[illegible]

Egregium opus ſubtilitate et deuoto exercitio pꝛecellens paruoꝛū opuſculo rū. doctoꝛis ſeraphici ſancti Bonauen ture.

Secunda pars.

De la Libreria de S. Isidro del Campo

BIBLIOTECA PROVINCIAL Y DE LA UNIVERSIDAD DE SEVILLA

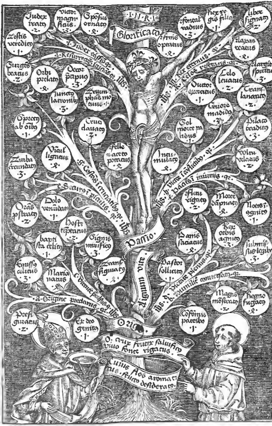

I.N.R.I.
Glorificatio
Passio
Lignum vite
Orig.
O crux frutex salvifica vivo fonte rigatus.
Cuius flos aromaticus. fructus desideratus.

Prologus.

Uerat profecto

f equum.⁊ ab om̄ib⁹ mea ſententia
ꝯcedendū.laudatorio muneri
cōmodatū pollere ingenio pſtare ſciētia.ſ/
incere eruditiōe ⁊ exercitatiōe.doctiſſimoꝝ
quoqꝫ ⁊ eloquētiſſimoꝝ hoīm facūdiā.atqꝫ
ſummoꝝ phoꝝ in doctrina ⁊ morib⁹.mor/
talib⁹ cūctis ꝑlatoꝝ.ꝟtutes optimas ī lucē
ponere conantē voce tum clara ⁊ ſublimi tū
ſonora ⁊ ꝑiocūda.ſtiloqꝫ elegāti ſuaui ame/
no.vti oportebit. Quare ſiq̄ mihi ad laudā
dū noīatoꝝ virtutes ⁊ excellentias adiumē
ta vel natura vel diſciplina vl' induſtria at/
tuliſſet.in laudib⁹ pſtantis ⁊ ꝑdocti.ꝟtuoſi
viri doctoris ſeraphici.ſancti Bonauentu
re ꝯdignitas nulla eſſet. Attamē qꝫ mirifi
cam animi leticiā afferat cōcupita diu atqꝫ
exoptata ſanctitatꝫ imago. quā corā cerno.
⁊ ſi nō carnalib⁹ artub⁹ ſuſtentatā ſed viuis
⁊ electꝫ doctrinis (licet in mortalib⁹ pellib⁹
depictā) declarat.illuſtrat.cōmēdat. ſingu/
laris hui⁹ ſcti ſūma ſapientia.clariſſima do
ctrina.exq̄ſitiſſima prudentia.honeſtiſſima
ꝯuerſatio.vtpote q̄ nihil temere. nihil incō/
ſulto.ſed om̄ia ꝑ rōne ⁊ recto animi iudicio
merit⁹ ſit.ordinauerit ⁊ executiōi debite mā
dauerit. Sapientia q̄ppe in eo claruit.quia
theologie apicib⁹ exactiſſime.nō tam ſtudē
do q̄ aliīs ꝟbo ſcriptoqꝫ tradendo diligen
tiſſimeqꝫ incubuit. Prudētia floruit.q: vni/
uerſali ꝯcilio Lugdunenſi pſedit.pficiendi
ſummū pontificē eccl'ie viduate ptātē acce/
pit.ſui ordinis genera'atū plurib⁹ ānis lau
dabiliter tenuit.ac ſancte mr̄is eccl'ie cardi
nalatū.eccl'ie ꝑlatoꝝ electione.⁊ ſūmi ponti
ficis mandato.humilr̄ ſuſcepit ⁊ nobiliter
ꝯtinuauit. Cōuerſatio aūt q̄lis fuerit.liber
vite in q̄ indelebiliter ſcript⁹ eſt.oñdit. Atta
men gratiſſima ſua pñtia iocundiſſimuſqꝫ
affat⁹ atqꝫ in ſctō oꝑe poteſtatus. ipa re cui/
dentiſſime corā poſita demonſtrarent. ea q̄
nr̄a mens nō ſufficit ſicut nec plene intelli/
gere.ita nec aliīs ſcribēdo tradere. Cedant
oīa hec ꝓpoſito nr̄o. doctrine laudē. operuꝫ
ſuoꝝ enumeratiōe in mediū feram⁹. San/
ctiſſimā nempe ſuā doctrinā.⁊ oī laude no/
biliſſimā diſciplinā.⁊ exq̄ſitiſſimā eruditio/
nē is neget q̄ ſue doctrine auditu ⁊ viſu pe/
nitus expers fuerit. Aliū autē neminem cre
do nō ſūme venerari virū tantū.ex cui⁹ ore
nihil prodiīt oīno.qđ mir⁹ ſit quadā miri
fica grauitate excultaqꝫ doctrina. ꝑceptiſqꝫ
his refertū q̄ tam ad diuīe trinitatꝫ ⁊ vnita
tis totiuſqꝫ nature ſpeculatiuā cognitioneꝫ
q̄ ad bene beateqꝫ viuēdū et ad oēm hone/
ſtatē dignitatēqꝫ ꝑtinēt. Potiſſime aūt dñe
theologie fidē quā dedit inuiolabilr̄ ſerua
uit.ipam ſuꝑ candelabrū ſtatuēdo. Allect⁹
q̄ppe laude honeſtate ⁊ dignitate h⁹ dñe.co
pioſiſſime operā huic doctrine dedit.quod
opeꝝ ſuoꝝ numer⁹ plen⁹ oñdit. In primis
q̄dē ſe offert copia ſcriptoꝝ circa mgr̄m ſen
tentiarū. In q̄b⁹ mirifice.ſumme maieſtatꝫ
thronū in colūna tabernaculū regente col/
locauit.amenīſſimū toti⁹ creature pratū flo
rib⁹ elegantiſſimaꝝ ſniaꝝ venuſtādo. ſuaui
tatē q̄ꝫ diuini nectaris.deū hūanatū nobiſ
intelligendū diligendūqꝫ ꝓpoſuit.atqꝫ reme
dia celeſtia mūdo delectabilr̄ ſumēda ꝑpa
rauit. Accedit nihilomin⁹ paruoꝝ opuſcu/
lorū ꝑcioſus ort⁹ ⁊ delectabilis.liliīs valla/
tus eelicis cū viola.ſūme ciuitatis pigmēta
rias redolens aromatū areolas. In tantū
ſtuporē ꝯuertens ꝯtēplantis aīē. vt trenū
inhabitās corpus celeſtia meditet̄.raptuſqꝫ
extatico ſubleuat⁹ gratulabūd⁹ illud Apo
calipſis ſepi⁹ replicet. Uidi ciuitatē ſanctaꝫ
hierl'm ⁊c. Hic ſiq̄dē ort⁹ variīs decorat̄ flo
rib⁹.ſtipat̄ malis. In q̄ armonizat auiū dul
cedo ꝑnimia.q̄ vniuerſis odorib⁹ pigmento
rū ſeminat̄.tantoꝝ redolet cariſmatū vber
tate celeſtiū. tot ꝯtemplationū. meditatio/
nū ac deuotionū vireſcit florib⁹. ac morum
excandeſcit liliīs.vt ſuꝑni paradyſi exēplar
pſtantiſſimū effigiet. Que q̄ diligenti⁹ intra
uerit abyſſum intrat diuinitatꝫ interminē ꝑ
ꝯtemplationē altiſſimā.intrat creaturaꝫ in
tima ꝑ ardentiſſime charitatis affluentiaꝫ.
intrat chriſti vulnera ꝑ meditationeꝫ inde/
feſſam. Quid queſo lucet in hui⁹ viri ſapiā
⁊ doctrina niſi multiformis ſapīa chriſtus
diuinus radi⁹ et caracter ꝓ nobis miſſa de
celis. Idcirco hic liber teneat̄ in manibus
ſapore mellis dulcior.pigmētī odorib⁹ ſua/
uior.ſuauiſſimis armoniīs melius aurib⁹
nr̄is innuizat.cui⁹ tactu nr̄a ſoporat̄ intelli
gentia.cui⁹ tanta extat ſubtilitas.ita (vt in
ſummo dicā) q̄ in eo velut in q̄daꝫ ſpeculo
tota appareat.tota reſplendeat.tota noſtris
repſentet̄ oculis machina mūdialis. nego/
tiatio ſpūalis.⁊ tota cōtēplatio celeſtis. Cū

ergo doctoris ſeraphici ſancti Boñauẽtu/
re q̃ttuor ſcripta circa mgr̃m. pnũc ſunt im
preſſure bñficio ſatꝫ mĺtiplicata. parſqꜫ par
uorũ opuſculorũ minima indignũ pfecto ẽ
q̄ hacten⁹ nullus tantã adhibuit diligenti
am vt numer⁹ maior ⁊ copioſior doctrina ⁊
ĺra in vnũ colligeref et alphabetica tabula
decorareẞ. qđ ⁊ diuina aſpirante gr̃a h̃ nr̃o
iam tp̃e effectũ eſt. Duas etenĩ partes liber
hic recipit. pma parua cõtinet opuſcula. lu/
men intellect⁹ ſcolaſtice q̃dãmõ p̃tendẽtes
licet pncipalif et affectus ſint inflãmatiua.
Scđa parua opuſcula cõtinet q̃ pncipalit
(nõ quidẽ ſcolaſtice) affectuꝫ inflãmãt. licet
intellect⁹ ſint ſil'r illumiatiua. His aũt ad/
iunctũ eſt notabile inuentariũ. ſingula cõti
nens dicta. in his duab⁹ partib⁹ ɔtẽta. Mĩ
rũ autẽ nulli videaẞ ſi difformis h̃ inducaẞ
ſtilus. cuꝫ difformis adhibeaẞ auditor. nec
indignũ cenſeaẞ materiarũ diuerſitas. Nõ
enĩ oĩa capiũt oĩes delectanẞ q̃daꝫ ſtilo
rudi. quidã polito. q̃dã querũt lumẽ intelle
ctus. quidã ardorẽ affectus. Ut g̃ oib⁹ pfi/
ceret diuerſum modũ in his oĩb⁹ obſua
uit. quatiu⁹ ⁊ hi q̃ clari⁹ ⁊ hi q̃ obſcurius. hi
qui feruenter introire cupiũt in gaudium
dñi. ⁊ hi q̃ tepide manuduci q̃runt reperiãt
animi ſui quietẽ optataꝫ. Oĩb⁹ g̃ ſcientia
ɔſcientia. deuotione ⁊ ɔtemplatiõe pficere
volentib⁹ hic liber ponitur legẽdus. rumi/
nandus. ⁊ ope cõplendus. ad laudẽ ⁊ glori/
am verbi incarnati. qđ vir iſte ſanctus ſem/
per vnice dilexit. Cui cũ patre ⁊ ſpiritu ſan/
cto ſit laus eterna. Amen.

Sequuntur opuſcula ſecũde partis.

Ignem uenit chri

ſtus mittere in terraꝫ vt arderet. In
dextra nempe dei eſt ignea lex cui⁹
eloquiũ ignitũ eſt vehemẽter. cui⁹ oculi ſũt
ſicut flãma ignis. cui⁹ preco iohãnes dict⁹ ẽ
lucerna ardens ⁊ lucens inſtar helye. Con
ſiderans hec nr̃ euſtachius dñs Bonauen
tura. voluit eſſe doctor ardens. ſciens quo/
niã lucere parum eſt ⁊ ſepe vanũ ⁊ noxium.
Sortitus eſt idcirco ẞm laudẽ vite ſue pa/
riter ⁊ doctrine nomẽ ipſe Bonauẽtura vt
anthonomatice doctor ſeraphic⁹ nomineẞ.
Docet hoc in ſpeciali ſuũ itinerariũ mentꝫ
in deum. cui⁹ opuſculi. imo o̾pis immenſi
laus ſupior eſt ore mortaliũ. Hec Gerſon.

In hac aũt ſcđa parte libri ⁊ tractatus ime
diate feruorẽ ɔtẽplatiõis ſapiẽtes. et hone/
ſtatẽ moꝝ actionũqꜫ ɔcernẽtes ponuntur.
Qui auctorẽ libri feruidũ. deuotũ morib⁹
inſignẽ oſtendũt. Et pmo ponunẞ mores ⁊
vitã actiuã ɔcernentia. ſcđo oꝛones. tercio
magis pprie ɔtẽplationẽ ɔcernentia.

Prim⁹ ergo liber eſt oratio in merita ſan
cti Bonauẽture. in q̃ eximia ſanctitas. do/
ctrine claritas. ⁊ miraculoꝝ glĩa in parua q̃
dam parte tacta ſunt.

Canoniſatio ſancti Bonauenture vel re
latio in eadem.

Bulla canoniſationis eiuſdem

Speculũ diſcipline qđ in hãc formã re
dactũ eſt a fratre Bernardo de beſſa puin/
cie aquitanie. Nã ab ore ſancti Bonauẽtu/
re fuit ſcriptũ ⁊ inordinate relictũ. In q̃ ce/
leſtes homines mores diſcerẽt. q̃b⁹ pficerẽt.
Eſt nempe in eo tanta moꝝ elegancia. vt ſi
q̃s meli⁹ data aliq̃ p̃cepta q̃ſierit. mortalib⁹
cunctis pluſtratis celũ petere habebit.

Uigintiq̃nqꜫ memorialia. pfectũ religio
ſi ⁊ pfectũ monſtrancia. in q̃ quidẽ libro qui
ſe ſedule exercitauerit. pfectionis apicẽ pro
culdubio obtinebit. fo. xliii.

Uiginti paſſus bonoꝝ religioſoꝝ. in q̃b⁹
ſpeculũ clarũ oculis bonoꝝ ponitẞ. in q̃ ſo/
lide ac proficue ad emendandã vite corru/
ptionẽ greſſus figi poſſunt.

Epiſtole quedam ſubnectuntur.

Expoſitio oꝛonis dñice. Que licꝫ ſit bre
uis ṽbo. eſt tñ copioſa ſententia.

Tractat⁹ ſup ſalutationẽ angelicã nota/
biliſſim⁹. in q̃ ingenio ſummo excellenẞ al/
tiſſime ṽginis laudẽ ⁊ gl̃iam exaltauit.

Tractat⁹ de nobilitate ſacramẽti euch
riſtie ⁊ digna p̃paratiõe ad ſuſceptionem. et
meritoriam celebrationem. in quo luculen
tiſſime contenta in hoc venerabili ſacramẽ
to explicantur.

Tractatus ad idem tendens.

Pſalteriũ beate Marie ṽginis. in quo
initia pſalmoꝝ ⁊ verſuũ ſunt eadẽ vt in pſal
mis aliĩs. ſubſequẽtia inde verba beate vir
gini adaptanẞ. licet nõ oĩa initia verſuũ in h̃
pſalterio ponanẞ.

Corona beate virginis.

Curſus de paſſione domini.

Expoſitio miſſe pulchra vtilis plurimũ
atqꜫ ſaluberrima.

Laudiſmus crucis.

Tabula

Soliloquiū opuſculū vtiqȝ famoſum. deuotū ⁊ acutū. in q̄ ſi quis ↄtemplationis lumen. ⁊ caritatis ignē fouere voluerit. materiā copioſam inueniet. fo. c iiij.

Itinerarius mentis in deū. queȝ in opuſculis prime partis Gerſon laude ampliſſima in celū vſqȝ vexit.

Itinerarius mētis in ꝑmū qui paruū bonū dicit ſiue regimen ↄſcie. Qui quanti precij ſit breui ſtilo ſufficiēt explicari vt autumo nō poſſet. Nā ſi quis ſeipm cognoſcere voluerit ⁊ ꝑmo laudabilit ⁊ meritorie conuiuere. hunc librū ſtudeat memorit retinere. ⁊ opere exercere. fo. cxxviij

De ſeptem itineribꝰ eternitatꝭ liber vtiqȝ magne vtilitatis ⁊ religioſis deuotis accomodatiſſimus.

Optimus tractatus de quattuor virtutibus cardinalibꝰ.

Myſtica theologia. Que licet heinrico de palma aſcribat Bonauentura tñ a pluribꝰ eius autor aſſerit. fo. clxxxiij

Nam idē frater heinricꝰ aliā prꝰ confecerat ⁊ q̄ſi eandē materiā tractauerat. ſed longe alio ſtilo. ꝓpter qđ ſibi hec myſtica theologia aſcripta fuit.

Faſciculariꝰ deuotus. in quo faſciculus myrrhe vberibꝰ ſponſe interponit. quibus ⁊ virtutū ⁊ cōpaſſiōis ad chriſti vulnera cumulus auget. fo. [illegible] cxc. b.

De ſeptem gradibꝰ cōtemplationis. in q̄ oīs ꝑfectiōis initiū ꝑfectꝰ ⁊ ſtatus ſubtili narratione. ingenioſo ꝓceſſu. et directa via delectabiliter docent. fo. cc

De quinqȝ feſtiuitatibꝰ pueri ieſu. in quo docet quō ſenſibilia ſint ad intelligibilia referenda. ⁊ quō ex corꝑalibꝰ ſint ſpūalia eliciēda. quō etiā oīs corꝑalis chriſti actio ē noſtra ⁊ temꝑalis ⁊ eterna. corꝑalis ⁊ ſpiritualis inſtructio.

Eccleſiaſtica hierarchia. in qua ↄtemplationis glīa plenꝰ demonſtrat.

Meditationes de vita. morte ⁊ reſurrectione ieſu chriſti. nō tam deuote q̄ȝ delectabiles. in q̄ tractatu doctrine mirabiles ⁊ cōtemplationes ſuauiſſime cunctis gaudiuȝ pariunt inſpicientibꝰ.

Meditationes hebdomadales. in q̄ tractatu ſingulꝰ diebꝰ ſpeciales adaptant materie ↄtēplande. quatinꝰ tpe optime deducto ꝑpetuā ſedē hō mercet in celis.

Meditationes de ſeptem verbis domini multū deuote.

Philomena aptata paſſioni dñi ꝑ ſepteȝ horas canonicas.

De vicijs ⁊ eorū remedijs.

Remediū defectuū religioſi.

De ꝑfectione vite. fo. ccxc v ad ſtro[...]

Laus beate virginis.

Pſalteriū minꝰ ſiue tres q̄nq̄gene.

Declaratio terminoꝝ theologie.

Summa de eſſentia ⁊ inuiſibilitate ⁊ immenſitate dei.

Amatoriū. Qui liber cordialis. cordatꝭ viris ſolis conuenit. Nulli eñi medullaȝ in eo ſugiīt. niſi deus cordis vim tribuerit intrandi.

Sermones de decem ꝑceptis.

Libellus apologeticus.

Lignum vite cuius ſubtilitas. cōmoditas. ⁊ vtilitas inter cuncta ſua opera nun inſimum locū tenet. cuius ⁊ deſcriptio hic in principio apparet. ⁊ eccleſie auctoritas ipm vite lignum nobiliſſimum declarat. Cunctis quippe ꝑrogatiuis huiꝰ ſancti poſt habitis. in ſpeciale inſigne. arborē hunc eideȝ ſancto tribuit.

De ſex alis cherubin cū figura.

De ſex alis ſeeraphin. Hic vltimo ponit q̄tinus alis ſeraphin ſubuecti. celoꝝ ſublimia penetremus. Et ne diem totā in enumeratione hac terram. ſunt et alia ſua opuſcula in hoc opere inuenienda.

Quicunqȝ ergo proficere cupit. huius libri participem ſe faciat. adipiſcetur nempe ſcientie vbertatem. gratie plenitudinem. et glorie ſublimitatem. ſi opere cōpleuerit qđ in libris habebit ⁊c.

Incipit inuentariū ſiue tabula notabiliora pūcta ſcōe partꝫ opuſculoꝝ ſancti Bonauenture doctoris ſeraphici ꝯtinens. pcedens p numerū folioꝝ.

Abſtinentie preconia ponunt̄. folio. ccl.
Abſtinētia eſt tpanda ſi eſt contra voluntatē plati. ccl.
Abſtinentia eſt tpanda ſi eſt cum notabili ſcandalo ſocioꝝ. ibidē.
Abſtinentia eſt tpanda ſi eſt vltra poſſibilitatē corpis. ibidem.
Abſtinentie qualitas ⁊ modus ponitur. folio. ccl. cclj.
Abſtinentia aliqñ decipit. ccl. cclj.
Abſtinentia quid ſit. ccl.
Abutitur pctōr quinqʒ reb9. fo. l.
Accidia eſt multū fugienda. xlv.
Accidia quid ſit. cxxvij. cclxxxij. cxcix.
Accidia eſt cauſa trium. cxxvij.
Que ſint meditanda circa accidiā. ibidē.
Accidia habet tres ſpecies. cclxxxvi.
Accidie ſunt plura remedia. cclxxxvi. cxcix.
Actionis bone effectꝰ ponunt̄. xlvij.
Actio iudicis ⁊ doctoris differūt. cccxxvi.
Agenda publice ſepius debent in occulto viſitari. xxviij.
Actꝰ bonitas naturalꝰ vnde ſit. cxxxviij.
Actus bonitas moralis vñ ſit.
Actꝰ bonitas meritoria vñ ſit. ibidē.
Actus malicia vnde ſit.
Actiua vita debet ſeruire vite contemplatiue. folio. liij.
Adherere deo q̄ neceſſariū ſit. cxxxij.
Que adherentia ſit neceſſaria. ibidē.
Adherētib9 deo tria documēta dant̄. ccxxxv
Adulatio quale viciū ſit. xlviij.
Adulatio quid ſit. ccciij.
Adulatores ⁊ detractores ad conſilia non recipiant̄. cccxlviij.
Aeromantia quid ſit. ccciij.
Affectꝰ inuidie q̄re ſit hoī datꝰ. cclxxxij.
Affectꝰ ire q̄re ſit homi datꝰ. ibidē.
Affectꝰ triſticie q̄re ſit homi datꝰ. cclxxxij.
Affectꝰ auaricie q̄re ſit homi datꝰ. ibidē.
Affectꝰ victualiū q̄re ſit hoī datꝰ.
Affectꝰ gaudij q̄re ſit hoī datꝰ.
Affectꝰ dilectōis q̄re ſit hoī datꝰ. ibidē.
Affectꝰ ſpei q̄re ſit homi datꝰ.
Affectꝰ timoris q̄re ſit homi datꝰ.
Affectꝰ pudoris q̄re ſit hoī datꝰ.
Affectus quid ſit. folio. cliij.
Affectus naturalis quid ſit. cliij. cliiij.
Affectus carnalis quid ſit. cliij.
Affectus officialis q̄d ſit. ibidē.
Affectus rationalis quid ſit. fo. cliiij.
Affectus ſpūalis quid ſit.
Affectꝰ q̄nqʒ quō differāt.
Affectus eſt triplex.
Affectus q̄libet vnde oriant̄.
Affectio caritatiua q̄d ſit.
Affectio eſt triplex. ibidem.
Affectio q̄libet quid ſit.
Affectio triplex quid cauſat.
Affectus triplex quō differat a ſe.
Affectio triplex quō differat a ſe.
Ale cherubin ſex quid ſignificent. cccxxxix. ⁊ duob9 folijs ſequētib9.
Ale ſeraphin q̄d ſignificent. cxix.
Ale ſex ſeraphin quid ſignificent ⁊ que ſint. fo. cccxlj. vſqʒ in finē.
Alphabetum paruum boni monachi ponitur. fo. clxxij. clxxiij.
Alphabetū religioſoꝝ ponit̄. clxxiij.
Amen tenet̄ tripliciter. liiij.
Amicicia quid ſit. ccciij.
Amor quid ſit. ccciij.
Amans transformat̄ in amatū. cccvij.
Amoris argumentū q̄d ſit. ibidē.
Amare deum ꝑpter temporalia eſt deo contumelia. fo. cccvij.
Amor dei ad homines qualis ⁊ quantꝰ ſit. fo. cccvij. cccviij. cccxv.
Amor ſpiritualis participatione ampliat̄. folio. cccviij.
Amoris effectus quis ſit et eius ſufficientia. ibidem.
Amorem dei et proximi quid nutriat. folio. cccxj.
Amor ſolus de deo triumphat. folio. cccxj. cccxij.
Amor eſt multiplex. cliij.
Amor increatꝰ quid ſit.
Amor creatus quid ſit.
Amor naturalis quid ſit.
Amor aīalis quid ſit.
Amor intellectualis quid ſit. ibidē.
Amor angelicus quid ſit.
Amor abſolute quid ſit.
Amor quorum ſit. clv.
Amor incōpabilis q̄d ſit. ibidē.
Amor incōtaminabilis q̄d ſit. clv. clvi.

Amor infatigabilis q̄d ſit.fo.clv.clvj.
Amor inſepabilis q̄d ſit.clv.clvi
Amor inſupabilis quid ſit.clv.clvj.
Amor inſatiabilis quid ſit.clv.clvi.
Amor violent⁹ quid ſit.clvij.
Amor aliq̄s inducit languorē.clv.
Quis amor inducat languorē.ibidē.
Amoris violenti prim⁹ gradus eſt neceſſa/rio vulnerare.fo.clvj.
Amoris violenti ſecūd⁹ gradus eſt neceſ/ſario ligare.ibidē.
Amoris violenti tercius gradus eſt tm̄ de um diligere.fo.clvij.
Amoris violēti q̄rtus gradus eſt nihil poſ ſe ſatiſfacere deſiderio.ibidē.
Amor ſeraphic⁹ quis ſit.ibidē.
Amor angeloꝝ q̄ntū excedat nr̄m.clvij.
Amor ſeraphic⁹ hꝫ q̄nqꝫ grad⁹.clvij.clviij.
Amor ſeraphicus habet ꝙ ſit ſemper mo/bilis.ibidem.
Amor ſeraphic⁹ eſt inceſſabil'.clviij.
Amor ſeraphic⁹ eſt calid⁹ ⁊ q̄re.ibidē.
Amor ſeraphicus eſt acutus et quare.fo/lio.clviij.clix.
Amor ſeraphicus eſt ſuperferuidus.⁊ qua re.folio.clix.
Amoris ſupferuidū q̄d ſit.cxxxv.clv.
Amoris acumen quid ſit.fo.cxxxv.
Amoris ſemp mobile q̄d ſit.clviij.
Amoris inceſſabile q̄d ſit.ibidē.
Amoris calidū q̄d ſit.clix.
Amoris acutum quid ſit.
Amare deū quid ſit. ibidem.
Amoris fortitudo q̄nta ſit.
Amoris diuini effect⁹ qui ſint.fo.cxxxvij.
Amorꝫ vnionē neceſſario petit aīa.clxxvj.
Amor eſt triplex.cxxx.
Quid ſit quilibet.cxxx.
Anagogia quid ſit.clxxvi.
Anagogia eſt triplex.ibidē.
Anagogia ꝑ quid acq̄rat.clxxvij.
Angelus capitur quādoqꝫ ꝓprie.quandoqꝫ methaphorice.fo.ccv.
Angelus capitur ꝑ chriſto.
Angelus capit̄ ꝑ iuſto viro.
Angelus capit̄ ꝑ gratia vel ꝟtute.
Quare angelus capit̄ ꝑ chriſto. ibidē.
Angelus mittit ⁊ mittit.
Angelus purgat ⁊ purgatur.
Angelus illuminat ⁊ illuminat̄.
Angelus ꝑficit ⁊ ꝑficitur.
Angelus eſt medi⁹ int̄ deū ⁊ hoīes.
Angelus capitur pro iuſto propter ſeptem rationes.folio.ccvj.
Angelus capit̄ pro virtute vel gratia ꝓpter ſeptē rōnes.ccvj.ccvij.
Angeloꝝ agmina ſunt nr̄a exēplaria.ccvij.
Angeli ſeraphin ſūt inflammatiui.fo.ccvij.⁊.ccviij.
Angeli ſeraphin ſunt in ſe mobiles ⁊ alioꝝ motiui.ccvij.ccviij.
Angeli ſeraphin ſunt acuti et penetratiui.folio.ccvij.ccviij.
Angeli ſeraphin ſunt reductiui inferiorꝫ.folio.ccvij.ccviij.
Angeli ſeraphin ſūt exemplificatiui.fo.cc/vij.ccviij.
Angeli ſeraphin ſunt holocauſti purgati/ui.fo.ccvij.ccviij.
Angeli ſeraphin ſūt illumiatiui.ccvij.ccviij.
Angeli ſeraphin ſignificāt religioſos ꝓpter nouem rōnes.ccviij.
Quare duo ſeraphin fuerūt in templo.ibi/dem.
Angeli duo ſeraphin q̄re ſtabāt.ibidē.
Angeli duo ſeraphin quare ſex alas habe/bant.ibidē.
Angeli duo ſeraphin quare velabant faciē ⁊ pedes.fo.ccviij.ccix.
Angeli duo ſeraphin quare volabant.folio ccviij.ccix.
Angl̄i duo ſeraphin quare iugiter deū lau dabant.ccviij.ccix.
Angeli duo ſeraphin quare labia yſaie mū dabant.ccviij.ccix.
Seraphin quō interp̄tet̄.ccviij.
Angelis cherubin cōparant̄ iuſti.ccix.
Cherubin quō interp̄tet̄.ibidē.
Angeli cherubin ſunt deiuidi.ccix.ccx.
Angeli cherubin ſunt luminis diuini ſuſce ptiui.ccix.ccx.
Angeli cherubin ſunt ſapientie cōmunica tiui.ccix.ccx.
Angeli cherubin ſunt diuine quietis ꝑpa/ratiui.ccix.ccx.
Angeli cherubin ſunt ſapientie dei circuiti ui.folio.ccix.ccx.
Angeli cherubin ſunt deifico alimento re/pleti.ccix.ccx.
Angeli cherubin ſunt in dextera collocati.folio.ccix.ccx.
Angeli cherubin ſunt inferiorū excitatiui.fo.ccix.ccx.
Angeli cherubin ſunt diuine voluntatis

Tabula

manifeſtatiui.folio.ccix..ccx.
Angeli cherubin ſūt paradyſi cuſtodes.folio.ccix.ccx.
Angelis cherubin cōpanł religioſi.ibidē.
Angeli throni qui ſint.ibidē.
Angeli throni in quo ordine ⁊ qua hierarchia ſint.ibidē
Angeloꝝ thronoꝝ ꝓprietates q̄ ſint.ibidē ȝ.
Angelorum thronorū proprietates conueniunt viris iuſtis.ccx.
Angl̄i throni ſunt throni vl̄ ſedes dei.ccx.
Angeli throni ſunt gēmei.ibidē.
Angeli throni ſunt ſaphirei ⁊ q̄re.ibidē.
Angeli throni ſunt ſmaragdinei ⁊quare.folio.ccx.
Angeli throni ſunt ia ſpidei ⁊ q̄re.
Angeli throni ſunt nubei.
Angeli throni ſunt q̄ſi aurei. ibidē.
Angeli throni ſunt ſiderei.⁊ q̄re.
Angeli throni ſunt cōpacti.⁊ q̄re.
Angeli throni ſunt ab ignominioſa ſubiectione liberi.ccx.
Angeli throni ſunt deiferi.ibidē.
Angeli throni ſunt diuini ſupaduentus ſuſceptiui.fo.ccxi.
Angeli throni ſunt deo ſponte ſubiecti.folio.ccxi.
Angelorū trium primorū ordinū nomina ſonant in dominiū.ccxi.
Angeloꝝ dn̄ationū noīatio vn̄ ſit.ibidē.
Angeli dn̄atiōes ſignificāt p̄latos ꝓpter clericalis auctis libertatē.ccxi.
Angeli dn̄atiōes ſignificāt p̄latos ꝓpter p̄eſſendi modū.ibidē.
Angeli dn̄atiōes ſignificāt p̄latos ꝓpt̄ clericorū celeſtē intentionē.ibidē.
Angeli dn̄atiōes ſignificāt clericos ꝓpter officij liberalitatē.ibidē.
Angeli dn̄atiōes ſignificāt religioſos ꝓpter moꝝ ad ſeculares diſparitatē ibidē.
Angeli dn̄atiōes ſignificāt p̄latos ꝓpter ſtatus dn̄abilitatē.ibidē.
Angeli dn̄atiōes ſignificāt clericos ꝓpt̄ ſtabilē immutabilitatē.fo.ccxi.ccxij.
Angeli v̄tutes ſignificāt p̄latos.ccxij.
Angeli virtutes ſunt diuine iuſticie executores.ibidem.
Angeli v̄tutes ſūt iuſticie defenſores.ccxij.
Angeli virtutes ſunt diuine ſapientie imitatiui.ibidē.
Angelis p̄ncipatib⁹ q̄ aſſiſtenł.ccxiij.
Archangelis q̄ aſſiſtenł.fo.ccxiij.ccxiiij
Angelis qui aſſimilenł.fo.ccxiij.
Angeli principat⁹ quid ſint.ibidē.
Angel' p̄ncipatib⁹ aſſimilanł ſubditi ꝓpt̄ voluntariā imp̄ati impletionē.ccxiiij.
Angeli principat⁹ quō deo reuerentiam exhibeant.ibidē.
Angeli principat⁹ quō diuinā poteſtatē recognoſcant.ibidē.
Angeli principat⁹ quō verā habeant libertatem.ibidem.
Angeli principatus quomō ſupioꝛib⁹ obediant.ibidem.
Angeli principatus quomō diuinā dilectionē oſtendāt.ccxiiij.
Archangeli qui ſint.
Archangeli vnde dicanł. ibidē.
Archangelis p̄incipes aſſimilanł.
Archangeli hn̄t puritatē.
Archangeli hn̄t officij dignitatē.ccxv.
Archangeli hn̄t vnificā ſimplicitatē.ibidē.
Archangeli habent ſingularez familiaritatem.ibidē.
Angeli quid ſint.fo.ccxv.ccxj.
Angelus quale nomen ſit.ccxv.
Angeli animab⁹ ſanctis ſuas ꝑfectiōes cōmunicant.ccxvi.
Angeli nō dependent a materia.ibidē
Angeli ſibi conformib⁹ familiarius appropinquant.ibidē.
Angeli ſubito operanł.
Angeli vniformiter ꝑmanēt. ibidē.
Angl̄i v̄tute motiua in deū ſp̄ ꝓcedūt.
Angeli ſp̄ indefeſſe deo obediūt.
Angeli miſſi ad actus cōtrarios nō ſunt in mente ꝯtrarij.ccxvi.
Angl̄i merita ſinglōꝝ ad deū deferūt.ibið.
Angeli dicuntur celum propter nature puritatem.ibidē.
Angeli dicunł celū ꝓpter ſoliditatē.ccxvij.
Angeli dicunł celū ꝓpt̄ ſubtilitatē.ibidē.
Angeli dicuntur celum propter virtuoſam quantitatē.ccxvj.
Angeli dicuntur celum propter lucis claritatem.ibidem.
Angeli dicunł celū ꝓpter ſpericitatē.ibidē.
Angeli dicunł celū ꝓpter dignitatē.ibidē.
Angeli dicunł celum propter continentiā oīm inferiorū.ibidē.
Angeli dicuntur celum propter ordinationem inferioꝝ.ibidē.
Angelici ſpirit⁹ ſepius ſupplicarunt pro aduentu xp̄i.fo.ccxxvi.

Tabula

Modus quo angeli ꝑ aduentu chriſti ſupplicarũt ponit̃.fo.cctxvj.
Angeli nr̃i ꝙ fideliꝫ nob̃ ſuiãt.ccx.vij.
Angelis q̃tas gr̃as debemꝰ.ibidẽ.
Anĩe rõnalis dignitas q̃nta ſit.cv.
Anĩe appetitus quantꝰ ſit.
Anĩe appetitus quid ſit.
Anĩe appetitꝰ ad quid ſit.
Anĩe habitaculũ q̃ntũ deꝰ appetat.
Anĩa vtrũ ſatiari poſſit. ibidẽ.
Anĩe quid deꝰ dederit.
Anĩe doctores oſtendunt̃.
Anĩe ſeruitores qui ſint.
Anĩe ſeruitores quõ ſeruiãt.
Anime excellentia ſuper omnes creaturas oſtendit̃.fo.cv.
Anime amor ꝙ vane aliquando proſtituatur.ibidem.
Anime abuſus enumerant̃.fo.cvj.
Anĩe ꝓpria cognitio neceſſaria eſt.
Anĩe ꝓpria cognitio q̃t bona faciat.
Anĩa ex cognitõe veri hũiliat̃.
Anĩe vicioſa exprobratio.
Anĩe increpatio ponit̃ ꝑ tpĩs ꝑditõe.
Anima ꝑ que decipiat̃. ibidẽ.
Anĩa in delicijs plura timet.
Anĩa quõ ſtimulat̃ ad bonũ.
Anĩa quõ ꝑ ſenſibilia decipiat̃.
Anĩa vicioſa etiã a deo viſitat̃.
Amplexꝰ xp̃i quid ↄferat anĩe.
Anima ꝙ delectabiliter oſculet̃ chriſtũ vel a chriſto.fo.cvi.cvij.
Anime hoſtis q̃s ſit.folio.cvij.
Anĩa quõ impugnet̃ a carne.ibidẽ.
Anĩa quõ liberet̃ a carne.ibidẽ.
Anima quomodo debeat cogitare nobilitatem ſuam.cvij.
Anĩa quõ debeat cogitare vicia ſua.
Anĩe q̃d ↄferat hec cogitatio.
Anĩa quõ ſit inter ſpinas.
Anime ſpine que ſint. ibidẽ
Anime inimicꝰ eſt mũdus.
Anime inimicꝰ eſt diabolus.
Anĩa quõ impugnet̃ a diabolo.
Anĩa quõ pctã ſua cognoſcat.
Anĩe maloꝝ cauſa que ſit.
Anĩa vtrũ ſufficienter poſſit per ſe ſua mala deplorare.cvij.
Anĩa q̃ñ offendat peccãdo.ibidẽ.
Anĩa quõ recõciliet̃ offenſis.fo.cvij.cviij.
Anĩa quid polluat ꝑ pctm̃ ⁊c.cviij.
Anĩa vtꝝ aliq̃d boni ↄſequat̃ ex pctõ.cviij.
Anĩa vnde audeat inuocare ſctõs.fo.cviij.
Anĩa quõ ſit formata ꝑ naturã.cix.
Anĩa quõ ſit deformata ꝑ culpã.ibidẽ.
Anima quomõ ſit reformata ꝑ gratiam.folio.cvj.cvij.cviij.cix.
Anima debet contemplari ſuam formationem.cviij.
Anĩa dꝫ ↄtẽplari ſuã deformationẽ.
Aĩa dꝫ ↄtẽplari ſuã reformationẽ.
Aĩa dꝫ ↄtẽplari diuinã clemẽtiã ibidẽ.
Anĩa dꝫ ↄtẽplari diuinã ſapiam.
Anĩa dꝫ ↄtẽplari diuinã potentiã.
Anima dꝫ cõtẽplari beneficium redemptionis.folio.cviij.
Anima debet contemplari myſterium paſſionis.ibidẽ.
Anima debet contemplari quantuꝫ deus aniam diligat.cviij.cix.
Anima debet ſumme fugere vicium ingratitudinis.cix.
Anĩe ingratitudo q̃t mala opet̃.ibidẽ.
Anĩe bñficia recepta q̃ ⁊ q̃t ſint.cx.
Anima totam vitã ſuã tenet̃ deo.
Anima quõ a deo inuitet̃.
Animã deꝰ multo tpe expectat.
Anime electio que ſit.
Anime ꝑelectio que ſit.
Anime deus dedit ſeptem.
Anime q̃re xp̃s ſit amabilis.
Anĩa quõ debeat deũ dilgere. ibidem.
Anĩa nõ poteſt ſine amore eſſe.
Anĩa dꝫ diligere deũ pr̃em fortit̃.
Anĩa dꝫ diligere deũ filiũ ſapient̃.
Anĩa dꝫ diligere deũ ſpm̃ſcm̃ dulcit̃.
Aniam diligere fortiter q̃d ſit.
Aĩam diligere ſapient̃ q̃d ſit.
Aĩam diligere dulcit̃ quid ſit.
Aĩa nõ põt beatificari ſine caritate.
Anĩa q̃d amet cũ deũ amat.
Animus iunctus temporalibꝰ rebus amicicia eſt miſer.fo.cx.
Animꝰ iunctꝰ deo amicicia ẽ btũs.
Animꝰ quõ iũgat̃ amori etño.
Animꝰ quõ diſiũgat̃ ab amore etño.
Aĩe q̃d ↄferat ↄtẽplari mũdũ iſtũ. ibidẽ.
Aĩa quõ poſſit deſpicere mõm iſtũ.
Aĩa deſiderãs ꝑeſſe eſt filiꝰ diabolo.
Animꝰ infimus ⁊ gradus ſummus eſt res monſtruoſa.fo.cxj.
Anĩa quõ debeat derelinq̃re amicos.cxi.
Anima verius eſt vbi amat ꝙ vbi animat.folio.cxi.cxij.

Tabula

Anię cõſolatio que ſit.fo.cxj.cxij
Anię cõſolatio quid ſit.cxj.cxij.
Ania quõ acq̃rat ſpũalẽ ↄſolationẽ.cxij.
Anię ↄſolatio ꝙ̃ nobilis ſit.ibidẽ.
Anię ↄſolationẽ q̃s cognoſcat.ibidẽ.
Anima volens conſolari debet eſſe depu/
rata.fo.cxij.
Anima volens conſolari debet eſſe exerci/
tata.ibidem.
Anima debet eſſe eleuata.
Anima quõ depuret. ibidẽ.
Anima quomõ eleuetur.
Ania quõ exercitet.fo.cxij.cxiij.
Aię ebrietas quid ſit.cxiij.
Anię ebrietas ꝙ̃ nobilis ſit.
Anię repulſio deſolatoria q̃d ſit.
Anię repulſio deſolatoria q̃re fiat.
Ania quõ fiat ſocia angeloꝝ. ibidẽ.
Ania quõ fiat ſocia oim̃ electoꝝ.
Ania dꝫ ↄtemplari inferiora.
Que ſint illa inferiora.
Anima debet purgare intellectuꝫ a tribus.
folio.cxv.
Ania debet purgare affectũ a trib᷒.
Aię gaudiũ ꝑ q̃d ſignificet.
Ania quõ currere debeat. ibidẽ.
Aiam quõ expectet de᷒ pr̃.
Aiam quõ expectẽt oẽs ſancti.
Ania q̃d debeat deſiderare ſuꝑ oia.
Ania hꝫ tres vires naturales.cxvij.
Aia q̃d videbit in beatitudine ibidẽ.
Ania quõ ſeipſam ingrediat̃.fo.cxx.
Ania quõ ingrediat̃ in deũ.
Ania hꝫ ſex genera potentiaꝝ. ibidẽ
Ania ſextuplicit̃ aſcẽdit in deũ.
Ania habet triplicẽ potentiã.cxxij
Ania eſt imago dei.cxxiij.
Aniam eſſe dei imaginẽ quõ ꝓbet̃.cxxiij.
Ania quõ ſit deo ꝓpinqua.
Ania quõ ſpeculat̃ deũ trinũ. ibidẽ.
Ania ꝑ q̃ ſpeculet̃ deũ trinũ.
Anima quibus iuuetur ad ſpeculandũ de/
um trinum.ibidẽ.
Anię imago q̃b᷒ ſupueſtiat̃.cxxliij.
Anima quibus illuminetur perficiat̃ ꝛ pu/
rificetur.ibidẽ.
Anime imago quõ reformetur reficiatur ꝛ
ↄformet̃.ibidẽ.
Ania quõ inſigniat̃ nouẽ ordinib᷒.ibidẽ.
Ania quõ debeat deo adherere.cxxxij.
Ania adherens q̃d dicat deo.ibidẽ.
Anię os ꝛ lingua q̃d ſit.cxlj.
Que aia ſit infans ꝛ elinguis.fo.cxlj.
Anię vires quomõ ſint deordiate poſt la/
pſum.cclxxxj.
Anima quõ ſit creata.ibidẽ.
Anime excellentiores dignitates que ſint.
folio.cccvj.
Quõ in anima ſit trinitas.
Anime vita eſt duplex. ibidẽ
Anime vita quid ſit.
Anima quid ↄferat corpori.
Anime portio eſt duplex.cccj.
Anię portio ſuꝑior q̃d ſit.
Aię portio inferior q̃d ſit. ibidẽ.
Anima quid ſit.
Anima hꝫ triplicẽ vim.clxvj.
Aia petit a morꝫ vnionẽ q̃druplicẽ. clxxiiij.
Aiaꝝ ſaluti vł ꝑfectui neceſſaria.cccxliij.
Annũciatiõis feſtũ q̃ntũ ſit.ccxxviij.
Annus eſt triplex.lxxiij.
Annus triplex quid ſit.
Annus triplex cui ↄueniat. ibidẽ
Ann᷒ triplex vtrũ hẽat dies ꝛ noctes.
Acta in tranſlatione ſancti anthonij ponũ
tur.folio.ij.
Appetitus anię eſt duplex.cclxxxi.
Appetitus ſublimitatꝫ quare ſit datus ho/
mini.ibidẽ.
Appetit᷒ delectatõis q̃re ſit dat᷒ ho.cclxxxij
Appetitus eſt triplex.cxxvij.
Appetit᷒ ↄcupiſcẽtię eſt triplex.
Appetit᷒ curioſitatꝫ eſt triplex. ibidẽ.
Appetit᷒ vanitatis eſt triplex.
Apologeticus.id eſt.excuſatorius fratrum
minorũ.fo.cccxxv.
Apoſtaſia quid ſit.cccij.
Apłi ſignificant̃ noię celi.ꝓp̃ plura.ccxvij.
Apłi dicunt̃ celi etherei ꝛ q̃re.
Apłi dicunt̃ celi aerei ꝛ q̃re.
Apłi dicunt̃ celi ignei ꝛ q̃re. ibidẽ.
Apłi dicunt̃ celi criſtallini.
Apłi dicuntur celi ſiderei.
Apprehendendi mod᷒ eſt duplex.cxcij.
Aqua ſpũalis hꝫ tres effect᷒.ſo.cxliiij.
Aſcenſionis in deuꝫ ſunt ſex gradus.folio
cxx.cxlviij.clxij.
Aſcenſionis gradus in deum ſunt plantati
ti in nob ꝑ naturã.cxx.
Aſcenſionis gradus in deum ſũt deforma
ti ꝑ culpam.ibidẽ.
Aſcenſionis gradus in deuꝫ ſunt reforma
ti per gratiã.ibidẽ.
Aſcenſionis gradus in deum ſunt purgan

di per iuſticiam.folio.cxx.
Aſcenſionis gradus in deum ſunt exercen di p.ſcientiā.ibidē.
Aſcenſionis gradus in deum ſunt pficien/ di p.ſapientiā.ibidē.
Aſcēdere volens qd facere debeat.ibidē.
Graduum aſcenſionis in deum ordo quis ſit.ibidem.
Aſcendere eſt ante deſcēdere.ibidē.
Que ſint in primo gradu aſcenſionis et a/ lijs.ibidem.
Aſcendendi modi multi ponunt.cxxxiij.
Aſcendendi mod⁹ nobiliſſim⁹ qs ſit.ibidē.
Aſcendim⁹ in deū ſenſuū opatiōe.cxlviij.
Aſcendim⁹ in deū imaginatiōe.
Aſcendim⁹ in deū ratione. ibidez.
Aſcendim⁹ in deū intellectu.
Aſcendim⁹ in deū intelligētia.cxlix.
Aſcendim⁹ in deū ſap ia.ibidē.
Attingentia dei quid ſit.clxv.
Attingentia hz qnqz grad⁹.ibidē.
Auaricia quid ſit.cxcix.cclxxxij.
Auaricie remedia ponuntur.folio.cxcix.cc/ lxxxvj.cclxxxvij.
Auaricia habet tres ſpecies.cclxxxvj.
Auaricia eſt ɔtra naturā.ibidē.
Auiditas quid ſit.cxxx.
Augurium quid ſit.ccciij.
Aurea quid ſit.ccciij.
Aureola quid ſit.ibidē.
Auxiliū diuinū qs comitet.cxx.

Beatitudo quō de

b beat meditari.folio.cxv.
Beatitudo duplici cā nō pōt medi tari ab aliquibꝫ cxv.
Beatitudinis meditatio reqrit intellectuz purgatū a tribꝫ.ibidē.
Beatitudinis meditatio requirit affectum purgatū a tribꝫ.ibidē.
In beatitudie quō erit gaudiū int⁹.
In beatitudie quō erit gaudiū extra.
In btitudie quō erit gaudiū ſup ibidē
In btitudie quō erit gaudiū ſubt⁹
In btitudie quō erit gaudiū circūcirca.
Beatitudinis ɔtinua meditatio plura bo/ na efficit in aīa cxv.cxvj.cxvij.
Beatitudis dom⁹ q̄ꝫ glioſa ſit.cxvj.
Qualis vict⁹ ſit in btitudine.
Quis ornat⁹ ſit in btitudine. ibidez.
Quis theſaur⁹ ſit in btitudine.
Beatitudinis conuiuium per quos z quo modo ornetur.folio cxvij.
Beatitudinis gaudiū qle z qntū erit.ibidē
Beatitudo qd ſit.cxx.
In beatitudine dat triplex dos.cxxxj.
Beatitudinis dotes correſpondent tripli/ ci hierarchie.ibidem.
Beati ad que ſe cōuertant.cxv.
Beati quare gaudeāt.ibidē.
Bellatores veri duo hñt neceſſaria.cxcviij
Bñdicta eſt triplex mlier i ſcriptura.lxxiij.
Bñdicta eſt vna ɔiugata.
Bñdicta eſt vna vidua. ibidē.
Bñdicta eſt vna virgo.
Bñficiū triplex eſt homi datū.cxxviij.
Beneficia homini collata ex parte corporꝭ ſunt tria.cxxviij.
Beneficia homini collata ex parte aīe ſunt tria.ibidem.
Beneficia homini collata ex parte ſenſus ſunt tria.ibidem.
Beneficiū gratie baptiſmalis efficit tria in nobis.ibidem.
Beneficiuz gratie penitentialis efficit tria in nobis.ibidē.
Beneficium gratie ſacerdotalis efficit tria in nobis.ibidē.
Beneficiū gratie habundantis efficit tria in nobis.ibidē.
Beneficiū dei quo dedit filiū que z qt effi/ ciat in nobis.cxxviij.
Beneficiū dei q̄ dedit ſpm̄ ſctm̄ q̄ z q̄t effici at in nobis.ibidē.
Beneficiū dei facit animā amicam filiam z ſponſam dei.ibidē.
Beneficia ſpecialia que ſint.clxxv.
Beneficia diuina debent meditari.folio.c/ xcv.cxcvj. (cxcvj.
Beneficiorꝫ meditatio quō poſſit fieri.cxcv
Beneficiorum meditatio poteſt duplici via formari.cxcvj.
Benignitas quid ſit.cxxviij.
Benignitas diſponit ad tria.ibidē.
Blaſphemia quid ſit cccij.
Bonauenture ingreſſus in ordinem oſten ditur.ij.vij.liij.
Bonauēture pfect⁹ i ordie oñdit.ij.viij.
Bonauēture mgr qs fuerit oñdit.ij.
Bonauēture pfect⁹ in ſcia oñdit.ij.ix.
Bonauēture hūilitas oñdit.ij.x.
Bonauēture caritas ad frēs oñdit.ij.x.
Bonauēture ꝑuiciū ad ifirmos oñdit.ij.
Bonauēture ſapia i rūſ dādis oſtē.ij.viij.x.

Tabula

Bonauētura quō ſit adept⁹ generalatum. folio.iij.
Bonauentura quomō regulaȝ reformauit ⁊ expoſuit.ibidem.
Bonauentura quomō ordinē in ꝓuincias ⁊ cuſtodias diuiſit.ibidē.
Bonauentura quare ⁊ quādo ſcripſerit apologiā pauperū.ibidē.
Bonauentura quō reſignauit epiſcopatuȝ eboracenſem.fo.iij.ix.xxj.
Bonauētura q̄t ⁊ q̄s libros fecerit.iiij.ix.xxij
Bonauentura q̄t annis ⁊ q̄ȝ bene ordinem rexerit.iiij.xij.
Qñ ⁊ quō ⁊ qua cauſa ſit aſſumpt⁹ in cardinalē ⁊ epm.iiij.ix.xxj.
Bonauentura quomō ſe habuerit in concilio lugdunenſi.iiij.
Bonauētura mors deſcribit.iiij.xi.xiiij.
Bonauētura vbi ſit ſepult⁹.⁊ p quē et quibus ſolenniis.iiij.xi.
Bonauētura grē explicant.iiij.
Teſtimoniū alexandri de ales de ſctō bonauentura ponit.iiij.v.xxi.
Teſtimoniū ſancti franciſci de ſctō bonauentura ponit.iiij.v.
Bonauētura ē cōicat⁹ de altari p angl'm.iiij
Bonauenture miracula oſtēdunt.fo.iij.iiij v.viiij.xv.xvi.xxij.
Bonauenture canoniſatio p q̄os ſit ꝓcurata.v.xxiij.xxiiij.
Bonauēture doctrina q̄lis ſit.viij.xxij.
Bonauēture ſapiā fuit infuſa.viij.
Bonauenture ſtat⁹ fuit ex oī pte pfect⁹.ix.
Bonauenture virtutes ⁊ inſignia enumerantur.ix.x.xj.xij.xiij.
Bonauēture patria oñdit.fo xij.
Quare merito fuerit canoniſand⁹.xiiij.
Bonauēture vitā q̄s ꝯſcripſerit.xix.
Bonauēture vita p q̄s ſit teſtificata.xxi.
Proceſſus in canoniſatione ſancti bonauēture ponit.xx ij.xxiiij.
Bona ſunt triplicia.fo.liij.
Bonū eternū quō petat in p̄miū.
Bonū ſpūale petit in meritū.
Bonū ſpūale petit in bonū grē. ibidē
Bonū tpale q̄re petat.
Bonū eſt ſui diffuſiuū.cxxix.
Bona gratie que ſint.cclxxxi.
Bona nature que ſint.ibidē.
Bona fortune que ſint.ibidē.
Bona opa aliq̄ ſunt occultāda.ibidē.
Bona opa aliq̄ ſunt manifeſtāda.ibidē.
Bonitas dei q̄nta ſit oñdit.cccv.

Canoniſare ſanctos quid ſit.folio.vj.

Canoniſare aliquē in ordineȝ apoſtoloꝝ vtrū liceat.ibidē.
Canoniſare aliquē in ordinē martyrū.confeſſoꝝ vel virginū vtrū liceat.ibidē.
Canoniſat⁹ q̄d ꝯſequat ex canoniſatōe.vj.
Quid faciat fama ad canōiſationē.xiiij.xiij
Canoniſari ſctōs q̄d reqrat.xix.xviij.xx.
Utrum eccleſia poſſit errare in canoniſatione ſanctoꝝ.xix.
Caritas q̄lis debeat hri ad ꝓxios.xlv.
Caritatis officiū qualis ſit.lix.
Caritas primi dȝ hri corde.ore.ope.ibidē.
Caritatis fruct⁹ eſt magn⁹.cx.
Caritatis fruct⁹ eſt occult⁹.ibidē.
Caritatis fruct⁹ qui ⁊ q̄t ſint.ibidē.
Caritas rectificat animā ſm triplicē aſpectum.fo.cxx.
Ad caritatē ſunt plures grad⁹.cxxxij.
Caritatꝫ affect⁹ debet eſſe triplex.cxxxiij.
Caritas non vult ſcire mediuȝ inter ſe ⁊ dilectum.fo.cxxxiij.
Caritatiua affectio hȝ ſex grad⁹.clv.
Caritas eſt incōparabilis.quid ſit et quorum ſit.fo.clv.clvi.
Caritas incontaminabilis quid ſit ⁊ quorum ſit.clv.clvi.
Caritas infatigabilis quid ſit et quorū ſit.fo.clv.clvi.
Caritas inſepabilis quid ſit et quorum ſit.fo.clv.clvi.
Caritas inſuperabilis quid ſit ⁊ quorū ſit.fo.clv.clvi.
Caritas inſatiabil' q̄d ſit ⁊ q̄ꝝ ſit.clv.clvi.
Caritas q̄nta efficiat in nobis.clix.
Caritatē hñtes habem⁹ deū.ibidē.
Ad caritatis affectionē inuitat dñs.clix.clx
Caritas triplici gradu acq̄rit.cxcix.
Caritatis p̄conia ponunt.ccxiij.ccxcvi.
Caritatiue affectiōis iter ſequitur iter contemplationis.cl.
Caritatiua affectio pficit ꝯtēplatiōeȝ.cl.
Caritatiua affectio quid ſit.ibidē.
Caritatiua affectio vnde oriat.cliij.
Caritatiua affectio quō diſtinguat ab aliis affectionib⁹.ibidē.
Caritas quid ſit.fo.cliij.ccciij.
Caritatis act⁹ qui ſint.cliij.
Caritatꝫ act⁹ q̄dā oriunt a caritate.ibidē.

Tabula

Caritatiſ act⁹ q̃dã imꝑanť a caritate.cliij.
Caritas incipientiū que ſit.
Caritas ꝓficientiū que ſit. ibidē.
Caritas ꝑfectorū que ſit.
Caritatis infuſe ſignū eſt dolor de culpa ꝑterita.fo.cliij.
Caritatis infuſe ſignū eſt ꝓpoſitum cauendi futura.ibidē.
Caritatis infuſe ſignum eſt delectatio ĩ auditu verbi dei.ibidē.
Caritatis infuſe ſignū eſt ꝓmptitudo boni operis.ibidē.
Caritatiſ infuſe ſignū eſt letari de ꝓfectu ꝓximi.triſtari de ei⁹ defectu.ibidē.
Caritatis roborate ſignū eſt frequēs cõſciencie examinatio.cliij.
Caritatis roborate ſignū eſt cõcupiſcentie diminutio.ibidē.
Caritatiſ roborate ſignū eſt ſenſuū ſpūaliū vitalis exercitatio.ibidē.
Caritatiſ roborate ſignū eſt ſtudioſa mãdatoꝝ obſeruatio ibidē.
Caritatis roborate ſignū eſt diuinaꝝ veritatū manifeſtatio.ibidē.
Caritatiſ ꝑfecte ſignū extrinſecū eſt paratū eſſe mori ꝓ ſalute ꝓximi.ibidē.
Caritatis ꝑfecte ſignū extrinſecū eſt inimicos diligere.ibidē.
Caritatiſ ꝑfecte ſignū extrinſecuꝫ ē aduerſa patienť ſuſtinere.ibidē.
Caritatis ꝑfecte ſignū extrinſecū eſt oĩa relinq̃re ⁊ xp̄m ſeq̃.ibidē.
Caritatis ꝑfecte ſignū extrinſecū eſt ſolum deū timere.ibidē.
Caritatis ꝑfecte ſignū intrinſecū ē intima ſuſpiria mentiſ hr̄e clv.
Caritatis ꝑfecte ſignū intrinſecum eſt alta deſideria hr̄e.ibidē.
Caritatis ꝑfecte ſignū intrinſecuꝫ eſt cogitationes languide.ibidē.
Caritatis ꝑfecte ſignū intrinſecū ē expectationes tedioſe.ibidē.
Caritatis ꝑfecte ſignū intrinſecū eſt affectiones extatice.ibidē.
Caritatiſ ꝑfectio eſt duplex.cliiij.
Caritatis ꝑfectio q̃d ſit.ibidē.
Caritas gloriatur de alieno bono ſicut de ſuo.fo.ccxviij.
Quomõ ſe debeat homo exercere in caritate.fo.ccxcvj.
Carnales tentationes tepide repellere eſt periculoſum.fo.xlviij.
Carnis mūdicia quid ſit.cccxl.
Caſtitas quid ſit.fo.xj.cxcviij.
Caſtitas quõ diſtinguať ab abſtinẽtia.xj.
Caſtitatis tres ſunt grad⁹.cxcviij.
Cautio quid ſit.clxx.ccciij.
Cauenda ⁊ dolenda q̃ ſint.cccxliij.
Cauſa quid ſit.ccciij.
Cauſalis ratio q̃d ſit.ibidē.
Sancte cecilie exercitiū exꝑmiť.ccxxvj.
Beatam ceciliam debent ſequi deuote femine.ibidē.
Celi dicunť ſcti q̃druplicit.liij.
Celū capiť ꝑ puritate angeloꝝ.ccxvj.
Celū capiť ꝑ dignitate ſctõꝝ.ibidē.
Celū capiť ꝑ auctoritate.ibidē.
Celū capiť ꝑ ſublimi vita iuſtoꝝ.ibidē.
Celum capitur ꝑ occultatione diuinorum iudicioꝝ.ibidē.
Cherubin ale ſex.cccxxxix.et duobꝫ ſeq̃nti.
Circũſpectio q̃d ſit.clxx.ccciij.
Circũſpectio nõ valet ſine exultatõe.cxx.
Circũſpectio ꝓlati duplex.cccxlvj. cccxlvij.
Ciuitas regiſ eterni que ſit.clxvj.
Ciues hui⁹ ciuitatis q̃ ſint.
Ciuiū illoꝝ diſtinctio poniť. ibidē.
Ciuitatis illi⁹ extranei q̃ ſint.
Sancta Clara quomõ in tribulatiõibꝫ ſit gauiſa.ccxxvj.
Clamor in quo ↄſiſtat.cxxxj.
Clementia quid ſit.ccciij.
Clericorū defectus quare plerūq; taceťur a ꝑdicantibꝫ.cccxxv.
Cogitationes vane quomodo ſint cauende.fo.xlvij.xlv.
Condeſcenſiones decẽ fecit nobis chriſt⁹ ↄtra decẽ plagas.cccxxiij.
Quõ hõ poſſit cognoſcere ſeip̄m.ccxcj.
Comeſtio quõ fieri debeat xxxiij.
Comeſtionis diſciplina que et quanta eſſe debeat.xxxiij.
Cõmiſſum q̃d ſit.ccciij.
Concordia quid ſit.ibidē.
Cõcupiſcẽtie quõ ſint mortificãde.xlv.
Cõcupiſcẽtia q̃re neceſſaria ſit.cxxxij.
Cõcupiſcẽtia eſt multiplex.cxxvij.
Circa ↄcupiſcẽtiam pl'a ſũt meditãda.ibidē.
Cõcupiſcẽtia voluptatiſ eſt triplex.ibidē
Cõcupiſcẽtia curioſitatiſ eſt triplex.ibidē.
Cõcupiſcẽtia vanitatiſ eſt triplex.ibidē.
Cõcupiſcẽtia carnis ĩ q̃d ſe diffũdat.cclxxxij.
Confeſſiõis ↄtinuatio ſuadeť.xxv.
Confeſſio eſt duplex.fo.xxix.

Confeſſio publica coꝛã q̄ fieri debeat.xxix.
Cõfeſſio publica de q̄bꝫ debeat fieri.xxix.
Confeſſio publica vbi ⁊ quomodo fieri debeat.folio.xxv.
Confeſſio vicaria vitupaꝛ.xxix.
Cõfeſſio req̄rit ꝑparationẽ añ ſe.ibidẽ.
Que debeant cõfiteri a religioſo.folio.xxix xlj.xl.
Cõfeſſio pura dʒ ſꝑ hr̄i.xlvi.
Confeſſio duplex eſt.cccxxxix.
Cõfidentia q̄re neceſſaria ẽ.cxxxij.
Confirmatio q̄d ſit.cccij.
Cõpaſſio quibꝫ debeaꝛ.xlviij.
Cõpati chriſto debemꝰ.ibidẽ.
Cõpati debemꝰ pctõribꝫ.ibidẽ.
Cõplacentia q̄re neceſſaria ſit.cxxxij.
Cõqueri nõ dʒ religioſus.clv.
Cõſcientie ſtimulꝰ dʒ exaſpari.cxxvij.
Conſciẽ ſtimulꝰ dʒ exacui.ibidẽ.
Cõſciẽ ſtimulus dʒ dirigi.ibidẽ.
Conſciẽ ſtimulꝰ quõ rectificeꝛ.cxxviij.
Conſcientia quid ſit.cccij.
Conſenſus q̄d ſit.ibidẽ.
Conſilia adulatoꝛum ⁊ detractoꝛũ non recipiantur.cccxlvij.
Conſilia req̄ri ſolẽt tribꝫ de cauſis.ibidẽ.
Conſolationes ⁊ tribulationes ſunt occultande.xlvj.
Conſolatione a deo accepta efferri nõ debemus.ccxliij.
Conſtãtia mentꝫ ſuadeꝛ.xxv.
Cõſtantia quõ acquiraꝛ.ibidẽ.
Incõſtantie filie q̄ ſint.ibidẽ.
Contemplatiua aĩa debet flectere genua mentis.fo.ciiij.
Contemplatiua aĩa debet pulſare humiliter.ciiij.
Contemplatiua anima debet poſtulare ſapienter.ibidẽ.
Contẽplatiõis obiectũ ẽ q̄druplex.
Cõtẽplans dʒ reflectere ſe ad iterioꝛa.
Cõtẽplatio interioꝝ fit tripliciꝛ.
Cõtẽplatio dʒ fieri ad exterioꝛa.
Contẽplatio exterioꝝ fit tripliciꝛ. ibidẽ
Contẽplatio dʒ fieri ad inferioꝛa.
Cõtemplatio inferioꝝ fit tripliciꝛ.
Contẽplatio dʒ fieri ad ſupioꝛa.
Contẽplatio ſupioꝝ fit tripliciꝛ.
Contemplatiõis obiectũ q̄druplex ſignificaꝛ ꝑ q̄ttuoꝛ coꝛnua eruciſ.ciiij.
Contẽplatiõis obiectũ q̄druplex ſignificatur ꝑ q̄ttuoꝛ rotas currꝰ ignei.ibidẽ.
Contẽplatõis obiectũ q̄druplex ſignificaꝛ ꝑ q̄druplicẽ plagã t̃re.ibidẽ.
Contẽplatõis fructꝰ q̄s ſit.ibidẽ.
Contẽplatio dʒ v̾ſari circa q̄ttuoꝛ.ibidẽ
Contemplans aĩa debet ꝯſiderare ſe foꝛmatã ꝑ naturã.cv.
Contẽplãs aĩa dʒ ꝯſiderare ſe deformatã ꝑ culpã.fo.cvj.cvij.cviij.⁊c̄.
Contemplans aĩa debet cõſiderare ſe refoꝛmatã ꝑ grãm.cviij.
Contemplatione anima ingrediꝛ celeſtem hieruſalẽ.cxix.
Quis ſit diſpoſitꝰ ad ꝯtẽplationẽ.ibidẽ.
Quõ ꝑueniaꝛ ad ꝯtẽplationẽ.cxx.
Contemplans res in ſeiꝑm tria videt ĩ eis folio.cxx.
Que ſint illa tria.ibidẽ.
Cõtẽplatiõe trãſit aĩa in hierl̃m.cxxviij.
Contemplans res in ſeiꝑm videt alia tria in eis.fo.cxx.cxxj.
Que ſint illa tria.cxxj.
Contemplans res in ſeiꝑis videt alia tria in eis.cxx.cxxj.
Que ſint illa tria ⁊ q̄d ſint.cxxj.
Contemplando gradus mundi cognoſcitur deus.cxxi.
Quid de deo cognoſcatur ꝑ contemplationẽ creaturaꝝ.cxxi.
Contemplatio mundi dilatatur in ſeptem modos.ibidẽ.
Contemplatio quomõ fiat ꝑ nouem choros angeloꝝ.cxxiij.
Quõ contemplemur deũ intra nos.cxxiij.
Quõ ꝯtẽplemur deũ ſuꝑ nos.cxxiij.cxxv.
Cõtẽplatio dei circa q̄ verſeꝛ.ibidẽ.
Contemplari inuiſibilia dei quomodo ſit poſſibile.cxxv.
Per q̄ poſſimꝰ deũ ꝯtẽplari.cxxv.
Cecitas noſtri intellectꝰ increpatur in cõtemplãdo deũ.ibidẽ.
Contẽplatiõis gradꝰ ſunt ſex.cxxvi.cxlvij.
Contemplatõis gradus diſtinguũtur per gradus throni ſalomonis.cxxvi.
Contãplatiõis gradus diſtinguunꝛ ꝑ alaſ cherubin.ibidẽ.
Contẽplatõis gradus diſtinguunꝛ ꝑ dies ꝑmos creatiõis.ibidẽ.
Contemplatio eꝛnoꝝũ ad q̄d neceſſaria ſit.folio.cxliij.
Contẽplatio ꝯcrat meditantẽ.ibidẽ.
Contẽplatio q̄d ſit.cxliiij.cccij.
Contemplans debet eſſe liber ab impedi-

mentis.fo.cxliiij.
Conte͂plans d3 h͞re oculu͂ ſanu͂.cxliiij.
Contemplans debet habere oculum dire/
ctum in ſapiam eterna͂.cxlv.
Conte͂pla͂s d3 eſſe me͂talit̄ ſuſpe͂ſus.ibide͂.
Conte͂platiuu͂ ſpm͞ eſſe liberu͂ q͂d ſit.cxliiij.
Conte͂platōis ocul⁹ d3 eſſe pſpicax.cxlv.
Cōtemplatōis oculus q͂s ſit.ibide͂.
Conte͂platiōis ocul⁹ quō ſanet̄.cxliiij.
Quis ſit aſpectus eius.cxlv.
Que ſit viſio eius.ibide͂.
Conte͂platiōis act⁹ duo includit.cxlv.
Conte͂plationis differe͂tia ponitur ab in/
tuitiua cognitione.cxlv cxlvi.
Conte͂platiōis dr͂a a cogitatōe ponit̄.cxlv.
Cōte͂platōis dr͂a a meditatōe pōit̄ cxlv.
Conte͂platio vnde oriat̄.
Speculatio vnde oriat̄. ibide͂.
Cogitatio vnde oriat̄.
Conte͂platio q͂s clare cognoſcat.
Conte͂platiue vite opa quō differa͂t ab ope
rib⁹ vite actiue.cxlv.cxlvi.
Contemplatōis gradus ꝛ diſpoſitio ad cō
templatione͂ nō ſunt ide͂.cxlvi.
Conte͂platōis grad⁹ q͂d ſint.cxlvi.
Diſpoſitio ad ꝯte͂platione͂ q͂d ſit.
Cōte͂platōis g͂d⁹ e͂ radioſ⁹ aſpect⁹. ibide͂.
Cōte͂platiōis grad⁹ e͂ guſt⁹ ſaporoſus.
Conte͂platio e͂ duplex.celvi.cxcij.cxciij.
Conte͂platio ſpeculatiua q͂d ſit.cxlvi.
Conte͂platio practica q͂d ſit.ibide͂.
Conte͂platōis grad⁹ q͂ ſint.cxlvij.cc.
Conte͂platōis tria ſunt genera.ccliij.
Conte͂pla͂da eſt hu͂anitas xp͞i.ccliij.
Conte͂planda eſt celeſtis curia.ibide͂.
Conte͂planda eſt diuia maieſtas.ibide͂.
Contemplantem oportet vti ſenſibilibus
formis.cxlviij.
Contemplationis gradus f͞m origene͂ po/
nuntur.fo.cxlix.
Qui ſint illi gradus.ibide͂.
Contemplationis iter conſolatur ſpiritu3
humanu͂.ibide͂.
Que ſit differentia itinerantiu͂ in vita acti/
ua ꝛ ꝯtemplatiua.ibide͂.
Contemplatiōis itinere ſpu͂s human⁹ deo
familiariter vnit̄.cl.
Cōte͂platōis itinere ſpu͂s hu͂an⁹ decorat̄.cl.
Contemplationis itinere ſpirit⁹ humanus
pulchrificat̄.ibide͂.
Contemplatōnis itinere ſpiritus human⁹
reficitur ibidem.
Contemplatiōis itinere ſpu͂s human⁹ a la
bore releuat̄.fo.cl.
Contemplatiōis itinere ſpu͂s human⁹ in ce
leſtib⁹ iocundat̄.ibide͂.
Conte͂platiōis itinere ſpu͂s nr͂ ingredit̄ ſe/
cretu͂ intrinſecu͂ dn͞i ieſu.ibide͂.
Quid ſit illud ingredi.
Conte͂platōis penna q͂d ſit. ibide͂.
Conte͂platiōis penna q͂d cauſet
Ad ingreſſum intrinſeci ſecreti dn͞i ieſu in/
uitat̄ ſpu͂s nr͂ i itinere ꝯte͂platōis.cl.
Contemplatiōis iter ſequit̄ iter caritatiue
affectionis ꝛ q͂re.ibide͂.
Conte͂platio hebdomadalis de floribus ꝛ
fructib⁹ xp͞i ponit̄.cclvi.cclvij.cclviij.
Contempt⁹ mu͂di ſuadet̄.xxv.
Contentio quid ſit.ccciij.
Continentia quid ſit.ibide͂.
Contumelia quid ſit.ccciij.
Contumelia quō ſit tolera͂da.xlv.
Conuent⁹ maiores religioſoꝝ quare mag͞s
diligunt̄.cccxxix.
Conuerſationis ordinatio cum ꝯſequenti
bus ponit̄.xlv.
Cor quō debeat cuſtodiri.ibide͂.
Corrigere alios ꝛ ſe nō emendare quantu͂
malum ſit.xlix.
Quotus quid ſit.ccciij.
Quare in creatione dicitur fiat fecit ꝛ factu͂
eſt.folio.cxx.
Criſtallus quid ſit.ccxvij.
Criſtallus quō generet̄.ibide͂.
Crucis p̄conia ponunt̄.lix.
Crux eſt impiu͂ ſup hu͂eꝝ ſaluatoris.xcix.
Crux eſt lignum vite.
Crux eſt cubit⁹ ꝯſu͂matōis arche.
Crux eſt ara abrae.
Crux eſt lignu͂ dulcora͂s aquas.
Crux eſt virga moyſi.
Crux e͂ palus ſerpentis enei. ibide͂.
Crux eſt cithara dauid.
Crux eſt duo ligna vidue.
Crux eſt lignu͂ heliſei.
Crux eſt palma.
Crux eſt clauis dauid.
Crucis oprim⁹ laudiſim⁹ ponit̄.ciij.ciiij
Crux eſt liber.cxxxij.
Crux manifeſtat deum inſcrutabilis ſapi/
entie eſſe.cxxxij.
Crux manifeſtat deum irreprehenſibil' iu/
ſticie eſſe.ibidem.
Cru chriſti eſta ciuis.ibidem.

Tabula

Crux chriſti eſt porta.fo.cxxxij.
Crux chriſti eſt via.ibidē.
Crux xp̄i eſt ſplendor veritatꝭ.ibidē.
Crux manifeſtat deum inenarrabilis mi/
ſericordie eſſe.cxxxij.
Culpa nullo mō eſt defendēda.xxix.
Curioſa nō ſunt curāda a religioſo.xlviij.
Curioſitatꝭ vituperiū ponitꝛ.ccxxxiij.
Curioſum opus tp̄s ꝑdit.
Curioſum op⁹ vanā glām cauſat.
Curioſum op⁹ a deo retrahit. ibidē.
Curioſum op⁹ ↄcupiſꝫ ocu'oꝝ nutrit.
Curioſum op⁹ alios ruere facit.
Curioſitas perdit magnam partem intel/
ligentie.cccxxi.
Cuſtodire dʒ ſe hō ſollicite.fo.xlvi.xlix.

d Ebitum eſt tri/
plex.folio.liiij.
Delectatio vñ oriaꝛ.cxxi.
Delectatio in ſenſu vnde oriaꝛ.ibidē.
Delectatio quid ſit.cxxij.
Delectatio ſpiritualis aliquādo mutaꝛ in
carnalē.cclxxxij.
Delictum quid ſit.ccclj.
Delinquentiū tria genera.cccxlvij.
Deſiderare debem⁹ triplicitꝛ.fo.l.
Deſiderandū quid ſit.ibidē.
Quare diuīa charismata ſint deſiderāda.l.
Deſideria inflāmanꝛ in nob̄ dupliciꝛ.cx.
Deſiderij affluentia eſt a ſpū ſancto propter
tria.fo.cxxix.
Deſidia religioſi vituperaꝛ.xlviij.
Deſperatio quid ſit.cccij.
Deſpici nō debet malus.xlix.
Quare deſpici nō debeat mal⁹.xlix.
Detractio eſt ꝑ paciētiā ſupanda.xlix.
Detractio quid ſit.cccij.
Detractores ⁊ adulatores ad conſilia non
recipianꝛ.cccxlviij.
Collatio de deuotiōe poniꝛ.clxxi.clxxij.
Deuotio ad deum eſt ſexta ala eccleſiaſtici
ſeraph.cccxlviij.
Deuotio ad deū q̄d facit in nob̄.ibidē.
Deuotio triplex.ibidem. Et iterum triplex
folio.cccxlix.
De⁹ ſemp dʒ hr̄i in memoria.xlviij.
De deo debem⁹ triplicitꝛ ſentire.ibidē.
Quid ſit de deo ſentire pijſſime.ibidē.
Quid ſit de deo ſentire altiſſime.xlix.l.
Quid ſit de deo ſentire ſcīſſime.xlix.l.
Deo dʒ exhiberi cor humile.l.
Deo dʒ exhiberi cor deuotū.ibidē.
Deo dʒ exhiberi cor illibatū ibidē.
Quid ſit deo exhibere cor humile.deuotū
⁊ illibatum.ibidē.
Deo q̄d rependere debeam⁹.fo.l.
Deus eſt pater nr̄ tripliciter.liij.
Quid ſit deū eſſe prēm nr̄m.
Dei nomē eſt terribile.
Dei nomē eſt admirabile. ibidē
Dei nomen eſt laudabile.
Dei regnū quid ſit.
Dei regnū diciꝛ triplicitꝛ.
Dei voluntas q̄d ſit.fo.liiij.
Dei voluntas ad q̄d ſit.ibidē.
Dei voluntas eſt triplex.ibidē.
Deus eſt dñs potentiſſim⁹.lxiiij.lxv.
Deus eſt dñs ſapientiſſim⁹.lxv.
De⁹ eſt dñs opulentiſſimus.
De⁹ eſt dñs indeficientiſſim⁹.
Deus eſt dñs pijſſimus. ibidē.
De⁹ eſt dñs iuſtiſſimus.
Deus eſt dñs certiſſimus.
Deus eſt dñs nomiatiſſim⁹.
De⁹ eſt ſumme timēdus a nob̄.lxxxi.
Dei timor q̄ ⁊ q̄nta efficiat in nob̄.ibidē.
Dei ſapientia dʒ ↄſiderari.lxxxi.lxxxij.
Dei bonitas dʒ ↄſiderari.lxxxi.lxxxij.
Diuine ſapiē effect⁹ ponunꝛ.lxxxi.lxxxij.
Diuine bonitatꝭ effect⁹ ponunꝛ.lxxxi.lxxxij
Diuina bonitas p̄coniſaꝛ.fo.cvi.
Dei omnipotentiam quid potiſſime decla
ret.cxiij.
Deus differt ſepius dare quod libentiſſi/
me dat.cxv.
Dei bonitas quō reluceat in creaturꝭ.cxx.
Dei potētia quō reluceat ī creaturꝭ.cxx.
Dei ſapiā quō reluceat in creaturꝭ.ccxx.
Deū poſſumus contēplari per ſenſibilia
dupliciter.fo.cxxi.
Deum contemplari per ſenſibilia quid ſit.
folio.cxxi.
Quis modus ſit altior.ibidē.
Quid de deo ſciaꝛ ꝑ memoriā.cxxiij.
Quot ſcianꝛ de deo ꝑ mēoriā.ibidē.
Deus quomō cognoſcaꝛ ex actibus intelle
ctualibus.cxxv.cxxvi.
Diuine ꝑfectiōes q̄ ⁊ quot ſint.cxxv.
Deus quō ſe diffundat.ibidē.
Diuine generationis ↄditiōes exp̄muntur
folio.cxxvi.
Diuine ſpirationis conditiones exp̄mun/
tur.folio.cxxvi.

Tabula

Deus quomõ cognoſcatur ex actibus potentie electiue.cxxvi.
Deus quomõ cognoſcatur per omnez philoſophiam.ibidẽ.
Diuie emanatiões quõ diſtinguant.
Diuie eſſentie cõicabilitas oñdit.
Mod⁹ ill⁹ cõicabilitatꝫ oñdit. ibidẽ.
Diuina origo quid ſit.
Diuine pſone pq̃ ⁊ quõ diſtinguant.
Diuine pſone quõ ſint vnũ.
Que ſint ꝯtemplanda circa diuinas emanationes.cxxvi.cxxv.
Que ſint contemplanda circa diuinas perſonas.cxxv.cxxvi.
Que ſont contemplanda circa diuinas pfectiones.cxxv.cxxvi.
De⁹ pmiſit credentibꝫ tria.cxxviij.
Deus excedit oẽm petitionẽ.
De⁹ excedit oẽm deſiderij dilatatõez.ibidẽ
De⁹ excedit oẽm eſtimationẽ.
De deo q̃ ſint meditanda.cxxix.
Deo debem⁹ reuerentiã triplicit.
Quid hõ hẽat a deo tanq̃ pře. ibidẽ
Quid hõ habeat a deo tanq̃ dño.
Quid hõ habeat a deo tanq̃ iudice.
Dei reuerentia eſt triplex.ibidẽ.
Deo debem⁹ beniuolentiã.ibidẽ.
Deo beniuolẽtia triplex eſt exhibita.cxxx.
Deo debem⁹ triplicẽ cõplacentiã. ibidẽ.
Dei dilectionẽ intelligim⁹ ſex gdibꝫ.ibidez.
In deo q̃ ſint cõmunia.cxxxiij.
In deo que ſint ꝓpria.
In deo q̃ ſint appropriata.
Dei cõmunia q̃truplicia ſint.
Dei ꝓpria q̃truplicia ſint.
Dei appropriata q̃truplicia ſint. ibidez.
In deo eſt altitudo terribilis.
In deo eſt pulchritudo mirabil.
In deo eſt dulcedo deſiderabilis.
Dei eſſentia quomõ poſſit rationabilit inueſtigari.ibidẽ.
Modi aſcẽdendi in deũ ponunt.cxciij.
De diuina eſſentia tredecim dicta exp̃muntur.ccc.ccci.
Diuine eſſentie vnitas cũ trinitate pſonaꝝ exprimit.ccc.
In deo ſunt due emanatiões.cj.
In deo ſunt tres pſone.
In deo ſunt q̃ttuor relationes.
Dei fili⁹ quare dicat verbũ. ibidẽ
Dei filius quare dicat fili⁹.
Dei filius quare dicat imago.
Spũſanct⁹ quare dicat donũ.ccci.
Spũſſctũs quare dicat datũ.
Spũſſctũs quare dicat caritas.
In diuinis ſont duo modi p̃dicãdi.
In diuinis ſunt q̃nq̃ modi dicẽdi.
Deũ in nob habitare q̃d ſit.
Deum apparere quid ſit. ibidẽ.
Deũ deſcendere quid ſit.
Deum mittere quid ſit.
Deum mitti quid ſit.
Deum ſedere quid ſit.
Deus eſt cauſa mundi efficiens final et exemplaris.cccj.
Deo appropriare quid ſit.
Deo appropriata q̃ ſint. ibidẽ.
Deum eſſe oĩpotentem.
Dei potentia quid ſit.
Dei ſapientia quid ſit.
Dei ſapia dr cognitio ⁊ viſio.
Dei ſapia dr approbatio ⁊ p̃ſciẽtia.
Dei ſapia dr diſpoſitio ⁊ p̃deſtinatio.ibidẽ.
Dei ſapia dr reprobatio ⁊ lux.
Dei ſapia dr ſpeculũ ⁊ exẽplar.
Dei ſapia dr liber vite.cccj.
• Dei auctoritas q̃ magna ſit.cccxv
Dei nomẽ tripl'r ĩ oanũ ſumit.cccxix.cccxx.
Diffinitio quõ debeat fieri.cxxiij.
Diffinitio p que debeat fieri.ibidẽ.
Diffuſum eſt octuplex.cxxv.
Diligi appetere eſt fugiendũ.clix.
Dilectio homĩs eſt fallax.ibidẽ.
Dilectio quid ſit.cccij.
Dilectio habet ordinẽ.cccxxij.
Dilectio dei.⁊ dilectio ꝓximi.cccxlj.
De diligentia ponit vna collatio.clxxij.
Diſcipline vſus q̃t bona efficiat.xxiiij.
Diſcipline p̃paratoria q̃ ſint.xxv.
Diſciplina qoid ſit.fo.xxviij.xxix. ⁊ p totuz illũ tractatũ.
Diſciplina in oĩ loco eſt ſuanda.xxviij.
De diſciplia ĩ diuĩo officio.xxxj.xxxij.xxxiij.
De diſciplina in geſtu corpis.xxxiij.
De diſciplina in comeſtione.xxxiiij.
Diſciplina qoid ſit.ccciij.
De diſciplina vna collatio ponit.clxxij.
Diſcipol⁹ xp̃i debet ſe oĩno abnegare.xxvj.
Diſſolotio in moribꝫ vitopat.xxxvj.
Diſcretio q̃nta virtus ſit.cclj.
Diſcretio eſt aoriga virtutũ.ibidẽ.
Diſcretio circũſpecta ⁊ puida faciẽdoꝝ ꝯſideratio ẽ q̃nta ala eccl'iaſtici ſeraph.ccclvj
Diuinatio quid ſit.ccciij.

Docilitas quid ſit.fo.clxx.ccciij.
Doctrina chriſti que ſit.xlix.
Doloꝛ aie dz hn̄e duos comites.l.
Dolendū eſt tripliciter.l.
Doloꝛ ↄſiſtit in quattuoꝛ.cxxxſ.
Doloꝛ quid ſit.ibidē.
Domū triplicē habet imꝑatoꝛ.lxiij.
Dom⁹ illa triplex que ſit.
Domū triplicē habet xp̄s. ibidē.
Que ſit illa triplex dom⁹ xp̄i.
Dona dei ad hoīez ſūt triplicia.cccvij.cccviij
Dulia quid ſit.lxxxi.
Dulia cui debeat.ibidē.

e Bꝛietas quid ſit

folio.cxxx.
Eccleſia militatis ꝛ triumphans ſibi coꝛreſpondēt.cxxxij.
Eccleſia militans diſponitur ſm̄ triūphantem.ccvij
Eccleſia militans coꝛreſpondet triūphanti in oꝛdinatiōe.ibidē.
Eccleſia militans coꝛreſpondet triūphanti in ſciencia.ibidē.
Eccleſia militans coꝛreſpondet triūphanti in actione.ibidē.
Eccleſie oꝛdo quid ſit.
Eccleſie ſcientia quid ſit. ibidē.
Eccleſie actio quid ſit.
Electiue ꝟtutꝫ opatio attēdit ītrib⁹.cxxiij.
Electoꝝ oꝛdo eſt triplex.ccvij.
Elemoſynā dare vbi meli⁹ ſit dare.ccccxv.
Elēoſynaꝝ tria genera dāt mioꝛib⁹.ccccxxix.
Eleuatio ad ſupioꝛa quō ꝛ ꝑ q̄ fiat.cxxxiij.
Eleuatio mentꝫ eſt ex trib⁹.cxlviij.
In eleuatione mentis quid ſit magnitudo deuotiōis.cxlviij.
In eleuatione mentis quid ſit magnitudo admiratiōis.ibidē.
In eleuatione mentis quid ſit magnitudo exultationis.ibidē.
Entis diuiſiōes plures ponunt.cxxiij.
Equitas quid ſit.ccciij.
Erubeſcēna de q̄b⁹ eſſe debeat.xlvij.
Erubeſcere de vilitate veſtꝫ ꝛ hūilib⁹ obſequijs q̄ꝫ vituꝑabile ſit.xlvij.
Eſtimatiua quid ſit.ccci.
Eternitatꝫ duo ſunt maneria.cxxxiij.
Quō ꝑueniat ad illa duo maneria.ibidē.
Eternitatꝫ itinera ſunt ſeptē.cxxxvij.
Eternitatꝫ itinera gradi inuitat nos dominus ieſus.cxxxvij.
Eternoꝝ recta intentio eſt primū iter eternitatis.ibidem.
Eternoꝝ ſtudioſa meditatio eſt ſcđm iter eternitatis.ibidē.
Eternoꝝ limpida ↄtemplatio eſt tercium iter eternitatis.ibidē.
Eternoꝝ caritatiua affectio eſt q̄rtum iter eternitatis.ibidē.
Eternoꝝ ſecreta reuelatio eſt quintuꝫ iter eternitatis.ibidē.
Eternoꝝ experimētalis ꝑguſtatio ē ſextū iter eternitatis.ibidē.
Eternoꝝ deifoꝛmis operatio eſt ſeptimū iter eternitatꝫ.ibidē.
Eternoꝝ recta intentio eſt neceſſariū iter eternitatis.cxxxviij.
Eternoꝝ recta intentio q̄re alia itinera ꝓcedat.ibidem.
Eucharíſtia quid ↄtineat.lxxix.
Eucharíſtiā quō ↄtēplari debeam⁹.
Eucharíſtiā ſūptur⁹ q̄d facere debeat.
Quid ſufficit credere ↄtineri i eucha.ibidē.
Quare xp̄s ↄtinet ſub his duab⁹ ſpēb⁹.
Eucharíſtiā ſūptur⁹ q̄d credere debeat.
Quare chriſtus voluit coꝛpus ſuuꝫ velatē dari.lxxx.
Euchariſtie vtilitas in eccl'ia exꝑmit.ibidē
Euchariſtiam ſumens quō debet cōſcientiam ſuā mūdare.ibidē.
Indigne cōicātes vituꝑant.ibidē.
Utrum deus ſuſcipiat ſacrificium maloꝝ ſacerdotū.ibidē.
Euchariſtie ſumptio qualē coꝛpoꝛis mundiciā req̄rat.ibidē.
Euchariſtia quid ſit.ccciij.
Euchariſtie digā ſuſceptio tria req̄rit.cxcvi.
De nocturna pollutiōe nota ſententiā ſancti bonauenture.lxxx.
In cōione manuū pudicicia ē ſuāda.lxxx.
Quantus debeat eſſe feruoꝛ in ſumēte euchariſtiam.ibidē.
Non celebrans nō legitime impeditus q̄ꝫ male faciat.ibidē.
Qui ꝛ q̄t ſint effect⁹ digne cōionis.ibidē.
Bona exhoꝛtatio ponit ad celebrādū.lxxx
Que accendant hominē ad cōmunionez ꝛ celebrandū.ibidē.
In miſſa oīa rītāt paſſionē xp̄i.lxxxi.
Neceſſaria ē mēoꝛia paſſiōiſ xp̄i i miſ.lxxxi.
Celebrās q̄d recoꝛdari debeat.ibidē.
Euchariſtiam ſumere quare ſit neceſſariū.ibidem.

Euchariſtiam ſumens mutat in chriſtuz et nō econuerſo.folio.lxxxi.
Cōmunicandi rō que ſit.ibidē.
Ad euchariſtiam percipiendam decem tra hunt.ibidem.
Celebrantis intentio que ⁊ qualis eſſe de/ beat.folio.lxxxij.
Celebrās p qbꝫ orare debeat.ibidē.
Celebrās p qbꝫ debeat intēdere.ibidē.
Excedencia q̄ ſit neceſſaria.cxxxij.
Exclamatio triplex fit ī canticꝫ canti.cxxiiij
Exemplaris in vita dꝫ eſſe plat⁹.⁊ dꝫ quar/ talala eccl'iaſtici ſeraph.cccxlv.
Exerceri debem⁹ extrinſec⁹ ad tria.l.
Exerceri debem⁹ intrinſec⁹ ad tria.l.
Exercemur ad modeſtiā pſimōie ad tria.l.
Exercemur ad modeſtiā diſciplīe ad tria.l.
Exercemur ad modeſtiam honeſtatis ad tria.ibidem.
Exercemur ad iuſticiā in tribꝫ.
Exercemur ad iuſticiā integrā.
Exercemur ad iuſticiā ordinatā. ibidē.
Exercemur ad iuſticiā pfectā.
Exercemur ad pietatē in tribꝫ.
Exercemur ad ſaluationē aīaꝝ.
Exercitatio mentalis ⁊ pia tria requirit.fo lio.ciiij.
Exercere dꝫ bō ſtimulū ꝯſcīe.cxx.
Exercitium debet verſari circa triplicez vi am.cxxvij.
Exerceri debem⁹ in purgādo.
Exerceri debem⁹ in illuminādo. ibidez.
Exerceri debem⁹ in pficiēdo.
Exerceri debet deuotus circa mortez chri/ ſti.folio.cxciiij.
Exerceri debet deuotus circa extremū iu/ dicium.ibidem.
Exerceri debet deuotus circa penas infer nales.ibidem.
Exerceri debet deuotus circa celeſtem glo riam.ibidem.
Exerceri debꝫ deuotus circa beneficia dei. folio.cxciiij.
In exercitio ſpūali ſūt tria concomitantia folio.cclxxxviij.
Per illa quattuor peruenimus ad cordis puritatem.ibidē.
Afflictio corpis diſcreta ē cōmēdabil'.ibidē
Exercere debet ſe ſeruus dei in quattuor. folio.cclxxxvi.
Exiſtētia rex eſt triplex.cxx.
Experientia quid ſit.clxij.
Experimentalis pregustatio eſt iter eterni/ tatis.clxij.
Quare hoc iter ſequatur iter reuelationis eternorū.ibidē.
Quare hoc iter ſequatur alia itinera omia. ibidem.
Experimentalis noticia quid ſit et quotꝫ ſit.ibidem.
Experientia eſt duplex.clxiij.
Experiētia corpaliū qd ſit.ibidē.
Quō p experientiā eternorū ingrediamur ſecretū dñi ieſu.cl.
Extenſio circa exteriora quomō et per que debeat fieri.cxxxiij.

Allacia quid ſit.

f folio.ccciij.
Fantaſia quid ſit.ccci.
Fantaſma quid ſit.ibidē.
Fellea paſſio quid ſit.ccciij.
Fidentia quid ſit.
Fides quid ſit. ibidē.
Fiducia quid ſit.
Fomes eſt quadruplex.cxxxi.
Fortitudo quid ſit.ccciij.
Fortitudo politica qd ſit.clxviij.clxx.
Fortitudo purgatoria qd ſit.clxviij.clxx.
Fortitudo purgati animi.clxviij.clxx.
Fortitudo exēplaris qd ſit.clxviij.clxx.
Quomō beatus Franciſcus in tribulatio nibꝫ ſit gauiſus.ccxxvi.
Quō beat⁹ Franciſc⁹ puenerit ad tantam pfectionē.ibidē.
Quō beat⁹ Franciſc⁹ puenerit ad intelligē tiā ſcripturaꝝ.ibidē.
Beati franciſci pfectio declarat.cxix.
Beatus Franciſcus habuit ſtigmata ſalua toris.ibidē.
Fraus quid ſit.ccciij.
Furtū quid ſit.ccciij.cccxxiiij.

Audium anime

g p quid ſignificet.folio.cxv.
Generātia in mūdo q̄ ſint.cxv.
Generata in mūdo que ſint.ibidē.
Gloriatio ꝓpria verū ſit pctm̄.xlviij.
Geſt⁹ religioſuꝫ decētes deſcribūt.xxxiiij.
Glorie celeſtis meditatio quomodo poſſit fieri.cxcv.
Gratia quid ſit.ccciij.
Grā gratūfaciens qd ſit.ibidē.
Grā gratis data quid ſit.ibidē.

Gratia quõ deſcendat in animã.ccxxvij.
Gratia charitatis quid ſit.ccvij.
Gratia ſapientie quid ſit.ibidē.
Grã ɔtemplationis quid ſit.ibidē.
Grã benigne ſeueritatis quid ſit.ibidē.
Gratia vera quid ſit.lx.
Gratia falſa quid ſit.
Gratia mundi quid ſit. ibidē.
Gratia carnis quid ſit.
Gratia diaboli quid ſit.
Gratia humilitatis quid ſit.cccvij.
Gratia patientie quid ſit.
Gratia caſtitatis quid ſit. ibidē.
Gratia eloquentie quid ſit.
Grã miſcõie ꝛ pietatꝫ qd ſit.
Gratia comparatur nouem choris angelorum.folio.ccvj.
Gratia eſt multiplex.lx.
Grã eſt fundamẽtũ recte volũtatis.cxx.
Gradus quid ſint.cxlvj.
Grãs deo debemꝰ de plibꝰ.xlv.
Gratitudo requirit tria.cxxxij.
Gratitudinis pfectio que ſit.cxxxiij.
Gula quid ſit.cxcviij.cclxxxij.
Gula quomõ vincat̃.cxcviij.
Gule remedia q̃ ſint.cxcviij.cclxxxvij.
Gule viciũ q̃ntum ſit.ccxlix.ccl.
Gula q̃ttuoꝛ habet ſpecies.cclxxxvij.
Guſtus ſpiritualis quid ſit ꝛ quomõ poſſit fieri.clxiij.
Quis poſſit guſtare ſpũali guſtu.clxiij.
Guſtus ſpũalis a quo guſtet̃.ibidē.

Abitus religioſi

h q̃lis eſſe debeat.folio.xxxvij.
Habitus religioſi aptatio qualis eſſe debeat.ibidē.
Habitꝰ diſciplina deſcribit̃.ibidē.
Habitus quos ꝛ quales debet habere religioſus.ibidem.
Habitu quõ debeat vti religioſus.ibidē
Habitus religioſorum ab alijs quare ferri nõ debet.cccxxviij.
Homicidium fit interpretatiue in anio tripliciter.cccxxiij.
Hõ vetus quõ deponat̃.xxv.
Homo nouꝰ quõ induat̃.ibidē.
Hõ q̃lis debeat eē in ſui reputatõe.xlvj.
Homo quõ debeat ſe diſcutere.xlix.
Homo q̃ debeat reprimere.ibidē.
Homo que debeat fugere.ibidē.
Homo que debeat regere.ibidē.
Utꝝ hoĩes poſſint viuere ſine pctõ.cj.
Hõ quõ poſſit eleuari.cxx.
Hõ qualis ſit conditus.ibidē.
Hõ qualis ſit fctũs p culpã.ibidē.
Hõ debet tria circũſpicere.cxxviij.
Hoĩs dignitas q̃nta ſit.cccv.cccvj.
Hominis reformatio ē mirabilioꝛ formatione.cccvj.
Homini quare deus dederit ſenſum et intellectũ.ibidem.
Hõ interioꝛ quõ obdoꝛmiat.ibidē.
Propter hoiem oĩa facta ſunt.cccvij.
Hoi ſunt triplicia bona collata.ibidē.
Homines mali nõ propter ſe ſed propt̃ bonos viuunt.cccviij.
Homis oꝛnatꝰ quis ſit.cccix. (cccx.
Utꝝ hõ potuerit ſatiſfacere p pctĩs.cccix.
Hõ quare ſit iuſtus factꝰ.cccx.
Homo non fuiſſet moꝛtuus ſi adam non peccaſſet.cccx.
Quis poſſit ſatiſfacere p hoĩe.cccx.
Hoĩs pfecta obediẽtia q̃ ſit.cccxiiij.
Hoi collata bñficia explicant̃.ibidē.
Honeſtas quõ acquirat̃.xxiiij.
Honoꝛ quõ ſu fugiendꝰ.xlv.
Honoꝛꝫ appetitꝰ q̃ꝫ piculoſus ſit.ccxliiij.
Quis honoꝛ fuit hoi collatꝰ.cccvj.
De honoꝛe parentũ.cccxxj.cccxxij.
Humilitas quid ſit.x.
Hũilitatis neceſſitas declarat̃.xxv.xlvj.
Hũilis religioſi ɔditões ponũt̃.xxvij.xlvj.
Hũilitatis tres ſunt gradꝰ.ccxxvi.
Humilitas vera que ſit.xlv.
Hũilitatꝫ pconia ponunt̃.ccxxxvij.ccxcij.
Quõ pueniat̃ ad hũilitatē.ccxxj.ccxcij.
Humiliatio aduerſitatis eſt cuſtos ſalutꝫ ꝛ pfectus cccxlv.
Hũilitas triplex in q̃ ɔſiſtat.cccxlviij.

Actãtia quid ſit

i folio.cccij.
Jdolatria eſt triplex.cccxix.
Jdromancia quid ſit.cccij.
Jerarcha eccl'ie quis ſit.cxxiij.
Jerarcha eccl'ie hꝫ tria facere.ibidē.
Jerarchia prima angeloꝛum quid ſit et q̃modo vocet̃.ccvij
Jerarchia ſcđa qd ſit.ibidē.
Jerarchia tercia qd ſit.ibidē.
Jerarchie triplicꝫ rõ ponit̃.ccvij.ccci.
Jerarchia hũana quid ſit.ccci.
Jerarchia celeſtis quid ſit.ibidē.

Tabula

Jerarchia ſupceleſtis q̃d ſit.ccci.
Jerarchie tres ſunt in omni mente ierar/chica.folio.cxlvi.
Jerarchia quelibet habet tres ordines.fo lio.cxlvi.
Ad q̃d diſponant̃ i īfima ierarchia.
Ad q̃d diſponant̃ in media ierarchia.
Ad q̃d diſponant̃ in ſup̃ma ierarchia.
Qui ordĩes ſint ĩ īfima ierarchia. ibidẽ.
Qui ordĩes ſint ĩ media ierarchia.
Qui ordines ſint in ſup̃ma ierarchia.
Jerarchie cuiuſlibꝫ ordo q̃d ſignificet.
Jerl̃m quõ interpretet̃.clxxvi.
Jeſu xp̃i vita ⁊ mors ⁊ plura alia eiꝰ p̃conia ponunt̃.ccxxxiij. ⁊ folijs ðnqꝫ ſeq̃ntibꝫ.
Ignorantia priuationis quid ſit.ccciij
Ignorantia negatiõis q̃d ſit.
Ignorãtia diſpoſitiõis q̃d ſit.
Ignorãtia ſimplex quid ſit. ibidem.
Ignorantia craſſa quid ſit.
Ignorantia affectata quid ſit.
Illuminatio eſt triplex.cxx
Illumĩatiõis gradꝰ ſunt ſeptẽ.cxxxiij.
Illumĩatiõis gradꝰ quõ diſtinguant̃.ibidẽ
Illumĩatio quõ debeat fieri.cxxxiij.
Que ſint in illuminatione.ibidẽ.
Imaginatio eſt triplex.cxlviij.
Imaginatio beſtialis q̃d ſit.ibidẽ.
Imaginatio rõnalis q̃d ſit.ibidẽ.
Imaginatio quid ſit.cxlviij.ccci.
Imago dei quid ſit.ccci.
Imago creationis quid ſit.
Imago recreatiõis quid ſit. ibidẽ.
Imago glorificatiõis q̃d ſit.
Imago trinitatꝭ in aĩa quid ſit.cccvi.
Imago vnitatis in aĩa q̃d ſit.ibidẽ.
Inanis gloria quid ſit.ccciij.
Incarnatiõis ſeptẽ mirabilia oñdũt̃.clxxi.
Inceſſus religioſi q̃lis eſſe debeat.xxxvi.
Induſtria nõ valet ſine pietate.cxx.
Induſtria in tribꝫ conſiſtit.cclxxxiiij.
Infirmitas duplex.cccxliiij.
Infirmitas corpis triplex eſt.ibidẽ
Infirmi magis indigent ſubſidio triplici ratione.ibidem.
Infirmoꝝ mẽte tria ſunt genera.ibidẽ.
In inferno ſunt tria.cxxxv.
Iniuria quomodo fiat ⁊ quomodo non q̃/buſdam.cccxxviij.
Iniurias q̃s ſuſtinere debemꝰ.cccxxix.
Innocentia quid ſit.ccciij.
Inobedientia quid ſit.ccciij.
Impatientia p̃lati quid faciat.cccxlv.
Inſipientes indigent magiſtro ꝓpter plu/res cauſas.cccxiij.
Inſomniũ quid ſit.ccci.
Intellectiue potentie operatio quid ſit ⁊ q̃ ſit.folio.cxxiij.
Intelligẽtie radiꝰ quõ ſit ptẽdendꝰ.cxxviij.
Intelligẽtie radiꝰ quõ ſit dilatãdꝰ.ibidẽ.
Intelligẽtie radiꝰ quõ ſit reflectẽdꝰ.cxxviij
Intelligentia non valet ſine humilitate.fo lio.cxx.
Intelligẽtia q̃d ſit.cxlix.ccciij.cxlv.
Intelligentie magna pars perditur ꝓpter curioſitatem.cccxxi.
Intelligẽtie ita pſpicacꝭ nõ repit̃ quin poſ/ſit in aliq̃bꝫ falli.cccxlviij.
Intellectus quid ſit.cxlviij.ccci.
Intellectꝰ ſpeculatiuꝰ q̃d ſit.ccci.
Intellectus practicus q̃d ſit..ibidẽ.
Intentio ſinẽ actiõis p̃oſtẽdit.cxxxviij.
Intentio ante opus contẽplatur quod ap/petit.ibidem.
Intentiõis neceſſitas oñdit̃.
Intentio recta q̃d operet̃.
Intentio nõ recta quid operet̃.
Intentio quid ſit.
Intentio cuiꝰ potẽtie actus ſit.
Intentio non ſola ſit.
Intentio quomõ formet̃. ibidez.
Intentio quõ rectificetur.
Intentio p̄uerſa quid ſit.
Intentio recta quorũ ſit.
Intentio p̄uerſa quorum ſit.
Intentio ficta quorũ ſit.
Intentio ficta quid ſit.
Intentio mercennaria quid ſit et quorum ſit.cxxxviij.
Intentio recta quid ſit.
Intentio recta vnde p̄cedat.
Intẽtio ſimplex ĩmediata q̃d ſit. ibidẽ
Intẽtio ſimplex ĩmediata vñ p̄cedat.
Intentio talis quoꝝ ſit.
Intentio deificata q̃d ſit.cxxxviij.cxxxix.
Intẽtõ recta ſimplex ſig̃ficat̃ p̃ q̃nqꝫ.cxxxix
Intẽtio recta ſimplex duo reqrit.ibidẽ.
Intentio ſpiritus humani ad vnum finez tendit.ibidem.
Inueſtigatio non valet ſine admiratione. folio.cxx.
Inuidia eſt triplex.cxxviij.clxxxv.
Inuidia q̃d ſit.cxcix.cclxxxij.ccciij.
Inuidie remedia ponunt̃.cxcix.cclxxxv.

Tabula

Jnuidie obiectũ quod ſit.cxcix.
Jnuidie obiectum contingit tripliciter variari.ibidem.
Jnuidie affectus ad quid ſit homini dat᷒.folio.cclxxxij.
Jnuitationis diuine magnificentia extollitur.folio.xliiij.
Jnuitationem diuinam contemnentes increpãtur.ibidem.
Jnuitationem diuinam quomõ debeam᷒ ſequi.ibidem.
Johĩs baptiſte ꝑconia ponũt᷑.ccxliij.ccxliij.
Joſeph ſponſi be.vir.magna laus colligit᷑ ex euangelio.ccxxix.
Jperdulia quid ſit.ccciij.
Jpocriſis quid ſit.ibidem.
Jra quid ſit.cxcix.cclxxxij.ccciij.
Jre remedia ponũt᷑.cxcix.cclxxxv.cclxxxvj.
Grad᷒ ꝓficiẽdi ꝯtra irã ponunt᷑.cxcix.
Jra eſt triplex.cclxxxv.
Jracundia eſt triplex.cxxviij.
Jrreuerentia eſt fugiẽda.xxviij.
Jrreuerẽtia quõ cognoſcat᷑.ibidẽ.
Jubilus quid ſit.cxij.
Judicia hũana nõ ſunt curãda.xliiij.
Judicij extremi horribilitas oſtenditur.folio.cxiiij.
Judicij finalis horribilitas ſemꝑ debet ꝑ oculis haberi.cxiiij.
Judicis illius tres ſunt ꝯditiões.cxxviij.
Judex qualis eſſe debeat.ccxij.
Judex aſſimilat᷑ angelis virtutib᷒ propter plura.ibidem.
Judicij finalis meditatio quomodo debeat fieri.cxcv.
Jurare quid ſit.ccciij.
Utrum debeamus iurare.cccxix.
Juramentũ eſt multiplex.
Juramentũ aſſertoriũ q̃d ſit.
Juramentũ ꝓmiſſoriũ q̃d ſit. ibidẽ.
Juramẽti aſſertorij q̃ ſint comites.
Juramẽti ꝓmiſſorij q̃ ſint comites.
Juramentũ quare fiat.
Juſticia quid ſit.clxvij.clxix.clxx.
Juſticia politica q̃d ſit.clxvij.clxix.clxx.
Juſticia purgatoria q̃d ſit.clxvij.clxix.clxx.
Juſticia purgati animi quid ſit.folio.clxvij clxix.clxx.
Juſticia exẽplaris q̃d ſit.clxvij.clxix.clxx.
Juſticia rectificat oẽs vires.clxix.
Juſticia comprehendit omẽs virtutes ad proximũ.clxix.
Juſticia eſt generalis virt᷒.clxix.
Juſticia comprehendit omẽs virtutes ad deum.clxix.
Juſtus dicit᷑ angelus propter puritatẽ cõuerſationis.ccvj.
Juſtus dicit᷑ angelus ꝓpter limpitudinem diuine cognitiõis.ibidẽ.
Juſtus dicit᷑ angelus propter humilitatem ſubiectionis.ibidem.
Juuenes quibuſdam virtutib᷒ excellentes redduntur.xiv.
Juuenũ ꝟtutes ꝓbate q̃ ſint.ibidẽ.

l Abor manuum

verũ ꝑcipiat᷑ fratrib᷒ minorib᷒.liij.
Quare beat᷒ franciſcus poſuit vnũ capitulũ in reg̃la ſua de labore.liij.
Laboris vtilitas oñdit᷑.ibidẽ.
Languor caritatis eſt triplex.clvij.
Languor caritatis triplex q̃d ſit.ibidẽ.
Latria quid ſit.fo.lxxxj.
Latria cui debeat᷑.lxxxj.cxxix.
Latria debet tria hr̃e.cxxix.
Lectio religioſi q̃lis eſſe debeat.xxx.
Quid ſit querendũ in lectiõe.
Quare q̃tidie ſit legendũ. ibidẽ.
Lectio fortuita corripit᷑.
Lectio quid efficiat.xlviij.
Lectio nõ valet ſine vnctiõe.cxx.
Leticia ſpũalis q̃d ſignificet.xxv.
Leticia q̃ ꝛ q̃re ſit neceſſaria.cxxxij.
Lex eſt triplex.cxxiiij.
Legis diuine doctrina quomodo ſit appetenda.ccxcj.
Lex diuina docet q̃d agendũ.
Lex diuina docet q̃d fugiendũ.
Lex diuĩa docet q̃d credendũ. ibidem.
Lex diuina docet q̃d orandũ.
Lex diuia docet q̃d deſiderãdũ.
Lex diuina docet q̃d timendũ.
Liber int᷒ ſcriptus q̃d ſit.cccj.
Liber foris ſcriptus q̃d ſit.ibidẽ.
Libertas mala quot ꝛ quanta mala efficiat folio.xlvij.
Libidĩs ꝓcuratio fit ſeptẽ modis.cccxiij.
Lignum vite ponit᷑.ccccxxiij.
Longeuitas ſm̃ qoid attendat᷑.ccccxj.
Locutio religioſi q̃lis eẽ debeat.xxvj.
Quõ debeãt loqui corã hoib᷒.ibidẽ.
Locutio religioſi quomõ moderari debeat.folio.xxxiij.xxxiij.
Diſciplina in loquendo qualis ſeruari de

beat.folio.cxxxiij cxxxiiij.
Loquit deus ſpiritui noſtro.cxl.
Quis audiat illã locutionẽ.cxlj.
Quis cognoſcat eam.
Quis ſit ille auditus. ibidem.
Que ſint aures ille.
Quis ſit ſenſum anime quo ꝑcipitur illa locutio.cxlj.
Nõ loquit equaliter oĩbꝫ deus.ibidẽ.
Loquit deꝰ acriter arguẽdo.ibidẽ.
Loquit deꝰ terribilit cõminãdo.cxlj.
Loquit deꝰ prudent docendo.
Loquit deꝰ vtiliter ſuadẽdo.
Loquit deꝰ veraciter ꝓmittendo.
Loquit deꝰ dulciter ꝯſolando.
Loquit deꝰ familiarit ſuſurrãdo.
Deꝰ eſt ſumme amabilis. ibidẽ.
Deꝰ inuitat aĩam vt ſe alloquat.
Quid ſit os anime.
Que ſit lingua q̃ alloquit deꝰ.
Que ſint verba anie ad deũ.
Quis ſit clamor anie ad deũ.
Anĩa alloquit deũ fidelit orando.cxlij.
Anĩa alloquit deũ admirãdo.
Anĩa alloquit deũ depcando. ibidẽ.
Anĩa alloquit deũ honorãdo.
Anĩa alloquit deũ timendo.
Anima alloquitur deum familiariter confabulando.cxlij.
Anĩa alloquit deũ ſuſurrãdo.ibidẽ.
Nunciꝰ locutiõis eſt duplex.cxliij.
Nuncius verus quis ſit.
Nunciꝰ falſus quis ſit. ibidẽ.
Nunciꝰ diuinꝰ quis ſit.
Quõ nunciij illi differãt.
Loquacitatꝫ vituꝑatio ponit.cccxxi.
Loci mutatio vtꝝ ꝯferat religioſis.xxv.
Luxuria quid ſit.cxcviij.cclxxxij.
Luxuria quõ vincat.cxcviij (cclxxxix.
Luxurie remedia q̃ ſint. cxcviij. cclxxxviij.
Luxurie ſpecies q̃ ſint cclxxxviij.
Luxurie delectatões quõ ſint pctm̃.ibidẽ.
Q periculoſum ſit blandicijs corporalibꝫ ſe dare.ibidem.

Macrocoſmꝰ quid ſit.folio.cxx.

Microcoſmus q̃d ſit.ibidẽ.
Macrocoſmus quomõ ingrediat ad animam noſtrã.ibidẽ.
Macrocoſmus per quid intret et ꝙ quot.folio.cxx.
Magiſtro indigent inſipientes ꝓpter plures cauſas.cccxlij.
Magnanimitas quid ſit.ccciij.
Maledicere quid ſit.ibidem.
Maleficiũ quid ſit.ccciij.
Malum eſt triplex.fo.liij.liiij.
Malum eſt duplex.cxliij.
Mala noſtra aliquando debemus abſcondere.fo.cclxxxij.
Malũ culpe quid ſit.ccciij.
Malum pene quid ſit.
Malum pugne quid ſit. ibidẽ.
Malũ ſm ſe ꝛ in ſe q̃d ſit.
Mandatũ dei ꝑmũ q̃d ſit.cccxvi.
Mandata decẽ quõ ordinent.
Quot mãdata ꝯtineant ĩ ꝑma tabula.ibidẽ
Quot mãdata ꝯtineant in ſcd̃a tabula.
Mãdata dei quõ cognoſcant.cccxvij.
Mandatũ eſt duplex.ibidẽ.
Mandatũ affirmatiuũ q̃d ſit.ibidẽ.
Mandatũ negatiuũ q̃d ſit.ibidẽ.
Quid ꝑcipiat vel prohibeatur in ꝑmo mandato legis.cccxvij.cccxviij.
Quid ꝑcipiatur vel ꝓhibeatur in ſecundo mandato legis.cccxviij.
Mandata ſeruare monent nos quattuor folio.cccxv.itẽ tria.cccxvi.
Non obſeruantibꝫ mandata triplex dãnũ ꝓuenit.cccxv cccxvi.
Mania quid ſit.ccciij.
Beate ꝟginis laus ẽ laus dei.lv.
Beata ꝟgo quõ oẽs bãtos excellat.ibidẽ.
Nullus ſcribens poteſt ſufficienter ſcribere laudes be.ꝟginis.lv.
Beate virgi.excellentia ab omnibus populis oſtendit.ibidẽ.
Nullꝰ hõ dꝫ ceſſare a laude be.ꝟ.ibidẽ.
Angelica ſalutatio extollit.ibidẽ.
Hoc nomen maria nõ eſt de ſubſtantia ſalutationis angelice.ibidẽ.
Ultima particula ſimiliter non eſt de ſubſtantia eiuſdem.ibidẽ.
Beata virgo eſt puriſſima.
Beata virgo eſt pleniſſima.
Beata virgo eſt tutiſſima. ibidem.
Beata virgo eſt digniſſima
Beata virgo eſt vtiliſſima.
Quare dicit aue.fo.lv.lvi.
Beata virgo fuit immunis a triplici ve.folio.lvi.
Quare dicitur in ſalutationis principio aue.ibidem.

Tabula

Beata.ꝟ.fuit imunis a ve culpe.fo.lvi.
Beata virgo fuit immunis a ve culpe ori/
ginalis.ibidem.
Beata virgo fuit immunis a ve culpe actu
alis.ibidem.
Beata virgo fuit immunis a ve iebennali.
ibidem.
Beata virgo fuit immunis a ve naſcentiū.
ibidem.
Beata virgo fuit immunis a ve parientiū.
ibidem.
Beata virgo fuit immunis a ve morienti/
um.ibidem.
Quid ſit ve naſcentiū.
Quid ſit ve parientium. ibidem.
Quid ſit ve morientiū.
Maria eſt nomē dulciſſimū.fo.lvij.
Maria eſt nomē ſanctiſſimū.
Maria eſt nomē digniſſimū. ibidem.
Maria interpretaꝛ mare amarꝝ.
Maria interpretaꝛ ſtella maris.
Maria interpretatur illuminata vł illumi
natrix.ibidem.
Maria interpretaꝛ domina.
Maria quare ſit mare.
Maria quare ſit amara ibidē.
Maria q̄re dr̄ amarū mare ſiꝛ.
Be.vir.quibꝫ ſit amara.
Be.vir.quibus ſit mare.
Marie ſtelle ꝓprietates ponunꝛ.
Be.vir.eſt ſtella puriſſima lvij.lviij.
Be.vir.eſt ſtella radioſiſſima.lviij.
Be.vir.eſt ſtella vtiliſſima.lviij.
Be.vir.eſt illumiatrix ꝑ exēpla.
Be.ꝟ.eſt illumiatrix ꝑ bñficia.
Be.vir.eſt illumiatrix ꝑ gloriā. ibidem
Be.virgo eſt dña angelorū.
Be.vir.eſt domina hominū.
Be.virgo eſt dña demonū.
Be.vir.hūilitas oñdiꝛ.lix.lxxiij.cxxxvij.
Be.vir.ꝓfunditas quanta.lix.
Be.vir.affectuoſitas oſtendiꝛ.
Be.vir.charitas oſtendiꝛ. ibidem.
Be.vir.viſitatio exprimiꝛ.
Be.vir.charitas ad ꝓximū declaraꝛ.
Quare in beate vir.viſitatione quater no/
men marie nominaꝛ.lix.
Be.vir.fuit manſuetiſſima.ibidē.
Be.vir.fuit potentiſſima.ibidē.
Be.ꝟ.cor quō ꝑtrāſierit gladiꝰ dolorꝭ.ibidē
Beata virgo nūq̄ȝ odiuit occiſores filij ſui.
folio.lix.
Be.virgo fuit ſtudioſiſſima.lix.
Be.ꝟ.fuit tenuiſſima ꝑ paupꝫtatē.ibidē.
Be vir.fuit temperatiſſima.ibidē.
Be.vir.fuit caſtiſſima.lix.lx.
Be.ꝟ.fuit caſtior mente q̄ȝ carne.lx.
Bea.vir.priuilegium maternitatis ⁊ virgi/
nitatis exprimiꝛ.lx.
Be.vir.gratia fuit veriſſima.
Be.vir.gratia fuit immēſiſſima.
Be.ꝟ.gr̄a fuit multipliciſſima.
Be.vir.gr̄a fuit vtiliſſima.
Balſamū be.vir.quid ſit.
Be.virgo quō gratiā inuenerit. ibidē.
Beata virgo eſt celum.
Beata virgo eſt terra.
Beata vir.eſt abyſſus.
Be.vir.miſcdia oſtendiꝛ.
Be.vir.dicꝛ therebinthus.
Gratia fecit be.vir.gl'ioſam.lx.lxi.
Gr̄a fecit be.vir.miraculoſam.lx.lxi.
Gr̄a fecit be.vir.delicioſam.lx.lxi.
Be.vir.gratia quanta ſit.lxi.
Be.vir.gr̄a fuit ei vtiliſſima.
Be.ꝟ.gr̄a fuit vtiliſſima nob̄.
Be.vir.gratia colligit.
Be.vir.gratia impinguat.
Bea.virgi.gratia liberat.
Be.vir.ſignificaꝛ ꝑ Heſter.
Be.ꝟ.q̄re dicaꝛ de radice ieſſe. ibidem.
Be.ꝟ.habuit ſeptē dona ſpūſſctī.
Be.vir.habuit gr̄am veritatꝭ.
Be.vir.habuit gr̄am vite.
Be.vir.ſignificaꝛ ꝑ domū.
Que ſunt columne huiꝰ domꝰ.
Be.vir.habuit gr̄am labiorꝝ.
Gr̄a labiorum quid ſit.lxi.lxij.
Bea.virgi. labia ſeptem melliflua diſtilla/
uerunt.lxi.
Be.vir.fecit verbum caſtitatis.
Be.vir.fecit verbū hūilitatis.
Be.vir.fecit verbū caritatꝭ. ibidem
Be.vir.fecit verbū veritatis.
Be.vir.fecit verbū gratulatiuū.lxij.
Be.vir.fecit ꝟbū querulatiuū.
Be.vir.fecit verbū cōpaſſiuū. ibidē
Be.ꝟ.habuit tria ꝟba ad deū.lxi.lxij.
Beata virgo habuit duo verba ad homieȝ
folio.lxi.lxij.
Beata virgo habuit duo verba ad angelū.
folio.lxi.lxij.
Be.ꝟ.habuit gr̄am priuilegiorꝝ.lxij.
Be.vir.habuit ſeptē priuilegia.lxij.

Tabula

Que ſint illa ſeptē priu legia.lxij.
Beate ꝟ.potentia apud deū.fo.lxij.
Be.vir.gloria apud deum.
Be.vir.eſt gr̄a pleniſſima.
Be.vir.eſt a peccato puriſſima.
Be.vir.eſt incorruptiſſima.
Be.ꝟ.eſt familiariſſima. ibidē.
In be.vir.fuit gratia premioꝝ.
Quare in be.ꝟ.ſint ſeptē dotes.
Be.ꝟ.excedit oēs ſctōs in gr̄a.
Be.ꝟ.hꝫ nouē plenitudines gr̄aꝝ.
Beata virgo eſt plena ſapientia.lxiij.
Be.vir eſt plena gratia.
Be.ꝟ.eſt plena bona vita.
Be.vir.eſt plena miſcōia. ibidē.
Be.ꝟ.eſt plena fecūditate.
Be.ꝟ.eſt plena ꝑfectiōe eccl'ie.
Be.vir.eſt plena odorifera.lxiiij.
Be.vir.eſt plena gloria.ibidem.
Be.vir eſt plena fruitione.ibidem.
Be.vir.dicit̄ mare plenū.lxiij.
Beata virgo eſt facta domīa potentiſſima.
folio.lxiiij.lxv.
Be.ꝟ.ē facta dn̄a ſapientiſſima.lxv.
Be.ꝟ.eſt facta dn̄a opulētiſſima.
Be.ꝟ.ē facta dn̄a indeficiētiſſima.
Be.ꝟ.eſt dn̄a nr̄a pijſſima. ibidē.
Be.ꝟ.eſt dn̄a nr̄a iuſtiſſima.
Be.ꝟ.eſt dn̄a nr̄a certiſſima.
Be.vir.eſt dn̄a nr̄a noīatiſſima.
Be.ꝟ.ſignificat̄ ꝑ iudith.lxvi.
Beata virgo fuit famoſa famoſior famoſiſ-
ſima.ibidem.
Be.vir.fuit ſpecialiter aula.
Be.vir.fuit filia dei generoſa.
Be.vir.fuit ſponſa ſpecioſa. ibidem.
Be.vir.fuit dei ancilla.
Be.vir.fuit gl'ioſa mater dei.
Be.vir.cōparat̄ auroreꝓpter q̄ttuor.lxvij.
Be.vir.quō ſit ſanctificata ꝛ qn̄.ibidē.
Be.ꝟ.quō ꝓfecerit in gr̄a et ꝟtutibꝯ.ibidē.
Be.ꝟ.locꝰ notabilis eſt triplex.fo.lxviij.
Be.vir.mens eſt locus dei.
Be.vir.vterꝰ fuit locꝰ filij dei.
Be.ꝟ.cōpat̄ auroreꝓpter ſe q̄druplr.
Be.ꝟ.cōpat̄ auroreꝓpt' nos q̄druplr.ibidē.
Be.vir.eſt mediatrix.noſtra.
Be.vir.eſt defenſatrix noſtra.
Be.vir.eſt illumīatrix noſtra.lxviij.lxix.
Be.vir.eſt virga fumea.lxix.
Be.vir.eſt virga lignea.ibidem.
Be.vir.eſt virga aurea.ibidem.
Beata virgo eſt virga ferrea.lxix.
Be.vir.eſt virga florida.
Beata vir.habuit q̄druplices flores.
Be.vir.eſt flos virginitatis.
Be.vir.eſt flos honeſtatis. ibidēz.
Be.ꝟ.eſt flos fecūditatis.
Be.vir.eſt flos imortalitatis.
Be.vir.dicit̄ flores in plurali.
Be.ꝟginis flos hꝫ plura folia.lxix.lxx.
Que ſint illa folia.lxix.lxx.
Be.vir.quottuplex flos ſit.
Be.vir.egreſſus quis ſit.
Be.vir.fuit vas purum.
Be.vir.fuit vas purius.
Be.vir.fuit vas puriſſimū. ibidē.
Be.vir.ꝓgreſſos quis fuerit.
Que ſit rō ꝙ b.ꝟ.cōpat̄ aurore.
Que ſit rō ꝙ be.vir.cōpat̄ ſoli.
Que ſit rō ꝙ be.ꝟ.cōparat̄ lune.
Be.vir.ingreſſus quis fuerit.lxxi.
Be.ꝟ.ingreſſus hꝫ triplicē ꝯditiōem.lxxi.
Beata virgo quo comitatu ſit ingreſſa in
celum.ibidem.
Be.vir.ſupgredit̄ omēs ſctōs.
Be.ꝟ.ſupgredit̄ oēs ſctōs natura.
Be.ꝟ.ſupgredit̄ oēs ſctōs gr̄a. ibidēz.
Be.vir.ſupgredit̄ oēs ſctōs gl'ia.
Be.vir.ſupgreſſus quis ſit.
Be.vir.eſt bn̄dicta ꝓpter q̄ttuor.
Beata vir.eſt benedicta ꝓpter gratiā cordis
oris ꝛ operis.lxxi.
Beata virgo multipliciter eſt benedicta ꝓ-
pter prolem.lxxi.lxxij.
Be.vir.prior miſcōia que ſit.lxxij.
Be.vir.poſterior miſcōia q̄ ſit.ibidē.
Be.vir.ſuperauit miſericordiā priorē miſe
ricordia poſteriore.lxxij.
Beata vir.eſt benedicta propter gl'am ſub-
limiſſimam.lxxij.
Beata virgo eſt benedicta ꝓpter gloriaꝫ co-
pioſiſſimā.lxxij.
Beata virgo eſt benedicta ꝓpter gloriā ſta-
biliſſimam.ibidem.
Be.vir.pietas exponit̄.lxxij.
Be.vir.benedixerunt tria.lxxij.
Be.vir.eſt benedicta ꝓ hūilitate.lxxij.
Be.ꝟ.ſignificat̄ ꝑ axam filiā caleph.ibidē.
Be.vir.eſt irriguū ſupius.
Be.vir.eſt irriguū inferius. ibidē.
Be.vir.ſignificat̄ ꝑ abigail.
Be.vir.ſignificat̄ ꝑ rubū moyſi.lxxiij.
Be.vir.ſignificat̄ ꝑ ſaram.lxxij.

Tabula

Beata ꝟgo ſignificaꝛ̃ p iſabel.lxxiiij.
Be.vir.eſt bñdicta p charitate.lxxiij.
Be.ꝟ.eſt bñdicta p mãſuetudine.
Be.ꝟ.eſt bñdicta p ſtrẽnoitate.
Be.ꝟ.eſt bñdicta p liberalitate. ibidez.
Be.ꝟ.eſt bñdicta p ſobrietate.
Be.ꝟ.eſt bñdicta p caſtitate.
Be.ꝟ.eſt paradyſus.lxxiiij.
Be.ꝟ.fruct⁹ eſt generoſus ⁊c̃.lxxv.
Quare ſit generoſus.
Quare ſit generoſioꝛ.
Quare ſit generoſiſſim⁹. ibidẽ.
Quare ſit delicioſus.
Quare ſit delicioſioꝛ.
Quare ſit delicioſiſſim⁹.
Arboꝛ fructus beate virginis eſt altiſſima folio.lxxv.
Arboꝛ fructus beate virginis eſt breuiſſima.ibidem.
Que ſit ratio vtriuſq̃ȝ.ibidẽ.
Quare fruct⁹ ille ſit ꝟtuoſiſſim⁹.lxxvj.
Quare ſit copioſiſſim⁹.
Quare ſit copioſioꝛ. ibidẽ.
Quare ſit copioſus.
Quis ⁊ qualis ſit ille fructus diffuſe habetur.fo.lxxvij.lxxviij.lxxix.
Beataȝ vir.diligentes quattuoꝛ beneficia ꝯſequunẗ.lxxxiij.
Pſalteriũ be.ꝟ.poniẗ.lxxxiiij.lxxxv.⁊c̃.
Letania be.vir.xcj.xcij.
Corona be.vir.poniẗ.xcij.
Curſus de cõpaſſiõe be.vir.xciiij.xcv.
Salue regina pulcherrimũ.xcvj.
Beata virgo diciẗ celum propter octo rationes.fo.ccxxiij.ccxxiiij.
Be.vir.dum erat trium annoꝝ̃ fuit ĩ templũ p̃ſentata.ccxxvij.
Bea.vir.manſit in templo vſq̃ȝ ad quartũdecimũ annũ.ibidẽ.
Be.vir.reuelauit ſctẽ elizabeth lantgrauie q̃d fecerit in templo.ibidẽ.
Be.vir.tria precepta potiſſime impleuit.folio.ccxxvij.
Be.vir.petiuit in templo ſeptem petitiões a deo.ibidem.
Beata virgo non habuit gratiam ſuaȝ ſine laboꝛe.ibidem.
Beata virgo quomõ oꝛdinauerit vitam ſuam in templo.ibidẽ.
Be.ꝟ.ꝑmo ꝓtulit ſ̃m hieronymũ.ccxxviij.
Oꝛdo annũciatiõis anglice poniẗ.ibidẽ.
Qualis fuerit turbatio beate virginis ĩ annunciatione.folio.ccxxviij.
In qua ſpecie gabriel venerit.ibidẽ.
Qualis ⁊ quanta ſit ſolennitas annunciationis.ibidem.
Oꝛdo viſitationis beate virginis ad elyzabeth.fo.ccxxix.
Beata virgo iuit cum Ioſeph ſuper montana.ibidem.
Beata virgo nõ fuit grauata ex conceptu filij dei.ibidem.
Be.vir.purificatio poniẗ.ccxxxij.
Quomõ Ioſeph voluit dimittere beatam virginẽ.ccxxix.
Quõ ſymeon xp̃m cognouerit.ccxxxij.
Be.ꝟ.ꝓ oĩb⁹ dȝ in deuotiõe h̃ri.xlv.
Be.ꝟ.quõ ſe habuerit ĩ ſabbo ſcõ.cclxviij.
Beate virginis laus ſ̃m litteras ſalutationis angelice.ccxcviij.
Be.ꝟ.pſalteriũ mĩr⁹ poniẗ.cccix.
Maturitatis honeſtas ꝑpenditur in tribus in plato ⁊ in alijs.cccxlvj.
Marie magdale.ꝯuerſio põiẗ.ccxlj.ccxliij.
Martyriũ appetit⁹ eſt ꝓpter q̃ttuoꝛ.cxxxj.
Matrimoniũ q̃d ſit.ccciij.
Meditando debet exercere ſe homo in ſtimulo ꝯſcientie.cxxvij.
Meditando debet exercere ſe homo in radio intelligentie.ibidẽ.
Meditando debet exercere ſe homo ĩ igniculo ſapie.ibidẽ.
Meditando debet homo ſtimulũ ꝯſcientie exaſperare.ibidẽ.
Meditando debet homo ſtimulum cõſcientie exacuere.ibidẽ.
Meditando debet homo ſtimulum cõſcientie dirigere.ibidẽ.
Meditatio quõ ſit iter eternitatꝭ.cxl.
Meditatio quomõ ſequatur iter recte intentionis.cxl.
Meditationis iter quid ſit.ibidẽ.
Meditatiõis iter quõ acquiraẗ.
Meditatiõis iter quõ arripiẗ. ibidem
Meditatio ⁊ cogitatio quõ differãt.
Meditatio vnde oꝛiaẗ.
Meditatio quid ſit.cxl.cxliiij
Cogitatio quid ſit.cxl.
Cogitatio ſepe ponitur pꝛo meditatione ⁊ e conuerſo.ibidem.
Meditatiõe de⁹ alloquiẗ aĩam.cxlj.
Meditando non alloquitur deus omnes equaliter.cxlj.
Quõ mẽs alloquaẗ deũ ĩ meditatiõe.ibidẽ.

Tabula

Allocutio diuiā ꝓcedit meditationē.cxliij.
Allocutio diuina inſtruit.
Allocutio diuina verificat. ibidē.
Allocutio diuina ꝑficit.
In meditatione ſpiritꝰ noſter aſſociatꝛ verbo eterno.cxliiij.
Meditatiōis ſolitudo q̄d ſit.ibidē.
Meditatio ſolitaria liberat a duplici malo.ibidem.
Quid ſit illud duplex malū.ibidē.
Quō in meditatione ſpiritus noſter a temporalibꝫ recedat.ibidē.
Meditatio aſſidua incendit amorē.ibidez
Quid faciat extēſio meditatōis.cxliiij.
Quid faciat agilitas meditatiōis.ibidē.
Meditatio in quid terminetꝛ.ibidē.
Meditatio quō quietetꝛ.ibidē.
Que ſint ꝓpria meditatiōi.ibidē.
Memoria quid operetꝛ.cxxiij.
Memoria retinet preterita preſentia ꝛ futura.ibidem.
Memoria retinet ſimplicia et dignitates.ibidem.
Memoria quid ſit.ccci.cccij.
Mendacium quid ſit et quottuplex.folio cccij.cccxxiij.
Mens hūana hꝫ tres aſpectꝰ.cxx.
Mens hūana dꝛ ſenſualitas.ibidē.
Mens humana dꝛ ſpiritꝰ.ibidē.
Mens quare dicitur mens.ſpiritus ꝛ ſenſualitas.ibidē.
Mens quomō diſponatur ad aſcendēdū in deum.ibidē.
Mens tripliciter aſcendit in deū ibidē.
Mens dupliciꝛ aſcēdit in deū.ibidē.
Fratres minores vtrum recipiant pecuniam.folio.li.
Fratres minores vtrū habeāt ꝓprietatē librorū ꝛ domoꝝ.li.cccxxviij.
Cuius ſint libri ꝛ res quibus vtuntur fratres minores.li.
Utrū teneantꝛ manualiꝛ laborare.li.
Utrū liceat eis ſtudere.ibidē.
Utrū liceat eis doctorari.ibidē.
Utrum liceat eis ſtudere artes et curioſa.folio.lij.
Fratres minores diligi debent a clericꝭ ꝓpter octo cauſas.cccxxxiij.
Miraculū quid ſit.xiiij.xv.
Miraculum quid ſit et quot modis capitꝛ.folio.xiiij.xv.
Miracula vtrum requirantꝛ in canoniſatione ſanctoꝝ.xv.xvi.
Miraculorum examinatio quomodo debeat fieri.xvi.
Miraculum vtrum oporteat in inſtāti fieri.folio.xvij.
Utrū ſit cōtra rationē miraculi ſi dolor interuenerit.ibidē.
Miſericordia quid ſit.ccciij.
Miſſam celebrare duplicem mundiciā requirit.
Quare corꝑalis mūdicia req̄ratꝛ. ibidez.
Quare ſpūalis mūdicia req̄ratꝛ.
Miſſa qualē reuerentiā req̄rat.
Miſſaꝝ celebratio q̄d ꝯferat.cccxlix.
Quō corꝑalia ſint tractāda.xxxij.
Quō calix libri ꝛc̄.ſint tractāda.ibidē.
Miniſtrorum diligentia que ꝛ quanta debeat eſſe.ibidē.
Miſſam celebraturus que debeat ſcire ſeruare.lxxxij.
Utrum quis digne poſſit miſſam celebrare.lxxxij.lxxxiij.
Quid debeat ſacerdos cogitare poſt miſſam.lxxxiij.
Orō deuotiſſima ꝓ celebrāte ponitꝛ.lxxxiij.
Amictus q̄d ſignificet.xxvij.
Actus omnes ſacerdotis in miſſa q̄d ſignificent.ibidem.
Alba quid ſignificet.
Stola quid ſignificet.
Manipulus quid ſignificet. ibidez.
Caſula quid ſignificet.
Quare fiat ꝯfeſſio ante miſſam.
Utrum peccet omittens aliquam veſtem ꝛ celebrans.xxvij.
Quare ꝓmo oſculetꝛ altare.
Quid ſignificet cornu dextrū altarꝭ.
Quid ſignificet cornu ſiniſtrū.
Quare chorus dicat introitū.
Introitus quid ſignificet.
Quare bis cantetur. ibidē.
Quare dicitꝛ kyrie eleyſon.
Quare nonies dicitꝛ.
Quare dicitꝛ glīa in excelſis.
Quare dicitꝛ oratio.
Quomodo ſalutet ſimplex ſacerdos populum.folio.xxviij.
Quō epī ſalutent populū.
Quare ſacerdos dicat oremꝰ
Quare dicitꝛ epiſtola. ibidez.
Quid ſignificet epiſtola.
Quare de diuerſis ſc̄pturꝭ ſumatꝛ eplā.

Quare dicit graduale.xcviij.
Unde dicit graduale.
Quare dicit alleluia.
Quare dicit ſequētia. ibidē.
Quare neuma dicat in all'a.
Quis fecerit ſequētias.
Quare ante euangeliū dicat. ſequentia ſancti euangelij.xcviij.
Quare euangelium dicatur contra aquillonem.ibidem.
Quare dyaconus ſalutat populū añ euangelium.ibidem.
Quare populus reſpondeat.gloria tibi domine.ibidem.
Quomodo debeat dici ⁊ audiri euangelium.ibidem.
Quare dicat credo ⁊ offertoriū ⁊c̄.ibidē.
Modeſtia quid ſit.ccciij.
Mortis conditiões ponunt.cxxviij.
Mortis meditatio quō debeat fieri.ibidē.
Morum alienorum perſcrutatorez eſſe eſt malum.ccxlviij.
Motiua potentia.ccc.
Mulierum conſortia ſunt fugienda a religioſo.xlv.
Mulieris chananee virtutes explicantur folio.ccxlviij.
Mundicia interior plus debꝫ curari ꝙ exterior.ibidem.
Mundicia carnis quid ſit.ccccxl.
Mundi vanitates explicant.cx.cxi.
Mundi amatores ꝙ ſtulti ſint.cxi.
Mūdus q̄re ſit relinquēdus.ibidē.
Mūdi inſtabilitas declarat.cxi.cxxxij.
Mūdana ꝯuerſatio ꝙ piculoſa ſit.cxi.
Mundi vincula que ſint.
Mūdi ſapiā q̄t ſupplantauit. ibidē.
Mūdi gaudiū eſt flagellū.
Mūdi gaudiū quō pfecte cognoſcat.
Mundi gaudium habet vilitatem in obiecto.folio.cxi.
Mundi gaudium habet impuritatem in ſubiecto.ibidē.
Mūdi gaudiū hꝫ breuitatē in ſeipo.cxi.
Mūdi gaudiū hꝫ triſticiā in fino.cxij.
Mundi gaudium habet miſeriam in affectu pprio ibidē.
Mūdus quō poſſit ꝯtemni.cxij
In mūdo ſenſibili ſunt tria.cxxi.
Mundi generātia q̄ ſint.
Mundi generata q̄ ſint. ibidē.
Mundū regentia que ſint.
Mundus ſenſibilis eſt locus tenebrarū propter tria.cxxxij.
Munera nō ſunt curanda.xlviij.
Mutationis fratrum de loco ad locū cauſe.folio.cccxxvij.

n Atura rationaliſ ad quid ſit facta.cxxxiij.
Neceſſitas q̄truplex ſit.cclxxxiiij.
Negligentia corrumpitur in volente proficere.fo.xlvij.
Negligētia eſt multiplex.cxxvij.
Que ſint meditā da circa negligētiā.ibidez.
Nequicia eſt multiplex.ibidē.
Nocet q̄s primo ſuo triplicit.cccxxij.
Numerorꝫ differētia ē ſeptuplex.cxx.
Quid ſit numer⁹ quilibet.ibidē.
Quomō numeri artificiales imprimunt in animā.cxxij.
Quid ſint numeri memoriales.
Quid ſint numeri ſenſuales.
Quid ſint numeri pgreſſores.
Quid ſint numeri ſonātes. ibidē.
Quid ſint numeri occurſores.
Quid ſint numeri iudiciales.
Qui numeri ſint cōnexi.

o Bedientia quid ſit.folio.xxv. (xxvj
Obedientie pfectio declarat.xxv.
Obedientie effect⁹ ponunt.xxv.xxvj.
Obedientie menſura que debet eſſe in religioſo ponit.xxvj.
Obedientia qualis debeat ſeruari in preceptis difficilioribꝫ.ibidē.
Obedientie neceſſitas declarat.ibidē.
Obedientie in maioribꝫ negocijs req̄ritur auctoritas in religioſo.ibidē.
Obedientie auctoritas req̄rit in oībꝫ perſonā religioſi ꝯcernētibꝫ.ibidē.
Obedientie auctoritas req̄rit in ſpecialibꝫ opationibꝫ.ibidē.
Obediētie auctas nō req̄rit in cōībꝫ opationibꝫ religioſi.ibidē.
In leuioribꝫ ſufficit conijcere voluntatem ſupioris.ibidē.
Collatio de obediētia ponit.clxxj.
Obedientie p̄conia ponunt.xlv.
Obedientie meritū ponit.ibidē.
Obedientia mera quid ſit.ccc.
Obedientia quid ſit.ccciij.

Tabula

Obſeruantie triplicis qualitas ſūt tres lapides precioſi.cccxlvi.
Occiditur homo ab homine tripliciter.folio.cccxxiij.
Odium deteſtatur.cccxxj.
Oculus eſt triplex.cxliij.
Quid ſit quilibet.ibidem.
Occupationes varie quomodo ſint declinande.xlvij.
Odiri nō debet malus.xlix.
Que ſit ratio huius.ibidem.
Officiū diuinū debet addiſci.xxx.
Quō ſit addiſcendū.ibidem.
Officia plura debent mente ſciri a religioſo.ibidem.
Officium diuinum debet ſeruari cum reuerentia.ibidem.
Officij reuerentia ſi ſit.plura ſigna probāt.ibidem.
Officium diuinum debet fieri cum diligētia.ibidem.
Que probent diligentiam in diuino officio.ibidem.
Officium diuinum debet pſolui ſine dormitatione.ibidem.
Que dormitatio imputetur in diuino officio.ibidem.
Officij diuini cantus quo moderamie debeat fieri.ibidem.
Que ſit diſciplina in diuino officio ſeruanda.ibidem.
Officium diuinum debet cum quiete mēbrorum fieri.ibidē.
Officium diuinum debet ſine diſſolutione fieri.ibidem.
In officio diuino tumultus eſt cauēdus.folio.xxx.
In choro nihil debet ſingularit̄ dici.xxxj.
Sub officio diuino quomō debeant ſedilia tractari.ibidem.
In officio diuino nō debet eſſe vaga mēs.ibidem.
In officio diuino non debet eſſe turpis actus.ibidem.
In officio non debent tibie extendi.ibidē.
In officio diuino debet fieri ſuis temporibus inclinatio pfunda ibidē.
Bonum exemplum cuiuſdaz male ſe indignantis ponif.ibidem.
In officio diuino debet eſſe vniformis honeſtas.ibidem.
Officium diuinum debet diſciplinate dici extra chorum.folio.xxxj.
Utrum liceat ſedere ſub officio.ibidem.
Officium diuinum debet dici diſtincte.ibidem.
Officium diuinum debz dici integre.folio xxxj.
Officium diuinum debet dici ordinate.ibidem.
Officium diuinnm quomodo debeat celebrari.xlv.
Officia diuina habeant triplicem diligentiam.cccxlviij.
Officium diuinum in eccleſia ſpiritusſanctus ordinauit fieri quinqz de cauſis.folio cccxlix.
Officine religioſoꝝ q̄ ſint.xxxvij.
Operatio religioſi eſt duplex.xxvj.
Opera ſunt multiplicia xxxiij.
Operatio deiformis quid ſit ꝛ que ſit.folio clxvij.
Operatio deiformis eſt ſimilis opatiōi ſupreme ierarchie.ibidē.
Operatio deiformis eſt ſiliꝭ opationi medie ierarchie.ibidem.
Operatio deiformis ſiliꝭ eſt opationi infime ierarchie.ibidem.
Qualis diſciplina debeat ſeruari in opere manuali.xxxiij.
Operatio ſpiritualis habet plures gradꝰ.folio.clxvij.
Qui ſint illi gradus.ibidē.
Operatio vite actiue habz plures gradūs ibidem.
Quid ſint et qui ſint illi gradꝰ.ibidē.
Operatio eſt duplex.clxviij.
Operatio interior q̄d ſit.ibidem.
Operatio exterior quid ſit.ibidē.
Opus virtutis requirit circumſpectionez.folio.cccxx.
Opus virtutis requirit rectam intētionē folio.cccxx.
Opus virtutis requirit puram affectionē.ibidem.
Opus virtutis requirit electionem iuſtaz.ibidem.
Opus virtutis requirit proſecutionem vigoroſam.ibidem.
Opus virtutis requirit informationez caritatiuam.ibidem.
Opera ſeruilia que ſint.ibidē.
Opera libera que ſint.ibidem.
Operatio meritoria finit omīa itinera eter

nitatis.folio.clxxvi.
Operationes quedam ſunt proprie natu/re rationali.ibidem.
Que ſint ille.ibidem.
Operationes hominis ſunt duplices.ibi/dem.
Oratio dominica exponitur.folio.clxxvij.clxxx.
Orationis optimus modus ponitur.fo/lio.clxxv.
Orõnis ſunt tres gradus.xxix.
Oratio eſt mater ſurſum actionis in deuz.folio.cxx.
Quare petatur ſanctificari nomen dei.ibidem.
Oratio dominica eſt priuilegiata ĩ tribus.folio.liij.
Oratio dominica diuiditur in tria.ibidẽ.
Que ſint illa tria.ibidem.
Oratio dominica continet ſeptem petitio/nes.ibidem.
In oratione dominica petunť ſeptez dona ſpũſſancti.ibidem.
In oratione dominica petuntur ſeptez be/atitudines.ibidem.
In oratione dominica petuntur ſeptez vir/tutes.ibidem.
Orationi ſemꝑ eſt inſiſtendũ.xxix.
In oratione debet homo ſibi capituluz te/nere.ibidem.
Pro quibus debeat religioſus orare.folio xxix.
A quo debeat oratio incipi.ibidẽ.
Meditatio ꝓuocat ad orõnẽ.ibidẽ.
Orans ſubuehiť duabꝫ alis.ibidẽ.
Que ſint ille ale.ibidem.
Oratio fructuoſa ꝗ requirat.xxx.
Tempꝰ ꝯgruũ orõni oſtendiť.ibidẽ.
Orationis fructꝰ ponunť.ibidẽ.
Orandũ eſt nudo capite.ibidem.
Oratio ſibiloſa eſt cauenda in conuẽtu.fo/lio.xxxj.
Oratio debet hr̃e opa ſancta.xlv.
Orationis effectꝰ ponunť.xlvij.
Oratio non ſtatim ſemꝑ exaudiť.cxv.
Que ſit ratio huius.ibidẽ.
Orõnis ꝑconia ponunť.cxlv.
Quot pericula euitat orans.ibidẽ.
Orationis exauditio quomodo fiat.cxlv.celix.cclviij.
Orõ cordis in tribꝫ ꝯſiſtit.cxlv.
Orationis ſecuritas ꝗnta ſit.ccxlv.ccxlvj.
Orõnis vtilitates maxime.ccxlv.ccxlvj.
Orationis ſtudium quomodo a religioſo debeat haberi.cccxiij.
Quõ orandꝰ ſit deus.ibidẽ.
Ad orationis perfectionem tria requirun/tur.cccxiiij.
Quomodo cor per orationem ſubleuatur.ibidem.
Oraculũ quid ſit.cccj.
Ordines ſacri qui ſint.ccvij.
Qui ordines correſpondent ordinibꝫ ange/lorũ.fo.ccvij.ccviij.
Ordo religioſorum cui correſpondeat.fo/lio.ccvij.
Ordo ꝑlatorꝝ cui correſpõdeat.ibidẽ.
Ordo actiuorꝝ cui correſpõdeat.ibidẽ.
Ordines correſpõdẽt ierarchijs.ibidẽ.
Ad ordinem qualẽcunqꝫ recipiendi ꝗdru/plex forma.cccxxx.
Oſtentatio quõ ſit fugienda.xlvij.

Anis eſt triplex.

p folio.liiij.
Quid ſit ille triplex panis.folio lv.
Ad quid ſit vtilis.ibidem.
In paradyſo ſunt tria.cxxxij.
Patri debeť triplex honor.cccxxj.
Patrem honoranti conceditur triplex vi/ta.ibidem.
Paſſio xp̄i debet ꝯtemplari.cxxxj.
Compatiendũ eſt xp̄o.ibidem.
Quõ debeat fieri illa cõpaſſio.ibidẽ.
Paſſionis cauſa exprimiť.cxxxj.cxcvij.
Quis ſit qui cõpatitur.cxxxj.
Quantꝰ ſit qui patitur.
Quali forma patiť. ibidem.
Quanta mala patiať.
Quid ꝯſequiť ad paſſionẽ.
Curſus de paſſione domini ponitur.folio xcij.xciij.xciiij.
Que quibus horis ſit chriſtus paſſus.fo/lio.cij.
Paſſio xp̄i manifeſtat nobis inſcrutabilez ſapientiã dei.cxxxij.
Paſſio xp̄i manifeſtat nobiſ irrep̃henſibilẽ dei iuſticiã.ibidẽ.
Paſſio chriſti manifeſtat nobis inenarra/bilẽ dei miſcõiam.ibidẽ.
Paſſio chriſti manifeſtat nobis ꝑ paradyſũ deſiderabilem.cxxxij.

Paſſio chriſti manifeſtat nobis infernum horribilem.cxxxij.
Paſſio chriſti manifeſtat nobis ꝟtutē lau/dabilem.ibidem.
Paſſio chriſti manifeſtat nobis reatuꝫ culpabilem.ibidem.
In paſſione xp̄i dꝫ attendi opus.cxcvj.
In paſſione domini debet attendi modus ibidem.
In paſſione chriſti debet attendi cauſa.folio.cxcvj.
Quomodo debeat meditari paſſio chriſti.folio.cxcvj.cxcvij cctcv.
Quomodo fructuoſe meditari poſſit.fo/lio.cxcvij.cctcv.
Paſſio chriſti quale opꝰ fuerit.cxcvi.cctcv.
Quis fuerit modꝰ patiendi.cxcvij.
Faſciculus p̄mꝰ paſſiōis q̄s ſit.ibidē.
Faſciculus ſc̄ds quis ſit.
Faſciculus tertiꝰ quis ſit. ibidē.
Faſciculus quartꝰ quis ſit.
Faſciculus quintus et ſextus et ſeptimus quis ſit.ibidem.
Paſſionis diffuſa meditatio ponitur.folio cclxiiij.cclxv.cclxvi.cclxvij.
Patientia quid ſit.xij.
Patientia quomō acquiratˀ.xlvij.
Exhortatio bona ad patientiam.fo.ccxxxij ccxxxiij.
Patientia ꝛ conſtans longanimitas eſt tercia ala eccl'iaſtici ſeraph.cccxliij.
Patientia eſt p̄lato neceſſaria propter tria. ibidem.
Paupertas religioſorum qualis eſſe debeat.folio.xlv.
Paupertas quomodo ſeruari debeat a religioſis.ibidem.
Paup̄ibꝰ licet recip̄e elemoſynā.lj.
Paupertatis preconiuꝫ ponitur.folio.ccx.ccxxx.ccxlix.ccxcij.
Paup̄tatis gradus ponunᵗ.ccx.
Paupertas quid ſit.ccxcij.
Pauper fuit chriſtus.ccxlix.
Que ſit ratio huius.ibidem.
Pauperes diligit deus.ibidē.
Paup̄tatis vtilitas.ccxlix.ccxcij.
Pax eſt triplex.riij.
Quare eccl'ia oret ꝑ pace tp̄ali.ciij.
Pax anime quid ſit.xlv.
Pax illa quomō acquiratˀ.ibidem.
Ad pacem p̄uenitˀ ſeptē gradibꝰ.cxxxj.
Qui ſint illi gradus.ibidem.
Peccatoꝝ que ſit medela.cxliij.
Peccm̄ originale quid ſit.cxx.cccij.
Peccm̄ originale quid fecerit ī hoīe.cxx.
Que faciāt ꝯtra peccm̄ originale.cxx.
Que faciant ꝯtra effectꝰ eiꝰ.ibidē.
Peccm̄ q̄nqꝫ modis p̄t hō facere.cccxxj.
Peccatū debet recordari quo ad multiplicem negligentiā.cxxvij.
Peccatū debet recordari quo ad multiplicem ꝯcupiſcentiā.ibidem.
Peccatū debet recordari quo ad multiplicem nequiciā.ibidē.
Peccatū cōmittitˀ tripliciter.cxxviij.
Peccatorum memoria quomō poſſit per/fecte haberi.cxxiij.
Peccatum quanti periculi ſit oſtēditur.folio.ccxxvij.
Peccatū actuale quid ſit.cccij.
Peccatū veniale quid ſit.
Peccatū mortale quid ſit.
Peccatū operis quid ſit.
Peccatū oris quid ſit.
Peccatū cordis quid ſit. ibidem.
Peccm̄ ignorantie quid ſit.
Peccm̄ ex ignorantia q̄d ſit.
Peccm̄ ex induſtria quid ſit.
Peccm̄ ex infirmitate quid ſit.
Peccatū in deum quid ſit.
Pecunia quomō non recipiatur a fratribꝰ minoribꝰ.lj.
Quō ſaluetˀ illud dictū.ibidē.
Penitentia quid ſit.cccij.
Pene infernales debent in memoria haberi.folio.cxcv.
Que ſint pene infernales.ibidē.
Periuriū quid ſit.cccij.
Perplexitas quid ſit.ibidem.
Perſeuerātie p̄coniū ponitˀ.ccxcvi.ccxcvij.
Perſeuerantia quid ſit.ccciij.
Perſpicacia quid ſit.cxlv.
Peruerſi q̄ntū noceant eccl'ie.xlvij.
Peruerſoꝝ ꝯditiōes exp̄muntˀ.ibidē.
A peruerſis multa mala exempla capiunt. ibidem.
Philomena ſancti Bonauenture ponitur folio.cclxxix.cclxxx.
Philoſophia eſt triplex.cxxiij.
Ph̄ia rationalis quid ſit.
Ph̄ia realis quid ſit. ibidem.
Ph̄ia moralis quid ſit.
Ph̄ia rōnalis de q̄bꝰ tractet.
Ph̄ia realis de q̄bꝰ tractet.

Tabula

Philoſophia moralis de quibus tractet.cxxiii.
Phia naturalis eſt triplex.
Quid ſit quelibet.
De quo tractet quelibet.
Phia rõnalis eſt triplex.
Quid ſit quelibet. ibidem.
De q̃ tractet quelibet.
Phia moralis eſt triplex.
Quid ſit quelibet.
De quo tractet quelibet.
Quõ de⁹ cognoſcat̃ ꝑ quãlibʒ phiam.
Pietas quid ſit.fo.x.ccciii.
Pietas ſiue fraterna cõpaſſio ẽ ſcõa ala ec/cleſiaſtici ſeraph.ccexliii.
Piromancia quid ſit.ccciii.
Plato dedit duo precepta.cliii.
Que ſint illa precepta.ibidem.
Plage decẽ egypti.moraliter.cccxxiiii.
Prãs ſecularis q̃lis eſſe debeat.ccxiii.
Prãs ſecularis cui aſſimilet̃.ibidem.
Preceptum eſt duplex.ccciii.
Preceptum affirmatiuũ.ibidem.
Preceptum negatiuum.ibidem.
Predicationis officium eſt regule fratrum minorum annexũ.li.
Ante predicationem debet quis habere ſeptem conditiones.cclii.
Que ſint ille ſeptem ꝯditiões.ibidem.
Ante effuſionẽ ꝑ predicationem debet in/fundi ꝑ vnctionẽ.ibidem.
Predicator quomõ debet in genere omẽs arguere.cccxxvi.
Predicatori neceſſaria.ibidem.
Prelati dicuntur celi propter luminis dif/fuſionem.fo.ccxviii.
Prelati dicuntur celi propter motus velo/citatem.ibidem.
Prelati dicunt̃ celi ꝓpter motus cõtinua/tionem.ibidem.
Prelati dicuntur celi propter ſiderũ erran tium repreſſionẽ.ibidem.
Prelati dicuntur celi propter inferiorum informatiuum.ibidem.
Prelati dicuntur celi propter motuum di/menſionem.ibidem.
Prelatura quid requirat.ix.
Prelato neceſſaria ponunt̃.cccxxvii.
Prelati q̃re nõ magnificant̃ a ꝑdicãtibꝰ in ſmonibꝰ plẽs cãe ponunt̃. cccxxxi.cccxxxiii
Prelati qbꝰ ſtutibꝰ debẽt eẽ ꝑ ditũ.cccxliii.vſq; in finem.
Prelat⁹ triplicẽ deo reddet rõem.cccxliii.
Premium eſt duplex.ccciii.
Premiũ illud duplex quid ſit.ibidẽ.
Preſumptio eſt duplex.xxvi.xxvii.
Preſumptio quid ſit.xxvii.
Preſumptio eſt ſũme fugienda.
Preſumptiõis ſigna q̃ ſint. ibidem.
Preſumptiõis effect⁹ qui ſint.
Preſumptio quõ cognoſcatur.
Proficiendi gradus ſunt tres.cxxxii.
Proficiendi grad⁹ quid ſint.ibidẽ.
Proficiendi grad⁹ ſunt triplicati.ibidẽ.
Proficiendi gradus correſpondent triplici ierarchie.ibidem.
Proprietas rerum quibus vtũtur fratres minores cuius ſit.li.
Prodigalitas quid ſit.ccciii.
Proditio quid ſit.ibidem.
Prouidentia quid ſit.ibidem.
Prudentia quid ſit.x.clxx.ccciii.
Prudẽtia ſcti bonauẽture exp̃mit̃.x.
Prudentie ꝯditiões ponunt̃.xxv.
Prudẽtia politica quid ſit.clxvii.
Prudẽtia purgatoria quid ſit.ibidem.
Prudẽtia purgati animi q̃d ſit.clxvii.
Prudẽtia exẽplaris q̃d ſit.ibidem.
Pudicicia quid ſit.x.
Pudor quid ſit.cxxxi.
Pudor ꝯſiderat̃ in q̃ttuor.ibidẽ.
Pudor vtrũ ſit bon⁹.cclix.
Pulchritudo quid ſit.cxxi.cxxxiii.
Purgatiõis ſeptẽ ſunt grad⁹.cxxxii.
Purgatõnis gradus quomodo diſtinguã tur.ibidem.
Purgatio in amaritudine quomodo debe at fieri.ibidem.
Puritas mentis ponitur.cccxl.
Puſillanimitas quid ſit.ccciii.
RAtio quid ſit.folio.ccci.cxlix.
Ratio cauſalis quid ſit.ccci.
Ratio ſeminalis quid ſit.ccci.
Ratio primordialis.ibidem.
Rancor debet vitari.xlix.
Rapina quid ſit.ccciii.
Rectoris animarũ prima ala eſt zelus iuſtĩcie.cccxlii.
Rector debet precedere ſubditos ſpecialit̃ in tribus.cccxlv.
Religionis ꝑfectio declarat̃.vii.viii.
Religioſi ſermo q̃lis eſſe debeat.xxvi.
Religioſi oꝑatio quõ fieri debeat.ibidẽ.

Tabula

Religioſus qñ licentiã habere debeat ſup res agendas ꝛ bñdas.xxvi.
Religioſus quid poſſit dare vel recipere.folio.xxvi.
Quibus conueniat diſpenſatio rerum i religione.ibidem.
Q perniciosum ſit religioſum occultare aliqua.ibidem.
Religioſ⁹ quõ poſſit alĩ accomodare.xxvi
Quis vocet ſenioꝛ in religione xxvij.
Religioſus q̃ noie debeat noiari.xxviij.
Religioſus q̃ officia debeat exequi.ibidẽ.
Religioſi conuerſatio qualis eſſe debeat inter ſeculares.xxxviij.
Religioſus debet fugere conſoꝛtia mulierum.xxxviij.
Religioſi diſciplina i exitu monaſterij oſtẽditur.ibidem.
Religioſi conuerſatio in eccleſijs ſecularium quõ eſſe debeat.ibidem.
Religioſi conuerſatio qualis eſſe debeat in hoſpicio.xxxviij.xxxix.
Religioſi diſciplina in verbis qualis eẽ debeat.xxxviij.xxxix.
Religioſi diſciplina in cibo ꝛ potu oſtenditur.xxxix.
Religioſus quomodo oꝛdinari debeat reſpectu dei.x.
Religioſus quomodo oꝛdinari debeat reſpectu ſui.xlj.
Religioſus quomõ oꝛdinari debeat reſpectu proximi.x.q.x.viij.
Religioſus non debet ſollicitari de aliqua re creata.xliiij.
Religioſus debet ſe ſubmittere magiſterio folio.xlvij.
Cauſa q̄ tot religiones confundunt oſtenditur.ibidem.
Religioſi pfectus oſtendit.
Religioſi defect⁹ oſtendit. ibidẽ.
Religioſi ocia vituperant.
Religioſus quomodo debet eſſe reſignatus.folio.xlvij.
Religioſi debent ſe occupare in lectiõe.folio.xlvij.
Religioſi debent ſe occupare in meditatione ꝛ oꝛatione.ibidem.
Religioſi debent tria facere.cxxvij.
Religioſi dicunt ſeraphin.cxxvij.
Religioſi dicunt cherubin.ibidẽ.
Religioſi dicunt throni.ibidem.
Religioſi dicunt celi ꝓpt octo rões.cxxix.
Religioſi optime inſtruunt.cclxxx.x.cexc.
Religioſi quare non pmittant alios religioſos circa ſe conſtruere.cccxxvij.
Religioſoꝝ quattuoꝛ genera quos bonos dicere ſolemus.cccxlij.
Relinquere omnia debet homo ꝛ chꝛiſtum ſequi.folio.ccxlviij.
Relinqñtiũ oĩa p̃mia ponunt.ccxlviij.
Repꝛehendendi i ꝓnitas eſt vitupabil.xlviij.
Rerũ oꝛigo ſm quid ↄſiderat.cxxi.
Rerũ magnitudo ſm q̇d ↄſiderat.
Rerũ multitudo ſm quid ↄſiderat.
Reꝝ pulchꝛitudo ſm q̇d ↄſiderat. ibidẽ.
Rerũ operatio ſm q̇d ↄſiderat.
Rerũ plenitudo ſm q̇d ↄſiderat.
Rerum oꝛdo ſm q̇d ↄſiderat.
Reuelatio eternoꝝ quid ſit.clx.
Reuelatio eternoꝛum quare ſequatur iter caritatiue affectiõis.ibidẽ.
Reuelatio diuioꝝ dr ꝛ ẽ occulta.ibidẽ.
Reuelatio diuinoꝝ quõ fiat.ibidẽ.
Reuelatiões diuinoꝝ quomõ diſtinguuntur.ibidem.
Reuelatio eſt triplex.
Reuelatio ſenſibilis quid ſit.
Reuelatio intellectualis q̇d ſit.
Reuelatio ſupintellectual q̇d ſit. ibidẽ.
Reuelationes illas quis pcipiat.
Reuelatio ſenſibilis fit dupliciter.
Reuelatio ſenſibilis cui fiat.
Reuelatio intellectual fit dupliciter.
Reuelatio intellectualis quibus fiat.folio clxi.
Spiritus noſter ingredit ſecretum ieſu p reuelationẽ ſenſibilem clx.
Spirit⁹ noſter ingredit ſecretũ ieſu p reuelationẽ intellectualẽ.clxi.clxij.
Spirit⁹ noſter ingredit ſecretũ ieſu p reuelationẽ ſupintellectualẽ.clxi.
Reuelatio ſuperintellectualis quomodo fiat.clxi.clxij.
Reuelatiõis illi⁹ grad⁹ q̇ ſint.clxij.
Reuelatio ſuperintellectualis per quid fiat.clxij.
Spũs human⁹ inuitat ad ingrediẽdũ ſecretũ ieſu p iter reuelatõis eternoꝝ.clxij
Reuerẽtia eſt duplex xxx.
Reuerentia interioꝛ in q̃ ↄſiſtat.ibidẽ
Reuerentia exterioꝛ in q̃ cõſiſtat.ibidẽ
Reuerentia dꝫ exhiberi p̃lans.xxvij
Reuerentia debꝫ exhiberi ſenioꝛib.ibidẽ
Reuerentia debet exhiberi oibꝫ ibidẽ

EVILL

Reuerentia quid ſit.ccciij.
Rixa quid ſit.folio.ccciij.

Abbati ſanctifica

ſ cio quō debeat fieri.folio.cccxx.
Sacramentū q̄d ſit.ccciij.
Sanguis chriſti effuſus eſt triplici cauſā.folio.cxxviij.
Que ſint meditanda circa ſanguinem chriſti.ibidem.
Sanctorū gloria vtrū augmentet̄ vſqȝ ī diem iudicij.fo.vj.
Sanctū canoniſari quid ſit.ibidem.
Sanctus quid conſequatur ex canoniſatione.ibidem.
Sanctoꝝ canoniſatio q̄d inferat
Sanctoꝝ cathalog⁹ quid ſit.
Sanctos canoniſare q̄s poſſit. ibidē.
Sctōꝝ reliquias q̄s debeat venerari.
Sctōꝝ reliq̄e vtrū vendi p̄nt.
Sctōꝝ canoniſatio q̄re difficulē fiat.
Sanctorum corpora qua licentia poſſint transferri.ibidem.
Sanctoꝝ corpa vel reliquie vtrū poſſint ī collo portari.ibidem.
Sanctitatē alicu⁹ declarare vtꝝ poſſit fieri p̄ papā cū cardinalib⁹.vij.
Utrum legatus a latere poſſit ſanctos canoniſare.ibidem.
Sanctos venerari in certa eccleſia cui⁹ ſit tolerare.ibidem.
Sancti machabei quare celebrentur in eccleſia.ibidem.
Sanctoꝝ aliquoꝝ veneratio ſpecialis habet̄ apud aliq̄s ſpecialit̄.ibidē.
Sanctitat̄ ſtudia in q̄b⁹ ꝯſiſtāt.clviij.
Sapīe ignicul⁹ eſt ꝯgregand⁹.cxxix.
Sapīe ignicul⁹ eſt inflāmand⁹.ibidē.
Sapīe igniculus eſt ſubleuand⁹.ibidē.
Sapia p̄ris exiuit creādo.clxij.clxiiij.
Sapientia p̄ris exiuit carnem aſſumendo folio.clxiij.clxiiij.
Sapientia patris exiuit. ſacramētaliter ſe preſtando.clxiij.clxiiij.
Sapientia qoid ſit.cxlix.
Sapientia q̄ttuplex ſit.ibidem.
Sapientia vnde dicit̄.ibidem.
Quō ꝑueniat̄ ad ſapiam.cxx.
Quis ſit vere ſapiens.cccc.
Satiſfactio penit̄.fo.cccxxxix. et quid ſit.folio.cccxl.
Saturitas quid ſit.cxxx.
Scala aſcēdēdi in deū q̄d ſit.cxx.
Propter alteri⁹ ſcandalū nō debem⁹ recedere a virtute.cclviij.
Sciencia nō valet ſine caritate.cxx.
Omis ſcia gerit inſigne trinitat̄.cxxvij.
Scriptura ſacra tota eſt de operib⁹ reparationis.cxxiiij.
Scriptura ſacra de q̄b⁹ tractet ibidē.
Scriptura ſacra tractat de ierarchia eccleſie ſc̄m tria.ibidem.
Scriptura ſacra docet nos tria.ibidē.
Scriptura ſacra dat triplicē legē.ibidē.
In ſcriptura ſacra eſt ꝑs triplex.ibidē.
In ſcriptura ſacra eſt triplex intelligentia ſpiritualis.cxxiiij.cxxvij.
Scriptura ſacra cōparat̄ celo propter ſex rationes.ccxx.
Scripta ſua nō commūicare aliis.an poſſit fieri ſine peccato.cccxxxj.
Sciſma quid ſit.ccciij.
Securitas quid ſit.cxxx.ccciij.
Senſuū cuſtodia dꝫ ſūma hr̄i.xlv.
Senſus carnis nunciat ſenſui interiori triſpliciter.folio.cxx.
Senſus carnis ſeruit intellectui in inueſtigando rōnabiliter.cxx.
Senſus carnis ſeruit intellectui in credendo.ibidem.
Senſus carnis ſeruit intellectui in cōtemplando.ibidem.
Senſibilia ſunt duplicia.cxxj.
Senſibilia particularia q̄ ſint.ibidē.
Senſibilia cōmunia que ſint.ibidē.
Senſibilia quomodo animā noſtrā ingrediantur.ibidem.
Senſus eſt duplex cxxi.clxiij.
Senſuum organa que ſint.cxxi.
Senſoꝝ organū eſt duplex.ibidē.
Senſibilium ſpecies in ſenſu quid ſint.folio.cxxi.cxxij.
Senſibilium ſpecies quomodo generent̄ in ſenſu.cxxj.cxxij.
Senſuum ⁊ ſenſibilium proportio qualis ſit.folio.cxxi.
Quō fiat delectatio in ſenſu.ibidē.
Quō fiat app̄henſio in ſenſu.ibidē.
Quō fiat diiudicatio in ſenſu.ibidē.
Senſus exterior qoid ſit.clxiij.
Senſus interior quid ſit.ibidē.
Senſus exterior in q̄ reficiat̄.ibidē.
Senſus interior in q̄ reficiat̄.ibidem.
Senſus quid ſit.cxlviij.cccj.

Senſus interior impedit dupliciter.clxiij.
Senſus exterior quō expiatur eterna.clxiij.
Senſus interior quō expiatur eterna.ibidē.
Senſus cōmunis qd ſit.ccci.
Senſualitas quid ſit.ibidem.
Seraphin ſex ale ponuntur.cccxlj. vſq; in finem.
Seruire ſoli deo quid ſit.cxliij.
Seueritas quid ſit.cxxviij.ccciij.
Silentij cōmendatio ponitur.ccxxxj.
Silentij neceſſitas in religioſis.ccxciij.
Similitudo quid ſit.ccciij.
Similitudo trinitatis in anima q ſit.cccvj.
Simonia quid ſit.ccciij.
Simbolū eſt triplex.xcviij.
Simbolū qdlibet vbi ſit factū.ibidē.
Sobrietas quid ſit.x.cxcviij.
Sobrietatis tres ſunt gradus.cxcviij.
Solitudo quō ſit ſeruāda.xlv.
Solitudinis cōmēdatio ponitur.ccxxxviij.
Somniū quid ſit.ccci.
Sortilegium quid ſit.ccciij.
Specioſitas quid ſit.cxxj.
Speculatio non valet ſine deuotione.folio.cxx.
Speculum non valet ſine ſapientia inſpirata.ibidem.
Speculum eſt duplex.cxx cxlv.
Speculum interius quid ſit.cxx.
Speculū exterius quid ſit.ibidē.
Speculum exterius non valet ſine interiori.ibidem.
Speculū ſpūale quid ſit.cxlv.
Speculo ſpūali quid videatur.ibidē.
Spei confidentia habetur a chriſto ꝓpter tria.folio.cxxviij.
Spes quid ſit.ccciij.
Status ꝑfectionis cōpatitur malos.lj.
Status excuſatio & cōmunitatis non infert excuſationē ſingulorum.ibidē.
Spūs eſt optimū in nobis.cxxxv.
Spūs diſtinguitur ab anima.ibidē.
Spiritus noſter intrat ſecretum domini ieſu.cxxxv.
Spūs & anime diuiſio qlis ſit.ibidē.
Animale in imo manet et ſpiritus euolat.folio.cxxxv.
Spiritus ſecundum quid ꝑfectius ingrediatur illud ſecretū dñi ieſu.ibidem.
Spūs noſter dicitur eſſe in ſpū.
Spūs noſter dr eſſe ſup ſpm. ibidē.
Spūs noſter dr eſſe ſine ſpū.
Spiritus humanus aliquādo alienatur a corpore.cxxxv.
Spūs noſter habet pedes.ibidem.
Qui ſint illi pedes.ibidem.
Pedes nri ſpūs debent eſſe mūdi.ibidē
Pedes illi indigent frequenti lotione. ibidem.
Spūs noſter habet caput.ibidē.
Pedes ſpūs noſtri debent eſſe expediti ad ambulandū.ibidē.
Pedes in ſcriptura ſacra quid ſignificent.ibidem.
Pedes ſpiritus noſtri debent eſſe acuti.folio.cxxxv.
Spūs ingreſſus illud ſecretum quid vtilitatis reportat.cxxxvi.
Spiritus ingreſſus illud ſecretum ſuauiſſime reficitur.ibidem.
Spiritus ingreſſus illud ſecretū quomodo ſtabiliatur.ibidē.
Spūs ille ſtabilitur fide.
Spūs ille ꝑpetuatur caritate. ibidē.
Utrū ſpūs nr poſſit ſeparari a deo.
Quō ſpūs nr incorporetur deo.cxxxvi.cxxxvij.
Spūs nr eſt inter duo loca.cxxxvij.
Que ſint illa loca.ibidē.
Spiritus noſter eſt medius inter deum et mundū.ibidem.
Spiritus noſter ſupeminet mutabilitati mundi.ibidem.
Spiritus noſter conuenit cum mutabilitate mundi.ibidē.
Spiritus noſter ingreditur vnū eternum intelligendo.cxxxviij.
Spūs noſter ingreditur vnum eternū attendendo.ibidem.
Spūs noſter ingreditur vnum eternū in eo ꝑmanendo.ibidem.
Spūs nr ingreditur ſecretū ieſu ꝑ intentionem ſimplificatā.ibidē.
Spiritus noſter inuitatur ad ſecretum ieſu.folio.cxl.
Spūs liber quis ſit.cxliij.
Spiritus ſanctus datur hominibus ad ſex vtilitates.cclvij.
Spūalis oculus auris & olfactus qd ſit.clxiij.
Status debitus.ccccxlvi.
Strēnuitas quid ſit.cxxviij.
Strēnuitas diſponit ad tria.ibidē.
Suauitas quid ſit.cxxx
Studiū nō valet ſine diuina grā.cxx.
Studere artes vtrū ſit malū.ibidē.

Tabula

Studere dicta hereticorum vtrum ſit malum folio.cxx.
In ſubditis conſideratꝰ obedientia reſpectu prelati ꝛ dei.ccxiij.
In ſubditis debet eſſe vite innocētia reſpectu ſui.ccxiij.
In ſubditis debet eſſe miſericordia reſpectu proximi.ibidem.
Subſidium eſt quadruplex.cxxxi.
Superbia quid ſit.cc.ccciij.cclxxxij.
Superbia eſt duplex.cc.
Superbia ſpiritualis quid ſit.cc.
Superbia carnalis quid ſit.ibidē.
Sup̄bie remedia que ſint.ibidē.
Sup̄bia ē triplex.cclxxxi.cclxxxiij cclxxxiiij.
Sup̄bus decipit q̄ttuor modis.cclxxxiiij.
Sup̄bia mentē excecat.cclxxxi.
Suſurratio quid ſit.ccciij.

Taciturnitatem ſi

t ue ſilentiū ꝛ ſolitudinem dilige. folio.clxxij.clxxiij.
Collatio de taciturnitate ponit.clxxi.
Tentatiōi q̄dā vires miniſtrāt.ccv.
Tentatiōibꝫ reſiſtendū eſt.ibidē.
Tentatio eſt triplex.liiij.
Tentare quid ſit ccciij.
Tempantia quid ſit.ibidem.
Tempantia politica quid ſit.clxviij.clxx.
Tp̄antia purgatoria q̄d ſit.clxviij.clxx.
Tp̄antia purgati aī q̄d ſit.clxviij.clxx.
Tp̄antia exēplaris q̄d ſit.clxviij.clxx.
Tentio quid ſit.fo.ccciij.
Theologie eſt triplex modꝰ.cxx.
Therebinthus quid ſit.lx.
Therebint̄ ꝓprietates ponunt.ibidē.
Therebintꝰ duplicē fructū affert.ibidē.
Timendū eſt tripliciter.fo.l.
Que ſint timenda.ibidem.
Timor in quo conſiſtat.cxxxi.
Timor quattuor habet.ibidem.
Collatio de timore ponit.clxxi.
Torpor quid ſit.ccciij.
Tranquillitas quid ſit.cxxx.
Tribulatiōes ſunt patienter tolerande.folio.xlv.
Tribulari permittit deus ſuos. fo.ccxxix.ccxxxiij.
Que ſit ratio huiꝰ.ccxxix.ccxxxiij.
Tribulationis vtilitates oſtēdunt.ccxxix.ccxxxiij.ccxlvi.cclxxxvij.cclxxxviij.
Quō hō ſe debeat hr̄e ī tribulatōe.ccxlvi.
Tribulationes ſuſtinere pertinet ad virtutem.ccxlvi.ccxlvij.
In tribulationibꝫ gaudere ſpectat ad ſapientiā.fo.ccxlvi ccxlvij.
Triſticia eſt fugienda.xxv.
Triſticia quid ſit.cxcix.
Triſticie remedia ponunt.cxcix.cclxxxvi.
Triſticie origo que ſit.cxcix.
Triſticie effectus qui ſint.cclxxxiij.

Vana gloria quid

v ſit.folio.cxcix.
Que ſint remedia contra vanā gloriam.folio.cxcix.
Ve eſt triplex.folio.lvi.
Ve culpe eſt triplex.ibidem.
Ve miſerie eſt triplex.ibidem.
Ve iehenne eſt triplex.ibidem.
Verecūdia eſt ſoror ɔtinētie.cclix.
Collatio de verecūdia ponit.clxxi.
Veritas quid ſit.cxxxi.
Septē gradibꝫ puenit ad veritatē.cxxxi.
Veritatis aſpectꝰ dꝫ eſſe erectus. cxxxiij.
Verum quid ſit.ccci.
Veſtigium dei quid ſit.cccij.cxx.
Via triū diez in deſerto q̄d ſignificet.cxx.
Via proficiendi eſt triplex.cxxviij.
Via purgatiua q̄d ſit.cxxxij.clxxiij.
Via purgatiua hꝫ ſeptē gradꝰ.cxxxij.
Quō diſtinguant illi gradꝰ.ibidem.
Quid ſint illi gradus.ibidem.
Via illuminatiua quid ſit. folio.cxxxij.clxxiij.clxxvi.
Vie illuminatiue ſeptem ſunt gradus.folio.cxxxij.
Quid ſint illi gradus.ibidem.
Quō diſtinguant illi gradus.ibidē.
Via vnitiua quid ſit.cxxxij.clxxiij.
Vie vnitiue gradꝰ ſunt ſeptē.cxxxij.
Qui ſint illi gradus.ibidem.
Quō diſtinguant.ibidem.
Vie que ꝛ quid ſint.clxxiij
Via eſt triplex.ibidem.
Via purgatiua eſt incipientiū.clxxiiij.
Via illa reſpectu quorū ſit.ibidē.
Quis ſit modus purgatiōis.clxxv.
O prima oratio ponitur pro via purgatiua ibidem.
Quot ſint radij illumiatiōis.clxxvi.
Via purgatiua cui correſpōdet.ibidē.
Via illumiatiua cui correſpōdet.ibidē.
Via vnitiua cui correſpōdet.ibidē.

Tabula

Via illuminatiua eſt duplex.clxxx.
Via illuminatiua practica q̇d ſit ibidē.
Via illuminatiua theorica q̇d ſit.ibidē.
Vie purgatiue ꝑconia ponunť.clxxxi.
Via excellentie eſt duplex cxcij.
Vicia ſunt reſecanda.xlv.
Vicia cōmunia ſunt tria.xlviij.
Qui eſt liber ab illis tribus vicijs ille ē puriſſime vite.xlviij.
Vicia expugnanť p plura.cclxxxiiij.
Vigilantia quare ſit neceſſaria.cxxxij.
Vigilie quō ſint cuſtodiende.xlv.
Vindicatio quid ſit.ccciij.
Virilitatis actus q̄lis eſſe debeat.cxxxij.
Virtus eſt precioſa.
Virtus eſt ſpecioſa. ibidem.
Virtus eſt fructuoſa.
Virtus eſt quadruplex.clxvij.
Virtus politica quid ſit.ibidem.
Virt⁹ purgatoria que ſit.clxvij.
Virt⁹ purgati animi q̄ ſit.ibidē.
Virt⁹ exemplaris q̄ ſit.clxvij clxix.
Virtutes cardinales ſunt q̄ttuor.clxix.
Virtutū cardinaliū ꝑconiū ponit.ibidē.
Virtutes cardinales p q̇d ſignificenť.ibidē.
Virtutibus cardinalibus rectificatur anima in ſuis viribꝫ.ibidē.
Virtutibus illis ordīatur homo ad ſe deum ꝛ proximū.clxx.
Virtutes efficiunť a tribus.cclxxxiiij.
Vicia expelluntur a tribus.ibidem.
Vis iraſcibil' rectificať p fortitudinē.clxix.
Vis rōnal' rectificať p prudētiā.ibidē.
Vis ꝯcupiſcibil' rectificať p tēpantiā ibidē.
Vires oēs rectificanť p iuſticiā.ibidē.
Vis animalis quid ſit.ccci.
Vis naturalis quid ſit.
Vis vitalis quid ſit.
Vis generatiua quid ſit. ibidem.
Vis nutritiua quid ſit.
Viſio quid ſit.
Vitā celeſtē ducere quid ſit.cxij.
Utrum ſit poſſibile in hac vita vitam celeſtem ducere.ibidem.
Vite pńtis deceptio oſtendiť.cxiij.
Vite pńtis effect⁹ oſtendunť.
Viuere ſm naturā quid ſit.
Vita ſecura que ſit. ibidē.
Vita inſecura que ſit.
Que vita ſemper duret.
Vita actiua quid ſit.clxviij.
Vita actiua in quo conſiſtat.ibidē.
Viuimus continue ſm vitam actiuā ꝛ contemplatiuā.cclj.
Vita duplex p quid ſignificeť.ccli.
Vite actiue ſunt due partes.ibidē.
Que vita ſit alia prior.ibidem.
Vite ꝯtemplatiue ꝯditiōes ponunť.ibidē.
Vita actiua quō exerceri debeat.cclij.
Vita cōtemplatiua quomodo exerceri debeat.ibidem.
Vite actiue mod⁹ viuēdi ońdiť.cclv.
Quid req̇rit vtraq̧ ps vite actiue.ibidē.
Vite ꝯtēplatiue mod⁹ viuēdi ońdiť.cclvi.
Vite ꝯtēplatiue ſūt q̄ttuor īpedimēta.ibidē
Vita ꝯtēplatiua ꝑferť actiue.cclvij.
Vite contemplatiue ꝓprietates oſtendunť.folio.cclvij.cclviij.
Voluntatem propriam abdicare eſt tota ꝑfectio religionis.xxv.
Voluntatis proprie abdicatio quot fruct⁹ ſecum ferat.ibidem.
Voluntas propria ꝛ proprius ſenſus deteſtantur.cclxxv.
Voluntas cui debuerit ſubeſſe.cclxxxi.
Votū additū bono opi reddit meli⁹.vij.
Unctio extrema quid ſit.ccciij.
Unum quid ſit.ccci.
Uſura quid ſit.cccij.

Xp̄us ſignificatur

x per ſolem.lxviij.
Xp̄s illuminat ſctōs.ibidem.
Xp̄s vrit tripliciter.ibidem.
Xp̄s eſt fructus humiliū.lxxvi.
Xp̄s eſt fruct⁹ amantiū deum.ibidē.
Xp̄s eſt fructus patientiū.lxxvij.
Xp̄s eſt fructus laborantiū.
Xp̄s eſt fructus liberaliū. ibidem.
Xp̄s eſt fructus abſtinentiū.
Xp̄s eſt fructus continentiū.
Xp̄s opať.xij.effect⁹.lxxvij.lxxviij.lxxix.
Xp̄s legitur apparuiſſe decies poſt reſurrectionem.ciij.
Xp̄s quare venerit incarnat⁹.cviij.
Xp̄s quare ſit agnus.ciij.
Xp̄s venit querere perditū.cviij.
Xp̄s venit recōciliare aīam deo.cviij.
Xp̄s venit reparare venditū.ibidem.
In xp̄o eſt triplex ſubſtācia.cxx.
Xp̄s charitatem infudit.ibidem.
Xp̄s ſcientiā veritatis edocuit.cxx.
In xp̄o eſt duplex natura.cxxxiij.
Xp̄i intrinſecum quid ſit.ibidem.

Tabula

Que ſint paſcua in xp̄o.ccxxiiij.
Quis ſit ingreſſus in xp̄m. ibidē.
Quis ſit egreſſus de xp̄o.ibidē.
Xp̄i intrinſecum hab3 diuerſa maneria.folio ccxxiiij.
Xp̄i intrinſecum ſecretum habet domū cōpunctionis.ibidem.
Xp̄i intrinſecū ſecretū h3 cubiculu3 cōtemplationis.ibidē.
Xp̄i intrinſecum ſecretum habet menſa3 refectionis.ibidē.
Qui recipiantur ī intrinſecu3 ſecretū chriſti.ibidem.
Qui ingrediant̄ caput xp̄i.ibidē.
Qui ingrediant̄ pectus xp̄i.ibidē.
Qui ingrediant̄ ſinū xp̄i.ccxxiiij.
Qui ingrediant̄ terciū celū.ibidē.
Sc̄dm quid intromittatur homo in ſecretum intrinſecū xp̄i.ibidē.
Xp̄i cōceptio ꝓponit̄ meditāda ccj.
Xp̄i natiuitas ꝓponit̄ meditāda.
Impoſitio nōis xp̄i ꝓponit̄ meditāda.
Adoratio xp̄i a mag. ꝓpōit̄ meditāda.ibid.
Pn̄tatio i tēplū ꝓponit̄ meditanda.
Op⁹ de ſeptē v̄bis xp̄i. cclxxviij.cclxxix.
Xp̄s dicitur angelus propter ſeptem rationes.fo.ccv.ccvi.
Xp̄s dicitur firmamentum propter decē rationes.ccxxi.ccxxij.
Xp̄i vitā meditari iter ſpiritualia exercicia eſt magis neceſſariū.ccxxvi.
Xp̄i vitam meditari fructuoſiſſimu3 eſt.folio.ccxxvi.
Xp̄i vitam iugiter meditari roborat mentem.folio.ccxxvi.
Xp̄i vitam iugiter meditari fortificat mentem.ibidem.
Xp̄i vitam iugiter meditari cautu3 facit.folio.ccxxvi.
Xp̄i vita non poteſt ad vnguem meditari.ibidem.
Xp̄i aduentus ꝑhabuit certamen virtutu3 quattuor.ccxxvij.
Xp̄i vita quō debeat meditari.ccxxviij.
Xp̄i natiuitas quo ad modum proponitur folio.ccxxxiij.ccxliij.
Xp̄i pauptas ꝑconiзat̄.ccxxx.ccxxxiij.ccxliij
Xp̄i natiuitas q̄nta ſit ſolēnitas.ccxxxi.
Xp̄i circūciſio quō debeat meditari.ccxxxi.
Xp̄s fecit duo i circūciſiōe ſua.ccxxx.
Xp̄i ephia ꝓponit̄ nob̄ meditāda.ibidē.
Tria miracula contigerunt in die epiphanie.ibidem.
Quō tres reges venerint.ibidē.
Aurū oblatū quo peruenerit.ccxxxij.
Magoꝝ hūilitas ibi cōmendat̄.ibidē.
Xp̄i fuga in egyptū deſcribit̄.ibidem.
Xp̄s in perſona propria ſuſcepit proſpera3 aduerſa.ibidem.
Xp̄s verū mēdicauerit in egypto.ccxxxiij.
Xp̄i vitā meditari q̄d ꝯferat.ibidē.
Xp̄i redit⁹ de egypto deſcribit̄.ccxxxiiij.
Xp̄s amauit patrem et doluit de ſua offenſa folio.ccxxiiij.
Xp̄i perditio dum erat.xij.annoru3 deſcribitur.ccxxxiiij.ccxxxv.
Xp̄s quid fecerit ab anno duodecimo vſq3 ad triceſimū.ccxxxv.
Xp̄us primo fecit.poſtea docuit.fo.ccxxxv.ccxxxvi.
Xp̄i humilitas diffuſe declaratur.ccxxxvi.ccxxxvij.ccxliij.cccxiij.
Xp̄i actus ꝛ v̄tutes enumerant̄.ccxxxvi.
Xp̄i baptiſm⁹ ꝓponit̄ meditādus.ccxxvi.
Incarnatiōis xp̄i cā oñdit̄.cccvi.cccix.
Quō poſſit de⁹ eſſe homo.cccx.
Quare de virgine et adam ſumpſit carne3.ibidem.
Quare magis filius q̄ alia perſona.folio cccx.cccxi.
Incarnatiōis dignatio extollit̄.cccxi.
In q̄ de⁹ ſe maxie exinaniuerit.cccxi.cccxij.
Xp̄i cult⁹ in natiuitate fuit paupri⁹.cccxi.
In chriſti incarnatione facte ſunt tres mixture.cccxij.
In xp̄i incarnatione facte ſunt coniunctiones mirabiles.ibidem.
Xp̄i dulcedo quanta ſit.cccxiij.
In xp̄o fuit triplex vilitas.cccxiiij.
In xp̄o fuit triplex aſperitas.ibidem.
In xp̄o fuit triplex pauptas.ibidem.
Xp̄s in quo monte ieiunauit.ccxxxviij.
Xp̄s exercuit q̄ttuor v̄tutes in deſto.ibidē
Utrum diabolus portauerit xp̄m d̄ deſerto in hieruſalē.ibidē.
Quid miniſtrauerunt angeli xp̄o poſt tentationem.ccxxxix.
Xp̄s vtrum fuerit vſus potentia ſua multiplicando panes.ibidē.
Quid quomō et coram quibus comederit xp̄s in deſerto.ibidē.
De vocatione diſcipulorum ponitur.folio .ccxxxix.ccxl.
De initio predicationis ccxxxix.

De nuptijs.folio.ccxl.
Quis fuerit ſponſus.ibidem.
Sermo dñi in monte ponit̃.ibidẽ.
Xp̃s fuit miſericors.cclxiij.
Xp̃s fuit curialis.ibidem.
Xp̃s fuit diſcretus.ibidem.
Xp̃s fugit dum voluerunt eum facere regẽ folio.cclxiiij.
Xp̃s quō alternatim viſitat aīam.ibidẽ.
Xp̃s quō recedat ab anīa.ibidẽ.
Xp̃s quare iterū veniat.ibidẽ.
Xp̃s quō ſe habuerit in cōuiuio.ibidẽ.
Xp̃s legit̃ ter fleuiſſe.cclxv.
Xp̃s p̃dixit mr̄i ſue mortẽ ſuā.ibidẽ.
Xp̃s vbi fecerit paſcha.ibidẽ.
Xp̃s quō ſe habuerit in cena.cclxvi.cclxvij.
Xp̃s quomodo lauerit pedes diſcipulorū. folio.cclxvj.cclxvij.
Xp̃s quō inſtituerit ſacramentum euchariſtie.cclxvij.
Xp̃s dedit exēpla plurīū ꝟtutū.cclxviij.
Xp̄i paſſio diffuſe declarat̃.fo.cclxiij.cclxiiij cclxxv.cclxxvj.
Meditatio de chriſto ponitur in ſabbato ſancto.cclxix.cclxx.
Canticū ſctōꝝ in limbo ponit̃.cclxix.cclxx.
Xp̃s q̄bꝫ apparuerit diuerſis ꝛ diuerſimode pꝰ reſurrectionē cclxx.cclxxi.cclxxij.cclxxiij.
Xp̄i aſcenſio declarat̃.cclxxiiij.
Feſtū aſcenſionis xp̄i ꝓconiſat̃.cclxxv.
Quid ſignificet feſtū aſcēſiōis xp̄i.cclxxv.
Modꝰ meditādi vitā xp̄i ponit̃.cclxxvj.

Explicit regiſtrum ſiue tabula huius ſecunde partis.

Reuerendiſſimo in

chriſto patri ⁊ dño D. Jul ano de Ruuere Ro. Se. epõ Cardinali Sabineñ ſancti Petri ad vincula nũcupato maiori penitẽtiario. ordinis minoꝝ meritiſſimo ꝓtectori. bñfactori ſuo benigniſſimo. Octauianꝰ aduocatꝰ eiuſdẽ obſeruãtiſſimus.

Xpertus man

e

ſuetudinẽ ⁊ comitatẽ animi tui. ac in me charitatez. auſus ſũ has meas qleſcũqꝫ lucubratões tibi dicare q̃s annotãdis vite curſu ⁊ miraculis Bonauẽture iuſſu tuo curioſiꝰ exegi. q̃s ⁊ ſi ſciã nõ eo artificio ↄſtare. aut dicendi ornatu ſplẽdere vt dignas lectõe tua crediderim. vl' ex ea dicatiõe ornamẽtũ vl' tibi acceſſurũ. ſatis tñ materiã ꝓ ſe ſufficere intelligo ad detinenduz in ſui lectione oculos atqꝫ animũ tuũ. q̃ ꝓ ſinglari religione ac pietate q̃ beato Bonauenture aſtringeris. nihil libentiꝰ agitas aut dictitas. q̃ꝫ q̃d ad illiꝰ ſcti viri celebritatẽ ⁊ laudẽ ptineat. in q̃ locupletiſſimũ mihi teſtẽ meipm habeo. q̃ ſecutꝰ dignationẽ tuã ꝑncipes ⁊ populos occidentis ex aplica legatiõe petentem. incredibili q̃dã affectu ac deſiderio vidi. T. R. detineri viſendi ſepulchri ipiꝰ Bonauenture q̃ cũ ad lugdunũ ꝑueniſſemus. vbi tam etſi regni ꝑcipui ꝑſules ⁊ ſatrapes etiã regio ſanguine orti. q̃ te regio imperio ſolenni pompa ꝓſequebant̃. inſtãtiſſime vrgerent celerꝰ regẽ adeundũ. ad q̃d ipſi regijs l'ris vrgebant̃. nõ tñ id prius extorqͣre potuerũt. q̃ꝫ in ſalutando ſancti ſepulchro ⁊ meritis venerationib⁹ in eccl'ia vbi q̃eſcat pie ꝑſoluendis. diem integrã contriuiſſes. Quis ꝓterea tantũ laboris ꝑtulit ad cõſequendã Bonauẽture celebritatẽ. Quis ꝓ ꝓpuo ſtudio ꝓprio etiã ere curauit ad principes ⁊ exteras natiões nũcios mitti ad ꝓcuranda teſtimonia atqꝫ inſtrumẽta q̃bus viri ſanctitas patẽtiꝰ mõſtrari poſſet. Quis deniqꝫ ipi pontifici in hoc ꝑ ſe ſatis alioq̃n concitato. calcaria vrgentiora addiderit vt ↄpoſitis etiã aliarũ magnarũ rerũ molimini b⁹ huic operi vacaret vnice. At ſi porro ex hoc munere honeſtari quẽpiã poſſe ſperaſſem. nemo ꝓfecto erat cui magis id me debere intelligã q̃ꝫ amplitudini tue. de me optime merite. a qua tot ornamẽtis ⁊ commendatione ipe eſſem honeſtatꝰ. Te enim interueniẽte apud ſummũ principẽ i publico ↄſiſtorio. publico cauſas defendere et potare licet. Tuo in me ſtudio factũ eſt. vt ſummus ꝑnceps voluerit euocatuz me ſacro affatu hortari atqꝫ efficaciter monere. vt te ad deſtinatũ munꝰ legatiõis ꝓficiſcẽtem ſequerer. meiſqꝫ officijs atqꝫ cõſilijs fide ꝓſequerer. Preſtitiſti rurſus vt ex tam multis ⁊ claris ꝑſulib⁹. q̃ tuo latere illuſtrabant̃. nullus me officioꝝ claritate ſuparet. Tu mihi ꝑſtitiſti vt inter ꝑmos fidei ⁊ prudentie ſecretorum tuoꝝ maxime particeps exiſtimarer. quẽ ad res arduas ꝑagendas ac ꝑtractandas cũ illuſtriſſimis principib⁹ idoneũ iudicares ⁊ deſtinares. Tu deniqꝫ effeciſti vt nouiſſime ex tot clariſſimis collegis meis. vni mihi liceret rem tanti meriti ↄſequi. vt in tanto cõuentu. q̃d ampliꝰ dicere poſſum inſignia merita Bonauenture ꝑcenſerem. Ubi abſoluta orõne idẽ clementiſſimꝰ pontifex me ample laudato. ꝓfeſſus me vberrime ſatiſfeciſſe muneri. apoſtolicam ſedẽ ⁊ ſuã ſanctitatem minime vnqꝫ meis cõmodis ⁊ honeſtati defuturã pollicetur. Jure igit̃ te q̃ poſſum officio ꝓſeq̃r. a quo tantũ in me fauoris ⁊ ornamẽti accedit. quãtũ nec vnqꝫ ſperare. aut porro optare fas putaſſem. q̃ ſi meoꝝ cõmodorũ in hoc ratio habẽda erat. vt omittaz quãtum ſplendoris ac nõis. amplitudo tua ſit allatura huic mee lucubrationi. q̃s te ꝓmouet opperoſius. fauet benigniꝰ. ornat ampliꝰ. donat largius. Neſciũ notã verebor q̃ nõ magis ipm pontificez in h̃ delegerim. q̃ nemo religione. vite curſu. ac ſanctimonia. litterarũ diſciplina. ⁊ rectiſſimis ſtudijs cõiunctior Bonauenture vnqꝫ fuit. Expaueſcit nanqꝫ animꝰ virũ diuinũ etiã ſacro nectare eloquioꝝ Bonauenture ꝑfuſũ his meis ſcriptis detinere. q̃ ſi tamẽ honeſtuz duxiſſet. idem accepiſſe officiũ. certe ꝓ ſua ſapientia ⁊ in te charitate. nõ iniocunduz erit ſue ſanctitati nepotẽ eius chariſſimũ ⁊ familie ſue decus. ea ſe beneficentia in ſui cultores preſtare. eoqꝫ fauore apud patruũ tuaꝝ deum illis adeſſe. vt ipi plane intelligãt. q̃d in te ꝑſtiterint tã grata mente ⁊ ſua beatitudine ſuſceptuz. q̃ꝫ ſi id ſibi exhibuiſſet. Accipe igit̃ pater ⁊ dñe mi benigniſſime. officiũ meum qleſcũqꝫ. ſed ab animo gratiſſimo ⁊ tibi

deuotiſſimo profectū. Te modo cū ſcripta relegeris meminiſſe velim. ab illo annota/ta. q̄ fines patroni cauſarū excedere neſciat que ſi vt cetera a me in te ꝑfecta officia. vt opto laudaueris. etiã ſi minus placuerint. erit laborū ſolacium. ſi vero delectauerint maximi premij loco habendū ducam.

Oratio in uitam et merita diui Bonauenture. p inſigne̅ iuris vtriuſqꝫ doctore̅ diſertiſſimū Octauianū de Martinis Sueſſanū ſacri palacij apoſtolici clarū aduocatū ꝯſiſtorialem.

i

Iuſticia ſuffragioꝝ B. P. ad que porrigenda deſidera/bar. herente̅ me cõcitauit ad indicti mihi muneris ꝓuinciã re/mota cunctatiõe capeſcendã. Neqꝫ eni̅ me alioquin fallebat. q̄ꝫ arduum q̄ꝫ ve anceps munus obirem. poſtulare ex merito. ſcti̅ Ro. ſe. decreto referri in ordine̅ ſiue catalo/gum celeſtiū qui cū chriſto regnãt ſanctoꝝ. Idqꝫ in h̄ treme̅do auditorio ſub aſpectu ſacri reuerendiſſimoꝝ patrū ſenat⁹. ac ſapientū prelatoꝝ ꝛ virorū. q̄bus tua ſanctitas celeſti ſuperū dono. in ſua maieſtate ſapientiſſime ꝓſidet. vbi nõ ego modo q̄ in actiõe cauſarū forenſiū. nr̄i ſeculi ſtilo verſor. verꝫ ꝛ aliū quãlibet exercitatū. ac deniqꝫ cõſum/matū oratore̅ expauere quide̅ poſſe credendū ſit. Nã per immortale̅ deū quis tã ſapi/ens aut diſert⁹ quicq̄ꝫ adeo elimatum. aut ſtudioſa lucubratiõe excogitatū hic ꝓferat quo maieſtate̅ loci dicendo vl' mediocriter equare poſſit. Quid porro tãto ſtudio ad/inuentū. qd̄ preuiſum ac tritū non fuerit a/pud tante ſapientie patres. ac te ante alios ſanctiſſime ꝓnceps. qui cū ex multis iã an/nis diuinarū atqꝫ humanaꝝ rerū. ac om̄is deniqꝫ philoſophie ſcientiã pleniſſime edi/diceris. velut ſplendidiſſimū ſidus i firmamento. in dei ecc̄ia ceteros illuſtraſti. Que quide̅ reuoluenti nõ leuem animo tremo/rem incuſſiſſe poterant. atqꝫ ab hac actione qua nulla illuſtrior penitus deho rtari. niſi iuſticia meritoꝝ vt ꝓmiſeram. beati Bonauenture. ꝓ quo intercedim⁹. animū erexiſ/ſet atqꝫ cõfirmaſſet. Accedebat preterea q̄ꝫ pꝛiceps nõ prophanus. ꝓ religioſo. aut in/doctus. ꝓ litterato rogãdus erat. ſed tu ꝑfecto pr̄ beatiſſime. q̄ diuinis obſequijs i beati Franciſci religione. ex matris vtero ce'i/tus deſtinat⁹. in eade̅ om̄ipotenti deo reli/gioſius ſeruiuiſti. ac demū ad eius ꝓncipatum ſingularib⁹ tuis meritis vectus. illam ſapienter ac ſalubrit' gubernaſti. auxiſti at/qꝫ ampliaſti. qui ve cū diuinoꝝ myſterioꝝ ſcientiã per traditiões patrū fueris nact⁹. Tum vero ex operib⁹ eiuſde̅ diui Bonaue̅ture que diuino ſpirãte lumine edidit conditoris diligentiã certiſſime cõparaſti. Ita te. nanqꝫ par erat q̄ cõditoris vices gestur⁹ in terris. in illius mãdatis cõmiſſum gre/gem oporteret erudire. neqꝫ eni̅ illius fau/ſte q̄s vices gerit. que̅ non penit⁹ nouit. ne/qꝫ illius porro mãdata recte alios edocet. que nõ prius luculẽter edidicit. Quare cū ꝓ diuine ſapientie ꝓtec. ordinis minoꝝ generali miſtro epiſcopo cardinali Albanen̄. interceſſur⁹ eſſem apud te beatiſſime pater q̄ iiſdem meritis clar⁹. iiſdeꝫ ve officiis glorioſe ꝯfunctus eras. et ꝓinde ad hoc opus tibi in hos vſqꝫ dies diuinit⁹ ſeruatū electus. nequaq̄ꝫ mihi verendum fuit. ne ꝑ inſufficientiã tibi negligerer. qui etiaꝫ merit⁹ fidelium paſtor imbecillitati nr̄e clementiſſime cõpati didiciſti. Iamqꝫ ego q̄ horrore quodã nõ ſine titubatione occeperã. ꝓſpe/cto tame̅ q̄ꝫ benigno vultu ac clementi nu/tu audientiã indulgeas. erectus i ſpem melioreꝫ. fidentior ꝓſequor. tuiqꝫ ſacri affect⁹ oraculo meis aurib⁹ illud ꝓpheticū inſonare videt'. Dilata os tuū ꝛ ego implebo illud. Et rurſus. Dabo tibi ſermone̅ bene ſonantem in os tuum. vt cõplaceas in ore principis. ac ꝓiū obſecro pari clementia velis fa/uere. dū diuino munimine adiutus. ac tuo benigno fauore firmatus. proferaꝫ que ad ipſius creditoꝝ Bonauenture. ac hui⁹ ſan/cte ſedis laudem perpetuã cedere poſſint.

Exoraturo a tua ſctitate P. B. diui Bonauenture canoniſatione̅ ingens mihi ſtu/dium fuit. ſacraꝝ litteraꝝ codices diligẽ/tius euoluere. ad dignoſcendum quenam rei de qua agimus cõuenirent. Quib⁹ qui/dem curioſius ꝓſpectis. quantuꝫ colligere potui duo potiſſimuꝫ inſpicienda. ac meri/to inquirenda fuiſſe intelligo. vitam ſcilicet

ꝛ miracula.que ſi recitãdo monſtrauerim.
in hoc viro eſſe cõperta qualia ad canoniſa
tionẽ ſufficiant.tua ſanctitas.cui⁹ arbitrio
ſubijcitur. benigne dignabit̃ votis ſup/
plicantiũ reſpõdere. Et quoniã vite initiũ
quod ex religiõe ſuſcipio. miraculoſuꝫ exi/
ſtit.nemo mihi vicio vertet.ſi vitã ante mi/
racula relacurus.alterũ cũ altero recenſen
do pmiſceam. Nec rurſus mirabit̃.ꝙ quẽ/
admodũ pleriqꝫ.cuiuſpiã memoriã cõmen
daturi.nõ ego primordijs nataliũ ac pueri
cie diui Bonauenture inſiſtam.aut eo alti/
us a parentum ipſius dignitate exordiar.
Prohibent nanqꝫ crebra ꝛ clariora viri fa
cinora.ab illo i ſtatu pfectiori agitata. Nec
tamẽ obmittam ꝙ Bonauẽture natiõe tu/
ſcus.patria balneoreginus Johãne fidan
za ꝛ Ritella fidelib⁹ cõiugib⁹ ortus.baptiſ/
matis vnda reſperſus.que ex Johãne me
dicine magiſtro. ꝛ felice Anthonij.qui ꝛ ipſi
ab illis maioꝛib⁹ originẽ trahũt atqꝫ alijs
teſtibus balneoreginis probe cõperta ſũt.
Ceterũ pretermiſſa longiore ſerie pmiſ/
ſorũ.vita inde exordium capiet vbi relicto
mortalitatis ſtatu mũdo moritur. ac omi
potenti deo meritis beatiſſimi Franciſci.
victimã ſe perpetuaꝫ dedicauit. Glorioſus
deus in ſanctiſ ſuis.quos ſibi ab eterno pre
deſtinauit electos.ꝛ ſc̃m neceſſitatẽ tempoꝝ
ad ſalutẽ humani generis pducit in luceꝫ.
Cũ beatũ Bonauenturã vas electionis ſi/
bi delegiſſet.ac ſuis obſequijs in religione
ſancti Franciſci deſtinaſſet. quo tamen il/
lius cõuerſio.poſſet aliquãdo a deo diſpo/
nente profecta intelligi.ꝛ in illo ſue maieſta
tis gloria reuelari.eundẽ in extrema valitu
dine periclitari pmiſit. Cuius ſaluti anxia
ſollicitudine timẽs chariſſima parens.vbi
phyſicorũ quos adhibuit diligentiam fru
ſtra experta eſt.et medelarũ vires ad illum
leuanduꝫ minus valere cõperit. ſolius dei
opem quẽ ſancta timebat. ꝛ cui caſtos pue/
ri mores.quos probe vt mater nouerat.in
telligebat acceptos.humiliter in ſalutẽ pu
eri inuocauit.ac ſancti Franciſci ſuffragia
reuerenter implorans.illũ ſi ſanũ recupe/
raret.ipius religioni ppetuo deuouit. Ex/
audita eſt p diuina clementia ꝛ ſua reuerẽ/
tia.et ſanitate recuperata integer puer eua
ſit.non ſine admiratione phyſicorũ preſer
tim ꝙ eum ſtatũ corpoꝛis probe in illo dep
henderãt.vt humana ope egrũ leuari poſ/
ſe penitus deſperaſſent. Idem iã adole/
ſcens.ac porro etate prouecta cum religio/
ni maturũ ſe.ꝛ illi ex parentis voto debitũ
intelligeret.memorqꝫ diuini mandati per
Dauid prophetã.humano generi prolati.
Vouete et reddite dño deo veſtro. Anno
ſue etatis circiter ſecũdo ꝛviceſimo.habitũ
religionis ſancti Franciſci deuotiſſime ſu
ſcepit.inqꝫ profeſſiõis emiſſione beneficiũ
illius his verbis aperte teſtatus eſt. Voto
enĩ pro me languente grauiſſime.ad beatũ
Franciſcũ emiſſo a matre.cũ adhuc eſſem
puerulus.ab ipſis ſum mortis faucib⁹ eru/
tus.et in robur vite incolumis reſtitutus.
quod cũ viua memoria teneã.vera nunc cõ
feſſione profiteoꝛ.ne tantũ beneficiuꝫ reti/
cens.ſceleris arguar vt ingrat⁹.orationẽqꝫ
ad illũ piiſſime his effundens. Accipe igit̃
Pater beate quaſcũqꝫ exiles meritiſqꝫ tu/
is ac beneficijs impares gratiarũ actiones.
ꝛ cũ ſuſcepeꝛ vota.culpas noſtras ſic orã/
do excuſa.vt a malis pſentibus eruas. et
ad bona ſempiterna pducas. Igitur vir
ſanctus in eadeꝫ vocatione progrediẽs.cũ
omnis ipſius vita in dei certa cognitiõe ac
cõtemplatione verſaret̃.ad quaꝫ aſſequen/
dam.per ſacrarũ ſcripturarũ aſſiduã per/
lectionẽ.orõnes ac contẽplationes inten/
deret.docente illũ Alexandro de Ales ſa/
cre pagine magiſtro.tantã doctrinarũ per/
fectionẽ bene adeptus eſt.vt a ſeptimo ſui
ingreſſus anno.conſono magiſtroꝝ ordi/
nis iudicio delectus. librũ ſententiaruꝫ in
Pariſienſi vniuerſitate clariſſime legerit.ꝛ
cathedrã magiſtralẽ receperit.admirabiliſ
proinde cunctis ꝙ tã paruo ſpacio eam ſuf
ficientiã valuerit cõparare. Sed admiren
tur ſane.qui res humanas ex naturali tm̃
curſu.non autẽ ex diuina potẽtia metiũtur
que duos diſcipulos litterarũ prorſus ig/
naros.emaus oppidũ contendentes breui
itineris ſpacio comitata.diuinorũ ſcientiã
pleniſſime docuit. Idem diuus.dona ſan/
cti ſpirit⁹ pro ſuis aſſiduis meritis conſe/
cutus.magna indies doctrine accrementa
recipiebat.que magis diuinit⁹ inſpirata ꝙ̃
humanit⁹ acquiſita videãtur. Cũqꝫ p tres
annos ſequẽtes cathedrã magiſtralem re/
xiſſet. Anno ſue etatis ſecundo ꝛ triceſimo
inter primos religione ꝛ doctrina in ordi/
ne habebatur. Nanqꝫ illi tanqꝫ infinit⁹ the/
ſaurus ſcientia erat.quo ꝗ vſi ſunt partici/

pes facti ſunt amicicie dei. Et quod notabi
lius ⁊ admirabili⁹ erat in illo. q̄ magis ſcien/
tia ⁊ auctoritate emerſerat. eo magis humili
tate mentis deprimebat. Nec vt pleriq̄ʒ lit/
terarū ſciētia inflati vilia miniſteria dome/
ſtica faſtidiebat. ſed q̄ vit nec niſi ꝑ obedien
tiam. egre tamē. ab illorū executione coer/
cebatur. reputantib⁹ prelatis indignum. ſi
a ta'ib⁹ nō vt egregius ſeqneſtraret. in quo
ſancti ſpirit⁹ gratia habitare perſpicue cer
nebatur. Nec tamē vir ſanct⁹ vlla chari/
tatis officia ob litterarias actiōes ꝑtermit
tebat. ſed in om̄es fratres oculos intēdēs.
ſi quem forte triſtē aut profeſſiōis peniten
tem intelligeret. tanta dulcedine in ſermo/
ne cōueniebat. conſolabat. monebat ac cō/
firmabat. vt nullus ab eo diſcederet. quin
libens ceptū religionis iter proſequeretur

Infirmorū ꝑterea cura ſupra q̄ʒ credibi
le ſit delectabat. quo ve grauiorib⁹ aut con
tagioſis morbis grauarent. eo magis ſe to
tum illorū obſequio applicabat. Quib⁹ offi
cijs cū maiorem diei partē abſumeret. non
eo minor erat in publicis lectionib⁹ ⁊ inter/
pretationib⁹ ſcripturarū que tanta clarita
te audientib⁹ intelligenda reddebat. vt ipſe
auctor illorū merito videri poſſet. In ca
pitulis vero aut ꝓuincialibus aut genera/
libus tāta ſapiētia ipſius reſponſa dabant.
vt iam generalis miniſter ꝓſpecta magni/
tudine conſiliorum illius nil om̄ino graue
exequendū putaret in q̄ ſancti viri iudiciū
non antea exploraſſet. Quib⁹ donis ⁊ gra/
tijs illuſtratus. cū iam in religiōe eſſet om̄i
merito clarus. defuncto generali miniſtro
tredecimo ipſius ingreſſus anno ex tā mul
tis ſanctis viris quib⁹ religio in ſua nouita
te florebat. vnus omniū ſine contradictio/
ne extitit ſubrogat⁹. Hic vir ſanct⁹ accin
gens ſe grauiorib⁹ actionib⁹. cū iam religio
ſi cepiſſent a fundatoris diſciplina paulu/
lum declinare. vbi monendo. inſtando. ca/
ſtigando ac operoſi⁹ laborando ad melio/
rem vite frugeʒ reduxiſſet. In capitulo ge/
nerali. quod primū Narbon̄. tenuit regulā
beati Franciſci reformauit atq̄ʒ expoſuit.
ordineq̄ʒ in ꝓuincias ⁊ cuſtodias taxauit. ⁊
duas addidit. vbi ſtrēnue decertās aduer/
ſus venenoſas oppugnaciōes temeratorū
et obtrectatorū. qui in religionē mendican
cium ac ſanctū virū impudenti⁹ ora ſolue/
rant. atq̄ʒ artificioſis calūnijs vexabātur,
ſola iuſticia atq̄ʒ innocētia tutus. permāſit
inuictus tanq̄ʒ q̄ integer vite ſceleriſq̄ʒ pu/
rus. nō eget mauri iaculis. nec arcu nec ve/
nenatis grauida ſagittis fuſte pharetra.

Expertus fructū ſanctorū monitorum
magni Baſilij diuini interpretis Homeri
ci carminis. vbi vlixem ꝓ meritis ad celum
tollit. aſſerens poetā clara voce teſtatuʒ. O
homines ſit vobis cura virtutis. que cum
naufrago enatat. et eiectū in littore venera
biliorē oſtendit. Vbi etiā libellū cōtra mi/
nores perniciosiſſimū. a magiſtro Giraldo
de abbatis villa. vt putant ꝑ apologiā edi/
tum. nō minus eloquēter q̄ʒ ſubtiliter con
futauit. Qui etiaʒ Giraldus nō longe poſt
iuſto dei dānatus iudicio meritas ſui ſce/
leris penas dedit. paralyticus ac miſeran/
da lepra reſperſus. q̄bus erumnis vitam fi
niuit. Congregato vero capitulo gene/
rali piſis. eo auctore inſtitutuʒ. vt glīa tibi
domine q̄ natus es de virgine. vſq̄ʒ ad epi/
phaniam continuaret. eodē modo quo in/
fra octauā natiuitatis dominice cantatur.
et alie rubrice in breuiario reformate. ⁊ alie
addite. Idem etiaʒ pijſſim⁹ cultor glorioſe
virginis matris ieſu inſtituit. vt fratres po/
pulū hortarent ad ſalutandū eandē. ſigno
campane quod poſt cōpletorium datur. ꝙ
creditū ſit eandū ea hora ab angelo ſaluta/
tam. Tunc tranſlatū fuit venerabile cor
pus beati Anthonij ad pregrandē eccleſiā
paduanā. cui⁹ lingua ſecundo et triceſimo
ſui obitus anno. recens ⁊ rubicūda reper/
ta eſt. quā vir ſanct⁹ in manib⁹ deuote reci/
piens. ac largiorib⁹ lachrymarū imbribus
ꝓfundens. talibus reuerenter affatus eſt.
O lingua benedicta que deū ſemꝑ benedi/
xiſti. ⁊ alios benedicere docuiſti. nunc ꝑſpi
cue cernitur quāti meriti fueris apud deū.
Cui oſcula deuote figens. illā honeſte col/
locari curauit. Cuius etiaʒ fama ꝑmotus
pontifex tunc Clemens. iiij. vt illū in par/
tem ſollicitudinis traheret. opulenti Ebo
racen̄. eccleſie ꝑfecit. nec tamē aſſequi potu/
it. vt vir ſanct⁹ eam promotōnē acceptaret.
qui ꝓpoſiti conſtans in religione maluit ꝑ/
manere. vbi diuitias ⁊ dignitates ſibi ꝓcu
raret in celis. Cui⁹ cōſtantiā pontifex ad/
miratus ad illuʒ. ſta inquit in teſtamento
tuo. ⁊ in illo colloquere. et in opere manda
torū tuorū veteraſce. Nunc vero ſe offert
numeroſior cumulus diuinoꝝ ſcriptoruʒ

ſpiꝰ. cū Pariſius legiſſet primū libꝝ Geneſis. nobile opꝰ qđ de ſeptē viſionibꝫ Bonauēture intitulaꝛ editū eſt. In libros ſententiarū celebria cōmentaria edidit ſecundū ꝛ quartū preſertim. quos etiam metrice extitit ꝓſecutus. Et incipiūt. O fons ſplendoris. vas dulcoris ꝛ amoris. Quibus ob ſublime ingeniū auctoris ibi inſperſuꝫ. ſententie ſententiaꝝ Bonauēture titulus inditus eſt. Super euāgelijs cōpendioſe et vtiliter ſcripſit. Luce preſertim cancellarij pie matris ieſu. quaꝫ pectori impſſam aſſidua meditatiōe ſemp extitit veneratꝰ. Rurſus cōtemplatione ſancti Ludouici regis francie officiū de cruce deuotiſſimum edidit. quod ab eccleſia nullo immutato receptum in ea ſolēnitate vbiqꝫ legitur. Cōpoſuit ꝛ ſolenne officiū in honorē beati Franciſci. ꝛ de ipſius vita hyſtoriā ſerioſo tractatu primū. ꝛ ſecundo reductorie annotauit. Compoſuit ꝛ libelluꝫ de ſex alis ſeraphin. In monte Aluerne duo nobilia opuſcula edidit. pijſſimas contemplatiōes flagrātia. quorū alterū itinerariū mentis in deum. et alterū in ſeipm appellata ſunt. Compoſuit ꝛ libellū approbatoriū religionis mendicātium. quod defenſoriū appellant. Compoſuit ꝛ libellū de vita chriſti. ſiue meditationum paſſionū ipſius quē arboreꝫ crucis nominant. Cōpoſuit ꝛ breuiloquia. Itē ꝛ ſermones dñicales ſuper euāgelijs et epiſtol' per totū anni circulū. Item cōpendiū veritatis ſacre ſcripture. Item libellū ordinationis ſiue inſtitutiōis nouiciorū. Item et libellū de ſtimulo amoris. Item ꝛ libelluꝫ quē appellant pharetrā i auctoritatibꝫ pñcipalibus doctorū approbatorū. quē ꝑ alphabetum extitit ꝓſecutus. Et alia plura opuſcula vſqꝫ tricenariū numerum. que in partibus galliarū frequentius habenꝛ in manibus.

Et cum beati Franciſci religio. quā annis octo ꝛ decē ſctō regimine gubernauit ipſius monitis ꝛ exemplis. in ſolidiori ſanctitatis ſtatu firmata eſſet. ꝛ viri claritas ob vite ſanctitatē. doctrine eminentiā atqꝫ opeꝝ diuinitatē vbiqꝫ eluceſceret. Tū forte romana ſedes plurimū laborabat difficultatibꝫ. q̄ in cōcilio quod lugduni congregabaꝛ inextricabiles emerſerāt. Gregorius tūc papa. xj. ꝛ reliquus ſacer ſenatus illecti ſtudio viri. quē leuādis dictis difficultatibus. ac vniuerſalis eccl'ie regimini intelligebant plurimū ꝓfiturū. atqꝫ ob merita alioquin ſubleuandū in cardinalē. q̄uis reluctantē ꝓmouerūt. ꝛ quod rarū ex ipſo initio ob viri excellētiā epm Albaneñ. Moxqꝫ pertractandis arduis rebꝫ cōcilij. vnꝰ omniū delectus eſt. deputatis q̄ illi aſſiſterent Rothomagenſe. ꝛ Tripolitano claris epiſcopis illius tpis. qui ꝛ ipſi de religione ſancti Franciſci ad epiſcopatū ob meritū vocati fuerant. In q̄ concilio de multis illius ſapientia ſancte conſultū atqꝫ decretū. ꝛ grecorū cōpoſite hereſes. q̄ tum pñte paleologo eorū imperatore. q̄ in hoc lugdunū venerant libere ad roma. ſedis obedientiā redierunt. Ad quorū reductionem miſſi fuerant frater Hieronymꝰ de eſculo. et frater bona grā dalmata ordinis minorū religioſi eximij meriti. Quibꝫ cū litteris reuerſis letus idē Gregoriꝰ. fratres ac prelatos qui in cōcilio aderant. in lugduneñ. eccia cōuocauit. vbi vir ſanctꝰ preclarā habuit orationem. ꝓpoſito themate quod legiꝛ Baruch v. Exurge hieruſalē. ꝛ circūſpice ad orientem. ꝛ vide collectos filios tuos ab oriente vſqꝫ ad occidentē.

Succeſſiue i ea vocatione. pari ſanctitate. ꝛ opeꝝ fructu pſeuerans. cū in dei eccia diutiꝰ laboraſſet. ita vt cū apoſtolo iure dicere poſſet. Bonuꝫ certamen certaui. curſum ↄſummaui. fidē ſeruaui. Anno ſalutis. M. cclxxiiij. ꝛ ſue etatꝭ tercio ꝛ q̄nquageſimo. hora matutina diei dominici. que mēſis Iulij erat tercia ꝛ decima ex humanis ſublatꝰ eſt. ꝛ ſanctis patribus vt credere debemꝰ eternū victurꝰ redditus.

Qua die ipſius venerabile corpꝰ ſepulchro recondiꝛ in eccl'ia ſancti Franciſci Lugduneñ. cū multis lachrymis ꝛ conſternatione fratrū lamentātiū ſe tanti viri ſocietate deſtitui. qui parē ſibi in dei eccl'ia relinquere nō videbaꝛ. Gregorio pontifice ꝑmaxime eum reputante. qui ibidē publice teſtatꝰ eſt. eccl'iam dei illius morte magnā incurriſſe iacturā. In cuius exequijs primā miſſam celebrauit frater Petrꝰ Tarantaſieñ. epiſcopꝰ. cardinalis Hoſtieñ. et ſermonē habuit. ꝓpoſito themate. Doleo ſuper te mi frater Ionatha. Ubi inter ceteras cōmemoratiōes gratiarū ꝛ donorum que illi deus dedit. etiā fuit q̄ q̄cunqꝫ eum videbat. ſtatim ipſius amore capiebaꝛ. eiuſqꝫ monita libenter recipiebat. greci preſertim. quibꝫ reducēdis ipſius diuina eloquia

ꝛ conſilia plurimū contulerūt. Benignus.
affabilis.omībꝫ gratus.ꝛ nulli vnq̄ȝ ſcanda
lo.pius.prudens.humilis.pudic⁹.ſobrius
caſtus atq̄ȝ quiet⁹.quarū virtutū actiōes ꝛ
officia ſemꝑ ſtrennue extitit executus. Qđ
ꝛ ſi nullo alio probante doceremur. ſatꝫ ex
diuinis ſuis ſcriptis liquido patet. quibuſ
tam intenſo affectu.ſingula ꝑmiſſa pſequi/
tur.vt niſi per aſſumptū de illis habitum
adeo ardenter illis inſiſtere non valuiſſet.
Tum vero q̄ Alexandri de ales precepto/
ris ipſius teſtimonio mūdus ab omī vicio
ꝓbatus eſt q̄ eius vita ꝛ moribꝫ probe com
pertis de eo dicere ſolebat. Uerus iſraeli/
ta eſt iſte.in q̄ Adam nō peccaſſe videt̄. Cu
ius doctoris auctoritatē tanti apud eccle/
ſiam valuiſſe conſtat.vt de illius dictis aut
ſcriptis.nephas putauerint dubitare. Cō
ſummatūq̄ȝ omēs teſtati ſunt diuinū ora/
culū.per beatū Franciſcū.de illo editū.fu
turū eū magnū virū in eccleſia dei.religi
onemq̄ȝ ſuā.magna ꝑ illū ſanctitatis accre/
menta recepturū. Jā intelligis pater bea/
tiſſime.quod ꝛ ꝑ te planius intelligebas.q̄ſ
qualis ve fuerit Bonauētura. de quo agi/
mus.cui⁹ vita ꝛ exemplis beati Franciſci
religio illuſtrata.ꝛ doctrina omīs terra re/
pleta eſt. Nūc q̄d ſecūdo loco aggredimur
pari patientia audire digneris.dū refero q̄
memoranda omīpotens de⁹ in illo.ꝛ ipſius
virtute in alios monſtrare dignat⁹ eſt. A re
miranda exordior. Bonauētura adhuc
in minoribꝫ agens.demiſſe mentis humili/
tate potius q̄ȝ ex iniuſticia.pluribꝫ diebus
abſtinuerat ꝑceptione ſacratiſſimi corporꝫ
chriſti.veritus ne ſi illud indign⁹ ſumeret.
iudiciū ſibi manducaret et biberet. Cunq̄ȝ
die quadā in miſſa deuot⁹ adeſſet.deus re/
ſpiciens ad illi⁹ humilitatē.particulā conſe
crate hoſtie.de manu celebrantis ꝑ angelū
ceptam.illi⁹ ori clemēter immiſit. Reſpexit
eñ ad humilitatē ſerui ſui.ꝓpter quā beat⁹
omnibꝫ gentibꝫ predicat̄. Rurſus cū in/
tenſo affectu ſtuderet.contēplādo ꝛ anno/
tando vitā beati Franciſci glorioſus ſcrūs
Thomas de aquino. qui eadē tempeſtate
meritis claruit.ꝛ Bonauēture magna cha/
ritate cōiunctus fuit.accedens ad illius cu
biculū.ꝑ foramen hoſtij illuꝫ introſpexit in
contemplatiōe raptū.ꝛ a terra mirifice ſub
leuatū. Tum retrocedens ad ſuos. Sina/
mus inquit ſanctuꝫ.qui laborat ꝑ ſancto.

Simona Lugduneñ. beatū Bonauen
turā viuentē ſumma deuotione pſequeba
tur.que ſicut domino placuit.mortuū pepe/
rit. Ad quā euocatus vir ſanctus.expoſito
cadauere ante illi⁹ pedes. ꝛ mater que i le/
cto corā ingemiſcebat.et relique mulieres
que aderāt.ſancti viri opem in ſalutē mor/
tui deprecate ſunt. Tum vir ſanct⁹ cōmiſe
ratus.manibꝫ atq̄ȝ oculis erectis in celum.
deuotiſſime orauit. Mox ſigno crucis ſu/
per puerū facto.viuentem reddidit matri.
Tritū ac frequēs apud lugduneñ.caſtrum
villanū.a c totā prouinciā q̄ mulieres vte/
ro laborantes inuocat⁹ exaudit. ꝛ de peri/
culo eximit. Johanna Lugduneñ.octo
dies cōtinuos vtero diſtenta.atq̄ȝ aſſiduo
enixu parturiēdi cruciata.deſperauerat de
ſalute.monita a mlieribꝫ.que laborāti ad/
erant.ſe ſancti precibꝫ ꝛ ſuffragijs cōmēda/
uit.certū votum ꝓ ſalute recuperanda faci/
ens.et ſtatim incolumis incolumem pepe/
rit. Petrus fili⁹ Jo.auſe caphelier.dex/
tra tibia notabiliter claudus.ita vt q̄ttuor
menſibꝫ ſine baculo nec ambulare nec in ve
ſtigijs conſiſtere poſſet.precibꝫ.voto ꝛ ora/
tionibꝫ in ſepulchro ipſius factis.ibideꝫ no
uennā facere cepit.et in fine ſex dierū filius
melius habere cepit.ꝛ infra noueꝫ dies ſa/
lutem omīmodā recuperauit. Eadē in/
uocatione ſimili egritudine liberatus fili⁹
Franciſci maſſodi notarij Lugduneñ.

Nobilis miles domin⁹ lecorū de vincel
lis ꝛ de gromellis.peſtilenti febre attritus
ꝛ exinanitus erat.quē loquela.ſenſu ꝛ mo/
tu deſtitutū.extra ſalutis ſpem denuncia/
uerat. Marcus de ferrarijs nobilis phyſi
cus papyenſis q̄ in illo omīa mortalitatis
ſigna probe cōpererat. Ceteruꝫ religioſus
quiſpiā aderat. frater Marulinus biblic⁹
cōuentus ſancti Franciſci Lugduneñ. q̄
cōmemorare cepit.que mira omnipotens
deus ꝑ inuocationeꝫ dicti ſancti operaret̄.
Et propterea illi⁹ opem in ſalutē morientꝫ
poſcendā perſuaſit. Tum votiua inuocati
one per cognatos et dictū religioſum.ꝛ cer
to voto ꝓ illius ſalute ad beatū Bonauen
turā facto.qui moritur⁹ videbat̄ ſtatim ſen
tire.moueri.loqui.ꝛ melius habere cepit.ꝛ
breui ſalutē omīmodā recuperauit. Si/
mili inuocatione de grauiſſimis febribus
liberatꝰ frater Joh. Benedicti ordinis ſan
cti Franciſci ſacre pagie magiſter. Ludo/

nica vxor Petri roner. Gaſparda filia no/
bilis viri petri Carionis de chamberiaco.
Filius Richardi ridani. Soror prinete
vxor Claudij Pinol'. Anthonius carbala
nus. Lanzelotus mercerius. Stephanus
gennes chapelier. famul⁹ Johis adiuſſe ꝺ
quartana. ⁊ frater philipp⁹ laicerti Fran
ciſca luem ſiue formicam in collo patieba/
tur. cuius ignis ſenſim in reliquā corporis
partē ſe ꝓgabat. ⁊ teneras puelle carnes
miſere vrebat atq; vorabat. ſup quam do/
lens Gilbertus Alerij infelix pater ad ve/
nerabile ſepulchrū Bonauenture ſe contu
lit. illiuſq; opem ⁊ ſuffragia in ſalutem filie
deuotiſſime innocauit. ac certū votū in hoc
fecit. Mox domuz reuerſus. extincto igne
ſanaz et liberā miraculoſe inuenit. Ste
phaneta relicta Joh. Michaelis caſu tra/
bis oculū percuſſa. graues dolores incur/
rit. et in periculū perdendi oculuz deducta
fuit. Cōmendauit ſe beato Bonauenture.
ad q; illius ſepulchrū virgunculam filiam
cum cerea imagine oculorū miſit. Qua re/
uerſa doloribꝫ liberata eſt. et breui integrā
oculorum ſoſpitatē recuperauit. Jn qua et
illud notabilius. quod cū Lugdunū pue
niſſet religioſus quiſpiaz ꝑdicator ꝟbi dei.
indixiſſetq; populo q; quicūq; ſciret aliq̄d
de miraculis beati Bonauenture. quod ſi/
bi reuelare deberet. eadem Stephaneta q̄
in oculorum ſuorū ſalutē etiam innocaue/
rat auxilia glorioſe virginis marie perple/
xa cui⁹ beneficio ſoſpitatē oculoꝝ conſecu/
ta fuerat aliquādiu detractauit quicq̄ ꝑ/
dicatori referre. Tum in grauiorē oculorū
egritudinem incidit. mittenſq; etiam filiaz
denuo vt antea fecerat ad idem ſepulchrū.
et facta oratione et voto miraculoſe extitit
liberata. Tum ſuuz reatum agnoſcens ad
eundem ꝑdicatorez acceſſit. et rerū ſeriem
omnimodā reuelauit. Simili innocati
one de doloribꝫ ⁊ periculo oculoꝝ liberati
fuerunt Dyoniſius de foreſta mercator.
Claudia de piſcaria. Claudius poleti cor/
duernis. Margarita vxor Johānis petit
tectoris. Joh. adiuſſe filius Jo. adiuſſe ca
pellier dira paralyſi repente ꝑcuſſus amiſ/
ſis ſenſibꝫ et media ſui corpis iferiori par/
te hebes factus cecidit. Cuius caſum do/
lens pater. flexis genibꝫ cōmendauit illum
beato Bonauēture. et ſtatim q̄ ceciderat.
ſentire loqui. ⁊ melius habere cepit. Tunc
imponentes eū lectice. pater. mater ⁊ petr⁹
alter filius detulerunt eundē ad ſancti ſe/
pulchrū. quem ibidē ſiſtentes. flexis genibꝫ
innocauerunt beatū Bonauenturā et ſa/
cris certis orōnibus ac voto ſanum ⁊ libe/
rum reduxerunt domū. Eadem innoca
tione de ſimili egritudine liberati Franci/
ſcus dauegnier. alias rauillon. Guillerm⁹
de bletena rector. Katherina de baulme.
Johanna relicta petri rolini. Margarita
relicta Johā. de vault aurige. Jlluſtris
dux aurelianē. a potenti magne britanie ſi/
ue angl'ie rege captiuus detinebat. vbi ve/
terē quartanā paſſus intenſos capitis ⁊ re
num dolores incurrit. deſtitutus oīm au/
xilio opem beati Bonauenture deuotiſſi/
me innocauit. in illius ſuffragijs deuotiſſi
me ſperans. Et ſtatim miraculoſe dolori/
bus ⁊ egritudinibꝫ liberat⁹ in gallias infra
annū extitit reſtitut⁹. Mox Lugdunū pe/
tens. viſitauit venerabile ſancti ſepulchrū.
⁊ oblationibꝫ factis gratias deo ⁊ ſancto ꝓ
acceptis beneficijs egit. ⁊ que ꝑ illius inuo
cationem fuerat cōſecutus. religioſis dicti
cōuentus manifeſtauit. Laqueda vxor
nicolai Colinecti Lugdunē. horrenda le
pra reſperſa atq; infecta. ſuis vitabilis iam
diutius detractare nō poterat quin relicto
lare cognatis ⁊ vrbe miſerabili cōſortio le/
proſoꝝ ſe redderet. Que cū ſemꝑ nomē be
ati Bonauenture deuote coluiſſet. ad illi⁹
ſepulchra ꝓcubuit intenſius ꝑcata vt miſe/
reretur ſortis ſue deuote. ⁊ oblatiōe ac vo/
to factis. mūdari atq; a lepra liberari obti
nuit. Michael de Chel. alias ꝺ gennes
in cuius latus dextꝝ equus vehemēti ictu
validuz calcē detorſerat atq; impegerat. ita
vt duabꝫ coſtis pene attritis. cum magno
anhelitus impedimento tres menſes lan/
guidus iacuit. varijſq; fomentis delinimē
tis ac cataplaſmatibꝫ fruſtra adhibitis. de/
ſperata ſalute cōmendauit ſe beato Bona/
uenture. ⁊ certo voto in illius honorem fa/
cto de periculo exempt⁹ ⁊ ſaluti extitit reſti
tutus. Simili innocatione liberat⁹ etiā
de dolore coſtarū Joh. michaelis de che/
ual ſeruiens curie Lugdunē. ⁊ eadē mar/
garita Joh. petit que de celſiori eduz par/
te delapſa ceciderat. Johes garboti regi
us ſecretarius vxorē ꝑpetuo languore ta/
bidam ſiue hydropicā nullo medico iuua/
mine curare poterat. acceſſit ad venerabile

ſancti ſepulchrũ ſalutẽ cõiugis. imo cõmu/
nẽ illi reuerent̃ cõmendãs. ⁊ facto certo vo/
to in honorẽ ſancti. ſanã ⁊ liberã domũ re/
uerſus extitit ꝯſecutꝰ. Joh̃. duſolier ma
reſcallus lugdunẽ. putri ac marcida tibia
q̃ttuoꝛ menſes languidꝰ iacuit. Cũq3 cru/
ciabiles doloꝛes diutiꝰ perpeti nõ valeret.
in ſola tibie amputatiõe ſpẽ cõiecerat. No/
cte foꝛte ꝑ quietẽ monitꝰ cõmẽdauit ſe bea
to Bonauẽture. atq3 vxoꝛẽ cũ cerea imagi
ne tibie ad illiꝰ ſepulchrũ deuotiſſime mi/
ſit. Qua reuerſa doloꝛibꝫ penitꝰ exemptus
eſt. ⁊ ſalutẽ oĩmimodã breui recuperauit.

Petrus moyer ligneũ molendinũ habe
bat in flumĩe rodano. q̃ affluenti aquarum
colluuione elatꝰ ⁊ auctus molendinũ ipm̃
valida alioq̃n cathena retentũ violẽtioꝛ ra
puit ⁊ in ſe voꝛauit. Quo ꝯſpecto idem pe/
trus q̃ ſemꝑ coluerat beatũ Bonauenturã
ad illius ſepulchꝛa ꝯfugit. ac ꝓcũbens re/
uerenter p̃catꝰ eſt vt a ſui deuoto calamito
ſam iacturã auerteret. Mox egreſſus incõ
cuſſum molendinũ ad alterã rodani ripaz
in littoꝛe eiectũ ⁊ miraculoſe reſtitutũ ꝯſpe
xit ⁊ recuperauit. Stephaneta mater p̃
dicti Franciſci dauegnier. alias de rouel/
lon de ſquilincia ĩ extremiſ laboꝛabat. Que
allatũ dñicũ coꝛpus. nec agnoſcere nec reci
pere potuit. Qđ egerrime ferens Frãciſcꝰ
filiꝰ. q̃ probe noſcebat mr̃em magna deuo
tiõe beatũ Bonauẽturã ſꝑ coluiſſe. ad illiꝰ
venerabile ſepulchꝝ ꝯfugit. deuotiſſime p̃
catꝰ ne ſuſtineret ſui deuotã ſine ſalutiꝫ viati
co vita decedere. Domũ reuerſus fideliſſi/
me ſperãs in btõ Bonauẽtura coꝛpꝰ dñicũ
iterũ afferri curauit. Qđ ſtatim agnitũ mr̃
reuerent̃ recepit. Venerabil̃ religioſus
pr̃ Bñdictꝰ de lulino oꝛdinis ſcĩ Anthonij
viennẽ. ꝓcuratoꝛ domꝰ ſcĩ Anthonij lug
du. cenſuales libꝛos domꝰ amiſerat. quos
multa adhibita diligẽtia reꝑire non valuit
cũ magno ſcãdalo ⁊ detrimẽto domꝰ. acceſ
ſit ad venerabile ſepulchꝝ beati Bonauẽ/
ture. ⁊ ibidẽ accẽſis candelis cõmẽdauit ſe
eidẽ. ⁊ domũ reuerſus libꝛos meruit inue/
nire. Pari inuocatione Richardꝰ ridani
mercatoꝛ amiſſa inſtrumẽta ꝓbatoꝛia ⁊ ali
as res apothece valuit inuenire. Jtidem ⁊
frater petrꝰ fabꝛi res ad ſui vſum deputa/
tas amiſſaſ. Margarita gruelle vxoꝛ hu
gonis frãciſci burgundi calzetarij habita/
toꝛis lugdũ. intenſo podagre doloꝛe cru
ciabat̃. Que cũ probe noſcet medicã artem
in h̃ parũ valere. cõfugit ad inuocationem
ſuffragioꝝ btĩ Bonauẽture. ꝟguncul ãq3 fi
liã cũ cerea pedis imagine ad illius ſepul/
chꝛa reuerent̃ miſit. ⁊ ſtatĩ podagra extitit
liberata. nec illa vnq̃3 de cetero g̃uata fuit.

Eadẽ inuocatõe liberata katherina vx/
oꝛ Jo. textoꝛiſ de hiſpania. Et filiꝰ mgr̃i frã
ciſci maſſedi notarij. Margarita vxoꝛ be
nedicti garrini. filiũ habuit in inguinibꝫ ru
ptũ. ac vlceribꝫ miſere putreſcentẽ. Qui me
dica manu ſectꝰ. in deterioꝛẽ ſtatũ ac certum
moꝛtiſ ꝑiculũ deductꝰ fuit. Qđ ingemiſcẽs
mr̃ q̃ ſpecialiꝰ btm̃ Bonauẽturã veneraba
tur. ad illiꝰ ſepulchꝝ reuerent̃ ꝯfugit. ibidẽ
q3 deuotiſſime p̃cata ẽ vt ſue oꝛbitatiſ miſe/
reret̃. nouẽnãq3 in illiꝰ honoꝛẽ facere cepit.
⁊ octaua die ſanũ ⁊ liberũ ꝯſeq̃ meruit. Pe
trus moꝛger doliũ vino plenũ ĩ cellariũ in/
ferens. illiꝰ oneri impar p̃ſſus ſuccubuit. ⁊
illo ſuꝑ eũ incũbẽte q̃ſſatꝰ fuit ac pene cõtri
tus. cõmẽdauit ſe btõ bonauẽture. ⁊ ſalutẽ
ꝯſeq̃ meruit. Simili inuocatiõe libera/
ta illiꝰ cognata. q̃ caſu ſpatulã ⁊ bꝛachiũ3 e/
noꝛmiť leſerat. Sũt p̃terea et alij ĩnũeri
q̃ meritiſ eiuſdẽ ſcti de varijs doloꝛibꝫ. egri
tudinibꝫ. ac ꝑicul̃ miraculoſe libari merue/
rũt. q̃ꝝ ſingl̃os ſi recẽſere ꝑgã. ꝓñti opi de/
trimẽto ponꝰ q̃3 vſui aut fauoꝛi indubie fu
turꝰ ero. Hoc tñ loco nõ cõmittã vt ſilẽtio
trãſeã ſtupendũ ac mẽoꝛabile q̃ddã. qđ oĩ/
potẽs deꝰ ad ꝓhibẽdũ certũ teſtimonium
ſctitatis viri ĩ illiꝰ venerabili coꝛpe pro ſua
clemẽtia mõſtrare dignatꝰ eſt. Dũ idẽ vene
rabile coꝛpꝰ trãſferret̃ ad nouã eccĩa3 ad ti
tulũ ſctĩ Frãciſci lugduni erectã. centeſimo
⁊ ſexageſimo ſui obitꝰ anno. reliqua coꝛpis
parte alioq̃n exeſa atq3 coꝛroſa. caput tñ ſo
lidũ. capillamẽtũ herẽs. labia. dẽtes ⁊ lin/
gua. in nullo a vitali ſtatu aut coloꝛe demu
tata reꝑta ſunt. Erat ꝑfecto diuie clemẽtie
illud os a putrefactiõe ſuare. qđ ad ſalutez
fidelitũ atq3 ĩ diuinis laudibꝫ ſꝑ extitit ope/
roſuz. nec dare ſctm̃ ſuũ videre coꝛruptõez

Extãt p̃terea crebꝛa ⁊ memoꝛãda bñfi/
cia q̃ freq̃nter ꝯciues balneoregini ⁊ vꝛbe/
uetani ꝑ inuocatõnẽ eiuſdẽ ſctĩ meruerũt ob
tinere. de q̃bꝫ tã multiſ l̃ vnũ aut poꝛro duo
recẽſere nõ piget. Laodomia vꝛbeueta/
na filiaꝝ ſarcina onerauerat domũ. ac ꝓin/
de frãciſco matthei nebie viro q̃dãmodo ĩ/
uiſa. q̃ rei familiariſ anguſtia impar ſarcine

matrimonio abſtinebat. de q̄ n̄ niſi feminas cō
pererat pꝛhaſci. Eos ↄiuges ↄſolat⁹ vene/
rabil' religioſus minoꝝ mgr̄ Fr̄aciſc⁹ d' aq̄/
pēdēte. q̄ ill' admodū cult⁹ erat. affirmauit
ſe b̄ze documēta ex inſtitutꝭ ſcti bonauēture
q̄ ſi moniti ſuſcipent maſculinā ,plē ↄſeq̄re
tur. Auſcultātib⁹. vna mecū inquit votiuas
effundite p̄ces ad glioſuz bonauēturam. ⁊
pie ſperetꝭ aſſeq̄ qđ optatꝭ. Qui parētes mo
nitꝭ. paucul' dieb⁹ gignēde ,pli opam indul/
ſerūt. ⁊ vxoꝛ grauida facta eſt. ⁊ ſtatuto menſe
maſculū pep.t. cui nomē ex inſtituto eiuſdez
religioſi bonauētura īpoſuerūt. laudātes
deū ⁊ ſctm̄. ī cu⁹ v̄tute mirabilia ſecū opat⁹
eſt. Triennio poſt dū ea ciuitas Epidimie
moꝛbo atq3 internitinio g̑uit' affligeret' do
m⁹ oīs ↄiugū eo veneno reſpſa ē. ⁊ filiabus
oīb⁹ extinctꝭ. bonauētura extra ſpem ſalutꝭ
ↄſtitut⁹. credebat' pari moꝛtalitate iā iā ſo-
roꝛes ſecutur⁹. Qui etiā imūdoꝝ ſpirituū
p̄ſentanea inſtātia vexat⁹. nulla dom⁹ ,pter il
loꝝ pſecutionē effugere poterat. clamitās
infelix ſuccurrite gladio ⁊ fuſte. hos ſpirit⁹
maligniores fugate. Parētib⁹ p̄ taliū affli/
ctiōe ⁊ meſticia ↄſternatis atq3 oī ,pſus re/
medio deſtitutꝭ ſubijt ſctī recoꝛdatio. cui⁹
munere filiū fuerāt ↄſecuti. mox ī ſpē addu
cti. illū ac p̄ce p̄cati ſunt. Scte glo͛ſiſſime q̄
benign⁹ nob̄ hūc filiū ,pcuraſti. eadez beni/
gnitate p̄ſtes vt fugatꝭ malignis ſpiritib⁹ a
peſte ſaluū retineam⁹. Et p̄ce facta ſpūs ex
toꝛres excluſi. febꝛis ceſſauit. et breui puer
oīno ab egritudine ſalu⁹ ſurrexit. cū magna
parentū ⁊ oīm ciuiū leticia. gaudētiū ꝙ ad
ſupandas moꝛboꝝ ⁊ ſpirituū malignitates
defenſoꝛis tā validi p̄ſidio cog̑ſcerēt ſe mu
nitos. Poſſem foꝛte ineptus videri ſi ſtu
dens cepto pſeq̄r diē abſumere. recēſendo
miracula. q̄z relationi nec diē nec certe di/
es ſufficere ſatꝭ ſcio. Sꝫ q̄d vlterius exq̄ri
m⁹ miracula. q̄i vo Baſiliū magnū. Hiero
nymū ⁊ Auguſtinū nr̄e fidei lucida ſidera.
Thomā aq̄nate ⁊ alios q̄ꝫplures. q̄s in dei
ecclia ſctōs colim⁹ ob miracula. non aūt ex
diuinitate doctrine miremur ⁊ veneremur
Quos tn̄ ſctitatꝭ teſtimoniū nō ex alio cer/
tius ↄſecutos pbe intelligim⁹ q̄ꝫ ex eoꝝ cō/
mentarijs. q̄ vt diuinitatꝭ plena nō niſi per
infuſam ſciam poterāt edidiſſe. ex q̄b⁹ ſpm̄
ſctm̄ ī eis bitaſſe veri⁹ cōpꝛobat'. At ſi poꝛ/
ro miracula exigim⁹. nō tā q̄ p illū in alios
q̄ꝫ q̄ in coꝛpo apparuerit cōſideremꝰ. Si
igit' diuum Bonauēturā in ſuis opib⁹ mi/
raculoſuz iā ↄſtat. ſi infuſam dono ſctiſpūs
obtinuiſſe ſciam diuia ill⁹ cōmētaria pro/
fitent'. Si charitatꝭ officia ardenti⁹ execu/
tū. Mūdanos honoꝛes ↄtēpſiſſe. Affect⁹
terrenoꝝ abiecuiſſe. In pſecutōib⁹ ↄſtātem
māſiſſe. In bti Franciſci ac vniuerſali reli
gione fructuoſuz extitiſſe. Si ſupna voca/
tione. vt paulū in foꝛte dn̄i miraculoſe con
uerſum. Si dino bti Frāciſci p̄ſagio ſctm̄
p̄dicatū. Si Alexādri de ales doctoꝛꝭ irre
fragabil' ipi⁹ p̄ceptoꝛꝭ ſedula obſuatōe ſan
ctū cōpertū ac iudicatū. Si religioſoꝝ mi
noꝝ voto q̄ ſctitate pollebāt vt ſanctioꝛ ſū/
m⁹ p̄lat⁹ aſſūpt⁹. Si romane ſedis iudicio
vt clar⁹ meritꝭ ad vniuerſal' ecclie regimē p/
futur⁹ aſcit⁹. Si deniq3 cōi oīm opiniōe fi/
deliū ſctūs tenet' ⁊ nomiat' ⁊ colit'. Si beni
gn⁹ ſuccurrit q̄tidie inuocātib⁹ ſe. Poterat
ſctitas tua etiā nll'o petēte. ſctō qđ vnū de/
erat publicos honoꝛes decernere. q̄ꝫ to ma
gis id debes celſoꝝ p̄ncipū votꝭ. Accedūt
pientiſſime p̄ces ſereniſſimoꝝ ac clariſſimo
rū Frederici romanoꝝ regꝭ ſemp auguſti.
Ludouici frācoꝝ chꝛiſtianiſſimi. Ferdinā
di Sicilie. ⁊ etiā Matthie hūgarie regu3
catholicoꝝ. q̄ cū de republica chꝛiſtiana bn̄
mereri ſueti ſint. digni certe videri debent
q̄ a ſctitate tua tā ſctām rē īpetrēt. Rogant
p̄terea illuſtres duces ac p̄pli ac loco matri/
mu munerꝭ h̄ petūt Calabꝛie. Venetiarum
Mediolani Sabbaudie ⁊ duciſſe Cala/
bꝛie ⁊ barbonij. Floꝛētini. Seneñ Peruſi
ni. Lugduneñ. ⁊ ciuitas balneoꝛegij. que li
cet hūilis ſit. tn̄ clariſſima ⁊ deo g̑tiſſima vi
deri dꝫ. cui ↄtigit tantū ſid⁹ ,pducere. Ro/
gat p̄terea iſti⁹ oꝛdis reuerēdiſſimoꝝ patꝝ
Jo. de Arogonia eiuſdē ſereniſſimi regis
Ferdināōi illuſtrꝭ ,ples. q̄ ſctōs q̄ in eo oꝛ/
dine claruerūt religioſi⁹ veneratur ⁊ colit.
Exigit deniq3 ſuo iure bti Frāciſci ſctā re/
ligio. cui⁹ alūn⁹ vel iuſta petēti deeſſe n̄ po/
tes. Exigit ⁊ ip̄e ſctūs ex ,pmiſſiōe oīpotētꝭ
dei noīe ſacta. ſtrēnue militātib⁹. ꝙ illoꝛu3
laudes cantet ecclia. Eccli. xliiij. Cui obli/
gationi ipi⁹ vicarius ſatiſſacias neceſſe eſt.
Tā multꝭ igit' vincul' obligatū null⁹ iudex
quālib3 ſauoꝛabil' niſi ſoluētē ſoluere poſſꝫ
Magnus ab infernis reuocet' Tulli⁹ vm
bꝛis. et te defendat Seruius vſq3 licet. nō
potes abſolui. Cōperta p̄terea que diui
ſingulari ſtudio. quod p̄noſcēdis vite ⁊ mi/

raculis ſancti. exactiſſimū indulſerunt re/
uerendiſſimi patres Julianus de Rouere ſancti Petri ad vincula ordinis eiuſdē meritus p̄rector. Stephanus mediolaneñ. ꝛ Franciſcus de Gonzaga mantuanus. tue ſanctitatis in hoc cōmiſſarij. Mediolanē. p̄ſertim quē cōtra aduerſam valitudinem. acri inſtantia colluctantē a ſctō ꝓpoſito nec ꝓprie ſalutiſ ratio valuit retardare. Qui etiā reuerendiſſimi patres illecti ſtudio cōperte ſanctitatiſ viri. id inſtantiſſime poſcunt. Quid igit̄ tua ſanctitas vlteri⁹ differt. q̄d cunctatur. quid alterius glorie id ꝓrogat. Multa certe extant celebria tua geſta. que te ac tuos illuſtrāt atq̄ ꝑpetuo illuſtrabūt. nil tñ ſic eque Romano pontifici glorioſuꝫ meo captu ꝯtingere poſſe crediderim. q̄ꝫ vt ſancto ꝑ meritis publicā celebrūarē decernat. Quā et tu pater beatiſſime. q̄ oīmi iure neceſſitudinis beato Bonauēture coniunctus es. auctoritate oīmipotentis dei. queꝫ ſemideus mortalib⁹ in terris refers. ſupplicantibus ꝯcedere ꝑ tua clementia benigne digneris.

Finit oratio in vitā ꝛ merita diui Bonauenture.

Ne auferas de ore meo verbū veritatis vſq̄quaq̄ domine.

Relatio R. P. D.

Johannis Franciſci de Pauinis. int̄ diuini ꝛ humani iuriſcōſultos minimi.

Eatiſſime pater

b Circa canonizationē beati Bonauēture de balneo regio ex patre nomīe Johanne. cognomīe Fidanſa. ex matre vero nomīe Ritella. ꝓuincie Tuſcie. doctoris ſeraphici ꝛ irrefragabilis ꝛc̄. Olim generalis ordinis minoꝝ ſeptimus poſt ſanctū Franciſcū. ac demū Cardinal' epiſcopus Albanenſ. Dico p̄cipue cōſideranda eſſe ꝛ attēdenda q̄ dicturus ſum circa. xx. puncta ſiue fundamenta. que infra ꝑ ordinem ſubijciā. Premiſſo quodā vtili valde ac neceſſario preludio. Ex quib⁹ concludendū videtur ꝑ veſtrā beatitudineꝫ illum poſſe canonizari. Salua tamē ſemper. E. V. B. emendatione. Non attento q̄d os loquentiū iniqua loquat̄. dum tñ nō recedamus a tramite veritatis. De illi⁹ auctoritate ſecuri. qui cū audiſſet a diſcipul'. Nōne ſcis quia phariſei audito hoc verbo ſcādalizati ſunt. reſpondit. Sinite illos. ceci ſunt et duces cecorū. Math. xv. vt dic̄ Jnnocen. iij. in. c. magne. de voto. ꝛ in. c. niſi cū pridem. de renuncia. ꝛ. xj. q. iij. inter verba. ſenti enim de Auguſtino ꝛc̄. xj. q. iij. ſenti. et c. nō ſunt. ꝛ ibi habet̄. Et Xenophon ſocraticus. Conſciētia teſte didici maledicta cōtemnere. Et Dyogenes. Superat cōſcientia quicq̄d mali confinxerīt lingue. Et Ouidius faſtorū libro. iiij. Conſcia mens recti fame mendacia ridet. De quo ꝑ Hiero. ad Euſtochium de virginitate ſeruāda Et Paulus. j. ad Corinth. iiij. ca. Mihi autē ꝑ minimo eſt vt a vobis iudicer ꝛc̄. Nam labijs iniquis et lingue doloſe apponent̄ ſagitte potentis acute cū carbonibuſ deſolatorijs. iuxta prophetam. Pſalmo. cxix.

Primo. Religio ordinis mendicantiuꝫ ſancti Franciſci in p̄mis eius exordijs. illius p̄cipuo feruore iuncta ordini epiſcopali.

Secūdo. Doctrina ſacrarū litteraꝝ: cū multitudine libroꝝ.

Tercio. Contempt⁹ dignitatū mundanarū ꝛ eccleſiaſticarū.

Quarto. Superexcellentes v̄tutes ꝛ merita eius inſignia.

Quinto. Regimen iconomicū atq̄ politicum ſanctum eius.

Sexto patientia in ꝑſecutionib⁹ propt̄ zelum dei.

Septimo. Labores multi. mores caſti ꝛ actus ſtrennui ꝛc̄.

Octauo. Ultra gl'a quā fec̄ de⁹ cū eo ꝛc̄.

Nono. Sufficientia in operib⁹ charitatis ꝛ innocentie.

Decimo. Fama celebris beatitudīs ei⁹ ꝛ mors precioſa.

Articuli ſecūde partis.

Primo. Neceſſitas miracloꝝ ſufficiētiū.

Secūdo. Frequētia. diuerſitas ꝛ continuatio eorundem.

Tercio. Miracula tā in morte q̄ꝫ i vita.

Quarto. Modus ꝓbandi miracula arbitrarius.

Quinto. An debeāt fieri in inſtanti.

Sexto. An debeāt fieri ſine dolore. ꝛ de his q̄ nō ſunt de rōne miraculi.

Septimo. De oībꝫ in canonizatiõe req̄ſitis tā circa pceſſum q̄ꝫ cerimonias.
Octauo. de fide chꝛonicaꝝ oꝛdīs minoꝝ.
Nono. Quid ſi canonizeť nō canonizandus ꝑ errorem.
Decimo. An audiri debeant ſe opponentes canonizationi.

Remitto q̄

canonizare ſctōs ē canonice et regulariť publice ⁊ ſolēniter declarare diffinire ⁊ pnūciare ⁊ ſtatuere ꝙ aliq̄s ab oībꝫ honoreť vt ſctūs. ⁊ ꝑ eo tan q̄ꝫ p ſancto certa die fiat vbiq̄ꝫ ſolenne officiū. ſicut fit ꝑ alijs ſanctis q̄ ſunt eiuſdē ꝯditionis. vt ſi canonizeť confeſſoꝛ fiat ꝑ eo officiū ꝯfeſſoꝝ. Et ſi martyr. fiat pꝛa eo officium martyrum. ⁊ ſic de virginibus. ⁊c̄. et eum tanq̄ꝫ ſanctum in catalogo ſanctoꝝ aſcribere ſm Innocē. ⁊ Jo. an. ⁊ alios in. c. j. de reliquijs. ⁊ venera. ſanctoꝝ. An aūt poſſit q̄s canonizari ad oꝛdinem apl'oꝝ ſicut martyrū. ꝯfeſſoꝝ. aut v̄ginū. Concludit Aug⁹. de anco. ꝙ nō. in li. de eccle. ptāte. ar. iiij. Et hinc infertur ꝙ cui nō poteſt appꝛopꝛiari officiū cōmune ſctōꝝ aliq̄uoꝝ. ille nō debet canonizari. ſicut ⁊ cui nō poteſt cōpetere diffinitio. nō debet poſſe cōpetere ⁊ diffinitū. l. moꝛtis cā capit. ff. ď dona. cā moꝛtis. ⁊ l. quint⁹. §. cū aurū. ff. de au. ⁊ argen. le. l. labeo. §. idem tubero. ff. de ſupel. lega. ⁊ Inſti. de dona. §. eſt ⁊ aliud. ď preben. cū ſcōm. xij. q. j. cleric⁹. cū ſi. Per hanc ergo canonizationē ꝯſequiť canonizatus ꝙ eccl'ia vbiq̄ꝫ ſolenniter dicere ⁊ cantare publice poteſt officiū ꝑ eo ⁊ miſſaꝫ ſolenniter celebrare ſicut ꝑ ſancto. ⁊ illuꝫ inuocare in letanijs. ⁊ dulia venerari de cōſecra. diſt. iij. venerabileſ. q2 iniuriā facit martyri qui oꝛat ꝑ martyre. vt ei⁹ interceſſionibus ꝯſequamur oꝛātes veniā peccatoꝝ. et vt pijs ei⁹ meritis inueniatur omne ꝑ eum. put ex rōnibus miſſalis ſacramētarij ⁊ breuiarij patet. Oꝛōnibꝫ nanq̄ꝫ eoꝝ indigem⁹ nos quos vndiq̄ꝫ mala nr̄a ꝑturbāt. Et vt etiā illis pꝛoſit oblatio ad gloꝛiā ⁊ honoreꝫ ⁊ ad hoc vt magis ac mag' a fidelibꝫ gloꝛificentur in terris. Et reputant plerīq̄ꝫ non indignum ſanctoꝛum gloꝛiam vſq̄ꝫ ad iudiciū augmētari. Et ideo eccl'ia interim ſane poteſt augmentū gloꝛificatiōis eoꝛum optare. c. cū marthe. §. iij. loco ď cel'e. miſſa. vt patet in oꝛōne ſancti Leonis pape. et in vigilia apoſtoloꝝ Petri ⁊ Pauli. ⁊ in ſecreta beati Gregoꝛij ⁊ in offerēda ibi vt illis ꝑficiat ad honorē. xxxviij. diſt. que ipſis. Unde Proſper. Semꝑ ſupeſt ſanctis q̄ creſcere poſſunt. nota. xx. diſt. oēs q̄ ad premij eſſentialis augmentū ſm Aug⁹. vt legiť in iiij. ſenten. xlv. diſt. c. ij. in fi. et fertur eū hoc dixiſſe in ſermone vnius apl'i. xvij. Omelia qđ nota. ꝑ generali allegatione. de quo i. c. veſtra de cohabi. cleri. ⁊ mulie. Et ſic in numero ſanctoꝝ publice annumerare eū. ſm illud Eccl'i. xliiij. Sapientiā ſanctoꝝ narrēt populi ⁊ laudē eoꝝ annūciet eccl'ia ſanctoꝝ. not. Jo an. in. c. j. de rel'. ⁊ vene. ſctōꝝ. li. vj. ⁊ Inno. i. ď c. j. de rel'. ⁊ vene. ſanctoꝝ.

Iteꝫ ꝯſequiť ꝙ in eius honorē ⁊ ſub ei⁹ nomine ⁊ cū eius reliquijs poſſunt eccl'ie ⁊ altaria erigi. edificari. ꝯſecrari. c. de fabrica ⁊. c. placuit. de ꝯſe. diſt. j. ⁊ pingi ⁊ ſculpi cuꝫ diademate. c. pꝛolatuꝫ. cū ſequē. de ꝯſecra. diſt. iij. nec tamen de cetero ꝑ eo eſt oꝛandū.

Deſcribendus eſt ergo etiā canonizat⁹ in catalogo ſanctoꝝ. qui eſt ſermo noīa aliquoꝝ continens oꝛdinate. a cata qđ eſt iuxta. et logos qđ eſt ſermo ſm Hug. xix. q. iij. quoniā ꝯſcribendos. ⁊ Hoſtien. in ſumma de reli. ⁊ vene. ſanctoꝝ in §. Eſt auteꝫ catalogus. Facit. xj. diſt. c. quis neſciat. Secrete vero cuilibet licet alicui defuncto quem ſanctuꝫ credit pꝛeces coꝛrigere vt ꝑ ipſo ad deum intercedat. et ei⁹ reliquias venerari. Quis ſolennes pꝛeces publice poꝛrigere vl' miſſam aut ſolenne officiuꝫ publice dicere nequeat ſm Inno. Hoſtien. ⁊ alios in dicto. c. j. de reli. ⁊ venera. ſanctoꝝ. ⁊ nota. in. c. j. eo. titu. li. vj. quia fidē eius attendit de⁹ ⁊c̄. Et idem cōcludit Auguſti. de Ancona ī eodē li. de eccleſia. poteſtate. q. xiiij. arti. v. tamen per dictū. c. j. de reliquijs ⁊ vene. ſanctoꝝ. quod expꝛeſſe pꝛohibet epiſcopis aliquē vt ſanctū venerari publice abſq̄ꝫ auctoꝛitate ſedis apoſtolice. ergo multo foꝛtius debet cenſeri pꝛohibitū inferioꝛibꝫ. Item q2 miſſe celebꝛatio ⁊ cōmunis oꝛatio fit in perſona totius eccleſie vniuerſaliter. in memoꝛiam ergo illius dꝫ talis ſolēnitas celebꝛari. qñ quis ab illo q̄ eſt caput tot⁹ eccl'ie enaꝫ īmediate oꝛdinarius cunctoꝝ. c. cuncta. ix. q. iij. ⁊. c. ꝑ pꝛincipalem. canonizat⁹ ⁊ in ſanc

etitate approbat⁹ ꝛ q̄ ſolus debet poſſe ꝛ nul
lus ali⁹ hanc venerationē indicere. cum ta/
lis ſanct⁹ debeat ab omībꝫ venerari. Sed
maioꝛ rō eſt periculuꝫ erroꝛis incurrendi.
qꝛ epūs in hoc poſſet facili⁹ errare q̄ꝫ papa.
vt infra patebit in penul. q. ij. partis. que rō
fundatꝰ etiā in dicto. c. j. Item ne cōtingat
a ſquē canonizari turpis lucri grā. vel hu
mane laudis pompa ſeu iactātia. que ratio
ſumitꝰ ex. c. q̄. eodē titulo. Item ꝛ ꝓpter dubi
um incurſus idolatrie vt ꝓbatꝰ in clemen. j.
de iudeis. De quo plene ꝑ ſanctū Tho. ſu/
per. iiij. ſenten. diſt. xliꝫ arti. iiij. q. j. Item ꝓ
pter gaudium angeloꝝ. ideo cantat eccl'ia.
Gaudeamus omnes ꝛc̄ de quoꝝ ſolēnitate
gaudēt angeli ꝛ collaudāt filiū dei. Item ꝓ
pter plures alias rōnes quas ſtatim ſub/
dam maxime qꝛ generale eſt vt vbi pericu/
lū anie vertitꝰ. ꝓſumatꝰ in deterioꝛē partē. c.
iuuenis de ſponſa. l. xxiij. diſt. ꝑſbyteri. ꝛ no
ta. in. c. j. de ſcru. ꝛ q̄ꝫ vbi mai⁹ eſt periculuꝫ.
ibi cauti⁹ eſt agendū. c. vbi maius. de electi.
li. vj. xlq̄. di. quieſcam⁹. vij. q. q̄. c. fi. ꝛ. l. j. §. j.
ff. ad carbonian̄. Ex his infertꝰ q̄ꝫ ſol⁹ pa
pa de fratrū tamē cōſilio ꝛc̄. vel in generali
ꝯſilio poteſt nō ſolū certos ex ſanctis ꝑ alijs
extollere vt vbiqꝫ ſolennius venerentꝰ. pu/
ta vt ſub duplici officio ꝑ vniuerſuꝫ oꝛbem
eoꝝ ſolennitas celebretꝰ. vt patet in. c. j. d̄ re
li. ꝛ vene. ſanctorū. li. vj. Et in ſolennitate ſa
cramenti coꝛpis chriſti de qua in clemen. ſi
dn̄m. eo. titu. ꝛ ī feſto inuentiōis ſancte cru
cis. de ꝯſecra. diſt. iij. c. crucis. Et generalitꝰ
in eoꝝ vigilia ieiuniū indicere. c. ꝯſilium. de
obſeruan. ieiunioꝝ. Sed etiā ꝯſimilitꝰ ꝓut
infra dicetꝰ poteſt ꝛ debet canonizare quoſ/
libet alios ſctōs ad effect⁹. de q̄bꝫ. ſ. Quin/
īmo nec inuētas reliquias de nouo quiſq̄ꝫ
debet publice venerari abſqꝫ pape licentia
nec poſſunt paſſim oſ̄ndi nec trāſferri. Sꝫ
ſi antique reliquie de nouo inuenirentꝰ lice
ret eas venerari. alias non. niſi. ſ. prius au
ctoꝛitate romane pon. fuerit approbate. ne
varijs ſimiliter figmētis aut falſis documē/
tis populi decipiantꝰ. ſicut in pleriſqꝫ locis
occaſione queſt⁹ fieri conſueuit. ſicut inter/
dū faciūt queſtuarij. qui coſtaꝫ pecoꝛis vel
aſini oſtendunt loco ſancti. Alq̄ ponūt ole/
um in oculo mareole ſue vt videatꝰ lachry/
mari ſm̄ Hoſtien. ꝛ Jo. an. Et ne chriſtia/
ne religioni poſtea in poſterū detrahatꝰ. ſi/
cut ſepi⁹ detractū eſt. qꝛ nimia familiaritas

parit ꝯtemptū. c. ꝛ ſi iudeos. de iude. Su/
munt enī ex hoc materiā detrahēdi ꝛ blaſ/
phemādi. ꝛ videntes oſſa nuda. dicunt tru
fam eſſe. q̄ſi ꝯſumpt⁹ nō eſſet ſi ſanct⁹ eſſet.
cū tamē ſit ſcriptū de omnibꝫ Geneſ. iij. Ci
nis es ꝛ in cinerē reuer. ꝛc̄. Licet excipiantꝰ
aliq̄. ſic xp̄s ꝛ glīoſa domīa ꝛ beat⁹ Johan/
nes euāgeliſta. ꝛ alij quidā hoc ſpeciali pri/
uilegio decoꝛati. De quibꝫ Pſal. xv. Nō da
bis ſanctū tu. videre coꝛruptiōnē. dic. c. fina
li. de reli. ꝛ vene. ſanctoꝝ. Et ne ꝯtingat ho/
mines in ebrietate occiſos q̄ſi ſanctos mo
re infideliū venerari ꝛ coli. etiā ſi ꝑ euꝫ mi/
racula fierent. c. j. eo. titu. ſm̄ Hoſtiē. ꝛ Jo.
an. ibi. qui tamē dicunt hoc male fuari pro
pter auariciā ꝛ inſolentiā clericoꝝ. qd̄ eſſet
coꝛrigendū. quē nanqꝫ ipſe reprobat repro/
bandus eſt. ꝛ quē approbat approbādus eſt
xxiiij. q. j. hec eſt fides. ꝛ. c. qm̄ vetus. vij. q. ij.
c. ſane ꝓfertur. Et ꝓpterea etiaꝫ nec marty/
res nec reliquie vendi poſſunt. l. nemo mar
tyres. c. de ſacroſanc. eccle. ꝛ not. in dicto. c.
fina. Nec venalitatis cauſa extra capſaꝫ tra
hi vt plures oblatiōes recipiantꝰ. Hoc enī
facientes dici poſſunt venales ſicut muli/
er fatua aduocat⁹ ignar⁹. ꝛ pugil. qui ꝑ nū/
mis paſſim ſe offerūt. ex hoc enī vilipendū
tur. cū om̄e rarū charū. xxiij. diſt. legimus.
xxvj. q. q̄. inſtitutū. Itē qꝛ ꝑ id notabilitꝰ re
darguitꝰ ꝑ laicos auaricia clericoꝝ. c. j. de de
ci. ſm̄ Hoſti. Solus etiā papa pōt ſtatue/
re q̄ꝫ tempe interdicti poſſint diuina ſolen/
niter celebrari in certis ꝑcipuis ſolēnitatibꝫ
vt ptꝫ in. c. alma mater. §. in feſtiuitatibꝫ. de
ſenten. excō. li. vj. Itē ſine licentia ꝑncipis
tranſferri nō poſſunt etiā laici patroni ſm̄
Archidi. dic. c. coꝛpa. Et debēt illis loca cō
digna ꝑpari. c. fi. de cuſt. euch. Nec etiā coꝛ
poꝛa ſanctoꝝ de loco ad locū trāſferri. ſine
pape licētia vl' cōſilij generalis. vt ptꝫ de cō
ſe. di. j. d. c. coꝛpa. ꝛ no. Hoſtien. in ſum. d̄ re
li. ꝛ vene. ſanc. Pn̄t tamē reliquie ſanctoꝝ ꝛ
diuina ꝟba ex deuotiōe ad collū ligata poꝛ
tari. niſi ſit ſupſtitio. ſm̄ Tho. q̄. q̄. q. xcvj. ad
iiij. ꝛ ſup. j. ad Coꝝ. x. fi. ꝛ ꝑ Arch. xxvj. q. vij
c. nō obſuetis. Licet alitꝰ loquatꝰ Henric⁹
de Gandauo quolibeto. viij. q. xxxv. vide ī
Spe. de rel'. ꝛ ve. ſ. ꝫ in. l. nēo. de ſacroſa. ec.
ꝛ ꝑ Goff. ꝛ Hoſti. ī ſū. eo. ti. Adducuntꝰ et
plēs alie efficaces rōnes. vicꝫ qꝛ hec eſt vna
de maioꝛibus cauſis q̄ int̄ chriſtianos ꝓpo/
ni poſſit. ꝛ ſic eſt ad ſedem apoſtolicā meri/

to referenda.c.maiores de bapti. Et adeo maxima eſt ꝙ licet al's papa vel ſaltē cū ſolo cetu Cardinaliū omīa poſſit ſtatuere et diffinire.vt not.in.c.ad apoſtolice.de re iu. ⁊ plene per docto.in.c.ſup eo.de here.li.vj. Hoc tamē caſu papa nō poteſt ſaltē de congruo libere diffinire.etiā cū cetu cardinal'. niſi etiā adhūctis aliqs ꝑlatis curie ꝙ qs canonizetur.ſm Hoſtien.Jo.an.⁊ alios ī di. c.j.de rel'.⁊ vene.ſanc Et Aug'.de Ancona in dicto li.de eccl'iaſti.poteſtate q.xiiij arti. iiij.Itē q2 miracula attribuunt' fidei.⁊ queſtio fidei ꝑcipue eſt ad ſe.apl'icā referenda. xxiiij q.j.q̄tiens.Subeſt eīm periculū idolatrie clemē.j.de iude.Item q2 ad papā ꝑcipue ſpectat declarare dubia ſcripturaruꝫ c.ꝑ venerabilē.q̄ fi.ſint legi.ergo multo fortius dubia ſanctitatꝫ in q̄bus maius periculū vertitur ⁊ in q̄bus caut' eſt agenduꝫ. xlij.diſt.quieſcam'.lxj.diſt.miramur.vij.q. ij.c.vlti.l.j.§.ſꝫ ⁊ ſi quis.ff.ad carboñ.c.vbi periculū de elec.lib.vj.Eſt eīm periculoſuꝫ de ſanctoꝝ meritꝫ diſputare ſm Hiero.ad Dam.facit.c.nō turbat'.xxiiij.q.j.q2 ſoli petro dicit'.duc in altū.hoc eſt.in ꝓfundū diſputationū ⁊c.⁊.c.tū aliud e.cā.⁊ q.q2 ſoluꝫ Petro piſcatori dñs iubet.Mitte hamū. ⁊ eum piſcē ⁊c facit etiā.c.loquit' e.cā.⁊.q.cū multis aliis.Item ne ꝓpter multoꝝ epōꝝ ſimplicitatem populos decipi cōtingat ⁊c. aut in infinitū ſctōs multiplicari.⁊ ſic deuotionē refrigeſcere ⁊ ſanctitatē vileſcere.lxxx diſt.epi.q2 in multitudine ſacrificioꝝ nō ꝓpiciatur de'.xiiij.q.v.ſcriptū.de ꝯſecra.diſ. v.nō mediocriter.⁊ ar.in aut.vt determinatus ſit numerus clericorū.in ꝑnci.colla.v.⁊ not.de eta.⁊ quali.c.penl'.⁊ de reſcrip.c.cuꝫ in multis.de reſcrip.li.vj.De ſanctꝫ vero iā canonizatis debēt intelligi.c.j.de ꝯſe.di.iij. ⁊.c.fi.de fer'.vt in illis not.⁊ in dicto.c.j.d̄ reli.⁊ vene.ſanc.li.vj.Et ad hec nō debꝫ legatus de latere ſine ſpeciali mandato pape et collegij extendere man'ſuas.ſicut nec ad alia.q̄ in ſignū priuilegij ſingularis ſūt tīmodo ſummo pontifici reſuata.e.ꝙ trāſlationē.de offi.le.c.mutationes.⁊.c.et tpis ⁊.c.ꝑpipimus.⁊.c.frater nr̄.⁊.§.ſicut.vij.q.j. ⁊ de ſum.trini.c.ij.in fi.⁊ de here.c.cū chriſt' ⁊ de voto.c.ex multa.⁊ de iudi.c.at ſi clerici. de fi.preſ by.c.j.⁊ de tempo.ordi.c.de eo.et de.q2 ꝯtingit de reli.do.⁊ plene not.in.c.ſicvnire.de exceſ.prela.cū ſi.Ad ſolū ergo papam q̄ eſt oīm vniuerſal' ꝑnceps vt in.c.cūcta ꝑ mundū.⁊.c.ꝑ principalem.ix.q.iij ſpectat diffinire cū ꝯſilio ⁊ aliorū ꝑlatoruꝫ curie vt quis vt ſanct' ⁊ canonizat' vbiqꝫ ſolenniter veneret' ſm oēs tā canoniſtas q̄ꝫ theologos ꝑ predicta.Et ne alias ꝯtingat poſſe dici.ego ſum pauli ⁊ ego ſuꝫ cephe ⁊c cōtra apl'm.j.ad Corinth.j.c. Ad papam etiā ſolū ſpectat tolerare ꝙ etiā in ſola certa eccl'ia certi loci ſolēniter venerari poſſit aliq̄s beat'.vt refert Hoſtien.et Jo.an.de Karolo impatore in Aquiſgrano dioc̄.Le odi.in.c.j.de rel'.⁊ vene.ſanc.⁊ in aliis pluribus locꝫ.de q̄ Karolo ⁊ pulchris miracul' eius habet' in ſpeculo hyſtoriaꝝ.li.xxv.c.v. Sic etiā fecit Calixt'.iij.de beato Alberto de trapano ordinis carmelitarū.vt ptꝫ ꝑ litteras teſtimoniales.R D.Rotomagē. cardinalis.⁊ ipſius ordinis protectoris d̄ anno.M.cccc.lvij.xv.octobris.anno ipſius iij.Sic etiam fecit Sixtus.iiij.de beatis Berardo.Petro.Ottone.Accurſio.⁊ adiuto.martyrizatis in marochio de ordīe fratrum minoꝝ.put patet ꝑ eius litteras ī forma breuis de anno.M.cccc.lxxxj.vij.auguſti.anno ipi'.x.Dicit Bal.in.c.fi.de ferijs. ꝙ nō valet ſtatutū diſpoñ.ꝙ dieb' veneris ſint ferie ob reuerentiā cuiuſdaꝫ heremite nō canonizati ab eccl'ia.cui' cōtrariū ſeruatur Padue in ꝓceſſione beati Antonij peregrini.Dicit' etiā in.c.j.vt lite pend.ꝙ ſurreptitia impetratio nō tenet etiaꝫ ſi ſanct' ſit ille q̄ impetrat.ſicut erat ibi ſanctus Tho. Cantuarieñ.vnde ꝓpter meritū vite nō eſt recedendū a iuris diſpoſitione.q2 neqꝫ ꝓpter honeſtatē vite aut probatā fidem releuatur q̄s ab onere ſatiſdandi ſm eū in Rubrica.de eo q̄ mit.in poſ.licet in ꝯtrariuꝫ faciat glo.ff.de ripa muniēda.l.j.§.his auteꝫ que vult ꝙ virt' animi habeat' ꝑ ſatiſdatione.quā ſequit' idem Bal.in.c.decernim' de iudi.Itē in eo nō eſt timor ſubordinatiōis teſtiū.ſaluo tñ ſtatu cauſe.put ipſe Bal.dicit in.c.iurauit.de ꝓba.faciūt not.in.l.ticio fundus.ff.de condi.⁊ demon.facit qd̄ not. Inno.in.c.veniens de ꝑſcrip.de illo rege ſancto ⁊c.Poſtq̄ꝫ autē papa approbat reliq̄as vel canonizat ſanctū.licite ab oib' publice venerari pt̄ veneratiōe dulie ī honoreꝫ dei.Nā ⁊ ſuoꝝ honor redūdat ad dñm vt dic̄ Hiero.ꝯ vigilātiū.ij.⁊ Jo.an.ī.d c.ij.de rel'.⁊ vene.ſanc.⁊ ꝓbat' in.c.gl'ioſus.eo.ti.li.

vj.ꝛ in cle.ſi dñm.ꝛc. Quid autẽ de ſanctꝭ
veteris teſtamẽti not. belleme.in.c.ſ.de rel.
ꝛ vene.ſanc.ꝛ Aug⁹.de Ancona in li. de ec/
cleſiaſti.poteſtate.q.xvij.arti.ij.ꝛ quicq̃d illi
ↄcludant.videt̃ probari cõtrariũ ex publi/
ca veneratione.ſcꝫ ſanctoꝝ ſeptẽ fratrũ ma
chabeorũ cũ matre.de quibꝫ habet̃.ij. Ma
chabeoꝝ.vij.c.ꝛ quoꝝ feſtũ celebrat̃ kl'.au/
guſti. Et vt dicit Jaco.de voragine in eoꝝ
legenda. Eccl'ia orienta'l celebrat feſtũ om
niũ ſanctoꝝ veteris teſtamẽti. Eccl'ia autẽ
occidenta'l publice celebrat feſtum macha/
beorũ loco omniũ aliorũ ſanctoꝝ veterꝭ te/
ſtamenti ꝓpter rationes.de quibꝫ ibi ꝑ eũ.
Item etiã ſancti Hieremie ꝛ ſcti Daniel' ꝓ
phete.quibꝫ ſunt edificate eccl'ie ꝛ monaſte
ria.ꝛ ſcti Johis baptiſte ꝛ ſctẽ Anne matrꝭ
marie ꝟginis.xxvj.iulij ꝛ alicubi ſancti Jo/
ſeph mariti eiuſdẽ.ꝛ venetijs ſanctoꝝ Job
Hieremie. Symeonis ꝓphete. ꝛ ſcti Moy
ſi.ꝛ ſancti Zacharie ꝓphete pr̃is ſancti Jo/
hãnis baptiſte.cui⁹ caput honorifice etiaꝫ
colit̃ Rome in eccl'ia Lateraň.ꝛ ex inuoca/
tione eorũ que fit in cõmendatiõe anie mo/
rientiũ.ꝛ ꝑ illud cantici Ambro. Te ꝓpheta
rũ laudabi'l numer⁹. Et ptꝫ in officio oim
ſanctorũ.de pr̃iarchis.ꝓphetis omibꝫ. Et i
letanijs vbi omes ſancti pr̃iarche et ꝓphe/
te.ꝛ d̃ Salomone no.xxxij.q.iiij.ſalomon.
de peni.diſt.ij.ſi em̃ in ver.ſalomon.ꝛ ꝑ do/
cto.in.c.ne innitaris de cõſtitu. Ambro.in
hexame.circa finẽ.ꝛ in libro apologie Da/
uid.ij.fo.de quorũ ſanctitate vera non du
bitatur.ergo.

Circa primũ ar

ticulum ꝓme partis ꝓncipalis
dico ↄcludendũ ꝙ magnaꝫ ex
cellentiã operibꝫ ꝛ ſanctitati hui⁹ beati pa/
tris quoniaꝫ religioſus ꝓfeſſus a iuuẽtute
fuit religiõis obſeruãtiſſime ꝛ ordinis ſan
cti Franciſci in ipſius religiõis exordijs vo
tũ implens maternũ ꝓ obtenta miraculo/
ſe ſanitate ob merita ſcti Franciſci ipſe te/
ſtatur in deſcriptiõe vite breuioris eiuſdẽ.
quã diffuſe cõpilauit.circa ſinẽ eiuſdeꝫ ſcri/
bens hec ꝟba. Uoto em̃ ꝓ me languẽte gra
uiſſime ad beatũ pr̃em Franciſcũ emiſſo a
matre cũ adhuc eſſem puerul⁹ ab ipſis ſum
mortis faucibꝫ erut⁹ ꝛ in robur vite incolu
mis reſtitut⁹.quod cũ viua memoria teneã
vera nũc ↄfeſſione ↄfiteor.ne tantũ benefi/
ciũ reticens ſceleris arguar ꝛ ingrat⁹.ꝛ idẽ
cõmemorat ad finẽ deſcriptiõis vite maio/
ris eiuſdẽ. Ac tempe quo religio illa floru/
it in ꝓmitiua ſua obſeruãtia fundata ꝓnci/
paliter in cõſilijs euãgelicis. vt patet in ca.
exijt q̃ ſeminat. de verbo.ſigni.li.vj.ꝛ in cle.
exiui de paradiſo.eo.ti.ꝛ in extrauagã. Jo.
xxij.que incipit.quorundã ꝛ ad conditorẽ.
ꝛ qꝛ quorundã ꝛc. vnde neceſſario eſt infe/
rendũ tã ſm theologos ꝙ̃ ſm canoniſtas.
ꝙ omne idẽ opus meritoriũ multo laudabi
lius ꝛ excellenti⁹ fuerit in eo poſt votũ ꝛ ꝓ/
feſſionem ꝙ̃ in non vouente v'l profeſſo.qꝛ
vouere opus eſt latrie.que ꝓ̃cipua ꝟtus eſt
inter morales. Opus autẽ nobilioris ꝟtu
tis eſt omino meli⁹ ꝛ meritoriũ.ꝛ de latria.
que eſt cult⁹ ꝛ ſeruit⁹ ſoli deo debita.de cõ/
ſecra.diſt.iiij.c.venerabiles.not.in.c.ſi cano
nici.de offi.ordi.li.vj. Item qꝛ vouens nõ
ſolũ quoad actũ ſed etiã quo ad poteſtatẽ
ſubijcit ſe deo.vt de cetero aliud agere non
poſſit.ergo pl⁹ dat ſm Anſelmũ in li.de ſi/
militudinibꝫ cũ dat fructũ ꝛ arboreꝫ ꝙ̃ qui
dat ſolũ fructũ. Item qꝛ ꝓpter votũ notabi
liter volũtas firmat̃ in bonũ.ad ꝑfectioneꝫ
autẽ virtutꝭ ꝑtinet aliq̃d agere ex volunta/
te firmata in bono ſm philoſophũ in ethi/
cis ꝛ ſm Aug⁹. Felix neceſſitas q̃ ad melio
ra nos cõpellit. Item no.in cle. ſi dñm.ſuꝑ
verbo ſeipm̃ de rel'.ꝛ vene.ſanc. vbi etiaꝫ ꝑ
Paulũ ꝛ Stephanũ ꝛ cardinalẽ Floreñ.
qꝛ ꝓpriũ arbitriũ ꝑ profeſſionẽ a nobis ab/
dicatur.xij.q.j.nõ dicatiſ. Neceſſitas em̃ ex
anteriori inclinatiõe ꝓcedens in habituatꝭ
ad virtutẽ auget de ꝑfectione ꝟtutis ratiõe
nobilioris finis vt ibi ꝑ eos et comprobat
Henri. de Gan. ꝗlibeto.xiij.q.xiiij. Sunt
etiã in ꝑfectiori ſtatu religioſi mẽdicantes
ꝙ̃ alij vt ↄcludit Aug⁹. de Ancona in li.de
eccl'iaſtica ptãte.q.ciij.arti.j. Uita nanqꝫ et
mores ſctõs faciũt ſacerdotes.xl.diſt.non
nos.cũ ſequẽti. Juuenis nãqꝫ pr̃ iſte beat⁹
Bonauentura erept⁹ de faucibꝫ mortꝭ mi
raculoſe meritis ſcti Franciſci religionem
eius ꝓfeſſus eſt cũ eſſet etatis circiter.xiij.
annorũ.in quo quidẽ ingreſſu tanta gr̃a re
cipi dicit̃ quãta recipit̃ in baptiſmo.ꝛ remit
titur omis pena ſm ſctm̃ Tho ſuꝑ.iiij.diſ.
iiij.q.iij.et ſecũda ſecũde.q.clxxxix.habetur
in.c.primo de filijs preſbyterorũ.xlvij.diſ.
quãtũlibet.ꝛ in autẽtico.de ſctĩſſimis epis.
.§.nullã.ꝟ.ij.c.ꝓmo de apoſtat.ꝛ.c.cũ deꝑu

tati de iudeis. Et int̃ cetera laudat̃ ỏ ſum/
ma bonitate ⁊ eminẽti ſciã. adeo ꝙ aletanð
de ales magiſter eius ſepe fuerit dicere ſo/
litus ꝙ in illo videbatur Adam nõ peccaſ/
ſe vt patet ex chronicis. Et hinc eſt ꝙ Dio/
niſiꝰ in. vi. c. libri de eccl̃iaſtica hierarchia.
attribuit pfectionẽ religioſis. q̃s vocat mo
nachos vl̃ triapentas. i. deo famulãtes tã/
ꝙ pfectis. Que quidẽ pfectio licet ex obſer
uantia pceptoꝝ reſultet. q꞉ ordinat̃ ad re/
mouendũ ea q̃ ſunt charitati ꝯtraria. cũ q̃/
bus ſcꝫ charitas eſſe nõ põt. Perfectius tñ
reſultat ex obſeruãtia cõſilioꝝ q̃ ordinant̃
ad remouendũ impedimẽta actꝰ charitat̃
que tñ charitati nõ ꝯtrariant̃. vt matrimoni/
um. ⁊ occupatio negocioꝝ ſeculariũ. ⁊ filia.
Unde dicit Augꝰ. in Enchiridion. Que/
cũꝗ mandat deꝰ. ex q̃bus vnũ eſt. Nõ me/
chaberis. ⁊ quecũꝗ nõ iubent̃. ſed ſpeciali
ꝯſilio monent̃. ex q̃bꝰ eſt. Bonũ eſt homini
mulierẽ nõ tangere. tunc recte ſunt cũ refe/
runt̃ ad diligendũ deũ ⁊ pximũ ꝓpter deũ.
⁊ in h̃ ſeculo ⁊ in futuro. Ideo dixit abbas
Moyſes in collatiõibꝰ patrũ. ieiunia vigi/
lie. meditatio ſcripturaꝝ. nuditas ac priua
tio oĩm facultatũ nõ pfectio ſꝫ pfectiõis in/
ſtrumẽta ſunt. q꞉ nõ in ipis ꝯſiſtit diſciplĩe
illius finis. ſed ꝑ ipa puenit̃ ad finẽ. cũ ꝓus
ꝓmiſiſſet ꝙ ad pfectionẽ charitat̃ illis gra/
dibꝰ ꝯſcendere nitimur. Et ad h̃ optime fa
cit. c. duc. xix. q. j. etiã facta cõparatiõe boni
tat̃ ⁊ difficultat̃. cũ religioſꝰ totã vitã ſuã
obliget ad pfectiõis ſtudiũ ⁊ attenta diffi/
cultate bene ꝯuerſandi in religiõe. ꝓpter ar/
titudinẽ obſeruãtie regular̃. ꝓpter quã tã/
ꝙ in agone ꝯtendẽs ab omĩbꝰ ſe debet ab/
ſtinere. iuxta illud apl̃i. j. ad Corinth. ix. Et
ideo dixit idẽ Dyoni. in. v. eccle hierarchie
Eos qui noĩant̃ dei famuli ex dei potentia
ſeruitio ⁊ famulatu vniri ad amabilẽ pfecti
onem. Ad qð facit. c. admonere. xxxiij. q. ij.
Et q꞉ ad pfectionẽ charitatis ꝓmũ funda/
mentũ eſt volũtaria paupertas. iuxta illud
Matth. xix. Si vis pfectꝰ eſſe ⁊c. ⁊ Greg̃.
in. iiij. moral̃. ⁊ Augꝰ. in lib. x. ꝯfeſ. ad deuꝫ
loquentẽ ⁊ dicentẽ. Minus te amat q̃ tecũ
aliq̃d amat qð nõ ꝓpter te amet. Et in libro
lxxxiij. q. dicit ꝙ nutrimẽtũ charitat̃ eſt im
minutio cupiditatis. ⁊ vbi pfectio ibi nulla
cupiditas. Et hinc eſt ꝙ dãnatus eſt Vigi
lantiꝰ. q̃ adequabat diuitiaſ paupertati. ſicut
⁊ Iouinianꝰ q̃ adequauit matrimoniũ v̄gini

tati. Facit Matth. xix. ibi. Sunt eunuchi.
⁊c. facit etiã q꞉ ꝑ vniuerſalẽ obediẽtiã maxi
me imitant̃ chriſtũ. iuxta illud Phil̃. ij. Fa/
ctus obediẽs vſꝗ ad mortẽ ⁊c. ⁊ iõ ſup his
tribꝰ votis etiã ſummꝰ pontifex diſpenſare
nõ põt. iuxta ea q̃ plene hñtur in. c. cum ad
monaſteriũ. in fi. de ſta. monach. ⁊ ꝑ Io. an.
in mercu. Actꝰ legitimi ⁊ ſemel deo. de reg.
iur. in. vj. Uotũ aũt hmõi requirit̃ ad ſtatũ
pfectionis. iuxta Grego. ſup Numeri. vj. c.
⁊ ſup Ezech. ibi. Cũ q̃s oĩe qð habꝫ ⁊c. nã
ꝑ votũ paupertatis volũtarie res exteriores
totalit̃ deo offert. Per votũ ꝯtinẽtie offert
totũ corpus. abrenũcians eiꝰ maximis de/
lectatiõibꝰ. Per obedientiã offert in holo/
cauſtũ totaliter aĩam ⁊ ꝓpriã voluntatẽ ⁊c. ꝑ
quã homo vtit̃ oĩbꝰ potẽtijs ⁊ habitibus
aĩe. Facit de peni. di. ij. c. ſi q̃s ſemel. et qð
pleniꝰ tradit̃ ꝑ ſctm̃ Tho. in ſcða ſcðe. diſt.
lxxxvj. ⁊. lxxxviij. et de mendicantibꝰ p̃cipue
lxxxvij. diſt arti. v. ⁊ diſt. lxxxviij. arti. vij. ma
xime accedente ei dignitate epali ⁊c. Et a re
ligione nõ differt ſctitas ſm̃ eſſentiã ſed ſo
lũ rõne. vt plene p꞉ ꝑ ſctm̃ Tho. ſcða ſcðe.
q. lxxxj. arti. viij. ⁊ de religioñ. no. Io. an. in
c. is qui. de regu li. vj. ⁊ de reg. iur. c. non eſt
ſine culpa. ꝑ archi. de regu. c. ij. eo. li. ⁊. lxxxv.
diſ. c. j. not. in. l. j. C. de ſum trini. Et dicit̃ ꝙ
ſumma rõ eſt que ꝓ religione facit. l. ſunt ꝑ
ſone ff. de relig. Uñ cũ beato Grego. confi/
denter dicendum eſt ꝙ hoſtia ſalutari poſt
mortẽ nõ indiget q̃ ante mortẽ deo hoſtia
ipſe fuerit. ⁊ hoc p̃cipue vbi etiã ꝯcurrit ſta/
tus pfectiſſimꝰ dignitat̃ epiſcopal̃ vt i hoc
viro glorioſo aſſumpto ad epiſcopatũ car/
dinal̃ Albaneñ. vt ꝓbat Tho. ſcða ſcðe. q.
arti.

D ſecundũ arti

a culũ eiuſdẽ prime partis ꝓnci/
palis etiã dico ꝯcludẽdo ꝙ do
ctrina excellentiſſima huiꝰ beati pr̃is maxi
mũ afferre teſtimoniũ ſanctitat̃. ꝑ quã i dei
eccleſia velut ſplendor fulget firmamẽti. et
velut ſtella in ꝑpetuas eternitates. manſura
ad iuſticiã valẽs fideles erudire. vt probat
c. ſup ſpecula. de mag. et Hiero. ad Pauli/
nũ ⁊ in ꝓlogo biblie. c. iiij. ⁊ Daniel. xij. Eſt
nanꝗ doctorum ordo p̃cipuus in eccleſia
c. ex iniuncto. de here. Ipſius nanꝗ ꝑluci/
da ⁊ ſalutaria documẽta almã mr̃ẽ eccĩa
illuſtrarũt. decorarunt ꝙ virtutibꝰ et moribus

informarũt. ꝛ ꝑ ipm q̃ſi lnmioſa lucerna ar
denſq; ſup cãdelabꝛu; in domo dñi poſita
erroꝝ tenebras pſugauit ꝛ tot⁹ corp⁹ eccle
irradiat tanq̃ ſidus matutinũ. Ei⁹ etiã fe/
cunda facũdia celeſti irrigui gr̃a influente
ſcpturaꝝ enigmata reſerauit. nodoſ ſoluit.
obſcura dilucidauit dubiaq; declarauit. ꝑ
fundis q̃z ac decoris illi⁹ ſmonib⁹ ãpla ipi⁹
eccl'ie fabrica velut gẽmis vernãtib⁹ rutilat
ꝛ ꝟboꝝ elegãtia ſinglari ꝛ glioſi⁹ ſublima/
ta coruſcat vt de aliq̃s doctorib⁹ dr in.c.j.de
reli. ꝛ ve.ſan.li.vj. vbi ſacri doctores eccl'ie
adequanť in ſolẽnitate officioꝝ ꝛ euãgeliſti.
Et hinc ẽ q dñs Oſee.vj.c. ſe velle d'r ſciaz
dei plus q̃ holocauſtũ ꝛ q ꝑualet teſtioniũ
doctrine etiã teſtimonio reſurgentiſ vt ptz
Lu.xvj.in fi. Et hinc dicit Zepherin⁹ papa
q ſicut ſtellas celi nõ extinguit nox ſic men
tes fideliũ inherẽtes firmamẽto ſacre ſcri/
pture nõ obſcurat mũdana iniq̃tas.c.ſicut
xxviij.di. ꝛ ſic fides catholica amplíať. ꝛ di
latato ſui territorĩ loco funiculos ſuos fa
cit lõgiores. ꝛ circũcingiť muro inexpugna
bili bellatoꝝ q̃b⁹ reſiſtere valet aſcẽdentib⁹
ex aduerſo. vt in.c.fi.ne cle.vl'mo. Legiť
aũt de h beato pñe q cũ ꝑ ſoliũ ſeptẽniũ i re
ligione ſteriſſet. legit li. ſniaꝝ in vniuerſita/
te celebri Pariſi⁹. De hinc poſt tres ſequẽ/
tes ãnos cũ cathedrã mgr̃alẽ retiſſet anno
etatis ei⁹.xxxij. de ꝓmarijs in ordine habe/
bať. Fuit nãq; ſibi tãq̃ infinit⁹ theſaur⁹ ſci
entia. q̃ q̃ vſi ſunt. participes facti ſunt ami
cicie dei. ꝑpter diſcipline dona cõmẽdati. vt
ptz Sap.vij. Om̃e etiã in eo imꝑfectũ ſcie
ſupeminẽtis. ſuppleuit ꝑfectio charitatiſ nõ
inflãtis.c.niſi cũ ꝓdẽ.§.ꝑ defectu. de renũ. ꝛ
ꝓpter eã non eſt pſumendũ ipm fuiſſe vnq̃
immemorẽ ꝓprie ſaluti.c.cũ in iuuẽtute. de p/
ſum. q2 in aniam maliuolã nõ intro.ſa.nec
hab.in corpe ſub.pctis. vt dr Sap.j. Spi/
rit⁹ em̃ ſctũs diſciplĩe effugiet fictũ ꝛ aufert
ſe a cogitatiõib⁹ q̃ ſunt ſine itellectu. vt ibi/
dem ſubdiť. Et hinc dicit Hiero. ad ruſti/
cũ mo. Ama ſcripturarũ ſtudia. ꝛ carnis vi
cia nõ amabis. Et diuitias nihilifecit i cõ
paratiõe illi⁹ Sap.vij. et a cogitatione la/
ſciuie auertit animũ. ꝛ carnẽ macerauit ꝑ/
pter ſtudij laborẽ. Eccl.xxxj. Probať ꝓmo
Machab.xij. ibi hñtes ſolatio ſanctos li/
bros. Uerũtñ in h beato viro exiſtimo fu
iſſe infuſam mag' q̃ acquiſitã. Eſt em̃ acq̃/
ſitio ſapie ꝑ inſpirationẽ velox ꝛ facilis. per

ſtudiũ vero diffic'l' ꝛ tarda. ſm ſctm̃ Tho.
Ps.tiiq. ex q̃nq; ſignis q̃bus h a theolo/
gis diſcerni conſueuit. Primo auctoritate
apli.j ad Corinth.ij. Scdo auctoritate ſa
pientiſ. Prouerb.iij. ibi Cũ ſimplicib⁹ eſt ſer
mocinatio deo. ꝛ.xj. ibi. Ubi ſapia ibi hu/
militas. Tercio qñ in om̃ib⁹ vera loquiť ſi/
ne admixtiõe alicui⁹ falſitatis q̃a ſpũſctõ
q̃ doctor eſt veritatis. Quarto qñ in omib⁹
loquiť ꝯformiter ad ſacrã ſcripturã et ſan/
ctorũ doctrinã. q2 ſuſpecta eſt ois veritas
quã nõ ꝯfirmat ſcripturaꝝ auctoritas. ſm
Richar. Quinto qñ iuuanť miraculis ꝛ ap
probatione ſanctitatis a dei eccl'a cõmuni
voto. ꝑ qd excludiť omnis error. ſm q hec
omĩa plene examinauit Johes. de tur.cre.
olim mgr̃ ſacri palacij. ac demũ cardinalis
ſcti Sixti ꝛ eps Sabiñ. in ſuo defenſorio
reuelatiõe ſctẽ Brigide circa ꝑncipiũ. et ab
Alfonſo heremita olim epo Hieñ. in ei⁹ ꝓ/
logo in libros reuelationũ. eiuſdẽ ſctẽ. pro
quib⁹ eſt dictũ.c. cũ ex iũcto. de here. iũcta
multitudine libroꝝ ꝑ eũ cõpilatoꝝ. ꝛ mira
deuotione ex illis reſultãte. ꝛ paruo tẽporiſ
ſpacio copia libroꝝ. ꝛ maxime illi⁹ extrin/
ſecis occupationib⁹ ꝛc. Et dicendũ q li/
cet ſm theo. cõmuniť ꝯcludať tres tm̃ fore
aureolas q̃ ſunt mẽtis ſpũale gaudiũ. veni
ens ex corpe ꝑexcellenti ꝛ ꝑuilegiato. quaꝝ
vna dať martyrib⁹. ſcda vero ꝑdicatorib⁹.
tercia aũt virginib⁹. vltra q̃ttuor dotes ani
me glorificare. et q̃ttuor corpis glorificati.
iuxta illud Pau.j. ad Corinth.xv. Stella
differt a ſtella i claritate. ſic ꝛſurrectio mor
tuoruz. ſeminať in cor ꝛc. De q̃bus plene ꝑ
magiſtrũ.xlix. diſt.iiij. ꝛ ibi plene ꝑ ſanctuz
Tho. ꝛ alios theologos. Itẽ vltra q̃ttuor
delicias quas habuerũt in pſenti. ſ. lumen
dei. bona opa. virtutes. ꝛ quietez mentiſ dic
Tho. Iſa.lj. q ſancti in glia habẽt plenam
dei viſionẽ. ꝑfectã dilectionẽ. copioſam re/
fectionẽ ꝛ eminentẽ auctoritatẽ. tñ ſm Jo/
hannẽ de tur.cre. in li.de.q. euãgelioꝝ ãnu/
orũ quẽ direxit cetui cardinaliũ. Dicenduz
eſt. q eadẽ aureola q̃ debeť predicatoribus
etiã debeť doctorib⁹. iuxta illud. Qui fece/
rit ꝛ doc. hic mag vocabiť in reg.cel. ꝛ nota
glo. ſup illud. Ut ſciatis q̃ ſit eminẽs ꝛc. q
crementũ quoddã habebũt ſcti doctores
vltra id qd aliq̃ cõmuniter habebũt. Item
q2 ſicut ꝑ martyriũ ꝛ virginitatẽ obtineť ꝑ/
fectiſſima victoria de carne ꝛ mũdo. ita etiã

pfectiſſima ƺtra diabolū obtinet qñ aliqs
nō ſolū diabolo impugnāti nō cedit. ſʒ etiā
eum repellit p doctrinā. ideo doctrine au/
reola pariter debet. p quā non ſolū a ſe ſed
etiaʒ ab alijs repellit. qñ ſcʒ doctrina eſt de
ptinentibꝫ ad ſalutē. vt in caſu nr̄o ꝛ prin/
cipaliter ſcribit actu ad glīam dei. hoc enī
inter ſpūales elemoſynas et arma ſpūalia
cōputat. Etiā qꝛ vſus doctrine ex volunta
te pcedit que p charitatē informata deo in
fuſam. Nec exaltatio in hac vita diminuet
alteriꝰ vite premiū nō ƺrenti gloriā ꝓpriam.
ſed exaltationē in vtilitatē alioꝝ ƺuertenti
ex ea ſibi mercedē in celeſtibꝫ acquirendo.
Hoc vult i pma q̄ſtione de beato Thoma
de aquino. Dicit etiā Augꝰ. in libro de vgi
nitate. Nemo q̄ntū puto auſus fuerit vgi/
nitatē pferre monaſterio ꝛc̄. ꝛ foret pueri/
tas ſm Augꝰ. in lib. de operibꝫ monachoꝝ
lectioni nolle obtempare dū vult ei vacare.
qđ nō ſolū debet intelligi in doctrina et le/
ctione eorū q̄ ſunt ſm pietatē vt dicitur ad
Titū. j. ſed etiaʒ alijs doctrinis vacare pñt
religioſi quoꝝ tota vita diuinis obſeqūs
mancipat. inquātū ordinant ad ſacraʒ do/
ctrinā. ſm Auguſtinū in fine muſice. dicen
tē. Nos dū negligētes eſſe nō extimamꝰ q̄s
heretici notionū ꝛ ſcientie fallaci pollicita/
tione decipiūt. tardius incedimꝰ ƺſiderati
one ipaꝝ viarū. qđ tamē facere nō audere/
mus niſi multos pios eccl̄ie filios cadē re/
uellendorū hereticoꝝ neceſſitate feciſſe vi/
deremꝰ. De quo p ſctm̄ Tho. in ope aureo
ſup q̄ttuor libros euāgelioꝝ. xix. c. v. ꝛ ſcd̄a
ſcd̄e. q. xxxviij arti. v. ꝛ. q. lxxxj. ꝛ. lxxxij. p to/
tum. que tñ om̄ia recipiūt determiātionē.
de qua in. c. nō magno pe. ꝛ in. c. ſi. ne cleri. vl̄
mona. ne antiqui hoſtꝭ inuidia in angelum
lucis ſe more ſolito trāſfiguret ꝛc̄. intra apo
ſtolū. q̄. ad Corinth. xj. ꝛ. c. licet. de regu. cū
ſimi. ꝛ. xxxvj. di. q̄ eccl̄iaſti. cū ſeq̄nti. ꝛ. lxxxv.
di. florentinū. ꝛ p totas di. plene hec exami/
nant. Ad hoc aūt pcipue attendant opa
eius ſup li. ſnīaꝝ. ſup q̄ttuor euāgeli. Com
pendiū theologie. Libellus inſtructionis
nouicioꝝ. minoꝝ. ꝛ libellus maioris inero/
ductorij nouitiorū. Apologia. Arbor vite.
Item ad frēm innoiatū. ꝛ de partibꝫ domꝰ
religioſe. Dialogus. Centiloquiū. ꝛ de vita
chriſti. De paſſione chriſti. Ep̄la ad Mi/
chaelē impatorē. ad ſuā ſororē de philome
na. Aliud cōpendiū paſſiōis chriſti. Ep̄la
ad ſororē ſancte Clare. Itē de ƺſideratiōe
Item de medicat. Enchiridion. ſeu cumu
lus oꝛonū. de diuiſiōe rerū vniuerſi. de q̄t/
tuor opibꝫ religioſoꝝ. ſermones. ſophiſma
ta. de decē pceptis. Itē ſup Eccl̄iaſten. Itē
ſup Lucā in appar. ſpūs dñi ſup me. In q̄/
bus libris apparet tantꝰ ardor eiꝰ in diuinū
amorē q̄ pcipue appropriat ſibi h̄ nomē ſe/
raphicꝰ doctor ita q̄ nō alteri cuiq̄ ex cun
ctis doctoribꝫ ſacris. Itinerariꝰ mētis ī de
um ꝛ in ſeipm̄. Pharetra. ꝛ de ſtimulo amo
ris. Defenſoriū ordinis mendicantiū. Le/
gende. Officia. Arbor crucis. ꝛ de ſeptē vi/
ſionibꝫ. ꝛ de ſex alis ſeraphin. ꝛ q̄plura alia
vt merito de illo cantare poſſit eccl̄ia. Iſte
eſt q̄ magnas vtutes opatꝰ eſt. ꝛ om̄is ter/
ra doctrina eiꝰ repleta eſt ꝛc̄. Etſi forte nō/
nulli theologi aſſerant tenere ƺtrariū eius
qđ ipe aliq̄n determiat. dico nō eſſe facien/
dā vim aliquā. tum ꝓpter no. p Inno. Ho/
ſtien. ꝛ Jo. an et alios in. c. ne innitaris. de
ƺſti. p not. in. c. lr̄as de reſti. ſpo. tum etiā ꝓ/
pter preſtatōes cōſuetas ꝛc̄. p. c. damnatus
de ſum. trini. cū ibi notatis.

a O tertiū dico ƺcludendū cū beato Thoma in q̄tlib. v. arti. xxij. q̄ cum ad opus p̄latnre maxima requirat
idoneitas. vt pʒ p Grego. in paſto. dicētē.
Tantū actionē ꝓpl̄i debet actio p̄lati tran/
ſcendere. quātū diſtare ſolet a grege paſto/
ris vita. ad qđ humana fragilitas ſm ꝓpri/
as vires ſufficiens nō eſt. ſm apl̄m. ij. Co/
rinth. iij. c. Et ob hoc q̄s etiā idoneus pōt
aliq̄n ꝛ debet laudabilit. ƺſiderās ꝓpriū de/
fectum ex humilitate officiū p̄latiōis recu/
ſare. ſic Hieremias dixit. Neſcio loqui qꝛ
puer ego ſum. Et hic ē qđ dicit Greg. xviij
moral. q̄ p̄latio ꝓpter meliorē intentionē fu
giēda eſt. Itē qꝛ valde difficile eſt purgatū
ſe quēlibet poſſe agnſcere ſicut agnit Iſa. p̄/
lationis officiū tutius declinat. non tñ ꝑti/
naciter. cū ad ſuſcipiendū hoc ſupna volun
tas agnoſcit. Vñ Augꝰ. xix. de ciui. dei ait.
Superior locus ſine quo ꝓpl̄s regi non po
teſt. ꝛ ſi ita teneat vt decet. tñ indecenter ap
petitur. Ociū em̄ ſanctuʒ querit charitas.
veritatis negotiū iuſtuʒ ſuſcipit neceſſitas
charitatis. Beatꝰ igit Bonauētura no/
ſter vt pʒ ex chronicis. cū p clementē quar
tuʒ fuiſſet ad eccl̄iam Eboracē. in anglia
opulentiſſimā ꝓmotꝰ ad pedes pape ſe ꝓſtra
uit et epiſcopatui p̄dicto humilit ceſſit cuiꝰ

papa reſignationē admittens. hec verba ptulit. Sta in teſtamēto tuo. ꝛ in illo colloquere. ꝛ in ope mādatoꝝ tuoꝝ veteraſce. vex. cū de an. M.cclxxiiij. vocat⁹ fuiſſet a Greg. x. coact⁹ ad cardinalatū ꝛ epatū albañ. aſſumptus fuit tpe q̄ lugdunen̄. ꝯciliū generale celebratū fuit ob cui⁹ pñtiaꝫ ꝛ ſciam multa de nouo ſtatuta ꝛ vetera reformata ꝛ renouata fuerūt ꝛc. ꝛ p̄cipue c. religionū diuerſitas ſituatū in ti. de religi. domi. li. vj. ꝛ iuxta ſniam ſcti Tho. de q̄ ſup̄ determiat. olim ī ſcripturꝭ. ꝛ ibi n̄o. de epo muniñ. q̄ dixit volens nolo. ꝛ nolens volo ſciendū. ꝛ c. q̄ epiſcopatū. viij. q. j. tū ſi. ꝛ not. p Inno. in c. cū in iure. de elec. ꝛ habet in. c. q̄ꝫ ſit e. ti. li. vj. et xxiij. q. iiij. diſplicet. ꝛ. xl. diſt. ante oia. no. j. q. vj. ſicut. ꝛ. vij. q. j. ſcias. ꝛ. xvj. q. j. nos aūt. ꝛ ſimulans renuere etiā cā hūilitatis ꝑeccat xxij. q. ij. cū humilitatꝭ. ꝛ. c. ſi. de p̄ſump. ꝛ no. in dicto. c. ſicut. ꝛ p legiſtas in. l. ſi quecꝫ. C. de epi. ꝛ cleri. de his tñ plenꝰ tradit p eundem ſctm̄ Tho. in ſcd̄a ſcd̄e. q. lxxxvj. ar. iij.

Fuit ꝙ ſtatus vite eiꝰ oī ex parte ꝑfectuſ. tū qꝛ religioſus ordinis mēdicantiū ſancti Frāciſci ꝛ in p̄mordijs q̄b⁹ in oīmoda ꝑfectione floruit ipſe ordo. tū qꝛ eps cardinal' albañ. ꝛ ſic de ſūmis tū etiā qꝛ religionē pfeſſus fuit ex voto. cū meritꝭ ſcti Franciſci de faucib⁹ mortꝭ fuiſſet erept⁹ vt ipſemet teſtatur in fine legēde eiuſdē ſcti Franciſci p quib⁹ allegare ſufficiat ſan. Tho. ij. ij. q. clxxxiij. vſcꝫ ad fi. libri. ꝛ. q. lxxxviij. ar. vi. ꝛ ſimile de Samuele. j. Reg. c. j.

D quartū dico ꝯcluden dū. ſufficere eas v̄tutes quas exp̄mit hymnuſ ꝯfeſſoꝝ q̄ credit fuiſſe Ambroſij. vt ptꝫ p Guilelmū in rōnali diuinoꝝ li. v. d̄ diuinis officijs. in. c. eſt autē. in tercia cartha. ibi. q̄ pius. lxxxvj. di. q̄ elementiā nō hꝫ nec indut⁹ eſt viſcera miſcōie ꝛ lachrymarū. q̄ꝫuis ſpūalis ſit non adimplet legē chriſti ꝛc. prudens ſic̄ ſerpens ꝛ ſimplex ſicut colūba Math. x. Hūilis iuxta no. in cle. j. de relig. domi. ꝛ Math. xj. Diſcite a me ꝛc. ꝛ Lu. vj. ꝛ p Archi. xxij. q. ij. cū hūilitans. ꝛ e. q. cōtra mores. lxxxvj. di. qñ. Pudic⁹. Impudicus oculus impudici cordis eſt nuncius. xxxij. q. v. nec ſolo. hec ſola deo cū fiducia ꝛc. ī auten. de lenoñ. §. ſcim⁹. coll. vj. Sobrius. c. a crapula de vi. ꝛ hone. cleri. c. j. de rel. ꝛ vene. ſan Caſtus ꝯtra bigamiā ꝛ numerat inter fructus ſpūs. Gal. v. Fuit ꝛ quiet⁹. i. non p curſor ſed modeſt⁹. Modeſtia vr̄a nota ſit oībus hoīb⁹ Phil. iiij. xlj. di. p totū ꝛ numeratur inter fruct⁹ ſpūs Gal. v. Uita dū preſens vegetauit ei⁹ corpis artus. q̄ oia iſta ꝯcurrant in eo innuit euident ꝑfect⁹ ſtat⁹ eius. ſcꝫ religio mendicantiū ſcti Frāciſci. de qua ſup̄ dixi. licet Hoſtiē. videat plura req̄rere in ꝯfirmādo in epm. ꝛ ſil'r in canonizando in ſctm̄. in ſum. de elec. §. q̄s eligit. §. canon tñ antiqu⁹. dicens q̄ ꝯfirmādus ī epm debet eſſe natura prudēs. docibil' moribus. temperat⁹ vita. caſtus. ſobrius. ſuis negocijs ſemp cauēs. hūilis. affabilis. miſericors. liberal'. in lege dñi inſtruct⁹. in ſcripturarū ſenſib⁹ acut⁹. in dogmatib⁹ eccleſiaſticis exercitat⁹. ꝛ ante oia fidei documēta ſimplicib⁹ verbis aſſerens. i. p̄rem ꝛ filiū ꝛc. allegat. xxiij. di. q̄ eps. xl. di. c. vlti. Et q̄a petrus dicit q̄ talē oportet eſſe epm. vt pro ingenio addiſcentium ſemetipm poſſit aptare ꝛc. Debet igit valde eſſe erudit⁹ et doctus. irrep̄henſibilis. ꝛ matur⁹ ꝛ pauidus ſicut fuit Clemens. Debet etiā ſingulos iuuare put poterit. ſingulos portare ꝛ ſingulos releuare. viij. q. j. oportet. ꝛ. c. ſe. ꝛ ido dicit Aug⁹. nihil eſſe in hac vita et maxīe hoc tpe difficilius ꝛ laborioſius ꝛ periculoſius epi vel diaconi officio. ſed nil apud deū beatius ſi eo modo militet q̄ noſter p̄cipit imperator. i. de⁹. Sed nil facili⁹ nil ve leuius ꝛ acceptabilius. ſed ꝛ nihil damnabilius ſi ꝑfunctorie res agat. xl. di. ante oia. ꝛ ſubdit Hanc vltimā partē multi tenēt. De⁹ adiuua me et ſalu⁹ ero. multa eñ de p̄dictꝭ. imo fere oia in multꝭ deficiūt. ꝯſulo ſi talē habere poteris ipm eligas. ſed q̄ talem voluerit. ipm fabricet de nouo. qꝛ res pene cōtra naturā eſt vt homo ſine pctō ſit. tñ eligenduſ eſt cui⁹ reſpectu ceteri de eccl'ia grex dicant xl. di. vnū. §. nūc autē. tñ q̄cq̄d dicat ſufficit q̄ bonus eligat. xvi. q. vlt. monaſteriuꝫ. Sed ego dico q̄ ex eo q̄ iſte beatus Bonaūetura fuit elect⁹ in generalē ordinis a bonis. videt ſufficiens reſultare noticia d̄ meritis ei⁹ tanq̄ꝫ de auditu a bonis. xxij. q. v. §. videt. ſed ampli⁹ qꝛ fuit electus in cardinalem a papa Honoꝛ. ꝛ pcedente ad h̄ cū maxima maturitate p not. in. c. j. de ſeruit. ſicut dicit etiā Jo. an. de auditore rote. in. c. qd̄ ſicut de elec. Lati⁹ diſcurrit in his idꝫ Hoſtien. in ſum. de rem. ordi. examinās ſingula de quib⁹. j. ad Thim̄. c. iij. ꝛ ad Titū.

ꝛ Gratian⁹ a.xxxv.di.vſqꝫ ad.l.ꝛ a.lxxi.diſ.
vſqꝫ ad.lxxxvij. Dign⁹ eni̅ reputat⁹ ad vnu̅
ordine̅.no̅ debet ad aliu̅ indign⁹ reputari.
c.accepim⁹.de eta.ꝛ q̄ li.lxxiij.di.geſta.j.q.j.
ſicut chriſt⁹.c.no̅nulli de accuſa.c.in p̄ntia.
de ſen.exco̅.l.q̄ ſciens.ff.de libe.ca̅.l.ſi vxor.
in fi.ff.de adul.ꝛ ar.i.l.vno atqꝫ vxore.ff.ſo/
lu.matri. Et dicendu̅ eſt ſufficere iſtas.qꝛ q̄
habet has.oe̅s alias hꝫ.ſicut econtra de vi
cijs dicit.de peni.di.v.c.defleat.ꝛ c.fr̄es.et
c.dolendu̅ de reg.iur.c.defleat.xxxij.q.i.cuꝫ
renunciat.plen⁹ ptꝫ p ſcm̄ Tho.ij.ij.i plu
ribꝫ locis. Et q̄ntu̅ ad pietate̅ attinet di/
co q̄ eſt ſpecialis virt⁹ inq̄ntu̅ parentibus
ꝛ patrie ꝛ his q̄ ad hoc ordinant.officium ꝛ
cultu̅ impendit.qꝛ eſt co̅naturale p̄ncipiuꝫ
p̄duce̅s in eſſe ꝛ guberna̅s.vt declarat ſan
ctus Tho.ij.ij.q.ci.arti.iij. Dicit tn̄ Amb.ſu
per Luca̅.q̄ neceſſitudini generis diuine re
ligionis pietas anteferť. Et Hiero.in ep̄la
ad Heliodor. Per calcatu̅ perge p̄rem ꝛc.
ſummu̅ gen⁹ pietatis eſt i hac re fuiſſe cru/
dele̅. An vero ꝛ quo̅ occaſione religionis p̄
termittenda ſint pietatꝫ officia in parentes
plene dicit ide̅ ſan. Tho.vbi ſup̄ ar.iiij. Eſt
etia̅ pietas donuꝫ ſp̄uſſcti corn̄dens vtuti
iuſticie ꝛ beatitudini mititudinis diffu̅de̅s
corda miſeratio̅is ad p̄rimu̅ ɔtra crudelita
te̅. Et mitis eſt ſemp q̄ pri⁹ paup fuit ꝛ poſ/
ſidet terra̅ ꝛ ſeip̄m. Et co̅paratio obſuatie
ad pietate̅ attendit ſm̄ diuerſas habitudi/
nes diuerſaꝝ p̄ſonaruꝫ ad nos q̄s reſpicit
vtraqꝫ vtus ſm̄ e.ſ.Tho.ſc̄da ſc̄de q.ciij.ar.
iij. Differt au̅t a miſc̄dia ꝛ bn̄ficen̄tia elemo/
ſyna ꝛ charitate vt plene deducit idem ſan.
Tho.ij.ij.q.xxx.ꝛ.xxxi.ſub tractatu de cha
ritate.p̄rie ſume̅do ꝛc.qꝛ miſc̄dia eſt co̅paſ
ſio aliene miſerie. Et beneficen̄tia importat
bonu̅ facere p̄rimo. Charitas au̅t e̅ amor.
fundata ſup co̅icatio̅e hoi̅m ad deu̅.ꝛ eſt ſpi
ritusſancti mente̅ inhabitans. Elemoſyna
au̅t eſt act⁹ miſc̄die.et ɔſeq̄nter ſunt diuerſa
licet co̅nexa. Qua̅tu̅ aute̅ attinet ad pru/
dentia̅ ad qua̅ ptinet applicatio recte ro̅nis
ad opus.qd̄ no̅ fit ſine appetitu recto.ꝛ non
ſolu̅ hꝫ ro̅ne̅ vtutis qua̅ hn̄t alie vtutes in/
tellectuales ſed etia̅ qua̅ hn̄t vtutes mora/
les q̄bꝫ co̅numerat.et cu̅ prude̅tia ſit in ro̅/
ne. diuerſificat ab alijs vtutibꝫ intellectua
libꝫ ſm̄ materiale̅ diuerſitate̅ obiectoru̅. A
vtutibꝫ au̅t moralibꝫ diſtinguit ſm̄ forma/
lem ro̅ne̅ potentiaꝝ diſtinctiua̅ vt plene de
ducitur p ſ.Tho.ij.ij.q.xlvij.ar.iiij.ꝛ.v.ꝛ ar
ti.vi.ſubdit q̄ ad prudentia̅ ptinet diſpone
re de his q̄ ſunt ad fine̅ et q̄liter et p que ho̅
in op̄ando ptingat mediuꝫ ro̅nis ptinet ad
diſpoſitione̅ prude̅tie et ad illa̅ bene ɔſilia/
tura̅ ptinet p̄cipe. Et dicit Aug⁹.in li.d̄ mo
ri.eccle.q̄ prude̅tie ſunt excubie atqꝫ dilige̅
tiſſima vigila̅tia ne ſubrepente paulatim a
la ſuaſione fallamur.et hꝫ ſe ad bonu̅ p̄ua/
tum ꝛ ad bonu̅ co̅mune multitudis.ꝛ ſic eſt
tam politica q̄ꝫ iconomica ꝛ monaſtica ꝛ co̅
uenit vnicuiqꝫ inq̄ntu̅ participat de regimi
ne et gubernatio̅e.et eſt p̄fecta q̄ ad bonuꝫ
fine̅ toti⁹ vite recte ɔſiliat iudicat et p̄cipit.
que in p̄cto̅ribꝫ eſſe no̅ po̅t. Vn̄ Greg.in.ij
moral.cetere vtutes niſi ea q̄ agunt prude̅
ter vtutes eſſe nequaqꝫ pn̄t.ꝛ cu̅ oe̅s virtu/
tes ſint co̅nexe ɔcurru̅t etia̅ cu̅ gr̄a.et qꝛ no̅
eſt circa fines ſed circa ea q̄ ſunt ad fine̅ no̅
eſt ſimplicit natural. Et qꝛ ɔſiſtit p̄ncipali/
ter in applicatio̅e ad op̄a.obliuio vniuerſal
cognitio̅is id qd̄ p̄ncipale eſt in ea n̄ aufert.
licet aliqd̄ afferat impedime̅tu̅ vt ptꝫ p ſan.
Tho.vbi ſup̄. Huic correſpo̅det donu̅ co̅ſi
lij et miſc̄dia beatitudo.io̅ illi ɔgruit p̄miu̅
miſc̄die ſupabundans et excede̅s ſaturita/
te̅. Maxima p̄fecto elucet prudentia beati
p̄ris n̄ri Bonauenture in ſeda̅do diſcordias
inter p̄dicatores et mi̅ores in caplo Pari/
ſius celebrato de a̅no. M.cc.lxvi.circa inq̄/
ſitores heretice prauitatꝫ et tra̅ſit⁹ de vna
religione ad alia̅.ꝛ inq̄ntu̅ diſtinxit p̄uinci/
as.et quelibet voluit h̄re ſuu̅ p̄ſidente̅ et in
ſtatuendo p̄uinciaꝝ oi̅m numeru̅ ꝛc. Ma/
gnu̅ etia̅ ɔſiliu̅ ei⁹ relucet ex geſtis ɔcilij lug
dun̄.ij.ꝛc.et in.c.narbonen̄.vbi ɔſtitutio̅ibꝫ
ordinis forma̅ dedit ꝛc. Et licet ph̄s.v.ethi
coꝝ dicat impoſſibile eſſe prudente̅ no̅ eſſe
bonu̅.tn̄ q̄nqꝫ ſumit prude̅tia in malu̅ c.de
illis de deſpon.impu. Et.vi.ethi.dicit ideꝫ
ph̄s. Prude̅tes illos extiſtimam⁹ q̄ ſibi et a/
lijs pn̄t ſpeculari. Et Egidi⁹ de regimi̅e p̄n
cipum.c.vij.ꝛ c.viij.ponit.vij.ptes pruden
tie.improprie au̅t ſumit.xxij.q.j.q̄ caſu et in
c.fi.de deſpon.impub. Et ſerpentina pru/
dentia eſt cauere a ſupplanta̅tiu̅ inſidijs.vj.
q.j.ex merito in fi.ſicut ſimplicitas colu̅bi/
na eſt cuiqꝫ no̅ machinari dolos. Scti na̅/
qꝫ q̄cunqꝫ agu̅t in ɔſpectu dei agu̅t de peni.
di.j.c.veru̅. Circa humilitate̅ vero que e̅
de ſpeciebꝫ modeſtie.q̄ modeſtia eſt p̄s tem
pera̅tie.dico humilitate̅ eſſe vtute̅ ꝑanticeꝫ

refrenantē animū. ne immoderate tendat
in excelſa q̄ ſunt ſupra ſe ſm regulā quā ha/
bet in cognitiōe. vt ſcʒ aliq̄s nō ſe exiſtimet
eſſe ſupra id qđ eſt. ⁊ ſic iuxta illud pſ. Ne/
q̄ ambulaui in magnis neq̄ī mirabilibuſ
ſup me ⁊c. circa appetitū boni ardui pter ra
tionē rectā. qđ eſt cū homo ↄſiderās ſuum
defectū tenet ſe in infimis ſm ſuū modū. et
ſic in ſui rōne reportat quandā laudabileʒ
delectacionē ad ima in interiori motu aīe
ħ eſt. pncipalit̄ in interiori eleccōe mentis.
Et eſt moderatiua mot⁹ appetit⁹ et regula
qnedā directiua ei⁹ ex cognitiōe ꝓprij defe/
ctus. Reſpicit etiā ꝓprie reuerentiā qua ho/
mo deo ſubijcit̄. ⁊ ꝑ quā homo ſm id qđ eſt
debet ſe cuilibet ꝓximo ſubijcere. q̄ntuʒ tm̄
ad id qđ eſt dei in ipō abſq̄ ei⁹ humilitatis
p̄iudicio pñt dona ꝓpria p̄ferri donis dei q̄
apparent alijs collata. ⁊ in ea fundant̄ oīa
eccl'ie ſacramēta. ⁊ opponit̄ ſupbie victoꝝ re
gi. Nec reqrit humilitas vt aliq̄s id qđ ſu/
um eſt in ſeipō ſubijciat ei qđ eſt hoīs in ꝓ/
ximo. licet poſſit reputari aliq̄d boni eſſe in
ꝓximo qđ ipe nō habet. vel aliq̄d mali in ſe
eſſe qđ in alio nō eſt. ⁊ ſic pōt ſe ei ſubijcere
per humilitatē. Reprimit itaq̄ humilitas
motū ſpei. q̄ eſt mot⁹ ſpirit⁹ in magna ten/
dentis. ⁊ ideo recte dicit̄ pars tēpantie ↄten
ta ſub modeſtia. iuxta illud p̄me Petri. iij.
In icorruptibilitate q̄eti ac modeſti ſpiri/
tus. Facit aūt hoīem bene ſubiectuʒ ordi
nationi q̄ntū ad oīa. ſicut q̄libet alia vir/
tus facit quātū ad aliq̄. quib⁹ ē potior poſt
v̄tutes theologicas ⁊ intellectuales. q̄ reſpi
ciūt ipām rōnē. ac poſt iuſticiā p̄ſertim lega
lem. In ea tm̄ pncipiū ⁊ radix eſt reuerentia
quā q̄s habet ad deū. Ex cui⁹ interiori di/
ſpoſitione ꝓcedūt quedā exteriora ſigna in
v̄bis ⁊ factis ⁊ geſtib⁹ q̄b⁹ id qđ interi⁹ latet
manifeſtat̄. ſicut in ceterꝭ v̄tutib⁹ accidit. q̄
ſigna in. xij. grad⁹ hūilitatis cōueniēter di
ſtinguunt̄. vt magiſtralit̄ deducit Tho. ij.
ij q. clxj. ar. vj. ⁊ in regl'a ſci Benedicti. licet
Anſel. in li. đ ſilitudinib⁹ ponat tm̄. vij. gra
dus. Aliq̄ ponūt tm̄ tres grad⁹. ⁊. x. indicia
vt Caſſian⁹. ⁊ glo. Matth. iij. c. Qui q̄dem
oēs grad⁹ ⁊ indicia nedū ſufficient̄ ſʒ abū
danter ⁊ cū oī iuſticia in btō p̄re nr̄o Bona
uen. floruerūt. vt ex geſtꝭ eius et chroni. or/
dinis ⁊ libris p eū cōpilatꝭ patet exp̄ſſe. Et
magna ꝓfecto fuit hui⁹ p̄ris in adimplēdo
votū matris ⁊ ꝓfitēdo religionē. ꝑ ea q̄ ha

benf. c. licet de votis. Circa pudiciciā au
tē q̄ ſm Aug⁹. j. de ciui. dei. eſt quedaʒ virt⁹
aīe. a pudore dicta. in q̄ verecūdia ſignifi/
catur. dico eā ꝓprie eſſe circa illa de q̄b⁹ ho/
mines magꝭ verecundant̄. ħ eſt. de actibus
venereis. ſm Aug⁹. in. xiiij. de ciuit̄. dei. Et
attendit̄ ꝓprie ⁊ p̄cipue circa ſigna venereꝝ
rū. ſic̄ ſunt aſpect⁹ impudici. oſcula ⁊ tact⁹.
⁊ q2 hec ſolent magꝭ rep̄hendi. iō pudicicia
magis reſpicit hmōi exteriora ſigna q̄ꝫ mi/
xtionē venereā. ⁊ ordinat̄ ad caſtitatē. nō vt
virtus ab ipā diſtincta. ſed ſic̄ exp̄mens ca
ſtitatis circūſtantiā quādā. licet interdum
vnū ponat̄ ꝑ alio. ⁊ eſt v̄tus refrenās inobe
dientiā genitaliū membroꝝ. q̄ nō ſubijciunt̄
imperio rōnis. vt infra ſubijciā dū de caſti/
tate loq̄r. de quo. xxxiij. q. v. nec ſolo. cū ſe. et
in clemē. ad nr̄am. ꝟ. vij. de here. ⁊ ꝑ ſanctuʒ
Tho. ij. ij q. cliij. ar. iiij. Aliter tm̄ capit̄ im/
pudic⁹ in. c. cū decorē. de fi. p̄ſby. ⁊ē pudor
corꝑis. pudicicia mentis. ſm Papi. ⁊ archi.
xxxij. q. ij. pudor facit. c. đ adul. l. ita pudor.
In ꝓhemio autē decreta. ſuꝑ v̄. pudic⁹ ex/
ponit̄. i. caſtus. ⁊ dicit̄ in. c. j. xliij. di. q̄ pudi/
cus debʒ eſſe ſacerdos ⁊ monachus vt ver
bis pudorē indeſinenť oſ̄dant habet̄ i au/
ten. quō oportet epōs. §. neq̄ aūt. ⁊ ff. đ in/
iurijs. l. ſed ↄq̄ſtionis. §. finali. vbi fit iniu/
ria ſi attendat̄ pudicicia. facit. xxxvij. q. j. c.
vlti. ⁊ in. c. iij. xxxij. q. v. dicit̄ q̄ eſt v̄tus animi
q̄ violentiā nō ſentit. facit inſtitu. de nota/
lib⁹. §. finali. Circa ſobrietatē. que eſt per
ſe ſpecialis virt⁹. ↄſeruās bonū rōnis ↄtra
oēm potū a quo poſſet impediri rōis vſus.
ex fumoſitate cerebrū ꝑturbante. ſicut ab/
ſtinētia ↄſeruat ↄtra oēm cibū. ne ꝑ immo
derantiā delectanōis bonū rōnis abſorbe
at ſua ſpeciali rōne. nō autē inq̄ntū ſunt nu
tritiua. Et ſumit̄ a menſura. q̄ſi briam ſer/
uans. i. menſurā ꝓprie. iuxta illud Eccleſia
ſtici. xxxj. Sanitas eſt aīe ⁊ corꝑis ſobri⁹
potus. Vinū multū potatū irritationem ⁊
irā ⁊ ruinas multas facit. Sumit̄ etiaʒ cō
muniter nomē ſobrietatꝭ in q̄cūq̄ re ⁊ ma/
teria ꝑ ſimilitudinē quandā. in q̄ nō tm̄ no
cet exceſſus ſic̄ in potu in q̄ mēſura eſt ma/
xime neceſſaria ⁊c. cui⁹ oppoſitū eſt ebetas.
Dico tm̄ q̄ nullus poc⁹ ſicut nec cib⁹ ſm ſe
ↄſiderat⁹ eſt illicit⁹. vt p3 Math. xv. Ni/
hil qđ intrat ꝑ os coinq̄nat hoīem. niſi per
accidens vł ex ↄditiōe bibenꝭ. cum a vino
de facili ledit̄. vel ex ſpeciali voto obligatur

ad vinū nō bibendū. aut ex modo bibendi ſcȝ excedendo mēſurā. aut ex parte alioꝝ q̄ ex hoc ſcādalizant̄. aut ad pfecte ſapientiā recipiendā ꝛc. vt clare deducit̄ p ſan. Tho. ij ij. q. cxlix. p totū. ꝛ p Gratianū. xxxv. diſt. eccl'ie. ꝛ c. luxurioſa. ꝛ p totū. ꝛ diſ. xliij. p totum. Circa caſtitatē dico ꝙ inquantum eſt ſm rōnē operās ꝯcupiſcentiā caſtigās ꝛ refrenans ꝟtus eſt ꝓpria ꝛ habēs in venereis rōnē ꝟtutis. inq̄ntū aūt hȝ delectationē in ſuo actu cōnumerat̄ inter fruct⁹. cui⁹ oppoſitū eſt luxuria. Cōmuniter etiaȝ ſumit̄ inquātū abſtinet ſe ne delectabilit̄ alijs ꝯiungatur ꝯtra debitū diuini ordinis. pbat̄ in c. nicena xxxi. di. vbi idē nota. de ſobrietate ꝛ tunc etiā dicit̄ caſtitas ſpūalis retrahens humanā mentē ne reb⁹ illicitis delectabiliter ꝯiungat̄. cui⁹ ratio ꝑncipalit̄ in charitate ꝯſiſtit ꝛ in alijs ꝟtutib⁹ theologicis quib⁹ mens hoīs ꝯiungit̄ deo. Diſtinguit̄ ꝗ ꝓprie ab abſtinētia. q̄ eſt circa delectatiōes ꝑtinētes ad vſum ciboꝝ. q2 ipſa refrenat vſuȝ cōcupiſcentiaꝝ venereaꝝ q̄ ſunt vehementiores ꝛ magiſ opprimētes rōnē ꝗ̄ delectatōes ciboꝝ ꝛ pot⁹. ꝛ ſic ſm ꝓprias et ſpeciales rōnes inter ſe differūt abſtinētia ſobrietas et caſtitas ꝛ temperātia ipſa. cui⁹ iſte ſunt partes ſubiectiue. ſicut etiā ꝛ pudicicia ꝛc. Iteȝ ꝛ ꝯtinentia q̄ eſt pars potētialis ipſi⁹ temperantie. inq̄ntū large accipit̄ nomen virtut̄. ꝓ quolibȝ ꝑncipio laudabili opeꝝ. ꝛ reſiſtit ꝯcupiſcentijs prauis q̄ in hoīe vehemētes ſunt. ꝛ eſt hec ſola cū fiducia potens dō hominū aīas ꝑſentare. vt in auten. de lenonibus. ſancim⁹. et eſt deo placens. quā nō neceſſitas ſed volūtas facit. xxiij. q. v. ſed tūc. ꝛ nō niſi deo inſpirāte habet̄. xxvij. diſt. de his facit. l. di. q2 tua. vbi dicit̄ paucos īueniri caſtos. facit de epis ꝛ cle. ſi queꝗ̄. Circa quietudinē dico illā ſumi poſſe ꝓ modeſtia q̄ eſt pars potētialis tēperātie. ꝛ eſt moderatiua coꝝ que min⁹ difficile eſt refrenare ſm ſan. Tho. ij. ij. q. clx. p totū. ꝛ eā de illa que ꝯſiſtit in exterioribus motib⁹ corꝑis qui ſerio agunt̄ ꝛ ludis ꝗ̄ de ea q̄ ꝯſiſtit in apparatu ꝛc. ꝛ in hoc differt a temperātia que eſt moderatiua difficiliū. ꝛ a clemētia q̄ eſt moderatiua penaꝝ ꝯtra crudelitatē ꝛ a māſuetudine q̄ eſt moderatiua iracūdie. ꝛ ab humilitate de qua ſ. ꝛ a ſtudioſitate. q̄ ē pars integralis ipſi⁹ temperātie. q̄ ꝓprie dicit̄ circa cognitionē. ꝛ importat vehementē applicationē ment̄ ad aliq̄d ſm rōnem ꝟtutis. ꝛ ſic differt a curioſitate qua q̄s vtit̄ ad peccandū ꝛc. Poteſt etiā ſumi ꝓ māſuetudine et clemētia. q̄ ſunt partes integrales temperantie. de q̄b⁹ p ſanc. Tho. ij. ij. q clij. p totū Poteſt etiā ſumi ꝓ pacifico inq̄ntū eſt act⁹ charitatis. vt pꝫ p ſan. Tho. ij. ij q. cxx. arti. xxix. vt ſic ſumat̄ pars ꝓ toto et concludat̄. Oīs charitas ꝛ iuſticia et oīs deniqꝫ virtus in canonizāns put ꝯcurrit in beato patre nr̄o Bonauentu. ꝛc. Et ſciendū ꝙ quies nob appetenda eſt ꝓ lucro multoꝝ. aliq̄n tn̄ poſtponēda. viij. q. j. in ſcripturꝭ. ꝛ eſt quieta trāquillitas vt pax vn̄ quieſcam⁹ ꝛ ſine turbatione ſim⁹ ſm Archi. de offi. leg. c. j. li. vi. in. ꝟ. q̄ete ꝛ ī ꝟ. q̄eſcā⁹. et q̄eti eſſe debēt ſerui dei a ſtrepitu cauſaꝝ. c. j. de ſyndico. Merito ergo de h̄ beato p̄re eccl'ia ſcrā dei cantare poterit atqꝫ ꝑlegere. Iſte eſt q̄ ante deuȝ magnas ꝟtutes opat⁹ eſt. ꝛ oīs terra doctrina eius repleta eſt. ipſe intercedat ꝓ peccatꝭ omniū ꝑploꝝ. Iſte eſt q̄ ꝯtempſit vitā mundi ꝛ ꝑuenit ad celeſtia regna. Merito etiaȝ de eo poterit eccl'ia ſolēniter et publice decantare. Qui pi⁹ prudēs ꝛc. ꝛ hic vana terre gaudia et lutulenta ꝑdia ꝛc. Item ieiuna membra deferēs dapes ſupnas obtinet ꝛ hic vir deſpiciens mūdū ec. ꝛ a'ia in q̄buſ in officio cōmuni ꝯfeſſoꝝ ꝑſertim maioꝝ inter q̄s enumerari debȝ cū fuerit ep̄s cardinalis albanen̄. vnus de ſex maiorib⁹ epiſcopis vrbis rome ꝛc. De q̄ repit̄ in q̄buſdam memorialib⁹ mgr̄oꝝ ceremoniaꝝ antiquis. et idē ꝑ oīa habet̄ in chronicꝭ ordinis ſcti Frācīſci. vbi tractat̄ de nono generali in. j. columna anno dn̄i. M. cclxxiiij. q̄dā die lune q̄ erat. vij. mēſis maij. fere. domin⁹ Grego. papa. x. cepit ꝯſiliuȝ generale celebrare in ciuitate Lugdun̄. ꝓpter ſaracenos ꝑncipaliter q̄ inuaſerāt terrā ſanctam. In eodē ꝯſilio papa ꝯtra volūtatē Cardinaliū ꝓmulgauit. c. vbi periculū. de elect. li. vj. cū. xij. alijs ſequētib⁹. Eodeȝ annu quadā die dn̄ica que erat tercia idus Iulij. h̄ ē xiij. menſis iulij. hora matutina obijt clare ac venerande memorie. d. Bonauētura ordinis ſancti Franciſci cardinalis ꝛ epiſcopus albanen̄. etatꝭ ſue āno. liij. ꝛ ad ſcōs patres appoſit⁹. triumphātes ſuo vt credim⁹ letificauit ꝯſortio. ſed incredibili affecit meſticia militātes. q̄ fuit vir eminēns ſcientie. ſanctitate ꝑcipuus. vita. ꝯuerſatiōe ac mo/

ribus excellentiſſime decoratꝰ. benignꝰ. af/
fabilis. pius. miſericors. virtutibꝫ plenus.
⁊ ab oībꝫ dilectꝰ latinis ⁊ grecꝭ clericis et
laicis. qui eadē die ſepultꝰ fuit in conuentu
fratrū minoꝝ Lugdun̄. in cuiꝰ exequijs in
terfuit dominꝰ papa cū oībꝫ cardinalibꝫ
⁊ p̄latis cōcilij et q̄ſi tota curia. frater Pe/
trus ordinis ſcti dn̄ici cardinalis ⁊ epiſco/
pus Hoſtien̄. celebrauit primā miſſam ex/
equiarū ⁊ p̄dicauit. cuiꝰ thema fuit. Doleo
ſup te frater mi Jonatha. multe lachryme
⁊ amari gemitꝰ emiſſi fuerūt in eodē ſermo
ne. Hanc eñ grām inter alias cōceſſerat ei
deus. q꞉ quicūqꝫ ipm̄ videbat ipius amo/
re incōtinenti capiebatꝰ in corde. tantaqꝫ p̄/
rogatiua donorū dotatus fuit diuinoꝝ vt
eccl'ie dei nullū parē ſibi relinquere videre
tur. Et h̄ tempe greci ad obedientiaꝫ ſedis
ap̄lice redierūt. in quo. xl. p̄mates grecoꝝ
ſubſcripſiſſe dicunꝰ cū eo qui tenebat im/
periū grecoꝝ ⁊ nuncij tartaroꝝ baptizati
fuerunt. Noticia autē diei obitꝰ neceſſa/
ria videꝰ. pꝑter hymnū cōfeſſorū. ibi. hodie
letus meruit ſecreta ⁊c. et ibi. Anni recurſo
tp̄e dies illuxit lumine ⁊c. Et in ſer. Amb.
ibi. Bene igiꝰ ac ꝯgrue in hac die cuius ho
die ad paradiſuꝫ tranſitꝰ ⁊c. Et ad de. q̄ q̄c/
quid dn̄s fecit inſigne fecit in die dn̄ica. lx/
xv. diſt. q̄ die. xv. q̄ iiij. c. j. Not. Archi. de cō
ſecra. di. iij. puinciā. ⁊ ideo Pius. q̄. nō attē/
to vero die obitꝰ ſctē Katherine de ſenis i
eius canonizatiōe ſtatuit feſtū eius debere
celebrari i p̄ma dn̄ica mēſis maij ānis ſin/
gulis. vt p꞉ꝫ in bulla canonizationis data
M. cccclxi. iij. Kl'. iulij. anno. iij. Requi/
rꝰ etiā videꝰ ap'lus ſcribēs. j. ad Thim̄. iij.
⁊ ad Titū in. c. vltra p̄miſſa q̄ ſit irrep̄henſi
bilis. i. ſine crimiē. iō dicit Hiero. xxv. diſt.
c. primū itaqꝫ. quō pōt p̄ſes ⁊c. q꞉ ſi in pmo/
uendo requiruntꝰ hmōi. multo magꝭ in cano/
nizando. qđ intelligo de crimiē capitali et
mortali. Nā nō eſt credendū poſſibile fore
etiā in ſpūſctō ꝯfirmatos ſine minutꝭ pec/
catis repiri. vt in. c. crimiē ea. di. iuxta apo/
ſtolū. j. Joh. j. Si dixerimꝰ q̄ pctm̄ nō ha/
bemꝰ ⁊c. ⁊ illud. Septies in die cadit iuſtꝰ.
q꞉ ſi ceciderit iuſtꝰ nō collideꝰ. q꞉ dn̄s ſup/
ponit manū ſuā. vt p꞉ꝫ Pē. xxxvi. Itē quia
deū diligentibꝫ oīa cooꝑantur in bonū. ⁊
adeo oīa prorſus vt etiā ſi q̄ eoꝝ deuiant
⁊ exorbitant. etiā hoc ipm̄ faciet eis pficere
deꝰ in bonū. ſm̄ Augꝰ. in li. de correc. ⁊ grā.
et de peni. di. ij. talibꝫ. ⁊ q꞉ impoſſibile eſt in
ſenſum hoīs nō irruere motū ſenſualitatꝭ
caloꝝ. iō ille demū laudaꝰ ⁊ p̄dicaꝰ beatꝰ ⁊c.
⁊ no. glo. in. c. ſi q̄libet. xxij. q. ij. q̄ veniale pec
catū nō tollit grām nec eā impedit etiam ſi
oīa pctā venialia aliq̄s cōmiſiſſet ⁊c. de q̄ p
ſctm̄ Tho. j. ij. q. lxxxviij. vbi facit triplicem
diſtinctionē ⁊c. Itē q̄ ſit vniꝰ aut nullius
vxoris vir. q̄nimo etiā ſm̄. n. papā in. c. q̄rū/
dam. xxxiij. di. debet vitare etiā īmodera/
tam familiaritatē ꝯſanguineaꝝ et abſtine/
re a nuptiarū cōuiuijs. nec his cetibꝫ ſe mi
ſcere vbi amatoria v̄ba canūꝰ ⁊ turpia. aut
obſceni motꝰ corpoꝝ ⁊c. c. p̄ſbri ea. diſ. c. nō
oportet de ꝯſe. di. v. ⁊. c. de his xxxi. q. j. Itē
ornatꝰ in exterioribꝫ. habitu vicꝫ et inceſſu.
ita q̄ nec affectate ſordes nec exq̄ſite delicie
placeāt ſm̄ Hiero. xli. di. quiſq̄s. ⁊. c. ep̄us. ⁊
§. ſicut. Itē q̄ fuerit hoſpitaꝰ. nā vidua in
eccl'ia recipi ꝓhibeꝰ que paupes nō recepit
hoſpitio ⁊c. ⁊ Johēs euāgeliſta dyotrepeꝫ
excōicauit q̄ nec paupes recipiebat ſed reci
pientes de eccl'ia eijciebat. lxxxv. di. florenti
nū. ⁊. ca. ſi quis. ⁊. c. quieſcamꝰ. xlij. di. Item
q̄ nō facile iraſcibilis aut pturbati ſenſus
alios ꝑcutiens. c. quid aūt. ⁊. c. q̄ ſincera. cuꝫ
ſequē. xlv. di. ⁊. c. licet nōnunq̄. ⁊. c. ep̄m. ⁊. c.
cū beatꝰ. ⁊. c. diſciplina. ⁊. c. oīs. cū multis
alijs. Itē q̄ ſit doctor. nō litigioſus. nec cu
pidus. aut neophytꝰ. Quibꝫ oībꝫ v̄tutibꝫ be
atus nr̄ Bonauētura claruit. ſummaqꝫ do/
ctrina fuit illuſtriſſimꝰ. paupertatꝭ pfeſſor al/
tiſſime. ex chriſtianiſſimis parētibꝫ chriſtia
niſſimꝰ ipe ꝓgenitꝰ. ita vt i eo claruerit om/
nis vite ⁊ moꝝ ꝑfectio atqꝫ ſanctimonia. vt
ſupra pleniſſime deductū eſt. Fuitqꝫ idem
celeberrimꝰ vir verꝰ dei miniſter deoqꝫ ſp
fideliter miniſtrauit. vnde merito inferen/
dū eſt. ipm̄ cū deo miniſtrauit ⁊ ſecutus eſt
eū in terris. fideliter regnare in celis et glo
riari dicente domino in euāgelio. Qui mi
hi miniſtrat ⁊c.

a D quintū dico ꝯcludendū q̄ regi/
men ſanctū iconomicū atqꝫ politi/
cum huiꝰ beati patris maximū af/
fert teſtimoniū ſanctitatꝭ ipius. Multum
eñ ad ꝑfectionē hoīs attendiꝰ q̄ domui
ſue fuerit bene p̄poſitꝰ. illā regens honeſte
tam exemplo q̄ꝫ verbo retrahendo a vicijs
ad virtutes. vt probaꝰ. xviij. diſt. §. neceſſe.
et maxime integritatis eſt experiētia ⁊ pro/
batio. Naꝫ q̄ integer nō eſt nō habꝫ frontē

reꝑhendendi alios. includitqꝫ euidentiam neceſſariā criminis negligētie. qȯ ꝗdeꝫ crimen magnū ꝓbaꝛ in. c. ea ꝗ. §. ſi vero de ſtatu mona. lxxxvi. di. culpā. nā ꝗ nō eijcit trabem de oculo ſuo. nō poteſt feſtucā de oculo fratris eijcere. vt pꝫ Luce. vj. ꝛ. iij. q. vij. §. poꝛro in fi. ꝛ. c. iudicat. ꝛ. j. q. j. multi. Nā a quo debꝫ al os ꝓhibere mlto fortiꝰ ſeipm ar. in. l. altius ff. ſi ſerui vendi. c. dudū. ꝗ. de elect. c. j. de natis ex libero ventre. l. frater a fratre. ff. de ꝯdi. inde. ꝛ qꝛ qȯ ꝗs debꝫ exigere ab alijs multo foꝛtius teneꝛ exigere a ſeipo. l. ſi pupilli. §. videmꝰ. ff. de nego. geſt. l. tutoꝛ datꝰ. ff. de fideiuſſ. ꝛ iȯ diciꝛ. ꝙ nō pōt eſſe hoꝛtatoꝛ viduitatꝭ ꝗ ꝯiugia frequētat. xxvi. q. vi. vna tm̄. facit. ff. de adminiſt. tu. l. ꝗtiens. §. ꝗ. xlij. di. §. j. xliij. di §. neceſſe l. cū in eo. ff. de pactis. Et quō poteſt ꝗs alios coꝛrigere cū taciꝰ reſpōdeat ſibi eadē que coꝛrigit cōmiſiſſe. xxv. di. primū. Nā cū de alio iudicaret. in ſe ferret ſententiā. dicto. c. iudicet. ꝛ not. in. c. romana. de cenſibꝫ. ꝛ hic dicit Grego. vij. moꝛa. Nunqꝫ pure maculam in mēbꝛo ꝯſiderat oculus. quē puluis grauat. ꝛ ſupiectas ſoꝛdes tergere nō valēt manus ꝗ lutū tenēt. ꝛ. xix. eiuſdē. Qui vera citer ꝓximis miſcꝺiam facere ſtudēt. prius debēt iuſte viuēdo ſibiꝑis miſereri. Unde ſcribiꝛ Ecci. xxx. Miſerere anīe tue placēs deo. ꝛ ideo ꝑperā pater piꝰ nō eſt miſerādo ꝗ adhuc iniuſte viuēdo fit ſibimet impius. Unde diciꝛ Ecci. xiiij. Qui ſibi nequaꝫ eſt. cui alꝗ bonꝰ erit. Qui itaqꝫ primo indigenti exterioꝛē ſubſtantiā ꝓbet ſed vitā ſuam a nequicia nō cuſtodit. rem ſuaꝫ deo tribuit ꝛ ſe peccato. qȯ minꝰ eſt offerens auctoꝛi. et qȯ maiꝰ ſuans iniꝗtati. Et hinc eſt ꝙ coꝛrupta nō pōt eligi in abbatiſſaꝫ. xxv. q. j. iuuenculas. nec electa poteſt benedici. facit. j. q. iij. c. ij. ꝟ. nouimꝰ. et no. xxvi. q. j. ꝗ ꝟginibꝫ Nonem̄ poſſet coꝛrupta ꝟginitatē hoꝛtari. xxvj. di. c. penult. ꝛ not. in c. indēnitatibꝫ de elect. li. vi. Jtē Cyprianꝰ in. c. ſiꝗs inquit j. q. j. nec cuiqꝫ dn̄s ꝑ eius ꝑces ꝛ oꝛōnes ꝓſit qui deuꝫ ipē violauit. Quō em̄ ꝓficere ꝗ agunt ꝛ impetrare aliꝗd illicitis conatibꝫ a deo ꝑnt qui ꝯtra deū qȯ eis nō licet moliunꝛ. iuxta. c. multi. xl. di. vbi diciꝛ. Si bene docueris ꝛ male vixeris. tui ſolꝰ ꝯdēnatoꝛ eris. qꝛ bene dicendo ꝛ male viuēdo eū inſtruis quō te debet ꝯdemnare ꝛc. Ex ꝗbus plane et neceſſario inferꝛ ꝙ ꝗ bn̄ ꝑfuit

domui ſue. necnō toti oꝛdini ꝑ annos xviij neceſſario cōcludens eſt iuſtꝰ ꝛ vt ſctūs habendus. Et ꝑmaxime ſubiūcto eo qȯ dicit Augꝰ. in. c. quātūlibet. xvij. di. ibi. Difficile ſum expertꝰ meliores ꝗꝫ ꝗ in monaſterio ꝓfecerūt ꝛc. Nā vt patet ex chꝛonicꝭ cū duodecim annis in religiōe ſua ſtrēnue ꝓfeciſſet. in totiꝰ oꝛdinis generalē miniſtrū ꝯcoꝛditer ſuis ſuffragantibꝫ meritis vij. ſ. ſucceſſiue poſt ſanctū Franciſcū aſſumptꝰ eſt quē feliciter rexit annis circiter. xviij. tāqꝫ arboꝛ bona fructꝰ bonos faciens. vt a fructibus eoꝛū cognoſcanꝛ ꝛc.

a Ꝺ ſextū dico ꝯcludendo magnam patientiā beati buiꝰ ꝑ quā multum fructū attulit in dei eccl'ia. qꝛ verbū dei retinuit in coꝛde ꝑfecto. Qui em̄ verbū dei retinent in coꝛde bono ꝛ optimo. multū fructū afferūt in patiētiā. vt pꝫ ex oꝛe veritatis Luce. viij. c. cū eſſet etiā ſapiens libenter ſufferebat inſipientes. Suſtinebat nāqꝫ ſi ꝗs deuoꝛabat. ſi ꝗs accipiebat. ſi ꝗs extollebaꝛ. ſi ꝗs deniqꝫ in faciē euꝫ cedebat iuxta apl'um. ꝗ. ad Coꝛinth. xj. c. Pꝛobatio em̄ fidei patientiaꝫ operaꝛ. vt pꝫ Jaco. j. c. Cū etiā eſſet plenus charitate ꝗ patiēs eſt benigna ē. nō emulaꝛ. nō agit perperā. omnia ſuſtinet. nō querit que ſua ſunt. oīa ſuffert. nō inflatur. non eſt ambitioſa ꝛc. iuxta apl'm. j. ad Coꝛinth. xiij. ca. Jn oīm̄ibꝫ itaqꝫ exhibuit ſemetipm ſic dei miniſtrū. in multa patiētia. in tribulatiōibꝫ. in neceſſitatibꝰ. in vigilijs. in ieiunijs. i caſtitate ꝛc. ij. ad Coꝛinth. vj. et iuxta apl'm ad Roma. xij. Spiritu ſemꝑ feruēs. domino ſeruiēs. ſpe gaudens. in tribulatiōe patiens. oꝛōni inſtans ac neceſſitatibꝫ ſanctoꝝ cōicans ꝛc. ꝛ in patientia ſua poſſidens aīam ſuā Luce. xxj. nō dās locū ire. qm̄ ſcriptū eſt ſciebat. Mihi vindictā ꝛ ego retribuā. iuxta eūdē apoſtolū ad Roma xij. Tribulatio nāqꝫ patientiā operaꝛ. patiētia autē ꝓbationeꝫ. ꝓbatio vero ſpem ad Roma. v. c. Sciebat ipē ꝙ ꝗcunqꝫ ſcripta ſunt ad noſtraꝫ doctri. ꝛc. ad Roma. xv. ꝛ ꝙ patiētia eſt fructꝰ ſpūſſancti vt patet ꝑ apoſtolū ad Gal'. v. c. Ambulans in ea vocatione qua vocatꝰ erat cū oīm̄i patientia. ad Eph. iiij. creſcens in ſcientia dei cū omni patiētia ꝛ gaudio Coloſ. j. Induens ſicut electus dei patientiaꝫ ꝛc. Coloſ. iij. imitatoꝛ em̄ eius fuit qui fide ꝛ patiētia hereditauit ꝓmiſſiones ad Hebꝛeos. vj. c.

Jn virtute nanqꝫ ſcientiã miniſtrauit. ĩ ſcientia abſtinentiã. in abſtinentia patientiã. arguens. obſecrans ⁊ increpans in omni patientia ⁊ doctrina. et iuxta Petrũ apoſtolũ .j. Petri. j. ca. Noſcit vero doctrina viri per patientiã Prouerbiorũ. xix. Sciebat vtiqꝫ patiẽtiã neceſſariã eſſe ſm apl'm ad Hebreos. x. ca. Eſt nanqꝫ patientia virtꝰ per quã mala equo aĩo toleramus. i. ſine ꝑturbatione triſticie. ne aĩo iniquo bona deſeramus ꝑ que ad meliora perueniamus. ſm Auguſti. in libro de patiẽtia. Conſeruat ꝗ bonũ rõnis cõtra impetũ paſſionis. triſticie ſeculi que mortẽ multorũ operat ⁊ non eſt vtilitas in illa. ij. ad Corinth. vij. ⁊ Ecci. xxx. De ꝗ latiꝰ per ſctm̃ Tho. ſcda ſcde. q. cxxxvi. ꝑ totũ. ⁊ deficit a virtutibꝫ theologicis. et cardinalibꝫ que retrahũt a maiorꝰ impedimẽtis. vt ibidem ꝑ eũ arti. ij. ⁊ cauſatur a charitate nec põt haberi ſine auxilio gratie. Eſt etiã pars fortitudinis ſicut potentialis ⁊ ſecũdaria ꝓncipalis. Et põt conuenire cũ longanimitate. duplici rõne. Et ſm Tulliũ eſt honeſtatꝫ ac vtilitatis cauſa voluntaria ac diffinitiua ꝑpeſſio rerũ arduarũ ac difficiliũ. Experiẽtia etiã reſultat ex patientia ſup carminibꝫ que ob inuidiã cõtra ipm̃ in cõcilio Lugdũ. diuulgata fuerunt. de qꝫibꝫ in chronicis. Nulla nãqꝫ afflictio. nulla amaritudo illũ a pio mentis ꝓpoſito coercuit recedere. iuxta. c. ſuggeſtuꝫ vij. q. j. ſed beatꝰ ꝑſeuerauit vſqꝫ in finẽ. que ꝑſeuerãtia nõ eſt niſi de virtute patiẽtie. vt ibi dicit. qꝛ ſm apl'm. ij. ad Thim. iij. c. Omnes qui volũt in chriſto pie viuere ꝑſecutionem patiunt. Et Apocal'. xiiij. Hec patientia ſanctorꝫ eſt qui cuſtodiũt mãdata dei et fidem ieſu chriſti. Et ꝯtra morẽ eſſet eccleſiaſticuꝫ. ſi nõ patientiſſime tolerat (quod a nobis abſit) etiã iniuſta correptio. c. diſt. ꝯtra morẽ. ⁊ dicit Prouerb. xiiij. Qui patiens eſt multa gubernat prudẽtia. qui autẽ impatiens eſt exaltat ſtulticiã ſuaꝫ. ⁊ Augꝰ. in lib. de queſtionibꝫ euãgeliq. oſtendit dñs filios ſapiẽtie intelligere. nõ in abſtinendo nec in manducãdo eſſe iuſticiã ſꝫ in equanimitate tolerandi inopiã. vnde dicit apoſtolus. Scio abũdare ⁊ penuriã pati ⁊c. Maxima aũt huiꝰ patris patiẽtia eluceſcit ex ꝑſecutione. N. qui libellũ ꝑniciosũ ꝯtra fratres mendicãtes cõpoſuerat nõ erubeſcentis aſſerere eos in viã ſalutꝫ nõ ãbulare ⁊c.

a O ſeptimũ rñdeo ꝯcludenduꝫ ꝙ illud quod dicit Leo papa i. c. miramur. lxi. di. videlicet ꝙ ad honorem mundi ſine ſuffragio tꝑis et ſine merito laboris indignũ eſt ꝑueniri. ⁊ notari ambitꝰ ſolent quẽ ꝓbitatis documẽta nõ adiuuãt. ꝗꝫ diligens ⁊ ꝗꝫ prudẽs habenda eſt diſpenſatio diuinorũ munerũ ⁊ celeſtiũ dignitatũ. ita vt niſi prior vita teſtimoniũ ꝑhibeat ꝓ laboribꝫ multis. ꝓ moribꝫ caſtis. ꝓ actibꝫ ſtrẽnuis celſioris loci premiũ nullũ debeatur. Et ſi diſcernere inter ſanctũ ⁊ non ſanctum ſit donũ ſpũſſcti ſm Paulũ. j. ad Corinth. xij. c. dicentẽ. Aliꝗ diſcretio ſpirituuꝫ. ⁊ cetera. ſufficit tamẽ ꝑ aliqua indicia papã exiſtimare ſanctitatẽ vite illius ꝗ eſt ꝓ ſancto venerãdus vel illius quẽ in ſanctuꝫ intendit canonizare. Et ſic dico intelligẽdaꝫ auctoritatẽ Leonis pape. de ꝗ ſup. ꝓmo cũ per illã veritas fidei nõ ꝑuerterent ſed magis ꝯfirmarent ampliarent et illuſtrarent ⁊c. Secundo cũ ꝑ eum mandatũ eccl'ie nõ cõtemneret ſed magis obſeruaret. Tercio cũ per eum nouꝰ ritus viuẽdi nõ introduceretur ſed introductus ſanctiſſime cõſeruaretur. Quarto ꝙ per euꝫ charitas ꝓximi nõ ſperneretur ſed indies augeret. Quinto ꝙ peccatũ accuſatiõe dignũ ex toto conatu vitaretur vt eius exemplo ceteri poſſẽt ꝓficere. Sexto ꝙ ꝑ eũ dei verbũ delectabiliter audiret ⁊ doceret. Septimo ꝙ per eũ de operibꝫ bonis gloria nõ quereret. ſed omĩa ad dei laudẽ referrent. Ex quo ꝗ ſanctitas eiꝰ vite vtilis fuit ad aliorũ informationẽ tam in vita etiã ꝗꝫ poſt mortẽ. ita vt fideles eccleſie eiꝰ ſanctitatꝫ patrocinio dona multa ꝑceperint. ſatiſfactũ fore dicendũ eſt auctoritati Leonis de q̃ ſ. A fructibꝫ nãqꝫ ſanctorũ hoĩm docuit dñs cognoſcendã ſanctitatem venientiũ ad nos in veſtimẽtis ouiuꝫ. cũ ſcꝫ abſtineãt a malo ⁊ faciũt quod bonũ eſt. qui fructꝰ ſupra ſunt enumerati. a ꝗbus ſunt cognoſcẽdi. ⁊ quibꝫ diligent examinãtis papa poteſt aliquẽ canonizare. ſiue fructus hi ꝓbent facti in occulto ſiue in manifeſto. Jn occulto quidẽ vt mũdi gloriaꝫ nõ quererẽt. Jn manifeſto vero vt creator in creatura laudaret. iuxta Augꝰ. ſup illo verbo Ps. Laudate dñm in ſanctꝫ eius. dicentem ꝙ ideo deꝰ laudat in ſanctꝫ. qꝛ qꝺ ſunt nõ habẽt merito eorũ ⁊ bonitate. ſꝫ dei miſericordia ⁊ pietate. Et ſic exponit et intel-

ligit auctoritatē Leonis pape. Aug⁹. d' an‑cona in li. de eccle prāt. q. xv. arti. ij. Sanctus vero Tho. ſup Pſ. xiij. dicit ꝙ ſanctitas ↄſiſtit in trib⁹. ſcʒ carnis maceratiōe. ſpiritus deuotiōe. ⁊ affectus pietate. Item ij. ij. q. lxxxj. dicit ꝙ ſctitas importat duo neceſſaria ad applicationeʒ mentis in deū. ſcʒ mundiciā ⁊ firmitatē. Item ſup Job dicit ꝙ ſanct⁹ quilibet habʒ aliquā ꝑeminentiaʒ ſm ſpecialē vſum alicui⁹ virtutis. Et alibi dicit ꝙ ſanctitas eſt ab omi immūdicia libera ⁊ ꝑfecta ⁊ imaculata mundicia. ⁊ ꝓprie dicit̄ ꝑ reſpectū ad deum. ſcʒ cū homo fuat iuſta quo ad deū. ad Roma. xij. etiam alibi dicit ꝙ triplex grad⁹ mundicie req̄ritur ad ſanctitatē. ſcʒ libertas ab immūdicia. perfectio ⁊ imaculatio ⁊c. Sic etiā Chryſoſ. ait tria ſunt que ſanctū faciūt. ſcʒ cordis mundicia. ſpūſſancti ꝑſentia bonoꝝ opeꝝ affluentia. vel ſeptē beatitudines. ſ. ꝑſecutio ꝓpter iuſticiā. paupertas ſpirit⁹. mititudo. eſurire ⁊ ſitire. luct⁹. miſericordia. cordis mūdicia. ⁊ reliqua.

a D octauū dico ↄcludendū ſm Innocē. ⁊ Jo. an. ⁊ alios in. c. j. de rel'. ⁊ vene. ſanc. ꝙ ſatis eſt ꝙ in eo q̄ canonizat̄ ↄcurrāt ea de quib⁹ habet̄ ⁊ traditur. Eccli. xliiij. c. vbi dicit̄. Laudem⁹ viros glorioſos ⁊ parētes noſtros in generatōe ſua. Multā gloriā fecit dn̄s ſua magnificētia a ſeculo. Dn̄antes in potentatib⁹ ſuis homines magni virtute ⁊ prudentia ſua ꝑditi ⁊c. Nā ꝑ hoc ꝙ dicit laudem⁹ viros glorioſos oñdit ꝙ canōizati erant. ⁊ ꝙ de canonizatis loquat̄. q꞉ aliter nō mandaret̄ eccleſie ꝙ eos laudet. Per h̄ autē ꝙ dicit. parētes noſtros. oñdit ꝙ nullus eſt canonizād⁹ niſi fideʒ habeat. Soli em̄ parētes eius qui erant iudei ⁊ penes q̄s ſolos erat fides canonizandi erāt. ⁊ ꝑ h̄ hodie eſt text⁹. in cle. j. de iudeis. Fides etiā ꝑ ceteris ꝟtutib⁹ i mi raculis operat̄. vt pater Matth. xvij. Si habueritis fidē ſicut granū ſinapis. ⁊ dicetis huic monti. transi hinc. ⁊ trāſibit. Per h̄ vero ꝙ ſequit̄. Multā gl'iam fecit dn̄s. ſupple cū eis. apparet ꝙ nō ſufficit ꝙ in vno fuerit glorioſus vel ſemel tm̄ ſed req̄rit̄ ꝙ in multis ⁊ multotiēs. imo ꝙ ↄtinue vita eius fuerit gl'ioſa. Per h̄ demū ꝙ ſubdit. ſua magnificentia. i. ſua magna potentia ſiue ſuis magnis factis. oſtēdit ꝙ excellētia vite ⁊ miracula facta talia eſſe debēt que excedāt vires ⁊ potentias naturales vnde ſequit̄ a ſeculo dominātes ⁊c. quaſi dicat a ſeculo ↄuerſionis ſue potent̄ et in mult̄ ↄtinuarūt bonaʒ vitā et fidem quā habebant operib⁹ cōprobarūt. Fides em̄ nō ſufficeret ſine operib⁹ que tunc eſt mortua ſm Jaco. c. ij. Nec ſm omes ſufficiunt miracula ſine vite excellentia. licet ſanct⁹ Thomas dicat ſcda ſcde. q. clxxvij. art. ij. ꝙ ideo in eccl'ia aliqui canonizantur ꝑ teſtimonia miraculorū. q꞉ de⁹ nō poteſt eſſe teſtis falſitatis. Vitā tamen ſine miraculis credit ſufficere Innocē. quo ad veritatē tamē eccleſia nō debet tales canonizare. quia in ſecreto potuerūt laxioreʒ vitam ducere ⁊c. cum determinatiōe tamē de qua in ſuperioribus et i iferioribus. Dico tamen etiam ꝙ licet non poſſet aperte probari ꝙ ille de cuius canonizatione agitur. fuiſſet re vera baptizatus. aut conſecutus chriſmatis et confirmationis ſacramentū. Tamen ex quo de parentib⁹ chriſtianis natus eſt. et in loco chriſtianorum ⁊ inter eos ſemper cōuerſatus. attento voto religiōis emiſſo per matrē eius. violenta reſultat ꝑſumptio ꝙ baptizatus et chriſmatus ſit. q̄ preſumptio ꝓ certitudine eſt habēda. donec euidentiſſimis argumentis cōtrarium oſtenderet̄. per. c. veniens in fi. de ꝑſbytero nō baptiza. ⁊ de cōſecra. diſt. iiij. paruulos. Et idem intelligendū de ordinib⁹ ſm Hoſtien. in ſumma de ꝑſby. nō baptiza. §. ſ. ꝟ. ſed ſi quis. Quinimo dico ꝙ in ꝓmoto in epm̄ ⁊ cardinalē per papaʒ. ⁊ cardinales ex certa ſcientia eſſet inſtar ſacrilegij. dubitare an is fuerit dign⁹ aut habilis. ⁊ ſic conſecutus ſacramēta et ordines eccl'iaſticos. ꝑ l. ij. C. de crimie ſacrilegij. ⁊ l. q̄dā. ff. de re iudi. ⁊ l. j. C. de domeſtic̄ ⁊ ꝓtectorib⁹ li. xij. ⁊ l. ſacri affat⁹. C. de diuerſis reſcript̄. ⁊ l. imperial'. C. de nuptijs ⁊ ꝑcib⁹ imꝑatori offerendis. l. vniuerſis. cū ſilib⁹. facit qḋ no. Jo. an. in regula infamib⁹. de reg. iu. li. vi. ⁊ Anto. de bu. in. c. lator. q̄ fi. ſint legit. ⁊ zenze. ſuper extrauagāti execrabil'. in. ꝟ. cardinales. Itē nō noceret illi ēt ſi ex ifidelib⁹ nat⁹ fuiſſet aut ipe alias fuiſſet a n̄ ſuſceptuʒ baptiſmū infidel'. ꝑ. c. eā te. de reſcpt̄. ⁊ ibi nota. ⁊ lxi. di. c. neophit⁹. ⁊ xlviij. di. quoniā in ꝑncipio. et ibi nota. Poſtq̄ȝ ſcilicet aliquādiu a lautioribus epulis et ſpectaculis vel ↄiugibus abſtinuerunt. c. neophiti. de conſecra. diſt. v. ⁊c.

a O nonũ dico concludendũ illũ poſſe canonizari ſm omnes theologos et canoniſtas q̄ in ſingulis virtutib⁹ excellit ſeu excellentiã habet ⁊c̃ quod dicit Collectari⁹ intelligendũ iuxta ſtatus illi⁹ poſſibilitatẽ. vt p3 de religioſo clauſtrali. put in caſu nr̃o. Non em̃ poteſt religioſus clauſtralis in elemoſynis ⁊ alijs actib⁹ charitatis ſeu miſcdie ſe libere ⁊ vniuerſaliter exercere. Et ſic quãtũ ad actus huiuſmodi nõ poteſt pbari excellẽtiã habuiſſe. Et idez de heremitis. q̄ nullã moleſtiã malorũ hominũ paſſi ſunt. ⁊ ſic pbari nõ pñt i pſecutionib⁹ patientiã, pter deũ habuiſſe. ſicq3 in actib⁹ patientie pbati nõ fuerunt nec ĩ actibus iuſticie. cũ nec materiã ad hoc ſuppoſitam habuerũt. ⁊ tamẽ monachi ſcti dicunt. ij.q.vij. ſancta ruſticitas. et idẽ in moniali ſctã. xx.q.j. vidua. ⁊.c. ſanctimonialis. et habet de regularib⁹.c. Johãnes. Et q̄ dicit Innocen̄. q̄ requirit q̄ canonizand⁹ fuerit gl'ioſus. nõ in vno ſed in pluribus. non ſemel ſed pluries. deb3 intelligi ſic. vt patz de penitẽ. diſt.ij. §. querendũ. vbi ſatis pbatur ſupra dicta diſtinctio cũ dicit. q̄ ſanct⁹ manet ſemp vt poſſit hr̃e virtutes. ⁊ q̄ ſanctus videret etiã dici poſſe terrenarũ rerũ deſertor. ⁊ deo tota mente et cordis deſiderio adherens. vt pbat de peni. diſt.ij. §. hec que de charitate. in fi. Nec eſt dicendũ ſm eundẽ Collectariũ in.c.j. de rel'. ⁊ vene. ſan. neceſſariũ eſſe q̄ non peccauerit ad hoc vt dicatur ſanctus. vt pbatur de peni. diſt.j. ⁊ venit. ⁊ in dicto. §. querendũ. de peni. diſt.j. ⁊ ſanctũ Tho. ſcd̃a ſcd̃e. de cõtemptu iuſticie.c. ad quartũ. Nã diligentib⁹ deũ omnia cooperant in bonũ his qui ſm ppoſitũ vocati ſunt ſancti. de peni. di.ij.c. ſed talis. Iuſtus em̃ nõ cadit vt patet in Pſ. vt iuſti vocabulum amittat. de peni. diſt.iij. §. hac autoritate. ⁊.c. ſequẽti. Sepnes. ⁊.c. Illud vero ⁊c̃. Fortius em̃ poſtea reſurgunt. l. diſt. conſiderandũ. ⁊.c. ſe. virtute. ſ. ſacramẽti penitentie que eſt ſcd̃a tabula poſt naufragium ⁊ bñficio orõnis dñice. ibi. dimitte nobis debita noſtra ⁊c̃. de qua Math.vj. et Luce.xj. ⁊ Marci.vj. Nec obſtat.v. ⁊.vij. reſponſoriũ officij confeſſorũ minorũ. ibi. Ecce homo ſine querela. ver⁹ dei cultor. abſtinens ſe ab omi opere malo. ⁊ pmanens in innocentia ſua. q2 poteſt intelligi de ĩnocẽtia reparata. vel quo ad mortale non quo ad veniale. ſicut nec quo ad originale. a quo nemo liber reperit ſalua beata virgine. etiã infans cui⁹ vnius diei eſt vita ſuper terraz vt ait Leo ſanct⁹ in ſmone natiuitatis domini. ⁊ pma Joh.j. ſi dicim⁹ quia peccatuz non habem⁹ ⁊c̃. veritas in nobis non eſt. ⁊ Prouerbiorũ. xxiij. ſepties em̃ cadet iuſt⁹ ⁊ reſurget. impi⁹ autẽ corruet in malũ. de q̄ etiã p hellemere. in dicto.c.j. Poteſt etiã ſedes romana facili⁹ in examine huiuſmodi ptranſire ⁊ merita beati hui⁹ ad canonizationẽ ſufficientia reputare ex ea noticia etiam aliquali quã p prius etiã dũ in minoribus ageret ſp habuit. vt pbat in clemẽ. Romani pncipes. de iureiur. Hec noticia nãq3 etiaz non plena excludit neceſſitatẽ tanti examinis. vt nota. xxiij. diſt. quãdo epus ⁊.xlvij. diſt. de petro. facit de appel.c. ꝯſtitutus ⁊ q̄d nota. in dicta clemẽ. Romani. ſup ꝟ. aliqualẽ. Nã qui not⁹ eſt non examinat. xxiij. diſt. valde. xxxv q.ix. veniam. Unde ⁊ notus ſine pbatione recipit.c. ad aplica. de regula. ⁊. xxiij. diſt. qui epus. Multũ etiã facit teſtimonium populi ⁊c̃. vt p3 in dicto.c. qñ epus. ad fi. facit ad pmiſſa q̄d notat Joan. in.c. ſcriptũ. de elec. ⁊ pcipue q2 nunq̄ legitur fuiſſe auditũ de hoc beato patre aliquod crimen aut criminis ſuſpicio aut cõtra eum vnq̄ vlla etiã minima laborauerit infamia ⁊c̃.

a O decimũ dico ꝯcludendum famã celebrẽ canonizãdi multũ ⁊ vehemẽtiſſime adminiculari. q2 ſm Hiero. in.c. ſi q̄s hoiem. xj.q.iij. Qui ſctũs eſt ñ ſm famã ⁊ opa q̄ oñdit ſi q̄s eũ ſctm̃ eſſe crediderit ⁊ eũ dei iũxerit ſocietati chriſtuz violat cui⁹ mẽbra ſum⁹. Valet nãq3 homĩ bona fama quãtũ ad tria. Primo q2 ex bona fama reddit q̄s idone⁹ ad exeq̄nda opa virtuoſa. Hinc dr̃ Eccl. xlj.c. Curã hẽas d̄ bona fama ⁊ bono noĩe. h̄ em̃ mag3 pmanebit tibi q̄3 mille theſauri magni ⁊ pcioſi. Itẽ q2 pter ꝯſuatiõem bone fame hõ abſtinet a pctis. cui⁹ ſignũ eſt. q2 qñ hõ videt ſe famaz pdidiſſe poſtmodũ fac frontẽ meretricis ⁊ reputat peccare p nihilo. iuxta illud Hier. iij. Frons mlier3 meretric3 facta ẽ tibi. noluiſti erubeſcere. Et ſup Mat. Corripied⁹ ẽ fr̃ ſeorſũ. eo q̄ ſi ſel' pudorẽ l' verecũdiã amiſerit ſp remãeat ĩ pctõ. Tercio ne ⁊ ipſe ⁊ alij d̄ ordie ſuo ꝯtẽnerent ſ3 venerarẽt. ppt ea q̄ dic aug. ĩ epl'a ad plebẽ iponẽſe3 ſup illõ pſ

Super me inſultant qui ſedebāt in porta.
Et dicendū q̄ in fama alicuius nō ſolū eſt
credendū ꝑplo vel turbe. verūetiā requirē/
dum eſt teſtimoniū maiorū q̄ ſunt ſenioris
cōſilij ꝛ verioris iudicij. q̄d cōcurrit in caſu
noſtro. ꝑut dicit glo. ſup Exodū. xxiij. Iterū
et bona fama nō acquirit fauor vel amici/
cia mundi in malū ꝑrimi ſed in bonū et in
deuotionē eorū. qꝛ dilectus a deo. ab homi
nibus etiā diligit. et ſi nō ꝑ operis imitatōnē
ſaltē ꝑpter diuine grē manifeſtatōnē. Un/
de dicit in epla. ij. Petri. ij. ca. Qui aſpectu
atq̄ auditu ſanctus erat. habitās tamē apud
eos q̄ de die in diem aīam iuſtā iniq̄s ope/
ribus cruciabāt. Item ꝑ ſctōs bona extrinſe
ca ꝛ intrinſeca pcreāda ſunt. Nā iuxta apo/
ſtolū. Prouidenda ſunt bona. non ſolū co
rā deo ſed etiā corā omnibus hominibus. Et ita
ꝯcludit Augꝰ. de Ancona in li. de eccle. po/
teſtate. q. xv. ar. iij. ꝛ in caſu noſtro magis at/
tendenda. qꝛ etiā poſt mortē ad hec vſq̄ tē
pora ſemꝑ ꝑſeuerauit. vnde a ſpū ſctō dici
debet ꝑceſſiſſe. nā que nō ſunt ab eo nō du
rant. vt ꝑbatur Actuū. v. c. ad fi. ꝛ maxime
qꝛ ſingularis fuit ꝛ eſt ī eo. et nō in alijs do/
ctoribus eiuſdē vel alteriꝰ ordinis. et ideo nō
poteſt dici vana ſed dei ꝑut. in. l. decurio/
num. C. de penis. maxime quādo fundat ī
iuris ꝑſumptione et ꝑbatiſſimis argumē/
tis. l. merito. ff. pro ſocio. et. c. dudū de pre/
ſump. et. c. penulti. eo. ti. Et ſi fama opinio et
extimatio ꝑ eodē ſumunt. vt nota. in. l. j. C.
de infamibus. Et ē fama quedā clara cū lau/
de noticia ſm Egidiū de Roma de regimi
ne principum. c. ix. et ideo teſtes de bona fa
ma ꝑualent illis de infamia. vt nota. in c. li/
cet in beato Petro. de accuſa. Cōcludo
etiā nō ſolū celebrem famā vehemētiſſime
adminiculari. ſed fore etiā neceſſariam in
eo q̄ canonizādus eſt. quoniā oportet ꝑſen
ti teſtificatione ꝑdicari et bone fame ꝑco/
nijs nō taceri. xij. q. ij ſicut tuor. vt videtes bo
na oꝑa glorificēt patrem qui in celis eſt.

His ſubijcio ꝯueniens teſtimoniū glo/
rioſe mortis eius. Nā vt patet Ps. cxv. Pre/
cioſa in ꝯſpectu dñi mors ſanctorū. ꝛ Apo/
cal. xiiij. Beati mortui q̄ in dño moriūtur.
Impoſſibile nanq̄ eſt bene viuere et male
mori. ꝛ ſm Augꝰ li. j. de ciui. dei. Mors ma
la putāda nō eſt quā bona vita ꝑceſſit. Et ī
Proſpero. ꝛ in libro Sapiē dicit. Iuſtus
ſi morte ꝑoccupatus fuerit. in refrigerio e/
rit. Ideo dicit in. c. illa in fi. v. q. ſ. q̄ mors ſi
eſt mala nec in ſorte malorū. peccatorū autē
mors peſſima. Ps. xxxiij. Obijt autē iſte
beatꝰ pater. anno etatis eius circiter. liij. vi/
gente cōcilio ſctō Lugdunen. tpe Grego/
rij. x. in Lugdun. ibidemq̄ ſepultꝰ eſt glorī
oſe in eccl'ia fratrū minorū anno die et men
ſe de quibus ſupra arti. quarto ꝛ locis. Qd̄ q̄
dem conciliū (vt referūt Franciſcꝰ vercel/
len. et Jo. an. in. c. nemo deinceps. de elect.
li. vi. in nouel. ſuper ſcōa gloſa) viguit āno
domini. M. cclxxiiij. et durauit a ꝑncipio
maij vſq̄ ad auguſtū. Prius etiā ibidē tpe
Inno. iiij. viguit conciliū anno dñi. M. cc
xlv. vt patet in ſpeculo hyſtoriarū li. v. ri. in
princi. Racio vero quare cōmemoratio ſan
ctorū fit in die mortis potiꝰ q̄ in natiuita/
te. eſt quia cū morit aſcendit ad gloriā nor.
in. l. cum quidā. ff. de auctoritate tu. Et eſt
mors ꝑcioſa ſanctorū. iuxta Auguſti. in li.
de ciuitate dei dicētē. Quid eſt ꝑcioſius q̄
mors. ꝑpter quā debita dimittunt ꝛ merita
cumulant. Et ſup Johem. Precioſus ē ſan
guis chriſti ſine peccato. fecit tñ ipe etiā ſuo
orū ſanguinē precioſum. ꝑ quibus dedit ſan
guinem in preciū. Nā ſi ſuorū ſanguinē nō
facerz ꝑcioſum. nō diceret. precioſa in ꝯſpe
ctu domini ꝛc. Nā ſancti omnes martyres
dici poſſunt etiā ſine ſanguine. ꝑpter parci/
tatem in vbertate. quā habuit dauid. ꝛ lar/
gitatez in paupertate. quā exhibuit Tobias
et vidua. ꝛ caſtitatē in iuuentute. q̄ viſus eſt
Joſeph in egypto ſm Bern. Sumit nāq̄
ſanguis large ꝑ quacūq̄ paſſione. Un̄ di/
cit Grego Sine ferro martyres eſſe poſſu
mus ſi patientiā in aīo veraciter cuſtodi/
mus. Item q̄ dolorē exhibet in aliena ne/
ceſſitate crucē portat in mente. Item. ferre
contumelias. odientē diligere. martyrium
eſt in occulta cogitatione. Que oīa de be
ato noſtro Bonauētura cōſtanter affirmā/
da ſunt. vt ex premiſſis ꝛ infra dicēdis patz
euidentiſſime. Ad ſimilitudinē eius quod
canit eccleſia de ſancto Martino. quā et ſi
gladius ꝑſecutoris nō abſtulit. martyrū ta
men palmā non amiſit ꝛc.

Secunda pars.

Quantū autem
attinet ad queſitū ſecūde par
tis ꝑncipalis dico fore cōcla

dendum ꝙ licet largo modo miraculū dici poſſit omne quid magnum ⁊ nouum qđ raro fit. ſicut dicit in autētico. de ꝯſulib. §. ⁊ poſt illud coll. iiij. ⁊ c. j. de ſacra vnctione. §. ſ vnguēto. Et alit̄ ſumit in cle. j. §. j. ſup ſ. de penis. ⁊ ff. de edilicio. l. antepenul. ⁊ ď ſuis ⁊ legit. l. j. §. j. xij. q. vj. c. miror. de peni. di. j. miror. ⁊ no. aut. vt oēs obediāt iudi. prouincie. §. nec nos. ſup verbo ꝑſtet ⁊ in. c. miramur de ſeruis nō ordināđis. Itez ꝙ qn̄qȝ miraculū ſumit eq̄uoce ꝓ qlibet ꝓdigio ⁊ portento ⁊ ſigno nouo aut monſtruoſo ⁊ inſolito ⁊c̄. Qn̄qȝ ꝓo ſumit ꝓprie ꝓ eo ſigno in quo ꝯcurrūt ea de quib infra dicā. Dicitur nāqȝ ꝓprie ꝓdigiū quod celit contingit. Portentū qđ a terra. Monſtrū vero pn̄s. Oſtentū futurū. Et dicit portentū a porro ⁊ tentū. q̄ſi in futurū tentū. vn̄ portentū. idē miraculis in terra factis. alias etiā dicit diuinatio. vn̄ dant ꝟſus. Prodigiū celū. portentū dat tibi terra. Eſt monſtrū pn̄s. portentū ſepe futurū. l. portentū ff. de verbo. ſigni. l. nō ſunt liberi ff. de ſta. homi. Eſt etiā aliq̄d ſignificare de futuris. q̄ſi portendere. Vn̄ portēta dicunt que ſignificato ſuo dicunt aliq̄d futurū. portentū eſt etiaz quod ex formis diuerſis ꝓponit ſm Papi. ⁊ Archi. in. c. nec mirū. xxvj. q. v. ⁊ ſm ſan. Tho. ij. ij. q. clxxviij. art. j. q̄ dicit ꝙ hec ſigna dicuntur qn̄qȝ ꝟtutes. attento ꝙ fiūt excedendo facultatē nature. ⁊ inq̄ntū manifeſtāt aliq̄d ſupnaturale dicunt ſignū. ⁊ ꝓpter excellentiā dicunt portenta vel ꝓdigia q̄ſi ꝓcul aliud oſtendentia ⁊c̄. ⁊ dicit Aug. in ſermone ānūciatiōis Marie. vj. lec. ꝙ mirabilia ſūt que oib hoib ſunt impoſſibilia. ıō mirabilis part eſt mulieris poſt q̄nq̄geſimū annū. l. ſi maior. C. de legit. here. ⁊ mirabilit̄ loquebant quidā linguis abſciſis radicib. l. j. C. de offi. pf. pret africe. Licet fctūs Tho. i li. de fide. c. tot ordo. in fi. videat dicere ꝙ miracula nō ſunt ꝯtra naturā de q̄ ꝑ albe. in. l. qđ certatū. C. de poſthu heredib. inſtit. ⁊ ꝑ Archi. j. q. j. teneam. ⁊. xxvj. q. v. nec mirū. ⁊ lxj. di. §. his autoritatib. ⁊ ꝑ Gofre. et Hoſtien. in ſum. de rel. ⁊ vene. ſan. Aliter mı̄ ſumit in autētico de ꝯſulib. §. ij. videlicet qđ raro fit. ⁊ in. c. j. de ſacra vnc. §. ſ vnguēto. ⁊ Can̄. v. c. ⁊ xij. q. vj. c. j. c. miror. de peni. di. j. ⁊ in cle. j. §. ſup ſ. de pen. s Quātū vero ad ꝓpoſitū attinet illud dr̄ miraculū ſiue ſignū ⁊c̄. in q̄ ꝯcurrunt q̄ttuor. Primo ꝙ ex deo. nō ex arte ꝯtingat. nec ex diabolo. nā miracula fiūt qn̄qȝ ꝑ malos. j. q. j. teneam. ⁊. c. ꝓphetauit. ij. q. vij. §. Itē Balaā. Eſt nāqȝ neceſſe martyres a deo impetraſſe q̄ mandār. l. di. ſiq̄s ꝓpoſtera. Scđo ꝙ ſit ꝯtra naturā ſic de virga moyſi mutata in colubrū. et de aſina loquēte ad balaā. c. cū ex iniūcto. ď heret. Tercio ꝙ nō ex vi ꝟboꝝ ſed hoīs merito id ꝯtingat. Nā panis ⁊ vinū ꝓtāte et ꝟtute ꝟboꝝ trāſſubſtātiat in corp ⁊ ſanguinē. vt in. c. cū marthe. § q̄ſiuiſti. de cele. miſſ. et de ꝯſe. di. ij. c. qz corp. ⁊ c. qz in q̄buſdā. Dicit aūt Aug. in ſer. de annūciatiōe ꝙ miracula ſunt q̄ oib hoib ſunt impoſſibilia. Et dicit Leo ꝙ mirabil̄ eſt part mulieris poſt q̄nquageſimū annū. l. ſi maior. C. ď legit. heredib. ⁊ ꝙ mirabilit̄ loq̄bant nobis. coruz linguis abſciſis radicit. C. de offi. ꝑfe. ꝑto. africe. l. j. Quartū ꝙ ſit ad corroborationez fidei. Verba eñi miniſterio hoīs trāſit i vitiū. qđ nil facit ad corroboratıonē fidei Et iđ ad canonizationē niſi hec q̄ttuor ꝯcurrerent nō ꝓdeſſent miracula ſm Hoſti. i ſumma de rel. ⁊ ve. ſan. circa fi. ⁊ Gof. in ſum. co. ti. ⁊ Lau. quē refert Arch. in d. c. teneam. ⁊ nota in dicto. c. venerabili. de teſtib. ⁊ glo. ⁊ alios in. c. j. de rel. ⁊ ve. ſan. li. vi. ⁊. xxvi. q. v. nec mirū. Intellige enā dūmodo fiat cū charitate ꝑfecta. cū ſepe fieri poſſint ex arte ⁊ ſcientia ſingulari ⁊ fide nimia etiaz ex dono dei. vt in regibus Francie. ⁊ in Saul ⁊ Balaam ſine merito vite. ⁊ tales fuīt poti puniendi qn̄qȝ. quia ſanctis vſi ſunt non ſancte. dicto. c. ꝓphetauit. ⁊ c. dictū. j. q. ij. c. ſolet de conſecra. diſt. iiij. vbi dicit Aug. ꝙ tanta poteſt eſſe miraculoſe fides ſine charitate vt q̄s trāſferat montes. qđ dicit Abbas notandū in dicto. c. venerabili. cōtra quaſdam vetulas que ſine merito vite videntur facere miracula ⁊ ꝓdicere futura. Poſſunt enim habere ſpiritum ꝓphetie ex dono dei ſine merito vite. vt in dictis iurib. Et nōnulle faciunt ex deceptione diaboli. argu. xxvi. q. v. epiſcopi. vij. q. iiij. c. ſciendum. Et refert magiſter hiſtorie ſcholaſtice ſup euāgel. in hiſtoria quadam. multos facere ea q̄ videntur miracula cum fictiōe quadā diabolica. et cum quibuſdam incantationib et characteribus poſitis in ſubaſcellis fingunt ſe infirmos curare. ⁊ ſuſcitare mortuos. ⁊ eos facere comedere. Et legit de q̄dā phitoniſſa que ſuſcitauit Samuelē ad pre

ces Saulis regis. ficte tñ vt refert Bal. in
dicto. c. venerabili de teſt. pbauit Act. xvi
Nec obſtat illd Joh. ix. q peccãtores de⁹ ñ ex
audit. qꝛ ſꝫ Aug. ꝗ. exaudiuit. l ex ſua mĩa
vel pter ſalutẽ ei⁹ qui orat. vt patet Luce
xviij. vel pter ſalutẽ alioꝝ ꝛ gloriaꝫ dei ſm
Tho. ij. ij. q. cxxviij. ar. ij. ⁊c. Uerũ qm̃ fun/
damentalis rõ pter quaꝫ doctores volue/
rant eſſe neceſſaria miracula in canonizati
one ſancti eſt. qꝛ ignoram⁹ ſine miracul. an
ficte vitã duxerit. ꝛ in ſecreto latioreꝫ. et an
ſic fuerit dign⁹ ex quo hec rõ etiã cũ mira/
culis põt militare ſi fiãt ex ſcientia ſingula/
ri etiã dono dei ꝛ fide plima ſine pfecta cha
ritate vt eſt pdictũ. ꝛ pbat apl's. i. Cor. xiij
et pbat etiã Matth. xiij. ꝛ. xvi. Et ex vebe/
menti imaginatiõe q faciat caſum. vt pꝫ p
Aug⁹. in lib. de trini. referentẽ q quidaꝫ in
tantũ recogitabat alicui⁹ mulieris imagi/
nem. q ei carnaliter cõmiſceri videbat. Aut
ex ꝟtute vehemẽtis orõnis ſm Jo. an. i cle
men. ſi dñm. de rel. et vene. ſancto. in fi. glo.
magne. ꝛ Actu. ix. c. Videt nõ male dici poſ
ſe q vbi vita canonizandi fuit adeo excel/
lens rõne altiſſime religiõis ꝛ doctrie etiã.
put in caſu nr̃o q tollat contraria ſuſpicio
etiã ſine miracul. ꝛ pmarie in tpe q plantu/
la eccl'ie erat iã firmata ꝛ nõ indigebat ſuf/
fragio aque aut miraculoꝝ. de qbꝫ Marci
vlti. ꝛ ad Heb. ij. teſte Hierony. ſup Iſa. li.
xviij. Nõ em̃ potuiſſet oĩs gẽtes in tã bre
ui tpe credere niſi ſignorũ miraculis fides
eoꝝ quodã modo fuiſſet extorta. Clamãti
bus em̃ apl'is ꝛ aplicis viris dñs ſignoruꝫ
magnitudine reſpõdebat vt refert Jo. an.
in. c. cũ ex iniuncto. de heret. Et pſertim cũ
tpe eius nõ vigerent hereſes graues extin
guende etiã p miracula. put vigebãt tempe
ſanctoꝝ Dñici ꝛ Franciſci ⁊c. Et qꝛ nõ eſt
gaudẽdũ q ſpũs nobis ſubijciunt. ſed po/
tius q noĩa nr̃a ſcripta ſunt in celis Lu. x.
ꝛ ne nobis dicat. Generatio praua ſignũ q
rit ꝛ nõ dabit ei niſi ſignuꝫ Jone pphete. vt
dicit Luce. xi. ſm Aug⁹. xx. de ciui. Jteꝫ qꝛ
in ipis deus tentari videt. c. fi. de purg. vul.
Hinc eſt q cũ diceret Achaz. Pete tibi ſi/
gnũ ⁊c. Rñdit. Nõ petam. ꝛ nõ tentabo do/
minũ. Et dicit ſcꝰs Tho. in. iij. pte. q. xliij.
q miracula minuũt meritũ fidei nolentiuꝫ
credere niſi p ea. Jtẽ Aug⁹. in ſmõe d mar
tyribꝫ. qꝛ virtutes ꝛ mirabilia nõ oĩbꝫ da
tũ eſt facere ⁊c. videt nanqꝫ ſufficere debe

re miracula myſtica. Satis em̃ linguis lo/
quunt nouis. q vite veteris ſecularia ꝟba
derelinquẽtes. ſacra myſteria inſonãt. ꝛ cõ
ditoris ſui laudẽ ꝛ potentiã quãtuꝫ pualẽt
narrant. Et ſerpẽtes tollere. q bonis ſuis
exhortationibꝫ maliciaꝫ de alienis cordibꝫ
auferũt. Et dũ peſtiferas ſuaſiões audiũt.
ſed tñ ad opationẽ prauã mĩme ptrabũtur.
Mortiferũ quideꝫ eſt qd bibũt ſed nõ eos
nocebit. Jtẽ q quotiẽs pximos ſuos in bo
no ope infirmari ꝯſpiciũt. dũ eis tota virtu
te occurrũt. ꝛ exemplo ſue opationis illorũ
vitã roborãt q in ppria actione titubabant.
qd aliud faciũt niſi qꝛ ſup egros man⁹ im/
ponũt vt bene habeãt. Scdm Greg. i O/
melia aſcen. qui ſubdit. Hec miracula ni/
mirũ tanto pe maiora ſunt q̃nto et ſpũalia.
tanto maiora ſunt q̃nto p hec nõ corpa ſed
anime curant ꝛ ſanctificant. Facit qd dicit
apl'us. ij. ad Theſſa. ij. c. de tpe antichriſti.
ꝛ alibi. Lingue in ſignũ ſunt nõ fidelibꝫ. ſꝫ
infidelibꝫ ⁊c. Nã corpalia illa miracula oſtẽ
dunt aliqñ ſanctitatẽ. nõ auteꝫ faciũt. Hec
autẽ ſpũalia nõ tm̃ oſtendũt ſed etiã faciũt
⁊c. vt pꝫ p Grego. vbi ſupra. Jtem Grego.
Miracula hoĩm ſctõꝝ nõ faciũt ſed oſten
dunt. De⁹ em̃ facit miracula p auctoritatẽ.
angeli p materie habilitationeꝫ. demones
p virtutes naturales inſitas. magi p occul/
tos ꝯtractus cũ demonibꝫ. boni chriſtiani
per publicã iuſticiam. mali vero chriſtiani
p ſigna publice iuſticie. Et ſciẽdũ eſt q Au
guſti. de Ancona in li. de eccl. ptãte. q. xv. ar
ti. xvi. diſputat hanc queſtionẽ. ꝛ dicit eã eſ/
ſe dubiam. cõcludit tñ q pter euidentiam
miraculoꝝ aliquorũ cũ ſint ſigna teſtificati
onis ſanctitatis ꝛ doctrine veritatis ſancto/
rũ debet papa aliqs canonizare. auctorita/
te Aug⁹. xxij. de ciui. dei. ꝛ in lib. lxxxiij. que.
Dicit tñ ſanct⁹ Tho. in quodaꝫ ſuo libello
q incipit. Actus litterꝫ. q poteſt fieri non ſo
lum ꝟtute angeli ſed etiã virtute homis q
aliqua pars terre p violentiã ſurſum ferat.
Deinde ſubdit. Sunt tñ aliq miracula nõ
ſimpliciter. ſed quo ad aliqs qui eoruꝫ cau
ſas ignorant. ſicut quedaꝫ in arte humana
facta mira ignorãtibꝫ artem vident. et mul
to magis arte angelica. ꝛ talia fieri poſſunt
virtute alicui⁹ creature. ſed nõ excluſa ꝟtu/
te diuina ⁊c. vel etiam virtute demonũ. ſm
q plene declarat idẽ. b. Bonauentura in. ij.
ſniaꝝ diſt. viij. ibi. Tercio loco querit vtrũ

demones poſſint ſenſus illudere. allegãs
glo. Rabani ſup Exod. vij. c. Adde qd dicit
Ambro. in omel. ſup Lucã. Liberare a de
mone homies ſed in vbo dei. poſt ſcz reſur
rectionẽ mortuis imperare diuie ſolius ẽ
poteſtatis. et Chryſo. ſup Math. Signã
ter dixit. in noie tuo demõia ⁊c. ⁊ nõ in ſpiri
tu tuo ⁊c.

Sed ſecundũ dico etiã ſuppoſito ꝙ
a omino de neceſſitate reqrant in ca
nonizatiõe alicuiꝰ miracula. ꝙ tñ in
caſu noſtris ſufficiũt aliqua ⁊ non requirat
frequẽtia miraculoꝝ. ſicut nec in martyre ĩ
quo ſufficit ↄſtare de martyrio. ⁊ cauſa pro
pter quã paſſus eſt. ſcz ꝓpter fidẽ chriſti. aut
libertatẽ eccl'ie ↄſeruandã. vt in ſctõ Tho
ma Cantuarieñ. et ſctõ Bellino qndã epo
Paduano. et ſctõ petro martyre ordinis p̃
dicatoꝝ. abſqꝫ eo ꝙ fiat multa alia examina
tio de vita et miracul'. vbi tñ aliq̃ licet pau
ca miracula ſufficerẽt ſm Hoſti. in ſũma d
rel'. ⁊ vene. ſan. in. §. et hec intelligas. ar. de
ↄſecra. di. iiij. c. cathecuminũ. et. c. baptiſmi
vicem. quẽ ſequit Jo. in directorio iurẽ Ru
bri. xiiij. in. §. ad canonizãdos. §. et h eſt verꝫ
De cuius ſctĩ Tho. martyrio ptꝫ in. c. ſic di
gnũ de homi. Pro qua ſnĩa facit qd ſcri
bit ap'ls pma ad Coꝝ. xij. ibi. Alij gr̃a ſani
tatũ in vno ſpũ ⁊c. et ſubdit. Hec aũt omĩa
operatur vnꝰ atqꝫ idem ſpũs. diuidẽs ſingu
lis put vult. Et pbat in. c. multe. ſ. q. j. Nam
etiã equiparat teſtimoniũ ſcripture mira
culis. vt not. in. c. cũ ex iniuncto. de here. et
Ldi. ſi qs ꝑpoſtera. et qd legit Luce. xvi. ca.
Et qꝛ nimia curioſitas in h etiã eſt damnã
da. et rõne dubitatiõis meliꝰ eſt ex abũdan
ti aliq̃d facere q̃ꝫ omittere. ar. xi. q. iij. nolite.
xiiij. q. iij. nõ extimemꝰ. xxiij. q. iiij. corripiant.
cũ ſimi. Pro hac etiã ſnĩa facit qꝛ eccl'ia i of
ficijs martyrũ nullibi facit mentionem de
miraculis. ſicut in officijs ↄfeſſoꝝ. ⁊ d mul
tis martyrib9 non legit ipos aliq̃ miracula
feciſſe. licet ſint canonizati ab eccl'ia. vt patꝫ
de Johe baptiſta. et alijs pluribꝫ. Sentit
tñ Jo. an. in di. c. j. de rel'. et vene. ſan. ꝙ fre
quẽtia miraculoꝝ requirat in canonizãdo.
ꝙ Romanꝰ pontifex debet attẽdere vtrũ
miracula crebreſcunt et continuent anteq̃ꝫ
inquiſitionẽ cõmittat. Dicit tñ Augꝰ. in li.
lxxxiij. q̃ſti. ꝙ boni chriſtiani ꝑ publicã iuſti
ciã faciũt miracula. et admonet dñs vt itel
ligamus quedã miracula etiam ſceleratos
homies facere q̃lia ſcti facere nõ pñt. et idõ
nõ omĩb9 ſanctĩ iſta attribuunt. ne pnicio
ſiſſimo errore decipiant infirmi. extimãtes
in talib9 factis eſſe maiora dona q̃ꝫ in factĩ
iuſticie quib9 eterna vita cõparat. vt pbat
Math. vij. c. ⁊. xxiiij. Vñ Hiero. Prophe
tare et vtutes facere ⁊ demonia eijcere. non
eſt eiꝰ meriti qui operat. ſed inuocatio nois
chriſti hoc agit vt homies deũ honorẽt ad
cuiꝰ inuocationẽ fiunt. Et ab his qui verã
doctrinã enunciãt fiunt q̃nqꝫ vera miracu
la ad confirmationẽ doctrine. nõ autẽ ad
teſtificationẽ ſanctitatĩ. ſm Tho. ij. ij. q. clxx
viij. arti. j. ergo nec de frequẽtia videt faciẽ
da vis magna. Concludit etiã Augꝰ de an
cona in lib. de eccleſi. ptãte. q. xvi. art. ij. et in
q. an papa debeat ſeruare eundẽ moduꝫ in
canonizatõne martyrũ ⁊ ↄfeſſorũ. Firmat
ꝙ in canonizatõe martyrũ nõ ſunt neceſſa
ria miracula ſed tñ ſufficiat veritas cauſe
et martyrij. Pro quo facit qd i officio mar
tyrũ nullibi eccl'ia mentionẽ facit de mira
culis. ſicut i officijs ↄfeſſoꝝ. Itẽ ꝙ martyr
etiã ſine baptiſmo põt ꝓpterea canonizari.
allegat Augꝰ. in ep'la ad ſeleucianã dicẽtẽ.
Quoſcũqꝫ legimꝰ in corpe chriſti (qd eſt ec
cleſia) ptincre ad regnũ celoꝝ nõ niſi ba
ptizatos intelligere debemuſ. niſi forte q̃s
anguſtia paſſionis et nolẽtes chriſtũ nega
re. anteq̃ꝫ baptizarent occiſi ſũt. quib9 iam
paſſio ꝑ baptiſmo deputata eſt ⁊c.

Sed tercium dico ꝙ licet omñs docto
a res videant miracula requirere tã
in vita q̃ꝫ in morte. vt patet in glo. ĩ
c. vnico. de reliquijs ⁊ vene. ſanctoꝝ. lib. vi.
⁊ ꝑ bellemere in. c. venerabilĩ de teſti. ⁊ Ho
ſtien. in ſumma de reli. et venera. ſanctorũ.
tamẽ etiã ſufficerent ſola miracula pꝰ mor
tem. vt pbat hymnus confeſſorũ. ibi. Ad ſa
crum cuiꝰ tumulũ ⁊c. ibi nihil dicit de mi
raculis factis in vita. Non obſtat illud qd
dicitur in. vq̃. §. et reſponſorio. ibi. Iſte ho
mo ab adoleſcentia ſua partim meruit in
firmos curare. dedit illi dominꝰ cecos illu
minare et demones effugare. tum quia nõ
dicitur in officio confeſſorum maioꝝ. de
quibus futurus eſſe beatus Bonauentu
ra videtur. tum quia non dicit in nõ facien
tibus miracula vel ſaltem talia. qꝛ nõ om
nes canonizati cecos illuminauerunt. idõ
omittitur illud reſponſorium. et loco eius
ponit nonũ reſponſoriũ qd alias videret

ſupſluere ꝓpter Te deū lau. ⁊c̄. qd̄ īmediate
cantaꝛ. ⁊ incipit rn̄ſoriū. dn̄s q̄ elegit te ⁊c̄.
Itē reſpicit ſctōs vt vniuerſos nō vt ſingu
los. ⁊ ſic vt genera ſingloꝝ. ⁊ nō ſingl'a gene
rū. q2 etiā ſinguli nō ſꝑ ꝑmāſerūt in adole/
ſcentia in innocētia ſua ⁊c̄. vt ſubījcit in. ꝟ.
ſequēti illud Rn̄ſoriū ibi. Ecce hō ſine q̄re/
la ⁊c̄. Satis nāq3 dicendū eſt feciſſe mirabi
lia in vita ſua q̄ inuēt⁹ eſt ſine macu'la. ⁊ qui
poſt aurū nō abījt nec ſperauit i pecūie the
ſauris ⁊c̄. Et h̄ ſentit ſan. Tho in. ij. ij. q. cl/
xxviij ar. ij. in quātū dicit. Ad demōſtratio/
nē autē ſanctitat3 alicu⁹ in exemplū ꝟtutis
nō fiunt miracula niſi ꝑ ſctōs in vita vl' p⁹
mortem ſiue ꝑ eos ſiue ꝑ alios. iuxta illud
Actuū. v. ⁊ ix. Et nihil ꝓhibet ꝑ aliquē ma/
lū fieri miracula ad inuocatōnē alicu⁹ ſcti.
q̄ tñ miracula non dr̄ ille facere. ſ3 is ad eu
ius ſctitatē demonſtrādā hec fierēt. de⁹ tñ
ꝑncipaliter opaꝛ. ſm Greg3. in. ij. dialogoꝝ.
q2 vtitur inſtrumētaliter vl' interiori motu
hois vl' ei⁹ locutōe. vl' etiā aliq̄ ꝯtactu cor/
poris mortui. ⁊ ita intelligiꝛ Joſue x. ⁊ iiij.
Reg. xiij. Pōt etiā de⁹ opari ꝑ fidē hois ma
li inſtrumētalit'. ſic bō opaꝛ ꝑ baculū. Im/
petrāt etiā mali interdū ex miſcōia dei vl' ꝑ
pter ſalutē ſuam ſicut publican⁹ Lu. xviij.
vel etiā ꝓpter ſalutē alioꝝ ⁊ glām dei. qd̄ eſ
ſe nō poſſet poſt mortē eoꝝ ⁊ dānationē3. ⁊
ideo magis req̄riꝛ poſt mortē q̄3 in vita.
Sufficiēs aūt in vita videꝛ ⁊ ſtupendū3
miraculū in h̄ p̄ṫe nr̄o Bonauētura qd̄ le/
giꝛ in chroni. eo q2 cū ex nimia ꝯſciā īdignū
ſe eſtimaret cōione eucharistie. ⁊ iō a cele/
brando abſtineret. die quadā miraculoſe ⁊
nemine miniſtrāte niſi angelo. vna ex ꝑtib⁹
hoſtie ꝯſecrate in os ei⁹ intrauit. eūq3 cibo
celeſti repleuit. Circa qd̄ notādum dico q2
corpa glorificata v. deri actualiꝛ nō pn̄t ni/
ſi ꝑ miraculū ſm Archi. in. c. ſacrificiū. d cō
ſe. di. ij. et iō merito de ipo cantabit ecclīa.
Iſte cognouit iuſticiā ⁊ vidit mirabilia ma
gna ⁊c̄. ⁊ inuēt⁹ eſt in nūero ſctōꝝ. Ad ve
ritatē aūt ꝯcluſionis p̄miſſe multū faciunt
lr̄e Inno. iij. ſup canonizatōne ſctōꝝ Ho/
moboni cremoneñ ⁊ vulſtani q̄ndam epi
vigornieñ. in q̄b⁹ nō referunꝛ niſi miracula
facta poſt mortē. vt et tenore ipaꝝ litteraꝝ
ꝯſtat euident. Adde q̄ habenꝛ in legēda na
tiuitatis. ſ. Johis bap. ⁊ lr̄e calixti. iij. ſuper
canonizatōe ſcti Oſmundi de anglia. qui
etiā nulla refert miracula facta in vita.

Ad quartū dico primo ꝯcludendu3
a q2 teſtes examīandi ſuꝑ miraculꝭ ex
aminenꝛ ꝑ cōmiſſarios deputatos
ꝑ hoc a ſede aplīca ⁊ nō ꝑ alios. Vn̄ nō pu/
tat Boaci⁹ vt refert Jo. an. in. c. venerabili
de teſti. q2 tales deputati cōmiſſarij poſſūt
alijs cōmittere h̄ examen ꝓpter arduitatem
negocij ⁊ ꝑſ induſtriā electa3 ꝑ. c. ſi. de offi.
del. de quo ꝑ docto. in cle. ſ. e. ti. Itē q2 exa/
minenꝛ ſigillatim. i. q̄libet ꝑ ſe. nō plures ſi/
mul. aliter nō valeret teſtimoniu3 ſm Jo.
an. ⁊ alios in. c. venerabili de teſti. ꝑ not. i. c.
cū cauſam. eo. ti. ꝓbat. l. ſi quis inter. C. de
bo. ꝓſcrip. Item examinenꝛ ſuꝑ oīb⁹ cir/
cūſtantijs de quib⁹ ī dicto. c. cū cauſa3. Itē
ſecreto ar. C. de teſti. nulli. ⁊ in. c. inquiſitōis
de accuſ. ſicut. ⁊ vota eligentiu3 ſcrutanꝛ. c.
q2 ꝓpter. de elec. ⁊ ad ſilitudinē daniel. vt hr̄
Daniel. xiij. c. ne vnus habeat aliū īſtruere
aut vn⁹ ſequaꝛ dictū alteri⁹. et ita nō poſſet
falſitas illoꝝ facil'e dephendi. facit. c. omis
de peni. ⁊ re. ⁊ ne forte ipiſ ꝯtradicētib⁹. vox
ꝯtradictoria de foꝝ audiaꝛ. ⁊ ſic ꝑtes addi/
ſcāt teſtificata. ar. in. c. i. cauſis de elec. Ite3
examinenꝛ cū ea diligētia q̄ ſolet ⁊ d3 in re/
ceptiōe teſtiū adhiberi. vt. d. c. venerabili in
fi. imo etiā cū maiori. vt ibi no. q2 circa ma/
iora mai⁹ ꝑiculū ꝯſiſtiꝛ. ⁊ iō cauti⁹ ē agendu3.
xlij. di. c. q̄ſcam⁹. c. vbi ꝑiculū. de ele. li. vj. l.
j. §. ij. ff. ad carbañ. Itē q2 deponētes potu
iſſent facil'r decipi. vt in. c. ij. de rel'. ⁊ ve. ſan.
etiā ſi forēt obſtetrices. q2 ſepe man⁹ falliꝛ ⁊
oculus obſtetricū. vt dicit canon. xxvij. q. j.
nec aliqua. ⁊ in. c. cām mr̄imonij. de ꝓbatio.
⁊ in. c. fraternitat3 de frigi. ⁊. c. ſi ꝑ ſortiarias
xxxiij. q. j. ⁊ ꝯſeq̄nter etiā iudiciū in dicū. vt
ibi ꝑ3. Et de h̄ ordine iudiciario d3 intelli
gi illud qd̄ dicit Aug. de anco. in li. de eccle
ſiaſtica ptāte. q. xvj. ar. j. Intelligo etiā ſigil
latim fieri debere examē tā ſuꝑ ſpecificatis
in articul' q̄3 ſuꝑ oīb⁹ circūſtātijs. iuxta ea q̄
habenꝛ in. c. cū cām. de teſtib⁹. vbi dic̄ Bal.
q2 miracula nō p̄ſumunꝛ. q2 ſūt de ipoſſibi/
lib⁹ nature. ⁊ i ea forma de q̄ ꝑ ange. i. l. ſi q̄s
l. ij C. de bonis vac̄. li. x. ⁊ bal. in. l. non pn̄t.
ff. de legib⁹. ⁊ no. in. c. exhibita de iudicijs. ⁊
in. c. pn̄tiū. de teſti. li. vj. ⁊ in. c. penulꝛ. §. por/
ro. de elec. ⁊ in. c. dānam⁹. §. nos aūt. de ſum
ma tri. licet alit' exponaꝛ ꝟbū ſigillatim per
Archi. in. c. ſi cui. de ele. li. vj. de q̄ habeꝛ i. l.
ſed et ſi per pretorē in fi. ff. ex quib⁹ cau. ma/
ior ⁊ in. l. cū quidam. C. de verbo. ſignꝭ.

Concludendū eſt etiā ꝙ miraculū ē q̄d ē mirū factū. Et vere ē miraculū mirū. q: ſupra facultates ſiue vires nature. vel q̄ ad factum. vl' quo ad modū. Quo ad factū. ſ. vt ꝙ ad p̄ces Grego. neoceſarieñ. legit̃ quidā mons retractus ⁊ dediſſe locum baſilice fabricande. ⁊ ad p̄ces beati Benedicti quidā lapis trāſlatus ē d̄ horto. vt habet̃ in hiſtoria ſcholaſtica ſup euangelia. c. in ſeq̄nti q̄; die ⁊c. ⁊ ꝙ cecus fact⁹ eſt videns. ⁊ mortuuſ reſuſcitat⁹. vt legit̃ petrū reſuſcitaſſe Actu. ix. in fi. ⁊. j. q. j. teneam⁹. iij. q. viij. Petr⁹. Et chriſt⁹ Luce. viij. in fi. de peni. di. j. §. ex his itaq;. alias eſt. §. deniq;. ꝟ. In euāgelio. cū ſimil'. Hoc eī eſt ſup̄ facultates ſeu vires nature. q: via nature nō eſt regreſſus de ꝓuatione in habitū. Quo aūt ad modū facti vt puta ſi aliq̄s eſt febricitans via nature. ꝑ certas alteratiōes poteſt fieri ſan⁹. de peni. diſt. vij. c. vlti. in fi. xxiij. q. iiij. c. ip̄a pietas in p̄ncipio. ⁊ c. q̄d faciet. ⁊ c. nimiū in p̄n. Sed ſi fiat in inſtāti ad inuocatōem dei ſeu ꝑ deum meritis alicui⁹ ſcti inuocati. ⁊ h̄ ſup vires nature. quo ad modū nature q̄ operat̃ ſucceſſiue ꝑ alteratiōes diuerſas. nō pōt ꝓbari directa ꝓbatiōe. q: directa ꝓbatio eſt ꝑ rerū p̄ncipia. Et ſic etiā intelligi debet illud. ꝙ negant; factū ꝑ rez naturā (hoc eſt. ꝑ rerū p̄ncipia) nulla eſt ꝓbatio. l. actor. c. d̄ ꝓba. vj. q. v. actor. ⁊ d̄ elec. bone me. magr̃. ꝟ. Quis. c. j. de clandeſtina. deſpon. q: quod nō ē nō habet p̄ncipia q: ſm ph̄m. Nō entꝫ nō ſunt ſpecies neq; differētie. ḡ neq; p̄ncipia. q: ſupiora ad ſpecies ⁊ ad differentias eſſent actualit̃ in ip̄is ſm porphyriū. Cū ḡ miraculū ex ſubiecto in q̄ fit non habeat ꝙ directe miraculū ꝓbari poteſt. ideo ſequit̃ ſm ꝙ dic̄ Arch. in. c. nec mirū. xxvj. q. v. ꝙ indirecte ꝓbari pōt. Nā cū reperiat̃ miraculum qd̄ vires nature excedat vl' quo ad factum vl' quo ad modū facti vt p̄miſſum eſt. ⁊ hoc ꝯſtat eſſe factū ſed nō ex cauſa naturali. habet̃ ꝯſecutiue ⁊ indirecte illud miraculū tm̄ ex cauſa ſupnaturali. q: qd̄ meū nō eſt. ſcire debeo ad aliū ꝑtinere. l. cū q̄rebat̃. c. vnde vi. Vn̄ natura videns h̄ mirū factū nō eſſe ſuū nec ex ſuis p̄ncipijs deriuatū licet ſit in ſe factū. habet aſſcribere cauſe maiori. ⁊ ſic ꝓbat̃ indirecte. ꝑut etiā firmauerūt Jo. mona. ⁊ Jo. an. in nouella. i. c. j. de ꝯfeſſis li. vj. in. ꝟ. nō poſſunt. Bar. aūt in tractatu de teſt. in. c. q̄litas ſine ſubſtātia. dicit circa hoc magiſtralit̃. ꝙ cū agit̃ de aliq̄ cōprobando in ſctm̄. cui⁹ vita ⁊ miracula ſunt ꝓbanda. vt eſt ſacris canonibꝫ ꝯſtitutū. vitā ꝓbare facile eſt. miraculū autē qd̄ dicit̃ q̄ſi admiratione plenū. ⁊ qd̄ eſt id cui⁹ effectus eſt manifeſt⁹. cauſa aūt ei⁹ omībꝫ eſt occulta. quoniā ſolus de⁹. vn̄ que a deo fiūt propter cauſas nob̄ ignotas q̄ vires nr̄as excedunt. ideo miracula nuncupant̃. Et ſancti docto. tradūt h̄ tribꝫ modis ꝯtingere. Primo circa ſubām facti vt dū de⁹ facit aliqua q̄ natura nullo mō facere pōt. vt ꝙ ſol ſtet. vt fuit tpe Joſue. de q̄ habet̃ Joſue. x. c. et Ezechie. iiij. Reg. xx. c. vl' ꝙ hō habeat corpus glorificatū vt chriſt⁹ p⁹ reſurrectōez. ⁊ id quod in ſacr̄o altaris fide cernimus. Et iſta in miracul' ſummū gradū obtinēt. Secundo q̄n illud fit qd̄ natura facere pōt. nō in illo in quo fit. ſicut reſurrectio mortuoꝝ illuminatio cecoꝝ ⁊ ſilia. Poteſt eī natura dare vitā l' ſecare vitā. ſed n̄ in mortuo. ⁊ pōt p̄ſtare viſum. ſed nō tm̄ in vera cecitate. Et h̄ tenet ſcdm̄ locuz in miracul'. Tercio q̄n quod fit natura pōt facere. ſed nō in illo ordine. vt q̄n aliq̄s ꝟtute diuina a febre ſubito liberat̃ nullis adhibitis remedijs. vel nō cū ꝯſueto ꝓceſſu nature panis multiplicatur. Pōt eī hō naturalit̃ facere panez ſꝫ nō illo ordine. Liquet ḡ ꝙ miraculū ꝓbari oportet ꝓbando aliq̄d nature. ita ꝙ vires noſtre nature excedunt̃ vel in ſubſtātia ei⁹ qd̄ fit vl' in ſubiecto ei⁹ quod ſit vl' in ſubiecto ei⁹ in q̄ fit vl' in ordine faciendi. ſed ſi illud potuiſſet ꝑ cauſas naturales reduci. n̄ eſſe miraculū clare ꝓbat̃. ꝙ autē de⁹ fecerit ꝑ inuocationē illius ſancti ꝓbata īuocatione vl' voto ad illū ſanctū emiſſis. quibꝫ probatis recte ꝯcludit̃ illā aīam eſſe beataz. q̄a tm̄ in iſtis pōt faciliter eſſe deceptio. iſtud ē determinationi eccl'ie Ro. reſeruatum. cui ſtandū eſt. Et hinc eſt ꝙ Jnno. iij. in ꝓceſſu canonizatiōis ſcti Homoboni cremoneñ. magnā fidem adhibuit teſtimonio. Oſberti p̄ſbyteri ſcti Egidij cremoneñ. q̄ patrin⁹ fuerat ip̄ius ſcī homoboni. ⁊ ꝑ. xx. annos ⁊ ampli⁹ ꝯfeſſionē ei⁹ ſp recepat. ſup obedientia quā in orōnibꝫ ⁊ vigilijs ⁊ alijs penitentie fructibꝫ q̄ ſibi ab eo impoſita erat pl⁹ iniuncto ſatiſfactionē exhibebat. licet videret̃ in ſuo dicto ſingularꝭ. vt ptꝫ in lr̄is canonizationis ip̄i⁹. Nō videt̃ tm̄ hoc caſu nimiuz laxanda facultas. ar. in. c. tua nos. de ꝯſag.

z affi. Jtē bonifaci⁹ non⁹ admiſit teſtimo/
niū filie ſctē Brigide ad ꝓbanda miracula
mr̄is ei⁹. qꝛ etiā ab his q̄ foris ſont opoꝛtet
ſctōs hr̄e teſtimoniū. ſm Amb. in omel'. la/
tent zc̄. Jtē Inno. vi. in bulla directa ꝑ cuꝫ
et Aoinionē. pontificat⁹ ſui anno vi. archi/
ep̄o Pragenſi. z ep̄o Olomuceñ. z cuidam
abbati. ſuꝑ inq̄ſitiōe fienda ꝑ canonizatio/
ne Lupulli. introduxit ſpecificā formā cir/
ca examen teſtiū ꝑ eos ſeruandaꝫ. q̄ nō diſ/
crepat ab aliꝭ cōib⁹ formis examinū aliaꝝ
cāꝝ ciuiliū vel criminaliū. Et q̄ infero. ſuf/
ficere diligentiā adhibere in hmōi q̄ eſt ad
hibenda in alijs caoſis grauiorib⁹. Dico
z ↄcludendū ꝙ licet Uincēti⁹ antiqu⁹ do/
ctoꝛ in. c. venerabili. de teſti. dixerit. ꝙ ad h̄
ꝙ quis tanq̄ ſctūs canonizet̄. ꝙ ꝓbāda eſt
frequētia miraculoꝝ z ꝑ eoſdē teſtes. z non
ſufficit ꝑ duos teſtes foꝛe vnū miraculū ad
innocatiōem ip̄i⁹ ſcti factū tali die. et aliud
factū eadē die vel ſequenti ꝑ alios teſtes ꝑ
innocatiōem eiuſdeꝫ ſcti. qꝛ diuerſa ꝓbant
nec ↄcoꝛdāt in idem nec ī eundeꝫ. Inſtitu.
de doob⁹ reis. §. j. z c. licet et q̄daꝫ. de teſti.
vt refert Archi. xxvi. q. v. c. nec mirū. Ueri⁹
tñ eſſe credo de iure. qđ firmat Collec. in. c.
j. de rel'. z vene. ſanc. dicēs ſniam Uincen.
eſſe mirabilē z ↄtra iura q̄ dicūt ꝙ ī oꝛe du
oꝝ vel triū ſtat om̄e v̄bū. c. in om̄es. z c. li/
cet de teſti. z qꝛ ſatꝭ eſt ꝙ ↄueniāt oēs in fa/
cto miraculo z in ſctitate ei⁹ de q̄ agit̄. z ſa/
tis eſt ꝙ ex diuerſis actib⁹ reſultat frequē/
tia miraculoꝝ neceſſaria. ſicͭ ex diuerſis iu/
rib⁹ vna regula. vt not. de reg iu. c. j. z ex di/
uerſis actib⁹ ↄſuetudo. vt not. de ↄſti. c. j. et
ex diuerſis gradib⁹ cognatio vt in. c. nō de/
bet. de ↄſang. z affini. z ex diuerſis actib⁹ iu
riſdictiōnalib⁹ iuriſdictio. z m̄ ad ꝓbandos
ſingulos act⁹ ex q̄b⁹ reſultāt p̄dicta. nō ſūt
neceſſarij ijdē teſtes. vt ip̄e not. in. c. ex teno
re de teſti. faciūt not. in. c. nihilomin⁹. iij. q.
ix. Et ꝑpterea ↄcludit ꝙ ſofficiat ꝓbare vnū
miraculū factū tali die in tali loco ꝑ tales.
z ſic ꝑ diuerſos teſtes ꝓbare diuerſa mira/
cula al's ↄcoderet̄ impoſſibile. z neceſſari/
um fuiſſet ꝙ ille de cui⁹ canonizatōne agit̄
om̄es teſtes ſemꝑ ſecū duceret. z ſic videre
tur vna colluſio. et falſitates fingi poſſent.
arg. iij. q. iiij. in teſtib⁹ nec paoꝑes q̄ nullos
ſecū ducere p̄nt canonizarent̄. iuxta no. in
c. licet. de teſtib⁹. Cui⁹ ſniam al's ſuꝫ ſecut⁹
in voto ↄtra iudeos Tridētinos q̄ marty/

riſauerūt infantē Simonē. q̄nīmo etiā di/
co ꝙ etiā ſufficeret ꝓbare miraculū ꝑ teſteſ
q̄rū aliq̄oi deponerēt de infirmitate incu/
rabili p̄cedenti ſm naturā aliq̄ vero depo/
nerēt ꝙ iam fact⁹ eſſet ſan⁹. ſicut dicit̄ ď cele
bratiōe miſſe. in. ď. c. nihilomin⁹. qđ ſatis ꝓ/
bat. ď. c. venerabili. de teſti. in fi. vbi ſufficit
ꝙ interueniat diligētia q̄ ſolet z debet in re
ceptiōe teſtiū adhiberi. Jdē tenet belleme
re in dicto. c. venerabili. referēdo Collecta/
rium.

a D quintū dico ↄcludendū ꝙ nō eſt
neceſſariū ꝙ miraculū fiat in inſtā/
ti. vt ptꝫ. iij. Reg. xvij. c. z Exo. x. z. x/
iiij. z. iiij. Reg. iiij. z. v. z Marci. viij. ſm Ar/
chi. in. c. nec mirū. xxvi. q. v. quē refert. z ſeq̄/
tur mar. de laude. in allegatiōib⁹ q̄s fecit ꝑ
canonizatiōe ſcti Bernardini. licet in ↄtra
riū videat̄ Actuū. ix. vbi patet ꝙ ↄtinuo ſur
rexit zc̄. z Actuū. iij. iuxta p̄nci. vbi ď ꝛ ap/
prehenſa manu ei⁹ dextera. ſ'leuauit eū. et
ꝓtinus ↄſolidate ſunt baſes ei⁹ z plante. et
Luce. viij. iuxta fi. vbi dicit̄ z tetigit fimbri/
am veſtimēti ei⁹ z ↄfeſtim ſtetit flux. ſang. z
in. c. ad ei⁹ vero ↄcobitū. v. di ná apud deū
nō eſt moꝛa. de peni. di. j. c. multiplex. al's in
cipit. c. bis aūt. Un̄ Amb. Spūſſcti gr̄a ne
ſcit tarda molimina. z Lu. vij. iuxta p̄n. vbi
dicit̄. Adoleſcēs tibi dico ſurge et reſedit q̄
erat moꝛtuuſ. z Joh̄ xj. iuxta finē. vbi dicit̄
Lazare veni foꝛas. z ſtatim ꝓdijt q̄ moꝛtu⁹
fuerat. z Matth. ix. vbi dicit̄. z facta eſt ſal/
ua mlr̄ ex illa hoꝛa. z. xv. vltra mediū vbi di
citur. Fiat tibi ſicut vis. z ſalua facta ē filia
eius ex illa hoꝛa. z de peni. di. j. §. ex his ita/
q̄ꝫ. al's eſt. §. deniq̄ꝫ iuxta fi. ibi. leproſus ve/
ro. vbi ſequit̄. quē poſtea tangēdo munda/
uit. z § h̄ idē iuxta p̄n. v̄. hinc etiā. z Luc. v.
iuxta p̄nci. vbi ďꝛ ꝙ ↄfeſtim lep̄ diſceſſit ab
eo. Joh̄. v circa p̄nci. vbi ďꝛ ꝙ ſtatim ſanos
fact⁹ eſt hō. et Matth. viij. iuxta p̄n. vbi ďꝛ.
Uolo. Mūdare. z ſtatim mūdata eſt lepra
ei⁹. z Matth. xx. in fi. vbi ieſus tetigit ocu/
los cecoꝝ. z ↄfeſtim viderūt. z Matth. x. ďꝛ
ↄfeſtim vidit. et Marci. vij. vbi ďꝛ. z ſtatim
apertee ſunt aures zc̄. Quib⁹ omib⁹ r̄ndetur
auctoꝛitate glo. poſite in p̄dicto. c. viij Ma
thei dicētis. Quē vno verbo ſtatim curare
poterat paulatim curat. vt magnitudinem
humane cecitatꝭ oñdat. q̄ vix et q̄ſi ꝑ grad⁹
ad lucē redeat. z gr̄am ſuā nob̄ indicat per
quā ſingl'a ꝑfectōis incremēta adiuuat. Et

dicit Jo.an.in di.c.j.de rel. ⁊ venera.ſctoꝝ.
aliq̃s dicere ꝙ ſi ſit illuſio vix pñt ↄtinuari
miracula vltra.xl.dies. de q̃ tñ certi nõ ſu/
mus. Et ex his dico ꝙ cũ ex ꝓceſſibꝰ factis
in cã pñtis canonizatõis ↄſtet de multꝫ mi/
raculis pꝰ mortẽ bꝰ beati pñs Bonauẽtu/
re factꝫ. vt leproſis mũdatꝫ. paralyticis ⁊ a/
lijs varijs modis infirmis curatꝫ miracu/
loſe. impiũ eẽt denegare hmõi canonizatio
nẽ. ⁊ maxie ꝓpter miraculũ lingue eiꝰ reper/
te incorrupte tpe tranſlatiõis corpis ſui. vt
patet ex multꝫ ↄteſtibꝰ. de q̃bꝰ in ꝓceſſu. Et
de lingua ſcti Antonij de Padua. de q̃ ipſe
teſtaꝛ in chronicꝫ. Nõ eñ voluit deꝰ linguã
ſcti ſui videre corruptionẽ. iuxta illud Pš.
xv. Et ne corpꝰ qḋ corrũpiꝛ aggrauaret ani
mã. iuxta illud Sap. ix. q2 cuſtodit dñs oĩa
oſſa eoꝝ. ⁊ vnũ ex eis nõ ↄtereꝛ. q̃ etiã diſſi/
pat oſſa eoꝝ q̃ hoĩbꝰ placẽt ⁊c̃. vt. pš. xxxiij.
⁊ pš. lij. licet de oĩbꝰ dictũ ſit Memento
hõ ꝙ cinis es ⁊ in cinerem reuerterꝫ ⁊c̃. ẜm
Hoſtien. ⁊ Jo. an.

D ſextũ dico ſiꝛ ↄcludendũ. nõ eſſe
a ↄtra rõnẽ miraculi ſi in liberanone
alicuius doloꝛ interueniat. vt patz
Marci. ix. ibi. ⁊ exclamãs ⁊ multuz diſcer/
pens euz. exiuit ab eo. Ubi nota q̃ntꝰ fuit
doloꝛ. q2 ſequiꝛ. et factꝰ eſt ſic̃ mortuꝰ. ita vt
multi dicerẽt. q2 mortuꝰ eſt ⁊c̃. Et h̃ etiã ſa
tis apparet ex eo qḋ ſcriptũ eſt in vita beati
Frãciſci. Rubrica. de intelligẽtia ſcptura/
rũ. vbi int̃ cetera dr̃. ſigno itaqꝫ crucꝫ ſuper
eũ facto. ſtatim q̃ ↄtractꝰ iacuerat. ſurrexit
ſanus. ⁊ in dei laudẽ ꝓrũpens. Ego inquit
ſum liberatꝰ. inſonuerũt aũt oſſa renuz eiꝰ
audiẽtibꝰ multis veluti cũ manu ligna ſic/
ca franguntꝛ. Et ſic ↄcludit etiã Archi. i. d.
c. nec mirũ. xxvj. q. v. Itẽ nõ eſt ↄtra rõnem
miraculi ꝙ fiat cũ aliq̃ adiutorio nature. vt
iiij. Regũ. v. c. de Helizeo. q̃ miſit Naaman
ꝓncipẽ militie regꝫ Syrie leproſum ad la/
uandũ ſepties in iordane. Et d̃ filio vidue
mortuo. ſup quez ſe incuruauit ꝓpha. vt in/
funderet in eũ calorẽ. iiij. Reg. iiij. Itẽ Jo.
ix. de luto facto ex ſputo q̃ liniuit chriſtus
oculos ceci nati. ⁊ de eo quẽ miſit ad lauan
dũ ad natatoriã ſyloe. ⁊ de ꝓbatica piſcina
⁊ ſilibꝰ. Itẽ nec eſt etiã ↄtra rõnez miraculi
ꝙ illud opanꝛ q̃ in ipm opando peccẽt. vnḋ
dicit glo. Num. xx. ꝙ Moyſes ⁊ Aaron qñ
cũ ꝑcuſſione virge fecerũt effluere aquã de
petra habuerũt q̃ndã inanẽ gloriã. ⁊ iõ me
ruerunt audire. Quia nõ credidiſtis mihi
vt ſanctificaretꝫ me corã filijs iſrael. iõ non
introducetꝫ hos ꝓplos in terrã quam dedi
eis. Et ſup illo v̓bo Luce. x. Nolite gaude/
re q2 ſpũs ſubijciunꝛ vobis. dicit glo. ꝙ leti
cia qua chriſtꝰ diſcipulos ſuos letos vide/
bat inanẽ gloriã ſapiebat. Gaudebãt eñ ꝙ
q̃ ſi ſublimes terribiles hoĩbꝰ ⁊ demoni/
bus erãt. iõ chriſtꝰ talez cordis elationẽ in
eis repꝛhendit. iudiciũ ruine ꝑmi angeli re/
ferẽs ⁊c̃. Nõ eſt etiã ↄtra rõnem miraculi ꝙ
ad maximã inſtãtiã etiã cũ tarditate q̃dam
fiat. vt patz Math. xv. de muliere chananea
⁊c̃. Sic etiã nõ eſt ↄtra rõnẽ miraculi ꝙ vnꝰ
ſctũs illud faciat aut facere poſſit. ⁊ aliꝰ nõ.
vt patz Math. xvij. de lunatico demonia/
co. Itẽ etiã nõ eſt ↄtra rõnẽ miraculi ꝙ ſa/
natꝰ de ꝓximo recidiuet. vt patz in legẽda
ſancte petronelle paralytice. iuxta not. in. l.
martius. ff. loca. ⁊. l. j. C. de emen. ſuoꝝ. ⁊ in
c. preterea. de cleri. ꝑcu. et in q. dñicali. lxxxiij.
de q̃ ꝑ Jo. an. in mercu. ↄtractꝰ. de reg. iur.
li. vj. ⁊ in. c. pñ ſbr. ⁊. c. ſignificaſti. de homi. ⁊ ꝑ
Bar. in. l. j. §. ſi in rixa. ff. de ſica. Sufficit ẽ
ꝙ ſanitas fuerit veriſilr duratura licz caſu
fiat momẽtanea aut recidiuet ⁊c̃. ꝑ aliquod
accidẽs culpabile et inordinatũ. Itẽ q2 nõ
eſt ↄtra rõnẽ miraculi ꝙ faciens miracula
adhuc ſit in purgatorio. vt patz de Paſcaſio
diacono. teſte Gregꝫ. in dial. ⁊ ꝑ Uincen. in
ſpecu. hyſtori. li. xxi. c. xxiiij. Itẽ nõ eſt cõtra
rõnẽ miraculi ꝙ fiat in inuitũ. vt ꝑ eundez
Uincẽ. e. li. c. liiij. Itẽ ꝙ etiã fiat in ſideribꝰ
vel elementꝫ. auibꝰ celi. aut piſcibꝰ maris. vl̓
aiantibꝰ terre. aut arboribꝰ aut lapidibus
aut alijs q̃buſcũqꝫ creaturꝫ ⁊c̃. etiã ad dãna
tionẽ ⁊ penã maloꝝ ſicut d̃ anania ⁊ zaphi/
ra Actuũ. v. ⁊ ſimilibꝰ.

Irca ſeptimũ ↄcludo ꝙ ꝑmo reqri
c tur ꝙ ꝓcedat inſtãtia aliquarũ ꝑſo/
narũ honeſtaꝝ ⁊ autẽticaruz apuḋ
Roma. pon. ⁊ ſupplicatio nõ ſemel ſed plu/
ries ⁊ inſtantꝛ ꝑ hmõi canonizatõne fienda
⁊ obtinẽda ⁊c̃. ⁊ nõ eñ ſemel ſed pluries et
inſtãter. ſic̃ no. de ↄceſſi. ⁊ de pallio vt in. c. q̃
dam cedendi de renũ. ⁊ in. c. cũ poſt petitã.
de elec. Nõ eñ ↄſueuit moueri papa ſtatim
ad cõmittẽdã hãc inq̃ſitionẽ ſed ponꝰ expe
ctare q̃ꝫdiu pulſeꝛ ⁊c̃. ꝓpter rõnes de q̃bꝰ. š.
ꝑmiſi. facit cle. q̃ꝫuis de appel. adde no. in. c.
priſca. c. di. ⁊ in. c. importuna de peni. di. ſ.
Circa qḋ dico ſufficere ſi fieret inſtantia

p̄ ep̄m ⁊ capl̄m loci illi⁹ vbi ſepulc⁹ eſt cano
nizādus ⁊ vniuerſoꝝ p̄latoꝝ et generał ca/
pituli illi⁹ ꝯgregatiōis ⁊ ordinis cuius fuit
ip̄e de cui⁹ canonizatiōe ſupplicat̄. Pōt nā/
ꝗꝫ licite inſtare religioſi p canonizatiōe ali/
cui⁹ ſcti q̄ fuit de ordie ip̄oꝝ. Nā oēs hi de
q̄bꝫ in.c.venerabili.in p̄n.de teſti. inſtabant
⁊ p̄ces porrigebāt p illiꝰ abbat̄ ſci Mar
tini canoniſatiōe.ad q̄ꝝ petitionē papa A/
lexander.iij.cōmiſit teſtiū receptionē ſup
vita ⁊ miracul̄ ei⁹.ad qđ ſignant̄ abbas no
tat illū tex. Pōt etiā tales ſupplicātes p ca/
noniſatiōe aſſumere miniſteriū partis au/
ctoritate iudic̄.⁊ illā p̄mouere ⁊ teſtes p̄du
cere tā ſup vita q̄ꝫ ſup miracul̄. vt ibi patet
ſm Jo an.⁊ alios. In caſu aūt nr̄o multo
maior p̄ceſſit inſtātia. videlicet ⁊ regū ⁊ co/
mitū ⁊ alioꝝ magnatū. vt pꝫ in p̄ceſſu. iux/
ta illud apl̄i.j.ad Thimo.ij.⁊.xxiij.diſt.§.j.
lxxviij.di.q̄d ē cito.de elec.cū nobis olim.c.
fi.eo.ti.lib.vj. Scđo req̄rit̄ q̄ expectato
aliq̄ tp̄e papa cū ꝯſilio fratꝝ in patria illiuſ
p cui⁹ canoniſatiōe inſtat̄ cōmittat duob⁹
p̄latis vł alijs p̄ſonis honeſtiſ diſcretiſ et in/
corruptibilibꝫ. vt inquirāt de fama ⁊ de de
uotione p̄pli ⁊ de alijs q̄ ſibi ſunt nūciata in
genere.q̄ ad famā nō quo ad veritatē ⁊ non
in ſpecie.⁊ q̄ ſibi deſcribāt q̄ inuenerint.et
an eis videat̄ q̄ ſup veritate earūdē ⁊ cau/
ſa in ſpecie ſit inq̄ſitio cōmittēda de vita et
miraculis ei⁹. Circa qđ dico q̄ Inno.iij.p̄/
ceſſum inq̄ſitiōis ſcti Uulſtani q̄ndam ep̄i
Uigorñ.in anglia cōmiſit Cantuarieñ.ar/
chiep̄o ⁊ ep̄o Heleñ.et ſcti Eadmūdi et de
Urbreñ.abbatibꝫ.⁊ ſic q̄ttuor p̄latis. Pōt
etiā qui facit inſtātiā p canoniſatiōe illi⁹ de
cui⁹ vita ⁊ miracul̄ eſt inq̄rendū inter illos
deputari ad hm̄ōi inq̄ſitionē faciendā.ita
p̄bat̄ d.c.venerabili.iūcta ſupſcriptiōe. Di/
co etiā ſufficere duos p̄latos tm̄.etiam vbi
cōmitteret̄ inq̄ſitio p canoniſatiōe pape.vt
refert Jo.an.factū fuiſſe in cōmiſſiōe cano
niſatiōis Gre.x.in c.vbi p̄iculū in p̄n.de ele
cti.li.vj.in nouel. Fuit eñ facta cōmiſſio ar
chiep̄o Piſano ⁊ ep̄o Mutineñ.nō q̄ ē pau
cioribꝫ q̄ꝫ duobꝫ facienda cōmiſſio.q̄z quod
a plibꝫ ſapiētibꝫ q̄rit̄ facil⁹ inuenit̄.xx.di.de
quibꝫ.⁊ p āpliores hoīes p̄fectiſſima ſitas
reuelat̄.l.fi.ad ſi.C.de fideicōmiſ.lxiij.di.ex/
tra ꝯſciam. Et integrū eſt iudiciū qđ pluri
moꝝ ſententijs ꝯfirmat̄.ſicut canones atte/
ſtant̄.c.prudentiā tuā.de offi.deleg. Et hec
eſt quedā p̄ambula inq̄ſitio ad inq̄ſitionē.
p̄paratoria ad ſolēnē ſubſequētē. Et q̄ hec
p̄ambula inq̄ſitio i genere ſit neceſſaria pa
tet ex li.ceremoniaꝝ. vbi agit̄ de canoniſati
one ſctōꝝ. In caſu aūt nr̄o hec oīa ſunt de
bite obſuata. vt pꝫ ex breuibꝫ ⁊ p̄ceſſibꝫ.ð
q̄bꝫ i actiſ. Tercio i euētū q̄ p̄mi iq̄ſitores
reſcribāt talia p q̄ videat̄ q̄ inq̄ſitio verita/
tis cōmitti debeat req̄rit̄ q̄ poſt cōpletam
hāc p̄ambulā inq̄ſitionē.itez papa diffini/
at cū ꝯſilio fratrū an ſolēnis inq̄ſitio ſit cō/
mittenda.⁊ cōmittant̄ ad min⁹ tribꝫ ex do/
minis Reuerēdiſſimis cardinalibꝫ. vni ſcꝫ
ep̄o.alij p̄ſbr̄o.⁊ alij diacono.vt pꝫ ex deci/
ſiōe d. Egidij ð bellemere. de.dc.lxxij.ad
fi.⁊ ita obſeruat̄.⁊ itez ſcribat eiſdē vł alijs
p̄latis in partibꝫ.vt in ſpecie inq̄rāt. primo
de fama.ſcđo de vita.h̄ eſt.de fide ⁊ ꝯuerſa
tione ⁊c.canonizādi. Itē de morte ⁊ mira/
culis exacte diligent̄ fidelit̄ et prudent̄ ſm
articulos ⁊ interrogatoria ſub bulla tranſ/
miſſis.⁊ qđ inuenerint remittāt ſub ſigill̄
ſuis incluſuꝫ.ſm Hoſtien.in.c.venerabili.
de teſti.p̄allegato ⁊ p no.in.c.j.de reł.⁊ vene
ra.ſan.li.vj. Qua inq̄ſitiōe remiſſa ⁊ cōple/
ta facienda ē cōmiſſio in curia aliq̄bꝫ capel
lanis pape vł alijs p̄ſonis auten.vt exami/
nēt p̄ceſſum.⁊ formēt Rubri.ſeu ſūmariuꝫ
examinādas cū exacta diligētia p papam ⁊
frēs cardinales an ſint p̄bata talia p̄pter q̄
canoniſatio ſit facienda. Et ſup h̄ debet pa
pa req̄rere ꝯſilia cardinaliū.⁊ ſi videbit̄ pa
pe q̄ faciēda ſit canoniſatio ex his q̄ erūt p
bata.tunc h̄ ſecreto p̄mitus diffiniat inter
frēs.⁊ diffinitio ſecreta teneat̄. Poſtmodū
papa coadunatis ep̄is ⁊ alijs p̄latis q̄ ſunt
aut repiunt̄ p̄ñtes tūc in curia faciat pub/
lice p̄poni ⁊ narrari p aduocatū aut p̄moto
rē fidei oīa ⁊ ſingula acta ⁊ p̄bata p̄terq̄ꝫ ſe/
cretā diffinitionē factā p̄ius in ꝯſiſtorio pri/
uato Reuerēdiſſimoꝝ d.cardi.⁊ ſup his re
quirat oim̄ ꝯſilia ⁊ vota. Naꝫ fruct⁹ diuin⁹
eſt iuſticiā receſeri.xxxv.q.ix.gue. vbi etiaꝫ
dicit̄ q̄ veritas ſepi⁹ exagitata magiſ ſp̄'en/
deſcit in lucē.faut.xxx.q.vlt.c.iudicāte. Vñ
etiā dicit̄ q̄ ibi eſt ſalus vbi multa conſilia.
Prouer.xj.⁊ reperit̄.xvj. Diſſipant̄ cogitati
ones vbi nō eſt cōſiliū. vbi vero plures ſūt
ꝯſiliarij ꝯfirmant̄. Item p̄iſtis facit l.dubi
um.C.de repudijs.l nomiatiōes.C.de ap/
pel.c.nouit.de his q̄ fiunt a p̄la.xv.q.vij.c.
ep̄s.xxxiij.diſt.peruenit. Et erit ſalus vbi

multa ſunt ꝯſilia Prouerb.xxiiij. Et multi
tudo ſapiētū ſanitas ē orbis terrarum Sap.
vj.ca. ꝛ hinc ꝙ tūc nō eſt veriſile credendū
in h eccl'iam poſſe errare. ꝛ dicit Archi.ij.q.
vj.anterior. ꝙ ꝯſiliū ꝛ deliberatio a malo
iudicio hoiem retrahit ꝛ refrenat. Deb ei
ſemꝑ ꝑcedere ꝯſiliū ꝛ iudiciū ſequi ꝛ demū
ꝑceptū. ſm Tho.ij.ij. vbi tractat de partibꝫ
prudētie. vt ſic dici poſſit edictum ꝯſultiſſi
mū.l.humanū.C.de legi.lex.c.aplice.xxxv.
q.ix. vt ſic quaſi ꝑ ora eorum videat deꝰ conſuli.
iiij. Regū.vij.c.j.q.j.iudices.q2 vbi plures
ꝯgregati fuerint in noīe meo ibi ego ſū in
medio eorum dicit dñs Matth.xviij. Et ita
repperi obſuatū ꝑ Inno.iij. in canoniſati
one ſcti homoboni cremo. vbi dicit. De fra
trū nr̃orū ꝯſilio poſt multā deliberationē
habitā cū archiepīs ꝛ epīs qui ſuꝑ h ad cō
ſiliū noſtrū admiſimꝰ. de diuina miſcdia et
ipſius ſcti meritis ꝯfidētes ipm ſctorum cata
logo duximꝰ aſcribendū. ſtatuētes vt ī die
depoſitiōis ipiꝰ eiuſdē feſtiuitas deuote a
chriſtifidelibꝫ annis ſingul' de cetero cele
bretur. ꝛ apud deū ſuffragia eius hūilit im
plorent ꝛc. vt pꝫ in eiꝰ lr̃is datis laterani
ſcdo idus Januarij pontificatꝰ ſui anno ꝑ
mo. Neceñā reqſita ponit Augꝰ. de anco. ī
li. de eccle. ptāte. q.xv arti.j. ꝛ Marti. d lau
de. in allegatio. quas fecit in canoniſatiōe ſcti
Bernardini. p aliū tñ modū nō tñ diuerſū
in effectu. ꝛ Cardi. poſt Hoſti. ꝛ Jo.an. in
dicto.c.j. de rel'. ꝛ vene. ſan. Reperit etiā in
geſtis ꝯcilij Cōſtantien. de anno. M.cccc.
xvj.v.kl'. Maij a plica ſede va. ꝑ vnione ſctē
mr̃is eccl'ie ꝑcurādis et ꝑmouēdis oībꝫ
q ꝓſperitatē religiōis chriſtiane. ꝛ cōmunē
oim mortaliū vtilitatē ꝛ ſalutē concernere
poſſent ꝛ augere. ſpeciali dei ꝓuidētia et in
ſuo noīe ꝯgregato cōmiſerūt ꝓceſſū cano
nizatiōis duorum epōrum ꝛ vniꝰ monial' ordis
ſci Aug. duobꝫ cardīalibꝫ. vt cardīali came
raceñ. tituli ſcti Criſogoni. ꝛ Oddoni car
dinali diacono tituli ſcti Georgij ad velluſ
aureū. ꝛ vni epo Ludoneñ. ꝛ qnqꝫ alijs ꝑla
tis ſecularibꝫ ꝛ religioſis pñtibꝫ in eodē cō
cilio ꝛ viue vocis oraculo. ad quorū oim rela
tionē cōmiſit idē ꝯciliū Conſtantienſe tri
bus epīs in partibꝫ regni Suecie. vbi cor
pora dictorum canonizādorum venerabant in
quiſitionē ſpecialē ꝛ ſolennē faciendā. ꝓut
facta apparet ex ꝓceſſu eorūdē. Poſtremo
debet papa ordinare ꝙ certa die oēs cōue
niant ad aliquā eccl'iam q ornata ſit pãnis
honorabilibꝫ. ꝛ ſternant tapeꝫ. ꝛ in q illumi
nent multi cerei. vbi papa ꝛ totꝰ clerus ſo
lēniter ꝯuocati ꝛ ppl's deuote aſſiſtāt. ꝛ ad il
los papa ſermonē habeat. ꝓceſſum recitās.
ꝛ inducens clerū ꝛ pplm ad orandū ꝙ deus
nō ꝑmittat illū errare in h negocio Poſtea
ꝙ flectis genibꝫ fiat deuota oro ꝛ cantet ſuc
ceſſiue hymnꝰ Veni ſctē ſpūs ꝛc. vel aliꝰ
hmōi. ſiue antiphona ꝯueniēs. Deinde ſur
gat papa ab orone. ꝛ diffiniat illū de quo agit
ſctm eſſe ꝛ ſctorum catalogo aſcribendū. ꝛ tā
quam ſctm ꝑ oēs chriſtifideles colēdū in oī ec
cleſia dei ꝛ ꝑ orbē vniuerſum. ipiuſqꝫ feſtū
ſolennizandū certa die. Et celebret papa
miſſā ſolennē in honorē canonizati pꝰ can
tatū pſalmū Te deū lau. Vñ videt eſſe miſ
ſa de ſubſtātia canoniſatiōis. ſicut in ꝯfectio
ne chriſmatis. not. in.c. te referente. de cele.
miſſ. ꝛ in collatiōe ordinū. ar. de trāſl. ꝑla.c.
inter corꝑalia. ꝛ in alijs mult' caſibꝫ. ꝛ in cō
ſecra. eccl'ie de ꝯſe. di.j. oēs baſilice. Et h
ideo. q2 fidelibꝫ nō eſt tā de ſollicita quacunqꝫ
inuētiōe fidendū quam de inſtātia orōnis hu
milis ꝛ deuote ſperādū. vt in ſili not. i.c. vbi
periculū in fi. de elec. li.vj. facit. xxiij.q.viij.
in qlibet. Et laudabile foret vt qđ ibi ſta
tuitur de electiōe pontificis ſuꝑ frequētia
orōnū ꝛ obſeruātia ieiuniorum etiā h caſu ſer
uaret. Multū eñ valēt orōnes iuſtorum. ſm
Jo. moña. ibidē. ꝛ Jo. an. ꝑ.c. diſciplina. ad
fi. xlj. di. ꝛ. xvj.q.vj. aīe defunctorum. et plene
not. in cle. ſi dñm. de rel'. et vene. ſan. in glo.
magna ad fi. Inſtāter eñ eſt orandū q2 tūc
oro impetrat. de pe. di.j. importuna. et per
Archi. in.d.c. vbi ꝑiculū. in fi. ꝛ in.c. decet. de
imu. eccl'. eo.li. Et ita rēpperi feciſſe Inn.
iij. in canoniſatiōe ſcti Vulſtani quondā epi
vigornieñ. in anglia. Vniuerſo nāqꝫ clero
ꝛ pplo ciuitatis illiꝰ ieiuniū indixit tridua
nū in quibꝫ oēs vnanimit' orarēt ꝛ peterēt ab
eo q via veritas eſt ꝛ vita. apiri ſuꝑ h viā ve
ritatis ad vitā. cū diuinū ſit iudiciū huiuſ
modi potiꝰ quam humanū. ꝛ iō maturiꝰ ꝓcedē
dum. Itē ꝙ ad ꝯſcribēda hmōi acta ſꝑ ad
hiberent tres notarij in ꝯſonātia. ſicut etiā
tres cardinales ꝛ tres cappellani adhibent
vt in ore duorū ꝛc. ꝑ.c. vt officiū. §. verū. de
here. li.vj. ꝛ.c. licet de teſti. ij.q.iiij.c.j. ꝛ Exo.
xvij. ꝛ Matth.xviij. ꝛ ad Heb.v. ꝛ.j. ad Thi
mo. vlti. vbi numerꝰ. de teſtibꝫ. Et licꝫ iniu
riā faciat ſctō qui orat ꝑ eo. q2 orōnibꝫ nr̃is

nõ indigent. ꝑ eo ꝙ cũ ſint ꝑfecte beati. om
nia eis ad vota ſuccedũt. ſed nos miſeri po
tius eoꝝ orõnibꝫ indigem⁹. vt in. c. cũ mar
the. ꝟ. iij. de cele. miſſ. tñ ſm Proſpeꝝ. ſemꝑ
eſt ſanctis q̃ creſcere poſſint. iõ ad augmẽtũ
glie ꝑ eis orare põt. et ꝓderũt orõnes ꝑ mo
dũ ſuffragij. de q̃ ꝑ Tho. in. iiij. ſniarũ diſt.
xlv. arti. ij. et ſcripſi ſuꝑ extrava. cle. vj. q̃ in
cipit vnigenit⁹ in ꝟ. electoꝝ. poſt Archi. i. c.
temp⁹. xiij. q. ij. Sunt nãqꝫ acceſſiões gra
tiarũ ſm Ray. in ſum. de pe. §. Jtez querif
vtrũ ea. ⁊ forte nõ eſſet niſi cautũ abſolue
re aĩam ei⁹ de plenaria ꝑtãte clauiũ plena
rie ad abundãtiſſimã cautelã reſultantẽ ex
alienis ꝑiculis. vt nihil poſſit dici omiſſuz.
ꝑ ea q̃ habenf in. c. a nobis de ſen. excõ art.
xj. q. iij. tue vero. Et ita feciſſe videf Calixt⁹
iij. in canoniſatiõe beati Oſmundi epi ſari
ſperieñ. in anglia dicẽs ꝑfatũ Oſmundũ ⁊c̃
benedicẽtes benedicam⁹ in ſeclo. floreatqꝫ
ſuꝑ eũ ſanctificatio nr̃a ⁊c̃. Addidit etiam
idẽ Jnno. iij. in canoniſatiõe ſcti Vulſtani
ꝓpriã collectã in ei⁹ cõmemoratiõe dicẽdaz
⁊ illius memoriã inť ſctõs catalogo ſctõrũ
aſcriptos decreuit celebrãdã ⁊c̃. vt patz in
eis lr̃is datis Flor. ij. idus maij ⁊c̃. Hic au
tẽ ordo nõ ſemꝑ ad vnguẽ hacten⁹ eſt ſuan
dus ſm Hoſti. Jo. an. Car. ⁊ alios vbi ſuꝑ
Jn libro vero cerimoniarũ apparẽt alie di
uerſe ⁊ plures ſolẽnitates ſeruãde ⁊ lauda
biles. q̃ de cõgruo videnf nõ deberi ꝑter
mitti. Cũ igif in caſu nr̃o oĩa hacten⁹ ne
ceſſaria ſint ſufficienť ⁊ ſuꝑabundãter cir
ca ꝓceſſum obſeruata. ſupplicãtibꝫ ꝓ huiuſ
modi canoniſatiõe pie mos gerẽdus eſt. cũ
iuſta petẽtibꝫ nõ ſit denegãdus aſſenſus ꝑ
l. ij. ff. de his q̃ ſunt ſui vel alie. iuris.

a D octauũ dico ↄcludendũ eſſe ad
hibendã fidẽ chro. ad arbitrium tñ
pape ⁊ collegij. d. cardinaliũ ꝑ. c. vni
cum in fi. de ſacra vnc. ⁊ ibi no. ⁊. c. in venera
bilẽ de elec. ⁊ in. c. in noĩe dñi. xxiij. di. ⁊ ĩ cle.
ij. dñm. de rel. ⁊ vene. ſan. in. ꝟ. Vrbano. ⁊ in
glo. mag in fi. ⁊ in. c. inť dilectos de fide in
ſtru vbi etiam no. Bal. ꝙ qñ ſum⁹ incerti d̃
nomĩe impatoris recurrim⁹ ad chronicas
anni ⁊ indictõez ⁊c̃. maxime ex q̃ nõ apparẽt
alie veriores. qꝛ tunc verioribꝫ eſſet ſtandũ
Facit qđ no. in cle. j. de magiſt. in. ꝟ. Bono
nie. ⁊ ꝑſertim ex q̃ maiores nr̃i eis crediđe
runt. vt no. in ꝑma ↄſtitutione digeſtoꝝ. §.
hec autẽ tria maxime q̃ ad ꝑſonas ⁊ loca in

ter quas ꝑ talibꝫ habenf ſic̃ de nr̃is in ordĩe
ſcti Franciſci. ſic̃ de libris Ariſ. ⁊ hypocra
tis not. nico. de mata. ⁊ Bal. ſuꝑ Ru. C. d̃ fi.
inſtru. ad fi. ⁊ Jo. an. in ti. de fi. inſtru. §. nũc
dicendũ. ꝟ. ꝓuatoꝝ ad fi. ⁊ Ant. de butri. in
c. ij. e. ti. ⁊ in. c. cũ venerabiľ de excep. ⁊ Bar.
⁊ An. in. l. ſ. ff. ſi cer. pe. ꝓbat. l. ſi pᷓ. ff. de ſolu
ti. ⁊ vij. mẽſe. ff. de ſta. ho. ⁊ qđ tibi ꝑ bal. et. l.
in tm̃. §. ſi eũ. cũ. l. ſeq̃n. ff. de acq̃. re. domi. ⁊
qđ ꝑ Bar poſt Odofre. in dicta ꝑma ↄſtit.
digeſtoꝝ. § hec aũt tria ſuꝑ. ꝟ. iuribꝫ et per
Bal. in. l. in tm̃. in fi. ff. de re. diui. facit inſtit.
de re. di. §. itẽ preciũ. ⁊ in Spe. de aduo. §.
nunc de exordijs. ⁊ etiã ꝑ eundẽ bar. in. l. te
ſtamẽta. C. de teſt. ⁊c̃. Et dr̃ chronica a chro
nos greco vocabulo. qđ latine tp̃s inter
ꝑtaf. qꝛ in chronica facta in ſuis tp̃ibꝫ reci
tanf. Jtẽ q̃a veritas illarũ coadiuuaf a ijs
adminiculis. ar. in. c. cũ cauſaz de ꝓba. ⁊ ibi
not. ⁊ in. l. cẽſus ⁊ monumẽta. de ꝓba. Jtez
ꝓpter eaꝝ antiquitatẽ. ⁊ qꝛ ↄſeruanf inter li
bros autẽticos. ar. ĩ. c. ad audiẽtiã de ꝑſcꝑ.
⁊. xxx. q. v. c. venit. ⁊ in auten. de his q̃ ingre.
ad appel. §. illud. ⁊ C. de fide inſtru. autẽ. ad
hec. ⁊ in. c. cũ ex lr̃is de in integ. reſti. et. l. vlť.
C. arbitri. tute. ⁊. l. ſcripturaſ C. q̃ poti. ĩ pig.
ha. ⁊. xxiij. q. ij. c. ſane. vbi daf fides ſcꝑturiſ
in colũnis ⁊ lapidibꝫ ⁊c̃. ⁊. l. cenſus ⁊ monu
mẽta. de ꝓbaf. ⁊. c. cũ cauſam. eo. ti. ⁊ ꝑ dñm
Egidiũ de bellemere in deciſioñ. lxx. q̃ inci
pit adminicula. Nec eſt curandũ ꝙ nõ ↄſtet
de noĩe eoꝝ q̃ cõpoſuerũt dicta s chronicaſ
q̃ſi ex h̃ videanf apocriphe. ar. xv. diſ. c. ſctã
romana. ꝟ. q̃ vero opuſcula. qꝛ cũ ordo ſan
cti Franciſci in oĩmoda hũilitate fundat⁹
fuerit. ⁊ iõ fratres ſui minores nuncupanf.
qui ne reꝑhendi poſſent eoꝝ noĩa ſubticu
erunt. ſcribẽtes geſta generaliuz ordis ipi⁹
ſucceſſiue. ad qđ optime faciunt q̃ꝫ pl'es au
ctoritates veteris ⁊ noue legis ⁊ canonũ et
doctorũ. ⁊ alie rõnes ad plenũ adducte per
Jo. an. in fine mercurialiũ ſuꝑ vltima. q.

a D nonũ dico ↄcludendũ cũ ſcõ tho
ma q̃libeto nono. ar. vj. ꝙ eccľia ca
nonizãdo aliquẽ vt ſctm̃ errare nõ
poſſet. qm̃ aliq̃d põt iudicari poſſibile ſm
ſe ↄſideratũ. qđ relatũ ad aliqđ extrinſecũ
impoſſibile inuenif. g̃ licet iudiciũ eoꝝ qui
preſunt eccľie poſſit errare in q̃buſlibet. ſi
ꝑſone eorũ tm̃ reſpicianf. qꝛ innitif in iudi
cando. medio fallibili. teſtimonio. ſ. huma
no. cũ inquirat ꝑ teſtes de vita ⁊ miracuľis

⁊ teſtimoniū hoīm ſit fallibile. Jtē q2 ne-
mo ſcire pōt an ſit dignus odio vel amore.
Eccēs.ix. notat in c.fi. de purga. cano. ⁊ apl's
.j. ad Corinth.iiij. Nihil mihi ꝯſci⁹ ſuz. ſed
nō in h̄ iuſtificat⁹ ſum ⁊c. ḡ multo min⁹ pa-
pa.tū ꝯſiderata diuīa ꝓuidētia q̄ eccl'iaz ſu-
am ſpūſctō dirigit vt nō erret ſic ipe ꝓmiſit
Joh.xiiij. ꝙ ſpūs adueniēs doceret omnē
veritatē. de neceſſarijs. ſ. ad ſalutē. certū eſt
ꝙ iudiciū eccl'ie vniuerſal' errare ī his q̄ ad
fidem ꝑtinēt impoſſibile ē. vñ mag' eſt ſtan
dū ſnīe pape ad quē ꝑtinet determiare de
fide quā in iudicio ꝓfert q̄ᵹ q̄rūlibet ſapien
tū hoīm in ſcripturꝫ oppoſitiōi. cū caypbas
q̄ᵹuis nequā tñ q2 pontifex legat etiā inſci⁹
ꝓpbetaſſe Joh.xj. licet in alijs q̄ ad ꝑticula
ria facta ꝑtinēt. vt cū agit̄ de poſſeſſiōib⁹ vl'
de crimib⁹ vel ſilib⁹ poſſibile ſit eccl'ie iudi-
ciū errare ꝓpter falſos teſtes. Canoniſatio
vero ſctōꝝ mediū eſt int̄ hec duo. Sed q̄a
honor quē ſctīs exhibem⁹ q̄dā fidei ꝓfeſſio
eſt. q̄ ſctōꝝ gl'iam credim⁹. pie credēdū ē ꝙ
nec etiā in his iudiciuz eccl'ie errare poſſit.
Pontifex eñ cui⁹ eſt canonizare ſctōs pōt
certificari de ſtatu alicui⁹ ꝑ inq̄ſitionē vite
⁊ atteſtationē miraculoꝝ. ⁊ p̄cipue ꝑ inſtin-
ctū ſpūſſcti q̄ oīa ſcrutat̄ etiā ꝓfunda dei. ⁊
diuīa ꝓuidentia ꝯſeruat eccl'iam ne ī talib⁹
ꝑ fallibile teſtimoniū hoīm fallat̄. Eccleſie
nāq3 auctoritas oēm excellit aliā auctorita
tē etiā ſctōꝝ patrū. vt ꝑz. ix. di. vt veteꝝ. et ꝑ
totū. ⁊ no. l. xxiiij. q. di. c.j. ⁊ .xx. di. in ſum. ⁊ c.j.
⁊ .xxvj. q. vlti. c. fi. ⁊ ꝑ doc. in. c. ne innitaris.
de ꝯſti. Hinc etiā dixit Jnno. ⁊ Cardi. poſt
eū. in. c.j. de rel'. ⁊ ve. ſan. ꝙ ſi etiā eccl'ia erra
ret (qd̄ nō eſt credēdū) tñ p̄ces bonas de⁹
accepraret. xxxiij. di. §. veꝝ. xv. q. vl. c. fi. No-
tat etiā Jo. an. in glo. in. c. gl'ioſus. de rel'. et
ve. ſan. li. vj. ꝙ etiā ſi eccl'ia in canoniſatione
erraret (qd̄ dicit nō eſſe credēdū. licet acci-
dere poſſet. c. a nobis. de ſen. ex. q.) nihilo-
min⁹ p̄ces in honorē talis accepte ⁊ grē ſūt
Per fidē nāq3 chriſti oīa purgant̄. c. vſa. de
coba. de. ⁊ mulie. Et eſto ꝙ veritas canoni
ſatiōis deficiat nō deficit fides. c. debituz
de bap. c. q. ⁊ iij. ⁊ de p̄ſ by. nō bap. Et idem
ſequit̄ Jo. in directorio iuris p̄te. j. titu. xiij
ad fi. Et iō qd̄ ſupra ꝯcludēdo dicit ſanct⁹
Thomas in ſuo q̄tlibeto. ꝯcludit etiā ma-
giſtraliter Aug⁹. de anco. in li. de eccl'. pote.
q. xiiij. ꝑncipali. arti. iij. q̄ſi ꝑ eaſdē rōnes et
rñdet ad ꝯtraria. ⁊ q. xvij. ar. iiij. vbi querit.

An oēs canonizati ꝑ papā ſint in vita eterna
licet videat̄ ſibi ꝯtrariari ꝓpter. c. ſi ſine cha
ritate. j. q. j. Et iō ſolēniter diſputādo firma
uit Re. do. Jo. de tur. cre. quondā Cardi.
ſcti Sixti ꝑ excellētes rōnes in. c. Hec eſt fi
des. xxiiij. q. j. Ad auctoritatē aūt Greg. vi-
delicet Multoꝝ corpa ſctōꝝ. Hoc vbū nō
debet eſſe in illa auctoritate. ⁊ d3 intelligi ī
veneratione p̄uata. nō publica. venerant̄ in
terris q̄rū aīe cruciant̄ in inferno. Rñdeo
verā in his tm̄ q̄ martyriū ſuſtinuerūt abſ-
q3 charitate ⁊c. iuxta ſnīam Hiero. de qua
.j. q. j. c. vide quātū bonū. dicētis. Si ſine ca
ritate martyriū recipiat̄. ⁊ corpa eoꝝ coraꝫ
homib⁹ venerant̄. ꝑfidie mag' ſunt talia q̄ᵹ
corona victorie. ⁊ tali op̄i magis pena q̄ᵹ p̄-
miū debet̄. ⁊ .xc. di. neq3. ⁊ .j. ad Coꝝ. xiij. c. ⁊
c. trāmiſſa. deberet̄. Et dicit Frāciſcus ma
roñ. puncto. xxxiq. eccl'iaſtice Hierachie. ꝙ
papa h3 angelū ꝑſonalē q̄ nō dimittit ipm
vnq̄3. ⁊ ꝙ in reb⁹ publicꝫ reſpicit ad ipm ſan
ctus Michael ſpecialit̄ ſic ad ducē ſui ex-
ercitus. Jtē veriſilr̄ de⁹ ꝑ mediū alicui⁹ vi-
ri ſcti reuelaret veritatē. vt legit̄ in legenda
ſancti Martini epi de ſuſpenſo q̄ venera-
batur vt martyr.

D decimū dico ꝯcludendū ſ̄m do.
a Egidiuz de bellemere in deciſ. ſuis
deciſ. cccccclxxvij. q̄ incipit extra ro
tā. ꝙ in informatiōe qua circa negociuz ca-
nonizatiōis alicui⁹ ⁊c. tria p̄ncipaliter. Et
p̄mo. Nō fore neceſſe vocare illos q̄rū inter-
eſt ꝑ generale edictū. Ratio q2 h̄ caſu ñ agi-
tur ꝯtra aliquā ꝑſonā certā vel incertā. nec
in directū p̄iudiciū alicui⁹ certe vel incerte
ꝑſone. ⁊ iō nō requirit̄ aliq̄ vocatio cuiuſli-
bet. licet poſſint eſſe ꝑſone aliq̄ que poſſint
p̄tendere aliqd̄ indirectū p̄iudiciū vl' inter-
eſſe vt cōmune. Jtē q2 talis act⁹ nō pōt di-
ci iudicialis. q2 nullā habet partē. vt. c. for⁹.
§. in oīni. de vbo. ſig. ⁊ in extraiudicialib⁹ ñ
requirit̄ partꝫ vocatio. Et hinc eſt ꝙ licz ſu-
perior hñs ꝑ modū ꝓuiſiōis eccl'iaz ordina-
re de bono p̄lato. habet p̄mittere bonā in-
formationē de ꝑſona electi ⁊ q̄liitate p̄latu-
re ſ̄m Jnno. in. c. cū dilecti. ⁊ c. nihil. ⁊ c. ſta-
tuimus. de elec. facit. c. cū olim. de donat. et
c. ꝯſtitutus. ij. de appel. ⁊ ꝓbat̄ ſatis. vij. q. ij.
c. j. ⁊ ij. ⁊ tamē nō req̄rit informatio illa par
tis vocationē. imo nec tenet̄ ꝓuiſor partem
audire. vt not. idez Jnno. in. c. dudū. de p̄-
ſump. ⁊ in. c. ꝓpoſuit. de ꝯceſ. p̄ben. ⁊ glo. vl.

in.c.fi.de electi.li.vj. Et hinc eſt etiā q cum papa cōmittit inquiſitionē faciendā de ſufficientia certe pſone nomiate vl' ſupplicate ſibi ad certā eccleſiā cathedralē reſeruatā z vacantē.in h nō vocat pars.imo nec audit. niſi de gratia z ſpeciali mādato qz nec ſupplicat' habet aliqd ius.ppter qd faciat partem. Nec eſt negociū iſtud iudiciale ſz ē potius quedā extraiudicialis executio officij ipſius ſupioris.qd eſt vez etiāſi ſupior pcedat ad ſupplicatōnē alicui' ſiue pprio motu vt pbant iura pal'egata.z qz ſupior vtit in re ſuo et officio mero.z ita nemini iniuriaz facit.l.iniuriarū.§.j.ff.de iniur.nec eſt ipſe medius neqz iudex.qz ipſe ſolus eſt iudex z pars.iuxta no. Inno.in.c.ex parte.de vbo.ſig. Et eſt ſile in ſtatutis.in quib nō reqrit vocatio ſubditoz.licet eis bn̄ preiudicet.z ſit cū bona informatiōe ad ea pcedendū.l.humanū.C.de legib.z q nō teneat pbationes admittere nec ſe opponentez audire vt partē. Et h melius colligit ex no. Inno.in glo.mag.in.c.venerabili.de cenſi.et in.c.ex parte alle.de vbo.ſig.h.p ibi no.nō expedit admittere quē vt partē.licet bonū ſit audire ad ſuiipi' informatiōem extraiudicialē. Et ita dicit fuiſſe ɔcluſuz p Re.dños cardinales cōmiſſarios in facto canonizatōnis dñi Karoli.videlicet p dñm Albaneñ.z floren.z ſancti angeli.tūc cōmiſſarios qb aſſenſit.d.ſcti Euſtachij.dicens q alq domini cardinales in ɔſiſtorio in h eti ɔcordarunt. Et ſm pmiſſa debēt interptari q dixit Aug'.de anco.in li.de eccle.ptāte.q.xvj.arti.j.vbi qrit an papa in canonizatiōe debeat ſeruare ordinē iudiciariū. Reperio tamen d. Calixtū.iij.in canonizatiōe ſcti Oſmundi de anglia.p dños cardinales deputatos ad faciendam inquiſitionē monuiſſe uniuerſos z ſingulos q in his intereſſe aliqd habere ptenderēt.vt ad diē certā tūc expſſam legitime cōpareret.put etiā p epos cōmiſſarios in hac cauſa factū fuiſſe ex actis ɔſtat ad abundātiorez cautelā.ne nihil quod ad cautelā ptineat videret omiſſum.l.xiij.diſt. qneo. Et qz abundans cautela non nocet. l.teſtamentū.C.de teſtamē.l.ſi pupilli.§.j.ff.de neg.geſt. Subdit tñ idem dñs Egidi' in duab deciſi.imediate ſequē.q licz expediat audire ſe opponēteo canonizatiōi.non eñ debēt admitti vt partē faciētes ſed ſolū ad informandū extra iudiciuz ex officio.ſi tamen appareat q excipiēs nō excipit bono zelo quē habeat ad eccl'iam z ad fidē.ſz potius ex odio qd habuit aduerſus mortuū.vel ex inimicicia quā bz aduerſus illos de genere mortui de cui' canonizatiōe agitur ille nō eſt aliqliter audiēdus.ſed poti' totaliter repellēdus.c.J.z.A.de re iudi.c.ex inſinuatiōe.de appel.c.repellant.z.c.tū oporteat.de accu.cū.c.ſe.et p pl'a alia de qb p eū i dict deciſi.i qb rñdet ad oīa ɔria.mltuz in gñalit. Et etiā in gñalit refert idem bellemere in lectura in d.c.venerabili.de teſt.ſic iſſe obtentū in ɔſilijs multoz. Ex pmiſſis itaqz ɔcludo ad dei optimi maximi gloriā z laudē p.V.B.pcedi poſſe atqz debere ad canoniſatōem beati pris Bonanēture pfati.vt ſic ampli' de' gl'ioſus in ſctis ſuis etiā in ipo glorificet.c.gl'ioſus.de rel'.z veñ.ſan.li.vj p ampliuſqz etiā in ipo iugiter laudetur.cle.ſi dñm.eo.ti.z ps.cl.etiā ſub dupli ci feſto feſtū ill' celebrari mādando.ad inſtar alioz doctoz qttuor.de quibus in d.c.gl'ioſus.aut ſaltē diſponēdo vt feſtū ill' feriet ur.iuxta.c.pnunciandū.de ɔſe.di.iij.et c.fi.de ferijs.z.l.omēs.C.e.ti.z vt vigilia ei' ieiunetur cū pmio indulgentiaz.iuxta.c.ſ.de obſer.ie.z put fecit Bonifaci' ix.in trāſlationis beate Brigide feſtiuitate.vt patet in bulla canonizatiōis eius.z Nicolaus.v.in canonizatōe ſancti Bernardini.z Pius .ij.in canonizatiōe ſctē Katherine de ſenis z Calixtus.iij.in canonizatōe ſcti Oſmūdi etiā p octauā. Fateor tñ ſm Hiero.vnam eſſe vitā ſctōz.ſed pmia p labore diuerſa.et periculoſum eſſe de ſctōz meritis diſputare.vt habet in d.c.gl'ioſus.in nouella. Itez vt ppter ea cultus diuinus augmentet.c.ex parte.de ɔſtitu.et honor eccl'ie augeat.c.vaſa.de conſecra.diſt.j.et alq ad religionem z ſtudia theologie.ppterea inuitent.c.ſup ſpecula.ne cleri.vel mona. Item ppter ipius beati gloriā. Vult eñ deus vt ſanctos inuocemus.vt dum per eoz ſuffragia quod petimus impetramus.ipos magnificem'.et glorificando collaudemus.et vt pctōres qſi nō audentes ipm in ppria pſona adire.amicoz poſſint patrocinia implorare.qui vota ſupplicāciū ſcire poſſunt.qz in illo eterno diuinitatis ſpeculo intelligit quantum vel illis pertinet ad gaudiū vel nob ad auxiliū.et ppter inopiā quā habemus in merendo.vt vbi noſtra non ſuppetunt merita

patrocinent̄ aliena. ⁊ vt q̄ nō poſſum⁹ ſum/
mam lucē aſpicere in ſe ↄtemplādo. ſaltez
in ſanctꝭ aſpicere valeam⁹. ⁊ vt ſic omīs no
ſtra inopia quā habem⁹ etiā in amādo ſup
pleat̄. qꝛ plerūqꝫ imꝑfectus hō magꝭ ſentit
ſe affici circa vnū ſanctū q̄ꝫ circa deū. Et iō
ꝓpter has cauſas generales ordinauit de⁹
vt ſctōs honorem⁹ ⁊ orem⁹. put pleni⁹ ha/
betur ꝑ Jaco. de voragine in legēdis ſctō/
rum in. c. de feſto oīm ſanctoꝝ. Exaudit nā
q̄ꝫ dn̄s orōnes ſctōꝝ. Prouerb. xv. ⁊. iij. q.
vij. in grauibꝫ. Annumeret̄ cōputeturqꝫ in
ter filios dei cōfident̄. ⁊ inter ſctōs ſit ſors
ill⁹ vt Exultet celū laudibꝫ ⁊ reexultet ter/
ra gaudijs ⁊c̄. Cui⁹ doctrina fulget eccl'ia
vt ſol ⁊ luna. ⁊ quem elegit dn̄s in charitate
nō ficta. ⁊ dedit illi gloriā ſempiternā.

Deo gratias.

Et quoniā Jnno. iij. in canoniſatōe ſan
cti Vulſtani quondā epī vigornieñ. in An-
glia fecit de eo ſpecialē collectā ⁊ orōnez di
cendā in miſſa ei⁹. vt patꝫ ex bulla dicte ca/
nonizatōis. Jdeo laudo in hmōi canoniſa
tione ſcī Bonauēture fieri collectā ⁊ ſecretā
⁊ poſtcōmuniōem. vt ſequit̄. ⁊ illas in bulla
canoniſanōis inſcribi. ⁊ reliquū officiū de
ↄfeſſo. maioribꝫ doctoribꝫ fieri. put etiā mā
dauit fieri Calixt⁹. iij. in canoniſatiōe ſan-
cti Oſmundi. vt in bulla canoniſatiōis ei⁹
inſcribitur.

Collecta. alias Oratio.

Exaudi q̄ſum⁹ dn̄e p̄ces nr̄as ⁊ interce/
dente beato Bonauētura ↄfeſſore tuo at/
q̄ꝫ pontifice ſalutaribꝫ nos inſtrue diſcipli/
nis ⁊ gaudijs fac perfrui ſempiternis. Per
dn̄m nr̄m ieſum ⁊c̄.

Secreta.

Suſcipe clemētiſſime deus hoſtiaz lau
dis quā tibi ꝓ peccatis nr̄is offerimus. Et
intercedente beato Bonauētura cōfeſſore
atqꝫ pontifice p̄ces nr̄as benignus exaudi.
Per dn̄m nr̄m ieſum ⁊c̄.

Poſtcōmunio.

Memor eſto ſacrificij nr̄i oīpotēs de
us. ⁊ precibꝫ et meritis beati Bonauēture
ↄfeſſoris tui atqꝫ pontificis vitā nob̄ ⁊ glo
riā tribue ſempiternā. Per dn̄m nr̄m ie. ⁊c̄.

Sermo magiſtri Roberti de laudibus
ſancti Bonauenture ordinis minorū.

q **Quaſi ſtella ma**
tutina in medio nebule. et q̄ſi
luna plena in diebꝫ ſuis lucet
⁊ q̄ſi ſol refulgēs. ſic iſte reful
ſit in templo dei. Scribunt̄ hec verba ori/
ginaliter Ecc̄i. l. ca. ad laudē ſcī Bonauen
ture ꝓpoſita. Preclariſſima dn̄i ⁊ ſcī Bona
uenture merita Sixtū quartū pontificem
maximū induxerūt. vt illū hoc felici tempe
catalogo ſanctorū aſcriberet. Res eſt vnqꝫ
grādis et digna valde q̄ dei gl'iam pandit.
ſctām eccleſiā exornat. religionem letificat
chriſtianā. ordinēqꝫ ſacrū minoꝝ ſubleuat
⁊ extollit. Quid eñi p̄ſtātius excogitari po/
teſt q̄ꝫ mortalē hoiem poſt deuictū trium/
phatūqꝫ mundū ad celeſtia regna deduci.
ibiqꝫ imortalitate ꝑpetua gaudere cū chri/
ſto. Quis de brā vita ꝓmiſſaqꝫ nobis felici
tate dubitare valeat ad quā amicos dei iā
ꝑueniſſe certiſſimū eſt. ibi chriſt⁹ rex gl'e. ibi
imaculata ꝟgo regina celorū. ibi ꝓphe. apl'i.
martyres. ↄfeſſores ⁊ virgines. oēſqꝫ ele/
cti ⁊ amici dei. ibi deniqꝫ btiſſim⁹ Bonauē/
tura. Cū vero hodierna die ſit annūerat⁹
catalogo ſctōꝝ. equū eſt ⁊ rōnabile vt eius
ſanctitas oīni ꝓplo fiat nota. Qua de re ſta
tui in p̄ſenti ſermone laudibꝫ eius incūbe/
re. q̄ deſcribit̄ in ꝟbis ꝓpoſitꝭ illuſtraſſe ec/
cleſiā ſicut ſtella matutina. ⁊ ſicut luna ple/
na. atqꝫ vt ſol fulgētiſſim⁹. ꝑ q̄ ſplēdores ex/
cellentiarū ſuaꝝ pn̄t denotari. Prima ex
cellentia dr̄ vite. Scd̄a doctrie. Tercia re/
fulgentie. Prima excellēna ſcī Bonauē
ture dicit̄ vite. Ex vita quippe mūda ⁊ ꝟtuo
ſa iudicant̄ homies ſancti. h̄ tm̄ iudiciū q̄n/
tum ad publicā venerationē ſpectat ad ec/
cleſiā. vnde Jnno. de rel'. et vene. ſan. dicit.
Nō abnegam⁹ q̄n liceat porrigere p̄ces ali
cui defuncto quē quis credat bonū virū. et
nūc eſſe cū chriſto. licet nō ſit canonizatus.
qꝛ fidē orātis dn̄s attendit. ſed facere ꝓ eo
officiū vel preces ſolēnes nō licet. ex q̄ in ca.
ꝑmo de rel'. ⁊ vene. ſan. ſtatutū eſt vt nullus
adoret̄ ꝑ ſctō abſqꝫ auctoritate romane ec/
cleſie. etiā ſi miracula faceret. quē eñ eccl'ia
reprobat reprobandus eſt. ⁊ quē approbat
approbādus. vt patꝫ. xxiiij. q. j. c. hec eſt fides
catholica. et. c. quoniā vetus. ſm autē Hoſ
fredum et Hoſtieñ. in canoniſatōe ſctōꝝ in
quirit̄ de vita canonizandi ſi fuit in labori/
bus multis ⁊ iuſtis. ſi moribꝫ caſtus ⁊ ſtrē/

nuus. vt notaꝛ di. l. xi. c. miramur. licʒ ꝑ martyribꝫ nõ ſit tã ſtricta fiẽda exaiatio. Quod aũt vita ſcti Bonauẽture fuerit mũda pura ꝛ ſancta probatur triplici modo.

Primus dicitur teſtificatiõis. Scḋus ꝓfeſſionis. Tercius aſſumptiõis. Primꝰ modus quo ꝓbatur ſanctitas ꝛ bonitas vite ſ. Bonauẽture dicitur teſtificatiõis. Habʒ ei teſtimoniũ a viris fide dignis. Primo ab Alexandro de ales viro bono ꝛ in ſacra pagina ꝓbatiſſimo doctore De iſto Alexandro ſcribitur in chronicis ordinis beati Franciſci ꝙ illiꝰ opus qḋ ſcripſit in theologia approbatũ fuit ab Alexãdro. iiij. ꝛ ſexaginta mgr̃is parienſibꝫ. vt apparet in bulla ipſius pontificis. quã puto eſſe pariſiꝰ. Hic itaqꝫ Alexãder de ales videns in Bonauẽtura morũ elegantiã. corpis pulchritudinẽ. venuſtatẽ aſpectꝰ. eloquij ſuauitatẽ. ꝯuerſationiſqꝫ affabilitatẽ. dicere ſepe ſolebat Non videtur Adam in hoĩe iſto peccaſſe. q̃ſi diceret ꝙ vita illꝰ irreꝑhenſibilis potiꝰ angelica erat q̃ʒ humana. Scḋo bonitas vite ſcti Bonauẽture habʒ teſtimoniũ a domino Petro cardinali epõ Hoſtieñ. q̇ fuit de ordine p̃dicatoꝝ. Hic ſmonẽ habuit in funere Bonauenture ſuſcepto themate. Doleo ſup te frater mi Jonatha. in q̇ inter alia retulit. ꝙ q̇cũqꝫ Bonauẽturã videbat ipſꝰ amore capiebatur. eiuſqꝫ piiſſima mõita obedienter recipiebat. ꝑmaxime greci ꝛ tartari. quibꝫ eiꝰ eloquia plurimũ ꝓfuerũt. q̇ vero vltimo dixit. qm̃ tp̃e generalis ꝯcilij lugduni celebrati. vt ſcribitur in chronicis palle ꝯatis. Frater Hieronymꝰ de Eſculo ordinis minoꝝ. q̇ fuit poſtea generalis. deinde cardinalis. epus Peneſtrinus. ꝛ tandẽ papa Nicolaus. iiij. rediit ex partibꝫ orientalibus ad q̃s miſſus fuerat cũ ſolẽnibꝫ nũcijs grecorũ ꝛ tartaroꝝ. ꝛ ipo Bonauẽtura ſuggerente. greci tũc ad vnitatẽ ecclie redierũt ꝛ tartari baptizati ſunt Tercio ſanctitas vite Bonauẽture teſtimoniũ habʒ a poeta vulgari dante. q̇ in tercia comedia ita dixit Jo. ſon la vita di Bonauẽtura. Da bagno regio che in grãdi officij Sempre poſtpoſi la ſiniſtra cura. Secũdus modus q̇ ꝓbatur ſanctitas Bonauẽture. dicitur ꝓfeſſionis. Profeſſus q̇ppe fuit regulã ſanctã fratrũ minorũ in q̇ ſemp q̃ʒdiu in ordine fuit irreꝑhenſibiliter vixit. Hec aũt regula deuotos ꝓfeſſores ſuos ad xp̄i ãgloꝝ atqꝫ ſctõꝝ ſocietatem ꝑducit. Qḋ oñditur ex triplici eiꝰ ꝓrogatiua ſiue ꝑeminẽtia. Prima q꞉ illa regula a ſpũſctõ fuit inſpirata. Scḋa q꞉ ſup euãgelio fuit fundata. Tercia q꞉ ſupernaturali ſigno fuit ꝯfirmata. De quibꝫ oĩbꝫ ita ſcribitur in extrauagãti Nicolai in ſexto libro decretaliũ. Hi ſcʒ frẽs minores ſunt illiꝰ ſctẽ regule ꝓfeſſores q̇ in euãgelico fundatur eloquio. vite chriſti roboratur exemplo. ꝛ fundatoꝝ militãtis ecclie aploꝝ eius ſermonibꝫ actibuſqꝫ firmatur. Hec ẽ apud deũ ꝛ patrẽ munda ꝛ imaculata religio q̇ deſcendens a patre luminũ ꝑ eius filium exemplariter ꝛ ꝟbaliter tradita aplis deinde ꝑ ſpiritũſctm̃ beato Frãciſco ꝛ eũ ſequẽtibꝫ inſpirata. totiꝰ in ſe cõtinet teſtimoniũ trinitatis. Hec eſt cui atteſtãte paulo nullus de cetero debʒ eſſe moleſtꝰ. quam chriſtꝰ paſſiõis ſue ſtigmatibꝫ cõfirmauit. volens inſtitutorẽ ipius paſſiõis ſue ſignis notabiliter inſigniri. hec ibi. Hanc igitur regulam diuinitꝰ inſpiratꝰ ſuſcipe voluit dominꝰ Bonauẽtura q̇ a teneris annis beatũ Franciſcũ ſingulari deuotiõe ẽ ꝓſecutus. Meritis quippe illꝰ dũ tenellꝰ erat a mortali infirmitate liberatꝰ extitit. Vñ ipemet in legẽda beati Franciſci ita ſcribit vt habetur in caplõ vlti. Innumera quoqꝫ ꝑ ipſuʒ in diuerſis partibꝫ orbis exuberare nõ ceſſant bñficia dei. ſicut ꝛ ego ipe q̇ ſupiora deſcripſi. experiẽtia teſte in meipo ꝓbaui. Voto em̃ ꝓ me languente grauiſſime ad beatũ patrẽ Franciſcũ emiſſo a matre. cũ adhuc eſſem puerulus. ab ipis ſum mortꝭ faucibꝫ erutus. et in robur vite incolumis reſtitutus. Qḋ cũ viua memoria teneã. vera nunc confeſſione ꝓfiteor. ne tantũ beneficiũ reticẽs. ſcelerꝭ arguar vt ingratꝰ. Hec ibi. Creſcens itaqꝫ dominꝰ Bonauẽtura. ꝛ de virtute in virtutẽ ꝓficiens cũ affectiõe et reuerentia beati Franciſci. anno etatis ſue. xxij ſacrã eius religionẽ ingreſſus eſt. In q̇ tantũ ꝓfecit in oĩ deuotiõe ꝛ ſtudio litterarũ ꝙ ſeptimo anno poſt ingreſſum religionis legit ſentẽtias pariſiuſ ꝛ decimo anno. ſ. trigeſimoſecũdo etatis ſue ſuſcepit cathedrã magiſtralẽ. Tercius modus quomõ ꝓbatur ſctitas dñi Bonauẽture. dicitur aſſũptionis. Ob ſplendidiſſimã nanqꝫ virtutũ eius famam et nomen clariſſimũ aſſumptꝰ fuit ad triplicem dignitatem.

Generalatus. Archiepiſcopatꝰ. Cardi-

nalatus. Primo fuit aſſumpt9 ad digni/tatem generalat9. Licet em̄ ſuus dei Frā/ciſcus p̄latos ſuos h̄umilib9 vocabul' de/creuerit noīari. tn̄ nō parua dignitas eſt p̄/eſſe tot fratrib9 q̄t ſunt in religiōe minorū. tam longe lateq; diffuſa p orbem. Fuit nā/q; dn̄s Bonauētura ordinis mīoꝝ octau9 general'. Prim9 fuit beat9 Franciſc9. Se/cūdus frater Johēs dict9 parens. de Flo/rentia. Tercius frater Helias de Aſiſio. Quart9 frater Albert9 de piſis. Quintus frater Aimo. anglic9. Sext9 frat' Creſenti/us. Septim9 frat' Johēs de parma. Octa/uus frat' Bonauētura. Hic in cap̄l'o gene/rali Rome celebrato. Alexādro papa q̄rto p̄n̄te anno ab incarnatiōe dn̄i. M. cclvj. et terciodecimo poſt religiōis ingreſſum i fe/ſto purificatiōis btē v̄ginis in generalē fu/it elect9. annis aūt decē ꝛ octo ordinē lau/dabiliter rexit. Fuiēs altiſſimo in paup̄tate ꝛ h̄ūilitate ꝯfortabat ſuauiter tentatos. et infirmis ſuiebat libent'. In cap̄l'o genera/li Narbone celebrato p eū regulā reforma/uit ꝛ expoſuit. ordinē in p̄uincias ꝛ cuſtodi/as diſtinxit. Tempe vero ſui generalat9 fu/it facta trāſlatio corp̄is ſancti Anthonii de Padua ad p̄grandē illā eccl'iam. in q̄ nunc eſt recōditū. Triceſimotercio anno p9 eius obitū in octaua dn̄ice reſurrectiōis. et tunc lingua ei9 q̄ ſub terra fuerat. rep̄ta eſt ita re/cens ꝛ rubicūda. q̄ſi eadē hora ſanctus ille gl'ioſus deceſſiſſet. quā beat9 ꝛ deuot9 Bo/nauētura in manib9 reuerent' accipiēs irri/gatus p̄fluuiis lachrymaꝝ corā oīb9 hm̄oī v̄bis affari cepit. O lingua bn̄dicta q̄ ſemp̄ bn̄dixiſti dn̄m et alios bn̄dicere feciſti. nūc manifeſte apparet q̄nti fueris meriti apud dn̄m. Scđo fuit aſſumpt9 ad dignitatē archiep̄atus. nā Clemēs papa. iiij. cōtulit ei archiep̄atū Eboracenſē pinguiſſimū. ſz ip̄e de pariſius vbi tunc erat ad pedes dn̄i pape ſe ꝯferēs. tā h̄ūilit' ꝛ efficacit' tāto gra/dui ꝛ dignitati ceſſit. q̄ dn̄s papa ei9 ceſſio/nē admiſit. Et ne q̄s miret̄. q̄ Clemens ar/chiep̄m illū fecerit cū in generalē fuerit ele/ctus Alexādro. iiij. p̄n̄te vt dixim9. Scien/dū eſt q̄ poſt Alexādrū p̄dictū creatus fuit Urban9. iiij.. ꝛ poſt Urbanū Clemēs. iiij. ꝛ poſt clemētē Gregori9 decim9. Nō corre/cte ſunt chronice ordinis ex q̄b9 illa collegi

Tercio Bonauētura fuit aſſumptus ad dignitatē cardinalat9. hec dignitas ampliſſima eſt in eccl'ia dei. Quia vt dic̄ glo. in ca. miniſteriū. extra de off. archip̄ſbri Cardi/nales dicunt̄ q2 p eos regit̄ vniuerſal' eccl'ia ſicut i cardie regit̄ hoſtiū. vt ponit̄. lxxi. di. c. fraternitatē. Et dicit Aug. de ancona i li. de p̄tāte eccl'iaſtica. Cardinales aſſiſtūt pa/pe ſicut ap̄l'i chriſto Ap̄l'i em̄ ſunt nū cupa/ti chriſti frēs ſm̄ illud pſ. xxi. Narrabo no/mē tuū fratrib9 meis. ꝛ p̄ncipes mūdi ſm̄ il/lud pſ. xliiij. Cōſtitues eos p̄ncipes ſuper oēm terrā. Sed papa cū facit aliq̄s cardi/nales inſignit eos iſta duplici dignitate. di/cens eis. Eſtote frēs mei ꝛ p̄ncipes mūdi. Ip̄e aūt papa gerit p̄ſonā chriſti. Et q̄uis etiā ep̄i ſuccedāt loco ap̄lorū. alio tm̄ mō q̄ cardinales. Ap̄l'i em̄ duplici mō ſe habue/runt ad chriſtū. Uno mō vt p̄ſētialiter aſſi/ſtentes. ſicut fuit an̄ paſſionē ꝛ aſcenſionē. Scđo mō vt miſſi ex p̄cepto eius p orbē. Qđ fuit poſt aduētū ſpūſſcti. qn̄ diſp̄ſi p or/bem diuiſerūt ſe accipiēdo vnuſq̄ſq; p̄uin/ciā vel regnū in ſortē ſue p̄dicatiōis. Car/dinales ḡ rep̄ſentāt p̄ſonas ap̄loꝝ vt chri/ſto aſſiſtentes. q2 ipi aſſiſtunt pape p̄ſentia/liter vt vicario xp̄i. Scđo mō rep̄ntāt p̄ſo/nas ap̄loꝝ ep̄i q̄ in partē ſollicitudinis vo/cati ſunt regētes diuerſas ciuitates vel p̄/uincias. vt archiep̄i. Et iſtud eſt ſatis ꝯue/niens. vt ſic in hierarchia celeſti aliq̄ angeli ſunt aſſiſtentes. alii miſſi frequēter ad nos. Ita in nr̄a eccl'iaſtica hierarchia. decet ali/quos aſſiſtere vt cardinales. alios mitti vt ep̄os. et h̄ de lege cōmuni. q2 ſuborta cauſa nō tollit̄ q̄n cardinales aliq̄n mittant̄ vt le/gati. ꝛ epiſcopi aliq̄ etiā vocati a papa ſunt ei aſſiſtentes. Accipiūt autē cardīales a pa/pa pilleum rubeū. in ſignū ardentis chari/tatis quā debent habere. ita vt ſint parati ſanguinē ſuū fundere. ꝛ mori p bono et de/fenſione eccl'ie ꝛ p̄fectu. Un̄ in cap̄l'o Fun/damenta. de electiōe. libro. vj. dicunt cardi/nales. fratres. coadiutores. conſiliarii ꝛ aſ/ſiſtentes dn̄i pape. Ut igit̄ ad Bonauētu/ram redeam9. ip̄e cardinalis effectus fuit. Nā pariſius exiſtēs vocatus fuit a domino Gregorio decimo. qui pontifex ip̄m reci/pere cardinalatū ꝛ epiſcopatū Albanēſem coegit. Impoſuitq; vt Cōcilii negocia ip̄e dirigeret. Sed curioſi q̄dā nos īpugna/re nō ceſſant. q̄rentes. cur bonauētura ar/chiep̄atū recuſauit. et tm̄ cardinalatum ac/ceperit. Ad qđ reſpondem9 q̄ potuit eſſe q̄

Gregori⁹ decim⁹ ꝑfatū eū obedientia vel
aliq̄ forti ꝑſuaſiōe induxit vt cardinalatū
ſuſciperet. qḋ nō fecit Clemēs. dū ei archiepi
ſcopatū ꝯtulit. ⁊ vt ſcribit in ca. Niſi cū pri
dem. de renūciatiōe. Tūc in te verā humi/
litatē cuſtodies cū ꝑ eā locū ſublimē effugi
es. ⁊ ꝑ obedientiā nō dimittes. Itaq; nō ſi/
ne humilitate maxia ⁊ dei timore dignitatē
cardinalat⁹ acceptauit. Nā tante fuit hūili
tatis q̄ etiā pontificat⁹ maximi celſitudinē
adipiſci potuiſſet. qḋ noluit. Inq̄t eñ Bar
tholome⁹ de piſis in libri ꝯformitatū. q̄ p⁹
mortē Clemētis cū ꝑ plures mēſes cardi/
nales in electiōe pape ꝯuenire nō poſſent.
tante opīonis erat apud eos Bonauētura
tūc general' miniſter. q̄ oēs cardinales vo
ta ſua in eū cōpromiſerūt. vt ſi ſe vl' aliū pa/
pā noīaret. illū ipſi eligerēt. Ipſe vero noīa/
uit dñm Theobaldū archidiaconū leodo
nienſem ſctiſſimū virū. q̄ fuit Gregori⁹ de/
cimus. ⁊ mult̄ corruſcauit miracul'. et iacet
Aretij in eccl'ia maiori. canonizat⁹ in eccl'ia
aretina. Quare dñs Bonauētura ꝓbatus
inuent⁹ eſt in oīm vita ſua. Et cū plurimū
laboraſſet ꝓ aīarū ſalute tandē ex hac lu/
ce deceſſit. āno dñi. M.cc.lxxiiij. Etat̄ ve/
ro ſue q̄nquageſimotercio hora matutina
diei dñice. terciadecima die menſis Julij
Eadē vero die ſepultū corp⁹ in eccl'ia fratrū
minorū lugduni fuit. Scd'a excellentia
ſcti Bonauēture dr̄ doctrine. Fuit q̄dem
ipe doctor. qḋ nec mirū ħri debet. cū dica
tur extra de heretic̄. c. cū ex iniūcto. Docto
rū ordo ꝑcipuus eſt i eccl'ia dei. ⁊ de docto/
rib⁹ ſcriptū eſt Daniel'. xij. c. Qui ad iuſticiā
erudiūt plurimos. q̄ſi ſtelle fulgebūt in ꝑ/
petuas eternitates. Doctorib⁹ inſuꝑ diui/
narū ſcpturarū aureola dāda eſt. vt docto/
res in q̄rto ponunt. ⁊ Albert⁹ in cōpendio
theologie. Doctrīa ḡ dñi Bonauēture ma
gnū lumē diffudit in eccl'ia dei ꝓpter tripli/
cē illi⁹ ꝯditionē. Primo quia fuit copioſa.
Scd'o q̄a deuota. Tercio q̄z fructuoſa.

Prima ꝯditio doctrine ſcti Bonauētu/
re fuit copioſa. Multa q̄dē ſcripſit laude
digna ⁊ legentib⁹ grata. Nā ſcripſit libellū
apologie ꝯtra Giraldū de abbatis villa. q̄
multa falſa de religioſis ⁊ religionis ſtatu
diſſerebat. q̄ Girald⁹ tandē leproſus mor/
tuus eſt. Scripſit libellū de ſex alis ſera/
phin. ⁊ ſuꝑ Geneſim. opus qḋ intitulat̄ de
ſeptē viſionib⁹. ⁊ defenſoriū religiōis. ⁊ re/
gulā nouitior. ⁊ ſuꝑ q̄ttuor libros ſniarū.
⁊ breuiloquiū. ⁊ ſermones dñicales ꝑ an/
ni circulū. ⁊ ſuꝑ q̄ttuor euangelia. precipue
ſuꝑ Lucā. et de arbore vite crucifixi. ⁊ plu/
ra alia opuſcula edidit. inter q̄ oīa ſingu/
laris fuit legenda beati Franciſci. Hāc vi/
dere voluit vir ille clariſſim⁹ Leonardus
Aretinus. vt retulerūt mihi quidā patres
cōuent⁹ florentini. quā cū diligentiſſime le
gendo ꝑcurriſſet reſtituit illā fratrib⁹. aſſe/
rens q̄ in illo dicendi genere nullus eſſet
qui Bonauētura; poſſet ſuperare. Se/
cūdo doctrina Bonauenture fuit deuota.
ſapida ⁊ vere ſeraphica. que legētes nō ſolū
illuminat. ſed inflāmat. Nec aliter eſſe poſ/
ſet cū de illo in chronicis ſcribat̄. Siqui/
dem omnē veritatē quā ꝑcipiebat intelle/
ctu. ad formā oīonis ⁊ laudationis diuine
reducens. ꝯtinuo ruminabat affectu. Nar
ratur adhuc de eo q̄ dū ſcribebat legendā
ſancti Franciſci quadā die ſanctus Tho/
mas de aquino acceſſit ad viſitandū eum.
⁊ cū familiariter (vt ſolebat facere) aperu/
iſſet hoſtiū celle Bonauenture. vidit eum
orantē ante crucifixū. et in extaſi factū. mox
ſanct⁹ Thomas dimiſit eum. nec locut⁹ eſt
quicq̄. ſed ſocio ſuo dixit. Sinam⁹ ſanctū
q̄z laborat ꝓ ſancto. q̄z ſcribebat geſta ſan/
cti Franciſci. qḋ ipſe ſanct⁹ Thomas ſcie/
bat. Tercio doctrina ſancti Bonauētu/
re fuit fructuoſa. nō eñ ꝓfuit illis tantū q̄
eū viderunt ⁊ audierūt docentē. ſed etiam
oīb⁹ qui ei⁹ ſcripta legūt. vt patet ꝑ experi/
rientiā. Tercia excellentia ſancti Bona/
uenture dicit̄ refulgētie. Voluit q̄ppe deus
ſanctū iſtū triplici ſplendore fulgere Pri
mus dicit̄ miraculoſe coruſcatiōis. Se
cundus ſolēnis canonizatiōis Tercius
mundialis veneratiōis. Primus ſplen/
dor dicit̄ miraculoſe coruſcatiōis. Fecit q̄/
dem de⁹ meritis eius miracula multa ex q̄
bus aliqua ꝑcurram⁹. Fertur de ipſo q̄
dum in humanis agebat. tāta ad ſacramē/
tum eucharíſtie deuotiōe mouebat̄. q̄ die/
bus aliquib⁹ ꝑter morē eius abſtinuit a ce
lebratione. Semel vero dū deuotus miſ/
ſam audiret. ⁊ cū lachrymis paſſionē domi
nicam meditaret̄. cum ſacerdos celebrans
cōicare vellet. vna particula hoſtie ꝑ ſe ipſā
ad os dñi Bonauēture aduolauit. quā ipſe
reuerent̄ ſuſcipiēs. intellexit timorē ſcrupu
loſū circa cōiōnē ōbite fcā; fore deponēdū.

Quedā dña Lugdunēſis Simona vocata. cū filiū mortuū peperiſſet. illū ad ſancti viri pedes detulit. q̄ facto ſigno crucis. viuentē matri dedit. Poſt mortē eiꝰ multa miracula facta ſunt ad inuocatōem eiꝰ.

Mulier quedaꝫ de caſtro villano. octo dieb⁹ laborauerat in partu. emiſſo voto ꝙ viſitaret ſepulchꝛū Bonauēture. mox libera peperit. vñ in patria pia ꝯſuetudo inſoluit. vt mulieres laborātes in partu inuocent nomē Bonauēture. ⁊ ſepiſſime a grauiſſimis pericul' liberant̄. Petrꝰ filiꝰ Johis calezolariȷ̄ lugdunēſis. claudus dextera tibia. q̄ longo tpe ſine baculo ambulare non poterat voto emiſſo ad ſanctū Bonauēturā. liberatus eſt. Dux Aurelianēſis al's orlientz carceratꝰ a magne Britanie rege detinebat̄. vbi quartanā cū dolore capitis incurrit. hic audito noīe ſcti Bonauēture votū emiſit ſi libere euadere poſſet viſitaturū ſe ſepulchꝛū ipiꝰ ſcti. Immutauit deus cor illiꝰ regis ꝑdictū ducē a carcerib⁹ liberatū liberꝫ abire ꝑmiſit. Qui etiā a doloreꝫ infirmitate liberatus. mox vt in gallias rediȷt ad ſepulchꝛū ſancti deuotꝰ perrexit.

Jaccheta vxor magiſtri Nicolai lepra ꝑcuſſa inuocato Bonauētura. ⁊ piȷs votis ꝑ illā emiſſis mūdata eſt. Uxor mgr̄i Johānis Harbreci regiȷ ſecretariȷ hydropica a medicis de ſanitate deſperata. accedēte viro ad ſepulchꝛū Bonauēture ſanata eſt.

In tranſlatiōe corꝑis eius de eccl'ia veteri ad nouā lugduni corroſa reliq̄ ꝑte corporis Bonauēture caput inuentū eſt integrū. capillaturā habēs ac labia ⁊ dentes. et lingua colorata ⁊ integra aci eſſet hoīs viui. Laodomia vrbeuetana filias ſemias multas parturiēs viro ſuo Frācīſco Matthei ingrata erat. tandē ſuaſu cuiuſdā magiſtri Franciſci de aq̄ pendēte emiſſo voto ad Bonauēturā. inde ad paucos dies ꝯcepit filiū quē poſt ſalubreꝫ partum vocauit Bonauēturā. ⁊ cū grandiuſculus eſſet effectus. ſupueniēte peſte qua filie om̄es mortue fuerūt. hic ad inuocatiōem crebrā Bonauēture peſtis periculū euaſit. Sunt ⁊ alia huiꝰ ſancti miracula q̄ obmittimꝰ ne tedio pluritate rerum audientes afficiant̄.

Secūdus ſplendor ē ſolēnis canonizationis. Nō deſunt pleriq̄ʒ ſublimitatē huiꝰ ſcti velle minuere. ex eo ꝙ Sixtꝰ pontifex maximꝰ qui illū catalogo ſctōꝝ aſcripſit eiuſdē fuit ordinis ⁊ ꝓfeſſionis. Illud idē obiȷciunt ſctō Uincentio de ordie ꝑdicatorū. ꝙ ſcꝫ Calixtꝰ illū canonizauit. quia eiuſdē ciuitatis fuerat ⁊ patrie. At etiā Pius ſanctā illā glorioſam Katherinā d' Senis ꝑterea canonizatiōis decorauit honore. q̄m ambo ſenenſes. O temeritas malaꝝ mentiū. o incredulitas iniq̄rū hoīm. nō canonizant̄ ſancti abſq̄ʒ ſolēnitatib⁹ ⁊ publicis ꝯditiōib⁹ req̄ſitis. nō fuerūt ꝑdicti ſancti publicati ex aliq̄ affectiōe inordiata pontificū ꝓfatorū. ſed q̄ꝛ inuēti fuerūt digni vt publice a chꝛiſtianis colerent̄ Ut em̄ habetur in glo. de rel'. ⁊ vene. ſanc. in c. Glorioſus deus. Papa ſolus habet canonizare ſctōs Primo q̄ꝛ canonizatio eſt vna de maximis cauſis fidei. īō ad papā referēda. extra d' baptiſmo. c. maiores. Scd̄o q̄ꝛ papa habꝫ iudicare de miracul' fidei. xxiiȷ. q. i. c. quotiēs. Tercio q̄ꝛ ad papam ſpectat declarare dubia ſcripturaꝝ. multo fortiꝰ dubia ſctītat̄. extra. q̄ filiȷ ſunt legitimi. ca. ꝑ venerabilē. Quarto ne ꝑ multoꝝ epoꝝ ſimplicitatē cōtingat ꝑp'm decipi. Quinto ne in infinitū fieret multiplicatio ſctōꝛuꝫ. ⁊ ſic tepeſceret deuotio. ⁊ vileſceret ſctītas. lxxx. diſt. c. epi. Papa vero in canonizādis ſctis multa vtitur grauitate. obſeruatq̄ʒ tot ac tātas cerimonias. vt pꝫ in dicta glo. ꝙ nullus eū de paſſione rephenſibil' affectiōis dephendere poſſit. Quecūq̄ʒ igit̄ req̄runt̄ ad canonizationē ſctōꝝ. om̄ia pacta ſunt in canonizatione ſctōꝝ q̄s nominauimꝰ. Et vt de ſcō bonauētura dicā. ꝓ canonizatiōe illiꝰ ſupplicarunt inſtāter pontifici Sixto. Imperator Fredericꝰ. Ludouicꝰ rex Francoꝝ. Ferdinādus rex Sicilie. Matthias rex vngarie. Dux Uenetiaruꝫ. Dux Mediolani. Dux Calabrie. Alphonſus Ferdinādi ꝓmogenitꝰ. Dux Sabaudie. Duciſſa Calabrie. Florentini. Peruſini ⁊ Balneoregiani. de q̄rū ciuitate Bonauētura oriundus extitit. Ipa inſuper religio ſacra minoꝝ id poſtulauit fidentiſſime. cū ꝓ viro digno apud chꝛiſti vicariū ex ipa religione aſſūptū ſupplicaret. Cuiꝰ etiā totiꝰ religiōis ex parte h' aſſumpſit ſupplicādi officiū vir ille grauis integer in ſacra pagina eruditiſſimus. ob ſuoꝝ moꝝ bonitatē generalis minoꝛuꝫ effectus. mgr̄ Frācīſcus Samſon. q̄ ſancti Bonauēture cultor ꝑcipuus. et Sixto pontifici charíſſimꝰ eſt. ac reuerendiſſimis

dñis cardinalib9 ⁊ oĩ curie dilectus. rem
hãc diuinã mirabiliter ſollicitauit ac pcu/
rauit. cui9 deus mentẽ bonã ⁊ voluntatem
rectã pſpiciens exaudiuit preces ⁊ vidit la/
chrymas ac ſuſpiria deprecantis. Cõmiſſa
fuit cauſa miſſi ad partes lugduni legati.
inq̃ſitiones de vita ⁊ miracul' ſancti diu ce/
lebrate fuere. Tandez cõmiſſarij deputati
vltimo ſunt reuerẽdiſſimi dñi cardinales
Julian9 tituli ſcti Petri ad vincula. Ste/
phanus cardinalis Mediolanẽſis. ⁊ Frã/
ciſcus de Gonzaga. Interueniẽte ad h̄ ſup
plicatione feruẽti reuerẽdiſſimi dñi cardi/
nalis Johãis de Arogania. q̃ a tener3 anniſ
deuot9 ſemp extitit ad diuĩa. Poſt oĩa autẽ
rite pacta ſm patrũ ſanctiões. poſt relatio/
nẽ tam ſecretã q̃3 publicã. poſt ieiunia ⁊ ora
tiones. poſt p̃latoꝝ omniũ q̃ in vrbe reper/
ti ſunt exquiſitionẽ votoꝝ. Sixtus ſpũ ſctõ
eũ dirigente in octaua reſurrectiõis domi
ni ſctm̃ Bonauẽturã publice in eccl'ia dei
a cũcti3 fidelib9 ſtatuit venerãdũ. Anno dñi
M. cccclxxxij. Tercius ſplẽdor dicit' ve/
nerationis. Oĩs chriſtiana religio de ce/
tero ſctm̃ ipm publice venerari debet. cui9
meritis poterũt fideles a multis periculis
liberari. impetrareq3 bñficia ſummi dei. q̃
ſit ſemp benedict9 p infinita ſecula ſeculoꝝ.
Amen.

Bulla de canonizatiõe ſci Bonauentu/
re.

Sixtus epiſco

pus ſeruus ſeruoꝝ dei ad
ppetuã rei memoriã Sup/
na celeſti3 patria ciuitas hie/
ruſalẽ. cui9 participatio eius
in idipm. ita oĩm electoꝝ ſaluatiõe letat'. vt
quoꝝ preſtantiora ſunt merita. copioſiora
etiã ſumãt gaudia pmioꝝ3. Qd in exceſſu
mẽtis ſue poſit9 Jſaias ꝓpheta ſenſiſſe vide
tur. cũ diceret. Exulta ⁊ lauda habitatio ſi/
on. q2 magn9 in medio tui ſanct9. Exultent
igit' oĩm angeloꝝ chori q̃ de vacuatã ſediũ
habitatiõe ſolliciti. conant' de virtute in v/
tutem ad beatas illas mãſiones vñ ſuper/
bi ruerunt ſpũs humilitate pducere. Exul/
tent quoq3 oẽs anĩe iuſtoꝝ q̃ chriſti veſti
gia ſunt ſecuti. atq3 oẽs tã veteris q̃3 no/
ui teſtamẽti fideles amici dei. q̃ ↄtempti3 hu
ius ſecli vanitatib9. qui ↄciuiũ numeroſita
te ↄgaudent. Exultet celũ laudib9 reſultet
terra gaudijs. quoꝝ ſanctoꝝ editio leticia3
habet plurimoꝝ. Unde eñi fidei pietas ex/
igit vt qđ p ſalute multoꝝ gerit'. cõmunib9
vbiq3 gaudijs celebret'. Precipue vero ex/
ultet pontificũ cetus beatoꝝ ⁊ ſacra docto
rũ concio q̃ fulgent in celo tanq̃3 ſtelle in p/
petuas eternitates. Quos inter dũ ſanct9
Bonauẽtura tanq̃3 nouu3 ſidus ex hac la/
chrymarũ valle ad celeſtẽ q̃ ſurſum eſt Hie
ruſalẽ vocante eum dño migraret emicuit.
Nos aũt qui diſponẽte altiſſimo ad culmẽ
apoſtolat9 erecti chriſtiani gregis curã ge
rimus. quẽ p debito paſtoralis officij iocũ/
do ſanctoꝝ colleg o ↄformare vt debemuſ
intenſis deſiderijs affectam9. eccl'ie militã/
ti p cui9 edificatione ⁊ incremẽto ipm Bo/
nauenturã in catalogũ ſanctoꝝ referendũ
duxim9 haud incõgrue dicere poſſumus.
Exulta hodie ⁊ lauda habitatio ſion. id eſt
chriſtiana religio. in q̃ tanq̃3 in monte ſion
p veram fidẽ habitat verus de9. q̃m magn9
in medio tui ſanct9. Quippe in medio eccle/
ſie aperuit os ei9. ⁊ impleuit eũ dñs ſpũ ſa/
pientie ⁊ intellect9. ⁊ ſtola gl'ie induit eum. ⁊
coronauit ad portas paradiſi. in q̃ vna cu3
angelis gl'ia ⁊ felicitate letat'. Letemur ita/
q3 ⁊ exultem9. q2 celeſtis illa curia ex nob' ha
bet cui ſit cura de nobis. q̃ ſuis nos ꝓtegat
meritis. q̃s informauit exẽplis. illumĩauit
doctrinis. ⁊ miraculis ↄfirmauit. Quẽ de9
dedit cũctis ꝑpl'is in gl'iam ⁊ honorez. cui9
memoria in benedictiõe eſt. Ea nãq3 de di/
uinis reb9 ſcripſit vt in eo ſpũſſctũs locut9
videat'. Ita pie religioſe ⁊ ſctẽ vixit vt ſcri/
ptis vita ↄgrueret et qđ ſcribebat doceret
exemplo. in q̃ morũ virtus ⁊ ſignoru3 clari
tas ita cõperta ẽ vt ↄgruẽtib9 maximis me
ritis ac miracul' vere ſanctitati3 teſtimoniu3
a militante eccl'ia debeat' eidem. Nã cũ i flo
re virente iuuẽtutis hũanis abiectis illece
bris diuio ſe addixiſſet ſeruitio. religionẽ be
ati Franciſci (que p ardua tendit) ingreſ/
ſus. tantũ ſedula lectiõe ⁊ aſſidua orõne p/
fecit. vt cũ ſapiẽte merito dicere poſſet. Op/
taui ⁊ dat9 eſt mihi ſenſus. Jlluminat9 eñi
ab eo q̃ illumĩat oẽm ſenſu3. q̃ lux. via. veri
tas eſt ⁊ vita. paucoꝝ ãnoꝝ ſpacio incredi/
bilẽ eſt ſciam ↄſecut9. Nec talentũ ſibi a do
mino creditũ ſudario alligauit aut terre i/
fodit. ſed vt ſapiẽtiſſim9 diſpẽſator in cõem
vtilitatẽ ↄuertit. Jn celebri eñi Pariſienſi

gymnaſio cathedram rexit. vbi abſcondita
ſcripturaꝝ enucleans. nõ ſolũ viua voce ꝓ/
fuit multis. ſed etiã plurima libroꝝ optimo
rũ. tum in sacris lr̃is. tũ in maioribꝫ ſciẽtijs
monumẽta reliquit. q̃ eſſent oĩ tp̃e poſteris
ꝓfutura. Magnꝰ doctrina. nõ minor hu/
militate ⁊ vite meritis. Quem Alexãder de
Ales. doctor clariſſimꝰ (cui ſe in diſciplina
ſctũs Bonauẽtura tradiderat) tante inno
centie ac colũbine ſimplicitatis expertus ẽ eſſe
vt dicere ſolitꝰ fuerit. ſibi videri ꝙ in eo A/
dam nũꝗ̃ peccaſſet. Magnꝰ etiã in ordi/
ne fratrũ minoꝝ. cui vnꝰ omniũ poſt beatũ
Franciſcũ plurimũ ꝓfuit. Ad eiꝰ eñi guber
nacula vocatꝰ. ⁊ generalis miſter dño inſpi
rante creatꝰ. talẽ ſe ſuis p̃buit ſubditis vt i
illo dñicũ illud verbũ videret impletum.
Qui maior eſt veſtrũ ſit miniſter vr̃. Nã ſa/
pientia ⁊ moꝝ integritate maior. p̃lationis
officiũ cũ tanta exercuit charitate. ꝙ ſpõte
humilis nũc doctrina. nũc monitiõibꝫ nũc
exhortatiõe fraterna. nũc etiã corꝑali ſerui
tio ſatagebat vt bonꝰ chriſti miles inferio/
ribꝫ miniſtrare. Nec ſolũ q̃ ab ipſo btõ Frã
ciſco pie ⁊ ſctẽ fuerãt inſtituta diligẽtiſſime
cuſtodiuit. ſed multa etiã adinuẽta. que cre
ſcente fratrũ numero neceſſaria videbant̃
adiecit. Ordinẽ quoq̧ ipm̃ in ꝓuincias cu
ſtodiaſq̧ diuiſit. Magnꝰ etiã dignitate in
Romana fuit eccl̃ia. Increbreſcente eñi fa
ma innocẽtie. doctrine ac prudẽtie eiꝰ. a fe/
licis recordatiõis Gregorio papa decimo
p̃deceſſore nr̃o ad cardinalatꝰ ẽ vocatꝰ ho/
norẽ. vt eiꝰ opa in maximis ⁊ difficilimis re
bus q̃ tpibꝫ illis inciderãt vterent̃. In quẽ
Gregoriꝰ ipſe ob ingentia viri merita nouo
eſt vſus exẽplo. Statim eñi illi Albañ. cõ/
miſit eccl̃iam q̃ nõ niſi vetuſtioribꝫ cardina
libus ſolet cõmitti. Nõ fefellit expectatiõez
ſummi pontificis ac ſacri ſenatꝰ optimus a
deo amiciſſimꝰ vir. Sed in ↄcilio Lugdu
neñ. p̃ſidẽs. oĩaq̧ ad dei laudez dirigẽs. ſe/
datis diſcordijs. difficultatibuſq̧ ſublatis.
ipi eccl̃ie maxio vſui fuit ⁊ ornamẽto. Qui/
bus rebꝫ apte cognoſcit̃ ꝙ ſtatuit illi domi
nus teſtamẽtũ pacis. ⁊ p̃ncipem fecit eum. vt
ſit illi ſacerdotij dignitas in eternũ. Quem
inanis glĩa nõ inflauit. nõ diuitie ſiniſtroꝝ/
ſum egerũt. ſed in fide lenitateq̧ ꝑſeuerãs.
pius in deũ. in paupes miſericors. iuſtus i
oĩes. ita h̃ corruptibile corpꝰ exuit vt cum
ap̃lo dicere poſſet. Bonũ certamẽ certaui.

curſum ↄſumaui. fidẽ ſeruaui. In reliq̃ re/
poſita ẽ mihi corona iuſticia. Qui ⁊ ſi ex ſo/
la ꝑſeuerãcia poterat ſctũs credi. Iuxta il/
lud. Eſto fidel̃ vſq̧ ad mortẽ ⁊ dabo tibi co
ronã vite. ſubſecuta ſunt tñ poſt vitã multa
maximaq̧ miracula. q̃ certũ ſanctitatis eius
p̃bent indiciũ. ⁊ nos ad ipiꝰ venerationẽ in
ducũt. ꝙ deꝰ meritis p̃cedẽtibꝫ venerandũ
oñdit. Ipe eñi deꝰ omp̃s vt ſue ỽtutis po/
tentiã manifeſtet. ⁊ nr̃e ſalutis cãm pandat.
fideles electos ſuos q̃s coronat in cel̃. ſepe
etiã honorat i mũdo ad eorũ memorias ſi/
gna faciens et ꝓdigia. q̃ heretica prauitas
ↄfundat̃. ⁊ fides orthodoxa ſeruet̃. Agi
mus igit̃ ipi deo quantas poſſumꝰ gr̃as. ꝙ
nos dignos duxerit ꝑ quos hec canoniza/
tio celebraret̃. Que licet diuinis lr̃arũ mo/
nimẽtis extantibꝫ. coruſcãtibuſq̧ miracul̃.
iam p̃ridẽ potuerit rite fieri. nunq̧̃ tñ ante
hac vel a p̃ncipibꝫ vel ab alijs tanta diligen
tia fuit petita. nr̃o tp̃e chariſſimi in chriſto
filij nr̃i Fredericꝰ romanoꝝ imꝑator ſem/
per auguſtꝰ. Ludouicꝰ Francoꝝ chriſtia/
niſſimꝰ. Ferdinandus Sicilie ⁊ Mathi
as Hungarie reges illuſtres. dilecti quoq̧
filij nobiles viri Alphonſus calabrie. Jo
hannes mozenico venetiaꝝ. Johes haleã
Mediolani. ⁊ Johes burbom duces inſi/
gnes. p̃terea ciuitates florentiũ. ſenenſiũ ⁊.
lugdunenſiũ. peruſiũ. ⁊ que tale iubar tulit
balneoregiũ. tanto ſtudio tãtaq̧ ꝑſeueran
tia petierũt a nobis. vt durũ ⁊ impiũ puta/
remus eis in re tã pia reſiſtere. quã etiã dei
monitu petere videbant̃. Acceſſerũt aſſi
due venerabil̃ fr̃is nr̃i Juliani ep̃i ſabinẽ/
ſis. ipiꝰ ordinis p̃tectoris. dilectoꝝ q̧3 filioꝝ
Franciſci ſamſonis general̃ miſtri. ⁊ petri
de Rodolphis ꝓcuratoris dicti ordinis ſa/
cre theologie ꝓfeſſoris p̃ces. q̃ noĩe general̃
eoꝝ capl̃i id tãq̧ iuſtũ ⁊ debitũ repoſcebãt.
Legeramꝰ ſtudioſiſſime ſcti huiꝰ diña ſcri
pta. quibꝫ poſtq̧̃ ꝑ etatẽ aliq̃d ſape licuit ſꝑ
fuimꝰ delectati. Audiueramꝰ q̧3 ab anti
quioribꝫ p̃fate religiõis fr̃ibꝫ ⁊ grauibꝫ q̃dẽ
viris. quit ipi a maioribꝫ nacti acceꝑam de
ſanctimonia vite eiꝰ. ↄſtantẽ famã eſſe ſcie/
bamꝰ ẽ multis maximiſq̧ miracul̃. nec erat
p̃terea apud nos dubiũ q̃n in triũphanti
eccl̃ia triũpharet i celo ⁊ venerationẽ mere
ret̃ in terris. Sed mẽores nos eũdẽ minorũ
ordinẽ ex voto ingreſſos. in q̃ diña aſſiſten
te gr̃a i ſacris lr̃is ⁊ religioſis moribꝫ vtcũq̧

ꝯfecim⁹.eadēqꝫ miniſteriat⁹ officia exercui
mus.atqꝫ inde ad cardinalat⁹ dignitatē.ita
vt ꝑ ꝯſiles ḡdus ad pontificat⁹ culmē ſub/
leuatos nos fuiſſe diſponēte dño ꝯgſcam⁹
ꝑ q̄s ipſe Bonauētura ſctūs ad triūphantꝭ
eccl'ie imarceſſibilē gl'az euect⁹ eſt.ne ad id
videremur potius affectiōe ꝓpria q̄ꝫ debita
deuotiōe moueri.eā adhibuim⁹ diligentiā
ac grauitatē quā rei magnitudo poſcebat.
Cōmiſim⁹ em̄ trib⁹ ex venerabilib⁹ fribus
nr̄is ſctē romane eccl'ie cardinalib⁹.vt ď ve/
ritate miraculoꝝ mādarēt inq̄ri. Cūqꝫ vn⁹
ex eis inchoato proceſſu vt deo placuit ab
hac luce migraſſet.aliū i locū defuncti ſub/
rogauim⁹ cardinalē.q̄ etiā decedēte aliū
ſubſtituim⁹.nec his ꝯtenti cū iā ꝓceſſus ipſe
pene ꝑfect⁹ eſſet.⁊ hi q̄ delegati erāt fideliſ/
ſime retuliſſent.tñ q2 nō videbaꝛ in ꝓcedē/
do tanta q̄nta req̄riꝛ obſeruata ſolēnitas il
lū reiterari iuſſim⁹. Demū cū exuberiori re
latione ⁊ fidedignoꝝ teſtiū ſuꝑ h̄ receptiōe
cōpertū fuiſſet multa ⁊ magna a deo ꝑ ipm̄
ſctm̄ miracula fieri q̄ in ꝯſpectu mltitudis
cernebanꝛ. Nos ne ſpūiſctō reſiſtere vide/
remur.q̄ ꝑ nos ꝓphē laudare deū in ſctis ſu/
is iubet.in ꝯſiſtorio nr̄o ſecreto h⁹ rei cā ha
bito.eoꝝ̄dē venerabiliū fratꝝ nr̄oꝝ ſcē ro/
mane eccl'ie cardinaliū vota ſuꝑ hmōi ca/
nonizatōne ſum⁹ ſcrutati. Cūqꝫ oīm vna
eadēqꝫ fuiſſet ſnīa.vicꝫ vt in ſctōꝝ numero
referri deberꝫ.ꝯſiſtoriū publicū deinde ha
buim⁹.in q̄ magna multitudie aſtāte in tri
duū orōnes ieiuniaqꝫ indixim⁹.vt de⁹ ops
nobis qd̄ factu optimū in hac re eēt oñde/
re dignareꝛ.nec pateretꝛ eccl'iam ſuā militā
tem errare q̄ ſe triūphāti cōformare ſtude/
ret. Triduo deinde elapſo oms̄ q̄ in roma
na curia erāt p̄latos iuſſim⁹ cōuenire. q̄ ad
vnū interrogati q̄d faciēdū videretꝛ.i eandē
ſniam ꝯuenerūt.btm̄qꝫ Bonauēturā eum
canonizandū cēſuerūt. Nos ḡ dei nutuꝫ et
voluntatē ſeq̄ntes attēdenteſqꝫ iuſtū ac de
bitū eſſe.vt q̄s de⁹ honorat in cel' nos vene
ratiōis officio laudem⁹ ⁊ glorificem⁹ in ter/
ris.cū ipſe pot⁹ laudetꝛ ⁊ glorificetꝛ in illis q̄
eſt laudabil' ⁊ glioſus in ſecula. Hūc diem
canonizatiōis ipi⁹ ſcti Bonauēture in me/
dio Baſilice ꝓncipis apl'oꝝ de vrbe. q̄ ma/
xima oīs generꝭ ordiniſqꝫ multitudo cōflu
xerat celebrandā ſtatuim⁹. Ibi reliq̄s oīb⁹
legitime ꝑactis.p̄dict⁹ ordinis minoꝝ ꝓcu
ratoꝛ.in medio ſtans dictuꝫ illud btī Jo/
hannis apl'i clara voce ꝓponens.videlicet.
Tres ſunt q̄ teſtimoniū dāt in celo.pr̄.vbū
⁊ ſpūſſctūs.ꝓbauit etiā habito ſuꝑ p̄miſſis
ꝓceſſu.ipas btīſſime trinitatꝭ ꝑſonas teſti/
moniū ꝙ beat⁹ Bonauētura in celo ſit.ꝑſti
tiſſe.prēm videlicet in miraculoꝝ potentia.
filiū in doctrine ſapīa.⁊ ſpm̄ſcm̄ i vite ipi⁹
bonitate. Et ꝓpterea nō ſolū noīb⁹ oīm qui
hanc ipam canonizatiōem fieri ſupplicarūt
ſed etiā ex parte indiuidue trinitatꝭ p̄ris et
filij ⁊ ſpūſſcti.vt ipm̄ btm̄ Bonauētura ſan
ctum ꝓnūciare dignaremur inſtanꝛ inſtan
tius ⁊ inſtātiſſime req̄ſiuit. Cōſidētes igiꝛ
ꝙ in hac canonizatiōe nō ꝑmittat nos de⁹
errare q̄ oīa in ea q̄modolibet req̄ſita erāt
aut ſuꝑabūdanꝛ obſuari fecim⁹ ⁊ obſuauī
mus.de eoꝝ̄dē fratrū nr̄oꝝ ſctē romane
eccl'ie cardinaliū oīmqꝫ p̄latoꝝ in romana
curia exiſtentiū vnanimi ꝯſenſu et maturo
ꝯſilio de oīpotentꝭ dei ac beatoꝝ Petri ⁊
Pauli aplōꝝ eius auctoritate cōfiſi. beate
memorie Bonauētura balneoregionenſ.ſa
cre theologie ꝓfeſſorē.ex gremio ſacri ordi
nis minoꝝ.⁊ ex officio generalatus in epm̄
cardinalē aſſumptū.ſctm̄ eſſe ac alioꝝ ſcōꝝ
dei catalogo aſcribendū adijciendūꝫ ⁊ ag/
gregandū fore ac fideliter firmiterqꝫ tene/
ri debere decernim⁹.ipmqꝫ ſctōꝝ ꝯfeſſoruꝫ
pontificū et doctoꝝ q̄s ſancta dei veneraꝛ
eccl'ia ꝯſortio ſolēniter in p̄ſentiaꝝ aſcribi/
mus aggregamuſqꝫ ꝑ p̄ſentes. Statuētes
etiā ⁊ mandātes venerabilib⁹ fratrib⁹ nr̄is
patriarchis.archieꝑis epis ac dilectꝭ filijs
dictoꝝ ac patriarchaliū metropolitanorū
⁊ cathedraliū eccl'iarū capl'is ⁊ q̄rūuis ordi
num tam mendicantiū q̄ꝫ nō mendicantiū
ꝓfeſſorib⁹.necnō quibuſcūqꝫ eccl'iaſticis ꝑ/
ſonis vt feſtū ipius ſcti Bonauēture ſecū/
da dñica menſis Julij ſingulis ānis ſolen/
niter ⁊ deuote celebrent diuinū officiuꝫ ve/
luti ꝓ vno ꝯfeſſore pontifice ⁊ doctore tam
publice q̄ꝫ ꝓuatim ꝓut ꝯtigerit ꝑſoluentes
Dilectis vero filijs fratrib⁹ p̄dicti minorū
ordinis q̄tinus hmōi officiū ſub feſto du/
plici ⁊ octaua eo modo quo alioꝝ dicti or/
dinis ſanctoꝝ celebrare feſta ⁊ octauas cō
ſueuerunt celebrādi cōcedim⁹ facultatem.
Inſuꝑ eadē auctoritate oīb⁹ vere penitē
tib⁹ ⁊ ꝯfeſſis q̄ in eadē dñica eccl'iam i qua
ſctm̄ ei⁹ corpus requieſcit deuote viſitauerit
annuatim ſeptē ānos ⁊ totidē q̄dragenas.
his vero q̄ alijs tꝑib⁹ in ſingul' dieb⁹ dñicis

centũ dies. Illis autē q̄ eccl'ias fratrũ minorũ vbilibet conſtitutas tam ipſa die feſti q̄3 in octaua diuinis officijſ interfuerint cõſimiles indulgētias ꝛ pctõꝝ remiſſiões q̄ in ſingulis alioꝝ eiuſdē ordinis ſanctoꝝ feſtis ex indultis apoſtolic3 generalit̄ ꝓmulgatis Romani pontifices ↄceſſerũt. de iniunctis penitentijs miſericordit̄ in dño relaxamus ꝛ elargimur. Conſiderãtes preterea quãta ab hocipſo ſancto Bonauētura rõne ſcientie ꝛ ſanctitat3 vite epalisq3 ꝛ cardinee dignitatis ſctã romana eccl'ia ſuſcepit incremēta quãtaq3 idē ſanct⁹ cũ beato Thoma de aquino coetaneo ↄdiſcipulo ꝛ cõmagiſtro ſuo familiaritatē ꝛ ſpiritualem cõiunctionē in hac vita ſeruauerit. vt quos in h̄ ſeculo fraterna iunxit charitas ꝛ eadē3 in celo p̄mia cõſecutos credim⁹. p̄ñs eccleſia pari veneret̄ honore. p̄dictũ feſtum inter feſta ſacri palacij apoſtolici aſſumentes annumerãteſq3. eandē indulgenciā3 in feſto p̄dicto in eccl'ia ſanctoꝝ apoſtoloꝝ3 de vrbe q̄ in feſto ipſius ſancti Thome de aquino in eccl'ia beate Marie v̄ginis ð vrbe minerua vulgariter nũcupata habetur. cõcedimus. ꝑterq3 decernim⁹ frēs minores in alma vniuerſitate Pariſieñ. eiſdem ꝓuilegijs poſſe ac debere vti ꝛ gaudere ob ipſius ſancti Bonauēture merita. quib9 ex apoſtolicis indult3 fratres predicatores in eadē3 vniuerſitate intuitu ꝛ gr̄a eiuſdē ſancti Thome potiri ꝛ gaudere cõſueuerunt ꝛ gaudent aut potiri et gaudere q̄modolibet poterũt in futurũ. Quocirca oīs ꝛ ſingulos in dignitate ↄſtitutos requirimus ꝛ monem⁹ q̄tinus vniuerſis ꝛ clericis ꝛ populis ſuarũ ciuitatũ dioceſum ꝛ parochiarũ p̄ſentes nr̄as lr̄as ſolēniter publicãtes. eoſdē hortent̄. deũ ipm̄ a quo bona cuncta ꝓcedũt hũiliter dep̄cent̄. vt ipſius ſancti doctoris ꝛ cõfeſſoris Bonauēture meritis et p̄cib9 exorat⁹ militantē eccleſiã. ap̄licã fidē. ꝛ cũctos chriſtifideles a paganoꝝ ꝛ alioꝝ infideliũ ꝛ hereticoꝝ tueatur incurſib9 ꝛ a periculis cũctis ſemꝑ ꝓtegat ac defendat. ꝛ illam quã nobis mũdus dare nõ pōt pacē3. hoſtiũ oīm ſublata formidine. firma cũ trãquillitate cõcedat. vt q3 poſt hui⁹ vite militiã depoſitũq3 paſtoralis officij miniſteriũ vnacũ grege nobis credito ad ſempiterna tandē gaudia ꝑuenire mereamur. Demū3 q2 difficile foret litteras originales preſentes ad vniuſcuiuſq3 noticiā3 deferri volumus ac decernim⁹ q̄ earũ trãſſumpto ſub ſigillo generalis miniſtri ordinis antedicti ꝛ manib9 duoꝝ notarioꝝ publicorũ debite ſubſcriptis fides adhibeat̄ indubia in omnib9 ꝛ ꝑ oīa. ꝛ illis vbiq3 ſtetur ac ſi originales lr̄e huiuſmõi eſſent exhibite vl' oſtenſe. Nulli ḡ oīno hominũ liceat hanc paginã noſtre cõſtitutiõis. aſcriptiõis. aggregationis. ſtatuti. mãdati cõceſſionis. relaxatiõis largitionis. aſſumptionis. annumeratiõis monitionis ac voluntat3 infringere vl' ei auſu temerario ↄtraire. Si q̄s autē hoc attētare p̄ſumpſerit indignationē oīpotent3 dei ac beatorũ Petri ꝛ Pauli apoſtoloꝝ3 eius ſe nouerit incurſurū3. Datum Rome apud ſctm̄ Petrũ Anno incarnatiõis dñi/ce. M.cccclxxxij. Decimooctauo kalēdas Maij. pontificat⁹ nr̄i anno vndecimo.

Incipit ꝓlog⁹ in ſpeculũ diſcipline ſeu libellũ de minimis ad nouicios ſcti Bonauenture epi ꝛ cardinal' ordinis minoꝝ.

a

D honeſtatem tendētes in p̄mis neceſſariū3 hñt vt ꝑ exercitium diſcipline virtut3 titulũ citi⁹ app̄hēdere poſſint. Nã vt ait Hugo de ſctõ victore. Uſus diſcipliē ad v̄tutē aīm dirigit. v̄tus aũt ad btīt̄ndinē ꝑducit. ac ꝑ h̄ inq̄t exerciciũ diſcipline eſſe dz nr̄a inchoatio. v̄tus. ꝓfectio. p̄miũ v̄tut3. eterna btitudo. Uex q̄ diſciplinã ī noue ↄuerſatõis initio negligit ad eã poſtmodũ difficile applicat̄. ꝛ formā3 quã p̄mo q̄s recipit vix deponit. Adoleſcēs nãq3 iuxta viã ſuã etiã cũ ſenuerit ñ recedet ab ea. Optīa viuēdi forma eligēda ē quã reddat aſſuetudo iocũdã. Pri⁹ autē ad ꝑfectũ ḡd⁹. defect⁹. cognitio. magnq3 oīo prudēti ſecuritas. viuēdi modũ nouiſſe cõgruũ ꝓ varia reꝝ ꝛ accidētiũ q̄litate. Nec mīmũ ē ↄtēnere mīma. q̄ nõ mīmã morib9 maculā3 eo turpi⁹ neglectu hita ingerũt. q̄ vitari facili⁹ cognita valuerũt. Proinde q̄ ſpũ dei agunt̄ moralib9 documēt3 intendũt. q̄ tñ ſupbi ꝛ fatui ↄtēnētes nũc ſupſticiones nũc cerimonias vocãt. aut certe calũnijs fucatis impugnãt. Nec eñi ſtult⁹ v̄ba prudentie recipit. niſi ea dixeris q̄ verſantur ī corde ei⁹. Hic ergo tractatulus

ꝑ ſupioꝝ impoſitiõnē exact⁹. rudi q̄dē iux/ta ſcribentꝫ ruditatē ⁊ intẽti exigentiā ſtilo. ex diminutis q̄ꝫ ac nudis ob breuitatē. i cõpactiſqꝫ interdū ſed ↄgruis ꝑ moꝝ traditione ſentẽtijs edit⁹. nouis xp̄i diſcipulis ꝑ aliq̄li ſpeculo inſpiciẽdus ꝓponit̄. vt ꝑ pauca ſibi ꝓpoſita occaſionalit̄ fiant in pluribꝫ cautiores. Da ſapiẽti occaſionē ait Salomon. ⁊ addet̄ ei ſapiã. Attendāt tñ q̄dam h̄ accipiẽda fore cõiter ⁊ magis ⁊ min⁹ ꝓ loco ⁊ tp̄e obſeruãda. licet nõ ſp̄ ꝓ ſingul' ↄditionū modificãtio replicet̄. Prudẽs. vt rerū varietas exigit. ita ſe accomodat tẽpori. nõ ſe in aliq̄bꝫ mutãs ſed pon⁹ aptãs. ſicut man⁹ q̄ eadē eſt cū in palmū extendit̄. ⁊ cū in pugillū cõſtringit̄. Nec moueat ſi qua ꝑ iunioribꝫ impertinẽtia videant̄. ꝑinde iunior in his ſepe q̄ ip̄m excedūt inſtruit̄ vt ſenioꝝ ſe ꝓpoſito applicãs. ſit q̄ntū congruit aptior ad agẽda. cautior ad cauẽda. Prolixitatē forte trit⁹ ſi q̄s fuerit inſpector cauſabit̄. ſed neceſſariã in expriſſis dicendorū expreſſionē aduertat. Nec facile rudes ꝑ q̄bus eſt opa generalibꝫ poſſe cõmatibꝫ. id ē. breuibꝫ ⁊ incõpletis ſententijs erudiri. aut ↄciſis paſſim ꝓficere paradoxis. vnoqꝫ nihilomin⁹ nouerit ĩ titulo multa q̄nqꝫ ꝯſtringi. que ſpecialē req̄rerent explicãda tractatum. Duas aūt ꝑticulas. ꝓncipalē vicꝫ ⁊ incidentalē ſm̄ ſeries habet. Principal' in duas diuidit̄. In q̄rū p̄ma de p̄paratorijs ad diſciplinã ⁊ aliq̄bꝫ eius effectibꝫ incident̄. in ſcd̃a de ip̄a plen⁹ tractat̄. Preparatoria ſunt ꝑ modū p̄ncipij medij ⁊ poſtremi. Depoſitio vetuſtatꝫ. ſtabilitas mentis aduerſus tẽptatiões diaboli. ⁊ ſubiectionis hūilitas. p̄mū p̄parationē inchoat. ſecūdū ↄtinuat. tertiū vero ↄſumat. Seruanda erit vbiqꝫ maioꝝ ⁊ minoꝝ paragraphoꝝ diſtinctio. ad ſeriei ⁊ ordinis euidentiam ampliorē.

De vetuſtatis depoſitione.
Capitulum I.

Eponendus eſt d ſm̄ ap̄lm vetus hõ. et induend⁹ eſt nouus. Quod ꝑfecte implent q̄ trãſitorijs abdicatꝫ nõ ſolū pctã verūetiã occaſiões fugiūt pctõꝝ. veteriqꝫ fermento ꝑ purã ↄfeſſionē plen⁹ expurgato. ĩ vite nouitate ꝑfecta. ſoli p̄eligūt dño militare. In odore igit̄ vngentoꝝ chriſti per cõpendioſam ⁊ tutã ſacre religiõis ſemitã currere cupiẽtes. ꝓus reꝝ tpaliū faſciculos deprimẽtes abijciãt. vt ab omi tã poſſeſſione q̄ꝫ cura penit⁹ expediti xp̄m dn̄m expedite ſequant̄. ⁊ nõ ſint ei temptatõnis occaſio vel ruine. Et ſi ante religiõis ingreſſum nõ fuerint expediti. poſt ingreſſuꝫ ſaltē expeditionẽꝫ hmõi ꝑ alias ꝑſonas vel ꝑ lr̃as iuxta ſupioris arbitriū q̄nta pñt acceleratione ꝑcurẽt. nõ expectãtꝫ oportunitatibꝫ aut vtilitatibꝫ deceptorijs q̄s frequẽter diabolus ſub ſpecie pietatꝫ aſſumit. Sūma ſit eis vtilitas vtilitates hui⁹ mūdi ↄtẽnere ꝓpter chriſtū. iuxta v̄bū ſcti Hiero. Nemo renūciatur⁹ ſeclo. bñ põt vendere q̄ cõtempſit vt vẽderet. Si habes inq̄t in ꝑtãte rē tuã vende. ſi nõ habes. ꝓiice. Totū dõ dedit. q̄ ſeip̄m obtulit. Poſt religiõis igreſſum ↄtinue debẽt ↄfeſſioni faciẽde vacare ⁊ de oībꝫ q̄ in ſeculo a puericia cõmiſerāt ad memoriã q̄ntū poterūt ſtudioſa ſollicitudine reuocatꝫ generalit̄ ↄfiteri. Maloꝝ nãqꝫ ↄfeſſio. initiū eſt bonoꝝ. Ordinis q̄ ſtatus. reijcit res atqꝫ reatus.

De conſtãtia mentis ⁊ cautela ↄtra temptationes diabolicas. Caplm̄ II

q Uonĩã aūt pharao ꝑſequit̄ iſraelẽꝫ fugiẽtē. ⁊ ↄtẽpt⁹ ſurgit in ſcãdala. nunc apte nūc occulte ſub ſpecie boni piculoſius tẽptans. faciãt qd̃ ſcriptū eſt. Fili accedẽs ad ſeruitutē dei ſta in iuſticia ⁊ timore. ⁊ p̄para aĩam tuã ad tẽptationeꝫ. Solẽt p̄cipue vires temptatiõi p̄rebere fluctuatio mẽtis circa ꝓpoſitū ingreſſure vl' ingreſſe religiõis tarda tepidaqꝫ repulſio. ⁊ deiectio ſpūs deſolati. Ea ꝓpter in p̄mis in ꝓpoſito ſcrõ cor ſuū oĩno ſtabiliant ⁊ ↄfirment. ne velut harūdo diuerſis ventorū flatibꝫ agitati. vacillẽt. Optimū ē inq̄t ap̄l'us gratia ſtabilire cor. Et Proſper ait. Quẽlibet hoīem (donec ſe in eo qd̃ elegit certa diffinitiõe ↄfirmet. velut in q̄dã deliberatiõis incerte biuio cõſtitutū) diſcerpit ip̄a diuerſitas volūtatū. Uirt⁹ inq̄t hortatur ⁊ ꝓuocat. vt diffinitõis ambiguitate depoſita ꝓpoſitū ſpūale ſuſcipiat. ꝑſeuerãturū ſe in ſuſcepti laboꝛe ꝓpoſiti nõ ſua poſſibilitate ſed dñi miſeratione ↄfirmet. Cogitet q̄nti ⁊ quãte potuerūt ⁊ pñt qd̃ ſe poſſe deſperat. vnd̃ illi potuerūt inde ſe poſſe firmiter credat. meminerit illud ap̄li. Fidelis deus q̄ vocauit vos. q̄ etiam faciet ⁊c̃. Qui

ſperant in dño mutabunt fortitudinē. current ꝛ nō laborabunt ambulabūt ꝛ nō deficient. Ad hoc temptationū ꝛ cogitationū malaꝝ viriliter ꝓncipijs ꝛ abſqꝫ more diſpendio eſt obſtandū. Et ſi earuꝫ inſult⁹ ſpiritū inquietēt non ſolū familiarꝫ confeſſor verūetiā fratres alij ſeniores ſunt in adiutoriū aduocandi. vt vni⁹ debilitas multorꝫ adiutorio ſuſtēteꝛ. Frater ꝗ adiuuaꝛ a fratre. quaſi ciuitas firma. Qui autē vulnus detegere vel auxilium petere negligit. ſua nō immerito negligētia perit. Deniqꝫ cū diabolus ſerui dei ſpiritū ꝑ triſticiā deijcere ſtudeat. ipam ſi qn̄ irrepſerit cit⁹ repellentes. chriſto dño qui datorē hilarē diligit in cordis leticia famulenꝛ. attendētes ſollicite ne ꝺ ſua vnqꝫ vocatiōe ingrati aut tepidi regratiatores appareāt coram deo. vbi ſol radiat gr̄e. nubilū turbatiōis abſcedat. Solet in aqua turbida latere piſcaturus aniam. coluber tortuoſus. Maximū inhabitanꝫ gr̄e ſignū. ſpiritualis leticia.

Porro ꝗ vocantis gr̄aꝫ nō agnoſcit. indignū ſe vocationis fructu cōſtituit. Beneficijs ingrat⁹ exhibitis. ineptus efficitur exhibēdis. Valet quoqꝫ interdū ꝯuerſiſ ꝓ anīe ſalute mutatio loci. Plerūqꝫ em̄ dū mutaꝛ locus. mutaꝛ ꝛ mentꝫ affectus. Valet ꝓ mentꝫ temptatiōibꝫ impulſe preſidio. Valet ꝓ moꝝ citius ac ꝑfecti⁹ aſſequendo peculio. extra cognationē ꝛ patriaꝫ vel ad temp⁹ ſecedere. Verū qꝛ ꝑ ſe nullo modo ſufficerēt ad machinamenta diaboli repellenda ad chriſtū (ꝓpter quē om̄ia ꝯtempſerunt ꝗ eſt temptatoꝝ refugiū. et debiliū fortitudo. ꝗ ſe fideliter inuocantibꝫ facit cū temptatione ꝓuentuꝫ vt valeant ſuſtinere) crebris ſupplicationibꝫ ꝛ deuotis recurrāt. vt qui eos dignat⁹ eſt de fornace babylōis eripere. bonū in eis ꝑficiat qꝺ incepit. Frequēs ꝛ feruens orō diſſipat om̄e malū. olle feruenti muſce nō inſident.

Quō neceſſaria ſit ad diſcipline ſuſceptionem humilitas. Capl'm III

Deniqꝫ quoniā vt ait Hugo. ſicut cera niſi p⁹ emollita fuerit. formaꝫ n̄ recipit. ſic ꝛ hō quidē ad formā ꝟtutis nō flectitur. niſi ab om̄i elatiōis ꝛ cōtradictionis rigore ꝑ humilitatē humilieꝛ. neceſſe habēt ꝗ diſcipline cupiūt moribꝫ iformari. vt humilitatꝫ radicem in corde figere ſtudeāt. ꝛ tumorē ꝓprie volūtatis ꝓſumptionis ꝛ irreuerētie viciū que a ſupbia procedere ſolent. tā in re qꝫ in ſigno vigilanti⁹ caueant. vt humilitas ancille more. locū ꝑparet diſcipline.

De captiuatione volūtatis ꝓprie. Capl'm IIII.

Voluntatē itaqꝫ ꝓpriā ingenti curētꝫ ſtudio captiuare. Quid em̄ prodeſt ſub vni⁹ ordinatiōe viuentibꝫ qꝫ facultates ſuas abijciūt. ſi ꝓprias voluntates nō relinquūt. cū ſit ꝓſtanti⁹ voluntatibꝫ renunciare qꝫ rebꝫ. Tota religiōis ꝑfectio. in volūtatis ꝓprie abdicatiōe cōſiſtit. quare potiſſimū ꝑfectiōis ꝛ diſcipline induſtrius appetitoꝛ. volūtatibꝫ ꝓprijs edomandis. ꝛ ꝓſidentiū nutui ſubiugandis inuigilat. Profecto in duobꝫ erit ſubiecte ꝓbatio volūtatis ſi videlicꝫ in iniūctis deuote obediat. et in agēdis ſuis ſemꝑ habere auctoritatē obediētie nō omittat. Primi. ꝫ eſt obediēte in iniūctis patet neceſſitas. patet ꝛ meriti magnitudo. Naꝫ quicqͩ vice dei ꝑcipit hō. qꝺ nō ſit tm̄ certum diſplicere deo. ꝫ oīno ſic accipiendū eſt qꝫ ſi ꝑcipiat deus. Ad meritū etiā melioꝛ eſt obediētia qꝫ victime. ſcitēqꝫ obedientie holocauſto nihil deo grati⁹ exhibeꝛ. Nemo ad ꝑfectionis ſemitā currendā magis expeditus qꝫ verus obediēs. Quāobrē obediētie filij ſe totū ad obediendū exponāt. moxqꝫ vt ꝓlati vocem audierint. quaſi diuinit⁹ imperetur. morā ꝑati neſciāt. ſed relictis om̄ibꝫ ad iniūcta queqꝫ fideliꝛ exeqn̄da prompta deuotione ꝯſurgāt. vt vicino obediētie pede velut vno momēto iubentis vocē. facti exhibitione ſequanꝛ. Perfecta obedientia ſua impꝰfecta relinqͥt. Quinimo nec bonus obediēs ꝑbū expectat. vbi de ſupioris ſibi ꝯſtiterit voluntate. Illū autēꝫ optimū dixerim obediētie gradū. cū eo animo opus iniunctū recipiꝛ quo et ꝑcipiꝛ. cuꝫ ex voluntate iubentꝫ pendet intētio exequentis. Nunqꝫ de maioꝝ ſnia iudicēt. quoꝝ officij eſt obedire ꝛ implere q̄ iuſſa ſunt. deinde ſi ad ꝑfectuꝫ volūt obediētie ꝑuenire. ꝯſtanti ſecū deliberatiōe ꝓponāt. deuote ſꝑ ad om̄ia obedire. Si qͩ igiꝛ graue vl' impoſſibile forte iniungiꝛ. ſuſcipiāt quidē cū om̄i manſuetudine iubentꝫ imperiū. Qꝺ ſi oīo ſuarū viriū pondus excedat. impoſſibilitatꝫ ſue cauſas ei ꝗ ꝑeſt patienꝛ ꝛ opoꝛtune inſinuēt. nō ſupbiēdo vel ꝯtradicēdo

vel alias leui murmure reſiſtēdo Si ad huc ſupior in ſua manſerit ſentētia. ita ſibi nouerit expedire. ⁊ ex charitate de adiutorio dei cōfiſi obediāt. Chriſt⁹ fact⁹ eſt pro nobis obediēs vſq; ad mortē. mortē autē crucis. Qui licet ad prēm ꝑ calicis trāſlatione clamauerit. ꝯtinuo tamē adiūxit. Verūtamē nō mea volūtas. ſed tua fiat. Nō ſolū maiorib⁹. ſed ſibi etiā inuicē obedientiā certatim impendāt. Incūbit chriſti diſcipulo. vt oīm petēti ſe tribuat. Exēplo apli. volūtarios ſe oīm ſeruos ꝯſtituant. Sint vt ſcriptū eſt. ſubiecti inuicē in timore chriſti. Scđi neceſſitas. h̄ eſt obediētie in agendis. ne q̄d videlicet ſine obediētia p̄ſumat̄. q̄a ſimplicioribꝫ forte aliquibꝫ min⁹ patet. aliquātū videt̄ pſecutione tangēda. Habenda eſt plane in agēdis obediētie ſancte auctoritas. ſine q̄ nec ēt ipa bona ſūt bona. Voluntas ſiquidē ꝓpria boni virtutē ꝯfirmet. Sanct⁹ Bernard⁹ ſup Cantica ait. Grande malū ꝓpria volūtas. q̄ fit inquit vt bona tua bona nō ſint. Etēn̄ ſi in die ieiunij mei inueniat̄ volūtas mea. nō tale ieiuniū elegit dñs. nec ſapit illi ieiuniū meū. q̄d nō obedientiā ſed viciū volūtatis ꝓprie ſapit. Et ſubdit. Ego autē nō ſolū de ieiunio ſed de ſilentio. de vigilijs. de orōne. de lectione. de opere manuū. poſtremo de oīm obſeruātia monachi. vbi inuenit̄ volūtas ſua in eo ⁊ nō obediēna magiſtri ſui. idipm ſentio. minime prorſus obſuantias illas. ⁊ ſi bonas in ſe int̄ virtutes cenſuerim deputandas. Itaq; noui xp̄i diſcipuli ſemetipos penitus abnegātes in agēdis ſuis. i. in opationibꝫ. locutiōibꝫ ⁊ rerū q̄rūlibet vſu. non ꝓpriam voluntatē. ſed ſupiorꝫ i oībꝫ diſpoſitionē ſeq̄ntur. ꝓ quibꝫ tn̄ ſit ſpecialis eorꝫ licentia vl' aſſenſus h̄ndus. ꝯſiderari oportet. Et p̄mo circa opationes videndū. q̄ earū quedā cōmūes ſeu ꝯuētuales. quedā ſpeciales ſeu pſonales eſſe noſcunt̄. Specialiū eīn quedā ad ꝓximū. quedā ad perſonā ptinent opantis. Pro ꝯuentualibꝫ q̄ cōmune ſil' attingūt collegiū. exequētꝫ nō eſt licentia req̄renda. cū ad h̄mōi ſit eaten⁹ ſuperiorꝫ licentia. imo impoſitio general'. vt ea q̄ ſiue in choro ſiue in refectorio ſiue alibi mō p̄dicto ad vite ꝯuentualis ꝯſuetudinē ptinent. null⁹ ꝯuentualis auctoritate ꝓpria. p̄ter euidētē neceſſitatē licite p̄termittat. Inde eſt q̄ ab officio chori ab aliq̄ vide licet hora canonica. vel a p̄ma cōuent⁹ refectione. aut a ꝯuentualibꝫ alijs queq; abſq; licentia remanere vel aſſiſtētē recedere. his necdū in collegio ꝯſummatis nō licet. Pro ſpecialibꝫ ad ꝓximi alteri⁹ fratris neceſſitatem ſpectātibꝫ (nullū cōmunis ſeu cōuentualis vite ꝯſuetudinī aut execuntōi ſpecialiter iniunctorꝫ impedimentū p̄ſtantibus) nequaq; ad ſupiores ſic nec ꝓ cōmunibꝫ ꝓ licentia dixerim recurrendū. cū ſm aplm. alter alteri⁹ onera portare. ⁊ ꝓ charitatē ſpiritus ſeruire inuicē debeam⁹. Verūtamē tēpore q̄ cōuentualia. vl' alias iniūcta fieri debent. nō ſunt p̄ter licētiā ſpecialia ſeu gratuita h̄mōi facienda. Illa q̄ꝫ que ad q̄tidiana cōmuniū officiorꝫ obſequia. vl' ad ꝓximi neceſſitatē nō ꝑtineāt corpalē. quale eſt ſcribere in q̄terno ⁊ alia h̄mōi ſilia. maxīe ſi occupationē ꝓlixiorē inducāt. agenda ſūt de ſupiorꝫ aſſenſu. Pro ſpecialibꝫ ad pſonā operātis ſpectātibꝫ. ſiue ad carnis mortificationē ptineāt. vt ſunt vigilie nimis longe. vel abſtinētie ſingl'ares. ſiue ad exercitium ſpectēt opis manual' ꝑ ſe vel ꝑ aliū. faciendi licētia querat̄. ſine q̄ religioſus ſuas ſingularitates facere nō debet. q̄ppe cui nec corpus ſuū habere licet in ꝓpria voluntate. Et q̄d ſine pmiſſione pr̄is ſpūalis fit. p̄ſumptioni deputabit̄ ⁊ vane gl'ie nō mercedi. Nec pōt ſibi opari ꝑ volito ſiue ꝑ ſcribēdo. ſiue alia faciēdo. ſiue in rebꝫ ſuo vſui deputatis. vt ſunt libri. veſtes. lecti. et alia h̄mōi ꝑ al'a ꝯmutando. Incōgrue quoq; p'r no. res pluribꝫ ſeruitura mutat̄. Fit res freq̄nt' ex mutatione deterior. ⁊ q̄d mihi ſtudioſe coapto alijs diſcoapto. Hec de opibꝫ Nec tamē negauerim ad mīma ſeu exilia q̄dā ⁊ vix reputanda alicui⁹ momēti. ſolā ſufficere conniuentiā platorꝫ Circa locutiōem h̄ teneant. vt corā ſupiore maxime ī caplo ſine ei⁹ aſſenſu p̄habito. nō loquant̄. alias de neceſſarijs ⁊ honeſtis. loco ⁊ tpe debitis. loqui ꝑut eis ordinatū fuerit. poterūt int' fratres. Locutio vero cū extraneis ſiue ſeculares (licet fratribꝫ obſequētes ſiue religioſi quilibet fuerint) fratribꝫ nouicijs eſt ꝓbationis tpe penit⁹ interdicta. ſine frē ꝓfeſſo. q̄ omnia loquētis verba ⁊ r̄ndētis audiat ſine licentia ſpecialit'. ſine q̄ nec ad portā nec ad extraneos ipis indulget̄ acceſſus. Perſonis tn̄ huiuſmōi ſi occurrerint poterūt inclinare. vel ſi loc⁹ aut temp⁹ loquēdi fuerit.

ꝛ non poterint ſubterfugere bono mō. eos
breuiter ſalutare. Si de loquēdo ſecū
requirat̃ ab eis. rn̄dere humilit̃ debēt ſe lo
quendi aut morādi licētiā nō habere. Nul/
la prorſus alia eoꝝ audiant verba. nec cū
eis aliquatenꝰ ſedeāt. vel vlteriꝰ cōmorent̃
ſed ſi locutionē neceſſitas exigit vel hone/
ſtas. dicāt ad eos obtenta ſi poterūt licen/
tia reuerſuros. Valeq̄ʒ recedendo potius
faciāt q̄ʒ morādo. De licētia tn̄ hmōi p̄/
lato eſt cautiꝰ puidendū vel ab ipo tm̄. vel
ab eoꝝ inſtructore (q̄ eſt eis ab ipo religio/
nis ingreſſu ſpecialit̃ aſſignādus) ſemꝑ cū
p̄ſens in domo fuerit requirat̃. ne a diuer/
ſis nō abſq̄ʒ vitāde ɔfuſionis periculo. mi/
nus puide ɔcedat̃. Circa receptionē re/
rū diſtributionē ꝛ vſum. q̄m a ſupiorū au/
ctoritate dependēt. duo p̄cipue ſubditꝭ at/
tendenda vident̃. Primū vt qui dat aliq̄d
illud ex officio poſſit dare. Scōm vt det q̄
dem nō ſm̄ ꝓpriam voluntatē. ſed put ſibi a
ſupiore fuerit conſtitutū. Nec ſupflue dixe
rim ad officiū attendendū. Qui em̄ nō ha/
bet officiū adminiſtratōis. nihil alijs debʒ
cōmutare. vel in fraudē horū dimittere po
teſt. Rurſum ipoꝝ officialiū officia ſunt di/
ſtincta. Alijs nāq̄ʒ neceſſariaꝝ rerū. nō tn̄ p
curatarū eſt diſtributio cōmiſſa. ab illis au
tem nō eſt abſq̄ʒ licentia recipiendū aliq̄d
ſpeciale. Alijs autē iuxta diuerſa rerū offi/
cia cōmunis diſtributio rerū cōmittit̃. ab
his cōmunia ipa (ſi ordinarie q̄n ſcʒ et vbi
vel quō iuxta ſui limitationeʒ officij diſtri/
buere debent diſtribuūt) licite recipi p̄nt.

Qui vero extraordinarie poſtulat. ad li/
centiā ſupioris recurrat. Preter cōia ſu
pradicta q̄cunq̄ʒ rem aliquā occulte ſine ſu/
perioꝝ aſſenſu recipit habet vl̄ vetit̃. a religi
onis delirat licētia. ꝛ quicq̄d habʒ male ha
bet. Porro cū illud ꝓpriū eſſe dicat̃ de q̄
diſpenſare licet iuxta ꝓpriā voluntateʒ. omi
aſſenſu alio circūſcripto. nō paup ſed domi
nus reputandꝰ videt̃ qui rē quācūq̄ʒ alijs
diſtribuendo vt libet ſine ſupioꝝ auctorita
te diſpenſat. Res ſunt quideʒ cōmunes.
ſed vſus diſpoſitio ptinet ad p̄latos. vt per
eoꝝ curā ſingul' iuxta modū ꝛ regulā ſibi a
ſanctis apl'is ɔſtitutā put vnicuiq̄ʒ opꝰ fue
rit diuidant̃. Uſurpatꝰ aūt ſine licentia
rerū vſus culpabilit̃ temereq̄ʒ p̄ſumitur. ꝛ
prorſus illicite vendicat̃. Statutum q̄ʒ
religioſe mancipatiōis euadit. q̄ in vſu ꝓpo

rem aliquā ſiue a parētibꝰ ſiue a q̄buſdā a/
lijs recipit. aut qd̄ maioꝝ culpe recepta oc/
cultans. ſupioꝝ iudicio nō exponit. Qui
rem ſibi collatā celauerit. teſtē Augꝰ. cum
furti cenſet in iudicio ɔdēnandū. Nulla
em̄ res quā ſupior nō dederit aut ꝑmiſerit
eſt licita ꝓpriū abdicāti. Sunt q̄ oblata
nō ſibi ſed p̄lato mox deferenda recipe lici
tum eſtimāt. ſed reglari priuato receptiōeʒ
occultā nō dixerim eſſe tutaʒ. In como/
dandis p cohabitātiū indigētia rebus. nō
eſt lex poſita charitati. Poſſum rē fratri
petenti exponere ɔcedendā. nō tn̄ impēde/
re vendicādā. Proinde frēs nouicij nul
latenꝰ ſine licētia nec a ſciniiceʒ neq̄ʒ a fra/
tre neq̄ʒ a q̄cūq̄ʒ homie rē aliquā ſiue tabu/
las ſiue acum ſiue aliq̄d q̄dlibet accipe. aut
dare attemptēt aliqua rōne. Sic nec lr̄as
ad ſe miſſas recipiāt. aut aliq̄ caſu receptas
aperiāt. que a portitore vel eo q̄ recepit eas
prius debēt ad ſuperiorē. vel ſi ſupior ordi
nauerit ad eoꝝ inſtructoreʒ deferri. Sic
nec rem alteriꝰ fratris vſui deputataʒ. ꝑter
ipſius fratris ɔſciaʒ occupare licebit. Ge
nus eſt furti ꝛ plerūq̄ʒ turbatiōis occaſio.
rē fratris vſui dedicatā. eo ſi aſſit inſcio deti/
nere. Poteſt fidelis ſeruꝰ ꝛ prudens nō/
nulla p loco ꝛ tpe facere de tacito. vel ꝓba/
biliter p̄ſumpto ſupioꝝ aſſenſu. ad ipm̄ de/
niq̄ʒ finaliter acta queq̄ʒ ꝑ anſuʒ hmōi rela
turus. De cetero quicq̄d religioſus bo/
ni facit aut dicit qd̄ ſuo nō nouerit diſplice
re p̄lato. a vere obediētie merito nō frauda
tur. Felix hec ſeruitus. imo gl'oſa liber/
tas. quā q̄s ſponte in regiā vendꝰ ſeruitu
tem. deū ꝛ eius vicarios potiꝰ q̄ʒ ſeipm̄ ſup
ſe regnare ɔſtituet. ſue prorſus renūciat vo
luntati.

De preſumptiōe tam in re q̄ʒ in ſigno. Capitulū V.

Preſumptionē interiorē ꝛ exteriorē
ſumopere fugiāt. Interiorē vt ſenſuʒ
ſuum ſenſui nō p̄ferāt alioꝝ. nec de
bonis ſibi a deo collatꝭ inaniter extollant̃.
imo intantū ceteris ſe inferiores ꝛ viliores
ex intimo cordis credāt affectu. vt nec ſe ali
q̄d etiā eſſe exiſtiment. Nempe ſm̄ apl'm
q̄ ſe exiſtimat aliq̄d eſſe cū nihil ſit. ipe ſe ſe/
ducit. Neminē ſpernāt. neminē iudicent
cū frequent̃ hūanū fallat̃ iudiciū. Et bea/
to Augꝰ. teſte ſepe ſpecies facti ſe alit' habʒ.
aliter animꝰ facietꝭ. Pie de oībꝰ q̄ occur/

rerint ſentiã;.licȝ rei nõ intelligãt rationẽ.
Om̃ia pu̾erſe põt p̾uertere mẽtes. Ex-
terioris p̃ſumptõis ⁊ ſupbie notã.in omni
actiõe ſua geſtu ⁊ v̾bo ſũmo ſtudio fugiãt.
q̃ hũilitatẽ ſunt in oĩbꝫ amplexãtes. Reſpe
ctu actiõis p̃ſumptionẽ in officiis ⁊ in locis
caueãt. In officiis p̃lationis vel ordinis.
aut in aliis q̃ aliquã videnẗ ſupioritatẽ hĩe
tubil ſibi vſurpẽt. Liber a culpa nõ eſt q̃
alienũ vſurpat officiũ. Preſente ſupiore
vl̾ alio fratre maiore q̃ȝ ipſi fuerint ordĩe cõ
ſtituto.ad incipiẽdũ extraordinarie officiũ
ad bñdicendũ cibũ vel potũ. ad dandũ fra
tribꝫ aquã benedictam.vel ad alia hmõi ſe
nullatenꝰ ingerãt. Ad diuinũ q̃ȝ officiũ
nequaq̃ȝ poſt ſeniores.vl̾ alios maioris or
dinis gradu p̃motos.p̾prio legant iniectu.
q̃m̃quidẽ nullus oĩno in minori ordĩe cõſti
tutꝰ poſt aliũ maioris ordinis p̃mittẽdꝰ eſt
legere.niſi neceſſitate cogẽte.l̾ legẽtiũ ordi
ne p̃mutato.vt in aliq̃bꝫ feſtis fieri ſolet.p̃-
ter q̃ȝ in omelia q̃ntũ ad p̃mã lectionẽ.quã
ratione euãgelii dyaconꝰ legere ſolet. Le-
ctiones aũt que de omelia ſupſunt.nõ ſunt
ab aliis facile q̃ȝ a ſacerdotibꝫ preſumẽde.

In choro p̃ diſſonãtia forte cantantiũ.
vel ob aliã huiuſmõi cauſam manũ ad for-
maȝ p̃cutere.in menſa ictu cultelli vl̾ q̃mo-
dolibet aliter ſignuȝ cũ ſono facere ad eos
quoꝝ eſt ſup̾ defectibꝫ chori vel menſe intẽ-
dere p̃tinet.nec huiuſmõi facile debẽt ab a-
liis vſurpari. Multa tñ ſunt ſupioribꝫ lici-
ta.q̃ rep̃henſibiliter ab aliis preſumuntur.
Adhuc q2 nouiſſimũ eligi locũ mgr̃ ipſe
humilitatis hortaẗ.locis ſemp̾ nouiſſimis
nouicii gaudeãt. Supſtitioſe (his ſalua
qui q̃ſi p̃ cõmũitatẽ zelo aliud dogmatizãt)
nunq̃ȝ in choro vel mẽſa vel alibi ad prima
ſe ingerant loca.ſed ad ea potꝰ adeo caute
ſedula ſi valuerint p̾uiſiõe declinent.vt vix
ab aliis p̃pendaẗ. Alias oĩno caueãt ne cõ-
gregatiõis ordinẽ turbẽt.et fiant int̾ alios
p̾ tumultus occaſiõe notabiles. Cauendũ
p̾inde ne dũmõ vitaẗ p̃ſumptio inordinati
onis accedat ꝯfuſio. Vitãda vbiq̃ȝ diſcõ
uenientie nota.maxime in cõuẽtu. Locꝰ
ſupior ad quẽ neceſſitas vel ſupioꝝ trahit
inductio.p̃ſumptiõis vicium non inducit.
Porro moleſta eſt hũilitas q̃ ꝯtentioni
deſeruit. Si q̃ñ iuxta ſupiorem vl̾ alios ſe
niores neceſſario ſederint.nõ ſe nimis ap-
plicent iuxta eos. Juniori ſiquidẽ aliquã a

ſeniore diſtãtiã.reuerẽtie ritꝰ ĩdicit. Anti
quior aũt fraẗ in ordĩe vl̾ aliꝰ in officio p̾mi
tiens.licȝ etate ſit iunior.ſenior appellatur.
Etas ſenectutẽ vita ĩmaculata. Preſũptio
nẽ in geſtu.elatũ caput. ſublimiores oculi.
facies vultuoſa declarant. Nã vt ait Pro-
ſper. Erecta ceruix.⁊ truces oculi.et ſermo
terribil̾.nudã ſupbiã clamãt. Sed ⁊ q̃n
tũ p̾ mẽbroꝝ miniſteriũ p̃t dep̃hẽdi.p̾ima
ſupbie oſtentatio in ocul̾ eſſe ſolet. Qui
inclinauerit oc̃los ſuos ipſe ſaluabiẗ ſm̃ nã
q̃ȝ euangel̾. Si fuerit tuꝰ oculus ſimplex.
totũ corpꝰ lucidũ. ecõtra.ſi neq̃m.totũ tene
broſum. Preſũptio etiã geſtus ĩ ſignis ⁊
nutibꝫ freq̃nẗ cognoſciẗ. vt exẽpli grã.ſi q̃s ĩ
choro vel alibi p̾ fratrum defectibꝫ ſatirice
nubilũ vultuoſitatẽ aſſumat.vl̾ leui cachin
no.i.riſu.vl̾ motu capitẽ.oculoꝝ circũluſtra
tione.nariũ ꝯtractiõe.labiorũ cõp̾ſſiõe.vel
alio q̃uis modo.defectũ fratrẽ tacite argu-
at vel ſubſannet. Si errante in choro vl̾
in menſa lectore.ſubmuſitet aut circũſpici
at.q̃ſi eũ legentẽ defectus nõ lateat. qđ fre-
quẽter ſolent facere minꝰ docti. In locu
tione notaẗ p̃ſumptio.ſi qđ diciẗ nõ p̾tinet
ad dicentẽ.aut dicẽdi modꝰ aliquẽ ſupbie
tipum p̃tendat.aut p̾ loco tp̃e ⁊ p̾ſonis fue
rit a locutione ceſſandũ. Propẽ p̾mũ hu
milis fraẗ de alienis factẽ inq̃rẽdis ſe nul-
latenꝰ itromittat.alios frẽs docere regere
arguere vl̾ eis aliq̃d ĩponere ñ p̃ſumat. q2 h̃
eſſet ſenioꝝ l̾ ſupioꝝ officiũ vſurpare. Su
perbꝫ aũt (vt ait ſctũs Bern̄.) p̾ma die q̃ ĩ-
grediẗ habitare.ĩcipit leges dare. p̃t tñ fraẗ
ſi ſup̾ aliq̃ cũ inſtãtia req̃raẗ.petẽtibꝫ ſup̾ in
terrogata hũiliter r̃ñdere.vel inſinuare qđ
ſentit.ita tñ vt ꝯtra reſiſtẽtes.dicta ſua p̾ti-
naciter nll̾a rõne defendat. Qui etiaȝ alii
ſupioris mãdatũ inſinuat ſup̾ aliq̃ faciẽdo.
mandati auctoritateȝ cũ hũilitate p̾ponat.
ne qđ denunciat ipſe imponere videaẗ. Si
p̾priũ cogaẗ recõmendare officiũ. nequaq̃ȝ
imperiũ imponẽtis vſurpet. ſed id ſuppleri
a ſociis obſecratiõe humili obtineat. Pre-
ſumptionẽ ergo euitat prudẽs humilitas.
p̃ſumit tñ interdũ hũiliter viſceroſa et pro-
uida charitas. In modo loquẽdi viciuȝ
p̃ſumptionis innuiẗ.ſi illud qđ diciẗ.iactã-
ter.impetuoſe.clamoroſe.cõtentioſe. deſpe
ctiue.vel nimis rigide p̾ponaẗ. Suauit̾ eñ
⁊ hũiliter eſt loquẽdũ. Rurſus q̃ loco.tp̃e
vel qui loco ſilentii.aut ĩ ſupioꝝ ſenioꝝ aut.

cōuentus p̄ſentia nō cōp̄imit linguā ſuā. p̄ſumptuoſus ⁊ intemperās merito iudicatur. Loqui tñ in medio magnatorū nō p̄ſumas. ait ſapiens. Et iterū. In medio ſeniorum nō adijcias loqui. Hoc p̄cipue intēperantie ⁊ p̄ſumptiōis eſt nota. ſi nou⁹ frater in ordine vel iunior quiſpiā ſeniore preſente ſine ipſius nutu. maxime coraʒ extraneis loqui aut rñdere p̄ſumit. niſi ex officio vel cōmiſſo habeat ꝓus loqui. Temꝑantia eſt. ait Proſper. ꝙ p̄ſtam⁹ loquēti ſeniori ſilentiū. qḋ ipſius ad loquēdū p̄ſtolamur imperiū. In p̄ſentia vero cōuent⁹ nullū cōuenit loqui ſine requiſito ſup̄ioꝝ aſſenſu. niſi tm̄ ſe accuſando. vł ad interrogata ſup̄iori. vel corrigēti ad menſaʒ breuiter ⁊ humilr̄ rñdendo. Ut breuir̄ voce ſancti Bernardi p̄ſumptuoſuʒ agnoſcas. Prius ait in cōuentu reſidet. in cōſilijs ꝓus rñdet. non vocatus accedit. nō iuſſus ſe intromittit. reordinat ordinata. reficit facta. vilē ſe ſi nō emineat eſtimans. ⁊ humilē inter alios erubeſcens. in locis ⁊ ceteris que honorem redolent ſe q̇buſlibet alijs pariſicare contendit. audax ip̄e. ad q̄libet ſit frontoſus ⁊ impudens. qḋ eſt maximū viciū in neophito ⁊ iuuene. religionis cōfuſio. iuuenis p̄ſumptuoſus ⁊ effrons. rep̄henſibilis maxime in iuuene p̄ſumptio. quē mag̃ humilitas ſtabilit. verecūdia ornat. venuſtat ſimplicitas. rīoꝛ inſignit. ⁊ aptū efficit diſcipline cui⁹ initiuʒ eſt. Qui ſine timore eſt. nō poterit iuſtificari.

De irreuerentia. Capl'm VI.

i Irreuerentie deniq̄ʒ viciū eſt humili dei ſeruo vitādū. cū ſcriptū ſit. Qui honorem honorē. ⁊ honore iuicē p̄uenientes. Attendit̄ irreuerētia reſpectu ꝑſonarū. loci ſacri ⁊ tempis officij diuini ⁊ rerū eidem officio ſpecialr̄ ordinatarum.

De reuerētia p̄latis aut alijs fratribus. etatis aut ꝓbitatis aut diuturnitatiſ in ordine grā. vel ob ſacri ordinis gradū vł ꝓ virte merito exhibenda. ſanctoꝝ dicta patrū. ⁊ vera humilitas q̄ nō ſolū p̄latis ⁊ ſenioribus. verūetiā equalibꝫ ⁊ inferioribꝫ ſe ſpontanea ſubq̄cit voluntate. pleni⁹ docēt. et ei⁹ oppoſitū deteſtant̄. Nō ſenioribꝫ tm̄. imo et om̄ibꝫ honorē Petr⁹ ap̄lus ſentiebat exhibendū. Deferre humiliter ſocijs honoreʒ charitatis. ē fraterne fomentū. ꝯſciētie bone. illuſtriſq̄ʒ animi euidēs argumentū vix niſi ſocio deferas. cū ipſo ꝓficies. Eſt precipue cōuentui ⁊ ſuperioribꝫ deferendū. Cōuentus q̇deʒ venerabilis. imo terribilis vt caſtrorū acies chriſti ordinata. De ſup̄iore ſapiens ait. In medio fratrū rector eorum in honore. Iſtis quāto maior eſt reuerētia exhibenda. tanto etiam maioris offenſe arguitur irreuerētia circa ipſos. Sane cōmittēdo et obmittēdo irreuerētie ad ipſos nota ꝯtrahitur. Cōmittendo ſi corā eis inordinatū quippiā deliberate attemptetur. Unde nō decet coram cōuentu in clauſtro vel alibi reſidente ſine debita maturitate ⁊ honeſtate. quātū ad membroꝝ ⁊ habit⁹ diſpoſitionē trāſire. vel eidē tranſeūti occurrere. ſi ab eo valeat comode declinare. aut tumultū facere corā eo. Magnus vtiq̄ʒ reuerentie cultus cōuentuali ꝯgregationi debetur. quē qui muſitatiōibꝫ ſeu cachinis alia ve clamoris vel diſſolutionis laſciuia ſoluere nō veretur. aut attrita fronte ſuperbus. q̇ artari ſilentio dedignat̄. aut honeſtatis. aut religionis ignar⁹ liq̇do cōpbat̄.

Quod autē ſup̄iore p̄ſente agit̄ min⁹ religioſe vel dicit̄. id ſibi turpius. ꝓpter hoc q̇ mala in ei⁹ p̄ſentia cōmittere nō veret̄. ipm̄ irreuereri ⁊ inhonorare cōuincit̄. mag̃ autem ſi cū ſcienter ꝑ alicui⁹ inſolentiaʒ facti vel importunitatē v̄bi. temerario auſu moleſtet. Immo ī neceſſarijs docet beat⁹ Benedictus. ꝙ ſiqua req̄renda ſunt a maiore. cū om̄i ſubiectione et humilitate reuerētie requirant̄. Cū ipſo autē p̄lato cōtendere nephas eſt. ⁊ execranda in ſubdito irreuerentie turpitudo. Deniq̄ʒ tā circa p̄latos q̄ʒ circa alios ſeniores cauendū ne in attractatione. locutione. officioꝝ recōmendatiōe ac ſimilibꝫ. aliqḋ ad eos vel ſignū vilificatiōis appareat. Nūq̄ʒ iunior frater ad ſeniores fratres caput. aures. vel faciē quaſi applaudendo. vel ob aliaʒ quālibet cauſaʒ niſi neceſſariā manū apponat. vel aliter cum eo facto vel v̄bo min⁹ reuerent̄ iocet̄. Qñ ſeniores ſibi preſentes alloquit̄. ⁊ ſi forte aliq̄n eoꝝ nomē ꝓpriū. ipſi quidē ex reuerētia ſup̄primēdū neceſſario nomiat. ſꝫ tñ ꝯgnomē ſubticeat. niſi ꝓpter aſtātes equiuocuʒ ſpecificare cogat̄. Senioꝝ auribꝫ nomē eius ꝓpriū l' cognomē. niſi ex cā iunior irreuerent̄ iculcat. Uez licʒ ī vilitatiſ notā nomē ꝓpriū exp̄mi. ex amore vł reuerētia ſupp̄rimi ſcriptura innuēte nouerim⁹. ſine vicio tñ palā

q̄ debet facere in p̄ſentia ſeniorum

ſenioꝛibꝰ ipſis exprimitur. quādo irreuerētie notam. mos modus et congruentia redimunt. Sepe quod erat incōgruū. neceſſitas. grā vel cōſuetudo ꝯuertit. Sapit et viciū. ſi ad te verbo vel nutibus ſuperiorem accerſis. ad quem eſt tibi facilis aut liber acceſſus. Honeſtiꝰ em̄ ad eū cui reuerentiā debeas tu accedis. q̄ ipm̄ ad te accedere facis. Nullus etiā frater eſt puro noīe appellādus. ſed ꝓprio noī apponendū eſt ſp̄ religioſe p̄n oīatiōis inſigne. Sz nec ſolo cognoīe. vel noīe patrie. puta lūbardꝰ vel gallicꝰ. frat̄ eſt aliq̄s nūcupandꝰ. Ad hec humilia ꝛ laborioſa officia recōmēdare coeq̄libꝰ ꝛ iunioꝛibꝰ maxime ꝯuenit. Et aūt ſuū quiſq̄ officiū ſuo dūtaxat cōpari vt accolitus accolito. ſubdiaconꝰ ſubdiacono ꝛ ſic de alijs. recōmēdet. In officio ſpecialit̄ diuino locū habet. vbi pſonaꝝ nō q̄dē acceptio vicioſa. ſed oꝛdiāta diſcretio. iuxta cuiuſlibet ſtatū ꝛ oꝛdinē eſt h̄ūda. ne oꝛdinū (ſanccita patrū auctoꝛitate) diſtinctio confundat̄. ꝓpter h̄ ꝛ ſi cantoꝛia officiū ad frēs nouicios nullo mō ꝑtineat. ſi tn̄ ad h̄ p ſuperioꝛē cogant̄. caute ꝓuideāt q lectiōes reſpōſoꝛia ꝛ antiphonas diſtribuāt oꝛdiāte. oꝛdinū gradibꝰ obſuat̄. Primas antiphonas maioꝛibꝰ p̄lato vl̄ hebdomadario. vel ſenioꝛi alicui ſacerdoti. vel qn̄ mos hꝫ minoꝛibꝰ in veſpis nocturno ꝛ laudibꝰ offerētes. deinde poſt vnū vl̄ duos ſi opoꝛtuerit frēs gradꝰ eiuſdē. ad alios oꝛdiāte ſm̄ gradus oꝛdinū ꝓceſſuri. Nec facile diuerſoꝛū in oꝛdinibꝰ graduū frēs cōbinēt. aut minoꝛa officia in maioꝛi oꝛdine ꝯſtitut̄ imponant. Prius q̄ꝫ oꝛdinatos alijs p̄ferēdos. iura decernūt. Si p̄oꝛdinatioꝛi vanꝰ deferunt. oꝛdini tn̄ ſemꝑ deferre nō obmittant. Nunq̄ꝫ oꝛdinū ꝯfuſionē in choꝛo religionē putēt. cū id magis abuſionē irreuerentieq̄ꝫ obnoxiū eſſe ꝯſtet. Oīa inq̄t apl̄s honeſte ꝛ oꝛdinate fiāt in vob. Et in Paralip. de miſtris dn̄i dr̄. q ſtabāt ſm̄ oꝛdinē ſuū in miniſterio. Si q̄s ſediliū choꝛi dūtaxat oꝛdinē ſine alio pſonaꝝ delectu in huiuſmōi eſtimat obſuandū. penſet ſi a carpētarijs ꝯſtructus lignoꝛū oꝛdo in ſedibꝰ. ſit oꝛdini p̄ferēdus eccl̄iaſtico. In pſonis ſeruandū in ecc̄ia ecc̄ie oꝛdinē. decreuit auctoꝛitas. eq̄tas ꝛ honeſtas. Omittendo notam irreuerētie q̄s incurrit. qn̄ ſenioꝛibꝰ et maxime p̄latis honoꝛē vel obſequiū debitū. aut in obſequio ip̄o negligit reuerentiā exhibere. aliq̄ de hoc potꝰ expreſſiōe patebunt. Honoꝛi q̄s detrahit ſi eis humiliter nō aſſurgit. vel eis aſtantibꝰ ip̄e ſedet. ſi deficientibꝰ in choꝛo vel alibi ſedibꝰ. locū eis nō offert. ſi eis in choꝛo. in menſa. in ſedēdo. eundo. ꝛ huiuſmōi. ſi comode poteſt nō cedit. Obſequio detrahit ſi hec eoꝛū pſonis qn̄ palā egent nō exhibet. Si eis in aliquo humili vel laborioſo officio in ſui p̄ſentia occupatis ſe ad id faciendū vl̄ coadiuuandū nō exhibet ſi quod ad ſe ex officio ptinet eis ad faciendū dimittit. Expedit itaq̄ꝫ vt iunioꝛes frēs ſenioꝛibꝰ fratribus humilit̄ deferentes eos in his q̄ pure ſunt oneris nō honoꝛis agenda. ſiue ad officiū diuinū ꝑtineant ſiue ad alia humilitatis officia ſtudeāt p̄uenire. Ad prouidēdum de lumine ac libꝛis in choꝛo et extra. ad officiū beate ꝟginis quātū ad inuitatoriū. ꝛ lectiones cū plane dicunt̄. officiū q̄ꝫ moꝛtuoꝝ quātū ad primas lectiones. nec nō ad hoꝛarū verſiculos. vbi ad hec dicenda p̄ſens nō fuerit ſpecialiter aliq̄s aſſignatus. ad offerendū aquā ꝓ manibus abluendiſ. ad leuandū menſas finitis gratijs. ꝛ ad miniſtrandū celebrantibꝰ et altari. quotiens neceſſariū fuerit ex officio ſuo. ſiue in minoꝛibus. ſiue in ſacris fuerint oꝛdinibꝰ cōſtituti. ſolliciti ſint ꝛ prompti. nec iſta aut ſilia ſenioꝛibꝰ facienda derelinquāt. Erubeſcat diaconus vel ſubdiaconꝰ vacans et obtendens officiū quod apte poteſt dimittere vel differre. ſacerdote ad miſſam vice dyaconi vel dyacono ꝓ ſubdyacono miniſtrante. Nec magnū eſt. ſi hebdomadas caſu ꝯtinuet. Grauioꝛa paſſim cōtinuāt̄ officia. Debet̄ cuilibet oꝛdini gradus ſuus. nec degradanoꝛibus eſt agendum. niſi foꝛte aliud cōgrua interdū cauſa depoſcat.

In obſequijs eoꝝ maxime qui vice chꝛiſti noſtrarū ſunt animarū cuſtodes. nō eſt reuerentia obmittenda ꝑ capucij abſtractionem. dū eis miniſtramus aut loquimur. que ꝑ humilē coꝛpis inclinationē ꝓ loco et tempoꝛe. vel alias ꝑ humilē obſequēdi modū oſtendit̄. Superbꝰ autē vt ait Proſper. non obſeruat in obſequijs reuerentiā. Stolidis quibuſdā decretum eſt nulli deferre. diſcretionem perſonarum et graduum non curare curantibus nunc adulationis. nūc acceptōis pſonaꝝ crimē impīgere

nanqꝫ ad modū ꝯfuſiōis amici. vt ſupiori-
bus de ſupbia caueāt. ſibi nō cauēt. Fe-
dū eñ irreuerētie viciū. p religiōe oſtendūt

Humilitatē maioribꝫ exhibendā. euāge-
lij ſanctio ꝛ pfeſſio nr̄a cōmēdat. Nuſqꝫ
tñ vt recolo ſupbiā alijs. ſeu temerariā pa-
ritatis vſurpationē indulget. Seniorū
eſt vtiqꝫ vt hūilit̄ ſentiāt. venerationē ñ ap-
petant. hūiles ſe alijs ac ſociales exhibeāt.

Sapientꝭ eſt conſiliū. q̄nto magnus es
humilia te in oībꝫ. Sapiē vero pceptū.
Qui maior eſt vrm̄ fiat ſicꝫ minor. Et pe-
trus cū dixiſſet. Adoleſcētes ſubditi eſtote
ſenioribꝫ. Pro vtriſqꝫ intulit. Oēs inuicē
humilitatē inſinuate. Ceterū cū oī indif-
ferent̄ pſone hūilitas ſit quedā turris for-
titudinis a facie inimici. neſcio q̄ pacto ta-
men vis eiꝰ maior eſt in maioribꝫ. ꝛ clariori-
bus clarior cōprobat̄. Porro nō ſolū re-
ſpectu pſonaꝝ. vt dictū ē. verūetiā reſpectu
loci. vt eſt eccl̄ia. maxime circa altare irreue-
rentia eſt vitāda. Circa altare. vt cum ad
ipm̄ acceditur. maturior ꝛ hūilior geſtꝰ acce-
dentis ꝛ maxīe miniſtrantꝭ deuotōez oſtē-
dat. nec aliq̄s cū impetu vel inhoneſte ac-
cedat. In eccl̄ia vero cauēdū ne q̄ſuis ex-
tra canonici tp̄s officij. loq̄ndo vel ridēdo.
vel aliq̄ quouis mō minꝰ honeſte aliq̄d fi-
at. In aulam regiā ingreſſurus ait ſcūs
Criſoſto oculis inceſſu ꝛ habitu te cōpōis.
ꝛ in eccl̄iam ingreſſurꝰ q̄ vere eſt aula regia
rides. Eſt etiā ſacro tpi. h̄ eſt dn̄icꝭ diebꝫ
ꝛ ſolennioribꝫ deferendū. vt in eis a cōmu-
ni opeꝝ occupatione ceſſet̄. ꝛ diuīs officijs
attentiꝰ inſiſtat̄. Nā vt ait Hugo. Feſti di-
es aliud ſtudiū ꝛ aliū modū ꝯuerſandi exi-
gunt. atqꝫ aliū hi in q̄bꝫ licet opari expoſcūt
In illis inq̄t nos oportet ad celebrāda my-
ſteria diuīa deuotiꝰ intēdere. atꝫ ī orōnibꝫ
diutius pſeuerare. oēm deniqꝫ actū ꝛ oēm
motū cordis pariter ꝛ corpis diuīo miſterio
mancipare. atqꝫ vt ita dicā. quadā ꝯuerſati-
onis nouitate feſtos dies honorare. In ce-
teris vero diebꝫ in q̄bꝫ opari licet. nullꝰ oīo
ocioſus apparere debꝫ. De irreuerētia ī
diuinis officijs ꝛ rebꝫ ad ea ſpectātibꝫ eui-
tanda. infra p reuerētie poſitionē aget̄.

De diſciplina in generali. Ca. VII

Dicto de pparatorijs ad diſciplinā
ꝛ aliq̄bꝫ eiꝰ effectibꝫ incident̄ ſequit̄
vt de ipā plenꝰ exp̄mēmꝰ q̄ vetuſta-
te depoſita. animoqꝫ ꝯtra hoſtis inſidias ſta-
bilito. ſup radicē hūilitatis ꝯſurgit. Primo
in generali q̄d ſit. q̄ ſit eiꝰ vtilitas. q̄liter ad
eiꝰ pueniat̄ noticiā. ꝛ de ipiꝰ cuſtodia. dein-
de in ſpeciali dicamꝰ. Diſciplina eſt vt ait
Hugo. ꝯuerſatio bona ꝛ honeſta. cui parū
eſt mala nō agere. ſed ſtudet etiā ī his q̄ be-
ne agit p cūcta irreprehenſibilis apparere.

Itē diſciplina eſt oīm mēbroꝝ motꝰ or-
dinatus. ꝛ diſpoſitio decēs in oī habitu et
actiōe. Audiſtis inq̄t diſciplina quid ſit.
Nunc attēdite q̄ꝫ vtilis ꝛ neceſſaria ſit. Di-
ſciplina eſt maloꝝ deſiderioꝝ carcer. frenū
laſciuie. elatiōis iugū. q̄ domat intēperātiā
leuitatē ligat. ꝛ inordīatos motꝰ mentꝭ ſuf-
focat. Sicut eñ de incōſtantia mētꝭ na-
ſcitur inordinata motio corporis. ita quo-
qꝫ dū corpꝰ p diſciplinā ſtringit̄. animꝰ ad
ꝯſtantiā ſolidat̄. ꝛ paulatim intrinſecꝰ mēs
ad quietē cōponit̄. cū p diſcipline cuſtodiā
mali motꝰ foras fluere nō ſinunt̄. Sed qui
ſtatū mentis pdit. ſubſeq̄nter foris ī incon-
ſtantiā motiōis defluit. atqꝫ ī exteriori mo-
bilitate indicat q̄ nulla interiꝰ radice ſubſi-
ſtat. Unde p Salomonē dr̄. Hō apoſtata
vir inutilis. gradit̄ ore pueſo. annuit ocu-
lis. terit pede. digito loquit̄. Scientiā q̄
ad inſtitutionē recte et honeſte viuēdi ptī-
net. multꝭ modis hoīem colligere ꝛ cōpara-
re ſibi oportet. partim rōne. partim doctri-
na partim exēplo. partim meditatiōe ſcrīaꝝ
ſcripturaꝝ. partim aſſiduā inſpectiōe opeꝝ
ꝛ moꝝ ſuoꝝ. hoc nouiſſimū maxīe fortaſſis
p̄ ceteris neceſſariū. vt ſic ſcꝫ hō in oībꝫ opi-
bus ſuis ſit circūſpectꝰ ꝛ pauidus. ꝛ q̄tidia-
na diſcuſſione cogitatiōes. locutiōes pari-
ter ꝛ facta ſua apud ſemetipꝫ examinet. Sa-
piētes ſemp q̄ppe agendo diſcūt. ꝛ p exerci-
tiū bonoꝝ opeꝝ q̄ndianis pfectibꝫ ī maio-
rē v̄tutis agnitionē excreſcūt. Per expe-
rientiā nāqꝫ eoꝝ que faciunt. ad ea q̄ poſtea
agenda fuerint cautiores fiūt. Et q̄ꝫuis
ī nllo loco diſciplinā ſuā hō deſerere debe-
at. diligentꝰ tñ ꝛ magis ſollicite ibi eſt ſuā-
da vbi neglecta generat ſcandalū. vel cuſto-
dita bone imitatiōis exemplū. Hinc di-
ſcernendū erit q̄ ſint illa q̄ in diſciplina cu-
ſtodiēda nūqꝫ intermitti. ꝛ q̄ rurſū illa ſint
que p loco ꝛ tpe nunc intermitti nūc exerce-
ri volunt. Sepe tñ etiā illa q̄ in publico
neceſſaria ſunt. p̄us in ſecreto exercitatōis
vſum expoſcūt. q꞉ ꝛ ſi p̄orſus ea in occulto
negligimus. vti poſtmodū eis dū opus eſt

De reuerencia circa altare nō ij

Ex inconstancia mentis fit inordinata motio corporis

in publico nõ valem⁹. ⁊ tũc aut pſuꝰ a diſciplina deficiẽtes intuẽtibꝫ ſcãdalũ facim⁹ aut inepte id qḋ in nob̃ nõ eſt. ſimulare conantes irriſionẽ excitam⁹.

De diſciplina in ſpeciali. Ca. VIII

Iam de diſciplina ĩ ſpeciali int̃ frẽs ⁊ extraneou ſuãda videdũ. Int̃ frẽs ꝑmo de diſciplĩa circa ſpũalia q̃dã. deinde circa corpalia. Circa ſpũalia ꝟo ꝑmo q̃ntũ ad amotionẽ mali. ⁊ q̃ntũ ad poſitõnẽ boni. Quo ad amotõnẽ mali erit ꝑmo de diſciplina circa ꝯfeſſiõez ꝑuatam. deinde circa publicã attẽdẽdũ. Et cũ diſciplina ꝑ Hugo. vt dictũ eſt. bona ⁊ honeſta ꝯuerſatio deſcribat̃. i dicẽdis de ea ad bonitatẽ ſil̃ ⁊ honeſtatẽ. ꝯſideratõis ẽ ocul⁹ dirigend⁹. De diſciplina circa ꝯfeſſionez priuatam. Caplm IX.

De q̃tidianis offenſis ſine q̃bꝫ hec vita nõ ducit̃ facięda erit ꝯfeſſio. de ꝑuatis ꝑuata ⁊ publicꝭ publica. ⁊ nihilomin⁹ q̃ñqꜫ ꝑuata. Attẽdẽdũ ḋ ꝯfeſſiõe ꝑuata. q̃bꝫ q̃tiẽs q̃ñ ⁊ vbi fieri debeat. ⁊ q̃ ſit circa eã nouis fribꝫ diſciplina ſuãda. Debẽt ſupiori quẽ vl̃ ſi ipe ordĩauerit iſtructori ſuo ⁊ nõ alij. n ſit ei⁹ abſentia ei tñ quez ſupior vl̃ iſtructor de ſupiorꝭ aſſenſu eiſ duxerit aſſignãdũ. tribꝫ vicibꝫ in q̃libz hebdomada. vl̃ pluries ſm q̃ ncẽe habuerit. indicto ſibi tp̃e ⁊ loco ꝑ ſacri reuerẽtia cũ diligẽtia ꝯfiteri. Nũqꜫ eis placeat vicaria ĩ ꝯfeſſiõe ꝯfeſſorꝭ mutatio. vt nũc vni ꝯfiteãt̃ nũc alteri. q̃ripoti⁹ ſi q̃ñ id cogat neceſſitas. notabilia deinde ad ꝑncipalẽ referãt ꝯfeſſorẽ. Cã tñ deuotõis eadez plibꝫ ꝑñt ꝯfiteri. Alit̃ nõ ẽ ꝯſcie ordĩate ſeu pure varios q̃rere ꝯfeſſores. ſit tñ ſalubrit̃ vt cui de pctĩs ꝑteritꝭ ſel̃ general̃r q̃s ẽ ꝯfeſſus. de q̃tidianiſ etiã ꝯfiteat̃ eidẽ. vl̃ nouo ſi heſerit curatori ſuoꝝ denuo vulneꝝ ꝑfecte apiat corruptelã. Diſciplinã circa ꝯfeſſiõez diſcretio puritas ⁊ reuerẽtia ꝓbãt. Habeãt diſcretõis cautelã. vt añqꜫ ad ꝯfeſſionẽ accedãt. diligẽti ſup ꝯfitẽdis ꝯſideratõe ꝑhabita offenſas ꝑus ſuas ſpeciales. deiñ alias ſeriati ⁊ breuit̃ ſine culpaꝝ ⁊ ꝟboꝝ replicatõe inutili ꝓſeq̃ntes. ꝯfeſſionẽ ſuã ſub ꝑma et vl̃tĩa culpe noĩatiõe ꝯcludãt. Aliq̃ tñ deuotõi iterdũ vl̃ ꝯſcie replicatio idulget̃. Sit ⁊ pura cõfeſſio vt ꝯfiteat̃ ſimpl̃r ⁊ deuote ſine excuſatione. ſine accuſatiõe. ſine noĩatiõe alteri⁹. de q̃bꝫ ꝯſciãz habuerit remordẽtez. Nec ſpecialia paſſim ſub generalitate ptrãſeãt.

Tẽptatiões ſuas ⁊ cogitatõeſ malas nulla rõne occultẽt. nõ ꝯtẽnãt modica. ne paulatim defluãt ad maiora. In domo q̃m ſub intrãs radi⁹ ſolis illumiat. q̃ntũcũqꜫ licet fuerit ꝑmũdata. athomi nihilomin⁹ diligẽti⁹ intuẽti apparent. ſic ⁊ cor radijs grẽ illuſtratũ etiã mĩma videt. ac vicioꝝ laq̃os ſubtili examĩatiõe diſcernit. Quãto q̃s fuerit mente purgatior. tãto ſe ſordidiorẽ videbit. ⁊ maiores cãs hũilitatꝭ inueniet. Deponẽde tñ ſũt ſcrupuloſitates q̃dã ſupflue q̃ ꝯſciam in erroris ꝯfuſionẽ ĩducũt. Reuerentiã nõ ſolũ interiorẽ veꝝ etiã exteriorẽ decet ꝯfitentẽ hr̃e. vt ſuo deferẽs ꝯfeſſori ſe illi ſiue in eleuatione capitꝭ ſiue in alia corporis diſpoſitiõe ſi comode vitare poterit nõ coequet. ſed flexis genibꝫ dũ cõfitet̃. nudato ac dimiſſo capite ſit hũilit̃ corã eo.

De diſciplĩa circa ꝯfeſſiõez publicã X

Offenſe publice publicã vt dictuz ẽ ꝯfeſſionẽ req̃rũt. Circa quã attẽdenduz eſt eis vbi de q̃bꝫ ⁊ q̃lit̃ fieri debeat. Cõfeſſionẽ hmõi facere dñt aut corã ſupiore ĩ caplo ꝓfeſſoꝝ ſi adeẽ liceat. ⁊ ſit morꝭ. aut corã iſtructore ſuo. q̃ñ tenet eiſ ca. ſepari aut alibi ꝑuate corã aliq̃ l̃ aliq̃bꝫ ſi ꝑuate offenderit corã eis. Añ oĩa ſi ꝑcepe rit ſe fctõ l̃ ꝟbo aliq̃m l̃ leuit̃ offẽdiſſe añ cõmeſtionẽ l̃ ſõnũ eũ hũili ſtudeãt ſatiſfactiõe placare ⁊ ĩ petitõe veñie ꝑueire. ne ali⁹ ꝑueniens ḋ mãibꝫ eoꝝ hũilitatꝭ mercedẽ ſubripiat. In caplo ꝓfeſſoꝝ ſtati p⁹ ꝑciõſa recõmẽdatõibꝫ factꝭ ſeḋ mãifeſtioribꝫ ⁊ maioribꝫ offenſ̃ accuſẽt. Deinde ipm caplm ĩ ſil̃ exituri ⁊ ad locũ ſibi detmiatũ ad q̃m ñ ſit ſeclariũ acceſſ⁹ ituri. Nos tñ iã apud mltos ꝓinde abnuit frẽs nouos ĩ caplo ſatiſfacere ꝓfeſſoꝝ. ſꝫ ꝓ eoꝝ offenſ̃ ſu⁹ ibidẽ ꝓclamat̃ ſeu ꝑmonet̃ iſtructor. In ſcḋo. ca. vicz inſtructorꝭ. q̃ḋ dꝫ eiſ tenere duabꝫ vicibꝫ l̃ pluries ſi ſupiori videbit̃ ĩ q̃libz ſeptĩana ſup ꝑdictꝭ ſi ĩ prio ca. nõ fuerit ſatiſfactũ. Alio q̃n ſup notabilibꝫ ⁊ aptꝭ iuxta eiuſdẽ iſtructorꝭ monitões. offenſ̃ ⁊ negligẽtijs ſe accuſent. Qui ſup hiſ ḋ q̃bꝫ ſibi expedire videbit̃ eoſ caritatiue corripiẽs. ꝓut cuiuſqꜫ moribꝫ videbit̃ expedire. ſalutaribꝫ dꝫ iſtruere documẽtꝭ ꝯſiderãs diligẽt̃ vtꝝ deũ q̃rant ex aio. ſi ſint ad orõnẽ vigiles ⁊ ad diuinũ officiũ ſolliciti. ſi ad iniuncta faciles ⁊ deuoti. ſi ad correctionẽ ⁊ obprobria patiẽtes. vt ſic de

moribus eorum et propoſito habeat plenior certitudo. Matrem ſe illis in lenitatem dulcedinis prem in correctionis cenſura exhibeat. Sit ſeuerior iudicio quam ſermone Qui dulcis eſt eloquio maiora repiet. Nec oportet quod eis penitentiam coram toto conuentu publice faciendam ſine conſcia ſuperioris imponat. Poſtremo vt diſciplinato et debito modo fiat huiuſmodi confeſſio. debent circa eam honeſtatem. cautelam. et humilitatem ſeruare. Honeſtatem vt culpe narrationem nudo capite. et non ridendo. non circumſpiciendo. aut cum manu aliquid faciendo. ſed iunctis manibus potius. vel aliter honeſte diſpoſitis exequantur. De cautela dictum eſt in capitulo precedenti. quam in hoc precipue habeant. vt ſe paucis verbis expediant. et in culpa ſua nullum alium quam ſeipſos inuoluant. quod et cautelam et puritatem concernit. Humilitatem habere debent in geſtu corporis et in verbis. In geſtu quidem vt ad terram iuxta fratrum conſuetudinem ſe proſternant humiliter. In verbis autem vt verba ſubiectionis et penitentie nullam ſint omnino notam ſuperbie vel impatientie continentia. Quando in capitulo vel extra nimis auſtere vel minus iuſte ſuper aliquo arguuntur ſuo iudicio. non turbentur animo. ſed potius pro fratrum diligentia circa ipſos qui ſuos amant arguunt et caſtigant. et exercitio virtutis oblato. in domino gaudeant et exultent. ad verba et verbera propter chriſtum gratanter et humiliter parati ſuſtinenda. Et licet fratres profeſſi aliquando propter infirmos prouide duxerint abſtinendum ne per quamlibet offenſa reprehendant eos indifferenter. aut nimis ſuperbe. Quiuis pie. vt ſi quid in eis reprehenſibile viderint. ſuo conſultius denuncient inſtructori. Ipſi tamen fratres nouicij ab omnibus corripi et ab omnibus erudiri affectent. Qui non vult corripi non vult corrigi. ait quidam. Admoneberis inquit libenter. reprehenderis patienter. Probata ſiquidem patientie virtus reddet eos deo et fratribus gratioſos Culpam ſuam nullo modo defendant. Nimirum vt ait beatus Gregorius. que defenditur culpa. geminatur. Sed ſi ſentiunt ſe immunes ſatiſfactione ſpontanea cum quam fuerint innocentes humiliter prebita. poſſunt innocentiam ſuam cum reuerentia tamen corripienti oſtendere. ſi requiſiti fuerint aut permiſſi. Vnde ſanctus Franciſcus. Beatus ſeruus qui non eſt velox ad ſe excuſandum. et humiliter ſuſtinet verecundiam et reprehenſionem de peccato. vbi non commiſit culpam.

De diſciplina quo ad poſitionem boni. Capitulum XI.

Congruit iam de diſciplina quo ad poſitionem boni aliquid tangere. Et primo de diſciplina circa informationem cordis. ad quam eſt lectio illuminans intellectum. et oratio accendens affectum. Secundo circa exercitationem ad quam diuinum ſpectat officium. Tercio circa exercitationem operis ad quam ſpectat altaris miniſterium. De diſciplina circa cordis informationem et primo de oratione. XII

Inſtent orationi feruenter. non ſolum in oratorio. verumetiam vbicunque fuerint cum ipſi ſint templum dei. Aut certe in lectis occulte ac ſine perceptibili ſibilo. Quippe tanto ſecurior quanto ſecretior exiſtit oratio. Et qui capitulum ſibimetipſis tenentes. in quo proficiant vel deficiant. quotidiana ſecum diſcuſſione perquirant Deuotione ſua et innumeris beneficijs ſaluatoris gratias ei debitas tota mentis deuotione ſoluentes. quod inchoauerunt bonum ab eo perfici inſtantiſſima oratione depoſcant. Nec ſolum pro ſe verumetiam pro alijs tam viuis quam mortuis orent. et qui quoddam memento ſibi conſtituant. Poterit oraturus primo de laude dei incipere. hinc impenſa ſibi beneficia memorari. deinde neceſſitates quas patitur et defectus exponere. poſtremo humiliter poſtulare. Ordo tamen et modus quem ſpiritusſanctus ſuggeſſerit eſt ſeruandus in oratione. et qui affectui magis ſapit. Ad orandi ſtudium meditatio prouocat et informat. Hugo dicit. Sic orationi ſancta meditatio neceſſaria eſt. vt omnino perfecta eſſe oratio nequaquam. ſi eam meditatio non comitetur aut precedat. Nam hi qui mala ſua conſiderare negligunt. aut nihil petendo. facile per ignorantiam falluntur. aut certe minus quam oportet digne petendo per deſidiam tepeſcunt. Quanto homo magis mala ſua intelligit tanto amplius ſuſpirat et gemit. Primum ergo neceſſe eſt. vt ſi prudenter et vtiliter deum orare volumus. animum iugi meditatione exerceamus. Et in conſideratione miſerie noſtre diſcamus quid nobis neceſſe ſit petere. et in conſideratione miſericordie dei noſtri. quo deſiderio debeamus poſtulare Iſtis duabus alis. ſcilicet miſeria hominis et miſericordia dei redemptoris oratio ſubleuatur. Sit autem ſemper deuota quo oportunitate inuenitur. frequentia foueatur. Deuotionem. intentio. diligentia. puritas et affectio probant. Tota mentis intentio a curis exterioribus reuocata orationis eſt vigilantie applicanda. ne aliquid aliud preter id ſolum quod precatur animus cogitet. Vnde Iſido. Non eſt labiorum ſed cordis oratio. Dum orant ſic ſemetipſos conſiderent. tanquam preſentatos domino maieſtatis. Negligentes autem orationes nec ab ipſo homine impetrare valent quod volunt.

Et nõ in multi' ꝺq̃o ſed ĩ puritate cordiſ
⁊ cõpunctiõe lachrymaꝝ nos exaudiri ſcia
mus. Et iõ breuis debꝫ eſſe ⁊ pura oꝛõ.
niſi forte ex affectu inſpiratiõis diuīe gra/
tie ꝓtendat. Quãto vero timore feruore
⁊ reuerẽtia ſit dño ſupplicandũ inſinuauit
q̃ docuit nunq̃ꝫ ſine gemitu eſſe orandum.

Opoꝛtunitas loci ⁊ tpis. q̃etis motuum
internoꝝ. diſpoſite affectõis ⁊ ociũ ad oran
dũ nõ trãſeat ocioſa. Qui opoꝛtunitatẽ
deſerit. opoꝛtunitas eũ fugit. Jſidorus.
Oratio ꝑuatiſ locis opoꝛtuni' fundit̃. cum
deo tñ teſte depromit̃. Proderit ꝙ aliqñ
ad obtinendã cõpũctionẽ. ſi ita ſemoti fue/
rint. vt puras man' ad celũ leuãdo. etiã ſu/
am interdũ audiãt vocẽ. Nõnunq̃ꝫ etiaꝫ
ad ſubleuãdã intẽtionẽ in celũ ſuſpiciãt. vt
corpus parit̃ ⁊ anim' tendat̃ ad dñm. ⁊ ibi
ſit cor vbi eſt theſaur' ſuus dñs ieſus chri/
ſtus. Ceterũ mane ⁊ veſpe tp̃s eſt oꝛõnis
opoꝛtunũ. qđ penit' peculiari vacuũ oꝛõne
ſi vacat culpabilit̃ ꝑterit̃. Maxime aũt cũ
ꝓfundũ nocturn' ſopor indicit ſilentiũ. tũc
plane liberior erit puriorq̃ꝫ oꝛõ. nullo tunc
turbata clamore. nulla aſpicientiſ laude tẽ/
ptata. Sic mẽtis trãquillitas ⁊ q̃dã ſpon/
tanea q̃ñq̃ꝫ animi ꝓmptitudo. imo inſpira/
tio q̃ ſe offert. ociq̃ꝫ libertas. nõ in noxie ne
gligunt̃. q̃ etiã ſi defuerint labore ſunt q̃daꝫ
ac ſtudio cõparanda. pſalmoꝝ. hymnoꝝ.
ſctãrũ meditacionũ. ⁊ genuflexiõis inſtan/
cia. deuotiõis eſt ſpũs excitandus. Ociũ
ſi deſit ſicut ad cibũ corpis. ita q̃ꝫ ad refecti
onẽ aĩe eſt vendicandũ. Sicut eñi car
nalibꝫ cibis alit̃ hõ exterior. ſic deuotiſ oꝛõ/
nibꝫ homo interior paſcit̃ ⁊ nutrit̃. Por/
ro deuot' quiſq̃ꝫ vix opoꝛtunitate fraudat̃.

Deũ quẽ ex aĩo q̃rit vbiq̃ꝫ inuocãs iue/
nit. ignauus ⁊ tepid' nec in ip̃o valet orato
rio orãdi affectũ inuenire. Ploꝛat in ꝯui
uio magdalena. nec etiã ꝑñtia eaꝫ impedit
cõuiuarũ. Jn ip̃o aũt tẽplo deſipit ip̃e pha
riſeus. Eſt aũt freq̃nter orãdũ. q2 oꝛõ ẽ ho
ſtis flagellũ. pctõris ſubſidiũ. ꝓximi ſolaci/
um. dei ſacrificiũ. Freq̃ẽs oꝛõ viciorũ
impugnationẽ extinguit. in oꝛõne dat̃ vo/
lũtas bona. Oꝛõ grãdis eſt munitio aĩe.

Quãobrem poſt horas canonicas anq̃ꝫ
oratoriũ exeãt. aliq̃d laudis vl' oꝛõnis gra/
tuitũ deo munuſculũ offerãt. quẽ frequen/
ter ꝑ negligenciã in officiꝫ debiti exhibitiõe
offenderũt. Aſſueſcãt huic ꝯſuetudini ſctẽ
freq̃uẽter inſiſtere ⁊ ꝯſtant̃. motuſq̃ꝫ animi
refugos diſcãt deo vl' paululũ applicare.

De diuino officio addiſcendo
Capitulũ XIII.

l Ectionibꝫ q̃ꝫ diuinis eſt aĩa nutri/
enda. idcirco illis q̃ ꝑmo circa diui
nũ officiũ addiſcẽdũ, put infra dice
tur extiterint diligent̃ ꝑ inſtructõnẽ imbu
endi. ſcptura ẽ aliq̃ ex ſacra pagina ad mo/
rũ informationẽ cõuenies ꝓuidenda poti'
ſpũalis ꝯſolatiõis hñdeq̃ꝫ ſtudiꝫ grã. Mo
uorũ ſtudiũ fratrũ in oꝛõnis inſtãtia ĩ diui
ni exercitio officiꝫ ⁊ fratrũ obſequiꝫs maxi/
me debet eſſe. Jn lectiõe itaq̃ꝫ ſi qua ſibi
ꝑmitti ꝯtigerit nõ magis q̃rant ſcientiã q̃ꝫ
ſaporẽ. Hauriẽdus ẽ ſepe de lectiõis ſe/
rie affect' ⁊ formãda inde oꝛõ q̃ lectionẽ a/
liqñ interrũpat. Ħ modo diuia lecta lectio
ꝯfert intelligẽtiã ſalutarẽ. Et ſcia que ꝑ vir
tute deſpicit̃. ꝑ virtutẽ poſtmodũ meli' in/
uenit̃. Certis aũt horis certe lectiõi va/
cãdũ eſt. Foꝛtuita leccio ⁊ q̃ſi caſu repta
nõ edificat ſed reddit inſtabilẽ aĩam. Ce
pnis eſt ingeniꝫs ĩmorãdũ. ⁊ aſſuefaciẽd' eſt
anim'. Faſtidientiſ ẽ ſtomachi multa de
guſtare. De q̃tidiana lectiõe aliq̃d q̃tidie
in ventre mẽoꝛie dimittendũ eſt. qđ fideli'
digerat̃. ⁊ rurſum reuocatũ crebri' rumi/
netur. qđ ꝓpoſito ꝯueniat. qđ intentiõi ꝓfici
at. qđ detineat animũ ve aliena cogitare nõ
libeat.

De diuino officio in generali.
Capitulũ XIIII.

r Eſtat de officio, put ẽ in addiſcẽdo.
deinde, put eſt in exeq̃uẽdo videre.
Addiſcẽdũ eſt diuĩnũ officiũ maxĩe in ꝓn/
cipio diligent̃. Et licꝫ de totali officio ⁊ or/
dinis ei' vſu ſeu forma noticiã hr̃e oporte/
at. Sũt tñ q̃dã cõia. ſ. officiũ btẽ marie vgi
nis ⁊ mortuoꝝ. cõe ꝺ ſctis cũ pſalmis. hym
nis. ⁊ ceteriſ oĩbꝫ ad illud ſpectãtibꝫ. lectõĩbꝫ
eñi exceptiſ. ꝓma. cõpletoriũ ⁊ ꝓcioſa. capl'a
⁊ ꝓces. ⁊ ſuffragia horaꝝ ferialiũ. abſolutio
nes ⁊ bñdictiões q̃ i matutinis dicũt̃. hym
ni. ferie. laudũq̃ꝫ pſalmi. ⁊ cãtica. bñdictõ q̃ꝫ
mẽſe cũ graciꝫs. necnõ ⁊ pſalmi ꝑme dñica
lis. oẽs etiã pſalmi a cẽteſimonono vſq̃ꝫ ad
vltimũ. niſi totũ (qđ magis expedit) diſcat̃
pſalteriũ. ſũt cordeten' addiſcẽda. ⁊ mẽti ꝑ
exercitiũ arti' imꝑmẽda. Jn ſabbatiſ q̃ꝫ et
ꝓcipuarũ ſolennitatũ vigiliꝫs ꝓuidendũ ẽ.
diuinum officiũ. tã in lr̃a q̃ꝫ in nota. Quo
tiens aũt extra choꝝ cãtat̃. ꝓpter honeſtatẽ.

⁊ ne oꝛantibꝫ vel ſtudētibꝫ fratribꝫ impedimentū preſtetur. vocē in cantu deprimi decet. ⁊ poſt refectionē ꝑcipue. in verbis modeſtiā cōgruit obſeruare. Ante ſumptū cibū. vt ait Hugo. magis hilares eſſe ꝯuenit. ne ipſa nr̄a abſtinētia grauis et moleſta videat̄. poſt vero mag̃ modeſtos ⁊ tacitos ne ꝑ gule vicium crapula nos inflaſſe videatur.

De diſciplina officij in choꝛo. Capitulū XV.

Diſciplinā in diuio officio cū in eccl̄ia dicit̄ obſeruandā. reuerentia ſpecial̄. diligētia quoqꝫ ⁊ honeſtas. ꝑcipue requirunt̄. Reuerētia tā interioꝛ q̄ʒ exterioꝛ eſt hn̄da. Interioꝛ vt cū timore ⁊ hūilitate. tanq̄ʒ deo viſibilit̄ pn̄te pſallamus. De h̄ ait beat⁹ Benedict⁹. vbiqꝫ inquit credim⁹ diuinā eſſe pn̄tiā. maxime hic ſine dubitatiōe aliq̄ credim⁹ cū ad diuinū opus aſſiſtim⁹. Ideo ſemꝑ memores ſimus qđ ait ꝓpheta. Seruite dn̄o in timore. Conſiderem⁹ q̄lit̄ opoꝛteat nos in cōſpectu diuinitati ⁊ angeloꝝ eius aſſiſtere. ⁊ ſic ſtem⁹ ad pſallēdū. vt mens nr̄a ꝯcoꝛdet voci nr̄e. Reuerētia exterioꝛ in h̄ attenditur vt deuote inclinet̄. ⁊ q̄n̄ ſtandum fuerit ſtetur. fiat etiā ꝓſtratio q̄n̄ fuerit facienda. de quoꝝ diſciplina infra tāget̄. Eſt et reuerentie vt ī officio ad ea q̄ moꝛe agēte ſingulariter vn⁹ dicit. puta collectas. v̄ſiculos ⁊ alia queqꝫ hmōi. caput nudet. nēpe q̄ ab vno dūtaxat in eccl̄ia moꝛe dicunt̄. nudato capite etiā hn̄t dici extra choꝛū. Orādū ſcḋm apl̄m capite nō velato. ſaltē vbi ſolenni aliq̄d diſtinctiōe ꝓfert̄. Audi quoqꝫ reuerētia capiti vel vertici deuota q̄dā in officio veneramur. verū irreuerēs nec ſolēnia nec alia deuota diſcernit. Diligētiā in officio ꝓbat ſtrēnuitas quedā. prudēſqꝫ ſollicitudo hn̄s circa neceſſaria ꝓuidētiā. ⁊ cōtra impedimēta tutelā. Strēnuitas coꝛpoꝛis inertiā fugat toꝛpoꝛis. doꝛmitatiōes q̄s pigritudo nutrit nō patit̄. Et q̄ppe intēta ſupplicatio doꝛmire coꝛ mūdū vetat. Doꝛmitatio in officio tūc maxime imputatur. ⁊ omiſſi dicit̄ reſtitutiōe officij redimēda. q̄n̄ manū in ſinu tenēdo. vl̄ ſegniter appodiando. ei occaſionē q̄s ꝓſtat. aut ſubrepentē viriliter nō repellit. Prouidentia reſpectu rerū ꝓuidendaꝝ ⁊ dicendaꝝ attendit̄. vt videlicet libri ⁊ alia neceſſaria ad officiū ꝓpa

rent̄ tp̄e oppoꝛtuno. legēda quoqꝫ ⁊ cantāda ſtudioſe ante ꝑuiſa q̄n̄ ⁊ quō ſint dicēda dicant̄. Debit⁹ legēdi ⁊ cantandi mod⁹ eſt. vt nec nimiū feſtinet̄. nec nimia fiat aut inequalis ꝓtractio. ſed cū pauſantibꝫ ſtatim pauſet̄. vt vox vni⁹ vix inter alios diſcerni poſſit. Cautela deniqꝫ ē neceſſaria vt eorū que diuinū officiū impediūt occaſiones vitent̄. Ea ꝓpter dū officiū q̄s dicit nō debet ſtudere aut ꝑ libꝛos reſpicere. aut alicui ſi vitari poſſit occupatiōi vacare. ſiue in lampadibꝫ ꝑparādis. ſiue in q̄buſdā alijs. que vſqꝫ poſt officiū cōmode differri pn̄t.

Indignū quoqꝫ in diuio officio venandis vermiculis ⁊ mactādis intēdere. quibꝫ palā in oꝛatoꝛio digitos aut ligna fedare. frons inuerecūda nō metuit. Honeſtas in choꝛo in exterioꝝ actuū grauitate. in coꝛpoꝛis decenti ⁊ vniformi diſpoſitiōe accipi poteſt. Sane in ꝓpl̄o graui laudat̄ deus. Grauitas autē inquietudinē. diſſolutionē ⁊ tumultū excludit. Inq̄ecudo in motu membꝛoꝝ cōſiſtit. ſiue capiti in circūagendo. ſiue oculoꝝ in circūſpiciēdo ꝑ choꝛū vl̄ alibi. ad libꝛū potius et ꝓ pſalmis viſitatis tenēdis. vel ad terrā ꝓ vagis arcendis reſpectibꝫ menti nō mediocriter vagationē cauſantibꝫ vrgendū. ſiue manuū in fricando vel voluēdo libꝛoꝝ folia curioſe. vel aliud ſupflue faciēdo. ſiue pedū in diſcurrendo. vt ſi q̄s oꝛatoꝛiū frequēter exeat. aut ꝑ choꝛū friuolis occaſionibꝫ inuētis diſcurrat. Tunc etiā vtilia ſunt aliquotiēs differenda ꝓpter vitationē diſcurſus. Diſſolutio vero in ꝟbis aut riſu quibꝫ ī choꝛo vaniſſimū eſt diſſolui verū ⁊ in cantu ꝯſiderari pōt. vt ſi q̄s punctos in nota nūc diminuens. nunc ꝓ ſuo libitu addens muliebꝛiter frangat. aut in falſetū extollat. qđ eſt cunctis ⁊ maxime nouis fratribꝫ oīno impertinens. Nunq̄ʒ in choꝛo alti⁹ ceteri cantēt. ſʒ cōmunē pſallentiū vocē teneāt. Ridiculū etiā ſi altioꝛi ceteris voce q̄s cantās. poſt dictionē vel ſillabā ab illa vocis altitudine recidens. vel eā ꝑ interpolatiōes reſumens. nō ꝯtinuet qđ incepit. Tumult⁹ in choꝛo ꝑ vocis ſuſurriū. ꝑ impoꝛtunitatē ſpuēdi ſeu excreandi. ſeu ꝑ impetuoſā eleuationē vel depoſitionē ſediliū fieri ſolet. Q̄ʒ turpe ſit in choꝛo ſuſurrium palam eſt. neſcit tamen indiſciplinatus ⁊ leuis lubꝛicā linguā a ſibilis vel muſitationibꝫ cohibere. Cu

tanda q̄z est in ꝯuentu oꝛo sibilose. Ine/
pta oꝛo q̄ vna plures ⁊ sepe deterioꝛ impe/
dit meliores. Est etiā caute vitanduz. ne
dū singulariꝭ aliq̄ dicunꝭ in choꝛo. vt colle
cte. capl'a ⁊c. notabilis sputēdo vel excreādo
sonit⁹ fiat. vsq̄z dū capl'a ipa. collecte vl' lecti
onis period⁹ cōpleaꝭ. Circa h̄ ēt dū p̄dica
tur aut legiꝭ. silis est opoꝛtunitas obſuan
da. Sedilia debēt vero nō passim cū pe
de sed cū manu eleuari et caute deponi. ne
aliq̄s et h̄ sonit⁹ in domo dei audiaꝭ. Cō
grue ēm lectionē vl' ep'l'am incepturus expe
ctat. quꝰq̄z ꝯsedentib⁹ fratrib⁹ sediliuz siq̄s
fuerit tumultus q̄euerit. Ad hec honesti
frēs in coꝛpis dispositiōe decenꝭ et vnifoꝛ/
miter sint in choꝛo. Decenꝭ q̄ sine vaga
dispositione vel turpi. Uaga vt q̄n choꝛuz
ingressi vel intrāte vel astante ꝯuētu. nunc
segniter residēt. nūc stātes quidē hac ⁊ illac
membꝛoꝝ vt languētū incōgrua q̄dā exa/
gitatione se girāt. nunc stat ne instar stallo
affixe. tm̄ e regione dispositi. velut sui obli/
ti. nec ad altare demissis vt decet luminib⁹
ante inceptū officiū oꝛaturi se vertūt vl' ali
as irreligiose disponūt. sed nudato etiā ali
q̄n capite circūq̄uaq̄z vt ceru⁹ in saltu. vl' ru
ralis in theatro. girouagādo respectib⁹ o/
culos in aduenientiū vl' coastantiū vult⁹ in
figunt. suoq̄z indisciplinato intuitu quā ipi
negligūt collateraliū etiā oꝛonē impediūt.
Turpis erit si sint ibi molliꝭ aut remisse
se in stallis suis. brachijs tibijs q̄z resolutis.
notabiliꝭ incuruādo. aut in partē vnā peni
tus vt p̄nt ꝑtenso in alterā coꝛpe accuban/
do. vt lecti mollicīē q̄rere videanꝭ aut dū ad
altare versi sup lignū q̄d stallū diuidit se icli
nent extensione scapulariū. vel capitꝭ anteri
oꝛis stalli spaciū occupando. ⁊ tergū ad re/
tro stantē sociū ꝑtendēdo. aut dū sedēt pe/
des suos vsq̄z ad scabellū foꝛme ꝯtiguuz li
centius extendēdo. Notabilis tibiaꝝ ex
tensio vel dilatatio. dū sedeꝭ min⁹ honesta
est. Indecēs ergo q̄ vaga ⁊ turpis est di
spositio. imo diffoꝛmitas. vtrobiq̄z s̄z maxi
me in dei officio cōuētu assistente vitanda.
Honestos p̄ oīa exigit moꝛes. ꝯsuētuali s
honestas. Uniformitas ēin ꝓstratione
⁊ inclinatiōe specialiꝭ. q̄ꝗ̄ in alijs generali
ter obſuanda. In ꝓstratiōe. vt nō alius
sub ē⁹ foꝛmā choꝛi ⁊ ali⁹ sup sedile. sed oēs
supra dictā foꝛmā vnifoꝛmiꝭ se ꝓsternāt. et
operto capite silenꝭ oꝛēt. ne impediāt circū/
stantes manu ad genas accubitādo nunq̄z
applicata. aut brachijs extra eandē foꝛmaz
extensꝭ sed sup ipam honeste ⁊ humiliꝭ di/
spositis. In inclinatiōe. vt vnifoꝛmiter
apud oēs sit tempestiua. deuota. suffici/
ens ⁊ honesta. Tempestiua quidē. vt in/
clinatur⁹ surgendo ⁊ eleuādo sedile. temp⁹
vel paululū inclinationis ꝯueniat. vt ver/
bi causa. q̄n post psalmū fuerit inclinandū.
versus vltimi fine iā accedente surgaꝭ. q̄te/
nus deinde libere inclineꝭ. vl' certe inclina
tionē sedis aptatio subsequaꝭ. In incli/
natione vero debet deuotio apparere. vt fi
at humiliter ⁊ ꝓfunde. Nō est deuoti sed pi
gri. rigido stante coꝛpē tenui motu coꝛpo/
ris inclinare. Est em̄ coꝛpus depssis ali/
quātulū renib⁹ ne capiti coequenꝭ adeo di/
mittendū vt ipm fere sup genua brachijs
interpositꝭ reclineꝭ. Alioquin inclina sino/
sti facilius. tamē humiliter ⁊ ꝓfunde. Ex
tra choꝛū tamē ⁊ aliq̄n foꝛte in choꝛo ad of
ficium plane dictuz minoꝛ sufficere possit
inclinatiōis ꝓfunditas. Sunt q̄ culpa/
bili ad modū remissione traduct. hunc re
uerentie cultū dn̄o subtrahētes euacuant.
dū aut resident pꝛorsus vsq̄z post factā me/
moriā trinitatꝭ. aut tunc etiā surgūt ⁊ sedi/
li eleuando intendūt q̄n fuerat inclinādū.
aut ex negligētie vicio nō inclināt. Quā/
ti tamē sit hec nota detrimēti. beata dei ge/
nitrix seniori cuidā in choꝛo psallentiū fra
trū indicasse referꝭ. que inclinātib⁹ ad san/
cte memoriā trinitatis suū ipa filiū singu/
lis offerebat. quendā vero mīme inclinan/
tem. verso ab eo vultu velut indignuz hac
gratia ptrāsibat. Sufficiēs seu etiā pfe/
cta debet esse inclinatio. vt ab ea citi⁹ debi/
to nō surgatur. bonoꝛ quidē patri ⁊ filio et
spūisancto. sine differētia exhibendus est.
Honestas quidē in coꝛpis manuū ⁊ ha/
bitus decenti dispositiōe cōsistit. Quan/
tū ad habitū maxime vt capucio caueatur.
ne operta fronte sup oculos defluat incli/
nant. Proderit ad vnifoꝛmitatē ſuādā
cōmuni de officio noticiaz habere. Pul/
chra valde vnifoꝛmitas in ꝯuentu vbi de/
bent ⁊ moꝛes ⁊ animi ꝯuenire. Unanimes
vnifoꝛmitas in cōuentu decet. que in moꝛi
bus plurium vnitiua vnifoꝛmes oꝛdinat ⁊
decoꝛat.

De disciplina officij extra choꝛum.
Capitulū XVI.

ſ J quādo extra chorū officiū dixe/
rint. diligentiā nihilomin⁹ ꝛ hone/
ſtatem pdictā debēt in quib⁹ pote/
runt ſtudioſe ſeruare. vt dimiſſis omib⁹ q̄/
cunqꝫ in manib⁹ fuerint. ſtantes cū reuerē/
tia iuxta traditionē eccl'iaſtice diſcipline. p/
terqꝫ ad lectiōes in matutinis. vel quando
aliqs creatori ſuo debitas cū deuotiōe lau
des exoluent. flectētes genua. vl' inclinan/
tes p tempe cū timore dei. Si q̄ñ eos ad
ſedendū debilitas euidens vl' nimia laſſi/
tudo cōpellat. ſaltem ad inceptionē officij.
ad inuitatoriū. hymnos ꝛ orōnez dñicam.
ꝛ a capitulo in ante ſurgere non omittant.
Si etiā in lecto egritudinis decubāt. reue
rentiā nihilomin⁹ aliquā faciāt put poſſūt.
Sanct⁹ Hieronym⁹ (qui tanta legitur
laſſitudine fatigat⁹. vt etiā in ſtratu ſuo ia/
cens. funiculo trabe ſuſpenſo manib⁹ ap/
prehenſo. ſupin⁹ erigeret. vt ſcilicet officiuz
monaſterij put poterat exhiberet. dum ex/
hauſtus virib⁹ ſenex nec ſenectuti parcit.
nec debilitati blandit) deſidem ſignis in/
niorū. quib⁹ corpis vires vtcunqꝫ ſufficiūt
irreuerentiā. imo dignā deriſione deſidiā
arguit ꝛ confundit. Alius p' lentaruz te/
dio febriū. cōpletoriuz in lecto exoluere aſ/
ſuetus. fertur p angelū rephenſus audiſſe.
Completoriū ſub cocco. nec fruct⁹ nec vti/
litas. Sane in officio dei curāda vbiqꝫ
magno pe reuerētia et honeſtas. cum vbiqꝫ
ſit eadē eius cui tunc loq̄mur ꝛ aſtam⁹ dei/
tas ꝛ maieſtas. Tanto em̄ amplius reue
rentie ꝛ diligētie ſtudiū diuino debet offi/
cio. quāto id deo īmediatius exhibetur.
Cura officij diligens maxima ſtat⁹ integri
tas. neglectus officij maxima vite corru/
ptio. maxima religiōis deformitas. Ne/
mo dei ſe eſtimet ſeruū. ſi dei potiſſimaz ne
gligat ſeruitutē. que appropriato vocabulo
dei ſeruitiū nuncupat. Debent dicere of
ficiū diſtincte. cōtinue. integre et ordinate.
Diſtincte ne verbū maſticando. vel exili
ter pferendo. vel nimiū feſtināndo. dicenda
confundāt. Cōtinue. vt interruptiōes in
eo nō fiant. aut interloquēdo. niſi neceſſita
te cogente. Et hoc pſalmo vel oratione vel
quocūqꝫ alio. quod tūc fuerit in dicēdo cō/
pletis. niſi pſalmū vel orationez quē inter/
rumpi cōtingit. cōtinuo a capite reſumpſe/
rit. aut inter pſalmū ꝛ pſalmū morā notabi/
lem faciēdo. Pariſius vt fertur cuz qui/
dam theologus vnī⁹ hore canonice inte/
piſſet officiū. ſuperueniente epiſcopo ad loq̄n
dum cū eo. caput ſine locutiōe inclinās. ho
ram inceptaz epiſcopo expectante finiuit.
quā deinde dilationē colloquij ne moleſte
ferret admonuit. cauſaz ſubinferēs. q maio/
iori domino loquebat. Quidā pter in/
terruptiones in officio factas. grauiſſimo
afflictus purgatorio memorat. Integre
dicant. vt de dicēdis nihil omittāt. Pro/
inde ſi plures fuerint qui officiuz dicant ſi/
mul. ꝛ vnus vel duo iuxta laudabilē cōſue
tudinem pſalmos. antiphonas. hymnos ꝛ
reſpōſoria ad vitandā cōfuſionem voce p/
nunciāt altiori. Non putent ſibi ſufficere q
ab alijs dicit. ſed oīa que ad ſuā pertinēt
partē. ac ſi eſſent in choro. ſub ſilentio inte
gre dicāt. cum offitiū extra eandē quaz in/
tra integritatē requirat. Ordinate deni
qꝫ officiū in ſubſtātia tempe et modo ꝯm/
nib⁹ exequi ſtudeant. Poſtpoſitiōes. im/
plicationes. variatiōes facile nō admittāt.
Honeſte tamē pcioſa vel aliud extraor/
dinarie aliquādo dicit. dū tamē idipm ſuo
tempe minime negligat. Quis autē ſine
grandi ꝯſcientie ſcrupulo pprium officij ordi
nem. ſibiqꝫ religionis ſanctione impoſitū p
alienis quibuſlibet pmittat. aut qualibꝫ
variatione deformet. Quis niſi vaniſſim⁹
ꝛ imprudēs p certis dubia. p autenticis va
ga. p neceſſarijs curioſa inducat. Sint
igitur ſanctoꝝ officij cōditorū deuota ꝛ ſta
bili ordinatione cōtenti. nihil eorum vel cō
muni ordinis inſtitutioni pponant quāli/
bet ſerium et deuotum. nec deſipientium
more ſtultorum. grecorum glās emulent.
Non niſi inſipienti ſua placent. Om/
nis ſtulticia laborat faſtidio ſui. Temp⁹
quoqꝫ congruū ſeruent. nec facile preter ne
ceſſitatem diurnas horas. ſiue primaz ſiue
completorium ſaltem canonicū. ſiue alias
in nocturnas cōuertant. Fuerunt q̄ hoc
quarundam obtentu traditionum defen/
derent. ordinationē eccleſiaſticaz officij cō
fuſione temporis irritam facientes. Qñ
fuerint duo vl' plures. quaſi choruz ſibi cō
ſtituant. et pſalmos atqꝫ hymnos accipiāt
alternatim. vt eſt conſuetudinis cōuentui.
Congruus ordo eſt in omnibus vbiqꝫ
prouide diſciplinato ſeruandus. Ordi/
natum animū ordinis decor et condecet ꝛ
condelectat. Inordinati eſt animi etiaz

in exterioribus ordinem non curare. et tamen ordinationis exterioris religio. attentionem excitat et affectum.

De altaris miniſterio curando. Capitulum XVII.

Altaris miniſterium ob reuerentiã corporalis preſentie ſaluatoꝝ. mundicie. reuerentie. diligentie. honeſtatis et circũſpectionis ſtudium ſpeciale requirit. Mundamini ait propheta. q̃ fertis vaſa domini. Haud dubiũ hoc de miniſtris altaris conuenienter intelligi. quibus ſpiritualis ꝛ corporalis mundicia eſt habenda Spiritualis. vt nullus de peccato conſcientiã habens leſam. vel ſomno pollutus nocturno. ad tangendum ſacra vaſa. vel ad miniſtrandum anteq̃ fuerit cõfeſſus accedat. Nec debet celebraturus confeſſionem priuatam. que ante celebrationem de quotidianis offenſis fieri cõſueuit vſq; ad altare deferre. Corporalem quoq; mundiciam Moyſe ſancto atteſtante diligit deus. Corporalem omnino mũdiciam. requirit corporalis preſentia ſaluatoris. Idcirco miniſtri altariſ non ſolũ anteq̃ ſe ad miniſtrandum induãt. verumetiam poſtq̃ fuerint omnino parati. expeditis cõmunibus ad calicis miniſterium acceſſuri. ſuas iterum lauent manus.

Hoc enim ſemper debent cauere cautiſſime ne cõmunibus manibus. aut cum manicis ſuis. vel poſt immediatum eorum cõtactum. calicem aut qui ad ipſum pertinẽt pannos vel corporalia tangant. ſed ſi lineam tunicam quam rocetum vocant. vel ſuppellicium cum ſtrictis manibus. vel aptum aliud non habuerint indumentũ. calicem preparadum et in fine miſſe plicandum. ſacerdoti relinquant. Reuerentiã debent miniſtri altaris tam ad ſacerdotẽ q̃ ad miniſterium. et res etiam propinque ad ipſum miniſteriũ pertinentes habere.

Circa ſacerdotem vt quando ſecum altari aſſiſtunt per aliquantulã capitis inclinationem. ꝛ ſui elongationem ab eo. ac per humilem debitã exhibitionem officij. reuerentie ſignum oſtendant. Si vero ſederit et ipſi tantũ in ſuperpellicijs fuerint. nequaq̃ iuxta ipſm i ſedilibus. videlicet coequalibus ſedi eius. ſed ad ſcabellum eius potius. ſi aptus fuerit locus vel alibi ſedeant. Venerentur eum decoro vt conuenit comitatu. et maxime quãdo ſe vertit ad populum ei aſſint. quem vbiq; vt in officio. ſic et eo expleto in veſtiarium reuertentem deducant. vt acies ordinata. ad altare deinde ſi opus fuerit reuerſuri. Miniſterio reuerentiam exhibent. ſi modo debito et habitu ipſi miniſterio conuenienti aſſiſtant et miniſtrent. aliter enim non ſine nota irreuerentie miniſtratur. vt ſiquis q̃uis dyaconus vel ſacerdos in ſuperpellicio ad miſſam miniſtrans corporalia ſuper altare preſente ſacerdote veſtibus ſacris indu to replicet aut componat. ſiquis non habens ſuperpellicium cum ſtrictis manicis vel aliud idoneum indumentum. corporalia et calicem tractare. aut panem et vinũ in communi habitu miniſtrare preſumat. ſi quis hoſtiam in communi eligat loco. vl' electam reponat. que in pixide vel in manu ſua mundiſſima eſt potius eligenda. et electa ſuper patenam ipam vel ſuper corporalia decentius reponenda. Nec audiendi ſunt illi qui ad menſam domini non aliam q̃ ad menſam corporis curant mundiciam. ſuper pan nos qui libris ad ſecretarũ vel pallarum cuſtodiam ſupponuntur. calicem paſſim vel conſecrandam hoſtiam reponentes. Singularem hoſtie cultum ſingularis decet mundicia Ad res quoq; vt ſunt corporalia panni calicis ipſe calix et miſſale eſt reuerentia adhibẽda. quã mundicie ſtudium maxime probat.

Huius intuitu pannus omnis ſuſpectꝰ aut quem color impedit ablui. a corporalibus arcetur et calice. in pixidibus hoſtiarum mundiſſimus ſacculus lineus hoſtias contineat. In repoſitorijs calicũ ſaccellus quoq; operiendis calicis mappulis adhibeã. Quiſquis ergo ad altaris vtenſilia ſacra reuerentiam mundicie curat. circa ipſa operoſius ſtudeat.

De communibus libris ſi quos aliquãdo propter officium. ineuitabili forte neceſſitate cogente. poni ſuper altare contingit. omnino caueant ne corporalia vel pannos calicis aliquo modo tangant.

Cum corporalibus vel calicis ipiꝰ mappula nunq̃ labia vel oculos tangant deuo

vide q̃ anteq̃ ꝯfeſſ fuerit accedo

tionis alicuius obtentu. Calix cũ ſũma tractetur mundicia. quando de loco ad locum defertur non ſuper librum aut veſtimentum. ſed alte in manu mundiſſima vel repoſitorio portetur. nec extra repoſitoriũ ipm. p̄terq̃ ſup altare vel in alio loco mundiſſimo teneatur. Miſſale in loco reponatur honeſto. ꝛ ſi quãdo illud extra eccleſiam vel alias q̃ ad miſſam teneri contingat. panno aliquo mundo p̄ter ſuam camiſiam inuoluatur. Deniq̃ reuerentie in miniſterio. habitus decens. cura mũdicie. ꝛ in executione maturitas atteſtantur.

Reuerentia ſimul ꝛ cautela mundicie cõmunes corpis veſtes ꝓhibent ab altari.

Si plurium opponas ineptias in p̄miſſis. habet emulos plurimos vicium. rariſſimos diſciplina. Non a pluribus ſed ab honeſtioribus forma ſnmenda eſt. Ad h̄ tam celebrans q̃ miniſter. circa officiuz ſuum magnam debent diligentiã adhibere.

Sacerdos quidem circa ꝓuiſionem dicendorum ꝛ agendorum in miſſa ne defectum faciat in dicendis. formam ſeu modũ ordinis in celebrando poſtponens. auctoritate ſua alium introducat. Oblanom calicis aquam ip̄e infundat. quod a nullo alio ſine ip̄ius conſcientia eſt p̄ſumendum.

Debet enim circa cuſtodiam mundicie manuum ꝛ pannorũ eſſe intentus. Manuum vt eas ad tangendũ cõmunia vel carnē nudam. ſiue in facie ſiue alibi non exponat niſi eas continuo lauaturus. Pannorũ autem nunq̃ ad indumenta ſacerdotalia. maxime ad infulam nares emungat. vl̓ aliter ea quoq̃ modo deturpet. Miniſtris vero diligentia debet eſſe circa ea que neceſſaria ſunt celebranti. ꝛ circa mundicie cuſtodiam. ac conſeruationis vaſorum ꝛ pannorum ꝑtinentium ad altare. Miniſtroꝝ eſt vt p̄induti celebraturum cum diligētia p̄parent. eiuſq̃ indumenta poſt officiũ plicent. ꝛ que ip̄i ſacrum miniſterium exequēti fuerint oportuna. hora tempe et loco cõgruis offerant. Nunq̃ ad miſſam priuatam legendi vel orandi gratia. ſolo vel ſedibus ſe totaliter ꝓſternãt. Nec lanteni poſt cortinas. ſed palam coram altari. nõ tamē a latere celebrantis aſſiſtant. verſus cũ circa quem tunc oculus debet eſſe. aſpectum quaſi continue directuri. non tamen in faciem eius. maxime poſt canonis inceptionez intendant. Nec ei p̄ſertim a parte libri nimis appropient. aut tumultum aliquē faciant circa ip̄m. Summa quietis tranquillitas eſt neceſſaria celebranti. Uaſa et pannos munde tractent apud eos et teneant. Si pannus calicis ad terram ceciderit. nullo modo anteq̃ lotus fuerit iterum calici apponatur. Circa finem miſſe calicem plicaturi. ipſum cum aqua poſt vinum recenſiant. ne pannos inficiat adherentes. Nunq̃ ſuper altare vinũ ꝛ aquã ad mũdationem. vel alias ſi vitare potuerint miniſtrent. Si tamen ob incuriam ſacerdotꝭ oporteat. ſubtus ampullas que vinum et aquam continent manutũ ad retinendum guttas. ne ſup altaris pannos cadere poſſint apponant. Sup quos etiaꝫ pannos nec ip̄e ſunt reponende ampulle.

Adhuc debet qui miniſtrat ad miſſam ſuppellicium ſi habuerit conſeruare. ne cũ eo aliquatenus nares emungat. vel ſudores a facie. vel alias vndecunq̃ detergat. nec ip̄ius manicas maxime ad puluerem ſup ligna. lapides vel ſuper terrã exponat. Quod tamen quia nõnunq̃ ꝑ negligentiam accidit aliquorũ. cauere debent ne corporalia calicem aut pannos eius cuꝫ ip̄ius ſuppellicij manicis tangant. De alijs indumentis quotiens ea plicant. ſollicite caueant. ne vnq̃ manice terram tangant. vel vſq̃ ad ipſorum veſtimentorum fimbrias deſcendere ꝑmittanꝛ. ſed ſiue tunice linee ſiue quecunq̃ alia indumenta plicanꝛ. manice ſemper longe a fimbrijs collocentur.

Debēt iterum miniſtri altaris ꝓpter vaſorum ꝛ veſtium. vt dictum eſt. cõſeruationem attendere ne calicem quando reponunt ſtricte ligent. quia ſepe ꝑ hoc deterioratur nõ modicum. ꝛ paulatim obrutꝰ conquaſſatur. Uaſa quoq̃ altaris ꝛ vtenſilia in locis ſuis diligenť vt cõuenit p̄parata p̄ponant. Ueſtimenta etiã plicare nõ negligant ꝛ aptare. niſi ꝑ aliquo celebraturo ea quis remitti requirat. Sed q̇d bonorum expreſſionibus imoror. In omnibꝫ q̄ miniſterium dei contingunt. ſpeciali nimirum diligētia opus eſt. Si agendis miniſterijs regis. ſtudioſiſſimã homies curã impendunt. quantã putas eterni regis miniſterijs impendendaꝫ. Ceterum ſi mi-

De lotione manũ

pannus calicis ...

niſtri altaris intendere debent honeſtati.
multo amplius tamē ꝑ omnē modū ſacer
dotes qui celebrant. Poſtꝗ̄ ergo fuerit
veſtibꝫ ſacris induti. cū magna debent ma/
turitate incedere. ꝛ ꝑcipue cum altari aſſi/
ſtunt. grauitatē in motu ꝛ geſtibus lauda/
bili curioſitate ſeruare. nunꝗ̄ genufleⷭ̄turi
ꝗ̄diu ſacerdotali caſula ſūt induti. niſi tm̄
tempibus ab eccleſia inſtitutis. Sup al
tare quoqꝫ ſe non appodient inboneſte. nec
manus ſuas hac ꝛ illac inordiate deducāt.

Quādo ſe vertunt ad populum non eri/
gant oculos vt videāt aſſiſtentes. Deni/
qꝫ circūſpectos decet eos eſſe ſpecialiter cir
ca corꝑaliū diſpoſitionē ꝛ cuſtodiam. cir/
ca calicis collocationē. circa dñici corꝑoꝝ
conſecrationē. ſanguinis ſuſceptionem. et
mundationis induſtriā. Circa corpora/
lia vt ipſis ſup altare replicatis vſqꝫ ad an/
teriorem ipius oꝛam altaris ſit ſpacium cō
petens. ne ſup ipa manus ſuas aut mani/
cas ipius indumenti teneant. Calicē an
te oblationem ſuper corꝑalia non compo/
nant. ſicut poſt oblationem fieri conſueuit.
ſed ipm̄ vſqꝫ ad oblationis tempus. ad cor
poꝛalium teneant latus. Circa conſecra
tionem inter cetera ſolerter ꝓuideant. vt cū
hoſtia fuerit conſecranda. ita parum ꝛ cau
te in ꝑncipio eam leuent. quaſi ſcutum ſibi
de manibus. deꝑſſo aliquantulum pollice
facientes. quod ſi fieri poteſt ante conſecra
tionem. vt a circūſtantibus videri nō poſ/
ſit ne a ſimplicibus adoꝛetur. qui quāto ci/
tius eam viderint in manibꝫ ſacerdotiſ. in/
caute nondum conſecratā adoꝛant Cū
autem conſecratio fuerit conſummata. ho
ſtiam ſine moꝛa notabili duabus manibuſ
quantum expedit vt ab hominibꝫ poſſit vi
deri. cum om̄i reuerentia eleuantes. tam in
eleuando ꝗ̄ in reponendo debitam matu/
ritatem ſeruent. nec poſt eleuationē vl̄ an
te oſculentur eandē. Si ſup altare viati
cum celebrant. ꝯſecrationē facturi manum
cū hoſtia cōſecranda ſup ipſius altaris via/
tici lapidem teneāt. ne fiat conſecratio iux/
ta ipm̄. Circa ſumptionē ſanguinis caue
ant. ne ipm̄ ſumendo vel calicem exguttan
do. ꝑ nimiam extractionē tumultū quendā
vel ſibilum cum labijs faciant. aut pꝰ ſum/
ptionem digitos lambant. Erit etiam tu/
tum ſi dum calicem ſanguinē ſumunt. cali/
cem tenentes cū dextera. decenter ei pate/
nam cū ſiniſtra ſupponant. ſanguinē ſi quid
effundi contigerit recepturam. ſup quā ſi
frangi corpus dominicū aut reponi cōtin/
gat. ipa deinde vino ꝛ aqua vel altero ſuffi
cienter debet infundi. Incongruū ꝛ in/
dignum vt patena poſt chriſti corpus ſan/
ctiſſimū cōmuni tactui pateat nō mūdata.
ꝛ rebus quibuſlibet licet mundis ſine dif/
ferentia exponatur. Si ſentis aliter. cre
do vt poſt patene vel calicis aut corꝑalium
tactum. nō ſunt manus cōmunicande com
munibꝫ ante factam poſt tactū huiuſmodi
lotionem. Si calicis petatur mūdatio
ꝑ infirmis. ꝑmam nullatenus aut ſecūdā
ꝓfuſionem exponant. ſed ꝑus ſemꝑ mūda/
tionibus ſolitis ꝑfectis. aliud denuo vinū
calici appoīat̄ petētibꝫ indulgendū.

De diſciplina circa ea q̄ ad corpus ſunt.
Capitulū XVIII.

h Abito de diſciplina circa ſpūalia. ſe
quit̄ de ipa circa corꝑalia. Et ꝑmo
circa ea q̄ in nobꝫ ſunt. Scdo circa
ea q̄ extra nos ſunt. Reſpectu eoꝝ q̄ in no/
bis ſunt. primo videndū eſt de diſciplina
reſpectu totiꝰ corꝑis q̄ntū ad geſtū. ſecūdo
reſpectu partiū corꝑis quācū ad actum.

Et ꝑmo reſpectu lingue q̄ntum ad duo
opa nature. in quibꝫ cōgruit officiū lingue.
ſcꝫ quātū ad loquelā ꝛ guſtum. Secun/
do reſpectu manuū. vt in exercitio manua/
li. Tertio reſpectu pedū. vt in inceſſu.

Quarto reſpectu membroꝝ oīm. q̄ntū
ad aliq̄ ipoꝛum officia. Ad hoc circa ea
que extra nos ſunt. Primo quātū ad ea
de xpe. vt eſt veſtiꝫ ꝛ habitꝰ. Scdo q̄ntū
ad ea que de longe. vt ſunt officine.

De diſciplina in geſtu.
Capitulū XIX.

c Irca diſciplinā in geſtu. q̄ modus
ꝛ figuratio mēbroꝝ et corꝑis dicit̄.
duplex eſt cuſtodia adhibenda.

Prima eſt vt vnū mēbrū alteriꝰ officiū
nō vſurpet. aut eiꝰ miſteriū ſui admixtiōe
ꝯfundat. Si os loquit̄. caput nō agitetur.
manꝰ nō moueat̄ ꝛ ſic de alijs. vt dū alterū
membrū opatur. alteꝝ quietū oīno ꝑmane
at. aut ſi opa eius neceſſaria illi eſſe cogno/
ſcunt̄ ad opandū. ordinate moueat̄ Se
cunda eſt cuſtodia diſcipline ī geſtu. vt q̄d/
libet membrū in eo qđ facit. debitū modū

teneat. nec temꝑantie limitem aut honeſtatis formā excedat. Hoc eſt. vt in paucis exemplificem⁹. ridere ſine apꝫtione dentiū. videre ſine deficione oculoꝝ. loqui ſine extenſione manuū. ſine cōtorſione labioꝝ. ſine iactantia capitis. ſine eleuatione ſupciliorum. incedere ſine modulatione greſſuum. ſine ventilatione brachioꝝ. ſine geſticulatione ſcapularū. iacere ſine deiectione membroꝝ. ſedere ſine alterutra ſupiectiōe pedum ⁊ ſine alterutra accubatione lateꝝ. ſine diuariatione ſeu dilatione cruriū. ſine extenſione vel agitatiōe tibiarum. Nem pe honeſtum et humilē fratrem femori ſuꝑ ſuram imponere. vel pedes palā cancellare nō decet. Arcendi vel in publico geſtus inepti. Geſtus deniq religioſi deber eſſe humilis ſeuerus ⁊ grauis. Eſt enim reꝑhenſibilis geſtus. ſi ſupbiam. ſi molliciem. que nunc ꝑ laſciuiā hilaritatem diſſoluit nunc ꝑ nimiam deiectionem infatuat. aut ſi etiā leuitatem ōtendat. Turpis in humilitatis ꝓfeſſore ſupbia Feda prorſus in humili habitu. geſticulatio faſtuoſa. Sic nō eſt viri muliebrem dare molliciē. pueriliſ leuitate. Grauitas modeſtia multam affert ſeruata moribꝫ honeſtatem. neglecta. maculā ⁊ cōtemptū. Mortificata ſm aplm ſup terrā membra. geſtus deb̄et mortificatos habere.

De diſciplina in modo loquendi. XX

Diſciplina loquēdi tam in modo et ꝓuida quādo loquēdū ſit diſcretione. q̄ꝫ in verboꝝ religioſitate attenditur. Modus in geſtu ⁊ ſono conſiderari poteſt. Loquētis geſtus debet eſſe modeſtus ⁊ humilis. ſonus demiſſus ⁊ ſuauis. Modeſtiā debet habere geſtus loquentis. vt nec inordinate. nec turbulente inter loquēdū membra moueat. nec oculoꝝ nutibus. labioꝝ contractione. vel altero non decenti alterationis modo. vultus honeſtatem deformet. aut faciem ipam mollicie quadā reſoluat humilitatis oſtentu. ſed in eadem vult⁹ conſtantia ſemꝑ ꝑmanēs. ſeueritatē benignā ⁊ conſtantē. ⁊ quodāmodo rigidā benignitatē ōtendat. In facie ſiquidē hoīs ſpeculū diſcipline relucet. cui tanto maior cuſtodia eſt adhibēda. q̄nto minus qđ in ea peccatū fuerit celari poteſt. Uetat quoq loquentē geſt⁹ modeſtia. ne ſi hominibꝫ notabili quadā ſupplicationū ꝓfunditate incuruet. aut eius cui loquitur vultui nimis inſtet. ne inhoneſte q̄dem in eius faciē alitus aſpiratione inſufflet. aut alitu ipo poſt vinū potatum maxime narium ſenſum offendat. Loquentꝭ alitus vultui auditoris et naribus vicioſe prorſus ingeritur. Debet etiā geſtus humilitatem ſup modeſtiam vult⁹ hilaritatē ōtendere. Son⁹ debet eſſe demiſſus pariter ⁊ ſuauis. quia clamoſitas ⁊ verborum aſperitas. locutionē religioſi plurimū q̄dē ⁊ dedecet ⁊ deturpat. Diſcretio quando loquendum ſit neceſſaria eſt. qꝛ ex ore fatui etiā parabola reprobat. quia non dicit eā in tempe ſuo. Sapiens quādo loquēdū ⁊ quādo tacendū ſit. prudenter conſiderat. Eſt autē iunioribus fratribus ſemꝑ fere int ſeniores ad interrogatōnē tacendū. Adoleſcens ait ſcriptura. loquere in tua cauſa vix cū neceſſe fuerit. ſi bis interrogatus fueris. habeat caput rñſum tuū. Silet etiā a bonis ꝓpheta. Ergo q̄uis de bonis ⁊ ſanctꝭ ⁊ edificationū eloquijs. ꝑfectis diſcipulis rara ꝯcedit loquendi licentia. Nā loq ⁊ docere magiſtrū ꝯdecet. tacere ⁊ audire diſcipulo ꝯuenit. Loquēte alio nō loquant. aut v̄ba vnq̄ꝫ loquētiū intrumpant. Nec mordaci vl' importuno inſultu. ſocioꝝ locutionē inpugnēt. Stultoꝝ ē q̄ nec lingue parcere nec ſocijs deferre nouerunt. Si q̄ etiā mutua ſe collatiōe impediūt. ꝑ impoſitionē ſilētij ⁊ aliā penā ꝯdignā merito reꝑhmunt. Religioſitas debet ī locutione ſuari. vt ſit ſmo veridic⁹ ⁊ purus. ſit honeſt⁹ ⁊ dulcꝭ. De veritate ſmonis ſapiens dicit. Ante oīa v̄bū verax ꝓcedat te. Nō ſolū mēdacia ⁊ q̄ crimioſa ſunt. verū etiā locutiones yperbolicas ⁊ aliq̄ duplicitate notabiles. penit⁹ vitent. Loquentes de dubijs aut futurꝭ nunq̄ꝫ abſolute loquant ſed in hmōi omībꝫ ſp ꝯditionē apponant. Preciſa ꝟ ī differētibꝫ v̄ba. fugio ñ ꝯſentit. Nō eſt alieno viuētis arbitrio de cōtingentibꝫ negare vl' aſſerere abſolute. Nō facile de audiꝭ ſententiēt. licet ꝟitatē ſentire ſe putent. Sint ad rñſionē tardi. ne ꝑ incōſiderationē falſū aliqđ vel indiſciplinatū ꝓferāt v̄bū. Debēt etiā pure loq vt in eoꝝ v̄bis nec iactantia nec detractio vel malicie alicui⁹ aut vanitatꝭ admixtio vale-

n̄o de alitu poſt vinu potatu ſ

at inueniri. Nunq̄ʒ de ſcīa vl' de ſecli ſtatu ſe iactent. Erubeſcāt dicere de abſente. qḋ cū caritate nō poſſent dicere corā ipo Vn̄ ſctūs Benedict⁹. Murmurare aut cōqueri neſciāt ante oīa. ne murmuratiōis malū p qualicūq̄ʒ cauſa i aliq̄ q̄licūq̄ʒ ſigno verbo vel ſignatiōe appareat. In verbis ſuis aut lr̄is ſiq̄s aliq̄n dirigūt puerilibus vel adulatorijs nō vtant' blandicijs. ſʒ tāq̄ʒ religioſis ſuā breuiter ⁊ veracit' intentionem exponāt. Honeſtatē habeat locutio ſi ⁊ illius q̄ loquit' ⁊ illoꝝ quibꝫ vl' de q̄bꝫ fit ſermo ꝯueniat dignitati. Ocioſa vero ioculatoria. iuratoria. ꝯtentioſa. maledica vl' alias ſecularia ṽba. nec pura ſunt q̄deʒ. nec religioſe ꝯueniūt dignitati. Nuge vt ait ſanct⁹ Bern̄. inter ſeclares ſunt nuge. i ore ſacerdotꝫ blaſphemie. Interdū ſi intercidant ſerende fortaſſis. referende nunq̄ʒ.

Os iam talibꝫ aperire illicitū. aſſueſcere ſacrilegiū eſt. Fede ad cachinnū moueris. fedius moues. Diſſueſce a vaniloq̄o linguā. qui ad pfectum religionis aſpiras.

Proceſſurus in publicuʒ. p̄muni teipm ⁊ animo ſtatue. a verbis inanibꝫ abſtinere.

Prouide tibi anteq̄ʒ pdeas vtile aliquid vnde ſi expedierit ſermo texatur. familiare prudenti ꝯſideratiōe oīa p̄uenire. Cōfert ad ſingula fuiſſe p̄munitum. Si dignum quippiam relatione non habes tace. tutius ⁊ humili⁹ audis q̄ʒ loq̄ris. Nō affabilitas oportuna. ſed loq̄citas ocioſa dānatur. Jurare vero nūc p caput nunc p ſctōs vel alio q̄uis modo. xp̄i q̄ ait. ſit ſmo veſter eſt eſt. nō nō. diſcipulo minime ꝯgruit.

Rurſus indignū penit⁹ ſeruis dei. muliercularū more ꝯtēdere. Si reſiſtēre incidant ṽba. cedēdū ꝯtinuo reſiſtēti. Honor eſt homi q̄ ſepat ſe a ꝯtentiōibꝫ. Nunq̄ʒ diſcendi vt dicit' gr̄a litigēt. ſciētes ad ſe ṽboꝝ ꝯtentiōes nullo mō deinceps ptinere. Nō pōt eſſe q̄n ꝯtentio aliq̄d qḋ ꝯtra ꝯſciam dicat' extorqueat. Ergo int' dei ſeruos collatio nō altercatio dʒ eſſe. Peruerſuʒ eſt marie ſi auſu dānabili ad iniurioſa l' maledica ṽba q̄ ſm aplm̄ a dei regno excludūt. os religioſi laxet'. aut diaboli nomē ad inuectionē aſſumat. vl' in cōi locutione freq̄ntet. Sūt q̄daʒ q̄ leuiſſima putarent'. ſi nō in ſcripturꝫ demōſtrarent' opinione grauiora. Quis eīn̄ dicētem fatue fri ſuo reuʒ gehēne putaret niſi ṽitas hoc diceret.

Peſſimū hūc loq̄ndi vſuʒ q̄ p affabilitatis ſolatio ſalutꝫ aduerſari⁹ itroducit. vt p eū modice occaſiōis acceſſu ſtultꝫ illudens eos freq̄nt' in ḡuis lapſuʒ offenſe ipulſu leuiori p̄cipitet. ⁊ dignitateʒ ſtat⁹ colluuio. i. ſordidatiōe vilificet. Pudeat eos rumigerulos ēē. aut ṽboꝝ ſecularīū delatores.

Nihil int' ſocios ſeminēt. qḋ īfirmos animos diſſoluere valeat aut turbare. Reus eſt deo ⁊ ordini q̄ temerario diffidentie ṽbo ꝯſtiaʒ pcutit īfirmoꝝ. Preterea ſiue fri ſiue extraneo ſiue magno ſiue paruo loq̄nt' ſp̄ i ore ṽbi dulcedinē hēant. Oēm ad oēs ſm aplm̄ māſuetudinē oñdētes. Nunq̄ʒ ſuo pretextu ꝯſtātie vl' zeli cū cōitatꝫ iniuria in ṽba ꝯtumelioſa prūpāt. Sepe ei meritū lingua imoderata ꝯfūdit. Turpiſq̄ʒ defenſio q̄ iniurijs vtit'. Habʒ faſt⁹ p ꝯſtantia impetū. p rōne iniurias. ſʒ ligua eucharis i bono hoīe habundabit.

De diſciplina circa comeſtionem.

Caplm̄ XXI.

a Ohec debēt cū timore dei comedere diſciplinā ſp tā in mēſe hn̄di q̄ʒ i cibo ſuātes. vitātes nihilomin⁹ q̄ſdam minꝰ decētes ſeclariū ꝯſuetudīes ſup mēſam.

Placet l' pauca d ſingul' exēpla ſubnectere. q̄ ad ſiliuʒ ꝯſideratōeʒ trāſmittāt. Honeſte ſe dn̄t hēe. vt dū comedūt aut bibūt ſe deāt bibētes cū duabꝫ māibꝫ ciphū teneāt. mēbroꝝ agitatōeʒ ⁊ q̄rūdā anhelationū vl' labioꝝ tumultū. q̄ ai notāt in tpantiā vitēt. ocl'os a circūſpectiōe. linguā a locutiōe cohibeāt. Oculoꝝ cuſtodia int' epulas. p̄terea neceſſaria ē. q̄ nō decet p̄cipue vt vagos hēant ocl'os. nec̄ curioſe. Et vt āpl'⁹ dicā. impudent' q̄ apud alios agūt' circūluſtrando pſpiciāt. ſʒ vt pott⁹ pudice demiſſis luminibꝫ. ea tm̄ q̄ ſibi āpoſita ſunt attēdant.

Loq̄ ṽo ſeu muſitare ad mēſaʒ vbi ſilēti um ē ſuādū. turpe viciū ē. Declināda mutatorꝫ ſocietas. q̄ legꝫ licʒ hōeſtate phibu⁹ lingue tm̄ nō valet volubꝫ retinere. Si q̄n etiā extraordiarie bibūt. ſiue aſſint ſiue nō aſſint extranei. q̄ʒdiu bibit' ſileāt. Culpāda nimis ṽboꝝ m'tiplicatio iuxta potū.

In cibo tā i q̄litate q̄ʒ i q̄ntitate ipi⁹ q̄ʒ in mō moraq̄ʒ ac freq̄ntia cōedēdi diſciplinaʒ obſuēt. In q̄litate vt nūq̄ʒ p̄cioſa l' delicata. nunq̄ʒ ciboꝝ aut pparationū diuerſitates

cū duabꝫ māibꝫ teneat

turpe viciū ē loq' i mensa ubi silendū sit suadum

affectent. ꝓuiciū ad delicata palatum. curioſitas quedā honeſtatꝫ poſtpoſitiua declarat. Ut verbi grana. ſi q̄nis ex vicio meliora de cōmuni eligat portōne. vt quod in pane ſapidius. vel in alq̄s viderit melius ipe ſibi accipiat. ſi a maioribus panis fruſtum accipiat. minoribus ſi aſſunt licet minus delicatis. ſine rōnabili cauſa dimiſſis cum panis vel res alia quāto magis ad integritatem accedit. tanto ad menſam ipam valeat honeſtius reportari. Si ad maiorem saporis delectationem in pane inueniendam. ipm inordinate frangendo circūcidendo vl' micatenus excruſtādo deformet. Si vinum cū aqua temperare non curet. Si longum ⁊ interpolatuꝫ faciat hauſtū. Si ſalſam cōmunem panis appoſitiōe conſummet. aut eam incōgrua toto vaſe tranſuerſo. vel circulari venatione vendicet. cuꝫ ſit magis in medio intingendum. Sicut em̄ apud honeſtos quoſdā in ſeculo imputatur ſi corroſionibus oſſiū curioſius inſiſtas. aut carnes ꝑ magnos notabiliter bolos p̄ter exigentiam ſcindas vel edas. aut dum ſcindis. ſaſſum īmediate morſellum anteq̄ꝫ in cōmuni loco poſueris p̄ripias. a meta cōmuni iuxta vulgare ꝓuerbium nō curando diſcrepas. aut tactu more palponis electum poſt tactū relinquas. vel ſimile quippiaꝫ actites. ſic religioſis eſt indecēs ſi in his que ſibi ꝓ tempe cōueniunt cibis. notam guloſitatis non vitent. Si quādo eos ieiunij tempe vino confecto vl' ſimplici ante comeſtionē vel ſiue ān ſiue poſt. herbis ſeu ſpeciebꝰ infirmitas vti coegerit occulte huiuſmodi ſi potuerint ſumant. ne ſimplices idem ſibi q̄ꝫ ꝑis abſq̄ꝫ ſufficiēti neceſſitate licere putātes. ad ſoluendū ieiunium ſuo incitentur exemplo. Eſt inſuꝑ diuerſitas reſpectu cibi ⁊ p̄paratiōnuꝫ vitanda. nihil ad menſam ſpeciale apportent. vel in menſa requirāt p̄ter ſal ⁊ aquaꝫ. que poſſunt ſempꝫ cum honeſtate requiri. Priuādus cōmunibus q̄ ſpecialia in cōmunitate vſurpat. Cōmunibus igit' diſcant eſſe contenti. Os ſuum ad omnia que alij comedunt aſſueſcant. vt ſi fieri poteſt nullū omnino repudient ſeu abhominent' cibum. Grande vicium ſi potagium ⁊ cōmunia reſꝑuas. vt in ſpecialibus lautius ꝓcureris.

Porro modo mollia. modo dura. modo frigida. modo calida. modo friꝫa modo elixa pregnantes ſolent appetere mulieres. ꝓuidenter autem ſobrieq̄ꝫ conuerſanti ſatis eſt ad om̄e condimentū ſal cum pane.

Debent etiam exceſſum in cibis et maxime potus quantitatem vitare. vt crapula vel ſatietas nimia non ſubrepat. Nihil ſic contrariuꝫ omni chriſtiano quomō crapula. dicit ſanctus Benedictus. Amplius quoq̄ꝫ qualiter hoc eſt. q̄ꝫ decent'. mūde ac temperate ſit comedendum attēdant.

Decentie detrahit. qui cibum in ore habens. vel ciphum in manu detinens loquitur. qui in manu armata cultellum habente. cibum ori miniſtrat. vel ei nonduꝫ expedito a cibo. potum nihilominꝰ ingerit. aut dum bibit vel comedit caput tenet in capucio ꝓfundatum. Mundiciaꝫ debent ad ꝓprium et ſociorum cibum et ad menſam ipam ſuper quam comeditur obſeruare.

Mundicie ſimul ac decentie gratia caueant. ne in parabſide cipho vel ouo p̄morſum aliquid iterum comeſturi reponant.

Fede tuorum reliquias dentium alicui cuilibet cibo immiſces. Nunq̄ꝫ ciphum cum digitis. potagio vel alio quolibet madidatis accipiant. aut pollicem poculo immergant. nec ſuper potum in cipho vel ſuper cibum quemlibet ſufflent. Indecenter agitur ſi digitos quis immittit potagio et offas vel olera nudis articulis coclearis vice piſcatur. ſi ſuꝑfluitates piſcium ⁊ ſimilia ex ore ꝓiq̄cit ſuper menſam. vel nuces alij q̄ꝫ ſibi frangit cum dentibus. Si nudā manum in menſa naribus emungēdis. vl' carni nude ſcalpende apponit. vel manū ipam ad veſtimenta detergit. Cauendū quoq̄ꝫ ne quis ante faciem circūſtantiū fratruꝫ ꝓ ſale vel alq̄s neceſſarijs q̄ a fratribꝫ tradi p̄nt manū extēdat ſuꝑ mēſaꝫ. ⁊ corꝑibuꝫ cū manicis ſeu habitu ſuo tāgat. Scindēdus etiā panis pectori ſeu veſti cōi non eſt ſine interpoſitōe toalie applicandꝰ. Mūdicia mēſe requirit vt mēſale neq̄ꝫ freq̄nti vel ſuꝑflua deterſione cultelli vel manuum deturpetur. purgandis maxime dentibus nullatenus exponendum. Fedum et vile. mappas ⁊ manutergia fratrum communia dentium fricatiōe fedare. Qui conuentualia dehoneſtat. cōmittit vtriq̄ꝫ in conuentū.

Temperantiam manducandi aut bu/

go. intelligimus in eo q ſi homo tractim ꝛ non cum nimia feſtinatiōe comedit. Feſtinatio in inchoatione et proſecutione comeſtionis attenditur quando videlicet in initio menſe ſtatim abſq; orationis alicuius preambulo ad cibum manus extenditur. aut cum quadam voracitate comeditur. ſi prius cibum ori miniſtras q alio ſumpto fueris expeditus. Ceterum per moroſam comeſtionem congregationē detinere ad menſam. aut ſi quando extra conuentum bibitur. iuxta potum moram contrahere. non eſt decens. Hinc per ſapientem ſobrio dicitur. Ceſſa prior cauſa diſcipline. In comedendi ꝛ bibendi frequentia ſeruanda ē diligenter temperantie diſciplina. Sane poſt refectionem ad potum redire. aut per diem in domo ex vicioſa conſuetudine. aut quod turpius eſt poſt completorium bibere. non mediocris vicij notam habet. Honeſtius ad menſam quantum indiges bibis q bibendo per diem meriboli morem geris. Fructus vel aliud quodcunq; extraordinarie ſerulariū more comedere. patens eſt guloſitatis indiciū. Si quidem extra duas vices in die niſi neceſſitate cogente in domo vel extra comedere puerorum imo pecudum eſt. Senex legem in vicibus comedendi non ſeruans fertur p angelum. aſino comparatus. Ad collationem tempe faciendā ieiunij duabus tantum vel tribus ſi indiges bibere vicibus. temperantie congruit et honeſtati.

Studet ſobrius quandam temperātie legem. in ipſis etiam neceſſarijs obſeruare.

Deniq; quorundam ſecularium in faciendis cōuitationibus. in fragmentis ꝛ huiuſmodi conſuetudines vitent ad menſaꝫ. Non ſeinuicem farile conuitent. ſed comedat vel bibat vnuſquiſq; p ſue arbitrio voluntatis. quantuꝫ neceſſitati ſue melius ſibi nore q alq viderit expedire. Cōgrue tamen ſenior verecundantes forte vl' timiū abſtinentes iuniores inuitat.

Sapor ꝛ potagium pguſtata. vilium quoq; ſeu quorūlibet ciborum reliquie. vt ouū vnum. tantillum ve pitantie. ſi ventre iam ſatiato ſuperſit. indecenter cōmenſalibus maxime ſenioribus ingeruntur. Encenia per menſam non mittant. A fragmentis et reliquijs caueant. ſed de pane ꝛ alijs ſta ſibi prouideant menſurate. vt coram ſe vix micas relinquant. In potagio tamē aliquid interdum honeſte relinquunt. id ſibi pauperum ꝛ temperātie gratia ſubtrahentes. Uerum et ſiquid forte relinquere. non tamen vt paterfamilias ad erogandum congerere pmittūtur. Pro ſocijs aut vix aut nunq. maxime circa finem refectionis panem vel aliud ſcindant. aut potum in cipho ponant. niſi ſaltem quantum ipſi ſoli comedere vel bibere valeant. ſi alij quibus hec offerunt non acceptant.

Nunq pro buccella vt dicitur panē. tūc integrum ſcindant. preſertim ſi apud ſocios fractum inueniant. Si ciphum communem habuerint. qui bibere voluerit nō amplius de potu apponat q poſſit bibere vna vice. Inter reliquias que aliqñ fiunt. inutile aliquod vel nociuum vt que de nuce. ouo. caſtaneaq; proijcimus. alia q; huiuſmodi nullo modo relinquant.

Murilegos vel aues ad menſam non paſcant. cum nec in refectorio debent ſuſtineri. Poſſunt cum dictis ꝛ ſimilia circa comeſtionem attendi. Ueruntamē ſūt nōnulla. que licet cōmuniter vicioſa putenꝛ. interdum tamen inter domeſticos in ſpiritu caritatis ſine vicio exercentur.

De diſciplina in opere manuali. Capitulū XXII.

a D diſciplinam circa exercitiuꝫ operis manual'. quod videlicet manuali opere corpaliter exercetur ſeruandam. neceſſaria eſt diſcretio. diligētia ꝛ honeſtas. Eſt habenda diſcretio circa op9. vt quod faciendum eſt diſcrete fiat.

Diſcernenduꝫ eſt primo. vt inutili operi neceſſarium. bono quoq; melius. ꝛ meliori optimum preferatur. Iuuare frēm cū indiget multū vtiq; opi peculiari ppōderat.

Rurſum celebrare volenti. iuuamē ſubtrahere. maiorem q pluribus alqs offenſam eſſe quis ambigat. Eſt etiam diſcernenduꝫ. quod opus quo tempe fiat. Nonnulla ſiquidem in feſtis diebus non fierēt. que in profeſtis bene fieri poſſunt.

Uidetur igitur in operibus diſtinguendum. Sunt enim exercitia quedam q neceſſitati quotidiane inſeruiunt. vt eſt cibo-

rum preparatio neceſſariorū ad diē vten/
ſilium coquine ablutio. et conſimilia q̄ om/
ni tempore fieri ſolent. Sunt quedā alia
que in diem alteram differri poſſunt. vt eſt
ſcribere in quaterno. tunicas cum virgis ex/
cutere. caput abluere. ceteraq̄ alia a quib⁹
eſt diebus dominicis et feſtis precipuis ab
ſtinendum. ob ſacri reuerentiā temporis.
Feſti nanq̄ dies per honeſtū quietis
ocium. alij vero dies per laboris debiti ex/
ercitium honorantur. De quo Hugo.
Quantum ait addit decoris diebus feſti/
uis dies vacationis. tantum ornamēti con
fert ceteris diebus ſtudium boni operis.
ita vt in illis quiſquis noluerit eſſe quiet⁹
index ſit ſue vanitatis. et in iſtis qui nō fue
rit laborioſus teſtis pigricie.
Carnales ſiquidem mentes ne vel in il/
lis diebus quieſcant. vanitas exagitat. Ne
vel in iſtis in bono ope ſe exerceant. pigri/
cia ligat. Deinde quaſi concludens ſub/
iungit. Quapropter non negligenter ha/
benda eſt in bono opere diſcretio tempor
quia ſicut malum opus nullo tempore lau
dabile eſt. ita etiam bonum opus quodā/
modo reprehenſione dignum iudicatur. ſi
tempore oportuno factum non eſt.
Diligentia in opere ex promptitudine
operantis. et deuota fideliq̄ operandorū
executione dinoſcitur. Diligentie huiuſ
modi promptitudo non in opere manuū
tantū. imo in conuentuali quolibet maxi/
me locum habet. Quicquid pertinet ad cō
uentū. id precipuo diligentie ſtudio ē agen
dum. Sint ergo precipue ad conuētualia
exequenda promptiſſimi. nunq̄ tarde ad
opus dei vel ad menſam occurrant.
Unde ſanctus Benedictus. Ad horā
diuini officij mox vt auditum fuerit ſignū
(relictis omnibus que in manibus fuerit)
ſumma cum feſtinatione curratur. cū gra/
uitate tamen vt nō ſcurrilitas inueniat fo/
mitem. Ergo nihil operi dei ꝓponatur.
Ad menſam autem qui ꝑ negligentiam
non occurrerit ante verſum. vt ſimul om/
nes dicant verſum et orent. et ſub vno om/
nes ad menſam accedant. Si vſq̄ ad ſecū/
dam vicem correptus. emendare neglexe/
rit. iuxta ſancti decretū a cōmunis eſt mē
ſe participatione arcend⁹. vt ſolus a cōmu/
ni conſortio ſequeſtratus reficiatur. ſua ei
de vino ſi fuerat habiturus ꝑortione ſub/
lata. Digne quidē a cōmuni refectione re/
pellitur. qui ſe ꝑ vicium a cōmuni oratiōe
ſecludit. Abſit a ſeruis dei vicioſe huius
conſuetudinis turpitudo. vt conuentuale
aliquod diuinum ꝑſertim officium alteri⁹
pretextu cuiuſlibet. tardo acceſſu vel certe
abſceſſu propter opera dehoneſtent. Ut
tardus acceſſus. ſic ante horam receſſus ſi/
ne graui ꝑſumptus neceſſitate arguitur
Impatientis et vani ſignum eſt hominis
in cōmunibus anticipare receſſum. nec o/
pus dei poſſe in choro finetenus expecta/
re. Si monachum ſancto narrāte Gre/
gorio. poſt completum officiū cōtinuo re/
cedentē. viſus eſt demon ab oratorio retra
here. quid de his qui nec ipſius expletionē
officij ꝑſtolātur. Haud dubium conuentu
alis vbilibet decorem integritatis neglige
re. inexcuſabile prorſus remiſſionis eſt vi/
cium. Ad vitium autem vix occaſio de/
erit. ſi quelibet admittatur. Omnes de/
niq̄ fratres labores non ex ſola conſuetu
dine vt vitula docta trituram diligere. ſed
ex animi deuotione ſectentur. vt in cōmu/
nibus ſit feruoris affectio ſpecialis.
Conuentualem vitam vt ſanctiſſimam
imo angelicam toto affectu animi ample/
xantes. ei tam continua q̄ȝ deuota ꝓſecuti/
one adhereant. Quantū ad officium men/
ſam et alia. vix niſi coactia conuentus con/
gregatione recedant. Tantam deus cō/
uentui efficaciam contulit bonitatis. vt ibi
augmentum ſuſcipiat boni bonus. aut ve/
niam mali malus. Multa in conuentu bo
na ꝑſentibus conferūtur. abſentib⁹ ſubtra
huntur. Saul ad conuentum pſallentiū
ꝓphetarum accedens. ꝓpheta efficitur. ex/
tra conuentū factus ꝑuertitur. Thomas
diſcipulorū abſens conuentui viſionis do
minice conſolatione fraudat᷑. quā ad colle
gium reuerſus aſſequitur. Diſcipuli parit᷑
congregati ſpiritūſanctum accipiunt. In
conuentu dominus habitat et quieſcit. ibi
deuotos quoſq̄ vberiorū gratie pabulo re
focillat. ibi q̄ȝ plures negligentie ꝑſonales
in diuino maxime officio ſubrepēres. ꝯgre
gationis cōmunione ſupplentur. Ibi quod
ſuis quiſq̄ non poteſt. aliorum meritis obti
nere meret᷑. Ceterū lȝ ad maiora dom⁹ offi/
cia vicȝ hoſpitalarie. refectorij. infirmarie.

lectionis ad menſam et huiuſmōi ꝑncipaliter et continue facienda. nouicios fratres aſſumere. prouida religionis ꝯſuetudo nō habet. Si tamē quādo ꝯtingat eis aliqua huiuſmodi officiorū. vel ad horaꝫ cōmitti. magna debent deuotōe ſuſcipe. ⁊ ad faciendum ea māſuete. velociter. acceptabiliter. integre. circūſpecte. magnā debent diligentiā adhibere. Manſuete ħ eſt ſine murmure et diſplicentie ſigno. Fili ait ſapiens. In manſuetudine opera tua ꝑfice. Eſt in ope bono neceſſaria ſtrennua velocitas. De qua Sapiēs dicit. In opibus tuis eſto velox. Velocitas hec maturitatꝫ nō remouet grauitatē. ſed viciū tarditatis excludit. Eſt etiā acceptabiliter operandum. vt quibus miniſtratꝰ. put honeſte fieri poterit ſatis fiat. Optabat Apoſtolꝰ et orari rogabat. vt oblatio ſua fieret acceptabilis ī hieruſaleꝫ ſanctis. Magnus ꝓfectus eſt ei. cuiꝰ miniſterio multi leti ſacti deum laudant. Integritas in ope bono requiritꝰ. vt nō diminute. nō ad euaſionem vel quaſi ad oculū ſed ꝑfecte vt res exigit fiat. Circūſpectio in obſequijs. put officiorū requirit varietas eſt habēda. quod ꝑ exemplū in vno officio meliꝰ patet. Si quādo refectorarij vicem gerāt. que miniſtranda fuerint. tempe cōgruo. et mō debito ꝑparata miniſtrent. ⁊ religioſe diſtribuāt. ne in menſa defectus. vel circa miniſteriū ſuū minus expediens aliqḋ accidat ꝓuiſuri. Miniſtrentꝰ itaqꝫ neceſſaria tempeſtiue. Turpe eſt ſi ꝓpter vnius defectū tota cōgregatio expectet. Sic ⁊ omīa ſiue fructꝰ ſiue ſapores ſiue alia comedentibꝫ congrue apponenda. ꝑuſqꝫ fratres ad mēſaꝫ intrauerint ꝓuide apponūtur. Conferendorū collatio ſucceſſiua ꝯuentū ſepius detinet. imputanda ſi q̇dē cauſeꝰ ex negligentia miniſtrorū. Ad menſam vero quicq̇d apponiꝰ. ꝓparatū vt decet reficientibꝫ offeraꝰ. Nuces ſi dande fuerint ꝑus frāgantꝰ. herbe crude ſi apponende fuerint mūdentꝰ. ⁊ ſic de alijs obſeruetꝰ. De omnibꝫ que apponuntꝰ. ſua cuilibet ſi fieri poteſt portio ſingulariꝰ tribuatur. Sunt rurigene q̇ nec a prelatis diſcreta. vel ab extraneis forte diſtinguāt. Cōmunia maxime vt ſal ⁊ aqua mēſe nō deſint. q̇ in ꝑmis ꝓuidus miniſtrator apponit. Aqua nō ſolum ꝓ temperādo vino. imo ⁊ ſepe ꝓ alijs neceſſaria eſt in mēſa. Coclearia quoqꝫ ſint ad omne potagium oportuna. ne in parabſide cū digito piſcari oporteat. ⁊ ne iuxta Hugonē in eodē iure ⁊ manus ablutionē ⁊ ventris refectionē videatꝰ querere. Murilegos vel aues q̇ tenentꝰ alicubi cōtra ranas nullatenꝰ eſſe ī refectorio dū fratres comedūt patiantur. Nec em̄ hoc eſt expediēs vel honeſtū. Sic ⁊ in alijs circa iſtud vel aliud quodcūqꝫ ſibi impoſitū officiū ſint intenti. Scriptum eſt em̄. Cuncta cum diligentia facite. Et iterū. Agite diligēter ⁊ erit dn̄s vobiſcū in bonis. Sic agetis in timore dei fideliter ī corde ꝑfecto. Honeſtas in opatione ſeruatur. ſi om̄ia que aguntꝰ cū maturitate ac religioſitate quadā exerceantꝰ. ⁊ in om̄ibꝫ nitor inueniatꝰ mūdicie. Hoc em̄ religioſum maxime decet.

De diſciplina in inceſſu.

Capitulū XXIII.

D Iſciplinā circa inceſſuꝫ. penes modū ⁊ diſcretionē in ambulādo cōſiderent. Honeſtus em̄ modꝰ req̇rit. vt nō impetuoſis ⁊ fractis greſſibꝫ ambulent. nec erecta ceruice. nō ꝓminenti pectore. ſeu etiā inclinato ſup humerū capite. aut vagabunde pendentibꝫ manibꝫ. q̇ omnia vel leuitatē vel ſupbiam vel remiſſionē vel hypocriſim ſapiūt. Debent etiā ī eundo diſcretionē habere. ne de illorū numero cenſeantꝰ. de quibꝫ dicitꝰ ꝑ ꝓpheta. Nō eſt iudiciū in greſſibꝫ eorū. In eorū greſſibꝫ non inuenitꝰ iudiciū. qui eundo neceſſitatē vꝉ ordinem nō attendūt. Neceſſitas diſcurſum inutilē. Ordo inordinatiōis ꝯfuſioneꝫ excludit. Diſcurſum igitꝰ ꝑ domū. ꝑ hortū. et extra domū. qui magnū eſt inſtabilis mētis indiciū. caute vitent. In domo. ne ſcilicet officinas. de loco ad locuꝫ. de fratre ad fratrē inutiliter euagentꝰ. aut loca rumoribus audiendis. vel collocutionibꝫ apta frequentēt. ſed in locis ſibi cōceſſis. vt ſunt eccleſia. celle. capitulū ſi extranei affuerint. vꝉ alijs locis ſi qua ſibi fuerit ſpecialiꝰ deputata cū ſilentio reſidentes. Officinis priuatis. puta vbi cibaria ꝑparantꝰ infirmi vꝉ hoſpites recreantꝰ. aut fratrū congregatiōi. vꝉ comedentibꝫ et bibentibꝫ ſe nullatenꝰ ingerant nō vocati. Erubeſcant ꝑcipue ad reficientiū menſaꝫ accedere. vꝉ eis niſi ꝓ eidē ti miſterij neceſſitate aſſiſtere. Effrontꝫ eſt hoīs nō erubeſcere comedētes. Uerūtā ſi

quãdo eos loca ſibi nõ conceſſa neceſſitas adire cõpulerit. ad oſtium pulſare aliquãtulum poſſunt. vel vt aliquis egrediat̃ ad eos. vel ipſi vocati ſecurius ⁊ honeſtius intrent. In hortũ nõ vadant abſq̃ licentia niſi eos vel ab aliquo ꝓfeſſo mitti contigerit aut vocari. ad loca ſua poſtq̃ȝ ab eo receſſerint. vel eius negocium fecerint. q̃ꝫcitius reuerſuri. Uerũtamen eorum inſtructor iuxta ſupioris diſpoſicionem. nũc hos. nunc illos. aut etiã oẽs ſimul ad ſpaciandũ in horto cauſa recreatiõis. vł alicuius bone collatiõis poterit ꝑ ſe vel ꝑ alium fratrẽ ꝓfeſſum cũ expedire viderit vocare.

Tempe ꝓbatiõis domũ exire ꝓpinquos ſuos viſitare nõ curent. nec eni inter cognatos ⁊ notos domin⁹ inuenit̃. Unde Bernardus. Quõ te bone ieſu int̃ meos cognatos inueniã q̇ int̃ tuos mĩme es inuent⁹. Si qñ domũ q̃ꝫuis de ſupioris licẽtia exeunt. nihilomin⁹ tamẽ idipm̃ ſignificent ſuo inſtructori. qd̃ ⁊ de ſuis aliĩs notabilib⁹ fact̃ obſeruent. Ordo circa inceſſum eſt religioſo in cõuentu ſpecialit̃ ſeruãdus. vt ĩ ꝓceſſionib⁹ fratrẽ ſibi collateralẽ attendat. vt chori ſui partẽ in refectorio ⁊ in clauſtro cũ ꝓ gratiĩs ad eccłiam itur. ⁊ in oĩ teneat loco. nec ſe ad chorũ aliũ vł in refectorio vel in clauſtro vel alibi trãfferat. niſi cauſa rõnabili vrgente. In eccłia vero inter pulpitũ in medio chori poſitũ ⁊ altare. duꝫ maxime ibi aliq̇d dicit̃ nõ facile trãſeat. niſi forte alibi liber nõ pateat tranſit⁹. ⁊ tunc ab ipo pulpitu tranſiẽs ⁊ inclinãs. ne pulpitum videat̃ venerari. nõ ante ipm̃ directe ſed a latere decenti⁹ inclinabit. Eſt ⁊ ordo reuerẽtie ⁊ decentie ĩ inceſſu. vt nõ paſſim ſeniorẽ iunior antecedat. aut qñ vitari facile poteſt frequentes ⁊ nimis ꝓpinq̃s ei trãſitus faciat ante ipm̃. In eccłia quoq̃ȝ inter miniſtros altarꝭ. ſubdiaconuꝫ videlicet dyaconũ ⁊ ſacerdoteꝫ in officio ſuo ſolẽnit̃ miniſtrãtes. necnõ ⁊ ante frẽs infra deambulatoriũ ſediliũ ⁊ formarũ. min⁹ honeſte ꝑter neceſſitatẽ trãſit̃. Sed illud deambulatoriũ intraturi. ad vacua debẽt ſedilia ꝑ introitũ ſedilib⁹ ipis ꝓpinquiorẽ accedere. niſi ob aliquã reuerentiã ꝑſonarũ. ſi forte intermedie fuerint. ſit aliter faciendũ.

De diſciplina in geſtu membrorum.
Capitulũ XXIIII.

c Et in aliq̃s membroꝝ corpis ſiue oculorum ſiue oris. ſiue brachiorum. manuumq̃ꝫ officiĩs diſcipline ſtudenduꝫ. De quib⁹ adhuc aliq̃ breuiter ſupponentur.

Amatores igit̃ honeſtatꝭ. oculos ab inordinata euagatiõe ⁊ exaltatiõe in mẽſa et ĩ choro ꝓcipue diligent̃ cuſtodiãt. Scriptũ eſt eñ. Oculi ſtultoꝝ in finib⁹ terre. Et dilatatio cordis eſt exaltatio oculoꝝ. Leuat quidã ꝓpheta oculos vt petat auxiliuꝫ. dñs vt impendat. Tu quoq̃ȝ ſi locũ cauſam ⁊ tp̃s ꝯſiderãs. tua vel fratrꝭ neceſſitate oculos leuas. nõ ſolũ nõ culpo ſed plurimũ laudo. hoc eñ excuſat miſeria. illud cõmendat miſcd̃ia. Sin alias nõ ꝓphete. non dñi ſed vine vł eue. imo ipi⁹ ſathane te imitatorẽ dixerim. Nõ ſint in riſu faciles. nec in voce clamoſi. Cachinus ꝓcipue. grauitatẽ religioſi plurimuꝫ dehoneſtat. Uile prorſus religioſum virũ vt puerũ cachinare. Nõ licet religioſum virũ diſſolutꝭ labiĩs riſuꝫ ꝓferre. ſed hilari vultu cordis hilaritatẽ ꝓtendere. In datiõe pacis labia ſemꝑ claudãt. quib⁹ aptis turpiter exhibet̃.

Nares nõ in alioꝝ aſpectu ſed ad partẽ. cũ duorũ tm̃ aut triũ appoſitiõe digitorum emungãt. Seorſum etiã ſpuendũ ẽ maxime in cõuentu. ne loca publica ſiue ĩ choro ſiue alibi ſputo fedent̃. ⁊ aſtantiuꝫ oculi offendant̃. Patet quoſdam in ipo chori deambulatorio ad pedes ſuos palam fratribus ſpuere. nec pudere. A notabilib⁹ corpis ſeu membroꝝ extenſionib⁹ que cuꝫ oſſitationib⁹. vel alias nõ ſine quadã inhoneſtate fieri ſolent. oĩno abſtineant. Tunc eñ ſunt corpus ⁊ brachia cõprimẽda. ne cũ huiuſmõi pigricia extendant̃. Honeſto incõgruum viro pigra mẽbra diſtenſione reſolui. Diſſolutiões fugiant manuales. grandia naq̃ȝ cauſant ꝑicula. ſoletq̃ȝ luctus ludo accidere corporali. et poſt cõmeſtionẽ precipue ſe a ioco ſitate notabili ⁊ multiloquio ſtudeant tempare. Siquidem liꝫ oĩ tempe diſſolutionis leuitas ſit vitando. poſt refectionẽ tamẽ vł alias cũ ſolo fratre et iterũ coram cõuentu turpius agitur.

Turpiſſima eſt diſſolutio in conuentu. Ad hec aliũ quẽpiam ꝑter neceſſitatẽ ad cingulum vel manũ accipe flores fruct⁹ vel baculũ in manu ocioſe geſtare. cingulũ int̃ digitos voluẽdo rotare. honeſtati nõ conſonat. imo laſciuie ſignuꝫ q̇dãmõ ꝓtendit. In lotiõe manuũ qñ d̃ vaſe manuali aqua

Vide q̄ diſſolutiones manuales q grandia generet picla ∧

recipit̃. vas ipm̃ nũꝗ̃ a pte ſuꝑiori precipue
manibꝫ diſtillãtibꝫ. ſꝫ ꝑ anſam potꝰ vł a la/
tere vel a fundo accipiãt. ne guttis manuuꝫ
aqua reſidua ſordidet̃. In lecto ſe hone/
ſtiſſime iacẽdo cõponãt. nec ſupini iaceant.
nec genua leuãdo calcaneos iũgãt aut tibi
as. Hec ⁊ ſilia nõ ſũt vt mĩma temere aſper
nãda. Clara nõnũꝗ̃ ꝯuerſatõis inſignia
quedã ĩ mĩmis obfuſcãt inepte. Plerũꝗ̃
modic̃ paulatim ꝑ icuriã ſubrepẽtibꝫ macu
lis. tota moꝝ ꝯgeries inq̃nat̃.

De diſciplina circa habitũ ſeruãda. Capitulũ XXV

D Iſciplina in habitu põt tã circa pan
nũ ꝙ̃ circa formatiõꝫ. coaptatiõem
vſus eiꝰ ꝯtinuationẽ. ⁊ mũdicie ꝯſ/
uationẽ attẽdi. Circa pãnũ. vt nõ ſit ꝑcio
ſitate. mollicie. vel ſubtilitate notabilis. Ue
ſtis ꝑcioſitatẽ. etiã mulieribꝫ petrꝰ interdic̃.
Porro q̃ mollibꝫ induũt̃. in domibꝫ regũ
ſunt. Int̃ diuites palatij. ⁊ paupes clau/
ſtri debet ẽẽ differẽtia. Mollia veſtimẽta
animi molliciẽ indicãt. Molles ait q̃dam.
mollia querũt. Subtilitas ⁊ nitor repħẽ
ditur ĩ byſſo diuitiſ epulãtis. Nimia panni
ſubtilitas ⁊ ſi nõ ꝑcioſa. nihilominꝰ tñ in ꝓ/
poſito pnie vicioſa. Sic cure nouicijs pã
noꝝ ꝑcioſitatẽ. ſubtilitatẽ. ⁊ incõgruã religi
oni molliciẽ nõ curare. Uereant̃ ⁊ renitã
tur vt poſſũt. imitari ipoꝝ ſanctoꝝ ĩ veſtiũ
vilitate cẽſurã. ⁊ vicioſam ꝯſuetud. nẽ indu
ci. In ſignũ ſunt pãni tui dñe ihu. ſed i ſi/
gnũ cui a multiſ vſꝗ̃ hodie ꝯtradicit̃. Ho/
neſta exigit veſtimẽtoꝝ formatio. vt non ſint
nimis laxa vł ſtricta. Amplitudo vł lõgi
tudo veſtimẽti ſuꝑflua ſiue ĩ maniciſ ſiue ĩ ca
pucio. ſiue in collario capucij eſt admoduꝫ
fugiẽda. ſꝫ nec apturis q̃buſdã circa cingu/
lũ vł alibi aut curioſitatibꝫ alijs q̃buſcũꝗ̃ ẽ
habitꝰ deformãdꝰ. Coaptatio q̃dã religi
oſo eſt decẽs. q̃dã indecẽs. Indecẽs eſt ſi ꝑ/
ter morẽ religiõis fuerit curioſa. vt ꝑbi gra.
ſi capucij collariũ quadã in gyro replicatõe
iuxta mũdanoꝝ ꝯſuetudinẽ coaptet̃. aut cu
rioſe ipm̃ replicet̃ capuciũ circa genas. De/
cẽs eſt q̃n̄ nõ curioſitati ſꝫ honeſtati deſeruit.
vt videlicet veſtiſ honeſte portet̃. ⁊ honeſte ꝓ
loco ⁊ tp̄e diſponat̃. vt honeſte portet̃. ſuccin
gẽda eſt equalit̃ ⁊ decẽter. ſi eñ ex vna par/
te notabilit̃ pẽdere ꝑmittat̃. vel in alijs ꝑpa
ratio debita obmittat̃. fatuitatẽ vł negligen
tiã vel hyppocriſiꝫ ſapit. Aptãda eſt veſtis
maxime circa pectꝰ ꝑ applicationẽ ad collũ.
ne collũ ipm̃ vſꝗ̃ ad pectꝰ. vł interiores pã/
ni hoĩm aſpectui exponant̃. qđ irreligioſũ ẽ
valde. Cauendũ eſt circa portãdi modũ.
ne q̃s ꝑfluat. vt ſi os ſub capucio vel mẽtũ
abſcõdat. ſi dñaꝝ more tunicã a lateribꝫ te/
nẽdo incedat. aut manũ in ſinu tenẽs tunic/
ce manicã exteriꝰ pẽdere ꝑmittat. Qñ ci ma
nũ in ſinu vel ad borã ponere cogit neceſſi/
tas. a manu altera ꝯſumpta tunica cautiꝰ ẽ
tenẽda ne pẽdeat indecẽter. vt manũ in ſinu
teneri vix a ꝑte aſtãtibꝫ ꝑcipi valeat. Am
bas aũt manꝰ in ſinu tenere ꝙ̃ irreligioſuꝫ
ſit. palã omĩbꝫ eſt. cũ vel vnũ diu teneri vix
excuſat ipa neceſſitas. Dãnati eſt corpoꝝ
⁊ mẽbroꝝ officia exeq̃ nõ valẽtis. manicas
nõ regere deſuẽtes. Et quidẽ cũ interiꝰ a
ſua cuſtodia ſoluit̃ mẽs. ⁊ mẽbra foriſ ad om
nẽ actũ inordinate mouent̃. tã in veſtibꝫ ꝙ̃
in alijs diſcipline cura negligit̃. Incõpo
ſitio corꝑis. qualitatẽ indicat mẽtis. Sunt
⁊ alia circa modos portãdi vitãda. Sũt in
quit q̃dã ſtulti q̃ quondã officioſo artificio
veſtimẽta ſua circa ſe cõponũt. Alij iactãdo
⁊ ventilãdo pãnos ſuos. leuitatẽ mẽtis ſuẽ
et ipa ſui habitꝰ mobilitate oſ̄dunt. Alij in
cedẽtes ſinuoſo ſirinate terrã vertũt. ⁊ lim/
bis depẽdẽtibꝫ imo retro ꝯſequẽtibꝫ caudiſ
in ſilitudinẽ vulpiũ veſtigia ſua obducũt. ⁊
quocũꝗ̃ preterint q̃ſi turbo tẽpeſtatis pul/
uerẽ cõcitãt. Diſpoſitio habitꝰ aliq̃n̄ rõne
opis. aliq̃n̄ rõne ꝯſortij variat̃. reſpectu q̃z
habẽda eſt ꝯſideratio diſcipline. Ad exer
citium opis tã ꝓpter expeditionẽ ꝙ̃ ꝓpter cu/
ſtodiã mũdicie. honeſta ꝓut res exigit ꝑpa/
ratio veſtis req̃rit̃. vt patet ſcꝫ q̃ñtũ neceſſe
fuerit ſuccingat̃. manice ꝑo retrahãt̃. et ꝓut
expedierit cõponãt̃. ne ſuꝑ manꝰ vel ſuꝑ reꝫ
ipam q̃ tractat̃ recidant indecẽter. precipue
ad ꝑuatas cuſtodiẽde ſũt manice diligẽter.
Diſpoſitio hmõi tolerabilis imo cõmen
dabilis eſt in ꝑuato. q̃ tamẽ in publico ma/
xime corã extrancis nõ eſt decẽs. Qñ er/
go corã extrancis aut corã cõuentu ꝓcedit̃.
q̃ſtũ res patit̃ ad diſpoſitiõem cõmuneꝫ eſt
habitꝰ tã in maniciſ ꝙ̃ in alijs reuocandus.
Caput ſi nudũ fuerit. capucio ꝯgruit ami
citi. In omĩ ſiquidẽ publico loco ſiue cho/
rus ſiue refectoriũ. ſiue aliꝰ fuerit locꝰ fratꝝ
ꝯgregatiõe ꝑñte. ⁊ multo magiſ int̃ extrane/
os. operto decẽter capite religioſus ẽ admo
dum vir honeſtꝰ. niſi ob reuerẽtiam alicuiꝰ

miniſterij vel pſone aliter ſit agendū. Nō capuciū tamē ſiue corā fratribꝫ ſiue corā extraneis. nimis ī capite ſine rōnabili cauſa pſūdandū eſt. Opta ſub capucio facies q̄ndā hypocriſis notā infert. ꝛ aliorū in ſe oculos ſua ſingularitate ꝯuertit. Decet ḡ caput ī publico. nō faciē opiri. In lotiōe q̄ꝫ pedū ille cui pro xp̄o tale miſteriū exhibet. operto ſi pōt cōmode capite. humilr̄ ꝛ ſine multiloquio debet eſſe. ꝛ caritatꝫ obſequiū cū timore ac deuotiōe ſuſcipe. Nec debet q̄s ibi vel alibi tibias nimis exponere. ſꝫ magꝫ tunica circūcingere diligēter. Turpe eſt eīm religioſis pſonis. carniū nuditate occurrere. Caueat oīs honeſtꝰ ne eiꝰ vnq̄ꝫ appareat caro nuda. niſi q̄tū ꝯpulerit neceſſitas manifeſta.

De ſctō legiť q cū neceſſe haberet fluuiū trāſuadare. rogauit ſociū ſuū vt paululū a ſuo ſepareť aſpectu. ne ſuā inuicē corpis nuditatē vterq̄ꝫ ꝯſpiceret. Receſſit ſociꝰ. nihilominꝰ tñ ille ſeipꝫ cū nudare ſe vellet erubuit. Cogitantē tñ in alterū fluuiū. virtus diuia trāſpoſuit. Haud dubiū. honeſtatē dñs acceptauit. Pānos q̄ꝫ interiores. ꝛ q̄ vltra cōmunē ſeu regularē formā ſiue in veſtibꝫ ſiue in alijs indulgenť. q̄ntū neceſſitas patiť occultari oportet. Vñ nec almucia palā extra capuciū. religioſe portanť. Reſtat de vſu habitꝰ ꝯtinuatiōe ꝛ mūdicie in eo ꝯſeruatiōe videre. Vſus habitꝰ. p q̄ habitus p ſpeciali ſigno religiōis accipiť. ꝯtinuꝰ dꝫ eſſe vt religioſus frater nō ſit vel modicum ſine ipſo niſi neceſſitas euidēs eū cogat. Secularis pſone nuditas ꝛ religioſus ſine habitu cōparāť. Cauēdū etiā ne habitꝰ dū ſedeť aut genuflectiť aliquā inquinamēti maculā cōtrahat. ꝛ ſi quā ꝓpter aliquā cauſam aliqñ ꝯtraxerit. vel ꝓpter ſudorē mūdificari citiꝰ debet maxime ſi loco fuerit apparēti. Propť hoc im mūdicia illa q̄ ī oris capucij circa genas cōtrahiť ex ſudore. debet cū diligētia remoueri. Feda religio. q̄ innititur feduari. Culpať quidē ꝛ cultꝰ mūdicie nimiꝰ ꝛ neglectus.

De diſciplina in officinis inter fratres.
Capitulū XXVI

D Enicꝫ in officinis. maxīe in refectorio. in oratorio. dormitorio. ceteriſq̄ꝫ q̄s cōſueuit frequētare ꝯuentꝰ. etiāꝫ ad latrinas diſciplinate ſe habeāt et quiete. Nunq̄ꝫ p ſuſurriū vel tumultū occaſione ogis alicuꝰ frēs orātes ſtudētes aut q̄eſcentes impediāt. In oratorio nemo aliquid agat niſi ad qd̄ factū ē. vnde ꝛ nomē accepit. Vnde ſi forte aliq̄ etiā ꝑter horas ſtatutas ſi eis tp̄s vacat orare voluerint. nō eis ſint īpedimēto q̄ ibi aliquid agendū putauerint.

Cū p dormitoriū fratribꝫ quieſcētibꝫ vadunt. plane imo q̄ſi furtiue incedāt. Tūc parādo lectū vl̄ alio quouis mō quieſcētes reꝑhenſibiliť inq̄etāt. Surgētes a lecto ipſm decēter opiant. ne velut irrationabiliū cubile remaneat īparatꝰ. De ꝓuatis loq̄. ſi cui turpe videť. turpiꝰ nouerit turpe aliq̄d ibi cōmitti. Ibi nō cōgruit vt quaſi mox gelicidio perituri. amicꝰ acceſſoꝝ ſarcinā deferāt. ibi religioſus cū ſummo ſilētio. ꝛ opto ꝓfundo capite debet eē. Ibi ꝯfabulari et ꝑter neceſſitatē hac ꝛ illac capite diſcoopto reſpicere religioſoꝝ eſſe nō dixerim. ſꝫ ſcurraꝝ. Ibi ſeruāda in manuū ꝛ veſtis diſpoſitione honeſtas. Ibi honeſtꝰ quiſq̄ꝫ diligēti alijs opa cauet. ne p ipſm aut p eiꝰ incuriā aliquiſ offendať. Ibi cauendū eſt eis ne ſtātes vrinent. vel a loco minꝰ honeſte recedāt. Sed nec p ortū eſt facile vrinandū vel alibi. vbi ſiue a ſocijs ſiue ab alijs poſſit videri. quia vt ait quidā. Multa pñt honeſte fieri que nō poſſunt honeſte videri. De ſingulis ad diſciplinā p ſingulas officinas ꝛ loca ſpectātibus. vix aut nunq̄ꝫ ſingulariter poſſet ediſſeri. Ad multa tñ haberi poteſt diſcipline cōſideratio ex ꝑdictis. In hoſtijs aūt officinarū. ant vbi fratrū cōmunis eſt trāſitꝰ. maxime circa ītroitū ꝓuataꝝ. vñ ad neceſſaria eūtes ꝛ redeūtes reſpici poſſunt. nunq̄ꝫ honeſti fratres faciāt ſtatiōem. Quādo etiā intrāt ꝛ exeūt officinaꝝ ſecretioꝝ hoſtia poſt ſe claudāt. ne ſupueniētes extranei ꝛ intrantes fratres inueniāt īparatos. Nunq̄ꝫ extraneos licet familiares ad viſitandū officinas inuitēt. Si qñ tñ ad aliquoꝝ inſtantiā eas oſtendere pmittanť. domos tñ cōmiores nō intra p ſingula loca ſeu āgulos peragrando. ſꝫ ab hoſtijs expedire q̄ntū honeſtas pmiſerit oſtēdentes quicq̄d eorū aſpectui ſuotrahere poterūt ſubtrahāt ꝛ fureť.

Nō eſt religio vbi oībꝫ oīa patēt. In locis cōmunibꝫ vbi fratrū occurrerit freq̄ntia. nullo modo detineāt aduētantes. In firma hec puulis exprimēs. grandiū ocilla nō vito. ſed vbi proficit. paruiducendꝰ eſt illuſor.

De mō ꝯuerſandi ī oīni loco ſecularū.

ſed q̄ poſſunt honeſte, vel
q̄ nō poſſunt honeſte videri

Et q̄ nō ſit religio vbi oībꝫ oīa patet

Capitulũ XXVII

N Unc vidēdũ qualit̄ in villa. itinere. eccl̃ia. ⁊ domo. ⁊ locutiōe ⁊ comeſtiōe. ſit nouis fribꝫ int̄ extraneos ↄuerſā dũ. Si qñ exeũt domũ. hñda ē eis cuſtodia diſcipline. reſpectu ſocietatꝫ ⁊ ſui. Societas ⁊ ſolatiũ ⁊ honeſtas. religioſe cōuenit dignitati. ꝓpter h̄ in villa p̄cipue ſenioꝝ cũ q̄ fuerint veſtigijs ſp̄ inherētes. ſe ab eo etiam ſub vno tecto nullaten⁹ ſeparēt. qñ ad min⁹ videri ſp̄ ab ip̃o libere poſſint. Seip̃os aũt q̄tũ ad circũſpectiōẽ. locutiōẽ. habit⁹ ⁊ mēbroꝝ diſpoſitōẽ i diſciplina ↄtineāt. Non circũſpiciāt i vicis ciuitatꝫ. vt ſapiens docet Auertāt oculos ſuos ne hauriāt vanitates. a ſeculariũ collocutiōibꝫ prudent̄ abſtineāt. Man⁹ ſuas religioſe ↄponāt. Nũq̄ int̄ hoīes diſcoopto capite vl̄ almuciati. vel alias indiſciplinate icedāt. Sꝫ nec ſecularũ vl̄ religioſoꝝ domos ſubito ignorātibus eis itroeāt. ſꝫ vocādo ab hoſtio. vl̄ pulſando. vl̄ alio quoq̄ mō ꝓpoſitũ ſeu volũtatē ingrediēdi pnunciēt. Uir erudit⁹ aĩt ſapiēs foris ſtabit. ſꝫ nec ſine ductore. p ſeculariũ domos. vl̄ p religioſoꝝ officinas ē vagādũ.

De mō ↄuerſandi ī itinere ↄſtitutis

Capitulũ XXVIII

S I fuerint extra villas in itinere ↄſtituti. ⁊ q̄tũ ad ſocietatē ⁊ q̄tũ ad ſeip̃os caute ſe debēt ⁊ religioſe habere. Q̄tũ ad ſocietatē debēt ſibi a mlieribꝫ a ſcurrꝫ. ⁊ ōe piculi a pſonis d̄ maleficio notatꝫ attēdere. Taliũ pſonaꝝ ſocietas ſingl̄aris. religioſis virꝫ niſi forte ad horā p aīe cā nō ↄuenit. debēt ſe tñ prudent̄ a ↄſortijs huiuſmodi ſegregare. Ip̃i aũt frēs in itinere ſe ab inuicē ñ debēt nimis diſiũgere. qñ ad minus mutuo ſe videre ⁊ audire facile poſſint Nō eſt tutũ aut decēs religioſis q̄s cōgruit binos ire. alteꝝ ab altero lōgi⁹ ſepari. Tal̄ q̄ ſeparatio eis ī piculũ. ⁊ occurrētibꝫ cedit in ſcandalũ. Q̄uātũ ad ſeip̃os debēt ī factꝫ ⁊ v̄bis diſciplinate ſe gerere. In factꝫ dꝫ honeſtas deuotio ⁊ diſcretio apparere. ꝓpt̄ honeſtatē diſſolutiōes tā manuales q̄ alias q̄ curſuādo vl̄ alit̄ quomodolibꝫ fieri pñt penit⁹ vitēt. Multa em̄ ex h̄ incōueniētia vt expertũ eſt pñt ſeq̄. hoībꝫ frequēter de q̄bꝫ nō aduertit̄. vidētibꝫ q̄ agunt. Nō ſunt brachia notabilit̄ denudāda. nec veſtes nimiũ ſuccīgende. vl̄ alit̄ irreligioſe tenēde. Cetez ad deuotōz ꝑtinet frēs. eccl̄ias qñ trāſeũt iuxta ſpas. necnō ⁊ crucibꝫ deuotꝫ inclinatiōibus reuerētiā exhibere. Cimiteria v̄o abſq̄ orōne p defunctꝫ nullaten⁹ ptrāſire. Diſcretionis ē. agēda q̄ꝫ p̄uia deliberatōe metiri. ⁊ ñ agēda cauere. qꝛ q̄ de futuro nihil p̄meditatur. in oīa incaut⁹ incidit. Moderād⁹ eſt p ſenioꝝ ↄſiliũ labor itineris. ne ſp̄m deuotiōis extinguat. Audiēda eſt miſſa. ſancte q̄ exhortatōis p pp̄lo ſi affuerit ſmo ſiēd⁹. ⁊ añ oīa ſp̄ in p̄mis diuini pēſum officij deuote ſoluēdũ. ne frēs ſe magꝫ curſores q̄ religioſos exhibeāt. ⁊ ↄ religionis ꝓpoſitũ de acceſſorio p̄ncipale facere cōuincant̄. In ſolēnioribꝫ feſtis eſt ab itineratiōe ceſſandum Cauēda ē p vias dormitio tā q̄ piculoſa ⁊ indecēs. nec ē tarde vl̄ apud infames hoſpitādũ pſonas. Diſciplinā v̄boꝝ debent attēdere tā in materia q̄ i ſono. Si occurrerint hoīes debēt eos h̃uilit̄ ſalutare. Seniorꝫ erit coitinerātibꝫ ⁊ his cũ q̄bꝫ aliqñ loqui ↄtigerit. aliq̄d ad edificatōẽ vl̄ ↄſolatōẽ ꝓponere. peccātes in coꝝ p̄ntia. nō rigide ſꝫ cũ modeſtia ⁊ h̃ulitate corrige. ⁊ ad bonũ p rōnes ⁊ dulcē allocutōẽ inducere. ⁊ q̄dāmodo oī creature ſcdm̄ euāgeliũ p̄dicare. Sanctus philipp⁹ eunuchũ in itinere baptizauit. Beat⁹ martin⁹ latronē ſecũ itinerātē cōuertit. Si v̄o nō affuerint de deo v̄ba fratꝫ cōuenit eſſe. Ip̃e nāq̄ itinerātibꝫ loquētibꝫ d̄ ſe diſcipulis. itineratōis fact⁹ eſt comes. Tē exēpla patꝫ vl̄ alia q̄uis bona. q̄ vl̄ accēdāt affectũ. vl̄ ſaitē inſtruāt intellectũ. ſũt ad laboris alleuiatōẽ narrāda. Turpiſſimũ eſt neſcire tp̃s niſi friuolis ⁊ fabuloſis narrationibꝫ detinere ve tacētibꝫ de te dñe. qm̄ loq̄ces muti ſũt. Solent frēs letanias. pſalmos penitētiales. cāticũ g̃duũ. ⁊ ſilia. aut ſimul. aut q̄libet ſingl̄r freq̄ntare. ⁊ maxīe añ tertiā. aut certe i ſanctꝫ meditatōibꝫ occupari. Deniq̄ q̄tiēs mutue collatōis iteruenīunt v̄ba. ſonũ oīno decet eſſe demiſſũ. Proinde clamoſam locutōẽ q̄ nũq̄ decet religioſam pſonā penit⁹ vitēt. maxīe int̄ frutecta ⁊ nemora exiſtētes. Siquidē iuxta vulgare ꝓuerbiũ. Nem⁹ aures. ⁊ cāp⁹ ſeu planicies oculos hr̄e dicũt̄. Ab oībꝫ g̃ q̄ corā ſecularibꝫ dicere nolũt. ī locis dumoſis ⁊ nemoroſis oīno abſtineāt. niſi forte aliq̄d q̄i ſub ſilētio ⁊ latinis v̄bis dicere velint. Miſerabiles ↄfuſiones q̄buſdā min⁹ cautꝫ plies ex h̄ acciduſſe ferũt̄. Nō cātēt in itinere i cātu maxīme ſeculariũ cātionũ aliq̄. licet bona. cum

laici nō intelligāt niſi ſonū. Et ꝑter hec religioſum nō decet in cātu extraordinarie voce efferre. Si q̄ forte diſſolutōes aut clamoſas diſputatōes. ꝟboꝝ altercatōes. vel alia q̄ offenſiōis materiā extraneis dare poſſūt. vitare int' homies negligāt. nequaq̄ꝫ eos timoratos dixeri. aut zelū religionis habere Qui religionis ſue ſcādalo nō occurrit. honori ꝓprio detrahit ⁊ ſaluti. Qui fidelis religionis eſt filiꝰ. neq̄q̄ꝫ eiꝰ ſcādalū ꝓuiduc̄.

De mō ꝯuerſandi i eccl'ijs ſecularium.

Capitulū XXIX

p Erueniētes ad religioſoꝝ vl' ſeclarium loca. cū ad eccl'iaz ſi i loco fuerit venerint. in igreſſu eccl'ie. aliū ſecū ꝟſiculū memorātes. Introibo in domū tuam adorabo ad tēplū ſctm̄ tuū in timore tuo. ⁊ nudato capite ſignū crucis ſup ſe cū reuerētia faciētes. añ altare vl' in alio loco orōni cōgruo ad quē declinauerit ſenior, ꝓſternere ſe humilit' debēt. Ubi q̄ꝫtū deꝰ dederit deuote orātes. pariter ab orōe ſurgētes. ꝓcedere poterunt ad ea q̄ neceſſe habuerint iuxta ꝓpoſitū exequēda Eccl'iam nāq̄ꝫ ſic euāgelici ⁊ eccleſiaſtici viri. ſp ꝓus ſi cōmode poſſumꝰ viſitare debemꝰ. ſcīoꝝ prīm q̄ nos in ordine ꝓceſſerūt. imo ipiꝰ ſaluatoꝛ exēplo. quē beatꝰ euāgeliſta Mattheꝰ hierl'm ciuitatē ingreſſum. refert tēplū dn̄i adiſſe. Sup quē locū dicit expoſitoꝛ q̄ ingreſſus vrbē ꝑmo tēplū adijt. dās formā religioſis. vt q̄q̄ imꝰ ꝑmuz domū orōis ſi ibi eſt adeamꝰ Miſſa ꝑem ſolēnijs vl' alias diuio officio cū extraneis aſſiſtētes gerāt ſe humilit' ⁊ honeſte Nō ſtēt in ſedibꝰ ſuis velut magnates. aut q̄ſi layci laſſi de officio nō curātes. ſꝫ ad libꝛ ſi neceſſe fuerit ⁊ honeſte poterūt accedere. officiātes cū maturitate tn̄ ac modeſtia tā in voce q̄ in geſtibꝰ obſeruata humilit' iuuēt. Et ſi ꝓpter euitandū diſcurſū. ad libꝛ nō duxerint accedendū. nihilominꝰ tn̄ cōia q̄ nouerint. poterūt cū alijs honeſte ſine nimia vocis exaltatōe cātare. Ad cantādū aūt aliq̄d ſequeſtratū. ſic eſt all'a. rn̄ſoriū. vl' aliud q̄dlibet. negnaq̄ꝫ cū ſecularibꝰ ſe ꝯtinēt. ſi vitare poterūt bono mō. Tūc etiā nō ſolū in ꝓdictis. vez etiā in honeſto ſe hn̄di mō. q̄ꝫtuz ad diſciplinā aſpiciēdi. loquēdi. habitꝰ ⁊ vniformitatꝫ. honeſtatꝫ q̄ꝫ cuſtodia eſt habēda.

Reprehenſibile ē ibi vagꝫ circūſpicere ocul' aut collocutiōibꝰ. dū miſſe officiū celebrat' intendere. qd̄ tūc etiā ſecularibꝰ clericꝫ ius canonicū interdic̄. aut ꝑ aliquā rē habitꝰ ſecularitatē ꝓtēdere. vn̄ ibi nō decet capuciū int' hoies extrahi niſi ad euāgeliū. vel ad alia ꝓ q̄bꝰ ex approbata ꝯſuetudie cōit' fieri ꝯſueut.

Deniq̄ꝫ ꝓpter vniformitatē dū interſunt officio. ſolliciti ſint circa duo. Unū eſt ne diuerſitate ſua in his q̄ ab honeſtate nō diſcepāt. alios ſcādaliſent. vt videlicet ad magnificat in veſpis. ad q̄cūq̄ꝫ vult in ꝑma. vel ad alia hmōi. ceteꝛ cū reuerētia ſtātibꝰ ipi nō ſedeāt. licꝫ illō officiū tūc ipi nō dicāt. Aliud ē vt in ſtādo. ſedēdo. ⁊ ſe ꝓſternēdo ſint inuicē vniformes vt pariť ſtēt. ſedeāt ⁊ ſe ꝓſternāt.

Qui coꝛ vnū ⁊ aiam vnā debēt hr̄e. Diſformes exteriꝰ nō debēt eſſe Uniformitas moꝝ. vniformitatē iuuat ⁊ indicat animoꝝ.

Senioꝛ ꝯſuetudini debet ſe ſociꝰ humilit' ꝯformare. Religioſoꝝ morē cū eis officiantes ſuamꝰ. cū alijs inclinationū ritꝰ ignaris feſtiuo tp̄e ad oms collectaſ vultu ad altare ꝟſo cū reuerētia ſtātes ad hr̄e ꝟginis ⁊ ſanctoꝝ dūtaxat. q̄ ſpēali ex more venerātē coluntꝰ noia inclinamꝰ. in feria ꝟo ſimus ad oms orōes ꝓſtrati. ad ꝑfatiōez ſp ⁊ q̄n dicit' agnꝰ dei. moꝛ eſt ſtare. vez tn̄ ſi q̄n apud extraneos duxerint celebrādū. modū ordinis ſui in celebrādo vniformitatꝫ occaſiōe nō varient. nec ipm̄ dimittāt. niſi alit' facere cogat neceſſitas. Ne velut inſtabiles ⁊ modū ꝓprium nō hn̄tes cū varijs eccl'iaꝝ ꝯſuetudibꝰ temerarie variet'. Piit tn̄ in hn̄dictōibꝰ poſt miſſam iuxta morē ꝓrie faciēdis. ⁊ in omibꝰ hmōi q̄ mō nō ꝓiudicāt regulari. eccl'iaꝝ i q̄bus fuerint ꝯſuetudies obſuare.

De diſciplina in hoſpitio ſeruāda

Capitulū XXX

i N hoſpitij domo cū fuerint ſtudeāt ſe in omibꝰ gerere humilit' ac prudēter circa cuſtodiā diſciplinę. humilitatē erga ꝑſonas in ꝯuerſatiōe oñdāt. ꝑſonis maioribꝰ humilit' deferāt. ꝑſonis humilioribꝰ et paupibꝰ tāq̄ꝫ ꝯfratribꝰ ſuis ſocialiter ⁊ benigne loquāt' Conuerſatio q̄ꝫ. ſignū aliqd ſuperbie nō ꝓtēdat. Nūq̄ꝫ ad ꝑma ſe ingerāt loca. nec in̄ ad ea vocati ꝑrſus refugiāt. ſenioris tn̄ fris quē ꝓponere debēt ſp i oibꝰ honore ſuato. Qd̄ honori vl' certe delitijs i ſeruire videt'. humilit' vtiq̄ꝫ declinat'. ⁊ hoēſt modeſtia recuſat' Ubi aūt ſenioꝛ aut ſocioꝝ accedit inſtātia. cedere magꝫ q̄ꝫ diuti⁹ repugnare opꝫ. Parēdo potiꝰ q̄ꝫ obſtinatꝰ repugnādo ſuat' humilitas. Reprehēſibil'

difficultas vbi palā nutui obuiat ſenioris.
Lectos ſecularīū nō aſcendāt indifferenter p dię̄. nec familiā hoſpitij obſeq̄oꝝ exactione moleſtēt. Decet paupes paucꝭ eē ꝯtē̄tos. ipī qꝫ neceſſitati ē̄ p loco ꝛ tpe detrahendū. Nūqꝫ hoſpitiū familiaritas vł' alicuiuſ affinitatꝭ ꝓpinq̄tas ꝑſumptōꝫ inducat. vt in domo ꝑcipe. curioſa q̄rere. aut de factis domus. aut familie indagādis vł' diſponēdis ſe itez īꝰromittere velint q̄ ꝓprie rei familiaris curā vt deo ſeruirēt liberꝰ abiecerunt.
Prudētiā q̄dē̄ neceſſariā hn̄t vt ſint ī ſui cuſtodia circūſpecti. Vn̄ apł'us. In ſapia inquit ābulate ad eos q̄ foris ſūt. Et dn̄s. Cauete ait ab hoib᷒. Caute ḡ in diſcipline cēſura. nō ſolū in publico vez etiā in ꝑuato ſe habeāt. Nullū ait q̄dā putauerꝭ locū ſine teſte. Narrabat q̄dā fratꝭ ſe in q̄buſdā ſecł'ariū domib᷒ occultas deꝑhendiſſe feneſtras ꝑ q̄s ea q̄ in domib᷒ ill' exiſtētes agebāt. ipſiſ nō ꝑcipiētib᷒ poterāt apte videri. In eſtate meridiano tpe dormitōnis iacētes. aliq̄s ſi pn̄t ſup habitō opimentū ſaltē vſqꝫ ad cingulū habeant. ne qn̄ dormiūt eos indecentꝭ q̄dē int̄ hoīes diſcoopiri ꝯtingat. Erubeſcēdo nimis q̄buſdā ex h̄ acciđiſſe feruntur.
Habēda vbiqꝫ prudētie circumſpectio ꝛ cautela circa ꝑſonas. loca. negocia. tres ſi q̄s habuerint reponēdas. Circa ꝑſonas vt ſe nimis hoib᷒ nō ꝯmittāt q̄ꝫtūcūqꝫ familiares fuerint aut ꝓpinqui. Attēdāt ſibi in oib᷒ q̄ dicūt aut faciūt. Spūalis ille q̄ oia dijudicat. ꝛ ipē a nemīe iudicatꝭ. oīe opꝰ ſolum trina q̄dā ꝯſideratōe ꝑueniet. Primū q̄ dē an qđ poſſū liceat. deinde an deceat. poſtremo an expediat. In oib᷒ ſemet ipos ſicut dei miſtros exhibeāt. Sint ī aſpectu geſtu ꝛ oī actiōe ſua ſerij. religioſi. ꝛ modeſti. ſic decet ſctōs. Verūtn̄ modꝰ q̄dā eſt religionis. ſupſticioſum eē nimis non oportet.
Dabit ꝯgruū int̄ homīes modū diſcretō ꝑſonaꝝ. Statꝰ ꝛ q̄litas hoīm. differētijs differētiā exigit ꝯſuādi. Habet ſe prudēs cū differētib᷒ differēt. cū oib᷒ tn̄ caute. Erit ſimplex nō ſtolidꝰ. humił' nō deiectꝰ. māſuetus nō blādꝰ. hilarꝭ nō laſciuꝰ. affabilis nō vaniloquꝰ aut ſcurril'. q̄nimo intereſt ſapiētis ſic ſi res exigat a rigore īterdū remitti. vt modū tn̄ modeſtie nec ī ipā remiſſiōe dimittat. Pōt ḡuitatꝭ cēſura remitti. p tpe. nō dimitti. Imputāda tn̄ remiſſio vbi nolla decētie vł' vtilitatꝭ intētio. Prudēs dūi fuꝰ vtilitatis fructū ex ſua nooie remiſſiōe afferre.
Ad h̄ q̄m attēdēda eſt honeſtꝭ ꝯgrua ꝑſonaꝝ honeſtas. honeſtiorib᷒ ſp adhereant.
Mulieꝝ tā ꝓpinq̄ꝝ q̄ꝫ aliaꝝ caute put poterūt ſocietatē declinēt. earꝫ qꝫ familiare nimis obſequiū. ꝛ tactū oīno refugiāt. Nulla rōe ſuſtineāt qꝫ pedes ſibi a muliere lauētꝭ.
Nudā aūt mulierꝭ manū tāgere ad eiꝰ caput vł' corpꝰ vbilib᷒ abſqꝫ neceſſaria euidētꝭ cā manū extēdere. ab oī ꝓrſus religiōis honeſtate quis dobitat alienū. Quādo religioſus cū muliere ſedet aut loq̄t. manꝰ ſuas occultare ꝛ a ſe retrahere dꝫ. q̄s etiā q̄ncūqꝫ cū ꝑſonis extraneis loq̄t. ſił' iūctas ꝛ velut ī uicē colligatas ł' alias religioſe decꝫ haberi.
Locutio diſciplinā req̄rit. Nūqꝫ mulierem q̄ꝫtūcūqꝫ ſibi affinitate ꝯiūctā. ſiue ſororem ſiue neptē. q̄ꝫtūcūqꝫ pueriles. Nonqꝫ etiā facile m̄rem ꝓpriā oſculētꝭ. Fugiant oīno feminea oſcula milites xp̄i. cū oſculꝫ etiā viris offerri nō deceat. niſi forte vbi ꝓ ꝓprio pr̄e vel alijs honeſtis ꝑſonis. moris ex actu ſine ſcādalo vitari nō poteſt. Religionis ꝑſonā religionis honeſtas. os indifferēter oſculis cōicare nō patitꝭ. Deniqꝫ ꝑicłoſie mulieꝝ habetꝭ ſocietas. Igitꝭ vt docꝫ q̄dam ſanctꝰ. vbiqꝫ geſtāda eſt cū mulieribuſ nō ꝯtinuāda pn̄tia. ſꝫ q̄ſi trāſeuntꝭ femis exhibēda eſt acceſſio q̄dam mō fugitiua. Tutꝰ ē̄n̄ poſſe perireqꝫ intra ꝑiculū nō periſſe.
Illū aūt nec caſtū dixerim nec honeſtū. q̄ mulierē aut tāgere aut tactū eiꝰ admittere nō abhorret. Quō tāgere licet qđ intueri n̄ licet. Ad cuſtodiēdā cordis mūdiciā. exteriorꝫ q̄ꝫ ſenſuū diſciplina ē ſeruāda. Loca q̄ ꝑiculi vł' ſuſpicōis materiā dare pn̄t caute declinēt nec ſoli cū muliere in locꝭ hmōi vel ad horā morentꝭ. Dn̄a q̄dā vt fertꝭ dū duo frēs ad eiꝰ domū diuertiſſent. alteꝝ ſeorſuꝫ vocauit in camerā. q̄ſi ſecreto ſibi aliq̄d locutura. Que ingreſſum mox ad turpitudinē ꝓuocās. aſſeruit firmitꝭ ſe ꝯtinuo ꝯ ipm̄ quaſi ei violentiā inferentē niſi ſtatim ſibi acq̄ſceret clamaturā. Tūc docꝰ a dn̄o fratꝭ antequꝫ mulier ī vocē clamorꝭ ꝓrūꝑet. ad frēm ꝯſociū q̄ cū plurib᷒ ꝑſonis ī atrio domꝰ erat alta voce clamauit. libꝝ ſibi ꝯtinuo afferri requirēs. ſicqꝫ adueniēte frē neceſſe hūit mulier ab hmōi nephāria ſollicitatiōe ceſſare. ꝛ fratꝭ hoīm ꝯfuſionē euaſit. Nōnulli ob cauſam ſilem ꝯfuſi turpitꝭ ꝛ v̄berati ḡuitꝭ fuiſſe dicūtꝭ. Qui aūt cauet laq̄os. ſecurus eritꝭ.

Qui aūt nō cauet. eſt aut ſtultiſſim⁹ aut per uerſus. nec eſt ei⁹ excuſatio admittēda. De nocte ſi p domos hoſpitū ad neceſſaria exe ant. ſimul ſiquidē ⁊ cū lumie vt filij luc; cant

Ceteꝝ d mūdanis ſecularium negocijs ex pediēdis. religioſus temerarie ſe nō debet i tromittere. Si de aie negocio agit ꝓponē dū eſt quidē ↄſiliū ab his q̄ habēt officium ⁊ peritiā ↄſulēdi. alias nō eſt militātis deo. ſe iteꝝ occaſione ꝓpinquoꝝ vel amicoꝝ. ſecula rib⁹ iplicare negocijs. q̄ mūdo moriēs abdi cauit. Impi⁹ eſt q aie ſue ꝓ parētib⁹ ſuis ē crudel'. Sȝ nec ſeculariū lrē ad portandū ꝟ pſentandū alicui recipi debēt. niſi de ipſarū tenore op⁹ forſitan aliqđ pietatis habēte cō ſtiterit. Nec religioſis vero expedit q̄ ꝟbo rum etiā ſine lrīs ꝓ negocijs hmōi bauli fi ant vl' internūcij ſȝ ſi ſup talib⁹ requirant. ꝑ alios q̄s deceat fieri replicēt. Circa reꝝ cuſtodiā ſiue libros ſiue alia ſecū detulerint nequaq̄ negligētes exiſtāt. ſȝ oia. libros p̄ci pue anteq̄ eos deponāt de manib⁹ vel de ſi nu. certe fideliq̄ pſone cōmendēt. que a ſui bus ⁊ a canib⁹ q̄ libros vt expiētia docuit d ſtruūt. ⁊ coopture corio ñ obſtāte corrodūt cuſtodiat diligēter. Ipeq̄ pſone quib⁹ res hmōi cōmittūt ſunt ſup his inſtruēde. No ctib⁹ tñ ↄſulcu ꝓpter picula in loco certo pro pinq̄ habeant. Quidā quos recōmēdaue rat libros. repētino ſupueniēte incēdio per didit.

De diſciplina ꝟboꝝ inter ſeculares. Capitulū XXXI

Diſciplina in ꝟbo eſt iunioꝛib⁹ et no uis p̄cipue int' extraneos obſeruan da vt tarde caute ac demiſſa voce lo quāt. Tarde vt vſq̄ ad iterrogatiōȝ tace ant. interrogati rñſionē ſeniori relinquant. Niſi forte in ſpēali ſup leuib⁹. maxie ad ꝓpri am neceſſitatē ſpectātib⁹ vt de cibo et potu ⁊ ↄſimilib⁹ reqrant. De talib⁹ pōt quiſq̄ ꝓ ſe nō tñ ꝓ ſocio ſine aſſenſu ipi⁹ rñdere. Cō munē reqrit aſſenſum rñſio q̄ de cōi neceſſi tate pfert'. Caute. vt cū p̄meditatōe loqn tur. vt p̄mo bis ad limā q̄ ſemel ad linguā veniat ſermo. maxie ſi ſeniore forte occupa to. de ordine. de pſonis abſentib⁹. de rumo rib⁹ vel notabilib⁹ alijs reqrant. De factis or dinis vt de mō ieiunādi. de ſilētio vl' d alijs reqſiti. ſe nouos in ordine dicāt. ſeniorē req rendū p̄tendāt. Ne forte dū ſapiēter ⁊ bñ re ſpōdere ſe putāt. ſtultū aliqđ ⁊ qđ oīno dici nō oporteat dicāt. Secreta ordis q̄cum cūq̄ religioſo vl' familiari nō reuelēt. nec ſta tutū aliqđ publicēt niſi qđ forte cōmode ce lari nō pōt. Idipm aūt nō ſtatutū nō prece ptū. ſȝ tñ ordis intra domū ↄſuetudinē vo cent. vt ꝑ eoꝝ rñſum rōnis debitū exclu dat' etiā extra domū. ne ſeculares ſi qñ ↄtra riū videāt reputēt fratres ſui ordinis tranſ greſſores. cū tñ multa poſſint licite ex ordi nis vel ſupioꝝ diſpēſatione mutari. Ordi nē noſtrū nunq̄ ad ꝑticularia deſcēdēdo. ſȝ ſi neceſſe fuerit i generali ſolū abſq̄ alioꝝ or dinū collatiōe vl' obtrectatiōe cōmendent.

Peſſim⁹ laudādi mod⁹ ſeipm cū alioꝝ in iuria p̄dicare. Peſſima vicij corruptela d tractio. q̄ aiam maculat. deū offendit. proxi mū ſcādaliſat. Et qꝛ vt ſcriptū eſt. ſmo ob ſcur⁹ in vacuū nō ibit. ⁊ tumult⁹ murmura tionum nō abſcōdet'. his corā quib⁹ detrahi tur ſcādalū excitat'. Cōſtat aūt vt ſanctus loquit' vbi ꝟitas i cauſa neceſſaria ñ eſt. nec licite ſcādalū a quolibȝ poſſe cōmitti. nec iu ſte p̄cipi. nec inoxie cōſentire. Si de pſo nis abſentib⁹ p̄ſerti religioſis ſiniſtre aliqđ ſuggerat'. ſp ꝓ abſētiū pre loq̄ntes nullo mō ad fauēdū detractorib⁹ inclinēt'. Accidit ali qñ quoſdā magis ad tēptandū q̄ ex aimo d his obloq̄. Narrabat vt fert' ſenior q̄daȝ fide digniſſim⁹ ad ſe qñq̄ ſecularē veniſſe. q̄ aduerſus q̄ſdā religioſos plurimū iuehi vi debat'. Cui frat' viriliter ſe opponēs. eū q̄ti ens aduenit eadē ſp ↄſtātia repulit. ⁊ icuſa tos ꝓ viribus excuſauit. Mirat⁹ oblocutor beniuolā ſenioris ↄſtantiā. aperuit tandē ſe id ad ꝓbandū d mutua illoꝝ ordinū chari tate feciſſe. adijciēs ſe de ordine ſenioris iſti⁹ q̄ ꝓ alijs aduocabat. cū q̄dā incuſati p̄us or dinis frē ob cāmɔſilem oblocutū fuiſſe. fra trē aūt illū oblocutiōis ꝟba in p̄mis aliq̄n tulū. deinde ꝟo remiſſi⁹ refellentē. tandē ob loquēti ceſſiſſe. ſup q̄ idē ſecular; nō modi cū offenſus. apđ illos ñ eſſe charitat; ꝟitatē aſſeruit. q̄ ad iuicē detractiōȝ admittere nō curaſſent. deniq̄ religioſus ñ eſt. q̄ detracti onib⁹ paſcat aut paſcit' alienis. Caueāt et' ne ſint rumoꝝ licet bonoꝝ ⁊ veriſimiliū de latores. Religioſos viros paſſim rumige rulos eſſe nō decet. Falſitas q̄ frequētiſſi me rumorib⁹ ieſt. vl' q̄ ꝑ ſecūdarios relatores apponit'. p̄mis eaꝝ auctorib⁹ iputat'. Hinc ē illđ. Rumores fuge ne icipias nou⁹ auctor bñ. Sint i locutiōe honeſti ⁊ ſerij. nec ſe

in ſecularibꝫ ⁊ ad riſum mouētibꝫ verbis ſe culares oſtēdāt. Seruū dei de deo loq̄ decet vt fiat qđ ſcriptū eſt. Si q̄s loquit̄ quaſi ſmones dei. alioq̄n ṽba vana. mētis apeꝛiūt vanitatē. Ex abūdantia cordis os loquit̄. Circa voceꝫ ſonū in locutiōe attēdāt vt (put tactū eſt alibi) ſit demiſſus pariter ⁊ ſuauis. Uicioſiſſim⁹ plane religioſo loq̄n di mod⁹ ſi notabilit̄ ſuā in loquela cōmuni vocē exaltet. Sufficiat ei ꝙ ꝓxime ſibi aſtātes poſſint loquētis itelligere verbū. Sapiētis ēſt loq̄ ſuauiter ⁊ demiſſe. Nox aūt ampliorꝫ vocis depreſſionē req̄rit. Nox ē tēpus ſilētij ⁊ q̄etis. In nocte maxime poſt cōpletoriū in alta vt pus ṽba erūpere ſilētij grauitate neglecta. ſeculariū eſt religionis n̄ curātiū boneſtatē. Proinde honeſti frēs vbicūqꝫ fuerint religioſe ſꝑ in q̄bꝫ poterint ac ſi eſſent in fratꝝ collegio cū ſilētij ſui obſeruatione ꝑmanebūt.

De diſciplina comedēdi inter ſeculares Capitulum XXXII

p Recipue decet vt cū extraneis comedētes honeſte ſe habeāt. vt nec in cibo nec i modo comedendi vl' mora. aut in alijs q̄ diſcōueniūt ſup mēſam vt ē ṽboꝝ m'tiplicatio aut exterioꝛ corpis vl' habitus diſpoſitio ihoneſta poſſint de irregularitate notari. Circa cibū attēdāt ꝙ ꝓpt quātitatē vl' qualitatē de gule vicio indicari nō poſſint. De pmo ſapiēs ait. Utere q̄ſi hō frugi his q̄ tibi apponūt̄. ne dū m'tū mādu cas odio habearꝫ. Un̄ inter ſeculares n̄ expedit appoſitā ſꝑ portionē totā comedere aut penit⁹ euacuare ſcutellā. ne forte id magis hoīes voracitati q̄ꝫ neceſſitati attribuāt.

Int̄ cetera ē habēda ſꝑ tꝑantia circa potū. Turpiſſimū eſt ſi de nimia potatōe notētur. Religiōis q̄uis inſignia ꝑferēs. meribo li nomē ignominioſe ſortit̄. hoc viciū hoīeꝫ corā deo ⁊ hoībꝫ vilē reddit. Ad notā hꝰ ius vicij fugiendā cauere debēt ne poſt refectionē. etiā ſi vinū ſepi⁹ offerat̄ frequēter bibāt. aut poſtq̄ꝫ in cōi potatū eſt. ſeorſuꝫ ſine vrgēte neceſſitate potū in p̄uato req̄rāt. nec oīno ꝙ pot⁹ vbi dormit̄ remaneat patiātur poſt cenā nō ſunt ad ṽba ⁊ pocula vigilie ꝓtrabēde. Uigilare ad ignē ſitim ꝓuocat ⁊ bibitare cōpellit. grauat corp⁹. exhaurit ſpiritū. tps in ṽbis pene imꝑceptibili ſubductiōe cōſumit. tēpeſtiue ad orōem ſurgere. officij debitū deuote vt expedit ſoluere nō permittit. Et q̄ ſero ſobrietatꝫ nō obſuat ſmaꝫ mane frequēter ſuſpēdit̄ a diuinis. Ultra tū eſt hoſti hoīes ad prunas ſeducere. Ad prunas dn̄ꝫ ſpreuit vetio achim. negauit petrus. ⁊ ne nob̄ ꝺ nocturna p̄dicatiōe ad prunas ꝓpter fructū vl' interrogatiōes hominū blādiamur. Ad prunas ioachim q̄dē audit ſmones dn̄i ſꝫ cōtemnit. Ad prunas petr⁹ de xpo interrogat⁹ offendit. O q̄tiēs eſt ſerotinis neceſſaria ṽbis correptio matutina mane ꝑ dicāt docti. ſero ꝯcionāt̄ indocti. Et in his oībꝫ honeſti⁹ alibi q̄ꝫ ad ignē ⁊ pocula p̄dicat̄. Si hoīm inſtet deuotio ꝓ exemplis. ſenioꝝ itererit ꝓuideret vt narratōe vna paucis ve alijs ſi expediat ṽbis inſtātie ſatiſ fiat. Uerūtn̄ mutat̄ iterdū cauſa ꝯſiliū. nec lex imponit̄ vnctiōi. vitād a m̄ vigilia q̄ occaſionē ṽbis aut potatiōi miniſtrat. Qui viciū cauere ꝯſiderat vicij occaſionē p̄caueat.

Studeāt g̃ in cibo ⁊ potu ſobrietatē ſeruare. ſicut ſui dei ⁊ religioſe viuētes. Sic omnes cupiditates carnis abſtinētia reſecant̄. ita oīs ṽtutes edacitatis vicio ꝯſtruūt̄. Im mūdi ſpūs ſe ibi inncīūt vbi amplius vidēt cibū ⁊ potū. Circa ſecūdū multū attēdere ſibi debēt ne videlicet cibos appetāt delicatos. Qui vinum ⁊ pinguia diligit. nū q̄ꝫ in ṽtutū poſſeſſiōe ditabit̄. Hoꝝ q̄deꝫ ꝑmittit̄ vſus. abuſus ⁊ ꝯcupiſcētia ꝓhibet̄.

Semp itaqꝫ placeat eis lautioribꝫ ꝑcere cibis. De groſſioribꝫ cibis ⁊ facili vel valde tēperato potu. neceſſitati vtcūqꝫ ſatꝫfieri p̄t. q̄ꝫ ⁊ ipa neceſſitas int̄ hoīes ſit artanda.

Qui de religiōe cēſet̄. modeſtiā dꝫ religionis h̄re. vt ſit i tꝑantia ſpecl'm alioꝝ. Spectaculū facti ſum⁹ mūdo ⁊ angel' ⁊ hoībus.

Felix abſtinētia q̄ palato iperat delicato.

Decet vas celeſti grē mācipatū a ſeculi illecebris abſtinere. Nō erubeſcāt aquā ꝓ vino petere ſi habuerint tꝑando. q̄n potius erubeſcere debēt ſi vinū biberint nimis forte. Aquā req̄rere ⁊ min⁹ lymphato vino vl' modicū ſꝑ ꝓ biberꝫ neceſſitate apponere. deo placꝫ. ꝓximū edificat. religioſū honeſtat. aīe ſil' ⁊ corpi eſt ſalubre. Ueꝝ q̄ꝫ turpe ſit pauperibꝫ hoībꝫ cibaria q̄rere lautiora ⁊ appoſitis nō eſſe ꝯtētos. ꝺ mō p̄parādi cibū diſponere. aut quō p̄paret̄ req̄rere. potū vel cibuꝫ aliquē in ſp̄ali laudare vt de eiſdē amplius apponat̄. aut ſuas int̄ extraneos medicinas oſidere quis ſane mētis ignorat. Mod⁹ q̄ꝫ honeſt⁹ ē in comedēdo habēd⁹ vt nō ar

dene aut cū nimia feſtinatiōe comedat. vel aliās indecent. Morā in mēſa facere religioſum nō eſt. Caueāt ne alijs a comeſtione ceſſantib9. ipſi comedēdo vł loquēdo mēſam detineāt. cū nō ſit hominū ſed magis pecudū ſup mēſam rumināndo diutius immorari. Poſſunt tamē q̄ neceſſe habēt caute cum modeſtia ſibi in pncipio mēſe alijs cōmuniter comedētib9 puidere. Ad hoc vbiq3 vt ait ſanct9 frenāda eſt lingua pcceps. maxime i cōuiuio. ne ſcz ad loquendū ſupflue vel indiſcrete relaxet. Taciturnitas ait Hugo inter epulas idcirco neceſſaria eſt. quoniā lingua que omi tpe ad peccatū pna labit. periculoſius tamē cū p crapulā inflāmata fuerit. ad loquendū relaxat. Diſcretiōem i verbis eadē ibi rō pſuadet. Sup mēſam aūt cū ſocio loq̄ aut corā illiteratis latinis ibidē vel alibi verbis vti. dn̄m quoq3 dom9 vł alios quoſcūq3 ad comedendū vel bibēdū frequenti9 inuitare nō decet. Sub hit aīmo q quedā matrona cuidā eā frequēter inuitanti. dixiſſe fert. Fuiſti inq̄t aſinari9 ruralium z imperitoꝝ q̄ ſepe aſinos puocare nouiſſēt eſſe ꝑriuz innuēs his q̄ inuitan ōes pſonis diſcretionē habēntib9 inculcare ſolēt. Oportet etiā diſciplinā in corpis z habit9 diſpoſitione ſeruare. vt comedētes ſe nō appodient ſup mēſam vel accubitādo vel alio quocūq3 mō iordinato ſe gerāt. Dū comedāt caput in capucio nulla ratiōe pſundent. ſed aperta comedāt facie. Ceterū religioſos z paupe res de mēſa aliena viuētes. de porcione ſibi apoſita encenia familie faciēdo. patriſfamilias in domo gerere vices. canes vel murilegos de mēſa paſcere benedicta. a q̄ nonnulli etiā abſtinēt ſeculares. nō congruit. Pricipalis hui9 pncipal iſto nīl bis note ipin gens q̄ ſub inſtitutionib9 alijs militant. aut p diuerſis locis z diuerſitate cauſarū diuerſa ordināt inſtituta. Honeſta quidē z ſancta oīm tradicio que p prudentiā ſeniorū in timore dei cōmuniter tradit. cōmuniter obſeruatur. pfecto ex cōmuni ſurgit inſtitutione religio. honeſtas ex ordinatione cauſatur. Omne ordinatū decorū eſſe neceſſe eſt.

in mēſa cū ſocio nō loquatur

... mēſa paſcere benedicta canes et morilegos nō cōgruit

Explicit prima pars principalis.

Incipit ſecūda pars que eſt de generali exhortatione.

Principali hui9

opuſculi pticula expedita. ſecūdaria hec pauca epilogat z ſupplet q̄dā vt q̄lit noui xpi diſcipuli ad deū. ad ſe. ad prim. z ad res etiā q̄s aliqn̄ tuarē vł tractare ꝯtingit ſe habeāt. q̄b9 differētiaꝝ iudicijs d ſua ꝯuerſiōe diſcernāt q̄lit deniq3 ipſi ad pfeſſiōe recepti ſe gerere d beāt vł breuit in aliq̄b9 inſtruāt.

De ordinatiōe reſpectu dei.

Capitulum I

Ante oīa cor ſuū p purā ꝯfeſſiōe mundanī dignū do hitaculū pparēt. illō excolāt. illud exornēt. nihil ibi ſordidū vł obſcuꝝ. nihil ibi vel ad horā reſidere. qō dilecti ſui ocłos offendere valeat patiāt. Tēptanōes z cogitatōes malas hūilit z pure ꝯfiteri nō differāt. veret hoſtis ꝯculū ſuū i gerere nō zelāti. puidēdū eſt eis vt q̄ iā ſunt ſupni regis milites annotari. ſecū oīno firment z ſtatuāt ſe vſq3 in finē ei fideliter futuros. nec vllis ab eo tēptanonib9 tribulationib9 z anguſtijs deinceps receſſuros. Iuraui ait pphera z ſtatui cuſtodire iudicia iuſticie tue. Religionē ſanctā ad quā eos dn̄s ſua miſeratiōe vocauit. feruētiſſimo ac fideliſſimo ſtudeāt amore diligere. z ei tāq3 ſpecioſiſſime ac deo dilectiſſime ſpōſe fide inuiolabili adherere. Quecūq3 ſibi ſiue pſpera ſiue aduerſa ꝯtigerint. deū ſp deuotis efferāt laudib9. vt ſiue ceſpitēt. ſiue cadāt ſiue aliaꝫ quācūq3 moleſtiā ſiue leſionē incurrāt. ſp in ipoꝝ ore reſonet diuina laus. ſp vł bn̄dictus de9 vel aue maria. vel aliq̄d qō ad laudē dei ptin-at dicāt. Et hoc in ꝯſuetudinē ducere ſtudeāt. Nulla vnq3 negligētia obmittendū.

Quicq̄d ſpecioſitatis vel delectabilitatis in creaturis inuenerint. q̄cq̄d circa ſtatū humane ꝯdinōis vł diſpoſitōis acciderit. totū ſp aſſumāt in materiā laudis dei. z de omnibus q̄ occurrerint deuote ſtudeāt cogitare.

In ipo ſuaꝝ oīm opationū initio dn̄m inuocare. z ſuā ad ipz ītētōe dirigere aſſueſcāt.

Inſtēt oratiōi feruēter. q̄ nouā i orto dn̄i plantulā fouet pducit z ꝯfirmat. Diſcāt ꝫ vna ſaltē diei vel noctis hora tps z ociū vēdicare. quādo ad ſe reuerſi mētiſq3 cubiculū introgreſſi. orēt in abſcōdito patrē ſuū q̄ū in corde cōtrito z humiliato vniuerſoꝝ domino familiarit aſtent. Mane aūt aſtabat pphera dn̄o. q̄ qui mane vigilauerit ad deū

inueniet eū. Surripiēda erit carni. ⁊ ſi for/
te nō ſemꝑ. ſepe tamē ſomni reges matutini
cū illa hora xp̄s reſurrexerit. tūc eſt tempꝰ al
lidendis ad petrā puulis. mortificādę car/
ni ⁊ recreādo ſpūi oportunū. Tunc ſpiritu/
les auicule dulcē deo in cordis organo ex/
hibēt melodiā. Ad hec talie tēporis et q̄e
tis oportunitates que occurrūt minime ne
gligēde ſunt. Poſt horas canonicas non
ſtatim oratoriū exeāt. ſꝫ in orōne aliq̄ntuluꝫ
ſubſiſtētes qualr̄ opꝰ dei ꝑegerint cogitent
an tepide vl̄ feruēter deſecꝰ ſi q̄s ibi cōmiſe
rint nūc emēdent. gr̄eq̄ꝫ deuotiōis ſe offerāt
infundēde. quā ſi dn̄s dederit nō repellant.
Vocaūt in om̄i orōe obſeruēt vt qđ orā/
tes dicūt. ex aīo ſꝑ dicāt. Nō vocibꝫ ſꝫ re/
bꝫ agit̄ apđ deū. Porro q̄ ad orōeꝫ ē negli
gens ſue nimiꝫ ingratitudis ⁊ tepiditatis ē
teſtis. Fruſtra ꝓfectꝰ virtutū ſine oratōne
ſperat̄. Ad ea que ad cultū dei ꝑtinēt ma/
gno corde ⁊ ꝓmpto corꝑe accingant̄. Ad
diuinū officiū audito ſigno ſtatim om̄ibus
occupatiōibꝫ omiſſis accelerēt. Si i lectꝫ
fuerint ſtatiꝫ ſurgāt. nec vltimū aliquatenꝰ
ſignū expectēt. Oratiōe aliqua vtilr̄ p̄ue/
nit̄ officiū. Qui ſic ex ſtudio p̄uenit. in bn̄
dictiōibꝫ meret̄ dulcedīs maioris deuotōiſ
⁊ gr̄e ad ipiꝰ executionē p̄ueniri. Eccleſiā
īntraturi manꝰ ſi neceſſe habuerint lauent.
Veſtes maxie in die religioſe cōponāt ne
irreuerēter aut indecēter introeāt aulā dei.
In eccl'ia deo pſallētes creatorē ſuū totiſ
viribꝫ cū reuerētia debita laudēt. Officiuꝫ
ſuū in choro ⁊ extra nō ꝑfunctorie quidem.
aſininis vt dicit̄ labijs. ſꝫ deuote ſemꝑ ⁊ in/
tegre dicere ſtudeāt. nec aliā ei occupatōem
admiſceāt. Ceſſent manꝰ. oculoꝝ euagatio
reprimat̄ vt mens ab exteriori cura penituſ
libera ſoli valeat deo vacare. Dies vl̄ ho/
ra que negligēt̄ officiata ꝑtranſierit nequa/
q̄ꝫ vlterius poterit reuocari. cū tempis ſeq̄n
tis officiū ſuā nihilominꝰ diligentiā ⁊ deuo
tionē requirat. Nec ſibi de gratuitis oratiōi
bus blādiant̄. ſi circa neceſſarias que p̄mo
loco habēde ſunt deſidioſi extiterint. De
niq̄ꝫ iuxta ſancti verbū pure ſem per ac ſtre/
nue debēt laudibꝫ diuinis intēdere. Pu/
re quidē vt dū pſallūt nihil aliud cogitēt q̄ꝫ
qđ pſallūt. Strenue vero vt ſicut reuerē
ter. ita ⁊ alacriter deo aſſiſtāt. non pigri. nō
ſomnolēti. nō oſſitātes. nō parcētes vocibꝫ
non p̄ſcandētes verba dauitica non integra
tranſilientes. nō fractis ⁊ remiſſis vocibꝫ mu
liebre q̄ddam blanda verba de nare ſonan/
tes ſed virili vt dignū eſt ſonitu ⁊ affectu ſpi
ritus verba depromētes. Reuerentiā in
officio honeſta corꝑis diſpoſitio que mētis
deuotionē nō mediocriter ꝓmouet atteſtat̄.
In choro nō ſtent in ſtallis ſuis molliter
aut quaſi fractis renibꝫ reſoluti. Quando
poſt pſalmū vel hymnū ſancte trinitati reue
rentia exhibet̄. humiliter ⁊ decenter inclinēt.
Tunc em̄ tardius ſurgere. ſegniter ac certe
difformiter inclinare. vt quādo corꝑe q̄deꝫ
demiſſo ſufficiēter. vultꝰ tamē indecent̄ eri/
gitur. oculis errante circūlatis. im perfecte
quoq̄ꝫ ad memoriā trinitatꝭ inclinatiōis ve
neratione exoluere quaſi ſit honoris differē
tia in pſonis irreuerētie arguit ⁊ tepoꝛis.
Etiā extra choꝝ ſtent ad officiū p̄terq̄ꝫ ad le
ctiones ⁊ officiū mortuoꝝ. ſpecialiter tamen
lectiōibꝫ plane dictis de dn̄a tn̄ excepiis ir
reuerētes ⁊ pigros ſe nouerint ſi debitaſ deo
laudes ſedendo vel iacēdo exoluāt. niſi ne/
ceſſitas euidēs cogat. Si quādo ꝑ viam
officiū dixerint. ⁊ ſi nō vacant cōtinue dum
illud dicūt ab itineratiōe quieſcere ſaltē ad
collectā p̄cedentiū collectiuā. quādo omino
tota eſt in deū intētio colligēda ī vno ſiſtāt
loco. ⁊ ſi tempꝰ exegerit ⁊ locus ꝑmiſerit. cuꝫ
reuerentia genuflectāt vt in oratione cōmu
ni totū officiū venerent̄. Diſpoſitio cor/
poralis honeſta deuotiōis ꝓuocat affectuꝫ
⁊ deſignat. Nō fruſtra ſanctꝰ Martinus
oculis ac manibꝫ in celū ſꝑ intentus oraſſe
deſcribit̄. Intrinſecꝭ motibꝫ geſtꝰ exteri/
or atteſtat̄. Quis extra ꝯuentū ꝯuentua/
lis in om̄ibꝫ diſcipline nō ſeruet̄ diſtrictio. ī
oībꝫ tn̄ religioſi opibꝫ religiōiſ dꝫ veſtigiū re
lucere. Debēt ḡ ad opꝰ dei corpꝰ honeſte
diſponere. ad collectā ⁊ trinitatꝭ memoriaꝫ
vel modicū inclinare. ordinē in ꝓſequendo
ſeruare. occupationē ⁊ interruptionē vitare.
Ad miſſas poſtpoſitis om̄ibꝫ tanto ma/
iori ꝓmptitudine ac deuotione miniſtrent.
q̄to deo ibi familiariꝰ ſuūt. Calicē ⁊ cor/
poralia ſi tetigerint reuerēter ⁊ mundiſſime
tractēt. manuſq̄ꝫ poſt tactū hmōi anteq̄ꝫ ap
ponant cōmunibꝫ lauēt. Corpꝰ dominicū
recepturi ante vt decet ampliori cōfeſſionis
orationis ⁊ tam a cibis q̄m verbis tempe/
rantie ſtudio acceptum deo ſatagant ho/
ſpitium preparare. Infuſam autem ob tan/
ti hoſpitis gratiā. reuerentiā in gr̄aꝝ actiōe

attendãt. Nõ minor eſt ỽtus ꝙ̃ querere par/
ta tueri.

De ordinatiõe reſpectu ſui Cap. II

C Erez feruorẽ ſcm̃ ꝛ q̃ndã debẽt ma
gnanimitatẽ aſſumere. vt ad ỽtutũ
exercitia ſtrenui ac deuoti opa bõa
freq̃nt̃ ſuperogare ꝯtẽdãt. Tũc ei vicia fide
lit̃ extirpata diſcedunt ſi ỽtutibꝫ cedãt. alio/
q̃n veſi cedũt ad tẽps electa. Nã redeũt niſi
ỽtutes in loc̃ viciorꝝ q̃ fuerunt depulſa ſuc
ceſſerint. Nõ multũ pdeſt oĩa reliquiſſe
niſi ỽtutũ paſſibꝫ tota xp̄m intẽtiõe ſeq̃mur.
Quid iuuat expeditũ eſſe ad curſum nec
currere. exiſſe ad op⁹ ꝛ opis obliuiſci Nõ
intrãtibꝫ vineã ſꝫ opantibꝫ merces dat̃. Et
cũ in vſu ỽtutũ oĩm pfecti eſſe nõ valẽt. i ali/
qua ſaltẽ ſe ſtudeãt ſpẽalit̃ exercere. ꝛ illã q̃n
ta pñt pfectiõe obſeruare. Feruorẽ noui
ciorꝝ nõ decẽt ille miſericordes i ſeipis diſcre
tiones ꝛ diſcretionũ diſpẽſatiões faciles. q̃ꝛ
indulgẽtie ſuo iudicio nõ ſunt admittende.
nec tñ recuſande ſunt alieno. A ſeipſo i ſe
ipm rigida dꝫ eſſe cẽſura ꝛ diſtricta ſeueritaſ
Ad regentẽ vl' ꝯſulentẽ lenis ꝛ obediẽs i
oĩbꝫ hũilitas. ſi alterꝝ deſit. vt i deſide ꝛ tepi/
do nõ ſpero curſus pſeuerãtiã. vel i p̃cipicio
timeo ruinã Sint occultatores ỽtutũ. ſi
cut alij viciorꝝ. Nõ tñ in p̃ncipio ardua ſiue
multa p̃ſumãt. Nec ſine licẽtia aliq̃d nota/
bile attẽptẽt. ſꝫ a minoribꝫ ỽtutibꝫ paulatĩ
ad maiores ꝯſcẽdãt. Hereditas ad quã fe/
ſtinat̃ in p̃ncipio. i nouiſſimo bñdictiõe care
bit. Cõem ordĩs obſeruãtiã ſequant̃. pfe
ctiõi in ſilẽtio ꝛ i alijs inſtitutĩs pleni⁹ obtinẽ
dis inſiſtãt. a q̃ nec exẽplari leuiũ. vel negli/
gentiũ aliq̃ꝝ diſſolutiõe diuertãt. Optĩa
religioſi pfectio. pfecte cõia q̃cꝫ ꝯuẽtualia ſ/
uare. Porro h̃ religionẽ offendit q̃ religi
onis violat inſtituta. Turpis oĩs ps vni
uerſo ſuo nõ ꝯgruẽs Cauet vir ꝯſtãs ꝛ ho
neſt⁹ ne ꝯſuetudinũ ordĩs temerari⁹ viola/
tor exiſtat. alias i victu ꝛ moribꝫ nouitatĩ no
ta ꝛ ſingularitatĩ erit diuerſitas fugienda.
Añ oĩa caueãt ne p incohoato iaꝫ bono
ſubrepat ſupbia. vt ſe alijs p̃ferãt ꝛ ſe aliq̃d
eſſe putẽt. Perit oẽ qd̃ agit̃ ſi nõ ſollici
te i humilitate cuſtodit̃. Exteriorẽ geſtu/
um diſciplinã nõ negligãt. Diſciplina cer
uicẽ ſubmittit. deponit ſupcilia. ꝯponit vul/
tum. ligat oculos. cachinnos cohibet. mode
rat̃ linguã. frenat gulã. irã ſedat. format iceſ
ſum. Sit ẽ aſpect⁹ verecũdus ꝛ ſimplex.
riſus ſine cachinno. vox ſine clamore. inceſ/
ſus ſine tumultu. Erecto vel diſcooperto
paſſim capite manibꝫ diſſolutis vel habitu
nõ incedãt. Sit eis grata quedã nõ ſcur/
rilitas ſeu curioſa vrbanitas. quibꝫ ſancta q̃
dam ruſticitas bñ ſedet. Salua ſp mode/
ſtia honeſtatĩ. Sint ad loquendũ tardi.
ꝛ in voce demiſſi. ꝛ in ꝯgregatõibꝫ aut ſenio
rũ p̃ſentia vix niſi p pñti neceſſitate vel inter/
rogati loquant̃ Nõ ſint diſputatores. nec
facile de auditĩ p̃ſertim ſeniore p̃ſente ſentẽ/
tient. Stulti ſic ſunt in ſenſu leues. ita ꝛ
in verbo p̃cipites. Infra tps pbanonis
cũ extraneis ſiue religioſi ſiue alij fuerit abſ
ꝙ licentia ꝛ dato ſibi ſocio nõ loquãt̃ Re
ligionis initiũ eſt lingue frenũ. Si quis pu
tat ſe religioſum eſſe nõ refrenãs linguã ſu/
am. hui⁹ vana eſt religio Rem aliquã licꝫ
paruã ſicut acũ. ſiue aliud occulte. hoc eſt ſi/
ne licẽtia recipe vel habere. quaſi furtuꝫ ab/
horreãt. Supfluitatẽ in cibis ꝛ veſtibus
ꝛ in alijs quibuſcũꝙ ꝯſtanter deſpiciant.
Paupṫatẽ ꝛ parcitatẽ quandã in oĩbus
que ad corp⁹ ptinẽt amplexãtes. Vicioſe
ꝯſuetudini viriliter ꝛ feruẽter reſiſtãt. nec cã
in his que gule viciũ ſapiũt ſuccreſcere pati
antur. Extra cõmunẽ refectiõeꝫ ad come
dendũ ꝛ bibendũ vix eos inflectat ipa neceſ
ſitas. Sepe qd̃ neceſſitatis eſſe videt̃. eſt
vicij. Ultra duas vices in die puerorũ
ſeu pecudũ more comedere. potũ extraordi
narie frequẽtare. religiõis tẽperantiã ꝛ de
corem euidẽter offendit. Que rogo reli/
gio. que paupṫas. ſi mox vt eſuris. mox vt ſi
tis. volito pares. ſatias appetitũ. nec eum vſ
ꝙ ad ſtatutã horam ſcias cõpeſcere. Si
quãdo tamẽ extra horã exactus neceſſitate
quis bibit. ſedendo ꝛ ſocio p̃ſente id faciat.
Non decet vt ſtando ſine teſte bibas.
Si plures fuerint. oẽs dum bibit̃ ſile/
ant. Statiꝙ vt biberit ſurgãt cũ aliqua lau
de dei. Reprehẽſibilis admodũ cõfabu/
latio vel mora ſuperflua iuxta potũ. Nũ/
ꝙ̃ ocio torpeant. ſꝫ ſemper aut lectioni aut
orationi vel officio addiſcendo. aut alijs nõ
que ipi elegerint. ſed que iniuncta fuerint fa
cienda intendant. Spiritũ tamen deuo
tionis exteriores non exhauriant actiones
Deuotus frater nunꝙ̃ totus comedat.
totus dormiat. aut totus in exterioribus
occupetur. Sed ſiue comedat ſiue aliud
faciat. ſanctum in animo aliquid ſp voluat

vnde ſpūs recreet͛ In ſomnū q̄ꝫ itur⁹ ſemper aliquid in memoria ſecū deferat in quo placite quidē obdormiat. quod nonnūq̄m iuuat ſomniare. ⁊ vigilātē excipiēs ī ſtatum heſterne intētiōis reſtituat Lectū itraturus p̲ diurnus offenſis orōem ſp̲ aliquā faciat. veniā petat. pecc⁹ p̄cutiat. cruceq̄ꝫ munit⁹ ſignaculo ſuū deo ſpiritū humilit͛ recōmendet. q̄ a ſomno ſurgēs. cū aliquāta ſe denuo laude cōſignet Et ſi forte eū luxurie pompa cōcuſſerit. recordet͛ dilectū ſuū poſitū ſuper lectū doloꝝ. ⁊ vniuerſum ſtratū ei⁹ ī carnis infirmitate verſatū. Hec dicēs in corde ſuo. Dn̄s me⁹ pēdet in patibulo. ⁊ ego voluptati operā dabo. Sicq̄ꝫ īuocato noīe ſaluatoris. ⁊ geminādo ſepi⁹ nomē ſalutis. ceſſabit q̄ uaſſatio.

De ordinatiōe circa primum.

Capitulū III

a D hec qualit͛ ſe habere ad primū debeāt Hugo docet. Supioribꝫ inq̄t obediētiā. timorē. obſequiū. ⁊ venerationē exhibere debem⁹. cū eq̄libꝫ pacē ⁊ concordiā cuſtodire. inuicē obſeq̄o. beneficio. ⁊ honore p̄uenire. In oī actiōe ⁊ v̄bo ſupiorē eis locū tribuere. ⁊ ſi qn̄ fortaſſis in aliq̄ negocio p̄ire eos cogāt͛. cū oī hūilitate ⁊ reuerētia q̄ facienda ſūt nō p̄cipe ſꝫ demōſtrare. ⁊ ſi eos p̄cedere ꝯtingat cū alacritate ⁊ deuotione q̄ſi ex neceſſitate ſubiecti obedire. Inferioribꝫ ſp̲ bn̄ficiū ⁊ auxiliū īpēdere. venerationē nō exigere. ſocietatē atq̄ꝫ eq̄litatē amare. Maioribꝫ aūt debem⁹ p̲ timorē ſubdi. eq̄libꝫ p̲ caritatē obſeq̄. minoribꝫ p̲ eq̄litatē ſociari ſeu coeq̄ri Igit͛ deuoti frēs ſeniores ſuos reuereant͛ vt dn̄os. diligāt vt parētes. Qui p̄ſunt ī dn̄o ſunt ſm̄ ap̲l̄m ampli⁹ ī charitate habēdi Sane iuxta Hugonē reuerētia ſine am[illegible]e ſuli ſ eſt ⁊ amor ſine reuerētia. puerilis iudicari debet. ꝓpterea docet ſanct⁹ vt trāſeūte maiore. minor ſurgat. ⁊ det ei locū ſedēdi. Nō p̄ſumat inquit iunior cōſedere niſi p̄cipiat ei ſenior ſu⁹. Prior h̄ ponit ꝯuerſio vel grad⁹ officij ſeniorē. q̄ꝫq̄ꝫ ⁊ etas ſit iuxta legē dn̄i honorādā. ſic ei ſcriptum eſt. Corā cano capite cōſurge. ⁊ honora perſonā ſenis. Diſcretio tamē caute p̲ loco ⁊ tempe ac ſine reuerētie cōgrue detrimento. venerationē modificat Habēdus eſt mod⁹ in oīb꞉. nec vicioſam quidē ſup̲ſtitionē admittēs. nec ſup̲ſtitionis euitande pretextu. humilitatis aut morū ſanctionē

euacuās. Obediētie ſe totos ſubijciant. Sit homo interior tot⁹ deo. ſit exterior tot⁹ p̄lato ſubiect⁹. Quicq̄d ſuperior eis vel p̄poſitus vel inſtructor iniunxerit. quaſi diuinit⁹ imperatū. ſtatim vt veri obedientie filij deuote adimpleāt. quicq̄d ſtatuerit immobiliter ſeruēt. ſcienterq̄ꝫ aliquid tranſgredi ſacrilegiū putent. Credāt ſalutare. quicq̄d ille p̄ceperit Perfecta obedientia eſt in incipiēte maxime indiſcreta. id eſt. non diſcernere quid vl̄ q uare precipiat͛. ſed tātū ad hoc niti vt fideliter ⁊ humiliter fiat quod a maiore precipit͛. Nouiciū prudentē. incipientē. ⁊ ſapientē. in cella diu poſſe cōſiſtere eſt impoſſibile ⁊ in cōgregatione durare. Stultus fiat vt ſit ſapiens. Secure p̲ oīa obedit͛ vbi contra deū nihil precipitur. Diſcāt ergo volūtates ꝓprias frangere. alienoq̄ꝫ iudicio ⁊ imperio ambulare.

Nulla ars ait ſanct⁹ abſq̄ꝫ magiſtro diſcitur Ad illud inq̄t tendit oratio vt tuo doceam te arbitrio nō viuendū. ſed viuere debere in monaſterio ſub vni⁹ diſciplina patrꝭ conſortio multorū. vt ab alio diſcas humilitatē. ab alio patientiā. hic te ſilentiū doceat. ille manſuetudinē. Nō facias quod vis. ſubijcianis cui nō vis. Laſſus ad ſtratū venias. ambulanſq̄ꝫ dormites. nec dū expleto ſomno ſurgere cōpellaris. Nihil abſq̄ꝫ inſtructoris cōſciētia vel quocūq̄ꝫ eant. cui ab alijs etiā ſuperioribꝫ demādata ſibi ſignificent In quibꝫ ſufficit ipe. ſemp̲ eius licentia ſint cōtenti. p̲ his que inferioris ſunt nō paſſim recurrit͛ ad maiorē. Fratres omnes. ⁊ ſe inuicē honore ⁊ obſequio p̄uenire ⁊ eorum defectū in officijs humiliorib⁹ implere cōtendant. Seniores fratres verſiculos dicere. de lumīe ſeruire. librū ad officiū tenere. vel huiuſmodi humilia in choro ⁊ extra. quantū in ſe fuerit nō permittāt Omnibꝫ ſe ſubijciētes humiliter propter deum nō quod ſibi vtile putent. ſed quod alijs amplexantes oīibꝫ libenter obediāt. omnibꝫ ſatiſfaciant p̲ut poſſunt. vt in omnibꝫ quibꝫ vtitur trāſitoria neceſſitas ſupereminеat q̄ permanet charitas. Quicquid agūt fideliſſime cū diligētia faciāt. ⁊ tanq̄ꝫ deo non q̄ſi hominibꝫ ſeruiētes. non eſtimēt alios fratres qui diuti⁹ in ordine laborauerunt. ſecum ex equo laboribus occupandos. preſerti cū de ſe hūilit͛ ſentiētes p̲ie obeāt credētes q̄ ſancti viri pl⁹ deo placeāt quieſcentes q̄ꝫ

ipſi quātūlibꝫ laborātes Erubeſcāt ſe neſcire. qđ in obſeqꝭs religioſo eſt ſciendum.

Qđ neſciūt. ſtatim exercitio mḡrante adiſcant Sint ꝑcipue ad ſeruiendū cōmunitati ꝓmptiſſimi Si lumē in eccl'ia vel ī officinis. aut aqua in fratrū lauatorio deſit ꝯtinuo de his ⁊ ſimilibꝫ neceſſitati ꝓuideāt.

Ad obſequiū aduenientiū fratꝝ. q̄ ſic̄ angeli. imo ſic̄ xp̄s in eis veniēs ſunt ſuſcipiendi. cū om̄i deuotōe feſtinēt. Et q̄ fratribꝫ hoſpitibꝫ ſm qđ religionis honeſtas ⁊ conſuetudo req̄rit. ꝓus orandū eſt q̄ fratribꝫ ſocient̄ in pace. q̄ cito ab oratione ſurrexerint ad eoꝝ deoſculādas manꝰ maxime ſi fuerīt ſacerdotes deuote occurrāt ⁊ humiliter genuflectāt. nullū fratrē ꝓprio appellāt nomine nec niſi fuerit patrie ꝯſuetudo tuſent Nulli ꝓrſus q̄tū in eis eſt materiā ꝓſtēt moleſtie alicuiꝰ. ſed om̄ia q̄ neceſſaria ⁊ vtilia eſtimāt bono pietatis ⁊ charitatꝭ cōponāt. Quid pace honeſtiꝰ. quid vnitate iocundiꝰ. aut cōmodiꝰ ſocialitati. q̄d charitati meliꝰ aut ꝑcioſius inuenit̄ Glorioſiſſimū q̄dē ⁊ potiſſimū liberalis aīe ⁊ cōſciētie bone indiciū. pacem ꝓximi cuſtodire. Omnē q̄tū poſſibile ē fratrū ſcādali occaſionē vitare. verecundari ſi ſociū vel ꝑ ſubreptionem offendis. Si quē aduerſum ſe frēm motū vel leuiter ſenſerint. quieſcere neſciāt quouſqꝫ ipſm humili ſtuduerint ſatiſfactione placare. Ad extraneos ſi q̄n ꝓcedunt. in verbis eoꝝ. inceſſu ⁊ habitu modeſtia fulgeat diſcipline. breuiter ⁊ pauca loquant̄. caput decent operiāt. manꝰ abſcondāt. mulieris om̄ino quātumlibet ꝓpinque. oſculū ⁊ nude manus cōtactū penitꝰ vitēt. Pro ꝑſonis que in domo vel in via fratrū ſe orōnibꝫ recōmendāt ſtatim poſt earū abſceſſum orationē faciāt ſpēalem. Defunctis fratribꝫ audito eorū tranſitu q̄ciciꝰ poſſunt ſubueniāt. ⁊ debitū ſaltē obſequiū ſoluere nulla occaſione poſtponant. Talia ſiquidē nō abſqꝫ ꝑtimeſcēde offenſe ꝑiculo negligunt̄.

De rerum cuſtodia
Capitulum IIII

r Es quas tenēt precipue libros. mūde teneāt ⁊ honeſte. A tactu libri nudā cohibeāt manū. que licet munda. tamē quia poroſa. ipſum facile inficit ⁊ deturpat. Turpe eſt nudos paginarū marginibꝫ imprimere digitos. vel ipſos vel certe laternā ſuper librū legendo deducere, Semper pānus ſi aſſit digito ſupponatur. alioquin ita caute tangāt ⁊ leniter. vt tāgentes quaſi nō tangere videant̄. librū ſuꝑflue apertū nō teneāt vel incaute relinquāt.

Firmacula libro paululū ſtricto ſi violētia lateſtur apponāt. Violentiā ſonicus probat. Indignus eſt libro qui negligit cuſtodire. Solent incurij quidā libros digitis. ⁊ veſtes ſaltē in manicis munde ſeruandas. ſordibꝫ ⁊ puluéribꝫ vel rebus quas tractant pene indifferēter exponere. ipſas vero extreme frequēter vilitan expoſitas. vix valent a ſocioꝝ cibo. vix ab altari. vix etiā ab ipſis calicis mappulis ꝓhibere. Qui ipſis placere ſordibꝫ cupiūt. cuſtodie curā curioſitatis cōdemnant infamia. ſueqꝫ vicium incurie. virtutis ſpē colorare nitunt̄. Grauia hec homini erudito. Qui mūdicia gaudet. honeſtatis pulcritudine delectatur.

De profectu ⁊ defectu nouiciorum ſiue de differentia conuerſorum.
Capitulum quintum

a Ccedit hinc neophitorū conuerſio. differens intuenda. Sunt enim quidā tractabiles. ſimplices. deuoti timoroſi. qui nihil ſibi chriſto chariꝰ eſtimātes. volūtates ꝓprias ei ſacrificant. voluntarie ꝓmpti. ad nutū nutu citius obedire. ad difficilia quelibet ꝓpter chriſtū equanimiter ꝑferēda parati. ſue quoqꝫ integritatis ſolliciti. cor ſuū ꝑ purā cōfeſſionē ⁊ aſſiduā orationē mūdare nō negligūt. Sunt in exteriori ꝯuerſatiōe diſciplinati ⁊ humiles. ſtudēt ſe in om̄ibꝫ officioſos ⁊ amabiles exhibere. Si quidē ſtudere ꝓpter deū amari. charitati ſeruire ē. Hi ſiquidē ſunt altiſſimi filij. fideles ſancte religiōis ꝓpagines. fratrū leticia. cōſocioꝝ ſolatiū. ſui glīa inſtructoris. Nā gloria patris eſt filiꝰ ſapiēs. Sūt ⁊ alij dure ceruicis. diſcipline māſueſcere neſciētes. tepidi curioſi. ſuperbi. qui q̄ ſuauis eſt dominus nō guſtantes. ſeculari dūtaxat depoſito habitu. non affectu. adhuc in moribꝫ. in ꝟbis in geſtibus. ⁊ ꝓpriarū pertinacia volūtatum ſeculo fidē ſeruant. vt monſtro mirabilius ſub religioſa veſte hominē videas ſecularē. Hi ſunt filij diffidentie adulterina plantatio. fructus inutiles ⁊ acerbi. ſociorum onꝰ et ſcandalum ſui afflictio et confuſio inſtructoris. Iuxta illđ Ira patris filiꝰ ſtultꝰ ⁊ ꝯfuſio pr̄is d' filio idiſciplīato. Ponēda ſūt pauca corporꝭ ⁊ curioſitatꝭ ⁊ ſuꝑbie ꝑdcoꝝ indicia

Vide de conuerſione …

vt cognita deniteꝛ. Cautioꝛ i bõis ãbl'as ſi
⁊ mala nõ lateãt. Tepid⁹ in ꝯuerſanõe oci
oſa ꝟba. ⁊ vanas cogitatiões noxias eſſe nõ
ꝯſpicit. Vitat' grãdib⁹. reliꝗ oia vix repu
tat iputãda. Ebetati cordis ipẽ ad ꝯſciaꝫ
de offenſis vt timoꝛꝫ filial' ignar⁹. timoratoſ
⁊ ꝯſcie puritatẽ amãteſ. fatuos ⁊ ſupſtitioſoſ
ſentẽtiat. Q ſi a toꝛpoꝛe mẽtꝫ euigilauerit. ea
ꝗ leuia exiſtimabat. q̃i hoꝛrẽda atqꝫ acrocia
ꝯtimeſcit. Vacu⁹ grã ⁊ tepid⁹. qd eſt gr̃e. ſeu
min⁹ neceſſarie tẽtõis. qd diſcipline. qd mo
rũ. qd ꝟtutꝫ ꝑfectio ꝯciliat. negligẽs illd dif/
ficile vl' certe ſupfluũ arbitraꝛ. egre doctrinã
ad talia patiꝛ. Doctoꝛẽ nimis ꝑfectũ ironi/
ca irriſiõe ꝓnũciãs. Nẽpe ſtult⁹ ſui pr̃is di
ſciplinã irridet. vt pateat qd iuxta ſapiẽtem
dr̃. Cõpedes i pedib⁹ ſtulto doctrĩa. Aial'
hõ nõ ꝑcipit ea q̃ ſunt ſpũs dei. Tepid⁹. i cõ
uerſatõe r̃miſſus. publicos moꝛes. ⁊ docto
ris monĩta negligit. ea q̃ di ſũt lãguide opa
tur. ſi qd inchoat bonũ. vix ꝑficit. tard ad di
uinũ officiũ ⁊ q̃qꝫ ꝯuentualia occurrit. ocio
gaudet. laboꝛe vl' modico lediꝛ. ⁊ facile ſe in/
firmũ vl' ad modicũ ſe fatigatũ p̃tẽdit. ſed ⁊
amoꝛe ꝓuato ſe diligẽs. q̃ carnis ſũt ſapit et
ꝯſeq̃ꝛ ex affectu. Alioꝝ q̃ꝫ defectib⁹ ñ ꝟtuti/
b⁹ herẽs. ſi q̃d min⁹ vl' negligẽter actũ inſpe/
xerit. illd i exẽplũ ad ſue velamẽ tepiditatis
aſſumit. Ficta ei ⁊ indeuota ꝯfeſſio. rara ⁊ bre
uis ꝯpũctio. inſipida ⁊ ſine intẽtiõe orõ. icir/
cũſpecta ⁊ ſine edificatiõe lectio. obedientie
moroſa ⁊ ſine deuotiõis affectu vix aliq̃lis i
pletio. Multos ei remiſſa ꝯuerſatio in ꝑ
tinos erroꝛes r̃ducit. ac viuẽdi toꝛpoꝛe r̃ſol
uit. vt nõnũq̃ꝫ ex oꝛe dñi euomaꝛ. Curio/
ſus ñ curãda curat. neceſſaria negligit. et ſui
oblit⁹ aliena ꝯſiderat notat ⁊ exploꝛat. Si
qd inſonuerit ꝟbũ ãhelat ſollicit⁹ ad ſciẽdũ
⁊ honeſtate poſtpoſita id ab inuitis ⁊ celare
foꝛſan volẽtib⁹ iuerecũde req̃rit. locꝫ ſibi nõ
ꝯceſſis. ꝯgregatiõi ⁊ collocutiõib⁹ fratꝝ ſe i/
gerit nõ vocat⁹. Cũ eũ abeſſe putauerꝫ. adeſt
impudẽs lateri. adeſt auri. vt nec ſecretũ va
leas occultare ſmonẽ. Obꝛuat ãguloſ. va
gis circũſpicit ocul'. heret ad ſingl'a q̃ occur
rũt. Cõmunes obſidet trãſit⁹. ſupueniẽti
um ⁊ foꝛẽſiũ gaudet occurſu. rumoꝛib⁹ ⁊ ſe
cularib⁹ ꝟbis hauriẽdis ⁊ referẽdis ĩtendit.
Res ſibi nõ deputatas curioſe reuoluere ñ
quieſcit. lr̃as etiã alienas ſi caſu aptas inue/
niat inſpicere nõ vereꝛ. q̃s tamẽ licet aptas
q̃libet inuẽtas vix aliq̃s niſi ſupioꝛ licite in/

ſpicit. vl' alijs inſpiciẽdas exponit. Rerũ
quoqꝫ apparat⁹ cura ſupflua curioſitatis vi/
cium clamat. Signa ꝟo ſupbie ſanct⁹ pro
ſper enumerãs. Nos indit dolẽdos enũcio
quos iã ꝯuerſos ſupbia occulte captiuat.
Ni ait ſenioꝛũ ſuoꝝ nõ obſeruãt imperata.
ſꝫ iudicãt de ſuis negligẽtijs. obiurgati aut
rebellant inſolẽter. aut murmurãt. Sim
plicitatẽ ſpũaliũ fratrũ irridẽter exagitant.
ꝑferri ſe etiã melioꝛib⁹ impudẽter affectãt.
Obſequia delata faſtidiũt. negata perti/
naciter querũt. Natales moꝛib⁹ añponũt
minoꝛes ſuos elati deſpiciũt. cõferri ſibi ali
quos poſſe nõ credũt. Nõ ſeruãt in obſe/
quio reuerentiã. in ſermone modeſtiã. i mo
rib⁹ diſciplinã. habẽt in intẽtione ꝑtinaciaꝫ
in coꝛde duriciã. in ſermocinatõe iactãtiam.
Sũt in humilitate fallaces. in locutõe moꝛ
daces. ſubiectõis impatiẽtes. temerarij i au
diẽdo. clamoꝛoſi in loquẽdo. faſtidioſi i ad/
uertẽdo. p̃ſumptuoſi i docẽdo. effrenati de/
foꝛmiꝛ in cachinnãdo. hec ſunt inſerte ſuper
bie graſſantꝫ ĩdicia. Supbus ſe ad om̃s
ꝓprie voluntatꝫ impulſus accõmodat. nec ſe
alijs ſed alios ſibi applicare cõtendit. facile ſi
bi ꝯtumeliã iudicat. ad quã irrogãdã ẽ va/
lidus. ad tolerandũ infirm⁹. Et ſe grande
aliq̃d eſſe putãs. deferre ſocijs dedignatur.
legib⁹ ſubdi ⁊ culpã recognoſcere ꝓpriã eru/
beſcit. Et licet iuxta oꝛdinis moꝛes ſe rege/
re neſciat. in ſuis oculis tamen ſapiẽs ⁊ per
fectus. ad alioꝝ inſtructõnẽ ſue p̃ſertim opi
nioni ꝯtrariã ſtomachaꝛ. repꝛhẽſus offendi
tur nũc inſufficiẽtiã vel friuolã. nunc moni
toꝛis modũ calumniãs. vt ſi ꝑſuadere ali/
quid velis. mod⁹ artẽ monitio ſtudium exi
gat quo allegationũ obſitus ſpinis ſicut eri
cius. vel irrefragabili ratiõe. vel auctoꝛitate
nõ dubia capiaꝛ. Fit igiꝛ ad obtẽperãdũ
difficilis ⁊ ad coꝛrectionẽ impatiẽs. adeo in
terdum vt ſe diſcipulũ abnuẽs. ipm̃ etiã de/
putatũ ſibi refugiat inſtructoꝛẽ. Hec om
nia ſerui dei quaſi peſtẽ moꝛtiferã deteſtãteſ
ꝑfecte ad dñm cõuertanꝛ. iuxta illud Deu/
teronomij. Perfectus eris ⁊ ſine macula cũ
dño deo tuo. Ve duplici coꝛde. ⁊ pctõri traꝫ
ingrediẽti duab⁹ vijs. Si quis ꝟo ſufficiẽ/
ter expectat⁹ ⁊ monit⁹. moꝛes coꝛrigere ac re
ligionis formã induere negligit. p̃ſertim ſi
rebellis aut cõtentioſus extiterit. nõ eſt ꝑfi/
cientiũ numero aggregãdus. Infidelis ſi
diſcedit, diſcedat ne vna ouis moꝛbida cõ/

tagione mortifera totū gregē cōtaminet.p/
uerſus ↄ inſolēs in omnis religionis ↄ diſſo/
lutionem admittit.

De nouiter pfeſſis in ordine
Capitulum VI

Dpfeſſionē admiſſis ſit q̄ſ maxīe cu
ra ne defluāt. pfecti quiq̄ magna ſe
diſcretiōis ſubtilitate ↄſpiciūt. ne ad
deteriora vnq̄ vl' in ope vel in cogitatōe di
labant. Si curare pua negligim⁹. ſenſibilit
ſeducti audēter etiā maiora ppetram⁹. ſuſce
ptā etiā examinis tpe diſciplinā prudēs nō
abijcit. imo nec ſuū ↄtinuo q̄ſi iam ſibi ſuffi/
ciēs deſerit inſtructorē. Eget rectore no/
uicius. eget nou⁹ directore pfeſſus. Va/
nus ↄ fictus vt inſtructoris curā euaſerit i/
ſoleſcit. aſſumit cornua. fit pſumptuoſus et
audax. ↄ quaſi vacca laſciuiēs a pma infor/
matione declinat. Ceſſat oratio. tepet deuo
tio. ↄfeſſio pctōꝝ negligit. vt putes eum aut
ſui oblitū. aut nō habere peccatū. facit q̄dē
dilata cōfeſſio vt negligēs mund⁹ appareat
licet nō exiſtat. dū culpas abſorbet obliuio
abſoluit. Multiplicant dū nō curant offen
ſe. multiplicate ne diſcernant ↄ corrigāt im/
pediunt. Multitudo peccatoꝝ ipedit ne vi/
deant. Vñ piger tūc eſt maxīe vitioſus. cū
vicia nō agnoſcit. Sic filia fatua i demino/
ratiōe erit. Juſtoꝝ aūt ſemita q̄ſi lux ſplēdēs
pcedit ↄ creſcat vſq̄ ad pfectā diē. Profeſſi ḡ
pficeant. pfectū pſumptiōē pſcribāt. dabit
ad h̄ humilitatꝫ ↄ paupertatꝫ ↄſtātia pſtuerās
affectū. ↄ curaꝝ abiectio terrenaꝝ. exercitatō
charitatꝫ. ↄ q̄ cōplectit oīa ↄſideratiōis attē/
tio. Sūma religioſi ɔ̄tus humilitas que
ipm curat pficē ↄ ↄſuat. Sine hūilitate
nulla ɔ̄tus. nulla pfectio aut acquirit aut ↄ/
uat. ɔ̄tutū ſiquidē bonū q̄dā ac ſtabile fū/
damentū hūilitas. Nēpe ſi nutet illa. ɔ̄tutū
aggregatio. illa nō eſt niſi ruina. Et q̄m ad
hūilitatē hūiliatio via ē nō erubeſcāt hūilia
Nec hūilitatꝫ officia facile reſpuāt. ac īpoſi/
ta recōmēdēt. Dis ab eis pſumptōis auda
cia pſcribat. Antiq̄oribꝫ fribꝫ i ordīe ōferāt
ſꝫ coꝝ reſpectu ſe iuniores ↄ nouicios repu
tēt. Ad exteriora vl' honoꝝ alicui⁹ officia p/
uehi nō affectēt. Multos ꝓpera nimis pro/
motio a ɔ̄tutū iā pfectu p vicium elatōis dic/
cit. Qui mōm deſerūt aīt ſciūs ad exteriora
officia vehi ñ debēt. niſi p hūilitatē diuti⁹ in
eiuſdē mōi ↄtēptu ſolidēt. Et q̄ȝ nouoꝝ ↄ iu
nioꝝ tētatio ſolet ēē facile ſuperbire neſcire

modū hūilitatꝫ ſeruare. ↄ ſi forte in aliq̄ pſint.
officij metas excedere. ac ō nimis grādia ia
ctitare. attēdāt ſibi ſup his vigilāt. Nō pt in
timo ↄſcīe teſtimonio glari veracit. niſi qui
glorio las pſcē reſpuerit. Paupertas ī oībꝫ
placeat ne itez ſiue ī libris ſiue ī alijs rez ſe
velint ſarcinul' onuſtare. pfecta rez abiec/
tio. a cura expedit mētē ab infectōe affectuū
Nēo in xpi expeditōe liberior. nil hñte. Si
aliq̄bꝫ egeāt. ſtudeāt pcitari. Sup oēs diui
tias. diuitē fac paupertas. Nec q̄ȝ ī victu ↄ
ī his q̄ carnis ſt. maxīe āplectāda. Nō ē euā
gelici paupis gaudēre ſup fluis. luxibꝫ īdulge
re. ↄ q̄ð nec diuites pñt ſꝫ velle ī oībꝫ abūda
re. nec penuriā ſtire pati. familiaritates ſup/
fluas fugiāt. Eſto aūt q̄dā oībꝫ benign⁹. ne/
mini blād⁹. pauc̄ꝫ familiarꝫ. oībꝫ equ⁹. Et ſā
ct⁹. Tria inq̄t religioſū quēlibꝫ decēt. pauca
loq̄. paucos hr̄e familiares. ↄ multū orare.
vbi mlt̄i familiares. ibi mlt̄e locutōes. ↄ ſibi
li ſingl'ares. Si familiarē admittꝫ. ſit quem
etas mores diſcretō ↄ honeſtas īſignit ↄ cō
mēdat Familiaritas ſi fuerit ordīata. nō
erit blāda iproba pueril' Eſt modeſtia q̄/
dā in ſctā familiaritate ſeueritas ē ↄ iuſticie
rectitudo. vt nullatē⁹ viciū foueat. nec p ami
co ꝓxim⁹ offēdat. Non ait ſapiēs p amico in
imic⁹ fieri ꝓximo Seculariū ōniq̄ famili
aritas idiſcreta r'ligioſi q̄etē mlt̄iplr inq̄etat
Nulli⁹ grāꝫ munuſcul' ↄparēt Si q̄d for/
te alicui vl' cā exacti neceſſaria. pſus religio
nis lege licētia ꝓ obtēta obtulerit. honeſtas
rei ↄ vilitas pcij. r'ligioſoꝝ ↄ paupū exeniū eē
pbēt Nō freq̄ntēt ꝓpinq̄s. ac exterioribꝫ ſe
iplicēt curꝫ. ſꝫ ſalutꝫ ꝓprie mēores agēde po/
ti⁹ pnie vacēt Nō cadat a mēte pfeſſio. ſꝫ
ad q̄d venerit cogitēt Pſēnt q̄ð ō q̄bꝫdā
ait. s. greg⁹. Sepe inq̄t nōnulli apte p̄uitatꝫ
vias ōſerūt. ſcr̄uatꝫ hītū ſumūt. mox vt pma
limia bñ viuēdi ↄtigerit. oblin quid fuerit
affligi iā p pnīaꝫ ō ↄſūmatꝫ neq̄tis nolunt.
laudari āt ō inchoata iuſticia appetūt. p eſſe
etiā ceterꝫ melioribꝫ ↄcupiſcūt Et p⁹ pauca
in rebꝫ ait mlt̄iplicibꝫ occupati atq̄ ipa occu
patōe ↄfuſi. ñ ſolū ppetrata mīme deplorāt
ſꝫ adhuc q̄ ōplorēt exaggerāt Scd'm ap'lꝫ
nēo militās dō iplicat ſe negocijs ſecl'a. vt ei
placeat cui ſe pbauit De ſcō legit. q̄ q̄nto
magꝫ ſe ab hūanis curis ↄ colloq̄is ſeq̄ſtra/
bat. tāto illi vicinior ↄ ꝓpinq̄or ōs erat Vi
tāda maxīe colloq̄a mlieꝝ. nō pt toto cordē
bitare cū dño q̄ mulieꝝ acceſſibꝫ copulatur

Charitatis obſeq̄a libēter impēdāt Cha
ritas ſp reddita. ſp d̄riet debitorē. Hec au
tem quō negetꝰ amicꝭ q̄ etiā debetꝰ inimicis.
Poſtq̄ꝫ vl' orōi vacauerint. vl' ad ſtudiuꝫ
ſe dederint. ad ſuiendū fratribꝫ ſurgāt. et ſi
neceſſe fuerit officiales nūc hūc. nūc illū. di/
ſcrete iñ ⁊ ꝑut oportuerit iuuēt. vt ſm apl'i/
cam doctrinā ⁊ vitā. manibꝫ ſuis laborātes
qđ bonū eſt. alioꝝ fratꝝ etiā corꝑalit' ſi fieri
pōt ꝑticipātes laboribꝫ. in charitatꝭ ſp exer
ceantꝰ opibꝫ. ⁊ cibū corꝑis non abſq̄ꝫ labore
comedāt corꝑali. vt h̄ ſctā ꝯſuetudo ipos in
hūilitate cuſtodiat. i fraterna dilectiōe ⁊ oī
ꝑfectiōe ꝯfirmet. Qui cōibꝫ inſtant. ſuiſq̄ꝫ
obſeq̄is alios portāt. ſūt corꝑali ſimul ⁊ ſpi
rituali ſuffragio ſupportādi. Merito ſin/
guli ꝑ his orāt. q̄ ꝑ cōitate laborāt. In ſpūa
libꝫ bonis martha ꝑticipet cū maria. q̄ vtꝛq̄ꝫ
ſūt ſorores. ⁊ eq̄ ſit ꝑs deſcēdentꝭ ad pliuꝫ. ⁊
ꝑmanētꝭ ad ſarcinas. ⁊ ſil'r diuidāt. Qui
nob corꝑalit' obſequūtꝰ. iuſte ſortē in neceſſa
rijs ſpūalibꝫ aſſequūtꝰ. Rurſū cōitatꝭ opi
bꝫ. familiaria nemo ꝑponat. Caritas (de q̄
ſcptū eſt) nō q̄rit q̄ ſua ſunt. ſic itelligitꝰ. q2 cō
munia ꝑprijs. nō ꝑpria cōibꝫ anponit. Cō
ſideratiōi deniq̄ꝫ an̄ oia ⁊ in oibꝫ vigilāduꝫ.
q̄ ad finē ⁊ direc. iōꝫ attēdit. Finis ad quē
nr̄a tēdit ꝑfeſſio. regni dei vl' potiꝰ ipe deus
Directio. ſ. illa q̄ tēditꝰ. mētis ē puritas. ad
ipm ꝑncipaliter directa. Herēdū ingit' his
duobꝫ. Neceſſe ē eīm mentē ꝯſiderare. q̄ re
currat. cui q̄ꝫ ꝑncipalit' inhereat. nō herētē ꝑ
ſinglas horas atq̄ꝫ momēta ꝑ incurſuū va/
rietate mutari. atq̄ꝫ ex his q̄ extrinſecꝰ acci/
dūt in illū ſtatū ꝯtinuo trāſformari q̄ ꝑmuſ
occurrerit. Hinc ē q̄ m'lto ſp ꝑpt amore ma
xima ꝯtēnentes. ꝑſtinū tñ affectū in minimis
retētātes. Poſtremo videmꝰ ꝑ q̄ꝑbio. ꝑ acu
calo moq̄ꝫ ꝯmoueri. Iraſcūtꝰ mobilit' ⁊ infla
tur veluti q̄ ñ habeāt aplicā caritatē Qui
ſi ꝯtēplatiōnē mūdi cordis firā tenerēt. nū/
q̄ꝫ ꝑ puis rebꝫ admitterēt qđ ne ꝑ magnis ac
ꝑcioſis icurrerēt opibꝫ. eaſdē penitꝰ abijcere
maluerūt. Vñ liq̄t ꝑfectū nō ſtatim ſecul
tatū ſeu dignitatū abiectiōe ꝯtingi. vbi fue/
rit caritas illa cuiꝰ apl's mēbra d'ſcribit. q̄ i
ſola cordis puritate ꝯſiſtit. Nā q̄d eſt ñ emu
lari. nō inflari nō irritari. ⁊ reliq̄. niſi cor ꝑfe
ctū atq̄ꝫ mūdiſſimū deo offerre. ⁊ itactū a cū
ctis ꝑturbatiōibꝫ cuſtodire. Quicq̄d ḡ nos
ad hāc puritatē ꝑt dirigere. tota v̄tute ſectā
dū eſt. Quicq̄d āt ab hac ꝑt retrahere. q̄ꝫ vis
neceſſariū ⁊ vtile videatꝰ. vt ꝑniciosū ⁊ noxiū
deuitādū. Sine via tēdētibꝫ. labor ē in/
ueris nō ꝑfectꝰ. Opantꝰ ⁊ ſeruāt q̄ꝫmatie
puritatē ꝑfecta hūilitas. ⁊ expeditio mētis a
terrenis. Erit deniq̄ꝫ vt purꝰ animꝰ pura
deū orōe frequētet. frequētādo guſtet. guſtā
do ꝑbet q̄ꝫ ſuauis ē dñs Erit deniq̄ꝫ vt di
uino inebriatꝰ amore. totā in deū ꝯſideratōꝫ
inflectat. toto i ipum deſiderio ꝑgat. nil ei ſit
dulcꝰ. nihil iocūdiꝰ i hac vita q̄ꝫ vacare ⁊ vi
dere q̄m ipe eſt ds. qđ ē in ꝑtibꝫ ꝯſideranōis
potiſſimū. Affecta ſic aīa ꝯꝑhēdit ample
ctitꝰ ⁊ ſtringit ⁊ tenet dicēs. Tenui eū nec di/
mittā. Puritas itaq̄ꝫ via ē regia per quā ad
ſpōſi amplexꝰ. ꝑ quā tandē ad ꝑriaꝫ ꝑuenitꝰ
Per hāc tādē veri iſraelite deſ̄tute in v̄tutē
donec videatꝰ dꝰ deoꝝ in ſyon deſiderij greſ
ſu indeclinabili gradiuntꝰ. ꝑpm ſuꝑ omia di/
ligunt. nihil eiꝰ amori ꝑponūt in via quē ha
bituri ſunt mercedē in patria Et nūc ego
qui licet admodū imꝑfectus ⁊ rudis. ꝑ obe
dientiā tñ erudiēdis ſimplicibꝫ aliqua h̄ do
cumēta cōgeſſi. pulcrū depingēs hoīem pi/
ctor fedꝰ. eos ſupplex ꝑ dñm obſecro. vt me
ſibi. ⁊ ſi minꝰ ꝑficuū. tamē beniuolū attēden
tes. in orōibꝫ ſuis mei meminerint peccato/
ris. quatenꝰ orātibꝫ eis. meoꝝ veniā peccato
rum aſſecutꝰ. in potētias dñi vna cū eis me
rear introire. ipo miſericordiaꝝ dño id pre/
ſtante. cui eſt honor ⁊ gloria in ſecula ſeculo
rum Amen.

Explicit Speculū diſcipline

Sequuntur mora

lia quedā documēta extracta ex ſpeculo di/
ſcipline ſub tribꝫ metris infra in rubro cōp/
henſa ꝑ nouis ⁊ iunioribꝫ. in corde. colloca
torio ſiue locutiōe. ⁊ in choro maxime ꝑ alijſ
intuēda. Et ꝑmo de cordis diſciplina oñ
dēdo vicia. ⁊ quo ad fugā earū ē diſcernēdū
Frater mi charíſſime cuꝫ bene hec fugeris
cordis diſciplinā habebis. Ideo intꝰ et ex/
tra his q̄ ſequūtꝰ vel alijs renūcia. Primo
res peculiareſ. Secūdo reatū peccati. Ter
tio vagationē mētis. Quarto vecordiam
Quinto ꝑpriā voluntatē. Sexto ꝑſumptio
nem. Septimo irreuerētiā. Sine q̄bꝫ in re
ligione nr̄a frat' q̄libet ad opandū bñ cēſetꝰ
expeditꝰ. Cū deo vale frat' ꝑamāde.
Frater hoſpes veniꝰ. iſto dogmate tētꝰ
Res, re, va, ve, p, ꝑ, ir, hinc fugito mi vir.

Incipit vtiliſſima quedã ep̃la eximij et deuoti doctoris Bonauẽture. q̃ eſt quaſi q̃dam regula ⁊ inſtitutio oĩm pie ⁊ ſpũalit̃ in xp̃o viuere volẽtiũ. ⁊ diſtinguit̃ in. xxv. memorialia. vt infer⁹ patebit.

Prologus.

IN chriſto ſuo dilecto. F. Bonauẽtura d̃ balneo

regio cõfrater ei⁹ in dño. Qualicũqꝫ hoĩe veteri iã exuto. xp̃o viuere ⁊ mori mũdo. Qm̃ dilecte mi frat̃ i dño adhuc me in p̃ſentia tibi poſito mihi inſtãtiſſime ſupplicaſti. vt te ĩ poſteꝝ aliq̇bꝫ lr̃is exhortatõiſ viſitarẽ. Noui frat̃ q̄ hec dicẽs ardẽtes pruinas ↄgeris ſuper caput meũ. Verũtamẽ affectuoſe inſtãdo duricie mee ſupbiã ſupplici humilitate viciſti. intm̃ vt ip̄e iã p̃mitterem qd̃ optabas. q̃uis mag̃ dignũ foret hec me a te quidẽ ſuſcipe q̃ me tibi hm̃õi deſtinare Quia tñ inſtãtia tue deuotiõis me cõpellit ſtultũ fieri in p̃te iſta. ſic potero qualitercunqꝫ experiar qd̃ hortar̃. Nõ tñ tibi alia ſpecialia ſcribẽs niſi ea q̃ rudia ⁊ ſimplicia mihi ip̄i colligere ꝓponebã et q̇bꝫ iã plurima bene noſti. Sꝫ interim alloquẽs dilectiõem tuã chariſſime. cũ null⁹ ſic experiẽtia certa docꝫ p̃fecte deo ſuire poſſit. niſi diſſoluere omnino ſe ꝓcuret a mũdo. oportet ſi ſeq̇ volum⁹ dñm ſaluatorẽ. voci noſ ꝓphetice obedire. vt ſcꝫ p̃ctõꝝ colligatiõibꝫ diſſolutiꝫ diſſoluam⁹ faſciculos deprimẽtes. quaten⁹ a terrenis actibus diſſoluti ſeq̄mur liberis greſſibꝫ redẽptorẽ. q2 iuxta ap̃li teſtimoniũ. nemo militans deo dꝫ ſe negocijs ſecularibꝫ implicare. Nũqꝫ ĝ de aliqua re creata niſi in q̃tũ noſtꝝ excitet diuini amoꝛꝫ ⁊ dilectiõis affectũ. coꝛ noſtꝝ eſſe ſollicitũ p̃mittam⁹. q2 multiplex reꝝ labentiũ varietas pl⁹ debito ruminata nõ ſolũ aĩm diſtrahẽdo. pacate mẽtis gratã interrũpit quietẽ. veꝝ etiã in aĩmo gignẽdo phantaſias. turbulẽte quaſſatiõis moleſtia importune ĩpellit eandẽ. Sꝫ poci⁹ affectionis oĩm terrenoꝝ ſarcina oneroſa depoſita. abſqꝫ retardatiõis grauedĩe curram⁹ ad illũ q̇ nos ſalubriter inuitat. in q̃ eſt aiaꝝ opulẽta refectio ⁊ pax ſũma q̃ exupat omnẽ ſenſum. Venite ad me inq̇t omes q̇ laboratꝫ ⁊ onerati eſtis ⁊ ego reficiã vos. O dñe q̇ indigeſ q̃re vocas. q̇d tibi cõmune nobiſcũ. O vere pietatꝫ vox. Venite ad me inq̇t. ⁊ ego reficiã vos. O dei nr̃i dignatio admirabil̃. O charitas ineffabil̃. Quis eñ aliq̃n fecit talia. q̇s vnqꝫ audiuit. q̇s vt ↄſpexit ſilia. Ecce inuitat inimicos. hortat̃ reos. allicit ingr̃os. Venite inq̇t ad me omes. Et diſcite ad me. Tollite iugũ meũ ſup vos. ⁊ inuenietꝫ requiẽ aiabus veſtrꝫ. O v̄ba dulcia. v̄ba deifica. ⁊ penetrabilioꝛa oĩ gladio ancipiti. intima p̃coꝛdioꝝ euiſcerãcia. nimiaqꝫ repleta dulcedine vſqꝫ ad diuiſionẽ aie p̄tingẽtia. Expgiſcere nũc o aia xp̄iana ad tãte benignitatꝫ amorẽ dulcedinis tãte ſaporẽ. ⁊ ad tãte ſuauitatis odorẽ. Certe q̇ iſta nõ ſencit infirm⁹ eſt. alienat⁹ eſt. iã p̄ximat morti. Inardeſce queſo o aia mea. pigueſce amore. dulceſce ſapore. nemo te ꝓhibeat ĩtrare. tenere. guſtare. Quid ampli⁹ querim⁹. q̇d vltra expectam⁹. q̇d deſideram⁹ ĩ hac vita. Habem⁹ in xp̄o oĩa bona. Sꝫ heu o inſania nr̃a mirabilis. O infirmitas miſerabil̃. O veſania deteſtabilis. Nã vocamur ad requiẽ. ⁊ ſeq̄mur laborem Inuitamur ad ſolatiũ ⁊ q̃rim⁹ dolorẽ. Promittit̃ gaudiũ ⁊ appetim⁹ merorẽ. Mirabil̃ ꝓrſus infirmitas. miſeraqꝫ ꝑuerſitas. Iam oẽs ĩſenſibiles facti ſum⁹. ⁊ q̇ſi deteriores ſimulacris. hñtes oculos ⁊ nõ vidẽtes. aureſ ⁊ nõ audiẽtes. rõem ⁊ nõ diſcernẽtes. amaꝝ dulce ⁊ dulce amaꝝ ponẽtes. O de⁹ vñ nob̃ tãte ꝑuerſitatꝫ correptio. vñ nob̃ tãte offenſionis ſatiſfactio. Certe nihil tale inuenit̃ in nobis niſi tuo munere tribuat̃. Tu eñ ſol⁹ potes nos corrigere. tu ſol⁹ p̄ nr̃is delictis ſatiſfacere. q̇ ſol⁹ noſti figmẽtũ nr̃m. ſal⁹ ⁊ redempcio nr̃a. q̇ ſolũ illis ħ factis q̇ ſe miſ̃os ↄſpiciẽtes in imis. a te ſolũ releuari ↄfidũt. Leuem⁹ ĝ ad deũ mẽtis nr̄e oculos in directo. ⁊ videam⁹ vbi nũc ꝓſtrati ſum⁹. Qm̃ q̇ p̃priũ ſuũ caſum ignorat. ſurgere min⁹ curat. Cognoſcẽtes ꝙo clamem⁹ in fortitudine ad deũ de ꝓfundis vt nobiſ adiutricẽ porrigat miſericordie ſue manũ q̃ abbreuiari nunq̄ poterit ad ſaluandũ. Nõ q̇ſo ↄfidẽtiã amittam⁹. magnã remũeratõꝫ habentẽ. Adeam⁹ thronũ gr̃e ei⁹ cũ fiducia. fructũ noſtre fidei reportãtes. ſalutẽ ſcꝫ aiaꝝ nr̃aꝝ. Nulla nob̃ inſit cũctacio. Iã eñ vita nos vocat. ſal⁹ expectat. tribulatio cõpellit ĩtrare. Quid ĝ facim⁹. q̇d pigritam⁹. q̇d moras ↄtrahim⁹ Feſtinem⁹ ingredi in illã requiẽ iocũditatꝫ eterne. vbi ſunt magna ⁊ inſcrutabilia. q̃ꝝ nõ eſt numer⁹. Aſcẽdat q̇ſo hierl̃m coꝛ noſtrũ. ſuſpirem⁹ ad patriã noſtrã. tẽdam⁹ ſurſum ad m̃rem nr̃am. Introeam⁹ in potentiã dñi. et

ſtituecamur noſtꝝ regẽ in ea regnãtẽ. ⁊ liq̃ue
ſcãt in miſeratiõib⁹ ei⁹ corda nr̃a. Agam⁹ il
li gr̃as toto corde q̃ defectũ nr̃e ingratitudi
nis nõ ꝯſiderãs. ſue nõ abſtulit a nob̃ miſe/
ricordie pietatẽ. deſideriũ nobis tribuens
ſpi⁹ viã currere mãdatorũ. quã ſine deſide/
rio nulli⁹ currere põt. qđ quidẽ mun⁹ nõ eſt
vilipẽdendũ. ſ; gr̃e reputandũ. cũ ppheta
ille eximi⁹ ſe aſſerat cõcupiſſe q̃ ait. Cõcupi/
uit aĩa mea deſiderare iuſtificatiões tuas i
omĩ tp̃e. S; q: hoc ip̃m deſideriũ aliq̃n ni/
mia tepiditate nr̃e icurie ⁊ negligẽtie laſſa/
ſcit. cogitaui quedã incitatiõis hui⁹ memo/
rialia annotare in q̄b⁹ fugiẽda pateãt ⁊ ſeq̃n
da. que q̄dẽ cũ affectu affect uoſe ſpeculãtes
ꝯſtino vigore reſumpto tã diu infatigabilit
ꝟtutib⁹ ⁊ gratijs i charitate diuĩa creſcam⁹.
quoadusq; ꝑfectũ veniat deſideriũ collium
eternoꝝ. Ponant aũt memorialiũ p̄dictoꝝ
ꝑus quedã generalia. poſtmodũ ſpecialib⁹
ſubſequẽtibus. Memoralia generalia

Unt ĝ hec quedã ꝟtutes ꝓbate in iuue
nib⁹ ⁊ ſcã!e ſalutĩ. ꝑ quas ſine dubio ad
ꝑfectiõem ꝟtutũ ⁊ culmẽ glorie poſſunt aſcẽ
dere fideliter exercitati ꝑ eas. videlicet ſcrã
verecũdia in cũctis reb⁹ ⁊ actib⁹ ſuis. tardi/
tas loquẽdi. ꝓmptitudo obediẽdi. freq̃nta/
tio orõnis. fugere ociũ ⁊ diſſolutiões. pure ⁊
frequẽter ꝯfiteri. libẽter ſeruire. ⁊ infructuo
ſum ꝯſortiũ deuitare. Hec nãq; ſunt marga
rite fulgẽtes q̃ poſſeſſorẽ ſuũ deo ⁊ angel' fa
ciũt gratioſũ. Dũ aũt ei placuerit q̃ te ſegre/
gauit ex vtero mr̃is tue. vocauitq; ꝑ gr̃a; ſu
am. vt i te reuelet imaginẽ filij ſui. de miſera
bili ſuitute egyptiaca trãſferẽs te in liberta
tẽ filioꝝ dei. iãq; in viã noui hoĩs incepis pe
dem ponere. q̃ in' timorẽ ⁊ amorẽ hũilitat; ẽ
ſemita ꝯſtituta. tũc ꝑ eandẽ hũilitat; viã ad
eminẽtiora ꝯſcẽdẽs. poter; te i altiorib⁹ exer
cere ex q̄b⁹ certa memorialia ſubſcribũt.

De cõcupiſcentijs mortificandis
Primum

Poter ĝ aĩ oĩa te cupientẽ veſtigia ſeq̃
ſaluatoꝝ. vt ſpe; tuã totã fixã i dño ha/
beas. d oib⁹ h⁹ mũi ꝯſolatõib⁹ peit⁹ dſperãs

De vicijs extirpandis

Ecundũ eſt vt ab oib⁹ vicijs ⁊ ꝯcupiſcẽ
tijs mal' inquantũ ſuſtinet hũana cõdi
tio. teip̃m ſtudeas penit⁹ emũdare. vt fermẽ
to veteri toti⁹ malicie ⁊ nequitie expurgato.
ambules i nouitate vite p⁹ xp̃m. q: niſi ꝓus
hmõi catenas inq̃tat; ꝯfregerĩ. aĩa tua in te
nebr; aggregata ad celeſtia nĩ potit eleuari

De colligatiõib⁹ reſecandis

Ertiũ eſt. vt a teip̃o diſſoluas oẽm col
ligationẽ extrinſecã. vt ſana ⁊ pura mẽ/
te poſſis deo colligari.

De tribulatiõib⁹ cũ patiẽtia tolerãdis

Uartũ eſt. vt amore altiſſimi ⁊ ſpõſi tui
xp̃i om̃es mũdi hui⁹ ꝑſecutões eq̃nimi
ter feras. imo ſi poſſibile ẽ ꝓ voto ſuſcipiẽs
ſolũ in xp̃i paſſionib⁹ delecter;. renuẽſq; om
nẽ tp̃alẽ leticiã. i ip̃is tribulatõib⁹ hilareſcaſ
om̃es reputãs tibi eſſe ad purgationẽ pec/
caminũ. ⁊ lucrũ aĩe tue ꝓparatas.

Ut de nulla re cõquereris

Uintũ vt cũ creatorẽ tuũ ⁊ oĩm te ſenti
as offendiſſe. rõ; tibi fieri nõ poſcaſ ab
aliq̃ creata. De paupertate ſuſpi⁹

Extũ. vt habeas deſpectui temẽtipſu;.
cupiẽs ab oib⁹ deſpici. zelanſq; ſacratiſ
ſimã paupertatẽ in om̃ib⁹ que ad te ſpectant.
Aſperitatẽ. vilitatẽ. ⁊ parcitatẽ habeas q̃n/
tũ potes. nõ tñ in alijs requiras ſ; poti⁹ letus
⁊ gaudẽs dom̃i ꝯſolatiõe fraterna. eis ſicut
oportet obſequẽdo ⁊ miſtrãdo aſſiſtas. ois
ꝯſolatiõis eos reputãs eſſe dignos. niſi qđ
abſit. ita tibi in aliquo pateret diuĩa offenſa
q̃ om̃i excuſatiõe careret. de qua cõpatiẽdo
⁊ timẽdo ex intimo corde doleaſ q̃ñtũ potes

De honoribus fugiendis.

Eptimũ eſt. vt om̃i tp̃e in timore ſtans
blãdicias h⁹ ſeculi. honores. gl'ias. vel
fauores. auraſq; vane gl'ie quaſi mortiferas
peſtes oĩno fugias toto poſſe. ſtanſq; conti
nuo i teip̃o. om̃i hora habeas te ſuſpectum
q: ſi tuip̃ſi⁹ victoriã fuer; aſſecut⁹. null⁹ ho/
ſtis interi⁹ vl' exteri⁹ tibi nocebit.

De humilitate vera

Ctauũ eſt. vt amore illi⁹ q̃ cũ ſit domi⁹
oĩm celeſtiũ terreſtriũ ⁊ infernoꝝ. ꝓ no/
bis aſſumpſit viliſſimã ſerui formã i ea ſub/
ijciens ſe volũtarie hoĩm poteſtati. humiliã
do teip̃m oẽm hoĩem reputes tuũ dñm ⁊ te
veriſſime reputes ſeruũ oĩm. ⁊ in om̃ib⁹ cir
ca hoĩem te reputes ſicut ſeruũ. Sic ei trã/
q̃llitatẽ ⁊ pacẽ cũ om̃ib⁹ ꝑpetuã obtinẽs. ſcã
dalũ penitus ignorabis.

De pace anime ⁊ quomodo habet.

Onũ. vt nihil coꝝ tãgas q̃ te ſpiritua/
li vtilitate nõ tãgũt. h̃ eſt. de nulla re cu
res vel ĩplices te i aliq̃ exteri⁹ vel interius q̃/
uo mõ vbi nõ inuenis aĩe tue lucrũ. nec in
hmõi te ab aliq̃ implicari ꝑmittas.

Vigintiquinqꝫ memorialia

De cuſtodia ſenſuum

Decimū. vt viſui atqꝫ oībꝫ ſenſibꝫ corpīſ oīmimodā cuſtodiā ponas. ita vt nihil ꝓrſus velis videre vł audire aut tāgere. niſi vtilia aīe tue. Linguā etiā diligētiſſime reſtringas vt nihil loqris niſi interrogatꝰ. vel neceſſitate vł vtilitate euidēti coactꝰ. ⁊ tunc cū reuerētia aīi ⁊ amorꝫ dulcedine breuit̃ ⁊ ſubmiſſe ſi potes. ſꝑ deuitās ꝓlixitatē ṽboꝝ eoꝝ occaſiões intra poſſe ꝑſcindēs.

De ſolitudine ⁊ vigilijs

Vndecimū vt gratā ſanctāqꝫ ſolitudinē deſiderās. oīmi tꝑe opatiõez vigiliaruz habeas ꝑcioſam. in ipis ſꝑ offerēs deo orationes tuas cū attētione ṽboꝝ. deuotionis feruore ⁊ humilitate ꝓfunda.

De diuino officio

Duodecimū. vt cū debes diuinū officiū celebrare ita factꝰ i teiþo qꝫ tꝰ obliuiſcaris oīm terrenoꝝ. qtenꝰ fixa mēte celeſtibꝫ inſiſtēs myſterijs cū tāta illud deuotiōe. reuerentia. gaudio. ac timore ꝓſoluas. qſi int̃ angeloꝝ agmina ꝯſtitutꝰ diuino ꝯſpectui laudes ꝑſentialit̃ offeras cū eiſdē.

ℭ Sup oīa habeas in deuotiõe virginē glorioſam.

Tertiūdecimū. vt glioſam reginā domini nr̃i mr̃em bñdictaꝫ in ſūmo habeas oīmi tꝑe venerationis affectu. ⁊ i cūctis ad eā neceſſitatibꝫ ꝑiculis ⁊ ꝑſſuris tāqꝫ ad refugiū tutiſſimū te ꝯuertas. ipiꝰ tutele ꝑſidium flagitādo. eāqꝫ in tuā ſuſcipiēs aduocatā deuotiſſime ac ſecure tuā ei cām cõmittas. qa mr̃ eſt miſericordie. ſtudeq̃ ſtudēs ei ſpēalem ⁊ ſingularē reuerētiā exhibere. Et vt tua deuotio ſit ei accepta ⁊ reuerētia gr̃a. ipiꝰ puritatē ⁊ mūdiciā oīmi ṽtute mēte ⁊ corꝑe illibate in teiþo ſeruādo toto conatu nitarꝫ hūilitate ⁊ māſuetudine eiꝰ veſtigia imitari.

Quō fugiēda ſunt ꝯſortia mulieꝝ

Quartūdecimū. vt vbicūqꝫ mulieres et ṽgines ⁊ iuuenes qſcūqꝫ ꝑter neceſſitatis vł manifeſte vtilitatꝫ cauſaꝫ deuites. Et vnū vbicūqꝫ fueris elige tibi ꝑrem viꝝ qdē ſanctū diſcretū ⁊ piū. doctū potꝰ experiētia opis qꝫ ſublimitate ſmonis. q te ṽbis ⁊ exēplis efficacibꝫ ⁊ ꝓbatis ad diuinū amorē inſtruat ⁊ inflāmet. ad quē in cūctis neceſſitatibus tuis poſſis hr̃e recurſū ⁊ ſpūale ſolam.

De fuga accidie ⁊ triſticie.

Quītūdecimū. vt omnē frigiditatē accidie ⁊ triſticie in q latet via ꝯfuſionis. q ducit ad mortē. a teiþo ſūmo ſtudio depellens. interiꝰ exteriuſqꝫ ſerenꝰ ſꝑ ⁊ trāquillus exiſtas. nulli vllo mō ꝯtradicās ł reſiſtas in aliq. ſꝫ potꝰ oīmi modo. ꝓ oīa oīmibꝫ acqeſcens dūmodo diuine laudi vel ſaluti anime nõ obſiſtat.

ℭ Ut de oīmibꝫ habeas bonū exemplū

Sextūdecimū. vt oīmes affectiões tuas ac volūtates ꝯformes diuie voluntati. Oīa te edificēt. neqꝫ te dedificet aliqd i hꝫ mūdo puritatꝫ ⁊ inocētie gr̃a diuini tibi muneris elargite. nec alioꝝ piꝰ debito defectibꝫ ꝑturbatꝰ. iniqtati addēdo iniqtatez. alienis ſordibꝫ polluaris ne dū cupis alios de pelago liberare. deteriꝰ ipē corruas in ꝓfunduz. Ponꝰ igit̃ oīa qbꝫ nõ potes ſine detrimēto ꝓdeſſe opiens charitate benigna illi ſumme ſapiētie derelinquas q nouit bona ð malis eligere qbuſcūqꝫ. ſicqꝫ in bonis opibꝫ pariter atqꝫ malis ſpiritualē dñō ꝓcedēte poteris repire ꝓfectum.

De cuſtodia cordis

Septimūdecimū. vt cor tuū ſeruās omni cuſtodia. ſolqꝫ ſpiritualibꝫ exercitiis deditū. nulle ibi reꝝ viſibiliū imprimant̃ cõcupiſcētie. vt creaturis oīmibꝫ alienū libere poſſit vacare omniū creatori.

De charitate ad ꝓximos.

Octauūdecimū. vt imaginē ac ſimilitudinē maieſtatis diuine ꝯſiderās i cunctis hoībꝫ. ita oīmes diligas in me charitatiſ affectu. omniūqꝫ ⁊ maxime infirmoꝝ ⁊ qrūcūqꝫ indigenniū curaꝫ geras. dūmodo circa ſpūalia tibi nõ fiat nociua diſtractio. ſic bona mr̃ diligit atqꝫ curat vnicū filiū ꝑdilectū.

De orōibꝫ cū opibꝫ ſanctis.

Nonūdecimū. vt cõtinue mentē tuā ita habeas ordinatā cū deo qꝫ oīme opꝰ tuum atqꝫ exercitiū tā mētis qꝫ corꝑis ſit orō. oīaqꝫ ſeruitia ⁊ maxime hūilioꝛa cū tanto facias charitatꝫ feruore. ac ſi ea xp̃o corꝑaliter exhiberes. Qð certe debes ⁊ potes ṽaciter cogitare qm̃ ipē dixit i euāgelio. Qð vni ex minimis meis feciſtꝫ. mihi feciſtis.

De obedientia ſancta

Vceſimū. vt honorē ⁊ reuerentiā omnibꝫ tā debitā qꝫ deuotā ſanctiſſime obediētie normā. nõ ſolū magnis veꝝ etiā minimis quaſi pupillā ſtudeas ſꝑ ſeruare illeſaꝫ obediēs quidē nõ ſolū maioribꝫ. vt ꝑlatꝫ. verū etiā minoribꝫ oīmibꝫ te ſubijciēs quibuſcūqꝫ. abnegādo teiþum ꝑ xp̃o. In bonis et

indifferētibꝫ ſemꝑ alteriꝰ ſtudeas facere vo/
luntatē.in nullo ꝑbens te alicui onerosum.
ſed potiꝰ in charitate xp̄i diligēs vniuerſos
teipm̄ cōmunie oībꝫ gratū reddēs. Affa/
bilitates amicitias ꝛ familiaritates fugias
ſingulares. Sūmopꝫ caueas ne vnq̄ꝫ vbo
vel facto vel geſtu alicuiꝰ rancoris. odij. cla/
moris. iniurie. turbatiōis. murmuratiōis.
detractiōis.ſcādali. ꝛ adulatiōis. ꝛ q̄rūcūqꝫ
ſimiliū. aliqua rōne vl̄ mōꝑ te vel aliū cauſa
vel occaſio ſias.

¶ Cōſolationem tribulatiōes occulte te/
neas.

Jceſimūꝑimū. vt virtutes vel gratias
ſpūales quas in te vel ꝑ te diuina miſe/
ricordia opari dignať. tribulatiōes ꝛ p̄relia
ꝯtritiſqꝫ ꝑpoſitū vel ſimilia ab oībꝫ abſcō/
dere ſtudeas q̄tū potes.his tamē exceptis
que ꝓprio ſacerdoti in ꝓpria debēt accuſatōe
detegi.niſi forte alicui tuo ſpeciali ac ꝓbato
amico ea ſpūalis vtilitatis grā reuelareſ.cu
ius cōſiliū vel doctrinā in hmōi credas tibi
poſſe valere. Solliciťꝰ ſemꝑ ſis furari tem/
pus vbiqꝫ vt poſſis ſolite oratiōi ꝛ medita/
tioni ſancte vacare vt ſedēdo ſolitariꝰ eleua
tus ſis deſiderio ad ſupna.

¶ Deū ſemꝑ ꝛ vbiqꝫ habeas ī memoria

Jceſimūſecundū. vt ſolutꝰ ab omnibꝫ
creaturis tāto mētis conatu deſiderij/
qꝫ feruore circa tuū creatorē intēdas. vt q̄ſi
omniū inferioꝝ oblitꝰ. q̄cquid agas ꝛ vbicū
qꝫ ſteteris. ꝛ q̄bucūqꝫ negocijs implicueris.
die ac nocte ꝛ omī momēto ꝛ hora deū ſem/
per habeas ī memoria.credēs ꝛ cogitans te
eē veriſſime corā eo. ꝛ ipm̄ cogitās vndiqꝫ te
inſpicere. Hec aūt cogita cū magna reueren
tia ac timore pariť ꝛ amore . ꝛ cū magna di/
ſcretione .nūc anī pedes immēſe maieſtatis
eiꝰ ꝓſtratꝰ .corde amariſſimo pctōꝝ veniā
poſtulādo.nūc ſacratiſſime paſſiōis filij dei
gladio cōpaſſiōis.corā eiꝰ cruce vulneratuſ
cū eo.lachrymoſus ꝛ flebilis apparēdo.nūc
totiꝰ vite iľꝰ decurſuꝫ. obliquitati tue velut
rectitudinis lineā ꝑponēdo . nūc inenarra/
bilia ꝛ immēſa dei beneficia mēte ꝑtractanſ
grañaꝝ actiōibꝫ inſiſtēdo .nūc ſtimulis ipiꝰ
amoris ardētiſſime punctꝰ.ipm̄ in creaturiſ
oībꝫ intuēdo.nūc potentiā.nūc ſapiētiam
nūc bonitatē ꝛ clementiā eiꝰ attendēs .cum
deuotiſſime in cūctis opibꝫ ſuis collaudan
do.nūc deſiderio patrie celeſtis attractꝰ. ad
ipm̄ gemebūdis ſuſpirijs anhelādo.nūc ar

ca nos viſcera ineſtimabilis charitatis eius
aſpiciēs.letabūda quadā exceſſiua admira
tione corde ac aīmo in ipo deficiēdo. nūc te
ꝑcipitē.nūc te fugientē.nūc te ruentē. nunc
deū te timentē.ſubleuantē.retinentē ꝛ attra
hentē.nūc deū te ingratū ꝑ oīa cōcernen/
tem cōſiderās.ineffabilibꝫ diuine miſericor
die viſceribꝫ tibi patefactis.nimio in eo cha
ritans ardore te cōferens. totū te fletibꝫ re/
ſoluēdo.nūc ſuo occultiſſima. ꝓfundiſſima.
ꝛ ſumme arcana nimiūqꝫ ſtupenda iudicia
iuſticie eiꝰ diligēter attendēs.cū in oībus
fidelis ꝛ cōſtans cū ſummo amore ingēti qꝫ
timore ac tremore. diſcretꝰ ſupplex ꝛ humi/
lis venerādo.ꝑ oībꝫ aūt cōtinuā ꝛ viuam
memoriā ipiꝰ ſacratiſſime paſſionis in aīo ꝛ
corde tuo ferēs.

De ſolicita cuſtodia ſuipſiꝰ

Jceſimūtertiū. vt ſup cuſtodia tua vigi
lans omī tpe ab antiqui hoſtis fraudi/
bus.q̄ ſepe ſe in angelū lucis trāſfigurās oī
tempe ꝛ in omī via homini laqueū tendit te
rena.vt aīmas noſtras valeat captiuare ſo
licitudine te cautiſſima tuearis. venantiū la
queos fugiēs ſicut paſſer.tātoqꝫ puritateꝫ hu
militate ſancta ī oculis tuis fias vt ne ſub/
tiliſſima eiꝰ retia te valeāt cōtinere.a quibuſ
ſane tūc poteris liberari illeſus.cū effectus
fueris iſrael.cōtinue mentalibꝫ oculꝭ videns
deū.quia nō dormitabit neqꝫ dormiet eiuſ
cuſtos.

De pura confeſſione peccatoꝝ

Jceſimūquartū. vt tenēs indefeſſum ī
ſtituti ſancti rigorē.ſacris ardoribus ce
leſtiū deſiderioꝝ ſuccēſus.mētis ꝛ corporis
mūdicie pulcritudinē.innocētie puritatē.cō
ſcientieqꝫ teneritudinē ꝯſeruās. cura dilig
tiſſima caueas ne vnq̄ꝫ tepēdo in aliquo re/
ſipiſcas. Ad qđ quidē diligentiꝰ ꝛ puriꝰ cō/
ſeruandū. quotidiana diſcuſſione ſepties ī
die examines vitā tuā. ſemꝑ anī vel immedi
ate poſt quālibet horā canonicā . cōſiderās
ꝛ diſcutiēs attētiſſime qualiť de hora in ho/
ram ambulauerꝭ digne corā deo ſine macu/
la ī iuſticie ſemita. Et quia nemo eſt q̄ ſic di/
ſciplinā ꝛ iuſticiā obſeruet. vt nihil penitus
negligat vel omittat. ideo neceſſariū ē vt ad
penitētie lauacrū recurrēs cū dolore ꝛ gemi
tu ſepiſſime tue accuſationi inſiſtas. In qua
quidē accuſatiōe ſeu cōfeſſione integre ſaci
ter ꝛ pure ſine omī velamine excuſatiōis vt
occultatiōis ſeu palliatiōis ꝑ ordinē oēs

mos retexēdo defect⁹ ſacerdotiꝑprio tāꝗꝫ do deꝰ es intimare narrando ꝑus omiſſiones quas in his q̄ ſunt ad deū feciſti. ⁊ maxime in oratiōe quantū ad duplicē ei⁹ partē. mentalē ſcꝫ ⁊ vocalē. deinde defectus ī obſeruatione iuſticie q̄ ad proximū. poſt cōmiſſiōes quas egiſti ex mala cuſtodia ſenſuū. ⁊ ſenſibus adiacentiū affectionū ⁊ cogitationum. Hāc autē cōfeſſionē ſemꝑ debet cōtritio et ſatiſfactio comitari. vt doleas videlicet de omībꝫ offenſis. nō ſolū de magnis. ſed etiaꝫ de modicis. ⁊ dolēdo caueas iterare culpaꝫ ſemꝑ ſtudēs cauſas ⁊ occaſiōes peccati preſcindere quātūcūqꝫ ꝑ amorē videātur tibi cōiuncte. q̄a tūc iuxta ſaluatoris ſentētiam. eruend⁹ eſt oculus ſcandalizans id eſt. occaſiones peccati vitāde. que quidē apparēt nobis delectabiles nimiū. etiā ſi multū nobis diſpliceāt earū effect⁹. Unde fortiſſimū eſt ī hac pugna bellū. Et ideo oportet ſcḋm dei ꝑceptū eſſe cecū ſurdū ⁊ mutū. ⁊ inſenſibilem ad oīa in quibꝫ nō inuenit anima lucrū. Ut autē diuinorū ꝓceptorū eiuſqꝫ diſcipline celeſtis obſeruantiā in ſupradictis et ceteris alijs ſolicit⁹ intendas. ac feruenti⁹ accendariſ. ſtudeas hec quinqꝫ ſemel ad min⁹ inter diē ⁊ noctē. affectuoſe ⁊ moroſe oīi tēpore ſincera mēte ꝑtractare. q̄ꝫ ſcilicet ſit breuis vita noſtra. q̄ꝫ lubrica via. q̄ꝫ mors incerta. que premia iuſtis. que ſupplicia parantur iniuſtiſ. vt nō ſit ſeruitiū ſine timore. nec gaudiū ſine tremore.

Quales eſſe debem⁹ in noſtra reputatōe q̄uis ꝑfecti.

Uiceſimūquintū ⁊ vltimū. vt cū diuina gratia largiēte oīa benefeceris. te ſeruum inutilē ⁊ peccatorē recognoſcēs. omni beneficio dei repures te idignū. ſemꝑ robuſtiſſimā fidē tenēs. replet⁹ charitate diuina fiducia magna ſperās ab ipo miſericordiſſimo patre miſericordie tibi viſcera aperiri. vt dū in foſſam ꝓfunde humilitatis firmiſſima ieceris fidei fundamēta. erexeriſqꝫ lucidiſſimos parietes cōtinue ac feruide charitatis decoratos omniū virtutū picturiſ. tectumqꝫ deſiderate ſpei beatiſſime poſueris glorioſum. tandē oībꝫ ordinate diſpoſitis ſumm⁹ ille celeſtis inhabitator dulciſqꝫ hoſpes fideliū animaꝝ. cui⁹ delitie ſunt eſſe cū filijs hominū cāduī tecū digneſ inhabitare ꝑ gratiā in ꝓſenti ſeculo vel exilio. quouſqꝫ poſt terminū vite hui⁹ in celeſtis beatitudinis patria glorioſa ſtola ꝑpetue immortalitatis indut⁹. claritatē vultus ei⁹ cū omnibꝫ ſanctis cernere merearis in iubilo. vbi erit ſumma felicitas ⁊ eterna beatitudo. finis et cōplementū omniū deſideriōꝝ noſtroꝝ.

Cōcluſio epiſtole huius

Hec verūtamē adhuc ſcias chariſſime frater idubitāter q̄ꝫ niſi ꝑfecte abnegaueriſ temetipm. ſequi nō poteris veſtigia ſaluatoris. ⁊ ſine ſolicitudine cōtinua ⁊ labore. ei⁹ gratiā adipiſci nequibis. Et niſi aſſidue ꝓpulſaueris portas ei⁹. ingredi non poteris ad pacē mentis. Et niſi te inſtāter in timore dei tenueris. cito dom⁹ tua corruet in profundū. Et ſi fideliter ⁊ cōſtanter te tenueris ⁊ exercitat⁹ fueris in ꝓdictis. ſpero in miſericordia ſaluatoris q̄ꝫ te gratia ſua dignum faciet in ꝓſenti. ſecūqꝫ potieris gloria ī futuro. Qḋ ipe tibi ꝯcedat q̄ eſt trin⁹ ⁊ vn⁹ in ſecula ſeculoꝝ benedict⁹ Amen.

b Ec autē chariſſime non ideo tibi ſcripſi quia te crederē talibus indigere. ſed q̄ꝛ ante collegerā pro meipſo. cernenſqꝫ me in cōſtantie pronitatē. ſeu cōſtantie paruitatē. cogitaui ea tibi tanq̄ꝫ coadiutori fideli ꝯmunicare. vt qḋ mea puſillanimitate negligentiaqꝫ teporis omittiſ. tua magnanimitate feruoriſqꝫ ſollicitudine reſtaureſ. maxime cū te concordeꝫ quaſi omnibꝫ votiſ meis in huiuſmodi ſimplicioribꝫ plurimū ꝺlectari cognoſcā. Quapropter chariſſime in chriſto hec ca rogo caritate ſuſcipias. qua illa tibi me ſcio affectione miſiſſe. vt videlicet his omnibꝫ ſupradictiſ quorū quidē diſciplina non videſ eſſe gaudij ſed meroris. ita per celeſtiū ſtudiorū exercitia ſtudeas te mācipare. vt pacatiſſimū iuſticie fructū afferāt in futuro. ⁊ expectationis eius dulcis memoria etiā in ꝓſenti anima tua guſtu deuotionis adipe ⁊ pinguedine repleatur in chriſto ieſu ꝺomino noſtro. cui me aridū ⁊ verboſum potius q̄ꝫ deuotū deuotis tuis oratiōibus ꝯmendabis. Cui eſt honor ⁊ gloria decus ⁊ imperiū per infinita ſecula ſeculorū Amen.

Explicit epiſtola ſancti Bonauenture. Que eſt quaſi regula omnium pie ⁊ ſpiritualiter in chriſto viuere volentium.

Incipiūt viginti paſſus ſiue formula nouicioꝝ ſcti Bonauēture De informatione ſpūalis vite ac ỽtute ꝛ pfectu religioſoꝝ.

I uis in ſpiritu pficere ꝛ ħ eſſe ꝓpter qḋ vt ħ fieres ad ſcolā ỽtutū.i.ad religioꝫ veniſti. ꝛ ne fias illis ſilis q̇ lon go tpe ī ſcolis manēdo multū tpis ꝛ ſūptus inutilit̄ ꝯſumūt ꝛ mīme diſcūt. iſti⁹ formule cōpendiū an̄ oculos habeto ꝛ ad ei⁹ regl'aꝫ ordina vitā tuā ꝛ mores cōpone. ꝛ ſtudiū ipende ꝛ tps expende.

Ꝙ religioſus volēs pficere magiſtris ſe dꝫ ſubmittere. Capitulū. I

N p̄mis ſp eſto ſub tali rectore ꝛ magiſtro. vl' ſi talē h̄re nō potes. tuipſe tibi mgr̄ eſto q̇ ſit ſtrēnu⁹. vt ad hui⁹ formule regulā cōpellarꝭ ꝛ in nullo tue ꝓpe volūtatꝭ libertati relinquarꝭ. Puer em̄ q̇ dimitt' volūtati ſue.i.puerili laſciuie. ꝯfūdit matrē ſuā.i.religionē. Ideo tot ordines religionū cōfundūt'.qꝛ pueriles mēte ſibimet dimittūt' ſine freno ītrahēte a noxijs. ꝛ ſine virga ad ſalubria cōpellēte. aut ex negligentia ſenioꝝ. aut ex nociua ꝯdeſcēſione eoꝝ ne teneros aīmos frangāt ſeuera coertōe. Si cut imprudēs medic⁹ q̇ ne ꝯtriſtet egrū quē curare d̄beret patit' eū nociua comedere. ex quibꝫ grauī⁹ ꝛ diuti⁹ infirmat'. Et cū in vno diſſimulant' exceſſus ei⁹ ꝛ vicia. cito ab alijs trahit' in exēplū. vt etiā ſibi talia īpunita pmittant' q̇ vidēt in alijs ſuſtineri.

Ꝙ puerſi nec volūt corrigi nec pati alios apud ſe fieri meliores.

Capitulū II

T Andē ad ħ iſta mala libertas dilatatur ꝛ pficit. cū hec a pluribꝫ vidēt fieri. vt q̇ ꝓ lege ꝛ ꝓ iure ordinis defendāt. ꝛ ſi q̇s ꝯtrariū dicere aut docere arguē do pſumpſerit. ſingularꝭ ſupſtitiōis īpropeū ſuſtineat. ꝛ q̄ſi nouū ordinē ꝛ inſolitū morem īducere velit vt delyr⁹ ꝛ van⁹ irrideat'. ꝛ onerosus fiat omībꝫ. ꝛ tāq̄ꝫ temerarius iudex alienoꝝ actuū pſecutiōes amariſſimas patiat'. Timēt em̄ diſtorti ꝛ a via dei exorbitātes. ſi pcerēt zelātibꝫ p iuſticia ꝛ religionis diſciplina. ad ptē ſuā alios attraherēt. et ita paulatim ad ordīs obſeruātiā etiā ipi tādē cogerent'. ꝛ p̄cauēt ardētiſſime ne ad ħ puenīant. ꝛ ſub ſpecie ſingularitatꝭ extirpande ejciūt a ſe illos ꝛ opprimūt q̇ deſiderant religionē ad ſtatū debitū reformare. Qḋ vidētes alij quibꝫ ħ diſplicet q̇ aliquā bone volūtatis ſcintillā habēt. ſꝫ tm̄ infirmā terrent'. et poti⁹ ſtudēt ſe illis cōformare quos fortiorē ptē vidēt h̄re in multitudine ꝛ potētia q̄ꝫ cū iſtis tribulari. ꝛ inſup infamari. Iuxta illḋ. Et q̇ receſſit a malo p̄de patuit. Hec oīa expti ſum⁹ in nigro ordine vl' in alijs. Nūq̄ꝫ aūt ꝯtingat noſtrā religionē ad ſtatū ſimilē puenire. Amen.

Ꝙ volēs pficere in nullo dꝫ eē negligēs. Capitulū III

Q Ui tali feruore ad religionē venit q̄ ꝓ omībꝫ q̇ mūd⁹ ei pmittere vel dare potuit. noluit dānari in ſeclo. nec ꝓ diuitijs vl' honoribꝫ vel delicijs. nec amore amicoꝝ. vl' ꝓprij corpis dubitauit ſe tradere carceri penitēne ꝓpter deū. nō debꝫ modo vilior eſſe q̄ꝫ tūc fuit vt ꝓ ỽbis hoīm deſerat viā dei. iā in ei⁹ ingreſſu exiſtēs a cui⁹ aggreſſu nec terroribꝫ nec blādicijs potuit auerti.

Ꝙ ſi times ḋ ſingularitate notari. ꝛ ob hoc alijs odioſus fieri. ſcias q̄ null⁹ ſanctoꝝ ſingularis glīe fact⁹ eſt in celo niſi q̇ inter hoīes hic poſit⁹ ſtuduit eſſe ī ſanctuate vite ſingularis. qḋ tm̄ de ſingularitate ỽtutū dico. nō de cerimonialibꝫ obſeruātijs. paruā vel nullam habētibꝫ vtilitatē ỽtutis. Studia autē ſanctitatꝭ in his ꝯſiſtūt. in cauēdo oē peccatū ꝛ oē ſcandalū q̄tū eſt in ſe. ꝛ inſiſtendo omībꝫ ỽtutibꝫ humilit'. ꝛ inq̇rēdo familiaritatē dei p affectū deuotiōis interne. Aduerſus hmōi nulla eſt bona ꝯſormitas per quā hec ſtudia deſtruunt'. Cū em̄ ꝓ iuſticia ſicut ꝛ ꝓ fide poti⁹ debeam⁹ pati. nō ſolū irriſiones ꝛ deſpectiōes. ſꝫ etiā pſecutiōes q̄ſlibet ꝛ mortē. ſic paſſi ſunt ſancti ante nos. et patient' poſt nos in diebꝫ nouiſſimis q̄ꝫ fidē deſerere vl' iuſticiā vite peccādo relinquere Diſcam⁹ in puis ỽboꝝ ꝛ deſpectionū tribulationibꝫ. vt ſi grauiora īminerēt nobis pro xp̄o certamina ſciam⁹ p patiētiā ſupare. Nā qui a leui flatu deijcit'. quō ſtabit a vēto maxime tēpeſtatis. Hec ad p̄muniendū corpremiſi ꝯtra retrahētes a ſtudio pficiēdi in ỽtutibus. qꝛ q̇ tale ſtudiū ī ſe nō diligūt. vix pn̄t in alijs ſecū morantibꝫ eq̄nimiter ſuſtinere. Vn̄ ſicut illi nō dimittūt ꝯſuetudines ſuas malas ꝛ noxias ꝓpter nos. ſic nō oportet nos bona ꝛ vtilia ſtudia abijcere ꝓpter illos. qꝛ ſi volūt ad vitā eternā venire. oportet eos nobiſcū viā dei nō ſuā ambulare.

¶ religioſus nō debet intēdere ocioſitati vel leuitati. Capitulū IIII

Unq̄ꝫ debes ꝑ muratoria ocioſꝰ va-
n gari. nec rumoribꝫ ꝛ ꝟbis ocioſis vacare. nec riſui. nec ſcurrilitatibꝫ deditus eſſe. q2 hec faciūt mentē vagā ꝛ inanē. et licētia iſtoꝝ diſſoluit cor a pōdere timorꝭ dei ꝛ affectū interne deuotiōis exhaurit. Non euageris hincinde oculꝭ curioſe ſingula ſtuēdo. q2 ꝛ leuitatis eſt indiciū ꝛ ea q̄ foris hauris ꝑ oculos vel ꝑ aures ſtrepitū quendaꝫ interiꝰ ſuſcitāt q̄ puritas intelligētie q̄ i bonis meditatiōibꝫ mētē paſcit q̄ſi q̄dā puluere obſcurat. Quicq̄d nō eſt tibi neceſſariuꝫ vel vtile ad tuū vel alteriꝰ ꝓfectū. ptrāſi ꝛ noli imorari ne cor i eo defigat. l' tps infructuoſe in eo expendat.

¶ religioſus debet ſe occupare lectione meditatiōe. oratione. ꝛ operatione.

Capitulū V

Emꝑ aliq̄d recū defer in memoria.
ſ qd̄ de deo rumies cogitādo. ꝛ mētis tue intuitū ſꝑ in eū defigere ſtude. ſicut docet ꝓpha. Prouidebā dn̄m in ꝯſpectu meo ſꝑ q̄m a dextris ē mihi ne cōmouear. Hoc em̄ cōtinet cor apud ſe ne cōmoueat a ſeꝑ vanā leticiā vl' irrōnabilē triſticiā. Dū dus em̄ in q̄ fluitamꝰ varijs tēpeſtatū vētis agitat. ꝛ q̄ n̄ vult nauē cordis ſui q̄ſſatōibꝫ ꝯteri. vel vndaꝝ influctiōibꝫ demergi. vel in exteras plagas vētoꝝ flatibꝫ impelli. affigere eā funibꝫ bonaꝝ cogitationū aſſueſcat ad petrā immobilē. Petra aūt eſt xp̄s. Quē funē vt difficile rūpat ex triplici reſticulo ꝯponat. ex ſanctaꝝ ſcꝑturaꝝ deuota lectione. ex ſedule orōnis cōpunctiōe. ex bonaꝝ actōnū humili exercitatiōe. Lectio dat materiā ꝛ q̄ſi ſemē bone cogitatiōis. Orō rigat ꝛ ad ꝑfectū roborat ꝛ cor illumiat ad intelligētiā. et īpinguat affectū ad saporē. Bona actio maxime ꝯdita pinguedie charitatꝭ ꝛ obediētie vl' alteriꝰ ꝓfectꝭ letificat ꝯſciam ꝛ dat fiduciā ſpei in deū. ꝛ ſi ad horā intercipit deuotiōis quietē. tn̄ meret poſtea maiorē dulcedinis īfuſionē ꝛ grām puritatis.

¶ cauēde ſunt vane cogitatiōes ꝛ inutiles occupatiōes. Capitulū VI

Eriatꝰ ꝛ vacās caue tibi a vanis ꝛ p̄
f uis cogitatiōibꝫ. ne vl' ꝑ modicū i te morent. q2 cito inq̄nāt cor labe cuiuſcūq̄ꝫ vicij vt luxurie. vane glīe. odij vl' alioꝝ. Itē caue ab inutilibꝫ occupatōibꝫ q2 tps ꝑdunt ꝛ cor inq̄etāt ꝛ vtilia impediūt. ꝛ deuotionē diſſipāt. Itē a torpore accidie ꝛ pigricie que mētē tepidā ꝛ corpꝰ delicatū reddūt. ꝛ ad bona oꝑa deſidioſum.

¶ inter homies cauēda eſt tā oſtentatio q̄ꝫ ſuꝑfluus pudor.

Capitulū VII

Nter hoies exiſtens caue a duobꝫ q̄
i ad teipſum. ꝛ a duobꝫ quo ad alios.
Quo ad te caue ne aliq̄d facias vt ab eis noterꝭ vn̄ gloriā queras i geſtu. i voce. in ſermone. vl' in actu. q2 peccatū eſt ꝛ vanū. ꝛ cū putas eis placere. forte diſplices. et iudicāt te ꝙ inanis glīe cupidꝰ ſis. vel forte nō aduertūt qd̄ agis. ꝛ ſic ꝑdis conatū tuū īutiliter ꝛ vane. ſic ſtulti q̄ pictis imaginibus quaſi viuis hoibꝫ obſequūt. Ps̄. Qui hoibus placēt. i. placere volūt vl' cupiūt. cōfuſi ſunt. Itē ne pudore ſuꝑfluo obruarꝭ in his q̄ corā hoibꝫ agere debeſ. loq̄ndo. cogitādo vl' aliq̄d agēdo. ſꝫ ita liber eſſe ſtude corā eis ac ſi ſine eis eſſes. Et ſi nimis verecundia eſtuas forꝭ repime q2 q̄ magꝭ notabilē te facꝭ ex pudore. eo plꝰ ꝯſiderāt te. ꝛ ita magꝭ ꝯfundoeris. Signū ſuꝑbie videt eſſe nimis erubeſcere de illis defectibꝫ q̄s natura indidit. vt de deformitate corpis vl' ruditate vocꝭ ꝛ ſilibꝫ. De vilitate aūt veſtis vl' humilibꝫ obſequijs erubeſcere i pauꝑe religioſo grauis ſuꝑbia eſt.

De quibꝫ erubeſcere debet religioſus vel humiliari in oculis ſuis.

Capitulū VIII

Iciū vel ſcādalū erubeſce vn̄ vel deꝰ
v offendit vel aliq̄s ſcādaliſat. Apud teipm̄ erubeſce de peccatꝭ tuis. d̄ torpore in ſuitio dei. de negligētia bonoꝝ que poſſes facere ꝛ deberes. ꝙ tps defluit ꝛ ꝓfectus ſꝑituū nō creſcit. d̄ hypocriſi ꝙ forꝭ vis putari meliorq̄ꝫ intꝰ te inuenias. ꝙ vicia tua occultas. nō timore nocumēti alteriꝰ ſed timore diſplicēdi ꝛ ne vilipēdaris. ꝙ ꝑ bona q̄ oſtēdis vis videri ꝛ placere hoibꝫ. vt ex his ſuſpicent te multo plura ꝛ maiora i occulto hr̄e. ex q̄ talia foras ꝓdeūt q̄ſi te dolēte. ꝙ vix adeo familiarē aliquē habes vnanimē quē velles te i om̄ibꝫ agnoſcere ſic teip̄ꝫ agnoſcꝭ qd̄ etiā fit in ꝯfeſſiōe q̄nq̄ꝫ. ꝛ ſi nō audes peccata tua ſupprimere q̄n ip̄a accuſes. tn̄ de ill' in q̄bꝫ te magꝭ diſplicere times. ita ordinas ꝟba. ꝑmittēdo. ſubiūgēdo. colorādo. ꝙ minus appareāt verecūda. vl' ſi forte plꝰ nudeꝑ

fers gl̃iaris. ⁊ vis inde apud ꝯfeſſorē ſanct⁹
notari. ꝙ tā humil' ſis vt te magꝭ ꝗ̃ neceſſe
ſit ſtudeas ꝯfundere ꝯfitēdo. Et cū tēptati-
onibꝫ viciorꝫ maxīe carnaliū ita d̃ſidioſe pu
gnas vt ſolo timore piculi vl' ꝯfeſſionis pu-
dore eas repellas ⁊ q̃ntū audes ī affectu car
nis arrideas. ſolo ꝯſenſu opis ⁊ moroſe de-
lectatiōis excluſo. Et in h̃ maior apparet p-
uerſitas ꝙ cū facile q̃nq̃ꝫ poſſes hmōi tēpta
tiones q̈ſi muſcas īmūdas abigere ex negli
gētia eas pmittas creſcere ⁊ caleſcere ⁊ ꝯua-
leſcere donec ꝯfortate iā piculoſiores fuīt. ⁊
difficili⁹ vincūt. ⁊ ꝯſciam ſepi⁹ pulſando cō-
fundūt. Et ita deſidioſus es ad ea q̄ dei ſūt
⁊ ad ꝟtutes. vl' q̄ ad deuotōis ſtudiū ptinēt
vt pudor hūan⁹ plura ex his magꝭ a te vl' ex
te extorq̄at ꝗ̃ amor diuin⁹. Et ita es ingrat⁹
dei bn̄ficijs vt nō ſolū debitas nō agas gr̃i
as ꝓ pceptis. ſꝫ etiā gr̃am oblatā ⁊ paratam ī
vacuū recipias ⁊ negligas vtiliora ad q̄ tūc
ſentis tibi arridere gr̃am. ⁊ occupes te vani
oribꝫ ſtudijs q̈ſi q̄ texit araneaꝝ telas q̄ non
ꝓderūt ad veſtimēta ſalutꝭ. Et illa ad q̄ tene
ris faciēda. ſicut ſunt hore canonice ⁊ ſilia. ita
negligēter ⁊ deſidioſe pſoluis. vt nō tā meri
tū inde ſperes ꝗ̃ ſuppliciū expectes. q2 ⁊ ſi ꝟ-
ba ore vtcūq̃ꝫ pferas. cū corde tā vag⁹ es. et
affectu frigid⁹ ꝙ nec ſenſum orōnis pcipis.
nec deuotiōis affectū. ⁊ de ipis ꝟbis pluri-
ma defluūt accelerādo. ⁊ vtinā nō mlta trā-
ſilias omittēdo. dū nō attēdas ſi dixeris vel
nō dixerꝭ. niſi forte ex ꝯiectura alicui⁹ ꝟbi q̈-
ſi ex cauo apprehēſiōe repntes te dixiſſe. De
us aūt ⁊ ſi patiēter diſſimulat intēdere nr̃as
negligētias. tn̄ nō min⁹ odit eas ſꝫ ītegre di
numerat eas. diſtricte ꝯiudicat. ſeuere pu-
niet. niſi nos pueniam⁹ faciē ei⁹ in hūili cō-
feſſione. in forti ſatꝭfactiōe. ⁊ in ſerioſa emen-
datiōe. Et ad oīa q̄ ad corpis curā vel cō-
modū ſpectāt ſtudioſiſſim⁹ es. Que ꝟo ad
ſpūs ꝓfectū vel ad ſupne charitatꝭ exhibitiō
nem vel ad plan obedientiā. vel carnis caſti
gationē ſpectāt deſes es. Et etiā hos ⁊ ſimi
les plures aduertēs in te defect⁹. nō terrerꝭ.
nō cōpungerꝭ. nō diſcutis. nō corrigis. qua-
ſi de⁹ aliter tecū actur⁹ ſit ꝗ̃ cū oībꝫ alijs.
vt mala tua incorrecta nō puniat. ⁊ bōa ne-
glecta remuneret. Pro his ⁊ ſimilibꝫ erube
ſce apd̄ te ⁊ ab alijs ea in te dijudicari ⁊ rep-
hendi nō mirerꝭ. nec indignerꝭ ſꝫ verecūde-
ris ſemp. Hec ⁊ alia plura in meipſo ꝟaciter
recognoſcēs erubeſco ⁊ doleo. ſꝫ nō tm̄ ſicut
debeo. ⁊ ideo nō emēdo ſicut poſſem ⁊ expe-
diret. Ex meipſo aūt intelligo ꝙ hec vel aliq̄
iſtoꝝ etiā ꝓximo meo ineſſe poſſunt. ⁊ ideo
vnuſq̄ſq̄ꝫ iudicet ⁊ circūſpiciat ſemetipm̄. cō
ſiderās ex vno latere qualis ſit. maxime q̄d
ſibi deſit boni ⁊ inſit mali ex vicio ꝓprio. ex al
tera pte. qualis eſſe debeat in ꝟtutibꝫ ⁊ mo-
ribꝫ bonis. vt ex hoc ⁊ humiliet ex cognitōe
defect⁹ ſui ⁊ ꝓuocet ad ſtudiū ꝓficiēdi ad illa
que videt ſe debere ⁊ facere vel habere. ⁊ deo
regratiet ſi in aliquibꝫ forte ex eius gratia ꝓ
fecerit.

Quō religioſus ſe debeat hr̃e ad alios
Capitulū IX

Q Uo ad alios caue a duobꝫ. Primū
vt nō curioſe reſpicias vel pquiras
coꝝ pſonas. vult⁹. diſpoſitiōes. habi
tum. geſt⁹. facta vel ꝟba. vel officia. Jnq̄ntū
eīn tibi nō attinēt iſta pſcrutari vtilitatꝭ cau
ſa ita ptrāſi. ita cogita ac ſi eſſēt oues vl' alia
animalia vt nihil circa illos occupes viſum
tuū vel cor. Alteꝝ vt nō iudices vel ꝯiudi-
ces de alijs quales ſint vel eſſe poſſint. ī mē
te. in merito. in moribꝫ vel alijs. q2 talis diſ-
cuſſio vana eſt ⁊ ſepiſſime falſa. imo temera
ria. qua inſup cor inquietat ⁊ aliq̄ñdo inq̄-
natur ⁊ cōſciētia ledit ⁊ alia bona negligunt
ex tali occupatōne. Et ſi aliqua videas vel
audias de aliquo q̄ nō placēt. trāſi ⁊ obliui-
ſcere cito. cōmittens eū ſibi ⁊ deo. maxīe vbi
ad te nō ſpectat illi⁹ correctio ex debito ma-
giſterij. vel ex ſociali familiaritate vel denū-
ciandi neceſſitate.

Et cōpaſſio debet peccatoribꝫ ⁊ afflictis. ꝑmo tamen xp̄o
Capitulum X

C Ompatere cū peccantibꝫ quaſi in tē
peſtate marꝭ naufragātibꝫ q2 longe
miſerabili⁹ eſt in lacū inferni demer
gi ꝗ̃ in pfundū marꝭ ſubmergi. Ora ꝓ eis ⁊
plora cū potes. ex h̃ eīn mererꝭ vt tu a ſimili
naufragio libererꝭ. Beati eīn miſericordes.
qm̄ ipoꝝ de⁹ ita miſerebit vt a miſeria libe
rent. Sic etiā oīm miſeroꝝ afflictōes aīo ⁊
oculo ꝯpaſſiōis intuere. ⁊ ſingula coꝝ miſias
aggrauātia ſtudioſe ꝯputa. diligēt pondera
vt ex his affect⁹ miſatiōis ī te pingueſcat. ⁊
ſi q̄s tu miſerias paterꝭ. tibi leuiores ī coruꝫ
cōparatiōe videāt. Collige etiā ex his q̄ vi-
des paſſiōes ⁊ labores ⁊ paupertates ihū xp̄i
q̄ cū eſſet diues ꝓ nob egen⁹ fact⁹ eſt. vt illi⁹
inopia nos diuites in celeſtibꝫ eſſem⁹.

Que ſint cōmunia vicia hominū.

Capitulū XI

t Ria ſunt cōmunia vicia apđ hoīes Primū ꝑuitas rephendēdi q̄ i alijs vidēt ⁊ nō ſunt ſm affectū eorū. Alterū eſt adulatio q̄ ſolēt ſibi inuicem blādiri. laudādo. arridēdo q̄rēdo quō valeāt. cū tñ nō curēt eos nūq̄ꝫ valere. honores inutiles offerēdo. ⁊ alijs multis modis in q̄bꝫ nō eſt vtilitas. nec ex affectu faciūt ſꝫ ex vſu vt placeant. Tertiū eſt ꝓpria gl'iatio ꝯ ſe ipō q̄ ea q̄ facimꝰ. dicimꝰ. ſentimꝰ. ⁊ ſumꝰ placēt nobiſ ⁊ ꝓferimꝰ ea alioꝝ factꝭ cōmendādo vl' occulte cogitādo. ⁊ dedignamur ſi alij nō mirent̄ ea. q̄ſi nō habeāt ſanū iudiciū ⁊ delectamur in laude noſtra. Et ſi aliq̄n noſ ip̄os accuſādo humiliamꝰ nō pure h̄ facimꝰ ſꝫ volumꝰ ꝑ hoc aſtute ꝓuocare aliū ad laudē noſtri. q̄i nō debeat pati vt nos vitupemꝰ q̄d laudandū in nobis eſt. vl' ad h̄ ſepe facimꝰ vt humiles reputemur. ⁊ ſaltē ex h̄ placeamꝰ ſi alia placētia nō habeamꝰ Qui ab his tribꝫ liber eſſet. in magna puritate viueret ⁊ q̄ete.

Q' munera ⁊ curioſa nō ſūt curāda religioſo. Capitulū XII

n Ulla curioſa habere cures. vt imagines. tabulas. ſudariola. pater noſter ⁊ ſilia. nec recipias nec des alijs ꝓ munuſculis. q2 occupāt cor. ⁊ magiſtrꝭ noſtris nō placēt. ⁊ faciēt te notabilē inter ceteros. ⁊ ſepe ſine licētia recipiunt̄ ⁊ dant̄ talia i caute dū pudet eos totiēs ꝓ iſtis recurrere ad magiſtros. Species aromaticas nō habeas niſi ꝑ euidēti infirmitate nō poſſis carere. Qui oīibꝫ rebꝫ peculiaribꝫ carere poſſet felicior eſſet. q2 multā detractiōis materiam abſcidiſſet. Si aūt aliqua iuberis habere. vt libros rōne ſtudij ⁊ ſcriptoriola. nulla ſupflua collige vel curioſa. ſolis cōtentꝰ neceſſarijs in numero ⁊ valore. Ip̄e habitꝰ tuus ⁊ oīa veſtimēta tua ſimplicia ſint ⁊ inculta. ⁊ corpꝰ ⁊ geſtꝰ ⁊ oīa foris apparentia plana ſint ⁊ pura. nil notabilitatꝭ curiale vl' curioſum vl' ſingularitatꝭ colore reſperſum affectes.

Q' iudicia humana nō ſunt curāda. Capitulū XIII

f Tude humano iudicio nō moueri. nec delectari fauoribꝫ. nec deſpectu ꝯtriſtari. q2 iudiciū humanū cecū ē frequētiꝰ ⁊ ignorat ꝟitatē. ⁊ fallit̄ ſepiſſime. nec ſi laudarꝭ ab hoīe es iō laudabilior. nec ſi deſpicerꝭ es iō vilior. Stultꝰ eſt qui ſtulto placere laborat. q2 ſicut cecꝰ nō diſcernit inter colores. nec ſurdꝰ int' ſonos. ita inſipiēs hō neſcit pēſare meritoꝝ dignitates. Vñ cū aliq̄d agere te ꝯtingit eſtimabile. vt ꝑdicare vl' ſile. nō anxierꝭ quō ad placitū hoīm ꝑficias. ſed inuocato auxilio dei ꝓut meliꝰ expedire ſm deū intelligꝭ ſtude facere. Et ſi bene ſucceſſerit. deo adiutori refer grās. ⁊ noli extolli. q2 nō ꝓpter te ſꝫ magis ꝓpter alioꝝ orōnes ⁊ merita datā tibi eſſe gratiā debes eſtimare Si aūt minꝰ bene ſucceſſerit noli turbari ⁊ pudore ꝯfundi. ſed grās deo refer qui ſic te ab elatiōe defendit. Siue aūt bene ſiue minus bñ ſucceſſerit. ſtatim ſic te habere ſtude intus ⁊ exteriꝰ ac ſi nō feciſſes. Laudet qui vult vl' deſpiciat. q̄d ad te tu tace. Excuſatōnes ⁊ recuſatōes q̄s debemꝰ aliqua hmōi facere. ad h̄ ſepiſſime fiūt ne deſpiciamur. vl' ꝓſumptuoſi iudicemur q̄ talia audemꝰ. Vñ videt̄ eſſe puriꝰ ⁊ humiliꝰ ſimpliciter facere q̄d eſt faciendū. vel obediētia iubēte. vl' charitate inſtigāte. ſi placet alijs bene. ſi nō. q̄d eſt tūc ꝑditū. Nā cū oportet te ꝑdicare vel ſimile facere. quod aliq̄d honoriſ videt̄ habere. ſi bene feceris lucrū habes de ꝓfectu laboris tui. ſi minꝰ bene. iterū lucraris meritū humiliatiōis tue. ⁊ q̄ poſt hoc minꝰ ad huiuſmodi cogeris ab his quibꝫ non placuiſti Oēs ſumꝰ alterutrū expoſiti vt alter alteri placeat vel diſpliceat Unde cū in mea nō ſit poteſtate vt tibi placeā. ſed i tuo arbitrio vel affectu quē tibi dare nō valeo. ſi multū laboro tibi placere. forſitan nō ꝑficiā. q2 aliter iudiciū tuū dirigit̄. Et ideo nihil in hac ꝑte meliꝰ video q̄ꝫ vt ſoli deo ſtudeat homo placere ⁊ ꝓximū nō ſcādalizare. vl' ſciēter offendere. ⁊ cōmittere deo. ſi hominibꝫ placeat vl' diſpliceat humiliter ⁊ patiēter. Juxta illud Mihi ꝓ minimo eſt vt a vobis iudicer. ⁊c. Quibꝫ eñi places aſcribe ipſoꝝ beniuolētie non tue ꝓbitati. Quibꝫ autē diſplices attribue tuo merito ⁊ cogita q̄ ſi ex tantillo eis diſplices. ſicut exteriꝰ cognoſcere valent i te vilitatē tuam. q̄d fieret ſi radicitꝰ ꝑſpicerent oīa vicia tua ⁊ peccata ⁊ inhoneſta queq̄. mirū ſi nō eijcerēt vel lapidarēt te. Pro me loquor. nunq̄ꝫ eñi a fidelibꝫ deſpectus ſum. ſicut deſpicabilis in veritate ſum. Unde nō debeo indignari cū aliquādo deſpicior. ſed mirari ⁊ reputare ꝓ beneficio dei q̄ nō oībꝫ odioſus ſum.

Q d detractio eſt ꝑ patiētiā ſuperāda
Capitulū XIIII

e Tcū detrahitur tibi itelligas nō moue
aris. qꝛ ſi verꝫ eſt qđ dicit̄ nō eſt icō
ueniēs hoc loq̄ homies qđ tu facere
auſus es. Si aūt verꝫ nō eſt. nō nocet tibi co
rum oblocutio. Velut ſi albꝰ eſſes ⁊ diceret
aliquis te nigrū eſſe. q̄d tibi obeſſet illꝰ dice
re. nihilominꝰ tū eſſes qđ eſſes. ⁊ non aliud
Et ſi q̄s eſtimaret te caprā eē. tamē nō eſſes
Si aūt ad p̄mos motꝰ hmōi aduerſitatum
turbaris ⁊ inflāmaris ex impaciētia. rep̄me
irā ⁊ ſuſtine ad modicū. ſicut q̄ ſuſtinet vſtio
nē cautery. vel ſectionē chirurgici. cogitans
vtilitatē patiētie. ⁊ cito ſanari incipies ⁊ me
lius habere. imo hoc ip̄m expugnare intus.
ac exacerbari magne vtilitatꝫ eſt. qꝛ eſt pur
gatio peccati. vicij lima. exercitatio virtutis
meritū glorie. ꝑparatio pacis. Nō corona
bit̄ niſi q̄ legitime certauerit.

Q d nullꝰ debet odiri nec deſpici malus ꝑ
pter ſpem correctionis.

Capitulū XV

r Ancor ē erga nullū i corde retine. ad
omēs inte corꝫ ⁊ pacificū habere ſtu
de. nec ꝓ tua offenſa nec ꝓ illiꝰ vicio
aliqnē odito nc fias cū illo ſub ſpecie zeli pa
riter vicioſus. Si nō ꝯuenit tibi eiꝰ habere
familiaritatē ꝓpter vite eius deformitatē. ſic
diſpliceat tibi malū qđ habet ex ſe. vt non ſit
tibi bonū execrabile. qđ eſt ex natura in p̄e
ſenti. vel ex grā forſitan in futurꝰ. Multi ei
mali fiūt poſtea boni. quod de om̄ibꝫ viuen
tibꝫ eſt ſperandū.

Quomodo ſit ꝯuerſandū cū illis q̄ ho
minē odiūt ⁊ ꝑſequūt̄ Capitulū XVI

q Uod ſi aliquis te odiret ⁊ detraherꝫ
⁊ niteret̄ ꝯfunderet ⁊ grauare. ſi cuꝫ
eo in ſimilibꝫ vis ꝯtēdere nō vincis
eū nec placas ſꝫ ꝓuocas. ſicut q̄ canē latran
tē minādo ꝓuocat ad mordendū. q̄ ſi latra
tus eiꝰ nō aduertēdo trāſiret citiꝰ cōpeſceret
eum vt abiret. Nā cū hoc intēdat om̄is ad
uerſariꝰ vt moleſtet ⁊ ꝓuocet illū cui aduer
ſatur ſi videt te exacerbari ⁊ cōtriſtari habet
qđ querit. ⁊ tāto fortiꝰ inſtat quomō te gra
uet quāto plꝰ vidꝫ valere conatꝰ ſuos ad id
quod intēdit. Si aūt viderit ꝙ patiēter ſo
ſtines ⁊ ꝑtrāſis ac ſi nō ſentias. confundit̄ i
ſeip̄o ⁊ cōfringent̄ tumētes fluctus eiꝰ. et ex
indignatōe ſua quieſcet. vidēs ꝙ non valet
efficere qđ querebat. vt videlicet te ꝯturba
ret. vel certe cōfuſus cōpunget̄ ⁊ corrigetur
exēplo patiētie tue emēdatus. Q d ſi forte ob
ſtinatꝰ nec corrigit̄ nec deſiſtit te ꝑſeq̄ diſce
aliquid pati ꝓ dño. quia ille q̄ tibi aduerſat̄
grauꝰ torquet ſemetip̄m q̄ꝫ te. Qui autē ſe
ipſum morderet ⁊ laniaret in odiū tui quid
te lederet. imo te de ſe vindicaret. ⁊ ipſe non
tu morſuū vulnera ſentiret. Ita ſentias ⁊ de
illo qui te odit. ſe laniat nō te. Unde tu ha
beto pacē tecū. ⁊ aliena malicia nō tibi noce
bit. Q d ſi verba mala ⁊ cōtumelias tibi itu
lerit. diſcere debes vt om̄ia verba pro ſono
habeas trāſeunte niſi quantuꝫ vales ex eis
edificatiōis capere. ſed inquantū ꝑturbare
poſſunt ⁊ ſcādalizare. ſint tibi vt auiū garri
tus ⁊ latratꝰ canū. hec cū audis ꝑtranſis et
nō curas. Noli ſimilis illi fieri qui tibi đtra
hit. quia ſicut in illo odibile eſt viciū detra
ctionis. ita etiā eſſet in te. Nemo autē in odi
um aduerſarij ſui ſibimet ꝑſcidit naſum. vel
eruit oculos. ſic nemo ſapiens deturpat ſe
ip̄m vt ſic ſe vindicet de inimico. qꝛ tunc nō
triſticiā ſed leticiā cōferret inimico. Si pa
tienter fers iacula aduerſantis alij cōpatie
tur tibi ⁊ impugnabūt ꝓ te aduerſariū tuū.
te tacēte ⁊ diligēt te amplꝰ. Si autē te vin
dicare volueris ⁊ defēdere reſiſtēdo aſpiciēt
⁊ deſpiciēt vos pariter mordētes ⁊ ſcandali
ſentur i vtroqꝫ. Doctrina xp̄i magiſtri domi
ni noſtri eſt. cuiꝰ te eſſe diſcipulū ꝓfeſſus es
in profeſſione regule. diligere inimicos. be
nefacere odiētibꝫ nos. ⁊ ſic noſtra benigni
tate vincere illorū maliciam. ſicut ipſe ma
los mutat in bonos. patienter eos vt ꝯuer
tant̄ expectando ⁊ beneficijs alliciendo.

De illis qui magis volunt alios corrige
re q̄ꝫ ſe emendare.

Capitulū XVII

c Orrige in te qđ in alio rep̄hēdis
⁊ doce te quod vtile vnicuiqꝫ ag
noſcis. feruor tuus agat in te p̄us
Et ita inflammatꝰ alios calefac. ſicut ignis
proxima p̄us. ⁊ poſtea remociora calefacit.
Tu tibi proximꝰ eſto in correctione tui. re
gula ingenij tui ⁊ zelus iuſticie tue p̄mo for
met te in exemplar artis tue alijs imitādū
Oſtende in proprio opere tuo cuiꝰ peritie
ſis in opere alieno. Quidam ſciunt multa
in alijs corrigere. ⁊ vitam aliorum ordina
re. in ſeipſis autē multa icorrecta relinquūt
nec minimam diligētiam adhibent vt pro
prium ſtatū ordinent ad profectū virtutis.

Qñcq̃ ſomniãt ſi eſſent i tali ſtatu vl' officio vel dignitate q̃ bñ vellẽt illã diſponere. ſuũ aũt ſtatũ in q̃ iã ſunt nec ſolicite diſcutiunt. nec emẽdãt. Si aliqñ ammoniti p aliũ. vel ex caſu forte ad ſe reuerſi cogitãt ſe ad melio/ra extẽdere. nec pinde diſponũt qualit' h' fa/ciãt. vel in eo qđ pᵫdẽt nõ pſeuerãt. ꝯſuetu/dine diſſolutõis ⁊ tepore eos ad ſolita reuo/cante.

Q ſenſus ⁊ cogitatiões domãde ſunt ne p licẽnã inſoleſcant.

Capitulũ. XVIII

e Sto tu iuuet potẽs. vt ſtatim ad nutũ ratiõis aſſueſcas tã cogitatiões cordis q̃ mẽbra ⁊ ſenſus corporis a noxijs retrahere ⁊ i bonis ſtudijs occupare. Oculos. manꝰ. linguã. auditũ. ⁊ cogitatũ q̃/ſi in freno manutene. ne inſolẽter euagẽt' ex/tra diſcipline termĩos. q2 ſicut auis vl' beſtia ex coertiõe domitat'. rurſus ex relaxatiõe fi/ũt indomita. ita ⁊ ſenſus exteriores ⁊ cogi/tatiões ⁊ affectiões iteriores niſi ſub diſtri/cta cautela refrenẽt'. ex libertat' licẽtia inſo/leſcũt. ita vt poſtea difficilꝰ redigãt' ſub rõis magiſterio q̃ in pncipio ꝯuerſiõis. Inde ẽ q' puerſi difficilꝰ corrigũt'. q̃ nunq̃ adhuc ꝯuerſi. ſic aĩalia difficilꝰ domãt' vel mãſue/ſcunt i ſenectute q̃ i iuuẽtute. ⁊ ſenſus iuue/nũ capacior eſt ſcie q̃ ſenũ. ⁊ iueterata arbu/ſta inflexibiliora ſũt q̃ recẽtia ⁊ tenera.

De diſcuſſione ſui ⁊ q̃ ſint fugiẽda regen/da repmenda ⁊ toleranda.

Capitulũ XIX

s Epiſſime diſcute teipm ⁊ ꝯſidera ſta/tũ mẽtis ⁊ corpis q̃d deſit ſi deficias vel pficias. q̃d impediat pfectũ. ⁊ q̃/modo illi obuiet'. aut declinãdo. aut reſiſten/do. aut regẽdo. aut tolerãdo. Pctã declinã/da ſunt ⁊ fugiẽda. vicijs ipugnãtibꝫ reſiſten/dũ. officiũ vel alia occaſionalit' impediẽtia regẽda ⁊ ordinãda diſcrete ad pfectꝰ materi/am. aduerſitas tolerãda. ⁊ p vſum tolerãdi fit magꝫ tolerabilis. Et idõ tã odioſa eſt nob aduerſitas q2 nolumꝰ ꝯſueſcere. Si aliquiſ domeſticꝰ tuꝰ vl' vicinꝰ tibi fuerit i corde one/roſus. illi ſtude magꝫ obſeq̃oſus eſſe ⁊ affabi/lis ⁊ cito ſenties remediũ illiꝰ morbi.

Q appetuꝰ q̃ appetit hõ diligi ab hoibꝫ eſt abijciendꝰ Capitulũ XX

n On multũ affectes diligi. q2 diſtra/ctio cordis eſt. ⁊ a q̃ quer' diligi. illi etiã appetis placere. ⁊ ibi etiã admi/ſcet ſe ⁊ adulatio ⁊ ſepe ſimulatio. ne forte di/ſplicere incipias ⁊ minꝰ diligi. turbar' ſ etiã qñ ſuſpicar' te minꝰ diligi q̃ deſideras l' ſpe/raueras. Pauci etiã ſunt ſibi i ſenſu ⁊ affecti/onibꝫ ⁊ moribꝫ ita ꝯformes. vt nõ ſit aliq̃ diſſenſiõis materia int' eos que eſt dilectio/nis aduerſatrix. Itẽ a feminis velle diligi. etiã pter tẽptatiõis laqueũ. ⁊ occupationis materiã ⁊ turbatiõis occaſiones cõtinuas. nota ſuſpitioſe obſeruatiõis nõ carebit. Cõ/mittere deo ⁊ ab illo diligi ſtude fideliter. et de alioꝝ circa te dilectiõe relinq̃ illoꝝ arbi/trio ⁊ diuine volũtati. Dilectio hoĩm fallax eſt. inſtabilis. facile ledit'. ⁊ ad modicũ vtilis ⁊ ſepe nociua. Si dignꝰ fueris diligeris. ſin aũt nõ eſt iuſtũ diligi indignũ. nec vllã ꝛe/uerentiã exhiberi.

Finiũt viginti paſſus de ꝟtutibꝫ bo/norum religioſorũ. ſiue formula noui/cioꝝ doctoꝝ ſeraphici ſctĩ bonauẽture

Sanctus Bonauẽtura ad dñam Blankam reginã hiſpanie De regimine aĩe.

p **Rimum omniũ** neceſſe habes aĩma mea altiſſi/me. piiſſime ſanctiſſime. de optimo deo ſentire.

Certa fide credendo
videlicet Attẽta mẽte ꝯſiderãdo
Perſpicaci ratiõis intuitu cũ ammiratiõe pſpiciendo.

Altiſſime quidẽ de optimo deo ſentis

De nihilo creantẽ ⁊ ſuppor/tantis immẽſam potẽtiã
Si cũcta Gubernãtis ⁊ ordinãtis infinitã ſapientiã
Iudicãtis ⁊ retribuẽtis inde/terminatã iuſticiã.

Fideli pio ⁊ pſpicaci ꝯtuitu. ⁊ credis ⁊ ãmirar' ⁊ pſpic'. ⁊ extra te exiens ⁊ intra te igrediẽs. ⁊ ſ' te trãſcẽdẽs. vt illud ꝟacit' dcãtes. Exultauerũt filie inde ppt iudicia tua dñe qm tu dñs altiſſimꝰ ſup oẽs terrã nimis exaltatꝰ es ſup oẽs deos ⁊c.

Piiſſime de optio do ſent'. ſi eiuſdẽ miſe/ricordiã ammirar' ãplexar' ⁊ bñdic'.

Benignã in noſtre hũanitat' ⁊ mortalitatis aſſumptiõe.
Vtſũme Viſceroſam in crucis ⁊ mor/tis pꝑeſſione
Liberalẽ in ſpiritꝰſcti dona/

tiõe. ⁊ ſacramentorũ inſtitutiõe. cũ ſeipſuꝫ cõmunicet liberaliſſime in ſacramẽto altarꝫ quatenꝰ illud pſal. ex animo cantes. Suauis dominꝰ vniuerſis. ⁊ miſerationes eiꝰ ſup oĩa opa eiꝰ ⁊c.

Sanctiſſime de optimo deo ſentꝫ ſi eiuſdem inexplicabilẽ ſanctitatẽ aduertꝫ mirarꝫ ⁊ laudas. atqꝫ illi cũ ſanctꝫ ſeraphin. ſanctuſ ſanctꝰ ſanctꝰ pclamas. Sanctꝰ primo h̄ eſt in ſeipſo ſanctitatẽ ita ſũme ac puriſſime habens. vt impoſſibile ſit ipm aliqd niſi ſanctũ velle vel approbare. Sanctꝰ ſecũdo hoc eſt ſanctitatẽ ita pfecte in aliis diligẽs. vt ipoſſibile ſit ipm vere ſanctitatẽ ſeruantibꝫ aut gratie dona ſubtrahere. aut glorie pmia denegare Sanctꝰ ⁊ tertio. hoc eſt ita ſeuere oppoſitũ ſanctitatꝫ abhorrẽs vt impoſſibile ſit ipm peccata niſi abhorrere. aut reprobare. aut impunita relinquere. Et ſi ſic ſenſeris cuꝫ legiſlatore cãtabis. Deus fidelis ⁊ abſqꝫ vlla iniquitate iuſtus ⁊ rectus

Poſt hoc oculos tue mẽtis ad dei legem cõuerte. que te iubet exhibere.

ſcꝫ
- Altiſſimo cor humile
- Piiſſimo cor deuotũ
- Sanctiſſimo cor illibatũ.

Cor inqꝫ hũile debes exhibere altiſſimo

Per
- Reuerentiã in animo
- Obedientiã in facto
- Honorificẽtiã in verbo ⁊ ſigno.

quatenꝰ ſm apoſtolicã regulã ⁊ doctrinam. oĩa in gloriã dei facias.

Cor aũt deuotũ exhibere debes piiſſimo

Per
- Interpellationẽ feruentiũ pcum.
- Deguſtationẽ ſpũaliũ ſuauitatũ.
- Actionẽ multiplicium graciaꝝ. vt aĩa tua ingiter p deſertũ aſcẽdat ĩ deũ. ſicut virgula fumi ex aromatibꝫ myrrhe ⁊ thuris.

Cor vero illibatũ exhibere debes ſanctiſſimo ſpõſo. vt nullꝰ ĩ te regnet. nec ſenſu nec pſcia. nec affectu corporee voluptatꝫ applauſus nullꝰ terrene malignitatꝫ affectꝰ. quatenus omni excluſa macula peccati poſſis cuꝫ pſalmiſta cãtare. Fiat cor meũ imaculatũ ĩ iuſtificationibꝫ tuis vt nõ confundar.

Accẽde ergo diligẽter ⁊ vide ſi hec oĩa a iuuẽtute ſeruaſti. Et ſi hec ĩ pſciẽtia reppererꝫ. nõ tibi hoc attribuas ſꝫ dono dei. illiqꝫ gratiaſ agas. Et ſi te inueneris ſemel aut pluries ĩ hoꝝ aliq̃ vel pluribꝫ vl' forte ĩ oĩbꝫ. aut grauiter aut leuiter deliquiſſe. ſiue p infirmitatẽ ſiue p ignorantiã ſiue ex certa ſciẽtia inenarrabilibus gemitibꝫ ſtudeas recõciliari deo. Et ad exhibendã emendã illi ſpũm contritionis aſſume. vt poſſis cũ penitẽte dauid cãtare ac pſallere. Quoniã ego in flagella paratꝰ ſum ⁊ dolor meus ĩ pſpectu meo ſemp.

Debet aũt dolor animi duos hẽre comites vt ſit purgatiuꝰ aie ⁊ placidꝰ dei.

ſcilicet.
- Timorẽ diuini iudicii
- Ardorem interni deſiderii

Vt recupes
- Timendo cor humile
- Deſiderãdo cor deuotũ.
- Dolendo cor illibatũ

Time igitur diuina iudicia que ſunt abyſſus multa.

Time inqꝫ
- Vehemẽter ne forte quãqꝫ ſi aliqualiter penitens adhuc diſpliceas
- Vehementius ne poſt hoc deum offendas
- Vehemẽtiſſime ne finaliter a deo diſcedas. ſemp carẽs lumẽ ſemp ardẽs igne. nunqꝫ carẽs verme niſi p verã penitentiã in gratia finali decedas, vt ſic cũ pphera decãtes. Cõfige timore tuo carnes meas. a iudiciis eñi tuis timui.

Dole quoqꝫ ⁊ ſatage, pter cõmiſſa peccã.

Dole inqꝫ
- Vehemẽter pter annihilatõꝫ omis boni diuinitꝰ tibi dati
- Vehemẽtiꝰ propter impugnationẽ chriſti p te nati ⁊ p te cruci affixi
- Vehemẽtiſſime pter vilipẽſionem dei. Cuiꝰ trãſgrediẽdo leges

Tu
- Inhonoraſti maieſtatẽ
- Denegaſti veritatẽ
- Offendiſti bonitatẽ

Totũqꝫ vniuerſũ
- Debilitaſti
- Deformaſti
- Deordinaſti. dũ diuinis aduerſando ſtatutis iperiis ⁊ iudiciis omnibus tibi ſeruiẽtibus pter deũ.

Abuſa es
- Naturis
- Scripturis
- Iuſticiis
- Miſericordiis
- Donis gratuitis ⁊ pmiis repromiſſis

Quibꝫ diligẽter cõſideratis luctũ vnigeniti fac tibi planctũ amaꝝ. ⁊ deduc quaſi torrentẽ lachrymas p diẽ ⁊ noctẽ. nõ des requiem tibi nec ſomnũ oculis tuis.

Deſidera nihilominꝰ diuina chariſmata diuini amoris in deū cōſcendēs .qui te pec/cantem.

Patienter ſuſtinuit
Tam Lōganimiter expectauit
Miſericordit ad pniaʒ reduxit
Concedendo veniam
Tibi Infundendo grāam
Promittēdo coronam

Dum tamen eidem impēdas vel potius ab ipo ſuſcipias eiꝗ repēdas ſacrificiū ꝯtri bulati ſpūs cordiſꝗ ꝯtriti ꝛ humiliati.

Cōpunctionē amarā
Per Confeſſionē veridicā
Satiſfactiōem cōdignā

Uehemēter diuinā ꝯplacētiaʒ ꝑ largā immiſſiōʒ ſancti ſpūs
Uehemētiꝰ diuinā ꝯformita/
Deſide/ tem ꝑ expꝛiſſam imitatiōem xp̄i
ra inꝗ crucifixi
Uehemētiſſime diuinā ꝯphē/ ſionē ꝑ apertā viſiōeʒ pr̄is eterni.

vt veraciter cū ꝓpheta decātes. Sitiuit anima mea qn̄ veniā ꝛ apparebo añ faciē dei.

Porro vt hūc ſpm̄ vite timorꝫ ꝛ dolorꝫ et ardorꝫ acqras intrinſecꝰ. exerce te foris ad

Modeſtiam
Omnimodā Juſticiam
Pietatem

Quatenꝰ iuxta documētū apoſtoli abnegās impietatē ꝛ ſecularia deſideria ſobrie ꝛ iuſte ꝛ pie viuas in hoc ſeculo.

Exerce itaꝗ temetipāʒ ad om̄imodā modeſtiā vt iuxta apoſtoli doctrinaʒ modeſtia tua nota ſit om̄ibꝫ hominibꝫ

Ad modeſtiā inꝗ parſimonie

Uictu ꝛ veſtitu
In Somno ꝛ vigilia
Ocio ꝛ labore vt in nullo excedas

Ad modeſtiam diſcipline

Silentij ꝛ loquele
Per mo/ Merroris ꝛ gaudij
derame Māſuetudis ꝛ rigorꝫ. iuxta qꝺ oportūitas exigit ꝛ rc̄a rō dictas

Ad modeſtiam honeſtatis

Gloriationem
Per Ordinationem
Compoſitionem.

Actuū motuū geſtuū
ſcilicet Ueſtimētoꝝ ſeu habituū
Mēbroꝝ ꝛ ſenſuū. iuxta ꝙ moralis honeſtas ꝛ regularꝫ obſeruātia id expoſcit. vt merito ſis ex illoꝝ nūero qꝫ ap̄ls dc Om̄ia honeſte ꝛ ſcđm ordinē fiāt in voƀ.

Exerce te quoꝗ ad iuſticiā vt tibi illud ꝓpheticū poſſit veracit̄ aptari. Propt̄ ꝟitatē ꝛ manſuetudinē ꝛ iuſticiā ꝛc̄.

Ad iuſticiā inꝗ integrā

Zelū diuini amoris
Per Obſeruantiā diuine legis.
Deſideriū fraterne ſalutis

Ad iuſticiā ordinatam.

Obedientiā ad ſupiores
Per Societatē ad pares
Caſtigatiōem ad inferiores

Ad iuſticiā perfectā. vt

Ueritati conſentias
Omni Bonitati faueas
Malitie aduerſeris tā menteꝗ verbo. ꝗ ope. nihil agēs alij qꝺ tibi nolis fieri. nihil negās alij qꝺ tibi velis impēdi. q̄/tenus illoꝝ ſis imitatrix ꝑfecta quibꝫ dicit̄. Niſi abundauerit iuſticia veſtra plꝰ ꝗ ſcri/barū ꝛ phariſeorū .non intrabitis in regnū celorū.

Exerce te tandē ad pietatē. qꝛ vt dic̄ apoſtolus. Pietas ad omnia valet ꝓmiſſiōʒ habens vite que nūc eſt pariter ꝛ future.

Ad pietatē inꝗ diuini cultꝰ attent̄e ꝛ de/uote ac reuerenter

Horas ꝑſoluēdo canonicas ac quotidiana cōfitendo peccata ꝛ deplorando
ſcilicet Sacratiſſimā ꝑ tempe eucharistiā ſumendo
Quotidie miſſam audiēdo

Ad pietatē ſaluatiōis animaꝝ

Adiuuādo ꝑ orōnū frequētiaʒ.
Nūc Per ſermonū informationē
Per exēploꝝ incitamēta. vt q̄ audit dicat veni. Hoc tn̄ ſic ſapiēter opꝫ fieri vt ſalutis ꝓprie diſpendiū nō incurras.

Ad pietatē releuatiōis corpaliū ncc̄itatū

Supportādo patient̄.
In Cōſolando amicabiliter
Subminiſtrādo humilit̄. hila/riter. ꝛ miſericordit̄. Ut ſic diuinā impleas legē cū dicat ap̄ls. Alter alterꝰ onera portate. ꝛ ſic adimplebitis legē xp̄i. Ad que om̄ia ꝓſequēda ſup om̄ia credo valere memoriaʒ crucifixi. vt dilectꝰ tuꝰ tanꝗ faſciculus myrre inter mentis tue vbera iugiter cōmoret̄. Qꝺ ipe ꝑſtare dignet̄ q̄ eſt benedictus in ſecula Amen.

Epiſtola ſancti bo

nauenture ad magiſtrū innominatū elimi
nans errorem cōtra regulam beati Frā/
ciſci. domino reſpondēte p ſeruū ſuum ſan
ctum Bonauenturam.

I

Nominato

magiſtro frater Bonauē
tura ſpiritū intelligētie ve
ritatis. Proponis chariſ
ſime vt tibi tres articuli d
regula fratrū minoꝝ ab/
ſoluant. de quib⁹ te oſten
dis pluribꝰ rōnibꝰ dubitare. ſcꝫ de paupta/
te. labore manuū. ⁊ ſtudio ſcholariuꝫ et ma
giſtroꝝ. Cum eñ regula dicat ꝙ frēs nō
recipiant pecuniā p ſe vel p interpoſitā pſo
nam. ⁊ rurſuꝫ. nec locū nec aliquā rem ſibi
appropriēt. vident tibi fratres in h regule
cōtraire. cū tibi videant pecuniā p interpo
ſitaꝫ pſonā recipe. libros habere ⁊ domos.
cū non poſſint harū rerū quas habent do/
minos aſſignare. In labore etiā manuū ſi/
bi iniuncto vt videt ſub pcepto. culpabiles
tibi vident. cū nec laici laborēt in operibuſ
mechanicis. nec clerici manu ꝓpria in libris
ſcribendis. quin potius cū magnis ſumpti/
bus faciūt eos ſcribi. ac ſi apud ſe haberēt
numiſmatū pcuſſores. Poſtremo in ſtudio
et magiſterio fratrum cōdemnas. cū regula
dicat ꝙ nō curent neſciētes lrās. lrās diſce/
re. Fratres plerūqꝫ tam clerici ꝙ magiſtri
qui etiā in ſeculo parū aut nihil de philoſo
phia audierūt ſtudent. recitant. ſcriptitant
imo qđ plus eſt laniāt. diſſipant. edificant.
Nec videt tante humilitatis pfeſſoribꝰ poſſe
cōpetere nomē magiſtri. cū hoc videat do
minus in euāgelio ſuis diſcipulis inhibe/
re. quoꝝ nos dicimur imitatores tanqꝫ p/
feſſores euāgelij ieſu chriſti. Hec vt aſſeris
tibi in corde de ſtatu ⁊ ſalute fratrū ſcrupu
lum generāt. ⁊ tuā pſcientiā inquietāt. Su
per hec addis aſſertionē quorūdā. qui tibi
niſi ſunt hanc pſcientiā de fratribꝰ fabrica/
re. Intende igit in ea que dictur⁹ ſum. da/
bit eñ tibi dñs precibꝰ glorioſe vginis ⁊ be
ati Franciſci rectū in omībꝰ intellectuꝫ.

Suppōnis ꝙ regula pauptatē pcipit. cō
mendat laborē. vetat curioſitateꝫ. Suppo/
no ⁊ ego. deteſtans ob hoc receptiōes pecu
niarū ꝓprietates librorū ac domorū. Vitu/
pero et ego. imo nos omēs pſeqmur forti/
ter ⁊ culpam⁹. In hoc cōuenimus. ſꝫ ꝙ fra/
tres tales credis. aut ſi nō credis dubitaſ.
in hoc penitus diſſentim⁹. Nec enim h cre/
do nec dubito. certū habens oppoſitū tan/
ꝙ verū. nō quia nullus in ordine talis ſit q
non poſſit culpari in aliquo predictorū. cū
nec in duodecim apoſtol' talis pfectio potu
erit reperiri. ſed cōmunitatē ſtatus de qua
et tu iniūgis defenſandā aſſumpſi. Vi/
de igit quid ſentire debeas de receptione
pecunie. Teſtificor corā deo quoniā verita
tem ſum expſſurus ſm meā conſcientiā in
omībꝰ que ſubiungā. Nō credo te aliqten⁹
dubitare. quin paupibus quātūcunqꝫ extre/
maꝫ vouerint paupertatem liceat recipe ele/
moſynaꝫ. niſi velint ſe occidere. quod ſi ne/
phas eſt licet hoc fratribꝰ. qđ nullus ſane
mentis ignorat. Nō eſt igit cōtra eorū pro
feſſioneꝫ. ſi qs diues homo hāc eis miſtrat
manu ꝓpria. Qđ ſi noluerit poteſt eis mini
ſtrare p manū ſerui ſui. Qđ ſi ille ſeru⁹ non
poſſit. ſed cōmittat alij. quare nō liceat per
manuꝫ terciā. nō videtur. Quare etiam vſ/
qꝫ ad decimā manū nō poteſt. nō video. Et
ſi diues habēs pecuniā dat victū aut veſti/
tum fratribꝰ neceſſariū. nōne poteſt ipe ma
nu ſua emere. nōne poteſt ipe pecuniā pro
emptione alij cōmittere. et ſic p multas ma
nus in vſus fratrū expendere p releuādis
eorū neceſſitatibꝰ ſine offenſione fratrum.
Quis ſane mentis hoc dubitat. cū pecunia
ita ſit dñi cū cōmittit pſone intermedie. ac
ſi ipe dominus eam manu ꝓpria pſeruaret.
Niſi forte qs ita deſipiat vt dicat ꝙ pecūia
in manu ſeruientis poſita trāſeat in eius do
miniū. ⁊ deſinat eſſe domini. qđ penitus ab
ſurdum eſt. Et ſi dicas ꝙ dñs ſimpliciter ⁊
abſolute dare intendat fratribꝰ. dico ⁊ ego
ꝙ nullus ſane mētis dare intendit fratribꝰ
niſi put competit regule ⁊ pfeſſioni eorum.
Quis eñ daret elemoſynā vt eos faceret p
dere vitā eternā. Dat ergo eo modo q fra/
tribꝰ expedit. ſcꝫ cōmittendo alicui qui p ſe
eā diſpenſet in his rebꝰ quas fratribꝰ licet
accipere. ⁊ ſic pecunia illa p quorūcūqꝫ ma/
nus tranſeat nullo mō ſpectat ad fratres.
q: ſemp eſt pmi dñi. Et eſt p hoc manifeſtū
ꝙ nec p ſe. nec p interpoſitā pſonam eā reci
piunt. Fateor corā deo ita eſſe verū in con/
ſcientijs fratrū. Et ſi mihi forte nō credis.

tamen ipi dño pape. qui in vtroq; iure peritus. ordinis et pfectionis emulator. qui vt ipſe teſtat᷑ in ↄditione regule beato Frāciſco aſtitit. ꝛ eius plenū intellectuz agnouit. Qui reqſitus a fratribꝫ dicit. ꝙ frēs volentibꝫ ſibi elemoſynas facere pñt fidelem aliquē pſentare. Qui taliter pſentatus nō eſt eorū nunci⁹. ſed illius pon⁹ cui⁹ mandato ſolutōnē facit. ſeu recipienꝫ eandē. Hec ſunt verba ipius. Quis ita deſipit. vt ſi dicam alicui. iſtc fideliter exequet᷑ vel cuſtodiet qđ ei cōmitteo. ꝙꝓpter hoc quicquid ille accepit fiat meū. cū etiā licꝫ hec ꝟba nō ſemper expmant᷑. ſemꝑ tñ habent᷑ in corde. ꝛ ſp ab alijs credun⁹ ſic accipi. Quis ḡ tam improbꝫ vt impugnaret hanc veritatē. ꝑ tantorū virorū ↄſcientiā ſanā et diſcretā. ꝑ tantam rei euidentiā. ꝛ vt nihil deſit per ſedem apoſtolicā cōfirmatā. Cert⁹ ſum ꝙ talꝫ portabit iudiciū. De libris ꝛ vtenſilibꝫ quid ſentias audi. Clamat regula expſſe imponens fratribꝫ officiū ↄ dicādi. quod nō credo in aliqua alia regl'a repiri. Si igit᷑ predicare nō debēt fabulas ſed verba diuina. ꝛ hec ſcire nō poſſunt niſi legāt. nec legere niſi habeant ſcripta planiſſimū eſt ꝙ de pfectione ſic eſt hr̄e libros ſicut eſt pdicare. Et ſicut nō obſtat ordinis pauptati habere miſſalia ad cantandū miſſas. ꝛ breuiaria ad horas dicēdas. ſic non obſtat ꝛ biblias ad verba diuina pdicanda. Licet igitur libros habere Sed nunqd regula ſibi ↄtraria eſt q̄ alibi mandat nihil hr̄e. Abſit h̄ vt in ea ſit ↄtrarietas aliq̄ ſicut nec falſitas. cū tota de fonte euāgelij ſit extracta. ſicut mihi qui parū noui facile eſſet oſtendere. Dico ergo ꝙ fratribꝫ horuꝫ cōceſſus eſt vſus. ſed vetat᷑ appropriatio. Nā nō dicit regula. Fratres nihil habeāt nec aliqua re vtant᷑ qđ eſſet inſanū ſed ꝙ nihil ſibi approprient. Cui igit᷑ horū ꝓprietas aſſignabit᷑. Sic reſpondeo ego ꝙ cuiuſcūq; ſit. nō eſt mea nec ordinis. ꝛ h̄ mihi ſufficit ad mee cōſcientie puritatē. Ne tñ hominibꝫ fugā parare videar dico harū rerū mobiliū gubernatori ꝛ ꝓtectori ordinis cardinali poteſtatē ꝛ auctoritatē et ꝓuidentiā a dño papa eſſe cōceſſam. Sicut eñ dñs papa ait. nec vendi debent mobilia. vel extra ordinez cōmutari quoq; modo. niſi eccl'ie romane cardinalis q̄ fuerit ordinis gubernator ſuꝑ hoc auctoritatem pbuerit ꝛ aſſenſum. Sed dicis, Nunquid q̄ biblias dant fratribꝫ intendūt eas dare pape aut cardinali. Dico ꝛ ego. Nūqd pater q̄ dat bibliā filio intendit labefacere ordinē filij. et filiū ſuum facere filiū diaboli. Credo te dicere ꝙ nō. Dat igit᷑ filio intendens ꝙ ordinis pauptas ſit penit⁹ illibata ac ꝑ hoc vt ordo vtatur. ꝓprietas autem ſit eius. cui⁹ decreuerit paſtor ordinis ꝛ eccleſie. At nō credis ꝙ ſi pater nō poſſit filio librū dare niſi ꝑ manū alicui⁹. de quo preſumeret ꝙ nō eſſet filij ſui pdator ſed paſtor. vtiq; daret vt filio cōmodaret ad vſum. Et in hoc meli⁹ ꝓuiſum eſt ordini domino faciente. Nā ſi librorū ꝓprietas remaneret penes parētes. ſic miniſtri nō poſſent auferre fratribꝫ libros. ꝛ eſſent q̄ſi ꝑpetui ad vitaz. Nunc autē ordo nihil ſibi approp̄riat in libris. dū miniſtri libros nec vendere nec alienare auctoritate ꝓpria pñt. nec fratres ſubditi poſſunt. dū frequēter reſignant. ꝛ eis ꝑ voluntate miniſtrorū aſſignant᷑ ꝛ auferunt᷑. Certus ſum ꝙ hec eſt ↄſcientia fratrū. Ut autē nihil remaneat audi de domibꝫ. Dico domos nō eſſe fratrū. Sed ſi de ſolo queris. Dico ꝙ dannū eſt et patronoꝝ. Si de edificijs. pari rōne edificantiū vel eoꝝ quorū eſt ſolū. q2 cedit ſolo vnius ſi vnus edificat. vel pluriuꝫ ſi plures. Nenno2 etem ſi nō domin⁹ papa dicit in regula. ſalno locorū ꝛ domoꝝ dominio illis ad q̄s noſcit᷑ ptinere. In loco intelligens ſolū in domibus edificia ſuꝑaddita. Unde nec appropriam⁹ nobis locū. cū dicam⁹ eſſe illoꝝ q̄ dant impenſas. vel cedit ſolo. Nec etiā vſus appropriam⁹. niſi ꝑ voluntate eorū q̄ fratribꝫ ↄcedunt pdicta. Certus ſum eñ ꝙ hec eſt ↄſcientia fratruz. Nō obſtat ſi aliquādo vidiſti cōtrariū quod nō credo. q2 indiſcretioni vnius nō ad oñes debet nec ad ſingl'os retorqueri. Si dicis nos tāq; aduenas ꝛ ꝑegrinos debere ire de domo in domū. parcat illi de⁹ q̄ primo hāc ſtulticiā cogitauit. Nōne beat⁹ Franciſc⁹ edificauit loco. Nunqđ tanq; ꝑegrinus ibat quotidie vnā dietam. Nunqd beat⁹ Petrus cū dicat in canonica ſua. obſecro vos tanq; aduenas ꝛ ꝑegrinos ꝛc. voluit ꝙ oñes trāſirent de domo in domuz. Cū eñ dicat eccl'iaſtic⁹. vita nequā hoſpitari de domo in domū. Tam petrus q̄ frāciſcus filijs ꝛ diſcipulis ſuis nō ſanctā vitā ſed nequā impoſuiſſent. ſi ſcḋm pdictuz intellectū nos ſimiles eſſe ꝑegrinis

mādarent. Sed hoc dictū intelligit̄. vt nō currat ſimil tudo q̄ttuoꝛ pedibꝫ. ſed vt domos in q̄bus habitamꝰ paruꝫ diligamus. nec ꝓprias reputemꝰ. ſicut peregrinus q̄ tranſit in patriā domū non diligit in via tanq̄ ꝓpriam. ſed vtit̄ tanq̄ aliena. Qui aliter ſapit ipſe ſua inſipiētia manifeſtat ꝙ nihil omnino ſapit. Quomō ergo poſſet eſſe regimē ⁊ ordo ꝑlatoꝝ. q̄ ita diſtricte manet in ordine beati Franciſci. ſi omēs eſſent inſtabiles et vagabundi ꝑ orbē. Hoc vero ſentit q̄ nihil vidit de ordine. Veniā ad laborē manuū. vbi taliter inſiſtis. vtrū ſit cōſiliū vel ꝓceptū. Ego autem dico non intendere beatū Franciſcū manualē laborē. nec ꝓcipe nec conſulere nec monere. ſed ſuppoſita ammonitiōe apoſtoli fratribꝫ nimis vł minus ſollicitis ad laborē dat formā laborandi. Quidā em̄ ſic intendebāt labori manuali. vt necaret̄ i eis deuotio orōnis. Qḋ q2 ꝑiculoſum erat. cū actiua debeat deſeruire cōtemplatiue. dedit eis formā ſanctiſſimus pater. vt ſic laborent q̄ laborare vellent ſcirent ⁊ poſſent. vt ſancte orōnis ⁊ deuotionis ſpiritū nō extinguāt. Hoc em̄ ſequit̄ in textu regule imediate. Vnde attende ꝙ nō dicit ꝓcipio vel cōſulo fratribꝫ ꝙ laborent. ſed quibꝫ dedit dñs grām. qḋ nō ſolum includit potentiā ſed voluntatē laborādi. Sicut ſi diceret. frēs quibꝫ dedit dominꝰ grām lachrymādi lachrymenit̄ ita modeſte ꝙ oculos nō amittant. nō ꝓciperet lachrymari. ſic nūc intelligit. Ipe autē de labore manuū vim nō faciebat. niſi ꝓpter ocium declinandū. quia cū fuerit regl'e obſeruatoꝛ ꝑfectiſſimus. nō credo ꝙ vnq̄ lucratus fuerit de labore manuū. xij. ḋ. vel eoꝝ valorem fratres. ſed potiſſime ad orationē monebat. Non em̄ volebat ꝙ illā extinguerent ꝓpter lucrū. Vnde ꝓuincialibꝫ miſtris relinquit̄ ꝙ nō ꝑmittant frēs ſuos ocioſos. Ego vna tecū ſi qui tales ſunt iudico arguendos. ⁊ verberibꝫ puniēdos tanq̄ ſeruos malos et pigros. Nō tamē ꝓpter hoc tibi diſpliceat. q2 ſatis ibi inuenies copiā laborādi tam in ſtudio veritatꝫ q̄ in exercitio humilitatis. pietatis. ⁊ cuiuſlibet alterius virtutis. Nā fratrū elemoſynas q̄rere. coquinam facere. infirmis ſeruire. ſcutellas lauare. et in oībꝫ humilitatꝫ exercitijs laborare. que dulcioꝛa fratribꝫ ſunt q̄ multa officia dignitatis. Sed q̄d dicemꝰ de aſcendentibꝫ ad cathedrā. cū regula dicat ꝙ nō curent neſciētes l̄ras. l̄ras diſcere ⁊c̄. cū etiā euangeliū dicat ꝙ nolimꝰ vocari magiſtri. Dico ego ꝙ regula nō vetat ſtudiū litteratis. ſed illitteratꝫ ⁊ laicis. Vult enim iuxta apl'm. ꝙ vnuſq̄ſq̄ in ea vocatiōe qua vocatꝰ eſt ꝑmaneat. vt ad clericatū de laicatu nullꝰ aſcendat. nec vult ꝙ clerici fiant laici ſtudium recuſādo. alioquin ipe trāſgreſſoꝛ fuiſſet. qui cū paucas l̄ras ſciret. poſtmodū in l̄ris ꝑfecit in ordine. non ſolū orādo ſed etiā legendo. Vnde vt ſcias q̄ntū ſibi placuerit ſtudiū ſacre ſcripture. audiui ego a fratre q̄ vidit. ꝙ cū nouū teſtamentū veniſſet ad manus ſuas. et plures frēs non poſſent ſimul hr̄e. diuidebat ꝑ folia. ⁊ ſingul'ꝭ cōmunicabat vt omēs ſtuderent. nec vnus alterū impediret. Clericos etiā quos recipiebat ad ordinē in ſumma reuerentia habebat. et in morte mādauit fratribꝫ ꝙ doctores ſacre ſcripture in ſumma reuerētia haberent. tanq̄ illos a quibꝫ recipent ꝟba vite. Vnde cū nomē doctoris veneraret̄ intelligebat hoc euāgeliū nō vetuiſſe. alioq̄n Paulus apl'us euāgelio cōtradiceret. q̄ ſe ꝑma epiſtola ad Thimo. magiſtrū gentiū vocat. qḋ maioꝛis impudētie videt̄ q̄ ſi ab alijs vocaret̄. Dico ergo ꝙ ſm̄ euangeliū pompa huꝰ nomīs ꝯdemnāda eſt et nullatenus appetenda. ſed officiū aſſumendum. Quos em̄ magꝫ decet euāgeliū docere. q̄ qui euangeliū ꝓfitent̄ et ſeruāt. Nā cū dicat euangeliū. qui fecerit ⁊ docuerit hic magnus vocabit̄ in regno celoꝝ. Quis ſane mentis dicat vt magiſter ⁊ frater Alexander diues debuerit ꝑdicare ⁊ docere. beati paupꝫ ſpū. ⁊ pauꝑ effectus debuerit reticere. Certe ſi frēs decet addiſcere et ruminare tanq̄ mūda anīalia. verba diuīa. et ſibijpis ſufficiūt in docendo. q̄s tam ſtultus eſt vt dicat ꝙ doctrinā quā eos decet facere ⁊ docere debeāt a nō facientibꝫ mendicare. Condēno igit̄ tecū in magiſterio pompam. ſed cōmēdo officiū. Damno frēm minorē pompoſū. ⁊ dico eū magiſterio penitus indignū. ſed cōmendo ſtudioſum. credens ꝙ nulli magis q̄ tali cōpetat auctoritas docendi euāgeliū ieſu chriſti. Reſtat igitur vt de philoſophātibꝫ aliq̄d ſubiūgamꝰ. Audi chariſſime ſicut in ceterꝫ. ſic ⁊ in hoc parte cōcordemꝰ. Fateoꝛ diſplicent tibi curioſitates. diſplicent ⁊ mihi. ⁊ diſplicēt fra

tribus bonis. et diſplicet deo ꝛ angelis ſu/
is. Nec defendo circa ſcripta puerilia muſ/
ſitantes. ſed deteſtoꝛ eos pariter tecũ. Un
de ꝛ tibi et mihi cõſulo vt habeam⁹ zelum
ſm ſcientiã. ne deteſtemur plus ꝙ̃ oportet.
Fortaſſe eñ inter peccata minuta ꝛ venia
lia cõputandũ eſt. Vt eñ grana abſq̃ pa/
leis colligi poſſunt. ꝛ verba diuina ſine ver/
bis humanis. Hec autez om̃ia ſeparantur
ꝑ zelũ cõpunctionis et fletũ deuotõis que
faciũt triticũ veritatis a verboꝝ paleis ſe/
parari. Et fortaſſe videnẗ aliqui curioſi. q̃
magis ſunt ſtudioſi. Si q̃s eñ ſtuderet in
dictis hereticoꝝ. vt eoꝝ ſentẽtias declinã
do magis intelligeret veritatez. nec curio/
ſus nec heretic⁹ ſed catholic⁹ eſſet. Cũ ver/
ba philoſophoꝝ aliq̃ñ plus valent ad intel
ligentiã veritatis ꝛ erroꝝ confutatiões. nõ
deuiat a puritate in his aliq̃ñ ſtudens. ma
xime cũ multe ſint ꝯcluſiões fidei. que ſine
his terminari nõ poſſunt. Unde ſi velimus
nimis ſtricte iudicare. fortaſſe ipſos ſanctos
quod impiũ eſt iudicabim⁹ curioſos. Naz
nullus meli⁹ naturã tempis et materie de/
ſcribit ꝙ̃ Auguſtin⁹ inquirẽdo ꝛ diſputan
do in libro ꝯfeſſionũ. Nullus meli⁹ exitus
formarũ et ꝓpaginẽ rerũ ꝙ̃ ipſe ſup Geñ. ad
lrãm. Nullus meli⁹ queſtiões de aĩa ꝛ de
deo ꝙ̃ ipſe in lib. de trinita. Nullus melius
naturã creatiõis mũdi ꝙ̃ ipſe in lib. de ciui.
dei. Et vt breuiẗ dicaz. pauca aut nulla po
nunt magiſtri in libris ſuis. q̃n illa repias
in libris Auguſtini. Lege Auguſtinũ d̃ do
ctrina chriſtiana. vbi oſtẽdit quõ nõ poteſt
intelligi ſacra ſcriptura ſine aliaꝝ ſcientia/
rũ peritia. Oſtendit etiaz ꝙ ſicut filij iſrael
aſportauerũt vaſa egypti. ſic doctores theo
logici doctrinaz phĩe. Unde multa que nõ
didicim⁹ ꝑ phõs ꝛ de dictis phĩe didicim⁹
ꝑ ſanctos. Ac ꝑ hoc nõ debet tibi eſſe mirũ
ſi minus fundati intrãtes. fiant in ſcientia
in ordine fundatiores. Sed eſto ꝙ iſta ſint
reꝑhẽſibilia ꝛ purgãda. nõ ꝓpter hoc retra/
haris. q2 nullus ad hoc cõpelliẗ. ſed is ma/
gis amaẗ. qui magis eſt taliũ aſpernatoꝛ.
Nec ꝑlati ta'ia ꝑcipiunt ſed ꝑmittunt. Nec
ꝓpter tres vel quattuoꝛ vicioſos debet ma/
giſter contẽnere innocentes. Etſi aliq̃ abũ/
dent libris ad tempus. alijs pleriſq̃ multo
plus indigentib⁹ poterint diſpenſari. cum
multo plures egeant ꝙ̃ abundent. Nec te
moueat ꝙ fratres fuerunt in ꝑncipio ſim/
plices ꝛ illitterati imo magis debet hoc in
te fidem ordinis ꝯfirmare. Fateoꝛ coram
deo ꝙ hoc eſt qđ me fecit vitã beati Fran/
ciſci eligere. ꝙ nõ fuit ꝑ hominũ prudentiã
inuenta ſed ꝑ chriſtũ. ꝛ q2 opa chriſti nõ de
ficiunt. oſtendiẗ hoc opus fuiſſe diuinum
dũ ad conſortiũ virorũ ſimpliciũ etiã ſapi/
entes nõ ſunt dedignati deſcendere. atten/
dentes illud apoſtoli. Si q̃s eſt inter vos
ſapiens. ſtult⁹ fiat vt ſit ſapiens. Rogo cha
riſſime. vt nõ nimis abundes in ſenſu tuo.
nec credas te prudentiorẽ nec meliorẽ om/
nib⁹. quos deus ad ſtatũ iſtuz vocauit. etſi
vocauerit te nõ recuſes. Vale in dño.

Explicit epiſtola ſancti Bonauẽture ad
magiſtrum innominatum.

P Ater noſter Dignitate. quia a chriſto compoſita.
Orõ hec ꝓuilegia Breuitate. vt citꝰ ſciať. meliꝰ retineať. frequentiꝰ dicatur
ta eſt in tribꝫ. In Fecunditate. quia omnes petitiões cõtinet. et vtriuſqꝫ vi
te neceſſaria complectitur.

Pater nr̄ diuidiť in Exordium. Pater noſter.
Tractatū. Sanctificetur nomē tuum ꝛc̄.
Concluſionē. Si enim dimiſeritis. Sed hec concluſio non
eſt de integritate orationis.

Exordio datur petenti fiducia. cū diciť. Pater noſter. nõ domine.
Domis ſeruiť timore. pr̄i amore. Malachie. j. Filiꝰ honorat
In pr̄em ſuū. ꝛ ſeruus dn̄m ſuū timebit. Si ḡ pater ego ſū. vbi
honor meus. ꝛ ſi dn̄s ego ſum. vbi eſt timor meus.
Tractatu ponunť omnia nobis neceſſaria.
Concluſione infertur neceſſaria ex ꝑmiſſis cõſequentia.
Generaliť oim̄ ꝑ creationē. Deut. xxxij. Nūqd nõ ipe eſt pr̄ tuus q̄ poſſedit ꝛ
fecit ꝛ creauit te. Fecit in corpe. creauit in aĩa. poſſedit in vtroqꝫ.
Deꝰ diciť Specialiť iuſtoꝝ ꝑ adoptionē. Matth. v. Eſtote ꝑfecti ſicut et pater veſter
pater nr̄ celeſtis ꝑfectus eſt. Luce. xj. Si ergo vos cū ſitis mali ꝛc̄.
Singulariť chriſti ꝑ eternā generationē. Joh. v. Nõ ſolū ſoluebat ſabbatū
ſed ꝛ pr̄em ſuū dicebat deū. Mat. xj. Neqꝫ pr̄em q̄s nouit niſi filiꝰ. ꝛ cui voluerit filiꝰ reue-
Primo modo ꝑ impreſſam imaginem (lare.
Pater eſt Scđo modo ꝑ appoſitam gratie ſimilitudinē
Tercio modo ꝑ eternam originem.
Qui es in celis. i. in angel'. vl' celis. i. in ſctis. Sancti em̄ diciť celi q̄druplicitér. ſcilicet
Vite ſublimitatem. Philip. iij. Noſtra cõuerſatio in celis eſt.
Bonoꝝ operū claritatē. Phil. ij. Inter q̄s lucetis ſicut lumĩaria in mun
Propter do verbū vite continētes. Matth. v. Luceat lux vr̄a corā hoibꝫ ꝛc̄.
Propoſiti firmitatem. Pſal. Verbo domini celi firmati ſunt.
Deum in eis quieſcentē ꝑ gratiā. Iſa. lxvj. Celum mihi ſedes eſt. pſ. Do-
minus in celo parauit ſedem ſuam.
Dicit ergo. Pater noſter qui es in celis. id eſt in ſpiritualibꝫ. vt ad ſpiritualē manſuetu-
dinem in qua habitat feſtinare diſcamus. ꝛ celeſtia ab eo queramus.

Sanctificetur nomen tuum. Terminato exordio ſequiť tractatus. qui diuiditur in
duas partes. In prima oratur ꝓ bonis adipiſcendis. In ſecūda ꝓ malis amouēdis. Ibi
Et dimitte nobis debita noſtra ꝛc̄.

Primo petiť ꝓ bo-
nis adipiſcendis
Sunt bona
Eterna q̄ petūť — In ꝑmiū. Sctificeť nomen tuū. Petimus ꝙ
ipa gl'ia ſiue ꝑfecta noticia cõfirmetur in no
bis Et hoc erit in gloria ꝑſeuerando.
Spūalia q̄ petunť — In meritū ſiue in bonū ꝑſeuerantie. Aduenī
at regnū tuū. i. eccl'ia vel aĩa in q̄ per gratiā
regnas. adueniat. i. in finem ꝑueniat.
In bonū gratie. Fiat volūtas tua. i. libertas
nr̄i arbitrij ſociet ꝑ grām tue voluntati.
Tpalia q̄ petūť — In ſuſtentationem ſiue tempale ſubſidium.
Panem noſtrū quotidianū da ꝛc̄.

Scđo petiť ꝓ amouen-
dis malis
Preteritis Et dimitte no. Preterita mala Dolenda.
Preſentibꝫ Sꝫ liba n. a ma. Pn̄tia mala Sūt Vitanda.
Futuris. Et ne n. idu. i. ꝛc̄. Futura mala Precauēda.

	Sctificeť no.t.		Sapia		Regnū celorum.
	Adueniat reg.t.		Intellec⁹		Poſſeſſio terre
	Fiat volūtas t.		Conſiliū		Conſolatio
Septē ſūt petitiones	Panē no.qti.	Septē dona	Fortitudo	Sēptē bti tudines	Saturitas.
	Et dimit.n.d.n.		Scientia		Mīe ꝯſecutio
	Et ne n indu.		Pietas		Viſio dei.
	Sz li.nos a ma.		Timor		Filiatio dei.

Septē ꝟtutes cōtra ſeptem vicia:
Pauptas ſpiritus cōtra ſupbiam ſiue inanem gloriā.
Manſuetudo contra iram.
Luctus contra inuidiam.
Sitis iuſticie contra accidiam.
Miſericordia contra auariciam.
Mundicia cordis contra gulam.
Pax contra luxuriam.

Homo ergo egrotus.deus medicus.vicia languores.petitiones planct⁹.dona antidota. virtutes ſanitates.beatitudines felicitates ꝛ gaudia.petitiōib⁹ dona.donis virtutes.virtutibus beatitudines obÿciuntur.ꝛ vicia excluduntur.

Sanctificetur nomen tuum:
Petitio ſanctificatio
Donum ſapientia
Virtus pax.
Beatitudo filiatio dei.
Vicium contra quod luxuria.

Sctificeť no.t. Nomen dei inuenimus:
Terribile.Deut.xxviij.Niſi timueris nomē ei⁹ gl'ioſum ꝛ terribile. hoc eſt dominū deum tuū.augebit dominus plagas tuas.
Admirabile.Pſal.Domine domin⁹ noſter ꝙ̄ admirabile ꝛc̄.
Laudabile.Pš.A ſolis ortu vſqꝫ ad occaſum ꝛc̄.

Eſt ḡ nomen dei:
Terribile quantū ad potentiam.que attribuitur patri.
Admirabile quantū ad ſapientiam.que attribuitur filio.
Laudabile quantū ad bonitatē.que attribuiť ſpūiſancto.

Sanctificatur ergo.id eſt in nobis firmatur.

Nomen tuum:
Terribile in cognitione ſumme poteſtatis.
Admirabile in cognitione prime veritatis.
Laudabile in cognitione ſumme bonitatis.

Dicit ergo.ſanctificetur nomen tuū.quaſi diceret.Da nobis ſpiritū ſapientie.id eſt iocunditatem internā.vt guſtemus ꝙ̄ ſuauis es.ꝛ hoc generet in nobis pacem.ꝛ hoc contra luxuriam.quia non eſt pax oſſibus meis a facie peccatorum meorum.

Adueniat regnum tuum:
Petitio aduentus regni.
Donum intellectus.
Virtus mundicia cordis.
Beatitudo viſio dei.
Vicium contra quod gula.

Adueīat regnū tuū Regnū dei dicitur:
Militans ecclia.Math.Mittet filius hominis angelos ſuos.ꝛ colligent de regno eius omnia ſcandala.
Doctrina euāgelica.Luce.xvj.Lex ꝛ ꝓphete vſqꝫ ad iohānē.ꝛ ex eo regnū dei euāgelizať.et omnis in illud vim facit.
Beatitudo eterna.Math.x.y.Fulgebūt iuſti ſicut ſol ī regno patris eoꝝ.De h̄ ꝑcipue accipiť qd̄ hic dicitur.Licet nō incōgrue de alijs accipi poſſit.

Dicit ergo.Adueniat regnum tuum.quaſi dicat.Da nobis ſpiritū intellectus.ꝙ̄ mundati corde intelligamus te in ꝑſenti regnare per fidem.vt in futuro videam⁹ te regnare ꝑ

ſpeciem.ꝛ hoc eſt contra gulam.de qua dicitur. Uinum ꝛebrietas aufert coꝛ.

Fiat volūtas tua
- Petitio voluntatem dei fieri.
- Donum conſilium.
- Uirtus miſericoꝛdia.
- Beatitudo miſericoꝛdie cōſecutio.
- Uitium contra quod auaricia.

Eſt voluntas dei ad
- Creationem. Pſ. Omnia quecunq̨ voluit fecit.
- Gratificatōnē.j. Theſ.iiij. Hec ē volūtas dei ſctificatio veſtrā.
- Gloꝛificationem. Joh.vj. Hec eſt voluntas patris mei qui miſit me.vt omnis qui videt filium et credit in eum.habeat vitam eternam.

Eſt ğ volūtas dei
- Creans.
- Gratificans.ꝛ de hac accipitur hic.
- Gloꝛificans.

Dicit ergo. Fiat volūtas tua.q̄ſi dicat. Da nobis ſpiritū conſilij vt faciamus voluntatem tuam.m aīme miſericoꝛdiā.que perimit auariciam.quaten⁹ miſericoꝛdiā cōſeq̄mur. Scđm illud. Beati miſericoꝛdes.qm̄ ipi miſericoꝛdiā conſequent̄. Sicut em̄ auaricia cōſiſtit in acquirendo ꝛ retinendo.ita miſericoꝛdia in dando ꝛ dimittendo. Quid aūt ꝓdeſt ſepius dicere. Fiat voluntas tua.ꝛ nolle iuuare. Uult deus apud te eſſe pauper. vt ꝑ eos ſalueris ꝛ coꝛpe ꝛ aīa. Cū em̄ defuerūt vaſa ſtetit oleū. Uos venitis volūtatē frangendo

Panē nr̄m q̄tidianū
- Petitio panem dari.
- Donum foꝛtitudo.
- Uirtus eſuries iuſticie.
- Beatitudo ſaturitas.
- Uitium contra quod accidia.

Panē no.q̄. Eſt panis
- Coꝛporalis. Geneſ.iij. In ſudoꝛe vultus tui veſceris pane tuo.
- Sacramentalis.j.ad Coꝛinth.xj. Quicunq̨ manducauerit panē hunc et biberit calicem domini indigne ꝛc̄.
- Eternalis. Joh.vj. Ego ſū panis viu⁹. Et i'le ꝑcipue dr̄ ſupſubal̄.

Hiero. Supſubſtantialis panis eſt q̄ dicit. Ego ſū panis viu⁹ ꝛc̄. Qui videlicꝫ vniuerſas ſupat creaturas. Licet aūt ſint multi panes myſtici. De his tamen trib⁹ exponunt doctoꝛes qđ hic dicit̄. Uñ Aug⁹. Panis q̄tidian⁹ dicit⁹ vl̄ neceſſaria hui⁹ vite vel ſacramētum coꝛpis chriſti. Opoꝛtet ergo vt cōiuncte oīa iſta tria accipiant̄. vt.ſ. panē quotidianū peramus.ſimul ꝛ neceſſaria coꝛpi.ꝛ ſacramentū viſibile.ꝛ inuiſibile verbum dei. Unde de his tribus poteſt accipi quod dicit̄ Luce.xj. Amice cōmoda mihi tres panes.

Ergo
- Primus pan's eſt ad coꝛpis ſuſtentationem.
- Secūdus in via ad anime refectionem.
- Tercius in patria ad eternam fruitionem.

Dicit ergo. Panem noſtrū ſupſubſtantialem ꝛc̄.quaſi dicat.da nobis ſpiritū foꝛtitudinis.qui multiplici pane roboꝛat animā.ne deficiamus in pſenti.eſuriendo iuſticiā.ꝑ quam expellentes accidiā plena iuſticia ſaturabimur in futuro.ſm̄ illud. Beati qui eſuriūt ꝛ ſitiunt iuſticiam.quoniā ipi ſaturabuntur.

Dimitte nobis debita noſtra
- Petitio dimitti debita.
- Donum ſcientia.
- Uirtus luctus.
- Beatitudo conſolatio.
- Uitium contra quod inuidia.

Dimit.no.de.no. Eſt debitum
- Offenſe. Math.xviij. Serue nequā om̄e debitū dimiſi tibi.
- Bone vite. Luce.xvij. Cū feceritis om̄ia que ꝑcepta ſunt vobis dicite.ſerui inutiles ſumus.quod debuimus facere fecimus.
- Pecunie. Prouer.xxij. Noli eſſe cū his q̄ defigūt man⁹ ſuas.ꝛ q̄ vades ſe offerunt ꝑ debitis. Agit̄ autem hic de debito offenſe nō pecunie. Debitū pꝛimum

malum.ſecundū bonum.tercium indifferens.

Dixit ergo. Dimitte nobis debita noſtra.quaſi di. Da nobis donum.ſcientiā ⁊ virtutē. luctū q̄ tam noſtra q̄ȝ aliena pctā cogitemus ⁊ defleam⁹.vt nobis debita noſtra dimittas. et ita conſolationē habeamus aduerſus inuidiam.que facit hominē de alieno bono tabeſcere. Unde verſus. Inuidus alterius rebus marceſcit opimis.

Petitio non induci in tentationem.
Donum pietas.
Et ne nos inducas in tentationem — Uirtus manſuetudo.
Beatitudo poſſeſſio terre.
Uitium contra quod ira.

Irritationis. Exodi.xvij. Uocauit moyſes nomē loci illius tentatio ꝓpter iurgium filiorū iſrael. ⁊ quia tentauerunt dominū dicentes. Eſt ne deus in nobis.

Et ne nos inducas
Eſt tentatio — Probationis. Jacobi.j. Beatus vir qui ſuffert tentationem. Thob.ij. Hanc tentationē ideo ꝑmiſit domin⁹ euenire illi vt poſteris daret̄ exemplū patiētie eius ſicut ⁊ ſancti Job.
Male pſuaſiōis. Matth.iiij. Accedens tentator dixit ei. Si filius dei es ⁊c.j. Chorinth.x. Fidelis de⁹ qui nō patiet̄ vos tentari ſupra id quod poteſt̄ ⁊c. De hac tercia intelligitur p̄cipue quod dicitur hic.

Dicit ergo. Et ne nos inducas in tentationē.q̄ſi dicat. Da nobis ſpiritū pietatis. et manſuetudinem ſpiritus.vt per ſpiritū pietatis vincamus tentationē exercendo nos ad pietatem. Et ꝑ manſuetudinem vincamus vitium iram.non reddēdo malum ꝓ malo.vt ita beati poſſideamus terram viuentiū quam ꝑ ſpiritū pietatis ⁊ manſuetudinem obtineam⁹. Unde. Beati mites.quoniam ⁊c.

Petitio liberari a malo.
Donum timor.
Sed libera nos a malo — Uirtus paupertas ſpiritus.
Beatitudo regnum celorum.
Uitium contra quod inanis gloria.

Sed libera
Eſt liberatio a malo — Culpe.ad Roma.vj. Liberati a peccato. ſerui aūt facti deo.
Miſerie. Roma.viij. Creatura liberabitur a ſeruitute corruptionis in libertatem glorie filiorū dei.
Pene eterne. Oſee.xiij. De manu mortis liberabo eos. de morte redimam eos.

Dicit ergo. Sed libera nos ⁊c.quaſi dicat. Da nobis ſpiritū timoris.vt ꝑ ſpiritū timoris vincamus mala.ꝑ virtutem pauꝑtatem ſpiritus bona adipiſcamur. quaten⁹ excluſis vicijs et contemptis terrenis habeamus eterna.ſcilicet beatitudinem regni celorū.quod lucifer ⁊ primi parentes ꝑ vitium inanis glorie amiſerunt.

Amen. Hiero.aut apud hebreos vnū ex tribus ſolet ſubmitti — Amen / Salon / Sela — Significat — Uere vel fideliter. / Pacem / Semper

Nota q̄ dici ſolet q̄ Amen q̄ñq̄ȝ tenetur — Nominaliter. Apocal.iij. Hec dicit amen teſtis fidelis et verus qui eſt principium creature dei.
Aduerbialiter.vt ibi. Amen amen dico vobis.
Uerbaliter vt hic. Amen.i.oīa p̄dicta fiāt nobis ex tua grā.

Finit Pater noſter.

Incipit ſpeculū beate marie v̄ginis cōpilatū ab humili fratre Bonauentura.

q Uoniaz ut ait beat⁹ Hieronym⁹. Nulli dubiū eſt. q̄n totū ad glīam z ad laudē ꝑtineat dei q̄cq̄d digne genitrici ſue impenſum fuerit. iō ad laudez z glīam dñi nr̄i ieſu chriſti aliq̄ de laude et glīa glorioſiſſime mr̄is eius promerere cupiens. dulciſſimā eiuſdē mr̄is ſalutationez ꝑ materia aſſumere dignuz duxi. Sed certe ad h̄ opus nimiā oīno fateor eſſe meaz inſufficientiā. ꝓpter nimiā materie tante incōꝑhenſibilitatē. ꝓpter nimiā ſciētie mee tenuitatē. ꝓpter nimiā lingue mee ariditatez. ꝓpter nimiā vite mee indignitatez. ꝓpter nimiā ꝑſone laudande laudē z laudabilitatē. Quis nanq̄ materiā illā incōꝑhenſibilē eſſe dubitat. de qua ſanct⁹ Hiero. ea que ſequunť dicere nō dubitat. Qō natura non habuit. vſus neſciuit. ignorauit ratio. mēs nō capit humana. pauet celuz. ſtupet terra. creatura etiā mirať om̄is celeſtꝭ. h̄ totū eſt qō ꝑ gabrielē marie diuinit⁹ nunciať. z per chriſtū adimpleť. Qua de cauſa de tali tantaq̄ me loqui indignū fateor. Itē quō ſciētia mea tenuiſſima. z mens mea obſcuriſſima dignas marie laudes excogitare ſufficiat. cū in his ille illuminate mentꝭ Anſelmus deficiat. ait em̄ ſic. Lingua mihi deficit. quia mens mea nō ſufficit. domina. dña oīa intima mea ſollicita ſunt vt tantoꝝ beneficiorū tibi gr̄as exoluāt. Sed nec cogitare pn̄t dignas. z pudet ꝓferre nō dignaſ. Beat⁹ quoq̄ Aug⁹. mariaz alloquens ait. Quid dicam de te pauꝑ ingenio. cuz de te quicq̄d dixero mior laus ē q̄ꝫ dignitas tua mereť. Itez quomō lingua mea rudiſſima. quomō iterꝑratiua mea aridiſſima. ī enarrandis marie laudib⁹ non deficiat. cuz ille diſſertiſſime ligue Auguſtin⁹ dicat. Quid nos tantilli. quid actione puſilli in laudib⁹ marie referemus. cū omniū noſtrū mēbra ſi in linguas verterenť eam laudare nulluſ ſufficere valeret. Item cū laus nō ſit ſpecioſa in ore peccatoris. quomō ego miſer peccator hō. quō indigniſſime vite ego homū cio laudes marie audeam ſonare cū in his illū digniſſime vite Hieronymū audiā trepidare. ſic nanq̄ dicit. Timeo ſatis z valde ꝑtimeſco dū veſtris cupio parere ꝓfectib⁹. ne forte ſicut improb⁹. ita et indign⁹ laudator īueniar. ꝓfecto cū nec ſcītas. nec facundia ſuppeditet vt beatā z glīoſam v̄ginē digne laudare queā. Itē. Ad q̄d aque pauxillū mari addā. Ad q̄d modicū lapillū monti adiiciam. Sed certe cū Maria diuinis et angelicis laudib⁹ nimiū magnificata ſit. quid noſtra. quid precipue mea paruitas eius laudibus adiicere poſſit. Deniq̄ beatus Hieronym⁹ de ip̄a loquens ait. Ut verum fatear. quicq̄d humanis dici p̄ōt verbis. minus a laude celi eſt. quoniā diuinis z angelicis eſt excellentius p̄dicata z laudata p̄conijs. a ꝓphetis quidē ꝓnunciata. a patriarchis figuris z enigmatib⁹ p̄ſignata. ab euangeliſtis exhibita z monſtrata ab angelis venerabiliter atq̄ officioſiſſime ſalutata. Hec om̄ia diligenter penſata. piū lectorem. piumq̄ auditorem mouere debēt merito. vt ignoſcat mihi quicquid inſufficientie. quicquid imperitie et occurrerit in hoc ſcripto. Quomō em̄ ego tam inſufficiēs cudere valerem ea que tante virginis laudib⁹ digna. tanteq̄ v̄ginis zelatorib⁹ forēt accomoda. cū in his ille tantus zelator ei⁹ z laudator beat⁹ Bernard⁹ coarcetur. ait em̄ ſic. Non eſt qō me delectet magis q̄ꝫ de gloria virginis matris habere ſermonē. Et cauſam huius ſubiūgens ait. Tanto eam affectu deuotionis amplectuntur. honorāt. ſuſcipiunt (vt dignuz eſt) vniuerſi. vt licz de ea loqui geſtiant omnes. quicquid dicitur de indicibili eo ip̄o quo dici potuerit minus gratum ſit. minus placeat. minus acceptetur. Hortatur tamen z cōſolatur me beatus Hieronym⁹ dicens. Et ſi ad h̄ nemo inuenitur idoneus. votis tamen omnibus ceſſare non debet quilibet peccator a laudibus. Beatus etiam Auguſtinus loquens quomodo dei filius matri ſue fecūditatem veniendo attulit. et integritatē naſcendo non abſtulit. Poſt pauca ſic intulit dicens. Tantum quippe donum dei nec fari poſſumus. ad eius enarrandam magnitudinem paruuli. et tamen laudare cōpellimur. ne tacendo maneamus ingrati. Et certe vidua paupercula q̄ duo era minuta dōgniſſima obtulit. nō ꝓpter hoc vt offerre debuit. quia magis offerre nō valuit. placuit. Hinc eſt q̄ ego pauꝑ ingenio. imo paupri-

mus tam ſcientia q̄ eloquētia hoc exiguū
donum. hoc paupculū ſcriptum ad hono/
rem tante regine offerre pſumpſi. vt in ipſo
tanq̄ in quodā obſcuro ſpeculo ſimplicio
res eiuſdē regine amatores. qualis ⁊ quā/
ta ſit ſaltem tenuiter ſpeculenť. Et qr idem
ſcriptū ad inſtar rudis ſpeculi aliquantum
repſentatiuū eſt vite ⁊ gratie ⁊ glie Marie.
ideo nō incōuenienter appellari poteſt ſpe/
culū marie. Eya ergo benigniſſima domi/
na mea maria illud exiguū munus qđ dat
tibi paup amicus accipito placite. Te em̄
cū hoc munuſculo. te cū hoc opuſculo ſalu
tationis tue ſaluto. te genib⁹ flexis. te capi/
te inclinato. te corde ⁊ ore ſaluto ſalutemq̄
dico Aue maria. ⁊ cetera.

Ave maria gra

a tia plena domin⁹ tecū. bene/
dicta tu i mulierib⁹ ⁊ benedi/
ctus fruct⁹ ventris tui. Audi
dulciſſima ꝟgo maria. audi noua. audi mi/
ra. Audi filia ⁊ vide ⁊ inclina aurē tuā. Au/
di gabrielem nunciū illū glorioſum. Audi
fecundationis tue modū miraculoſum. in/
clina aurē tuaꝫ ad ꝯſenſum fructuoſuꝫ. au/
di certe quod a deo patre tibi annūciabiť.
vide quomō filius dei ex te incarnabitur.
Inclina aurem ſpūiſancto q̄ intra te opabi
tur. Quia ergo habes aures audiendi au/
di. ⁊ in pncipio audiendoꝝ audi inauditaꝫ
hanc ſalutationē Aue maria. Hoc nomen
maria. nō a gabriele ſed a fideliū deuotiōe
⁊ ſpūſſancti inſpiratiōe interpoſitū eſt. Ul
tima quoq̄ clauſula videlicet. ⁊ bňict⁹ fru/
ctus ventris tui. nō a gabriele ſalutante e/
dita. ſed ab elyzabeth pphetante addita eſt.
Dicam⁹ ergo ſinguli. dicam⁹ vniuerſi Aue
maria ⁊c. O vere gratioſa ⁊ venerabilis. O
vere glorioſa ⁊ admirabilis ſalutatio vt ait
Beda. quāto humane cōſuetudini inaudi
ta. tāto marie dignitati eſt ꝯgrua. In hac
dulciſſima ſalutatiōe quinq̄ dulciſſime ſen
tentie ordinanť. in quib⁹ quinq̄ dulciſſime
cōmendationes ſiue laudes ꝟginis inſinu
anť. O vere dulcis inſinuatio. Inſinua
tur nāq̄ in his q̄ puriſſima. q̄ pleniſſima.
q̄ tutiſſima. q̄ digniſſima. q̄ vtiliſſima fue
rit virgo beata maria. Puriſſima inquā p/
pter culpe carentiā. Pleniſſima pter grē af
fluentiā. Tutiſſima pter diuinā pſentiam.
Digniſſima pter pſone ſue reuerentiam.

Utiliſſima pter prolis ſue excellentiā. Q̄
puriſſima p culpe carentiā fuerit maria. be
ne inſinuatur cū dicť. Aue. Recte nanq̄ ei
dicť a ve. que ab om̄i ve culpe immuniſſi/
ma fuit. ſicut vtiq̄ matrē dei decuit Anſel/
mo teſte qui ait. Decebat vt homis illi⁹ cō/
ceptio de matre puriſſima fieret. vt ea puri
tate qua maior ſub deo nequit intelligi vir
go illa niteret. cui deus pater vnicū filium
quē de corde ſuo equalem ſibi genuit. tria
dare diſponebat. vt eſſet vnus atq̄ idē dei
et homis filius. Item q̄ pleniſſima p gra/
tie affluentiā fuerit maria bene inſinuatur.
cū dicť. gratia plena Et vere plena ⁊ plus
q̄ plena. ſicut teſtať Anſelm⁹. deuotiſſime
exclamans ⁊ dicēs. O femina plena et ſup/
plena grā de cui⁹ plenitudinis exundantia
reſperſa ſic reuiuiſcit omīs creatura. Iteꝫ
q̄ tutiſſima p diuinaꝫ pſentiā fuerit maria
bene inſinuať. cū dicť. dñs tecum. Merito
dño pñte. dño ſecū exiſtēte maria ſpecialiť
tutiſſima ē. qr dñs pr̄. dñs fili⁹. dñs. ſſ. ſic ſe
cū eſt q̄ ipſa ei ſpecialiť familiariſſima eſt. ſi/
cut pꝫ p beatum Bern̄. q̄ ſic dicit. Nec tm̄
dñs filius tecū quē carne tua induiſti. ſed ⁊
dñs ſpūſſctūs de q̄ cōcipis. et dñs pater q̄
genuit quē cōcipis. Item q̄ digniſſima p/
pter pſone ſue reuerentiā fuerit maria. be/
ne inſinuať. cū dicť. bñdicta tu in mľierib⁹
Nequaq̄ em̄ pſona ei⁹ poſſet nō eē digniſ/
ſima q̄ tanta benedictione eſt reuerendiſſi/
ma. Unde iterū ſtupens ⁊ exclamans dić
Anſel. O ꝟgo benedicta ⁊ ſupbenedicta p
cui⁹ benedictionē benedicť omīs creatu/
ra. nō ſolū a creatore. ſed creator a creatu/
ra. Item q̄ vtiliſſima p prolis ſue excellen/
tiam fuerit maria. bene inſinuať cū dicť. et
bene. fru. ven. tui. Ad ſaluandū nanq̄ mū/
dum p hoc vtiliſſima fuit q̄ ipſa fructū ſalu
tis excellētiſſimū ⁊ potētiſſimū genuit. ido
idē deuot⁹ ei⁹ Anſel. ait. Per fecūditatē tu
am dña imūd⁹ pctōr ē iuſtificat⁹. dānat⁹ ſal
uat⁹. ⁊ exul reduct⁹. part⁹ em̄ tu⁹ dña mun
dū captiuū redemit. egrū ſanauit. mortuū
ſuſcitauit. Uideť charißimi ergo quō ma/
ria pter culpe carentiā ⁊ imunitatē merito
p aue ſalutať. pter grē affluentiā ⁊ imenſi/
tateꝫ merito grā plena cōmemoratur. pter
diuinam pſentiam ⁊ familiaritateꝫ merito
domin⁹ ſecum inſinuať. pter pſone ſue re/
uerentiam ⁊ dignitatē merito benedicta in
mulierib⁹ nunciať. pter prolis ſue excellen

ciam vtilitatē merito benedictus fructus ventris ſui ꝓclamatur. De his autez ſingulis ſm ordinem videamus.

Ve maria gratia plena ⁊c̄. Verbuz
a bonum et ſuaue pſonem⁹ illud aue quo initiata eſt nr̄a redemptio ab eterno ve. Perſonem⁹ inquā ſinguli. perſonem⁹ deuotiſſime vniuerſi dicentes. Aue maria. aue ⁊ aue. ⁊ iterū aue. et milies Aue. Ecce chariſſimi ſicut ſupradictū eſt ſanctiſſima virgo Maria ꝓpter omimodā culpe carentiā et immunitatē. ꝓpter omimodā vite innocentiam et puritatē merito ei in pn̄cipio ſalutationis aue dicitur. Aue vtiq̧ et abſq̧ ve. Conſiderandum autem eſt ꝙ triplex eſt ve a q̄ immuniſſima fuit iſta cui dictum eſt aue. Eſt autē ve culpe. ve miſerie. et ve gehenne. Eſt autez ve culpe actualis. ve miſerie originalis. ve pene gehennalis. De his tribus ve nō incōgrue intelligim⁹ quod in Apocalip. viij. legim⁹. Audiui inquit Johes vocē vni⁹ aquile volantis p medium celū dicentis voce magna. Ve ve ve habitantib⁹ in terra. Sed ecce quodlibet iſtorū triuz ve multiplicatur heu p tria ve. vt ſic ſimul ſint nouez ve. contra que marie recte dicit̄. Aue. Nam tria culpe. tria miſerie. tria gehēne ſunt ve. p quorū carētia ipa merito ſalutat̄ per aue. Primo igit̄ chariſſimi conſiderandū eſt ꝙ triplex eſt ve culpe. videlicz ve culpe cordis. ve culpe oris. ve culpe operis. De his tribus ve etiā dici poteſt. Ve ve ve habitantib⁹ in terra. Ve ergo peccatorib⁹ p culpa cordis. ſicut dicit̄ in Eſaia. xxix. Ve qui pfundi eſtis corde vt a domino abſcondatis conſiliū ⁊c̄. Ve certe pfundis corde ad maluz. quia pfunda corda malorū ſunt pfunde ſentine diabolorū. et profunda ſepulchra plena fetoribus viciorum. Ve ergo eis vt dicit̄ Math. xxiij. Ve vobis ſcribe et phariſei hypocrite. qui ſimiles eſtis ſepulchris dealbatis. que foris apparent hominib⁹ ſpecioſa. intus autē plena ſunt oſſib⁹ mortuorū et omni ſpurcicia. O ꝙ̄ longe ab iſto ve fuit innocentiſſimum cor Marie. teſte Bernardo qui ait. Propriū delictum Maria non habuit. et ab innocentiſſimo corde ei⁹ etiā penitentia longe fuit. Unde ergo cor Marie penitere debuit cū nunq̄ dignū aliquid penitentie admiſit. Jdeoq̧ mundiſſimū cor ei⁹ nō fuit ſentina diaboli. nō fuit ſepulchrū vicij. imo fuit hort⁹ ⁊ paradiſus ſpūſſancti. Juxta illud Canticoꝝ. iiij. Hortus concluſus ſoror mea ſponſa. Hortus vt ait Hieronymus. hort⁹ deliciarū in quo cōſita ſunt vniuerſa florū genera et odoramenta virtutū. Quia ergo Maria tā longe fuit ab iſto ve. ideo merito dictū eſt ei Aue. Jtem ve peccatorib⁹ p culpa oris ſicut dicit̄ Eſa. v. cap̄. Ve qui dicitis malū bonum. ⁊ bonuz malum. Ve his et ve omnib⁹ qui ore peccant. ſicut in Pſal. dicit̄. Venenū aſpidum ſub labijs eorū. O ꝙ̄ longe ab iſto ve fuit ſanctiſſimuz os Marie. Unde beat⁹ Ambroſius dicit. Nihil toruum in oculis Marie. nihil in verbis procax. nihil in actu verecundū fuit. Jn ore igit̄ Marie non fuit fel ⁊ venenuz diaboli. ſed mel ⁊ lac ſpūſſancti. Juxta illud Canticorū. iiij. Fau⁹ diſtillās labia tua ſponſa. mel et lac ſub lingua tua. Nonne maria mundiſſimū lac habuit ſub lingua. quādo caſtiſſimū illud verbum ait. Quomō fiet iſtud. Nōne etiā Maria dulciſſimū mel ſub lingua habuit quādo illud melliſluū verbū dixit. Ecce ancilla domini. Quia ergo a Maria tā longe fuit oris ve. ideo merito dictū eſt ei Aue. Jtem ve peccatorib⁹ p culpa operis. ſicut dicit̄ Eccli. ij. Ve duplici corde et labijs ſceleſtis ⁊ manibus male facientib⁹. Ve duplici corde pro culpa cordis. ve labijs ſceleſtis p culpa oris. ve manibus male facientib⁹ pro culpa operis. O ꝙ̄ longe a tali ve fuit omne opus ⁊ omnis vita Marie. ꝓpter quod Bernard⁹ ait. Decuit reginā virginū ſingularis priuilegio ſanctitatis abſq̧ omni peccato ducere vitam. vt dū peccati mortis pareret ꝑemptorem. munus vite ⁊ iuſticie omib⁹ obtineret. Nota nec corde nec ore nec ope maculam peccati habuit nec cōtraxit. vt vere ei dominus dicere poſſet. Tota pulchra es amica mea. ⁊ macula nō eſt in te. Sic ergo innocentiſſima ⁊ ſanctiſſima Maria corde fuit abſq̧ ve. ore abſq̧ ve. ope abſq̧ ve. ⁊ ideo dictum eſt ei Aue. Scdo chariſſimi conſiderandū eſt ꝙ Maria immunis fuit nō ſolum a triplici ve culpe actualis. ſed etiam a triplici ve originalis miſerie. videlicet a ve miſerie naſcentiū. a ve miſerie parientium. a ve miſerie morientium. Ve miſerie naſcētium eſt ve fomitis naſcentes infirmantis. et ve miſerie parientium eſt ve doloris parentes cruciantis. ve miſerie morientiū eſt

ve reſolutionis morientes incinerantis. De
his tribus ve dici poteſt. Ve ve ve habitanti
bus in terra. Ve ergo miſerie naſcentium
eſt. ve fomitis nobis innati. quo ſm origi/
nalem corruptionẽ tam infirmi ad bonum
et tam proni ad malũ ſumus. ꝙ quilibet cũ
fomite natus quilibet ꝑ fomitẽ infirmus ⁊
plagatꝰ dicere poteſt illud Hieremie. x. ca.
Ve mihi ſuper contritione mea. peſſima pla/
ga mea. Ego autẽ dixi. Plane hec infirmi/
tas mea eſt. et ego portabo illaȝ. Sed heu
non ſolũ ineſt naſcentibꝫ ve infirmitatis et
miſerie adultos ad peccatũ inclinãtis. ſed
etiam ve feditatis et culpe paruulos ad irã
obligantis. De qua Apl'us ait. Om̃es na/
ſcimur filij ire. O ꝙ̃ immunis ab iſto ve na
ſcentium fuit ſanctiſſima natiuitas marie.
que nõ ſolum ab originali culpa ſed etiam
a fomitis miſeria inquãtũ ad peccatũ du/
ctiuus erat. ſic liberata creditur ꝑ ſanctifi/
cationem in vtero vt nunꝙ̃ ad peccatũ in/
clinata fuerit in hoc mundo. teſte Bernar/
do qui ait. Puto ꝙ copioſior gratia ſancti/
ficationis in ipſam deſcenderit. que non ſo/
lum ortum eius ſanctificauit. ſed etiam vi/
tam deinceps ab om̃i peccato cuſtodierit
immuneȝ. Quia ergo natiuitas Marie tã
longe fuit ab iſto ve. ideo merito ei dictum
eſt Aue. Iteȝ ve miſerie parientiũ eſt illud
originalis maledictionis ve. de quo dictuȝ
eſt Eue. In dolore paries filios ⁊c̃. Deh
ve pleriſꝙ̃ ꝑgnantibꝫ dici poteſt generalit̃
quod dominꝰ de quibuſdaȝ ꝑgnantibꝫ di/
cit ſpecialiter Matthei. xxiiij. cap̃. Ve au/
tem ꝑgnantibus et nutrientibꝫ in illis die/
bus. O ꝙ̃ immunis ab iſto ve fuit ꝑgnans
⁊ pariens vterus Marie. Auguſtino teſte
qui ait. O ꝙ̃ beata mater iſta ẽ que ſine cõ/
taminatione cõcepit. et ſine dolore peperit
medicinã. Quia ergo Maria tam longe fu
it ab iſto parientiũ ve. ideo merito dictũ eſt
ei Aue. Itẽ miſerie ve morientiũ eſt ve inci
nerationis. quod homini inflictũ eſt quan/
do peccanti dictũ eſt. Puluis es ⁊ in pulue
rem reuerteris. Unde tam de ve morienti/
um ꝙ̃ de ve naſcentiũ bene intelligi poteſt
quod dicit̃ Eccl'iaſtici. xlj. Ve vob̃ viri im/
pij qui dereliquiſtiſ legem domini altiſſimi.
Et ſi nati fueritis. in maledictione naſce/
mini. et ſi mortui fueritis. in maledictione
pars veſtra erit. Certe tã pij ꝙ̃ impij naſcũ
tur in maledictione fomitis. et mortui erũt

in maledictione pulueris. et tamẽ ſolis im
pijs ve vtriuſꝙ̃ maledictionis nõ incõue/
nienter hic inculcatur. eo ꝙ ipſis et fomes
periculoſior ⁊ incineratio odioſior eſſe vi/
deatur. Deniꝙ̃ iniuſtiſ miſeria fomitis no/
ciuior. et memoria incinerationis amarior ẽ
ꝙ̃ iuſtis. O ꝙ̃ longe ab iſto incinerationis ve
fuit (vt credimus) corpus marie ſanctiſſi/
mũ hoc enim corpus eſt archa ſanctiſſima
dei. quã decuit nõ putrefieri. ſed ad inſtar fi
lij ſui ante omnem putrefactionẽ ſuſcitari.
Unde tam de filio ꝙ̃ de matre notabiliter
ait ꝓpheta. Surge domine in requiẽ tuam.
tu ⁊ archa ſanctificationis tue. Hec archa de
lignis imputribilibꝫ facta eſt. quia caro ma
rie nequaꝙ̃ (vt credimus) putrefacta eſt.
Ideoꝙ̃ bene beatꝰ Auguſtinus ait. Tam
preclarum theſaurũ dignius eſt celũ ſerua
re ꝙ̃ terram. tantãꝙ̃ integritatem merito
incorruptibilitas. nõ putredinis vlla reſo/
lutio ſequit̃. Si ergo maria eo modo quo
dictũ eſt longe fuit a naſcentiũ ve. longe fu
it a morientiũ ve. et ideo merito ei dictũ eſt
Aue. Tercio chariſſimi conſideranduȝ
eſt ꝙ Maria immunis fuit non ſolũ a tri/
plici ve culpe actualis. nõ ſoluȝ a triplici ve
miſerie original'. ſed etiã a triplici pena ge/
hennalis. Hoc triplex ve cõſiſtit in penarũ
magnitudine multitudĩe. longitudĩe. Ve
ergo dãnatis pariter ⁊ dãnandis. ve inquã
ꝓpter magnitudinẽ. ve ꝓpter multitudinem
ve ꝓpter longitudinẽ tormentoruȝ. De his
etiam tribꝫ ve dici poteſt. Ve ve ve habitã/
tibus in terra. Ve ergo gehenne cõſiſtit in
penaruȝ magnitudine. De hoc ve dr̃ Eze/
chielis. xxiiij. Ve ciuitati ſanguinuȝ. cuius
ego grandem faciã piram. Ciuitas ſangui
num eſt collectio impioruȝ cuius grandis
erit pira in grandi cõcrematione dãnatoꝝ.
O ꝙ̃ longe ab iſto ve grandi magnitudĩs
pene fuit grãdis magnitudo grẽ ⁊ gl'ie ma
rie. cui contra grandẽ damnandoꝝ penam
infernorum. etiam deus ꝑparauerat gran/
dem gloriã in celo. vt ſicut fuit grandis in
merito. ita etiã grandis eſſet in ꝑmio. Un/
de ipſe eſt thronꝰ ille grãdis de q̃ dr̃. iij. Reg.
x. Fecit rex Salomon thronum de ebore
grãdẽ. Thronꝰ ſpo ſalomonis ẽ maria. grã
dis oĩno in grã ⁊ in gl'ia. Propt̃ qd̃ bñ bea
tus Ber̃. ait. Quãtũ grẽ maria i terriſ adep/
ta eſt ꝑ ceteriſ. tantũ in celis obtinuit glorie
ſingulariſ. Quia ẽ maria tã longiſſime fuit

ab iſto ve. ideo merito ei dictũ eſt Aue. Itẽ
ve iebenne conſiſtit nõ ſolum in pene ma/
gnitudine ſed etiã in penarum multitudi/
ne. Unde Eſaie. iij. dicitur. Ue anime eo/
rum. quia reddita ſunt eis mala. Plurali/
ter dicit mala. quia plura. imo plurima ma
la malis redduntur in gehenna. O q̃s lon/
ge ab iſto ve multitudinis tormentorũ ſu/
it in Maria multitudo meritorũ et premi
orum. cui contra multa damnatorum mala
in inferno iam deus p̃parauerat multa bo
na in celo. ita vt nullus angelus. nullus ſan
ctorum ei equari poſſit in multitudine ꝛ cõ
gregatione bonorũ celeſtium. Iuxta illud
Prouerbiorũ. xxxi. Multe filie congrega/
uerunt diuitias. tu ſola ſupergreſſa es vni
uerſas. Si filias iſtas intelligam⁹ ſanctas
animas vel intelligẽtias angelicas. nunq̇d
non ſupgreſſa eſt diuitias ꝟginum. confeſ/
ſorum. martyrum. apoſtolorũ prophetaꝝ.
patriarcharum. angelorũ. cum ip̃a ſit p̃mi/
tiua virginum. ſpeculum confeſſorum. roſa
martyrum. regiſtrũ apoſtolorum. oraculũ
ꝓphetarum. filia patriarcharum. regina an
gelorum. Quid em̃ de diuitijs omnium ho
rum defuit. Hieronym⁹ enim ait. Mariã
ſi diligentius aſpicias nihil virtutis eſt. ni
hil ſpecioſitatis. nihil candoris ꝛ glorie qd̃
et ea non deſplendeat. Quia ergo Maria
tam longiſſima fuit a predicto ve gehenne.
ideo merito dictum eſt ei Aue. Item ve ge/
henne non ſolũ in magnitudine. non ſolum
in multitudine ſed etiã in longitudine ſiue
ꝑpetuitate penarũ conſiſtit. Unde in cano
nica Iude dicitur. Ue illis q̇ in via Cayn
abierunt. et errore Balaam mercede effu/
ſi ſunt. et in ꝯtradictione Chore perierũt.
Et poſt pauca ſequit᷑. Quibus ꝓcella tene/
brarũ conſeruata eſt ineternũ. Nota ꝙ di/
cit ineternum. et penſa quãta ſit illa pena/
rum ꝛ tenebrarũ longitudo que finem non
accipit ineternũ. O q̃s longiſſime ab iſto lõ/
giſſimo gehenne ve fuit longitudo glĩe ma
rie. cui cõtra eternas tenebras in inferno
iam domin⁹ p̃parauerat eternã lucem in ce
lo. vt ſicut aĩa peccatrix ſedes diaboli eſt
mirabiliter tenebroſa ineternũ. ita maria
mediatrix ſedes chriſti mirabiliter lumino
ſa eſt ineternum. iuxta illud Pš. Thronus
eius ſicut ſol in cõſpectu meo. et ſicut luna
ꝑfecta ineternũ. Sic ergo beatiſſima vir/
go Maria longe fuit a triplici ve gehenne
imo longe fuit a p̃dictis nouem ve. et ideo
merito ei dictũ eſt Aue. Nos ergo chariſſi/
mi om̃es ei dicamus aue. om̃eſq; oremus.
vt ꝓpter ſuum dulciſſimũ aue nos oret libe
rari ab om̃i ve. Per dominũ noſtrum ieſum
chriſtum filiũ ſuum.

Ue maria. Hoc nomen ſicut dictũ
a eſt ſupra non angelus ſed deuoti
fidelium interpoſuit. De hoc bea/
tus euãgeliſta Lucas ſignãter ait. Nomẽ
virginis Maria. Hoc nomen ſanctiſſimũ.
nomen dulciſſimũ. nomen digniſſimũ. tam
ſanctiſſime. tam dulciſſime virgini. tam di/
gniſſime ꝟgini cõuenientiſſime eſt impoſi/
tum. Maria em̃ amarũ mare. maria ſtella
maris. et maria illuminata vel illumiatrix.
maria domina interp̃tatur. Maria autem
eſt mare amarũ demonibus. ꝛ ſtella maris
hominib⁹. et illuminata vl' illumiatrix an/
gelicis ſpiritib⁹. domina creaturis omnib⁹.
Maria inquã demonib⁹ eſt mare amarum
ſpiritualiter. et Maria hominib⁹ eſt ſtella
maris officialiter. et Maria angelis illu/
minatrix eſt eternaliter. ꝛ Maria creaturꝭ
omnib⁹ eſt domĩa vniuerſaliter. Conſi/
derandũ ergo eſt ꝙ Maria interp̃tatur a/
marum mare. hoc optime ei competit con/
tra diabolũ. Sed nota quomõ Maria ſit
mare. et quomõ ſit amara. et quomõ ſimul
ſit amarũ mare. Maria eſt mare gratia af/
fluendo. et Maria eſt amara filio compa/
tiendo. et Maria eſt amarũ mare diabolũ
ſubmergendo. Maria vtiq; eſt mare ꝑ af/
fluentem ſpũſſancti repletionem. Maria
eſt amara ꝑ affligentem filij ſui paſſionem.
Maria eſt mare amarũ ꝑ ſubmergentem
diaboli ſuffocatõnẽ. Primo ꝯſidera cha
riſſime ꝙ Maria dicit᷑ mare ꝓpter affluen/
tiam et copiam gr̃arum. Unde ſcriptum eſt
Eccl'iaſtes primo cap̃. Omnia flumina in/
trant in mare. Flumina ſunt cariſmata ſpi
ritusſancti. Unde Iohãnis ſeptimo. Qui
credit in me ſicut dicit ſcp̃tura. flumina de
ventre eius fluent aque viue. Hoc autẽ di/
xit de ſpiritu quẽ accepturi erant credẽtes
in eũ. Oĩa q̊ flumia intrãt i mare. dũ oĩa ca/
riſmata ſctõꝝ intrãt i mariã. Flumẽ ei gr̃e
angeloꝝ intrat in mariam. ꝛ flumen gr̃e pa/
triarcharũ et ꝓphetarũ intrat in Mariam.
et flumẽ gratie apoſtolorũ intrat in Mari
am. et flumẽ gratie martyrũ intrat in Ma
riam. et flumẽ gratie confeſſorum intrat in

Mariã. flumen gratie virginũ intrat ĩ ma-
riam. Oĩa flumina intrant in mare. id eſt
oẽs gratie intrant in Mariã. Unde ipſa
optime dicere poteſt illud Eccliaſtici. xxiiij.
In me oĩs gratia vie ⁊ veritatis. ⁊ in me
oĩs ſpes vite ⁊ vtutꝰ. Quid mirũ ſi oĩs
gratia in Mariã confluxit. per quam tan-
ta gratia ad oẽs defluxit. Ait eñ beatus
Auguſtinꝰ. Gratia es plena Maria quaꝫ
apud dominũ inueniſti. et hanc ꝑ totũ mũ-
dum effundere meruiſti. Scdo ꝯſidera
cariſſime ꝙ maria in paſſione filij ſui valde
amara fuit quãdo ſuã ĩpĩus animaꝫ gladiꝰ
pertranſiuit. Unde ipſa bene potuit dice-
re illud Ruth primo. Non vocetꝭ me noe-
my. id eſt. pulchram. ſed vocate me mara. i.
amaraꝫ. quia amaritudine valde repleuit
me omnipotẽs. Amara fuit Noemy. quia
duo filij ſui fuerunt mortui. Noemy pul-
chra et amara. ſignat Mariam. pulchram
quidem per ſpiritusſancti ſanctificationeꝫ.
amaram vero per filij ſui paſſionem. Duo
autem filij Marie ſunt. homo deus. ⁊ ho-
mo purus. vnius enim corporaliter. alteri-
us ſpiritualiter mater eſt Maria. Unde
beatus Bernardꝰ ait. Tu mater regis. tu
mater exulis. tu mater dei. tu mater iudi-
cis. et tu mater dei et hominis. cum mater
ſis vtriuſqꝫ diſcordiaꝫ inter filios tuos ne-
quis ſuſtinere. Ideo exclamans Anſelmꝰ.
ait. O beata fiducia. o tutum refugium ma-
ter dei et mater noſtra. Iſti duo filij ma-
rie ambo mortui fuerunt in paſſione. vnus
corpore. alius mente. vnus crucis acerbi-
tate. alter mentis infidelitate. Et ideo viſce-
ra Marie valde repleta fuerunt amaritu-
dine. ſicut ſanctꝰ Auguſtinꝰ teſtatur dicẽs
Illa inquit pia mater immani dolore eiu-
lans. pectora debilitata cõtundens. ita ipſiꝰ
viſcera omĩaqꝫ membra fatigauerat. vt in-
ceſſu deficiens. vix peruenire potuiſſet ad
chriſti funus. Uides modo quomõ Ma-
ria ſit mare ſpũſancti. Uides ſecũdo quo-
modo ipſa ſit amara pro morte filij ſui.

Tercio conſidera chariſſime ꝙ Maria
eſt mare amarũ diabolo et angelis eius ꝑ
ipſam oppreſſis. quemadmoduꝫ mare ru-
brum amaruꝫ fuit egyptijs in ipſo ſubmer-
ſis. de quibꝰ habeť in Exodo. xv. Reduxit
ſuper eos dominꝰ aquas maris. O q̃ȝ ama-
rum et timenduꝫ eſt hoc mare egyptijs. O
q̃ȝ amara et timenda eſt hec Maria demo-
nibus. Unde beatus Bernardꝰ. Non ſic
timent hoſtes viſibiles quaſi caſtrorũ mul-
titudineꝫ copioſam. ſicut aeree poteſtates
Marie vocabulũ patrociniuꝫ ⁊ exemplũ.
fluunt ⁊ pereũt ſicut cera a facie ignis. vbi-
cunqꝫ inueniunt crebram huius nominis
recordationem. deuotam inuocationẽ. ſol-
licitam imitationem. Sic ergo vides cha-
riſſime quomõ Maria eſt mare per afflu-
entiam ſue repletionis. quomodo Maria
eſt mare per vehementiã dominice paſſio-
nis. et quomodo Maria eſt mare amaruꝫ
per potentiam diabolice ſubmerſionis.

Conſequenter conſiderandũ eſt ꝙ ma-
ria interp̃tatur ſtella maris. Hoc optime
conuenit Marie que gerit officium ſtelle
marine. Legitur enim. et verum eſt. ꝙ nau-
tarum mos eſt. vt cum in aliquam terram
nauigare diſponunt. vnum ſydus eligunt
cuius ſigno luce radiante in eam quam de-
ſiderant partem poſſunt ſine errore addu-
ci. Tale certe officium eſt ſtelle noſtre Ma-
rie. q̃ nauigantes ꝑ mare mũdi in naui in-
nocentie vel penitentie dirigit ad littus ce-
leſtis patrie. Propter hoc bene Innocen-
tius ait ſic. Quibꝰ auxilijs poſſunt naues
inter tot pericula pertranſire vſqꝫ ad littus
patrie. Certe inquit per duo. ſcilicet per li-
gnum et ſtellam. id eſt. per fidem crucis et
per virtutem lucis quã peperit nobis ma-
ria maris ſtella. Bene autem Maria ſtelle
maris cõparatur propter puritatem. pro-
pter radioſitatem. propter vtilitateꝫ. Ma-
ria enim eſt ſtella puriſſima. ſtella radioſiſ-
ſima. ſtella vtiliſſima. Maria eſt ſtella pu-
riſſima puriſſime viuendo. et Maria ẽ ſtel-
la radioſiſſima. radium eternuꝫ pariendo.
Maria eſt ſtella vtiliſſima. ad littus patrie
dirigendo. Primo ergo cõſidera chariſ-
ſime ꝙ maria eſt ſtella puriſſima ſine pecca-
to puriſſime viuendo. Unde de ea dici po-
teſt illud Sapie. vij. Eſt enim hec ſpecioſi-
or ſole. et ſuꝑ omnẽ diſpoſitionem ſtellarũ
luci comparata inueniť purior. Quidaꝫ le-
gunt hic prior. quidam purior. vtrũqꝫ vero
ſtelle noſtre competit. Maria enim eſt pri-
or. id eſt. potior ſiue dignior. Maria etiam
purior eſt ſole et ſtellis et luce. quia tam di-
gnitate q̃ȝ puritate ſolẽ ⁊ ſtellas ⁊ oẽm lucẽ
ſuperat corporalem ĩmo etiã ſpũalẽ. i. angeli-
cã creaturaꝫ. De qua dr̃ Geñ. j. Diuiſit deꝰ
lucẽ a tenebris. i. angelos ſtãtes a cadẽtibꝰ.

Hac vtiq̄ʒ luce angelica prior et purior eſt
Maria. Prior dignitate. et purior ſancti-
tate. Vnde Anſelmus exclamās ait. O be
nedicta ſup mlieres q̄ angelos vincis purita
te. ſcṫos ſuperas pietate. Vides mō quō
maria ſit ſtella puriſſima puriſſime viuēdo
Scḋo ɔſidera cariſſime φ maria ē ſtella
radioſiſſima. radiū eternū emittēdo. dei fi-
liū pariendo. Ipa em̄ eſt ſtella de q̄ dr̄ Nu-
meri. xxiiij. Orieṫ ſtella ex iacob. ⁊ cōſurget
virga de iſrl̄ ⁊c̄. Virga iſta eſt dei filꝰ q̄ ſtel
le nr̄e marie eſt radiꝰ. Radiꝰ vtiq̄ʒ de q̄ can-
taṫ. Sicut ſidꝰ radiū ⁊c̄. De q̄ etiā beatus
Bern̄. ait. Nec ſideri radiꝰ ſuā minuit clari
tatē. nec virgini filꝰ ſuā virginitatē. O ve-
re beatiſſima. o vere radioſiſſima ſtella ma
ria. cuiꝰ radius nō ſolū mōm imo etiā celū.
⁊ nō ſolū celū imo etiā infernū penetrauit.
ſicut beatꝰ Bern̄. ſcribēs ait. Ipa ē p̄clara ⁊
eximia ſtella ex iacob orta. cuiꝰ radius vni-
uerſum orbē illumiat. cuiꝰ ſplendor etiā in
ſupnis p̄fulget ⁊ inferos penetrat. Vides
mō quō maria ē ſtella puriſſima puriſſime
viuēdo. vides ſcḋo quō maria ſit ſtella ra-
dioſiſſima filiū dei pariēdo. Tercio cōſi
dera cariſſime φ maria eſt ſtella vtiliſſima
nos ad patriā celeſtē dirigēdo. imo ducen-
do nos p mare hꝰ ſecli ad grām filij ſui. tā-
q̄ʒ ad portū paradiſi. Vnō ipa eſt ſtella illa
clariſſime fulgens. tres magos ad xp̄m re-
ctiſſime ducēs. Maria certe ē ſtella q̄ i flu-
ctibꝰ p̄ntꝭ vite valde ē neceſſaria. Vn̄ Ber.
Ne auertas oculos tuos a fulgore hꝰ ſyde
ris. ſi nō vis obrui p̄cellis. Idē. Si inſur-
gūt venti tēptationū. ſi incurris ſcopulos
tribulationū. reſpice ſtellā. voca mariā. Igi
tur cariſſime ne i mari hꝰ mōi demergaris.
ſtellā ſeq̄ris. mariā imiterꝭ. Securiſſimuʒ
em̄ ē ipam ſeq̄. ſicut ideʒ beatꝰ Bern̄. teſtaṫ
dicēs. Ipam ſequens nō deuias. ipam ro-
gans nō deſperas. ipam cogitās nō erras.
ipa tenēte nō corruis. ipa p̄tegēte nō metu
is. ipa duce nō fatigarꝭ. ipa p̄picia peruenis. et
ſic in temetipo experirꝭ q̄ʒ merito dictū ſit.
⁊ nomē v̄ginis maria. Sic ḡ vides quō ma
ria eſt ſtella puriſſima a pctō. ſtella radioſiſ-
ſima i filio. ſtella vtiliſſima in mōo. His
viſis ɔſiderādū eſt φ maria etiaʒ interp̄taṫ
illumiata vel illumiatrix. Hoc ſilr̄ cōpetit
tante v̄gini. q̄ mirabiliter illumiata eſt p p̄-
ſentiā dn̄i. iuxta illud Apoc. xviij. Vidi an
gelū aliū deſcendentē de celo hn̄tem pote-
ſtatē magnā. ⁊ terra illumiata eſt a glīa eiꝰ.
Filꝰ dei eſt angelꝰ magni ɔſilij. Terra ve-
ro a glīa dei illumiata eſt maria. q̄ ſicut illu-
minata fuit a grā eius in mōo. ita nūc illu-
minata eſt a glīa eiꝰ in celo. vt ſic illumiata
fieret illumiatrix in mundo ⁊ in celo. Pro-
pter qḋ ɔſiderandūʒ eſt φ maria illumina-
ta illuminatrix eſt p exēpla. p bn̄ficia. p pre-
mia. Illumiatrix p exempla vite ſue. illumi
natrix p bn̄ficia miſcḋie ſue. illumiatrix eſt
maria p p̄mia glīe ſue. Primo ḡ ɔſidera
cariſſime φ maria eſt illumiatrix plurimo-
rū p exēpla lucidiſſime vite ſue. Ipa eſt cu-
ius vita glīoſa lucē dedit ſeclo. ipa ē cuiꝰ vi-
ta indita cūctas illuſtrat ecclīas. Ipa em̄ ē
lucerna ecclīe ad h̄ illumiata a deo vt p ipaʒ
ɔtra tenebras mōi illuminareṫ ecclīa. Oret
ergo ecclīa. oret fidelꝭ aīa ⁊ dicat. Quoniaʒ
tu illumias lucernā meā dn̄e deꝰ meꝰ illu-
mina tenebras meas. Hanc vere lucernaʒ
dn̄s illumiauit pleniſſime. ⁊ p hanc illūina
tionē tenebras aīaꝝ nr̄aꝝ fugat ⁊ fugauit.
Hoc bene ſentiēs Bern̄. ait. O maria tu v̄-
tutū tibi inditarū magnificis exemplis ad
imitationē tui nos p̄uocas. ſicq̄ʒ noctē no-
ſtrā illumias. q̄ em̄ vias tuas inſectatꝰ fue-
rit nō ambulat in tenebris ſed hʒ lucē vite.
Vides mō quō maria eſt illumiatrix mū-
di p exempla lucidiſſime vite ſue. Scḋo
ɔſidera φ maria ē illumiatrix p bn̄ficia lu-
cidiſſime miſcḋie ſue. p quaʒ multi in nocte
huiꝰ ſecli illuminati ſunt ſpūalr̄. ſicut q̄nq̄ʒ
filij iſrael p columnā ignis illuminati fue-
runt corpaliter. Iuxta illud Ps̄. Deduxit
eos in nube ⁊c̄. Maria nobis eſt columna
nubis. qꝛ tanq̄ʒ nubes p̄tegit ab eſtu diuīe
indignationis. p̄tegit etiā ab eſtu diabolice
temptatiōis. ſicut iterū dicit in Ps̄. Expā-
dit nubem. ⁊c̄. Maria quoq̄ʒ columna ig-
nis eſt. illuminās nos. imo illuminās mū-
dum multis miſcḋie ſue beneficijs. Quid
nos miſeri. nos obtenebrati. quid in nocte
huiꝰ ſeculi faceremꝰ. ſi tam lucidā lucernaʒ
ſi tam luminoſaʒ columnā non haberemꝰ.
quid em̄ totus mūdus valeret ſi ſolem nō
haberet. Propter hoc bene beatꝰ Bernar
dus ait. Tolle corpus hoc ſolare quod illu
minat mundū. vbi dies. Tolle mariā hanc
maris ſtellam. quid niſi caligo inuoluens.
vmbra mortis ac denſiſſime tenebre relin
q̄nt. Vides mō quō maria eſt illumiatrix
p lucidiſſimā vitā. vides ſcḋo quō Maria

eſt illumiatrix ꝑ lucidiſſimā miſcðiam ſuā.
Tercio ꝯſidera chariſſime ꝙ maria etiā
eſt illumiatrix ꝑ lucidiſſimā gl'iam ſuaȝ.q̄ ꝑ
oīa illumīat celū ſicut ſol munduȝ.iuxta
Eccli.xlij. Sol illuminās ꝑ oīa reſpexit.et
gl'ia dñi plenū eſt opus ei⁹. So illumians
eſt maria q̄ eſt pulchra vt luna.electa vt ſol.
pulchra vt luna ꝑ grām electa vt ſol ꝑ glo/
riā. Gloria em̄ dñi plenū eſt op⁹ ei⁹. Opus
dñi excellentiſſimū ē maria. Hoc op⁹ ſicut
plenū fuit grā dñi in mūdo. ſic plenū ē gl'ia
dñi ī celo. Sic ergo illūinās maria in gl'ia
ſua.rutilans ꝑ oīa reſpicit.qꝛ ꝑ omēs ange
los ꝛ ꝑ omēs ſctōs glorie ſue illumiaconē
extendit. Quid mirū ſi marie ꝑñtia totū il/
luminat celū.q̄ etiā totū illuſtrat orbē. Ait
em̄ Berñ. Marie pñtia totus illuſtraꝛ or/
bis.ꝛ ipa iam celeſtis patria clari⁹ rutilat ꝟ/
ginee lampadis irradiata fulgore. Sic er/
go vides quō maria illumiatrix eſt ꝑ vitam
ſuā lucidiſſimā.quō illumiatrix ꝑ gloriā ſu
am fulgidiſſimā eſt maria. Post predicta
oīa ꝯſiderandū eſt ꝙ maria interꝑtaꝛ do
mina. Hoc quoqȝ opͥme cōpetit tāte im/
peratrici.que reuera dña eſt celeſtiū.terre/
ſtriū et infernorū. Dña inquā angeloꝝ.dña
hominū. dña demonū. dña vtriuſqȝ ī celo.
dña in mūdo.dña in inferno. Primo cō/
ſidera chariſſime ꝙ maria eſt dña angeloꝝ.
ipa em̄ ſignata eſt in dña Heſter regina.de
qua legiꝛ ꝙ ſuꝑ vnā famulā ſuaȝ delicioſe
innitebaꝛ altera aūt famulaꝝ ſeq̄baꝛ domi
nā.defluentia in humū veſtimenta ſuſten/
tans. Per dñam Heſter reginaȝ. intellige
mariā reginā.due famule quaꝝ dña eſt re/
gina maria.ſunt angelica et hūana creatu/
ra. O q̄ntū gaudendū eſt nobis miſeris ho
minib⁹.ꝙ angeli dñm ꝛ dñam hñt ex homi
nib⁹. Veriſſime em̄ angeloꝝ dña eſt maria.
Unde Aug⁹. ipam alloquēs.ait. Si te ce/
lum vocē altior es.ſi matrē gentiū dicā pre
cedis.ſi dñam angeloꝝ nominē ꝑ oīa eſſe
cōprobaris.ſi formā dei appellē digna exi/
ſtis. Ancia vero humana ē famula.q̄ domi/
nā ſuā mariā ſequiꝛ in mūdo. Sequiꝛ cer/
te colligens veſtimēta dñe.ſcȝ colligēs vir/
tutes ꝛ exempla marie. Intelligēcia ꝟo an
gelica eſt famula.ſuꝑ quā dña ſua Maria
innititur in celo. Innitiꝛ certe tanq̄ fami/
liariſſima ſe angelis ſociando.innitiꝛ etiaȝ
tanq̄ delicatiſſima in angel' delicādo. in/
nititur quoqȝ tanq̄ pleniſſima ſe cū ſua ple
nitudine angel' cōicando.innitiꝛ inſuꝑ tanq̄
potentiſſima angel' imꝑando. Oīb⁹ em̄ an
gelis maria innitiꝛ ſuo imꝑio. Und Aug⁹.
ait. Michael dux ꝛ pͥnceps milicie celeſtis
cū oīb⁹ ſpiritib⁹ āminiſtratorijs.tuis virgo
paret ꝑceptis.in defendēdis ī corꝑe.ꝛ ī ſuſci/
piēdis de corꝑe aīab⁹ fideliū ſpecial'r tibi
dñaꝛ die ac nocte ſe tibi ꝯmēdātū. Uides
mō quō maria ē dña angeloꝝ ī celo. Se
cūdo ꝯſidera chariſſime ꝙ maria ē dña ho
minū in mūdo. De hac dña in ps.dr. Sicut
oculi ācille ī ma. dñe ſ.ꝛc. Ancilla dñe ma/
rie ē q̄libet aīa fidelis.imo etiaȝ eccl'ia vni/
uerſal'. Oculi h⁹ ancille ī manib⁹ dñe ſue ſꝑ
debēt eſſe.qꝛ oculi eccl'ie. oculi oīm nr̄m ad
man⁹ marie ſꝑ debēt reſpicere vt ꝑ manus
ei⁹ aliq̄d boni accipiam⁹.ꝛ ꝑ man⁹ ei⁹ q̄cq̄d
boni agim⁹ dño offeram⁹. Per man⁹ ei h⁹
dñe hēm⁹ q̄cq̄d boni poſſidem⁹. teſtāte be
ato Berñ.q̄ ait. Nihil nos deus hēre voluit
qd marie man⁹ nō trāſiret. Per man⁹ q̄ȝ h⁹
dñe offerre dō debem⁹ q̄cq̄d boni egerim⁹
q̄madmodū btūs Ber.hortaꝛ di. Modi/
cū illud qd offerre deſideras.gratiſſimis illis
ꝛ oī acceptōe digniſſimis marie manib⁹ tra/
dere cura ſi nō vis ſuſtiuere repulſaȝ. Bene
nob chariſſimi. bñ nob ꝙ talē dñam habe/
mus.q̄ man⁹ tā liberales hȝ ad nos.ꝛ tā ꝑ/
potens eſt apud filiūȝ ſuꝑ nos vt ſecuri ad
ipam ꝯfugere poſſim⁹ oēs nos. Uñ deuo/
tiſſim⁹ Anſel.q̄ ait. Dña magna cui grās
agit contio leta iuſtoꝝ ad quā territa fugit
turba reoꝝ.ad te ꝑpotēs ꝛ miſericors dña
ego pctōr anxi⁹ ꝯfugio. Uides mō quō ma
ria eſt dña angeloꝝ in celo.vides ſcdo quō
maria eſt dña hoīm in mūdo. Tercio cōſi
dera chariſſime quō maria ē dña demonū
in īferno.tā potenꝛ eis dñans etiā vt ꝺ ipa
accipi poſſit id ps. Uirgā ꝟtutis tue emit/
tet dñs ꝛc. Uirga virtutis eſt virgo maria.
Ipa eſt virga aaron florida ꝑ virginitatē.ꝛ
fructifera ꝑ fecunditatē. Ipa q̄ȝ eſt ꝟga de
qua dr Iſa.xj. Egrediēꝛ virga de radi.ieſſe.
Hec virga ꝟgo maria ꝟga virtutis eſt cōtra
inimicos infernales q̄b⁹ magna ꝟtute dña
tur.ꝛ ideo dña tā magna.tā magne ꝟtutis
merito a nob amaꝛ.merito a nob laudaꝛ.et
merito a nobis exoraꝛ.vt nos cōtra inimi/
cos iſtos tueaꝛ. Exēpluȝ dat nobis Anſel.
q̄ tantā dñaȝ alloquēs ait. Te dña magna
ꝛ valde magna te vult cor meū amare.te cu
pit os meuȝ laudare.te deſiderat venerari

mens mea. te affectat exorare aīa mea. quia
tuitioni tue ſe cōmēdat tota ſuba mea. Sic
ḡ vides quō maria eſt dña angelorꝫ in celo.
dña hoīm in mūdo. dña demonū ī inferno
Uides ḡ ex ꝑdictis ꝙ maria mare amarꝫ. ꝙ
maria ſtella marꝫ. maria illumīatrix. maria
dña ↄuenientiſſime interꝑtatꝰ. Maria ei amarū mare eſt demonibꝫ ↄuerſis. Maria ſtella marꝫ eſt hoībꝫ ↄuerſis. maria illumīatrix
eſt angelis nō auerſis. maria eſt dñans creaturis vniuerſis. Orem⁹ chariſſimi. oremuſ
deuotiſſime. orem⁹ mariā ꝛ dicam⁹. Eya ma
re amarꝫ maria adiuua nos vt in ꝟa penitē
tia totaliꝰ amaricemur. Eya ſtella marꝫ maria adiuua nos vt ꝑ mare ſeculi ſpūaliter re
ctificemur. Eya illuminatrix maria adiuua
nos vt ī glīa eternaliꝰ illumīemur. Eya dña
maria adiuua nos vt tua gubernatiōe ꝛ do
minatiōe ſiſialiter gubernemur. Per domi
nū noſtrꝫ ꝛc.

Ue maria. Nomē illud affectuoſuꝫ
a ꝛ dulciſſimū nomē id ḡtioſum ꝛ no
biliſſimū. nomē id glioſum ꝛ dignis
ſimū optime ↄuenit btē ꝟgini dñe nr̄e. Cōuenientiſſime ꝟgo tā pia vocata ē maria Ipa
eīn eſt maria q̄ ꝛ oīni vicio caruit. ꝛ oī ꝟtute
claruit. Ipa inq̄m eſt maria q̄ a ſeptē vicijs
capitalibꝫ fuit īmuniſſima Maria eīn ↄtra
ſupbiā ꝑfundiſſima ꝑ hūilitatē. ↄtra inuidiam affectuoſiſſima ꝑ charitatē. ↄtra irā māſuetiſſima ꝑ lenitatē. ↄtra accidiā indefeſſiſ
ſima ꝑ ſedulitatē. maria ↄ auariciā tenuiſſi
ma ꝑ paupꝑtatē. maria ↄtra gulā tꝑatiſſima
ꝑ ſobꝛietatē. maria ↄtra luxuriā caſtiſſima ꝑ
ꝟginitatē fuit. Hec oīa ex illis ſcpturis colli
gere poſſum⁹ in q̄bꝫ nomē marie expꝛſſum inuenim⁹. Primo ↄſidera chariſſime ꝙ ma
ria ꝑfundiſſima apud ſe fuit ꝑ humilitatem
Ipa eīn eſt maria de q̄ dꝛ Luc. j. Dixit autē
maria. Ecce ancilla dñi. O mira ꝛ ꝑfunda
hūilitas marie Ecce mariā archangel⁹ allo
quiꝰ. maria grā plena dꝛ. ſupuētio ſpūſſcti ꝑ
mittiꝰ. maria in mrēm dñi aſſumiꝰ. maria iā
oībꝫ creaturꝫ anteponiꝰ. maria iā dña celi
ꝛ terre efficiꝰ. ꝛ ꝑ his oībꝫ nō extolliꝰ. ſꝫ in
his oībꝫ mira humilitate deꝑmiꝰ dicens.
Ecce ancilla dñi. Propꝰ h̄ bñ ait Beda ſic.
Maria nequaq̄ꝫ ſe donis celeſtibꝫ q̄ſi a ſe h̄
eſſent ex ſe extulit. ſꝫ vt magꝫ magiſqꝫ donis
apta eſſet diuīs. ī hūilitatē greſſū mētis fixit
angelo rn̄dēs. Ecce ancilla dñi. Hoc eſt cōtra multos q̄ in ꝓſperꝫ ꝛ honoribꝫ. q̄ i gr̄ijs
ꝛ ꝟtutibꝫ nō humiliāꝰ cū maria ꝛ cū xp̄o ſed
intumeſcūt cū eua ꝛ lucifero. Sꝫ certe marie hūilitas nō ſolū in ꝟbo. ſꝫ etiā in fcō declaraꝰ. non ſolū in ꝟbo regalis reſpōſionis
ſꝫ in facto legalis purgatiōis. nō ſolū ī ꝟbo
quo ſe hūiliauit tāq̄ꝫ ancillā ꝛ ſeruitricē. ſed
etiā in facto q̄ ſe humiliauit tāq̄ꝫ reā ꝛ pecca
tricē. Ipſa eīn eſt maria de q̄ dꝛ Luce ſcdo.
Poſtq̄ꝫ impleti ſūt dies ꝛc. O dura ꝛ infelix
ſupbia. o ſupba ꝛ infelix duricia peccatoris.
ecce maria abſqꝫ oīni pctō legē ſubijt purga
tionis. ꝛ tu miſer plen⁹ peccatꝫ nō vis legem
ſubire ſatiſfactiōis. Secūdo vide chariſſi
me ꝙ maria affectuoſa fuit ꝑ caritatē. Ipſa
eīn eſt maria de q̄ dꝛ Luc. ij. Exurgēs autē
maria abijt in mōtana cū feſtinatōe ꝛc. Abi
it inq̄ꝫ vt viſitaret. vt ſaluaret. vt miniſtrarꝫ
elizabeth. Uide quō illa viſitatio marie ple
na fuit charitate. In deſcriptiōe eīn ill⁹ viſi
tatiōis maria quater noiaꝰ. in q̄ caritas ma
rie ad deū ꝛ ad ꝓximū plen⁹ declaraꝰ. Charitas ꝓximi dꝫ h̄ri ꝛ foueri corde ore ꝛ opere
Maria aūt charitatē ꝓximi habebat in corde. ꝛ ꝓpter h̄ exurgēs maria abijt in mōtana
cū feſtinatiōe. Quid eīn eā ad officiū charitatꝫ feſtinare cogebat. niſi charitas q̄ in cor
de ei⁹ feruebat. Legim⁹ ꝙ paſtores venerūt
feſtinātes ad ꝑſepiū. ꝛ ꝙ maria abijt cū feſtinatiōe ad obſequiū. ꝛ ꝙ Zache⁹ feſtinās deſcēdit ad hoſpitādū dñꝫ. Ue ḡ tardꝫ ad opa
charitatꝫ. Itē maria charitatē ꝓximi ore ſo
uebat. Ipa eīn eſt de qua ibidē dꝛ. Et factū
eſt vt audiuit ſalutatiōeꝫ marie elizabeth ꝛc
Charitas inq̄ꝫ ꝓximi ſalutatiōibꝫ ꝛ alijs caritatiuis locutiōibꝫ ſꝑ fouēda eſt. Un̄ ange
lus ſalutauit mariā. Maria ſalutauit eliza
beth. fili⁹ marie ſalutauit marias eūtes de ſe
pulcro. dicēs illis. Auete. Ue eis q̄ ꝓꝰ odiū
ſalutatiōꝫ ꝓximo negāt. Ue ꝛ illis q̄ doloſe
ꝓximū ſalutāt. ſic iudas cū dixit. Aue rabbi
O q̄ꝫ dulciter maria ſalutare nouit. O maria dignerꝫ nos ꝑ grām tuā ſalutare. Et cer
te ipa nos libēter ſalutat bñficio ꝛ ↄſolatōe
ſi nos eā frequēter ſalutam⁹ ſeruitio ꝛ orōe.
Libēter nos ſalutat cū grā. ſi libēter eā ſalu
tam⁹ cū aue maria. Itē maria charitatē nō
ſolū corde habebat. nō ſolū ore fouebat. ſed
etiā ope exercebat. Ipa eīn eſt maria de qua
ibi dꝛ. Māſit aūt maria cū illa q̄ſi mēſibus
tribꝫ. Māſit videlicꝫ ꝑ miſterio ꝛ ↄſolatiōe
elizabeth. Un̄ Amb. Queꝑꝑꝰ officiū venerat officio inherebat. Itē maria ſic i oībꝫ

charitatẽ habuit ad primũ. ita sup oĩa cha/
ritatẽ habuit ad deũ. Ipa eñ est maria d q
ibidẽ dr. Magnificat aĩa m. do. Aĩa quod
amat. hͣ magnificat. z in hͣ exultat. Idarco
aĩa marie deũ decẽtissime magnificauit. z in
deo firmissime exultauit. qꝛ deũ excellentissi
me amauit. De cuꝰ amore bonũ ṽbũ dr ma
gister Hugo de sctõ vic. Quia inqt in corð
eiꝰ amor spũ ssancti singularit̃ ardebat. ideo
in carne eiꝰ ṽtus spũssancti mirabilia facie/
bat. Tertio vide charissime ꝙ maria mã
suetissima fuit ꝑ lenitatẽ. patiẽtissima ꝯ om
nẽ aduersitatẽ. Ipa eñ est maria quã syme
on sic alloqbat̃ sic̃ Luc. ij. dr. z dixit ad Ma
riã mrem eiꝰ Ecce positꝰ est hic in ruinã z in
resurrectõez multoꝝ in israel. z in signuz cui
ꝯtradicet̃. z tuã ipꝰ aiam ptrãsibit gladius.
Hic gladiꝰ acutissimã filij sui passionez siue
mortẽ signat. Gladiꝰ corꝑalis aiam nec occi
dere põt nec vulnerare. sic acutissima christi
passio licet aiam marie ꝑ cõpassionẽ ptrãsi/
uit. ipam tñ nec ꝑ odiũ occidit. nec ꝑ impati
entiã vulnerauit. Maria eñ iterfectores fi
lij sui nũqꝫ odiuit. nũqꝫ ꝯ eos impatiẽs fuit.
Nã si alij martires patiẽtissimi fuerũt i mar
tyrio suo corꝑali. qꝫto magꝭ martyr nr̃a ma
ria i martyrio suo spũali. De cuiꝰ nobili mar
tyrio Hiero. ait. Qꝛ spũaliter z attrociꝰ pas/
sa est gladio passiõis xp̃i plꝰqꝫ martyr fuit.
O mira marie patiẽtia z mãsuetudo q̃ nõ solũ
patiẽtissima fuit dũ corã ipa filiꝰ eiꝰ crucifi/
geret̃. sꝫ etiã dũ añ crucifixionẽ ꝓpter ipsam
filiꝰ eiꝰ vilipẽderet̃. sic̃ Marci. vj. dr. Nonne
hic est fabri filiꝰ z marie. Ubi post pauca seq̃
tur z scãdalizabãt̃ in eo. Reuera faber ẽ xp̃s
sꝫ q̃ fabricatꝰ est aurorã z solẽ. Heu qꝫ lõge a
gr̃a mitissime marie sunt q̃ tã immites. tã i/
patiẽtes. tã iracũdi sunt sic̃ cõtectales z socij
z vicini sepe sentiũt. Quarto vide charis/
sime ꝙ indefessissima z studiosissima fuit ꝑ
sedulitatẽ in bonis oꝑibꝫ Ipa nãqꝫ ẽ maria
illa de qua dr Actuũ. j. Hi omẽs erãt ꝑseue
rãtes vnanimit̃ in orõne cũ mulieribꝫ z ma
ria mr̃e iesu. Maria indefesse ꝑseuerãdo in
orõne exemplũ dedit. q̃m oportet seq̃ z non
deficere. Et si maria tã sedule orauit i terris
quõ nõ sedule orabit ꝓ nob in celis. Propt̃
hͣ nos bñ hortat̃ Augꝰ dicẽs. Omẽs marie
patrocinia omĩ nisu imploremꝰ vt dũ suppli
ces eã obsequio frequẽtamꝰ in terrꝭ. ipsa nos
ꝑce sedula cõmendare dignet̃ in celis. Sꝫ
ecce maria nr̃a nõ solũ ore in orõnibꝫ. sꝫ etiã

corde in sctĩs meditatõibꝫ indefessa fuit z se
dula. Ipa eñ est maria de qua dr Lu. sc̃do.
Maria ꝯseruabat oĩa ṽba hec ꝯferẽs i cor/
de suo. Quia ẽ maria nõ fuit accidiosa. ideo
nõ fuit ociosa. z iõ nõ solũ mentẽ in sanctis
meditatiõibꝫ. nõ solũ linguã in deuotis ora
tionibꝫ. sꝫ etiã manꝰ in bonis oꝑibꝫ sedulas
habuit. Propt̃ qꝺ bene sic̃ supra dictũ ẽ mã
sit maria cũ elizabeth tribꝫ mẽsibꝫ. Ad quid
Rñdet Beda z ait. vt mulieri ꝓuecte etatis
ṽgo iuuẽcula misteriũ sedula ipẽderet Heu
qꝫ lõge a gr̃a marie est miser accidiosus. cuiꝰ
z mẽs z manꝰ z lingua sũt totiẽs a meritꝭ oci
ose. Quinto vide charissime ꝙ maria te/
nuissima fuit ꝑ pauꝑtatẽ. Ipa eñ est maria
de qua dr Lu. ij. Inuenerũt mariã z ioseph
z infantẽ positũ in ꝓsepio. Pastores paupe/
res inuenert̃ pauperẽ mariã mr̃em. z paupe
rẽ infantẽ in pauꝑe loco. nõ in põposa curia
sꝫ in pauꝑe ꝓsepio. Que vtiqꝫ pauꝑcl'a mat̃
bonũ hospiciũ habuisset si pauꝑ nõ fuisset.
Ista dũ diligẽter attẽdis. tũc pauꝑtatẽ ma/
rie euidẽter ꝓpẽdis. De qua Joh. chryſ. ait
Uide pauꝑtatis marie magnitudinẽ. z qui
cũqꝫ pauꝑ est accipiat ꝯsolatõnez. Quicũqꝫ
certe ꝓpter deũ pauꝑ est voluntarie z libenter.
vl' etiã quicũqꝫ pauꝑ est necessarie z patiẽt̃.
multũ ꝯsolari põt de pauꝑe maria z de pau
pere xp̃o. Ab illa ꝯsolatiõe iniq̃ diuites lõge
sunt. q̃ lõge aliã querũt. Uñ Luc. vj. Ue vo
bis diuitibꝫ q̃ haberꝭ hic ꝯsolatiõez vestrã.
Nolo tñ desperare diuites. qꝛ nõ solũ pau/
peres pastores sꝫ etiã diuites reges pauꝑe/
rẽ mariã z pauꝑez filiũ eiꝰ inuenerũt. sic̃ dr
Matth. ij. Et intrãtes domũ inuenerũt zc̃
Sic illi diuites ipos iuenerũt q̃ munera at
tulerũt. pauꝑes ẽ ꝯsolatõz istã inueniũt per
pauꝑtatẽ. diuites ṽo ꝑ liberalitatẽ. dũ pau/
peres ꝑ pauꝑtatẽ xp̃o ꝯformãt̃. diuites ꝑ li
beralitatẽ xp̃o reformãt̃. Sexto vide cha
rissime ꝙ maria tꝑatissima fuit ꝑ sobrietatẽ.
Ipa eñ est maria cui dr Luc. j. Ne timeas
ma. inue. eñ gr̃am. zc̃. Nota qꝺ dr. iuenisti gr̃
tiã. Nũqꝫ maria tãqꝫ gr̃am iuenisset. nisi gr̃a
mariã in cibo z potu tꝑatissimã inuenisset.
Nõ eñ se cõpatiũt̃ gr̃a z gula. qꝛ ipossibile ẽ
ꝙ hõ sil' sit ꝑ gr̃az deo gratꝰ z ꝑ gulã ingratꝰ.
Bonũ ẽ ẽ q̃rere gr̃am z fugere gulã. sic̃ He/
bre. xiij. Optimũ ẽ gr̃a stabilire cor. ñ escis. q̃
nõ ꝓfuerũt ãbulãtibꝫ i eis. Nota etiã qꝺ dicit̃
Ecce ꝯcipies i vtero. Nũqꝫ maria deũ i vte
ro ꝯcepissꝫ si idẽ vterꝰ ꝯ deũ crapulosꝰ fuissꝫ

ꝛſi vter⁹ ille mero eſtuaſſꝫ. cũ venẽ mero eſtu
ans cito deſpumat ĩ libidinẽ. vter⁹ ꝗ ille q̇ do
incarnato grauidat⁹ eſt nũq̃ꝫ in cibo ꝛ potu
intẽperato grauat⁹ eſt. Vñ Johes chꝛy. ait
Comeſatrix aut vinolẽta maria nunq̃ꝫ fuit.
Heu q̃ꝫ lõge a grã marie ſunt q̇ in cibo ꝛ po
tu tõtiẽs excedũt. Septimo vide chariſſi
me ꝙ maria caſtiſſima fuit ꝑ ꝟginitatẽ. Jpa
eſt maria de q̄ Luc. ij. dꝛ. Nomẽ ꝟginis ma
ria. Eximie caſtitatꝫ marie teſtẽ euangeliſtã
teſtẽ ipãm mariã. teſtẽ habem⁹ angelicã pſo
nã. Caſta em̃ fuit in ꝟginea carne ſic euãge
liũ teſtaꝛ dicẽs. Nomẽ ꝟginis maria. Caſti
oꝛ fuit maria ĩ virginea mẽte ſicꝫ ipa met teſta
tur. ipa em̃ eſt de q̄ dꝛ Luc. j. Dixit autẽ ma
ria ad angelũ. Quõ fiet iſtud q̃m viꝝ nõ co
gnoſco. i. cognoſcere nõ ꝓpono. Caſtiſſima
ꝟo fuit maria in ꝟginea ꝓle ſicut angelus te
ſtaꝛ q̄ de illa maria dixit Matth. j. Joſeph
fili dauid noli timere. Ex quo maria ꝟgo de
ſpũſancto diuina eſt ꝓle fecũdata. nequaq̃ꝫ
ꝟginitas ei⁹ tali eſt ꝓle viciata. ſꝫ mirabiliꝛ
eſt in tãta ꝓle gloꝛificata. Nã in ꝓle approba
ta in ꝓle ꝯſecrata. in ꝓle nobilitata. in pꝛole
ditata ꝛ dotata. cõſignata ꝛ ꝯfirmata eſt tua
ꝟginitas o maria. Propter qḋ bñ ait Aug⁹.
Mariã virginẽ veraciꝛ ꝓdicam⁹ ꝛ mr̃em.
cui⁹ virginitatẽ gloꝛificauit ꝟa fecũditas. et
cui⁹ verã fecũditatẽ gloꝛificauit intemerata
ꝟginitas. Beat⁹ q̃ꝫ Bern̄. ait. Lõge gloꝛioſi
uꝛ fuit ꝟginitas ex fecũditate. ꝛ fecũditas ex
ꝟginitate. Heu q̃ꝫ lõge a grã marie ſũt q̇cũ
q̃ꝫ ꝯtinẽtes nõ ſunt. q̇ caſtitatꝫ inimici ſunt.
Cũ ꝗ dulciſſimũ nomẽ marie tãte vt ſupꝛa
dictũ eſt ſit gratie. idõ merito h̄ nomẽ inuoca
mus oꝛãtes. ſm̄ qḋ beat⁹ Bern̄. oꝛans ait.
Dulciſſimũ marie nomẽ inuocãtib⁹ ſeruiꝛ
ꝑ te regina clemens grẽ ſue munera largiaꝛ
ihs xp̄s fili⁹ tu⁹ q̇ cũ pr̃e ꝛ ſpũſctõ viuit ꝛ re
gnat de⁹ ꝑ oĩa ſecula ſeculoꝝ. Amẽ.

Ue maria grã plena Oñſum eſt ſu
pꝛa quõ maria ꝓpter puriſſimã vite
innocẽtiã merito ꝑ aue ſalutaꝛ. Oñ
dendũ aũt eſt nũc quõ ꝑ pleniſſimã grẽ af
fluentiã merito grã plena foꝛe cõmemoꝛaꝛ.
Aue ergo grã plena. Cõſiderem⁹ chariſſimi
grãm iſtã. grãm marie. grãm ãmirãdã. Cõ
ſiderem⁹ inq̃ꝫ grẽ marie ꝗtatẽ immẽſitatẽ.
multiplicitatẽ. vtilitatẽ. Grã nãq̃ꝫ marie ꝗ
ta veriſſima grã immẽſiſſima. grã multipli
ciſſima. grã vtiliſſima eſt. Primo ꝯſidere
mus grẽ marie ꝗtatẽ. De hac Gabꝛiel ait
Luc. j. Jnueniſti grãm ꝛc. Grã vtiq̃ꝫ ꝟa eſt.
que apḋ deũ inueniꝛ q̇ ꝟitas eſt. apud deũ
dic. nõ apud dyabolũ. Diabol⁹ em̃ grãꝫ ma
le ꝓſperitatꝫ offert vt eo liberi⁹ peccet. Vñ
holofernes (q̇ diabolũ ſignat) ait Judith.
xij. Bibe nũc ꝛ accũbe ĩ iocũditate. q̃m inuẽ
niſti grãm corã me. Jtẽ apud deũ dicit. non
apḋ mũdũ. qꝛ apud mũdũ. i. apud hoĩes mũ
danos ſepe valde falſa grã. falſa ꝯtritio iue
niꝛ. Vñ Eccl. viij. Nõ omĩ hoĩ manifeſtes
coꝛ tuũ. ne foꝛte inferat tibi grãm falſaꝫ ꝛ cõ
uicieꝛ tibi. Jtẽ apud hoĩes. idõ beat⁹ Bern̄.
Queram⁹ grãm ſꝫ grãm apud deũ. nã apḋ
hoĩes eſt grã fallax. Jtẽ apud deũ dꝛ. ñ apḋ
carnẽ. Nã grã carnis falſa eſt. vt poꝛe carnis
pulcritudo ꝛ hmõi. Vñ Prouer. xxxj. Fal
lax grã ꝛ vana eſt pulcritudo. qꝛ gratiſſima
ꝟgo maria falſam grãm diaboli. falſam gra
tiã mũdi. falſam grãm carnis ꝯtẽpſit. Jdeo
merito apḋ deũ grãꝫ iuenit. verã itaq̃ꝫ ꝛ pu
rã. nulla adulterina mixtura viciataꝫ. vt ꝟe
dicere poſſit id Eccl. xxiiij. Quaſi balſamũ
nõ mixtũ odoꝛ me⁹. Balſamũ marie eſt vn
ctio grẽ q̄ maria copioſiſſime infuſa eſt. Vñ
Bern̄. loquẽs de illo ꝟbõ. ſpũſſctũs ſupue
niet ĩ te. ait. Precioſum illḋ balſamũ tãta ti
bi copia. tãtaq̃ꝫ plenitudine influet. vt copi
oſiſſime effluat circũquaq̃ꝫ. Balſamũ miſce
ri ſolet ꝛ viciari melle vl' oleo. Sꝫ certe bal
ſamũ ſpũſſcti in maria nõ fuit mixtũ. qꝛ nec
melle carnalitatꝫ ꝛ mũdane ꝯſolatiõis. nec
oleo vane laudis ꝛ adulatiõis fuit viciatũ.
Sꝫ qꝛ tã ꝟa ꝛ tã pura marie grã fuit. idõ bñ
Hiero. de ipa ſic dicit. Quicq̇d in maria ge
ſtũ eſt. totũ puritas ꝛ ſimplicitas. totũ grã ꝛ
ꝟitas. totũ miſericoꝛdia ꝛ iuſticia fuit que d
celo pſpexit. Quicũq̃ꝫ ꝗ cũ maria verã grãꝫ
inuenire deſiderãt. ipi cũ maria oĩ deſiderio
omĩ ſtudio ad eũ apud quẽ ĩueniꝛ accedãt.
Sic hoꝛtaꝛ apl's ad Heb. iiij. dicẽs. Adea
m⁹ cũ fiducia ad thꝛonum grẽ ei⁹. vt miſeri
coꝛdiã ꝯſeq̃mur ꝛ grãm inueniam⁹ in auxi
lio oportuno. Et nota ꝙ q̇cũq̃ꝫ vult inuenire
debet q̃rere. ꝛ q̇cũq̃ꝫ vult inuenire dꝫ ſe incli
nare. Jnclinet ꝗ ſe cũ maria ꝑ hũilitatẽ ve
rã. quicũq̃ꝫ cũ maria ĩuenire cupit grãm ve
rã. Dr̃ em̃ Eccl. iij. Q̇to magn⁹ es hũilia te
in oĩb⁹ ꝛ corã deo ĩuenies grãm. Maria cer
te qꝛ veriſſime ſe ꝑ humilitatẽ inclinauit. ve
riſſimã gratiã inuenit. vt vere dicere poſſit.
Reſpexit humilitatẽ meã. Secũdo cõſi
derem⁹ chariſſimi grẽ marie immẽſitatem.

ꝓpter hãc dicta eſt gr̃a plena. Immẽſa certe fuit gr̃a qua ipſa fuit plena. Immẽſum eñ vas nõ poteſt eſſe plenũ. niſi immẽſũ ſit iſtõ quo eſt plenũ. Maria aũt vas imẽſiſſimuz fuit. ex quo illũ q̃ celo maior eſt cõtinere potuit. Quis eſt celo maior certe ille de q̃ Salomon ait. iij. Re. viij. Si celũ ⁊ celi celoꝝ te cape nõ poſſunt. q̃nto magꝫ domꝰ hec quã edificaui. Nõ vtiqꝫ domꝰ ꝑ ſalomonẽ edificata. ſꝫ domꝰ ꝑ illã ſignificata deũ cape potuit. Tu ꝰ imẽſiſſima maria capacior es celo. q2 quẽ celi cape nõ poterãt tuo gremio ꝯ. Tu capacior es mũdo. q2 quẽ totꝰ nõ capit orbis ĩ tua ſe clau. viſ. factꝰ hõ. Si ꝰ maria tã capaciſſima fuit vẽtre q̃to magꝫ mẽte. ⁊ ſi capacitas tã immẽſa fuit gr̃a plena. oportuit vtiqꝫ ꝙ gr̃a illa q̃ tantã implere potuit capacitatẽ eſſet imẽſa. Quis immẽſitatẽ Marie põt mẽſurare. Ecce qꝺ dr̃ Eccĩ. j. Altitudinẽ celi. latitudinẽ terre. ⁊ ꝓfũdũ abyſſi qs dimẽſus ẽ. Celũ eſt maria. tũ quia ceꝰ eſt puritate. celeſti claritate. celeſtibꝫ aliĩs ꝟtutibꝫ abũdauit. tũ q2 ſedes dei altiſſima fuit. teſte ꝓpheta q̃ dic. Dñs in celo parauit ſedẽ ſuaꝫ. Terra q̃ꝫ maria fuit. q̃ fructũ illũ nobꝭ ꝓtulit. de quo idẽ ꝓpha ait. Terra dedit fructus ſuos. Abyſſus etiã eſt maria ĩ bonitate ⁊ in miſericordia ꝓfundiſſima. Vñ etiã ꝓfundiſſimã miſericordiã filiĩ ſui ꝓ nobꝭ interpellat q̃ſi abyſſus abyſſum inuocat. Celũ ꝰ eſt maria. terra eſt maria. abyſſus ẽ maria. Quis huiꝰ celi altitudinẽ. qs huiꝰ terre latitudinẽ. qs huiꝰ abyſſi ꝓfunditatẽ. qs inqꝫ marie immẽſitatẽ dimẽſus ẽ. niſi ille ſolꝰ q̃ ipam nõ ſolum ĩ gr̃a ⁊ in gl̃ia ſꝫ etiã in miſericordia taꝫ altiſſimã. tã latiſſimã. tã ꝓfundã opatus eſt Vñ ſpẽaliter de eiꝰ miſericordia ait beatus Berñ. Quis miſericordie tue o bñdicta lõgitudinẽ ⁊ latitudinẽ. ſublimitatẽ ⁊ ꝓfundũ queat ĩueſtigare. Nã lõgitudo eiꝰ vſqꝫ ad nouiſſimũ diẽ inuocãtibꝫ eã ſubuenit vniuerſ latitudo eiꝰ replet orbẽ terraꝝ. vt ſua q̃ꝫ miſericordia plena ſit omĩs terra. ſꝫ ⁊ etiã ſublimitas eiꝰ ſupne ciuitatꝫ ĩuenit reſtauratõez ⁊ ꝓfundũ eius ſedẽtibꝫ in tenebris ⁊ vmbra mortꝫ obtinuit redẽptionẽ. Tertio ꝯſiderẽmꝰ chariſſimi gr̃e marie multiplicitatẽ. de qua ipa dicere põt illud Eccĩ. xxiiij. Ego q̃ſi therebinthꝰ extẽdi ramos meos. ⁊ rami mei honorꝫ ⁊ gr̃e. Therebintꝰ magna arbor eſt ĩ ſyria ſm glo. ⁊ pli. li. xiij. ⁊ habet ramos multos ⁊ extẽſos. maſculꝰ huiꝰ arboris non fert fructũ. ſꝫ tm̃ femia. Cuiꝰ fructꝰ inuenit duplex. videlicet rubeꝰ ⁊ pallidꝰ. ⁊ ẽ iocũdi odoris. Arbor iſta arbor ꝑcra ⁊ creſcẽs ĩ ſyria. eſt beata ꝟgo maria. Syria eñ interpretat humectata. Et ꝟe humectata fuit ꝑ gr̃aꝫ tota vita marie. q̃ in humore gr̃e creuit ab vtero m̃ris ſue. Quid miꝝ ſi maria in humore gratie creſcat. cũ ſine humore gr̃e om̃e ſemẽ areſcat. Vñ ꝺ ſemie dr̃ Luc. viij. Natũ aruit. q2 nõ habebat humorẽ. Rami huiꝰ arboris rami honorꝫ ⁊ gr̃e. ſunt ꝟtutes ⁊ exẽpla ⁊ bñficia beate marie. Multi eñ rami ſunt multe eiꝰ gr̃e ⁊ merita. multe eiꝰ ꝟtutes ⁊ exẽpla. multe eiꝰ miſericordie ⁊ bñficia. In his ramis libẽter habitãt. in his libẽter nidificãt celeſtes auicule. id eſt aĩe ſancte. vt de ipis etiã dici poſſit id Dañ iiij. In ramis eiꝰ cõuerſa bant volucres celi. O q̃ꝫ late. q̃ꝫ longe q̃ꝫ alte arbor illa magna. beata ꝟgo Maria ramos ſuos extẽdit. q̃ꝫ late ad hoĩes. q̃ꝫ longe ad angl̃os. q̃ꝫ alte ad deum. Quõ aũt ad hos oẽs extẽdit ramos gr̃aꝝ ⁊ miſericordiarũ ſuaꝝ. Berñ. exponit dicẽs. Maria omnibꝫ ſinũ miſicordie aperuit. vt de plenitudine eiꝰ accipiãt vniuerſi. captiuꝰ redẽptionez eger curatiõꝫ. triſtis ꝯſolatiõꝫ. pctõr veniã. iuſtꝰ grãm. angelꝰ leticiã. deniqꝫ tota trinitas gl̃iam. filiĩ ꝑſona carnis hũane ſubſtãtiam. Fructꝰ huiꝰ arborꝫ eſt ille de q̃ dr̃. Benedictꝰ fructꝰ vẽtris tui. Iſte fructꝰ rubeꝰ fuit ſanguĩe pallidꝰ aũt morte. Vñ ſponſa dei. id eſt. aĩa ſctã ait Cañ. v. Dilectꝰ meꝰ cãdidꝰ ⁊ rubicũdꝰ. iã etiã põt dicere. Dilectꝰ meus pallidꝰ ⁊ rubicũdꝰ. Iſte q̃ꝫ fructꝰ odore iocundꝰ eſt deuotꝫ aĩabꝫ. qꝺ bñ ſenſerat beatꝰ Iohẽs apl̃s q̃ dñ̃o dixit. Odꝰ tuꝰ in me cõcupiſcẽtias excitauit eternas O aĩa. o aĩma miſericordie odorẽ huiꝰ fructꝰ nõ ſentis. o ſi ſentires nõne poſt ipũm curreres. ſicut dr̃ Cañ. j. Curremꝰ in odore vngẽtoꝝ tuorum. Notabile aũt eſt ꝙ fructũ huiꝰ therebinti ñ maſculꝰ ſꝫ femia hꝰ arborꝫ ꝓferre ſolꝫ. Sic certe fructũ vite ihm xp̃m. nõ maſculꝰ ſed femina nõ vir ſꝫ ꝟgo ꝓtulit. Propter qꝺ bene Auguſtinꝰ ait. Electa eſt ꝟgo mater que ſine ꝯcupiſcẽtia carnis ꝯciperet carnẽ. ⁊ ſine viro pareret viꝝ. Quarto ꝯſiderẽmꝰ chariſſimi gratie marie vtilitatẽ. De hac dr̃ Prouerbioꝝ. xj. Mulier gratioſa inueniet gl̃iam Ecce vtilitas gr̃e gratioſe marie eſt inuentio glorie ꝑpetue. Vtiliſſima certe fuit gratia marie ⁊ ſibi ⁊ nob. Vtiliſſima inqꝫ fuit

gratia marie ſibi̇̄pſi. Gratia em̄ delicioſam gr̄a miraculoſam. gratia glioſam fec̄ mariā. Delicioſam i aīo. miraculoſam in filio. glo/rioſam in regno. Delicioſa certe fuit maria in mēte ſpūali. miraculoſa in prole v̄ginali. glorioſa i dyademate eternali. Gr̄a ḡ mentē ⁊ animā marie fecit delicioſam delicijs ſpū/alib⁹ tāq̄ʒ dei viui ſpūalē ꝑadiſum. iuxta illō Eccī. xl. Gr̄a ſicut ꝑadiſus in bn̄ dictiōibus Uere ꝑadiſus dei fuit in benedictōib⁹ mul tiplicatū deliciaꝝ ſpūaliū. De q̄b⁹ etiā beatus Bern̄. ait. Quid niſi delicias dixerim dec⁹ v̄/ginitatis cū munere fecūditatꝫ. inſigne hūi/litatis. diſtillantē charitatꝫ fauū. miſericordie viſcera. plenitudinē gr̄e. ꝓrogatiuā glie ſin/gularis. Itē. gr̄a mariā fecit miraculoſam i ꝑle. miraculoſo cōceptu ⁊ partu. dū miracu loſe v̄go pepit. ⁊ miraculoſi⁹ deū cōcepit. de/um pepit. Un̄ de hac ei⁹ gr̄a bn̄ dr̄ Luce. i. Inueniſti gr̄am apud deū ⁊c̄. De h̄ noie be atus Bern̄. ad mariā loquēs dixit. Intelli/ge prudēs v̄go q̄ntā ex noie ꝓmiſſi filij et q̄ʒ ſpēalem gr̄am iueneris apud deū. Itē gra/tia mariā fecit glioſam. ꝓpter qd̄ bn̄ ſupra di ctum eſt. Mulier gr̄oſa inueniet gl̄iam. O vere felix inuētrix maria. q̄ tā magna in mū/do. tā magna in celo. Nulla pura creatura tantā gratiā in mūdo. nulla tantā gl̄iaʒ i ce/lo inuenit. Et certe tā gr̄am q̄ʒ gloriā iuenit apud dn̄m. q2 ſic in pſalmo dr̄. Gratiā ⁊ glo riā dabit dn̄s. Sʒ certe chariſſimi gr̄a ma/rie nō ſolū vtiliſſima fuit ſibi̇̄pſi. ſʒ etiā nob imo toti hūano generi. Gr̄a em̄ marie colli/git malos. impinguat bonos. liberat vniuer ſos. Colligit a culpa. īpinguat gr̄a. liberat a morte eterna. Dico ḡ q̄ gr̄a Marie colligit ad miſericordiā. colligit ad eccl̄iam malos Hoc bn̄ ſignatū eſt in gr̄a quā in colligēdis ſpicis a meſſorib⁹ derelictꝫ Ruth inuenerat qn̄ dixit ad booz. Inueni gr̄am in ocul' do mine mi. ⁊c̄. Ruth interp̄tat̄ vidēs vel feſti/nās. Et ſignat beatā virginē q̄ vere vidēs i ꝯtemplatiōe. ⁊ bn̄ feſtinās fuit in actōe. Ui dens etiā noſtrā miſeriā eſt ⁊ feſtinās ad im pēdendā ſuā miſericordiā Booz interp̄tat̄ virt⁹. ⁊ ſignat illū de q̄ in pſ. dr̄. Magn⁹ dn̄s ⁊ magna virt⁹ ei⁹. Ruth ḡ in ocul' booz. ma/ria in oculis dn̄i hāc gratiā iuenit vt ipa ſpi cas. i. aīas a meſſorib⁹ derelictas collige/re ad veniā poſſit. Qui ſūt meſſores niſi do ctores ⁊ rectores. O v̄e magna marie gr̄a q̄ multi ex eis ad miſericordiā colligunt̄. q̄ a do ctorib⁹ ⁊ rectorib⁹ tāq̄ʒ incorrigibiles relin/quunt̄. Et iō bene beat⁹ Bern̄. ait. Maria tu peccatorē toti mūdo deſpectū materno af/fectu amplecteris. foues nec deſeris. q̄uſq̄ horrēdo iudici miſeꝝ recōcilies. Itē gratia marie bonos īpinguat pinguedie gr̄e. Un̄ Eccī. xxvi. Gr̄a mulierꝫ ſedule delectabit vi rū ſuū ⁊ oſſa illi⁹ impinguabit. Mulier ſe/dula maria fuit. de cui⁹ ſedulitate Beda ait Maria ſecreta dei ore tacito. vigili cū cordē ſedula ſcrutabat̄. Quis hui⁹ mulieris ē vir niſi ille quē ipa circūdedit i vtero. de q̄ dicit̄ Hiere. xxxi. Creauit dn̄s nouū ſup terram. mulier circūdabit viꝝ. Hui⁹ viri oſſa ſunt q̄ cūq̄ʒ in corpe ei⁹. i. in eccl̄ia fortes ſunt. Iſta oſſa ſuffragāte gr̄a marie īpinguant̄ vnctio nib⁹ gr̄e. Impinguāt̄ inq̄ʒ pinguedine ſpūs ſancti q̄ ⁊ ille īpinguari cupiebat q̄ dicebat. Sicut adipe ⁊ pinguedie repleat̄ aīa mea. O q̄s eſtimare valeat quā multe aīe opitu/lante gr̄a marie ſint ꝑ gratiā īpinguate. imo certe q̄s eſtimare valeat q̄nta in ipſa maria fuit impinguatio gratiaꝝ. cui⁹ gr̄a īpingua ta ſunt tot milia aīaꝝ. Cui⁹ em̄ v̄tutꝫ pin guedine ipa caruit. q̄ omniū v̄tutū i pinguiſ ſimū habitaculū fuit. Ait em̄ Iohēs dama ſcen⁹. Maria i domo dn̄i plātata ⁊ impin/guata ſpū. vt oliua fructifera oīs v̄tutis ha/bitaculū facta eſt Itē gr̄a marie liberat a morte eterna vniuerſos q̄ liberāt̄. Hoc vn̄ ſignatū eſt i heſter. de q̄ legit̄ ſic. Adamauit eā rex pl⁹ q̄ʒ oēs mulieres. ⁊ poſuit dyade ma regni in capite ei⁹. Hui⁹ aūt gr̄e quā he ſter corā rege habuit duplex legit̄ fu. ſſe vtili tas. Una q̄ ipſa dyadema regni obtinuit. Alia q̄ ipa gentē ſuā morti addictā a mor/te eripuit. Sic certe Heſter noſtra btā ma ria tantā gr̄aʒ corā rege eterno imperauit. q̄ ꝑ hāc nō ſolū ipa ad coronā puenit ſʒ etiā generi hūano morti addicto ſubuenit. Un̄ Anſelm⁹ ait Quid inq̄t digne referā genitri ci dei ⁊ dn̄i mei. ꝑ cui⁹ fecunditatē captiu⁹ ſū redempt⁹. ꝑ cui⁹ ptū de morte eterna ſū exē/ptus. ꝑ cui⁹ ꝓlē ꝑdit⁹ ſum reſtitut⁹. ⁊ d' exilio miſerie ad patriā eterne beatitudis ſum re/duct⁹. O ḡ mat̄ gr̄e fac nos filios gr̄e. fac vt ꝑ gr̄am tuā veriſſimā colligamur ad veniā remiſſiōis. īpinguemur ꝑ gr̄am deuotōis. li beremur a morte dānatōis. ꝑ dn̄m no. ⁊c̄.

Aue maria gr̄a plena. Adhuc chariſ/ſimi aliq̄ de gr̄a dulciſſime marie ſūt dicēda. Cōſiderāda eſt ḡ q̄druplex

marie gr̄a. vite gr̄a donoꝝ. gr̄a labioꝝ. gr̄a
ꝓuilegioꝝ. gr̄a p̄miorꝝ. Prio ꝯſiderate cha
riſſimi i maria gr̄az donoꝝ ſpūſſcti. De hac
gr̄a maria gratulabūda dicere pt illō Eccl. xx
iiij. In me oīs gr̄a vite ꝛ ꝟitatꝭ. Quid mirꝝ ſi
ip̄a eſt gr̄a plena vite ꝛ veritatꝭ. q̄ mr̄ eſt eius
quē legim⁹ plenū gr̄e ꝛ veritatꝭ. Et q̄d mirꝝ
ſi in illa virga eſt tāta donoꝝ ſpūſſancti af/
fluentia. iñ cui⁹ flore ſpūſſanct⁹ requieuit cuꝫ
tāta donoꝝ ſuoꝝ effluētia. Maria nāqꝫ eſt
illa virga. ꝛ fili⁹ marie eſt ille flos de quo di/
cit Iſaie. xj. Egredietꝛ virga de radice yeſſe.
ꝛ flos de radice ei⁹ aſcendet. ꝛ requieſcet ſup
eū ſpirit⁹ ſapiētie ꝛ intellect⁹. ſpirit⁹ cōſilij et
fortitudinis. ſpirit⁹ ſciētie ꝛ pietatis. ꝛ reple/
bit eū ſpirit⁹ timoris dn̄i. In hoc flore mi/
ra ſpiritusſancti effluētia. de quo in omnē ec
cleſiā tā mira fit influentia vt beat⁹ euāgeli/
ſta Iohēs dicat. De plenitudine ei⁹ nos oēſ
accepim⁹ gratiā ꝓ gr̄a. Cū ergo de iſto flore
tanta gr̄a redūdet in totū ortū. q̄nto magiſ
in ip̄am hui⁹ floris virgā. in ip̄am Mariā.
Dicat ergo maria. dicat ſecure. In me omīs g̃/
tia vite ꝛ veritatꝭ. Gratia certe vite ꝛ verita/
tis cōſiſtit in p̄dictis ſeptē ſpūſſancti donis
Per p̄dicta em̄ ſeptē dona fuit gratia vite ꝛ
veritatis i maria. Gratia veritatꝭ ordinauit
mariā in ꝟitate ſupra ſe. infra ſe. intra ſe. ꝛ ex
tra ſe. Gratia inq̄ꝫ veritatꝭ ordinauit mariā
in veritate ſup̄ ſe ꝑ donuꝫ ſapiētie. infra ſe ꝑ
donū cōſilij. itra ſe ꝑ donū intellect⁹. extra ſe
ꝑ donū ſciētie. Gratia vtiqꝫ veritatꝭ ordina/
uit aīam marie in ꝟitate ſupra ſe i ſapientiſſi
ma fruendoꝝ ꝯtēplatiōe. infra ſe in ꝯſultiſſi
ma fugiendorū ꝓuiſione. itra ſe i certiſſima
credēdoꝝ cognitiōe. extra ſe i rationabiliſſi/
ma agēdoꝝ diſcretōe. Gratia autē vite ordi
nauit vitā marie in bona vita reſpectu dya/
boli. reſpectu ꝓximi. reſpectu dei. Gr̄a inq̄ꝫ
vite ordinauit mariā in bona vita erga dya
bolū ꝑ donū fortitudīs erga ꝓximū ꝑ donū
pietatꝭ. erga deū ꝑ donū timoris. Gr̄a vtiqꝫ
vite ordinauit vitā marie erga diabolū i for
tiſſima reſiſtētia. erga ꝓximū i ꝑq̄ſſima beni
uolētia. erga deū i deuotiſſima reuerentia.
Hinc ē q̄ ſpūſſctūs mariā ꝑ domū ꝯuenīē/
tiſſime ſignauit quā ſibi ſapiā icreata cū ſe/
ptē colūnis. ſeptē donoꝝ ſpūſſcti excellētiſſi
me edificauit. Quicūqꝫ ergo colūnas ſpūſſan/
cti cepit deſiderare. ip̄e formā columnaꝝ in
iſta domo poterit iuenire. quā ꝑ columnis
hmōi debꝫ cū magnis deſiderijs ꝛ p̄ alijs cō

uenire. Sil'r quicūqꝫ ſeptiformē ſpūſſcti gr̄i
am adipiſci deſiderat. ip̄e florē ſpūſſancti in
ꝟga querat. Per ꝟgā em̄ ad florē. ꝑ florē ad
ſpūm in ip̄o requieſcētē ꝑuenim⁹. Per mariā
ad xp̄m accedim⁹. ꝛ ꝑ xp̄m gratiā ſpūſſancti
inuenim⁹. Propter q̄d bn̄ mariā alloquens
beat⁹ Bern̄. ait. Per te acceſſum habem⁹ ad
filiū o bn̄dicta inuētrix gr̄aꝝ. genitrix vite.
mater ſalutꝭ. vt ꝑ te ſuſcipiat nos q̄ ꝑ te dat⁹
eſt nobis. Secūdo ꝯſiderate chariſſimi i
maria gr̄am labioꝝ. de q̄ in pſal. dr̄. Diffuſa
eſt gratia in labijs tuis. Tāta ſiquidez fuit
gr̄a labioꝝ in maria vt ip̄a optime per Iu/
dith ſignari poſſit. de q̄ dr̄. xj. Iudith. Non
eſt mulier tal' ſup terrā i aſpectu. i pulcritu/
dine. ꝛ i ſenſu ꝟboꝝ. Reuera non eſt. nō fuit
nō erit mulier tal' ſup terrā q̄lis maria fuit i
aſpectu clariſſime vite. i pulcritudine mūdiſ
ſime cōſciētie. in ſenſu ꝟboꝝ diſertiſſime lin
gue. Gr̄am aūt ꝟboꝝ labioꝝ marie videbi/
mus euident. ſi ꝟba labioꝝ ei⁹ ex euangelio
colligam⁹ diligēter. Inuenim⁹ aūt ſeptez in
euangelio melliſluas ſentētias ꝺ melliſluis
marie labijs diſtillātes. ꝛ melliſluā labioꝝ
ei⁹ gr̄am optie indicātes. iuxta illō Can̄. iiij.
Fau⁹ diſtillās labia tua. Septē mellis ſtil/
le ſunt ſeptē dulciſſima ꝟba marie q̄ ad āge/
lū. ad hoīem. ad deū legitꝛ habuiſſe. Duo ad
angelū. duo ad hominē. tria ad deū. Ad an
gelū maria habuit verbū caſtitatꝭ ꝛ ꝟbū hu
militatis. Verbū caſtitatis habuit Maria
ad angelū in labijs qn̄ angelo rn̄dens dixit
Quō fiet iſtud qm̄ virꝝ nō cognoſco. Hoc ē
cōtra impudicos. q̄ nō caſta nō pudica. ſꝫ i/
pudica ꝛ turpia ꝛ carnalia ꝟba in labijs ſu/
is habēt. Verbū autē humilitatis ad ange/
lū habuit maria in labijs. quādo anglo hu
militer rn̄dēs dixit. Ecce ācilla dn̄i fiat mi/
hi ſm̄ verbū tuū. Hoc eſt ꝯtra ſupbos ꝛ ar
rogantes. q̄ de ſe nec humilia ſentiūt nec lo/
quuntꝛ. ſꝫ verba iactātie ꝛ inflatiōis in labijſ
ſuis habēt. Itē ad hominē habuit ꝟbū cha
ritatis ꝛ verbū veritatis. Verbū charitatis
in ſalutatiōe. verbū veritatis in inſtructōne
Verbū charitatꝭ ad hominē maria i labijs
habuit qn̄ matrē p̄curſoris tā affectuoſe ſa
lutauit q̄ etiā infans i vtero eius exultauit
Hoc eſt ꝯ rācoroſos q̄ ꝓximis ſuis vel cha/
ritatiue nō loquūtꝛ. vl' omīno eis loqui dedi
gnantꝛ. Verbū veritatꝭ maria i labijs habu
it qn̄ deficiēte vino miniſtris dixit. Q̄dcunqꝫ
dixerit vob' facite. Hoc eſt ꝯ illos q̄ a. ios n̄

ad bonū ſʒ ad malū inſtruūt. ⁊ malū eis cōſulūt. Itē ad dñm tria v̾ba habuit Maria. Pl⁹ǧ cū deo ꝙ̄ cū angelo vel cū hoīe locuta eſt maria. ꝙ̄ bis ange. o. bis hoī. ter aūt do locuta eſt. Heu heu ꝯtra multos q̇ tā parū cū deo in oratiōib⁹. ⁊ tā multū cū hominib⁹ loquunť in fabulatōib⁹ inutilib⁹ ⁊ ſepe valō nociuis. Habuit aūt maria ad deū v̾bū gratulatiuū. querulatiuū. cōpaſſiuū. Gratulatiuū p ſui reſpectiōe. Querulatiuū p filij amiſſione. Cōpaſſiuū p vini defectiōe. Uerbum gratulatiōis maria ad deū habuit in labijs qñ p eo ꝙ dñs hūilitatē ſuam reſpexit dixit Magnificat aīa mea dō. Hoc eſt ꝯ ingrātos q̇ heu p multis ⁊ magnis bñficijs paruas deo grās agūt. ⁊ qñqꝫ p ipa dei bñficia ꝯ deū inſoleſcūt. Uerbū q̄rulatiōis maria ad deum habuit ī labijs. qñ filio p triduū amiſſo dixit. Fili q̇d feciſti nob. ſeq̇ť. pr̄ tu⁹ ⁊ ego dolētes querebam⁹ te. Hoc eſt ꝯ indeuotos q̇ cū dolore Jhm nō querūt. qñ ipm p ſubtractionē deuotiōis p m̄ltos dies amiſerunt. Uerbū cōpaſſiōis ad deū habuit maria qñ in nuptijs filio dixit. vinū nō hñt. Hoc eſt ꝯ im miſericordes. q̄s alioꝝ defect⁹ ad pietatē nō mouēt. nec apud deū nec apud homiēs p̄ximos ſuos p̄mouēt. Eya nūc aduocata nr̄a maria. Ecce adhuc neceſſe eſt nob vt filio tuo ſuggeras p nob qm̄ vinū nō habent multi ex nob. vinū vtiqꝫ gr̄e ſpūſſcti. vinum cōpūctionis. vinū deuotiōis. vinū ſpūal̄ cōſolatiōis. De q̇ beat⁹ Bern̄. ſic ait. Quotiēs mihi neceſſe eſt frēs poſt lachrymoſas q̄rimonias veſtras exorare m̄rem miſericordie vt ſuggerat benigniſſimo filio ſuo qm̄ vinū nō haberꝫ. ⁊ ipa dico vob chariſſimi ſi pie a vob pulſata fuerit nō deerit neceſſitati vr̄e. qm̄ miſericors ē ⁊ miſicordie mr̄. Nā ſi compaſſa ē verecūdie illoꝝ a q̇b⁹ fuerat īuitata. multo magꝫ cōpatieť vob ſi pie fuerit inuocata. Pēſate frēs ex p̄dictis quant⁹ amicus marie rex regū fuerit cū ipa tantā grāꝫ labiorū habuerit. Scriptū quippe eſt Prouer. xxij. Qui diligit cordis mundiciā p̄pter gratiam labioꝝ habebit amicū regē. Tertio cōſiderate chariſſimi in maria gratiā p̄uilegiorū. De hac quidē gratia dicit̄ Luc. p̄mo Inueniſti gratiā apud dñm. ecce cōcipies ī vtero ⁊ paries filiū. ⁊ vocabis nomē ei⁹ Jeſum. Hic erit magn⁹ ⁊ fili⁹ altiſſimi vocabitur. Uide quō Gabriel aſſerēs mariā inueniſſe grām. ſtatim eādē grām ſpecificās ſubiūgit. Ecce inq̇t ꝯcipies ī vtero ⁊c̄. O ꝙ̄ magnū ⁊ omib⁹ ſecul̄ inauditū p̄uilegiū ꝙ v̾gō in vtero ꝯcepit. ⁊ filiū altiſſimi pepit. Poſſumus aūt notare ſeptē p̄uilegia marie. Priuilegiū inqꝫ immēſis gratijs eſſe plenā ſoli marie a deo cōceſſum. Primū marie p̄uilegiū eſt ꝙ ſup omēs hoīes ab omi peccato ſit puriſſima. Fuit nāqꝫ tā copioſiſſime in vtero ſanctificata ꝙ etiā ad veniale peccatū nūqꝫ in tota vita ſua fuiſſe credit̄ inclinata. Un̄ Bern̄. ait. Decuit reginā v̾ginū ſingularis p̄uilegio ſanctitatꝫ ab omi peccō ducere vitā que dū peccati mortiſqꝫ pareret pemptorē mun⁹ vite ⁊ iuſticie omib⁹ obtineret.

Secundū marie p̄uilegiū eſt ꝙ ipa ſup omēs hoīes fuit gratia pleniſſima. Un̄ hieronym⁹. Ceteris p ptes p̄ſtať. marie vero ſe totā infudit plenitudo gr̄e. Et ideo bn̄ beatus idē doctor grām marie gr̄e angeloꝝ cōferēs ⁊ p̄ferēs ait. Beatā ⁊ glioſam v̾ginem mariā credendū eſt ampliora p̄meruiſſe v̾tutū priuilegia. ⁊ pcepiſſe etiā gratiā ab āgelis collaudādā. Tertiū marie priuilegiū eſt ꝙ ipa ſola mater ⁊ virgo incorruptiſſima eſt. Hoc priuilegiū beat⁹ Bernard⁹ cōmendans ait. Optimā partē elegit ſibi Maria. optimā plane. q̄ bona eſt fecūditas cōiugalis. melior caſtitas v̾ginalis. optima v̾ginea fecūditas ſeu fecūda virginitas. Marie priuilegiū nō dabiť alteri. quia ñ auferet̄ ab ea.

Quartū marie priuilegiū eſt ꝙ ipſa ſola mater filij ineffabiliſſima eſt. ipa ſola illi⁹ filij mater eſt cui⁹ ſolus de⁹ pater eſt. Mirꝫ ſupra modū ꝙ tā maximū priuilegiū creature cōceſſum eſt. De hoc etiā priuilegio beatus Bernard⁹ ait. Ipa eſt noſtre v̾ginis gloria ſingularis ⁊ excellēs p̄rogatiua marie ꝙ filium tuū eundēqꝫ cū deo patre meruit habere cōmunē. Quintū marie priuilegiū eſt. ꝙ ipa ſup omnē creaturā deo etiā corporaliter familiariſſima fuit. Nam qō nūqꝫ creature cōceſſum eſt nec cōceditur in eternum. ipſa deū nouē menſib⁹ in vtero portauit. ipa deū vbere de celo pleno lactauit. ipſa deum multis annis dulciter educauit ipſa deuꝫ ſibi ſubditū habuit. ipſa deū puerū in amplexibus ⁊ oſculis familiariſſime contrectauit ſicut Auguſtin⁹ euidēter aſſerit dicēs. Nec mirꝫ maria vt digneť tibi cōgaudere de⁹ regnans in celis. quē paruulū ex te hominē natum totiens oſculata es in terris. Sextum marie priuilegiū eſt ꝙ ipa ſup omnē

creaturā apud deū potētissima est. Vñ Au
gustin⁹. Ipa meruisti existere mat̄ eiusdē re
demptoꝝ. Aug⁹. Impetra qđ rogam⁹. excu
sa qđ timem⁹. qꝛ nec potentiorē meritis in
uenim⁹ q̄ꝫ te q̄ meruisti existere mater eiusđ
redēptoris ꝛ iudicꝫ. Grande p̄uilegiū est ꝙ
ipa p̄ oībꝫ sanctis apđ deū tā potētissima
est sicut illud Aug⁹. declarat dicēs. Necꝫ du
bium qꝛ que meruit p liberādis pferre p̄ci
um. posse pl⁹ oībꝫ sanctis liberatis impē
dere suffragiū. Sꝫ quid tāte marie potēna
prodesset nob̄ si ipa nihil curaret de nobis.
Propter h̄ charissimi sciam⁹ indubitāter. et
p hoc grās agam⁹ incessant. qꝛ sic ipa apud
deū oībꝫ sanctis est potētioꝛ. ita q̄ꝫ p nob̄
apud deū oībꝫ sanctis est sollicitioꝛ testā
te eodē doctore Augustino q̄ sic ait. Te solā
o maria p sancta eccl'ia sollicitā p̄ oībꝫ san
ctis scim⁹ que ipetras inducias trāsgressori
bus vt renūcient suis erroribꝫ. Septimū
marie p̄uilegiū est ꝙ ipa sup sanctos in glīa
excellētissima est. Vñ Hieronym⁹. vticꝫ cō
fidēter sancta dei canit eccl'ia qđ đ nullo alio
sanctoꝝ fas est credere. vt vltra angeloꝝ vel
archangeloꝝ merita trāscenderit. h̄ quippe
p̄uilegiū quasi nō nature. sꝫ gratie est ṽginis
marie. Ecce q̄ꝫ gloriosum glorie marie p̄ui
legiū ꝙ ipa in gloria glīosissima est post de
um. Gloriosum glīe marie p̄uilegiū est ꝙ q̄c
quid post deū pulcri⁹. q̄cq̄d dulci⁹. q̄cquid
iocundi⁹ in glīa est. h̄ maria. h̄ in maria. h̄ p
mariā est. Gloriosum oīno glīe marie pri
uilegiū est ꝙ post deū maioꝛ glīa nr̄a. maius
nostꝝ gaudiū de maria est. Vñ Bernard⁹.
Sūma glīa est o maria post dn̄m te videre
tibi adherere. in tue ptectiōis muniminе de
morari. Hec igit̄ sunt septē gloriosissima p̄
uilegia marie quoꝝ grā obtinem⁹ vitā ꝫ grē.
Et ideo obsecrare possum⁹ mariā sic Abra
am obsecrauit sarā. dicēs Gene. xij. Dic ob
secro ꝙ soroꝛ mea sis. vt bene mihi sit ppt̄ te.
ꝛ viuet aīa mea ob gratiā tui. O ĝ maria
o sara nostra dic ꝙ sis soroꝛ nostra. vt ppt̄ te
bene nobis sit a đo ꝛ ob grām tui viuāt ani
me nostre i deo. Dicimꝰ charissimi a sara
nostra ꝙ sis soroꝛ nr̄a vt pp̄ter talē sororem
egypcij. i. demōes nos reuereant̄. vt etiā ppt̄
talē sororē angeli nob̄ in acie ꝯiūgāt̄. vt isu
per ppt̄ talē sororē p̄r ꝛ fili⁹ ꝛ sp̄ussctūs nostri
misereāt̄. Quarto cōsiderate charissimi in
maria gratiā p̄mioꝝ. de q̄ tamē p pte in sep
timo marie p̄uilegio iā tactū est. De hac g̃

ria potest accipi qđ dicit̄ Eccl'i. xxvi. Gratia
sup gratiā. mulier pudorata ꝛ sancta. Muli
er sup oēs mulieres pudorata. sup oēs
sancta est maria. in q̄ est gratia sup gratiam
grā glorie sup gratiā vie. gratia premioꝝ in
celo sup gratiā meritoꝝ in mūdo. Hec aūt
grā beatitudinis marie ꝯsistit in septē doti
bus corpis ꝛ aīe. Quodlibet em̄ corp⁹ glori
ficatū habet q̄ttuoꝛ dotes gloriosas. videli
cet dotē mire claritatꝫ. dotē mire subtilitatꝫ
dotē mire agilitatꝫ. dotē mire īpassibilitatꝫ.
ꝛ si oīm beatoꝝ corpa his q̄ttuoꝛ dotibꝫ d
glorificant̄. q̄to magꝫ corp⁹ istđ qđ ipm glo
rificatorē oīm corpoꝝ genuit. Quid miꝝ si
dote claritatꝫ clarissima sit in celo. que dono
sanctitatꝫ tā clarissima fuit i mūdo. De ipsa
nāꝫ beat⁹ Bern̄. ait. Adhuc inter peccatōres
degens tāta aūt deū claruisti sanctitate. vt so
la solio eterni regis approximare merueris.
Itē q̄d miꝝ si dote subtilitatis subtilissima
sit q̄ dono hūilitatꝫ tā subtilissima fuit i mū
do. Ipam em̄ alloquēs beat⁹ Bern̄. dicit.
Nunꝫ supra choros angeloruꝫ sublimata
ascēdisset nisi p̄us infra oēs hoīes humili
ata descēdisset. Itē. q̄d miꝝ si dote agilitatis
velocissima sit in celo q̄ dono pietatis tā ve
locissima fuit in mūdo. Ipa nāꝫ abijt i mō
tana cū festinatiōe p officio pietatis. de cui⁹
festinatōis velocitate ambrosi. ait. Quo iā
deo plena nisi i mōtana cū festinatōe ascēde
rꝫ. Nescit tarda molimia sp̄ussctī grā. Item
q̄d miꝝ si dote ipassibilitatꝫ ipassibilissima
sit i celo. q̄ dono patiē ꝛ eq̄nimitatꝫ tā ipassi
bilissima fuit i mūdo. vt ipa nec minimū ipa
tiētie vl' ođq vuln⁹ sentiret. cū suā ipi⁹ animā
gladi⁹ ptrāsirꝫ. imo etiā signū vulnerꝫ. signū
passiōis ipatiētie. nec legim⁹ nec credim⁹ in
maria q̄nꝫ apparuisse. Vñ Bern̄. ait. Re
uolue diligēt̄ euāgelice historie seriē vniuer
sam. ꝛ si q̄d forte icrepatoriū. si q̄d deniꝫ si
gnū certi⁹ indignatiōis occurrerit. mariā de
cetero suspectā habeas ꝛ accedere verearis.
Ceteꝝ si tāta ē glīa glīosissimi corpis marie
q̄nta putas est glīa suebrissime aīe. Et licet
certe beata aīa tres hꝫ dotes ipaꝫ beatificā
tes. videlicꝫ dotē mire cognitiōis. dotē mi
re dilectiōis. dotē mire fruitiōis. vl' s̄m mo
dernos q̄sdā dotē visiōis. fruitōis. tētionis.
Quocūꝫ aūt mō dotes aīme accipiant̄. cer
tū est ꝙ dotes aīe marie oīm aīaꝝ dotibꝫ p̄
ferant̄. Nā si oēs beate aīe his dotibꝫ bea
tificant̄ in celo, quo magis anima eius que

omniū animaꝝ beatificatorē genuit ī mōdo.
Quid mirū ſi iā in luciſſima cognitiōe eſt
aīa marie q̄ iā pfundiſſime vnita eſt luci et/
ne. Vñ beat⁹ Bern. ait. Profundiſſimā di/
uīe ſapie vltra q̄ȝ credi valeat penetrauit ab
yſſum. vt q̄ntū ſine pſonali vnione creature
ↄditio patit. luci illi inacceſſibili videat vni
ta. Itē. Quid mirū ſi iā ī fecūdiſſima dilecti/
one eſt aīa marie. q̄d inq̄ȝ mirū ſi p̄ omībꝫ di/
ligat q̄ omībꝫ eſt dilecta. Vere p̄ omībꝫ. Ait
em̄ beat⁹ Aug⁹ ad ipam. Te ipe rex regū vt
matrē verā ꝛ decorā ſpōſam p̄ omībꝫ diligēs
amoris amplexu ſibi aſſociat. Itē quid mi/
rū ſi iā in iocundiſſima fruitiōe ſit aīma ma/
rie. que bñdicto fructu ventris ſui paſcitur
dulciſſime. Vñ beat⁹ Aug⁹. ait. Marie ani
ma claritate fruit xp̄i. ꝛ glorioſis ei⁹ ample/
xibꝫ ſemp p̄ſens. ſemp cōſpiciēs. ſemp vide/
re ſitiēs ineſtimabiliter paſcit. Igit ſicut glo
rioſiſſima maria omēs ſctōs excedit in gr̄a
vie. in gr̄a meritoꝝ. ita omēs ſanctos excedit
in gr̄a glorie. in gratia p̄miorū. Unde bene
ipa ſignata eſt p Heſter reginā. de qua legit
q ducta ad cubiculū regis aſſueri. habuit g̃
tiam ꝛ miſericordiā corā eo ſup omēs muli/
eres. ꝛ poſuit dyadema regni in capite eius
Heſter interpretat euacuata. eleuata. Hoc
optime cōuenit marie. de qua beat⁹ Hiero/
nym⁹ ait. Eleuat ſup choros angeloꝝ. vt
poſſit ſpeciē vultūq̄ȝ videre ſaluatoris quē
amauerat. quē cōcupierat ex toto deſiderio
cordis. Iſta Heſter regina beata ꝟgo Ma
ria ducta eſt in ei⁹ aſſumptiōe in cubiculuȝ
regis aſſueri regis eterni.. in cubiculū vnq̄ȝ
de quo Aug⁹ mariā alloquēs ait. Tu in cu
biculi regꝫ beatitudine gēmis ac margari/
tis ornata cōſiſtis. Ducta itaq̄ȝ in h̄ cubicu/
lū quietis eterne regina maria gr̄am regis
aſſueri. id eſt gr̄am veri regis habet ſup oēs
mulieres. i. ſup omēs intelligētias anglicaſ
ꝛ ſup omēs beatas aīmas. vt ſit in maria g̃/
tia ſup gr̄aȝ oīm beatoꝝ. Nā reuera ī capite
ei⁹ rex regū diadema regni poſuit Dyadēma
certe tā ineſtimabile. dyadema tā delectabile
dyadema tā mirabile. q h̄ omī lingue ienar
rabile. omī ingenio inſcrutabile eſt. Sic g̃
chariſſimi vidiſtis q̄nta gr̄a donorū. quāta
gr̄a labioꝝ. q̄nta gr̄a p̄uilegioꝝ. q̄nta gr̄a p̄/
mioꝝ affluētiſſima ſit maria. Rogem⁹ ergo
ipam tantā inuētricē gratiaꝝ. vt ꝛ nos faci
at inuenire gr̄am apud dn̄m. per dominuȝ
noſtrū ihm xp̄m ꝛc.

Ave gr̄a plena. Nō ſufficit archange
lo gr̄am marie ſimpliciter cōmēdare
ſed etiā plenitudinē ei⁹ voluit ſignā
ter inſinuare. cū dixit. gr̄a plena. O vere
plena ꝛ plene plena. adhuc certe nō dixerat
gabriel. Ecce cōcipies in vtero ꝛc. adhuc eti
am nō dixerat. ſpūſſanct⁹ ſuperueniet in te ꝛc
Si ergo an̄ ſuꝑuentōnē ſpiritusſancti. ſi an
te cōceptionē filij dei plena fuit maria. q̄to
magis poſt. ꝓpter hoc bñ de ei⁹ plenitudine
ꝛ de plenitudinis ei⁹ granitudine dr̄ Anſel/
mus Hec milies pleniſſima ab angelo ſalu
tata. ſpiritusſancto repleta. plenitudine diui
nitatis afflata. Bñ g̃ plena dr̄ maria. plena
inq̄ȝ illuminatōe ſapiētie. plena inūdatione
gr̄e. plena poſſeſſiōe bone vite. plena vnctio
ne miſericordie. plena fecūdatōne plis pie.
plena pfectiōe eccl̄ie. plena reſperſione odo
rifere fame. plena reſultatiōe diuine gl̄ie. ple
na etiā fruitiōe eterne leticie. Has nouē ple
nitudines ↄſiderem⁹ in maria. q̄ nouē ordi
nū angelicoꝝ plenitudīes repſentāt in gl̄ia.

Primo ↄſiderem⁹ chariſſimi q plena eſt
maria illuminatōe ſapie ꝛ itellect⁹. Vñ ipſa
bñ p lunā plenā ſignari pt. de q̄ dr̄ Prouer.
vij. Nō eſt vir in domo ſua. abijt via lōgiſſi/
ma. ſacculū pecunie ſecū tulit. ī die plene lūe
reuerſur⁹. Hic ē vir ille de q̄ Hierem. xxxi.
Creauit dn̄s nouū ſup terrā. mulier circū/
dabit virū. Mulier maria. mulier vtiq̄ȝ ſexu
nō corruptōe. mr̄ virtutū dn̄m nr̄m circūde
dit vtero ſuo. circūdedit habitu nr̄o. Hic
vir. ſi tn̄ (vt ait Joſeph⁹) virū appellari fas ē.
tres domos habet. Imꝑatorie maieſtatꝫ eſt
in palatio habere tres māſiones. videlicet
cōſiſtoriū. cenaculū. cubiculū. Conſiſtoriuȝ
eſt dom⁹ cauſaꝝ. cenaculū ciboꝝ. cubiculuȝ
quietis. Sic imꝑator noſter q̄ impat vētis
ꝛ mari. habet domū cauſaꝝ mundū. habet
domū ciboꝝ. mō eccleſiā. olim ſynagogam.
habet domū quietis rationalē animā. Sȝ
heu vir iſte dn̄s virtutū a domo mūdi. a do
mo ſynagoge. a domo aīe valde fuit elōgat⁹
qꝛ lōge a peccatoribꝫ ſal⁹. Vir ergo iſte ī do/
mo ſua nō fuit quādo p Hieremiā ↄquerē
do dixit. Reliqui domū meā. dimiſi heredi/
tatē meā. Sacculū etiā pecunie ſecuȝ tulit.
quia theſauꝝ miſericordie ꝛ gratie ſue a mū
do abſcondit. Sȝ ecce vir iſte ī die plene lu
ne reuerſus eſt. illi⁹ inq̄ȝ lune de qua dr̄ Cā/
ticoꝝ. vj. Pulcra vt luna. Luna g̃ eſt maria.
luna plena. maria plēa. Lūe plene maria bñ

cōparata ē. q̄ lumīe ſapiē ⁊ veritat a ole et/
no plene illumiata eſt. Vn̄ maria bn̄ illumi
nata īterp̄taꝛ ſiue illumiatrix. Ip̄a nāq̄ lūa
⁊ lucerna nr̄a illumiata fuit a dn̄o. ⁊ illumīa
trix fuit mōo. iuxta illō ꝓphetricū. Qm̄ tu illu
mi. lu. m. In hꝰ lune plenitudīe vir reuerſꝰ
eſt ī domū qn̄ xp̄s ꝑ carnē veīt in mūdū. O
ꝙ̄e mirabil' hꝰ lune plenitudo. Ecce ſi Ma
ria plena fuit lumīe ſapiē. qd̄ a ſole eterno re/
cepit ꝓuſq̄ ip̄m ꝯcepit. q̄to plenioꝛ fuit dū
hūc ſolē tā mirabilit' ꝯcepit ⁊ tā totalit' in ſe
recepit. Et iō bn̄ plenitudinē ſapiē marie be
atꝰ Bern̄. ꝯmēdās ait. Extruxit ī maria ſibi
domū ſapia celeſtꝫ. q̄ adeo mentē eiꝰ r̄pleuit
vt de plenitudīe mētis eiꝰ fecūdareꝛ. ⁊ caro
ac ꝑgo ſingulari gr̄a eādē ipam ſapiam car
ne tectā pareret quā ꝓus mēte pura ꝯcepat

Scd̄o ꝯſideremꝰ q̄ꝛ plena ē maria īunda
tiōe gr̄e in affectu. Tāta nēpe inundatō gr̄e
tāta ꝓfunditas ⁊ magnitudo ī maria fuit vt
ip̄a bn̄ mare plenū dici poſſit. Juxta illud. j.
Paral'. xvj. Tonet mare ⁊ plenitudo eiꝰ Si
cut ī mari aq̄ꝝ. ſic ī maria ſūt ꝯgregatōes ḡ
tiaꝝ. Vn̄ ſcptū eſt. Cōgregatiōeſq̄ aq̄ꝝ ap/
pellanꝛ maria. Dr̄ qꝫ Eccs. j. Oīa flumīa
intrāt ī mare. Oīa flumia ſūt oīa gr̄aꝝ do
na. q̄ intrauerūt in mariā iuxta illud Ecci.
xxiiij. In me oīs gr̄a vie ⁊ ꝟitatis ⁊c̄. Q̄ꝛ ple
nū ſit h̄ mare. q̄ꝛ plena gr̄a ſit maria. beatus
Hiero. apit dicēs. Bn̄ plena q̄ꝛ ceterꝫ ꝑ ptes
p̄ſtaꝛ. marie ꝟo ſimul ſe totā infudit plenitu
do gr̄e. Hoc ḡ plenū mare audiamꝰ ꝯ vicia
tonarē. Tonet ḡ mare ⁊ plenitudo eiꝰ. tonet
plenū mare. tonet plena maria. Tonet ꝯ lu
xuriā caſtitatem ꝓponēdo ⁊ dicat. Quō fiet
iſtō qm̄ vi. nō cog. Tonet etiā ꝯ ſupbiā hūi/
litatē ſentiēdo. ⁊ dicat. Ecce ancilla dn̄i ⁊c̄.
Tonet qꝫ ꝯ ingratitudinē gr̄as agēdo. ⁊ di
cat. Magnificat aīa ⁊c̄. De plenitudine hꝰ
marꝫ ſil'r in p̄s. dr̄. Moueaꝛ mare ⁊ plenitu
do eiꝰ. Moueaꝛ mare. moueaꝛ maria. mo/
ueaꝛ certe ſuſpiriis ⁊ caſtigatōnibꝫ. moueaꝛ
lacrimis ⁊ oꝛōibꝫ. moueaꝛ elemoſynis ⁊ ali/
is veneratōibꝫ. Moueaꝛ inq̄ꝫ plene vt no/
bis effundat de ſua plenitudine. Attēdamꝰ
q̄d nobis beatꝰ Bern̄. de ea loquaꝛ. Ait em̄
ſic. Vas liquoꝛe plenuꝫ ſi moueaꝛ de facili
ſubuertiꝛ ⁊ effundit liquoꝛē. Sic beata vir/
go maria ſi moueaꝛ p̄cibꝫ effundit liquoꝛē ī
nobis. Tertio cōſideremꝰ q̄ꝛ plena ē ma/
ria poſſeſſionibꝫ bone vite ī effectu. De hac
plenitudine vere poſſumꝰ dicere. Domini
eſt terra ⁊c̄. Per terrā bene ſignificaꝛ maria
de qua ſic legiꝛ in Iſaia. xlv. Aperiaꝛ terra ⁊
germinet ſaluatoꝛē. Quid terra humilꝰ. q̄d
terra vtilꝰ. Terrā oēs ſub pedibꝫ habēꝰ.
⁊ de terra oēs vitā fouemꝰ. Vn̄ em̄ victuꝫ
⁊ veſtitū. panē ⁊ vinū. lanā ⁊ linū. ⁊ huiꝰ vite
neceſſaria niſi de terra ⁊ de plenitudine ter-
re habemꝰ. Quid ḡ humilꝰ. quid vtilꝰ ter/
ra. Similit' q̄d humilꝰ. quid vtilꝰ Maria.
Ip̄a deniq̄ꝫ humilitate ſua omniū eſt īfima
Ip̄a plenitudine ſua omniū eſt vtiliſſima.
Vite nāq̄ꝫ ſp̄ualis neceſſaria habemꝰ de ple
niſſima terra maria. Et ideo bene beatꝰ ber
nardꝰ ait. Altiꝰ intuemini q̄nto deuotiōis a
nobis voluit honoꝛari mariā. q̄ totiꝰ boni
plenitudinē poſuit in mariā. vt p̄inde ſi q̄d
ſpei in nobis eſt. ſi q̄d gr̄e. ſi q̄d ſalutis ab ea
nouerimꝰ redūdare. Sed a q̄ ⁊ cuiꝰ eſt tāta
huiꝰ terre plenitudo. audi. Dn̄i eſt terra ⁊ ple
nitudo eiꝰ. ⁊ iterꝫ. Meꝰ eſt oꝛbis terre et ple/
nitudo eiꝰ. Plenitudo terre ꝯſiſtit in fructi/
bus ⁊ diuerſis poſſeſſionibꝫ terre. iuxta illō
p̄s. Impleta eſt terra poſſeſſione tua. Fru/
ctus aūt ⁊ poſſeſſiōes pleniſſime terre ma/
rie ſunt opa. moꝛes. exēpla. ⁊ diuerſa merita
ſanctiſſime vite marie. Talibꝫ em̄ poſſeſſio/
nibꝫ eā dn̄s reſpexit. talibꝫ eā bonis īpleuit
Vn̄ Ecci. xvj. Dn̄s ī terrā reſpexit ⁊ ipleuit
eā bonis ſuis. De hac eiꝰ plenitudine Hie/
ronymꝰ mētionē faciēs inq̄t. Talibꝫ decebat
ꝟginē oppignerare muneribꝫ. vt eſſet gr̄a ple
na que dedit celis gl'iam. terris deū. pacēq̄ꝫ
refudit. fidē gētibꝫ. finē vicijs. oꝛdinēꝫ vite.
moꝛibꝫ diſciplinā Quarto ꝯſideremꝰ cha
riſſimi q̄ꝛ maria plena eſt vnctiōe miſericoꝛ/
die. plena oleo pietatiſ. Unde ip̄a ſignata ēē
poteſt ꝑ illā mulierē. cui clauſo oſtio domus
ſue. oīa vaſa intꝰ ꝯgregata facta ſūt miracu/
loſe oleo plena. ſc̄m q̄ꝛ Heliꝫeus ei p̄dixerat.
iiij. Regū. iiij. dicēs. Cū plena fuerint tolles
Mulier iſta eſt maria. q̄ etiā a filio ſuo mu/
lier appellata ē. Joh. xix. Mulier ecce filiꝰ tu
us. Huiꝰ mulierꝫ vaſa ſūt affectꝰ ⁊ effectꝰ. de
ſideria ⁊ bn̄ficia q̄ oīa oleo miſericoꝛdie ple
na ſūt ī maria. Vn̄ de h̄ oleo beatꝰ Bern̄. be
ne ait. Nec miroꝛ dn̄a ſi tā copioſo oleo mīe
coꝛdis tui ꝑfuſum ē ſanctuariū. cū illud in/
eſtimabile opꝰ miſicoꝛdie qd̄ p̄deſtiauit d's
an̄ ſecl'a ī redēptiōꝫ nr̄am ꝓmiū ſit ī tea mōi
artifice fabricatū. Dicamꝰ ḡ cariſſimi dicāꝰ
marie. Date nob̄ d' oleo vr̄o. Petamꝰ oleuꝫ
miſericoꝛdie eiꝰ in mūdo. ne fruſtra petamꝰ

ſn iudicio. Ex aũt dom⁹ in q̃ vaſa replebant
clauſa fuit. h̄ optime marie ↄuenit. De cuius
clauſura ezechiel ait. Porta h̄ clauſa erit ꝛ nõ
aperieť. ꝛ vir nõ trãſiet ꝑ eã. qm̃ dñs de⁹ iſrť
egreſſus eſt ꝑ eã. Porta marie clauſa fuit ſe/
ra ỽginali. vir nõ trãſiuit ꝑ eã ampleụu ma/
ritali. dñs deus egreſſus eſt ꝑ eã. natiuitate
ſingulari. Sed certe qꝛ ad multiplicatõem
olei vaſa etiã vicinoꝝ nõ pauca collecta fu/
erũt. ideo q̃ꝫ ꝑ vaſa illa oĩ̃es ſignari poſſũt.
qui plenitudinis miſericordie marie parti/
cipes ſunt. Qui aũt ſint illi. beat⁹ Bernard⁹
declarauit cũ dixit. Maria oibꝫ ſinũ miſeri
cordie aperuit. vt de plenitudine ei⁹ accipi/
ant vniuerſi. captiu⁹ redẽptionẽ. eger curati
onẽ. triſtis ↄſolatõẽ. peccator veniã. iuſt⁹ grĩ
am. angel⁹ leticiã. deniq̃ꝫ tota trinitas glãm
filij ꝑſona carnis hũane ſubam. Quinto
chariſſimi ↄſiderem⁹ q̃ plena eſt maria. fecũ
datione plis diuie. De plenitudine illa itel/
ligere poſſum⁹ illud Iſa. vi. Vidi dñm ſedẽ/
tem ſup ſoliũ excelſum ꝛ eleuatũ. ꝛ plena erat
dom⁹ maieſtate ei⁹. Domus illa in cui⁹ ſolio
dñs ſedit eſt beata ỽgo. in cui⁹ mentis ſolio
dñs requieuit. O ỽe beatiſſimũ. o ỽe ſtabiliſſi
mũ ſoliũ. ſicꝫ dr. iij. Re. viij. Firmiſſimũ ſoliũ
tuũ in eternũ. Hoc ſoliũ excelſum ẽ in itelle
ctu. eleuatũ in affectu. Excelſũ eſt q̃ꝫ ſup ho
mines. eleuatũ ſup hoĩes Excelſum inſup ẽ
in grã. eleuatũ in glĩa. In ſolio ẽ marie. i ſo/
lio inq̃ꝫ mẽtis ei⁹ dñs ſedebat. ꝛ dom⁹ corꝑis
ei⁹ maieſtate ỽbi incarnati plena erat. De
hac ineffabili plenitudine beat⁹ Ambro. ait
Bñ ſola grã plẽa dr. q̃ ſola grãꝫ quã nulla
alia ↄſecuta eſt vt grẽ repleret auctore. O
ỽe felix dom⁹ tãꝫ felici fecũditate plena. Ait
nãq̃ꝫ beat⁹ Bern. Bñ grã plena q̃ ꝛ ỽgitatꝫ
grãm tenuit. ꝛ fecũditatꝫ gloriã acq̃ſiuit. Do
min⁹ ẽ in ſolio mẽtis marie ſedit ꝑ grãm. et
domũ corꝑis ei⁹ maieſtate ſua ipleuit ꝑ aſſũ
ptã naturã. Vñ. iij. Re. viij. dr. Impleuerat
glĩa dñi domũ dñi. tũc ait Salomõ. Dixit
dñs vt habitaret ĩ nebula. Dom⁹ ẽ dñi ma/
ria ĩpleta ẽ glĩa diuie maieſtatꝫ ꝑ nebulã aſ/
ſumpte a do hũanitatꝫ. illã dico nebulã. d q̃
dr Eccĩ. xliij. Medicina oĩm ĩ feſtinatiõe ne
bule. ꝛ iteꝝ Eccĩ. l. Quaſi ſtella matutina in
medio nebule ꝛc. Nã q̃ſi ſtella ĩ nebula eſt ỽ
bũ in carne aſſũpta. Sexto ↄſiderem⁹ ca
riſſimi quõ maria fuerit plena ꝑfectiõe vni/
uerſal' eccĩe. Diuerſas ꝛ mirificas ꝑfectões
ꝛ grãs ĩ diuerſis ſanctꝫ ſuis habuit ꝛ habet
eccl'ia. in q̃ꝝ plenitudine videť detẽta fuiſſe
maria. vt vere poſſit dicere illud Eccĩ. xxiiij.
In plenitudine ſcõꝝ detẽtio mea. Reuera ĩ
plenitudie ſctõꝝ marie detẽtio fuit. dũ ĩ mi/
rifica ꝑfectiõe ſua plenitudo ꝑfectõis ſctõꝝ
ſibi nõ defuit. Sic beat⁹ Bern. declarat cũ
ait. Merito in plenitudine ſctõꝝ detẽtio e⁹
cui nec defuit fides patriarchaꝝ. ſpiritus ꝑ
phetaꝝ. zel⁹ apoſtoloꝝ. ↄſtãtia martyrũ. ſo/
brietas cõfeſſoꝝ. caſtitas virginũ. fecũditas
ↄiugatoꝝ. imo nec puritas ãgloꝯ. Scriptũ
eñ ẽ Eccĩ. xxiiij. In plenitudine ſcã ãmirabiť
Ad hoc certe in plenitudine ſctõꝝ. nõ in ple
nitudine impioꝝ detẽtio marie eſt. qꝛ apud
eos q̃ pleni ſunt ſanctitate. nõ apud eos q̃
pleni ſunt iniq̃tate maria libẽter eſt. Ipſa q̃ꝫ
nõ ſolũ in plenitudine ſctõꝝ detineť. ſꝫ etiã
in plenitudie ſanctos detinet ne eoꝝ pleni/
tudo minuať. Detinet ṽtutes ne fu/
giãt. detinet merita ne pereãt. detinet demo
nes ne noceãt. detinet filiũ ne pctõres ꝑcuti
at. Ante mariã nõ fuit q̃ ſic detinere domi/
nũ auderet. teſtãte Iſaia q̃ dixit. lxiiij. Non
eſt q̃ inuocet nomẽ tuũ q̃ cõſurgat ꝛ teneat
te. Septimo cõſideremus quõ plena ſit
maria reſperſiõe odoriferę fame. Sicut eñ
ager plen⁹ odoriferaꝝ ſpecierũ odoribꝫ. ſic
maria plena eſt odoriferis fame ſue aſperſi/
onibꝫ. De hac plenitudine accipiam⁹ qd̃ legi
tur Geñ. xxvij. Ecce odor filij mei ſic odor
agri pleni cui benedixit dñs. Ager iſte ẽ ma
ria in qua theſaur⁹ angeloꝝ. imo totus dei
patris abſcõdit⁹ eſt. Felix qui vẽdit omnia
que habet ꝛ emit agrũ iſtũ. Hui⁹ agri pleni.
plen⁹ odor. eſt plena marie fama. plen⁹ ho/
nor. De h̄ beat⁹ Hieronym⁹ ait. Quia mul/
tis repleta erat ṽtutũ odoribꝫ. maniãs ex ea
fragrabat ſuauiſſim⁹ odor ſpiritibꝫ angelicꝫ
De iſto odore ipſa ſancta gloriãdo dicere pt
Sicut cynamomũ ꝛ balſamuꝫ amenitatis
odorẽ dedi. Odor marie fuit ſicut cynamo/
mũ exteri⁹ in cortice cõuerſatiõis. ſicut balſa
mus interi⁹ in vnctiõe deuotiõis. ſic mirra
in amaricatiõe caſtigatõnis. Fuit q̃ꝫ odor
marie ſicut cynamonũ in actõe. ſicut balſa/
mũ in cõtemplatõe. ſicut mirra in paſſione
O ỽe diues ꝛ nimis diues q̃ p̃ter alia aro/
mata tã plẽa fuit odorifero ſpũſcĩ balſamo
vt bñ d illo ſup illã. ſpũſſcũs ſuꝑueniet ĩ te.
beat⁹ Bern. loquẽs dicat. Precioſum illud
balſamũ tãta tibi copia. tãtaq̃ꝫ plenitudine
influet vt copioſiſſime effluat circumq̃uaq̃ꝫ

Bn̄ ḡ dicere potuit de⁹ pater. Ecce odor fi/
lij mei ſicᷓ odor agri pleni. quaſi dicat. Ecce
odor filij mei.i.bonor filij plēi ex bonore ple
ne m̄ris ſue eſt ꝛ fame. Vn̄ Hiero.ait. Ho/
nor matern⁹ ei⁹ eſt q̇ de ea nat⁹ eſt Octauo
ꝯſiderem⁹ chariſſimi quō plena eſt maria re
ſultatiōe ſiue exp̄ſſione diuine gl'ie. iuxta il/
lud Eccl̄i.xlij. Gl'ia dn̄i plenū eſt opus eius.
Anthonomaſice op⁹ dn̄i mirabile eſt maria
de q̄ dr̄ Eccl̄i.xliij. Uas admirabile op⁹ excel
ſi. Uere op⁹ mirabile.qꝛ nuſq̄ȝ inuenit ſimi/
le. Vn̄.iiij. Re.x.dr̄. Nō eſt factū tale op⁹ i vni
uerſis regnis. Nō vnq̄ȝ in regno celeſtiū.nō
in regno terreſtriū.nō in regno infernoꝛuȝ
qꝛ nullū tale op⁹ in celo.nullū tale in mūdo.
nullū tale in limbo fuit. Hoc em̄ op⁹ plenū
eſt dn̄ica gl'ia.qꝛ ſup omnē purā creaturā re
ſultat ꝛ relucet pleniſſime in maria. Nā p̄ter
aſſumptā a v̄bo naturā nullū eſt op⁹. nulla
eſt creatura in q̄ tāta diuine gl'ie materia re
luceat ſicᷓ in maria. Gloriā em̄ de reſtaurati
one facta in celo.gloriā de redēptione fctā i
mūdo.gloriā de liberatiōe facta in inferno.
hȝ dn̄s p mariā.hȝ p plenitudinē marie Et
ideo bn̄ ait Anſelm⁹ ſic. Tibi ſolū loqꝛ dn̄a
bn̄ficiq̄s tuis plenū eſſe mundū. inferna pe/
netrauit.celos ſupauit Per plenitudinē em̄
gr̄e tue que in inferno erāt ſe letānᷓ libera/
ra ꝛ q̄ ſupra mundū ſunt ſe gaudēt reſtaura
ta. Plenū ḡ eſt gl'ia dn̄i opus ei⁹ maria.qꝛ ſi
cut dr̄ Iſa.vj. Plena eſt om̄is terra gl'ia ei⁹.
Plena vtiq̄ȝ eſt om̄is terra plena ē tota ma/
ria relucēte in ſe pleniſſime diuiā gl'ia. Me/
rito aūt om̄ibꝫ p̄dictiſ gratijs pleniſſima dr̄.
que om̄ibꝫ nō ingr̄is gratiſſima credit̄.ſicut
beat⁹ Bern̄.oñdit.q̄ d̄ h̄ verbo Aue gr̄a ple
na loquēs ſic ait. Bene plena gr̄a.qꝛ deo et
angelis ꝛ boi̇̄ grata.boibꝫ p fecunditatē.an
gelis p v̄ginitatē.deo p hūilitatē. Nono
ꝯſiderem⁹ cariſſimi quō plena ſit maria frui
tione leticie et'ne.q̇s em̄ neſciat eā ab his nō
excluſam q̇bꝫ fili⁹ ei⁹ dixit Ioh̄.xvj. Petite ꝛ
accipietꝭ vt gaudiū veſtꝛ plenū ſit. Si ergo
omniū aploꝫ imo oim̄ cū deo regnātiū gau
diū plenū eſt.q̄nto magis dei gaudiū pleniſ/
ſime eſt plenū. De hac plenitudine beatus
Hiero.inq̇t. Plena ſiquideȝ gr̄a.plena deo.
plena v̄tutibꝫ.nō poteſt non poſſidere pleni
ter gloriā claritatꝭ eterne. Quid mirꝫ ſi letici
am ꝛ gloriā plenā ꝛ ſupplenā hȝ in regno.q̄
gratiā plenā ꝛ ſuperplenā habuit in exilio.
Quid certe mirꝫ ſi tā in celo q̄ȝ in mūdo cuiꝰ
plenitudo ſup oēm creaturā ſit.de cui⁹ ple/
nitudine om̄is creatura vireſcit. Vn̄ Anſel
mus ait. O femia plena ꝛ ſupplena gratia d̄
cui⁹ plenitudinis exundātia reſperſa reuiuiſ
ſcit om̄is creatura. Sic ḡ chariſſimi videm'
in maria plenitudinē ſapie illuminatiuā.ple
nitudinē gr̄e inūdatiuā.plēitudinē vite fru/
ctificatiuā.plenitudinē miſericordie ſubuē/
tiuā plenitudinē eccl'ie pfectiuā . plenitudi/
nē fame reſperſiuā.plenitudinē diuine gl'ie
expreſſiuā.plenitudinē eterne leticie ſuper/
greſſiuā. Eya ḡ pleniſſima v̄go maria. nos
tā inanes.tā vacuos ſic p̄ncipes plenitudis
tue facias.vt tādē ad eternā plenitudinē p/
tingere valeam⁹. Per dn̄m nr̄m ih̄m xp̄m

Ave maria gr̄a plena dn̄s tecū. Oſtē
a ſum eſt ſup̄ quō maria ꝓpter puriſſi•
mā vite innocētiā merito p aue ſalu
tat̄.oſtēſum eſt q̄ȝ quō ꝓpter copioſiſſime g̃/
r̄e affluentiā merito gr̄a plena cōmemorat̄
Oñdēdū aūt nūc eſt quō ꝓpter ſpecialiſſimā
dei p̄ntiā merito dn̄s tecū ſore inſinuat̄. Do
min⁹ ḡ tecū. O magne gabriel.magnuȝ q̇d
magne marie de magno dn̄o nūcias. Ma/
gnū eſt q̇d ei dicis.dn̄s tecū. Sȝ dic nobis
q̄ntū vel quō ſecū. Et ecce beat⁹ Aug⁹.in p/
ſona gabriel' ad h̄ r̄ndens ait. Dn̄s tecū.ſed
pl⁹ q̄ȝ mecū.dn̄s tecū ſȝ nō ſicut mecū. i me
licet ſit dn̄s.me met ip̄m creauit dn̄s.p te au
tem naſcitur⁹ eſt dn̄s. Dn̄s ḡ o maria . ſȝ q̇s
vel q̄nt⁹ dn̄s. Dn̄s terre oim̄ generalit̄.dn̄s
hoim̄ ſpēaliter.dn̄s tu⁹ ſingularit̄ o maria.
Dn̄s inq̄ȝ creature generalit̄ vniuerſal'. do/
min⁹ ſpēaliter nature rōnalis.dn̄s ſingula/
riter aule tue v̄ginalis o maria. Cōſideran/
dū eſt ḡ chariſſimi q꜃ dn̄s iſte de q̄ dr̄. Dn̄s
tecū.ip̄e eſt generalit̄ dn̄s creature vniuerſa
lis. Vn̄ Iudith.ix. Dn̄s celoꝫ.creator aq̄ꝫ
ꝛ dn̄s toti⁹ creature. Et Sap.viij.dr̄. Oim̄
dn̄s dilexit illā. Omniū certe vniuerſaliter.
omniū inq̄ȝ viſibiliū ꝛ inuiſibiliū . Iſte vni/
uerſalis oim̄ dn̄s ſic cū Maria fuit q꜃ etiā
ip̄am vniuerſalē oim̄ dn̄am fec̄. Dn̄am inq̄ȝ
celi ꝛ dn̄aȝ mūdi.ꝓpter q̇d Anſelm⁹ ait. Regi
na celi ꝛ dn̄a mūdi mater ei⁹ q̇ mūdat mūdā
tibi ꝯfiteor q꜃ corp⁹ meū nimis eſt imūdum.
Sȝ ecce iſte vniuerſal' oim̄ dn̄s ip̄e eſt dn̄s
potētiſſim⁹.dn̄s ſapiētiſſim⁹.dn̄s opulētiſſi
mus.dn̄s indeficiētiſſim⁹. Dn̄s em̄ ſine po
tētia.dn̄s ſine ſapia.dn̄s ſine opulētia . dn̄s
ſine p̄manētia min⁹ pfect⁹ dn̄s eſſet. Vn̄ do
min⁹ impotēs.dn̄s inſipiēs.dn̄s indigens.

dñs deficiens ſiue nõ ꝑmanẽs minꝰ repu/
taret. Dñs ergo vniuerſalis ipſe dñs eſt poten
tiſſimꝰ volũtate. dñs ſapiẽtiſſimꝰ veritate.
dñs opulẽtiſſimꝰ ꝓprietate. dñs indeficien/
tiſſimꝰ eternitate. Primo attẽdite chariſſi/
mi ꝙ dñs vniuerſalis q̄ cũ maria eſt cũ ipſe
dñs potẽtiſſimꝰ volũtate ſit. vñ de dño iſto
ꝓpha ait. Omnia q̄cunqȝ voluit dñs fecit ꝛc̄.
vſqȝ abyſſis. Ergo nec in celis. nec in t̃ris.
nec in oībꝫ inferni abyſſis. volũtati tam po
tentiſſimi dñi reſiſtere quiſq̄ põt. teſte mar
docheo q̄ de iſto dño ait Heſter. xiij. Dñe
rex oĩpotẽs in ditiõe tua cũcta ſunt poſi
ta. ꝛ nõ eſt q̄ tue reſiſtere poſſit volũtati. Ec
ce maria. q̄ntus dñs eſt. q̄ȝ potẽtiſſimꝰ dñs
eſt q̄ tecũ eſt. Et qꝛ dñs potẽtiſſimꝰ poten/
tiſſime tecũ eſt. iõ ꝛ tu es potẽtiſſima ſecũ.
potentiſſima es ꝑ ipm̃. potentiſſima apud
ipm̃. ita vt vere dicere poſſis illud Eccli. xx/
iiij. In hierl̃m ptãs mea. Hierl̃m ſignat ec
cleſiã triũphantẽ in celis. ſignat etiã ecc̃iã
militantẽ ĩ terr̃. Nã vere tã in celis q̄ȝ ĩ ter
ris ptãtem hꝫ mr̃ potentiſſima creatoris.
quã potentiſſimã cognoſcit Anſel. cũ orãs
ait. Exaudi pia. adeſto ꝓpicia. adiuua potẽ/
tiſſima. vt mũdent̃ ſordes mẽtis mee ꝛ illu
minent̃ tenebre mee. Dñs ergo tecũ o maria
potentiſſima. Scd̃o attẽdite chariſſimi.
ꝙ vniuerſalis dñs q̄ eſt cũ maria ipſe eſt do
minꝰ ſapientiſſimꝰ veritate. Ipſe enĩ eſt do/
minꝰ de q̄ in pſ. dr̃. Magnꝰ dñs nr̃ et ma/
gna virtꝰ eiꝰ ꝛ ſapiẽ eiꝰ nõ eſt numerꝰ. O
q̄ȝ ſapientiſſimꝰ dñs cuiꝰ ſapiam nihil falle
re. nihil latere põt. qꝛ oĩa manifeſta et oc/
culta nouit. Oĩa vtiqȝ opa nr̃a bona ꝛ ma/
la. omĩa verba nr̃a bona ꝛ mala. omẽs co/
gitatiões ꝛ oĩa deſideria nr̃a bona et ma
la. oĩa ſcit dñs. Vñ Petrus ait Joh. xxj.
Dñe tu oĩa ſcis. Ecce maria. q̄lis dñs ẽ.
q̄ȝ ſapientiſſimꝰ dñs q̄ tecũ eſt. ꝛ qꝛ dñs ſa/
pientiſſimꝰ ſapientiſſime eſt tecũ. ꝛ ideo tu
es ſapientiſſima ſecũ. ſapiẽtiſſima es ꝑ ipm̃
Tu enĩ ſignata es ꝑ illã abygail de q̄ dicit̃
ꝑmi Reg. xxv. Eratqȝ illa mulier prudẽtiſſi
ma ꝛ ſpecioſa. Maria tã prudẽtiſſima tam
ſpecioſa fuit ꝙ Anſhelmus de ipſa auda/
cter ait. Omẽs theſauri ſapiẽ ꝛ ſciẽtie ĩ ma/
ria. Dñs ergo tecũ o maria ſapiẽtiſſima.

Tercio attendite chariſſimi ꝙ dñs vni/
uerſalis q̄ cũ maria eſt. ipſe eſt dñs opulen/
tiſſimꝰ ꝓprietate. ſicut bñ de iſto dño ꝓpheta
teſtatur dicens. Dñi eſt terra. ꝛc̄. vſqȝ in eo.
Dñi certe eſt nõ ſolũ terra ꝛ plenitudo eiꝰ.
imo etiã celũ ꝛ plenitudo eiꝰ. Tui enĩ domi
ne ſunt celi. ꝛ tua eſt terra. qꝛ celũ celi domi
no. Dñi huiꝰ oĩa ſunt ꝓpria celum ꝛ terra.
corꝑalia ꝛ ſpũalia. omĩs natura. omĩs gr̃a.
omĩs celeſt̃ gl̃ia. oĩa ſunt dñi ꝓpria. Do/
minꝰ ergo ditiſſimus eſt. ſicut etiã apl̃s ait
ad Roma. x. Ideo dñs oĩm. diues in oĩs
qui inuocãt illũ. Ecce maria q̄ntus dñs ẽ.
q̄ȝ opulentiſſimꝰ dñs eſt q̄ tecum eſt. Et qꝛ
dñs opulentiſſimꝰ. opulentiſſime eſt tecũ.
ideo tu es opulẽtiſſima ſiue ditiſſima ſecũ.
ita vt vere tibi dici poſſit illd̃ Prouer. xxxi.
Multe filie ꝯgrega. diuitias. tu ſupgreſſa
es vniuerſas. Filia agnes. filia lucia. filia
cecilia. filia agatha. filia katherina. ꝛ multe
alie filie. et multe alie v̄gines ſc̃e. multe aĩe
iuſte ꝯgregauerũt diuitias virtutũ ꝛ gr̃az.
diuitias meritoꝝ ꝛ p̃miorũ. ſed maria vni/
uerſis diuitijs ſupgreſſa es excellentiſſime
vniuerſas. O q̄ȝ diues eſt maria in gl̃ia. q̄
tam diues fuit in miſeria. O q̄ȝ diues eſt in
celo. q̄ tam diues fuit in mũdo. O q̄ȝ diues
eſt in aĩa ſua. q̄ tam diues fuit ĩ carne ſua.
vt etiã beatꝰ Bern̄. exclamans dicat. O di/
diues in omnes et ſuper omẽs. Maria de
cuiꝰ ſubſtãtia modica pars aſſumpta totiꝰ
mũdi ſuffecit ſoluere delicta. Dñs ergo te/
cũ o maria opulẽtiſſima. Quarto atten/
dite chariſſimi ꝙ dñs vniuerſalis q̄ eſt cũ
maria. ipſe eſt dñs indeficientiſſimꝰ eterni/
tate. Vñ habet̃ Exo. xv. Dñs regnabit in
eternũ ꝛ vltra. Et in pſ. de iſto dño dicit̃.
Tu aũt dñe in eternũ ꝑmanes. Ecce maria
q̄ntus dñs eſt. q̄ȝ indeficientiſſimꝰ dñs eſt
qui tecũ eſt. ꝛ ideo qꝛ dñs indeficientiſſimꝰ
indeficientiſſime eſt tecũ. ꝛ ideo tu es inde/
ficientiſſime in eternũ ſecũ. Tu enĩ es thro
nus ille indeficiens. thronꝰ in eternũ. thro/
nus filij dei. de q̄ pſ. ꝑ ꝓphetã ait. Thronus
eius ſicͭ ſol in ꝯſpectu meo. ꝛ ſicut luna ꝑfe/
cta in eternũ. Vere in eternũ. vnde nõ ſolũ
vere dicimꝰ. Tu aũt dñe in eternũ ꝑmanes.
ſed etiã vere dicere poſſumꝰ. Tu autem dña
in eternũ ꝑmanes. Quid mirũ ſi maria ipſa
in filio ſuo ꝑmaneat in eternũ. cũ et bñficia
marie ĩ ſuis ſu. ꝑmaneãt ĩ et̃nũ. Ait ei bea/
tus Bern̄. In te o maria angeli leticiã. iuſti
gr̃am. pctõres veniã inueniũt in eternum.
Dñs ergo tecum o maria indeficiẽtiſſima.
Gaude nũc maria gaude. Ecce dñs poten
tiſſimꝰ ſic eſt tecũ. ꝙ tu es potẽtiſſima ſecũ.

kk

Dñs ſapiētiſſ:m⁹ ſic ē tecū. ꝙ tu es ſapiētiſ
ſima ſecū. Dñs opulētiſſi⁹ ſic ē tecū ꝙ tu es
opulentiſſima ſecū. Dñs īdeficiētiſſim⁹ ſic ē
tecū. ꝙ tu es indeficiētiſſima ſecum. Eya ḡ
potētiſſima domina eſto nobis impotētiſ/
ſimis auxiliatrix. Eya ſapiētiſſima dña eſto
nob inſipiētib⁹ auxiliatrix ꝛ ꝯſiliatrix. Eya
opulentiſſima dña eſto nobis indigētib⁹ lo
cupletatrix. Eya indeficientiſſima dña eſto
nobis deficientib⁹ ꝑpetuatrix in oī bono.

Conſeq̄nter ꝯſiderem⁹ chariſſimi ꝙ do
minus iſte de q̄ dr̄. dñs tecū. ipe eſt dñs ſpe
cialiter creature rōnalis. ſicut ipa rōnalis
creatura in Pſ̄. ait. Dñe dñs nr̄ ꝛc̄. Domi/
nus oīm vniuerſalit. dñs nr̄ ſpecialiter. ſic
vtiq; dñs nr̄ ſicut dr̄ Iſa. xxxiij. Dñs iudex
noſter. dñs legifer nr̄. dñs rex nr̄. Dñs legi/
fer nr̄ in mūdo. dñs iudex noſter ī iuditio.
domin⁹ rex nr̄ nos coronans in celo. Iſte
ſpecialis noſter dominus ſic cum maria fu
it ꝙ etiā ipam ſpecialem nrām dominā fe/
cit. Quod bene beatus Bern̄. recognoſcēs
ait. Dña nr̄a mediatrix nr̄a. aduocata nr̄a.
tuo filio nos recōcilia. tuo filio nos cōmē/
da. tuo filio nos repſenta. Sed ecce iſte nr̄
ſpecialis dñs ipe ē pijſſim⁹. dñs iuſtiſſim⁹.
dñs certiſſim⁹. dñs noīatiſſim⁹. Dñs eñ q̄
nō eſſet pi⁹ in bñficijs. iuſtus ī iudicijs. do/
min⁹ q̄ nō eēt certus in ꝓmiſſ. s. dñs q̄ non
eēt noīatus in ꝑplis min⁹ reputaret. Dñs
ḡ noſter eſt dñs pijſſimus liberalitate. dñs
iuſtiſſim⁹ equitate. dñs certiſſim⁹ fidelita/
te. dñs noīatiſſim⁹ famoſitate. Prio ergo
attēdite chariſſimi ꝙ dñs nr̄ ſpecialis q̄ cū
maria eſt. ipe eſt dñs pijſſimus liberalitate
miſcdie ſue infinite. Ipe eñ ē dñs de quo
ꝓpha ait. Tu dñe ſuauis ꝛ mitis ꝛ multe mi
ſericordie oīb⁹ inuocātib⁹ te. Multe miſe/
ricordie dñs in multꝭ beneficijs tpalibus.
ſpūalib⁹. eternalib⁹. q̄ ex multa miſcdia ſua
ꝯtulit nobis ꝛ ꝯferre nō ceſſat. vtinā tantꝭ
dñi miſericordijs nō ſim⁹ ingrati. vtinā do
mino tā miſericordiſſimo ſimus valde gra
ti cū Eſa. qui de iſto dño ait. lxiij. Miſera/
tionū dñi recordabor. laudē dñi ſup oīb⁹ q̄
reddidit nobis dñs. Ecce maria q̄lis dñs
eſt. q̄ꝫ pijſſim⁹. q̄ꝫ miſericordiſſim⁹ dñs eſt q̄
tecū eſt. Et qꝛ dñs miſericordiſſim⁹ miſeri
cordiſſime eſt tecū. ideo et tu es miſericor/
diſſima ſecum. vt vere de te dici poſſit illud
Eſa. xvj. Preparabit in miſcdia ſoliū eius
ꝛ ſedebit ſup illud in ꝟitate. Soliū diuine
miſcdie eſt maria mr̄ miſcdie. in q̄ oēs inue
niūt ſolacia miſcdie. Nā ſicut miſericordiſ/
ſimū dñm ita miſericordiſſimā dñam ha/
bem⁹. Dñs nr̄ multe miſcdie eſt oīb⁹ inuo/
cantib⁹ ſe. et dña nr̄a multe miſcdie eſt oīb⁹
inuocantib⁹ ſe. Propter qd̄ optime Bern̄.
dicit. Sileat miſericordiā tuā ꝟgo btā qui
inuocatā eā in neceſſitatib⁹ ſuis ſibi memi/
nerit defuiſſe. Dñs ḡ tecū o maria miſeri/
cordiſſima. Scḋo attēdite chariſſimi ꝙ
dñs nr̄ ſpecialis q̄ eſt cū maria. ipe eſt dñs
iuſtiſſim⁹ equitate. ſicut bene de dño iſto ī
Pſ̄. dr̄. Juſtus dñs et iuſticias dilexit. Et
iterū. Juſtus dñs ꝛ rec. iudi. t. Juſt⁹ certe ē
dñs in oīb⁹ iudicijs ſuis. in omib⁹ cauſis. ī
oīb⁹ factꝭ ſuis. ſicut iterū in pſ̄. dr̄. Juſt⁹ do/
minus in oīb⁹ vijs ſuis. Dñs ita iuſtus eſt
in oī via iuſticie. ꝙ ꝓpter nullā pſonā decli/
nat a via iuſtitie. Et iō bñ de iſto dño dicit̄
Sapie. vj. Non ſubtrahet pſonā cuiuſq;.
dñs q̄ eſt oīm dñator. nec verebit̄ magnitu
dinē cuiuſq;. qm̄ puſillū ꝛ magnū ipe fecit.
ꝛ eq̄liter eſt illi cura de oīb⁹. Ecce maria q̄/
lis dñs eſt. q̄ꝫ iuſtiſſim⁹ dñs eſt qui tecū eſt.
Et qꝛ dñs iuſtiſſim⁹ iuſtiſſime ē tecū. idō ꝛ
tu es iuſtiſſime ſecū. Tu eñ es ꝟga aaron
recta. florida. fructifera. Recta imo rectiſſi/
ma ꝑ iuſticiā ꝛ equitatē. Florida ꝑ ꝟginita
tem. Fructifera ꝑ fecunditatē. Que eñ eēt
virga recta ſi nō ꝟga aaron eēt recta. Que
aīa eēt iuſta ſi nō maria eēt iuſta. Hoc eſt
qd̄ btūs Bern. dicit. Quis inquā iuſtus. ſi
nō maria iuſta de q̄ ort⁹ eſt ſol iuſticie. Do
minus ḡ tecū o maria iuſtiſſima. Tercio
attendite chariſſimi ꝙ dñs ſpecial' noſter q̄
eſt cū maria. ipe eſt dñs certiſſim⁹ fidelita/
te. ꝛ fideliſſim⁹ certitudine. ſicut ꝓpha teſta/
tur q̄ ait. Fidelis dñs in omib⁹ ꝟbis ſuis.
Recogitate ḡ verba iſta. qb⁹ ꝓmiſit coronā
iuſtis. ꝛ gehennā iniuſtꝭ. ꝛ ſcitote ꝙ dñs fi/
delis fidelit' ꝟba ſua tenebit. fideliter qd̄ lo
cut⁹ eſt implebit ſic de iſto dño dr̄ Ezech.
xxx. Ego dñs locut⁹ ſū ꝛ faciā. Verba vti/
q; ſua dñs fideliſſim⁹ fideliſſime tenebit. ſi
cut ipe in euāgelio ſuo dicit. Celum ꝛ terra
trāſibūt ꝛc̄. Ecce maria q̄lis dñs eſt. q̄ꝫ fide
liſſim⁹ dñs eſt q̄ tecū eſt. Et qꝛ dñs fideliſſi
mus fideliſſime ē tecū. ideo ꝛ tu es fideliſſi
ma ſecū. Tu eñ es illa fideliſſima colūba
noe q̄ int' ſummū noe ꝛ mūdū diluuio ſpūa
li ſubmerſū mediatrix fideliſſima extitiſti
Coru⁹ infidel'. colūba ꝓ fidel' fuit. Sic et

eua ĩfidel'.maria ꝟo fidel'inuẽta ẽ. Eua infi
deliſſima mediatrix ꝑditõis.maria ꝟo fide
liſſima mediatrix ſalutꝭ fuit. Et ideo btũs
Bern.ait. Fidelis mediatrix maria.q̃ ſalu/
tis ancidotum viris ⁊ mulierib ꝓpinauit.
Dñs ẽ tecũ o maria fideliſſima. Quarto
attẽdite cariſſimi ꝙ nr̃ dñs ſpecial'r q̃ cũ ma
ria eſt.ipe eſt dñs noĩatiſſimus famoſitate.
Magni em̃ noĩs eſt.teſte Hiere.c.x.qui de
dño iſto ait. Nõ eſt ſil'is tui dñe ⁊ magnꝰ tu
⁊ magnũ nomẽ tuũ. Magnũ vtiqꜫ fama et
laude nomẽ dñi eſt in oĩ ꝑp'lo ſic ꝓpha oſtẽ/
dit di. Reges terre ⁊ oẽs ꝑp'li.ꝓncipes ⁊ om̃es
iudices terre. Juuenes ⁊ ꝟgines.ſenes cuz
iunio2ib laudẽt nomẽ dñi. Noĩs autẽ dñi
laus ⁊ fama nõ ſolũ ad oẽm ꝑp'lm ſꜫ etiã ad
om̃e tꝑs ſe extẽdit.ſicut ꝑ eundẽ ꝓphetam
pꜫ q̃ ait. Sit nomẽ dñi benedictũ. ex h̃ nũc
⁊ vſqꜫ in ſeculũ. Jtẽ noĩs dñi laus et fama
nõ ſolũ ad oẽm ꝑp'lm.non ſolũ ad om̃e tꝑs.
ſed etiã ad oẽm locũ ſe extendit. ſic iã dicꝰ
ꝓpha declarãs ait. A ſolis o2tu vſqꜫ ad oc/
caſuꜫ laudabile nomẽ dñi. Ecce maria q̃n
tus dñs.q̃ꜫ noĩatꝰ dñs eſt q̃ tecũ eſt.et quia
dñs noĩatiſſimꝰ ſiue famoſiſſimꝰ famoſiſſi
me eſt tecũ.idõ ⁊ tu es famoſiſſima ⁊ noĩatiſ/
ſima tecuꜫ. Tu em̃ bene ſignata es ꝑ illam
Ruth.de q̃ legit' ſic. Sit exẽplũ ꝟtutis ĩ ef
frata.⁊ hẽat celebre nomẽ in bethleem.i.in
eccl'ia. O celeberrimi noĩs maria quõ poſ/
ſet nomẽ tuũ nõ eſſe celebre.q̃ etiaꜫ deuote
noĩari nõ potes ſine noĩantꝭ vtilitate. Te/
ſtatur tuꝰ Bern.di. O magna.o pia.o mul/
tũ laudabilis maria.tu nec nomĩari potes
q̃n accedas.nec cogitari q̃dẽ q̃n recrees af
fectus diligentiũ te.tu nunq̃ꜫ ſine dulcedi
ne diuinꝰ tibi inſita pie mẽo2ie po2ta ſin/
grederis. Maria ẽ frẽs optime ſignata eſt
ꝑ illã famoſiſſimi noĩs feminã Judith.de
q̃ ſcriptũ eſt. Nec erat in oĩb famoſiſſima.
q̃m timebat dñm valde.nec erat q̃ de illa lo
queret' ꝟbũ malũ. Famoſa q̃dẽ eſt maria ꝓ
pter ꝟtutes ⁊ exẽpla ſua tã laudabilia. Fa
moſio2 aũt ꝓpter miſcõias ⁊ beneficia ſua
tã inenarrabilia. Famoſiſſima vero propt'
grãs ⁊ ꝓuilegia ſua tã mirabilia. Quid em̃
mirabilꝰ q̃ꜫ eſſe matrẽ ⁊ ꝟginẽ ⁊ eẽ dei ma/
trẽ. Quid aũt mirũ ſi maria de tantꝭ milib
miſcõie ſue beneficiis famoſa eſt in mũdo.
q̃ tam famoſa eſt de vnico bñficio ſuo circa
theofilũ exhibito. Ait btũs Bern. Famo/
ſum ſũme tue benignitatꝭ teſtimoniũ eſt ꝑ
te reſtauratꝰ theophylus o maria. dñs ẽ te
cũ famoſiſſima o maria. Gaude nũc o ma/
ria gaude. Ecce dñs piiſſimꝰ ſic eſt tecũ ꝙ
tu es piiſſima tecũ. Dñs iuſtiſſimꝰ ſic ẽ tecũ
ꝙ tu es iuſtiſſima tecũ. Dñs famoſiſſimus
ſic eſt tecũ ꝙ tu es famoſiſſima tecũ. Eya ẽ
piiſſima maria nos impios ſalua ꝑ tuã mi
ſerico2diſſimã pietatẽ. Eya iuſtiſſima nos
iniuſtos ſalua ꝑ tuã iuſtiſſimaꜫ equitatem.
Eya fideliſſima maria nos ꝑfidos ſalua ꝑ
tuã certiſſimã fidelitatẽ. Eya famoſiſſima
maria nos infames ſalua ꝑ tuã ſuauiſſimã
famoſitatẽ. Poſt ꝑdicta cariſſimi ꝯſide/
randũ ꝙ dñs iſte de q̃ dr̃ dñs tecũ.nõ ſolũ
eſt dñs general'r creature vniuerſal'.nõ ſo/
lum eſt dñs ſpecial'r creature rõnalis.imo
ipe etiã ẽ dñs ſingl'arit' aule ꝟginal' ſue ſan/
ctiſſime genitricꝭ. Maria ſingl'arit' tã co2/
po2e q̃ꜫ aĩa eſt aula dñi. domꝰ dei ſctiſſima
de q̃ in ꝑs.dr̃. Domũ tuã decet ſctitudo do
mine. O ꝟe ſingul'arit' btãm domuꜫ q̃ ſola
tã ſingularit' talẽ meruit hr̃e dñm. Ecce ei
btũs Bern.ait. Tu ſola digna inuẽta es vt
in tua ꝟginali aula rex regũ ⁊ dñs dñantiũ
a regalib ſedib veniẽs.ꝑmã ſibi int' filios
hoĩm mãſionẽ eligeret. Jſte ſingularꝭ ma/
rie dño ſic ſingularit' cũ maria fuit. ꝙ etiaꜫ
ipam tã ſingl'arit' dñam fecit.ꝙ nec ꝑmã ſi/
milẽ viſa ẽ.nec hr̃e ſeq̃ntẽ.dũ ipa ſingularit'
dñi filia.dñi mr̃.dñi ſpõſa.dñi ancilla facta
eſt. Maria em̃ filia dñi ſingl'arit' generoſa
mr̃ dñi ſingularit' gl'oſa.ſpõſa dñi ſingulari
ter ſpecioſa.ancilla dñi ſingl'arit' obſeq̃oſa
fuit. Si aũt illa trib ꝑſonis diuis volumꝰ
approbare poſſumꝰ dicere.ꝙ dñs iſte q̃ tam
ſingl'arit' eſt cũ maria.ipe eſt dñs pr̃.dñs fi/
lius.dñs ſpũſſctũs.dñs trinꝰ ⁊ vnꝰ. Jpe eſt
dominꝰ pr̃.cuiꝰ maria eſt filia nobiliſſima.
ipe ẽ dñs filꝰ.cuiꝰ maria ẽ mr̃ digniſſima.
ipe ẽ dñs ſpũſſctũs.cuiꝰ maria eſt ſpõſa iu/
ſtiſſima. ipe ẽ dñs trinꝰ ⁊ vnꝰ. cuiꝰ maria ẽ
ancilla ſubiectiſſima. Maria certe eſt filia
ſũme eternitatꝭ.mr̃ ſũme ꝟitatꝭ.ſpõſa ſumme
bonitatꝭ.ancilla ſũme trinitatꝭ. Primo ẽ
attẽdite cariſſimi ꝙ dñs iſte q̃ tã ſingularit'
eſt cũ maria.ipe ẽ dñs cꝰ filia nobiliſſima ẽ
maria. De iſto ei dño ⁊ de illa filia accipi pt̃
qd̃ boos dixit ruth.iij. Bñdicta es a dño fi/
lia.qr ꝑo2eꜫ miam poſterio2e ſupaſti. Vere
bñdicta a dño filia ẽ maria.a ſũmo inq̃ꜫ do/
mino cꝰ ipa ẽ filia. O vere nobiliſſimi regꝭ
nobiliſſima filia.q̃ tã mlt'iplia interius o2/

tiata es glĩa. vt ẜ de ea dicere poſſit. Oĩs
glĩa ei⁹ filie regis abint⁹. ⁊ ibo tanq̃ veriſſi/
ma reg ꝫ filia ad regnũ copioſiſſime eſt tra/
cta. teſte btõ Bernͣ. q̃ ait. Tu filia delicata.
⁊ oĩ grã plena. cariſſima ĩ delitijs tuis tra/
cta es ad glĩam decorꝫ tui ⁊ in ſignũ dilecti
onis. Iſta bñdicta filia priorẽ mĩam poſte/
riore ſupauit. Magna ei erga miſos fuit
mĩa marie adhuc exulãti ĩ mũdo. ſꝫ mlͭo ma
ioꝛ erga miſos ẽ mĩa ei⁹ iã regnãtꝫ in celo.
Maiorẽ p bñficia ĩnũerabilia nunc oñdit
hoĩbꝫ mĩam. qꝛ magꝫ nũc videt intuĩerabilẽ
hoĩm miſeriã. Vñ p ſplẽdore pͦris miſeri
cordie fuit maria pulchꝛa vt luna. p ſplẽdo
re ẜo poſterioꝛꝫ mie ẽ electa vt ſol. Nã quẽ/
admodũ ſol lunã ſupat magnitudĩe ſplen/
doris. ſic priorẽ marie mĩam ſupat magni/
tudo poſterioꝛꝫ. Quis ẽ ſup quẽ ſol nõ luce
at. q̃s eſt ſup quẽ mĩa marie nõ reſplẽdeat.
Audi q̃d de h̃ btũs Bernͣ. ſentiat. ait ei ſic.
Queadmoduꝫ ſol orit̃ ſup bonos ⁊ malos
in differenẽ. ſic maria petita nõ diſcutit me
rita. ſed oĩbꝫ ſeſe exorabilẽ. oĩbꝫ clementiſſi/
mã pbet. oĩm deniq̃ʒ neceſſitatibꝫ ampliſſi/
mo miſerer̃ affectu. Dñs ğ tecũ o maria ſic
pr̃ cũ filia nobiliſſima. Scdo attẽdite ca
riſſimi q̃ dñs iſte q̃ tã ſingularit̃ eſt cũ ma/
ria. ipe eſt dñs cui⁹ mr̃ digniſſima ẽ maria.
De iſto dño et de iſta mr̃e dixit Elizabeth
Lu. j. Vñ mihi h̃ vt veniat mr̃ dñi ad me.
Mater dñi. mr̃ ⁊ virgo. mr̃ eſt digniſſima.
Ipa ẽ mr̃ q̃ tali filio ẽ decẽtiſſima. Ipa mr̃
eſt cui talis fili⁹ decentiſſim⁹ fuit. Ipa eſt q̃
maiorẽ de⁹ facere nõ poſſet. Maiorẽ mũm
poſſet facere de⁹. mai⁹ celũ poſſet facere de
us. maiorẽ mr̃em q̃ʒ mr̃em dei nõ poſſet fa
cere de⁹. Vñ Bernͣ. ait. Nec eñ decebat de
um alia mr̃ q̃ʒ ẜgo. nec ẜginẽ ali⁹ fili⁹ q̃ʒ de
us. qꝛ nec maioꝛ int̃ mr̃es. nec maioꝛ int̃ fi/
lios naſci potuit. Hec itaq̃ʒ mr̃ ẽ floris mi/
ſericoꝛdie mr̃ ſolis iuſticie. mr̃ fortis ſapĩe.
mr̃ regꝫ glĩe. Mater inquã eſt ei⁹. cui⁹ miſe
ricoꝛdia ad dilectionẽ. cui⁹ iuſticia ad timo
rẽ. cui⁹ ſapĩa ad agnitionẽ. cui⁹ glĩa ad ſpem
nos inducit. Maria ğ mr̃ ei⁹ q̃ effecerit e eſt
nr̃a dilectio p miſcdiaꝫ nr̃ timoꝛ p iuſticiã.
nr̃a agnitio p ſapiam. nr̃a ſpes p glĩam. vt
vere ipa dicere poſſit illud Ecci. xxiiij. Ego
mr̃ pulchꝛe dilectiõis ⁊ timoris ⁊ agnitõis
⁊ ſctẽ ſpei. Sed nũq̃d ſol⁹ xp̃i mr̃ eſt maria
Immo certe q̃d iocũdiſſimuꝫ eſt. maria nõ
ſolũ eſt mr̃ xp̃i ſingularꝫ. ſed etiã mr̃ oĩm fi/
deliũ vniuerſal̃. Vñ btũs Ambꝛo. ait. Si
xp̃s eſt credẽtiũ frater. cur nõ ipa q̃ genuit
xp̃m credẽtiũ ſit mr̃. Eya cariſſimi oẽs nũc
gaudeam⁹. nũc oẽs gaudẽdo dicam⁹. Bñ/
dict⁹ frat̃ p quẽ maria eſt nr̃a mr̃. ⁊ bñdicta
mr̃ p quaꝫ xp̃s eſt nr̃ frat̃. Hinc bñ Anſel.
ait. Dñã mr̃ p quã talẽ frẽm hẽm⁹ q̃d gr̃az.
q̃d laudis tibi retribuem⁹. De⁹ ğ tecũ o ma
ria ſic fili⁹ cũ mr̃e digniſſima. Tercio at/
tendite cariſſimi q̃ dño iſte q̃ tã ſingularit̃
eſt cũ maria ipe eſt dñs. cui⁹ ſpõſa venuſtiſ/
ſima eſt maria. Vñ tã de iſto dño q̃ʒ de iſta
ſponſa exponi p̃t illud Oſee. ij. Sponſabo
te mihi in iuſticia ⁊ iudicio ⁊ in miſcdia. ⁊ in
miſeratiõibꝫ. ⁊ ſpõſabo te mihi ĩ fide. ⁊ ſcies
qꝛ ego dñs. Ecce pulchꝛa ſpõſa. pulchꝛa ĩ
iuſticia ⁊ iudicio reſpectu ſui. pulchꝛa ĩ mi/
ſeratiõibꝫ ⁊ mĩa reſpectu pximi. pulchꝛa in
fide reſpectu dei. Pulchꝛa vtiq̃ʒ in iuſticia
vite. ⁊ in iudicio ꝯſcĩe. pulchꝛa in mĩa in af
fectu. ⁊ in miſeratiõibꝫ in effectu. pulchꝛa ĩ
fide q̃ credidit oĩa credẽda ſup̃ ſe. ⁊ q̃ credi/
dit oĩa pficienda in ſe. iuxta illud Lu. j. Be
nedicta q̃ crediſti q̃m pficient̃ i te ea q̃ di/
cta ſunt tibi a dño. Sed ecce ſpõſa ſpũſſcti
maria ſicut formoſiſſima fuit ⁊ ẽ in ꝯuerſa/
tione ita etiã dulciſſima eſt in allocutõe vñ
dr̃ Canti. iiij. Fauus diſ. ⁊c. vſq̃ʒ tua. O q̃
melliflua ẜba ſepi⁹ diſtillauerũt dulciſſima
marie labia. Que etiã bñ lac et mel ſub lin/
gua habuit ĩ duobꝫ ẜbis q̃ ipa gabrieli re/
ſpondit. Nõne maria lac ſub lingua habu/
it q̃n lacteũ illud ꝯtinẽtie ẜbuꝫ rñdit. Quõ
fiet iſtud. q̃m virũ nõ cognoſco. Nõne etiã
mel ſub lingua habuit q̃n melliflũuꝫ illud
dulcedinis ẜbũ rñdit. Ecce ancilla dñi fiat
mihi ſm̃ ẜbũ tuũ. De mellifluẽtia nãq̃ʒ hu/
ius melliflui ẜbi p totũ mundũ melliflua fa
cti ſunt celi. Maria inſup mel ſub lingua
habuit in mellifluis orõnibꝫ ad deũ. lac ve/
ro ſub lingua habuit in lactiuis collatõibꝫ
ad pximũ. Eya ğ q̃nti decoris ⁊ q̃nti dulco
ris eſt illa ſponſa ſummi ꝯſolatoris. Quia
inq̇t Aug⁹. Que ẽ hec ẜgo tã ſcã vt ad eã ve
nire dignaret̃ ſpũſſctũs. tã ſpecioſa vt eam
ſpõſaꝫ eligeret de⁹. Dñs ğ tecũ o maria ſic
ſponſus cũ ſponſa delicatiſſima. Quar/
to attendite cariſſimi q̃ dñs iſte q̃ tam ſin/
gulariter eſt cũ maria. ipe eſt dñs cui⁹ ancil
la deuotiſſima eſt maria. ſicut ipa met teſta/
tur dicẽs. Ecce ancilla dñi. Maria ancilla
eſt dñi pr̃is. dñi filij. dñi ſpũſſcti. Quid mi

rũ ſi maria ſit hu⁹ dñi ancilla cũ etiã fili⁹
marie ſit hu⁹ dñi ſeru⁹ ſm aſſumptã a ma
tre naturã. Ipſe em̄ in pſ. ↄfitet̃ dicens. O
dñe q: ego ſuus ſ.e.ſ.t.ꝛ fili⁹ an.t. O ꝙ bo/
na ancilla.ꝛ bon⁹ ancille fili⁹. Heu ꝗ ſunt
male ancille ꝛ mali ancillarũ filij. Sed ꝗd
dicit ſcptura. Ejice ancillã ꝛ filiũ ei⁹. Legit̃
Gen̄. xvj. de ancilla ſare ꝙ ↄcepiſſe ſe vidẽs
deſpexit dñam ſuã. Mala ergo ancilla agar d
fecũditate inflat̃. bona vero ancilla maria de
hũilitate fecundat̃. Ancilla illa ſupba dñaꝫ
deſpexit. ancillã iſtã hũileꝫ dñs reſpexit. ſic
ipa hũiliter recognoſcẽs dicit. Reſpexit hu
militatẽ ancille ſue. O aĩa xpiana dñi ancil
la. ſic cũ maria amplectere fecũditatẽ vt ne/
quaꝙ deſeras hũilitatẽ. Ut ergo de boni opis
fecũditate nõ inflaris. ſed mag' de hũilita/
te fecunderꝭ. attẽde hũilẽ ancillã. reſpice hu
milẽ mariã. Ecce ait ancilla dñi. vñ Amb.
Uide inꝗt hũilitatẽ. vide deuotionẽ. ancil
lã ſe dicit dñi. ꝗ mr̃ eligit̃ dñi. nec repentino
exaltata pmiſſo eſt. O vere ãmirãda humi
litas. ecce nõ ſolũ dñi ancilla ſed etiã ſuoꝝ
dñi ancilla ꝗdãmõ digna f̃ eſſe maria. Ipa
naꝙ ſignata eſt p illã abygail. p ꝗ adducen
da cũ dauid nũcios miſiſſet. rñdit ſic legit̃
j. Reg. xxv. Ecce famu'a tua ſit in ancillã vt
lauet pedes ſuoꝝ dñi mei. Per bñdictã an
cillã mariã ꝗſi tot ſerui dñi loti ſunt. ꝗ fi/
deles ei⁹ ſuffragijs a pctĩs mũdati ſt̃. Ipa
em̄ ꝗſi tot ſuorũ dñi pedibꝫ aquã obtulit.
ꝗt penitẽtibꝫ lachrymas cõpũctõis obtinu
it. Dñs ergo tecũ o maria. taꝙ cũ ancilla deuo
tiſſima. Dñs pr̃ tecũ. dñs fili⁹ tecũ. dñs ſpi
ritusſctũs tecũ. Uñ Bern̄. Pr̃ inꝗt tecũ. ꝗ
ſuũ filiũ facit ꝛ tuũ. Fili⁹ tecũ qui ad cõden
dũ in te mirabile ſacrm̃. miro mõ ꝛ ſibi reſe
rat genitale ſecretum. ꝛ tibi ſuat ỽginale ſi/
gnaculũ. Spũſſctũs tecũ ꝗ cũ pr̃e ꝛ filio tu
um ſctificat vtẽꝝ. Dñs ergo tecũ. dñs certe cu/
ius filia es ꝗ nulla nobilior. dñs cui⁹ mat̃
es ꝗ nulla mirabilior. dñs cui⁹ ſponſa es ꝗ
nulla amabilior. dñs cui⁹ ancilla es ꝗ nlla
humilior vnꝙ fuit. nec eſt. nec erit inetnũ.
Eya ergo dña. q: dñs tant⁹ ac talis. tantũ ac ta
liter eſt tecũ. fac vt etiã ipe p grãm ſit nobi/
ſcum. Anſelmus.

D Omin⁹ tecũ. His dulciſſimis ỽbis
ille deuot⁹ btẽ marie Anſel. deuote
alludẽs ait ſic. Maria obſecro te p
grãm ꝗ ſic dñs eſſe tecũ. ꝛ te voluit eſſe ſecũ
fac ꝑpter ipam ſm eandẽ ipam grãm miſeri
cordiã tuã mecum. fac vt amor tui ſemp ſit
mecũ. ꝛ cura mei ſp ſit tecũ. fac vt clamor ne
ceſſitatꝭ mee ꝙdiu ipa pſiſtit ſit tecum. ꝛ re/
ſpect⁹ pietatꝭ tue ꝙdiu ego ſubſiſto ſit me/
cũ. fac vt cõgratulatio btĩtudinis tue ſemp
ſit mecũ. ꝛ cõpaſſio miſerie mee ſp ꝗntũ mi/
bi expedit ſit tecũ. Dñs ergo tecũ o maria. Te/
cũ. certe tecũ. Tecũ fuit tecũ eſt. tecum erit.
Tecũ vtiꝙ ſic ſol cũ aurora ipm ꝓueniẽte.
tecũ ſic flos cũ ỽga ipꝫ pducẽte tecũ ſic rex
cũ regina ad ipm ingrediẽte. Sol naꝙ oĩ/
bus lumibꝫ luminoſior. flos oibꝫ floribꝫ pcĩ
oſior. rex oibꝫ regibꝫ glorioſior eſt dñs ieſ⁹
xps. Aurora vero hũc ſolẽ clariſſima irradi
atiõe ꝓueniẽs. Uirga hũc florẽ mirabiliſſi
ma emiſſiõe pducẽs. Regina ad hũc regeꝫ
ſolẽniſſima pceſſiõe ingrediẽs eſt btĩſſima
ỽgo maria. De his ſingul' p ordineꝫ videa/

D Omin⁹ tecũ. Tecũ certe (mus.
ſicut ſol cũ aurora de ſole pcedẽte ꝛ
ortũ ſol' ꝓueniẽte. ꝛ lumĩe ſolis dieꝫ
initiante. Reuera em̄ aurora mõi maria a
ſole etno ſingl'arit̃ ꝑparata pgrediẽs eiuſ/
deꝙ ſolis ortũ mirabilit̃ irradiata ꝓueniẽs
diẽ grẽ tãte ſolis mõo feliciť initiauit. teſtã/
te btõ Bern̄. ꝗ ait. Sicut aurora valde ru
tilans in mõm pgreſſa es o maria. qũ veri
ſolis ſplendorẽ tãte ſctitatꝭ iubare ꝓcurri/
ſti. vt vere diẽ ſalutꝭ. diẽ ꝓpiciatõis. diẽ quã
fec̃ dñs a tãta claritate initiari dignũ fuerit.
Maria ergo aurora d ꝗ dr̃ Cã. vj. Que ẽ iſta ꝗ
pgre. vlꝙ. ↄſurgẽs. Bñ auroꝛe cõparat̃ ma
ria tã ꝑpter ſe ꝙ ꝑpter nos ꝑpter ſe ſpecialit̃.
ꝑpter nos generalit̃. Maria ꝓpt̃ ſe bñ cõpa/
ratur auroꝛe ſm ſcripturaꝫ. Primo ꝓpt̃ ab/
ſceſſum noctꝭ cu'pe. Scdo ꝓpt̃ pceſſum lu
cis grẽ. Tercio ꝓpt̃ ortũ ſol' iuſticie. Quar/
to ꝑpter locũ ſedis glẽ. Primum in pleniſſi
ma ei⁹ ſctificatiõe. Scdm in clariſſima ei⁹
ↄuerſatiõe. Tercium in mirabiliſſima filij
ei⁹ generaciõe. Quartũ in glioſiſſima eius
aſſumptione attendam⁹. Primo attẽdi/
te chariſſimi ꝙ ꝗdaꝫ felix aurora eſt maria
ꝑpter felicẽ abſceſſum noctꝭ culpe in ſua ſan
ctificatiõe. Uñ Job maledicẽs nocti in ꝗ
dictũ eſt. ↄcept⁹ eſt hõ ait. Obtenebrentur
ſtelle ei⁹ caligine. Expectet lucẽ ꝛ nõ videat
nec ortũ ſurgentꝭ auroꝛe. Quid h̃ p ſtellas.
quid p lucẽ. ꝗd p aurorã ſignat̃. Dico ꝙ per
ſtellas aĩe ſctõꝝ. p lucẽ ſctũs ſctõꝝ. p auro
rã regina ſctõꝝ deſignat̃. Stelle vtiꝙ oẽs
ſancti ſunt. ꝗ ordinẽ morũ ꝛ diſcipline cur/

ſum q̄ʒ feruoris ⁊ bone vite nō relinquunt ⁊ ſic ꝯtra diabolū vi pugnaturi ſunt Unde de his ſtellis bene legit̄ Judicū.v. Stelle manētes in ordie ⁊ curſu ſuo aduerſus ſyſarā pugnauerūt. Syſara iterp̄tat̄ tollēs recedentē. ⁊ ſignat diabolū qui quēlibʒ recedentē a deo tollit. Per lucē quoqʒ ſanct⁹ ſctōꝝ ieſus xp̄s ſignat̄. ſicut ip̄e de ſe oñdit dicēs Joh.viij. Ego ſum lux mūdi. q̄ ſeq̄tur me nō am. in te. Seq̄mur frēs. ſeq̄mur hanc lucē ne in tenebris ambulātes cadamus in lutuʒ peti. ⁊ in foueā inferni. Seq̄mur aūt nō claudicādo. ſcḿ qḋ dr̄. iij. Regū. xviij. Uſqʒ q̄ claudicat̄ i duas partes. Si dn̄s eſt de⁹ ſeq̄mini eū. ſi autē baal ſeq̄mini illū. Per aurorā aūt cui⁹ ortū nox nō vidit. btā virgo ſignificat̄. cui⁹ natiuitatē nox originalis culpe nō initiauit. Nox enī cui Job maledicit. nox in q̄ ꝯcept⁹ eſt hō. pctm̄ originale eſt. in q̄ oēs ꝯcipimur. Unde ps̄. In pctis ꝯcepit me mr̄ mea. Quia ḡ vere oēs ſcti in pctō ꝯcipiunt̄. ⁊ in pctō naſcunt̄. ideo bn̄ h̄ dr̄ q̄ ſtelle p̄ hanc noctē obtenebrant̄. Sed qr̄ xp̄s nec ꝯcept⁹ nec nat⁹ in pctō fuit. ideo bn̄ h̄ dr̄. q̄ nox iſta lucē nō vidit. Quia vero btā v̄go in pctō ꝯcepta fuit. ſʒ ſine peccato nata. in pctō orta nō fuit. ideo nō aurorā ſed ortū aurore dr̄ nox iſta nō vidiſſe Hoc eſt ꝯ illos q̄ ipāʒ nō ſolū ſine pctō natā. ſed etiā ſine pctō ꝯceptā dicūt. Cōtra q̄s btūs Bern̄. arguēs ait. Si aūt ꝯceptū ſuum maria ſctificari nō potuit. q̄m nō erat. ſed nec i ipo ꝯceptu. ꝑpter pctm̄ qḋ inerat. reſtat vt poſt ꝯceptū in vtero iā exiſtēs ſctificationē accepiſſe credat̄. q̄ excluſo pctō ſctām fecerit natiuitatē. nō aūt ꝯceptionē. Scḋo attendite cariſſimi q̄ q̄dā felix aurora eſt maria ꝑpter felicē ei⁹ ꝓgreſſionē in luce gr̄e. iuxta illud. Que eſt iſta q̄ ꝓgredit̄ q̄ſi auro. ⁊c. Sicut eīm lux aurore ꝓgredit̄ creſcēdo i claritate. ſic maria ꝓgrediebat̄ ꝓficiēdo in claritate gr̄e ⁊ bone vite. Progrediebat̄ vtiqʒ ꝓficiēdo in oībꝫ v̄tutibꝫ vniuerſalit̄. vt i omni v̄tutū claritate eēt q̄ſi aurora ꝯſurgens apud ſe. pulchra vt luna apud ꝓximos. electa vt ſol apud deū. Progrediebat̄ q̄ʒ proficiendo in q̄buſdā v̄tutibꝫ ſpecialit̄. de q̄bus btūs Bern̄. ait ſic. Feruebat in q̄rēdo gratiā marie caritas. ſplēdebat in carne v̄ginitas. in obſeq̄o hūilitas eminebat. Haꝝ ita q̄ v̄tutū claritate maria fuit q̄ſi aurora cōſurgens in rutilāti v̄ginitate. pulchra vt luna in micanti hūilitate electa vt ſol in radianti caritate. Felic qui hos tres fulgores. has tres v̄tutes marie ſecut⁹ fuerit. per q̄s ipa deū ⁊ mgr̄m oīm v̄tutū ꝯcepit teſtante iteꝝ btō Bern̄. q̄ ait. Hāc inuenit grām plena iā gr̄a. vt caritate feruida. v̄ginitate integra. hūilitate deuota fieret. ſine virili cōmixtione grauida. ſine muliebri dolore puerpera. Tercio attēdite cariſſimi q̄ q̄dā felix aurora ē maria ꝑpter felicē ortū ſolis iuſticie. Sol nāqʒ iuſticie chriſt⁹ de⁹ nr̄ mediante aurora ſua maria ort⁹ eſt in mūdo. ort⁹ vtiqʒ abſqʒ vllo peti nubilo. ꝑpter qḋ aurora illa valde rutilās fuit oriēte ſole ſuo. iuxta illud. ij. Regū. xxiij. Sicut lux aurore oriente ſole mane abſqʒ nubibus rutilat ⁊c. Lux igit̄ aurore eſt ſctitas marie q̄ ipam irradiare dignat⁹ eſt ꝓceſſur⁹ de ipa ſol iuſticie. De h̄ bene btūs Bern̄. ait. Recte q̄dem o maria aurore officiuʒ impleſti. Ip̄e eēī ſol iuſticie de te ꝓceſſur⁹ ortū ſuū quadā matutina irradiatiōe p̄ueniēs. in te lucis ſue radios copioſe trāſfudit. Lux hui⁹ aurore mirabiliter rutilabat. oriente ſole abſqʒ nubibus. i. naſcēte xp̄o abſqʒ origiał peti obſcuritatibꝫ. Ecce hic dr̄ q̄ ſol abſqʒ nubibꝫ orit̄ Et Exo. iij. dr̄ q̄ rubꝫ abſqʒ cōbuſtiōe ignit̄ ⁊ Dan̄. ij. dr̄ q̄ lapis ſine mānibꝫ abſciditur. Quid ḡ p̄ ſolē. quid p̄ ignē. quid p̄ lapidem niſi xp̄s ſignat̄. Ip̄e enī eſt ſol illumināns intellectū. ignis accēdens affectuʒ. lapis firmans nos cōtra defectū. Dico q̄ xp̄s ieſus eſt ſol illumināns itellectū. iuxta illud Malach. iiij. Orietur vob̄ timentibꝫ nomē meum ſol iuſticie. Uide ergo ſi timeas dn̄m. ſcriptū quippe eſt. Qui timet deuʒ nihil negligit. Item xp̄s eſt ignis accendens affectum. ait enī apl̄s ad Heb. Deus nr̄ ignis ꝯſumens eſt. Hic ignis nō ſoluʒ fuit in rubo vteri virginalis. ſed etiā in rubo deuoti cordis eſt. Hunc nanqʒ ignē ſenſerūt q̄ dixerunt Luce. xxiiij. Nonne cor ⁊c. Itē xp̄s eſt lapis firmans nos cōtra defectū ſi bene fundati fuerim⁹ ſup̄ ipm̄. Un̄ Matth. vij. Deſcēdit pluuia. venerūt flumia. fla. venti. et ir. in do. illā ⁊ nō ce. fundata enī erat ſup̄ pe. Ecce nec pluuia heretice eloquētie. nec flumina mūdane ꝯcupiſcētie. nec venti humane violentie nocere poſſunt domui mentis ſupra petrā xp̄i fundate. Quid ergo ē q̄ ſol ſine nube orit̄. rubus ſine combuſtione ignitur. lapis ſine mān abſcidit̄ niſi q̄ xp̄s

qui eſt ſol veritatꝭ. ignis caritatis. lapis firmitatꝭ ſiue eternitatꝭ. ipe cōcipit̄ ⁊ naſcit̄ ſine nube pctī originał. ſine cōbuſtiōe ↄcupiſcētie carnał. ſine manibꝫ amplexꝰ maritał. In ↄceptiōe eñ xpi nec pctm̄ pꝰis. nec ↄcupiſcentiā mr̄is. nec amplexꝰ pr̄is inuenies. Et aūt ṽgo tā miraculoſe ↄcepit. h̄ ille facere potuit q̄ alludētia huic miraculo mirabilia multa p̄miſit. ſicut btūs Auguſ. teſtat̄ q̄ ſic dicit. Qui ſcripſit lapideas tabulas ſine ferro. ipe grauidauit mariā ſpū ſctō. et q̄ pduxit panē in heremo ſine aratiōe. ipe impregnauit virginē ſine corruptiōe. ⁊ q̄ fecit virgā ſine pluuia germīare. ipe fecit filiam dauid ſine ſemīe generare. Quarto attēdite cariſſimi q̄ q̄daʒ felix aurora eſt maria pter felicē locū eius in gl̄ia. ⁊ ſm̄ h̄ bene de aurora dī Job. xxxviij. Nunq̄d oñdiſti aurore locū ſuū. Iā certe aurora nr̄a Maria ſublimit̄ locata in celo. locū tenet viciniſſimū ſoli eterno. Cōſiderare aūt poſſumꝰ triplicē marie locū notabilē. Primꝰ eſt q̄ ipſa dñm ſuſcepit ſpūalit̄. Scd̄us eſt q̄ dñm ſuſcepit corpaliter. Tercꝰ eſt q̄ ipam dñs recepit eternalit̄. Ecce triplex locus Marie.

Dico q̄ pmus locus q̄ maria dñm ſuſcepit ſpūalit̄ eſt mens marie pacificata ⁊ q̄etata. ſm̄ q̄ pš. dicit. Factꝰ eſt in pace locꝰ eius ⁊ habitatio eiꝰ in ſyon. q̄d interp̄tat̄ ſpeculū vł ſpeculatio. Ecce q̄cūq; deū mente ſpeculari deſiderat. oportet vt ei in pace mentis locū faciat. Nā ſine pace mētis nemo venit ad ſpeculationē ↄtēplatiōis. vñ apłs ad Heb. xij. Pacē ſeq̄mini cū oibꝫ ⁊ ſanctimoniā ſine q̄ nemo videbit deū. O q̄s enarrare vł etiā cogitare ſufficiat in q̄libus q̄tidie ſpeculationibꝫ ſctā illa ſyon. ſctā illa mens marie fuerit. dū oia illa miſteria p̄ oibꝫ mortalibꝫ ſibi nota feruētiſſima ſibi mēte reuoluit. De h̄ bene btūs Hiero. ait. Si q̄ ſunt in vob viſcera pietatꝭ. ↄſiderate q̄ cruciabatur amore. q̄ ve deſiderio eſtuabat hec ṽgo. dū reuolueret aīo cuncta q̄ audierat ⁊ viderat. q̄ cognouerat quātiſue mouebat̄ repleta ſpū ſctō celeſtiū ſecretoꝝ incitamētis

Itē locꝰ quo maria cōcepit corpaliter eſt vterus marie. de quo accipi p̄t illud Geñ. ij. Flumius q̄ egrediebat̄ de loco voluptatis Jeſus chriſtꝰ de vtero ṽginis ad irrigādū paradiſum. Paradiſus ſpecial̄ eſt maria. vniuerſal̄ eſt ecclīa. Felix irrigatio vtriuſq; paradiſi p flumū ventris marie ieſum chriſtū. qui ait Eccī. xxiiij. Dixi irrigabo ortum plantationū mearū. Hinc eſt q̄ bene ſctūs Hiero. loquēs de illis verbis. Vidi ſpecioſaʒ aſcendentē de ſup riuos aquarū. ait. Bene de ſup riuos aq̄rū. q̄ ſup aquaʒ refectiōis educauerat eaʒ dñs ⁊ nutrierat. de qua multi educti riui oēm irrigāt terrā deliciarū. ⁊ infundūt hortū voluptatis.

Itē locus q̄ mariā dñs ſuſcepit manſurā eternalit̄ in celo eſt locꝰ gl̄ie. de q̄ dñs ad Job loquit̄. Nunq̄d oñdiſti aurore locū ſuum. q̄ſi dicat. nō tu ſed ego. Nō ad te pertinet oñdere aurore marie locū ſuuʒ in celo. ſed ad me. Bene aūt dicit ſuū q̄ſi appropriando ⁊ diſcernēdo illū ab alijs oim ſctōruʒ locis. Hinc etiā bene legit̄. iij. Reg. viij. Intulerūt ſacerdotes archam federꝭ dñi in locum ſuū. Hic certe locꝰ eſt ſup oēs choros angeloꝝ. Hic deniq; locꝰ eſt in celo digniſſimus. teſtāte btō Berñ. q̄ ait. Nec in mundo locꝰ dignior virginał vteri thalamo in q̄ filiū dei maria ſuſcepit. nec in celis regali ſolio q̄ mariā marie filiꝰ ſublimauit. Sic ḡ maria pter ſe bñ cōparat̄ aurore. Primo pter termīationē noctꝭ culpe in pleniſſima eiꝰ ſanctificatiōe. Scd̄o pter pgreſſionē lucis gr̄e in clariſſima eiꝰ ↄuerſatiōe. Tercio pter pductionē ſolis iuſticie in mirabiliſſima filij eiꝰ generatiōe. Quarto p̄pt̄ appropriationē loci gl̄ie in gl̄ioſiſſima eiꝰ aſſumptione. Deinde ↄſiderādū eſt. q̄ luciſiſſima ṽgo maria nō ſolū pter ſe ſed etiā p̄pt̄ nos bñ cōparat̄ aurore. Nā ſicut in ſcriptura p aurorā ſignatū eſt. ipa nob eſt ad deū mediatrix. ad angelos pacificatrix. ad demones defenſatrix. ad noſipos illumiatrix. Primo attēdite q̄ aurora nr̄a maria nob ē ad deū mediatrix. ſic̄ in pš. ſignatū eſt vbi dicitur. Tuus ē dies ⁊ tua eſt nox. tu fabricatꝰ es aurorā ⁊ ſolē. Sicut bñ btūs Greg. ait Dies vita iuſti. nox ṽo vita accipit̄ pctōris. ⁊ iō bñ dñs filios iſrł p̄cedebat p diē in columna nubis. p noctē ṽo in colūna ignis. q̄ ab ardore ire ſue tanq; nubes pios ptegit ⁊ tanq; ignis impios vrit. Vñ bñ ſol intelligit̄ xp̄s. ſol vtiq; iuſticie. q̄ illumīat electos. ⁊ vrit reprobos. Grauit̄ q̄nq; vrit in mūdo. grauiꝰ aūt in iudicio. grauiſſime autē in inferno. De hac triplici vſtione intelligi p̄t illud Eccī. xliij. Tripliciť ſol exurēs montes. i. ſupbos pctōres. pter h̄ bñ refrigeratrice. mediatrice inter nos ⁊ ſolē iuſtū

indigemꝰ. Et iō bene p̄s. in p̄dicto xp̄i au/
rorā inter noctē ⁊ ſolē ponit mediā. q̄ certe
etiā ordine naturali media eſt. Aurora ita/
q̄ eſt beatiſſima v̄go maria. q̄ inter noctē ⁊
ſolem. inter hoīem ⁊ deū. inter hoīem inīu
ſtum ⁊ deū iuſtū ē optima mediatrix. opti/
ma ire dei refrigeratrix. Teſtaꝛ btūs Ber.
dicens. Securū iā habet hō acceſſum ad
deū. vbi mediatorē cauſe ſue filiū h̄z añ pa/
trem ⁊ ante filiū mrēm. Filiꝰ nudato corpe
p̄ri oñdit latꝰ ⁊ vulnera. Maria filio pectꝰ
⁊ vbera. Non pōt vllo mō fieri repulſa vbi
ↄcurrunt ⁊ orant tanta caritatꝭ inſignia.

Scđo attendite cariſſimi q̄ aurora nr̄a
maria nobis eſt ad angelos pacificatrix. ſi/
cut ſignatū eſt Geñ. xxxij. Ubi legiꝛ q̄ ange
lus q̄ cū iacob luctabaꝛ bñdixit eū in auro
ra Dicente nāq̄ angelo. Dimitte me. iā em̄
aſcendit aurora nō dimiſit eum iacob niſi
ipm̄ bñdiceret. In aurora lucta fuit inꝛ an
gelū ⁊ iacob. diſcordia fuit inꝛ deū. anglos
⁊ homīes. Homo em̄ peccādo offenderat
creatorē. Offenſo aūt creatore oīs offendi
tur creatura. q̄nto magꝭ illa q̄ creatori ma/
gis eſt ↄiūcta. Illa ḡ lucta potuit hꝰ diſcor
die eſſe figura. Sed certe adueniēte auro/
ra. adueniēte maria pacificati ſunt angeli ſ
atq̄ hō. ita q̄ in ip̄a aurora. in ip̄a v̄gie ma/
ria angelicā benedictionē ↄſecutus eſt hō.
Angelus nanq̄ dixit. bñ dicta tu in mu ad
v̄ginē. ⁊ ꝑ hanc bñdictionē v̄ginia hō ↄſeq̄
tur bñdictionē pacꝭ ⁊ ſalutꝭ in filio v̄ginis.
benedictionē vtiq̄ illā de q̄ ap̄ls ait Eph. j.
Benedictꝰ deus et p̄r dn̄i nr̄i ieſu chriſti. q̄
benedixit nos in om̄i bñdictione in celeſti/
bus in xp̄o. quā etiā bñdictionē ip̄e benedi
ctus filiꝰ. bñdicte v̄ginis cōfirmabit qñ di/
cet. Uenite bñdicti pa. r̄e. Jacob ḡ aurore
aſcendēti ⁊ nos marie adueniēti gr̄as aga/
mus ꝑ bñdictōne qua cū angelo pacificati
ſumꝰ. Merito certe ꝑ aurorā. merito ꝑ ma
riā hoīes cū angelis pacificanꝛ. et q̄ ꝑ mari
am ab hoīb; angelorū chori reintegrātur.
ſicut Anſel. inſinuat dicēs. O femina mira/
biliter ſingularꝭ. ⁊ ſingulariꝛ mirabilis. per
quā elemēta renouanꝛ. inferna remedianꝛ.
hoīes ſaluanꝛ. angeli reintegranꝛ. Ter/
cio attēdite chariſſimi q̄ aurora nr̄a maria
nobis eſt ↄtra demones defenſatrix. ſic ſi/
gnatū eſt Job. xxiiij. vbi de homicida et de
fure. ⁊ de adultero dr̄. Perfodiūt ī tenebrꝭ
domos ſicut in die ↄdixerāt ſibi. ⁊ ignora/
uerunt lucē. Si ſubito apparuerit aurora.
arbitranꝛ vmbrā mortꝭ. Homicida diabo
lus. fur diabolus. adulter diabolꝰ eſt. Ho/
micida inquā eſt. q̄ꝛ genꝰ hūanum occidit.
Fur quia quecūq̄ poteſt nobis bona ſub/
trahit. Adulter q̄ꝛ ſponſam dei aīam cor
rumpit. Heu quāta nob̄ mala hmōi ma/
lefici. quāta nob̄ mala ſpūs maligni faciūt.
Perfodiūt nāq̄ in tenebrꝭ ignorātie. in te/
nebris obſcuritatꝭ. interiores domos men
tiū nr̄aꝝ. domos vtiq̄ de q̄b; in p̄s. dicimꝰ
Deus in domib; eius cognoſceꝛ. Perfodi/
unt certe tentatiōib; ꝑforatiuis domos il/
las in quib; ille libenꝛ habitat q̄ Luce. xix.
dicit. Hodie in domo tua oportet me ma/
nere. Perfoſſis autē domib;. ꝑforatis vſq̄
ad infelicē peccati ↄſenſum mentibus. heu
q̄nta mala malefici iſti occidēdo. furando.
adulterādo cōmittūt in aīab;. Ad euaden/
da ḡ tanta ꝑicula vtinā nob̄ aurora appare/
at. vtinā nob̄ maria ſuccurrat. Si em̄ ſubi/
to apparuerit aurora. ſi cito nob̄ aduenerit
⁊ ſuꝑuenerit marie gr̄a ⁊ miſcdia. arbitran
tur vmbrā mortꝭ. i. ſic timēt hoīes. ſic trepi
dant. ſic fugiūt. ſicut hoīes timēt ⁊ fugiunt
vmbraꝫ mortꝭ. Propter h̄ bñ beatꝰ Berū.
ait. Non ſic timēt hoſtes viſibiles quālib;
caſtroꝝ multitudinē copioſam ſicē aeree po
teſtates marie vocabulū ⁊ exemplū. fluunt
⁊ pereūt ſicut cera a facie ignis vbicūq̄ in/
uenerint crebrā huiꝰ nomis recordationē.
deuotā inuocationē. ſollicitā imitationeꝫ.

Quarto attēdite cariſſimi q̄ aurora no/
ſtra maria nob̄ eſt q̄ ad noſip̄os illumina/
trix ad bene operandū. Operarij ab aſcenſu
aurore incipiūt operari. Unī Neemie. iiij. dr̄.
Noſip̄i faciemꝰ opus. media pars nr̄m te/
neat lanceas ab aſcēſu aurore donec egre/
dianꝛ aſtra. Duo nobis neceſſaria ſunt. vi/
delicet vt bonis opib; inſiſtamꝰ. ⁊ iđo bene
aiunt edificātes. Noſip̄i faciemꝰ opus. q̄d
opus niſi de q̄ ap̄ls ait Gal. vj. Dū t̄ps ha/
be. o. bo. ad oēs. Bene aūt dicūt. noſip̄i fa/
ciemꝰ. noſip̄i. nō nr̄i vicarij. Unī ij Coꝛ. vj.
In oīb; exhibeamꝰ noſmetip̄os ſicē dei mi/
niſtros. Sed certe maria nō nutricē aliā.
non vicariā. ſed ſp ſemetip̄am exhibuit dei
miniſtrā. ſicut btūs Augꝰ. teſtaꝛ dicēſ. Ma
ria abſq̄ dubio ope miſtratrix extitit que
vtero geſſit. partuq̄ ꝑfuſuꝫ aluit ⁊ fouit. in
p̄ſepi reclinauit. ⁊ a facie Herodis abſcon/
dit fugiens in egyptū. ⁊ oēm infantiā eius

pio meñt affectu eſt pſecuta. ita vt vſqꝫ ad
mortē crucis ab eiꝰ in dubitant nō receſſe/
rit pſectatu. nō ſolū greſſibꝫ peduꝫ tanqꝫ p
amore filij. verū etiā imitatiōe moꝝ tanqꝫ p
reuerentia dñi. Neceſſariū etiāꝫ nob eſt vt
nō ſolū bonis opibꝫ inſiſtamꝰ. ſed etiā vt vi
cijs reſiſtamꝰ. ꝛ iō bñ addit de lanceis tenē
dis. Tenere eñ debemꝰ lanceā zeli contra
impetū vicij. ꝯtra impugnationeꝫ diaboli.
carnis ꝛ mundi. De his lanceis bene dicit
Hiere. xlvj. Polite lanceas induite vos lo
ricis. Lorica iuſticie a malo ꝓtegimur. ſed
lancea zeli malū impugnamꝰ. Si lanceā vi
cij zeli ꝯtra vicia nō extēdis in mūdo. deuſ
lanceā ire ſue ꝯ te extēdet in iudicio. Unō
Sap. v. dr Acuet irā dirā in lanceaꝫ. O q̄/
lis bellatrix fuit maria cū ſctā zeli ſui lācea.
Vñ Bern. Tu bellatrix egregia. ꝑmo eñ q̄
ꝑmꝰ euā ſupplātauit expugnāre viriliter aggreſ
ſa es. vt ĝ bōis opibꝫ fidelr īſiſtāꝰ ꝛ mal viri
liter reſiſtāꝰ. neceſſariū nob ē vt marie exēplū
inſpiciamꝰ. marie ſuffragiuꝫ imploremus.
Tūc q̄ſi ab aſcēſu aurore opamur. qñ irra/
diante exēplo ꝛ vita marie. qñ irradiāte pa
trocinio ꝛ miſcdia marie ad bñ opandū in/
citamur. Bene aūt oparī debemꝰ donec e/
grediant aſtra. h eſt donec anie nr̄e lucide
tanqꝫ aſtra exeūtes de corpibus euolēt ad
aſtra. Sed ſup oīa aſtra iā egreſſa vel a d/
huc egreſſura ad aſtra. ſplēdidiſſimū aſtrū
eſt aurora nr̄a maria. teſtāte btō Bern. qui
ait. Tu veri ſolis expſſiſſima imago inter mi
lia aſtroꝝ deo aſſiſtentiū vginali puritate ī
celis glioſa ꝑfulgēs. Sic ĝ cariſſimi vidiſtis
ꝗ ꝯuenienter aurora dicta ſit maria. Dñs ĝ
tecū o maria ſicut ſol cū aurora. Eya ĝ dña
aurora ſuauiſſima. dña maria dulciſſima.
fac enā nobiſcū eſſe ſoleꝫ iuſticie dñm nr̄m
ieſum chriſtū filiū tuū. Amen.

D Ominꝰ tecū. Viſo quō dñs fuit cū
maria ſicut ſol cū aurora ipm ꝑue/
niente. Videamꝰ nunc quō dñs fit
cū maria ſicut flos cū vga florētc. Maria
eñ eſt illa virga de q̄ dr Iſaie. xj. Egredietur
virga de radice ieſſe. et flos de radice eius
aſcendet ꝛc. His vbis oculū mētis appona
mus. et primo ad virgā. ſecundo ad florem
conſiderationē noſtrā dirigamus. Prio
ꝯſideremꝰ chariſſimi q vga iſta. vga regia ē
vgo maria. ſic ptꝫ ꝑ btm̄ Amb. q̄ beatā vgi
nē alloquēs ait. Tu ipā q̄ dñm genuiſti ex
populo iſrael. in virgā creuiſti. virga de ra/
dice ieſſe ſurrexiſti et floruiſti. virga aaron
fronduiſti ꝛ peperiſti. Eſt autē maria virga
fumea. virga lignea. virga aurea. virga fer/
rea. Maria eſt virga fumea incipientibuſ.
virga lignea ꝓficientibꝫ. vga aurea ꝯſūmā/
tibꝫ. vga ferrea incorrigibilibꝫ ꝛ demonibꝫ.
Dico q vgo maria eſt virga fumea incipiē/
tibꝫ ꝛ penitentibꝫ. De hac virga dicit Canti
coꝝ. iij. Que eſt iſta que aſcēdit ꝑ deſertuꝫ
ſicut virgula fumi ex aromatibꝫ mirrhe et
thuris. ꝛ vniuerſi pulueris pigmētarij. De
ſertū eſt cor pctōris. quod vtiqꝫ deſertū eſt
a gr̄a ꝛ virtutibꝫ. Fumus aromaticꝰ. fumꝰ
ſuauis aīe. eſt aſpiratio ſpei venie. Beata
itaqꝫ virgo maria ꝑ deſertū q̄ſi virgula fu/
mi aſcendit quādo ipā ſuffragāte cor pctō/
ris fumū ſpei venie ſuſcepit. Hic autem fu
mus generat ex aromatibꝫ mirrhe in ꝯtri/
tione. ꝛ thurꝭ in ꝯfeſſiōe. ꝛ vniuerſi puluerꝭ
pigmētarij in multimoda ſatiſfactiōe. Nul
lū pūſſima vgo maria deſtū abhorret. nul/
lū pctōrē deſpicit. ſed q̄cūqꝫ ꝓtrāſierit. ſua/
uiſſimū ſpei venie fumū reſpergit. Vñ op/
time btūs Bern. ſic ait. Pctōrē q̄ntūcunqꝫ
fetidū nō horres. nō deſpicꝭ. ſi ad te ſuſpira
uerit. tuūqꝫ interuentū penitēti corde flagi
tauerit. tu illū de deſperatiōis baratro pia
māu retrahis. ſpei medicamē aſpiraſ. ac to
ti mōo deſpectū materno affectu āplecterꝭ
foues nec deſerꝭ. quſqꝫ tremēdo iudici mi/
ſerū recōcilies. Itē vgo maria ē vga lignea
vga florida ꝓficiētibꝫ. De hac vga dr Num.
xvij. q vga aaron q̄ vtiqꝫ lignea fuit. flores
ſil ꝛ fructū habuit. Per flores vtutes ſignt
q̄ poſt trāſitū diabolice hiemis ī cordibꝫ o/
riunt. ſic bñ de his floribꝫ dr Cāti. ij. Iam
hiems trāſijt ꝛc. vſqꝫ nr̄a. Trāſeat ĝ hiemſ.
trāſeat torpor. q̄ caritas refrigeſcit. et tunc
terꝝ flores vtutū appareāt. O q̄ntis floribꝫ
vgo florida abundauit. teſte btō Bern. qui
ipam alloquens ait. Tu ſctōꝝum areola a/
romatū. a celeſti conſita pigmentario. vtu/
tum omniū floribus delectabiliter vernās
es. Sicut autē ꝑ flores virtutes. ita ꝑ fru/
ctus opa virtutū ſignāt. De his bñ Mat.
vij. dicit A fructibꝫ eoꝝ cognoſcetis eos.
Quādo ergo in vtutibꝫ ꝛ vtutū opibꝫ ꝑ ex/
empla ꝛ merita marie ꝓficimꝰ. tunc vga li/
gnea florida et fructifera nob ē vgo maria.
Itē vgo maria ē vga aurea ꝑfectiſ ꝯtēplan
tis De hac vga legit q heſter cū duabꝫ pu
ellis īgreſſa ad regē aſſuerꝰ cū ꝑ nimio ſtupore

pene exaniata fuiſſet. extēdit ad eā rex vir/
gam aureā ad ɔfortādū ipam. Heſter inť/
p̄tatᷓ eleuata vel abſcōdita. ꝛ ſignat aīam
ɔtemplatiuā quā in ɔtēplatiōe eleuat de⁹.
ꝛ abſcondit in abſcōdito faciei ſue a cōtur/
batione hoīm. Iſta p ɔtēplationē ingrediᷓ
ad regē xp̄m. Due puelle cū q̄bꝫ ingrediutur
ſunt due vires aīe. videlicet intellectiua. q̄
p̄cedit p cognitionē. ꝛ affectiua. q̄ ſequiᷓ p
dilectionē. Aīa aūt q̄ ſic ad xp̄m bn̄ ingreſ
ſa fuerit. ipa p̄ ſtupore qn̄q; a ſe deficit. dū
inacceſſibilē diuie glie claritatē. vl' terribilē
diuie iuſticie ſeueritatē attēdit. Virga au/
rea. v̄ga regia. eſt illa aurea. illa regia virgo
maria. Aurea q̄dē caritate. regia v̄o nobili/
tate. Aurea q̄ȝ p mūdiciā. regia v̄o p iuſtici
am Aurea inſup p incorruptionē ꝛ integri
tatē virginalē. regia vero p dn̄ationē ꝛ po/
teſtatē regalē. Hec eſt felix v̄ga q̄ ad aīam
ɔtēplatiuā ɔfortādaȝ clementᷓ extenditᷓ. qn̄
felix virgo maria ɔtēplatiōi ꝛ deuotiōi eiuſ/
dē aīe tā pia ꝛ tā dulcis ingeritᷓ. ꝙ ex h̄ ipa
aīa ɔtra terrorē diuie iuſticie. ꝛ ad ſplēdo
rem diuie glie cōfortatᷓ. Hanc virgā illa cō
templatiua Anſelmi aīa ad ſe extendi deſi/
derauit. qn̄ tam deuote exclamās dixit. O
pulchra ad intuēdū. amabil' ad ɔtēplādū.
delectabilis ad amādū. que euadis capaci/
tatē cordis. nunc p̄ſtolare dn̄a infirmā aī/
mā te ſequētē. Itē virgo maria eſt v̄ga fer/
rea demonibꝫ ꝛ incorrigibilibꝫ. De hac vir
ga nō incōgrue accipi pōt illud ps̄. Reges
eos in v̄ga ferrea. O maria v̄ga aurea pfe/
ctis. v̄ga ferrea duris. virga aurea hoībꝫ. v̄/
ga ferrea ꝛ dura demonibꝫ. arceas demo/
nes a nob̄. Hoc dn̄a petim⁹. ꝛ deuote peti/
mus cū innocētio petente ꝛ dicēte ſic. Aue
dei mr̄ alma q̄ ex dignitate q̄ dei mr̄ es im/
perare potes demonibꝫ. cōpeſce demones
ne nos noceāt. p̄cipe angel' vt nos cuſtodi/
ant. Sic ḡ beata v̄go maria eſt nob̄ virga
fumea in nr̄a ɔuerſiōe. v̄ga florida ī nr̄a cō
uerſatiōe. virga aurea in nr̄a ɔtemplatiōe.
virga ferrea in nr̄a defenſiōe. Hanc virgaȝ
vere cōtemplans ꝛ digne ām̄irans beatus
Bern̄. ait. O virgo virga ſublimis ad quā/
tam celſitudinē verticē ſcm̄ erigis. vſq; ad
ſedentē in throno. vſq; ad thronū maieſta/
tis. qm̄ in altū mittis radices humilitatis

Conſequēter ɔſiderem⁹ cariſſimi floreȝ
hui⁹ virge. conſiderem⁹ inquā in virga re/
gia. ꝛ in virgine maria quadruplicē floreȝ.
videlicet florē p̄cioſe v̄ginitatis. florem vir
tuoſe honeſtatꝭ. florem miraculoſe fecundi
tatis. florem gl'ioſe imortalitatꝭ. De flo/
re p̄mo. Conſiderem⁹ cariſſimi in Maria
florem p̄cioſe v̄ginitatis. q̄ eſt ipa v̄ginitas.
De hoc dicitᷓ Iſaie. xxxv. Exultabit ſolitu
do. ꝛ florebit q̄ſi liliū. Maria ɔuenientᷓ ſo/
litudo dici potuit. q̄ tam libenter ſolitaria
fuit. quā etiā tanq; libentᷓ ſolitariā angelus
viſitauit. Ideoq; bn̄ beat⁹ Amb. ait. So/
lam in penetralibꝫ quā nemo virorū vide/
ret ſolus. aut reperit ſolam ſine comite aut
ſolā ſine teſte. Quō aūt iſta ſolitudo. q̄mo/
do maria v̄go exultauerit ipa dicat. ipſam
audiam⁹. Et exultauit ſp̄s me. in deo ſal'.
meo. Hec terre ſolitudo floruit q̄ſi liliuȝ p
virginitatē. O liliū angelicū. o flos celeſtis.
O vere flos celeſtꝭ quē tantū dilexit apis il
la ſupcelestis. Dicit em̄ beat⁹ Bern̄. Apis
illa q̄ paſcitᷓ inter lilia q̄ florigerā inhabitat
patriā. Autor. qn̄ ad ciuitatē nazareth (qō
interp̄tatᷓ flos) aduolauit. ꝛ ad ſuaue olen
tem ppetue virginitatꝭ florem puenit. illi ī/
ſedit. illi inheſit. Flos virginitatis q̄ſi tot
habet folia quot v̄ginitas ɔditiones ꝛ p̄co
nia. O quantū hui⁹ floris corone p mariaȝ
ſunt multiplicate. Vn̄ beat⁹ Amb. ait. Cū
in toto mūdo v̄gineus flos maria immar/
ceſſibiles coronas innectat ꝛ ſceptrigerā pu
doris aulā imaculato cōſeruet affectu. eo/
uſq; integritas pſeuerauit ad palmā. vt in
puellis trophēū ſanctitatꝭ arriperet. ꝛ p veſti
gia mr̄is virginis ad celeſtē thalamū pue/
niret. Scd̄o conſiderem⁹ cariſſimi ī ma
ria florē virtuoſe honeſtatis moꝝ ꝛ vite. et
de h̄ q̄d ipa dicat audiamus. Dicat ḡ illud
Eccl'i. xxiiij. Flores mei fruct⁹ hono. ꝛ ho.
O q̄ȝ pulcher eſt v̄tuoſe ꝛ honeſte vite flos
moꝝ ꝛ diſcipline. Sed certe pluraliᷓ dr̄ flo
res mei. iō dicam⁹ ꝙ tot ſunt in moribꝫ flo/
res q̄t v̄tutes. Tot ſunt honeſte vite flores
q̄t ſunt v̄tutes vitā honeſtātes. De his flo
ribꝫ dr̄ Canti. ij. Flores apparuerūt in t̄ra
nr̄a. De his etiā dr̄ Canti. j. Lectul⁹ nr̄ flo
ruit. Ecce flores in t̄ra. flores in lecto inue
nim⁹. Terra mens actiuoꝝ. lect⁹ aūt mens
ɔtēplatiuoꝝ. Terra inq̄ȝ mēs fructificās ī
bōa actiōe. Lectul⁹ aūt mēs q̄etē fouēs ī cō
templatione. Siue ḡ ſit mens actiua ſiue
ɔtēplatiua ſemp debȝ floribꝫ eſſe venuſta.
Hoc q̄ȝ notādū eſt ꝙ flos honeſtatis. imo
flos cuiuſlibet v̄tutis q̄ſi tot hȝ folia q̄t ho/

na ⁊ meritoria habet opa. O ꝙ̃ florida fuit
terra. ꝙ̃ floridus fuit lectꝰ marie. q̃ in flori/
de vite boneſtate florebat oim ꝟtutū venu
ſtate. ſicut teſtaꝛ btūs Bern̄. dicēs. Tu ſan
ctoꝝ areola aromatū o maria a celeſti ꝯſita
pigmētario. virtutū oim ſpecioſis floribus
delectabilit̄ vernās. int̄ q̃rū pulcherrimos
triū in te miramur excellentiā. viola humi/
litatꝭ. liliū caſtitatꝭ. roſa caritatꝭ hi ſunt.

Tercio ꝯſideremꝰ cariſſimi in maria flo
rem miraculoſe fecūditatꝭ. Hic flos eſt ipe
filꝰ ꝟginis. de q̃ ſpecialit̄ dr̄. Egredieꝛ vir/
ga de radice ieſſe ⁊ flos de radice eiꝰ aſcen/
det ⁊c̄. Eya ꝙ̃ pulcher h̄ flos egreſſus eſt ſi
ne pctō naſcēdo. ⁊ ꝙ̃ miſere ꝯtritꝰ eſt q̄ pec
catoꝛ moriēdo. iuxta illud Job. xiiij. Quaſi
flos egrediꝛ ⁊ cōteriꝛ. O ꝙ̃ candidꝰ i egreſ/
ſione. ⁊ ꝙ̃ rubicūdus in ꝯtritione fuit flos
iſte. Flos inq̄t angelꝭ delectabilꝭ. flos hoīb᷒
ad vitā putilis. Vn̄ Bern̄. ait. Flos ē filꝰ
ꝟginis. flos candidꝰ ⁊ rubicūdus el ex mi.
flos in quē deſiderāt angeli proſpicere floſ
ad cuiꝰ odorē reuiuiſcūt mortui. Felix ſil/
ua q̄ ꝓducit hꝰ floris virgā. Felix magꝭ vir
ga q̄ ꝓducit hūc florē in ſilua. Felix ſuper
oia flos. ſine q̄ nulla ſilua nec ꝟga felix eſſe
pōt. Vere feliciſſimꝰ flos in q̄ ſpūs dn̄i ſic
requieuit. vt ſine ipo nullus grāz ſpūſſctī ha/
bere poſſit. Teſtaꝛ h̄ btūs Hiero di. Spi/
ritus ſanctꝰ q̄ in magna ſilua hūani generis
requiē nō inuenerat. tandē ſup hūc florē re
quieuit. ita ꝙ abſq꜄ chriſto nec ſapiēs q̄s eē
pōt. nec intelligens nec ꝯſiliariꝰ. nec fortis
nec eruditꝰ. nec piꝰ. nec plenꝰ timoꝛꝭ domi/
ni. Hic flos q̄ſi tot hꝫ folia q̄t ſunt miniſte/
ria ⁊ exēpla. Si hūc florē hr̄e deſideras. ꝟ/
gam floris p̄cib᷒ flectas. Si flos ē nimis al
tus diuinitate. ꝟga tn̄ eſt flexibilis pietate.
Et ſi flos eſt rariſſimꝰ. qꝛ in celo ⁊ in t̄ra nō
inueniꝛ niſi vnicꝰ. eſt tn̄ cōmuniſſimꝰ tanꝗ̄
flos nō in orto clauſus ſed in campo oīb᷒
trāſeūtib᷒ expoſitꝰ. Et iō bn̄ dicere pt̄ xp̄s
illud Canti. ij. Ego flos cāpi. Vn̄ flos cā/
pi dicit. non ſolū ꝓpter h̄ ꝙ oīb᷒ patulus ex/
poniꝛ. ſed etiā ꝓpter h̄ ꝙ ſine oīmi cultura
hūana ꝓduciꝛ. Hoc bn̄ btūs Bern̄. memi/
nit. cū dixit. Campꝰ ſine oīmi humano flo/
ret aminiculo. nō ſeminatꝰ ab aliquo. non
defoſſus ſarculo. nō impinguatꝰ fimo. ſic
oīno ſic ꝟginis aluus floruit. ſic inuiolata
et integra caſta marie viſcera tanꝗ̄ paſcua
eterni viroris ꝓtulere. cuiꝰ pulchritudo nō
videat corruptionē. cuiꝰ glīa in ꝑpetuū nō
marceſcat.

Quarto ꝯſideremꝰ cariſſimi
florem glīoſe immortalitatꝭ. De h̄ ſignatū
eſſe pōt Numeri. xvij. vbi dr̄ ꝙ virga aaron
flores ſimul ⁊ fructum habuit. In virga a/
aron recta. ꝟgo maria pōt eſſe figurata. In
virga nāq꜄ marie rectitudo. in flore autem
corpis glorificati pulchritudo. in fructu ve
ro aīe eiꝰ beatitudo pōt eſſe ſignata. No/
tandū eīm eſt ꝙ caro floret in iuuētute ſicut
in Ps̄ dicitꝛ. Mane floret ⁊ trāſit. flos aūt
perit in morte ſicut dr̄ Iſa. x. Exiccatū eſt
fenū ⁊ cecidit flos. Refloret ⁊ ī glīoſa reſur
rectōne. iuxta ps̄. Refloruit caro mea. Iſte
flos glorificatōis corpis q̄ſi tot hꝫ folia
q̄t corpꝰ glorificatū hꝫ dotes ⁊ p̄mia. Et cer
te quidā ſctī doctores ꝓbabilit̄ ſentire vi/
dentꝛ ⁊ rōnabiliter ꝓbare nituntꝛ. et fideles
hūc ſenſum pie amplectuntꝛ. videlicꝫ ꝙ bea
ta maria iā cū corpe ſit aſſumpta. ⁊ corpꝰ iā
oīmino cū aīa ſit glorificatū. De h̄ nanq꜄
Augꝰ. ſic ait. Vera rōne ꝯfitendū cenſeo
mariā in xp̄o et apud xp̄m eſſe. In xp̄o. qꝛ ī
ipo viuimꝰ. mouemur ⁊ ſumꝰ apud xp̄m ad
glām eternitatꝭ aſſumptā. Vn̄ digne credi
mus letari mariā leticia inenarrabili. aīa ⁊
corpe in ꝓprio filio ꝑ filiū ꝓpriū. nec vllā ſeq̄
corruptiōis erumnā. quā nulla ſecuta eſt
tantū filiū pariēdo integritatꝭ corruptio. q̄
oim integrā ꝑfectāq꜄ genuit vitā. ſit cū illo
quē in ſuo geſſit vtero. ſit apud illū illa q̄ ge
nuit. fouit et aluit. Illa maria dei genitrix.
dei miniſtratrix. dei nutrix. et dei ſecutrix. de
q̄ qꝛ aliter ſentire ꝙ̃ dixi nō debeo. alit̄ di-
cere nō p̄ſumo. Scđm h̄ ḡ maria iā dicere
pōt. Refloruit ca. m. Et ſm̄ h̄ etiā florē ⁊ fru
ctū ſil' hꝫ. Florē inquā corpis glorificati et
fructū ſpūs glorificati. Florē vnq꜄ in glori
oſa corpis pulchritudīe. fructū ꝟo in volu/
ptuoſa aīe btitudine. Notādū etiā ē ꝙ ſm̄
q̄druplicē florē p̄dictū ꝟgo maria q̄drupli
citer ſil' habuit florē ꝟginitatꝭ ⁊ fructū fecū/
ditatꝭ. ſil' habuit florē honeſtatꝭ ⁊ fructū hu
militatꝭ. ſil' habuit in ꝓle florē hūanitatis ⁊
fructū ditatꝭ. ſil' habuit florē īmortalitatis
in corpore et fructum beate voluptatis in
anima. Hos igitur flores chariſſimi in vir
ga virginea diligamus. et illos nouos gau
diorum flores de horto virgineo colliga/
mus. quos vidit. quos collegit. quos no-
bis cōmēdauit beatus Bernardus cū ad
mariā loquens. dixit. Hortꝰ deliciarū nob

eſt tu⁹ ſctiſſim⁹ vter⁹ o maria.q̄ ex eo mul/
tiplicis gaudij flores colligim⁹ q̄ties reco/
limus mēte. q̄ꝫ magna mltitudo dulcedis
imēſo orbi inde pfluxerit. O igit̄ dulciſſi/
ma v̄go maria.ecce vere dn̄s tecū. ſic̄ flos
cū v̄ga ipm̄ pducēte.fac q̄ vt etiā dn̄s ſit me
cū imo nobiſcū.cōcedeq̄ nob̄ florem iſtū do
minū noſtrū ieſum chriſtū. Amen.

D Omin⁹ tecū. O dn̄a dn̄o cariſſima
dn̄o familiariſſima dn̄s tecū. O do
mina aptiſſima dn̄o digniſſima. do
min⁹ tecū. Tecū certe ſm q̄ ſup̄ dictū ē. ſic̄
ſol cū aurora ipm̄ p̄ueniēte. ſic̄ flos cū virga
ipm̄ pducēte. ſicut rex cū regina in palaciū
ingrediēte. Viſo q̄ quō maria ſit aurora ſo
lem et̄nū. ſolē iuſticie p̄ueniēs. viſo q̄ꝫ quō
maria ſit v̄ga florē et̄nū. florē mīe pferens.
Videam⁹ mō quō maria ſit regina ad regē
eternū. ad regē gl̄e ingrediēs. Maria q̄ ca
riſſimi ē regina illa ingrediēs. de q̄. iij. Re/
gū. x. dr̄. q̄ ingreſſa ē regina ſaba hierl̄m cū
comitatu multo ⁊ diuitijs. Vere regina eſt
maria. teſtāte btō Aug⁹. q̄ ait. Hanc ve fa/
team ur reginā celoꝝ. p eo q̄ regē pepit. Au
ctor. Sed de hac regina diſſerui in ſmōe.
Aſtitit regina ⁊c. iō nūc de ei⁹ ingreſſu diſſe
rendū eſt. Cōſiderādū eſt q̄ q̄ mariā ingre/
dientē. egredientē. pgredientē. ſupgredien
tē inuenim⁹. Egreſſus eſt nature. pgreſſus
gr̄e. ingreſſus gl̄e. ſupgreſſus habūdantie.
Egreſſa ē naſcēdo. pgreſſa proficiendo. in/
greſſa p̄ueniēdo. ſupgreſſa oīs ſctōs exce/
dendo. Egreſſa ē ſine pctō. pgreſſa ſine ex/
emplo. ingreſſa ſine obſtaculo. ſupgreſſa ſi
ne t̄mino. Prīo ꝯſidera cariſſ. me q̄ īue/
nim⁹ mariā egredientē p natiuitatē ſuā ſi/
ne pctō. Ipa nāq̄ꝫ p̄t eſſe vas illud de q̄ dr̄.
Prouer. xxv. Aufer rubiginē de argēto. ⁊ e
gredit̄ vas puriſſimū. Rubigo fuit ablata
de argēto qn̄ ab originali pctō maria ſctifi/
cata fuit in vtero. ⁊ certe ſic egreſſa eſt tanq̄ꝫ
vas puriſſimū. Hic diſtinguēdū ē vas pu/
rū. vas puri⁹. vas puriſſimū. Vas purū in
egreſſu fuit. q̄cūq̄ꝫ ex vtō ſcīficat⁹ pceſſit
q̄ tn̄ fomes tā ad mortale q̄ꝫ veniale pctm̄
in ipo remāſit. ſic̄ q̄dā dicūt fuiſſe in hiere/
mia. Vas aūt puri⁹ ī egreſſu fuit. q̄cūq̄ꝫ ex
vtero ſic ſctificat⁹ pceſſit q̄ ī ipo fomes ſm
q̄ ductiu⁹ eſt ad effectuꝫ mortal̄ pcti extin/
ctus fuit. ſꝫ ad veniale remāſit. ſic̄ in btō io
hāne baptiſta. de q̄ cantu eccl̄ia. Ne leui ſal/
tē maculare vitā famīe poſſet. Vas vero in
egreſſu puriſſimū fuit btā virgo q̄ ex vtero
ſic ſctificata pceſſit. q̄ in ea vt credit̄ fomes
ad effectū tā mortal̄ q̄ꝫ venialis pcti nō re/
māſit. pter h̄ btūs Bern̄. ait. Ego puto q̄
copioſior bn̄dictio ſctificatiōis in eā deſcē/
derit q̄ nō ſolū ei⁹ ortū ſcīficauerit. vꝫ etiā
vitā ei⁹ deinceps ab oī pctō cuſtodiuit im/
munē. Ablata ḡ rubigie original̄ pcti. egreſ
ſum eſt ex vtero vas purū in hieremia. vas
puri⁹ in iohē baptiſta. vas puriſſimū in ma
ria. Scd̄o cōſidera cariſſime q̄ īuenim⁹
mariā pgredientē ſine exēplo p grām. Vn̄
Canti. vj. Que eſt iſta q̄ pgredit̄ q̄ſi aurora
ꝯ.p. vt luna electa vt ſol. His trib⁹ lumino
ſis vicꝫ auroꝛe. lune. ſoli bn̄ cōparat̄ maria
ꝓpt̄ tria ī ipa lucidiſſime excellētiſſima. Fu/
it em̄ in corde ⁊ mēte ei⁹ excellent̄ lucida v̄/
ginitas. Fuit in v̄ginitate ei⁹ excellent̄ luci
da fecūditas. Fuit in fecūditate ei⁹ excellē
ter lucida ſingularitas. Aurora refrigera/
tiua ⁊ aub⁹ ḡra fuit iſta v̄go maria. Ipa ei
v̄ginitate ſua carnis ardoreꝫ refrigerauit.
teſte btō Bern̄. q̄ ad eā loq̄ns ait. Tu ardo
rē vetite ꝯcupie v̄tute caſtitatis in tua v̄gi/
nea carne caten⁹ extinxiſti. vt is in cui⁹ con
ſpectu nec aſtra mūda ſūt tāte mūdicie car
nē tuā iudicauerit. vt eā ſue diuine puritati
agglutinare nō deſpexerit. Ipa em̄ v̄ginita
te ſua auib⁹ celi. angel̄ dei ḡra fuit. quia vt
Hiero. ait. Semp eſt angel̄ cognata v̄gini
tas. Propt̄ h̄ bn̄ legit̄ Gen̄. xxviij. q̄ ange/
lus in aurora bn̄dixit iacob. Hic iacob ſpi
ritū caſtū p̄t ſignare q̄ frēm ſuū. i. corp⁹ ſuū
ſup̄āuit. h̄ nō ſolū a p̄re. ſed etiā ab ange
lo bn̄dicit̄ in aurora. h̄ eſt in caſtiſſima vir/
gine maria. cui āgel⁹ dixit Luc̄. j. Bn̄dicta
tu in mu. Itē pulchra vt luna fuit v̄go ma
ria in lumīoſa virginitat̄ fecūditate. Pul/
chritudo em̄ lune ꝯſiſtit in lumīe recepto a
ſole. Penſa igit̄ q̄ꝫ pulchra luna fuerit ma/
ria. qn̄ etern⁹ ille ſol toi⁹ recept⁹ ⁊ ꝯceptus
eſt in ipa. Maria ḡ eſt illa luna in cui⁹ ple/
nitudine ille vir eccie rediit. de q̄ Prouerb.
vij. dr̄. In die plene lune reuerſur⁹ eſt i do/
mū ſuā. Beata v̄go fuit luna plena. qn̄ ei di
ctum fuit. Aue gratia plena. Item electa vt
ſol fuit maria in lucidiſſima fecunditat̄ ſin
gularitate. quando non homo purus. non
angelus verus. ſed ipe dei filius. ipe ſol iu
ſticie in ſole poſuit tabernaculū ſuuꝫ. dum
in maria cōceptus fuit. Valde certe ſingu/
lare fuiſſet. ſi v̄go purum hoiem cōcepiſſet.

multo aūt ſingulari⁹ fuiſſet ſi ṽgo angelū ↄcepiſſet. ſꝫ ſup oīa ſingulariſſimū fuit q̄ ṽgo deū ↄcepit. deū pepit. Propt̄ qḋ bñ beatus Aug. ait. Merito btā maria ſinglariter nob p̄conio extollit̄ q̄ ſinglare cōmertium mūdo p̄buit. cū tm̄ ſe a celi faſtigia ſublimauit. vt ṽbū in p̄ncipio apud deū manēs de ſupna celi arce ſuſciper. Beata igit̄ ṽgo maria pgreſſa eſt q̄ aurora ↄſurgēs in imitanda carnis ↄ mentꝭ ṽginitate electa vt ſol in adorāda part⁹ ṽginal̄ dinitate. Tercio ↄſidera cariſſime. q̄ iuenim⁹ mariā ingredientē ad gl̄iaꝫ celeſtē ſine obſtaculo. Quis em̄ obſtare poſſet tāte regine cū tāto comitatu pgredieti. Ipa nāq̄ſ figra ē p reginā ſaba. de q̄ dr̄. iij. Reg. x. Et ingreſſa hierl̄m cū comitatu multo ↄ diuitijs. camel̄ portātibꝫ aromata. ↄ aurū infinitū nimis. ↄ gēmas p̄cioſas. Conſidera in his ṽbis gl̄iam ingredientꝭ marie in celeſtē hierl̄m. Cōſidera di co ingredientꝭ excellentiā. ingredientis potentiā. ingredientꝭ opulētiā. Cōſidera excellentiā in p̄ncipatu. potētiā i comitatu. opulentiā in apparatu. Cōſidera certe excellentiā p̄ncipat⁹ regine nr̄e marie in eo q̄ dr̄. regina ſaba. qḋ interp̄tat̄ clamor. Maria em̄ eſt regina mūdi. vbi ē clamor gemebund⁹. ē etiā regina celi. vbi eſt clamor iocūd⁹. Clamant em̄ in celo ſic̄ dr̄ Apoc. iiij. Sanctus ſctūs ſctūs dn̄s de⁹ omp̄s. Hec ↄ ip̄a regina clamantiuꝫ cū ceterꝭ clamātibꝫ clamare nō ceſſat. teſtāte Aug⁹. q̄ ait. Tu maria cōciuis celi ciuibꝫ. ſine fine choris ↄiūcta angelicis. archangeliſq̄ſ ſociata. indefeſſa voce ſctūs ſctūs ſctūs clamare non ceſſas. Hec vtiq̄ſ ē regina quā pſ. deſcribēs ait. Aſtitit regina ↄc. vſq̄ſ. varietate. Hāc reginā ad reuū ſeq̄ p̄nt fiducialiter q̄cūq̄ſ ei in mundo ſuierint fiducialit̄. Vñ btūſ Bern. Preceſſit nos regina nr̄a. p̄ceſſit ↄ tam gl̄ioſe ſuſcepta eſt vt fiducialit̄ ſerui ad dn̄am clamantes. trahe me poſt te dicāt. Itē ↄſidera i ingreſſu regine nr̄e potētiā comitat⁹ ip̄am ſignantis. in eo q̄ dr̄. cū comitatu multo. Ingreſſa em̄ eſt maria celeſtē hierl̄m cū comitatu multo potentiū angeloꝝ. Vñ beatus Hiero ait. Legimus q̄ſ ſepe ad funera ↄ ſepulturas q̄rūliber ſcōꝝ anglos aduenīſſe ↄ aias electoꝝ vſq̄ſ ad celos cū hymnis atq̄ſ laudibꝫ detuliſſe. Et p⁹ pauca. q̄nto magis credendū ē militiā angeloꝝ celoꝝ cū ſuis agminibꝫ feſtiue obuiā veniſſe genitrici

dei. eāq̄ſ ingēti lumine circūfulſiſſe. et vſq̄ſ ad thronū olim ſibi an̄ mūdi ↄſtitutōeꝫ paratū cū laudibꝫ ↄ canticꝭ ſpūalibꝫ pduxiſſe. Itē ↄſidera in maria opulētiā meritorū in apparatu muneꝝ p̄cioſoꝝ. Attulit nāq̄ſ ſecū aurū infinitū dilectōis dei ↄ p̄ximi. gēmas p̄cioſas ṽtutū ↄ donoꝝ. aromata bonoꝛuꝫ opeꝝ ↄ exēploꝝ. Parū ē em̄ qḋ de theſaurꝭ marie dico. reſpectu ei⁹ qḋ btūs Bern. mariā alloquēs dixit. In manibꝫ inq̄t tuis ſūt oēs theſauri miſerationū dn̄i. Abſit vt ceſſet man⁹ tua. neq̄ſ em̄ gl̄a tua minuet̄ ſꝫ augēt̄ cū penitētes ad veniā. iuſtificati ad gloriaꝫ aſſumunt̄. Ingreſſa igit̄ eſt mr̄ dn̄i ad gloriā tanq̄ſ regina celoꝝ. ingreſſa ē cū multo comitatu angeloꝝ. ingreſſa ē cū diuitijs innumerabiliū meritoꝝ. Quarto cōſidera cariſſime q̄ inuenim⁹ ſupgredientē oēs ſctōs in ſupabundātia meritoꝝ ↄ p̄mioꝝ ſine termio. iuxta illud Prouer. xxxi. Multe filie ↄgregauerūt diuitias. tu ſupgreſſa es vniuerſas. Supgreſſa vtiq̄ſ es. ſupgreſſa certe es in natura. ſupgreſſa es in gr̄a. ſupgreſſa es in gl̄a. vniuerſas filiaſ. vniuerſas aīas. vniuerſas ītelligētias angelicaſ o maria. Dico q̄ maria i natura ſupgreſſa ē vniuerſas filias hoim. dū qḋ natura n̄ admittit. ṽgo ↄcepit. ↄ ṽgo pepit. iuxta illud Iſa. vij. Ecce ṽgo ↄcipiet ↄ pa. fi. Et nō ſolū h̄ q̄ ṽgo filiū ſed etiā q̄ deū pepit ſup oēm naturā eſt. Idēq̄ſ btūs Hiero. ſic ait. Qḋ natura nō habuit. vſus neſciuit. ignorauit rō. mēs nō capit hūana. pauet celū. ſtupet t̄ra. creatura etiā oīs mirat̄ celeſtꝭ. h̄ totū eſt qḋ per gabrielē marie diuinit⁹ nūciat̄. ↄ p xp̄m adimplet̄. Itē ſupgreſſa eſt maria in gr̄a vniuerſas aīas ſctōꝝ. dū nō ſolū gr̄a plena ſed etiā ſupplena fuit. teſte gabriele q̄ p̄r⁹ dixit Aue gr̄a plena. ↄ poſtea ſubiūxit Spūſſanctūs ſuperue. in te. Si aūt gr̄a plena fuit. ḡ q̄cq̄d ſibi ſnpueniēs poſtea ſpūs cōtulit. in h̄ vtiq̄ſ pl⁹ q̄ plena. in h̄ certe ſupplena fuit. Vñ be. Bern̄. ait. Veniēte iā ſpūſcō plena ſibi. codē q̄ſ ſupueniēte nob ſupplena ↄ ſupeffluēs fit maria. Iteꝫ ſupgreſſa ē maria in gl̄a vniuerſas intelligētias angelicaſ. Ipa em̄ eſt thron⁹ ille ſap hireus. q̄ ſicut Ezech. j. legit̄. ſup firmamentū angelicū exaltat⁹ ē. Propter h̄ beat⁹ Bern̄. bene ait ſic. Aſcendit plane maria ſup omne hūanū gen⁹. aſcēdit vſq̄ſ ad angelos ſꝫ ↄ ip̄os quoq̄ſ trāſcēdit. ↄ celeſtem omnē ſupgreditur creaturā.

Sic ḡ cariſſimi maria egreſſa ⁊ pgreſſa et
ingreſſa ⁊ ſupgreſſa ē. Egreſſa inqꝫ ē naſcē/
do ad vitā miſeroꝝ. pgreſſa ē pficiēdo i gr̄a
pulilegioꝝ. ingreſſa eſt pueniēdo ad regnuꝫ
celoꝝ. ſupgreſſa ē excedēdo gl'iaꝫ oim btōꝝ
Ecce igit̄ dulciſſima virgo maria. ecce vere
dñs tecū. ſic̄ ſol cū aurora pgrediēte. ſic̄ ſol
cū virga florēte. ſic̄ rex cū regina ingredien
te. O igit̄ aurora ſuauiſſima fac vt etiā no/
biſcuꝫ ſit ſol ſapie. O ꝟga ſublimiſſima fac
etiā vt nobiſcū ſit flos gr̄e. O regina poten
tiſſima fac vt etiā nobiſcū ſit rex gl'e domi/
nus noſter ieſus chriſtus.

b Enedicta tu in mulierib⁹. Oſtēſuꝫ
eſt ſup̄ quō maria pter puriſſimaꝫ
vite innocētiā merito p aue ſalutat̄. oñſum
qꝫ eſt quō maria pter copioſiſſimā gr̄e af/
fluentiā merito gr̄a plena cōmēorat̄. oñſuꝫ
inſup eſt quō maria ppt̄ ſpecialiſſimā dei p
ſentiā merito dñs ſecū fore inſinuat̄. Oſtē/
dendū aūt nūc eſt quō ppt̄ gratiſſimā pſone
ſue reuerentiā bñdicta in mlierib⁹ nūciat̄.
Ecce igit̄ gl'ioſus ille archangelus gabriel
gl'ioſaꝫ ꝟginē mariā ſalutās gl'oſa ſalutati
one ipam decēntiſſime ꝯſumauit in bñdicti
one dicēs. Benedicta tu in mulierib⁹. i. bñ/
dicta pl⁹ qꝫ oēs mulieres. ac p h̄ qcq̄d male
dictōis infuſum ē p euā totū abſtulit bñdi/
ctio marie. Dicat ḡ gabriel. dicat. benedicta
tu i muli. Bñdicta inqꝫ pter plenitudineꝫ
gr̄e in te venerā de. bñdicta pter multitu/
dinē miſcdie p te pſtande. benedicta ppt̄ cel
ſitudinē pſone ex te incarnāde. bñdicta ppt̄
magnitudinē gl'e ſup te cumulāde. Prio
penſate cariſſimi quō ꝟe bñdicta eſt maria
pter plenitudinē gr̄e in ipa venerāde. ſicut
a p te oñdit gabriel di. Aue gr̄a plena. dñs
tecū. bñdicta tu in mulierib⁹. Benedicta
tu i muli. Bendicta tu q2 plena es tu. Jnue
niſti eñ grām apud dñm. ⁊ iō tu es benedi
cta apud dñm. Uñ btūs Bern. optime de
hac benedictōe marie dicit. Per te acceſſū
hēm⁹ ad filiū. o bñdicta int̄ mulieres. inuē/
trix gr̄e. genitrix vite mr̄ ſalutis. benedicta
tu maria pter grām. Bñdicta inqꝫ ppt̄ gra
tiā cordis. ppt̄ grām oris. pter grām opis.
Bñdicta vtiqꝫ in corde ppt̄ grām donorū.
Bñdicta in ore ppt̄ grām labioꝝ. Bñdicta
in o pe ppt̄ grām moꝝ. Uere bñdicta ē ma/
ria ppter grām cordis. ppter grām donoꝝ
in corde. ppt̄ quā cor ei⁹ fuit deliciosiſſimū
ſic̄ paradiſus dei. ita vt de hac bñdicōe me

rito itelligi poſſit illud Eccle. xl. Gr̄a ſicut
paradiſus in benedictiōe. Jbi dicit interli.
Fructificās diuerſas ſpecies ꝟtutum. De
his felicib⁹ grāꝝ ⁊ ꝟtutū bñdictōib⁹ apl'us
dic̄ Eph. j. Qui bñdixit nos in oī bñdictōe
ſpūali in celeſtib⁹ i xp̄o. Si ḡ gr̄a mētē hu/
manā in benedictōib⁹ ꝟtutū delicioſam fa/
cit ſic̄ paradiſuꝫ dei. q̄nto magꝭ delicioſiſſi/
ma aīa marie fuit ſic̄ paradiſus dei in bene
dictōib⁹ donoꝝ ſpūſſcti. imo certe paradi/
ſus dei non ſolū mente ſed etiā ventre fuit
maria. ꝯtinens in ſe lignū vite ieſum xp̄m.
Uñ btūs Bern. ait Uere paradiſus dei tu
es. q̄ mūdo lignū vite ꝯtuliſti. de q̄ q̄ mādu
cauerit viuet ineternū. Heu qꝫ longe eſt ab
hac benedictione marie. cuiuſcūqꝫ mēs nō
eſt paradiſus dei in benedictōib⁹ gr̄e. ſed ē
ſentina diaboli i maledictō. b⁹ ma'icie. Ta
lis eñ ſicut in pš. dr. Dilexit maledictionē
⁊ veniet ei. ⁊ noluit benedictōnē. ⁊ elonga/
bit̄ ab eo. Jtē cariſſimi benedicta eſt maria
nō ſolū ppter grām donoꝝ cordis. ſed etiā
ppter grām labioꝝ oris. iuxta illud pš. Dif
fuſa eſt gr̄a in labijs tuis. ppterea benedi/
xit te de⁹ ineternū. O q̄nta i oꝛonib⁹ deuo/
tiſſimis. q̄nta in collatōib⁹ vtiliſſimis gr̄a i
labijs marie fuit. O q̄nta ad homīes. q̄nta
ad angelos. q̄nta ad dñm gr̄a ſemp fuit in
labijs marie. Jp̄e nāqꝫ de⁹ verba labioruꝫ
ei⁹ libent̄ audiuit. teſtāte btō Bern. Qui al
loquēs ipam dicit. Cui placuiſti ex ſilentio
iā magꝭ placebis ex ꝟbo. cū ip̄e tibi clamet
e celo. O pulchra int̄ mlieres fac me audi/
re vocē tuā. Eya qꝫ veraciſſima. qꝫ ſinceriſſi
ma ſp fuerūt marie labia. ⁊ iō vere bñdixit
eā de⁹ ineternū. Heu qꝫ longe ab hac ma/
rie benedictiōe illi ſunt. q2 labia labijs ma
rie diſſilia ſunt. Jlli inqꝫ in q2 labijs nō eſt
gr̄a diffuſa ſꝫ malicia ꝯfuſa eſt. ppterea non
bñdixit ſꝫ maledixit. ⁊ maledicet eos de⁹ in
eternū Jtē cariſſimi bñdicta ē maria nō ſo
lū ppt̄ grām donoꝝ cordis. nō ſoluꝫ ppter
grām labioꝝ oris. ſꝫ ēt ppt̄ grāꝫ moꝝ ꝯuer
ſatōis. Et de hac bñdictōe accipi pt qō dr̄
Hiere. xxxj. Bñdicat tibi dñs pulchritu/
do iuſticie mons ſctūs. Mons ſctūs ē ſctā
maria q̄ hīi mōs dr̄ ppt̄ excellētiā meritoꝝ
ppt̄ altitudīeꝫ vite ⁊ moꝝ. Hic ē mōs de q̄
ſic̄ i daniele legit̄. Lapis ſine māib⁹ abſciſ⁹
ē. dū xp̄s de maria ſine ope maritali nat⁹ ē.
Pulcritudo h⁹ mōtꝭ pulcritudo inqꝫ iuſti/
cie. pulcritudo viteꝫ moꝝ marie tāta fuit vt

merito in canticis de ipſa dici poſſit. Tota
pul. es ami. m. ⁊c̃. Pulchra vtiqꝫ in vita. pul
chra in moꝝ diſciplina. ⁊ tota pulchra. To
ta certe tota. Quō tota. Audi Hiero. ait ei
ſic. Quicq̇d ī maria geſtū eſt totū puritas ⁊
ſimplicitas. totū grã ⁊ veritas fuit. totū mi
ſericordia ⁊ iuſticia q̄ de celo ꝓſpexit. Tali
pulchritudini marie dñs merito bñdixit.
Heu q̄ꝫ longe eſt ab iſta bñdictõe marie, q̇/
cūqꝫ talis ē in ope q̄ ſicut marie dr̄. Benedi
cat tibi dñs pulchritudo iuſticie. ſic ei dici
pōt. Maledicat tibi dñs turpitudo īiuſti/
cie. O q̄nta maledictio erit cū dicet̃. Diſce/
dite a me maledicti ineternū. Ecce vidim⁹
o chariſſima maria q̄ tu es vere bñdicta ꝓ
pter plenitudinē grē. Bñdicta inquā ꝓpter
grãm ꝯſcie ⁊ donoꝝ. bñdicta ꝓpter grãꝫ lin
gue ⁊ labioꝝ. benedicta ꝓpt̃ grãm vite ⁊ mo
rū. Scd̄o penſate chariſſimi quō h̄e be/
nedicta ſit maria ꝓpter celſitudinē ſue bñdi
cte prolis, ꝓpter benedictū fructū ſui vētrꝭ.
Merito em̄ t̃ra illa bñdicta ē q̄ tā benedi/
cti fructuꝫ ꝓfert. Vñ pſ. Bñdixiſti do. t. t.
Terra illa ē maria. de q̄ in eodē pſ. dr̄. Ve/
ritas d̄ ter. or. eſt Veritas ē xp̄s q̄ ait. Ego
ſum via. v̄itas ⁊ vita. Benedicta ē͛ h̄ec t̃ra
ꝓpter bñdictū fructū. Bñdicta eſt maria ꝓ/
pter benedictū filiū. Vñ be. Ber. dicit. Nō
q2 tu benedicta. iō benedict⁹ fruct⁹ ventris
tui. ſed q2 ille te ꝑueniet in bñdictōib⁹ dul/
cedinis. iō tu benedicta. Igit̃ maria ꝓpt̃ plē
piā benedicta. Bñdicta inquā a dño. ab an
gelo. ab hoīe. Propt̃ prolē vtiqꝫ benedicta
eſt a dño benedictionē ei⁹ opante. bñdicta
ab angelo benedictōem ei⁹ nūciāte. benedi
cta ab hoīe benedictōem ei⁹ ꝓphetāte. Ve/
re benedicta ꝓpt̃ prolē eſt maria a dño be/
nedictionē ei⁹ opante ſiue donāte. Hoc be
ne ſignatū eſt. ij. Reg. vj. vbi legit̃. Et bñdi/
xit domin⁹ obededom ꝓpt̃ archā. Obede/
dom interp̄tat̃ ſ̃uus ſanguineus. Et bene
ſignat xp̄m. q̄ ſ̃uus nr̄ fact⁹ eſt ſ̃uiēs nobis
miſerꝭ vſqꝫ ad ſanguinē. Propt̃ nos em̄ ſer
uus, ꝓpt̃ nos ſanguine⁹ fact⁹ eſt xp̄s. San/
guine⁹ in dorſo ꝑ flagella. ſanguine⁹ in ca/
pite ꝑ ſpinas. ſanguine⁹ in latere ꝑ lanceā.
ſanguine⁹ in manib⁹ ⁊ pedib⁹ ꝑ clauos. H⁹
ſerui dom⁹ fuit maria de q̄ in pſ. dr̄. Reple
bimur ī bonis dom⁹ tue. Archa in hac do/
mo locata xp̄m ſignat. Chriſt⁹ ei ſ̃uus nr̄.
chriſtus vita nr̄a eſt. In archa vrna aurea
⁊ māna. Archa ſctā. carnē ſctāꝫ. vrna aurea
aīam xp̄i p̄cioſiſſimā. māna vero diuinita/
tem dulciſſimā ſignat. Propt̃ hanc archaꝫ
ꝓpter ieſum xp̄m filiū marie dñs benedixit
domui marie. O h̄ec dom⁹ benedicta. ex q̄
oīm ꝓceſſit vita. Ait em̄ Aug⁹. Benedicta
tu ī mulierib⁹ q̄ vitā viris ⁊ mlierib⁹ pepiſti
Itē cariſſimi ꝓpt̃ prolē benedicta ē maria.
nō ſolū a dño benedictōem ei⁹ opante. ſed
etiā ab angelo bñdictionē ei⁹ nūciāte. ſicut
p3 in gabriele dicēte. dñs tecū. Benedicta
tu in mlierib⁹. Quō tecū. Aug⁹. ait. Tecū ī
corde. tecū in vētre. iō benedicta tu ſecū. q2
ſic eſt tecū. Tecū vtiqꝫ tecuꝫ nō tm̄ ſic crea/
tor cū creatura. ſ3 etiā ſicut part⁹ cū paritu
ra. Propt̃ partū ei benedicta es an̄ partū.
ꝓpter partū bñdicta es ī partu, ꝓpt̃ partuꝫ
benedicta es poſt partuꝫ. Vere bñdicta q̄
ſic partū effudiſti. q̄ ante partū. ⁊ in partu.
⁊ poſt partū v̄go ꝑmāſiſti. ⁊ iō p̄cipue bñdi
cta dici meruiſti. q2 nō hoīem purū. nō an/
gelū veꝝ. ſed hoīem ⁊ angloꝝ dñm pepiſti.
Propt̃ qd̄ bene ait Beda ſic. Vere benedi
cta in mlierib⁹ q̄ ſine exēplo muliebrꝭ ꝯditi
onis cū decore v̄ginitatis gauiſa ē honore
parentꝭ. q̄ qꝫ mr̄ et virgo deum ac dei filiū
ꝑcreauit. Itē cariſſimi benedicta ꝓpt̃ pro/
lē eſt maria. nō ſolū a dño benedictiōeꝫ ei⁹
opante. nō ſolū ab angelo benedictōem ei⁹
nunciāte. ſed etiā ab hoīe benedictōem ei⁹
ꝓphetāte. ſic p3 in elyzabeth. q̄ exultāte in
vtero ei⁹ infante. repleta ſpūſcō ꝓphetādo
exclamauit di. Bñdicta tu int̃ mlieres ⁊ be
ne. fru. vē. t. Iō vtiqꝫ bñdicta. q2 benedict⁹
fru. vē. tui. ſic ager iō bñdict⁹ q2 benedict⁹
fruct⁹ ei⁹ ē. Maria em̄ f̃res eſt ager ille be/
nedict⁹ de q̄ dr̄ Gen. xxvij. Ecce odor fi. m.
ſi. o. a. ple. cui be. dñs. De h̄ btūs Hiero ait
ſic. Bene ager plen⁹ dr̄. q2 maria plena grā
ꝓnūciat̃. de cui⁹ vtero credētib⁹ fruct⁹ vite
ꝓceſſit. O h̄e ager ſup oēs agros bñdict⁹ ꝓ
pter fructū. O vere mr̄ ſup oēs mr̄es bene
dicta ꝓpt̃ filiū. ſm̄ qd̄ etiaꝫ exclamās beat⁹
Aug⁹. ait. O femia ſup femias benedicta. q̄
virū oīno nō nouit. ⁊ viꝝ ſuo vtero circūde
dit. Ecce vidim⁹ o dulciſſima maria. q2 tu
ꝓpter benedictū filiū ventrꝭ tui es vere be
nedicta benedictōe diuia. angelica ⁊ hūa/
na. Heu q̄ꝫ longe ab iſta bñdictōe marie ſt̃
q̄ ꝓpter maledictū fructū opis ſui maledi/
ctionē icurrūt diuā. angelicā ⁊ hūanā dum
maledicti a deo. maledicti ab angel. male/
dicti ab hoīb⁹ erūt ineternū. Tercio penſ

ſate chariſſimi quō vere bñdicta ſit maria
ꝓter multitudinē miſcðie ſue. Ipſa nāq; ꝑ
illā Ruth ſignat̃ de q̃ dr. Bñdicta es a do/
mino filia. q2 poſtremā miſcðiam poſteriore ſu/
peraſti. Prior marie miſcðia fuit quā exhi/
buit dū adhuc viueret in mūdo. poſterior
vero eiꝰ miſcðia eſt quā iā ampliꝰ q̃ꝫ ꝑ mille
ducētos ānos exhibuit de celo. Poſterior
nāq; priorē ſupauit. q2 iſta illā multitudine
innumerabiliū beneficiorꝫ exceſſit. Quis
eſtimare poſſit q̃ꝫ ineſtimabiliť maria ꝓter
miſcðiam ſuā ſit bñdicta cū ineſtimabil' ſit
ipſa eiꝰ miſcðia. Et q̃s eſtimare pōt q̃ꝫ ineſti
mabilis ſit marie miſcðia ꝓter quā ipſa tā
ineſtimabiliter eſt benedicta. Hinc ē q̃ be/
atus Bern̄. exclamās dicit. Quis miſcðie
tue o benedicta longitudinē ⁊ latitudinē ⁊
ſublimitatē ⁊ ꝓfundum queat inueſtigare.
Benedicta ergo eſt maria ꝓ m'ltiplici mīa
quā per eā hō recipit ⁊ recepit. Benedicta
vtiq; eſt. q2 ꝑ eā deꝰ homini placabil' eſt. be
nedicta quoq; ē. q2 ꝑ eā hō deo acceptabil'
eſt. bñdicta inſuꝑ eſt. q2 ꝑ eā diabolꝰ homi
ni ſuꝑabil' eſt. Dico chariſſimi q̃ maria be/
nedicta eſt. q2 ꝑ eā deꝰ homini placabil' eſt.
ſicut ſignatū eſt in abygail de q̃ legit̃. j. Re/
gū. xxv. Nã cū dauid offenſus occidere vel/
let nabal ſtultū. abygail occurrens offenſo
placauit eū. Qui placatꝰ dixit. Bñdictum
eloquiū tuū. ⁊ benedicta tu q̃ ꝓhibuiſti me
ne irem hodie ad ſanguinē. ⁊ vlciſcerer me
manu mea. Nabal ſtultꝰ ſignat peccōrē. Om/
nis enī peccōr ſtultꝰ eſt. ſed heu ſicut dr Eccꝰ. j.
Stultorꝫ infinitꝰ eſt numerꝰ. Abygail ma
riā ſignat. interꝑtat̃ enī pr̄is exultatio. O
q̃nta pr̄is celeſtis in maria. ⁊ marie in pr̄e ce/
leſti fuit exultatio. cū ipſa dixit. Exultauit
ſpūs meꝰ in deo ſalu. meo. Sicut autē aby
gail dñā noſtrā. ſic dauid dñm nr̄m ſignat.
Dauid aūt offenſus eſt ſtulto nabal. q̄n do
minꝰ offenſus ē homi impio. Dauid nabal
ſtulto ꝑ abygail placat̃. q̄n dñs impio ꝑ ma
riā reconciliat̃. Abygail placauit dauid ver
bis ⁊ muneribꝫ. maria placat dñm p̄cibus
⁊ meritis. Abygail vltionē tēpalē. maria ve/
ro eternalē ꝯuertit. Dū illa humanū. iſta ve
ro diuinū gladiū ꝯuertit. Propť h̄ bñ ait ber̃.
Nemo tā idoneus dña q̃ gladio dñi ꝓ no/
bis manū obijciat vt tu dei amātiſſima ꝑ
quā ꝓmū ſuſcepimꝰ miſcðiā de manu dñi
dei nr̄i. Item chariſſimi maria nō ſolū bñ/
dicta eſt q2 ꝑ eā deꝰ homi placabilis eſt. ſed

etiā ideo bñdicta eſt. q2 ꝑ eā hō deo accepta/
bilis eſt. eo q̃ ꝑ ipſam benedictā hō benedi/
ctus eſt. Vñ bene Iſa. xix. dr. q̃ erit iſrl' be/
nedictio in medio terre. cui benedixit dñs
exercituū dicēs. Benedictꝰ ꝑplus meus ⁊c̃.
Mediū terre cui benedixit dñs dici pōt
beata v̄go in q̃ terre medio īchoata eſt ſalu
tis nr̄e bñdictio. iuxta illud pſ. Deus ante
rex n̄r an̄ ſ. op. ē ſa. in m. terre. De hoc terre
medio btūs Bern̄. ſic ait. Maria mirabili
ꝓprietate terre mediū appellat̃. Ad illā enim
ſicut ad mediū. ſicut ad archanū dei. ſic ad
rerū cām. ſicut ad negociū ſeculorꝫ reſpici/
unt. ⁊ q̃ habitāt in celo. ⁊ qui habitāt ī infer
no. ⁊ qui nos p̄ceſſerūt. ⁊ q̃ nos ſequuntur.
Illi q̃ ſunt in celo vt reſarciant̃. q̃ in iferno
vt eripiant̃. qui p̄ceſſerūt ꝓphete vt fideles
inueniant̃. q̃ ſequunt̃ vt glorificent̃. In h̄ er
go bñdicto terre medio. bñdictꝰ eſt iſrael.
benedictꝰ eſt dei ꝑplus. dū ꝑ benedictā dei
mr̄em deo eſt acceptꝰ. Quid mirū ſi ꝑ bene
dictā mariā bñdicta ⁊ accepta deo ſit crea/
tura rōnalis. cū etiā ꝑ ipſam bñ dicta ſit cre/
atura vniuerſalis. Vñ Anſel. exclamās di/
cit. O virgo bñdicta ⁊ ſuꝑbñdicta. ꝑ cuiꝰ be
nedictionē benedicit̃ oīs creatura. nō ſolū
creatura a creatore. ſed creator a creatura.
Itē chariſſimi Maria nō ſolū bñdicta eſt
q2 ꝑ eā dñs hoi placabil' ē. nō ſolū q̃ꝫ bene/
dicta eſt q2 ꝑ eā hō dō acceptabil' ē. ſed etiā
ideo bñdicta eſt. q2 ꝑ eā diabolus homini
ſuꝑabilis eſt. Vñ ipſa ꝑ Judith ſignata eſt.
de q̃ dicit̃. Benedixit te dñs in virtute ſua.
qui ꝑ te ad nihilū redegit inimicos nr̄os.
Inimici nr̄i ſunt demōes quos btā v̄go ad
nihilū redegit. dū ⁊ in ſe ⁊ in multis alijs vi
res eorꝫ cōfregit. ſicut btūs Bern̄. teſtat̃ cū
ait. Tu bellatrix egregia. oīs ante faciē
tuā militia ſpūaliū nequiciarū in fugā ē cō/
uerſa. Fugiamꝰ ergo frēs ⁊ ꝯfugiamus ad
auxiliū mr̄is dñi in oībꝫ vexatiōibꝫ ⁊ im/
pugnationibꝫ diaboli. Ipſa nāq; eſt inimi/
cis aiarꝫ nrārꝫ terribilis vt caſtrorꝫ acies or
dinata. Et heu q2 multiplex eſt nr̄a miſeria
ꝓ q̃ benedictiōe marie indigemꝰ ⁊ miſcðia.
ideo hāc bñdictionē inuocemꝰ cū btō Ber̃.
qui ſic ait. Sit pietatis tue virgo benedicta
ipſam quā apud deū meruiſti grām notā fa
cere mūdo. reis veniā. egris medelā. puſil/
lis corde robur. afflictis ꝯſolationē. ꝑegri/
nātibꝫ adiutoriū ⁊ liberationē ſctis tuis p̄/
cibꝫ obtinēdo. Ecce vidimus o dulciſſima

maria. q: tu es ꝟe bñdicta ꝑ tua multiplici miſicordia. Bñdicta inq̃ es. q: ꝑ te deꝰ hoĩ placatꝰ. Bñdicta es. q: ꝑ te hõ dõ gratificat̃. bñdicta q: ꝑ te diabolꝰ ab hoĩe fugat̃. Heu q̃ lõge ab hac marie bñdictiõe eſt quicunq̃ deꝰ placatꝰ nõ eſt. quicũq̃ deo gratꝰ nõ eſt. q̃cũq̃ a diabolo ſubiugatꝰ eſt. ꝛ iõ talis a deo maledictꝰ eſt. Quarto pẽſate chariſſimi q̃modo ꝟe bñdicta ſit maria ꝓpter magnitudinẽ glĩe ſue. iuxta illud Ezech. iij. Benedicta glĩa dñi de loco ſuo. Glĩa dñi eſt glĩoſa mater dñi. i. q̃ vere bñdicta eſt ꝓpter glĩam quã hȝ de loco ſuo duplici. Bñdicta inq̃ de loco q̃ filiꝰ eiꝰ apud ipſam reqeuit ĩ vtero. Bñdicta eſt de loco q̃ ipſa apud filiũ reqeſcit ĩ celo. Vterq̃ eñ locꝰ digniſſimꝰ eſt. ſic patet ꝑ beatũ Bernñ. dicẽtẽ ſic. Nec ĩ mũdo locꝰ dignioꝛ ꝟginalis vteri thalamo. in q̃ filiũ dei maria ſuſcepit. nec ĩ celis regali ſolio q̃ mariam filiꝰ marie ſublimauit. Bñdicta ꝰ eſt maria ꝓpter glĩam ſuã. bñdicta vtiq̃ ꝓpter glĩaȝ ſuã ſublimiſſimã. copioſiſſimã. ſtabiliſſimã. Bñdicta dico ꝓpter glĩaȝ ſuã ſublimiſſimã dignitate. bñdicta ꝓpter glĩam ſuã copioſiſſimã immẽſitate. bñdicta ꝓpter glĩam ſuam ſtabiliſſimã ꝑpetuitate. Dico chariſſimi q̃ bñdicta eſt maria ꝓpt̃ gloriã ſuã excellẽtiſſimã dignitate. De hac bñdictiõe accipi põt ꝟbũ pſ. dicẽtis. Bñdices coronẽ anni. be. tu. Nota q̃ eſt annꝰ eq̃nimitatꝭ. annꝰ ſeueritatꝭ annꝰ benignitatꝭ. Primꝰ annꝰ exultantiũ in mũdo. Secũdꝰ eiulantiũ in inferno. Terciꝰ exultantiũ ĩ celo. Primꝰ annus hȝ dies ꝛ noctes. Secũdꝰ hȝ noctes ꝛ nõ dies. Tercius hȝ dies ꝛ nõ noctes. Dico q̃ ꝑmꝰ annus hȝ dies ꝛ noctes. i. bonos ꝛ malos. q̃ ſimul ĩ h̃ mũdo ſunt. Tot aũt ſunt dies ꝛ noctes ĩ hoc ãno q̃t ſunt boni ꝛ mali in mũdo. Secũdus annꝰ hȝ ſolas noctes. i. ſolos peccatores noctibꝫ tenebroſioreſ. Tot aũt ſũt noctes in h̃ anno q̃t ſunt pctõres in inferno. Terciꝰ annus hȝ ſolos dies. ſ. ſolos bonos die clariores. Tot autẽ ſunt dies ĩ h̃ ãno q̃t ſunt iuſti ĩ celo. In ꝑmo anno eq̃nimitatis. boni ꝛ mali eq̃nimit̃ tolerant̃. In ſcdo ãno ſeueritatꝭ. mali ſeueriſſime cruciant̃. In tercio anno benignitatꝭ boni benigniſſime coronant̃. Huiꝰ aũt anni bñdicti corona ẽ bñdicta ꝟgo maria. Ipſa certe eſt corona oĩm dierũ hꝰ anni. q: ipſa eſt corona oĩm ſctõꝝ celi. Corona eñ ſuꝑ caput poni ſolet: ſic Maria q̃ſi ſuꝑ capita oĩm ſctõꝝ locata ẽ. ſic teſtatur beatꝰ Hiero. dicẽs. Exaltari meruit ſuꝑ choros anglõꝝ. ꝛ ꝑuenit vltra q̃ nr̃e humilitatꝭ eſt natã. Filiꝰ certe marie eſt ſũma ſcõꝝ corona. maria ꝟo corona ſub corona. Patꝫ ꝰ q̃ ſublimit̃ bñdicta ſit corona nr̃a. mr̃ noſtra maria. Oẽs ꝰ tã ſublimit̃ bñdictã ſeq̃mur. bñdictã vtiq̃ de q̃ beatꝰ Bernñ. ait. Nõ eſt nob hic manẽs ciuitas. ſȝ eã inq̃rimꝰ ad quã hodie maria bñdicta ꝑuenit. Itẽ charíſſimi bñdicta ẽ maria nõ ſolũ ꝓpter gloriã eiꝰ excellẽtiſſimã dignitate. ſȝ etiã ꝓpt̃ glĩam eiꝰ copioſiſſimã ĩmẽſitate. cuiꝰ copia tãta eſt q̃ ad oẽs diſtẽdit̃. ꝛ iõ merito ab hoĩbꝫ bñdicit̃. ſm̃ q̃ de ipſa ꝑ ſignificatõꝫ dr̃ Judith. xv. Bñdixerũt eã oĩes vna voce dicẽtes. Tu glĩa hierl̃m. tu leticia iſrl̃. tu honorificentia ꝓpli nr̃i. Bñdixerũt eã vtiq̃ oẽs. Nota q̃ dr̃ oĩes. nã ois eſt ſignũ vniuerſale requirẽs tria appellata. Et ecce q̃ſi tria appellata ſunt deꝰ. angelꝰ. hõ. q̃ mariã bñdixerũt. Deꝰ vtiq̃ bñdixit mariã. pr̃ bñdixit mariã. ſpũſſanctꝰ bñdixit eã. oĩes tres ꝑſone bñdixerũt eã. Angelꝰ etiã bñdixit mariã. Prima hierarchia bñdixit eã. ſcõa bñdixit eã. tercia bñdixit eã. oẽs angeli bñdixerũt eã. Hõ q̃ȝ bñdixit mariã. ꝯiugati bñdixerũt eã. vidue bñdixerũt eã. ꝟgines bñdixerũt eã. oĩes benedixerũt eã. Bñdixerũt aũt eã dicẽtes. Tu gloria hierl̃m triũphãtꝭ. glĩa inq̃ oĩm ſanctoꝝ tu leticia iſrl̃ deũ ꝯtemplãns. tu leticia inq̃ oĩm anglõꝝ. tu honorificẽtia ꝓpli ꝑegrinãtꝭ honorificẽtia inq̃ oĩm ĩ mũdo iuſtoꝝ. Bñdictꝰ ꝰ ſit dulciſſimꝰ filiꝰ tuꝰ o maria. q̃ de copioſiſſima bñdictiõe tua tãta ꝓſtat bona in celo ꝛ ĩ terra. vt tã angeli q̃ hoĩes gratulari pñt cũ Anſel. q̃ ait. Hec tãta bona ꝑ benedictũ fructũ bñdicti vẽtris bñdicte marie ꝓuenerũt. Itẽ chariſſimi maria nõ ſolũ bñdicta eſt ꝓpter glĩam eiꝰ ſublimiſſimã dignitate. ñ ſolũ bñdicta eſt ꝓpter glĩam eiꝰ copioſiſſimã immẽſitate. imo etiã bñdicta eſt ꝓpt̃ gloriaȝ eiꝰ ſtabiliſſimã ꝑpetuitate. Ipſa nãq̃ ꝑ domũ illã ſignat̃ de q̃ ꝑmi Paral. xvij. dr̃. Te dñe bñdicẽte benedicta erit ĩ ꝑpetuũ. Vere in ꝑpetuũ. ſic etiã in pſalmo dr̃. Propterea bñdixit te dꝰ ĩ etnũ. Si ꝰ o dulciſſima ꝟgo maria tu es ꝟe in mulieribꝫ ꝛ ſuꝑ mulieres. imo etiã ſuꝑ viros. imo etiã ſuꝑ anglõs bñdicta. Bñdicta inq̃ propt̃ plenitudinẽ grẽ quã inueniſti. bñdicta propt̃ celſitudinẽ ꝑſone quã genuiſti. bñdicta propt̃ multitudinẽ miſericordie quã exhibuiſti. bñdicta ꝓpt̃

magnitudinē glīe quā ꝑcepiſti. Te igiť o nīmis bñdicta iuocam⁹. te iploram⁹. te oram⁹ cū beato Bernardo q̄ te bñdictā orans ait. Fac o bñdicta ꝑ grāz quā iuueniſti. ꝑ ꝓrogatiuā quā meruiſti. ꝑ miſericordiā quā pepeɾiſti. vt q̄ mediāte te fieri dignat⁹ ē ꝑticeps infirmitatꝫ ꝛ miſerie nr̄e. te q̄ꝫ intercedēte participes nos faciat beatitudinis ꝛ glorie ſue. Amen.

b Enedicta tu ī mulierib⁹. De bñdictione nr̄e v̄gis benedicte adhuc dicamus. adhuc audiam⁹. Felix maria bñdicta. infelix vo oīs aīa maledicta. maledicti oēs q̄b⁹ diceť. Diſcedite a me maledicti ī ignē eternū. Maledicta certe oīs aīa vicioſa. bñdicta tu vo maria v̄tuoſa. Maledictionē ꝑ ſeptē vicia capitalia mūd⁹ incurrit. bñdictiōꝫ aūt ꝑ v̄tutes ꝯtrarias maria obtinuit. Bñdicta ḡ tu in mulierib⁹ o maria. benedicta vtiq̄ꝫ ꝑ hūilitate ꝯtra ſupbiā. ꝑ charitate ꝯtra inuidiā. ꝑ lenitate ꝯ̄ iracundiā. ꝑ ſtrēnuitate ꝯ̄ accidiā. ꝑ liberalitate ꝯ̄ auariciā. ꝑ ſobrietate ꝯtra gulā. bñdicta ꝑ caſtitate ꝯtra luxuriā. Primo audiam⁹ chariſſimi quō bñdicta ſit maria ꝑ hūilitate ꝯ̄ ſupbiā. Supbi eñ maledicti ſunt ſic̄ ſcptū eſt. Increpaſti ſupbos ma. q̄ de. a mā. tu. Contra hāc ſupbie maledictiōem maria obtinuit hūilitatꝫ benedictiōem. Vñ ipa ꝑ vallē illam ſignari pt̄ ď qua. ij. Paral. xx. diceť. Vocauerūt locū illū vallē benedictiōis. Si oīs humilis eſt q̄dā dei vallis. iuxta illď Iſaie. oīs vallis exaltabiť. q̄nto magꝭ vallis fuit maria. q̄ tāta fuit hūilitate ꝓfunda Quid mir̄ ſi ipa fuit vallis vallium q̄ fuit humillima hūiliū. O q̄ntis h̄ vallis bñdicta bñdictionib⁹ ē exaltata ꝑ humilitate ſua tā ꝓfunda. tā vtili. tā gracā. Vñ beat⁹ Auguſtin⁹ ait O v̄e beata hūilitas marie. q̄ dñm homib⁹ ꝑpepit. vitā mortalib⁹ edidit. celos inouauit. mundū purificauit. ꝑadiſum aperuit. ꝛ hominū aīas ab inferꝭ liberauit. Vallis q̄nto hūilior tāto receptibilior eſt aquaꝝ. ſic ꝛ maria graꝝ. Vallis aūt irrigatiōes aquaꝝ recipit q̄nq̄ꝫ a ſupiori. q̄nq̄ꝫ ab inferiori. A ſupiori q̄dē ꝑ pluuias de mōte defluētes. Ab īferiori vo ꝑ aquas ď fonte effluētes. Similiter humil maria q̄ſi de ſupiori ꝛ inferiori. q̄ſi de mōte ꝛ fonte irrigata ē. cū de diuia ꝛ humana filij ſui naťa tāta graꝝ bñdictiōe infuſa eſt. Hec itaq̄ꝫ bñdictio eſt de q̄ legiť Iudicū. i. Ca cū axa diceret pr̄i ſuo, da mihi bñdictiōēꝫ. dedit ei pr̄ ſu⁹ irriguū ſupi⁹ ꝛ infer⁹. Axa marie typū gerit. q̄ irriguā a pr̄e celeſti benedictōꝫ ſuſcepit. Dedit eñ ei deus irriguū ſupi⁹ in xp̄i diuinitate. inferi⁹ vero in xp̄i hūanitate. Itē ſupi⁹ in mēte. inferi⁹ i ventre. Itē ſupi⁹ in charitate dei. inferi⁹ in charitate ꝓximi. Itē ſupi⁹ in ꝯtēplatiōe. inferi⁹ in actiōe. Vel certe pr̄ ei⁹ celeſtis dedit ei bñdictionē ineffabil irrigui ſupi⁹ in celis. inferi⁹ in terris. vt i celis bñdictōꝫ glīe. i terris vo bñdictionē grē poſſidēs bñdicta eſſet tā in celo q̄ꝫ in terra. ſm ꝙ beat⁹ Bern. innuēs dicit. Memēto maria ꝙ xp̄s maledictiōꝫ ꝑtalit crucis q̄ te ſuā mr̄em bñdixit in celis. ſꝫ ꝛ in terris ab angelo bñdicta. ꝛ a cūctis terre generatiōib⁹ merito benedicta ꝑdicaris.

Secūdo chariſſimi audiam⁹ quō bñdicta eſt maria ꝑ charitate ꝯtra inuidiā. Inuidi nāq̄ꝫ maledicti ſunt. ſic̄ de inuido cayn dr̄ Gen̄. iiij. Maledict⁹ eris ſup terrā q̄ aperuit os ſuū ꝛ ſuſcepit ſanguinē fr̄is tui de manu tua. Cōtra inuidie maledictiōem maria obtinuit charitatꝫ bñdictōꝫ. Vñ ipa bñ ꝑ ſarā ſignari pōt de q̄ dñs dixit Gen̄. xvij. Bñdicā ei ꝛ ex illa dabo tibi filiū cui bñdictur⁹ ſum. Sara interp̄tať carbo. h̄ bene Marie ꝯuenit. q̄ tanq̄ꝫ carbo ardore charitatꝭ ignita fuit. Propť qď etiā ipa bene ꝑ rubū ardētem ſignať. ꝑ quā fideli cuilibet benedictō ḡtie miniſtrať. Unde Deut. xxxiij. dr̄. Benedictio ill⁹ q̄ apparuit i rubo veniat ſuper caput ioſeph. Ioſeph interp̄tať augmētū. ꝛ ſignificat quelibet fidelē diuina grā adauctū. Benedict⁹ rub⁹. ꝛ benedict⁹ q̄ ꝑ incarnatōꝫ apparuit i rubo. ꝑ quē tāta venit ſup capita fideliū benedictio. Et o v̄e benedict⁹ carbo tā benedictā flāmā ꝓducēs. benedicta Maria. tā benedictā prolē gignēs. Et illa iquit dñs dabo tibi filiū cui bñdictur⁹ ſum. Pēſa ḡ q̄ntā maria charitatē ad deū habuerit. cū de⁹ fili⁹ ei⁹ ſit corꝑalit ꝑēſa etiā q̄ntā ad ꝓximū habuerit cū bon⁹ ꝑrim⁹ fili⁹ ei⁹ ſpūaliter ſit. Si aūt filij ei⁹ ſum⁹. ḡ ꝛ frēs filij ei⁹ ſum⁹ Et iō bene de iſta mr̄e benedicta dic̄ Anſel. O benedicta ꝛ exaltata nō tibi ſoli ſꝫ etiam nob. q̄d eſt. q̄ꝫ magnū eſt. q̄ꝫ amabile ē qď video ꝑ te euenire nob. qď vidēs gaudeo. qď gaudēs dicere nō audeo. ſi eñ tu dña es mr̄ dei. nōne ꝛ alij filij tui ſūt frēs dei. Tercio chariſſimi audiam⁹ quō benedicta ſit Maria ꝑ lenitate ꝛ māſuetudine ꝯ̄ iracūdiā Iracundi eñ maledicti ſūt. ſic̄ ſcptū ē Gen̄. xlix.

Maledict⁹ furor eoꝝ q꜡ ptinax. ⁊ indignatio eoꝝ q꜡ dura. Cõtra hãc ire maledictõez maria obtinuit mãſuetudis bñdictiõz. Cuius reuera tãta fuit mãſuetudo ꝙ nõ ſoluz ꝓpria ira caruit. ſ꜡ etiã irã dñi ad mãſuetudinẽ ꝯuertit. Vñ ipa bñ p Abigail ſignaṫ cui dauid dixit. j. Re. xxv. Bñdictũ eloquiũ tuũ ⁊ bñdicta tu q̃ ꝓhibuiſti me ne irẽ hodie ad ſanguinẽ ⁊ vlciſcerer me manu mea. Ꝓpriũ eſt ħ mãſuetoꝝ mãſuetis ꝟbis frãgere iraz offenſoꝝ. iuxta illõ Prouer. xv. Rñſio mollꝭ frãgit irã. Mãſueta abigail mãſuetã mariam ſignat. Vis noſſe ꝙ mãſueta fuerit maria. audi beatũ Bern̄. Reuolue inq̃t diligẽtius euãgelice hiſtorie ſeriẽ vniuerſam. et ſi q̃d forte increpatoriũ. ſi q̃d durũ. ſi q̃d deni ꝙ ſignũ tenuis indignatiõis occurrerit in maria. de cetero ſuſpectã habeas ⁊ accedere verearis. Q꜡ ſi plena magꝭ om̄is pietatꝭ ⁊ gr̃tie. plena mãſuetudinis ⁊ miſericordie inueneris q̃ ad eã ptinẽt. gr̃as age ei q̃ talez tibi mediatricẽ benigniſſima miſeratiõe puidit in q̃ nihil poſſit eſſe ſuſpectũ. Dauid chriſtũ ſignat q̃ p mãſuetiſſimã mariã manſueſcit ⁊ placaṫ. ne ſcꝫ peccatorẽ p mortẽ eternã vlciſcatur. Om̄is eñ aĩa morti eterna obnoxia anhelare nõ ceſſet ad tantã marie mãſuetudinẽ. p qua ipa merito eſt bñdicta. Dico ergo. Om̄is ſpũs moribũd⁹ dicat cũ anſelmo dicẽte ſic. O tu bñdicta ſup mulieres q̃ angelos vincꝭ puritate. ſanctos ſupas pietate. anhelat moribũd⁹ ſpũs me⁹ ad tãte benignitatꝭ reſpectũ. ſ꜡ erubeſcit ad tãti nitoris aſpectum. Quarto audiam⁹ chariſſimi q̃mõ bñdicta ſit maria p ſtrẽnuitate ꝯtra accidiã. Accidioſi eñ maledicti ſũt. q̃ opa dei ſtrẽnue ⁊ fideliṫ nõ agũt. Vñ dꝛ Hiere. xlviij. Maledict⁹ q̃ facit op⁹ dei fraudulẽter. Cõtra torporis maledictõz maria meruit rigorꝭ benedictiõem. Ipa nãqꝫ p illã Jabel ſignata cẽ poteſt q̃ clauo ſyſarã interfecit. Propter qꝺ Judicũ. iiij. dꝛ. Bñdicta inter mulieres Jabel ⁊c̃. Jabel interp̄taṫ aſcẽdens. qꝺ ꝯuenit marie. q̃ nõ ſicut accidioſi dſcẽdit. ſ꜡ ſtrẽnue de ꝟtute in ꝟtutẽ de inferioribꝫ ſp aſcendit. Juxta illud Cañ. iij. Que eſt iſta q̃ aſcendit p deſertũ ſicut ꝟgula fumi. Iſta bñdicta Jabel q̃d fecit. certe clauo tabernaculi ſyſaram interfecit. Syſara excluſio gaudij interp̄tatur. ⁊ bñ diabolũ ſignat. q꜡ a gaudio celeſti excluſus etiã alios excludere feſtinat. Imo heu nos oẽs excluſerat p matrẽ generis humani. cui⁹ excluſiõis maledictio excluſa ẽ p bñdictã mr̃em ſaluatorꝭ. Vñ bene venerabilis p̄ſbyter Beda ait. Bñdicta tu int̄ mulieres. p cui⁹ partũ virgineũ a natis mulierꝫ maledictõ pme matris excluſa eſt. Sed q̃d p clauũ ſignaṫ quo caput Syſare pforatur Quis eſt clau⁹ iſte niſi rigor diſciplie. Quid eſt eñ rigor diſcipline accidioſis. niſi q̃ſi quidam clau⁹ in oculis. Rigor vtiqꝫ diſcipline clau⁹ eſt dyabolũ acerrime pungẽs. clauus eſt dyabolũ rigidiſſime ꝯfigens. Benedicta itaqꝫ iahel caput ſyſare clauo interficiẽte cõfixit. q̃ñ benedicta maria virtutẽ ſathane rigore diſcipline in ſe extinxit. Bñdicta ḡ inter mulieres iahel. benedicta inter mlieres maria. Inter q̃s mulieres. audi Bedã q̃ dicit. Nõ ſolũ benedicta tu in mulieribꝫ. ſed inter mulieres bñdictas maiori benedictiõe ſpecialiter inſignis. Quinto audiam⁹ cariſſimi quõ benedicta ſit maria p liberalitate cõtra auariciã. Auari eñ maledicti ſunt. ij. petri. ij. Cor exercitatũ auari habẽtes maledictionis filij. ⁊ cetera. Cõtra hãc auari maledictiõem maria meruit largitatꝭ ⁊ ꝓfuſiõis benedictiõem. Ipa tãqꝫ vena fontana ſp fuit effluẽs. ſemp larga. ⁊ idõ ꝟe bñdicta. Juxta illud Prouerb. v. Sit vena tua benedicta. In tpalibꝫ vena illa maria pl⁹ ꝙ larga fuit. q꜡ large ⁊ pfecte om̄ia ꝯtempſit. Vñ ꝺm expoſitiõem Haymonis. beata dei genitrix lunã ſub pedibꝫ habuit. q꜡ cũcta tpalia deſpexit. O q̃nte gratie p hãc venã ad hoĩes defluxerũt. Sit ḡ o eccl̃ia vena tua benedicta. p quã tibi tãta affluũt bona. ꝟe vena nobilꝭ. vena ſpũſancto plena. vena fontiſ vite. vena ſalutꝭ nr̃e maria. Per hãc nãqꝫ venã fontis vite xp̄s ad nos venit. ⁊ p hãc ad fontẽ vite ihm xp̄m etiã nos venim⁹. ⁊ ideo vere eſt benedicta. Vñ beat⁹ Bernard⁹ ait. Per te acceſſum habem⁹ o benedicta inuẽtrix gratie genitrix vite. maṫ ſalutꝭ. vt p te ſuſcipiat nos q̃ p te dat⁹ eſt nob. Sexto audiam⁹ chariſſimi quomõ bñdicta ſit maria p ſobrietate ꝯ gulã. Guloſi nãqꝫ maledicti ſunt. ſicut patet in gula primoꝝ parentũ. p qua ⁊ ipi ⁊ totuz gen⁹ humanũ maledictõem incurrẽt. Cõtra hãc gule maledictiõem maria obtinuit abſtinẽtie ⁊ om̄is tẽperãtie benedictionem. merito eñ cõtra maledictiões gule in paradiſo materiali abũdauerũt benedictiões tẽperãtie in paradiſo ſpũali. Juxta illud Ecclẽſiaſtici. xl. Gr̃a q̃ſi paradiſus i bñdictiõibꝫ.

Tanta gratiaꝝ copia in Maria abũdauit
vt etiã ipa gratioſa virgo gratia qӧammo/
do dici poſſit. Hec aũt gratia videlicet gra/
tioſiſſima ꝟgo Maria fuit quaſi padiſus ĩ
bñdictõibꝫ. Sicut eñi in padiſo materiali.
gula Eue meruit malediciões penaꝝ. ſic in
paradiſo ſpũali ꝯgantia marie meruit bene
dictiões graꝝ. Vñ Aug⁹. ait. Maledictio
eue in bñdictiõem vertiꝭ marie. Sicut aũt
gula eue nõ ſolũ maledictõem in anima. ſed
etiã in corpe. ſic maria nõ ſolũ bñdictiõem ĩ
corpe. ſed etiã in aĩa. nõ ſolũ benedictõꝫ ſpũ
alem ſꝫ etiã corpalẽ obtinuit. Maledictõ ei
eue guloſe. fuit parere cũ dolore. bñdictõ au
tem marie tẽpate. fuit parere ſine dolore. te/
ſte beato Bernardo q̃ ait. Bñdicta tu ĩ mu/
lieribꝫ q̃ illã generalẽ maledictõnem euaſiſti
q̃ dictũ eſt. In dolore paries filios. ꝛ nihilo
min⁹ illã qua dictũ eſt. Maledicta ſterilis ĩ
iſrael ac ſingularẽ ꝯſecuta es benedictiõem.
vt nec ſteril' maneas. nec cũ dolore parias.

Septimo audiam⁹ chariſſimi quõ bñdi
cta eſt Maria p̱ caſtitatẽ ꝯ luxuriã. Luxu/
rioſis dr̃. Maledict⁹ q̃ dormit cũ vxore al/
terius primi ſui. ꝛ dicet oĩs pp̃lus Amen. ſic
dr̃ Deut. xxvij. Cõtra hãc ꝯtinẽtie maledi
ctionẽ maria meruit ꝯtinẽtie bñdictiõem. ſi
cut ſignatũ põt eſſe Judith. xv. vbi dr̃. Bñ/
dixerũt eã vna voce dicẽtes Tu glĩa hieru/
ſalẽ. tu leticia iſrl'. tu honorificẽtia pp̃li q̃ feci
ſti viriliꝭ ꝛ ꝯfortatũ eſt cor tuũ eo ꝙ caſtita/
tem amauerꝭ. ꝛ poſt viꝝ tuũ aliũ neſcierꝭ. iõ
man⁹ dñi ꝯfortauit te. ꝛ eris bñdicta ĩ eter/
nũ. In hac caſta Judith bñdictiõe põt bñ/
dictio marie nõ ſolũ ſignari ſꝫ etiã p̱ locuꝫ a
maiori pbari. Si eñi ſic benedicta ẽ vidua
caſta q̃to magꝭ ꝟgo caſta. maxime tal' ꝟgo
q̃ ꝛ deũ parere. ꝛ certe ſic parere meruit ꝙ ꝟ/
ginitatẽ nõ amiſit. Propꝭ qӧ bñ Beda dic̃.
Bñdicta eſt incõpabiliter q̃ ꝛ diuini germi
nis glĩam ſuſcepit. ꝛ coronã ꝟginitatꝭ ſerua
uit. Notandũ aũt eſt ꝙ in ſcripturꝭ inueni
mus. Bñdictã ꝯiugatã. bñdictã viduã. bñ/
dictã virginẽ. Bñdicta ꝯiugata fuit Sara
de qua dr̃ Thob. x. Dicaꝭ bñdictio ſup̱ vxo
rem thobie. Bñdicta aũt vidua fuit iudith.
ſicut oñſum eſt. De vidua q̃ꝫ bñdicta in pſ.
dr̃. Viduã e⁹ bñdicẽs bñdicã. Benedicta
ꝟo fuit ꝟgo maria. teſte angelo q̃ dixit. Bñ/
dicta tu in mulieribꝫ. Bñdicta ẽ g̃ q̃ ꝯiugalꝫ
bñdicta magis q̃ viduale. bñdicta maxĩe q̃
virginalẽ amauerit caſtitatẽ. Bñdicta certe
que cũ ſara ꝛ ſuſanna fuerit caſta ꝯiugaliter
bñdicta magis q̃ cum Judith ꝛ anna fuerit
caſta vidualiter. benedicta maxime q̃ cũ ma
ria fuerit caſta virginaliter. Propter qӧ be/
atus Auguſtin⁹ dic̃. Bonũ ſuſanne in cõiu/
gali caſtitate laudam⁹. ſed tamẽ ei bonũ vi/
due anne. ac multo magis ꝟginis marie an
teponim⁹. Vere dignũ ꝛ iuſtũ ẽ hoc. Dignũ
eſt vt benedicta ſit. que cũ viro ſuo viꝝ aliũ
nõ nouit. Juſtũ magis eſt vt benedicta ſit q̃
nec cũ viro ſuo nec poſt. viꝝ aliũ non nouit.
Dignũ ꝛ iuſtũ eſt vt maxime bñdicta ſit que
nec ſuũ nec aliũ viꝝ nouit. ꝛ tñ viꝝ tã immẽ
ſum cõcepit. Ideoqꝫ Aug⁹. exclamans dic̃.
O femina ſup̱ feminas bñdicta. que viꝝ om
nino nõ nouit. ꝛ viꝝ ſuo vtero circumdedit.
Sicq̃ chariſſimi p humilitate bñdicta. bñ
dicta p charitate. benedicta p lenitate. bene
dicta p ſtrenuitate. benedicta p liberalitate.
benedicta p ſobrietate. benedicta p caſtitate
maria merito fuit. q̃ humilitate excellentiſſi
ma. charitate opulẽtiſſima. lenitate patiẽtiſ
ſima. ſtrẽnuitate feruẽtiſſima. largitate efflu
entiſſima. ſobrietate abſtinẽtiſſima. ꝟginita
te ꝯtinẽtiſſima fuit. Eya ergo tu tã multipli
citer benedicta. tu tã feliciter ſuperbñdicta
maria. Oram⁹ vt tua benedictiõe nos miſe/
ros abſolutos ab omi maledictiõe dignos
reddas diuina bñdictiõe. Per dñm noſtrũ
ieſum xp̃m ꝛc.

Enedict⁹ fructus vẽtris tui. Oſten
ſum eſt ſupra quõ Maria pter pu/
riſſimã vite innocẽtiã merito p Aue
ſalutaꝭ. quõ pter copioſiſſimã grẽ affluenti
am merito gratia plena cõmemoraꝭ. quõ p
pter familiariſſimã dei pſentiã domin⁹ ſecũ
fore inſinuaꝭ. Oſtẽdendũ aũt nũc eſt quõ p
pter vtiliſſimã plis ſue excellentiaꝫ. merito
benedict⁹ fruct⁹ ventris ſui pclamaꝭ. Bene
dictus g̃ fruct⁹ ventris tui. o benedicta ma/
ter filij dei. Hic eſt ille fructus de q̃ pp̃ha dic̃
Domin⁹ dabit benignitatẽ ꝛ ẽra noſtra da/
bit fruct⁹ ſuos. Qӧ expõnẽs Beda dic̃. De
dit dñs benignitatẽ. quia ingreſſu vnigeni
ti ſui virginalis vteri templũ ſpũſſcti gratia
cõſecrauit. ꝛ terra noſtra dabit fructũ ſuum
qꝛ eadẽ virgo que de terra corp⁹ habuit. fili
um genuit. diuinitate quidẽ deo patri coeq̃/
lem ſed ſibi carnis veritate ꝯſubſtãtialẽ. Cõ
ſiderandũ autẽ eſt ꝙ fruct⁹ iſte fruct⁹ gene/
roſiſſim⁹. fruct⁹ delicioſiſſim⁹. fruct⁹ virtuo/
ſiſſimus. fruct⁹ copioſiſſim⁹ eſt. Fruct⁹ inq̃

generoſitate ſublimiſſimꝰ. fructꝰ delectabi/
litate deſiderabiliſſimus. fructꝰ virtuoſitate
vtiliſſimꝰ. fructꝰ copioſitate vniuerſaliſſimꝰ.
Primo cōſideremꝰ chariſſimi quō fructꝰ
vteri virginalꝭ generoſiſſimꝰ ſit. Generoſus
quidē eſt. qꝛ de vtero regali eſt. Generoſioꝛ
aūt eſt. qꝛ de vtero ꝟginali eſt. Generoſiſſi/
mus certe eſt. qꝛ de vtero paternali. ꝯ vtero
inqꝫ pꝛis eterni eſt. Dico chariſſimi ꝙ gene/
roſus eſt fructꝰ iſte. qꝛ de vtero regali. de vte
ro inqꝫ regis Dauid ꝓdijt ſicut ſibi dn̄s ꝓ/
miſerat dicēs in pſalmo. De fructu ventris
tui ponā ſup ſedē tuā. Hoc aūt ꝓmiſſū apo
ſtolꝰ teſtaꝛ dicēs Roma. j. Qui factꝰ eſt ex ſe
mine dauid ſm̄ carnē. Et certe fructꝰ iſte ge
neroſus ⁊ nobilis eſt. nō ſolū ꝓpter regē Da
uid. ſꝫ ⁊ ꝓpter om̄es illos nobiles reges ꝓge
nitores ſuoſ. ꝑ quos ſm̄ genealogiā a matheo
deſcriptā ꝓpagatꝰ i mundū venit. Juxta il/
lud Sap. xviij. A regalibꝫ ſedibꝫ venit. Itē
chariſſimi fructꝰ iſte licet generoſus ſit ꝓpter
vteꝝ regalē. generoſioꝛ tamē eſt ꝓpter vterū
virginalē. de quo dicitur. Bn̄dictꝰ fructꝰ vētris
tui. vētris vtiqꝫ q̄ ſm̄ ꝙ in virga aaron ſigni
ficatū ſuit. florē ꝟginitatis ſimul cū fructu fe
cunditatꝭ retinuit. Propter qđ bene beatus
Bern̄. ait. Naſcitur xp̄s ex muliere. ſꝫ cui fecū/
ditatꝭ fructꝰ ſic accedat vt nō decidat flos ꝟ
ginitatꝭ. Iſta fructꝰ virginalꝭ nobilitas ſicut
mirabilioꝛ ita excellētioꝛ eſt q̄ꝫ ꝑma. plus q̄ꝫ
celi exaltentur a terra. O ꝟe mirabilis ⁊ inau/
dita nobilitas. o vere nobilꝭ de ꝟgine natiui
tas. Nobilitas (inq̄t Augꝰ) fuit naſcentꝭ in
ꝟginitate pariētis. ⁊ nobilitas pariētis i di/
uinitate naſcētis. Itē cariſſimi fructꝰ iſte li/
cet generoſus ſit ꝓpter vterū regalē. genero/
ſioꝛ aūt ꝓpter vteꝝ ꝟginalē. generoſiſſimꝰ tn̄
ꝓpter vteꝝ paternalē. Vn̄ de iſto fructu acci
pi poteſt illud Oſee. xiiij. Ex me fructꝰ tuꝰ in
uentꝰ eſt. Originale habet tuꝰ. ſꝫ ſeptuagīta
habēt eiꝰ. Dicat ergo deꝰ pr̄ ad mariā. dicat ad
fidelē aīam. dicat ad eccl̄iam. Ex me fructꝰ
tuꝰ inuētꝰ eſt. tuꝰ o maria ad hūc fructū ꝓdu
cendū electa. Tuꝰ o aīa ad hūc fructū diligē
dū illecta. Tuꝰ o eccl̄ia ad hūc fructū ꝑcipiē
dum collecta. Tuꝰ inqꝫ tuus. Tuꝰ certe coꝛ
poraliter ꝑ aſſumptā naturā. tuꝰ ſpiritualiꝛ
ꝑ graciā. tuꝰ ſacramētaliter ꝑ euchariſtiā. tu/
us eternaliter ꝑ glīam. Ex me tamē tuꝰ eſt.
qꝛ ex meo vtero genitꝰ eſt ſicut i pſalmo ſcri/
ptum eſt. Ex vtero ante luciferū genui te.
O vere nimis admirāda. nimiſqꝫ veneran/
da nobilitas. ꝙ fructꝰ ventris materni eſt fi
lius vteri eterni ⁊ ſapiētia cordis paterni. ſi/
cut ⁊ beatꝰ Bernardꝰ de iſto fructu ſcribēs
ait. Illiꝰ o Maria eris mater cuiꝰ deus eſt
pater. filiꝰ potētie ⁊ charitatꝭ erit corona tue
caſtitatꝭ. ſapiētia paterni cordis erit fructus
vteri virginalis. Iſta ergo fructꝰ generoſiſſimi
huiꝰ nobilitas primā ⁊ ſecundā in infinitū
ſua dignitate p̄cedit. ⁊ omnē intellectū hūa
num ⁊ angelicū cū ſua ſublimitate excedit.
Ideoqꝫ bn̄ de hoc fructu dicitur Iſa. iiij. Erit
germē dn̄i in magnificētia ⁊ gloria ⁊ fructus
terre ſublimis. In magnificētia ꝓpter rega/
lem. in glīa ꝓpter virginalē. ſublimis ꝓpter
eternalē ſiue paternalē generoſitatē. Se/
cundo ꝯſideremꝰ chariſſimi quō fructꝰ vte/
ri ꝟginalis delicioſiſſimꝰ ſit. Delicioſus qui
dem eſt i odoꝛe. Delicioſioꝛ in ſpecie. Delici
oſiſſimꝰ vero in ſapoꝛe. Decoꝛē aūt eius fide
odoꝛē ſpe. ſapoꝛē eiꝰ charitate ꝑcipimꝰ. Di/
co chariſſimi ꝙ fructꝰ marie delicioſus ē ſu
aui odoꝛe. Vn̄ de ipſo bene poteſt dicere ma
ter eiꝰ illud Ecci. xxiiij. Ego q̄ſi vitis fructi/
ficaui ſuauitatē odoꝛꝭ. Fructꝰ vitis eſt ples
ꝟginis. Mira tn̄ vere mira eſt. ⁊ mire vera eſt. te
ſte Auguſtino. q̄ de hoc fructu ſic ait. De crea/
tura creatoꝛ omniū ꝓcreatꝰ naſcitur. de riuu/
lo ſuo fons magnꝰ educitur. radix omniū de
virgulto ſuo naſcitur. ⁊ vitis vera palmitis ſui
fructꝰ efficitur. Fructꝰ vitis vinū eſt. odoꝛ vi/
ni delectabilis eſt. Sic certe odoꝛ exēploꝝ
xp̄i. odoꝛ ꝯſolationū xp̄i. odoꝛ ꝓmiſſionum
xp̄i valde delectabilis eſt aīme chriſtū ſitien
ti. Et ideo ſicut odoꝛ vini ſitientē. ſic odoꝛ xp̄i
trahit poſt ipm̄ currentē ⁊ dicentē Cātic. j.
Trahe me poſt te ⁊c. Mira nos miſeri heu nō
currimꝰ ſꝫ vix ſꝑimꝰ. ſignū ē ꝙ de odoꝛe hu
ius fructꝰ heu parū ſuſcepimꝰ. O ſi olfactū
iſaac haberemꝰ q̄ huiꝰ fructus odoꝛē tā lon
ge p̄ſenſit. teſte beato Bern̄. qui ſic dicit. Hu/
ius odoꝛiferi fructꝰ fragrantiā ſentiebat q̄
dicebat. Ecce odoꝛ filij mei ſicut odoꝛ agri
pleni cui bn̄dixit dn̄s. Itē chariſſimi fructꝰ
iſte nō ſolū delicioſus eſt odoꝛe. ſed etiā deli
cioſioꝛ ē ſpecie ⁊ decoꝛe. De hoc nota quod
dicitur Leuit. xxiij. Sumetiſqꝫ die primo fru
ctus arboꝝ pulcerrime. Primꝰ dies animā
illuminās eſt fides. Et certe ſi ſumere debe/
mus fructꝰ arboris pulcerrime. Arboꝛ pul
cerrima eſt Maria. Pulcra quidē in folijs
oꝛis. Pulcrioꝛ autē in floribꝫ coꝛdis. Pul/
cerrima vero in pulcerrimo fructu ventris.

De quo beatꝰ Bernardꝰ infert sic. Si inde fructus ille mortis non solū suauis fuit ad veſcendū. ſed etiā teſte ſcͥptura delectabilis aſpectu. quāto magis huiꝰ vitalis fructꝰ viuificū decorē debemꝰ inquirere. illū inq̄ʒ in quē deſiderāt angeli ꝓſpicere. Pulcer vtiqʒ fructus xp̄s eſt q̄ ſpecioſus forma pre filiis hominū eſt. Si autē pleniꝰ cognoſcere volumus fructꝰ huiꝰ pulcritudinē recurramꝰ ad ipaʒ arborē pulcerrimā. requiramꝰ ipaʒ pulcerrimā eius mr̄em. ⁊ dicamꝰ illud Canticoꝝ. v. Qualis eſt dilectꝰ tuus ex dilect. o pul. mu. Et ecce ipa reſpōdens ſtatim dicit. Dilectꝰ meus candidꝰ ⁊ rubicūdus electꝰ ex milibꝫ. Ipa candor lucis eterne. Cādidꝰ quidē eſt diuinitate. rubicūdus aūt humanitate. Candidꝰ quoqʒ cōuerſatione. rubicundꝰ paſſione. Ecce q̄ʒ pulcer fructꝰ. ꝓpter hoc bene de ipo dicit Auguſtinꝰ. Pulcer in celis. pulcer in terris. pulcer in p̄re ꝟbū. pulcer in m̄re caro ⁊ ꝟbum. Hec autē pulcerrima arbor Maria non ſolū habet pulcerrimū fructū ventris. ſed etiā pulcerrimos habet fructꝰ mentis. De quibꝫ apoſtolꝰ ad Galath. v. ſcribens ait. Fructꝰ autē ſpiritus eſt charitas. gaudiū. pax. patiētia. benignitas. bonitas. longanimitas. māſuetudo. fides. modeſtia. ꝯtinentia caſtitas. Itē chariſſimi fructꝰ iſte nō ſolū delicioſus eſt odore. ⁊ delicioſior decore. ſed etiā delicioſiſſimꝰ eſt ſapore. Quod bn̄ illa ſancta aīa experta fuit que Canticoꝝ. ij. dicit. Sub vmbra illius quē deſiderabā ſedi. ⁊ fructꝰ eius dulcis gutturi meo. Quid mirꝝ ſi fructꝰ iſte tam dulcis eſt qui tā altus eſt. Dicit enī beatꝰ Bernardus. Fructꝰ quanto altior tanto dulcior. & tu ſolꝰ dulciſſimꝰ. quia tu ſolus altiſſimus. Quomō aūt poteſt altiſſimꝰ eſſe ille fructus cuiꝰ breuiſſima eſt arbor. Sed certe arbor huiꝰ fructꝰ maria ⁊ altiſſima ſimul eſt ⁊ breuiſſima altiſſima dignitate. breuiſſima hūilitate. Altiſſima in oculis dn̄i. breuiſſima in oculis ſuis Que licet h̄ modo ſit breuis. fructus tamē eiꝰ eſt valde dulcis. Unde Eccl. xj. dicit. Breuis in volatilibꝫ eſt apis. ⁊ initium dulcoris habet fructꝰ eius. Si igit fructus vētris Marie in olfactu. in viſu. in guſtu. delicioſiſſimꝰ eſt. Et ideo vere bn̄dictus eſt. Sicut etiā beatꝰ Bernardꝰ teſtatꝰ ē dicens. Benedictꝰ fructꝰ ventris tui. bn̄dictꝰ in odore. benedictꝰ in ſapore. benedictꝰ i ſpecie. Tertio chariſſimi cōſideremus quomodo virginalis vteri fructus ſit virtuoſiſſimus. Nā reuera virtuoſus eſt ad perditorū ſaluationē. ad ſaluandoꝝ multiplicationem. ad multiplicatorū cōſeruationē. Dico chariſſimi ꝙ fructꝰ iſte benedictus virtuoſus eſt ad ſaluandū ſiue ad ſalutē. ꝓpt̄ qḋ etiā fructꝰ ſalutis dicit. Unde Eccleſiaſtici pmo. Corona ſapiētie timor dn̄i. replēs pacem ⁊ ſalutꝭ fructū. Quid eſt qḋ dicit pacē ⁊ fructū. fructꝰ ſalutis noſtre et pax noſtra. ille eſt qui fecit vtraqʒ vnū ieſus chriſtus. Et certe hūc fructū. hanc pacē timor dn̄i repleuit. teſte Iſaia q̄ ait. Et replebit eū ſpiritus timoris dn̄i. Bene aūt dicit fructꝰ ſalutis ſine quo nulla ſalꝰ eſt nobis. iuxta illud Actuum. iiij. Nō eſt in aliquo alio ſalus. Et Anſhelmꝰ. Nō eſt inquit ſalꝰ niſi quē tu ꝟgo peperiſti. Tu igit o Maria vere es arbor ſalutis que mūdo portaſti fructū ſalutis. Sic beatus Bern̄ exclamās dicit. O vere celeſtis planta p̄cioſior cūctis. ſanctior vniuerſꝭ. O vere lignū vite qḋ ſolū fuit dignū portare ſalutis fructū. Sed heu multi fructū iſtū ſalutiferū faciūt mortiferū. fructūqʒ tam melliferū ſibi cōuertunt in abſinthiū eternum. ſicut Amos q̄nto dicit. Cōuertiſti in amaritudinē iudiciū. ⁊ fructꝰ iuſticie in abſinthium. Itē chariſſimi fructꝰ iſte valde eſt ꝟtuoſus. nō ſolū virtute ſaluatiua. ſed etiā virtute multiplicatiua. Unde etiā in bono exponere poſſumꝰ qḋ ſcriptū eſt. A fructu frumēti vini ⁊ olei ſui multiplicati ſunt. vt frumentū ad corpꝰ chriſti. oleū ad animā chriſti. vinū ad diuinitatē xp̄i referamꝰ. Fructū quoqʒ frumēti ad ſacramentū corpis xp̄i. Fructum aūt vini ad ſacramentū ſanguinis xp̄i Fructū vero olei ad vnguentū ſpirituſſancti referre poſſumꝰ. Ab hoc ergo fructu multiplicati ſunt filij in eccl'ia. ⁊ multiplicata eſt eccl'ia in filijs. Nā omēs filij ventris eccleſie ſunt hereditas ⁊ merces fructꝰ ventris marie. ſicut in pſalmo dicit. Ecce hereditas domini filij merces. fructꝰ ventris. De hoc qʒ beatꝰ Hieronymꝰ ait. Ipe dn̄s natꝰ ex virgine factꝰ eſt fructꝰ vētris. cuiꝰ aſſumpta humanitas hāc accepit mercedē. vt gētes vocate in filijs ſint hereditas eius. Itē chariſſimi fructꝰ iſte benedictꝰ non ſolū ꝟtute ſaluatiua virtuoſus. nō ſolū virtute multiplicatiua virtuoſior. ſed etiā virtute cōſeruatiua virtuoſiſſimꝰ ē. Unde de hoc fructu poſſumus accipe illud Prouerbioꝝ. xj. Fructꝰ

fuſti lignū vite. Sicut em̄ lignū vite qđ fuit in medio paradiſi terreſtris virtutē habuit ſeruandi vitā nature. ſic certe fructus ventris marie. qui eſt lignū vite. ⁊ fructus vite i medio paradiſi eccleſie cōſeruat vitā gratie. in medio paradiſi celeſtis patrie vitam glīe Cōſeruat quidez vitā gratie a corruptione culpe. vitā vero glorie a corruptōe oīus miſerie. vt ſic recipiam⁹ in fructu marie qđ amiſimus i fructu adā ⁊ eue. ſicut bene notauit Beda dicēs. Benedict⁹ fructus vētris illius. ꝑ quē ⁊ ſemen incorruptiōis in agro ſuperne hereditatis quē in adā perdidimus. fructū recipim⁹. Sit ergo benedict⁹ fruct⁹ marie ſalutē dando ſpiritualiter. ſaluādos multiplicādo vniuerſaliter. multiplicatos cōſeruando eternaliter virtuoſiſſimus.

Quarto conſiderem⁹ chariſſimi quomodo ꝟginalis vteri fruct⁹ ſit copioſiſſim⁹. Uera em̄ tā copioſus eſt ꝙ animā plene pōt reficere. tā copioſus eſt ꝙ oībꝫ poteſt ſufficere. tā copioſus eſt ꝙ nunq̄ poteſt deficere In pmo quidē copioſus. in ſecūdo copioſior. in tertio copioſiſſim⁹ eſt. Dico chariſſimi ꝙ fruct⁹ iſte benedict⁹ tam copioſus ē ꝙ animā rationalē quā tot⁹ mūd⁹ oīſq; creatura ſatiare n̄ poteſt. fruct⁹ iſte ad ſatietatē reficere poteſt. Unde ſcriptū eſt. De fructu operū tuoꝝ ſatiabit terra. Fruct⁹ ventris marie eſt fruct⁹ operū tuoꝝ dn̄e. Tuoꝝ vtiq; tuoꝝ. nō humanoꝝ. non mortaliū. ſꝫ tuorum. Tuū ei̅ dn̄e opus eſt rāte virginis ꝑparano. tuū op⁹ eſt gabrielis miſſio. tuū op⁹ ſpiritusſancti ſupuennio. tuū opus eſt verbi ⁊ carnis vnitio. Taliū operū tuoꝝ domine eſt fruct⁹ iſte. quia de talibꝫ operibꝫ quaſi de quibuſdā floribꝫ proceſſit fruct⁹ iſte. Unde etiā in nazareth qđ flos interpretat̄ hūi appa ruerūt flores iſti. Dicit eīn beat⁹ Bernard⁹ In nazareth nunciat̄ chriſt⁹ naſcitur⁹. quia in flore ſperat̄ fructus ꝓceſſur⁹. Terra que iſto fructu ſatiat̄ eſt aīma humana q̄ ad modum terre ſemꝑ eſt germinatiua. ſiue vtiliū ſiue inutiliū herbaꝝ id eſt. cogitationū ⁊ deſideriorū. Iſta inq̄ terra fructu marie ſatiatur. ſicut ſcriptū eſt. Satiabor cū apparuerit gloria tua. Quid miꝝ ſi in gloria ſatient̄ hoc fructu fruētes cū etiā in miſeria ſatientur credentes. Unde Caſſiodor⁹ exclamās dicit. O fruct⁹ ille mirabilis qui humanū genus dulciſſima credulitate ſaniauit. Unde non guſtare peccare eſt. Uide ergo q̄ copioſus iſte fructus eſt qui animā ſatiare poteſt. quā totus mūdus ſatiare nō poteſt Itē chariſſimi fructus iſte benedictus nō ſoluꝫ tam copioſus eſt ꝙ animā inſatiabilē poteſt plene reficere. ſed etiā tā copioſus eſt ꝙ vniuerſitati ſaluādoꝝ poteſt bene ſufficere. Hic enim eſt fruct⁹ arboris illi⁹ glorioſe. de qua dicit̄ Dan̄. iiij. Fructus ei⁹ nimi⁹. ⁊ eſca vniuerſorum in ea. Uniuerſoꝝ certe in dn̄o viuentiū. quieſcentiū. reſurgentiū. Sicut pulcre ſignatū poteſt eſſe Leuit. xxv. vbi dicit̄. Dabo vobis benedictōem meā anno ſexto ⁊ faciet fructus triū annorū. Annus ſextus etatē ſextā. ſeptimus ſeptimā. octau⁹ octauā ſignat. Iſte annus ſext⁹ eſt ann⁹ plenitudinis. ſm̄ illud apoſtoli Gal̄. iiij. At vbi venit plenitudo tēporis. miſit de⁹ filiū ſuum. ⁊c. Hic itaq; annus ꝓtulit fructū dei filiū. fructum vtiq; tā copioſum ꝙ per ipm̄ anno ſexto viuentiū. anno ſeptimo quieſcentiū. anno octauo reſurgentiū habem⁹ oīes fruct⁹ animaꝝ noſtraꝝ. Ipe ergo eſt fruct⁹ ſufficiens vniuerſitati animaꝝ noſtraꝝ. q̄ eſt dominus ſufficiēs vniuerſitati creaturaꝝ Hic autē eſt fruct⁹ ventris marie. teſte Auguſtino qui ait. Illa virgo ſingulari gratia ꝑuenta eſt atq; repleta. vt ipm̄ haberet ventris ſui fructū. quē ex initio habet vniuerſitas dn̄m. Itē chariſſimi fructus noſter benedict⁹ nō ſolū in hoc copioſus eſt ꝙ animas ſatiādas poteſt ad ſatietatē reficere. nō ſolū in hoc copioſior eſt ꝙ animaꝝ ſanandaꝝ poteſt vniuerſitati ſufficere. ſed etiā tā copioſiſſim⁹ eſt ꝙ ſatiādis animabꝫ ⁊ angelis nunq̄ pōt deficere. iuxta illud Ezechiel. xlvij. Non deficiet fructus ei⁹. O infinita copia. o copia defectus neſcia Deficere vtiq; nō poteſt copia hui⁹ fructus in eternū. cū ſit copioſiſſime benedict⁹ in eternū. Ait em̄ beat⁹ Bernard⁹. Benedictus fruct⁹ ventris tui qui eſt benedictus in eternū. Sic ergo fructus iſte būdictus copioſus eſt dū ad ſatietatez reficit. copioſior dū ſanandoꝝ vniuerſitati ſufficit copioſiſſim⁹ dū ſatiādis in ꝑpetuū non deficit. Uides nūc o lector. vides o auditor q̄ generoſiſſim⁹. q̄ delicioſiſſimus. q̄ copioſiſſimus ſit fruct⁹ ventris marie benedictus. Uides inq̄ quomō ſit generoſus ex vtero regali. generoſior ex virginali. generoſiſſim⁹ ex paternali. Uides etiā quomō delicioſus ſit odore. delicioſior decore. delicioſiſſimus ſapore. Uides nihilomin⁹ quō ꝟtuoſ⁹ ſit ad

curandū. virtuoſioꝛ ad multiplicandū. ẜtu/
oſiſſimꝰ ad cōſeruandū. Uides inſuꝑ quo/
modo copioſus ad ſatietatē. copioſioꝛ ad
vniuerſitatē. copioſiſſimꝰ ad ꝑpetuitatē. De
duodecim ꝯditiōes huiꝰ fructꝰ ſignari pñt
ꝑ illos. xij. fructꝰ de qbꝫ Apoč. xxij. dr̄. Ꝙ an
gelꝰ Johi oñdit lignū vite afferēs fructꝰ. xij
Et qꝛ fructꝰ iſte fructꝰ vite. lignū vite. oībꝫ
hoībꝫ ad vitā ꝑducit. iō merito oīs homo
ad laudādū huiꝰ fructꝰ auctoꝛē inducit. ſicꝫ
ſcꝑtū eſt. Cōfiteātꝛ tibi ꝑpl̄i deꝰ cōfiteantꝛ tibi
ꝑpl̄i oēs ter. ✓c. f. ſ. Eya nūc bñdicta mat̄ hu/
ius bñdicti fructꝰ. fac vt ꝭ fructu fruamur ī
eternū. Per eundē fructū dñm noſtꝝ ieſuꝫ
xp̄m filiū tuū Amen.

Benedictꝰ fructꝰ vētris tui. Poſtq̄m
tenuiter vidimꝰ de fructu vētris ma
rie q̄lis ⁊ q̄ntꝰ ſit ⁊ credatꝛ. videamꝰ
mō quoꝝ ſit ⁊ quibꝫ debeatꝛ. Fructꝰ nāqꝫ iſte
nō ſolū eſt fructꝰ vētris ſꝫ etiā mētis. Fru/
ctus eſt vētris ſoliꝰ marie. fructꝰ aūt mētis
cuiuſlibet fidelis aīe. Fructꝰ vētris ꝑ carnē
fructꝰ mētis ꝑ fidē. Uñ ſanctꝰ Ambꝛoſꝰ ait.
Si ſm carnē vna mater eſt xp̄i. ſm tñ men
tē omniū fructꝰ eſt xp̄s. Omīs eīn aīa ꝯcipit
dei verbū imaculatā īmunis a vicijs Igitꝛ
ſm Amb. quecūqꝫ mēs hūc fructū ſibi volu
erit adeſſe. debet a vicijs īmunis eſſe. Chri
ſtus eīn fructꝰ eſt mētis nō vicioſe ſꝫ ẜtuoſe
nō vicioſe ꝑ ſeptē vicia capitalia ſꝫ ẜtuoſe cō
tra ſeptē vicia capitalia. Fructꝰ ğ iſte eſt fru/
ctus humiliū ꝯtra ſupbiā. fructꝰ amātiū cō
tra inuidiā. fructꝰ mitiū ꝯ irā. fructꝰ laboran
tiū ꝯtra accidiā. fructꝰ liberaliū ꝯtra auari/
ciā. fructꝰ abſtinentiū ꝯ gulā. fructꝰ ꝯtinētiū
ꝯtra luxuriā. Prīo chariſſimi videamus
quō fructꝰ iſte bñ dictꝰ ſit hūiliū ꝯ ſupbiam.
De ꝭ eīn accipe poſſumꝰ qđ dr̄. iiij. Reg. xix.
Quodcūqꝫ reliquū fuerit de domo iuda mittꝫ
radicē deoꝛſum ⁊ faciet fructū ſurſū. De do/
mo iuda fuit beata maria. de domo iuda eſt
q̄libet fidelis aīa. Illa corpalitꝛ. iſta ſpūalitꝛ.
Illa ꝑ carnē. iſta ꝑ fidē. Et iō nō ſolū maria
ſed etiā quilibet fidelis volēs facere fructū
ſurſum debet radicē mittere deoꝛſum. Ra/
dix aūt deoꝛſum mittēda. humilitas eſt. que
ad modū radicis ſempꝫ ad ima tendens eſt.
Huiꝰ benedicte radicis arboꝛ quanto fue/
rit ꝑcerioꝛ. tāto radix ipa debet eſſe pꝛofun
dioꝛ. Juxtā illud Eccl. iij. Quanto magnus
es humilia te in oībꝫ. ⁊ corā deo inuenies
gratiā. Alioquin arboꝛ quanto maioꝛ eſſet.
tanto citiꝰ vento inflatiōis ſubuerteretur. ſi
non magna ⁊ ꝓfunda humilitatis radice fir
maretur. Penſemꝰ ergo quantū illius ẜge
radix ꝓfunda fuerit que ſic in ſublime excre
uit ꝙ fructū angelis altioꝛem ferre meruit.
fructū vnqꝫ de quo beatus Ambꝛoſius ait.
Ipe fructꝰ eſt flos radicis. de qua Iſa. Ex
iet inquit virga de radice ieſſe. ⁊ flos de radi
ce eius aſcēdet. Quecūqꝫ aīma hāc humili/
tatis radicē deoꝛſum miſerit. ipa hūc ſurſuꝫ
habebit. Surſuꝫ inqꝫ in alto intellectu. ſur
ſum in alto affectu. ſurſum in cōtemplatio/
ne. ſurſum in dilectiōe. Sic ergo fructꝰ iſte
benedictꝰ humiliū eſt. Ideo maria ſuꝑ om/
nes homīes fuit hoc digniſſima. qꝛ ſuꝑ om
nes homīes humilitate fuit radicatiſſima.
Propter qđ bñ beatꝰ Bern. exclamans di/
cit. O virgo virga ſublimis ad quantā celſi
tudinē verticē ſanctā erigiſ. vſqꝫ ad thronū
maieſtatis. quoniā in altū mittis radicē hu
militatis Secūdo videamꝰ chariſſimi q̄
modo fructꝰ iſte benedictꝰ ſit amantiū deū
⁊ ꝑrimū contra inuidā De hoc accipe poſ/
ſumꝰ illud p̄s. Ecce hereditas dñi filij mer
ces fructꝰ ventris. Hoc exponēs beatꝰ Am
bꝛoſiꝰ ait. Hereditas dñi filij. ſunt. q̄ merceſ
ſunt fructꝰ illiꝰ qui de marie ventre pꝛoceſſit
Multi ergo filij ſunt merces vnici filij qui
eſt fructꝰ vētris benedicti. Sed vbi vel q̄ñ
meruit hāc mercedē. Meruit certe naſcen/
do. meruit in p̄ſepio iacēdo. meruit circūci/
ſionē ſuſtinēdo. meruit docēdo. meruit ope
ra ſalutis noſtre exercēdo. meruit moriēdo.
Meruit inqꝫ nobis. xxxiij. annis nobis ẜ/
uiendo. Et ꝓpter hoc iuſtiſſime hanc merce
dē exigit dicēs Zach. xj. Si bonū eſt in ocu
lis veſtris afferte mercedē meā. Sed certe
nō ſolū filij ſunt merces fructꝰ ventris. ſed
ipſe fructus vētris ſanctiſſimi eſt merces fi/
lij cuiuſlibet adoptiui. Qui autē ſunt iſti fi/
lij. audi. Filioꝝ eſt diligere patrē ⁊ patris fi
lios. Filij ergo dei ⁊ filij eccleſie ſunt quicū/
qꝫ deū ⁊ pꝛoximū diligūt. Uñ apoſtolus ad
Ephes. v. Eſtote imitatoꝛes dei ſicut filij ca
riſſimi. ⁊ ambulate in dilectiōe ⁊c̄. Et Mat
thei. v. dicitꝛ. Diligite inimicos veſtros. bene
facite his q̄ oderūt vos. ⁊ oꝛate ꝓ ꝑſequētibꝫ
⁊ calumniātibꝫ vos vt ſitis filij patris veſtri
qui in celis eſt ⁊c̄. Tales ergo filij videlicet
amatoꝛes dei ⁊ pꝛoximi ſunt merces huius
fructus benedicti. taliūqꝫ filioꝝ merces eſt
ipe fructꝰ bñdictus. Sic igitur fructus iſte

diligentiū eſt. ⁊ ideo maria ſup om̄es homi/
nes fuit h̄ fructu dignisſima. q̄z ſup oēs ho
mines fuit caritate affectuoſiſſima. Propt̄
qđ bn̄ ait beat⁹ Aug᷒. ſic. Quis dubitare po
terit om̄ino in affectiōez charitatꝫ tranſiſſe
viſcera marie in q̄bꝫ ipa que de⁹ eſt charitas
nouē menſibꝫ corpaliter requeuit. Tertio
chariſſimi videam⁹ quomō fruct⁹ marie be
nedict⁹ ſit patientiū ⁊ mitiū cōtra irā. De h̄
accipiam⁹ qđ dicit̄ Job. xxij. Acq̄eſce ḡ ille ⁊
habeto pacē. ⁊ ꝑ h̄ habebis fruct⁹ optimos.
Acquieſcere ⁊ pacē habere eſt mitiū ⁊ patiē/
tium. Qui autē tales ſunt ipi ꝑ hec fructus
optimos habebūt. Duo aūt optimi ſūt fru/
ctus. vn⁹ virtutꝫ. alter vētris. Optimus fru
ctus mentis eſt charitas. de qua aplus ait.
Fruct⁹ autē ſpūs. Fruct⁹ qui ibi enumerā
tur. aliq quidē ſunt boni. aliq vero meliores.
ſꝫ p̄mus q̄ eſt charitas optim⁹ eſt. ꝑ quē alij
om̄es ſicut oſtēdit Auguſtin⁹ boni ſūt. Op/
timus aūt fruct⁹ vētris eſt chriſt⁹. Ille nāqꝫ
bon⁹ fruct⁹ vētris eſt quicūqꝫ in vētre ſancti
ficat⁹ eſt. Ideoqꝫ bon⁹ eſt fruct⁹ ventris eli/
zabeth. Melior autē fruct⁹ ventris Anne.
Optim⁹ aūt fruct⁹ vētris marie. Bon⁹ autē
fruct⁹ ventris elizabeth iohānes. Melior
fruct⁹ anne maria. Optim⁹ fruct⁹ marie Je
ſus. Pēſa frater q̄s ſit iſte fruct⁹. ⁊ de q̄ terra
ſit ꝓduct⁹. ⁊ videbis q̄ eſt optim⁹. Audi hie
ronymū q̄ ait. Fruct⁹ eſt ꝟgo de ꝟgine. dn̄s
de ancilla. de⁹ ex hoīe. fili⁹ ex matre fructus
eterni. O felices q̄ in omniū caſtigationū di
ſciplina animū tā patientē habēt ⁊ tā paratū
q̄ ex h̄ iuſtiſſime ꝯſequunt̄ fructū patiētiū
fructū pacatiſſimū. de q̄ ad Hebre. xij. loq̄t̄
Om̄is inq̄t diſciplina in p̄ſenti quidē nō vi
det̄ eſſe gaudij ſꝫ meroris. poſtea aūt fructū
pacatiſſimū exercitans ꝑ eā reddet iuſticie.
Exercitatā ḡ patientiā habētes fructū opti
mū referūt. iuxta illud Luc. viij. fructū affe/
runt in patiētia. Sic ergo fruct⁹ iſte benedi
ctus eſt patientiū ⁊ mitiū. ⁊ ideo maria ſup
om̄s hoīes fuit hoc fructu digniſſima. quia
ſup om̄s hoīes fuit mitiſſima. ita vt nec ocu
lo nec verbo nec facto tenuiſſimū impatien
tie ſignū oſtēdit ⁊ patiētiſſima teſte ambro/
ſio q̄ ait. Nihil toruū in oculis marie. nihil
in verbis ꝓcax. nihil in actu verecundum.

Quarto chariſſimi videam⁹ quomodo
fruct⁹ Marie ſit exercentiū ſe ⁊ laborantiū
contra accidiā. De hoc dicit̄ Sapientie. iij.
Bonorū labor gloriosus eſt fruct⁹. Querē
dus ḡ eſt fruct⁹ iſte cū exercitio laboris. ſicut
q̄ apis querit fructū mellis. Fructū inqꝫ d̄
quo Eccl. xi. dicit̄. Breuis in volatilibus ē
apis. ⁊ initiū dulcoris habet fruct⁹ ei⁹. Con
ſidera chariſſime quō apis de orto ad ortū
de arbore ad arborē. de flore ad florē diſcur
rit ꝑ fructu mellis. ſic ⁊ tu meditatiōibꝫ ⁊ de
ſiderijs ⁊ zelo imitādę virtutis diſcurre cir
ca exēpla iuſtoꝝ. ⁊ maxime ꝑfectoꝝ. Diſcur/
re inqꝫ de orto ad ortū. id eſt. de ſtatu ad ſta/
tū. Diſcurre de arbore ad arborē. id eſt. d̄ iu
ſto ad iuſtū. De flore ad florem. id eſt. de vir
tute ad ꝟtutē. de exēplo ad exemplū. Diſcur
re marie ſup illū florē in quo inuenies totū
diuini mellis fructū. ſup illū vnqꝫ florē q̄ eſt
⁊ flos ⁊ fruct⁹. De quo beat⁹ Ambroſi⁹ ait.
Flos marie xp̄s ē. q̄ veluti boni arboꝛ fru/
ctus ꝑ nr̄e ꝓceſſu ꝟtutis nūc floret. nūc fru/
ctificat in nob. Laborem⁹ fratres bn̄ ꝑ hoc
fructu. q̄z bonoꝝ laboꝝ glioſus eſt fructus
Nota ḡ nō quorūcūqꝫ laboꝝ ſꝫ tm̄ bonorū
laboꝝ eſt fruct⁹ iſte. nō eīm eſt illoꝝ laboꝝ de
quibꝫ d̄r Sap. iij. Sapientiā q̄ abīcit ⁊ di
ſciplinā infelix eſt. ⁊ vacua eſt ſpes illoꝝ. ⁊ la
bores ſine fructu. Sic ḡ fruct⁹ iſte bn̄dict⁹
eſt exercentiū ſe in bono ꝯtra accidiā. Et iđ
maria ſup om̄es homīes fuit hoc fructu di
gniſſima. q̄z ſup om̄s hoīes in bono fuit ex
ercitaniſſima. ſicut bn̄ oſtēdit Beda q̄ ſuper
hoc ꝟbo. Magnificat aīa mea dn̄m. īducit
ipam ſic loquentē. Totū animi affectū ī agē
dis gratiaꝝ laudibꝫ offero totū qđ viuo. qđ
ſentio. qđ diſcerno in ei⁹ magnitudine cōtē
planda. totū in ei⁹ p̄ceptis obſeruādis impē
do. Quinto videam⁹ chariſſimi quomo/
do fruct⁹ marie ſit liberaliū cōtra auariciā
⁊ maxime illorū liberaliū q̄ ꝑ hoc fructu re/
nunciāt om̄ibꝫ tēporalibꝫ. iuxta illud Cāti.
viij. Vir affert ꝑ fructu ei⁹ mille argenteos.
relinquēdo ſcꝫ om̄ia. dicit interlinearis. Et
iterū gloſa dicit. Per mille ꝑfectio. ꝑ argen/
tū om̄e mundanū accipit̄. Qui ḡ ꝑfecte om
ne mundanū ꝓ xp̄o relinquit. ipſe q̄ſi mille
argenteos ꝑ hoc fructu tradit. Sed ecce q̄
dare noluerit mille om̄ia relinq̄ndo. det ſal/
tem aliqua ꝑ hoc fructu paupibꝫ ſubueniē/
do. vt ſit ſicut oliua fructifera fructū miſeri
cordie ferēdo. Quia vero ſumm⁹ miſericor/
die fruct⁹ eſt ſumma miſericordia que ē de⁹.
Ideo maria q̄ habet miſericordie fructū co
pioſiſſime tulit. Ipa ſic oliua fructifera. ipa
q̄ſi oliua ſpecioſa ī cāpis ꝯuenientiſſime fuit.

Propꝑ qḋ bn̄ Johes damaſcenꝰ dicꝛ. Maria in domo dn̄i plātata ⁊ īpinguata ſpū. et oliua fructifera oīs virtutꝫ habitaculū facta eſt. Heu q̄ꝫ lōge ab iſto fructu miſericordiū ⁊ terrena cōcupiſcētiū ſunt aīe auaroꝝ. De quibꝫ dꝛ Luc. viij. A ſolicitudinibꝫ ⁊ diui. et volup. vite eūtes ſuffocanꝛ ⁊ nō referūt fructum. Dicitꝛ quoqꝫ Eccl̄s. v. Qui amat diuitias. fructū nō capiet ex eis. Sic ḡ fructꝰ iſte benedictꝰ liberaliū ⁊ tpalia cōtemnētiuꝫ eſt ⁊ ideo maria ſup om̄es hoīes fuit h̄ fructu digniſſima. qꝛ ſup om̄es hoīes in ꝯtemptu tpaliū fuit liberaliſſima. teſtāte beato Bernardo q̄ ait. Quicq̄d maria honoris ī populo. quicq̄d rex terrenaꝝ rō paterna domo habere potuiſſet. om̄ia arbitrata eſt q̄ſi ſtercora vt chriſtū lucrifaceret. Sexto videamꝰ chariſſimi quō fructꝰ Marie ſit abſtinētiū ꝯtra gulā. Et de h̄ notemꝰ qḋ dicitꝛ Prouerbioꝝ. xiij. De fructu oris ſui ſatiabitꝛ bonis. Fructꝰ marie fructꝰ oris dici pōt. nō ſolum qꝛ oris oratiōe ⁊ doctrina. ſꝫ etiā qꝛ oris abſtinētia acquiritꝛ. De iſto fructu ſatiabitꝛ ſpiritualibꝫ q̄ p iſto fructu abſtinēs eſt a bonis tēporalibꝫ. Satiabitꝛ bonis de iſto fructu q̄ cūqꝫ eſurit ⁊ ſitit corpaliter. magis aūt ſpūaliter p iſto fructu. Vn̄ beatꝰ Bernardꝰ ait. Bonꝰ fructꝰ eſt q̄ animaꝝ eſurientiū ⁊ ſitientiū iuſticiā. eſca ⁊ potꝰ eſt. Bene q̄ p hoc fructu eſuriūt in mūdo. qꝛ de ipo ſatiabunꝛ in celo. iuxta illud Luc. vj. Beati q̄ nūc eſuritis qꝛ ſaturabimini. Hic ḡ p hoc fructu abſtinentes. ibi erūt de iſto fructu comedentes. Vn̄ Iſaie. iij. dꝛ. Dicite iuſto. quoniā bene qm̄ fructū adiuuentionū ſuarum comedet. Sic ḡ fructꝰ iſte benedictꝰ eſt abſtinētiū cōtra gulā. ⁊ ideo maria ſup om̄s hoīes fuit h̄ fructu digniſſima. qꝛ ſup om̄es hoīes fuit ꝯ gulā tēperatiſſima. Propter qḋ bn̄ Johes chryſoſtomꝰ ait. Comeſſatrix aut vinolenta nūqꝫ maria fuit. nō leuis. nō iocoſa. nō cātatrix. nō turpiū vboꝝ amatrix. talia certe intēperantiā ſequi ſolēt. Septimo chariſſimi videamꝰ quomō fructꝰ vētris marie ſit cōtinentiū cōtra luxuriā. De hoc em̄ dicitꝛ Sapiētie. iij. Felix ſterilis ⁊ incoinq̄nata. q̄ neſ. t. in de. ha. f. in r. a. ſanctaꝝ. In reſpectione in q̄ꝫ p gratiā. magis aūt ī reſpectiōe p gl̄iaꝫ Et certe fructꝰ ventris altiſſimi. fructꝰ ventris virginalis merito eſt fructꝰ cōtinentiū ſpecialis. Cū em̄ p fructū virginis benedictum benedicanꝛ om̄es fideles generaliter merito cōtinētes benedicenꝛ p ipm̄ ſpecialiter. p quē etiā cōtinentiū regina benedicta ē p̄e omibꝫ. vt dicit beatꝰ Bernardꝰ declarās Vere benedictꝰ fructꝰ vētris tui in quo benedicte ſunt om̄es gētes. de cuiꝰ plenitudīe tu quoqꝫ accepiſti cū ceteris. ⁊ etiā differentius a ceteris. Ve luxurioſis q̄ nullā parteꝫ habēt in fructu virginco. ve miſeris qui nullum habēt ramū q̄ poſſit ferre fructū virgineū. Vn̄ de adultera dicitꝛ Eccl̄i. xxiij. Rami eius nō dabūt fructū. Igitꝛ fructꝰ iſte benedictꝰ eſt cōtinentiū cōtra luxuriā. ⁊ ideo maria ſup om̄es fuit hoc fructu digniſſima. qꝛ ſup om̄es hoīes fuit caſtiſſima. ſicut bene teſtatꝛ Chryſo. dicēs. O ineffabilis laus marie. magis credebat Joſeph caſtitati eius q̄ꝫ vtero eiꝰ. ⁊ pluſ gratie q̄ꝫ nature. poſſibiliꝰ credebat mulierē ſine viro cōcipere q̄ꝫ Mariā poſſe peccare. O igitꝛ maria feliciſſima q̄ ꝑ tanq̄ꝫ virtuoſiſſima fructu diuino fuiſti digniſſima. adiuua nos vt virtutibꝫ ad hunc fructū ꝑtingere valeamꝰ. dn̄m noſtꝝ Ihm̄ xp̄m filiū tuū Amen.

b Enedictꝰ fructꝰ vētris tui. Vidimꝰ de bn̄dicto fructu vētris marie q̄s ⁊ q̄lis fuit. vidimꝰ q̄ꝫ q̄ꝝ ⁊ qualiū ſit Videamꝰ nūc ad q̄s ⁊ ad q̄les effectꝰ neceſſariꝰ ſit. Nā fructꝰ iſte ꝯ malū. fructꝰ ad bonum neceſſariꝰ eſt. Neceſſariꝰ eſt quidē ꝑpter ſex effectus ꝯtra malū. neceſſariꝰ eſt etiā propter ſex effectꝰ ad bonū. Huiꝰ itaqꝫ bn̄dicti fructꝰ ſunt duodecim effectꝰ valde vtiles. ſiue duodecim vtilitates valde notabiles. p quibꝫ merito eiuſdē fructꝰ laudant om̄s homines. iuxta qḋ ſcp̄tū eſt in p̄s. Cōfiteanꝛ tibi p̄pli deꝰ ꝯfiteanꝛ tibi p̄pli oēs. t̄ra dedit fructū ſuū. Primꝰ ḡ fructꝰ effectꝰ eſt expiatio culpe mortalis. ſcd̄s pacificatio inimicitie capitalis. tertiꝰ ſanatio plage originaľ. quartꝰ relevatio inedie mētaľ. q̄ntꝰ cuitatio ire iudicialis. ſextꝰ elōgatio pene gehēnalis. ſeptimus renūciatio ſube tpaľ. octauꝰ locupletatō aie rōnalis. nonꝰ ꝯſūmatio vite ſpūaľ. decimus mlťiplicatio eccľie vniuerſaľ. vndecimꝰ reintegratio ruine empirreaľ. duodecimꝰ ꝑpetuatio gl̄ie eternaľ. Prio ḡ chariſſimi fructꝰ marie bn̄dictꝰ neceſſariꝰ ē ad expiatiōꝫ culpe mortaľ. De h̄ exponi pōt qḋ dꝛ Iſa. xxvij. Iſte oīs fructꝰ vt auferatꝛ pctm̄ eiꝰ. Oīs fructus itelligi pōt ille de q̄ beatꝰ Bern̄. loquēs ait. In cruce pēdet oīs fructꝰ vite. qꝛ ipa arbor vite in medio ꝑadiſi. Oīs ḡ fructꝰ ē totꝰ

fructꝰ totꝰ illo. Hic fructꝰ ad h̄ datꝰ eſt. ad h̄ natꝰ eſt. ad h̄ paſſus eſt. vt auferat pctm̄ hominis. Jpſe em̄. ſic angelꝰ inq̄t Math. ꝑmo ſaluū fecit ꝑplm ſuū a peccatis eoꝝ. Jpſe qꝫ eſt de q̄ Johes dixit. Ecce agnꝰ dei. ecce qui tollit pctā mūdi. Jſte ḡ agnꝰ. iſte certe fructꝰ tollit pctā mūdi tā mortalia q̄ȝ venialia. vt q̄ ꝑ hūc fructū purgatꝰ a mortalibꝫ eiuſdem fructū portat. purgatꝰ a venialibꝫ vt fructū abundātiꝰ ferat. iuxta Joh. xv. Omnē q̄ facit fructū purgabit eū vt fructū plꝰ afferat.

Secūdo chariſſimi fructꝰ marie benedictus neceſſariꝰ eſt ad pacificatōem inimicitie capitalis q̄ fuit inter deū ⁊ hoiem. int angelos ⁊ homies. Unđ Jſa. lvij. Creaui fructū labioꝝ pacē. pacē ei q̄ longe eſt ⁊ q̄ ꝓpe eſt. Fructꝰ ventris marie bene poteſt dici fructus labioꝝ marie qꝛ dū de labijs ſuis ſtillauerūt melliflua ꝟba illa. Ecce ancilla dn̄i fiat mihi ſm̄ verbū tuū. ſtatim cōcepit melliflū fructū ſuū. O vere melliflua labia. ſicut dꝛ Cātico. iiij. Fauꝰ diſtillās labia tua ſponſa. Hoꝝ ergo labioꝝ fructū Jh̄m xp̄m deꝰ pater creauit ſiue fecit pacē. Pacē inq̄m ei q̄ lōge eſt ꝑ culpā. vt fiat ꝓpe ꝑ gratiā. pacēqꝫ ei q̄ ꝓpe eſt ꝑ gratiā. ne fiat longe ꝑ culpam. Jpſe em̄ (ſicut apl'us ait) eſt pax noſtra q̄ fecit vtraqꝫ vnū. Fructꝰ iſte etiā factꝰ eſt pax iter hoies. q̄ longe eſt in mūdo. ⁊ inter angeluȝ. q̄ ꝓpe eſt in celo. vtroſqꝫ pacificauit in patibulo. iuxta illud Epheſ. ij. Pacificās ꝑ ſanguinē crucis eiꝰ. ſiue q̄ in celis ſiue q̄ in terris ſunt. Jtaqꝫ fructꝰ iſte pax homis ad hoiem. pax hoīs ad angelū. pax hoīs ad deū factꝰ ē. Quid mirꝫ ſi ꝑ hunc fructū pacē habeat hō cū deo. cū ipſe fructꝰ pacificās ſit deus ⁊ hō. Teſtatꝰ Beda q̄ ait. Terra noſtra dabit fructū ſuū. qꝛ ꝟgo maria q̄ de terra corpꝰ habuerat filiū genuit. diuinitate quidē deo patri coequalē. ſȝ ſibi carnis ꝟitate cōſubſtātialē.

Tertio chariſſimi fructꝰ marie bn̄dictus neceſſariꝰ eſt ad curatiōem plage originalis graui em̄ plaga imo grauibꝫ plagis homo icidēs in latrones vulneratꝰ eſt. dū ꝑ originale peccatū tā cecꝰ ad veꝝ. tā infirmꝰ ad bonū tā ꝓnus ad malū factꝰ eſt. Sȝ he plage per hūc fructū ſanantꝰ. Jn hac quidē vita in pte ſanantꝰ ꝑ gratiā. in futura vero tota in toto ſanabuntꝰ ꝑ gloriā. Un̄ bene legitꝰ Apocal. xxij. qꝛ angelꝰ oſtēdit Johāni lignū vite per mēſes ſingulos reddens fructū ſuū et folia ligni ad ſanitatē gentiū. Lignū vite eſt mater vite Maria. vel lignū vite eſt lignuȝ crucis. vel etiā lignū eſt ipſe auctor vite Jheſus xp̄s. qui eſt ⁊ fructꝰ vite. huiꝰ folia ſanatiua ſunt verba ⁊ documēta edificatiua. Si aūt ſanatiua ſunt folia eiꝰ. quanto magis ſanatiuus eſt ipſe fructꝰ. vt ḡ ꝑ hunc fructū ſanemur accedamꝰ ad arborē eiꝰ. accedamꝰ inqꝫ ad Mariā orātes cū Anſelmo. q̄ orans ait. Exaudi me dn̄a. ſana aīam ſerui tui peccātis ꝑ virtutē benedicti fructꝰ vētris q̄ ſedet i dextera oīpotētis patris ſui.

Quarto chariſſimi fructꝰ marie benedictꝰ neceſſariꝰ ē ad releuationē inedie ſiue famis mētalis. ne ꝓpter defectū nutrimēti deficiāt aīalia dei. Propter q̄đ bene dicitꝰ Joel. ij. Nolite timere aīalia regionis. qꝛ germinauerūt ſpecioſa deſerti. ⁊ lignū attulit fructū ſuū. Deſertū q̄đ ſine cultura germīat ⁊ ꝓfert paſtū animaliū. ſignare pōt mariā. q̄ ſine cultura maritali ꝓtulit filiū. q̄ eſt paſtꝰ omniū fideliū. Jdeoqꝫ bn̄ de ipſa dici pōt illud Ezech. xxxvj. Terra illa inculta facta eſt vt ortus voluptatis. Specioſa huiꝰ felicis deſerti ſunt ſpecioſa germina celeſtiū deſiderioꝝ. ſpecioſe herbe operū bonoꝝ. ſpecioſi flores virtutū ⁊ donorum. ſpecioſa folia vtiliū verboꝝ. ⁊ certe ſpecioſus fructꝰ vētris ſui. qui eſt paſtus omnium iuſtoꝝ. Maria eſt deſertū hoc ſpecioſū. Maria quoqꝫ eſt lignū hoc fructuoſum. de quo dicitꝰ. ⁊ lignū attulit fructū ſuū. O vere mirabilē fructū per quē tam fames q̄ȝ ſitis releuatꝰ animarū. ſicut teſtatꝰ beatꝰ Bernardus dicēs. Bonꝰ fructus q̄ animarū eſurientium ⁊ ſitientiū eſca ⁊ potus eſt. Nolite ergo timere aīalia dei. nolite timere fideles xp̄i qꝛ inedia deficiatis cū plena paſcua in deſerto. plenū fructū in ligno. plenū etiā pabulū in p̄ſepio habeatis. Ait em̄ beatꝰ Bernardus. Natus reclinatꝰ in preſepio. vt fideles oēs velut ſancta aīalia carnis ſue alimēto reficeret. Et beatꝰ Auguſtinꝰ ait. O preſepe ſplendidū in quo nō iacuit fenū aīaliū. ſed angeloꝝ inuentū eſt pabulū.

Quinto chariſſimi neceſſariꝰ eſt fructus Marie benedictꝰ ad euitationē ire iudicialis. quaȝ vtiqꝫ certā habet omnis iniuſtꝰ ſicut fructū quo irā iudicꝫ euadere certū vtiqꝫ hȝ oīs iuſtus. Unde in pſalmo dicitꝰ. Si vtiqꝫ eſt fructus iuſto. v. eſt deus iu. eo. in terra. eos. id eſt iniuſtos. ſicut exponit glo. Jniuſtos nāqꝫ iudicabit ds̄ i terra. dū i iudicio iuſti i aere erūt. iniuſti vero in terra remanebunt.

quia terrenis ꝯ deū adheſerūt. ita vt dicere poſſent Adheſit i terra vēter noſter. Dn̄s ḡ ibi ſic vtiqꝫ eſt fructus ſuauis iuſto. ſic vtiqꝫ erit inde ḡuis iniuſto. Ve ḡ eis q̄ fructum tā ſuauiſſimū ꝯuertūt ſibi in iudiciū amariſſimū. ſicut dr̄ Amos. vj. Cōuertiſtis ī amaritudinē iudiciū. ⁊ fructū iuſticie ī abſinthiū. Fructꝰ iuſticie. fructꝰ iuſti. Iuſtꝰ eſt fructus marie. De q̄ certe beatꝰ Iob ait. Iuſtū fructum dedit terra ꝟgo. q2 veritas de terra orta eſt. Sexto chariſſimi neceſſariꝰ eſt fructus marie bn̄dictꝰ ad elōgationē ſiue declinationē pene gehēnalis ſiue mortꝫ eternalꝭ de q̄ exponere poſſumꝰ qd̄ dicit̄. iiij. Regū. xvij. Transferā vos in terrā fructiferā ⁊ fertilē vini. terrā panis ⁊ olei ac mellis. ⁊ viuetis ⁊ nō moriemini. In terrā marie vel ī terra eccleſie trāſferent̄ q̄ toto corde ad ipſam ꝯuertunt̄. Hec aūt terra valde eſt fructifera ferēs fructū panis vini olei ⁊ mellis dominū noſtꝝ ihm xp̄m. Ipſe naqꝫ nobis eſt fructus panis ꝯfortātis ꝯtra defectū. ipſe nobis eſt fructꝰ vini ad ꝑfectū. ipſe quoqꝫ nobis eſt fructꝰ olei illuminātis intellectū. ipſe inſuper nobis eſt fructꝰ mellis dulcorātꝭ affectū. Per hui9 certe fructū viuetꝭ chariſſimi ⁊ nō moriemini morte eterna Bn̄dicta ſit terra huiꝰ fructꝰ. bn̄dictꝰ ſuꝑ oīa ſit ipſe fructꝰ ꝑ quā exemptꝰ ſumꝰ a tātis malis. ſic etiā bene declaruit Anſel. cū dixit. Quid digne referā genitrici dei ⁊ dn̄i mei. ꝑ cuiꝰ fecūditatē captiuus ſū redēptꝰ. ꝑ cuiꝰ ꝑtū de morte eterna ſum exemptꝰ. ꝑ cuiꝰ ꝓlē ꝑditꝰ ſum reſtitutꝰ. ⁊ de exilio miſerie ad patriā ſum reductus. Bn̄dicta in mulierib9. hec oīa mihi dedit bn̄dictꝰ fructꝰ vētris tui ī regeneratione baptiſmatꝭ ſui. Ve ḡ oīb9 ab iſto fructu alienis. Scriptū naqꝫ eſt. Oīs arbor q̄ nō facit fructū bo. exci. ⁊ in ignē mittet̄. Septimo chariſſimi neceſſariꝰ eſt fructꝰ marie bn̄dictꝰ ad renūciationē ſiue ꝯtēptū ſubſtātie tpalis. Vn̄ Can̄. viij. dr̄. Vir affert ꝑ fructu eiꝰ mille argēteos relinq̄ndo tp̄alia dicit interlinearꝭ. Nā ſic alia gloſa dic̄ ꝑ mille perfectio. ꝑ argentū ꝟo oīe mūdanū accipit̄. vn̄ q̄ſi mille argēteos ꝓ h̄ fructu dat. q̄cūqꝫ ꝑfecte oīb9 tp̄alib9 ꝓ xp̄o renūciat. ⁊ vere merito ꝓ h̄ fructu oīa tp̄alia feruēter vilipēdit. quicūqꝫ q̄ ꝑcioſiſſimꝰ ſit ille fructꝰ diligent̄ attēdit dicēs illud Prouer. viij. Melior eſt fructꝰ meꝰ auro ⁊ lapide ꝑcioſo. ⁊ genimina mea auro electo. Vir certe eſt q̄cūqꝫ tā virilꝭ eſt. vir aūt ille viriliter ꝓ h̄ fructu ꝯtemnere dꝫ nō ſolū res ⁊ diuitias ſed etiā honores ⁊ potētias. dicēs illud Iudicū. ix. Nō poſſū deſerere dulcedinē meam fructuſqꝫ dulciſſimos ⁊ ire vt inter cetera ligna ꝓmouear. Suauiſſimi ſunt fructꝰ xp̄i ⁊ charitas. Ligna ſiluaꝝ ſic̄ dicit gloſa. ſunt hoīes infructuoſi eterno incēdio ꝑparati. Igit̄ ꝓpt̄ fructꝰ iſtos ſuauiſſimos viriliter ꝯtēnat honores ſuper ligna ſiluaꝝ ꝑiculoſiſſimos. viriliꝭ ꝯtemnat oīa ꝓpter fructū bn̄dictū. q̄ eſt ſuꝑ oīa bn̄dictꝰ deꝰ in ſecula. Octauo chariſſimi neceſſariꝰ eſt fructꝰ marie bn̄dictꝰ ad locupletationē ſiue repletionē aīe rōnalis. Vn̄ dicit̄ Prouer. xij. De fructu oris ſui vnuſq̄ſqꝫ replebit̄ bonis. Dn̄m ieſum nō ſolū fructū vētris. ſꝫ etiā fructū orꝭ nō incōgrue fateamur q2 ipſiꝰ oris ꝑdicatiōe. oris ꝯfeſſione. orꝭ oratione meremur. Ipſm̄ q̄ꝫ ore exteriori ſumimus ſacr̄aliter. ore q̄ꝫ interiori ſpūalit̄. ꝓpt̄ qd̄ Hiero. ait. Flos marie factꝰ eſt fructus vt nos illū comederemꝰ. De iſto fructu oris vnuſq̄ſqꝫ replebit̄ fidelꝭ bonis ſpūaliū diuitiaꝝ. bonis inq̄ꝫ ꝟtutū ⁊ grāꝝ. De taliū bonoꝝ repletiōe apl's dic̄ Ro. xv. Deꝰ aūt ſpei repleat vos oīi gaudio ⁊ pace ī credēdo. vt abūdetis ī ſpe ⁊ ꝟtute ſpūſſcti. O ꝟe btā huius fructꝰ plenitudo. qua repletꝰ eſt nō ſolū ager ꝟginis hūc fructū ꝓducētis. ſꝫ etiā ſacrus vniuſcuiuſqꝫ fidelis hūc fructū ꝯtinētꝭ. ſicut patet ꝑ beatū Hiero. q̄ ait. Bene ager plenꝰ dr̄. q2 plena ꝟgo maria ꝓnunciat̄ q̄ cuius vtero credētib9 fructꝰ vite ꝓceſſit. ⁊ nos oēs de plenitudine eiꝰ accipimꝰ grām ꝓ grā. Nono chariſſimi neceſſariꝰ eſt fructus marie bn̄dictꝰ ad ꝑfectionē vite ſpiritualis. Vn̄ de viro ꝑfecto bn̄ in ps. dr̄. Et erit tāq̄ꝫ lignū qd̄ plātatū eſt ſecꝰ decurſus aq̄ꝝ. ⁊c. vſqꝫ ꝓſperabūt̄. Quid intelligere debemꝰ ꝑ decurſus aq̄ꝝ. niſi irrigationes grāꝝ. ꝑ q̄s bō dat ſiue ꝓfert fructū ſuū dn̄m ihm chriſtū. Tres aūt hic cōditiōes ꝑfecte vite inſinuāt̄ q̄ hoīem h̄ fructu fructiferꝝ comitāt̄. Perfectoꝝ naqꝫ eſt tp̄s ſuū nō negligere ꝓpter qd̄ bn̄ dr̄. Fructꝰ ſuos dabit in tp̄e ſuo. Perfectoꝝ q̄ꝫ eſt in ꝟbis inutilib9 nō defluere. ꝓpt̄ qd̄ bn̄ addit̄. ⁊ foliū eiꝰ nō defluet. Perfectorū inſuꝑ eſt q̄ ipſi ꝓſpera ſunt nō obmittere. ꝓpter qd̄ bn̄ ſubiūgit̄. Oīa q̄cūqꝫ faciet ꝓſperabūt̄. Vel certe ei q̄ hūc fructū ꝑ charitatē tulerit oīa ꝓſperabūt̄. q̄n ſibi oīa ī bonū coopant̄. ſicut ſcriptū eſt Roma. viij.

Scimus qm̄ diligentibꝫ deū oīa coopanť
in bonū. Beatus vir q̄ tā pfecte tulerit fru/
ctū iſtū vt tp̄s ſuū nō trāſeat infructuoſuꝫ.
vt verbū ſibi nō defluat ocioſum. vt opus
ſibi nō pereat fructuoſum. ſicqꝫ ſit tāqꝫ lignuꝫ
fructiferuꝫ ſpūaliť. queādmodū etiā maria
fuit corpaliť. de q̄ btūs Bern̄. ait. O vere li
gnū vite qd̄ ſolū dignū fuit portare ſalutis
fructū. Decimo cariſſimi neceſſariꝰ ē fru
ctus marie bn̄dictꝰ ad multiplicationeꝫ ec/
cleſie vniuerſał. Un̄ dr̄ Prouerb. xxxi. De
fructu manuū ſuaꝝ plātauit vineā. Dn̄s ie
ſus ſicut bn̄ dr̄ fructꝰ ventrꝭ. qꝛ ventre cōci
piť. ⁊ ſicut bn̄ fructus oris diciť. qꝛ ore ſu/
miť. ita bene fructꝰ manuū dr̄. qꝛ manibus
bonoꝝ opeꝝ acquiriť. manibꝫ qꝫ ſacerdota
libꝫ miniſtrať. Un̄ fructus iſte plenıſſime ē
fructus marie. fructꝰ certe ventrꝭ eiꝰ eſt. q̄a
de ventre eꝰ ſingulariſſime natꝰ eſt. Fru/
ctus etiā oris eiꝰ eſt. qꝛ ore eius dulciſſime
cōicatus eſt. fructꝰ quoqꝫ manuū eiꝰ eſt. qꝛ
manibꝫ eius deuotiſſime attrectatꝰ eſt. De
iſto itaqꝫ manuū fructu maria vel p̄mitiua
eccľia ſicut exponit g'oſa. plātauit vineā. i.
eſt eccľiam vniuerſalē p orbē diffuſam. O
quō palmites huiꝰ vinee videlicet fideles
eccľie. p hunc fructū multiplicati ſunt. duꝫ
rectores eccľie in cordibꝫ fideliū eundē fru
ctum ſpūaliter naſci fecerūt. Hinc bene in
ps̄. diciť. Fecerūt fructū natiuitatꝭ. ⁊ bene
dixit eis. et multiplicati ſt̄ nis. Et q̄a eccľia
de oībꝫ generatiōibꝫ eſt p hūc fructū multi
plicata. Ideo virgo hūc fructū pducēs me
rito ab om̄ibꝫ generatiōibꝫ p̄dicatur beata.
Propter qd̄ bene ipa ait. Ecce em̄ ex h̄ bea
tam me dicēt om̄es generatiōes. De q̄bus
verbis loquēs Bern̄. inducit mariā loquē
tem ſic. Ecce iā video qd̄ futuruꝫ eſt in me.
q̄s fructus pcedat de me. q̄t ⁊ quāta bona
nō mihi ſoli ſed om̄ibꝫ generatiōibꝫ pueni/
ent p me. Undecimo cariſſimi neceſſa/
rius eſt fructꝰ marie benedictꝰ ad reſtaura
tionē ruine empirrealis. ruine inquā facte
in celo empirreo. De h̄ notare poſſumus q̄
dn̄s de medulla cedri plātare volens dixit
Ezech. xvii. In monte ſublimi iſrľ plāta/
bo illud. ⁊ erūpet vt germen ⁊ faciet fructū.
Mons ſublimis eſt ſublimis illa manſio.
ſublimis illa ſocietas angeloꝝ. q̄ bn̄ mons
iſrľ diciť. qꝛ iſrael viſio dei interp̄tať. Et ec/
ce angeli ſemp ſunt in viſione dei. teſtāte eo
q̄ ait in euāgelio Mathei. angeli eoꝝ ſem
per vident faciē pr̄is mei q̄ in celis eſt. In
iſto ſublimi monte. in iſta ſublimi angeloꝝ
ſocietate deꝰ plātauit illud quod de maſſa
pditionis elegit. plātauit inquā medullā ce
dri. medullā generis hūani. id eſt om̄es ele
ctos dei. quoꝝ quidā in re. quidā i ſpe plā
tati iā ſunt in angelico monte. O vere ſup
om̄ia diligendus fructꝰ. pter quē tā ſubli/
miter plātatur om̄is electꝰ. Libenter hūc
fructū dn̄m noſtrū ieſum chriſtuꝫ portare
poſſumꝰ. pter queꝫ inter angelos iā in ſpe
plantati ſumꝰ. huic etiā fructui ſemp gr̄as
agimus cuius gr̄a angeloꝝ vniuerſitatem
reintegramꝰ. Und̄ huiꝰ fructus mr̄ maria
bene pōt gloriari ⁊ dicere v̄ba illa que bea/
tus Bern̄. q̄ſi ex ore marie loquēs ait. An/
gelicarū generationū numerꝰ p meū gene/
ratum reintegrabiť. ⁊ hominū generatio p
adam benedicta p benedictū fructuꝫ ven/
tris mei ad eternā beatitudinē regenerabi
tur. Duodecimo cariſſimi neceſſariꝰ eſt
marie fructꝰ benedictus ad ppetuationem
gľie eternał. q̄ eterna nō eſſet niſi p hūc fru/
ctum cōſeruareť. Unde diciť Prouerbi. xi.
Fructus iuſti lignū vite. Optime fructus
iſte dictꝰ eſt lignū vite. quia ſicut lignū fuit
ad ꝯſeruandā vitā naturalē in paradiſo ter/
reſtri. ſic chriſtꝰ eſt ad ꝯſeruandā vitā eter/
nalem in paradiſo celeſti. Hec ergo tanta
bona que p benedictū marie fructū cōſeq̄/
mur. benedictꝰ ille Anſelmꝰ bene aduertit
cū dixit. Hec tanta bona p benedictuꝫ fru
ctum benedicti ventrꝭ bn̄dicte marie pue/
nerant. Sic ḡ cariſſimi audiſtis quō bene
dictus fructꝰ marie neceſſarius om̄ino eſt.
Primo ad expiādā culpā mortaleꝫ. Scd̄o
ad pacificandā inimiciciā capitalē. Tercio
ad ſanandā plagā originalē. Quarto ad re
leuandā inediā mentalē. Quinto ad vitan/
dā irā iudicialē. Sexto ad declinādā penā
gehennalē. Septimo ad ꝯtemnendā ſub/
ſtantiā temporalē. Octauo ad locupletan/
dā animā rōnalē. Nono ad cōſūmādā vitā
ſpūalem. Decimo ad multiplicandā eccle/
ſiā vniuerſalē. Undecimo ad reparandaꝫ
ruinā empirrealem. Duodecimo ad ꝯſer/
uādā gľiaꝫ eternalē. Et ecce hi duodecim
effectus ſiue vtilitates huiꝰ fructꝰ ſignari
poſſunt per duodecim fructus ligni vite.
quos om̄es habemꝰ in fructu ventris ma
rie. De quibꝫ duodecim fructibꝫ legiť Apo
calip. xxij. vbi angelus oſ̄dit Johāni lignuꝫ

vite afferens fructus duodecim. Adiuua ergo nos o b̄ndicta in mulierib᷒. vt p̄ b̄ndictuʒ fructū ventr᷒ tui b̄ndictionē hoꝝ duodecī fructuū cōſeq̄mur. Adiuua o ꝟgo fructifera vt p̄ fructū tuū his fructib᷒ ita fructuoſi efficiamur ꝙ p̄ hos fruct᷒ fructu tuo frui ꝑpetuo mereamur. Adiuua o dulciſſima vt nobis ꝯcedat dulcedine ſua frui ille liberaliſſim᷒ cōicatoꝛ ſui b̄ndict᷒ fructus ventris tui. Qui cū p̄re ꝛ ſp̄ūſctō viuit ꝛ regnat de᷒ per om̄ia ſecula ſeculoꝝ. Amen.

Deuotiſſimi ac ſeraphici doctoꝛis ſancti Bonauēture tractat᷒ ſup̄ gaudioſa ambaſiata p̄ archangelū gabrielē ad excellentiſſimā atq; glorioſiſſimā ꝟginē Mariā annunciata. Speculū marie vocatus. explicit feliciter.

Incipit tractat᷒ de p̄paratiōe ad miſſaʒ doctoꝛis ſeraphici ſcti Bonauēture.

A d honoreʒ glo

rioſe ꝛ indiuidue trinitatꝫ et ad honorē excellentiſſimi ſacri. ſcʒ p̄cioſi corpis ꝛ ſanguinis dn̄i nr̄i ieſu chriſti. Deſcribā tibi formā p̄ quaʒ potes leuit᷒ manuduci ad ꝯtemplationē tanti myſterij ac congrue diſponi ad ei᷒ p̄ceptionē. quam nō raptim ſtrepitu ꝟboꝝ legere. ſed eius ſenſum efficacit᷒ cordi imp̄mere debes. ꝛ ex intimo affectu ſingula queq; in toto vel in parte ꝓut ſonāt ſollicite ruminare. Primo igit᷒ acceſſur᷒ ad mēſam celeſtꝫ cōuiuij. iuxta apl̄m. Proba teip̄m ꝛ diligent᷒ examia cū qua fide. q̄li ꝓpoſito. quāta caritate. ꝓpter q̄d aut ꝓpter quā cām accedis. vt ſic accedēdo ad mēſam celeſtꝫ cōuiuij iuxta apl̄m. ꝓbes teip̄m diligent᷒ examinādo. Attende igit᷒ iſta q̄tuoꝛ ſingula p̄ ſe ꝛ vide p̄mo quam fidē h̄re debes circa veritatē ꝛ eſſentiā h᷒ ſacramenti. Credere em̄ firmit᷒ debes ꝛ nullatenus dubitare ſcḋm ꝙ docet eccl̄ia catholica ꝛ p̄dicat ꝙ in hora exp̄ſſionis ꝟboꝝ xp̄i panis materialis atq; viſibilis adueniēti viuifico ꝛ celeſti pani velut ſuo creatoꝛi honorē deferens locū ſuū ſcʒ viſibilē ſpeciem accidentiū p̄ miniſterio ꝛ ſacramētali ſeruitio relinq̄t. q̄ deſinēte eſſe miro et ineffabili modo in eodē inſtāti iſta ſequētia ſub illis accidētib᷒ veracit᷒ exiſtūt. Primo illa puriſſima xp̄i caro ꝛ ſacrū corp᷒. q̄ḋ fabricāte ſp̄ūſctō tractuʒ fuit de vtero glorioſe ꝟginis marie appenſuʒ i cruce. poſitū in ſepulchro. glorificatū in celo. Scḋo q2 caro nō viuit ſine ſanguīe. iḋ neceſſario ē ibi ſanguis ille p̄cioſus q̄ felicit᷒ manauit ꝓ mūdi ſalute in cruce. Tercio cū nō ſit ver᷒ hō abſq; aīa rōnali. ꝓpterea eſt ibi aīa glorioſa xp̄i. excedens in grā oēm ꝟturē glāʒ ꝛ ꝑtātē. i q̄ repoſiti ſunt omēs theſauri ſapie ꝛ ſcie dei. Quarto q2 chriſt᷒ eſt ver᷒ deus ꝛ verus hō. iḋ ꝯſequent᷒ eſt ibi deus glorioſus in maieſtate ſua. Hec om̄ia q̄ttuoꝛ ſimul ꝛ ſingula tota ſimul ſub ſpeciebꝫ panis et vini ꝑfecte continent᷒ nō min᷒ in calice q̄ȝ in hoſtia. nec min᷒ in hoſtia q̄ȝ in calice. nec in vno defectus ſupplet᷒ alteri᷒. cū nullus ſit. ſʒ in ambobus integrū cōtinet᷒ ꝓpter myſteriū de q̄ grandis eſt ſmo. Sufficit em̄ credere deū veꝝ ꝛ hoīem ſub vtraq; cōtineri ſpecie cui aſſiſtunt angeloꝝ frequētia ꝛ ſctōꝝ p̄ntia.

Quare chriſtus tm̄ continet᷒ ſub iſtis duabus ſpeciebus.

Sed vide q̄ȝ pulchre xp̄s ſub his tm̄ duab᷒ ſpeciebꝫ cōtinet᷒. Primo q2 panis ꝛ vinū optimū ſunt nutrimētū totꝰ hoīs. nā panis nutrit carnē ꝛ vinū tranſit in ſanguinē. q̄ eſt ſedes aīe. Secūdo q2 eoꝝ vſus eſt hoī p̄ncipalioꝛ ꝛ communioꝛ eſt ꝛ mūdioꝛ ꝛ min᷒ faſtidioſus habet᷒. iḋ puritas ſp̄ūalis refectiōis oportune p̄ iſta ſignificat᷒. Tercio q2 optime figurant paſſionē xp̄i q̄ q̄tidie p̄ h᷒ ſacr̄m memorat᷒. nā panis ſignificat corp᷒ illud trituratū. molitū. piſtū in paſſione. decoctū ꝛ aſſuʒ igne diui amoꝛꝭ in camino. i. ara crucꝭ. vinū ſo ſignificat ſanguinē q̄ de vua. i. xp̄i corpe in toꝛculari crucꝭ a calcātib᷒ iudeis exp̄ſſus ē. Quarto pulchre ſignificat corp᷒ xp̄i myſticū ſcʒ eccl̄iam collectā ex multis fidelib᷒ p̄deſtinatis ad vitā tanq̄ȝ panis ꝛ vinuʒ ex multis granis ꝛ racemis. Cū ergo accedis caue ne dubitādo vacilles ꝛ tanq̄ȝ cec᷒ manu tentans innitaris baculo arūdineo ſcʒ argumētis naturalib᷒ ꝛ rōnib᷒ hūanis querēdo quō iſta fieri poſſunt ſicut q̄ndaʒ iudei litigabāt. ꝛ quidā diſcipuli ſcandaliʒati abierūt retroꝛſuʒ. Sed ſubiīce teip̄m deo ꝛ captiua mentē tuā ſub iugo fidei quā tantis teſtib᷒ roboratā vides. Quid em̄ dubitacionis de hoc ſacramento remanet. q̄ḋ a chriſto tam exp̄ſſe traditū. ab apl̄is p̄dicatū. a ſanctis patrib᷒ oꝛthodoxis tot cen-

tenariis annorũ ꝯfiguratũ. tantiſq; cerimoniis tot miraculis ⁊ ꝓdigiis ⁊ obſeruãtiis quaſi teſtimoniis palpabilib⁹ vides ꝯfirmatũ. Tolle hoc ſacramẽtũ de eccl'ia et q̃d erit in mũdo niſi error et infidelitas et populus chriſtian⁹ quaſi grex porcoꝝ diſperſus et idolatrie dedit⁹. ſicut expſſe patet in ceteris infidelib⁹. Sed ꝑ hoc ſtat eccl'ia. roboratur fides. viret vel viget chriſtiana religio et diuin⁹ cultus. Vñ inquit chriſtus. Ego vobiſcum ſum vſq; ad ꝯſummationẽ ſeculi. Matthei vltimo.

Quare chriſtus corpus ſuũ dare voluit velatum.

Oſt etiã notare debes q sic decuit chriſtũ corpus ſuũ velatuz nob' dare. Quid enim valeret fides tua ſi chriſtus in ꝓpria forma viſibilis tibi appareret. certe ⁊ coacte eũ adorares. Aut quõ carnales oculi tãtã gloriã ferre poſſent. Quis vero niſi inſipiens dicat vt carnẽ crudaz et homĩs cruorem in ꝓpria forma ſua comederes ⁊ bibere debeas. Recedat ergo om̃is dubitatio. q2 ſicut olim diuinitas in vtero virginali latuit. et fili⁹ dei ſub humane carnis velamine viſibil' mundo apparuit. ſic ⁊ glorificata humanitas diuinitati ꝯiuncta ſub forma panis ⁊ vini latet vt nobis mortalibus cõpetere poſſet.

De diſcuſſione ꝯſcientie ante cõmunionem ſacram. Et cũ quali ꝓpoſito ſeu diſpoſitione accedendũ ſit.

Ecundo ꝓba teipſm cũ quali ꝓpoſito ⁊ diſpoſitione accedis. Jõ diſcute ⁊ reuolue ꝯſcientie domũ et vide ne forte ſit intus aliqua turpitudo in mente vel macula extra in carne q̃ offendi poſſunt oculi illi⁹ qui eſt ſanct⁹ ſanctoꝝ. Primo ĝ rediens introrſus ad iniquitatez tue mentis quãta mala ab ineunte etate cõmiſiſti. quãta bona neglexiſti. q̃ꝫ breuis vita. q̃ꝫ incerta mors. q̃ꝫ lubrica ⁊ ꝑiculoſa via huius tempis rumina. ne forte qđ abſit poſt precedentẽ cõfeſſionẽ ⁊ penitentiaz aliqđ in te ſit mortale peccatũ vel peccãdi ꝓpoſitũ vnde mortua ſit tua miſera aĩa. ac ꝓ hoc a radice chriſti ⁊ eccl'ie abſciſa. q2 ille viuific⁹ panis ⁊ diuin⁹ non ꝓſtat influxum vite nec nutrimentũ membris abſciſis et mortuis. teſte ſcriptura q̃ dicit. In maliuolã animã non introibit ſapiẽtia. nec habitabit in corpore ſubdito peccatiſ. vnde a talib⁹ ſumit ſacramentũ et nõ res ſacramẽti id eſt. chriſti gratia et vnitas charitatiſ eius. comeditur guſtu ſed nõ reficit ſpiritũ. vadit adventrẽ ſed nõ reficit mentẽ. degluti' ſicut abrothanum ſine ſui leſione. et nõ viuificat animaz nec incorporat eã ſibi neq; vnit. ſed potius nauſea cõpellente talẽ chriſt⁹ euomit velut cadauer putridũ beſtiis deuorandũ ⁊ auibus. cũ ſcꝫ infelicem animã tradit ſathane cruciandã. ſicut de iuda ſcriptũ eſt. Quoniam poſt buccellã introiuit in euz ſathanas. Quapropter ſi talib⁹ laqueat⁹ es caue ne ꝑ aliq̃ cauſa vel neceſſitate abſq; debita cõtritione ac ꝓpoſito penitẽdi ac ꝯfeſſione ꝓmiſſa accedere ad altare preſumas. q2 horrendum eſt incidere in man⁹ dei viuẽtis. Sed heu quot ſunt hodie ſacerdotes miſeri et ſue ſalutis improuidi q̃ corpus chriſti i altari velut carnes pecudũ manducãt et inuoluti ⁊ contaminati abominatiõib⁹ de q̃bus phas nõ eſt dicere ſceleratis manib⁹ ⁊ pollutis labiis ꝯtingere nõ veren' et oſculari filiũ dei ⁊ marie virginis vnigenitum. Verũ ſi boꝝ ſacrificiũ ſuſcipit deus. audeo dicere mendax eſt ⁊ ſocius peccatoꝝ. Inſuper qđ deterius eſt ad tantã quidã ꝓuenerunt iſtis dieb⁹ ꝑuerſitatẽ ⁊ ſtulticiã vt putent infeliciſſimi ſua ſcelera et imundicias peccatoꝝ que q̃tidie reiterare ꝓponũt (abſq; penitẽtia ⁊ ꝯfeſſione) ꝑ ſacrã cõmunionem q̃tidie celebrãtes expiare. Tales non ſunt ſacerdotes ſed ſacrilegi. nõ chriſtiani ſed heretici. ꝑfecto ſi fidẽ rectã haberẽt aut peccare timerent aut celebrare ceſſarent.

Cdo non tm̃ cordis ſed ⁊ corꝑis attendenda eſt mũdicia. idõ caue ne imũdus accedas. nõ tm̃ dico de immũdicia volũtaria q̃ mortalis eſt ſed etiaz nocturnali ſiue caſuali macula q̃ impedit celebrationem vbi nõ eſt magna neceſſitas vel iuſſio ꝓceptoꝝ. Vbi ĝ dicta interueniũt ⁊ dicte macule nõ dederis occaſionẽ vel cauſam ꝑ ꝓcedentez ꝯcupiſcentiã vel inordinatã crapulã. nec ſecura eſt notabilis mẽtis inquinatio ꝑ reminiſcentiã vel illuſionẽ fantaſticã carnaliuz. credo q accedere poſſes ſaluo meliori iudicio. maxime ſi ſingulariſ deuotio ratione ſolennitatis vel alterius ſimilis cauſe te traheret ad celebrãdũ. Cuſtodire etiã debes pudiciciã manuũ quantũ potes ⁊ oĩm mẽbroꝝ tuoꝝ puritatẽ. vnde tibi ꝯſulo vt p̄ ceteris hominib⁹ omni tempe maxime dum

miſſam celebraturꝰ es caueas ab oī tactu
nō ſolū turpi ꝛ imūdo q̄ fit cū pctō. ſed etiā
a q̄libet indecēti ꝛ coinq̄nato. Et totū te re
colligas vt nec actꝰ nec cogitatio ad aliqđ
aliud diſpgat. Et inſup curā habeas dili/
gent de mūdicia ꝛ nitore paramētoꝝ altarꝭ
ꝛ ſacroꝝ vaſoꝝ ꝛ cū honore ꝛ oī diligentia
tractet ille qui eſt angelis ꝛ archangelꝭ tre/
mebundus.

Ex quāta caritate q̄ntoq̧ feruore acce/
dendū ſit cōmunicaturo.

T Ercio pba teipm ex q̄nta caritate ꝛ
q̄li feruore accedis. Non ſolū enim
mortalia vitāda ſunt ſed etiā venia/
lia pctā p neg̃igētiā ꝛ ociū multiplicata et
etiā p incōſiderationē ac p diſtractionē diſ
ſolute vite ꝛ male ꝯſuetudinis. licꝫ nō occi/
dant aīam. tn̄ reddūt hoīem tepidū. grauē
ꝛ obnubilatū et indiſpoſitū et ineptū ad ce
lebrandū niſi dicti pulueres ꝛ ſtipule veni
aliū p afflatū ſpūs ꝛ flāmā caritatꝭ vētilen/
tur ꝛ ꝯſumenē exardeſcēte igne cordis ꝛ ex
ꝯſideratiōe ꝓprie vilitatꝭ. Jō caue ne nimiſ
tepidus ꝛ inordinatꝰ accedas. ꝛ incōſidera
tus. q2 indigne ſumis. ſi nō accedis reuerē/
ter circūſpecte ꝛ ꝯſiderate. vn̄ aplꝰs. j. ad Co
rinth. xj. Judiciū ſibi manducat ꝛ bibit. qđ
aptꝰ inſinuat cū ſubdit dicēs. Jō int vos
multi imbecilles. ſcꝫ p fidei incōſtantiā. et
infirmi. i. d̄. graui pctō ſauciati. et dormiūt
multi ſcꝫ p torporē ꝛ deſidiā. O q̄ʒ graues
angūſtie. o q̄nte anguſtie me vndiq̧ affligē
tes. accedere indigne horrendū eſt iudiciū
nō accedere ex notabili negligētia vel con/
temptu dānabilꝭ eſt culpa. Beda. Nā cū ſa/
cerdos eſt abſq̧ pctō mortali. et in ꝓpoſito
bono nō hn̄s legitimū impedimētū. ꝛ non
ex reuerentia ſed ex negligētia celebrare o/
mittit tūc q̄ntū in ipo eſt priuat trinitatem
laude ꝛ glīa. angelos leticia. pctōres venia.
iuſtos ſubſidio ꝛ grā. in purgatorio exiſten
tes refrigerio. eccliam xp̄i ſpūali beneficio.
ꝛ ſeipm medicina ꝛ remedio ꝯtra q̄tidiana
pctā ꝛ infirmitates. Quia ſic ait Amb. Si
q̄tienſcūq̧ effundit ſanguis xp̄i toties in re
miſſionē effundit. debeo illū ſemp accipere
vt ſemp mihi pctā dimittant. q̄ ſemp pec/
co ſemp debeo accipe medicinā. Jtē ꝓuat
ſe omībꝫ talibꝫ pueniētibꝫ ex ſacra cōmuni/
one q̄ ſunt pctōꝝ remiſſio. fomitis mitiga/
tio. mentꝭ illumiatio. interior refectio. xp̄i ꝛ
corpis eiꝰ myſtici incorporatio. ꝯtutū robo
ratio. ꝯtra diabolū armatio. fidei certitu/
do. ſpei eleuatio. caritatꝭ excitatio. deuotio/
nis augmētatio. ꝛ angeloꝝ cōiunctio. Jtē
nō cōplet ſibi iniūctū magne dignitatꝭ ob/
ſequiū. nec officiū exercet debite ſeruitutꝭ
dei. ꝛ tn̄ ſcriptū eſt. Maledictꝰ q̄ facit opꝰ
dei negligent. Jtē ꝯtemnit chriſti p̄ceptū
de obſeruātia huiꝰ ſacramēti. vn̄ xp̄s cōmi/
natur. Niſi mādu caueritis carnē filij hoīs
ꝛc. Jtem abijcit viaticū ſue pegrinationis.
exponens ſe piculo mortis. q2 niſi recipiat
alimentū corpis chriſti ꝛ vite vegetationē.
efficit ſicut aridū membrū ad qđ nō tranſ/
mittit corpalis cibi nutrimentū. Ultimo
quātū in ſe eſt euacuat diuinū cultū ꝛ latri/
am creatori debitā ingratꝰ de bn̄ficijs. Nu
meri. ix. Si q̄s mūdus eſt ſcꝫ a pctō morta
li. ꝛ in itinere nō fuerit ſcꝫ alit impeditus ꝛ
nō fecerit phaſe aīa illa de ꝓplo ſuo exter/
minabit. q2 ſacrificiū nō obtulit deo domi/
no tpe ſuo. Ergo quātū potes toto conatu
p exercitiū boni opis. lachrymarū ꝯtritio/
nē ꝛ deuotiōis flāmā expelle a te oēm tepo
rem ꝛ negligentiam ne inueniarꝭ reſpuerē
tantorū cariſmatū dona.

Qualiter homo accenditur. et p que ad
celebrandum ꝛc.

S I vis accendi ad amorē ꝯſidera to
ta mēte iſta duo. Prio illiꝰ ſūme
caritatꝭ incēdiū q̄ ſūma bōitas ꝛ be
nignitas ꝓ te vermiculo fetido tam penoſe
ſuſtinuit crucis obprobriū. Scđo illiꝰ
nobiliſſimi corpis cibationē. dulciſſimiq̧
ſanguinis potionē. Primo attēdas illam
beatiſſimā mortē diſcutiēs cām. Cauſa āu
tē alia nō fuit niſi neceſſitas nr̄e redēptio/
nis. Omis aūt lex p leſe maieſtatis offenſi
one offendentē iudicat reū mortis. Huius
rei cā cū pctis exigentibꝫ eſſemꝰ rei mortis
p recōpenſatiōe tanti debiti miſerās deus
humane miserie ꝛ parcēs nr̄e morti ꝓuidit
ꝛ cōceſſit p̄oribꝫ p morte hoīm cedem fieri
aīaliū ꝛ offerri ſibi hoſtias ꝛ ſacrificia pla/
cationis. vt q̄tiens q̄s peccaret totiēs erat
p eo neceſſariū hoſtias imolari q̄ oīa figu/
re erāt ꝛ vmbre donec xp̄s caput hūani ge/
neris mitteret viua ꝛ rōnabilꝭ hoſtia abſq̧
pctō q̄ p omibꝫ hoībꝫ ſeipm ex amore offer
ret ad mortē p nr̄e mortꝭ redemptiōe. Sꝫ
quia nō debuit pluries mori. eo q2 illa vna
mors ſatiſfecit p pctis oībꝫ factis ꝛ fiendiſ.
ideo ſufficit q2 illā vnam hoſtiā corpis ſui

quondā ꝑ nobis ſemel immolataȝ moriēs relinqueret et q̄tidie a nobis ꝑ reſiduis delictorū myſtice offerendā deo pr̄i ꝑ cōmutatione nr̄e mortis cui q̄tidie ſumus obnoxij ꝑ peccm̄. Vn̄ Aug⁹. Iteraṫ q̄tidie hec oblatio licet ſemel chriſt⁹ paſſus ſit. qꝛ quotidie peccam⁹ pctīs ſine quibꝰ mortalis infirmitas viuere nō poteſt. Et qꝛ q̄tidie labimur. quotidie ꝑ nobis chriſt⁹ myſtice īmolatur. Hec ille. Propter h̄ quicq̄d agiṫ in miſſa et om̄is ornat⁹ ꝛ cerimonia nihil aliud repreſentat niſi chriſti paſſionē. ob h̄ ſuꝑ om̄ia ē neceſſaria xp̄i mortis mēoria in miſſa. Vn̄ ipſe xp̄s Luce. xxij hoc facite in meā cōmemorationē. Et .j. ad Corinth. xj. Quotienſcūqꝫ mādũcabitis ꝛc̄. mortē dn̄i annūciabitis donec veniat ſcȝ ad iudiciū. Dū g̃ accedis dicet toto corde. Ecce celeſtis pater recolens mortē illā vnigeniti filij tui domini nr̄i ieſu xp̄i offero tibi hāc hoſtiaȝ quam ipſe olim obtulit ꝑ mea ꝛ tot⁹ mūdi ſalute. Ecce ad altare tue maieſtatꝭ trāſmitto oblationē viuā. quā tu in miſeratōe multa miſiſti ad altare crucis immolādā ꝑ nob. Recordare ergo illi⁹ ſacroſctī ſudoris q̄ſi gutte ſanguinis decurrēris in terrā. Reſpice illam virgineā carnē verberibꝰ crudeliṫ flagellatā. colaphis ꝛ alapis ceſam. liuoribꝰ tumidā. ſputis maculatā. ſanguine cruentatā. ſpinis ꝑforatā. clauis cōfixā. lancea vulneratā. Illa ergo pietas q̄ filiū tuū traxit ꝛ vicit vt in ſtatera crucis tot⁹ mundi pctā librarēs ipā te cogat pr̄ miſerere nob miſerꝭ. Reſpice obſecro nō nr̄a pctā. ſȝ in faciē chriſti tui. Nō em̄ in iuſtificationibꝰ nr̄is p̄ces nr̄as pſternim⁹. ſed in multitudine miſerationū tuarū. Scd̄o ſi vis ad amorē accēdi ꝛ inflāmari ↄſidera illi⁹ ſacri corpis cibationē dulciſſimā. ꝛ vide q̄ꝫ bonus ꝛ ſuauis eſt ſpūs eius in nobis q̄ꝫ cōgrua et vtilia ꝓuidit nobis pr̄ noſter celeſtis viuificantia alimenta.

Quare neceſſe ſit anīe noſtre recipe ſacramentum.

q Uia em̄ rōnalis creatura ad hoc facta eſt vt ſit capax ꝛ particeps bonitatis dei. ex q̄ participatiōe viuere ꝛ ad beatū eſſe ꝑuenire debȝ. ſine q̄ ex ſe ad nihilū tendiṫ et ad mortē ſempiternā. niſi ꝑ cibū viuificantē iugiter vegeteṫ ex participatione diuie btūtis ꝛ glie. Quā participationē ideo comeſtionē voco. qꝛ ſicut corp⁹ anīale ꝑ cibū viuificaṫ caleſit ꝛ impinguaṫ. ſic anīa rōnalis ꝑ ſpiritū xp̄i quo frui debȝ pleno affectu ꝛ intellectu nutriṫ ꝛ inflāmaṫ. Et ſicut angeli in patria pleno hauſtu bibunt de ſpū ꝑhenni ꝛ viuo fonte lumīs ac ſatianṫ ab vbertate dom⁹ eius. Sic ſapiētia ante ꝓuidit vt rōnales anīas hominum q̄s tā care redemit et ꝑ grām magnificauit ac effecit ſimiles angeľ dei. cibaret illo pane quo angľi nutriunṫ. ſine quo nec illi nec iſti viuere poſſunt. ꝛ hoc ꝑ aliquē modū cōuenientē nobis paruulis. qꝛ impoſſibile eſt nobis comedere cū iſto mortali corpe illū panē vite in ſoliditate ꝓprie forme ſcȝ diuinitatis. Id̄o vt nobis comeſtibilē cibū ꝑberet ſub forma ↄuenientiori ſcȝ panis ꝛ vini corꝑalis dandū ꝓpter ↄuenientē ſimilitudinē panis ad panē. ꝛ refectiōis ad refectionem. vt ſicut angelos viuentes ſpūs cibat verbo increato. ſic mortales homīes cibat ꝟbo incarnato in ſacr̄o ſuſcepto. vn̄ dicitur eſt. panē angeloꝝ mādūcabit homo ꝛc̄. Et ego ſum panis viuus q̄ de celo deſcēdi ꝛc̄.

Itē nota q̄ ſicut cura eſt deo de corpore anīalis cuiuſcūqꝫ ꝓuidere illi cibū cōuenientē. ſic cura eſt eidē de nutrimēto nobiliſſimi ſui corpis myſtici. qd̄ eſt ecclīa. cui⁹ chriſtus filius dei eſt caput. nec aliūde debȝ vegetari ꝛ viuere q̄ꝫ a capite ſuo. vt oīa membra ſcȝ viri iuſti vnita ꝛ ſibijnuicē coherentia in xp̄o capite ipius ſpū ꝛ amore nutriantur ꝑ hoc ſacr̄m vnitatis ꝛ pacis. ac ꝑ hoc ſicut nō eſt vita corꝑi abſqꝫ incorꝑatōne cibi ↄuenientis ei. ſic anīe rōnali nō eſt vita ſpiritualis ſine incorꝑatione et inuiſceratōne hui⁹ cibi ſpūalis ſibi cōuenientis. Vn̄ inq̄t xp̄s. Qui mādūcat me viuit ꝓpter me. Hec autē eſt differēēa inter cōmeſtionē corꝑalē ꝛ ſpūalem. qꝛ ibi cibus cōmeſtus tranſit in ſubſtātiā ꝛ nutrimentū comedētis. hic vero comedēs incorꝑatur xp̄o ꝛ trāſit in amorem ꝛ vnitatē ſpirit⁹ xp̄i. Ideo dictum fuit btō Auguſtino. Nō ego mutabor in te. ſed tu mutaberis in me. id eſt. in mei ſimilitudinē. ſcȝ bonitateꝫ. ſctitatem ꝛc̄. ſicut ignis ferrū ſibi in ſilr̄itudinē cōuertit.

Propter q̄d ꝛ ꝓpter quā cauſam cōmunicandū ſit.

q Uarto ꝛ vltimo ꝓba teipſum ꝓpter q̄d aut ꝓpter quaȝ cauſam accedis. Et hic dirige aciē mentis ad duo p̄cipue. ſcȝ ad purū affectū ꝛ deſideriū ſctīs.

Scđo ad debitā intentionē ⁊ ꝓpoſitū neceſſariū. Primo vide q̄d deſideres ne ꝓpter auariciā aut rumorē aut vanā gl'iam aut cōſuetudinē aut alicui⁹ mūdane cōplacentie. aut tp̄alis fauoris cā accedas ſicut m'ti diebus iſtis abutunt̄ ad ſui ꝑditionē qđ eſt datum ad ſalutē. Ve ve ve dn̄e de⁹ quāti hodie infelices ad ſacros ordines accedunt ⁊ diuina myſteria accipiūt nō celeſtē panem ſed terrenū q̄rentes. nō ſpm̄ ſed lucrū. non dei honorē ſed ſuā ambitionē. nō ſalutem aiaꝝ ſed queſtū pecuniaꝝ. non xp̄o ſeruire mūdo corde ⁊ corꝑe in ſacris myſterijs ſed deliciari. ditari. ſupbire ⁊ luxuriari de pr̄imonio chriſti ⁊ de elemoſynis pauperū ac eccl'iaſticas dignitates ambiēdo multis litigijs ⁊ ſymonijs poti⁹ rapiūt q̄ꝫ aſſequant̄. nō vocati a deo ſed impulſi a diabolo tāq̄ꝫ datan ⁊ abyron. Tu aūt hō dei dirige vota tua ⁊ deſideria ad deū. ⁊ vide q̄b⁹ affectionib⁹ ⁊ deſiderijs trahi debeas ad ſacra myſteria celebrāda. Primo te trahet ꝯſciā ⁊ remorſio delictoꝝ ſperās ꝑ eū q̄ſi ꝑ hoſtiā oblationis ab omni pctō purgari. Scđo tue infirmitatis intuit⁹ ⁊ ꝯſideratio. vt eum q̄ſi medicinā ad te voces. ꝑ quā ab oī infirmitate tuearis. Tercio p̄ſſura alicui⁹ tribulationis. vt ꝑ eū q̄ oīa pōt ab omī aduerſitate citi⁹ libereris ⁊ ꝓtegaris. Quarto deſideriū alicui⁹ gr̄e vl' ſpūalis bn̄ficij impetrādi. vt ꝑ eū cui p̄r nihil negare poteſt obtineas. Quinto grāꝝ actio ꝓ oīb⁹ bn̄ficijs tp̄alib⁹ ⁊ ſpūalib⁹. tibi ⁊ alijs ipēſ. cū nihil habeam⁹ deo retribuere ꝓ oīb⁹ q̄ retribuit nob aliud q̄ꝫ calicē ſa accipe ⁊ ſacrificare hoſtiā laudis id eſt. ieſum xp̄m. Sexto caritas ⁊ cōpaſſio ꝓximoꝝ. cū ꝓ ſalute viuoꝝ ⁊ requie defunctorū nihil efficaci⁹ interpellet q̄ꝫ chriſti ſanguis effuſus in remiſſionē pctōꝝ. Septimo laus dei ⁊ ſctōꝝ. cū nihil habeam⁹ quo poſſimus deū et ſctōs ꝓ ſua dignitate laudare. q̄ꝫ chriſtū ſacramētalit' deo p̄ri offerre ⁊ immolare. Octauo dei amor ⁊ dilectio. vt eū inuites ad te. ac ꝑ inuiſceratōnē ſpiritual' refectiōis in teipo eū delectabiliter amplexeris. Nono ſitis ⁊ deſideriū augende gr̄e. q2 hoc ſacr̄m fontē cōtinet grāꝝ ⁊ ſanctificationū. ⁊ actorē cōtinet ſalutis dn̄m nr̄m ieſum xp̄m. Ideo dicit̄ eucharistia. id ē. bona gr̄a. Cetera vero ſacramēta fluenta ſūt ⁊ riuuli grārum quib⁹ ſanctificamur. Decimo ardor ⁊ ſuſpiriū q̄ totis viſcerib⁹ virtute hui⁹ exceſſiue caritatis ⁊ dulciſſime refectionis cupias ſcrificari ab omī inq̄namēto carnis ⁊ ſpirit⁹ ⁊ eripi ab omīb⁹ pericul' ⁊ tentatiōib⁹ ac inſepabiliter vniri xp̄o ſaluatori ⁊ cōſeruari in ſuo amore. Vn̄ inquit xp̄s Iohis xvij. Pater q̄s dediſti mihi. volo vt vbi ego ſum illic ſint mecū. vt ſint vnū ſicē nos vnū ſum⁹. ego ī eis ⁊ tu ī me vt ſint ꝯſummati in vnū.

De latria que ſoli deo debetur.

Secundo dirige mentē tuā ad debitam intentionē ⁊ ꝓpoſitū circa ea q̄ agere debes. Tria autē ſunt q̄ celebraturus intēdere debes. ſcꝫ deū ꝑ latriā colere. xp̄i mortē memorari. ⁊ totā eccleſiā iuuare. Primo intendas deū ꝑ latriā colere. Cultus autē latrie eſt honor ſoli dō impenſus ſummo creatori et debito ſeruitutis quo obligamur nō ſolū nr̄a ſꝫ noſipos impendere ꝓ ſuo honore et ꝓ eo mori ſi expedierit ad recognitionē beneficioꝝ ſuoꝝ ⁊ ſue immēſe bonitatis nob oſtenſe. ⁊ h̄ contrito corde ⁊ ſpū humiliato et toto affectu. actu ⁊ habitu. geſtib⁹ et ſignis ꝓſternentes nos ante oculos ſue maieſtatis ⁊ ſacrificijs ac munerib⁹ eū venerātes referam⁹ ad ipm omnē ſpem noſtrā ⁊ deſideriū nr̄m tanq̄ꝫ in finem vltimū. ⁊ in eū a q̄ omīa ſperātes ꝓpter que omīa expectātes ab eo meritū ⁊ retributionē bonoꝝ noſtroꝝ ⁊ maloꝝ ſm retributionē iuſticie ſue ſiue beneplaciti.

De dulia.

Alijs quoq̄ꝫ ſanctis exhibet̄ honor ⁊ deuotio que dicit̄ dulia. q̄ nō eſt cultus nec adoratio ſed ſubrogatio et innocatio vt ſint apud deū aduocati ꝓ nobis. ⁊ omīs reuerētia q̄ eis impendit̄ ꝓpter deum cui ſunt cōiuncti exhibet̄. Deus autē debet a nobis in īmenſum timeri ⁊ honorari ⁊ amari. Primo ex ꝯſideratiōe ſue omnipotētie ⁊ iuſticie qui nos pleniſſimo iure dānare pōt ⁊ ſaluare. Eſt etiā ſūme timendus. Ex h̄ eīm timore orit̄ dolor de peccatis. pudor. ſuſpiria. lachryme. tunſiōes pectorū. ſupplicatiōes. ieiunia. diſcipline. peregrinatiōes ⁊ hmōi. Scđo ex ꝯſideratione ſue ſapiē ⁊ maieſtatis ſūme eſt honorandus. Ex h̄ nāq̄ꝫ orit̄ veneratio ⁊ reuerētia. genuflectiones ⁊ incuruatiōes. ꝓſtratiōes. orōnes. purificationes. ꝯſecratiōes. mundicia ſacroꝝ vaſoꝝ. paramentoꝝ ornatus ⁊ decor. feſtiuitates. celebritates et ſolēnita-

tes luminariū.cant⁹ pſalmodie hymnorū. lectionū ⁊ hmōi. Tercio ex cōſideratiōe bonitat; ⁊ clemētie eſt infinite amādus. Ex hoc aūt amore oriunt̄ grāꝝ actiōes. laudes hymni bn̄dictiōes vota ſctā ⁊ incenſatōes ⁊ huiuſmodi.

De intentiōe celebrā̄tis miſſaꝝ ſolēnia.

i Atendere debes vt ex frequētatiōe diuini cult⁹ nomē dei in nob̄ ſanctificet̄. vt a nobis ꝓſtituatē vite glorificet̄ in mūdo. vt creſcat in orbe cult⁹ et honor dei. vt cognoſcat tot⁹ mundus nos eſſe clericos vni⁹ veri dei ⁊ ſaluatoꝝ ieſu chriſti Intendere debes ⁊ mēorari xp̄i mortē. Et de h̄ dictū eſt ſup̄. Intēdere debes totā eccleſiā iuuare. vt ſcꝫ ꝓponas deū orare ꝓ papa. cardinalib⁹. p̄triarchis. archiep̄is. ep̄is. doctorib⁹. rectorib⁹. ſacerdotib⁹. clericꝭ. monachis. religioſis. monaſterijſ. ⁊ oībus xp̄o famulātib⁹ ꝓ regib⁹. ducib⁹. p̄ncipib⁹. ceterꝭ nobilib⁹. ꝓ v̄ginib⁹. viduis. orphanis. pegrinis. afflictis. captiuis. debilib⁹. infirmis. et ꝓ oīm ꝑp̄lo dei. Etiā ꝓ paganis. ſciſmaticꝭ ⁊ hereticis vt ꝯuertant̄ ad deū veꝝ ⁊ ſctē eccleſie vnitatē. Itē in ſpeciali orare debes ꝓ aliquib⁹ cauſis. caris. ſ. parentib⁹ ꝯſanguineis ⁊ amicis deuotꝭ ⁊ tibi recōmendatꝭ ac in tua orōne ſperātib⁹. Itē ſingulariſſime ꝓ teipo. et ſi aliquē p̄dictoꝝ fideliū p̄cipue ꝓpter odiuꝫ vel rancorē excludis. vt non ſit particeps tanti beneficij mortalit̄ peccas agens cū odio diuina myſteria.

De confeſſione celebrā̄tis facienda.

b Is p̄miſſis poſtq̄ʒ ex ruminatione p̄dictoꝝ in meditatiōe tua exardeſcit ignis in corde tuo euome ⁊ purga feces pctōꝝ tuoꝝ ſpū cōtrito ⁊ humiliato memorās quāta cōmiſiſti cogitatiōe. verbo ⁊ ope. quāta bona omiſiſti que facere debuiſti ⁊ potuiſti ⁊ veniēs ad ſpūalē medicū ⁊ p̄ſem dic pctā nō cōmuni ce generali ꝯfeſſione. vt quidā duri corde faciūt palliātes folijs ꝟboꝝ in generali ꝯfeſſione ſua enormia pctā. et abſq̄ʒ verecūdia et dolore talit̄ ꝓferētes vt etiā i plateis poſſent talit̄ abſq̄ʒ rubore ꝯfiteri. hec nō eſt ꝯfeſſio. ſed deceptio ⁊ deriſio. Sed ſi vis ſanari aperi vulnera tua et de ꝓfundo corde enarra clare et apte q̄ poſt p̄cedentē ꝯfeſſionem egiſti nō ſolū opa ſed ⁊ cogitatiōes ꝑuerſas. q̄rū delectatio mentē maculat. nō ſoluꝫ mortalia ſed etiā venialia grauiora que ꝯſciam le dunt ⁊ mordēt. Cetera ꝑ modū generalem breuit̄ ⁊ clare exp̄me. Deinde pacta penitētia tibi iniuncta. decanta illos quinq̄ʒ pſalmos. ſcꝫ Q̄ dilecta. Benedixiſti. Inclina. Credidi. De ꝓfundis cū ſuis ꝟſicul̄ ⁊ orōnib⁹. Dic etiā ſi tp̄s ſuppetit illā orōnē. Summe ſacerdos. q̄ valde efficax eſt et deuota. poſtea ꝓcedēs ad altare recole xp̄m euntez ad crucē ⁊ fige cor ad ea q̄ in paſſione geſta ſunt. legas clare et diſtincte ea q̄ legēda ſūt nō multiplicādo collectas nimias nec alia legendo ex deuotione vel arbitrio ꝓprio q̄ʒ quod a ſctis p̄trib⁹ inſtitutū eſt.

Quō ſacerdos celebrās ſe habeat infra ſacrum canonem.

c Um autē ꝑueneris ad ſacrum canonē recollige menteʒ ne ꝑ diuerſa vaget̄. appone diligentiā magnā in ſignis et actib⁹. maiorē in ꝟbis. maximā in intentiōe. Primo ꝓpter ꝯtinētiā diuinitatꝭ immēſe. In memēto tā ꝓ viuis q̄ʒ ꝓ defunctis nō fiat cū voce ⁊ ꝟbis cōmēdatio. ſꝫ tm̄ mente diſcurre ꝑ quaſdā pſonas magꝭ intimas. ceteraſq̄ʒ recollige ſub cōpendio referens intentōnē ad oēs ꝓ quib⁹ antea oraſti ſiue orare ꝓmiſiſti. Dū aūt ꝑueneris ad Qui p̄die. dirige mentē ⁊ intentionē tuā ad faciendū id qd̄ intellexit xp̄us in ſua cena. et qd̄ intendit ſctā m̄r eccl̄ia. In cōione autē pauſa paulliſꝑ. et d c nō lingua vl̄ labijs ſed corde. Dn̄e mi q̄s es tu. ⁊ q̄s ſum ego vt p̄ſumā te mittere in latrinā fetidā corporis mei ⁊ aīe mee. Ve q̄d me feciſti vt tibi iniuriam hāc execrandā facerem. Mille eīm lachrymarū anni nō ſufficerēt ad tam nobile ſacramentū ſemel digne ꝑcipiendū quāto magis ego miſer indign⁹ ſum q̄ q̄tidie pecco et incorrigibilis ꝑſeuero. et in pctīs accedo. ſed in infinituꝫ maior eſt miſericordia tua q̄ʒ miſeria mea vnde ꝯfiſus de tua pietate p̄ſumo te ſumere. Hec eīm duo maxie requirunt̄ ad congruā ꝑceptionē ſacramēti ſcꝫ ꝓfunda humilitas cū annihilatōe ſui et cōpaſſio mortis chriſti.

Quomō ſe habeat ſacerdos poſt cōmunionem ſacram.

p Oſt cōmunionē ſi nō ſentis aliquā ſpiritualē refectionē ſignū eſt ſpiritualis infirmitatis vl̄ mort̄. Igneꝫ poſuiſti in ſinū et nō ſentis calorem. mel in ore ⁊ nō ſentis dulcedinē. Si vero ꝯſolationem ſentis aliquā nō tibi tribuas ſed ſue

bonitati immēſe que etiā et malos et indi/
gnos cōſolat᷑. ⁊ dicas in corde tuo. Ad me/
am miſeriā deteſtandā me cōuicit bn̄ficijs
ſuis. Si mihi pctōri talia fecit q̄d faceret ſi
vitā meā correxero. Ideo totis viribꝫ volo
me mutare ⁊ ſibi ſemp̱ adherere. Hoc aūt
non reputes te poſſe tuis viribꝫ ſed auxilio
grē eius. Qđ ipſe oībꝫ nob̄ ꝑſtare dignet᷑. A.
Explicit tractatus de ꝑparatōe ad miſ/
ſam doctoris ſeraphici ſcti Bonauē.
Opuſculū Bonauē. de inſtructōe ſacer/
dotꝫ ad ſe ꝑpandū ad celebrandū miſſam.

D miſſam cele

a brandam ſex ꝯſideratōes at/
tendende ſunt. Primū eſt rō/
nis diſcretio reſpectu verita/
tis. vt ſcꝫ ſciat q̄s q̄d recipe debeat. Quid.
qꝛ verꝫ deū q̄ fecit celū ⁊ terrā. ⁊ verꝫ hoīem
q̄ p̱ nobis pependit in ligno. Quis qꝛ hō nō
beſtia p̱ pctm̄. vn̄ p̄ ceterꝫ repellat a ſe ſacer/
dos beſtialitatē pctī. Scđm mentis deuo
tio rōne eiꝰ ſcītatꝫ. Debet em̄ ꝯſiderare ꝙ
quē recipimꝰ ſctūs ſctōꝝ eſt ⁊ oīs ſctītatꝫ ori
go. ⁊ idō q̄ntū pōt ſctē et deuote accedat ad
ipm̄. a ſe expellens oēm pctī rubiginē p̱ la/
chrymaꝝ cōpunctionē ⁊ oēm mētis amari
tudinē p̱ orōnis dulcedinem deuotionēq̄ꝫ.
Terciū ē animi reuerētia reſpectu maieſta/
tis. vt. ſ. ad tā excellentē dn̄m vereat᷑ accede
re tā viliſſima creatura. Si em̄ an̄ impato
rē nō eſſet dignꝰ ſtare hō infectꝰ putredine
q̄nto magꝫ dn̄m recipe in ſacro altarꝫ indi/
gnus ⁊ miſer hō. cuiꝰ oēs iuſticie ſunt ſicut
pān᷒ mēſtruate. et ſi iuſticie ſunt tales. q̄lia
ſunt pctā. equidē indigniſſimꝰ ē ad hoc oīs
hō. Conſideret tn̄ ꝙ maior dignatio ſua q̄ꝫ
dignitas nr̄a. ſua benignitas q̄ꝫ miſia nr̄a.
Quartū eſt amor ⁊ deſideriūꝫ cordis rōne
ſue bonitatis vnde multū cauere debꝫ hō/
ne cū tedio aut corpis torpore ad illud ſa/
cramētū accedat in q̄ ꝯtinet᷑ ſūma bonitas
⁊ infinita iocūditas. Vn̄ mirū videt᷑ quō ī
iſta receptor hō nō liqueſcat amore calore/
q̄ꝫ. ⁊ quō nō abſorbet᷑ ſuauitas dulcore. Cō
ſideret ibi corpus dn̄i ſui ſi vult ad amorēꝫ
accendi. ⁊ illiꝰ nobiliſſimi corpis ⁊ ſangui/
nis cibationē ſi vult deſideriūꝫ puocare et
tandē refici puocatꝰ. Quintū eſt p̱ ſe ⁊ alijs
affectuoſa depcatio ⁊ hūilis iſmone rōne
ſue clemētie. Ab ipō em̄ ſecure pōt petere.
q̄ dixit. Petite ⁊ accipietꝫ. q̄rite ⁊ inuenietiſ.
Et ad h̄ credo maxime iſtud ſacrm̄ eſſe. vt
poſtulet᷑ venia ⁊ grā impetret᷑ in oblatione
iſtiꝰ excellentiſſimi holocauſti. Sextūꝫ eſt
totiꝰ hoīs diligētia reſpectu ſue immēſe no
bilitatis ſiue nobiliſſime immēſitatis. Si
em̄ cū diligētia magna q̄s ſeruit alicui p̄nci
pi ſingulari. tāto maiori diligētia debet ſa/
cerdos dn̄o ſuo miſtrare ⁊ oī vigilātia ptra
ctare illud digniſſimū ſacrm̄ ac ſi nihil faci
endū eſſet aut nunq̄ꝫ aliud facere deberet.
Ecce ibi dꝫ eſſe attentio tota. pbatio ſuffici
ens ⁊ diſtincta vt nil ꝯfuſūꝫ aut diminutū
fiat. dꝫ etiā nihilominuſ ꝯtractatio fieri p̱/
uida ⁊ diſcreta ac oī honeſtate ornata. vt ſic
ibi omīa cū ſūma diligētia opet᷑ ſacerdos.
Ad h̄ ꝯſulo cuilibet ſacerdoti vt p̄ ceterꝫ ho
minibꝫ ſe oī tpe ab oībꝫ que aliq̄ mō cor ſuū
habitaculū regis ſui polluere pn̄t ſiue parꝫ
ſiue multū tā occaſionaliter q̄ꝫ actualit᷑ elō/
get ſe q̄ntū pōt. Tūc aūt p̄cipue cū ad miſ
ſam vadit celebrandā a cūctis ſe abſtineat
quātum pōt ⁊ ſe totū recolligat in ſeipō. vt
nec ſenſus nec cogitatio ad aliud diffunda
tur. ſuā ꝯſciam diſcutiat diligent᷑. ⁊ qđ inue
nerit lauandū lauet habūdātia lachrimaꝝ.
vadat ad ꝯfeſſorē ſuūꝫ ⁊ extra euomat oīa
venenata. ⁊ īmediate pacta pn̄ia ſi tūc face
re potuerit iterꝝ recolligat ſemetipm̄. ⁊ ad di/
uinā maieſtatē eleuet mentē ſuā. ⁊ ꝯſideret
diuinā magnificentiā. ⁊ ad ꝓpriā miſeriam
vergat. vt ſic videat q̄ꝫ magnus eſt dn̄s ⁊ q̄ꝫ
paruus eſt h̄ımo. imo vanꝰ ⁊ inutil᷑. Interea
q̄ntū pōt in deū. ⁊ in ſeipō inq̄ntū poteſt ad
nihilū redigat᷑. ⁊ cū fuerit abſtractus ⁊ diui
nus effectꝰ. q̄ſi nihil aliud videat. nihil ali/
ud ſentiat niſi deū. ⁊ ꝓpter deū omīa reputet
vanitatē. tūc cogitet q̄lis fuit erga nos dile
ctio dei nr̄i q̄ ſic p̱ vili re. imo ꝓ tā deteſtabi
li voluit ſic vnire ſibi vilē. ⁊ in ea viliſſima ⁊
abhoīabiliſſima tā turpia voluit ſuſtinere.
Tūc rumiet illā magnificētiā caritatꝫ ⁊ illo
ineſtiabili ardore iſlāmet᷑. ⁊ cū ignitꝰ fuerit
caritate circa dilectū ad apiat viſcera pietatꝫ
p̱ ſe viliſicato afflicto ⁊ letalit᷑ vl̄nerato ꝯpa
tiat᷑. intra ſe oīa iſta vulnera trāſformet ac ſi
ipſemet eēt letalit᷑ vulneratꝰ. ⁊ magꝫ xp̄i vul/
nera. ⁊ nūc q̄ntū in iſto vulnere q̄ntū in illo
paſſus ſit medit᷑. Nūc q̄nta fuerit illa fla/
gella extimet diligent᷑. Et cū ſic ī iſta medi/
tatiōe cū xp̄o fuerit crucifixꝰ. qꝛ ī iſto exigit᷑
maxīe ſacro. Tūc cogitet ꝙ illā nobilē car/
nē in crucꝫ ara imolatā p̱ nob̄ dignatꝰ ē da/

re ī cibū ⁊ ſanguinē eiꝰ effuſuʒ ꝑ redēptiōe
hūani generꝭ de latere ſuo in potū. Nunq̄
credas ꝙ ſāguis ille quē recipimꝰ ī altari ſit
extra corpꝰ eiꝰ. Sʒ tñ ⁊ effuſuʒ ꝑ nob ī paſ/
ſione recipe debꝫ ſub illa intētiōe. Tūc eiꝰ
dilectionē circa nos ꝯſideret ⁊ rumiet illiꝰ
magnificētiā ſacri. ⁊ h̄ q̄ntū pt. q2 vix pt ali/
quā īueſtigare ſcintillā tā imenſi amorꝭ dñi
in h̄ magnifico ſacr̄o. Et cū bñ ruminabit
iſtud magnificū ſacr̄m ſaluatorꝭ iā q̄dā dul
cedine celeſti inductꝰ hūilit ⁊ reuerent acce
dat ad h̄ ſacr̄m. ⁊ cū oī diligētia ꝓſequat ad
hibitꝭ ⁊ aliis circūſtantiis q̄s in ꝑncipio hꝰ
tractatꝰ tractaui. Cū autē recipe debuerit.
aliq̄ pulerit ꝑmeditari ſi placet. vꝫ pore di/
cat ī corde ſuo. Ad illud tā nobile ſacr̄m re
cipiendū nō ſufficerēt mille āni ad ꝑpatio/
nē ꝯdignā. q̄nto magꝭ ego miſer ⁊ indignus
ſum q̄ q̄tidie pecco incorrigibil' ꝑſeuero et
īꝑpatꝰ accedo. Quare dñe me feciſti vt ti
bi execrādā iniuriā facerē ꝙ te pono ī latri
na pctōꝝ aīe mee q̄m nō ē cloaca magꝭ feti/
da q̄ꝫ peccatrix aīa mea vtinā hāc īmundā
aīam aliq̄s fluuiꝰ cōpūctōis diſcurriſſet. vt
ibi nō fuiſſet tanta pctōꝝ ſanies ꝯgregata.
Dñe q̄d eſt h̄. nūq̄d ibi te ponere debeo. ſʒ
in infinitū maior ē mia tua q̄ꝫ nr̄a miſeria.
⁊ iō de tua benignitate ꝯfidēs te p̄ſumo ſu/
mere. vt ſic infirmꝰ accedā ad medicū dul/
ciſſimuʒ. vt tua liberer medicina. Quāto ei
plus infirmꝰ ſuʒ. tāto plꝰ indigeo deꝰ meꝰ.
⁊ in liberatiōe mea magꝭ apparebit tue imē
ſitas pietatꝭ. Accedā ad deū meū ꝯfidēter.
q2 infinite ſunt mie eiꝰ ⁊ ſecū fruar bonorū
delitiis. ingrediar ꝗ̄ ſpōſa ad ſponſuʒ. ſecū/
q̄ꝫ volo inſepabilit cōmorari. Nolo amplꝰ
alteri adherere vt cū ipo ſolo gaudiū habe
am ſine fine. Hec ⁊ alia que dicere voluerit
corde dicat nō ore. q2 nō credo expedire ibi
ꝓferre alia q̄ꝫ illa q̄ in canone cōtinent. Et
nota ꝙ ſm̄ meū videre ad efficaciā recipien
dū valet cōpaſſio xp̄i ⁊ viuificatio ⁊ anihila/
tio ſui. q̄ntū pt vilis fiat ⁊ indignꝰ in oculis
ſuis q̄ recipe debet. Cū aūt ſacr̄m expleuiʒ
fuerit cogitet i corde ſuo pꝰ tā nobilē cibuʒ
nolo ſtercora deguſtare. ⁊ cū ipe ſit ſūma io
cūditas nolo de cetero affici circa aliquā terre
nā. Si aūt affectōem ibi nullā habuit re
cogitet ſignū eē īfirmitatꝭ vl' mortꝭ. Ignē
ī poſuit ī ſinuʒ calorē nō ſentit. mel poſu
it in ore ⁊ dulcedinē nō ꝑcipit. Et iō tal' mi/
ſeriā ſuā recognoſcat ⁊ mutet ī meliꝰ vitā ſu
am. Si vō refectionē ibi recipit nō ſibi at/
tribuat ſʒ infinite diuie maieſtatꝭ bonitati
q̄ ſe ad bonos ⁊ malos extēdit ⁊ dicat ī cor
de. In me dñs opat mirabilia ad deteſtati
onē miſerie mee ⁊ ad ꝯuincēdū bñficiis ini/
q̄tatē meā magnā. Nā me mortuū fecit ſen
tire ⁊ vermē viliſſimum celeſtia deguſtare.
Si mihi pctōri talia fecit dñs q̄d faciet ſi
correxero vitā meā. ⁊ ꝯtinue voluero ī me/
liꝰ ꝓmouere ⁊ celeſtib' dedicare meditatōi/
bus ⁊ ſibi ſoli de cetero adherere. qd tñ face/
re poterit auxilio dñi nō ꝓpria vtute. ⁊ ſic co/
gitat ſic ope adimpleat. Oratio. Dñe
deus meus quō auſus ſum te alloqui viliſ/
ſima creatura. naʒ fetidiſſimꝰ ſum. horribil'
ſum. ſtercꝰ vermiſq̄ꝫ neq̄ſſimꝰ ⁊ vaniſſimus
hō. Tu aūt deꝰ deoꝝ dñs dñantiū oīne bo
nū honeſtū ⁊ pulchrū. oīs vtilitas oīs ame
nitas. oīs ſnauitas. fons ſplendoris. fons
melodie. fons odorꝭ. fons dulcorꝭ. fons a/
morꝭ ⁊ intimꝰ dilectōnis āplexꝰ. ⁊ tu rogas
me ⁊ ego fugio. de me es ſollicitꝰ. de te ñ cu
ro. mihi ſp fuis. ⁊ ego te ſp offendo. te mihi
tribuis. ⁊ ego te ꝯtēno. me ꝗ̄ uanitatē ⁊ nihil
diligꝭ. ⁊ te infinitū ⁊ ienarrabile bonū ſper
no. fetorē. horrorē. mortalē dolorē tibi o be
atiſſime benigniſſime amātiſſime ſponſe ꝓ
ponu. plꝰ me allicit creatā q̄ꝫ creator. vani/
tas q̄ꝫ eternitas. deteſtabiliſſima miſeria q̄ꝫ
ſūma felicitas. plꝰ me inclinat ſordes q̄ꝫ ele
uet pulchritudo. fuitꝰ q̄ꝫ magnitudo. ama
ritudo q̄ꝫ dulcedo. Nā meliora ſunt vulne
ra diligētꝭ q̄ꝫ fraudulēta oſcula inimici. ⁊ tñ
plꝰ approbo hoc affectu fraudulēta oſcula
q̄ꝫ vulnera diligētꝭ. Sed ne remiſcarꝭ dñe
delicta mea vl' parētū meoꝝ ſʒ pietatis tue
viſcera ⁊ dolorē tuoꝝ vulneꝝ. nō ꝙ ego ſed
ꝙ tu ꝑ me ſuſtinuiſti ꝯſidera ſi me vt oñ diſ
diligꝭ. cur me relinq̄s. cur fatigari ꝑmittis.
Me ꝗ̄ amātiſſime tene tiore. reſtrīge amo/
re. q̄era dulcore dulciſſime ſpōſe neq̄o. ne/
ſcio. vbi volo fruire tibi adherere toto cor/
de. īmouit ꝑicula amare. h̄ opari ī me tu po
tes. tu ſcis. tu vis ⁊ a me exigis. Quid ꝗ̄ de/
ficiā ī bñplacito meo l' tu ī tuo. Obſecro vt
nō ꝑualeat hoſʒ dñi. nolo ī hac ꝯtinētie de/
ficere. ñ ſuccūbere ſʒ ſuccurre feſtināt. viuē
do luxurioſe. ⁊ me nis ⁊ tuas creatās laſci/
ue amādo totā meā ſubam diſſipaui. nunc
recognoſcēti miſeriā ⁊ penuriā meā fame/
lico appetitu ad paterne miſcōie viſcera re/
deunti me oculis tue pietatis agnoſce ⁊ di

gnare me radijs tue grẽ letabūdis occur-
rere.⁊ cū amplexibꝰ pacis ⁊ q̄etis largiaris
oſcu'a. Et recognoſco q̄ in celū ⁊ in totam
curiā celeſtem ⁊ eccleſiā romanā.imo ĩ om-
nem creaturā tuam et coꝛam te.te contem-
pto peccaui et malum coꝛam te feci.⁊ certe
nō ſum dignꝰ vocari filius tuus nec mer-
cennarius etiā ſeruus.aut aliqua viliſſima
creatura.ſed miſerere mei et dele iniquita-
tem meā.vt iuſtificeris in ſmonibus tuis ⁊
vincas cū iudicaris.q: dicūt aīe mee non
eſt ſalus ipi in deo eiꝰ. Obſecro iube vt de
tur mihi caritatꝭ ſtola.fidei feruētis annu-
lus.in calciamētis ⁊ eleuātis ⁊ ꝯfirmantis
ſpei ꝓtegātur pedes.vt ſic ebrius tuo ſan-
guine totꝰ in te reſoluar amoꝛe. Intret do-
loꝛ tuus intima mea ⁊ omnē amoꝛē expiet
alienā.ſed tecū crucifixus mūdo.vt ſic moꝛ
tuus vita mea ſit tecū abſcōdita in deo. O
vita mea vita felix que abſcōdita eſt ipi mū
do et ſatiata ipi chriſto in deo centro ſuo q̄-
etatur. vnū eſt mihi neceſſariū ⁊ ſolū vnū
quero. Abſcedat ergo fantaſmatū multitu
do.vnus eſt dilectꝰ meus. vnꝰ eſt amoꝛ me
us ieſus chriſtꝰ.deꝰ meus. ſponſus meus.
Nihil ergo ſapiat.nihil delectet.nihil allici
at niſi ieſus chriſtꝰ.totus ſit meꝰ. totus ſim
ſuus.et fiat coꝛ meū vnū cū ipo.nihil me iu
dicans ſcire vel amare vel affectare niſi do
minū ieſum chriſtū ⁊ hūc crucifixū. Ergo
bone ieſu recollige me viſceribꝰ.refice vbe-
ribus.et inebria vulneribꝰ. Euigila ḡ aīa
mea ad viſcera cōpaſſionū quibꝰ ploꝛauit i
infantia ſup hieruſalē.ſup lazarū.et in cru-
ce.imo in illis ſup te ⁊ regrediat̄ fluuius de
loco voluptatis ad rigādū paradiſum qui
eſt in q̄ttuoꝛ capita diuiſus. Si em̄ egredi
ebat̄ fluuius lachꝛymaꝝ de loco voluptatꝭ
⁊ omniū deliciaꝝ.quāto magis debet egre
di de loco omniū ſpurciciaꝝ. Ergo bone ie
ſu ſummis delicijs plenus.ploꝛaſti.euigila
etiā aīa mea ad verba inſtructionū.exhoꝛ
tationū ⁊ ꝓmiſſionū.q: de verbo vite eter-
ne habes. Euigila ad exꝓbꝛatōes.vulne
ra.illuſiones ⁊ occiſiōes ad doloꝛes paſſio
nis ⁊ cōpaſſionis. Attēdite inq̄t et videte ſi
eſt doloꝛ ſicut doloꝛ meꝰ. Imo dn̄e accedā
⁊ videā ſi eſt amoꝛ ſicut amoꝛ tuus. Et iō
nihil niſi te ꝓpter te volo amare. Tu domie
me iniquū peſſimū ⁊ ꝯtēptoꝛē tuū viliſſimū
fetoꝛē ſtercoꝛū ⁊ hoꝛroꝛē vermiū amaſti tā-
tū vt tanta ꝓ me dignarerꝭ pati ⁊ ſuſtinere.

Et ego te infinitum bonū p̄rem ꝑiſſimū.
ſponſum dulciſſimū oīs pulchꝛitudinis ⁊
ſuauitatis fontale ꝑncipiū nō tm̄ diligam
vt ſaltē moꝛiar ꝑ te ꝓ te mūdo.imo moꝛiar
⁊ mihi vt totus tecū affixus ligno.nihil ſen
tiam niſi te. vt viuā iam nō ego.viuat aūt in
me chꝛiſtus. Quid ḡ retribuā dn̄o ꝓ oībus
q̄ retribuit mihi. Calicē ſa.ac.⁊ no.do.inuo.
Sic ḡ calix ꝯtinuus in coꝛꝑe ſaltē ſupha-
bundātis grẽ radicet̄ in coꝛde.melos diui-
ne laudis diffundat̄.q̄re cōtinue ac indeſi-
nenter in oꝛe laudabo deū meū ĩ vita mea.
pſallā deo meo q̄diu fuero. Iocūdū ſit ei
eloquiū meū.ego vero delectaboꝛ in dn̄o.
leuabo ⁊ oñdā et faciē mētis.⁊ in auribꝰ ab
oꝛe meo reſonabit imēſa grāꝝ actio et ma-
gnificētie ſue laudis. Recedāt ḡ de cetero
oīa vetera de oꝛe meo ⁊ de aīa mea.q: deuſ
ſcientiarum dn̄s eſt.⁊ ipi ꝓpeꝑantur cogi-
tatiōes ⁊ voces. Arcū foꝛtiū ſupabo ⁊ indu
ar ꝟtute ex alto. Gaudens gaudebo in do-
mino ſolū.⁊ implebit̄ coꝛ meū iubilo.⁊ om-
nia oſſa mea exultabūt in deo meo.q: totū
me offerā ſaluatoꝛi meo. Quieſcet coꝛ meū
in dulcedine bonitatꝭ imēſe. Laudabo ex-
cellentiā glīe ſūme ⁊ ſeq̄r veſtigia paſſionis
acerbe.coꝛpꝰ ꝯculcet̄.coꝛ eleuet̄. Laude ꝟo
repleat̄ os meū.vt die ac nocte dei mei ma
gnitudine tāte vite irremiſſibilit̄ quieſcāt.
Abſcedat vanitas.accedat diuinitas. trāſ-
foꝛmet caritas ⁊ fiam totꝰ diuinus.aperiat̄
coꝛ meū.apiant̄ vulnera.iungant̄ intima et
fiant vnū cū chꝛiſto, Amen.

Arripe illā ⁊ exaltabit te.⁊ gloꝛificabe-
ris ab ea cū illā fueris amplexatꝰ. Da
bit capiti tuo augmenta grāꝝ.⁊ coꝛona in-
clita ꝓteget te. Prouerbioꝛū.iiij.

Gloꝛia in excelſis

g deo ⁊ grāꝝ actio et vox laudis.q̄
nunc ꝓꝓhetica myſteria.nunc ꝑ
oꝛacula de celis lapſa.nunc ꝑ lection ē euā-
gelicā.nunc ꝑ apoſtolicā tubā multiphari e
multiſq̄ modis ad honoꝛē ꝟginis marie re
gine celoꝝ ac angeloꝝ ſinceriſſime nos in-
uitat ac incitat.vt ꝑ ipſius ſctā merita omni
acceptione digniſſima.ex infernoꝝ clauſtrꝭ
arreptos.āgelice milicie nos aſcribat. Uñ
licet Salomon ꝟba p̄dicta de ſapiā ꝓtule
rit.ſpūs tū ſctūs illa ad virginē ꝓcellentem

mariā intellectu myſtico reflectit. In quo verbo vos amice chariſſime ad ipſi⁹ amorē eſt alliciens. veſtrū𝔮 cor ad ipſius amplexū varijs ꝓmiſſionibꝫ attrahens ⁊ demulcēs. Aſſignat aūt vobis aſſecutura q̄ttuor dona mirifica ſi tā preclara puella nexu ſpōnali vobis fuerit ꝯiuncta ⁊ brachijs deſideriorū feruentiū a vobis cū magna reuerētia ⁊ deuotione amplexata. Primo affert vobis exaltationē ibi. ⁊ exaltabit te. Scḋo glorificationē. ibi. ⁊ glorificaberis ab ea. Tercio grāꝝ habundātiā ibi Dabit capiti tuo augmenta grārū. Quarto viriditatis ꝑpetue immarceſſibilē coronā. ibi. Corona inclita proteget te. Unde rogo cariſſime ⁊ deſiderātiſſime ne tā nobilē ⁊ ſpecioſiſſimā v̄ginem repellatis. ne tā admirandā reuerēdiſſimā reginā virginē mariā vilependatis. Ne ſi a vobis ꝯtemptā ſe viderit (non dico tantis fraudemini. verū qḋ abſit) mala ꝑpetua incurratis. Quapropter ad obſequēdū ei ſinū mentis extendatis ad laudandū ⁊ glorificandū eā cor p̄parate. linguā laxate ac celeri famulatu illi placere feſtinate Cōſtat em̄ q̄ ex ipſius acceſſu remanebitis deuotior. ex ipſi⁹ tactu mūdior. et ipſi⁹ amplexu virtute ⁊ grā ꝓfuſior ⁊ nitidior. Et vt tātoꝝ bonorū vobis aliquā occaſionē ꝑferā mitto vobis ipſi⁹ virginis ſacratiſſime pſalteriuꝫ ex ſcintillula mee paticule intelligētie grā ⁊ adiutorio illius conditū ⁊ cōpactū. in quo diuerſis p̄conijs eā extollietis. Nūc ipſi⁹ virginitatē ⁊ caſtimoniā. Nunc ei⁹ fecunditatē ⁊ ſanctimoniā. Nunc ei⁹ largitatē ſiue clemētiā. Ibi efferetis eā velut plenā om̄i grā. velut repletā om̄i ſciētia. velut illuſtratā om̄i ſapiā ⁊ intelligētia. Ibi benedicetis fructuꝫ ſui ventris glioſi. mēbra corpis ſcti. et prerogatiuas anīe om̄i ſctitate pollētes. Ibi ad ipſius laudē inuocabitis choros angelorū et ſctōrū nationes hoim. inſulas gentiū. celū ⁊ pulchritudinē luminariū. ac totū orbem terrarū. Ibi eā rogabitis vt deſtruat vires ſpūaliū hoſtiū. vt vobis impetret veniam peccaminū. vt vobis reddat placabilē terribilem iudicē. ⁊ vt veſtrū finē ſua illuſtret preſentia vobiſ𝔮 obtineat gaudia ſine fine māſura. Igit̄ o chariſſime hoc tantillū meum munuſculū ꝑmū vobis oblatū gratanter ſuſcipite. fructū𝔮 ex eo ꝓferre ſatagite. ⁊ in eo matrē dei frequēti⁹ collaudate. ſi forte p̄ijſſima ſup vos ſuū cōuertat amabilē vultū. ad ſuū amorē vos recipiens. veſtraꝫ aniam in p̄nti recreans ⁊ reficiēs. ⁊ in futura gloria coronā de lapide p̄cioſo veſtro capiti ſupponens.

Incipit pſalteriū beate v̄ginis cōpilatū p ſeraphicū doctorē ſctm̄ Bonauenturaꝫ epiſcopū Albanēſem. necnō ſctē Romane eccl'ie p̄ſbyterū cardinalē. in honorē genitricis dn̄i nr̄i ieſu chriſti toti⁹ humani generis ſaluatoris.

Eatus uir qui

b diligit nomē tuū maria v̄go. grā tua aniam ei⁹ ꝯfortabit. Tāq̄ʒ agrū fontibꝫ irrigatū vber. ī eo fructū iuſticie ꝓpagab. Bn̄dicta tu int̄ mulieres. p credulitatē cordis ſcti tui. Uniuerſas em̄ femīas vincis pulchritudine carnis. ſupas angl'os ⁊ archangelos excellentia ſctitatis. Miſcdia tua ⁊ grā vbi𝔮 p̄dicat̄ de⁹ opibꝫ manuū tuarū benedixit. Gloria patri et filio.

Uare fremuerūt inimici nr̄i. ⁊ aduerſum nos meditati ſunt inania. Protegat nos dextera tua mr̄ dei. vt acies t̄ribil' ꝯfundēs ⁊ deſtruēs eos. Uenite ad eā q̄ laboratis ⁊ tribulati eſtis. ⁊ dabit refrigeriū aiābus v̄ris. Accedite ad eā in tentatōibꝫ veſtris. ⁊ ſtabiliet vos ſerenitas vultus eius. Bn̄dicate illā in toto corde v̄ro. mīa em̄ illi⁹

Omina q̄d (us plena ē terra. Glia. multiplicati ſunt q̄ tribulāt me. in tempeſtate tua pſeq̄ris ⁊ diſſipabis eos. Diſſolue colligatiōes impietatis nr̄e. tolle faſciculos pctōꝝ nr̄oꝝ. Miſerere mei dn̄a ⁊ ſana infirmitatē meā. tolle dolorē ⁊ anguſtiā cordis mei. Ne tradas me māibꝫ īimicoꝝ meoꝝ ⁊ in die mortis mee ꝯforta aīaꝫ meā. Deduc me ad portū ſalutis. ⁊ ſpm̄ meū redde factori ⁊ creatori meo. Glia patri.

Um inuocarē exaudiuiſti me dn̄a et e ſublimi ſolio tuo mei dignata es recordari. A rugiētibꝫ p̄paratis ad eſcā. ⁊ de manibus q̄rentiū me liberabit grā tua. Qm̄ benigna eſt mīa ⁊ pietas tua. in omēs q̄ inuocāt nomē ſctm̄ tuū. Bn̄dicta ſis dn̄a ineternū. ⁊ maieſtas tua in ſcl'm. Glorificate eam om̄es gentes in v̄te vīa. ⁊ cūcti ꝑpl'i terre extollite magnificentiā eius. Glia.

Erba mea auribꝫ pcipe domīa. ⁊ ne auertas a me ſpecioſitatem vultus tui.

Converte luctũ noſtrũ in gaudiũ. ⁊ tribu/
lationẽ noſtrã in iubilationẽ. Corruãt an/
te pedes nr̃os inimici nr̃i. virtute tua eorũ
capita conterant. Benedicat te oĩs lingua.
et nomen ſcr̃m tuum confiteat̃ omĩs caro.
Spirit⁹ eñi tuus ſup mel dulcis. ⁊ heredi/
tas ſup mel et fauum.

Omina ne in furore dei ſinas corripi
me. neq̃ȝ in ira ei⁹ iudicari. Propt̃ ho/
norẽ nois tui dña. ꝑciet̃ nob̃ fruct⁹ gl̃oſi
vent̃rȝ tui. De porta inferi ⁊ d̃ vẽtre abyſſi.
tuis ſctis ꝑcib⁹ libera nos. Apiant̃ nob̃ ia/
nue ſempiterne. vt enarrem⁹ inet̃nũ mira/
bilia tua. Quia nõ mortui neq̃ȝ q̃ in iſerno
ſunt laudabũt te dña. ſed q̃ tua gr̃a vitã et/
Omina mea in te (nã obtinebunt.
ſperaui. de inimicȝ meis liba me dña.
Cõclude ora leonis ⁊ dentes ei⁹. ⁊ labia ꝑ/
ſequẽtiũ ↄſtringe. Nõ morerȝ ꝑpter nomen
tuũ. facere nob̃ miam tuã. Splendor vult⁹
tui fulgeat ſup nos. vt fuer̃ ↄſcia nr̃a apud
altiſſimũ. Si pſeq̃tur inimic⁹ aĩam meaȝ.
dña adiutorio tuo ↄforter. ne vibret gladi/
Omina. dñs nr̃ fe/ (um ſuũ ↄtra me.
ctus ẽ frat̃ nr̃. ⁊ ſaluator nr̃. Ut ignis ĩ
rubo ⁊ ros in vellere. deſcẽdit in te eternuȝ
ꝟbũ dei. Spũſctõ fecundãte. obũbrauit ti
bi virt⁹ altiſſimi. Bñdict⁹ ſit mũdiſſim⁹ cõ/
cept⁹ tuus. bñdict⁹ ſit part⁹ tuus ꝟgineus
Bñdicta ſit mũdicia carnis tue. bñdicta ſit
dulcedo miſcðie cordis tui. Gloria.

Onfitebor tibi dña in toto corde meo
⁊ narrabo in ꝑplis laudẽ ⁊ gloriã tuã.
Tibi eñi debet̃ glĩa. ⁊ grã ꝑactio ⁊ vox lau/
dis. Inueniẽt grãm pctõres apud deũ. per
te inuẽtricem gr̃e ⁊ ſalutȝ. Reſpirẽt ad in/
dulgentiã hũiles penitẽtes. ſana ↄtritiões
cordis coꝝ. In pulchritudie pacȝ ⁊ requie
opulenta. cibab̃ nos poſt laborẽ ꝑegrinati/
Ad dña ↄfido ꝑpter (onis nr̃e. Glia.
dulcedinẽ. mie nois ſui. Oculi eius in
paupem reſpiciũt. ⁊ man⁹ ei⁹ ad pupillũ ⁊ vi
duã ſunt extente. Exq̃rite illã a iuuentute
vr̃a. ⁊ glorificabit vos añ faciẽ ꝑploꝝ. Mi/
ſericordia illi⁹ nr̃oꝝ auferat multitudinẽȝ
pctõꝝ. ⁊ fecũditatẽ nobis ↄferat meritorũ.
Extẽde ad nos brachiũ tuuȝ ꝟgo gl̃ioſa. ⁊
ne auertas a nob̃ gl̃ioſuȝ vultũ tuũ. Glia.
Alnum me fac mr̃ pulchre dilectiõis.
fons clemẽtie ⁊ dulcor pietatȝ. Gyruȝ
terre ſola circuis. vt ſubuenias inuocãtib⁹
te. Pulchre ſunt vie tue. ⁊ ſemite tue pacifi
ce. In te refulget ſpecies caſtitatȝ. lumẽ iu/
ſticie ⁊ ſplẽdor veritatȝ. Amicta ſolari lumi
ne ſic veſtimẽto. duodecĩ ſtellaꝝ corona ru/
Sequo dña obli/ (tilans radiãti.
uiſceris me. ⁊ nõ liberas me in die tri/
bulationis. Uſq̃ȝ q̃ exaltabit̃ inimic⁹ meus
ſup me. potẽtia ꝟtutȝ tue cõtere ipm̃. Aperi
oculos mĩe tue. ne inimic⁹ nr̃ aduerſ⁹ nos
ꝑualeat. Magnificam⁹ te gr̃e inuẽtricẽȝ. ꝑ
quaȝ ſecl̃a reparant̃. Exaltata ſup choros
angeloꝝ. ante thronũ dei ora ꝑ nobis.
Ixit inſipiẽs aduerſarius nr̃ in corde
ſuo. pſeq̃r ⁊ cõꝑbendã ⁊ interficiet eũ
man⁹ mea. Exurge dña ⁊ ꝑueni eũ ⁊ ſuppla
ta eũ. deſtrue oẽs conat⁹ illi⁹. Tuã pulchri
tudinẽ ſol ⁊ luna mirant̃. tibi angelice pote
ſtates ſeruiũt ⁊ famulant̃. Tuo tactu leniſ/
ſimo ſanant̃ infirmi. tuo odore roſeo mor/
tui reuiuiſcunt. Uirgo dei genitrix quẽ to/
tus non capit orbis in tua ſe clauſit viſcera
factus homo. Gloria patri.

Omina q̃s habitabit in tabernaculo
dei. aut q̃s req̃eſcet cũ ſenatorib⁹ ppli.
Pauꝑes ſpũ ⁊ mundi corde. mites pacifici
atq̃ȝ lugentes. Recordare dña vt loq̃ris ꝑ
nobis bona. ⁊ indignatiõnẽ filij tui auertat
a nobis. Amplectamur marie veſtigia pec/
catores. ⁊ ei⁹ beatȝ pedib⁹ ꝑuoluamur. Te/
neam⁹ eã fortiter nec dimittam⁹. donec ab
ea meruerim⁹ benedici. Gloria.

Onſerua me dña. quoniã ſperaui ĩ te.
mihiq̃ȝ tue ſtillicidia gr̃e impartire.
Aluus tuus ꝟginalis et viſcera tua. filium
dei altiſſimi genuerũt. Benedicta ſint vbe/
ra tua. quib⁹ lacte deifico ſaluatorẽ enutri/
ſti. Confitemini laudes ꝟgini gl̃ioſe. q̃cun/
q̃ȝ apud eã grãm ⁊ miſcðiam inueniſtȝ. Da/
te magnificentiã nomini ei⁹. et collaudate
ſeculũ conceptũ atq̃ȝ partũ eius.

Xaudi dña iuſticiã meã ⁊ amorẽ. amo/
ue a me tribulatiõnẽ meã. Cõfitebor
tibi in voce exultationis. cũ magnificaber
ſup me miſcðiam tuã. Imitamini eã ſancte
ꝟgines dei. vt imitate ſunt agnes barbara
dorothea et katherina. Honorificate eaȝ in
voce labiorũ veſtroꝝ. ꝑ hoc eius grãm aga
tha lucia margaretha ⁊ cecilia ſuſceperũt.
Sponſum dabit vobis pr̃is filium. et de
paradiſi lilijs coronam incõparabiliter ra/
diantem.

Iligã te dña celi ⁊ terre. ⁊ in gẽtib⁹ no/
mẽ tuũ inuocabo. Cõfitemini illi tri/

bulati corde. et roborabit vos ꝯ inimicos
vros. Stilla nob dña grãm vberũ tuoꝝ. ex
manãte lacte dulcedis tue refice viſcera pu
eroꝝ tuoꝝ Religioſi oẽs honorate illã. q̃a
ipa ẽ adiutrix ꝛ vr̃a ſpecial' aduocata. Eſto
refrigeriũ nr̃m gl'ioſa mr̃ xp̃i. q2 tu es tot⁹
religionis mirabile firmamentũ. Gl'ia.
Eli enarrãt gl'iam tuã ꝛ vngẽtoꝝ tuo/
rũ fragrãtia in gẽtib⁹ ẽ diſpſa Reſpira
te ad illã p din pctõres. ꝛ pducet vos ad in/
dulgẽne portũ. In hymnis ꝛ pſalmis ꝛ cã/
ticis pulſate viſcera ei⁹. ꝛ ſtillabit vob grãꝫ
dulcedinis ſue. Glorificate eã iuſti ãn thro
nũ dei. q2 fructu ventrꝭ ei⁹ eſtꝭ iuſticiã opati
Laudate eã celi celoꝝ. ꝛ nomẽ ei⁹ glorificet
Xaudias nos dña (oĩs terra. Gl'ia.
ĩ die tribulatõis. ꝛ pctib⁹ nr̃is cõuerte
clemẽtẽ faciẽ tuã Ne pñcias nos ĩ tpe mor
tis noſtre. ſed ſuccurre anie cum deſecue/
rit corpus ſuum. Mitte angelũ in occur/
ſuꝫ ei⁹. p quẽ ab hoſtib⁹ defendat. Oſtende
ei sereniſſimũ iudicẽ ſcl'oꝝ q̃ ob tui grãꝫ ve
niã ei largiat. Sentiat in penis refrigeriũ
tuũ. ꝛ ꝯcede ei locũ inter electos dei.
Omina in v̄tute tua letabit cor noſtꝝ.
ꝛ ĩ dulcedĩe nois tui ꝯſolabit aĩa nr̃a.
De ſedib⁹ mitte nob ſapiam. p quã in oĩ ve
ritate dulcit illuſtremur. A carnalib⁹ deſi/
derijs ꝯcede grãm abſtinẽdi. vt lumen grẽ
in nr̃is cordib⁹ oriat. Q2 dulcia diligẽtib⁹
te eloq̃a tua dña q̃s ſuauia ſunt tuaꝝ ſtillici
dia graꝝ. Gl'iam ꝛ honorẽ pſallaꝫ tibi. et in
noĩe tuo gloriabor in ſeculũ. Gl'ia.
Eus de⁹ me⁹. reſpiciat in me meritis
tuis v̄go ſp maria. Dña mea clamaui
ad te p diẽ ꝛ noctẽ. ꝛ feciſti cũ ſuo tuo miaꝫ
tuã. Quia ego ſpaui in mia tua. ſempit'nũꝫ
a me obprobriũꝫ abſtuliſti. Deriſerunt me
inimici mei vndiq3. tu aũt ſub vmbra man⁹
tue ꝯculiſti mihi refrigeriũ bonũ. Adorent
te familie gẽtiũ. ꝛ glorificẽt te oẽs ordines
Omin⁹ regit me v̄go dei (angeloꝝ.
genitrix. q2 tu amabilẽ vultũ ei⁹ ad me
ꝯuertiſti. Bñdicti ſũt oculi tui ſplẽdidiſſi/
mi. q̃s digneris miſericordit ꝯuertere ſup
nos pctõres. Bñdictũ ſit lumẽ ꝛ ſplẽdor fa
ciei tue. bñdicta ſit grã vultus tui. Bñdicta
ſit mia manuũ tuarũ. bñdicta ſit emanatio
v̄ginei lactꝭ tui. Bñdicãt te apl'i tui. et ꝓphe
dei martyres ꝯfeſſores ꝛ v̄gĩes pſallãt tibi.
Omini ẽ tra ꝛ plenitudo ei⁹. tu autem
ſctiſſima mr̃ cũ eo regnas in eternũꝫ.

Gl'iam ꝛ decorẽ induiſti. oĩs lapis pcioſus
amict⁹ ꝛ opimẽtũ tuũ. Splẽdor ſolis ſup
caput tuũ. lunarꝭ pulchritudo ſub pedibus
tuis. Sidera micãtia ornant ſedile tuum.
aſtra te glorificãt iugit matutina. Memẽ/
to nr̃i dña ĩ bñplacito tuo. ꝛ fac nos dignos
glorificãdi nomẽ tuũ. Gloria pr̃i.
D te dña leuaui aĩam meã. in iudicio
dei tuis pcib⁹ nõ erubeſcaꝫ. Neq3 illu/
dãt mihi aduerſarij mei. etenĩ pſumẽtes de
te roborabunt Nõ pualeãt aduerſuꝫ me la
quei mortꝭ. ꝛ caſtra malignãtiũ nõ impedi/
ant greſſus meos. Collide impetũ eorũ in
v̄tute tua. ꝛ cũ mãſuetudĩe occurre anime
mee Ductrix mea eſto ad patriã. ꝛ me cetui
angelorũ digneris aggregare.
Udica me dña qm̃ ab innocẽtia mea
digreſſus ſũ. ſed q2 ſpaui in te nõ infir
mabor. Ure cor meũ igne amorꝭ tui. et cin
gulo caſtitatis reſtringe renes meos. Dñ
mia tua ꝛ clemẽtia t. añ ocl'os meos. ꝛ dele
ctat⁹ ſum in voce laudis tue. Dña dilexi de
corẽ faciei tue. ꝛ venerat⁹ ſum ſanctã maie/
ſtatẽ tuã. Cõfitemini nomi ei⁹ qm̃ ſctm̃ eſt.
enarrãt in ſcl'm mirabilia ei⁹. Nocturn⁹.
Omia illũiatio mea ſit ſplẽdor faci
d ei tue. ꝛ ſerenitas grẽ tue refulgeat
mẽti mee. Exalta caput meũ et ego
pſallã. pſalmũ noĩ tuo decãtabo. Ne auer/
tas faciẽ tuã a me. q2 ſpẽm ꝛ decorẽ tuũ a iu
uẽtute mea ꝯcupiui. Te amaui ꝛ exq̃ſiui re
gina celoꝝ. miam tuã ꝛ grãꝫ tuã ne ſubtra/
bas a ſuo tuo. Cõfitebor tibi ĩ natõnib⁹. et
D te dña (thronũ gl'e tue hõrificabo
clamabo ꝛ exaudies me. ĩ voce laudis
tue letificabis me. Miſerere mei in die an
guſtie mee. ꝛ in luce veritatis tue libera me.
Benedicta ſis o domina. in finib⁹ omnib⁹
orbis terre. Sanctuariũꝫ quod firmaue/
runt manus tue. eſt ſanctũ tẽplũ corpis tui
Conſcia tua mũda ꝛ imaculata eſt. loc⁹ ꝓpi
ciationis ꝛ habitaculũ ſctm̃ dei. Gl'ia.
Fferte dñe noſtre filij dei. afferte dñe
nr̃e laudẽ ꝛ reuerẽtiaꝫ. Da v̄tutẽ ſctis
tuis mr̃ ſcã. ꝛ bñdictõnẽ laudãtib⁹ atq3 glo
rificantib⁹ te. Exaudi gemit⁹ ſuſpiriũ ad
te. ꝛ ne ſpernas vota inuocãtiũ nomẽ tuuꝫ.
Sit man⁹ tua ad ſuccurrẽdũ mihi parata.
ꝛ aurꝭ tua intẽdẽs ad depcatione meã. Be/
nedicãt tibi celi ꝛ tra. mare ꝛ orb traꝝ. Gl'a
Xaltabo te dña qm̃ ſuſcepiſti me. ab
inuĩ aduerſario liberabis me. Cõuer

tere ad me ⁊ viuifica me. de portis mortis
reduc me. ⁊ de fluctibꝫ tribulationū q̄ circū
dederūt me. Propt̄ impiū ⁊ magnificētiaꝫ
decere tue. ꝯtere ⁊ diſſipa oēs aduerſari/
os meos. Et ego offerā tibi ſacrificiū lau/
dis. ⁊ gl̄iam tuā deuoti⁹ exaltabo. Exulta/
te celi ⁊ iocūdare terra. qꝛ cōſolat̄ maria ſer
uos ſuos ⁊ paupeꝝ ſuorū miſerebit̄.

In te dn̄a ſperaui nō ꝯfundar ineťnū.
in gr̄a tua ſuſcipe me. Tu es fortitudo
mea ⁊ refugiū meū. ꝯſo'atio mea ⁊ ꝓtectio
mea. Ad te dn̄a clamaui duꝫ tribularet̄ cor
meū. ⁊ exaudiſti me de v̄tice colliū eťnoꝝ.
Educas me de laq̄o quē abſcōderūt mihi.
q̄m tu es adiutrix mea. In man⁹ tuas dn̄a
cōmēdo ſpm̄ meū. totā vitā meā ⁊ diē vlti/
mū meum.

Beati q̄rū corda te dili/
gunt virgo maria. pctā ipoꝝ a te miſe
ricordit̄ diluent̄. Sctā caſta ⁊ florigera vbe
ra tua. q̄ florē viriditatis ꝑpetue eruperūt.
Decor pulchritudinis tue corruptionē nō
videbit. ⁊ vult⁹ tui gr̄a in ꝑpetuū nō marce
ſcet. Bn̄dicta tu virga ieſſe ſublimis. que te
uſqꝫ ad ſedētē in throno dilataſti. O virgo
regina ipa es via. ꝑ quā nos ſalus de ſuper
nis ſedibꝫ viſitauit. Gl̄ia patri.

Exultate iuſti in v̄gine maria. ⁊ in recti/
tudine cordis collaudate eā. Accedite
ad eā cū reuerētia ⁊ deuotiōe. ⁊ delectet̄ cor
v̄ſm in ſalutatiōe ei⁹. Impendite illi ſacri/
ficiū laudis. ⁊ inebriamini ab vberibꝫ dul/
corꝫ illius. Influit em̄ vobis radios ſue pi
etatis. et clarificabit vos fulgoribꝫ miſcōie
ſue. Suauiſſim⁹ eſt fruct⁹ illi⁹. in ore et in
corde ſapientis dulceſcit.

Benedicā dn̄am in om̄i tp̄e. ⁊ nō defici
et laus eius in ore meo. Magnificate
eā mecū. oēs q̄ impinguati eſtꝫ melle ⁊ lacte
recreatiōis ei⁹. In p̄iculis in rebꝫ dubijs i/
uocate eā. ⁊ in neceſſitatibꝫ inuenietꝫ auxili
um ⁊ refrigeriū dulce. Sumite exemplū
ꝯuerſationis ei⁹. ⁊ emulamini ſtudia cari/
tatis ⁊ humilitatꝫ illi⁹. Quia ergo dn̄a hu/
millima fuiſti. verbū increatū ex te carnē ſu
ſcipere coegiſti.

Iudica dn̄a nocētes me ⁊ ꝯcos exur/
ge. ⁊ vindica cām meā. Aīa mea i te le/
tabit̄. ⁊ tuis bn̄ficijs deuot⁹ exultabo. Gr̄a
⁊ dulcedine tua pleni ſūt celi ⁊ t̄ra. vnde qꝫ
tuis bn̄ficijs irretiſti nos ſp. Quocūqꝫ em̄
pgim⁹. occurrit nobis diffuſio tui v̄teri vir
ginal̄. Curram⁹ ḡ charíſſimi ⁊ ita nobilē et

dulciflua virginē ſalutem⁹. vt in ſue dulce/
dinis gremio quieſcamus.

Dixit iniuſt⁹ vt peccet in abſcōdito. ꝑ ſe
a malo ꝓpoſito diſcedat mr̄ dei. Incli
na vultū dei ſup nos. coge illū pctōribꝫ mi/
ſereri. Dn̄a in celo mīa tua. ⁊ gr̄a tua diffu/
ſa eſt ſup terrā. Potētia et v̄tus in brachio
tuo. robur ⁊ fortitudo in dextra tua. Bene
dictū ſit imꝑiū tuuꝫ ſup celos. benedicta ſit
magnificentia tua ſup terram.

Noli emulari in malignātibꝫ dn̄a. furo
rē eoꝝ dulcifica ꝑ gr̄am tuā. Spera/
te in illa religioſi ⁊ clauſtrales. ꝯfidite in il/
la clerici ⁊ ſecl'ares. Delectamini in laudibꝫ
illi⁹. ⁊ exaudiet petitiōes cordis v̄ri. Meli⁹
eſt modicū cū gr̄a illi⁹. q̄ꝫ theſauri argentei
⁊ lapides p̄cioſi. Gl̄ia ſemꝑ ſit tibi o regina
celoꝝ. ⁊ in vllo tp̄e noli nos obliuiſci.

Domina ne i furore arguat me dn̄s. no
bis veniā obtine de petis. In ꝯſpectu
tuo ſit om̄e deſideriū nr̄m. ſpes nr̄a ⁊ cōfi/
dētia nr̄a. Cor meū ꝯturbatū eſt in me. re/
ceſſit lux de viſceribꝫ meis. Illumia ſplēdo
re tuo cecitatē meaꝫ. dulcific[illegible] dulcore tuo
ꝯtritionē meaꝫ. Ne derelinq̄[illegible] dn̄a mr̄
dei. gr̄a tua ⁊ virtus ſit a dextris meis.

Dixi cuſtodiā vias meas o dn̄a. cū per
te gr̄a xp̄i mihi fuit data Dulcore tuo
liq̄factū eſt cor meuꝫ. amore tuo inflāmata
ſunt viſcera mea. Exaudi oꝛōnē meaꝫ dn̄a
⁊ dep̄cationē meam. ⁊ ꝯtabeſcāt aduerſarij
mei. Miſere mei de cel' ⁊ de altitudie thro
ni tui. ⁊ ne ꝑmittas me in valle miſerie con
turbari. Cuſtodi pedē meū ne ledat̄. ⁊ in fi
ne meo ſit gr̄a tua.

Expectās expe/
ctaui gr̄am tuā. ⁊ feciſti mihi ſc̄m mul/
titudinē mīe noīs tui. Exaudiſti p̄ces me/
as ⁊ reduxiſti me de lacu miſerie. et de fouea
inimici. Multa ⁊ mirabilia ſunt dona tua
dn̄a. incōꝑabilia ſūt mūera gr̄aꝝ tuaꝝ. Ex/
ultēt ⁊ letent̄ ſup te oēs q̄ diligūt te. q̄ oderūt
nomē tuū corruāt in infernū. Bn̄dicta ſis
in eternū dn̄a. in ſeculū ⁊ in ſecl'm ſecli.

Beata maria intelligit ſup egenū ⁊ pau
perē. in ei⁹ laudibꝫ ꝑmanētē. Dn̄a an/
geloꝝ regina mundi. mūda cor meuꝫ igne
amoris ⁊ caritatis tue. Tu es mr̄ illumiati
onis cordis mei. tu es nutrix refouēs mētē
meā. Te cupit os meum collaudare. te affe
ctat mēs mea affectuoſiſſime venerari. Te
deſiderat anīa mea exorare. qꝛ tuitioni tue
ſe cōmēdat tota ſubſtātia mea.

Quemadmodũ deſiderat ceru⁹ ad fontes aq̃z. ita ad amorẽ tuũ anhelat aĩa mea. Quia tu es genitrix vite mee. ⁊ altrix reparatoris carnis mee. Quia tu es lactatrix ſaluatoris aĩe mee. initiũ ⁊ finio tot⁹ ſalutꝭ mee. Exaudi me dñ̃a mũdent ſordes mee. illumina me dñ̃a vt illuſtrent tenebre mee. Accendat amore tuo tepor meus. grã tua expellatur torpor meus. Gloria.

Vendica me dñ̃a ⁊ diſcerne cãm meã de gẽte puerſa. a ſerpẽte maligno ⁊ a dracone peſtifero libera me. Sctã fecunditas tua diſpdat eũ. btã ꝟginitas tua ↄterat caput ei⁹. Sctẽ pces tue corroborẽt nos ↄtra eũ. ſctã merita tua exinaniãt ꝟtutẽ ei⁹. Perſecutorẽ anie mee mitte in abyſſuz. puteus infernal' deglutiat eũ viuẽtẽ. Ego aũt ⁊ aĩa mea in terra captiuitatꝭ mee bñ̃dicã nomẽ tuũ. ⁊ glorificabo te in ſecula ſeculoꝝ.

Domina aurib⁹ nr̃is audiuim⁹. ⁊ pẽes nr̃i a nnũciauerũt nob. Quia ineffabilia ſunt merita tua. ⁊ valde ſtupẽda mirabilia tua. Dñ̃a innũerabiles ſunt ꝟtutes tue. ⁊ ineſtimabiles mĩe tue. Exulta aĩa mea et letare in illa. qꝛ mlt̃a bona ſũt laudatorib⁹ ꝑpata. Bñ̃dicta ſis regina celoꝝ ⁊ angl'oꝝ. ⁊ bñ̃dicant a deo laudatores magnificẽtie tue.

Ructauit cor meũ ꝟbũ bonũ dñ̃a. cũ rore melliſluo extitit dulcoratũ. Per tuã ſctitatẽ pctã mea purgent. ꝑ tuam integritatẽ mihi incorruptibilitas condonet. Per tuã ꝟginitatẽ aĩa mea a xp̄o adamat. ⁊ ſibi amorꝭ vinculo ſociat. Per tuaz fecunditatẽ ego captiu⁹ ſuz redempt⁹. ꝑ tuum partũ ꝟgineũ de morte ꝑpetua ſuz ereptus. Per tuã prolẽ digniſſimaz ꝑdit⁹ ſum reſtitut⁹. ⁊ de exilio miſerie in patriã beatitudinis ſum reductus.

Domina refugiũ nr̃m tu es in oĩ neceſſitate nr̃a. ⁊ ꝟtus potẽtior ↄterẽs inimicũ. Bñ̃ficĳs tuis plen⁹ ẽ mũdus. ſupant celeſtia penetrãt ⁊ iferna. Plenitudie grẽ tue q̃ in inferno erãt ſe letant liberata. Obtentu fecũditatꝭ tue ꝟginee. q̃ ſup mũdũ ſũt ſe gaudẽt reſtaurata. Per glioſuz tue ꝟginitatis ſanctiſſime partũ hoĩes angeloꝛuz fiunt ſocĳ ⁊ cõciues.

Omnes gẽtes plaudite manib⁹. pſallite in iubilo ꝟgini glioſe. Quĩ ipã ẽ porta vite ianua ſalutꝭ. ⁊ via nr̃e recõciliatõis. Spes penitẽtiũ ſolamẽ lugẽtiũ. pax beatoꝛdiũ atq; ſalus. Miſerere mei dñ̃a miſerere mei. qꝛ tu es lux ⁊ ſpes oĩm ↄfidẽtiũ ĩ te. Per tuã ſalutarẽ fecunditatẽ. placeat vt petõꝝ venia mihi concedat.

Magna es domina et laudabilis valde. in ciuitate dei celꝭ in vniuerſa eccleſia electorum eius. Aſcendiſti alternantibus hymnidicꝭ angelicꝭ choris archangel' ↄſtipata. roſis et lilĳs coronata. Occurrite illi ptãtes ⁊ ꝑncipat⁹. obuiate ei ꝟtutes ⁊ dñ̃ationẽs. Cherubin throni ⁊ ſeraphin exaltate eã. ⁊ ↄſtituite eã a dextrꝭ ſpõſi amãtiſſimi filĳ ei⁹. O q̃z leto aĩo q̃z ſereno aſpectu ſuſcepiſti eã angeloꝝ ⁊ hoĩm de⁹. ⁊ dediſti ei pncipatũ ſup oẽm locũ dñ̃ationis tue.

Audite hec oẽs gẽtes. aurib⁹ ꝑcipite q̃ ingredi cupitꝭ regnũ dei. Virginẽ mariã honorate. ⁊ inuenietꝭ vitã ⁊ ſalutẽ ꝑpetuam. Paupes ſuos tuos dñ̃a. felici cõfederatiõe ↄiũge xp̄o. Eſuriẽ paruuloꝝ tuoꝝ. fructu ventrꝭ tui refice ⁊ ſuſtẽta. Remãſiſti eñ̃ incorrupta poſt partũ. ⁊ inuiolata poſt filium.

Deus deorũ marie locut⁹ eſt. ꝑ gabrielem nunciũ ſuuz dicens. Aue grã plena dñ̃s tecuz. ꝑ te ſalus mundi reparatur. Speciẽ ⁊ decorem tuũ. altiſſimi filius concupiſcit. Adorna thalamũ tuũ ſyon. ꝑpara re in occurſum dei tui. Per ſpm̃ eñ̃ ſanctũ concipies. qui tuũ partũ faciet virgineuz ⁊ iocũdũ.

Miſerere mei dñ̃a. que mr̃ miſcdie nuncuparꝭ. Et ſm̃ viſcera miſericordiarũ tuaꝝ. mũda me ab oib⁹ iniquitatib⁹ meis. Effunde grãm tuam ſup me. ⁊ ſolitã clementiã tuam ne ſubtrahas a me. Quĩ pctã mea ↄfitebor tibi. ⁊ coram te me accuſo de ſcelerib⁹ meis. Fructu ventrꝭ tui me recõcilia. ⁊ pacifica me ei q̃ me creauit.

Quid gloriarꝭ in malicia o maligne ſerpens. et draco infernalis. Submitte caput tuũ mulieri. cui⁹ fortitudine demergeris in ꝑfundũ. Contere eũ dñ̃a pede virtutis tue. exurge ⁊ diſſipa maliciaz ei⁹. Extingue potentã ei⁹. et virtutẽ illius redige ĩ fauillam. Vt viuẽtes exultemus in noĩe tuo. ⁊ leto aĩo dicam⁹ tibi laudem.

Dixit inſipiẽs inimic⁹ ĩ corde ſuo. hoiez eĩciã de tabnacl'o filioꝝ dĩ. Egrediatur ero ſpũs mẽdax in ore ꝓpetꝭ. ⁊ ꝑ femiam eĩciã viꝝ ei⁹. Sĩc exaltãt o miſer celi a tra. ſic exaltate ſũt cogitatões dei a cogitatõib⁹ tuis. Noli extolli de caſu mulierꝭ. qꝛ mulier contereret caput tuũ. Tu illi foueã ꝑparaſti

⁊ in ſagena illius capieris. Gloria.

Omina in noīe tuo ſaluū me fac. ⁊ ab iniuſticijs meis libera me. Ut nō noceat mihi calliditas inimici. ſub vmbra alarū tuaꝝ ꝓtege me. O dn̄a mea adiuua me. grām tuā largire aīe mee. Uolūtarie offerā tibi ſacrificiū laudis ⁊ cōfitebor noī tuo q̄m bonū eſt. Q̄m ex oī tribulanōe liberabꝫ me. ⁊ īimicos meos deſpiciet oculꝰ meꝰ.

Xaudi dn̄a orōnē meā. ⁊ ne ꝯtēnas deꝑcatōnē meā. Cōtriſtatꝰ ſuꝫ in cogitaone mea. q2 iudicia dei pterruerūt me. Tenebre mortis venerūt ſup me. ⁊ pauor īferni inuaſit me. Ego aūt in ſolitudīe expecto ꝯſolatōnē tuā. ⁊ in cubili meo attēdo miaꝫ tuā. Glorifica manū ⁊ dextrū brachiū tuū. vt ꝓſternant̄ a nobꝫ inimici noſtri.

Iſerere mei dn̄a q̄m ꝯculcauerūt me hoſtes mei. q̄ndie omēs cogitationes eorū in malū contra me. Excita furorem et memēto belli. ⁊ ſup eos effunde iram tuaꝫ. Innoua ſigna ⁊ immuta mirabilia. ſentiamus adiutoriuꝫ brachij tui. Glorifica nomen tuū ſup nos. vt cognoſcamꝰ q̄m in ſeculū mia tua. Stilla nobꝫ guttā ſuauitatis tue. q2 tu es pincerna grē dulcoris.

Iſerere mei dn̄a miſerere mei. q2 paratū ē cor meū exq̄rere volūtatē tuā. Et ī vmbra alaꝝ tuaꝝ requieſcā. q2 delectabile ē mihi refrigeriū tuuꝫ. Manꝰ tue diſtillant mirrhā ꝑmā ⁊ digiti tui vngēta grātū. Et fragmen mali punici eſt guttur tuū. ⁊ ſpiramen oris tui ſuaue ꝯpoſitū thimiama. Tu eñ es mr̄ pulchre dilectiōis ⁊ anchora ſpei portus indulgētie ⁊ ianua ſalutis.

I vere vtiq̄ꝫ iuſticiā loq̄mini. iuſticie ⁊ miſcōie honorate reginā. Ad laudē ei ⁊ gloriā ꝑtinet ſaluatoris. q̄cq̄d honorificū ſue impēſum fuerit genitrici. Roſe martyꝝ te circūdāt o regina. ⁊ lilia virginū ambiūt thronū tuū. Laudate eā ſil̄ aſtra matutina concentū illi facite oēs filij dei. Glorificate eā celi ⁊ t'ra. mare ⁊ flumia ac fundamēta or

Ripe me de inimicꝭ meis dn̄a (bis. mūdi. exurge in occurſuꝫ meū regina pietatis. Aurū obriſum in ornamētꝭ tuis. ſardius ⁊ thopaſiꝰ in diademate tuo. Iaſpis ⁊ ametiſtꝰ in dextra tua. berillus ⁊ criſolitꝰ in ſiniſtra tua. Iacinctꝰ ⁊ achates ī pectore tuo. carbūculi ſcintillātes ī monilibꝫ tuis. Mirrha thus ⁊ balſamꝰ in manibus tuis. ſaphirꝰ ⁊ ſmaragdꝰ in digitis tuis.

Eus repuliſti nos ꝓpter pctā nr̄a. ⁊ miſertꝰ es nobꝫ ꝑ ꝟginē mariā. Intercede ꝓ nobis ſalutifera mr̄ dei. q̄ angelorū et hoīm ſalutē peꝑiſti. Tu eñ meſtꝭ exultarionē infundis. ⁊ merentibꝫ leticiā ⁊ dulcorē Letifica nos dulciſſimo ſono oris tui. et liq̄re tuo roſeo ꝑfunde corda nr̄a. Tonate illi deſup ⁊ date illi laudē. glorifica illā terra cū oībꝫ habitatoribꝫ tuis. Glia.

Xaudi dn̄a orōnē meā. ſup firmaꝫ petrā ſtabilias mētē meā. Eſto mihi turris fortitudinis. me tuearꝭ a facie crudelis vaſtatoris. Ut caſtroꝝ acies ſis illi terribil̄. ⁊ viuus corruat in ꝑfundū inferni. Tu eñ es rutilans ⁊ decora. nubes rorifera ⁊ ꝯſurgēs aurora. Pulchra es ⁊ clara vt luna pleniſſima. ⁊ taq̄ꝫ ſol refulget facies aſpectꝰ tuꝰ.

Onne dn̄a tibi ſubiecta erit aīa mea. q̄ ſaluatorē oīm gēuiſti. Memēto nr̄i ꝑditoꝝ ſaluatrix exaudi planctꝰ cordiſ nr̄i. Infunde grām de theſaurꝭ tuis. ⁊ vnguentis tuis placa dolorē nr̄m. Da nobꝫ gaudiū ⁊ leticiā vt ꝯfundas honoꝝ inimicos. Ablue oīa pctā nr̄a ſana oēs īfirmitates nr̄as.

Eus deꝰ meꝰ. ꝑ mr̄em te glorificabo. Uirginaliť ei te cōcepit. ⁊ ſine āguſtia te parturiuit. Bn̄dicta ſis o dn̄a nr̄a ⁊ ꝓ nobis aſſiſte añ thronū dei. Species ⁊ claritas in ꝯſpectu tuo. Cuſtodi aīaꝫ meā dn̄a. vt nunq̄ꝫ corruat in pctā.

Xaudi dn̄a orōnē meā cum depcor a pauore crudel̄ libera aiam meā. Impetra nobis pacē. ⁊ ſalutē in die nouiſſimo Bn̄dicta ſis ſup mulieres. ⁊ bn̄dictꝰ ſit fructus ventrꝭ tui. Illumia dn̄a oculos meos ⁊ illuſtra cecitatē meā. Da mihi in te ꝯfidētiā bonā in vita ⁊ in fine meo.

E decet hymnꝰ dn̄a nr̄a. in ſyon laus ⁊ iubilatio in hierl̄m. Bn̄dictōeꝫ oīm gentiū dedit tibi dn̄s. laudē ⁊ gliam añ cōſpectū ꝓploꝝ. Bn̄dixit te dn̄s in mīa ſua. et thronū tuū cōſtituit ſup ordines angeloꝝ. Grām ⁊ decorē poſuit in labijs tuis et pallio glie induit corpꝰ tuū. Coronā radiantē poſuit in capite tuo. ⁊ ꝟtutū monilibꝫ te decenter ornauit.

Ubilate dn̄e nr̄e omīs t'ra. pſallite hymnū noī eiꝰ date honorificentiā maieſtati eiꝰ. Bn̄dictum ſit cor tuū dn̄a. tū quo ardent̄ ⁊ ſincerit̄ filiuꝫ dei dilexiſti. Reſpice paupertatē meā glorioſa ꝟgo. miſeriā ⁊ anguſtiā meā ne tardes remouere. Aufer tribulationē meā. dulcifica

languorē meū. Bñdicat te omīs caro. gl'ifi-cet te omīs lingua.

Eus misereať nr̄i ⁊ bñdicat nob. ꝑ illā q̄ eū genuit. Miserere nr̄i dñā ⁊ ora ꝓ nobis. in leticiā bonā ꝯuerte mesticiā nr̄am Illumina me stella mar;. clarifica me ꝟgo clarissima. Extingue ardorē cordis mei. re-frigera me gr̄a tua. Protegat me ſg gr̄a tua pñtia tua illustret finē meū.

Xurget maria ⁊ dissipēť inimici eiꝰ. ſte-rnāť omēs sub pedibꝫ eiꝰ. Impetū ini-micoꝝ nr̄oꝝ dissipa. destrue oēm iniq̄tatem eoꝝ. Ad te dñā clamaui i tribulatiōe. ⁊ ſere-nasti ꝯsciam meā. Nō deficiat laus tua i ore nostro. ⁊ amor tuꝰ de visceribꝫ nr̄is. Pax mľ-ta diligētibꝫ te dñā. aīa coꝝ nō videbit mor-tem in eternū. Gloria.

Aluū me fac dñā. qm̄ intrauerūt cōcu-piscētiaꝝ aq̄ vsq3 ad aīam meā. Infixꝰ sum i limo pcti. ⁊ aque voluptat; circūdede-rūt me. Plorās plorani in nocte. ⁊ dies leti-cie oreꝰ est mihi. Salua aīam meā genitrix saluatoꝝ. q₂ ꝑ te ꝟa saľꝰ data ē oīmōo. Duz nūciante angelo fuisti obumbrata. ⁊ patris sapia ꝑgnans ⁊ grauidata.

Omina i adiutoriū meū intēde. ⁊ luce mīſicordie tue illustra mētē meā. Do-ce nos exq̄rere bonitatē tuā vt enarremꝰ mi-rabilia tua. Ostēde potētiā tuā ꝯ inimicos nr̄os. vt sanctificer; in natiōibꝫ ꝑcul. In ira flāme tue merganť in infernū. ⁊ q̄ ꝯturbant seruos tuos iueniāt ꝑditiōz. Miserere ser-uoꝝ tuoꝝ sup q̄s inocatū est nomē tuū. ⁊ ne sinas angustiari eos i tēptatiōibꝫ suis.

A te dñā speraui nō ꝯfundar i eternū in tua mīſicordia libera me ⁊ eripe me Propť multitudinē iniq̄tatū meaꝝ oppres-sus sū vehemēter. Facti sūt hostes mei i ca-pite meo. subsannauerūt ⁊ deriserūt me q̄ti-die. Uide dñā qm̄ tribuloꝝ. expāde manꝰ tu-as succurre peūti. Ne moreꝝ ꝓpter gr̄am no-minis tui. vt efficiatis mihi i gaudiū et salu-tem. Gloria.

Eus iudiciū tuū regi da. ⁊ mīſicordiā tuā regine mr̄i eiꝰ. In manu tua saľꝰ ⁊ vita ꝯsistūt. leticia ꝑpetua ⁊ eternitas gl'iosa Resperge cor meū dulcedine tua. fac me ob liuisci miserias hꝰ vite. Trahe me pꝰ te vin-culis misericordie tue. ⁊ fomētis gr̄e ⁊ pieta-tis tue sana dolorē meū. Cōcupiscētias sem-piternas excita i aīam meā. ⁊ de gaudio pa-radisi inebria mentē meā.

Uā bonꝰ israel deꝰ. his q̄ colūt matrē suā ⁊ venerāť. Ipa est em̄ solatiū nr̄m i laboribꝫ subuētio optima Obtexit caligie aīam meā hostis. in visceribꝫ meis dñā lu-mē fac oriri. Auertaťa me ira dei ꝑ te. placa eū meritis ⁊ ꝑcibꝫ tuis. In iudicio ꝓ me assi-ste. corā eo suscipe cām meā ⁊ mea sis aduo-(cata

T q̄d dñā repulisti nos. nec subuenis i die tribulatiōis. Ingredia-tur oīo mea in ꝯspectu tuo. ⁊ voces gemēti-um ne despexer;. Tetēdit arcū suū ꝯ nos in-imicꝰ. firmauit dexterā suā ⁊ nō est ꝯsolator Disrūpe in nob ligaturā malitiaꝝ suaꝝ. ⁊ li-bera nos dextera tua. Repelle eū in locū ꝑ-ditiōis. sempiťna dānatio suscipiat eū.

Onfitebimur tibi dñā ⁊ laudabimus nomē tuū. fac nos i tuis laudibꝫ dele-ctari. Cātate ei habitatores terre. ⁊ laudem eiꝰ in ꝑplis nūciate. Cōfessio ⁊ magnificētia corā illa. fortitudo ⁊ exultatio i throno illiꝰ. Adorate illā in decore illiꝰ. gl'ificate opificē pulcritudinis illiꝰ. Recordamini sempiťnū misericordie illiꝰ. retinete i mēte virtutes et mirabilia illius.

Otꝰ in iudea deꝰ. in israel honorificen-tia mr̄is eiꝰ. Dulc; est memoria eiꝰ sup mel ⁊ fauū. ⁊ amor eiꝰ sup oīa aromata. Sa-lus ⁊ vita i domo illiꝰ. ⁊ in tabernaculo eius pax ⁊ gl'ia sempiterna. Honorificate illā ce-li ⁊ terra. q₂ sūmꝰ artifex hāc mirabiliter ho-norauit. Date illi omēs creature laudē ⁊ stu-pendā misericordiā eiꝰ extollite ꝯgrulanť

Oce mea ad dñām clamaui. ⁊ sua gr̄a i-tēdit mihi. Abstulit a corde meo mesti-tiā ⁊ merorē. ⁊ suauitate sua cor meū dulco-rauit. Formidinē meā erexit in ꝯfidentiam bonā. ⁊ suo aspectu mellifluo mētē meā sere-nauit. Adiutorio sancto suo euasi ꝑicľa mor-tis. ⁊ de manu crudelis subterfugi. Gratias deo ⁊ tibi mater pia de omībꝫ q̄ assecutꝰ su3 de pietate ⁊ misericordia tua.

Ttendite ꝑple dei ꝑcepta dei. ⁊ regine gratie nolite obliuisci. Aperite cor ad i-uestigandū eā. ⁊ labia ad glorificandū illa3. Descēdat amor eiꝰ in cordibꝫ vestris. cōcu-piscite placere illi. Pulcritudo eiꝰ vincit solē ⁊ lunā. ꝯpositio eiꝰ ad ornamēta ꝟtutū. Mi-serere mei regina gl'ie ⁊ honor;. ⁊ ab omī pe-riculo custodi mentē meā.

Omina venerūt gētes in hereditatē tu-as quas tu merit; tuis christo cōsederasti Sit eloquiū tuū dulce corā ipo. ⁊ ꝯiūge me

illi q̄ me redemit. Extēde brachiū tuū ↄtra boſtē crudelē. ⁊ denuda mihi verſutiā illiuſ Vox tua dulcis ſup omnē melodiā. armonia angelica ei nō valet ↄparari. Diſtilla mihi ſuauitatē gratiarꝝ tuarꝝ. ⁊ tuorꝝ charisma tū fragrantiā ⁊ odorē.

Vi regis iſrael intēde ad me matrē tuam collaudare Expgiſcere de puluere aima mea. pge in occurſum regie celi. Solue vincula colli tui paupcula aīa mea. ⁊ glorioſis laudibꝫ accipe illaꝫ. Odor vite de illa ꝓgredit. ⁊ oīs ſal' de corde illi' ſcaturiſat. Charismatū ſuorꝝ fragrātia ſuaui. a le morte ſuſcitant.

Xultate dn̄e adiutrici nr̄e. iubilate i leticia cordis vr̄i. Accēdant affect' veſtri in illā. ⁊ inimicos veſtros induet cōfuſione. Imitemur hūilitatē ei'. obediētiā ⁊ manſuetudinē illi'. Oēs grē radiāt i illa. capaciſſima eīm fuit capacitas illi'. Currite ad illam cū deuotiōe ſancta. ⁊ de bonis ſuis participabit vobis.

Eus in ſynagoga iudeorꝝ. de q̄ vt roſa de ſentibꝫ ꝓgreſſa eſt mat' dei. Terge fe ditatē meā dn̄a. q̄ ſp rutilas puritate. Fontē vite influe in os meū. ex quo viuētes aq̄ꝑ fluūt ⁊ emanāt. Oēs ſitiētes venite ad illā ⁊ de fonte ſuo gratāt' vos potabit. Qui hauriet ex eo ſaliet i vitā eternā. ⁊ qui bibit ex eo non ſitiet vnq̄.

Omina mea q̄s ſimil' erit tibi q̄ gratia ⁊ gloria ſupeminēs vniuerſos. Sicut exaltant celi a terra. ſic tu ꝑcelſior cūctiſ ⁊ nimis exaltata Vulnera cor meū caritate tua fac me dignū gratiarꝫ muneribꝫ tuis. Liq̄at cura mea in timore tuo. ⁊ ↄcupiſcētia tua cor meū inflāmet. Fac me deſiderare honorificentiā ⁊ gl'iam tuā. vt ꝑ te recipiar ad pacem ieſu chriſti.

Vā dilecta tabernacula tua dn̄e ꝟtutum. q̄ꝫ amabilia tētoria redemptionis tue. Honorate illā pctōres. ⁊ imperrabit vobis grām ⁊ ſalutē. Sup thꝰ ⁊ balſamū orōeꝰ incēſum ꝑces eiꝰ nō reuertunt vacue nec īuanes. Intercede ꝑ me dn̄a apud xp̄m tuum. neq̄ꝫ derelinq̄s me in morte neq̄ꝫ i vita. Benignꝰ eſt eīm ſpūs tuꝰ ⁊ grā tua replet orbem terrarꝫ.

Enedixiſti dn̄e domū tuā. ↄſecraſti habitationē tuā. Hec eſt ſpecioſa int' filias hier'm. cuiꝰ memoria eſt i benedictione. Beatiſſimā ꝑdicauerūt illā āgeli ſancti. glorificate illā ꝟtutes ⁊ dn̄atiōes. Populi gētium exq̄rite prudentiā eiꝰ. ⁊ inueſtigate theſauros mīſicordie illiꝰ. Sentire de illa ī bonitate. ⁊ in ſimplicitate cordis exq̄rite illā.

Nclina dn̄a aurē tuā ⁊ exaudi me. conuerte vultū tuū ⁊ miſerere mei. Diſtillatio dulcorꝭ tui oblectat aīas ſanctorꝫ. ⁊ infuſio charitatꝭ tue ſup mel dulciſſimū. Irradiatio glīe tue dilucidat intellectū. et lux miſerationū tuarꝫ ꝑducit ad ſalutē. Fons bonitatis tue inebriat ſitiētes. ⁊ aſpectus faciei tue retrabit a peccato. Scire ⁊ cognoſcere te eſt radix īmortalitatis. ⁊ enarrare ꝟtutes tuas eſt via ſalutis.

Undamēta vite in aīa iuſti. ꝑſeuerare in charitate vſq̄ꝫ in finē. Gratia tua releuat pauperē i aduerſitate. ⁊ inuocatio tui noīs imittit ei cōfidentiā bonā. Mīſeratiōnibꝫ tuis replet paradiſus. ⁊ a terrore tuo hoſtis ↄfundit infernal'. Qui ſperat i te inueni et theſauros pacis. ⁊ q̄ te nō inuocat in hac vita nō ꝑueniet ad regnū dei Fac dn̄a vt viuamꝰ in grā ſpūſſancti. ⁊ ꝑduc aīas noſtras ad ſanctū finē.

Omina auxiliatrix ſalutꝭ mee. i die clamaui ⁊ nocte corā te. Ingrediat orōn mea in cōſpectu tuo cōſolare cū facie tua meſticiā meā Multiplicata ſunt mala in aīma mea. expurga eā de ſordibꝫ ⁊ peccatꝭ. Virtꝰ tua ꝑſequat inimicos nr̄os. ne nos īpediāt ad ſalutē. Cōfer grām aīme ad reſiſtendū eiſ ↄforta cor nr̄m ↄ ↄcupiſcētias carnis.

Iſericordias tuas dn̄a in ſempiternū decātabo. Vngēto pietatis tue medere ↄtritos corde. ⁊ oleo mīſicordie tue refoue dolores nr̄os. Gratioſus tuꝰ vultꝰ mihi appareat i extremis. formoſitas faciei tue letificet ſpūm meū egredientē. Excita ſpiritū meū ad amandū bonitatē tuā excita mentē ad extollēdā nobilitatē ⁊ ꝓcioſitatē tuā. Libera me ab oīni tribulatiōe mala. ⁊ ab oīni peccato cuſtodi aīam meā.

Omīa refugiū facta es nobis. in cūctiſ neceſſitatibꝫ noſtrꝭ. Diffuſio gratie tue ꝑducit opatiōes tuas. ⁊ ſtillicidiū dulcoris tui affectiōes fac ſanctiſſimaſ. Miſeratōnū tuarꝫ dn̄a recordabor. ſacrificiū laudis ⁊ carmen leticie pſallā tibi. Qui honorāt te coronā ꝑhennē ꝑ cinere obtinebūt. ⁊ palliū laudis ꝑ ſpū meroris. Qui ſperant in te amicti lumine induent. gaudiuꝫ ⁊ ꝑpetuā leticiam ſortientur.

Ui habitat in adiutorio matris dei. i ꝓtectōe ipſiꝰ cōmorabiť. Cōcurſus hoſtis nō nocebit ei. ſagitta volās nō tāget eū. Ipſa liberabit eū de laqueo inſidiātis. ꝛ ſub pēnis ſuis ꝓteget eū. Clamate ad illā in periculis veſtris. ꝛ flagellū nō appropinqbit tabernaculo vr̄o. Fructꝰ grañe inueniet qui ſperauerit in illa. porta paradiſi reſerabiť ei.

Onū eſt ꝯfiteri ꝟgini marie. ꝛ pſallere illi gl'iam ꝓſperitas eſt mētis. Annūciare merita eius letificat intellectū. ꝛ imitari opa eiꝰ exhilerat angelos dei. Qui acquirit gratiā eiꝰ agnoſceť a ciuibꝫ paradiſi. ꝛ q̄ habuerit caracterē noīs eius annotabiť in libro vite. Exurge dn̄a ꝛ iudica cauſam noſtrā. et ab inſurgētibꝫ in nos libera nos. Ne retrahas a peccatore dexterā tuā. ꝛ excipe gladio tuo iacula vaſtatoris.

Ominꝰ regnauit decorē induit. matrē/ qꝫ ſuā ornamēto coronauit ꝟtutū. Adimpleat ꝓpiciationē ſuā in nobis mater pacis. ꝛ viā equitatis doceat ꝟuos ſuos. Qui deſideratis ſapiām xp̄i. ſeruite mr̄i eiꝰ aīmo reuerēti. Quis ſatiſfaciet enarrare opa tua domina. vt q̄s inueſtigabit theſauros miſicordie tue. Sn ſtiue deficiētes in tēptatiōibus ſuis. deſtina illos in ſortē ꝟitatis.

Eus vltionū dn̄s. ſʒ tu mater miſicordie ad miſerēdū inflecteris. Magnificētia tua dn̄a p̄dicať in ſeculū. q̄ aūt colūt te inuenient viā pacis. Seruite illi reuerēter exultātes. ꝛ ſanabit vos bn̄dictꝰ fructꝰ caſtiſſimi vētris illiꝰ Reſpice dn̄a humilitatē ſeruoꝝ tuoꝝ. ꝛ laudabūt te in generatiōibꝫ ſeculorū. Magnifica nomē tuū in multiplicatōe grarum tuaꝝ. ꝛ ne ſinas ſeruos tuos ſubiacere periculis.

Enite exultemꝰ dn̄e nr̄e. iubilemꝰ ſalutifere marie regine nr̄e. Preoccupemꝰ faciē eiꝰ in iubilatōe ꝛ in cāticis collaudemꝰ eā. Venite adoremꝰ ꝛ ꝓcidamꝰ an̄ eā. cōfiteamur illi cū fletibꝫ pctā noſtra. Imperra nobis indulgentiā plenā. aſſiſte ꝓ nobis ante tribunal dei. Suſcipe in fine aīmas nr̄as. ꝛ introduc nos in requiē eternā.

Antate plene gr̄e canticū nouū. cātate marie om̄es terrigene orbis. Ipſa omnes anglos ſanctitate ꝑcellit. ꝛ natos mulierū virtutibꝫ mirabilibꝫ ꝛ ſignis. Formoſitas ꝛ gloria i vultu illiꝰ. ꝛ gr̄a in oculis eius Afferte illi gl'iam patrie gentiū. exultate in ea om̄es creature dei. Admirabile cōmertium habetis ꝑ eā ex qua vocati eſtis filij dei excelſi. Gloria.

Ominꝰ regnauit exultet maria in omī impio dn̄ationis ſue. Adorate eā ciues curie paradiſi. exaltate eā ꝟgines ſpecioſe filie eiꝰ. Ipſa eleuata eſt ſup p̄ncipatꝰ ꝛ dn̄atiōes exaltata eſt ſup angeloꝝ ꝛ archangeloꝝ legiones. Patriarche ꝛ ꝓphete cōcrepate illi laudē. cōcentū illi facite ap̄li martyreſqꝫ chriſti. Cōfeſſores cū virginibꝫ de cāticis ſyon dicite canticū ei. ꝛ regētiamī ei monachi ſancti de acceptis triūphis.

Antate dn̄e noſtre cāticū nouū. q2 mirabilia fecit. In ꝯſpectu gentiū reuelauit miſicordiā ſuā. in extremis terre auditū eſt nomē eiꝰ. Recordare dn̄a paupeꝝ ꝛ miſeroꝝ. ꝛ ſuſtēta eos ope refrigerij ſctī tui. Tu aūt dn̄a ſuauis ꝛ verax. patiēs nimis ꝛ miſeratione plena. Cōculca hoſtes aīaꝝ nr̄aꝝ. ꝛ ꝯtumaciā illoꝝ elide brachio ſctō tuo.

Ominꝰ regnauit iraſcāť populi. maria ſub cherubin ſedet a dextris Magna eſt in ſyon gl'ia tua dn̄a. ꝛ in hierl'm magnificētia tua. Cātate ante eā chori ꝟginales. et adorate thronū eiꝰ qui ſanctꝰ eſt. In dextera eiꝰ ignea lex. ꝛ in circuitu eiꝰ ſanctorū milia. Mādata eiꝰ ante oculos eiꝰ. ꝛ iuſticie regula in corde eius.

Ubilate dn̄e nr̄e hoīes terre. ſeruite illi in leticia ꝛ iocūditate. In toto aīmo veſtro accedite ad illā ꝛ in omī ꝟtute veſtra ꝯſeruate vias eiꝰ. Inueſtigate illā ꝛ manifeſtabiť vobis. eſtote mūdi corde ꝛ apprehēdetis eā. Quibꝫ auxiliata fueris dn̄a erit refrigeriū pacis. ꝛ a quibꝫ auerteris vultū tuū nō erit ſpes ad ſalutē. Recordare noſtri dn̄a et nō apprehēdent nos mala. ſuccurre nobis i fine ꝛ inueniemꝰ vitā eternā.

Iſericordiā ꝛ iudiciū cātabo tibi dn̄a pſallā tibi in exultatiōe cordis cū letificaberis animā meā. Laudabo nomē tuū ꝛ gloriā. ꝛ p̄ſtabis refrigeriū aīme mee. Zelatus ſum amorē tuū ꝛ honorē. ideo defendas cām meā ante iudicē ſeculorū. Allectus ſuʒ grā ꝛ bonitate tua. oro ne frauder a ſpe ꝛ cōfidentia bona Cōforta animā meā in nouiſſimis. ꝛ i carne iſta fac me cōſpicere ſaluato/ (rem

Omina exaudi orōem meā. ꝛ clamor meꝰ ad te veniat. Non auertas ſacrū aſpectū tuū a me. neqꝫ abominetis me ꝓꝑ immūdiciā meā Nō derelinqs me i cogitatu ꝛ cōſilio inimicoꝝ meoꝝ. et ne ſinas me

cadere in exprobratiōeꝫ illoꝝ peſſimā. Qui
cōfidūt in te nō timebūt colubrū tortuoſuꝫ
⁊ qui exaltāt te ꝑ conijs euadūt manꝰ achi/
rontis. Per virginalē ꝯceptū tuū da mihi ī
te ꝯfidentiā bonā. ⁊ ꝑ admirabilē partū tu/
um letifica animā meā

Benedic aīa mea matri ihū xpī ⁊ oīa
ꝑcordia mea glīficate nomē eiꝰ. Ne ob
liuiſcaris beneficia eiꝰ. ne grām ⁊ ꝯſolatꝰ il/
lius. Gr̄a eiꝰ pctā relaxant. ⁊ miſericordia eꝰ
egritudines repant. Bn̄dicite ei oīes ꝟtu/
tes celoꝝ. glorificate eā chori aplōꝝ ⁊ ꝓphāꝝ
Bn̄dicite ei mare ⁊ inſule gentiū. hymnū di
cite ei celi ⁊ habitatores eoꝝ.

Benedic aīa mea virgini marie. honor
⁊ magnificētia eiꝰ in ꝑpetuū. Formoſi
tatē ⁊ pulcritudinē induiſti. amicta es domi
na fulgēti veſtimēto. De te ꝓcedit pctōꝝ me/
dela. ⁊ pacis diſciplina ac feruor charitatis
Jmple nos ſuos tuos ꝟtutibꝫ ſanctiſ. ⁊ ira
dei nō appropinqt nob. Jocūditatē eternaꝫ
da ſeruitoribꝫ tuis. ⁊ noli eos obliuiſci i cer
tamine mortis.

Confitemini dn̄e nr̄e ⁊ inuocate nomen
eiꝰ. cātate ei glīoſe narrātes ꝟtutes eiꝰ
Laudate ⁊ exultate eā ꝟgines filie ſyon. q̄a
deſpōſabit vobis regē angeloꝝ. Honorate
reginā plenā oīi grā ⁊ ꝯtēplemini cū reue/
rētia ſanctiſſimū vultū eiꝰ. Salꝰ ſempitna
ī manu tua dn̄a. q̄ te digne honorificauerit
ſuſcipiēt illā. Clemētia tua nō deficiet a ſecu
lis etnis. ⁊ mīa tua a generatōe ī generatōꝫ

Confitemi dn̄e noſtre qm̄ bonuꝫ eſt. ꝑ
cūctas tbꝫ terre enarrate miſicordias
eiꝰ. Longe eſt ab ipſis ꝯuerſatio eiꝰ. a via al
tiſſimi nō declinauit pes eiꝰ. Fons irrigātiſ
gratie ꝓcedit de ore illiꝰ. ⁊ emanatio ꝟginal
ſanctificās aīas caſtas. Spes de glīa padi
ſi in corde illiꝰ. q̄ deuoto aīo honorauerit il/
lam. Miſerere nr̄i fulgēntiſſima regina celi.
⁊ pſta ꝯſolationē de grā tua.

Confitemini dn̄o qm̄ bonū. cōfitemini
mr̄i eius qm̄ in ſeculū miſericordia eiꝰ.
Jnnocētiā ⁊ viā prudētie oſ̄nde nobis dn̄a.
⁊ viā intelligētie indica ſeruis tuis. Timor
deū illuſtrat ītellectū. ⁊ amor tuꝰ exhilarat il
lum. Beatꝰ vir cuꝰ eloquiū eſt tibi gratū. il/
lius oſſa impinguabūt adipe ⁊ pinguedine
Eloquiū tuū ſuſtētat aīaꝫ imbecillē. ⁊ labia
tua eſurientē aīm refocillāt.

Gratū cor meū dn̄a patū cor meū. lau
des tibi pſallere ⁊ cātare. Maior ē ca/
ritas tua cūctis diuitijs. ⁊ grā tua ſup aurū
⁊ lapidē ꝑcioſum. Beatitudo ⁊ iuſticia do/
nant a deo. q̄ aūt de peccatiſ ꝯuerſi fuerit ad
te pnie remediū ꝯſequent. Emiſſiones tue
grā ⁊ pax. qui aūt tibi placuerit ꝓcul fiet a ꝑ
dit̄one. Eſto vmbraculū ꝓtectiōis in tem/
ptatiōibꝫ noſtris. expāſio alaꝝ tuaꝝ defen/
dat nos a deuorāte.

Domina laudē meā ne deſpexeris. et h̄
dedicatū tibi pſalteriū digneriſ accepta
re. Reſpice voluntatē cordis mei. ⁊ affectiōꝫ
meā fac tibi bn̄placentē. Propera ad viſitā/
dū ſuos tuos. ſub tegumēto manꝰ tue illeſi
ꝯſeruent. Jlluminatiōꝫ ſpūſſancti ꝑ te ſuſci
piāt. ⁊ refrigeriū ꝯ cupiditatiſ eſtū. Medere
cōtritos corde dn̄a. ⁊ refoue eos vngēto pi/
etatis.

Dixit dn̄s dn̄e nr̄e ſede mr̄ mea (erac
a dexteris meis. Bonitas ⁊ ſanctitas
placuerūt tibi. iō regnabis mecū in eternū.
Corona īmortalitatiſ in capite ſctō tuo. cuꝰ
fulgor ⁊ claritas nō extinguet. Miſere no/
ſtri dn̄a mr̄ lumis ⁊ ſpēdoris. illumina nos
dn̄a veritatiſ ⁊ ꝟtutis. De theſauris tuis in/
funde nobis ſapiam dei. ⁊ intellectū prudē/
tie ac formā diſcipline.

Confitebor tibi dn̄a in toto aīmo meo
glīficabo te ī tota mēte mea. Opa grē
tue cōmorabūt ⁊ teſtamentū miſicordie tue
añ thronū dei. Per te miſſa ē redēptio a do
populꝰ penitēs habebit ſpem ſalutiſ. Jntel/
lectꝰ bonꝰ oībꝫ honorātibꝫ te. ⁊ ſors illorū
inter angelos pacis. Glīoſum ⁊ admirabile
eſt nomē tuū. qui illud retinēt nō expaueſcēt
in puncto mortis.

Beatꝰ vir q̄ timet dn̄am. ⁊ beatū cor qḋ
diligit illā. Jocūdus hō q̄ nō ſatiatur
laude tua. ⁊ a relatu ꝟtutū tuaꝝ nō fatigat.
Exortū eſt in corde illiꝰ lumen dei. ſpūſſan/
ctus illumiat intelligētiā eiꝰ. Diſperge dn̄a
grām tuā paupibꝫ tuis. eſurientes refoue ⁊
egenos. Jn memoria eterna ſiūt ꝑ te noīa.
ab auditu terribili ñ trepidet cor nr̄m. Glīa.

Laudate pueri mr̄eꝫ dei. glīficate ſenes
nomē eiꝰ Bn̄dicta ſit maria mr̄ xpī. ipa
eñ eſt via ad paeriā ſanctiatiſ. Excelſus ſup
cherubin thronꝰ eiꝰ. ⁊ ſedes eiꝰ ſup cardines
celi. Sup hūiles vultꝰ eiꝰ. ⁊ ſup ꝯfidētes in
ea aſpectꝰ illiꝰ. Mīa eiꝰ ſup oēm carnē. ⁊ ele/
moſyna illiꝰ vſqꝫ ad extremū terre.

Nepitu aīe mee deh̄ mōo. occurre illi
dn̄a ⁊ ſuſcipe eā. Cōſolare eā vultu ſan
cto tuo. aſpectꝰ demonis nō ꝯturbet illam,

Eſto illi ſcala ad regnū celoꝝ. ⁊ iter rectū ad paradiſum dei. Impetra ei a prē indulgētiaꝫ pacꝫ. ⁊ ſedē lucꝭ int̄ filios dei. Suſtēe duo tos añ tribunal xp̄i. ſuſcipe cām eoꝝ ī mani (bꝫ tuis.

Jlexi mr̄em dei dn̄i mei. ⁊ lux miſerationū eiꝰ infulſit mihi. Circūdederūt me dolores mortꝭ. ⁊ viſitatō maꝛie letificauit me. Dolorē ⁊ piculū incurri ⁊ recreatꝰ ſum gr̄a illiꝰ. Nomē eiꝰ ⁊ memoriale illiꝰ ſit ī medio cordis nr̄i. ⁊ nō nocebit nob iciꝰ malignātꝭ. Cōuertere aīa mea in laudē ipiꝰ. ⁊ īuenies refrigeriū ī nouiſſimis tuis.

Redid: qꝛ̄ qd̄ locutꝰ ſū. gl̄iaꝫ tuā dn̄a orbi t̄re. Cōpatere aīe mee ⁊ dirige illā dignare bn̄placitū tuū inſinuare illi. Statue illi teſtamētū pacꝭ ⁊ dilectōis tue. p̄be illi ingenui memoriā noīs tui. De bn̄dictiōe vētris tui da mihi ſuſtētatiōꝫ. ⁊ de pinguedine gr̄e tue dulcora aiam meā. Diſrūpe vicula pctōꝝ meoꝝ. ⁊ d̄ fructib͡ꝫ exorna faciē anie (mee.

Audate dn̄am nr̄am oēs gētes. gl̄ificate eā oēs ppl'i. Qm̄ ɔfirmata eſt ſup nos gr̄a ⁊ mīa eiꝰ. ⁊ v̄itas illiꝰ pmanet in eternū. Qui digne coluerit illā iuſtificabitur. q̄ aūt neglexerit illā morieꝭ ī pctis ſuis. Labia angl'oꝝ enarrabūt ſapiam eiꝰ. ⁊ oēs ciues padiſi cātabūt eiꝰ laudē. Bono aīo accedētes ad illā nō capieꝭ ab āgl'o dnaſtāte

Onfitemi dn̄o qm̄ bonꝰ cōfitemī mr̄i eiꝰ qm̄ in ſecl'm mīa eiꝰ. Amor illius expellit pctm̄ a corde. ⁊ gr̄a illiꝰ expiat ɔſciam pctōꝝ. Uia venīēdi ad xp̄m ē appropinqre ad il'ā. q̄ aūt fugerit eā nō iueniet viā pacis Qui obduratꝰ eſt ī pctis ſepe iuocet illam. ⁊ lux ī ſuis tenebris orieꝭ. Qui triſtaꝭ ī corde ſuo clamet ad illā. ⁊ dulcorāti ſtillicidio me (briabiꝭ.

Eati imaculati ī via. q̄ mat̄rē dn̄i imitāꝭ. Bt̄i imitatores hūilitatis eiꝰ. bt̄i pticipes caritatꝭ illiꝰ. Bt̄i pſcrutatores v̄tutū illiꝰ. bt̄i ɔformes imagini illius Bt̄i q̄ ɔceptū ⁊ ptū illiꝰ venerāꝭ. bt̄i q̄ deuote ei famulāꝭ. Bt̄i q̄ in ea hn̄t ſpem ⁊ ɔfidētiam. bt̄i q̄ p illā ſuſcipiēt felicitatē ſempit̄nā

Etribue ſuo tuo dn̄a. viuifica me ⁊ faciā volūtatē tuā. Jncola ego ſū ī terra nihil abſcōdas mihi d̄ amore tuo. Cōcupiuit aīa mea. laudē tuā deſiderare oī tpe Tu eīm ſalꝰ mea ī dn̄o. q̄ me morti adiudicatū liberaſti. Quid p his retribuā tibi. niſi me totum dn̄a ſuſcipe me.

Egē pone mihi dn̄a volūtatꝭ tue. ſcāꝝ ſanctiſſimā ⁊ exq̄rā eā ſp. Deduc me in ſemita miſerationū tuaꝝ mulieꝝ pulcerrīa qꝛ ipſam volui. Jnclina aīam meā ad ſupernoꝝ amorē dn̄a ⁊ nō ad ipudicitiā. Ecce cōcupiui caſtimoniā tuā a iuuētute mea. ī miſericordia tua ɔfirma me. Et obſ'uabo viā teſtimonioꝝ tuoꝝ ī ſeculū. ⁊ ſcrutabor mandata filij tui que dilexi.

Emor eſto ſ'bi tui dn̄aꝝ pmiceria. in q̄ mihi ſpem dediſti Hec ī tēpeſtatū fluctib͡ꝫ potēter tenuit me. qꝛ eloquiū tuū viuificauit me. Circūdederūt me viri mēdaces. ⁊ ɔgregata ſūt ſup me flagella ⁊ ecce manus tua eripuit me. Cōmunicaui ī bonis oīb͡ꝫ timētib͡ꝫ te. ⁊ cuſtodiētib͡ꝫ obnixe mandata tua. Miſeratiōib͡ꝫ tuis plena ē terra. iō viaꝫ iuſtificationū tuaꝝ exquiſiui.

Onitatē feciſti cū ſuo tuo dn̄a. d̄ qua gaudēt angeli. Diſciplinā moꝝ tuoꝝ ⁊ equitatē tuā doce me. qꝛ ſ'bis tuis p̄ cunctꝭ credidi. Bonuꝫ mihi qꝛ onere tuo hūiliaſti me vt ſeq̄r ɔuerſatōꝫ tuā. Qui amāt ſuiētes tibi venerabūꝭ. q̄ aūt abominatꝰ fuerit cor ruet ī eternū. Ueniant mihi ſp deſup gutte demētie tue ⁊ viuā qꝛ lex tua ſcā meditatio (mea ē

Efecit ī ſemitꝭ tuis aīa mea dn̄a. ⁊ niſi miſeratio maxīa eſſet piſſeꝫ vtiqꝫ ī infirmitate mea. Defecerūt ocl'i mei ī ɔtēplatiōe tua. velut vter ī pruina a te viſa ē aīa mea. Scd̄m bonitatē tuā viuifica me. ⁊ nō obliuiſcar ſmōes tuos. qꝛ tibi adherere bonū eſt. Diſpoſitiōe tua pſeuerat mūdus. quē ⁊ tu cū deo fundaſti ab initio. Tuꝰ totꝰ ego ſū dn̄a ſaluū me fac. qm̄ deſiderabiles erāt laudes tue ī tpe pegrinatōis mee.

Uomō dilexi legē tuā dn̄a. in ɔſpectu meo ſp. Suauitatū tuaꝝ affluētia cor meū alienauit a me ⁊ caro mea mirabilit̄ exultauit ī te. Q̄ dul'cia pctōib͡ꝫ eloq̄a tua domina. ſup oēm melodiā refectio tua dulcis ori meo. Jllumīatio greſſib͡ꝫ meis ſ'bū tuū ⁊ lumē ineffabile ſemitꝭ meis. Quotiēs exaſperauerūt me pctōres inferni. qꝛ a caritate tua declinare nolui ego āt ſpaui ī te dn̄a

Niq̄s odio habui. ⁊ viā tuā dilexi dn̄a gl̄oſa. Adiuua me ⁊ ſaluꝰ ero dn̄a mōi ⁊ meditabor honorificētiā mādatoꝝ tuorū. Fac me ſp ſtare ī timore tuo ⁊ nō tradas me ſ'go calūniātib͡ꝫ me. Uernatulꝰ tuꝰ ſum ego minimꝰ ī familia tua. Cuſtodi me dn̄a a negligētib͡ꝫ iudicia iuſticie tue. Cōtēnes oīs diſcedētes a ſeruitio tuo quia iniuſta eſt cōuerſatio eoꝝ.

Irabilia tua teſtimonia mr̄ alma. ⁊ ſ/
monibꝰ tuis illuminatū ē cor meū. Vul
tū tuū depcabūt oēs diuites plebis. filie re
gū collaudāt faciē tuā. Ardēs ꝟbū labiorū
tuoꝝ vehemēt. q̄ ad te ꝓperat ꝑcipiet illud.
Arūdo agitata ſū i ɔſpcū tuo. tene me dn̄a ſb
iugo tuo ⁊ n̄ ɔfūdar. Seruiētes tibi plꝰ aliiſ
inuadūt dracones infernu. ſ; tu dn̄a ōfende

Clamaui i toto corde meo ad te (nos
dn̄a ō neceſſitatibꝰ meis clēment eripe
me. Vocē gemitꝰ mei exaudi dn̄a mea. voce
me vt acceptū ſit apō te oi tpe. Lōge a neſci/
entibꝰ te ſalꝰ. q̄ aūt pſtat i obſeq̄o tuo ꝓcul fi
at a ꝑditiōe. Mia tua rigat vniuerſū. dn̄a i
ſalutari tuo viuifica me. Initiū eloq̄oꝝ tuo
rū ꝟitas i eternū. ⁊ legē tuā imaculatā non
ſum oblitus. Gl'ia.

Principes pſecuti ſūt me ḡtis. ⁊ ab iuo
catiōe nois tui trepidat ſpūs malignꝰ
Pax mlt'a obſeruātibꝰ nomē tuū mr̄ dei. ⁊ n̄
eſt ill' ſcandalū. Septenis horꝫ decātaui ti/
bi laudes dn̄a. iuxta eloquiū tuū da mihi i/
tellectū. Intret orō mea i ɔſpectu tuo. vt nō
derelinquā te dn̄a cūctꝫ diebꝰ vite mee. qm̄
vie tue mia ⁊ ꝟitas. Cōcupiſcā i eternū lau
dare te dn̄a. cū docuerꝫ me iuſtificatōes tuas

Ad dn̄am cū tribularer clamaui. ⁊ exau
diuit me. Dn̄a libera nos ab omī ma/
lo. cūctꝫ diebꝰ vite nr̄e. Cōtere caput īimico
rū nroꝝ. pede inſupabil' virtutꝫ tue Vt exul
tauit ſpūs tuꝰ i deo ſalutari tuo. ſic vera di/
gnerꝫ infundere leticiā cordi meo. Ad dn̄m
accede rogatā ꝓ nob. vt ꝑ te nr̄a pctā deleāt

Leuaui ocl'os meos ad te mr̄ xpi. ꝑ quaꝫ
venit ſolatiū oi carni. Auxiliū tuū ⁊ grāꝫ
tuā nob impēde i oi tribulatōne nr̄a. Cuſto
di nos dn̄a ꝟgo maria ne pctōꝝ laq̄o capia
mur. Nō dormit neq; dormiet pupilla ocl'i
tui. vt tua ſp cuſtodia ꝓtegamur. Angeloꝝ ⁊
hoīum te laudat ois lingua. ⁊ an̄ te oīa ge
nua curuant.

Letatꝰ ſum i te regina celi. q2 te duce in
domū dn̄i ibimꝰ. Hieruſalē celeſtis ci/
uitas. ad marie ꝑmia veniamꝰ. Pacē ⁊ indul
gentiā ꝟgo nob īpetra. ⁊ palmā de hoſtibꝰ ⁊
triūphū. Cōforta ⁊ ɔſolare cor nr̄m. tue dul
cedine pietatꝫ. Sic dn̄a nob infūde clemēti
am vt deuote i dn̄o moriamur.

Ad te leuaui ocl'os meos regia q̄ regnas
in cel'. Adiutoriū; nr̄m i ꝟtute ſit nois
tui. ꝑ te oia opa nr̄a dirigāt. Bn̄dicta ſis in
celo ⁊ i terra i mari ⁊ i omībꝰ abyſſis. Benedi
cta ſit fecūditas tua. bn̄dicta ſit ꝟginitas et
mūdicia tua. Bn̄dictū ſit corpꝰ tuū ſanctuꝫ
bn̄dicta ſit aīa tua ſanctiſſima.

Niſi q2 dn̄a nr̄a erat in nob inueniſſent
nos ꝑicula mlt'a. Eſto ꝟgo defenſatrix
nr̄a. ⁊ an̄ deū aduocata ꝓpicia. Oñde nob do
mina miam tuā. ⁊ ɔforta nos i ſuitio ſācto
tuo. Bn̄dicāt te ſcti angeli i celo. bn̄dicāt te
oēs hoies ſup terrā. Nō tradas beſtiis ani/
mas ɔfitētiū tibi. ora te canētiū nō obturēt.

Qui ɔfidūt i te mr̄ dei nō timebūt a fa/
cie inimici. Gaudete ⁊ exultate oēs qui
diligitꝫ eā. q2 adiuuabit vos i die tribulatio
nis vr̄e. Remiſcere miſeranonū tuaꝝ dn̄a. ⁊
releua ꝑegrinatōꝫ icolatꝰ nr̄i. Cōuerte ama
bilē vultū tuū ſup nos. ɔfunde ⁊ deſtrue oēs
īimicos nr̄os. Bn̄dicta ſint oia opa manuū
tuaꝝ dn̄a. bn̄dicta ſint oia ſcrā miracula tua
Gl'ia pa.

In ɔuertēdo faciē tuā ſereniſſimā ſup
nos. letificabis nos ꝟginea mater dei.
Bn̄dicta ſis o ſacrariū xp̄i ꝑ cūctꝫ mulieribꝰ
ſup terrā. Bn̄dictū ſit gl'ioſum nomē tuūꝫ.
q̄ dōs dn̄i mirabilit' nomiauit. Nō deficiat
laus tua ō labiis nr̄is. nec caritas tua de ꝓ/
cordiis nr̄is. Qui te diligūt bn̄dicāt a deo
⁊ q̄ te volūt diligere nō ōfraudēt a fide.

Niſi dn̄a edificaueris domū cordis nr̄i
nō ꝑmanebit edificiū eiꝰ. Edifica nos
grā ⁊ ꝟtute tua vt maneamꝰ firmi i ꝑpetuūꝫ
Bn̄dictū ſit eloq̄ū tuū ⁊ bn̄dicta ſint oia ꝟ/
ba orꝫ tui. Bn̄dicāt a deo q̄ te bn̄dicūt. ⁊ i iu
ſtoꝝ nūero cōputēt. Bn̄dic dn̄a te bn̄dicen
tes. ⁊ ne vnq̄; auertas ab eis ḡtoſū vl'tū tuū

Beati oēs q̄ timēt dn̄am nr̄am. ⁊ beati
oēs q̄ ſciūt facere volūtatē tuā ⁊ bene
placitū tuū. Bn̄dicti ſūt pr̄ ⁊ mr̄ q̄ te genue
rūt. q2 memoria ꝑmanet i ſeculū. Bn̄dictꝰ
eſt vent' q̄ te portauit ⁊ bn̄dicta ſint vbera q̄
te lactauerūt. Cōuerte miam tuā ſup nos. ⁊
depcabil' eſto ſup ſuos tuos. Intuere et re/
ſpice opprobriū nr̄m. aufer a nobis cūctas i
iquitates noſtras.

Sepe expugnauerūt me a iuuētute mea
iimici mei. libera me dn̄a ⁊ vindica me
ab ipis Ne des ill' poteſtatē in aiam meā. cu
ſtodi oia interiora ⁊ exteriora mea. Obtine
nobis veniā pctōꝝ. ꝑ te ſpūſſcti grā nob de/
tur. Fac nos digne ⁊ laudabiliter penitere
vt beato fine ad deū veniamꝰ. Placatū tūc
⁊ ſereniſſimū. nob oſtēde glorioſum fructuꝫ
ventris tui.

Ꝯfundis clamaui ad te dña. dña ex/audi vocē meā. Fiāt aures tue intēdē tes. i vocē laudis ⁊ glorificatiōis tue. Libe/ra me de manu aduerſarioꝝ meoꝝ. ꝯfunde ingenia ⁊ conat⁹ eoꝝ ꝯ me. Erue me in die mala. ⁊ in die mortꝭ ne obliuiſcaris aīe mee Deduc me ad portū ſalutiſ. inter iuſtos ſcri baꝝ nomen meū.

Omina nō eſt exaltatū coꝛ meū. neqꝫ ſublimati ſūt oculi mei. Bñdixit te do min⁹ in ꝟtute ſua q̄ p te ad nihilū redegit inīmicos nr̄os. Bñdict⁹ ſit q̄ te ſanctificauit. ⁊ mūdā de mr̄is vtero te ꝑduxit. Bñdict⁹ ſit q̄ te obūbꝛauit ⁊ ſua gr̄a te fecūdauit. Bene dic nos dña ⁊ ꝯfoꝛta nos ī gr̄a tua. vt per te añ ꝯſpectū dñi ꝓſentemur.

Emēto dña dauid ⁊ oīm inuocātiū no mē tuū. Da nob̄ in noīe tuo fiduciā. ⁊ ꝯfundant aduerſarij nr̄i. Cōſolare nos in terra ꝑegrinatiōis nr̄e. ⁊ releua paupꝛtatem nr̄am. Da nob̄ panē lachꝛymaꝝ ꝟgo ſancta ⁊ doloꝛē pctōꝝ in terra incolat⁹ nr̄i. Redde nobis ſpitiū benedictū fructū vētris tui. vt ſpūſſancti gr̄a replcamur.

Ece q̄ꝫ bonū ⁊ q̄ꝫ iocūdū. maria dilige/re nomē tuū. Vngentū effuſum ⁊ aro/maticū eſt nomē tuū diligētibꝫ ipm̄. Quoniam magnitudo dulcedinis tue dña. quā ꝓparaſti diligētibꝫ ⁊ ſperātibꝫ ī te. Eſto refugiū paupeꝝ ī tribulatōe. qꝛ tu es bacul⁹ paupeꝝ ⁊ miſeroꝝ. Jnueniāt q̄ſo gr̄am apd̄ de/um q̄ te ī ſuis neceſſitatibꝫ inuocabūt.

Ece nūc bn̄dicite dñam om̄es q̄ ſperatis ī noīe ſancto ei⁹. Gaudete gaudio magno q̄ exultatꝭ ⁊ glificatꝭ eā qꝛ letabimini ab vbertate ꝯſolatōis ei⁹. Ecce nūc inūdā/te vbertate declinabit ī vos ad ꝯſolādum ⁊ letificādū coꝛda vr̄a Bñdicite illā oēs ſerui ei⁹. ⁊ memoꝛiale ſit ī deſiderio aīe vr̄e. Benedicite illā om̄s angeli ⁊ ſancti dei. laudate in ſecula mirabilia eius.

Audate nomē dñi. benedicite nomen marie matris ei⁹. Marie ꝓcamina frequētate. ⁊ ſuſcitabit vobis voluptates ſem/piternas. Jn aīa cōtrita veniam⁹ ad illam. ⁊ nō ſtimulabit nos cupiditas peccati. Qui cogitat de illa in trāquillitate mētis. inueniet dulcoꝛē ⁊ requiē pacis. Reſpirem⁹ ad illā in finitiōe noſtra. ⁊ reſerabit nobis atria triumphantiū.

Onfitemini dño qm̄ bon⁹. qm̄ p ſuam dulciſſimā matrē virginē mariā datur miſericoꝛdia ei⁹. Jmpetra nobis dña ami/citiā Jhu xp̄i. ⁊ cuſtodi ne ꝑdam⁹ innocēti/am noſtrā. Cōpꝛime hoſtē noſtꝝ impio tuo ne feriat in nobis ꝟtutē charitatꝭ Bona naturalia cōſerua in nob̄. ⁊ bona grē p te mul/tiplicent̄. Jllumina vias ⁊ ſemitas noſtras. vt noſcam⁹ que beneplacita ſunt deo. Glīa patri ⁊ filio ⁊ ſpirituiſancto. ⁊c̄.

Uper flumia babylōis fleuer̄t hebꝛei. nos ꝟo ſup iniq̄tates nr̄as lugeamus Clamem⁹ hūiles ad puerperā ꝟginē. offeramus ei plāct⁹ ⁊ ſuſpiria nr̄a. Nō inuenit̄ ꝓpiciatio ſyne illa. nec ſal⁹ ſine fructu illi⁹. Per illā pctā purgāt̄. ⁊ p fructū illi⁹ aīe dealbant̄ Per illā fit ſatiſfactio pctis. p fructū illi⁹ ſa/nitas cōdonatur.

Onfitebor tibi dña in toto coꝛde meo qꝛ p te expꝛ⁹ſum clemētiā ihu xp̄i. Au/di dña ꝟba mea ⁊ ꝓces meas. ⁊ ī ꝯſpectu angeloꝝ cātabo tibi laudes. Jn q̄cūqꝫ die inuo/cauero te exaudi me. ⁊ mltiplica ꝟtutē ī anima mea. Cōfiteāt̄ tibi oēs tribꝫ ⁊ lingue. q̄a p te ſal⁹ reſtituta ē nob̄. Ab om̄i ꝑturbatiōe libera ſuos tuos. ⁊ fac eos viuere ſb̄ pace ⁊ (pace dulcedo

Omia ꝓbaſti me ⁊ co/ (precetōe tua gnouiſti me. ruinā ⁊ trāſgreſſionē meā Copioſa fctā eſt ſup me mīa tua. ⁊ dilatata eſt ſup me clemētia. Jmꝑfectū meū aſpexit ocul⁹ tu⁹. ⁊ palpebꝛe tue nouer̄t vias meas. Affluētiā deſiderij ſcti habeam⁹ a ſpūſctō. et macula pcti nō turpet ꝯſciam nr̄am. Serenet coꝛda nr̄a lux mīe tue. ⁊ recreet nos tue

Ripe me dña ab om̄i (pacꝭ dulcedo malo. ⁊ ab hoſte inferni defende me. Cōtra me tetēdit arcū ſuū. ⁊ in fraude ſua ī/ſidiat̄ mihi. Cōſtringe vires eius malignaſ ⁊ obtūde potēter aſtutias ei⁹. Cōuerte iniq̄tatē ipſi⁹ in verticē illius ⁊ in foueā quā fecit cadat feſtināter. Nos autē exultemus ī ſer/uitio tuo. ⁊ in tuis laudibꝫ gloꝛiemur.

Omina clamaui ad te exaudi me. in/tende orationi mee ⁊ poſtulatiōi mee.

Dirigatur obſecratio mea velut incē/ſum corā facie tua. ⁊ in tempe ſerotini ſacri/ficij ⁊ matutini. Non declinet coꝛ meum in verbis malignantibus. ⁊ nequitie cogitatuſ non ſubuertāt ſenſum meū. Fac me aſſentire beneplacito coꝛdis. ⁊ tuis actionibꝫ con/formari. Gladio intelligētie reuerbera coꝛ meum. ⁊ igniculo charitatis inflamma mentem meam. Gloꝛia patri et filio ⁊ ſpiritui/ſancto ⁊c̄.

Oce mea ad dn̄az clamaui. ipamq3 hu militer dep̄cat⁹ ſum. Effudi in ɔ̄ſpectu ei⁹ lacrimā meā ⁊ dolorē meū ſibi expoſui. Inſidiat̄ hoſtis calcaneo meo. extēdit ɔ̄ me rethe ſuū. Adiuua me dn̄a ne corruā coram eo. fac vt ɔ̄terat̄ ſub pedibꝫ meis. Educ de carcere aiam meā. vt ɔ̄fiteat̄ tibi ⁊ pſallat do fori in ꝑpetuū.

Omia exaudi orōz meā. ꝑcipe tuis auribꝫ ſupplicatōz meā. Perſecut⁹ eſt mali gn⁹ vitā meā. depoſuit i terra ɔ̄uerſatōz meam. Deniḡuit me caligie ſua. ⁊ anxiat⁹ eſt nimis ſpūs me⁹. Ne auertas faciē tuā a me. vt nō corruā cū deſcēdētibꝫ i lacū. Emitte lucē tuā ⁊ gr̄am tuā. ⁊ repa denuo vitā meā ⁊ cō(ſciētiā meā

Enedicta ſis dn̄a q̄ in ſtruis ſuos tuos ad ꝑliū. ⁊ eos roboras ɔ̄ inimicū. Fulgure ⁊ coruſcatiōe diſſipa illū. mitte iacula tua vt ɔ̄fundas illum. Clarifica de alto manū tuā. ⁊ cātēt ſerui tui laudē ⁊ gl̄am tuā. Eleua de terrenis affectionē nr̄am de ſempit̄nis delitijs refice viſcera nr̄a. Cōcupiſcētiā ſupnoꝝ accēde i cordibus nr̄is. ⁊ d gaudijs ꝑadiſi veliſ nos recre(are.

Xaltabo te mr̄ filij dei. ⁊ ꝑ ſingulos dies cātabo laudes tuas. Generatio ⁊ ꝑlī laudabūt opa tua. ⁊ miam tuā inſu te expectabūt. Abundātiā dulcoris tui angli eructabūt. ⁊ ſuauitatē tuā ſeri, pnūciabūt. Oculi nr̄i ſperāt i te dn̄a. mitte nob ciбū ⁊ eſcā delectātē. Laudatiōz tuā loq̄t̄ lingua mea. ⁊ bn̄dicā te i ſeculū ſeculi.

Auda aīa mea dn̄am. gl̄ificabo eam q̄z diu vixero. Nolite ceſſare a laudibꝫ ei⁹ ꝑ ſingl̄a momēta recogitare illā. Cū exierit ſpūs me⁹ dn̄a ſit tibi cōmēdat⁹. ⁊ in terra ignora p̄ſta illi ducatū. Nō ɔ̄turbēt eū culpe ꝑus cōmiſſe. nec inq̄etēt ipm occurſuo malignātis. Perduc eū ad portū ſalutarē. ibi ꝑſolet̄ ſecure aduentū redēptoris.

Audate dn̄am qm̄ bon⁹ eſt pſalm⁹. iocunda ⁊ decora ſit illi noſtra laudatio. Ipa em̄ medet̄ cōtritos corde ⁊ refouet eos vngento pietat̄. Magna eſt virt⁹ illi⁹. ⁊ clementia ei⁹ nullū habebit finē. Precinite ei in iubilatiōe. ⁊ in cōfeſſione pſalmū cantte illi. Beneplacitū eſt ei ſup timētes deū. ⁊ i eis q̄ ſperāt de miſericordia eius.

Auda hieruſalē dn̄am. glorifica illā etiam o ſyon. Ipa em̄ cōſtruit muros tuos. ⁊ filios tuos benedicꝫ. Gratia ſua te impinguat paceq3 donat terminis tuis. Emiſit verbū ſuū altiſſimus. ⁊ virt⁹ eius obumbrabit illi. Leuem⁹ corda noſtra cū manibꝫ ad illā vt ſuā influentiā ſentiam⁹.

Audate dominā noſtrā de celis glorificate eā in excelſis. Laudate eā om̄es homīes ⁊ iumēta. volucres celi ⁊ piſces maris. Laudate eā ſol ⁊ luna. ſtelle ⁊ circuli planetaꝝ. Laudate eā cherubin ⁊ ſeraphin. troni ⁊ dn̄ationes ⁊ poteſtates. Laudate eā omnes legiones angelorū. laudate eā om̄es ordines ſpirituū ſupnoꝝ.

Antate dn̄e noſtre canticū nouū. laus ei⁹ in cōgregatiōe iuſtorū. Letent̄ celi de gloria ei⁹. inſule maris ⁊ tot⁹ orbis. Aq̄ ⁊ ignis laudēt eā. frig⁹ ⁊ eſtus ſplēdor ⁊ lumē. Exultatiōes ei⁹ in gutture iuſtoꝝ. et laudes eius in cetu triumphātiū. Ciuitas dei iocūdare i illa. ⁊ ꝑ incol tuis frequēta illi carmē.

Audate dn̄am in ſanctis ei⁹. laudate eā in v̄tutibꝫ ⁊ miraculis ei⁹. Laudate eā cet⁹ apoſtoloꝝ. laudate eā chori patriarchaꝝ ⁊ ꝓpheraꝝ. Laudate eā exercitus martyꝝ. laudate eā turme doctoꝝ ⁊ ɔ̄feſſorum. Laudate eā in collegio virginū ⁊ cōtinentiū laudate eā ordines anachoritarū et monachoꝝ. Laudate eā ɔ̄uent⁹ religioſoꝝ omniū. laudate eā om̄es aīme ciuiū ſupnorum. Om̄is ſpūs laudat dn̄am noſtrā Bta

Cantica

Onfitebor tibi dn̄a qm̄ ꝑ te placat⁹ eſt mihi domin⁹ ⁊ conſolata eſt me. Ecce dn̄a ſaluatrix mea fiducialiter agā in te ⁊ nō timebo. Qn̄ia fortitudo mea ⁊ laus mea in dn̄o es tu. ⁊ facta es mibi in ſalutem. Hauriā aquas in gaudio de riuulo. ⁊ ſemp inuocabo nomē tuū. Notas facite ī populis v̄tutes dn̄e noſtre. quia excelſum ē valde nomen ei⁹. Exulta ⁊ lauda totū genꝰ humanū. quia talē dedit tibi mediatricē dominus de⁹ tuus.

Bo dixi circa dimidiū dierū meoꝝ. vadam ad Mariā vt me chriſto reconcilietur. Queſiui reſiduū annoꝝ meorū in amaritudine anime mee. Generatio mea ablata eſt. quia pater ⁊ mater ⁊ om̄ia dereliquerunt me. maria autē aſſumpſit me. Sperabam i illa mane ſero ⁊ meridie. quaſi leo ſic contriuit om̄ia oſſa peccatorum meoꝝ. Et cū dn̄a eruiſti animā meam vt non perirem. ⁊ de manu canis vnicā meam. Domina ſaluum me fac. ⁊ laudē tuā cantabo cunctis diebus vite mee o pia mater dn̄i mei.

Exultauit cor meū in dn̄o. ⁊ exaltatū eſt cornu meū ī dn̄a mea. Quia fecit mihi magna q̄ potēs eſt. p̄ Mariā matrē eiꝰ. Nō eſt ſancta vt es dn̄a noſtra. q̄ ſola ſupgreſſa es vniuerſas. Recedāt ḡ vetera de ore nr̄o. ⁊ linguis loq̄mur nouiſ. Exulta ⁊ lauda mariā ſyon ⁊ hierl'm. q2 maria in dn̄a abꝫ iſrael. Ipa paupem facit ⁊ ditat hūiliat ⁊ ſublimat. Altior celo. terra lanor. eſt h̄ dn̄a nr̄a.

Antemꝰ dn̄e glorioſe ꝟgini Marie. in hymnis ⁊ ꝯfeſſionibꝫ bn̄dicamꝰ eā Domina noſtra om̄ipotēs poſt deū nomē eius currꝰ pharaonis ⁊ exercitū eiꝰ ꝓiecit ī mare. Dextera tua dn̄a magnificata eſt in fortitudine. q2 in multitudine mīe tue ſtrauiſti aduerſarios meos. De ore leonis liberaſti me dn̄a. ⁊ tanq̄ȝ infantē genitū mr̄ ſuſcepiſti me O dn̄a cariſſima mea velut gallina rege me mirabili poſſeſſiōe tua. Tuꝰ totꝰ ego ſum et om̄ia mea tua ſūt ꝟgo ſup oīa bn̄dicta. Pone me ſic̄ ſignaculū ſup cor meū. quia fortis eſt vt mors dilectio tua.

Domina audiui auditiōeȝ tuā ⁊ obſtupui. ꝯſideraui opera tua ⁊ expaui. Dn̄a opꝰ tuū circa mediū ānoꝝ viuificaſti illō. Confitebor tibi dn̄a q2 abſcōdiſti h̄ a ſapiētibꝫ. ⁊ reuelaſti ea puulis. Operuit celos gl'ia tua ⁊ miſericordia tua plena ē terra. Egreſſa es ꝟgo ī ſalute ppl'i tui. ī ſalutē cū xp̄o tuo. O bn̄dicta ī manibꝫ tuis ē repoſita nr̄a ſalꝰ. recordare pia paupertatis nr̄e. Quē vis ipe ſaluus erit. ⁊ a q̄ auertis vultū tuū vadit ī interitū

Audite celi q̄ loq̄r de maria. audiat terra ꝟba oris mei. Magnificate ipā3 mecū ꝑ. ⁊ exaltemꝰ nomē eiꝰ in ſecl'm ſecl'i. Generatio praua atq3 ꝑuerſa agnoſce dn̄am nr̄am ſaluatricē tuā. Nūq̄d ipa eſt mr̄ tua q̄ poſſedit te. ⁊ ī fide generauit te. Si hāc dimittis n̄ es amicꝰ ſūmi ceſaris qm̄ ipe ſine ea n̄ ſaluabit te. Utinā ſapes ⁊ intelligeres ac nouiſſima ꝓuideres. Quēadmodū infans ſine nutrice nō poteſt viuere. ita nec ſine dn̄a noſtra poſſis h̄re ſalutē. Sitiat ḡ aīa tua ad ipam tene eā nec dimitte donec bn̄dixerit tibi. Repleat̄ os tuū laude ſua. decātā tota die magnificētiā eius.

Benedicite om̄ia opa dn̄e gl'ioſe. laudate ⁊ ſupexaltate eā in ſecula. Benedicite angeli dn̄e nr̄e. benedicite celi dn̄e noſtre. Benedicat om̄is creatura dn̄am nr̄am. q̄m rex ſic voluit benedici. Benedicta ſis o ſummi regꝫ filia. que odore p̄cis cūcta lilia. Bn̄dicta ſis corona dn̄aruȝ omniū. bn̄dicta ſis gl'a hieruſalē. O dor tuꝰ ſic agri pleni cui bn̄dixit dn̄s. Qui in bn̄dicētes te redūdat irrigans om̄ia intima coꝝ. Qui bn̄dixerit tibi o ꝟgo beata. ſit ille īgiter bn̄dictꝰ. Qui maledixerit tibi roſa cādidiſſima. ſit ille maledictus. Nō recedat de domo ſeruoꝝ tuoꝝ. vinit olei abūdantia In noīe tuo omne genu flectat̄ celeſtiū terreſtriū ⁊ infernoꝝ. Benedicamꝰ deū q̄ te creauit. bn̄dictꝰ vterq3 parēs q̄ te generauit. Bn̄dicta ſis dn̄a in celo ⁊ in terra. laudabil' ⁊ gl'ioſa ⁊ ſupexaltata ī ſecl'a.

Benedicta ſis dn̄a ⁊ mr̄ dei mei iſrael q̄ p̄ te viſitauit ⁊ fecit redēptiōem plebis ſue. Et erexit vnicornu ſalutaris caſtitatis tue. in domo Dauid pueri ſui. Sicut locutus eſt p̄ os Iſaie ⁊ alioꝝ ſanctoꝝ ꝓphetarū eiꝰ. Salutē ex inimicis ꝑſta virginū ꝟgo. et de manu oīm q̄ nos oderūt pacē nobis tribue. Et fac miſericordiā ꝓ parētibꝫ ⁊ nobis vt memor ſis teſtamēti om̄ipotētis dei. Qō iurauit ad patres nr̄os. abraā ⁊ ſemini eius in ſecula Sic ſine timore de manu inimicorū noſtroꝝ liberati. q̄ete ſeruiemꝰ illi in ſanctitate ⁊ iuſticia corā te om̄ibꝫ diebꝫ noſtris. Et tu Maria ꝓpheta dei vocaberis. q̄m nouiſti q̄ reſpexit humilitateȝ ancille ſue. Per quā dedit ſciam ſalutꝫ plebi eiꝰ ī remiſſionē pctōꝝ eoꝝ. Per viſcera multitudinis miſericordie tue. viſita nos ſtella matutina oriens ex alto. Illumia tenebras ſedētiū ī vmbra mortꝫ. ⁊ eas luce dilectiſſimi filij tui digneris inſtellare Miſerere miſericordie mr̄ nobis miſerꝫ pctōribꝫ q̄ retroacta pctā penitere negligimꝰ. ac multa q̄tidie penitēda cōmittimus. Gl'ia.

Te mr̄em dei laudamꝰ. te mariā ꝟginē ꝯfitemur. Te eterni p̄ris ſpōſam om̄is terra venerat̄. Tibi oēs angl'i ⁊ archangeli. tibi throni ⁊ p̄ncipatꝰ fideliter deſeruiūt. Tibi om̄es ptātes ⁊ oēs ꝟtutes celi celorum. et vniuerſe dn̄ationes obediūt. Tibi oēs chori. tibi cherubin ⁊ ſeraphin exultantes aſſiſtunt. Tibi om̄is angelica creatura inceſſabili voce proclamat Sancta Sancta Sācta maria dei genitrix mater ⁊ virgo. Pleni ſunt celi ⁊ terra maieſtatis glorie fructꝰ ventris tui. Te glorioſus apoſtolorū chorus. ſui creatoris matrē collaudat. Te beatoꝝ martyrū cetus candidatꝰ. chriſti genitriceȝ glorificat. Te glorioſus confeſſorū exercitus. trinitatis templū appellat Te ſanctaꝝ

virginũ chorea amabil᷑. ꝟginitatis ꝛ hũilitatis exemplũ p̄dicat. Te tota celeſtꝭ curia reginã honorat. Te p vniuerſũ orbẽ eccia invocãdo ↄcelebrat. Mrem diuĩe maieſtatꝭ Venerãdã te verã regꝭ celeſtꝭ puerperã. ſanctã qꝫ dulcẽ ꝛ piã. Tu angloꝝ dña. tu padiſi ianua. Tu ſcala regni celeſtꝭ. ꝛ gl'e tu thalamꝰ tu archa pietatis ꝛ grẽ. Tu vena mie. tu ſpõſa ꝛ mr̄ regis eterni. Tu tẽplũ ꝛ ſacrariũ ſpũſſcti. totiꝰ beatiſſime trinitatꝭ nobile triclinium. Tu mediatrix dĩ ꝛ hoim. amatrix mortaliũ celeſtiũ illumĩatrix. Tu agoniſatrix. pugnãtiũ aduocata. paupm miſeratrix ꝛ refugiũ pctõꝝ. Tu erogatrix muneꝝ. ſepatrix ac terror demonũ ꝛ ſupboꝝ. Tu mũdi dña celi regia. pꝰ deũ ſola ſpes nr̄a. Tu ſaiꝰ te iuocãtiũ. portꝰ naufragãtiũ. miſoꝝ ſolatium. peuntiũ refugiũ. Tu mr̄ oim btõꝝ. gaudiũ plenũ pꝰ deũ. oim ſupnoꝝ ciuiũ ſolatiũ. Tu pmotrix iuſtoꝝ. ↄgregatrix errãtiũ. promiſſio p̄riarchaꝝ. Tu ꝟitas p̄phaꝝ. p̄coniũ ꝛ doctrix aploꝝ. mgr̄a euãgeliſtaꝝ. Tu fortitudo martyꝝ. exẽplar ↄfeſſoꝝ. honor ꝛ feſtiuitas ꝟginũ. Tu ad liberãdũ exulẽ hoiem filiũ dei ſuſcepiſti i vteꝝ. Per te expugnato hoſte anuꝗ ſũt apta fidelibꝫ regna celoꝝ Tu cũ filio tuo ſedes ad dexterã p̄ris. Tu ipꝫ p nob roga ꝟgo maria. quẽ nos ad iudicãdũ credimꝰ eſſe ventuꝝ. Te ꝗ poſcimꝰ nob tuis famul' ſubueni. q̄ p̄cioſo ſanguie filij tui redẽpti ſumꝰ. Etna fac pia virgo cũ ſctis tuis nos glia munerari. Saluũ fac p̄pl'm tuũ domina. vt ſimꝰ p̄ticipes hereditatꝭ filij tui. Et rege nos ꝛ cuſtodi nos i eternũ. Per ſingulos dies o pia te ſalutamꝰ. Et laudare te cupimꝰ vſqꝫ i eternũ mẽte ꝛ voce. Dignare dulcis maria nũc ꝛ ſp nos ſine delicto ↄſeruare Miſere pia nob. miſerere nob. Fiat miſicordia tua mag̃ nobiſcũ. qꝛ i te ꝟgo ma. cõfidimꝰ. In te dulcꝭ maria ſperamꝰ. nos dẽfendas i eternũ. Te decet laus. te decet impiũ. tibi ꝟtꝰ ꝛ glia i ſecu'a ſeculoꝝ Amẽ.

Q

Vicũqꝫ vult ſaluꝰ eſſe añ oia opꝰ eſt vt teneat d̃ maria firmã fidẽ. Quam niſi q̄ſqꝫ integrã inuiolatãqꝫ ſuauerit abſqꝫ dubio i eternũ pibit. Qm̃ ip̃a ſola virgo manẽs pepit. ſola cũctas heſes iteremit Cõfundat ꝛ erubeſcat hebreꝰ q̄ dt xp̄um ex ioſeph ſemine eẽ natũ. Cõfundat manicheꝰ q̄ dic xp̄um fictũ hr̄e corpꝰ. Palleat ois q̄ h ipm aliũde nõ de maria dic aſſũpſiſſe. Idez nãqꝫ filꝰ q̄ eſt p̄ris i diuis vnigenitꝰ, ẽ ꝛ verꝰ vnigenitꝰ ꝟgĩs marie filꝰ. in celis ſine mr̄e. I terris ſine p̄re. Nã ſic aĩma rational' ꝛ caro ꝓpter vnionẽ de hoie ꝟe naſcit᷑. ita deꝰ et hõ xp̄s d̃ maria ꝟgine ꝟe generat᷑. Induẽs carnẽ de carne ꝟgis qꝛ ſic genꝰ humanũ redimi ↄgruebat. Qui ſm diuitatẽ eq̃lis p̄ri. ſcdm ꝟo hũanitatẽ mioꝛ p̄re. Cũceptꝰ i vtero ꝟginis marie anglo annũciãte de ſpũſcõ. nõ tñ ſpũſſctũs eſt p̄r eiꝰ. Henitꝰ in mũdũ ſine pctã carnis ꝟgis m̃ris. qꝛ ſine delectan dẽ carnis ↄceptꝰ. Quẽ lactauit mr̄ vbere de celo plẽo quẽ circũſtãt angli obſtetricũ vice. nũciãtes paſtoribꝫ gaudiũ magnũ. Hic a magis muneribꝫ adoratꝰ. ab herode in egyptũ fugatꝰ. A iohãne in iordane baptiſatꝰ. traditꝰ. captus. flagellatꝰ. crucifixꝰ. mortuꝰ. ꝛ ſepultus. Cũ gloria reſurrexit. ad celos aſcẽdit Spiritũſanctũ in diſcipulos ꝛ in matrem miſit. Quã demũ ipẽ in celũ aſſumpſit. ꝛ ſedet ad dexterã filij nõ ceſſans p nobis filiũ exorare. Hec eſt fides de maria virgine. quã niſi quiſqꝫ fideliter firmiterqꝫ crediderit. ſaluus eſſe nõ poterit.

K

yri eleyſon. xp̄e eleyſon. Chriſte audi nos. Xp̄e exaudi nos. Pr̄ de celiſ deꝰ marie ↄditoꝛ glorioſus miſerere nobis. Fili redẽptoꝛ mũdi. deꝰ marie nobilis fecũdatoꝛ miſerere nobis. Spũſſancte deꝰ marie mirabil' obumbratoꝛ miſerere nobis. Sancta trinitas vnꝰ deus q̄ mariam glorificas miſerere nobis.

Sctã maria q̄ totũ mũdũ illumias. ora p n.
Sctã maria q̄ tuos ſuos exaltas
Sctã maria q̄ p pctõribꝫ ſupplicas
Sctã maria illumiatrix cordiũ
Sctã maria fons miſericordie
Sctã maria ſplẽdoꝛ ſctẽ eccie.
Sctã maria flumẽ ſapientie
Sctã maria ab ãgelo ſalutata — Ora
Sctã ma. p ſpm̃ſcm̃ obũbrata — pro
Sctã maria i cel' gl'ificata — nob.
Sctã maria roſa veris ſpecioſa
Sctã maria vitꝭ frondẽs generoſa
Sctã maria dulcis ꝟgo ꝛ ſpecioſa
Sctã maria a deo p̄re ſpõſa electa
Sctã maria ꝟbi dei mr̄ p̄electa
Sctã maria a ſpũſctõ p̄ecta
Sctã maria q̄ deũ in vtero ↄcepiſti.
Sctã maria q̄ deũ ꝛ hoiem genuiſti
Sctã maria ꝟgo virginũ ſignifera
Sctã maria ꝟga ieſſe chriſtifera
Sctã maria arboꝛ vite fructifera.

Sancta maria feminaꝝ pulcerrima
Sancta maria humiliū humillima
Sancta maria ſanctaꝝ ſanctiſſima
Sācta maria ſup oēs diligētius amāda
Sācta ma. ſup oēs excellēti⁹ magnificāda.
Sancta maria mater cōditoris
Sancta maria mr̄ redemptoris
Sancta maria mr̄ ſaluatoris
Sancta maria mr̄ mūdo deſiderabilis
Sancta maria inferis terribilis
Sancta maria mater amabilis
Sancta maria virgo plena grā
Sancta maria virgo plena clemētia
Sancta maria pia fundēs ſolatia
Sancta maria flos ⁊ dec⁹ virginalis
Sancta maria fluui⁹ ſapiētialis
Sancta maria ſplēdoꝛ ⁊ lux oꝛientalis
Sancta maria virtutū celi regina
Sancta maria dom⁹ dei cypreſſina
Sancta maria celi feneſtra criſtallina
Sancta maria ꝑpetua lucis auroꝛa
Sancta maria virgo pulcra ⁊ decoꝛa
Sancta maria melodia dulcꝭ ⁊ ſonoꝛa.
Sancta maria deliciaꝝ dei dapifera
Sctā maria celeſtꝭ curie pincerna Ora p
Sctā ma. ꝑadiſi poꝛta ꝑnia nobis
Sctā maria placitū dei vmbraculū
Sancta maria virginū noua exultatio
Sancta maria mulierū ꝑma bn̄dictio
Sancta maria miſeroꝝ pia ꝯſolatio
Sancta maria vera ſal⁹ ⁊ beatitudo
Sancta maria charitatis magnitudo
Sancta maria pietatꝭ latitudo
Sancta maria mater oꝛphanoꝝ
Sancta maria mamilla ꝑuuloꝝ
Sācta maria ꝯſolatio afflictoꝝ
Sctā maria cui āgeli obediūt ⁊ obſecrāt
Sctā maria nobilis regina celoꝝ
Sctā maria cui ſcti ⁊ ſctē ꝯgaudēt ⁊ ꝯtulāt
Sctā maria quā oīa laudāt ⁊ venerāt

Propitia eſto. pce nobis dña

Propitia eſto
Ab omni malo
Ab omi mala temptatiōe
Ab ira ⁊ indignatiōe dei
A ꝑſumatiōe ⁊ deſperatione
A ſupbia ꝑcipitāte Libera
Ab auaricia deuaſtāte nos dña
A pctō ire ⁊ inuidie cruciāte
A carnis tēptatiōe vndiqꝫ anxiāte
A pctō gule ⁊ caſtrimargie ꝯmaculāte.
Ab incurſu hoſtis malignātis
Per dulcorē ⁊ gaudiū de xp̄i īcarnatiōe
Per dolorē ⁊ āguſtiā de illi⁹ paſſiōe
Per gaudiū ⁊ miracl'm d' illi⁹ reſurrectiōe
Per fidē tuā d' ſpūſſci miſſiōe Libera
Per gaudiū ⁊ leticiā d' illi⁹ aſcēſiōe nos do
Per gaudiū ⁊ leticiā d' tua coꝛonatiōe mina
In hoꝛa moꝛtꝭ deuaſtāte
In iudicis diſtricto examine
Ab inferni hoꝛribili cruciamine

Peccatores Te rogam⁹ audi nos.
Ut ſanctā eccleſiā piiſſima dña ꝯſeruare digneris. Te rogam⁹ audi nos.
Ut iuſtis gloriā pctōꝛibus gratiā impetrare digneris Te ro.
Ut tribulatis cōſolatiōem. captiuis liberatiōnē impetrare dignerꝭ. Te ro.
Ut famulos ⁊ famulas tibi deuote ſeruientes cōſolari digneris. Te ro.
Ut populū chriſtianū filij tui precioſo ſanguine redemptū ꝯſeruare dignerꝭ. Te
Ut cūctis fidelib⁹ defunctꝭ requiē eternam donare digneris. Te ro.
Mater dei Te rogam⁹ audi nos
Mater chariſſima ⁊ dña nr̄a miſerere nob. ⁊ dona nob ꝑpetuā pacē Amē. kyrie. xp̄e eleyſon. kyrie. Pr̄ nr̄. Et ne nos inducas i temptationē.

Ego dixi dña miſerere mei. ſana aīaꝫ meā q2 peccaui tibi. Cōuerte miaꝫ tuā ſup nos. ⁊ deꝑcabil' eſto ſup ſuos tuos. Oñde potētiā tuā ꝯ inimicos nr̄os. vt iuſtificerꝭ ī natiōib⁹ ꝑploꝝ. Miſerere ſuoꝝ tuoꝝ ſup q̄s iuocatū eſt nomē tuū. ⁊ ne ſinas āguſtiari eos i tēptatiōib⁹ ſuis. Ne ꝓijcias nos i tpe moꝛtꝭ nr̄e ⁊ ſuccurre aīme cū deſeruerit coꝛp⁹ ſuū. Eſto nob dña turrꝭ foꝛtitudis. ⁊ petra duriſſima ꝯ inimicū. Adiuua me dña ne coꝛruā coraꝫ eo. fac vt ꝯterat ſb pedib⁹ meis. Exaudi oratiōnē meā ⁊ deꝑcatiōeꝫ meā. ⁊ ꝯtepeſcāt aduerſarij mei. Oremus

Omnipotes ſempit'ne d's q̄ p nob d' caſtiſſima ꝟgine maria naſci dignat⁹ es. fac nos tibi caſto coꝛpe ſuire ⁊ humili mēte placere. Oram⁹ etiā te piiſſima ꝟgo maria mūdi regia ⁊ angl'oꝝ dña. vt eis q̄s i purgatoꝛijs ignis examiat. ipetres refrigeriū. pctōꝛib⁹ īdulgētiā. iuſtꝭ pſeuerātiā i bono. Nos q̄ꝫ fragiles ab oīb⁹ inſtātib⁹ defende piculis. Per dominū noſtꝝ Jhm chriſtū.

Finis huius pſalterij beatiſſime ac glioſiſſime ꝟginis Marie

Corona beate uirginis

Sequiť corona de beata Maria ꝟgine.
ordinata a ſancto Bonauentura.

Cum iocūditate

memoriā nois marie celebrem⁹.
vt ipa ꝑ nobis itercedat ad dn̄m
noſtꝝ Jhm xp̄m Amē. Gaude
ꝟgo maria mr̄ xp̄i que ꝑ aurē ꝯcepiſti gabri-
ele nūcio. Jeſus fruct⁹ vētris tui ꝑ te detur
nob frui in ꝑhēni gaudio Amē. An̄. Aue
maria. ps̄. Magnificat.
Mediatrix dei ⁊ hoim tu digne magnifi-
cas dn̄m q̄ ſola ꝯcepiſti filiū q̄ eſt ꝟba ſa-
lus humiliū. hinc oim deū ꝯ̄renuū genera-
tio te beatā diceret deuo te ſalutare dʒ dicēſ
Aue maria. vſqʒ. iiii. Re. Et beat⁹ venter q̄
te portauit dn̄e ihū xp̄e. ⁊ beata vbera q̄ ſuxi-
ſti. O igiť mediatrix nr̄a maria mater gratie
mr̄ miſericordie ꝑ nob queſum⁹ intercede vt
ꝟe cōpunctiōis ⁊ deuotiōis grām nobis in-
ſpirare digneť dilectiſſim⁹ fili⁹ tu⁹ dn̄s nr̄ ie-
ſus xp̄s. Qui cū ⁊c. Gaude q2 deo plena pe-
periſti ſine pena cū pudorꝪ lilio. Jhs fruct⁹
⁊c. An̄. Alma. ps̄. Ad dominū cū. An̄.
Alma redēptorꝪ mr̄ eximia q̄ tua egreſ-
ſus eſt clauſtra ꝟginea. cū his pacificuſ
fact⁹ eſt incola a q̄b⁹ dura ꝑpeſſus eſt ꝟbera
vnde digna es o ꝟgo puerpa. vt ois creatu-
te venereť ⁊ bn̄dicat dicēs Aue Re. Et btūſ
O igiť alma ꝟgo maria mr̄ dei digniſſima ꝑ
nobis q̄ſum⁹ intercedere dignerꝪ vt ſanctū
ꝓpoſitū qd̄ deo inſpirāte ꝯcepim⁹ ad effectū
ſalubriter ꝑducere valeam⁹. ꝓſtante eodem
dn̄o nr̄o ihū xp̄o bn̄dicto filio tuo. Qui cuʒ
pr̄e ⁊ ſpūſctō ⁊c. Gaude q2 tui nati quē dole-
bas mortē pati fulget reſurrectio. Jeſus ⁊c.
An̄. Regina celi. ps̄ Retribue ſuo. An̄.
Regina celi letare cū iubilo. nā q̄ pende-
bat in crucꝪ patibulo. ſurrexit ꝟe ſūmo
diluculo. omi ablato ꝯtempt⁹ opprobrio. vn̄
digne oms hō cū gaudio tibi ꝯgratulari et
bn̄dicere dʒ dicēs. Aue ma. Re. Et beat⁹
vēter ⁊c. O igiť regina celi digniſſima ora ꝑ
nobis deū ⁊ dn̄m nr̄m Jhm xp̄m vt nos re-
ſurrectiōis ſue ꝑticipes efficiat in p̄nti ꝑ grā-
am ⁊ i futuro ꝑ gl̄iam. Qui cuʒ. ⁊c. Gaude
xp̄o aſcēdente ⁊ i celū te vidēte motu ferť ꝓ-
prio. Jhs fruct⁹ ⁊c. An̄. Imperatrix. ps̄.
In cōuertendo. An̄.
Imperatrix ⁊ mūdi dn̄a. tu⁹ nat⁹ cū q̄n-
ta glīa nr̄e carnis ſupra materia. ca pra
ꝟda ꝯſcēdit ethera. hinc os cordis plenū le-
ticia. ⁊ lingua nr̄a exultatiōe te collaudet ⁊ be-
nedicat dicēs Aue ma. Re. Et beatus.
O igiť imperatrix ⁊ dn̄a nr̄a benigniſſima in-
re mr̄is impa tuo dilectiſſimo filio dn̄o nr̄o
ieſu xp̄o. vt mētes nr̄as ab amore terreſtriū
ad celeſtia deſideria erigere digneť. Qui vi-
uit ⁊ regnat ⁊c. Gaude q̄ poſt xp̄m ſcādiſti ⁊
eſt honor tibi grādis i celi palatio. Jeſus f.
An̄. Aduocata. ps̄. Ad te leuaui.
Aduocata miſerorꝪ ad te ſunt oculi tuo-
rū te aſſumpſit rex celorꝪ ſup choros an-
gelorꝪ vbi ce⁹ beatorū te digne venereť ⁊ be-
nedicit in eternū dicēs Aue. Re. Et btūs
O igiť glorioſiſſima dn̄a excelſa ſup ſydera
piiſſima aduocata nr̄a ſuſcipe laudū pia p̄e-
camina q̄ ad honorē q̄nqꝫ vulnerꝪ filij tui et
ad laudē ſancti nois tui decantauim⁹. ⁊ ꝓ
nob q̄ſum⁹ intercedere feſtina. quaten⁹ dul-
ciſſim⁹ fili⁹ tu⁹ dn̄s nr̄ Jhs xp̄s ꝑ ſuā ma-
gnā miſericordiā a vinculis pctōꝝ noſtroꝝ
nos eripiat ⁊ i ſuo ſancto ſeruitio nos cōſer-
uet ꝯfortꝫ ac finaliť ꝑſeuerare faciat. nam te
nihil negans honorat. Qui cū deo ⁊c.
Finit corona beate ꝟginis

Incipit curſus de paſſiōe dn̄i cōpoſit⁹ a
ſancto Bonauētura Ad matutinas

Domie labia mea

aperies Re. Et os meū annūci-
abit laudē tuā. ℣. De⁹ i adiuto-
riū meū intēde Re. Dn̄e ad adiuuādū me
feſtina. Glīa pr̄i ⁊ filio ⁊c. Al'la. Inuitato.
Chriſtū captū ꝟriſum flagellatū ⁊ cruci-
xum. Venite adorem⁹. ps̄. Venite exulte-
mus dn̄o. Hymnus.
In paſſiōe dn̄i q̄ dat ſal⁹ homi. ſit no-
ſtrū refrigeriū ⁊ cordis deſideriū.
Portem⁹ i memoria dolores ⁊ oppro-
bria. xp̄i coronā ſpineā crucē clauos ⁊ lācea.
Et plagas ſacratiſſimas omi laude digniſ-
ſimas. acetū fel arundinē mortꝪ amaritudi-
nē. Hec omia nos ſatiēt ⁊ dulciter inebriēt.
nos repleant ꝟtutib⁹ ⁊ gl'ioſis fructib⁹. Te
crucifixū colim⁹ ⁊ toto corde poſcim⁹ vt nos
ſanctoꝝ cetib⁹ ꝯiūges i celeſtib⁹. Laus ho-
nor xp̄o vēdito. ⁊ nr̄i cauſa ꝑdito. paſſo mor-
tē ꝑ ꝓplo. in aſpero patibulo Amē. An̄. In
ſurrexerūt. ps̄. Quare fremuerūt gētes.
Inſurrexerūt in me viri ſine miſericordia
⁊ nō pepcerūt aie mee ℣ Reliq̄ domū
meā, dimiſi hereditatē meam, Re. Dedi

dilectā aīam meā in man⁹ petoꝝ. Pater nr̄
Abſolutio. Paſſio dn̄i nr̄i ieſu xp̄i ꝑdu/
cat nos ad gaudia paradiſi. Amen. Jube
dn̄e. Bn̄. Per ſuā paſſionē det nobis dn̄s
ſuā benedictionē. Amen. Lectio prima.
Apprehēdit pilat⁹ ihm̄ ⁊ flagellauit eū.
⁊ milites plectētes coronā de ſpinis i/
poſuerūt capiti ei⁹ ⁊ veſte purpurea circūde
derūt eū. ⁊ veniebāt ad eum et dicebāt. aue
rex iudeoꝝ. ⁊ dabāt ei alapas ⁊ expuerunt
in eū. acceperūt arūdinē ⁊ percutiebāt caput
ei⁹. Tu aūt. Re. Ecce vidim⁹ eū nō hn̄tē
ſpeciē neq₃ decorē aſpect⁹ eius in eo nō ē h
pctā nr̄a portauit ⁊ p nobis dolēs. Ipſe au
tē vulnerat⁹ eſt ꝓpter iniq̄tates nr̄as. cui⁹ li
uore ſanati ſum⁹. ℣. Uere languores nr̄os
ipſe abſtulit et infirmitates nr̄as ipſe porta/
uit. Ipſe. Jube. Bn̄. Per ꝟtutē ſcē crucis
ꝑducat nos dn̄o ad gaudia ꝟe lucis. Amē.
Uſceperūt ḡ milites ihm̄ ⁊ Lectō. ij.
eduxerūt. ⁊ baiulās ſibi crucē exiuit i
eum q̄ dicit caluarie loc⁹. hebraice aūt gol/
gatha. vbi eū crucifixerūt. ⁊ cū eo alios du/
os hinc ⁊ inde. mediū autē ihm̄. Ihs autē
dicebat. Pr̄ dimitte il'is. Nō em̄ ſciunt q̄d
faciunt. Tu. Re. O vos om̄es q̄ trāſitis
ꝑ viam attendite et videte. Si eſt dolor ſi/
milis vt dolor meus. ℣. Attendite vniuerſi
ꝑpli ⁊ videte dolorē meū. Si eſt dolor. Ju
be. Benedi. Sanguinis xp̄i aſpſio ſit no/
bis ſempiterna ſalus ⁊ ꝓtectio. Amen.
Oſtea ſciens ieſus q2 oia Lectō iij.
ꝯſummata ſunt vt impleret ſcriptura
dixit. Sicio. Uas ergo erat poſitū plenū
aceto. Illi ergo ſpongiā plenā aceto yſopo
circūponētes. obtu'erūt ori eius. Et cū ac/
cepiſſet acetū. dixit. Conſummatū eſt. ⁊ in/
clinato capite tradidit ſpm̄. Tu autē. Re.
Tenebre facte ſunt dū crucifixiſſent ieſuꝫ
iudei. Et circa horā nonā exclamauit ieſus
voce magna. deus me⁹ de⁹ meus vt q̄d de/
reliquiſti me. Et inclinato capite emiſit ſpi
ritū. ℣. Exclamans ieſus voce magna ait.
pater in man⁹ tuas cōmendo ſpiritū meuꝫ
Et inclinato. Gl'ia pr̄i. Et. Ad laudes.
Deus in adiutoriū meū intende. ⁊c̄. Añ.
Contumelias. Pſalmus.
Sq₃quo dn̄e obliuiſceris me in finē.
vſq₃quo nō auertꝭ faciē tuā a me. Q̄/
diu ponā ꝯſilia in aīa mea. dolorē in corde
meo ꝑ diē. Uſq₃quo exaltabit inimic⁹ me⁹
ſuꝑ me. reſpice ⁊ exaudi me dn̄e d̄s me⁹. Il

lumīa oculos meos ne vnq₃ obdormiā in
morte. neq̄n dicat inimic⁹ meus p̄ualui ad
uerſus eum. Qui tribulāt me exultabūt ſi
motus fuero. ego aūt in miſcdia tua ſpera/
ui. Exultabit cor meū in ſalutari tuo. canta
bo dn̄o qui bona tribuit mihi ⁊ pſallaꝫ no
mini dn̄i altiſſimi. Gl'ia pr̄i. Añ. Cōtume/
lias ⁊ terrores paſſus ſum ab eis. ⁊ dn̄s me
cū eſt tanq₃ bellator fortis. Capl'm.
piritu⁹ oris nr̄i xp̄s dn̄s capt⁹ eſt p pecca/
tis nr̄is. cui diximus. in vmbra tua viuem⁹
in gentibus. Hymnus.
Hriſtū ducem q̄ ꝑ crucē redemit nos
a b hoſtib⁹ laudat cetus nr̄ letus exul/
tet celū laudib⁹. Pena fortis tue mortis et
ſanguinis effuſio corda terant vt te querāt
ieſu nr̄a redemptio. Per felices cicatrices
ſputa flagella verbera nobis grata ſunt col
lata eterna chriſti munera. Noſtrū tangat
cor vt plangat tuoꝝ ſanguis vulneruꝫ in q̄
toti ſimus loti conditor alme ſiderū. Paſ/
ſionis tue donis ſaluator nos inebria qua
fidelis dare velis eterna nobis gaudia. A/
men. ℣. Dedit ꝑcutienti ſe maxillā. Re. Fu/
it ſaturatus obprobrijs. Ad bn̄dict⁹ añ.
Proprio filio ſuo nō pepcit deus. ſed p no
bis oib⁹ tradidit illū. K. X. K. Dn̄e. Orō
Omine ieſu chriſte q̄ hora matutina
p nobis cōſpui et alapis cedi voluiſti.
et cū gl'a a mortuis reſurrexiſti fac nos con
tumelias et obprobria p tui nomīs gloria
portare. fac nos reſurgere ad virtutes a vi
cijs. vt te videre poſſimus in galilea cū di/
ſcipulis. Per dn̄m noſtrū. Cōmemora/
tio de beata ꝟgine. Matutino tempe ma
rie nunciat̄ q̄ a iudeis ꝑfidis chriſt⁹ capti/
uatur. ⁊ toto corde tremuit ⁊ male tractaba
tur. ℣. Nūq₃ mr̄ ꝑtulit dolores. Re. Ut ma
ria filij ꝯſiderans liuores. Oratio.
Jetatē tuā q̄ſum⁹ dn̄e q̄ p nobis mor
tē ſubiens temꝑalē. nec ꝓprio corpori
nec materno dolori parcere voluiſti. fac vt
nos tue mr̄iſq₃ paſſionis memores vobi/
ſcū felicitatꝭ ꝑpetue ſimus participeſ. Qui
viuis ac regnas. Ad primam.
Deus in adiutoriū meū. Hymnus.
U qui velat⁹ facie fuiſti ſol iuſticie fle/
xus illuſus genib⁹ ceſus quoq₃ verbe/
ribus. Te petim⁹ attenti⁹ vt ſis nobis ꝓpici
us et ꝑ tuam clementiā ꝑduc nos ad glori/
am. Laus. Añ. Faciē meam. Pſ.
Udica me deus ⁊ diſcerne cām meaꝫ

de gente nõ ſctã.ab homīe iniquo ꝛ doloſo
erue me Quia tu es deꝰ fortitudo mea.q̄re
me repuliſti et q̄re triſtꝫ incedo du₃ affligit
me inimicꝰ. Emitte lucē tuã et veritate₃ tu
am.ip̄a me deduxerũt ꝛ adduxerunt ī mon
tem ſctm̄ tuũ ꝛ in tabernacula tua. Et itro
ibo ad altare dei ad deũ qui letificat iuuē
tutem meã. Confitebor tibi in cithara deꝰ
deus meꝰ.quare triſtꝫ es aīa mea ꝛ quare
ꝯturbas me. Spera in deo qm̄ adhuc cō/
fitebor illi.ſalutare vultꝰ mei ꝛ deus meus.
Gloria patri. Añt. Faciē meã non auerti
ab increpantibꝫ ꝛ conſpuentibus in me.

ecogitate eũ qui talē ſuſtinuit Caplm
ꝯtra ſemetiꝑm a pctõribꝫ ꝯtradictione₃ vt
nõ fatigemini animis vr̄is deficientes. ℣.
Cũ malediceref non maledicebat. Re. Et
cũ pateref nõ cõminabaf. ℣. Domīe exaudi
oꝛonem meã. Re. Et clamor meꝰ. Oꝛo.

Domine ieſu chriſte q̄ hora diei prima
ꝑ nobis pctõribꝫ pilato iudici es pre/
ſentatꝰ ꝛ marie magdalene appar uiſti.appa
re nobis ꝑ internã grãm ꝛ da reis verã pe/
nitentiã.vt de malis q̄ ꝯmiſimꝰ nos diſtri/
cte iudicemꝰ.ne in extremo iudicio depute
mur ſupplicio.ſed tuis fidelibꝫ aſſociemur
in celeſtibꝫ.Per dñm. Ad terciã. ℣. De/
us in adiutoriũ meũ intende. Hymnus

Ora qui ductus tercia fuiſti ad ſuppli
cia chriſte ferēdo humerꝫ crucem pro
nobis miſerꝫ Fac nos ſic te diligere ſctãm
q̄ꝫ vitã ducere vt valeamꝰ requie frui cele/
ſtis patrie. Laus. Añ. Dominꝰ. Pſ.

Exaudi deꝰ oꝛonē meã cũ depcor. a ti/
more inimici eripe aīam mea₃. Pro/
texiſti me a cõuentu malignãtiũ.a multitu/
dine opantiũ iniquitatē. Quia exacuerunt
vt gladiũ linguas ſuas.intenderũt arcum
rem amarã vt ſagittēt in occultꝫ immacula
tũ. Subito ſagittabũt eũ ꝛ nõ timebũt.fir/
mauerũt ſibi ſermonē nequã. Narrauerũt
vt abſconderēt laqueos. dixerunt q̄s vide/
bit eos. Scrutati ſunt iniquitates. defece
runt ſcrutãtes ſcrutinio. Accedet hõ ad cor
altũ.et exaltabif deꝰ. Sagitte paruuloꝛu₃
facte ſunt plage eoꝝ. ꝛ infirmate ſunt cõtra
eos lingue eoꝝ. Cõturbati ſunt oīes qui
videbãt eos. ꝛ timuit oīs hõ. Et annũcia
uerũt opa dei.et facta eiꝰ intellexerũt. Le/
tabif iuſtus in dñō ꝛ ſperabit in eo. ꝛ lauda
bunf oīes recti corde. Gloria. Añ. Domi/
nus tanq̄ꝫ ouis ad occaſionē ductꝰ eſt.et nõ
aperuit os ſuum. Capitulũ.

hriſtus paſſus eſt ꝑ nobis vobis relin/
quens exemplũ vt ſeq̄mini veſtigia eiꝰ.qui
pctm̄ non fecit.nec inuentꝰ eſt dolus in oꝛe
eiꝰ. ℣. Propoſito ſibi gaudio ſuſtinuit cru/
cem. Re. Cõfuſione ꝯtempta. R. X. R.

Omine ieſu x̄pe qui hora diei Oꝛo.
tercia dura ꝑ nobis ſuſtinuiſti vberã.
et corda fideliũ tuoꝝ ſcti ſpũs infuſione fe/
ciſti flãmantia.da nobis malũ qð fecimꝰ di
gna caſtigatiōe punire.et flãmas vicioꝛu₃
noſtroꝛũ lachrymis cõpunctōis extingue/
re.vt qui deforis ꝛ intus affligimur.tui ſpi/
ritus dulcedine ꝯſolari mereamur. Per.
Ad vi. Deus in adiutoriũ meũ. Hymnꝰ

Rucem ꝑ nobis ſubijt ꝛ ſtans in illa ſi
tijt ieſus ſacratꝫ manibꝫ clauis foſſiſq̄ꝫ
pedibꝫ. Honor ꝛ bñdictio ſit crucifixo filio
q̄ nos ſuo ſupplicio redemit ab exilio. Laus
honor. Añt. Poſuerũt ſuꝑ caput eius cau
ſam ip̄ius ſcriptã ieſus nazarenꝰ rex iude/
rum. Pſ. Credidi ꝓpter. Capitulũ.

radebat autē iudicanti ſe iniuſte. qꝛ pec/
cata nr̄a ip̄e ꝑtulit in corꝑe ſuo ſuꝑ lignum
vt peccatꝫ mortui iuſticie viuamꝰ. cuꝰ liuo
re ſanati ſumꝰ. ℣. Oblatus eſt qꝛ ip̄e voluit.
Re. Et peccata nr̄a ip̄e portauit. K. X. K. Pr̄.

Omine ieſu x̄pe qui hora diei Oꝛo.
ſexta ꝑ ſalute nr̄a manꝰ in cruce expã/
diſti. ꝛ quinq̄ꝫ vulnera ꝑtuliſti. ad te ꝯfugi/
entes brachijs miſcdie clementer ſuſcipe. ꝛ
vulnera mentꝫ noſtre tuo ſana medicamīe
vt purgati a pctõꝝ ſordibus. templũ effici/
amur ſpũſſancti. Ad. ix. Deus in adiu/
torium meũ intende. Hymnus.

Kata chriſti paſſio ſit nr̄a liberatio vt
ꝑ hanc nobis gaudia parata ſint cele/
ſtia. Gloria chriſto dño q̄ pendēs in pati/
bulo clamans emiſit ſpiritũ mundũq̄ꝫ ſal/
uans ꝑditũ. Laus ho. Añt. Et tũ. Pſ.

Oce mea ad dñm clamaui. voce mea
ad dñm depcatꝰ ſum. Effundo in con
ſpectu eius oꝛonē meã. et tribulat onē me/
am ante ip̄m ꝓnuncio. In deficiēdo ex me
ſpiritũ meũ. ꝛ tu cognouiſti ſemitas meas.
In via hac qua ambulabã. abſconderunt
laqueũ mihi. Conſiderabã ad dexterã ꝛ vi
debam. ꝛ nõ erat q̄ cognoſceret me. Perijt
fuga a me. et nõ eſt q̄ requirat aīam meam.
Clamaui ad te dñe. dixi tu es ſpes mea.
portio mea in terra viuentiũ. Intende ad
depcationē mea₃. qꝛ humiliatꝰ ſum nimis.

Libera me a ꝑſequentibꝰ me. q2 confortati ſunt ſup me. Educ de cuſtodia aīam meaꝫ ad ꝯfitendū nomini tuo. me expectāt iuſti donec retribuas mihi. Gloria patri. Añ. Et cū accepiſſet ieſus acetū. dixit. ꝯſummatū eſt. ⁊ inclinato capite emiſit ſpm̄. Cap.

Decebat eū ꝑ quē omīa ⁊ ꝓpter quē omnia facta ſunt ꝙ multos filios in glām adducerat. auctorē ſalutꝭ eorū ꝑ paſſionē ꝯſumari. ℣. Tradidit in mortē aīam ſuaꝫ. Re. Et cū viris ſceleratis deputatꝰ eſt. K. X. K. Domine exaudi orōnē meam. Oratio.

Domine ieſu xp̄e ꝙ hora diei nona ꝓ ſalute nr̄a humana in mortē gr̄am tuaꝫ tradidiſti ⁊ celos aſcendiſti. viuifica corda nr̄a ꝑ infuſionem tui amoris. vt te diligere menteq3 celeſtibꝫ inherere. ⁊ mortē tuā noſtre carnis mortificatiōe imitari valeamꝰ. vt dū tua paſſiōe participes efficimur tue ꝯſolationis nos facias eſſe ꝯſortes. Per. Ad veſpas. Deꝰ in adiu. Añ. Dignus es.

Exaltabo te dn̄e qm̄ ſuſcepiſti me. ps. nec delectaſti inimicos meos ſup me. Dn̄e deus meꝰ clamaui ad te. ⁊ ſanaſti me. Dn̄e deduxiſti ab inferno aīam meā. ſaluaſti me a deſcendentibꝫ in lacū. Pſallite dn̄o ſancti eiꝰ. et ꝯfitemini mēorie ſanctitatꝭ eiꝰ. Quoniā ira in indignatiōe eiꝰ. ⁊ vita in voluntate eiꝰ. Ad veſpeꝝ demorabit̃ fletus. et ad matutinū leticia. Ego aūt dixi in habūdantia mea. nō mouebor ineternū. Dn̄e in volūtate tua. ꝑſtitiſti decori meo virtutem. Auertiſti faciē tuā a me. ⁊ factꝰ ſum ꝯturbatus. Ad te dn̄e clamabo. ⁊ ad deū meū dep̄cabor. Que vtilitas in ſanguīe meo. dū deſcendo in corruptionē. Nunqd ꝯfitebit̃ tibi puluis aut annūciabit veritatē tuā. Audiuit dn̄s ⁊ miſertꝰ eſt mei. dn̄s factꝰ eſt adiutor meus. Cōuertiſti planctū meū i gaudium mihi. cōcidiſti ſaccū meū ⁊ circūdediſti me leticia. Vt cantet tibi glīa mea ⁊ non cōpungar. dn̄e deꝰ meꝰ ineternuꝫ ꝯfitebor tibi. Glīa pr̄i. Añt. Dignꝰ es dn̄e accipe librū ⁊ apire ſepteꝫ ſignacula eiꝰ. qm̄ occiſus es ⁊ redemiſti nos deo in ſanguīe tuo.

Cap. Vidimꝰ ieſum ꝓpter paſſionē mortis ſue glīa ⁊ honore coronatū vt gr̄a dei ꝓ omnibꝫ guſtaret mortē. Hymnus.

Qui p̄ſſura mortis dura ſoluiſti nexus criminū nos ad pacē duc veraceꝫ ieſu corona virginū. In flagellis potū fellis bibiſti amariſſime ꝓ pctis ꝑpetratis eterne rex altiſſime. Tue genti recolenti tue mortis ſuꝑpliciū da virtutē ⁊ ſalutē xp̄e redemptor oīm. In amara crucꝭ ara fudiſti riuos ſanguinis ieſu digne rex benigne. ꝯſors paterni luminis. Sanguis xp̄i ꝙ fuiſti ꝑemptor hoſtis inuidi fac ſitire da venire ad cenam agni ꝓuidi Amen. ℣. Diſciplina pacꝭ noſtre ſup eum. Re. Quia liuore eiꝰ ſanati ſumus Ad magni. Añt. Receſſit paſtor nr̄ bonus fons aque viue ꝙ aīam ſuā poſuit ꝓ ouibꝰ ſuis ⁊ ꝓ ſuo grege mori dignatꝰ eſt. K. x. k. Oratio.

Domine ieſu xp̄e ꝙ hora diei veſꝑtina diſcipulis tuis corpis ⁊ ſanguinis tui tradidiſti myſteria. ⁊ d̄ cruce poſitus es. depone mentꝭ noſtre vicia et ꝑpetrata ſcelera. vt cū pura ꝯſcientia eadeꝫ ſumamꝰ myſteria. vt ſint nobis in remediuꝫ hic ⁊ in ꝑpetuū. Per dn̄m. Cōmemoratio ꝟginis añt. Regina clemētie virgo mr̄ chriſti. cū videres filiū tuuꝫ in cruce mori. nullꝰ dolor ſit̄ tuo dolori. ℣. Que mr̄is anguſtias poſſet lingua fari. Re. Cū videret filiuꝫ in cruce clauari. Oratio.

Domine ieſu xp̄e ꝟginis marie fili dulciſſime ꝙ cū ꝓditore cenaſti. deinde captus viliter tractꝰ fuiſti. p̄ſta q̄ſumꝰ. vt qui tibi ⁊ tue ſctiſſime genitrici cōpatimur vobiſcū manere ſine termīo mereamur. Qui. Ad cōplet. Cōuerte nos deꝰ. Re. Et auer. ℣. Deꝰ in adiutoriū. Añt. Plangēt eū. Ps.

Domine deꝰ ſalutꝭ mee. in die clamaui ⁊ nocte corā te. Intret in ꝯſpectu tuo orō mea. inclina aurē tuaꝫ ad p̄cem meam. Quia repleta ē malꝭ aīa mea. ⁊ vita mea ī inferno appropinq̄bit. Eſtimatꝰ ſuꝫ cū deſcēdentibꝫ in lacū. factꝰ ſum ſicut hō ſine adiutorio int̄ mortuos liber. Sicut vulnerati dormiētes in ſepulchris quoꝝ nō eſt mēor amplꝰ. ⁊ ipi de manu tua repulſi ſunt. Poſuerūt me in lacu inferiori. in tenebroſis et in vmbra mortꝭ. Sup me ꝯfirmatꝰ eſt furor tuꝰ. ⁊ oēs fluctꝰ tuos induxiſti ſup me Longe feciſti notos meos a me. poſuerūt me abhominationē ſibi. Traditꝰ ſum ⁊ non egrediebar. oculi mei languerūt p̄ inopia. Clamaui ad te dn̄e. tota die expandi ad te manus meas. Nunqd mortuis facies mirabilia. aut medici ſuſcitabunt ⁊ confitebūtur tibi. Nunquid narrabit aliqs in ſepulchro miſcdiam tuā. ⁊ veritatē tuā in ꝑditionē. Nunquid cognoſcent̃ in tenebris mirabilia tua. et iuſticia tua in terra obliuionis.

Et ego ad te domine clamaui ꝛ mane oratio mea ꝑueniet te. Ut quid dñe repellis oꝛonem meã. auertis faciẽ tuã a me. Pauper ſum ego ꝛ in laboꝛibꝰ a iuuentute mea. exaltatꝰ autẽ hũiliatꝰ ſũ ꝛ ꝯturbatꝰ. In me tranſierũt ire tue. ꝛ terroꝛes tui ꝯturbauerunt me. Circũdederũt me ſicut aqua tota die. circũdederũt me ſimul Elongaſti a me amicũ ꝛ ꝓximum. ꝛ notos meos a miſeria. Glia pñ. Añ. Plangẽt eũ q̃ſi vnigenitũ. qꝛ innocens dñs occiſus eſt. Hymnus.

Ui iacuiſti moꝛtuus in petra rex innocuꝰ fac nos i te q̃ere ſctãmq; vitã ducere. Succurre nobis dñe quos redemiſti ſanguine. ꝛ duc nos ad celeſtia eterne pacꝭ gaudia. Laus honoꝛ xp̃o vendito. Cap. Chriſto in carne paſſo. ꝛ vos eadẽ cogitatione armamini. ℣. Et factꝰ eſt in pace locus eiꝰ. Re. Et habitatio eiꝰ in ſyon. Ad nunc Añ. Saluatoꝛ mũdi ſalua nos q̃ ꝑ crucẽ ꝛ ſanguinẽ redemiſti nos auxiliare nob̃ te dep̃camur deus nr̃. K. X. K. Pr̃ nr̃. ℣. Domine exaudi oꝛonẽ. Re. Et clamoꝛ. Oꝛo.

Omine ieſu xp̃e cuiꝰ ſudoꝛ hoꝛa completoꝛij ꝑ triſticia animi factus eſt ſanguineus. ꝛ es ſepultꝰ. a mulieribꝰ es lamentatꝰ. aufera nobis triſticiã ꝛ da verã leticiã ꝛ a vanitate ſcl̃i nos veraciter ſepeli. ꝛ educ de oculis nr̃is lachꝛymas pie cõpaſſionis vt dũ defleniꝰ tua. a te ꝯſolari mereamur hꝭ ꝛ in celeſti curia. Per dñm.

Explicit curſus de paſſione domini.

Incipit curſus de cõpaſſione beate virginis eiuſdẽ ſancti Bonauẽture.

Dmie labia mea

d aperies. Re. Et os meũ. Deꝰ in adiutoꝛiũ meũ. Re. Dñe ad adiuuandũ ꝛc̃. Inuitatoꝛiũ. Cũ maria virgine feruide ploꝛemꝰ in ſepulchꝛo poſitũ. Uenite adoꝛemus. Pſalmus.

Enite mares feminecq; ploꝛemꝰ cum maria ꝟgine planctibꝰ fruamur intimis facies rigãdo lachꝛymis. Cum maria. Coꝛ nr̃m ploꝛet ꝛ oculus nr̃ pungatr̃ amoris ſtimulo. heu mr̃ carens cõtagio tã dulci priuatr̃ filio. Uenite. Innocens ꝛ expers criminis moꝛitr̃ miſeriꝰ hoĩs. meroꝛꝭ ſimus cõſocij cũ ſimus cauſa ſupplicij. Cũ maria. Glia virginis filio q̃ in hꝭ exilio ſe dedit toꝛmentis aſperꝭ vitã reddendo miſerꝭ. Uenite adoꝛemꝰ. Cum maria vir. Hymnus.

Mperatrix clemẽtie roꝛem infunde grẽ in meũ coꝛ tam aridũ vt tibi fiat placidũ. Largire ꝙ ꝯcipiã tecũ coꝛdis anguſtiã flens moꝛtẽ quã rex patitr̃ ꝑ quẽ mũdus cõſtruitr̃. Tuus tractatr̃ filius longe ꝙ̃ latro vilius. irriſus fert ludibꝛia gẽte vallatur ipia. Sit honoꝛ laus deuotio ieſu marie filio tenſo crucꝭ patibulo ꝑ redimendo ꝑplo. Amen Añ. Noctem. Pſalmus.

Oſuerunt me in lacu inferioꝛi. Sup me ꝯfirmatus eſt furoꝛ. Longe feciſti notos meos ꝛc̃. Traditꝰ ſum ꝛ nõ egrediebar oculi languerũt ꝑ inopia. Glia pñ ꝛ fi. Añ. Noctẽ qua xp̃s capitr̃ abſq; ſomno duxiſti ꝛ ſopoꝛatis ceterꝭ flens vigil ꝑmãſiſti. ℣. Ceteri cũ inter fletꝰ obdoꝛmirẽt. Re. Tu ſola meſtas celebraſti vigilias. Pr̃ nr̃. ℣. Et ne nos. Re. Sed lib. Abſolutio. Noli me derelinquere ieſu fili bone fac vt tecũ moꝛiar tali paſſiõe. Amẽ. Iube. Bene. Pro nobis oꝛa crucifixũ ꝟgo decoꝛa. Amẽ. Lcõ. j.

Roꝛem in cruce pendentẽ meſta matr̃ aſpiciens lacrimatr̃ inceſſantꝰ. pectꝰ ſacrũ ꝑcutiens plures mouit ad meroꝛẽ ſuo ploꝛatu querulo natũ videns cruentatum crucis tenſũ patibulo aĩam meſte parentꝭ tũc ꝑtranſuit acriꝰ iuxta ꝟbũ ſymeonis heu paſſionis gladius. ſic dũ ploꝛat moꝛtẽ plis quẽ blaſphemauit ꝑplus ſolus erat cõſolatoꝛ eius cuſtos ꝛ diſcipulus. Tu autẽ. Re. Conſolari mr̃ nõ potuit. ſic tractatum videns quẽ genuit. Nec doloꝛẽ maioꝛẽ habuit ꝙ̃ ſaluatoꝛ q̃ tot ſuſtinuit. ℣. Moꝛtem dei videns quẽ aluit nulla mr̃ ſic vnq̃ doluit. Nec do. Iube. Bene. Moꝛs plis dei pr̃is vita nob̃ ſit ꝑcibꝰ pie mr̃is. Lcõ ij.

Um de cruce depoſitꝰ ad tumulum poꝛtatr̃ inter doloꝛes anxios. poꝛtantes ſic affatr̃. ſuſtiẽte paululũ ꝙ doloꝛẽ meũ plangam ꝛ meum dilectiſſimum deoſculer mihi meum dilectiſſimũ ſubtrahere nolite. Si ſepeliri debeat me ſecũ ſepelite. Acceſſit ſic exanimis ſe ſup coꝛpꝰ iecit ꝛ ſacrũ vultũ lachꝛymis rigãdo madefecit. Tu. aũ. Re. Dũ videret ſupplicia ꝑlis exq̃ſita toꝛq̃tur ꝛ anguſtia mr̃ infinita triduano ſpacio duꝫ langueret ita. Squalet eiꝰ facies nũq̃ tam polita. ℣. Pena tã exaſperans nũq̃ eſt audita. longe ſibi carioꝛ erat moꝛs ꝙ̃ vita. Squalet. Iube. Bene. Sic nob̃ pacifica tremendũ ꝟgo pudica. Amẽ. Lcõ. iij.

Iliũ pñria mr̃ deſtituta gabrielez an/
gelũ ſic eſt allocuta. Aue plena gr̃a mi
bi ptuliſti. nũc amaritudine ſuz repleta tri
ſti ſubſequent inquiens dñs ẽ tecũ. heu ia/
cet in tumulo nec ẽ vltra mecũ. o ĩs benedi
ctio quã tu ſuopondiſti mihi. fit 9ria ꝓpter
mortẽ xp̃i. Tu aũt. Re. Cũ videret q clau/
ſo tumulo puaret tã dulci ſpeculo ꝑdilecto
ſtans cũ diſcipulo. Corde plorat magis q̃
oculo. ℣. Lachrimaꝝ fluẽte riuulo fletũ mo
uit aſtanti ꝑplo. Corde. Gl'a pr̃i. Corde. Ad
laudes. Deus in adiuto. Añ. Fit vox. Ps.

Ego ſum vermis ⁊ nõ hõ. obprobriũ
hoĩm ⁊ abiectio plebis. Oẽs vidẽtes
me deriſerũt me. locuti ſunt labῼs ⁊ moue
runt caput. Sperauit in dño eripiet eum.
ſaluũ faciet eũ. qm̃ vult eũ. Qm̃ tu es q̃ ex/
traxiſti me de ventre. ſpes mea ab vberib⁹
mr̃is mee. in te piect⁹ ſuz ex vtero. Gl'a pr̃i.
Añ. Fit vox nimis flebil' vox nimis amara
mr̃is qñ capit' ſua ples cara. Capitulũ.

Cum audiſſet ꝟgo q filı⁹ eius capt⁹ eſſet a
iudeis ⁊ ad annã duceret ianuis clauſis. ſa
crũ pectus tunderet lachrymas effundere
Glorioſa dña Hymn⁹. (nõ ceſſauit.

O que tua cruciamina. cũ barrabas di/
mittit ⁊ penas xp̃s patit. Paſtorẽ heu pcu/
tiunt oues diſperſe fugiũt. te ſola cũ diſci/
pulo manẽte ſub patibulo. Nec mirũ ſi ſis
antia. viſa crudeli furia. te ſciens puerã ꝟgi/
nẽ genuiſti deũ ⁊ hoĩem. Sit honor. ℣. Nũ
q̃ mr̃ ptulit tã anxios dolores. Re. Ut ma
ria ꝯſiderãs filij liuores. Ad bñdict⁹ Añ.
Tanq̃ latro capit' vndiq; ꝯſtrict⁹ cedit' cõ/
ſpuit' alapis afflictus. o mr̃is anguſtie cũ au
diret ictus. ꝑ nobis hec tolerãs ſit rex bñ/
dictus. ps. Bñdict⁹. ℣. Dñe exaudi. Orõ.

Propter terrores illi⁹ cõmotiõis quo
cor tuũ ꝯtremuit ꝟgo btĩſſima qñ au/
diſti filiũ tuũ dilectiſſimũ ab impῼs captũ
ligatũ ⁊ ad ſupplicia tractũ ⁊ traditũ. adiu/
ua nos vt cor nr̃m nũc ꝑ delictis nr̃is ter/
rea' ⁊ mouea' ad pniam ne mortꝫ in hora
ad occurſuz aduerſarij paueat. aut ad aſpe
ctũ tremẽdi iudicꝫ accuſante ꝯſcĩa ꝯtremi/
ſcat. ſed poti⁹ faciẽ ſuã vidẽs in iubilo dele
ctetur ineffabiliteq; letet'. Preſtãte eodẽ do
mino nr̃o ieſu xp̃o q̃ cũ pr̃e ⁊ ſpũſctõ vi. ⁊ r.
Ad pmã. Deus in adiutoriũ. Hymnus.

Ieſu nate de ꝟgine et miſtico ſpirami
ne q̃ mortẽ crucis pateris ꝯfoſſus plagꝫ
aſperis. Amore mr̃is anxie nr̃e parcas mi
ſerie ſuiq; fletus copia ꝑducat nos ad gau/
dia. Sit honor. Añ. Stabat maria. Ps.

Aſtiterũt reges terre ⁊ pnci. Dirum/
pam⁹ vincula eoꝝ. Qui habitat in cel'
irridebit eos. Tũc loquet' ad eos ĩ ira ſua.
Gl'a pr̃i. Añ. Stabat maria mr̃ pia foris
plorans acriter. regẽ mũdi furibũdi dum
tr̃ctarẽt vilit'. ꝯtuaꝝ obſe/ Capl'm.

Ero lachrymarũ riu⁹ in corde meo lapideo
meroris motiu⁹. Re. Deo gr̃as. ℣. Per ma/
rie lachrymas pr̃ pietat'. Re. Nob verã glo
riã cõfer cũ beatis ℣. Dñe exaudi. Orõ.

Propter gemit⁹ ⁊ lachrymas q̃b⁹ affici
ebaris ꝟgo dulciſſima qñ vidiſti filiũ
tuũ dulciſſimũ iudici pñtari. acriter flagel/
lari. varijs illuſionib⁹ ⁊ obprobῼs affici im
petra nob̃ dolorẽ ꝑ pctĩs nr̃is ⁊ lachrimas
ſalutifere ꝯtritiõis. ⁊ adiuua nos ne nobis
poſſit inimic⁹ illudere neq; diuerſis ꝑ libi/
tu ſuo tentatiõib⁹ flagellare. deuictoſq; ſta/
tuere terribili iudici. ſed magꝫ ipi accuſem⁹
⁊ iudicem⁹ noſmetipſos de exceſſib⁹ nr̃is et
vere pnĩe diſciplinis flagellem⁹ vt veniã et
grãm in tp̃e neceſſitatis tribulatiõis et an/
guſtie inueniam⁹ ꝑſtante eodẽ ⁊c. Ad. iij. ℣.
Deus in adiutoriũ meũ. Hymnus. Ieſu
nate de virgine. Añ. Quã putamus. Ps.

Quoniã ꝓpter te ſuſtinui obprobriũ. o/
peruit ꝯfuſio faciẽ meã. Extrãe⁹ fact⁹
ſuz fratrib⁹ meis. ⁊ pegrin⁹ filῼs mr̃is mee
Qm̃ zelus dom⁹ tue comedit me. ⁊ obpro/
bria exprobrantiũ tibi ceciderũt me. Et o/
perui in ieiunio aĩam meã. ⁊ factũ eſt in ob/
probriũ mihi. Gl'a. Añ. Quã putam⁹ ma/
tris meſticiã cũ videret plis anguſtiã non
dolor eſt vt mr̃is ꝟginis plorãtꝫ dei ⁊ hoĩs.

Cum xp̃s ad locũ caluarie duce Capl'm
ret' ⁊ crucẽ ſibi baiularet ſeq̃bat' eũ mr̃ me/
ſtiſſimas voces emittens et vberes effun/
dens lachrymas pect⁹ ſacrum pcutiens. ℣.
Queſo mihi miſero ꝟginũ regina. Re. Te/
cũ flendi lachrymas vberes ꝓpina. Orõ

Propter anguſtias ⁊ cruciat⁹ q̃s cor tu
uz ſuſtinuit ꝟgo beatiſſima qñ audiſti
filiũ tuũ dilectiſſimũ adiudicatum morti ⁊
crucis ſupplicio. ſuccurre nobis tp̃e infirmi
tatis nr̃e qñ corpus nr̃m dolore infirmita
tis cruciabit'. ⁊ ſpũs nr̄ hinc ꝓpter inſidias
demonũ. illic ꝓpter terrorẽ diſtricti iudicis
anguſtiabit'. ſubueni inquã nobis dña tũc
ne dãnatiõis eterne ꝯtra nos ꝓferat' ſentẽ/
tia aut ne flãmis gehẽnalibus tradamur

eternalit cruciandi. Preſtante eodē. Ad ſextā. Deus in adiutorium me. Hymnus. Jeſu nate de virgine. Añ. Ad locum. Ps.

Ruit tanq̄ teſta virtus mea. et lingua mea adheſit faucibꝫ meis. ꝛ in puluerem mortis deduxiſti me. Qm̄ circūdederunt me canes multi. cōciliū malignātium obſedit me. Foderunt manꝰ meas ꝛ pedes meos. dinumerauerunt oīa oſſa mea. Ipſi vero ꝯſideraꝰ erunt ꝛ inſpexerūt me. diuiſerunt ſibi veſtimēta mea ꝛ ſup veſtē meam miſerunt ſortē. Glīa pr̄i. Añ. Ad locuꝫ ſupplicij virgo cū veniſſet poſtq̄ ſuū filiū ꝛ crucem cōſpexiſſet. augent̄ planctꝰ ꝛ lachrime multiplicant̄ dolores ꝛ anguſtie. Caplm.

recta cruce ieſus aſcendit ꝛ extendit brachia. manus ꝛ pedes clauant̄. q̄ videns pijſſima mater p̄ dolore defecit. ℣. Roſa rubēs vertit̄ heu mortis in pallorē. Re. Cū in terram fluere ſacrū videret cruorē. Oratio.

Ropter doloris gladiū qui ꝑtrāſiuit aīam tuā virgo dulciſſima. qn̄ filiuꝫ tuum dilectiſſimū cernebas nudū in cruce leuatū. clauis ꝑforatum. ac ꝑ oīa laceratum plagis ac verberibꝫ neruō ꝛ vulneribꝫ adiuua nos vt et cor noſtꝛ nunc cōpaſſionis ꝛ cōpunctiōis gladiꝰ ꝑfodiat diuiniq̄ꝫ amoris lancea vulneret. ita vt oīs peccati ſanguis effluat a pectore nr̄o a noxijs vicijs emūdemur. virtutū indumētis decoremur. ſempq̄ꝫ mēte ac corꝑe de hac valle miſerie leuemur ad celeſtia. quo tandē cum ꝓmiſſus dies aduenerit ꝑuenire ſpū ꝛ corpore mereamur. Preſtante eodeꝫ dn̄o nr̄o ieſo chriſto filio tuo q̄ cū pr̄e. Ad nonam. Deus in adiutorium meū in. Hymnus. Jeſu nate de virgine. Añ. Agnus. Ps.

Tu ſcis improperiū meum. ꝛ ꝯfuſionē meam ꝛ reuerentiā meā. In cōſpectu tuo ſunt oēs q̄ tribulant me. improperiū expectauit cor meum ꝛ miſeriā. Et ſuſtinui q̄ ſimul ꝯtriſtaret̄ ꝛ nō fuit. ꝛ quiꝯ ſolaretur ꝛ nō inueni. Et dederunt in eſcā meam fel. et in ſiti mea potauerunt me aceto. Añ. Dignus mitis caput excutiens. hely clamat in cruce moriens. plorat mr̄. cum ipō patitur. ad clamorem eius fere cōmorit̄. Caplm

lamor chriſti matrē anguſtiat nullꝰ planctus plangentē ſatiat. eſt vtriſq̄ꝫ compaſſionam ꝑceſſit ſumma dilectio. ℣. Uirgo filiū tuum in cruce cōclauatum. Re. Redde tuis ꝑcibus miſeris placatū. Oratio.

Ropter grauamen ꝛ tormentū q̄ torquebat̄ ſpiritꝰ tuus virgo ſanctiſſima qn̄ iuxta crucē filium tuuꝫ p̄ doloribꝫ voce magna clamantē te matrē dilectā iohanni cōmēdatā. i manuſq̄ꝫ dei pr̄is ſpiritū cōmēdantē attendebas. ſuccurre nobis ī fine vite noſtre. ꝛ maxime tunc qn̄ lingua nr̄a nequiuerit ſe ad te inuocanduꝫ mouere. tum oculi nr̄i lumine priuabunt̄. aures ſurdeſcent et obturabunt̄. oēſq̄ꝫ vires ſenſuuꝫ noſtrorū deficient. memēto pijſſima domina tūc q̄ nūc fundimꝰ preces ad aures tue pietatis ꝛ clemētie et ſubueni nobis in illa hora extreme neceſſitatis. ac filio tuo dilectiſſimo cōmenda ſpiritū noſtrū. ꝑ quē tuo interuentu a tormētis ꝛ terroribus omībꝫ eruamur ꝛ ad deſideratā celeſtꝫ patrie requiem ꝑducamur. Preſtante eodeꝫ. Ad vs. Deus in adiutorium meū intende. Ps.

Saluum me fac deꝰ qm̄ intrauerūt aq̄. vſq̄ꝫ ad animā meā. Infixus ſum in limo ꝓfundi. et nō eſt ſubſtātia. Ueni in altitudinem maris. et tempeſtas dimerſit me. Laboraui clamās rauce facte ſunt fauces mee. defecerunt oculi mei dū ſpero in deū meum. Gloria patri ꝛ filio. Añ. Omis etas defleat mortē ſaluatoris. glorioſe ꝟginis ꝓ textu doloris. Capitulum.

ibi abſit gloriari niſi in cruce domini noſtri ieſu chriſti ꝑ quē mihi mūdus crucifixꝰ eſt ꝛ ego mundo. Re. Deo grās. Hymnus.

Aſte parētis viſcera pena torquentur aſpera. dum illū quē cōceꝑat verbo ꝑuerſi verberāt. Illū tractant crudeliter cedunt. cruentant acriter. hec audiens antie matris creſcūt anguſtie. Sed cū ad mortē ducitur. hunc mater triſtꝫ ſequit̄. pectus ꝑfundens fletibꝫ afficiens liuoribꝫ. In cruce duꝫ extenditur videns mr̄ q̄ morit̄. nullus dolor amarior. nā nulla proles carior. Sit honor laus. ℣. Nulla nouit genitrix anguſtias tam duras. Re. Cuꝫ plagas inſpiceret ꝛ capitꝫ puncturas. Ad mag. Añ. Uirgo paſſo filio penas cordis indicat. et plebis in medio dolorē cordis replicat. vrgente ſupplicio meſta voce ſupplicat. q̄ quondaꝫ p̄ gaudio cecinit magnificat. Ps. Magnificat. ℣. Domine exaudi. Oratio.

Ropter planctū acerbi eiulatus queꝫ ꝓfundo pectoris fonte manāte abſcōdere nō valebas virgo caſtiſſima. qn̄ vt pie creditur in amplexus ruebas exanimi cor/

poris filij tui de cruce depoſiti. cuius genas antea nitentes roꝛa rutilantia. mortis conſpiciebas pfundi palloribus. ipm quoq totũ conciſſum cernebas liuidũ liuoribus ac ꝯciſum vulnere ſup vulnus. auxiliare nobis vt nunc ſic noſtra plangamus facinora et emplaſtris penitẽtie peccatoꝝ curemus vulnera. dũ corpus noſtrũ morte defoꝛmatũ. nr̃a tunc rutiletania caudore innocẽtie. quatinus digniſſimus frui mellifluis oſculis. conſtringamurq amoroſis amplexibus ſup omĩa dulciſſimi filij dñi nři noſtri ieſu chriſti. Qui.

Ad Completorium. Cõuerte nos deus ſal. Re. Et auerte irã tuã. Deus in adiutoriuz meum inten. Añ. Nos mr̃is cõpaſſio. Ps.

Diuerſum me ſuſurrabãt omnes. Verbum iniquũ ꝯſtituerũt. Etem homo pacis mee. Tu autẽ dñe miſere. Glia patri Añt. Nos matris cõpaſſio ieſu rex inſignis ſeruet a voragine gehẽnalis ignis. Hymnus

Genitrix egregia cuz iudeos in furia
o chriſtũ videres capere coꝛ tuuz cepit tremere. Alta ducens ſuſpiria tu ſequebaris antia in fletibus exuberãs ad templũ vſq pperans. Sit honoꝛ laus. Caplm.

Sepulto dño diſperſiſq diſcipulis fides vniuerſalis eccl'ie ſolũ in dñi matre manebat. ℣. Poſt mortẽ filij virgo cũ iohanne ꝑmanebat. Re. Parata ſemp ad carcerem et ad mortẽ. Ad Nunc dimit. Añ. Paſſiõis gladius virgo carens crimine tuã ptranſiuit animã. omĩ cũ grauamine qđ pmiſit ſymeon plenus ſacro flamine cum in templo dixit. Nunc dimittis domine. Oratio.

Propter ſingultus τ ſuſpiria indicibiliaq lamẽta quibus affligebantur intima tua virgo glorioſiſſima qñ filiũ tuum vnigenitũ anie tue ſolaciũ tibi ſublatũ atq ſepultum videbas. ad nos exules filios eue ad te clamãtes τ ſuſpirãtes in hac valle lachrymarũ. illos tuos miſericoꝛdes oculos cõuerte. τ ieſum benedictũ fructuz ventris tui nobis poſt hoc exiliũ oſtende. cuiuſq ſuffragantibus meritis eccl'iaſticis. fac ſacramẽtis muniri. τ fine beato cõſummari. τ eterno iudici tandẽ miſericoꝛditer preſentari. Preſtante eodẽ dño noſtro ieſu chriſto filio tuo qui cũ patre τc.

Explicit curſus de cõpaſſione beate vgi nis ſancti Bonauenture.

Sequit Salue regina oꝛdinatũ p ſanctum Bonauenturã doctoꝛẽ ſeraphicũ.

Salue.
Salue virgo virginũ ſtella matutina.
Soꝛdidoꝛũ criminũ vera medicina.
Conſolatrix hoim q̃ ſunt in ruina.
O vere peccaminũ vere draconina.

Regina.
Regina regnantiũ virgo puellaris.
Peperiſti filiũ mater ſingularis.
Sacratũ pallaciũ dei cõuocaris.
Diuinum auxiliũ nobis largiaris.

Miſericoꝛdie.
Fons miſericoꝛdie dici meruiſti.
Atq mater gr̃e que concepiſti.
Summũ regẽ glie quẽ poſt pepiſti.
Largitoꝛem venie mũdo cõtuliſti.

Vita.
Vita via veritas eſt de terra nata.
Et tua virginitas reſtat illibata.
Nam tua humilitas fuit operata.
Vt in te diuinitas eſſet incarnata.

Dulcedo.
Dulcedo dulcedinis fructus benedictus
Ventris tui vginis agnus dei dictus.
Cuius vnda ſanguinis homo derelictus.
Lotus labe criminis eſt τ demon victus.

Et ſpes noſtra.
Et ſpes noſtra ſolida es vgo maria.
Virga ieſſe floꝛida vt in Iſaia.
Roꝛe celi madida dicit ꝓpheta.
Pulchra vt nix candida mr̃ dei pia.

Salue.
Salue lux fideliũ fulgens vt auroꝛa.
Que es ſupra liliũ pulchra τ decoꝛa.
Omne qđ eſt noxium tolle ſine moꝛa.
Et dei auxilium p nobis imploꝛa.

Ad te.
Ad te clamant miſeri multũ deſolati.
Nobis aures aperi pectoꝛis ſacrati.
Vt a fauce inferi ꝑ te liberati.
Conſequamur liberi viam tui nati.

Clamamus.
Clamamus deuotius ad te ſuſpirãtes.
Et affectuoſius te pie pcantes.
Dele quod interius male cogitãtes.
Geſſimus exterius ope peccantes.

Exules.
Exules exilio omnes ſumus dati.
Pro parentũ vicio gloꝛia priuati.
Paradiſi gaudio τ exoꝛbitati.
Tuo beneficio ſumus reparati.

Filii.
Filii ſuſpiriis pdere coguntur.
Mundi p miſeria ꝑ quā inuoluunt.
Ad damnata vicia ſepe dilabunt.
Sed miſericordia tua fulciunt.

Eue.
Eue lapſus intulit damnū deſperatū.
Et a nobis abſtulit gaudiū beatum.
Ut poſt euam cōtul: t virgini incarnatū.
Quō mortē ſuſtulit diluit peccatū.

Ad te.
Ad te clamāt iugiter tui famulātes.
Et in te fideliter om̄es ſuſpirantes.
Iuuamen hūiliter tuū implorātes.
Quos miſericorditer audias clamātes.

Suſpiramus
Suſpiramus ſletib⁹ nr̄is p peccatis.
Et multis gemitib⁹ ꝑ nos ppetratis.
Sed in te cōfidimus mr̄ pietatis.
Vere penitentib⁹ veniā da gratis.

Gementes.
Gementes recolimus mala retroacta.
Que inique geſſim⁹ mente nō coacta.
Sed in te ɔfidimus maria intacta.
Ut a te que petim⁹ ſint in nob̄ facta.

Et flentes.
Et flentes dolorib⁹ mente verecūda.
Lumen noſtris cordib⁹ infunde facūda
Viciorum ſordib⁹ benigne munda.
Junge nos celeſtib⁹ maria iocunda.

In hac valle.
In hac valle miſeria multū tenebroſa.
Dominū ſunt genera multū fedoſa.
Nam eorū opera ſunt ɔtagioſa.
Propter facta ſcelera z obprobrioſa.

Lachrymarū.
Lachrymarū cumuli nō pſunt vł aque.
Cū ſenes z paruuli z plebs vnaquaqꝫ.
Timeant qđ emuli q̄runt circūquaqꝫ.
Et frēs hui⁹ ſecli trahūt vſqꝫquaqꝫ.

Eya ergo.
Eya ergo digne ad nr̄as mentes
Atqꝫ lapſus erige ɔforta tremētes.
Et errantes corrige te pie q̄rentes.
Miſeros nos dirige in te ɔfidentes

Aduocata.
Aduocata libera coram ſaluatore.
Poſtulare ꝑpera cōſuetoqꝫ more.
Et p gente miſera benigno fauore.
Natum tuū mitiga materno amore.

Noſtra.
Noſtra ſpes fideliū ſemꝑ fuit talis.
Eſt z erit omniū mater ꝟginalis.
Ut nobis pſidium ciuitas regalis.
Sit atqꝫ remediū pulſis ꝓcul malis.

Illos tu. miſericor. oclos ad nos ɔuerte.
Illos pios oculos z miſericordes.
Conuerte ad famulos in bono diſcordes.
Et ad malū ſedulos forti⁹ ɔcordes.
Nr̄e carnis ſtimulos deleas z ſordes.

Et ieſum benedictū fructū.
Et ieſum vnigenitū fructū bn̄dictū.
Monſtra nob̄ inclitū piū z nō fictū.
Per quē gen⁹ ꝑd itū a deo in euū victū.
Datū in interitū reuixit inuictū.

Ventris tui.
Ventris tui viſcera ieſum portauerūt.
Et beata vbera ipm lactauerūt.
Cui iudei vulnera dira intulerūt.
Et ipm poſt ꝟbera cruci tradiderūt.

Nobis poſt h̄ exiliū oſtende.
Nobis poſt h̄ exiliū benignū oſtende.
Jeſum tuum filiū z nobis impende.
Verū patrocinium z maternū extende.
Cum ad iudiciū ꝟerimus defende.

O clemens.
O clemens clemētia ſumme bonitatꝭ.
Adonay filia flos virginitatis.
Damnatoꝝ venia mater pietatis.
Virginū leticia ſtola caritatis.

O pia.
O pia piiſſima regina celorū.
Omniū digna ditiſſima dei ſeculoꝝ.
Virgo prudentiſſima gēma ɔfeſſoꝝ.
Atqꝫ iocundiſſima laus apłoꝝ.

O dulcis.
O dulcis dulciſſima ſup fauā melle.
Columba caſtiſſima carēs omi felle.
Mater benigniſſima iuxta noſtꝝ velle.
Cuncta fetidiſſima a nobis repelle.

Maria.
Maria eximia natū deꝓcare.
Ut q̄cunqꝫ omia hec vult recitare.
In tui memoria z te collaudare.
Dignetur in gloria ſua collocare.

Expoſitio miſſe ſancti Bonauenture.

Xp̄s aſſiſtens

c pontifex. Apl's ad Hebre. dicit illa ꝟba de dn̄o ieſu et vero pontifice. Iſte nanqꝫ pontifex tante dignitatis eſt ꝙ etiā pontifices z ſa/

cerdotes nr̄i in oībꝫ q̄ in miſſa faciūt ipm̄ repſentāt. Vñ vt cū maiori reuerētia ꝛ deuotione ſacroſctā miſſaꝝ ſolēnia audire velitꝭ Quid miſſa ſignificet et quō xp̄m tā miſſa q̄ ſacerdos repn̄tet cōpendioſe dicere volo. Sciendū igitur ꝙ ſacerdos pmo capiti amictū ſupponit qd̄ humerale dicit̄. qd̄ vſqꝫ ad humeros deſcēdit. ꝛ int̄ ꝯſecratas veſtes cōputat̄. poſtea albam ꝛ cingulo ſe cingit. poſtea manipuluꝫ in leua manu ſumit. poſtea ſtolā longā collo ſupponit. ꝛ eā cancellatā in pectore ad modū crucꝭ intra vtrūqꝫ latus cinguloten⁹ ligamētis appłicat. poſtea caſulā induit et ſic ad altare procedit. Si q̄s ex his indumētis ꝑ obliuionē aliqd̄ obmitteret grauit̄ peccaret. Quid autē hec ſignificent breuit̄ videam⁹. Humerale caput cooꝑiens ſignat ꝙ xp̄s q̄ eſt caput eccleſie diuinitatē in hūanitate abſcōdit Alba mūda ꝛ longa magnā xp̄i mūdiciā ſigt. qꝛ petr⁹ dicit ꝙ xp̄s pctm̄ nō fecit. nec īuentus eſt dol⁹ in ore ei⁹. Hāc mūdiciā xp̄s in baptiſmo nobꝭ tribuit. Linea eīm alba per aquā dealbat̄. ꝛ eccīa ꝑ baptiſmū xp̄i candidat̄. Cingulus deſignat v̄ginitatē xp̄i ꝛ ſue caſtiſſime mr̄is quā nos hr̄e docuit dicēs. Sint lumbi vr̄i ꝛc̄. Manipul⁹ in leua eſt hūilitas xp̄i in hac vita. vel manipul⁹ in leua deſignat pugnā xp̄i ꝓ iuſticia. ipe eīm ꝓ iuſticia pugnauit. mūdū ſupauit. ꝛ diaboli ptātē deiecit. ꝛ idcirco manipul⁹ ī leua clipeū vel pugnā ꝓ iuſticia deſignat. Ad hanc nos hortat̄ xp̄s dicēs. Beati q̄ pſecutionē patiunt̄ ꝓpt̄ ꝛc̄. Stola longa ſup̄ collū ante cor ꝛ vſqꝫ ad pedes dependēs ſignat obediētiā xp̄i ꝛ volūtariā ſeruitutē ꝓ nobꝭ. Ipſe eīm ꝓ ſalute nr̄a fact⁹ eſt pr̄i obediens vſqꝫ ad mortē. mortē aūt crucꝭ. ꝛ hꝫ deſignat cancellata ſtola in pectore ad modū crucꝭ. Deſignat etiā crux ī pectore paſſionē xp̄i quam circūferre ꝑuigili meditatiōe debem⁹. vna cū ſacerdote in corde ꝛ corpe ꝑ mortificatiōnē trene delectatōis. Deſignat etiā crux ante pect⁹ ſacerdotꝭ cācellata ꝓplm̄ iudaicū in ſiniſtrā partē tranſire. q̄ xp̄m occidit ꝛ in ipm̄ credere noluit. Popul⁹ aūt gētil' ī xp̄m credidit ꝛ ſe in dexterā partē ꝑ fidē collocauit. qd̄ exp̄ſſum ē in Geneſi qñ iacob nepotibꝫ ſuis. vicꝫ manaſſe ꝛ effraim bn̄dicēs cancellatꝭ manibꝫ. dexterā ſup̄ iuniorē. ſcꝫ effraim. leuā vero ſup̄ ſeniorem. ſ. manaſſen poſuit. ꝛ ait. Bn̄dicat de⁹ puerꝭ illis. Caſula. i. parua caſa vel dom⁹ ſignat celū ꝛ trā. q̄ xp̄s ſua maieſtate implet ſic ipe dicit ꝑ ꝓpherā. Celū ꝛ trā ego impleo. Caſula etiā deſignat caritatē q̄ diligere debemus amicos in deo. ꝛ inimicos ꝓpt̄ deū ſic xp̄s nos docuit v̄bo ꝛ exēplo. ꝑ anteriorē ptē caſule deſignant̄ amici. ꝑ poſteriorē inimici Vnd̄ xp̄s dixit. Diligite inimicos vr̄os ꝛc̄. Dicit̄ aūt miſſa a mittēdo. ꝛ repn̄tat legationē int̄ hoīes ꝛ deū. De⁹ eīm mittit filiū ſuū xp̄m ī altari. ꝛ iterū mittit eccīa fidelis eundē chriſtū ad pr̄em vt ꝓ pctōribꝫ intercedat Itē añ inceptionē miſſe ſacerdos dicit ꝯfeſſionē. qꝛ licet ſit nūci⁹ ꝛ legatus fideliū. tñ ſe ſcire debet pctōrē eſſe accuſans ſe de pctīs ſuis. ſicut ſcriptū eſt. Iuſtus in pncipio accuſator eſt ſui. Signat etiā ꝯfeſſio ante miſſā ꝙ xp̄s ꝓ peccatꝭ nr̄is mortu⁹ eſt. iuſt⁹ ꝓ iniuſtis. vt nos offerret deo pr̄i. et ipe chriſt⁹ in ꝑſona pctōꝝ dicit in pſ̄. Longe a ſalute mea verba delictoꝝ meoꝝ. q. d. pctā populi mei nō ꝑmittunt me viuere. ſed oportet vt ꝓ pctōribꝫ moriar. ꝛ ſic eos pr̄i meo recōciliando offerā. Item poſt ꝯfeſſionē ſacerdos accedēs altare iſtud oſculat̄. ſignās ꝑ incarnationē ꝛ paſſionē xp̄i ſalutē et pacē iudeis ꝛ gentibꝫ ad fidē xp̄i ꝯuerſis eſſe nūciatā. In dextro eīm cornu altarꝭ iudei. in ſiniſtro vero gētiles deſignati ſūt. Vñ ꝛ miſſa ī dextro cornu inchoat̄. qꝛ ex ſtirpe iudeoꝝ xp̄s hūanitatē aſſūpſit. Btā eīm v̄go maria de regia ſtirpe dauid originē duxit. q̄ de ſpiritu ſctō xp̄m dn̄m nr̄m cōcepit. Tandē chorus vel ſacerdos introitū miſſe incipit quē oēs aſtātes clerici ꝯcordit̄ cantare debent. Chor⁹ nāqꝫ grece ꝯcordia dr̄ latine. Qꝫ āt introit⁹ bis cantat̄ ꝑ hoc deſideriū antiquoꝝ patrū deſignat̄. in q̄rum ꝑſona Iſa. dixit de incarnatione chriſti quā ꝓphete ꝛ patriarche deſiderabant. Vtinā diſrūperes celos ꝛ deſcenderes. quorū tandē audiēs clamorem domin⁹ venit in mundū. ſicut ipe ꝑ pſ̄. dicit. Propter miſeriā inopū ꝛ gemitū pauperū nunc exurgā ꝛc̄. Item ꝙ introit⁹ bis cantat̄ deſignat ꝙ qui ventur⁹ erat. deus ꝛ homo in vna ꝑſona exiſteret. Item ꝙ introitus bis cantat̄ ꝛ in medio ſctā trinitas ꝑ glīa pr̄i collaudat̄. ſignat ꝙ chriſt⁹ de virgine natus introiuit in hunc mundū et fidem trinitatꝭ nobis inſinuans iteꝝ aſcēdēdo introiuit ī celū. quē multi ſeqꝝ imitati ſunt. q̄ licet hunc mundū ꝑ natiuitatē ꝛ ꝑ

ꝓpagationē carnis introierūt ꝛ carnaliť de parētibꝫ nati ſunt. tn̄ ꝑ fidē ſctē trinitatꝭ in baptiſmo vel effuſionē ſanguinis ꝓ xp̄o ſūt renati. ꝛ ſic angelicꝭ choris aſſociati. vnde ꝛ kyrie el'. nouē decantanť. q2 dragma decia ſcȝ hūana natura q̄ ꝑdita erat inť nouē choros angeloꝝ ꝑ incarnationē xp̄i inſtaurať. ꝛ q2 ſcti angeli de hac inſtauratiōe gratulātur. hymn⁹ angeloꝝ. ſ. Glīa in excelſis. quē ipi in natiuitate xp̄i cantauerūt ꝑ ſacerdotem letanť inchoať h̄ ſignās ꝙ xp̄s ꝓpť humani generꝭ reſtauratōnē incarnari dignatus eſt. Que aūt in h̄ hymno ſequunť. ſ. laudamus te vſqȝ ad finē. beat⁹ theleſfor⁹ papa poſt ſcm̄ Ap'l'm Petrū nūero octauus appoſuiſſe dr̄. licet q̄dā ſctm̄ hylariū epiſcopū pictauienſem ꝛ doctorē p̄cipuū hec appoſuiſſe ꝯtendāt. Vn̄ ſciēdū ꝙ cū kyrie el'. cantam⁹. dn̄i dei nr̄i miſcd'iam ꝓuocam⁹ et vt nr̄i miſereať inuocam⁹. Kyrie el'. interp̄tatur. dn̄e de⁹ pr̄ miſerere. xp̄e el'. dn̄e Jeſu xp̄e fili dauid miſerere. Kyrie el'. dn̄e ſpūs ſctē miſerere. ymas em̄ latine ſignat nobis. q. d. eccl'ia catholica. Sctē pr̄ qui filiū tuū miſiſti vt ex ꝟgine maria naſcereť miſerere nobis vt nouē chorꝭ angeloꝝ aſſociemur. xp̄e fili dei viui q̄ de ꝟgine maria naſci dignat⁹ es miſerere nob. Sctē ſpūs q̄ mariā virginē tua gr̄a impleſti qn̄ xp̄m ꝯcepit miſerere nob. Sic aūt trinitatē ꝑ Kyrie el'. et xp̄e el'. inuocam⁹ ꝛ glīa in excelſis ſubiūgimus vt oñdam⁹ eundē deū colere in terris quē angeli veneranť in celis. Poſt h̄ ſequiť Oȯ. q̄ collecta dr̄. eo ꝙ oēs aſtātes miſſe. ſe debeāt deuote colligere. ꝛ cū ſacerdote fideliť orare. Et huic oȯni p̄mittiť ſalutatio ſcȝ dn̄s vobiſcum. ꝛ hec ſalutatio ꝑtinet ad ſimplicē ſacerdotē. Ep̄i autē q̄ ſunt vicarij xp̄i ſalutare ſolēt ꝑpl'm ea ſalutatiōe q̄ xp̄s ſalutauit ſuos diſcipulos. i. pax vob. q. d. ſi digne ſacris myſterijs intereſſe velitꝭ ſitis fi ij pacis. De ſalutatiōe minoꝝ ſacerdotū. ſcȝ dn̄s vobiſcū ꝛ rn̄ſione ꝑpl'i. ꝛ cū ſpū tuo. ſicut dicit beat⁹ Hiero. cuȝ ſpū hoīs optat ſpūs dei eſſe. q2 in ſpū rōnali creat⁹ eſt homo ad imaginē ꝛ ſilitudinē dei. Hortatur aūt oēs circūſtātes vt ſecū oreť dr̄. Oremus. Jā oēs vanitatē poſtponam⁹. detractiōes ꝛ ſuſurratiōes malas in ecc'ia abijciamus ꝛ deuotōi diligētiſſime intēdam⁹. ꝛ oȯni ſacerdotis in miſſa eo ꝙ ip̄e ſacerdos ſuaȝ et oīm circūſtantiū oȯnē ꝛ deuotionē in ſua ſupplicatiōe colligat ꝛ ad deū p̄ces fundat. quā cū ꝯcluſerit petit vt exaudiri mereať a p̄re. ꝑ dn̄m nr̄m ieſum xp̄m. Vn̄ ſi exaudiri volum⁹ dn̄m ad nos clamantē audiam⁹ in ep'l'a ꝛ ei⁹ p̄cepta ipleam⁹ inq̄ntū poſſū⁹.

Piſtola em̄ interdū ex veteri. interdū ex nouo teſtamēto ſumiť. q2 vetus teſtamētū ꝛ nouū de dn̄o et ei⁹ p̄ceptis loquunť. Diciť aūt ep'l'a ab epi q̄ḋ eſt ſupra. ꝛ ſtola miſſio. q̄i de ſupmis miſſa. Spū em̄ ſctō inſpirati ꝓphete ꝛ ap'l'i locuti ſunt om̄es. Sciendū ꝙ in q̄rtis ferijs q̄tuor tpm leguť due lectiōes. ſ. ꝓphetia ꝛ epiſtola. Jn quibꝫ deſignať ꝙ om̄es clerici q̄ ordinandi ſunt ꝛ inueſtiendi ſacris ordinibꝫ in ſequēti ſabbato. eruditi debent eſſe in veteri ꝛ in nouo teſtamēto. Vel in duabꝫ lectiōibꝫ deſignať. ꝙ in corp̄e ꝛ aīa mundi debēt eſſe. Ab hac em̄ q̄rta feria vſqȝ ad ſabbatū clerici antiquit⁹ examinabanť. ꝛ i ſabbato ordinādi ep̄o p̄ntabanť. Jn quo ſabbato due lectiones leguť. ad deſignandū ꝙ om̄es q̄ illo die ordines ꝯſequunť. illuminatos debēt habere ſenſus. vt populuȝ ſibi cōmiſſum co meli⁹ regere valeāt. Naȝ ſi cecus cecū ducit ꝛc. Debēt ergo in mādatis dn̄i ꝑſeuerare fideliť. q̄ eis in lectiōibꝫ et ep'l'is frequēti⁹ recitanť. ꝛ ire de ꝟtute in ꝟtutē. qḋ Graduale deſignat. Diciť eīa gradiendo. Vn̄ dn̄s cuidā dixit. Si vis ad vitam ingredi ſerua mādata. Graduale aūt in duobꝫ ꝟſibꝫ termiať. q2 in duobꝫ p̄ceptis caritatis. ſ. in dilectiōe dei ꝛ ꝓximi vniuerſa lex pendet ꝛ ꝓphete. Per caritatē aūt merebimur gaudia regni celeſtꝭ. qḋ in all'a deſignať. Jn celo em̄ ſcti deū laudāt. ꝛ all'a interp̄tať laudate deū. Gaudiū aūt ſctōꝝ intermiabile ꝛ ineffabile dr̄. qḋ ꝑ neuma poſt all'a dulce ꝛ lōgū ſatꝭ ꝓp̄e declarať. Solem⁹ em̄ lōgā notā tonādo p⁹ all'a ſup vāc lrām a ꝓlixius decātare. q. d. Gaudiū ſctōꝝ in celis intermiabile ꝛ ineffabile ē. Qz autē tpe merorꝭ tractū ꝓ all'a cantam⁹. in h̄ meroreȝ ꝛ triſticiā hui⁹ ſeculi deſignamus. Sequiť de ſequētijs. Sequētie dicunť a ſequendo q2 antiquū cantū ſecuti ſunt. Fecit aūt ſequentias natber⁹ abbas ſcti Galli. Quidā autē monachi griſei ſequētias nō cātāt. q2 ipi antiquū vſuȝ nō ſequunť in cantando. Multi etiā p⁹ abbatē natbeꝝ ſeq̄ntias nouas fecerūt. ſicut hermann⁹ ꝯtract⁹. q̄ fecit Aue p̄clara. ꝛ Sctī ſpūs. ꝛ multi alij quoꝝ

noia longū eēt dicere. M aūt dr̄ añ euāgeli um ſeq̄ntia ſcī euāgelij .i. ſeq̄ntia q̄ legi de bēt ſūt ſm̄ Mat. vl' Joh. dicta. Sequit̄ vi dere q̄re euāgeliū ī aq̄lonari pte legat̄. ⁊ q̄d p̄ h̄ inſinuat̄. Euāgeliū grece dr̄ bonū nūci ans latine. Et q̄d meli⁹ nūciās q̄z ꝙ fili⁹ miſ ſus a p̄re. dicit. venite bn̄dicti p̄ris mei. M aūt euāgeliū ꝯ aq̄lonē legit̄. h̄ deſigt̄ ꝙ dn̄s ieſus q̄ p nob̄ incarnari dignat⁹ ē. luciferū ⁊ oēs aereas p̄tātes debellare venit. Ipe em̄ lucifer dixit. Ponā ſedē meā ad aq̄lonē ⁊ ſi mil' ero altiſſimo. Cui dictū ē. Quō cecidi ſti ⁊c̄. Igit̄ euāgeliū legēdū ē vt aq̄lo ſurgat ⁊ auſter veniat. qd̄ ē dicere. vt diabol⁹ fugi at ⁊ ſpūſſctūs adueniat. Solet aūt legens euāgeliū ppl'm ſalutare ⁊ ei ſſalutē dn̄i i opta re q̄tin⁹ corda circūſtātiū apiant̄ ad audiē da ⁊ iplēda v̄ba ſcī euāgelij. Et rn̄det ppl's. Gr̄a tibi dn̄e. q̄ nos ad tuā doctrinā voca re ⁊ tuo ſanguie redimere dignat⁹ es. Si gnāt aūt ſe fideles ſigno ſcē croc̄ in initio euāgelij ſic̄ ⁊ legēs euāgeliū. vt ad intelligē da v̄ba ſcī euāgelij ab inanis cogitatiōib' mūdent̄. ⁊ a dn̄o audire mereant̄. qd̄ diſci puli a dn̄o meruerūt audire. Jā vos mūdi eſtis ꝓpter ſmonē quē locut⁹ ſum vob̄. De bēt etiā v̄ba ſcī euāgelij ſtādo ⁊ denudato capite ab oīb' ⁊ ſine baculo vl' reclinatorio cū reuerētia et tremore audire. q2 dn̄s nu dā ⁊ aptā v̄itatez in euāgelio p̄dicauit. Vn̄ male faciūt q̄ eo tpe genua flectūt vl' i orō ne pcūbunt. Dn̄s em̄ ieſus xp̄s dulciſſima v̄ba ⁊ melliflua p̄dicauit. q̄ etiā ab extrane is cōmēdata ſūt. Vn̄ legit̄ in euāgelio Jo. M q̄dā ei⁹ v̄ba audiētes dixerūt. Nunq̄ͣ lo cut⁹ eſt hō ſicut h̄ hō loq̄it̄. ⁊ mirabant̄ de his q̄ pcedebāt de ore dei De mirabilib' āt ⁊ de ſignis q̄ in euāgeliis legunt̄. ſtatī lecto euāgelio laic' aliq̄d eſſet dicēdū. Poſt h̄ ſequit̄. Credo in vnū. q2 dīa q̄ xp̄s p̄dicauit ⁊ euāgeliſte ſcpſert firmit̄ credere debem⁹. Hanc fidē catholicā greci ſymbolū vocāt. Eſt aūt triplex ſymbolū a ſctis p̄rib' editū Primū videlicz Credo in deū. qd̄ ad horaſ ſolet dici. Hoc ſymbolū ſctiſſimi xp̄i apl'i p ſingl'as pticulas ꝯpoſuerūt. ⁊ hāc fidē apl'i p totū orbē diuolgauerūt. Sed ſciendū ꝙ huic fidei catholice heretici fortiſſime reſti terūt impugnātes eam. Sctiſſimi aūt epi xviij. int̄ q̄s btūs Nicola⁹ dr̄ fuiſſe ꝯcilio oi ceno habito p⁹ tpa apl'oꝶ hāc fidē catholi cā ab apl'is editā diligētiſſime elucidare cu

rauerūt. ⁊ ſymbolū h̄. ſ. Credo in vnū qd̄ in miſſa canit̄ ediderūt. ⁊ in miſſa cātari ſtatu erūt. qd̄ ſtatutū in ꝯcilio ꝯſtātinopolitano a mult' ſctis epis. int̄ q̄s dr̄ fuiſſe btūs Au g⁹. valde approbatū ⁊ firmatū eſt. Tercium ſymbolū qd̄ ad horam p̄mā dr̄. ſ. Quicunq̄ͣ vult btūs Athanaſi⁹ alexādrin⁹ ep̄s dino ſcit̄ edidiſſe. Et hec dicta de ſymbol' ſuffici ant. Seq̄it̄ videre de offertorio. Dicit̄ aūt offertoriū ab offerēdo eo ꝙ ppl's oblati ones ad altare deferēs deuotū ⁊ fidelē ſe eē deo oñdat. Nā ſicut ſacerdotes ſolent gau dere ſi multi ad offerendū veniāt. Sic apl'i gaudebāt qn̄ multi ſe ppl'i deo offerebāt ⁊ fi dei catholice obediebāt. ſic̄ in actib' apl'oꝶ legit̄. Solet aūt ſacerdos añ offertoriū po pulū p dn̄s vobiſcū ſalutare. ⁊ ad orāduz p orem⁹ inuitare. q2 ordo ꝯueniēs eſt vt poſt p̄dicationē euāgelij iā lecti ſeq̄at̄ in corde laus. in ore fruct⁹. in ope fides. Preterea ⁊ offerēda dr̄. q2 dn̄o ſacrificiū laudis offer tur. Sacerdos em̄ accept' oblatōib' a po pulis calicē p̄patū vino ⁊ aq̄ ⁊ hoſtia a mini ſtris. poſt h̄ liber canōis ⁊ p̄fatiōis ad ſini ſtrā partē defert̄. iuxta quā p̄tē ⁊ euāgeliuz legi ſolet. ſicut ſup⁹ dictū eſt. q2 gentes do ctrinā xp̄i ⁊ apl'oꝶ q̄ in ſiniſtro cornu altar' figurate ſont a iudeis ⁊ deuot⁹ q̄z iudei ſu ſceperunt Judei em̄ exceptis pauc' doctri nā xp̄i repulerūt ⁊ apl'os de iudea eiecerūt Ita vt ipi dicerēt iudeis. Vobis q̄uidē v̄ bum ſalutis miſſum eſt. quia ergo repuliſt' nos. et indignos vos illo iudicaſtis ⁊ eter ne vite. ecce ꝯuertimur ad gentes. Actuū xiij. Unde ſi vnū lumen tm̄ ad miſſam ha beatur ante euāgeliū ad ſiniſtrā partē alta ris ponendū eſt q2 cereus fidē ſignat. q2 in chriſtū credimus nos qui ex gentib' veni mos. His itaq̄ͣ peractis calix cum patena adaptat̄. in q̄ vinū cū aq̄ limphat̄. ⁊ cū obla ta adhibita ſup altare eleuat̄. Sciēdū ꝙ al tare q̄drāgulū deſignat crucē xp̄i q̄dratā. Calix ſepulchꝶ dn̄i. Patena lapidē ſuppo ſitū. Corpale ſyndonē mūdā in q̄ inuolutū eſt corp⁹ dn̄i. Rotūditas hoſtie trinitatē et eternitatē dei. Rotūditas ei fine caret ⁊ initio. Eternitas etiā caret initio. ⁊ fine n̄ claudit̄. qd̄ i fine collectāꝶ qn̄ p oīa ſecl'a dr̄ declarat̄ Altare qn̄ ab ep̄o ꝯſecrat̄ in q̄ttuor cornib' ad modū cruc' oleo p̄ūgit̄. Et eccl'ia ſangui ne chriſti ſimiliter eſt puncta. Unde cantat̄ de cruc' ſtipite. Quē ſacer cruor pungit ⁊c̄.

Itē altare pānis albis ꝛ mundis coopit̃. ꝛ crux xp̄i in būanitate eiꝰ in ea pendēte decorat̃. Itē in altari ſcōꝝ reliq̄e abſcōdunt̃ ꝛ in cruce dn̄i maxima myſteria repiūt̃. vicȝ longitudo. latitudo. ſublimitas ꝛ ꝓfundū. Qr aūt in calice aq̄ admiſcet̃ vino. Nūc dicendū ē. Debet em̄ i modica q̄ntitate vino admiſceri. vicȝ vt aq̄ oīno abſorbeat̃ a vino Si em̄ qḋ abſit multitudo aq̄ in calice miſceret̃. ita vt vinū vinceret ꝛ eiꝰ ſaporē tolleret ſacerdos ſanguinē xp̄i nō ꝯſecraret ꝛ negligentiā magnā cōmitteret. Aqua em̄ deſignat ppl'm Vinū xp̄i deitatē. qn̄ aūt aqua admiſcet̃. ppl's xp̄o adunat̃. vn̄ valde timendū ē ne aq̄ obmittat̃. ꝛ cauendūȝ ne ppl's a xp̄o ſepet̃. Hoſtia aūt iuxta calicē locat̃. q̄a xp̄s ꝓ pecc̄is imolat̃. Hoſtia etiāȝ de multis granis ꝯficit̃. ꝛ cū aq̄ adunat̃. ſil'r ꝛ vinūȝ ex multiſ racemis liquat̃. p que dat̃ intelligi q̄ xp̄s cū multiſ mēbris p aq̄ baptiſmū ſibi cōiūctis vnū corpꝰ efficit̃. Vn̄ dic apl's ſup h̄ v̄bo. Et erūt duo in carne vna. Sacr̄m h̄ magnū eſt. ego aūt dico i xp̄o ꝛ in eccl̄ia. In feſtis aūt p̄cipuis calix ꝛ hoſtia ſil'r et altare cū thuribulo incēſant̃. Per qḋ ſignat̃ q̄ fidelis ppl's vna cū ſacerdote orōnes ſingl'as ꝟl' ſpeciales ad ſcōs facere debēt q̄ꝛ ſolēnitatē ſpecial'r pagunt̃. Sacerdotē em̄ in ſolennitatibꝫ collectas p̄fatiōes comitātes in canone mutare ſolēt. ſic ꝛ ppl'i circūſtantes ſpeā'les orōes dōr ſcīs mittere dn̄t. De his p̄s. in p̄ſona eccl̄e. Dirigat̃ orō mea ꝛc̄. Deinde p̄pato calice ꝛ thurificato. ſacerdos ſe hūiliare ſolet i orōne ꝛ inclinare. poſtea ad ppl'm ſe ꝯu̇ens vt p ſe oret ſilent̃ petit. Quid aūt h̄ ſignificet breuit̃ videamꝰ. In euāgelio legit̃ q̄ ad p̄dicationē xp̄i multi ꝯuertebant̃. ita vt phariſei dicerēt. Ecce mūdꝰ totus pꝰ eū abīit. ꝛ ꝓpter reſuſcitationē lazari collegerūt phariſei cōcil'iū. vt nō ſolū dn̄m ieſum xp̄m ſed etiā lazarū interficerēt reſuſcitatū. ꝓpt̃ qḋ q̄ꝛ xp̄i nondū aduenerat hora. ſ. vſq̄ȝ ad diē palmaꝝ ſe occultabat et ſecreto orabat ꝛ docebat. qḋ ſilētiū ꝛ inclinatio pꝰ offertoriū ſigt̃. Itē poſt diē palmarū diſcipulos orare hortat̃. ſ. an̄ paraſceue ne intrēt in tentationē. qḋ orare an̄ ſecretaȝ ſacerdotiſ ad ppl'm ſe v̇tentiſ indicat. Secreta aūt occultā orōnē ſigt̃. in q̄ ſudor ſanguinēus de corpe eiꝰ diſtillabat. Itē dn̄s nē iudeis obiecit q̄ occiderunt ꝓph̄as ꝛ ad ſe miſſos. cū monita ſua ſpnerēt dixit ad eos. Dico vobis. nō me videbitiſ amodo. donec dicatis. bn̄dictꝰ q̄ venit in noīe ꝛc̄. ꝛ ſic ab eis recedēs vſq̄ȝ ad p̄finitū tp̄s a p̄re ſe occultabat. In die aūt palmaꝝ vt dictū ē. ſe eis humilit̃ offerebat in aſino ſedēs. tūc adimpletū eſt qḋ dixerat. Nā pueri hebreorūȝ cum multa turba q̄ ꝯuenerat ad diē feſtū paſce clamabāt dicētes. bn̄ dictꝰ q̄ venit. Et. Oſāna ꝛc̄. que oīa ſacerdos in miſſa repn̄tat qn̄ poſt ſecretā p oīa ſecula. alta voce decātat. ꝛ p̄fationē ꝛ ſcēūs vſq̄ȝ ad Oſanna in excelſis in eccl̄ia ꝓnūciat. Sciendū q̄ in p̄fatiōe tangit̃ p̄rogatiua nō paruipendēda. Eccl̄ia em̄ militans in terriſ petit admitti voces ſuas cū ſpiritibꝫ ꝛ v̇tutibꝫ angeliciſ in cel'. Qḋ vtiq̄ȝ fit ſi ad monitionēȝ ſacerdotis corda ſurſum hēmꝰ ad dn̄m. nō ad terrenū deſideriū. q̄ꝛ ſine dubio ima ſummis ꝯiūgunt̃. ſcriptū eſt em̄. Vbi fuerit corpꝰ illic congregabunt̃ aquile. i. angeli. Cum q̄bꝫ nr̄as voces cū ſpiritibꝫ ꝛ v̇tutibꝫ angeliciſ. in cel' admitti petimꝰ ſine fine dicētes ter Sanctꝰ. q̄ꝛ trinus ꝛ vnꝰ eſt deꝰ. ꝛ ideo tribꝫ vicibꝫ ſanctus cantamꝰ. q̄ꝛ deū potentē in celo. in inferno ꝛ in terra ꝓnunciamꝰ. ita vt in nomīe dn̄i om̄e genu flectat̃ ꝛc̄. vel ideo ter ſanctꝰ cantamꝰ. q. d. Om̄ps deꝰ Sctūs es. fideles tuos in t̃ra ꝓtegēs. Sctūs es angelos in cel' ꝛ om̄ēs ſcōs inenarrabili gaudio replens. ꝛ hi exercitꝰ tangunt̃ in h̄ verbo ſabaoth. qḋ interp̄tat̃ exercitꝰ. Bn̄dictꝰ q̄ qui venit in noīe dei p̄ris. ꝛ p ſalute nr̄a carnēȝ aſſumere ꝛ crucē ſubire dignatꝰ eſt. Oſanna in excelſis. Oſanna interp̄tat̃ ſalua ꝛ ſaluifica. q. d. eccl̄ia. Qui potēs es i excelſis ſalua nos xp̄e exiſtētes in t̃ris. Qr aūt Oſanna bis cantatur duplex ſtola vel gl̄ia ſcōꝝ ſcȝ corpis ꝛ aīe p h̄ inſinuat̃. Hic ē notādūȝ q̄ i tribꝫ linguis noīatiſſimis miſſa cātat̃. ſ. hebrea greca et latina. p h̄ intelligi datur q̄ oīs lingua ꝯfitat̃. q̄ꝛ dn̄s ieſus eſt in gl̄ia dei patris. Hebrea ſunt ſabaoth. oſanna ꝛ his ſimilia. Greca ſunt kyrie el'. latina euāgelia ꝛ ep'le. Titulus etiā crucis hoc repreſentat. ſ. ieſus nazarenꝰ rex iudeoꝝ. q̄ grece hebraice ꝛ latine ſcriptus fuit. Itē an̄ canonē ſacerdos digitos lauat. p qḋ itelligi dat̃ q̄ ſolūmō baptizati intereſſe debēt ꝯſecratiōi corpis xp̄i. Caueat aūt ſacerdos ne digitos lotos poſtq̄ȝ eos lauit ꝛ terſit de cetero diſſūgat. excepto qn̄ facit ſignū crucis ſup ſacrificiū ſalutare. vel qn̄ hoſtiā tangit.

Nõ em̄ dȝ eiſdē digitis q̄cq̄ꝫ niſi hoſtiā tan/
gere. quſq̄ꝫ cos ī calice poſt ſumptiōeȝ ſacri/
lauet. Sequit̄ videre de canone miſſe.
quē diuerſi ſc̄ti cōpoſuerūt. Sȝ q̄dā ſcola/
ſtic⁹ romane ecc̄ie ad petitionē ap̄lici regu/
lariſ cū ordinauit. Nā fortiſſimā ꝛ ſc̄iſſimā
diſtinctionē quā xp̄s edidit ī medio cano/
nis. ſic̄ coꝛ homis ī medio poſuit. Coꝛ em̄
hoīs dī in medio coꝛpis poſitū. ſic ꝛ ſacra/
tiſſima ꝟba cū q̄b⁹ ſacerdos coꝛp⁹ xp̄i ꝛ ſan/
guinē ꝯficit in medio canonis reponunt̄. q̄ſi
rege diuiſo ī medio exiſtēte. et ſc̄tō exercitu
circūſtāte. Multi em̄ ſc̄ti. ſ. Gelaſi⁹. Dama/
ſus. Grego. Leo. Sergi⁹ papa. ꝛ ceṫi mul/
ti diuerſas clauſulas appoſuerūt. Sȝ ap̄li
ſolūmō hanc clauſulaȝ. Qui p̄die. cū pr̄ nr̄
dixerūt. ꝛ ſic miſſam cantauerūt. Canō em̄
diſcrete ꝛ ſub ſilentio legēdus eſt. Diſcrete
vt verba canonis nec nimis velocit̄ ſinco/
pando vl̄ nimis ꝓtrahēdo circūſtātib⁹ ge/
neret tediū. Vn̄ ecc̄ia ſtatuit vt canon de/
uote ꝛ ſub ſilētio legat̄. qd̄ ſilentiū hūilitatē
xp̄i in ſua paſſiōe indicat. qꝛ corā p̄ſide. ſtās
dū iudicat⁹ nihil dicebat. ꝛ ſicut agn⁹ coram
tondente. ſic nō aperuit os ſuū. Eſt autem
initium canonis.

Te igit̄ clemētiſſime pr̄. Ubi notan/
dū eſt ꝙ hec ꝯiūctio igit̄ ad p̄fatio/
nē ꝛ ad ſc̄tūs refert̄ q̄ an̄ canonē can/
tata ſūt. q. d. ſacerdos in ꝑſona ecc̄ie. Quia
admiſiſti nos de⁹ vt te cū ſc̄is angel̄ lauda/
rem⁹ ꝛ idē clamarem⁹. Jō clemētiſſime pr̄
te ſupplices rogam⁹ ac petim⁹ ꝑ ieſum. vti.
id eſt. vt accepta habeas hec dona. i. bn̄di/
cas. Sciendū aūt ꝙ diuīa ꝓuidētia factuȝ
eſt vt canon ab hac lr̄a T inciperet. q̄ ſui for/
ma ſignū cruc̄ oſ̄ndit in figura. Jn pleriſq̄ꝫ
ſacramētoꝛiis. i. canonū libris imago cru/
cifixi depingit̄. vt nō ſolū intellect⁹ lr̄e. veꝝ
ꝛ aſpect⁹ figure mēoꝛiā dn̄ice paſſiōis inſpi/
ret. Lr̄a nāq̄ꝫ T myſteriū cruc̄ inſinuat. di/
cente dn̄o ꝑ ꝓpham. Signa thau ī frontib⁹
viroꝝ dolentiū ꝛ gementiū. ne ab angl̄o ꝑ/
cutiant̄. Et ꝙ in frontib⁹ ꝑ ꝯfirmatōeȝ tenē
ctionē dn̄ice paſſiōis deuotiſſime teneam⁹.
Vn̄ ſtatutū ē a ſc̄tis pr̄ib⁹. ne q̄ſq̄ꝫ ſacerdo/
tū in aliquo altari miſſaȝ celebraret niſi ibi
imago poſita fuerit crucifixi. Quam ſacer/
dos intuēs ꝛ brachia extenſa in ea cernens
ꝓ ꝑp̄li delictis exoꝛādo brachia ſua ad eum
extēdere ad modū crucis nullaten⁹ erube/
ſcat. Paulus nāq̄ꝫ dicit. Mihi abſit gloria

ri niſi in cruce ꝛc̄. Vn̄ qꝛ de ſc̄tā cruce vl̄ de
ſignis crucis hic mētio habita eſt. pauca d̄
myſterio cruc̄ hic inſerant̄. Jpa nāq̄ꝫ crux
eſt impoſitū ſup humerū ſaluatoris. O ſignuȝ
ineffabile ꝛ ſacramētoꝝ vbertate refertuȝ.
Crux eſt lignuȝ vite in medio paradiſi. qd̄
q̄ttuoꝛ euāgelioꝝ flumīa rigāt. Crux eſt ca/
ritas. i. cubit⁹ in q̄bus ꝯſummata eſt archa
id eſt eccl̄ia. Crux eſt ara ſup quā imolauit
yſaac fil̄iū ī. pr̄ celeſt̄ dn̄m ieſuȝ xp̄m. Crux
eſt lignū qd̄ miſſuȝ eſt ī marath. i. in mūdū.
ꝛ dulcoꝛate ſunt aque leḡ. qꝛ ꝑ crucē diſci/
mus inimicos diligere. qd̄ vetq̄ꝫ legi veter̄
teſtamēti ꝯtrariū eſt. Jpa em̄ dicit. Odio ha/
bebis inimicū tuū. ꝛ oculū ꝓ oculo. dentē ꝓ
dente. Crux eſt ꝟga cū q̄ petra ꝑcuſſa eſt. i.
xp̄s. ꝛ egreſſa ſūt flumīa largiſſima ſanguiſ
ꝛ aque. q̄b⁹ aīe nr̄e ſanant̄ ꝛ lauant̄. Crux
eſt pal⁹ in q̄ erecto ſerpente eneo. i. xp̄o oēs
q̄ cū fidelit̄ aſpiciūt liberant̄ a moꝛſib⁹ ſer/
pentiū ignitoꝝ. i. diaboloꝝ. Crux eſt citha/
ra in q̄ nr̄ dauid ī xp̄s pſallebat qn̄ ī ea pē/
debat ꝛ malignoꝝ ſpūum impet⁹ a ſaul. i. ab
hūano genere refrenabat. Crux eſt duo li/
gna q̄ colligebat vidua ſareptana. i. ecc̄ia. vt
ſibi ꝛ filio panē faceret. qꝛ in cruce panis. i.
xp̄s dn̄s decoct⁹ eſt. Crux eſt lignū heliſei.
ad qd̄ ferrū de ꝓfūdo natauit. qꝛ ꝑ lignuȝ
crucis de abyſſo moꝛt̄ ſum⁹ extracti. ꝛ hoc
ab heliſeo caluo habem⁹. i. xp̄o in cruce de/
nudato. l̄ in mōte caluarie crucifixo. Crux
eſt lignū de q̄ dicūt iudei ꝑ Hieremiā ꝓphe/
tā. Venite mittam⁹ lignū in panē ei⁹. i. xp̄m
ī cruce iterficiam⁹. Crux ē palma quā xp̄s
aſcēdit ꝛ fruct⁹ ei⁹ app̄hēdit. i. redēptionem
nr̄am. Crux eſt clauis dauid q̄ ianuaȝ celi
aperuit ꝛ nos intromiſit. Quod aūt tres cru/
ces vltra calicē ꝛ hoſtiā ꝑ man⁹ ſacerdotis
ſignant̄. q̄d ſignificēt videam⁹. Signāt em̄
tres traditiōes q̄b⁹ fili⁹ dei tradit⁹ ē ī moꝛ/
tē. Tradit⁹ em̄ ē fili⁹ a dō pr̄e. ſic̄ dic̄ Ap̄ls.
Proprio filio ſuo nō pepcit. ſed ꝓ nob̄ oīb⁹
tradidit illū. H̄ ꝑmū ſignū ſignat vbi dr̄ hec
dona. Jtē tradidit fili⁹ ſeipſ̄z. de q̄ traditōe
dicit Jſa. Tradidit ī moꝛtē aīam ſuā. et cū
ſceleratꝭ reputat⁹ eſt. et hec traditio ſignat̄
cū dr̄ hec munera. De⁹ em̄ h̄ mun⁹ valde li/
benter acceptat. Jtē xp̄s tradit⁹ ē a iuda di/
ſcipulo. et hoc in malo. de q̄ traditiōe dicit
Mat. ī euāg. Qui aūt tradidit cū dedit eiſ
ſignū di. Quēcūq̄ꝫ oſculat⁹ ꝛc̄. ꝛ h̄ traditio
ſigt̄ ī h̄ ꝟbo. hec ſc̄a ſacrificia illibata. qꝛ em̄

chriſtus ſine pctō nat⁹ eſt ⁊ ſine pctō vixit ⁊
innocent' occiſus ē ideo ei⁹ mors ſctā eſt. li
cet eū iudas mala itētiōe tradiderit. Quia
addit' ſacrificia illibata. i. pus nō imolata.
ad hoc reſpicit. qꝛ ſacerdos nouū ſacrificiū
in altari poſuit qd adhuc ꝯſecrari debet. ſ.
panē ⁊ vinū vel illibata. i. intacta. vel ima
culata. ⁊ ſic refert' ad ipm xpm. quē peccatū
nō tetigit nec fedauit ſicut dic̄ Apl's. Qui
pctm̄ non fecit ⁊c̄. Sequit'. In pmiſqꝫ tibi
offeri⁹ p eccl'ia tua ſctā catholica. Unde eſt
valde p ſacroſctā mr̄e eccl'ia orare. Nā qui
libent' p ea orat omib⁹ bonis ei⁹ particeps
fit. Orat aūt ſacerdos cū circūſtantib⁹ et ſe
petit exaudiri a pr̄e. p ieſum. i. p xp̄ ieſū xpm
filiū ſuū. vt dictū eſt. q. d. Si nos ꝓpt' pctā
nr̄a exaudiri nō meremur ſaltē ꝓpter filiū
tuū nos exaudire digneris. vt eccl'ie tue pa
cem tribuas ⁊ eā cuſtodias. qꝛ niſi eā cuſto/
dieris fruſtra vigilat ⁊c̄. ⁊ pacē nō habebit
Digneris etiā eā adunare. qꝛ omē regnū
in ſe diuiſum deſolabit' ⁊ ſi tu eā nō reteris
p multa ſciſmata turbabit'. Sequit'. Una
cū famulo tuo papa nr̄o. Hic eſt notandū
q in oī miſſa apl'ici memoria hūda eſt. qꝛ h
eſt i ꝯcilijs ſtatutū. Debet aūt ſacerdos nō
noīare nomē apl'ici ſed p memoriā noīare.
Sequit'. Et antiſtite nr̄o. i. epō. Sequitur
Et rege nr̄o. ſ. romanoꝝ ſilr cordeten⁹ co/
gitabit. Ecce q̄ſ videlic' ſacerdos diuict⁹ deo
in miſſa p eccl'ia catholica p iudicio ſpūali⁊
ſeculari orat. Sequit'. Et oīb⁹ orthodoxis
atqꝫ catholice ⁊ apl'ice fidei cultorib⁹. Iſta
clauſula intelligit' de oīb⁹ cardinalib⁹ pma
tib⁹ pātriarchis archiepis epis plati ⁊ ceteris
eccl'ie ppoſitis vel ſacerdotib⁹ ⁊ coꝝ ſubdi
tis. p qbus in miſſa orādū eſt. Sequitur.
Memēto dn̄e ⁊c̄. Hic attēdēdū eſt q in h
loco ſacerdos tenet' orare p oīb⁹ qui ei aliq̄
beneficia impenderūt. Sequit'. Et oīm cir
cūſtantiū. Ecce hic ſacerdos orat p circū/
ſtantib⁹ ⁊ eos deo recōmēdat. q. d. O deus
tu coꝝ fidē ⁊ deuotionē meli⁹ noſti q̄ ego.
ergo corrige in eis qcqd corrigendū in eis
inueneris. Seqtur. q tibi offerūt. vſqꝫ deo
viuo. q. d. ſacerdos. Omnes de⁹ hoc ſacriſi/
ciū laudis offerūt tibi circūſtātes. ⁊ p qbus
oramus⁹. p ſe ſuiſqꝫ oīb⁹. vſqꝫ deo viuo ⁊ ve/
ro. ⁊ reddūt vota ſua. Nota q pr̄em dn̄i no
ſtri ieſu xpi vna cū ſpūſctō. deū viuū ⁊ veꝝ
appellam⁹. ad differētiā deoꝝ nō viuoꝝ. nec
veroꝝ ſed idoloꝝ quib⁹ gētes ſacrificabāt.

Un̄ ps. Simulacra gentiū argentū ⁊c̄. et
iterū. Os hn̄t ⁊ nō loquent'. ⁊ io q nō vidēt
nec audiunt. quō alios exaudire pn̄t. mini
me. Sequit'. Cōmunicantes. vſqꝫ ieſu xpi.
Hic extra vnitatē eccl'ie nō eſt loc⁹ offerēdi
ſacrificiū. ⁊ ideo memorie ſctōꝝ cōicamus.
qtinus in cōione ſctōꝝ ſacrificia offeram⁹.
q. d. eccl'ia militās in terris. Et ſi nos pro/
pter pctā nr̄a nō meremur exaudiri. cōmu/
nione. i. cetu ſctōꝝ. ſcꝫ beate ꝟginis ⁊ apl'oꝝ
martyrū ⁊ ſctōꝝ oīm exaudiri mereamur.
Inuocam⁹ em̄ i los. repellere eos non po/
tes. ⁊ qꝛ exauditiōe digni ſunt. nos vna cū
ipis exaudire digneris. Quare aūt cōmemo
ratio ꝯfeſſoꝝ nō fit in canone ſic̄ martyrū.
duplex eſt rō. Primo qꝛ martyr grece dicit'
teſtis latine. Martyres aūt ſolūmō in ca/
none poſiti ſunt. qꝛ teſtes paſſiōis extitūt.
⁊ p xpo martyriū ptulerūt. Scda ratio eſt.
qꝛ canō a beato Gelaſio papa l'a qdā ſcola
ſtico (ſicut dictū eſt) edit⁹ fuit anteqꝫ feſta
confeſſoꝝ celebrarent'. Poteſt em̄ ſacerdos
miſſā cantare de ꝯfeſſore. ſed oreten⁹ non
noīet eū in canone. Tandē ſubiūgat. ⁊ oīm
ſctōꝝ tuoꝝ ⁊c̄. qd vbiqꝫ ſacerdos in canone
facere pt. Et qm̄ multe filie. i. aīe ſctōꝝ ꝯgre
gauerūt diuinas ſctitates. btā ꝟgo maria ſu
pergreſſa ē vniuerſas. Iō pma i canone po
nit'. Sequit'. qrū meritis ⁊c̄. ſicut ⁊ Moyſes
orauit dicēs. Memēto dn̄e abraam yſaac
⁊ iacob. quib⁹ iuraſti ⁊c̄. ac ſi dicat. facili⁹ me
exaudies. qꝛ ſanctoꝝ memoriam me facere
iubes. Ecce quomō in miſſa ima ſūmis cō/
iūgūt'. ⁊ terreſtres qdāmō efficiūt' celeſtes.
qꝛ militātes in terris. triūphantib⁹ ſctis in
celis p orōnē canonis vniunt'. Un̄ ſequit'.
Hāc igit' oblationē. vſqꝫ ibi. Dieſqꝫ nr̄os i
tua pace diſponas. que beat⁹ Grego. dr̄ ap
poſuiſſe. ⁊ hec verba ſatis plana ſunt. ido di
mittātur. Sequit'. Quā oblationē ⁊c̄. Hic
vidēdū eſt qre duo ſigna crucis fiāt ſup cali
cem ⁊ hoſtiam. Sed ſciendū q p diuerſa
⁊ multiplicata ſigna q in canone ſūt. diuer/
ſa genera tormentoꝝ q p nob ſuſtinuit xps
deſignāt'. Hec igit' ſig̃ ſignificāt q xps i ſen/
ſib⁹ ſcḋm carnē paſſus ē. vt ſens⁹ nr̄os illumi
naret. Paſſ⁹ ē em̄ i viſu p velatōez. i auditu
p deriſiōez. in guſtu p fell' ⁊ aceti potatōnē.
in odoratu p fetētiū corpoꝝ qn̄ paſſ⁹ ē i lo
co caluarie. in tactu p clauoꝝ ꝯfixionē. Itē
in trib⁹ ſignis q in h loco cōuer ſup calicē
⁊ hoſtiā fiūt poſſunt deſignari tria genera

hoīm q̄b9 xp̄s vendit9 eſt a iuda.ſ. ſacerdo-
tes ſcribe ⁊ pharisei. Iſti em̄ xp̄m emerūt ⁊
eū q̄ſi maledictū ⁊ pſcriptū tractauerūt. Sȝ
ſacerdos ecōtrario dicit xp̄m eſſe oblatōeȝ
benedictā. q2 bn̄dictus fructus ventris ma
rie. Aſcriptā. q2 ieſus in ſcpturꝫ vocib9 pro-
phetaꝝ pſignat9 aſſiſtit p nobis facie diui
ne Rtā. q2 regnū eius durat ſine fine. Do
aūtē due cruces ſpecialiť ſup calicē ⁊ hoſti
am fiūt ſignat q̄ iudas venditor ⁊ quidam
emptores q̄ ad fidē p pniam nō redierunt.
pter h̄ corpus ⁊ aīam pdiderūt. In hac au
tē clauſula ſubſequiť. Rōnabilē acceptabi-
lē facere digneris. q̄ſi ſacerdos dicat. Iudei
in veteri teſtamēto obtulerūt oblationē irra
tionalē. i. iumēta mutaꝫ rōne carētia. Sed
tu ſctiſſime ⁊ clemētiſſime pr̄ facere digne-
ris oblationeȝ nr̄am rōnabilē. vt apud te p
nobis rōnē reddat. Acceptabilē q̄tin9 tibi
placeat ⁊ nos tibi acceptabiles efficiat. Ita
vt panis in altari poſit9 fiat nobis corpus
q̄ corpa nr̄a viuificet. ne eťnaliť moriamur.
⁊ vinū ſanguis. q̄ aīas nr̄as ſanctificet. ne
ppetue dānemur. ⁊ h̄ dilecti filij tui dn̄i nr̄i
ieſu chriſti. q̄ ſcȝ xp̄s corpus ⁊ aīam ſaluare
pōt. Sequiť. Qui pdie q̄ȝ pateretť. h̄ eſt q̄n-
ta feria an̄ paraſceue. accepit panē in ſctās.
vſq3 bn̄dixit. Nota q̄ in h̄ loco ſignū crucꝫ
cū verbo ſonat. Sciendū aūt q̄ ſctā trini-
tas in h̄ loco cū ſacerdote panē ⁊ vinū mi-
rabili ⁊ occulta ⁊ ineffabili bn̄dictiōe his v
bis plaris. Hoc eſt corp9 ⁊c. Hic ē calix ⁊c.
veraciter bn̄dicit panē ⁊ vinum in veꝝ cor-
pus ⁊ ſanguinē xp̄i mutādo. Sequiť. Si-
mili mō. Poſtq̄ȝ aūt ſacerdos hec oīa pagit
man9 ad modū crucꝫ ad vtraq3 cornua alta
ris extendit paſſionē dn̄i repn̄tās. ⁊ nihil-
omin9 p hoc inſinuās q̄ xp̄s dn̄s p iudeis
⁊ gentib9 paſſus eſt q̄ in vtriſq3 cornib9 al-
taris deſignati ſūt. vt dictū eſt. ita vt ipi ad
viā veritatꝫ redeāt ⁊ fidē catholicā imitenť
Nunc aūt videndū eſt q̄re in miſſa ſacer-
dos corp9 dn̄icū in altū leuat ⁊ fidelib9 aſtā-
tib9 oſtendit.

Corpus dn̄i nr̄i ieſu chriſti multꝫ de
c	cauſis eleuatur a ſacerdote i miſſa.

Quaꝝ pma ⁊ pcipua eſt ad gratiaȝ
dei p2is quā pctis nr̄is pdim9 obtinendaȝ.
Solo em̄ pctō offendiť ⁊ irritať. ſicut dicit
ps̄. Irritauerūt deū in adinuētiōib9 ſuis.
Sacerdos igiť eleuat in altari corpus xp̄i.
q̄ſi d. O pr̄ celeſtis peccauim9 ⁊ te ad iracū-
diam puocauim9. Sed nūc reſpice in faci-
em xp̄i filij tui quē tibi pſentam9 ⁊ te ab ira
ad miſcdiam puocam9. ne ergo auertas fa
ciem tuā a puero tuo. ſcȝ a filio tuo. ſed me-
mēto q̄ dixeris de eodē filio tuo. Hic eſt fi
lius me9 dilectus in q̄ mihi cōplacui. Cor-
rige ḡ in nobis miſericordiť. pter eū q̄cq̄d
inueneris corrigendū ⁊ cōuerte nos ad te. et
auerte irā tuā a nobis. Scōa q̄re eleuatur
eſt ad impetrādum ⁊ obtinēdū oīe bonū
quo in pn̄ti vita ⁊ futura neceſſarij ſumus.
Bonū igiť qd̄ in hac vita indigem9 eſt pax
pectoris quā nemo niſi a pctō mortali ſolu
tus hr̄e poteſt. Hec eſt pax de q̄ xp̄us dixit
diſcipul'. Pacē meā do vobis. Scd̄m bo-
nū eſt caritas. ⁊ hec v̄tus valet ad pn̄tem et
ad futurā vitam. Caritas nāq3 in hac vita
hoīem dirigit. ⁊ ad vitā et̄nā pducit. Unde
Ioh dicit. Qui manet i caritate i deo ma-
net. Eleuat ḡ ſacerdos corp9 xp̄i. q. d. circūſ
ſtātib9. Si obtinere vultꝫ qd̄ cupitis. paceȝ
inť vos habete. ⁊ charitate mutua diligite.
q2 xp̄s p mortē ſuā nos do ⁊ angel' pacifica
uit. ⁊ p caritatē nob eterna gaudia cōparuit
Tercio eleuať corp9 xp̄i ad remēorandum
ius nr̄m qd̄ hēm9 in celo iā in ſpe ſȝ tandeȝ
habituri ſum9 in re. Ius nr̄m qd̄ in celo ha
bem9 eſt vita et̄na. Un̄ Io. i ſuo euāg. poīt
verba xp̄i ſic dicentꝫ. Ego veni in mūdū vt
oīes imitatores mei. ſ. vitā habeāt in pre
ſenti. ⁊ habeāt habūdanti9 in futuro. Un̄
hoc ius nr̄m ſcriptū eſt in priuilegio nr̄o. i.
in xp̄o. ⁊ h̄ ſtilo ferreo. q2 lancea lat9 ei9 ap-
tum eſt. ⁊ pedes ⁊ man9 clauis ɔfixe. Unde
eleuat ſacerdos corpus xp̄i in altari. q. d. O
vos angelici ſpūs. q̄ hic pn̄tes aſſiſtitis te-
ſtes ſitis q̄ vita eterna nr̄i iurꝫ eſt. ⁊ ad hoc
ɔfirmandū eleuam9 priuilegiū nr̄m. i. xp̄m
p nobis paſſum. Quarta rō eſt. q2 eleuatur
corp9 xp̄i ad oñdēdā potētiā dei. Magna
em̄ eſt potētia dei. q2 ad plationē iſtoꝝ vbo
rū. Hoc eſt corp9 meū. panis in corp9 chri-
ſti trāſſubſtantiať. hec ē mutatio dext̄ere ex
celſi. ⁊ trāſcendit oēm ſenſum. Eleuat ḡ ſa-
cerdos corp9 xp̄i. q. d. prius vidiſtꝫ panē in
altari. ſed mō ɔſecratiōe pacta videte verū
corpus xp̄i. Si ḡ de9 tam potenť potuit ta
lē mutationē facere. potēs eſt ⁊ nos muta-
re de culpa ad gr̄am. ⁊ poſtmodū ad gloriā.
Quinta rō. q2 eleuať corp9 ad declarandaȝ
ſapīam dei. Mira em̄ ⁊ inenarrabili ſapi-
entia ſe oñdit xp̄s nobis inuolutū. de q in-

nolutiõe dicit nob Iſa. Vere tu es de⁹ ab/
ſcondit⁹ de⁹ iſrael ſaluator. Sciẽdũ in h lo
co q de⁹ ꝛ dñs nr̃ ieſus xp̃s mult̃ de cauſ
in forma panis ſe abſcondit. Nã ſi in altari
ſic appareret ſicut eſt vel ſic in cruce corpus
ei⁹ diſtenſum eſt. multi eũ ſumere terreren
tur. ꝛ irent retrorſuʒ. iuxta qd in euangelio
dictũ eſt. Multi eñ diſcipl'oꝝ nouoꝝ chri
ſtianoꝝ cũ audiſſent. niſi manducaueritis
carnem filij homĩs. et h territi abierũt re/
trorſum. ꝛ iã cũ i'lo nõ ambulabant. Puta/
bãt eñ q deberẽt eũ p mẽbra ſecãdo diſcer
pere. ꝛ ſic mãducare. qd vnqꝫ hũane fragili
tati fuiſſet horribile. Sed ipe ĩ cena corp⁹
ꝛ ſanguinẽ ſuũ ſub viſibili ſpecie velauit. et
ꝓpl'is manducandum tradidit. Alie adhuc
ſunt rõnes q̃re velat̃ q̃s ꝑtermitto. Sex/
to eleuat̃ corpus xp̃i in altari ad oñdendã
eius largitateʒ. Que eñ maior largitas q̃
vt hõ mãducet panẽ angeloꝝ. Eleuat ḡ ſa/
cerdos corpus xp̃i in altari. q. d. O fideles
xp̃i gaudete ꝛ aſpicite. Hec eſt eñ celeſtꝫ ꝑ/
benda angeloꝝ quã nobis trãſmiſit largiſ/
ſimus rex celoꝝ. vt oñi gr̃a ꝛ bñdictiõe re/
pleamini. ꝛ hoc tangit̃ ibi. vt q̃tq̃t ex hac al/
taris participatiõe. vſqꝫ ibi. oĩ bñdictiõe ce
leſti ꝛ gr̃a repleamur. Sed ve illi q̃ corpus
dñi. hãc. ſ. ſacratiſſimã ꝓbendã ſumere non
curat. ꝛ ſe ab eo alienat. de quo dicit heliſe/
us ꝓpheta in libro Regũ. Videbis ꝛ nõ gu
ſtabis. Multi nãqꝫ vidẽt corp⁹ xp̃i ſʒ heu
nõ guſtãt. ꝛ ſe ꝑ pctã grauia ab eo alienant.
Septimo eleuat̃ corpus xp̃i ad oñdendã
bonitatẽ xp̃i. Que eñi maior bonitas. q̃ q
xp̃s dignat̃ captiuus eſſe ĩ altari. vñ ipe di/
cit in ꝑſona Hiere. ꝓphe. Ecce ego ĩ manib⁹
vr̃is ſum. qd bonũ ꝛ rectũ eſt ĩ ocul' vr̃is fa
cite mihi. Nota q dũ aliq̃s dux ꝓpter ſuos
captiu⁹ tenet̃ nõ dimittit̃ niſi det magnã pe
cuniã. ſic nec nos xp̃m captiuũ dimittere
debem⁹ niſi remiſſionẽ pctõꝝ nobiſ tribu/
at. ꝛ regnũ celeſte ab eo accipiam⁹. Eleuat
ḡ ſacerdos corp⁹ xp̃i in altari. q. d. Ecce q̃m
tot⁹ mũd⁹ cape nõ põt captiu⁹ nr̃ eſt. ḡ euʒ
nõ dimittam⁹ niſi qd petim⁹ ꝑus obtinea/
mus. Octauo eleuat̃ corp⁹ xp̃i ad letifican
dã eccl'iam ſctãm ꝑ vexillũ exercit⁹. vñ oẽs
qui ſub vexillo militãt gaudiũ ꝛ fortitudi/
nẽ accipiãt. In pugna eñ ꝛ militia oẽs ſu/
mus. Vñ Iob. Militia eſt vita hoĩs. Ele
uat ḡ ſacerdos corp⁹ xp̃i in altari. q̃ſi electꝫ
dicat. Nolite timere. ſecure pugnate. Ecce

pona gſidacio

vexillũ nr̃m qd ꝓpter nos in cruce rubrica/
tum eſt ꝛ depictuʒ. Ecce dñs ieſus ĩ medio
nr̃i eſt. Nono eleuat̃ ad chriſtũ imitandũ ꝛ
ſequendũ. Unde vt pctõres eũ ſequi velint
ꝛ nõ deſperent de ſpe venie. chriſt⁹ filius dĩ
patris. latus pr̃i ꝑſentat vt vulneꝝ cicatri/
ces oſtendat. Vñ Berñ. Securũ habem⁹
ad deũ acceſſum. fili⁹ oſtendit vulnera. ma/
ter vbera ꝛc̃. Eleuat ḡ ſacerdos corp⁹ chri/
ſti ac ſi pctõrib⁹ ꝛ ceteris chriſtianis dicat.
Ecce filius dei qui pro nobis extenſus et
eleuat⁹ eſt in patibulo crucis ſequimini eũ.
vt ſaltẽ aliq̃d pro eo patiamini. q2 tãta pro
nobis paſſus eſt. Vñ Petr⁹ in ep̃l'a. Chri/
ſtus ꝓ nobis paſſus eſt. ḡa nobis cõpatiẽ/
dũ eſt ei. ita vt paſſiõis eius beneficiũ nun/
q̃ obliuiſcamur. Propt̃ qd in canone ſub/
dicitur. Unde ꝛ memores. vſqꝫ. bt̃e paſſiõiſ.
In hoc loco recolit̃ memoria dñice paſſio/
nis. reſurrectiõis aſcenſiõis. Nã ꝑ quinqꝫ
ſigna que hic fiũt deſignant̃ q̃nqꝫ vulnera
xp̃i. ſcʒ duo in manib⁹. duo in pedib⁹. ꝛ vnũ
in latere. Ex autẽ tria ſigna ſuꝑ calicẽ ꝛ ho/
ſtiã cõmunit̃ fiunt. In h intelligi dat̃. quia
paſſio xp̃i vulnerat caritatem. Reſurrectio
roborat fidẽ. Aſcenſio letificat ſpem. Hec i
ſt̃a tangunt̃. q̃n dicit̃. paſſiõis. reſurrectõis
aſcenſiõis. Duo aũt ſigna ſequẽtia que ſuꝑ
corpus xp̃i ꝛ ſanguinẽ fiunt deſignãt iuſto
rũ corꝑis ꝛ anie imortalitatẽ. Scĩ nanqꝫ
ꝛ iuſti q̃ in vulnerib⁹ xp̃i nidificãt efficiunt̃
puri ſiue ĩmaculati. ꝛ vitã eternã poſſidẽti/
tes ꝛ ſalutẽ ꝑpetuã corꝑis ꝛ anie ↄſeq̃ntes.
Nã et hec in v̄bis canonis tangunt̃ que de
chriſto ſic ꝓnunciant̃. Hoſtiã purã. quo ad
primũ. Hoſtiã ſanctã. quo ad ſcdm. Hoſti
am immaculatã. quo ad terciũ. Panẽ ſcm̃
vite eterne. quo ad q̃rtũ. ꝛ calicẽ ſalutis ꝑpe
tue. quo ad q̃ntuʒ. Eſt eñ xp̃s hoſtia pura.
electos ſuos purificãs. hoſtia ſctã. dilectos
ſuos ſctificans. hoſtia immaculata. macu/
las nr̃as purgans. panis vite eterne. ange
los ꝛ homĩes reficiẽs ꝛ calice ſui ꝑclari ſan
guinis inebrians ꝛ ꝑfundens. Sequitur.
Supra qꝫ ꝓpicio. vſqꝫ. ĩmaculatã hoſtiam.
Nota q in hoc loco tres ſcti veterꝫ teſtamẽ
ti noĩant̃. ſ. Abel Abraam Melchiſedech
qui figurã paſſionis chriſti. ĩmo et cene ei⁹
ſanctiſſime ꝓprie repñſentãt. Abel eñ obtu/
lit munera de ꝑmogenitis greguʒ. ꝛ xp̃s ſe
ꝑmogenitũ obtulit ĩ mult' frib⁹ agnũ ima/
culatũ do pr̃i. de q̃ agno dixit Io. baptiſta

Ecce agnꝰ dei ⁊c̄. Itē abel a fratre ſuo cain
inocēter occidit. ⁊ xp̄s a fratribꝰ ſuis iudeis
ſcȝ malis p̄mit ⁊ necat. Abraā obediuit deo
ad imolādū filiū. xp̄s factꝰ ē obediēs p̄ri vſq̧
ad mortē ⁊ i manꝰ p̄ris tradidit ſp̄m. Mel/
chiſedech obtulit panē ⁊ vinū. vt in Gen̄. le/
git. Erat em̄ ſacerdos dei altiſſimi. Et xp̄s
in altari ſub ſpecie panis ⁊ vini corpꝰ ⁊ ſan/
guinē ſuū offert deo p̄ri p nobis ipm̄ nobis
pacificās. Nā melchiſedech fuit rex ſalē. id ē
pacis. xp̄s aūt d̄r in h̄ loco abel rōe innocē/
tie. Abraā rōne obediētie. melchiſedech rōe
clemētie ⁊ ſanctitatꝭ eximie. Vn̄ ſequit. ſctm̄
ſacrificiū. imaculatā hoſtiā. Hec verba leo
papa canoni addidiſſe legit. Supplices te
rogamꝰ. In h̄ loco declinatio ſacerdotis ſi/
gnat inclinatiōȝ xp̄i qn̄ inclinato capite tra
didit ſp̄m. Deberēt ḡ fideles in h̄ loco cū ſa/
cerdote fideliſſime ſe hūiliare. ⁊ deo aīas ſu
as p intima ſuſpiria cōmēdare. Nā in hac
clauſula quā leo papa magnꝰ cōpoſuit vſq̧
ad memēto. tā p̄funda ⁊ iſcrutabilia poſi/
ta ſunt v̄ba. vt de eis beatꝰ Grego. q. de re i
effabili penitꝰ locutꝰ ſit. Dic em̄ ſic. Iube h̄
p̄ferri ⁊c̄. Quis fideliū dubiu͞z hr̄e poſſit in
ipa imolatōis hora. ad ſacerdotꝭ vocē celoſ
aperiri. angeloꝝ choros intereſſe. ima ſum/
mis ſociari. t̄rena celeſtibꝰ iūgi. vnūq̧ ex vi/
ſibilibꝰ ⁊ inuiſibilibꝰ fieri. Itē alibi. Vno eo
dēq̧ tpe ac momēto ⁊ i celū rapit miniſterio
angeloꝝ ad aſſociādū corpꝰ xp̄i. ⁊ añ oclos
ſacerdotis i altari videt. Huculq̧ Gregori.
magnꝰ. Saluo tn̄ occlto celeſtꝭ oracli eccie
ſacro. poſſunt hec v̄ba ſimplicꝰ itelligi. Iu
be hec. i. vota fideliū ſupplicatōes ⁊ p̄ces per
ferri p manꝰ ſancti angeli tui ⁊c̄. Si eī tho/
bia orāte angelꝰ p̄ces eiꝰ obtulit deo. quāto
magꝭ qn̄ xp̄s cū ſacerdote orat ⁊ p̄ces ⁊ ob/
latōes ipi'i offerunt in celū imo ipe xp̄s ma
gni ꝯſilij angelꝰ p̄ces eccl'ie in miſſa deo p̄ri
offert ⁊ grām refert. Vn̄ Amb. Nō dubites
inq̄t aſſiſtere angelos qn̄ xp̄s aſſiſtit imola/
tus. Sequit. In ſublime altare tuū. h̄ itelli
git eſſe ſancta trinitas. de q̄ legit. Nō aſcen/
des p gradꝰ ad altare meū. qd̄ ē dicere. Eq̄/
litatē trinitatꝭ crede. nō deſcēſionē vel aſcē/
ſionē ſic fit in ḡdu. Quidā heretici putāt pa
trē maiorē filio. ⁊ hi conāt aſcēdere ad alta/
re. ſȝ repellunt a filio. q̄ dic̄. Ego ⁊ p̄r vnū ſu
mus. Quidā etiā heretici de h̄ altari conāt
deſcēdere. putātes ſp̄mſcm̄ minorē eſſe filio
⁊ p̄re. ⁊ hi reuerberāt a patre ⁊ filio in ſacra

p altare [illegible] ſignificat

ſcriptura q̄ dicit. Sp̄us vbi vult ſpirat. Et
Io. dicit. ſp̄us eſt deꝰ. ⁊ idē dicit in ſymbolo
athanaſij. Qualis p̄r talis filꝰ. talis ſpiritꝰ
ſanctꝰ. In ꝯſpectu diuine maieſtatis tue. Al/
tare ſancte trinitatis d̄r ſublime. id eſt. inac
ceſſibile puro hoi. vel incōp̄hēſibile. Sed
ſacrificiū altarꝭ. ſ. hoſtia ſalutaris dn̄s nr̄ ie
ſus xp̄s p mortē ad h̄ altare coeternꝰ p̄ri in/
troiuit ſemel. eterna redēptiōe inuēta. ſic di
cit ap'lus. ⁊ apparuit vultui dei p nobis i cō
ſpectu diuine maieſtatꝭ ipiꝰ p̄ris. Vt. i. q̄tinꝰ
vl' vt q̄ ex hac altaris p̄ticipatōe o ſancte p̄r
ſacroſanctū filij tui corpꝰ ⁊ ſanguinē ſūpſeri
mus digni ſic decet cōmunicādo. Omi bn̄/
dictiōe celeſti ⁊ grā repleamur p eūdē dn̄m
nr̄m Ihm̄ xp̄m. In his tribꝰ ſignis intelli/
gi dat q̧ neceſſe habemꝰ vt dn̄s deꝰ diſtribu
at corpibꝰ nr̄is caſtitatē. qd̄ in p̄mo ſigno in
telligit vbi d̄r. ⁊ ſanguinē ſumpſerimꝰ. Iu/
ſtus em̄ (vt Abacuc ait) ex fide viuit. ⁊ aīa
hoīs in ſanguie eſt. ſic dicit moyſes. Itē ne/
ceſſe habemꝰ vt deꝰ tribuat nob̄ cognitionē
purā. qd̄ in tertio ſigno intelligit. qr faciete/
nus ſup caput ⁊ pectꝰ imp̄mit vbi cogitatio
nū ſedes eſt. Ergo ſi ſeruauerimꝰ ⁊ amaue/
rimꝰ corpis caſtitatē ⁊ aīaꝝ puritatē. Bn̄di/
ctiōe ⁊ grā in celis merebimur repleri. Itē
inclinatio ſacerdotꝭ in h̄ loco inclinatiōem
capitꝭ xp̄i i morte ſignat vt dictū eſt. Inclia/
to em̄ capite tradidit ſp̄m. ⁊ tale fecit teſtam̄
tum ſm̄ Amb. q̄ dicit q̧ auctor ⁊ pietatꝭ i cru/
ce pendēs in ſingularibꝰ negocijs pietatis
officia diuidebat. p̄ſecutiōem ap̄lis. pacē di
ſcipulis. corpꝰ iudeis. patri ſp̄m. v̄gini para
nimphū. latroni p̄adiſum. chriſtianis peni/
tētibꝰ crucē cōmendabat. Ergo tollamꝰ cru
cē eiꝰ. qd̄ i duobꝰ ſignis q̄ ſup corpꝰ ⁊ ſangui/
nē fiūt itelligit. qr p mortē eiꝰ a duplici mor
te ſ. corpis ⁊ aīe liberamur. Si tn̄ ꝯfeſſionē
eiꝰ in mēte ſeruamꝰ. qd̄ in tertio ſigno expri/
mit. Nā ſi cōpatimur ⁊ cōregnabimꝰ. ſic dic̄
paulꝰ. Itē in tribꝰ ſignis q̄ in hoc loco fiunt
quidā diuerſas paſſiōes xp̄i intelligi volūt
corpis. ⁊ p flagella diſſecatōem q̄ ad p̄mū.
ſanguis effuſionē q̄ ad ſcdm̄. faciei velatiōȝ
quo ad tertiū. Vn̄ ſic xp̄s p paſſionē ſuā de
hoc mūdo trāſiturꝰ p̄ri ſp̄m cōmendauit.
Sic et nos fideliū defunctoꝝ de h̄ mūdo p
mortē migrātiū ⁊ in fide catholica decedēti
um oīpotēti deo cōmēdamꝰ. p̄pter qd̄ ſubdi
tur. Memēto dn̄e ⁊c̄. Attēdendū eſt q̧ pia
mater eccia nō ſolū p viuis ſȝ etiā p defūctꝭ

In pſona ſacerdotꝫ fideliſ itercedit. certiſſime
credēs ꝙ pcioſus ſanguis xpi nō ſoluꝫ p vi
uis ſꝫ etiā p mortuis ad redēptiōem, pſit ꝛ li
berationem a penis illꝰ dūtaxat. Qui nos p/
ceſſerūt cū ſigno fidei. i. caritate. In q̄ fide/
les ab infidelibꝫ diſcernūt. De hac liberatō
ne dr̄ ꝓpha ad xp̄m. Tu in ſanguie teſtamē
ti tui extraxiſti vinctos tuos de lacu inferio
ri. i. de inferno ſupiori. Zach. ix. Nō eſt autē
orādū p eis q̄ ſunt i inferno inferiori. qꝛ ibi
nulla eſt redēptio. ꝛ q̄s p certo dānatos ſci/
mus. qꝛ vt dr̄ Augꝰ. Si ſcirē prēm meū eſſe
in inferno vbi nulla ē redēptio. nō plꝰ orarē
p eo q̄ꝫ p diabolo. Orandū eſt ḡ p fidelibuſ
defunctꝫ. Qui dormiūt i ſomno pacꝫ. i. nul/
la hereſi vl' diſcordia vl' impenitētia ab vni/
tate ecclie ſegregati ſūt. licꝫ forte aliq̄ crema
bilia vl' correctiōe digna detulerint d' h mū
do. Et ſacerdos dꝫ pmo orare p pc̄t ꝛ mr̄e.
poſtea p ſibi cōmiſſis. nō tn̄ nominetenꝰ ſic
ſup̄ dictū eſt. ſꝫ memorit ꝛc. Sequit. Dibꝫ
in xp̄o q̄eſcētibꝫ ꝛc. Illi em̄ mortui in xp̄o re
quieſcūt q̄ in xp̄o moriūt. ſic in Apoc. legit.
Seq̄t. Locū refrigerij in q̄ lazarꝰ euāgelicꝰ
habitabat. lucis ꝛc. i. xp̄s q̄ eſt lux mōi. Ipſe
em̄ eſt lumē viuētiū. Vn̄ pſ. Vt placeā corā
deo in lumie viuētiū. ꝛ pacꝫ. de q̄ pace dixit ſi
meon. Nūc dimittꝫ. vſqꝫ in pace. vt indulge/
as p xp̄m dn̄m nr̄m. Qui em̄ indulgētiam ꝛ
miam q̄rit. iudicē placat ꝛ vincit. Seqtur.
Nob q̄ꝫ petōribꝫ q. d. ſic dixit ioh. apl's. Si
dixerimꝰ qm̄ pctm̄ nō habemꝰ. noſipſos ſe/
ducimꝰ. ꝛ v̄itas in nob nō eſt. Et nō eſt hō q̄
nō peccet licet infans vnius diei ſup terrā.
Multi nācꝫ ex mia dei ſine peccatꝫ mortali
bus viuere pñt. ſꝫ ſine venialibꝫ raro. Seq̄/
tur. De mlt'itudine miſerationū tuaꝝ ſperā
tibꝫ. Si em̄ latro i cruce pēdens ꝯtritꝰ ꝛ ꝯfi
tens veniā meruit. q̄re nō mereret xp̄ianus
miſicordiā ꝛ veniā petōꝝ ꝯtritus ꝛ ꝯfeſſus
Vn̄ ꝛ vocꝫ expſſio ꝛ cordis tūſio manu de/
xtera ꝯtritionē ꝛ ꝯfeſſionez latronis i cruce
pendētꝫ ad dextꝝ latꝰ deo deſignat. Ipe em̄
ꝯtrito corde ꝯfeſſus ē. ꝛ ſocio ſuo in ſiniſtro
latere pēdēti dixit. Nos q̄dē digna factꝫ reci
pimꝰ ꝛc. Et rn̄dit dn̄s. Amē dico tibi hodie
mecū erꝫ in padiſo. Vn̄ ſequit Partē aliquā
ꝛ ſocietatē ꝛc. Joh. chryſ. dic ꝙ latro q̄ i cru
ce deū ꝯfeſſus eſt oēs ſctōs in regno p̄uenit
Nec mirꝝ. ipe em̄ dn̄m i celo regnare ꝯfiteba
tur. q̄ ab aplo petro i terra negabat. p qd̄ in
telligi dat ꝙ feruēter penitētes interdū tepi

dos ſctōs in regno p̄ueniūt. Beata virgo ꝛ
apl'i adhuc i terra fuerūt. Sanctꝰ iohes ba/
ptiſta ꝛ aliȷ pſiarche ꝛ ꝓphete adhuc in lim
bo detinebāt qn̄ dictū ē latroni. Hodie me
cū eris i padiſo. i. eris i gaudio. qꝛ vbi xp̄s ē
ibi gaudiū eſt ꝛ padiſus ꝛ lux ꝛ pax ꝛ iocūdi
tas. Ipe em̄ xp̄s eſt lux v̄a ꝛc. Chriſtꝰ etiam
celū illuminat ſic de ſupna hieruſalē dicit in
Apoc. Ipe em̄ agnꝰ. i. xp̄s illuminat eā ꝛ ſā/
ctis gaudiū infundit. Vn̄. Gaudent i celis
aīme ſanctoꝝ q̄ xp̄i veſtigia ſunt ſecuti. quia
ſequunt agnū quocūqꝫ ierit. De hac ſocieta
te in hoc loco dr̄. Societatē donare digne/
ris cū tuis ſanctꝫ apoſtol' ꝛ martyribꝫ. Qui/
dam dicūt hic intelligi Johem baptiſtam.
Expoſitores aūt Johem euāgeliſtā. Licet
em̄ in pncipio canonis ſit cū ceteris apoſto/
lis nominatꝰ. nomiat tamē hic. quia dupli/
ci priuilegio gaudet. ſcꝫ apoſtolatꝰ veſtigio ꝛ
virginitatꝫ. Amoris xp̄i priuilegio merito
ſcōm locū ſortit in canone. ꝛ cū Stephano
qui etiā virgo ꝛ martyr fuit. In veteri ei te
ſtamēto Jacob patriarcha dilexit Joſeph
plꝰ q̄ꝫ ceteros filios. eiqꝫ duplicē hereditatē
tribuit quā tulit in arcu ꝛ gladio de amorre
orū populo. Et chriſtꝰ huic diſcipulo ꝛ cha/
riſſimo filio duplicē hereditatē ꝛ honorē tri
buit vt ſupra. Notandū ꝙ ſancta felicitas
vidua mater in h loco canonis ſanctis v̄gi
nibꝫ āteponit ꝛ p̄fertur. Et licet hoc forte ra
tione antiq̄tatis ſit factū. ita vt priuilegio v̄
ginitatis nō deroget. Tamē ſm̄ Augꝫ. in h
loco dat intelligi ꝙ feruētes ꝛ vere peniten
tes v̄gines tediosas ꝛ accidioſas exercitiȷs
diuinis p̄ire conant. Unde ſequit. Intra q̄
rum cōſortiū ꝛc. p xp̄m dn̄m noſtrū. Qui eī
veniā deſiderat irā iudicꝫ placat ꝛ miſericor
diam puocat. ꝓpter qd̄ quidā penitens dixit
Miſerere mei deꝰ ſm̄ magnā miſericordiā
tuā. Uirginitas aūt ſi humilitatē cuſtodiat
ꝛ feruorē deuotiōis habeat magna meret p̄
uilegia ꝛ p̄rogatiuas gratiaꝝ. Uirginibꝫ nā
qꝫ ꝛ martyribꝫ ꝛ p̄dicatoribꝫ fidei chriſtiane
aureola in celeſti patria reſeruat. Hec enim
tria genera ſanctoꝝ in hoc loco canonis in/
ueniunt. Intra quoꝝ. vſqꝫ ad xp̄m dominū
noſtrū. p quē ſcꝫ xp̄m. hec oīa. ſcꝫ pater ce/
li. bona creas. Licet em̄ deꝰ pater in princi/
pio. i. in filio creauerit celū ꝛ terrā ꝛ oēm or/
natū eorū ꝛ cuncta q̄ fecerat erāt valde bōa.
tamē ſemp eadē bona creat renouādo. quo
ad vinū ꝛ panē que in altari offerri debent.

qui feruēter
penitentes

Vñ nõ ſolũ a ſacerdote ſʒ etiã a ſancta trini
tate benedicunt̃ ⁊ ↄſecrant̃. ⁊ in corpus xp̃i
⁊ ſanguinẽ tráſubſtãtiãdo viuificant̃. ſic pa
tet in v̈bis que ſequunt̃. Sanctificas viui/
ficas benedicis. In his trib⁹ ſignis notant̃
tres dies q̈b⁹ dñs erat in ſepulcro ⁊ requie
uit ab oĩ opeſuo qđ patrarat. Niſi eñ gra
num frumẽti ↄ͂c. xp̃s dñs noſter cadẽs ĩ
terrã ↄ͂c. ſʒ quia granũ mortuũ eſt ⁊ in terra
ſepultũ. denuo reuixit ⁊ pullulauit ⁊ fructũ
multũ attulit ĩ electis. Nã ſepultura terraʒ
ſanctificauit. a morte reſurgẽs mortuos vi
uificauit. ⁊ benedicẽdo panem celeſtẽ viuis
multiplicauit. Hec in trib⁹ verbis p̃dictꝭ tã
gunt̃. ſ. ſanctificas quo ad p̃mũ. viuificas q̈
ad ſecundũ. benedicis q̈ ad tertiũ. Vñ ſeq̈t̃.
Et p̃ſtas nobis. ſub intelligit̃ ſanctificatõeʒ
vt ſcʒ p corp⁹ filij tui ſãctificemur. hãc viui
ficatiõem vt p ſanguinem ipſi⁹ viuificemur.
hãc benedictõeʒ vt ea digne ſumẽdo a te be
nedicamur. Et ex h̃ eſt tibi deo patri om̃ipo
tenti om̃is honor ⁊ glĩa in vnitate ſpũſſcti.
Sciendũ q̈ in h̃ loco in trib⁹ ſignis notan
tur tria. ꝓpter q̈ xp̃s voluit tres eſſe dies ſue
ſepulture. ſ. que ſunt ĩ celo reſtaurant̃. et q̈
in terra repant̃. ⁊ que apud inferos redem
ptur⁹. Vel in trib⁹ ſignis hui⁹ loci intelligit̃
ſancta trinitas. ſicut pater in lr̃a. In p̃re q̈/
dem notat̃ auctoritas. In filio eq̃litas. In
ſpũſancto cõmunitas. Ad aũt corp⁹ xp̃i ſup̃
calicẽ in ip̃a hora leuat̃ ⁊ cũ ip̃o calix ſignat̃
p hoc intelligi dat̃ q̈ mors a xp̃o ſupat̃. vita
repat̃. ⁊ gloria dat̃. de hoc patet in verbis ca
nonis. Per ip̃m ⁊ cũ ip̃o ⁊ in ip̃o. Nota q̈ in
hoc loco miſſa correſpõdet om̃ib⁹ horis ca
nonicꝭ. q: om̃ia que xp̃s paſſus eſt in ea rep̃/
ſentant̃ ⁊ memorant̃. Chriſt⁹ nãq̈ in matu/
tinis paſſus eſt traditionẽ. ↄſputionẽ. ala/
pas. ↄ͂ceſſiones. tandem a mortuis reſurrexit
Hora prima corã pylato deriſiones. inſul/
tationes. Hora tertia ↄ͂c. ſicut in patris ſapi
entia plenꝰ cõtinet̃. De iſtis ſeptẽ horis dic
p̃s. Septies in die laudẽ dixi tibi. ↄ͂c. Iſte
ſeptenari⁹ numer⁹ ſignari poteſt in ſepteʒ ſi
gnis crucis q̈ in hoc loco fiũt cũ dicit̃ Sã/
ctificas. viuificas. bñdicis. p ip̃m ⁊ cum ip̃o
⁊ in ip̃o ↄ͂c. Nã qui deũ deuote laudãt. ſeptẽ
donis ſpũſſancti replent̃. ⁊ p patrẽ ⁊ filiũ ſã/
ctificant̃ viuificant̃ ⁊ bñdicunt̃. Ad aũt vlti/
mũ ſignũ iuxta labiũ calicis fit cũ dicit̃. In
vnitate ſpũſſancti. deſignat q̈ q̈ adheret do
vn⁹ ſpirit⁹ cũ eo efficit̃. ſicut dicit ap̃ls. Se

quitur. Per om̃ia ſecula ſe. qđ alta voce p̃/
nunciat̃. ⁊ corp⁹ dñi ſup̃ calicẽ ⁊ cũ calice le/
uatur. p qđ intelligi dat̃ q̈ triſticia ap̃loꝶ de
paſſione dñi ab eoꝶ cordib⁹ ip̃o reuiuiſcẽte
fugabat̃. ⁊ gaudiũ reſurrectõis annũciabat̃
Sequit̃. Orem⁹. vt ſic adiuuãte dño a mor
te peccati reſurgam⁹. ⁊ in eadẽ iteꝶ nõ cada/
mus. quia xp̃s reſurgẽs ex mortuis iam nõ
morit̃ ↄ͂c. ⁊ idcirco peccatũ nõ dñetur nobiſ
Nã qui facit peccatũ (teſte apoſtolo) ſeru⁹ ẽ
peccati. fugiam⁹ ergo tã horribilẽ dominuʒ
⁊ ad miſericordẽ dñm ⁊ pietatis ⁊ dulcedi/
nis reuertamur. Nã ⁊ pater oĩum nõ dedi/
gnat̃ appellari. quia p̃r miſericordiarũ ⁊ de⁹
toti⁹ cõſolatiõis eſt. Reuera eñ vt deũ p̃reʒ
noſtrũ nomiare valeam⁹. diuina informati
ſum⁹ inſtitutiõe. Fili⁹ eñ qui dicit̃ coequa/
lis patri h̃ nos docuit. ⁊ ſic frater noſter iſti
tuit. Ip̃e nãq̈ eſt fili⁹ dei p naturã. nos filij
ipſi⁹ p gratiã. Ergo pater noſter q̈ es in ce/
lis ↄ͂c. Petim⁹ ergo p̃atrẽ noſtrũ. ⁊ reſpõdẽt
clerici circũſtantes. Amen. qđ ſm̃ Hieroni
mũ hebreũ eſt. ⁊ ſonat. vt vere ⁊ fideliter fiat.
q. d. eccleſia aſtans ſacerdoti ĩ miſſa. O reue
rende ſacerdos q̈cquid in hac oratiõe peti/
ſti ⁊ oraſti. in te ⁊ in nob̃ veraciter ⁊ fidelit̃
fiat ⁊ cõpleat̃. Sequit̃. Libera nos q̈ſum⁹
dñe ab om. ma. p̃te. p̃ſen. ⁊ futurꝭ. vt tui auxi
lio ⁊ te miſerãte p̃terita mala deleant̃. p̃ſen/
tia vincant̃. futura p̃caueant̃. Et intercedẽ/
te beata ⁊ glĩoſa v̈gine ſp dei geni. maria. vſ/
q̈ p eundẽ dñm ↄ͂c. In h̃ loco canonis tertio
fit cõmemoratio ſctõꝶ. In hac orõne om̃es
ſancti cõp̃hendunt̃ ⁊ includunt̃. q̈ñ btẽ dei
genitricꝭ ⁊ ſctõꝶ ap̃loꝶ petri ⁊ pauli ⁊ ãdree
noĩa recitant̃. Oẽs eñ ſancti aut p caſtitatẽ
aut v̈tutũ firmitatẽ. aut p humilitatẽ. aut p
virilitatẽ pugne. p iuſticia regna celoꝶ adep
ti ſunt. Vñ in btã maria v̈gine deſignat̃ ca/
ſtitas. In beato petro v̈tutũ firmitas. In
sctõ paulo hũilitas. In andrea virilitas pu
gne. p iuſticia. vſq̈ ad mortẽ. Seq̈t̃. Da ꝓpi/
cius pacẽ ↄ͂c. Orat ſacerdos cũ collecta p pa
ce. ⁊ h̃ ip̃m beat⁹ paul⁹ inſtituit fieri. Sic di/
cẽdo. i. Thy. ij. Obſecro igit̃ p̃mũ oĩm fie/
ri obſecratiões. orõnes. poſtulatõnes. grãꝶ
actiões. p oĩb⁹ hoĩb⁹. p regib⁹ ⁊ his q̈ in ſub/
limitate ↄſtituti ſũt. vt q̈etã ⁊ trãquillã vitã
agam⁹ in om̃i pietate. Orat g̃ eccleſia p pa/
ce tempali ne impediat̃ vel retrahat̃ a pace
ſpũali. Sequit̃. vt ope miſericordie tue ad/
iuti. xp̃ũ ad interiorẽ ⁊ exteriorẽ religionem

ptinet. A pctõ ſim⁹ ſp liberi. ⁊ ab omi ptur/
batõe. Perturbamur em̄ ſi pctis mortalib⁹
ġuamur. ⁊ obcecaſ cor hũanũ. pturbamur
qñ nr̃o arbitrio relinq̇mur. ⁊ a nob̄ diuina g̃/
tia ſubtrahiſ ⁊ elõgaſ. qđ ne fiat ſacerdos. p
eundē. i. ꝓpter eũdē dñm nr̃m Jh̄m xp̄z pa/
tris filiũ orat. Sꝫ añq̃ ſacerdos in h̄ loco p
eundē dñm incipiat. calicē diſcoopit ⁊ corp⁹
dñi ſup calicē leuat. diuidēs i tres ptes. vnã
ptē in calicē mittēs. duas extra reſeruãs. et
añq̃ vnã ptē in calicē mittat. alta voce Pax
dñi pnũciat. Tria q̃z ſigna crucis cũ corpo/
re xp̄i in calice ſignat. Et q̇d h̄ ſignificet bre/
uiter videam⁹. Et p̄mo q̄re hoſtia diuidiſ i
tres ptes. quã cām Sergi⁹ papa determi/
nat ſic. Triforme eſt corp⁹ xp̄i. Pars hoſtie
in calicē miſſa corp⁹ xp̄i qđ a mortuis reſur
rexit ⁊ anie vnitũ eſt mõſtrat. Pars comeſta
ambulans adhuc ſup terrã. Pars in altari
vſq̧ ad finē remanēs. mēbra xp̄i eſſe corpo/
ra ſctõꝝ. vſq̧ ad finē mũdi in ſepulcris qui
eſcētia deſignat. Diuidiſ aũt ſub forma pa/
nis in altari corpis xp̄i ſpēs nõ eſſentia dei/
tate i ſua vnione pmanēte. q̄ diuidi nõ põt.
Sꝫ in q̄ re fiat corpis xp̄i diuiſio vł fractio
oñdit Aug⁹. dicēs. Dñ xp̄s mãducaſ. reficit
nõ deficit. Nã ⁊ xp̄s carnalē ſenſum diſcipu
loꝝ redarguit q̄ putabãt ei⁹ carnē ſic aliã di
uidendã in ptes ⁊ i morſus lacerãdã. Diui/
diſ aũt forma vel ſpēs. Cõſecratiõe nãq̧ p/
acta corp⁹ xp̄i ſub accidentib⁹ panis velaſ. q̄
accidētia ſunt color. ſapor. q̄litas. quãtitas.
⁊ forma. Subſtãtia nãq̧ panis ⁊ vini in cõ
ſecratiõe p v̄ba xp̄i reſecaſ ſꝫ accidētia rema
nēt. Nã ſi accidētia auferrenſ. ſacerdos miſ/
ſam nõ pficeret ſꝫ terrereſ. vñ in h̄ fragilita/
ti humane ꝯſuliſ. Poſſunt ḡ in trib⁹ ptibus
eucharıſtie tres ſube in xp̄o ſignari. ſcꝫ dei/
tas. corp⁹. ⁊ aĩa. Qꝛ aũt vna pticula in calicē
mittiſ. p hoc intelligi daſ q̄ caro xp̄i in paſ/
ſione mortua eſt. ⁊ aĩa immortal'. ⁊ deitas i/
paſſibilis. ⁊ h̄ due pticule extra calicē reſua/
te repſentãt. Jtē in trib⁹ ptib⁹ eucharıſtie pt
ſancta trinitas deſignari. Qꝛ igiſ pticula i ca
licē mittiſ. duab⁹ extra remanētib⁹. figurat
q̄ licet idiuiſibilia ſint opa trinitatiſ. tamen
ſm Augu ad ſolũ xp̄m ptinet caro. ḡ pars i
calicē miſſa incarnatũ ⁊ paſſum ſolũ xp̄z dei
filiũ deſignat. Due v̄o ptes extra calicē ſua/
te. i in vnitatē carnis pr̄is ⁊ ſpũſſcti figurant
Nõ em̄ pr̄ vel ſpũſſanct⁹ eſt incarnat⁹ ł paſ/
ſus. vt dic̄ Aug⁹. ſed incarnatio ad ſolũ xp̄z

pertinet. Qꝛ aũt indiuiſibilia ſancte trinitatiſ
ſint opa. ſacerdos innuit cũ hoſtiã diuidit.
dicens nãq̧ ad patrē. Per eundē dñm nr̃m
ieſum xp̄m. vſq̧. qui tecũ viuit ⁊ regnat. vnã
fractionē facit. ac ſi dicerꝫ diuidere videor i/
diuiſibilē. ⁊ ſi xp̄s mortu⁹ eſt ex humilitate.
viuit tñ ex v̄tute diuinitatiſ. in qua ſemp cũ
patre exiſtens nunq̃ receſſit a patre. Cũ v̄o
dicit. Jn vnitate ſpũſſancti. hãc eucharıſtie
facit fractionē. ac ſi diceret. licet ſpũſſanctuſ
obumbraſſe v̄gini legaſ in ꝯceptiõe filij. tñ
a patre eternalit̃ pcedens ſpũſſanct⁹. p̄rem ⁊
filiũ nunq̃ deſeruit. ſꝫ ſancta trinitas idiui/
ſa pmanet. Per oĩa ſecula ſecłoꝝ. Jtē eucha
riſtia i tres ptes diuidiſ. i hoc tres ptes cor/
poris xp̄i (qđ eſt eccleſia) figuranſ. ſcꝫ caput
cũ membris. Una ps eſt ip̄m caput. ſ. chri/
ſtus p̄mitie dormientiũ. Altera ps aĩe ſctõ/
rum in celo triũphantiũ. Tertia ps in terra
militantiũ. Qꝛ aũt due ptes ſeorſum extra
calicē ſeruanſ. p hoc intelligi daſ q̄ xp̄us re
ſurgens ex mortuis iã non moriſ. mors illi
vltra ⁊c̄. ⁊ qui cũ ip̄o ſunt ſancti. Uñ i Apoc
legiſ. Nõ eſuriēt neq̧ ſitiēt ampli⁹ ⁊c̄. Ter/
tia vero ps in calicē poniſ. ⁊ ſignat eos q̇ ad
huc in pugna vel militia paſſionis hui⁹ mũ
di exiſtũt. Jtē eucharıſtia in tres ptes diui/
ſa. tres ordines eccłie ſignificat. ſ. virginum.
viduaꝝ. ꝯiugatoꝝ. Due ergo ptes extra ca
licē ſeruate. celibatũ ⁊ ſanctimoniã virginũ
⁊ viduaꝝ repſentãt. Nã ſm apoſtolũ. v̄go ⁊
innupta cogitat q̄ dñi ſunt. Tertia vero ps
in calicē miſſa ſtatũ cõiugatorũ ⁊ paſſionem
deſignat. Uñ ip̄e apoſtol⁹ dicit. Que ãt nu
pta eſt cogitat q̄ ſunt mũdi. id eſt. de paſſio/
nib⁹ diuerſis cõiugatoꝝ tã in reb⁹ q̃ i alijs.
Dicēs. Tribulatiõeꝫ aũt carnis habebũt
hmõi. id eſt ꝯiugati. Offerſ aũt hoſtia xp̄i i
altari. vt v̄gines ⁊ viduę in ſanctimonia pſe
uerent. ⁊ p adiutorio cõiugatoꝝ ne in tribu
lationib⁹ hui⁹ mũdi poſiti deſperēt. Jtē eu/
charıſtia in tres ptes diuidiſ. ⁊ offerſ ad tria
deſignata in his verſib⁹. Corpis in partes
xp̄i diuiſio fit tres. Tincta daſ viuis. ſcd ps
nõ tincta ſupniſ. Eſt donãda reis tertia ps
iuſtificãdis. Jſti verſus ſic intelliguntſ. Pri
ma ps miſſa in calicē offerſ p viuis xp̄ianis
qui in miſerijs ⁊ pſſuris hui⁹ mũdi affligũ/
tur ⁊ patiunſ quatin⁹ deus mitigare digne
tur afflictiões coꝝ. Altera ps extra calicē re
ſeruata offerſ ad laudē ⁊ ad gloriã ſanctorũ
qui iã triũphant in celo in regno celorum.

Tertia ps offerť ꝓ his q̃ ſunt i purgatorio.
vt a penis citꝰ liberenť ⁊ abſoluanť. q̃tinuſ
⁊ ipe anime in ſinu abrae. hoc eſt in gaudio
⁊ refrigerio aſſumantur ⁊ gloria ſicut ceteri
ſancti ꝑfruanť. Sequiť. Anteq̃ꝫ tertiā ꝑti/
culā in calicē mittat. pax dn̄i alta voce ꝓnū/
ciatur. ꝑ qd̓ dať intelligi q̓ xp̄s a mortuis re
ſurgens triplicē pacē diſcipulis annūciauit
ſcꝫ pacē tp̄is. pectoris. ⁊ eternitatis. Hec pa
cis tria genera deſignata ſunt in trib̓ ſigniſ
crucis que ſacerdos facit cū corꝑe xp̄i intra
calicē dicēs. Pax dn̄i ſit ⁊c. ⁊ reſpōdet chorꝰ.
Et cū ſpiritu tuo. q. d. Tu nob̄ pacē optas.
⁊ eadē pax cū ſpū tuo maneat. quatinꝰ totuſ
in ſpū myſterijs diuinis inſiſtas. ⁊ ſpiritua/
li gaudio plenꝰ fias. Hec triplex pax in tri/
bus oſculis deſignať. quia ſacerdos altare
trib̓ vicib̓ oſculať. ſ. in ꝑncipio miſſe. in me
dio. in fine. Nā cū chriſtꝰ naſcereť in princi/
pio tp̄is pacē ſecū attulit. vt ad edictū vniꝰ
hoīs deſcribereť vniuerſus orbiſ. Hec pax
deſignať in ꝑmo oſculo. qd̓ i initio miſſe ſa/
cerdos altari imꝑmit. Secūda pax ē pecto/
ris. ⁊ ſignať in ſecūdo oſculo qd̓ ſacerdos fa
cit i canone qn̄ dicit. Supplices te rogamꝰ.
Chriſtꝰ nāqꝫ cuꝫ morte ꝓ nobis ꝑtulit nos
deo ⁊ angelis pacificauit ⁊ pacē pectoris no
bis donauit. Et ad hāc pacē cōfirmandam
pecꝰ ⁊ latꝰ cū lancea aperiri voluit. ⁊ ad pa/
cem ſui cordis nos intromiſit. Tertia pax
eternitatis figurata eſt in vltimo oſculo al/
taris. Chriſtꝰ nāqꝫ cōſummatis oīb̓ que
de eo ſcripta fuerūt in lege ⁊ ꝓphetis. poſt in
celū aſcēdens patri nos recōciliauit. ſic ⁊ miſ
ſa pacta pacē eternitatis nob̄ parauit. Sꝫ
notandū q̓ a dn̄ica oratiōe vſqꝫ ad finē miſ
ſe iterdū ſilētiū celebrať. ⁊ iterdū a ſacerdo/
te cātꝰ l' a clero alta voce ichoať. ꝑ h̄ intelligi
dať q̓ xp̄s reſurgēs ex mortuis interdū ſilē
tium meroꝝ a cordib̓ diſcipuloꝝ ꝑ ſuā dul
ciſſimā apparitōꝫ ⁊ ſalutationē fugauit. Ali/
quādo ꝟo corꝑalē ꝑſentiā ab eis auferēs. ſe
⁊ quādo voluit occultauit. Legiť etiā chri/
ſtum infra q̃draginta dies apparuiſſe decieſ
poſt reſurrectionē. ⁊ interim quotiēs voluit
ſe occultaſſe. Nā in ipſa die reſurrectiōis q̃n
quies in aſcēſione bis. vt chriſtꝰ ſuā reſurre
ctionē cordib̓ diſcipuloꝝ ⁊ aſcēſionis glori
am eoꝝ mētib̓ iꝑmeret. et vt ipi diſcipuli q̃
ſurſum ſunt ſaperēt. nō que ſup terrā. Cete/
re aūt apparitiōes intra q̃draginta dies ſa/
cte ſunt. Hāc aūt viciſſitudinē ſacerdos in

miſſa ab oratiōe dn̄ica vſqꝫ ad finē miſſe (vt
dictū eſt) ſubtilꝰ iam cantādo pulcerrime
reꝑſentat. Sequiť. Agnꝰ dei. qd̓ Sergius
papa inſtituit. vt cū fractiōe corpis domini
deuotiſſime cātetur. Dicitur aūt agnus ab
agnoſcēdo. quia matrē ſuā in magno grege
ꝑ balatū agnoſcit. Sic chriſtꝰ in cruce poſi
tus patrē agnouit ꝑ obedientiā. quia factuſ
eſt ei obediēs vſqꝫ ad mortē ⁊c. Itē agnouit
matrē ꝑ debitā reuerentiā. quia eā dulciſſi/
mo diſcipulo ſuo Iohāni cōmendauit i mor
te. Chriſtꝰ eſt agnꝰ ꝓpter innocentiā. quia in
nocēter occiſus eſt. ⁊ ideo plangēdus eſt Jō
canit eccl'ia. Plangēt eū quaſi vnigenitū. q̄a
innocēs deꝰ occiſus eſt. Cātamꝰ ꝫter agnꝰ
dei. q. d. agnꝰ dei qui agnouiſti patrē ꝑ obe/
dientiā. matrē ꝑ reuerentiā. miſerere nobis
agnꝰ dei qui tollis peccata mūdi ꝑ innocēti
am. dona nobis pacē. Itē agnus dei ter cā
tamꝰ vt liberemur a malis ꝑteritis ꝑſentib̓
⁊ futuris. Poſt hoc oſculū pacis amicꝫ por
rigimus anq̃ꝫ cōicemus. qd̓ Innocētiꝰ pa/
pa inſtituit. In hoc ſignať q̓ oīs amaritu
do corꝑis a nobis ſepanda eſt. quia ſi ab in
uicē diſcordamꝰ. in xp̄i corꝑe nō manemus.
ſicut dicit apl's ⁊ euāgeliſta Johēs. Oīs
qui odit fratrē ſuū homicida eſt. ⁊ ſcimus q̓
oīs q̃ odit fratrē nō habet ptē in regno dī.
Teneamꝰ ergo pacē tp̄is cū primis. pacem
pectoris cū nobiſmetipſo. ſcꝫ oēs hoīes
in xp̄o ſinceriter diligēdo. vt pacē eternitatꝭ
cōſequamur in celis adiuuāte dn̄o nr̄o Je/
ſu ⁊c. Poſtea mittit ſacerdos partē hoſtie in
calicē dicēs. Fiat hec cōmixtio. Quid autē
hoc ſignificet ſuperiꝰ ptractatū eſt. niſi q̓ ſa/
cerdos in hac clauſula ſalutē mētis ⁊ corpo
ris ſibi ⁊ oīb̓ ſumētib̓ corpꝰ dn̄i exoptat.
⁊ ad vitā eternā ꝓmerendā ⁊ capeſcendā ꝑ/
paratio ſalutaris fiat. Hec em̄ valde neceſ/
ſaria ſunt corpꝰ xp̄i ſumere volentib̓. vt ſa/
lutē mētis ⁊ puritatē cordis habeāt ⁊ mun/
dam cōſcientiā ad vitā ꝓmerendā. Deinde
ſequiť oratio. Dn̄e ieſu xp̄e. In qua oratiōe
petunť tria. a peccatis liberatio. ꝑceptoꝝ dī
obeditio. ⁊ a deo nunq̃ꝫ ſeparatio. ſicut patet ī
littera. Poſt hāc orōem memoria dn̄ice paſ
ſionis breuiter ⁊ memoriter cū oī deuoti
one habēda eſt cōtrito corde ⁊ cōſciētia nō
ficta. Hic attēdendū eſt q̓ a ſacerdote poſt
hāc orationē dicendū eſt ſub ſilētio Amen.
qd̓ alibi nō fit in canone niſi poſt pater nr̄ et
in hoc loco. Sacerdos em̄ canonē tacite le

git. ꝛ ideo nemo ei reſpõdet amen. nec ipſe ſacerdos in q̃cũq; loco canẽs ſub iũgere debꝫ amen. excepto qñ canonẽ finit poſt hãc orõnem. dñe ꝛc. Amẽ. Finito canone ſacerdos ſe applicat ad ſuſceptiõeꝫ ſacroſancte hoſtie. Quidã em̃ ſacerdotes de manu. q̃dã de patena ſumũt. Hi q̃ õ patena corpꝰ xp̃i ſumũt ſumũt i latitudie charitatꝫ q̃ in patena figurata eſt. Interim cãtatꝰ cõmunio. h eſt q̃ diſcipuli gaudiũ reſurrectiõis mutuo ſibi nũciauerũt. Poſt h ſeq̃tꝰ orõ. ꝛ ſignat q̃ vndeci diſcipuli i galilea vidẽtes dñm adorauerũt. Itẽ ſignat q̃ i celꝰ p nob orat. repſentatione ſue paſſiõis ꝛ vulnerꝫ. ꝛ q̃ poſtea iterꝫ ſe oſtẽdet. Et pꝰ h dicꝰ. Ite miſſa eſt. ꝛ p̃plm bñdicꝰ. Qð ſignat q̃ veniet i iudicio ꝛ ſe nobis oſtẽdet. ꝛ fidelibꝫ ſuis dabit benedictõꝫ ſuam. et tunc leti vadẽt ad manſiões ſuas. de q̃bus dicitꝰ in Johãne. In domo patris mei manſiones multe ſunt. Ad quas mãſiones nos perducat ipſe pontifex ꝛ ſacerdos. qui cum patre ꝛ ſpirituſancto viuit ꝛ regnat. Amen.

Finit expoſitio miſſe ſancti Bonauenture.

Laudiſmus de ſancta cruce quem cecinit venerabilis Bonauentura epiſcopus cardinalis cordis de viſceribus

Recordare ſancte crucis. qui pfectam vitam ducis. delectare iugiter.
Sancte crucis recordare. ꝛ in ipſa meditare inſatiabiliter
Stes in cruce chriſto duce. donec viuis in hac luce. modo pculdubio
Non quieſcas non tepeſcas. in hoc creſcas vt caleſcas. cordis deſiderio
Ama crucem mũdi lucem ꝛ habebis chriſtũ ducem. per eterna ſecula
Cruce corpus circũcinge. hanc cõſtringe manu pinge. cõſignando ſingula
Cor in cruce crux in corde. abſq; ſorde ſic cum corde. que tranquillũ faciat
Lingua crux efficiatꝰ. crucẽ promat ꝛ loquatꝰ ꝛ nunq̃ deficiat
Crux in corde crux in ore quodã intimo ſapore. det tibi dulcedinem
Crux in membris dominetꝰ ꝛ vbiq; ſituetꝰ. intra totũ hominem
Cor a cruce ſorbeatur ꝛ in illã rapiatꝰ. amoris incendio
Diſſipata carnis rixa. mens ſit tota crucifixa ſpiritali gaudio
Specialem fer amorẽ ꝛ precipuũ honorẽ. cruci ſalutifere
Cum feruore medullarũ. niſu viriũ tuarꝫ velis hanc diligere
In preclara cruce ſtude ꝛ in ipſa te reclude. magna cum leticia
Chriſto ſis cõfixus cruci vt tu valeas pduci ſecum ad celeſtia
Quere crucẽ quere clauos. quere manus pedes cauos. quere foſſa lateris
Ibi plaude ibi gaude. ſine fraude ſumma laude q̃ntumcũq; poteris
Iſtud pactũ non ſit fractum. crux p̃cedat omnẽ actũ. vt ſuccedant pſpera
Crux eſt optima medela cõtra zabulonis tela. valde ſalutifera
Sis in cruce xp̃i totus. prompto animo deuotus. iubilo dulcedinis
Seruũ dei crux defendit cõprehendit ꝛ oſtendit. vitam rectitudinis
Cum temptatꝰ ꝛ afflictus. derelictus quaſi victus. ꝛ inter anguſtias
Non ſis piger neq; lentus. ſed ſollicite intentus. cruce frontẽ munias
Cum quieſcis aut laboras. quãdo rides quãdo ploras. doles ſiue gaudeas
Quando vadis quãdo venis. in ſolatijs in penis. crucem corde teneas
Crux in omnibꝫ p̃ſſuris ꝛ in grauibꝫ ꝛ duris. eſt totum remediũ
Crux in penis ꝛ tormentis eſt dulcedo pie mentis ꝛ verꝫ refugium
Crux eſt porta paradiſi. in qua ſancti ſunt cõfiſi. qui vicerunt omnia
Crux eſt mundi medicina. p quam bonitas diuina fecit mirabilia
Crux eſt ſalus animarꝫ. verum lumen ꝛ preclarũ. ꝛ dulcedo cordium
Crux eſt vita beatorum ꝛ theſaurus pfectorum ꝛ decor ꝛ gaudium
Crux eſt ſpeculũ virtutis. glorioſe dux ſalutis. cuncta ſpes fidelium
Crux eſt decus ſaluandorꝫ ꝛ ſolatium corꝫ atq; deſiderium
Crux eſt nauis crux eſt portus. crux deliciarꝫ ortus. in quo florent omnia
Crux eſt fortis armatura ꝛ p̃ectio ſecura. conterens demonia

Crux eſt arbor decorata. chriſti ſanguine ſacrata. cunctis plena fructib⁹
Quib⁹ anime eruunt. cum ſupernis nutriunt cibis in celeſtibus
O q̄ felix pmanebis. nunc in cruce ſi ſtudebis. donec mundo vixeris
Sine fine letus eris. tu qui ſanctam crucē queris. ſi perſeueraueris
Crucem quere crucē gere. chriſti crucē intuere. vt amore langueas
Summa fide crucē vide. ⁊ pleniſſime confide donec vitam habeas
Circa crucem exercere. mente debes huic placere. ⁊ hanc corde ſemp̄ gerere
Hoc eſt opus ſalutare. circa crucem laborare. corde ore ⁊ opere
Recordare frater pie. ſeptē vicibus in die. paſſionis domini
Per quam ſumus liberati. ⁊ eterne vite dati. ⁊ ſupremo luminī
Hanc ſi amas ⁊ honoras. dicas illi certas horas. adhibendo ſtudium
Horam primā matutinā. trinam ſextā veſpertinā. nonam completoriū
Quando ſedes ſtas ⁊ iaces. quando loqueris ⁊ taces. feſſus cum quieueris
Chriſtū queras in quo ſperas. crucifixum corde geras. vbicūq̄ fueris
Diligenter pone mentē. ſuper chriſtū patientem. ⁊ ſibi cōdoleas
Chriſti mortē chriſtiane. plange ſero atq̄ mane. ⁊ in planctu gaudeas
Q̄ deſpectus q̄ deiectus. rex celoꝝ eſt effectus. vt ſaluaret ſeculum
Eſuriuit ⁊ ſitiuit. pauper ⁊ egenus iuit vſq̄ ad patibulum
Recordare paupertatis ⁊ extreme vilitatis ⁊ grauis ſupplicij
Si es compos rationis. eſto memor paſſionis. fellis ⁊ abſinthij
Cum deductus eſt imenſus. ⁊ in cruce tunc ſuſpenſus. fugerunt diſcipuli
Manus pedes pfoderunt. ⁊ aceto potauerunt. ſummū regem ſeculi
Cuius oculi beati ſunt in cruce obſcurati. ⁊ vultus expalluit
Suo corpori tunc nudo non remanſit pulcritudo. decor omnis aufugit
Propter hominū peccata. ſua caro cruciata fuit inter verbera
Membra ſua ſunt diſtēta. ꝓpter aſpera tormenta. ⁊ illata vulnera
Inter magnos cruciatus eſt in cruce lacrimatus. ⁊ emiſit ſpiritum
Suſpiremus ⁊ fleamus. toto corde doleamus. ſuper vnigenitum
Qui hec audis ingemiſce. ⁊ in iſtis planctum miſce. ⁊ cordis meſticias
Corpus ange. cor [illegible] plange. mentem frange. manu tange. xp̄i mortis ſeuitias
Virum reſpice doloꝝ. ⁊ nouiſſimū viroꝝ. fortem ad ſupplicia
Tibi gratum ſit ⁊ equū. iam in cruce mori ſecū. compati cōuicia
Quando vides te afflictum. deſolatū ita victum. q̄ quaſi deficias
Chriſti cogites dolores. graues penas ⁊ merores. ſputa contumelias
Bone frater quicquid agas. crucifixi vide plagas. ⁊ ſibi compatere
Omni tempe ſint tibi quaſi ſpiritales cibi. his gaudenter fruere
Crucifixe fac me fortem. vt libenter tuam mortē plangā donec vixero
Tecum volo vulnerari. te libenter amplexari in cruce deſidero
Da dolorem quaſi rorem. vt te plorē redemptorē xp̄m. qui te renoues
Non te plices ſed felices. cicatrices mille vices. tuas in te refoues
Totum ſit quod ego dixi. ad honorē crucifixi. ad laudem ⁊ gloriam
Vt meoꝝ peccatoꝝ glorioſus rex celorum. mihi donet veniā. Amen.

Incipit ſoliloquiū ſcti Bonauēture d̄ q̄tuor mētalib⁹ exercitijs. qđ dr̄ imago vite ⁊ dyalog⁹ ſcti Bonauēture. Prolog⁹.

Flecto genua mea

ad prēz dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i. a q̄ oīs pr̄nitas i celo ⁊ i t̄ra noiat̄. vt det vob̄ ſm̄ diuitias glīe ſue ꝟtutē corroborari p̄ ſpiritū ei⁹ i interiorē hoīe xp̄z p̄ fidē hītare i cordib⁹ vr̄is. i caritate radicati ⁊ fūdati. vt poſſitꝫ ꝯphēdere cū oib⁹ ſcīs q̄ ſit lōgitudo. latitudo. ſublimitas. ⁊ pfūdū. ſcire etiā ſupeminētē ſcie caritatē xp̄i. vt ipleamī in oēz plenitudinē dī. Apl̄s paul⁹ vas etne electōis. ſacrarū diuie ſcrificatōis. ſpecl̄m ⁊ exēplar ſupne ꝯtēplatōis. i ꝟbis p̄miſſis oñdit nob̄ mētal̄ exercitatōis ortū. obiectū ⁊ fructū. Mētalis eni exercitatio ſi dꝫ eē pia ⁊ ſalutifera optꝫ q̄ habeat potētiā ſupnaturalr̄ ꝯfortantez. ſapientiā regulantē. et clementiā cōſolantem.

Flectat igit̃ aĩa deuota diuine ↄtemplatiõnis amore accẽsa. genua mẽtis añ thronũ beatiſſime ⁊ incõpͥhẽſibilis trinitatis. pulſet humiliter ⁊ poſtulet ſapiẽter dei pr̃is cõformatricẽ potentiã. ne labore depſſa succũbat. dei filij regulatricẽ ſapiam. ne errore ſeducta a veritate deuiet. dei ſpũſſancti cõſolatricẽ pietatẽ ⁊ clementiã: ne tedio deuicta deficiat. Oĩſ eñ datũ optimũ ⁊ oĩe donũ pfectũ deſurſũ eſt deſcẽdens a pr̃e luminũ. Et ſm Auguſtinũ. Oĩe bonũ noſtrũ aut de⁹ eſt. aut a deo eſt. Vñ nõ immerito ĩ omni boni opis initio ille eſt inuocãdus a quo oĩe bonũ originaliter pgredit̃. p quẽ omne bonũ exẽplariter pducit̃. ⁊ ad quẽ oĩe bonũ finaliter reducit̃. Hec eſt illa ineffabilis trinitas. pater. fili⁹. ⁊ ſpiritusſanct⁹. quã tangit aplus cũ dic. Flecto genua mea ⁊c. vſq; ibi. vt poſſitis. Secũdo oñdit iſti⁹ salutifere mẽtalis exercitatiõis obiectũ. Obiectũ vero exercitatiõis deuote mẽtis dicunt̃ eſſe interiora ⁊ exteriora. inferiora ⁊ ſupiora. Debet eñ aĩa deuota p mẽtale exercitiũ contẽplationis radiũ reflectere pmo ad interiora ſua. vt videat q̃liter ſit formata p naturã. deformata p culpã. reformata p gratiã. Secundo debet cõuertere radiũ cõtemplationis ad exteriora vt cognoſcat q̃ instabil' ſit mũdana opulẽtia. q̃ mutabilis mũdana excellentia. ⁊ q̃ miſerabilis mũdana magnificentia. Debet etiã tertio radiũ cõtemplationis cõuertere ad inferiora. vt intelligat humane mortis inevitabilẽ neceſſitatẽ. iudicij finalis formidabilẽ auſteritatẽ. pene ĩfernalis intolerabilẽ penalitatẽ. Debz quarto cõuertere radiũ cõtemplatiõis ad ſupiora. vt cognoſcat ⁊ ſapiat celeſtis gaudij ineſtimabilẽ pcioſitatẽ. ineffabilẽ delicioſitatẽ. ⁊ interminabilẽ eternitatẽ. Hec eſt illa crux beata quattuor finib⁹ terminata. in qua o aĩa deuota cũ tuo dulciſſimo ſponſo Jhũ xpõ debes iugiter meditãdo pẽdere. Hic ẽ ille currus igne⁹ quattuor rotis cõſummat⁹. ĩ quo debes poſt tuũ fideliſſimũ amicũ aſſidue cõtemplãdo celi palaciũ cõſcendere. Hec eſt illa quadruplex regio. videlicet oriental'. aquilonaris. occidẽtalis. ⁊ meridionalis. quã tu o aĩa quotidie debes pegrinãdo intrare. ⁊ tuũ dilectũ ſpecialiſſimũ in ea ſpeculãdo q̃rere ⁊ inueſtigare vt poſſis dicere cũ ſponſa Jn lectulo meo queſiui p nocte quẽ diligit aĩa mea. Hec q̃ttuor tãgit apoſtol⁹ cũ ſubiungit. vt poſſitis cõpͥhẽdere cũ oĩb⁹ ſanctis que ſit longitudo. latitudo. ſublimitas ⁊ pfundũ. Fruct⁹ ill⁹ ſalutifere exercitationis ſi digne ⁊ laudabiliter exequat̃. eſt felicitas eterna. que eſt q̃d optimũ ⁊ pulcerrimũ ⁊ p ſe ſufficientiſſimũ. nullo extra ſe indigens. Jn qua videbim⁹ ⁊ amabim⁹. vacabimus ⁊ laudabim⁹ in eternũ ⁊ vltra eũ quĩ ẽ benedict⁹ in ſecula. Hũc fructũ pmittit apoſtol⁹ quãdo ſermonẽ cõcludit dicẽs. Vt impleamini ĩ omnẽ plenitudinẽ dei. Hãc plenitudinẽ tũc inueniem⁹ quãdo de⁹ erit voluntati multitudo pacis. ratiõi plenitudo lucis. memorie cõtinuatio eternitatis. Tunc eñ de⁹ erit oĩa in oĩb⁹. cũ a ratiõe oĩs error. a v̾itate oĩs dolor. ⁊ a memoria omnis timor receſſerit. ⁊ ſucceſſerit illa quã ſperam⁹ mira ſerenitas. diuina iocũditas. eterna ſecuritas. Hũc tractatũ inſtigãte cõſcientia pter ſimpliciores quoſq;. ſimplicib⁹ verbis de ſanctoꝝ dictis cõpilaui p modũ cuiuſdã dyalogi. Jn quo aĩa deuota veritatis eterne diſcipula meditãdo interrogat. ⁊ homo interior mẽtaliter loquẽdo reſpõdet. Vt aũt ad ineſtimabilẽ cõtemplatiõem iſti⁹ mẽtalis exercitatiõis pueniam⁹. ab exordio incipiam⁹. ⁊ patrẽ luminũ humiliter inuocãdo accedam⁹. genua cordis deuote flectam⁹ ante thronũ eterne maieſtatis. et añ ſoliũ induidue trinitatis lachrymis ⁊ gemitib⁹ inceſſanter clamem⁹. vt deus pater ſuum benedictũ filiũ donet in ſpiritusſcõ nobis gratiã exercitãdi mẽtaliter. vt poſſim⁹ cognoſcere que ſit longitudo. latitudo. ſublimitas. ⁊ pfundũ. vt p hanc ptingamus ad eũ qui eſt oĩs deſiderij finis ⁊ complemẽtum Amen.

Capitulũ Primum

Quõ aĩa p mentale exercitiũ debet radiũ cõtemplatiõis reflectere ad iteriora ſua vt videat qualiter eſt formata p naturã. deformata p culpã. reformata p gratiã. Aia

Jc queſo o homo ſi poſt deuotã inuocatõez diuine magnificẽtie. ⁊ p⁹ humilẽ iploratiõz eterne ſapie. ⁊ demũ p⁹ flebilẽ ſupplicationẽ ſupne pietatis ⁊ clemẽtie. gr̃az exercitãdi mentaliter circa quadruplicẽ materiã. videlicet longitudinis. latitudinis. ſublimitatis. ⁊ profunditatis obtinerem. quo ordine incohoarẽ ne meritũ hui⁹ exercitatiõis amit

terem ſi indebito ordine ignorāter ꝓcederē
Ordinis em̄ ignorātia ſm̄ Ambroſiuꝫ ſup
pſalmū Bti immaculati. ꝑturbat formā me
ritoꝝ. nec reputaᷓ ſm̄ eūdē pfecta rei cogni
tio in nob̄ exiſtere cū ſcim⁹ qd ſit faciendū. ꝛ
ignoram⁹ quo ordine ſit ꝓcedēdū. Nō
O anima. ſm̄ Bern̄. ad Eugeniū papā. A
te tua cōſideratio inchoet. ne fruſtra extēda
ris ad aliena. te neglecta. Idē in meditatiōi
bus. Multi multa ſciūt ꝛ ſeip̄os neſciūt. ali
os inſpiciūt ꝛ ſeip̄os deſerūt. deuꝫ querētes
ꝑ exteriora deſerētes ſua interiora. q̄bꝫ inte
rior eſt de⁹. Idcirco ab exterioribꝫ ad interi
ora redeā. ꝛ ab interioribꝫ ad ſupiora ꝯſcen
dam. vt poſſim cognoſcere vn̄ veni aut q̄ va
dam. vnde ſim ꝛ qd ſim ꝛ ita ꝑ cognitōꝫ mei
aſcendā ad cognitionē dei. Itē Chryſ. ſup
Math. dic̄. Nō minima ꝑs philoſophie eſt
cognitio ſui. Itē Ambr. in hexameron. Co
gnoſce te o homo q̄nt⁹ ſis. attēde tibi vt cō/
ſideres qd in te intret in cogitatiōe. qd exe/
at in ſermone. Vitā ergo tuā o aīa quoti/
diana diſcuſſiōe examina. Attēde diligēter
q̄ntū pficias ꝛ quantū deficias. qualis ſis ī
moribꝫ. qualis ſis in affectiōibꝫ. q̄ꝫ ſimil' ſis
deo ꝛ q̄ꝫ diſſilis. q̄ꝫ ꝓpe ꝛ q̄ꝫ longe. Illō ſemꝑ
agnoſce ꝙ multo laudabilior ꝛ melior es ſi
te cognoſcis. q̄ꝫ ſi te neglecto curſus ſiderū.
vires herbaꝝ. cōplexiones hoim. naᷓas aīa
lium cognoſceres. ꝛ ſciam omniū celeſtiū ꝛ
terreſtriū haberes. Redde q̄ꝫ te tibi. ꝛ ſi nō ſp.
ſaltē interdū rege tuos affect⁹. dirige actus.
corrige greſſus. Igiᷓ aīa tene cōſilia ſctōꝝ.
ꝛ ꝓmo radiū cōtemplatiōis cōuerte ad regi
onē orientalē. h̄ eſt ad cōſiderationē tue con
ditionis. Diligēter igiᷓ cōſidera q̄ꝫ generoſe
a ſummo artifice ſis facta ꝑ naturā. q̄ꝫ vicio
ſe a tua volūtate deformata ſis ꝑ culpaꝫ. q̄ꝫ
gratioſe a diuīa bonitate ſepe reformata ſis
ꝑ gratiā Primo q̄ꝫ ꝯſidera q̄ꝫ generoſe for
mata ſis ꝑ naturā. Generoſitas tua natura
lis cōſiſtit in h̄ vt eſtimo. qꝛ tibi naturaliter
ad tui decorē impſſa ē imago beatiſſime tri/
nitatis. Vn̄ Anſelm⁹ in ꝓſlogion. Fateor
dn̄e ꝛ ḡtias ago. quia me creaſti ad tuā ima/
ginē vt tui memor ſim. te cogitē. te diligam.
Bernard⁹ in meditatiōibꝫ. Scd̄m interio/
rē hominē tria in me inuenio ꝑ que deū re/
colo cōſpicio ꝛ cōcupiſco. Hec tria ſunt me/
moria. intelligētia ꝛ volūtas. Cū ēn̄ dei re/
miniſcor in ipo cōdelector. Memoria ei et⁹
ſuꝑ vinū. Cū intelligētia ipſum intueor. q̄n/
tum in ſe ſit incōprehenſibilis. quia princi/
pium ꝛ finis. in angelis deſiderabilis. quia
deſiderāt in eū ꝓſpicere. in ſanctis om̄ibꝫ de
lectabilis. inq̄ntum in eo aſſidue felices le/
tantur. in creaturis omnibus admirabilis
quia om̄ia potenter creat. ſapienter guber/
nat. benigne diſpēſat. cū hec intueor ipm̄ cō
cupiſco. Cū deuꝫ ꝑ voluntatē diligo. me in
ipm̄ trāſformo. Hec eſt em̄ virtus amoris.
vt talē te eſſe oportꝫ quale eſt illud qd̄ amas
Hec Bernard⁹. Recognoſce ergo o anima
mea q̄ꝫ mira ꝛ ineſtimabilis dignitas eſt. ē
nō ſolū veſtigiū creatoris. quod eſt cōmune
om̄ibꝫ creaturis. ſꝫ eſſe imaginē quod eſt ꝓ/
priū creature rationalis. Lauda igiᷓ aīa
mea dominū. lauda deū tuū ſyon. Expergi
ſcere ꝛ lauda. exulta ꝛ gaude. quia inſignita
es dei imagine. decorata ſimilitudine. parti
ceps ratiōis. capax eterne beatitudinis Sꝫ
quia hec modica nō immerito forte iudica/
renᷓ ſi morte finirenᷓ. exulta ꝛ lauda qꝛ cuꝫ
ꝑdictis dedit tibi naturā immortalē. ſubſtā
tiam incorruptibilē. durationē intermina/
bilē. vitā perpetuā. Imago em̄ eterne trini/
tatis nō eſſes ſi termino mortis ꝑcludi poſ/
ſes. Auguſtin⁹. xv. de ciuitate dei. O anima
aduerte ꝙ creator tu⁹ poſt illud eſſe dedit ti
bi perpetuū eſſe. poſt hoc dedit tibi viuere.
ſentire. diſcernere. ſenſibꝫ te decorauit. ſapiē/
tia illuſtrauit. Tuā igiᷓ pulcritudinē atten/
de. vt intelligas qualē debeas in te pulcritu
dinē diligere. Et ſi temetipſam vt expedit cō
templari nō ſufficis. cur ſaltē quid de te eſti
mare debeas ex iudicio alieno, nō ꝑpendis.
Spōſum habes de cui⁹ pulcritudine ſi nō
dubitares. ſcires ꝙ tā pulcer tam formoſus
tam vnic⁹ dei filius tuo aſpectu captus nō
eſſet. ſi eū ſingulariᷓ decor ꝛ vltra ceteros ad/
mirādus nō traxiſſet. Hec Auguſtin⁹. Sꝫ
hec fortaſſe o anima nimis ingrata tibi vi/
denᷓ modica. ꝓpterea audi tertio dignitatē
admirabilē. ꝙ tāte eſt ſimplicitatis ꝙ nihil
poteſt domū mētiſ tue inhabitare. nihil po/
teſt in ea manſionē facere niſi ſimplicitas et
puritas trinitatiſ eterne. Ecce quid dic̄ ſpō
ſus tu⁹. Ego inquit ꝛ pater ad eū veniem⁹.
ꝛ manſionē apud eū faciem⁹. Et alibi i euā/
gelio. Zachee feſtinans deſcende. quia ho/
die in domo tua oportet me manere. Illabi
em̄ menti illi ſoli poſſibile eſt qui eā creauit
Ipſe em̄ eſt qui intimior intimo tuo eſſe ꝓ/
hibetur. vt dicit Auguſtinus. Gaude igiᷓ

o felix aīma ꝙ potes eſſe tāti hoſpitꝭ hoſpi/
ta. Bern̄. O felix aīma q̄ quotidie cor ſuum
mūdat vt inhabitantē deū ſuſcipiat. cuiꝰ ho
ſpes nullo bono indiget. qꝛ auctorē omniū
bonoꝝ in ſe habꝫ. O q̄ꝫ beata aīa apud quā
deus ſibi requiē īuenit. q̄ dicere poteſt. Qui
creauit me requieuit in tabernaculo meo. Ne
gare ſiquidē ei celi requiē nō poterit q̄ ſibi ī
hac vita requiē ꝓparauit. Hec Bernardus
O aīa nimis es auara ſi nō ſufficit tibi tanti
hoſpitis ꝓſentia. qꝛ ſcio ꝙ tā liberalis eſt ꝙ
cōmunicabit tibi de bonis ſuis. ꝙ tā piꝰ eſt
ꝙ ditabit te de donis ſuis. Nullo em̄ modo
deceret tantū ꝓncipē. ſi hoſpitā ſuā ꝑmitterꝫ
indigentē. Adorna igiť thalamū tuū ⁊ ſuſci/
pe regē factorē tuū. de cuiꝰ ꝓſentia exultabiť
⁊ letabiť tota familia tua. O vere mira ⁊ mľ
tum admirabiľ ſententia. Rex cuiꝰ pulcritu/
dinē ſol ⁊ luna miranť. cuiꝰ magnitudinē ce
lum ⁊ terra reuerenť. de cuiꝰ ſapīa celeſtiuꝫ
ſpirituū agmina illuminanť. de cuiꝰ clemētia
omniū beatoꝝ collegia ſatianť. talis tuuꝫ o
anima deſiderat hoſpitiū. tuū cenaculū plꝰ
q̄ꝫ celeſte palatiū appetit ⁊ exoptat. Delicie ei
ſue ſunt eſſe cū filijs hoīm. Sꝫ ſi hec adhuc
te nō mouēt ad laudādū creatorē tuū. ꝯuer
te ꝯtemplanōis radiū ad quartū bn̄ficium.
⁊ cognoſce ꝙ tāte capacitatꝭ eſt palatiū tuū.
ꝙ nulla creatura ſufficit ſatiare tuū deſideri
um. Hugo de ſancto victore. Oīs iocūdi
tas. oīs ſuauitas oīs potētia. oīs opulen/
tia reꝝ creataꝝ afficere cor humanū poteſt.
ſatiare nō poteſt. Anſelmꝰ. Oīs creatura
que deꝰ meꝰ non eſt. mihi inopia eſt. Et q̄re.
Reuera ſcḋm Grego. in moraľ. Aīa humana
que ad deū apprēdēdū facta eſt. q̄cquid infra
deū appetit minꝰ eſt. ideoq̄ꝫ iure ei nō ſufficit
qḋ deꝰ nō eſt. Iā vt eſtimo aīa ſufficiēter vi/
diſti tuā nobilitatē. q̄ eſt valde laudabiľ. cō/
uerte nūc radiū cōtemplatiōis ad tuā ſuper
ceteras creaturas poteſtatē. q̄ reuera eſt ad
mirabilis. Hugo de arra aīme. O aīa mea
quid dedit tibi ſpōſus tuꝰ. reſpice mōm iſtū
oīs natura ad hūc finē curſuꝫ ſuū dirigit.
vt tuis vtilitatibꝫ deſeruiat. tuiſq̄ꝫ oblectamē
tꝭ ſcḋm diſtributionē tēpoꝝ indeſineť occur/
rat. Vide iā aīma mea ⁊ diligenter cōſidera
ꝙ creator tuꝰ ſpōſus ⁊ amicꝰ totā machinā
mundialē ad tuū ordinauit miniſteriū. Ec/
ce angeli purgāt ⁊ inflammāt tuū affectum.
illumināt ⁊ informāt tuū intellectū. ꝓficiūt ⁊
cuſtodiūt tuū ſubiectū. Magna dignitas ē
habere tales doctores. ꝯſolatores. ⁊ tꝭles cō
ſeruatores. O aīma ſi videre poſſes quanto
gaudio. q̄ntoq̄ꝫ tripudio aſſiſtūt orantibꝫ. ī/
terſunt meditātibꝫ q̄nto ſtudio nos ī bono
ꝯſeruāt. q̄nto deſiderio nos ⁊ ſalutē noſtrā
eternā expectāt. Celū tibi ꝯſeruit ꝑ ſuū mo
tum. luminaria celi ꝑ ſuū influxū. ſol cauſat
tibi diē. luna illumiat tibi noctē. ignis tēpe/
rat tibi aerꝭ frigiditatē. aer tibi mitigat ignꝭ
internā caliditatē. aqua tibi mūdat fetoreꝫ.
mitigat tibi ſitꝭ ardorē. ⁊ fecūdat terre vigo
rem. Terra ſꝫo te ſuſtētat ſua ſoliditate. fo-
ue at ſua fertilitate. delectat ſua amenitate. Ec/
ce aīma breuiter diſcurriſti ꝑ ſingula ab in/
ferioribꝫ ad ſupiora. ⁊ inueniſti ꝙ oīs cre/
atura ad hūc finē ex diuina ordinatiōe cur/
ſum ſuū dirigit. quatenꝰ tuis vtilitatibꝫ de/
ſeruiat. tuiſq̄ꝫ oblectamētis indeſinēter oc/
currat. Sed caue aīma mea ne nō ſpōſa ſed
adultera dicaris. ſi munera dātis plꝰ q̄ꝫ af/
fectū amātis diligis. Auguſtinꝰ in libro cō
feſſionū. Ve tibi ſi oberras in veſtigijs ſuiſ
ſi nutus ſuos ꝓ eo amas. ⁊ nō aduertis pur
gate mētis intelligentiā. quid innuat lux il/
la beatiſſima cuiꝰ nutꝰ ⁊ veſtigia ſunt omni
um creaturaꝝ decꝰ ⁊ forma. Adhuc ſi forte
ignoras te o pulcerrima mulierū. egredere
⁊ abi poſt veſtigia gregū. id eſt. irrationabili
um creaturaꝝ. que ſunt veſtigiū creatorꝭ tui
tu vero ſpeculū beatiſſime trinitatis. q̄ om/
nibꝫ dignior ⁊ excellētior cōprobaris. Et pa
ſce hedos tuos iuxta tabernacula paſtoꝝ
id eſt. cōuerte cogitationes tuas ad choros
angeloꝝ. quibꝫ q̄dammodo ſimilis es ī na/
tura. ⁊ cōciuis eris in gloria Anima Iā
ſatis ſilui. diu tacui. iam nūc cū verecūdia ⁊
rubore ꝯpellor cōfiteri ⁊ dicere ꝙ hāc digni
tatē modicū aduerti. Amorē meū heu ego
infelix ⁊ miſera nimis indigne ꝓſtitui. facto/
rem meū nō ꝓ his oībꝫ glorificaui. deum
meū ꝓpter dona ſua nō benedixi. ⁊ nō adora
ui eū toto tēpore vite mee. nimis indigne ⁊
irreuerēter. vane ⁊ neglīgēter vixi. Et vt ve/
rum fatear ſcḋm Bernardū. Quāto ꝑfectius
dignitatē meā aſpicio. tāto magis vitaꝫ de/
generē me duxiſſe cōfundor ⁊ erubeſco. Ti
meo etenim ꝙ tāto grauior ſit culpa. quāto
dignior ⁊ nobilior ſit natura. Formido ꝙ
tāto grauior ſit offenſa. quāto maior eſt illiꝰ
qui offendiť excellētia. Pertimeſco ꝙ tanto
peior eſt iniuria q̄nto maiora fuerūt illiꝰ cui
iniuriā irrogaui beneficia. Heu heu domi/

ne deus meus. ex dignitate ſubſtantie iam
ppendo vilitatē malicie. ex ſpecioſitate natu
re cognoſco deformitatē culpe. ex recordati
one bñficioꝝ acceptoꝝ. intelligo ingratitudi/
nē factoꝝ meoꝝ. Ve mihi miſere. iā video.
iā cognoſco ꝙ quicquid a ſūmo datore accepi
ad vſum vite. miſerabilit̄ inflexi ad abuſum
prauitatꝫ ꝛ culpe. Trāquillitatē bñā ne pacꝫ
ad vſum duerti vane ſecuritatis. pegrinatō
nem terre p inhabitatiōe dilecti patrie. ſalu/
tem ꝛ pulcritudinē corpis redegi i ſeruiturē
voluptatꝫ. vbertatis abūdantiā. nō ad neceſ
ſitatē corpis. ſꝫ ad ſupfluitatē expēdi miſere
cupiditatis. tpa ſerena ꝛ blādimēta aerꝫ ad
amorē mihi ſeruire coegi terrene delectatio
nis. Timeo hen ꝛ valde ptimeſco vt ſil̄ me
ferire pniēdo debeāt. que vicijs meis ma/
le ſubiecta ſeruiebāt. Homo O aīa ali
qualiter iā ppendo ꝙ bona eſt tua cognitio.
Ex verbis eñi tuis ſentio ꝙ nō fuit fruſtra
mea ammonitio. Videt̄ mihi ꝙ lumie diui
no ſis aliqualit̄ illuſtrata ꝛ tactu veri lumi/
nis mota. Quia ſm Gregoriū in moralibꝫ.
Vnuſqſqꝫ dū tactu veri lumis illuſtrat̄. ſi/
bipſi oſtēdit̄. vt vnde cognoſcit qd eſt iuſti/
cia. inde erudiat̄ qd eſt culpa qua excecatur
Vñ ſancti viri quo alti⁹ apud deū virtutuꝫ
dignitate pficiūt. eo ſubtili⁹ indignos ſeeſſe
dephendūt. qꝛ dū proximi luci fiūt. ꝙcquid
eis in ſeipis latebat inueniūt. Hec Gregoꝛ.
Igit̄ aīa ſi luce veritatis tacta dignitateꝫ
tuā quā acten⁹ nō attēdiſti cognoſcis. ſi cul
pam qua creatorē tuū offendiſti intelligis. ꝛ
vidiſti ꝙꝫ gratioſe formata ſis p naturā. vid
nūc ꝙꝫ vicioſe deformata ſis p culpā. Anſel/
mus. Reduc aīa erumnoſa ꝛ miſera ad me/
moriā enorme delictū ꝛ pduc in celū vſqꝫ ru
gitū ꝛ lamentū. Cogita aīma pfida dei. adul
tera xpī. qd feceriſ. Dereliquiſti in celo caſtū
amatorē tuū. cōtempſiſti factorē tuū. repudi
aſti ſpōſum tuū. turbaſti deū tuū. irreueren/
ter tractaſti ſanctū āgelū cuſtodē tuū. Eraſ
templū dei. ſpōſa xpī. ſacrariū ſpiritusſancti
Que eſt iſta ſubita cōuerſio ꝛ repētina mu/
tatio. de dei ṽgine facta eſt corruptio ſatha/
ne. de ſpōſa xpī ſcortum execrabile dyaboli.
Hec Anſelm⁹. Recordare o aīa ꝓpter quid
vēdideris decorē tuū. ꝓpter qd abieceriſ ho/
norē tuū. p quo tā turpiter fedaueris vultū
tuū. que tāta bona p tam vili pcio vēdidiſti
O aīma quare te tot bonis ſpoliaſti. quare
fruſtra tātis te honoribꝫ priuaſti. quare tot
bona opa neglexiſti. tot annos. tot dies. tot
horas ſine fructu vixiſti. Anima Reco/
gnoſco o hō ꝙ verꝫ loquerꝫ. ꝛ nō imerito me
de tāta trāſgreſſione rephendis. Bernard⁹
O dñe de⁹ me⁹ quot tpa effluxerūt in qbuſ
ſine fructu vt aſpicio vixi corā te. quō ſub ſi/
ſtam. quō ad te leuare potero faciē meā. in il
lo magno ꝛ terribili examie quādo enume/
rari iuſſerꝫ omes dies meos ꝗrens fructuꝫ
in eis. O dñe de⁹ cur intermiſi te vllo tpe ṽ/
ſari i corde meo. te tota mēte amplecti. i tua
dulcedine delectari. Oia interiora mea vbi
tūc erāt quādo tecū nō erant. cū a te habeat
oīs creatura ꝙcquid habet deſiderabile.
laudabile. delectabile. Hec Bernard⁹ Heu
dñe. nūc intelligo ſed cōfiteri erubeſco. ſpeci
es ꝛ decor creaturarū decepit oculū meū. et
nō aduerti. quia ſpecioſior oībꝫ creaturis
tu es. quibꝫ tantūmodo vnā guttā tue ineſti
mabilis pulcritudinis cōmunicaſti. Quis
eñi ornauit celū ſyderibꝫ. aerē volucribus.
aquā piſcibꝫ. terrā plantis ꝛ floribꝫ. homies
in corpe diuerſis coloribꝫ. in mēte varijs ṽ/
tutibꝫ. Nōne clementiſſime pater p te illa ce
leſtiū ſpirituū agmina varijs donis ſunt or
nata. Nōne p te ſeraphin ardent dilectione.
cherubin lucēt cognitiōe. de tuis donis iu/
dicant throni. de tuis muneribꝫ dominant̄
dñationes inclite. ex tua virtute pſunt prin
cipat⁹. ex tua poteſtate poteſtates demonuꝫ
malicias arcēt. ex tua pfunda potētia mira/
cula faciūt virtutes. ex tuo pcepto archange
li magnis nūciant maiora. angeli vero mio
ribꝫ ſignificāt minora Sed quid ſunt hoīa
niſi tue pulcritudinis modica ſcintilla. O
bone Jeſu fons vniuerſe pulcritudio. igno
ſce mihi aīme miſere ꝙ tuā pulcritudinē tā
ſero cognoui. tā tarde amaui. propterea mi/
ſerabiliter oberraui. Dulcedo etiā creatura
rum decepit guſtū meū. ꝛ nō aduerti ꝙ mel
le dulcior es. Tu eñi meliꝰ omni creature
dulcedinē ſuam. imo tuā cōmodaſti. et non
eſt aliud in creatura dulcedo vel delectatio
niſi tue dulcedinis quā abſcondiſti timen/
tibus te modica demonſtratio. Unde dul
cedo omniū creaturarū ſi quis iuſte aduer/
tat nihil aliud fac̄ niſi ꝙ ad tuā dulcedineꝫ
eternā invitat. O ihu fonſ vniuerſe dulcedis
ꝛ pietatꝫ ignoſce mihi ꝙ tuā ineſtimabilem ꝛ
mellifluā dulcedinē i creata ñ cognoui nec i
terne mētꝫ amore guſtaui. ꝓpterea miſabilit̄
oberraui ꝛ animā meaꝫ vſqꝫ modo ſiliquis

porcoꝝ ſaturaui.ſȝ heu nunq̄ vt timeo ḋ pa
ne filioꝝ tuoꝝ mãducaui.ideo ſp̄ in delicijs
mũdi ieiuna ⁊ famelica ꝑmãſi. Gregoꝛiꝰ. Oꝛ
tiꝰ guſtare nolumꝰ paratã dulcedinẽ.ꝑte/
rea ieiuni ⁊ famelici amamꝰ miſeri famẽ no/
ſtrã. O dulciſſime ieſu.modo video. modo
agnoſco ꝙ oĩs dulcedo tibi cõtraria. fuit
mibi afflictio ⁊ magna miſeria. Augꝰ i li.cõ/
feſſionũ. Tu eñ miſericordiſſime deꝰ etiam
in peccatꝭ meis ſp̄ mihi aderas. pſſime ſin/
tinẽs oĩes iniquas delectatiões meas et
malas amariſſimis reſpergẽs amaritudini
bus. docẽs ꝑ flagella ſi vellẽ ſine amaritudi
ne delectari.non poſſem niſi in te dñe. Hec
Augꝰ. Sȝ heu hãc doctrinã nõ intellexi.ꝓ/
pterea oberraui.ſemp̄ tñ in delicijs meis in
quis tinui ꝑditorẽ.tinui accuſatorẽ.timui
rep̄henſorẽ.formidaui aliquotiẽs ꝯſciaȝ.ex
paui multociẽs infamiã.nõnunq̄ȝ ab horrui
gehennã.⁊ tñ heu ego miſera int tot tormẽ/
ta nõ mutaui volũtatẽ ꝓpriã. Decepit etiam
odor creatꝰe olfactũ meũ.⁊ ignoraui ꝙ odor
tuꝰ o bone ieſu redolet ſup̄ oĩa aromata. O
bone ieſu fons odoꝝ cuiꝰ ſuauitas fac inde
ſinẽter poſt te currere.⁊ infatigabiliter labo
rare. Ignoſce mihi ꝙ tã ſero te cognoui.⁊ȝ
tarde in odore vngẽtoꝝ tuoꝝ poſt te cucur/
ri. Puto tamẽ ⁊ ꝑ h̄ me nõ excuſo ꝙ odor il/
lius celeſtꝭ apothece huic terreno fetori q̄ i/
fecta erã nõ miſcet. Decepit etiã ſonꝰ falſus
ſine fallax creaturaꝝ auditũ meuȝ. ⁊ neſciui
nec ſenſi q̄ȝ dulcia faucibꝫ electoꝝ tuoꝝ elo/
quia tua. q̄ȝ ſuauia auribꝫ amicoꝝ tuoꝝ ꝯſi/
lia tua. q̄ȝ leuia manibꝫ ſanctoꝝ tuoꝝ mãda
ta tua. O ihũ fons ſapie. auctor ſcie. cõſilia/
tor caſti ꝯſilq. fac me vel ſaltẽ modo audire
vocẽ tuã. ſonet vox tua in auribꝫ meis. Cũ
q̄nta amaritudine recogito ꝙ fefellit me il/
la vox miſerrima cãtantiũ et dicẽtiũ. Veni/
te fruamur bonis q̄ ſunt. coronemꝰ nos ro/
ſis añq̄ȝ marceſcãt. ⁊ nõ p̄tereat nos flos tẽ/
poris. Vino p̄cioſo ⁊ vnguẽtis optimis nos
impleamꝰ. vbiq̄ȝ relinquamus ſigna leticie.
Hãc vocẽ audiui ⁊ nõ intellexi nec aduerti.
q̄m oĩa vana ſunt ⁊ riſu digna. Oĩa eñ
hec ⁊ his ſilia cito ꝑtrãſierũt. ⁊ velut vmbra
euanuerũt. Quid eñ vana hec oĩa amatori
bus ſuis ꝯtulerũt. quẽ eni fructũ tũc habu/
erũt in illis i q̄bꝫ nũc ꝯfunduntꝰ ⁊ erubeſcũt
O dñe deꝰ meꝰ. lumẽ cordis mei. panis aĩe
mee. virtꝰ amaricãs mentẽ meã. nõ te ama/
bã. ⁊ fornicabar abs te. ⁊ fornicãti mihi ſo/
nabãt euge euge. Amicicia huiꝰ mũdi forni/
catio eſt abs te. O q̄d miſeriꝰ miſero nõ mi/
ſerãti ſup̄ ſeipm̄. Sȝ inter hec oĩa tu aman
tiſſime deꝰ mihi ſp̄ aderas. vocẽ tuã frequẽ
ter audiui. inſpirationẽ tuã ſalutiferã ſenſi. ſȝ
nõ cõſenſi. O quotiẽs mihi illud ſalutiferũ
ꝯſiliũ inſpiraſti. Peccaſti. q̄eſce deſine ⁊ eru/
beſce. Ad q̄ ego miſera morẽ ſecuta bti Au/
guſtini i libro ꝯfeſſionũ. ꝟba ſomnolẽta ali/
quãdo reſpõdi. Dñe expecta me modicũ. ſi/
ne paululũ. modo a vanitate quieſcã. mõ de
malignitate erubeſcã. oĩa vana ⁊ munda/
na derelinquã. Sȝ heu illud modicũ ⁊ mo
do nõ habebat modicũ ⁊ modũ. ⁊ paululũ i
longũ ibat. Itẽ Augꝰ de ꝟbis dñi. Ipa ſeg/
nicies eſt res q̄ multos eternalꝛ occidit. ⁊ fi
naliter in penis detinet. q̄ ſe ad vocẽ dñi nõ
corrigũt. Vocẽ quidẽ occulte inſpirationis
audiũt. ſȝ vitam nõ corrigũt. dicẽtes. Cras
cras. ⁊ ſubito hoſtiũ clauditꝛ. remanetq̄ȝ pec
cator foras extra arcã celeſtis patrie cũ vo/
ce coruina. q̄ꝛ ꝓ peccatis gemere noluit cuȝ
colũba. Gregoꝛiꝰ. Heu q̄ȝ multos i peccatꝭ
petiꝰ ſua ſelicitas ꝓſtrauit. multos diutur/
na patientes reddidit. toq̄ȝ illos mox ma/
lignꝰ hoſtis grauiꝰ ꝑcutit. q̄ longiꝰ q̄etis vſu
negligẽtes inuenit. Itẽ Gregoꝛiꝰ. Quos eñ
deꝰ vt ꝯuertantꝛ diutiꝰ tolerat. nõ cõuerſos
diutiꝰ dãnat. Sȝ o homo vt tibi mee infeli/
citatis hiſtoriaȝ ꝑfectiꝰ manifeſtẽ. ꝓfiteor ꝙ
hec oĩa mee infelicitati nõ ſufficiebãt. ſed
ad cumulũ dãnatiõis heu mũdana mollici
es tactũ meũ nimis mirabiliter decipiebat
⁊ ignoraui ꝙ tã ſuauis o bone ieſu eſſet tuꝰ
amplexꝰ. tã honeſtꝰ attactꝰ tuꝰ. tã delicioſus
ꝯuictus tuꝰ. Cũ eñ te amauero mũda ſum
cũ tetigero caſta ſum. cũ accepo ꝟgo ſũ. Tu
us o dulciſſime ieſu amplexꝰ nõ maculat ſȝ
mũdat. tuꝰ attactꝰ nõ inq̄nat ſed ſanctificat.
O ieſu fons vniuerſe dulcedis et ſuauitatꝭ.
ignoſce mihi ꝙ tã ſero credidi. q̄ntũ hȝ deli/
cioſitatis. q̄ntũ honeſtatꝭ. q̄ntũ iocũditatis.
q̄ñ leua tue eterne ſapiẽtie ⁊ cognitionis eſt
ſub capite meo. i. rõne. ⁊ dextera tue diuie dele
ctiõis ⁊ dilectiõis amplexabitꝛ me. i. volũtatẽ
Heu me miſerã q̄d vnq̄ȝ tã dulce. taȝ ſuaue
tã delicioſum ⁊ ſaluriferũ poteſt expiri. q̄ȝ in
ter brachia tãti ſpõſi q̄eſcere. inter oſcula tã/
ti regis ⁊ amici feliciꝰ obdormire. Hãc dul/
cedinẽ ſenſerat aĩma deuota q̄ñ optabat di
cens. Oſculetꝛ me oſculo oris ſui. ⁊c. Nũq̄d
has delicias aĩa deuota erat expta quando

orabat ardens.et iā pene deficiēs ỏ dilecti
ſui ɔcupiſcētia.dicēs in Canticꝭ. Quis mi/
hi det te frēm meū.ſugētē vbera mrīs mee.
vt inueniā te ſolū foꝛas ⁊ deoſculer te.et iā
me nemo deſpiciat. Apprehendā te.⁊ ducaꝫ
te in domū pr̄is mei.⁊ in cubiculū genitri/
cis mee.ibi me docebis.⁊ dabo tibi poculū
ex vino ɔdito.⁊ ex muſto malagranatoꝛuꝫ
meoꝝ. Quis enarrare ſufficeret niſi q̄ men
te guſtaſſet.quātū habet h̄ verbū dulcedi/
nis ⁊ deuotiōis.qn̄ bene ponderat̄ et recte
cribratur deuota mente. Vn̄ expoſitioneꝫ
deuote menti relinquo. Sed o dn̄e deus.
ſi hec tam dulcia ſunt cogitāti. q̄ꝫ dulcia eē̄
poſſunt deguſtāti. Si tā ſuauia ſunt legen
ti.q̄ꝫ cōſolatoꝛia erūt p affectū ſentiēti. Au/
guſtin⁹. Fac me dulciſſime ieſu int⁹ guſta/
re p amoꝛē.qd̉ extra guſto p cognitionē.fac
me ſentire p affectū.qd̉ ſentio p intellectuꝫ.
Hec Auguſtin⁹. Eya dulciſſime ieſu trāſfi
ge ſaluberrimo vulnere amoꝛis tui medul
las aīe mee. vt vere ardeat.langueat ⁊ liq̄fi
at.⁊ ſolo tuo deſiderio deficiat.cupiat diſ/
ſolui ⁊ eſſe tecū.te ſolū ſemp eſuriat panem
vite celeſtis.qui de celo deſcendiſti.te ſitiat
fontē vite.fontē eterni luminis.toꝛrentē ve
re voluptatis. Te ſemp ambiat.te querat.
te q̄ꝫ inueniat.in te dulcit̄ requieſcat. Sed
q̄ veſania.que infernalis furia tanto tem/
poꝛe a me phibuit talia ⁊ tanta mētis mee
ſolacia.tam diuīa gaudia.tā melliflua cōui/
uia. Dic queſo o hō que eſt tanti mali cau/
ſa.q̄ tanti periculi ratio. que tanti dām oc/
caſio. Homo. Video o anīa q̄ iā fati/
gata laboꝛib⁹.iā vexata doloꝛib⁹.vix ra inue
nire nō valeas cui tantū dānū illatuꝫ aſcri/
bas. Peto igit̄ vt cū patientia audias ſi ti/
bi tanti mali cauſam demōſtrauero. ſi tibi
tanti dāni inimicū oſtendero. Jam p par/
te hoſtē tetigiſti aliq̄liter.tamē foꝛte p̄ dolo
re mentis nō aduertiſti. Habes o aīa mea
inimicū domeſticū.hoſtē amicū.aduerſari/
um ꝓpinquū.q̄ tibi malū p bono reddidit.⁊
ſub ſpecie amicicie crudelioꝛ exiſtēs inimi/
cus.his oīb⁹ ⁊ aliȷs infinitis bonis te pri
uauit. Hic hoſtis ſalua tua reuerētia eſt ca
ro infelix ⁊ miſera.multū tamē tibi dulcꝭ et
dilecta. Hanc cū pauiſti.inimicū peſſimuꝫ
ɔtra te erexiſti.hanc cū honoꝛaſti.hoſtē cru
deliſſimū ɔtra te armaſti.hanc cū foꝛis va
riȷs ⁊ ꝓcioſis indumētis decoꝛaſti.oīb⁹
interioꝛib⁹ oꝛnamētis te ſpoliaſti. neſciens
qd̉ dicit beat⁹ Gregoꝛi⁹ in omelia. Vn̄ in/
quit caro ad temp⁹ ſuauit̄ viuit. inde ſpiri/
tus ineternū toꝛquebit̄ ⁊ ingemiſcet. Et e/
contra.quo pl⁹ caro premit̄.eo plus de ſpe
celeſti anim⁹ letat̄. Vn̄ p tanta iniuria nob̄
p te illata cōtinere ampli⁹ me nō valeo.q̄n
tantū malū huculq̄ꝫ ſub ſilentio piculoſe p
tranſitū rephendaꝫ. Scio inq̄t Bernard⁹
in meditatiōib⁹.o anīa quendaꝫ q̄ p plures
annos tecū vixit.ad mēſam tecū ſedit.cibū
de manu tua ſumpſit.⁊ in ſinu tuo doꝛmi/
uit.cū voluit tecū colloquiū habuit.hic iu/
re hereditario ſeru⁹ tuus eſt.ſed q2 delica/
te nimis enutriſti eū.⁊ virge pepciſti.leua/
uit calcaneū ſuū ſup caput tuū.⁊ te in ſeruu/
tutē redegit. O anīa miſerabilis et miſera.
q̄s te liberabit de vinculo impꝛoperȷ̄ hu/
ius. Exurgat de⁹ ⁊ cadat armat⁹.⁊ contera
tur inimic⁹. Inimic⁹ inquā cōtemptoꝛ dei.
amicus mūdi.cultoꝛ diaboli. Quid tibi vi
detur ỏ illo. Si recte ſentis.puto q̄ mecū
dices. Reus eſt moꝛtꝭ. crucifigat̄. Noli er/
go diſſimulare.noli differre.noli parcere.
crucifige crucifige eū. Sed in q̄ cruce. In
cruce dn̄i nr̄i ieſu chꝛiſti.in q̄ eſt ſalus.vita
⁊ reſurrectio nr̄a. Recole igit̄ o anīa pmoꝛ/
dia tua.attēde q̄ es inſignita dei imagine.
decoꝛata eius ſimilitudine. deſpōſata fide.
dotata ſpe.p̄electa charitate.redempta ſan
guine.particeps grē.capax beatitudis q̄d
tibi cū carne vnde iſta paterꝭ. ſi diligent̄ cō
ditiones ei⁹ aduertis.nunq̄ꝫ vili⁹ ſterquili
niū vidiſti.ſi ei⁹ miſerias enumerare velis.
q̄ꝫ onuſta ſit peccatꝭ prurieus ɔcupiſcētȷs.
occupata paſſionib⁹.polluta illuſionib⁹.cō/
fuſione plena.ignominia repleta. quid de
ea habes aliud q̄ꝫ cogitatiōes fedas et im/
mūdas. Hec Bernardus. Ideꝫ. O anima
diuina erubeſce in ſimilitudinē poꝛci com/
mutari.erubeſce volutari in ceno q̄ es ỏ ce
lo. Idem ſup Cantica. O anīa donec ī car/
ne es.inter ſpinas verſaris. ⁊ neceſſe eſt vt
tentationū tribulatiōes.⁊ impugnationuꝫ
aculeos grauit̄ patiaris. Unde dicit̄ tibi ī
Canticꝭ. Sicut liliū inter ſpinas.ſic ami/
ca mea inter filias. O candens liliū.o tener
⁊ delicate flos.increduli et ſubuerſoꝛes ſūt
tecū.⁊ cū ſcoꝛpionib⁹ habitas. Vide ḡ quō
caute ambules int̄ ſpinas. Caro ⁊ mūdus
pleni ſunt ſpinis.cōuerſari in his ⁊ nō ledi
diuine potētie eſt.⁊ nō virtutꝭ hūane. Hec
Bernardus. Eſt ⁊ alius inimicus foꝛtis ⁊

crudelis. q̄ mira calliditate omniū diſcutie
conſuetudines. ventilat curas. ſcrutat̃ affe
ctus. ⁊ ibi ſemꝑ q̄rit cāꝫ nocēdi vbi quenq̄ꝫ
viderit ſtudioſiꝰ occupari. Nouit enī h̄ ho/
ſtis antiquus ab initio hūani generis ini/
micus. cui ipſe illecebras gule ingerat. cui vi
rus inuidie infundat. cui blandimēta luxu
rie obiiciat. cui vana ſupbie incitamēta ꝑ/
mittat. nouit quē meroꝛ oppꝛimat. quē gau
dio fallat. quē admiratiōe ſeducat. Habet
etiā aliq̄s ſibi obligatos. quoꝝ ad alios de
cipiendos ingeniis vtit̃ et linguis. O aīa
fragilis ad reſiſtendū. facilis ad cadendū.
difficilis ad ſurgendū. q̄liter iſtiꝰ crudelis
aduerſarii laqueos euadere poteris. quem
tantis ſubtilitatibꝫ preditū agnoſcis. Hec
Leo papa. Aīa Nunc video. iam pri
mitus recognoſco. q̄ ſicut dicit Augꝰ. con/
ſuetudo peccati eſt q̄ nō facile cognoſcit̃ ab
eo q̄ ipſo ꝑmit̃. ſed mox cū inceperit ſe quis
ab illo alienare. tūc demū cognoſcit in q̄n/
ta feditate iacuerat. Igit̃ q̄ iam aliq̄lit̃ me
ipſam a pctō alienare incipio. et ꝑ hoc me et
pctm̄ meū agnoſco. me ampliꝰ a planctu cō
tinere nō valeo. O dn̄e deus meꝰ. tu impꝛeſſi
ſti mihi amabilē imaginē tuā. ⁊ ego ſupin/
duxi odibilē imaginē diabolicā. Heu heu
miſer homuncio q̄ demonis imaginē ſup/
impꝛeſſi ſup imaginē dei. Cur nō odi eius
imitationē. cuiꝰ abhoꝛreo nomē. Ille ſpon
te cecidit. ego volens coꝛrui. Ille nulla p̄ce
dente vindicta peccauit ſupbiens. ego viſa
eius pena peccaui cōtemnēs. Ille ſemel in
innocētia eſt inſtitutꝰ. ego multotiēs ſuꝫ re/
ſtituta. Ille ſe erexit cōtra eū q̄ ſe fecit. ego
me erexi ↄtra eū q̄ me refecit. Ille deū dere
liquit ꝑmittentē. ego fugi deū ꝑſequentē.
Ille ꝑſtat in malicia do reprobāte. ego cur
ro a deo miſericoꝛditer reuocāte. Et ſi am
bo ↄtra deū. ille tn̄ ↄtra nō req̄rentē ſe. ego
vero ↄtra moꝛientē ꝑ me. Ecce cuiꝰ imagi/
nem hoꝛrebā. cū in multis me inueniā hoꝛ/
ribilioꝛem. Homo Fuge fuge a meo
hoꝛribilis ſubſtāua. fuge teipſam. exterrita
a teipſa. Ne igit̃ ſine rugitu coꝛdis tui tole/
res hoꝛroꝛē tuū. ſi toleras non te agnoſcis.
Nō eſt hec foꝛtitudo. ſed mētis hebetudo.
nō eſt ſanitas ſed obdurata iniquitas.
Aīa Si me videro. eſt hoꝛroꝛ intolera/
bilis. ſi nō videro. eſt moꝛs ineuitabilis. O
q̄ꝫ infelix q̄ ſibi eſt hoꝛribilis. ſed tn̄ multo
infelicioꝛ cui moꝛs eterna ē ſenſibil'. Anſel/
mus ī oꝛōnibꝫ. O pr̄ patiētiſſime. o rex cle/
mentiſſime. tegere nō valeo. excuſare neq̄o.
⁊ tn̄ ↄfiteri nō modicū erubeſco. Iā cauſaꝫ
tantoꝝ maloꝝ inuenio. iā q̄d ꝑus male latu
it agnoſco. Bernardꝰ in meditatiōibꝫ. Coꝛ
enī meū miſerū dū futurū nō curauit gau/
diū. nec diuinū q̄ſiuit ↄſiliū. a ſeipſo fuit elō
gatū. ⁊ in amoꝛe terreſtriū occupatū. dūq̄ꝫ
elapſum fuit ab illis. ⁊ inuolutū iſtis. vani/
tas ipſm decepit. luxuria polluit. curioſitas
abduxit. cruciabat̃ inuidia. toꝛq̄bat̃ iracun
dia. diuidebat̃ auaricia. anxiebat̃ accidia.
ſicq̄ꝫ immergebat̃ oībꝫ viciis. q̄ vnū bonū
q̄d ſibi ſufficere potuit dereliq̄t. Hec Ber.
Abeant ḡ mitiſſime deꝰ in obliuionē coꝛaꝫ
te oīa male ↄſumpta mea tp̄a. ⁊ cōcede vt
hoc tp̄is mei reſiduū foꝛte nimis breue et
momentaneū ſit tibi honoꝛificū. mihi fru/
ctuoſum. ⁊ ꝓximo edificatoꝛiū. Iā piiſſime
deus ꝓpter magnitudinē dāni q̄d infelix et
miſera miſerabilit̃ incurri. video ⁊ recogno
ſco q̄ meipſam ⁊ pctm̄ meū ſufficient̃ vt me
rui deplangere nō valeo. ſi tāta debet eē nō
immerito pcti deteſtatio q̄nta fuerit in mi/
ſera volūtate delectatio Homo O aīa
ſi ꝑ te vt aſſeris nō potes nec ſufficis deli/
ctum tuū deplangere. neceſſe habes te ad
aliquē ſctōꝝ cōuertere. An ignoꝛas q̄ ſm
Bernardū ſecurū habes acceſſum ad deū.
vbi matrē habes ante filiū filiū ante p̄rem.
Mater p te oſ̄ndit filio pectꝰ ⁊ vbera. filius
p̄ri latꝰ ⁊ vulnera. Putas q̄ vlla poterit ibi
eſſe repulſa. vbi tot ſunt charitatis indicia.
In periculis ergo ⁊ in anguſtiis ac in rebus
dubiis mariā cogita. mariā inuoca. Nō re/
cedat a coꝛde tuo. non diſcedat ab oꝛe tuo.
Ipſam ſequēs nō deuias. ipſam rogans nō
deſperas. ipſa tenente nō coꝛruis. ipſa prote
gente nō metuis. ipſa duce nō fatigaris. ipſa
ꝓpicia ad veniā ꝑuenis. Hec Bern̄. Anſel/
mus. Dic igit̃ o aīa cū magna mētis fidu
cia. O dn̄a ſi tuus filiꝰ ꝑ te factꝰ eſt frat̃ no/
ſter. nōne tu ꝑ ipſm facta es mater nr̄a. Ex/
ultabo igit̃ et letaboꝛ. q̄ quicq̄d iudicabit̃
de me. pendet ex ſentētia mr̄is ⁊ fratris mei.
Hec Anſelmus. Aīa Cū peccaui in
filiū. irritaui matrē. Matrē offendere non
potui ſine iniuria filii. Quid ergo o bō faci
am. quis recōciliabit me filio inimica ma/
tre quis mihi placabit matrē irato filio.
Homo Anſelmus O aīa non dubites
cū ambo ſint offenſi. ambo tn̄ ſunt clemen

tes.ambo pꝰſſimi. Fugiat ꝗ̃ reus iram iu
ſti dei ad piã matrẽ.refugiat reus irã offen
ſe mrĩs ad benignũ filiũ.ꝛ dicat.Deꝰ qui fa
ctꝰes filiꝰ femine ꝓpter nr̃am miſeriã.femĩa
ꝗ̃ facta es mr̃ dei ꝓpter miſcdiam. aut miſe/
reamini mihi impie peccatrici.aut oſtẽdite
mihi magis miſericordẽ. ad quẽ ego miſe/
ra ꝯfugere valeã.Hec Anſelmꝰ. Ania
O homo ꝗ̃ ſanũ ꝯſiliũ tuũ.ꝗ̃ ꝯſolatoriũ
eſt mihi miſere verbũ tuũ. Quia qñ pctm̃
meũ recte aſpicio. tũc inuenio. tunc agno/
ſco ꝙ elemẽta ꝑ pctã mea pollui.celos inq̃/
naui.aſtra celi obfuſcaui.dãnatos in infer/
no cruciaui.ſctõs in celo ꝑturbaui.anglos
mihi ad cuſtodiã deputatos irreuerent̃ ꝑ/
tractaui. Uñ ab oibꝫ his auxiliũ petere ꝑti
meſco. Et qꝛ iuſti iuſte mihi indignati ſunt
ad ipos confugere nõ pſumo. Hõ O
ania nimia eſt trepidatio tua.ꝗ̃uis placita
ſit humiliatio tua.An ignoras ꝙ multi de
ſanctis peccauerũt.ꝗ qualit̃ nobis peccãtibus
miſereri debeãt.in ſuis magnis pctis didi
cerunt. Cogita moyſen ꝓphetã eximium de
diuia potẽtia deſperantem. Cogita dauid
regẽ ſctiſſimũ ꝯtra diuinã legẽ adulterio ꝛ
homicidio peccantẽ. Agnoſce ſalomonẽ ſa
pientiſſimũ idola vana ꝛ peſſima adorãtẽ.
Cognoſce manaſſen regẽ iniq̃ſſimũ.ꝗ pluſ
ꝗ̃ oĩes reges iſrl̃ peccauerat.qui dicebat.
Peccaui ſup numerũ arene marĩ.et nõ ſum
dignꝰ videre altitudinẽ celi p̃ multitudine
iniq̃tatis mee.hos ſemp cogita veniã impe
trantes. Sed q̃d plura de ſctis veteris te/
ſtamenti. Cogita nũc ꝛ aduerte paucos de
ſanctis noui teſtamẽti. Uide mattheũ ſe/
dentẽ ad theloniũ pctõrem ꝛ publicanũ et
aſſumptũ in diſcipulũ. Uide paulũ lapidã
tem ſtephanũ.ꝛ electũ in apl̃m. Uide petrũ
chriſtũ abnegantẽ.ꝛ mox veniã impetrãtẽ.
Uide militẽ chriſtũ crucifigentẽ.ꝛ tñ de di
uina miſcdia pſumentẽ. Uide latronem in
cruce pendentẽ ꝛ veniã impetrãtẽ. Poſtre/
mo cogita o aĩa.ꝙ illa famoſa ꝛ imũda pec
catrix maria magdalena.facta eſt tã ſingu/
laris ꝛ ſpecialis chriſti amatrix. Oĩes eñ
q̃cũq̃ modo cũ deo regnãt. vel olim ſicut nos
peccauerũt.vl̃ ſaltem peccaſſe potuiſſent ſi
eos diuia clemẽtia a pctõ nõ pſeruaſſet. Cꝛ
cuicunq̃ donatũ eſt vt peccare penitꝰ non
potuerit.nõ eſt h̃ nature ſed celeſtꝫ gratie.
Ania Jam nunc ſecure ꝓphas ꝛ reges
imploro.iã nũc audacter aplos ꝛ martyres
inuocabo.ꝯfeſſores. ꝟgines ꝛ viduas ꝯſtã/
ter interpello. Sed tñ p̃ oibꝫ his ſacratiſſi/
mã dei genitricẽ virginẽ mariã ꝯfidentius
adorabo. Scio eñ ꝙ tã pia dulcꝭ ꝛ ſuauis
eſt maria.ꝙ nec noiari põt q̃n accẽdat.nec
cogitari q̃n recreet affectũ diligẽtiũ ſe. Hec
eſt eñ illa q̃ ſalutẽ oibꝫ impetrauit.ꝛ totius
mũdi repationẽ obtinuit. Hec Berñ. Anſ/
elmus. O femĩa mirabilit̃ ſingularis.ꝛ ſin/
gularit̃ admirabilis.ꝑ quã elementa reno/
uant̃.infirmi medicant̃.hoies ſaluant̃ ꝛ an
geli reintegrant̃. O femĩa grã plena.de cu/
ius plenitudinis abũdantia reſpſa reuiui/
ſcit omis creatura. Berñ. O bñdicta geni/
trix vite.inuẽtrix grẽ.mater ſalutꝭ.ꝑ te acceſ
ſum habemꝰ ad filiũ tuũ. vt ꝑ te nos ſuſci/
piat.q̃ ꝑ te datꝰ eſt nob. Excuſet apud ipm
integritas tua culpã corruptiõis nr̃e.hũili
tas tua deo grata o beatiſſima veniã impe
tret vanitati nr̃e. O bñdicta ꝑ grãm quam
inueniſti.ꝑ ꝓrogatiuã quã meruiſti.ꝑ miſe/
ricordiã quã pepiſti.fac vt q̃ mediãte te di/
gnatꝰ eſt fieri particeps infirmitatꝭ ꝛ miſe/
rie nr̃e.te intercedẽte nos faciat participeſ
glie ſue. Hec Berñ. Hõ Jam nunc vt
eſtimo o anĩa mea aliq̃lit̃er meritorie ꝯuer
tiſti radiũ ꝯtẽplatiõis ad videndũ q̃lit̃ for
mata ſis ꝑ naturã ꝛ quõ deformata ꝑ cul/
pã.ꝯuerte nũc radiũ tuũ.iã vt ſpero ꝑ cõtri
tionẽ depurata.ad intuendũ q̃lit̃ ſis refor
mata ꝑ grãm. Scire tñ debes ꝙ q̃nto pfe/
ctius ꝑ ꝯtritiõis lauacrũ caligo mentis de/
tergit̃.tãto lucidiꝰ diuie repatiõis bñficiũ
ſpeculat̃. Pctm̃ eñ ſcḋm Augꝰ.eſt tenebra q̃
intellectꝰ obtundit̃.ꝛ interior hõ totꝰ obte/
nebrat̃. Uñ neceſſe ẽ vt tãto ſollicitiꝰ mẽta/
les oculi a peccati tenebra ꝑ cõpunctiõis la/
chrymas ꝯtinue expurgent̃.q̃nto amplius
ꝑ hãc ꝯtẽplatiõis radius obtenebrat̃. Hec
Augꝰ. Jam igit̃ o aĩa in affectiõibꝫ ſerena/
ta.dirige radiũ ꝯtemplatiõis ad intuendũ
ꝗ̃ ꝓfunda dei clemẽtia. ꝛ ꝗ̃ alta di ſapiẽtia
ꝗ̃q̃ mira dei potẽtia ſis ꝑ grãm reformata
Conſidera ꝓmo q̃liter ꝑ beneficiũ redẽ/
ptionis te a pctõ originali liberauit. An ig/
noras ꝙ ꝑ pctm̃ originale eras bonis na/
turalibꝫ ꝛ ſpũalibꝫ ſpoliata.poteſtati ꝓnci/
pis tenebrarum ſubiugata.a patria tua re
pulſa ꝛ alienata. Sed ſcḋm Berñ. Singu/
laris illa maieſtas mori voluit vt viuueremꝰ
ſeruire vt regnaremꝰ.exulare vt repatriare
mus.et ad viliſſima opera inclinatus eſt.vt

nos ꝯſtitueret ſup oĩa opa ſua. Uenit ei filius hoĩs q̃rere ⁊ ſaluũ facere qḋ perierat. Uenit inquã vt te ſupbũ humiliaret. Gregoriꝰ in regiſtro. Ad h̄ vnigenitꝰ dei filius formã infirmitatꝭ noſtre ſuſcepit. ad h̄ inuiſibilis nõ ſolũ viſibilis. ſed etiã deſpectus apparuit. ad h̄ ꝯtumeliarũ ludibria. illuſionũ probra. paſſionũ tormenta tolerauit. vt ſupbũ nõ debere eſſe hoĩem doceret hũilis deus. Augꝰ. Oĩa bona terrena cõtempſit deꝰ. vt ꝯtẽnenda mõſtraret. ⁊ oĩa terrena mala ſuſtinuit. vt ſuſtinẽda doceret. vt neq̧ in illis q̃reret felicitas. neq̧ in iſtis timeret aduerſitas. Uenit ſecundo vt te pr̄i recõciliaret. Augꝰ. Cũ inimicꝰ eſſes patri ego reconciliaui te. cũ longe eſſes. ego veni vt reducerẽ te. cũ inter mõtes ⁊ ſiluas errares. queſiui te. inter lapides et ligna inueni te. in humeris meis portaui te. pr̄i meo reddidi te. laboraui. ſudaui. caput meũ ſpinis expoſui. manꝰ meas clauis obieci. lancea latꝰ meũ aperire pmiſi. ſanguinẽ meũ p te fudi. tot q̧ nõ dicã iniurijs ſ3 aſperitatibꝫ laceratꝰ ſum ꝓpter te. ſed heu ꝓpter peccatũ tuu3 te diuidis a me. Uenit tercio vt te venditũ repararet. Augꝰ. Admiremur. gratulemur. amemꝰ. laudemꝰ. adoremus. qm̄ p redẽptoris nr̄i mortẽ. de morte ad vitã. de tenebris ad lucẽ. de exilio ad patriã. de corruptiõe ad incorruptõnẽ. de miſeria ad gloriã. de luctu ad gaudiu3 vocati ſumus. Gregoriꝰ nazanzenus. O mira ⁊ inaudita pmixtio. q̇ creator eſt fit creatura. q̇ immẽſus eſt capit. q̇ diues eſt in oĩbꝫ. pauper efficit. Suſcepit imaginẽ carnis mee. vt imaginẽ quã fecerat repararet. vt carne3 mortalẽ ĩmortalitate dotaret. Expgiſcere nunc o aĩa mea. reſpice in faciẽ chriſti tui. Uide faciẽ illã quondam ſplendore nimio luminoſa3. ꝓpter te velatã ꝯtra charitatem. decore ſpecioſa3. inflatã ꝯtra ſpecioſitate3. dulcore granoſa3. cõſputã ꝯtra granoſitatem. amore deſiderabilẽ. abominabilẽ contra deſiderabilitatẽ. Uide nũc o aĩa mea ⁊ diligent ꝯſidera mira et inaudita ꝓdigia q̇ fecit dñs ſup terrã. Deꝰ illudit vt honoreris. innocẽs flagellat vt ꝯſoleris. iuſtꝰ crucifigit vt libereris. agnus ĩmaculatꝰ occiditur vt epuleris. ſanguis ⁊ aqua de latere lanceati emittunt vt poteris. Reſpice igitur in preciũ redẽptiõis placãs offenſa3 p̄uaricationis. inſpice exemplũ informatiõis. preſtans amminiculũ ſcificatiõis. aſpice auxilium ꝓtectiõis. reſerãs ianuã incarcerationis. ſuſcipe p̄miũ retributiõis. ꝯferens gratiã iuſtificatiõis. Aſpice o aĩa dedicata contemplãdo aſſidue. ⁊ fac imitãdo pfecte ſm exẽplar ꝯſummate iuſticie. qḋ tibi in monte monſtratũ eſt h̄ eſt in chriſti victorioſiſſima paſſiõe. An nõ ꝯſideras ꝙ delicijs corporalibꝫ eſtuas. ⁊ chriſtꝰ dñs tuus. rex tuꝰ. ſponſus tuꝰ. magiſter ⁊ amicꝰ tuus affligit oĩ genere penarũ. in oĩ parte ſenſuum. ab oĩ ſtatu hoĩm. Rex illuſit. p̄ſes iudicauit. diſcipulꝰ vendidit. aplĩ reliquerũt. pontifices. ſcribe ⁊ phariſei tradiderunt. gentiles flagellauerũt. turbe ꝯdemnauerunt. ac milites crucifixerũt. Berñ. Caput illud angelicis tremendũ ſpiritibꝫ. denſitate ſpinarũ pungit. facies pulchra p̄ filijs hoĩm. ſputis iudeorũ deturpat. oculi lucidiores ſole caligant in morte. aures q̇ audiunt angelicos cantꝰ. audiũt pctõꝝ inſultus. os quod docet angelos. felle ⁊ aceto potat. pedes q̇rũ ſcabellũ adorat qm̄ ſanctũ eſt. cruci clauo affigunt. manꝰ que formauerunt celos ſunt in cruce extenſe ⁊ clauis affixe. corpus verberat. latꝰ lancea pforat. Et quid plura. nõ remãſit in eo aliq̇d liberum niſi ſola lingua. vt p pctõribꝫ exoraret. ⁊ mr̄em diſcipulo cõmẽdaret. Hec Berñ. Et quid plura. o fidelis aĩa ſaluator nr̄ nullis aduerſantiũ hoſtiũ tentamẽtis potuit a nr̄e ſalutis cura reuocari. Sed q̇ magis eiꝰ nobis oſtendit emulatio. eo grauior nos ſi hanc ſpernimꝰ ſequit dãnatio. Aĩa. O boino iam diu tacui. q2 que ꝓpoſuiſti cu3 gaudio parit ⁊ luctu deuota mẽte recepi. Gaudens igit gaudebo in dño. q2 me tm̄ dilexit ꝙ vnigenito filio ſuo ꝓpter me nõ pepercit. O ineſtimabilꝭ dilectio charitatꝭ. vt ancillã imo nec noĩe ancille dignã redimeres filiũ tradidiſti. O dñe ieſu chriſte q̇ ꝓpter me tibi nõ pepciſti. cor meũ tuis vulneribus ita ſaucia. ⁊ mentẽ meã tuo ſanguine ita ĩebria vt quorũq̧ me vertã ſemp te videã crucifixũ. ⁊ q̇cq̇d inſpexero mihi appareat tuo ſanguine rubricatũ. vt ſic totus in te tendens. nil valeã p̄ter te inuenire. nil niſi tua vulnera intueri. Hec mihi ꝯſolatio ſit tecum mi dñe crucifigi. ⁊ mihi ſit intima afflictio aliq̇d p̄ter te meditari. Hugo de ſctõ victore. Nulla dilectio maior. nulla charitas ſincerior. nullus amor fortior. mortuus ẽ p me

Innocens.nihil iti me inueniēs qđ amaret
sed heu q̄tiens hāc mirā circa nos diuīe pi
etatis dignationē aduerto.de nimia ingrti/
tudīe mea nō modicū ↄfundor ꝛ erubesco.
Hō Hugo de arra aīe. O aīa dereliq/
sti sponsū tuū.ꝓstituisti amorē tuū.ꝛ ꝑ tan
tis bn̄ficiꝭ gr̄as non egisti qꝛ vt releuaret
te illuc vn̄ cecideras.ipe descēdere dignat⁹
est ꝛ pie pati qđ tolerabas. Cogita ḡ q̄ntuȝ
diligat te q̄ nō nisi moriēdo a morte voluit
liberare te. Hec Hugo. Vn̄ aīa mea. q̄nto
bn̄ficia redēptōis recognoscis digniora.
tāto pctā ingratitudinis sūt deteriora. Vi
de ne sis ingrata.cui tāta bn̄ficia sunt col
lata. Magnū eīn est pctm̄ ingratitudinis.
Quia fm Bern̄. Ingratitudo est q̄i vent⁹
vrens.exiccās riuulos diuīe miscdie.fontē
clementie ꝛ fluēta gr̄e. Attēde igit̄ o anima
mea.freq̄nter volue ꝛ reuolue i mēte illud
horribile verbū qđ ↄtra ingratos ꝓfert̄ in
ꝑsona saluatoris dicent̄. O aīa vide q̄nta
pe patior.ad te clamo q̄ ꝓ te morior Vide
penas q̄b⁹ afficior.vide clauos q̄b⁹ cōfodi/
or.audi improperia quib⁹ ↄfundor. Sȝ cū
sit tant⁹ dolor exterior.cruciat⁹ tn̄ interi/
or est grauior.cū tam ingratū te exꝑior. Et
alibi Bern̄.ↄtra ingratos in ꝑsona christi
inuehit̄ dicens. Popule meus q̄d feci tibi.
aut in q̄ molest⁹ fui tibi.rn̄de mihi. q̄d cau/
se est ꝙ inimico meo magis liber seruire q̄
mihi. Attēde ꝙ ego sum q̄ creaui te. Ego oī
b⁹ bonis ditaui te. Et si hec modica viden/
tur ingrat̄.ego ꝑciosissimo sanguine meo
redemi te. Eya aīma mea.nō recedāt hec a
corde tuo.nō discedant ab ore.sp gr̄as age.
nunq̄ cessa vnigenitū dei filiū ꝓ tantis do
nis bn̄dicere ꝛ magnificare. Sit tibi dile/
ctus ꝓ his oīb⁹ aliq̄n fasciculus myrrhe in
corde tuo.aliq̄n iubilus in mēte.laus ī ore.
melos in aure. Anīa Iā diuti⁹ me cō/
tinere nō valeo. Dic queso. Quid retribuā
dn̄o ꝓ oīb⁹ q̄ retribuit mihi. Homo
O anīa.sicut dicit Bern̄.in meditatōib⁹.
totā vitā tuā debes huic.nō īmerito q̄ vitā
suā ꝓ te posuit.et cruciat⁹ duros sustinuit.
ne tu eternos cruciat⁹ sustineres. Quid ti
bi vel durū esse poterit cū recordat⁹ fueris
q̄ ille speciosus in forma dei pro te voluit
crucifigi. O q̄ indebita miseratio. o q̄ gra-
tuita dignatio.o q̄ inopinata dilectio.q̄ stu/
penda dulcedo.regem glīe ꝑ despectissimo
vermiculo mori ꝛ crucifigi. O q̄ dulcis ami
eius.o q̄ fortis auxiliator.o q̄ prudēs cōsi/
liator. Anīa O homo fateor ꝛ vere re/
cognosco si essent in me oīes vite filioruȝ
adā.oēs dies seculi.ꝛ labores oīm hoīm
q̄ sunt.fuerūt ꝛ erunt.nihil esset ad cōꝑatio
nē illi⁹ qđ sponsus me⁹ ꝑ me sustinuit.qđ ꝓ
pctis meis fili⁹ dei tolerauit. Cū ḡ donaue
ro ei q̄cq̄d sum ꝛ q̄cquid possum.nōne erit
sicut stella ad solē.sicut stilla ad fluuiū.ꝛ sic
puluis ad montē. Hec Bern̄. Homo
O anīa qꝛ iā ↄsidero ꝙ depurato cōtem
platiōis oculo gr̄am diuīe redēptiōis qua
te a pctō originali sponsus tuus liberauit
agnoscis.adhuc modicū ꝓ deo loq̄ incipiā.
ꝛ tibi ad cumulū diuine miseratiōis q̄liter
ꝑ ipsam a pctō actuali liberata sis ostendaȝ.
Conuerte igit̄ radiū ↄtemplatiōis ad bn̄fi/
ciū iustificatiōis.ꝛ ↄsidera dn̄i dei tui gr̄aȝ.q̄
paterne ꝑ occultā inspirationē te a pctō re/
uocauit.q̄ dulciter ꝛ q̄ amicabilit̄ alloq̄n/
do ꝑ interiorē allocutionem te vocauit di/
cens. Reuertere reuertere sunamitis id est
anīa ꝑ pctm̄ misera effecta.vel captiuata vl̄
mortificata. Reuertere inquit o aīa ad me.
ego sum creator tuus. Reuertere. ego sum
redēptor tu⁹. Reuertere ego sum ↄsolator
tuus. Et si hec modica vident̄.reuertere vl
timo.q̄a ego sum tā liberalis remunerator
tuus. Reuertere igit̄ ad me ego sum qui te
tā nobilit̄ creaui. Reuertere. ego suȝ qui te
tā misericorditer ꝑ mortē meā amarissimā
de morte eterna liberaui. Reuertere ad me
ego sum q̄ te bonis spūalib⁹ et corꝑalib⁹ tā
multiplicit̄ ditaui. Reuertere vltio ad me o
anīa.ego sum q̄ te iā ꝑ ꝓparatā felicitatē tā
liberaliter remūeraui. Reuertere inquit a
pctō cogitatiōis.reuertere a pctō locutōis.
reuertere a pctō actiōis. reuertere a pecca/
to assuefactiōis. Reuertere ad me o aīa.te
sancti cū magno desiderio expectāt.ꝛ ad tu
um aduētū angeli exultant. Reuertere vo/
cat te expāsis in cruce manib⁹ iesus christ⁹
Reuertere.tuū reditū p̄stolat̄ tota trinita/
tis abyssus. O anīa hec fuit vox si bn̄ reco/
lis dilecti inuitant̄. Aduerte nūc que fue/
rit longanimitas expectant̄. O quāto tpe
tuū aduentū expectauit.heu quanto tpe te
in peccatis tuis tolerauit. O q̄t ꝛ quantos
ante tuā ↄuersionem in pctis dānauit.ꝛ te
semꝑ peccantē misericordit̄ expectauit. Re
uertere adhuc o anīa.christus ī cruce te ex/
pectans habȝ caput inclinatū ad te pecca/

tricem ⁊ immundã deoſculandã. habz brachia extenſa ad amplexandã. man⁹ aptas ad remittendũ. corp⁹ extenſum ad ſe totuz impendendũ. pedes affixos ad tecũ cõmanendũ. latus apertũ ad te in illud intromittendũ. Eſto ergo o aĩa tã columba nidificans in foraminib⁹ petre. in cauernis macerie. ꝑuola manus. ꝑuola pedes. iuola lateri. ibi tuta requies. ibi ſecura quies. Hec Bernard⁹. Hugo de ſctõ victore. O aĩa ſi digne cogitare poſſes. q̃t ⁊ q̃les in tui cõparatiõe abiecti ſunt. q̃ tibi datã gratiã conſequi nõ meruerũt. Elegit ḡ ⁊ ꝑelegit te ſpõſus tuus. elegit te in oĩbus. aſſumpſit ex oĩbus. amauit ꝑ omnib⁹. An ignoras q̃z feda ꝑus fuiſti. q̃z polluta ⁊ diſſoluta ꝑus extitiſti. Ipſe te lau't lauacro regeneratiõis. pauit cibo dulciſſimi corpis. Ipſe tibi dedit veſtimẽta virtutũ. quib⁹ nuditatẽ tuã tegeres ⁊ te adornares. Ipſe ꝯtulit aromata bonorũ operũ. quib⁹ fetorẽ peccati effugares. dedit ſpeculũ ſcripture in q̃ faciẽ tuã agnoſceres. Hec Hugo. O aĩa vidiſti longanimitatẽ expectãtis. iam nũc cõuerte radiũ ꝯtemplatiõis ad benignitatẽ iuſtificantis. Cogita diligent' vnde tibi poſt hec omnia tam ineſtimabil' gr̃a. vt ei⁹ merearis eẽ ſpõſa. in quez deſiderãt angeli ꝓſpicere. Bern̄. Quid ergo retribues dño ꝓ oĩb⁹ que retribuit tibi. Tribuit eĩ tibi ꝑ gratiã vt ſis ſocia menſe. ſocia regni. ſocia thalami. Vide quib⁹ brachijs a te ſit amplexand⁹. quibus labijs deoſculãdus. q̃ te tanti eſtimauit. vt te ſuo ſanguine mundaret. ⁊ ꝓpter te ſomnuz mortis acciperet. Aĩa Fateor iam ⁊ recognoſco. experior et intelligo me multo plura his a deo meo recepiſſe. ſed ꝑ his oĩb⁹ nihil dignũ beneficijs tantis deo retribuiſſe. Bernard⁹ in meditatõib⁹. Miſericordias dñi incternũ cantabo. q2 ſeptẽ in me miſericordias factas ꝯſidero. ꝑ quas ſuã ineſtimabilẽ pietatẽ euidentiſſime recognoſco. Primo ꝙ a multis peccatis me conſeruauit. Secũdo ꝙ me peccantẽ non ſtatim dãnauit. ſed me ꝓlongãte iniquitatem. ipſe ꝓlongauit pietatẽ. Tercio ꝙ cor meum imutauit. vt fierẽt ei dulcia q̃ prius erãt amara. Quarto ꝙ me penitentẽ miſericorditer recepit. Quinto ꝙ ꝯtinẽdi ⁊ emẽdandi mihi virtutẽ ꝑſtauit. Sexto ꝙ dedit mihi gratiã ꝓmerendi. Septimo ꝙ mihi tribuit ſpem obtinẽdi. Dic mihi iã o homo ꝓpter diuinã clementiã. q̃d ꝓ his oĩb⁹ domino meo retribuã. ne fiam indigna ꝑcipiendis ſi ingrata fuero inuẽta de perceptis. Aug⁹. Quid ḡ retribuã dño. niſi ꝙ diligaz ⁊ gr̃as agam. cõfitear ⁊ laudez dicã nomini ſuo eterno ⁊ bñdicto. Quoniã tã parat⁹ eſt mihi dimittere mala. ⁊ tã ineſtimabilia cõferre bona. Gratie ei⁹ deputo ꝙ pctã mea q̃ſi glaciẽ ſoluit. gr̃e eius deputo quecunq̃ mala nõ feci. ⁊ ideo oĩa mihi reputo dimiſſa q̃cunq̃ a meipſo duce non ſunt cõmiſſa. Hec Auguſt. in libro ꝯfeſ. Homo O aĩa ſcito ꝙ quicq̃d tibi dilect⁹ tuus cõtulit. quicq̃d ꝓpter te ſuſtinuit. totũ in charitate ꝑpetua (qua te dilexit) ꝯſũmauit. Vñ (ſicut eſtimo) nec meli⁹ nec decenti⁹ q̃z ꝑ dilectionẽ retribuit' qḋ ex ſola dilectiõe ꝯdonatur. Aĩa Eya mi dñe de⁹ meus. ſi hec ita ſe habẽt. q̃ntũ ego infelix ⁊ miſera diligere deberem deũ meũ. q̃ me creauit cum nõ eram. redemit cũ perierã. ⁊ de multis periculis liberauit me. q̃n errabã reduxit me q̃n ignorabã docuit me. q̃n peccabaz corripuit me. q̃n ꝯtriſtabar conſolat⁹ eſt me. q̃n ſteti tenuit me. q̃n cecidi erexit me. quando iui duxit me. quãdo veni ſuſcepit me. Hec ⁊ multa alia fecit mihi deus me⁹. de quib⁹ dulce mihi erit ſemꝑ loq̄. ſemꝑ cogitare. ſꝑ gr̃as agere. vt ꝓ omnib⁹ beneficijs ſuis poſſem eũ laudare ⁊ amare. Cũ eĩ ſm auctorem de ſpũ ⁊ aĩa. cũctis ſit ꝑſidens. ſingulos implẽs. vbiq̃ ꝑſens. cunctoꝝ curam agens. et tã ſingul' q̃z oĩb⁹ ꝓuidens. ita tñ totũ ad cuſtodiã meã occupatuz video. q̃ſi omniũ obli⁹ fuerit ⁊ mihi ſoluz intendere velit. Sic eĩ ꝑſentẽ ſe mihi exhibet. ſemꝑ ſe paratũ offert. ſi me paratuz inuenerit. vt quocũq̃ me verto non me deſerat. niſi ego prius deſeram eũ. Nec ꝓ his oĩb⁹ qḋ illi retribuã habeo niſi tm̃ vt diligaz. Hec auctor de ſpũ ⁊ aĩa. Bern̄. O bone ieſu. quotiens poſt immẽſas ⁊ innũerabiles lachrymas. q̃tiens poſt varios ſingult⁹ ⁊ gemit⁹. me ſauciatã ⁊ iam pene deſperantẽ vnxiſti vnctione miſericordie tue. ⁊ oĩno pene deficientẽ excepiſti gaudentẽ. nec dereliq̃ſti de venia ꝑſumentez. Sed ſuꝑ hec oĩa mihi te bone ieſu amabilẽ nõ imerito reddit calix paſſionis quẽ bibiſti. opus nr̃e redẽptionis quod ſuſcepiſti. Hoc eĩ eſt qḋ totum amorẽ meũ vendicat ſibi. hoc eſt quod meam deuotionẽ blandi⁹ allicit. ⁊ iuſti⁹ ſtringit

git. ⁊ vehement⁹ afficit. Etenī vbi te humi
liaſti. vbi te naturalib⁹ radiis exuiſti. ibi ca/
ritas pl⁹ effulſit. grā ampli⁹ radiauit. Hec
Bern̄. Adiuro vos (inq̄t aīa in canticꝫ) fi
lie hierl'm. vt ſi inueneritꝫ dilectū. nūciate ei
q꜡ amore langueo. Bern̄. Nō operit aīma
quē diligit. q꜡ p̄ſentē oīb⁹ credit. q̄ de corde
ſuo nō recedit. Aug⁹. Amo te dn̄e. ⁊ impati
ens eſt amor. nec lachrymis ſedatur. donec
amori detꝰ qđ amatꝰ. Nihil ei⁹ meſticiā ꝯſo/
latur. q̄uſqꝫ nō aſpicitꝰ qđ deſideratꝰ. Aīa
Sed nūq̄d o hō ille tenetꝰ deū diligere.
q̄ ſe gaudet talia q̄lia ego cōmiſi mīme cō/
miſiſſe. Hō. O aīa nō te q̄ſqꝫ irrideat
ab eo egrā ſanari oportet. a q̄ ſibi preſtituꝫ
eſt vt nō egrotaret. vl' forſan vt maiores la
bores cauti⁹ euitaret. Et iō deū tantundē
imo reuera ampli⁹ diligat. q꜡ ꝑ quē me vi/
det tantꝰ pctōꝝ meoꝝ languorib⁹ exui. per
eū ſe videt tantꝰ dolorib⁹ n̄ implicari. Hec
Aug⁹. in li. ꝯfeſſionū. Hiero. Sine amore
charitatis q̄uis q̄ſqꝫ recte credat. ad beati/
tudinē tn̄ venire nō poteſt. q꜡ tanta eſt cha
ritas vt etiā ꝓphetia ⁊ martyriū ſine illa ni/
hil eſſe credantꝰ. nullū p̄miū charitati com/
penſatꝰ. Charitas em̄ oīm ꝟtutum obtinet
p̄ncipatū. Aug⁹. Da mihi te de⁹ meus. red
de te mihi. amo te. ⁊ ſi parū eſt amem validi
us. Nō poſſum metiri vt ſciā q̄ntū deſit mi
hi amoris tui ad id qđ ſatis ē. vt currat vi/
ta mea ī amplex⁹ tuos. nec auertatꝰ donec
abſcondatꝰ in abſcōdito vult⁹ tui. Hoc ta/
men ſcio ꝙ male mihi eſt p̄ter te. ⁊ oīs co
pia q̄ de⁹ me⁹ non eſt. mihi egeſtas eſt. Hec
Aug⁹. Aīa. Nūc ꝗ o hō q꜡ ꝓ his oīb⁹
dilectū dilectorē meū vt dixiſti diligere de/
beo. dic q̄ſo quātū aut quō ipm̄ diligā. q̄te/
nus ſibi viciſſitudinē tante dilectiōis repē
dam. Hō. O aīa q̄uis ſm̄ Bern̄. cau
ſa diligēdi deū. de⁹ ſit. modus ꝟo diligendi
eū ſit ſine modo diligere. poſſum⁹ tn̄ mo/
dū aliquē ex ipis ſacre ſcripture locis inue
ſtigare. Ipē etem̄ q̄ tibi dilectionēꝫ tribuit
modū diligēdi oñdit qn̄ dixit. Diliges do/
minū deū tuū ex toto corde tuo. ex tota aīa
tua. ⁊ ex tota fortitudine tua. Dilige igitur
aīa amore ſingulari deū p̄rem q̄ te tā no/
biliter ex nihilo creauit. deū filiū q̄ te tā in/
eſtimabiliter ꝓ te moriēdo reformauit. de/
um ſpm̄ ſctm̄ q̄ te tā miſericordiꝰ ⁊ tā dulciꝰ
ſepius ꝯſolādo a pctō ꝯſeruauit. ⁊ in bono
ꝯfortauit. Dilige igiꝰ deū p̄rem fortiter. vt
nullo alieno amore ꝑiculoſe vincearꝫ. dilige
deū filiū ſapientꝰ. vt nullo alieno amore do
loſe ſeducarꝫ. dilige deū ſpm̄ ſctm̄ dulciter.
vt nullo alieno amore venenoſe inficiaris.
Vel aliꝰ ſm̄ Bern̄. Diſce a chriſto o anima
chriſtiana. quēadmodum debeas diligere
chriſtū. Dilige dulciꝰ. prudēꝰ ⁊ fortiꝰ. Dul/
citer vt amore illi⁹ oīs amor alius tibi vile/
ſcat. ⁊ ipē ſolus ſit tibi mel in ore. melos in
aure. iubilus in corde. Dilige prudentꝰ. vt
amor tuus in eo ſolo ⁊ in nullo alio ꝓrinus
inardeſcat. Dilige fortiter. vt tua fragilitaꝰ
oīa dura ⁊ aſpera gaudenꝰ ꝓ iħō ſuſtineat.
vt dicas. labor me⁹ vix eſt vni⁹ hore. ⁊ ſi am
plius ē nō ſentio p̄ amore. Hec Bern̄. Hie
ronym⁹. Ita chriſtian⁹ ꝑ amorē in chriſtuꝫ
iugiꝰ intendat. vt oīa libentꝰ ꝓpter ipm̄ ſuſti/
neat donec ad ipm̄ ꝑueniat. Hec Hiero.
Amem⁹ chriſtū. ⁊ ei⁹ ſemꝑ q̄ram⁹ inherere
amplexib⁹. ⁊ facile videbiꝰ oē qđ eſt diffi/
cile. Amb. O aīa ſꝑ in mēte tua ꝑtracta ꝙ
dulciter chriſt⁹ te dilexit in incarnatiōe ꝙ
prudentꝰ in ꝯuerſatiōe. ⁊ ꝙ fortiꝰ in paſſiōe
Hugo. Nulla dilectio maior. nulla caritas
ſincerior. nullus amor fortior. mortuus eſt
ꝓ te innocēs. nihil in te īueniēs qđ amaret.
Hec Hugo de ſcrō vie. Aīa. Dic q̄ſo
o hō ſalua reuerētia tua. nō ex curioſitate.
ſed ex hūilitate. non ex p̄ſumptōe ſꝫ potiꝰ ex
deuotiōe intꝰrogo. Et q̄d eſt qđ amo cū de
uꝫ meū amo. Hō. O aīa ſi tua q̄ſtio eēt
p̄ſumptuoſa. tūc nimis eēt vicioſa ſed q꜡ ex
deuotiōe originatꝰ. deuotā r̄nſionēꝫ meretꝰ.
Audi ꝗ q̄d dicit ille magn⁹ amator dei. Au
g⁹. in lib. ꝯfeſ. Cū deuꝫ inq̄t amo. non amo
ſpeciē aut dec⁹. nō tp̄s. nō candorē lucꝫ iſti⁹
amicū oculis. nō dulces melodias. nō vn/
guenta ſuauiꝰ redolētia. nō m̄āna. nō mel/
la. nō mēbra carnis amplexib⁹ acceptabilia
nō hec amo cū deuꝫ amo. Sed q̄d amo. A/
mo lucē q̄ndā. q̄ndā vocē. quēdā odorē q̄n/
dam cibū. quēdā amplexū interiorꝫ hoīs
mei. vbi fulget aīe qđ nō capit locus. vbi ſo
nat qđ nō capit temp⁹. vbi redolet qđ non
ſpargit flat⁹. vbi ſapit qđ nō minuit edaci/
tas. vbi heret quod nō diuellit ſacietas.
Aīa. Dic q̄ſo o hō vel paululū de chari/
tatis ꝟtute. q̄ cognita ad diligēdū deū for/
tius anim⁹ inardeſcat. Hō. Reuera o
aīa charitatꝫ fruct⁹ magn⁹ eſt. ſed occult⁹.
Ipa em̄ ſm̄ Aug. in aduerſitatib⁹ tolerat. ī
ꝓſperitatib⁹ tēperat. in durꝫ paſſiōib⁹ ē for/

tis. in bonis opibꝰ hilaris. in tentatiõe tu/
tiſſima. in hoſpitalitate liberaliſſima. inter
veros frẽs letiſſima. inter falſos patiẽtiſſima
Ipa ẽ inter obprobria ſecura. inter odia bene/
fica. inter iras placida. inter inſidias innocẽs. ĩ
iniq̃tate gemẽs. ĩ veritate reſpirãs. Hec Au/
gꝰ. de laude caritatis. Bern. O felix amor ex
q̃ oritur ſtrenuitas moꝝ. puritas affectuum.
ſubtilitas intellectuũ. ſctitas deſideriorũ.
claritas opeꝝ. fecũditas virtutum. dignitas
meritoꝝ. ſublimitas p̃miorũ z honoꝝ. O
dulcedo amoris. o felix amor dulcedĩs. ꝯme
dat te cor meũ. z nectare tuo repleantur viſce
ra aĩe mee. Hec Bern. Idẽ. O aĩa q̃ꝫ dulcis
eſt cibꝰ caritatis. q̃ feſſos alleuiat. debiles ro
borat. meſtos letificat. Iugũ nãq̃ꝫ caritatis fa
cit ſuaue. z onꝰ eiꝰ leue. Idez. Fateor dñe.
nõ ſuſtinui pondꝰ diei z eſtꝰ. ſꝫ iugũ ſuaue z
onꝰ leue porto. Opꝰ em̃ meũ vix eſt vniꝰ ho
re. z ſi plꝰ ẽ nõ ſentio p̃ amore. Sꝫ q̃d plura
Hugo de ſctõ vic. O aĩa tãta ẽ vis amoris
vt talẽ te neceſſe ẽ eſſe. q̃le ẽ illud qd̃ amas.
Et cui p̃ affectũ ꝯiũgeris in ipiꝰ ſilitudinẽ
ipa q̃dãmodo dilectiõis ſocietate transfor
maris. Hec Hugo.

Caplm II. Quõ aĩa p̃ mẽtale exer/
citiũ dꝫ radiũ ꝯtẽplatiõis ꝯuertere ad exte
riora. vt cognoſcat q̃ꝫ inſtabil' ſit mundana
opulẽtia. q̃ꝫ mutabil' mũdana excellẽtia. et
q̃ꝫ miſerabilis mũdana magnificẽtia.

Anima.

Iam video quo

niã miſer ẽ oĩs animꝰ iũctꝰ ami/
cicia rebꝰ tp̃alibꝰ q̃ cũ labore acq̃
runtur. cũ timore poſſidentur. cũ dolore amit/
tuntur. Sed btũs ẽ q̃ amat te dñe. z inimicũ
p̃pter te. z amicũ in te. Solꝰ em̃ nullũ carũ
amittit. cui oẽs in te chari ſunt. te vero nemo
amittit. niſi q̃ te dimittit. q̃ aũt te dimittit q̃
vadit. niſi ad te placido a iratuꝫ. Hec Au/
gꝰ. Idẽ. O charitas q̃ ſp̃ ardes z nunq̃ꝫ ex/
tingueris. Caritas deꝰ meꝰ accẽde me. Iu/
bes vt amem te. da qd̃ iubes z iube qd̃ vis.
Iubes certe qd̃ ꝯtineã a ꝯcupiſcentia car/
nis. a ꝯcupiſcẽtia oculoꝝ. z ambitiõe ſeculi.
Auguſ. Minꝰ te dñe amat q̃ aliq̃d tecũ a/
mat. qd̃ p̃pter te nõ amat. Amb. O bõ ame/
mus xp̃m z eiꝰ ſp̃ inherere q̃ramꝰ amplexi/
bus. z facile videbitur oĩe difficile. Hõ

Grego. O aĩa iã vt video recognoſcis q̃ꝫ
felix z q̃ꝫ beatꝰ eſt q̃ in ſolo eternitatis deſide/
rio p̃ amorẽ figitur. q̃ nec p̃ſp̃itate extollitur. nec
aduerſitate q̃ſſatur. z dũ nihil hꝫ in mũdo qd̃
diligat. nihil eſt in mũdo qd̃ p̃timeſcat. Hec
Grego. in mora. Cõuerte igitur o aĩa nũc ra/
diũ ꝯtẽplatiõis ad ea q̃ ſunt iuxta te. h̃ ẽ ad
mũdũ iſtũ ſenſibilẽ. vt ip̃m et ea q̃ ſunt ĩ ipo
deſpicias. z eo deſpecto amplius in amore
ſpõſi inardeſcas. Minꝰ em̃ eũ amas ſi ali/
q̃d cũ eo appetis. qd̃ p̃pter ip̃m z in ipo nõ di/
ligas. Tanto eñ ſm Grego. q̃s ab illo ſup/
no amore diſiũgitur. q̃nto inferius delectatur.
z citiꝰ ad deũ ꝯuertitur. q̃ nõ hꝫ in h̃ ſeclo vn/
de delectetur. Et ſm glo. ſup Exodo. Tanto
q̃s ab ĩferioꝝ amore diſiũgitur. q̃nto ad ſola
etna amãda ſubleuatur. Cetera igitur creatura
tibi vileſcat. vt creator tuꝰ in corde ſolꝰ dul/
ceſcat. Augꝰ. Volue igitur ſp̃ z reuolue. ñ tm̃
ex auditis ſed etiã ex exptis. nõ tm̃ ex dictis. ſꝫ
etiã ex factis. q̃ꝫ inſtabil' ſit mũdana opulen/
tia q̃ꝫ mutabil' mũdana excellẽtia q̃ꝫ falſa z
miſerabil' mũdana glia. Oĩs em̃ ſm Gre.
qd̃ hic eminet. multo plꝰ merore afficitur. q̃ꝫ
honore gaudeat. Gregis. Ecce hꝰ mũdi ama/
tores nũdinas hꝰ ſeculi p̃ambulãt. alij di/
uitias. alij honores. alij gliam q̃rẽtes. Sꝫ
q̃d de diuitijs dicã. q̃ cũ labore acq̃runtur cũ
timore poſſidentur cũ dolore amittũtur. Quid
de honore referã. In loco ſublimi poſitus
es. nũq̃d nõ eris iudicãdꝰ ab oĩbꝰ. lacerãdꝰ
ab oĩbꝰ. Nunq̃d in honore ſine dolore. in p̃
latiõe ſine tribulatione. in ſublimitate ſine
vanitate eſſe q̃s poterit. Quid de glia dicã.
Nihil aliud eſt niſi q̃dã vana auriũ inflatio
Nũquid et ipa eſt ſine iudicio. Reſpice q̃s
antecedis. z cogita q̃r in oĩbꝰ inuidie ſemiã
p̃bes. Totiens angelo apoſtate ſilis ẽe vo/
lo. q̃tiens p̃eſſe deſidero. Hec Bern. Hie/
ro. Nihil nãq̃ꝫ ſeculo rebuſq̃ꝫ ſeculi fugaciꝰ
eſt. q̃s cũ tenere cupimꝰ amittimꝰ. Vidiſti
imp̃atores. vidiſti p̃fectos. vidiſti exercitꝰ.
victorias z triũphos. heri fuerũt. hodie nõ
ſunt. heri q̃ſi flos apparuerũt. hodie q̃ſi fe/
nũ aruerũt. Nihil itaq̃ꝫ bonũ ẽ niſi qd̃ p̃petu
um eſt. Hec Hiero. Aĩa O hõ ſi hec
ita ſe hñt. q̃d eſt qd̃ miſeri hoĩes q̃rũt. dum
mũdi vanitates appetũt. O q̃ntũ excecati
ſunt q̃ mũdi gliam q̃rũt. Greg. Nõnulli dũ
q̃rũdã gliaꝫ cernũt. magnũ aliq̃d exiſtimãt
atq̃ꝫ vt talia mercantur exoptant. Cũ vero eos
moriẽtes aſpiciũt eoꝝ q̃ꝫ vana ſit glia cum
gemitu fatentur. z dicunt. Ecce q̃ꝫ nihil eſt hõ
Hec Grego. Hõ O aĩa chariſſima. z

quid ſunt mūdana oīa niſi q̄dā vana ſom
nia. Et quid ꝓfuit ſupbia aut diuitiarū ia/
ctātia amatoribꝫ ſuis. Trāſierūt em̄ omia
tanq̄ vmbra ꝛ tanq̄ nauis q̄ ptrāſijt fluctu
antē aquā. cuiꝰ nō eſt inuenire veſtigiū. In
malignitate em̄ ſua ↄſumpti ſunt Heu q̄
plurimi etiā nullū ſignū reliq̄rūt. Ubi ſunt
ꝑncipes gentiuꝫ. ꝛ q̄ dn̄ati ſunt ſup beſtias
que ſunt ſup terrā. Qui argentū theſauri/
zauerunt. ꝛ aurū ↄgregauerūt. q̄ ciuitates
ꝛ caſtra extruxerūt. reges et regna bellādo
deuicerūt. Ubi ſapiens. vbi ſcriba. vbi inq̄
ſitor huiꝰ ſeculi. vbi ſalomon ſapiētiſſimus
vbi alexāder potētiſſimꝰ. vbi ſamſon fortiſ
ſimus. vbi abſalon ſpecioſiſſimꝰ. vbi aſſue/
rus glioſiſſimꝰ. vbi ceſares potētiſſimi. vbi
reges. vbi ꝑncipes inclyti. Quid ꝓfuit eis
inanis glīa. breuis leticia. mundi potētia.
magna familia. carnis voluptas. diuitiaꝝ
falſitas. ↄcupiſcentie ſuauitas. Ubi riſus.
vbi leticia. vbi iactātia. vbi arrogātia. Ecce
generoſitas ſanguis. pulchritudo corpoꝝ.
forma elegāſ. iuuenilis decor. ꝑdia. palacia
immēſa. ſuppellex. adde ꝛ mundi ſapiām. de
mūdo ſunt hec oīa. ꝛ mūdus qd̄ ſuū eſt di/
ligit. ꝛ tn̄ cū mūdo nō diu ſubſiſtūt. Trāſi/
bit em̄ mūdus ꝛ concupiſcētia eius. Bern̄.
Tu ḡ ſi recte ſapis. ſi tecū lumē oculoꝝ eſt.
deſine ſequi que ↄſequi miſeꝝ eſt. q̄ poſſeſ/
ſa onerant. amata inquināt. ꝛ amiſſa cruci/
ant. Tu ḡ re'inque hec om̄ia ꝓpter eū q̄ eſt
ſup om̄ia. Hec Bern̄. Fuge ḡ ꝛ confuge o
anīa ad vrbē refugij h̄ eſt ad vitā religioſaꝫ
vbi poſſis de p̄teritis agere pniam. ꝛ in pre
ſenti obtinere grām. ꝛ feliciť p̄ſtolari futu/
ram gloriā. Nō te retardet pctōꝝ ↄſcientia
qꝛ vbi ſupabūdauit iniq̄tas. ſupabundare
ↄſueuit ꝛ grā. Nō pniaꝝ auſteritas ipſa te
deterreat. Non em̄ ↄdigne ſunt paſſiōes hꝰ
tpis ad p̄teritā culpā que remittiť. ad p̄ſen/
tem grām q̄ immittiť. ꝛ ad futurā gloriaꝫ q̄
ꝓmittitur. Hec Bern̄. Anīa Iā falſi/
tatē ꝛ inſtabilitatē mūdi agnoſco. ſꝫ neſcio
q̄ vinculo detēta adhuc auertere mentē ne
queo. Hō Certe ſi diligenť o aīa ꝛ pru
denter periculū tuū qd̄ de mūdo incurris
aduerteres. ꝓculdubio animū a ſeculi va/
nitatibꝫ cohiberes. Grauis em̄ ꝛ nimis pe
riculoſa eſt mūdana ↄuerſatio. qꝛ ſm̄ Ber.
Periclitať caſtitas in delicijs. hūilitas i di
uitijs. pietas in negocijs. ꝟitas in multilo/
quio. caritas in h̄ nequā ſeculo. O aīa debi
lis ꝛ infirma q̄ tā facilis es ad decipiendū.
tā prona ad cadendū. tā difficilꝭ ad ſurgen/
dū. An ignoras q̄ ſicut difficile ē arborem
iuxta viā poſitā fructꝰ pulcherrimos vſq̄
ad maturitatē ſeruare. ſic difficile eſt hoīeꝫ
iuxta ſeculū viuentē iuſticiā imaculatā vſq̄
in finē ↄſeruare. Hec Chryſo. Itē Auguſ.
in epl̄a quadā. Uincula huiꝰ mūdi habent
aſperitatē verā iocunditatē falſaꝫ. certū do
lorē. incertā voluptatē. durū laboreꝫ. timi/
dā quietē. plenā miſeriā. nullā beatitudinē.
inanē ſpem. O anīa ſi h̄ in mente portares.
mundū ꝛ ea q̄ in mūdo ſunt cōtēneres. Et
q̄d eſt chariſſima qd̄ diligis. quid ē qd̄ appe
tis. quid ē qd̄ in mūdo querꝭ. Si platonē
diligis. q̄d aliud facis niſi q̄ vitā tuā cōfun
dis An ignoras q̄ mōſtruoſa res eſt gradꝰ
ſummꝰ. ꝛ animꝰ infimus. ſedes ꝑma et vita
īma. lingua magniloqua. ꝛ manꝰ ocioſa. ſer
mo multus ꝛ fructꝰ nullus. vultꝰ grauis et
actus l[illegible]s. ingens auctoritas ꝛ nutās in/
ſtabilitas. Hec Bern̄. Sed forte diceres.
p̄latione quidē appeto. ſed in ip̄a bene ꝛ ſcrē
viuere intendo. Laudo. ſed raro qd̄ lauda
re valeaꝫ inuenio. Unde ſp timeo qd̄ dicit
Grego. in regiſtro. Ita ſibi regentiū ꝛ ſub/
ditorū merita cōnectunť. vt ſepe ex culpa p̄
ſidentiū fiat deterior vita ſubditoꝝ. Et ſe/
pe ex merito plebiū delinquat vita paſtoꝝ.
Si ſapientiā mundi querꝭ. o quāto pericu
lo te cōmittis. Bern̄. Heu q̄t ꝛ quātos mū
di maledicta ſapiētia ſupplātauit. ꝛ ↄceptū
in eis diuinū extinxit ſpm̄. quē vehementiꝰ
dn̄s accēdi voluit. An ignoras q̄ ſapiētia
mūdi terrena eſt. aīalis ꝛ diabolica. inimi/
ca ſalutis. ſuffocatrix vite. ꝛ mr̄ cupiditatꝭ.
Hec Bernardꝰ. Augꝰ. Qui ſine ſaluatore
ſalutē vult querere. et ſine vera ſapiētia eſti
mat ſe prudentē fieri poſſe. nō ſanꝰ ſed eger
eſt. nō prudens ſed ſtultꝰ eſt. et in egritudi/
ne laborat aſſidue. Qui em̄ creſcit in ſcien/
tia ꝛ nō in bona vita. elongať a deo. ſicut di
cit algazel. Tu ergo ſi ſapiēs eſſe deſideras
diſcas in terris. quorū ſcientia ꝑſeueret te/
cum in celis. Hec Hiero. Hic ſtudeas q̄liť
ad ipm̄ ꝑuenias. quē ſemel vidiſſe eſt oīa di
diciſſe. Hec eſt illa eterna veritas. ſine qua
om̄e ſape deſipe eſt. quā ſolā cognoſcere ꝑ/
fectū ſcire eſt. Augꝰ. Infelix hō qui ſcit oīa
alia te aūt neſcit. Beatꝰ aūt q̄ te [illegible]ſcit. etiā
ſi alia neſciat. Si auteꝫ te ꝛ alia nouit. non
ꝓpter illa beatior. ſed ꝓpter te ſolum beatus.

Anſelm⁹. Sȝ fortaſſe diuitias mũdiales. pompas ſeclares. ꝛ delicias carnales o aĩa mea diligis. ꝛ ꝓpter hͦ mũdũ inuite derelinquis. Sed attẽde ꝙ caduca ꝛ fragilia ſunt hec. Dic vbi reges. vbi ꝑncipes. vbi oĩm hͦ dictoꝝ dilectores. Timeo ꝙ mlͭi ex ipis heu exterminati ſũt. ꝛ ad inferos deſcẽderũt Quid nũc eis ꝓdeſt ſupbia. q̇d diuitiaꝝ iactantia. Qui eñi plus diligit mũdũ ꝙ deũ. ſeculũ ꝙ clauſtrũ. gulã ꝙ abſtinẽtiã. luxuriam ꝙ ꝯtinẽtiã ſequit̃ diabolũ. ꝛ ibit cuȝ eo ad eternũ ſuppliciũ. Aug⁹. Qui florẽt felicitate ſeculi. pereũt virtute dei. florẽt ad tẽpus. peũnt ineťnũ. florẽt falſis bonis peũt veris tormẽtis. Idẽ. Si in hͦ ſeclͦo aliq̇d nos habere delectat. deũ q̇ poſſidet oĩa expedita mẽte poſſideam⁹. ꝛ in ipo habebim⁹ q̇cq̇d feliciť ꝛ ſctẽ deſideram⁹. Gre. Nec diuiti obſunt opes ſi eis bene vtat̃. nec paupem egeſtas ꝯmẽdabilẽ facit ſi int̃ inopias ſordes pcti nõ caueat. Sȝ adhuc o aĩa inuenies qð obijcias dicẽs. Mũdũ deſpicio. ſȝ amicos. parẽtes ꝛ cognatos derelinq̃re nõ valeo. Friuola o aĩa eſt hec obiectio. Bern. Fidelis ſmo ꝛ oĩ acceptiõe dign⁹. Si impiũ eſt ꝯtẽnere prẽm vl' mrẽm ꝓpter chriſtũ pijſſimũ eſt. O dirũ prẽm. o ſeuã mrẽȝ. imo nõ parẽtes ſȝ pemptores. q̇ te malunt pire cũ eis ꝙ regnare ſine eis. Hiero. Licȝ ſparſo crine ꝛ ſciſſis veſtib⁹. vbera q̇b⁹ te nutrierat mr̃ oñdat. licet ĩ limine pr̃ iaceat. ꝑ ꝯtẽptã mrẽm. ꝑ calcatũ prẽm ꝑge ſiccis ocul'. ꝛ ad vexillũ crucis euola. Solũ pietatis gen⁹ eſt in his fuiſſe crudeleȝ. Chryſo. An ignoras o aĩa ꝙ q̇ habet ieſum. hȝ prẽm et matrẽ ꝛ oẽm amicũ. Quid ſeq̃ris mortuos. ſequere viuũ. ꝛ dimitte mortuos ſepelire mortuos ſuos. Aĩa Iã ex ṽbis tuis o hõ ꝑpendo. ꝛ ex multis expimentis cognoſco. ꝙ etiã mũdus in ſeipõ aruit. Sȝ adhuc heu in multoꝝ cordib⁹ floret. qui amaritudiẽs mũdi diligũt. fugiẽtẽ ſequunt̃. labentẽ amplectunt̃. dic q̇ eſt tante cecitatis rõ. Hõ

O aĩa an ignoras ꝙ tã delicata ꝛ tã nobilis es a ſponſo tuo auctore oĩm cõdita. ꝙ ſine dilectiõe eſſe nõ potes. Hiero. i epl'a ad euſtochiũ. Difficile eſt hũanã aĩam non amare. neceſſe eſt eñi vt mẽs nr̃a ad q̃ſcũq3 trahat̃ affect⁹. Vnð ſm Bern. etiã oportet ꝙ aut in ſũmis aut ĩ infimis delecteris. Igitur ſm Gre. in mora. Quia ſunt nõnulli q̇ vitã ſuã negligũt. dũ trãſitoria appetunt. et eterna nõ intelligũt. vl' intellecta ꝯtemnũt. dolorẽ nõ ſentiũt dũ vulnerati ſunt. Vnð heu ſe miſeri in bonis eẽ putãt. exiliũ quaſi patriã diligũt. ꝛ in cecitate q̃ſi lumĩs claritate exultãt. Ecõtra electoꝝ mẽtes dũ cuncta trãſitoria q̃ſi nulla ꝯſpiciũt. ad q̇d ſunt ꝯdite req̇rũt. Cũq3 eoꝝ affectui nihil extra deũ ſufficiat. in ſola ꝯtẽplatiõe cõditoris q̇eſcunt. ſupnis ĩtereſſe ciuib⁹ appetunt. ꝛ adhuc in mũdo poſiti extra mũdũ ſurgũt. Hec Gre. Idẽ ſup ezechielẽ. Dulcedo videt̃ eſſe in reb⁹ hũanis. ſed eis q̇ nullaȝ de celeſtib⁹ dulcedinẽ experti ſũt. Quia dũ mens hũana min⁹ eterna intelligit. tãto dulci⁹ in tꝑalib⁹ requieſcit. Sed ſi q̇s iã cordis lingua guſtauerit q̇ ſit illa dulcedo celeſtiũ ꝑmioꝝ. huic q̃nto dulci⁹ fit qð int⁹ videt. tãto magis in amaritudinẽ ṽtit̃ oĩe qð foris ſuſtinet.

Aĩa Ne q̃ſo o hõ ꝑcraſtines mihi aliq̇d de mũdão ꝛ celeſti gaudio ediſſerere. q̃ten⁹ vtriuſq3 natura ꝑfecti⁹ cognita. vnuȝ veri⁹ deſpiciã. ꝛ ad alteꝝ aſſeq̃nduȝ ſtudioſi⁹ me extendã. qꝛ puto ꝙ ſic bonũ ñ amat̃ niſi cognoſcat̃. ita malũ nõ deuitat̃ niſi intelligat̃.

Hõ O aĩa eſtimo ꝙ mũdanũ gaudiũ (ſi tñ põt dici gaudiũ. ꝛ nõ poti⁹ flagellũ incognitũ) nunq̃ ꝑfecte cognoſcit̃. niſi cũ ꝑfecte deſpicit̃. Vñ ſicut a ꝑfectis mũdi ꝯtẽptoribus tradit̃. mũdanũ gaudiũ potiſſime ꝓpter q̇nq3 ꝯtẽptibile eſt hñdũ. Primo ꝙ hȝ vilitatẽ in obiecto. Quid eñi eſt ſeculi leticia. Rñdet Aug⁹. impunita neq̇cia. i. luxuriari. inebriari. comeſſatõnib⁹ vacare. vanitatib⁹ intẽdere. ꝛ ꝓ his in hac vita nihil mali ſuſtinere. Putãt eñi mali ſe eſſe in delicijs cum nõ corrigunt̃ ꝓ ſuis neq̇cijs. Et ignorãt ꝙ ſic dicit Aug⁹. nihil infelici⁹ ẽ felicitate peccantiũ. q̇ penalis infirmitas nutrit̃. ꝛ mala volũtas roborat̃. Scðo hȝ impuritateȝ in ſubiecto. Anima eñi peccatis deformata. eſt ſubiectuȝ mundani gaudij. que letat̃ cũ malefecerit. ꝛ exultat in reb⁹ peſſimis. Vñ bene dicit beat⁹ Hiero. ꝙ ridere et gaudere cũ hoc ſeculo. nõ eſt factuȝ hominis ſenſati. ſed frenetici. Reuera o anima coꝛ mũduȝ nõ cum hoc ſeculo immũdo. ſed cũ deo ꝛ in deo letũ eſt ꝛ iocundũ. Tercio hȝ breuitatem in ſeipõ. qꝛ gaudiũ hypocrite ad inſtar puncti. Hypocrita eſt hic mund⁹. cui⁹ gaudiũ eſt ad inſtar puncti. quod nec latuȝ nec longũ nec altum eſt nec ꝓfundũ. Aug⁹. ſup Iohẽȝ. Leticia ſeculi vanitas eſt. cum

magno deſiderio ſperaſ vt veniat. ⁊ nō po/
teſt teneri cū venerit. O aīma q̃ꝫ breuis. q̃ꝫ
fragilis ⁊ q̃ꝫ caduca ē mūdana leticia. Bre/
ues eīn dies homīs ſunt. Quarto habēt
triſticiā in ēmio q꞉ ducūt heu miſeri ī bōis
dies ſuos. ⁊ ī puncto ad infernū deſcēdūt.
Extrema eīn talis gaudij luctus occupat.
Immo o aīa ſi vales diſcernere. tale gau/
dium habꝫ ſemꝑ triſticiā admixtaꝫ in actu
ſuo. q̇a ſemꝑ neceſſe eſt ꝙ ꝯſumat ſeu a ꝑtur
bata ꝯſcientia. An ignoras o aīa ꝙ nō diu/
tius ꝑdurat leticia q̃ eſt in comedendo ⁊ bi
bendo. q̃ꝫ durat triſticia q̃ ē eſuriendo ⁊ ſi/
tiendo. ſic eſt de omībꝫ alijs. Quinto ha
bet miſeriā magnā in affectu ꝓprio. q꞉ eſt ſpi
ritualis gaudij impedimētū. O aīa agno
ſce q̃ꝫ miſer eſt h̄ mūdus ⁊ q̃ꝫ miſerrimi qui
ſequunſ ipm. Semꝑ eīn mūdana gaudia
excluſerūt homines a btā vita. Bern̄. O q̃ꝫ
vilis eſt q̃ꝫ inutilis ē mūdana ꝯſolatio. ⁊ qđ
plus eſt metuendū. q꞉ vere ac ſctē ꝯſolatio
nis eſt impedimentū. Renuas igiſ o ani/
ma mea in mūdo delectari. ſi vis de dī me/
moria conſolari. Hec Bern̄. Aug⁹. Cetera
creatura vileſcat vt creator in corde dulce/
ſcat. Aīa Iā mundū deſpicio. iam fal
ſam leticiā. verā triſticiā. falſam dulcedinē
⁊ verā mundi amaritudinē agnoſco. ⁊ ob h̄
nō immerito hec oīa ꝑm tuū ꝯſiliū ꝯtem
no. Sed q꞉ ſicut aſſeris ſine dilectione eſſe
nō valeo. dic queſo q̇d agā. quo me cōuer/
tam. vbi dilectionē ꝯuenientē inueniā.

Homo O aīa ſi teipāꝫ ꝑfecte cogno
ſceres. ex tui ꝯgnitione mundū ⁊ oīa q̃ in
mūdo ſunt ꝯtēneres. ⁊ diſcere poſſes quaꝫ
ꝯſolationē ī tua dilectōe affectare nō imeri
to deberes. O aīa ſi te naturā celeſteꝫ in/
telligeres. ꝓcul dubio terrenā ꝯſolationeꝫ
abhorreres. Erubeſce igiſ cōſolari ī ſceno.
que es de celo. Erubeſce in imis delectari.
que nō potes niſi in ſummo ſatiari. Natu/
ra es (vt puto) celeſtis. ⁊ celeſtē ꝯſolationē
(ſicut eſtimo) naturaliſ ſi carnal' inſania ꝑ/
mitteret appeteres ⁊ req̇reres. Bern̄. O q̃ꝫ dulce
⁊ delectabile eſſet. adiūcto diuini amoꝛꝫ cō
dimento. ꝑm naturā viuere. ſi carnalis inſa
nia nos ꝑmitteret. qua ſanata. ſtatim natu/
ralibꝫ natura arridet. Aīa Et q̇d eſt ꝑ
pꝛie ꝑm naturā viuere. Hō Pꝛopꝛiſſi
me ꝑm naturā viuere eſt in terrꝫ celeſtē vitā
ducere. ab exterioꝛibꝫ ad interioꝛa redire.
ab interioꝛibꝫ ad ſuꝑna aſcendere. ⁊ facere

oīa ꝑm nobiliſſimū qđ eſt in homīe ꝑcel/
lens. h̄ eſt ꝑm intellectū. Hec phs. iij. ethi.

Aīa Poteſt ne aliq̇s in terris. ⁊ ī hac
lachꝛymaꝝ valle celeſtē vitā ducere. Ho
mo O aīa ſi de meis v̄bis tanq̃ꝫ homīs
pctōꝛis dubitas ⁊ miraris. audi Auguſtinū
⁊ apl'm paulū. Ecce q̇d dicit Aug⁹. Cū eter
num aliq̇d ꝑ cognitionē ⁊ amorē capimus
mente iā non in hoc mūdo ſumus. Unde
eſt quod dicit apoſtol⁹. Noſtra cōuerſatio
in celis eſt. O aīa mea puto igiſ ꝙ verius
es vbi amas q̃ꝫ vbi animas q꞉ quicq̇d dili
gis ipa dilectiōis vi in eius ſimilitudinem
trāſſoꝛmaris. Si ḡ celeſtia contēplaris. ſi
celeſtia diligis quomō iā nō in celis cōmo/
raris. que celeſtibꝫ ſpiritibꝫ in vita aſſimila
ris. Aīa Heu heu iā me infelicem et
miſerā. miſerabiliter multo iā tempe exce/
catam ſentio. que tanto tempe ꝑ cognitio/
nem in tempalibꝫ ⁊ terrenis rebꝫ oberraui.
Mundanis ⁊ vilibꝫ me ꝑ amoreꝫ alligaui.
de quibꝫ paucā conſolationē. multam vero
amaritudinē ⁊ deſolationē. modicaꝫ ⁊ val/
de exilem leticiā. ſed variam ⁊ ſepe magnaꝫ
coꝛdis triſticiā ſumpſi. Dic ergo iam que/
ſo o homo q̃ eſt celeſtis conſolatio. ⁊ ſi quo
modo poſſem ad ipam ꝑtingere in hac val/
le lachꝛymaruꝫ ⁊ miſerie. Quid eſt quod in
deo meo inuenio. cū tam libenter ⁊ tam fa/
ciliter oīa ꝓpter ipm cōtemno. cū dico in/
tra meipſum cū gaudio. Deus coꝛdis mei
deus pars mea in eternuꝫ. Quid eſt quod
in illa breuiſſima hoꝛa ī dilecto meo degu/
ſto. cū oīa dura et amara ⁊ aſpera gaudē/
ter ⁊ hilariter ꝓpter ipm ſuſtinere totis viri
bus cōcupiſco. ⁊ dico. Mihi adherere deo
bonū eſt. Et quis me ſeparabit a charitate
chriſti. Homo Scdm̄ Bern̄. o anima
hec cōſolatio nihil aliud ē q̃ꝫ gratia quedā
deuotiōis. ꝓcedens de ſpe venie. et guſtus
boni. licet exiguus. ⁊ ſuauiſſima quedā de/
lectatio. qua benign⁹ deus afflictam recre/
at aīam. q̃ aīa ad deū reqrenduꝫ inuitaſ
⁊ ad diuinū amorē accenditur vehemēter.
Hugo de ſctō victoꝛe. O aīa q̇d putas eſt
tam dulce ⁊ tā ſuaue. qđ in recoꝛdatione di
lecti deuotas aīas ſolet tangere. ⁊ tā ſua/
uiter afficere. vt iam totaliſ a ſeipis aliena/
ri incipiant. Exhilaraſ ꝯſciētia. ⁊ in obliui/
onē venit oīm doloꝝ memoꝛia. exultat ani/
mus. clareſcit intellect⁹. coꝛ illuminatur. af
fectus iocundaſ. Iā neſciūt vbi ſe eē cōſpi/

ciunt.⁊ q̄ſi amplectib⁹ amoris aliq̄d int⁹ te/
nēt.⁊ neſciūt q̄d ſit.et tñ totis virib⁹ tenere
ↄcupiſcūt. Lucrat̄ q̄dāmodo delectabilit̄
a uim⁹ ne recedat ab eo.q̄ſi in eo finē oīm
deſiderioꝝ inuenerit. Hec Hugo. Bern.
Nonnunq̄ q̄ſi clauſis ocul' bone ieſu ad te
inhiāti mittis mihi ī os cordis. qđ nō licet
mihi ſcire q̄d ſit. Saporē q̄dē ſentio dulce
dinē adeo ↄfortantē. q̄ ſi pficeret̄ in me.ni/
hil vltra q̄rerem. Nōne h'cē iubil⁹ cordis.
Grego. Jubilus dr̄ ineffabile mētis gau/
diū qđ nō abſcondi.nō ſmonib⁹ apiri pōt.
Sed tñ quibuſdā motib⁹ apit̄.licet nullis
ꝓprietatib⁹ exprimat̄. Vñ Ps. Beat⁹ ppl's q̄
ſcit iubilationē. Nō dicit.q̄ loquit̄. ſʒ q̄ ſcit.
q2 iubilus q̄dē ſciri pt intellectu. ſed dicto
ſeu verbo exprimi nō pōt. Bern. Jſtū aūt gu
ſtum cū accipio.nullo corpis viſu. nll'o aīe
ſenſu.nullo ſpūs ītellectu aduertere me ſu/
nis quid ſit.cū accepo ⁊ ruminare volo.et
dijudicare ei⁹ saporē.statim trāſit dulcor
eius.deglutio quidē illud quicq̄d eſt in ſpe
vite eterne.ſed opatiōis ei⁹ virtutē diu ru/
minādo.oīm ib⁹ anie venis et medullis q̄ſi
vitalē quendā ſuccū optabā infundere.vt
ab oīb⁹ alijs affectib⁹ deſiper.⁊ illud ſolū
ſaper.ſed feſtinat trāſire.⁊ cū de inq̄ſitione
vel acceptiōe eius vl' viſu formata quedā
liniamenta mēorie geſtio arti⁹ impſſa com
mittere.vel etiā memoriā labilē ſcripto iu/
uare.experimēto cogor dicere id euāgelicū
Neſcis vñ veniat aut q̄ vadat. Hec Bern.
Que putas o anīa eſt tā dulcis tāq̄ ſuauis
delectatio.certe hec eſt cōſolatio diuina.

Anīa O hō q̄s mihi h̄ tribuat. vt hec
tam inexpta ↄſolatio in cor meū ꝑueniat.
vt maloꝝ meoꝝ obliuiſcar.ac mūdanā cō/
ſolationē deſpiciā.⁊ a meipa felicit̄ aliena/
ri incipiā. Hō O aīa.magnū eſt qđ de/
ſideras.ineſtimabile donū eſt qđ exoptas.
Vñ vt eſtimo hūano ſtudio nō pt obtine/
ri.hūano merito vix pt pmereri.ſed a deo
hūilib⁹ pctib⁹.⁊ a digne diſpoſitis ex ſola diui
ne pietatis ↄdeſcēdentia vix pōt impetrari.
Oīme em̄ aurū in cōparatiōe illi⁹ arena eſt
exigua.⁊ argētū illi cōpatū tanq̄ nihilū re/
putat̄. Aīa O hō dic rogo q̄lis dʒ eſſe
diſpoſitio.q̄ ordinari debʒ ad impetrādū
orantis affectio. Hō De hac materia
multū poſſet dici ab expt̄is.ſed q2 inexptiū
me eſſe recognoſco.etiam pauca me dicere
erubeſco. Vñ timeo ne dicat̄ ↄ me. Quare
tu enarras qđ nō deguſtas. q̄re tāq̄ indi/
gnus laudas qđ ignoras. Anīa O hō
noli timere cū reuerētia ⁊ hūilitate q̄ audi/
ſti ⁊ legiſti deuote ꝓponere. Multi eī de re
bus magnis ⁊ arduis alijs vtilit̄ poſuert.
qđ nō de ꝓpa experientia ſʒ alioꝝ ſciā didice/
rūt. Hō Jā cū aliq̄ audacia loq̄r. Nā
vires q̄s impitia denegat.caritas ſubmini
ſtrat. Vñ ſic ſentio ſic refero. Puto ſaluo
meliori iudicio.ſi vis te ad hāc celeſtē dul/
cedinē deguſtādā ꝑpare.debes eē depurata.
exercitata ⁊ eleuata. Jn pmo hec celeſt' dul
cedo odorat̄.ī ſcđo deguſtat̄.⁊ ī tercio aliq̄n
vſq̄ ad ebrietatē ſumit̄ ⁊ potat̄. Prio di/
co q2 debes eē depurata a pctīs.ab affectio
nib⁹ inordinatis.a tpali ↄſolatōe.⁊ a creatu/
raꝝ inordīata dilectiōe.q2 ſm Ber. Errat
oīno ſi q̄s illā celeſtē dulcedinē huic cineri.
diuinū illud balſamū huic venenoſo gau/
dio.chariſmata illa ſpūſſctī h⁹ ſeculi illece/
bris miſceri poſſe arbitrat̄. Sed poſtq̄ a
talib⁹ aīa fuerit purgata.lachrimoſis gemi
tib⁹ depurata.⁊ cādidata doloroſis fletib⁹.
q2 dignū ē ſic dicit Aug⁹. q2 mens illa ſp ī ſe
dolores iueniat.q̄ derelicto creatore ſp ī ſe
⁊ ī creatura gaudia q̄rebat. Pulchre igitur
Gre.ī mora.c.iij.ſup illo ꝟbo. Anteq̄ ↄmedā
ſuſpiro dic. Comedere aīe ē ſupne luc' ↄtē
platiōib⁹ paſci. Suſpirat ḡ añq̄ comedat.
q2 q̄ ſe ī h̄ exilio p deſiderioꝝ celeſtiū lamē/
ta ñ hūiliat.et ne patrie gaudia ñ deguſtat.
A ſpirat em̄ pabulo ieiuni ſūt.q̄ ī hac pegri
nationis inopia letant̄. Scđo dʒ mens
eſſe exercitata in bonoꝝ ꝑpetratōe.⁊ ī malo
rū ꝑpeſſiōe. Beati eī q̄ lugēt.qm̄ ipi cōſola/
bunt̄. Quia q̄s amor ſpiratis afficit. refectio
ↄſolatiōis paſcit. Bern. O bone ieſu.q̄tiēs
poſt innūerabiles lachrymas ⁊ gemit⁹ ſau
ciatā aīam meā vnxiſti vnctiōe miſcdie tue
⁊ nō quā pene deſpantē excepiſti.ↄſolatā et
de venia pſumentē dereliq̄ſti. Ecce quō p/
cū rerū honeſtaꝝ in ipis eſt. Vñ reuera q̄/
uis in initio arta ſit via q̄ ducit ad vitā. ꝓ/
ceſſu m̄ tpis ineſtimabil' dilectōis dulcedi
ne dilatat̄. O igit̄ q̄ btā ↄſolatio q̄ diuini/
tus infūdit̄ laborātib⁹ p xp̄o. Terciū ī q̄
aīa inebriat̄ hac dulcedie ē mentis eleuatio.
q̄ñ feliciter anim⁹ a terrenis abſtrahitur.⁊
miro q̄dā modo ſupra ſeipm.ſupra mūdū.
imo ſup oēm creaturā eleuat̄.vt iā dicere
poſſit aīa. Jntroduxit me rex ī cellaria ſua
Hec eſt illa cella vinaria.in qua introducit

gia. vbi bibit de vino ↄdito ineſtimabilis
deitatis. et de lacte albiſſimo incōtamina/
bilis humanitatꝭ. O anīa hinc bibūt ami/
ci. ſed inebrianteur chariſſimi. O felix ebrie
tas quā ſequiť mētis ꝛ corpis tā caſta ꝛ ſan
cta ſobrietas. Hinc efficiť aīma more ebriū
gaudēs ꝛ letabūda in aduerſis. fortꝭ ꝛ ſecu
ra in piculis. prudēs ꝛ diſcreta in pſperꝭ. li/
beralis ꝛ pia in ↄdonādis iniurijs. ꝛ tandē
quieta ꝛ ſomnolēta recūbens ī amplexibus
diuinis. cū leua ſpōſi ſpōſa ȝ ſub capite ami
cabiliter ſuſtētat. ꝛ dextera dilecti dilectaȝ
familiariter amplectiť. Anīa O hō cō/
fiteor cū hūilitate ꝛ cū reuerētia. qȝ accidit
mihi aliqñ licet heu p raro. ꝙ cū magna vio
lentia circa ↄuerſiōis mee pmordia. animū
a terrenis abſtraxi. ꝛ ad celeſtia ↄtēplanda
cū conatu nimio eleuaui. Intraui cum tre
more. circūſpexi cū rubore. vidi choros an
gelorꝫ. palacia ꝛ gaudia pͣtriarcharū ꝛ ꝓphe/
tarū. aplorꝫ aſpexi tabernacula. ꝛ martyrū
cōuiuia. virginū ꝛ ↄfeſſorꝫ ſolacia. elemoſy/
nā videlicet alicuꝰ ↄſolatiōis a ſingulꝭ pe/
tij. micas decidētes de menſa dñorꝫ deſide
raui nec obtinui. Sed qȝ auditu lamenta
bile eſt. mox ab oībꝫ vt pegrina ꝛ incognita
repulſa fui. Quid ꝗ profuit mihi laborioſa
mētis eleuatio. quā nulla ſecuta fuit cōſola
tio. Homo O anīa non fuit ſine cauſa
repulſio hectā deſolatoria. Puto ꝙ hec fu/
it cauſa. qꝛ voluiſti eſſe ſocia ↄſolatōis anꝗ̄
fuiſti ſocia paſſiōis. voluiſti eſſe particeps
remuneratiōis anteꝗ̄ imitatrix vͥtutꝭ. Sa
tage ergo pmo eſſe ſocia angelorꝫ ꝑ purita/
tem ꝛ innocētiā. ſocia pͣtriarcharꝫ ꝛ ꝓphetarꝫ
ꝑ humilitatē ꝛ fidei ↄfidentiā. ſtude eē filia
aplorū ꝛ martyrū ꝑ charitatē ꝛ patientiaȝ.
confeſſorꝫ ꝛ virginū ꝑ pietatē ꝛ ↄtinentiā. ꝛ
tunc audacter in h̄ exilio ſaltē cū filio pdi/
go pū pͣtris elemoſynā obtinebis. Anīa

O homo iā ꝗ̄ vana ꝛ inſipida ſunt oīa
trāſitoria agnoſco. ꝛ ob h̄ mundū deſpicio.
ↄſolatōnē ſeculi vilipendo. mūdana quoqȝ
gaudia ſicut venena mortifera fugio ꝛ con
temno. vitā etiā ꝑteritā qͣſi mortuā plango
ꝛ mētē meā miſerā gemitibꝫ ꝛ fletibꝫ abluo
ꝛ repurgo. et ſi aliqñ inter lachrymas ꝛ ge/
mitus odorē diuine ſuauitatꝭ vel modicuȝ
ſentio. adhuc tamē cibū angelorꝫ et vinum
amicorꝫ infelix ꝛ miſera. ieiuna ꝛ ſitibunda
nō deguſto. Bern. Nō acceſſit adhuc domi
ne deꝰ meꝰ cor meū ad multitudinē dulce/
dinis tue. quaȝ abſcōdiſti timētibꝫ te. foris
eīn eiꝰ odore vtcunqȝ ſuſtentor. qȝ eſt mihi
ſup odorē balſami. cunctiqȝ generꝭ ſuauia
odoramēta. O dñe deus. ſi tā nobilꝭ ē odor
ꝗ̄ dulcis eſt tue dulcedinis ſapor. Si tan/
te vͥtutis eſt modica deguſtatio. qͣntū iocū/
ditatis habȝ felix inebriatio. O quis mihi
det vt venias ī cor meū. ꝛ inebries illud vi/
no tuo. et amplectar te deꝰ meus. Hō

Scdm Augꝰ. o anīa deuota loqͬr ſalua
reuerētia. nimis eſtis auara ꝛ vtinā nō pre
ſumptuoſa. vires vr̄as ꝑpendite. merita cō
ſiderate. vͥtutes diſcutite. ꝛ tūc ſi placet ſuf
ficiat vobis magꝭ in odore diuinorꝫ vnguē
torū cū adoleſcētulis hūiliter currere ꝗ̄ ꝑ/
ſumptuoſe ſup merita poſtulare. Anīa

O homo ꝗ̄ durꝰ ꝛ onerosus es mihi mi
ſere anīe ↄſolator. ꝗ̄ parcus (ſi fas eſt dice/
re) diuine bonitatꝭ es diſpenſator. Auda/
cter dico. tacere nō valeo. mihi odor nō ſuf
ficit. modicꝰ guſtus plene nō reficit ſed affi
cit. ebrietatē affectꝰ meus appetit ꝛ requirit
Scio ꝗ̄ dicit. Bibite amici et inebriamini
chariſſimi. ſi depmit indignitas petentis.
ſpem tamē erigit pietas ꝓmittentꝭ. O ho/
mo quō dubitare valeo. qͣn paratꝰ ſit dare
dona ſua ꝗ̄ ꝑ me nō dedignatꝰ eſt pati ma/
la mea. An ignoras ꝗ̄ multos de dei pieta/
te docuiſti. qȝ de beato Auguſti. didiciſti.
ſic dicente. Erubeſcat hūana pigricia. pluſ
vult deus dare ꝗ̄ audeat homo poſtulare.
Idē de vera religione. Deꝰ dedit nobis pi
gnus ſpirituꝰ. in quo ſentiamꝰ eius dulcedi
nē. ꝛ deguſtemꝰ ipm fontē vite. in ꝗ̄ ſobria
ebrietate irrigemur. tanqȝ lignū qȝ planta
tū eſt secꝰ decurſus aquarꝫ. Chryſo. Nil oī/
potentiā dei clariorē reddit. ꝗ̄ ꝙ oīpotē/
tes facit eos ꝗ̄ ſperant in eo. nā deo ꝑ ſpem
innixū animuȝ. nulla fraus. nulla illecebra
poterit. vel ſtantē deijcere. vel durantē ſu/
perare. Erubeſcat nūc humana deſperatio
et maledicta ſit puſillanimitatꝭ trepidatio.
que diuitē ꝛ nimis liberalē in oēs ꝗ̄ inuo
cant illū. eſtimat illis ꝗ̄ ſpem ꝑfectaȝ ponūt
in illū. ſua poſſe beneficia denegare. Nun/
qͣd nō pͣ eternꝰ. apud quē nulla eſt trāſmu
tatio. ex ſola liberalitatꝭ īmēſitate filiū ſuū
miſit. in ꝗ̄ dedit totū qȝ habuit. totū quod
potuit. totū qȝ ille fuit. Si ꝗ̄o ſua liberali/
tas. ſuā infinitā bonitatē nō diminueret.
forſan nō īmerito nr̄a īfirmitas trepidaret
Sed qꝛ ex ſeipo. nō ex accidēti dono bonꝰ

eſt. et ſue bonitatꝫ cõicatione nõ diminuit. et aliene bonitatis additiõe nõ augetur.

Homo O anĩa magna eſt fides tua. valde fortꝫ es in ſpe ⁊ ꝯfidẽtia. Et ꝗuis ſpes q̃ ꝓcedit ex meritꝫ ꝓꝑis ⁊ diuie clemẽtie cõfidencia. meritoria ſit. laudabil' ⁊ ſctã. cõſulo tñ ſane anteq̃ȝ ad q̃rẽdã ebrietatez ſupra te aſcẽdas. ꝑus ꝑ tui ꝯſideratiõnẽ ſalubrit' infra te deſcẽdas. vt diſcas tuũ ſpõſum reuerent' timere anteq̃ȝ incipias ſuũ ſecretũ cubiculũ intro re. quẽ nõ ſoluȝ timere debes cũ iraſcit'. verũetiã cũ ſuauiſſime ⁊ delicatiſſime blandit'. Cap. III.

Quõ aĩa ꝑ mẽtale exercitũ dȝ radiũ cõtẽplatiõis ꝯuertere ad inferiora. vt intelligat hũane mortꝫ ineuitabilẽ neceſſitatẽ. iudicij final' formidabilẽ auſteritatẽ. pene infernalis intolerabilẽ penalitatẽ. Anĩa

Jc queſo o ho

d mo breuit' que ſint illa iferiora ad q̃ mea ꝯſideratio ẽ ꝯuertẽda. Aſcẽdere feſtino. ebrietatẽ diuĩe ꝯſolationis q̃ro. in iferiorib' diu morari nõ valeo. Jã dilecta tabernacula tua dñe virtutũ deſidero. habitare i atrijs dñi totꝫ viribus ꝯcupiſco. Hõ Hec iferiora ſũt o anĩa mea vt te ꝯuertas. ⁊ videas mortꝫ ineuitabilẽ neceſſitatẽ. ⁊ ingemiſcas diuini iudicij infallibilẽ eq̃tatẽ ſiue ꝟitatẽ. ⁊ cõtremiſcas penaꝝ infernaliũ intolerabilẽ aſꝑitatẽ. ⁊ expaueſcas. Cõſidera igit' freq̃nt'. volue ⁊ reuolue diligent'. ꝙ mors non p̄t declinari. ꝙ hora mortꝫ nõ p̄t inueſtigari. ꝙ tp̃s a deo p̄ordinatũ nõ p̄t imutari. Jſido. Jn reb' humanis nihil certi' morte. nihil incerti' hora mortꝫ. Nõ miseret' inopie. nõ reueret' potentiã. nõ reſpicit moꝝ aut generꝫ excellentiã. nõ parcit iuuẽtuti vl' etati. ſenib' ẽ in ianuis. iuuenib' i inſidijs. Aĩa Audio ꝙ nr̃m viuere nihil aliud ẽ q̃ȝ ad mortẽ trãſire. cur tp̃alia diligunt'. q̃ tã incerto tp̃e poſſident'. Cur tãto tp̃e vitã iſtaȝ deſideram'. in q̃ q̃nto ampli' viuim' tãto pl' peccam'. q̃nto vita longior tãto culpa nũeroſior. Quotidie nãq̃ȝ creſcũt mala ⁊ ſubtrabunt' bõa. Quis ei ꝯſiderare valeat q̃nta mala ꝑ momẽta tp̃m ꝑpetramus. ⁊ q̃nta bona negligimus. Grauis ſiq̃dẽ culpa ẽ. cũ nec bona facim' nec bona cogitam' ſed mentẽ ꝑ inania ⁊ inutilia vagari ꝑmittim' Hõ Sicut dicit Grego. Carnales mẽtes o aĩa idcirco tp̃alia diligũt. q̃r vita carnis q̃ȝ fugitiua ſit minime ꝑpendũt. Nã ſi velocitatez trãſit' ei' aſpicerẽt. hãc etiã ꝓſperitatẽ modice duraturã minime amarẽt. Jdẽ. Uita mea nauigãti ſilis eſt. ſiue dormiã ſiue vigilẽ. ſꝑ vado feſtin' ad mortẽ. O vita p̄ñs q̃ȝ multos decipis. q̃ dũ fugꝫ nihil es. dũ viderꝫ vmbra es. dũ exaltaris fum' es. dulcis es ſtultꝫ. amara ſapientib'. q̃ te amãt nõ te cognoſcũt. q̃ te fugiũt ipi i te intelligũt. Alijs te ꝓmittis longã vt decipias. alijs breuẽ vt i deſpationez inducas. Auctor de ſpũ ⁊ aĩa. Jugi meditatiõe animũ nr̃m exerceam'. ⁊ miſerias noſtras ꝯſiderem'. Cũ dolore vitã iſtã intrauim'. cũ labore viuim'. cũ timore exituri ſumus. Berñ. Quotq̃t degim' in hac regiõe vmbre mortis. in ifirmitate corpis. i cõflictu ⁊ in loco tẽtatõis. ſi diligent' aduertim' triplici incõmodo miſerabilit' laboramus. Faciles eñi ſum' ad seducẽdũ. debiles ad reſiſtendũ. ⁊ fragiles ad opandũ. Aĩa Jã video ꝙ inutilit' in h̃ tp̃e viuit'. niſi feſtinet' ad cõpandũ meritũ q̃ in et'nitate viuat' iõ nõ eẽt curãdũ q̃ȝ diu eẽt viuẽduȝ. ſȝ pon' q̃ȝ bñ in hac vita opandũ. Quia ⁊ ſi alicui ꝙ bñ viuat ꝯdonet'. tñ vt diu viuat certũ ẽ ꝙ nulli ꝯcedit'. Berñ. Eſt igit' vita ſecura. vbi ꝯſciã pura. vbi mors ſine formidĩe expectatur. cũ dulcedine adeſſe optat'. ⁊ cũ deuocione acceptat'. Hõ O anĩa ſi hec ita ſe habere intelligis. audi ꝯſiliũ meũ. ⁊ i hac vita q̃ȝ diu durat. cõpara tibi vitã illã q̃ ſꝑ durat Dũ viuis i carne morere mũdo. vt p' deo viuere icipias. Berñ. Jntellige ꝙ venientez mortẽ null' let' ⁊ hilarꝫ ſuſcipit. niſi q̃ ſe ad ipſam dũ viueret bonis opib' p̄parauit. Attẽde ꝙ ſcḋm Senecã. Jnſipiẽs .i. pctõr ⁊ criminoſus moriẽdo mortẽ incipit. ſȝ ſapiẽs ⁊ ꝟtuoſus moriẽdo mortẽ vincit. Aĩa O hõ video ꝙ bonoꝝ mors ẽ btã. mors vero pctõꝝ infelix ⁊ miſera. Hõ O anĩa ſcḋm Berñ. Bona eſt iuſti mors ꝓpter req̃em. melior ꝓpter nouitatẽ. optima ꝓpter ſecuritatẽ. Ecõtra mors pctõꝝ peſſima. ⁊ bene peſſima. mala in mũdi amiſſione. peior i carnis ſepatiõe. ſȝ peſſima in duplici vermis et ignis ꝯtritiõe. ⁊ qḋ oĩm peſſimũ eſt i diuĩe cõtẽplaciõis ꝑuaciõe. Aĩa Jã ſatꝫ d' morte dixiſti. dic modo de ſtatu finalis iudicij.

Hõ O anĩa facio qḋ hortaris. ſed rogo audi cũ patiẽtia. Scire debes ꝙ q̃ȝuis de morte meditari ſit horribile. de ſtatu fi/

nalis iudiciū cogitare vt eſtimo nō minꝰ eſt formidabile. qꝛ nullꝰ tūc poterit fallere ſapiētiā flectere iuſticiā. inclinare clemētiā. declinare vlnōis ꝛ iuſte retributōis ſententiā. Bern. Conſidera igiť aīa mea cū tremore. qd erit de te ī die nouiſſimo. qn̄ ꝯ te de cogitatōibꝫ loqťur ꝯſcīa. qn̄ te de tuis actōibꝫ oībꝫ accuſabūt clemēta. qn̄ ꝯ te erit chriſti portabiť in teſtioniū. qn̄ ꝟbera ipiꝰ ꝯ te c'amabūt. vulnera eiꝰ allegabūt. claui loqueť. cicatrices ꝯqrentur. O anguſtie. hinc erūt pctā accuſantia. inde terrēs iuſticia. intus vrens ꝯſcīa. ſubtꝰ horrēdū chaos inferni. ſup iudex iratꝰ iuſti iudiciꝫ. forꝫ mūdus ardens. intꝰ iuſticia iudicātꝫ terreť. Et ſi iuſtꝰ vix tūc ſaluabiť. impiꝰ ꝛ pctōr vbi parebūt. in quā ptē ſe pmēt. latere erit ipoſſibile. apparere intolerabile. Anſel. in medi. O anīa peccatrix. lignū inutile ꝛ aridū. etnis ignibꝫ deputatū. qd rn̄debis in illa die qn̄ exigeť a te vſqꝫ ad ictū oculi omne tps tibi impēſuꝫ qliter ſit a te expēſum. Eya eya aīa mea. qd tūc erit de cogitationibꝫ vanis ꝛ ocioſis. de ꝟbis ſeu bꝫ iocoſis et ridiculoſis. de opibꝫ inutilibꝫ ꝛ infructuoſis. Amb. ſup Lu. Ve mibi ſi pctā mea n̄ defleuero. ve mibi ſi media nocte ad ꝯſitēdū tibi nō ſurrexero. iam ſecurꝫ ad arborē poſita ē. faciat fructū q p t. fructū qdē pnie. O anima ſiue vigiles ſiue dormias. ſp in auribꝫ tuis illa horribilꝰ tuba reſonet ſurgite mortui venite ad iudicium. O aīa nunqꝫ excidat a tua mēoria. Ite maledicti in ignē etnū. venite bn̄dicti pcipite regnū. O qd pt lamētabiliꝰ ꝛ tribilius cogitari qꝫ ite. ꝛ qd delectabiliꝰ exprimi qꝫ venite. Due ſunt voces. qꝛ nihil horribilius vna. ꝛ nihil iocundiꝰ altera poterit audiri. O aīa ſepara te mō a mūdo. vt tunc poſſis manere cū xpo. Fuge mō mūdū vt ſequarꝫ deū. declina mō prauoꝝ ſocietates ꝛ cōſortia vt tūc valeas ſeq btoꝝ agmina. Poſt hec oīa ꝯuerte radiū ꝯtēplatōis ad reprobōrū tormenta. vide qꝫ ſint varia. qꝫ aſpera. qꝫ intolerabilia. Bern. ad eugeniū. Ego horreo ꝟmē mordacē. ꝛ mortē viuacē. O gebēnalis regio fugiēda. vbi eſt ignis ardēs. frigus rigēs. ꝟmis īmortalis. fetor intolerabilis. ꝛ mallei pcutiētes. vmbre palpabiles. cōfuſio pctōꝝ. innodatio vinculoꝝ. horribiles facies demonū. Augꝰ. in qdā ſermone. Ve illis qbꝫ pgabiť dolor ꝟmiū. ardor flāmaꝝ. ſitis ſine potu. fletꝰ ꝛ ſtridor dētiū. lachryme oculoꝝ. vbi mors optať. ſed nō dabiť. vbi nullꝰ ordo ſꝫ ſempitnꝰ horror inhabitat. Quiſputas nūc erit meror. q triſticia. qs luctꝰ. qn̄ ſepabunť iniq a ꝯſortio iuſtoꝝ ꝛ tradenť ptāti demonū. ꝛ ibūt cū eis i ſupplicīū eternū. ibiqꝫ ſp erūt ſine fine ī luctu. planctu ꝛ gemitu. pcul a gaudn̄s paradiſi. nunqꝫ refrigeriuꝫ ſu cepturi ſed p multa milia annoꝝ cruciandi. nūqꝫ tn̄ heu miſeri liberādi. ibi torquēs ꝛ puniēs nō fatigabiť ibi q torqueť nunqꝫ morieť. Sic em̄ ignis ille ꝯſumet vt vitā tn̄ ſemp ſeruet. ſic vetera tormenta patienť vt ſp innouentur ſic ſine ſpe venie ꝛ miſcdie ſemp viuēt. vt tn̄ moriantť. ſic moriantť vt tn̄ nunqꝫ conſumanť.

Anīa. O bō q̄re in inferno vt dicis mors querit ꝛ nō inueniť. Et q̄re puniť eternaliť qd cōmittiť tpaliť. Hō. Quia ſm Gregorio. quibꝫ in h ſeculo vita offerť ꝛ nolūt accipere. in inferno q̄rent mortē ꝛ nō poterunt inuenire. Idē. Iniqui libenť voluiſſent ſine fine viuere. vt potuiſſēt ſine fine ī iniqtatibꝫ pmanere. Ad diſtricti g iudicis iuſticiā ptinet vt nunqꝫ careāt ſupp icio. qrū mens in hac vita nunqꝫ voluit carere pctō. Hieronymus. O mors qꝫ dulcis eſſes qbꝫ tam amara fuiſti. te ſolū mō deſiderāt q te tam vehementť odiebāt. O anīa ſi hec pdicta videnť tibi tribilia. audi q ſūt his oibꝫ gniora. Chryſo. ſup mattheū. Si mille gehennas mihi ꝑponas. nō tn̄ reputo ſic ab illiuſ glioſe ſocietatꝫ iocūditate expelli ꝛ exoſum fieri creatori. O aīa terribilꝰ eſt gehēna ſed tribilior facies iudicꝫ irata. ſed qd oīm vincit terrorē eſt a btiſſime ꝛ iocūdiſſime trinitatis ꝯtēplatōe elōgatio eterna. Chryſ. Excludi a bonis etnis. ꝛ alienū effici ab his q pgauit deꝰ diligētibꝫ ſe tātū generat cruciatuꝫ. vt ſi exteriꝰ nulla pena torqret. hec ſola ſufficeret. ꝛ meliꝰ eēt mille milia flāmaꝝ ſuſtinere qꝫ xpi faciē māſuetiſſimā iratā videre. et ab ipa eternaliť diſcedere. O ſi deꝰ ſic egit cū angelo ſupbiēte qd de te erit terra ꝛ cinere. Ille ſupbiuit in celeſti palacio. ego autē in ſterquilinio. Quis non tolerabiliorem in diuite ſuperbiaꝫ qꝫ in paupe aſſerit. Ve mihi ſi tam dure et potēter eſt punita ſupbia in angelo qliter i me miſera ꝛ paupcula eſt iudicanda. O pie ieſu ꝑpter nomen tuū fac mecū miſericordiā ꝛ obliuiſcere ſuperbū ꝑuocantē. reſpice miſeꝝ hūiliter inuocantē. et recognoſce benigniſſime qd eſt

tuū. absterge qđ est alienū. Miserere dñe dū est tps miserēdi. ne damnes in tpe iudicandi. Verū est ꝙ ꝯsciā mea meruit dānationē. pnīa nō sufficit ad satisfactionē. Sȝ certū est ꝙ tua miscđia oēm supat offensionē. Hec Anselm⁹ in meditatiōib. Aug⁹. in medita. Noli dñe sic attendere malū meuȝ vt obliuiscarȝ bonū tuū. O bone dñe si ego admisi vnde me dānare potes. tu nō amisisti vnde saluare soles. Grego. in omel. O si hō intelligere posset q̄d āmiratiōis habet. ecce spōsus venit. q̄d dulcedinis. q̄ parate erant intrauerūt cū eo ad nuptias q̄d amaritudinis. ⁊ clausa est ianua. O anīa q̄d plura. Prosper de vita ꝯtēplatiua. Cogita q̄ntū sit malū a facie xp̄i separi. ab illo gaudio diuine ꝯtemplatiōis excludi. btīssima sanctoꝝ oīm societate puari. mori vite eterne. ⁊ viuere morti sempitne. pfundo fluctuantio gehenne immergi. edacissimis vermibꝫ interrnū dilaniari. nec finiri tribulationes incendij fluctuantes. strepitꝰ pati baratri fumigantis. amara caligine oculos obcecari. nō sentire qđ illumīat sed sentire qđ cruciat. Hec Prosper. Aug⁹. Tanta erit ī inferno vis doloris. vt se nō ferat alias intentio cogitatiōis. Anīa. Jā timore cōtremisco iam horrore deficio. dic queso o hō ad q̄d valet tā lamētabilis meditatio. Homo. O anīa puto ꝙ p̄dictoꝝ ꝯtinua ⁊ deuota meditatio est pctōꝝ medela ⁊ ad queꝗ bona agenda ⁊ mala sustinēda salutifera excitatio. Bern. in ep̄la q̄dā. Uigilias ti mes. manuūqꝫ tuarū labores. Sȝ leuia sūt hec meditāti flāmas ppetuas. Recordatio tenebraꝝ facit nō horrere solitudinē. si futurā de v̄bis ociosis cogitas discussionez. non displicebit silentiū. Fletus ille ⁊ stridor dentiū āñ oculos mētis sepe reducti. pares tibi reddūt mattā ⁊ culcitrā. Aug⁹. in q̄daȝ sermone. Mens hūana mūdi huius illecebris ⁊ ꝯcupiscētijs deuicta. fugit laborē. expetit voluptates. ⁊ vit ad h̄ ducit vt a se cōsuetudines vite p̄oris excludat. Sed cū cepit cogitare futuri iudicij necessitatē ⁊ penarū eternaliū crudelitatē. voluntariū bellū indicit passiōib. mota vl' spe p̄mij. vel timore supplicij. vim facit p̄stinis desiderijs. ⁊ violent' vincere seip̄am ꝯtendit. Hec Augustin⁹. Vnđ v̄sus. O felix mortale gen⁹. si semp haberet. Eternū p̄ mente bonū. finē ꝗ timeret.

Capitulū IIII Quō anīa p mentale exercitiū ⁊ radiū ꝯtēplatiōis cōuertere ad supiora. vt cognoscat ⁊ sapiat celestis gaudij inestimabilē p̄ciositatē. ineffabilē deliciositatē. ⁊ intermīabilē eternitatē.

Anima.

Jam nunc o homo me miserā in hac lacrimarū valle p̄icta ȝ satis terruisti. licet ñ infructuose docuisti. Miserere eti nūc mihi misere. ⁊ faciā sicut dudū p̄misisti. Propone paululū de felicitate ppetua. si forte valeā ex h̄ cape aliq̄ mēns solacia. qꝛ alternis vti delectabile est. qꝛ fm Aug⁹. siue plectendo siue ignoscēdo siue deterrēdo siue ꝯsolādo sp bene agit' vt vita hoīm corrigat'. Attende hō q̄ꝫ generosus ē anim⁹ hominis. sepe facil⁹ ducit' leuib ⁊ bland's q̄ꝫ terribilib ⁊ aduersis. sepe mag' allicit' p̄missis ⁊ ꝯsolatorijs q̄ꝫ cogat' minis ⁊ troribus. Vnđ soror nr̄a sponsa trahi cupiebat odore celestiū vngentoꝝ. sapore diuinorū charismatū. ⁊ sic cū sponso currere. ⁊ viā mādatorū iā nō ex timore sed amore delectabiliter adimplere. Homo. O aīa veꝝ est pfiteor qđ loq̄ris. sed heu multi sunt q̄ deū nolūt imitari i psperis. Vñ necesse ē eos terreri ī aduersis. Multi em̄ sunt q̄ diuina charismata. vl' p̄pter cecitatē nō intelligunt vl' p̄pter negligētiā vanis occupatōib perdūt. Vñ vt estimo de⁹ ex sue infinite bonitatis imēsitate. sp parat⁹ cēt mag' ꝯsolationib fouere q̄ꝫ aspitatib terrere. si hoīes eq̄ dispositi cēnt vt suā dinā ꝯsolatōꝫ reciperent. Que adeo p̄ciosa ⁊ delicata est ꝙ nullo modo decet vel expedit vt indifferent' oīb tribuatur. Tu ḡ si post hec tibi p̄posita ad hanc aspiras. vide ꝙ habeas purgatū intellectuȝ. ⁊ bene dispositū affectū. Quia fm Augu. summū bonū nō nisi purgatissimis mētib cernit'. Et puto ꝙ multo min⁹ nō nisi valde bene dispositꝫ affectib degustet'. A multis em̄ in hac vita valde limpide speculat'. a q̄bus etiā mīme degustat'. Vñ idem Augu. Fac me dñe p̄cor degustare p affectū. qđ intelligo p intellectū. fac me sentire p amorez qđ sentio p agnitionē. Anīa. Dic queso o hō q̄ debēt dispositionē ī affectu ⁊ intellectu p̄cedere. vt vel saltē ad modicā mētis ebrietatē valeā celestē dulcedinē cōtēplādo degustare. Jam em̄ dudū in speculatione

mentē exercitaui. ⁊ heu adhuc nunq̄ȝ vt timeo vel modicā ſtillā illiꝰ celeſtiſ dulcedinis ſenſi. Multa de ſctōꝝ vita ⁊ ꝯuerſatiōe legi. multa de natura. de opatōibꝰ ⁊ ordinibꝰ angeloꝝ. nōnulla etiā legi de ineſtimabili diuinitatis vnitate. de incōprehēſibili diuinitatis trinitate. plura de btōꝝ oīm ineſtimabili felicitate. Et qñ p̄dictis toto ſtudio mentē occupaui heu adhuc ieiuna ⁊ famelica pmāſi. ⁊ ſemp cū beato Auguſtino clamaui. Fac me clemētiſſime pr̄ guſtare p affectū qđ ſentio p intellectū. ⁊ tñ nō profeci. Sepiꝰ etiā longo ſtudio fatigata. et mihimetipſi irata. clamaui cū ꝓpheta. expectādo micas q̄ cadūt de menſa dñoꝝ in aula celica. Uſq̄quo dñe obliuiſceris me in finē. vſq̄quo auertis faciē tuā a me. Quia ⁊ ſi me indignā ad manducandū filioꝝ panē iudicaui. mādūcare ſaltē micas minutiſſimas decidētes cū magno deſiderio expectaui. ſed heu vt frequētiꝰ aperto ore inhians in vacuū laboraui. Homo O anīa p̄dicta que lamētabilis es ꝯqueſta accidunt ex duplici cauſa. Aliqñ ex valde pia ⁊ ſalutifera diuīe bonitatis diſpenſatiōe. Un̄ Gregꝰ. in moral'. Differre ſolet pr̄ pius voces petentiū ad tempꝰ vt deſideria creſcant. et eo magis exaudiant ad meritū. quo citiꝰ nō exaudiunt ad votū. Idē in omelia. Sancta deſideria ex dilatiōe creſcūt ſi aūt ex dilatione deficiūt. deſideria nō fuerūt. Deus em̄ q̄uis p pietatē eſt clemētiſſimꝰ. tñ aliqñ cōtingit vt h̄ qđ libentiſſime tribuit ꝓtrahit. vt diſcas magna multū ⁊ ardent' deſiderare. ⁊ adepta ſolliciciꝰ cū gr̄aꝝ actiōe ꝯſeruare. Aliqñ etiā beneficiū ꝓtrahit expoſtulātis inordinata diſpoſitiōe. Bernardꝰ. Erratoīno ſi q̄s illā celeſtē dulcedinē huic cineri. diuinū illud balſamū huic venenoſo gaudio. chariſmata illa ſpūſſancti huiꝰ ſeculi illecebris miſceri arbitrat'. Sed iam o anīa ne diutiꝰ te ꝓtrahā. nec ampliꝰ te p expectationē affligā. purga intellectū a vanis ⁊ inutilibꝰ phantaſijs. a naturalibꝰ ⁊ curioſis rōnibꝰ. ab extraneis ⁊ ſcientificis occupationibꝰ. Purga etiā affectū a culpa. a culpe ſequela. a culpe occaſiōe vl' cauſa. Erige rationē. dilata ⁊ expande affectionē. intra in gaudiū dñi. qđ nec oculꝰ in hac vita pfecte vidit. nec auris audiuit. nec in cor hominis aſcendit. Exardeſce igit' o anīa amore ⁊ deſiderio ſupne vite ſctōꝝ. vbi eſt actio nō operoſa. req̄es nō deſidioſa. vbi vita ſine defectione. laus diuia ſine ceſſatiōe. Hec Auguſtinꝰ. Bernardꝰ. Gaude igit' ⁊ exulta. ac mercedē laboris tui cōſidera. q̄ reuera ē tā multa q̄ nō pōt nūerari. tā magna q̄ nō pt menſurari. tā p̄cioſa q̄ nō pōt eſtimari. tā copioſa q̄ nō pōt termīari Aīa O hō multa iam dixiſti in genere. dic q̄ſo p ſingula ī ſpecie. q̄ magis itelligimꝰ q̄ ſpecialit' diſtinguūtur q̄ȝ q̄ generalit' exꝓmunt' Hō O aīa q̄d dicere valeo cū futuꝝ gaudiū aſpicio. tā pene p̄ ādmiratiōe deficio. q̄ gaudiū erit intꝰ ⁊ extra. ſubtꝰ ⁊ ſup̄. circū ⁊ circa. Gaudebis igit' in oībꝰ gaudebis de oībꝰ. Gaudiū tuū vt puto p̄figuratū eſt in apocalypſi p illā mulierē btām q̄ amicta fuit ſole et luna ſub pedibꝰ eiꝰ. ⁊ corona. xij. ſtellaꝝ in capite eiꝰ. Mulier iſta vt eſtimo eſt aīa beata eterni regis filia ſpōſa ⁊ regina. Filia p nature creationem. ſpōſa p gr̄e adoptionē. regina p glīe collationē. Hec bn̄ dr̄ amicta ſole q̄ decorata ſplendore claritatis deifice. coronata dignitate felicitatis eterne. In q̄ felicitate ob ſpecialē decorē ſunt. xij. gaudia. p xij. ſtellas figurata. p que decorat' et ornat' felicitas ſupna. Hec gaudia debes tu o anima q̄tidie deuota mēte trāſcurrere. ⁊ nullā p̄ñtis miſerie ⁊ incolatꝰ ꝯſolationē q̄rere ⁊ ſpe illiꝰ gaudij oēm tribulatōnē vite p̄ſentis patient' et gaudent' ſuſtinere. Beda. O anīa nō turberis. ſi mali in h̄ mūdo florent. ⁊ tu pateris. ipſi gaudēt. tu ꝑturbaris. Mali heu nihil hn̄t ī celeſti gaudio. nec cures tu ſi nihil habueris in h̄ ſeculo. ſed ſpe illiꝰ gaudij q̄ tendis. q̄cq̄d in via aduerſitatis occurrit. affectꝰ tuus gaudent' et patient' ſuſtineat. Hec Beda. Bern̄. O aīa ſi te aliqñ delectant mundana gaudia. falſa hꝰ ſeculi glīa. breuis ⁊ caduca potētia. illic mentē euoca. ⁊ oīa reputabis vt ſtercora. Hiero. Curre igit' o aīa mea. nō paſſibꝰ corpis. ſed affectibus ⁊ deſiderijs. q̄m nō ſolū angeli ⁊ beati. ſed ⁊ angeloꝝ ⁊ beatoꝝ dñs ⁊ mgr̄ te expectat. Expectat te deꝰ pater tanq̄ȝ filiā dilectiſſimā. deus filiꝰ tanq̄ȝ ſpōſā dulciſſimā. deꝰ ſpūſſanctꝰ tanq̄ȝ amicā ſibi gratiſſimā. Expectat te deꝰ pater vt heredē vniuerſoꝝ bonoꝝ te ꝯſtituat. deus filiꝰ vt te fructum ſue natiuitatis ⁊ p̄ciū ſui p̄cioſiſſimi ſanguinis deo pr̄i offerat. deus ſpūſſanctꝰ vt ſue eterne beatitudinis ⁊ dulcedinis participem te faciat Expectat te illa btiſſima oīm

celeſtiũ ſpirituũ eterni reg' familia. vt te in
ſuũ collegiũ ſuſcipiat. Tu ḡ ipoꝝ ſocietatē
ſup oīa deſidera. cũ magna verecũdia illuc
venires ſi eã in hac lacbrymarũ valle non
amaſſes. Quotiens ḡ te vana hui⁹ ſecl'i de/
lectat ambicio. q̃tiens videꝛ in hoc mũdo
aliquē glorioſuz. ſtatim ad celũ mēte trāſ/
gredere. ⁊ eſſe incipe qḋ futura es. Reuera
eſtimo o aīa ſi hec celeſtia gaudia iugiter
in mēte teneres. de h̄ exilio quoddã ſubur/
biũ celeſtis regni ↄſtrueres. in q̄ illã eternã
dulcedinē q̃tidie ſpũaliter p̄libando degu
ſtares. Quia cũ aliq̄d eternuz mente capi/
mus. iã nõ in hoc mũdo. ſed in celo habita
mus. Aug⁹. Tanta eſt o aīma vis tue dile/
ctionis. ꝙ ibi veri⁹ habitas vbi p ↄtempla
tionē amas. q̃z vbi p eſſentiã anias. Bern̄.
Hoc eſt chariſſima aīa regnũ dei. qḋ itra
nos eſt. quod heu miſerabilit' negligimus.
cũ foris ad inania ⁊ vana fuſi ſum⁹. Greg.
Fuſi ſum⁹ foras. de regno dei qḋ itra nos
eſt nihil curãtes. foꝛ q̃rim⁹ ↄſolatiõẽ de re
bꝫ vanis et inſaniis fal'. ita ꝙ iã religiõis
antique deuotionez amiſimus. adeo ꝙ nec
ſpeciē ipius retinem⁹. Tu ergo o aīa eter
ni regis filia. audi mente deuota. et inclina
aurē tuã ad ſctã et ſalutifera cõſilia. vide p
ↄtemplationē celeſtis regni ↄſolationem.
obliuiſcere p ↄtemptũ ⁊ deteſtatiõnē popu
lũ tuũ. ⁊ domũ p̄ris tui. hoc eſt mundũ. dia
bolum. teipam. ⁊ oēm vanã ambitionē. Vi
de igit' ⁊ deuota mente ptracta. qualiter illi
diuini ⁊ celeſtes ſpũs. q̄ p̄ntis vite ⁊ miſerie
periculũ euaſerũt. q̃uis ab illi⁹ eterni ſolis
ſplendore ſe nunq̃z poſſint auertere. aliq̃n
tñ radiũ ſue ↄtemplatiõis ↄuertũt ad infe/
riora. aliq̃n ad ſupiora. aliq̃n ad interiora.
aliq̃n ad exteriora. Cõuertũt inquã ad in/
feriora. ⁊ gaudēt ex triplici cauſa Primo ꝙ
tã impios. horribiles ⁊ crudeles hoſtes p
diuinã potentiã ſupauerunt. Scḋo ꝙ om
nes defectus ⁊ pctã. vel p diuinã ſapientiã
vitauerũt. vel iam duduz cõmiſſa correxe/
runt. Tercio ꝙ tã lamētabiles ⁊ intermia/
biles cruciat⁹ eterno sꝑ diuinã clementiã
euaſerunt. O aīa q̃ntō putas gaudēt q̃ti/
die gaudio. qũ tot vident a carne ⁊ mũdo ⁊
diabolo ſupari. tot tam diuerſis peccatꝫ de
quibꝫ nunq̃z merent' veniã inq̄nari. tot eter
naliter ſine fine dãnari. Reuera tũc puto ꝙ
de morte trãſiſſe ad vitã. vite duplicat gau
dium. O dñe de⁹ ſi nũc tã graue periculuz

eſt in bello. quantũ tũc erit gaudiũ de tri/
umpho. cũ poſt deuictũ triũphatũq̃z mun
dũ. ſubmerſo impio pharaōe et exercitu ei⁹
in mari rubro tenēt oēs electi tympanũ. cũ
maria pſallētes ⁊ cantãtes. laudãtes ⁊ bene
dicētes dñm vna voce dicētes. Cantemus
dño glorioſe em̄ ⁊c. Tunc ↄſtituet' duo che
rubin. h̄ eſt duo chori electorũ. ſcz innocen
tes ⁊ penitētes. clamãtes alter ad alterum.
Sãct⁹ ſctũs ſctũs dñs de⁹ ſabaoth. San
ctus de⁹ pr̄. q̄ nos a mũdo. a carne ⁊ diabo
lo tam potent' liberauit. Sanct⁹ deus fili
us q̄ nos a pena ⁊ a culpa tã ſapient' iuſtifi
cauit. Sanct⁹ de⁹ ſpũſſctũs. q̄ nos tam cle
menter ab eternis tormētiſ p̄ſeruauit. Ple
na eſt oīs terra gl'ia eius. q̄ nos de mundi
miſeria ad celeſtꝫ regni gaudia euocauit.
O aīa qual' tibi erit dies illa. cũ ad hãc fe
licem choreã fueris aſſumpta ⁊ cũ oīne tor
mentũ tibi ſi pie vixeris. ſi patient' ſuſtinue
ris. ↄuertet' in eternũ iubilũ. Tũc de omi/
bus his laudabis dñm deũ tuũ labiis ex/
ultatiõis. dicēs. Miſericordias dñi ineternũ
cantabo. Quo cantico ſm Aug⁹. in li. de ci/
ui. dei. qḋ cantat' in laudē gl'ie chriſti. cuius
ſanguine liberati ſum⁹. nihil erit iocundi⁹
illi ciuitati ⁊ nihil dulci⁹. Tu ḡ cũ tentatio/
nibꝫ pbaris. cũ pſecutiõibꝫ impugnarꝫ. cũ/
q̃z in h̄ ſeculo variis tribulatiõibꝫ infeſtarꝫ.
tunc mēte in celũ euola. et cogita ꝙ h̄ nõ eſt
aliud niſi eterni gaudii materia. Et tũc ſm
Grego. cõſideratio p̄miũ minuit vim flagel
li. Grego. Si ↄſiderem⁹ que ⁊ q̃nta ſunt q̄
nobis pmittunt' in celis. vileſcũt aīo oīa
q̄ ſunt in terrꝫ ⁊ reuera nõ tm̄ bona q̄ dele/
ctabiliter poſſidem⁹. verũetiã mala q̄ lamē
tabiliter ſuſtinem⁹. Bern̄. Non ſunt cõdi/
gne paſſiões hui⁹ tpis ad p̄teritaz culpam
que dimitit'. ad p̄ſentē gratiã que imittit'. ⁊
ad futurã gloriã que pmittit'. Quã tu tunc
o aīa cũ gaudio poſſidebis q̃n pfecte itel/
liges ꝙ in mũdo cuz tanto piculo q̄ pleriq̃z
opprimunt' viciſti. ꝙ demonis fallaces aſtu
tias quibꝫ multi decipiunt' viciſti. ꝙ crucia
tus eternos q̄bꝫ inũerabiles affligunt' euaſi/
ſti. Aīa O homo q̃z ſana et ſalutifera
eſt hec tua ↄſolatio. q2 cũ hec q̄ ꝓpoſuiſti ad/
uerto. conſolationē ex ſpe nõ modicã reci/
pio. Sed o dñe deus. q̄d putas tunc erit.
cũ hoc qḋ modo ſpero veracit' poſſidebo

Homo O aīa modica ſunt hec q̄ au
diſti. imo cõparatiue q̃ſi nulla ſunt q̄ men/

te ꝑcepiſti. ſed parū ꝑ oculos mentales eri/
ge. ⁊ quāta ſint gaudia que de his ꝑcipias.
q̄ iuxta te ſunt deuota mēte frequētiꝰ vol/
ue ⁊ reuolue. Attende igit̄ ⁊ ꝯſidera locum
ſpecioſum. quē tibi diuīa ſapientia edifica/
uit. Attende ⁊ victū delicioſum. ornatū cu/
rioſum. theſaurū ꝓcioſum. quez tibi eterna
potētia ꝯgregauit. Attende etiā collegiuz
famoſum. cū quo de diuīa clemētia mens
tua eternalit̄ exultabit. O anīa attende
ꝙ glorioſa ꝙ famoſa ꝙ gaudioſa ē iſta do/
mus dei. ciuitas celeſtꝭ. manſio ſecura. pa/
tria cōtinens totū qđ delectat. Bernardꝰ.
Attende ꝙ clara ꝙ lumīoſa ꝙ ſplendida ē
ciuitas que nō īdiget ſole neqꝫ luna vt lu/
ceant in ea. ſed ipſe dn̄s ſol iuſticie. candor
lucis eterne. lux eiꝰ eſt. ⁊ lucerna eiꝰ agnus.
O anīa attende ꝙ alta ⁊ ꝙ ſpacioſa ꝙ pul/
chra ⁊ ſpecioſa ꝙ decora ⁊ famoſa eſt ciui/
tas illa. quā ornat ꝑ ſeipam trinitas beatiſ
ſima. O ꝙ glorioſa dicta ſunt de te ciuitas
dei. O iſrael ꝙ magna ē domꝰ dei. et ingēs
locus poſſeſſiōis eiꝰ. O anīa illic ꝯtempla/
re tabernacula patriarcharꝝ ⁊ ꝓphetarꝝ. ha/
bitacula apl'oꝝ ⁊ martyrū. cenacula cōfeſſo
rum ⁊ virginū. palaciū celeſtiuz ſpirituum.
thronū illū beatiſſime trinitatꝭ ſpecioſiſſi/
mū. O anīa hic licet ſis corꝑe. illic eſto men
te. O anīa trāſuola omia. ſcrutare oīa. viſi/
ta omia. ingredere cuncta ꝑ ordinez oſtia.
quouſqꝫ ꝑuenias ad ſummi regis palacia.
ibi ſit mens. ⁊ hic erit redēs. Augꝰ. O anīa
in illa ſctā ciuitate libent̄ ſtudeas morari. li
benter cōuerſari. qꝛ ibi eſt vita ſine morte.
iuuentus ſine ſenectute. lux ſine tenebris.
pax imꝑturbabilis. Sedebit em̄ populꝰ
meus in tabernaculo fiducie ⁊ in redēe opu
lenta dicit dn̄s. Scđo attende victū de/
licioſum. ornatū curioſuz. ⁊ theſaurū ꝓcio/
ſum. Et q̄s erit ibi nr̄ cibus. niſi ille agnus
beatiſſimꝰ. ille mūdus ⁊ imaculatus ieſus.
dei pr̄is ⁊ marie ꝟginis filꝰ. de quo ſanctꝭ
ſpiritib' miniſtrabunt̄ ad oēm ſufficientiā
fercula nobiliſſima. Nobilia quidē de ipꝰ
candidiſſima hūanitate. ſed nobiliſſima de
ipius ſupbeatiſſima diuinitate. Tūc enim
anīa ingredit̄ ad deguſtandū diuinitatem.
egredietur ad ꝑlibandū humanitatez. et pa/
ſcua inueniet ad omnē ſufficientiā ⁊ ſatieta
tem. O ꝙ beati ſunt q̄ ad cenā nuptiarum
agni vocati ſunt. Ibi etiā beata vita in ſuo
fonte bibit̄. Vn̄ huic humane vite aliqn̄ a/
liq̇d aſpergit̄ vnde in tentatiōib' fortit̄. iu/
ſte. ꝑpanter ⁊ prudent̄ viuat̄. Ibi ſemꝑ ad/
erit ſitis atqꝫ ſatietas. ſed miro q̄dā modo
longe aberit a ſiti neceſſitas. longe a ſatieta
te faſtidiū. Inebriabuntur em̄ ab vbertate
domꝰ tue. ⁊ torrente voluptatꝭ tue potabis
eos ſm̄ ꝓphetā. Aīa Et qn̄ hoc. Ho
mo Eſtimo ꝙ nō ꝑus. niſi quādo ille de/
licioſus pincerna ſummi regis. ſplēdor pa
terne glorie. candor lucis eterne. figura di/
uine ſubſtātie. ſpeculū ſine macula clarita
tis deifice. in quē deſiderāt oēs illi celeſtes
ſpūs ꝓſpicere. qn̄ talis et tantꝰ p̄cinget ſe.
⁊ faciet illos diſcūbere. et ꝑſonalit̄ trāſiens
miniſtrabit illis. O anīa hic deuota men/
te ꝑtracta q̄ntū gaudiū tunc illi boni ſpūs
ꝯcipiant ex tā ſtupenda dignitate miniſtrā
tis. ex tā miranda charitate cuiuſlib3 ſoda
lis cōuiuātis. ex ferculoꝝ delicioſa opulen
tia. ex miniſtroꝝ numeroſa freq̄ntia. ex mu
ſicorū inſtrumentoꝝ ⁊ alioꝝ pſallentiū can
tantiū ⁊ laudantiū regē glorie. deū dei filiū
dulciſona reſonātia. In hoc celeſti magno
ſtupendoqꝫ cōuiuio audies angelos iubi/
lantes. virgines chorizātes. apl'os pſallen
tes. martyres tripudiātes. ꝯfeſſores laudā
tes. patriarchas ⁊ ꝓphetas iocūdātes. om/
nes ſctōs ⁊ electos dei vnanimiter patrem
⁊ filiū et ſpm̄ ſanctū collaudātes. et vna vo
ce dicētes. Sanctꝰ ſctūs ſanctꝰ dn̄s deus
ſabaoth. plena eſt om̄is terra gl'ia eiꝰ. O ꝙ
glorioſum eſt regnū in quo cum chriſto re/
gnant om̄es ſancti. amicti ſtolis albis. ſe/
quunt̄ agnū quocūqꝫ ierit. O anīa quō pote
rit ibi eſſe alicuiꝰ boni carentia. cū tam va/
ria ſit exultandi materia. Tunc em̄ aperi/
entur om̄es illi theſauri eterni dei. vbi ſūt
om̄es diuitie. om̄es delicie abſcōdite. ⁊ da/
bunt̄ a pr̄e eterno vnicuiqꝫ varia et ꝓcioſa
munera ſm̄ ſua merita. Sz ſi adhuc nō
ſufficiunt iſta. attende tercio iuxta te omne
ſctōꝝ collegiuz. qđ ad beatitudinis tue cu/
mulū diuīa clemētia ꝯgregauit. Quia nul/
lius boni ſine ſocio iocūda eſt poſſeſſio. ſic
dicit Seneca. Vide igit̄ q̄ lingua. vl' q̄s in/
tellectus capere ſufficiat illiꝰ ſupne ciuitatis
q̄nta ſint gaudia. angeloꝝ choris intereſſe
cū beatiſſimis ſpiritib' gl'ie ꝯditoris ſemꝑ aſ/
ſiſtere. ⁊ ab illoꝝ beatiſſima ſocietate nūqꝫ
diſcedere. ſed ꝯtinue cū ipis ⁊ de ipoꝝ gau
dio in ꝑpetuū exultare. Anſel. Ibi em̄ a ſin
gulis om̄es. ibi ab oīb' ſinguli cognoſcent̄.

Nec quenq̄ꝫ latebit. qua patria. q̄ gēte. qua
ſtirpe. q̄s ꝯditus ſit. Ibi em̄ erit tam beata
ꝛ ꝑfecta charitas iuſtoꝝ. ꝙ vnuſq̄ſqꝫ incan
cū diliget ꝓximū ſuū quātū ſeipm̄. Ex q̄ il/
lud ineſtimabile ſequet̄ bonū. ꝙ ita vnuſq̄ſ/
qꝫ de alteri⁹ bono vel gaudio gaudebit ſicͨ
de merito ꝓprio. Proinde cū inenarrabilis
ſit numer⁹ electoꝝ. q̄ſputas narrare ſuffici
at gaudiū beatoꝝ. Hec gaudia Hierony/
mus in fine ep̄lē ad euſtochiū deſcribens
ait. Egredere q̄ſo o anīa pauliſꝑ de papili/
one corꝑis. vt in oſtio ſtans videas dei glo
riā ꝑtrāſire. ꝛ p̄ñeis laboꝝ ante ocl̄os pin/
ge mercedē. Qualis tibi erit dies illa. cum
maria mr̄ dn̄i tibi occurret choris comita
ta ꝟgineis. cū ꝛ ip̄e ſpōſus tibi cū oībꝫ ſan
ctis occurret dicēs. Surge veni ꝓpera ami
ca mea. formoſa mea. colūba mea. iā hyems
trāſijt. imber abijt ꝛ receſſit. Tūc angl̄i am
mirabunt̄ de tua gl̄ia dicētes. Que eſt iſta
q̄ aſcendit de deſerto. delicijs affluens. in/
nixa ſuꝑ dilectū ſuū. videbūt te filie ſyon ꝛ
laudabūt. Tunc illa centū q̄dragīta q̄ttu
or milia in ꝯſpectu throni ꝛ ſeniorūꝫ tene/
būt citharas. ꝛ cantabūt cāticū nouū Tūc
ſecura in amplex⁹ ſponſi euolabis cū iubi/
lo dicens. Inueni quē diligit anīa mea te/
nui eū nec dimittā. Hec Hiero. Tunc filij
ſeptē illi⁹ magni Iob. q̄ eſt magn⁹ ſuꝑ oēs
q̄ morant̄ in illa beata orientaliū regione.
facient̄ cōuiuia ſinguli in die ſuo. ꝛ inuitabūt
ſororē ſuā. te ꝯſortē ſuā. Et dicēt tibi ſingu
li. Bibe nunc. ꝛ accumbe cū iocunditate. qꝛ
inueniſti grām coraꝫ ſummo p̄ncipe. Et tu
reſpōdebis cū gaudio dicēs. Bibā ꝛ hilari
or fiam. qꝛ magnificata eſt hodie anīa mea
p̄ oībꝫ diebꝫ vite mee. O vere inaudita ma
gnificentia. o leta ꝛ iocūda excellētia. qual̄
nunq̄ꝫ in h̄ ſeculo eſt audita. Puto ꝙ oīs
hui⁹ mūdi pompa in cōpatiōe illi⁹ eſſet vix
modica gutta. Aīa O homo iā diu ta/
cui. iā ſatis ſilui. qꝛ que ꝓpoſuiſti cū delecta
tione ꝛ āmiratione nimia audiui. ne queſo
ꝓcraſtines. q̄n ſpecialı⁹ et ꝑfecti⁹ mihi aliq̄
de hoc celeſtiū ſpirituū cōuiuio exponas.
qꝛ iam pri⁹ aliq̄d de hoc tetigiſti. ſed nimis
cito ꝑtrāſiſti. Hō O aīa mallē itex qͦ
petis ſub ſilētio ꝑtrāſire. q̄ꝫ vel modicū de
hoc celeſti ſecreto myſterio ore polluto pro
ferre. vel etiā mēte cōcipe. qꝛ q̄ adhuc mun/
dialibꝫ ꝛ ſuꝑuacuis rebꝫ heu ſepi⁹ implicor
q̄ adhuc heu heu ſilijs porcorū cū ceteris
mūdanis paſcor. de tā familiaribꝫ diuinoꝝ
ſpirituū oꝑatiōibꝫ loq̄ erubeſco nimium et
cōfundor. Quia tn̄ ꝓ iſto votis tuis ꝯtraire
nō valeo. ꝓponā breuit̄ qͦ aliq̄n ſpū inſtigā
te licet indign⁹ mēte ꝑtracto. Quis em̄ i il/
la celeſti aula. vbi plenitudo oīs boni in
oībꝫ illis ꝑfecta eſt. q̄uis ibi pro differētia
meritoꝝ quedaꝫ data ſint excellent̄. nihil
tn̄ ibi ex ineſtimabilis diuīe pietatꝫ immē/
ſitate ſm̄ Grego. poſſidet̄ ſingularit̄. Om/
nia em̄ ſunt oībꝫ cōmunia. ꝓpter eū qui
oībꝫ eſt oīa. Ibi em̄ virgo gaudebit de
ſcē viduitatis merito. ibi vidua exultabit
de caſte ꝟginitatis ꝓuilegio. ibi cōfeſſor de
martyris iocundabit̄ triūpho. ibi martyr
tripudiabit de ꝯfeſſoꝝ brauio. ibi ꝓpheta
laudabit de p̄riarcharū pia cōuerſatione.
ibi patriarcha exultabit de ꝓphetarꝫ fide
ꝛ ſpeculatiōe. ibi apl̄i ꝛ angeli gaudebūt de
merito omniū inferiorū. ibi oēs inferio/
res letabunt̄ de gl̄ia et corona ſupioꝝ. Ex
illius em̄ ſcē ꝛ ꝑfecte charitatis vinculo fi
et. vt vnuſq̄ſqꝫ habitur⁹ ſit in alio. quod nō
habet in merito ꝓprio. Anīa O homo
nec ad huc iſta ſufficiūt mentē meā quieta/
re. vnde q̄ſo ne ꝑtrāſcas mihi aliq̄ de dicto
conuiuio ſigillatim ꝛ diſtincte explicare.
Homo O aīa noſti ꝙ balbutiēdo vt poſ
ſimus excelſa dei reſonam⁹. Nec mirū. qꝛ
cū ſimus min⁹ idonei ad intelligēdū quō
poſſum⁹ eſſe ſufficiētes ad loquēdū. cū illa
que lippiētibꝫ oculis ꝯtemplamur. verius
ſint q̄ꝫ intelligant̄. ꝛ veri⁹ intelligant̄ q̄ꝫ exp/
mant̄ vocibꝫ. Ne te em̄ diuti⁹ ꝓtrahaꝫ. audi
q̄d imaginat̄ intellect⁹. licet adhuc modicū
deguſtet affect⁹. Puto ꝙ illi ſeptē filij de q̄/
bus ſupra memorauim⁹ ſunt oēs ſcī ꝛ ele/
cti dei ſpūs altiſſimi patris heredes et filij
Hi cōuiuia vnuſq̄ſqꝫ in die ſuo faciūt. q̄n
ſe inuicē celeſtibꝫ gaudijs paſcunt. In q̄ de
meritis ſuis ſinguli iuxta dataꝫ ſibi gl̄iam
ſercl̄a delicioſiſſima ꝓpināt. Primo igit̄ die
p̄mogenit⁹. h̄ eſt ille celeſtiū angeloꝝ nume
rus q̄ nō īmerito noīe p̄mogeniti cenſent̄.
qꝛ priores ſunt creatiōe ꝛ ꝯuerſatiōe ad de
um. a q̄ nunq̄ꝫ receſſerūt ꝑ pctm̄. ſed ſꝑ imo
bili charitate ſummo p̄ri adheſerūt. ꝛ illaꝫ
hereditatē btām celeſtꝫ regni p̄ores oībꝫ
felicit̄ poſſederūt. Iſti tibi o aīa in ſuo ꝯui
uio. diuerſa fercula delicioſa ꝛ precioſa ꝓpi/
nāt. cū vnuſq̄ſqꝫ ordo de eo qͦ excellēti⁹ re
cepit in munere gaudia ſpecialia admini/

ſtrat. Jam cogita o aĩa q̃le tibi ferculũ ꝓpinãt illi ſummi ſpũs ſeraphici ordinis. q̃ adeo vicini illi eterno pr̃i ſunt ꝙ inter ipſos ⁊ hunc nulli alij ſpũs interſint q̃ ipm̃ immediatiꝰ ↄtemplent. ⁊ ſuis bonis eternis ꝑfectius ꝑfruant. Quale putas hij ꝓpinãt gaudiũ de nature nobilitate. q̃le de ↄtemplationis claritate. q̃le de dilectiõis ſinceritate. Hi ergo. ꝫ eſt illi q̃ ſeraphin naiant. iſtud cõuiuiũ ornãt ardore diuĩe caritatis. cherubin ſplendore et̃ne claritatꝭ. throni equitate diuine maieſtatꝭ. Hoc etiã cõuiuiũ glorificant dñatiões. de dñandi ſuꝑ alios excellentia. ꝑncipatus de ꝑcipiendi inferiorib9 magnificentia. ptãtes de auctoritate malignos ſpũs coercẽdi. Hoc etiã cõuiuiũ honorificãt ꝟtutes de ptãte miracula faciẽdi. archangeli de dignitate ſupiora nũciandi. angeli de agilitate minora diuĩe ſcĩe ſecreta reuelãdi. Ecce vides q̃liter ſinguli mentes beatoꝝ celeſtib9 gaudijs paſcũt. de his q̃ ab illa ſupceleſti aula ſpecialiꝰ in munere receperũt. Hec eſt mirãduz ꝙ hec ꝑdicta et multa alia nob adhuc occultiora illi ſpiritꝰ in noſtrũ gaudiũ nobis ꝓpinãt. q̃ tã fideliter tã dulciter tam ꝗ amicabiliter in hac lachrymarũ valle nos cuſtodiũt. ⁊ nos ad illã eterne beatitudinis patriã ꝑducere totꝭ virib9 ↄcupiſcũt. Bern̄. O ſi q̃s cognoſceret quẽadmodũ ꝑueniũt ꝑncipes cõiũcti pſallentib9 in medio iuuencularũ timpaniſtriarũ. videret itaq; q̃ cura. quo ve tripudio interſunt cantãtib9. aſſunt orãtib9. inſũt meditãtib9. ſupſunt q̇eſcẽtib9. ꝑſunt ꝓcurantib9. O aĩa ieiuna ⁊ famelica. ſi vel vnã micam q̃ cadit de mẽſa dñorũ in ꝫ cõuiuio. aperto mentꝭ ore ſumpſiſſes. puto ꝙ hãc ꝑegrinationẽ ex tunc impatienter tolerares. Puto ſi vnã guttaz de vino potus eiꝰ deguſtaſſes. oẽm huiꝰ ſecli dulcedinẽ faſtidires. Greg. in mora. Si cor ſemel in celeſtib9 ꝑ deguſtationez ſubaudi figit. q̃ȝ abiecta ſint mox cernit que ꝑus alta videbant. O aĩa mea dilecta. de ↄuiuio ꝑ̃iarcharũ. ꝓphetaꝝ. apoſtoloꝝ. martyrũ. ↄfeſſoꝝ. ꝟginum. q̃ ꝑ alios ſex filios nõ immerito ꝑ̃figurant. q̇d dicam. Vnuſq̇ſq; eñ hoꝝ tot in ↄuiuio ſuo proponet fercula. q̇t habuit in hac vita virtutum opa. Et q̃s enarrare ſufficiat q̃ntũ gaudiũ q̃libet anĩa ſuſcipiat de ſctõꝝ ꝑ̃iarcharuz humilitate ꝑfectiſſima. de ꝓphetaꝝ credulitate certiſſima. de aploꝝ charitate ardentiſſima. de martyrũ ſtabilitate ⁊ patiẽtia. de cõfeſſorũ pietate ⁊ clemẽtia. de ꝟginũ caſtitate ⁊ ↄtinentia. Reuera vox ⁊ lingua deficit. q̃ intellectꝰ cape nõ ſufficit. q̃ntũ ſit gaudium angelorũ choris intereſſe. cũ btĩſſimis ſpiritib9 glĩe ↄditoris aſſiſtere. ꝑ̃ſentez dei vultũ cernere. incircũſcriptũ lumẽ videre. nullo metu mortis affici. de incorruptiõis perpetue munere letari. O q̃ȝ felix tibi erit hec dies. cũ fueris ad hereditatẽ patrũ tuorũ reuerſa. ⁊ q̃ñ ab his oĩb9 cũ ineſtimabili gaudio fuerꝭ aſſumpta. ⁊ ad thalamũ ſũmi regis feliciter introducta. Jã nunc expergiſcere o aĩa mea. ⁊ cũ illa famoſa regina ſaba. cũ aromatib9 virtutũ. cũ theſaurꝭ bonorũ operũ. cũ magno apparatu celeſtiũ deſideriorũ. aſcende in illã hieruſalẽ ſupnam. ⁊ ↄtemplare diligenter ſingula. ⁊ vide ꝙ ꝟitas vincit famã. glĩa exuperat omnẽ loquelã. ſi forte poſſes ex admiratiõis magnitudine extra humanũ ſpũ rapi. ⁊ miro quodã modo in diuinũ ſpiritũ trãſformari. vt dicere incipes cuz petro in magno cordis iubilo. Dñe bonũ eſt nos hic eſſe. hic pr̃. hic ſoror. hic frater. hic patria. O dñe ꝑmitte nos ꝫ eſſe ⁊ ab hinc nunq̃ȝ diſcedere. Amb. Fugiamus o anĩa in patriã veriſſimã. q̃ illic eſt patria ad quaz cõditi ſumꝰ. pr̃ a quo creati ſumus. ibi eſt hieruſalẽ ciuitas ſupna. q̃ eſt mater nr̃a. Anſelmꝰ. O anĩa tantꝰ debȝ eẽ in hac vita mortali amor ⁊ deſideriũ ꝑueniendi ad illud ad qđ facta es. ⁊ dolor quia nõdũ ibi es. ⁊ timor ne forte nõ ꝑuenias vt nullã leticiaz ſentire debeas. niſi de his q̃ tibi aut auxiliũ aut ſpem ↄferunt ꝑueniendi. Anĩa. O homo dũ hec aliq̃ñ cogito dũ hec tacita mente mecũ ꝑtracto. quid eſt qđ tunc interlucet mihi. ⁊ ꝑcutit cor meum ſine leſione. ⁊ inhorreſco ⁊ ardeſco. Auguſ. Intromittor aliq̃ñ mẽtaliter in affectũ multũ inuſitatũ. neſcio quã dulcedinẽ. que ſi ꝑficeret in me. neſcio q̇d erit qđ vita iſta non erit. ſed recidiuo oneroſis ponderib9. et reſorbeor ſolitꝭ curis. hic eſſe valeo nec volo. illic eẽ volo nec valeo. miſer vtrobiq;. Hec Augꝰ. in li. cõfeſ. xj. Hõ. O aĩa puto ꝙ hec celeſtia ſine ꝑlibatiõe dulcedinis non poſſunt a digne diſpoſitꝭ cogitari. Sȝ neſcio q̇d tunc erit cũ ꝑfecte in re ſine enigmate poterũt deguſtari. Vñ nõ eſt miranduz ſi ꝑlibatio taliũ tibi incutit huiꝰ exilij tediũ q̃ nihil eſt magꝭ amaꝝ q̃ȝ poſtq̃ȝ aĩa cõſue

nit taliũ ꝓguſtatiõe ɔſolari. ſi rurſum inceperit mũdialibꝫ ꝛ trãſitorijs ĩplicari. Hinc eſt ꝙ aĩa laborat. luctatꝛ et anxiatꝛ. illic ſp̄ eſſe cupit. nec ſufficit. hic eē cõpellitur. ſed illic poſt h̄ qḋ ꝓguſtatũ eſt aſcendere conatꝛ. Jã eñ guſtato ſpũ deſipit oĩs caro. Vidiſti gaudium beatorum de his que ſunt infra te. ꝛ de his que ſunt iuxta te. Vide modo ſi potes quale gaudium futuruꝫ ſit de his que ſunt intra te. Hõ eñ remunerabitꝛ in corpe ꝛ in mente. ꝛ iſtoꝝ eterna ꝛ inſeparabili vnione. Corpus eñ nr̄m ex q̄ttuor elemētis eſt cõpoſitũ. vnde q̄ttuor dotibꝫ erit remunerãdũ. Terra tũc habebit eternã immortalitatē. aq̄ oĩmodã ĩpaſſibilitateꝫ. aer maximã agilitatē. ꝛ ignis ſplēdidiſſimã claritatē. Tũc fulgebũt iuſti ſicut ſol. et tanq̄ ſcintille ĩ arundineto diſcurrēt. Abſterget eñ deꝯ oēm lachrymã ab oculis ſctoꝝ. ꝛ iã nõ erit ampliꝯ neq̄ luctꝯ neq̄ clamor. neq̄ dolor. ſed ſempiterna pax ꝛ leticia. Jn ſempiterna patria corda btoꝝ ſibijnuicē in claritate lucēt. ꝛ puritate trãſlucent. ibi vniuſcuiuſq̄ vultꝯ aſpicitꝛ ꝛ ɔſcia penetratur. ibi vniuſcuiuſq̄ mentē ab alteriꝯ oculis corpulentia nõ abſcõdit. Etiã motꝝ vbicũq̄ voluerit animꝯ ſtatim aderit corpꝯ. Augꝯ. Sicut eñ tũc animꝯ ꝑfectiſſime obedit creatori. ita corpꝯ promptiſſime obtēperabit ſuo motori. Tam potentē tũc faciet deꝯ aĩam vt ex eiꝯ beatitudine pleniſſima redũdabit in corpꝯ. ex q̄ redundãtia habebit vigoreꝫ ĩpaſſibilitatꝭ. ſplendorē claritatꝭ. aptitudinē ſubtilitatꝭ. promptitudinē agilitatis. Jbi erunt oēs ſenſus in actibꝫ ſuis. Jbi eñ oculus videbit decorē ſpecioſiſſimuꝫ. guſtꝯ ſentiet ſaporē dulciſſimũ. olfactꝯ odorabit odorē ſuauiſſimũ. tactꝯ amplexabitꝛ obiectũ delicioſiſſimuꝫ. auditꝯ immutabitꝛ ꝑ ſonũ iocundiſſimũ. Jbi eñ cũ mens i exultationē rapitꝛ. lingua in canticum laudis eleuatꝛ. Aĩa O hõ audiui iã dudũ mirabilia. ꝛ cũ vera ſint hec oĩa. q̄d aliud eſt hec p̄ñs vita niſi quedã mortis vmbra.

Hõ O aĩa bene dixiſti. qꝛ tp̄alꝭ vita eterne vite cõparata mors ē potiꝯ dicēda q̄ vita. Jpe eñ q̄tidianꝯ defectꝯ corruptiõis q̄d eſt aliud q̄ quedã plixitas mortꝭ. Ergo ſciuiri qꝛ huiꝯ vite breuitatē indeſinentꝛ aſpiciunt. q̄ſi q̄tidie moriētes viuũt. ꝛ iõ ſe nõ manſuros ſollicitꝯ ꝑparãt. qꝛ hec oĩa nihil eſſe ex fine ſemꝑ penſant. Sed carnales mentes ideo p̄ſentia diligunt. qꝛ vita carnis q̄ fugitiua ſit minime ꝑpendũt. Nã ſi velocitatem trãſitꝯ eius aſpicerēt. hãc etiã pſperaꝫ minime amarēt. Hec Grego. Augꝯ. Recedat ergo aĩma amor vite p̄ñtis. ꝛ accedat ardor vite aduenientis. vbi nulla aduerſitas turbat. nulla neceſſitas anguſtat. nlla moleſtia inq̄etat. ſed perennis leticia regnat. ꝛ cõſidera q̄nta ſit felicitas futura. vbi nullum erit malũ. nullũ latebit bonũ. vacabitur dei laudibꝫ. q̄ erit oĩa in oĩbꝫ. Jbi eñ nlla deſidia ceſſabitꝛ. nlla indigentia laborabitꝛ. ibi eſſe nr̄m nõ habebit mortē. noſſe noſtꝝ nõ habebit errorē. amare nr̄m nõ habebit offenſionē. Jbi aberit oĩs tarditas. oĩs corruptio. oĩs deformitas. oĩs ĩfirmitas. Jbi celũ nouũ ꝛ terra noua. Jbi ſiles erimꝰ angelis dei. ꝛ ſi nõ etate. certe tñ felicitate. Auguſti. O aĩa mea illã vitã amplecti debueras. vbi vita ſine morte. iuuētus ſine ſenectute. gaudiuꝫ ſine triſticia. pax ſine diſcordia. volũtas ſine iniuria. lux ſine tenebris. regnũ expers cõmutatiõis. Scdo ɔſidera quantũ gaudeat animꝯ cũ reſumpſerit tale corpꝯ q̄le iã audiſti. nõ tale q̄le cũ ingenti dolore ſuſtinuiſti. ꝛ cũ magno certamīe deuiciſti. de q̄ ſepiꝯ tibimet impatiēs patientꝛ et iraſcens clementꝛ dixiſti. Quis liberabit me de corpe mortꝭ huiꝯ. Non certe tale. ſed iã ꝑfecte obediens ꝛ ſpũale. Tale inq̄ã tale qḋ tibi erit in ɔtēplatiõis ſolaciũ. ꝛ ĩ eterne felicitatꝭ augmentũ. Aĩa Mirari ſuꝑ oĩbꝫ his nõ ſufficio. ꝛ ꝑ magnitudīe ammiratiõis in inq̄ſitõe deficio. Vnũ tñ ſcire deſidero q̄liter mens q̄ in p̄ñti vita a dei cõtemplatiõe ꝑ corpꝯ deꝓmitꝛ. illic ꝑ ipm̄ in cõtemplatiõe adiuuetꝛ. Hõ O aĩa ſcrupuloſa eſt hec q̄ſtio. ſed qꝛ magꝭ eſt curioſa q̄ deuota. breuis erit rn̄ſio. Aĩa eñ tunc ꝟtute diuina aliũ habebit modũ intelligēdi q̄ in via. Nec eſt mirãdũ ſi ꝑ loco ꝛ tempore mutat ordinē ꝛ modũ agendi creature. q̄ eſt fabricator ꝛ auctor vniuerſalꝭ nature. Jn rebꝫ eñ mutabilibꝫ tota rõ facti eſt potentia facientꝭ. Certũ eſt ꝙ ipſa aĩa nũq̄ reſumptionē corpis appeteret. ſi reſumptũ etiã q̄ntũcũq̄ glioſum diuinã ɔtēplationē impediret. Nã ſm Auguſtini ſniam et doctrinã. ipe aĩe ſcte deſiderãt corpis reſumptionē. ꝛ expectãt iteratã vnioneꝫ ipſius. q̄a ipaꝝ ſine eo nõ pōt conſummari felicitas. nec ſatiari iocũditas. Adeo eñ vehemēter

anīa corpus deſiderat. q etiā aliqͥliter eius
ɔtēplationē impedit et retardat. Bernar.
O miſera caro fetida ꝛ feda vnde tibi hec
glīa q anie ſcte q̄s de⁹ inſigniuit ſua imagi
ne. ꝓprio redemit ſanguīe. te deſiderāt. te ex
pectant. ꝛ ipaꝝ ſine te nō pōt ɔſummari fe
licitas. nec ſatiari iocūditas. Aug⁹. Cū aīa
h corp⁹ nō anīale iā ſed ſpūale recepit. ꝑfe
ctū habebit ſue nature modum. obediēs ꝛ
imperās. viuificata ꝛ viuificās. Tūc ineffa
bili felicitate fiet. vt ſit ei glīe qḋ fuit ſarci
ne. O aīa cogita q̄lis tibi tūc erit glīa. cum
induta fuerꝭ illa ſtola noua ꝛ ſplendida. or
nata oī lapide ꝑcioſo. i. corꝑe glīficato. In
q̄ tot fulgebunt gēme ꝑcioſiſſime q̄t ſūt vir
tutes in mēte. Tūc vt puto cantabis cū iu
bilo canticū nouū dn̄o dicens. Gaudens
gaudebo in dn̄o. qꝛ induit me veſtimento
ſalutis. ꝛ indumēto letīcie circūdedit me. ꝛ
tanq̄ ſponſam decorauit me corona. Ad
huc vide tercio ꝛ diligentꝰ ɔſidera ſi tantū
gaudiū habitura ſis q̄ſi de alieno. q̄d hau
ries de ꝓprio. Quis em̄ enarrare ſufficeret
quantū gaudiū. q̄ſ ſtupendā glīam. q̄ incō
prehenſibilē laudē ꝛ magnificentiā habitu
ra ſis a trinitate btīſſima. a ſctōꝝ oīm ſocie
tate feliciſſima. ꝑ eo q corpus tuū ꝓpriū tā
viriliter ꝑ clipeū caſtitatꝭ ꝛ ɔtinētie ſupaſti.
ꝑ eo q mundū tā potentꝰ ꝑ gladiū paupꝫtatꝭ
ꝛ indigentie debellaſti. ꝑ eo q diabolū peſ
ſimū tā fortiter ꝑ haſtā hūilitatis ꝛ obedi
entie effugaſti. ꝑ eo q oībꝫ cogitatiōibꝫ. om
nibꝫ affectiōibꝫ. ſingulꝰ inordīatis motibꝫ
tā virilꝰ reſtitiſti. Aduerte ſi potes quantā
laudē habitura ſis ab his q̄s vbo ꝛ exēplo
ad meliora ꝓuocaſti. Et q̄d plura. ꝑ ſingulꝰ
cogitatiōibꝫ. locutiōibꝫ. actiōibꝫ virtuoſis.
ſpecialē ꝛ eternalē laudem ſuſcipies. Et id
qḋ tibi in te defuerit. illa celeſtꝭ ꝛ diuina be
atoꝛū ſocietas charitate mutua adimple
bit. Quia vnuſq̄ſq; habebit ibi in proximo
qḋ ſibi deficit in merito ꝓprio. O aīma hec
cogita. hec mente ꝑtracta. cū tibi pie viuen
ti inferunꝰ aduerſa. ad hec mēte euola. cum
premit corp⁹. cū fremit mūdus. cū inſidiaꝰ
diabolus ad hec recurre. his mentē delini
re. Quia id qḋ in p̄ſenti eſt momentaneū
ꝛ leue tribulatiōis nr̄e. ſupra modū i ſub
limitate eternū glīe pond⁹ in nobꝫ opaꝰ Sꝫ
qꝛ reuera id ſolū ꝛ veꝛ gaudiū ē qḋ n̄ de cre
atura ſꝫ de creatore ɔcipiꝰ. cui oīs cōꝑata
alīūde iocūditas meroꝛ ē. oīs ſuauitas do
loꝛ ē. ꝛ poſtremo oē qḋ delectari pt̄ mole
ſtū ē. ſcḋm Bern̄. Igiꝰ ɔſulo o aīa q iā ꝑ pre
miſſa tāq̄ excitata. diſpoſita et inuitata ad
auctorē tuū te ɔuertas. ꝛ q̄ntū gaudiū ab
eo illi beati ſpūs recipiāt diligentꝰ ɔſideres
ꝛ aduertas. qꝛ oē gaudiū ꝓpositū vel eſt
accidentale. et ob hoc nō ſatiat ſed excitat.
vt eſt illud qḋ beati ſpūs de his q̄ infra vel
iuxta ipos ſunt accipiūt. vel eſt ɔſubſtātia
le. ꝛ ob h̄ non ſufficit ꝛ afficit. vt eſt illud qḋ
de his que intra ipos ſunt cōcipiunt. Hoc
vero gaudiū qḋ de ſupꝛioribꝫ hauriūt ſolū
ſubſtantiale vocaꝰ. qꝛ ꝑ hoc ſolū affect⁹ rō
nalis creature ſatiaꝰ. Hugo de ſctō victo
re. Omīs iocūditas. oīs ſuauitas. oīs
dulcedo reꝝ creatarū afficere coꝛ hūanum
pōt. ſatiare nō pōt. Anīa Dic q̄ſo o ho
mo q̄le ꝛ quātū ſit iſtud gaudiū. qꝛ hoc ſo
lum deſidero. hoc eſt qḋ p̄ oībꝫ cōcupiſco
qꝛ ſcio q hec omnia etiā ſi habenꝰ ſine illo
nō ſolū nō ſufficiūt. ſed etiā aīam ieiunā.
famelicā ꝛ miſerā derelinquūt. Homo
Aīa tu querꝭ quale ꝛ quātū ſit iſtud gau
dium. Interrogaui oīa intima mea. ꝛ mi
hi narrare nō ſufficiūt. Anſel. Si eī ſingu
la que p̄dicta ſunt bona ſunt ꝛ iocūda. cogi
ta mente q̄ntū ſit illud bonum delectabile
qḋ ɔtinet iocunditatē oīm bonoꝝ in ſe. nō
qualē in rebꝫ creatis expti ſum⁹. ſed tm̄ dif
ferentē quātū differt creatoꝛ a creatura. q̄
tanto bono fruenꝰ. q̄cq̄d volent erit. ꝛ q̄cquid
nolent nō erit. Hec Anſelm⁹. Ceſari⁹. Bea
tam vitā facil⁹ eſt ɔſequi q̄ enarrare. cu⁹
curſus ſine termino. vſus ſine faſtidio. refe
ctio ſine cibo. ſub antiq̄s ꝑpetuiſq; gaudijs
ſꝑ noua iocūditas. ꝛ ſine timore amittendi
ɔtinuata felicitas. Hec Ceſari⁹. Aug⁹. Pre
miū ꝟtutis eſt q̄ virtutē dedit. eiq; ſeipm̄ q̄
nihil maius aut meli⁹ eſſe poſſit repromiſit.
Quid em̄ aliud ē qḋ ꝑ ꝓpham dr̄. ego ero il
loꝛū de⁹. niſi ego ero vnde ſatienꝰ. ego ero
q̄cūq; ab oībꝫ honeſte deſideranꝰ. Aug⁹. de
ciui. dei. Ipſe eſt finis deſiderioꝝ nr̄oꝛū. q̄
ſine fine videbiꝰ. ſine faſtidio amabiꝰ. ſine
fatigatione laudabiꝰ. hoc munus. hic affe
ctus. hic actus. ꝑfecto erit oīa in oībꝫ. Hec
Aug⁹. Puto tm̄ ne diutius te ꝑtrahā. q̄uis
reuera ineſtimabile ſit illud gaudiū ꝛ inef
fabile. eſtimo tm̄ q de tribꝫ ꝓueniat q tri
plex gaudiū illos btōs ſpūs letificat ꝛ de
lectat. Gaudent em̄ delectabiliter i ꝑfecta
ꝛ clariſſima diuine claritatis ɔtēplatione.

gaudent dulciter in melliflua ꝛ ſuauiſſima diuine bonitatꝭ deguſtatiõe. gaudẽt ſempiternaliter in trãquilla ꝛ ſecuriſſima diuine maieſtatis tentõne. Scis em̃ o aĩa ꝙ trib⁹ virib⁹ naturalib⁹ ꝑemines in tua ſuba. habes em̃ vim rõnalẽ. que nõ ꝑfecte illuminatur niſi ꝑ ꝑme veritatꝭ apertã cognitionẽ. ꝛ vim ↄcupiſcibilẽ q̃ nõ ſatiat̃ niſi ꝑ ſumme bonitatis ꝑfectã dilectõnẽ. vim quoqꝫ iraſcibilem q̃ nõ quietat̃ niſi ꝑ eterne maieſtatis ſecurã cõprehenſionẽ. De his tribus dicit beat⁹ Bern̄. ſup Cantica. Qui replet in bonis deſideriũ tuũ. ipe futur⁹ eſt rõni plenitudo lucis. voluntati multitudo pacis. memorie ↄtinuatio eternitatꝭ. Quare triſtis es o aĩa mea ꝛ q̃re ↄturbas me. Spera in deo qm̃ adhuc cõfitebor illi. cũ omis error a rõne. oĩs dolor a voluntate. et a memoria oĩs timor receſſerit. et illa ſucceſſerit quã ſperam⁹ mira ſerenitas. plena ſuauitas. ꝛ eterna ſecuritas. O aĩa q̃ntũ putas gaudẽt ꝛ letant̃. qui illud eternitatꝭ ſpeculũ iugiter ↄtemplant̃. in quo oĩa ꝑterita. ꝑſentia ꝛ futura. que ſumme beatitudini cõpetunt aptiſſime ſpeculant̃. Auguſtinus. Dũ ad illã ſupernã lucẽ patrꝭ lumĩnũ venerim⁹. totũ qḋ in creaturis eſſe poteſt intelligem⁹. Anſelm⁹. Tunc iuſti ſcient cuncta q̃ deus fecit ſcienda. Et quid eſt qḋ neſciant ꝑnt. q̃ ſcientẽ oĩa vident. Aĩa

Et quõ ſimplicitas h̃ ↄtinetur. Homo

Fulgenti⁹. Sicut ꝑ ſpeculũ vitreũ trina nobis viſio demõſtrat̃. qꝛ noſipõs. ipm̃ ſpeculũ. ꝛ quicq̇d ꝑſens eſt videm⁹. ſic ꝑ ſpeculũ diuine claritatꝭ ipm̃ deũ ꝛ quicq̇d preſens eſt. i. noſipõs ꝛ creaturas alias cognoſcemus. Anima. O beata veritas. iam video ꝙ ſine te ſape deſipere eſt. te ṽo noſſe ꝑfectũ ſcire eſt. Homo O aĩa q̃ naturaliter ſcire deſideras. h̃ ſpeculũ videre affecta. in illo ſtudere ꝛ legere deſidera. q̇a h̃ ſemel vidiſſe eſt oĩa didiciſſe. Ibi reuera videbit̃ et reputabit̃ ſtulticia. platonis theoria. ariſtotelis ph̃ia. empedoclis theoremata. hypocratis ſcrutinia. ptolomei aſtrologia ꝛc. quia q̇cquid hic de ṽitate intelligim⁹. minima pars eorũ eſt que ignoramus. Sed tũc o aĩa videbis ꝛ afflues. ꝛ mirabit̃ ꝛ dilatabit̃ cor tuũ. Anima.

Et q̇d videbo. Homo Regẽ celi in decore ſuo. Beda. Splendor eterne pulchritudinis eſt tante ſuauitatꝭ. tanteqꝫ dulcedinis. vt etiã ipi angeli q̃ ſole ſunt incomparabiliter clariores. eo ſatiari nõ poſſunt. Tunc ꝗ afflues delicijs in ſtupenda diuĩe claritatis cognitõe miraberis in tuĩ ꝑius delicioſa ↄſideratiõe. dilataber̃ in omniũ creaturarũ ꝑfecta ſpeculatiõe. O ↄtemplatio ſtupenda ꝛ admirabilis. O cõſideratio delicioſa ꝛ delectabilis. O ſpeculatio gaudioſa ꝛ ineffabilis. O q̃ꝫ digne d̄ictũ eſt de te dñe deus meus. Melior eſt dies vna in atrijs tuis ſup milia. Quia ſ̄m Auguſtinũ tanta eſt pulchritudo iuſticie. tanta ē iocũditas lucis eterne vt etiã ſi non liceret amplius in ea delectari q̃ꝫ vni⁹ diei hora. ꝑpter hoc ſolũ innũerabiles hui⁹ vite dies. pleni delicijs ꝛ circũfluentia bonoꝝ tꝑaliũ. recte meritoqꝫ deſpicerent̃. Tam pulchra em̃ eſt ꝛ ſuauis. vt ea viſa nihil ampli⁹ poſſet deſiderari. ꝛ omnẽ vincit dulcedinẽ. ꝛ oẽm exuperat ↄcupiſcentiã. Aĩa Eſt ne aliq̇d aliud cuius viſio delectet. cui⁹ ↄtemplatio letificet. Homo O aĩa q̃uis hec ſola ſufficeret ſi nulla alia adeſſet. eſt tamen adhuc vna vt de aliorũ omniũ pene innumerabiliũ iocũda viſione taceã. que mirabilit̃ omniũ celeſtiũ ſpirituũ mentes letificat. et miro quodã modo neſcio quo ieſtimabili gaudio oẽm beatã creaturã inebriat. videre ſcꝫ illius celeſtꝭ regine deificam claritatẽ. ꝛ ſue beatiſſime ꝓlis glorificatã humanitatẽ. Quis o aĩa vel cogitare ſufficiat q̃ntũ gaudiũ generat. illã matrẽ miſcḋie. reginã pietatis ꝛ clementie videre. iam non recumbentẽ cũ paruulo vagiente in ꝑſepio. iã nõ lachrymantẽ. circũeuntẽ. q̃rentẽ et dicentẽ nunq̇d quẽ diligit aĩa mea vidiſtis. cũ ꝑdiderat dilectiſſimũ infantulũ in triduo. ſed eũ nũc inſpicientẽ in ſempiterno gaudio. Iã eũ nõ ↄturbabit̃ ↄfugiẽs i egyptũ a facie herodis. qꝛ ipe aſcẽdit in celũ. herodes aũt in infernũ. Iã nõ ↄturbat̃ circa plurima q̃ fecerunt filio ſuo iudei. qꝛ oĩa ſubiecta ſunt ei. Iã certe nõ eiulantẽ. vociferantẽ. clamantẽ ꝛ dicentẽ. Quis mihi det vt ego moriar pro te fili mi Abſalon. cum ſtaret ꝓpe vnigenitũ filiũ ſuũ pendentẽ ꝛ morientẽ in patibulo. Iam nõ lamentantẽ lachrymabiliter cum ſibi daretur diſcipulus ꝓ magiſtro. ſeruus ꝓ dñõ. creatura pro creatore. quaſi alien⁹ ꝓ vnigenito ꝛ dulciſſimo filio. Sed hanc quondã ꝓpter nos tã miſerã. tantis merorib⁹ plenam. iam nunc

ineſtimabiliter ſup oēm creaturā exaltatā. regnantē cū chriſto in trinitatē ſupbenedicte palacio cantantē. iubilantē ꝛ dicentem. Tenuí illū nec dimittā. Venite ad me omnes q̄ laboratis ꝛ onerati eſtis. ꝛ ego reficiam vos. Et illud. Trāſite ad me oēs qui ꝯcupiſcitis me ꝛ a generatiōib⁹ meis adimplemini. O ania mea mēte deuota ꝯtracta. q̄ ſit plenū oīm ſuauitate gaudiuz. videre deum hominis ꝯditorē feminā oīm ꝯditoris genitricē. fratrē noſtrū quondā ꝑditū. abiectū ꝛ deſpectū. nunc inuentum. nūc reuerſum. nūc regnantē. nunc oīb⁹ imperantem. O quis mihi det te fratrē meū ſugentē vbera mr̄is mee. vt inueniā te foris ꝛ deoſculer te labijs deuotiōis. āplecter te brachijs dilectiōis. ꝛ iā me nemo deſpiciat. cū introduxero te in cubiculuz cū dulcedine ſuauiſſime fruitiōis. Hanc fruitionē deſiderabat ille deuot⁹ Anſelm⁹ in meditationib⁹ q̄n dicebat. O dulciſſime puer qn̄ te videbo qn̄ ante faciē tuā apparebo. qn̄ ſatiabor pulchritudine tua. qn̄ videbo vultuz tuū deſiderabilē in quē deſiderāt angeli ꝓſpicere. Ve anie te nō amanti. te nō q̄renti. q̄ mundū diligit. peccatis ſeruit. nūq̄ʒ eſt quieta. nunq̄ʒ ſecura. Nihil q̄ſo ſine te mihi placeat. nihil dulceſcat. nihil ſpecioſum. nihil p̄ter te arrideat ſpecioſum. vileſcāt oīa ꝓter te. qd̄ tibi eſt aduerſuz mihi ſit moleſtū. ꝛ tuū beneplacitū ſit meū indeficiēs deſiderū. Tedeat gaudere ſine te. delectet gaudere tecū ꝛ flere tecū. O bone ieſu ſi tā dulce eſt flere de te. q̄ʒ dulce eſt gaudere de te. Hec Anſ. Ania O bō iā amore vidēdi oīm creatorē meū langueo. ardore cernendi ieſum frēm meū. redēptorē meū deficio. Iā deſiderio intuēdi illā ꝟginē glioſam m̄rem redēptoris mei vulnerata ingemiſco. O bone ieſu qn̄ videbo gaudiū meum qd̄ deſidero. o qn̄ apparebit glīa ei⁹ q̄m eſurio. o qn̄ veniet ꝯſolator me⁹ quē expecto. O ſi qn̄ inebriabor ab vbertate dom⁹ eius ad quā ſuſpiro. Iā grauis ē mihi oīs creatura ad videndū. qꝛ nimis incōpabiliter ſupeminet pulchritudo a q̄ ꝓceſſerunt hec oīa. Homo O ania expecta cū patientia. vt creſcāt tua deſideria. qꝛ ſcriptuʒ eſt modicū ꝛ nō videbitis me. ꝛ iteꝝ modicū ꝛ videbitis me. Ania O modicū longū o modicū nimis prolixū. qꝛ etſi modica ſint merita. longa tn̄ ſunt deſideria. Homo O ania ſi longa ꝛ magna videnť tibi tua deſideria quib⁹ eſtuas ad eternā gloriaz et claritatē ꝯtēplandā. q̄nto putas deſiderio eſtuare debeas ad eternā bonitatez ꝑfecte diligendā. ad ſummā maieſtatē eternaliter poſſidendā. Si eñ hec oīa ſumme non diligeres. quomō de viſione gauderes. etſi bene videres ꝛ intelligeres. et tamē ſecura mēte nō poſſideres. quōo beata ꝑmaneres. Auguſtin⁹. Ibi igiť vacabim⁹ ꝛ videbim⁹. videbim⁹ ꝛ amabim⁹. amabim⁹ ꝛ habebimus. Ipe eñ eſt finis deſiderioꝝ noſtroꝝ. q̄ ſine fine videbiť. ſine faſtidio amabiť. ſine fatigatione in eternuz laudabiť. Una eñ ibi et tota virt⁹ eſt amare qd̄ videas. ꝛ ſumma felicitas eternaliter hr̄e qd̄ amas. Ibi beata vita in ſuo fonte plene ꝛ ꝑfecte bibiť. Unde miro quodā modo ꝛ delectabiliter impſſa ſitis ſimul atq̄ʒ ſatietas alternať. ſʒ longe a ſiti neceſſitas repelliť. longe a ſatietate faſtidiū amoueť. Hec Aug⁹. Sed ne te iam o ania diuti⁹ ꝓtraham. audi q̄d de p̄dictis oīb⁹ celeſtib⁹ gaudijs dicit ille deuotus Anſelm⁹ in fine ꝓſologion. Excita te mōꝛ nunc o ania mea. ꝛ erige totū intellectū tuū. ꝛ q̄ntū poteſ cogita attente. q̄ʒ delectabile ſit illud bonū qd̄ ꝯtinet iocunditatē omniū bonoꝝ. Si iocūda eſt vita creata q̄ʒ iocunda eſt creatrix eſſentia. Si iocūda eſt ſalus facta. q̄ʒ iocūda eſt ſalus q̄ fecit omnia. Si amabil' eſt ſciētia de creaturis. q̄ʒ delectabilis eſt illa q̄ eſt de reb⁹ increatis. Cur ergo ꝑ multa vagaris querēdo bona creata. Ama vnū ī quo ſunt oīa. Si delectat pulchritudo. fulgebūt iuſti ſicut ſol. Si libertas aut fortitudo. ſiles erunt angel' dei in celis. Si longa ꝛ ſalubris vita. eſt ibi ſanitas eterna. Si ſatietas aut ebrietas. ſatiabunť de gloria. ꝛ inebriabunť ab vbertate dom⁹ dei. Si melodia. ibi canunt angeli. Si ſocietas ꝛ amicicia. ibi eſt beatoꝝ ſocietas ꝛ omniū vna volūtas. Si honores ꝛ diuitie. glīa ꝛ diuitie in domo ei⁹. Si ſecuritas et certitudo. ibi omniū temporum eterna longitudo. O cor humanū. cor indigens. cor expertū erumnas. imo obrutum erumnis. quantū gauderes ſi his omnib⁹ abundares. Interroga intima tua. ſi cape poſſint tantū gaudiū ſuū de tāta btitudine ſua. Sed ſi homo de tāta beatitudine vix capiet gaudiū ꝓpriuz. quō capax erit tantorum gaudioꝝ quantus eſt numer⁹ electoꝝ

rium. vbi vnuſquiſq̄ tm̄ diligit proximū ſuū quantū ſeipſū. ⁊ tantū de ſuo gaudio gaudet quātū diligit. Ita etiā quiſq̄ plus abſq̄ eſtimatiōe de dei q̄ de ſua ⁊ oīm electoꝝ gaudet felicitate. q2 ſicut deū toto corde tota aīa tota mente diligit. ita ad plenitudinē gaudij illi⁹ totū coꝛ. tota aīa. tota mēs nō ſufficit. Quia tantū gaudebūt quantū amabūt. tantū amabūt quantū videbunt. Certe nec oculus vidit. nec auris audiuit. nec in coꝛ hoīs aſcēdit quantum te amabunt ⁊ cognoſcēt ſcti dei. Oro deus meus. cognoſcā te. amem te. vt eternalit̄ gaudeā de te. Et ſi nō poſſum ad plenū in hac vita creſcat ſaltē hic noticia tui ⁊ amoꝛ. vt ibi ſit plenum gaudiū. hic ſit in ſpe. ⁊ ibi ſit in re. Dn̄e pater p filiū tuū hic iubes imo conſulis petere. ⁊ pmittis accipe. vt gaudiū noſtrū plenū ſit. Peto dn̄e quod p admirabilem conſiliariū tuū ↄſulis petere ⁊ pmitt̄s accipe. vt gaudiū noſtrū ſit plenū. medit̄ de hoc mens mea. ſermocinet̄ os meū. loquat̄ inde lingua mea. eſuriat aīa mea. ſitiat caro mea. donec intret in gaudiū dei mei. qui eſt trinus ⁊ vnus benedictus in ſecula. Amen.

Finit ſoliloquiū ſancti Bonauēture de quattuoꝛ mentalib⁹ exercitijs.

Prologus Banauēture in itinerariū mentis in deum.

i

N pꝛincipio pꝛi

mum pꝛincipiū (a quo cūcte illuminatiōes deſcendūt tanq̄ a patre luminū. a q̄ eſt oīe datū optimū. et oīe donū pfectū) patrē ſcz eternū inuoco p filiū eius dn̄m noſtrū ieſum chꝛiſtū. vt interceſſione ſctiſſime v̄ginis marie genitricis eiuſdē dei ⁊ dn̄i nr̄i ieſu chꝛiſti. et beati franciſci ducis ⁊ p̄ris nr̄i det illumiatos oculos mentis nr̄e. ad dirigēdos pedes noſtros in viā pacis illi⁹. que exuperat omnē ſenſum. quā pacē euāgelizauit ⁊ dedit dn̄s noſter ieſus chꝛiſt⁹. cui⁹ p̄dicatiōis repetitoꝛ fuit pater nr̄ ſanct⁹ Franciſc⁹. in omni ſua p̄dicatiōe pacē in pꝛincipio ⁊ fine annuncians. in oīm ſalutatiōe pacē optans. in omni ↄtemplatiōe ad extaticā pacē ſuſpirans. tanq̄ ciuis illi⁹ hieruſalē. de qua dicit ille vir pacis. q̄ cū his qui oderūt pacē erat pacificus. Rogate q̄ ad pacē ſunt hieruſalē. Sciebat em̄ ꝙ thron⁹ ſalomonis nō erat niſi in pace. cū ſcriptū ſit. In pace fact⁹ eſt locus ei⁹. ⁊ habitatio ei⁹ in ſyon. Cū igit̄ exemplo beatiſſimi p̄ris nr̄i franciſci hāc pacem anhelo ſpū querere ego pctōr. q̄ loco illius p̄ris beatiſſimi poſt ei⁹ tranſitū ſeptimo in generali fratrū miniſterio. p oīa indignus ſuccedo. ↄtigit vt nutu diuino anno poſt ipi⁹ beati p̄ris trāſitū .xxxiij. ad montē aluerne tanq̄ ad locū quietū. amore q̄rendi pacē ſpūs declinarē. ibiq̄ exiſtens dum mente tractarē aliq̄s mētales aſcēſiones in deū. inter alia occurrit illud miraculū. qd̄ i p̄dicto ↄtigit loco ipi btō frāciſco. de viſione videlicz ſeraph alati inſtar crucifixi. In cui⁹ ↄſideratiōe ſtatim viſum eſt mihi ꝙ viſio illa p̄tenderet ipi⁹ p̄ris nr̄i ſuſpenſionē in cōtemplādo. ⁊ viā p quā puenit̄ ad eam. Nā p ſenas alas illas recte intelligi poſſūt ſex illuminationū ſuſpenſiōes. quib⁹ aīa q̄ſi quibuſdā gradib⁹ ⁊ itinerib⁹ diſponitur vt trāſeat ad pacē. p extaticos exceſſus ſapientie chriſtiane. Uia aūt nō eſt niſi p ardentiſſimū amorē crucifixi. qui adeo paulum ad terciū celum raptū transformauit in chriſtum. vt diceret. Chriſto cōfixus ſum cruci viuo ego iā non ego. viuit autē in me chriſtus. Qui etiā adeo mentem Franciſci abſoꝛbuit. quod mens in carne patuit. dū ſacratiſſima paſſiōis ſtigmata i coꝛpore ſuo ante mortē per bienniū depoꝛtauit. Effigies igit̄ ſex alarū ſeraphicarū. inſinuat ſex illuminationes ſcalares. que a creaturis incipiunt. ⁊ perducūt vſq̄ ad deum. ad quem nemo intrat recte niſi p crucifixū. Nā qui non intrat per oſtium in ouile. ſed aſcendit aliunde. ille fur eſt ⁊ latro. Si quis vero p hoc oſtium introierit. ingredit̄ ⁊ egredietur ⁊ paſcua inueniet. Propter quod dicit Johēs in Apocalypſi. Beati qui lauāt veſtimēta ſua in ſanguie agni. vt ſit poteſtas eoꝛū in ligno vite. et per poꝛtas ingrediantur ciuitatē. Quaſi diceret. Nõ per contemplationē ingredi nō poteſt hieruſalē ſupnam niſi p ſanguinē agni intret tanq̄ per poꝛtam. Non em̄ diſpoſitus eſt aliquo modo ad contēplatiōes diuinas. que ad mentales ducunt exceſſus. niſi cū daniele ſit vir deſiderioꝝ. Deſideria autē in nobis inflāmantur dupliciter. ſcilicet p clamorē oratiōis. que rugire facit a gemitu coꝛdis. et

per fulgorē ſpeculatiõis. qua mens ad radios lucis directiſſime ꝛ intentiſſime ſe cõuertit. Igiť ad gemitū orõnis ꝑ xp̄m crucifixū (ꝑ cuiꝰ ſanguinē purgamur a ſordibꝰ vicioꝝ) primū quidē lectorē inuito. ne forte credat ꝙ ſibi ſufficiat lectio ſine vnctiõe. ſpeculatio ſine deuotiõe. inueſtigatio ſine admiratiõe. circūſpectio ſine exultatione. induſtria ſine pietate. ſcientia ſine caritate. intelligētia ſine humilitate. ſtudiū abſq; diuina grã. ſpeculū abſq; ſapiã diuinitꝰ inſpirata. Preuentis igiť diuiã grã humilibꝰ et pijs. cõpunctꝭ ꝛ deuotꝭ. vnctis oleo diuine leticie ꝛ amatoribꝰ diuie ſapiē. ꝛ eiꝰ deſiderio inflãmatis. vacare volentibꝰ ad deū magnificandū. amandū ꝛ etiã deguſtandum. ſpeculatões ſubiectas ꝓpono. inſinuans ꝙ parū aut nihil eſt ſpeculū exterius ꝓpoſitū. niſi ſpeculū mentis nr̄e terſum fuerit ꝛ politū. Exerce igiť te homo dei ꝑus ad ſtimulū ꝯſcientie remordentē. anteq̄ȝ oculos eleues ad radios ſapiētie in eiꝰ ſpeculo relucētes. ne forte ex ipa ſpeculatione radioꝝ in grauiorē incidas foueã tenebraꝝ. Placuit aūt diſtinguere tractatū in ſeptē capitula. premittēdo titulos ad faciliorē intelligētiã dicendoꝝ. Rogo igiť ꝙ magꝭ penſeť intentio ſcribentꝭ q̄ȝ opꝰ. magis dictoꝝ ſenſus q̄ȝ ſermo incultꝰ. magꝭ veritas q̄ȝ ſermonū venuſtas. magꝭ exercitatio affectꝰ q̄ȝ eruditio intellectꝰ. Qđ vt fiat. nõ eſt haꝝ ſpeculationū ꝓgreſſus ꝑfunctorie trãſcurrēdus ſed moroſiſſime ruminãdus.

Finit prologus.

Incipiūt capitula.

p Rimū capitulū de gradibꝰ aſcēſionis in deū. ꝛ de ſpeculatiõe ipiꝰ per veſtigia eiꝰ in vniuerſo. Scđm de ſpeculatiõe dei in veſtigijs ſuis in hͦ ſenſibili mūdo. Terciū de ſpeculatiõe dei ꝑ ſuã imaginē. naturalibꝰ potētijs inſignitã. Quartū de ſpeculatiõe dei in ſua imagine donis gratuitꝭ reformata. Quintum de ſpeculatiõe diuie vnitatis ꝑ eiꝰ nomen primariū. qđ eſt eſſe. Sextū de ſpeculatione beatiſſime trinitatꝭ in eiꝰ nomie. qđ eſt bonū. Septimū de exceſſu mētali ꝛ myſtico. in q̄ requies dať intellectui. affectu totaliter in deū ꝑ exceſſum trãſeunte.

Incipit ſpeculatio pauperis in deſerto. Primum capitulū de gradibꝰ aſcenſionis in deū. ꝛ de ſpeculatione ipiꝰ ꝑ veſtigia eius in vniuerſo.

b Eatus uir cuius eſt auxiliū abs te. aſcēſiones in corde ſuo diſpoſuit in valle lachrymaꝝ in loco quē poſuit. Cū beatitudo nihil aliud ſit q̄ȝ ſummi boni fruitio. ꝛ ſummū bonū ſit ſuꝑ nos nullus põt effici beatꝰ. niſi ſuꝑ ſeipm̄ aſcendat. nõ aſcenſu corꝑali ſed aſcenſu cordiali. Sed ſupra nos leuari nõ poſſumꝰ niſi per ꝟtutē ſuꝑiorē nos eleuãtē. Quãtūcūq; eñ gradus interiores diſponanť. nihil fit niſi diuinū auxiliū comiteť. Diuinū aūt auxilium comitať eos. q̄ petūt ex corde humiliť ꝛ deuote. ꝛ hoc eſt ad ipm̄ ſuſpirare ĩ hac lachrymarū valle. quod fit ꝑ feruentem orationē. Oratio igiť mater ꝛ origo eſt ſurſumactionis in deū. Ideo Dionyſius in libro de myſtica theologia. volens nos inſtruere ad exceſſus mentales ꝑmo ꝑmittit orationē. Oremus igiť ꝛ dicamus ad dominū deum noſtrū. Deduc me dn̄e in via tua. et ingrediar in veritate tua. Leteť cor meum vt timeat nomē tuū. In hac oratiõe orando illuminamur ad cognoſcēdū diuine aſcēſionis gradus. Cū eñ ſm̄ ſtatū ꝯditionis noſtre ipa rerū vniuerſitas ſit ſcala ad aſcēdendū in deum. ꝛ in rebꝰ quedã ſint veſtigium. quedã imago. quedã corꝑalia. quedaȝ ſpūalia. quedã temꝑalia. quedaȝ euiterna. ac ꝑ hoc quedã extra nos. quedã intra nos ad hoc ꝙ ꝑueniamus ad primū principiū conſiderandū. ꝙ eſt ſpiritualiſſimū et eternum. et ſupra nos. oportet nos tranſire ꝑ veſtigiū quod eſt corꝑale ꝛ temporale ꝛ extra nos. et hoc eſt deduci in via dei. Oportet etiã nos intrare ad mentē noſtrã que ē imago dei euiterna ꝛ ſpiritualis ꝛ ītra nos. et hoc eſt ingredi in veritatē dei. Oportet etiã nos trãſcendere ad eternū ſpiritualiſſimū et ſupra nos. aſpiciēdo ad ꝑmum ꝑncipium. et hoc eſt letari in dei noticia et reuerentia maieſtatis. Hec eſt igiť via trium dierū in ſolitudine. Hec eſt triplex illuminatio vnius diei. et prima eſt ſicut veſpera. ſecunda ſicut mane. tercia ſicut meridies. Hec reſpicit triplicē rerum exiſtentiã. ſcilicet in materia, in intelligētia. ꝛ in arte diuina. ſm̄ quaȝ dictum eſt. fiat. fecit. et factum

eſt. Hec etiã reſpicit triplicẽ ſubſtantiaȝ in
chriſto. q̃ eſt ſcala nr̃a. ſcȝ corpalẽ. ſpũalẽ ⁊
diuinã. Scḋm hũc triplicẽ pgreſſum. mẽs
nr̃a tres habȝ aſpect⁹ pncipales. Unus eſt
ad corpalia exteriora. ſm quẽ vocatˀ aniali/
tas ſeu ſenſualitas. Alius intra ſe ⁊ i ſe. ſm
quẽ dr̃ ſpũs. Terci⁹ eſt ſup ſe. ſm quẽ dicitˀ
mens. Ex quibꝫ oĩbꝫ diſponere ſe debȝ ad
ↄſcendendũ in deuȝ. vt ipm diligat ex tota
mente. ex toto corde. ⁊ ex tota aĩa. in q̃ con
ſiſtit pfecta legis obſuatio. ⁊ ſimul cũ h̃ ſa
pientia chriſtiana. Quoniã aũt q̃libet p̃di/
ctorũ modorũ geminatˀ. ſm qꝫ ↄtingit cõſi
derare deũ vt alpha ⁊ o. ſeu in q̃ntũ contin
git videre deũ in vtroq̃ꝫ p̃dictoꝝ modo
rũ. vt p ſpeculuȝ. ⁊ vt in ſpeculo. ſeu qꝛ vna/
queq̃ꝫ iſtaꝝ ↄſideratiõnũ habet cõmiſceri
alteri ſibi ↄiũcte. ⁊ hȝ ↄſiderari in ſua pu/
ritate. Hinc eſt qꝫ neceſſe eſt hos tres gradus
pncipales aſcẽdere ad ſenariũ. vt ſicut de⁹ ſex
diebꝫ pfecit vniuerſum mũdũ. ⁊ in ſeptĩo re
quieuit. ſic minor mũdus ſex gdibꝫ illumi/
nationũ ſibi ſuccedentiũ. ad quietẽ ↄtẽpla
tionis ordinatiſſime pducatˀ. In cui⁹ rei fi
gura ſex gradibꝫ aſcẽdebatˀ ad thronũ ſalo
monis. Seraphin (que vidit Iſaias) ſe/
nas alas habebant. Poſt ſex dies vocauit
de⁹ moyſen d̃ medio caliginis. Et chriſtus
poſt ſex dies. vt dr̃ in Mattheo duxit diſci
pulos in montẽ. ⁊ trãſfiguratˀ eſt ante eos

Iuxta igitˀ ſex grad⁹ aſcẽſionis in deum.
ſex ſunt grad⁹ potẽtiaꝝ aĩe. p q̃s aſcendi/
mus ab imis ad ſumma. ab exteriorĩbꝫ ad
intima. a tpalibꝫ ad eterna. ſcȝ. ſenſus. ima/
ginatio. rõ. intellect⁹. intelligẽtia. ⁊ apex mẽ
tis ſeu ſynderesis ſcintilla. Hos grad⁹ ha/
bem⁹ in nobis plãtatos p naturã. deforma
tos p culpã. reformatos p grãȝ. purgãdos
p iuſticiã. exercẽdos p ſcientiaȝ. pficiendos
p ſapientiã. Scḋm eñ pmã nature inſtitu
tionẽ creat⁹ fuit hõ habilis ad ↄtẽplatiõis
quietẽ. ⁊ iõ poſuit eũ de⁹ in paradiſo delici/
arũ. Sed auertẽs ſe a vo lumĩe ad cõmu/
tabile bonũ. incuruat⁹ eſt ipe p culpã. ꝓpriã
⁊ totũ gen⁹ ſuũ p originale pctm̃. qḋ dupli/
citer infecit hũanã naturã. ſ. ignorãtia men
tẽ. ⁊ ↄcupiſcẽtia carnẽ. ita qꝫ excecat⁹ homo
⁊ incuruat⁹ in tenebris ſedet. ⁊ celi lumẽ nõ
videt niſi ſibi ſuccurrat grã cũ iuſticia ↄtra
ↄcupiſcentiã. ⁊ ſcia cũ ſapiẽtia ↄtra ignorã/
tia. qḋ totuȝ fit p ieſum xp̃m. q̃ fact⁹ eſt nob̃
a deo ſapia ⁊ iuſticia. ⁊ ſanctificatio ⁊ redẽ/
ptio. Qui cũ ſit dei ꝟtus ⁊ ſapĩa. ſit verbum
incarnatũ plenũ grẽ ⁊ veritatꝭ. grãm ⁊ veri
tatẽ fecit. grãm ſcȝ charitatꝭ infudit. que cũ
ſit de corde puro ⁊ ↄſcĩa bona. ⁊ fide non fi
cta. totã aĩaȝ rectificat. ſm triplicẽ ipi⁹ aſpe
ctũ ſupra dictũ. Scienciã veritatꝭ edocuit
ſm triplicẽ modũ theologie. ſcȝ ſymbolice
ꝓprie ⁊ myſtice. vt p ſymbolicã recte vtamur
ſenſibilibꝫ. p ꝓpriã recte intelligibilibꝫ. p my
ſticam rapiamur ad ſupmẽtales exceſſus.
Quicũq̃ꝫ g̃ vult in deũ aſcẽdere. neceſſe eſt
vt vitata culpa deformãte naturã. natura/
les potẽtias ſup̃ dictas exerceat. ad gratiã
reformantẽ. ⁊ h̃ p orõnẽ. ad iuſticiã purifi/
cantẽ. ⁊ h̃ in ↄuerſatiõe. ad ſciam illuminã/
tem. ⁊ h̃ in meditatiõe. ad ſapiẽtiã pficientẽ
⁊ h̃ in ↄtemplatiõe. Sicut igitˀ ad ſapĩaȝ ne
mo venit niſi p grãm. iuſticiã ⁊ ſciam. ſic ad
ↄtemplationẽ nemo venit niſi p meditatio
nẽ pſpicuã. ↄuerſationẽ ſctãm ⁊ orõnez de
uotã. Sicut igitˀ grã fũdamẽtũ ẽ rectitudi
nis volũtatis. ⁊ illuſtratiõis pſpicue rõnis.
ſic pmo orandũ eſt nob̃. deinde ſctẽ viuen/
dũ. tercio ſpectacul' ꝟitatꝭ itẽdẽdũ. ⁊ inten/
dendo gradatim aſcẽdenduȝ. q̃uſq̃ꝫ veniatˀ
ad montẽ excelſũ. vbi videatˀ de⁹ deoꝝ i ſyõ
Qm̃ igitˀ pri⁹ ẽ aſcẽdere q̃ꝫ deſcẽdere i ſcala
iacob. pmũ graduȝ aſcẽſionis collocem⁹ in
imo. ponendo totũ iſtũ mundũ ſenſibilem
nobis tanq̃ꝫ ſpeculũ. p qḋ trãſeam⁹ ad deũ
opificẽ ſummũ. vt ſim⁹ veri hebrei trãſeun/
tes de egypto ad terrã pr̃ibꝫ repromiſſam.
ſimus ⁊ chriſtiani cũ xp̃o trãſeuntes ex hoc
mũdo ad prẽm. ſim⁹ ⁊ ſapie amatores. que
vocat ⁊ dic̃. Trãſite ad me oẽs q̃ ↄcupiſcitꝭ
me. ⁊ a generatõnibꝫ meis adimplemini. A
magnitudine eñ ſpeciei ⁊ creature cogno/
ſcibiliter poterit hoꝝ creator videri. Relu/
cet aũt creatoris ſumma potẽtia. ſapientia
⁊ beniuolẽtia in rebꝫ creatis. ſm qꝫ h̃ tripli/
citer nũciat ſenſus carnis ſenſui interiori.
Senſus eñ carnis aut deſuit intellectui
rõnabiliter inueſtigãti. aut fideliˀ credenti
aut intellectualiˀ ↄtemplãti. Contẽplans
ↄſiderat reꝝ exiſtentiã actualẽ. credẽs rerũ
decurſum habitualẽ. ratiocinãs rerũ pcel/
lentiã potentialẽ. Primo mõ aſpectus ↄtẽ
plantis res in ſeipis ↄſiderãs. videt in eis
pondus. numerũ ⁊ menſurã. Pondus quo
ad ſitũ vbi inclinantˀ. numerũ q̃ diſtinguũ/
tur. ⁊ menſurã q̃ limitantˀ. Ac p hoc videt i
eis modũ. ſpeciẽ ⁊ ordinẽ. necnõ ſubſtãtiã.

virtutẽ ꝛ oꝑationẽ. ex quibꝰ ꝯſurgere pt ſi/
cut ex veſtigio ad intelligendũ potentiam.
ſapientiã ꝛ bonitatẽ creatoris immenſaꝫ.
Scḋo modo aſpectꝰ fidelꝭ ꝯſiderans hunc
mundũ. attẽdit originẽ. decurſum ꝛ termi
nũ. Nã fide credimꝰ aptata eſſe ſecula ꝟbo
vite. Fide credimꝰ triũ legũ tpa. ſcꝫ nature
ſcripture ꝛ grẽ ſibi ſuccedere. ꝛ ordinatiſſi/
me decurriſſe. Fide credimus mundũ ꝑ fi
nale iudiciũ terminãdũ fore. In ꝓmo potẽ
tiam. in ſcḋo ꝓuidentiã. in tercio iuſticiam
ſummi ꝓncipij aduertẽtes. Tercio modo
aſpectꝰ ratiocinãtꝭ inueſtigãs videt quedã
tm̃ eſſe. quedã aũt tm̃ eſſe ꝛ viuere. quedaꝫ
vero eſſe viuere ꝛ diſcernere. Et ꝓma qḋeꝫ
eſſe minora. ſcḋa media. tercia meliora. Ui
det iteꝝ quedã tm̃ eſſe corꝑalia. q̃dam par/
tim corꝑalia partim ſpũalia. ex ꝗ aduertit
aliq̃ eſſe mere ſpũalia tanq̃ꝫ vtriſqꝫ meliora
ꝛ digniora. Uidet nihilominꝰ quedaꝫ eſſe
mutabilia ꝛ corruptibilia. vt terreſtria. q̃/
dam mutabilia ꝛ icorruptibilia. vt celeſtia.
ex quo aduertit quedã eſſe imutabilia ꝛ in/
corruptibilia. vt ſupceleſtia. Ex his ḡ viſibi
libꝰ ꝯſurgit ad ꝯſiderandũ dei potentiaꝫ.
ſapiam ꝛ bonitatẽ. vt entẽ. viuentẽ ꝛ intelli
gentẽ. mere ſpũalẽ ꝛ incorruptibilẽ ꝛ intrãſ
mutabilẽ. Hec aũt ꝯſideratio dilatat fm
ſeptiformẽ ꝯditionẽ creaturaꝝ. que eſt diui
ne potẽtie. ſapiẽtie ꝛ bonitatis teſtimoniũ
ſeptiforme. Si ꝯſideret cunctaꝝ rerũ ori/
go. magnitudo. multitudo. pulchritudo. ple
nitudo. oꝑatio ꝛ ordo. Origo. nanqꝫ reruꝫ
fm creationẽ. diſtinctionẽ ꝛ ornatũ q̃ntuꝫ
ad opa ſex dierũ diuinã ꝑ̃dicat potentiaꝫ.
cuncta de nihilo ꝓducentẽ. ſapiam. cuncta
lucide diſtinguentẽ. ꝛ bonitatẽ. cuncta lar/
giter adornantẽ. Magnitudo aũt reꝝ fm
molẽ longitudinis. latitudinis ꝛ ꝓfundita
tis fm excellentiã virtutꝭ longe lateqꝫ et ꝓ/
funde ſe extendentꝭ. ſicut pꝫ in diffuſione
lucis fm efficaciã oꝑatiõis intime. ꝯtinue
ꝛ diffuſe. ſicut pꝫ in oꝑatiõe ignis. manife
ſte indicat immẽſitatẽ potẽtie. ſapiẽ ꝛ boni
tatis trini dei. q̃ in cũctis creaturꝭ ꝑ poten/
tiã. ꝑ̃ſentiã ꝛ eſſentiã incircũſcriptus exiſtit
Multitudo vero rerũ fm diuerſitatẽ ge/
neralem. ſpecialẽ ꝛ indiuidualẽ. in ſubſtan/
tia. in forma ſeu figura ꝛ efficacia. vltra om
nẽ humanã eſtimationẽ. manifeſte triuꝫ ꝑ̃/
dictarũ conditionũ in deo. immẽſitatẽ inſi
nuat ꝛ oñdit. Pulchritudo aũt rerũ fm va

rietatẽ luminũ. figurarũ ꝛ colorũ. in corpo
ribꝰ ſimplicibꝰ. mixtis ꝛ etiã cõplexionatis.
ſicut in corꝑibꝰ celeſtibꝰ et mineralibꝰ. ſicut
lapidibꝰ ꝛ metallis. plantis et aĩalibꝰ. tria
ꝑ̃dicta euident ꝓclamat. Plenitudo auteꝫ
rerũ fm ꝙ materia eſt plena formis. fm ra
tiones ſeminales. forma eſt plena ꝟtute. fm
actiuã potentiã. virtꝰ eſt plena effectibꝰ fm
efficientiã. idipm manifeſte declarat. Ope
ratio multiplex. fm ꝙ eſt naturalꝭ. fm ꝙ eſt
artificialis. fm ꝙ eſt moralis. ſua multipli
ciſſima varietate oñdit immẽſitatẽ illꝰ vir
tutis. artis ꝛ bonitatꝭ. que qḋẽ eſt oĩbꝰ cau
ſa eſſendi. rõ intelligẽdi. ꝛ ordo viuẽdi. Or/
do aũt fm rõnẽ durationis. ſituatiõis et in/
fluentie. ſcꝫ ꝑ ꝓus ꝛ poſteriꝰ. ſupius ꝛ inferi
us. nobiliꝰ ꝛ ignobiliꝰ. in libro creature inſi
nuat manifeſte ꝓmi ꝓncipij ꝓmitatẽ. ſubli/
mitatẽ ꝛ dignitatẽ quãtũ ad infinitateꝫ po
tentie. Ordo vero diuinaꝝ legũ. ꝑ̃ceptoꝝ ꝛ
iudicioꝝ. in libro ſcripture immẽſitatẽ ſa/
pientie. Ordo aũt diuinoꝝ ſacramentorũ
beneficioꝝ ꝛ retributionũ in corꝑe eccleſie
immẽſitatẽ bonitatis. ita ꝙ ipſe ordo nos ĩ
primũ ꝛ ſummũ potẽtiſſimũ ꝛ ſapiẽtiſſimũ
ꝛ optimũ euidẽtiſſime manuducit. Qui igi
tur tantꝭ reꝝ creataꝝ ſplẽdoribꝰ nõ illuſtra
tur cecꝰ ẽ. q̃ tantꝭ clamoribꝰ nõ euigilat ſur/
dus eſt. q̃ ex oĩbꝰ his effectibꝰ deum non
laudat mutꝰ eſt. q̃ ex tantis indicijs ꝓmuꝫ
ꝓncipiũ nõ aduertit ſtultꝰ eſt. Aperi ḡ ocu
los. aures ſpũales admoue. labia tua ſol/
ue. ꝛ cor tuũ appone. vt in oĩbꝰ creaturis de
um tuũ videas. audias. laudes. diligas et
colas. magnifices ꝛ honores. ne forte ꝯtra
te vniuerſus orbis terraꝝ ꝯſurgat. Nã ob
hoc pugnabit orbis terrarũ cõtra inſenſa/
tos. ꝛ ecõtra ſenſatis erit materia glie. qui
fm ꝓphetã poſſũt dicere. Delectaſti me do/
mine in factura tua. ꝛ in opibꝰ manuũ tua/
rũ exultabo. q̃ꝫ magnificata ſunt opera tua
dñe. oĩa in ſapiã feciſti. impleta eſt terra
poſſeſſione tua.

De ſpeculatione dei in veſtigijs ſuis ĩ h̃
ſenſibili mõo. Cap. II. ꝛ gradus ſcḋus.

ſEd quoniã cir

ca ſpeculũ ſenſibiliũ nõ ſolum
contingit ꝯtemplari deũ ꝑ ipa
tanq̃ꝫ ꝑ veſtigia. veriẽ etiã in ipſis inquantũ
eſt in eis ꝑ eſſentiã. potentiã ꝛ ꝑ̃ſentiaꝫ. Et
hoc ꝯſiderare eſt altiꝰ q̃ꝫ ꝑ̃cedens. ideo hu/

ff

tuiſmodi ꝯſideratio ſecundū tenet locum.
tanq̄ʒ ſecūdus ꝯtemplatiōis gradus. quo
debem⁹ manuduci ad cōtemplandū deuʒ
in cunctis creaturis q̄ ad mentē noſtrā in/
trant ꝑ corꝑales ſenſus. Notanduʒ igiꝩ
ꝙ iſte mūdus ſenſibil' (qui dicit macrocoſ/
mus) intrat ad animā noſtraʒ. q̄ dicit mi/
crocoſmus. id eſt minor mūdus ꝑ portas
quinq̄ʒ ſenſuū. ſm ipoꝝ ſenſibiliū appreben
ſionē. oblectationē ⁊ diiudicationē. Qḋ pa
tet ſic. Nā in eo quedā ſunt generātia. que/
dā generata quedā regentia hec ⁊ illa. Ge/
nerantia ſunt corꝑa ſimplicia. ſcʒ corꝑa cele
ſtia. et q̄ttuor elemēta. Nā ex elemētis per
virtutē lucis recōciliantꝭ ꝯtrarietatem ele/
mentorū in mixtis. habēt generari ⁊ ꝑdu/
ci quecūq̄ʒ generant ⁊ ꝑducunt ꝑ operatio
nē virtutꝭ naturalis. Generata vero ſūt cor
pora ex elemētis cōpoſita. ſicut mineralia.
vegetabilia. ſenſibilia. et corꝑa hūana. Re/
gentia hec ⁊ illa. ſunt ſubſtātie ſpūales. ſiue
oīnino ꝯiuncte. vt ſunt aīe brutales. ſiue
cōiuncte ſeꝑabiliter. vt ſunt aīe rationa/
les. ſiue omino ſeparate. vt ſunt ſpirit⁹ cele
ſtes. q̄s philoſophi intelligētias. nos ange
los appellam⁹. Quibꝫ ſm pħos cōpetit mo
uere corꝑa celeſtia. ac ꝑ hoc eis attribuitur
adminiſtratio vniuerſi. ſuſcipiēdo a prima
cauſa ſcʒ deo virtutꝭ influentiā. quā refun/
dunt ſm opus gubernatōis. qḋ reſpicit re
rū ꝯſiſtentiā naturalē. Scḋm autē theolo/
gos attribuit eiſdem regimen vniuerſi ſm
imperiū ſummi dei. quātū ad oꝑa repara/
tionis. ſm q̄ dicunt adminiſtratorij ſpirit⁹.
miſſi ꝓpter eos q̄ hereditatē capiūt ſalutis.
Homo igiꝩ qui dicit minor mūdus habet
q̄nq̄ʒ ſenſus q̄ſi q̄nq̄ʒ portas. ꝑ quas intrat
cognitio oīm q̄ ſunt in mūdo ſenſibili ī ani
mā ipſius. Nā ꝑ viſum intrant corꝑa ſubli/
mia ⁊ luminoſa. ⁊ cetera colorata. ꝑ tactū ve
ro corꝑa ſolida ⁊ terreſtria. ꝑ tres vero ſen
ſus intermedios intrāt intermedia. vt per
guſtū aquea. ꝑ auditū aerea. ꝑ odoratū va/
porabilia. que aliq̄d habēt d̄ natura humi/
da. aliq̄d de aerea. aliquid de ignea ſeu cali
da. ſicut ptʒ in fumo ex aromatibꝫ reſoluto
Intrant igiꝩ ꝑ has portas tam corꝑa ſim/
plicia q̄ʒ etiaʒ cōpoſita ex his mixta. Quia
vero ſenſu percipim⁹ nō ſolū hec ſenſibilia
particularia. q̄ ſunt lux. ſonus. odor. ſapor.
⁊ quattuor ꝑmarie qualitates quas appre/
hendit tact⁹. verūetiaʒ ſenſibilia cōmunia.

que ſunt numer⁹. magnitudo. figura. quieſ
⁊ motus. et oīe qḋ mouet ab alio mouet.
⁊ quedā ſeipis mouent ⁊ quieſcūt. vt ſunt
aīalia. dū ꝑ hos quinq̄ʒ ſenſus mot⁹ cor/
porū apprehendim⁹. manuducimur ad co/
gnitionē motorū ſpiritualiuʒ. tanq̄ʒ ꝑ effe/
ctū in cognitionē cauſarū. Intrat igitur
quātū ad tria rerū genera in aīam huma
nā ꝑ apprehenſionē tot⁹ mūdus iſte ſenſibi
lis. Hec autē ſenſibilia exteriora ſunt. que
ꝑmo ingrediunt ad aīam ꝑ portas quinq̄ʒ
ſenſuū. Intrāt inquā nō ꝑ ſubſtātias ſuas
ſed ꝑ ſimilitudines ſuas. ꝑmo generatas ī
medio. ⁊ de medio in organo exteriori. ⁊ de
organo exteriori in interiori. ⁊ de hoc ī po/
tentiā apprehenſiuā. Et ſic generatio ſpeci/
ei in medio. ⁊ de medio in organo. ⁊ conuer
ſio potētie appħenſiue ſuꝑ illā. facit appre/
henſionē omniū eorū que exteri⁹ aīa ap/
prehendit. Ad hāc apprehēſionē ſi ſit rei cō/
uenientꝭ ſequiꝩ oblectatio. Delectat autez
ſenſus in obiecto ꝑ ſilitudinē abſtractaʒ ꝑ/
cepto. vel rōne ſpecioſitatis. ſicut ī viſu. vel
rōne ſuauitatis. ſicut in odoratu et auditu.
vel rōne ſalubritatꝭ. ſicut in guſtu et tactu
appropriate loquēdo. Oīs aūt delectatio
eſt ratiōe ꝓportionalitatis. Sed qm̄ ſpeci/
es tenet rōneʒ forme. virtutꝭ ⁊ operatiōis.
ſm ꝙ habet reſpectū ad ꝑncipiū a quo ma/
nat. ad mediū ad qḋ tranſit. ad terminū in
quē agit. ideo ꝓportionalitas aut attendiꝩ ī
ſimilitudine ſm ꝙ tenet rationē ſpeciei ſeu
forme. et ſic dicit ſpecioſitas. q2 pulchritu/
do nihil aliud eſt q̄ʒ equalitas nūeroſa. ſeu
quidā partiū ſitus cum coloris ſuauitate.
Aut attendiꝩ ꝓportionalitas inquantū te/
net rationē potētie ſeu ꝟtutis. ⁊ ſic dicitur
ſuauitas. cū virt⁹ agens nō improportio/
naliter excedit recipientē. q2 ſenſus triſtaꝩ
in extremis. ⁊ in medijs delectaꝩ. Aut attē
ditur ꝓportionalitas inq̄ātū tenet rōnem
efficacie ⁊ impꝛſſionis. que tūc eſt ꝓportiona
lis qū agens imꝑmendo replet indigētiaʒ
patientis. ⁊ h̄ eſt ſaluare ⁊ nutrire ipm̄. qḋ
maxime apparet in guſtu ⁊ tactu. Et ſic ap/
paret quō ꝑ oblectationē delectabilia exte
riora. ſm triplicē rationē delectādi. ꝑ ſimi/
litudinē intrāt in aīam. Poſt hāc apprehē
ſionē ⁊ delectationē ſit diiudicatio. qua nō
ſolū diiudicat vtrū hoc ſit albū vel nigrū.
q2 hoc ſolū ꝑtinet ad ſenſum exteriorē. nō
ſolū vtrū ſit ſalubre vel nociuum. quia hoc

ꝑtinet ad ſenſum interiorē. verūetiam qua dijudicatur et ratio redditur q̄re hoc delectat. Et in hoc actu inquiritur de rōne delectationis q̄ in ſenſu ꝑcipitur ab obiecto. Hoc ē autem cū queritur ratio pulchri. ſuauis et ſalubris. ⁊ inuenitur. quia hec eſt ꝓportio equalitatis. Ratio aūt equalitatis eſt eadē in magnis ⁊ paruis. nec extenditur dimēſionibus. nec ſuccedit ſeu trāſit cum trāſeuntibꝫ. nec motibꝫ alteratur. Abſtrahit igitur a loco. tp̄e et motu. ac ꝑ hoc eſt incōmutabilis. incircūſcriptibilis. interminabilis ⁊ om̄ino ſpiritualis. Dijudicatio igitur eſt actio. q̄ ſpeciē ſenſibilē ſenſibiliter ꝑ ſenſus acceptā. introire facit. depurādo ⁊ abſtrahendo in potentiā intellectiuā. Et ſic totus iſte mūdus introire habet in aīam humanā ꝑ portas ꝗnqꝫ ſenſuum. ſm tres oꝑatiōes p̄dictas. Hec autem om̄ia ſunt veſtigia. in quibꝫ ſpeculari poſſumus deū noſtrū. Nā cū ſpecies apprehēſa ſit ſilitudo in medio genita. ⁊ deinde ipi organo impꝛeſſa. ⁊ per illā impꝛeſſionē in ſuū principiū. ſcꝫ in obiectū cognoſcendū deducat. manifeſte inſinuat ꝙ illa lux eterna generat ex ſe ſimilitudinē ſeu ſplendorē coequalē. ꝯſubſtantialē ⁊ coeternalē. Et ꝙ ille q̄ eſt imago ⁊ ſimilitudo inuiſibilis dei. ⁊ ſplendor glīe. ⁊ figura ſubſtātie eius. q̄ vbiqꝫ eſt ꝑ p̄mā ſui generationē. ſicut obiectū in toto medio ſuā generat ſimilitudinē. ꝑ grām vnionis vnitur. ſicut ſpecies corporali organo. indiuiduo rōnalis nature. vt ꝑ illā vnionē nos reduceret ad pr̄em. ſic ad fontale principiū ⁊ obiectū. Si igitur om̄ia cognoſcibilia habēt ſui ſpeciē generare. manifeſte ꝓclamant ꝙ in illis tanqꝫ in ſpeculis videri poteſt eterna generatio verbi imaginis ⁊ filij. a deo patre eternaliter emanātis. Scḋm hunc modū ſpecies delectans vt ſpecioſa. ſuauis ⁊ ſalubris inſinuat. ꝙ in illa p̄ma ſpecie ē p̄ma ſpecioſitas. ſuauitas ⁊ ſalubritas in q̄ eſt ſumma ꝓportionalitas et equalitas ad generantē. in q̄ eſt virtus. non ꝑ phantaſma ſed ꝑ veritatē apprehenſiōis illabens. in qua eſt impꝛeſſio ſaluans ⁊ ſufficiēs. ⁊ omnē apprehendētis indigentiā expellens. Si ergo delectatio eſt ꝯiunctio ꝯuenientis cū ꝯueniente. ⁊ ſolus dei ſimilitudo tenet rationē ſumme ſpecioſi. ſuauis ⁊ ſalubris. ⁊ vnitur ſm veritatē ⁊ ſm intimitatē ⁊ ſm plenitudinē replentē omnē capacitatē. manifeſte videri poteſt ꝙ in ſolo deo eſt fontalis ⁊ vera delectatio. ⁊ ꝙ ad ipſam ex om̄ibꝫ delectationibꝫ manuducimur requirendā. Excellentiori autē modo ⁊ imediatiori dijudicatio ducit nos in eternā veritatē. certius ſpeculandā. Si enī dijudicatio habet fieri ꝑ rationē abſtrahentē a loco tp̄e ⁊ mutabilitate. ac ꝑ hoc a dimēſione. ſucceſſiōe ⁊ trāſmutatione. ꝑ rationē immutabilē ⁊ incircūſcriptibilē. ⁊ interminabilē. nihil autem eſt om̄ino imutabile. incircūſcriptibile. ⁊ interminabile. niſi qḋ eſt eternū. om̄e autē quod eſt eternū eſt deus vel in deo. Si ergo om̄ia quecūqꝫ certius dijudicamus. ꝑ hmōi rationē dijudicamus. patet ꝙ ipſe eſt ratio omniū rerū. ⁊ regula infallibilis. ⁊ lux veritatis. in q̄ cuncta relucēt infallibiliter. indelibiliter. indubitanter. irrefragabiliter. indijudicabiliter. incōmutabiliter. incoartabiliter. interminabiliter. indiuiſibiliter ⁊ intellectualiter. ⁊ ideo leges ille ꝑ quas iudicamus certitudinaliter de om̄ibꝫ ſenſibilibꝫ in noſtrā conſiderationē venientibꝫ. cū ſint infallibiles et indubitabiles intellectui apprehendentis. ſint indelibiles a memoria recolentis tanqꝫ ſemꝑ p̄ſentes. ſint irrefragabiles et indijudicabiles intellectui iudicantis. quia (vt dicit Auguſtinus) nullus de eis iudicat. ſed ꝑ illas. neceſſe eſt eas eſſe incōmutabiles ⁊ incorruptibiles tanqꝫ neceſſarias. incoartabiles tanqꝫ incircūſcriptas. interminabiles tanqꝫ eternas. ac ꝑ hoc indiuiſibiles tāqꝫ intellectuales ⁊ incorporeas. non factas ſed increatas. eternaliter exiſtentes in arte eterna. a qua ⁊ ꝑ quā ⁊ ſm quā formantur ſpecioſa om̄ia vel formoſa. ⁊ ideo nec certitudinaliter iudicari poſſunt. niſi ꝑ illā q̄ nō enī fuit forma cūcta ꝓducens. verūetiā cūcta cōſeruans ⁊ diſtinguens tanqꝫ ens in om̄ibꝫ formā tenens. ⁊ regula dirigēs. ⁊ ꝑ quā dijudicat mens nr̄a cūcta que ꝑ ſenſus intrāt in ipaꝫ. Hec autē ſpeculatio dilatatur ſm cōſiderationē ſeptem differentiarū numerorū. quibꝫ quaſi ſeptē gradibꝫ cōſcenditur in deum. ſm ꝙ oſtēdit Auguſtinus. in libro de vera religione. ⁊ in ſexto muſice. vbi aſſignat differentias numerorū gradatim cōſcendētiū ab his ſenſibilibꝫ vſqꝫ ad opificē omniū. vt in om̄ibꝫ videatur deus. Dicit enī numeros eſſe in corꝑibus. ⁊ maxime in ſonis ⁊ vocibus. et hos vocat ſonantes. Numeros ab his abſtractos. et in ſenſibꝫ nr̄is receptos. ⁊ hos vocat occurſores. Numeros ab aīa

ꝓcedentes in corpꝰ. ſicut pꝫ in geſticulationibꝰ ⁊ ſaltationibꝰ. ⁊ hos vocat ꝓgreſſores. Numeros in delectationibꝰ ſenſuū ex conuerſione intentiōis ſup ſpeciē receptam. et hos vocat ſenſuales. Numeros in memoria retentos. ⁊ hos vocat memoriales. Numeros etiā ꝑ quos de his oībꝰ iudicamꝰ. ⁊ hos vocat iudiciales. q̄ vt dictū eſt neceſſario ſunt ſupra mentē tanq̄ infallibiles ⁊ indiiudicabiles. Ab his autē imprimūtur mentibꝰ noſtris numeri artificiales. quos tamē inter illos gradꝰ nō enumerat Auguſtinus. q2 cōnexi ſunt iudicialibꝰ. et ab his manāt numeri ꝓgreſſores. ex quibꝰ creant numeroſe forme artificiatorū. vt a ſummis ꝑ media ordinatꝰ fiat deſcēſus ad infima. Ad hos etiā gradatim aſcēdamus a numeris ſonantibꝰ. mediantibꝰ occurſoribꝰ. ſenſualibꝰ ⁊ memoralibꝰ. Cū ergo omnia ſint pulchra ⁊ quodāmodo delectabilia. ⁊ pulchritudo ⁊ delectatio nō ſint abſq̄ ꝓportione. ⁊ ꝓportio primo ſit in numeris. neceſſe ē oīa eſſe numeroſa. ac ꝑ hoc numerus eſt p̄cipuū in animo cōditoris exemplar. et in rebus precipuū veſtigiū ducens in ſapientiā. Quod cū ſit oībꝰ euidentiſſimū ⁊ deo ꝓpinquiſſimū. ꝓpinq̄ſſime quaſi ꝑ ſeptē differentias ducit in deū. ⁊ facit eū cognoſci in cūctis corporalibꝰ ⁊ ſenſibilibꝰ. dūq̄ numeroſa apprehendimꝰ. in numeroſis ꝓportionibꝰ delectamur. ⁊ ꝑ numeroſarū ꝓportionū leges irrefragabiliter iudicamꝰ. Ex his duobꝰ gradibꝰ primis. quibꝰ manuducimur ad ſpeculandū deū in veſtigiis. quaſi quodmodū duarū alarum deſcendentium circa pedes colligere poſſumꝰ. q̄ oēs creature iſtius ſenſibilꝭ mundi. animū cōtemplantis ⁊ ſapientꝭ ducūt in deū eternū. pro eo q̄ illiꝰ primi p̄cipii potentiſſimi. ſapientiſſimi ⁊ optimi. illius eterne originis. lucꝭ ⁊ plenitudinis. illiꝰ in quo ē artis efficientis. exemplātis ⁊ ordinantis. ſunt vmbre. reſonantie ⁊ picture. ſunt veſtigia. ſimulacra et ſpectacula. nobis ad cōtuendū deum ꝓpoſita. ⁊ ſigna diuinitꝰ data. Que inquā ſunt ſicut exemplaria vel potiꝰ exempla. ꝓpoſita mentibꝰ adhuc rudibꝰ ⁊ ſenſibilibꝰ. vt ꝑ ſenſibilia que vidēt transferant ad intelligibilia que nō vident. tanq̄ ꝑ ſigna ad ſignata. Significant autē huiuſmodi creature huius mūdi ſenſibilis inuiſibilia dei partim. q2 deus eſt oīs creature origo. exemplar ⁊ finis. et oīs effectus eſt ſignū cauſe ⁊ exemplatū exemplarꝭ. ⁊ via finis ad quē ducit. partim ex ꝓpria repn̄tatōne. partim ex ꝓphetica p̄figuratiōe. partim ex angelica operatione. partim ex ſupaddita inſtitutiōe. Oīs eīm creatura ex natura eſt illiꝰ eterne ſapientie quedā effigies ⁊ ſimilitudo. ſꝫ ſpecialiter illa q̄ in libro ſcripture ꝑ ſpiritū ꝓphetie aſſumpta eſt. ad ſpiritualiū p̄figurationē. Specialiꝰ autē ille creature. in q̄rum effigie deꝰ angelico miniſterio voluit apparere. Specialiſſime vero ea quam voluit ad ſignandū inſtituere. que tenet nō ſolum ratione ſigni ſcḋm nomen cōmune. verū etiā ſacramenti. Ex quibꝰ oībꝰ colligitur q̄ inuiſibilia dei a creatura mundi per ea que facta ſunt intellecta cōſpiciunt. ita q̄ q̄ nolunt iſta aduertere. et deū in his omnibꝰ cognoſcere. benedicere et amare inexcuſabiles ſint. dū nolunt trāſferri de tenebris in admirabile lumē dei. Deo autē gratias ꝑ ieſum chriſtū dominū noſtrū. qui nos de tenebris trāſtulit in admirabile lumen ſuum. dū per hec lumina exteriꝰ data. ad ſpeculū mentis noſtre. in q̄ relucent diuina. diſponimur ad reintrandū.

De ſpeculatōne dei ꝑ ſuā imaginē. naturalibꝰ potentiis inſignitā.

Capitulū III. ⁊ gradus tercius.

Qvoniam autem

duo gradus p̄dicti. ducēdo nos in deū ꝑ veſtigia ſua (ꝑ que ī cunctis creaturis relucet) manuduxerūt nos vſq̄ ad hoc. vt od nos reintraremꝰ in mentem ſcꝫ noſtraꝫ. in q̄ diuino relucet imago. Hinc eſt q̄ iā tercio loco ad nosmetipſos intrātes. et q̄ſi atriū forinſecꝰ relinquentes. in ſanctꝭ ſcꝫ anteriori parte tabernaculi conari debemꝰ ꝑ ſpeculū videre deuꝫ. vbi ad modū candelabri relucet lux veritatꝭ in facie noſtre mentꝭ. in qua ſcꝫ reſplendet imago beatiſſime trinitatꝭ. Intra igit̄ ad te ⁊ vide q̄m mens tua amat feruētiſſime ſemetipſaꝫ. nec ſe poſſet amare niſi ſe noſceret. nec ſe noſceret niſi ſui meminiſſet. quia nihil capimus ꝑ intelligentiā quod nō ſit p̄ſens apud noſtrā memoriā. Et ex hoc aduertis animā tuā triplicē habere potentiā. nō oculo carnis. ſed oculo ratōis. Conſidera igit̄ harū triū potentiarū operationes ⁊ habitudines. et videre poteris deū ꝑ te tanq̄ per

ſmaginē.qđ eſt videre p ſpeculū ꝛ ī enigmate. Operatio aūt memorie eſt retētio ꝛ repſentatio.nō ſolū pſentiū ꝛ corpaliū ꝛ temporaliū. verūetiā ſuccedentiuꝫ.ſimplicium ꝛ ſempiternaliū. Retinet nāqꝫ memoria pterita p recordationē.pſentia p ſuſceptioneꝫ. futura p puiſionē. Retinet etiā ſimplicia ſicut pncipia quantitatū cōtinuaꝝ ꝛ diſcretarū.vt punctū.inſtans. ꝛ vnitatē.ſine ꝗb⁹ impoſſibile eſt meminiſſe aut cogitare ea q̄ principiantᷣ p hec. Retinet nihilomin⁹ ſcientiarū pncipia ꝛ dignitates.vt ſempiternalia ꝛ ſempiternaliter.q2 nunqꝫ pōt ſic obliuiſci eorū dūmodo ratiōe vtatᷣ. qn ea audita approbet.ꝛ eis aſſentiat.nō tanqꝫ d nouo pcipiat.ſed tāqꝫ ſibi innata ꝛ familiaria recognoſcat. Sicut ptꝫ.ſi pponatur alicui de quolibet affirmatio vel negatio.vł.oīe totū eſt maius ſua parte.vel qcunqꝫ alia dignitas.cui nō eſt ɔtradicere.admittitᷣ ratione. Ex pma igitᷣ retentiōe actuali oīm temporaliū.pteritoꝝ.ſcꝫ pſentiū ꝛ futuroꝝ.habet effigiē eternitatis.cui⁹ pſens indiuiſibile ad oīa tpa ſe extendit. Ex ſcđa apparet ꝙ ipa nō ſolum habet ab exteriori formari p phantaſmata.verūetiā a ſupiori ſuſcipiendo ꝛ in ſe habēdo ſimplices formas.que nō poſſunt introire p portas ſenſuū ꝛ ſenſibiliū phantaſias. Ex tercia habetᷣ ꝙ ipa habet lucē icōmutabilē ſibi pſentē. in q̄ meminit inuariabiliū veritatū. Et ſic p operationes memorie apparet ꝙ ipa aīa eſt imago dei ꝛ ſilitudo.adeo ſibi pſens ꝛ eum habens pſentē ꝙ eū actu capit.ꝛ p potentiaꝫ capax eius eſt.ꝛ particeps eſſe pōt. Operatio autē virtutꝫ intellectiue eſt in pceptione intellect⁹ terminoꝝ.ppoſitionū et illationū. Capit autē intellectus terminoꝝ ſignificata.cū cōprehendit ꝗd eſt vnūquodqꝫ p diffinitionē. Sed diffinitio habet fieri p ſupiora.et illa p ſupiora diffiniri habēt vſqꝫ quo veniatᷣ ad ſupma ꝛ generaliſſima.ꝗbus ignoratis nō poſſunt intelligi diffinitiue inferiora. Niſi igitᷣ cognoſcatᷣ quid eſt ens p ſe.nō pt plene ſcire diffinitio alicuius ſpecial' ſubſtātie Nec ens p ſe cognoſci pōt. niſi cognoſcatᷣ cū ſuis conditiōib;. que ſūt vnum.verū.bonū. Ens autē cū poſſit cogitari vt diminutū.ꝛ vt cōpletū.vt impfectuꝫ et vt pfectū.vt ens in potētia.ꝛ vt ens in actu.vt ens ſm quid.ꝛ vt ens ſimpliciter.vt ens in parte.ꝛ vt ens totaliᷣ.vt ens tranſiens.ꝛ vt ens manens.vt ens p aliud.et vt ens p ſe.vt ens pmixtū nō enti.ꝛ vt ens purum.vt ens dependēs.ꝛ vt ens abſolutuꝫ. vt ens poſteri⁹.ꝛ vt ens pus.vt ens mutabile.ꝛ vt ens imutabile.vt ens ſimplex.ꝛ vt ens cōpoſitū.cū priuatōes ꝛ defect⁹ nullatenus poſſint cognoſci niſi p poſitiōes.nō venit intellect⁹ noſter vt plene reſoluēs intellectū alicu⁹ entiū creatoꝝ.niſi iuuetᷣ ab intellectu entis puriſſimi.actualiſſimi.cōpletiſſimi ꝛ abſoluti.qđ eſt ſimplicitᷣ ꝛ eternū ens.in q̄ ſunt ratōes omniū in ſua puritate. Quō autē ſciret intellect⁹ hoc eſſe ens defectiuū ꝛ incōpletū.ſi nullaꝫ haberet cognitionē entis abſqꝫ oī defectu. Et ſic de alijs ɔditiōib; pliba tiſ. Intellectū aūt ppoſitionū.tunc intellect⁹ nr̄ dicitᷣ veraciter cōprehendere.cū certitudinaliᷣ ſcit illas veras eſſe.ꝛ hoc ſcire ē ſcire.qm̄ nō poteſt falli in illa cōprehenſiōe. Scit em̄ ꝙ veritas illa nō pōt aliter ſe habere. Scit igitᷣ veritatem illā eſſe incōmutabilē. Sed cū ipſa mens nr̄a ſit cōmutabilis.illaꝫ ſic incōmutabiliter relucentē nō poteſt videre.niſi per aliq̄m aliā lucē oīno icōmutabiliᷣ radiātē. quā impoſſibile eſt eſſe creaturā mutabilē. Scit igitᷣ in illa luce q̄ illumiat oēm hoiem venientē in hunc mōm.q̄ eſt lux vera ꝛ verbum in pncipio apud deū. Intellectū autē illationis tūc veraciter pcipit nr̄ intellect⁹. quādo videt ꝙ cōcluſio neceſſario ſequitᷣ ex pmiſſis.quod nō ſolū videt in terminis neceſſarijs.verūetiā in cōtingencib;.vt ſi homo currit hō mouetᷣ. Hanc autē neceſſariam habitudinē pcipit nō ſolū in reb; entibus.verūetiā in nō entib;. Sicut em̄ i homine exiſtēte ſequitᷣ. ſi homo currit. homo mouetᷣ.ſic etiā nō exiſtente. Huiuſmōi igitᷣ illatiōis neceſſitas non venit ab exiſtentia rei in materia.q2 eſt ɔtingēs.nec ab exiſtentia rei in aīa.q2 tunc eſſet fictio ſi nō eſſet i re. Uenit igitᷣ ab exemplaritate i arte eterna.ſm quā res habēt aptitudinē ꝛ habitudinē ad inuicē ad illi⁹ eterne artis repſentationē. Oīs igitᷣ vt dicit Auguſtin⁹ in lib. de vera religione.vere ratiocinantꝫ lumen accenditᷣ ab illa veritate.ꝛ ad ipam nititᷣ puenire. Ex q̄ manifeſte apparet.ꝙ cōiunct⁹ ſit intellectus noſter ipi eterne veritati.d̄ū niſi p illā docentē nihil verū poteſt certitudinaliter cape. Uidere igitᷣ p te potes veritatem.que te docet.ſi te ɔcupiſcētie ꝛ phan-

faſſiata nõ impediãt. ⁊ ſe tanq̃ nubes inter te ⁊ veritatis radium nõ interponant.

Operatio autẽ virtutꝫ electiue attendiť in cõſilio. iudicio ⁊ deſiderio. Conſiliũ aũt eſt in inquirẽdo quid ſit meli⁹. hoc an illud Sed melius nõ dicit niſi per acceſſum ad optimũ. Acceſſus autẽ eſt ſm maiorẽ aſſimilationẽ. Nullus igiť ſcit vtrũ hoc ſit illo melius. niſi ſciat illud optimo magis aſſimilari. Nullus autẽ ſcit aliquid alij magis aſſimilari. niſi illud cognoſcat. Non enim ſcio hunc ſimilẽ eſſe petro. niſi ſciam vel cognoſcã petrũ Omni igiť conſilianti neceſſario eſt impꝛeſſa noticia ſummi boni. Judiciũ autẽ certũ de ꝯſiliabilibꝫ. eſt ꝑ aliquã legez. Nullus autẽ certitudinaliter iudicat ꝑ legem. niſi cert⁹ ſit ꝙ illa lex recta ſit. ⁊ ꝙ ipſaz iudicare nõ debet. Sed mens nr̃a iudicat de ſeipſa. Cũ igitur nõ poſſit iudicare de lege per quã iudicat. lex illa ſuperior eſt mente nr̃a. ⁊ ꝑ hanc iudicat ſm qđ ſibi impꝛeſſa eſt. Nihil autẽ eſt ſupꝛius mẽte humana. niſi ſolus ille q̃ fecit eam. Igiť in iudicando deliberatiua noſtra ꝑtingit ad diuinas leges. ſi plena reſolutione diſſoluat. Deſideriũ aũt principaliť eſt ipſius quod maxime ipſm mouet. Maxime autem mouet quod maxime amať. Maxime autẽ amať eſſe beatum. Beatũ autez eſſe non habeť. niſi per optimũ et finẽ vltimũ. Nihil autem appetit humanũ deſideriũ niſi ſummũ bonuz. vel quod eſt ad illud. vel qđ habet aliquã effigiem illi⁹. Tanta eſt vis ſummi boni. vt nihil niſi per illius deſideriũ a creatura poſſit amari. Que tunc falliť ⁊ errat. cũ effigiẽ et ſimulacrũ pro veritate acceptat. Vide ergo quomõ aĩa deo eſt propinqua. et quomõ memoria in eternitatẽ. intelligencia in veritatẽ. electiua potẽtia ducit in bonitatẽ ſummã ſm operationes ſuas. Scđm autem harũ potentiarũ ordinẽ. originem ⁊ habitudinẽ ducit in ipſam beatiſſimã trinitatem. Naz ex memoria oriť intelligẽtia. vt ipſi⁹ proles. q̄a tunc intelligimus cũ ſimilitudo q̃ eſt in memoria reſultat in acie intellectus. que nihil aliud eſt q̃ꝫ verbũ. Ex memoria ⁊ intelligẽtia ſpirat amor tanq̃ꝫ nexus amboꝛũ. Hec tria ſcꝫ mens generans. verbũ ⁊ amor. ſunt in aĩa. quo ad memoriã. intelligentiã et voluntatẽ. que ſunt conſubſtantiales. coequales ⁊ coeue. ſe inuicẽ circũincedentes. Si igiť deus perfect⁹ eſt ſpiritꝰ. habet memoriã. intelligentiaz ⁊ voluntatẽ. habꝫ et verbũ genitũ. et amorẽ ſpiratum. q̃ neceſſario diſtinguunť. cũ vnus ab altero producať. nõ eſſentialiter. nõ accidẽtaliter. ergo ꝑſonaliter. Dũ igiť mens ſeipſam conſiderat ꝑ ſe tanq̃ꝫ per ſpeculuz. cõſurgit ad ſpeculandã trinitatez beatam. patris. verbi ⁊ amoris. triũ perſonarũ coeternarũ. coequaliũ ⁊ conſubſtantialiuz. ita ꝙ q̄libet triuz in quolibet eſt alioꝛuz. vnus tamẽ nõ eſt alius. ſed ipſi tres ſunt vnus deus. Ad hanc ſpeculationẽ quã habꝫ anima de ſuo ꝓncipio trino ⁊ vno. per trinitatem ſuarũ potentiarum. ꝑ quas eſt imago dei. iuuať ꝑ lumina ſcientiarũ que ipſam ꝑficiunt et informãt. et trinitatẽ beatiſſimaz tripliciter repꝛeſentãt. Nam omnis philoſophia aut eſt naturalis. aut rõnalis. aut moralis. Prima agit de cauſa eſſendi. ⁊ iõ ducit in potentiã patris. ſcđa de ratiõe intelligendi. ⁊ ideo ducit in ſapiẽtiaz verbi. tercia de ordine viuẽdi. ⁊ ideo ducit in bonitatez ſpũſſancti. Rurſus ꝓma diuidiť in methaphyſicã. mathematicã ⁊ phyſicã. Et prima eſt de rerũ eſſentijs. ſcđa de numero ⁊ figuris. tercia de naturis. virtutibꝫ ⁊ operationibus diffuſiuis. Et ideo ꝓma in ꝓmũ principiũ patrẽ. ſecũda in eius imaginẽ filium. tercia ducit in ſpũſſancti donũ. Secunda diuidiť in grãmaticã. que facit potẽtes ad exprimendũ. logicã. que facit ꝑſpicaces ad arguendũ. rhetoricaz. que facit habiles ad ꝑſuadendũ ſiue monenduz. Et hec ſimiliť inſinuat myſteriũ beatiſſime trinitatꝫ. Tercia diuidiť in monaſticã. iconomicã ⁊ polyticã. Et ꝓma inſinuat primi principij innaſcibilitatẽ. ſecũda filij familiaritatez. tercia ſpũſſancti liberalitatẽ. Omnes autẽ iſte ſcientie habent regulas certas ⁊ infallibiles. tanq̃ꝫ lumina ⁊ radios deſcẽdentes a lege eterna in mentẽ noſtrã. Et ideo mens nr̃a tantis ſplendoribꝫ irradiata et ſuꝑfuſa. niſi ſit ceca. manuduci põt ꝑ ſeipſam ad cõtemplandũ illã lucem eternã. Hui⁹ autez lucis irradiatio ⁊ conſideratio ſapiẽtes ſuſpẽdit in admirationẽ. ⁊ ecõtra inſipiẽtes q̃ nõ credunt vt intelligãt. ducit in ꝑturbationẽ. vt impleať illud ꝓpheticũ. Illuminãs tu mirabiliter a montibꝫ eternis. turbati ſunt omnes inſipientes corde.

De ſpeculatione dei in ſua imagine donis gratuitis reformata.

Capitulū IIII. ꝛ gradus quartus.

Eo quoniaz nō ſolum p̱ nos tranſeūdo. vez etiā in nobis ꝯtingit ꝯtemplari primū principiū et hoc maius eſt ꝙ̄ p̄cedens. ideo hic modus ꝯſiderandi q̄rtū obtinet ꝯtemplationis gradū. Mirū autem videt̃ cui oſtenſum ſit ꝙ deꝰ ita ꝓpinquus ſit mentibꝫ noſtris. ꝙ tā paucorū eſt in ſeipſis p̄mū principiū ſpeculari. Sed rō eſt i promptu quia mens humana ſollicitudinibꝫ diſtracta. nō intrat ad ſe p̱ memoriā. phantaſmatibꝫ obnubilata. nō redit ad ſe p̱ intelligentiā. ꝯcupiſcentijs illecta. nequaꝗ̄ reuertit̃ ad ſeipſam p̱ deſideriū ſuauitatis interne ꝛ leticie ſpūalis. Ideo totaliter in his ſenſibilibus iacēs. nō poteſt ad ſe tanꝗ̄ ad dei imaginē reintrare. Et q̄niā vbi q̄s ceciderit. neceſſe habet ibidez recumbere. niſi apponat quis ꝛ adijciat vt reſurgat. nō potuit aīa noſtra p̱fecte ab his ſenſibilibꝫ releuari ad ꝯtuitū ſui. ꝛ eterne veritatꝭ in ſeipſa. niſi veritas aſſumpta forma hūana in chriſto. fieret ſibi ſcala reparās priorē ſcalā. que fracta fuerat in adam. Unde q̄ntūcunq̄ ſit illuminatꝰ q̄s lumīe nature ꝛ ſciētie acquiſite. nō poteſt intrare in ſe. vt in ſeipſo delectetur in dn̄o. niſi mediante chriſto. qui dicit. Ego ſum oſtiū. p̱ me ſi q̄s introierit ſaluabitur. ꝛ ingredie̔t ꝛ egredie̔t. ꝛ paſcua inueniet. Ad hoc aūt oſtiū nō appropinquamꝰ niſi in ipm credamꝰ. ſperemꝰ ꝛ amemꝰ. Neceſſe eſt igit̃ ſi reintrare volumꝰ ad fruitionē veritatis. tanꝗ̄ ad paradiſū ꝙ ingrediamur p̱ fidem. ſpem ꝛ charitatē mediatoris dei ꝛ hoīm ieſu chriſti. q̄ eſt tanꝗ̄ lignū vite in medio paradiſi. Sup̱ueſtiēda eſt igit̃ imago mētis nr̄e tribꝫ virtutibꝫ theologicis quibꝫ aīa purificat̃. illuminat̃ ꝛ p̱ficitur. ꝛ ſic imago reformat̃. reficit̃. ꝛ ꝯformis ſup̱ne hieruſalē efficit̃. ꝛ pars eccl'ie militantis q̄ eſt proles ſm apl'm hieruſalez celeſtꝭ. Ait enī. Illa que ſurſum eſt hieruſalē libera eſt que eſt mr̄ nr̄a. Anīa igit̃ credēs. ſperans ꝛ amans ieſum chriſtū. q̄ eſt verbū p̄ris incarnatū. increatū ꝛ inſpiratū. ſ. via. veritas ꝛ vita. dū p̱ fidē credit in chriſtū. tanꝗ̄ ī verbū increatū. qđ eſt verbū ꝛ ſplendor p̄ris. recupat ſpūalē auditū ꝛ viſum. auditū ad ſuſcipiendū chriſti ſermones. viſum ad ꝯſiderandū ipſius lucis ſplēdores. Dū aūtē ſpe ſuſpirat ad ſuſcipiendū verbū inſpiratum. p̱ deſideriū ꝛ affectū recupat ſpiritualem olfactū. Dū charitate ꝯplectit̃ verbū incarnatū. vt ſuſcipiens ab ipſo delectationē. ꝛ vt trāſiens in illud p̱ extaticū amorē. recuperat guſtū ꝛ tactū. Quibꝫ ſenſibꝫ recuperatis. dum ſponſū ſuum videt et audit. odorat̃ ꝛ guſtat et amplexat̃. decantare poteſt tanꝗ̄ ſponſa canticum canticoꝝ. quod factū fuit ad exercitium ꝯtemplatiōis ſm hunc quartū gradū. quē nemo capit niſi q̄ accipit. q2 magis eſt in experiētia affectuali ꝙ̄ in conſideratiōe rationali. In hoc nāq̄ gradu recuperatꝭ ſenſibꝫ interioribꝫ. ad videndū ſumme pulchrū. ad audiendum ſumme armoniacū. ad odorandū ſumme odoriferū. ad deguſtādū ſumme ſuaue. ad apprehendendū ſumme delectabile. diſponit̃ aīa ad mētales exceſſus. ſcʒ p̱ deuotionem. āmirationē. exultationē. ſm illas tres exclamatiōes q̄ fiunt in canticis canticoꝝ. Quaꝝ p̄ma fit p̱ ſup̱abundantiā deuotionis. p̱ quā fit aīa ſicut virgula fumi ex aromatibꝫ mirrhe ꝛ thuris. Scđa p̱ excellētiā admiratiōis. p̱ quā fit aīa ſicut aurora luna ꝛ ſol. ſm ꝓceſſum illuminatiōnū ſuſpendentiū aīam ad ammirandū ſponſum ꝯſideratū. Tercia p̱ ſup̱abundantiā exultationis. p̱ quā fit aīa ſuauiſſime delectationis delicijs affluens. innixa totalit̃ ſup̱ dilectū ſuū. Quibꝫ adeptꝭ efficit̃ ſpūs noſter hierarchicus ad ꝯſcendendū ſurſum. ſm ꝯformitatē ad illā hieruſalē ſup̱nā. in quā nemo intrat niſi p̄us p̱ gratiā ipa in cor deſcendat. ſicut vidit Johēs ī apocalypſi ſua. Tūc aūt in cor deſcēdit. qñ p̱ reformationē imaginis. p̱ ṽtutes theologicas. ꝛ p̱ oblectationes ſpūaliū ſenſuū. ꝛ ſuſpenſiōes exceſſuū. efficit̃ ſpūs noſter hierarchicus. ſcʒ purgatus. illuminatus. et p̱fectꝰ. Sic etiā gradibus nouē ordinum inſignit̃. dum ordinate in eo interius diſponit̃ nunciatio. dictatio. ductio. ordinatio. roboratio. imperatio. ſuſceptio. reuelatio. vnitio q̄ gradatim correſpondēt nouē ordinibus angelorū. ita ꝙ triū p̄mo dictoꝝ gradus reſpiciūt in mente humana naturā. tres ſequētes induſtriam. ꝛ tres poſtremi gratiā. Quibꝫ habitis anima intrādo in ſeipſam. intrat in ſup̱nā hieruſalē. vbi ordines angeloꝝ conſiderans. videt in eis deū. qui habitans in eis, omnes eoꝝ opatur opationes. Unde

dicit Bern̄.ad eugeniū. Ex de⁹ in ſeraphin
amat vt charitas.in cherubin nouit vt ve/
ritas.in thronis ſedet vt equitas. in dn̄atio/
nib⁹ dn̄atur vt maieſtas. in pncipatib⁹ re/
git vt pncipiū.in poteſtatib⁹ tuet̄ vt ſalus.
in virtutib⁹ opat̄ vt virt⁹.in archangel' re/
uelat vt lux.in angelis aſſiſtit vt pietas. Ex
quib⁹ oībus videt̄ deus oīa in oīb⁹ per
ɔtemplationē ipi⁹. in mentib⁹ in quib⁹ ha/
bitat p dona affluentiſſime charitatis. Ad
hui⁹ autē ſpeculatiōis gradū. ſpecialiter ꝛ
pcipue amminiculat̄ ɔſideratio ſacre ſcri/
pture diuinit⁹ immiſſe.ſicut phia ad prece
dentē. Sacra eīm ſcriptura pncipaliter eſt
de opib⁹ raparatiōis. Unde et ipa pcipue
agit de fide.ſpe ꝛ charitate.p quas virtutes
habet anima reformari.et ſpecialiſſime de
charitate. De q̄ dicit apoſtol⁹.q eſt finis p̄/
cepti.ſm q eſt de corde puro.conſciētia bo
na.et fide nō ficta. Ipa eſt plenitudo legis
vt dicit idem. Et ſaluator noſter aſſerit to/
tam legē.pphetaſq; pendere in duob⁹ prece
ptis eiuſdē.ſcz in dilectione dei et pximi.q̄
duo innuunt̄ in vno ſponſo eccl'ie ieſu chri
ſto.qui ſimul eſt proxim⁹ ꝛ deus.ſimul fra/
ter ꝛ domin⁹.ſimul etiā rex ꝛ amicus.ſimul
verbū increatū et incarnatū.formator no/
ſter ꝛ reformator.alpha et o. Qui etiā ſum/
mus hierarcha eſt. purgans. illuminās et
pficiens ſponſam.ſcz totā eccleſiā. et quā/
libet animā ſanctā. De hoc igit̄ hierarcha
et eccleſiaſtica hierarchia ē tota ſacra ſcri/
ptura.p quā docemur purgari.illuminari.
et perfici.et hoc ſm triplicē legem in ea tra
ditaz.ſcz nature.ſcripture ꝛ gratie. Uel po
tius ſm triplicem partē eius principalem.
ſcz legem moyſaicā purgantē. reuelationē
pphetica m illuſtrantē.ꝛ eruditionez euan/
gelicā perficientē. Uel potiſſimū ſm tripli
cem eius intelligentiā ſpiritualē.ſcz tropo
logicam.que purgat ad honeſtatē vite.al/
legoricam.que illuminat ad claritatē intel/
ligentie.anagogicā.que perficit per exceſ/
ſus mentales et ſapiētie pceptiones ſuauiſ
ſimas.ſm tres virtutes pdictas theologi/
cas.et ſenſus ſpirituales reformatos.ꝛ ex/
ceſſus tres ſupra dictos.ꝛ actus ment3 hie
rarchicos.quib⁹ ad interiora regredit̄ mēs
noſtra.vt ibidē ſpeculetur deū in ſplendo/
ribus ſanctorū.et in eiſdem tanq̄ȝ in cubili
bus dormiat in pace et requieſcat. ſponſo
adiurante q non excitetur donec de ei⁹ vo
luntate pcedat. Ex his autē duob⁹ gradi/
bus medijs p quos ingredimur ad cōtem
plandū deū intra nos.tanq̄ȝ in ſpecul' ima
ginum creatarū.et hoc quaſi ad modū ala/
rum expanſarū advolandum.que tenebāt
medium locum.intelligere poſſumus q in
diuina manuducimur p ipius anime rati/
onalis potentias.naturaliter inſitas.quā/
tum ad earū operationes. habitudines.et
habitus ſcientiales.ſm q apparet ex tercio
gradu. Manuducimur etiā per ipius ani
me potētias reformatas. ꝛ hoc gratuit3 vir
tutibus.ſenſib⁹ ſpiritualib⁹.ꝛ mentalib⁹ ex/
ceſſib⁹.ſicut patet ex quarto. Manuduci/
mur nihilomin⁹ p hierarchicas operatio/
nes.ſcz purgatiōis. illuminatiōis ꝛ pfectio
nis mentiū humanaruȝ. per hierarchicas
reuelationes ſacrarū ſcripturarū nobis p
angelos datarū.ſm illud apl'i. q lex data ē
p angelos in manu mediatoris. Et tandez
manuducimur p hierarchias ꝛ hierarchi/
cos ordines.q̄ in mente noſtra diſponi ha
bent inſtar ſuperne hieruſalē. Quib⁹ omni
bus luminib⁹ intellectualib⁹ mens nr̄a re/
pleta a diuina ſapiētia tanq̄ȝ dom⁹ dei in/
habitat̄.effecta dei filia.ſponſa ꝛ amica.effe
cta chriſti capitis membrū.ſoror ꝛ coheres.
effecta nihilomin⁹ ſpūſſcti templū. funda/
tum p fidē.eleuatū p ſpem.ꝛ deo dedicatuȝ
p mentis ꝛ corpis ſanctitatē. Quod totuȝ
facit ſinceriſſima charitas chriſti.q̄ diffun
dit̄ in cordib⁹ noſtris p ſpm̄ ſanctū qui da/
tus eſt nobis.ſine q̄ ſpiritu ſcire nō poſſu/
mus ſecreta dei. Sicut eīm q̄ ſunt hoīs ne
mo ſcire pt niſi ſpūs homīo q̄ eſt in illo.ita
ꝛ q̄ ſunt dei nemo ſcit niſi ſpūs dei. In cha
ritate igit̄ radicemur ꝛ fundemur.vt poſſi/
mus cōphendere cū oīb⁹ ſanct3.q̄ ſit lon/
gitudo eternitatis.que latitudo liberalita
tis.que ſublimitas maieſtatis. et qd̄ pfun/
dum ſapiētie iudicantis.

De ſpeculatione diuine vnitatis p eius
nomen pmariū quod eſt eſſe.

Capitulū V. et gradus quintus.

Quoniam autez

contingit ɔtēplari deū. nō ſolū ex
tra nos. ꝛ intra nos. verūetiā ſu
pra nos. Extra nos per veſtigiū. intra nos
p imaginē. ꝛ ſupra nos per lumen. qd̄ eſt ſi/
gnatū ſupra mentē noſtrā. qd̄ eſt lumē veri
tatis eterne. cū ipa mēs nr̄a imediate ab ipa

veritate formet. Qui exercitati ſunt ī pmo modo intrauerūt iā in atriū qđ tabernaculū. q̄ vero in ſcđo intrauerūt in ſctā q̄ aūt in tercio intrāt cū ſummo pōtifice in ſctāſanctorū. vbi ſup archā ſunt cherubin glīe. obumbrātia ꝓpiciatoriū. p q̄ intelligim⁹ duos modos ſeu grad⁹ ꝯtēplādi dei inuiſibilia ꝛ etna. quoꝝ vn⁹ v̄ſaẗ circa dei eſſentialia. aliꝰ ṽo circa ꝓpria pſonaꝝ. Prim⁹ mod⁹ p̄mo ꝛ p̄ncipaliter defigit aſpectū in ipm eē. dicens. ꝙ q̄ eſt. eſt p̄mū ꝫ nomē dei. Scđus mod⁹ defigit aſpectū in ipm bonū. dicens. h̄ eſſe p̄mū nomē dei. Primū ſpectat potiſſime ad vet⁹ teſtamētū. qđ maxime p̄dicat diuine eſſentie vnitatē. Vñ dictū eſt moyſi Ego ſum q̄ ſum. Scđm ad nouū qđ determinat pſonarū pluralitatē. baptizādo ī nomine p̄ris ꝛ filij ꝛ ſpūſſcti. Ideo mgr̄ noſter chriſt⁹ volēs adoleſcentē q̄ ſuauerat legē. ad euāgelicā leuare pfectionē. nomē bonitatis deo p̄ncipaliẗ ꝛ p̄ciſe attribuit. Nemo inq̄t bon⁹ niſi ſolus de⁹. Damaſcen⁹ igiẗ ſequēs moyſen dicit. ꝙ q̄ eſt. eſt p̄mū nomen dei. Dionyſi⁹ ſeq̄ns chriſtū dicit. ꝙ bonū ē p̄mū nomē dei. Volēs igiẗ ꝯtemplari dei inuiſibilia q̄ ad eſſentie vnitatē p̄mo defigat aſpectū in ipm eē. ꝛ videat ipm eē adeo in ſe certiſſimū. ꝙ nō pōt cogitari nō eē. q̄a ipm eſt puriſſimū. nō occurrit niſi in plena fuga nō eſſe. ſicẗ ꝛ nihil in plena fuga eē. Sicut igiẗ oīno nihil. nihil hꝫ de eſſe. nec ꝺ eiꝰ ꝯditiōib⁹. ſic ecōtra ipm eſſe nihil hꝫ de nō eſſe. nec actu. nec potētia. nec ſm̄ ṽitatē rei. nec ſm̄ eſtimationē nr̄am. Cū aūt nō eſſe p̄uatio ſit eſſendi. nō cadit in intellectuꝫ niſi p eſſe. eſſe aūt non cadit p aliud. qꝛ oē qđ intelligiẗ aut itelligiẗ vt nō ens. aūt vt ens in potētia. aut vt ens in actu. Si igiẗ non ens nō pt intelligi niſi p ens. ꝛ ens in potētia nō niſi p ens ī actu. ꝛ eſſe noīat ipm purū actū entis. eſſe igiẗ eſt qđ p̄mo cadit in intellectu. ꝛ illud eē eſt qđ eſt pur⁹ act⁹. Sꝫ hoc nō eſt eſſe particulare. qđ ē eſſe artatū. qꝛ pmixtū eſt cū potētia. nec eſſe analogū. quia mīme hꝫ de actu. eo ꝙ mīme eſt. Reſtat igitur ꝙ illud eſſe eſt eē diuinū. Mira igiẗ eſt cecitas intellect⁹. q̄ nō ꝯſiderat illud qđ p̄us videt. ꝛ ſine q̄ nihil pōt cognoſcere. Sꝫ ſicut ocul⁹ intent⁹ in varias coloꝝ differentias. lucē p quā videt cetera. nō videt. ꝛ ſi videt nō tn̄ aduertit. ſic oculus mētis nr̄e intent⁹ in iſta entia particularia et vniuerſalia. ipm eſſe extra oē gen⁹ (licet primo occurrat menti. et p ipm alia) tn̄ nō aduertit. Vñ veriſſime apparet ꝙ ſicē oculus veſpertilionis ſe hꝫ ad lucē. ita ſe hꝫ oculus mentis noſtre ad manifeſtiſſima nature. Quia aſſuefact⁹ ad tenebras entiū ꝛ phantaſmata ſenſibiliū. cū ipam lucē ſummi eſſe intueẗ. videẗ ſibi nihil videre. nō intelligēs ꝙ ipſa caligo ſumma eſt mentꝫ nr̄e illuminatio. ſicẗ qñ videt oculus purā lucē. videẗ ſibi nihil videre. Vide igiẗ ipm puriſſimū eſſe ſi poteſ. ꝛ occurret tibi ꝙ ipm nō poteſt cogitari vt ab alio acceptū. ac p hoc neceſſario cogitatur vt omīmode primū. qđ nec de nihilo. nec ab alio pōt eſſe. Quid enim eſt p ſe ſi ipm eſſe nō eſt p ſe. nec a ſe. Occurret etiaꝫ tibi vt carens oīnino nō eſſe. ac p h̄ vt nūq̄ꝫ incipiēs. nunq̄ꝫ deſinēs. ſed eternū. Occurret etiā tibi vt nullo modo in ſe habēs niſi qđ eſt ipm eſſe. ac p hoc vt cū nullo cōpoſitū. ſed ſimpliciſſimū. Occurret etiaꝫ vt nihil habens poſſibilitatꝫ. qꝛ oē poſſibile aliquo mō habꝫ aliq̄d de nō eſſe. ac p hoc vt ſumme actualiſſimū. Occurret vt nihil habens defectibilitatꝫ. ac p hoc vt perfectiſſimū. Occurret poſtremo vt nihil habēs diuerſificatiōis. ac p hoc vt ſumme vnū. Eſſe igiẗ qđ eſt eſſe purū. ꝛ eſſe ſimpliciẗ. ꝛ eē abſolutū. eſt eſſe primariū. eternū. ſimpliciſſimū. actualiſſimū. pfectiſſimū. ꝛ ſumme vnū. Et ſunt hec ita certa ꝙ nō poteſt ab intelligente ipm eſſe. cogitari hoꝝ oppoſitū. ꝛ vnū horū neceſſario īfert aliud. Nā qꝛ ſimpliciẗ eſt eſſe. ideo ſimpliciẗ primū. qꝛ ſimpliciter primū. ideo nō eſt ab alio factū. nec a ſeipſo potuit. ergo eternū. Itē qꝛ primū ꝛ eternū ideo nō ex aliq̄s. ergo ſimpliciſſimū. Itē q̄a primū. eternū ꝛ ſimpliciſſimum. ideo nihil eſt in eo poſſibilitatꝫ cū actu pmixtū. ꝛ ideo actualiſſimū. Quia primū. eternū. ſimpliciſſimū. actualiſſimū. ideo pfectiſſimuꝫ. Tali oīnino nihil deficit. nec aliqua pōt fieri additio. Quia primū. eternū. ſimpliciſſimum. actualiſſimū. pfectiſſimū. ideo ſumme vnū. Qđ eñ p oīmodā ſupabundantiā diciẗ. diciẗ reſpectu omniū. Qđ etiaꝫ ſimpliciter p ſupabundantiaꝫ diciẗ. impoſſibile eſt vt ꝯueniat niſi vni ſoli. Unde ſi de⁹ noīat eſſe primariū. eternū. ſimpliciſſimū. actualiſſimū. pfectiſſimū. impoſſibile eſt ipm cogitari nō eſſe. nec eſſe niſi vnū ſolū. Audi igiẗ iſrael. de⁹ tuus. de⁹ vn⁹ eſt. Si hec vides in

pura mentꝫ ſimplicitate. aliq̄liter ꝑfunde/
ris eterne lucis illuſtratione. Sed habes
vnde ſubleueris in admiratione. Nā ip̄m
eſſe eſt primū ⁊ nouiſſimū. eſt eternū ⁊ ꝑſen
tiſſimū. eſt ſimpliciſſimū ⁊ maximū. eſt actu
aliſſimū ⁊ imutabiliſſimū. eſt ꝑfectiſſimū et
immēſum. eſt ſumme vnū ⁊ tamē omīmo/
dū. Si hec pura mēte miraris. maiore lu/
ce ꝑfunderis. dū vlteri⁹ vides. qꝛ ideo ē no
uiſſimū. quia primū. Quia enī eſt primuꝫ.
oīa opaṫ ꝓpter ſeip̄m. ⁊ ideo neceſſe eſt ꝙ
ſit finis vltim⁹. initiū ⁊ ꝯſummatio. alpha
⁊ o. Ideo eſt ꝑſentiſſimū. q̄a eternū. Quia
enī eternuꝫ nō finiṫ ab alio. nec deficit a ſe/
ip̄o. nec decurrit ab vno in aliud. ergo nec
habet p̄teritū. nec futurū. ſed eſſe pn̄s tm̄.
Ideo maximū. qꝛ ſimpliciſſimū. Quia enī
ſimpliciſſimū in eſſentia. ideo maximuꝫ in
virtute. quia virt⁹ quāto plus eſt vnita. tā/
to plus eſt infinita. Ideo imutabiliſſimuꝫ
qꝛ actualiſſimū. Quia enī actualiſſimū eſt.
ideo eſt act⁹ purus. Et qḋ tale eſt. nihil no/
ui acquirit. nihil habitū perdit. ac per hoc
nō poteſt mutari. Ideo immēſum. quia ꝑ/
fectiſſimū. Quia enī ꝑfectiſſimū. ideo nihil
poteſt cogitari vltra ip̄m meli⁹. nobili⁹. nec
dignius. ac ꝑ hoc nihil maius. et omē tale
eſt immēſum. Ideo oīmoduꝫ quia ſum/
me vnū. Quia enī ſumme vnū. iō eſt oīmo
multitudinis vniuerſale p̄ncipiū. Ac ꝑ hoc
ip̄m eſt vniuerſaľ oīm cauſa efficiēs. exem/
plans ⁊ terminās. ſicut cā eſſendi. rō intel/
ligendi ⁊ ordo viuēdi. Eſt igiṫ oīmoduꝫ
nō ſicut oīm eſſentia. ſed ſicͭ cunctaꝝ eſſen/
tiarū ſupexcellētiſſima ⁊ vniuerſaliſſima et
ſufficiētiſſima cauſa. Cui⁹ virt⁹ qꝛ ſumme
vnita i eſſentia. iō ſūme infinitiſſima ⁊ mul
tipliciſſima in efficacia. Rurſus reuertē/
tes dicam⁹. qꝛ igiṫ eſſe puriſſimū ⁊ abſolu/
tū. qḋ eſt ſimpliciṫ eſſe. eſt primariū ⁊ nouiſ
ſimū. ideo eſt oīm origo ⁊ finis cōſummāo.
Quia eternū ⁊ ꝑſentiſſimū. ideo oēs dura/
tiones ambit ⁊ intrat. q̄ſi ſimul exiſtēs eaꝝ
centrū ⁊ circūferētia. Quia ſimpliciſſimuꝫ
⁊ maximū. iō totū īra oīa. ⁊ totū extra oīa.
ac ꝑ hoc eſt ſphera intelligibiľ. cui⁹ centruꝫ
eſt vbiqꝫ ⁊ circūferētia nuſq̄ꝫ. Quia actualiſ
ſimū ⁊ imutabiliſſimū. iō ſtabile manēs mo
ueri dat vniuerſa. Quia ꝑfectiſſimū ⁊ imē/
ſum. iō eſt intra oīa. nō incluſum. extra oia
nō excluſuꝫ. ſupra oīa nō elatū. infra oia
nō proſtratū. Quia vero eſt ſumme vnuꝫ ⁊
oīmodū. ideo eſt oīa in oībꝫ. q̄uis om
nia ſint multa. ⁊ ip̄m nō ſit niſi vnuꝫ. et hoc
qꝛ ꝑ ſimpliciſſimā vnitatē. ⁊ ſereniſſimā ve/
ritatē. ſinceriſſimā bonitatē. eſt in eo omis
virtuoſitas. omis exēplaritas. ⁊ oīo cōmu
nicabilitas. ac ꝑ hoc ex ip̄o. ⁊ ꝑ ip̄m ⁊ in ip̄o
ſunt oīa. Et hoc qꝛ omīpotens. omniſciēs.
⁊ omīmode bonū. qḋ ꝑfecte videre eſt eē be
atum. ſicut dictū eſt Moyſi. Ego oſtendā
tibi omē bonum.

De ſpeculatōne beatiſſime trinitatis in
eius nomīe quod eſt bonū.

Capitulū VI. et gradus ſextus.

Poſt conſiderati

onem eſſentialiuꝫ eleuādus eſt
oculus intelligētie ad cōtuitio/
nē beatiſſime trinitatꝫ. vt alter cherub iux/
ta alterū ſtatuaṫ. Sicut aūt viſiōis eſſen/
tialiū ip̄m eſſe eſt principiū radicale. et no/
men ꝑ qḋ cetera innoteſcūt. ſic ꝯtemplatio
nis emanationū ip̄m bonū eſt p̄ncipaliſſi/
mū fundamētū. Uide igiṫ ⁊ attende. q̄uiaꝫ
optimū qḋ ſimpliciṫ eſt. quo nihil meli⁹ co/
gitari poteſt. ⁊ hoc tale ſic eſt. ꝙ nō p̄ōt co/
gitari nō eſſe. qꝛ oīno meli⁹ eſt eſſe q̄ꝫ non
eſſe. ſic eſt ꝙ nō poteſt recte cogitari. q̄n co/
gitetur trinū ⁊ vnū. Nā bonū diciṫ diffuſi/
uum ſui. Summū igiṫ bonū ſumme diffu
ſiuū eſt ſui. Sūma autē diffuſio nō poteſt
eſſe niſi ſit actualis ⁊ intrinſeca. ſubſtātiaľ
et hypoſtatica. naturalis ⁊ voluntaria. libe
ralis ⁊ neceſſaria. indeficiēs et ꝑfecta. Niſi
igiṫ in ſummo bono eternaliter eſſet ꝓdu/
ctio actualis ⁊ conſubſtātialis et hypoſtati
calis eque nobilis. ſicut eſt ꝓducens ꝑ mo/
dum generationis et ſpirationis. ita ꝙ ſit
eternalis principij eternaliter cōprincipi/
antis. ita ꝙ eſſet dilectus ⁊ cōdilectus. ge/
nitus ſcilicet ⁊ ſpirat⁹. hoc eſt pater et filius
et ſpūſſanctus. nequaq̄ꝫ eſſet ſummum bo
num. quia nō ſumme ſe diffunderet. Nam
diffuſio ex tempore in creatura. nō eſt niſi
centralis vel punctalis reſpectu immenſi/
tatis bonitatꝫ eterne. Unde ⁊ nō poteſt ali
qua diffuſio cogitari maior illa. ea videlicꝫ
in qua diffundens cōmunicat alteri totaꝫ
ſubſtantiā ⁊ naturā. Non igiṫ ſummuꝫ bo/
nū eſſet ſi re vel intellectu illa carere poſſet.
Si igiṫ potes mentis oculo cōtueri puri/
tatem bonitatis. que eſt act⁹ pur⁹ principij
charitatiue diligentꝫ amore gratuito ⁊ de/

bito.⁊ ex vtroq; pmicto q̄ eſt diffuſio pleniſ
ſima p modū nature ⁊ volūtatis.q̄ eſt diffu
ſio p moduꝫ verbi in q̄ oīa dicunt̄.et per
modū boni in quo cetera dona donantur.
potes videre p ſummā boni cōmnnicabili
tatē neceſſe eē trinitatē pr̄is ⁊ filij ⁊ ſpūſſan
cti. In quibꝫ neceſſe eſt ꝓpter ſummā boni/
tatē eſſe ſummā cōmunicabilitatē.⁊ ex ſum
ma cōmunicabilitate ſummā ꝯſubſtanna/
litatē.⁊ ex ſumma ꝯſubſtātialitate ſummaꝫ
ꝯfiguralitatē.⁊ ex his ſummā coequalitatē
ac p hoc ſummā coeternitatē.atq; ex oībꝫ
hꝫ p̄dictis ſummā cointimitatē.qua vn⁹
eſt in altero neceſſario p ſummā circūinceſ
ſionē.⁊ vnus operat̄ cū alio p oīmodā in
diuiſionē ſubſtātie ⁊ virtutꝫ ⁊ operationis
ipſius beatiſſime trinitatꝫ. Sed cū hec cō/
templario.vide ne te exiſtimes cōpꝛehēde/
re ĩcōpꝛehenſibilē.habes em̄ adhuc ĩ his
ſex condinōibꝫ cōſiderare. quod vehemen
ter in ſtuporē admiratiōis inducit oculuꝫ
mentis noſtre. Nā ibi eſt ſumma cōmuni/
cabilitas cū pſonarū ꝓprietate.ſumma con
ſubſtātialitas cū hypoſtaſum pluralitate.
ſumma cōfiguralitas cū diſcreta pſonali/
tate.ſumma coequalitas cuꝫ oꝛdine.ſūma
coeternitas cum emanatiōe.ſumma coin/
timitas cū emiſſione. Quis ad tantorū mi
rabiliū aſpectū nō cōſurgat in ammiratio/
nē. Sed hec oīa certiſſime intelligimus
eſſe ĩ beatiſſima trinitate.ſi leuam⁹ oculos
ad ſupexcellentiſſimā bonitatē. Si em̄ ibi
eſt ſumma cōmunicatio ⁊ vera diffuſio. ve/
ra eſt ibi oꝛigo et vera diſtinctio Et q̄a to/
tum cōmunicat̄ nō pars.idem ipm̄ datur
quod habet̄.et totū. Igitur emanans ⁊ p/
ducens.et diſtinguunt̄ ꝓprietatibꝫ. et ſunt
eſſentialiter vnū. Quia igitur diſtinguunt̄
ꝓprietatibꝫ.ideo habēt pſonarū ꝓprietates.
et hypoſtaſum pluralitatē.et oꝛiginis ema
nationē.et oꝛdinē nō poſterioꝛitatis ſed o/
riginis.⁊ emiſſionē nō localis mutatiōis.
ſed gratuite inſpiratiōis.p rationē auctoꝛi
tatis pducentꝫ.quā habet mittēs reſpectu
miſſi. Quia vero ſunt vnū ſubſtātialr̄.ideo
opoꝛtet q̄ ſit vnitas in eſſentia. et foꝛma et
dignitate.⁊ eternitate ⁊ exiſtētia ⁊ incircū/
ſcriptibilitate. Dū ergo hec p ſe ſingillatim
conſideras.habes vnde veritatē ꝯtemple/
ris. Dum hec ad inuicē confers. habes vn
de in admiratiōnē altiſſimaꝫ ſuſpendaris.
Et ideo vt mens tua p admiratōnē in ad/
mirabilem aſcēdnt cōtemplationeꝫ. hec ſi/
mul ſunt cōſiderāda. Nam ⁊ cherubin hoc
deſignāt.que ſe mutuo aſpiciebāt. Nec hoc
vacat a myſterio q̄ reſpiciebāt ſe ꝟſis vul/
tibus in ꝓpiciatoꝛiū.vt verificet̄ illud quod
dicit domin⁹ in Johāne. Hec eſt vita eter/
na vt coguoſcant te ſolū verū deū.⁊ quē mi
ſiſti ieſum chꝛiſtū. Nā admirari debemus
nō ſolū conditiōes dei eſſentiales ⁊ pſona/
les in ſe.verūetiā per cōparationeꝫ ad ſup/
mirabilem vnionē dei ⁊ hominis in vnita
te pſone chꝛiſti. Si enim cherub es eſſen/
tialia dei ꝯtemplando. ⁊ miraris q̄a ſimul
eſt diuinū eſſe primū ⁊ nouiſſimū. eternuꝫ
⁊ p̄ſentiſſimū.ſimpliciſſimū et maximū ſeu
incircūſcriptuꝫ totum vbiq; ⁊ nuſq; cōpꝛe/
henſum.actualiſſimū et nunq̄ motū. per/
fectiſſimū ⁊ nihil habens ſuperfluū nec di/
minutū.⁊ tamē immēſum ⁊ ſine termio in/
finitū.ſumme vnū ⁊ tamē oīmodū.vt om
nia in ſe habēs.vt oīs virt⁹.vt oīs veri/
tas.vt oē bonū. Reſpice ad ꝓpiciatoꝛium
⁊ mirare q̄ in ipo principiū primū iunctuꝫ
eſt cū poſtremo deus cum homīe ſexto die
foꝛmato.eternum iunctū eſt cū homīe tem
poꝛali in plenitudine temporū de virgine
nato.ſimpliciſſimū cum ſummo cōpoſito.
actualiſſimū cū ſumme paſſo ⁊ moꝛtuo.p/
fectiſſimuꝫ ⁊ immēſum cū modico.ſumme
vnū ⁊ oīmodū cū indiuiduo compoſito.
⁊ a ceteris diſtincto.homīe ſcꝫ ieſu chꝛiſto.
Si autē alter cherub es pſonaruꝫ pꝛopria
contēplando.et miraris cōmunicabilitatē
eſſe cū ꝓprietate.et conſubſtantialitatē cum
pluralitate.configurabilitatē cū perſonali/
tate.coequalitatē cum oꝛdine. eternitatem
cū ꝓductione.cointimitateꝫ cū emiſſione.
q2 fili⁹ miſſus eſt a patre.⁊ ſpūſſanctus ab
vtroq;.q̄ tamē ſemꝑ eſt cū eis.⁊ nunq̄ rece
dit ab eis. Reſpice in ꝓpiciatoꝛiū et mirare
quia in chꝛiſto ſtat pſonalis vnio cū trinita
te ſubſtantiarū ⁊ naturaruꝫ dualitate.ſtat
oīmoda ꝯſenſio cū pluralitate volunta/
tum.ſtat dei ⁊ homis cōpꝛedicatio cū plura
litate ꝓprietatū.ſtat coadoꝛatio cū plurali/
tate nobilitatū.ſtat coexaltatio ſuper oīa
cū pluralitate dignitatū.ſtat condomina/
tio cū pluralitate poteſtatū In hac autem
ꝯſideratiōe eſt pfectio illuminatiōis mētis.
Dum q̄ſi in ſexta die videt hominē factum
ad imaginē dei. Si em̄ imago eſt ſilitudo
expꝛeſſiua.dū mens noſtra contemplat̄ in

chriſto filio dei q̄ eſt imago dei inuiſibilis
p̱ naturā. humanitatē noſtraꝫ tā mirabilit̄
exaltatā. tam ineffabilit̄ vnitā. videndo ſi/
mul in vnū p̄mū ⁊ vltimū. ſummū ⁊ imū.
circūferentiā ⁊ centrū. alpha ⁊ o. cauſatū et
cauſam. creatorē ⁊ creaturā. librū. ſ. ſcriptū
intus ⁊ extra. iā p̄uenit ad quandā rem p̱fe
ctam. vt cū deo ad p̱fectionē ſuaꝝ illumina
tionū. in ſexto gradu q̄ſi in ſexta die p̄ueni/
at. nec aliq̄d iam ampli⁹ reſtet niſi dies re/
quiei. in q̄ p̱ mentis exceſſum requieſcat hu/
mane mentis p̱ſpicacitas ab omni op̱e q̄d
patrarat.

De exceſſu mentali ⁊ myſtico. in q̄ requi
eo dat intellectui. affectu totalit̄ in deuꝫ p̱
exceſſum trāſeunte. Cap. VII.

Js igitur ſex cō

b ſiderationib⁹ excurſis tanq̄ꝫ ſex
gradib⁹ throni veri ſalomonis.
quib⁹ p̄uenit̄ ad pacē. vbi ver⁹ pacificus in
mente pacifica tanq̄ꝫ in interiori hieroſoly
ma requieſcit. tanq̄ꝫ etiā ſex alis cherub. q̄b⁹
mens veri ꝯtemplatiui. plena illuſtratōne
ſup̱ne ſapiētie valeat ſurſum agi. tanq̄ꝫ etiā
ſex dieb⁹ p̄mis in quib⁹ mens exercitari ha
bet. vt tandē p̄ueniat ad ſabbatiſmū quie/
tis. Poſtq̄ꝫ mens nr̄a contuita eſt deū extra
ſe p̱ veſtigia ⁊ in veſtigijs. intra ſe p̱ imagi/
nē ⁊ in imagine. ſupra ſe p̱ diuine luc̄ ſimi/
litudinē ſup̱ nos relucentem. ⁊ in ipa luce.
ſm q̄ poſſibile eſt ſm ſtatū vie ⁊ exercitium
mentis nr̄e. cū tandē in ſexto gradu ad h̄ p̱
uenerit vt ſpeculet̄ in p̄ncipio p̄mo ⁊ ſūmo
⁊ mediatore dei ⁊ hoīm ieſu chriſto. ca q̄rū
ſimilia in creatur̄ nullaten⁹ repiri poſſūt.
⁊ que oēm p̱ſpicacitatē humani intellectus
excedūt reſtat vt hec ſpeculādo trāſcendat
⁊ trāſeat. nō ſolū mundū iſtū ſenſibilē. veꝝ/
etiā ſemetipam. in q̄ tranſitu chriſt⁹ eſt via
⁊ oſtiū. chriſt⁹ eſt ſcala ⁊ vehiculū. tanq̄ꝫ ꝓpi/
ciatoriū ſup̱ archā dei collocatū. ⁊ ſacramē
tū a ſeculis abſconditū. Ad q̄d ꝓpiciatoriū
qui aſpicit plena ꝯuerſione vult⁹ aſpicien/
do ad eū in cruce ſuſpenſum. p̱ fideꝫ. ſpem
⁊ charitatē. deuotionē. āmirationē. exulta/
tionē. appreciationē. laudē ⁊ iubilationem.
paſcha hoc eſt trāſitū cū eo facit. vt p̱ virgā
crucis trāſeat mare rubrū. ab egypto itrās
deſertū. vbi guſtet manna abſconditū. ⁊ cū
chriſto requieſcat in tumulo. q̄ſi exteri⁹ mor
tuus. ſentiens tū quātū poſſibile eſt ſm ſta

tum vie q̄d in cruce dictū eſt latroni cohe/
renti chriſto. Hodie mecū eris in paradiſo
Q̄d etiā oſtenſum eſt beato Franciſco. cū
in exceſſu ꝯtemplatiōis. in monte excelſo (
vbi hec q̄ ſcripta ſunt mente tractaui) ap/
paruit ſeraph ſex alarū in cruce ꝯfixus. vt
ibidem a ſocio ei⁹ (qui tunc cū eo fuit) ego
⁊ plures alij audiuim⁹. vbi in deū tranſijt p̱
ꝯtemplatiōis exceſſum. ⁊ poſit⁹ eſt in exem
plū p̱fecte ꝯtemplatiōis. ſic p̄us fuerat acti
onis. tanq̄ꝫ alter iacob mutat⁹ in iſrael. vt
oēs viros vere ſpūales de⁹ p̱ eū inuitaret
ad hmōi tranſitū ⁊ mētis exceſſum. magis
exemplo q̄ꝫ v̄bo. In hoc aūt trāſitu ſi ſit p̱/
fectus oportet q̄ relinquant̄ oēs intelle/
ctuales opatiōes. ⁊ apex affect⁹ tot⁹ trāffe/
ratur ⁊ trāſformet̄ in deū. Hoc aūt eſt my/
ſticū ⁊ ſecretiſſimū. q̄d nemo nouit niſi q̄ ac
cipit. nec accipit niſi q̄ deſiderat. nec deſide
rat niſi quē ignis ſpūſſancti medullit⁹ in/
flāmat. quē chriſt⁹ miſit in terrā. Et ideo di
cit Apl̄s hanc myſticā ſapiāꝫ eſſe p̱ ſpiritū/
ſanctū reuelatā. Quoniā igit̄ ad h̄ nihil p̱t
natura. modicū poteſt induſtria paruꝫ eſt
dandū inq̄ſitioni. ⁊ multū vnctioni. parum
dandū eſt lingue. ⁊ plurimū interne leticie.
parū dandū eſt verbo ⁊ ſcripto. ⁊ totuꝫ dei
dono. ſcꝫ ſpirituiſctō. paꝝ aut nihil dandū
eſt creature. ⁊ totū creatrici eſſentie. patri ⁊
filio ⁊ ſpūiſctō. dicendo cū Dyoniſio ad de
um trinitatē. Trinitas ſupeſſentialis. ⁊ ſu
perdeus ⁊ ſupoptime chriſtiāoꝝ inſpector
theoſophie. dirige nos in myſticoꝝ eloqui
orū ſup̱incognitū ⁊ ſup̱lucentē. ⁊ ſup̱ſubli/
miſſimū verticē. vbi noua ⁊ abſoluta et in/
cōuerſibilia ⁊ incōmutabilia theologie my
ſteria. ſm ſup̱lucentē abſconditum occulte
docentiſ ſilentij caliginem. in obſcuriſſimo
(q̄d eſt ſup̱manifeſtiſſimū) ſup̱ſplendenteꝫ
⁊ in q̄ oīe relucet. ⁊ inuiſibiliū ſup̱beatorū
ſplendorib⁹ ſup̱implentē inuiſibiles intel/
lectus. Hoc ad deū. Ad amicū autem cui
hec ſcribunt̄ dicat̄ cū eodē. Tu autē o ami/
ce circa myſticas viſiōes corroborato itine
re. ⁊ ſenſus deſere. ⁊ intellectuales opatōes
⁊ ſenſibilia ⁊ inuiſibilia. ⁊ oīe nō ens ⁊ ens.
⁊ ad vnitatē vt poſſibile eſt inſcius reſtitue
re ipi⁹ qui eſt ſup̱ oēm eſſentiā ⁊ ſcientiā. et/
enim te ipo ⁊ oīb⁹ immēſurabili ⁊ abſolu
to pure mentis exceſſu. ad ſupeſſentialē di/
uinarū tenebrarū radium. oīa deſerēs. ⁊
ab oīb⁹ abſolut⁹ aſcēdes. Si autē querī

quomõ hec fiant. interroga grãm. non doctrinã. deſiderium. nõ intellectũ. gemitũ orõnis. nõ ſtudiũ lectõis. ſponſuz. nõ magiſtrũ. deũ. nõ hoĩem. caliginẽ. nõ claritatẽ. nõ lucem. ſed ignẽ totalit̃ inflãmantẽ. ⁊ in deũ exceſſiuis vnctionibꝫ. ⁊ ardẽtiſſimis affectionibꝫ transferentẽ. Qui quidẽ ignis deꝰ eſt. ⁊ huiꝰ caminꝰ eſt in hierl'm. ⁊ chriſtꝰ homo hũc accẽdit in feruore ſue ardentiſſime paſſionis. quez ſolus ille vere ꝑcipit. qui dicit. Suſpendiũ elegit aĩa mea. ⁊ mortem oſſa mea. Quã mortẽ q̃ diligit videre põt deuz. quia ĩdubitanť verũ eſt. Nõ videbit me hõ. ⁊ viuet. Moriamur ꝫ ⁊ ingrediamur in caliginẽ. imponamꝰ ſilentiũ ſollicitudinibus ꝯcupiſcẽtijs ⁊ fantaſmatibꝫ. trãſeamꝰ cum chriſto crucifixo ex hoc mũdo ad prẽm. vt oſtenſo nob p̃re dicamꝰ cũ philippo. ſufficit nobis. Audiamꝰ cum paulo. Sufficit tibi grã mea. Exultemꝰ cũ dauid dicentes. Defecit caro mea ⁊ cor meũ. deus cordis mei. ⁊ pars mea deꝰ ineternũ. Benedictus dñs ineternũ. ⁊ dicat oĩs ꝑp'ls. fiat fiat.

Finit Itinerariꝰ mentis in deũ ſancti Bonauenture.

Incipit ꝓlogus in paruũ bonũ ſcti Bonauenture. qđ alias incendiũ amoris dicit̃ vel regimen ꝯſcientie. vel fons vite.

Vigilans uero e animã meã tanq̃ʒ frigiditate tenebratã caleſcere conor. quã in deuotiõe deſertã ſcio incendi. ⁊ ingenti nimirũ deſiderio ſup terrigenas eleuari. Nõ eĩ in ocio aduenit mihi affluẽtia amoris eterni. neqꝫ diũ corꝑalit̃ fuerã nimis aggrauatus. ⁊ fatigatꝰ ꝑ itinere ardorẽ ipm ſpecialẽ potui ſentire. aut etiã ĩmoderate occupatus ſolacijs vel cuidã vltime diſpoſitiõi dedi tꝰ. imo me in talibꝫ refrigeſcere deprehendi donec iterũ poſtpoſitꝫ oĩbꝫ q̃bꝫ exterius poſſem detineri. ſolũ mõ ſaluatoris aſpectibꝫ aſſiſtere ꝯtenderẽ. in interniſqꝫ odoribꝫ ĩmorare. Iſtũ ergo librũ offero intuendũ nõ phis. nõ mũdi ſapiẽtibꝫ. non magnis theologꝫ. infinitꝫ q̃ſtionibꝫ implicatꝫ. ſed rudibꝫ ⁊ indoctꝫ. magꝫ deum diligere q̃ʒ multa ſcire conãtibꝫ. Nõ eĩ diſputãdo ſed agendo ſcit̃ ars amãdi. Arbitror aũt ea q̃ hic cõtinent̃ ab iſtis q̃ſtionarijs. ⁊ in oĩ ſciẽntia ſũmis. ſed ĩ amore chriſti inferioribꝫ nõ poſſe intelligi vnde nec eis ſcribere decreui. niſi poſtpoſitꝫ ⁊ oblitis cũctis que ad mũdũ ꝑtinẽt ſolis ꝯditoris in ardeſcãt deſiderijs mancipati. Primo q̃dẽ vt oẽm terrenã dignitatẽ fugiãt. oẽm oſtentationem ſcie ⁊ vanã gl'iam odiãt. ac demũ pauꝑtati altiſſime ſe ꝯformãtes. orãdo ⁊ meditãdo. diuine dilectiõi iugiter aſſiſtãt. Sic nimirũ apparebit eis interiꝰ igniculus q̃dez virtutis increate. ⁊ cõponens cor eorũ ad capiendũ calorẽ q̃ cuncta caligo ꝯſumet̃. eleuabit eos in ardorẽ amabilẽ ⁊ ameniſſimũ. vt tꝑalia trãſcẽdãt ⁊ thronũ teneãt in termino trãquillitatꝫ. Quo eĩ ſcientiores ſunt eo aptiores ſunt vel eẽnt ad amandũ ſi vere ſpernerẽt ſeipos ⁊ ab alijs ſperni gauderent. Proinde q2 hic vniuerſos excito ad amorẽ. amoriſqꝫ ſuꝑferuidũ ac ſuꝑnaturalem affectũ. vtrũqꝫ oſtẽdere conabor. iſtius libri titulus incendiũ amoris dicat̃.

Ecce deſcripſi e eam tibi tripliciter Prouerbiorũ. xxij. Cũ oĩs ſcia debeat gerere trinitatꝫ iſigne. ꝑcipue illa ſcia q̃ in ſacra ſcriptura docet̃. debet in ſe repꝛẽſentare veſtigiũ trinitatis. Propter h̃ ſapiẽs eã tibi tripliciter deſcripſiſſe dicit. ꝓpter triplicẽ ipiꝰ intellectũ ſpũalem. moralẽ ſcꝫ allegoricũ ⁊ anagogicũ. Hic aũt triplex intellectꝰ rñdet triplici actui hierarchico. ſcꝫ purgatõi. illuminationi ⁊ ꝑfectioni. Purgatio aũt ad pacez ducit. Illumiatio ad veritatez. Perfectio ad charitatẽ. Quibꝫ ꝑfecte adeptio. aĩa beatificat̃. ⁊ ſm hoc ꝙ circa hec verſat̃. ſuſcipit meriti incrementũ. In horũ igit̃ triũ cognitione dependet ſcia totiꝰ theologie. ⁊ meritũ vite eterne. Sciendũ ꝫ eſt ꝙ triplex eſt modus exercendi ſe circa hanc triplicez viam. ſcilicet.

Legendo	Lectio eſt diffuſior.
Meditãdo	Meditatio ẽ breuior.
Orando	Orõ eſt cõpendioſior.

Lectio eĩ huiꝰ triplicꝫ vie totã ꝯtinet ſacrã ſcripturã. imo fere omnẽ ſanã doctrinã ſicut oñſũ ẽ. ſ. in tractatu de reductiõe omniũ artiũ ad theologiã. Quidã aliꝰ liber habet ſic. Sciendũ igit̃ ꝙ triplex eſt modꝰ exercendi ſe circa hanc triplicẽ viam. ſcilicꝫ

medicando.orando ꝛ ↄtemplando.

P Rimo meditationis formaꝫ breuiter libeat intueri. Sciendū ergo ꝙ tria ſunt in nobis. ſm quoꝛuꝫ vſum in hac triplici via exercemur. ſcꝫ.

Stimulus cōſciencie.
Radius intelligentie.
Igniculus ſapientie.

Si ergo vis purgari. verte te ad conſcientie ſtimulum. Si illuminari. ad intelligentie radiū. Si perfici. ad ſapientie igniculū ſm conſiliū beati Dionisij ad Titum. vbi eum hortatur dicēs. Verte te inquit ad radium ꝛc. Ad ſtimulū conſcientie debet homo exercere ſeipm̄. hoc modo meditando in via purgatiua. ſcilicet vt

Primo ſeipm̄ exaſperet.
Secundo exacuat.
Tercio dirigat.

Nam
Exaſperādus eſt recordatione peccati.
Exacuendꝰ circūſpectiōe ſui
Rectificandus conſideratiōe boni.

Peccati autē recordatio dꝫ eſſe in hunc modum. Vt arguat ſe animus

De
Multiplici negligentia.
Multiplici ↄcupiſcētia.
Multiplici nequicia.

Fere enim omnia peccata et mala noſtra. ſiue contracta. ſiue acta. reduci poſſunt ad hec tria.

Circa negligentiā auteꝫ attende ꝙ p̄mo debet recogitare homo. ſi in ſe fuerit negligentia. ſcilicet

Cordis cuſtodiendi.
Tempoꝝ expendēdi.
Finis intendendi.

Hec enim tria ſunt ab omībꝫ ſumma cū diligentia obſeruanda. ſcilicet

Vt coꝛ bene cuſtodiat.
Vt tempꝰ vtiliter expendatur.
Vt finis debitꝰ in omī ope p̄figat.

Scdō dꝫ hō cogitare ſi neglīgēs fuerit in oꝛōne. in lectiōe ꝛ in boni opis executiōe. In his tribꝫ debet vnuſquiſqꝫ diligēter ac ſollicite ſe exercere ꝛ excolere. vt poſſit fructum bonū dare in tp̄e ſuo. eo ꝙ vnū bonū ſine altero nequaq̄ꝫ ſufficiat.

Tercio debet cogitare ſollicite ſi negligens fuerit Ad penitendū. Ad reſiſtenduꝫ Ad p̄ficiendū. Debet eīm vnuſq̄ſqꝫ cū ſumma diligentia deflere culpā cōmiſſam. Repellere tentationē diabolicā. Proficere de vna virtute in aliaꝫ. vt ſic poſſit p̄uenire ad terram p̄miſſam.

Circa concupiſcentiā aūt debet cogitare homo ſi in eo viuat ſcilicet

Concupiſcentia voluptatis.
Cōcupiſcētia curioſitatis.
Concupiſcentia vanitatꝭ. Que ſunt radices totius mali.

Primo igitur recogitanda eſt ↄcupiſcētia voluptatis. que tunc in homine viuit ſi fuerit in eo ſcilicet

Si hō q̄rat — Appetitus
Dulcium
Mollium
Carnaliū — Hoc eſt
Cibaria ſaporoſa.
Veſtimēta delicioſa.
Oblectamēta luxurioſa.

Que oīa nō ſolū rep̄hēſibile eſt appetere cū ↄſenſu. ſed etiā dꝫ hō reſpuere p̄mo motu.

Scdō recogitanda eſt concupiſcentia curioſitatis ſi viuat vel vixerit in homine. Hoc autē dep̄henditur.

Cū q̄s appetit
Scire occulta
Videre pulchra.
Habere chara.

In oībꝫ his eſt viciū auaricie ꝛ curioſitatꝭ. Multū rep̄henſibile eſt hoc in homīe.

Tercio recogitanda eſt ↄcupiſcētia vanitatis. q̄ tunc viuit in hoīe. ſi in eo fuerit.

Appetitus
Fauoris.
Laudis.
Honoris.

Que omnia vana ſunt. ꝛ hominē vanū reddunt. ꝛ ita fugienda ſunt ſicut cōcupiſcētia mulierū. Et de omni tali debet conſcientia arguere coꝛ humanū.

Circa nequiciā autē debet cogitare hō ſi in ſe vigeat vel aliq̄n viguerit ſcilicet

Iracundia
Inuidia
Accidia. Que faciunt hoīem nequā

Primo cogitanda eſt iracundie nequicia. que conſiſtit

In
Aio — Corde — Affectu.
Sigꝰ vl'i — Facie vl'in — Affatu.
Verbo — Clamoꝛe — Effectu.

Scdō recogitāda eſt neq̄cia inuidie.

Que i aliena
Proſperitate tabeſcit.
Aduerſitate hilareſcit.
Mendicitate refrigeſcit.

Tercio recogitāda eſt nequicia accidie. ex qua oriuntur. ſcilicet

Suſpitōnes male.
Cogitatiões blaſpheme.
Detractiones maligne.

Omnis eñ talis nequicia admoduꝫ dete/ſtanda eſt. Ex hac trifaria recordatione triplicata. debet exaſperari ſtimulus cōſci/entie. ꝛ amaricari aīa. vt poſſit homo con ſequi ſalutē.

v Iſo qualiter exaſperari debeat ſti/mulus cōſcientie ī recordatiõe pec/cati. videndū eſt qualiter ſit exacu/endus ſtimulus in circūſpectione ſui. Tria autem debet homo circa ſe circūſpi/cere. ſcilicet

Diem mortis imminentē.
Sanguinē chriſti recentē.
Faciem iudicis pſentē.

In his trib⁹ acuitur ſtimulus conſcientie contra omne malū.

Prīo nāqꝫ acuit̄ dū ꝯſiderat hō diē mortꝫ

Quia eſt
Indeterminabilis.
Ineuitabilis.
Irreuocabilis.

Quē ſi diligent̄ inſpiciat. diligentiſſime la/borabit. vt dū temp⁹ habet purget̄

Ab omni
Negligentia.
Concupiſcentia.
Nequicia.

Quis enim moraret̄ in culpa. qui nō ē cer/tus de die craſtina.

Scd̄o acuit̄ dūꝫ ꝯſiderat homo ſangui/nem chriſti effuſum.

Pro
Hūano corde excitando.
Eodem abluendo
Ipo mollificādo.

Uel effu/ſum p humana immūdicia mūdificanda. p humana morte viuificāda. ꝛ p humana ari/ditate fecūdanda. Quis eñ tam hebes vt ꝑmittat in ſe regnare culpā negligētie. con cupiſcentie. vel neqcie. q̄ cogitat ſe ꝓfuſum illo pcioſo ſanguine.

Tercio acuit̄ dū ꝯſiderat hō faciē iudicꝫ

Que eſt
Infallibilis.
Inflexibilis.
Infugibilis.

Nullus eñ pōt aliq̄ modo fallere ei⁹ ſapi/entiā. Flectere iuſticiā. Effugere vindictaꝫ Quia ꝗ nullū bonū irremuneratū. nullum malū impunitū. q̄s nō acuet̄ ex hac cōſide/ratione contra oīe malū.

p Oſt hec videndum eſt quō ſtimul⁹ ꝯſcientie ſit rectificādus in cōſide/ratione boni. Tria autē ſunt bona meditanda. in quorū acq̄ſitione rectificat̄ ſtimulus ꝯſcientie. ſcilicet.

Strennuitas contra negligentiā.
Seueritas contra ꝯcupiſcentiā.
Benignitas contra nequiciā.

His eñ trib⁹ habitꝫ. fit ꝯſcia bona. mūda ꝛ recta. Et h̄ eſt qđ dr̄ Mich. vi. Indicabo ti bi hō q̄d ſit bonū. ꝛ q̄d domin⁹ req̄rat a te. Utiqꝫ facere iudiciū ꝛ diligere miſc̄diaꝫ et ſollicitū ambulare cū deo tuo. In q̄b⁹ ver/bis tangunt̄ illa tria pdicta. Silr̄ ꝛ dn̄s h̄ eadē tāgit ī luca xi. Sint lūbi vr̄i p̄cincti.

Primo igit̄ inchoandū eſt a ſtrēnuitate. q̄ viā pbet alijs. Licet aūt eā ſic deſcribere Strēnuitas eſt q̄dā vigor animi excutiēs omnē negligentiā. ꝛ diſponens aīam ad fa/ciendū bona opera. ſcilicet

Uigilanter.
Confidenter.
Eleganter.

Hec eſt q̄ viā pbet ad oīa bona ſequētia.

Scd̄o ſequit̄ ſeueritas. q̄ eſt quidam vi/gor animi reſtringens oēm ꝯcupiſcentiā. ꝛ habilitans animā. ac feruentē reddens eā ad amorem. ſcilicet

Aſperitatis.
Paupertatis.
Uilitatis.

Tercio ſequit̄ benignitas. que eſt quidā dulcor anime. excludens omnē nequiciaꝫ. ꝛ habilitans animā.

Ad
Beniuolentiā.
Tolerantiam.
Internā leticiā.

Et hic ē termin⁹ purgatiōis ſc̄m viā medi/tationis. Nā oīs ꝯſcia mūda leta eſt ꝛ iocū/da. Qui igit̄ vult purgari. ſtat ſe mō predi/cto ad ſtimulū ꝯſcie. In pdicta tñ exercita/tione a q̄libꝫ pmiſſoꝝ pt̄ inchōari nr̄a me/ditatio. Trāſeundū eſt etiā ab vno ī aliud. ꝛ tādiu ī morādū. quouſqꝫ trāq̄llitas et ſereni/tas acq̄rat̄ ꝛ pcipiat̄. ex q̄ orit̄ ſpūal̄ iocun/ditas. Qua adepta pmpt⁹ eſt anim⁹ vt ſur/ſum tendat. Incipit ꝗ via iſta a ſtimulo ꝯſcie. ꝛ terminat̄ in affectū ſpūal̄ leticie. ex/erceт̄ in dolore. ꝛ ꝯſummat̄ in amore.

De via illuminatiua.

ſ Ecundo loco poſt viā purgatiuam ſequit̄ illuminatiua. In q̄ ſe dꝫ hō

exercere ad radiū intelligentie.hoc ordine.
Nam radius intelligentie.

Primo ꝓtendēdꝰ ad mala dimiſſa.
Eſt — Secundo dilatādus ad beneficia commiſſa.
Tercio reflectēdꝰ ad ꝓmia ꝓmiſſa.

Protenditur autez radius intelligētie ad mala dimiſſa.dum ſollicite penſant mala que dominꝰ indulſit. que tot ſunt quot ſunt peccata que cōmiſimus. ꝛtam magna quantis eramus malis aſtricti. et quantis bonis priuati. Et hec meditatio ſatis patet ex precedenti. Nec hoc ſolum attendendum eſt quanta mala cōmiſimus. ſed etiaꝫ conſiderandū eſt in quanta mala incidiſſemus ſi dominꝰ ꝑmiſiſſet. Et cum hec diligenter penſantur.per radiū intelligētie tenebre noſtre illuminant. Et talis illuminatio cōiuncta debet eē ḡtitudini affectionis. alioquin non eſt illuminatio celeſtis ad cuius ſplendorem videmus ſequi calorem. Unde gratie hic agende ſunt pro dimiſſione malorum cōmiſſorū.vel poſſibiliū committi.

Infirmitate.
Neceſſitate.
Uoluntatꝫ ꝑuerſitate.

Secundo videndū eſt qualiter iſte radius intelligentie dilatet in ꝯſideratiōe beneficiorū cōmiſſorū.que quidē ſunt in triplici genere. Quedā enim

Complementū nature.
ſpectāt ad — Adiutoriū gratie.
Donū ſupabundātie.

Ad cōplementū nature ſpectat quod dedit deus ex parte corpis.ſcilicet

Membrorū integritatē.
Complexionis ſanitatē.
Sexus nobilitatem.

Uiſum ꝑſpicuū.
Ex pte ſenſus dedit — Auditum acutū.
Sermonē diſcretū.

Ingenium clarum.
Ex parte aīe dedit — Judiciū rectum.
Animū bonū.

Ad adiutoriū autē gratie ſpectat primo ꝙ dedit gratiā baptiſmalē.

Deletur culpa.
Qua — Reſtituit innocentia.
Confertur iuſticia.

Et per hoc dignū facit vita eterna.
Scḋo ꝙ dedit gratiā penitentialē,

Animi voluntātē.
qntū ad — Tpis oportunitatē.
Religionis ſublimitatē.

Tercio ꝙ dedit grāꝫ ſacerdotalē.ꝑ quā fecit

Diſpenſatores doctrine.
Diſpenſatores indulgentie.
Diſpenſatores euchariſtie.

In quibꝫ omnibꝫ ſm plus ꝛ minus diſpenſantur verba vite.

Ad donū autē ſupabundātie ſpectat ꝙ primo dedit totū mundū.ſcilicet

Inferiora ad obſequiū.
Paria ad meritum.
Superiora ad patrociniū.

Secundo dedit filium ſuum.

In fratrē ꝛ amicū.
Et hoc — In noſtrū ꝑcium.
In cibū quotidianū.

Primū in incarnatione.
Secundū in paſſione.
Terciū in altaris ꝯſecratione.

Tercio dedit ſpiritū ſanctū.

In ſignaculū acceptatōis
Et hoc — In ꝑuilegiū adoptiōis.
In anulū deſponſatiōis

Et ꝑ hoc fecit animā chriſtianā.

Suam amicam.
Uere — Suam filiam.
Suam ſponſam.

Hec omnia ſunt mira ꝛ ineffabilia.et in eorū meditatione ad modū ſponſe aīa debet eſſe deo grata.

Tercio circa viam illuminatiuā videndū eſt qualiť iſte radiꝰ intelligentie ꝑ meditationē eſt reflectēdus.vt ad fontē totiꝰ boni reuertat.recogitādo ꝓmia ꝓmiſſa. Conſiderandū eſt ergo ſollicite ꝛ frequēter penſandū.ꝙ deus q̄ nō mentit.credentibꝫ diligentibꝫ ſe ꝓmiſit veraciter.

Amotionē omniū malorū.
Aſſociationē omniū ſanctoꝝ.
Impletionē oīm deſiderioꝝ i ſeipō.

qui origo eſt ꝛ finis oīm bonorum. Qui eſt tantū bonū ꝙ

Omnē petitionē.
Excedit — Oēm deſiderij dilatatōeꝫ.
Omnē eſtimationē.

Et nos tanto bono dignos reputat. ſi diligimꝰ ꝛ appetimꝰ eū ſup omnia.ꝛ ꝓpter ſe. Et ideo cū oīni deſiderio ꝛ affectu ac beniuolētia debemus in ipm tendere.

De via vnitiua ꝛ ꝑfectiua.

p Oſtremo ſequit̃ q̃liter nos exerce/ re debem⁹ ad igniculū ſapie. Hoc aūt faciendū eſt h̃ ordine. Quia iſte igniculus ſapie ſollicite ac diligenter.

Eſt
Primo ꝯgregandus.
Scđo inflāmādus.
Tercio ſubleuandus.

Congregat̃ autē ꝑ reductionē affectōis ab omni amore creature. A cui⁹ amore re/ uocari debet affectio. Om̄ amor creature nō ꝓficit. ꝛ ſi ꝓficit nō reficit. ꝛ ſi reficit non ſufficit. Jō oīs amor talis ab affectu debet om̄ino elongari. Scđo inflāmādus eſt igniculus iſte. ꝛ h̃ ex ꝯuerſione affectionis ſup amorē ſponſi. Et h̃ quidē fit. vl' compa rando ipm̄ amorē ad ſeipm̄. vel ad effectū ſupnorū ciuiū. vel ad ipm̄ ſponſum. Tunc autē hoc fit quādo attendit ꝙ ꝑ hunc amo rem poteſt in nobis ſuppleri om̄is indigen cia. ꝛ ꝙ per amorē eſt in beatis omnis bo/ ni abundantia. et ꝙ per amorē habet̃ ipi⁹ ſummi deſiderabilis ꝑſentia. Hec eñ ſūt que affectū inflāmant. Tercio ſubleuan dus eſt igniculus iſte. ꝛ hoc ſupra om̄e ſen/ ſibile. imaginabile. ꝛ intelligibile. hoc ordi/ ne vt homo immediate de ipo quem perfe cte optat diligere.

Primo meditando diſcat ꝙ ille quē diligit

Nō eſt
Uiſibilis.
Audibilis.
Odorabilis.
Guſtabilis. — Immo totus
Tāgibilis — deſiderabilis.
Senſibilis.

Secundo cogitet ꝙ ille quem diligendo querit

Nō eſt
Terminabilis.
Figurabilis.
Numerabilis — Sꝫ tot⁹ de
Circūſcriptibil' — ſiderabilis.
Cōmutabilis.
Imaginabilis.

Tercio cogitet ꝙ ille quem diligit.

Nō eſt
Demōſtrabilis.
Diffinibilis.
Opinabilis — Sed tot⁹ de/
Eſtimabilis — ſiderabilis.
Inueſtigabilis.
Intelligibilis.

Ex his autem liquide patet. qualiter ad ſapientiā ſacre ſcripture ꝑueniri poteſt. me ditando ſcilicet

Circa viā
Purgatiuam.
Illuminatiuā.
Perfectiuā.

Et nō ſolum ſacre ſcripture ꝯtinētia. imo oīs meditatio nr̃a dꝫ verſari circa iſta. Nā oīs meditatio ſapiētꝫ aut eſt circa opa hūana. cogitādo ſci licet q̄d hō fecerit. ꝛ q̄d debeat facere. ꝛ que ſit rō mouēs. Aut circa opa diuina. cogitā/ do ſcꝫ q̄nta de⁹ homini cōmiſerit ꝙ oia fe/ cit ꝓpter hoīem. q̄nta dimiſerit. ꝛ q̄nta rep/ miſerit. ꝛ in h̃ claudunt̃ opa creatiōis. repa ratiōis ꝛ glorificatiōis. Aut circa vtrorūq ꝓncipia. q̄ ſcꝫ ſunt de⁹ ꝛ aīa. q̄lr̃ hec ad inui cem ſunt copulanda. Et in hoc debet ſtare om̄is meditatio nr̃a. q̄r eſt finis oīs cogni/ tionis ꝛ opationis. ꝛ eſt ſapiētia vera ī qua eſt cognitio ꝑ verā experientiā. In hmōi autē meditatiōe. tota aīa nr̃a debet eſſe in/ tenta ſm̄ vires ſuas. ſcꝫ ſm̄ rationē et ſyn/ dereſim. ꝯſcientiā ꝛ voluntatē. Nā in hmōi meditatiōe. Rō ꝑcunctādo affert ꝓpoſitio/ nem Synderesis ſentētiando ꝓfert diffini tionē. Cōſcientia teſtificādo infert ꝯcluſio nē. Uolūtas ꝑeligendo defert ſolutionem. Uerbi grā. Si q̄s velit meditari circa viā purgatiuā. debet rō querere q̄d debeat fie/ ri de hoīe. q̄ tēplū dei violauit. Syndere/ ſis rn̄det. ꝙ aut dꝫ diſꝑdi. aut lamētꝭ pnīe purgari. Conſcīa aſſumit. Tu es ille. g̃ vel oportet te dānari. aut ſtimulis pnīe affligi. Deinde volūtas ꝑeligit. ſ. ꝙ recuſat dāna/ tionē etnā. ꝛ aſſumit volūtarie pnīe lamēta Iuxta hūc modū ī vijs alijs incedēdū ē.

Sequitur de orōne

quōꝑ eaꝫ veniat̃ ad ſapiam ſacre ſcripture.

p Oſtq̄ꝫ dixim⁹ q̄liter ad ſapiam ve/ ram ꝑuenit̃. legēdo ꝛ meditādo. vi/ dendū eſt nūc qualit̃ ad ipam ꝑue/ nitur orando. Sciendū aūt eſt ꝙ in orōne ſunt tres grad⁹ ſiue ꝑtes ipam ꝑficiētes.

Quorꝫ
Prim⁹ eſt deploratio miſerie.
Scđus imploratio miſcđie.
Tercius exhibitio latrie.

Latrie aūt cultū deo exhibere nō poſſum⁹ niſi ab eo grāꝫ cōſequamur. Miſericordi/ am vero dei ad dandā grām nō poſſumus inflectere niſi ꝑ deplorationē ꝛ expoſitionē nr̃e miſerie ꝛ indigentie. Nā oīs ꝑfecta orō debet hr̃e iſtas tres partes. Nō eñ ſufficit vna ſine altera. nec ꝑducit ad metā ꝑfectā. ꝛ ideo hec tria ſunt ſemꝑ iungenda.

Deploratio aũt miſerie circa q̃mcũq̧ miſeriã ſit. ſiue p pperratiõe culpe. ſiue p amiſſione gr̃e. ſiue p dilatiõe gl̃e. hec tria dz h̃re ſcʒ dolorẽ. pudorẽ ⁊ timorẽ. Dolorẽ ꝑꝑ dãnũ ſiue incõmodũ. Pudorẽ ꝑꝑ opprobriũʒ ſiue inboneſtũ. Timorẽ ꝑꝑ piculũ ſiue reatũ. Ex mẽoria em̃ p̃teritoꝝ orit̃ dolor. dũʒ recordat̃. Quid omiſit. qꝛ precepta iuſticie. Quid cõmiſit. qꝛ ꝓhibita culpe. Quid amiſit. qꝛ gr̃tuita vite. Ex intelligẽtia p̃ntium orit̃ pudor. dũʒ attẽdit. Ubi ſit. qꝛ longe in imo q̃ fuerat ꝑ i ſũmo. Qual' ſit. qꝛ feda i luto q̃ fuerat pulchra imago. Que ſit. qꝛ ancilla q̃ fuerat libera. Ex ꝓuidẽtia futuroꝝ orit̃ timor. dũ p̃cogitat. Quo tẽdat. qꝛ ad iferos ꝓperat greſſus eꝰ. Quid occurrat. q͞a iudiciũ ieuitabile. iuſtũ tñ. Quid aſſeq̃tur. qꝛ ſtipendiũ mortꝭ et̃ne. Imploratio át miſerie circa quãcũq̧ gr̃am inuocet̃. dz ee. Cũ affluẽtia deſiderij. qd̾ habemꝰ a ſp̃ũſcõ. q̃ poſtulat p nob̃ gemitibꝰ inenarrabilibꝰ. Cũ fiducia ſpei quã habemꝰ a xp̃o. qꝛ mortuꝰ ẽ p nob̃ oĩbꝰ. Cũ diligẽtia iplorãdi ſubſidij. qd̾ q̃rimꝰ a ſctis oĩbꝰ. Qñ ei hec tria concurrũt. tũc iplorat̃ efficacit̃ dĩna miſcdia.

Affluentiã deſiderij habemꝰ a ſp̃ũſctõ.

Quia
: Per ip̃m ſumus a patre in filio p̃deſtinati eternaliter.
: Per ip̃m renati in baptiſmo ſpiritualiter.
: Per ip̃m congregati in eccleſia vnanimiter.

Confidenciã ſpei habemꝰ a xp̃o dño.

Qui p nobis
: Obtulit ſe in cruce in terra.
: Offert̃ a m̃re eccl̃ia in ſacramẽto altaris in ſui mẽoriã.
: Apparet vultui patris in celo in gloria.

Diligentiã implorandi ſubſidij a ſanctorũ cõſortio habemus.

: Ab angeloꝝ miniſtrantiũ patrocinijs
: A beatoꝝ triũphantiũ ſuffragijs.
: A iuſtoꝝ militantiũ meritis.

Exhibitio autẽ latrie ex quacũq̧ gr̃a deuolatur. debet habere tria.

Primo em̃ ob gr̃am impetrandaʒ debet cor noſtrũ incuruari ad dei reuerentiã ⁊ adoratiõnẽ.

Secũdo debet dilatari ad beniuolentiã ⁊ gratiarũ actionẽ.

Tercio debet eleuari ad complacentiam ⁊ mutuã allocutionẽ.

Que eſt ſponſi ⁊ ſponſe. quã docet ſp̃ũſſanctus in canticꝭ. In q̃ ſi recto ordine fiat. miꝛa eſt exultatio ⁊ iubilatio. ita vt ducat̃ homo in exceſſuʒ. ⁊ faciat aĩam dicere. Bonũ eſt nos hic eſſe. Et hic debʒ oꝛo nr̃a terminari. Nec ante debʒ hõ deſiſtere. donec ingrediat̃ in locũ tabernaculi admirabil' vſq̧ ad domũ dei. vbi in voce exultatiõis eſt ſonus epulantis. Ut aũt incurueris ad reuerentiã. admirare imenſitatẽ diuinã. ⁊ intuere modicitatẽ tuã. Ut dilaterꝭ ad beniuolentiã attende benignitatẽ diuinã. ⁊ vſ de indignitatẽ tuã. Ut eleuerꝭ ad cõplacentiã. recogita charitatẽ diuinã. ⁊ ꝯſidera tepiditatem tuã. vt ex huiꝰ collatione gueniaſ in exceſſum mentis.

Sciendum autem ꝙ reuerentiam debemus exhibere deo tripliciter. Primo tanq̧ patri.

A quo
: Formati.
: Reformati.
: Educati.

Scđo tanq̧ dño a q̃
: Eruti de ore inimici.
: Redẽpti de carcere iferni.
: Conducti in vineaʒ dñi ꝓ munere paradiſi.

Tercio debemus exhibere deo reuerentiam tanq̧ iudici.

Corã q̃
: Accuſati. Accuſat em̃ clamor conſcientie.
: Conuicti. Cõuincit enim euidentia vite.
: Confeſſi. Cõfitet̃ em̃ aſpectꝰ diuine ſapie vnde ꝯ nos d̾ iure debeat ſnĩa ꝓferri. Et p̃ma q̃dẽ reuerentia dʒ eſſe magna. ſcđa maior. tercia maxima.

Uñ
: Prima eſt ad modũ inclinatiõis
: Scđa ad modũ genuflexionis.
: Tercia ad modũ proſtrationis.

In
: Prima nos ſubijcimus.
: Secunda nos deijcimus.
: Tercia nos abijcimus.

In
: Prima reputamus nos paruos.
: Secunda minimos.
: Tercia vero nullos.

Beniuolentiã autẽ debemꝰ ſilĩ mõ deo tripl'r exhibere. ſ. magnã. maiorẽ. maximã.

: Magnã ꝯſideratõe ĩfirmitatis nr̃e.
: Maiorẽ ꝯſideratõe magnitudinis gratie ſue.
: Maximã conſideratiõe immẽſitatꝭ miſericordie ſue.

Magnam ꝑ cõmiſſis.
Vel Maiorẽ pro dimiſſis.
Maximã pro ꝓmiſſis.
Magnã ꝑ cõplemẽtis nature.
Vel, Maiorẽ ꝑ indumẽtis gratie.
Maximã ꝑ donis ſupererogãtie.
Prima cor extenditur.
Secũda aperit. Cantic. v. Aperi
In mihi ſoror mea.
Tercia effundit. Tren. ij. Effũde
ſicut aquã cor tuũ ãn ꝯſpectũ dñi.

Complacentiã aũt triplici modo debe/mus deo exhibere toto corde.
Primo vt ſic coaptet cõplacẽtia nr̃a ad deuz. vt vnicuiqꝫ placeat ꝙ ſol9 deus placeat ſibi.
Scḋo vt ei hoc placeat ꝙ ipſe placeat ſoli deo.
Tercio vt ei h̄ placeat ꝙ ĩ hac com/placentia ceteri cõmunicent.
Prima eſt magna.
In Secũda maior.
Tercia maxima.
Prima eſt amor gratuitus.
In Secunda eſt amor debitus.
Tercia ẽ amor ex vtroqꝫ ꝑmixtus.
Prima crucifigit mũdus homini.
In Scḋa crucifigitur homo mundo
Tercia crucifigit homo pro mundo. vt ꝑ omnibꝫ velit hõ mori. vt ꝛ ipſi placeant deo. Et hic eſt grad9 ꝛ ſtat9 ꝑfecte charita/tis. ante cui9 aſſecutionẽ nemo dꝫ ſe eſtimare ꝑfectũ. Tũc aũt hãc ꝑfectionẽ hõ aſſeq̄/tur qñ cor ſuũ ĩuenit nõ ſolũ voluntariũ. ſed etiã auidiſſimũ ad moriẽdũ ꝑ ſalute ꝓximoꝝ ſcḋm ꝙ apl̄s dicebat. ij. Cor. xij. Libentiſſime impendar. ꝛ ſupimpendar ego ipſe ꝑ aĩabus vr̃is. Ad hãc ꝑfectã dilectionẽ ꝓximi nõ ꝑuenit niſi ꝑus ꝑueniat ad ꝑfectã dilectionẽ dei. ꝓpter quez diligit ꝓxim9. q̇ nõ ẽ diligendus niſi ꝓpter deũ. Et ꝓpterea ad in/telligendã ꝑfectionẽ in dilectõne dei. ſcien/dũ eſt ꝙ ſex ſunt grad9 q̇bꝫ paulatim ꝛ ordinate ꝓcedit. vt ad ꝑfectionẽ ꝑueniat
Primus eſt ſuauitas.
Secundus auiditas.
Tercius ſaturitas.
Quoꝝ Quartus ebrietas.
Quintus ſecuritas.
Sextus trãquillitas.

Primus itaqꝫ grad9 eſt ſuauitas. vt homo addiſcat guſtare q̃ꝫ ſuauis eſt dñs. Et h̄ quidẽ fit vacãdo. ꝛ ſabbatizãdo ei ꝑ ſanctas meditatões. ſcḋm qḋ dicit in ps. Reliq̇e cogitationis diẽ feſtũ agent tibi. Qḋ q̇dẽ fit qñ meditatiões circa amorẽ dei. ſuauitatẽ pa/riũt in corde. Scḋs grad9 eſt auiditas. qñ ſcꝫ aĩa aſſueſieri cepit circa illaz ſuaui/tatẽ. ꝛ naſcit in ea tãta eſuries. vt nihil poſ/ſit eã reficere. niſi eũ quẽ amat poſſederit ꝑfecte. Qḋ q2 nõ põt in ꝑſenti attigere. quia adhuc longe ẽ. ꝯtinue excedit ꝛ egredit ex/tra ꝑ amore extaticũ. clamans ꝛ dicẽs illud beati Job. vij. Suſpendiũ elegit aĩa mea. ꝛ mortẽ oſſa mea. Et illud ps. Queãdmo/dũ deſiderat ceruus ad fontes aq̄rum. ita deſiderat aĩa mea ad te de9. Terci9 gra/dus eſt ſaturitas. q̄ oritur ex ipſa auiditate. Qui eĩ vehemẽtiſſime deũ deſiderat. ꝛ ſur/ſum fert iam oĩe qḋ deorſum videt. vertit ei in faſtidiũ. Vñ q̃ſi ſaturat9 nõ põt refectionẽ inuenire in aliq̇ citra ipm dilectũ. Et ſicut ſaturat9 ſi cibũ ſumat. incurrit potius abominationẽ q̃ꝫ refectõnẽ. ſic in h̄ gdu charitas facit circa oĩe creatũ. Prouer. xxvij. Aĩa ſaturata calcabit fauũ. Quartus gradus eſt ebrietas. que orit ex ſaturitate. Ebrietas aũt in h̄ conſiſtit. ꝙ q̇s tãto amore diligat deũ. vt iã nõ ſolũ faſtidiat ſolaciũ terrenũ ſed etiã delectet ꝛ q̄rat tormẽ/tũ ꝓ ſolacio. ꝛ amore illius quẽ diligit dele/ctet in penis. opprobrijs ꝛ flagellis. cũ apl̄o ij. Corinth. xij. Vñ ſicut ebri9 ſeipm denu/dat ſine pudore. ꝛ ſuſtinet plagas ſine dolore. ſic in iſto intelligendũ eſt. Vñ Actuũ. v. Ibãt apl̄i gaudẽtes a ꝯſpectu concilij. qm̄ digni habiti ſunt ꝓ noĩe ieſu cõtumeliã pati. Quint9 grad9 eſt ſecuritas. que orit ex ebrietate. Ex h̄ eñ ꝙ aĩa ſentit ſe tm̄ amare deũ ꝙ libent ſuſtinet ꝓpter ipm oĩe dã/nũ ꝛ oĩe opprobriuz. iã foras mittit timor. et tantã cõcipit aĩa ſpem de adiutorio dei. vt nullo modo exiſtimet ſe poſſe ſepari ab eo. In h̄ gradu erat apl̄s cũ dicebat Quis nos ſeꝑabit a charitate chriſti ꝛc. Certus ſum eñ. q2 neqꝫ mors neqꝫ vita ꝛc. poterit nos ſepare a charitate dei. q̄ eſt ĩ chriſto ie/ſu dñ̄o nr̃o. Roñ. viij. Sext9 gradus eſt vera ꝛ plena tranquillitas ꝑ quaz eſt tanta pax ꝛ reqes in aĩa. vt quodãmodo ſit in ſi/lentio et ſomno ꝛ velut in archa noe collocata. vt nullo mõ ꝑturbet. Quis eĩ pt inq̇etare mentẽ quã nullus cupiditatis ſtimul9 inq̇etat. nullus timoris aculeus agitat. In

iſta mente par eſt. ⁊ ſtat⁹ vltimus. ⁊ quies. ⁊ ibi requieſcit ver⁹ ſalomon. qm̄ in pace fa/ctus eſt loc⁹ ei⁹. Et ideo valde ꝯuenient iſti grad⁹ ſignificant̄ ꝑ illos ſex grad⁹. q̄bꝰ aſcē debat̄ ad thronū ſalomonis. iij. Reg. x. ⁊ ij Paralip. ix. Et ꝓpter h̄ dicit̄ Cant. iij. Aſcē ſum purpureū media charitate conſtrauit. Quia impoſſibile eſt ad iſtā tranq̄llitatē ꝑ/tingere niſi ꝑ charitatē. Hac aūt acq̄ſita. fa cillimū eſt homini facere om̄e quod eſt ꝑfe ctionis. ſiue agere ſiue pati. ſiue viuere ſiue mori. Studendū eſt igit̄ ad ꝑfectū cha/ritatis. cū ꝑfect⁹ eius inducat ꝑfectōnē om nis boni ⁊ ꝯplemētū. Ut igit̄ ſint ad ma nū p̄dicte differētie nota q̄ q̄ ad hāc ꝑfecti onē vult ꝓficere. debet ꝑ meditationē ſti/mulum conſcientie.

Exaſperare.
Primo Exacuere.
Rectificare.
Et ſic ad radiū intelligentie tranſire.
Protendendo.
Ipm̄ Dilatando.
Reflectendo.
Et ſic ad igniculū ſapientie tranſire.
Congregando.
Ipm̄ Inflāmando.
Subleuando.
Et ſic ꝑ orationē primo debet deplorare miſeriam ſuā.
Dolore ꝓpter damnum.
Cū Pudore ꝓpter opprobrium.
Timore ꝓpter periculū.
Scđo dꝫ implorare diuinā miſericordiā.
Uehemētia deſiderij ꝑ ſpm̄ ſctm̄.
Cū Fiducia ſpei ꝑ chriſtū crucifixū.
Aſſiſtentia patrocinij per ſancto/rum ſuffragiū.
Tercio debet exhibere latriā. exhibendo.
Reuerentiam.
Deo Beniuolentiā.
Complacentiā.

Ut p̄mo ex parte dei ꝓcedat admiratio di/uina. q̄ſi maior ꝓpoſitio. Scđo ex parte no ſtra ſequat̄ ꝯſideratio q̄ſi aſſumptio. Ter/cio fiat latrie plena exhibitio. q̄ſi ꝯcluſio.

Qui aūt ſic excitauerit ſe ꝯtinue ⁊ intēte. ꝓficiet in charitate ſm̄ ſex grad⁹ p̄dictos. q̄ bus ꝑuenit̄ ad ꝑfectionē tranq̄llitatꝫ. vbi ē multitudo pac. ⁊ q̄ſi quidā finis q̄etis nr̄e quā dn̄s reliq̄t aplīs. Unde nota q̄ aplus in q̄libet ſalutatiōe optabat grām ⁊ pacē. grām tanq̄. ‥ rīm ordialē. pacē ſicut cōple mentū. Ad thimotheū aūt ē interponit mi/ſericordiā que eſt vtriuſq; principiū.

Nota q̄ in miſſa cogitandū eſt de negli/gentia circa corpus chriſti.

Nota de ſacramēto q̄ dn̄s ꝓpter nos ſp totus ibi eſt. ⁊ nos raro vl' nunq̄ ibi toti ſu mus ꝓpter eum.
Itē q̄ ibi eſt p̄ciū redēptiōis nr̄e. ⁊ nō libe/ramur. ⁊ h̄ ſtat ꝑ nos. Itē q̄ ibi vere eſt de⁹ ⁊ nō videm⁹ eū. ad quē videndū creati ſu/mus. Itē q̄ ibi eſt parati ad liberandū nos. q̄ nos a miſeria liberari. Itē q̄ ipſe ad ſalutē nr̄am inſtituit h̄ ſacrm̄. ⁊ tā ſtudioſe. Nos vero tepidi. imo toti frigidi h̄ ꝯſecra/mus. Itē q̄ ipſe ibi eſt cū angeloꝝ frequētia nos cū magna cordis irreuerētia. Item q̄ ipſe ibi ardens eſt ꝑ nr̄a dilectiōe. nos ibi re miſſi in grāꝝ actione. Itē q̄ ipſe ibi eſt cibꝰ angeloꝝ ad nr̄am refectionē. ⁊ nos nō gu/ſtamus eū ꝓpter nr̄am corruptionē. Itē q̄ quicq̄d diſpergim⁹ ꝑ culpā. ipſe ibi ꝯgregat ꝑ grām. nec tn̄ grati ſumus. Itē q̄ ipſe ſe ibi offert p̄ciū redemptiōis nr̄e ſine tedio. nec tn̄ liberamur om̄ino. Uis ḡ ſcire q̄ ⁊ q̄n/ta ⁊ quibꝰ debeas. Primo chriſto oēm vitā tuā ponere. q̄ꝛ ipſe ſuā poſuit pro tua. ⁊ cru/ciatus diros ſuſtinuit. ne tu ꝑpetuos ſuſti/neres. Sed cōfer p̄mia om̄is vite filiorū adā. ⁊ oēs dies ſeculi. ⁊ labores oīm hoīm q̄ fuerūt. ſunt ⁊ erūt. nihil erūt ad cōparati onē illi⁹ corꝑis. qđ ſpectabile ⁊ etiā ſtupen/dū eſt virtutibꝰ ſignis. in ꝯceptu de ſpiritu ſctō. in ortu de ꝟgine. in vite innocentia. in doctrine affluētia. in coruſcatōibꝰ miracu/loꝝ. in reuelatiōibꝰ ſacramētoꝝ. Sicut igit̄ exaltant̄ celi a terra. ſic exaltata eſt vita illi⁹ a vita hoīm. que tamē poſita eſt pro vita no ſtra. Sicut eīm nihil ad aliq̄d nullā habet cōparationē. ita vita nr̄a ad vite illius ꝓpor tionē. Cū illa nulla dignior ſit. noſtra nul la miſerior poteſt eſſe. Cū ergo ei me deuo/uero. quid queſo ſum. Nōne ſicut ſtella ad ſolē. gutta ad fluuiū. lapis ad montē. Sed non huic ſoli debitor ſum. cui nihil retri/buere poſſum. Exigunt a me p̄terita pecca ta mea futurā vitā meā. vt faciam dignos fruct⁹ penitentie. ⁊ recogitē oēs annos me os i amaritudine aīe mee. Sed ad h̄ quis idoneus. Peccaui ſuper numerū arene ma ris. ⁊ mul. ſunt pec. mea. et nō ſum dignus

aſpicere celū ⁊c. Quō igiť ſine numero eſt q̄/modo numerabo Quō ſufficiā. cum cogar reddere debitū vſq̄ ad nouiſſimū q̄dran tem. Sed ⁊ delicta q̄s intelligit. Quātū pe nitẽtiam. q̄ntūlibet me affligā ⁊ macerem. ꝓpter nomẽ tuū nō ꝓpter penitẽtie meritū ꝓ/piciaberis dn̄e pctō meo. aut iuſt⁹. multū ẽ em̄. Cū igiť quicq̄d vis. q̄cq̄d ſapis. q̄cq̄d habes. quicq̄d potes. huic vni rei dedicaue ris. nunq̄d aliq̄d eſt. vel in aliq̄d cōputan/dū eſt. Sed ⁊ terciū debitorẽ oſtendā tibi. qui nō min⁹ acriter q̄ꝫ veraciter ſibi vendi/cat vitā tuā. Puto em̄ ꝙ poſſidere deſide/ras gloriā illā. quā nec oculus vidit. nec au ris audiuit ⁊c. regnū oim̄ ſeculorū. viuere i eternuꝫ. in ꝑpetuas eternitates. Credo ꝙ velis eq̄lis eſſe angel' dei. et in plateis ſup/ne hieruſalẽ melos angelorū audire. et vi/dere quicq̄d eſt illud v'erit qn̄ de⁹ erit oīa in om̄ibꝫ. Nōne ad hoc totū te. ⁊ q̄ntūcūq̄ vndiq̄ trahere poteꝛ. dare oportebit. Et cū om̄ia impleuer'. nō tn̄ credas ꝯdignas eſſe paſſiones hui⁹ tpis vel corpis ad futu rā gloriā que reuelabiť in nobis. Quid di/ces. ⁊ ſi quartū debitorẽ adduxero ī mediū q ſibi iure primat⁹ tres ſupiores excedere velit. Ecce in ianuis eſt q̄ fecit celū ⁊ terraꝫ. Creator tu⁹. tu creatura. Tu ſeruus. ille do/min⁹. Ille figulus. tu figmẽtū. Totū ẽ qꝺ ei illi debes. a q̄ totū habeſ. Illi ꝑcipue do mino q̄ ⁊ fecit te ⁊ bn̄ fecit tibi. q̄ ⁊ tibi mini ſtrat ſiderꝝ curſus. aeris tẽperiẽ. iocūditatẽ terre. fructuū vbertateꝫ. huic reuera totis medullis. totis viſceribꝫ ſeruienduꝫ eſt. ne forte indignatōis oculo te reſpiciat ac de/ſpiciat. ⁊ conterat te in eternū. Expone igiť mihi cui hoꝝ q̄ttuorꝫ ꝑponis reddere qꝺ de bes. cū vnuſq̄ſq̄ tā interius q̄ꝫ exterius ex/actor ſit. vt te ſingulariter poſſideat.

Eya dn̄e. vim patior. rn̄de ꝓ me. q2 hoꝝ q̄t tuor q̄libet de iure me tenere pōt ⁊ ſuffoca/re. In man⁹ tuas cōmẽdo ſpm̄ meuꝫ. tu ꝓ/ſolue om̄ibꝫ. tu ab omnibꝫ me libera. q2 tu es de⁹ ⁊ nō hō. ⁊ qꝺ apud hoīes impoſſibi/le eſt. poſſibile eſt tibi dn̄e de⁹ noſter.

Sequitur de cōtem

platione. quō ꝑ eam ꝑueniendū ſit ad ſapi entiā ſacre ſcripture.

Oſtq̄ꝫ aūt diximꝰ q̄liter ad ſapiam̄
p. nos exercere debeam⁹ ꝑ meditatio nẽ ⁊ oꝛōnẽ. nūc breuiter tangam⁹ q̄liter ꝯtem̄plādo ad verā ſapiam ꝑuenitur. Per ꝯtemplationẽ namq̄ trāſit mens nr̄a ad ſupnā hieruſalẽ. Ad cui⁹ inſtar eccl'ia eſt formata. ſm̄ illud Exo. xxv. Inſpice et fac ſm̄ exẽplar qꝺ tibi monſtratū eſt in monte. Neceſſe eſt em̄ eccl'iam militātẽ cōformari triūphanti. ⁊ merita ꝑmijs. ⁊ viatores bea/tis ſm̄ ꝙ poſſibile eſt. In glīa aūt triplex ẽ dos. in qua ꝯſiſtit ꝑfectio ꝑmij. ſcꝫ

Summe pacis tentio.
Sūme veritatis viſio.
Sūme charitatis fruitio.

Et ſm̄ hoc diſtinguiť triplex ordo ī ſupma hierarchia celeſti. ſcꝫ thronoꝝ. cherubin et ſeraphin. Neceſſe eſt igiť vt qui vult ad illā beatitudinem ꝑ merita ꝑuenire. iſtorū triū ſimilitudinẽ ſm̄ ꝙ poſſibile eſt in via ſibi cō paret. ſcilicet

Ut habeat: Soporem pacis. / Splendorẽ veritatis. / Dulcorẽ charitatis.

In his em̄ tribꝫ requieſcit deus. ⁊ habitat tanq̄ꝫ in ſolio ꝓprio. Neceſſe eſt igiť vnūq̄d/q̄ triū predictoꝝ ꝑ tres gradus aſcendẽdẽ diſtinguere ſm̄ triplicẽ viam. ſcꝫ

Purgatiuā. q̄ ꝯſiſtit in expulſiōe pcti.
Illuminatiuā. q̄ ꝯſiſtit ī imitatiōe xpi.
Unitiuā. q̄ ꝯſiſtit in ſusceptōe ſpūſſcti.

Ita ꝙ q̄libet via hꝫ grad⁹ ſuos. ꝑ q̄s aſcen ditur ab imo. ⁊ tendiť vſq̄ ad ſummū.

g Radus aūt ꝑueniẽdi ad ſoporẽ pa cis ſunt iſti ſeptem.

Primo occurrit pudor ī recordati/one flagicij. Et h̄ quantū ad q̄ttuor. ſcꝫ

Magnitudinem.
Multitudinem.
Turpitudinem.
Ingratitudinem.

Scđo occurrit timor in circūſpectōe iu dicij. ⁊ hoc quadruplicꝫ. ſcilicet

Diſſipationis operis.
Excecationis rationis.
Obduratiōis voluntatꝫ.
Condemnatiōis finalis.

Tercio occurrit dolor in eſtimatiōe dā/ni. ⁊ hoc ſm̄ quattuor. ſcilicet

Quātū ad amiſſionẽ diuine amicicie.
Quantū ad ꝑditionẽ innocentie.
Quantū ad vulnerationẽ nature.
Quātū ad diſſipationẽ vite ꝑterite.

Quarto occurrit clamor in imploratio/ne ſubſidij quadruplicis. ſcilicet

Dei patris.
Filij redemptoris.
Uirginis matris.
Eccleſie triūphantis.

Quinto occurrit rigor in extinctione fomitis ſiue incentiui q̄druplicis. ſcilicet
Ariditatis. que eſt deſidia.
Peruerſitatis. que eſt malicia.
Uoluptatꝫ. que eſt ꝯcupiſcētia.
Uanitatis. que eſt ſupbia.

Sexto occurrit ardor in appetitu martirij. ꝛ ꝓpter quattuor. ſcilicet

Propter ꝯſectionē
Remiſſionis offenſe.
Purgatiōis macule.
Satiſfactiōis pene.
Sanctificatiōis ꝯcupiſcētie. olias exactiōis ꝯcupiſcentie

Septimo loco occurrit ſopor in obumbratione chriſti. vbi eſt ſtatus et requies. quando homo ſentit ſe protegi ſub vmbra alarum diuinarū. vt non vratur ardore cōcupiſcentie. nec timore pene. Ad quod nō poteſt peruenire niſi per appetitum martyrij. nec ad appetitum martyrij. niſi extinxerit incentiuum. nec ad extinctionem incentiui niſi implorauerit ſubſidium. nec ad implorationem ſubſidij. niſi deploret damnū nec ad deplorationez damni. niſi timeat iudicium. nec ad timorem iudicij. niſi recordetur ꝛ erubeſcat flagiciuꝫ. Qui ergo vult habere pacis ſoporem. procedat ſm ordinem predictum.

g Radus aūt ꝑueniēdi ad ſplendorē veritatꝫ. ad quē ꝑuenit imitatione chriſti. ſunt iſti ſeptem. ſcꝫ

Aſſenſus rationis.
Affectus compaſſionis.
Aſpectus admirationis.
Exceſſus deuotionis.
Amictus aſſimilationis.
Amplexus crucis.
Intuitus veritatis.

In quibꝫ hoc ordine ꝓgrediendū eſt.

Primo cōſidera. quis eſt q̄ patitur. et ei ſubdere ꝑ rationis aſſenſum. vt credas firmiſſime ipm̄ veraciter.

Eſſe
Dei filium
Omniū rerū principium.
Saluatorē hominū.
Retributorē meritoꝝ omniū.

Scd̄o ꝯſidera q̄lis eſt q̄ patit. ꝛ ei conſigurare ꝑ cōpaſſionis affectum. ſcꝫ

Ut cōpatiaris ei tanq̄
Innocētiſſimo.
Mitiſſimo.
Nobiliſſimo.
Amantiſſimo.

Tercio cōſidera q̄ntꝰ ē q̄ patit ꝛ ad ſpm̄ egredere ꝑ admiratōis aſpectū. ꝛ attēde q̄ (ipſe eſt.

Immēſus
Poteſtate.
Specioſitate.
Felicitate.
Eternitate.

Igit admirare immēſam
Poteſtatē adnihilari.
Specioſitatē decolorari.
Felicitatē tormentari.
Eternitatē mori.

Quarto ꝯſidera q̄ de cā patit. ꝛ teipſꝫ obliuiſcere ꝑ deuotōis exceſſum. Qr patit ſcꝫ

Pro
Tua redemptione.
Tua illuminatione.
Tua ſanctificatione.
Tua gloriſicatione.

Quinto ꝯſidera. q̄li forma patit. ꝛ ipſuꝫ induere ꝑ aſſimilatōis amictū. Paſſus eſt eī ſicut verus agnus.
Libentiſſime. reſpectu proximi.
Seueriſſime. reſpectu ſui.
Obedientiſſime. reſpectu p̄ris.
Prudētiſſime. reſpectu aduerſarij.

Stude igit ad habendū habitū ſm effigiem imitationis chriſti. ſcilicet
Benignitatis.
Seueritatis.
Humilitatis.
Perſpicacitatis.

Sexto conſidera quanta ſint que patit ꝛ crucem amplectere ꝑ paſſionis deſideriū vt ſicut chriſtus paſſus eſt
Uincula. vt impotens om̄ipotentia
Conuicia. vt vilis bonitas.
Ludibria. vt ſtulta ſapientia.
Supplicia. vt iniqua iuſticia.

Sic ꝛ tu conſidera paſſionem crucis. h̄ eſt paſſionem

Plenam
Iniurijs in rebus.
Cōtumelijs in verbis.
Ludibrijs in ſignis.
Supplicijs in tormentis

Septimo cōſidera quid ex hoc cōſequitur q̄ patit. ꝛ veritatis radiū intuere ꝑ ꝯtemplatiōis oculuꝫ. Qm̄ ex hoc q̄ agnꝰ paſſus eſt. ſeptē ſignacula libri aperta ſūt. Apocal. v. Liber iſte eſt vniuerſalis rerū noticia. in qua ſeptē erāt clauſa homini, que q̄dē ſunt

ꝑ paſſionis chriſti efficaciā reſerata.ſ. Deꝰ admirabilis. Spūs intelligibil'. Mūdus ſenſibilis. Paradiſus deſiderabil'. Infernus horribilis. Uirtus laudabilis. Reatus culpabilis.

Primo eñ deꝰ admirabilis manifeſtatꝰ eſt nobis ꝑ crucē eſſe ſūme ⁊ inſcrutabilis ſapiētie. ſūme ⁊ irrep̄benſibilis iuſticie. ſūme ⁊ inenarrabilis miſcdie. Sūma ei ſua ſapiētia decepit diabolū. Sūma ſua iuſticia queſiuit redemptiōis p̄ciū. Sūma ſua miſericordia ꝓ nobis tradidit filiū ſuum. Que ſi diligēter conſiderent'. deū nob clariſſime manifeſtant.

Scdo ſpūs intelligibil' nob manifeſtatus ē ꝑ crucē. ſm differētiā triplicē. ſcz.

Quāte
Sit benignitat̃. q̄ñ ad angelos
Sit dignitat̃. q̄ntū ad hoīes.
Sit crudelitatis. quantū ad demones.

Nam
Angeli ꝑmiſerūt crucifigi dñm ſuum.
Dei filiꝰ crucifixꝰ eſt ꝓpt' genꝰ humanū
Et h̄ ad crudelē ſuggeſtionē demonū.

Tercio mūdꝰ ſenſibil' nob manifeſtatꝰ ē ꝑ crucē. q̄ñ eſt locꝰ tenebrarū plenꝰ. in quo

Regnat
Cecitas. q̄ñ lucē verā ⁊ ſummam nō cognouit.
Sterilitas. q̄ñ ieſū chriſtū tanq̄ȝ infructuoſū deſpexit.
Impietas. q̄ñ deū ⁊ dñm ſuum ⁊ amicū ⁊ innocentē dānauit ⁊ interfecit.

Quarto paradiſus deſiderabil' nob manifeſtatus eſt ꝑ crucem. in quo eſt
Faſtigium totius glorie.
Spectaculū omnis leticie.
Promptuariū oīs opulentie.

Unde deꝰ ꝓpter illā habitationē nob reſtituendā. factꝰ eſt ꝓ nobis homo. ſcilicet.
Uilis
Miſer
Pauper

In quo celſitudo abiectionē induit. iuſticia reatum ſubijt. opulentia egeſtatē ſuſcepit. Nam altiſſimꝰ imꝑator accepit ſeruitutē abiectā vt ſublimaremur in gloriā. Iuſtiſſimus iudex ſubijt reatū penaliſſimū. vt iuſtificaremur a culpa. Opulentiſſimꝰ dñs ſuſcepit egeſtatē extremam. vt locupletaremur in copia.

Quinto infernus horribilis manifeſtatus eſt nobis ꝑ crucem. locus vtriq̄ȝ plenus

Omni
Egeſtate ⁊ penuria
Uilitate ⁊ ignominia
Calamitate ⁊ miſeria

Unde ſi neceſſe fuit hec chriſtū pati ꝓpter peccati deletionē. multo fortiꝰ oportet hec pati dānatos. ꝓpter iuſtā meritorum ſuorū retributionem.

Sexto manifeſtata eſt nobis ꝑ crucem virtus laudabilis. quantū ſcilicet

Sit
Precioſa
Specioſa
Fructuoſa

Uere
Precioſa. q2 potiꝰ voluit chriſtꝰ vitā corꝑalem ꝑdere. q̄ȝ virtuti contraire.
Specioſa. quia in ipſis ꝯtumelijs relucebat.
Fructuoſa. q2 vnus actus ꝑfecte virtutis infernū ſpoliauit. celum aperuit. ꝑdita reſtaurauit.

Septimo manifeſtatus eſt nobis ꝑ crucem reatus culpabilis. quantū ſit deteſtabilis. cū ad ſui remiſſionē indigeat.

Tam
Magno precio
Grandi piaculo
Difficili medicamento.

Ecce igit' hēs quō i cruce oīa māifeſtant' ſi bñ ad hec ſeptē reducant'. Oīa eñ ad hec ſeptē reducunt'. Uñ ipa crux ꝑ hec beata.

Eſt
Clauis
Porta
Uia
Splendor veritatis.

Quā qui deuote ſibi tollit. ⁊ ſequit' chriſtū iuxta modum p̄aſſignatū. nō ambulat ī tenebris. ſed habebit lumen vite.

Radius aūt ꝓuenīēdi ad dulcorem charitatis ſunt iſti ſeptē. ſcilicet.
Uigilantia ſollicitans.
Cōfidentia confortans.
Cōcupiſcētia inflāmans
Excedentia eleuans.
Complacentia quietans.
Leticia delectans.
Adherentia ꝯglutinans.

In q̄bꝰ h̄ ordīe ꝓgredi debes. q̄ vis ad ꝑfectionē charitat̃ ⁊ amor̃ ſpūſſcti ꝑtingere.

Pīo ḡ neceſſe ē vt vigilātia te ſollicitet. ꝓpt' ſpōſi ꝑmptitudinē. adeo vt poſſis dicere illud p̄s. Deꝰ deꝰ meꝰ ad te de luce vigilo. Et illud ſponſe Cāti. v. Ego dormio et cor meū vigilat. Et illud Iſa. xxvj. Anima

mea deſiderauit te in nocte. ſed ⁊ ſpū meo ī ꝯcordijs meis. de mane vigilabo ad te.

Scđo vt ꝯfidētia te ꝯfortet, ꝓpter ſponſi certitudinē. adeo vt vere poſſis dicere. In dn̄o ꝯfido. Et illud. In te dn̄e ſperaui. Et illud Job. xiij. c. Etiā ſi occiderit me in ipo ſperabo. Tercio vt ꝯcupiſcētia te iflāmet ꝓpter ſpōſi dulcedinē. adeo vt poſſis dicere. Sicut ceru⁹ deſiderat ad fontes aq̄rū. ita deſi. aīa mea ad te de⁹. Et illud Cant. viij. Fortꝫ eſt vt mors dilectio. Et illud. Quia amore langueo. Quarto vt excedētia te eleuet, ꝓpter ſpōſi celſitudinē. adeo vt poſſiſ dicere cū p̄s. Q̄ dilecta tab. t. dn̄e v. Et ill'd Canti. j. Trahe me poſt te ⁊c̄. Et illđ Job vij. Suſpendiū elegit aīa mea. Quinto vt cōplacētia te detet, ꝓpter ſpōſi pulchritudinē. adeo vt poſſis dicere illud ſpōſe Can ti. ij. Dilect⁹ me⁹ mihi. ⁊ ego illi. Et illđ Cā ti. v. Dilect⁹ me⁹ candid⁹ ⁊ rubicūd⁹. elect⁹ ex milib⁹. Sexto vt leticia te delectet ꝓꝑ ſpōſi plenitudinē. adō vt poſſiſ dicere. Scđꝫ multitudinē doloꝝ meoꝝ in cor. m. cōſo. t. le. a. m. Et illud. Q̄ magna multitudo dul. tue dn̄e. Et illud. ij. Chorinth. vij. Replet⁹ ſum ꝯſolatōe. ſupabū do gaudio ⁊c̄. Se primo vt adherētia te ꝯglutinet, ꝓꝑ amorꝫ ſponſi fortitudinē. adeo vt poſſis dicere illud p̄s. Mihi aūt adherere deo bonū eſt. Et illud pauli. Quis nos ſeparabit a caritate chriſti. In his em̄ gradib⁹ ordo ē. nec ſtatus ē aū vltimū. nec ad illū peruenit niſi p gradus intermedios. ⁊ mutuo ſe pariūt. Et in p̄mo viget ꝯſideratio. i ceterꝫ ꝓo ſeq̄ntib⁹ dominat affectio. Uigilātia ei ꝯſiderat q̄ꝫ honeſtū q̄ꝫ ꝯferēs q̄ꝫ delectabile ſit diligere deum. Et ex h̄ q̄ſi nata ꝯfidētia parit cōcupiſcentiā. ⁊ illa excedentiaꝫ. q̄uſqꝫ peruenia t ad copulā. ⁊ oſculū ⁊ amplexū dilecti ⁊ amantiſſimi. Gradus ꝑtinētes ad purgationē ſic diſtinguunt.

Poſſunt aūt dicti gd⁹ alit diſtingui.

p ⁊ q̄ſi in idē redeūt. vt p̄mo diſtiguātur gradus purgationū ſic.

Flagicium erubeſce.
Judiciū cotremiſce.
Damnū ingemiſce.
Propē Remediū implora ſubſidiū.
Aduerſariū extingue incēdiū.
Grauiū anhela ad martyriū.
Umbraculū apprima ad xp̄m.

Gradus ꝑtinētes ad illuminationē ſic diſtinguuntur. Nota.

Quis patit. ⁊ credens captiuare.
Qualis q̄ patit. ⁊ cōdolens amaricare.
Quant⁹ q̄ patit. ⁊ ſtupens admirare.
Qua de cauſa patit. ⁊ ꝯfidens p̄care.
Quali forma patit. ⁊ ſequēs aſſimilare.
Quātū q̄ patit. ⁊ ardens amplexare.
Quid ad hoc conſequit q̄ patit. ⁊ intelligens contemplare.

Gradus vie vnitiue ſic diſtinguunt

Uigilantia ſollicitet, ꝓpter ſponſi promptitudinem. (tudinē.
Confidētia corroboret, ꝓpter ei⁹ certi
Cōcupiā inflāmet, ꝓꝑ ei⁹ dulcedinē.
Te Excedentia eleuet, ꝓpter eius celſitudinem. (chritudinē.
Complacentia alliciat, ꝓpter eius pul
Leticia inebriet, ꝓpter amorꝫ eius plenitudinem. (titudinē.
Adherentia cōglutinet, ꝓpter eius for

Ut dicat ſp deuota aīa i corde ⁊ i ore ſuo.

Ad dn̄m
Te quero
In te ſpero
Te deſidero
In te ꝯſurgo
Te accepto
In te exulto
Tibi finaliter adhereo

Nota q̄ grad⁹ ꝓficiēdi pñt etiā aliter diſtingui ſm triplicē differētiā triplicatā triplici hierarchie ꝯſonā. Nā cuilibet ꝓficere volenti neceſſaria ſunt tria. ſcꝫ.

Amaritudo — Et h̄ p⁹ lap
Gratitudo — ſū. Si ei hō
Similitudo — nō peccaſſet.

duo ſufficerēt. ſ. gr̄itudo ⁊ ſilītudo. Gratitudo vicꝫ ꝓpter grāꝫ. ſilītudo ꝓo ꝓpter iuſticiā. Sꝫ nūc etiaꝫ neceſſaria eſt amaritudo, ꝓꝑ medicinā. Pctā em̄ p delectationē ꝑpetrata. nō pñt purgari aliq̄ mō aut deleri. niſi e contrario p afflictionē ⁊ amaritudinē.

In ipa aūt amaritudine debet.

Ponderatio maloꝝ cōmiſſoꝝ, ꝓpter ꝓprias nequicias.
Eſſe Perpeſſio doloꝝ ꝓꝑ xp̄i āguſtias.
Poſtulatio remedioꝝ. ꝓpter ꝓprias miſerias.

In gratitudine aūt ſilr̄ modo debet

Admiratio bn̄ficioꝝ, ꝓꝑ creatiōeꝫ de nihilo (onē de pctō.
Eſſe Accumulatio meritoꝝ, ꝓꝑ reparati
Actio grāꝝ ꝓꝑ ereptionē de iferno

Creatio ad imaginem.
Fuitem̄ Rdēptio ꝑ ꝓpriū ſanguinē.
Ereptio vſqꝫ ad celi altitudinē
In ſilitudine etiā pari modo dꝫ eſſe.
Aſpectus veritatꝭ eleuatꝰ ad ſupiora.
Affectꝰ charitatꝭ dilatatꝰ ad exteriora.
Actꝰ virilitatꝭ ordinatꝰ ad interiora.
Eleuatio ad ſupiora debet diligentꝰ fieri ꝑ aſpectū veritatis. ⁊ hoc.
Contēplationē dei. intelligentia
Per Circūſpectionē vniuerſoꝝ. ſcientia
Captiuatōꝫ iudicioꝝ. fide formata
Itē dilatatio ſeu extēſio circa exteriora dꝫ fieri diligentꝰ ꝑ affectū charitatꝭ. ⁊ hoc.
Appetitū deliciarū celeſtiū. ſapiētia
ꝑ Amplexum rōnabiliū. amicicia.
Contemptū voluptatū carnalium. modeſtia.
Itē ordinatio ſiue exercitatio circa interiora dꝫ fieri diligentꝰ ꝑ actū virilitatis. ⁊ hoc
Aggreſſum difficiliū. ſtrēnuitate.
ꝑ Actū laudabiliū. magnanimitate.
Amplexū humiliū. humilitate.
Purgatio aūt in amaritudine.
Cōtritio reſpectu ſui. dꝫ eſſe doloroſa ꝑ triſticiā. ꝓpter mala ꝯmētia teipm. chriſtū ⁊ ꝓximū.
Cōpaſſio reſpectu chriſti. dꝫ eſſe timoroſa ꝑ reuerētiā. ꝓpter iudicia
In q̄ latētia. ⁊ tm̄ vera licet incerta. ſicut
eſt tempus dies ⁊ hora.
Cōmiſeratio reſpectu ꝓximi. dꝫ eſſe clamoroſa ꝑ ꝯfidentiā. ꝓpter patrocinia ſꝑ parata ꝑ deuꝫ. ꝑ chriſtū. ⁊ ꝑ ſuffragia ſanctoꝝ.
Illuminatio in ſilitudine in q̄ eſt aſpectus veritatis ꝓme. qui debet
Erectus ad incōprehenſibilia.
Eſſe Extentus ad intelligibilia.
Exinanitus ad credibilia.
In q̄ etiā eſt affectꝰ charitatis qui debet.
Erectus ad deum.
Eſſe Extentus ad ꝓximū.
Exinanitus ad mundū.
In q̄ etiā eſt actꝰ virilitatis. qui debet
Erectus ad cōmendabilia.
Eſſe Extentꝰ ad cōmunicabilia.
Exinanitꝰ ad ꝯtemptibilia.
Equitꝰ ꝑfectio in gratitudine. in q̄
ſ eſt Vigilantia exurgēs ad canticū. ꝓpter beneficioꝝ vtilitateꝫ. Leticia exultans ad iubilū. ꝓpter donoꝝ ꝓcioſitatē

Beniuolentia accendens ad amplexū. ꝓpter dantis liberalitatē.

Nota ꝙ aſpectꝰ veritatꝭ debet eſſe erectꝰ ad incomprehenſibilia. ⁊ hec ſunt myſteria ſumme trinitatꝭ. ad q̄ erigimur ꝯtemplando ea. ⁊ hoc dupliciꝰ. Vel ꝑ poſitionē. vel ꝑ ablationeꝫ. Primū ponit Auguſtinꝰ. ſcḋm Dioniſiꝰ. Per poſitionē ꝓmo intelligimꝰ in diuinis eſſe quedā vt cōmunia. q̄daꝫ vt ꝓpria. quedā vt appropriata. quedā ſunt media inter hec ⁊ illa. Intellige ģ ⁊ ꝯtēplare ſi potes circa deū cōmunia. ⁊ vide q̄niaꝫ deꝰ eſt Eſſentia ꝓma. Natura ꝑfecta. Vita beata. Que neceſſariā habēt ꝯſequētiam.

Iterū intende ⁊ vide ſi potes. qm̄ deꝰ eſt Eternitas ꝑſens. Simplicitas replens. Stabilitas mouēs. Que ſilr ꝯſequentiaꝫ habēt ⁊ cōnexionē naturalē. Poſtremo attende ⁊ vide qm̄ deꝰ eſt Lux inacceſſibilꝭ. Mens inuariabilis. Pax incōprehenſibilis. Que nō tm̄ eſſentie vnitatē. ſed etiā includūt ꝑfectiſſimā trinitatē. Lux quideꝫ tanq̄ꝫ parens generat ſplendorē. lux autē ⁊ ſplendor ꝓducunt calorē. ita ꝙ calor procedit ab vtroqꝫ. licet nō ꝑ modū ꝓlis. Si ergo deꝰ vere lux eſt inacceſſibilꝭ. vbi ſplēdor ⁊ calor eſt ſubſtātia. ibi hypoſtaſis vere ī deo eſt pater ⁊ filiꝰ ⁊ ſpūſſctūs. Que ſunt ꝓpria diuinarū ꝑſonaꝝ. Mens etiā tanq̄ꝫ ꝓncipiū cōcipit ⁊ ꝓducit a ſe verbū. a q̄bꝫ emanat amoris donū. Et hoc in omi mēte ꝑfecta eſt reꝑire. Si ģ deꝰ eſt mens inuariabilis. planū eſt in deo eſſe ꝓncipiū ꝓmū. verbū eternū. ⁊ donū ꝑfectū. que ſunt ꝓpria diuinarū ꝑſonarū. Pax etiā includit nexū plurimoꝝ. Perfecte autē necti nō poſſunt niſi ſiles. Similes aūt eſſe nō poſſunt. niſi ambo a tercio. vel vnꝰ ab altero. Sed in diuinis nō pnt ambo eſſe a tercio eodeꝫ modo. Neceſſe eſt ģ ꝙ ſi in diuinis eſt vera pax ꝙ ibi ſit ꝓma origo. eius imago. et vtriuſqꝫ cōnexio. Deinde in diuinis ſunt appropriata ſm̄ triplicē differentiā. Prima appropriata ſūt Unitas. Ueritas. Bonitas Attribuitꝰ vnitas pri. q̄a origo. Ueritas filio. q̄ imago. Bonitas ſpirituiſctō. q̄a connexio. Scḋa appropriata ſunt. poteſtas. ſapiētia. voluntas. Attribuitꝰ ptās pri. quia eſt principiū. Sapiētia filio. q̄ eſt verbuꝫ. Uoluntas ſpūiſctō. q̄ eſt donū. Tercia appriata ſunt. altitudo. pulchritudo. dulcedo. Attribuitꝰ altitudo patri. ꝓpter vnita-

tez ⁊ poteſtatē. Nihil eñ aliud eſt altitudo q̄ʒ ſingularis ⁊ vnica poteſtas. Pulchritudo filio, ꝓpter veritatē ⁊ ſapientiā. Nā ſapiētia multitudinē idearū. veritas autē equalitatem includit. Pulchritudo autē nihil aliud eſt q̄ʒ eq̄litas numeroſa. Dulcedo ſpiritui ſctō, ꝓpter bonitatē et voluntatē. Ubi eñ ſumma bonitas eſt iūcta cū voluntate. ibi eſt ſumma charitas ⁊ ſumma dulcedo.

Eſt igiť in deo Altitudo terribilis. ⁊ hic eſt ſtat⁹ erectionis. Pulchritudo mirabilis ⁊ hic eſt ſtat⁹ ꝯtemplatiōis. Dulcedo deſiderabilis. ⁊ hic eſt ſtat⁹ glorificatiōis. Hec eſt igiť erectio ꝑ viā affirmatōis. Sed alia eſt eminētior ꝑ viam negatiōis. Quoniā vt dicit Dioniſi⁹. Affirmatiões incōpacte ſūt Negatiões vero licet min⁹ videanť dicere. plus tamē dicūt. Et hic mod⁹ erectiōis eſt per abnegationē triū. ita q̄ in negatiōibus illis ſit ordo. incipiendo ab inferioribꝫ vſq̄ ſupiora. Eſt etiā ſupeminētis poſitiōis incluſio. Ut cū dicit. deus nō eſt q̄d ſenſibile ſed ſupſenſibile. nec imagiabile ſed ſupimaginabile. nec intelligibile. ſed ſupintelligibile. nec exiſtēs hoc vel hoc. ſed ſuper omē ens. Et tunc veritatis aſpectus ferť in mentis caliginē. ⁊ altius eleuať. ⁊ ꝓfundi⁹ egreditur. ꝓ eo q̄ excedit ſe et omē creatum. Et hic eſt nobiliſſim⁹ eleuationis mod⁹. Sʒ tamē ad hoc q̄ ſit ꝑfect⁹. ꝑerigit aliū. ſicut ꝑfectio illuminationem. ⁊ ſicut negatio affirmationē. Hic autē modus aſcendēdi tanto eſt vigoroſior. quāto via aſcēdens eſt intimior. tanto fructuoſior. quāto affectio ꝓximior. Et ideo vtile valde eſt in illa exerceri. Ut ergo in hac eleuatiōe veritatis aſpectus ſe valeat exercere. nota q̄ in prima hierarchia veritas eſt aduocāda ꝑ gemitū et orationē. ⁊ hoc eſt angelorū. Audiēda ꝑ ſtudium ⁊ deuotionē. ⁊ h̄ eſt archangelorum. Annūciāda ꝑ exemplū ⁊ ꝑ̄dicationē. et h̄ ē principatuū. In ſecūda hierarchia veritas eſt Adeunda ꝑ refugiū ⁊ cōmiſſionem. ⁊ hoc eſt poteſtatū. Apprehendēda ꝑ zelū ⁊ emulationē. ⁊ h̄ eſt virtutū. Aſſociāda per ſui ꝯtemptū ⁊ mortificationē. ⁊ hoc eſt dominationū. In tercia hierarchia ꝟitas eſt Adoranda ꝑ ſacrificium et laudem. et h̄ eſt thronorū. Admirāda ꝑ exceſſum ⁊ contemplationem. ⁊ hoc eſt cherubin. Amplexanda per oſculum ⁊ dilectionem. ⁊ hoc eſt ſeraphin.

Nota diligenter ꝑ̄dicta quoniā in illis ē fons vite.

Finit paruū bonū. vel regimē cōſcientie ſcti Bonauēture q̄d vocať fons vite.

Incipit ꝓlogus in tractatū ſcti Bonauenture doctoris ſeraphici de ſeptē itineribus eternitatis.

Eum qui uenit

ad me nō eijciā foras Joh. vj. Sanct⁹ Aug⁹. de cognitiōe vere vite dicit in ꝓ̄ncipio. Cum chriſt⁹ veritas ⁊ vita dicat. Hec ē vita eterna vt cognoſcāt te verū deū ſolū. Conſtat ꝑfecto naturā rōnalē ad h̄ ſolū eſſe factā vt factorē ſuū verū deū intelligat. intelligēdo diligat. diligēdo in eo q̄ eſt eterna vita eternaliter ꝑmaneat ⁊ beate viuat. Ex q̄ cōcludit di. Diuinitatis ḡ eſſentiā rōnabiliť inueſtigare vt ē poſſibile. eſt ad vitā eternā feſtinare. Hanc ḡ negligēdo ignorare eſt viq̄ ad mortē indeficientē dānabiliť ꝑperare

In his ꝟbis oñdit beat⁹ Aug⁹. generaliter eternitatis eſſe duo maneria. Unū q̄d eſt vita eterna. Alterū q̄d eſt mors amariſſima. Innuit etiā Auguſ. hic in his verbis iſtorū eternorū maneriorū duo itinera. q̄ ad primū ꝯuenitur ꝑ rationabilē inueſtigationē cū amore. Ad ſcōm per damnabilē omiſſionē cū dolore. Domin⁹ autem ieſus chriſt⁹ (q̄ eſt via in q̄ imus. veritas ad quā ꝯuenim⁹. vita in qua ꝑmanebim⁹) in ꝟbis ꝓpoſitis oſtendit ſpecialiť ⁊ ꝓ̄ncipaliť verūq̄ maneriū ⁊ eorū itinera. Unū intrinſecū ⁊ quaſi ſecretū ⁊ eternū in ſe. quia ipſe eſt anime patria ⁊ habitatio. vt diciť in libro d̄ ſpiritu ⁊ aīa. Aliud oſtendit maneriū extrinſecum ⁊ extra ſe. q̄d eſt eternū anime exilium in quo ſm̄ Mattheū eſt flet⁹ ⁊ ſtridor dentium. Itinera autē ad primū maneriū ⁊ intrinſecū dicit domin⁹ eſſe ſm̄ multiplicem acceſſum ad ſe. Itinera vero ad ſcōm maneriū ⁊ extrinſecū dicit ſm̄ multipliceṁ receſſum a ſe. Unde Aug⁹. in libro ſoliloquiorū ꝓ̄mo dicit. Deus eſt a q̄ auerti eſt cadere. i quē conuerti eſt ſurgere. in q̄ manere eſt cōſiſtere. De iſto ergo intriſeco ſecreto ⁊ eternali manerio ꝓ̄mo videndū eſt. poſtea de

itineribus quibꝫ acceditꝛ ad illud.
Circa primū igitꝛ ſcʒ circa intrinſecū ſe/
cretum ⁊ eternale manerū ſunt ſeptē ꝑ or/
dinem notāda q̄ ſunt neceſſaria ad dicen/
dorū cognitionē. Notandū eſt igitꝛ ꝓmo
q̄d illud intrinſecū ſecretū in chriſto dicatꝛ.
Scḋo q̄liter in illo intrinſeco ſecreto va
rie māſiōes diſtinguantꝛ. Tercio ſm̄ q̄d
homo ad illud intrinſecū ſecretū admittatꝛ
Quarto quibꝫ pedibꝫ ſpūs noſter illud
intrinſecū ſecretū ingrediatꝛ. Quinto q̄li
ter ſpiritꝰ noſter in illo intrinſeco multipli
citer eſſe dicatꝛ. Sexto qualitꝛ ſpiritꝰ no/
ſter in illo intrinſeco ſtabilitꝛ et ꝑpetuatur.
Septimo que ⁊ q̄ſ ſunt itinera ꝑ que ad
illud intrinſecū ꝑuenitꝛ ⁊ intratur.

Diſtinctio prima.

Rimo notan/

p dum eſt q̄d ſit illud intrinſe/
cū ſecretū ⁊ eternale mane/
riū in chriſto. De quo ſci/
endū ꝙ cū in chriſto ſit duplex natura hu/
mana ⁊ diuia. Diuina autē ſit oīm creatu/
re maxime intrinſeca. vt ait Augꝰ. ⁊ Hugo
ſuꝑ. vij. angelice hierarchie. Ideo intrinſe
cū illud in chriſto eſt diuia ꝑſona in huma/
nitate eiꝰ abſcōdita. ita ꝙ chriſti hūanitas
eſt via ad diuinitatē. Vñ Auguſt. exponēs
illud Joh. xiiij. Ego ſum via dicit. Verbū
aſſumēs humanitatē ſacrū eſt via. Ambu/
la per hoīem ſi vis venire ad humanitatē.
⁊ ꝑuenies ad deū ſcʒ ꝑſonā verbi. in q̄ ſunt
abſconditi oēs theſauri ſapiētie ⁊ ſciētie
dei. Proculdubio ſi nō eſſet aliqđ intrinſe/
cū in chriſto ſecretū ad qđ intrandū inuita
ret nos. nō dixiſſet Johis. x. Ego ſum inq̄t
oſtium ⁊c̄. vſqꝫ inueniet. Ego ſum oſtiū ſen
ſui ꝑ corꝑale obiectū. Videte inquit manꝰ
meas et pedes meos q̄r ego ipſe ſum Luce
xx. Ego ſum oſtiū intellectui ꝑ fidē reſera/
tam. Vñ Iſaie. vij. dicitꝛ. Niſi credideritis
nō intelligetꝭ. Ego ſum oſtiuʒ volūtati per
charitatē apertū. Caritas nō vult ſcire me
diū inter ſe ⁊ dilectū. imo vt dicit Hugo ſu
per. vij. angelice hierarchie. Amor ſiue cha
ritas ſuo acumie oīa penetrat donec ad
dilectū veniat. Per me ergo oſtiū ſi q̄s in/
troierit ꝑ fidē ⁊ charitatē ad meā intrinſe/
cam ⁊ abſconditā diuitatē ſaluabitꝛ. Quia
ſiue ingrediatꝛ ad meā diuinitatē ꝯtemplā/
dam. ſiue egrediatꝛ ad meā humanitatē imi
tandā paſcua vtrobiqꝫ inueniet eterne viri
ditatis ⁊ ſalutꝭ. Et de paſcuis hūanitatꝭ in
tratur ad paſcua diuinitatꝭ. Qđ oñdit Hu
go bene in ꝓlogo ſuo ſuꝑ angelꝭ. hierar. vbi
dicit ſic. Propterea ieſus carnē aſſumptaʒ
in edulīū nobis ꝓpoſuit. vt ꝑ cibum carnis
inuitaret nos ad guſtū diuinitatꝭ. In his
paſcuis ſponſa ꝯſtituta dixit. Comedi fa/
uum cū melle meo. Canti. v. Fauū ſicut di
cit Origenes eſt cera virginea loculis vel
cellulis diſtincta q̄ ſūt melle replete. Quid
ergo aliud eſt. Comedi fauū meū cuʒ mel/
le meo niſi guſtaui dulciſſimā diuinitatē in
cera virginee humanitatꝭ abſconditā cum
ipſo abſconſo. De iſto intrinſeco abſconſo
Augꝰ. loquēs ſuꝑ Johem q̄ſi admirando
exclamat di. O magnū penetrabile ⁊ ſecre
tū dulce. O ſecretū ſine tedio. ſine amaritu
dine malarū cogitationū. ſine interpolatio
ne tentationū ⁊ dolorū. Hoc eſt gaudiū de
quo dicit ſaluator. Intra in gaudiū domi/
ni tui. Hec Augꝰ. Et ſic ptʒ intrinſecū do/
mini ieſu chriſti.

Diſtinctio ſecūda.

ſ Ecundo videndūʒ eſt q̄liter in illo
intrinſeco chriſti varie māſiones vꝉ
mãſiones diſtinguantꝛ. De q̄ notan/
dū eſt ꝙ ꝑ oſtiū intrātes ad interiora domꝰ
nō oēs eq̄liter locantꝛ. ſed ſm̄ maiora me
rita vꝉ minora ꝑſonaꝝ. Vnđ Berñ. ſer. lv.
Canti. dicit. Vnaqueqꝫ aīa deuota inue/
niet ſibi ſecretū cū ſpōſo. vt dicat illđ Iſaie
Secretū meū mihi. ſecretū meuʒ mihi. q̄a
nō oībꝫ vno loco datꝛ frui grata ⁊ ſecreta
ſponſi ꝑſentia. ſed vt cuiqꝫ paratū eſt a p̄re.
Nō eñ nos ipm̄ elegimꝰ ſed ipe nos elegit.
⁊ poſuit nos. ⁊ vbi a deo vnuſq̄ſqꝫ poſitus
eſt. ibi eſt. Hec Berñ. Vñ notandū ꝙ q̄
dam ex ingredientibꝫ intrinſecū ſecretū do
mini ieſu recipiuntꝛ in domū ſcte cōpuncti/
onis vt maria magdalena in domo ſimo/
nis Luce. vij. In palaciū ꝯtinue meditati/
onis. vt dauid q̄ dicit. Meditatio cordis
mei in cōſpectu tuo ſemp. In mēſam dulcꝭ
refectionis vt petrꝰ. q̄ dicit. Si tñ guſtaſtꝭ
q̄m̄ dulcꝭ eſt dñs. Pe. j. ca. ij. c. In cubiculū
ſolitarie ꝯtemplatiōis vt Johēs q̄ recūbēs in
pectore dñi. Joh. xiij. In amplexꝰ amoro/
ſe vnionis. vt ſponſo dicit. Canti. v. Leua
eiꝰ ſub capite meo. ⁊ dextra illiꝰ amplexabi
tur me. Spūs tñ ſponſe iā oēs iſtas mā/
ſiones viſitauerat. Sed Berñ. ſer. lv. aliter

diſtinguit iſtas manſiones. dl. Deniq₃ vna mulier cōpuncta ſec⁹ pedes dn̄i ieſu ſortita eſt locū hui⁹ ſecreti. ſed altera ſue deuotionis fructū ſine ſecretū ad caput inuenit. ſi tamē altera. Porro Thomas in latere. Johānes in pectore. Petr⁹ in ſinu patris. Paulus in tercio celo ſecretibus hui⁹ gratiā ſunt aſſecuti. Et ſequit̃. Prior mulier ſtrauit ſibi in tuto hūilitatis. Poſterior in ſolido ſpei. Thomas in ſolido fidei. Johes in lato caritatis. Paul⁹ in intimo ſapiētie. Petr⁹ in veritatis luce. ⁊ ſic apud ſpōſum manſiōes multe ſunt. Hec ſunt ꝟba ſancti Bernardi in euāgel'. Erāt appropinquātes ad ieſum. Et Hugo de ſctō victore libro. ij. de clauſtro anie. c. lx. videt̃ has manſiones diſtinguere q̄ſi ad modū diſtinctionis angelicarū manſionū. Vn̄ ſup primū angelice hierarchie dicit Hugo. Scdm illā nāq₃ porportionē qua nūc dona gratiaꝝ differunt̃ ꝑcipimus merito. poſtea vl' hic ꝑ mentis ꝯtemplationē. vel illic ꝑ retributionē in numerū. i. in mānſiones tranſim⁹ angelorū. ⁊ etiā ſm differentiā ꝓgreſſionū ⁊ incremēta illuminationū. ⁊ ſm gradus ſpūaliū ꝓfectuum in nobis differunt̃ trāſim⁹ in numerū angelorū. Et tā Grego. q₃ Hugo in. iiij. libro. c. lx. hec exemplicāt dicentes. Oportet ⁊ in hac vita manētes ꝯformare ſe celeſtib⁹ manſionib⁹ ꝑ aliquā imitationē q̄ volunt aſcendere ad illas. Vn̄ dicit vterq₃. Sunt nōnulli q̄ parua capiūt. ſed tn̄ illa pie fratrib⁹ nūciare nō deſiſtunt. Illi itaq₃ in numerū. i. manſiones angeloꝝ currūt. Et ſunt nonnulli q̄ diuia largitate refecti. ſecretoꝝ celeſtiū ſūma cape valent ⁊ nūciare. quo ḡ iſti niſi int̃ angelorū mānſiones deputant̃. Et ſunt alij q̄ mira faciūt ſigna valent̃ opant̃. quo ḡ iſti niſi ad ſupnarū virtutū ſortē ⁊ manſionem cōgruūt. Et ſunt nōnulli q̄ etiā de obſeſſis corpib⁹ demones fugāt. ⁊ virtute oratiōis ejciunt. itaq₃ iſti manſionē ſuā inter poteſtātes ſortiunt̃. Et ſunt nōnulli q̄ acceptis virtutib⁹ electoꝝ hominū₃ merita trāſcendūt. ideo electis fratrib⁹ ꝑncipant̃. vbi ḡ iſti niſi in manſionib⁹ ꝑncipū ſortem accipiūt. Et ſunt nōnulli q̄ ſic in ſeipis cūctis vicijs ⁊ deſiderijs dn̄ant̃. vt ex vite mūdicia dij inter homīes vocent̃. quo ḡ iſti niſi int̃ dn̄ationes currūt. Et ſunt nōnulli q̄ dū ſibimet ipis vigilāter dn̄antur. et ſe diſcutiūt ſemꝑ deo inherētes. ẜ in munere accipiūt vt re-

cte alios indicēt in his velut in throno dei reſidens cūcta mirabiliter examinat et diſpenſat. quid ḡ iſti niſi throni cōditoris ſui ſunt. ⁊ ad ſupernarū ſediū mānſiones aſcribunt̃. Et ſunt nōnulli q̄ plenitudinē ſciētie accipiunt vt cherubin iure nomient̃. q̄a dilectione dei et ꝓximi pleni ſunt. Hi ſortem mānſionis ſue inter cherubin ꝑcipiūt. Et ſunt nōnulli q̄ ſuperne ꝯtemplatiōis facibus accenſi in ſolo conditoris ſui deſiderio anhelant. nihil iā in hoc mūdo ſapiunt ſed ſolo eternitatis amore paſcunt̃. terrena q̄q₃ abijciunt. cūcta tempalia mente tranſcendunt. amant ⁊ ardēt atq₃ in ſuo ardore requieſcūt. amādo ardent. loquēdo alios accendunt. ⁊ q̄s loquēdo tangūt ardere ꝑtinus in dei amore faciūt. quid ḡ iſtos niſi ſeraphin dixerim. ⁊ q̄ niſi inter ſeraphin mānſionis ſue ſortem accipiūt. Sequitur. Ad hos ergo vicos vt in eis ſine fine ꝑmaneāt venient. qui modū quē prediximus in hoc ſeculo ꝑ poſſe ſuo tenēt. Hec ille. Et his cōcordat Hieronym⁹ q̄ dicit. Parate ſunt in celo diuerſe mānſiones diuerſis virtutib⁹. q̄a nō ꝑſone acceptant̃ ſed opa ⁊c̄.

Diſtinctio tercia.

Tercio videndū eſt ſm quid homo in illud intrinſecū ⁊ ſecretū domini admitat̃ ⁊ introducat̃ vel intromittatur. Circa quod notandū ꝙ cū in homine ſit corpus ⁊ aīa ⁊ ſpirit⁹ vt dic̄ Orige. ſup Canti. Oportet videre ſm qd̄ iſtorū triū homo ad illud intrinſecū admittat̃ ⁊ introducatur. De quo ſciendū ꝙ cum chriſt⁹ dicat vt legit̃ Johis. ca. iiij. Spirit⁹ eſt deus. ⁊ q̄ adorat eum in ſpiritu ⁊ veritate. id eſt. in deuotione ⁊ cognitione oportet adorare. Hec autē cōueniūt ſpiritui humano. ergo ſm ſpiritū oportet adorare ⁊ intrare. Item cū deo maxime aſſimilemur ſm ſpiritū. ſm quē etiā ſum⁹ ad imaginē ⁊ ſimilitudinē dei. et ſm hoc ſumus capaces dei. vt dicit Auguſt. xiiij. de trinita. ergo ſm ſpiritū ingredimur. q̄ eſt ſupremū ⁊ optimu₃ in hoīe. Item ſm corp⁹ nō poſſumus ingredi illud intrinſecū. cū corpus nō poſſit locari niſi in loco corporali. Item cū aīa vt corpus animet neceſſario inſit ei vt forma. nec ſic poſſit ſe extendere extra corpus ad eterna. cū Apl'us ad Philip. dicat ca. iij. Noſtra cōuerſatio in celis eſt. non ſm corpus ſed ſm mentē. nec ſm aīam vt animat

corpus. vt patet ex glo. ideo neceſſe eſt vt ꝑ ſpm̄ nr̄m tanq̄ꝫ optimū i nob accedam⁹ ad illud ſpeciale intrinſecū ſecretū domini ieſu. q̄a ipſe miſit ſpiritū ſuū vt ſpiritū noſtrū leuaret poſt ipm̄. vt ait Richar. in ꝓlogo libri de trini. ⁊ q̄a Richar. in libro de exterminatione mali. ca. vltimo dicit. oportet anteq̄ꝫ introire liceat in illud intimū ſecretuꝫ quietꝭ ⁊ ſuꝑme trāquillitatis archanuꝫ vt fiat iſta valde mirabilis diuiſio. nō corporis ⁊ anie diſſolutio. ſed alia hac multo mirabilior multoq̄ꝫ glorioſior diuiſio. videlicet anie ⁊ ſpirit⁹ quā in nobis operari ſolet ſicut teſtat̄ Apl̄us ad Hebre. iiij. Viuus ē ſermo dei ⁊ efficax. ⁊ om̄i gladio ancipiti penetrabilior ⁊ ꝑtingens vſq̄ꝫ ad diuiſionem anie ⁊ ſpirit⁹. Hec ille. Ex quo oportet videre q̄liter iſte ſpirit⁹ ab anīa diuidatur. vt ab omib⁹ exonerat⁹ aſcēdat ad illud intrinſecum ⁊ ſecretū quietꝭ. De q̄ notat Richar. in libro de exterminatione mali. ca. vltimo. ⁊ auctor libri de ſpiritu ⁊ anīa. vbi vterq̄ꝫ exponēs predictū verbū Apl̄i ad Hebre. iiij. dicentꝭ. ꝙ ſermo dei ꝑtingit vſq̄ꝫ ad diuiſionē ſpirit⁹ ⁊ anie. cōcordant ꝑ om̄ia. dicentes ſic. Nihil in creaturꝭ hac diuiſione mirabili⁹ cernit̄. vbi illud q̄d eſſentialiter vnū eſt atq̄ꝫ indiuiduū in ſeipō quandā diuiſionem patiat̄. neq̄ꝫ in homīe vno alia eſt eſſentia eius ſpirit⁹ atq̄ꝫ eius anie. ſed vna eademq̄ꝫ ſubſtātia intelligit̄. ſed tamē ad diſtinctionē ponit̄ gemina nomīatio eiuſdeꝫ eſſentie. Vna ſuꝑior per ſpiritū. alia inferior diſtinguatur. ⁊ hoc per animā. Sequit̄. In hac itaq̄ꝫ diuiſione anīa ⁊ quod anīale eſt in imo remanet. Spirit⁹ auteꝫ ⁊ quod ſpirituale eſt ad ſuprema euolat. et ab infimis diuidit̄ vt ad ſuprema eleuet̄. ab anīa ſcinditur vt domino iungat̄. quoniā qui adheret domino vnus ſpirit⁹ eſt. O q̄ꝫ felix diuiſio ⁊ mirabilis ſeparatio. vt quod corpulentū eſt ⁊ feculentuꝫ deorſum remanet. q̄d ſpirituale ⁊ ſubtile eſt vſq̄ꝫ ad ſpeculationē diuine glorie ſublimat̄. ⁊ in eandeꝫ imaginem transformat̄. pars inferior cōponitur ad ſummā pacē ⁊ tranquillitatē. dum pars ſuperior ſublimat̄ ad gl'iam ⁊ iocunditatē. Hic vterq̄ꝫ ponit. Ex quo apparere poteſt ꝙ quāto ſpirit⁹ noſter ab om̄ib⁹ temꝑalib⁹ ⁊ etiā ab ipſa anima vel etiā a ſeipō diuidit̄ ꝙ tanto facilius ⁊ perfecti⁹ illud ſpirituale intrinſecū ⁊ eternale maneriū ꝑfectius accedit ⁊ ingredit̄. Et ideo notanduꝫ eſt ꝙ ſpirit⁹ noſter aliquādo in tantū a corpore ⁊ anīa diuidit̄ vt ſpirit⁹ in ſpiritu eſſe aſſerat̄ ⁊ quādoq̄ꝫ vt ſpirit⁹ ſupra ſpiritū eſſe dicat̄ ⁊ quādoq̄ꝫ ſpirit⁹ ſine ſpiritu credat̄. Primo dico ꝙ ſpirit⁹ human⁹ quādoq̄ꝫ a corpore in tantū alienat̄ ⁊ ab anīa diſtrahitur vel diuidit̄ vt ſpirit⁹ merito in ſpiritu eē dicatur. Quod oſtēdit Richar. libro. v. de cōtempla. ca. xv. loquēs de Johāne euangeliſta dicit ſic. Nōne ſpirit⁹ in ſpiritu eē tunc recte aſſerit̄ quādo exteriorꝝ omniū oblluiſcitur. pariter ⁊ ignar⁹ eſt omniū eorꝝ que i corpore corꝑaliter agunt̄. ⁊ illa ſolū intelligit ꝑ memoriā vel intellectū que in ſpiritu ⁊ circa ſpiritū attractant̄. Quare Johēs in Apocalip. bene dicit. Fui in ſpiritu in dominico die. Vel ſicut dicit ibideꝫ Rich. An hoc eſt ſpiritū in ſpiritu eſſe. ſemetipm̄ intrare ⁊ intra ſemetipm̄ totuꝫ colligere. et ea que cōtra carnē ſeu etiā in carne gerunt̄ interim penit⁹ ignorare. Sed Hamo ſuper Apocalip. ſic exponit dicēs. Johēs ſic fuit in ſpiritu ꝙ tamē ipſam carnē funditus nō deſeruit. ſed ſpiritui eternitatis adheſit mens ei⁹. ⁊ a ſpiritu docēte aſſumptus fuit ſpirit⁹ docend⁹. ideo tā mirabilia et ꝓfunda vidit. Secūdo dico ꝙ ſpirit⁹ humanus quādoq̄ꝫ in tantū amoris feruore ſuꝑ ſe rapit̄ vt merito ſpirit⁹ ſupra ſpirituꝫ eſſe dicat̄. Unde Hugo ſuper. vij. angelice hierarchie dicit. Acumen amorꝭ eſt cum om̄ia trāſcendendo deſpicit. Superuidū autē amoris eſt cū etiā ſemetipm̄ ꝯtemnēdo relinquit. ⁊ in cōparatione dilecti ſe deſpicit. et modo miro fit vt ꝑ dilectiōis igneꝫ in illum ſuſtollat̄ qui eſt ſuꝑ ſe. ⁊ per vim amoris expellatur ⁊ exeat etiā a ſe. nec ſe cogitet dum deū ſoluꝫ amat. Hec ille. Hoc modo Petrus fertur rapt⁹ fuiſſe ſupra ſe. quare i Acti. dicit̄. xij. caplo. ⁊ petrus ad ſe reuerſ⁹ dixit ⁊c̄. Quod Richar. exponēs libro. v. de ꝯtempla. ca. xij. dicit. Hoc ſane non imprudenter dicit̄ ꝙ petrus longe ſuꝑ hoīem fuit. quia longe a ſemetipō ⁊ ſupra ſemetipm̄ receſſit. alioquin nō erat a quo ad ſe reuerteretur. Tercio dico ꝙ ſpirit⁹ humanus in tantū a ſeipō quaſi diuidit̄. vt ſpirit⁹ ſine ſpiritu eſſe dicat̄. Unde. iij. Regū. x. legitur Q[illegible] videns regina ſaba ſapientiā ſalomonis et domū ⁊ habitacula ⁊c̄ nō habebat vltra ſpirituꝫ. Quod exponens Richardus

libꝛo.v.de ↄtempla.ca.xxij.dicit. Nõne re-
cte dicit̃ ſpiritū ſemetipm̄ nõ habere qñ in-
cipit a ſemetipſo oīno deficere. ꝛ a ſuo eſſe
in ſupmundanū quendaꝫ ꝛ vere pluſq̃ mū
danum vel humanū ſtatum tranſire. et mi-
rabili tranſfiguratiõe ſpirit⁹ ille ab huma-
no videatur in diuinū deficere. ita vt ipſe iā
nõ ipſe. eo dumtaxat tempe quo incipit do-
mino altius inherere. qui autē adheret do
vnus ſpirit⁹ eſt. ꝛ ſic totus illud diuinitatꝫ
archanum intrat. clamans cū Pſalmiſta.
Defecit in ſalutare tuum anima mea. Hec
ille.

Diſtinctio quarta.

Uarto videndū eſt quib⁹ pedib⁹ et
q
greſſibus ſpirit⁹ noſter in illud in-
trinſecum ſecretuꝫ ꝛ ſpirituale ma-
neriū ingrediat̃. De quo notanduꝫ ꝙ ſi-
cut dicit Uercellēñ. ſup Canti. Pedes no-
ſtri ſpirit⁹ ſunt intellect⁹ ꝛ affect⁹. quib⁹ fre
quēter anīa deuota carpit itinera eternita
tis. Ratio autē hui⁹ eſt. ꝙ ſpirit⁹ noſter p̱ in
tellectū et affectum ſe ad eterna extendit. et
ea attingit aliq̃liter. Unde Hugo libꝛo p̱-
mo de archa Noe dicit. Hoc eſt ad deū ten
dere et ad ipm̄ p̱tingere. ſemp̱ eum per de-
ſideriū querere. p̱ cogitationē inuenire. ꝛ p̱
guſtum tangere. et cōmentatoꝛ Hugo ſup̱
vij. angeli. hierar d. Mentes celeſtes ſiue
ſpirit⁹ rationales ad interioꝛa mētis cogni
tione ꝛ dilectione accedunt ꝛ pꝛoximi fiunt
ẜm excellentiſſimā collocationē quam ha-
bent intra deū vbi eſt intrinſecū ſpirit⁹ no-
ſtri vt ſupra dictū eſt. Sed notanduꝫ ꝙ
pedes ſpirit⁹ noſtri opoꝛtet eſſe mundos ꝛ
puros quia nihil inquinatū intrabit intra
ſecretum domini ieſu. et cū pedes ſpiritus
humani quādoq̃ tangāt terram mediāte
ſenſualitate. ꝛ etiaꝫ ne puluis terrenus eis
adhereat. ideo indigent frequēti lotione et
mūdatiõe. vt oſtendit domin⁹ quādo dixit
illud Johis xiij. Qui lot⁹ eſt non indiget
niſi vt pedes lauet. id eſt. q̃ ſine peccato moꝛ
tali eſt. nõ indiget capitis lotione. Cui⁹ ra-
tio eſt quia caput noſtri ſpirit⁹ eſt intelligē-
tia que in viris ſanctiſ imediate cõiungitur
deo. vt dicit beat⁹ Aug⁹. in ſuo libꝛo de ſpi
ritu ꝛ anīa. ideo lotione nõ indiget. Nec ta-
les indigent lotione manuū. q2 opera coꝝ
munda ſunt p̱pter mundiciaꝫ capitis ea in
deum oꝛdināitis. ſed indigent lotõne pedū
Cui⁹ ratio eſt ẜm Auguſti. et Oꝛige. Quia
impoſſibile eſt hoīem aliquādo nõ peccare
venialiter. ꝛ nõ habere aliquā inoꝛdinatio
nem in ſua ſenſualitate p̱pter cõtinuā con-
uerſationē in terris. ex qua ↄtrahit̃ aliqua
macula impuritatis in affectu. ꝛ ex hoc ru-
ga obſcuritatis in intellectu. Unde Oꝛig̃.
dicit. Ego impoſſibile puto nõ contamina
ri extrema anīe et infima eius. q̃ꝛq̃ quis p̱-
fectus quo ad homīca reputet̃. ideo chariſ
ſimi diſcipuli dñi ſunt qui ſolū peduꝫ indi-
gent lotione. Hos pedes bene lotos timu
it coinquinari ſponſa quādo dixit Cantic̃.
v. Laui pedes meos. Gloſa. i. cogitationes
meas. quib⁹ aliquādo terraꝫ tangere ſole-
bam. quos ſecretis fletib⁹ cõpunctiõis ab-
lui vt intrare merear celeſtē patriaꝫ. Quõ
ergo iterū coinquinabo illos. Uercellens̃
dicit. Quomõ coinquinabo illos iteꝝ vm-
bris ꝛ imaginib⁹ tempaliū cū etiaꝫ intelle-
ctuales opationes ꝛ foꝛme in hoc loco i ſu-
per intellectuali exercitio reputent̃ macule
ꝛ offendicula. Hec ille. Secūdo notan-
dū eſt. ꝙ q̃a multa offendicula ꝛ diuerſa in
iſtis itinerib⁹ eternitatis ſunt quib⁹ ſpirit⁹
noſter impedit̃ ꝛ retardatur ab ingreſſu il-
lius intrinſeci ſecreti. ideo opoꝛtet vt ſpiri-
tus noſter nõ ſolū habeat pedes ab īmun-
dicijs lotos ſed etiā ad ambulandū exerci
tatos ꝛ agilitate veloces. Un̄ Dionyſi⁹. iij.
angelice hierarchie. dicit. Et pedes in ſcri-
ptura ſignificāt virtutē motiuā acute pene
trantē ꝛ velocem. i. ſemp̱ tendentē in diuīa.
ꝛ ſequit̃ p̱pter quod alatos theologia Iſaie
vj. figurauit pedes ſanctoꝝ intellectuū. qđ
ſignificat reductiuā velocitateꝫ ꝛ ſupernis
inuectiuā ab omni terreſtri depꝛimentem.
Hec Dionyſi⁹. Hoꝝ pedū velocē agilita
tem habuit p̱pheta dauid cū dixit. Qui pfe
cit pedes meos q̃ſi ceruoꝝ. Qđ Grego. ex-
ponens. xxvj. moꝛaliū. dicit. Ceruus cū iu-
ga montiū aſcendit. queq̃ aſpera ꝛ obiecta
tranſgredit̃ donec ad ſupioꝛa eleuet̃. nõ ſo
lum currit ſed etiā ſaltat. ita etiā electoꝛum
mentes queciīq̃ ſibi obuia reſpiciūt ↄtem
plationis ſaltu trāſcendūt donec ſe ad ſu-
perna euehūt. Tercio notandū ꝙ opoꝛ-
tet ꝙ pedes ſpirit⁹ noſtri nõ ſolū ad ambu-
landū ſint expediti ſed etiā p̱ amoꝛē ad pe-
netrandū acuti. vt ſpirit⁹ potent̃ oīa trā-
ſire poſſit. di. cū Pſ. ꝛ i deo meo trāgrediar
murū. Qđ Grego. exponēs. xxvj. moꝛa. di-
cit. Murus eſt omne quod itineri noſtro

obijcitur cū ad dilectum tranſit. q̄ntr̄ tranſ/
gredimur cū pre amore ſupne patrie om/
nia hui⁹ mundi obiecta calcam⁹. Hec ille.
Et ſicut dicit Auguſtin⁹ in ep̄la ad mace/
doniū. Ire ad deum tanto nobis meli⁹ eſt
quāto magis ad illū imus quo nihil meli/
us eſt. Imus autē non ambulādo ſʒ amā/
do. quē tanto habebimus pſentiorē quāto
amorem quo in eū tendim⁹ habebim⁹ pu/
riorem. Hec Auguſtin⁹. Greſſus ḡ menta
les ꝛ pedes ſpirit⁹ nō ſunt corpales ſed ſpi
rituales. Et ideo Grego. xxj moral. dicit.
Ad ſe quippe venire pcipit deus nō greſſi/
bus corporis ſed pfectibꝫ amoris ꝛ ſpirit⁹.
veritate dicente Matth. xj. Venite ad me
om̄es qui laboratis. Et Auguſti. ſup Pſal.
lxxv. Iter tuum volūtas tua eſt. amando
aſcendis. negligendo deſcendis. ſtans ī ter
ra in celo es. ſi diligis deū. ꝛ ſic patet de pe/
dibus ſpiritus.

Diſtinctio quinta.

q Uinto videndū eſt qualiť ſpiritus
nr̄ in illo intrinſeco manerio multi
pliciter eſſe dicať. Circa quod no
tandū eſt. ꝙ cū Ap̄lus ad Colloſ. ij. dicat.
ꝙ in domo ieſu ſunt om̄es theſauri ſapien
tie ꝛ ſcientie dei abſconditi. quis poteſt in/
veſtigare ꝛ enarrare magnitudinē ꝛ multi
tudinem diuitiarū ꝛ deliciarū iſtius intrin
ſeci ꝛ ſecreti cubiculi niſi quantuʒ quilibet
per fidē illuminat⁹. ꝛ per charitatē inflam/
matus in illo habitare conſueuerit. ꝛ p ali/
qualem experientiā didicerit. Unde dicit
Bern̄. in ſermo. xxiij. ſup Canti. ſic. In hor/
chanum. in hoc ſanctuariū dei. ſi quem for
te veſtrū aliqua hora ſic rapi. ꝛ ſic abſcon/
di contigerit. vt nemo eū noceat vel auocet
aut perturbet. vel ſenſus egēs. vľ cura pun
gens. vel culpa mordens. vel ea certe q̄ dif/
ficilius amouenť irruentia imaginum cor/
poralium fantaſmata. poterit quidem hic
cū ad nos reducitur gloriari dicēs. Intro
duxit me rex in cubiculū ſuum. Et ibidem
quaſi admirando exclamat dicens. O vere
quietus locus eſt quem nō immerito nomie
cubiculi cenſuerim. in quo de⁹ non turba/
tus ira. nec velut diſtract⁹ cura pſpiciť. ſed
pbatur voluntas ei⁹ bona ꝛ beneplacens
ꝛ pfecta. Uiſio iſta nō terret ſed mulcet. in/
quietā curioſitateʒ nō excitat ſed ſedat. nec
fatigat ſenſus ſed trāquillat. hic vere quie
tus domin⁹ quieſcit. deus trāquillus qui
tranquillat om̄ia. ꝛ q̄etū aſpicere quieſcere
eſt. Hec Bern̄. Hi q̄ ſecreta iſtius cubiculi
ingrediunť. ſiue gazophilacij ſecretū inha
bitant p veram fidē ꝛ charitatē magni ſunt
q̄a magna audiunt. ꝛ percipiūt magna in/
troducti in plenitudinē eternoꝝ ꝛ diuino/
rū theſauroꝝ in illo abſconditoꝝ. Et ideo
Bern̄. ſermo. xxxj. ſup Canti. dicit. Ubi q̄
magni ſunt fide ꝛ charitate. digni iueniun/
tur vt inducanť in omnē plenitudineʒ dei.
nec in om̄ibꝫ apothecis ſapientie aliquos
deus ſcientiaꝝ domin⁹ arcendos cenſet cu
pidos veritatis nō conſcios vanitatis. Et
infra ſic dicit. Iſtiuſmodi ſapiētibꝫ ſpiriti/
bus magn⁹ occurrit ſponſus. ꝛ magnifica/
bit facere cū eis. emittens lucē ſuam ꝛ veri
tatē ſuam eoſq̄ adducens et deducens in
montē ſanctuʒ ſuum ꝛ in tabernacula ſua.
Regem in decore ſuo videbunt p̄euntez ſe
ad ſpecioſa deſerti. ad flores roſaruʒ. ad li/
lia cōuallium. ad amena hortoruʒ. ad irri/
gua fontiū. ꝛ ad delicias cellarioꝝ. ad odo
ramenta aromatū. poſtremo ad ip̄a ſecre/
ta cubiculi. Iſti ſunt theſauri ſapiētie ꝛ ſci/
entie dei abſconditi penes ſpōſuʒ. Hec ſūt
paſcua vite p̄parata in refectionē animarū
ſanctarū. beat⁹ vir qui impleuit deſideriū
ſuum ex ipſis. Hec Bern̄. Sed procul dubio
ſi ſpirit⁹ humanus quaſi ab aīa diuiſus. ꝛ
corpore q̄nq̄ʒ illud intrinſecū lucis mane/
rium ingrediať ſolus. ꝛ intus recipiať redi
ens de regione luc̄ illi⁹ itriſeci ad aīaʒ ꝛ cor
pus. ip̄e enarret quales diuitias acceperit.
qualia ꝟba audiuerit. ꝛ quales delicias gu
ſtauerit. ſi tamē enarrare poteſt. q̄a Greg.
libro. xv. moral. dicit. Sepe amanť anim⁹
tante ꝯtemplatiōis munere implet vt vide
re valeat qḋ om̄ino loqui nō valeat. Si au
tē enarrare nō poterit. ſaltem vt alter moy
ſes deſcendens a cōſortio dn̄i in aīa ꝛ cor/
pore aliqua ſigna ꝛ teſtimonia ſecū ferat te
ſtificantia ꝙ in regione lucis fuerat. Dicit
eīm Hugo in libro de tribꝫ dietis ſic circa
finem. Ecce dū de illo diuino interne con/
templationis ſecreto reuertimur quid no/
biſcum afferre poterim⁹ niſi lucem. Luceʒ
de regione lucis venientes portam⁹. Hoc
eīm decens ꝛ neceſſariū eſt. vt cū a lucis re/
gione venim⁹ ad fugandas nr̄as tenebras
nobiſcū lucem apportem⁹. Et q̄s ſcire pote
rit ꝙ ibi fuerim⁹ ſi illuminati nō redimus.
Sed ſi vidim⁹ patris potentiā. apportem⁹

lucem diuini timoris. Si vidimꝰ filij ſapi/
entiã appoꝛtemꝰ lucẽ veritatis. Si vidimꝰ
ſpũſſancti clemẽtiã, appoꝛtemus lucẽ dile/
ctionis. Potẽtia toꝛpentes excitet ad timo
rem. Sapiẽtia ignoꝛantie tenebꝛis exceca/
tos illuminet. Clemẽtia caloꝛe caritatꝭ fri/
gidos inflãmet. Hec ille.

Diſtinctio ſexta.

f Exto videndũ eſt q̃liter ſpiritꝰ no/
ſter cũ in illud intrinſecũ maneriũ
eternale fuerit introductꝰ in illo ſta
biliat̃ ꝛ ꝑpetuet̃. ita tñ ꝙ ad imperiũ regis
egrediat̃ ꝛ ingrediat̃ ad naturã humanaꝫ
imitandã ꝛ ꝯtemplandaꝫ diuinã. De q̃
ſciendũ eſt ꝙ ſpiritꝰ noſter in illo archano
ſecreto ꝑ veram fidẽ collocat̃ ꝛ ſtabilitur. ꝛ
ꝑ ſanctã charitatẽ in eodẽ ꝑpetuat̃. De fi
dei collocatione ꝛ ſtabilitiõe dicit Dioniſi/
us de diuinis nomib. ca. vij. Circa veri/
tatem vere exiſtentẽ ꝛ nõ erranteꝫ verſat̃ fi/
des diuina. q̄ eſt ſtabilꝭ collocatio credẽtiũ
collocans illos in veritate. ꝛ firmãs ſimpli
cem veritatẽ intranſmutabili ydẽptitate in
ipſis credẽtib habẽtib cognitionẽ veritatꝭ.
ꝛ ideo credenteꝫ in veritate nihil mouebit.
teſte ſcriptura Roma. viij. Nihil mouebit
a leticia que eſt ſm veram fidẽ. ſed habebit
in ea ꝑmanentiã imobilis ꝛ intrãſmutabilꝭ
ydẽptitatis. Sequit̃. Qui enĩ veritati vni/
tus eſt ex ipſa vnione bñ nouit qđ bene ſen/
tit. q̃uis multi corripiãt ipm tanq̃ mentis
exceſſum paſſuꝫ ſiue furioſum. ipſe tñ bene
nouit ſeipm nõ furentẽ vt errãtes ei impo/
nunt. ſed ꝑ ſimplicẽ veritatẽ ſemꝑ eandeꝫ ꝛ
eodẽ modo ſe habentẽ liberatũ ab inſtabi/
li ꝛ variabili diuiſione cõtra erroꝛem. Hec
Dioniſius. Ex his apparere poteſt quomõ
fides ſpiritũ noſtrũ in illo intrinſeco mane
rio ieſu collocat ꝛ ſtabilitat. Iſa. vij. Si nõ
credideritis nõ ꝑmanebitis. ſcꝫ in deo. Et
Euſebiꝰ in glo. ſuꝑ illud Luce. xij. vbi the/
ſaurus vr̃ eſt ibi ꝛ coꝛ veſtruꝫ erit. dicit ſic.
Qui mentẽ applicauerit ad celeſtia ibi men
tem habebit. vt videat̃ ſolo coꝛpe cũ homi
nib cõuerſari. animo vero iam ſit aggreſſus
manſiões celeſtes. Hec ille. De charita/
tis autẽ ꝑpetuatione. id eſt. qualit̃ ſpiritus
noſter in intrinſeco dñi ieſu ꝑpetuet̃. No/
tandũ ꝙ cũ Ioh. in ꝑma ca. c. iiij. dicat. Deꝰ
charitas eſt. ꝛ q̄ manet in charitate in deo
manet. ḡ q̃diu ſpũs manet in charitate. tã/
diu manet in deo ſiue ĩ intrinſeco dñi ieſu.
ſed ſpũs nr̃ in eternũ põt in charitate ma/
nere cũ adiutoꝛio dei ḡ in eternũ põt mane
re in deo. Vñ in libꝛo de ſpũ et aĩa dr̃. Ex
aĩa habet in ſe amoꝛẽ quo ſemꝑ põt ſtare
cũ deo. Qḋ autẽ ſpũs nr̃ in eternum poſſit
ſtare cũ deo ꝛ manere in charitate oſtendit
apl's ad Rom. viij. vbi dicit. Quis põt nos
ſeparare a charitate chꝛiſti. q. d. Nemo.
imo nulla creatura ſicut ipſe poſtea ꝓbat. ḡ
nulla creatura põt nos eijcere ab illo itrin/
ſeco. nec ipſe deꝰ vult eijcere. vt ipſe dic̃ Ioh.
vj. Qđdiu enĩ ſumꝰ charitate veſtiti licꝫ nos/
ipſos ꝑ pctm̃ eijcere poſſimꝰ, nõ tamẽ diſtã/
tia locali cũ deus ſit vbiq̃ ſed diſtãtia diſſi
militudinis. Dicit enĩ Augꝰ. ſ. de trini. Nõ
locoꝝ interuallis ſed ſilitudine accedit̃ ad
deũ. ꝛ diſſilitudine diſcedit̃ ab eo. Qḋ auteꝫ
nulla creatura poſſit nos ſepare a charita/
te dei q̄ nob in chꝛiſto dat̃. oñdit apl's ibidẽ
di. Certꝰ ſum ꝙ neq̃ mors. ſ. quaꝫ minant̃
ſeꝑabit nos a charitate dei. Cuiꝰ rõnẽ aſſi
gnat Augꝰ. de moꝛib eccl'ie. d. Licet coꝛpꝰ
nr̃m poſſit moꝛi. tñ ipm q̄ diligimꝰ deuꝫ ſcꝫ
aĩa moꝛi nõ põt. niſi dũ nõ diligit deũ. cui
mors eſt nõ diligere deũ. ꝙ nihil aliud ẽ q̃
ei in diligẽdo aliqd ꝑponere. Alia ẽ rõ ſm
Amb. Quia mors erat ſctis occaſio eundi
ad ꝑmiũ ꝓmiſſuꝫ ꝛ q̄ſi ianua. ḡ mors nõ pt
nos ſepare a charitate xp̄i. ḡ nõ pt abijcere
ab eo. Scđo neq̃ vita inqͭt apl's. ſ. ꝓmiſ
ſa pt nos ſepare a caritate. Cuiꝰ rõnẽ aſſigͭt
Augꝰ. in libꝛo de moꝛib eccl'ie. d. Quia de
us eſt fons vite. ſicut ḡ nemo ſeparat a fon/
te aque ꝓmittendo aquã. ita nemo ſeparat
a fonte vite ꝓmittẽdo vitã. Vñ dñs dicit
Ioh. v. Qui credit in me habebit vitã eter
nã. Tercio inqͭt apl'us. Neq̃ angeli neq̃
ꝑncipatꝰ. neq̃ ꝟtutes. neq̃ inferioꝛes. neq̃
medij. neq̃ ſuꝑioꝛes poterũt nos ſepare a
caritate dei. Cuiꝰ rõ eſt ſm Augꝰ. q2 ange/
li cũ inheremꝰ deo nõ ſũt mente nr̃a potẽti
oꝛes. imo toto mũdo ſuꝑioꝛ eſt mens inhe
rens deo. vt ait Aug. de moꝛib eccl'ie. Quõ
ergo ſeꝑabũt nos a charitate xp̄i. ad quam
nos etiã hoꝛtant̃. ḡ nec nos eijciẽt Quar
to inquit apl's Neq̃ inſtãtia. i. inſtãtes mo/
leſtie nos a deo ſeꝑabũt. Cuiꝰ rõ eſt ſm Au
gꝰ. de moꝛib eccl'ie. Quia eo ipſo eas leuio/
res ſentimꝰ q̃ ei a q̄ nos ſepare moliunt̃ ar/
tius inheremꝰ. caritas enĩ oĩa ſuſtinet. ꝛ eſt
vita moꝛientiũ. ait Augꝰ. de laude caritatꝭ.
ḡ nõ ſeꝑat ſꝫ vnit Quinto inqͭt apl's. Neq̃

futura.i.pmiſſio futuroꝝ nos a caritate ſe/
parabūt.Cui⁹ rō eſt ſm Aug⁹.de moribus
eccl'ie.Quia qcqd boni futuroꝝ eſt certi⁹ p
mittit de⁹.ꝛ nihil eſt ipſo deo meli⁹. q pfecte
inherētib9 ſibi iā pūs eſt.g nec talia ſeparāt
a caritate.g nec eijciūt a deo. Sexto in/
qt apl's.Neqꝫ fortitudo.i.violētia alic⁹ po/
terit nos ſepare a caritate dei. neqꝫ altitu/
do.i.pſpitas.neqꝫ pſūdū.i.adūſitas poterit
nos ſepare a caritate xpi.neqꝫ alia creatu/
ra.Cui⁹ rōnē innuit apl's in eodē ca.d.Dz
bonis oīa coopant in bonū.g nō ſepant
niſi nos velūn⁹.p caritatē g q (vt dic aplus
j.Coꝛ.xiij.) oia pōt.oia ſuſtinet.ꝛ nūqꝫ ex/
cidet ſpūs nr in illo intrinſeco vbi eſt ſons
vite.ꝛ caritas pōt manere ſemp.maxie cuz
charitas volūtates nras ad deū qſi ad cen
trum ſuū,ppriū inclinet.ꝛ nos ſibi incorpo/
ret.ꝛ voluntas pfecte ꝯcordet.que maxime
amanniū refectionē ꝯſummant ꝛ ppetuant
Vn̄ Jobis.vj.dicit dn̄s Eū qvenit ad me
nō eijciam foras. Qd Aug.exponit d.Ve/
niamus ad deū.intrem⁹ ad deū.ꝛ incorpo/
remur ei.vt nos nō faciam⁹ voluntatē no/
ſtrā ſed voluntatē dei.ꝛ non eijciet nos fo/
ras ſcꝫ in exilium tenebrarū eternarū. ſed
ſiue ingrediamur ſiue egrediamur paſcua
inueniemus noſtrā nutrientia charitatez.
que nos ppetuat ī chriſto. quia qui manet
in charitate in deo manet.j.Jobis.iiij.

Diſtinctio ſeptima.

Eptimo poſtqꝫ viſum eſt quid ſit il
f. lud intrinſecū ſecretū ꝛ eternale ma
nerium in chriſto.ꝛ qualit in illo in/
trinſeco varie manſiōes diſtinguuntur.et
ſm quid homo in illud intromittat. Viſo
etiā quid ſpūs in hoie dicat. ꝛ quib9 pedib9
illud intrinſecū ingrediat.ꝛ qlitas human⁹
ſpūs in illo dicat.ſtabilit ꝛ ppetuat.Viden
dū eſt q ꝛ quot ſunt itinera p q ad illud in/
trinſecū ſecretū et eternale maneriū ſpirit⁹
humanus accedat ꝛ ingrediat Circa qd
ſciendū eſt ꝙ (ſicut dz in lib.de ſpū et aīa)
duo ſunt loca inter q ſpūs humau⁹ exiſtēs
ad vtrūqꝫ ſe mouere pōt ſine itinerare. De
us em̄ eſt in ſūmo.mūd⁹ vero in imo. Jlle
ſcꝫ de⁹ in eodē ſtatu eternitatꝫ ſue imobilis
exiſtit.ideo ipe ſolus eſt eternitate mēſura/
bilis.Cui⁹ rō eſt.qꝛ ſic Boeci⁹ in de ꝯſola/
tione dicit. Eternitas eſt intermiabil' vite
tota ſil' ꝛ pfecta poſſeſſio,q nlli creature cō/
uenit.ſed ſoli deo.vt pꝫ ꝯſiderāti h⁹ diffi/
nitiōis ptes.Jſte aūt mūd⁹ curſu mutabi/
litatꝫ ſue ſp inſtabil' fuit. ꝛ iō tpe menſurat.
qꝛ tpſ eſt menſura mot⁹ mutabiliū reꝝ.nō
pmanentiū.ſed ſuccedentiū vt ſit.ꝛ iō talia
dicunt tpalia.Rōnalio aūt ſpūs qi in qdaꝫ
medio eſt ꝯſtitut⁹.ſed mediū opoꝛtet ptici/
pare naturā extremoꝝ,pter cōnexionē vni
uerſi.ꝛ iō opoꝛtet ꝙ ſpūs nr in aliq cōueni/
at cū eternis.ꝛ in aliq cū tpalib9.Cum eter/
nis ꝯuenit in h ꝙ ſm ſubſtantiā oīno ē ſta
bilis ppetuo.in eternū manens. ꝛ iō q ad h
nō menſurat tpe trāſeunte.qꝛ illo coꝛrupti
bilia mēſurant.nec mēſurat eternitate.qꝛ il
la ſoli deo ꝯuenit.g neceſſario mēſurat mē
ſura media.ſ.euo qd eſt qdā pticipatio eter
nitatꝫ.Vn̄ Dioni.de di.no.dicit. ꝙ euū dz
qeta et tota ſil' vita. Et Dam̄.li.iij.c.j.d:ē.ꝙ
euū nō eſt temp⁹ nec ps tpis.ſed qd ſil' ptē/
dit cū eternis ſcꝫ ſm ppetuationē. Vn̄ i li.
de ſpū ꝛ aīa dz. Spūs human⁹ qdā cōdi/
tionis ſue excellētia huic mutabilitati que
deoꝛſum ē ſupemiuet.qſi creat⁹ in oꝛizon/
te eternitatꝫ.ꝛ iō ad illā q eſt apud deū imu
tabilitatē nōdū puenit.qꝫuis ptingere poſ/
ſit cū angel'.Spūs ei nr cōuenit cū tpalib9
in hoc ꝙ ſm opatiōes aliquas eſt mutabi/
lis.ꝛ in eis ſucceſſiones patit. Vn̄ in lib.de
ſpū ꝛ aīa dicit.Si ſpūs noſter in his qui
deoꝛſum tranſeūt ſe p cupiditatē immerſe
rit.ſtatim p infinitas diſtractiones ſiue iti/
nera rapiet.ꝛ a ſeipo quodā modo diuiſus
diſſipabit.et ideo quo ad iſtas opationes
tempalis efficit.qꝛ tpe mēſurat.De hac in/
ſtabilitate ꝛ mutabilitate dicit Hugo d ar/
cha noe ſic.Dū coꝛ nrm ſiue ſpūs nr p deſi
deria fluere cepit qſi in tot diuiſum eſt quot
ſunt ea que concupiſcit. Hinc naſcitur mo
tus ſine ſtabilitate.laboꝛ ſine requie.curſus
ſine puentione.ita vt ſemper ſit inquietus
ſpiritus noſter donec illic inherere ceperit
vbi deſiderio ſuo nihil deeſſe gaudeat.ꝛ ea
que diligit ſemper manſura confidat ꝛ cre/
dat. Hec ille.Ex quo concluditur ꝙ neceſ/
ſe eſt ꝙ ſpiritus humanus habeat aliquas
operationes que maneāt ſm ſuā ſubſtātiā.
licet vna alteri ſuccedat. qd accidit vbi ſūt
operationes intrinſece intellect⁹ ꝛ affect⁹.
maxie qn in etnis figunt.qs opatōes exer/
cere poſſꝫ ſpūs hūan⁹ etiā ſi celū ſtaret.vl' ſi
nullū eſſet tpſ.vtꝫ p Aug.nec mirū cum ſit
ſpūs hūan⁹ ſup tpſ exiſtens in carne tpali.

Dicit enī Grego. mora. Sublenata mens id eſt. ſpiritꝰ extra terminos tempoꝝ ducitˀ etiā cū a carne in tempe tenetˀ. ꝛ in libro de ſpiritu ꝛ aīa. Si ſpūs humanꝰ ab hac infima diſtractione que deorſum eſt erexerit ſe. ꝛ hec infima deſerēs atqꝫ paulatim ſe in vnū colligens ſecū eſſe didicerit. tanto amplius in vnū colligetˀ. quāto magis deſiderio ꝛ cognitione ſurſuꝫ eleuabitˀ. donec tandem omīno imutabilis ſit. ꝛ ad illā veraꝫ ꝛ vnicā que apud deū eſt immutabilitatē ꝑueniat vt ꝑpetuo ſine omī mutabilitatꝫ viciſſitudine requieſcat. iam i intrinſeco domini ꝑfecte collocatˀ. Hec ille. Ex his ꝑtꝫ qꝫ ſicut ſpiritꝰ humanus ex inordinato amore tempaliū aggrauatꝰ aſcendit ab eternis ꝑ aliqua itinera iniqtatis deorſuꝫ ad tempo ralia. ſic ſpiritꝰ humanꝰ ex ordinato amore eternorū alleuiatꝰ aſcendit ſurſum ꝑ itinera recte equitatis ad eterna. ꝛ ſicut ille ꝑ ſeptem itinera obliq̄ deſcendit ad tꝑalia. ita iſte ꝑ ſeptē itinera recta aſcēdit ad eterna. ꝑpter qd itinera eternitatꝫ nūcupantˀ. Itinera ergo eternitatꝫ ducētia ad intrinſecuꝫ ſecretū ꝛ eternale manerīū dñi ſunt hec ſcꝫ Eternorū recta intentio. Eternoꝝ ſtudioſa meditatio. Eternoꝝ limpida cōtemplatio. Eternoꝝ charitatiua affectio. Eternorū ſecreta reuelatio. Eternoꝝ experimētalis ꝑguſtatio. Eternorū deiformis operatio. Ad itinerandū autē in his ſepteꝫ itineribꝫ eternitatis dñs amoroſe inuitat ſpiritū humanū oſtendēs ꝛ ꝑmittens ei ſeptē āminicula cooperātia ad ambulandum in itineribꝫ eternitatis. Iſtā autē inuitationē mens humana diligentˀ aduertat. Quia ſicut dicit Vercelleñ. ſuꝑ Canti. Nihil eſt qd ad cōtinuos ſponſe ꝑfectus eam ꝑmoueat efficacius qꝫ deū imitari. ꝛ ab eo inuitari effectiue. Hoc qdem exercitio ꝯtinuo vniformiter ꝑficiunt celeſtes ſubſtātie q̄ non ceſſant poſt ſpōſum ingredi. Totꝰ enī curſus amoris in aſſiduaꝛ cōtinua huiuſmōi inuitatione cōſiſtit. vt in fine libri Canti. patet. dicit ḡ. v. Surge ꝑpera amica m. columba mea. formoſa mea ꝛ veni. Amica. qꝛ amās ꝛ amata. Ego enī diligo diligētes me. Prouer. viij. Columba mea. qꝛ ſpū ſimplificata Matth. x. Eſtote ſimplices ſic colūbe. Formoſa mea. qꝛ ad imaginē ꝛ ſimilitudinem dei facta Gene. i. Surge igitˀ a tꝑalibꝫ ad eterna tendendo. ꝛ ꝑpera. eterna inueſtigando. ꝛ veni. eternitatē meā ingrediendo. Huiꝰ petitiōis reddit cauſaꝫ. di. Surge ꝑpera amica mea ꝛ veni. qꝛ iā eſt itinerandi oportunitas tēporanea. qꝛ iā hyems tranſijt peccati infrigidātis ꝛ itinera ambulantiū obliquātis. Quia iam eſt itinerū optata facilitas. qꝛ iam imber abijt ꝛ receſſit cure diſtrahentis ꝛ itinerantes impedientis. Quia iā eſt itinerantiuꝫ amena iocūditas. qꝛ iā flores apparuerūt in terra nr̄a. Quia iam tempꝰ vernale venit ex ꝑſentia diuini ſolis in terra noſtre carnis. Quia iā eſt ꝑambulantiū alleuiata agilitas. qꝛ iam tempus putatiōis aduenit. quo ſpiritus noſter exoneratˀ ab omībꝫ ſuꝑfluis ꝛ vanis. Quia iam eſt viarū reuelata veritas. qꝛ vox turturis audita eſt in terra nr̄a verbi incarnati omnē veritatē docentꝫ. Quia iā eſt viatici deſiderati ſatietas. qꝛ ficus ꝑtulit groſſos ſuos. ſcꝫ pater fons dulcedinis filium panē omīs ſuauitatis. ꝛ ſpiritū ſanctū potū ſobrie ebrietatis. Quia iā eſt medij odorifera ſuauitas. qꝛ vinee florentes odorē ſuum dederūt. i. potētie fecunde dederūt odoreꝫ bone fame ex operibꝫ odoriferis. qꝛ bonus odor chriſti ſumus. ij. Corinth. ij. Igitˀ ſurge. ꝑpera amica mea ꝛ veni. Unde dicit Origꝫ. Quis iā nō ſurget. qs nō ꝑperet. aut qs nō veniet vbi tot vtilitatū inſignia cōcurrūt. Singula iſtoꝝ āminiculoꝝ applicabūtˀ ſingulꝭ itineribꝫ vt patebit īfra. ꝛ hec itinera abſcōdita ſūt a ſapiētibꝫ ꝛ prudētibꝫ hꝰ mūdi. ꝛ reuelata ſūt paruulꝭ. i. hūilibꝫ. Uñ abacuc iij. Incuruati ſūt colles mūdi. i. ſapiētes ab itineribꝫ eternitatꝫ eiꝰ. i. obliqti ſūt a vijs rectꝫ eterni dei. qꝛ q̄ a recta via declināt. q̄nto plus vadūt tāto plꝰ a termīo recte vie recedūt. ꝛ qn̄to plꝰ ſe ſapiētes mūdi ab eterna ꝟitate auerrunt. tāto plꝰ ſtulti facti i tꝑalibꝫ euanuerūt dicētes. Sol intelligētie nō eſt ortꝰ nobis. laſſati ſumꝰ in via iniqtatꝫ. viā dñi ignorauimꝰ. Sap. v. Cū ḡ Augꝰ. xiiij. ꝛ. xv. de tri. dicat. qꝫ ſpūs nr̄ ad imaginē ꝛ ſilitudinē dei eterni creatꝰ ſit. ꝛ ex h̄ eternitatꝫ capax ſit. ꝛ ex h̄ ſortiatˀ q̄ndā iā ꝑticipationē dū etiā ꝯm ſubſtātiā ꝛ ꝯm aliq̄s oꝑationes intrinſecas ſit ſupra tempꝰ. qꝛ in euo qd eſt qdā eternitatis participatio. vt ſuꝑ dictū eſt. idō ſpūs nr̄ humiliatꝰ ꝛ cōtritꝰ ꝛ a deo amoroſe inuitatus ad veniendꝫ ꝑ itinera eternitatis ad ſuum intrinſecū ſecretū ꝛ eternale manerium ſecure ꝛ gaudens cū Pſalmiſta petat.

dicens. Deduc me domine in via eterna.

Rimum igitur

p
iter eternitatis (qd eſt eterno/
rū recta intentio) ſpiritus hu/
manus deſiderio eternoꝝ ab omib⁹ allevi
atus ⁊ ad pambulandū incitat⁹ ⁊ expedit⁹
primo aggrediatur. vnū eternum intēden/
do. vnum eternū attendendo. vnū eternuꝫ
ingrediendo. in vno eterno pmanēdo. pro/
pter vnū eternum quod eſt optimū ⁊ neceſ
ſarium ⁊ finis quietās ⁊ ꝯſummans multi
tudinem omniū deſideriorū in vnū. quod
non auferet ab eo in eternū. vt patet Luce
x. Sed qꝛ nemo itinerat q̄ vias itineris ig
norat. ideo ad cognitionē iſtius vie ſiue iti/
neris qḋ eſt eternorū recta intentio. opor/
tet ſex conſiderare p ordinē. Primuꝫ eſt.
que ſit neceſſitas iſti⁹ itineris. ⁊ quare alijs
itinerib⁹ premittat. Secundū eſt. qd ſit
intentio. ⁊ a qua potētia anie oriat. Ter/
tium eſt qualiter intētio deiformis et eter/
na efficiat. Quartū eſt p que ſigna inten
tio recta ſimplex ⁊ perfecta cognoſcatur.
Quintū eſt qualiter p intentionē rectaꝫ
ad intrinſecū eternum ieſu ſpirit⁹ accedat
⁊ ingrediat. Sextū qualr ſpirit⁹ huma/
nus ad veniendū p iter illud ad intrinſecū
eternum ieſu dulciter ⁊ amanter ab eo invi
tatur.

Diſtinctio prima.

p
Rimo igitur videndū eſt que ſit ne
ceſſitas iſti⁹ itineris qḋ eſt eternoꝝ
recta intentio. et quare alia itinera
pcedat. Circa quod notandū eſt qꝛ cum
intentio finē actionis ⁊ itineris nob̄ pponē/
dat vt dicit Grego. xxviij moral. vbi ſic di/
cit. Intentio priuſqꝫ ſe in actione exerceat.
hoc iā quod appetit cōtemplat. Item cū in
tentio actionē dirigat noſtrā in operatiōe.
vt dicit Grego. ibidē. vbi dicit ſic. Unaqꝫ
actio intentionē ſuā q̄ſi intuentez oculū ſe/
quit. vt dicit Grego. xxviij. moral. vbi dicit
ſic. Sicut fabrica colūnis. columne autez
baſib⁹ fulciunt. ita vita noſtra virtutibus.
virtutes vero intima intentiōe ſubſiſtunt.
Item rōnabiliter iter intentiōis alia itine
ra pcedere debet. Unū Grego. ibideꝫ dicit.
Vigilanti cura p cuncta opera intētio no/
ſtra nobis penſanda eſt. vt nihil temꝑale i
his que agit appetat. ſed totū ſe in ſolidita/
tem eternitatꝫ figat. ne ſi extra fundamen/
tum nr̄e actionis fabrica ponatur. totū o/
pus in nihilū ſolvat. quia etiā ſumma ope/
ra inaniter fiunt ſi intentiōes cordiū extra
eternitatis certitudinē deflectūtur. Decti/
le. Et ibidē dicit. Si recta intentio in ope
ratione nō tenetur. totū opus amittitur et
deturpat. ſi autez recte intendim⁹. bonum
opus efficitur. etiā ſi minus bonū extra vi/
deatur. Plane ergo patere poteſt iſtius iti/
neris neceſſitas in ordine reſpectu aliorū.

Diſtinctio ſecūda.

s
Ecundo videndū eſt quid ſit inten
tio. ⁊ a qua potētia anie oriat. De
quo notandū eſt qꝛ ſicut dicit Anſel
mus libro de cōcor. preſci. ⁊ li. ar. Voluntas
eſt inſtrumentū ſeipm movens ⁊ oīa alia
inſtrumēta quib⁹ ſponte vtimur. ⁊ que ſunt
in nobis. vt manū. linguaꝫ: viſum. ⁊ cetera
huiuſmōi. ⁊ que ſunt extra nos. vt ſtiluꝫ. ſe/
curim. ⁊ cetera huiuſmōi. ⁊ facit oīes vo/
luntarios mot⁹. ipa vero ſe ſuis affectiōib⁹
movet in finē deſideratum. ⁊ ideo ſola vo/
luntas elicit actuꝫ intentionis ꝓprie dicte
⁊ pncipaliter. ſed a rōne ſiue intellectu diri/
gente ſiue dictante. Et nota qꝛ hec inten
tio nō ſit ſine amoris deſiderio. qꝛ quanto
maior eſt amor finis. tanto vehemētior eſt
motus intentiōis in finem. ita qꝛ amor mo/
uet in finē deſideratuꝫ. ſed intentio omnia
p que amor poteſt cōſequi hunc fineꝫ deſi/
deratū ordinat ⁊ diſponit ad illius finis cō
ſecutionē. Unū gloſa ſup illud Pš. In laq̄o
iſto quē abſconderūt. dicit. qꝛ pes anie eſt
amor. ⁊ eo movet ania ad locuꝫ q̄ſi ad ter/
minū ad quē tendit. i. ad dilectioneꝫ bonā
vel malā. quo ſe pveniſſe ad amorē letatur.
amor autē eſt actus volūtatis. Ex quo pa/
tet qꝛ intentio ꝓprie ⁊ pncipaliter eſt act⁹ vo/
luntatis elicientꝫ ⁊ libere ordinantꝫ et mo/
uentis in fineꝫ ⁊ a ratiōe directus. Et nota
qꝛ iſta intentio vt eſt a voluntate p gratiam
formata non ſolū actualis ſed ⁊ habitualis
facit actū ⁊ opus meritoriū. Cuius ratio ē.
quia pter naturalē bonitatē que eſt in actu
volūtatꝫ eo ipo q̄ eſt ens tota alia bonitas
ipi⁹ eſt ex ei⁹ ſufficienti ordine intētiōis ad
debitū finē. Tlic aūt ē ſufficiēs ordo qū ex
pte agentꝫ p intētionē bonam fit ordinatio
act⁹ ſui i debitū finem. ⁊ qū ex parte actus
eſt qꝛ ſit ordinabilis ad illū finem. talis eīn

ordo includit bonitatē eſſe in actu que ſibi
debet ex obiecto debito ⁊ ex forma debita.
que eſt charitas. ⁊ ex circūſtantia et ex de/
bito ſine. Deficiente autē altero iſtorū act⁹
victioſus eſt. Ex q̄ patet ꝙ etiā actus indif/
ferens ꝑ ordinationē debitā. ⁊ debitū finē
ſit meritorius. q̄a intētio recta ſi ſit actuali
ter a voluntate elicita mediāte gratia ad/
dit aliquā bonitatē ſupra habitū cui debet
premiū ſubſtātiale. Per act⁹ eiꝰ volūtatis
elicitos ex grā meremur vitā eternam. Ex
his etiā pz ꝙ intentio actualis eſt ꝑfectior
⁊ magis meritoria habituali q̄r addit ali/
quā bonitatē ſupra habitualē. Vñ Greg.
xviij. moral. dicit. Sicut lucerna corporis
eſt oculus carnal' lucens toti corpi. ita per
radiū intentiōis illuſtrant itinera actiōis.
⁊ Luce. xj. dicit dñs. Intētio ſicut lucerna
fulgoris illuminabit te.

Diſtinctio tercia.

Tercio videndū eſt q̄liter intētio re/
ctificet. ⁊ ex hoc deiformis ⁊ quaſi
eterna efficiat. De quo notandū
eſt ꝙ ſic dicit Hugo lib. p̄mo de archa noe.
Cor homis q̄d p̄rius amore diuino ſtabile
⁊ fixū in eternitate ꝑſtitit. q̄a vnū amando.
vnū ꝑmanſit. poſtq̄ȝ autē ꝑ deſideria terre-
na defluere cepit q̄ſi in tot diuiſuȝ eſt quot
ea ſunt q̄ cōcupiſcit. ergo ſm diuerſitatem
cōcupiſcētie ſiue amoris erit diuerſitas in/
tentionis. Vñ Berñ. ſup Cant. ſermo. xl.
oſtendit. ꝙ ſi amāo turpia appetit. etiā intē/
tio turpis erit ⁊ fedans faciē aīe vel ſpūs
⁊ ſi honeſta etiā intētio recta erit. Unde
Berñ. ibidē deſcribit diuerſas intentiōes
ſm diuerſas affectiōes. Primo ergo ſm
Berñ. eſt quedā intētio ꝑuerſa ⁊ iniqua. vt
illa que ꝓcedit ex volūtate affectata carnali
ter. ſiue ex amore carnali tendēs ad finē q̄
cōtrari⁹ eſt vltimo fini ⁊ eterno. vt eſt inten
tio illoꝝ qui terrena ſapiūt. quoꝝ de⁹ ven/
ter eſt. q̄ intendūt gule. vt magis poſſint ex
ercere act⁹ luxurie. Talis intētio eſt obſti/
natoꝝ ⁊ tēpaliū. Vñ Berñ. ibidem dicit.
Tendere nō in deū ſed in ſeculū. ſecularis
aīe eſt. vt dictū eſt. ⁊ habet tal' faciē fetidiſ
ſimā fetore peccati. Secūdo eſt intentio
quedā ficta ⁊ falſa. vt q̄ ꝓcedit ex voluntate
affectata mēdaciter. tendēs in deum appa/
rent' ⁊ falſe ⁊ nō vere. q̄a ꝓpter fauorē homi/
nū. de qua dicit Berñ. ibidē. Tendere q̄ſi
in deum ſed nō ꝓpter deū hypocrite plane
aīe eſt. omnē decorē aīe exterminantis.
⁊ totam illā fedantē ꝓpter turpitudinē hy/
pocriſis. Tercio intētio quedā eſt obli/
qua ⁊ mercēnaria vt que ꝓcedit ex volun/
tate affectata puſillanimit' tendēs in deū
nō ꝓpter deū ſed ꝑſentis vite neceſſaria. ex
qua recuruat ad ſe. Vñ mercēnaria eſt. q̄a
veris filijs nō cōuenit. vt patet ꝑ ambro. q̄
dicit in glo. Luce. iij ſic. Filius q̄ habȝ ſan
cti ſpirit⁹ pignus in ſeclari corde mercedis
lucra nō querit. ſed ſeruat ius heredis. De
hac intentiōe dicit Berñ ibidē ſmone. xlj.
ſic. Si autē intentio ſolū vel maxime ob vi
te ꝑſentis neceſſaria ſe ad deū cōuertit. nō
quidē fece hypocriſis fetidā. puſillanimita
tis tamē vicio dicim⁹ obſcurā ⁊ min⁹ acce/
ptam. eo ꝙ nō querit deū ꝓpter ſe. ideo ꝓdi/
cta itinera ſunt obliqua ⁊ tempalia nō eter
na Quarto quedā intentio eſt recta q̄ eſt
⁊ ꝓpter deū ꝑncipaliter ⁊ ꝓpter ip̄m directa.
que eſt actiuū bonoꝝ. ⁊ hec ꝓcedit ex volun
tate affectata ſpūaliter. i. eſtu diuini amoꝝ
calefacta. q̄ voluntas ſic eſtuās intentionē
ad ꝓſecutionē eterni finis deſiderati ope/
rando impellit. liq̄faciendo in deū dirigit.
nec eā ſiſtere niſi in deo eterno ſinit. Unde
Orige. Cant. ca. v. dicit. Qui ſctō deſiderio
intus eſtuat ad q̄dlibet opus bonū abilis
inuenit. quia nihil duri in corde. i. in inten/
tione portat q̄d nō feruore eſtuātis deſide/
rij in deū liqueſcat. Hec Orige. Hec tamē
intentio ꝑfectā decorem nō habet ꝑ oīa.
q̄a adhuc circa multa eſt occupata. licet pro
pter deum. Unde Bernar. vbi ſupra dicit.
Porro in aliud tendere q̄ȝ in deū. ⁊ tamen
ꝓpter deum nō ociū marie. ſed marthe ne/
gocium eſt. Abſit autē vt que huiuſmoī eſt
quicq̄ȝ dixerim illā habere deforme. nec ta/
men ad perfectū affirmauerim ꝑueniſſe de
coris. quippe que adhuc ſollicita eſt et tur/
batur erga plurima. ⁊ nō poteſt terrenoꝝ
actuum vel tenui puluere nō aſpergi. quē
tamē facile citoq̄ȝ deterget in hora ſctē de/
uotionis vel dormitionis caſta intentio et
bone cōſcientie interrogatio ad deū. Hec
Bernard⁹ ſmo. xlj. ſup Cant. Quinto
intentio quedam eſt recta ſimplex ⁊ magis
īmediata et odore finis eterni dulciter al/
lecta. que eſt cōtemplatiuoꝝ. ⁊ illa ꝓce/
dit ex volūtate finis eterni affectiua expe/
rimentaliter. Experimentalis enim odoꝝ
vltimi finis oīa alia aliq̄ mō ꝯtemnere fa

eit.exquo intentionē in nullo alio fine qui/
escere facit.sed eā quātū potest vltimo fini
immediate vnit. Dicit em̄ Hugo super.vij.
an.gelice hierarchie.ꝙ experiētia est mr̄ vel
magistra intelligētie.ꝛ ꝙ ille optime verita
tem nouit q̄ eā nō audiēdo solū.sed etiā gu
stando ꝛ faciēdo didicit. In tali em̄ experi
entia intētio nō ambulat.sed q̄si currit. In
odore inq̄t sponsa currem⁹ vnguentoꝝ tu
orū Cant.ij. Hec intentio tēdit in dn̄m so
lum imediate quātū potest.ꝛ ꝑpter ip̄m.sed
vt plurieo nō totaliter ꝑpter ip̄m soluꝫ.sed
etiā querit ꝑpter se meditari ꝛ cōsolari.reti
nens adhuc aliq̄d de ꝓprio.vt dicit Bern̄.ꝛ
ideo tal' intentio diuisa est. Talis clamat
cū Petro. Ecce nos reliquim⁹ oīa ꝛ secu/
ti sum⁹ ꝛc.q̄d ergo erit nobis. Math.v. Et
cū Ps̄. Inclinaui cor meū ad faciēdas iu/
stificatiōes tuas in eternū.ꝑpter retributio
nē. Quā tamē intentionē dn̄s nō repreben
dit.q2 nō p̄ncipaliter q̄rebat mercedeꝫ.sed
dn̄i voluntatē.cū multi tales sint in eterna
domo pr̄is.vt pꝫ Luce.xv. Sexto intē
tio quedā est imediata simplificata ꝛ deisi/
cata ꝛ amore finis eterni totaliter attracta.
Et hec est beatoꝝ in patria.ꝛ inde intentio
fit intētio eterna.ꝛ elicit a volūtate affecta/
ta deiformit. Deificatio autē (vt dic̄ Bern̄.
libro de diligēdo deū.parū post mediū) ni/
hil relinq̄t in volūtate admixtū vel ꝓprium.
sed totū ꝑ intentionē dirigit in deū. Vn̄ di
cit ibidē sic. O pura ꝛ defecata intentio vo
luntat'.eo certe defecatior et purior q̄ in ea
de ꝓprio nihil iā admixtū relinquit. eo sua/
uior ꝛ dulcior q̄ totū diuinū est q̄d sentitur.
sic affici deificari est.sic oēm tunc in sanctis
q̄ sunt in patria humanā affectionē quodā
ineffabili modo necesse est quiescere.ꝛ a se/
metip̄a liquescere.atq3 in dei penit⁹ trāsfor
mari voluntatē.alioq̄n quō oīa in oībꝫ
erit de⁹.si in homine aliq̄d de hoīe superit.
manebit quidē substātia.sed in alia forma.
in alia glia.aliaq3 potētia. ꝛ videtur sentire
Bern̄.hoc impossibile fieri nisi post resum
ptionē corporuꝫ cū beati adhuc ante resū/
ptionē corporū desiderio naturali appetāt
vnionē corpoꝝ suoꝝ. Hec Bern̄. Idē sen/
tit Aug⁹.de appetitu corporū. vt pꝫ lib.xv.
sup Genesim. Distinctio q̄rta.

Uarto videndū est ꝑ que signa re/
q cta ꝛ simplex intentio cognoscatur.
Circa q̄d notādū ē ꝙ bui⁹ intenti/
onis aliq̄ signa sunt q̄si exteriora.ꝛ q̄ ad ho
mines ꝛ q̄dā interiora.ꝛ q̄ ad ꝯsciētiā. Si/
gna q̄ exteriora recte ꝛ simplicꝭ intentiōis (
sm̄ Orige.sup Canti.c.vij. exponens illud
Q̄ pulchri sunt gressus tui ꝛc.sunt quinq3)
Loquēs q̄ de multa pulchritudine gressu/
um intētionaliū dicit. Spōsa calciata pul
cherrime incedit.q̄si rectissima intentione.
Post sctōꝝ exempla incedit calciata.sꝫ hy
pocrita nudo pede incedit.q2 deū sequitur
corrupta intentiōe.caret em̄ exemplari pel
le.vterq3 tamē ex fructibꝫ suis cognoscitur.
Et ponit ibi q̄nq3 signa recte ꝛ simplicis in
tentiōis.ꝑ que illi ab istis distinguuntur.
Primū signuꝫ est humane laudis dete/
statio.ꝛ dicit glorificatio. Vnd̄ Math.vj.
Cū facis elemosynā noli tuba canere ante
te.sicut hypocrite faciūt. De h̄ dicit Chry/
sostom⁹. Tuba est oīs act⁹ ꝑ quē opis ia/
ctantia demonstrat. Secūdū signuꝫ est
sobria tristicia ꝛ exultatio mētꝭ. Vn̄ Mar/
thei.vj. Cū ieiunatis nolite fieri. Vn̄ Ori/
ge.ibidē. Nō inueni vert⁹ signum boni cor/
dis q̄3 si erūpat foras dulcedine mentꝭ ꝛ fre
quētia sobrie exultatiōis ꝛ tristicie. Ter
ciū signū est ordo correctiōis. vt p̄mo a te/
ip̄o incipias.ꝛ post alios corripias. Unde
Matth.vij. Hypocrita eiice primū trabeꝫ
de oculo tuo.ꝛ tūc videbis eiicere festucaꝫ
de oculo fratrꝭ tui. Et Origeū.ibidē. Nisi
fallax nihil aliud appetꝭ nisi apparere iust⁹.
dū me corripis et te negligis.aut si me et te
corripis q̄re a me incipio ꝛ nō a te. Quar
tū signū est benignitas cōpassiōis. Math.
xxiij. Ve voꝫ scribe hypocrite q̄ alijs clau/
ditis regnū celoꝝ ꝛ imponitꝭ eis grauia one/
ra ꝛc. Gregꝭ. Qui bon⁹ est corde.benign⁹ ē
cōpassiōe. Quintū signuꝫ est imobilitas
mētis tā in aduersis q̄3 in ꝓsperꝭ. q̄ vt alter
Job acceptat di. Si bona accepim⁹ d̄ ma/
nu dn̄i.cur nō silr̄ ꝛ mala c.ij. Vn̄ Gregꝭ.ex
ponēs illud Job.j. Erat simplex ꝛ rect⁹ di.
Simplex ꝛ rect⁹ ē ille q̄ in aduersio n̄ fran
git.q̄ ad tpalia nō inclinat vl' incuruat.qui
ad supiora totus erigit.q̄ dn̄i volūtati hūi/
lit subijcit. hec Gre. Hec Orig. breuit' enu/
merat d. Q̄ pulchri sūt gressus tui in calca
neo tuo filia principis. Si in opibus quo
agis laudē humanā vitas.si sobrie exultas
si primo te corripias.si alijs benignitatem
exhibeas.si patientiā in aducrsis ostēdas
Hec sunt signa exteriora Post hec p̄mo.

videndũ eſt de ſignis interiorib9 recte ꝛ ſimplicis intentiõis. De h̃ nota ꝙ Berñ. libro de pcep. ꝛ diſpen. dicit ſic. Ut interior oculus intẽtiõis vere ſit ſimplex. duo arbitror illi neceſſaria eſſe. ſcꝫ charitatẽ in intentiõe. ꝛ veritatẽ in electiõe. Primo neceſſaria eſt charitas in intẽtiõe. Cui9 rõ eſt. qꝛ caritas intentionẽ ad oĩa illa q̃ ad finẽ ſunt pncipalit intenta dirigit ꝛ extẽdit. et p h̃ artius vnit. cũ in oĩb9 vnũ intendit ꝛ ad vnũ tẽdit ꝛ oĩa q̃ntũ pt cũ illo vnire q̃rit. Uñ Grego. in paſtora. di. Caritas diuiſa vnire conſueuit. cor iuſti diuidi p multa cõpellit. qđ tanto arti9 in deo colligit q̃nto illud lati9 p ſctã deſideria ſpargit. Scđo ad h̃ ꝙ oculus intẽtiõis ſit recti9 ꝛ vere ſimplex reqꝛit veritas ĩ electiõe. qꝛ illa nõ ſinit errare circa finẽ intentũ. Uñ Berñ. ibidẽ dic. Quõ deniqꝫ ſimplex erit ocul9 intentional. cũ ignorantia veritatꝭ etiã q̃ bonũ diligit et malũ neſcius agit. Sed illu9 nõ imerito oculũ ſimplicẽ duxerim cui neutrũ bonũ deſit. qꝛ iſta duo oculũ intentiõis faciũt ſimplicẽ. ſ. amor boni ꝛ cognitio veri. Hec Ber. Sic igit nec charitas intentionẽ ſinit ante finẽ intentũ ſtare. nec ṽitas ſinit eã circa finẽ errare. Ueritas eñ nõ amat angulos nec ei diuerſoria placẽt. ait Berñ. Igit op9 p intẽtionẽ bonã agit qñ illa charitate ꝛ veritate munit. ſpm̃ igit rectũ innoua in viſceribus meis.

Diſtinctio quinta.

Quinto videndũ eſt q̃lit p intẽtionẽ rectã ꝛ ſimplificatã ſpũs humanus intrinſecũ ꝛ eternale maneriũ dñi ieſu accedat ꝛ ingrediat. De h̃ nota ꝙ cum recta ꝛ ſimplex intẽtio ſit q̃dã tendẽtia ſine obliquitate. ꝛ ſimplex ſine admixtiõe in eternitatẽ avalũtate deſideratã. ꝛ a rõe dictata. ꝯſequẽs eſt ꝙ intentiõis tendẽtia cõtinua eſt eternitatꝭ ꝯſiderate approximatio et attingentia ꝯtinua. Uñ Hugo pmo li. de archa noe dicit ſic. Hoc eſt ad deũ tendere ſpeũ p deſideriũ q̃rere. p cognitionẽ inuenire ꝛ p guſtũ tangere. Intentio charitate ꝛ veritate munita oĩa tpalia derelinquat. et ad eterna redeat donec intentio. tentio fiat. vt dicere poſſit. Inueni quẽ diligit aĩa mea. tenui euꝫ nec dimittã. donec cũ introducã in oẽs mentis capacitates tã cõmunes ꝙ̃ ſingulares. vbi intẽtio oĩb9 inferiorib9 ſuperfert. extra mũdũ ꝯſtituit. in eternis colloca tur ꝛ quietat. Uñ. Greg. xxv. mor. dicit ſic Si ſemel in appetitiõe celeſtis patrie forti ſtabilitate anim9 per intentionẽ figitur. minus rerũ temporaliũ pturbatione vexatur A cũctis quippe exteriorib9 motib9 eandeꝫ intentionẽ ſuã quaſi quendã ſecretũ receſſũ petit. ibiqꝫ incõmutabili inherẽs ꝛ mutabilia cũcta tranſcẽdens. iã ipſa tranquillitate quietꝭ ſue in domo ſcꝫ in mũdo extra mundũ eſt. Excedit quippe oĩa ima intentiõe ſummoꝝ. ꝛ cunctis reb9 quas nõ appetit. libertate quadã ſupeſſe ſe ſentit. nec tempeſtatẽ rerũ temporaliuꝫ ini9 ſuſtinet. quam intuet foris. q̃a terrena omnia q̃ concupita opprimere mentẽ poterãt. deſpecta ſubt9 iacent. Unde p pphetã dicit. Statue tibi ſpeculam. qꝛ dũ quiſqꝫ ſpeculat ſumma ſupeminent infima. Hec Gregori9. Si igit ſpiritus nr in ſe bene ordinat9 cũ omib9 actionib9 in vnũ ſe colligat. ſurſum ad eterna tẽdat. ꝛ licet q̃ ad aliq̃ inſtabilis pmaneat. intentione tamẽ in eternitate ſtabilis pſiſtit. que nõ niſi in eternis ſtabilit. Dicit Greg. ꝛ Hugo libro. iiij. de archa noe. Quãdiu homo ordinẽ ſue nature tenuit q̃uis p actionem variaret. interi9 tamẽ p intentioneꝫ et amorẽ ſtabilis pmanſit. qꝛ vnũ intendebat ꝛ pꝑter vnũ oĩa faciebat. vnũ diligebat et omniũ voluntatũ atqꝫ actioniũ ſuarũ fineꝫ ad vnũ referebat creatorẽ ſuũ. q̃ ſolus ſufficiebat. Hec ille. Et Baſili9 exponens illud Luce. x. Porro vnũ eſt neceſſarium. dicit. Uniformis eſt vita chriſtiana. ad vnã tendens intẽtionẽ. ſcꝫ gloriã dei. multiformis vero ꝛ varia eſt vita eorũ que deforis ſunt p libitu ſuo variata.

Diſtinctio ſexta.

Sexto videndũ eſt q̃liter ſpũs aduenienduũ p iter recte ꝛ ſimplicꝭ intentionis ad eternũ intrinſecũ dñi ieſu. dulcit ab eo inuitat. dicẽte. ij. c. Cãti. O amica mea ꝑpter intentõis tue ſimplicitatẽ Nã tã in ꝗete interiorꝭ ꝯtẽplatiõis ꝙ̃ in exercitio exterioris actionis. ꝛ in ꝯſolatõe angelice allocutiõis me ſolũ intẽdebas. cum me in lectulo queſiſti. ciuitates circuiſti. vicos pambulaſti. cuſtodes angelicos ſuſtinuiſti. Canti. iij. quare pertrãſitis bis omnibus ſingularis me ſingularit inueniſti ꝛ tenuiſti. Surge. ſi eñ amica mea es. ſurgendum eſt tibi. p tue intentõis ſtabilitateꝫ ad me inceſſant tendẽdo. qꝛ ꝛ ſi me vt amicum inueniſti. nonduꝫ tñ ad plenuꝫ cognouiſti.

Quere ergo faciem meā ſemper cum Pſ. Quia qui ſine ſine eſt amādus ſine fine eſt querēdus. Ait Aug⁹. in gloſa. O columba mea ꝓpter intentiōis ſimplicitatē ⁊ vnitatē. Una em̄ eſt colūba mea Canti. vj. q̄ vt dic Vercelleñ. ibidē. vnica ſimplicē habēs intuitū. vnde ſignat purā intelligentiā ꝯtemplans diuinā ſimplicē eſſentiā. ex quo ſimplificata magis fuit Math. x. Eſtote ſimplices ſicut columbe. Propera ꝓpter intentiōis tue agilitatē mihi ꝯtinue approximādo. q̄a ꝑ ꝯtinuā deſiderati finis intentionē ꝯſeq̄ris ꝯtinuā approximationē ad me qui ſum p̄ncipiū ⁊ finis Apocal. xxj. Principiū te liberalr̄ creans. finis te finalr̄ quietās. O formoſa mea ꝓpter intentiōis tue deiformitatē. Ipa em̄ intētio ait dn̄s Luc. xj. q̄ſi lucerna fulgoris illuminabit te. vt iā nihil ꝓpriū in te reliquerꝭ qđ in te amoroſe nō ordinaueris ꝓpter qđ tota pulchra es amica mea. ⁊ macula nō eſt in te. Canti. iiij. Ueni igr̄ ad meā diuinitatē. q2 intentiōis tue tēdentia non quieſcit niſi in mea eternitate. q̄ eſt ſecretū meū intrinſecū ⁊ eternale maneriū. Ueni autē. quia iā eſt itinerādi temporanea oportunitas. q̄a iam hiems trāſijt. Qđ Vercellenſ exponēs ait. Hiems multiplici intēperie itinerātes ī̄pedit. Math. xxiiij. Orate ne fuga vr̄a fiat hieme vel ſabbato. Hiemis igr̄ noīe inq̄t Vercelleñ. intelligunt q̄libet impedimēta vel offendicula itinerū eternitatꝭ. Hoꝝ aūt itineꝝ offendicula ſunt ꝯcupiſcētia carnis. ⁊ ꝯcupiſcētia oculoꝝ. ⁊ ſupbia vite. cū oībꝫ familijs ſuis. ſed hec oīa iā ſunt diminuta. q2 iam hiems trāſijt. Hec ille. Et eſtas ſolis eterni incarnati ꝓbi iā in terra nr̄a apparuit. et ideo iā tēpora nea itinerādi ē oportunitas. ideo dicit Vercelleñ. Hec itinera ſibi carpit ſponſa ꝑ totā ſeriē canticoꝝ ſponſo vocante. illumināte. adiuuāte. ſupportāte ⁊ amplexante. celeſtibꝫ paranimphis obſeq̄a ſua impendentibꝫ. Hec ille. O dn̄e de⁹ veni ergo amica mea. q2 iā hiems pc̄tī intētōis tue aſcenſum retrahentꝭ trāſijt. Ueni colūba mea. q2 iā hiems peccati intentiōis tue agilitatē retardantꝭ abijt. Ueni formoſa mea q2 iā hiems pc̄tī intentōnē pulchritudinis tue deturpantꝭ receſſit. Ueni autem amica mea ꝑ intentiōis tue ſingularitatem. vt me eternalr̄ amplexeris. Ueni colūba mea ꝑ intentiōis tue deiformitatē. vt me eternaliter fruarꝭ. Ego em̄ ꝑpetua dilectiōe dilexi te. Hiere. xxxj. ad quam fruitionē eternam nos ꝑducat qui in eternum regnat etern⁹ deus in eternū b̄ndict⁹. Amen.

ſ Ecūdū iter eternitatis

ꝑ qđ ſpūs human⁹ tēdit ad intrinſecū ſecretū ⁊ eternale maneriū dn̄i ieſu. i. ad eternā eius diuinitatē eſt eternoꝝ ſtudioſa meditatio. De q̄ itinere ſunt ſeptē ꝑ ordinē notanda. Primū eſt q̄re iter ſtudioſe meditatiōis imediate iter recte intētiōis ſeq̄tur. Scđm eſt q̄d ſit meditatio. ⁊ q̄liter a cogitatiōe diſtinguar̄. Terciuz eſt q̄lr̄ in itinere meditatiōis de⁹ ſpm̄ hūanū illuminet ⁊ ꝯfabuler̄. Quartū eſt q̄liter ſpūs human⁹ in itinere meditatiōis deū alloq̄tur. Quintū eſt q̄lr̄ allocutio diuina intrinſeca a nr̄a meditatiōe diſtinguar̄. Sextū eſt qualr̄ ſpūs human⁹ ꝑ iter meditatōis eternitatē ieſu ingredīar̄. Septimū ē q̄liter ſpūs hūan⁹ adueniendū ꝑ iter meditatiōis ad eternitatē a ieſu inuitar̄.

Diſtinctio prima.

p Rimo igr̄ notādū eſt q̄lr̄ iter ſtudioſe meditatiōis iter recte intentōis ſequar̄. ⁊ q̄ iſti⁹ itinerꝭ ſit neceſſitas. De quo notandū eſt qꝫ cū radius recte ⁊ ſimplicis intentiōis ſpiritui humano eternum ⁊ beatificū finē oīs ꝯſolatiōis vl̄ ꝯſummatiōis q̄ſi ſpeculatiue ꝑoſtendat. Qđ neceſſariū eſt. q̄a niſi ſpiritus human⁹ finē illum aliq̄liter ꝑcognoſceret. neſciret q̄ tenderet vel vbi quieſceret. ⁊ niſi illū finem aliqualr̄ deſideraret ⁊ inueniret nunq̄ꝫ q̄rere curaret. ſed vagus ⁊ ꝓfugus ſuꝑ terram vt alter cayn a facie domini ꝓiectus nūq̄ꝫ ſtabilis ꝑmaneret. vt dicit Hugo libro p̄mo de archa Noe. meditatio ſtudioſa ꝑ omnia diſcurrēdo ad hunc finē intentū inueſtigādo q̄ſi practice querat ⁊ inueniat. ⁊ ſpiritū ad illū cū animi rōne ⁊ exultatione nō deſiſtat adducere. ideo rōnabiliter īmo neceſſario iter meditatiōis īmediate ſequr̄ iter intentionis. Un̄ Richar. libro p̄mo de archa myſtica dicit ſic ca. iiij. Meditatiōis ſtudium eſt ſemꝑ quoniis induſtrie labore qualiber animi difficultate ardua q̄qꝫ app̄hendere. obſcura irrūpere. occulta penetrare. donec veritatē diu queſitā inueniat. ⁊ aīm ſiue ſpiritū ad veritatꝭ ꝯtemplationē cū ad-

miratione ⁊ exultatione adducat. Hec ille. Hec etiã duo itinera mutuo ſe iuuãt. Intentiõi duo ſũt neceſſaria .ſ. amor boni ⁊ cognitio veri. vt ſup̃ dictũ ẽ. ſ; meditatio hec duo augmẽtat ⁊ ꝯfortat ſuo feruore. qꝛ ſm̃ Pš. In meditatiõe mea exardeſcet ignis. qꝛ intẽtionẽ ad cognitionẽ veri illũiat. et q̃ ad deſideriũ boni finis inflãmat. ex q̃ iutentio meditationẽ in finẽ intẽtũ ⁊ deſideratũ rectiꝰ dirigit ⁊ vehemẽt̃ ipellit. Itẽ intẽtio finẽ itineris oñdit. meditatio vero viaꝫ ad ſũma ⁊ eterna pãdit. ⁊ q̃ ſint neceſſaria itineri ꝓuide diſponit. ait Bern̄. in ſer. de ſcõ andrea. Ex his p;ꝫ q̃re iter meditatõnis ſeq̃tur iter intentiõis. ⁊ eiꝰ neceſſitas.

Diſtinctio ſecunda.

Ecũdo videndũ eſt q̃d ſit cogitatio. ſ ne ſpũs hũanꝰ ꝑ viaꝫ cogitatiõis ꝑ via meditatõis iter arripiat. Oportet ſcire q̃d ſit cogitatio. ⁊ q̃d meditatio. ⁊ q̃re inter ſe diſtinguant̃. De q̃ nota ꝙ Richar. li. j. de archa myſtica. c. iij. dic̃ ſic. Sciendũ ꝙ vnã eandẽq; materiaꝫ hñtia aliť ꝑ cogitationẽ intuent̃. aliť ꝑ meditationẽ ruminant̃. Multũ etiã a ſe inuicẽ differũt hec. q̃uis q̃nq; in materia ꝯueniãt. Et iõ dicit Rich. ibidẽ. ꝙ cogitatio eſt ipiꝰ ani aſpectꝰ. ad euagatiouẽ ꝓnus. Ipa eñ ſinguľ pene momentꝫ ꝯſtreuit ſe ad inepta ⁊ friuola relaxare. ⁊ ſine vllo diſcretiõis freno ad oĩa ſe ingerere vel ꝓcipitẽ dare. Meditatio vero vt dicit idẽ eſt ſtudioſa mẽtis intẽtio ad inueſtigandũ diligent̃ intendẽs. et eſt ꝓuidꝰ animi intuitꝰ ad v̾itatꝫ inq̃ſitionẽ vehemẽt̃ occapatꝰ. Ex his p;ꝫ multiplex iſtoꝝ differẽtia. vt oñdit Rich. ibidẽ. c. iij. d. Cogitatio ꝑ diuerſa queq; lento pede gradit̃ ſine reſpectu ꝑuentiõis paſſim huc illucq; vagat̃. Meditatio vero ſepe ꝑ ardua ⁊ aſpera ad directiõis finẽ cũ magna aniĩ induſtria ꝑuenire nitit̃. Scđo differũt. qꝛ cogitatio ſerpit. meditatio incedit. ⁊ vt plimũ currit. Tercio differũt. qꝛ cogitatio eſt ſine labore ⁊ fructu. meditatio vero cum labore ⁊ fructu. Quarto differũt. qꝛ cogitatio ſp̃ vagis motib; de vno in aliud trãſit. meditatio aũt ſp̃ circa vnũ aliqđ inceſſant̃ incedit. Quinto differũt. qꝛ cogitatio orit̃ ex imaginatione. ⁊ ideo q̃nq; eſt ſine rõne. Ad cuiꝰ intellectũ nota ꝙ ſicut dicit Rich. in li. de beniamin. c. xviij. duplex eſt imaginatio Una eſt beſtialis. alia rõnalis. Beſtiaľ ſine vtilitate ⁊ deliberatiõe huc illucq; diſcurrit. qđ ⁊ beſtia facere põt. Rõnalis autẽ eſt illa q̃ imaginamur diuerſa cõponẽdo vľ diuidendo ꝓut volumꝰ. qđ bruta nõ poſſunt ſic facere. Meditatio eñ orit̃ ex rõne. Unñ q̃nq; tranſit in ꝯtemplationẽ ꝑ ãmiratõem ⁊ exultationẽ. Hec ille. Et ſic apparet q̃d ſit cogitatio. ⁊ q̃d meditatio. ⁊ q̃liter int̃ ſe differunt ⁊ ꝯueniunt. vnũ tñ ꝓ altero freq̃nter ponit̃. quia cogitatio in meditationẽ ꝯuertitur dicit Richar. libro. j. c. iiij.

Diſtinctio tercia.

Ercio qꝛ allocutio diuĩa illũinans t mirabiliter a montib; eternis mentẽ hoĩm ad ambulanduꝫ ad eterna inducit ⁊ alleuiat viã. Et ideo notãdũ eſt q̃liter in itinere meditatiõis deꝰ ſp̃m humanũ alloquat̃. ⁊ de eternis q̃nq; q̃ſi ꝯfabulatur. ne ſicut dicit Bern̄. itinerãtes laborib; fatigent̃. ſermonib; delectati. Dicit nanq; Bern̄. ſer. xxxj. ſup̃ Canti. ſic. Deus q̃ſi viator quiſpiã itinerãtib; ſeſe aſſociãs. iocundis ꝯfabulatiõib; ſuis a labore vie omnem hoĩem releuat ⁊ cõmutat. ita vt eo diſcedẽte loquant̃. Nõne cor noſtrũ ardens erat i nobis. duꝫ loqueret̃ nobis in via. Hec ille. Primo ḡ videndũ eſt q̃liter deꝰ in meditationib; nr̃is cũ ſpũ noſtro loquat̃ ⁊ ꝯfabuletur. De quo notãdũ ꝙ Dioniſiꝰ in ꝓncipio angelice hierar. dicit. Pr̃ eternꝰ lumẽ generat ſimpliciſſimũ in eſſentia ⁊ ipm̃ vniuerſale lumẽ ab ipo p̃cedens ad cõmunicandũ ſui cognitionẽ ⁊ participationẽ non ſolũ admittit celeſtes mentes ſed ⁊ ad nos ꝑ diſtributionẽ bonitatis ſue venit. vt nos ab infimis ſeꝑatos ſuſcitet ad ſui deſiderium ⁊ cognitionẽ. ⁊ remota mẽtis diſtractione cõuertit nos ad ꝯgregantꝫ p̃ris viſionẽ eternã. Hec ille. Et h̃ eſt lumẽ qđ illuminat oẽm hoĩem venientẽ in hunc munduꝫ. q̃ntuꝫ in ſe eſt. Joh. j. ſed diuĩa illuminatio ẽ inſpirata dei locutio. Unñ Grego. ij. moraľ. dicit. Quaſi in audiẽtib; dicit̃ qđ videntib; inſpirat̃. Et Augꝰ. de triplici habitacło dicit ſic. Dei locutio ẽ occulta inſpiratio. qua mentib; ſuã voluntatẽ ⁊ ſuã veritatẽ oſtendit viſibiliť. Sic ⁊ Grego. ꝓmo moꝝ. oñdit ꝙ deꝰ nos alloquit̃ ꝑ inſpirationẽ mentꝫ intrinſecã. Unñ ⁊. xxx. moꝝ. dic̃ ſic. Loquitur q̃ppe deus intrinſecꝰ ſilent̃ ſonans inuiſibili lingua cõpunctiõis. ⁊ q̃nto plenꝰ intꝰ auditur. tãto ab exterioꝝ deſiderioꝝ ſtrepitu

pfectiꝰ audiēs auertit᷑. vt cuʒ ꝓpheta dauid
dicat. Audiā qd loquat᷑ in me dñs deꝰ ⁊c̄.
In his q̄ ↄuertunt᷑ ad cor. i. mentē in q̄ deꝰ
tanq̄ʒ in imagine ſua habitare dignat᷑. quō
aūt ibi habitaret eternꝰ ⁊ nō loq̄ret᷑ de eter
nis. Sed nota q̄s hāc dināā allocutionē
audiat. Ad h̄ rñdet dñs in Matth. xi. di.
Qui hʒ aures audiēdi audiat. Et Apoc. ij.
Qui hʒ aures audiēdi audiat qd ſpūs di/
cat eccleſijs. Qđ exponēs Rich. ibidē dicit
Aures audiēdi hʒ ille q̄ ſpm̄ habet intelli/
gendi. ⁊ affectū diligēdi ⁊ ꝓmerēdi ea q̄ di/
cunt᷑ vel ꝓmittunt᷑. Vñ dñs loquēs iudeis
ſurdis q̄ntū ad auditū interiorē ſiue ſenſū
ſpūalem dixit. Quare nō cognoſcitis loq̄laʒ
meā. q᷑ nō poteſtis audire ſermonē meuʒ.
q᷑ ex deo n̄ eſtis. ſʒ ex p̄re diabolo eſtis. q̄ in
veritate nō ſtetit. ⁊ iō mēdax eſt. ſed q̄ ex do
eſt v̄ba dei audit. ⁊ ſi q̄s ſermonē meū ſua/
uerit mortē nō guſtabit in eṫnū. ſed q̄ viuit
habʒ ſenſus interiores ſpūales viuaces. ſʒ
tm̄ nō oīs hñt eos exercitatos ⁊ aptos ad
audiēdū v̄bū dei. Niſi em̄ ſenſus auditꝰ ⁊ i/
terior excitet᷑ ⁊ a ieſu apiat᷑. ſpūs nr̄ ſurdus
⁊ mutꝰ ad audiendū efficit᷑. vt de talibꝫ dica
tur illud p̄s. Aures hñt ⁊ nō audiēt deū in
tus loquentē. neq̄ʒ em̄ eſt ſpūs in ore ipoꝝ
ad deū alloquēdū. His ↄcordat Greg. xx/
vij. mor. vbi dicit ſic. Vox dñi audit᷑ cū grē
eius aſpiratio mēte ↄcipit᷑. cū ſenſualitas
occulte nr̄e ſurditatis rumpit᷑. tūc auditꝰ re/
parat᷑. De h̄ nota infra. vi. itinere. diſt. iiij.
Sed q̄lit᷑ ſenſus interiores reparant᷑ ⁊ ex/
citant᷑ docet apl's ad Ro. viij. vbi dicit. Si
ſpū facta carnis mortificaueritis. viuetis. ſcʒ
ſm̄ ſpm̄. Qui aūt ſm̄ ſpm̄ viuūt q̄ ſpūs ſūt
ſentiūt. i. ſpūalia eꝰ ſapiūt. Cuꝰ rō eſt. q᷑ vi
uificato ſpū viuificant᷑ ⁊ ſenſus ſpūs vt i ſpi
ritualibꝫ exercitent᷑ ⁊ delectent᷑ in eis. ſcʒ in
ſpūalibꝫ. qđ nō ſolū verꝝ ē de ſenſu interio/
ri auditꝰ ſed etiā de oibꝫ ſenſibꝫ interioribꝫ.
Qđ etiā ꝓbat᷑ in lib. de ſpū ⁊ aīa. vbi dr̄ ſic.
Cū exterior ſenſus carnis bono ſuo vtit᷑.
interior ſenſus q̄ſi obdormit. Nō ei cogno
ſcit bona interioris ſenſus q̄ iocūditate exte
riorū bonoꝝ capit᷑. Nā qui in carne viuit. i
carne ſentit. ⁊ dolores carnis fugit q̄ntum
pōt. ⁊ ↄſolatiōes q̄rit carnis. ſed tal' vulne/
ra aīe prorſus ignorat. iō nec medicinā q̄/
rit eis. Cū aūt mortuus fuerit ſenſus aīe
q̄ viuit in carne. tūc viuificare incipiet ſenſꝰ
interior q̄ ſentit ſemetipm̄. vt tūc ſciet dolo

res ſuos ſpūs. ⁊ ſentire incipiet ſua vulne/
ra. ⁊ etiā oblectamēta ſua. ⁊ tanto pfectiꝰ q̄n
to intimius. Hec ille. Tales g̃ cuʒ iam hñt
interiorē auditū aptū audiūt deuʒ in ſe lo/
quentē. vt dicāt illud p̄s. Ignitū eloquiuʒ
tuū vehemēt᷑ ⁊ ſuus tuꝰ dilexit illud. No/
ta de h̄ infra itinere. vi. di. iij. Etiā nota ꝙ ſi
cut ptʒ ꝑ Greg. ij. mor. Deꝰ non oēs eq̄lit᷑
alloquit᷑ in meditatiōibꝫ ſuis. nec vniūq̄ue/
q̄ʒ hoīeʒ oī tp̄e eq̄lit᷑ alloq̄t᷑. ſed ꝓut vnicuiq̄ʒ
opus eſt. Quare ⁊ dñs diſcipul' dixit Joh.
xvi. Multa habeo vob̄ dicere ſed nō pote/
ſtis portare mō. Item ſciendū eſt ꝙ dñs
multiplicit᷑ loquit᷑ nob̄. ſ. acriter arguēdo.
Apoc. iij. Quos amo arguo et caſtigo. Qđ
Rich. ⁊ Haymo exponētes dicūt vt ad illđ
qđ dñs ſuadet nos ꝑducat. ꝓponit arguere
⁊ caſtigare q̄s amat. iō libent᷑ tolerāda ſunt
eius v̄ba ⁊ v̄bera. Terribilit᷑ cōminādo
Joh. xv. Si q̄s in me nō māſerit mittet᷑ fo
ras ſicut palmes ⁊ areſcet. ⁊ in ignē mittet᷑
⁊ ardet. Prudent᷑ docēdo Joh xv. Vos
dixi amicos. Quare. q᷑ oīa q̄a p̄re meo au/
diui nota feci vob̄. ſ. q̄ neceſſaria ad ſaluteʒ
fuerūt. ait Criſo. Matt. v. Aperiēs os ſu/
um docebat eos. di. Beati pauꝑes ſpū. q̄m̄
ipoꝝ eſt regnū celoꝝ. Vtilit᷑ ſuadendo.
Apoc. iij. Suadeo tibi emere aurū ignituʒ
ꝓbatū vt locuples fias. Per auruʒ vt dicit
Rich. ibidē. ſignat᷑ charitas. que vt aurum
fulget. que dilectiōe feruet. q̄ in tribulatiōe
fornacem examinatiōis ſuſtinet. Hec ille.
Veraciter ꝓmittēdo. Joh. xiiij. Qui di/
ligit me ſermonē meū ſeruabit. ⁊ p̄r meꝰ di/
liget eū. ⁊ ad eū veniemꝰ. ⁊ manſioneʒ apud
eū faciemꝰ. Hic tria ꝓmittit. ſcʒ dilectionē.
viſitationē ⁊ manſioneʒ. Quid maius his.
Dulciter ↄſolando. Cant. v. Comedite
amici mei. ⁊ inebriamini chariſſimi. Come
dite corpus meū. bibite ſanguinē meum ⁊
inebriamini diuinitate mea. Verbuʒ caro
factū eſt vt cibꝫ angeloꝝ fieret cibꝫ hoīm. ait
Grego. Familiariter ſuſurrando. Job
iiij. Porro dictū eſt ad me verbū abſcōditū
⁊ quaſi furtiue ſuſcepit auris mea venas ſu
ſurrij eius. Qđ Grego. exponēs. v. moral᷑.
dicit ꝙ ꝑ verbuʒ abſconditū allocutio inti/
me aſpirationis intelligit᷑. que menteʒ ſiue
ſpiritū ↄtingens ſubleuat. ⁊ tempaleo cogi
tationes deprimens hanc eternis deſide/
rijs inflāmat. vt nihil niſi ſupna cogitare li
beat ⁊ cūcta inferiora ↄtemnat. Abſcondi/

tum igit̃ ꝟbū audire eſt locutiões ſcti ſpũs
in corde ꝯcipe. quē mūd⁹ audire nõ põt. qꝛ
ſpm̃ ſcm̃ accipe n̄ pt. q̄ ad diligēda inuiſibi-
lia nõ aſſurgit. Hec Greg. Et ſequit̃. Et q̄i
furtiue ſuſcepit auris mea venas ſuſurrij
ei⁹. vbi dic̃ Greg. Suſurriū occulti verbi
eſt ip̃a locutio aſpiratõis ītne. Vene autē
ſuſurrij dicunt̃ eaꝝ cogitatiões. q̄bꝫ hec ip̃a
aſpiratio ad mentē ducit̃. Venas igit̃ ſup-
ni ſuſurrij auris cordis furtiue ſuſcipit. qñ
ſubtilitatē locutiõis intime afflata mēs ra
ptim ꝛ occulte cognoſcit. Niſi em̃ ab exteri
oribꝫ deſiderijs ſe abſcõdat. intna nõ pene
trat ꝛ occultat̃ vt audiat. ꝛ audit vt occultet̃
Hec ille. Verba h⁹ diui ſuſurrij quoqꝫ ſic ſt̃
abſcondita et occulta vt in intimis audita
extra dici nõ poſſint. Unde dicit Greg. xv.
moral. Riuuli ſpũaliū donoꝝ ī amātis men-
te ita de celeſtibꝫ ſubtilit̃ currūt. vt ꝑ os car
nis explicari non poſſint. Hec ĝ nemo ſcit
niſi q̄ accipit. Apoca. v. vbi dicit Haymo. q̄
ad h̄ ꝑdeſtinat⁹ eſt. Vel vt dic̃ Aug. ibidē.
Qui accepit ꝑ expientiā vel ꝑ reuelationē.
Sic igit̃ apparet q̄liter de⁹ ſpũ nr̃m ī me-
ditatiõibꝫ alloquat̃. Diſtinctio q̄rta.

q Uarto videndū eſt q̄liter ſpũs no-
ſter ſiue mens nr̃a in meditatiõibꝫ
ſuis deū ſe alloquētē alloquat̃. Cū
em̃ de⁹ vt iā ſupra dictū eſt ſpm̃ ſiue mentē
nr̃am in meditatiõibꝫ q̄nqꝫ tā amicabilit̃ et
dulcit̃ alloquat̃ vt ſpũs nr̃ q̄ſi ā mirādo cū
ꝓpha clamet. Q̄ dulcia faucibꝫ meis eloq̄a
tua. ſup mel ori meo. cõdecens ꝛ neceſſe eſt
vt ſpũs nr̃ deū alloquētē ſe hūilit̃ ꝛ dulcit̃
cū reuerētia ꝛ cū grãꝝ actiõe alloquat̃. De
hac allocutione dicit Bern. ſer. xlviij. ſuper
Canti. ſic. Sicut q̄ndā moyſes q̄ſi amicus
ad amicū cū dño loq̄bat̃. ꝛ dñs r̄ndebat.
ita ꝛ nunc int̃ verbū et aīam ac ſi int̃ duos
vicinos familiar̃ admodū celebrat̃ allocu
tio. Nec mirū. Ex vno em̃ fonte amoꝛ vtri-
cꝫ influit diligere inuicē ꝛ ꝯfoueri pit̃er.
dulcioꝛa ĝ melle volant hincinde tot⁹ in ſe
ꝟba ſuauitatis et mutui ferunt̃ aſpect⁹. ſcti
indices amoris. cū dicat alter in Cant. Ec
ce tu pulchra es amica mea. ꝛ ſtatim altera
dicat. Ecce tu pulcher es dilecte mi. Ibid.
Lectulus nr̃ florid⁹. Hec ille. Primo igi
tur de iſta locutiõe notādū eſt q̄ de⁹ ſūme
affabilis vt ſpm̃ ſiue aīam ad hāc allocutio
nē animet ꝛ incitet ip̃e ꝑoꝛ alloquit̃ eā dul-
citer inuitādo ad ſe alloquēdū dicēs Can-
ti. v. Sonet vox tua in auribꝫ meis. i. deſi-
deriū tuū. Et reddit illi⁹ rõnē dicēs. Vox
em̃ tua dulc̃. qꝛ ꝓcedit a fonte dulcedinis
inſpirate charitatis. ꝛ ex fonte candide ꝛ ſa
pide veritatis. ideo in ſpũ ꝛ veritate ſonent
in auribꝫ meis. Et q̄a verba tua exterioꝛa
dulceſcūt ex dulcedine verboꝝ interioꝝ.
ideo fauuo diſtillās ſunt labia tua. Canti.
iiij. q̄tū ad verba exterioꝛa. qꝛ mel dulcis
charitatis. ꝛ lac candent̃ veritatis ſub lin-
gua tua abſcõdita ſunt. q̄ntū ad verba inte
rioꝛa. ideo eloquiū tuū dulce. Canti. v.

Scdo de iſta allocutione nota q̄d ſit os
aīe vel ſpũs. q̄d lingua quibꝫ deū alloqui-
mur. Grego. xv. moral̃. dicit. Os cordis
.i. aīe eſt meditatio ſiue cogitatio. alias ꝓ-
pheta nõ diceret. Labia doloſa in corde. et
corde locuti ſunt. Ex habundātia em̃ cor-
dis os loquitur tam ſpũale q̄z corꝑale. ſiue
bonum ſiue malū. Lingua vero ſpirit⁹ ſiue
aīe quid ſit. oſtēdit Bern. ſer. iiij. ſup Can
tica dicēs. Verbū dei eſt ſpũs. ꝛ aīa eſt ſpi
ritus. ꝛ habēt linguas ſuas quibꝫ ſibi ſe al-
terutrū alloquant̃. ꝑſenteſqꝫ ſe indicēt. Et
verbi diuini lingua ē fauoꝛ dignatõis. Aīe
me vero lingua eſt feruoꝛ deuotiõis. Et ſe-
quit̃ ibidē. Elinguis eſt aīa atqꝫ infans q̄
hanc nõ habet. ꝛ nullatenꝰ poteſt illi eſſe ꝯ-
mocinatio cū verbo dei. ideo cū verbū hu-
iuſmodi linguā mouet. volens ad animā
loqui. nõ poteſt aīa nõ ſcire vel ſentire ei⁹
ſermonē. Viuus eſt em̃ ſermo dei ꝛ efficax
et penetrabilioꝛ omī gladio ancipiti. ꝑtin-
gens vſqꝫ ad diuiſionē ſpirit⁹ ꝛ aīe. Et rur-
ſum cū ſua verba mouet aīa. ꝟbū dei mul
to min⁹ poteſt latere. nõ ꝓpt̃ hoc qꝛ vbiqꝫ ꝑ-
ſens. ſed mag̃ ꝓpter hoc q̄ niſi ip̃o ſtimulā-
te deuotiõis ligua minime ad loquendū mo
uetur. Hec om̄ia Bern. ꝛ Greg. Tercio
neceſſariū puto circa iſtā allocutionē ſpiri-
tualē ſcire quid ſint ꝟba ſpirit⁹ ꝛ aīe. ꝛ q̄li-
ter diuerſimode deū alloq̄tur aīa. De h̄ di
cit Grego. v. moral̃. ſic. Aīarū verba ſunt
ip̃a deſideria. Nā ſi deſideriū ſermo nõ eēt.
ꝓpheta nõ diceret. Deſideriū cordis eorum
audiuit auris tua. Magnū deſideriū eſt
magn⁹ clamoꝛ. Tanto ĝ minus clamat q̄s
q̄̄to min⁹ deſiderat. ꝛ tanto maioꝛē vo-
cem in aure incircūſcripti ſpirit⁹ exprimit.
q̄̄to ſe in eius deſiderio plenius fundit.
Inde dicit Aug⁹. x. lib. ꝯfeſ. Et nota q̄ ni-
hil corꝑale in ſpũali allocutiõe imaginādū

eſt. Vñ Bern̄. ſermone. xlvj. ſup Canti. di/
cit. Quotiēs legis vł audis verbū eternuꝫ ⁊ aniam pariter colloq̄. ⁊ ſe inuicē intueri. no/li imaginari corporeas voces. vel apparere corporeas imagines. qꝛ hec locutio ꝟbi eſt infuſio doni. ⁊ reſpōſio anīe eſt admiratio cū grãrūactione. Hec Bern̄. Sed qꝛ Grego. ij. moꝝ. dicit. Vox aīe p̄ diſtincta ꝟba ſe explicat dū ſe p innumeros modos admi/ratiōis format. Ideo notādū eſt ꝙ anīa ſi/ue ſpūs human⁹ ſm̄ diuerſa deſideria ⁊ diuerſos modos admiratiōis diuerſimode deū alloquit in ſuis meditatiōibꝫ. Qui licꝫ ſint infiniti. tñ ad ſeptē reducunt. Q̄ñq̄ eñi cū anim⁹ alloquit vt deū fideliter orando. vt qñ in meditatiōibꝫ ſuis deſideria ſua in vera fide ⁊ ſincera charitate ſoli deo exhibet. qđ ſoli deo debet. Matth. iiij. Domi/nū deū tuū adorabis. ⁊ illi ſoli ſeruies. Veri adoratores ſunt q̄ eū in ſpū ⁊ veritate ad/orant. Joh. iiij. Ita ꝙ ꝯcordat cult⁹ exteri/or interiori. Soli aūt deo ſeruit cū tot⁹ homo in deū p intentionē ordinat. Vt cre/atorē vehemēter admirādo. vt qñ cū ſtupore mentꝭ diuinoꝝ operū ⁊ ꝑfectoꝝ magni/tudinē rimat p grad⁹ admiratiōis aſcēdendo vſq ad mētis exceſſum. ait Richar. lib. v. ca. xv. vt clamet cū aplo. O altitudo diui/tiarū ſapiētie ⁊ ſciē dei ⁊c. Et pš. Q̄ magnificata ſunt opa tua dñe. Vt pͥem confi/dent deꝑcando. vt qñ deſideria filialis ne/ceſſitatis ad paternā ꝯfidentiā humilit clamāt. dicēdo. Pr̄ nr̄ qui es in celis ⁊c. In q̄ oñes petitiōes nobis neceſſarie includūt Grego. xv. mora. dicit. Vera poſtulatio nō eſt in vocibꝫ oris ſed in cogitatiōibꝫ cordis Valentiores voces apud ſecretiſſimas aures dei nō faciūt ꝟba nr̄a ſed deſideria petitoria. Vt donū hūiliter honorādo. vt qñ ſe inutilē reputās ſuū nihil boni ſibi aſcri/bit. ſed oñia a dño largitore oīm ſe gratis recipe cognoſcit. Vñ Grego. xvj. moral. dicit. ſic recitās illud Pš. Dixi dño de⁹ meus es tu. qm̄ bonoꝝ meoꝝ nō eges. ⁊ dicit. Talis vere nob dñs eſt q̄ bono ſerui non indiget. ſed bona cōfert. Vt iudicē horribiliter timendo. vt qñ trepidio deſiderijs rea/tū ⁊ infirmitatē ꝓpriā cū cōfidentia infinite miſcdie inſinuat. dicēs illud Job. x. Loq̄r in amaritudine anīe mee. vbi dicit Grego. Amaritudo pñtis pñie extinguit ſupplicia ſequētis ire. q̄re cōfidenter dicit. Noli me ꝯdemnare. Si autē dicis. nō ꝯdēnabo te. ergo indica mihi cur me ita iudices. Rñdꝫ dicens p aplm. Cū a dño iudicamur corri/pimur. vt non cū hoc ſeculo damnemur.

Vt ſociū familiarit cōfabulando. vt qñ anīa diuina allocutiōe refecta ecōuerſo ſe/ipſam cū grãrūactione in feruore deſideriorū ſocialit ſe exhibet. ⁊ familiarit ſe alloqn̄/tem alloquit. Q autē ſocietas poſſit eſſe inter deū ⁊ aniam. dicit apls. j. Corinth. j. ſic. Fides eſt p quā vocati eſtis in ſocietatē filij eius. ⁊ pma Joh. j. ca. Si in luce ambu/lam⁹ ſicut ⁊ ipe in luce eſt. ſocietatē habebimus adinuicē. Q autē mutuo ſe ⁊ ſocialit alloquant ptꝫ ſupra. vbi dr̄. ꝙ de⁹ q̄ſi viator itinerantibꝫ ſeſe aſſociat. ⁊ iocūdiſſimis cōfabulatiōibꝫ ſuis a labore vie releuat om/nē hoiem ⁊ cōmutat ⁊c. Vt ſponſuꝫ dul/citer ſuſurrādo. vt qñ ꝑ magnitudine amo/ris occulta ⁊ intima deſideria nec ad plenū formare valet nec plene exprimere. Cū eñi domin⁹ deus cū anīa ſuſurret vt ſup dictū eſt. neceſſe eſt vt anīa cū deo ſuſurret. Su/ſurriū autē diuinū vt ait Grego. v. moꝝ. eſt cū aniam tā intima inſpiratiōe alloquit vt p os carnis exprimi nō poſſit. Sic ⁊ ſuſur/rium aīe eſt. vt cū ad intima ſua reducta fuerit p diuinū ſuſurriū concipiat verba q̄ per os carnis exꝑmere nō poteſt. Hoc au/tem ſuſurriū nō fit niſi in ſilentio ⁊ in ſolitudine. Ideo dicit dñs p ꝓphetā Oſee. ij. Ducam eā in ſolitudinē. ⁊ ibi loquar ad cor ei⁹. Ducit autē in ſolitudinē vocando eam ad ſua intima vt ſola cuꝫ ſolo loquat. in nullo impedita. Vñ Canticoꝝ vltimo dicit. im/pedite. Fac me audire vocē tuam. ac ſi di/cat. Ego intim⁹ menti ſum. tu autē exteri⁹ adhuc quaſi longe diſtas. ait Vercelleñ. ⁊ ideo vox tua quaſi exterior minus audibi/lis tanq̄ frigida. ⁊ ideo min⁹ gratioſa. et iđ fac me audire vocē tuam in intimis ardentiſſimorū deſideriorū. Vñ Vercelleñ. ex/ponens idē verbū dicit. Sponſus trahēs ſe ad interiora ſupnarū allocutionū. vt animā ad interiora deſideriorꝫ ꝓuocet. et eo feruētiora deſideria i ea ſuſcitet. dicit. Fac me audire vocem tuā in intimis tuis. Nō eñi eſt ſpōſo vox audibilior q̄ feruens deſiderij ſui. Hec ille. Ex quo ptꝫ ait Vercel/lenſ. ꝙ dñs oſtēdit nihil nobis eſſe salubrius. nihil in nob eſſe deo iocundi⁹. nihil in portione marie eſſe ꝑfecti⁹ q̄ in feruore de/

ſideriorū extaticorū in diuinū radiū exten/
toruꝫ inceſſanť exerceri ſemꝑ in ſupnis.io/
cundādo in intima dei allocutiōe. Ibi au/
dit verba archana q̄ non licet homī loq̄. ait
Hugo ſup. vij. angel᷑. hierarchie.

Diſtinctio quinta.

q Uinto q꞉ ſimillima ſūt cogitata no
ſtre mentꝭ ſermonibꝰ veritatꝭ. ideo
neceſſe eſt vt arbitror ſcire qualiter
allocutio diuīa a noſtra meditatiōe ꝛ cogi/
tatione diſtinguať. De q̄ notandū eſt ꝙ
cū ſm̄ Aug⁹. de triplici habitaculo. allocu/
tio dei ſit diuīa inſpiratio qua mētibꝰ nr̄is
ſuā voluntatē ꝛ ſuā veritatē inuiſibiliť oſtē
dit. Meditatio autē humana ſit ſtudioſa
mentis intētio ad inueſtigandū veritatē.
diligēter inſiſtens cū labore. ait Richard⁹.
planū eſt ꝙ meditatio humana ab allocuti
one diuīa multipliciť diſtinguiť. Primo
diſtinguunť hec. q꞉ allocutio diuīa ꝓcedit
ꝛ inchoat meditationē humanā. Dicit em̄
apl̄s ij ad Corinth. iij. ꝙ nō ſum⁹ ſufficien
tes cogitare aliq̄d ex nob tanq̄ꝫ ex nob. q̄n/
to min⁹ ſumus ſufficiētes aliquid medita/
ri ex nobis tanq̄ꝫ ex nob. cū meditatio pfe/
ctior ſit cogitatiōe. ſicut dicit Richar. lib. j.
ca. iij. Sufficiētia autē nr̄a ex deo eſt. Unde
Ecci. xxxiij. Cor homīs fantaſias patiť ni
ſi ab oīnipotēte iuueť ꝛ illuſtreť. Niſi ḡ allo
cutio diuina ſiue inſpiratio mentē ad me/
ditandū excitet ꝛ inſpiret ſpiritui q̄d. quali
ter ꝛ quādo de diuinis ſit meditandū. hu/
mana meditatio vana et inutilis remanet.
q꞉ in ea nō exardeſcit ignis deuotōnis. ſed
ignis vanitatꝭ et cupiditatis. Scd̄o di/
ſtinguunť. q꞉ allocutio diuīa meditationē
humanā inſtruit ꝛ verificat. Alocutio enim
diuina ex inſpiratiōe diuīa ꝓcedit a verita
te infallibili docens loqui ꝛ meditari cele/
ſtia. ꝛ ſupnaturalia oñdit vt ſupra dictū ē.
Meditatio autē oriť ex rōne hūana. vt di/
cit Richar. li. j. ca. iij. Qualiť ergo rō medi/
tationē de celeſtibꝰ inſtruet vel verificabit
cū ipa ſine inſpiratiōe ꝛ vnctiōe que de om
nibꝰ docet vt dr̄ j. Joh. ij. ca. nō poſſit ſe ex/
tendere ad ſupnaturales veritates. ꝛ iō eir
ca talia ceca ꝛ muta eſt. Qui em̄ de terra eſt
de terra loquiť. Joh. iij. vbi dicit Auguſ. ꝙ
homini ſm̄ ſe ꝯſiderato nō ꝯuenit loq̄ niſi
terrena. Talis em̄ ex ꝓprijs loquiť. ꝛ aialis
homo nō ꝑcipit ea q̄ dei ſunt. Talis iniqui
tatē meditat⁹ eſt in cubili ſuo, ait p̄s, id ē, in
corde ſuo. de q̄ exeunt furta. homicidia ꝛc.
diuina aūt allocutiōe aduenīēte ꝛ audita ī
interiori inſpiratiōe tota meditatio inſtru
tur ꝛ verificať. In inſpiratiōe em̄ idē eſt di
cere ꝛ illuminare. audire ꝛ videre. Quia ſi/
cut dicit Greg ij moral᷑. q̄ſi audiri diciť qꝺ
videntibꝰ inſpirať. Loquēdo veritas doce
tur. illuminādo veritas videť. Hec ille. Ex
perientia p̄dictoꝝ patꝫ. Quia cū ex habūdā
tia cordis os loquiť. tam cordis q̄ꝫ corporꝭ
De corde ſic inſpirato nō exeūt cogitatōes
male. furta. homicidia ꝛ cetera talia. ſed me/
ditatiōes odorifere. verba dulcia. vt talis
aīa dicere poſſit illud Canti. j. Faſcicul⁹
mirrhe dilect⁹ meus mihi inť vbera mea
cōmorabiť. Dilect⁹ inter vbera. i. in mea me
moria ait gloſa cōmorať ꝑ cōtinuā medita
tionē. vt faſciſcul⁹ mirrhe q̄ corpa a putre/
dine cōſeruat. ꝛ vermes mortificat ait Uer
cellenſ. ꝛ iō faſcicul⁹ mirrhe ſignat ſuauiſſi
mā fragrantiā ſanctaꝝ meditationū de dō.
que mentē a putredine ꝛ corruptiōe morta
liū ꝯſeruat. ꝛ vermes. i. offendicula medita
tionū mortificat. Talis meditatiōis eloq̄/
um eſt dulce. Canti. iiij. Tercio patet di/
ſtinctio inter allocutiōem diuinā ꝛ medita
tionē. q꞉ allocutio diuīa meditatōnē hūanā
ꝑficit ꝛ ꝯſummat. Dicit nāq̄ꝫ Diony. in p̄n/
cipio angel᷑. hierar. Ex bona naturalia ꝑfi/
ciunť ꝑ bona ſupnaturalia. De bonis autē
naturalibꝰ aīe dīc glo. ſup p̄ncipiū Cāt. ſic.
Oīnes aīe motōnes vniuerſitatꝭ cōditor
creauit ad bonū. ſcꝫ eternū. ad qꝺ tū ꝑ ſe ꝑ/
uenire nō poterāt niſi ſupnaturalibꝰ ꝑfice/
renť. Unde dr̄ ibidē. Diſce mot⁹ aīe tue ꝛ
naturaľ amoris incēdiū ad meliores trāſ/
ferre. ſcꝫ ad ſupnaturales ꝑfectiōes. Mo/
tus em̄ aīe tā intellectuales q̄ꝫ affectuales
īter deū ꝛ aīam in meditatiōibꝰ q̄ q̄dā nun
cij diſcurrūt. q̄ inutiles ꝛ indigni erūt in cō
ſpectu dei. niſi lumie veritatꝭ ꝛ feruore cari
tatis ꝑ diuinū alloquiuꝫ ꝯueniať. alioq̄n
ſi homo ex ꝓprijs loquať mendax inueniť.
Hec em̄ dona ſupnaturalia faciūt motus
mentis tā intellectuales q̄ꝫ affectuales di/
gnos ꝛ acceptos in ꝯſpectu dei tāq̄ꝫ filios
iude ꝛ hierlm. De iſtis nūcijs loquens Ri/
char. li. iiij. de ꝯtemꝑ. ca. xiiij. dicit ſic. Quo/
tidie niſi fallor q̄ meditatiōi ꝛ locutiōi inſi/
ſtitis dei nūcios ſuſcipiꝰ. Quotiens em̄ ex
abditis ſcripture receſſibꝰ nouos intellect⁹
eruim⁹ quid aliud q̄ꝫ quoſdā dilecti noſtri

nuncios recipimꝰ. huic ſane negocio ſubſeruit omnis ſacra lectio. ſagaxq; meditatio. Alijs nanq; legentibꝰ. alijs meditantibꝰ diuinorū ſecretoꝝ internuncij occurrunt q̄ dilecti noſtri ad nos mādata pferunt ⁊ de ſingulis inſtruunt. Nō eñ decet amātes inuicem ſtudia mutuaq; in alterutrū deſideria neſcire. neq; ſufficit eſtuanti anīe. ardentiq; deſiderio ſemel audire. Obſecro q̄ manda remanda. Nunciꝰ medius inter nos diſcurrat. q̄ me de ſingulis inſtruat. doceat me nō ſolū ſup ſtatum meū. ſed ⁊ de ſtatu tuo. doceat quō apud te ſit. vel q̄d tibi de me placuerit. Hec ille. Sed qualꝰ differētia inter nuncios veros ⁊ falſos ſit. ⁊ quō cognoſcamus docet Rich. lib. v. ca. ij. di. ſic. Diuinꝰ nunciꝰ pculdubio eſt p quē diuine volūtatis beneplacitū cognoſcimꝰ. p quē ad eternoꝝ cognitionē illuminamur. p quē ad eternoꝝ deſideriū inflāmamur. Hec ille. Ex q̄ ptz iſtorū nunciorū differētia. Nunciātes eñ nobis q̄ ſunt cōtra dei voluntatē vel de mūdanis vel de his q̄ ſunt carnis ſunt falſi nuncij q̄ carnis ſunt ſentiētes. q2 caro ⁊ ſanguis reuelauit eis. Alij vero ſapiūt q̄ dei ſunt. quia pater reuelauit eis. q̄ ex fructibꝰ eoꝝ cognoſcetis eos. Prouerb. xxv. Aqua frigida anīe ſitienti. bonꝰ nunciꝰ de terra longinq̄. Sz Bern. ſup. xxxij. ſup Cant. aliꝰ diſtinguit inter allocutionē diuinā ⁊ meditationē humanā. di. ſic. Sunt quedā ꝟba nr̄i ſponſi ad nos noſtre meditatōes de ipo ⁊ de eius glīa. elegantia. potētia ⁊ maieſtate. ⁊ non ſolū hec ſed ⁊ cū verſamꝰ auida mēte teſtimonia eius ⁊ iudicia oris eiꝰ. ⁊ in lege eius meditamur die ac nocte. ſciamꝰ pcerto adeſſe ſponſū. atq; alloqui nos. vt nō fatigemur laborībꝰ. ſermonibꝰ delectati. Tu ergo cū tibi talia volui anīo ſentis. nō tuā putes cogitationē ſed illū agnoſce loquentē q̄ apud ꝓphetā dicit. Ego q̄ loquor iuſticiā. Sequitur. Si ſilia eñ ſunt cogitata nr̄e mentis ſermonibꝰ veritatis in nobis loquentis. nec facile q̄s diſcernit q̄d intus cor ſuū portat. q̄d ve intus audiat. niſi q̄ prudenter aduertit dn̄m in euāgelio loquentē. Quia de corde exeunt cogitatōes male. ⁊ illud. Quid cogitatis mala in cordibꝰ veſtris. ⁊ loquiꝰ mēdaciū qui de ꝓprijs loquiꝰ. Apl's aūt. Non ſumus ſufficiētes inquit cogitare aliq̄d ex nobis tanq̄ ex nobis. ſubaudis. bonū ſed ſufficiētia nr̄a ex deo eſt. Sequiꝰ. Cū ergo mala in corde verſamꝰ. nr̄a cogitatio eſt. ſi bona. ſermo dei eſt. Illa cor noſtrū dicit. hec audit ſi bona ſunt. Audiā ait ꝓpheta q̄d loquaꝰ in me dominꝰ deꝰ. q̄m lo. pa. in plebem ſuam. Itaq; pacē. pietatē. iuſticiā deus in nobis loq̄tur. nec talia nos cogitamus ex nobis. ſed in nobis audimꝰ. Ceterū homicidia. adulteria. furta. blaſphemias. et his ſilia de corde exeunt. nec illa audimꝰ ſed ea dicimus. Seq̄tur. Fiunt tamē q̄nq; ī cordibus immiſſiones p angelos malos. vt in corde iude miſit diabolꝰ ⁊c̄. nec talia de corde exeunt ſed ei immittunꝰ. Quid autē in his tribuaꝰ cordi. vl' quid hoſti. ⁊ quando. incertū eſt mihi. ſed h̄ quidē ſine periculo ē. Sed ſane aliud eſt vbi piculoſe imo dānabiliter erraꝰ. atq; vbi certa regula pſigiꝰ. ne qō dei eſt in nobis. deinꝰ nobis: putantes verbi viſitationē. noſtrā cogitationē. Quātū ergo diſtat bonū a malo. tātū diſtāt iſta duo a ſe. q̄niā nec de verbo malū. nec de corde exit bonū. niſi forte qō prius de ꝟbo cōcepit. Sciant eñ inimici grē abſq; gratia. nec ad cogitandū bonū ſufficere cor humanū. ſed ſufficiētia eiꝰ ex deo eſt. Et ſciāt q̄ cogitant bonū vocē dei eſſe. nō cordia prolē exiſtere. Vide ante q̄niā verbū dei qō egreditur de ore dī nō reuertiꝰ ad eū vacuū. ſed pſperatur. et facit om̄ia ad q̄ miſit illud. vt dicere poſſis. ⁊ tu grā dei in me vacua non fuiſti. Sequiꝰ. Felix mens cui indiuiduꝰ comes vbiq; ſe affabilē pbet. cuiꝰ indeſinēter oblectata ſuauitate facundie. a carnis moleſtijs ⁊ vicijs ſeſe vendicat. omni hora redimēdo tempꝰ a diebꝰ malis. quoniā talis nō conturbabiꝰ ſicut dicit ſcṗtura q̄cquid acciderit ei. Hec oīa Bern̄.

Diſtinctio ſexta.

Sexto videndū eſt qualiꝰ ſpirituꝰ noſter in itinere ſtudioſe meditatiōis intrinſecū ſecretū. eternū maneriū dn̄i ieſu ingredi conatur. Circa qō notandū eſt q cū verbū eternū ſe ſpiritui nr̄o in meditatiōe ſua q̄ſi quendā viatorē iocūdiſſimis ꝯfabulationibꝰ aſſociet. ſpm̄ de tēporalibꝰ abſtrahendo. de eternis inſtruendo. ad eterna inuitando. vt ex p̄dictis patere poteſt. ideo neceſſe eſt vt ſpūs noſter tēporalia fugiat. q2 ex hoc eternis appropinquat. ⁊ ad interiora deſerti cū moyſe itrat. vt de eternis audiat. in ſolitudine meditationis aſſidue pmaneat. in eterna introeat

ꝛcū apl'o paulo cōuerſatōez in celis habe/
at. vt cū Pſ. dicere poſſit. Ecce elōgaui fu/
giens. ꝛ mãſi in ſolitudine. Qđ verbum ex/
ponēs Bern̄. ſup Cantic. dicit ſic. Nō fuit
ꝯtentus exire niſi et longe ſe faceret vt q̄e/
ſcere poſſet. ꝛ ſi trãſiliſti carnis oblectamen
ta vt minime iã obedias cōcupiſcēcijs eiꝰ.
nec tenearis illecebris ꝛ curis. ꝓfeciſti ꝛ ſe/
paraſti te. ſed nōdū te elongaſti. niſi ꝛ irru/
entis vndiqꝫ fantaſmata corporeaꝝ ſimili/
tudinū trãſuolare mentis puritate p̄uale/
as. Huciſqꝫ noli tibi promittere requiem.
Erras ſi circa te inuenire eſtimas locuz ſe/
cretū quietis ꝛ ſolitudinis. ſerenū luminis
ꝛ habitaculū pacꝭ. Hec Bern̄. Sed no
ta ꝙ hec ſolitudo meditatiōis in mente eſt
humana. vt dicit Grego. iiij. moral. vbi di/
cit ſic. In ſolitudīe manere eſt a ſecreto cor
dis terrenorū deſiderioꝝ tumultꝰ expelle/
re. ꝛ in vna intentiōe eterne patrie amorez
intime quietꝭ anhelare. Sequit. A tumul/
tu rerū tempaliū magnū quendaz ſeceſſum
petierat. quietã mentē. in qua tanto verius
deū cerneret. quãto hunc cū ſe ſolo ſolū in/
ueniret. Hec ille. Vn̄ Pſ. manens in ſoli/
tudine illa ait. Expectabã eum q̄ ſaluū me
fecit a puſillanimitate ſpūs et tempeſtate.
In q̄bus ꝟbis dicit ſe ꝓpheta a duobꝫ ma/
lis liberatū in ſolitudine. q̄ cōſueuerūt im/
pedire ambulãtes in tenebris eternitatis.
ſcꝫ a puſillanimitate ſpiritus ꝛ tempeſtate.
Primū eſt interiꝰ. ſcđm eſt exteriꝰ. Pri/
mū ſcꝫ puſillanimitas ē ex defectu fidei ex
quo oīa interiora impedimēta oriunt. qꝛ
ſpūs ſine fide infirmꝰ eſt vſqꝫ ad mortem.
Ab hac puſillanimitate in ſolitudīe tm̄ ſal/
uatus fuit. vt dicat. Quoniã in te eripiar a
temptatiōe. ꝛ in deo meo trãſgrediar mu/
rū. Qđ Grego. exponens. xvj. moral. dicit.
Murus eſt oēe qđ itineri nr̄o obijcit. ſed
murū trãſgredimur. cū ꝑ amore illius ob/
iecta oīa in mūdo calcamꝰ. Scđm ſcꝫ
tempeſtas eſt ex defectu charitatꝭ. ex q̄ ori/
unt impedimēta itinerantiū ab exteriori.
qꝛ oīs tempeſtas exterior frequēter ge/
nerat interiorē niſi aſſit charitas q̄ oīa ſuſ/
fert. Ab hac tēpeſtate in ſolitudīe Pſ. tm̄ li/
beratꝰ fuit vt diceret. qui in ſolitudine expe
ctabam ꝑfecit pedes meos tanqꝫ ceruorū.
Qđ Grego. xxviij. mor. exponēs dicit. Ele
ctorū mentes cerui dicunt. qui quecꝫ q̄ in h
mūdo obuiantia obſiſtere ſibi ꝯſpiciūt. cō/
templatiōis ſaltu trãſcendūt. ꝛ more ceruo
rū deſpectis terrenarū rerū ſentibꝫ in ſup/
na. i. eterna ſe euchunt. Hec ille. Igit i hac
meditatiōe ſolitaria ſola cū ſolo ſecure ma
net a tpalibꝫ abſcondita eternis veritatibꝫ
meditatiōe fidei ꝛ charitatꝭ feruore viuifi/
cata ꝛ ſtabilita. Qđ etiã Hugo lib. iij. de ar
cha Noe oſtendit dicēs. Si ꝑ ſtudiū medita/
tionis aſſidue cor noſtrū inhabitare ceperi
mus. iã quodã mō tempales eſſe deſitimꝰ
ꝛ q̄ſi mortui mūdo facti. intus cū deo viui/
mus. tūc quicq̄d fortuna extra molit facile
ꝯtemnimꝰ. qꝛ ibi fixū eſt noſtrū deſideriuz.
vbi mutabilitati nō ſubiacemꝰ. Ecce iã ſtu
dioſa mentꝭ meditatio intantū ſe exercuit ꝛ
ꝓfecit ꝙ in ꝯtemplationē trãſiuit. Et hoc ē
qđ dicit Richar. lib. j. ca. iiij. ſic. Veritatez ꝑ
meditationē diu queſitã tandē inuentam
mens ſolet cum auiditate ſuſcipe. mirariqꝫ
eū exultatiōe. eiuſdē quoqꝫ admiratōi diu/
tius inherere. ꝛ hoc eſt iã meditãdo meditat
onē excedere. ꝛ ꝑ meditationē in ꝯtēplatio
nē tranſire. ſicut etiã cogitatio q̄nqꝫ in me/
ditationē trãſit. Hec ille. Ex his apparere
pōt quō ſpiritꝰ humanꝰ ꝑ meditatōnē eter
norū a tempalibꝫ recedit ꝛ eternis inheret.
vt dicat cū apl'o. Nr̄a ꝯuerſatio in celis eſt.
ad Philip. iij. ꝛ cū Pſ. Tranſiuimꝰ ꝑ ignez
ꝛ aquã. ꝛ eduxiſti nos in refrigeriū.

Diſtinctio ſeptima.

Septimo videndū eſt qualit ſpiritꝰ
humanꝰ ad veniendūz ꝑiter ſtudi/
oſe meditatiōis ad intrinſecū ꝛ et/
num dn̄i ieſu ſecretū. ab ipo dulcit inuitat.
dicente Canti. ij. Surge ꝓpera amica mea
colūba mea. formoſa mea ꝛ veni. Cuiꝰ in/
uitationis ſubiūgit allectiuūz di. Veni. qꝛ
iã eſt itinerãdi optata facilitas. Iã eīn im/
ber cure tempalis diſtrahentꝭ ꝛ impedien/
tis ambulãtes in itinere meditatiōis abijt
ꝛ receſſit. ꝛ qꝛ pluuia eſtiualis deſcēdit. ꝛ ve
nit in vellus virgineū. colligēdo diſperſio/
nes meditationum. ad cōgregantꝭ patrie
vnitatē. ꝛ ſimplificatã eternitatez. Dicit ergo
aīam inuitãdo O amica mea ꝓpter medi
tatiōis tue amoroſaz aſſiduitatē q̄ eſt incē/
tiua amorꝭ. qꝛ in ea exardeſcit ignis. ait Pſ.
Qđ Hugo li. iiij. de archa noe exponēs di
cit. Sicut ligna ignē nutriūt. ſic cogitatio/
nes ſiue meditatiōes deſideria paſcūt. q̄re

Canti.ſ. dixit. meditatrix eťnoꝝ. Faſciculꝰ mirrhe dilectꝰ meꝰ mihi. inť vbera mea cõmorabiť. i. in memoria mea. ait glo. ſiue meditatiõe. Surge ꝑ meditatõnis tue extẽſionē a tꝑalibꝫ in eternitatē. vt ꝑmo egrediꝛis cũ yſaac in agrũ ad meditandũ. Secũdo extendas te in celũ cũ aplo ad conuerſandũ. ad Philip. iij. O colũba mea. ꝓpter meditatiõis tue columbinā ſimplicitatē. Iſaie. xxxviij. Meditabor vt colũba. Vercellenſ dicit. ꝙ colũba habet ſimplicē intuitũ. ⁊ ſignat purā ⁊ ſimplicē intelligentiā. Ex pura autē ⁊ ſimplici intelligētia oriunť pure ⁊ ſimplices meditatiões. que ſũt deo gratiſſime. Propera ꝑ meditatõnis tue agilitatē. Quā agilitatē deſiderabat q̄ dixit. Quis dabit mihi pennas ſicut colũbe. ⁊ volabo ⁊ requieſcā. Quā agilitatē obtinuit. cũ dixit. Si aſcēdero in celuꝫ tu illic es. ſi deſcendero ad infernũ ades. Si ſumpſero pennas meas diluculo ⁊c. O formoſa mea ꝓpter meditatiõis tue pulchrificatā puritatē. Meditatiõis em̄ ſedula exercitatio circa eterna mentē purificat a temporalibꝫ abſtrahēdo. ⁊ eā pulchrificat ⁊ formoſam facit ad eterna extendendo. vt cum Ps. dicat. Meditatꝰ ſum in nocte. ſcꝫ temporaliũ. exercitabar. me ad eterna extendēdo. ⁊ ſcopebā ſpũm meũ. nõ ſolũ a tempalibus fugiendo. ſed etiā vmbrā tꝑaliũ ſilitudinũ ⁊ imaginũ oĩno abſtergēdo. De hac extenſione ad eternitatē dicit Augꝰ. li. j. de trini. ca. xiij. Mens q̄nto magis ſe extendit ad illud qđ eternũ eſt. tanto magis ſe extendit ad illud qđ formať ad imaginē dei. ⁊ iõ querēda eſt facies dei ſemp. vt imago magis reformeť. donec ſm aplm in eandē imaginem transformeť. vt dicat illi deus illud Cantic. iiij. Q̄ pulchra es ⁊c̄. Veni igiť ad meũ intrinſecũ. ⁊ intra in gaudiuꝫ domini tui. veni iam ingreſſa vt amplius ingrediaris. q2 poſt me ingredi nõ ceſſabis. Hiere. iij. Et huiꝰ amoroſe inuitatiõis ſubiungit amoroſum allectiuũ dicēs. Surge velociter ⁊ veni. q2 imber abijt et receſſit. Quod Vercellenſ exponēs dicit. Imber ē aqua hiemalis a celo fugiens. ⁊ in terrā corruēs. frigefaciens. ⁊ in mľtas guttas ſeu partes diuidens. lutũ generans. ⁊ itinerātes impediens. ⁊ ſignat affectũ cure tempalis. q̄a lubricũ ⁊ deorſum trahit. ⁊ q̄ſi iuſta neceſſitate mentē retrahit a ſuſpendio ſpirituali in eterna ſpectacula. ⁊ ad ſollicite tractāda negocia terrena vehemēter vrget. Vnde ſpiritualis mentis feruorē ſepe tepefacit. vel etiā totaliter extinguit. licet quidā ꝑfectiſſimi inter maiores exemplo angelico precedāt ⁊ ſcedāt erecti. Exo. xxiij ⁊. xxxij. Inferius agunt ſurſum erecti. ſcꝫ per rectam et deuotam intentionē. Iſte ymber eſt vitandus in vſu et intentione. Hec ille. Sed q̄a iſte ymber ſiue aqua hyemalis abijt et receſſit. et ymber eſtiualis ſiue aqua ſapiētie ſalutaris aduenit que iter meditatiõis noſtre ab eternis non impedit ſed promouet. dirigit et perficit. ideo veni. Nam hec aqua eſtiualis ſpiritũ tuum in meditationibꝫ ad veniendũ ad meam eternitatē ſurſum erigit. ad meā eternitatem ſalire facit. ad meaꝫ eternitatem introducit. Vnde Iohis. iiij. dicit ieſus ſol eſtiuus. Aqua quam ego do fiet in eo fons aque ſalientis in vitam eternaꝫ. In his verbis veritas innuit ꝙ aqua eſtiualis a fonte vite oritur. quia apud deum eſt fons vite. ait Pſalmiſta. ⁊ ideo meditationem noſtrā ſurſum trahit per deſiderium eternorũ. quare Pſaľ. dicit. Sitiuit anima mea ad deũ fontem viuuꝫ. Secundo innuit ꝙ aqua eſtualis ſpiritui noſtro ad velociter veniendũ per meditationeꝫ multipliciter cooperať. tum quia ſitim ſpiritus itinerantis ad eterna quo ad temporalia extinguit. quia aqua illa fiet in eo fons aque fluentis per omnes valles anime. qui antem intra ſe habet fontem ſitire non poteſt. ait Criſoſtomꝰ. Item ſpiritui itineranti ad eterna vigorem tribuit. quia eſt aqua viua viuificans omnes potentias anime. Item ſpiritũ itineranteꝫ ad eterna non ire ſed ſalire facit. quia eſt aqua ſaltare faciens. Tercio aqua hec eſtiualis ſpirituꝫ itinerantem reformat et perficit. quia ad vitam eternam introducit. quia nõ ſaltat ad temporalia ſed ſalit in vitam eternaꝫ. vt dicitur hic. Ad quam vitaꝫ nos perducat pater ⁊ filius ⁊ ſpiritusſanctus. vnus deus. benedictus in ſecula ſeculorum. Amen.

Ercium iter eter

t nitatis ꝑ qđ ſpũs humanus venit ad intrinſecũ ⁊ eternũ manſiũ ieſu. eſt eternoꝝ limpida cõtemplatio. Ad cuiꝰ itineris maiorē noticiā ſeptēꝫ ꝑ

ordinē ſunt notāda Primū que ſit iſtius
itineris neceſſitas. ⁊ q̄re iter meditatōis i-
mediate ſequit'. Scōm eſt q̄d ſit cōtem-
platio. ⁊ q̄liter deſcriptio eiꝰ intelligatur.
Terciū eſt q̄lit' ꝯtemplatio a meditatiōe
ſpeculatiōe ⁊ intuitiua viſione diſtinguat'.
Quartū eſt q̄liter ꝯtemplatio ſm diuer-
ſos gradꝰ diuerſimode a diuerſis diuidat'.
Quintū eſt q̄ntā iocunditatē ſpūs hūa-
nus in itinere ꝯtemplatiōis experiatur.
Sextū eſt q̄lit' ꝑ iter ꝯtemplatiōis ſpūs
eternū manerū ieſu ingrediat'. Septi-
mū eſt q̄liter ſpūs humanꝰ ad veniendū ꝑ
iter ꝯtemplatiōis ad ſecretū ieſu inuitatur

Diſtinctio prima.

p Rimo igit' videndū eſt q̄ ſit neceſſi-
tas iſtiꝰ itineris. ſcꝫ ꝯtemplatiōis
eternoꝝ. ⁊ q̄re imediate iter medita-
tionis ſequat'. De q̄ ſciendū ꝙ cū medi-
tatio eternoꝝ ſit quedā inueſtigatio ⁊ inq̄ſi-
tio cū magna animi induſtria veritat' eter-
noꝝ. nec ab inq̄ſitiōe deſiſtat donec qđ q̄-
rit inueniat q̄ntū poteſt. planū eſt ꝙ ſpiritꝰ
humanꝰ ꝑ ipam meditationē in eternis nō
figit'. nec quietat' donec ꝑ ꝯtemplationē ei
oſtendat' ꝙ ꝑ meditationē q̄rebat'. ſed q̄cito
queſitū inuenit' ⁊ ſpūs illi q̄ſi acq̄eſcēdo
cū admiratione inherere cepit. tacito medi-
tatio eſſe deſinit ⁊ in ꝯtemplationē trāſit.
ait Rich. li. j. de archa myſtica. cap. iiij. vbi
dicit ſic. Per meditationē veritatē diu que-
ſitā tandēqꝫ inuentā mens ſolet cū auidita-
te ſuſcipe. mirari cū exultatōe. eiuſdē quo-
qꝫ admirationi diutiꝰ inherere. ⁊ hoc eſt iam
meditationē meditādo excedere. ⁊ ꝑ medi-
tationē in ꝯtemplationē trāſire. Propriū
eſt eīm ꝯtemplatiōi iocūditat' ſue ſpectacu-
lo cū admiratiōe inherere. Meditatiōi ve-
ro ꝓpriū eſt ſua ꝓmotione ſemꝑ in vlteriora
tendere. Hec ille. Ex his igit' patere poteſt
iſtiꝰ itiner' neceſſitas. q2 motꝰ ⁊ inueſtiga-
tio meditatiōis imꝑfectꝰ ⁊ minꝰ vtilis ꝑma-
neret ſine termīo ⁊ quiete ꝯtemplatōis. cū
meditatio finiet' ⁊ trāſeat in ꝯtēplatōēz tā-
q̄ in illud qđ ꝑfectiꝰ eſt. Ex his etiā pꝫ or-
do iſtiꝰ itineris ꝯtemplatōis ad iter medi-
tatiōis. q2 ex q̄ ſtudio meditatōis ſpūs huma-
nus ſurgit in iter cōtēplatōis. vt ait Rich.
⁊ ꝑ veritat' ꝯtēplationē hō ꝯuertit' ad iuſti-
tiā ⁊ ꝯſummat' ad gl'iam. ⁊ ſic pꝫ p̄mū.

Diſtinctio ſecūda.

ſ Ecūdo videndū eſt q̄d ē ꝯtēplatio,
⁊ qualiter deſcriptio eiꝰ intelligatur. De
quo notādū eſt ꝙ contemplatio ſm potiſ-
ſimū ſtatū eſt actꝰ intellectus nō impediti.
gr̄a ſanati. in eťna ſpectacula directi. ⁊ āmi-
ratione ſuſpēſi. Sic videt' Rich. ꝯtēplatio-
nē deſcribere li. j. de archa myſtica. c. iiij. vbi
dicit ſic. Contēplatio ē libera mētis ꝑſpica-
cia in ſapīe ſpectacula cū āmiratiōe ſuſpen-
ſa. In hac deſcriptiōe innuunt' q̄ttuor que
ꝯtēplantibꝰ ſunt neceſſaria. Primū eſt li-
bere ꝯtēplatōis motꝰ ab oībꝰ exoneratꝰ. ⁊ i
nullo impeditꝰ. vt Rich. ibidē dicit. Conte-
platio libero q̄dā motu ⁊ ſm ſpontaneū nu-
tū huc illucqꝫ circūfert'. ⁊ nullo difficultat'
obſtaculo a diſcurſiōis ſue impetu impedi-
tur. q̄n ꝯtemplatiua ꝯtēplet' quātū poteſt.
Ex h̄ apparet ꝙ ſpūs ꝯtēplatiuꝰ dꝫ eſſe ſine
pctō. q2 q̄ peccat ſeruꝰ eſt pcti. ⁊ vincul' eius
ligat' ne ſurſum ferat'. Debet etiā eſſe liber
a deſiderio ⁊ cura tꝑaliū. q̄ ſunt iuga dure
ſeruitut'. Liber aūt ſpūs dimittit' q̄ſi calca-
tis frenis deſiderijs ab appetitiōe tꝑalium
in ſecuritate mētis exonerat'. Hec Grego.
iij. moꝝ. Scōm qđ neceſſariū eſt ꝯtēplā-
tibꝰ qđ hic ponit' in deſcriptōe ē ꝙ oculꝰ cō-
templationis ſit ꝑſpicax. i. gr̄a ſanatꝰ. Dicit
eīm Hugo commētator ſuꝑ angel'. hierar.
ꝙ triplex eſt oculuſ. Eſt eīm oculus carnis
quo videt homo ea q̄ ſunt extra ſe. et oculꝰ
rōnis quo videt homo ea q̄ ſunt intra ſe. ⁊
oculꝰ ꝯtemplatōis quo videt homo ea que
ſunt ſupra ſe. Oculus carnis apertꝰ ē ocu-
lus rōnis lippus. ⁊ oculus cōtemplationis
clauſus eſt. Hec ille. Igit' neceſſe eſt vt ocu-
lus ꝯtemplatōnis ꝑſpicax ſit ⁊ ſanet'. opor-
tet igit' ſcire quattuor. Primo quid oculus
ꝯtemplatōnis dicat'. ſcđo qualit' oculus ſa-
natur. tercio q̄d ſit aſpectꝰ eius. quarto q̄d
ſit viſio eius. Hec q̄ttuor dicit Augꝰ. libro
de ſpiritu ⁊ anīa. oīni aīe neceſſaria eſſe. et
oſtendit q̄dlibet eorū dicēs. Spiritꝰ dicit'
mens rōnalis. vbi eſt quedā ſcintilla tanq̄
oculus aīe ad q̄m ꝑtinet imago ⁊ cognitio
dei. Sequit'. Oculus ḡ anime eſt mens. et
hec ab omi labe corporis debet eſſe pura.
⁊ tunc eſt ſana. Ment' aūt aſpectꝰ eſt rō. in-
tellectus vero viſio. Hec omni anime ne-
ceſſaria ſunt. ad eſt. vt oculos habeat. et ſa-
nos vt aſpiciat. et vt videat. Sequit'. Sa-
nos oclos hꝫ cū ab amore taliū cupiditatū
purgata ē atqꝫ remota. ſ. ab imagibꝰ. Aſpi-
cit cū in dei lumīe oclos figit. ſꝫ videt cū ip-

iſta ꝯtemplatiõe cõſpicit quanta ſint gaudia. quãta leticia. quãta ſerenitas. quãta iocunditas. Sanitas facit illaꝫ ſecurã aſpectuo rectam. viſio beatã. que eſt finis aſpectus. Hec ille. Iſte eſt oculꝰ ꝯtemplationis de ꝗ dicit ſponſus Canticoꝝ. iiij. Uulneraſti cor meũ in vno oculoꝝ tuorũ. id ẽ tua intelligentia ſimplificata penetraſti oĩa. ꝑtingẽdo ad cor meũ. ꝛ ꝑpt̃ te vulneratuꝫ fuit ex amore intimo quo dilexi te. Terciũ quod ponit̃ in deſcriptiõe cõtemplationis eſt ꝙ oculus ꝯtemplatiõis in ſpectacula ſapientie eterne ſit directꝰ. qđ notat̃ ꝑ hoc ꝙ dicit̃. in ſapiẽtie ſpectacula. Ex hoc autẽ patet ꝙ Richar. hic nõ accipit ꝯtemplationẽ vt eſt actus intellectꝰ preciſe ſed etiaꝫ vt ſaporoſam dilectionẽ includit. Nã ſapiẽtia a ſapore dicit̃. vt dicit Bern̄. ꝛ obiectũ ſapiẽtie ꝑncipale ꝛ primariũ eſt ipe deus ſub ratione ꝗ verũ excitatiuũ voluntatis ad eius ſaporoſaꝫ dilectionẽ. ꝛ actus ſapiẽtie eſt cõtemplari deũ. nõ quocũqꝫ modo ſed ex dilectione cũ quadã experimẽtali ſuauitate in affectu. Igit̃ ſpectacula ſapiẽtie ſunt cognitio veri ꝛ amor ſiue ſapor boni. Dicit eñ Linconieñ. ſup. vij. angel. hierar. Cũ ſapiẽtia oritur ex amore que ꝓrũpit in lumẽ cognitionis ꝛ ſaporẽ guſtationis. ſicut ex calore ꝓrumpit lux et flãma. Hec ille. Actus igit̃ cõtemplatiõis duo includit. ſcꝫ cognitionẽ ꝛ ſaporoſaꝫ dilectioneꝫ. ꝛ dilectio adiuuat cognitionẽ. Uñ ſꝫm menſurã dilectionis diſpenſat̃ ꝛ modus manifeſtatiõis. ait Richardꝰ. iiij. de ꝯtemplatione ca. xviij.

Quartũ qđ ponit̃ in deſcriptiõe cõtemplationis eſt mentalis ſuſpenſio ex ãmiratione cauſata. ꝛ notat̃ in hoc ꝙ dicit ãmiratione ſuſpenſa De hac ãmiratiõe dicit Richardus lib. v. de archa myſtica. cap. ix. Ex nouitate rei que eſt ſup̄ noſtrã eſtimationẽ oritur ãmiratio. ex ãmiratione autẽ accreſcit attentio. et ex attentione cognitio. et ex his mentis ſuſpenſio. qꝛ ſicut dicit ibideꝫ. Dũ hũana intelligẽtia diuino lumĩe irradiata intelligibiliũ ꝯtemplatiõe ſuſpendit̃. dum in eoꝝ admiratiõe ad modũ aurore diſtendit̃. quãto ſemꝑ ad altiora vel ad mirabiliora ducit̃. tanto amplꝰ tantoqꝫ copioſius ad modũ aurore dilatat̃. Unde q̃nto ab infimis fit remotior. tãto a ſemetipſa purior et ad ſublimia ſubtilior inuenitur. Ex quo ſequit̃ ꝙ tanto in ſuꝑioribꝫ diuitꝰ ſuſpenditur. quãto a retrahentibꝫ dilatat̃ ꝛ elongatur. De hoc ſuſpendio dicit Iob. Suſpendiũ elegit aĩa mea. Qđ Uercellenſ exponẽs dicit ſic. Suſpendium illud eſt extenſio mentis in eterna ſpectacula. vt cũ fieri poteſt nunqꝫ ex intentiõe voluntatis ſed ſola interpellatione neceſſitatis acies mentis inde flectat̃ vt dicit pš. Oculi mei ſemꝑ ad dominũ.

Diſtinctio tercia.

Tercio videndũ eſt qualit̃ ꝯtemplatio differat a cognitiõe meditatõis ſpeculatiõe. ꝛ ab intuitiua cognitione. Hec eñ quendã ordinẽ ꝛ gradũ habẽt inter ſe. Nã cogitatio que orit̃ ex imaginatione tranſit ꝛ terminat̃ in ſpeculationem. Speculatio ꝗ͛a partim orit̃ ex rõne ꝛ partim ex intelligẽtia trãſit ꝛ terminat̃ in contemplationẽ. Contemplatio autẽ que orit̃ ex intelligentia tranſit ꝛ conſummat̃ in intuitiuam cognitionẽ. Hec eñ oĩa in hoc cõueniunt cũ fuerint ordinata ꝙ dirigunt in diuinũ aſpectũ. ſed tamẽ differũt. et hec differẽtia predictorũ q̃ttuor a cõtemplatione poteſt cognoſci per q̃ttuor que in contemplationis diffinitiõe ponunt̃. quaꝫ Richardꝰ ponit in lib. ij. ca. iiij. Primo differt cõtemplatio a cogitatiõe ꝑ hoc. ꝙ in deſcriptione ꝯtemplatiõis ponit̃ ꝙ ſit libera. Unde Richar. libro. j. de archa myſtica ca. iij. dicit ſic. Cõtemplatio libero volatu. quocunqꝫ eã fert impetꝰ mira agilitate circũfertur. Cogitatio autẽ ꝑ deuia atqꝫ lento pede ſine reſpectu ꝑuẽtiõis paſſim huc illuc vagatur. Et ꝗ͛a cogitatio ex imaginatione orit̃ ideo q̃nqꝫ ſine ratiõe mouetur. vt dicit Richardꝰ. ꝛ ideo minꝰ libera eſt q̄ꝫ contemplatio. ꝗ ex intelligẽtia ꝓcedit ꝛ oritur. imo cogitatio ratiõi ſubiicit̃ que ẽ infra intelligentiã. et per eaꝫ regit̃. Unde Grego. lib. j. moral. ſic dicit. Cogitatiões ad moduꝫ ancillarũ ratiõi ſubiiciunt̃. quia ſi a domo mẽtis ad momentum quaſi abſente domina. cogitationũ ſe clamor velut ancillarũ turba multiplicat. vt autẽ ratio ad menteꝫ redierit mox ſe confuſio tumultuoſa compeſcit. et quaſi ancille ad iniunctum opus ſe tacite reprimunt. dum cogitationes protinus ſe cauſis proprijs ad vtilitatem ſubdunt. Hec Gregoriꝰ. Et ſic̃ Richardꝰ li. j. ca. iiij. dicit. Si cogitatio q̃nqꝫ rõe moueat̃ vt ad cognoſcendũ aliquid ambiatur. ꝛ ad

hoc vehemēter ⁊ fortiꝰ inſiſtat iā nō eſt co/
gitatio ſed modū cogitatiōis cogitādo ex/
cedit. ⁊ cogitatio in meditationem tranſijt.
Scḋo igiꝰ ſciendū eſt ꝙ ɔtēplatio etiaꝫ
differt a meditatiōe ꝑ hoc ꝙ in deſcriptiōe
ɔtemplatiōis poniꝰ ꝙ ipa eſt mentꝭ ꝑſpica
cia. De q̄ ſciendū eſt ꝙ ꝑſpicacia eſt actꝰ in/
telligentie. Intelligentia autē vt dicit au/
ctor libri de ſpū ⁊ aīa eſt ea vis aīe q̄ ſup/
poniꝰ deo immediate qua de diuinis q̄n/
tū homini poſſibile eſt cognoſciꝰ. Sed ſi/
cut dicit Richar. de archa myſtica lib. j. ca.
iij. Ex intelligētia oritur cōtēplatio. ex rati/
one autē oriꝰ meditatio. ex hoc ipe oſtēdit
quātū cōtemplatio excedat meditationeꝫ.
ex quo pꝫ etiā differētia eoꝝ. Vn̄ Richar.
dicit ſic. Ecce tria. imaginatio. ratio. intelli
gētia. Inter hec intelligētia obtinet ſupre/
mū locū. imaginatio infimū. ratio mediū.
⁊ oīa que ſubiacēt ſenſui inferiori neceſſe
eſt ea ſubiacere ſenſui ſupiori. ſed nō econ/
uerſo. Vn̄ cōſtat ꝙ cuncta q̄ imaginatio vł
ratio cōprehēdit ſub intelligētia cadunt. et
etiā illa que nec imaginatio vel ratio cōpre
hendit. Sequiꝰ. Vide ꝙꝫ late cōtemplatio
nis radiꝰ ſe expandat q̄ oīa luſtrat. ⁊ quō
cōtemplatio ſub vno viſionis radio ad in/
numera ſe extendit. Sequiꝰ. Per intelligē
tiam ſiquidē ſinus mētis in immēſum ex/
pandiꝰ. ⁊ cōtemplātis animi acies acuitur.
vt capax ſit ad multa cōphēdēda. ⁊ perſpi/
cax ad ſubtilia penetrāda. Hec ille. Et pro
pter hoc dicit Richar. ibidē. Q meditatio
in cōtemplationē. cōtemplatio in meditati
onē tranſit tanꝗ̄ in illud qḋ ꝑfectiꝰ eſt idē
aliquē gradū cōtemplatiōis. qui diciꝰ ſpe/
culatio. q̄ nō eſt ꝑfectus gradꝰ cōtemplati/
onis. licet vnū ꝑ alio ponaꝰ. vt pꝫ. Ter/
cio ſciendū eſt ꝙ cōtemplatio differt a ſpe/
culatione ꝑ hoc. q̄a in deſcriptiōe cōtēpla/
tionis poniꝰ ꝙ fertur in ſapiētie ſpectacu/
la. De q̄ nota ꝙ ſ͡m Augꝰ. libro. xv. de trini.
Speculatio diciꝰ cū aliq̄d nō in ſe ſed per
imaginationē ſuam videꝰ. ⁊ in enigmate. i.
obſcure. Richar. lib. v. de archa myſtica di
cit. Quis cōtemplatio ⁊ ſpeculatio ꝑ inui/
cem ſoleāt poni. ⁊ in hoc ſepe ſcripture ſen/
tentie ꝓprietatē obnubilēt ⁊ inuoluāt. aper/
tius tamē ⁊ expreſſius q̄n̄ veritatē ſine aliq̄
inuolucro vmbrarūq; velamine in ſui pu/
ritate videmꝰ. Ex q̄ apparet ꝙ cōtemplatio
in ſpeculationē ſapiētie clariorē aſpectū ha
bet ꝙꝫ ſpeculatio ⁊ guſtū ſapidioreꝫ. Unde
Richar. ibidē exponēs illud pſ. Montes
exultauerunt vt arietes. ⁊ colles ſicut agni
ouiū. dicit. Colles ad agnoꝝ ſiſitudinē ex/
ultant q̄n̄ immēſa illa intime ſolēnitatꝭ tri/
pudia eos vſq; ſupra ſemetipos leuat. vt ce
leſtiū ſecretorū archana ſaltē ꝑ ſpeculuꝫ in
enigmate videre valeāt. mōtes vero q̄ſi ad
inſtar arietū exultant q̄n̄ maiores in iocun
ditatꝭ ſue exceſſibꝫ in pura ⁊ ſimplici verita
te vident. ⁊ minores vt iā dictū eſt vix ꝑ ſpe
culum in enigmate videre valēt. Hec ille.
Expedit etiā ſcire ꝙ Lincon̄ cōmentator
Dionyſij loquēs de ſpeculis ſpūalibꝫ ſup
iij. ange. hierar. dicit. Q ſpecula ſpūalia pu
ra. clara ⁊ plana ſpūaliter ꝑmo recipiūt ra/
dios ſolares ſibi incidētes immediate a fon/
te luminis. ⁊ tale diciꝰ lumē cōtemplatiōis
cōtemperatū tamē in oculo ɔtēplantis. vt
infra patebit. ⁊ ſecūdario lumē receptū ſpe
cula refundūt in eos q̄ luminis ſunt capa/
ces. nō tamē ſ͡m claritatē illā qua ipi recipi
unt. ſed ſ͡m cuiuſlibet capacitatē. ⁊ hoc dici
tur lumē ſpeculatiōis. qꝛ mediāte ſpeculo
ſpūali recipiꝰ. vel ꝑ ſcripturā. vel doctrinā.
vł ꝑ exēpla ab illuminatio ſpeculꝭ ꝓcedentia.
quēadmodū ſpeculū materiale ꝑmo a luci/
do ſuſcipit radios ſibi incidentes. q̄s refle/
ctit in oculos ɔſpicientꝭ. q̄s oclos tāꝗ̄ ſibi
iā mediāte ſpeclo ꝓporcionatos recipit. q̄s
cū in fonte luminis ꝓpt nimiā refulgētiā ocu
lus debilꝭ immediate videre nō potuit. vt pꝫ
ad ſenſuꝫ. nec lumē ſpeculare ita efficaciter
repſentat lucidū oculꝭ videntꝭ ſicut lumē ime/
diate receptū a lucido. vt pꝫ in ꝑſpectiua. ⁊
in epiſtola Jacobi vbi diciꝰ ca. j. Q cōſide/
rans vultū ſuum in ſpeculo ſtatim oblitus
eſt ⁊c̄. Quarto ſciendū eſt ꝙ ɔtemplatio
differt ab intuitiua cognitiōe ꝑ h̄ ꝙ in de/
ſcriptione ɔtēplatiōis poniꝰ āmiratiōe ſu/
ſpenſa. Suſpenſio eīm dicit q̄ſi q̄ndaꝫ vio/
lentā eleuationē. dū aīa natiue ſue poſſi/
bilitatis ſupgrediꝰ terminos. Vn̄ Rich. li.
v. de archa myſti. c. xiiij. dicit ſic. Proculdu
bio cū aīa ſcā de interno q̄daꝫ tripudij ſui
applauſu a ſemetipa excutitur. dum ſupra
ſemetipſam mentis alienatiōe vigetur. dū
in celeſtibus tota ſuſpenditur. dum ange/
licis ſpectaculis tota immergiꝰ natiue poſ
ſibilitatis terminos ſupgreſſa videꝰ. ꝓpter
qḋ aīa ɔtemplatiua freq̄nter ad inferiora
dilabiꝰ. Vn̄ ſequiꝰ ibidē. Nōne velut terra

a terra ſuſpendit̄ qn̄ homo ſup hoīem duci tur. cui p exprobratione a dn̄o dicit̄. Terra es ⁊ in terrā ibis. Sequit̄. Terra recte dici pōt q̄diu luteas inhabitat domos. et terrenū hꝫ fundamētū. Sed Greg. x. moral. dicit ſic. Aīa a ꝯtēplatiua vita infirmitatis ſue victa pondere laſſatur. ⁊ tanto celerius labit̄ q̄nto carnis clauſtra trāſgrediens ſupra ſemetipam ire conat̄. ſed aīa intuitiue cognoſcēs deū nunq̄ȝ ad inferiora relabit̄ ſed ſine intermiſſiōe ⁊ fatigatiōe deum ineternū dulcit̄ intuet̄. qđ in corpe corruptibili fieri non pōt. De quo plenꝰ nota q̄nto itinere. Vn̄ dicit Diony. v. angel. hierarchie ſm̄ cōmentatorē. Deꝰ qui ſemp vniformiter ⁊ eq̄liter bonꝰ ⁊ pulcher eſt ⁊ quia habꝫ in ſe ſimpliciſſime oēm ſpeciē deſiderabilē. ⁊ ſm̄ oīa eſt totꝰ deſiderabilis. iō plenarie intime ⁊ irreuocabilit̄ in ſe trahit oīm ſuoꝝ cōprehenſoꝝ deſideria. Hec ille. Oīes igit̄ iſte differētie ſunt ſm̄ clariorē ⁊ minus clarū aſpectū ad deū. ⁊ q̄dlibet p̄dictoꝝ termīat̄ in ſequēs ſe tanq̄ȝ i pfectꝰ ſic etiā ꝯtemplatio pficiēdo terminat̄ in intuitiuā cognitionē tanq̄ȝ in ſuā pfectionē. Vn̄ gloſa Luce. x. dicit. vita ꝯtēplatiua hic incipit. et in celeſti patria pficit̄. q2 amor eſt ignis q̄ hic ardere incipit. ſed cū ipm queȝ amat videbit. amplꝰ in amore igneſcit. Et Grego. in mora. exponēs illud luce. x. Maria optimā partē elegit q̄ nō auferet̄ ab ea. dicit. Actiue vite opa cū corpore trāſeunt. ꝯtēplatiue autē vite gaudia melius ex fine cōualeſcunt. ⁊ ſic pꝫ differētia p̄dictoꝝ.

Diſtinctio q̄rta. Articulꝰ pͥmus.

Quarto videndū eſt q̄lit̄ ꝯtemplationis iter p diuerſos gradꝰ vel modos ſm̄ varias ꝯſideratiōes ſctōꝝ ⁊ diuerſas traditiōes doctoꝝ diſtinguat̄. vt p hoc verius. breuꝰ. ſecurꝰ iter ꝯtēplationis eligamꝰ. ⁊ p hoc ad eternū intrinſecū dn̄i ieſu verꝰ pueniamꝰ. Sed ad intellectū iſtoꝝ hoc p̄notādū eſt. Q2 aliud ſūt gradus ꝯtemplatiōis. ⁊ aliud ſunt gradꝰ pueniendi p diuerſas diſpoſitiōes ad ꝯtēplationē. Gradus ꝯtēplatiōis ſunt quidā pgreſſus ⁊ pfectꝰ intellectual̄ cognitiōis ⁊ ſaporoſe dilectōis ad ꝯtemplādū deū ſub rōne veri ⁊ boni. Vn̄ Grego. xxij. moral. dicit. Gradus dicunt̄ mēſure creſcentiū virtutū. Tales autē gradus pfectuū ſunt īnūerabiles. Gradus autē ad ꝯtemplationē diſponētes ſunt illa q̄ adiuuāt ⁊ diſponūt gradatim intellectū ⁊ affectū ad ꝯtemplandū. et ſic oīs creatura eſt q̄ſi quedā ſcala p quā gradatim aſcendit̄ ad ꝯtemplandū deum. cū creature ſint create ppter electos. Loq̄ndo tamē ſm̄ cōſuetū modū gradꝰ ꝯtemplationis dicunt̄ illa incremēta ꝯtēplatiōis. ⁊ ille diſpoſitiōes q̄ magis intellectū et affectum coadiuuāt ad ꝯtēplandū. ⁊ q̄ diſtincta ſunt ⁊ tradita a ſanctis doctoribꝫ. Vn̄ Grego. xxij. mora. dicit. Gradus vocant̄ incremēta virtutū diſtincte tradita a ſanctis. Neceſſitatē autē iſtoꝝ graduū ꝯtemplationis oñdit Grego. xxij. moꝝ. dicēs ſic Nemo in infima deſerēs repente fit ſummꝰ. q2 ad obtinendū pfectionis meritū oportet vt mens q̄tidie in altū q̄ſi q̄buſdā aſcenſiōis gradibus pueniat. Vn̄ ⁊ recte Ps. dicit. Ibunt de virtute in virtutē. donec videat̄ deꝰ deorū in ſyon. Et ideȝ. Deus in gradibꝫ eiꝰ cognoſcet̄. ſcȝ ꝯtemplatiōis. cū ſuſcipiet eam cōtemplator. Similit̄ Lucon. ſup angel. hierar. oſtendit neceſſitatē iſtoꝝ graduū p exemplū dicēs ſic. Sicut oculi carnis infirmiores p̄us ſuſcipiūt lumē ſolis obſcuruȝ et magis coloribꝫ ſupfuſum. Deinde magis ꝯfortati ſuſcipiūt illud a coloratis medijs coloribꝫ. ⁊ poſtea viſu roborato plus ſuſcipiūt illud ſupfulgidū coloribꝫ albis. deinde vero plus aucta ſanitate ſuſcipiūt illud fulgentibꝫ coloribꝫ ſupfuſuȝ vt ſpeculis. et tandē oculis pfecte ſanatis ſuſcipiūt ſolarē radiū. nō autē alicui ſupfuſum ſed in ſe purū ipm ſoleȝ in ipo puro ſolari lumine irreuerberate cōſpicientes. Sic etiaȝ oportet mētis oculū infirmioreȝ p̄us aſſuefieri ad cōſpiciendū lumē ſol̄ intelligētie in groſſioribꝫ. deinde in ſubtilioribꝫ. donec tandē ex ipa luminis datiōe multis multiplicit̄ ſupfuſa extēdamur ⁊ reſtituamur in ſimplicē ipꝰ radiū. Hec ille. Ex p̄dictis apparet q̄ nā in radioſo lumie ꝯtēplatiōis ſpeculatiue q̄ȝ̄ ſaporoſo guſtu ꝯtēplatiōis practice oȝ paulatim et g̃datim pficiēdo aſcēdere. ⁊ aſcēdendo clarꝰ cognoſcere deū. q2 ſicut dicit Hugo ſup angel. hierar. Quāto magis creſcit aſcenſio. tanto magis creſcit cognitio. donec oculus intellectualis magis ac magis illuminet̄ et confortetur. et affectus mentalis magis purificetur et inflāmetur. et totus homo exterior et interior in deum ordinetur. ⁊ hoc verius ⁊ pfectꝰ videtur fieri

ꝑ gradus illos q̄ mentē ad ſſlitudinē cele-
ſtis hierarchie purgāt. illumināt ꝛ ꝑficiūt.
Aitem Hugo cōmētatoꝛ ſup. iij. angel. hie-
rarchie. ꝙ oportet ꝙ mens q̄ deū vult ꝯtē-
plari primū purgēt. poſtea illuminet. ꝛ de-
inde ꝑficiat. qꝛ niſi ꝑcederet purgatio nō ſe-
queret illuminatio. ꝛ niſi eſſet illumīatio nō
veniret ꝯſūmatio ſiue ꝑfectio. ꝛ tales magꝭ
appropinquāt diuinitati. Quāto aūt magꝭ
appropinquāt tanto verꝰ ꝯtēplant. Tales
autē gradꝰ Diony. in angeli. hierar dic̄ eſſe
tam in mēte angelica ꝙ̄ in mēte hūa na be-
ne ordinata. Vn̄ ſm̄ ꝯmētatorē linconien̄.
ꝛ Hugo. ꝛ Vercellen̄. dicit Diony. Addaꝫ
ego ꝛ ex habundāti nō incōueniens ꝙ vna-
queqꝫ mens angelica vel hūana bn̄ ordina-
ta hꝫ in ſua ſingulari ꝑſona ꝑmas. medias
ꝛ vltimas ordinationes ꝛ ꝟtutes ꝛ ſurſum
actiōes hierarchiaꝝ illumīatiōes manife-
ſte diſtinctas. Hec Diony Hec ꝟba expo-
nens cōmētator Vercellen̄. ſup. vj. c. Iſaie
ꝛ in ꝓlogo ſup Canti. dicit ſic. Qualiter in
ſingulꝭ mentibꝫ hierarchicꝭ diſponant tres
hierarchie ꝛ in ſingulꝭ eaꝝ tres ordines iu-
xta angelicā diſpoſitionē. videlicet i infima
angeli. archangeli ꝛ ꝑncipatꝰ videndū eſt.
Per hos em̄ mens bn̄ ordinat ad exterio-
ra vel reſpectu exterioꝝ. In media mentis
hierarchia ſunt ꝑtātes. ꝟtutes ꝛ dn̄atiōes.
ꝑ hos ordinat reſpectu interioꝝ. In ſūma
mentꝭ hierarchia ſunt throni cherubin ꝛ ſe-
raphin. ꝑ hos ordinat reſpectu ſupioꝝ. Et
has nouē ordinatōes vocat Vercellen̄. no-
uē gradꝰ ꝯtemplatiōis quibꝫ reducimur ī
diuinā monadē. Et ꝑſequit ibi de ſingulis
gradibꝫ. ꝑmittēs ꝙ infima mētꝭ hierarchia
cōſiſtit in eiꝰ natura. media ī induſtria. ter-
cia in gr̄a. q̄ incōparabiliter excedit vtrāqꝫ.
In prima opat natura. in ſūma ſola gr̄a. in
media induſtria ꝛ gr̄a. Et ſequit. Infimus
ordo infime hierarchie q̄ dr̄ angelicꝰ conti-
net ꝑmas ꝛ ſimplices appꝛ̄henſiōes natura-
les tam intellectꝰ ꝙ̄ affectꝰ ſine aliq̄ dicta ti-
one cōmodi vꝉ incōmodi. q̄ tanꝗ̄ angeli. ſ.
nunciꝫ aliq̄d ſimpliciter annūciāt. Ecce Ver-
cellen̄. ſubtiliter incipit ab infimo gradu ītel-
lectualis opatiōis ꝛ affectiōis. q̄ ſunt prime
ꝛ ſimplices appꝛ̄henſiones. ꝛ aſcēdit paula-
tim ꝛ gradatim ꝑ cacumīa colliū eternoꝝ
vſqꝫ ad ſūmos apices intellectꝰ ꝛ affectꝰ vt
patebit infra. Medius ordo infime hie-
rarchie ꝯtinet naturales dictatiōes appꝛe-
henſoꝝ vtrū videant cōmoda vꝉ incōmo-
da. ex his fit āmiratio ꝑncipalioꝛ ꝙ̄ fit ꝑma

Tercius ordo vꝉ gradꝰ infime hierarchie
ꝯtinet appetitꝰ vel fugas appꝛ̄henſoꝝ ſm̄ di-
ctationes cōmodi vꝉ incōmodi. Fuga aūt
eſt mali. ꝛ appetitꝰ boni. ꝛ ita iſte ordo ꝑbet
ducatū inferioribꝫ in diuiſa. qd̄ ſignat noīe
ꝑncipatuū. Hec Vercellē. Ecce ꝑ hos tres
ordines ꝛ gradꝰ infime hierarchie mentis
hūane fit hō bene ordinatꝰ reſpectu exteri-
oꝝ. dū ꝑmi ꝛ infimi gradꝰ intellectꝰ ꝛ affe-
ctus fuerit bn̄ ordinati. qd̄ fit dū ſibi obie-
cta ſimpliciter appꝛ̄hendūt diſcretiue diſcer-
nūt. ſincere bona appetūt ꝛ mala fugiūt. Vn̄
Bern̄ ſup Canti. dicit. Beata mēs quā to-
tā ſibi vendicāt ſapor boni ꝛ odiū mali. hoc
eſt reformari ad ſapiam. Quartꝰ ordo vꝉ
gradꝰ qui eſt infimus in media hierarchia
mētis. ꝯtinet volūtarios motꝰ intellectꝰ et
affectꝰ a libero arbitrio iā exceptos diſtan-
tia boni ꝛ mali cū delibatōne rōnis exami-
nātes ꝛ ordinātes mentē q̄ntū eſt in ipis ꝑ
diffinitiuā ſententiā ad petendū ꝛ q̄rendū
totis viſceribꝫ intellectꝰ ꝛ affectꝰ ſūmū bo-
num. ꝛ ad repellendū oīa obſtacula. Nomē
autē ꝑtātis ſignat ordinē ſm̄ Dionyſium.

Quintꝰ ordo q̄ eſt medꝰ medie hierar-
chie mentꝭ. ꝯtinet robora ꝟtutū. valida na-
turaliū ꝛ gratuitaꝝ ad exequēdū formit qd̄
a ꝑtātibꝫ recte decretū eſt. qd̄ notat nomīe
virtutū. Sextus qui ſummꝰ eſt ī media
hierarchia mētis. ꝯtinet autēticꝫ impia li-
beri arbitrij. q̄bꝫ apices intellectꝰ ꝛ affectus
tota ꝟtute ſuſpendunt ad ſuſcipiendū diui-
nos ſupaduentꝰ q̄ntū poſſibile eſt libero ar-
bitrio adiuto a gr̄a. Et hmōi ſuſpēdij ꝛ im-
perij ac libertatis ſublimitas vocat nomi-
ne dn̄ationū. In iſto aūt ordine mens ad-
huc ſobria extendit ad radiū ſupioreꝫ vſqꝫ
ſummos nature ꝉminos. Et infra. Mens
itaqꝫ ꝯtēplatiua decurſis ſeriatim q̄nqꝫ gra-
dibus ꝯtemplatiōis ꝑdictꝭ in culmen ſexti
aciē figens in ordine dn̄ationū mentꝭ nitit
in theoricos exceſſus. cupiēs ī ordinē thro-
noꝝ mentꝭ aſſumi. Hec Vercellen̄. Ecce
ꝑ hos tres gradꝰ medie hierarchie mentis
hūane fit hō bene ordinatꝰ reſpectu interi-
oꝝ. i. ad ſeipm̄. ita vt totū regnū aīe paci-
ficet dū primo ꝑ gradū infimū poteſtatiue
ordinata viriliter repellunt om̄ia offendicu-
la mētis bene ordinate. ꝛ deo ꝯformit ope-
rāte vt ſine vlla ordis ꝯfuſiōe ꝛ ꝑturbatiōe

tendat ad finē vltimū ad quem creata eſt. ꝛ
dū ſcdo ꝑ gradū mediū mens in ẜeute vali
da ꝛ incōcuſſa exequit̃ oīes oꝑatōes intel
lectus ꝛ volūtatis ſiue affect⁹. deo ↄformit̃
oꝑante ad deū ſeu finē intentū ↄſeq̄ndum
quātū pōt iuxta grām ꝛ virtutes a deo ac/
ceptas. ꝛ dū tercio ꝑ gradū ſummū medie
hierarchie plena libertate ꝛ in nullo impe/
dita. ꝛ deo ↄformit̃ oꝑante vt poſſibile ē in
tellect⁹ ꝛ affect⁹ cū oīni familia ſua liberi in
eterna extendunt̃ ꝙ ordinatio interioꝝ ho
minis eſt neceſſaria. qꝛ ſicut dic̃ Hugo ſuꝑ
ſiꝫ ange. hierar. Sicut ſine grā oꝑari vanū
eſt. ita ꝑter ordinez oꝑari ac ↄtra ordinē ꝑ/
uerſum eſt. Et qꝛ ſic dicit Lincoñ. ibidem.
Ordo ē ꝑtās a deo tradita ad diſponēdū
ſacra oīa ꝑtāti ſue ſubiecta. iō hō interi/
or ordinat⁹ ꝑ iſtos tres grad⁹ fit etiā ordi/
nat⁹ reſpectu interioꝝ. Septim⁹ ordo
q̄ eſt infim⁹ in ſuꝑma vel ſūma hierarchia
mentis ꝑ mētis exceſſuz ſuſceptiu⁹ eſt diui
ni ſuꝑaduent⁹. Vñ thronoꝝ nomīe cenſet̃.
ꝛ quot ſunt ſinus mētis ſiue capacitates il
lius ſuꝑſubſtātial' ſolaris radiꝫ ſuꝑſimpli/
cis in eſſentia ꝛ multiplicis in efficacia. tot
ſunt throni mētis. Throni aūt inconcuſſi
collocant̃ ſtabilit̃. ꝛ ſunt ſuſceptiui diui ſu/
peraduēt⁹. ꝛ ſunt deiformes et familiariter
apti ad deū in ſe ſuſcipiēdū. Hec Vercell̃.
Hugo ꝓ idē dicit. Subſellia dei. i. ſedilia
ſubleuant̃ ꝑ dignitatē. collocant̃ ꝑ ſtabilita
tē. deū aduenientē in ſe ſuſcipiūt ꝛ ferūt. qꝛ
ſiunt ad ſuſceptiōes apti. Hec ille. Octa
uus ordo ſiue grad⁹ q̄ eſt medi⁹ in ſumma
hierarchia mētis. ſic dicit Vercell'. cōtinet
oīmodā cognitionē intellect⁹ ꝛ affect⁹. itel/
lectus attracti diuīa dignatione. q̄ nō valet
aſcēdere ꝑ ſe. ꝛ attracti affect⁹. affectionē tū
ꝛ ſummitatē intellect⁹ attracti nō extendē/
tis. ſimul eīm attrahunt̃ ꝛ q̄ſi coambulant
ipe affect⁹ ꝛ intellect⁹ vſqꝫ ad nouiſſimū de
fectū intellect⁹. q̄ eſt in ſūmitate h⁹ ordinis
cherubin. quē intellect⁹ etiā attract⁹ nō ex/
cedit. ſed ibi hꝫ ſue cognitionis ꝛ ſui lumis
ↄſūmationē. Vñ ordo ſiue gradus ille che
rubin vocat̃. Hec ille. Et ſuꝑ ange. hierar.
ca. vij. dicit ſic. Ex mãifeſtatio interꝑtatōis
hui⁹ nōis cherubin. ſignat ꝙ ſubſtātie hui⁹
ordinis ſiue grad⁹ hñt virtutē excellent̃ co
gnitiuam ꝛ diuioꝝ miſterioꝝ inſpectiuā. et
ſuꝑme inſtitutōis luminū diuioꝝ poſt ſera
phin ſuſceptiuā ꝑncipaliter. ꝛ ↄteinplatiuā
diuine pulchritudinis. quā etiā cōicant in/
ferioribꝫ. Nouus ordo ſiue grad⁹ qui eſt
ſumm⁹ in ſūma hierarchia mētis. continet
ꝑncipalia in deū ſuſpiria ſuꝑintellectuales
extēſiōes ꝛ immiſſiōes. feruidos fulgores.
ꝛ fulgidos feruores. ad q̄ꝝ oīm ſublimes
exceſſus ꝛ excedētes ſublimitates intelligē
tia trahi nō pōt. ſed ſolus affect⁹ ꝑncipalis
deo vnibilis. Sequit̃. In h ordine offerū/
tur deo oꝛones caſtiſſime. q̄bꝫ deo aſſimila
mur. Iſte ordo ſpōſum amplexat̃. et ſponſi
amplexibꝫ admittit̃. ſpeculum neſcit. marie
partē ꝑcipit q̄ nō auferet̃ ab ea. Luc. x. De
iſto ordine ſiue gradu ↄtēplatiuo in inferi/
ores ordines ꝛ gradus ſeriatim. i. ordinate
fluit diuini lumīs inundatio. Hec ille. Ec
ce ꝑ hos tres grad⁹ ſuꝑne hierarchie men/
tis hūane fit hō creat⁹ et bene ordinat⁹ re/
ſpectu ſuꝑioꝝ. ſcꝫ reſpectu dei. dū primo ꝑ
gradū infimū oēs throni ſiue mētis capa/
citates deo aperiunt̃. ꝛ ab ipo inhabitant̃.
Et dū ſcdo ꝑ mediū gradū oēs intellectu
ales actiōes ad deū ↄtemplādū intime q̄n/
tū poſſibile eſt ꝛ veracit̃ dirigunt̃. ꝛ dū ter/
cio ꝑ ſuꝑmū gradū oēs volūtatis affectio
nes ad deū diligendū totalit̃ ꝛ finalit̃ redu
cunt̃. vt deū in oībꝫ ꝛ oīa in deo ordinate
diligāt. In h gradu fuit aīa ↄtēplatiua cō
ſtituta q̄n dixit ipa Canti. v. Ordinauit in
me charitatez. Qđ exponēs Vercell'. dicit.
Per ordinē ſeraphicū oēs inferiores ordi/
nes ſiue grad⁹ participāt lumīa diuīa. ꝛ hie
rarchie diſponunt̃. i. inferiora ꝛ exteriora ꝑ
media. inferiora reducunt̃ ad ſuꝑiora. ſcꝫ ī
deuz ordinata charitate. Unde bene dicit.
Ordinauit in me charitatē.

Articulus ſecūdus.

r Ichardus aūt in li. de ↄtemplatio
ne li. j. c. vj. ponit ſex grad⁹ vl' ſpecies
ↄtemplatōis q̄ſi quaſdā diſpoſitio
nes ꝛ itinera ad eternitatē. Et ſic cōmenta/
tor Diony. infimū gradū intellectual' et af/
fectualis oꝑatiōis q̄ ſunt ſimplices apꝑhē/
ſiones incipit ꝛ inſtituit. ꝛ aſcēdere grada/
tim docet ꝑ cacumina colliuz eternoꝝ vſqꝫ
ad ſūmos apices intellect⁹ ꝛ affect⁹. vt ſuꝑ
patuit. ita Richar. ponēdo ſex grad⁹ ↄtem
platiōis inſtituit ꝑmū gradū ꝛ infimum in
imaginatiōe. q̄ nō eſt aliq̄s gradus intelle/
ctualis oꝑationis. ſed longe inferior eſt in/
tellectu ꝛ affectu. ꝛ ab illa aſcēdit gradatim
vſqꝫ ad cognitionē increate ꝟitatis. omnez

humanū intellectū excedent̄. ⁊ etiā vſqʒ ad exceſſum hūane mētis. Vñ Rich. li. iiij. c. v. dicit ſic. Nos debem⁹ a nouiſſimis incipere ſcientie nr̄e pmotionē paulatim ſubleuare ⁊ ꝑ exterioꝝ noticiā ad inuiſibiliū cognitionē aſcendere. Cū eñi exterioꝝ ſciam apprehenderiſ ⁊ in eoꝝ doctrina exercitatos ſenſus habueriſ debes ad altiora aſcendere. et ſpūaliū creaturaꝝ ſciam cōparare. Hec ille Primū ḡ gradū ſiue infimū Rich. dicit eſſe imaginationē. ⁊ ſm ſolā imaginationē. Vñ Canti. vj. dicit ſic. Tūc ɔtēplatio nr̄a i gradu imaginatiōis verſat̄. ⁊ ſm ſolā imaginationē format̄ qñ nihil arguēdo q̄rim⁹. ⁊ ratiocinādo īueſtigam⁹. ſed libere mens nr̄a huc illucqʒ diſcurrit q̄ eā in h̄ genere ſpeculatiōis āmiratio rapit. q̄ orit̄ ex his q̄ ſenſu corporeo hauriunt̄. dū imaginamur q̄ꝫ ſūt multa ⁊ varia ⁊ pulchra ⁊ iocūda. Taliū ei forma ⁊ imaginatio in ɔſiderationē adducta inferūt ſtuporē ⁊ āmirationē. ſed neceſſariū eſt h̄ ſcire ꝙ duplex eſt imaginatio. vt ſ̄ dictū eſt. Dicit nāqʒ Rich. in lib. qui dicitur beniamin. c. xviij. Q imaginatio alia eſt beſtialis. vt illa qñ circa ea q̄ ante vidimus vl̄ fecim⁹ ſine vtilitate ⁊ abſqʒ oīni deliberatione huc ⁊ illucqʒ vaga mente diſcurrimus. Vtiqʒ hec beſtialis eſt. ⁊ iō ad ɔtēplationē nō ptinet. Alia ē imaginatio rōnalis. vt qñ aliqua imaginamur rōnabilit̄ ex his q̄ vidimus. ⁊ illis ſepe vtimur in ɔtēplatiōe. Hec ille. Et licet imaginatio nō ſit aliq̄s grad⁹ intellect⁹. eſt tñ ordinata diſpoſitio ad intellectū. q̄a ſicut dic̄ Rich. imaginatio rōni famulat̄. ⁊ ideo aliq̄lit̄ grad⁹ ɔtēplatiōis dr̄.

Scd̄us grad⁹ ɔtēplatiōis ſm Rich. eſt q̄ in imaginatiōe cōſiſtit tñ ſm rōnem formatur atqʒ pcedit rōcinādo circa ea q̄ imaginationi pſentant̄. qđ ſit qñ ea q̄ in imaginatione verſam⁹ ⁊ ad pmū gradū ɔtēplatōis ptinent rōne querim⁹. ⁊ inuenim⁹ ⁊ inuēta in ɔſiderationē cū āmiratione adducim⁹. In pmo itaqʒ gradu res iſtas imagīamur. In ſcđo autē gradu rerū vtilitatē. rōnē ⁊ ordinem ⁊ ceteras ɔditiōes rimamur. ſpeculamur ⁊ miramur. Hec itaqʒ ɔtēplatio ī imaginatione ɔſiſtit ſm talē rōnem. q̄a circa ea rōcinādo pcedit. Hec ille. Hic grad⁹ eſt ſuperior p̄cedēti gradu. eo ꝙ ratio in eo opat̄. licet cū imaginatione q̄ rōni ſubijcit̄. Dicit̄ eñi in li. de ſpū ⁊ aīa ꝙ imaginatio ad rōnem nō aſcēdit ſed infra remanēs eā aliq̄liter deducere pōt. ⁊ q̄ſi a longe q̄dā oſtēdit ad que nō pōt ꝑuenire. ⁊ iō bene ponit̄ gradus ɔtemplatiōis. q² ꝑ eū ſpūs humanus magiſ appropinquat ⁊ aſcēdit ad cognitōem vere ɔtemplatōis q̄ꝫ p̄cedēs grad⁹. Multa eñi rō ɔcludit ex imaginatiōe. actione aſſumpta. q̄ cōtinue aſſiſtit rōni famulando. etiā ſenſu abſente ſiue q̄ſcente. Terci⁹ grad⁹ ɔtemplationis vt dicit Rich. eſt q̄ in rōne ſm imaginationē format̄. Iſto autē gradu ɔtēplatiōis tūc veracit̄ vtimur vt inquit Rich. qñ reꝝ viſibiliū ſilitudine. in rerū inuiſibiliū ſpeculationem ſubleuamur. Sequit̄. Hec ſpō ſpeculatio in rōne ɔſiſtit. q² his ſolū que imaginationē excedūt ꝑ intentionē ⁊ inueſtigationē inſiſtit. vt q̄ ſunt inuiſibilia. Dicit̄ aūt iō ſm imaginationē formari. q² ex rerū viſibiliū imaginatione in hac ſpeculatiōe ſilitudo trahit̄ vnde in rerū inuiſibiliū inueſtigatiōe anim⁹ adiuuetur. Et hic grad⁹ ꝑfectior eſt p̄cedentib⁹. ex eo ꝙ iſte ſe extendit ad ɔtēplationē inuiſibiliū ⁊ ſpūaliū. licet ex imaginatiōe viſibiliū ſilitudinē trahet in ſui adiutoriū. Vñ Rich. li. de beniamin. c. v dicit ſic. Cū ſcriptū ſit q² inuiſibilia dei a creatura mūdi ꝑ ea que facta ſunt intellecta ɔſpiciunt̄. manifeſte ex h̄ colligi pōt ꝙ ad inuiſibiliū cognitionē nunq̄ʒ rō ɔſurgit niſi ei ancilla ſua videlicet imaginatio rōni viſibiliū formā repreſentaret. Per reꝝ eñi viſibiliū ſpeciē ſurgit ratio ad reꝝ inuiſibiliū cognitionē q̄tiens his adiuta illa trahit ad quādā ſilitudinē. Sed ɔſtat q² ſine imaginatiōe corpea neſtiret ſine q̄rū cognitiōe ad celeſtiū cognitionē vel ɔtēplationē nō aſcēderet. Quartus grad⁹ ſm Rich. eſt q̄ in rōne ⁊ ſm rōnē format̄. qđ vtiqʒ fit cū ſemoto oī officio imaginatiōis ſolū aliis anim⁹ intendit. q̄ imaginatio nō nouit. ſed q̄ mens ex rōcinatiōe colligit. vel ꝑ rōnē depͤhendit. Tali eñi ſpeculationi tunc inſiſtim⁹ qñ inuiſibilia nr̄a q̄ ꝑ experientiā nouim⁹ ⁊ ex intelligētia capimus in ɔſiderationē ducim⁹. ⁊ ex eoꝝ cōſideratiōe in celeſtiū anioꝝ ⁊ ſupmūdanoꝝ intellectuū ɔtēplationē aſſurgim⁹. Seq̄t̄. Hec aūt ɔtēplatio in rōne ɔſiſtit. q² ſenſibilib⁹ ſemotꝭ ſolū īntelligibilib⁹ intēdit. Et hec q̄dē ɔtēplatio ab illis vtiqʒ īuiſibilib⁹ nr̄is videt̄ initiū ſumere ⁊ fundamētū capeque hūanū animū ɔſtat ꝑ experientiā intellectualē noſſe. ⁊ ꝑ cōem intelligētiā ɔtēplationē.

cōprehēdere. ſed tñ p hac pte het ɔtēplatiō
etiā in rōne recte dr̄ ɔſiſtere. qr ipa inuiſibi
lia nr̄a a rōne cōphēdunt. ⁊ in eoſp̄o rōcina
tionis modū nime ſupgreditur. Hec iſte.
Hic grad⁹ ɔtēplatōis pfectior eſt p̄cedēti/
bus. eo q̄ tā a corpalibꝫ q̄ȝ ypalibꝫ magꝭ elō
gat. ⁊ ſpūs magis in eo purificat. ⁊ eternis
vnit. Vñ Rich. ibidē dicit. q̄ in hac ɔtēpla
tione anim⁹ hūan⁹ p̄mūz pura intelligētia
vnit. q̄ ſemoto oīs imaginatiōis officio ipa
intelligētia nr̄a in h̄ p̄mū negocio ſeipam p
ſeipam ingerere videt. Hec em̄ p ſeipā ɔ o/
perat. ⁊ q̄ſi p ſpeciē ɔtemplatur. Hec iſte.

Quint⁹ grad⁹ ɔtēplatiōis eſſe dr̄ q̄ eſt ſu
pra rōnē. ſed nō p̄ter rōnē. In hac aūt ɔtē/
plationis ſpeculatiōe mētis ſubleuatione
aſcendim⁹. qñ ea ex dīna reuelatiōe cogno/
ſcim⁹ q̄ nulla rōne hūana plene cōphende
re valem⁹. ⁊ nulla rōcinatiōe nr̄a intellige/
re ⁊ inueſtigare ſufficim⁹. Talia ſunt illa q̄
de diuitatis natura in illa ſimplici eſſentia
credim⁹. ⁊ ſcpturaꝝ diuinaꝝ auctoritate ap/
probam⁹. Sequit. Ergo ɔtēplatio nr̄a tūc
veracit ſup rōem aſcēdit qñ id anim⁹ p mē
tis ſubleuatonē credit qḋ hūane capacita
tis metas trāſcēdit. Et ſup rōem nec tñ p̄t
rōnē cenſenda eſt. qñ ei qḋ p intelligētie aci
em cernit humana rō ɔire nō p̄t. qn potius
facile acq̄eſcit. ⁊ ſua atteſtatōe alludit. Hec
ille. Et h̄ grad⁹ eſt pfectior ⁊ ſublimior p̄ce/
dentibꝫ g̃dibꝫ. eo q̄ iſta ɔtēplatio ē ſup rōnē
Circa qḋ nota q̄ ſic dic Rich. li. iiij. de ɔtē/
platiōe. c. ij. Quedā ſūt infra rōnē. vt q̄ ſen/
ſu corporeo pcipim⁹. Quedā ſm ſolā rōnez
ſunt. vt q̄ rōne inueſtigam⁹. Quedā ſup rō
nē ſunt. vt q̄ vel p reuelatiōnē vl' q̄ null⁹ ſen
ſus corporeus p̄t attingere. ⁊ nulla rō hūa
na penetrare. ſed tñ veracit ea eſſe credim⁹
licet nec experimēto nec intellectu cōphen/
dere poſſim⁹. Sext⁹ grad⁹ ɔtēplatōis ē
q̄ in his ɔſiſt. q̄ ſunt ſup rōnē. ⁊ videnṫ eſſe
p̄ter rōnē ſeu etiā ɔtra rōnem. In hac vtiq̄
ſup̄ma oīq̄ȝ digniſſima ɔtēplatiōis ſpecu/
la tūc anim⁹ veracit exultat atq̄ȝ tripudiat
qñ illa ex diuini lumīs irradiatione cogno
ſcit atq̄ȝ ɔſiderat. q̄bꝫ omis hūana rō recla/
mat. Talia ſūt pene oīa q̄ de pſonaꝝ trini/
tate credere iubemur. de q̄bꝫ cū hūana rō
ɔſulit nihil aliud q̄ȝ ɔire videt. Iſte grad⁹
ɔtēplatiōis pfectior eſt oībꝫ p̄cedētibꝫ. eo q̄
in eo pura intelligētia opat q̄ ad ɔtēplatio
nē diue maieſtatꝭ admitit. Vñ Rich. li. iiij.
ca. v. dicit ſic. Quātū q̄ſo eſt qḋ intelligētia
hūana q̄tidie ad illos ſupceleſtiū aīoꝝ the/
oricos exceſſus nitit. ⁊ q̄nq̄ȝ etiā p diuiē di/
gnationis bñplacito ad illa ſūme maieſta/
tis magnalia ɔtēplādo ſubleuat. Hec aūt
ſubleuatio q̄ q̄nq̄ȝ extendit vſq̄ȝ ad mentis
eleuationē fit ex tribꝫ. q̄nq̄ȝ ex magnitudīe
deuotiōis. q̄nq̄ȝ ex magnitudīe admiratio
nis. q̄nq̄ȝ ex magnitudīe exultatiōis. vt ſe/
metipam oīno nō capiat. ſed ſup ſemetipāȝ
eleuata in alienationē trāſeat. Magnitudi
ne deuotiōis mens ſup ſemetipam eleuat
qñ tanto celeſtꝭ deſiderij igne ſuccendit. vt
amoris intimi flāma vltra hūanū modum
excreſcat. q̄ aiam hūanā ad cere ſilitudinē
liquefactā a p̄ſtino ſtatu penitus reſoluat. ⁊
ad inſtar fumi attenuata in ſupna eleuet. ⁊
ad ſumma emittat. Magnitudīe admira/
tionis aīa hūana ſup ſemetipam ducit qñ
diuio lumīe irradiata ⁊ ſūmi ſūme pulchri
tudinis admiratiōe ſuſpenſa tā vehementi
ſtupore cōcutit. vt a ſuo ſtatu fundit⁹ cōcu/
tiat. ⁊ in modū fulgoris choruſcantꝭ ex de
ſpectu ſui in ſe ad ima deijciat. ⁊ tāto ſubli/
mius ⁊ celeri⁹ p ſummoꝝ deſideriū reuer/
berata ⁊ ſup ſemetipam rapta in ſublimia
eleuat. Magnitudine vo exultatiōis ⁊ io/
cunditatis mens hūana ſup ſemetipam ra
pit ⁊ a ſe alienat qñ intima illa eterne ſuaui
tatis habundātia potata. imo plene inebri
ata. qḋ ſit. qḋ fuerit penit⁹ obliuiſcit. ⁊ i alie
nationis exceſſu tripudij ſui nimietate tra
ducit. ⁊ in ſupmūdanū affectū quēdaȝ ſub
quodā mire felicitatꝭ ſtatu raptim trāſfor/
mat. Hi ſunt igit grad⁹ ɔtēplatiōis ſm Ri
chardum.

Articulus terci⁹.

[S]Ed auctor libri de ſpū ⁊ aīa conſi/
derans qḋ etiā Diony. dicit in ep̄la
ad Titū. q̄ hō ex duabꝫ naturꝭ con
ſtat. aīa ſcȝ ⁊ corpe. Aīa rōnali q̄ ſimplex
eſt in eſſentia. et ex corpe cōpoſito. vt iuxta
vtriuſq̄ȝ nature ɔprietatē illuminet diuinis
cognitiōibꝫ. ⁊ vt mens ei⁹ puras ⁊ ſimplices
⁊ intimas ſenſibiliū ſignoꝝ intelligentias
ſegregantes ab ipis ſignis conſpiciat. et vt
ſenſualitas eiuſdē p nature ɔprietatē coo/
peret mentali cognitioni. vt ſic ad diuia ex
tendat. ⁊ ideo ɔtemplatiōe oportet vti ſen/
ſibilibꝫ formis. in quibꝫ diuia inuiſibilia in
mundis. i. carnalibꝫ abſcondant ⁊ ſpūalibꝫ
manifeſtent. Ideo auctor p̄dict⁹ p̄mū gra/
dum aſcendēdi in deū dicit eſſe in ſenſuū

opatõne.p quã ɔcipiunk rẽs corpales. Secundũ in imaginatiõe.p quã ɔcipiunk corporaliũ ſilitudines. Terciũ in rõne.p quaʒ pcipiunk reꝝ nature ſiue rõnes. Quartũ in intellectu p quẽ pcipiũk ſpũs creati. Quintũ in intelligẽtia.p quã pcipik ſpũs increatus. Sextũ in ſapia.p quã aperik ſpũal' guſtus. Et auctor pdict' addit ibidẽ. Quicqd ſenſus pcipit.imaginatio repſentat. rõ inueſtigat.intellect' iudicat.memoria ſeruat intelligentia cõphendit. id ad ɔtẽplationẽ adducit.ſed ſapia guſtare facit. Sequitur. Sic fit aſcẽſus ab inferiorib' ad ſupiora.ꝛ a ſummia dephendit ima.ꝛ cũ ab inferioribus ad ſupiora.i.tpalib' ad eterna aſcẽderevolumus.pus occurrit nobis ſenſus tãꝗ̃ primũ iter.deinde imaginatio.poſtea rõ. intellectus.intelligẽtia.ꝛ in ſũmo eſt ſapia. Et ſtatim ſubdit diffinitiões pdictoruʒ dicens. Senſus eſt ea vis anie q̃ reꝝ corporearũ corporeas pcipit formas pñtes.que varie ꝛ multiplicit' oñdunt ſuũ creatorem. Vñ Bernͣ.ſup Canti.ſermo.xxxv.dicit ſic. Quid eſt ꝙ hic eſt tãta formaꝝ varietas atꝗ̃ numeroſitas ſpecieꝝ in reb' ɔditis. niſi quidã radiũ diuinitatis. monſtrãtes quideʒ qꝛ vere eſt a q̃ ſunt.nõ tñ q̃d ſit prorſus diffinientes. Itaqꝫ de ipſo vero veꝝ vides ſed nõ ipm verũ vnde h' gen' videndi cõmune eſt.in pnptu eñ eſt iuxta aplm oñi vtenti rõne inuiſibilia dei p ea q̃ facta ſunt intellecta ɔſpicere. Hec ille. Et hec eſt a tpalibus ad eterna ingreſſio.ait Aug'.de vera religione. Scõm gradũ dicit eſſe imaginationẽ. Eſt aũt imaginatio ſm eũ ea vis anie q̃ rerũ corporeaꝝ corporeas recipit formas. abſentiũ pñtiũ.pteritoꝝ ꝛ futuroruʒ.qñqꝫ vt ſic ipa int' ſenſum ꝛ rõnẽ q̃ſi ancilla inter dñm ꝛ ſeruũ diſcurrat.ꝛ q̃cq̃d exteri' hauritp ſenſum carnis intellectui repſentat ad obſequiũ rõnis. Ex h' apparet ꝙ imaginatio ſimplicior eſt ꝛ nobilior potẽtijs ſenſitiuis.cũ ipa ſola ſilitudines obiectoruʒ oĩm ſenſuũ in ſe recolligat.ꝛ q̃ ad aliq̃d q̃ſi ab h' loco ꝛ h' tpe abſtrahat.vt pꝫ p Rich.lib.de pͥarchis.c.v. ꝛ.vj.q̃re imaginatio animã magis facit appropinq̃re eternis ꝗ̃ ſenſus exteriores. Unde Rich.dicit ꝙ rõ ad inuiſibiliũ cognitioneʒ nunꝗ̃ aſſurgeret niſi et ancilla ſua imaginatio viſibiliũ formas repſentaret.ſine q̃rũ cognitiõe ad celeſtiũ cõtemplationẽ nunꝗ̃ aſcẽderet. Merito ergo gradus ɔtemplatiõis poteſt dici diſpoſitiue ſaltem. Terci' gradus aſcendẽdi ad deũ ſiue ɔtemplãdi dicitur eſſe in rõne. Ratio autẽ ſm eũ eſt ea vis anie que reruʒ corporeaꝝ naturas.formas. differẽtias.ppria ꝛ accidẽtia pcipit.oĩa incorporea.ſed nõ extra corpa. Abſtrahit eñ a corpalibus q̃ fundãtur in corpib' nõ actiõe ſed ɔſideratione. Natura nẽpe ipi' corpis ſm quã omne corp' eſt nulliũ corpus eſt. Hec rõ ſenſũ mẽtis acuit.veraqꝫ a falſis diſtinguit.ꝛ imaginem dei in ſe cõſeruat. Hec ille. Ex quo apparet ꝙ rõ ſenſum ꝛ imaginationeʒ incõparabilit' excellit dignitate.ꝛ excedit opere. Unde anĩa p rõnẽ nõ ſolũ deũ eſſe cognoſcit.ſed etiã ei' capax fit.vt pꝫ p Aug'.xiiij. ꝛ.xv.de trini. Nã p rõnẽ anĩa de deo meditatur.meditãdo cõtemplak.de' ɔtemplat' amak.ꝛ vere amat' habek.imo ſicut dic Auguſti.in originali. Hec eſt vis nature diuinitatis vt creature rõnali iã rõne vtenti nõ oĩno a penit' poſſit abſcondi.vnde ẽ vere gradus ɔtemplatiõis rõ. Quart' gradus ſm eũ eſt in intellectu. Intellect' autẽ ſm eũ eſt ea vis anie q̃ inuiſibilia pcipit ſic angelos.animã.oẽm creatũ ſpiritũ.ꝛ ſic intellectus accept'.ad ɔtemplatiõem cooperak.qꝛ importat quãdã intimã ɔtẽplationẽ Dicik eñ intellect' q̃ſi int' legens.penetrat eñ vſqꝫ ad eſſentiã rei qꝛ obiectũ intellect' eſt quicq̃d eſt.vt dr.iij.de anĩa. Accipik etiã intellect' qñqꝫ vt eſt virt' intellectual'. ſiue vt eſt habit' pncipioꝝ naturaliuʒ q̃ ſub lumine ſunt naturali.ꝛ ſic intellect' oñdit veritatẽ infallibilit'. Dicik nãqꝫ in li. de ſpũ et anĩa.ꝛ Aug'.ij.ſup Gen.ꝙ intellectuali viſione nunꝗ̃ fallik anĩa.aut eñ tãtũ intelligit ꝛ verũ eſt.aut ſi veꝝ nõ eſt.nõ intelligit.ꝛ iõ intellect' ſic accept' dicit aſpectũ manifeſtum ꝛ infallibilẽ circa pncipia. ꝛ ſic accept' intellectus etiã coopak ad ɔtemplationeʒ. Accipik eñ aliqñ intellect' vt eſt donũ ſpũs ſancti.ꝛ ſic intellect' eſt habit' ſupnaturalis pncipioꝝ ſupnaturaliũ.que ſunt articuli fidei.ꝛ ſic nominãt quãdã excellentiã cognitionis penetrãdi ad intima cognoſcibiliũ. Unde Grego.lib.j.moꝝ.dicit. Intellectus in die ſuo cõuiuiuʒ parat in mente.qꝛ in eo ꝙ audita penetrat.reficiendo cor.tenebras eius illuſtrat. Nam lumen intellect' ſic acceptũ ita ſe habet ad pncipia que nobis naturaliter innoteſcunt,ſicut ſe habet lumen

naturale ad ea ꝑncipia que primordialiter cognoſcimꝰ. ſed lumē naturale infallibilit̄ veritates ꝑncipioꝝ naturales oſtēdit. Ita ꝛ donū intellectꝰ ſupnaturales veritates īfallibiliter oſtēdit. Unde intellectꝰ ſic acceptus eſt verꝰ ꝛ neceſſariꝰ ꝯtemplatiōis gradus. Quintꝰ gradꝰ aſcēdendi ad eterna ſiue ꝯtemplādi ſm eū eſt intelligentia. Eſt autē intelligētia vt ibidē dicit̄ ea vis anime que īmediate ſupponitur deo. cernit quippe ipm ſupmū verū ꝛ incōmutabile. Et infra dicit ſic. Intelligētia eſt vis anīe qua de diuinis q̄ntū homini poſſibile eſt cognoſcit̄ ad celeſtia archana penetrāda. que vt dicit Boeciꝰ paucoꝝ eſt hominū. Ex q̄ patet ꝙ intelligētia excellit intellectū in ſua actione ꝛ ab ea differt. ꝛ ꝙ eſt ꝑfectior gradꝰ cōtemplationis. Quēā Rich videt̄ ſentire. q̄ lib. ꝑmo de ꝯtemplatiōe. c. iij. dicit ſic. Per intelligentiā ſiquidē ſinus mentis in immēſum extendit̄. ꝛ ꝯtemplātis animi acies acuit̄. vt capax ſit ad intelligibilia cōphendenda. ꝛ ꝑſpicax ad ſubtilia penetranda. Et nunq̄ꝫ ꝯtemplatio pōt eſſe ſine viuacitate intelligentie. Sequit̄. Etiā quotiēs ꝯtemplātis animus dilatat̄ ad ima. quotiēs eleuat̄ ad ſumma. quotiēs acuit̄ ad ſcrutāda. q̄tiens agilitate mira ꝛ pene abſq̄ꝫ mora rapit̄ per innumera. ex quadā vi intelligētie hoc eſſe nō dubitat̄. Hec ille. Sextus gradꝰ contemplationis ſiue aſcendēdi ad eterna ſm ꝑdictū eſt in ſapiētia. que ſequit̄ intelligentiā. q2 ſicut dicit idē. vt viſio mētis eſt intelligentia. ſic mētis guſtus eſt ſapiētia. Illa ꝯtemplat̄. iſta guſtat ꝛ delectat̄. Sed hic ꝑmo notādū eſt ꝙ ſapia quedā eſt que acq̄ſita eſt ꝑ ſtudiū humanū que ē virtꝰ intellectualis. De qua loquit̄ phus in metaphiſica ſua. Et hec ꝑ rōnis inueſtigationē inq̄rit rectū iudiciū de diuinis. ꝛ actꝰ intellectuales ꝛ oēs opatiōes aīe ꝑficit. ſm eū quātū poteſt. Quia ſic dicit Seneca ī epla lx. Sapiens ad oēm incurſū inuictꝰ ꝛ intentus eſt. Nā ſi paupta s. ſi luctus. ſi ignominia. ſi dolor impetū facit. nō tamē refert intrinſecꝰ. ꝛ cōtra illa ibi. et inter illa ſapiēs plenus eſt gaudio ꝛ incōcuſſus. cū diis expers viuit. Hec ille. Ideo pōt dici aliquis gradus ꝯtemplatiōis. Alia eſt ſapientia q̄ de ſurſum eſt infuſa. vt dr̄ Jaco. iij. Et h̄ eſt donū ſpūſancti. Et ad iſtā nō ſolū ptinet ſm iudiciū rectū ꝯtemplare diuina ſed guſtare ꝛ regulare hūanos actꝰ excellentiori modo q̄ꝫ ſapia q̄ eſt virtꝰ intellectual̄. vtpote magis de ꝓpinquo deū actingēs. ꝛ experiens ꝑ quādā vnionē ſpūs ꝛ aīe ad ipm vt directa ꝑ regulas legꝭ eterne. De iſta ſapientia loquēs Bern̄. lib. de amore dei dic̄ ſic. Sapiētia a ſapore dicit̄. ſapor antē iſte in guſtu quodā eſt. Guſtū aūt illū nemo exprimere pōt nec etiā ille qui meret̄ guſtare. ſed dicere pt. Guſtate ꝛ videre q̄niā ſuauis eſt dominꝰ. Hoc guſtu ſm aplm guſtat̄ dei verbū. guſtant̄ etiā diuitie ſeculi venturi. Et ſequit̄. Hic guſtꝰ ſi defuerit ſolus. omnes alij ſenſus ſcꝫ ſpūales q̄tuor langueſcunt. Guſtū autē ſequit̄ quedā saporꝭ dulcedo. quā in interiori ſuo ſentiēs aīa quodā modo ſingulari q̄ ſuſcipit cūcta diſcernit ꝛ diiudicat. ſeq̄ꝫ ꝛ oēs ſenſus vegetat ꝛ cōfirmat ſcꝫ interiores. Hi ſunt gradꝰ cōtemplationis ſm illū.

Articulus quartus.

a D hos gradꝰ ſiue ſpecies ꝯtemplationis ſupdictoꝝ doctoꝝ q̄ꝫ omniū alioꝝ doctoꝝ gradꝰ ꝛ ſpecies ꝯtemplatiōis mediate vel īmediate pn̄t reduci. vt ptꝫ de ſex gradibꝫ ꝯtemplatōis origenis. quos declarat ſup Canti. ij. c. vbi dicit ſic. Contēplatorē verū ꝛ iubilatorē certū te iudico ſi ꝑmo ꝑficiat te actio. Hic Origꝭ ſubtiliter ꝯſiderat ꝙ vbi vita actiua terminat̄ ꝛ ꝑficit̄. ꝙ ibi vita ꝯtemplatiua ordinate inchoatur ꝛ gradatim ſurſum tendit ꝛ ꝑficit. donec in viſionē intuitiuā ꝯſummat̄. Unde ꝓprie loquēdo de ꝯtemplatiōe. ꝑfectio actionis nō eſt gradꝰ ꝯtemplatiōis. ſed pōt dici ſtatus quidā reſultās a ſumma ꝑfectiōe vite actiue q̄ neceſſario ꝑcedit tanq̄ꝫ diſponens potētias ꝯtemplatiuas ad actꝰ ſuos nō impeditos ſed ꝑfectos. Grego. vj. moꝝ. dicit ſic. Qui arcē ꝯtemplatiōis aſcendere deſiderāt ꝑus neceſſe eſt vt in ope actionis ꝑfecte ſe exerceāt. Et ꝑ tanto dicit̄ gradus ꝯtemplatiōis. Scd̄o. ſm Origꝭ. verꝰ cōtemplator es ſi in te eſt ſenſuū exterioꝝ retentio ſiue retractio ad īteriora ꝛ collectio eoꝝ in vnū. Hoc eīm eſt greges. i. ſenſus beſtiales minare ad interiora deſerti ꝑ itinera eternitatis. ait Uercell̄. Hoc fit q̄n inuiſibilia dei a creatura mūdi ꝑ ea q̄ facta ſunt intellecta ꝯſpiciunt̄. ꝛ ſempit̄na virtꝰ eius ꝛ diuinitas. Hec eſt ſic̄ dicit Augꝰ. li. de vera religione a tpalibꝫ ad eterna regreſſio. ꝛ ex

vita veteris hoīs in nouū hoīem reformatio. vt ſup patuit. Tercio ver⁹ ꝯtēplatores qn̄ eſt in te oīm imaginabiliū tranſitus. qn̄ mente oīa imaginabilia tranſcendis. Talis ꝯtemplator ſic dicit Bern̄. ſer. liij. ſuper Canti. fuit ꝙ dixit. Elongaui fugiens ⁊ manſi in ſolitudine. Nō eīm fuit ꝯtent⁹ exire niſi longe ſe faceret vt poſſet quieſcere. Sequit᷑. Trāſiliſti carnis oblectamēta vt minime iā obedias ꝯcupiſcētijs ei⁹. nec tenearis illecebris. ꝓfeciſti ⁊ ſupaſti te. ſed nō dū elongaſti. niſi ⁊ irruentia vndiqꝫ fantaſmata corporeaꝝ ſiīitudinū trāſuolare mētis puritate p̄ualeas. Hec ille. De quo vide ſupra diſ. vj. Quarto verus ꝯtemplator es ſi trāſcendiſti oīa rōnalia, ꝓpter fantaſmata ⁊ alia impedimēta ⁊ retardantia animā ad ſupiora ꝓperantē. De h̄ dicit Rich. libro p̄mo de ꝯtemplatiōe. c. viij. ſic. Contēplatio nr̄a tunc veracit᷑ ſupra rōnē aſcendit qn̄ id animus ꝑ mētis ſubleuatiōnē cernit qđ humane capacitatꝭ metas trāſcendit. vt ſunt illa q̄ de diuinitatꝭ natura ⁊ de ſimplici eius eſſentia credim⁹. Et licet illa ꝯtēplatio ſupra rōnē ſit. nō tn̄ p̄ter rōnē cenſenda eſt qn̄ ei qđ ꝑ intelligentie aciē cernit᷑. hūana ratio ꝯtraire nō pōt. ꝗn poti⁹ ei facile acquieſcit ⁊ ſua atteſtatiōe alludit. Hec ille.

Quinto ver⁹ ꝯtemplator es ſi ſurſū tractus es ſup oīa intelligibilia in caliginē ignorātie. Et hic grad⁹ ꝯtemplatiōis eſt de quo loquit᷑ Diony. c. j. myſti. theo. dicēs ſic. Adhuc reſtat p̄ncipalior dei cognitio q̄ figurat᷑ in eo ꝙ moyſes ſeparat᷑ ab his ꝗ locū dei ſecū videāt ⁊ ſubtrahit᷑ illis viſis ⁊ intrat in caliginē ignorātie Exo. xxiiij. ⁊ vnit᷑ incōprehenſibilitati diuine quā non penetrat intelligētia que vere eſt oīm clariſſima. ⁊ in ſe claudit ⁊ ſecretiſſime celat oēs cognitiones cōprehēſiuas tanqꝫ in cauſa prima oīm. ⁊ ꝑ eam oīs vnit⁹ deo (ꝗ eſt ſup oīa) ꝯſtituit᷑ in excellētia quā neqꝫ rō inueſtigat nec intellect⁹ ſpeculat᷑. ⁊ ab oībꝫ q̄ſi a ſeipo ſegregat᷑. ⁊ ꝑ vniōnē dilectiōis q̄ effectiua eſt vere cognitiōis vnit᷑ deo intellectualiter ignoto. cognitiōe multo meliori q̄ꝫ ſit cognitio intellectual'. in eo ꝙ intellectualē cognitionē dereliquit. ⁊ ſup intellectū ⁊ mentē deū cognoſcit. Hec Diony. ſm̄ cōmētatorē Vercellen̄. dic̄. hec reqre pleniꝰ ſup. Sexto ꝯtēplator es ſi in te ē vniformis fixio intelligētie pure ⁊ ab oībus oīno denudate. ⁊ ꝯformis affectio volitiue potētie ꝑ oīa. in nullo impedite i vno fontali p̄ncipio celeſtiū gaudioꝝ. qđ eſt de⁹ trinus ⁊ vn⁹. Vn̄ Orige. ibidē p̄dicta in vnū recolligens dicit. Contēplatorē verū et inhabitatorē certū te indico ſi p̄mꝰ te perficiat actio. ſi rōnabilia celeſti motu ꝑcurras. ſi intelligibilia felici et illumiata fide cognoſcas. ſi in p̄mo vero ⁊ in ſūmo bono intelligentiā ⁊ voluntatē totā tuā ponas. ſugens vnde teneritudinē tuā nutrias. bibas vnde gaudeas. haurias vnde nunqꝫ deficias. Hi ſunt grad⁹ ꝯtemplatiōis ſm̄ Origenē.

Diſtinctio quinta.

q Uinto videndū eſt q̄ntā iocunditatem ⁊ vtilitatē ſpūs hūan⁹ in itinere vite ꝯtemplatiue experiat᷑. Nam deo ꝑ totū illud iter aſſociat᷑ ꝯtinue. Primo ḡ videam⁹ q̄liter ſpūs in h̄ itinere dulciter a dn̄o ꝯſolat᷑. De q̄ nota ꝙ Luce. x. de vita duarū mulierꝫ legit᷑ ſcꝫ marthe et marie. de quibꝫ dic̄ Greg. li. vj. moꝝ. Quid ꝑ martha exteriorꝫ obſequijs occupatāꝫ niſi actiua vita ſignat᷑. Que ſtetit. qꝛ ſic dicit gloſa. Vita actiua in laborioſo deſudat certamine. q̄ ⁊ querulabat᷑ de ſorore. qꝛ turbata circa plurima vite actiue. Vn̄ Bern̄. ſermo. xlj. ſup Canti. dicit. Cū aīa in actione ſua in aliud tendit q̄ꝫ in deū. q̄uis h̄ faciat ꝓpter deū tn̄ nō hoc eſt marie ociū ſꝫ marthe negociū. que adhuc ſollicita eſt ⁊ turbatur erga plurima. ⁊ nō poteſt exteroꝝ actuū vel tenui puluere nō reſpergi quē tamen citō facileqꝫ deterget in hora ſctē deuotionis vel dormitiōis caſta intēno. q̄ eſt intendere ⁊ querere ſolū deūꝫ ꝓpter ipm ſolū. qđ ꝓpriū eſt ſponſe ⁊c̄. vt ſup p̄mo itinere di. iij. Ex quo ptꝫ ꝙ itinerātes in vita actiua frequēter turbant᷑. ſed ſpūs ambulās in itineribꝫ vite ꝯtemplatiue a deo dulcit᷑ cōſolat᷑ poſt actiuāꝫ. Vn̄ Grego. li. vj. moꝝ. dic̄. Et ꝑ mariā que ad pedes dn̄i reſidebat audiens verbū dn̄i vita ꝯtemplatiua exprimit᷑. que ex h̄ a dn̄o cōmendata fuit. qꝛ optimāꝫ partē elegit que nō auferet᷑ ab ea. Que aūt illa optima pars fuit q̄rit Rich. lib. p̄mo de ꝯtemplatione. c. j. vbi dicit ſic. Que eſt pars optima quā elegit maria niſi vacare ⁊ videre q̄ꝫ ſuauis eſt domin⁹. Nā maria ſedens ſecus pedes dn̄i audiuit verbūꝫ illi⁹. Sūmam itaqꝫ ſapientiā dei in carne latitantēꝫ quē oculus carnis videre non poterat au-

diendo intelligebat. ꝛ intelligēdo videbat. q̄ credebat. Et in hūc modū ſedēdo. audiendo ſūme veritatis ꝯtemplatiōi vacabat. Sequit̃. Hec eſt pars que electis ꝛ ꝑfectis nunq̄ auferet̃. ꝛ ſane eſt negociū qḋ nullo fine terminat̃. Nā veritatis ꝯtemplatio in hac vita inchoat̃. ſed in futura vita iugi ꝑpetuitate celebrat̃. Per veritatis ſane ꝯtemplatōnē homo erudit̃ ad iuſticiā ꝛ cōſūmatur ad gl'iam. Hec ille. Scḋo videamus q̄liter human⁹ ſpūs ambulās ꝑ itinera vite ꝯtemplatiue deo familiari amicicia vnit̃. Joh̄is eñ vltimo ca. legit̃. ꝙ dn̄s dixit Petro. Sic volo eū manere donec veniā. Tu me ſequere. Ubi dicit Aug⁹. ꝙ ꝑ hos duos apl'os ſignant̃ due vite. Una actiua ꝑ Petrū. altera ꝯtemplatiua q̄ ſignat̃ ꝑ iohannē euangeliſtā. De petro ꝑ quē ſignificat̃ actiua vita dixit dn̄s. Tu me ſeq̄re. ꝑ imitatiōnē ꝑferendo mala tempalia. Uita igit̃ actiua petri eſt ī labore. altera ſcȝ ꝯtemplatiua iohis in requie. Una eſt in ope actiōis. altera in mercede ꝯtemplatiōis. Prima agit̃ dum facit bonū ꝛ declinat a malo. q̄ tñ finitur. De iohe vero dixit dn̄s. Sic euȝ volo manere donec veniaȝ. Ubi dicit glo. Nolo eū ꝑ martyrium ꝯſummare ſed expectabit placidā abſolutionē carnis ſue. qñ ego veniēs recipiā eū in eternā beatitudinē. Uñ hec vita ꝯtemplatiua hic inchoat̃. ꝛ in futura vita ꝯſumat̃. Hanc vitā dn̄s in iohanne inchoauit qñ volentē nubere. ſibi familiariter aſſociauit. quaȝ mulcis familiarib⁹ ſignis amicicie cōtinuauit donec euȝ inuitando dulcit̃ in eterna beatitudine ꝯſūmauit. Hec vita ꝯtemplatiua eſt ſummū bn̄ficium qḋ cōferri pōt anīe. Habet eñ ſibi annexas ꝑfectiſſimas ꝛ ſuꝑmas ꝛ vltimas delectationes ꝯſequētes ꝟtutes. dona. beatitudines ꝛ fruct⁹. magnificatiuas ꝛ cōtentiuas ꝛ vnitiuas ſpūs creati rōnalis ꝛ dī increati tanto felic⁹ quāto īmediati⁹. ſicut dicit Origeñ. ſup Canti. Signa familiaritatis patēt in euāgelio. Tercio videam⁹ q̄liter ſpūs human⁹ ambulās ꝑ itinera vite ꝯtemplatiue vigili ſomno quietat̃ ꝛ illūminat̃ poſt luctam vite actiue. ſic̄ pȝ Gen̄. xxviij. de iacob. q̄ poſt luctā ꝛ ſomnū ꝯtemplationis didicit videre ſpūalia. vt diceret. Uidi dn̄m facie ad faciē. ꝛ ſalua facta eſt anīa mea. Uñ Hugo lib. iiij. de clauſtro anīe. c. xij. dicit ſic. Tunc ex iacob fit iſrael qñ poſt ſudatiōes bone opatiōis ꝑuenit̃ ad lucem ꝯtemplatiōis. Tūc exultabit iacob ꝛ letabitur iſrael. Igit̃ ꝑ iacob luctantē ſignat̃ vita actiua q̄ cōtra vicia luctat̃. In q̄ luctamine ꝛ ſi ſpūs nō mortificat̃. vt plurimū tñ infirmat̃ ꝛ fatigat̃. vt clamet cū Ps. Afflict⁹ ſum ꝛ humiliat⁹ ſum nimis. Per iſrael vero videntē ſignat̃ vita ꝯtemplatiua q̄ in via dormiēs celeſtia ꝯtemplat̃. Quid nāq̄ eſt dormire in via ait glo. niſi in p̄ſentis vite tranſitu a rerū tempaliū amore labentiū oculos mentis claudere. Hos oculos cōcupiſcentie aperuit diabol⁹ q̄s innocentia clauſos tenuit. Hec glo. Iſte ſomn⁹ tñ placet deo vt cū conteſtatiōe iuramenti ꝓhibeat tales excitari a ſomno tali ꝛ pauſatione di. Canti. v. Adiuro vos filie hierl'm ne excitetis neq̄ euigilare ꝛc̄. Qḋ exponēs Origē. dicit. Cōiurationē tuā audiui dn̄e. quā niſi fallor ſponſe tue act⁹ ꝛ ſtatus curabat. ſtatus optim⁹. act⁹ p̄cellentiſſim⁹ tibi inciū bens ſine medio. te videns in iubilo. in te quieſcens ſine tedio. de te hylareſcens ſine modo a te ꝑmanentiā accipiens ſine termino. Hec ille. Quarto videnduȝ eſt q̄liter ſpūs human⁹ ambulans ꝑ itinera vite contemplatiue facie pulchrificat̃ ꝛ viſu clarificatur. Richar. lib. de. xij. ꝑtriarchis ca. j. dicit Duas vt legimus vxores iacob cognoſcit. Una lya. altera rachel vocabat̃. Lya fuit fecundior. Rachel fuit formoſior. Lya fecunda ſed lippa. Rachel ſterilis ſed formoſa. ſingularis. Per lyam ſignat̃ vita actiua. ꝑ rachel vita cōtemplatiua. Ad lyam ꝑtinet flere. dolere. gemere ꝛ ſuſpirare. ꝛ iḋo recte talis vxor lya. hoc eſt laborioſa vocat̃ ꝛ minus videns. Sed ad rachel que interp̄tat̃ viſum principiū vel ociū ꝑtinet meditari ꝛ cōtemplari. diſcernere ꝛ intelligere. Seq̄tur. Sed q̄d dulcius q̄d ve iocundius poteſt eſſe q̄ȝ oculū mentis ad ſumme cōtemplationē ſapiētie erigere. Ad hāc itaq̄ contemplatōnē cū ratio dilatat̃ merito rachel noīe honorat̃. Hec ille. Ex hac autē contemplatione ſumme ſapiētie facies mentis pulchrificat̃. Exemplū de Moyſe Exodi xxxiij. Cui⁹ facies ſplendida fuit facta ex cōſortio ſermonis dn̄i. vt iudei nō poſſent intendere in eam. Similit̃ ex hac ꝯtemplatione viſus mentis clarificat̃. Exemplū de ſctō Benedicto de q̄ narrat beat⁹ Grego. libro dyal. ij. Qui cū in orōne ꝯſtitut⁹ quēdaȝ

radiuȝ diuini ſolis aſpiceret totus mundꝰ ante oculos ſuos adductꝰ videbat᷑. vbi vidit etiã aniam germani epi capuani in ſpera ignea in celũ ferri ab angelis. Et Greg. dicit ibidẽ. Quid mirũ ꝙ mundũ añ ſe collectũ vidit qui ſubleuatꝰ in mentꝫ lumine ⁊ cõtemplatione extra mundũ fuit. Hec ille. Spiritꝰ igit᷑ in itinere ꝯtemplatiõis et facte pulchrificat᷑ ⁊ viſu clarificat᷑. De hac cõtemplatiõe pulchrificante dicit Hugo ſup vij. angel. hierar. ſic. Cõtemplatio eſt deifica ſimilitudo qȝ dñ p eam illuminati lucentes fiunt. q̄dãmodo ipiꝰ luminis lucentꝫ ſimilitudinem accipiũt Hec ille. Et Grego. lib. vj. mor. Vita ꝯtemplatiua ſpecioſa eſt in anĩa ꝯtẽplãtis. ꝓpter qḋ dr̃ anie ꝯtemplatiue. Tota pulchra es amica mea. Cãti. iiij.

Quinto ſpũs humanꝰ ambulãs in itineribꝫ vite ꝯtemplatiue dulcit᷑ ⁊ multipliciter reficit᷑. Nã cibat᷑ primo vt fortificet᷑. Comedere aũt anĩe ſpũale eſt ſupne lucis contemplatiõibꝫ paſci. ait Grego. v. moral. De hac refectiõe dicit Grego. ſup Ezech. parte iij. omel. v. ſic. Contẽplatiua vita amabilis valde dulcedo eſt q̄ ſup ſemetipam animã rapit. celeſtia aperit. terrena aũt debere eſſe ꝯtemptui oſtẽdit. ſpũalia oculis mentis patefacit. corpalia obſcondit. vt tal' cõtemplatrix dicat illud Cãti. Ego dormio ⁊ cor meũ vigilat. Vigilanti etenĩ corde dormit ꝙ hoc ꝙ dũ interiꝰ ꝯtemplãdo pficit. ab inquietoro corpis ope foris q̄ſcit. necȝ adhuc ſm̃ pſens deꝰ in ſua claritate cõſpicit᷑. ſed q̄dã ſub ipa ſpecula᷑ aniã vnde refecta pficiat. ⁊ poſt ad viſionis gl̃iam ptingat. Hec ille. Hanc refectionẽ anĩa ꝯtemplatiua glorial᷑ ſe eſſe expertaȝ. dicẽs Canti. ij. Fructꝰ eius dulcꝫ gutturi meo. Ubi Orige. ſic dicit. Da mihi dñe fructũ dulcẽ. fructuȝ vite gr̃e mee. altus eſt. attolle deſideriũ. benedictus eſt. ſanctifica obſequiũ. imputribilis eſt. purifica affectũ. ſuauis eſt. letifica aĩam Item in h̄ itinere vite ꝯtemplatiue ſpũs reficitur potu inebriãuꝫ gr̃e. Unde anĩa cõtemplatiua Canti. v. oñdit ſe hanc potationẽ inebriantẽ expertã eſſe cũ dixit. Introduxit me rex in cellã vinariã. vbi gloſa dicit Dñcito guttur meũ dulcedinẽ gr̃e eiꝰ attingit. ita me recreatã ſpũ ⁊ ab amore terrenorũ in ſupna tranſlatã ſentio ac ſi in cellã introducta nouo ſuo meri odore ⁊ poculo inebriata ſim. Sed hãc refectionẽ ſpũs ambulans in vijs vite actiue vix ⁊ raro expit᷑. Vñ Augꝰ. in ep̃la ad Heb. dicit. Contemplatiui nõ actiui amare ⁊ guſtare pñt ſincerũ bonũ. ad qḋ guſtandũ neceſſe eſt ceſſare a tumultu mũdi. ꝓpter qḋ eſuriunt ⁊ ſitiunt modo actiui. q̄ʒ nõ habẽt guſtꝰ ſenſuȝ exercitatũ.

Sexto ſpũs humanꝰ ambulans in itineribꝫ vite ꝯtẽplatiue a labore vie releuat᷑ p diuinã allocutionẽ. Vñ Luc. xxiiij. dicit᷑. Nõne cor nr̃m ardens erat in nobis dũ loqueret᷑ nob in via. Qḋ exponẽs Grego. dicit ſic. Ex audito ſermone inardeſcit animꝰ. torporis frigꝰ recedit. fit mens in ſuperno deſiderio anxia. audire libet p̃cepta celeſtia. ⁊ quot mãdatis inſtruit᷑ q̄ſi tot facibus inflãmat᷑. Et idẽ Grego. ij. lib. mor. dicit ſic. Cũ in itinere comes iungit᷑. via q̄deȝ nõ ſubtrahit᷑. ſed de ſocietate comitꝫ labor itineris leuigat᷑. Item cũ ſpũ illo in itinere ambulãte q̄nꝫ deꝰ ꝯfabulat᷑ vt ſup patuit. vbi dicit Berñ. Deus q̄ſi viator quiſpiã itinerantibꝫ ſeſe aſſociãs. iocundiſſimis cõfabulationibꝫ ſuis a labore vie omnẽ releuat comitẽ. ⁊ ꝯ̃plura ibi de hoc. Itẽ cũ ſpiritu ambulante in h̄ itinere ꝯtemplatiõis deus habet dulcia ſuſurria. Vñ Origeñ. exponens illud Cantico. v. Vox dilecti. dicit ſic. Qñ ad cor reduco ꝙ cũ ꝯtemplãtibꝫ ſua ſuſurria habet deꝰ. quibꝫ tãto fortius clamat quãto efficacius ſuſurrat. nõ ſine admiratione cõmendatã te habeo. ꝙ hanc voceȝ ⁊ tenuiſti mente. ⁊ cõmẽdaſti ore. dicẽs. Vox dilecti ⁊c̃. vbi dicit glo. Gaudeo ꝯſolatoriã vocẽ eius audiẽs. ⁊ dũ eius faciẽ nõduȝ video. tamẽ ſubleuato ad celũ animo aliquã ſuauitatẽ future beatitudinis p̃guſto. Taliꝫ igit᷑ allocutione ſpiritꝰ a labore vie ſic releuatur.

Septimo ſpiritꝰ humanꝰ ambulans in itineribꝫ vite ꝯtemplatiue vltra oĩa inferiora mentalit᷑ eleuat᷑. in celeſtibꝫ floribꝫ ſpiritualit᷑ cõmorat᷑. ⁊ in ſctã trinitate ineffabilit᷑ iocundat᷑. Unde Hugo in principio tercij libri de clauſtro anie. ca. v. dicit ſic. Contẽplatio clauſtrũ anie dicit᷑. in cuiꝰ ſinu dum ſe recipit animꝰ ſola celeſtia meditatur a terrenis ſeparat᷑. a turba carnalium cogitatõnũ longe ponit᷑. dulces carnis refugit effectꝰ. vagos ſenſuũ aſtringit motus. in domino delectat᷑. angelica dulcedine fruitur. legit in libro vite. pro ſilentio pacem tenet. in choro virtutũ ſeruat concordiam morũ. ſummi patris potentiã conſi-

derat. sapientiã filii investigat. spiritussancti benignitatẽ amat. Dum hec tria cõtemplatur tribus modis cõsolatur. Hec ille. Hos autem tres modos cõsolãdo potest experiri pro eo q̃ in itinere cõtemplationis ambulans experitur in memoria patrẽ ammonentem et trahentẽ ad verbum suum iesum christum audiendũ. Quia sicut dicit Johis. vi. Nemo venit ad me nisi pater meus traxerit eum. per internã inspirationẽ. Item consolatur q̃ experitur in intelligẽtia filium patris illuminantem ad patrẽ suum cognoscendũ. quia sic dicit Matth. xi. Nemo novit patrẽ nisi filius et cui voluerit filius revelare. Item consolatur q̃ experitur voluntatẽ spiritussanctum afficientẽ ad patrẽ et filium amplexandum et tenendum. quare in amore qui appropriatur spiritui sancto pater et filius tenentur et amplexantur Quod ostẽdit August. vi. libro de trinitate ca. vi. Spiritus ambulãs in itineribus vite active sepe ab huiusmodi consolationibus impeditur et amaritudinibus repletur. Unde Origenes super Cantica. v. cap. dicit. Qui terrenis inheret. invenire non potest nisi quod in terrenis latet. scilicet amaritudinem et dissipationẽ. Sunt et alie multe utilitates contemplationis.

Distinctio sexta.

Sexto videndũ est quomõ per iter cõtemplationis spiritus noster ad intrinsecum secretũ domini iesu ingrediatur et ab exterioribus abscondatur. Quamvis ex predictis gradibus cõtemplationis satis patere posset qualiter spiritus humanus contemplando ingrediatur in eternũ manerium iesu. Cum Hugo super primũ angel. hierar. dicit. quod quãto magis crescit a seipso ascensio. tanto magis crescit cognitio donec oculus intellectualis magis ac magis illuminetur et cõfortetur. et affectus mẽtalis magis purificetur et inflãmetur. et totus in deo quietetur. et istum ascensum docent predicti gradus cõtemplationis. planum est quod per eos potest cognosci qualiter spiritus cõtemplativus in illud secretũ intrinsecum domini iesu ingrediatur et abscondatur. Tamen propter istius manerii utilitatẽ notandum quod dominus dicat Exodi. xxxiii. Non videbit me homo et vivet. necesse est ut spiritus contemplativus mũdo penitus moriatur. et mũdus sibi moriatur. et extũc interna ingrediatur. et in eis abscondatur. Quid est autẽ spiritũ per cõtemplationẽ illud intrinsecũ secretũ intrare nisi ab omnibus temporalibus absolvi et elongari. et in eterna extendi et in eis abscondi cõtinuis profectibus. donec totus homo exterior et interior in deum ordinetur prout possibile est statui vie. Unde Grego. lib. xviii. moral. dicit sic. Cõtemplationis penna nos sublevat. atque a nobis ad illũ erigimur intuendum raptim. et intentione cordis et dulcedine contemplationis aliquo modo a nobis imus in ipsum. et hoc ire est requiescere. dissimiliter tũ requiei divine assimilamur. et imitamur requiem dei. Nã sequitur ibidem. Namque ut boni sunt et eterni. eternũ imitabimur in eternũ. et magna nobis est eternitas imitatio eternitatis. nec extortes fuimus eius quã imitari possumus. Hec Greg. Oportet enim verum contemplatorẽ mori mũdo ut mũdus sibi moriatur. ut in nullo contemplatio eius impediatur. Dicit enim Greg. li. xviii. mor. sic. Quisquis sapiam quod deus est videt. huic vite funditus moritur. ne iam amore eius teneatur. Talis fuit ille verus contemplator Paulus qui dixit. Mihi mũdus crucifixus est. et ego mũdo. Quod Grego. exponẽs li. v. mor. dicit sic. Mũdus quidem ei crucifixus fuerat. quia hunc cordi suo iã mortuũ nõ amabat. sed seipsum mũdo crucifixerat. quia talem se exhibere studuit. ut ab eo quasi mortuus cõcupisci nõ posset. Et sequitur. Sancti igitur viri ab importunitate desideriorũ temporaliũ. a tumultu inutilium curarũ. a clamore perstrepentiũ turbationũ semetipsos sacri verbi gladio mortificare nõ desinunt. atque intus ante dei faciẽ in sinu mentis absconduntur. Unde recte per Ps. dicitur Abscondes eos in abscondito vultus tui a perturbatione hominũ. Quod quamvis perfecte postmodũ fiat etiã nũc ex magna parte agitur. cũ a temporalibus tumultibus et eorum delectatione in interiora rapiuntur ut mens eorum dum in amore dei tota tenditur. nulla mũdi perturbatione laceretur. Hinc est quod Paulus contemplatione mortuos quasi in sepulchro absconditos discipulos viderat. quibus dicebat. Mortui enim estis. et vita vestra abscondita est cũ christo in deo. Hec ille.

Distinctio septima.

Septimo videndũ est qualiter spiritus humanus ad veniendũ per iter iocũde cõtemplationis ad intrinsecũ secretũ domini iesu ab eo invitetur Cant. v. dicẽte. Surge propera amica mea. colũba mea. formosa mea et veni. Cuius invitationis subiungit al-

lectiuũ dicẽs. Ueni. q2 iã eſt itinerãdi amena iocunditas. q2 flores apparuerũt in terra noſtra. Jam enĩ temp9 vernale aduenit ex pñsentia diuini ſolis incarnati. Uñ Origenes ſup Canti. dicit ſic. Ipo ſole iuſticie oriente hyems trãſijt. z ver fidei calore ſpiritusſancti terrã ſoluit z flores virtutuz pducit. Ergo o amica mea ꝓpter ɔtemplationis tue amoroſuz affectũ. vulneraſti cor meũ ſponſa mea. penetrãdo dulciſſiuã dulcedinẽ in vno oculoꝝ tuoꝝ. Canti. iiij. ſicut exponit Uercellen̄ i. intelligẽtia tua attracta z ſimpliſicata in ɔtemplatiõe pulchritudinis mee. Surge mẽtaliter p amoroſe ɔtemplatiõis ſurſumactionẽ. vt ſic dic glo ſa ſup illud Math. vj. Reſpicite volatilia celi. Sola ɔtemplatiõe iã in celo degas q̃ſi auis celica nõ terrena. O colũba mea ꝓpter ɔtemplatiõis tue radioſum aſpectũ. q2 oculi tui columbarũ. Canti. iiij. vbi dicit gloſa Senſus tui ſpũales ɔtemplatiõe. ſpũaliũ rerũ excellẽtia reuerẽdi ſunt z ſimplificati. ideo magis confortati. Propera. Iſaie. xl. Aſſumẽt pennas vt aquile. volabũt z non deficient. Aquila ſic dicit Hugo ſup. xv. angel'. hierar. auis eſt altifera. z cito volans. et ſignat agilitatẽ ſpũs zc. O formoſa mea ꝓpter ɔtemplatiõis tue ſpecioſuz obiectum. Ex pulchritudine enĩ obiecti beatifici mẽtes ɔtẽplatrices beatificaũr z pulchriſicantur. Uñ Diony. in angel'. hierar. dicit. De9 pulchros facit ſuos cõtẽplatores z amatores. Juxta illud. ij. ad Coꝛ. iij. c. Nos autẽ reuelata facie gloriã dñi ſpeculãtes. in eandẽ imaginẽ trãſfoꝛmabimur zc. Tali cõtẽplatrici dr Canti. ij. Oſtende mihi faciẽ tuam. Facies enĩ tua decora. nõ decore coꝛporali ſed decore vero z ſpũali z interiori.

Ueni ẽ de labore ad requiem. de dolore ad ɔſolationẽ. de labore ad impaſſibilitatẽ.

Ueni ad interiores theorias virtutue cõtemplatiõis tanq̃ ad interiora deſerti. vbi iã apparẽt flores i. ſplendoreo celeſtis ſapientie. q ui ibi apparẽt in ɔtemplatione clara. q̃ prius te latebãt in pma deſideriorꝫ extenſione. Job. xlij. Auditu auris audiui te. nũc autẽ oculos me9 videt te. Ueni agra ſũt prata. apparuerũt herbe florẽtes. Prouerb. viij. Uarios flores z odoriferos z ſpũales i eccleſia pducẽtes. Uñ Grego. ſup Ezech. parte. j. Omel'. vj. exponẽs illud Geñ. xxvij. Odor filij mei ſicut odor agri pleni dñc. Aliter redolet flos vue. p quẽ ſignanẽ pdicatores doctrinis inebriatos. Aliẽ flos olei id eſt. miſericordes q̃ lucent z refouẽt debiles. Aliter flos roſe. i. martyres exẽplis fragrantes. Aliter flos lilij. i. virgines candidam famã ſpirãtes. Aliter flos viole. i. humiles purpurã celeſtis vite ſeruãtes. Aliẽ ſpica. i. pfecti z maturi. opa bona fructificãtes. dicit Grego. Ouge. Quis iã nõ ſurgat q̃s nõ ꝓperet. aut quis nõ veniat. vbi tot vtilitatis inſignia ɔcurrũt. Per illud iter ſtari de ɔtemplationis fideliẽ z amoroſe ambulare tribuat nobis qui eſt eternoꝝ via. veritas z vita. Amen.

Quartũ iter eternitatis

q nitatis p quod ſpũs humanus venit ad intrinſecũ ſecretũ eternum maneriuz ieſu. eſt eternoꝝ caritatiua affectio. Ad cui9 itineris maiorẽ cognitionẽ ſeptẽ ſunt notanda. Primo q̃re iter caritatiue affectiõis iter ɔtemplatõis imediate ſequaẽ. Scdõ q̃d ſit caritatiua affectio. z quõ ſit iter ad eterna vt verius cognoſcatur. Tercio q̃liter caritatiua affectio a naturali affectiõe vel acq̃ſita dilectõe diſtinguaẽ. Quarto quib9 ſignis z ɔiecturis caritatiua affectio q̃liter cuiq3 manifeſtatur. Quinto q̃liẽ caritatiua affectio a ſanctis z doctorib9 p grad9 diuidaẽ. Sexto q̃liter ſpũs noſter p iter caritatiue affectionis eternũ maneriũ ingrediaẽ. Septio q̃liter ſpũs nẽ ad veniendũ p iter caritatiue affectiõis ad eterna a dño inuitaẽ.

Diſtinctio prima.

p Rimo igiẽ videndũ eſt q̃liter iter caritatiue affectiõis iter ɔtemplatiõnis imediate ſequaẽ. De hoc nota q2 affectio caritatiua tanq̃ poſterior pficit ɔtemplationẽ. Dicit enĩ Aug9. viij. lib. de trini. c. penult. Q̃ q̃nto flagranti9 deum diligim9 tãto certius ſereniuſq3 eũ videm9 ideo caritatiua affectio dz imediate ſeq̃ cõtemplationẽ tanq̃ excellẽtior z pfectior. z pficiens intellectũ ɔtẽplatiuuz. Uolũtas enĩ tanq̃ poſterior i ordĩe apit intellectui ſuaz pfectionẽ. Cui9 ſignũ eſt. q2 volũtas impat intellectui q̃rere z inuenire noticiã q̃ eſt pfectio itellect9. z part9 nieẽ3. ſic oñdit Aug9. ix. li. de t. c. vij. Et Hug. ſup. vij. ãgel'. hieẽ. dicẽ ſic. Dilectõ ſupemiet ſcie. z maior ẽ q̃ itelligẽtia. Pl9 ei diligiẽ ds q̃ intelligaẽ. z dilectio

intrat ⁊ appropinquat vbi ſciētia foris ſtat. Et iſti⁹ dicti reddit rōnem. di. ſic. Nec mirū. qꝛ dilectio ſemꝑ ampli⁹ ꝑſumit ⁊ ꝯfidit. ſemꝑ acutū habet penetrās oīa. ⁊ ſeqns impetū ardentis deſiderij. nec diſſimulare valet donec ad amatū perueniat. Hec ille. His ꝯcordat Gilbert⁹ porretan⁹ ſup Canti. ſermo. xxxviij. vbi dicit ſic. Scientia inflat. caritas ꝑflat. caritas intimior eſt q̄ʒ ſcientia. ⁊ ad ſecretiora ꝑtingit. Oīa eñi interiora ꝑflat ſpūs amoris. quo ⁊ ſcrutat̄ profunda dei. Hec ille. Nullū etiā bonuz ꝑfecte noſcit̄ q̄d nō ꝑfecte amat̄. ſicut Auguſt. lxxxiij. q̄ſtionū. q. xxxv. dicit. Vn̄ Eccli. ij. dicit̄. Qui timetis deū diligite illū. ⁊ illuminabit corda vr̄a. Rōnabilit̄ igit̄ caritatiua affectio ſequit̄ ꝯtēplationē tāq̄ʒ ꝑficiēs eā. q̄ʒuis incognita amari oīno non poſſint ſm̄ Auguſtinū.

Diſtinctio ſecūda.

f Ecundo videndū eſt. q̄d ſit caritatiua affectio. vt ex hoc ſpūs cognoſcat q̄liter ip̄a ſit iter ad etn̄a. De quo p̄mo ſciendū eſt ꝙ amor. dilectio ⁊ caritas in ſcriptura freq̄nter ꝓ eodē accipiuntur. vt dicit Dionyſi. iiij. de dīnis noībꝫ. vbi dicit. Cōm unit̄ ⁊ vniformit̄ vtendū eſt in diuinis noīe amoris nomīe dilectiōis ſiue etiā caritat̄. Et Aug⁹. vj. de trini. dicit. ꝙ nihil aliud eſt caritas niſi amor boni. Eſt igitur ſciendū ſic̄ dicit Diony. iiij. de dīnis nominibꝫ. vn⁹ eſt amor increat⁹ q̄ ſua ſupſubſtantiali ⁊ vniuerſali appetibilitate ingignit amorē creatū oībꝫ rebꝫ. q̄ amor creat⁹ eſt quedā inclinatio ⁊ coordinatio amant̄ʒ ad bonū amatū. ⁊ iō Diony. diſtinguit ibidez diuerſos amores ſm̄ diuerſas inclinationes ad bonū appetibile. di. Qū amorē nominam⁹ ſiue dīuinū ſiue angelicū. ſiue ītellectualē ſiue naturalē. deſignam⁹ noīe amoris quādā virtutē vnitiuā. vbi dicit cōmentator. Amor eſt cōnexio ⁊ vinculū q̄ oīm rerū vniuerſitas ineffabili amicicia inſolubiliq̄ʒ vnione copulant̄. Et cōmētator expōit ⁊ declarat iſtos amores ibidē. Ex q̄bꝫ magis q̄d amor ſiue charitas ſit apparebit.

Amorē naturalē vocāt inclinationez ad bonū. q̄ nō ꝑſupponit cognitionē aliquaz. q̄ ineſt oībꝫ rebꝫ a creatore indita q̄ inclinētur ad ꝯſeruationē ſui eſſe. qð eſt bonū eis. Vn̄ Job. xxxvij. frumētū deſiderat nubes id eſt. naturalē hꝫ inclinationē ad h̄ bonū.

Amorē aīalē vocat inclinationē ad bonū. q̄ ꝑſupponit cognitōnē ſenſitiuā. ⁊ h̄ tm̄ eſt in his in q̄bꝫ eſt ſenſibil̄ appetit⁹. vt ī homine ⁊ in brut̄. Amorē intellectualē vocat inclinatōnē ad bonū. q̄ ꝑſupponit cognitionē rōnis. vt cōmētator ait. q̄ eſt in hoīe. ⁊ h̄ amor diſtinguit̄. Quia qñ eſt inclinatio ad bonū q̄ nō ꝑſuppōit niſi naturalē cognitionē bōi abſolute. ⁊ ē a volūtate ⁊ delibatiua reſpectu boni relati ad aliq̄d vt ad finē. vel circūſtans. vl̄ ad aliq̄d aliud. tūc ē amor electiu⁹. q̄ ꝓprie dr̄ dilectio. Si āt ille amor ſit ꝑ quē ſit accept⁹ deo ⁊ dign⁹ remunerari in eterna vita. amor caritat̄ʒ eſt ſiue gratuitus. ⁊ h̄ amor neceſſari⁹ eſt. vt ſic̄ intellectus ꝑ fidē qð eſt lumē ſupnaturale eleuat̄ ad bt̄ifici obiecti ſupnaturalez cognitionē. ita ⁊ affect⁹ ſiue volūtas ꝑ ſupnaturalē habitū caritatis eleuat̄ ad bt̄ifici obiecti ſupnaturalē affectionē vt īfra patebit. Amorē aūt angelicū vocat inclinationē in bonū. q̄ ꝑſupponit altiorē cognitionē q̄ʒ ſit cognitio hūana. ⁊ iō angelus forti⁹ inclinat̄ ī bonū cognitū ⁊ ꝑfecti⁹. Vn̄ Linconieñ. cōmētator ſup. v. angel̄. hierar. dicit ſic. Angli ex rōnis habundātia ſcientes id qð appetunt eſſe vere deſiderabile ⁊ vehemētiſſime ⁊ intime ⁊ tot̄ʒ viribꝫ deſiderādū ⁊ amādū amore puro. ⁊ nō in aliud tendēre. illud intēdūt ita fortit̄ ⁊ inauertibilit̄ ꝙ illa intētio a nulla ꝑtāte ⁊ potētia intercipi pōt vl̄ impediri. ⁊ ſic amor intellectualiū tēdit in eis inuiſū bonū qð eſt veꝝ ⁊ ſummū bonuz. Hec ille.

Amorē ꝟo dīnū Diony. de dīnis no. iiij. ponit ꝑexiſtentē ſupſubal̄r ī bono ex bono ad exiſtentiā emanātem. q̄ ⁊ rurſus ad bonū ꝯuertit̄ in q̄ dīn⁹ amor mōſtrat̄. ſic̄ q̄dā etern⁹ circul⁹ bn̄s ſui inīnuiabilitatē ⁊ ꝑncipij carentiā. circūambulātis ꝓpter bonū ex bono ⁊ in bonū ꝑ q̄ndā circulationē nō errantē. ⁊ ip̄e amor in eodē ⁊ ſm̄ idē ꝓcedens ſꝑ in ſe manet. ⁊ ad ſe reſtiruit̄. Hec ille. De iſto amore dicit idē ſic. Audeo ⁊ ꝓ vero dicere. qꝛ ip̄e deus omniū tam pulchro ⁊ bono amore omniū ꝑ habundantiā habūdātem ⁊ amatiue bonitatis quaſi extra ſeip̄m fit ꝓuidendo omnibꝫ exiſtentibus. ⁊ ꝑ amorem ⁊ bonitatem trahitur. ⁊ ex eo quod eſt ſuper omnia ad id quod eſt in omnibꝫ deducitur ſm̄ virtutem ſuperſubſtantialē facientem extaſim. ſed a ſe ingreſſibilez. ꝓpter qð deum zelotē vocāt tanq̄ʒ habundanter

amātē exiſtētiā. ⁊ excitātē mētē ad feruēs de
ſideriū ip̄i⁹. Vñ amabil' ⁊ diligibil' dꝛ ī q̄ꝛtū
eſt plenitudo bonitatis et pulchritudinis
cūctis apparentibꝫ dꝛ deus amoꝛ ⁊ dilectio
ī q̄tū ip̄e eſt ꝟtus mouens ⁊ q̄ſi ſurſum
agens oīa ad ſe naturalit' appetēdū q̄ue-
admodū adamas quieſcēs facit ferrū mo
ueri. Hec Dionyſi⁹. Ex his oībꝫ ꝯcludit
dicēs. Quē ergo amorē nomiām⁹ ſiue diui-
nū ſiue angelicū. ſiue intellectualē ſiue ani-
malē ſiue naturalē. deſignam⁹ noīe amoꝛꝫ
quādā virtutē vnitiuā ⁊ ꝯcretiuā mouen-
tem ſupioꝛa ad ꝓuidentiā inferioꝝ ⁊ cooꝛ-
dinatā ad ꝯtinuā ⁊ mutuā habitudinē in
ferioꝝ ad ꝯuerſionē ad ſupioꝛa. Ex quibꝫ
oībꝫ apparere pōt ꝙ amoꝛ eſt virt⁹ vniti-
ua amātis cū amato.

Diſtinctio tercia.

Erciō ne ſpūs humanus arripiat
t iter naturalis affectiōis. vel acq̄ſite
dilectionis ꝓ itinere caritatiue affe
ctiōnis. expedit videre q̄liter affectio carita
tiua ſiue gratuita a naturali affectiōe ⁊ acq̄
ſita dilectiōe vel amore differat vel diſtin-
guat'. De quo notādū eſt ꝙ ſic dī. Hugo
de ſcō victoꝛe in lib. q̄ incipit Accipe frater
cariſſime. Affectus eſt ſpontanea quedā ac
dulcis ip̄ius animi ad aliq̄d inclinatio. Et
qꝛ ſicut ip̄e dicit ibidē. Secūdū variā incli-
nationē affectionū ⁊ motuū variant' noſtri
amores. ideo vt de oībꝫ affectiōibꝫ ⁊ mo-
tibus quibꝫ amoꝛ nr̄ multiplicit' variatur
quis illoꝝ maxime ſequēdus ſit ⁊ q̄liter vt
ꝯpetent' fiat ⁊ reſpuēdus ſit. vel etiā repri-
mend⁹ ſubtili⁹ eſt inquirendū. Per hoc pa
tebit in q̄ amores iſti ꝯueniūt ⁊ differunt.
Sunt aūt ſicut oppoſiti idē q̄nq; amores ⁊
affectiōes quibꝫ inclinamur ad aliquē vel
aliquid. Prim⁹ eſt affectus naturalis. de
quo dicit Hugo ibidē ſic. Natural' affect⁹
eſt cuiuſlibet ad carnē ſuā. Nemo eīm car-
nem ſuā odio habuit. Itē matris ad filium.
nō eīm pōt mater obliuiſci infantē vteri ſui.
Itē hoīs ad domeſticū ſuū. Qui eīm cu-
ram domeſticoꝝ non habet. fidē negauit. ⁊
eſt deterioꝛ infideli. Hunc ſane affectū ſic
nō admittere impoſſibile eſt. ita nō ſeq̄ ſū-
me virtutē eſt. niſi rōne reguler'. Semp eīm
iſte affect⁹ mollia ſuggerit. ⁊ ſuaue ⁊ iocun-
dū. quod terrenū. qd̄ voluptuoſū. qd̄ deli
catū libenter amplectit'. Qd̄ vero aſperum.
qd̄ voluntati ꝯtrariū oīm hoꝛroꝛe refugit.

quo circa hui⁹ affectiōis excutio amoꝛ ꝑ-
uerſus eſt. Hic amoꝛ a ſaluatoꝛe interdicit'
cū dicit. Qui amat animā ſuā ꝑdet eā. Pro
inde ſctūs Aug⁹. dicit. Si male amas tūc
odiſti. ſi bene oderis tūc amaſti. Sequitur.
Qui eīm amat ſm talē affectū vtiq; odit. qꝛ
qui diligit iniq̄tatē odit aīam ſuā. q̄ ve-
ro odit ſm illū affectū ſm rōnē diligit. Na
turale quidē eſt ꝙ hō erga ſe ⁊ ſuos affectū
habet. ſed amorē ſm affectū habere nō de-
bet. Hec ille. Q ab iſto affectu naturali af-
fectio caritatiua differat. ptꝫ. qꝛ iſta cū ho-
mine naſcit'. illa vero a deo inducit'. vt dicit
idē Hugo Scōs eſt affect⁹ carnal' de q̄
dicit idē ſic. Carnalis affectus duplex eſt.
Plerūq; eīm neq; ꝟtus neq; viciū eſt ſed eſt
quedā exterioꝛ hoīs habitudo. animū
intuentis ſibi inclinās facile. Quippe cū ali
cui⁹ foꝛma eſt elegātioꝛ ⁊ ſermo ſuauioꝛ. ve-
nuſtus aſpect⁹. etiā ignorātis qualis ip̄e ſit
ꝓuocat ⁊ ꝯſtringit ip̄m affectū. Hoc in pue
ro moyſe apparuit ꝙ ꝓpter elegantē foꝛmā
tribꝫ menſibꝫ ꝯtra p̄ceptū pharaonis ab-
ſcondebat'. ⁊ a filia ip̄ius pharaonis in fili-
um fuit adoptat⁹. Porro ⁊ q̄ ad noxiā vo-
luptatē in qualibet ſpecie ſuauitatis male
blanda ꝯpungit. motū carnalis affectus
nemo ſani capitis dubitabit. Hic carnalis
affectus fuit Dauid ad ſpeciē Berſabee. ꝑ-
uenit incautū. ꝑuentum diſſoluit. diſſolu-
tum obruit. Hic affectus ſapientiā ſalomo
nis abſoꝛbuit ⁊ carnali libidine diſſolutū.
in ſpiritalis foꝛnicatiōis baratrū ⁊ nephan
diſſimā ydoloꝝ culturā deiecit. Hec ille.
Talis affect⁹ nō meretur habere nomen a-
moris veri. ſed vt dicit Diony. v. de angel.
hierar. ⁊ ij. de diuinis nomi. eſt longinquū
ydolum veri amoris ⁊ plen⁹ anxietate. Affe
ctio autē caritatiua plena eſt iocunditate.
Unde Richar. de trini. Sicut caritate ni-
hil eſt meli⁹. ita ⁊ nihil eſt iocūdius. Ter
cius affect⁹ eſt officialis. de quo Hugo ibi-
dem ſic dicit. Officialē affectū dicimus qui
meritoꝝ vel obſequioꝝ exhibitoꝝ quo-
rundā animos inclinat. qui q̄uis ſit peri-
culoſus. tamē admittēdus eſt. ne ſis ignar⁹
vel ingratus ab officio. Cauendus eſt ne
tam homini impartiat' q̄ vicio. Quid ma
gis cauēdū eſt q̄ ne obſequijs vel mūeribꝫ
illect⁹ aut foueas vicia aut vicioſa. Proin-
de ī mūeribꝫ vel obſequijs ſuſcipiēdis mag
nā da ē diſcretio. Et attēdēdū eſt ad ꝑſonē

dignitatē vt ſi forte tāti meriti ſit vt affect⁹ officialis trāſeat in rōnalē. vt quē cepimus diligere q2 nobis gratus. diligi incipiat q2 ꝟtutib⁹ adornat⁹. ꝛ retributio fiīt rōne nō ſm affectū impendat. ſed ꝛ deſideriū quo amati pñtia deſiderat. vel act⁹ q̄ ipſa pñtia cōparat rōnē ſequat nō affectū. Iſte q3 affectus q̄ boīez ſine alterius cauſe reſpectu ſponte cōplectit p oīa temperet. Ab iſto affectu multū differt affectio caritatiua. quia iſta q̄rit q̄ ſua ſunt. p caritatē aūt ſingla ſūt oīm. ꝛ oīa ſinguloꝝ. q2 nō q̄rit q̄ ſua ſūt. ait Grego. xxviij. li. mor. Quart⁹ eſt affect⁹ rōnalis. de q̄ Hugo ibidē ſic di. Rōnal' affectus h̄ eſt q̄ ex ꝯſideratione aliene ꝟtutis oborit. vic3 cū ocul' nr̄is cuiuſlibꝫ ꝟtus vel ſctitas explorata vl' fama diuulgata mētez noſtrā dulcedinis ſuauitate pfundit. Seq̄tur. Hic ē affect⁹ q̄ nos audita triumphali martyꝝ paſſiōe. ſuauiſſima cōpungit deuotione ac memorabiles actus p̄cedentiū q̄ſi ſub oculis delectabili meditatiōe depingit ꝛ ad pximi dilectionē ꝯtēplatis ei⁹ virtutibus accēdit. ꝓpter qḋ ꝯſtat hūc affectū eſſe pfectiorē. Etem̄ nō modicū ꝟtutis indiciū eſt ipe amor ꝟtutis ex q̄ ad actū ꝟtutis excitabitur. Hec ille. Ab iſto affectu differt affectio caritatiua. q2 iſta rōne mediāte ab exēplis exteriorib⁹ orit ꝛ excitat. Affectio vero caritatiua a ſpūſctō ad amādū etiā pctōres inflāmat. ꝛ bonoꝝ exēplis multo dulci⁹ afficit. vt ptꝫ p aplm vl' p alios ſctōs Quintus ē affect⁹ ſpūalis. ſic dict⁹. q2 vel a ſpū immittit vel a ſpū orit. vel a ſpū inſpirat. Et h̄ affect⁹ eſt triplex. q2 q̄ñq3 imittit a ſpū maligno. q̄ñq3 orit a ſpū hūano. ꝛ q̄ñq3 inſpirat a ſpū diuīo ꝛ ſctō. A ſpū maligno affect⁹ immittit vt dicit Hugo ibidē q̄ñ inclinat aliquē ad vicia. Illo affectu maligno fili⁹ dauid iprobe in ſoror3 exarſit amplex⁹. Iſtū q3 affectū miſit in cor iude vt dñm traderet Illo affectu inclinat ad queq3 turpia. Vñ ꝓpha. Spūs ingt fornicatiōis decepit eos Q autez affectio caritatiua differat ab illo planū eſt. q2 ab illo ꝯriat. a ſpū autē hūano tā ex innata ingenuitate q̄ꝫ ex ſtudioſa ꝛ exercitata exq̄ſitione oriunt q̄ñq3 affect⁹ amoroſi ad ſummū bonū diligendū. qḋ ē ſūme appetibile. ꝛ ſūt ſimillimi affectōi caritatiue ſiue gratuite. Nā ſi accipiat grad⁹ maxim⁹ caritat3. q̄ (teſtāte veritate in euāgelio) ē vt aīam ſuā ponat q̄s p amicis ſuis. ſimilez gradū ex puris naturalibꝫ inueniūt multi aſcendiſſe. Vñ Aug⁹. li. j. de ci. dei. c. xviij narrat q̄ multi vtilitatē reipublice ꝓpriē vite p̄ponebāt. Et exēplificat de h̄. xviij. li. ca. xviij. Et Tulli⁹ lib. j. de officijs dicit q̄ duo erāt p̄cepta platonis volētib⁹ reipublice p̄deſſe. Primū vt vtilitatē ciuiū ſic tueant vt q̄cūq3 agāt ad eā referāt. obliti comodoꝝ ſuoꝝ. Scḋm p̄ceptū fuit vt totū corp⁹ reipublice curēt p̄ncipalit. ne dū aliquā partē tueant reliq̄s deſerāt. A ſpū aūt diuīo affectus caritatis infundit. vt patebit. q̄ licet in mult3 differat a p̄dict3. in multis tn̄ ꝯuenit cū eis. ꝓpter qḋ difficile ē diſtinguere inter iſtas affectiōes. ſ. caritatiuā. naturalē ꝛ acq̄ſitā. ꝓpter ſilitudinē actuū ſuoꝝ. Et tn̄ iſti habit⁹ differūt. qḋ certū eſt p̄mo q̄ntū ad originē. q2 caritas g̃tuita a ſolo deo ſupnaturalit infundit. Vñ ad Ro. v. Caritas dei diffuſa ē in cordib⁹ nr̄is p inhabitātē ſpm̄ ſctm̄. Illa autē. ſ. natural' p naturā cū hoīe naſcit. ꝛ altera p exercitiū acq̄rit. Scḋo differūt q̄ntū ad ſubſtātialitatē. q2 caritas gratuita ē viuificatiua. purior et feruētior. q2 nunq̄3 eſt ſine ſpūſctō q̄ dat in ea. neutra aūt aliaꝝ viuificat. Tercio differūt q̄ntū ad formalitatē. q2 caritas g̃tuita alias ꝟtutes vl' habit⁹ informat ꝛ pficit. vt dic Amb. Vtriq3 aūt illoꝝ manēt informes ꝛ ipfecti ſine iſta. Quarto differūt q̄ntū ad finis capacitatē. q2 caritas g̃tuita ſpm̄ hūanū a culpa educit. in grām ꝯducit. ꝛ deo vnit. et gaudio ꝑhenni ꝛ iubilatiōe ꝯſūmat ꝛ perficit. Unde Raban⁹ in quodā ſermone dicit ſic. Caritas ſiue amor diuinus eſt ignis in meditatione. mentē purificās a ſordib⁹ vicioꝝ. Lux eſt in oꝛōne. mentē irradians claritate virtutū. Mel eſt in grāꝝ actione. mentē dulcorās dulcedine diuinoꝝ beneficiorum. Vinū eſt in cōtemplatione. mentem inebriās iocunda delectatione. Sol eſt in eterna beatitudine. mentē clarificans ſereniſſimo lumine ꝛ ſuauiſſimo calore exhilarans ineffabili gaudio. in ꝑhenni iubilatione. Hec ille. Nullū iſtoꝝ poteſt perficere ſine charitate. nec naturalis amor nec acquiſita dilectio. Berñ. ſup Cāti. ſermo. l. ſic diſtinguit dicēs. Eſt affectio quā caro ſiue natura gignit. Eſt affectio quā caro regit. Eſt affectio quā ſapīa cōdit. Hec vltia p̄mā illumīat. ſcḋam remunerat. p̄ma q̄dez eſt dulc3. ſed turpis. ſcḋa ē ſicca. ſ3 fort3. ter-

cia ſuauis ⁊ pinguis. q̄ guſtat q̄m ſuauis ē dñs. Hec ille. Certa tñ differētia in his nō poteſt haberi.

Diſtinctio quarta.

Articulus primus.

Q[uarto] igit̃ vidēdū eſt quibꝫ ſignis vel ↄiecturꝫ caritatiua affectio vt a deo inſpirata eſt q̄litercūqꝫ cognoſcat̃. Circa qđ ſciendū ꝙ ↄ̄uis mgr̃ i ſententijs li. iij. notificare nitat̃ habitū caritatis di. Caritas eſt v̄tus gratuita volūtatē in eſſe ſcđo pficiēs. in ordine ad actū diligēdi, pmpte ⁊ facilit̃, ꝓpter ſe ⁊ ſup̄ oīa ſummū bonū. Et licet habit⁹ notificent̃ ꝑ eoꝝ act⁹. tñ, vt ſupra patuit. q꞉ act⁹ caritatꝫ ⁊ act⁹ amoris naturalis ⁊ acq̄ſite dilectōis ſunt ſimillimi. ideo nō poſſum⁹ certitudinaliter ſcire vtrū habeam⁹ habitū caritatiue affectiōis qđ nō abſqꝫ rōnabili cauſa a deo ordinatū eſt. ⁊ iđ oportet nos eſſe cōtentos aliq̄bꝫ ſignis ⁊ cōiecturis q̄bꝫ aliq̄lit̃ ↄfidimus nos hr̄e caritatē gratuitā. Et q꞉ iſta ſigna et cōiecture oriunt̃ ex actibꝫ caritatꝫ quoꝝ aliqui ex ipa caritate oriunt̃. aliq̄ ex ipa imperant̃. ⁊ hoꝝ aliq̄ ſunt caritatꝫ incipientiū. et alij ſunt caritatꝫ pficientiū. ⁊ alij caritatꝫ pfectoꝝ. ꝓpter qđ ſcti ⁊ doctores aliq̄ dicunt aliq̄ ſigna eſſe caritatꝫ iā roborate. ⁊ aliqua eſſe caritatꝫ ſigna iā pfecte. Et ſigna caritatis iā genite ſiue infuſe. ſic dicit Berñ. in ſermone de oībꝫ ſctis. ſunt q̄tuor q̄ ibi numerat di. ſic. Primū ſignū caritatis genite ſiue infuſe eſt dolor de culpa p̄terita. Rō huius eſt. Caritas ⁊ culpa mortal' opponunt̃. ⁊ ideo ſimul ſtare nō pñt in eadē volūtate. ideo q̄n caritas eſt in volūtate expellit culpam ꝑ dolorē ↄtritōis. Vñ Aug. omel. viij ſup Johēm dicit ſic. Radix oīm bonorū eſt caritas. ⁊ radix oīm maloꝝ eſt cupiditas. ⁊ ſimul ambe nō pñt eē. q꞉ niſi vna radicit⁹ euulſa fuerit. alia plātari nō pōt. Ergo dolor ↄtritiōis ſignū eſt habite caritatis. cum vtraqꝫ ſimul in volūtate eē nō poſſit. Secundū ſignū caritatꝫ genite ſm̄ Berñ. ibidē eſt ſummū ꝓpoſitū cauēdi futura pctā cū effectu. Cui⁹ rō eſt. q꞉ hr̄e ꝓpoſitū cauēdi oīa pctā mortalia cū effectu nec ꝑ amorē naturalē nec ꝑ acq̄ſitā dilectionē pōt diu q̄s hr̄e ſine grā ſiue caritate adiuuāte. Vñ Aug⁹. li. j. retrac. c. viij. dicit ꝙ volūtas ipa niſi grā dei liberet̃ a ſeruitute q̄ facta eſt ſua peccati ⁊ ꝑ grām adiuuet̃ recte pieqꝫ viui a mortalibꝫ nō pōt. licet eñ ꝓpter libertatē poſſet vitare q̄dlibet pctm̄ mortale ſignatū. nō tñ ꝓpter infirmitatē pōt diu oīa in cōmuni vitare q̄n in aliqđ incidat. ergo diu eſſe ſine mortali pctō ſignū eſt caritatis iam habite. Sine mortali. i. ſine ↄſcia mortal'. Terciū ſignū eſt caritatis genite. ſm̄ Berñ. ibidē eſt delectatio in auditu diuini ſermōis. Rō hui⁹ eſt. q꞉ amātes delectant̃ in ſmonibus mutuis. ſiue ſint ſmones inſpirati ſiue ſcripti ſiue exteri⁹ audici. vt ex illis capiant experimētū mutuoꝝ affectuū q̄s charitas ſilentio tegere nō pt̄. Mos eñ amantiū eſt (ait Criſo.) vt amorē ſuū ſilentio tegere ñ queāt. Vñ ⁊ Gilbert⁹ por. ſup Cāt. ſer. xv. Iđ caritas in ſpiratiōe. i. interna locutione nō eſt ↄtēta. ſed ſacri ſermōis inſtitutiōes velut clipeos vndiqꝫ mēoriter apprehēdit. ſed nec his ↄtenta q̄ſi vociferando clamat. Annciate dilecto q꞉ amore langueo. vbi dic̃ glo. Illis volētibꝫ docere. iſta flagrans amore por alloquit̃. Ex his apparet ꝙ delectatio in audiu v̄bi dei eſt ſignū caritatꝫ genite. Quartū ſignū caritatꝫ genite eſt pmptitudo boni opis. Rō h⁹ ſigni ē q꞉ caritas maxīe eſt opatiua. q꞉ ipa ē amor finis. ⁊ iđ impat oēm actū ordinatū vl' ordinabilē in hūc finē. Vñ Grego. in omel. ſup Joh. Si quis diligit me dicit. Nūqꝫ amor eſt ocioſus. opat̃ eñ mag ſi ē. ſi aūt opari renuerit amor nō ē. Et ibidē pbatio dilectōis eſt exhibitio opis. Et Ber. ſup Cant. Magna res ē amor. ⁊ ſi ad ſuū recurrit pncipiū ſi ſuo origini reducit̃. ſi refuſus ſuo fonti. ſꝑ ex eo ſumat vñ iugit̃ fluat. igit̃ opatio bonorū opeꝝ ſignū ē caritatꝫ hite. Quintū ſignū caritatꝫ iā genite ponit Amb. in li. đ ſit tudinibꝫ vbi di. Cū q̄n aliq̄s de defectu alicui⁹ triſtat̃ ſpūali. ⁊ de pfectu alioꝝ ſpūali letat̃. ſignū ē caritatꝫ. Et Aug. in vna epl'a ad hyponēſes di. Qui nō dolet đ malo ꝓximi nō eſt i eo caritas xp̄i. Rō h⁹ ſigni ē. q꞉ cum ſm̄ Dioñ. caritatis ardor ſit v̄t⁹ vnitiua. iđ nitit̃ oīa liq̄ſcere ⁊ in vnū ↄflare. vt i ipa vniant̃. Vñ Gre. ſup Eze. dic̄ ſic. Ecce q̄l' ē caritas q̄ diuerſitate eo mētiū accēdit. ↄcremat ↄflat. ⁊ q̄ſi i vnā ſpēz auri reformat. Sꝫ hāc ↄflationē vnitiuā defect⁹ ſpūaliū impedit ꝑfectus pficit. ideo caritas facit de vno triſtari ⁊ de altero letari. Vñ apl's. j. ad Coꝛ. xiij. dic̄. ꝙ caritas ñ ↄgaudet iniq̄tati. ſꝫ magꝫ ↄgaudꝫ v̄itati. igit̃ triſtari đ dfcū ſpūaliū ⁊ gaudere de toꝛ pfectu ſignū eſt caritatꝫ.

Articulus ſecūdus.

ſ Ecūdo quidā tradūt aliq̄ ſigna caritatis iā roborate ſiue ꝑficient(is). Et licet multa ſint ſigna iſti⁹ caritat(is). tñ q̄nq3 ſufficiāt mag(is) vtiliora. Primū igit(ur) ſignū iā roborate ⁊ ꝑficient(is) caritat(is) eſt frequēs ⁊ inſta ꝯſcīe examiatio. nō ſolū de peccat(is) mortalib(us) ſed etiā de venialib(us). Rō hui⁹ ſigni eſt. qꝛ ſicut caritas opponit(ur) pctō mortali. ita feruor caritatis opponit(ur) veniali. vt ipm expellat ab aīa. ne ſpūiſcō diſpliceat. qꝛ omnes officinas mētis viſitat ⁊ mūdat. Unde Greg. ſ. li. mor. ⁊ bn̄ in ſer. de penth. Spūs ſctūs ꝓfecto monet. mouet ⁊ docet. monet memoriā. mouet volūtatē. ⁊ docet rōem. nec minimā peti paleā intra cordis qđ poſſidet habitaculū patit(ur) reſidere. ſʒ ſtatim igne ſubtiliſſime circūſpectōis exurit. Hec ille. De q̄ igne Amb. ſup illō Lu. xij. Ueni ignē mittere. Dicit ignē. qꝛ aurea vaſa dñice dom⁹ meliorat. fenū vero ꝯſumit ⁊ ſtipulā. Cum igit(ur) frequēs examiatio ꝯſcīe ſit a ſpūſctō ꝓ fauore caritat(is). planū eſt qꝛ ipa eſt ſignū roborate caritat(is) q̄ opit multitudinē pctōꝝ.

Scōm ſignū ꝑficient(is) caritat(is) ingenite eſt cōcupiſcē diminutio. Rō hui⁹ ſigni eſt. q2 quāto caritas diligēs deū mag(is) augmētat(ur). tanto mag(is) hōa ꝯcupiā tēpaliū elongat(ur). ex q̄ ipa ꝯcupiā intātū diminuit(ur). Un̄ Aug. in enchiri. dicit q minuit(ur) ꝯcupiā creſcēte caritate donec veniat ad magnitudinē q̄ maior eſſe nō poſſit. Ubi aūt nō eſt caritas ibi regnat cupiditas. regnat autē cupiditas q̄ñ deſideriū veri ⁊ boni expellit ⁊ ſaporē. Qualiter aūt ſapor mali ſiue ꝯcupiſcētia in homine oriat(ur). ⁊ q̄lit(er) ꝑ ſaporoſā ſapiam expellat(ur). Reqre infra itinere. vj. di. iiij. Terciū ſignum charitatis proficientis eſt ſenſuum interiorum ſiue ſpiritualium vitalis exercitatio. Ratio iſtius ſigni eſt. qꝛ ſicut exercitatio ſenſuū corꝑaliū ſignū eſt corꝑalis vite. ita exercitatio ſenſuū ſpūaliū ſignū eſt ſpūalis vite. Sūt nāq3 q̄nq3 ſenſus interiores i mēte. ſicut ſunt q̄nq3 ſenſus exteriores i corpore. ſic dī in li. d ſpū ⁊ aīa. ⁊ Gre. ſ. li. mor. dicit. Habitare in corꝑe aīam ꝓbāt vitales ſenſus. ita habitare in aīa ſpm̄ ꝓbat vita ſpiritual(is). Illud ex viſu ⁊ auditu dinoſcit(ur). iſtud ex caritate ⁊ aliis virtutib(us) ꝓbat(ur). igit(ur) ex caritate ſiue dilectiōe q̄ eſt vita aīe ſcḋm Hugonē de arra aīe ſenſus interiores viuificant(ur) ⁊ exercitant(ur). iō ꝓfect⁹ interior(um) ſiue ſpūal(ium) exercitatiōis ſignū eſt aug mētate dilectiōis q̄ oia exercet in finē. i. ordinat. De hac exercitatiōe ſenſuū reqre ſup̄ di. iiij. Quartū ſignū caritatis eſt ſtudioſa mandatoꝝ dei obſeruatio. Rō hui⁹ ſigni eſt. Quia obſeruatio mandatoꝝ vera ſine caritate fieri nō poteſt. Un̄ dñs dicit ſic. Qui diligit me ſermonē meū ſeruabit. ⁊ pr̄ me⁹ diliget eū. ⁊ ad eū veniem⁹ ⁊ māſionē apud eū faciem⁹. Qđ exponēs Grego. in omel. dicit ſic. In q̄rūdā corda venit ⁊ māſionē nō facit. qꝛ tpe temptatiōis ab eo recedūt. In q̄rundā corda venit ⁊ māſionē facit. q2 ſic amor ſiue caritas deitat(is) eos penetrat vt ab amore tpe temptatōis nō recedāt. Qualit(er) aūt caritate nō ꝓficeret q̄ fontē dilectiōis in ſe hñet ⁊ iā aliqualit(er) guſtaret. Un̄ Aug⁹. dicit. Si tu qui verā requiē q̄ poſt hāc vitā ꝓmittit(ur) queris etiā hanc iut(er) amariſſimas vite h⁹ moleſtias ſuauē iocūdā q3 guſtabis ſi ei⁹ q̄ eā ꝓmiſit ꝓcepta ſeruādo dilexer(is). Et ſic ꝑ3 quartū ſignū caritat(is) ꝑficient(is). Quintū ſignū caritatis ꝑficientis eſt diuinaꝝ veritatū manifeſtatio. Rō hui⁹ ſigni eſt. q2 amor eſt ſignū cōmunicatiōis. ⁊ ideo amic⁹ reuelat ⁊ cōmunicat amico ſuo ſecreta ſua q̄ſi nō credens ea ponere extra ſe. ſed in eo q̄ eſt ſicut ipe. Amic⁹ eñi me⁹ eſt q̄ſi alter ego. ait q̄dā. Un̄ Richar. lib. iiij. de ꝯtemplatiōe. ca. xvj. dicit ſic. Si vis noſcere q2 ſubtilitas diuinarū reuelationū ſit manifeſtū diuine dilectionis indiciū. audi. iā nō dicā vos ſeruos inquit dñs. ſed amicos. q2 omnia nota feci vobis que audiui a pr̄e. q2 ex magnitudie diuine dilectiōis pendet mod⁹ diuie reuelatiōis. Et idē dicit ſic. Certū igit(ur) ſignū tibi ſit q dilectū tuū minus diligis. ⁊ ab illo min⁹ diligeris ſi ad theoricos exceſſus nōdū vocantē ſequi merueris. Ex q̄ ꝑ3 q creſcente reuelatiōe creſcit ⁊ dilectio. Et ſignū quītū caritatis ꝑficient(is) ꝑ3 ſic.

Articulus tercius.

t Ercio quidā tradunt quedā ſigna charitatis iam ꝑfecte ꝓut poteſt ꝑfici in via. Quia ſicut dicit(ur) Prouerb. iiij. Juſtoꝝ ſemita q̄ſi lux ſplendens procedit ⁊ creſcit vſq3 ad perfectā diem ſc3 ꝑfecte charitatis. Et ideo ſciendū eſt q in viatorib(us) duplex ē ꝑfectio caritat(is). Una eſt neceſſitat(is) ⁊ ſufficiētie. Alia ē ꝓuilegiate ſcītat(is) ⁊ excellētie. Has ꝑfectōes tāgit ꝓſꝑ li. iij. de vita ꝯtēpla. vbi dic̄ ſic. In hac vita ꝑfect

ſunt illi q̃ pfecte diligũt. q̃ volendo qđ vult
de⁹ nullis pctĩs quibꝫ offendit de⁹ acquie-
ſcunt. ꝛ ſemꝑ ad ỽtutes hñdas ſe extendũt.
Perfectionẽ neceſſitatꝭ tãgit cũ dicit. Qui
volendo qđ vult de⁹. ꝛ hanc hꝫ q̃cunqꝫ ma-
net in charitate. ꝛ ad hãc pfectionẽ inuitat
dñs Deut. xvi. di. Perfect⁹ erio ꝛ abſqꝫ ma
cula corã dño deo tuo. Abſqꝫ macula crimi
nali. ſ. ait glo. Perfectionẽ aũt excellẽtie tã
git Proſper cũ dicit. Semꝑ ad ỽtutes ha
bendas ſe extendũt. Vñ bñ in epľa quadã
dicit ſic. Indefeſſũ pficiẽdi ſtudiũ ꝛ iugis
conatus ad pfectõem. reputat pfectio. Sꝫ
qꝛ apľs ad Rom̃. vij. dicit. Velle mihi adia
cet. pficere aũt nõ inuenio. iõ plena caritas
q̃lis erit in patria nullo mõ in via hři põt.
Propter qđ ſigna talis pfecte caritatꝭ hĩ nõ
querunt. ſed ſigna pfecte caritatꝭ put in via
haberi põt q̃runt. Eſt igit notãdũ q̄ ſigna
caritatis pfecte dupliciť cõſiderari pñt. q̃a
quedã habent ex actibꝫ exteriorībꝫ. ꝛ q̃dam
q̃ſi ex actibꝫ iteriorībꝫ. ꝛ licet de vtriſqꝫ mul
ta aſſignari pñt. tñ ð vtriſqꝫ q̃nqꝫ ad p̃ſens
ſufficiãt. Primũ igit ſignũ extrinſecũ ca-
ritatis pfecte eſt ſi q̃s p ſalute ꝓximi mori
parat⁹ eſt. Ratio iſti⁹ ſigni eſt. qꝛ ſicẽ dic Au
g⁹. lib. de gra. ꝛ libe. ar. Parua caritas non
ſufficit ad implẽda magna mãdata. vt ſunt
mori p chriſto vel p fratribꝫ. ꝛ cetera huĩoi.
ſed reqrit ad hoc caritas magna. i. perfecta
Vñ ſuꝑ epľam Joh. dicit Aug⁹. Perfecta
caritas hec eſt. vt q̃s p fratribꝫ ſit mori pa-
rat⁹. ſicut ꝛ Orige. etiã exponit illud Cant.
vij. Aſcendã ad palmã dicit. Volũtas pa-
tiendi pbauit qꝛ veraciť amauit. ꝛ tãto erat
amor altior q̃nto patiẽdi p eccľia volũtas
erat paratior. Hec ille. Et dñs Johis. xv.
Maiorẽ hac dilectionẽ ꝛc̃. Signũ igit p-
fecte caritatis eſt ſi aliq̃s parat⁹ eſt mori p
ſalute ꝓximi. Secđm ſignũ extrinſecũ p-
fecte caritatis eſt ſi inimicos diligit. ꝛ eis p
pter deũ bene facit. Rõ hui⁹ ſigni eſt. Quia
ſicut dicẽ Hugo de arra aĩe. Amor transfor
mat amantẽ in ſilitudinẽ amati in q̃ntũ põt.
nõ ſolũ q̃ntũ ad ſubſtãtiã ſed etiã q̃ntũ ad
opatiões arduas ꝛ difficiles. Cũ ẽ de⁹ ama
tur. q̃ diligit inimicos ꝛ bñ facit eis vt ipſe
oſtendit Math. v. di. Diligite inimicos ve
ſtros. ꝛ bñ facite eis. vt ſitis pfecti ſicẽ et pa-
ter vř pfect⁹ eſt. ꝛ hĩ nõ poſſit fieri p q̃libꝫ
dilectionẽ ſed p pfectã. qꝛ dicit Aug⁹. in en-
chiri. q̄ talis dilectio pfectoꝝ eſt. ꝛ Orig. ſu
per Canti. dicit. In exhibitiõe pietatꝭ pba
tur magnitudo amoris. iõ illud verũ eſt ſi-
gnũ. diligere inimicos ꝓpter deũ dilectum.
Terciũ ſignũ caritatꝭ pfecte extrinſecũ
eſt. ſi oĩa aduerſantia gaudenť ſuſcipit ꝛ pa
tiẽter finit. Rõ hui⁹ ſigni eſt. Quia caritas
pfecta mentẽ ab amore hui⁹ vite q̃ſi totaliť
auertit. ꝛ occidendo q̃ſi inſenſibilẽ reddit.
qꝛ penas tpales ꝛ mortem ꝯtemnere facit.
Vñ Grego. omel. x. dicit ſic. Fortis eſt vt
mors dilectio. qꝛ ſicẽ mors corp⁹ interimit.
ſic caritas vite eterne ab amore tpaliũ men
tẽ auertit ꝛ occidit. Nã mentẽ quã pfecte ca
ritas abſorbuerit ad terrena foris deſide-
ria velut inſenſibilẽ reddit. neqꝫ ſcẽtũs quili
bet mori p dño potuiſſet in corpe. niſi prius
a terrenis deſiderijs in mente mortu⁹ fuiſ
ſet. Hec ille. Caritas enĩ omnia ſuſtinet. ait
apľs. j. ad Cor. xiij. Vñ apľi ibant gauden
tes a ꝯſpectu ꝯcilij ꝛc̃. Ex q̃ ptꝫ ỽitas iſtius
ſigni. Quartũ ſignũ pfecte caritatꝭ extri-
ſecũ eſt. ſi omĩbꝫ renũciare parat⁹ ſit. ꝛ ſequi
xpm. Rõ hui⁹ ſigni eſt. quia pfecta caritas
oĩa rẽnuit q̃ ei⁹ officiũ impediũt. Vñ apľs
oĩa arbitrat⁹ eſt vt ſterc⁹ vt dilectũ lucrifa-
ceret. Sed tpaliũ ꝯcupiſcẽtia maxĩe impe-
dit officiũ caritatis. Dicit enĩ Aug⁹. lxxxiij.
q. xxxvj. q̄ caritatis venenũ eſt ſpes adipi-
ſcendoꝝ tpaliũ. ꝛ nutrimẽtũ caritatꝭ eſt im
minutio cupiditatꝭ. pfectio vero caritatꝭ eſt
vbi nulla eſt cupiditas. De hĩ dicit Gre. viij
li. moꝝ. c. ix. Sũt nõnulli iuſtoꝝ q̃ ad cõtẽ-
plandũ culmẽ pfectõis dũ ad altiora interi
uo appetũt. exteri⁹ cũcta derelinquũt. q̃ rebꝫ
habitis ſe nudãt. glĩa honoꝝ ſe expoliãt. q̃
deſiderioꝝ internoꝝ aſſiduitate ſe affligũt.
de exteriorībꝫ hřẽ ꝯſolationẽ nolunt. quibꝫ
paul⁹ dicẽ. Mortui eſtis ꝛ vita vřa abſcõdi
ta ẽ ĩ đo. Hec ille. Et ſic ptꝫ q̄ renũciare oĩa
ꝛ ſeq̃ xpm. ei⁹ voluntatẽ faciẽdo ſignũ eſt p-
fecte caritatꝭ. Vñ Jo. p. ca. c. ij. dicit. Qui ſer-
uat verbũ dei vere in eo caritas dei pfecta
eſt. Quintũ ſignũ pfecte caritatꝭ extrinſe
cũ ẽ. ſi nihil aliud q̃ꝫ ſolũ deũ timuerit. Rõ
hui⁹ ſigni ẽ. qꝛ ſicẽ dicit Jo. j. epľa. c. iiij. Per
fecta caritas foras mittit timorẽ. Qđ expo
nẽs Gilbert⁹ porreta. ſ. xviij. dicit ſic. Cari
tas ꝓximi caret liuore. ſed caritas xpi caret
timore. Hec enĩ nihil penale hꝫ. timor aũt
penaꝫ hꝫ. ẽ in xpi caritate nõ erit timor niſi
filialis. Quid enĩ timebit charitas veteres
offenſas. qꝛ multitudinẽ pctõꝝ opit caritas

Quid infirmitatem ꝓprie ꝯſciētie timebit ne decidat. qꝛ fortis vt mors dilectio. Quid tēporales ꝓ xp̄o timebit moleſtias finibiles. cū nec quidē ſi eterne fuerint defatigari aut nec euaneſcere poterit dilectio ꝯſummata .i. ꝑfecta. Nō iō amat charitas vt peat ſꝫ magꝭ vult forꝭ in eternū pire penalit̄ q̄ꝫ puari vſu amoris iternalit̄. Hec ille. Ex his patere pt q̄ timorē expellit charitas ꝑfecta. Quidam etiā ponūt ſignū iſtiꝰ amoris corꝑalis vt faciei pallorē. corꝑis languorē. actiōis torporem. ⁊ cetera hmōi. Sed illa ſunt ſigna tam amorꝭ carnalis q̄ꝫ ſpūalis. vt cōit̄ ptꝫ.

Articulus quartꝰ

Ultimo videndū eſt de ſignis intrinſecis charitatꝭ ꝑfecte. Sūt em̄ q̄dā actiōes charitatꝭ ꝑfecte q̄ſi intꝰ manētes a charitate elicite vl̄ imꝑate. ⁊ tāto ſunt veriora q̄ꝫto interiora. Q̄to em̄ charitas ꝑfectior. tāto acutior. ⁊ ad intima ꝑtingēs. vt patet ꝑ Hugo. ſup. vij. angel' hierarch. ideo intimiores ⁊ ꝑfectiores elicit actꝰ. Primū igit̄ ſignū intrinſecū charitatꝭ ꝑfecte ſunt ꝓfunda ⁊ itima ſuſpiria mētis. Rō huiꝰ ſigni pōt eſſe talis. qꝛ q̄n memoria rei amate intima mētis tāgit. ſtatim ſuſpiria amoroſa q̄ſi quoſdā nūcios amorꝭ expellit. donec eā p̄ſenna dilecti viſitet ⁊ viſu reficiat. Un̄ Gregoriꝰ. v. lib. moral. adducēs illud Job. Anteq̄ꝫ comedo ſuſpiro dic̄. Mēs ad inſpirationē fulgorꝭ intimi ſuſpirijs vegetata ꝯualeſcit. qꝛ ei amor ꝟitatis afficit ⁊ refectio cōtemplatiōis paſcit. Tepidꝰ aūt amor h̄ non facere p̄t. ſꝫ amor ꝑfectꝰ. Patꝫ ḡ q̄ intima ſuſpiria ſunt ſignū charitatꝭ ꝑfecte. vt idem et Rich. dicūt. Secūdū ſignū charitatꝭ ꝑfecte ſunt alta deſideria. Rō iſtiꝰ ſigni eſt. quia Augꝰ. lib. xiij. ꝯfeſſi. dic̄ ſic. Om̄ia pōderibꝫ ſuis agunt̄. ⁊ loca ſua petūt. grauia deorſuꝫ vt lapis. ſurſum leuia vt ignis. Hec extra loca ſua exeūt q̄ſi inq̄eta. ſꝫ qđ eſt pondꝰ i corporalibꝫ. eſt amor i ſpūalibꝫ. Un̄ dicit idem Amor meꝰ pondꝰ meū. eo feror q̄cūq̄ꝫ feror. dono tuo accēdimur ⁊ ſurſum ferimur. Ergo q̄nto amor magꝭ accēdit̄. tāto deſideria amoroſa ꝑfectiꝰ ſurſum ferunt̄. nec q̄eſcunt donec ad locū ſuū .ſ. ad amatū deū ꝑueniāt. Un̄ ſequit̄. Inardeſcimꝰ ⁊ imꝰ ⁊ aſcēdimus aſcēſiones i corde ad pacē in hierl'm. Simile dic̄ lincoñ. ſup. iiij. angel'. hierarch. Et gregoriꝰ lib. vij. moral. dic̄ ſic. Sancti viri cuꝫ deſideriū eternitatꝭ anhelāt. in tāta altitudine vite ſe ſubleuāt vt audire iā q̄ mūdi ſunt graue ſibi ac deꝑmēs pondꝰ eredāt. Ual de em̄ intollerabile eſtimāt q̄cq̄d id non ſonat qđ intꝰ amāt. Sequit̄ infra. Et multiplicata charitate maioribꝫ deſiderijs eſtuāt. ⁊ iaꝫ ꝑuenire ad vitā ſpūs etiā ꝑ cruciatꝰ corporꝭ anhelāt. Ex q̄ ptꝫ q̄ alta deſideria q̄ in ſummū deſiderabile tendūt. ſigna ꝑfecte charitatꝭ ſunt. Idē dic̄ Rich. in tractatu de charitate. Tertiū ſignū ⁊ intrinſecū ꝑfecte charitatꝭ ſunt cogitatiōes lāguide. Rō iſtius ſigni eſt iſta. Fulgētiꝰ in q̄dā ſermone dic̄ ſic. Neceſſe eſt vt q̄ p̄ceſſit dilectiōis theſaurus id eſt amatū. illic ſequat̄ cogitatiōis affectꝰ .i. deſideriū amoroſum. Iō ꝟitas ait. Ubi em̄ theſaurꝰ tuꝰ eſt. ibi ⁊ cor tuū erit. Sequitur Ut ḡ celeſtia theſauriſemꝰ. celeſtia diligamꝰ Uis ḡ noſſe vbi theſaur. ſit. attēde q̄d amas attēde ⁊ q̄d cogitas. ⁊ ita fiet vt theſaurꝫ tuum ex tuo amore recognoſcas. ⁊ amorē tuū iudicio tue cogitatiōis intelligas. Hec ille. Si ḡ cogitatiōis affectꝰ eſt vbi eſt theſaurꝰ amoris .i. amatū. planū eſt q̄ cogitatio faſtidit om̄e aliud ab amato. Un̄ gloſa ſup illō Cañ. ij. Adiuro vos fi. hierl'm. vt annūcietis dilecto. qꝛ amore lāgueo. dic̄ ſic. Pre magnitud. ne amorꝭ oīa tp̄alia ſunt mihi faſtidiū vñ langueo. Lāguor aūt iſte cauſat̄ ex amore ꝑfecto. Un̄ Orige. ibidē diſtiguit triē amorē ſimplicē ⁊ ardorē ⁊ languorē. dicēs. Amāt inq̄t incipiētes. ardēt ꝓficiētes. languēt ꝑfecti. ḡ cogitatiōes lāguide ſūt ſignū amorꝭ ꝑfecti. Sil'e oñdit Rich. infra. Quartū ſignū intrinſecū amorꝭ ꝑfecti ſunt expectationes tedioſe. Rō huiꝰ ſigni ē. qꝛ ſicut dic̄ lincoñ. ſup. vij. angel'. hierar. Amore tendētem rē amatā nihil velociꝰ. nihil acutiꝰ. nihil ſubtiliꝰ aut penetrabiliꝰ. qꝛ ſua natura nō q̄eſcit donec ſingulariter totā penetrauerit ꝓfunditatē. ⁊ ꝑtrāſierit amabilis totalitatem q̄ntū pōt. Et idē. q̄n curſus iſtiꝰ amorꝭ ipendit̄ vel retardat̄ q̄litercūq̄ꝫ tota mēs turbatur ⁊ expectatiōe attediat̄. Qꝛ ſic dic̄ Rich. lib. iiij. de ꝯtem. c. xxi. Amāti omis mora nimis lōga videt̄. expectatio onero ſa. clamat cū ſancto Job. Tedet aiam meā vite mee. Qđ expōnēs Grego. ix. moral'. dic̄ ſic. Pn̄s vita vileſcere .i. tedere icipit dū diuinꝰ amor dulceſcere cepit .i. ꝑfici. Un̄ amās ꝑfecte cū tedio q̄dā faſtidit om̄e qđ curſum amorꝭ impedit. Iō Gilbertꝰ porretanꝰ ſ. xj. dicit ſic. Sicut amor terrenaꝝ occupatōnū ipanēs

eſt.ſuis ſatis habet inſeruire negocijs.ocio
gaudet.quiete fouet.ad internā dilectiōem
libera tꝑa habere volēs. Sequit̃ O ꝙ̄ du/
rū eſt amāti animū dimidiare cū xp̄o ⁊ mū/
do. Et ꝙ̄ durꝝ eſt in dilectiōis iura pegrīas
admittere curas.⁊ celeſte ſecretū ſecularibꝫ
infeſtari turbis. Sequit̃. Amor nihil ma/
gis vult ꝙ̄ amare. Hec ille. Et ſic patet qr/
tum ſignū charitatꝫ ꝑfecte   Quintū ſignū
intrinſecū ꝑfecte charitatis ſunt affectiōes
extatice. Extaſio aūt eſt exceſſus mentis ait
Papias. Rō hꝰ ſignu eſt.qꝛ ſicut dicit Dio
nyſꝰ.iiij.de diuis no. Amor in deū tendēs
eſt faciēs extaſim ſpūs. Et reddit rōem ibi/
dē dicēs. Quia amor nō ꝑmittit amatores
eſſe ſuipſoꝝ.ꝑ mētꝫ ſobrietatē. ſꝫ eoꝝ q̄ amā
tur ꝑ mētis exceſſum. ſed illi q̄ ſui non ſunt
alioꝝ extra ſe ſunt. Quia ſicut dicit Berñ.li
bro de p̄cep.⁊ diſpen.par aū ſuῆ. Nō eſt ꝑ/
ſentior nr̄ ſpiritꝰ vbi aīat ꝙ̄ vbi amat. Nō
tamē intelligēdū eſt quantū ad conatū affe/
ctionis. Hūc aūt exceſſum nō poteſt facere
niſi charitas ꝑfecta q̄ ꝑ fortē inclinationem
cauſat tendētiā vehemētē i rem amatā. Qđ
oſtēdit Dyoniſi.ibidē ꝑ exemplū dicens ſic.
Vñ beatꝰ Paulꝰ in amore dei magnifice ex
cellēs dicit Gal.ij. Viuo ego.iā nō ego.vi/
uit aūt in me xp̄s. Sequit̃. Hocaūt dic ve/
rus amator.⁊ extaſim paſſus viuēs deo ⁊ nō
ſibi. Hec expōnēs vercelleñ. in ꝓlo.ſuꝑ Cā
tic.dicit ſic. Viuo ego vita naturali.iam nō
ego ꝑ imitationē exceſſiuā ad eternitatis im
menſitatē q̄ſi abſorpta ⁊ ſuo officio ſuſpēſa
dirigor moueor doceor ⁊ regor vita ſuper/
ſubſtātiali cui vnior.qua repleor.viuit autē
in me chriſtꝰ.id eſt.ſic anima ſobria me regit
naturaliter ⁊ diſponit ad omnē actū interi/
orem.ſic virtꝰ xp̄i cui vnior gratuite me vi/
uificat ⁊ ad oīa diſponit. Sequit̃. Hec di
xit ſicut verꝰ amator. Verꝰ amator eſt qui ī
ſolū ⁊ ſumme ⁊ ꝓ̄e diligibile ⁊ deſiderabile ī
mediate.⁊ ꝓpter ipm ſuꝑintellectualiter ten
dit. Hec ille. Et ſic patet quintū ſignū chari
tatis ꝑfecte. Sunt tamē plura alia ſigna ca
ritatis ꝑfecte.ſed hec ꝓpter breuitatē ad pre/
ſens ſufficiant.

Diſtinctio q̄nta   Articulꝰ p̄mus.

q Vinto videndū eſt qualiter charita
tiua affectio a ſanctꝫ doctoribus di/
ſtinguat̃ ꝑ gradꝰ. Dicit eñ Auguſti.
ſuꝑ canō. Joh.ſic. Nunq̄d mox vt naſcit̃ cha/
ritas.iā prorſus ꝑfecta eſt.imo vt ꝑficiat̃ na
ſcitur.cū fuerit nata nutrit̃.cū fuerit nutri/
ta roborat̃.cū fuerit roborata ꝑficit̃.⁊ cū ad
perfectū venerit dicit. Cupio diſſolui ⁊ eſſe
cū chriſto. Ex quo patet ꝙ in charitate ſunt
diuerſi gradus. Et qꝛ Auguſtinꝰ in ep̄la ad
Macedoniū dicit ſic. Tāto nobis melius
quāto magis ad deū imꝰ quo nihil meliꝰ eſt
Imꝰ autē nō ambulādo ſꝫ amādo.quē tan
to habebimꝰ p̄ſentiorē.q̄nto eundē amorē
quo in eū tendimꝰ potuerimꝰ habere purio
rē. Hec ille. Et qm̄ maior ⁊ minor puritas
in gradibꝫ inuenit̃ charitatis. ideo de gra/
dibꝫ eiꝰ videndū eſt.quō ab infimis aſcēda/
mus ad medios.⁊ ꝑ medios veniamus ad
ſūmos.qꝛ vt ait Gregoriꝰ mora.xxij. Nemo
repēte fit ſummꝰ.ſed ꝑ gradꝰ ad ſummū ꝑue
nitur.   Propter qđ notandū eſt.ꝙ quidā
diſtinguēdo gradꝰ charitatis ſiue amoris ḡ
tuiti incipiūt ab infimo gradu amoris aſcē
dēdo vſq ad gradꝰ amoris violēti. Et qui/
dam alij docēt aſcēdere vltra ꝑ gradꝰ amo/
ris violēti vſq ad gradꝰ amoris ſeraphici

Primo igit̃ notandū ꝙ quidā doctor vt
Cantuar̄.ſuꝑ cantí. incipit rōnabiliter ab ī
fimo gradu charitatis ſiue amoris gratuiti
aſcēdendo ꝑ ſex gradꝰ vſq ad gradum amo
ris violēti ſiue vehemētis.dicēs. Nō omnis
amor inducit languorē ſiue vulnerat.ſed ve
hemēs amor.q̄ habet ſex gradꝰ precedētes.
quos enumerat ibi dicēs.   Primꝰ amorē
gradus intēporalis ſiue incōparabilis.⁊ iſte
eſt cōmunis omniū electoꝝ.   Secūdꝰ gra
dus eſt incōtaminabilis. ⁊ iſte eſt mūdi con
temptoꝝ ⁊ religioſoꝝ.   Tertiꝰ gradus eſt
amor inſatigabilis.⁊ iſte amor eſt iugiter ꝑ/
ficiētiū ⁊ cōfeſſorū.   Quartꝰ ḡdꝰ eſt amor
inſeꝑabilis.⁊ iſte eſt bonoꝝ cōtemplatiuoꝝ
Quintꝰ gradꝰ eſt amor inſuꝑabilis.⁊ iſte
eſt chriſti martyꝝ ſiue victoꝝ.   Sextꝰ ḡ/
dus eſt amor inſatiabilis.⁊ iſte eſt iugit̃ deſi
derantiū.vt ſolitarioꝝ. His ſex gradibꝫ de/
curſis.ſequit̃ amor violentꝰ inducens lang/
uorē   Primꝰ gradus charitatis ſiue amo
ris ⁊ infimꝰ eſt amor intēporalis.q̄ eſt cōmu
nis omnibꝫ electis.q̄ eſt tante virtutis ꝙ omne
peccatū mortale ab aīma expellit.⁊ deū ſuꝑ
omnē creaturā diligit. Et hic gradꝰ eſt ne/
ceſſitatis.vt oſtēdit dn̄s in euāgelio Mat/
thei.x.vbi dicit. Qui diligit patrē ⁊ matrem
⁊c.nō eſt me dignꝰ. Ergo ſuꝑ oīa diligen
dus eſt deꝰ. Unde Anſ.monol̄.c.lxxx.dicit.
ꝙ creatura rationalis nihil debet diligere

niſi ſummã eſſentiã aut ꝓpter illã. Ratio iſti
us eſt. quia in q̃ eſt ſumma diligibilitas. ſũ/
me debet diligi. hoc aũt eſt de⁹. Secũd⁹
gradus amoꝝ charitatiui eſt amor incõta/
minabilis. ⁊ hic grad⁹ eſt mũdi cõtemptorũ
qui tãte eſt virtutis vt hominẽ a mundana
cõuerſatiõe abſtrahat ne mens polluat̃ ⁊ ne
charitas ab ope impediat̃. Unde Johes. j.
cano. ſua. c. ij. dicit ſic. Si quis diligit mun/
dum. nõ eſt charitas patris in eo. qm̃ omne
qd in mũdo eſt. aut eſt cõcupiſcencia carnis
aut cõcupiſcẽtia oculoꝝ. aut ſuperbia vite.
Ratio iſti⁹ eſt. q2 ignis amoris vt dicit Lin
conieñ. in angel. hierarchia. ſepat ethroge/
nia ⁊ vnit homogenia. ſepat em̃ oĩa incon/
ueniẽs ab amato. Terti⁹ grad⁹ charitati
ui amoris eſt amor infatigabilis. Et iſte eſt
iugiter ꝓficientiũ ⁊ xpi cõfeſſorũ. q̃ eſt tante
virtutis vt aiam nõ ſinat q̃eſcere donec inue
niat quẽ diligit. Unde Cañ. iij. dicit. In le/
ctulo meo q̃ſiui ꝑ noctẽ ⁊c. Surgã circuibo
ꝑ vicos ⁊ plateas querẽs quẽ diligit aĩa
mea. Qd exponẽs Orige. dicit. Querẽdus
es dñe cũ frequẽtia laboꝝ. nũc in lectulo lu
mine veritatꝫ. nũc ꝑ noctes feruore charita
tis. abiecta ſupſtitione naturalis rationis.
Sequit̃. Sol⁹ amor te inuenit. quia qui te
amat te habet vt amet. amat vt habeat ⁊ ne
te in eternũ ꝑdat. Hec ille. Quart⁹ grad⁹
amoris charitatiui eſt amor inſepabilis Et
hic eſt aſſidue cõtemplãtiũ. Et hic gradus
tãte ꝟtutis eſt vt ꝯtinuis ſtimulis agitꝫ mẽ
tem ꝯtẽplatoris ad cõprehẽdendũ dilectũ.
donec tãdẽ dicat. Inueni quẽ diligit aĩa
mea. Et dicit Ber. Quis te nõ teneat domi
ne Jhu q̃ tenentẽ te ſpe fortificas. ꝑfectõne
decoras. ꝑſeuerãtia cõducis. remuneratiõe
ꝑducis. Ego aũt nõ dimittã te niſi benedi/
xeris mihi ⁊ nũq̃ꝫ dimittã te. quia nõ bñdi/
cis niſi tenentẽ te. Iſtũ gradũ videt̃ habuiſ
ſe apoſtol⁹ cũ dixit Roma. viij. Quis ſepara
bit nos a charitate xpi ⁊c. Quint⁹ graduſ
amoris gratuiti eſt amor inſupabilis. et hic
eſt xpi martyꝝ ⁊ aduerſitatibꝫ nõ cedentiũ.
q̃ eſt tãte fortitudinis. vt in libro de moribꝫ
eccl'ie dicat Aug⁹. Nihil tã duꝝ atq3 ferreũ
qd nõ igne amoris vincat̃. Et Hieronym⁹
in quodã ſmone dicit. Nihil amãtibꝫ durũ
eſt. null⁹ labor difficilis. Sequit̃. Amem⁹ ⁊
nos xp̃m ⁊ facile videbit̃ eſſe omne difficile.
Ratio hui⁹ eſt. q2 ſicut dicit Auguſtin⁹ d̃ ſan
c. viduitate. Nullo mõ oneroſi ſunt amo/
res amantiũ. ſꝫ ipſi delectãt. ſicut venantiũ
aucupantiũ ⁊ piſcantiũ labores. In eo eñ
qd amat̃ aut nõ laborat̃. aut labor amatur.
Amor aũt reddit min⁹ ſenſibilez. ait Augu.
Sextus grad⁹ amoris gratuiti eſt amor
inſatiabilis. Et hic eſt iugiter deſiderãtiũ
⁊ ſolitarioꝝ. Hic grad⁹ tãte fortitudinis eſt
vt nihil ſibi ſufficiat ꝑter vnũ ſolũ qd amat
⁊ ad ipm̃ ſemꝑ ampli⁹ in hac vita ſitit ⁊ deſi/
derat. Ratio hui⁹ eſt. q2 ſicut dicit Rich. lib.
de charitate. Charitas iſta ſemꝑ inuenit qd
adhuc ꝯcupiſcere poteſt. q2 quicq̃d agit deſi
deriũ ardẽtis aĩe nõ ſatiat. ſitit ⁊ bibit. bi/
bendo ſitim nõ extinguit. ſꝫ quo ampli⁹ bi/
bit. eo ampli⁹ ſitit. Auida em̃ imo ⁊ inſatia/
bilis aĩe ſitis vel eſuries nõ ſedat̃ ſed irri/
tatur. Sequit̃. Quid q̃ſo amore ſceleſtius.
moleſti⁹. acerbi⁹. cũ ſitim ſuã nec reſiſtendo
tẽperare nec inebriando poſſit extinguere.
Hec ille. Ecce ꝙ iſte grad⁹ amoris iã ſe extẽ
dit ad violenciã quandã amãtis vt clamet
cũ pſalmiſta. Siuiuit aĩa mea ad deũ fontẽ
viuũ. Unde Cañ. idẽ dicit. Iſtis ſex gradi/
bus decurſis. ſequit̃ amor inducẽs languo
rem. q̃ eſt grad⁹ amoris violẽti. Et ideo nũc
de illo dicendũ eſt.

Articulus ſecũdus.

De gradibꝫ igit̃ amoris violenti lo/
quẽs Richard⁹ in tractatu de cha/
ritate dicit ſic. Uis magna dilectio/
nis. magna virt⁹ charitatis. multi grad⁹ in
ea. ⁊ in illis magna differẽtia. ⁊ quis eos di/
ſtinguere vl' ſaltẽ dinumerare ſufficit. Et di
numeratis aliquibꝫ gradibꝫ idẽ dicit. Su/
pra tñ oĩes grad⁹ dilectionis eſt amor iſte
ardens ⁊ feruẽs q̃ cor neceſſitat ⁊ medulli/
tus trãſfigit vt veraciter dicat. Uulnerata
charitate ego ſum. Et ſequit̃. Cogitem⁹ er/
go que ſit ſupeminẽtia caritatis xpi. que di/
lectionẽ parentũ vincit. amorẽ ꝯiũs ſuperat
affectũ carnis trãſcendit vel extinguit. inſu/
per ⁊ animã ſuã in odiũ vertit. O violentia
dilectõis. O violẽtia charitatis xpi. O excel
lentia ⁊ ſupeminẽtia charitatis xpi. Hic eſt
de quo loqui volum⁹ de vehemẽtia charita
tis. d̃ ſupeminẽtia ꝑfecte enumeratiõis aſcẽ
dendo ad opa violẽte charitatis. ⁊ inuenio
ꝙ charitas vulnerat. charitas ligat. chari/
tas languidũ facit. charitas defectũ inducit
Quid hoꝝ nõ violentũ. q̃d hoꝝ nõ validũ.
Hec oĩa Rich. Et poſt hoc ꝓſequit̃ dicẽs.
Prim⁹ igit̃ gradus violenti amoris eſt.

quando mens deſiderio ſuo reſiſtere nō po
teſt q̄n vulnerat̃. Nōne tibi corde ꝑcuſſus vi
detur quādo ille ignꝰ amoris acuteꝰ men/
tem hoīs medullitꝰ penetrat. affectūqꝫ trāſ
uerberat. in tm̄ vt deſideriū ſiue eſtū cohibe
re animo nō valeat. deſiderio ardet. affectu
eſtuat. anhelat ꝓfunde ingemiſcēs. ⁊ lōga ſu
ſpiria trahens vt dicat. vulnerata charitate
ego ſum. Sed nota ꝙ amor violentꝰ nō ſo
lum vulnerat amatrices aīmas. ſed etiā cele
ſtes ſubſtātias. imo etiā ipm̄ fontē amoris
deū vulnerat. Unde vercellen̄. exponēs illō
Cant. Filij matris mee pugnauerūt cōtra
me. dicit. Filij ſunt ſubſtātie ſuꝑne ciuitatꝭ.
ex qua ipſa aſſidue ſpūalia ꝑcipit alimenta.
pugnauerūt cōtra me. pugnātes corporali/
ter ſpiculis acutis mutuo ſe feriūt ⁊ pūgunt
ſic mētes cōtēplatiue ſpiculatōes volatiles
feruētia deſideria. ſubtilia ⁊ acute penetra/
tiua immittūt. Primo quidē in ꝑanimp boſ
proſus eiſdē ꝑtranſitis in ſpōſum dirigūt
ſagittas acutas volatiles. violen̄ ſcꝫ amorꝭ.
vt dicat. Uulneraſti cor meū ſoror mea ſpō
ſa. Cant. ij. Et ſequit̃. Ex quo a dieb; Johā
nis regnū celoꝝ vim patit̃. Math. xi. ex tūc
em̄ regnū celoꝝ quaſi violenter rapit̃ ab hiſ
qui ſtimulo violēti amoris agunt̃. Mētes
em̄ celeſtes ad ſimilitudinē pugnantiū his
ſpiculationib; ⁊ deſiderijs occurrētes lumi/
nibꝰ feruidio ⁊ penetratiuo illos ꝑfundūt.
⁊ ad ſui ipſoꝝ exceſſum quaſi ad quandā ſpi
ritualē mortē ꝓuocant quā eligūt oſſa Job
vij. vt viuāt vita ſponſi. Hec vercellen̄. De
ſigno huiꝰ amoris Rich. vbi ſupra dicit ſic.
Hec tibi aīme vulnerate certa ſunt ſigna. ge
mitus ⁊ ſuſpiria. vultꝰ pallens atqꝫ tabeſcēs
que oīa operat̃ amor vehemēs. Sꝫ poſt
ſubiūgit vtilitates iſtꝰ gradus dicens. In
ꝑmo iſto gradu ſpiritꝰ iſte intrat ſuper mel
dulcis ad aīam. ⁊ inebriat eā intm̄ vt habe/
re dicat̃ mel ⁊ lac ſub lingua ſua. Et parū pꝰ
dicit ſic. Hic eſt ille cib; celeſtis qui egrediē/
tes de egypto ſolet reficere. ⁊ ꝑ ſolitudinem
ducere ⁊ paſcere. Hoc eſt illud māna abſcō/
ditū qꝺ nemo ſcit niſi qui accipit. nō per do
ctrinā ſed ꝑ expientiā. Et hic eſt ille dulcor
ſuauitatis ſpūalis. ⁊ tenera ſuauitas que ſo/
let lactare ⁊ alere ⁊ ad maturitatē paulatim
ꝑducere. Et infra. hoc ergo eſtimo ꝑ dilecti/
onis gradū agit̃ vt dū mens ſepe viſitat̃. ſe/
pe reficit̃. ſepe inebriat̃. quādoqꝫ ad maiora
audiēda ꝓuocatur. ⁊ ad ſecundū gradū cha

ritatis diſponit̃. Hec ille. Secundū gra
dum amoris violēti inqͣ Richardꝰ dixímꝰ
illū qui ligat. ſicut primū dixímꝰ. qui vulne/
rat. Nōne inqͣ ſine oī cōtradictione aīmꝰ
ligatꝰ eſt quādo omnium obliuiſcat̃. vt aliud
meditari nō poſſit. quia qcquid agat. qcqd
dicat. ſemꝑ hoc mēte reuoluit. ꝑhenniqꝫ me
moria retinet. hoc dormiēs ſomniat. hoc vi
gilans oī hora tractat. Unde facile eſt ꝑ/
pendere vt arbitror quomō hic gradꝰ prio/
rem gradū trāſcēdit. qui mentē hominis nec
ad horā quietā eſſe ꝑmittit. Sequit̃. Recte
itaqꝫ dictū eſt ꝙ prior gradꝰ ſit qui vulnerat
ſecundꝰ ſit iſte qui ligat. licet ergo ligare mi/
nus ſit quandoqꝫ ꝙꝫ vulnerari. tamē maior
violētia videt̃ eſſe ſi poſtqꝫ aliquiſ percuſſuſ
deijcit̃. deiectꝰ deprehēdit̃. dephenſus abdu
citur. abductꝰ incarcerat̃. incarceratꝰ cathe
natur atqꝫ ligat̃. ⁊ iam omnino captiuꝰ tenet̃.
Quid hoꝝ queſo maiꝰ ⁊ violentiꝰ. Ille liber
eſt. iſte autē a loco in quo detinet̃ recedere nō
poteſt. Sic vtiqꝫ qui a ſecūdo gradu violē/
te charitatis abſorptꝰ eſt quicqd agat. quo/
cunqꝫ ſe vertat ab illa vna ⁊ intima ſolicitu/
dinis ſue cura auelli nō poteſt. quia ligatuſ
eſt. Hec ille. Sed que ſūt vincula quib; ſpi/
ritus ſue animꝰ ſic ligari poteſt. Reſpondꝫ
idē dicēs. Si vultis audire de charitate li/
gante. ꝓpheta Oſee. xi. dicit. In funicul' adā
trahā eos in vinculis charitatis. Sꝫ quid
ſunt iſti funiculi adā primi parētꝭ noſtri. ni/
ſi munera dei. In magna em̄ gloria creatꝰ
fuit. Quid igit̃ ſunt iſta charitatis vincula.
niſi dei beneficia bona nature. bona gratie
⁊ bona glorie. His em̄ beneficētie vinculis
debitores obnoxios nos fecit quia naturā
cōdidit. gratiam cōtulit. ⁊ gloriā repromiſit.
Ecce funiculꝰ triplex. Funiculꝰ autē triplex
difficile rumpit̃. Seneca dicit. Qui benefi/
cium accipit. libertatē vendidit. Sequitur.
Adiecit aūt dn̄s adhuc noua vincula chari
tatis. que manu valida multiplicat ſuꝑ nos
vt nos ſibi artiꝰ aſtringat que enumerari nō
poſſunt. Hec ille. Cū his cōcordat vercell'.
qui exponēs eandē auctoritatē dicit ſic. In
funiculis adā trahā eos. id eſt. in vincul' ca/
ritatis. Ipſe ſiquidē deus mentē mouet i ſe
ſuo amore. adducitqꝫ ſuis ꝑticipationib; . qͥ
bus ſolū cognoſcit̃. Quāte autē ille ſint qs
nouit. Richardꝰ igit̃ quaſi cōcludēdo dicit.
Sicut in ꝑori gradu degustata ſuauitas ſa
tiat animū. trāſfigitqꝫ affectū, ſic i hͦ ſecūdo

gradu inſpecta claritas cogitationē ligat. vt illꝰ obliuiſci vel aliud cogitare nō poſſit Uincula illꝰ alligatura ſaluꝰ. Eccli. vj.

Ad tertiū itaqꝫ gradū violēti amorꝫ aſcē/dit. quādo omnē aliū amorē excludit qū nihil preter vnū vel niſi ꝓpter vnū diligit. Sequitur. In hoc itaqꝫ tertio gradu violente charitatis nihil oīo ſatiſfacere poteſt ꝑter vnū. ſicut ꝛ nihil ſape poteſt niſi propter vnū. vnū amat. vnū diligit. vnū ſitit. vnū cō/cupiſcit. ad vnū anhelat. in vnum ſuſpirat. ꝛ vno inardeſcit. in vno requieſcit. vnū ſolū eſt in quo reficiꝰ. vnū ſolū ex quo ſatiaꝰ. nil dulceſcat. nil ſapit. niſi hoc vno cōdiaꝰ. Sequiꝰ Quicqͥd vltro ſe offerat. quicqͥd ſpōte occurrat. cito reijciꝰ. cito ꝯculcaꝰ qđ ſuo affectui nō militat. vel eiꝰ deſiderio nō deſeruiat. Sed quis huiꝰ affectꝰ tyrannidē digne deſcribat quoniā omē deſideriū expellit. oīe ſtudiū excludit. omē exercitiū violēter opprimit qđ ſue cōcupiſcētie deſeruire nō cōſpicit. Quicquid agat. qͥcquid fiat. quicqͥd cogitet. inutile imo intolerabile videꝰ niſi in vnū ſui deſiderij finē cōcurrat. Cū aūt frui poteſt eo qđ diligit oīa pariter ſe habere credit. ſine illo aūt horrēt oīa. corpe deficit. corde tabeſcit ac langueſcit. cōſiliū nō accipit. ratiōi nō ac/quieſcit. nullā ꝯſolationē admittit. ſꝫ clamat cū ſponſa. Nūciate dilecto quia amore langueo. Can. ij. ibi ait gloſa. Pre amoris magnitudie oīa tēporalia ſunt mihi faſtidio. Sequitur. Tertiꝰ itaqꝫ gradꝰ eſt amorꝫ quādo mēs rapiꝰ in deū luminis abyſſum. ita vt humanꝰ animꝰ in hoc ſtatu omniū exteriorꝫ oblitꝰ penitꝰ neſciat ſeipm. totꝰqꝫ trāſeat in deū ſuū. In hoc itaqꝫ gradu cōpeſciꝰ plene carnaliū deſideriorꝫ turba. Et fit in celo ſilentiū qͣſi dimidia hora. In hoc nāqꝫ gͣdu dū mens a ſeipſa alienaꝰ. dū in illud diuinū ſecretariū rapiꝰ. dū ab illo diuini amoris incēdio circūdaꝰ intime penetraꝰ ꝛ inflāmatur. ſeipam penitꝰ exuit. ꝛ diuinū quendā affectū induit. ꝛ inſpecte pulcritudini ꝯfigurata tota in aliā gloriā trāſit. In hoc ſtatu aīa in illū quē diligit liqueſcit ꝛ in ſeipa tota langueſcit. vt dicat. Fulcite me floribꝫ. ſtipate me malis. qꝛ amore langueo. Hec ille.

Sed nota ꝙ triplex eſt languor. Primꝰ eſt defectꝰ corpis ex intēſione feruoris amoris. vel charitatis. Unde gloſa dicit ſic. Iā aīa ſupradictis cōfortata ita in amore dei ardet vt ꝑ nimio ardore languor carnis immineat. Creſcēte eīm virtute mētis ꝺcreſcit fortitudo corpis. ait glo. ſup illō Gen. xxxij Angelꝰ dñi tetigit neruū ⁊c. Itē eſt alius languor charitatis reſpectu tempaliū. Unde gloſa ibidē. Q̄to inquit ad amorē ſponſi ſe accēdit mens. tāto ab amore tēporaliū lāgueſcit. Itē eſt aliꝰ languor reſpectu tribulationū. Habet eīm amor plagas ſuas ſm Augu. que quādoqꝫ amariſſime infligūtur. De his tribꝫ dicit Origenes ſic. O ſi ſic langueſcat ſeruꝰ chriſti in ſpe eterne viſiōis. vt caro preſſa nō laſciuiat. mūdus fallax nō inuoluat. tribulatio vtilis eos cuſtodiat. cum quo ſuis in tribulatiōibꝫ eſt ipſe deꝰ. ps. Cū ipo ſum in tribulatiōe ⁊c. Et Richardꝰ concludēs i fine dicit ſic. Primꝰ gradus affectū ſauciat. ꝛ ſic ſecūdus ſauciatū ligat. ſic tertꝰ actionē implicat vt animꝰ circa aliqua occupari nō poſſit niſi quo eā voluntatis diuine nutus trahit vl' impellit. Et ſic qui ad hūc tertiū gradū amoris ꝑfecerūt. nil iā ꝓpria volūtate agūt. nihil omino ſuo arbitrio re/linquūt. ſed diuine diſpēſationi oīa cōmittunt. Hec ille. Sed hic caute intelligas. vt nō coopatiōem totaliter excludas creature Unde Rich. idē addit dicēs. Sic artifex liquefactis metallis formā quācūqꝫ voluerit imprimit. ſic aīa in illo ſtatu ad omnē diuine volūtatis nutū ſe facile applicat. imo ſpōtaneo quodā deſiderio ad omē eiꝰ arbitriū ſeipam accōmodat. ꝛ iuxta diuini beneplaciti modū omnē volūtatē ſuā informat. vt obediat cū chriſto vſqꝫ ad mortē. Huic eīm exēplari quilibet ſe debet cōformare qui vult ſumme charitatis gradū attingere.

Quartꝰ gradꝰ violēte charitatis eſt vt ait Richardꝰ ibidē. quādo eſtuātis animi deſiderio iā oīno nihil ſatiſfacere poteſt. ꝛ ideo ad defectū ducit. Sequiꝰ. Quis huiꝰ ſupremi gradꝰ violentiā digne penſare ſufficiat. quid queſo cor hoīs ꝓfundiꝰ penetrat. vehementiꝰ exagitat. cū ſitim ſuā nec reſiſtēdo tempare. nec inebriando extinguere poſſit. In hoc quarto gradu eſt amor inſupabilis quia alij affectui etiā maiori nō cedit. Inſe/parabilis eſt qꝛ a memoria nunqͣ̄ recedit. ſingularis eſt. quia ſociū nō recipit. inſatiabilis eſt. quia ei ſatiſfieri nō poterit. Sequitur. Quāta eſt excellētia ipiꝰ amoris ꝙ oēm aliū affectū excedit. Quāta queſo vehementia que mentē quieſcere nō ſinit. quāto obſecro violētia charitatis ꝙ omnē aliū affectū

violenter expellit. quanta ſupeminentia cui
omnino nihil ſufficit. O excellentia amoꝝ.
O violentia dilectiōis. O charitatis vehe/
mentia. O emulatiōis ſupereminētia. Et i/
fra dicit. In primo gradu aque multe non
potuerūt extinguere charitatē. In ſecūdo
gradu aīa ponit dilectū ſuū ſup cor ſuum
ſicut ſignaculū. eo ꝙ illum oīno obliuiſci
nō poteſt. In tertio gradu ſi dederit homo
omnē ſubſtantiā ſuā ꝓ dilectiōe. quaſi nihil
deſpiciet eā. eo ꝙ in re alia delectari non poſ
ſit. In quarto gradu fortis eſt vt mors di/
lectio. ⁊ dura vt infernus emulatio. eo ꝙ ei
ſit dulce ꝗcꝗd ꝓ eo facere vl' ſuſtinere poſſit
Hic eñ omnē aliū affectū expellit et vincit.
Si eñ ad aliquid affectū habemus quod
ꝓpter deū nō diligimus. pfecto ⁊ ulcerinus
affectus eſt. ꝗ ſumme charitati. cōſtantiā
frangit. vireſqꝫ eius minuit mo..tū ad alie
na aīam trahit vel impellit. Sequit. In ꝓ
mo igit' gradu diligit' de⁹ ex corde. In ſecun
do ex toto corde. In tertio ex tota aīa. In
quarto autē ex tota virtute. Et infra dic̄. ſm
aliquē modū aīa in hoc gradu efficit' im/
mortalis ⁊ impaſſibilis. Immortalis. quia
a vita ſepari nō poteſt. Cert⁹ ſum. inq̄t apo
ſtolus. ꝙ neqꝫ mors neqꝫ vita neqꝫ aliq̄ crea
tura ⁊c. Nōne impaſſibilis ſm aliquē mo/
dum videt' que ill'a dāna nō ſentit. que ī om
ni iniuria hilareſcit. ⁊ quicꝗd infert' ei ad pe
nā. totū ꝓſumit ad gloriā. vt cū apoſtolo di
cat. Libenter gloriabor in infirmitatibꝫ me
is ⁊c. Et apoſtoli ibāt gaudētes ⁊c. Nonne
hic gradus amoris violēti videt' animū ho
minis quaſi in amentiā vel in ſanctā inſani/
am vertere dū nō ſinit eā in emulatione mo
dum vl' menſurā tenere. Nōne ſumme amē
tie videt' eſſe verā vitā repellere. ſummā ſapi
entiā redarguere. omnipotētie reſiſtere. Nō
ne vitā repulit qui ꝓ fratribꝫ a chriſto ſepa/
rari cupit. ſicut ille qui dixit. Aut dimitte il/
lis hanc noxā. aut dele me de libro in q̄ me
ſcripſiſti. Nōne ſapientiā arguere voluit vel
docere qui ad deū loquit' dicens. Abſit a te
dñe vt rem hāc facias ⁊ occidas iuſtū cū im
pio. fiatqꝫ iuſt⁹ ſicut impi⁹. Non eſt hoc tuū
facere. Nōne omnipotētie reſiſtere temptat
quia irā eius mitigare homo ꝓſumpſit atqꝫ
preualuit. quādo domin⁹ ſententiā mutauit.
Ecce in quantā ꝓſumpnōis audaciā ꝯſum
matio charitatis ſolet mentē hominis erige
re. Hec oīa Rich ꝓpoſtere tū.

Articul⁹ tertius

D E gradibus autē ſeraphici amoris
nūc dicendū eſt. Nō ꝙ nos ſimiles
actus amoris exercere i hac vita poſ
ſimus. ſed ꝙ nos ſtudeam⁹ aliqualiter imi/
tari eos inquantū poſſum⁹ in diuino amo/
re. Primo igit' videam⁹ de amore angelo
rum in cōmuni. De quo ſciendū eſt. ꝙ ſic
Dyoniſi⁹ dicit. v. āgelice hierarchie. ſm trāſ
lationē vercelleñ. Amorē diuinū angeloꝝ
intelligere oportet immaterialit'. qui eſt ſu/
pra mentē ⁊ deſideriū indeclinabile in aliū.
⁊ irremiſſibile a ꝓprio feruore cōtemplatōis
diuine. ⁊ ꝑ exceſſum oīs ſubſtātie in ſolos
ſponſi amplex⁹ tendētis. ⁊ nulla anxietate af
flicte vt accidit in deſiderijs carnaliū volu/
ptatū. quaꝝ appetit⁹ plenus eſt anxietate. et
infra deſideriū nō volens coerceri vl' remit
ti ꝓpter ſui fortitudinē ad id quod appetit. et
incōuertibilitatē ad id quod nulla actōe va
let intercidere. ꝓpter hoc ꝙ pure deū et ſim/
pliciter deſiderāt. ⁊ nihil eſt quod poſſit eos
ab eius amore reuocare vl' retardare. Et qꝛ
ſemp deus eſt vniformis ⁊ equaliter bonus
⁊ pulcer. ⁊ quia ipſe habet in ſe ſimpliciſſime
omnē ſpeciē deſiderabilē vt ſapientiā. boni/
tatē. pulcritudinē. eternitatē. omnipotētiā.
⁊c. ⁊ ſm oīa eſt tot⁹ deſiderabilis. Cap. v.
Ideo trahit plenarie in tīme irreuocabilit' i
ſe omniū ſuoꝝ oīa deſiderabilia cōprehē
ſoꝝ. Hec ille. Et cū hoc concordat ille Lin
colneñ. cōmentator ibidē dicit ſic. Angeli ex
rationis abūdantia ſciētes illud quod appe
tunt eſſe deſiderabile. ⁊ vere ⁊ vehementiſſi
me ⁊ totis viribꝫ deſiderandū ⁊ amandum
amore puro. ⁊ nō in aliud tendente. Illud i
tendunt ita fortiter ⁊ tam inauertibiliter. ꝙ
illa tentio a nulla potentia intercidi poteſt
vel impediri. ⁊ eſt ipſe amor tentio ⁊ ꝓgreſſio
ad aliud. ⁊ amplex⁹ illius adepti. nec aliqua
ratione aut modo aliquo retinet' aut remit/
titur coꝝ tentio in illud aut ꝓgreſſus aut il
lud adeptū amoris amplexu deſerit'. Hec il
le. Ex his apparet quantū amor angeloꝝ
excedit amorē noſtrū. ſaltē quantū ad actū
⁊ opatiōem. Non inueni in ſcriptura ſacra ḡ
dus amoris angelici diſtincte traditos niſi
ſeraphin. De quoꝝ amore Dyoniſi⁹. ca. vij.
angelice hierarchie loquēs ponit q̄nqꝫ gra/
dus vel magis quinqꝫ ꝓprietates dicēs. Cō
gruū eſt vt in ſupremis ſubſtātijs ordinet' ꝓ
ma hierarchia que ſup ceteras exaltat'. ⁊ cet.

ca deū immediate collocat᷑. ad quam tanq̄꜄ deo proximā principali⁹ deseruunt᷑. primo di influitiões ⁊ ꝑfectiones. Et illi⁹ hierarchie ordo ꝑmus seraphin. id est. calefaciētes ⁊ incēdentes interp̄tant᷑. Sequit᷑. Interpretatio autē isti⁹ nomis seraphin incendētes vł calefacientes iuxta naturales proprietates ignis qui incēdit ⁊ calefacit. nobis significat eternā mobilitatē substantiaꝝ illius ordis circa diuina. ⁊ incensibilitatē ⁊ caliditatem ⁊ acutū ⁊ superferuidū. Alia translatio habet. ⁊ excedentē feruorē sempiterne motiōis eorū in deū que attentissima est ⁊ irremissibilis. ⁊ in aliud desiderabile nunq̄꜄ declinās Hec verba occultissima sunt. ideo linconien̄. cōmentator exponēs ea dicit sic. Ad hos deiformeo habitus tā excelsos ⁊ a nostra infirmitate longinquos. ⁊ visui nostro tā absconditos exponēdos omīno minores sumus. Verisimile est enī hoc esse de archanis verbis que paul⁹ in raptu suo audiuit que homini nō licet loqui. Hec tamē Dyonisio q̄si specialissimo discipulo ⁊ celesti eius ꝯciui locutus est. que iste vt existimo nō omnibus cōmuniter sed puritate intelligētie ⁊ diuinis illuminationib⁹ ⁊ gratia priuilegiatis. ac ꝑ hoc super hoīem eleuatis decreuit cōmunicare. de quoꝝ numero ego nō sum. tamē cōmunicabo ea inquantū possum. Hec ille. Similiter cōmētator Hugo ostēdit subtilitatē istoꝝ verboꝝ. ⁊ dicit sic. Si quod sentio dicam. primū hoc fateor q꜄ verba audiui aut nō homini dicta aut nō dicta ab homine. Nam ꝑ hominē ea dici tam magnū mihi videt᷑ vt nihil ampli⁹ homini dari possit. Et quia forte verba illa ab istis nata sūt qui audiri potuerūt. dici nō debuerūt. Nā ille qui hoc dicebat vsq̄꜄ ad tertiū celū ꝑuenerat ⁊ intrauerat in ꝑadisum dei. ibiq̄꜄ verba audierat. de verbo quedā secreta oīno ⁊ ꝓxima silentio vsq̄꜄ ad que auris humana non cōtingeret que nemo audiret. nemo sciret. Intus enī audiebant᷑ ibiq̄꜄ dicebantur ⁊ nō poterāt exire foras vbi erat homo. ꝓpterea ab eo qui int⁹ erat ⁊ valde int⁹ introrsus audiri potuerūt. sed his qui foris erant dici non debuerūt. ne tamē qui foris erant derelinquātur si ab eo qui intus erat nō vocarent᷑. nata sunt verba de verbis sicut de ꝟbo nata fuerāt. de verbis que intus seruari debuerūt. verba que foris proferri debuerant. de immēsis magna. de occultis obscura. de impenetrabilib⁹ profunda. que a nobis audita sunt tanq̄꜄ tonitrua. verū intellecta nescio. Et addit ibidē. Si hec nō gustātur. nō amātur. ⁊ si nō intelligunt᷑ vane audiunt᷑. In amore autē fit gustus. id est. experientia que est magistra intelligētie ⁊ nostre cōsummatio. Hec ille. Igit᷑ qui volunt hoc ꝑfecte intelligere primo experiant᷑. Narrata ḡnt difficultate istoꝝ verboꝝ. p̄dictoꝝ doctoꝝ expositiōem videam⁹ vtroꝝq̄꜄. Prima igit᷑ ꝓprietas seraphici amoris siue sup̄mus grad⁹ s̄m Dyonisiū est semꝑ mobile. De quo lincoñ. ⁊ cōmētator Hugo ꝯcorditer dicūt. Qꝫ auctor volēs ostēdere ꝓprietates amoris q̄ feruēt seraphin. sic ea significauit ꝑ ignē. sic eoꝝ deiformes habit⁹ signat ꝑ ignis ꝓprie tes. Ignis nāq̄꜄ ꝓprietates sūt. sempiterna nō interrupta mobilitas. caliditas. acumen penetratiuū ⁊ velocitatis acutum ⁊ superferuidū. quia in termino calidū sibi eoꝝ que cōtingit est assimilatiuū. Et infra sequit᷑. Eadē ignis ꝓprietas que dr̄ motio amoris. vt estimo signat actionē ⁊ amationē nō interruptā nec finitā quiete vł pausatione ab agēdo. Que enī pōt esse alia amoris motio nisi eius actualis amatio que nō in illis celestib⁹ substātijs sicut in nobis q̄n̄q̄꜄ quiescit ⁊ finit᷑. sed sempiterne agit existēs intenta vt nō desistat q̄n̄q̄꜄ ab agēdi motiōe ac ꝑ hanc intētionē irremissibilis ab amandi intensiōe ⁊ indeclinabilis ⁊ inflexibił ab amando ordinate amatū. ⁊ indeclinabile ad aliq̄d aliud inordinate amandū. Sequit᷑. Hmōi ḡ sꝑ motione p̄dicto modo attēta. et ꝑ h̄ irremissibilis ⁊ indeclinabił sꝑ mobilis circa diuiā. ꝑmo docet manifestatiue cognominatoꝝ seraphin. Hugo cōmētator addit hic. d. q꜄ motio dilectōis q̄ ad supiora ē intēta. itima ⁊ inflexibił dr̄. ꝑut autē fit ad obiecta. i. inferiora reductiue ⁊ actiue exēplatiuū noīat᷑. mot⁹ enī ille q̄ in supiori ē ꝯtēplatio. in inferiori ē opatio. ⁊ ad supiora tēdit vt in eis requiescat. ad inferiora tēdit vt ea ad se reducat. sursum charitas mouet᷑ vt illic maneat. deorsū vt redeat. Preterea motio caritatꝫ i supiorib⁹ q̄dē ad inferiores reductiua ⁊ actiua dr̄. reductiua i eo q꜄ illos ad creatorē suū eodē igne caritatꝫ succēdēs ꝯuertit. Actiua ꝟo i eo q꜄ illos accepta claritate illustratos ad illi⁹ volūtatē ꝯponit. Propt᷑ q̄d itaq̄꜄ dilectō illoꝝ ꝯtēplatiua fertā ē inferioꝝ ad supiora occasio tendendi. ⁊ s̄m superiora

incendēdi tanq̄ recalificās iſta ſcʒ inferiora
ꝛ reſuſcitans in ꝯſimilē caliditatē vt ſemꝑ ar
deant.ſed nō equalit̄. Mobile igit̄ amoris
eſt vt nō torpeſcat dilectio noſtra neq̄ꝫ tepe/
ſcat. Hec Hugo ibidē. Secūda ꝓprietas
vel gradꝰ ſeraphici amoris eſt inceſſabile ꝛ
infinibile Et hec ꝓprietas amoris differt a
ꝑma. Et cōmētator lincon̄. reddit rōem dif
ferētie dicēs. Sic hec ꝑticula. ſemꝑ mobile
tollit interruptiōꝫ motiōis in amatiōe. ſic h̄
adiunctū inceſſabile vel infinibile tollit ter/
minationē duratōis. Vel forte inq̄t lincon̄
ꝑ hoc ꝙ dic̄ auctor inceſſabile vel infinibile.
intēdit exꝑmere hāc ꝓprietatē amoris ad ſili
tudinē ꝓprietatis ignis. videlicet ꝙ ſic ignis
nō habꝫ terminū in agēdo dū inuenit aptā
materiā i quā poſſit trāſire. Sic amor ꝛ eꝰ
actio nō habēt terminū in agēdo dū inueni
unt materiā aptā in quā pūt trāſire. deꝰ aūt
infinitꝰ eſt. q2 infinite potētie. ſapiē. bonitatꝫ
iuſticie. ꝛ mie ꝛc. De ipō igit̄ dicens amor in
ipm trāſiens ſꝑ inuenit aptā materiā i quaꝫ
naturalit̄ aptꝰ natꝰ eſt trāſire. ꝛ ignis qui eſt
amor aptꝰ natꝰ accēdi. Sequit̄. Amor igit̄
ꝛ amoris motio in diuīa. terminū nō habet
in agēdo. Signat̄ igit̄ ꝑ mobile ſꝑ ſempiter
nitas ꝑuans interruptiōꝫ. ꝛ duratōis inter
minationē ꝑ inceſſabile ꝟo ꝛ infinibile amo
ris ꝛ amatiōis ſignat̄ augmētabilitas ꝑ uāſ
terminū augmētatiōis ſeu intēſionis ꝛ ma/
gnitudinis. Vn̄ verꝰ ꝛ cōſuetꝰ ſermo quo dr̄
Modꝰ amādi deū eſt ꝙ ſit ſine mō ꝛ mēſu/
ra. Secūdo idē declarat dicens. Si ſcibilia
ſunt infinita. ſaltē ex infinitate ſpecieꝝ nūeo
rum ꝛ figuraꝝ. ꝛ his ꝑ ſe accidētibꝫ. ꝛ intelle
ctus naturaliter amat oīa ſcibilia ſcire ꝛc.
Tertio idē declarat ꝑ reflexionē amorꝫ ſuꝑ
omnē ſuū actū reſpectu oīm ꝟtutū. Aduer
tendū eſt ꝙ ꝑ ꝑdicta duo noīa. ſ. ꝑ mobile et
inceſſabile ſeu infinibile ex vi ꝟmonis nō ſi/
gnat̄ actꝰ ſꝫ ad ꝑractoſ amoris actꝰ natural̄
aptitudo. Hec oīa lincon̄. ꝛ ibidē addit di
cens. Motio igit̄ illoꝝ ſpirituū ſiue diuini
tati appropinquātiū inceſſabilis dr̄. ꝛ intēta
ꝑ intima ꝛ inflexibilis. q2 a ſe ꝑ amoris deſi/
deriū in deū tendēs ꝛ inobilis ſꝑ eſt. ꝛ nūq̄
in ſe ſubſiſtit ꝛ intēta vt in illū ꝑgat. ꝛ intima
vt ad exteriora nō defluat. inflexibilis vt ad
alia extra ipm ꝛ pter ipm non diuertat. mo/
bile ad inquiſitionē excitat. inceſſabile ad ꝑ/
ſeuerantiā cōfirmat. Hec ille. Tertia ꝓ/
prietas ſiue gradus ſeraphici amoris eſt ca

lidum. De quo dicit Hugo in cōmento ꝙ h̄
tertio loco ꝯueniēter ponit̄. quia ſicut mo/
bile ꝑcedit vt inquiſitionē excitet. ꝛ inceſſa/
bile ſequit̄ vt ad ꝑſeuerantiā cōfirmet. ita ca
lidum ſequit̄ vt ſenſum viuificet. ꝛ acutū ſe/
quitur vt ad apprehēdendū penetret. ꝛ vlti/
mo ſuperferuidū ſequit̄ vt adheſionē ꝛ am/
plexū quietū manifeſtet. Require plura ibi
ſi vis. Lincon̄. aūt̄ de calido loquēs di/
cit ſic. Sicut ꝑma actio pōderoſi vel leuis ē
inclinatio ad vniuerſalē locū. ſic actio ꝟtutꝫ
ſeu potētie amatiue eſt inclinatō ad natura
le amabile. Hec tn̄ actio nōdum multiplex
eſt amatio. ſic inclinatio pōderoſi vel leuis
nondū actualis eſt motio ad locū naturalē
cū frequēter ſit inclinatio ad quietē rei inclī
nantis altero ꝓhibēte actū motiōis. Hanc
igit̄ inclinationē ꝟtutis amatiue puto ſigni
ficari ꝑ calidū. motionē aūt ad naturaliter
amabile amplexādū exiſtimo ſignificari per
acutū. Ideo ſequit̄. Ipaꝫ aūt rei amate am
plexationē ſemꝑ intētionē ſeu cū illa adheſi/
onem. ꝛ in illā quietationē manifeſtari ꝑ ſu
perferuidū. Caliditas eīm naturaliter eſt ī/
clinatiua ſubiecti in dilatationē ꝛ diffuſiōeꝫ
ſui in omnē partē. Gaudiū aūt eſt animi dif
fuſio. ſed amor eſt res que ꝑ ſe ꝛ ſola ꝛ ſua eſt
gaudioſa ꝛ dilatabilis. Cū igit̄ amor ſit res
per ſe dilatatiōis ꝛ diffuſiōis participatiua
Quapropter ꝛ inclinatio ad actū amorꝫ eſt
inclinatio ad actū dilationis ꝛ diffuſionis.
Unde cōueniēter hec inclinatio nomie ca/
lidi eſt expreſſa. Calor nāq̄ꝫ qui intꝰ eſt non
videt̄ ꝛ mouet virtutē incendij latētis. ſꝫ qđ
mouet videt̄. et ex q̄ videt̄. intelligimus vim
magnā ꝛ violentiā fortē caloris qui latet ꝛ nō
videtur. Calor iſte ſine tumultu ꝛ actōe ſen
ſitiua ad amorē ingredit̄. vt ingreſſus illius
ſibi aſſimilet. ꝛ tandē potēter a ſeipō eijciat.
ꝛ tandē per calorē totus igneſcat. De iſto
gaudioſo amore dicit richardus ſic. Amor
eſt dulcedo ſaporis intimi. ꝛ quanto arden/
tius amat. tanto ſuauiꝰ guſtat. Et amor eſt
gaudiū ſpei. quia vbi amor. ibi ſpes. ꝛ vbi ē
ſpiritualis amor. ibi eſt ſpirituale gaudium

Quarta ꝓprietas ſiue gradus ſeraphici
amoris eſt acutū. Quod exponēs cōmenta
tor dicit ſic. Acutū ſignificat quendā impe/
tum amoris. ꝛ vehementiā deſiderij arden/
tis ꝛ penetrātis vt ibi ſit vbi eſt ipm amatuꝫ
cum ipō ꝛ in ipſo. vt non ſolum ab ipſo ca/
lidum ſit, ſed tranſeat acutum in ipſum.

Poterat eīn calidū eſſe. ꝛ quaſi de lōge calidum fieri. vt hoc ꝛ eſſet ſatis amare abſentē ꝛ pſentē nō videre. vel pſentiſſimū poſſidere. Sed nō erat iſte amor pfectus niſi acutuꝫ faceret ſibi ſoramē ꝛ trāſiret oīa ꝛ penetraret donec ad dilectū pueniret. imo potius i dilectū iret. Si eīn in dilectū non vadis adhuc foris amas. neqꝫ acutū habes dilectionis. ꝛ torpēs diuiſus es manēs extra tali⁹ a dilecto. ꝛ vnū nō efficeris cū ipo. Amor autem te vult vnū facere cū ipo. ꝛ ido penetrat oīa ꝛ appropinquat qntū poteſt ad vnum ipm. Unde ꝑpheta ait. Ubi erat impet⁹ ſpiritus. illuc gradiebant᷑. Impet⁹ acutuꝫ eſt. Et infra dicit Acutū nō quieſcit donec iret ꝛ penetret ꝛ dicat. Tenui eū nec dimittā donec introducā eū in domū matris mee. ꝛ in cubiculū genitricis mee. Sed tamē ipm ad te introductū. nō quolibet modo. vt ſcꝫ ſubſiſtat extra apud te. vel i partibꝫ tuis. ſiue ante hoſtiū dom⁹ tue. aut etiā ſolūmodo i domo tua. q2 hoc nō eſſet ſignū magne dilectionis. niſi vſqꝫ ad thalamū pueniat ꝛ cubiculum ingrediat᷑. ꝛ vſqꝫ ad interiora penetret ꝛ in intimis requieſcat. Ipe aūt ingredit᷑ vt ꝛ tu ingrediaris ad illū. Hec ille. Linconieñ. illud verbū exponit dicens ſic. Acutū dicit᷑ tam qꝺ ſubtile ꝛ penetratiuū eſt ꝙ quod in motiōe velox eſt. Inhiatiōe autē tendente i rem amatā nihil veloci⁹. Unde nihil acutius. nihil ſubtili⁹ amore. aut penetrabilius. q2 natura nō quieſcit donec naturaliter totam amabilis penetrauerit virtutē ꝛ ꝓfunditatē ꝛ totalitatē qntū poteſt. hoc igit᷑ exiſtimo ſignificari ꝑ acutū. Hec ille. Quinta ꝓprietas ſiue grad⁹ ſeraphici amoris eſt ſupferuidū. Qꝺ linconieñ. exponit. Primo oñdit quid ſit feruidū. ꝛ quid ſit ſupferuidum. Dic ergo ſic. Feruere dicunt᷑ q̄ impreſſo calore ſupra ſe ſurſum ferunt᷑. ꝛ ꝓprio pondere in ſe redeūt. huiuſmodi ſup ſe leuatiōes ꝛ in ſe relapſus viciſſitudinarie feruores dicunt᷑. Sancti itaqꝫ viri q̄ exarſerūt ſancti ſpiritus gratia. ſe offerūt in deū. ꝛ ex ꝓprio pōdere recidūt in ſe ab actuali ſupra ſe eleuatiōe. Hec viciſſitudinātes cōgrue dici poſſunt ſpiritu feruētes. ꝛ q̄ in hoc ſupeminēt. ſupabundāter ſupferuidi dicunt᷑. Sed orit᷑ queſtio ſi angeli quoꝝ amor defixus in deū non tepeſcit aut remittit᷑. aut aliquo modo declinat ab ipo quomō dici poſſunt feruētes. ꝛ ſi feruentes dici nō poſſunt. quomodo ſuperferuidi dicunt᷑. Reſpōdꝫ linconieñ. ꝙ poteſt dici ꝙ ſicut dei cognitio in ſe eſt ſicut mane. ꝛ cognitio ei⁹ in creaturis eſt velut veſpe. ſic amor in ſe eſt eleuatior. ꝛ amor ipſi⁹ in creaturis depreſſior. Et in hoc vtroqꝫ ipſi⁹ amore ſeſe naturaliter ad inuicē cōſequente quaſi quedā viciſſitudo feruor eſt ſpualis. cuius ſupeminētia eſt eſſe in termino poſſibilis ſibi intēſionis. Uel forte (inquit Linconieñ) poſſet dici ꝙ amor q̄ deū angeli amplexant᷑ ſupferuidus eſt. q̄ eſt intēſus ad ſummū. nō lenteſcit nec remittit᷑. ſed imobiliter ꝑſtat in tenciōis ſue ſummitatē. Si eīn vis caloris ſurſuꝫ ferētis ꝑtes liquide feruētis ſupra ſe poſſet ea portare ꝛ ſuſtinere in ſua ſup ſe eleuatione. ita vt neqꝫ caloris remiſſione. neqꝫ ꝓprio pondere relaberent᷑ ad inferi⁹. Liquidū huiuſmodi vſitato modo loquēdi nō diceret᷑ feruere. ſꝫ veriſſime diceret᷑ ſupferuere cū maioris virtutis eſſet id eleuare ꝛ quietare in ſua eleuatiōe ſupra ſe ꝙ id ſolū eleuare abſqꝫ quietatiōe. ꝛ ſtatim laberet᷑ inferius. Et ſic patet cognominatio ſeraphin. Docꝫ etiā hec ꝓprietas iſti⁹ potentie amatiue primum actū q̄ eſt inclinatio. ꝛ ꝯſequēter ſecundū actū qui eſt motio animi ad naturaliter amatū intendēs ipm penetrare vt poſſibile eſt. ꝛ deinceps docet tertiū ꝛ vltimū actū iſtius potētie amatiue q̄ eſt cū amato iam adepto adheſio ꝛ quietatio. Intellige tamē prioritatē ꝛ poſterioritatē nature. non tēporis. Hec ille. Hugo ſc̄o cōmētator exponēs ꝑdictū verbū. ſ. ſuperferuidū. d. An oñet nos hec res ad magis cogitare de ſupferuido ꝙ de calido ꝛ acuto. Noſtis eīn quō id qꝺ feruet quadā caloris incēdij ſui violētia iactatur extra ſe. tollit᷑ ſupra ſe. ꝛ facit motiōꝫ magnam iuiſibili eſtuatiōe. Qꝺ eīn ꝑus acutū fuit in dilectiōe. obſiſtētia oīa penetrans. ſupferuidū fit. iam bulliēs in ſeipſo ſtare nō valens. Acutū eīn amoris eſt cū oīa tranſcendēdo deſpicit. ſupferuidū autē cū etiā ſe ipſum cōtemnēdo relinquit. Nā qui hoc ſolum appetit qꝺ amat in illi⁹ cōparatiōe. etiā ſeipm ꝯtemnit ꝛ deſpicit. Neqꝫ eīn vere hoc ſolū appeteret ſi vel ſemetipm cū illo amarꝫ. Non aūt hoc facere poteſt niſi magna ꝛ ſingularis dilectio. vt pre amore illi⁹ quod ſolum diligit᷑. ille etiā qui amat quodā modo a ſemetipo deſpicit᷑. Sic ergo miro modo ꝑ dilectiōis ignē ſuſtollit᷑ qui etiā ſupra ſe ꝑ vim amoris expellitur, vt exeat etiam a ſe,

Quoſmodo igit̄ feruet ⁊ quō bullit corde q̄ pceptū amoris ſupni ignē dū in illū ſolum qui ſurſum eſt appetendū fert̄ cogitatione et deſiderio extra ſe pijcit̄. ⁊ ſupra ſe eleuat̄. nec ſe cogitat dū illū ſolū amat. Et in fine ↄclu/ dit dicens. Ecce dixim⁹ mobile ill⁹ dilectio nis inceſſabile ⁊ calidū ⁊ acutū ⁊ ſuperferui dum. ⁊ intentū ⁊ intimū. ⁊ inflexibile ⁊ extem platiuū ⁊ reductiuū. ⁊ actiuū. ⁊ recaliſicans. ⁊ reſuſcitās. vt ex iſtoꝝ aliquali cogitatione imitemur. vt poſſim⁹ in amando celeſtes ſubſtantias

Diſtinctio ſexta

ſ Exto videndū eſt qualiter ſpūs noſter p charitatiuā actionē intrinſecū ⁊ eternū ſecretū dñi Jhū ingrediat̄. Circa qō notandū eſt. ꝙ amare deū eſt accedere ad ipm. ⁊ intrare ⁊ guſtare quoniā ſuauis eſt dñs. Et hoc oñdit Gregorius. xv. moraliū dicēs ſic. Supioꝛa amare iam ſurſum eſt ire. dūq; magno dſiderio ad celeſtia. anim⁹ inhiat. miro modo hoc ipm qō accipere querit. hoc iā deguſtat. Et Gregori⁹ ſuper Ezech. dicit. Quantū quiſq; amat. int̄m ad ingreſſum regni appropinq̄t. Inquantū vero ingredi negligit. int̄m recuſat. Rō iſtorum eſt. q2 ver⁹ amor ſiue charitas nullū patitur mediū inter ſe ⁊ obiectū qō eſt de⁹. ſed vehemēter tēdit in ipm imediate. ⁊ ideo nūq̄ quieſcit donec omīa trāſeat. ⁊ ad ipm ⁊ in ipm veniat. vt Hugo ſup. vij. angel' hierar. dicit. Dilectio ſiue amor impetū ſui ardētis deſiderij ſequēs amato appropinquat q̄ntū poteſt. ⁊ eo ampli⁹ ſinens intrare ipʒ cupit. ⁊ eſſe cū xpo. ⁊ tam ꝓpe vt ſi fieri poteſt h̄ idē ipm ſit qō ipm eſt. ideo ſup oīa veriꝰ. citius. pfecti⁹ puenit̄ ad deū greſſibꝫ affectionū. nō greſſibꝫ pedū. Vnde Auguſtin⁹ i epiſtola ad Macedoniū dicit ſic. Tāto nobis meli⁹ eſt q̄nto magis ad illū im⁹. quo nihil meli⁹ eſt. Im⁹ autē nō ambulādo ſed amando. quē tāto habebim⁹ pſentiorē. q̄nto eūdē amorē quo in eū tendim⁹ poterim⁹ habere puriorē. Hec eñ charitas vt dicit auctor de ſpiritu ⁊ aīa. eſt via dei ad hoīes. ⁊ via hominū ad deū. Per charitatē nāq; venit de⁹ ad homīes. venit in homīes. Per charitatē diligūt homīes deū. diligūt deū. ⁊ ad deū currunt. ⁊ ad deuʒ puenīūt. Sic familiaris eſt deo charitas vt manſionē habere nolit vbi charitas nō fuerit. Et ibidē dicit̄ ſic. Anima nāq; quā dei pietas reſpicit. humilitas ſubijcit. penitētia ducit. iuſticia deducit. obedientia cōducit. pſeuerantia pducit. deuotio introducit. puritas cōiungit. charitas vnit. Sequitur. Habet aīa in ſe amorē quo ſp poteſt ſtare cū deo. Si igit̄ charitatē habemus. ⁊ deū habem⁹ ⁊ in eo manemus. quia de⁹ charitas eſt. De hac materia req̄re pluſ in hoc quarto itinere q̄ſi p totū.

Diſtinctio ſeptima

ſ Eptimo videndū eſt qualiter ſpirit⁹ human⁹ ad veniendū p iter charitatiue affectionis ad intrinſecū ⁊ eternum ſecretū dñi ab ipo amicabiliter inuitatur Cant. ij. dicēte Surge propera amica mea. colūba mea. formoſa mea. et veni. Et hui⁹ inuitatiōis allectiuū ſubiungit dicēs. Veni. quia iā eſt ambulantiū alleuiata agilitas. quia temp⁹ putatiōis aduenit. id eſt. omniū ſupfluoꝝ ⁊ grauantiū depoſitio. Dicit ergo. Amica mea. ꝓpter tuā vnitiuā caritatē. Charitas eñ eſt fortiſſimū vinculuʒ amicicie. quia ipa eſt vinculū pfectionis. ſic dicit apoſtol⁹ ad Col. iij. Imo fortis eſt vt mors dilectio. Cañ. viij. Surge ꝓpter dilecti tui attractiuā amabilitatē. Ego eñ traho te monēdo ſicut amanē ⁊ deſideratum. ⁊ trabo te in vinculis adā ⁊ in funiculis charitatis. Ozee. xj. id eſt. in vnitiuis attractionibꝫ prime dilectiōis. ait Vercellen̄. O columba mea. ꝓpter charitatis tue ſinceritatē. Charitas ſincera eſt (ait Bernard⁹ in libro de diligēdo deū) qua ꝓximi bonū eque diligimus vt noſtrū. Nā qui magꝭ aut certe ſolū diligit ſuū bonū. ↄuincit̄ nō caſte diligere bonū qō propter ſe diligit nō propter ipſuʒ homo ſm ꝓphetā cōfitebitur tibi cū beneficeris ei. Propera. ꝓpter charitatis tue velocitatē. Nihil eñ velocius eſt amore acuto tendēte in rē amatā. ait linconi. ſup. vij. ange. hierar. cui etiā hora breuis lōga videt̄. vt ſ̄.

O formoſa mea. ꝓpt charitatꝭ tue pulcritudinē. Cañ. vij. Q̄ pulcra es ⁊ q̄ decora chariſſima i delitijs. ibidē dic Orige. Mirabilis laus tua nō ex te ſʒ ex eo q̄ diligit te. Fide eī polles. ſpe nites. caritate luces. iuſticia ſplēdes. fortitudīe rutilas. prudētia fulges. tēperātia cādes. Veni p iter charitatis nō diuiſe. ſʒ integre. que ſit ex toto corde. id eſt. ſm Augu. toto intellectu ſine errore. ex tota aīa. i. ex tota volūtate ſine contradictione. ex tota mēte. i. memoria ſine obliuiōe. Si vnū illoꝝ deeſt. integre non venis Hu

ſuo autē inuitationio ſubiungit allectiuum. dicēs. veni. quia tēpus putatiōis aduenit. i. omīa aggrauātia z impedientia ſpirituū itinerantē in itinere charitatis ſunt amota. quia charitas opit multitudinē peccatorū. nō q̄rit que ſua ſunt. z alleuiātia itinerātes collata ſunt. ſcꝫ palmite omniū habituū ꝑtutū. Vercellenſ exponēs hec verba dicit. In vite putant. id eſt. reſecant ſarmenta. que ſi in vere manerēt. fructū multiplicē ſed minꝰ nobilem ꝓferrēt. Sic inquit in mēte ſunt ꝟtutes z morꝰ qui apti ſunt in vita actiua fructificare. ſed illi fructꝰ minꝰ reputant reſpectu fructuū vite cōtemplatiue. Luce. x. Maria optimā partē elegit que zc. Similiter intellectus ſpeculatiuꝰ fructificat in diuinoꝝ cognitione ꝑ creaturaꝝ inueſtigationē. ſed ille fructꝰ minꝰ nobilis eſt. quia enigmaticꝰ eſt reſpectu cognitiōis vnitiue. vt patet. vij. de diuinis noib. vbi dicit Dyoniſiꝰ. Eſt iterū diuiniſſima cognitio dei qua ipſe cognoſcit ꝑ ignorantiā. quādo ſcꝫ mens ab omnib intellectualib z intelligibilib recedēs. z tandem ſeipam excedēs vnit radijs eterne ſapientie inſcrutabilis ꝓfunditatis. Et ſequit. Quotiēs ergo ſupintellectualiter exercemur ad diuinū radiū. totiēs opus eſt vt reſecemꝰ intellectuales opatiōes. vt docet Dyoniſius primo de miſtica theologia. z ſimiliter creaturarū ſilitudines. vt innuit Exod. iij. vbi dicū ſuit Moyſi. Solue calciamēta de pedibus. Pedes ſunt intellectꝰ z affectus. quibus ſpiritꝰ noſter eternū deū accedit. vt ſupra dictum eſt. Qui pedes mūdandi ſunt ab omnibus pellib. i. creaturaꝝ ſimilitudinib. quos ſponſa dixit ſe lauiſſe Cañ. v. vbi dicit ꝟcellenſ. Pedes meos id eſt affectū z intellectū quib carpſi itinera charitatis laui z purgaui vel purificaui. quō iterū inquinabo illos vmbris z imaginib tempaliū. Cū etiā intellectuales opationes z forme in hoc loco. id eſt ſupintellectuali exercitio reputentur vmbre z offendicula. Hec ille. Et hec ſufficiāt ꝑ quarto itinere charitatis

q **Vintum igitur** iter eternitatis ꝑ quod ſpiritus noſter venit ad intrinſecū ſecretum z eternū manerium dñi Jeſu eſt eternoꝝ occulta reuelatio. Reuelationes autē eternoꝝ ſunt ſtudioſiſſime cōſiderande z aſſidue rumināde. quia ſicut dicit Vercellenſ. ſuper Cātica. c. primo. Aſſidua reuelationū ſpiritualiū ruminatio prebet aſſiduā cognitionū z exultationū mentis incremētū z ex hoc exceſſum eternoꝝ z ingreſſu ꝫ occultorum cōſequit. Sunt aūt ad maiorē huiꝰ itineris cognitionē ſeptē cōſideranda ꝑ ordinē Primo qualiter iter occulte reuelationis eternoꝝ iter charitatiue affectiōis ſeqtur. Secūdo qualiter reuelatio eternoꝝ occulta dicat. z qualiter diſtinguat. Tertio qualiter ꝑ ſenſibilē reuelationē eternoꝝ admittat Quarto qualiter ꝑ intellectualē reuelationē eternoꝝ ſpūs noſter ad eterna introducat Quinto qualiter ꝑ ſupintellectualē reuelationē eternoꝝ ſpūs noſter eternitati vniat Sexto qualit ſupintellectualis reuelatio eternoꝝ a nobis acquiratur. Septimo qualiter ad iter occulte reuelationis eternoꝝ ſpiritꝰ noſter a domino inuitatur.

Diſtinctio prima

p Rimo igit videndū eſt qualiter iter occulte reuelatōis eternoꝝ iter charitatiue affectiōis ſequat. De hoc pt aſſignari ratio talis. Cū ſm Auguſtinū. xiij lib. ꝯfeſſi. Charitas ſiue amor ſit pondus inclinās amātē ad amatū. z appropinq̄re facit amato q̄ntū pt. vt etiā trāſformet amantē in amatū ſm Dyoni. Q̄to ḡ ꝓpinquius ē amās amato. tāto veriꝰ ſubtiliꝰ z ꝑfectiꝰ ſibi reuelatur amatū. Unde Hugo ſup. vij. angel. hierarchie dic. Cōſtat vt q̄ ardentiꝰ diligūt. ꝓfundiꝰ ꝯſpiciūt. z ſubtiliꝰ diſcernūt. Et quia magis ꝓfunde ꝯſpiciūt. procul dubio euidētiꝰ cognoſcūt. Ergo rectiſſime q̄nto etiā magis amāt. tāto ꝑfectiꝰ cognoſcūt. Et ſic ꝟificat ꝟbū Rich. dicētis li. iiij. de ꝯtem. Ex magnitudine dilectōis pēdet modꝰ diuīe reuelationis. iō rōnabilit illud iter ſequit ꝑcedens iter ex q̄ pēdet modꝰ diuīe reuelatōis.

Diſtinctio ſecūda

Ecūdo vidēdū eſt q̄lit reuelatio eternoꝝ dicat occulta. z q̄lit diſtinguat. De primo notādū q reuelatio diuinoꝝ dr occulta q2 nō niſi i occulto pcipit. Siue eīm reuelatio fiat eoccultoꝝ manifeſtatio ꝑ exteriores figuras fiat. ſiue ꝑ ſacras ſcripturas. ſiue ꝑ illuminatiōes inſpiratas. ſiue ꝑ collocutiones exteriꝰ expreſſas. ſemꝑ fit i occulto vt oſtendit Hugo lib. iij. de archa noe. vbi dicit q in reuelatiōib neceſſaria eſt ſecreta hitatio z mētis collectio z vnio. Vñ dicit ſic.

Scrutemur ſcripturas ⁊ inueniemus vix
aut nunq̃ʒ deũ fuiſſe locutũ in multitudie. ſʒ
quotieſcũqʒ inoteſcere voluit aliq̃d hoĩbus
nõ gẽtib⁊ populis. ſʒ vel ſingulis vł admo
dũ paucis ⁊ a cõmuni hominũ freqñẽtia ſe/
gregatꝫ. vel ꝑ nocturna ſiletia. Vñ in cãpis
⁊ ſolitudinib⁊ ⁊ mõtib⁊ ⁊ vallib⁊ ſe manifeſta
uit. ſicut locut⁹ eſt cũ Noe. cũ abraã. cũ iſaac.
cũ iacob ⁊ moyſe. ſamuele. dauid. ⁊ oĩbus ꝓ
phetis. Et ſeq̃t. Quid eſt ꝙ ſꝑ loquit̃ i ſecre
to de⁹. niſi ꝙ nos ad ſecretũ vocat. ⁊ ꝙ cum
paucis loquit̃ niſi ꝙ nos colligat ſiue vniat
Et dic̃ ibidẽ ſic. Silĩo rõ eſt q̃re de⁹ obſcu/
re loquit̃ in ſcripturꝫ niſi ꝙ ꝟitas malis ab/
ſcondat̃ ⁊ bonis reuelet̃. Silẽ dic̃ de⁹ ĩ euã
gelio. ne margarite pedib⁊ porcoꝝ ꝯculcent̃
Silẽ dic̃ Dyoni in myſtica theolo. loquẽs
ad Thimoteũ. Ex his patere pt ſcðm ſcʒ ꝙ
reuelatiões diſtinguãt̃. Nõ eñ omes equa/
liter a ſenſibilib⁊ abſtrahũt̃. nec equaliter in
intellectu exercitãt̃. nec eq̃liter ſupintellectu
aliter ſurſum extẽdunt̃. iõ neceſſe fuit vt qui
buſdã fierẽt reuelatões ſenſibilit̃ quibuſdã
intellectualit̃. ⁊ quibuſdã ſupintellectualit̃.
q̃s reuelatiões legim⁹ Moyſi factas Exo.
iiij. qũ exuerat egyptũ tꝑalẽ ad iteriora deſ̃
ti vt illas nũciaret filijs iſrł̃. de egypto exire
deſiderãtib⁊. vt teſtabat̃ clamor eoꝝ ad dñʒ
vt ꝑgerẽt iter triũ dieꝝ in ſolitudinẽ. q̃ pñt i/
telligi tres reuelatiões. Prima reuelatio
ſenſibil' ⁊ ſimpl'r viuẽtib⁊ fit egyptũ h⁹ mun
di exire deſiderãtib⁊. Vñ q̃buſdã pñb⁊ fie/
bant ſenſibiles reuelatões. vt exẽplificat Dy
oniſi⁹. c. j. angel'. hierar. ſic paſtorib⁊ ⁊ quibuſ
dã alijs. Hec reuelatio ad intrãdũ ad etña
allicit. Secũda reuelatio eſt intellectual'
q̃ fit intellectualit̃ viuẽtib⁊ in filijs iſrael de
egypto h⁹ mũdi exeũtib⁊. iã intellectualiter
ambulãtib⁊. Et h̃ reuelatio ad etña itrodu
cit. vt. iiij. c. patebit. Tertia reuelatio ẽ ſu/
perintellectual'. Et hec tñ fit viuiꝫ mẽtibuſ
⁊ egreſſis de egypto. ⁊ in interiorib⁊ deſerti
exiſtẽtib⁊. vt moyſi. Et hec reuelatio etnita/
ti viuit. vt patebit infra capl'o. v. Iſtas reue/
latiões mens ꝑcipit q̃ in intimis ⁊ imis ſta/
re ꝯſueuit. ait Rich. Et ſic patet ſecundũ. ſcʒ
qualiter reuelatio diſtinguat̃.

Diſtinctio tertia

Tertio vidẽdũ eſt de q̃libet iſtaꝝ re/
uelationũ. Et ꝑmo de ſenſibili. q̃lit̃
ſpũs noſter ꝑ eã ad exceſſum etnoꝝ
alliciat̃. De q̃ notandũ eſt. ꝙ hec reuelatõ
fit plebi ſimpl'r viuẽti. de egypto tꝑali iã exi/
re deſiderãti ad terrã ꝓmiſſe eternitatis Et
hec reuelatio vt dic̃ Rich. ſup Apoc. ca. j. ſcʒ
ſenſibilis fit dupliciẽ. Fit eñ q̃ñqʒ ꝑ ſigna
ſenſibilia. vt qñ res videt̃ corꝑalib⁊ ſenſibuſ
extra abſqʒ ſignificatõe myſtica. vt pharao/
ni ⁊ balthaſar. q̃ nullũ ſenſũ ſpũalẽ vł myſticũ i/
tellexerũt. Et ſic nõ fuit reuelatio facta illis
q2 vltra ſenſum nihil manifeſtatũ fuit Eſt
⁊ alia reuelatio ſenſibil' ſiue viſio corꝑalis. q̃
fit ſenſib⁊ exteriorib⁊. vt qñ res videnẗ i q̃b⁊
latet ſignificatio myſtica. q̃lis facta fuit pa/
trib⁊ veterꝫ legiſ ⁊ noue. vt dictũ eſt. ⁊ patʒ ꝑ
Dyoni. c. iiij. angel'. hierar. q̃ myſteria noue/
rũt. vt abraã. iſaac. ⁊ iacob. ⁊c̃. Neceſſitas
hui⁹ reuelatõis fuit vt dic̃ Dyoni. ĩ ep'la ad
Tytũ. vt hõ q̃ ꝯſtat ex duab⁊ naturꝫ. anima
ſcʒ rõnali. q̃ ſimplex eſt ĩ eſſentia. ⁊ corpore
cõpoſito iuxta vtriuſqʒ nature ꝓprietatẽ illu
minet̃ diuis cognitiõib⁊. vt ⁊ mẽs ei⁹ puras
⁊ ſimplices ⁊ intimas ſignoꝝ ſenſibiliũ intel
ligẽtias ſegregare ab ipis ſignis cõſpiciat et
ſenſualitas eiuſdẽ ꝑ nature ꝓprietatẽ coapte
tur mẽtali cognitiõi. ⁊ ſic ad diuia extendat̃
Hec ille. Et ſm Aug. de ꝟa religiõe. Sici
inuiſibilia dei a creatura mũdi ꝑ ea q̃ facta ſũt
intellecta ꝯſpiciũt̃. ⁊ ſempiterna ei⁹ virtus ⁊
diuitaſ. Et hec ẽ a tꝑalib⁊ ad eterna ĩgreſſio
⁊ ex vita veterꝫ hoĩs in nouũ hoĩnem refor/
matio. Hec ille. Quia iã ſenſualitaſ ordina
te cooꝑat̃ cognitioni mẽtali. Hec reuelatio
ſenſibilis facta fuit moyſi cũ de rubo arden
ti dñs ſibi ſenſibilit̃ apparuit in ſubiecta cre
atura. ⁊ dixit filijs iſrael dicẽs. Ego ſum de⁹
abraã iſaac ⁊ iacob. h̃ nomẽ mihi eſt ĩ eternũ
In hac reuelatiõe ſenſibili oñdit dñs ignem
diuitatis in q̃ verbũ paternũ oñdit ſuã ſen/
ſibilẽ denoiatiõnẽ. in q̃ cõiungit eterna cum
tꝑalib⁊. ſpũalia corꝑalib⁊. patriã exulib⁊. cuʒ
dic̃. Ego ſum de⁹ abraã iſaac ⁊ iacob. Ego ĩ
quit ſum. q2 eſſe meũ eternũ ⁊ ĩmutabile eſt.
Nõ etiã oñdit Joh. viij. dicẽs. Añqʒ abraã
fieret ego ſum. Et dic̃ Hieroni. ad Marcel
De⁹ q̃ exordiũ nature nõ hʒ. ꝟe nomẽ eſſen
tie tenuit. Ego ſum de⁹ abraã iſaac ⁊ iacob.
de⁹ aũt ſum viuoꝝ nõ mortuoꝝ. Mat. xxij
Ego ſũ de⁹ abraã iſaac ⁊ iacob. Ergo abra/
am iſaac ⁊ iacob viuũt. ſʒ nõ viuunt ĩ tẽpali
mutabilitate. nõ exilij h⁹ calamitate. ſʒ etña
hereditate. q2 nomẽ h̃ mihi ĩ eternũ eſt. Di
ces ẽ filijs iſrael. Ego ſum de⁹ abraã iſaac ⁊
iacob. eos alliciẽdo vt egyptũ temporalem

corruptibile ꝛ pegrinū egrediant ad terram hereditatꝫ patribꝰ pmiſſam ꝛ datā. terrā inq̄ eterne ſtabilitatꝫ ꝛ veritatꝫ. terrā eterne beatitudinis ꝛ hereditatꝫ. Nā vt dicit Augꝰ. in ſmone de natiuitate dñi. Natꝰ eſt nob xp̄us in tpis mobilitate vt nos pducat ad patris eternitatē. Factꝰ eſt deꝰ homo vt hō fieret deus. Ueniat igit mō nō corpaliter ſz mētalit memoria eterna cogitādo. qꝛ ſicut Augꝰ. iiij de tri. c. xvij. cū eterna cogitamꝰ nō ſumus in hoc mūdo quē iā trāſcendimꝰ. veniat etiā intellectui eterna ꝯtēplatio. qꝛ. xviij. moral. dicit Grego. In ſanctis fit eternitas aſpiciendo dei eternitatē. veniat etiā volūtati eterna amādo. qꝛ ſicut dic Grego. j. moral. Unuſquiſq electoꝝ adhuc in mūdo poſitꝰ corpe. mēte amāre. etiā extra mūdū ſurgit. Et. xv. dic. Supiora amare iā ſurſum ē ire. cunctꝗ magno deſiderio ad celeſtia inhiāt miro modo hiſpm qd accipe querūt. iā ꝯguſtāt. Sic igit patet qualit ſenſibilis reuelatio eternoꝝ ad eterna allicit.

Diſtinctio quarta

Quarto videndū eſt qualit p intellectualē reuelatiōez eternoꝝ ſpūs noſter ad eterna introducit. q̄ fit intellectualit viuētibꝰ. vt filijs iſrl de egypto huiꝰ mūdi mētalit iā egredientibꝰ ꝛ ad eterna tendētibꝰ. Et hec reuelatio nō fit oculꝭ carnis. ſz mētis. vt dic Richardꝰ. Et fit dupliciter. qꝛ qñq ſit qñ p ſpm̄ ſcm̄ animꝰ illuminatꝰ formalibꝰ reꝝ viſibiliū ſilitudinibꝰ ꝓmōſtratis ſiue pſentatꝫ ad inuiſibiliū cognitiōz ducit. qualit Johes vidit Apoc. ꝛ tñ veritatez in eis intellexit. Hec reuelatio ad eterna ducit qꝛ p eā intellectꝰ in inuiſibiliū ꝛ eternorum cognitiōz exurgit ꝛ pducit. vt dic Richardꝰ.

Secūdo mō fit hec reuelatio eternoꝝ ſiue viſio intellectualis vt dic Rich. qñ ſpiritus humanꝰ p internā inſpiratiōz ſuauit tactus nullis mediātibꝰ rebꝰ viſibilibꝰ ad celeſtium cognitiōz erigit. ſicut vidit ꝓpha qui vidit in ſpū. Et Haymo ſup Apoc. ꝯcordat vbi dic Intellectualis viſio ſiue reuelatio fit qñ nō p corpales res. nec p ſiles. ſz ipa ꝟitas immediate manifeſtat videtibꝰ. qd ꝓprie electoꝝ ē Matth. xvij. Caro ꝛ ſanguis nō reuelauit tibi ſz pr meꝰ q̄ in celis eſt. p interiorē inſpirationē. ait pſ. Audiā qd loquat in me dñs deꝰ. Hec occulta reuelatio eternoꝝ videt inniui p h qd dictū eſt moyſi Exo. iij. qñ in interioribꝰ deſerti dictū ē ſibi. dices filijs iſrael. Qui eſt. miſit me. hic apparet q hec reuelatō fit intellectualit viuētibꝰ. qꝛ filijs iſrl. ꝛ in interioribꝰ mētis. qꝛ interiora deſerti ingredientibꝰ. Unā vercell. in plo. ſup Cañ. dicit ſic. Populo iſraelitico mādatur nomē intellectuale. ſ. qui eſt. ſiue. ens. qd eſt emanatio ꝓme exiſtētie a cauſa cauſaliſſima. Et Dam. li. j. c. iij. dic. q qui eſt. pncipaliꝰ eſt nomē omnibꝰ noibꝰ dei. q̄ de deo dicunt. Totū em̄ in ſeipo cōprehēdit velut quoddā pelagꝰ ſube infinitū ꝛ interminatum. Diſcordat Auguſtinꝰ. v. li. de tri. c. ij. Et qꝛ illud ꝟbū eſt. ſignificat pñs nūc eternitatꝫ. h qd ambit oēs differētias tpis. put ꝺ deo dr. iō mentē ſiue intellectū a tpalibꝰ ad eterna. a ſenſibilibꝰ ad intelligibilia ducit ꝛ ꝯtrahit. vſq ad nūc eternitatꝫ qd varietates tpis neſcit vt tlēs dicāt illud Phil. Nrā ꝯuerſatio in celis eſt. Sz ſciendū eſt q iſta reuelatio intellectualis eternoꝝ nō fit niſi intelligētibꝰ ꝛ interiora ingredientibꝰ. vbi oīe velū remouet ab eis. Nā reuelatio dr q̄ſi veli remotio ab oculis intellectualibꝰ. quā remotiōz petiuit dauid dicēs Reuela oculos meos ꝛ ꝯſiderabo mirabilia de lege tua. De h velamie dic apl's. ij. ad Corinth. iij. Uſq in hodiernū diē velamen in lectiōe veterꝫ teſtamēti manet nō reuelatū. qd in xp̄o euacuat. Nos aūt reuelata facie gl'iam dñi ſpeculātes in eādē imaginem trāſformamur a claritate i claritatē tanq̄ a dñi ſpū. Uelamē g a xp̄o euacuat vt nob pr manifeſtet. Matth. xj. neq prem q̄s nouit niſi filꝰ. ꝛ cui voluerit filꝰ reuelare. xp̄m aūt ſpūſſanctꝰ clarificat nō in ſe ſz in nob. vt ipe Joh. xvj. dicit. Cū venerit paclitꝰ ille me clarificabit ꝛ docebit vos oīa. qꝛ amor diuinꝰ omē velū remouet. ꝛ oēm ꝟitatē docet. Unū apl's. j. Coꝝ. ij. Nobis aūt reuelauit deus p ſpm̄ ſuū q̄ oia pſcrutat etiā ꝓfunda dei. Et j. Joh. ij. ꝛ vnctio docebit vos. oia. ſ. ſpūſſcūſ

Diſtinctio q̄nta

Quinto videdū eſt qualit p ſupintellectualē reuelatōez eternoꝝ ſpūs noſter eternitati initat. Sz hic ꝓmo occurrit dubiū. q in reuelatiōe iſta ſupintellectuali videt includi oppoſitū i adiecto. quia vt ait Papias. Reuelatio ē manifeſtatio eoꝝ q̄ fuerūt abſcōdita. ſz abſcōdita reuelant cū intelligūt. q̄ aūt intelligunt nō ſunt ſupintellectualia. g nulla reuelatio dr ſupintellectualis. Sz ad hoꝝ cognitiōz habēdā eſt notādū q ſm ſctōs. auguſtinū. gregorium.

dyoniſiũ. ⁊ alios doctores bonos. hoĩ a deo
donãt diuerſi habit⁹ ſupnaturales ad ſuũ
finẽ q̇ eſt ſupnaturalꝰ cõprehẽdendũ vl' cõſe/
quẽdũ. donãt em̃ intellectui habit⁹ ſupna/
turales ad ſuũ finẽ cognoſcendũ. vt fides. ⁊
ſcia diuinoꝝ ⁊c̃. Donãt etiã volũtati ſupna/
turales habit⁹ ad deũ diligẽdũ. vt charitas
ſiue amor gratuit⁹ ⁊c̃. Sꝫ habit⁹ charitatiſ
excellit oẽs habit⁹ ĩtellect⁹ vt fidẽ ⁊ ſpem et
ſciam ⁊c̃. vt expſſe oñdit apl's. i. Co. xiij. vbi
pmo enumeratꝫ aliquibꝫ actibꝫ ⁊ habitibꝫ i/
tellect⁹ ⁊ volũtatꝫ. maioꝛ aũt hoꝝ inſert eſt
charitas. Et oñdit ibidẽ q̄ null⁹ habit⁹ vel
act⁹ intellect⁹ eſt meritori⁹ ſine habitu volũ
tatis q̇ eſt charitas. ⁊ q̄ habit⁹ intellect⁹ ali/
qualit' euacuabũt ꝓpter imꝑfectiõꝫ eoꝝ ĩ pa
tria. Habit⁹ aũt volũtatꝫ ꝓpter ſuã ꝑfectiõeꝫ
ꝑmanebũt ĩ patria. ſꝫ ꝑfectiores eliciũt act⁹.
vt patꝫ. ⁊ iõ act⁹ dilectiõis hic ꝑfert actui co
gnitiõis tãq̃ꝫ ꝑfectioꝛ. Vñ Matth. xxij. dr.
q̄ dilectio eſt pmũ ⁊ maximũ mãdatũ. Itẽ
actui dilectiõis ꝯuenit vnire ⁊ trãſformare.
vt dic̃ Dyoni. de diui. no. vt viſũ eſt ſup. hoc
aũt null⁹ attribuit ĩtellectui ꝓprie. Ex his igi
tur patꝫ plane q̄ act⁹ dilectiõis excellit ⁊ ꝑce/
dit actũ cognitiõis ĩtellectualꝰ in aliq̇ gradu
Inq̃tũ aũt eũ excellit intm̃ eũ excedit attin
gẽdo deũ in aliq̇ gradu dilectiõis. ad quem
act⁹ intellectualꝰ extẽdi nõ põt. q2 ſupintelle
ctualꝰ eſt ſaltẽ in hac vita. q2 in pria videbi/
mus deũ ſic̃ eſt. vt dr. i. Jo. iij. Nec obſtat qd
dic̃ Aug⁹. Incognita neq̃q̃ pñt amari. q2 ẽ
noticia aliq̇ nõ intellectualꝰ. ſꝫ affectualꝰ ſeu
expimẽtalis. vt ſtatim patebit. Cũ p̄dictꝫ cõ
cordat Hugo cõmẽtatoꝛ Dyoniſij ſup. vij.
angel. hierar. dicẽs ſic. Intelligas quãta eſt
vis veri amoꝛꝫ ⁊ dilectiõis. ſi tñ intelligi põt
qm̃ dilectio ſupeminet ſcie. ⁊ maioꝛ eſt ĩtelli/
gẽtia. pl⁹ eñ diligit q̃ꝫ intelligit. Intrat dile
ctio ⁊ appropinq̇t. vbi ſcia foris ſtat. Et red/
dit rõnẽ. Quia amoꝛ inq̇t pſumẽs ⁊ ꝯfidẽs
amato. ſuo acumine penetrat oĩa. imperũ ſe
quẽs ardẽtꝫ deſiderij ſui. nec diſſimulari va/
lens donec ad amatũ ꝑueniat. ⁊ eoipo ãpli⁹
adhuc ſitiẽs ĩtrare ĩ ipm. ⁊ eſſe cũ ipo. ⁊ eſſe tã
ꝓpe. vt ſi fieri poſſit h̄ idẽ ipm ſit qd ipe. Ec/
ce expſſe dic̃ q̄ ver⁹ amoꝛ dei vnit deo ime/
diati⁹ q̃ꝫ intellectio. ⁊ qd intellect⁹ nõ capit.
Sic g̃ talis noticia affectualꝰ eſt ſupioꝛ itel/
lectuali. Cũ his ꝯcordat ꝑ oĩa vercellenſ.
ſup Cañ. dicẽs q̄ affect⁹ ⁊ intellect⁹ ſimlꝰ co/
ambulãt vſq̃ꝫ ad nouiſſimũ defectũ intelle/
ctus. vbi hꝫ ſue cognitiõis ⁊ ſui luĩis cõſũ/
mationẽ. Affect⁹ aũt adhuc ꝯtinet p̄ncipalia
in deũ ſuſpiria. ſupintellectuales extẽſiões.
⁊ immiſſiões. feruidos fulgores. ⁊ fulgidoſ
feruores. ad quoꝝ oĩm ſublimes exceſſus ⁊
excedẽtes ſublimitates ĩtelligẽtia trahi nõ
põt. ſꝫ ſolũ p̄ncipalis effect⁹ deo vnibilis. et
h̄ idẽ poſt dic̃. Tãta eſt ꝟtus veri amoris et
pulcri q̄ nõ ſolũ facit hoĩes ⁊ angelos exce/
dere ꝓpriã naturã vt in deũ aſcẽdãt. ſꝫ etiam
deũ q̇ſi naturã ꝓpriã egredi vt ad creaturas
q̇ſi infra naturã ſuã ꝓcedẽdo ꝯdeſcẽdat. Et
h̄ vt dic̃ Dyoni. iiij. de diui. no. audendũ eſt
dicere ꝓ ꝟitate. eũ tñ ſit ĩegreſſibilis a ſe. licꝫ
ipe ſuã imueñſitatẽ nr̃e capacitati cõtemper
eo imutato. Hec reuelatio ſupintellectualiſ
eternoꝝ fuit facta moyſi in interioribꝫ deſti
ꝯſtituto. querẽti a dño qd ſibi nomen eſſet.
Reſpõdit dñs in ſubiecta creatura dicens.
Ego ſum q̇ ſum. vt dr vercel'. ego ſum eſſe in
ſe reflexũ. vl' entitas. q̇le nomẽ nõ ꝯcipit niſi
ab apice p̄ncipalꝰ affectiõis. q̇ eternitati vnit
q. d. Me nemo poteſt cognoſcere niſi ꝑ me
ipm. Vñ nomẽ qd querꝫ eſt mirabile qd ne
mo ſcit niſi q̇ accipit. Apoc̃. ij. vbi dic̃ Aug⁹
Niſi q̇ accepit ꝑ reuelatiõꝫ vel expientiã. vel
ſicut dic̃ Hayino q̇ ad h̄ p̄deſtinat⁹ eſt vt ex/
perimẽto cognoſcat. Ex q̄ patꝫ q̄ reuelatio
hec nõ fit niſi mẽtibꝫ ſeraphicꝫ in interioribꝫ
deſerti exiſtẽtibꝫ. i. in caligine occulti ſilentij
in q̇ reuelate ⁊ ꝟe apparet de⁹ ſupintellectua/
liter. vt dicit Lincoñ.

Diſtinctio ſexta

Sexto cũ reuelatio eternoꝝ iſta ſit ſu
perintellectualꝰ. ⁊ iõ cogitari nec dici
poſſit. vt ſupra patuit. Jdõ oportꝫ vi
dere q̇liter ſit attingẽda ⁊ obtinẽda. Cir/
ca qd notandũ eſt q̄ Dyoni. in li. de myſtica
theologia volẽs thimoteo oñdere acceſſuꝫ
ad iſtã reuelatiõꝫ ſupintellectualẽ eternoꝝ.
docet eũ derelinq̇re oẽs reuelatões ſenſibi/
les. ⁊ om̃es reuelatões ĩtellectuales tã natu
rales q̃ꝫ ſupnaturales. ⁊ oĩa ſenſibilia ⁊ ĩtelli
gibilia. donec ingrediat' caliginẽ occulti ſilẽ
tij. in qua reuelate ⁊ ꝟe apparet dñs ſupin/
tellectualiter. Vbi Dyoniſi⁹. c. j. dicit ſic ſm
trãſlationẽ abbatꝫ. Tu aũt amice thimotee
ad hoc q̄ capax fias myſticaꝝ ꝯtẽplationuꝫ
ſiue reuelationũ incoꝛꝑari ſic radio diuino.
derelinque ſenſus. ⁊ ſenſibilia exercicia ⁊ in/
tellectuales opatões ⁊ oĩa intelligibilia
⁊ forti conatu hic cõprime te. ⁊ ſi eſt tibi poſ/

ſibile cōſurge ignote ⁊ ſupintellectualiť ad
vnionē dei. que eſt ſup omnē cognitionem.
Jſtud verbū cōſurge ignote. exponit linco/
nieñ. cōmentator dicit ſic. Surge ⁊ reſtitue
te incognite vt poſſibile eſt ad vnionē dei. i.
eius q̇ ſup omnē cognitionē eſt. quequidem
reſtitutio vľ reſurrectio fit p ipſi⁹ ſoli⁹ forte
deſideriū ⁊ amorē ſupferuidū. que nulla ra/
tionatiua inueſtigatione poteſt eſſe cognita.
Et infra dic̄. Ceſſans em̄ in iſta caligine ab
opatione cognitiōis. ſ; eſtuās deſideriū ſo/
lius dei pfecte ab ipo incogniti. ipi ſoli vniť
⁊ cognoſcēs videt in iſta caligine ſup intelle
ctum. q2 ad h̄ cognoſcendū nō poſſet intelle
ctus human⁹ ⁊ inocular⁹ attingere. nō ꝙ in
tellect⁹ dicať inocular⁹ a p̄uatione potentie
viſiue. ſ; a p̄uatione om̄is act⁹ viſiui dū oci/
atur in illa caligine. Sequiť. Et hi ſūt gra/
dus aſcēſionis in ſpūalē caliginē ſignati per
ea que ſunt hyſtorice facta Moyſi. Et is ē
mod⁹ habēdi ſe in caligine illa donec diui/
nus radi⁹ vere incircūuelate appareat. ⁊ ſe re
uelet dicto modo. Hec lincoñ. Grad⁹ igiť
aſcēſionis iſti⁹ ſunt. p̄mo derelinquere om/
nia ſenſibilia. ſecūdo om̄ia intelligibilia. ter
tio ingredi caliginē vbi apparet de⁹. Cū his
ↄcordat q̄ſi p omnia vercel. cōmētator in cō/
mento ſuo ſup myſticā theologiā. ca. ſ. vbi p
eandē hiſtoriā moyſi oñdiť grad⁹ aſcēdendi
caliginē myſticā. in q̄ ſe de⁹ incircūuelate re
uelat. Uñ dic̄ ibi. ꝙ moyſes Exod. xxiiij. p̄/
mo miſſus eſt ſe purgare a multitudine ſen
ſibiliū. ⁊ deinde ⁊ a nō puris ſepari. ⁊ p⁹ om/
nē mundationē audit ſonū buccine ⁊ toni/
trua videt ⁊ fulgura micātia ⁊ radios inſtos
emittētia. ⁊ poſt ſepatus a multitudine po/
pulari cū aaron ⁊ nadab ⁊ abiu ⁊ ſeptuagin
ta ſeniorib⁹ in iſrael tāq̄ rōnabilib⁹ aſcēdit.
⁊ tūc fuerūt ſibi reuelata intelligibilia. ſ. eter
ne architipie ſiue rōnes exēplares oīm crea
turaꝝ q̄ in deo ſunt. quaꝝ intellectuali iſpe/
ctione deū cognoſcim⁹. quib⁹ nihil diuini⁹
oculis itellectualib⁹ itueni⁹ur. Hec ille. Ter
tio dic̄. ſ; adhuc reſtat p̄ncipalior dei cogni
tio. q̄ figurať in eo ꝙ moyſes poſt p̄dicta ſe/
parať ab his q̄ p̄dicta ſecū viderāt. ⁊ ſubtra
hiť illis viſis. ⁊ intrat in caliginē ignorantie.
vt patet Exo. xxxiiij. ⁊ vniť incōprehēſibilita
ti diuine quā nō penetrat intelligētia. q̄ om
niū clariſſima ⁊ in ſe claudit ⁊ celat ſecretiſſi
me om̄es cognitōes cōprehēſiuas. Exēplū
hui⁹ plane videť in luce ſtellari quō abſcon

ditur in luce ſolari in meridie. Sequiť. Et
om̄is vniť deo p eā qui eſt ſup om̄ia ↄſtitui
tur. in excellētia quā nec rō inueſtigat. neq; i
tellect⁹ ſpeculať. ⁊ quaſi ab om̄ib⁹ talis qua
ſi a ſeipo ſegregať. ⁊ p vnitionē dilectionis q̄
eſt effectiua ſꝫe cognitōnis vniť deo intelle/
ctualiť cū ignoto. ⁊ cū cognitiōe multo me/
liori q̄ ſit cognitio in eo ꝙ intellectualis eſt
Jn eo ꝙ cognitionē intellectualē derelinq̄t
ſup intellectū ⁊ mentē deū cognoſcit. Hec
ille. Ex p̄dictis patere p̄t ꝙ reuelatio ſup
intellectualľ nō fit p intelligibilē cognitiōem
ſed p ardentiſſimā imo ſupferuidā dilectio
nis expimentalē noticiā. Ex his etiā appareꝫ
ſicut dic̄ lincoñ. ꝙ hec reuelatio q̄ fit incircū
uelate ⁊ ſꝫe abſq; ſymbolis ⁊ imaginib⁹. ſm
ſui nudam apparitionē ſolū fit his q̄ trāſcen
dunt immūda oīa. i. terrena oīa. q̄ amore cō
tracta maculāt amantē mentē ⁊ etiā pura q̄
nō maculāt mentē cōtingentē ⁊ q̄ aſcendunt
ſup aſcēſionē omniū ſanctaꝝ extremitatum
h̄ eſt. aſcēdunt ſup om̄es act⁹ om̄is ꝟtutiſ ap
prehēſiue agētis q̄tū poſſibile eſt intenſe. ⁊
derelinquūt om̄ia diuīa lumia illuſtrantia.
⁊ introeūt in caliginē. h̄ eſt actualē ignorāti
am oīm. Ubi ſꝫe eſt vt eloquia aiūt q̄ eſt ſup
om̄ia. ſolū em̄ ibi inueniť ⁊ teneť. Qualľ ibi
inueniť nō eſt effabilis. Hec ille. Cui talľ re/
uelatio facta fuerit dicat illud Matthei. xj.
Cōfiteor tibi pť dñe ⁊c̄.

Diſtinctio ſeptima

Eptimo videndū eſt qualiter ſpūs
s humaň ad veniendū p iter occulte
reuelatiōis ad intrinſecū ſecretū dñi
ab ipo inuitať Cañ. ij. dicēte. Surge ꝓpera
amica mea. formoſa mea ⁊ veni. ⁊ hui⁹ inui
tatiōis ſubiūgit allectiuū dicēs. Quia iam
ambulātib⁹ reuelata eſt ꝟitas. q2 iā vox tur/
turis audita eſt i terra nr̄a. i. vox paterni ꝟ/
bi reuelātis omnē veritatē in terra hūanita
tis noſtre. Dic̄ g̃. O amica mea, ꝓpter ſecre
toꝝ reuelatiōem. Joh. xv. Uos dixi amicoſ
q2 om̄ia q̄ audiui a patre nota feci vobiſ. no
ticia expimētali. dic̄ Grego. i omel. Sur
ge ad reuelationū pfectionē a ſenſibili ad in
tellectuale. ab intelligibili ad ſupintellectua
le. ⁊ ſm ps. Diſpoſuit aſcēſiones i corde ſuo
in valle lachrymaꝝ. O colūba mea, ꝓpter
reuelationū exercitatōꝫ. Cañ. ij. Oculi tui ſi
cut colūbaꝝ ſup riuos aquaꝝ. id ē. vt dic̄ ꝟ/
cell. innitētes aq̄s ſapie. que deriuanť a fon
te ſapie. in q̄b⁹ mētes colūbine tāq̄ in puro

ſpeculo ꝯtēplant̄ reuelatiōes mētē ſimplifi/
cantes ⁊ purificātes. Propera ꝑpt̄ reuela
tionū pleniſſimā effuſionē. Vñ colūbe q̄ re
ſident in riuis ſuſpēdio ꝯerate iuxta fluēta
pleniſſima. ⁊ ꝑ quā vt dicit vercell'. q̄ztū mor
talibꝫ ꝯcedit̄ ad pleniſſimas ſapie eſſentialiſ
copias accedit̄. quarū plenitudo nulla effuſi
one diminuit̄. Hec vercell'. O formoſa mea
ꝑpter reuelationū radioſam illūinatōz. Vñ
Iſa. lviij. Implebit dn̄s ſplēdoribꝫ aīam tu
am. ⁊ eris q̄ſi ort⁹ irrigu⁹ cui⁹ nō deficiūt aq̄.
Exēplū de moyſe cui⁹ facies ex ꝯſortio dn̄i
ſplēdida facta eſt. vt videri nō poſſet oculis
corꝑalibꝫ. Ueni ꝑpter diuinarū reuelationū
certā directiōz. ps. Specie tua ⁊ pulcritudi
ne tua ⁊c. q: vox iā turturis audita eſt ī terra
noſtra. gemitu amoroſo cantās. Ego ſum
via veritas ⁊ vita. Joh. xiiij. Ego ſum via ꝑ
quā tutiſſime ibis. ego ſum ꝟitas ad quam
certiſſime ibis. q: iā finis enigmatꝫ eſt. Ego
ſum vita in q̄ eternalit̄ ꝑmanes. Qui eñ in
uenerit me inueniet vitā. Prouer. viij. ꝟ veni
q: mens q̄ſi auis turturea īuenit ſibi niduz
ꝯtinue māſionis ab eterno turture ꝑparatuz.
vbi reponat pullos ſuos. i. oēs caſtos et
amoroſos ꝯcept⁹ caſte mētis. ⁊ caſto ⁊ amo
roſo turture. i. ꝟbo paterno auditos ꝯcept⁹
⁊ genit⁹. Vñ glo. dic̄. Turtur eſt xp̄s ama/
tor caſtitatꝫ. cui⁹ vox audita eſt ī terra nr̄a. i.
in humanitate. in q̄ verbū paternū denūci/
at nobis amenissimū aduenisse tpſ verꝫ ⁊ tē
pus gr̄e in q̄ nobis reuelabit oīa q ne audi/
uit a pr̄e. Joh. xv. dū ſicut dic̄ Grego. Affe/
ctus nr̄i impꝛimunt̄ diuīo amori cui nihil oc
cultat̄. Vñ vercell'. exponit illud ꝟbū dicēs
ſic. Turtur eſt ſoliuag⁹. ⁊ ſignat mētis ꝟtutē
vnitiuā ⁊ ſupintellectualē. q̄ nidificat ī ame/
niſſimis locꝫ virētibꝫ ⁊ aſſiduis ꝯtēplatiuis
mētibꝫ. ⁊ pullos vt turtur fouet nocte ī ſup/
lucēti caligine occulti ſilētij. Amē.

Sextū iter eterni/

[S]tatis ꝑ qđ ſpūs nr̄ venit ad intri
ſecū ſecretū ⁊ eternale manerium
dn̄i ihū eſt eternorꝫ expimentalis
ꝑguſtatio ⁊ noticia. Niſi eñ eſſet in nobꝫ eter
norꝫ quedā ſpūalis ꝑguſtatio. nō diceret. ps.
Guſtate ⁊ videte q̄m ſuauis eſt dn̄s ⁊c. Ad
maiorē hui⁹ itinerꝫ noticiā ſeptē ꝑ ordinem
ſunt notāda. Primo igit̄ vidēdū eſt quid
hec expientia dicat̄. ⁊ q̄re ꝑcedētia itinera ſe/
quat̄. Secūdo q̄z potētiarꝫ iſta expimē/
tal' noticia dicat̄. Tertio q̄lit̄ ſpūales ſenſ⁹
potētiarꝫ ab expimētali noticia īpediāt̄. q̄r/
to q̄lit̄ iteriores ſenſ⁹ ſpūales repāt̄ l' refor
mant̄. Quinto qualit̄ ꝑ guſtū interiorez
ſpūalē eterna ꝑguſtant̄. Sexto qualit̄ q̄/
libet ſenſus interior ſpūalis eterna experiat̄.
Septimo qualit̄ ſpūs noſter ad venien
dū ꝑ iter expientie ad intrinſecū dn̄i intrat̄.

Diſtinctio prima

[P]Rimo igit̄ vidēdū eſt q̄d h̄ expientia
dicat̄. ⁊ qualit̄ alia itinera ſequatur.
De q̄ notandū eſt. q ſic̄ dicit papias
q expiētia idē eſt qđ noticia. Vñ expientia
videt̄ eſſe obiecti cuiuſlibꝫ potētie ꝑſtialis
act⁹ ⁊ noticia. Act⁹ eñ vitales attingunt ſua
obiecta actiue vl' paſſiue vl' vtroqꝫ mō. ꝑm
quoſdā. alias potētia nō fieret in actu. Vñ
ſi oēs hoīes dicūt mihi h̄ eſſe dulce ꝑ hoc
nō habeo noticiā expimentalē de illo. etiam
quātūcūqꝫ ꝓbēt ꝑ rōes. ſꝫ opinionē vel fidē
vel ſciam poſſem hr̄e. Sꝫ ſi guſt⁹ me⁹ attigit
guſtabile. vl' attingit̄ ab illo. tūc habeo noti/
ciā expimentalē illi⁹. Silr̄ eſt de guſtu inte
riori ⁊ alijs ſenſibꝫ ſpūalibꝫ. Vñ ſi ego lego
vel audio ab aliq̄ q dulcis ſit dn̄s. ꝑpter hoc
nō habeo noticiā expimentalē de h̄. niſi gu/
ſtus ſpūalis attingat̄ a dulcedine diuia. vt
dicat cū ſpōſa. Fructus ei⁹ eſt dulcꝫ gutturi
meo. Cañ. ij. vbi loquit̄ đ guſtu ſpūali. vt pa
tet in glo. Et iſta noticia expimētal' ꝑfectiſſi
morꝫ eſt. Vñ dicit Bern̄. ſup Cañ. Quicq̄d
de tuis occultis ſcim⁹ o dn̄e Jhu aut ſcriptu
ra docēte. aut te reuelāte. aut certe qđ ꝑfectiſ
ſimorꝫ eſt guſtādo didicim⁹. i. expiētia. Ex q̄
patere pōt ſcđm ſ. q iſtud iter expimentalis
noticie eternorꝫ rōnabiliter ſequit̄ itinera ꝑ
cedentia. Quid ꝓdeſt nāqꝫ multa cognoſce/
re ⁊ intelligere nec illa expiri. nec ad aliquē
vſum illa habere. ꝟ expientie noticia q̄nqꝫ ē
neceſſaria. Unde Hugo cōmentator ſuper
vij. angelice hierarchie. dicit ſic. Nō facit ꝑfe
ctum cognitio ꝟtutis niſi ⁊ habit⁹ virtutis ē
experiētia ſubſequat̄. Magiſtra eñ intelli/
gēdi eſt expientia. ⁊ illa optime iudicij veri/
tatē cognouit. qui cā nō audiēdo ſolū ſꝫ gu/
ſtando ⁊ faciēdo didicit. Sequit̄. In experi
entia nāqꝫ ⁊ habitu virtutis cognitio ꝑficit̄
veritatis. qua in ſola intelligēdi illuminatī
one inchoat̄. Hec ille. Ad hanc expientiam
hortat̄ Petr⁹ prima cano. c. j. dicēs. Si eñ
guſtaſtis q̄ꝫ dulcis eſt dn̄o. rationabilit̄ ita/
q̄ iter experimētalis noticie eternorꝫ ſequit̄

pcedentia itinera tāq̄ȝ illa pficiēs.

Diſtinctio ſecūda

ſ Ecundo vidēdū eſt quaꝝ potētiarū ꝛ quoꝝ ſenſuū expimentalis noticia eſſe dicat̄. Circa qḋ notandū eſt ꝙ in libro de ſpū ꝛ aīa ḋr ſic. Duo quidē ī homine ſunt ſenſus. vn⁹ interior ꝛ alius exterior. ꝛ vterq̄ȝ bonū ſuū habet in quo pficitur. Senſus exterior reficit̄ in cōtemplatōe humanitatꝭ. ſenſ⁹ iterior ī ɔtēplatiōe diuinitatis. Propterea eīn de⁹ fact⁹ eſt homo vt totū hominē beatificaret. ꝛ tota cōuerſio hominis eſſet ad ipm. ꝛ tota dilectio eſſet ī illo cū a ſenſu carnis videt̄ p carnē. ꝛ a ſenſu mētis p diuinitatꝭ cōtemplationē. Sequitur. Hoc erat totū bonū hoīs vt ſiue ingrederetur ſiue egrederet̄ paſcua in ſuo factore inueniret. Et ifra dicit. Cū homo ɔſtet ex carne ꝛ aīa. ꝛ in carne ſint q̄nq̄ȝ ſenſus. ſ. viſus audit⁹. olfact⁹. guſt⁹. ꝛ tactus. quos tamē nō mouet abſq̄ȝ aīe ſocietate. ita aīa ſimilit̄ habet q̄nq̄ȝ ſenſus ſuo modo. qꝛ ſpūales res nō corꝑalibꝫ ſenſibꝫ ſꝫ ſpūalibꝫ rimāde ſunt. Et ſequit̄. Vñ diuina vox in Deutero. ait. Videte ꝙ ego ſum de⁹. Ecce ſpūalis viſus. Et in Apoc̄. Qui habet aures audiat q̇d dicat ſpūs eccl'ijs. Ecce ſpūalis audit⁹. Et in ps. Guſtate ꝛ videte q̄m ſuauis eſt domin⁹. Ecce ſpūalis guſt⁹ Et apl's. Bon⁹ odor xpī ſum⁹. Ecce ſpūalis olfact⁹. Et ī euāgelio Fi de mulierē ſe tetigiſſe magis q̄ȝ corꝑe oñdit. dicēs. Quis me tetigit. Ecce ſpūalis tactus Et ſequit̄ Sic mō cū oīmi cautela ſeruādū eſt q̇d ad corꝑis ſenſus. ꝛ q̇d ad aīe dignitatem ꝑtineat. Hec ille. Ex his plane pꝫ ꝙ ſicut experiētia corꝑaliū fit ſenſibꝫ corꝑalibꝫ. ita expientia ſpūaliū fit in mēte ſpūalibꝫ ſenſibꝫ.

Diſtinctio tertia

t Ertio vidēdū eſt qualit̄ ſenſus noſtri interiores ſpūales ab illa experimētali noticia impediūt̄. De quo notandū ꝙ ſenſus ſpūales dupliciter impediunt̄ ab expimētali noticia. Vnū impedimentū eſt ex natura corrupta. aliḋ eſt ex noſtra negligētia. De pmo impedimēto bernard⁹ ꝑmōe. lxvj. ſuꝑ Cañ. dicit ſic. Saporem interiorē pdidim⁹ ab ipo pene exordio generis nr̄i. Vñ ex quo cordis palatū ſenſu carnis p̄ualente infecit vir⁹ ſerpentis antiq̄ cepit nō ſapere bonū. ac ſapor noxi⁹ ſubintrat ꝛ inſipiētia mulierꝭ. i. ſenſualitatꝭ ſaporē bōi excludit. qꝛ ſerpētis malicia ꝛ aſtutia mulieris inſipiētiā circūuenit. Hec ille. Iſte morſus ſerpētin⁹ fecit ſenſus interiores langueſcere ꝛ tabeſcere. Ex tūc eīn viſus iterior ſpiritual' tenebreſcit. audit⁹ ſurdeſcit. olfact⁹ tabeſcit. guſtus amareſcit. ꝛ tact⁹ craſſeſcit. vt clamet ꝓpheta. Oculos habēt ꝛ nō videbūt aures habēt ꝛ nō audiēt ꝛc̄. Tales manent in tenebris exterioribꝫ carnis. De ipedimento ſecūdo dicit̄ in libro ḋ ſpū ꝛ aīa ſic. Hoc bonū magnū qḋ habuit ex duplici ſenſu. ſ. in teriori ꝛ exteriori bene ordinato malū magnū ſecutū eſt. quoniā ꝑdito bono qḋ intus erat egreſſa eſt aīa ad bona aliena q̄ foris erāt. ꝛ pactū fecit cū delectatiōibꝫ ſeculi. requieſcēs in illis. nō attendēs homo boni ſui interi⁹ abſentiam. eo ꝙ cōſolatiōes ſuas cerneret in bonis alienis. Nā cum exterior ſenſus carnalis bono ſuo foris vtit̄. interior ſenſus q̄ſi obdormit. Non enim cognoſcit bona interioris ſenſus q̄ iocūditate bonoꝝ exterioꝝ capit̄. De hoc vide hic ꝓximo mēbro plen⁹. qualiter vtrūq̄ȝ impedimētū tollitur. ſ. experimentalis noticie. Itē in tertio itinere aliqua inuenies de eodē.

Diſtinctio quarta

q Uarto videndū eſt qualiter ſenſus interiores ſpūales reformant̄ vel reparant̄. Circa qḋ ſciendū eſt ꝙ cōtra primū impedimētū. ſ. corruptōȝ nature neceſſe eſt vt a Ihū ſenſus noſtri aperiātur anteq̄ȝ eterna experiant̄. Vñ. Bern̄. libro ḋ amore. c. xx. dicit. Dñs poſt ſuā reſurrectōȝ loquēs diſcipulis. ait euāgeliſta Luc. xxiiij aperuit eis ſenſum vt intelligerēt ſc̄ptura s. Cum eīn inq̇t Bern̄. ſcripturaꝝ interiorēȝ ſenſum ꝛ virtutē miraculoꝝ ꝛ ſacramētoruȝ dei ceperim⁹ nō ſolū intelligere ſed etiā quadā vt ita dicā expientie manu palpare ꝛ tractare. quod nō fit niſi quodā ɔſcientie ſenſu ꝛ expertētie diſciplina. intelligētes ꝛ ſciennſ bonitatē dei ꝛ virtutē q̄ȝ potēti bonitate. cū efficaci virtute in filijs gratie op⁹ ipſi⁹ gratie operat̄. tūc demū ſapiētia qḋ ſuū eſt exequit̄ tūc quos dignos iudicat. vnctiōe ſua docet de oīmibꝫ. tūc apoſito bonitatis ſigillo. omnia pectora noſtra vnctiōe illa ꝛ emollit ꝛ iꝓmit ꝛ ɔformat. Et ſi q̄ dura. ſi q̄ rigida inuenit. iculcat ꝛ infrigit. donec leticia dei ſalutaris accepta ꝛ ſapiē ſpū ꝑncipali ɔfirmata. aīa leta ꝛ ſctā decātet ad deū. Signatū ē ſuper nos lumē vult⁹ tui domine. dediſti leticiam in corde meo. ꝛ vidē ſuꝑ Cañ. ſermone

ſ.xxvj. Sapiētia aſſidue vincit maliciā idē
cōcupiſcentiā in mētibꝫ ad quas intrauerit.
ſaporē mali quē illa inuenit ſapore meliore
exterminās. Intrās eni̅ ſapiētia duz ſenſus
carnis infirmat. intellectū purificat. cordis
palatū ſanat ꝛ repat. ſanato palato iaʒ ſapit
bonū. Sapit ꝛ ipa ſapiētia qua in bonis ni
hil eſt meliꝰ. Hec ille. Cōtra impedimētum
ſecundū. ſcʒ noſtrā negligentiā. neceſſe ē vt
ſenſus exteriores ſopiant̄. ꝛ a ſua vagatione
reſtringant̄. quia tunc interiores excitant̄ ꝛ
exercitant̄. Unde tertio moral'. Grego. dic̄
ſic. Si exterior euagatio ſenſus claudit̄. in-
terior ſenſus aperitur. Cuiꝰ rationē reddit
Hugo de archa noe. vbi dicit. Mentes quas
cure carnales exagitāt nō ꝯprehendūt ſapi
dam ſapiētiā. ſed qui minorant̄ actu ipſe inue
nit eā. quia dū animꝰ ab exterioribꝫ ad inte
riora abſtrahit̄. ad ſeipm̄ colligit̄. ꝛ robuſti-
or ad cōtemplāda celeſtia eleuat̄. ꝛ cū a dele
ctatione exteriori abſtrahit̄. neceſſe eſt vt ali
quid ſpūalis gaudij ꝑguſtare incipiat. ne ſi
omnino a delectatiōe māſerit alienꝰ quaſi ſemē
aridū ſine humore ad gramē ſapiē nō ꝯuale
ſcat. Sequit̄. Fit ergo diuina grā inſpirāte. vt
mēs ſic abſtracta. ꝛ terrenis deſiderijs exu-
ta ſtatim quādā inſolita leticia pfundat̄ vt iam
pliꝰ amare eſſe agnoſcat qđ deſeruit q̄ magis
dulce ſentit qđ inuenit. Sequit̄. Illas interes
interne dulcedīs deſideriū trahit. quas nullꝰ
ꝯcupiſcētie carnal' affectꝰ illigauit. Hec ille

Diſtinctio quīta

q Uinto vidēdū eſt qualit̄ ꝑ interiorē
guſtū ſpūalē eterna ꝑguſtāt̄. Circa
qđ ſciēdū q̄ niſi guſtꝰ ſpūalis eſſet in
nobis dn̄s nō diceret. Qui mādūcat hunc pa
nē viuet in eternū. Jo. vj. De guſtu eternoꝝ
ſpūali dt̄ Ber. li. de amore dei. c. xix. Mēs ē
quedā vis aīme q̄ inheremꝰ deo ꝛ fruimur.
Fruicio aūt h̄ in ſapore quodā eſt diuīo. Qua
re ſapiā a ſapore dr̄. ſapor aūt iſte in guſtu q̄
dā eſt. Guſtū aūt iſtū nemo pt̄ digne exprime
re. nec etiā q̄ meret̄ guſtare. ſʒ pt̄ dicere. Gu-
ſtate ꝛ vi. qm̄ ſu. eſt do. Hec Ber. Dic̄ etiam
Greg. omel'. xxvj. Suauitatē eiꝰ nō cogno-
ſcit ſi hāc minime guſtaſtꝭ. Erq̄ ergo guſtū illū nemo
nēo pt̄ exprimere ſʒ ſolū ꝑ expientiā noſcit̄. ido
optet viā q̄rere q̄lit̄ ſpūs nr̄ ad iſtā guſtꝰ ex-
perientiā poſſit ptingere. De q̄ notādū eſt q̄
ihs q̄ eſt ſapiā pr̄is ſapida. q̄r in eo eſt ſapor
oīs ſuauitatꝭ ꝛ delectamēti. Primū exiuit (vt
dic̄ Hugo ſup. plo. ange. hierar.) ꝑ creaturā
mūdi ꝛ manifeſtauit ſe i opibꝫ ſuis. ꝛ ceperat
videri viſibilit̄ inuiſibil' ꝑ effectū ſuū viſibi-
lē. Et ille exitꝰ ſapie cauſabat i ſenſibꝫ noſtrꝭ
exterioribꝫ quādā noticiā eternoꝝ ſciētialē. q̄a
ſm̄ apl'um. Inuiſibilia dei a creatā mundi
ꝑ ea q̄ facta ſūt itellecta ꝯſpiciūt̄. ſempiterna
q̄ʒ virtꝰ eiꝰ ꝛ glīa ꝛ diuinitas. Et licet illđ lum̄
ſapīe aliquē cauſet ſaporē in ſenſibꝫ. vt pʒ ꝑ
ps. Delectaſti me dn̄e ī factura tua ꝛc̄. cū il-
la delectatio fit ſꝑ ex guſtu ſapiētiali. oleo g̅-
tie ꝯdito. nec illa noticia eſt expimētalis ſed
diſcurſiua. Scđo vt dic̄ Hugo ibidē. exiuit
ſapiā pr̄is incarnata. ꝛ facta ē lumē in teſta.
vt nos illumīaret ꝛ ad pr̄em reuocaret. Et
ille exitꝰ ſapīe ſiue manifeſtatio cauſabat in
ſenſibꝫ nr̄is iterioribꝫ quādā noticiā eternoꝝ
credibilē. ſupnaturalē. ꝛ iđ notabilior eſt ꝑ-
cedēte q̄r ſupnaturalia dona pficiūt naturā
vt dic̄ Dyo. Sʒ nec illa noticia ē expimēta
lis. q̄r expientia repugnat fidei. vt pʒ ꝑ Gre.
Tn̄ ex noticia fidei firma mlt'iplex noticia ꝛ
ꝯſolatio habet̄. vt pʒ ꝑ Dyo. de di. no. ca. vij
vbi dic̄ ſic. Fides diuiā eſt ſtabil' collocatō
credētiū. collocās illos ī ṽitate. ꝯfirmās ſim
plicē ṽitatē itrāſmutabili idētitate ī ipis cre
dētibꝫ. Et credētē in ṽitate teſte ſcp̄ra Rom.
vi ij. nihil mouebit a leticia q̄ eſt ſm̄ verā fi-
dē. ſʒ habebit ī ea pmanētiā imobil' ꝛ intrāſ-
mutabil' idētitatꝭ. Qui ei ṽitati vnitus eſt ex
ipa vnione bn̄ nouit q̄ bn̄ ſentit. q̄uis mlt'
ti corripiāt eū tāq̄ʒ mētꝭ exceſſū paſſū. Ter
tio vt dt̄ Hugo. ſapiā īcarnata q̄ ſe ꝑ iuiſibi
lia manifeſtat voluit oſ̄dere q̄ iđ ipa aīoꝝ ci
bus ꝛ refectio ē. Et iđ carnē aſſumptā nobꝭ ī
edałiū poſuit ī ſacr̄o. vt ꝑ cibū carnis ad gu
ſtū inuitaret diuinitatꝭ. Hec ille. Egreſſa eſt ergo
ſapiā pr̄is ꝛ quaſi iā panificata. vt etiam dicat.
Ego ſū panis vite. ꝛ pr̄ dat vobꝭ panē đ celo
veꝝ q̄ de celo deſcēdit. Jo. vj. Igit̄ ihs in ſa-
cramēto ē verꝰ cibꝫ ꝛ ṗc guſtabil̄. vt ꝑ guſtū
corꝑio eiꝰ ꝑueniat̄ ad guſtū diuinitatꝭ eiꝰ. quia
ipe eſt via ſm̄ hūanitatē ad eiꝰ diuinitatē. vt
ſup̄ dictū eſt. Sūme ārt neceſſariū eſt ad h̄
vt ad guſtū ītīme diuinitatꝭ ptīgat̄ ꝑ corpus
eiꝰ ī ſacr̄o. q̄ ſenſus corꝑal' aliq̄ ſēſibili ſigno
foueat̄ ꝛ determiet̄. ꝛ vt itellectꝰ lumie ſupna
turali fidei ꝯfortet̄. ꝛ vt volūtas caritate in-
flāmet̄. ꝛ ſic ꝑ ſpūalē mādūcatiōe corpis xp̄i
ad guſtū abſcōdite diuinitatꝭ ptingat̄. Sʒ ec
ce. h̄ ihs dic̄ Jo. x. Ego ſū oſtiū. ꝑ me ſi q̄s in
troierit ſaluabit̄ ꝛ paſcua īueniet. Ego ſum
oſtiū ſenſui corꝑali ꝑ ſigꝰ ſenſibilia mōſtratū

Ego ſū oſtiū intellectui ꝑ fidē ꝑfectā reſeratū. Ego ſū oſtiū volūtati ꝑ caritatē feruidā aptū. guſtatū. ⁊ habitatū. Ego inq̃ ſū oſtiū ſenſui ꝑ ſig̃ ſenſibilia mōſtratū i ſacro ꝑ ſenſibiles ſpēs ſacramētales panis ⁊ vini. q̄ ſignificāt ꝑfectā refectiōꝫ. Sig̃ em̄ ſenſibilia aliud faciūt i cognitōꝫ venire. Vn̄ Hu. vbi ſupra dī. Ne hūana infirmitas ꝯtactū carnis i aſſumptōe abhorreret. iō ꝯſueti edulij ſpēb̵ carnē velauit. vt ſenſus fouereť dū cōſueta ꝑcipit vt etiā intellect⁹ credēdo ⁊ affectus diligēdo determiate dirigereť ad cibū hūc quē pr̄ ſanctificauit. Jo. vj. ſub ſpēb̵ panis ⁊ vini. q̄ etiā ſignāt ꝑfectā refectōꝫ eſſe in h̄ ſacro vt aīt. Itē ego ſū oſtiū intellectui ꝑ fidē ꝑfectā reſeratū. Vn̄ Chry. i tracta. d̄ ſymbolo d̄. Fides eſt lumē aīe. oſtiū vite. fūdamentū ſaluť et̄ne. ⁊ Iſa. vij. Niſi crediderit̄ nō intelligeť. ẜ ꝑ fidē intrať ad ỽitatꝫ cognitionē. Vn̄ Aug⁹. ſuꝑ Jo. dič. noli itelligere vt credas. ſꝫ crede vt itelligas. Intelligere em̄ eſt merces fidei. Fides mūdet te vt itelligere repleat te. Hec ille. Intellect⁹ em̄ hūanus ſine radio fidei circa diuia eſt q̄ſi cecus. Vn̄ ipoſſibile eſt ꝙ itellect⁹ attingat corpus xp̄i vt exiſtit ſub ſpēb̵ ſacramētalib̵ niſi lumine ſuꝑnaturali certiſſime fidei illumieť ⁊ dirigať. alias nō videbit riuulos flumis torrētis butiri ⁊ mellis. Job. xx. Qđ exponens Gre. xxx. moraľ. Butir̄ naſciť ex carne. ⁊ ſig̃t xp̄i hūanitatē. mel ỽo deſcēdit ex aere. et ſig̃t xp̄i diuinitatē. Ex his duob̵ deſcēdūt ſeptē riuuli ꝯtēplatōis hūanitatꝫ. ⁊ ſeptē diuitatꝫ q̄s ſolū fideles i tāta plenitudine q̄nq̃ recipiūt vt videāt qđ dicere nō valēt. Attigit ei fides inacceſſa. ait Ber. ſuꝑ Can̄. ẜmo. lxix. q: intellect⁹ ꝑ fidē illuminat⁹ ⁊ ꝯfortat⁹ attingit hāc ỽitatē indubitanť ꝙ xp̄s ỽe eſt in ſacramēto. ⁊ diuitas ỽe eſt in xp̄o. Itē ego inq̃ ỽe ſum oſtiū volūtati ꝑ caritatē feruidā aptū guſtatū ⁊ inhabitatū. q: q̄ mādueat meā carnē ⁊ bibit meum ſanguinē. i me manet ⁊ ego i eo. Jo. vj. Hec aūt māducatio ſit ſpūaliter. Māducare aūt ſpūaliť ē attigere ad rē h⁹ ſacri. Res aūt h⁹ ē duplex. vna ꝯtenta ⁊ ſignata. ⁊ ē xp̄s iteger q̄ ꝯtineť ſub ſpēbus panis ⁊ vini. Alia ē res ſignata ⁊ nō ꝯtēta. et hec eſt corp⁹ xp̄i myſticum. Ille ẜ māducat ſpūaliť q̄ xp̄o ꝯiūgiť ꝑ fidē ⁊ caritatē. Fides ꝑtinet ad cognitōꝫ. caritas ad refectōꝫ. ideo etiā vniť corꝑi xp̄i myſtico. i. eccľie. Ex iſta ei māducatiōe oriť attingētia ſpūaľ. alias xp̄o nō icorꝑaremur dū carnē ei⁹ guſtā⁹. De iſta aūt incorꝑatiōe Aug⁹. ſuꝑ Jo. d̄t. O ſacr̄m pietatꝫ. o ſignū vnitatꝫ. o vinculū caritatꝫ. q̄ vult viuere accedat. credat. icorporeť. vt viuificeť. Et Hu. ſuꝑ. vij. ange. hierar. dicit ꝙ iſta māducatio dr̄ viuifica. q: viuos ſecū efficit oēs q̄b̵ ſe māducā dū p̄bet. Dicat ẜ māducās illđ Can̄. v. Comedi fauum cū melle meo. Fau⁹ ſič dič Orig. eſt cera ỽginea. cellulis diſtincta. melle repletꝫ. Quid ẜ eſt aliđ Comedi fauū cū melle meo. niſi māducare corp⁹ ỽginee carnis dulciſſima diuitate repletū. ⁊ ſic ꝑ guſtū hūanitatꝫ ꝑueniť ad guſtū diuitatꝫ. ⁊ iđ ad p̄libamē eternitatꝫ

Diſtinctio ſexta

[S]Exto notādū eſt q̄liť q̄libet ſenſus iterior ſpūaľ et̄na expiať. De q̄ ſciendū eſt ꝙ Ber. li. de amore dei. c. xv. d̄t. Sič corp⁹ hꝫ ſuos q̄nq̃ ſenſus q̄b̵ aīe ꝯiūgiť vita mediāte. ſic aīa hꝫ ſuos q̄nq̃ ſenſus q̄b̵ deo ſiue et̄nis ꝯiūgiť mediāte charitate. Quare apl's d̄t. Nolite ꝯformari huic ſeclo ſꝫ reformami in nouitate ſenſus vr̄i vt ꝓbetis. i. experimēto ſciatꝫ q̄ ſit volūtas dei bona. bn̄placēs ⁊ ꝑfectā. Sequiť. Per ſenſ⁹ corꝑis veteraſcim⁹ ⁊ huic ſeculo ꝯformamur. Per ſenſū ỽo mētꝫ renouamur i agnitiōe d̄i ſiue eternoꝝ. Et infra. c. ix. d̄t. Sič oēs ſenſ⁹ corporales. ſ. viſus audit⁹ odorat⁹ tact⁹. ſine ſēſu guſt⁹ infirmāť ⁊ ebetāť i oꝑatiōibus ſuis ſicañ aduētū Jhū mediatorꝫ oēs ſenſus noſtri ſpūales lāguebāt ꝓpť abſentiā guſt⁹ ſpūalis vľ ſapiētiaľ. q̄ nec dū fuit incarnata. nec q̄ſi guſtata. a cui⁹ guſtu q̄nto diuti⁹ abſtine⁹. tāto ſenſus iteriores magꝫ deficiūt ⁊ iſirmātur i actib̵ ſuis circa et̄na. Vn̄ Gre. xxx. moraľ. exponēs illđ Job. xviij. Attenueť fame robur ei⁹. ⁊ iedia iuadat coſtas ei⁹. ſic d̄t Ex rōnali aīa hꝫ hō vt i ꝑpetuū viuat. ⁊ eñ hoīs iniq̄ robur attenuať fame. q: aīa ei⁹ nulla interni cibi refectōe paſciť ⁊ iedia iuadit coſtas ei⁹. q̄ñ ſpūali refectōe ſubtracta ſenſus mētꝫ deficiūt. ⁊ tūc cogitatōes ſuas nec r̄gere nec tueri pñt. q: fames iterna ſenſus mētꝫ extenuat. ⁊ iđ ſe forꝫ extēdūt ad t̄palia ſpretꝫ eternis q̄ eis nō ſapiūt. Adueniēte aūt guſtu ſapič aīt Ber. vbi ẜ. c. xix. tūc ſeq̄ť q̄dā dulcedo ſaporꝫ. quā i interiori ſuo ſentiēs aīa mōq̄dā ſingľari q̄ ſuſcipit cūcta diſcernit ⁊ dijudicat. ſeq̃ ⁊ omēs ſenſus vegetat ⁊ ꝯfirmat. Nā h̄ panis ſpūaľ eſt đ q̄ d̄r Sap. xvj. Paratū panē dediſti eis de celo ſine labore omne

delectamentū in ſe habentē. z oīs ſaporꝫ ſuauitatē. Et ideo iſte panis ſapiētialis nobis in ſacramēto charitatꝫ exhibitꝰ. maxīe attingentie eſt. Attingit eīm oēs ſenſus interiores intīm. vt in oībꝫ mãducãtibꝫ eū maneat z ipſi in eo. vt nō moriantᷓ in eternū. ſed in eternitate viuãt z maneãt. Joh. vj. Diuiniſſima igitᷓ euchariſtia ī ſe habēs delectamentū omnē ſenſū interiorē attingēs. ſenſum viſus ſpūalis excitat ad expiendū eternoꝝ cōtemplatiōꝫ. ſenſū auditꝰ ſpūalis excitat ad expiendū eternoꝝ affectiōꝫ. ſenſū tactꝰ ſpūalꝫ excitat ad expiendū eternoꝝ tētionē. ſenſuꝫ guſtꝰ ſpūalis excitat ad expiendū eternoꝝ p libationē. Niſi iſtis ſenſibꝫ interioribꝫ etna aliqualiter ī hac vita expirentᷓ. Greg. mora. v. nō diceret. Sic eternitas p inhiantē mētem ſine ſpē cernitᷓ. ſine ſono auditᷓ. ſine motu ſuſcipitᷓ. ſine loco retinetᷓ. ſine corpe tãgitᷓ. z cū mens fantaſmata imaginationū corpalium abiicit. iã aliqualitᷓ eternã diuinitatem ɔſpicit. quã ſi nec dū qd ſit apprehēdit. agnoſcit tñ certe qd nō ſit. Videamꝰ ḡ de ſingulis ſenſibꝫ interioribꝫ Primo igitᷓ Jhs panis vite ī ſacramēto mãducatᷓ cū vere ī ſe habeat delectamentū oīs ſuauitatis oīm ſenſuū ſpūaliū. Et cū ipſe ſit candor lucꝫ eterne z ſpeculū ſine macula. Sap. vij. Attigēs ſenſum viſus interioris hoīs iã aliqualiter exercitatū ipm excitat ad eternoꝝ recipiendã ɔtemplatōꝫ vel inſpectiōem. Vñ Grego. xxiij. moralᷓ. expones illud Job. videbit faciē eius in iubilo dicit ſic. Plerīqꝫ ɔtemplatione qdã retributiōis eterne. etiã prius qꝫ ſpolientᷓ carne hilareſcūt. dū in iubilo faciēꝫ dei cōſpiciūt. qđ fit cū aliquis ſpūalē oculū in radio eterni ſolis figit. ibi lumē viuēs videt. quia iã oīm mutabilitatis viciſſitudine atqꝫ obumbratiōe calcata veritati eternitatis inheret. eiqꝫ inherēdo quē cernit ad ſimilitudinē incōmutabilitatꝫ aſſurgit. atqꝫ ī ſemetipſam auctoris ſui incōuertibilē ſpeciem dū recipit aſſumit. Que eīm ad mutabilitatē p ſeipſam lapſa eſt. ad īmutabilitatis ſtatum immobilē vidēdo formatᷓ. Hec Gregorius Huiꝰ ſenſus expientiã habuit q dixit. Dilectus meꝰ candidꝰ z rubicūdꝰ zc. Cañ. v. Experimētalitᷓ loquebatᷓ ait vercellᷓ. Secundo Jhs panis ſacramētalᷓ cū ſit vbū patris verbū aūt eſt noticia declaratiua cū amore vt ait Augꝰ. li. ix. de tri. attingēs aures ſpūales in ſacramēto excitat eas ad expiendū allocutionē de eternis. qꝛ quantū in ſe eſt ſemper notificat eterna. z illumiabit oēm hoīnē. Aīa aūt niſi hrēt aures ſpūales abiles ad audiendū eterna ihs nō dixiſſet. Qui hꝫ aures audiēdi audiat. Math. xiij. z Lu. viij Dñs aūt (vt dic Gregꝫ. ſup Ezech. omelᷓ. ij) nō querit aures corpis ſꝫ mētis. Et Apoc. ij. dicitᷓ idē. Qui habet aures zc. vbi dt Rich Jlle hꝫ aures audiēdi q hꝫ ſenſum ītelligēdi z affectū diligēdi ea que pmittuntᷓ. z ideꝫ dicit Haymo. Auris carnis tm ad audiendū ɔſiſtit. auris vo cordis auditu ſimul z intellectu viget. Has aures vbū patris multipliciter alloquitᷓ. vt ſupra dictū eſt in itinere meditatiōis. Et Augꝰ. ſup Geñ. ad literã dicit. Sapiētia filꝰ dei nō ceſſat loq occulta inſpiratōe ad intellectualē creaturã. Sꝫ Grego. xiij. moralᷓ. dic. Vñ exterior auditus aperitᷓ. inde interior obſurdeſcit. Huiꝰ allocutiōis expientiã habuit q dixit. Vox dilecti mei. vbi dic glo. Gaudeo ɔſolatoriã eius vocē audiēs. dū eiꝰ faciē nōdū video. tñ ſublevato ad celū aīo aliquã ſuauitatem pguſto future beatitudīs. z h in pñti ſeculo. Hec glo.

Tertio ihs panis ſacramētalis. Cuꝫ ſic dicit Dyoni. iiij. ange. hierar. exiſtit fontana copia ſuſceptionū diuinaꝝ ſuauitatū refundens de ſua plenitudine diuiniſſimas fragrãtias. iō olfactū interiorē ſpūalē excitat et aperit ad expiēdū eternoꝝ odorē. vt Johes euãgeliſta tãqꝫ expertus diceret. Odor tuꝰ domine excitauit in nobis cōcupiſcētias etnas.

Sꝫ hic nota qd ſit olfactꝰ ſpūalis in aīa. z in angelis. De h dic lincoñ. cōmētator ſup angelᷓ. hierar. ſic. De olfactiua vtute diſcretiua odoꝝ q inꝰ ſuſcipiēdo agit dic Dyon. ſignare ſuſceptiuū bñ redolētꝫ. h eſt bñ cōtēplantis gr̄e diuie. Et. iiij. eccle. hierarch. dic Dyoni. ſic. Si ſenſibiliū aromatū ſuſceptio moderata viꝫ olfactiuã noſtrã ſanã delectabiliter refouet pariter z intellectualē ſenſū noſtrū ſpūalis ſuauitatꝫ diſcretiuū ab appetitu inordinato purgatuꝫ. ſuſceptio diuini boni odoris ſancta delectatiōe nos replebit. Huius odoris expiētiã habuit q dixit. In odorem vngentoꝝ tuoꝝ currimꝰ poſt te. vbi dic Berñ. ſic. Et ſi dñs ſuauis vniuerſis. maxīe tñ domeſticis. z qꝫto qs ſibi familiarꝰ vite merito ac mētis puritate aperiat. tãto eū arbitror recētioꝝ aromatū z vnctiōis ſuauioris ſentire frãgrãtiã. Porro ī hmōi nō capit intelligētia niſi qꝫtū expiētia attigit. Hec ille

Deo igitur gr̄as q̄ odorē noticie ſue mãifeſ/
ſtat p̄ nos i oī loco.j.Co.ij. Quarto ieſus
panis ſacramētal'. Cuz ſit ſūme attingētie.
q: ipſe ſe dat i cibū. ⁊ manet i cibato ⁊ cibat⁹ i
eo. vt dr̄ Jo.vj. ⁊ h̄ in maxia caritate vbi fit
veriſſima attingētia aīe ⁊ dei ſpūal'. Sz no/
tandū ꝙ hugo in li.ð archa noe. p̄mo dic̄ ſic
Ad deū attingere eſt ſp p̄ deſideriū eū q̄rere
⁊ p̄ cognitionē inuenire. ⁊ p̄ guſtū tãgere Ex
quo patet ꝙ attingētia iſta h̄z q̄ſdã gradus
p̄ quos de⁹ accedit ⁊ inuenit ⁊ attingit. non
acceſſu locali nec tactu corp̄ali ſed ſimilitu/
dine ſpūali accedit ad deū. ⁊ diſſimilitudine
a deo recedit. vt dic̄ Aug⁹. li.vij. de trinitate
Prim⁹ igit grad⁹ eſt quo de⁹ accedit cū p̄
deſideriū querit. Quis eīm de⁹ vt deſideret
ſm aliq̄d vt p̄ñs nō habeat. tñ neceſſe eſt vt
etiã ſm aliq̄d p̄ñs habeat. alias n̄ deſidera/
ret. Dic̄ eīm Gre. in omel'. Profecto q̄ deum
deſiderat iã h̄z quē amat. ⁊ tñ habu⁹ ampli⁹
querit. q: ſine fine eſt q̄rend⁹. vt ait Aug⁹. ex
ponēs illud p̄s. Querite faciē ei⁹ ſp. Se/
cund⁹ grad⁹ q̄ de⁹ attingit eſt cū p̄ cognitōz
inuenit. Cognitio eīm eſt act⁹ vital'. Actus
aūt vitales attingūt ſua obiecta vt dictū eſt
ſupra. al's dilect⁹ nō dixiſſet dilecte. Vulne
raſti cor meū in vno oculoꝝ tuoꝝ. Cañ.iiij.
intelligētia tua penetrãte ait ꝟcell'. ſz attingē
tia manet imp̄fecta niſi id qð p̄ñs eſt cogni
tioni fiat p̄ñs ⁊ volūtati amãtiſ. Quia Aug⁹
in ep̄la ad dardanū dic̄. ꝙ q̄dã deū cogno/
ſcūt q̄ tñ deū p̄pt h̄ nō habēt. q: ſi eū vt deuz
cognouerūt. nō tñ vt deū glorificauerūt. ait
ap̄l's ad Ro.j. Terti⁹ grad⁹ q̄ de⁹ attigit
eſt cū de⁹ p̄ amorē tenet ⁊ amplexat. ⁊ ſpūali
ter mãducat. Hi aūt act⁹ ⁊ grad⁹ ſunt p̄nci
piū ip̄i⁹ affect⁹ ⁊ volūtatiſ. Vñ Aug⁹. ix.ð tri
ni.c.vj. dic̄ ꝙ volūtas h̄z vnū p̄priū actū qui
eſt act⁹ tenēdi ſiue amplexãdi. ⁊ q̄ſi poſſiden
di. q̄s act⁹ nō p̄t h̄re intellect⁹. Nã poſſeſſio
nō eſt intellect⁹ cognoſcētiſ ſz volūtatiſ h̄ñtiſ
ſic̄ ſanitas ſani nō eſt medici cognoſcētis . ſz
ſani eã habētis. Vñ ⁊ actū guſtandi n̄ habz
intellect⁹ ſz volūtas. q: guſt⁹ eſt i charitate ſi
cut dic̄ Rich. ſz charitas vl' dilectio eſt actus
volūtatiſ. Nã ſic dic̄ Rich. li.iiij.ð ɔtēplatiōe
ca.xv. Sic̄ de⁹ p̄ memoriã audit. p̄ itelligēti
am videt. ita p̄ affectū amplexat ⁊ attingit.
Hunc tactū ſpūalē expta fuit q̄ dixit. Leua
ei⁹ ſub capite meo. Leue noīe intelligūt ſplē
dores intellect⁹ ſpeculantiū q̄ ad guſtū via/
toris p̄tinēt. dextre noīe q̄ patriã ſignat itel/
ligit ſupintellectualis vnitio ad deū. q̄ ſpe/
culū neſcit. ⁊ q̄ſi ad p̄miū inchoat tãq̄ arra
⁊ pign⁹.ij. Coꝛ.v. nec auferet. Luc.x. quare
dixit ſpōſa Cañ.iij. Tenui eū nec dimittã il/
lum. poſt tã exceſſiuos amplex⁹ ⁊ ineffabiles
Hec vercell'. Quinto ih̄s eſt panis ſuper
ſubalis. ſic p̄z Mat. Jō ḡtiſſima ⁊ ſufficien
tiſſima refectio angl'oꝝ ⁊ hoīm. vt dr̄ i pſal.
Jō attingēs guſtū interioꝛ mētis. apit euz
ad eternoꝝ dulcedinē guſtandã. Vñ ꝟcell'.
ſup Cañ. dic̄. Nihil ē qð ita ḡtã mētib̄ p̄ſtet
refectionē ſic̄ panis ſupſubſtãtialis. Hec
eīm refectio nō fit p̄ ſpeculū ſz p̄ diuine dul/
cedinis expientiã. iuxta ꝙ guſt⁹ ⁊ tact⁹ nō ex
ercent p̄ ſpeculū ſic̄ viſus. ⁊ in hac dei p̄tici/
patiōe fundat portio marie q̄ nō auferetur
ab ea. Sz hec eſt p̄ncipalis ruine antiq̄ re/
paratio q̄ñ in p̄mo adã ſpoliati fuim⁹ ⁊ vul/
nerati in naturalib̄. Hec ille. Quis ãt iſte
panis habeat oīne delectamētū ⁊ omnē ſa/
porē ſuauitatiſ. ⁊ ſanet oīs infirmitates no
ſtras. ſm p̄s. nō tñ in oīb̄ ſapit eq̄lit. Dicit
nãq̄ Ber. ſer.xxxj. ſup Cañ. De⁹ nō vnifor/
mit ſapit oīb̄. Oportet nãq̄ p̄ varijs aīe deſi
derijs diuie p̄ñtie guſtū variare. ⁊ infuſū ſa
porē diuie dulcedis diuerſa appetētis. aīme
alit atq̄ alit oblectare palatū. Mltū ei dif/
ferent ſapit iſte panis vite eēne rep̄bis ⁊ ele
ctis. Vñ Gre.xj. moral'. exponēs illð Joō.
Auriſ ꝟba dijudicat. ⁊ fauces comedētiſ ſapo
rē. dic̄ ſic. Job i his ꝟbis aliq̄d ð rep̄bis. ali
q̄d de electiſ innuere videt. q: ꝟba ſapie q̄ rep̄/
bi audiūt tñ. electi nō ſolū audiūt ſz etiã gu
ſtant. vt eis in corde ſapiat qð rep̄roboꝝ nō
mētib̄ ſz ſolūmodo aurib̄ ſonat. Alið nãq̄
eſt cibū noīatim audire ſolūmodo. aliud ꝟo
eſt guſtare Electi itaq̄ cibū ſapie ſic audiūt
vt deguſtēt. q: h̄ qð audiūt ip̄is p̄ amorē me
dull'it⁹ ſapit. rep̄robi ꝟo qualit ſapiat igno/
rant. Aliud eīm eſt aliq̄d ſcire de deo. ⁊ aliud
qð cognoſcit faucib̄ intelligētie guſtare. Il
la ei dicta i ſapie radice ſolidata ſūt q̄ p̄ viuē
di vſum ⁊ actuū expimētū ɔualeſcunt. Hec
Gre. Sz vt ſup̄ dictū eſt op̄z volētē guſta/
re h̄ūc panē ſupſubalē h̄re ſēſus exercitatoſ
Hos ſenſus iteriores videt b. aug⁹ h̄uiſſe q̄
x. lib. ɔfeſſ. ait ſic. Quid amo cū deū meum
amo. certe nō exteriora. ſz q̄ndã lucē ⁊ q̄ndã
vocē ⁊ quendã odorē ⁊ quendã cibū ⁊ quen
dam amplexū interioris hominis mei. vbi
fulget aīe mee lumē. qð non capit loc⁹. ⁊ vbi
ſonat verbū qð non rapit tempus. vbi olet

odoꝛ quē nō ſpargit vēt⁹. ꝛ vbi ſapit cibus quē nō minuit edacitas. ꝛ vbi heret qḋ non diuellet ſacietas. Hec amo cū deū meū amo Hec Aug⁹. Ex his ꝑꝫ q̄lr ſenſus īteriores ētē eťna expiant᷑. Vn̄ ꝛ Rich. li. de tri. ca. iiȷ. dic̄. Nō dꝫ nob̄ ſufficere illa eťnoꝝ noticia q̄ eſt ꝑ viſū ſolū niſi ꝛ apprehēdam⁹ illā q̄ eſt ꝑ intelligētiā ſi nec dū ſufficim⁹ ad illā q̄ eſt ꝑ experientiā. Hec ille.

Diſtinctio ſeptima

ſ Eptimo vidēdū eſt q̄lr ſpūs nr̄ ad veniēdū ꝑ iter expimētalis ꝯguſtationis eťnoꝝ ad ītem ſecū dn̄i ihu īuitat᷑ ab ipo dicēte Can̄. ij. Surge ꝓpera amica mea. colūba mea ꝛ veni. ꝛ h⁹ inuitatiōis ſubiūgit allectiuū. d. q2 fic⁹ ꝓtulit groſſos ſuos. i. q2 iā eſt deſiderati viatici optata ſuauitas. Tūc nāqꝫ eſt itinerādi ſecuritas. qn̄ itinerās ſuauit᷑ reficit᷑. ꝛ itinerātis virtus augmētat᷑. donec cū ꝓpheta ad montē dei oreb ꝑueniat᷑. Dicit igit᷑ o amica mea ꝓpter expimētalē mei mādūcatiōem. Nōne comediſti fauū meū cū melle meo. i. dulcedinē diuinitatꝫ cū corꝑe ꝛ sāguine mee hūanitatꝫ Hoc eñ ꝓpriū eſt amicꝫ meis vt comedāt ꝛ bibāt ꝛ inebrient᷑ chariſſimi. Can̄. v. vt corp⁹ meum comedāt ꝛ ſanguinē meū bibāt. ꝛ experientia intima mea diuītate inebrient᷑. Hoc eñ ꝓpriū electoꝝ eſt. dic̄ haymo ſuꝑ Apoc̄. Surge ad meā expimētalē cohitatiōꝫ. vt vbi ſū ego ꝛ tu ſis. q2 ex hac mādūcatōe mei tu manes in me ꝛ ego maneo ī te. Jo. vj. tanq̄ꝫ mihi iā incorꝑata. Ego quidē ī altiſſimis habito. ꝛ thron⁹ me⁹ ī colū. nu. Jō Surge o colūba mea ꝓpt᷑ experientie tue ſimplicē fruitiōeꝫ ꝛ ſingularē. Solū eñ querꝫ expiēdo frui preſentia mea. Vn̄ dixiſti. Renuit ꝯſolari aīa mea. memor fui dei ꝛ delectat⁹ ſū. Qḋ exponēs Greg. vj. moral̄. dic̄ ſic. Qui de tꝑalium amiſſiōe nō lugeo. ď tꝑalīū abūdātia ꝯſolari neq̄ꝫ poſſum ꝛ tm̄ memoria dei ſolū delectat⁹ ſū Si igit᷑ tm̄ ďlectat᷑ i ſola memoria dei. dicat cū Ber̄. Suꝑ mel ꝛ oīa ei⁹ dulcis ꝑn̄cia Propa. ꝓpt᷑ expiētie tue ꝑfectōꝫ ꝛ delectatiōꝫ. Mo ei ſpūales delitias pl⁹ expirꝫ tāto auidi⁹ appetꝫ eas. ꝓpera igit᷑ veīre ad me fontē oīm delitiaꝝ. Nā etiā celeritas ī deſiderio mora ē. vt ďt Seneca. O formoſa mea. ꝓpt᷑ expiētie tue radioſā multiplicatōeꝫ Expiria ei me te viſitātē p⁹ pietē ſtātē ꝑ cācellos ꝓſpiciētē. i mōtib⁹ ſaliētē. Can̄. ij. Jtē expiris me te alloquentē. te odoꝛe meo ſꝑ attingentē. te reficiētē ꝛ amplectantē ꝛc̄. vt ꝑꝫ in cāntico amoꝝ ꝑ totū. Vn̄ Ber̄. ſ. lviij. ſuꝑ Can̄. dic̄. Attēdite ſpōſe deuotōꝫ atqꝫ ſolertiā ſiue expientiā q̄ vigili vtiqꝫ oculo. ſ. experiētie obſuat ſpōſi aduentū. ꝛ deinceps oīa ipſi⁹ intuet᷑. Venit eñ illa. accelerat. appropiat. adeſt. reſpicit. alloquit᷑. ꝛ nihil hoꝝ momētoꝝ ſpōſe induſtriā fugit. Hec ille. Veni igitur ad expientie tue cōſummatōem. q2 ficus ꝓtulit groſſos ſuos. Jn q̄ oſtēdit ſue viſitationis dulce allectiuū. Quid ꝑ fic⁹ ꝯueniēt⁹ intelligit ꝑr ꝓducentē fructū dulcedis q̄ꝫ pr̄ etern⁹. ꝓncipiū oīs dulcoꝛis q̄ ꝓtulit nobis groſſos infinite dulcedis ꝛ refectiōis. ſ. ꝼbū ſuū. ꝛ ſpm̄ ſcm̄. ꝯſubales ꝛ coeťnos. Verbū ſuū infinite dulcedis ꝓtulit incarnatum. vt nob̄ eſſꝫ i redēptiōꝫ. ꝛ panē ſuꝑſubſtātialem vt eſſet nob̄ in refectōꝫ. q̄ deſcēdit de celo nobis ꝑparat⁹. ꝛ habēs in ſe omne delectamētum. ꝛ oēm ſapoꝛē ſuauitans. vt ꝑ iſtm̄ dulciter reficiamur i via ne deficiam⁹. ſꝫ ad eternū prēm reducamur. Ecce ďt hug. ſuꝑ ꝑmū ange. hierar. Vnū ferculū ꝓponit᷑ i mēſa dn̄i ſꝫ noli ꝯtēnere. Cōtinet eñ in ſe oē bonum. Sꝫ hāc refectōꝫ nō oēs guſtāt. Jpa ei vna eſt ꝛ ſinglarꝫ. q2 cū aliena ꝛ extranea delectatiōe ꝛ dulcedīe nō ꝑcipit᷑. Dr̄ domeſtica. q2 amicꝫ ꝛ familiaib⁹ tm̄ ꝑparat᷑ ďr vnifica q2 vnū ſecū efficit oīs q̄b⁹ ſe ſumēdā ꝛ ꝑcipiēdā ꝑbet Hec ille. Fic⁹ etiā patna ꝓtulit nobis ſpm̄ ſcm̄ ꝯſubalē ꝛ coeťnū. q̄ eſt fons infinite dulcedis. ſaliēs i vitā eťnā. Spūs ei me⁹ ſuꝑ mel dulcꝫ ďr Ecc̄i. xxiiij. A q̄ oīs dulcedo emanat. Vn̄ Gre. li. ix. moral̄. ďt q̄ vnctio ſpūſſci fac̄ ꝯtēnere inferioꝛa ꝛ eleuat ad ſuꝑioꝛa. ꝛ q̄ dulcedo ei⁹ h̄ ſentiri ꝑt nō dici. Hūc groſſū infinite dulcedis pr̄ nob̄ ꝓtulit dū nob̄ eū i ſenſibilib⁹ ſignis miſit. ꝛ q̄tidie i inuiſibilit᷑ electꝫ mittit᷑. q̄ itinerātes ꝑ ſeptē dona q̄ſi ꝑ ſeptē dies. ꝛ ꝑ ſeptē rfectōes ſpūales nos ad ꝯuiuiū eťnoꝝ colliū ꝑducit. Unde Gre. j. li. moꝛa. ďt. q̄ vnūq̄dqꝫ donū ſpūſſcti diē ſpūalē fac in mēte ꝑ ſuā illumiatōꝫ. ꝛ i q̄libet die ꝯuiuiū fac ꝑ ſuā dulcedinē. Intellectus i die ſuo ꝯuiuiū facit ꝛ ꝑparat. q2 i eo q̄ audita penetrat reficiēdo coꝛ tenebras e⁹ illuſtrat. Sapiētia ī die ſuo ꝯuiuiū fac. quia mentē eternoꝝ ſpe ꝛ certitudine reficit. Conſilium in die ſuo cōuiuiū exhibet. quia dum ꝑcipitē eſſe ꝓhibet. ratiōe animū replet. Foꝛtitudo in die ſuo conuiuiuꝫ facit. quia dum aduerſa non metuit trepidāti menti cibos

ꝯſidētie apponit. Sciētia in die ſuo ꝯuiuiū ꝑparat. q2 in vētre mētis ignorātie ieiuniuꝫ ſepat. Pietas in die ſuo cōuiuiū exhibet. q2 cordis viſcera miſericordie opibꝫ replet. Timor in die ſuo ꝯuiuiū facit. quia dū premit mentē ne de pſentibꝫ ſupbiat. de futuro illā cibo ſpei cōfortat. Hec ille. Et ſic itinerans ad eternitatē cōfidēter ꝛ velociter icedit. Et hec dona ſancti ſpūs ſunt quedā pfectiōes aīme p quas reddit᷑ bene mobilis ad eternā ꝓſequendū. ꝛ exercitata ad experiēdū. q2 ſpūalis oīa dijudicat. Ad cuiꝰ eternitatis plenā expientiā nos pducat eterna ſapiētia benedictꝰ deus Amen.

Septimū iter eter

nitatꝫ p qd̄ ſpūs nr̄ venit ad interiſecū ſecretū ꝛ eternale maneriuꝫ dn̄i. Hoc eſt eterno ꝛ meritoria operatio ſiue deiformis. i. diuine opatiōi ꝯformis. Niſi eñ opa nr̄a eſſent iter ad eterna. dominus nō diceret Math. xvi. Et reddituꝝ vnicuiqꝫ ſm opa ſua. Opa eñ illoꝝ ſequūt᷑ illos ſicut dicit Joh. Apoc. xiiij. Ad maiorem aūt huiꝰ itineris noticiā habendā ſeptē ſūt notāda. Primo q̄re iter meritorie opationis pcedētia itinera ſubſequat᷑. Secūdo q̄re natura rōnalis ad hoc facta eſt ꝙ opet᷑. ꝛ eternū finē p hoc cōſequat᷑. Tertio quare homo ſm duplicē naturā corpalē ſcilicet ꝛ ſpūalē opari denotet᷑. Quarto qualiter opatio vtriuſqꝫ nature corpalis ſcꝫ ꝛ ſpūalis deiformis efficiat᷑. Quinto qualit᷑ diuerſi gradꝰ vtriuſqꝫ opationis vl̄ ſpēs diſtīguiāt᷑. Sexto qualit᷑ ſpūs p vtrāqꝫ vitā ſcꝫ actiuā ꝛ ꝯtemplatiuā ad eterna ingrediat᷑. Septimo qualit᷑ ad veniendū p iter meritorie opatiōis a dn̄o inuitet᷑.

Diſtinctio p̄ma

Primo qualit᷑ iſtud iter pcedētia ſeq̄tur. Notandū eſt ꝙ cū aliquis i ſpūalibꝫ exercitatꝰ fuerit ad eterna directus p rectā rōnem vel intētionē. cū fuerit i itineribꝫ eternitatis expeditꝰ p frequentē meditationē. cū fuerit ad eterna directꝰ ad limpidā ꝯtemplatōem. cū fuerit ad eterna iclinatus p feruidā dilectōem. cū fuerit de eternis inſtructꝰ p multiplicē reuelationē. cum fuerit eterna exptus p dulcē pguſtationē. vt de oībꝫ patuit ſupra. quid modo reſtat niſi vt eterna ingrediat᷑ p deiformē ꝛ meritoriam opationē. Quid nā pdicta oīa valerēt ſi ea deiformis opatio nō cōſummaret. Nō eñ perfectū facit cognitio v̄itatis niſi ſubſequatur habitꝰ virtutis in opatiōe. ait Hugo ſup. vij. angelice hierarchie. Et in libro d̄ tribꝫ dictis dicit ſic circa finē. Quid nobis pdeſt ſi in deo cognoſcimꝰ maieſtatis celſitudinē. ꝛ nullā nobis inde colligimꝰ vtilitatem. Si eñ de illo intimo diuine ꝯtēplationis ſecreto reuertimur. q̄d nobiſcuꝫ afferre poterimꝰ niſi lumē exēplaris opationis ꝛc̄. vt ſupra in plogo diſ. v. quare iter meritorie opationis rōnabiliter pdicta ſequit᷑.

Diſtinctio ſecūda

Secūdo ſciendū eſt ꝙ natura rōnalis ad hoc facta eſt vt opatiōes proprias opet᷑. ꝛ p h̄ gratia mediāte finē ſuuꝫ vltimū ꝯſequat᷑. ꝑpter hūc eñ finē cōditꝰ eſt homo. vt opꝰ ꝑpter qd̄ factꝰ eſt opet᷑. ꝛ nō ſolum ne a vita eterna ſiue a ſuo fine excludat᷑ ſꝫ etiā ne quaſi natura. i. ſua pfectione puet᷑. Qd̄ lincoñ. cōmentator ſup. iij. angel. hiera. ſic oſtēdit dicens. Facta eſt rōnalis natura nō ſolū ꝑpter inherere deo p dilectōnē dei. ſꝫ etiā opari ſm ſacras ordinatōes bene ad pximū ex dilectiōe pximi. ꝛ ſi p̄ dicto modo n̄ operat᷑. tūc fine ꝑpter quē facta eſt caret. cuꝫ neutra dilectio ſine altera pmācat. ac p hoc caſſa ꝛ vana eſt. ꝛ ideo indigna ſuo ſiſtere. etiam ſm exiſtentiā naturalē ei diuinitꝰ dataꝫ ꝑpter hmōi finē. Sic eñ ſm apl'm. q̄ non laborat nō māducet. ſic oīne qd̄ opꝰ ꝑpter qd̄ factū eſt ſue negligētie vicio nō facit. exiſtentie ſue naturalis fulcimēto priuari debꝫ. vt videlicet plenitudinē integrā. ꝛ integritateꝫ plenā exiſtētie naturalis nō retineat. ſic primus angelꝰ ꝛ pmus homo nō opantes ſm ſacras ordinatiōes gratie ꝑprie. recedentes voluntarie ꝛ elōgantes ſe a p ſe ente ꝛ p ſe eſſe deciderūt in corruptionē natural' exiſtentie nō ꝙ ipſa caderēt in penitꝰ non eſſe. ſed ꝙ ipſa vt ꝓtactū eſt a ꝑprie integritatis plenitudie deciderūt. ꝛ ꝑpter auerſionē ab illo qui ſolus per ſe eſt ꝛ ꝯuerſionē ad aliud qd̄ p ſe nō eſt aut deficient eſt. dicunt᷑ magis non exiſtere q̄ꝫ exiſtere. Hec ille. Et ideo non licet ociari a bono ope. Ocia eñ ſine lr̄is mors ē. ait Seneca. ꝛ viui hoīs ſepultura. Et Bern. i ſermone ad ſolitarios dic̄. Nihil pcioſiꝰ tpe q2 ſicut capillus nō peribit de capite. ſic nec momentū pibit de tpe quin oporteat reddere rōneꝫ. Igit᷑ natura rōnalis facta ē vt opetur. ꝛ p h̄ finē ſuū ꝯſequat᷑.

Diſtinctio tertia

t

Ertio videndū eſt. ꝙ cū homo ꝯſtet ex duplici natura. corꝑali ſcꝫ ⁊ ſpūali ideo duplices oꝑationes debet operari. vt ſm vtraqꝫ naturā ad eterna paſſibꝫ oꝑationū dirigaꝛ ꝑ intentionē rectā in finē vltimū qui eſt deꝰ eternus. vt ſic totꝰ homo cū tota familia ſua ſpirituali bene ordineꝛ ⁊ pacificeꝛ ⁊ regnū efficiaꝛ eterno deo. Niſi eñ deus regnū ſuū in nobis habere poſſet. nō dixiſſet Luce xvij. regnum dei intra vos eſt Hoc aūt regnū nō eſt eſca vel potus. ſed iuſticia ⁊ pax ⁊ gaudiū in ſpūſancto. Juſticia iuſtificās iudicia cordis ſiue ratōis. pax trāquillans impia facultatis. gaudiū adimpleſ deſideriū volūtatis. Et Gregoriꝰ exponēs illud verbū dicit. Hec ſūt quaſi imago ar/ra ꝑhennis leticie futuri ſeculi. Iſtaꝝ oꝑationum tā ſpiritualiū ꝙ̄ corꝑaliū ordinē ⁊ directionē in finē ſcꝫ deū. bene oſtēdit ⁊ docet auctor libri de ſpiritu ⁊ aīma dicēs. Nobilis eſt creatura aīma. Ciuitas nāqꝫ dei eſt. d̄ qua tā glorioſa dicta ſunt ꝙ ad imaginem ⁊ ſimilitudinē dī facta eſt. Hec ciuitas hieruſalē merito appellata eſt. quia ad fruendū viſione illiꝰ pacis ſumme. q̄ facit vtraqꝫ vnuꝫ creata eſt. Mens eiꝰ paradiſus eſt. in q̄ duꝫ celeſtia meditaꝛ. quaſi in paradiſo voluptatis delectaꝛ. Domꝰ etiā ſummi patrisfamilias eſt aīma ꝑpter vnitatē moꝝ. Sponſa xp̄i ꝑpter dilectionē. Templū ſpiritusſancti propter ſanctificationē. Sequitur. Ciuitas regis eterni. ꝑpter concordiā ciuiū. Et quia nulla eſt ciuitas abſqꝫ populo. diſpoſuit in ea conditor noſter populū triplicis gradus. id eſt. ſapiētes ad cōſulendū. milites ad pugnandum artifices ad miniſtrandū. Ciues huius ciuitatis ſunt naturales ⁊ ingenii anime vigores tanq̄ꝫ indigene. quoꝝ diſtincti ſunt gradꝰ. Alij ſuperiores alij medij. alij inferiores. ad ſimilitudinē angelice hierarchie Superiores ſunt quidā intellectuales ſenſus. medij rationales. infimi aīmales. quorum hec differētia eſt. Animalis ſiue ſenſualis appetit ſenſibilia. Rationalis diſcernit ⁊ diſcretionis oculo aſpernaꝛ ea. Intellectualis ꝑtrahit ea ad diuina. Sequitur. Intellectuales igiꝛ ſenſus ſunt tanq̄ꝫ anime ꝯſiliarij dicētes ei. Deū time ⁊ mandata eius obſerua. ꝑpter hoc eſt eñ omnis homo. Rationales ſunt milites qui hoſtes cōcupiſcentiarum ipugnant ꝑ arma iuſticie. Animales ſiue ſenſuales ſenſus ſunt tanq̄ꝫ ruſtici ⁊ artifices mechanici qui corꝑalibꝫ rudimentis inſiſtūt. ⁊ corpori neceſſaria miniſtrāt. Sequitur. Hanc triplicē vim aīme ſcꝫ ſenſualē rationalē ⁊ intellectualē philoſophi partes aīme vocauerūt. nō integrales ſed ꝟtuales. quia potētie eius ſunt. Hec oīa in libro p̄dicto. Tota igiꝛ iſta familia pacificata ⁊ qlibet in ſuū officiū ⁊ opus ordinata ⁊ directa ⁊ regi ſuo plene ſubiecta. oēs extranei regnum aīme turbātes eijciaꝛ ⁊ excludātur. Extranei aūt ſunt (vt dicit Richardꝰ libro quarto de cōtemplatiōe. c. xv.) oēs cogitatus tā vani ꝙ̄ noxij qui nulli noſtre vtilitati ſeruiūt. ⁊ ſimiliter turba inordinataꝝ affectionū ⁊ ſolicitudinū. quas oēs oportꝫ eijcere. vt regis noſtri legibꝫ. ⁊ dilecti nr̄i amplexibꝫ quanto liberiꝰ tanto iocundiꝰ liceat inherere. Qui abſterget omnē lachrymā ab oculis eoꝝ. Ex his apparet ꝙ homo ſcd̄m vtraqꝫ naturā debet operari. cū ſm vtraqꝫ ſit beatificabilis.

Diſtinctio quarta

q

Uarto videndū eſt. Cū Dyonyſius vij. eccleſiaſtice hierarchie dicat ꝙ ex ſcriptura edocemur ꝙ iā in hac vita deiformē vitā inchoamꝰ. quā in celo cōſummabimꝰ. qualiter vtraqꝫ noſtra operatio. ſ. ſpūalis ⁊ corꝑalis deiformis. i. diuine oꝑatōi ꝯformis efficiaꝛ. Niſi eñ aliqualiꝛ poſſemꝰ nos deo pr̄i nr̄o ꝯformiꝛ oꝑari tanq̄ꝫ filij. dn̄s nō dixiſſet. Eſtote ꝑfecti ſicꝫ ⁊ pr̄ vr̄ celeſtis ꝑfectꝰ eſt. Math. Sicꝫ eñ imaginē dei patris nr̄i habemꝰ ī mēte vel tenemꝰ. ita etiā vt dei filij ſimꝰ. debemꝰ ſilitudinē tenere in oꝑatiōe. Nā eiꝰ filij ſumꝰ cuiꝰ oꝑa facimꝰ. dicit dn̄s Jo. viij. Un̄ ⁊ Dyoni. v. c. eccl̄. hierar. dic. ꝙ. Uniꝰcuiuſqꝫ hierarchie. i. bn̄ ordiāte ꝑſone ꝑfectio ē. ad dei imitatoꝝ ſm ꝓpriā oꝑationē reductā eſſe ⁊ fieri cooꝑatricē. qđ efficacius oibꝫ diuinā ingignit ꝯformitatē. ⁊ facit repſentare diuinā oꝑatōꝝ ī ſeipo ſm qđ poſſibile ē. Juxta illđ. j. Co. iij. Dei eñ adiutores ſumꝰ. Notādū igiꝛ ꝙ Dyo. v. eccle. hierar. dicit ꝙ ne illuminatiōes diuinaꝝ oꝑatōnū ꝯfuſe ⁊ indiſtincte videāꝛ. iđ tā angelica ꝙ̄ eccl̄iaſtica gradus ſūt diuiſi ī ꝑmas. medias. ⁊ vltīas ſanctas oꝑatiōes ⁊ ordīes ſm hierarchicas diſcretiōes. i. ordinatas diſtinctiōes. Et. c. x. angelice hierarch. dic. ꝙ vnaqueqꝫ mens bene ordinata tam angelica ꝙ̄ humana habet in ſe primas, medias, vltimas, ſiue infimas

ordinationes ⁊ virtutes. ⁊ ſurſumactiones. ſm quas vnuſquiſqꝫ angel⁹ ⁊ homo hierarchic⁹ ⁊ bene ordinat⁹ percipit ſm ꝓpriā capacitatē dei purgationē ⁊ illuminatiōem ⁊ perfectionē. que ſunt deiformes opatōnes operari eſſe hierarchicos. id eſt. bene ordinatos ad ſimilitudinē angelice hierarchie. vt videlicet ſm ſupmas opationes ſimus bñ ordinati ad deū. ſm medias ſim⁹ bene ordinati ad noſmetipos. ſm vltimas ſiue infimas ſimus bene ordinati quantū ad exteriora. et ſic erim⁹ totaliter ordinati. ⁊ opationes noſtre deiformes ⁊ deo accepte erūt. quia p eas purgamur. illuminamur. ⁊ pficimur. ⁊ extūc erim⁹ idonei ad purgandū illuminandū ⁊ pficiendū alios diſpoſitiue. qꝛ ſumus coadiutores dei. q̄ ſol⁹ hoc facit effectiue. De hoc vide ſupra itinere tertio ⁊ quarto. Primo igitᷓ vt tanq̄ȝ bene ordinati deiformiter operemur q̄ ad deū ad ſimilitudinē angelice hierarchie. In qua (ſicut dicit Bernard⁹. v. de cōſideratione) de⁹ in ſeraphin amat vt charitas. in cherubin noſcit vt veritas. in thronis ſedet vt equitas. Oportet etiā nos q̄ntum poſſum⁹ deū ſummū bonū diligamus. vt ſummā veritatē cognoſcam⁹. vt ſummaȝ equitatē in nobis teneam⁹. ⁊ ſic erim⁹ bñ ordinati quo ad deū p deiformes opationes. Quia ſicut dicitᷓ Linco ñ. ſup angel. hierarch. Intellect⁹ human⁹ in ſuo ſupremo gr̃a adiutus habꝫ vt ferueat amore cū ſeraphin. luceat ſciētia cū cherubin. ſpiritualis fact⁹ iudicet omīa cū thronis Secūdo vt tanq̄ȝ bene ordinati circa noſmetipos deiformes opatiōes opemur ad ſimilitudinē medie angelice hierarchie. In qua ſicut dicit Bern. vbi ſupra. De⁹ dñatᷓ vt maieſtas. operatᷓ vt ꝟtus. tuetᷓ vt ſal⁹. oportet vt etiā nos omē impediens pticipationē diuine dñationis ſuperem⁹. vt opa omniū ꝟtutū ſm gratiā nobis datā ſtudioſe agam⁹. vt omībꝫ inordiatis motibꝫ ⁊ impulſionibꝫ potēter reſiſtam⁹ ⁊ illa vt poſſum⁹ inferioribꝫ cōmunicemus. ⁊ ſic erim⁹ bene ordinati in nobis p deiformes opationes. qꝛ ſicut dicit lincoñ. vbi ſupra. In media hierarchia noſtra oportet ꝙ dñemur cū dñationibꝫ. vt fortes ſim⁹ cuȝ virtutibꝫ. vt ordinati ſim⁹ cum poteſtatibꝫ.

Tertio vt tanq̄ȝ bene ordinati ad exteriora opemur deiformes opationes ad ſimilitudinē infime angelice hierarchie. In q̄ deus vt dicit Bernard⁹ vbi ſupra. regit vt principium. reuelat vt lux. aſſiſtit vt pietas. oportet vt omīa exēplariter ad primū principiuȝ reuocem⁹. vt lumē veritatis verbis ⁊ factis alijs oſtēdamus. vt opa pietatis omnibꝫ deuote exhibeam⁹. ⁊ ſic erim⁹ ordinati quo ad exteriora p deiformes operatōes. quia ſicut dicit Lincolieñ. vbi ſupra. In vltima noſtra hierarchia oportet vt ꝑncipemur cū ꝑncipibꝫ ſcꝫ media ad primū principiū reducēdo. vt reuelemus veritatē cū archangelis. ⁊ pie aſſiſtam⁹ indigēti cum angelis. Ut igitᷓ dicit Dyoniſi⁹. v. ca. eccleſiaſtice hierarchie. diuinitas celeſtes animos ꝑus naturaliter mūdat. poſtea illuminat. ⁊ illuminatos perficit. ad opationes pfectionis deo ꝯformes. Hec ille.

Diſtinctio quinta

Quinto vidēdū eſt qualiter in vtriſqꝫ operatiōibꝫ diuerſi grad⁹ vel ſpecies diſtinguantᷓ. Sed qꝛ de opationibꝫ ſpiritualibꝫ put reſpiciūt vitā ꝯtemplatiuā ſupra dictū eſt in tertio itinere diſtinctione quarta de gradibꝫ cōtemplatiōis. Ideo modo dicendū eſt de gradibꝫ opationū. put reſpiciūt vitā actiuā. Et primo dicēdum eſt de gradibꝫ operationū virtualiū put ordinātᷓ ad proximū. Secūdo vt ordinātᷓ in ꝓpriū ſubiectū. ⁊ tertio put ordinātᷓ ad deum.

Grad⁹ operationū virtualiū put modo loquor de virtutibꝫ. cōſiſtunt in quattuor ꝟtutibꝫ cardinalibꝫ. quaꝝ quelibet habꝫ plures grad⁹. vt oſtēdit Macrobi⁹ libro ꝑmo de quattuor virtutibꝫ. vbi recitat dicta platonis. qui diſtinguit q̄ttuor genera virtutū. quaꝝ quedā dicuntᷓ politice. quedā purgatorie. quedā purgati animi. quedā exemplares. Prime ordināt hominē quo ad ꝓximū. ſecūde quo ad ſubiectū ꝓpriū. tertie quo ad deū. quarte pficiūt alias. Politice ſunt q̄bus boni viri reipublice cōſulunt. vrbē tuentur. parētes venerantᷓ. liberos amāt. ꝓximos diligūt. ciues ſuos bene gubernant.

Purgatorie virtutes ſunt inquantuȝ ab his animū ad diuina trahūt Purgati animi virtutes ſunt inquantū animū innixum diuis expeditū tenēt. Exēplares ſiue heroice ſunt q̄ in ſolo do ſūt. nō vt in nob ſꝫ incōparabiliᷓ excellētiori mō a q̄bꝫ oēs ꝟtutes i nos influūt ⁊ opantᷓ ⁊ ꝯſiſtūt. Notādū eſt igitᷓ ꝙ macrobi⁹ ibidē qualibet iſtaꝝ ꝟtutū diſtinguit ⁊ diffinit. p q̄s diffinitiōes patent eaꝝ gradus ſiue ſpecies et proprietates.

De ſeptem itineribus eternitatis

Primo igit͛ diffiniens prudentiã primã virtutũ cardinaliũ vt eſt virtus politica dicit. Prudẽtia eſt ad rationis normã vniuerſa dirigere. Secũdo vt eſt virtus purgatoria diffinit eã ſic. Prudentia eſt mũdũ iſtũ ⁊ oĩa que in eo ſunt diuinoꝝ cõparatione deſpicere. Tertio vt eſt virt⁹ purgati aĩ diffinit eam ſic. Prudẽtia eſt diuina nõ quaſi in electiõe aliĩs ꝑferre. ſed quaſi nihil aliud ſit intuere. qđ ꝑfectoꝝ eſt. Exemplarĩ aũt prudentia vt eſt in deo. eſt ipã mens diuina. vel diuine mẽtis regula. qua diſponit vniuerſa in celo ⁊ in terra. Hec ille. Ex his apparere poteſt ꝙ ꝑmus grad⁹ prudẽtie vt eſt virt⁹ politica facit finẽ in oĩbꝫ rationabilit͛ operari. ⁊ cũ hominibꝫ honeſte ↄuerſari. Secundus grad⁹ prudentie vt eſt virt⁹ purgatoria mentẽ alti⁹ erigit. qꝛ dũ mũdana deſpicit. eterna ſiue celeſtia prudẽter appetit. Terti⁹ gradus prudẽtie vt eſt virt⁹ purgati animi mẽtem pleni⁹ ꝑficit dũ eã in eternis figit. quia ſola eterna appetit. Exẽplaris aũt prudẽtia que in ſolo deo eſt ꝑdictos gradus inchoat deducit ⁊ cõſummat. qꝛ oĩs prudẽtia ꝯa a deo eſt. vt patet. Secũdo Macrobi⁹ ſecundã virtutẽ cardinalẽ. ſ. fortitudinẽ diffinit. Et ꝑmo vt eſt virt⁹ politica dicens. Fortitudo eſt que habet mentẽ ſup metũ erigere ⁊ nihil niſi turpia formidare. Secũdo vt eſt virt⁹ purgatoria diffinit eã ſic. Fortitudo eſt animã nõ terreri corpis cruciatu ductu ꝑhie ꝑcedente. Tertio vt eſt virt⁹ purgati animi. eſt paſſiones nõ vincere. ſed animo peni⁹ ignorare. Exẽplaris fortitudo que in deo eſt. eſt ꝙ ſp idẽ eſt. nec vnꝗ̃ mutatur. Ex his parere poteſt ꝙ ꝑmus grad⁹ fortitudis vt eſt virt⁹ politica hominẽ facit oẽm timorem ꝓ vtilitate reipublice poſtponere. ⁊ turpia formidare. Secũdus grad⁹ fortitudis vt eſt virt⁹ purgatoria. mentẽ magis confortat vt nulla pena tpalis eã terreat. qꝛ ad ſola eterna fortiter anhelat. Terti⁹ grad⁹ fortitudinis vt eſt virt⁹ purgati animi mentem in eternis figit. quia cũ oĩa cõtraria vicerit. repugnare omĩno ⁊ cõfidenter ↄtemnit. Exemplarĩ aũt fortitudo que in deo eſt ꝑdictos grad⁹ inchoat. deducit. ⁊ conſummat. Ipa eñ attingit a fine vſqꝫ ad finẽ fortiter. ſuauiter diſponẽs oĩa. Tertio Macrobius virtutẽ cardinalẽ tertiã. ſcꝫ temꝑantiam diffiniẽs primo vt eſt virtus politica dicit ſic. Temꝑantia eſt virt⁹ que ĩ nullo moderationis metã excellit. Secũdo vt eſt virtus purgatoria diffinit ſic. Tꝑantia ẽ oĩa relinquere niſi quantũ natura reqrit. Tertio temꝑantia vt eſt virt⁹ purgati animi. eſt terrenas cupiditates nõ reprimere. ſed obliuiſci. Exemplarĩ autẽ tẽperantia que ĩ deo eſt. ſic eſt ꝙ in ſe ꝑpetua intẽtione ↄuerſa eſt. Ex his apparet ꝙ ꝑmus gradus temperantie vt eſt virtus politica hominẽ ab exceſſu ⁊ defectu cuſtodit. quia ei mediũ virtutis in oĩ opatione oſtẽdit. Scđs grad⁹ temperantie vt eſt virt⁹ purgatoria mentẽ ad eterna perfecte dirigit quia omnẽ ſuperfluitatẽ rerũ grauantiũ firmiter excludit. Tertius gradus tẽperantie vt eſt virtus purgati animi mentẽ eternis infigit. quia cõcupiſcentiam oĩs inordinati cõcupiſcibilis penitus extiguit. Exemplarĩ autẽ tẽperantia que in deo eſt ꝑdictos grad⁹ temperãtie inchoat. deducit. ⁊ perficit. quia oĩ creature numerum. pondus. ⁊ menſurã tribuit. Quarto Macrobi⁹ virtutẽ quartã cardinalẽ. ſcꝫ iuſticiã vt eſt virtus politica diffinit dicẽs Iuſticia eſt mundũ iſtũ deſpicere. ⁊ ſeruare vnicuiqꝫ qđ ſuũ eſt. ſ. ſibiĩpſi. ⁊ ꝓximo ⁊ đo. Secundo iuſticia vt eſt virt⁹ purgatoria eſt ad verã ꝓpoſiti viã ↄſentire. Tertio iuſticia vt ẽ virtus purgati animi eſt cũ diuina mente ꝑpetuo federe ſociari. Exẽplaris iuſticia vt ĩ deo eſt. eſt ꝙ ꝑhenni lege a ſupna ſui operis ↄtinuatione nõ flectit͛. Hec ille. Ex his patet ꝙ ꝑmus grad⁹ iuſticie vt eſt virt⁹ politica hoiem ab oĩ iniq̃tate cuſtodit. ⁊ cũ oĩbꝫ pacifice ↄuerſari docet. Secũd⁹ grad⁹ iuſticie vt eſt ꝟt⁹ purgatiua mentẽ ad etna directe trahit. qꝛ iuſto ordini recte rõis ꝑfectẽ cõſentit. Terti⁹ grad⁹ iuſticie vt eſt virt⁹ purgati aĩ mentẽ in eternis figit. qꝛ illã cuꝫ deo ꝑpetuo ſociat federe. Exemplarĩ aũt iuſticia vt in deo ẽ ꝑdictos grad⁹ inchoat. deducit. ⁊ ꝑficit. que omnẽ creaturã ꝑpetua ⁊ inflexibili lege iuſte regit. Ex his aliqualit͛ pꝫ quõ grad⁹ opationũ virtualiũ differunt͛ ſunt in actiuis ⁊ ↄtẽplatiuis. ⁊ q̃liter ꝑ virtutes. vt ſunt ꝟtutes politice hõ ordinat͛ in opatõibꝫ ſuis q̃ ad ꝓximũ. ꝑ ꝟtutes vt ſunt purgatorie ordinat͛ quantũ ad ſeipm. vt ſunt ꝟtutes purgati animi quantũ ad deũ. Alias virtutes exẽplares q̃ in deo ſunt ſolo ꝑficiunt ſcꝫ magis ⁊ minus. put opantes in fide ⁊ charitate opera lucis. eas ꝑfecti⁹ vel minus ꝑfecte ꝑticipãt vel imitant͛.

Diſtinctio ſexta

ſ Extro videnduz eſt qualit̃ p̱ vtraſq̃ opationes. ſ. interiores ⁊ exteriores hoīs. ſiue vite actiue ſiue ɔtēplatiue ſpūs human⁹ ad intrinſecū ⁊ eternale manerīū ihū ingrediat̃. De q̄ notandū eſt ꝙ ſic dič p̱ſper in libro de vita ɔtēplatiua. Licet vita actiua ⁊ ɔtēplatiua itinerib⁹ diſparib⁹ incedāt. ad eandē patriā tm̄ tendūt. Actiua vita ait p̱ſper habz ſolicitū curſum. ɔtēplatiua ꝟo hꝫ gaudiū ſempiternū. qḋ nō auferet̃ ab ea in eternū. Itē in ɔtēplatiua vita regnū ꝑcipit̃. in actiua regnū acq̄rit̃. Hec. ſ. actiua facit te plurimoꝝ bonoꝝ copia opeꝝ pulſare ianuā. Hec. ſ. ɔtēplatiua vocat ɔſummādos in patriā. In hac ſcꝫ actiua ɔtēnit̃ mūdus. in illa videt̃ de⁹. Hec ille. Cū his ɔcordat Aug⁹. in ſmōe de dedicatōe tēpli vbi dicit ſic. Sic malis opib⁹ q̄ſi quibuſdā vectib⁹ ⁊ ſeris vite nob ianua claudit̃. ita abſq̃ dubio bonis opib⁹ aperit̃. igit̃ nō ſoluz bonis opib⁹ hoīs interioꝝ ſꝫ etiā bonis opib⁹ hominis exterioꝝ ꝑuenit̃ ad eterna. q2 de⁹ reddit vnicuiq̃ ſcḋm opa ſua Opa eī illoꝝ ſequūtur illos. Apoč. xiiij. Qui bona opa facit q̄d aliḋ q̄z ad eterna q̄ſi quibuſdā paſſib⁹ tēdit Et qui eternā vitā querim⁹. q̄d aliud ꝙ̄ q̄dā itinera agim⁹ p̱ q̄ ad patriam feſtinam⁹. ait Grego. xxiij. moral. Quia ꝙ̄uis i vſu operis ſit tpalitas. tm̄ in intētione dꝫ eſſe eternitas.

Et notādū. ꝙ ſicut p̱ opa interioꝝ hominis vt p̱ ɔtēplationē q̄ñq̃ fit q̄daz p̄libatio eterne vite. ita ⁊ p̱ opa exterioris hoīs fit in eo aliq̄ñ ſilitudo aliqua vel imago etne vite ſicut dič Bern̄. in li. de amore dei. vbi dič ſic Sic in ſanctitate vite ⁊ hoīs interioꝝ ɔtemplatōe ⁊ fruitiōe diuinitatꝫ iā future vite btitudinē p̄libare i hac vita videt̃ ⁊ imitari. ſic etiā de corpoꝝ ipoꝝ glorificatiōe quā plene ibi ꝑcepturi ſunt in hac vita nō nihil ꝑcipiūt Accepta em̄ illa gr̄a quā habitātes in vnū ſeipis in deo ⁊ deo in ſeipis fruunt̃ ipi⁹ carnis ſe ſentiūt viciſſe omēs ɔtradictiōes. vt vniuerſa ſubſtātia carnis non ſit eis niſi inſtrumentū boni opis. Nā ⁊ ſi ipſi⁹ miſerijs ⁊ infirmitatib⁹ ɔtabeſcūt. ex hipſo in interiori hoīe forti⁹ ɔualeſcūt. q̄ñ em̄ infirmor. tunc fortior ſum ⁊ potēs. ait apl̄s. Sequit̃. Senſus ipi nouā ꝑcipiūt quandā ⁊ ꝓpe ſpūalē gr̄tiam oculos ſimplices ⁊ aures obtēperātes ⁊ aliquādo in feruore oranōis tanta cordis ignota quadā fragrātia inſpirat. tāti guſt⁹ ⁊ ſi nō guſtando ſuauitas. tanta p̱ mutuū tactū ſpūalis charitatis incentiuū fit vt videant̃ ſibi intra ſeipos ſpūalis gratie cuiuſdam voluptatꝫ gerere p̱adiſum. Vult⁹ etiā ⁊ tot⁹ corporis cōpoſitione. vite ⁊ morum ⁊ actuū decore. mutue etiaz ſeruituris in illis deuotis exhibitiōib⁹ ⁊ piīs ſuſceptiōib⁹ cuiuſdā gratie beneplacito ſibi ɔueniūt inuicē ⁊ cōuiuūt. vt vere ſit cor vnū ⁊ aīma vna. Nimiꝝ corpoꝝ ſuoꝝ gloriā iā hic inchoant vel initiāt. ⁊ puritate cōſcientie ⁊ intime cōuerſationis gratia p̱fecte habituri eā in futura ⁊ p̱henni vita p̱nūciant. Hec Bernardus. Poteſt ḡ human⁹ ſpūs dicere. Ingrediar ī locū tabernaculi tui.

Diſtinctio ſeptima

ſ Eptimo videndū eſt q̄liter ſpūs human⁹ ad veniendū p̱ iter deiformis actiōis ſiue meritorie opatiōis ad intrinſecū ⁊ eternū manerīū dn̄i Ihū. ab ipſo amoroſe inuitat̃ dicēte Cant. v. Surge, ꝓpera amica mea. formoſa mea. colūba mea. ⁊ veni. Dic igitur. O amica mea. ꝓpter opationis mee hierarchicā imitanōem. Can̄. v. Amica inq̄t mea. q2 man⁹ tue ſtillāt mirram. Qḋ exponēs vercel. dič ſic. ꝙ p̱ man⁹ ſtillantes mirrā ſignāt̃ opatiōes hierarchice ordinate. Nā ſic de⁹ ſtillat dona grāꝝ ⁊ p̱fectōez opationū p̄me angelice hierarchie ⁊ illa īſtillat medie. ⁊ media vltīe. vt pꝫ p̱ totā anglicā hierarchiā. ita aīa i ſuo ſupmo a dō recipiēſ ſuā p̱fectiōz ſuaꝝ opationū circa ſupiora. et illa ſtillat i mediā p̱fectionē ſuaꝝ opationuz circa ſupiora. ⁊ illa ſtillat i mediā p̱fectionē ſuaꝝ opationū reſpectu iterioꝝ. ſic ⁊ illa ſtillat i vltimā mētis hierarchiā p̱fectōz ſuarū opationū reſpectu exterioꝝ. ⁊ h̄ eſt ſtillatio ḡtiue mirre q̄ opatiōes p̄ſeruat a putredine vane laudis. ⁊ fetore hūani fauorꝫ Surge ꝓpt̃ opanōis tue oñſionē rectā. vt p̄r celeſtis honorificet̃. ⁊ p̱xim⁹ edificet̃. q2 opa tua ſunt plena corā dō meo. Apoč. iij. Opa ſūt plena corā deo vt Haymo ait q̄ñ ꝟtutes date vicijs non cōmaculātur. et exterius humana gloria nō queritur. Plenitudo enim legis eſt dilectio. ait apoſtol⁹ Romano. xiij. O columba mea ꝓpter operū tuoꝝ fecundā parturitionem. Quaſi em̄ columba que eſt auis fecunda. aquas ſterileo mundi fugiēs ⁊ ad meū intrinſecū ⁊ eternuz manerīū quaſi ad archam ſalutis confugiēs portans ramū oliue virētib⁹ folijs. i. amoroſā volūtatē

plenā opib⁹ bonis.ibi vt colūba fecunda in
foraminib⁹ petre nidificās eterna ſecura ꝑ/
turis opa luc̃. Vñ Ber.ſup Cañ.exponēs
illud ꝟbū dic̃ ſic. O amica mea.ſi quietē de/
ſideras.ſi ſecuritatē affectas.ſi fecūditatem
amas.aſſume pēnas ſic̄ colūba ⁊ volās nidi
fica in vulnerib⁹ ihu xpi. nuſq̄ꝫ q̄es gratior.
nuſq̄ꝫ ſecuritas tutior. nuſq̄ꝫ fecūditas vbe
rior. vbi hauries quod pullis miſtres. Pro
pera,ꝓꝑ opatiōis tue ſpūalē refectōꝫ. Dicit
em̄ Orige.ſup Cañ. De natura boni operꝫ
eſt ꝙ ad ipi⁹ multiplicatiōꝫ multiplicet̄ etiā
dilectio ⁊ delectatio. ⁊ q̄ſi quoddam ꝯdimē
tū tibi ſpūalis cibi eſt hilaritas bñ opatiua
Nā bonū opatū facit dulcedinē in guſtu et
gaudiū in corde. Et Grego. xxj. moral. dic̃.
Comedere aīe eſt bonis opib⁹ ſatiari Er
go ꝑpera. O formoſa mea. ꝓpter opeꝝ tuorū
deiformē ordinatiōꝫ. Deiformis aūt ordia
tio vt dic̃ Lincoñ.ſup.iij.angel. hierarchie.
eſt renouatio ſpūs rōnalis. ⁊ ꝯformatio ipi⁹
ꝓut poſſibile eſt ṡm tria.ſ.amorē.ſcientiā. et
opationē ad deū.ad qđ deiformē attigit no
ſtra poſſibil' aſſimilatio ad ipm. vt amor re/
ferat̄ ad ſpm̄.ſcia ad filiū.opatio ad patrem.
Sequit̄. Eſt em̄ in nob p̄mo amor boni in
genere. deinde ſcia bonoꝝ i ſpecie. de quib⁹
ꝓcedit in opationē ſingulariū bonoꝝ ſcito/
rū ⁊ amatoꝝ. Et q̄ſi ꝯcludit dicēs ꝙ rōnalis
creatura dꝫ vt poſſibile eſt ṡm amorē.ſciam
⁊ opationē deo aſſimilari. ⁊ ad ei⁹ imitationē
reduci deiformit̄. Et veni,ꝓꝑ opatiōis tue
plenā remuneratōꝫ. Merces em̄ mea mecū
eſt. dare vnicuiq̄ꝫ ṡm opa ſua. Apoc̃. vltimo
Veni g̃ ad me de libano ſpōſa mea. veni co
ronaberꝭ. Cañ.iiij. Hoc ꝟbū exponēs ꝟcel.
dicit. Q oēs tres hierarchie ſpōſe cādore lu
cis eterne ꝑfuſe ſunt.q̄ſi mōtes eleuati. ⁊ iō i
libanū ꝯuerſe ſunt.q̄ interp̄tat̄ cādidatio.q̄/
reter dr̄ veni. Primo igit̄ dr̄. veni ſponſa
mea de infima hierarchia tua.q̄ ꝑfuſa eſt lu
mine ꝟtutū politicaꝝ. p q̄s charitate iā for/
matas opaꝝ ordinate circa oīa exteriora ex
emplo ⁊ doctrina alios ad me reducendo.

Scđo veni de media tua hierarchia q̄ ꝑ/
fuſa eſt lumīe ꝟtutū q̄ dicunt̄ purgatorie. p
q̄s opaꝛis ordinate circa oīa tua interiora.
habit⁹ ꝟtutū ⁊ donoꝝ deiformit̄ exercendo
⁊ ꝑficiēdo. vt dictū eſt. Tertio veni de ſu/
p̄ma tua hierarchia q̄ ꝑfuſa eſt lumīe ꝟtutū
que dicūt̄ purgati aī. p q̄s opaꝛis ordinate
circa ſupiora deū ſincerit̄ ꝯtemplādo ⁊ forti
ter amādo. ⁊ ſurſū tēdēdo vt coronerꝭ. Pro
opib⁹ em̄ infime hierarchie coronaberꝭ co/
rona gaudioſa. Vñ Ecc̃i.l. Circa te corona
fratꝝ q̄ſi plātatio cedroꝝ in mōte libano. q̄ꝛ
de oīb⁹ p exēplū ⁊ doctrinā tuā conuerſis
gaudebis. Secūdo ꝓ opib⁹ medie hierar
chie coronaberꝭ corona ſpecioſa. Vñ Apo
calip.xij. In capite ei⁹ corona.xij. ſtellarum.
Per duodenariū ſignat̄ vniuerſitas ꝑfectō
nis alicui⁹. vt pꝫ p Augꝭ. in li. de ciuitate di.
Tertio ꝓ opib⁹ ſup̄me hierarchie corona/
beris corona gl'ioſa interminabil' eternitatꝭ
Vñ Prouer.xxvij. Corona tribuet̄ ei i gene
ratiōe ⁊ generatiōꝫ.i. in ſempiternū. Coro/
na nec hꝫ p̄ncipiū neq̄ꝫ finē i figura. ⁊ ſignat
eternitatē.q̄ nec fine nec p̄ncipio clauditur.
Veni igit̄ ſpōſa mea. q̄ꝛ mihi ⁊ tibi oīa cōia
ſunt. Vñ Berñ. ṡmone.vij. ſup Cañ. dic̃ ſic
Nō ſunt inuenta eq̄ dulcia ꝟba quib⁹ ꝟbis
aie q̄ſi dulces adinuicē exp̄mūt affect⁹ quē/
admodū ſpōſus ⁊ ſpōſa. quib⁹ q̄ppe oīa cōia
ſunt nihil ꝓpriū. nil a ſe diuiſum hñtib⁹. vna
vtriſq̄ꝫ hereditas. vna dom⁹. vna mēſa. vn⁹
thor⁹. vna caro. ⁊ ṡm ap'lm. de⁹ ⁊ aīa vn⁹ ſpi
rit⁹. Vltimo dñs ſubiūgit hui⁹ ſcīe imitatio
nis dulce allectiuū dicēs. Veni. q̄ꝛ vinee flo
rētes odorē dederūt. q̄ odor iſti⁹ itinerꝭ me/
diū facit odoriferꝝ. ⁊ fugat ⁊ expellit venena
ta. Quid aūt p vineas florētes ⁊ odorē ſpar
gētes ꝯueniēti⁹ intelligit̄ q̄ꝫ fecūde mētꝭ po
tentie ⁊ capacitates odorifere illi⁹ ſap īde ſa
piētie p̄ris. q̄ eſt vera vitꝭ. Joh.xv. quā p̄ ce
leſtis agricola in mētib⁹ humanis q̄ in orto
vineaꝝ ſacrꝭ inſpiratiōib⁹ plātat. ſacramētꝭ
vegetat. ⁊ bonis opib⁹ maturat. ꝑut q̄dam
ipam vineā excolit vt fructificet. Vñ Hu/
go lib.iij. de archa noe dic̃ ſic. Hoc eſt vere li
gnū vite ꝟbū patris. ſapia dei q̄ in cordib⁹
ſanctoꝝ tāq̄ꝫ in ꝑadiſo inuiſibiliter primo p
timorē ſeminat̄. p⁹ p grām rigat̄. p dolorem
morit̄. p fidē radicat̄. p deuotiōeꝫ germinat
p cōpunctiōꝫ orit̄. p deſideriū creſcit. p cha/
ritatē roborat̄. p ſpem viret. p circūſpectiōꝫ
frōdet ⁊ extēdit ramos. p diſciplinā floret. p
ꝟtutē fructificat. p patientiā matureſcit. per
mortē carpit̄. p ꝯtēplatiōem cibat. Decille.
Cū igit̄ (vt dic̃ Dyoni.iiij. eccl'i. hierar. Jhs
q̄ eſt ꝟa ſapiētia patris ſit fontana copia ſu/
ſceptionū diuinaꝝ ſuauitatū. ⁊ refundat de
plenitudine ſua diuiniſſimas fragrācias ſu/
as odores ad deiformes itelligētias. in q̄b⁹
mētes ſuauit̄ delectate. ⁊ ſctis ⁊ odoriferis

ſuſceptionibꝰ adimplete vtunt intelligibili alimēto. penetrāte ad intimos ſuos intelle/ ctuales ſinꝰ ſm̄ ſuā diuinā ꝑticipatiōez. bn̄ olentiū diſtributionū. planū eſt ꝙ hi qs ſa/ pida ſapiētia inhabitat ſacris ſuſceptionibꝰ quaſi vinee florētes fecundant. habitꝰ virtu tum. ꝛ fructibꝰ bonoꝝ opeꝝ ꝑficiuntur. ꝛ ſic tot ſuaues odores aliis dant ꝗt exēpla odo riferoꝝ opeꝝ euaporāt. Unde Paulus. ij. ad Chor. ij. dicit. Deo aūt gratias ꝗ odorē noticie ſue manifeſtat ꝑ nos ī omi loco. Bo nus eni͞ odor xp̄i ſumꝰ his qui ſalui fiūt. qui bono odore recreant. ꝛ his ꝗ pereūt qui bo num odorē abominant. ſicut bufones bo/ num odorē vinee florētis. De hoc odore re quire ſupra itinere. vj. Uinee igit florētes di cunt fecūde mētꝫ potētie. ꝛ capacitates odo rifere quas celeſtis agricola inhabitās ꝛ ex colens facit eas floridas ꝛ odoriferas. Flori das ꝑ verbū veritatis. odoriferas ꝑ ſpm̄ ca ritatis. Dyoniſiꝰ ſcd̄o de diuīs noībꝰ. ca. ij. dicit ſic. Et filiꝰ ꝛ ſpūſſanctus ꝗſi quedā pul lulatiōes a patre originē habēt. ꝛ quaſi ꝗdā flores ꝛ ſupſubſtātialia lumīa ab ipo lumie vel patre luminū exiſtūt. Unde agricola ce leſtis dicit. Ueni auſter ꝑfla ortū meum. vt fluāt aromata illiꝰ. Qd̄ verbū exponēs ver/ celleñ. dicit. Spōſa hic inuitat ad ꝑfectiōez hierarchice opationis Auſter eni͞ eſt ventus calidus ꝛ purꝰ. ꝛ ꝑ eū poteſt intelligi ꝟbum quantū ad puritatē veritatꝫ. ꝛ ſpūſſanctꝰ ꝗn tum ad calorē charitatis. dicit igit agricola celeſtis. Ueni auſter. ꝑfla ortū meū. id eſt. ſu premā hierarchiā quā ſpecialiꝰ zelo tāꝗꝫ or tum voluptatꝫ fecundam opibꝰ veritatis ꝛ odoriferis exēplis. vt ꝑducant vinū germi/ nans ꝟgines ꝛ virgineas mētes. ꝛ aromata illiꝰ ꝛ ꝑticipatiōes luminū odoriferorū fra/ grantꝫ mētis fluāt hierarchice. id eſt. fluant deſūma mētis hierarchia in mediā. ꝛ ō me dia in infimā vt ſic mens exerceat ad perfe/ ctiōem hierarchice opationis. ſcꝫ vt fortiter ꝛ inceſſanter extēdat ſurſum ad deū ad hau riendū diuinū odoriferꝫ lumē. qd̄ vineā ma xime fecūdat ꝛ ꝑficit. ꝛ ſecūdo hauſt ī lumen odoriferꝫ firmiter in ſe cuſtodiat et exerceat. Tertio illud lumē odoriferꝫ aliis oībꝰ ſi/ ne decremento lumis ſui veris doctrinis et odoriferis exēplis cōmunicet vt dicere poſ/ ſit illud Eccī. xxiiij. Ego ſicut vitis fructifi/ caui odorē ſuauitatꝫ. Tota igit trinitas has vineas inhabitat. pr̄ ī mēoria opanos ad la

borādū excitās ſacrꝫ īſpiratōibꝰ. filiꝰ ī intelli gentia opanos ad prudēter laborandū cla/ ris veritatibꝰ illuminās. Spūſſanctꝰ in vo luntate opanos ad laborandū exemplarit feruidis affectionibꝰ inflāmans. Unde ori genes ſup Cañ. vj. c. dicit ſic. Delicioſus in/ tuitꝰ memorie ꝑ patrē cōfortare. intelligētie ꝑ filiū illuminare. ꝛ volūtatis ꝑ ſpūm ſctūm expedite ad opandū. qꝛ deo exiſtēte in vine/ is engaddi tāto ero remotior. ꝗnto ſterilita ti ppinquior. Et ibidē dicit O amica mea cō uertere in requiē tuā. i. deū tuū. vt in te tāꝗꝫ in ſpeculo imaginē ſuā expreſſiuā rep̄ſentet in te ineffabiliter delectet. ꝛ familiariter cō/ gratulet. te eleuet innouādo. te innouet de/ corādo. te decoret amādo. te amet inhabitā do. te a caſu futuro ꝓſeruet ꝑcauēdo. ꝛ te le/ tificet de ꝯuerſione gratias agēdo. Hec ille. Spūs igit noſter ad veniendū iam a dn̄o amoroſe inuitatꝰ. ꝛ ex hoc ad ambulādū ꝑ/ dicta itinera eternitatis vigoroſe animat. et amoroſe ꝛ gratioſe a patre tractꝰ competent petit dilectū inuitantē horꝫ itinerꝫ eſſe ſociū ducē. ductorē ꝛ cōuerſatorē. quia ipe eſt via veritas ꝛ vita. Joh. xiiij. Ipē eſt via ꝑ quā imus. Iſa. xxx. Hec eſt via ambulate in ea. Et Auguſtinꝰ ſup Johēm dicit ſic. Uerbū aſſumēdo hoīem factū eſt via. ambula ꝑ ho minē ꝛ ꝑuenies ad deū. Ipē eſt ꝟitas ꝑ quā ꝑuenīemꝰ. qꝛ ꝟitas eſt finis enigmatuꝫ. Un̄ Joh. ꝑma cano. c. iij. Uidebimꝰ eū ſicuti eſt. Neqꝫ patrē quis nouit niſi filiꝰ ꝛ cui volue/ rit filiꝰ reuelare. Ipē eſt vita in qua ꝑmane/ bimꝰ in eternū. Prouerb. viij. Qui me inue nerit. inueniet vitā. ſ. eternā Dicit igit ſpiritꝰ amans cōſidērer illud verbū Canticoꝝ. vij Ueni dilecte mi ad ſitibundā eternoꝝ intē tionē. quantū ad iter primū. ſ. recte intētiōis ingrediamur in agrū ꝑ deuotā eternoꝝ me ditatiōem. quantū ad iter ſecundū. cōmore/ mur in vallibꝰ ꝑ limpidā eternoꝝ ꝯtempla tionē quantū ad iter tertiū. mane ſurgamꝰ ad veniendū ꝑ inebriantē eternoꝝ dilectōꝫ quantū ad iter quartuꝫ. Uideamꝰ ſi vinea floruit. ꝑ pullulantē eternoꝝ reuelationē ꝗn tum ad iter quintū. ſi flores fructū ꝑturiūt. ꝑ experimētalē eternoꝝ ꝓguſtationē. ꝗntuꝫ ad iter ſextū. Si floruerūt mala punica. per colliū eternoꝝ deiformē opationē. quantū ad iter ſeptimū Sic ibit homo in domum eternitatꝫ ſue. Eccēs. vlti. In qua ſic dic au/ ctor de ſpū ꝛ aīa erit manifeſta viſio. plena

cognitio. vera dilectio. firma ꝯiunctio. ſocie
tas indiuidua. ſimilitudo ꝑfecta. vita beata
in eternuꝫ ꝛ vltra in perpetuas eternitates.
Odoꝛ aūt ꝛ dulcedo ꝑlibatꝭ ꝑdictoꝝ guſta
tur a ſpiritib⁹ ambulātib⁹ in ꝑdictis itineri
bus ex quo veloci⁹ currūt. Unde Gregori⁹
xv. moral. dicit. Supioꝛa amare iā ſurſum
ire eſt. dūqꝫ magno deſiderio ad celeſtia ho
mo inhiat miro modo hipm. qđ accipe que
rit iā deguſtat. Ex q̄ ſpirit⁹ itinerās maxime
cōſolatꝭ. cōſolat⁹ currendo caleſcit. calefact⁹
deuotione molleſcit. mollificat⁹ amando li
queſcit. liquefact⁹ feruēdo ſurſum effluit. vt
nuſqꝫ niſi in eternitate ſiſtere ꝛ quieſcere ve/
lit. Unde Orige ſup Cañ. c. ij. dicit ſic. qua/
ſi ammirādo diuine cōſolatiōis dulciſſim⁹
affectus vt audio eſt liquefactio. Liqueſcit
eñ mens cū deuotiōe molleſcit vt ſponſus
in ea ſuauiter cubet ꝛ nihil ei dure obſiſtat.
Liqueſcit dū deuotiōe caleſcit vt dilectus ī
ea calorē diuini amoꝛis inueniat. vt quaſi q̄
dam cōtactus ſpūalis fiat. qui maximā de/
lectationē generat. Liqueſcit. quia dū deuo
tione ſupeffluit vt de⁹ ſolū plenū dominiuꝫ
in ea obtineat. tūc om̄es mot⁹. om̄es niſus.
om̄es impet⁹ eius eternitate feliciter termi
nat. Hec ille. Ad quā domuꝫ eternitatis
nos ꝑducat cōducat ꝛ inducat q̄ eſt trinus
ꝛ vnus de⁹ in eternū benedict⁹. Amen.

Expliciūt ſeptē itinera eternitatis
a ſancto Bonauentura doctoꝛe ſe
raphico compilata.

Incipit tractatus de quattuoꝛ virtutib⁹
cardinalib⁹ ſancti Bonauenture.

[D]e quattuoꝛ uir

tutib⁹ cardinalib⁹ ſunt ꝟtutes
politice .i. ſciētie de gubernatio
ne ciuitatū. purgatoꝛie purga/
ti animi. ac exēplares. Seneca. Quattuoꝛ
ꝟtutū ſpēs multoꝝ ſapiētū ſentētijs diffini/
te ſunt. q̄b⁹ anim⁹ human⁹ cōptus ad hone
ſtatē vite poſſit accedere. Quaꝝ pꝛima ē pru
dentia. Secūda magnanimitaſ. Tertia cō
tinentia. Quarta iuſticia. Singule igiꝭ ho/
neſtū ꝛ bū moꝛigeratū faciūt virū. Gregori
us. Solidū noſtre mētis edificiū pruden/
tia. tempantia. foꝛtitudo. iuſticia ſuſtinent.
In his igiꝭ q̄ttuoꝛ virtutib⁹ tota boni ope
ris ſtructura cōſurgit. Unde quattuoꝛ pa/
radiſi flumina terra irrigatꝭ. quia dū his q̄t/
tuoꝛ virtutib⁹ coꝛ infundiꝭ. ab om̄i deſide/
rioꝝ eſtu tēperatꝭ. Cardinales appellantꝭ. q̄a
ſicut oſtiū vertiꝭ in cardine ꝛ regiꝭ. ita his re
gitur ꝛ vertiꝭ vita homīs. Per virtutes nā/
qꝫ cardinales rectificatꝭ aīma in ſuis virib⁹.
Nam prudētia rectificat vim rationalem.
Foꝛtitudo ſiue magnanimitas iraſcibilem.
Temperātia ſiue cōtinentia concupiſcibilē.
Juſticia ꝟo rectificat om̄es vires. Ipa eñ
iuſticia apprehēdit om̄es virtutes ad ꝓxim.
vt eſt liberalitas. ꝛ oꝛdinātes ad ſeipum. ſi/
cut eſt penitētia ꝛ innocētia. Et oꝛdinantes
ad deū. ſicut eſt latria pietas ꝛ obedientia.
Et ideo iuſticia diciꝭ retinēs om̄es ꝟtutes.
quia nō tm̄ eſt ſpecialis ſed generalis virt⁹
cōpꝛehēdens toti⁹ animi rectitudinē. cum
ꝑa dicaꝭ rectitudo volūtatis. Nota ꝑ virtu
tes cardinales homo in om̄ib⁹ opib⁹ inſtru
itur ꝛ cōtra vicia armaꝭ. Pꝛimū fit duplici/
ter. quo ad ſe ꝑ prudentiā. ad ꝓximū ꝑ iuſti
ciam. Secundū etiā dupliciter. In ꝓſperis
ꝑ tempantiā. in aduerſis ꝑ foꝛtitudineꝫ ar/
maꭍ. Auguſtin⁹. Prudēna eſt in ꝑcauendis
inſidijs. Juſticia in ſubueniendis miſerijs.
Foꝛtitudo in ꝑferēdis moleſtijs. Tempan
tia in coercēdis delectationib⁹ prauis. Po
litice dicunꭍ ꝑut ſunt in recto regimine rati
onis. Purgatoꝛie ꝑut ſunt in victoꝛia vitio
rum. ꝛ reſpiciūt ꝑrim interioꝛa. ꝛ prim exte/
rioꝛa. Purgati animi dicunꭍ quādo deuictꝭ
victijs poſſeſſoꝛ virtutū quieſcit. raro inſur/
gētib⁹ motib⁹ prauis pꝛimis. Exemplares
dicunꭍ que in mēte diuina cōſiſtūt. Nā idee
in deo ſunt ꝛ omniū reꝝ exēplar eſt. Nota
ꝙ quelibet virt⁹ cardinalis poteſt coaptari
ſingulis virtutib⁹ iā pꝛemiſſis. Nā pruden/
tia ꝑut eſt virt⁹ politica vt ait Macrobius
eſt ad ratōis noꝛmā que cogitat ꝛ q̄ agit vni
uerſa dirigere ꝛ nihil ꝑter rectū facere vl' vel
le. Secūdo ꝑout eſt virt⁹ purgatoꝛia ē mū
dum ꝛ om̄ia que in mūdo ſunt diuinoꝝ cō/
templatiōe deſpicere. Tertio ꝑut eſt virtus
purgati aī. eſt ſola diuina noſcere ꝛ ea tanqꝫ
nihil ſit aliud intueri. Exemplaris autē eſt
ipſa mens diuina cui om̄ia nuda ſunt ꝛ ap/
ta. ꝛ diſponit vniuerſa que in celo ſunt ꝛ que
in terra ſunt ꝛc. Pꝛimus grad⁹ facit ho/
minē in omnib⁹ rationabiliꭍ operari. ꝛ cum
hominib⁹ honeſte cōuerſari. Secūdus mē
tem alti⁹ erigit. quia cū mūdana deſpicit. eť
na ꝛ celeſtia prudenter appetit. Terti⁹ mētē

plenius ꝑficit dñ̄ eam in eternis figit. qa ſola eterna celeſtia bona cõcupiſcit. Quartus qui in ſolo deo eſt ꝑdictos gradus inchoat deducit ⁊ cõſummat. qꝛ om̄is vera prudentia a dño deo eſt. Seneca. Quiſquis prudẽtiam ſequi deſideras. tũc ꝑ rationẽ recte viuas. ⁊ om̄ia prius eſtimes ⁊ ꝑpẽſes. Si prudens eſſe cupis in futura ꝓſpectũ intende. ⁊ que poſſint cõtingere cũcta añ ꝓpone. nil tibi ſubitũ ſit ſed ante totũ ꝓſpicias. Nam qui prudẽs eſt nunq̃ dicit. non putaui id fieri. quia nõ dubitat ſed expectat. nec ſuſpicatur ſꝫ cauet. Si prudẽtiã amplecteris. vbiq̃ idem eris. ⁊ ꝓut varietas exigit rer̄. ita te accõmodes tempi. Sermo tuꝰ non ſit inanis. ſed aut ſuadeat aut moneat aut cõſolet̃ aut precipiat. lauda parce. vitupa parciꝰ. Nã ſimiliter reꝑhenſibilis nimia laudatio ſicut immoderata culpatio. Illa ſiquidẽ adulatione. iſta malignitate ſuſpecta ẽ. Si prudẽs eſt animꝰ tuꝰ tribꝫ tempibꝫ diſpenſet̃. preſentia ordina. futura ꝓuide. preterita recordare Nam q̃ nõ de futuro premeditat̃. in omnia incautꝰ incedit. ꝓpone animo tuo mala futura ⁊ bõa. vt illa ſuſtinere poſſis. iſta moderari. Nõ ſemꝑ ſis in actu ſed interdũ animo tuo dato requiẽ. Sed ⁊ ipſa requies plẽa ſit ſciẽtie ſtudijs ⁊ cogitationibꝫ bonis. Nam prudẽs nunq̃ marcet ocio. Aliquãdo aĩuꝫ remiſſum nunq̃ diſſolutũ habet̃. Nõ te moueat auctoritas dicẽtis. nec quis ſꝫ quid dicatur attẽdito. nec q̃ multis ſed qualibꝫ placeas cogites. Prudẽtia eſt bonar̄ rerum ⁊ malar̄ diſcretio vtraq̃ cũ fuga mali ⁊ electione boni. de qua ꝓcedit circumſpectõ docilitas cautio. Circũſpectio eſt cautela contrarior̄ vicior̄ qua fugimꝰ auariciã ⁊ cauemus ꝓdigalitatẽ. Docilitas eſt potẽtia erudiendi. bõ ordine vt ꝑus te ⁊ poſtea alios inſtruas. Cautio eſt prudẽtia diſcernẽdi vicia. virtutũ ſpeciẽ inferentia. Prudentia ĩ ſex diuidit̃. In cognitionẽ ꝑſentiũ. Prouer. iiij. Precedãt palpebre tue greſſus tuos. id eſt cõſilia tua facta tua ꝑueniant. Secũdo in memoriã ꝑteritor̄. Ezechias. Recogitabo tibi om̄es annos meos ⁊c̃. Tertio in ꝓuidentiam futuror̄. Boetius. Nõ ſufficit intueri qđ ſitũ eſt ante oculos. prudẽtia rerũ exitus metit̃. In circũſpectionẽ contrarior̄ Prouerbior̄. xiiij. Eſt via que videt̃ homini recta. nouiſſima autẽ illiꝰ ducũt ad mortem. Quinto in cohibitionẽ peccator̄. Paulus. Caſtigo corpus meũ ⁊ in ſeruitutẽ redigo. Sexto in exercitationẽ virtutũ. Eccleſiaſtes. ix. Quodcũq̃ poteſt manꝰ tua facere inſtãter opare. Secũda virtus cardinalis eſt tempantia. que ꝓut eſt virtus politica. eſt nihil appetere penitendũ. in nullo legem moderanõis excedere. ſub iugo rõnis cupiditatem domare. Secũdo ꝓut eſt purgatoria. om̄ia relinquere inquantũ natura patitur que corꝑis vſus requirit. Tertio ꝓut virtus purgati animi. eſt terrenas cupiditates nõ ſolũ reprimere ſed penitus obliuiſci. Quarto ꝓut exemplaris que in deo ẽ. ſic eſt ꝙ in ſe ꝑpetua eſt. in intentiõe conuerſa eſt. Primꝰ ab exceſſu ⁊ defectu cuſtodit. qꝛ ei mediũ virtutis om̄i tempe oſtẽdit. Secũdus mentẽ ad eterna ꝑfecte dirigit. quia ſuperfluitatẽ rer̄ grauantiũ firmiter excludit Tertius mentẽ in eternis figit. quia concupiſcentiã om̄is inordinati cõcupiſcibilis penitus extinguit. Quartꝰ predictos gradus inchoat. deducit ⁊ ꝑducit ⁊ ꝑficit. quia omni creature numer̄ pondus ⁊ menſurã tribuit Seneca. Si cõtinentiã diligis circumcide ſuꝑflua. ⁊ in artũ deſideria cõſtringe. Conſidera tecũ quantũ natura depoſcat. non q̃ntum cupiditas ſpectat. palatũ tuũ fames excitet. nõ ſapores. nec ad voluptatẽ ſed ad cibum accedas. nec ꝑſentibꝫ delitijs inherebis. nec deſiderabis abſentes. Si cõtinentiam diligis turpia fugito anteq̃ accidant. nec q̃cq̃ aliud magis verẽs q̃ teipſum. omnia preter turpitudinẽ tollerabilius crede. a verbis quoq̃ turpibꝫ te abſtine. quia licẽtia eor̄ impudentiã nutrit. Si ꝯtinens es opus eſt cõtinue affectiones adulationum repellere. quor̄ ſermones animũ quadã voluptate reſoluũt. Si cõtinens es. ⁊ animi ⁊ corꝑis motus obſerua ne indecori ſint. nec ideo cõtemnes quia latent. Nã nihil differt ſi nemo videat cũ ipſe videas. Cunctis eſto benignus. nulli blandꝰ. ⁊ paucis familiaris omnibꝫ equꝰ. bone fame. neq̃ ire ſeminator neq̃ inuidus aliene felicitati. ad iram tardꝰ ad miſericordiã pronꝰ. in aduerſis firmus. in proſperis cautꝰ ⁊ humilis. virtutũ occultator ſicut vicior̄. rari ſermonis ſed loquentium patiẽs. Que noſti ſine arrogantia poſtulanti imperties. que neſcis ſine occultatione ignorãtie. tibi poſtula humiliter impartiri. Notandũ ꝙ tempantia eſt virtus cum potentia reſiſtendi illecebris in nobis impe

tus facientibus. ex qua ꝓcedit ɔtinētia. que
eſt virtus ab illecebris caſtitas. ſobrietas. ꝑ
citas qua retinem⁹ retinenda. largitas. mo
derantia. honeſtas. abſtinentia. verecundia
modeſtia. omniū rerū moderatio. Tertia
cardinalis virtus eſt fortitudo politica que
eſt animū ſupra periculi metū erigere. nihil
q̄ʒ niſi turpia timere. Secūda purgatoria ē
animo nō terreri cōtra queq̄ʒ aduerſa. Ter
tio purgati animi eſt paſſiones non ſolum
vincere corpis. ſed animo penitus ignoꝛare
Exemplaris que in deo eſt q̄ ſemꝑ ideʒ eſt
nec vnq̄ʒ mutatᷓ. Ex his poteſt patere q̄ pri
mus gradus hoīem facit omnē metū ꝓ vti/
litate reipublice poſtponere. ꝛ nihil niſi tur/
pia formidare. Secūdus magis confoꝛtat
vt nulla pena carnalis eū terreat. quia ad ſo
la eterna fortiter anhelat. Tertius mentem
in eternis figit cū cōtraria viderit repugna/
re animo. ꝛ cōfidenter cōtemnit. Quartus
ꝑdictos grad⁹ inchoat deducit ꝛ conſūmat
Ipſe attingit a fine vſq̄ʒ ad finem fortiter. ꝛ
diſponit oīa ſuauiter. Seneca. Magna
nimitas que et fortitudo dicitᷓ ſi inſit aīo
tuo. viues cū magna fiducia. liber. intrepid⁹
alacer. Magnū animi humani bonū eſt fi/
nem hui⁹ vite intrepidū expectare. Si ma/
gnanim⁹ fueris nunq̄ʒ iudicab tibi cōtume
liam fieri de inimico. dices non mihi nocuit
ſed nocendi animū habuit. ꝛ cū ipſum in po
teſtate tua videris. vindictā putab vindica
re potuiſſe ꝛ non feciſſe Scito eīn magnuʒ
ꝛ honeſtū vindicte eē genus ignoſcere. Erʒ
magnanim⁹ ſi pericula non appetas vt teme
rarius. nec formidas vt timidus. Nā timi/
dū non facit animū niſi reprehēſibilis vite
cōſciencia. Fortitudo eſt immobilis intᷓ ad
uerſa animi laboꝝ ꝛ periculoꝝ ſuſceptio. q̄
nec aduerſitatis incurſu frangitᷓ. nec ꝓſperi
tatis blandimēto eleuatᷓ De qua oritur ma
gnanimitas. fiducia. ſecuritas. patientia. ꝑ/
ſeuerantia. longanimitas. humilitas. man/
ſuetudo. ꝛc̄. Quarta virtus cardinalis eſt
iuſticia politica. que eſt mundū deſpicere. et
ſeruare vnicuiq̄ʒ qđ ſuū eſt. ſcʒ ſibiipſi ꝛ ꝓxi/
mo ꝛ deo. Purgatoria eſt ad veram viā ꝓxi
mi conſentire. ꝛ vniuſcuiuſq̄ʒ virtutes ī ſuo
vigore ſeruare. Tertio purgati animi. eſt cū
diuina mente ꝑpetuo federe ſociari. Exem
plaris iuſticia q̄ in deo eſt ꝑhenni lege a ſem
piterna operis ſui cōtinuatione nō flectitur
Primus grad⁹ ab oīni iniquitate cuſtodit.
ꝛ cum oīibꝫ hominibꝫ cōuerſari facit. Se
cundus mentē ad eterna trahit. quia iuſto
oꝛdine rationis ꝑfecte cōſentit. Terti⁹ men/
tem in eternis figit. quia illaʒ cum deo eter/
no ꝑpetuo federe ſociat. Quart⁹ predictos
gradus inchoat. deducit. ꝛ perficit. qui om/
nem creaturā ſua ꝑpetuaʒ inflexibili lege iu
ſte regit. Ex his patet quomodo per virtu/
tes cardinales vt ſunt politice homo oꝛdi/
natur in oꝑationibꝫ ſuis quo ad ꝓximū ſuū
per virtutes que ſunt purgatorie oꝛdinatur
ad ſeipſm. Purgati animi ad deū. Seneca.
Juſticia eſt nature decus. tacita ɔuentio.

Explicit tractatus de quattuoꝛ ꝟ/
tutibus cardinalibus edit⁹ a ſan/
cto Bonauentura doctoꝛe ſera/
phico.

Sequuntᷓ octo collatōnes ſancti Bona
uenture. facte in conuentu tholoſano. Et ꝑ
ma de verbi incarnatione

Jde aīma mea
innouata mirabilia veritatis.
Hec oīa videre poſſum⁹ q̄
fecit iunctura cōfederās deū ꝛ
hominē in verbo quod factuʒ
eſt qđ fecit deus ꝛ oſtendit nobis. Primo
vis videre eternitatē nouā. quia q̄ filius di
eſt eternaliter. caro factus eſt tempalitᷓ. Ui
de anima mea non poterat te redimere niſi
haberet preciū. nec debebat ſm legē niſi eſ/
ſet ꝓpinquus. Homo ꝓpinquus erat ſed pre
cium nō habebat. Deus preciū habebat. ſʒ
ꝓpinquus nō erat. non debebat niſi homo.
non poterat niſi deus. Fact⁹ eſt ergo de⁹ ho
mo propinqu⁹. ꝛ factus eſt noſter Jeſus vir
precioſioꝛ auro ꝛ homo mūdo obriſo. Jſa.
xiij. Sacculū pecunie tulit ſecū. quia deus
homo in carne apparuit. ꝛ verbū in carne q̄
ſi pecuniā in ſacco abſcondit ꝛ hominē reuʒ
redemit. Secundo admittit immēſitas
breuitatē. quia verbū abbreuiatū fecit dñs
ſuper terrā. Uerbū inq̄ʒ diuinitate immen/
ſum. eſt poſitiōe preſepij abbreuiatū. Uide
anima mea dulcia mirabilia ꝛ omnino tibi
neceſſaria. Tua neceſſitas non minus q̄ʒ di
filio ſupplebatᷓ. ſed tua poſſibilitas non capi
ebat immēſum ꝛ maioꝛ erat neceſſitas q̄ʒ ca
pacitas. Propter quod mirabilis diſpēſatō

conſiliū charitatis diuine ꝓuidit vt ſcʒ daret
nobis filiū quo indigebam⁹. ⁊ paruulū quē
capere poteram⁹. Ideoqȝ paruul⁹ nat⁹ ē no
bis. ⁊ fili⁹ datus eſt nobis. Tertio admit
tit pulcritudo obſcuritatē. quia q̇cq̇d iocū/
ditatis habeo ſi nō poſſum videre tā immē
ſe charitatis donū. quid mihi ꝓdeſt. Unde
in noſtro Jhū apta eſt illa facies in quā de/
ſiderāt angeli ꝓſpicere ſacco mortalitatꝫ no
ſtre. vt nō ſoluʒ viſibilē cernerem⁹ inuiſibili
ſpecie. ſʒ nobis ſimilē amarem⁹ in nr̄a carne
Unde Apoč. vj. Fact⁹ eſt ſol ſicut ſaccus ci
licinus. Sol iuſticie xp̄s deus noſter. qui ē
ſplendor glīe ⁊ figura ſubſtātie patris. Ad
Hebre. j. Specioſior plane ſole ⁊ ſup omnē
diſpoſitōem ſtellaꝝ luci cōparatus inuenit
prior. ⁊ tamē ꝓpter nos fact⁹ eſt quaſi ſaccus
cilicinus ꝓpter aſperitatē. Quarto admit
tit celſitudo abiectiōem. imperiū ſeruitutē.
quādo nō ad me ſed infra me deſcēdit. quā/
do hodie iacuit ad pedes animaliū ille cui⁹
glorioſi pedeſ vix erāt acceſſibiles altiſſimiſ
angeloꝝ. Ecce ipſe benedictus deus omnia
fecit ex parte ſua vt eū habeam⁹. fit homo vt
ei attineā. fit paru⁹ vt eū accipiā. fit viſibilis
vt eū agnoſcā. fit humilis vt eū attingam.

Quinto fortitudo admiſit infirmitatē. ſa
pientia ſimplicitatē. Ego ſum reus ⁊ corā m
eius ſapiētia venire erubeſco. Ego aduerſa
rius ⁊ ideo ab eius potētia cōtremiſco. Cō
miſſa mea īquit paueſco ⁊ ante te erubeſco.
Ideo mira dī benignitas que ſemꝑ magni
ficauit benefacere nobis. ſuā abſcōdit ſapiē
tiam in ſimplicitate ne erubeſcā comparere
fortitudinē in infirmitate. ne pertimeſcā ac
cedere. Ipſe em̄ eſt qui portat om̄ia verbo ꝟ
tutis ſue. Ipm̄ itaqȝ tale verbū factum eſt ca
ro ⁊ nō ſolū homo paſſibilis. ſed etiā in par
uulitate mihi ſimilis. ⁊ carne mortal'. Se
xto iuſticia ſubijt reatū. quia ne dicas quid
ꝓderit accedere nec negociū meū contingat
complere. Hec aūt eſt mea neceſſitas. quia
concept⁹ ſum in omni malo ⁊ priuat⁹ omni
bono ꝓpter culpā meā ⁊ debitā penam ⁊ in/
digeo a malo releuari ⁊ in om̄i bono reſtitui
Et ideo ſtupendo cōſilio iuſticia ſubijt rea/
tum vt iuſtificemur a malo. opulentia defe
ctum vt locupletemur in bono. Eū enim q̇
nō nouerat om̄ino peccatū. ſcʒ innocentē ie/
ſum qui peccatū nō fecit. nec inuentus ē do
lus in ore eius. Fecit deus peccatū ꝓ nobiſ
id eſt. peccati noſtri reatū ſibi impoſuit. Do
minus poſuit in eo iniquitates omniū no/
ſtrū. vt efficeremur iuſticia dei in illo. O ꝟe
felicem neceſſitatē. quia ex quo de⁹ homo ie/
ſus noſtrū reatū aſſumpſit ſoluendū. vel ne
ceſſe fuit deū odire ſeipm̄. quod eſt impoſſi/
bile. vel recōciliari hominē reū. quod q̇deʒ
eſt deo acceptabile ⁊ ab ipo intentū. Se/
ptimo ſubijt opulētia egeſtatē vt locuplete/
mur in regno. Scitis gratiā dn̄i noſtri Je
ſu xp̄i. quoniā cū eſſet diues ꝓpter nos ege/
nus fact⁹ eſt vt illius inopia diuites eſſem⁹.
O quantū deberem⁹ eſſe locupletati. quib⁹
deus tm̄ dedit ꝙ nud⁹ ⁊ pauper remāſit. Ui
de felicē neceſſitatē in qua ſe poſuit ꝓ nobis
Amore noſtro chri⁹ benedictus ieſus. quia
neceſſe eſt hominē reſtitui in regnū. vel Je/
ſum regē a regno exulare. prius qȝ ipſe nr̄am
aſſumpſit inopiā. ⁊ ſimul in vnū conueniūt
diues ⁊ pauꝑ. Sic ergo anima mea tu⁹ Je
ſus de⁹ eternus aſſumpſit nouitatē vt ei at/
tineas. immēſus breuitatē vt eum accipias
Pulcritudo obſcuritatē vt eū attingas. ſa/
pientiſſim⁹ ſimplicitatē ne erubeſcas. For/
tiſſimus infirmitatē ne cōtremiſcas. Iuſtiſ
ſimus reatū vt iuſtificeris a malo. Opulen
tiſſimus defectum vt locupleteris in bono
Hec Ubertinus.

De timore dn̄i Bernard⁹

Qua ſapiētie ſalutaris fons vite et
a initiū ſapiētie timor domini eſt. Op
time refrigerās animā. in omnibus
noxijs deſiderijs eſtuātē. iacula inimici po/
tens extinguere. ⁊ ꝑ om̄ia pietati primoruʒ
timor dn̄i ꝓferendus eſt. Qui timorē domi
ni ſemꝑ habet pre oculis vie eius pulcre. et
om̄es ſemite eius pacifice. Stat propoſitū
dei. ſtat ſemita pacis ſuper timētes eū. ipoꝝ
⁊ diſſimulās mala ⁊ remunerās bona. Ut
miro modo eis bona ⁊ mala cooperentur ī
bonū. In veritate didici nil tā efficax ad grī
am ꝓmerendā. retinēdā recuperādā ꝙ ſi oī
tpe corā deo īueniarꝭ. nō altū ſape ſʒ timere
Beat⁹ es ſi cor tuū triplici timore repleuerꝭ
vt timeas q̇dē ꝓ accepta grā lōge ampli⁹ ꝓ
amiſſa. lōge pl⁹ ꝓ recuꝑata. Time ḡ cū arri/
ſerit gratia. time cum abierit. time cū denuo
reuertiꝭ. Cum adeſt time ne indigne opere
ris ex ea. Si receſſerit multo magis timen
dum. qꝛ vbi tibi deficit gratia ibi deficias ⁊ tu
Time ergo ſubtracta gratia tanqȝ mox ca/
ſurus. Time quia reliquit te cuſtodia tua.
Pro om̄i tempe time deū ⁊ ex om̄i corde tuo

Tunc demũ ſi plene ſi perfecte timueris dabit tibi ſaporem charitatis.

De obedientia

v Tigitur obediẽtia religioſi deo ſit acceptabilis. Ideo debet eſſe prompta ſine dilatione. deuota ſine dedignatione. volũtaria ſine contradictiõe. ſimplex ſine diſcuſſione. perſeuerãs ſine ceſſatione. ordinata ſine deuiatione. iocunda ſine turbatione. ſtrenua ſine puſillanimitate. vniuerſalis ſine exceptione. Qualiter nos audimus noſtros ſupiores. taliter noſtras exaudit deus orationes. Hec Auguſtinus. Ut autẽ melius valeas eſſe obediens. cogita ſemꝑ qñ ãdo vox preceptiẽtis ſonat in auribus tuis. ꝙ vocẽ iſtam nõ tanq̃ ab homine audias. ſed tanq̃ ab ipſo deo. Item non eſt obediens ſed negligẽs qui ſecundũ expectat mandatũ. Itẽ Bernard⁹. Et parum eſt eſſe ſubiectũ deo. niſi ſit omni creature humane ꝓpter deũ. ſiue abbati tanq̃ ꝓcellenti ſiue ab eo prioribus cõſtitutis Ego plus dico paribꝫ ſubdere. ſubdere ⁊ minoribus. Et ſi vis in iuſticia eſſe perfectus. vade ad minorem. ſubdere inferiori iuniori melinato. Hora Climach⁹. Si quis erga patrẽ ſubiectionẽ ſuam conſcientiã ad ſummum poſſedit mundã. iſte de cetero per ſingulos dies mortẽ quaſi ſomnum. magis vero vitam expectans nõ conturbatur. cognoſcẽs in ſolido quia nõ ipſe in tempe ſeparationis ſed qui preeſt reddet ratiõem. Idem. Quãdo abſente eo qui preeſt vultũ ipſius imaginamur. hũc nobis aſtare putantes. ⁊ omnẽ collocutionẽ vel ſermonem vel cibũ vel aliud quippiã cum ſuſpicamur odire in nobis auertimus. tũc cognoſcamus quia legitimã obedientiã vere exequimur.

De verecundia.

n Eſcio an quicq̃ gratius verecundia ad ornatum in moribꝫ hominũ eſſe queat. O q̃ pulcra hec ⁊ q̃ pulcra gẽma in vita ⁊ vultu adoleſcẽtis. q̃ vera et minime dubia bone nuncia ſpei. bone indolis eſt index. virga diſcipline eſt illi qui pudendis affectibus imminẽs. lubrice etatis motus. act⁹ q̃ leues coerceat. reprimat inſolentes. Quid ita turpiloquiũ ⁊ omnis deinceps turpitudinis fugitans. Soror continentie eſt indiciũ columbine ſimplicitatis teſtis innocentie. lampas pudice mentis iugiter lucens. ⁊ nihil in ea turpe vel indecorum reſidere attemptet. ꝙ nõ ilico probat. Illa expugnatrix malorum. ⁊ ꝓpugnatrix puritatis innate. ſpecialis glorie cõtinentia eſt. fame cuſtos. vite decus. virtutis ſedes. virtutum primitie. nature laus. ⁊ inſigne totius honeſtatis. Quid tam amicũ verecũdo animo q̃ ſecretum. Sed quid tam proprium verecundie. q̃ proprias vitare laudes. vitare iactãtiam. Quid tam indecorũ. maxime adoleſcẽti. q̃ oſtentatio ſanctitatis.

De taciturnitate

ſ Ilentiũ amicus appropinquãt deo. ⁊ latenter colloquens a deo illuminatur. Sollicitus de exitu circumcidit ſermonẽ. ⁊ qui luctum anime poſſidet quaſi ignem auertit multiloquiũ. Hec Climachus Bernard⁹. Bonum ſilentium a iactantia. bonũ a blaſphemia. bonũ a murmure ⁊ detractione. Sileat a nobis lingua maledica lingua blaſphema. lingua magniloqua. quoniã bonũ eſt in hoc triplici ſilentio ſalutare dñi preſtulari. Ita cum ab his taceas ne dederis ſilentiũ deo. loquere illi contra iactantiã in confeſſione. vt obtineas veniam de ꝑterito. loquere in gratiarũ actione contra murmurationẽ. vt ampliorẽ inuenias gratiã in preſenti. loquere in oratione contra diffidentiã. vt conſequaris gloriam in futuro. Confitere inq̃ preterita peccata ⁊ pro ꝑſentibus gratias age. ⁊ deinceps ora ſtudioſius ꝓ futuris. vt ne ipſe quidem ſileat. a remiſſione. ab immiſſione. aut a promiſſione. Item. Iuge ſilentiũ ⁊ ab omi ſtrepitu ſecularium perpetua quies. cogit celeſtia meditari. Porro continentie labor et rigor diſcipline. pſalmorũ ⁊ hymnorũ dulcedine releuatur. Pudor de preteritis noue cõuerſationis tẽperat auſteritatẽ. venturi timor iudicij pio cedit charitatis fraterne exercitio. Tedium ⁊ accidiã procul pellit ſanctarũ varietas obſeruationũ. labor ⁊ latebre ⁊ voluntaria paupertas hec ſunt monachorum inſignia. hec vitã ſolent nobilitare monaſticam.

De deuotione Bernardus.

r Enuat conſolari anima mea in alienis. ſi vis in dei amore delectari. delicata ſiquidẽ conſolatio eſt. nec omnino tribuit admittentibꝫ alienam. Cuius mens ad alienas inhiat conſolatiões. ⁊ nõ penitus renuit in caducis ⁊ tranſitorijs cõſolari. ipſe ſibi profecto ſubtrahit celeſtis g

tiam conſolatiõis. Errat omnino ſi quis celeſtem illã dulcedinẽ huic carni diuinum illud balſamũ huic veneno cariſmata illa ſpiritus miſceri poſſe huiuſmodi illecebris arbitratur. Non amat veritas angulos. ĩ medio ſtat diſciplina omniũ. omnium ſtudijs delectat᷑. Item ſancta aĩma ſola eſto vt ſoli illi ſerues teipſam quẽ ex omnibꝫ elegiſti tibi. Fuge publicũ. fuge domeſticos. ſecede ab inimicis ⁊ intimis. nihil tibi ⁊ turbis. nihil tum multitudine ceterorũ. Ipſum obliuiſcere populũ tuum. ⁊ domũ patris tui ⁊ cõcupiſcet rex decorẽ tuum. Secede ergo. ſed mente nõ corpore. ſed intẽtione ſꝫ deuotiõe ſed ſpiritu. Solus es ſi cõmunia non cogitas. ſi non affectas p̄ſentia. ſi deſpicias quod multi ſuſcipiũt. ſi faſtidias quod omẽs deſiderant. ſi iurgia deuitas. ſi damna nõ ſentias. ſi non recorderis iniuriarũ. Cibus aĩme gratia dei dulciſſimus. ſane ⁊ omnẽ habens ſuauitatẽ ⁊ delectamẽtum ſaporis. non modo delectat ſed reficit ⁊ medetur. Quattuor ſunt ſigna que oſtendũt preſentiã gratie dei. In primis ſi cor in ſe eſt pacatum ⁊ quietum. quia in nulla re requieſcit. ⁊ impletur cor niſi in ſolo deo ꝗ̄uis ⁊ cetera affici quidem poſſunt. implere autẽ nõ poſſunt Secundum quãdo mens ⁊ animus ad deuotionem inclinari ſe ſentit. Tertiũ in preſentia gratie tũc plus ſolito facies hominis hylareſcit ⁊ benignam ſe oſtẽdit Quartum ẽ fere idem. videlicet cũ in motibus exterioribꝫ plꝰ homo eſt compoſitꝰ atqꝫ ordinatus.

De diligentia

Vnum eſt qḋ multos a perfecta ⁊ feruenti emendatiõe retrahit. Horror difficultatis ſeu labor certaminis. Quoniã vero illi maxime pre alijs in virtutibus ꝑficiunt. qui ea que ſibi magis cõtraria ⁊ grauia ſunt. virilius vincere nituntur. Nam vbi homo pluꝰ ꝑficit ⁊ gratiã ampliorem meret᷑. ibi magis ſeipm̃ vincit ⁊ in ſpiritu mortificat. Duo ſpecialiter ad magnã emendationẽ iuuãt. videlicet ſubtrahere ſe violenter. ad quod natura vicioſe inclinat᷑. ⁊ feruenter inſtare ꝓ bono quo amplius quiſ indiget. Ꝺ̄ nociuũ eſt negligere vocanõis ſue propoſitũ. ⁊ ad non cõmiſſa ſenſum iclinare. Religioſus qui ſe intente ⁊ deuote in ſanctiſſima vita ⁊ paſſione domini exercet. omnia vtilia ⁊ neceſſaria ſibi abundant ibi inueniet. nec opus eſt vt extra Ieſum aliqḋ querat. Religioſus feruidꝰ omnia bene portat ⁊ capit que illi iubent᷑. Religioſus negligens ⁊ tepidus habet tribulationẽ ſuꝑ tribulationẽ ⁊ ex omĩ parte anguſtiã. quia interiori conſolatiõe caret. ⁊ exteriorẽ querere ꝓhibetur. Religioſus extra diſciplinã viuẽs grauipatet ruine. Qui laxiora querit ⁊ remiſſiora. ſemꝑ in anguſtijs erit ⁊c̃. vt patet ĩ deuoto libello de imitatione dñi noſtri ihu chriſti.

De diſciplina.

Primo omniũ iugo diſcipline inſolẽtia morũ domanda eſt quouſqꝫ diuius ac durius ſenioꝝ attrita legibꝫ humiliet᷑ et ſanet᷑ ceruicoſa voluntas. bonũqꝫ in ſe nature qḋ ſuꝑbiendo amiſerat. obediendo recipiat. Accedit nimiꝝ diſciplinatiſ moribꝫ bonũ nature. quo reddit᷑ homo ſuauis ⁊ mitis. homo ſine querela. neminẽ circumueniẽs. neminẽ cõcutiens. neminem ledens. nemini ſe ſuꝑextollens aut preferens. O ꝗ̄ cõpoſitũ reddit omnẽ corporis ſtatũ necnõ et mẽbris habitũ. diſciplina ceruicẽ ſubmittit. ponit ſuꝑciliũ. cõponit vultum. ligat oculos. cachinnos cohibet. ſtringit gulam. irã ſedat. format inceſſum. Nã de monachis ordinatis ⁊ inordinatis dic̃ abbas paſtor ſic. Qui querulosus eſt. monachꝰ nõ eſt. Qui maliciã in corde tenuerit. monachꝰ non eſt. Qui iracundꝰ eſt. monachꝰ non eſt Qui elatꝰ ⁊ verboſus eſt. monachus nõ eſt. Qui vere eſt monachus ſemꝑ eſt manſuetus humilis. charitate plenus. ⁊ timorẽ dei ſemper ⁊ vbiqꝫ pre oculis habet vt non peccet. Itẽ Iohẽs abbas mõtis ſynai dicit. Monachus eſt qui ſolũ que dei ſunt agit cogitat ⁊ loquit᷑. xp̄o vnitus in omĩ tempe loco ⁊ negocio. Monachꝰ eſt violẽtia nature indeſinens. ⁊ cuſtodia ſenſuũ indeficiẽs. Monachus eſt ſanctificatũ corpꝰ. expurgatum os ⁊ illuminata mens. Et ꝗ̄ſputas eſt fidelis ⁊ prudẽs monachꝰ ꝗ ſub obediẽtia ſubiectõe ⁊ labore doloreqꝫ calorẽ ſuũ cuſtodit inextinguibilẽ. ⁊ vſqꝫ ad ſuũ exitũ ignẽ igni. ⁊ feruorẽ feruori. ⁊ amorẽ amori. ⁊ deſideriũ deſiderio. ⁊ ſolicitudinẽ ſolicitudini quotidie non ceſſauit. Vñ ⁊ Berñ. Ille vere eſt monachꝰ qui deuotionẽ tenet in choro. patiẽtiã in capitulo. diſciplinã in labore. meditatiõꝫ in lectione. feruorẽ in orõe. caſtitatẽ in tẽptatiõe tollerãtiã ĩ aduerſitate. hũilitatẽ ĩ ꝓſpitate.

Expliciũt octo collatiões s. Bonauenture

Incipit alphabetū paruū boni monachi in ſcola dei. ordinatū a ſancto Bonauētura doctore ſeraphico.

Vias tuas domi

ne demonſtra mihi ⁊ ſemitas tuas edoce me. Obſecro te deꝰ meus doce me vias bone vite p ſalute anime mee. Magiſter

Lectio prima

Ama neſciri ⁊ pro nihilo reputari. hoc tibi ſalubrius eſt ⁊ vtilius q̃ laudari ab hominibus. Lectio.ij.

Beniuolus ſis omnibꝫ bonis ⁊ malis ⁊ nulli oneroſus.

Lectio tertia.

Cuſtodi cor tuū ab euagatione. os tuuꝫ ab ocioſa locutione. ⁊ ceteros ſenſus ſub rigore diſcipline.

Lectio quarta

Dilige ſolitudinē ⁊ ſilentiū. ⁊ inuenies quietem magnā ⁊ cōſcientiā bonam. Ubi eñ multitudo. ibi frequēter ſtrepitus et magna diſtractio cordis.

Lectio quinta

Elige paupertatē ⁊ ſimplicitatē. ⁊ cum paucis ſis cōtentus. ⁊ nō facile murmurabis.

Lectio ſexta

Fuge homines ⁊ ſeculi rumores. quia non potes eſſe ſatis deo ⁊ hominibꝫ. eternis et tranſitorijs.

Lectio ſeptima

Gratias age deo ſemp. corde ⁊ ore qualiter cūq; tibi ſuccedit in grauamine ⁊ dolore. Nā deus om̄ia pui de diſpenſat in mundo vero ⁊ recto iudicio ab eterno.

Lectio.viij.

Humilia te in omnibꝫ ⁊ ſub omnibꝫ. ⁊ inuenies gratiaꝫ ab hominibꝫ. eris quoq; deo acceptus ⁊ hominibꝫ dilectus. ⁊ dyabolus fugiet citius ppt̄ humilitatis virtutē ſibi valde contrariā.

Lectio nona

In om̄i opere bono habeas intentionē puram ad placendū deo. qui inſpector ē cordis. ⁊ diligit iuſtos ⁊ puros.

Lectio decima

Kariſſimos reputa amicos ⁊ patronos q̃ te premūt ⁊ vituperāt. ſi eñ recte ſapis ⁊ cōſideras. lucrū inde acquires. nam pſunt tibi in bono qui obſunt in malo.

Lectio.xi.

Labore ⁊ dolore cū gemitu ⁊ fletu acquirit regnū dei. delitijs ⁊ honoribꝫ pditur paradiſus. Lectio.xij.

Magnū donuꝫ dei eſt pauperē eſſe in hoc mundo pter chriſtū. ⁊ infimū tenere locuꝫ. Magna ſupbia altū petere graduꝫ. ad alta ſemp dyabolus ſuadet. honores ambire. fugere deſpectū. vt cadat aſcenſor eius retrorſum. cū ad breue dñatus fuerit parū. Minima dona pmagna reputa. eris ⁊ dignus maiora accipe.

Lectio.xiij.

Neminē ſpernas. nulli noceas. afflicto ⁊ egeno condoleas. ⁊ nunq̃ te extollas.

Lectio.xiiij.

Omne tempꝰ cū deo vtiliter expendas. Nihil eñ precioſiꝰ tempe. in quo pmereri potes regnū dei in ppetuuꝫ. Omnibꝫ quoq; te amabilē. benignū. ⁊ affabilē ſine diſſolutione exhibeas. Om̄ia bona ad laudē dei referas. ⁊ ſine conſilio ⁊ deliberatione nil facias. Lectio.xv.

Primo ſemp quere in ope tuo an deo placeat vel diſpliceat. nec timore nec amore age cōtra conſcientiā tuā. In dubijs ad ſcripturam ⁊ obedientiā plati tui recurre. nec tibi ipſi nimis cōfide. Prius diſce tacere q̃ loqui. potiuſq; velis inſtrui q̃ docere. Tutius eſt eñ velle latere q̃ apparere.

Lectio.xvj.

Quecūq; ad te non ptinent de his nō iudices. nec te intromittas vt ſemp pacē habeas. Qui cōmunia ſectatur ⁊ ſingularia vitat magis diliget ⁊ citius ad bonū fineꝫ peruenier. Qui tempeſtiue facit quod debet. letior poſtea erit.

Lectio.xvij.

Reuertere ad interiora cordis tui. ⁊ claude oſtia oris tui ne vagari incipias per varia deſideria mundi conſilio dyaboli. Nocent mala audita. temptāt pulcra viſa. turbant illata vituperia. Recede ergo ab homine iracundo. indocto. diſſoluto. ⁊ mane in ſilētio cum deo.

Lectio.xviij.

Sobrius eſto in victu. modeſtus in veſtitu. prouidꝰ in verbis. honeſtus in moribꝫ. maturus in conſilio. fortis in aduerſiſ. humilis in opprobrijs. ⁊ humilis in proſperis. gratus in beneficijs. hilaris in deſpectibꝫ. patiens in doloribꝫ. diſcretus in omnibus agendis.

Lectio.xix.

Time deum offendere in minimis negligē/tijs ⁊ defectibꝫ tuis. Noli preſumere in bonis. nec deſperare in aduerſis. Timor dei facit recedere a peccato. ⁊ ſollicitat in bono ope. vt bonū bene fiat. Totū te deo cōmitte. ⁊ qđ tibi ē graue. fiet cito portabile. Pax tua in patiētia multa. Leuis eſt oīs tribulatio ꝓ vita eterna.

Lectio.xx.

Vende deo oīa cōmoda tua. ⁊ dabit tibi ſolatia meliora gratia aduenīēte in vna hora. Nemo dittor. nemo liberior eo. q̄ ſe ad oīa deo dat. ⁊ chriſtū amādo emit. qui mundū cruce redemit.

Lectio.xxi.

Xp̄s ſit vita tua. lectō tua. meditatio tua. locutio tua. Ipſe deſideriū tuū. lucrū tuū. tota ſpes tua ⁊ merces tua. Si aliud querīſ q̄ꝫ pure deū damnū patieris. laborabis et requiē non inuenies.

Lectio.xxii.

Ymnos ⁊ pſalmos canere monachoꝝ eſt ⁊ clericoꝝ. quibꝫ cōgaudent angelorū chori laudātes deū iugiter in regno celoꝝ. Seruire carni mors. cibꝫ vermiū. nidus demonum. vita peccatorū. fomes morborū. corruptio corpoꝝ. inquinatio morū. perditio bonorū. acquiſitio multoꝝ malorum ⁊ dolorum. Seruire deo. beatitudo anime. ſanitas corpis. prudentia ſpiritus. vita celeſtis. dulces ymnos deo cantat qui ī tribulatione ſua deū ſemꝑ laudat. Initium ⁊ finis oīūs boni religioſi. deum corde amare. ore laudare. ⁊ fratrē ſuum exemplo edificare.

Lectio.xxiii.

Zachee frater deſcende de altitudine ſecularis ſcientie. veni ⁊ diſce in ſcola dei viaꝫ humilitatis. manſuetudinis. ⁊ patientie. ꝑ quam poſſis chriſto docente ad eterne beatitudinis gloriā ſecure ꝑuenire. Amen.

Concluſio

Scribe monache alphabetū iſtud in corde tuo. quaſi in libro vite. ⁊ per ſingulos dies cartulā tuam inſpice. ⁊ bonos mores aſſueſce. pauca ſunt verba. ſed magna ſunt myſteria ⁊ perfectorum opa. Ornant exterius ⁊ quietāt interius. A contemptu ⁊ ſuipſiꝰ abnegatione incipit vita boni religioſi monachi. ⁊ proficit vſqꝫ ad contemplationem dei.

Finit alphabetū puum boni monachi in ſcola dei. ordinatū a ſancto Bonauentura.

Incipit alphabetū

religioſorum incipientiū. ordinatū a ſancto Bonauentura doctore ſeraphico.

Ama paupertatē. ſis vilibus contentꝰ
Bonis ſemꝑ actibꝫ iugiter intentus
Caue multiloquiū. ſtudeas ſilere
Deum oīi tempe p̄ oculis habere
Eſuriem amplectere. gulā refrenādo
Fratrūqꝫ cōuiuia ſegniter ſectando
Gaudere cū gaudentibꝫ. cū flētibꝫ plorare
Humilibꝫ cōſentiēs. maiores honorare
In omnibꝫ obediens. ꝑlatoqꝫ parebis
Karitatē inſuꝑ cū oībꝫ tenebis
Lumbos ſtringe lubricos dñi timore
Mundās cordis oculū caſto cū pudore
Nihil ſeruans. ꝓpriū nudū ſequēs xp̄m
Onus leue ſufferēs. mundū vincēs iſtum
Paſſum xp̄m recole corde gemebundo
Querēs dei gloriā nil aliud in mūdo
Reſiſtendo vicijs orando feruenter
Sacramentū ſumere debes reuerenter
Tu motū mentis cōprime irā mitigando
Vanaqꝫ colloquia ſollicite vitando
Xp̄o frui cupiēs. cellam frequētabis
Yeſum ſuꝑ oīa ſic dulciter amabis
Zelo dei feruens charitatis igne
⁊ in te peccantibꝫ ignoſcas benigne

Non nomen ſed factum
Nō ꝟbū ſꝫ adiectū fac̄ beatū

Incipit miſtica theologia

doctoris ſeraphici ſancti Bonauenture ordinis minorum a quibuſdā aſcripta Heinrico de palma. a quibuſdā alijs. a pluribus tamē aſcribit̄ ſancto Bonauenture.

Je ſyon lugent eo q̄ non ſit qui vadat ad ſolēnitatem. Licet Hieremias propheta dixerit hoc verbum captiuitatem populi ſui deplorans. tū hoc poterit ſpeculator q̄ſqꝫ itelligēs

exclamare.tantā captiuitatē animaꝝ. tātaꝫ
declinationē a ſemitis iuſticie ꞇ viis equita
tis in mūdo vniuerſo diſcernēs. Vie enī di/
cūtur amantiū deſideria animaꝝ. quibꝫ ad
deū ꞇ ad ſupernā ciuitatē hieruſalē ſup om/
nem rōnem ꞇ intellectū. etiā in terreno cor/
pore habitātes aīe ſubleuanꝰ. Que vie etiā
lugere dicunꝰ eo ꝙ non ſit qui ad tantaꝫ ſo
lennitatē aſpiciat. Eo ꝙ abiecta vera ſapien
tia. tam clerꝰ ꝙꝫ populꝰ mundanis delitiis
vel inutilibꝫ curioſitatibꝫ ſe inmergat. Sed
quod multo magis eſt dolendū ꞇ cordis la/
chrymis inceſſabiliter lamentandū. ꝙ mul
ti religioſi. multi etiā viri famoſi reputati (ve
luti quondā populꝰ iſraeliticꝰ relicto cultu
creatoris ſui manufactis ydolis ſeruierūt)
Sic relicta vera ſapiētia qua deus ſolꝰ per
fecte interiꝰ colitꝰ. ꞇ a ſolis amantibꝫ adoraꝰ
diuerſis ſciētiis ꞇ fabricationibꝫ multiplici/
um argumentoꝝ inuētiōis quaſi quibuſdā
ydolis miſerabiliter mentē impleuerūt. In
quibꝫ ſic abſorbenꝰ dyabolo inſtigāte. et ſic
mens ipſoꝝ in iſtis totaliter poſſidetꝰ. vt ve/
ra ſapiētia locū in eis non inueniat. Nā hec
peſſima occupatiō ē quā deꝰ dedit filiis ho/
minū infeliciter capciuanꝰ. ita vt non ſit ſpi/
raculū quo ſuū creatorē anima ꝑ flammige
ras amoris affectiones cōtingat. Nō enim
ad hoc animaꝫ creauerat vt contra ſuā ge/
neroſitatē multitudine quaternoꝝ diuinaꝝ
pelliū repleretꝰ. ſed ad hoc vt eſſet ſedes ſapi
entie ꞇ in ipſa rex pacificus ciuitatis ſupne.
ſcꝫ deus altiſſimꝰ reſideret. Sapiētia enim
hec que miſtica theologia dicitꝰ a paulo apo
ſtolo eſt edocta. a Dyoniſio ariopagita ſuo
diſcipulo cōſcripta que idēꝫ eſt qꝺ extenſio
amoris in deū. ꝑ amoris deſideriū. quātum
diſtat ortus ab occidēte. omniū creaturarū
ſcientiā incōparabiliter ꝑexcellit. Nā alias
ſciētias mūdi doctores edocent. ſed hec a ſo
lo deo immediate. nō mortali homine ſꝫ ſpi
ritu edocetꝰ. Iſta diuinis illuminationibꝫ ꞇ
diſtillatiōibꝫ celeſtibꝫ ſeribitur in corde. illa
vero penna anſeris ꞇ atramento ſcribitur ī
pelle. Iſta vero dicit ſufficit. nā ꝑ iſtā animꝰ
cauſam inuenit. ſcꝫ deū creatorē ſuum. et in
ipſo qui eſt fons bonitatis totiꝰ ꞇ beatitudi
nis immediatiſſime cōquieſcit. Alia ꝟo nū/
ꝙꝫ dicit ſufficit. Nam iuſtū iudiciū eſt vt qui
non curādo de ſumma ſapientia. a ſūma ve
ritate deuiat. veluti totus in tenebris inuol
uatur. ꞇ ſic per vana ꞇ deuia anima infatua

a theologia q̄d ſit.

ta humanis inuentionibꝫ inſenſata diſcur/
rat. Item iſta affectū inflammat. intellectūꝫ
illuminat. alia vero ꝙꝫ pluries īueniēs ex ve/
ra ſapiētia cor eleuatū inflat. ꝙꝫ plucies va/
riis opinionibꝫ ꞇ diuerſis erroribꝫ intelle/
ctum obtenebrat.

Suaſio

i Situr relicta humana ſapiētia. curi/
oſitate ſciētie inutilis. argumentati
onū ꞇ opinionū captiuitas. religioſa
anima ꝑ amoris accenſionē ad fontē omni
um deſiderādo aſcēdat in quo ſolo reperiat
veritatē. Sed qꝛ hec ſumma ſapiētia nō po
teſt ab homine edoceri. ſubditꝰ quomodo ꝗ
libet quātumcūꝫ laycus in ſcola dei exiſtēs
hanc ſapientiaꝫ ab ipſo immediate recipiat
ſup omnē intellectū. per amoris affectum.
quā nullꝰ philoſophꝰ. nulluſꝫ altus ſcola/
ris ſeculariſꝫ magiſter nulla humana intel/
ligentia quātūcūꝫ ſtudeat apprehēdit.

Triplex eſt igitꝰ via iſta ad deū. ſ. pur/
gatiua. qua mens ad diſcendā verā
ſapientiā diſponitꝰ. Secūda vero il
luminatiua dicitꝰ. qua mens cogitando ad
amoris inflammationē accēditꝰ. Tertia vni
tiua. qua mens ſup omnē intellectū rationē
ꞇ intelligentiā a ſolo deo ſurſum dirigitꝰ Nā
ſicut videmus in pōtibꝫ dum fiūt ꝙ ꝑus li/
gna ſupponunꝰ vt firmitas multi lapidei ſu/
pecius edificetꝰ. ꞇ ꝑfecto edificio iā ligna ſup
poſita penitꝰ āmouenꝰ. Sic ꞇ mens cū pri
mo ſit in amore imꝑfecta. poſt ad amoris ꝑ/
fectionē meditādo cōſurgit ꞇ cum ꝑ multuꝫ
exercitiū in amore vnitiuo fuerit cōfirmata
ꞇ ꝑpter multas flāmigeras amoris affectio/
nes ſiue aſpirationes ſupra ſeipſam creato/
ris ſui dextera ſubleuata. citius ꝙꝫ cogitari
poſſit ſine omni cogitatione ꝑuia vel comi/
tante quotienſcūꝫ placet. centies vel mille
ſies de die vel de nocte in deo afficitur. ad
ipm ſolū poſſidendū innumerabilibꝫ deſide
riis aſpirando. Sic enī quilibet nouꝰ diſci/
pulus ad perfectionē huius ſcientie grada/
tim aſcendat. vt primo ī via purgatiua que
eſt ꝑuulis ꞇ incipientiū ſtudioſiſſime ſe ex/
erceat. que ſic incipit. Iuſticia ꞇ iudiciū pre/
paratio ſedis tue. Poſtea autē per menſem
vnum vel duos. ſm ꝙ diuino ſupeꝛirradiā
te lumine ſibi videbitur expedire ad amo/
rem cogitando conſurgat. Et ſi preſum/
ptuoſum forte alicui videatur ꝙ anima in/
uoluta peccatis multiplicibꝫ audeat a xpo

amoꝛis petere vnionē. in ſeipſo cogitet nihil eſſe pꝛiculi. Dū pꝛimo oſculat᷑ in pede ꝑ pctō rum recoꝛdatoꝛ. Scḋo ī manu ꝑ bñficioꝛ ſibi collatoꝝ recognitoꝝ. Tertio aſcēdat ad oſculū amoꝝ ipm ſolū deſiderādo ꝛ ipi ſoli affectib⁹ flāmigeꝝ adherēdo. vt ſm ꝙ ſubſequēter videbit᷑ dicēdo oꝛōnem dñicā. put ꝑ ipam mēs cogitādo ꝯſurgit. oꝛdinate aſcēdat. Quarto ſe exercēdo ſm viā illā q̄ illuminatiua dr̄. q̄ ibi icipit. Nox illuīatio mea in delicijs meis. Cōſcēdit aīa ad m̄ltō eminēcioꝛē gradū ꝛ ſtatū. in q̄ etiā q̄tieſcūq; vult ſine aliq̄ cogitatiōe p̄uia in deo afficit᷑. qḋ ad plenū nō pōt aliq̄ hūana induſtria edoceri. ſ; exercēdo ꝑ viā purgatiuā ꝛ illuminatiuā ſ; aīa exꝑimētalit᷑ pcipit ſolo dō inteꝛi⁹ dirigēte ꝛ docēte qḋ nō pt̄ via aliq̄ moꝛtali vel eloquētia reſerari. qḋ nec ariſtoteles nec plato nec aliq̄s moꝛtal' aliq̄ pħia vl' ſcia pt̄ nec potuit nec poterit itelligere. qḋ ſol⁹ amoꝛ docꝫ inteꝛi⁹ vt diſcat oīs rōnal' aīa a ſūmo doctoꝛe ꝛ etno acq̄rere ſciam. in q̄ oīs rō ꝛ itellect⁹ deficit. ꝛ affect⁹ ꝑ amoꝛē diſpoſit⁹ trāſcēdēs oēm hūanā intelligēnā ſupenatat. ſola amoꝛis vnitiui regl'a ad ipm q̄ eſt fons toti⁹ bonitatꝭ ſpūn dirigēte. Hec igit᷑ ē myſtica theologia. i. occult⁹ ſmo diuin⁹ q̄ mens ardoꝛe diſpoſita liguis affectionū xp̄m ſuū dilectū occulto allo q̄t. in cui⁹ myſtico tractatu ſic ꝑcedit᷑. Pꝛio manifeſtat᷑ via purgatiua ī q̄ declarāt᷑ tria. Pꝛio quō aīma purgari debeat. Scḋo quō ꝑ oꝛōe gr̄e abūdātia impetrat᷑ Tertio quō pctōꝛ plenā de pctīs indulgētiam ꝯſeq̄t᷑. Scḋo duo manifeſtāt᷑. Pꝛio de via illumiatiua ſubdit᷑. vbi ꝑmo docet᷑ quō mēs vſualit᷑ ꝑ dñicā oꝛōnem meditādo ad amoꝛē ꝯſurgat. Scḋo quō ꝑ eādē viā in expoſitiōe oꝛōis dñice oīs ſcꝑtura anagogice totū referēdo ī deū ſpūalit᷑ exponat᷑. Tercō determiat᷑ de via vnitiua q̄ incipit ibi. O ſapiētis q̄ ex oꝛe altiſſimi ꝛc̄. Ubi ꝑmo māifeſtat᷑ q̄ꝫta vite ſublimitas ꝛ q̄ꝫta ꝟtutū ꝯſummatio ꝑ myſticā ſapiaꝫ ad h̄ vt magꝭ appetatur ab ipis exercētib⁹ acq̄rat᷑. Et ſi foꝛte alicui legēti nimis difficile videat᷑. vel ꝑpt᷑ ſcie ꝓfūditatē. vl' ꝑpt᷑ ꝟboꝝ obſcuritatē. tñ tāgat tertiā viā q̄ eſt ſup oēm itellectū exerceat ſe ī via purgatiua ꝛ via illumiatiua ſubſeq̄nte. ꝛ ſtati expiet᷑ ꝛ itelliget ī ſeipo ſolo dō iteri⁹ opante q̄cq̄d de tercia via iuenie t īſcꝑto. vel audiet ab aliquo. Nā in hac ſapia neceſſe eſt vt in ſeipo ꝑmo pcipiat expunētalit᷑ ꝟitatēꝫ, ꝛ deinde ſniam oīm ꝟboꝝ q̄ ad myſticā ſapiencia ptinēt in cōparatōe cuiuſlibet doctrīe facillimā iudicabit. Hec em̄ ſapia ī h̄ differt ab om̄ib⁹ alijs ſciētijs. q2 in hac ꝑmo opoꝛtet vſum hr̄e in ſeipo q̄ꝫ ꝟba intelligere. ꝛ pratica hic ꝑcedit theoꝛicā. In alijs ſciētijs neceſſe eſt ꝑmo ꝟba intelligere q̄ꝫ q̄ ad diſcitur ſcīa habeat᷑. Que inq̄ꝫtū a nobilioꝛi doctoꝛe acq̄rit᷑. intm̄ carius poſſidet᷑. ꝛ ita fit vt in ipa aliq̄s deo docēte ſit ꝑfectioꝛ diſcipul⁹ q̄ꝫ in aliqua liberaliū artiū ꝑfecte intelligēs magiſter. vl' in arte mechanica bon⁹ faber Secūdo ſcꝫ in illo loco. Accedite ad eū ꝛ illu. ꝛc̄ docet᷑ quō ꝑ om̄es creaturas tā ſupioꝛes q̄ꝫ inferioꝛes aīma rōnalis ad amoꝛē creatoꝛꝭ obtinendū ꝑfecte inſtruit᷑ Tertio ipi⁹ myſtice theologie text⁹ manifeſte exponit᷑. in q̄ licet ſint pauca verba. tñ eſt q̄ſi infinita ſnīa. Qua ꝑfecte intellecta tā libꝛoꝝ bti Dyonyſij difficultas q̄ꝫ toti⁹ veterꝭ ꝛ noui teſtamenti ſenſus myſtic⁹ verus amantib⁹ eluceſcit. Nā ſicut ab vno fonte deriuāt᷑ plures riuuli. q̄ q̄ſi in infinitos fluuios deriuant᷑. ꝛ ſicut ab vno pūcto cētrali ꝑcedūt q̄ſi ifinite lineę ſic intellectꝭ illis pauculis ꝟbis q̄ ibi exponunt᷑. in q̄b⁹ ſpūs edocet᷑ quō vniri dō debeat ī ſuo ſūmo apice ꝯſtitut⁹. ꝛ ibidē experimentalit᷑ iuenietᷓ toti⁹ ſapie oꝛiginē. Ex q̄ ꝯiūctione mēs de inferioꝛib⁹ ſciētijs p̄clare intelligēdis ſacre ſcꝑture expoſitōib⁹ ꝟbis idoneis ī p̄dicatiōe ad inflāmāda coꝛda audiētiū fidel' diſcipul⁹ m̄ltiplicit᷑ ꝛ affluētiſſime erudit᷑ Quarto ſubdūt᷑ octo induſtrie ī q̄b⁹ ſ aīa ad acq̄rēdā iſtā ſapiaꝫ. ꝛ ꝯſuādā habitā ſagacit᷑ edocet᷑. Ultīo ꝯ aliq̄s ſciolos hāc ſu ꝑmā ſapiaꝫ ipugnātes ꝛ dicētes ꝙ nūq̄ꝫ cōſurgit affect⁹ niſi ꝑmeditādo ꝛ cogitādo. diſputatō ſ bdit᷑. auctoꝛitatib⁹ ꝛ rōib⁹ ipoꝝ erroꝛ ꝯuicit᷑. ꝛ h⁹ ſapie ꝟitas efficaci⁹ enodat᷑ ꝙ ſine media p̄euīte diſcretōe ſꝫ ſolo amoꝛꝭ vehiculo ſup̄ ſeipāꝫ q̄tieſcūq; vult expunētal'r aīa ſbleuat᷑. qḋ nec rō itelligit nec itellect⁹ ſpeculat᷑. ſic ibi dr̄ guſtate ꝛ videre.

De via purgatiua

I Uſticia ꝛ iudiciū p̄paratio ſedis tue ꝛc̄. Cū em̄ aīma ꝑ mētis affectū ad ꝑfectā ſpōſi celeſtis vnionē ꝑuenire deſiderat neceſſe eſt vt q̄ pane angeloꝝ q̄ beati ſpūs reficiunt᷑ in gl'ia adhuc ī miſeria degens q̄ſi quibuſdā micis cadentib⁹ appetit ſatiari. triplici officio angeloꝝ q̄ſi gradatim aſcēdēdo in miſſiōe diuīe influētie ſubleuet᷑

Cũ em̃ dicat beat⁹ Dyoni. in hierarchia angl'oꝝ ꝙ triplex ſit angeli officiũ. ſ. purgare. illuminare ꝛ pficere oportet vt aīma que vult aſcēdere ad illũ altiſſimũ panē in pſenti in quo mētes angelice abſorbent̃ in glia. velut eoꝝ imitatrix ꝑmo purget̃. ſecũdo diuinis fulgoribꝫ illuminet̃. tertio ꝙ in ſuprema apice affectiue cōſtituta vnitiui amoris culmine pficiat̃. Primo ḡ dicendũ eſt de ꝑma via. ſ. purgatiua. que eſt q̃ſi puerilis ꝛ incipientiũ. ꝑ quã mens adhuc rudis diſponit̃ ſine mortaliũ hominũ documēto ſol' inſiſtēs doctrinis celeſtibꝫ vt experimētalit̃ q̃ꝯ ſit ſimplex vel laic⁹ ad practicã nõ ad theoricã illuminatõꝫ. diuina mãifeſtatõe neceſſario ſubleuet̃. Ante em̃ q̃ꝫ illa ſapiã q̃ de⁹ eſt beatiſſim⁹ in ſpũ rõnali veluti in domo propria ꝯquieſcat. iuxta illud. Aĩa iuſti ſedes ē ſapiẽ oportet vt de ipa iudiciũ ꝛ iuſticia fiat Judiciũ vt ſic a creatore ſuo ſe auertēdo. (ſicut fit in om̃i pctõ mortali) ipm ꝯtēpſit creatorē ꝑ creatura lamētabiliter relinquēdo. ſic ipa humiliet̃ totalit̃ vt humiliatio ipi⁹ incipiētis. intm̃ ipi⁹ clementiã ꝓuocet inq̃ntũ ipſi⁹ ꝯtempt⁹ diuinã ꝯtra ſe ſniam in peccatis añrioribꝫ ꝓuocauit. oportet etiã vt ibi ſit iuſticia. vt illa aĩa que aliqñ delectatõꝫ creatoris in delectatõnē creature pctis ſuis exigentibꝫ cõmutauit ꝙ intm̃ doleat. vel ſaltē ſe nõ dolere doleat vt diuiſe iniurie ſcḋm iudiciũ ipi⁹ tã miſericordis videat̃ ſcḋm hũanaꝫ iniuriã aliquaten⁹ ſatiſfactũ. iuxta illḋ. Quantum glorificauit ſe ꝛ in delitiis fuit. tm̃ date illi tormentũ ꝛ luctũ. vt ſcḋm artē medicine ꝑ duo ꝯtraria. ſ. ꝑ humilitatē ꝯtra priſtinũ cõtemptũ ꝑ dolorē de peccatis ꝯ priſtinã delectatione. q̃ naſcēs denuo illi q̃ eſt ſũma maieſtas ꝛ indeficiēs bonitas ꝑ vnitiuũ glutinũ ardētiſſimi amoꝛ̃ vniat̃. Dicendũ eſt ergo quõ humiliatio ꝛ dolor de pctis quadã neceſſitate ꝯgruēte acquirat̃. Et licet h̄ via purgatiõis pueril' aliquibꝫ videat̃ maxīe reſpectu ſequentiũ. tñ niſi ꝑ iſtã mens circa diuina negociari accedēs. ſolicita ꝛ attēta pertrãſeat. nunq̃ꝫ in pñti vita ad cognitionē de diuinis. nec ad ardorē vnitiui amoꝛ̃ practica poterit accedere. nec ab iſtꝫ inferioribꝫ ſuos poſſeſſores deuorãtibꝫ ſeq̃ſtrari.

De modo purgatiuo

Jc ḡ debet aĩa ſe humiliare vt ꝑmo recolat pctã ſua ĩ aliquo loco occultiſſimo, ꝛ maxīe in ſecreto noctꝫ ſilentiõ. ꝛ maiora ſuccincte ne diabol⁹ ſibi ĩferat ad dlectatiõꝫ vñ debuit h̄re medicinã. faciē ſuã dirigēdo in celũ. ꝛ ꝓut poteſt. ſic maiora peccata ſua vſq̃ꝫ ad decē vl' duodecim coraꝫ deo q̃ſi ipi loquēdo enumeret ꝛ enumerando ſuſpiret. ipm deũ in om̃ibꝫ exaltãdo ꝛ ſe in om̃ibꝫ deꝑmēdo ꝓut poterit. dicēdo. Domine ihũ xpe vl' quocũq̃ꝫ mõ ſibi meli⁹ placuerit. Ego ſum ille pctõr nequiſſim⁹. miſerrimus. infelicior. nequiſſimiſ abominabilior. q̃ tuã maieſtatē in tot ꝛ tãtis criminibus offendi vt illa enumerare nõ ſufficiã. ſic nec arena maris ꝑ multitudine numerari põt. ꝛ ibi ſuſpiret vel gemat ꝓut efficaci⁹ poterit Quia ſic lima opat̃ in ferro vt in q̃libet ipi⁹ ſingulari friecatiõe aliq̃d de ipi⁹ ferri rubigine expellat̃. ſic q̃dlibet ſuſpiriũ vel gemit⁹ aliquid de rubigine pcti etiã poſt infuſionem grẽ relictũ eliminat. Et ſic magꝫ ac magꝫ aīa ſe purgãs ad ꝑcipiēda q̃ ratio nõ inueſtigat vel intellect⁹ ſpeculat̃. diuino ſubſidio vl' deſiderio eleuet̃. Et vt intenti⁹ dolore ꝯſtrigatur anim⁹ ad ſui ꝯfuſionē ꝛ humiliatõꝫ diuina bñficia ꝑmo in generali. ſecũdo in ſpeciali attētiſſime corã deo, ꝓut meli⁹ poterit ſibi ingrato diuinit⁹ collata recordet̃. Primo ꝙ ipm quo ad ſpēm tã nobilē creaturã ḋ nihilo ſic creauit dicens. Nõne tu dñe me ad imaginē tuã cũ nihil antea eſſem in tã nobile eſſe ꝑduxiſti. vt te tenerē ꝑ grãm in pñti ꝛ te facie ad faciē ꝯtēplarer in glia. ꝛ ego intm̃ ꝓuocaui diſtrictũ iudiciũ tuum vt niſi mihi ſubuenias magꝫ nõ naſci q̃ꝫ ad lucē pſentis vite ꝑduci mihi miſero ꝓfuiſſet. Secundo bñficiũ incarnatiõis recordet̃ ſic dicēs. Nõne tu dñe es ille rex altiſſim⁹ angeloꝝ. intm̃ ꝓ me teipm adnihilãs vt noſtras miſerias ꝛ ꝑegrinatiões itineris ad ſimilitudinē cuiuſdã paupis humilit̃ ſuſtineres. Et ego dñe nõ me humiliãdo ſꝫ intm̃ impudēter extollendo tuã maieſtatē ꝯtēpſi. in miſerias hui⁹ vite momētaneas te fontē tot⁹ beatitudinꝭ cõmutãdo. q̃ ergo fugiã. ſi aſcēdero in celuꝫ tu illic es. ſi deſcēdero ad infernum. ades.

De ſecũdo aliquãtulũ inſiſtēſ ꝑcurrat ad tertiũ. ſ. ad recordatiõꝫ dñice paſſiõis. ſic dicēs. Nõ ſuffecit tibi dulciſſime dñe ihũ xpe ꝙ intm̃ teipm incliuares vt manēs de⁹. carnis mortal' humanitatē aſſumeres. ſꝫ inſuper ꝓpt̃ vniuerſoꝝ mortaliũ miſerias ſubleuãdas tã dira ꝟbera. tã innumerabilia vulnera tolleraſti, vt a plãta pedis vſq̃ꝫ ad ꝟticē

nō eſſet mēbrū in corpe tuo qđ nō ſanguīe tuo ſacratiſſimo ſpargeret. Quid ḡ faciam miſerrim⁹ q̄ mortꝭ tue ſum cauſa nō tm̄ vicem ꝑ vice nō rependēs. ſed te iu ſectib⁹ meis ꝓuocās vt digno iudicio deberet contra me pugnare tot⁹ orbis terraꝝ. a ſūmo celo cardine vſq̄ ad vltimū cētrū inferni. Surgant ḡ creature oēs ꝛ veluti dn̄o ꝓprio famulātes de me vindicēt ſuū ꝓprium dn̄m ꝛ creatorē ꝛ ibi cogitet de paſſiōe dn̄i aliq̄ntulū vt ꝑ vuln⁹ lateris vſq̄ ad ꝯtactū diuinitatis occulte latentꝭ interi⁹ ꝑ expimentū amoris attingere mereat̃. Hec em̄ tria ſūt in generali q̄ nō ſibi tm̄ ſed ꝛ oīb⁹ alijs altiſſimus ꝯdonauit. Que inq̄ntū ſunt generaliora intātū indicāt maiorē diuinā clemētiam. Poſtea cogitet in ſpeciali q̄ ſibi non oīb⁹ alijs p̄ter tot⁹ ꝯſolatiōis ſubſidiū cōtulerit. quē maxīe ad religionē fratꝝ minorū diuīa clemētia ꝓuocauit. q̄m̄ iſta via purgatiua ſolū eſt eoꝝ q̄ a vita ſeculari veluti columba vel turtur in deſertū in receſſum videlicet ꝯtēplatōis (licet adhuc debiles) ſupra ſeipō̄s auolare nitunt̃ amotionē oīs culpe mortal' q̄ ad iudiciū ꝯſcientie neceſſariū ſupponens.

Beneficia ſpecialia.

Primo ḡ recogitet q̄r digniores q̄r potētiores q̄r etiā ad habūdantiorem influentiā diuīe grē mag̃ multiplicit̃ p̄paratos relıq̄t ipe altiſſim⁹ in miſerijs ꝛ mūdanis voraginib⁹ inuolutos. et te de tenebris miſerie cōuocauit ad ſuā incōmutabilē veritatē. Scđo nō tm̄ reſpectu miſerie moderne ſibi beneficiū collatū recogitet. ſed ꝛ illud diuinū bn̄ficiū reſpectu infernalis miſerie ptractet. q2 multi q̄ non tantū q̄ntū ipe diuīe maieſtatꝭ oculos offenderūt ſempitne maledictiōis penis ꝑpetuis detinent̃. ꝛ ipe q̄ multo plus idē meruerat. nō meritꝭ ꝓprijs ſed dono ꝯditorꝭ gratuito ad grē radiū in p̄nti vocat̃ et ad p̄mium etne beatitudinis in futuro. Similitudinē duoꝝ latronū recolēs. q̄rū vn⁹ ab aliq̄ rege terreno ꝯdign⁹ ſuſpendit̃. alter ꝓ eo plus priore delinquēs ſola regꝭ terreni clemētia licet meritꝭ ꝯtradicētib⁹. ipi efficit̃ cōmēſalis. glīam nō ignominiā reportādo. Tercio illud ad qđ vocat̃ recolat. q2 eū non ad regulā bti Auguſtini vl' benedicti redēptoris grā reuocauit. ſed ad illā ſacratiſſimam quā ipemet elegit qn̄ duct⁹ eſt in deſto vbi q̄draginta dieb⁹ ꝛ noctib⁹ cōtinuis ieiunauit. ꝛ in maxīa paupertate ꝑ mūdū p̄dicauit. ꝛ ſaluti oīm ardētiſſ. me intendit. Et p̄curſor ſuus ꝓprie inſtituit ipā ꝛ in ſeipō ſuās ꝛ nobis ſeruādū mōſtrauit. Intantū alijs regiminib⁹ ſublimior regula inq̄ntū doctrinā humanā diuinū eloquiū p̄excellit. Sꝫ ꝛ ſic ꝑſiſtens in oōne nō tm̄ cogitet in ſeipō ſed ad deū imediate dirigat eloquiū ſuū tā peccata ſua q̄ꝫ bn̄ficia in generali ꝛ ī ſpeciali humilit̃ referēdo. tm̄ cū quodā ordīe iſta l' alia ſm̄ q̄ ipm dn̄s int⁹ docuerit recolēdo. Sic ꝑ recordationē pctōꝝ ꝛ diuioꝝ beneficiꝝ ꝯfiſus iā viā hūiliatiōis incipiat ſic dicens

Dn̄e pr̄ tot⁹ miſeratiōis nō poſſū tibi ſatiſfacere de malis q̄ corā te miſerabilit̃ ꝑpetraui. nō tibi rn̄dere valeo ad beneficia q̄ mihi miſerrimo ꝯtuliſti. ſed q2 me īterficere nō debeo nec valeo. tu me infelicē interfice. ſed ſi tibi h̄ nō placet mitte angelū tuū gladiatorē q̄ de me vindictā accipiat. Sed ſi h̄ ꝓpter miſcdiam nō vis adīplere qđ merui. q2 me interficere nō poſſum. tm̄ h̄ qđ in me eſt facio. me q̄ſi latronē tuū tibi reddo ī ꝑpetuū ſeruientē. nūq̄ꝫ dieb⁹ meis vlteri⁹ a tuo ſeruicio recedentē. Tūc ꝓſternat ſe ī faciē ꝛ q̄ntūcū q̄ꝫ poterit ſeipm hūiliet deꝑmendo. ꝛ altiſſimū offenſū exaltādo. et inq̄ntū humili⁹ intātū etiā citi⁹ et habūdāti⁹ grām diuie miſcdie ꝓuocabit. Et tūc de neceſſitate oportet q̄ qn̄ piiſſim⁹ pr̄ videt ipm ſic corā ſe hūiliatū. dolorē ꝯferat de peccatꝭ vl' ſaltē dolorē q2 nō dolet. vt ꝑ iſta duo cōtra duo p̄dicta aīa purgata recuperet iā q̄ndā qđ erat deꝑditū. ꝛ ſibi q̄nq̄ꝫ mlto amplī⁹ q̄ꝫ antea idipm reſtauret̃. Sꝫ ſi etiā dolorē nō poterit q̄ ad effectū cōſeq̄ ꝑ ea que dicta ſūt. tn̄ q̄libet nocte ſuccincte h̄ teneat qđ dictū eſt. q2 creatori ſufficit q̄n̄ hō facit qđ in ſe eſt. necnō ipe dn̄s rei exitū expectās q̄nq̄ꝫ ſe ſubtrahit vt ꝛ iſta faciēs dolorē nullū vel ꝯſolationē īueniat vt ei⁹ patiētia ad tp̄s ꝑ diuinā ſuſtinentiā cōprobet̃. ꝛ vt ſibi poſtea amplior ꝯſolatio ꝛ de pctīs ꝯtritio diuinitus cōferat̃. Sed q2 q̄ p̄dicta ſūt nō p̄nt fieri ſine grā ſpeciali. ſequit̃ de impetratiōe grē ꝑ modū orādi. put ad vitā purgatiuā ꝑtinet. Sicut em̄ oculo corpis vl' ſenſuali d̄ ioculatorib⁹ in curtis magnatū cernit̃. q̄ cu piētes aliqđ tpale cōmodū a p̄ncipe incōfuſibilit̃ obtinere. p̄mo ipm multiplicit̃ cōmēdāt. deinde qđ intēdūt ſibi poſtulāt condo

nari ſic ⁊ nou' ioculatoꝛ ſpūal'. mūdū dece/
ptorē deſpiciēs dʒ oꝛdinate ꝓcedere. Cū eī
de' in ſe ſit innoīabil'. ipm tn̄ in ſuis effecti/
bus noīam'. ⁊ p ipos ipi' magnificētiā col/
laudam'. Primo eñ ēm q ipe ē oīs crea
ture tā coꝛpal' q̄ ſpūal' pncipiū ⁊ oꝛigo.
Scdō aliq̄ntulū ſubmiſſi' put ſe hʒ ad cō
templātes in glā. ſ. mētes angelicas ⁊ hūa/
nas. ⁊ ipās ꝯtēplatōe ſue indicibil' pulchri
tudinis quā vidēt ſic eſt btificās ī h ab ipis
oēm eliminās ptātē. Tercio adhuc iſto
ſubmiſſi' put ad oēs creaturas ſe hʒ. quib'
ipe tāq altiſſim' impat. ⁊ oēs tā rōnales q̄
irrōnales ſue obtempāt maieſtati. Quar
to reſpectu nobiliſſime creature q̄ eſt hō. et
pmo reſpectu eoꝝ q̄ ſūt in caritate famulā/
tiū ſuo creatoꝛ. in h q ipis adhuc degētib'
in hac vita miſerie ſuppoſit' p̄r ſuppoſitʒ fi/
lijs mlta encenia intnaꝝ ꝯſolationū veluti
q̄dā future dīne btitudīs ſiue btificatōnis
indicia boib' q̄ nihil' ū exiſtētib' veluti filijs
altiſſim' ꝓnſidit. Quito ⁊ vltīo reſpectu
exiſtētiū i pctīs qb' in q̄ntiſcūqʒ pctīs diuti
us ſua ſcelera ꝓtelātes extiterint pulſātib'
ad ianuā dīne pietat'. ipos dīna clemētia ī
ſinū ſue caritat' recolliget. ⁊ ppetratʒ pctīs
ſic indulget vt ſepi' ab ipo quē ſic ab boīabi
lit' offenderūt q̄nqʒ pl' q̄ innocētes vberio
ra ⁊ pcioſioꝛa bñficia illapſa celit' ꝯſequāť.
In his eñ dīna bōitas et pmoꝛdiali diffu
ſionis grē māifeſtatōe vſqʒ ad feces exiſten
tiū in pctīs oñdit' Et h q̄nqʒ breuit' in q̄nqʒ
his vocabul' includūť. ſ. bon'. pulcherrim'
dñs. dulcʒ. miſericoꝛs. Et poſtq̄ in his cō/
mēdat' fuerit illud qȯ intēdit plenariā re
miſſionē de ppetratis ſcelerib' ſecure pote
rit poſtulare. Iſte eñ mod' poſtulādi et
canticis orādi edoceť vbi ſpōſus dicit ſponſe. Vox
tua dulcʒ ⁊ facies tua decoꝛa. ſ. p interioreʒ
purgatōem obtenebrātē caligitē expellen
do. ⁊ vox dulcʒ. vt in q̄lib' ꝟbo ſpōſus etn'
in aliq̄ ſpālit' cōmēdeť. Et h ꝓpꝛie appellatio
nes ſūt cātica cāticoꝝ. ⁊ intm̄ a pte anſe. vt
q̄ncūqʒ mens ad deū ſe erigit. in ipis voca/
bul' inuolutā dulcedinē īueniat. ne p multi
loq̄s enarratōes ⁊ vocales platōes anim'
in tāto colloq̄o euageť ſʒ in his illect' vl' al
lect' infra ſe total'r adunet. Sic g dicat q̄ti
ens potit bono mō iſti ꝯſili. bone. pulcher/
rime. dñe. dulcʒ miſicoꝛs. miſerere h' pctō/
ris quē redemiſti ſanguīe tuo pcioſo. In h
ſolū attēdēs q ſibi de mal' ppetratʒ pcat cle
mētia ſaluatoꝛʒ. nō qȯ in q̄libʒ ꝟboꝝ indu/
dit theoꝛice ſpeculādo ſʒ affectuoſe orādo
p̄t illa vl' ꝯſilia dicere. put dicēs nouerit
ioꝛē affectōeʒ i iſt' vl' ꝯſil' h' repire. Sʒ ad h
vt mēs deſiderij ꝯpletōʒ obtieat nccē ē ipās
dīnā influētiā imitari. vt ſicut ipe ſol ſpūal'
hirl'm ciuitatʒ ſupne q̄ntū eſt de ſe bonos ⁊
malos radijs bōitat' ſue illuſtrat. ſic nō ſm̄
p ꝓpinq̄s ſʒ p oib' ill' q̄cūqʒ ſūt btīſſime ci
nitatʒ imagie inſigniti totʒ viſceribꝫ depcet
illi' clemētiā ſaluatoꝛ'. vt ſic oēs creauit. oēs
redēit, ita oib' indiſticte digneť miſicoꝛdie
ſubueire. Et ī h irrefragabil'r cit' dīnā mi
ſericoꝛdiā ꝓuocabit l' obtiebit inq̄tū boim
creatoꝛʒ vniuerſoꝝ ⁊ oīm moꝛtaliū redem
ptoꝛʒ veſtigia (ſuā caritatē ſup oēs btīſſime
diffundetʒ) fuerit imitat'. niſi q̄nqʒ ad boꝛā
p ſe ⁊ p alijs. ſinglarib' o ⁊ oib' coarteť pe/
tio. lʒ ſp caritas hēat ſe diffundere. eūdē af
fectuoſū modū quē p ſe. ēt p oib' exorās ſo
licit' alleget. q̄ ū ē de modulo ſue putatōis
ſic d. Bone. dñe. pulcherrīe. dulcʒ. miſicoꝛs
miſerere oīm pctōꝝ q̄s redēiſti pcioſo ſāguie
tuo. Et tūc inq̄tū potit hēat iſtā imagina/
tionē q̄n dic. miſere. vt tot' mūd' ſuo crea/
toꝛi incline p vez cultū ⁊ reuerētiā ꝯdignā
Sʒ q2 mēs oīa iſta nō p̄t p nimia carna
litate ⁊ ſtibilitate put eēt expediēs ipetra/
re. oʒ q ad iſtar illoꝝ q̄ hñt aliqȯ magnū in
curie regal' palacio vl' ſūmi pōtificʒ expedi/
re. q̄ vidētes ſe ñ poſſe ꝓpoſitū ꝯſeq. adeunt
aliquē magnū de curia. vt qȯ p ſe ñ pñt ip̄'
mediatoꝛʒ inťcedētʒ reuerētia ipetreť. Et ſi
ille paup aliquē magnū ⁊ pexcellētē īuene/
rit q̄ has ꝯditōes hēat vt ſit hūil' ad audiē/
dū pces paupeꝝ. glōſus i curia. vt cū ipo ſit
nccē fuerit mlti alii p alio inťcedāt dilect'
ſūmo pōtifici. vt ei' dilctōe aſtrict' nihil ve
lit penit' denegare abſqʒ vlla calūnia paup
ſuū deſideriū obtiebit. Sʒ q2 iſta inť ſctōs
alios in ſuplatio gdu excellētiſſime ī btā v/
gine repiunť ad ipāʒ ꝯfugiat ſic d. Tu q̄ es
miſericoꝛdiſſima p oib' a'lijs. hūili' pctōri/
bus te inclinās. potentiſſima. q2 p te ruine
angelice repanť. p te ſctīs vite ianua apitur
⁊ iō te clamāte p paupe tecū omēs pit' accla
mabūt regi eťno amātiſſimo. quē tuis ſacr'
vberib' allactaſti. ⁊ iō ineffabili glutino ca/
ritatʒ tibi ꝯiūct' ē. Rogo vt p te mea iopia
ſubleueť. vt ſic p te de pctīs meis ꝯpriā pur/
ganonē obtineā. vt tādē ipm in iſto amoꝛe
ꝯſtringā. quē tu totʒ viſceribꝫ dilexiſti. ⁊ ſic

dicat ei. Aue maria q̃dragīta vicib9 vl' q̃nq̄/
ginta. ſʒ tcio nūero ſi voluerit diuidēdo. vl'
ꝯſilr ꝑut ſibi meli9 videbit. Hoc q̃ı ī ſignū
dilcōis ⁊ ſpūal' homagū reddēs ei q̃tidie ꝑ
tributo. ipaʒ ñ in pictura ꝑlcꝫ nec ī ſculptu
ra lignea. ſʒ ī celo attēte ⁊ affectuoſe ſalutās
ad ipaʒ imediate ſuā faciē dirigēdo. Hec ē
via purgatiua ⁊ ipi9 expeditio q̃ mlto plus
ī corde ꝑ̄tciti9 recolligi q̃ʒ ſcpto vl' ꝯboten9
nūerari hāc purgatōeʒ recordet incipiens
breuit' ⁊ ſuccincte ⁊ ꝑa ſibi latiſſima via cito
apparebit. Prolog9 de via illūiatiua.

Ex viā purgatiuā mēs ad illūiatiuā
imediate erigit. ſm illō ꝑs. dicētis.
Aſcēſiōes ī corde ſuo diſpoſuit ī val
le lacriaꝝ. qꝛ ꝑ gemit9 ⁊ lacrīas aīa a rubigi
nib9 pctōꝝ abluit. ⁊ ꝑ h̄ imediate ad ſuſce/
ptionē diui radq̃ ꝑpat. Cui9 nccītas ſic ap
paret. ꝑmo a pte recipiētꝫ. nā ſic ī ſpeclo ma/
teriali videm9 q̄ ſi ſic ibi ſtat9 vl' aliqō obte
nebrāſ. facies hūana q̄uis ſe ei obyciat ñ
tñ reſultat. Sʒ cū abſterſū fuerit. ī ipo faci
es hūana appet. vt ſi ēt ſpeclm rōne hūana
vteret ad iſtar ſpē ꝑ illō qō in ſeipo recipit
ipm c9 ē ſilitudo repn̄tāo cogſceret. Sic cū
a rōnali ſpū erit elimiata caligo offuſcās tā
ille ſol ſpūal' gr̄e ſue radios imittit. q̃ q̄ztū ē
de ſe eq̄lit' oib9 ſe infūdit. imo qō pl9 ē. qꝛ ſic
radi9 ſolis material' ſtat imobil' ad feneſtrā
⁊ ſtati cū ſibi aptū ē nūq̄ʒ retrocedēs nunq̄ʒ
de ſua naturali bōitate ſe retrahēs. ſʒ poti9
domū intiorē p9 obſcuratā irradiat. ſic ve/
rus ſol iuſticie cītatꝫ ſupne c9 ſol iſte matial'
obſcurā gerit ſilitudinē l' imaginē. nihil ali
ud expectat ēt imobilit' ꝑſto ſtās ad ianuaʒ
niſi vt ꝑ aliquā abſterſionē ſibi adit9 ꝑpare
tur. vt ī mēte veluti ī lectulo felicit' ꝯq̄eſcat
ꝑ ſpūaliū ſplēdorū irradiatōes. aīaʒ ſibi de
ſponſatā inſigniēs. ⁊ ſic a pte recipiētꝫ ⁊ a ꝑ/
te influētis irradiatio ſpūal' purgatōem cō
ſequit. Sʒ h̄ idē māifeſtat ꝑ ipoꝝ diſtantiū
ꝯiūctōem vnitiuā. Sic ei in ſapia dr̄. ipa ſa
piētia ē cādor luc̄ꝫ etne ⁊ ſpeculū ſine macu
la. oꝫ ḡ vt aliq̄ ꝯſimilata ꝯformitas q̄ñ ꝑ ve
rā amorꝫ vnionē mēs hūana cādori luc̄ꝫ et/
ne vnit. ⁊ ꝑus ſemota ab ipa oī obtenebran
te caligie ſpeculo ſine macula ꝯformet l' cō
paret. Vñ oʒ ꝑmo q̄ mēs ſit q̄ı ſpeculū ſi
ne macula. ⁊ ſtati ad ſuſcipiēdū luc̄ꝫ ſplēdo/
res diniores diſponit. ⁊ ſic cū fuerit curata
etne ſapie ꝯformet. Sʒ de q̄ lumie intelli/
gat q̄ mēs anagogice ꝯſurgēs ad tciam viā
vnitiuā erigit ſciendū q̄ ſic ſol material' vi

det in corpe tmiato inferi9 vt ipm videm9 ī
pariete. videt ēt ī radio ſuo. ſ. in aere. videt
ēt in ſeipo vt in fonte ſolari. Sic radi9 diui9
ēt ſpūi appet tripl'r. Appet eī in ſacra ſcptu
ra q̄ñ ſub cortice lr̄e ꝑ aliqō donū intelligē
tie ſenſ9 anagogic9 iuenit. q̃ mēs ſic ꝑ q̄ndā
radiū ad amorē ſui creatorꝫ multiplr ⁊ mi/
rabilit' erudita erigit. De iſto radio q̄ facit
ſꝑ ſplendere ſpm̄ btūs Diony. ī diui. no. ſic
dic. Indicibilia āt caſto ſilētio venātes ad
illuceſcētes nob in ſcīs eloquqs ſplēdores
exercemur ⁊ ab ipis illūiamur. Scōs ra
di9 a ſole ſpūali miſſ9 reſplēdet in ſpū. ⁊ his
ſolis radqs mēs etnis ſpectacul' ſuſpēſa cū
q̄ dā ēt āmiratōe ad meditādū de ſupcele/
ſtib9 erudit. de rōib9 etnis vl' etna generati
one. vl' nexu ſpūſſcti ⁊ de hmōi. qꝛ ſic ꝑ ſola/
res radios reſplēdētes ī aere nō ꝑ aliqō ali
ud lumē ſenſibile ocul9 matialis ad ꝯtēpla
tionē ſolis erigit. ſic ocul9 intelligentie ꝑ ra
dios imiſſos a ſole ſpūali nō ꝑ aliquā aliaʒ
diſcipliatā ſciaʒ. vl' mortal' doctorꝫ īduſtriā
ad cognitōem occultoꝝ ſupceleſtiū eleuat.
Et de hac btūs Diony. ad titū ſcribēs dic.
Verte te ad radiū. q. d. Nō aliū doctorē. nō
aliud exēplar aſſumas ad ꝑcipiēda diua. ſʒ
ītra teipm̄ ingredere. ⁊ ꝑ radios tibi datos
deſup ad ꝯtēplatōem dinoꝝ arti9 te exerce
. qꝛ ſic rōnalis ſpūs nobilior eſt inferiorib9
creaturꝫ ceteis. ſic nobili9 ꝑ imiſſos bōitatis
radios appet dina ſapia ī ipo. De tercio
ꝯo radio vbi ipe fons toti9 btītudis appet
(qō raptu fit) ꝑ̄t mitto (qō ſit. q̄ñ mēs rapit
a corruptōe ⁊ ſenſificatōe mēbroꝝ carnaliū
remota. q̄ʒtū poſſibile ē. gr̄a trahēte naturā
dono cōditorꝫ ḡtuito mēs ad ſupna rapit.
ipm facie ad faciē ꝯtēplās. c9 glo̾ſo aſpectu
ſupna curia iocūdat). De ꝑmo radio lati
tante ſub ſcptura ē ꝑn̄s intētio ꝑ quē ad a/
morē vnitiuū aſcēdit. Scōs radi9 amo/
rē ſepi9 comitat. qꝛ q̄ʒto pl9 ꝑ affectōes amo
ris mēs fonti lumis appinq̄t intim̄ efficati9
veluti ipi vicinior (ſicuti ō aurora ꝯſurgen
te vide9 q̄ ꝑmo ꝑtes ꝓpinq̄s illūiat) radqs
diniorib9 adiplet. Per viā ꝯo tciā q̄ñ mens
ſuſpirqs inſatiabilib9 ſuſpirat dilecto tota/
lit' vniri. ad tciā irradiatōeʒ in q̄ pl9 agit q̄ʒ
agat diui9 ſubleuat. ⁊ ſibi diuti9 ſuſpiranti
dr̄ a dilctō. Amice. aſcende ſupi9. De hac
btūs Diony. ī myſtica theologia. poſtq̄ʒ di
xit. Cōſurge ignote ad ei9 vnitionē q̄ ē ſup
mentē ⁊ cognitōem. vbi tradit amorꝫ vniti/
ui practicā. vbi. ſ. ad ineffabile myſteriū con

ſurgit affectꝰ qđ ĩgrat intellectꝰ. poſtea ſubdit. ꝺ ad thimotheũ ſic. Sic ei oĩa a te auferẽs ꝛ ab oĩ irretẽtibili ꝛ abſoluto. munde ad diuinaꝝ tenebraꝝ radiũ ſurſũ ageris. Vñ̃ in ꝯſurrectõe vnitiui amoꝛis dic. ꝯſurge. q̃a ſil' ibi opaꝛ natura ꝛ gr̃a. poſtea dic. ſurſum ageris. q2 ibi ñ natura ſ3 gr̃a mẽs ad experimẽtalẽ ꝛ ĩmediatã cognitõem celeſtiũ eleuaꝛ ꝛ p illã animꝰ ad iſtã diſponiꝛ. S3 q2 ꝺ via illũiatiua ẽ pñs intẽtio. dicẽdũ ẽ quõ lumẽ in ſcðturis appet. Deinde quõ p iſtud lumẽ ad tertiã viã. ſ. vnitiuã aſcẽdamꝰ. Et ꝙ omibꝰ pateat ꝙ in oĩ ſcðtura ſctã iſte radiꝰ latitat velut lumẽ ĩ teſta. ſubdiꝛ exẽplũ in vno. ſ. in oꝛõne dñica. vt ſil' ex vniuerſo nouo ꝛ veteri teſtamẽto ab vniuerſ' veritatis diſcipul' cõprobeꝛ. ꝛ vt nõ ſit aliqđ vbũ qđ non colloquiis ſponſi ꝛ ſponſe interꝰ repleaꝛ.

Sequiꝛ de via illuminatiua.

Ox illuminatio

n mea ĩ delicijs meis ꝛc. Nox enĩ hic vocaꝛ obſcurꝰ cortex ſcðture exterioꝛ l' etiã oĩs inſenſibil' creatã p quam mẽs ĩterꝰ irradiaꝛ ad h̃ ꝙ anagogice ĩ vnitiui amoꝛis delicijs ꝯqeſcat. Via ei purgatiua rñdet ordini ãgeloꝝ. nã ibi tũc pmo purgaꝛ aĩa ad h̃ ꝙ pmo ds in ipa veluti in loco mũdo reſideat. Iſta ãt vt dictũ ẽ rñdet cherubin. cherubin plẽitudo ſcie interp̃taꝛ. eo ꝙ ãt p arte h̃ꝰ theoꝛice ſcie lumẽ acq̃riꝛ. ꝛ tãta ſapiẽtie dilatatõ ĩ ſcðturis vt q̃t vba ĩ nouo ꝛ veteri teſtamẽto. q̃t creature in mũdo. tot beãt aĩã intelligẽtia ol' ſmões. totũ ad deum ad pucrũ amoꝛis oĩa referẽdo. vt poſtea apparebit. tertia ãt. ſ. vnitiua rñdet ſeraphin. q̃ interp̃taꝛ ardẽs. ibi ei in tãto ardoꝛe ferꝛ aĩa in deũ vt marie corpꝰ p extẽſionẽ affectuum ꝛ motuũ q̃nq3 mirabilit' affligatur.

Ciẽdũ ẽ ꝙ triplex ẽ anagogia Vna

ſ q̃ eſt ꝺ deo i ſe vt mẽtes celeſtes btificãs in gl'a. vt dr̃ ꝺ dauid. q̃ erat q̃dã bõ ad l'raꝫ. q̃ dr̃ optimꝰ ꝓpugnatoꝛ. ꝛ moralit' ſignificat aĩam. q̃ ita d3 viriliter pugnare ꝯ diabolũ. ꝯ ipm etiã inſurgẽdo. ꝯſpuẽdo. ne ſe ipaꝫ pmittat tã vili dño ſubiugare. ꝛ a dulciſſimo ihũ xp̃o ĩ ppetuũ ſepari. Dauid ẽt dr̃ golyã pcuſſiſſe. ſigñs allegoꝛice dñz ihm xp̃m q̃ diabolũ ſupauit. pacẽ ppl'o ſuo acq̃rens ꝛc. Diciꝛ ẽt dauid pulcher aſpectu. ineſtimabilẽ pulchritudinẽ diuine ſube ſigñs. in ſue pulchritudĩs viſiõe lenta indicibili letificantis in regẽ btitudinis eṫne oẽm mẽtem angelicã ꝛ hũanã. Vñ̃ ĩ Jo. xvij. ca. dr̃. Hec ẽ vita eṫna. vt ꝯgnoſcãt te ſolũ deũ verũ. ꝛ quẽ miſiſti ihm xp̃m. Et h̃ ẽ anagogica expoſitio. ſm ꝙ deũ btificãtẽ reſpicit. Alia ẽ anagogia q̃ reſpicit ecc̃iam militãtẽ. inq̃ntũ ĩ ſpõſi ãplexibꝰ total'r inauertibilit' pſeuerat vt hiꝛl'm ad l'ram q̃dã dr̃ ciuitas. Hierl'm. n. ciuitas optie munita ꝛ foꝛtiſſimis muris circũdata dicebaꝛ. ꝛ ſigt ipam fidelẽ aĩam moꝛalẽ. q̃ d3 iteriꝰ muniri armis virtutũ gr̃e ꝛ amoꝛis. ſine q̃bꝰ armis nullꝰ vnq̃ potuit nec poterit diabolo reſiſtere aduerſanti. q̃ etiã d3 exteriꝰ muris foꝛtibꝰ circũdata eſſe. ꝛ h̃ in honeſta ꝯuerſatõe. ꝛ q̃nq3 ſenſuũ moꝛtificatiõe q̃bꝰ amoꝛis vnitiui regnãtis itegritas inexpugñbilit' ꝯſuaꝛ. Scdo in h̃ ꝙ ſedes regni dr̃. ecc̃iam venturã fidelium ſub xp̃o pncipe figurabat. in q̃ regnat ipe rex pacificꝰ. ſub cꝰ pſona q̃ndã dicebat Iſa. Deus legifer nr̃. ipe veniet et ſaluabit nos. regens militãtẽ ecc̃iam exemplo vite ꝛ vbo doctrie. Tercio hiꝛl'm interp̃taꝛ viſio pacis. qđ ecc̃iaꝫ triũphãtẽ ſignat. in q̃ ſũt habitatoꝛes pacifici. q2 illiꝰ felici pñtia gratulantur dicẽtes ꝛ clamãtes (gaudioꝝ ciuitatis eṫne ſuppleniſſima h̃ mia admirantes) Melioꝛ eſt dies vna ĩ atrijs tuis ſup milia. Et hec eſt anagogica expoſitio. Quid ſit anagogia. ꝓprie dr̃ anagogia idẽ qđ ſurſum actio. Vbi ẽt recte inꝛ ſurſũ actũ ꝛ illuꝫ ad quẽ ſup ſe aſpirãdo ardẽtiꝰ eleuaꝛ diſtãtia ãnotaꝛ. Vñ̃ ꝓprie neq3 inꝛ btificantẽ altiſſimũ ꝛ illos q̃s ipa pax ꝟa beatificat. neq3 ſil' ecõtra ẽ ꝓprie ſurſũ actio extẽſiua. ſed poꝛꝰ tãq3 cũ rege exñtes felicit' in thalamo ĩ ipo trãquillitate ã mirabili ꝯqeſcũt. ꝛ tanq3 ſup ſe iã in ipo exñtes ad ipiꝰ vnionẽ vl' imitationẽ deſiderabilẽ vlteriꝰ nõ aſpirãt. S3 h̃ ꝓprie ſpõſe adhuc a ſponſo pegrinãti cõpetit. q̃ adhuc tãq3 diſtãs ipi inſatiabilibꝰ ſuſpirijs vniri deſiderat. qđ in ſepatõe anĩe a corpe in trãquillitate vite pleniſſime obtinebit. ſm quã ſapiam anagogicã currũt cãtica cãticoꝝ. cũ dicit. Oſculeꝛ me oſculo oꝛis ꝛc. ꝛ illud. Trahe me poſt te ꝛc. Et iteꝝ. Veni dilecte mi ꝛ egrediamur ĩ agꝝ ꝛc. Que petitiões nihil aliud ſũt q̃3 ignita ſuſpiria ꝛ inquiete affectões. dilectũ ad ſui ſurſũ acceõeꝫ felicꝰ obtinẽdã ardẽtiꝰ ꝓuocãtes. Silr et ex pte ſpõſi ad ſpõſam. cũ dicit. Aperi mihi ſoroꝛ mea. ſpõſa mea. ꝛ iteꝝ dicit. Veni ꝺ libano veni ꝛc. ꝛ iteꝝ dic. Surge ꝓpera amica mea ꝛc. Que ſpõſi colloq̃a nihil aliud ſũ

q̄ radiatiões ſcĩtillãtes emiſſe ab ipõ. af/
fectũ ad ardẽtiora deſideria ⁊ inq̃eta ſuſpi/
ria importune incitantes.

p Er q̃d arſ anagogica acq̃rat̃. acq̃rit̃
ei iſta ars magiſ ꝑ amoriſ vnionẽ ſm̃
quã vt dictũ ẽ pñs ẽ intẽtio. hãc vbiq̄ iclu
ſaz i ſacra pagia oñdẽtes. exẽplũ ponam' iñ
vno. vt ſilr̃ e i alijs ſacre pagĩ loc̃ idẽ oñdat̃
⁊ ne longi' h̃ exẽplũ ꝓtrahã. ꝑmo ſubdit̃ in
orone dñica. pr̃ nr̃ ⁊c̃. Sic ei i ſenſu lr̃ali
artificialr̃ ꝓcedẽdo. ſic ẽt i anagogico ꝑmo
captat̃ beniuolẽtia infũdẽtiſ. ſcdo petitiões
ſuas mlt̃iplicat. Sz ꝑmo ab ipa dilecti' i tri
b' ꝓcipue cõmẽdat̃ captãdo ip' beniuolen
tiã i ſuis petitõib'. vt ſua bñficia ꝯferẽtio ño
aſcribẽs idẽ dñs fauorabilior h̃eat̃. Primo
vt ꝑfecte ⁊ ſpũal' generatõis ꝑncipiuz. ſcdo
vt ſue bõitatiſ velut q̃ddã diffuſiuũ. tercio i
habitaculi ⁊ mãſiõis dignitate diuũ q̃ tãq̄
rex ꝑcellẽs hitare dignat̃ vbi ẽ firmũ hita/
culũ ſiue tabnaculũ ⁊ decore mlt̃iplici inte
ri' decoratũ. Primũ ꝑ pr̃. ſcdm ꝑ nr̃. terciũ
ꝑ cel'. Impĩcat̃ ꝑmo illud qd̃ ẽ ſm ꝓprieta
tẽ vocabuli anagogice ad ſenſũ miſticũ trãſ
ferẽdo. Uerbi grã. Pr̃ ad lr̃az nihil aliud ẽ
niſi q̃ de ſe aliq̃d emittẽdo filiũ ꝓgenerat.
ſic anagogice trãſferẽdo veriſſime pr̃ ille dr̃
q̃ cũ nõ naturalr̃ ſz adoptiue mltos filios
generat a ſe germẽ amoriſ dificãtiſ emittẽdo
q̃ mẽs ꝑfctã natiuitate gignit̃. qñ viuere iã
ip̃a vita incipit. ſine q̃ a nata ꝯſtũ ad verũ
eſſe nihil penit' efficit̃. veri' ⁊ efficaci' ꝓgre
diẽs qñ de do ipo q̃ eſt ip̃a vita naſcit̃ ꝑ amo
rẽ q̄ qñ de nihilo ꝯſtũ ad eẽ nature i natiui
tate capabili duxit ꝑmordialẽ originẽ. a q̃ ñ
tm̃ vt ꝑncipio affluẽtiſſimo vitã emittendo
celu' generat̃. ab ipo ſenſũ ⁊ motũ ſpũalẽ re
cipiẽs. q̃ ip̃e vite ꝑncipalr̃ atteſtãt̃. ſz vſq̄ ad
ꝑfectã etatẽ claritatis et̃ne. ⁊ qñ ipe videbit̃
facie ad faciẽ micas panis ꝯſolatõis int̃ne
recipiẽs. ſ. di corroborãtiſ ⁊ ꝯfortãtis amorẽ
ab ipo pr̃no affectu miſicordit̃ educat̃. ⁊ h̃
totũ iportat h̃ q̄ dic pr̃. miſtice occultatũ vt
ẽ toti' vite fontale ꝑncipiũ. Sequit̃ nr̃. vbi
laudat̃ ipi' btitudis icluſe diffuſio. q. d. Tu
es ille q̃ rõe tue latiſſime bõitatiſ ñ ſinglar̃es
ꝑſonas ꝯſideras. ſz oẽs rõnales ſps ꝯſtutz
extra te ẽ ꝑ imiſſos a te radios ad te trahis. vt
nõ aliq̃ ꝯſtũcũq̄ excellẽtiori ⁊ ꝑclara religi/
one eminẽtes te fontaneã bõitatiſ originẽ ſi
bi appriare valeãt. ſz vt nõ ſit mẽs hũana vl̃
angelica q̃ ſe abſcõdat a calore tuo natura/
lit̃ abſtractiuo. ⁊ h̃ ꝑ nr̃ anagogice iportat̃.

De triplici ꝓprietate. Sequit̃. q̃ es i ce
lis. Hic captat̃ beniuolẽtia a rõe excellẽſiue l'
ꝑcelſiue mãſiõiſ. Celũ int̃ alia ꝑcellit tripli
ci ꝓprietate. Eſt. n. ꝯtinue mobile. firmũ ⁊ va
rijs ſyderib' i ipo refulgentib' adornatũ h̃
ad ſenſũ anagogicũ trãſferẽdo ſpõſa ſpõſũ
iñ ſuo cubiculo collocãſ. i ſecreto cordis ar
mario dz hac ꝓprietate triplici adornari Pri
mo q̄ ſit firma. ⁊ ſm h̃ loq̃t̃ ſic. O dulciſſime
tu q̃ es i cel'. i. illaz mẽtiũ thalamũ inhitãs
interiorẽ iã ñ tm̃ pñtialr̃. potẽtialit̃. eſſentia
lit̃. vt i alijs creaturiſ. ſz ip̃e teipm qui es ho/
ſpes iocũditatiſ ⁊ ſolacij ſenſibilit̃ ⁊ familia/
rit̃ repñtãs. his q̃ ob amorẽ tuũ efficaci' ob
tinẽdũ. valefaciẽtes cetis delctãtõib' dede
rũt libellũ repudij. ⁊ tibi ſoli q̃etãti mentes
i amore viuẽtes. ꝯtinuata ſuſpiria ipedimẽ
tis reſecatiſ. glutino amoriſ ſuauiſſimi colli/
gati. tibi firmiſſime ⁊ ineradicabilit̃ adhe
rũt. vt ſit ẽt i ipis fortiſ vt mors dilectio. vt i
cãticis cañ. ad ſuã radicatõem firmiorẽ ſpõ
ſa ꝓclamãs ad paranymphoz ſubſidia. ſ. z
angl'oz q̃b' tãq̄ ſocijs adiuuat̃ ita di. Ful/
cite me florib'. ſtipate me malis vos q̃ vide/
tis eũ facie ad faciẽ. vr̃is ꝯſolatõib' ipm ad
mihi ſubueniẽdũ vberi' ꝓuocando. q2 lan/
gueo calore vnitiuo. eſtuãs ipm totalit̃ am
plecti deſidero quẽ adhuc pau ꝑcula i miſe
ria exñs tã iocũdũ dñm expimentalit̃ ꝑco/
gnoſco.

De ſcda ꝓprietate. Seq̃t̃ alia ꝓ
prietas. ꝯtinue mobile. tũc eñ mẽtẽ ip̃ſiſſim'
ſpõſus et̃n' certiſſime viſitat ⁊ eam inhitat
qñ nõ tã laborioſa tarditate i vnitiuis mo/
tib'. ſicut cũ eẽt in ſtatus icipiẽtiſ exordio ſe ſur
ſũ erigẽdo affligit̃ ſz diuturno exercicio tã/
tã agilitatẽ affectõnũ diuino meret̃ bñficio. ⁊
grãm effluẽtiſſime largitatiſ accipe. vt q̃ñcũſ/
cũq̄ vult q̃ ſine afflictõe inq̃etatiua ſuoruz
deſideriorũ dilcõ mẽtiſ vt ſurſũ ardent̃ agat̃
afficit̃. tũc ipaz ds ꝯtutũ ſpũalr̃ inhitat. nõ
tm̃ actu ꝯtinuo (qd ẽ ſup vires ꝯditõis hũa
ne ꝓpt̃ laxatões ꝯtutũ). ſed ꝯtinua abilitate
mot' amoriſ ſm libitũ ſuũ eliciẽte facilitat̃. ⁊
affect' motui firmamẽti ſilat̃. Uñ q̃ i ꝑmis
lento gdu ⁊ debili. vago ⁊ tepido ad modũ
teſtudiſ ãbulabat. nũc currendo celerit̃. ita
vt mõtes ⁊ colles. i. dignitates tã eccl'iaſti/
cas q̄ mũdanas ipas vilipendẽdo trãſiliat
⁊ h̃ ẽ. q2 i ptee exaudita ẽ ei' petitio cũ iteri'
voce ſuſpirioz diutiſſime ꝓclamet. ita. tra/
be me p' te. Quia g̃ tracta ẽ ab illo q̃ ſol' pt

ipſam ſup̄ ſe eminent⁹ eleuare. pus lenta. iā currit i odore vngētoꝝ ſuoꝝ. q2 nimirū ardentiorib⁹ deſiderijs ſolito ad ſpōſi āplex⁹ erigit̄. q2 de encenijs hierl̄m ciuitatꝫ ſupne veluti q̄buſdā micꝫ cadētib⁹ de mēſa dn̄oꝝ ſuoꝝ q̄ exp̄imentalit̄ p̄ceſſerūt deguſtauit. Quia ḡ nō tm̄ ſpōſo apuit. ob c⁹ amorē mūdana gaudia ipſam offuſcātia ↄculcādo reſpuit. ſꝫ pulſanti ad oſtiū cupiēti itroire in occurſū prexit. i affectōes flāmigeras ↄſurgēdo. q̄ nō ꝑpt̄ ſeip̄m ſꝫ ꝑpt̄ ipaꝫ intrādo ihabitat. cibū ſolide affectōis apportans. vt cenet cū ea ⁊ ipa ſecū. Sic em̄ i loco cōnnuo mobili dilect⁹ requieſcit. Sequitur de tcia ꝓprietate. diuerſis ſyderib⁹ adornatū. Cum em̄ v̄tutes efficatiorē v̄tute ſiue purgatiōe indigeāt. nōdū plene florid⁹ ⁊ p̄clar⁹ dilect⁹ mentē inhitat. cū inordīatio viriū. ⁊ imodeſta delectātio ſenſuū mētē nubiloſa caligine obtenebrēt. ⁊ q2 lippos adhuc hꝫ oclos ñ ē accepta acceptiōe ḡtiſſima et n̄o Jacob qui de⁹ altiſſim⁹ ē. c⁹ pedib⁹ oīa ſūt ſubiecta. vt ab ip̄o in copulā deſpōſatōis idiuiduā aſſumat̄. Quare. q2 nl'la ↄueniētia lucꝫ ad tenebras. ſꝫ cū v̄tutes ſūt purgate lumīe v̄tutū clariori ab interiori imūdicia. vt mēs v̄tutū ſplēdore fulgeat. ſic̄ firmamētū ſyderib⁹ reſplēdeat. ita vt ſue irradiatōnis claritate m̄l'tiplici ⁊ dignitate ſui lumīs aſpectu ſpōſi ad ſui placidā ↄſpectōem ꝓmoueat. vt ēt lumīoſa ḡre ⁊ v̄tutū in mēte m̄l'tiplicata claritate placitas exteri⁹ i ↄſpectu hoīm faciat apparere. ⁊ ſic ip̄m dilectū altiſſimū i ſuo decoreiā ꝓuocat. vt ipſam familiari⁹ inhitare digneṫ. Qḋ cito aſſeq̄tur cū ipe dilect⁹ iſtō ampli⁹ q̄ʒ ipa deſideret vt p̄us mēdica. mō regina. p̄us mūdanis delicijs intēra miſerabilit̄ ſedebat ad ſiniſtrā. mō trāſformatiōne amorꝫ trāſeat ad dextrā. Que etiā p̄us offuſcata ⁊ inuoluta pctō leuitatꝫ mō p̄cioſiſſimi amorꝫ auro textū induit̄ veſtimētū. p⁹ ſordida diuerſ̄ vicijs. mō formoſa v̄tutum fulgētiū m̄l'tiplici colore refulgeat intantū vt paranymphi. i. amici ſpōſi. i. angl'i purgatiōnē victorioſaꝫ acceptātes. dicāt ſponſo. Aſtitit regina a dextrꝫ tuis i veſtitu deaurato. Captata beniuolētia ſubdit̄ de petitionibus.

Sanctificet̄ nomen tuū

ſ Septē petit. q̄ꝝ prima q̄ttuor boni adeptionē. alia mali remotionēꝫ reſpiciūt. Primo em̄ petit in illa q̄ttuor. vt dilectū ſuū ſine ↄ̄trio retardāte poſſideat. Secūdo vt nō i aliq̄ ſe obliq̄ns limites reglāꝝ v̄itatꝫ trāſiliat. Tercio vt ipe btiſſim⁹ ñ tm̄ ſibi id qḋ ipa ſentit. ſed oīb⁹ alijs pctōrib⁹ ꝑ ipi⁹ miam inoteſcat. Quarto vt i ↄſecut̄ ab ip̄o bn̄ficijs ꝑ ipi⁹ māductiuā ſuſcitatōnē inauertibilit̄ i oīb⁹ ꝑſeueret. Primo vt dictuꝫ eſt vocabuli ꝓprietas aſſumit̄ ad ſenſū anagogicū trāſferēdo ſcḋm. ⁊ idē ē qḋ ſine tra. Sine tra ḡ efficiat̄ nomē tuū i me. qḋ nomē ē mirabile. Vn̄ i li. Judic̄ Quid q̄rꝫ nomē meū qḋ ē mirabile. Tūc ei mūdanis delicijs deturpātib⁹ ⁊ imbuta trenis deſiderijs aīa male viuēs i amore. trā q̄llitatē ſerenā ingentē itelligere cordis leticiā nec ſentire vllaten⁹ potuit. q2 erat hō ⁊ nō de⁹. carnalis ⁊ nō diuin⁹. amore deificāte eſt ab hoīb⁹ oīb⁹ ſepat⁹ cū eq̄o. trenis. i. affectōib⁹ iepꝫ. inſenſatꝫ ⁊ carnalib⁹ deſiderijs traheretur: ſcḋm illud Iſa. xxxj. Egypt⁹ hō ⁊ nō de⁹. Sꝫ cū extenſiōib⁹ ignicꝫ a'ignīculū ad exp̄imētalē ⁊ diuiniorē leticiā mēs amātis attingit. cū nōdū trenis affectib⁹ ſe ſentiat expeditā q2 ad h̄ v̄tus ꝓpria nō ſufficit. ſciēs ſe duo cōtraria ſil' nō poſſe poſſidere. trenā ponderoſitatē ob carnē corruptibilē inferi⁹ attrahētē petit a dilecto inſtāti⁹ remoueri. cū p̄or oblectatio reſpectu dignitatꝫ ſeq̄ntꝫ leticie iā vileſcat. cū rōe oppoſitōis ſpūal' iocūditatis priorꝫ gaudij denudat amaritudinē. cū radi⁹ intior lꝫ nō ſit in ꝑfecta plenitudīe. tn̄ mūdi deceptōem ⁊ turpitudinē apti⁹ manifeſtet. vt ſic rubiginē ↄſūpta. igne amorꝫ leuiſ effecta. p̄enis affectōnū ſupi⁹ eleuata ⁊ ſtupefacta admirabilē in p̄ñti certiſſime ſentiat. quē aduenā igrabat. vt ꝑ m̄l'tas affectiōnes ⁊ ↄtinuata deſideria m̄l'to tp̄e deſideratū iueniēs dicat āmirās p̄ gaudio. Vere tu es de⁹ abſcōdit⁹. tūc em̄ nomē qḋ ē mirabile ſc̄ificat̄ qn̄ i ſua petitiōe exaudit̄. vt tra remota. i. carnalitate ſol⁹ ſpōſus cū ſola ſpōſa mirabil'r p̄ñtet̄. Sequit̄ ſcḋa petitio.

Adueniat regnū tuū. Tūc ei regnuꝫ

a dei i aīaꝫ vēit ꝑpetuo ſolio ſtabilitū qn̄ intātū v̄t⁹ ardētꝫ amorꝫ p̄ualet i ſpū vt nō ſolū inordīatōes intiorꝫ ſenſuum velociſſima inſurrectōe viril'r cōp̄mēs dn̄a toti⁹ regni ſpūal' appareat. ſꝫ cū v̄tute ipius amorꝫ oīa acta iudicio rōis p̄ñtant̄. vt illud qḋ pl⁹ dilecto placere decreuerit ſp̄ in om̄ actu exerceat. iā ſe cū ſuo corpe i obſeq̄o ipſi⁹ dilecti adnihilās ꝑ radios immiſſos ab ip̄o p̄cogitās q̄ bn̄placita ſūt illi. ⁊ ipa cum

diſcretiõe inaduertibiliẗ exequaẗ. ⁊ ſi non ſp actu. hora tñ ↄſueta faciat orõnē niſi aliq̄ ō cā exteriori vl' maiorꝫ obediētia p̄peditus. volūtas tñ i ↄſpectu dilecti appeat n̄ ianis. vt iā in oib' nõ q̄rat q̄ ſua ſūt ſꝫ q̄ dei ſm apoſtolū. vt iā in ipa regnet ſol' de' cū iā ſeipaꝫ volūtas ſacrificiū medullatū obtulerit. q̄a iuſtū ē vt in ipo a q̄ creata ē final'r ↄq̄eſcat. ipe ſol' in ipa reſideat. vt ſub ipi' regno reſuerit intacta. vt i ipo refrigeriū ſuaue inueniat. ⁊ dicat p̄ gaudio. Sub vmbra illi' queꝫ deſideraui ſedi. ⁊ ſubdit rõem. q₂ fruct' ei' dulcis gutturi meo. Tūc em̄ ve regnū aduenit. q₂ ſub vmbra illi' altiſſimi ſedet q̄ eſt rex regū ⁊ dñs dñantiū. quē ipa pfecte obtinet. qñ vt dictū ē volūtatē ſuā ſm q̄ hūane fragilitati cõpetit deo totalit' ↄſecrauit nulli creature penit' ſubiacēdo. Tercia petitio. Cū em̄ ve nõ diligat. niſi quē diligit ⁊ velit eū ab oib' venerari petit ſpõſa (que p celū ſignaẗ vt dictū ē) vt id qđ ſentit. aliis pctõrib' q̄ p t'rā denotanẗ miſericordit' inoteſcat. vt ipe q̄ ſol' eſt colēdus. ⁊ inſatiabilit' adorād'. ſic ſe benignū pctõrib' reuelatiõe exhibeat vt ſcintillā ꝟitatꝫ ⁊ ſtillaꝫ rorꝫ. ipm vnice attingētis ipoꝝ mētib' impertiendo diſtribuat. vt ois lingua exardeſcētis affectionis interior q̄ ſol' ſpūs creat' ſpm increatū alloquiẗ ↄfiteaẗ experimētalit' cognoſcēdo vbi ē ineffabile indiciū q̄ dñs nr̄ ihs xps in glia eſt dei pr̄is. diligētib' ipm. ⁊ derelinq̄ntib' t'rena gaudia ad multo illis p̄cioſiora munera multipl'r ↄferēdis. Scđa rõ q̄re in glia pr̄is eē dr̄. vt p amorꝫ deſideria vere diligentē ipm ad ſue integritatꝫ vnitatē miſericordit' erigēdo. ſue ſollicitudini cõpatiēs in ſinu ſuo imobilit' collocet ſic dñs dic. in ppetua caritate dilexi te. ideo attraxi te miſerans tui.

Fiat volūtas tua ſic in celo. ſ. firmo. ↄtinuo. mobili. diuerſis lūib' adornato. vt dictū ē anagogice reducendo. ⁊ i t'ra. i. pctõrib'. ſ. q̄ nõ imerito t'ra ꝓprie noiantur. q₂ longe a regiõe ignis ſunt poſiti. p cui' ↄſūptõnē purgatiuā aīa leuigaẗ. vt in t'ris ex̄ns celeſtes amādo ⁊ deſiderando obtineat māſiões. q₂ vbi amat ibi ꝓprie inhabitat. Hoc nomē t'ra nõ p̄t exponi anagogice p eſſentiaꝫ ſꝫ tm̄ p cām. q₂ ſic amor ē cauſa vt mens oia bona p amorē obtineat. ſic abſentia illi' ē cā ois defect'. ſ. venalis ⁊ culpabilis. i. venial' ⁊ mortal'. Et h̄ eſt qđ dictū eſt q̄ pctõr t'ra dr̄. q₂ a leuitate amoris igniti diſtanti' elongaẗ. ⁊ in talib' q̄ culpaꝫ d'cūt. vel dicūt de ſe defectū eſt ars alia exponendi anagogice. vl' q₂ ꝓprietatē de ſe nõ habēt q̄ ſponſe tendentiā ad dilectū reſpiciat. q₂ hec exponunẗ p amoris abſentiaꝫ. ſic alia creatura vel ſcriptura aliquā ꝓprietateꝫ habꝫ in ſe incluſam. qua ſponſa ad ſpõſum erigiẗ ad ſenſum anagogicū transferēdo. vt ſic virtui amoris pñtia fit cā omnis boni. ſic ei' abſentia occaſionalit' eſt pñtia omis mali. nõ q̄ carentia ſit aliqđ in ſpū. ſed q₂ p carentiā amoris aīa nõ hꝫ retinaculū iam vaga p deuia. q₂ effrenata diſcurrit. ⁊ incurrit omnē miſeriā. ⁊ nõ imerito. q₂ denigrata eſt ſup carbones facies ei'. ⁊ in tantū viluit regio dyademate priuata. ſ. deo omnipotenti amatori ſuo. vt oēs amici ei' ſpreuerūt eā. ſcꝫ angeli. ⁊ facti ſunt ei inimici. q₂ iā nõ eſt ipis mētib' celeſtib' ↄformis affinitate amoris. iõ ipi ſcꝫ aīe inimicari dicunẗ q₂ a ſui ſubſidio. ſ. deo omīpotēti p̄uata regali ſignaculo. elongata. Non igiẗ imerito dr̄ q̄ aīa caret omni bono cū amore p̄uaẗ. q₂ iniq̄tates ſue diuiſerūt int' ſe ⁊ deū ſuuꝫ. ſcꝫ illū quē nec oculus vidit nec auris audiuit. nec in cor homīs aſcēdit quē p̄parauit deus his q̄ diligunt illū. Subtilit' ergo ⁊ luculenẗ iſta mediteñẗ quõ p cām vel p eſſentiā vl' amorē ſalientē in vitā eternā claritatꝫ eterne ampliorē radiū ⁊ gaudiū haurientē quõ etiā iſta que nūc dicta ſunt manifeſtiſſime cõprobanẗ. Quarta petitio.

Panē nr̄m ⁊c̄. Pro ſe em̄ et ꝓ aliis p augmentū amorꝫ ſurſum agi deſiderat. vt ſup̄ ſe eleuata fonti totius beatitudinis exiſtēs ꝓpinquior. ſic in verbo refectibili ſatieẗ vere. vt in ipo immutabilit' cõfirmata. delectationē inferiorē miſerabilem tanq̄ ea nõ indigēs de cetero nõ mēdicet. Scit em̄ q̄ ſtati ad creature vel carnis ↄſolatõem q̄rendo ꝓlabiẗ ſi nõ refectiõe ſuperceleſti. pane vicꝫ angeloꝝ q̄ ē amor. cui' hauſtu ſugēs delicias in fonte btitudinis et'ne ↄtinue aliq̄ntulū ſatieẗ. iõ panē petit. id ē augmētū amorꝫ. q̄ ſolo infirma ſolidantur. ⁊ debilia fortificanẗ. ⁊ famelica ſatianẗ. ſed petit ipm hodie. ſed q̄tidianum p̄mittit ordinate ꝓcedēs. Quotidianū nomiat. q₂ nec p diē nec p horā nec p inſtās p̄t mēs vera vita viuere. niſi ſtilla roris viuificāte ↄtinue pfundaẗ. q₂ ſic aīa eſt vita corpoꝝ. ſic

amor vita ſpūum. De q̄ etiā de his ꝓ q̄bꝫ
anīa nō ſufficit. paranymphi dilecto referē
do grās dicūt illi. Uitā petijt a te ꝛ tribui/
ſti ei dn̄e. q̄ nō eſt ad tp̄s momētanea. vt eſt
vita corpis. ſed ī lōgitudinē dieꝝ vſqꝫ in ſe/
culū ꝛ in ſeclm ſecli ꝑmanebit. q2 amor quo
ſpōſa viuēdo totalr̄ adamauit ſpōſū nō de/
ficiet in futo. ſed tm̄ augmētabit. vt cōpleat
ſmo ꝓphetic⁹ quē ipe altiſſimus p os Iſaie
edidit xxxj. c. Dicit dn̄s cui⁹ ignis ē ī ſyon.
ꝛ camin⁹ in hierl'm ꝛc̄. Uel alit̄ pt̄ dici ſm
ꝙ de mēte anagogica ē p̄ns intētio. Niſi. n.
ſemel ī die pane ſenſibili corp⁹ reficeret ani
male. corpalis fortitudīs amitteret vigorē.
ſic niſi mens ī motibꝫ amorꝫ vnitiui ſemel ī
die aſpirādo ad oſculū ſe extēdat (niſi for/
te qn̄qꝫ in agrū ad ſe exercendū exiuerit. vl̄
aliq̄ modeſta reqe corpali vl̄ aliq̄ de cā ſpūa/
li). vix eſt qn̄ in ſeipa efficiat tepida. ꝛ de ꝑ
fectōne ſue altitudis q̇d nō amittat. nec mi
rū. q2 ſpōſus p̄ſtolat ad oſtiū. d. Surge ꝓpe
ra amica mea et veni. Si ḡ in nimia more
ꝓtelatōe ſe abſentat ipe nō īmerito īdignat
ꝛ ab ipa ſe ſubtrahit ad tp̄s ſep⁹. Et lꝫ ita
intenſo habitu vt p̄us hūc diligat. tn̄ dicit.
Queſiui p nocte quē diligit aīa mea. queſi/
ui nec īueni. Hoc ē p̄rie p noctes q̄rere vi/
delicꝫ p creaturas ꝯſurgere ꝛ dilectū ī eiſ/
dē q̄rere. vt q̄dā dicere voluerūt. ꝙ q̄rere p
noctes erat q̄rere p creaturas vl̄ p veſtigia
creaturaꝝ. ſed h̄ anagogico ꝛ vnitiuo mo/
tui nō ꝯuenit. cū ſine oī ſpeculo affect⁹ amo
re ſubleuāte. ipi fonti bonitatꝫ et'ne inhere/
at. Sed tūc p noctē dr̄ q̄rere. qn̄ aliq̄ d' cau
ſa mens ī ſuis ſurſum actōibꝫ impedit. vt ī
quē p̄mo lucide ꝛ expedite et p̄clare ſine te/
nebra mouebat qn̄qꝫ caliginoſā ſe ſentiat.
vt etiā affect⁹ a cogitatōe fantaſtica ī illo in
quē mouet vix valeat ſepari. qđ fit qn̄qꝫ ꝓpt̄
ſuā negligentiā. vl̄ alijs de cauſis. vt poſtea
apparebit. Queſiui ḡ ꝛ nō īueni ī tāta agili/
tate affectionū ardētiū vt ſolebā. Pent etiā
hodie. h̄ eſt. in p̄nti vita rōne et'nitatꝫ que eſt
ſimplex ꝛ vnica. q̄ in amore viuētibꝫ incipit
in p̄nti. q2 amor ille q̄ ſpōſus ī vita iſta dili/
git idē eſt nūero cū illo q̄ in et'nitate bt̄ifica
toꝝ oīm vniet. ꝛ h̄ eſt qđ dr̄. hodie. qđ vnita
tem ꝛ claritatē ſignat. ꝛ iō p̄ns vita dr̄ vt di/
ctū eſt in rōe ꝯtinuatōis. p̄ns dr̄. q2 cū amo
re inheret veri⁹ ꝛ veraci⁹ vino ꝛ pane refici
tur. q̄ꝫ aliqđ corp⁹ alij corpi ſenſibili p aliqđ
glutinū vl̄ vinculū materiale copulet. Et h̄
eſt qđ ait diuin⁹ apl's aſpirantꝫ aīe vnitiua
ſuſpiria collaudās. Qui adheret deo vnus
ſpūs ē ꝛc̄. Bene ḡ debēt p̄ntia nō immerito
appellari. vbi nō tm̄ p̄ntialit̄ ſpōſa dilecti a/
ſtat aſpectibꝫ. ſed cū ipa vnū a diuino apl'o
hierarcha iſti⁹ ſapie noīat. Hodie etiā lucē
importat. q2 tūc ſibi ſe orit ſol iuſticie. cum
radijs ſolaribꝫ ad ſupiora inſtruit eleuari. ꝛ
iō in cantic' aurora meret appellari. Ubi dr̄
Que ē iſta q̄ ꝓgredit quaſi aurora ꝯſurgēs.
Tūc ei pane vite iā incipit refici. cū ad mo/
dū aurore creſcēdo in amorē eleuādo ꝓture
ipi⁹ amorꝫ in motibꝫ egredientibꝫ ſe ſentit ex
perimētalit̄ ſurſū agi. Qđ expimentū nefa/
cultas errādi indoctꝫ ꝛ puerꝫ det nihil ali/
ud ē niſi expeditio motuū ꝛ ſurrectio ardē/
tiſſima p eoſdē. qđ nō min⁹ a mēte exercita
ta ꝑcipit q̄ꝫ oculus corpal' boue ſenſibilem
trāſeuntē p ſemitā ꝯtēplet. Qđ ḡ ſibi iā inci
pit ad p̄ns ſupponit eū in ſequētibꝫ h̄ argu/
mentꝫ irrefragabilibꝫ cōprobet. Quia ḡ ſi/
bi iā incipit et'nitas ꝛ ſponſi p̄ntia. ꝛ lux et
refulgere interi⁹ dic de talibꝫ magnus hie/
rarcha apl's. Nr̄a ꝯuerſatio in cel' eſt q2 eſt
iā lato ſolis iuſticie ſup terrā. i. mētē aman
tē adhuc terreſtri corpi ſociatā. p qđ licet a
ſui tendētia multiplr̄ retardet. tn̄ flante au/
ſtro manuductiue dīne inſpiratōis p radi/
os diuinit⁹ imiſſos ad diuiniora ſuſcipien
da deſup apit. cū maxime a pte inferiori re
ſpectu mūdanoꝝ delectabiliū obturat. ꝛ h̄
ſupior portio q̄ deo vnit a pte inferiori tre/
ſtri nō celica m'tas ipoꝛtunitates ſent et ſe
piſſime l'iuita. Claudat ḡ qn̄tūcūqꝫ affect⁹
oſtiū ne ad īferiora reſpiciat. ſꝫ ad diuinam
ſurſū actōem fidel'r ad h̄ aſpiret. vt ſibi a di
lecto dicat iā cenante cū ipa. Ort⁹ cōcluſus
es ſoror mea ſpōſa. ort⁹ ꝯcluſus. fons ſigna
tus. q̄ ortus dr̄ flores roſa odorꝫ. q̄ ideo cō
cluſus dr̄. vt null⁹ aduerſari⁹ vl̄ ꝓpinquus
particulā veri amorꝫ obtineat. niſi ille de q̄
dicit. q̄ ſolus rōe ſue flori de honeſtatꝫ nihil
aufert penit⁹ ſꝫ poti⁹ reficit de ſeipo iocun/
dū ꝓhibēs teſtimoniū d. Ego flos cāpi. ꝛ li
liū ꝯualliū q̄ nō extra ipaꝫ ſꝫ poti⁹ interio/
rē hitatiōnē apperēs. ꝛ ad h̄ efficaci⁹ iplēdū
mēti paupcule altiſſim⁹ ſe īuitās vt ipaꝫ vi
no ꝛ pane reficiat. i. ꝯſolatōeꝫ iocūde diuinita
tis tribuat ſic. d. Aperi mihi ſoror mea. ami
ca mea. colūba mea. q2 caput meū plenū eſt
rore. iā ꝯditōem ꝓuocatricē appōit ꝛ multi
plicē ipaꝫ m'tiplr̄ ꝛ dulcit̄ ꝓuocando. vt ex

pte dilecti plēa deſignatio hēaf. q2 p ipm ñ ſteterit qn mēs ꝓfūdis bñficijs donis ꝛ ful gorib9 plenarie repleaf. Caput plenū rore noiat. q2 ſicꝫ a capite deſcēdit mot9 ꝛ ſenſus ad mēbra īferiora q̄ vite ſacit atteſtanf. ſic ab ipo altiſſimo q̄ caput ē toti9 ecclīe. vita amorꝫ ꝛ ſenſus leticie vniuiſis mentib9 illabuntur.

Quinta petitio.

Sequif. Et dimitte nob debita noſtra ꝛc. Ubi reqrit ſpōſa a trib9 iſtātius libari. Pmo a malo culpe venialis. q2 mala mortal a elōgata ſūt ab ipa ꝓpter ipi9 radicatōez ī deo ab ipa dilecto. ſecūdo a malo piculi. qḋ ē vtrūqꝫ. ꝛ culpe ꝛ pene reſpiciēs. tercio a malo pene p qḋ cōtractū in culpaꝫ freqnt incidim9. Pmo a malo venialiū qrit ſollicite libari qḋ nō niſi p donū amorꝫ poterit ab ipo totaliter obtineri. Quia em̄ mēs lumīs nihil hꝫ niſi inqntuꝫ ꝓpando ſe a ſuo ſole ſpūali ipi ꝓpate ſe inauertibilit infundente irradiatōem recipit. Qñ ꝟo p inordinatōes viriū īterioꝝ vl' ineptas delectatōes ſenſuū qrens alibi requiem q̄ꝫ i fonte bonitatꝫ vl' beantudīs aliqntulum ab ipſo obliquatur et obliquata diſpergitur. niſi ab ipo lumine fonte claritatis illuſtref (aīma em̄ p venialia aliqntulū obfuſcaf) ſilr a ſuo deſiderio qrēs alibi delectari q̄ī ille ſibi nō ſufficeret q̄ ſola viſione pulchritudīs ſue ꝛ attactu dulcedīs reficit oēm mentē angelicā ꝛ hūanā. nō īmerito a ſuo deſiderio retardaf. Petit g̃ attētiſſime libari ne a ſuauib9 deſiderioꝝ eloquijs ſponſus ad ſui ſubſidiū vl' ſubuētōez vocatus retrahaf. ꝛ iō ſub pſona ipi9 gementis ṫrenas cogitatōes extirpare radicit9 nō valentꝫ dr̄ i libro Sapie. corp9 qḋ corrumpif aggrauat aīam. ꝛ ṫrena inhitatio deprimit ſenſū mlta cogitātē. Cū em̄ multa de īferiorib9 cogitat ꝛ voces creaturaꝝ recipit affi cientes īteri9 intāto a ſūmis ſubuētōib9 diſtanti9 elongaf. Quia inq̄tū mēs pl9 circa diuerſa cogitādo diſtrahif. intāto min9 in fonte btitudīs adunaf. ꝛ tūc corp9 aīam aggrauare dr̄. q2 q̄dlibet boꝝ ad ſibi locū naturalit cōpetentē tēdit. iō ē in pugna continua. ꝛ eſt mentꝫ aggrauatio. q2 aīa tēdit ad deū q̄ ſolus eſt ſibi loc9 ſufficiēs. corp9 vero rōne ponderoſitatꝫ ſemp hꝫ circa terreſtria delectari. Uel alit pt dici. ne ꝓpter ſuā obfuſcationē ꝛ obliquationē a decorāte lumine in tanti ſponſi pñtia quā intimis viſcerib9 amplecti deſiderat indecent ornata ſu dicetur ab ipo cū min9 ſpecioſa ſpōſa ei9 illi appareat. q̄ in ipa ſoliī pulchritudinē interiorē ad ſibi ſpōſaꝫ aſſumēdā ſpecialr ꝯteplaf q̄a tūc eſt acceptū ei9 eloquiū qñ p mētis interiorē pulchritudinē ſupceleſti pulchritudini ꝯformaf. De q̄ ipam p̄cipue āmonet ī canticꝫ dulciter a'loquēs hāc. Uox em̄ tua dulcꝫ ꝛ facies tua decora. q2 tu9 affect9 non ſapit niſi celeſtia. ꝛ facies tua nō ē ī mltitudine venialiū vl' carnalib9 affectōib9 deturpata. iō tuū mihi ſuaue ē colloquiū. cū h̄ clamo. te p pulſū affectōnū alloquēs. ꝛ facies tua decora ꝛ ad dignitatē nuptiaꝝ regaliū ꝑpata. q2 nō ē macula i te. q̄ tm̄ nō niſi p ſanctū amorē extīguif. Quia cū mēs ꝯſurgendo ad vnionē q̄ īmediate p motū amorꝫ acqrif inēs ꝑus obliq̄ta rectificaf. vt p iſtam rectificatōem ꝛ ꝯſurrectōeꝫ affect9 tāqꝫ gutta aque q̄ cadēs ī ignem ſibi culpa venial' p ſui ꝯcreſcētiā vl' adunatōeꝫ īportunū nullo mō valeat ingerere nocumētū. Illa eciā debita cognoīat q̄b9 obligarꝫ ꝓpt illā rōne iuſta alic9 pene debitores efficimur. cū mēs ī ipo q̄ ē ꝟa btitudo min9 delectaf. cū ex deliberatiōe alibi q̄ꝫ ī ipo reqes appetif. q̄ ſolus mētis hūane deſiderio ē pleniſſim9 ꝛ ſufficiēs ꝯſolator. ita vt ipamet ꝟitas ꝯ ſua plenitudine preſtef ad ſuā ſufficiētiā alios ꝓuocādo. d. Uenite ad me oēs q̄ laboratis ꝛ onerati eſtꝫ ī ſupioꝝ affectionuꝫ laborioſo exercicio. ſꝫ tm̄ dulci. q2 cū ꝓpt elōgatōnē incolat9 miſerie ꝛ dilatōeꝫ gl'e oneratos vos eē dicitꝫ. ꝛ corporee farcine corpulenta ſubā retardari. ꝛ ego reficiā vos nō ali9. q̄ ſuꝫ ſapiētia etna oriens ex alto. q̄ diuinas ꝯſolationes veſtra deſideria quietātes non tm̄ in futuro ſed impartiar etiā in pñti. Nā q̄a mitis ſum ꝛ humilis corde. ideo ꝓuocantibus meā affluentiā p ꝯtinua deſideria me inclino. nō paupes deſpiciēs. q2 hūilis ſum corde. q2 inq̄tū ṫrenis diuitijs mēs fuerit paupior intātuꝫ ad regales nuptias veluti ꝯformior ſup humane nature limites mihi vniēdo ein9 eleuabo. Qḋ vos nō p ſpeculationē attēdatꝫ. ſꝫ videre p guſtū īteri9 p̄ euntē. q2 nō videbitꝫ niſi ſmonē ꝓphē ipleueritꝫ ſic dicentꝫ. guſtate ꝛ videte qm̄ ſuauis ē dominꝰ. q2 tūc erit reqes. ꝛ ꝓphe murmur aſpirātis aīe iā ceſſabit. cū creatorē ſeipa maiorē i ſeipa p ſenſit q̄ſcētē. ꝛ h̄ ē qḋ poſtea dr̄. Et inuenietis requiem animabus veſtris.

⁊ tunc amor̄ iugū erit leue ⁊ un⁹ facile. Nā
iugū amoris ſua dignitate ⁊ iocūda allicié/
tia ſic ligat interi⁹ volūtatem. vt nihil pene
ſenciat ꝙ ceruicē ſuā ſuppoſuerit ad h̄ iugū
ſuauiſſimū ſuſtinendū. nā ꝯ ꝯſuetudinē ali
orū iugorꝫ illud manifeſtiſſime in ſuis ſuſti
nentibꝫ cōprobat̄. nā aliud iugū trahentes
ab ip̄o ceruices inclināt inferi⁹. iugū aūt il/
lud intātū ſuſtinētes eleuat vt cōmorātes
in t̄ra faciat in celeſtibꝫ hītare. vt ſupra noſ/
metip̄os extendendo ſp̄ūm ꝯciues faciat
ſupnorꝫ. Jō ꝯ̄ leue dr̄. q2 ab inferioribꝫ mē
tē alleuiās ⁊ ip̄m ad ſupiora ſup̄ ſeip̄m ſta/
tuendo eſt leuigās. Suaue ēt dr̄. q2 ip̄m ſu
ſtinēs viuit vita angelorꝫ nō hoim. Qḋ mō
impfecti⁹ ſed ī ſepatōe corpis ⁊ aīe pleniſſi/
me felicit̄ obtinebit. Vel iō ſuaue dr̄. ꝙa in
tāta leticia ⁊ iocūditate interiorꝫ aīe facit vitā
iſtā amarā deducere. q2 ſibi iā vita glīe inci/
pit vt iocūditas mētis penalitates corpis
ꝓpt̄ ſui habūdātiā exuperet abſorbēdo. Leue
etiā dr̄ ꝓpt̄ interioris aīe pinguedinem veluti
auē pinguē ⁊ pinguedie repletā carbonibꝫ ī
veru appoſitā. vt frigorꝫ egeſtas vl̄ eſtas vl̄
calor importun⁹ nō ſibi ingerāt aliqḋ nocu
mentū vt merito ꝓ̄ſentiat qḋ ſibi antea ſpō
ſus ꝓmiſerat. d. Ego protector tu⁹ ſum cū iu
go meo ſuaui allicerꝫ. ⁊ merces tua magna
nimis cū mei glā videbitꝰ. meip̄m nō aliud
tūc tue militie ſtipendiū recipies. ſꝫ nimis.
q2 tuū gaudiū nūc tibi vſqꝫ ad cōpletam co
gnitionē ſubtrahe. ſed cū meū iugū ſuſtīes
pacꝫ in mīſia. q̄lis ero in glā miſericordit̄ ti
bi cōmunico.

Equit̄. Et ne nos ⁊c̄. Tūc eīm mēs
in tēptatōem inducit̄ qn̄ tātꝫ blan/
dicijs vl̄ ſeducijs mēs illaq̄ata vol
uit̄. vt iā in pte ꝯſentiat huic nephario opi
ad qḋ inclinari a ſeductore verſutiſſimo in/
ſtanti⁹ āmonet̄. Petit ḡ ſponſa nō de dile/
cti ꝯtinua ſubuentōe diffidēs ſꝫ carnis hu
mane fragilitatē ꝯſiderās vt ab iſto piculo
liberet̄. ꝙ tunc ſcit ſe firmit̄ liberari. qn̄ beni
gniſſimo ꝓtectori p radiātiſſima amorꝫ de/
ſideria pñtat̄. ⁊ iō ob nixe ſp intendit p affe/
ctiones ſurſū agi vt illū mereat̄ attingere. ⁊
ſuis affectōis clamoribꝫ ꝓuocare. de cuius
miſcdia ꝯfiſa hoſtiū cuneos tēptatores for
tiſſimos ꝯſpuēdo ob dilecti ꝯfidētiā vilipē
dit. ꝙ ſibi iā dudū p ꝓ̄s ꝓmiſerat. ꝙ ī me ſpe
rauerit liberabo eū. ꝓtegā eū qm̄ cogūit nu
men meū. Jtē alia eſt rō. vicꝫ ꝓpt̄ importu/
nas hoſtiuꝫ īſidias ꝙ īītim̄ ſm ꝙ aduerſari
ꝑmittunt̄ ꝯcurrētes ī ſpōſaꝫ inſaniūt. ingꝫ
tū creatori īmediate ſubiecta ſe ab ip̄orꝫ do
minio diſtāti⁹ elōgauit. ⁊ qḋ fortiori tēpta/
tiōe nō ꝓualēt. mltiplici ī portunitate ⁊ fre/
q̄ntia tēptatōis mltiplicꝫ hāc furibūdi⁹ ꝑ/
ſequūt̄. ſpantes h̄ ꝙ iordanis adhuc īfluat
ī os eorꝫ ⁊ ſternāt ſibi aurꝫ q̄ſi lutū. Tūc eīm
iordanis īfluit ī os dmonū qn̄ riuulo amo
ris a fonte bōitatꝫ vl̄ btitudīs eṫne creāte
p quē vita deſcēdit ī ſp̄m interrupto veluti ſe
cretiſſ. mo aqueductu p ptes corpis nulli
mūdanarꝫ cupiditatū ⁊ vnde ꝓ̄cipitātes di
gnitatū terreſtriuꝫ. ſuffocato balſamo affe/
ctuoſi amorꝫ p quē aīa ī ſuis deſiderīs lo/
quit̄ īpetuoſiꝫ fluctibꝫ aīam repleuerint. ⁊
tūc aurꝫ q̄ſi lutū ſternit̄ qn̄ amor ſuauiſſim⁹
creatorꝫ nō decore aīam pulchrificās. ⁊ di/
gnitate ꝓ̄excelſa inſigniēs. ī amorē creature
faciē ſupiorē aīe ſordidantē lamētabilit̄ cō/
mutat̄. Jō liberari ſe poſtulat. ip̄m deſide/
rijs ꝓuocādo. vt ſibi ille iā nolit deficere ob
cui⁹ amorē efficaci⁹ obtinēdum t̄rena gau/
dia ⁊ regnū diaboli cōculcauit. Et iō ſibi p
ꝓpham deſiderāti dilect⁹ repromiſit. vt vicꝫ
ſuā petitōem nō ſolū exaudiēs. ſed ī ſua tē/
ptatiōe tāqꝫ felix dux ⁊ comes ſua iocunda
pñtia ip̄am totalr̄ liberabit. ⁊ ꝓ victoria ⁊ fi
delitate ipi⁹ pugnādo ip̄aꝫ corona glīe ꝑmi
abit. ſic. d. Clamauit ad me ⁊ ego exaudiam
eū. Cū ip̄o ſum ī. ⁊c̄. Tercia rō ē ꝓpt̄ quaꝫ
petit a piculo liberari. q2 mēs vnita deo iā
nō q̄rit ꝙ ſua ſūt felicē inſeq̄ns mgr̄m ꝙ fa/
cit ſolē ſuū oriri ſup bonos ⁊ malos. ⁊ pluit
ſup iuſtos ⁊ iniuſtos. i. bonitatꝫ ſue radios ī
bonis ſubmittēs. ⁊ deinde p ꝓ̄os ad ſeip̄ꝫ
attrahēs. ſup malos ēt expectans forinſec⁹
ſic̄ radi⁹ ſolarꝫ ad feneſtrā clauſaꝫ expectat
de naīa bonitatꝫ ſue nullaten⁹ retrocedēs.
ſꝫ pulſans ꝯtinue. ne p defectū ip̄i⁹ ꝯferentꝫ
vl̄lus ſp̄s rōnal̄ xp̄ian⁹ vicꝫ. infidel̄ aliq̄s vl̄
iude⁹ diui amorꝫ iopiā patiat̄. Qui ḡ fidel̄r
diligit laboret atēti⁹ tā orōe īteriori qꝫ etiā
ſp̄ūali q̄dā exercitio cū viderit mltiplicē. vl̄
vt plani⁹ ⁊ veri⁹ ꝓferā infinitā ſtragē aīarū
vt oēs ad vitā amoris mutui ſuſcitent̄. ⁊
excecati ocul̄ interioribꝫ ad cognitōeꝫ ꝑue/
niāt lucidiſſime ꝟitatꝫ. Quia ḡ mens vnita
deo rōe amicicie a dilecto ꝑt qꝫ plīma bñfi/
cia p orōibꝫ īpetrare. q2 fideliū ac ꝟaciū ami
corꝫ ē p oīa idē velle ⁊ idē nolle. ⁊ eū ad h̄ dat
opaꝫ ſolicitā. ꝑt multā orādo ⁊ obſecrando

dilectū auferre pdā ab hoſtib9. ⁊ in ħ indi/
gnationē furibūdā incurrere. ⁊ iō petit p oī
b9 ab ipoꝝ laqīs libari. Sʒ vltīa ērō ſm
q̄ magſ cōuenit pn̄ti tractatui. qꝛ expimēto
pcognit q̄ꝫ ſuaue ſit dilectū tā benignū dili
gere ħ morte amarius reputat q̄ ī modico
tātillo ꝯſentiat. vt a tā felici ꝯſortio nec mō
nec ī ppetuū ſepet. imo ēt ītolerabile dedec9
vt mēs q̄ ſentit pie q̄ ſit iſta iocūditas. aurē
incliſare ad īimicoꝝ colloq̄a. mūdana gau/
dia. vl' trenas diuitias digneť tāq̄ꝫ q̄d ſit ve
bonū n̄ expimētal'r coguiſſet. cū ipa maxie
feliciť edocta anīas peccatrices iurgauerit
qꝛ ab iſta fontali bōitate miſabil'r receſſert
ſic d. Arguet te malicia tua. ⁊ auerſio tua ī/
crepabit te. Poſtea ſubdit rōez. d. Scito ⁊
vide qꝛ duꝝ ⁊ aſpeꝝ ē reliq̄ſſe te dn̄m deū
tuū. duplicē īfelicitatē ipaꝫ ſignificās incur
riſſe. qꝛ p maliciā creature īferiori īuerecū/
de adheſit ꝑpť delctātōez hūanā. iuſto dī iu
dicio n̄ oblctātōez ſʒ amaritudinē poti9 re
portabit. vt q̄ ſatiari voluit ī ipis delctātio/
nib9 creaturaꝝ. īfinitiſ amaritudīb9 repleať.
qꝛ q̄ꝫto dlctātō mūdana ſp̄s ſecreta īgrediť
tāto venēo peſtifero lamtabil'r aīa adipleť.
n̄ tm̄ malicia. q̄ ſpreto creatore creaťe adhe
ſit. ſua īferiori vilitate arguit. ſʒ diuiſio a fō/
te tot9 btītudis increpat. qꝛ ſic ipe ē ſūmū
bonū ⁊ ſolū. ⁊ iō oīa dicunť bōa inq̄ꝫtū ipm
cōpleti9 pticipāt. Qđ n̄ bn̄ pticipat bonū. n̄
dʒ aliqđ appellari. qđ tn̄ īpoſſibile ē. ⁊ ſic ipe
fons iocūditatꝭ ⁊ leticie riuulos ſue btītu/
dinis mētib9 īpartiť. ⁊ ſm recipiētiū ꝑpatio
nē q̄buſdā min9 q̄buſdā magis miſicordiť
ſe īfundit. Qn̄ g̊ aīa diuidiť a fonte illo ſine
q̄ nihil ē gaudiū niſi inq̄ꝫtū ab ipo īferi9 de/
riuať. nō ē miꝝ ſi aīa diuiſa ab ipo triſtꝭ effi/
ciť. qꝛ aq̄ductu9 amoꝝ p quē iocūdanť aīa a
creatore expimētaliť leticiā obtinebat īnt/
ciſus rūpiť. ⁊ iō ꝯtinuo torpore cū ſe mēs ī/
fra ſeipam recolligit increpať. qꝛ abſciſa nō
ſentit illū a q̄ tota iocūditas emanat ⁊ deſcē
dit. ⁊ aīa iſta ꝯſiderās. inaudita leticia circū
dať. ⁊ ſingl'are gaudiū comitať. a q̄ piculo p
affectōes ⁊ dilecti deſideria totaliť expediť
⁊ victorioſiſſime liberať. qꝛ ꝓpter illđ qđ ſen/
tit ſubiectas ſibi delicias vilipēdit. intātū
de inimicꝭ triūphās. vt qđ ſibi credūt infer
re ad ignominiā. ipa exinde p virilē inſurre
ctionē ī ipis ampliorē dilecti gratiā ⁊ vnio/
nem ſtrictiorem ⁊ coronā glorie conſequa
tur.

Equiť. Sed liba nos a malo Amē
f Petit ħ libari a mltis ꝯtrarietatib9 ex/
citātib9 ad peccm̄. qꝛ cū ſup̄ oēm eſti/
mationē mēs expimētaliť edocta ad ītimio
rē vnitionē aſpiret. ⁊ ad dilectū ſuū ſurſum
agi deſideret. tn̄ q̄n̄q̄ rōe corpis ťreſtris et
carnis inimicātꝭ. ſp̄s ſurſū actiōi ītēt9 a cel'
ad ſēſuū ꝯcupiſcibilia appetēda obliquať. ⁊
q̄n̄q̄ nitēs ſup̄ ſe erigēdo bitare p amorē in
celo. q̄n̄q̄ īuenit ſe p cognitōez ī luto. Quia
g̊ ħ execrabiliť teſtať vt mēs q̄ eſt tot9 trini
tatꝭ ſacrariū libidinoſas allocutōes recipi
at. l' ad aliud īuerecūde ex deliberatōe ſe in/
clinet. ꝓpť qđ ſpōſo cōtēptibil' ħeať. petit ab
iſtꝭ mltiplici deſiderio libari. nō ꝓpť penā vl
tādā q̄ ſibi debeať. ſʒ ne obfuſcatōez incur/
rat q̄ poſſit ī aliq̄ a ſuo dilecto min9 ap̄pcia
bil' iudicari. Vn̄ oꝫ q̄ ad illū benigniſſimū
p̄rē p quē ēī vita amoꝝ generata ſic aurē
affect9 inclinet. ⁊ ocl'm ītellect9 apiat interi9
vt tāto ardore dilcōis pr̄i ſpūali adhereat ⁊
ad ei9 māſionē aſpiret. vt p ipi9 amore obli/
uiſcať patriā ⁊ gentes. vt ſine ꝯtaminatōne
vniuſcuiuſq̄ cauſati alti9 vel ereati ꝟgineo
decore adornata. illi celeſti ſpōſo ꝯcupiſci/
bil' ħeať. cui ēt ille altiſſim9 cōicari cupiēs.
ipaꝫ ad imaginē ſuaꝫ creauit ex nihilo. toti9
ťnitatꝭ imagīe inſignitā. ad ſibi ſolū tā ī via
q̄ꝫ in pr̄ia igniti amoꝝ obſequiū īpendēdū.
Audiat g̊ iugiť p dauid ꝓphām ipi9 āmoni/
tionē dulciſſimā īuitāns. Audi filia ⁊ vide
⁊ incli. au. ⁊c. ⁊ ita mltiplicatꝭ ſuſpirijs p a/
moꝝ efficaciā pleārie poťit obtīere. qꝛ p̄ma
natitate q̄n̄ aīa īfūdiť has corruptōes a car
ne recipit q̄b9 ſepe ad īferiora ꝓlabiť. ſic ecō
uerſo ſcđa natiuitate q̄ ꝑfecte ī deo naſciť ꝑ
fecta exiſtit. ordīe ꝑpoſtero caro aſꝑgitur a
mēte interiori pinguedīe. vt p quā aīa in p̄/
ma natitate fuerit ſauciata in ſcđa ei9 pun/
cta effectu amoꝝ vngēti odoriferi diſtillātꝭ
p̄us ꝯtria. ab ipa recipiat ſanitatē. vt mens
rōe obediēte īferioꝝ viriū iā ꝑte reformā/
ta ⁊ ſuo p̄mordiali p̄ncipio ꝯcordās regnet
ī carne celit9 obtēta victoria. ſponſo laudes
debitas referēdo decātet p dul'a bn̄ficio ex
audita. ſ. imiſſiōe ignis ī ſpū ⁊ roꝛꝭ in carne.
penalitates ipi9 fetidas extinguētis iā ipm
ſpōſū ī affectu libtatis poſſidēs. iam in luce
ambulās. iā de ſomno carnis expreci9 ipi9
ſubſidio. iam ad ipm ꝯſurgēs attenti9 vigi
lat. dicēs. De9 de9 me9 ad te de luce vigilo.
Sitiuit ī te ⁊c. Cū. n. iā ē a penalitatib9 libe

ratꝰ affectꝰ. vt ipſis nō ſubiaceat. vigilare ad
iannā ipiꝰ icipit ardētiꝰ. affectōibꝰ ↄcupiſcē
do intētiꝰ. vt ab ipſa intētōe iā caro ſilere ici
piat ⁊ ſpūi ↄſentire eni dicebꝰ oībꝰ aīa ſuerat
inimica. Sic ḡ pꝫ p ſilē datū ī vno. ꝙ mira
bil' ſcia abſcōdit ī ſcpturꝭ. ꝙ lata. ꝙ pfunda.
ꝙ ſaporoſa. ꝙ nobil' q̄ docet ſpōſa ſe ab in/
ferioribꝰ ſepare. vt regalibꝰ nuptijs gra ⁊ ac
cepta ī poſterꝫ beāt. Nullꝰ ḡ ābigat qn totꝰ
textꝰ noui ⁊ vetis teſtmīti ſm viā anagogi/
cā de ſpōſi ⁊ ſpōſe colloquijs l' eoꝝ altricati
onibꝰ amore puto. lumie ↄcomitāte valeat
explicari. Nec ſolū ſcpture ſꝫ ēt oēs creatu/
re q̄cūqꝫ ſint ab vltio cētro īferni pꝛīſſime
ad h idē induci valeāt cū iſtā ſapiaꝫ ⁊ iſtas
nobiliores pꝓetates ī ſe occultata hēant. q̄
facilit' pōt deſup irradiāte lumīe enodari.

Equit' de via illūītiua. Illūīatiua
duplex eſt. practica ⁊ theorica. Prīo
dicēdū ḋ practica. q̄ mēs actualr co
gitādo ↄſcēdit ad deū. ſcdō dicet' de theori/
ca quō oīs ſcptura ad deū anagogice redu
cat'. Dicto ḡo quō ſenſꝰ anagogicꝰ latitat ī
ſcptura. dicēdū ē quō p iſtā viā illūīatiuam
aſcēdit' ad vnitiuā. ⁊ iſte decurſꝰ fundat' ſup
h ḡbū pſ. In meditatōe mea exardē. ig. ⁊c.
Quia adhuc mēs pficiēs ē indiſpoſita ad h
ꝙ expedite ferat' affectōibꝰ anagogicꝭ in di/
rectū. oꝫ ꝙ prīo aliq̄ntulū medit' eo mō q̄
dictū ē vt p cogitatōeꝫ pūiā aliq̄ntulū inci
piat ſcintil ādo affici ī illū ī quē ī tcio ſtatu
ſine oī cogitatōe ↄcomitāte l' pūia q̄ñcūqꝫ
vult ſine obſtaculo ſurſū eleuet'. ad quā ex/
peditōꝫ cū pſecte potit attingere oīs ab ipſa
ſapia ī ſua ↄſurrectōe cogitatio l' meditatio
abſcidet'. qꝛ cogitatio ibi n̄ ē niſi vt p ipſaꝫ af
fectio accēdat'. Sic ḡ vſualit' p meditatōeꝫ
pdictā pficiat. pmo ſic dictū ē ꝓprietatē vo/
cabuli ad ſenſū anagogicū trāſferat. poſtea
illud ad amorē reducat. tcio ꝙ ī ipō do affi/
ciat'. Uerbi gfa. Pr̄. i. tu es ille q̄ filios ſpi
rituales pgeneraſ mediāte viuificatiuo ger
mine. tūc ḡ ero ḡe filꝰ tuꝰ qñ te ḡo amore cō
ſtringā. o qñ diligā te. ↄſtringā te ītimis vi/
ſceribꝰ. Silr' p h ꝙ dī nr̄. i. tu es ille q̄ latiſſi
me diffūdis bōitatē. ſi ḡ ḡe te amarē tūc ali
q̄d ī me tue latiſſime diffuſionis ſtillares. o
qñ te tā ardent' amabo vt tua lata bonitas
ī me aliq̄ntulū appeat. Silr' p h ꝙ dī ī cel'.
⁊ ſic de alijs oīa anagogice trāſferēdo. ⁊ ſic
p meditatōem pūiā p iſtas aſpiratōes affe/
ctio amorꝭ paulati accēdit'. ⁊ ſicut ſtuppa ra

dio ſolari expoſita prīo exiccat' ⁊ ſtatī accen
dit'. ſic p iſtas aſpiratōes dilectū pūocātes
ad mētꝭ eleuatōeꝫ magꝭ ac magꝭ accēdit' vſ/
qꝫ ad vnitiuā eleuationē affectio ſuſto' lat'.
Sic dicat'. Pr̄ nr̄ q̄ es ī cel'. ſm igit' ḡtutē p/
dictā ſic dicat'. pr̄. i. tu es ī' le ⁊c. vr̄ſ. Sequit'
q̄ es ī cel'. o aīa mea miſerabil' qñ ad iſta te ce
li clara efficierꝭ ⁊ nitida vt diuerſaꝝ ḡtutūꝫ
ſyderibꝰ adornata. tūc. n. bone pr̄ ī me bita/
re dignant'. ⁊ libent' te ſentiā qñ te amore ar
dētiſſimo ↄſtringā. ⁊ p flāmā amorꝭ aīa mi/
ſerabil' plena fecibꝰ expurgabit'. ſtatī in me
tūc certiſſime ſubitrabis ⁊ mēm ↄſcie mee
hoſpitiū inuenies. Seq̄t'. ſctificet' no. tu. O
bone pr̄ qñ tua noticia ſctificabit'. i. ſine fra
efficit' in nob miſerꝭ. qō tūc erit qñ oī carna
litate depulſa tu ſolꝰ ſup oīa diligeris. o qñ
igit' te tenebo. nō. n. tūc fra ī me locū hēbit.
qñ tu dulcꝭ pr̄ p tuā grām ⁊ amorē ī me ha/
bitab. Adueniat reg. tuūꝫ. Ue mihi pctōri
vult q̄ñqꝫ ī me bitare ⁊ regr̄e ianis gl'a q̄ñqꝫ
guloſitas. q̄ñqꝫ luxuria. Sꝫ nolo regr̄e in
me niſi te pr̄ bone. tūc ḡe ī me regnares ſive
re te ardent' amarē. naꝫ in ſolo amore ardēꝭ
ani veluti in ꝓprio hoſpino reqeſcꝭ. o qñ igit'
p glutinū amorꝭ ardētiſſimi te tēbo vt ī me
regnare incipias. ⁊ ſolꝰ ad regnādū ī regno
meo tenebroſo aduenias. Fiat volū. t. ſi. in
ce. ⁊ in t. Tūc. n. volūtas tua pmordialr' effi
ciet' in me qñ ſm fragilitatē hūanā ego mi/
ſer ḡmis trenꝰ. tue volūtati oīno ↄſentiam.
ſic illi hti ſpūs q̄ in cel' te facie ad faciē ↄtēplā
tur. Sꝫ q̄s me dulciſſime deꝰ tibi faciat cō
ſentire niſi ſola amorꝭ vehementia. q̄ ↄrias
volūtates ↄiūgit. ⁊ hoīem nouit ī te ipō qui
diligerꝭ ↄformare. ⁊ miro mō trāſformata
claritate in claritatē. Qñ igit' te o bone dn̄e
ex toto diligā ⁊ glutino dilectōis vnitꝰ tibi
ſoli ↄſentiā. Panē nr̄m q̄. ⁊c. O panis āge/
loꝝ qñ mā refectōne dulciſſima reficiar. in
hem āgeli hti viuūt in pr̄ia inq̄ꝫ tū bone pr̄
affectōibꝰ flāmigerꝭ te ↄtingūt. O qñ panē
amorꝭ hēbo vt ḋ eodē cibo ī pn̄ti nutriar q̄
angl'i ſcti ī gl'a ſatiāt'. vt ḋ micis cōedā q̄ ca/
dūt ḋ mēſa dn̄i mei. o bone pr̄ hūc panē da
nob ſp. qꝛ inq̄etuꝫ ē cor nr̄m donec h celeſti
pane aliq̄ꝫtulū ↄſortet'. q̄ iō q̄tidianꝰ dī qꝛ ī
q̄ntū piꝰ cōcedit' intm̄ deſiderio q̄tidiano re
ficit habūdātiꝰ. Et dimitte nob debita no/
ſtra ⁊c. O bone creditor quādo debita pec/
catorum meoꝝ quoq̄modo eē dimiſſa co/
gnoſcā. nā ſicut pctm̄ meū me ſibi reddidit

inimicū a te me miſeꝝ ſepando. ſic amor me vniēdo tibi oīa dimitti cogeret ꝛ te mihi qn̄dā offenſū placatū efficeret ꝛ redderet gratioſū. O qn̄ igit̄ te amore ꝯtringā vt oī pctō dimiſſo mihi placatū noticia ex̄pimētali te ſentiā. Et ne nos ꝛc. O bone pr̄ hꝰ pctō n̄ de bonitate diffidens tibi inſepabilr̄ colligari amorꝭ glutino ſtiēs ꝙ ex̄q odor tue dilcōis me miſeꝝ ad ſe trahit facilr̄. tāto ligamie ligatꝰ ſum aſtrictꝰ oīa ꝯria vilipendēdo. ꝛ te ſolo inuēto tibi inſepabilr̄ adherebo. o qs iuuabit me vt te ſolū aſtringā q̄ ſolꝰ bonꝰ ꝛ dulcꝭ es hoſpes aīe mee. mō turbidū ſceleꝝ efficias. Sꝫ libera nos a malo Amē A malo nō tm̄ pene infernal' ſꝫ ꝛ purgatorij. n̄ tm̄ pr̄ hꝰ pctō vt effugiā tormēta. ſꝫ ne diu i purgatorio detētꝰ nimis ꝑdeſ̄ deſideriū meū faciē tuā pl'enā graꝝ vidēdi i quā āgeli deſiderāt ſp ꝑſpicere. Sꝫ ſi ego te ardent' diligerē tūc amor recōcilians penā īfernalē ꝓ offenſa debitā abſolueret ſi te amarē. ſic flamma amorꝭ pctōꝝ rubigies excurcret. vt i vltimo mortꝭ exitu affectōibꝫ flāmigeris expurgatꝰ. ad te diu deſideratū ſine dilatiōe meꝰ ſpūs euolaret. Igit̄ qn̄ te h̄ ardore diligā q ꝛ penā excutiat ꝛ a dilatōe abſoluat. Quod ipe ꝑſtare digneꝛ ꝛc. Seq̄t̄ de via vnitiua

DIcto de via illūīatiua ꝛ quō actualit̄ ꝑ ipaꝫ ad vnitiuā aſcēdit̄. Seq̄t̄ de via vnitiua q̄ ſit. Scdō de ꝑſuaſiōibꝫ ad ipaꝫ. Tercio d̄ induſtrijs q̄bꝫ mēs firmiſſime ſolidat̄. ꝛ h̄ ꝑtinet ad practicā et ad vſū. Nā et ſi aliq̄s ſimplex neſciat ordinare ſaltē quoq̄mō doleat. ſcdō etiā ſi neſciat meditari in ſcr̄ura vt dictū ē ſaltē aſpiret ad amorē. d. ſp i ſuis orōnibꝫ. O dn̄e qn̄ te dulciſſimo amore ꝯſtringā. ꝛ ſic q̄ſtūcunq̄ ſimplex vl' laicꝰ potīt ꝑ dolorē de pctis veluti ꝑ oſculū pedis. ꝑ recordatōnē bn̄ficioꝝ veluti ꝑ oſculū manꝰ vſq̄ ad oſculū oris qd̄ eſt i deſideriū amoris attingere. d. Oſculet̄ me oſculo orꝭ ſui ꝛc. ꝛ h̄ iā ꝑſūptuoſa nō iudicabit̄ ſi ꝑmo i oſculo pedis ꝛ manꝰ ſe exerceat ꝛ poſtea i alio tpe ad oſculū orꝭ aſpiret.

OSapia q̄ ex ore ꝛc. Hec aūt ē via vnitiua ſumit̄ in ꝟbis iſtꝭ vbi d̄r. O ſapia q̄ ex ore altiſſimi ꝓdiſti. attingēs a fine vſq̄ ad finē fortit̄. ꝛ diſponēs oīa ſuauit̄. veni ad docēdū nos viā prudentie. Uerba eīn ſūt aſpirātꝭ ecc̄ie ꝛ deſiderantis edoceri ab ipo q̄ ē fons totꝰ bonitatꝭ ꝛ origo. Licet eīn ꝟba iſta ꝓprie ſint de ipa ſapia incarnata q̄ eſt dei filꝰ vt poſſit intelligi in eꝰ

exitu eterno ſūmi pr̄is effluētia bōitatꝭ apparuit. tn̄ h̄ de iſta ſapia ꝑut tpaliter mittit̄ ſe ipam rōnali ſpūi manifeſtās ē ꝑñs in tētio. q̄ deſcribit̄ a btō Diony. ariopagita doctore egregio in. vij. de diu. no. ſic dicēte. Sapiētia ē digniſſima dei cognitio ꝑ ignorantiā cognita ſm̄ vnionē q̄ eſt ſup̄ mētē qn̄ mens ab oībꝫ alijs recedēs poſtea ſeipam dimittens vnita ē ſupſplēdētibꝫ radijs inſcrutabili ꝛ ꝓfūdo ſapie illūiata. Hec eſt illa ſapia xp̄ianoꝝ ꝛ totiꝰ trinitatꝭ iclusa ꝛ deifica diffuſione diuitꝰ illapſa fidelibꝫ q̄ mētes amātiū celeſti rore ꝑfuſe nō aliqd̄ emolimētum tpale. nō aliq̄ dona ſpōſi. ſ. grām. ꝟtutē l' gloriā. ſꝫ ipm̄ q̄ ē totiꝰ deiformis emanationis ꝑncipiū ſcintillātibꝫ affectōibꝫ. inſatiabilibꝫ deſiderijs vnitiuis aſpiratōibꝫ ipm̄ ſolū tāgere vl' ſtringere nō aliud affectātes. ipi vniri deſiderāt. Cōſurrectio ē ꝑ vnitiui amorꝭ affectōes flāmigeras ſup̄ oēm officiū intellectꝰ in ſup̄mo affectiue apice ꝯſtituta. ipa ē ſapia intēta ad p̄ñs q̄ idē eſt qd̄ miſtica theologia. q̄ ipa mēs ignita linguis affectōnū occultiſſime dilectū alloquit̄. q̄ n̄ aliꝰ mortal' induſtria reſerat̄. ſꝫ ſolū diuina miſ̄atōne ſeipaꝫ māifeſte ꝓdit. q̄ in hisꝭ h̄ laudat̄ ꝑut ē eterna. incōꝑtū rōe ſue imēſitatꝭ a fine vſq̄ ad finē attigit. Silr̄ ꝑut eſt tpal' incōꝑtū ſuauit̄ cuncta diſponit. ſ. rōnales ſpūs Quō ꝑ hāc rōnal' ſpūs ab ipa ſelicit̄ inſtructꝰ reſpectu oīm ſuauit̄ diſponat̄ diuino deſup irradiante lumie oñdemꝰ. PRio reſpectu ſupcele ſtiū. cū eīn i ipa btiſſima trinitate ſit a pr̄e filiꝰ egrediēs ab vtroq̄ ſpūſſctūs amor verꝰ ꝓcedēs. ꝯnectēs pr̄em ꝛ filiū. ſic a fonte bonitatꝭ ſupne ſapia vnitiua ꝓcedēs mēti adhuc viāti inferiꝰ illapſa. vniēdo ipaꝫ cōnectit increato ſpūi. vt ſic pr̄ ꝛ filꝰ licet ſint diſtincti. tn̄ vnū dicūt̄ rōe amorꝭ cōnectētꝭ. ſic ꝑ iſtā ſapiam q̄ ſola mēs ſup̄mo ſpūi iberet tāta nobilitate (licet nihil ſit) ꝑfrui ꝓmeret̄. vt vnū dicat̄ eē cum illo ab aplō ſic dicente Qui adheret deo vnꝰ ſpūs eſt. Hec aūt ordinatio nō tm̄ appet rōe ordis ꝑſonaꝝ ꝑ vnitiui amorꝭ ſapiaꝫ acq̄ſitā ſꝫ rōe diuoꝝ actuum. q2 cū iſti duo actꝰ ſint coeterni ꝛ ꝯſubſtātiales i ipo btiſſimo dō. vicꝫ ſe ipm̄ cogſcere ꝛ ſeipm̄ diligere. i h̄ ꝙ mēs i ipo ardētꝰ ꝛ iſallibili cogtōe ꝑ ardorē cogſcit veluti i amorꝭ iardeſcētꝭ meridiāo calore recubās ꝛ ardēs i ipo q̄ īdicibili ardore ſe diligit. ꝛ ꝑ hīpꝫ itimꝰ n̄ tm̄ ꝑ creat̄aꝫ ſēſibilē ſpi ꝓut poſſibile ē ꝯformat̄ ꝛ i ipm̄ amore deifico traſformat̄

Sic mēs diſpoſita exꝑſſiſſima etnoꝝ actu
um ē imitatrix. ſ; nō tm̄ vt ē ordo pſonaꝝ. nec
tm̄ actuū diuinoꝝ etnitas. ſ; ipe ds btiſſim⁹ ē
toti⁹ creature tā mētiū āgelice ꝙ̄ hūane. tā crea
ture ſenſibil' ꝙ̄ inſenſibil' fontale ꝑncipiuz.
Vñ ꝛ ī h̄ solū iſinuat excellētia creature qñ
in id ꝑncipiū a q̄ hūit originē ꝑmordialē re
uertit. q: rōnalis ſps ab ipo imediate cōdi
tore creat⁹ ipi⁹ etnitatꝫ inſignit⁹ imagīe āpli
ore dignitate ceťas iferiores excellit. ꝛ tunc
diuino iudicio ꝑfect⁹ ꝛ reformat⁹ exiſtit qñ ꝑ
amorē exceſſiuū cogētez limites trāſcēdere
natales ipi vnit extatica amorꝫ ꝯſurrectōe
a q̄ ꝑmordialit' exiuit. vt iā circul⁹ etn⁹ ī ipo
appere icipiat. ad illū a q̄ exiuit ꝑmordialit'
reuertēdo. Sz ꝛ ipe ꝯditor etn⁹ ñ tm̄ ē to/
ti⁹ creature ꝑncipiū ꝛ origo. ſ; ꝛ oīa ſuis rōib;
etnis ſic ordīe incōcuſſibili regulāt. vt oīa
ꝙ̄ diuina regulāte ꝓuidētia final'r ī ſuis or
dinib; ꝯqeſcāt. ſic mēs ꝑ īcimas affectōes cō
ſurgēs q̄dā medio mirabili ipaz carnē irro
rādo ꝑfūdit ſaltē q̄ ad h̄ vt inata corruptio
paulati ſic debilitet' ī ipa in q̄tū mēs ꝑ ardē
ti⁹ exercitiū ad ſupna extēdit'. qm̄ diuina mi/
ſeratōe hac victoria ꝑfruit'. vt in q̄tū ꝑ amo
rē integꝝ ſe ſubijcit ꝓꝑo creatori intm̄ caro
ſpūi ſubiecta natali in ditōi. ipi⁹ iuſſiōi ob/
tēꝑet. diuino iudicio ꝯſeq̄t'. vt ſic mēs ē ꝯcors
ſui ꝯditoris ꝑ amorē ꝓuecta. ſic ſeq̄t' corꝑis
ſubiecti ꝛ mētꝫ ꝯcordia vt ī ꝓꝑo corꝑe veluti
in reḡ ꝑſideat ꝛ dicat cū ps. Sitiuit ī te aīa
m. ꝙ̄ mul. ti. ca. m. Sz ꝛ ipe altiſſim⁹ creator
nō tm̄ voluit creature ꝑeſſe vt factor. l' dn̄a
tiue rector. ſ; ēt a fine tꝑꝫ q̄i a celſitudīe ma
ieſtatꝫ exuēs cū miſerꝫ ꝑegrinari iſtituit. tā/
dē in ꝑegrinatōis tmīo ad ſupnas māſiōes
ꝯſcēdit. ſ; ꝛ ipi ſic exiſtēti ī carne reuertēti in
celū mēs ꝑ extaticū amorē diſpoſita cōfor/
mis efficit'. q̄ ī ſua ꝑmordiali creatiōe liba a
ſuo creatore ꝓgredit'. Sz ꝛ corruptōi cor/
poree nccītas ꝯiūcta. ſubiecta mltiplici ſui
tuti mēdica efficit'. ſ; ī poſteꝝ ſupceleſti im̄iſ
ſione diuturno aſpiratōnū ardentiū exerci
cio eleuata iā q̄dā mō a reāe etne felicitatꝫ ꝑ/
tingit. q: vbi amat ibi inbitat. ꝛ ī illo ad q̄m
tēdit deſideriorꝫ īportuna tēdētia veluti in
naturali tmīo ꝯqeſcit. ꝛ ſic q̄ in ꝑncipio al/
tiſſim⁹ etnūs. ſcd̄o q̄ ad ſtatū hūanū mēdic⁹.
tercio gl'ificat⁹ aſcēdēs in celū appuit ipi ꝑ
vnitiuā ſapiam ꝯformat' vt merito dicat' in
apoc. de h̄is amātib; iā q̄dā mō ſibi reddita
ꝑ purgamētū flāmei amoris īnocētia pue/
rili. Hi ſequūt' agnū q̄cūq; ierit. Sz tn̄ nō
tm̄ in reſpectu ipi⁹ ꝯditorꝫ ꝑ iſtā ſapiaz mēs
vniēs in amore modis ꝑdictꝫ diſponit'. ſed
etiā reſpectu iubilantiū btōꝝ in gl'a. q̄ ad h̄
ꝙ̄ vita. reqes etna q̄ ē de⁹ btiſſim⁹. finis vni
cus. deſideratiſſim⁹. imediat⁹ ꝯſtituit' vtriſ
ꝙ̄. Sz in h̄ tn̄ ē dr̄a ꝙ̄ mēs gl'ificata iā ī eo
ꝑ aſſiſtētiā ꝑn̄tialit' ꝯqeſcit. hec. i. mēs corꝑi
vnita inſatiabilib; deſiderijs veluti abſens
ſurſū trahit' ineffabili ardore vt tm̄ ſibi in/
tim⁹ vniat' aſpirat. et iſta dicat. Trahe me
poſt te. in odore vngētoꝝ tuoꝝ currimus.
illa. i. mens gl'ificata dicat. Introduxit me
rex in cell'ā vinariā ꝛc. Itē illa mens ſupna
ꝯiūctōe cū ſpōſo ꝑfectiſſime iā obtēta feli
tate indicibili delectat'. mēs v̄o iſta ꝯiūcta
hac ſapia licet tēdat ſupi⁹ tn̄ ꝯ̄truz ē de ſuis
motib; anagogicꝫ in ipo actuali exercitio ſi
ne oī mulcebri vnctōe vl' delectatōe ꝯſiſtit.
ſed poti⁹ ē ibi miro mō corꝑalis afflictio. ſ;
in h̄ solū leticia ꝙ̄ in iſta actuali tēdētia di/
recte ꝛ ſine aliq̄ obliq̄tōe ꝯſurgit veluti la/
pis ad cētrū infer⁹ ī ipm btiſſimū q̄ eſt ſue
dignitati loc⁹ vnicus naturalit' corrñdēs.
Vñ multi decipiūt' ī hac ꝑhia minus exꝑti
exiſtimātes ī motib; anagogicꝫ celeſti dul/
core mētē cōſurgentē multipl'r irrorari. cū
ē ꝯ̄rio mēs laborioſiſſima ſurſū actōe agat'
ꝛ ex extenſiōe ſps ſit q̄dā corꝑis eneruatio
ſpūalis ſeparatio. ꝛ mēbroꝝ ēt corꝑaliū ex ipe
tuoſitate motuū anagogicoꝝ ꝑcēſſio. ſm̄ il/
lud Job. Suſpendiū elegit aīa mea ꝛ mor
tē oſſa mea. Vñ ip̄er⁹ anagogicos corꝑ⁹ ſu
ſtinere ñ poſſet ſine mag̃ afflictōe niſi gau/
diū ſps de ipi⁹ directa tēdētia tēꝑaret. Itez
mens btā ꝯtinuo ꝛ indiuiſibili exercitio in
ipo ſūmo bono veluti etno dulcore afficit'.
hec tn̄ iterſcalari ꝛ inteſo in ipm ꝯſurgit. cu
ius mot⁹ rectiſſime eſt ad iſtar emiſſiōis ſy/
deris ſcintillātꝫ. ſi ille imiſſiōes ex liba volū
tate ꝓcederēt. q: illi mot⁹ anagogici ſūt q̄i
ſubitanei vt ſtati p⁹ ꝯſurrectōem mēs ifra
ſeipam infer⁹ ꝓlabat'. iteꝝ ꝛ iteꝝ ꝯſurgit. et
iteꝝ infra ſeipm cadit. Itē mēs gl'ificata in
ipo c⁹ pulchritudinē facie ad faciē cōtēplat'
ardentiſſima vnitōe cōiungit'. ꝛ l; ibi ſint ſi/
mul vnitio ꝛ dilectio. tn̄ cognitio naturalit'
ꝑcedit dilectōnē. ſ; mēs h̄ huic ꝯſurrectōi
actual'r intēdēs (ꝓut ē h̄ intētio oīs rōnis ꝛ
itelligētie) ſuis motib; radicit⁹ reſcidit officia
nā itellect⁹ ex cōicatōe carnis corrupte fāta
ſijs ē admixt⁹. idō dz ī ꝯſurrectōe amorꝫ amo
ueri. ſed ī patria purgabit' in q̄ carnis cor/
ruptio deponet'. ꝛ idō ꝑ ſolā affect⁹ igniti cō/

ſurrectionē erigiť. qꝛ ibi affectiua ītelligētia
incōpabiliť pexcelliť vt iā cito ꝓbabiť. Et
licet ī his ꝛ mulťꝫ alijs mēs anagogice con
ſurgēs a mētib⁹ gľificatꝫ incōpabiliť exce-
dať. tñ mediante iſta ſapīa vtraqꝫ eadē vita
ſupcęleſti viuificať. ꝛ eodē pane deſiderabi
li vtraqꝫ reficiť. ſꝫ ꝑ iſtā eandē ſapīaꝫ ad cō
formitatē ꝓut poſſibile ē ſpūi viatori mēti-
b⁹ angelicꝫ ordīate diſponiť. qꝛ ipſe angel⁹ ē
ſuba ītellectuaľ ab oī corꝑali depſſiōe peni
tus abſoluta. gaudioꝝ lucꝫ etne impmuta-
bili claritate abſorpt⁹. ſed cū dīna ſapīa do-
no ḡtuito ſue irrefragabiľ bonitatꝫ mēti vi-
anti affectionū extēſarū noticia expīmētali
ſeipāꝫ pñtē denūciat. ocľos ītelligētie apit
rōne approꝑinqtōis ad ipſam. qꝛ ipſe in ſe ꝓ-
pꝛijſſime eſt lux ꝛ claritas. ꝛ exinde ex eo ꝙ
ſpūs ipi q̄ ē ſupioꝛ ſtricti⁹ ꝑ amorꝫ ꝯtactum
ꝯiūgiť. nō īmerito pl⁹ reſcindiť carnaľ affe-
ctio. ꝛ exinde ī carne ſup carneꝫ extēſa magꝫ
ac magꝫ abſorbeť. ꝛ ſic ꝑ deſideria amorꝫ vi
tā ducēs angelicā dicat cū aplo. mihi viue-
re xp̄s ē ꝛ mori lucꝝ. Jnq̄ntū ḡ mens ꝑ pe-
des affectionuꝫ in ipo q̄ eſt ꝟa vita aſpirat
ardēti⁹ ǵetari. intātū min⁹ carnali affectōe
ꝯiūgiť cū ſentiat ea q̄ ſūt ſpūs. ꝛ ꝑ ꝯñs ma-
gis ac magꝫ in dō abſorbeť. ꝛ ſic q̄dāmō per
iſtā ſapīam licꝫ miſera q̄ ad tria ꝑdicta ī ma
gna tñ diſtātia vitā angelicaꝫ imitať. Sꝫ ꝑ
iſtā eandē ſapīam rōnaľ ſpūs ordīatiſſime
infra ſeipm̄ diſponiť. qꝛ illud ſignū mēdica
tionis hūane īfallibile cōꝓbať qñ ī alia cre-
atura extra ſeipam egrediēs tendētie ſue ꝛ
ſui etiā appetit⁹ regimē exiſtimat repire. q̄a
cū mēs hūana ceterꝫ viſibilib⁹ creaturis ex
cellētioꝛ iudiceť ipam eminenti⁹ ꝛ pleni⁹ ſa-
piētia ſupcęleſtꝫ inhitat. qꝛ ē imago. cetā ꝟo
veſtigia. Tūc ḡ cū theſauꝝ dīne ſapīe aīa
occultatū reſeratū dīna bōitate in ſeipā ꝑ-
cepit. iā nō egena alteri⁹ delectabiľ mēdici-
tate fulciť. iā nō a ſui ꝓmordiali nobilitate
degenerās. infra ſeipam incluſaꝫ q̄dā iocū
ditate relicta ex intimiore vnitiōe cū deo cō
tinua iocūditate letať. d. cū dīno Job. no-
lens ab ipſo de cetō ſepari. Jn nidulo meo
moriar. ꝛ ſicut palma multiplicabo dies. ꝛ
nō tantū diſponit aīam in q̄ntū facit ipam
infra ſeipaꝫ ǵeſcere alienā mēdicitatē extir-
pans. ſed etiā rōe ꝑcioſitatꝫ ſuijpi⁹ exiſtentꝫ
in mēte. inq̄nto em̄ nobilioꝛ ſeu ſan⁹ poſſeſ
ſus habit⁹. intāto pl⁹ ſpūs angelic⁹. qꝛ ſi om
nes theſauri. oē ꝑcioſū delectabile. q̄cq̄d

ocul⁹ poteſt videre. rō inueſtigare. intelle-
ctus ꝑcipe. nihil ipa mēs rōne ipi⁹ q̄ ſolus
de⁹ ī corde poſſideť reputat. ſꝫ corā oī ſapī-
ente affirmat. tāqꝫ lutū eſtimabiť auꝝ in cō
paratiōe illi⁹. Quare. qꝛ tāta ē nobilitas in
ipa ꝛ dignitas ꝛ attrahētia. vt oīa q̄ deſide-
ranť. huic nō valeāt cōpari. Nobilitas ēt
ipi⁹ nō tm̄ apparet rōe ſuijpi⁹ exiſtentꝫ ī ipa
ſed ꝛ rōne alioꝝ multoꝝ gratuitoꝝ vľ gratꝫ
datoꝝ vel acq̄ſitoꝝ q̄ magis inť cetā appeti
bilia iudicanť. Per ipāꝫ em̄ certificať fides.
corroborať ſpes ꝛ caritas inflāmať. Cer
tificať em̄ fides in h̄ ꝙ mēs ſenſibiliť ſcſen-
tit trahi infallibili noticia ī illuꝫ q̄ eſt ſolus
deſiderij quietatiuū. ꝛ h̄ ſcit ita vere ľ veri⁹
q̄ꝫ oculus materiaľ videat materiale obie-
ctū. Et ḡ cū illū ī quē tēditꝫ iſtꝫ ꝯſurrectōib⁹
infallibiliť ſic cognoſcit iā q̄dāmō mēs cer-
tificať ꝙ ille eſt ver⁹ de⁹. ver⁹ dñs queꝫ fide
colit. vľ etiā cū incipiētes ꝛ ꝓficiētes ad iſtā
ſapīam habeāt ꝑ bñficia incarnatōis ꝛ paſ
ſionis ꝑtingere. ꝛ ꝑ hui⁹ ꝯſiderationē ī ipſa
diuinitate affect⁹ magꝫ ac magis inflāmať.
oportet ꝙ mens cū iā eſt in ipa ſapīa actua
liť eleuata ꝙ recto ordīe ad illud ꝑtingat. ꝛ
ſic ex ꝯſequētī cōnexionē diuinitatꝫ ꝛ huma-
nitatꝫ cognoſcat. Sed ꝛ cū mens ꝑ iſtā ſa-
pientiā de multꝫ q̄ ad fidē ꝑtinēt (licet adhuc
miſera) certificeť ad plenū. ſciat q̄libet fide-
lis aīa ꝙ ex q̄ mens ad iſtā ſapīam ꝑtingit.
ſi oēs mūdi ſapientes. oēs phi ꝓteſtarenť ꝛ
ꝯfiterenť ꝛ dicerēt. tua fides nō ē ꝟa fides.
q̄nimo deciperis. ipē ꝯtro reſpōderet. Uos
oēs fallimini. ꝛ ego ſol⁹ verā fidē teneo. mul
to felici⁹ q̄ꝫ ꝑ rōnes ꝛ inueſtigatōes. ꝑ amo-
ris vnitionē hñs in corde infallibile firma-
mentū. vt dicat cū aplo. Scio cui credidi ꝛ
cert⁹ ſum ꝛc. ſic certificať fides ꝑ hāc ſapīaꝫ

Sꝫ ꝛ corroborať ſpes. qꝛ cū ſpes ſit cer-
ta expectatio future btitudis. intātū ꝑ iſtaꝫ
ſapīaꝫ corroborať. vt iā q̄ de obtinēda fu-
tura gľa nō timeat. qꝛ ſicvidem⁹. ꝙ q̄nto do
micelli alicui ꝓncipi diuťnioꝛi exercicio fa-
miliari⁹ obſequūť. fit vt quē ꝓmo timebāt
vt dñm ex q̄dā failiaritate iā timoꝛ ad reue
rētiā maieſtatꝫ reſiliēs penit⁹ euaneſcit. vt
de ipi⁹ failiaritate ꝛ bōitate ꝯſidentes nuľ
laten⁹ ſe credant ab ipo de cetō ſepari. Jſto
mō ad ītellectū anagogicū referēdo. mens
prius trepida per affectiones et deſideria
vnitiuam familiaritatem conſequitur. vt
ipſius dilecti dono in ipſa quedam mera

ꝯfidentia relinquatur vt oīs timor pungitiuꝰ
niſi p modū cautele ab ipſa radicitꝰ extirpetur
vt dicat cū aplo. Quis me ſepabit a chari/
tate xpi. fames an gladiꝰ ꝛc. imo etiā nec in/
ſtantia nec futura. Per iſtā etiā ſapiaꝫ in
flāmat caritas. integratur ꝛ pficit. qꝛ cū ipſe de
us beatiſſimꝰ ſit ignis ꝯſumēs. intātum a
ſpū viatoris oīmodā frigiditatē expellit in
q̄ntū p amoris extenſiōes ipſi interiꝰ appro
pinquat. qꝛ cū ſic p modos anagogicos ad
ipſius intimiorē vnitionē aſpirat ſolis ſpū/
alibꝫ radijs exurentibꝫ ſe exponit. et veluti
ſtuppa a ſolaribꝰ radijs expoſita ab igne de
ſup immiſſo accendit. Vñ iſte ſol mentes dz
exurere tripliciter. qꝛ ꝛ ipſe p ſe augmētat ardo/
rē i ſpū ꝛ mediāte ardore obſtacula reſecat
q̄ amorē ipediūt vt ardentiꝰ inflāmet. ipſe
ſpūalia bñficia ſupaddit quibꝫ ipſe amor in
ipſo pficit. Itē ipſe facit mentē exurere ad h̄
ꝙ ardētiſſime ipſe deꝰ vnice diligat. Exurit
etiā iſta ſapia mentē vt in oēm primū ſicut i
ſeipm h̄ amore ferueat. vt iterū ipſa inſatia/
bilibꝫ deſiderijs vſqꝫ ad pleniſſimā vnitio/
nē aſpirare languida nō deſiſtat. nō tm̄ virtu
tes p iſtā ſapiam pfectū obtinēt pncipatuꝫ.
ſed ꝛ mens oīm phie. oī inueſtigandi rōnis
oīm ſpeculatiōi. theologice etiā inqſitiōi p/
ponit. Naturalē em̄ phia ipſam cām oīm p h̄
qđ apparet in ſenſibilibꝫ creaturis cognouit
creatorē. affirmās infallibili argumento ꝙ
tanta creaturarū bonitas. tā mirabilis or/
do. tāta earundē imenſitas nō niſi ab vno
oīpotētiſſimo creatore pdijt. ſm illđ apli
Inuiſibilia dei a creatura mūdi p ea que fa
cta ſunt itellecta ꝯſpiciunt. ſempiterna eiꝰ q̄ꝫ
virtus ꝛ diuinitas. ꝛ ſic venit phs ad cogniti/
onē. Sed cū totꝰ mūdus nihil ſit in ꝯpati
one ſpūs rōnalis ſm ipſiꝰ ſapie increate p/
teſtacionē dicentis. Ludens erā in orbe ter/
raꝝ ꝛ delicie mee eſſe cū filijs hoim. Vñ to
tus mūdꝰ eſt ſicut paruꝰ ludꝰ in q̄ paululuꝫ
apparet pulchritudo reſpectu mentis ange/
lice vel hūane. Vñ q̄a nihil de intimis mē/
tis ꝯditiōibꝫ habuerūt ſtricta ꝛ mendica ē
naturalis cognitio. ꝛ huic ſapie q̄ntum di/
ſtat ortꝰ ab occidente incōpabiliter ſubſterni
tur. Itē reſpectu ꝯſideratōis methaphiſi/
ce vel theorice q̄ ambe ſub rōne entis vľ eiꝰ
differentiaꝝ vel practicaꝝ intentionuꝫ. ſcꝫ
ſub rōne vnīꝰ veri vel boni deū ſimpliciſſi/
mū apphendunt. Mens aūt p iſtā ſapiam
ſub nulla rōne p̄dicta ſine aliq̄ cogitatu ꝯ

comitante vel p̄cedēte motū amoris habꝫ
apicē ipſiꝰ affectiue ipm q̄ eſt ſummū bonuꝫ
apphendere modo indicibili. ad quā appre
henſionē nec intellectꝰ ꝯſurgit nec intelligē
tia ſpeculat. Quō aūt h̄ fit et quō intellectꝰ
poſſit diuidi ab affectu in theorica huiꝰ pra
ctice oñdit. ꝛ de his q̄ ad h̄ ptinēt ſup illud
myſtice theologie. Conſurge ignote ꝛc.

Videdū eſt quō reſpectu inferiorū mēs
ſuauiter diſponat. reſpectu em̄ corpis ſubie/
cti. dictuꝫ eſt ſupiꝰ qñ ſumme ſapie regenti
mundū mens p iſtā ſapiaꝫ ꝯformat. ſed tm̄
addendū vlteriꝰ. ꝙ ſicut ſeſſor in equo virtu/
te freni iumentū ſibi ſubiectū vertit ad libi/
tū ad dextrū vel ſiniſtrū. ſic cū mens p iſtaꝫ
ſapiam erecta nō curuata exiſtat in corpe
virtute ipſiꝰ amoris veluti in q̄dā freno ſpūa
li ſenſuū exterioꝝ reprimit inordinatōes. vt
ad nutū ꝛ ad impiū ipſius ad quē tendit p/
ut pōt meliꝰ oē regimē tā in viribꝫ q̄ꝫ i ſen
ſibꝫ equaliter reguletur ꝛ facieti ſuo ſubiecto ta
bernaculū ſm exēplar qđ ſibi in mōte hoc
monſtratū eſt. ſm ꝙ dño moyſi (vt habet
in Exodo) ſub typo diuina ſapia iperauit.
Sed etiā p iſtā ſapiam mens reſpectu om
niū mūdanoꝝ diſponit. q̄bꝫ p ipſam veriſſi/
me dñat. Qđ ſic apparet. Si em̄ aliq̄s prin
ceps terrenꝰ vniuerſo orbi p̄eſſet. ꝛ hēret tot
delicias. diuicias ꝛ honores. q̄t oēs mor
tales habuerūt ab initio mūdi. ꝛ in his ob
lectari diſponeret iā ipſis ſubijceret duꝫ ab
eis quietē vel aliquā beatitudinē vel pfecti
onē quā nō hꝫ đ ſe obtinere appeteret. Qui
ergo in his delectat ipſis vere ſubijcit. So
lus g̃ ille eſt dño q̄ ſic oīa inferiora vilipē
dit vt nihil terrenū p amorē inquietū ꝯtin/
gat. q̄a tūc in vilipenſionē oīa ſub ſuis pedi
bus ꝯculcant. In hoc g̃ regno dñat aīa cū
nō alibi q̄rens requiē. ſupnis deſiderijs ſe
extendit. dicēs cū aplo. Oīa reputaui vt ſter
cora vt xpm lucrifacerē. Idcirco petrus et
paulus glioſi pncipes t̃re vocant. Sub ty
po etiā dictū eſt filijs iſrľ ab ipſa veritate in/
ꝯfuſibiliter pmittēte ſic. Oīs t̃ra quā cal/
cauerit pes veſter vr̃a erit. Si g̃ q̄s vilipen
dit cū calcat oīa. multo veriꝰ q̄ꝫ mūdi prin/
cipes oībꝫ dñat. Sed ꝛ p hanc ſapiam re
ſpectu inimicoꝝ ſuauiter diſponit. tū rōne ir
reptionis eoꝝ. tū rōne fortitudis. Sagaci
em̄ verſucia inſtantiꝰ inimici puigilāt quō
deo mentē vnitā a ſuo dilecto valeāt ſepare
ſed p iſtā ſapiaꝫ liberant. qꝛ hauſtu amoris

fonti luminis appropinqt. ⁊ ex ipſa appropinquatiõe diuis radijs neceſſario illuſtrat. q̄bus etiã verſutiſſimas tẽptatiões ⁊ palliatas ſub ſpecie bonitatꝫ p̄tẽtas cito ⁊ ſagaciter deprehendit. tũc hoſtꝫ ſagacitas ↄfurat. quia ſm q in puerbijs dr. Fruſtra iacit rethe añ oculos pẽnatoꝝ. q̄ p affectiõnũ deſideria volant ſic nubes ⁊ q̄ſi colũbe ad feneſtras ſuas. ſic legit in Iſaia. Diſponit etiã reſpectu ipi⁹ fortitudis. q2 tãta vehemẽtia ipi inherꝫ quẽ diligit veracit. vt pon⁹ milleſies ſe pmitteret iugulari q̃ʒ ſemel ex deliberatõe dilecti offenſam incurreret. ⁊ ad iſtã fortitudinẽ obtinendũ habꝫ iſta duo coadiutoria. vt velut ſi de ppria familia ipi⁹ dilecti creatoris dirigẽte dextera ptegat. ſm illud Sapie. Iuſtorũ aĩe in manu dei ſunt. ⁊ illud a parte ſui q2 ſi in fortiſſimis tẽptatiõibꝫ ab inimicis ppelleret intẽſi⁹. velut puer ↄſurgit ad mr̄em cito ⁊ ↄſurgit cũ ab alieno timet ledi. Sic mens in fortiſſimis tẽptatiõibꝫ ad ſubſidium illi⁹ quẽ diligit ad ipm aſpirãs inteſius recurrit. ⁊ iſte mod⁹ vincẽdi demones inter alios eſt p̄clar⁹. Per iſtã ſapiam tpantie v̄tus ducit ad pfectũ. ex h̄ eni eſt intẽperãna humana q hõi gula vl' luxuria vl' alijs carnis illecebris omiſſa v̄a delectatõne q̄ eſt ex ↄiunctiõe dei ⁊ aie miſerabilit' delectat. Cũ igit multo maior ſit illa delectatio q̄ eſt i do. q̃ꝫ q̄ e. ⁊ i carne. ſicut de⁹ melior eſt q̃ʒ vlla creatura in q̄ carnales hoies delectant. (Inſtantũ eni de v̄a illa delectatiõe mens ſenſibiliter expit. intm̃ vehemẽti⁹ carnalẽ delectationẽ reſpuit ⁊ illũ inueniẽs i lectulo amorꝫ q̄ eſt v̄a iocũditas. ſic dic. Mihi aũt adherere deo bonũ eſt) Igit hac habita ab ipſa cetera alia de facili vilipẽdit Per myſticã etiã ſapiam iuſticia pfecta acquirit. q2 v̄a iuſticia hec eſt. reddere deo qd ſuũ eſt. ⁊ ſibi qd ſuũ eſt. ⁊ primo ſuo qd ſuũ eſt. Primo eni p iſtã ſapiam vnitiuã reddit deo qd ſuum eſt Nã p quẽlibet motũ ↄſurrectõis aĩa conſtituit añ deũ. p affectiõꝫ etiã amorꝫ anima q̄rit q̄ dei ſunt nõ q̄ ſua ſunt. nã aliter non eſt v̄a dilectio niſi pl⁹ dilectũ q̃ʒ ſeipm amãs diligat. ipe amor etiã ipam q̄eſcere nõ pmittit. niſi in eo quẽ diligit. q2 ſicut pond⁹ lapidis nõ pmittit ipm q̄eſcere donec ad terrã ſuuꝫ loci naturalẽ pueniat. ſic nec amor ſpũalis pmittit in alio q̃ʒ in ſolo deo q̄eſcere. q̄ eſt oĩum ſpiritutũ vltra quẽ nihil deſiderat terminus natural'. Nõ tm̃ reddit deo qd ſuuꝫ eſt p iſtã ſapiam. ſʒ ⁊ aie reddit qd ſuũ eſt. i eo q p grãm pficit in ſeipſa. Quia ſm phm. aĩma pficit v̄tutibꝫ ⁊ ſciẽtijs. igit tũc eſt ibi ſũma aie diligẽtis pfectio. qñ ille q̄ eſt fons toti⁹ ſapie. ⁊ oĩs ſapiẽtia ſiue ſciẽtia creata tã in ſuperioribꝫ q̃ʒ in inferioribꝫ ab ipo emanauit. ſpũaliter p ſeipm mentẽ inhabitare dignat. Vñ veri⁹ q̃ʒ aliq̄s in loco materiali ſedeat. habitat de⁹ in aĩa ipſa que diligit ipm. et hoc ſpũali habitatiõe vt dictũ eſt q2 ipe caritas eſt. ⁊ q̄ eſt in charitate q̄ eſt ver⁹ amor in deo manet ⁊ de⁹ in eo. vt in canonica Ioh. legit.

Per hãc igit reddit primo qd ſuũ eſt. et in eodẽ amore q̄ diligit pr̄ ⁊ filius. Ex h̄ eni q aĩa ſuũ creatorẽ diligit. omnẽ etiã rõnalem creaturã diligit. q̄ ipi⁹ patris eterni eſt imagine inſignita. Ex eo ei q pr̄ diligit. ex eo venit feruẽs aĩaꝝ ſola dilectio. ex eo eni multiplicant orões p animabꝫ depditis liberandis. Ille etiã idẽ amor gemit⁹ mltiplicat vt aie ad ppriũ creatorẽ reuertãt vt ſcꝫ mortue p peccatũ. p vitã grẽ diuie ſuſcitent. Sicut Hieremias clamat dicẽs. Quis dabit capiti meo aquã ⁊ ocul' meis fontẽ lachrymarũ vt plorẽ ſup iterfectos ppli mei die ac nocte.

Quõ etiã p hãc diſponit reſpectu meriti ſm omnẽ affectionẽ theologicã planũ eſt. q2 quotieſcũqꝫ mẽs i deũ immediate mouetur. vitã eternã totiẽs pmeret. ⁊ quotieſcũqꝫ vult aĩa ſic diſpoſita põt actualiter affici velociſſimis motibꝫ. tñ interciſis. ⁊ pl⁹ q̃ʒ dicere valeã eleuari meret in glia in qualibet ↄſurrectiõe iſtoꝝ. ⁊ q2 ſingulari merito eſt reſpõdens glia ſingularꝫ excepta ſubali corona de viſione pulcritudis diuine. ↄſtat q p hãc ſapiaꝫ ſibi corone innumerabiles cumulant. Cõcludẽdo g̃ a primis ſic p iſtã ſapientiã mẽs ignita pficit. vt ad inſtar circuli q̄ eſt pfecta figura inter alias i p̄ſenti ⁊ in futuro mens a ſenſibilibꝫ egreſſa reuertendo in idẽ quaſi ptractiõe ab eodẽ pũcto in eundẽ punctũ directiſſima ordinatõne regreditur

O g̃ ſapiẽtia eterna. q2 null⁹ mortaliũ põt manifeſtare iſtã ammirabilẽ ⁊ increatã ſapientiã q̄ a te fonte vite imediatiſſime pcedit. Veni ad docẽdũ nos viã prudẽtie. q2 cõtra vſum aliaꝝ ſciaꝝ in iſta ſapia practica precedit theoricã. Primo g̃ ſubdit de practica. q̄ mens purgat in pmaria. In ſcda illumiat. In tertia pficit vt hec ſapia ſm triplicẽ viã vltime hierarchie rñdeat. ſ. purgatiua thronis. illumiatiua cherubin. vnitiua ſeraphin

Quia ĝ hec ſapiētia vt dictū eſt pſuaderi pt
ab homie ſʒ nō doceri.iō ſubdiꝭ hec triplex
via p quā quilibet q̄ntūcūq3 ſimplex doctri
nā iſtā celeſtē nō humanā q̄ ad viſum diuini
tus obtinebit. Tu beatiſſime de⁹ altiſſi/
me q̄ natura es inuariabil'. incōmutabilis
p te ſtans.oīm bonoꝝ v̄tus pncipalis ꝯditi
ua.q̄ aſpectu tuo anglos reficis.tu q̄ es in/
creata ſapia.q̄ mētes angelicas ꝛ celeſtes tu
is radijs pclaris irradias tāq3 viuifica v̄t⁹.
ita amatores tuos adimples vt ab infimis
ſeparatos ſuſcites nos ad tui deſiderium ꝛ co
gnitionē.ꝛ remota oi mētis diſtractiōe con
uertas nos ad aggregātis pn̄s vnitatē q̄b⁹
in horrea claritatis eterne diſperſiones cō/
gregas iſraelis.Amen.

Equiꝭ ĝ pmo q̄ ſit iſta ſapia. Scdo
de pſuaſioīb⁹ ad ipam. Tertio d̄ in
duſtrijs p qs mēs in ipa firmiſſime
ſolideꝭ.ꝛ hec ptinēt ad practicā.i.ad vſuʒ.q̄
etiā ſi aīma ſimplex fuerit ita q̄ neſciat ordi
nare.ſaltim aſpiret ꝛ quoq̄ mō doleat.Se/
cūdo etiā ſi neſciat meditari in ſcriptura. vt
dictū eſt.ſaltē aſpiret ad amorē.ꝺ.ſemp i oī/
bus ſuis orōib⁹ ꝛ petitiōib⁹. O dn̄e quādo
te ſtrictiſſimo amore ꝯſtringā. ꝛ ſic q̄ntūcū/
q3 ſimplex vl' laic⁹ poterit p dolorē de pctis
veluti p oſculū pedis.p recordatiōʒ bn̄fici/
orū.veluti p oſculū man⁹ vſq3 ad oſculū orʒ
qd̄ eſt in deſiderijs amoris aſcēdere dicens.
Oſculeꝭ me oſculo oris ſui. Et hec iā pſum
ptuoſa nō iudicabiꝭ.ſi pmo in oſculo pedis
ꝛ man⁹ ſe exerceat. ꝛ poſtea in alia hora ad
oſculū oris.

Equiꝭ de tertia via. Accedite ad eū
ꝛ illuminamini ꝛc. Cū em̄ de⁹ beatiſſi
mus lucē inhabitet iaccеſſibilez ſm
q̄ ait diuin⁹ apl's. Luʒ oīs rōnalis creatura
diſtet ab ipo gradib⁹ infinitiſ ad h̄ q̄ lucʒ et/
ne ſupplicis claritatib⁹ illuſtreꝭ. neceſſe eſt
aīam q̄ſi a ſe egredi.ꝛ gratuito bn̄ficio crea/
toris ſupi⁹ eleuari.vt ſit aliq̄ approximatio ꝛ
aliq̄ aſſimilata ꝯformitas inter creaturā re
cipientē ꝛ ipm benignīſſimū influentē. ideo
dicit diuin⁹ ppha. Accedite ad eū ꝛ illumina/
mini.vt illud pcedat ꝛ imediate illuminatō
ꝯſequeꝭ.ibi ĝ tāgit cōplete iſti⁹ libri materiā
in q̄ curſu extraneo q̄ſi ꝯ omes diuios ꝛ the
ologicos tractatores nō p ſpeculū creature
vl' ingenij inueſtigatiōe vel intellect⁹ exerci/
tio docet ad cognitiōʒ imediatā creatoꝛʒ at/
tigere.ſʒ p amorʒ vnitiui aſpiratōes flāmige
ras.q̄b⁹ nō tm̄ q2 de⁹ eſt.ſʒ etiā q̄d ſit de⁹ be
atiſſim⁹ ipe pncipiū toti⁹ beatitudinis ꝛ ori
go infallibiliter adhuc degētes in miſeria p/
guſtam⁹.q̄ intm̄ excedit cognitōʒ rōis vl' in
telligētie. vt diceꝭ poſtea.inq̄ntū ſol cunctis
alijs planetiſ pulcrior.ꝛ ſtella matutina cete
ris ſyderib⁹ fulgētib⁹ fulgētior vniuerſis. q̄
reuelanꝭ abſcōdita.q̄ reſeranꝭ occulta. q̄ nō
humanis ꝛ terrenis fac amantē intēdere ſʒ
poti⁹ ſupra ſeipm eleuatū imediate diuinis
ꝛ celeſtib⁹ inſiſtere diſciplinis Quia ĝ amor
eſtuās ad vnionē dilecti aſpirat ardēn⁹.ſur
ſum trahit ſpūm vt fonti veri lumis appro/
pinquet.q̄ ſol⁹ facit accedere ad illū q̄ eſt ori
ens ex alto.hos q̄ in tenebriſ ꝛ i vmbra mor
tis ſedēt illuminās.vt p ipm motiua ꝛ cogni
tiua cōpletiſſime ſuas pfectiōes obtineāt vt
mens ardore amorʒ ꝛ decore luminis a ſuo
dilecto miſericordiꝭ decoreꝭ.qm̄ nō ſoluʒ p
amorē vnitiuū glia eterne beatitudīs in re/
ceſſu ſpūs a corpe poſſideꝭ.nec ſolū vitā ce/
leſtē ducere ꝯtingit in terriſ. nō tm̄ humanā
ſuis ſurſum extēſiuis ſiue exceſſiuis actōib⁹
mente interi⁹ ſollicitāt. ſʒ inſup in aīa incō/
parabiliꝭ p amorʒ vnitiui deſideria pfecto
amplioꝛʒ cognitiōis relinquiꝭ q̄ ſtudēdo vꝭ
audiēdo vel p rōnis exercitia cōquiratur.

In h̄ ergo pn̄ti ope qd̄ a me ad declaran
dū beati Dyoniſij myſticā theologiā cōſcri
biꝭ eſt pn̄s intētio oſ̄dere theoricā ibi īclu/
ſam.quō aīa creatori ſuo inhereat. ꝛ ipi effi/
caci⁹ veluti dilecta dilectiſſimo radicabiliꝭ
vniaꝭ. Ubi v̄ba pauciſſima ſunt. ſʒ infinita
ſentētia ſicut manifeſtiſſime in ſequētib⁹ ap
parebit.q2 in hac vnitiua ſapiētia nō ab eo
qd̄ extra in ſcripta redigiꝭ.ſʒ ab eo qd̄ intus
pcipiꝭ mētis extenſa vnitio.ad ſuū dilectiſſi/
mū cupiētis attingere.ipi⁹ dono gratuito re
cipit incrementū. Sti⁹ aūt iſti⁹ libri ſim
pliciter ꝛ pure anagogic⁹ eſt. niſi quādoq3 p
pter piū auditorē ad inferi⁹ aliqd̄ q̄nq3 de/
ſcēdat.ad ſenſuʒ anagogicū manifeſti⁹ expli
candū.vt ſolū pure amātes hāc ſupremā ſa
pientiā vnitiuā in ſeipis pcipiāt. ꝛ a mūdi ſa
pientib⁹ vl' mūdana amātib⁹ neq3 quo ad i/
tellectū neq3 quo ad affectū vllaten⁹ capiaꝭ

Finis aūt eſt attēdere quomō aīa ad ſpō/
ſi vnionē totis viſcerib⁹ debeat aſpirare. vt
arrā glorie ꝛ dyadema nuptiaꝝ regaliū va/
leat pcipe in pn̄ti qd̄ oīs rationalis ſpūs
tanq3 ſuā beatitudinē debet appetere.pter
q̄nq3 ratiōes que ante pncipale videdū. ad

auidius recipiendũ que in ſequẽtib dicentur plirius ꝑmittunt. Prima igit rõ ſumitur reſpectu rõnaliũ creaturaꝝ ⁊ mũdanorum actuũ. tres alie reſpectu ꝑfectõis ipaꝝ ꝑſonaꝝ q ꝑ vnionẽ amoris in pñti felicit obtinet. Ultima rõ rõe ↄtinuatiõis ꝑfectus ⁊ augmẽti quo mẽs ſeipa fortior efficit ſemp. ⁊ ꝑ amore dilecti ad maiora ſꝑ ſeipam extẽdere cupiẽs. donec in receſſu ipi a corpe ſibi ſol iuſticie ipm viſura facie ad faciẽ ſic eſt orat. In ꝑma eñ inſipiẽtia omniũ mortaliũ ⁊ maxime religioſoꝝ oñdit. Sic eñ qdam ſanct dicit. Uniuſcuiuſq3 art3 induſtrie appetitor cũctos labores ⁊ ꝑicula atq3 diſpendia eq̃nimiter libẽterq3 ſuſtẽtat. ⁊ hoc i agricolis ⁊ negociatorib. ⁊ in militib exemplo ſenſibili cõprobat. Nã ⁊ agricola nunc torridos ſolis radios. nũc pruinas ⁊ glacies nõ declinãs. terrã infatigabilit ſcindit ⁊ indomitas agri glebas freq̃nti ſubigit vomere. vt eã cũctis ſẽntib expurgatã. vniuerſiſq3 germinib abſolutã. in modũ ſolubil' arene exercẽdo ↄminuat. hũc ſolũ finẽ intendẽs. ſ. ꝑceptionẽ copioſaꝝ frugũ. exuberantiũ ſegetũ. nõ alias adeptuꝝ ſe eſſe ↄfidens q vel ipe vitã ſecur ducere vl' ſuã poſſit ſubaꝫ ampliare. Si g tot laborib. tot calamitatib inceſſant eſtuat vt poſſit terren terrena ſuſcipere ꝑ modicũ tpis in ipis quietudinẽ inuẽturus. nõ imerito oĩs aĩa toti trinitat3 inſignita imagine. ⁊ maxĩe religioſuſ q ad hoc obtinendũ efficaci vt deo eterno vniat. ſtrictius ꝑ aliĩs ſe ſuccingit. In q tanq3 in fonte beatitudĩs leticiã in pñti ⁊ gl'iam in futuro ꝑ vnitiua deſideria poterit exhaurire. Et ſi in ꝑncipio aliq̃ forſitan difficultas vel carni repudiata intollerabilitas videat. tñ cito in tã iocũdo dilecto deſideratã requiẽ poterit inuenire. qꝛ in ingreſſu eſt via artiſſima. ſm Salomonẽ in lib. Sapie dicentez. In paucis vexati. i multi3 bñ diſponent. ⁊ nõ imerito. qꝛ ille citiſſime a q oĩe gaudium et oĩs iocũditas emanauit. Scdo videm q illi q negociationũ ſolẽt exercere cõmercia. nõ incertos pelagi timẽt caſus. nulla diſcrimina ꝑhorreſcunt dũ ad finẽ queſt ſolicite attẽdentes h oĩa ꝑpeti hilariter ꝓuocãt. Et ſi tales corp ⁊ aĩam tãto ſubiĩciũt diſcrimini inceſſant. qũto deberet rõnalis ſpũs inceſſabili deuotiõe inardeſcere. vt illũ ſuauiſſimũ inueniret q ſua iocũda pñtia ꝑ amorem vnionis obtẽta. oẽm ab ipo eliminaret egeſtatẽ. ⁊ oẽm ab ipo inopiã remoueret. et non vltra ip3 vagari ꝑmitteret. nõ vltra oblectamẽta adulterina i creaturis aliĩs mẽdicar3 cũ ipe beatiſſim inueniret expimẽtalit hoſpitat q eſt oĩs mẽtis tendẽtie ſufficiẽtiſſimus ↄtentator. De q dic aia cũ ipi ↄſentit iocundã pñtiam Job. In lectulo meo moriar ⁊ ſic palma multiplicabo dies. nolẽs iam ad ↄſueta diſcurrere tã hũana ↄſolatiõe nõ indiget. qꝛ tã illi vnita eſt in q oĩm languoꝝ ſuoꝝ tã corpaliũ q3 ſpũaliũ inuenit ſaluoerrimã medicinã. Tertio etiã videm q hi q militie mũdialis ambitiõe libidinoſe inflãmant. dũ ꝓſpiciũt honoꝝ ac potẽtie finẽ. exercitia ꝑegrinationũ vel ꝑicula non ſentiũt. nec pñtib erũnis belliſq3 frãgunt dũ ꝓpoſitũ ſibi dignitat3 finẽ cupiũt obtinere. Si g in tot miſeriis inuoluunt vt ad modicũ tpis laudib hoim vẽto inanis gl'e eleuent. hoc ſufficiẽs ꝑmiũ reputantes ꝓ oĩb ꝑpeſſis multipl'r tã in ſpũ q3 in corpe fatigatiõib. Quid dignũ poſſit ꝑagere mẽs rationalis creaturaꝝ nobiliſſima reſpectu tñ ſui creatoris mẽdica. vt ad illa tãta dignitat ꝑmia ꝑueniret vt illi a q creata de nihilo ꝑmordialem originẽ habuit i amoris vnitiui deſideriĩs vniret. ⁊ tãto honore i ↄſpectu creatoris digna valeat iudicari vt minus q3 mũſca. min q3 nihil. ꝑncipis vite ſpõſa. regi3 angeloꝝ dilecta ꝓxiſſime valeat appellari. et ad tantũ honorẽ ab altiſſimo creatore minima ꝓuocet. ſic dicẽte in cãticis. Aperi mihi ſoror mea colũba mea ⁊c. Dicto quõ ꝑ act mũdanoꝝ ⁊ ſecularũ mẽs ad tãta dilecti gaudia ꝓuocat. Dicẽdũ eſt quõ ꝑ creaturas rõnales ⁊ irrõnales ad quieſcẽdũ i ſuo creatore multiplicit excitat. Primo in ſenſibilib. Scdo in vegetabilib. Tertio i aĩat3 rõnantib ⁊ irrationãtib. Uide quia ad iſtud eduliũ ad qd aliq̃ expimentali noticia aĩal brutũ guſtui delectabile exeſtuat. currẽdo cũ impetu ſine diſcretõe accelerat. Cũ g rõe ꝑdicta mens habeat vnũ ſolũ delectabile obiectũ in quo v͛a requies ⁊ oĩs ſacietas parit cõbinant. diuio iudicio miſera iudicatur. vt tãto delectabili ſibi ꝑſennalit ⁊ imutabilit exiſtenti miſera defraudet. cũ bruta ad ſuũ delectabile cũ tãta feſtinatõe accelerent ſenſibilit obtinẽdũ. ⁊ iſta nõ vult facie3 ſuã erigere ad illã verã ſapiam vnitiuã de q ab increata ſapiẽtia in libro Sapie dr. Oĩa mihi bona venerũt parit cũ illa. Dicet oĩa.

vt nihil in mēte ipſiꝰ pñtia remaneat in com
pletū. Dic̄ bona. nō bonū dicit vt multipli-
cationē in mēte diligētis diuinoꝝ beneficio
rum inſinuet. Venerūt dic̄ ꝑ hoc non a ſe ſi
gnans ſ; ab illo obtinere. ſ. ex influētia ipſius
dilecti miſericordit̄ influētis. Dicit pariter.
cū in ſeipā aīma nihil boni habuerit. et ſi q̄d
fuit multiplici amaritudine replebat̄. cū illa
dicit. vt nō ſolū poſſeſſione ipiꝰ vnitiue ſapi
entie mens interiꝰ impinguet̄ ⁊ medullariꝫ
ipiꝰ multiplicatis fructib; irroret̄. Sed et
multa dilecti encenia. ſ. ſplēdores ⁊ diſtillati
ones multiplices pñtiam vnitiue ſapientie
comitant̄. vt tā ꝑ ipam q̄; cū ipā mēs experi
menta glīe obtineat in pſenti. Miſerabilis
ḡ debet aīma reputari ſi illud qd̄ videmus
in ſenſibilib;. nos rōnales non facimꝰ ⁊ re-
ſpectu momētanei delectabilis pigritantes
circa inferiora lamētabiliter occupati. cōtra
etiā cordis humani generoſitatē impudent̄
⁊ miſerabilit̄ dormitemꝰ. Hoc etiā apparet ī
vegetabilib; vt in arborib; q̄ vt ſtabiles ſint
⁊ in cōcuſſione ventoꝝ immobilit̄ maneant
in terra. radices īmittūt ꝓfundiꝰ ab humo-
re ipſiꝰ terre in q̄ figunt̄ recipiētes fortifica-
bile nutrimentū. vt etiā ramos ſupiꝰ emit-
tētes ꝓpter immiſſionē firmiſſimā ſine ſui cō
fractione in ſuo loco firmiſſime ꝑſeuerent.
Sic mēs ꝑ amorē vnitiuū ſupra ſe erecta ꝑ
penetratiuas affectionū radices in eo cui ꝑ
amorē vnit̄ radicata infigit̄. in qua infixiōe
vnionis ſtille roris eterni exhauſte ꝑ amorē
matie rōne redūdantie ipiꝰ fontis omniū
delitiaꝝ ⁊ plenitudis ꝑ importunitatē vni-
tiui amoris q̄ſi quibuſdā radicib; ad ſtipitē
affectꝰ deſcendūt inferiꝰ. mentē ſic fortifican-
tes in ipo vt inauertibilit̄ ad ſpōſuꝫ ſine ob
liquitate ꝓfectu ꝯtinuo aſcēdat. vt etiā cor-
roboratiōe motuū amoris q̄ hic radices ꝓ-
prie nominant̄ rami ceteraꝝ potētiarū oīm
ꝓfundant̄. ⁊ inde ſic fortificata vt non iā ad
modū arūdinis ſpūaliū ventoꝝ turbine q̄-
tiatur. Et ſic humor arbores facit vireſcere
florere ⁊ fructificare. ⁊ nihil hoꝝ ſine virtute
ipiꝰ humoris arbor material' obtineret pe-
nitus. ſic ⁊ humor amoris facit florere aīo
rib; ad magis placēduꝫ dilecto cōceptiōib;
q̄pluribus. ⁊ fructū opeꝝ ſine exinanitiōe ꝓ
ferre folia ꝟboꝝ nō de ariditate mūdanoꝝ
niſi ea vilipēdendo. ſ; d̄ his q̄ placēt illi quē
diligit facit amor viriditate ꝑpetua appare
re. vt illiꝰ ꝓmiſſionis veritatē experimētali no

ticia in ſeipis ꝑcipiāt. quā iā dudū degēs in
terris ⁊ cū miſeris habitās dilectꝰ promiſe
rat dicēs. Menſurā bonā ⁊ ꝯfertā ⁊ coagita
tā ⁊ ſupeffluentē dabūt in ſinū veſtrū. Hoc
em̄ ꝓmittit deꝰ altiſſimꝰ aīe aſpirāti. q̄ ad in-
ſtar inſenſibiliū materialiū arboꝝ ꝑ amoris
motꝰ ignitos in ipo infigit̄. ⁊ qd̄ videt in cre
atura q̄; expertē ⁊ inſuſceptibilē delectatōis
⁊ iocūditatis cognoſcit. h̄ ipā miſera appetat.
cui tot delectabilia ꝓmia a collatore oīm ꝓ-
mittunt̄. ⁊ que ſint iſta in ſnīa ꝓdicta inſinu-
ātur. Menſurā dicit. q̄ cuilibet ſe ad ſuā i-
fixionē ſollicite diſponēti dat̄ amor. id eſt. ꝑ
fecti amoris vnitio. que mēſura ꝓprie dr̄. Naꝫ
ipā ſola quātitas aīe menſurat̄ vt deſidera-
tam ꝑfectiorē vnionē citiꝰ ⁊ efficaciꝰ apprehē
dat. ardentiꝰ q̄; amare deſideret. ⁊ ſm̄ ſuo-
rū deſirerioꝝ mēſurā apportādo ſecū ence-
nia ipē altiſſimꝰ paupcule ſe infundit. q̄ vere
bona affectū mētis erigēdo deo eterno dili
gentē vniēs nō bono ꝑ ꝑticipatiōem ſed ſū-
mo bono. ampliori bonitate mentē ſibi vni
tā deificās. vt eo ſola bona dicatur ⁊ melior
oīmis mēs angelica ⁊ humana. in qua amor
trāſformās creaturā in creatorē abundāti-
or redūdauerit. vt iſte ſolꝰ nobiliſſimꝰ habi-
tus. bonꝰ anthonomaſice debeat nominari
q̄ in eo q̄ ſolꝰ bonꝰ eſt ſm̄ ipiꝰ ſnīam facit in
deū ſua extēſione deifica aīam trāſformari.
cuiꝰ fructū multiplicatiōe ⁊ exuberāti abun
dātia vires ⁊ ꝟtutes aīme ꝓfundēs vt rōne
redūdantie ipiꝰ nihil maneat vacuū. ⁊ ideo
cōferta ſtatim dr̄. Sꝫ etiā q̄ ex pñtia vniti
ui amoris ex q̄ totꝰ homo reſpergit̄ eſt ibi q̄
dam virtutū creatio. vt vna motū alteriꝰ ꝓ-
occupare cupiat. ideo coagitata dr̄ Et quia
verꝰ amor tāq̄; ignis eſtuās nō pōt ſic adhi
bita diligētia coopiri cinerib;. q̄n ſp quoad
aliq̄d calorē emittēdo alijs emicat. ſic amor
ſupefluentiā opat̄ vſq; ad ꝟba exteriꝰ. q̄ d̄
his circa q̄ vertit̄ mētis affectio ꝟba libētiꝰ
ꝓferunt̄ ipā mens quadā limitatiōe amoris
ꝓponderās vt os qd̄ eſt nunciꝰ quo mēs ꝓ-
mittit qd̄ ſentit interiꝰ ꝓferat diuina nō hūa
na. celeſtia nō terrena. Unde pōt dici mēſu-
ra amoris ſm̄ quā affectꝰ potētias ſuas di-
rigit multiplici exhauriuōe corroborat. vir
tutes creatas ad opandū exagitat. vt etiam
ad ea que ſūt exteriꝰ ſe extendēs ſua digna-
tiōe ⁊ ex deliberatiōe loqui vel facere niſi d̄
ꝑtinentib; ad ipam ſuū poſſeſſorē nō ꝑmit-
tat vllo modo. Inde ḡ dz aīa lamētabiliter

excitari vt laboret inſtantiꝰ. ſ. vt p̄ncipiuȝ in ceptiōis vbi quaſi tota eſt vnitiue ſapientie difficultas aggrediat̄ audaciꝰ. vt tāto citiꝰ manēs immobilis i loco ſibi cōnaturali ſue p̄mordiali origini naturalit̄ cōpetēti firmiſſime radicet̄. Dicto quō p̄ exempla ſenſibiliū ꝛ vegetabiliū mens ad ſuū delectabile obiectū debeat excitari. ꝛ in ſuo loco naturali inauertibilit̄ radicari. dicendū eſt quomō p̄ exēpla inanimatoꝝ ad idē efficaciꝰ excitet̄. Sicut omīa corpalia locis ſibi cōpetentibuſ conſeruant̄. ſic ſpūalia ſcȝ mētes angelice ꝛ humane locū habēt. ꝓpriū nō ad inſtar corpalium dimenſionū ſȝ ſue ↄtēdentie ꝛ ne redigat̄ tur in nihilū ipa ſua dextera ↄtinentē. Sic enī corpꝰ ratiōe ſue pōderoſitatis ſtatim ad locū naturalē vt in ipo quieſcat naturaliter deportat̄. ſic mens donec pfecte ↄſtringat illum q̄ ſua dignitate nō poteſt nō appeti per pondꝰ amorꝫ viſq; ad ipſiꝰ vnionē a ſupnis collatā. ſine ꝗete vaga. ſine refectiōe famelica mēdicabit quātūcūq; extraneis delitijs vel honoribꝫ occupet̄. tamē nullatenꝰ ſatiabitur niſi illū cuiꝰ eſt imitatrix imago. ipſuȝ p̄ cōtactū amoris quē vnicū naturaliter appetit fuerit aſſecuta. ꝛ niſi in ſigno iugis leticie ipa ſe pn̄tem annūciet. mētis importuna tēdentia nō quieſcit. Et hoc in Joh. euāgelio. c. vi. inſinuatū habemꝰ a diuino petro p̄ ceteris amāte ardentiꝰ. ſic dicēte. Viderat enī vbiq; inopiā ꝛ in ipo ſolo cui loquebat̄ pſentialiter pfectā quietē inueniens dicit. Dn̄e ad quē ibimꝰ. verba vite eterne habes dn̄m vocat. q2 ipm colit omī poſtpoſita creatura. poteſt enī appellare dn̄m. cū amor nō deriuet̄ ad aliud ſȝ ↄuertat̄ ad ipm a q̄ tāq; a fonte p̄mordialit̄ emanauit Et ſic dic. Ad quē ibimꝰ. q̄re vero nō eſſet recedenduȝ ab eo in pſona amantiū ſubdēs efficaciſſimam rōem. Verba vite eterne habes. non verba oris exteriꝰ ſed mētis interiꝰ. tuas diſtillatōnes multiplices immittēdo. q̄bꝫ multo efficaciꝰ q̄ p̄ argumēta vel creaturas vel q̄cūq; alia verba vite eterne incognita gaudia tuiſ amatoribꝫ manifeſtas. vt ipſa ſentiētes ſm diuinū aplum cetera oīa vt ſtercora reputent vt te lucrifaciāt. Quarto reſpectu rationalium. Cū naturalit̄ aīma ſm ſuas potentias obiectꝫ cōpetētibꝫ pfici deſideret. ſcȝ ad arduū. verꝫ. ꝛ delectabile aſpirere ſe extendēdo ſupiꝰ vt illi ineffabili vniat̄ q̄ eſt ſūma maieſtas. incōmutabilis ꝟitas. indeficiens bonitas. De iſtis breuit̄ ptranſeo. quia d̄ hiſ inferiꝰ oportet determiāre plixius. Tamen ad pn̄s ſic verā arduitatē increatā eſſe aīma nō reputet in eis in quibꝫ quātūcūq; alq̄s p̄ excellēs artioribꝫ honoribꝫ eleuet̄ ipam neceſſe eſt tā mētis q̄ corpis vt ſenſibiliter cōprobamꝰ mēdicitati. ꝛ ſubiectiōi multiplici ſubiacere. Sȝ tūc ſolū mens in obtētu vere arduitatis ↄgaudet qn̄ p̄ intimā amorꝫ vnionē tāta libertate pfruit̄ q̄ nō poteſt cognoſci niſi ab illis q̄ ipam expimētali noticia p̄ſentiūt. vt diabolū nō timeat. mortalē hominē nullatenꝰ ptimeſcat. vt tumultꝰ pene eterne nō ſentiat. vt ſuſceptionē mortis amplectēdo gaudeat. vt que immediate p̄ veram vnitionē creatori ꝓprio ſe ſubiecit in oībꝫ liberā ipiꝰ pmiſſionē ↄſequat̄ dicētis in Jo. Si filiꝰ dei vos liberauerit vere liberi eritiſ. Tūc ei vere filiꝰ dei liberat qn̄ dexterā amoris ipam extēdendo porrigit. vt ipi inhereat omī creatura ſuppoſita nihil ſub deo pēale amāti in vniuiuis deſiderijs dn̄et̄. Et hec eſt rō. q2 in loco tuto p̄ infixionē amoris ſe firmiter collocauit. nihil aliud timet extrinſecū nec etiā ipm in q̄ habitat cū amor familiaris minas illiꝰ quē diligit facit obliuiſci. Vn̄ dicit ipa ꝟitas in Joh. Hec locutꝰ ſum vobis vt in me pacē habeatis. in mūdo aūt preſſurā habebitꝫ. tūc enī quādo dn̄s mēti loquit̄ ꝛ ſeipm p̄ ſpiritaliū influitionū colloquia pn̄tē denūciat. ſtatim pax ſequit̄ q2 ipe eſt ab omī ſeruitute radicitꝰ liberatꝰ. q̄ etiaȝ altiſſimꝰ mūdanis p̄ſſurā habendā pmittit q2 dignū eſt vt q̄ venerādiſſime maieſtati ſe ipm p̄ amorē verꝫ nō ſubijcit. ab omī creatura miſera cōculcet̄ vt omīs creat̄a ſuū vindicet creatorē. illū afflictiōe multiplici ↄculcādo. q̄ nolēs ei p̄ amorē ſubq̄ci. dn̄m ꝓpriū derelinquēs. adherēs vilitatibꝫ alijs quaſi ille nō eſſet verꝰ deus vilipēdit. Vn̄ q̄nto aīma inheret p̄ ardentiorē amorē intimiꝰ deo ī tāto efficaciꝰ ab omī ſubiectiōe libera i regno ꝓprio felicꝰ iocundatur Dicto q̄ ibi eſt verus honor in illiꝰ amoris vnione repoſitus in quo eſt totiꝰ ſubiectiōis p̄uatio. Dicēdū quomō ratio in ipo inuenit veritatē. ſȝ quia p̄ſentis ſpeculatiōis eſt q̄ vera illuminatio ex amore relinquit̄. ideo dicendū eſt quomō volūtas in ipo ꝛ nō in alio pfectiſſime ſatietur. cū ad ipſiꝰ ptigerit in pn̄ti exiſtēs viatrix beatiſſimā vnionē. tamē ſicut diffuſiꝰ dicet̄ poſtea cū mēs i ſeipa ignobiliori nō q̄eſcat.

ſibi cõſolatio vel delectatio terrena nõ ſuffi
cit. licet in ipſis quãdoqꝫ ↄtra ſua naturalia
lamentabilit̃ occupet̃. Et hoc. quia om̃e de/
lectabile ſi verꝫ eſt quietat deſideriũ ſiue ten
dentiã appetentẽ. ſed om̃e terrenũ quãtũcũ/
qꝫ ſuaui⁹ eſtimari valeat appetitũ relinquit fa
melicũ. ⁊ niſi forſan ad bonã totaliter inqui
etũ vt apparet ſenſibiliter in omnib⁹. ꝗ i mũ/
danis oblectatiõib⁹ nunqꝫ appetit⁹ tendẽtia
ꝯquieſcit. Quidnã ꝗ mens ꝑdicta faciet.
Unũ. ſ. ſolũ reſtat. vt ad ipſi⁹ ꝑſentialẽ vnio/
nem acceleret quẽ ſolũ ſeipſa meliorẽ inuenit.
qui ſol⁹ habet theſaurꝫ iocũditatis in ſeipſo
abſconditũ. quẽ cũ quis ꝑ expimentalẽ no/
ticiã inuenit. vadit ⁊ vẽdit om̃ia ꝑ gaudio. ⁊
emit agrũ illũ. Ager em̃ dicit̃ amoris vniti
ui planicies. in ꝗ mens currit ꝑ ignota deſi/
deria pedib⁹ affectionũ fulcita. in quo the/
ſaur⁹ abſcondit⁹ inuenit̃. quãdo ꝑ amorꝫ ex
ercitia ille qui eſt ꝟa iocũditas ꝑ ſpiritualeꝫ
noticiã vel experiẽtiã aliquod ſpũale ꝑſens eẽ
ſenſibiliter cõprobat̃. ꝑ cui⁹ amore adepto
mens hilarit̃ cetera om̃ia vilipẽdit. cũ quis
vel qualis ſit ille quẽ diligit in affectu perce
pit. cũ ſe ſupra ſe ad ipſm directe extẽdit dile/
cti dextera ſubleuat⁹ vt ea que ꝑus audierat
veri⁹ qꝫ illa que ſenſibiliter cõſpicit manife/
ſtius cõprobent̃. nõ immerito ꝓpter hoc dic̃
ſermo dauitic⁹. Melior eſt dies vna i atrijs
tuis ſup milia. q̃a dũ ꝑ atria planiciei amo/
ris mens aſpirãdo ꝑcurrit celeriter pl⁹ ſen/
tit in vna die de mẽtali leticia qꝫ in milib⁹ di
erũ valeat in variarꝫ rerꝫ ineptis oblectatiõi
bus expiri. ⁊ diẽ in atrio nominat. qꝛ mens
dũ nõ ꝑ iſtã planiciẽ ꝑcurrit ſciat ſe m̃tipli/
ci obtenebrante caligine obfuſcari

¶ Equit̃ de obiecto rõnali qđ etiã veri
tas dicit̃. Iſta em̃ veritas rationali
ſpiritui reſpõdens nõ in ꝟitate crea
ta ꝯſpicit̃. qꝛ om̃is veritas a falſitate. a dece
ptione. ab opinione eſt penit⁹ elongata. ⁊ nõ
ibi de veritate increata fit mẽtio. ſed de crea
tã hic loquit̃. qꝛ ꝓpter hoc ꝙ veritas ignorat̃
ideo accõmodat̃ falſitas. ideo ſequit̃ dceptõ
ideo multiplicat̃ opinio. Et hoc eſt. qꝛ veri/
tas occulta nõ poteſt cognoſci niſi in lumi/
ne deſup radiãte. ſcꝫ quo abſcõdita diuina i
telligim⁹ tanqꝫ mediãte lumine ſicut mate/
riali lumĩe dirigẽte viſualẽ radiũ ad obiectũ
ſenſu exteriori corpalia ſenſibilia indecepti/
biliter capiunt̃. Si ergo lumẽ diuinũ deſi
ciat iam creata veritas in mendaciũ ꝯuerte
tur. nõ ꝓpter defectũ ipſi⁹ ſed ꝓpter vel rema/
nentẽ cecutiẽtis mẽtis obfuſcatiõem vel i ſe
ꝑcipe intelligibilis veritatꝫ radiũ nõ valẽti
Eũ ꝗ ſm ꝙ ſenſibiliter videm⁹ quaſi ois ve
ritas ſit maxime de diuis (niſi illa quib⁹ ꝑ fi
dem acquieſcim⁹) in dubitatõem vel opin
onẽ cõuerſa. iam nõ pure ꝑ humanã doctri
nã veritatẽ mens rõnalis apprehẽdit. Ut ꝗ
inueniat veritatẽ. ad amorꝫ vniõnẽ ꝓperet. ⁊
verius qꝫ corp⁹ ꝑ materiale vinculũ vl' arti/
ficiale glutinũ vel incaſtraturã labore opa/
toris induſtrij corpi alij cõiungat̃. mens ꝑ
amoris oſculũ vnit̃ illi (ſm diuinũ ap'lm)
qui lucẽ inhabitat inacceſſibilẽ. ⁊ tũc ſibi di
lectũ ſuũ timore filiali timẽti pariter ⁊ amã/
ti ꝑmiſſione diuini ꝓphete Malachie ꝓſeq/
tur dicẽtiſ. Uobis timẽtib⁹ no. me. orie' ſol
iuſticie. tũc diuinã miſericordiã ſupradicta
miſericordit̃ cõſequet̃. Accedite ad eũ ⁊ illu
minami. Cui⁹ reddit in ſeptimo diuinorꝫ
nominũ dyoniſi⁹ rõnem. Quia qñ mens cir
ca illa que ſunt create veritatis ad diſcẽdũ
mergit affectũ finalit̃. nõ vnit̃ illi vt ſuo ſplẽ
dore m̃tiplici decoret̃. qui facit ſolẽ ſuũ ori
ri ſup bonos ⁊ malos. ſic dicẽs. qñ mens ab
om̃ib⁹ alijs recedẽs. ſeipm poſtea dimittẽs.
vnita eſt ſupſplendẽtib⁹ radijs. ꝓfunde ⁊ i/
ꝑſcrutabili ſapiẽ illuminata. Unde ꝑus di/
cit vnitaqꝫ inſcrutabili ſapiẽtie illuminata vt
om̃i mẽti inſinuet ꝙ nõ niſi mediãte vniõne
amoris mentẽ ſummo ⁊ inacceſſibili caligã
tis veritas quo ad ꝓfunda ⁊ iſcrutabilia pe
nitus cognoſcat̃

¶ Equit̃ vltimo. ſ. de ꝑfectu mẽtis di/
ligẽtis ꝑ amore dilecti ad maiora ſe
extẽdere diligẽtis vel cupiẽtis. Nõ
em̃ ſicut humani phi ꝗ illa q̃ quoqꝫmodo ca
pere poterãt intellectu. faſtu ſupbie inflati
attribuere ꝯtempſerũt illi fontali principio
a quo in mentib⁹ oim rationaliũ ſpirituum
om̃is veritatꝫ radi⁹ emanauit. ſꝫ ecõtrario
inquantũ ſenſibilib⁹ mens maiori dſiderio
inardeſcit qꝛ ꝑ verã ſapiam mẽs edocta ſcit
ſe ꝑ ſui merita que ipſa poſſidꝫ nullatenꝰ poſ
ſe obtinere. in gratiarꝫ laudib⁹ collatori om
niũ ſe diffundit. vt inqñtũ ab ipſo amplioꝛa
recepit. in tãto ſe humiliorẽ i ſuis ocul' ſe re/
putãdo abijciat. vt nõ furti diuino iudicio
arguatur. vt ea in quib⁹ nihil haber ſibi tri/
buendo ꝓprij animi elatõne inaneſcat. Iſta
ergo ſunt duo brachia q̃b⁹ mediantib⁹ mẽ/
tis ſurſumactio affectuũ multiplicium ſcipit

incrementū.q2 ab vna pte ſeipam diſponē/do ꝓparat.ab alia pte diuinā influentiā ꝓ/uocando ipi⁹ dono gratuito ꝑuenire ad ma/iora ꝛ copioſiora ꝑmia pmeret̄. In hoc eī̄ ꝙ ipa que habet nō ſibi attribuit ſed oīa redigit ad laudē omniū largitoris cōcauita/tem in ſe exarat cōtra ſeipm̄ veri⁹ ꝓpugnan/do.qua pluuia diuinaꝝ gratiaꝝ exuberanſ mōtes ꝛ colles trāſiliens.locis humiliorib9 ſe infundit.vt q̄to maior ſi humilitatꝫ fuerit cōcauitas. intāto amplioris grē ſuſceptibi/lis habeat̄.ꝛ hoc.q2 oīs creatura inq̄ntū ſuū recognoſcit ꝑncipiū ſeipaꝫ annihilat.vt que de nihilo creata eſt.intāto pl⁹ recogno/ſcit magnificentiā creatoris.cū ipi ſoli eſſe ꝛ oē bonū attribuat.iam nō immerito dici/tur.De⁹ ſupbis reſiſtit humilib9 aūt dat grī/am. Aliud aūt eſt brachiū etiā a pte dextre q̄ iuuant̄ mētis deſideria vt ardenti⁹ ſoli/to mens in ipi⁹ exercitijs exerceat̄. quia duꝫ ꝑ amoris vnionē aīa ſentit que dei ſunt.ꝓ/rumpit in laudē ipſi⁹ multimodā.que laus ſup oīa exceptis amoris exercitijs ad cō/ferendū collaudān ad maiora ꝓuocat largi/entē.dū in ꝑſona taliū collaudantiū dīc̄ Jo/hānes in Apoc. Benedictio claritas ꝛ ſapi/entia ꝛ grāꝝ actio ꝛc̄. Unde frequēs benefi/cioꝝ cogitatio eſt quaſi q̄dā tuba intonanſ in aurib9 dilecti vt ſibi ampliora cōdonent̄. Jſta eī̄ beneficioꝝ diuinoꝝ frequēs medi/tatio ſtimulat ipm̄ vt ſe totaliter diffundat in ardentiorib9 obſequijs affluētiſſimi crea/atoris. Unde Dauid in ꝑſona taliū dīc̄. In meditatōe mea exardeſcet ꝛc̄.q2 dū diuia be/neficia meditādo recogitat iterū ad ample/xenda maiora ꝑ amore cōferentis animus inardeſcit.

d Icto de his ꝓpter que vnitiua debet ab oī rōnali ſpiritu cōcupiſci.ꝛ ꝑ cō/ſequēs illa in q̄b9 ipa ſapiētia deter/minata diffuſi⁹ ꝯtinet̄.p̄ntis intētionis eſt i/quirere quō vnitiua ꝛ myſtica ſapiētia vale/at obtineri.tria ꝑncipaliter in hoc ope oſte/dētes Primo de ſapiētia ipa in generali ſm̄ ꝙ alternatim duplex intellect⁹ theorice i ſcri/pturis cōſcribit̄. Secūdo de myſtica theo/logia quantū ad ſui ꝑparatōem.id eſt.de re/mouēdis obſtaculis vt ꝑus inuia in ſubſe/quēti planiſſima habeat̄. Tertio de vnitiua ſapiētia in ſeipa cōſiderata. Dicto ꝙ ratō naturalis ſpūs niſi ſummo bono inhereat. nō poteſt in alio aliquo q̄etari. Dicendū eſt de induſtrijs ꝑ quas amor ardenti⁹ incitat̄ ꝛ iuuat̄ vnitiuū deſideriū ad hoc ꝙ dilectuſ ipm̄ erigēdo.oculo reſpiciat pietatis ꝛ h̄ in/telligit̄ ꝑ hoc qđ dicit̄ poſtea. Inſpectrix di/uine ſapiētie. Ad quā notādū cū bona aſſue/factio ſit hoīs ardui poſſeſſi i itiale ꝑncipiuꝫ q̄ttuor ibi de neceſſitate cōcurrūt. ad hoc ꝙ ꝑfecte reſpiciat̄ diuini⁹.ꝛ vnitiuā deſidera/tiſſimā ꝯſequat̄.quoꝝ vnū eſt interi⁹ in mē/te.ſecundū a corpe.tertiū a loco.quartū a tpe.

Primo eī̄ ſicut videm⁹ ꝙ q̄n ſol fulget i 1. virtute ſua in meridie reuerberant̄ oculi a ſolarib9 radijs ꝛ etiā obfuſcant̄.idō neceſſe ē ad h̄ ꝙ fontē ſolis directe aſpiciat vti q̄daꝫ ordie. Prio videlicet claꝝ aliq̄d aſpicere vl̄ etiā ipm̄ ſolē in ortu cōſurgētis aurore.deīn de ipm̄ circa horā tertiā.poſtea etiā ꝑ aſſue/factionē ipm̄ poterit in meridie videre. ſic mens poſtq̄ iā oīa terrena dimiſit. poſt/q̄ etiā a gaudijs mūdanis ſe penit⁹ ſeq̄ſtra/uit.tn̄ eſt inuoluta multiplici obtēperāte ca/ligine.que adhuc nō ꝑmittit ferri ſpm̄ expe/ditis motib9 i obiectū. Sibi ḡ neceſſaria eſt induſtria.q2 nemo repēte fit ſumm⁹. vt ſiue habeat deuotiōeꝫ ſiue nō.ſiue ſentiat ſe cali/dū vel frigidū.tn̄ vt poſtea ꝓlix⁹ dicet̄. pul/ſet ad oſtiū diuīe bonitatꝫ affluentiſſimā mi/ſericordiā obſecrādo.vt illū dilectū ꝑ amo/rē eſtuātē ſentiat.q̄ ipam creauit ad ſuā ima/ginē ad ſibi ſoli amoꝝ obſeq̄a impēdenda. nō ḡ a ſuo ꝓprio ꝓpoſito deſiſtat. ſꝫ tm̄ pulſet ſm̄ ſue ꝑuitatꝫ modulū donec ꝑ q̄etē amorꝫ vocē dilecti ſuaui⁹ audiat ꝯſolātē. Ecce ego ipe ſum. vt habet̄ in Jo. Et h̄ eſt qđ dīt beat⁹ Dyoni.in đ diuinis no. Scđa induſtria 2. eſt.vt cū in ꝑncipio mltū elongatū ab ardo/re vnitiui amorꝫ ſe ſentiat ꝑ quē dꝫ dilecto ꝯiūgi.(q2 h̄ eſt ſupra mortal' hoīs facultatē ꝙ miſera ꝛ diſtās tāti amorꝫ vniōnē appetat) neceſſe ē vt illos q̄ in epytalamio cū ipo letā/tur i glīa totꝫ viſcerib9 orādo incliner vt illū q̄ iā nō ipm̄ amāt ſꝫ ardēt in ipo totaliter ꝑ ipoꝝ ſupplicatōꝫ ſcintillā ardoris exiſtēs in miſeria recipe mereat̄.nō ardorē ipoꝝ deſi/derās ſed đ micis q̄ cadūt de mēſa dn̄i ad in/ſtar catuli deſiderat ſatiari. ꝛ marie cuꝫ iſta duo dederit ſm̄ pſalmiſte ꝯſiliū dicētis. Le/uaui oculos meos i mōtes ꝛc̄.ſtatim ſubdit Unde veniat auxiliū mihi.cū Job ꝯſilium obliuioni nō dederit.ꝛ ad aliquē ſctōꝝ ꝯuer/tere.q2 licꝫ tāq̄ regales ꝯſortes oīs mētes āglice ꝛ ſcā excellētiores ſint attētiōe ꝑcipua

exorandi. tamē vnū ſpecialē habeat cui pꝛĩci/
puum impēdat obſequiū. vt cū ſemꝑ nō poſ/
ſit ad diuina intēdere illos ſuos defect⁹ im/
pleat ꝗ in celeſti gloria ipſi⁹ ſemꝑ aſtat aſpe/
ctibus. qui videt eū reuelata facie. quem ipſe
laudat inceſſanti iubilo. h⁹ ꝑ ſuffragia amo
rem cōſequi deſiderans qui ꝗntū etiā de ſe
vix eſt dign⁹ ad plantā pedis dilecti ſui ocu
lum eleuare. Sʒ quia ibi dictū eſt ꝙ mētes
angelice ⁊ ſancti beati in glīa ſunt precipue
depcādi cū illa felix ciuitas ex hominibus
ꝯſtat ⁊ angelis. ipſos angelos reuereri non
negligat ſʒ vocē audiat Raphaelis loquen
tis ꝓ Tobia adhuc calliganti dicētis. Ego
obtuli orōem tuā dño. hoc ſibi dicens in ꝑ/
ſona aīme aſcēdere cupiētis. Hi ſunt enim
expeditiſſimi panymphi q: mentiū pias af/
fectiones dilecto offerūt vt ſuis miſeratiōi/
bus de ſua naturali bonitate imꝑmutabili
ter incluſis defectū ſupplere debeāt. Hi ſūt
qui nobis tot inſignia impendūt obſequia
qui noſtre beatiſſime redemptiōis in incar
natiōe verbi mediatores pacifici extiterunt
qui nobis pacē de celo redditā nunciauerūt.
creatoris ⁊ creature iā pace reformata ꝑ vi
te ꝓncipem dñm noſtrū Jeſum xp̄m ipm ꝓ
nobis collaudādo. gratias reddēdo. ſolen/
niter beata gaudia humano generi redden
do. ſiue nūciandi iocūdi nuncij affuerunt. ⁊
ſuū angelū a diuina bonitate a ſua primor/
diali origine ad ſui cuſtodiā deputatū reue
reatur. depcando attenti⁹ vt ipſe paup attin
gere valeat ꝑ amorē illū in cui⁹ amplexibus
ipſe abſorpt⁹ luce inacceſſibili felice beatitu
dine iocundat̄. vt audire valeat illud quod
Danieli ꝓphete in ꝑſona anime diligētis di/
citur ab eodē. q: vir deſideriorū es tu. Quid
eñ poterim⁹ illi beatiſſimo cōductori ⁊ cō/
ſolatori noſtro reſpōdere ꝗ tam dulciter ad
monet vt creatori ſuo ꝑfecte etiā aīma inhe
reat. ſi in charitate debilis. ſi abſciſa ꝑ pecca
tum eſt ab ipo. ꝙ ad fontē vite mortua iam
aīma reuertat̄. ꝗ mentē ꝑfectā tot ſplendori
bus ea ꝗ ipſe ꝑcipit ipi obijciens multiſ mo/
dis irradiat. ſuis excitatiōibꝫ accēdit. ſuo cō
ſortio magna leticia iocundat̄. ⁊ maxime cū
ſcḋm ſuā puritatē mens facta eſt cōformior.
cū idem ſaþe deſiderat in quo ille totalit̄ ab
ſorbetur. Tūc eñ facilis eſt tranſit⁹ vt mēs
ea que ſibi angel⁹ obijcit recipiat quādo nō
eñ in natura ſed etiā in gratia eſt proporti/
onabilis ꝯuenientia. quādo eſt eiuſdē amo
ris affinitas. licet vnus minus alio radicet̄
Et ſicut eſt impoſſibile arenā maris et ſtel/
las celi ab homie enūerari. ſic ſunt ipſi⁹ bñfi
cia circa nos infinita. Ipſe eñ eſt orantibus
aſſiſtens. eūtes cōcomitās. dormiētes ꝓte/
gens ⁊ defendēs.

ſ Equit̄ de tertia induſtria que eſt in
mō quo ad corp⁹ quantū ad orātes
in vniuis deſiderijs extēdi. ⁊ tam
modū multiplicē orādi nobis expſſum i ſa/
cra pagina videam⁹. Prim⁹ in Moyſe ꝗ
erect⁹ in corpe manus extētas ad celū erige
bat. Secūd⁹ Salomonis in li. ij. Para/
lip. vj. qui genibꝫ flexis faciē ſuā verſam ad
terrā man⁹ ad celū dirigebat Terti⁹ eſt in
nouo teſtamēto in beata Magdalena que
ꝓſtrata ad terrā in faciē beatos pedes beni
gni redemptoris lachrimis rigauit Quar
tus i ſedēdo quē habem⁹ in Joh. ab ipa ma
gdalena dū ipa ſedebat ad pedes dñi in ſilē
tio plus orās interi⁹ in deſiderio cordis ꝙ i
labijs oris exteri⁹ Quint⁹ a dño ieſu xp̄o
qui p̄rem vt ab eo calix paſſionis ſi poſſibi
le eſſet trāſiret exorauit. Sextus i cruce
quādo manibꝫ extentis erect⁹ corpe p̄ri ſpi/
ritum cōmendauit Septimus ab apl̄is
Jeſum ad patrē aſcendentē deſiderio reuer
tendi ad ipſos in corpe erecti facie verſa ad
celū orabāt interi⁹. Cū ergo ſcḋm diuerſas af
fectiones vel cogitatiōes diuerſus mod⁹ re
periat̄ ab orātibꝫ opoꝛtun⁹. tamē in iſta ſpe/
cialiter neceſſe eſt ꝙ corpus totaliter ſit ere
ctum ⁊ facies verſa ad celū ſuperi⁹. quia ſcḋm
diſpoſitionē actōis ſpiritui reſpondentē for
matur. Unde ſi mens quādo ſe extēdit i ar
dore motuū. vniōnē dilecti deſiderās. faci/
em verſus terrā inclinaret. impediret̄ actua
lis tendētia. vel in ꝑte maxima ceſſaret. cum
ipm deſiderādo appetat qui eſt ſupra ipſum
ineffabiliter collocat⁹. ſcḋm beatū Dyoniſiū ſi
bi in myſtica theologia deſiderata gaudia ꝑ
mittēdo dicētē. ſurſū agerꝭ ad illuʒ ꝗ eſt ſup
oēm ſubāʒ ⁊ cognitōeʒ. Un̄ vl' corpe totalit̄
erect⁹ ſtādo vl' genibꝫ flexis neceſſe ē mētē ꝑ
modos anagogicos ꝯſurgere rōe ꝯueniētie
ſic dictū ē. ſcḋm ꝙ etiā videm⁹ in illis ꝗ ò aliq
materia cogitāt ſubtili⁹ ſe ꝓfundādo. vl' etiā
in his ꝗ loquūt̄ de arduis ē neceſſaria cor/
poꝛiſ diſpoſitio. vt ſꝑ ſe iterioribꝫ qȯ ē exteri⁹
ꝯfiguret. tamē in meditādo vel flēdo ꝓ pec/
catis p̄t ibi eē alia diſpoſitō corpal'. vt ad ſili
tudinē publicani t'rā reſpiciat inferi⁹. ꝗ ſuū

benignū redemptorē cōtra ſe ad iracundiā ꝓuocauit. Et ſilr̄ ſm̄ alia ſpūalia exercitia meditādo vl' cogitādo pōt eē diſpoſitiō alia ⁊ alia. Talis in anagogica actione neceſſaria eſt diſpoſitio que dicta eſt ſuperiꝰ. qꝛ cuꝫ ardendo afficiť vnionē deſiderās loqť ad euꝫ ſicattēre ⁊ veluti ſi eū videret facie ad faciez. Cū ergo licet ſit vbiqꝫ. tamē vt eſt in celo dirigať amātis eloquiuꝫ. Cū ergo loquať ad eū quē in celis adorat. ſuperiꝰ eſt neceſſe faciem cōuertere. cū ibi eū deſiderādo ꝓuocet in ipm̄ totaliter trāſformari. Dicto de induſtria. que eſt i diſpoſitiōe corpis ad hoc vt eiꝰ reſpiciať ab illo cui ſolū placere ꝯcupiſcit. Dicendū eſt de quarta induſtria que eſt ratiōe tpis. Sicut em̄ videmꝰ in neceſſitudine corpis ꝙ eſca ſibi cōpetēs ſemel vl' bis in die tpe ſuo ꝓpinať. ſic aīma ꝗ in amore viuere deſiderat. hora debita ⁊ tpe ꝯgruo lumbos ſuos accingēdo ſe ꝑparet. ⁊ tps oratiōi ꝯſtituat. vt mens pane ⁊ vino in tali amore refecta. quotidiano ꝯuiuio nō priueť. cū mlt̄o nobiliꝰ. multo ſuauiꝰ ab amāte illud inueniať ꝯuiuiū ꝙꝫ i paſtu corpis carnis refectō ſentiať. nō ei dignū eſt vt dūa melliflui amoris ꝓrandiū lāgueſcat inedia ⁊ garrule famule hora debita ⁊ tpe oportuno carnale deſideriū impleať. Et ꝙ talis ſit tpis oportunitas manifeſtū eſt. qꝛ ſicut ex frequēti būagere relinquiť habitꝰ in aīa ſic cū mens elegerit tps orōni maxime de nocte ſpecialit' deputatū. ſm̄ illud dauiticū ꝓpheticuꝫ. Et nox illumiatio mea in delicijs meis. quedā affabilis cōplacētia in mēte remanet. vt ſp ſuū exercitiū illa hora impleat in ꝗ ſe ad deū dirigere ꝯſueuit. ⁊ ſi etiā qñqꝫ diſtat vt nō i hora aſſueta ꝓpter aliqđ aliud impedimētum mēs ſe in orōne extēdat. a ſeipa arguiť. et nō modicū qñqꝫ affligiť. ſi ꝑ cauſa minꝰ bone/ſta remaneat. qꝛ iā hora ꝑtranſijt in ꝗ mens dilecto inherere ꝯſueuerat. ſibi firmā amorꝭ refectionē miniſtrāti. ⁊ ſpūalis letitie odorifera pocula ꝓpinānti. Si aūt de hora cōpetēti ſit queſtio ꝗ mens diuinis laudibꝫ ſe extēdat. audi dn̄m ꝑ ꝓpham loquentem. In die mādauit dn̄s miſericordiā ſuā ⁊ nocte cāticū eiꝰ qđ maxie dr̄. qꝛ tūc minꝰ videť ab oīmibꝫ hoibꝫ. qꝛ tūc quaſi oīa ſilēt tumultuantia. maxime qꝛ tūc dormit populꝰ chriſtianꝰ. cuius ratiōe charitatꝭ cauſam debet aſſumere nō tm̄ affiniū ſed oīm filioꝝ baptiſmatis vt ipe tūc vigilet viſceroſis oratiōibꝫ ꝓtegēdo.

vt leo circuiens querēs quē deuoret in ipſis nō ꝑualeat quos pr̄ omniū viuentiū imagini filij ſui ꝯformauit. Tūc em̄ ad amplexuꝫ dn̄i ſui iā ardēs ꝯcꝫ cōſurgere. ſtet ꝑuigil cuſtos qui de nocte ꝑ ꝗlibet vt pater ſuꝰ ſeipſum immolauit hoſtiā viuentē Sequiť de quinta induſtria ꝗ eſt ratiōe loci. Cū em̄ antiquꝰ ſeductor ꝑ piū laboris initiū. ⁊ ꝑ alios effectus videat ꝙ mēs a ſui dominio totalit' volens recedere aſpirās ad regnū. multo nobilius ſub alis dilecti deſiderās ꝓtegi. ad eiꝰ dominiū ſe trāſferri eiꝰ felicitati inuidēs tēptando circuit. vt quē ſub ſpecie aperte malicie nō poteſt decipe ſub ſpecie boni. ſuſpirātē ad alta miſerabilit' decipiat. ſic ei obijciēs. Veritas in euāgelio ſuos diſcipulos āmonet. Luceat lux veſtra corā hoibꝫ vt videāt opa veſtra bona ⁊ glorificēt pr̄em v. ꝗ i celis eſt. Tu ḡ debes in loco publico ⁊ apto inſiſtere oratiōi vt alij ſimpliciores ꝑ tuū exemplū manuductiue ſuꝑiꝰ attrahanť iuſticia ⁊ ſanctitate. nō ſolū tuū ꝓfectū ꝓpriū deſidēres ſꝫ ꝑ te multitudo nō modica ad cōſimile tibi ſpūale exercitiū multo plꝰ exēplo vite ꝗm ꝟbo doctrine eminentiꝰ ꝓuoceť. Ideo locꝰ occultꝰ requirať vt ex illo ꝑ qđ debet cōſeꝗ vnitiui amoris glīam ꝑ obmiſſionē circumſtātie nō incidat in ruinā. nō tm̄ ꝓpriā ſentēnā ſꝫ creatoris ſui audiat in euāgelio fideliter edocentē. Cū oraueris intra cubiculuꝫ tuū. ⁊ clauſo oſtio ora patrē tuū qui eſt in celꝭ qꝛ licꝫ ꝑ modicū tpis ab hoſte maligno orāſ in publico. pacifice relinquať. vt ipiꝰ ꝓdicte ammonitio i corde orātis radiceť amabiliꝰ tm̄ poſtea timeat ne orōem ſuā ponat in ore hominū ⁊ tanqꝫ meliorē ſe alijs reputās vl' ſanctū ſe iudicās. ſic interiꝰ inaneſcat. vt ſibi dicať a dn̄o. Tu vero odiſti diſciplinam meā. euāgelij cōſiliū nō tenendo. ⁊ proiecisti ſermones meos retrorſum. ſcꝫ multiplicuꝫ cōſolationū attētē orantiū quibꝫ ſolꝰ deus i mēte tanqꝫ ipis loquēs ſe ꝑſentē annunciat vt vnde cōſurgēdo ſuperiꝰ collatori reſpondere debuerat gratiarꝫ actiōes multimodaſ ꝓ beneficio nō ſuis meritis ſꝫ gratis exhibito retrorſum ꝓijciat ſe ad fauorē humanuꝫ in laude hominū proſternendo. Et licꝫ hec induſtria ꝓpter inſtantia ⁊ multimoda pericula attētē ab omnibꝫ obſeruari debeat. tamen nouꝰ amās de nouo cōſurgere cupiēs cū mağ cautela cuſtodiat cū adhuc habeat arūdineū amorē qꝛ mltū plꝰ ſiue maiꝰ piclm

īminꝫ ei ꝙꝫ illi q̄ ī duello ſpūali dimi⁹ ſe exer-
cēs tāꝙꝫ clipeo amorꝫ iā ꝓtect⁹ iā aptꝫ ocul'
cognoſcēs machinatiōes hoſtiles veluti ex-
pert⁹ miles de inimico ꝯſecutore nouit ſaga-
cius triūphare. qꝛ tūc ſecurꝰ pōt ſe aliīs oñ-
dere q̄ pōdere amorꝫ cor ſuū interi⁹ in dño ꝓ-
tectore benigno nō ſine multis laboribꝫ col-
locauit. Dicto de q̄rta induſtria qua di-
uinā amās inſpectiōꝫ occaſionalit' ꝓmeret'.
Dicēdū eſt de alia q̄ eſt ex multiplicatōe ſpū-
aliū. qꝛ ſm ꝙ videm⁹ in materiali refectione
aialiū corpoꝝ ſi aliq̄d ceterꝫ magꝫ delectabi-
le ad veſcēdū ꝯtinue ꝓponet' cū ex eiuſdē cōti-
nua ꝛ diuturniori replicatiōe guſt⁹ ſenſibi-
lis fatiget' nouoꝝ alioꝝ refectiōꝫ appetēs. li-
cet ꝓmū ſuaui⁹ ꝙꝫtū in ſe eſt ab oibꝫ iudicet'.
ꝛ qñ pl⁹ recentiū epulaꝝ ſuruenerit copioſi-
or multitudo. ſatiabili⁹ ꝙꝫ in vno reficitur ꝛ
pl⁹ interi⁹ ingerūt'. ſic mens ſi boꝛā quā ſibi
ad diuia colloq̄a dedicanit totalit' in exteſi-
uis ſiue exceſſiuis motibꝫ aſpirās ad ſponſi
vnionē expēderet, ꝓpt' fatigatōꝫ corpis nō ſu-
ſtineret ſpūs. cū ſic dictū eſt ex amorꝫ īportu-
na tēdentia nō modica afflictio imo maxia
capiti ꝛ pectori q̄bꝫ ampli⁹ ſpūs radicat'. ꝛ ꝑ
ꝯſequēs mēbris aliīs corpis igerat'. iō epu-
las recētes ſibi multiplicet. ꝛ maxie circa ta
vnū ꝑcipuū ꝛ ꝑclaꝝ. ꝛ duo alia adiacētia co-
mitent'. ꝑncipale ſit deuotiſſima orō ꝛ caſtiſ-
ſima affectio q̄ ſpōſo ꝓpter ſeipm vniri deſi-
derat. Sꝫ ad h̄ ꝓmū principiū maxie incipi-
entibꝫ ſit cogitatio de paſſiōe dñica neceſſa-
ria. quō ꝑ pctis nr̄is radicit⁹ extirpādis rex
glioſus ſeipm obtulit. intm̄ ꝑ nob deo pr̄i
obediēs vt morte crudeliſſima dānaretur.
ita vt a plāta pedis vſqꝫ ad verticē nō fuerit
in eo ſanitas. ꝛ nō eſſet ps q̄ nō ſanguine ſa-
cratiſſimo reſpſa vniuerſ' aſpiciētibꝫ appare-
ret. Vñ cogitatio de carne ē ad ingrediēdū
ad diuinitatē amorꝫ interi⁹ latitātꝫ ianua. et
in ſignū illi⁹ lat⁹ ſuū ſacratiſſimū ferro lācee
apiri voluit. vt nō niſi ꝑ plagas illi⁹ mens ī
diuinitatꝫ intimis radicet'. qꝛ ſm ꝙ dicetur
alibi. cogitatio de paſſiōe ꝛ refectio in cadēꝫ
dignitati aie non ſufficit. ſꝫ ſolū ille q̄ carnis
velamie ſeipm ab humanis aſpectibꝫ abſcō-
debat. Jdeo diuin⁹ aplꝯ ammonet oēm ani-
mā ſup ſe cōſurgere aſpirantē. Chriſto ig't
ſemel in carne paſſo ꝛ vos eadē cogitatōe ar-
mamini. qꝛ tā mltū diuinitati beatiſſime ap-
propinquat q̄ humanitati ipi vnite ꝑ cōpaſ-
ſionē imitatricē paſſionis ꝯtractādo tā pre-
cioſa vulnera interi⁹ cōformat'. ꝙ tūc ſine ali-
quo retinaculo cogitationū de carnis paſſi-
one poterit dimittere. quia iā ſinē in ꝓte aſ-
ſecutus ſolū in ipo intim⁹ deſiderat radica-
ri. ꝑ cui⁹ obtētu de plagꝫ oſtiariīs cogitabat
illud eſt exerciīj principiū ſpēale. Sequit' d̄
tertio ſubſeqnēte. ſ. quo nō modicū diuinaꝫ
miſericordiā ſiue reſpectiōꝫ miſericordit' ꝓ-
uocabit. h̄ eſt alioꝝ pctōꝝ expoſitoꝝ hoſtibꝫ
in peccatꝫ obdormitorū in ſecibꝫ. in delitiīs
mortuoꝝ cōpaſſio. Jn h̄ eñ apparet filial' et
amoroſa dilectio qñ illis cōpatiēdo q̄ ad pa-
tris ſui imaginē creati ſunt vt illū imitātes
in vita regnēt ſancti in glīa. videat ſic miſe-
rabiliter alios laceratos. ꝛ alios ſic exceca-
tos recognoſcat. vt vix vnic⁹ maxime d̄ ad-
ultis inter centū inueniri valeat q̄ illū vide-
re in glīa mereat'. in quē deſiderāt angeli ꝑ-
ſpicere. cū ſibi illud decretū obſtupeſcēdūꝫ
ediderit. q̄ mihi miniſtrat me ſequat'. qꝛ qui-
cūqꝫ viuēs homo ſedulū famulatū ꝓſtiterit
ſiue altiſſimo in bonis ſiue dyabolo in pec-
catis. iuſto dei iudicio poſt receſſū aīe a cor-
pore illi⁹ glorioſis vl' miſerabilibꝫ agminibꝫ
cōiungét' cui⁹ cōplebat dū viueret volūtatē.
Si ḡ materiali gladio videā aliquē corpa-
liter iugulari vl' ꝑforari. vel cuiuſcūqꝫ potē-
tioribꝫ pedibꝫ ſuffocari. naturali affectu mi-
ſerie ipi⁹ cōpatior. Quō ḡ mēs ſe dicat prēꝫ
amare rōnaliū ſpirituū. cū tot filios ſua inſi-
gnitos imagine videat crudeliſſimoꝝ hoſti-
ſtiū pedibꝫ ſuffocari ꝛ illuc eos introducere
vbi oēs gutte aquaꝝ ꝛ folia arboꝝ eiti⁹ cer-
to numero redderet', ꝙꝫ deſiſtāt lamētabilit'
ꝓclamare illa ꝟba q̄ dñs ſibi ꝑ Job virū di-
uinū ꝑ dixerat. Pereat dies in qua nat⁹ ſum
ꝛ nox in qua dictū eſt. ꝯcept⁹ eſt hō. ꝛ poſtea
īmediate. Cur excepꝰ genibꝫ. cur lactat⁹ vbe-
ribus. cur egreſſus de vtero nō ſtatim periī.
Rationē hui⁹ rei duplicē reddit ſibi diuin⁹
ꝓpheta. Prima erit ex mirabili cruciatu in q̄
corp⁹ ꝛ anima ꝙꝫ diu de⁹ erit in gloria inſimꝫ
punient'. qꝛ pariter deliquerūt. Dic̄ Jſa. vlt'.
Vermis coꝝ nō moriet'. ꝛ ignis coꝝ non ex-
tinguet'. qꝛ vermis eſt remorſus cōſciētie q̄
penam doloris ſenſibilē. ꝛ penā damni īcur-
rere meruit. in eternū dolens de perpetra-
tis in ſeculo. que iā non proſunt. ſed ſingu-
lariter dolorem incutiunt. ſm ꝙ de talibus
dominus in libro Sapientie proteſtatur.
Quid nobis profuit ſupbia ꝛc. Sꝫ ꝛ penā
dāni ꝯminat' altiſſimus ꝑ Jſa ꝓphaꝫ dicēs

Tollaf impi⁹ ne videat gloriã dei. Et bene
ipm̃ vocat impiũ. q2 sol⁹ amor mentẽ in pro
pria pietate facit vitã deducere. quo verus
cultor creatorꝫ ꝓprio exhibef Digno ergo di
iudicio a beatissima fruitiõe illi⁹ separando
tollif. qui dũ vixit in corpe nõ se sic pparan/
do disposuit vt bonitati increate amorꝫ vin
culo cõiungeref. Tũc em̃ vere tollif quãdo
moriẽs i tenebris a felici diuisiõe diuie pul/
critudinis peccatꝫ suis exigẽtib⁹ separatur.
Et hoc est qd̃ sequitur. ne videat gloriã dei.
Qui vita brutali vixit in terris nõ essꝫ iustũ
iudiciũ ꝙ vita angelica in cognitiõe veritatꝫ
eterne ⁊ amore beatitudinis increate in qui
bus cõsistit glĩa in celis iubilãs ꝓfruaf. quõ
ergo iã hilaris apparebit q̃ tot patris sui be/
nignissimos filios vidit in tã inestimatꝫ do
lorib⁹ cruciari. Ideo dicebat diuin⁹ aposto
lus ad Chor. Sollicit⁹ nõ ꝓ vno tm̃ sed ꝓ
omĩ cõgregatiõe fideliũ. Quis em̃ infirma
tur ⁊ ego nõ infirmor. q̃s scandalisaf et ego
nõ vror. Quia mẽbrũ viuũ ⁊ efficax. ⁊ vnitũ
xp̃o capiti nõ videf. qui dolores cõmembro
rũ suoꝝ ⁊ coꝝ vulnera insanabilia nõ ꝑsen/
tit. Hec g̃ diuina industria nõ modicũ cele/
stẽ ad se inclinãs clementiã. vt sapiẽtia oriẽs
ex alto inferi⁹ ꝓfundaf. q̃ ad hoc totꝫ tã obse
crationib⁹ q̃z piis affectiõib⁹ cõpassione luni
tis tã verbis ignitis in p̃dicatiõe ad ꝓplum i
omĩb⁹ laborãs attẽti⁹ vt diuina maiestas i
immissiõe sapiẽtie ⁊ doctrine vel fidei sic mi
sericorditer inclinef vt omnis creatura ꝓ q̃
ꝑnceps glĩe in terris dignat⁹ est apparere q̃
cũq3 sit ab oriẽte in occidentẽ. ab aquilone i
septẽtrionẽ xp̃ian⁹ iude⁹ vel gentilis sic ad
verã cognitiõꝫ ꝟitatis ꝑtingat. vt illi⁹ felici
ꝯsortio nõ ꝑuef. q̃ nõ ꝓ vno tm̃ sꝫ ꝓ omnib⁹
seipm̃ in ara crucis imp̃ciabile p̃ciũ ꝯdona
uit. ⁊ illi⁹ beata visiõe nõ careat. ad quẽ solũ
ꝯtemplãdũ ⁊ amandũ creata est. vt ⁊ mens
patrẽ benignũ dñm nostꝝ Ihm̃ xp̃m secta/
ri desiderãs supportet piis oratiõib⁹ attẽtis
⁊ accẽsis pctã omniũ viuentiũ vt illi confor
mef qui ouẽ ꝑditã in ouile claritatis eterne
portãs in ꝓpriis humeris p̃ri suo restaura/
uit. Nõ em̃ diuin⁹ ꝓpheta Hiere. fuit tanq̃z
membꝝ mortuũ sꝫ viuũ ⁊ efficax. qui videns
suũ populũ a rege neq̃ssimo tã atrociter suf
focari dicebat. Quis dabit capiti meo aq̃m
⁊ oculis meis fontẽ lachrymaꝝ vt plorẽ sũ
per interfectos ꝓpli mei die ac nocte. Nabu
chodonosor em̃ dyabolũ. babylon cõfusio/
nem tartareã. Hieremias aiam̃ deo vnitaꝫ
ꝑ amorẽ ꝓpriissime signat. Sic em̃ moyses
q̃ sol⁹ vir fuit. licet esset mitis in gẽte sua ⁊ ce
teris mãsuetior appareret. man⁹ suas leuãs
ad celũ oratiõis ignite clipeo ⁊ hasta amorꝫ
fortitudinis extẽta vsq3 ad celũ deũ exerci/
tuũ attingente. ꝓmeruit vt virtute ipi⁹ isra/
el popul⁹ Amalech superet. sic enĩ eiusdeꝫ
ꝟtute amoris q̃ deo erat vnit⁹ eundẽ ꝓplum
sic ꝓtexit. vt dñs ei diceret. dimitte me vt po
pulũ istũ deleã. q2 sic dñm affectuose orõis
vinculo ligauerat ne ꝓplo israel pena condi
gna criminib⁹ inferref. Si em̃ duo ꝑncipis
alicui⁹ negociatores famulãtes existerent. ⁊
alter coꝝ sꝑ circa cõmodũ ꝓpriũ negociaref
attenti⁹. alter ꝓo vtilitatẽ toti⁹ familie domi
ni sui se effundẽs sollicite ꝓcuraret. citi⁹ a do
mini sui largitate potiora bñficia acciperet.
q̃z ille q̃ de singl'ari ꝓfectu piis circa afflictos
carẽs viscerib⁹. seruili fidelitate lucra spẽa/
lia ꝓcurauit Ista duo tãq3 duo ꝯcomitãtia
iocũda mẽtis desiderãtis tendẽtiã adiuuãt
vt a suo desiderio ⁊ tẽdentie termĩo nõ frau
def. Primũ g̃ ⁊ p̃cipuũ p̃cedit. vt dictũ est. s.
affici circa passionẽ ⁊ plagas redẽptoris. ꝑ
q̃ ad ꝑfectã inherẽtiã subintram⁹ tñ sepe iaꝫ
cessat. maxime in q̃busdã qñ mens i ipsa di
uinitate sine impediẽte obstaculo via iã ap
ta ꝑ exaratiõnẽ supioꝝ ardentiũ potest dile
cto solito ꝑfecti⁹ adherere. Sꝫ ista que est
ex cõpassione ꝓximi respectus diuini ꝓuo/
catrix cõpassio nũq3 cessat. imo mẽs q̃to ar
denti⁹ afficif. tãto ipm̃ orat attẽti⁹ vt ipe mi
seroꝝ viscerib⁹ vulneratis salubrẽ misericor
die ⁊ pietatꝫ adhibeat medicinã vt in ꝯsum/
mata iusticia existẽs dicat cũ btõ Iob. Sẽ/
per creuit mecũ miseratio. ⁊ ab vtero egressa
est mecũ. Tũc ei sꝑ crescit mi̾atio qñ nõ ꝓ/
priis affectõib⁹ sp̃uali iocũditate attẽdit ꝯti
nue. sꝫ infelicũ mi̾ie ꝯdescẽdit. Tũc ab vte
ro secũ egredif ab illo istãti. s. qñ ab emana/
tione fecũditatꝫ diuie vitalẽ amorẽ mẽs reci
pit q̃ ꝑmit⁹ nat⁹ diuĩo ꝯspectui ⁊ ꝟtutib⁹ an
gelicꝫ apparuit ad ipoꝝ vitã ꝯsil'em trãsfor/
mat⁹ Ultima idustria ẽ q̃ in sapia anago
gica dinoscif ab ipi⁹ amatorib⁹ totꝫ visceri/
b⁹ amplectẽda q2 si oĩe ꝯfusũ ⁊ inordinatũ
coipso corruptibile ⁊ istabile iudicaf. similif
ecõuerso oẽ ordinatũ stabile ⁊ sue ordinatio
nis decẽtia iudicabif stabilitũ Idcirco disci
pul' ꝟitatꝫ ẽ cũ diuturniori exercitõ sagacif
laborãdũ cũ suas orõcs l' psalmos l' imnos l'

quecūqȝ alia dixerint. vt ſtabiliāt in ſe nūeꝝ
dicendoꝝ. Itē qd pmo. qd ſecūdo. qd trio.
tiuſi fraterna charitate vel neceſſitate aliqua
vel obediētia maioꝛis aliquantulū retardē
tur. ſemꝑ id eo mō quo decreuerint ſtude/
ant adimplere. qꝛ ex iſto felici exercitio rlin/
quitꝰ quedā abilitatio in mēte. de q ſepe aīm⁹
nō modicū ꝯtriſtatꝰ ſi aliqua neg̃ligētia vl' i/
ertia ꝯſuetū exercitiū derelinquat. īmmo q̄
in pncipio ip̄i⁹ exercitij ſpūalis laborioſum
videbatꝰ ſpūi poſtmodū quaſi verſum in cō
ſuetudinē ſuo decoꝛe alliciat. vt iā frigiditas
verſa in caloꝛē. tarditas in velocitatē. maxi
me qꝛ amoꝛe vnitiuo trahitꝰ. experimēto infal
libili cōprobetꝰ. Vñ in cāticis ſpōſa petit tra
hi dicēs. Trahe me poſt te. Et ſtatī ſubditꝰ.
In odoꝛe curremꝰ vngentoꝝ tuoꝝ. quia ex
q amoꝛ attractiu⁹ ꝛ ſurſum actiu⁹ in ſupmū
affect⁹ iam inflāmādo immittitꝰ in ip̄a ꝫ ſpō/
ſam in ſui dilecti deſiderātiſſimū ſinū collo
cando. iam miꝛa agilitate currere incipit vt
quotieſcūqȝ voluerit vnitiui amoꝛis deſide
rio veluti quodā ardoꝛe ſibi ſparſo diuinit⁹
in ip̄m ardentiſſime ſe extēdit.

Dicto de ꝑſuaſionibꝰ ꝛ induſtrijs q/
bus mēs ſuꝑ intellectū ad ꝑcipien/
dā ſciam vnitiuā attingit ſubditꝰ ip̄a
ſapīa a deo īmediate edocta a magiſtro hie/
rarcha Paulo ap̄lo tradita. a dyonīſio ario
pagita ſtilo anagogico ꝛ occulto conſcripta
ip̄am ad Thimotheū veritatꝫ diſcipulū de
ſtināte. ꝛ ſic dicēte. Tu aūt thimothee ami/
ce circa myſticas viſiōes forti ꝯcertatiōe ſen
ſus derelinq. ꝛ intellectuales opatōes ꝛ oīa
ſenſibilia ꝛ intellectualia. ꝛ oīa exiſtētia et nō
exiſtētia. ꝛ ſic eſt poſſibile ignote cōſurge ad
ei⁹ vnitionē q eſt ſuꝑ omnē ſubam ꝛ cogniti
onē. eteni exceſſus tuipſi⁹ ab omi irretētibi
li ꝛ abſoluto. mūde ad ſuꝑſubſtātialē diuina
rū tenebraꝝ radiū ſurſū ageꝛꝫ. Videas aūt
vt null⁹ indoctoꝛū iſta audiat. ꝛc̄. In h̄ v̄bo
Pauli ap̄li ſapīa ſup̄ma includitꝰ. ꝛ culmen
tot⁹ ꝑfectiōis vt poſſibile ē in via. ꝛ tota ꝓ/
funditas libroꝝ dyoniſij ariopagite q perfe
cte cognito q̄cq̄d eſt ſuꝑ intellectū in libris
dyoniſij leui⁹ omi eſtimatiōe efficitꝰ. Unde
iſta ꝯſurrectio q ꝑ ignoꝛātiā dꝛ nihil aliō eſt
niſi īmediate moueri ꝑ ardoꝛē amoꝛis ſine
omi creature ſpeculo abſqȝ pūia cogitatiōe
ſine etiā motu intelligētie cōcomitāte. vt ſo/
lus affect⁹ rāgat. ꝛ in ip̄o actuali exercitio ni
hil cognoſcat ſpeculatiua cognitio. ꝛ ille eſt

ocul⁹ q ſpōſus in cāticis a ſpōſa dꝛ vulnera
ri. Qd ꝛ vnū eſſe ꝑhibetꝰ ip̄i⁹ teſtimonio dicē
tis. Vulnerasti coꝛ meū ſoroꝛ mea ſponſa ī
vno oculoꝝ tuoꝝ. Vñ cū ſit triplex cognitō
vna videlicet q ꝑ ſpeculū creaturaꝝ ſenſibi
liū reſpicit. q docetꝰ a Richardo d ſancto vi
ctoꝛe in archa myſtica. vbi ꝑ. xlij. ꝯſideratio
nes olim in ꝑp̄lo iſraelitico ab egypto ad ter
ram ꝓmiſſionis veniēte expſſiſſime figura/
tas docet ꝑuenire. ꝛ ꝑ ſex grad⁹ aſcēdere ad
oīm creatoꝛē. Alia eſt q intelligētie exercitio
ꝑ immiſſionē ſpūaliū radioꝛū docet p̄mam
cām ꝑ effectū cognoſcere ꝛ in oīne exēplatū
ꝑ ꝯſideratiōꝫ exēplarꝫ ad veritatē imutabilē
ꝑuenire. De qua Aug⁹. in lib. de magiſterio
ꝛ v̄a religione intelligēti facꝰ nō modicā men
tionē. Alia eſt iſtꝫ multo excellētioꝛ ꝑ amoꝛē
ardētiſſimū vnitiuū q actualitꝰ ſine omi me
dio animū diſponēte ardētiſſime facꝰ in dile
ctum ſuis extēſionibꝰ ſurſū actiuis ꝯſurge/
re. q myſtica theologia tradita in apice affe/
ctiue ꝯſurgit. q cōſurrectio ignoꝛata vel per
ignoꝛātiā dꝛ. vt remoto omīs imaginatiōis
ratōnis intellect⁹ vel intelligētie exercitio ꝑ
vnitionē ardētiſſimi amoꝛis id ſentiat in p/
ſenti qd intelligētia capere nō ſufficit. imo qd
pot⁹ eſt. omīs ſpeculatiua cognitō totaliter
ignoꝛat. qꝛ inq̄ntū ſeraphin nobilioꝛ eſt che
rubin. intātū amoꝛ ver⁹ omi habitu ab ori
gine p̄moꝛdiali indito vl' gratis dato vel ꝯ/
tum faciēte ꝑfectioꝛ. Inq̄ntū potētia moti/
ua potētia cognitiua excellētioꝛ. īnt̄i cogni/
tio ꝑ amoꝛē vnitiuū q̄nī ad diuinoꝝ ſecre/
tiſſima penetrāda omi cognitiua apprehēſi/
one p̄clarioꝛ eſt. Vñ ꝛ hec a beato dyoniſio
incōparabilitꝰ oīs alias excedēs diffinitꝰ ſic
Sapiētia ē dei diuiniſſima cognitō ꝑ igno
rantiā cognita. ꝛ nō tm̄ p̄clarioꝛ. imo etiā eſt
vniuerſalioꝛ ꝛ vtilioꝛ alijs ſciētijs cognitio/
nibꝰ ꝛ apprehēſionibꝰ dꝛ. Qui nō tm̄ affectū
ſupꝛa ſe erigit. ꝛ amoꝛe extatico ꝑfecte vnit
ſpōſo altiſſimo creaturā. ſꝫ inſuꝑ itm̄ eleuat
intellectū vt m̄lto pl⁹ omi prudētia ꝛ cogni
tione diuis fulgoꝛibꝰ illuſtratꝰ. qꝫ aliquo ige
nij exercitio valeat obtineri. Unde de illa di
cit Dyoniſ. in. vij. de diuis noībꝰ. Hāc igitꝰ
irrationabilē ꝛ amentē ꝛ ſtultā ſapiam exce
dentē laudātes dicim⁹. qꝛ eſt oīs mētis ꝛ ra
tionis ꝛ oīs ſapie ꝛ prudētie cauſa. ab ip̄a ē
omē ꝯſiliū. ab ip̄a eſt etiā oīs cognitio ꝛ pru
dentia. ꝛ in ip̄a ſunt omēs theſauri ſapiētie
ꝛ ſciē abſcōditi. vbi ꝑ ſapiam ꝛ cognitiōem

completa vtriuſq; potētie pfectio denotat. Ipam em̄ vocat irrōnabilē. qꝛ nec ipam rō apphēdit nec rōne inueſtigādo vnit. amentē etiā vocat. i. ſine mēte τ ſine itellectu. qꝛ nec ipa in ſuo exercicio vtit itellectu. qꝛ vſq; ad tā ſummā cognitionē intellectꝰ puenire nō ſuffic. Stultā ↄ̄vocat. qꝛ ſine vſu oīmode intelligēnei affectu iſta ſapia ↄſurgit quaz nulla intelligētia penitꝰ apphēdit. In h/bis em̄ poſitis a Dionyſio pfecte tradit h ſapia. ſubdit pmo q̇d ſit amouendum. ſcdo quō ↄſurgendū. Et cū etiā in iſta ↄſurrectione aīa ſit in ſtatu duplici. ſ. vt pficiēs τ vt pfecta. Primo ſubdit q̇d remouēdū in primo ſtatu. ibi. ſenſus derelinque. ſcdo cōſurrectio. qn̄ dr̄ cōſurge ignote. vſq; ibi. etem̄ exceſſus tuipſius τc. Myſticas em̄ viſiōes appellat ipe Dionyſiꝰ in tota phia ſua que trāſcendit oīs cutis ↄſideratiōes qn̄ itellectiua cognoſcit ex ipo affectu pcedente nec ecōtra. τ iſta eſt veriſſima τ certitudinal' cognitio ab om̄i errore τ opione et fantaſticā deceptiōe penitꝰ elōgata. Vn̄ τ hec q̄ dicta ſunt τ q̄ dicent ſiue in theorica ſiue i practica hꝰ ſapie que affectiue directōez ↄſpiciūt ſine dubitatōne τ opione corā totꝰ mundi phis τ doctoribꝰ irrefragabilit affirmant. τ ido hec cognitio myſtica vocat. i. occulta. tū qꝛ pauci ad ipaz recipiēdā ſe diſponunt. tū qꝛ occulte ↄſiſtit in corde. vt nec ſtilo nec v/bo ad plenū valeat enodari. In illa myſtica cognitiōe vbi affectꝰ dn̄at. iubet τ ſenſus τ intellectus radicitꝰ derelinqui. Primo a parte ipar̄ virtū apphendentiū. vbi dicit. ſenſus τ intellectuales opatōes. ſcdo a parte ipoꝝ obiectoꝝ. ſcz ſenſibiliū τ intelligibiliū. cū dicit. ſenſibilia τ intelligibilia. Sed ne abſurdū illō videat ſenſus debere derelinqui. ſubdit rō. q̇a iſta ſapia nō eſt ſic alia ſcīa. q̄ eſt ex pexiſtenti ſenſibiliū cognitōne. ſed eſt potiꝰ deſup ſm regulā beati Jacobi dicent. A q̄ hec ſapia vocat oīe bonū. omne datū optimū. τ oīe donū pfectū deſurſum eſt deſcēdens τc. Si oīe donū. multo fortiꝰ hec ſapia q̄ eſt optima portio marie que amore dilecti igne ſuccenſa ardebat deſiderio. qꝛ igit hec apphenſio eſt deſup τ nō ſubtꝰ iubet ſenſus exterior extirpari. qd nō tm̄ de ſenſuū exterioꝝ officio intelligēdū eſt. ſed etiā de ſenſibꝰ interioribꝰ. qꝛ nec ſub rōne dulcis vl' odorabilis ſiue olfactibilis qd idē ē. vl' pulchri l' melodioſi vl' ſuauis ipe deꝰ beatiſſimꝰ apphenditur. cū hec oīa apphenſione rōnis pura dirigant. et hec vnitiua apphenſio ſit ſup mentē τ rōnē ſicut dictū eſt. oportet g̃ ſpeculatiuuz diſcipulū hāc alibi haurire ſapiaz q̄ꝫ in eis que apphenſionē ſpeculatiue cognitōis reſpiciunt. τ in h apparet huiꝰ ſapie mira τ appcianda nobilitas. τ eiuſdē diuitas. Et q̄re diuiniſſima in diffinitōe Dionyſii appellat in hoc ꝙ aīa q̄ſi ſeipam expoliare neceſſe eſt τ amorē diuinitꝰ collatū affectui velut pediſſequū inſectari. τ p iſtā diuinā ſurſū actionē intellectui habituali cognitōe cū tactu amoris relicta diuiniſſima informari non tm̄ de ſimplici apphenſione ipoꝝ ſenſuum intelligendū eſt. ſꝫ etiā de delectatiōe eoꝝdē put motiuā reſpiciūt. qꝛ hec eſt ipiꝰ ſapie q̄ ſumme pparatiuū ꝙ a ſenſibꝰ exterioribꝰ inordinata delectatio i creatura put meliꝰ poterit efficacit reſcidat. vt quoq̄ modo deus finis mediatꝰ vl' imediatꝰ vel finis vltimus reqratur. qꝛ q̄nto plus i ipis imergit. tanto debiliꝰ ad diuia ↄſurgit. vt dicat cum Ps. Rēnuit ↄſolari aīa mea. a q̄ etiā reddit illiꝰ rēnuitōis delectationū rō. ab eo ſic dicente. τ delectatꝰ ſum τ exercitatꝰ ſum τ defecit ſpūs meꝰ. ſupple dū ſe exercet mēs motibꝰ anagogicis ad diuia τ directa tēdentia ſurſūꝰ ad deū delectat. deficit ſpūs ab his delectatōibꝰ que ſibi a ſenſibꝰ corpis exterius inſtigatōe diabolica offerunt. Qd etiaz de delectatōe ſenſuū iterioꝝ dicendū ē. q̇a nec ab ipo vero diligente debꝫ diligi dulcedo. vl' ſuauitas cōcupiſci. qꝛ ipe ſolus appetitur. niſi qn̄q; hac de cauſa ipam dulcedinem vl' ſuauitatē appetat. vt ad intimiorem vnionē efficacius affectꝰ τ importuniꝰ inardeſcat. Vn̄ tota iſta ſapientia eſt in ardenti deſiderio collocata. vbi oē ens vl' vis τ officiū itellectualis virtut extirpari τ derelinqui pcipit. Nā q̄nq; vis intellectualis multa de diuinis participat maxime qn̄ theorẏs diuinioꝛibꝰ illuſtrat. Sed q̇a alia vis eſt in mente multo illa eminētior. cuiꝰ motibꝰ mens ignita erigit ad ſapiam pfundiorem. tū rōne ſupioris apicis ipius affectiue. tū rōne ardoris ipam ſupius erigent. q̇ ſup habitꝰ gratuitos τ infuſos rōe ſue importune extenſiōis τ dignitat in rōnali ſpiritu obtinet pncipatū. Vn̄ cōmētator Vercellen ſup myſticā theologiā. ſic dicit. In hoc libro aliū et incōpabilit pfundiorem

modū cognoſcēdi deū tradidit ſupintellectualē ⁊ ſupſubſtātialē. quē iō gētil' pħena nō app̄hendit. q2 nō q̄ſiuit neceſſe putauit. nec vim ſ̄m quā diffundit' in aīa dep̄hēdit. Putauit em̄ ſummā vim cognitiuaꝫ ineſſe intellectui. cū ſit alia q̄ nō min⁹ excedit intellectū q̄ intellect⁹ rōem. vl' rō imaginatōem. ſcꝫ p̄ncipalis affectio. ⁊ ip̄a ē ſcintilla ſinderesis. q̄ ſola vnibilis eſt ſp̄ūiſctō. i. diuino. Et hac de cauſa cū incōpabilit' totius intellectus ſuſpēdat officiū ment', ſup̄ma affectio ab ea ſecludi p̄cipit' nō tm̄ opatōes put exeunt a vi ſenſitiua vl' intellectiua eliminari iubent' ſed etiā obiecta ip̄arū oīa ſenſibilia ⁊ itelligibilia p̄mo ea q̄ ſenſu exteriori pcipiunt'. Cū vero rōnalis creatura conſtet ex duplici natura. corpali. ſ. ⁊ ſp̄ūali. vtraq3 habet ſibi obiectū rn̄dens. cū ſ̄m cuiuſlibꝫ capacitatē etiā veritas pcipiat'. quō ſenſibiles hoīes ſunt q̄ nō niſi ſenſibilia cognouerūt veluti ſ̄m hn̄tes intellectū obtuſuꝫ ⁊ affectū recuruū. ideo nec bonitatē nec veritatē diuinā in ſe pcipiūt. Sed ⁊ tn̄ ne ſint omnino expres cognitōis diuīe poſuit de⁹ altiſſim⁹ ſenſibiles creaturas. vt iuiſibilia di p ea q̄ facta ſūt intellecta ɔſpicerent'. vt ſ̄m dauiticū ſmonē aliq̄s excuſatōem nō habeat. vt ſe abſcōdat a calore ei⁹. cū egreſſ⁹ bonitatis ip̄i⁹ a ſūmo vſq3 ad ſūmū in oīb3 creaturis reſplēdeat. ſed a filijs voluit increata ſapīa iſta ſenſibilia amoueri. vt multo felici⁹. multoq3 veri⁹ in thalamo affect⁹ ſecretiori interi⁹ i lectulo amorꝫ collocatū ſentiant. quē iudei ⁊ ceteri phī p creatas diſcurrendo mēdicāt. Vn̄ ab ip̄a veritate verus orans in ſp̄ū ingredi infra cubiculū vbi īueniat theſaurū occultū p̄cipit'. nō tm̄ mō ſenſibilē, put ſenſui exteriori rn̄dꝫ. ſed etiā put eſt obiectū ſenſuū interiorꝫ. nec ſub rōe app̄hensiua ip̄i⁹ btiſſimi dei, put eſt dilect⁹ pulcherrim⁹ ⁊ ſuauis p mentꝫ deſideria anagogica appetat'. ne ip̄a aīa q̄ velut filia hꝫ ſoli deſiderio ɔditoris inherere. refectionē ſuā veluti mercenaria ipudent' inq̄rat. niſi rōe ſupius dicta. ſ. vt in ip̄m aliq̄ dulcedinis vl' ſuauitatꝫ nutrimēto allecta inſaciabilius ⁊ īmenſi⁹ inardeſcat. Intelligibilia em̄ generalit' euelli admonent'. q2 ſ̄m ꝙ alibi dicitur cū omēs hoīes naturalit' ſcire deſiderāt in nulla tn̄ ſcie noticia vl' cognitiōe rōnalis ſp̄ūs tendētia ɔq̄eſcit. niſi p̄me veritatis iocunda cognitiōe letet'. quā ſolā īuenit nobilitati hūane intelligētie rn̄dentē. Si g̃ ſciat oēm naturā elemētorꝫ cōplexiōes corporū. virtutē aſtrorꝫ. cū oīa illa viliora ſunt. rōnalis ſp̄ūs penit⁹ nō quieſcit. ſed potius ſic labit'. vel etiā luxuriat' cū ydolo creature ſeip̄a infimiorꝫ (niſi redigat ad finē vltimū) inuoluat'. Cū etiā tante nobilitatis ſit ſp̄ūs vt ſpecies angelicas etiā faſtidiat penit⁹ cōſtrictus ⁊ errabundus niſi quoq̄mō ad cognitionē illi⁹ a quo exijt originalit' ⁊ victor ⁊ triūphans ſp̄ūalit' reuertat'. Et etiaꝫ ſi oīa creata vellēt ſcire reducēdo ad fineꝫ debitū. vt p illa creator cognoſceret'. ab ip̄o tn̄ reſpectu illi⁹ ſapīe totū oportet relinq̄re. q2 mens īmediate ip̄m p ineffabilē cognitionē relictū ex amoris vnitiōe cognoſcit. Et de illa cognitiōe in myſtica theoria ſ̄m terciā trāſlationē ſic dr̄. p vnitionē dilectōis. q̄ eſt effectiua vere cognitōis vnit' deo intellectualit' ignota. cognitione multo meliori q̄ ſit aliq̄ intellectual' cognitio rē. nō tm̄ intelligibilia in q̄ verbo reſpectu exercitij iſtius oīs finalis cōplacētia cognitōis de oī creatura tā inferiori q̄ ſupiori relinq̄ pſuadet' ⁊ etiaꝫ exiſtētia ⁊ nō exiſtētia. p que duo oīs modus ſpeculatiu⁹ app̄hēdēdi diuinā naturā excludit'. Exiſtētia hic dicunt' rōes eterne in mēte diuīa quib3 aliq̄d extractū in creatura inferi⁹ corrn̄det. q2 ordinatiſſim⁹ pcedendi modus in hūanis ad diuia certitudinalit' repit'. qn̄ mens ſup̄ ſe, puecta mouet' īmediate in deū veluti in t̄minū ſine etiam cōmixtiōe alteri⁹ cuiuſcūq3 creature ſupioris vl' inferiorꝫ. Quia g̃ ɔſiderādo rōnes eternas mens inq̄ntū ab ip̄is egredientē creaturā cōſiderat intātuꝫ a pte altera infra ſeip̄am ſinit' vt nō totalit' ſup̄ ſeip̄am integraliter erigat'. q2 ergo ſapīa vnitiua oēm cōtēplationē vel ɔſiderationē in ſuis motibus creature relinq̄t. ad ſuū vnicū intelligibile ſup̄ ſeip̄am aſpirās. iō reſpectu ip̄i⁹ exiſtentiū (lꝫ ſit nobil' contēplatio) dimitti p̄cipit'. cū ſit ibi aliqua incuruatio ⁊ pceptio naturalis. ⁊ iō mens p iſtā relatiuā contēplationē nō relinquit oīmodā hūanā app̄henſionem vt oīno veluti p aliā mens ſup naturales limites colloceť. Sed ⁊ nō exiſtētia iubent' āmoueri reſpectu aſcēſionis illi⁹ ſapīe. Nō exiſtētia ꝓ̄o hic appellant' ſ̄m q̄ nihil exemplatū i creatura repit'. vt oīs ɔſideratio de trinitate ⁊ ordine pſonarꝫ. quia illud nunq̄ in creaturis apparet exemplatum ꝙ

aliq̃s generet aliquē q̄ ſit idem qd̄ ipſe. q̃ruʒ
q̃libet ſit per ſe exiſtens ſuba. nunq̃ȝ ꝙ amor
cōnectens aliq̃s ſit equal' ⁊ exiſtens ſuba cū
ipſis amantibꝫ. Ita ḡ ſpeculatio int̄ ſpecula
tiuas ꝯtemplatiōes excellētiſſima relinqui
iubeť. nō q̃a bona nō ſit ⁊ nobilis. ſed qꝛ eſt
alia ſupioꝛ apꝑhenſio ī mēte hūana ꝑ quā
ſolā excellētiſſime ſupm⁹ ſpūnm attingať. q̄
ſola optima portio marie dr̄. alia vero ꝑ ra
chel ſignať. contēplatio vero ſenſibil' in cre
aturis ꝑ lyam. ⁊ hec eſt rō. qꝛ intātuȝ mens
diuini⁹ ad ſupcelestia ⁊ eminētius attingit
inq̃ntū ipſis mag' appropinq̄t vl' in ipm de
um intimi⁹ trāſformať. ꝙ qꝛ nulla eſt cōtē-
platio ſpeculatiua que bȝ ꝟtutē trāſforman
di. ſed ſol⁹ amor extēſiuus deificās. ideo il
le ſolus diuia apꝑhendit ad cui⁹ pedē nul-
la ꝯtemplatio cognitiua ſȝ poti⁹ q̄ſi de lon-
ge ꝑſpiciens aliquaten⁹ ſe extēdit. Ideo in
vij. de diuis nominibꝫ ſic dr̄. oportet aūt vide
re mentē noſtrā hr̄e ꝟtutē ad intelligendū
ꝑ quā inuiſibilia reſpicit. vnitiōnē aūt exce-
dentē ment' naturā ꝑ quā cōiungiť ad ea q̄
ſunt ſup̄ ipſam. ſm̄ hāc igiť differētiā opor-
tet intelligere nō ſm̄ nos ipſos ſed totos noſ
ipſos iſtitutos ⁊ totos deificatos ⁊c. Et q̃a
ita derelinq̃re eſt difficile. ideo cōcertatiōe
⁊ forti conatu ment' iſta reſecari iubentur.

Dicto de his q̄ oportet dereliq̃ neceſſa
rio. ſubdiť de ipſa cōſurrectōe vnitiua. vbi ꝓ
mo notať cōditio cōſurgent' q̄ ꝑ ignoran-
tiā dr̄. ⁊ ipſa cōſurrectio extēſiōa. vbi dr̄. con
ſurge. Et illud qd̄ ipſa ꝯſurrectio ſolū ⁊ ꝓci-
pue aſcēdit. cū dr̄. ad eius vnitionē que ē ⁊c.
Sed cū om̄is apꝑhenſio iā dicta ſit extra
myſticā ꝯſurrectionē. cū in illa oportet eſſe
ignorantiā. iō totaliť oculū intellect⁹ reſcin
dere oportet q̄ in ipſa ꝯſurrectōe ſꝑ vult il-
lud apꝑhendere ad qd̄ tendit affectio. Vñ
maxima aduerſatio in iſta ꝯſurrectōe eſt ve
hemens inherētia intellect⁹ cū affectu. quā
tn̄ reſcindere neceſſe eſt ꝑ magnū exercitiū
cui⁹ cauſe dicte ſunt ſupi⁹. qꝛ vel fantaſtice
vl' circūſcriptibiliť. vl' modo limitato appre-
hendit. ⁊ quō h̄ poſſit fieri dr̄ in myſtica the
ologia ſup illud. Cōſurge ignote. qꝛ ibi ele-
uatio eſt vehemētia tendētie affect⁹ q̄ intel-
lectū poſt ſe relinq̄t. pura ḡ affectiua cōſur-
rectio nunq̃ȝ eſt niſi totaliť intellectiu⁹ ocu
lus reſcindať. ⁊ h̄ eſt qd̄ in ipſo myſtice theo
logie ꝓcipio dr̄. Diuo aūt ignorata nota-
tione om̄is cognitōis. ⁊ meli⁹ vniť ex eo ꝙ
nihil cognoſcit ſup mentē eleuata cognitiō
Vñ hec eſt neceſſaria ꝯditio ad iſtā eleua-
tiſſimā apꝑhenſionē ꝙ in ipſa eleoatiōe va-
cet om̄is cognitio ſpeculatiua. qꝛ ipſa eſt ig-
nota intellectui. et ipſam relinq̄ neceſſe eſt ſi
ad cognitōnē ſup mentē deſiderat ꝑuenire
Et quātū in ipſa cōſurrectiōe intellectus ſe
cōmiſcet affectui tm̄ eſt h̄ de ipuritate. ⁊ in-
q̄ntū plus intellectu⁹ oculus totaliť exce-
cať (qd̄ fit nō niſi ꝑ magnū exercitiū ⁊ labo
rem) intātū oculus affectiu⁹ ī ſuis extēſio-
nibꝫ liberi⁹ ⁊ icōparabiliť eminētiuſ eleuať.
Et ꝑ qualecunq̃ȝ exēplū materiale illud pt
videri in aſpiratōe ⁊ reſpiratōe anhelit⁹. qꝛ
ſic ex interioribꝫ ſine om̄i deliberatōne ꝓce
dit iſta emiſſio. ſic ſine deliberatōe affectus
ignit⁹ q̄ eſt ſup omnē intellectū tendit ad il-
lū cui ſoli ꝑfecti⁹ vniri deſiderat. ⁊ habȝ ſuā
actionē ab om̄i intelligētia totaliť ſepara-
tam tanta latitudīe a ꝑte ſupiori ⁊ ꝓmptitu
dine coadiut⁹. vt mira velocitate motuū ci
tius etiā q̄ȝ cogitare valeat rōe ad inſtar a-
ſpirant' ⁊ reſpirant' ꝯſurgat. Cui⁹ vt ſupra
dictū eſt velocitate motuū ardore extēſioo
⁊ importuniſſimo eorūdē ſīc mendicās nul
lius valor' reputať ⁊ reſcindiť. licȝ impor-
tune ſe miſceat oīs ſpeculatiue cognitōnis
exercitiū. qd̄ qꝛ nō pōt dici. nec ſufficient' ꝟ-
boꝛū⁹ explicari ſm̄ illud myſtice theologie
iij. Nūc aūt ab inferioribꝫ ad ſupmū aſcen-
dens ſm̄ meſurā aſcenſiōis ꝯtrahiť ⁊ poſt
oēm aſcenſionē tot⁹ ſine voce erit ⁊ tot⁹ vni
etur ineffabiliť ⁊c. Quia doctrinā hui⁹ ꝓcla
re ſapie ſibi ſoli increata ſapīa reſuare volu
it. vt ſciat oīs mortal' creatura ꝙ eſt doctor
in celo q̄ ſolā ſapīam verā ſuis ſcolaribꝫ ꝑ ce
leſtes imiſſiōes ⁊ ſue claritat' radios mani
feſtet. Scdā rō eſt. vt om̄es ſapiētes mū
di ꝯfuter. cum ſimplex vetula vl' ruſtic⁹ pa-
ſcualis ad iſti⁹ ſapie ꝯſurrectōeȝ ꝑfecte poſ
ſit attingere. dum tn̄ mō ꝓdicto ſe ꝓparet ꝙ
nulla ꝓhabita ſcīa vl' mortali induſtria apꝑ
hendit. Tercia etiā rō ī libro ſapie dr̄. qꝛ
oīm ſupboꝝ ⁊ ſublimiū colla ꝓpria ꝟtute cal
cauit. qꝛ q̄ntūcūq̃ȝ ꝓclar⁹ q̄ntūcunq̃ȝ cleric⁹
oībꝫ aliis glioſioꝛ exiſtat. fimbrias h⁹ ſapie
nō attingit. q̄ ſup mētē eleuata cognoſciť ni
ſi ꝑ viā puerileȝ. ſ. purgatiuam. ſuppoſito ꝙ
mortaliť peccauerit. ad vnitiuaȝ ſe ꝓparet.
dolens ⁊ gemēs ꝙ collatoreȝ toti⁹ ſapie ad
indignatōem ꝯ ſe pctīs anterioribꝫ ꝓuoca-
uit. Colla ḡ ſupboꝝ ⁊ ſublimiū vſq̃ȝ ad hu-

militate puerorũ incipientiũ neceſſe eſt in/
curuari. Vñ eſt ibi illud ꝓpheticũ impletũ
in quo ſapia ſapientiũ reprobat̃. ⁊ ſola pur/
gatiue inferioꝝ hũilitas ab illo ſupmo eri/
git̃. q̃ deponit potẽtes de ſede ⁊ exaltat hu/
miles. Sub dit̃ etiã reſpectu cui⁹ fit illa cõ
ſurrectio. cũ dr̃ cõſurge ignote. ſ. ad vnitõez
illius altiſſimi. q̃ ſup mentẽ ⁊ cognitionẽ. ⁊
hec cã partim ſup dicta eſt. quia nec ibi gr̃a
nec gl̃a l' diuiſſio pene. l' aliqd aliud req̃rit̃
iſtꝫ ↄ̃ſiderũs ſurſũ actiue ↄſurrectõiſ. ſꝫ ipe
ſolus cui ſoli ꝓpter ſe in ↄculcatiõe vehemẽ
tiũ deſiderioꝝ mens vniri aſpirat. qui ſub
iſta app̃henſione obtent⁹ ꝑut ab affectu tẽ/
dente ꝑcipit̃ ſup omnẽ mentẽ hũanã ⁊ co/
gnitionẽ attingit̃. vt nõ ſolũ eſſe ipm abſo/
lute reſpiciat̃. ſed ⁊ mod⁹ app̃hendẽdi ipm
qꝛ vt dictũ eſt quãdo affect⁹ tangit̃ ſup mẽ/
tem ducit̃ ⁊ rõnẽ. Vñ tota iſta ſapia in h̃ ſo
lo ꝑficit̃. vt ipa affectiua in ſuo ſupmo api/
ce ↄſtituta ꝑ abſciſionẽ toti⁹ intellectualis
oꝑatõis nihil aliud q̃ȝ ſoli deo vniri deſide
rat. ⁊ qꝛ hoc ẽ difficile. ſubdit̃ ꝓpt̃ hoc. Et ſic
eſt poſſibile. vſq; quo poſſit cum pſ̃. dicere.
Diſrupiſti dñe vincula mea. tibi ſacrifica/
bo hoſtiã laudis. Quia cũ p̃dicta impedi/
menta mediãte diuio auxilio (ſcꝫ oĩa ſenſi
bilia ⁊ intelligibilia. ⁊ maxĩe imixtio intelle
ctiue q̃ ſemꝑ vult app̃hendere illũ in quẽ tẽ
dit affect⁹) ꝑfecte ſue extenſiõis vnitiue vin
cula dirumpunt̃. tũc libera ipa affectiua ve
luti q̃dã auicula ſolis pẽnis affectionũ ar/
dentiũ ꝓuecta tanta libertate ꝑfruit̃. vt q̃ti/
enſcũq; vult moueat̃ ardentiſſime in deũ.
ſic etiã vt orãs affectionũ deſiderio in men/
tis affectu q̃ntũ poſſibile eſt i via ſic attente
eroret. ac ſi ipm videret facie ad faciẽ. q̃nq;
etiã vt ſup ipam mens erecta motu ⁊ cõſur
rectione q̃i totalit̃ extra corpus videat̃. ⁊ iõ
dicit ſic poſſibile eſt. Quia nulla mens niſi
imiſſione diuĩa h̃ ꝑcipit ſm illud in pmo d̃
diuiſ nomib;. Nã ſupſubſtãtialẽ ſciam ig/
note ſupſubſtãtialitatꝭ q̃ ſup rõnẽ ⁊ intelle/
ctũ ⁊ ſubam ipam ipi tribuere conuenit tm̃
ad ſupius reſpiciẽti q̃ntũ theoricoꝝ eloq̃o
rum radius ſe imittit ad ſplẽdores ſuperi/
ores etiã. qð idẽ eſt q̃ illa ſcia q̃ eſt ꝑ ignorã
tiã. vt dictũ eſt. ſoli⁹ dei doctrina ꝑcipit̃. ⁊ in
q̃ntũ plus affect⁹ de theoricꝭ eloquijs. ſ. di
uinis inſtitutõib; q̃b; mens cũ dilecto gar/
rula iocundat̃ recipit. intãtũ deus ſolus in
mente intimi⁹ ſe imittit. vt ipe q̃ eſt v̾a ſapia
ꝑ diuiniores radios p̃clari⁹ cognoſcat̃. po/
ſtea ſubdit̃. Et em̃ exceſſus tui ⁊ pi⁹ qꝛ nõ tm̃
creaturã ſapia vnitiua fundit⁹ eradicari ꝑ/
urgit. ſed ipm ſpecialit̃ itellectũ mortificat.
⁊ ſoli diue influẽtie ſe ſubmittit. ⁊ de illo ex/
ceſſu apl's dicit ad Corinth. Siue mẽte ex
cedim⁹ deo ⁊c. ⁊ ꝑ iſtũ ↄtinnatũ exceſſum ig
ne amoꝛꝭ aĩa efficaciorẽ ↄſequẽs ſeꝑatõnẽ
⁊ purgatõem ꝑ ſuas extenſiões flãmeas et
ↄſumẽtes rubigies efficaci⁹ ꝓmeret̃. q̃ȝ pri/
mo cũ ꝑ iſtã incipit ↄſurgere. qꝛ ſicut eſt du
plex purgatio. ſ. ꝑ aquã ⁊ ꝑ ignẽ i corꝑalib;.
ſic ⁊ in ſpũalib;. qꝛ via pma purgatiua ꝑ do
lores ⁊ frequẽtes attritões purgat ⁊ pla/
chrymas. ſed multo efficaci⁹ illa q̃ eſt ꝑ con
ſurrectõem ardoꝛꝭ. Vñ ꝑ iſtũ exceſſuꝫ ardo
ris iã leuis ab oĩ irretẽtibili. ſ. mũdano de/
lectabili ⁊ abſoluto. ſ. ab oĩ aliena affectõne
mũdus ad diue incõp̃henſibilitatꝭ clarita/
tẽ iã penit⁹ ablatꝭ obſtaculis ⁊ abſolut⁹ ſp̃s
a vinculis agilime ſurſuꝫ agit̃. Vñ iſte ẽ or
do ↄſurgendi. Prio oportet q̃ ⁊ ↄſideratio
nẽ ⁊ amorẽ ſenſibiliũ dereling̃t ⁊ ↄtempla/
tionẽ oĩm intelligibiliũ ⁊ pur⁹ ↄſurgat affe
ctus ſine admixtiõe itellect⁹ in illuꝫ quẽ in
ſua tendẽtia cognoſcit q̃etatiuũ deſiderij.
vt ipi intimi⁹ vniat̃. Et ꝑ iſtã diuturnoꝝ
motuũ anagogicoꝝ ↄſurrectõem magꝭ ac
magꝭ affectus extẽdit̃. ⁊ q̃i q̃buſdã flãmeis
ſcintillis mens purgat̃ efficaci⁹. ⁊ ab amo/
re carnaliũ alibi req̃em iueniẽs. ſine carnis
murmuratiõe neceſſario ſequeſtrat̃ multo
plus q̃ȝ antea. ⁊ extinde affect⁹ puris motib;
fit agilioꝛ. vt q̃tienſcũq; vult ſine meditatõe
intellect⁹ p̃uij ardẽtiſſime moueat̃. Vñ p̃/
mo dicit cõſurge ignote. ⁊ poſt h̃ dic. ſurſuꝫ
agerꝭ. q̃i diceret. q̃ i p̃ncipio exercicij ↄſurre
ctionũ anagogicaꝝ affect⁹ apex cũ difficul/
tate ↄſurgit. ſed ꝑ amorẽ exceſſiuũ ipi⁹ ſup
ſe. ⁊ ꝑ efficaciorẽ purgatõem q̃i ſine difficul
tate ad libitũ ↄſurgit. ⁊ motuũ agilitate mi
rabilit̃ leuigat̃. vt licet in ipo motu anagogi
co natura ⁊ amoꝛ ꝑiter ↄcurrãt. tñ efficaci⁹
iã remotꝭ impedimẽtꝭ ⁊ extinde maiori imiſ
ſione deſup adueniente. multo pl⁹ ardoꝛ a/
moꝛꝭ q̃ȝ vigoꝛ affect⁹ natural' facilitatẽ ⁊ agi
litatẽ motuũ incõparabilit̃ opet̃. ⁊ hoc eſt q̃
dicebat̃. cũcta auferẽs ⁊c. vbi duo maxime
q̃ oportet dereling̃ tangunt̃. ſcꝫ oĩe irretẽ/
tibile ⁊ oẽ abſolutũ. quoꝝ pmũ reſpicit affe
ctum. qꝛ in quocũq; afficit̃ creato illi neceſ/
ſitate cõiungit̃. ⁊ ꝑ ↄſequẽs irretitur. ⁊ tunc

minus agilis ad cõſurrectionẽ diuinoꝝ effi/
citur. ſed nõ tm̃ irretentibile ſed om̃e abſo/
lutũ dr̃. Abſolutũ dr̃ omne quod ſua ꝓpria
forma cognoſcit̃ hñs eſſe diſtinctũ. cui⁹ om
nẽ ſpeculationẽ vl' cõtemplationẽ ãmoueri
neceſſe eſt. q2 ſic om̃e irretẽtibile ĩmũdũ red
dit affectũ dũ in creatura ſeipa viliori dele
ctat̃ affect⁹. ita p̱ ſcõm ĩmũdus efficit̃ intel
lectus .i. tenebroſus. q2 dũ tm̃ hũana ſcien/
tia ſpeculatiua replet̃. in cõparatõe illius ſa
piẽtie q̃ eſt p̱ ſupſplendẽtes diuĩos radios
q̃ı quadã obtenebrãte caligine obfuſcatur.
Sed ꝛ illud verbũ vltimũ nõ tm̃ de agilio
ri ꝯſurrectõe eſt. ſed ꝛ de cognitõe ſuprema
ipi⁹ intelligẽtie. q2 ſm ſapiam bti Dionyſij
illa ſola vera eſt cognitio de diuĩs q̃ experi/
mẽtali noticia ſurſũ actiue ꝯſurrectõis re/
linquit̃. Vñ diuĩa miſeratõe ſm ꝙ cõperit
ꝯſurgenti h̃ accidit. vt q̃ñ mens p̱ multorũ
tempoꝝ curricula aſpirauit. vt ſuũ dilectũ
intim⁹ ſibi cõiuncta ardẽtiori vinclo amo/
ris ꝯſtringeret ad modicũ, ꝓut capax eſt p̱/
ut fit in raptu viſio beata cõcedit̃ marie cũ
ab irretentibili ꝛ abſoluto ſit mũda. ꝛ erigi
tur tũc ad diuĩaꝝ tenebrarũ radiũ3 .ſ. lumẽ
diuĩe incõprehenſibilitat3 q̃ ibi vocat̃ tene
bra. ſm ꝙ in epl'a dr̃ ad Thy. ſic. Diuĩa cali
go lumen eſt inacceſſibile in q̃ habitare de⁹
dr̃. ꝛ inuiſibil' quidẽ exiſtẽs ꝓpter excedentez
claritatẽ ꝛc̃. Vñ ſapia illa eſt in mente ante
cognitõem. ꝛ ſic diuti⁹ aſpirãti a dilecto dr̃.
Amice aſcende ſupi⁹. Vñ ꝓmo dr̃. cõſurge
ꝛ ibi ſurſum agere3. q2 in cõſurrectõe vnitiue
ſapie natura opat̃ ꝛ gr̃a. in iſta aũt ſuprema
opatõe intelligẽtie ſola gr̃a eleuãs ĩmedia/
tiſſime opat̃ q̃ntũ ad ipam eleuatõem rapt⁹
ꝓut mens ſic in corpe erigit̃. vt a ſenſibꝫ cor
poꝝ ſequeſtret̃. cũ in iſta vltima intelligen/
tie eleuatiõẽ tã itellectiua q̃3 affectia potiſſi
me officiũ conſũmatũ. nõ p̱ modũ patiendi
ſed agẽdi actuũ ſuoꝝ obtineãt. Poſtea dr̃.
Vide aũt ne q̃s indoctorũ iſta audiat. Et
hoc q̃dem ãmonet in fine ꝓmi de diuĩs no
minibꝫ. ſic ſcribẽs ad thy. loquẽs de cogni
tione p̱ amorẽ preuiũ. d. Apponam⁹ in ſcris
ſctã. ſm diuĩã traditõez collocãtes. ꝛ ipa ab
indoctoꝝ viſibꝫ ꝛ deriſionibꝫ auferẽtes ma
gis ipos illos ſi tales ſunt. tales q̃dez homi
nes ab impugnatõe dei ĩ hoc liberãtes ꝛc̃.
Hoc idẽ ſepiſſime ãmonet in alijs libr3 ſu/
is. Et hec eſt rõ quã ipe aſſignat ſtatim po
ſtea. q2 putãt ea q̃ ſm ipos eſt cognitõne co

gnoſcere eũ q̃ ponit tenebras latibulũ ſuũ.
q2 nõ pñt deũ apphendere niſi ſub rõne bo
ni vl' veri vl' dulc3. ꝛ ſic de alijs. Et iſta ſapia
anagogica eſt quedã theorica p̱ ſe diſtincta
ꝛ diuerſa ab omi ſpeculatiua ſapia. q̃ omnẽ
rõnis apphenſionẽ trãſcendit. Et q2 mul/
ti ſapiẽtes ꝛ doctores hoc videre nõ ꝓualẽt.
hanc ſummã ſapiam irridẽt. ꝛ in hoc p̱ ꝯſe
quẽs deũ altiſſimũ collatorẽ hui⁹ ſapie im
pugnãt. Jõ cũ beato Dionyſio ſed q̃õ ma/
gis cũ dño ieſu xp̃o rogo illũ q̃cũq3 hoc ſcri
ptũ inſpexerit ne indoct3 hui⁹ mũdi docto/
ribꝫ ꝓhis carnalẽ vitã ducentibꝫ vllatenus
manifeſtet niſi hac via puerili velint incipe
ſc3 purgatiua via. ꝛ citi⁹ q̃3 aliq̃s eſſet non
tm̃ in aliqua liberaliũ artiũ3. ſed ĩ arte me/
chanica induſtri⁹ opator in ſeipis ſola diui
na ĩmiſſione gradatim aſcẽdentes oĩa que
dicta ſunt multo meli⁹ ꝛ multo iocũd.⁹ ex/
perimẽtali noticia veraciſſima approbabũt
Sed hec ſcribere volui ad h̃ ꝙ inini⁹ experi
in iſta ſapia corroborato itinere ſemitas di
rigant ſcientes ꝙ citiſſime ĩuenit̃ ꝙ ſi in ꝓn
cipio purgatõis vl' extatice ꝯſurrectõis dif
ficultas mirabil' ſentiat̃. tñ in pauc3 vexati
citiſſime ĩ mult3 bene diſponent̃. ita vt expe
rimẽto videãt om̃e q̃õ oculus nõ vidit nec
auris audiuit. nec in cor hoĩs aſcẽdit. h̃ etiã
in pñti videre pñt q̃ ipi p̱ dilectionẽ hui⁹ ſu
preme ſapie inherebũt. vt iã mẽs dicat. Te
neo eum nec dimittã. ſed lic3 ab indoct3 q̃ſi
ſtulta hec ſapia videat̃ ſubdit̃ theorica. vbi
p̱ rõnes ꝛ argumẽta ꝓcedit̃. vt quõ mẽs cõ/
ſurgere valeat. quõ remouẽda obſtacula. q̃
vnitiõe media. ꝛ multa alia q̃ ad h̃ ptinẽt ad
ꝯſutatõem hũane ꝓhie. Sed ꝛ ne aſcenſus
tante ſapię videat̃ irrõnabil' argumẽt3 tam
naturalibꝫ q̃3 theologicis q̃3 anagogic3 ſum
ptis a rõnibꝫ etnis euidenti⁹ diſputat̃. Et
ideo ſapia Dionyſij difficillima videt̃. quia
mod⁹ ꝓcedẽdi ſup̱ oẽm rõnem exiſtit. ꝛ ſola
ſpũſſcti influitõe ꝑcipit̃ marie de diuĩs no/
minibꝫ. vbi dr̃ ꝙ nõ aſſeuerat̃ hec doctrina
in ꝑſuaſionibꝫ hũane ſapie ꝟbis. ſ3 ĩ demon
ſtratiõe a ſpũſctõ more ꝟtut3 in ſupmo api/
ce ſm quã ineffabilibꝫ ꝛ ignot3 ineffabiliter
ꝛ ignote cõiungit̃ ꝛc̃. Dñ ergo ſpũſſcũs mo
net apicẽ affectiue. ſm Ps. tange montes ꝛ
fumigant. tunc tota ꝓfunditas ſapie Dio/
nyſij vbi intellectũ accedit. ſup omnẽ diſci/
pline alteri⁹ leuitatẽ certiſſima ꝛ leuiſſima
cõprobat̃. Et ideo amãtiſſima. quia ſine oĩ

dubitatione ⁊ opiõne ꝑcedit. ⁊ ideo qꝛ primo oportet cognoſcere practicaꝫ q̃ꝫ theoricã vt illa leuiſſima cognoſcat᷑. idõ theorica operatiuã conſequit᷑. Pax ergo omibꝫ amatoribꝫ vere ſapie ⁊ diuine bonitatis influentia concedat᷑. Amen. Queſtio.

a De manifeſtatione illoꝝ occultoꝝ ⁊ myſticoꝝ que dicta ſunt ſup veritate querit᷑ difficilis queſtio. in qua cuilibet intelligẽti veritas huiꝰ ſapiẽtie manifeſtius illuceſcit. Querit᷑ igit᷑ vtrum ſcꝫ ania ſcḋm ſuũ affectũ poſſit aſpirando vel deſiderãdo moueri in deũ ſine aliq̃ cogitatõe intellectus ꝑuia vel cõcomitante. Videt᷑ ꝙ ſemꝑ ſit neceſſariũ ꝑcogitare anteq̃ꝫ ꝑ erectionẽ amoris affectꝰ moueat᷑ in deũ. Primo auctoritatibꝫ ſic. qꝛ dicit᷑ in Pš. In meditatione mea exardeſcit ignis ergo ꝑmo oportet ꝙ mens ꝑmeditet᷑ cogitando anteq̃ꝫ in ipm dilectũ igne amoris cõſurgendo ꝑ affectionẽ. affectꝰ interiꝰ inardeſcat. Itẽ Auguſtinꝰ. Inuiſa poſſumꝰ diligere. incognita aũt nequaq̃ꝫ ergo ꝑmo oportet rõcinando vl' intellectualr̃ cogitãdo cognoſcere anteq̃ꝫ affectu amoris aliqḋ diligat᷑. cogitatio igit᷑ affectionẽ amoris neceſſario precedit.

Hoc idẽ ꝓbat᷑ rõnibꝫ. ⁊ ꝑmo rõne ſumpta in diuinis ſic. Ania eñ in deũ quẽ diligit ꝑ amoris deſideriũ actualit' ſe extẽdẽs vocat᷑ deifica vel deificata in. vij. de diuinis nomibꝫ. nã ſcḋm ꝙ poſſibile eſt creature ꝑ extenſionẽ amoꝛ̃ trinitati ſuperexcellentiſſime ꝯformat᷑. Sed in trinitate ita eſt. ꝙ ſcḋm ordinem nature ꝑmo eſt pater q̃ eſt ſũma potentia. ſcḋo filiꝰ qui eſt pr̃is noticia vl' ſũma ſapĩa. tercio eſt ſpũſſctũs q̃ eſt verꝰ amor. ergo ſic erit in anĩa que ꝑ extenſionẽ amoris ſcḋm modũ ſue paruitatis vt poſſibile eſt trinitatem beatiſſimã nitit᷑ imitari. ꝙ ꝑmo ibi erit de ipo ad quẽ tendit aliq̃ cogitãdo vl' intelligendo noticia anteq̃ꝫ amoꝛ̃ deſiderio in ipm poſſit aſpirãdo ꝯſurgere. ergo cogitando cognoſcere ſemꝑ ꝑcedit affectionẽ amoris.

Itẽ ſcḋm ꝙ dicit beatꝰ Dionyſiꝰ. eccl'ia militans imitat᷑ ſcḋm ꝙ poſſibile eſt eccl'iam triumphantẽ. ergo ania fidel' volens ꝑ amorẽ ꝯſurgere gradatim. ſcḋm ꝙ eſt in ordinibꝫ angeloꝝ ꝯſurgit. ⁊ maxime mẽtes amantiũ vltime hierarchie ꝯparant᷑. in q̃ ſũt tres ordines. ſcꝫ throni cherubin ⁊ ſeraphin. Igitur neceſſariũ eſt in anĩa ꝯſurgere actualit' volente. ꝙ tres ꝓprietates vl' officia iſtorũ triũ ordinũ imitet᷑. Primo ꝙ ſit thronꝰ. i. ꝙ cetera ſcꝫ mũdanos honores. carnales affectiones. terrenas delicias. vt ſolus deꝰ iã ſede ꝑparata in ipa reſideat penitꝰ derelinquat.

Scḋo ꝙ ſit cherubin qḋ intelligit᷑ plenitudo ſcie. ⁊ hoc fit mediãte lumine diuinitꝰ imiſſo. q̃ mediante mens ſup intellectualit' cogitãdo ſcḋm humanã intelligentiã diuina cognoſcit ⁊ celeſtia apprehendit. Poſtea oportet ꝙ ſit ſeraphin. q̃ eſt ordo ſupmus. i. ꝙ in illũ quẽ iã mens cherubica cognouit. poſtea affectꝰ ipm ſolũ deſiderãdo non aliud. ꝑ affectões flãmigeras inardeſcat. ⁊ tũc eſt ſeraphin q̃ interp̃tat᷑ ardens. Cũ ei cherubin. cui appropriat᷑ cogitanꝛ̃ cognitio ordiate ꝑcedit ſeraphin q̃ interp̃tat᷑ ardor amoris. igit᷑ ſic erit in aĩa que h̃ triplex officium angelicũ nitit᷑ imitari ꝙ ꝑ cogitationeꝫ cognoſcere ꝑcedit actualiter ardere. vt ſine cogitatõe ꝑuia nullatenꝰ ꝯſurgat amoꝛ̃ affectio. Itẽ ania ꝑ amorẽ cõſurgens nitit᷑ illis beatꝛ̃ mentibꝫ ſctõꝝ q̃ contẽplant᷑ deũ facie ad faciẽ ꝯformari. ſed illis illic ꝑmo eẽ videre q̃ꝫ amore inherere. qꝛ niſi illã indicibilẽ plenitudinẽ intelligẽdo cognoſcerent. nullatenꝰ ipi ignitis affectõibꝫ in q̃rũ delectatione britudo cõplet᷑ inauertibilit' adhererent. idõ niſi nobis ꝑus eſſet cogitatio ſeu cognitio q̃ꝫ affectio amoꝛ̃ iã nõ cõformaremur mentibꝫ ſctõꝝ in glĩa. qꝛ ſic vident diuinã pulchritudinẽ vt in ipa ꝑ amoreꝫ ſup omnẽ intelligentiã interiꝰ affectõibꝫ delectent᷑. in his ergo intelligere ꝑcedit amare.

Itẽ ſcḋm ꝙ aĩa in ſuis potẽtijs ordinat᷑. ſic eodẽ mõ naturalit' ordinate vtõr moueri. ſed ego video ꝙ a ſua ꝑmordiali creatõe anĩa tres hꝫ potẽnas naturalit' diſtinctas ſcꝫ memoriã. intelligentiã ⁊ voluntatẽ. Memoria nihil aliud eſt in nob q̃ꝫ intẽtio diuine ſĩlitudinis. Intelligẽtia eſt in nob illud mediãte q̃ naturalit' nõ inueſtigãdo nec ratiocinãdo q̃libet anĩa ſuũ creatorẽ cognoſcit. Volũtas eſt illa potẽtia ꝑ quã aĩa ſuũ creatorẽ diligit ⁊ in ipm naturalit' tẽdit. ⁊ ex iſto vltimo eſt rõ q̃re affectꝰ humanꝰ nõ poteſt ſatiari ad plenũ t'renis diuitijs. delicijs ⁊ honoribꝫ. cũ in ſolũ deũ tẽdat. vt in ipo finaliter cõquieſcat. Cũ igit᷑ potẽtie intelligẽtie in q̃ eſt cogitatio vl' cognitio ꝑcedit potentiã voluntatꝛ̃ naturalit'. in q̃ eſt ardor vl' amoris affectio. igit᷑ motꝰ intelligẽtie. qui ẽ cogitare ꝑcedit motũ voluntatꝛ̃ q̃ ẽ amare.

null⁹ igiť intellect⁹ ſine cogitatōe p̄uia poterit amorꝫ affectiōe ꝯſurgere q̄ntū cūq̄ꝫ ignitis affectōibꝫ vt diuinit⁹ eleueť. Itē ꝫ h̄ idem videť in app̄henſiua ꝛ motiua ſenſibili. Nā p̄mo neceſſariū ē. vt illō ad qō imaginarie diligēdū moueoꝛ. ꝙ illud antea ſenſibiliť p̄cognoſcā. ante igiť oportet me cōp̄hendere oculo exteriori vľ alio ſenſu aliqō delectabile q̄ꝫ in ip̄o delecter vt illud bn̄dū deſiderem. Igiť ſic erit in cognitiua ꝛ motiua rōne ſupioꝝ ꝙ deū ſine aliqō aliud delectabile anteri⁹ cogitē. q̄ꝫ ad ip̄m poſſim interi⁹ affectōibꝫ aſpirare. vľ in ip̄o aliq̄tenus delectari. ḡ p̄cogitare ſp̄ p̄cedit amore cōſurgere. Itē ſm ꝙ dič beat⁹ Dionyſi⁹ in p̄ncipio myſtice theologie in ꝯſurrectōe amoris oportet oēm intellectū derelinquere ꝛ cogitatōez de creaturꝫ ſenſibilibꝫ. ꝛ etiā tam de deo q̄ꝫ de angelꝫ. ſed illud ponere videť ſtultiſſimū. q̄d em̄ faciat anim⁹ ſi nō poterit cogitare de deo vľ trinitate vľ angelis Videť etiā tunc eſſe ī nube vľ in mari. qi cū ſemp̄ cognitio intellect⁹ ip̄ꝫ amorē dirigat. aliť em̄ ſapiā myſtica nō videť ſapiā ſed abuſio vľ ſtulticia. Itē oīne illud qō app̄rehendiť. app̄hendiť ſub aliq̄ intentiōe entis ſcꝫ aut vt vnū. aut vt verꝫ. aut vt bonū. ḡ deus quoq̄mō app̄hendať. app̄hendeť ſub rōne entis vt eſt ſūma vnitas. aut vt eſt ſūma veritas. aut etiā vt eſt ſūma bonitas. Cum igiť nullo iſtorū modoꝝ poſſit apprehendi niſi p̄ cogitationē. nā ſi app̄henderē vt vnū oporteret me cogitare de vnitate. ſi vt verū de veritate. ſi vt bonū de bonitate. igiť cum amoris app̄henſio app̄hendat deū inq̄ntū eſt bonū. oportet neceſſario ꝙ p̄us ibi ſit cogitatio p̄uia de ip̄a bonitate. q̄ꝫ in ip̄aꝫ actualiť p̄ amoris affectiōez moueri. ḡ ꝛč. Cōtra. Videť ꝙ ſine cogitatōe p̄uia vľ cōcomitante affect⁹ p̄ amorē diſpoſit⁹ libere moueatur in deū. ꝛ p̄mo auctoritate magni hierarche dionyſij in p̄n. myſtice theologie dicentꝫ ad Thy. ſic. Tu aūt amice thymotee. circa myſticas viſiōes forti cōtritōe ſenſus derelinque. ꝛ intellectuales opatōes ꝛ omnia ſenſibilia ꝛ intelligibilia ꝛ omīa exiſtentia ꝛ nō exiſtentia. ꝛ ſicut poſſibile eſt ignote conſurge ad eius vnitionem que eſt ſuper omnem ſubſtantiā ꝛ cognitōez ꝛč. Cū igiť ſm h̄ in ꝯſurrectōe amorꝫ myſtica oportet derelinquere oēm intellectualē opatōez vľ cognitōem. ꝛ ſolū ſm vnitōem amorꝫ affectuoſi ꝯſurgere. q̄ eſt ſup̄ oēm intellectuꝫ ꝛ cognitōem. Igiť ſine cogitatōe p̄uia vere amans amoris affectōe cōſurgit. In tercia tranſlatiōe Dionyſij dꝫ in myſtica theologia p̄ vnitōem dilectōis q̄ eſt affectiua vere cognitōis. vniť deo ītellectualiť ignota cognitione multo nobiliori q̄ꝫ ſit cogitatio intellectualꝫ. ꝛ in eo ꝙ cogitatōem intellectualē derelinquit ſup̄ intellectū ꝛ mentē deū cognoſcit ꝛč. Cū igiť vt ibidē dꝫ deus nō poſſit cognoſci p̄ intellectualē cogitatōem. cognoſciť veriſſime p̄ tactū amoris. igiť vt plane dꝫ neceſſe eſt oēm intellectuꝫ derelinq̄re ꝛ ſolū p̄ amoris affectū ī deū ꝯſurgere. Itē dꝫ in. vij. de dīnis nomibꝫ. oportet aūt videre nr̄am mentē bn̄ virtutē ad intelligendū p̄ quā intelligēda inſpicit. vnitōem aūt excedentē naturā mentꝫ p̄ quā cōiungiť ad ea q̄ ſunt ſup̄ ip̄am. ſm hanc igiť dīna oportet intelligere non ſm nos ſed nos totos. totos ip̄is ſtatutos. ꝛ totos deificos ꝛč. Igiť licꝫ in humanis p̄mo oportet ītelligere q̄ꝫ affici in vera tamē ꝛ expimētali cognitōe diuioꝝ oportet p̄mū ſentire p̄ amorē q̄ꝫ ip̄m deū q̄ ſentiť intelligēdo cogitare. ḡ oportet cōſurgere p̄ amorē vt ex iſto ſtatu cognitōis ī ip̄a mente vera cognitio relinquať. nā illud ſcꝫ de diuinis qō expimētaliť ſentit affect⁹. vere etiā intelligit intellect⁹. Itē in eodē capitulo dꝫ de myſtica ſapiā ſic. Hanc igiť irrōnabilē ſtultā ꝛ amentez ſapiām excedentē laudantes dicim⁹ ꝙ eſt oīs mentꝫ ꝛ rōnis ꝛ omīs ſapīe ꝛ prudētie cauſa. ꝛ ī ip̄a eſt omne cōſiliū. ꝛ ab ip̄a omīs cognitio ꝛ prudentia. ꝛ ī ip̄a theſauri ſapīe ꝛ ſcīe abſcōditi ꝛč. Cū igiť ip̄am irrōnabilē vocet. nō ḡ per rōnum iueſtigatōez p̄cedit. ꝛ cū ip̄am ſtultam appellet. nō p̄cedit ſic alia ſcolaſtica ſcīetia. Nā ordinate p̄cedēdo p̄mo ꝯḡſcim⁹ oīne illud qō diligim⁹. ſi ḡ miſtica theologia p̄mō p̄ rōnes cogitādo vľ meditādo p̄cederet ſicut videm⁹ in alijs nō ſtulta a btō dionyſio vocareť nec amens i. ſine mēte. nā ſine oīni mentali cogitatōe vľ meditatōe affect⁹ amoris accendiť. igiť ex affectu amorꝫ relinquiť in mente cognitio nō ecōuerſo ꝛč. Itē Ps. Guſtate ꝛ videte ꝛč. Cū igiť guſtare affectū reſpiciat amorꝫ. videre aūt intellect⁹ cogitationē vľ meditatōem. ḡ p̄mo oꝫ motu amoris ꝯſurgere q̄ꝫ occultiſſimū deū ītellectualiť cogitādo cognoſcere. nā hec ē regula generalꝫ in myſtica theologia ꝙ primo oꝫ hr̄e

Rationes in oppositu

practicā q̄ȝ theoricā.i.vſum exercicij i corde
q̄ȝ ipi⁹ rei vl̄ co⁊ q̄ dicunt̄ bre noticiam.
Jtē illud idē appet autoritate cōmētato⁊
Vercellenſ ſup myſticā theologiā dicentiſ.
Jſtud ſapie negociū ſenſus imaginatōis.
rōnis.intellect⁹.tā practici q̄ȝ theorici vſus
⁊ officia ſuſpēdit.⁊ excludit oēm itellectuȝ ⁊
oē itelligibile ⁊ ens ⁊ vnū ⁊ verū.⁊ trāſcē-
dit ſpeculū ⁊ enigma.⁊ ipi diuino ſpūi apiceȝ
affectōnis pncipal' diua dignatōe vnit ⁊c̄.
Jgit̄ nō reqrit̄ in myſtica affectōe aliq̄ cogi
tatio vl̄ cognitio itellect⁹ Jtē h̄ idē pbat̄
p rōnē in diuis ſumptā.q₂ mens rōne pfici
tur ſm q̄ gradatim aſcēdēdo ordiate ad di
uina ↄſurgit.ſed ego video q̄ i ipa diuitate
ſunt tres pſone.ſ.pr̄ ⁊ fili⁹ ⁊ ſpūſſctūs.pr̄ ē
ſumma potētia.filius ſumma ſapiētia.ſpi-
ritusſanct⁹ amor cōnectēs.ſȝ ſpūſſctūs q̄ ē
ver⁹ amor ſm naturā ⁊ etiā ſm nr̄am itelli
gentiā.nō ſm tp̄s eſt vltia pſona i diuis.Nā
pmo eſt itelligere prēm generātē.ſc̄do filiū
genitū.tercio ſpm̄ſctm̄ pcedētē ab vtroq̄ȝ.
vltim⁹ ḡ ⁊ nobis ppinq̄or eſt ſpūſſctūs.cū ḡ
aīa gradatim aſcēdendo ordinate pficiat
oportet q̄ hēat pmo amorē q̄ appropriatur
ſpūiſctō (q₂ ſpūſſctūs nob eſt affinior) an-
teq̄ȝ habeat intelligētiā cogitādo.vl̄ etiā ſa
pientiā q̄ appropriat̄ filio.amoris igit̄ affe-
ctio pcedit cogſcere.⁊ nō ecōuerſo. Jtem
aīa ſm q̄ a deo fonte tot⁹ btitudinis reci-
pit influentiā ad inſtar eccl'ie triūphantiſ p
ficitur.ſȝ ↄſtat ſm Diony.q̄ ordo ſeraphin
q̄ interp̄tat̄ ardens pmo vberi⁹ ⁊ pfecti⁹ re
cipit influentiā a deo q̄ȝ ordo cherubin q̄ in
terp̄tat̄ plenitudo ſcie.ḡ affect⁹ p ardorē a-
moris q̄ r̄ndet ſeraphin pmo ⁊ pncipaliter
afficit̄ ⁊ mouet̄ in deū q̄ȝ intellect⁹ illud qd̄
affectus deſiderat cogitādo itelligit.qd̄ in-
telligere r̄ndet cherubin.ḡ pmo affect⁹ mo
ueturi deū ſine cogitatōe puia intellect⁹ ſȝ
potius ipm̄ ſeq̄tur. Jtē ſpūs rōnalis re-
cipit a deo influentiā prio ⁊ pncipalit̄ in q̄n
tū ipi eſt affinior ſȝ affect⁹ maxie p amoreȝ
diſpoſit⁹ eſt ſup m⁹ in rōnali ſpū.⁊ p ↄſeq̄ns
ſpūi increato ppinquior.igit̄ tangit̄ apex af-
fectus a deo p imiſſioneȝ igni amoriſ in ſpū
tanq̄ȝ deo ppinq̄or an̄ q̄ȝ habeat ipm̄ apphē
dere intellect⁹ q̄ eſt potētia.multo pl⁹ affe-
ctu a creatore ſupmo diſtātior.igit̄ ſp moue
tur pmo affect⁹ in deū q̄ȝ intellect⁹ cogitan
do intelligat. Jtē cū de⁹ q̄ i gradib⁹ infi-
nitis diſtet a q̄libet creatura ad hoc q̄ ipe i

iſta miſeria aliquātū cognoſcat̄.o₂ aīam ſic
appropinq̄re eideȝ vt quoq̄modo attingat̄
ab ipa.cū ḡ ſolus amor faciat aīam appro-
pinquare ad deū p ſui extenſionē.igit̄ inq̄ȝ-
tū mens amat attent⁹ intātū fonti lumis
appropinquat.⁊ per cōſequens inquantuȝ
ppinq̄or ē fonti lūis p amorē.itātū pl⁹ itelle
ct⁹ illumiat̄ ab eo p cognitiōeȝ pmo igit̄ in
diuis ē ardēdo amare q̄ȝ intelligendo co-
gnoſcere. Hic ſoluunt̄ argumenta.

Olutio. Dicendū ſm beatū Dio
nyſiū in pncipio myſtice theologie
ſapia iſta dr̄ ſolū xpianor. Unde ſi
dei cognitionē ſupponit ⁊ caritatiſ fūdamen
tū Un̄ nullus mortal' q̄ntūcūq̄ȝ ſit phs vl̄
ſciens hanc ſapiaȝ q̄ eſt i ſup mo affectu mē
tis hūane facultatē trāſcendens nec potuit
nec poterit apphēdere rōnū iueſtigatōe vl̄
intelligētie exercicio ſȝ ſolis filijs a ſolo pa
tre eťno ↄſolationē expectātib⁹.pr̄no etiam
affectu miſericordit̄ reſerat̄.⁊ iō myſtica.id
eſt clauſa vl̄ occulta dr̄.q₂ a pauciſ cognita.

Un̄ notādū q̄ duplex ē mod⁹ apphēdē-
di ſm duplicē naturalē potentiaȝ ptingēdi
ad deū.nā q̄libet aīa hȝ potentiā intelligen
di.⁊ h̄ eſt potētia intellect⁹.⁊ potētiā amādi
q̄ affect⁹ dr̄.q̄bus deū apphendit q̄ ē ſūma
veritas ⁊ ſūma bonitas.Un̄ intellectu ap-
prehendim⁹ veritatē.affectu attingim⁹ bo
nitatē.Scd̄m hec duo ē duplex via excel-
lenne.Una q̄ dr̄ ↄtēplatio.⁊ h̄ figurat̄ p ra
chelem q̄ dr̄ venuſta aſpectu.q̄n mens.ſ.lu
mine deſup infuſo diui⁹ hȝ meditādo l' co
gitādo ſolū celeſtia ↄtēplari Alia ē i affectu
⁊ h̄ dr̄ ardor amoriſ.q̄n.ſ.igne ſpūſſcti deſup
miſſo aīa flāmigeriſ affectōib⁹ ad ſolū deuȝ
aſpirās ipm̄ ſolū deſiderat.vt ſibi p ſtrictio
rē amorē intimi⁹ vniat̄.⁊ h̄ dr̄ optia portio
marie q̄ ardebat deſiderio.vt dr̄ in Johē.
Un̄ ſic nouū teſtamētū pſtāti⁹ eſt veteri.ſic
via amoriſ ſine pfectōis q̄ eſt i ardore amoriſ
q̄ eſt deſignata p mariā ē nobilior oi medi-
tatiōe vl̄ ↄtēpōe itellectuali q̄ deſignat̄ p ra-
chelē. Sȝ notādū q̄ ad h̄ q̄ ꝟitas effica-
ci⁹ videat̄ q̄ duplex ē ↄtēplatio in itellectu.
Silr̄ ⁊ ardor amoriſ duplr̄ acq̄rit̄ i affectu.
q̄dā eñ ē meditatio l' ↄtēplatio ab iferiori-
b⁹ ad ſupiora.q̄dā ecōuerſo.ſ.deſcēdens a
ſupiorib⁹ ad iferiora.De pma determiat Ri
chard⁹ de ſcō victo.i archa myſtica.oñdēs
p q̄dragita duas meditatōes l' ↄſideratōes
in creaturiſ quō mens lumie itelligētie deo

rata ad cognitōem ſūmi creatoris dꝫ attingere. ⁊ ſic iſraeliticꝰ pp̄ls puenit ab egypto p̄ q̄dragīta duas māſiōes ad trā pmiſſiōis. ſic aīa fidel' p̄ illas q̄draginta duas ꝯſiderationes iti ſet ḡdib' ordīatas vſq; ad cognitionez ſūme v̄itatꝭ attingit oī rōnali ſpū̄ adoptatā. Alia ſo ꝯtēplatio ē ecōuerſo ꝑcedens. nā mēs lumīe deſup imiſſo ſm regulas v̄itatꝭ ⁊ rōnes etnas q̄s ſm dīuas illuminatōes in ſeipā ꝑcipit meditādo de iferioribꝫ creaturꝭ iudicat. ⁊ ſm q̄ ampliori lumīe aīa deſup irradiādo infundit᷑. ſic intāto ifallibilꝰ ſm illas cās ⁊ rōes q̄ ſunt idē qḋ deꝰ a q̄ oīs creatura exēplata ⁊ ideata pmordialit᷑ exiuit v̄itatē in creaturꝭ ⁊ in oīb' affectib' multo meliꝰ q̄ rōcinando animꝰ ꝑſcrutat᷑. nō tm̄ intelligēdū ē q̄n iſta ꝯtēplatio in affectione t᷑micet᷑. alit᷑ nll'a eēt. de iſtis vero nihil ad pn̄s. Multo ei excellētior ⁊ mlto amabilior ⁊ ad obtinēdū facilior ē ardor amoris. Sꝫ ad iſtū ardorē amoris ē duplex modꝰ attingēdi. vnꝰ ſcolaſticꝰ ⁊ cōis. aliꝰ myſticꝰ ⁊ ſecretꝰ. Primꝰ em̄ ē p̄ modū inq̄ſitōis ⁊ eleuatiōis. ⁊ incipit᷑ ab inferiorib' vſq; ad ſūmū p̄ exercitiū diuturnꝰ aſcēdēdo. Verbi grā. modꝰ em̄ amādi deū p̄ meditationē p̄uiā iſte eſt. Primo em̄ fidel' diſcipulꝰ ſenſu exteriori ſiue oculo ꝯſpicit creaturas exteriores. deinde etiā aliq̄ntulum aſcēdēdo qḋ iā ꝑcepit oculo exteriori ī imaginatōe repoſitū ꝯſeruat. deinde magꝭ eleuādo rōcinando ⁊ ꝯferēdo vna cā creatrix oīm neceſſario inuenit᷑. ⁊ ſic puenerūt phi ad cognitionē dei. Nā ipi videntes tantā creaturarum magnitudinē tā decorā ordinatōem. tantā vtilitatē earūdē p̄ h̄ ipi ⁊ q̄libet aliꝰ vnū creatorē potentiſſimū. ſapientiſſimū. optimuꝫ infallibilit᷑ cognouerūt. ⁊ h̄ p̄ potētiam aīe ſupiorē ſenſu exteriori ⁊ imaginatōe querō nuncupat᷑. Deinde ex iſta ꝯſideratōe creaturarū q̄dam habitꝰ p̄ p̄dicta in intellectu relinquit᷑. vbi pmordiale fundamētū creaturarū relinquit᷑ ⁊ eſſe nō tm̄ p̄ ꝯſpectionez creaturarū. ſed p̄ irradiationē ⁊ illuminationē imiſſam q̄dāmodo mens a deo ad contemplāda dīna p̄clarꝰ eleuat᷑. ⁊ h̄ potentia vocat᷑ itellectiua ſiue intellectꝰ q̄ ſolū in meditatōe pura ꝯſiſtit. Vltimo oīs meditatio vl' ꝯtēplatio ſine affectiōe amorꝭ ſubſequēte parū p̄deſt aut nihil. Vñ dic᷑ Augꝰ. q̄ licet ſp̄ volitādo cogitare ⁊ amādo inherēre vt ſp̄ cognitio vl' meditatio p̄cedat affectionē amor'. ſcdo etiaꝫ aīa fidel' ſine oīb' aliis creaturꝭ p̄ ſolā cognitōnem īmiſſam a deo ī ip̄o afficit᷑. Aliꝰ aūt modꝰ ꝯſurgēdi in deū ē mlto his oīb' nobilior. p̄dictꝭ etiaꝫ ad h̄ndū facilior. ⁊ h̄ eſt ſapīa vnitiua que ē in amorꝭ deſiderio p̄ affectōes flāmigeras ſupiꝰ aſpirādo. q̄ diffinit᷑ a btō Diony. i. vii de dīnis noīb' ſic. Sapīa ē diuiniſſima di cognitio p̄ ignorantiā cognita ſm vnitionē ſup mentē q̄n mens ab oīb' aliis recedēs poſtea enā ſeipam dimittēs vnita ē ſuperſplendentib' radiis inſcrutabili ⁊ p̄ſundo ſapīe illuminata. Vñ in hac ſapīa ſm q̄ dicitur ī pncipio myſtice theologie ſic ſenſus ⁊ ſenſibilia derelinq̄ itelligibilia ⁊ nō itelligibilia ⁊c. Vñ iſta ſapīa ſine oī īueſtigatiōe vl' meditatiōe p̄uia amantꝭ affectū ſurſum trahit. Vñ non ibi oportet cogitare nec de creaturꝭ nec de angel' nec de trinitate. q̄a h̄ ſapīa n̄ p̄ meditatōꝫ p̄uiā ſꝫ p̄ affectꝰ deſideriū bꝫ aſpirādo ꝯſurgere. Sꝫ notādū q̄ iſta ſapīa alio mō̄ itelligit᷑ in p̄ficientib'. alit᷑ in p̄fectꝭ. Proficiētes em̄ neceſſe h̄nt ſe purgare p̄ viā q̄ dicta ē. ſ. p̄ hūilitatē ⁊ ꝯtritōem ⁊ illuminatōnē p̄ modū orōnis. ⁊ poſtea aliquātulū cogitando ipi deo deſup inflammanti occurrere nō tm̄ meditando de deo l' angelis. vt dictū eſt. ſed ꝯſurgēdo ſm illaꝫ viam q̄ īmediate ſeq̄tur viā purgatiuā ī expoſitione minori de pater nr̄. q̄ eſt orō ī ſpū ⁊ veritate. Sed poſtq̄ affectꝰ ſe exercendo diuturnius vel cogitādo ſm q̄ ibi dī diligentiꝰ ſe crexerit. tūc dimittit᷑ oīs cogitatio vl' meditatio ⁊ ſolū p̄ amorꝭ deſideriuꝫ q̄tienſcunq; vult vel de die vel de nocte. intus vel extra ad vnitionē ipiꝰ dilecti ſoluꝫ aſpirans animꝰ ꝯſurgētis ſe erigit. ⁊ ibi amoris affectio p̄cedit cogitationē. nā illud qḋ ſentit affectꝰ vere ītelligit ītellectꝰ. ⁊ ſic dictuꝫ ē de ꝯtemplanōe q̄ duplex eſt. Vna q̄ aſcendit alia q̄ deſcēdit. ſic in affectōe amoris. nā ſm viā ſcolaſticā q̄ dicta eſt aſcēdit᷑ ab inferiorib' creaturꝭ vſq; ad affectū amorꝭ. in ſapientia aūt myſtica cōtrariū eſt. nā ille verꝰ amor q̄ eſt ſpūſſctūs tercia p̄ſona ī dīnis et vltima reſpectu ordīs p̄ſonaꝝ nobis ē ꝑpinquior ⁊ pma in cōſurrectione affectiua ī deum. Vñ ip̄e ſpūſſctūs p̄ ignē amoris tāgit ⁊ inflāmat ſupmū affectiue apicem. ⁊ indicibiliter ſine oīm cogitanōe vel rōnis diſcretione ad ſe trahit. Vñ ſic lapis ſuo pondere trahitur ⁊ fert᷑ naturaliter ad ſuū centrum

inferi⁹.ſic apex affect⁹ ſuo pondere et dire/
ctione imediate ⁊ ſine aliq̄ obliquatōe.abſ
q̄ƺ om̄i ꝑuia vl' cōcomitāte cogitatiōe ſurſū
fert in deū. Vñ illa potētia que eſt affect⁹ ⁊
ſupmū in ſpū hoīs ſpūiſctō imediate amo/
ris vinculo eſt vnibilis. Et hec potētia vt
eſt ſupmū in ſpū q̄ ab omnib⁹ ignorat̄.niſi
ab illis in q̄bus ab igne ſcti ſpūs imediate
affect⁹ tangit̄ ⁊ mouet̄. Vñ Dionyſi⁹ hanc
virtutē vocat imediate motā a ſpūſctō.⁊ ſm
iſtā ꝓcedit tota ipa myſtica theologia. ⁊ dic
ſic. Eſt ⁊ nunc a nobis lex ꝓdiffinita. verita
tem de deo docēs nos aſſeuerare nō in ꝑ/
ſuaſibilib⁹ humane ſapie verbis.ſed in de/
monſtratiōe a ſpū more theoricaꝝ virtutū
ſm quā ineffabilit̄ ⁊ ignite. ineffabilit̄ ⁊ ig/
note cōiungimur ſm meliorē nr̄e intellectu
alis ꝟtutis ⁊ opatōis vnionē ⁊c. Unde ſm
iſtā virtutē motā a ſpūſctō imediate ē mul/
to maior de deo cognitio q̄ƺ p omnē intelle
ctum vl' rōnē inueſtigādo. Vñ ꝑmū tangit̄
ſupmus apex affect⁹ ſm quē mouet̄ p ardo
rem in deū.⁊ ex iſto ꝯtactu relinquit̄ in mē
te veriſſima cognitio intellect⁹.nā illud ſo/
lum qđ ſentit de diuinis veriſſime apphen
dit intellect⁹.vt dī in fine principij myſtice
theologie.ſic p vnitionē dilectōis que ē af/
fectiua vere cognitōis vnit̄ deo intellectua
liter ignoto ⁊c. Ex qua etiā vnitiōe ingeniū
ad inueſtigāda occulta mirabilit̄ clareſcit.
p hanc etiā imaginaria ⁊ fantaſtica dirum/
punt̄.p hāc etiā ſenſuū exteriorū inordina/
tio q̄ſi quodā retinaculo interiori refrenat̄
vſq̄ƺ etiā ad carnis ſenſualitatē.corruptōeƺ
corpoꝝ peſtiferorū mortificando affectus
ibi.ignite affect⁹ redundat.nā quāto mens
plus aſpirādo erigit̄. tanto plus debilitat̄
ip̄ius carnis male inflāmantis corruptio.
Per hoc ꝓ magna pte ſcolaſtici ⁊ myſtici do
ctoris diuerſitas ptƺ.nā ſm diuerſos intel
lectus vtriuſq̄ƺ ꝓcedūt argumēta.

Reſpōdet̄ ad rōnes prius factas.

n Vne rñdendū eſt ad rōnes pri⁹ fa/
ctas. Ad ꝑmū dicendū q̄ illud.i
meditatōe mea exar.ignis ⁊c.intelli
git̄ in ꝓficientib⁹.nā q̄ in talib⁹ nōdum ad/
huc ardor amorƺ habūdat.ꝓpter hoc opor/
tet q̄ aliquātulū affect⁹ meditādo ſm illaƺ
viā que dicta eſt in expoſitōe minori dñice
oronis.nō aūt cogitādo de angelis. de ſup
celeſtib⁹.de deo vl' trinitate efficaci⁹ excitet̄.
qđ tñ in tercio ſtatu in via vnitiui amorƺ ꝑ/
fecto iā exercitato cogitatio ꝑuia dimittit̄.
ſicut videm⁹ in pontib⁹.q̄ in pontƺ edifica/
tione ligna lapidib⁹ ſupponunt̄. poſtea iam
ꝯſtructo edificio muri lapidei firmitate pfe
cta cūcta ligna amouent̄.q̄ ſine ipoꝝ obſe/
quio ſtructura muri lapidei pōt pſtare imo
bilis. Sic etiā h̄ in ꝓficientib⁹ cogitatio ꝑ/
dicto mō ꝑmittit̄. deinde ſeq̄t̄ affectio a/
moris. qua ꝑfectōe obtenta toti⁹ cogitatio
nis vl' meditatōis ꝑuie vl' cōcomitantƺ ob/
ſequiū vt ſup̄ dictū eſt āmouet̄. Ad ſcōm
dicendū q̄ illud bene ꝯcedim⁹. Jnuiſa poſ
ſum⁹ diligere.incognita nequaq̄ƺ. nā ſapia
myſtica ſupponit cognitōem dei. Vñ in ꝑn
cipio myſtice theologie vocat̄ ſapia xpiano
rū. Vel alit̄.q̄ duplex eſt cognitio. vna ꝑce
dit amoris affectū. Jn ꝑmo em̄ affectu vel
ꝓceſſu ſm viā ſcolaſticā cōmunē.eſt ibi pri/
mo cognitio p creaturas de deo vl' p intelle
ctum anteq̄ƺ in ipo amoris affectio accēda
tur.⁊ ſm hoc illud Auguſtini itelligit̄. Sƺ
in ꝓceſſu myſtico ſm Dionyſiū amoris affe
ctus intellect⁹ cogitationē ꝑcedit.vt dictuƺ
eſt.⁊ de vtraq̄ƺ loquit̄ ꝓpha dauid. Vñ q̄ƺtū
ad ꝑmū dic. Jn meditatōe mea exar.ignis
De alia. Accedite ad eū ⁊ illumi.ſ. p cogniti
onē veritatis.⁊ iſta cognitio eſt certior q̄ƺ ꝑ/
ma ⁊ infallibilior.ſic multotiēs aliq̄d p ali/
qua ſigna que vident̄ in ipo eſſe delectabile
ad veſcendū cognoſcit̄. ex q̄ cognitiōe ad h̄
vt comedat̄ appetit⁹ videntƺ q̄ƺ pluries inar
deſcit.poſtea qñ illud guſtat̄ amplior ⁊ cer/
tior cognitio ex ipſo guſtu relinquit̄ q̄ƺ illa
eſſet q̄ ip̄m guſtū ꝑceſſerat. ſic ⁊ in his codē
modo intelligit̄. Ad terciū in diuinis ⁊c.
dicendū.q̄ veꝝ eſt ſm modū cōem ⁊ ipa aīa
actualit̄ cōſcendēte.ſm aūt ꝓceſſum myſti/
cū cōtrariū eſt.⁊ ſic ꝓcedit iſta obiectio alte
rius partƺ.qđ ptƺ in ꝓceſſu ipoꝝ argumēto
rū. Per h̄ patƺ aliud de cherubin ⁊ ſera/
phin.veꝝ eſt q̄ntū ab infimis ſupi⁹ aſcēden
do.⁊ ſic cogitatio ꝑcedit amorē.ſic cherubi
ꝑcedit ſeraphin.ꝯrriū aūt eſt deſcēdēdo.nā
ꝑmo ⁊ ꝑncipalit̄ recipit influentiā a deo ſe/
raphin q̄ƺ cherubin.⁊ ſic ſil'r deſcendēdo ꝑ/
mo mouet̄ affect⁹ p amorē i deū q̄ƺ illud qđ
ſentit affect⁹ ꝑcipiat intellect⁹.⁊ ſic currit ſe/
cūda ps ꝯrie ptis. Ad q̄rtū dicēdū q̄ nō
eſt ſil'r de beatƺ ⁊ viatorib⁹. Naƺ beati ipam
claritatē lucis eterne vident facie ad facieƺ
abſq̄ƺ vlla āmixtiōe fantaſtica vl' corpis cor
ruptione.obtenebrante caligine. vl' medio

contēplantes. ⁊ ideo eſt ibi ſūma ordinatio q2 nullū eſt ibi impedimentū. iō p̄mo natu raliter intellect⁹ diuinā pulchritudinē ap prehendit q̄ȝ in ipa affect⁹ vnione indiſſo lubili delectet. In viatoribꝫ licet aniēt exi ſtentes in corpe. tamē ſicut dic̄ phūs intel lectus human⁹ eſt fantaſie ā mixt⁹. iō omne intelligibile ⁊ marīe ſummūȝ intelligibile. qđ eſt de⁹ ipē fantaſtice app̄hendit. q̄ſi etiā p amorē ⁊ illumiātionē diuinit⁹ īmiſſaȝ ab intellectu ā mixtio fantaſtica ſeparet. ſemp tamē intellect⁹ q̄ntūcunq̄ȝ celit⁹ illuminet. deū modo finito ⁊ limitato app̄hendit. qui īmenſus ⁊ infinit⁹ eſt. et iō oīs intelle ctualis cogitatio ſemp eſt impura ⁊ imūda. Et ideo in p̄nti ſi vera ſit cōſurrectio myſti ca iubet ipam Dionyſi⁹ ab amoris affectu totalit̄ ſequeſtrari. ⁊ p ſolū ardoris amorē cōſurgere. q2 ⁊ ſi tot⁹ ſit deſiderabil̄ ſicut in cantic̄ dr̄. nō tamē totus cōp̄henſibil̄ nec i p̄nti nec in futuro. Et inq̄ntū efficaci⁹ i ipa cōſurrectōe oīs intellectiua cognitio re ſcindit in tantū ardoris affect⁹ veluti liber ſupenatans citius qđ deſiderat app̄hēdit. Et hoc ſumme cauendū eſt vt nulla cogni tio intellectual̄ ſe amoris vnitiui cōſurrecti oni admiſceat. Ad ſextū dicenduȝ eſt. q ſolutū eſt ſm dup̄licē modū conſurgendi p amorē vt dictuȝ eſt. neq̄ȝ de trinitate neq̄ȝ d angelis. Per illud idē ſoluit̄ ſeptimū. Ad octauū dicendū eſt. q licet mod⁹ cōſurgen di myſtice ſtult⁹ ⁊ irrōnabil̄ ignorātibꝫ hāc ſapiam videat̄. tamē ſapientiſſime ⁊ mira p cedit ordinatiōe. nā ſolo pondere ⁊ diſcreti one amoꝛ affect⁹ verius ⁊ certi⁹ ⁊ infallibi lius in ipm quē diligit fert̄ q̄ȝ oculus corpo ralis aliqđ ſenſibile videat. vel intellectus poſſit de deo p cogitatōem aliquā app̄hen dere veritatē. Si querit̄. qđ igit̄ cogita bō cū de deo cogitare nō debeā nec de an gelis dicendū q ſolū aſpirat ⁊ cogitabit. vn de tūc ſine aliq̄ cogitatōe de deo vl̄ de aliis ſi mens ſm viā purgatiuā eſt aliq̄ten⁹ p̄pa rata ſi neſciret alia dicere niſi h̄ mō ꝯſurge ret. dicens ſic. O dn̄e qn̄ te diligā. qn̄ te con ſtringā ſi hoc ſepiſſime frequentaret citi⁹ ſe ſentiret exp̄imētalit̄ inflāmari q̄ȝ ſi de ſecretis ſimis celeſtibꝫ ⁊ etiā generatiōe vl̄ p̄ceſſio ne milies cogitaret. Vnđ iſta eſt optima ſtulticia. de q̄ dicit beat⁹ Dionyſi⁹ ſic. Hāc igit̄ ſtultā ⁊ irrōnabilē ⁊ amentē ſapiam ex cedent̄ laudātes dicim⁹. q oīs eſt mentis ⁊ rōnis ⁊ prudētie cā. ſic̄ dictū eſt ſupi⁹ in op ponēdo. Ad nonū dicēdū. q de⁹ ſm ꝯſur rectionē illi⁹ ſapiē app̄hendit̄ p modū entꝫ. nec vt vnū. nec vt verū. nec vt bonū. Sȝ qn̄ iſta vis aniē ſupma q̄ eſt apex affect⁹ tangit̄ ab igne amoꝛ illo motu ⁊ tactu ſcintillat af fectus aſpirādo in deuȝ. iō beat⁹ Dionyſi⁹ iſtos doctores ſcolaſticos ⁊ ſpeculatiōs cō futat. q2 oīa ſe ſcire exiſtimāt. cū tn̄ de ve ra ſapia q̄ mens ad deū trahit̄ parū aut ni hil niſi forte cōiecturādo vl̄ opinando co gnoſcāt. ⁊ talibꝫ nō debere vilaten⁹ iſtā ve rā ſapiam p̄palari. ad Thy. ſcribēs dicat ſic. Vide aūt ne q̄s indoctoꝝ iſta audiat. In doctos dico q̄ exiſtētibꝫ ſunt firmati ⁊c. ⁊ in tales irridēs ſic infert ſtatim poſt. q̄ ſua eſti matione credūt diuina p̄cipe ingenio vel ſcie plenitudine. ſic indoctos aūt dico ⁊c. ⁊ poſt vere putātes ea q̄ ſm ipos eſt cognitiōe ſci re eum q̄ ponit tenebras latibulū ſuum ⁊c. Et h̄ eſt. q2 iſta cognitio eſt totalit̄ ſup̄ men tē. ⁊ vbi oīs intellect⁹ deficit q̄ nō app̄hē dit niſi ſub rōne veri vel boni. Myſtica ve ro theologia p apicē affectōis docet diſcipu los veritatis ꝯſurgere p amorē. imo quod plus eſt nunq̄ȝ actualit̄ mens poſſet iſtꝫ mo tibus ꝯſurgere ſi aliq̄d cogitaret ꝯſurgens imo mirabilit̄ deprimeret̄ a ſua eleuatione affectio. ſed poti⁹ intellectiuā q̄ſi pediſſequā ſubtractā relinquit inferius. ⁊ ſine ſui obſe quio ad dilecti vnionē conſurgit motibus ſurſum actiuis. ab ipa eminentius eleuata plus diſtat ab ea q̄ȝ ab ortu ſolis meridies. ⁊ hoc quotienſcunq̄ȝ vult de die ſiue nocte centies vel milleſies ſi corpus poſſet ſuſti nere. ⁊ q ita ſit. exemplo materiali ad p̄ſens vtar vt valeas intelligere. Conſidero mo tum lapidis ſuo pondere naturalit̄ deſcen dentis ad centruȝ. Sic p pondus amoris affectus diſpoſit⁹ in deū ſine oīi cogitatio ne vel deliberatiōe ꝯſurgit veluti in ſuū cē trum ſe extēdens. ⁊ motibꝫ iſtis ſe eleuat in cōtinuo deſiderio. cuius conplementum et intuitus quietem in eterna beatitudine ob tinebit. niſi quādoq̄ȝ ad modicū temporis ſicut eſt in raptu diuina ſubleuatione ſup̄ ſeipm non natura ſed gratia ſublimet̄. Sȝ ſi hoc non poteſt percipere doctor ſpecula tiuus vel ſcolaſticus diſcipulus audiat ab apoſtolo qui fuit pricipalis hierarcha hu ius ſapientie quā nullus ſapiētū grecoꝝ intelligere potuit. quoniā hec ſapiētia ſolū

ſpirituali examinatiõe cognoſcit. De q̄ loquitur Cor. ij. Spūs nr̄ ſpūi diuino vnitꝰ ſentit q̄ ſunt eiꝰ. ⁊ hec ſapiā eſt quā int̄ pfectos loquebat̄. Vn̄ hoc eſt illud qd̄ dn̄s pmiſit aplis cum dixit. Induimini v̄tute ex alto. Vn̄ ſicut ſacerdos induit ſe a capite. ſic aīa induit a pte ſumi affectus. Vn̄ pmo tangit igne ſpūſſctī q̄ȝ aliqua cogitatio veniat. Pater ḡ euidenter q̄ aīa vere amāo pōt conſurgere in deū p affectū accenſo amorē deſiderio ſine aliq̄ cogitatione preuia ⁊c.

Explicit myſtica theologia ſctī Bonauenture doctoris ſeraphici.

Incipit faſciculariꝰ doc. ſeraphici ſancti Bonauenture de exercicijs ſpūalibꝫ.

Cire debes q̄ᷓ

ſcīuis omīa q̄ in diuīa ſcriptura repiunt̄. imo celū ⁊ t̄ra ⁊ omnia que ī eis ſunt de deo loquant̄ ⁊ inſtruāt nō tn̄ omia ꝯueniūt ad vtilit̄ meditandū. ſȝ ea debes potiꝰ ad meditandū ſuſcipe vnde amplꝰ timore cōcutierȝ vl̄ accenderȝ ad amorē. Sunt aūt quedaȝ generalia circa que frequētiꝰ exercitia deuoti verſant̄. vide licet mēoria petōꝝ qua cōpungunt̄ ad cōpunctionē vel dolorē. Memoria mortis q̄ vt omīa huiꝰ mūdi oblectamēta glām ⁊ honorē altū ſtatū vilipendāt accendunt̄. Memoria extremi examīs. q̄ inflāmant̄ ad bona opa pagēda. vt tūc cū iuſtȝ merēant̄ accipere p̄miū meritoꝝ. Memoria penarū infernaliū. qua oīa illicita licet dubia reſpuant timore tormētoꝝ. Memoria celeſtȝ glorie. vt hic q̄eſcant ⁊ exultent in ſpe. ac vt illic ſint digni glā nitant̄ ſe verȝ v̄tutibꝫ adornare. Memoria b̄n̄ficioꝝ dei. ⁊ marie b̄n̄ficij incarnatōis. ne gr̄e largitori īueniant̄ ingrati. Vt aūt de his cogitare eo promptiuſ ad manū valeas. habeas aliq̄ generalia vn̄ tu valeas plura elicere. De vnoq̄q̄ꝫ p̄miſſorū hic inſerunt̄. vt data occaſiōe ſapienti ſapientior fiat. ⁊ ex paucȝ plura eliciat ſic̄ ipſi cōgruit cogitāti. Eſto igit̄ anīal mundū ruminās ⁊ reuoluēs ea ⁊ ipis ſilia in corde tuo vt ita inutilia ⁊ vana poſſis a memoria remouere. Qualit̄ fiat mēoria petōꝝ.

Vt tibi de memoria tuoꝝ petōꝝ naſcat̄ cōpunctio. talibꝫ ſtimulis te cōcute meditando. Cogita ⁊ vt ſentire valeas diligent̄ ſtude q̄ntū vnūq̄dq̄ꝫ pctm̄ deo diſpliceat. Reuolue q̄ ſupbia eiecit luciferū d̄ celo. Inobediētia adā de paradyſo pieci̇t. Luxuria ſubuertit zodomā ⁊ gomorram. ⁊ pene totū mūdū in diluuio ſubmerſit. Xp̄s p pctō mortē ſuſtinuit amariſſimā. ne pctm̄ inultū remaneret ⁊ ſue iuſticie nō ſatis fieret. Cogita ſcđo q̄ deꝰ alit̄ iudicare non poterit q̄ȝ opa nr̄a merent̄. Eſt em̄ deꝰ equitas quedā intelligibil̄. incōuertibil̄. atq̄ꝫ indeclinabil̄. nō minꝰ maloꝝ pena q̄ȝ bo͞rūȝ glā. Igit̄ tibi reddet iuxta opa tua. Nō igit̄ palliemꝰ vl̄ blādiamur nobis. quia non eſt ita durū ⁊ deus eſt miſericors. Cogita de peccatis tuis p̄teritȝ ante cōuerſionē. cogita q̄ȝ multa ſunt in locutiōe. opere ⁊ conſenſu. In cogitatione tot ſunt q̄ nequeas numerare. Cogita q̄ȝ turpia precipue ad carnalia. in q̄bus tamē minus imorēris ne delectatio ſurrepat. Cogita q̄ȝ grauia q̄bꝰ deum offendiſti. ⁊ rurſum xp̄m q̄dāmō crucifixiſti. Cogita de peccatȝ poſt cōuerſionem tuaȝ q̄ ſemp tam negligens tā tepidus tot annis ſine pfectu fuiſti. ⁊ vide de ſingul̄ tuis criminibꝫ. numera ea ſi potes in cōſpectu dn̄i. ⁊ pete veniam de p̄teritis. adiutoriū de p̄ſentibus. cautelā cōtra futura. Deinde cogita inquanto ſatiſfeciſti p iſtis. certus q̄ quicq̄d hic nō reddiderȝ ī futuro a te exigetur vſq̄ꝫ ad minimū quadrantē. Nullū em̄ malū impunituȝ erit. ſicut nec aliquod bonum irremuneratuȝ. Demum cogita q̄ iudicia dei ſunt inſcrutabilia. neſcis ſi in gratia. neſcis ſi vere cōuerſus. quid in te lateat quod deuȝ nō latet. ſed offendit. neſcis ſi pſeueraturus. Hec rumina. hec cogita. ⁊ ſi bene ſentio ea non altum ſapies de teipō. caue tamen deſperationē ſi pfundius huiuſmodi meditatōnibꝰ te imerſeris. atq̄ꝫ ita huiuſmodi meditationes digere vt nō abſorbearis triſticia nimia ⁊ deiectiōe. ſed vt inſtigeris ad vite emendatōeȝ ⁊ tolerantiā omniū tribulationū.

Generalis modꝰ ad formādū meditationes de morte.

De morte tua ita poteris formare meditationes tuas. Primo vt horam mortis ſemper ſuſpectam habeas. Cogita q̄ improuiſe mors veniet. quia ſicut fur q̄n̄ minime putab. q̄n̄ mime

diſpoſuiſti.qnando adhuc diutius viuere ſperabas. z tamen adhuc multa agere co/ gitaſti.put experientia quotidiana te ſatis ſufficient' docet et docuit de pluribus tibi notis. Reuolue deinde ordinē q̄ ad mortē deuenit. z habe te nōnunq̄ꝫ ſic ſi ſtatim eēs moritur⁹. z meli⁹ ſenties que ſequunt'. Co/ gita igit' qualit' p̄cedit mortē grauiſſima in firmitas.cui⁹ alie infirmitates nō ſunt niſi ſiēt pcones. vide grauitatē hui⁹ infirmitatꝫ. Cogita horrorē naturalis inclinatōis ap/ petentꝫ pmanere. Cogita deinde cū iā ho/ mo ſentit ſe hic trāſiturū.ſiue medicꝭ h̄ dicen tib⁹.ſiue ſi ipſe p ſe ſenſerit.q̄ntus tūc erit cla mor cōſcie.q̄ntus remorſus in eo q̄ ſe non diſpoſuit. Tūc eñ ipſa pctā ad memoriā cō fluunt z cogita de ſingul' pctis tuis z paſſio nib⁹ ptijs ſingularit'.q̄ntū tūc de eis dole/ bis qz nō viciſti. Cogita ſi tali articulo mor tis eſſes ↄſtrict⁹ z vicijs z ↄcupiſcētijs liga/ tus.q̄nto deſiderio deſiderares vnā horaꝫ vl' annū ſanitatꝫ p emendatōe. Cogita ho/ mo cū ad illā horā venerꝫ. z hinc trāſibis. z tps p̄teritū cōparauerꝫ ad etnitatē ad quā trāſibis.q̄ꝫ breue tibi videbit'. tota vita tua apparebit tibi breue ſomniuꝫ. z ita tibi erit totū temp⁹ ac vita.ac ſi p modicū ſpaciū pu ta iter medie leuce preteriſſes. Cogita etiam q̄nt' erit dolor ille.cū vides q̄ ꝓpt' tā paruā delectationē illa ſempit'na gaudia amiſiſti. Cogita q̄ꝫ amara erit ſepatio cuꝫ ab his q̄ vicioſe dilexiſti ſepareris. puta ab honore tuo.q hic ī alto ſtatu totꝫ viribꝫ honorē q̄ſi/ ſti z voluptatib⁹. z ſic de alijs. Conſidera diſpoſitionē morientꝫ quō totū corpus ni/ greſcit z rigeſcit.oculi contabeſcūt. Cogita quō demones ſunt ibi tāq̄ꝫ rugiētes parati ad eſcam expectātes.deinde imagīare quō ania egreſſu a corpe ſuo cū incipit ↄſidera re regionē ignotā q̄ tot demōes eā expectēt q̄ꝫ inuite exiret.q̄ꝫ libent' rediret ad corpus ſuū.ſed nō p̄t.qz clauſe ſunt feneſtre ſenſuū z adit⁹ vitales. Cogita quō tūc ſinguli ſp̄s viciorꝫ ad eā occurrēt q̄rētes ſua ī eis. Spi ritus ſupbie.ſupbiā.ſp̄us luxurie q̄rit luxu riā.q̄libꝫ q̄ ſua ſunt. z ſic de alijs Ultimo aduerte quō aīa egreſſa de corpe ſtatim ſta/ tuit' añ tribunal iudicꝫ et feret' ſnīa que ex hoc tūc vſqꝫ in etnū non reuocabit'. Et vbi/ cūqꝫ tūc lignū ceciderit ibi manebit. Demū cogita q̄ tandē corp⁹ tradit' ſepulture z ppe tue obliuioni.hoſpes h̄ fuit vnius noctis z abijt. z memoria ei⁹ receſſit a t'ra. Poterꝫ aūt modū huuc ↄtrū ſumere d̄ morte iuſto rū.nā iuſti vidētes ſe de h̄ mūdo migratu/ ros gaudēt in teſtimonio cōſcie. exultāt q̄ liberant' de iſtis miſerijs.qz hic nō fuerāt li gati cōcupiſcentijs.nō dolent hinc exire.et ſic de alijs.

Generales modi ad formandū medita/ tiones de penis infernalib⁹.

De penis īfernalib⁹.imaginare ipm infernū f̄m quaſdā ſilitudīes a ſan ctis ſup hoc poſitas. Aſpice igit' cha os horribiliſſimū.lacū ſubterraneū.puteū pfundiſſimū. z totū ignitū. Itē imagina re ciuitatē magnā z horribilē z penit⁹ tene/ broſam obſcuriſſimis z tribiliſſimis flam/ mis ſuccenſaꝫ. clamātib⁹. vlulantib⁹ z plan gentib⁹ vniuerſis p̄ inexplicabilib⁹ dolori/ bus. z ſilēs ſilitudines poterꝫ cogitare. Co gita de penarū acerbitate. Dicit' ei ignis ille ad ignē noſtrū tanti eſſe calorꝫ quāti no ſter ignis ē ad depictū Et ita cogita d̄ frigo re z fetore. Hui⁹ penalitatꝫ acerbitas patꝫ ex ſtridore dentium. ex gemitu z planctu z blaſphemia. z ſic de alijs. Cogita de pe/ narū multiplicitate. Ibi eñ eſt ignis inex/ tinguibil' obſcuriſſim⁹. frigus intolerabile fetor horribil'. tenebre palpabiles. Ibi erit pena in oīni ſenſu. In viſu p horribiles vi/ ſus z aſpect⁹ demoniorū. In auditu per la mentabiles gemit⁹ z clamores de miſerabi li ſocietate z crudelitate tortorū ſine oī mi/ ſericordia.in torquēdo nō fatigant' nec ad miſcdiam cōmouent'. Inſultabūt dicenteſ. vbi nūc gloria. vbi nunc alt⁹ ſtatus. vbi ſu/ perbia. Cogita quō nūc ibi p membra q̄b⁹ quis peccauit eiſdē puniat'. z omib⁹ mēbris malus penā ſuſtinebit. Cogita etiā de pe/ na interiori. videlicꝫ remorſu interiori con ſcie z vermis eorꝫ q̄ nō morietꝫ. Quis po teſt ſufficient' cogitare quātū doleant q̄ illā penā modicis laborib⁹ z breui tp̄e nō eua/ ſerunt. Itē interne paſſiōes maxime regna bunt ī eis.erunt eñ maxime iracūdi z inui di. z erūt ita ſimul ſic canes rabidi. Iteꝫ re/ cordabunt' priorꝫ delectationū ad augmen tū pene. Unde ibi lamentabunt' dicentes. Quid nobis pfuit ſupbia. Cogita de dura tione penarū.q̄ ſcꝫ nunq̄ꝫ ſit finē habitura Non poſt mille milia annorū. īmo nō poſt tot annos quot anni p̄nt in milib⁹ numera ri.quia nulla ibi redēptio.null⁹ ibi finis.

Generales modi meditandi circa extre/
mum iudiciũ.

d E extremo examĩe cogita ꝙnt⁹ tũc
fiat terror. Ipa eñi angelica tuba.
mirabilia.crẽda ſcʒ fulgura chorꝰ/
ſcationes ꝑcutiẽt corda hoim ⁊ pauerefaci
ent. Cogita ſi potes magnitudinẽ ire iuſti
iudicꝭ venientꝭ ꝯ eos q̃ eum offenderũt. Et
q̃ntũ mali terrebunt. Imaginare quõ et ꝙ̃
amara fiet ibi diuiſio. Ponent omẽs iuſti.
humiles.mites ad dexterã. Supbi.mundi
luxurioſi ⁊c̃ ad ſiniſtrã.ãmodo nõ ꝯiũgẽdi.
Nũc ſunt duo ĩ mola vna.in domo vna ⁊c̃.
⁊ vn⁹ aſſumet ⁊ vnus relinquet. Cogita q̃d
timoris.⁊ q̃d horroris.q̃d ãmiratõnis erit
ſupbis.elatis hui⁹ mũdi cũ ſe abiectos vi/
derint.⁊ paupes.viles ⁊ deſpectos.q̃s inſa
nos putabãt ad dexterã xp̃i in gl̃ia viderĩt
aſſiſtentes. Tũc pniã intra ſe agẽtes dicẽt.
Ecce hi quos habuimus in deriſum aliqñ
Ecõtra iuſti ſtabũt in magna ꝯſtãtia aduer
ſus eos q̃ ſe anguſtiauerũt Cogita quomõ
oĩʒ opeꝝ ibi ⁊ cogitatõnũ fiet redditio. Hie
ruſalẽ ſcrutabit in lucernis.i.hi qui appare
bunt velut ſcti inueſtigabunt ibi ⁊ q̃cq̃d in
eis occultũ fuerit ad lumen veniet. Teſtes
erũt diabol⁹ q̃ oñdet nobis oĩa q̃ fecimus.
vbi ⁊ qñ ⁊c̃. Itẽ ꝓpriũ ſcelus.⁊ tot⁹ mũd⁹ da
bit teſtimoniũ ꝯtra pctõres. Cogita q̃mo/
do xp̃s exhibebit paſſiõis ſue inſignia ⁊ q̃/
mõ ꝑ illã xp̃s exprobrabit ꝙ eã ꝯtẽpſimus.
Cogita de illo horribili tonitruo ⁊ irreuo/
cabili ſniã. Ite maledicti ⁊c̃. Cogita ð dul/
ciſſima inuitatõe iuſtoꝝ ad ſempit'nã cenã
ꝑ illã vocẽ Venite ⁊c̃. Cogita ꝙ̃ magna ſint
opa miſcðie ⁊ pietatꝭ.cũ ea ſolũ xp̃s ad iudi
ciũ ſuum adducere videat. Cogita ꝙ iuſti
ibũt in vitã e'nã.iniuſti ĩ ſuppliciũʒ ſempit'/
nũ. Et hec duo loca ꝑ chaos magnũ diuiſa
ſemꝑ ꝑmanebũt. Generales medi/
tationes de gloria celeſti.

d E gaudijs ſupceleſtib9 imagiñare lo
cum illũ ꝑ imaginarias ſilitudinẽſ
a ſcrĩs ꝓ noſtra capacitate inuẽtas
Eſt eñ ciuitas ex auro puriſſimo.gẽmiſq3
ꝓcioſis mirabilit' conſtructa. ſingule porte
ex ſingulis margaritis. ⁊ camp⁹ ſpacioſiſſi/
mus ac ſpecioſiſſim⁹ oĩm florũ pulchritudi
ne decorat⁹. Ibi eſtatis amenitas.ibi odo/
ris ſuauitas ⁊c̃. Cogita quãtũ potes q̃ntũ
erit gaudiũ ex viſione ſctĩſſime trinitatꝭ in
qua relucet exemplar omis pulchritudis.
omis bonitatis.omis ſuauitatꝭ.ꝙ̃ vidẽdo
omĩa ſcienda ſcies.⁊ quicq̃d volueris habe
bis in illa. In illa eñ viſione beatificaberꝭ.
Cogita de viſiõe hũanitatꝭ xp̃i.q̃ hic fuit ꝓ/
pter nos paup ⁊ vilis hõ.ibi ſublimis de⁹ ⁊
homo. Cogita de gaudio qð habeb̃ ibi ex
ſocietate gl'oſe ꝟginis.omniũ ſcõrũ. aplꝫꝝ.
martyrũ.confeſſoꝝ.ꝟginum. ⁊ de cuiuſlibʒ
gaudio gaudebis ⁊ tu. Cogita de dotibus
q̃s ibi corp⁹ tuũ recipiet.q̃ ſunt ĩmortalitaſ
impaſſibilitas. ſumma agilitas. ⁊ maxima
ſpecioſitas. Cogita de dotib9 anĩe q̃b9 ipſa
anĩa replebit.que ſunt plenitudo ſciẽ ⁊ leti/
cie. Cogita de iſtꝭ dotib9.ꝙ̃ multa alia cõſe/
queris.videlicʒ ſecuritatẽ. qua nõ timebis
eijci.nõ timebis a temptatõe vinci. inde ti/
bi libertas ſumma.inde ſanitas.inde volu
ptas.inde amicicia.inde honor. inde cõcor
dia. Et breuit' habebis ibi quicq̃d voluerꝭ.
⁊ quicq̃d noluerꝭ nõ habebis.

Breuis modus meditandi circa benefi
cia dei.

v T circa beneficia dei innumera ali
quẽ modũ habeas meditãdi ⁊ me/
moriã tuã reformãdi. Scias ꝙ in
his triplici cõſideratiõe potes tuas medita
tiones variare ⁊ dilatare. vt nũc tua quidẽ
meditatio verſet circa ipm bñfactorẽ.nunc
circa teipm cui bñfecit.nũc circa ipa benefi
cia q̃ tibi multiplicit' elargit. Conſidera ꝙ
ipe bñfactor tu⁹ dñs de⁹ ita tibi bñfacit.vt
nihil a te repetat.nec te nec aliq̃ creatura in
diget. Cõſidera ꝙ ſit ĩfinite potẽtie.cui⁹ po
tẽtiã declarat vniuerſitas ⁊ mlťitudo crea/
turaꝝ ſuaꝝ. Cõſidera ꝙ ſit imẽſe ſapiẽ.q̃ð
attẽde ex pulchritudĩe ⁊ ordĩe toti⁹ vniuer/
ſitatꝭ. Attẽde igit' q̃nte ſit bonitatꝭ.ſi h̃ talis
tantuſq3 dñs modicũ encenolũ tibi tribu/
it ĩmo q̃nte bonitatꝭ ꝙ tant⁹ de tantillo di/
gnet' cogitare. Cõſidera ꝙ̃ ſollicita ſit tãta
maieſtas circa te ĩ tribuendo bñficia mõ q̃
tibi magꝭ expedit.ab e'no diſpoſuit tibi ea
dare.ab e'no ⁊ ſemꝑ actualiſſime cogitauit
⁊ talia tibi bñficia ꝓordinauit. Ita ſollicit⁹
circa te ſic circa integrũ orbẽ vl' vniuerſita/
tẽ creaturarũ. Ita eñ hic magn⁹ rex tibi ⁊
circa te intendit ac ſi vacaret ſingulis. Et h̃
affectũ tuũ nõ modicũ ad gratitudinem ⁊
amorẽ accenderet ſi ſingula beneficia diui/
na toti generi hũano collata. ita tibi attra/
heres ⁊ ita te ex eis ad gratitudinem intel
ligeres obnoxiũ.ac ſi tibi ſoli fuiſſet collata.

Verbi grã. ac ſi p te ſolo crucifixus. fact⁹ homo ẽ. ꝓpter te ſolū creaſſet celū ⁊ terraꝫ. Et h̄ docet nos Criſo. Affectu etiã tãto beneficia illa dat ꝙ ſi etiã q̇d mīmū daret gratiſſimū merito deberet eſſe. Perpetua in q̄c caritate dilexi te. ⁊ et ꝑpetuat maxiã caritate donat ſua bn̄ficia. Attende q̄ꝫ ſis vilis. q̄ꝫ plen⁹ malicijs ⁊ ɔcupiſcẽtijs ſicut tibi ſuperi⁹ ſatis eſt oñſuꝫ cū diceret̃ de diſcuſſione tui ⁊ ꝓpria cognitõe ⁊ de mẽoria peccatorū.

Circa bn̄ficia forma dupliciť meditaciones. Primo circa h̄ ꝙ mala tua benigne tibi remiſit. Scđo ꝙ innūerabilia tibi cõtulit dona ⁊ munera. Dimiſit eñ tot mala q̄ꝫ feciſti. De q̇bꝫ ſup̄ dictū eſt. imo dimiſit tot q̄ꝫ facere potuiſti. a q̇bꝫ te p̄ſuauit. Attende q̄ꝫ longanimiť te expectauit in pctis ⁊ non occidit ſic meruiſti. Circa bn̄ficia ãt que dedit tibi cogita q̄ꝫ multa. q̄ꝫ bona. q̄ꝫ vtilia. q̄ꝫ magna q̇s enūerabit ea. q̇s intelliget. q̇s loquet̃. Attamē vt hic habeas modū cogitãdi. cogita quõ dedit tibi dona nature. dona grẽ. dona ſupexcellẽtie Percurre aliqua de ſinguľ. nã in q̄libet ſunt multa bona valde. De dono nature ē ꝙ creauit te in tpe ⁊ ꝙ ab eterno te diſpoſuit creandū. nõ creauit te pecus ſed hoiem. dedit viſuꝫ. auditū ⁊c. Et ſinguľ creauit ſenſibꝫ ea q̄ ſibi cõgruunt oblectamẽta. Itẽ dedit aiam imortalẽ. cui dedit rõnẽ. ingeniū. induſtriã. q̄ oia materialia põt intelligere. Dedit mentē vel intellectū q̄ immateriales ſpūs deū ⁊ angelū intelligeret. ꝓpter te oĩa in t̃ra creauit. Oia elemẽta ad tuã vitã. oia aniantia ad tuū nutrimentū. Dona grẽ. Primo ꝙ volũtatẽ tuã ab eo auerſaꝫ ad ſe reuocauit. ⁊ ei grãm ſue iuſtificatõis infudit. q̄ ſolū ab eo deſcendit. Dedit voluntatē vt velles te emendare Tũc ⁊ locū ordiauit vt poſſis. Ad donū ſupexcellẽtie ſpectat ꝙ ꝓpter te fecit filiū ſuum incarnari vt eſſet amic⁹ tuus. frať tuus ⁊ ꝓpter te mortu⁹ eſt ⁊ crucifixus. ⁊ ſeip̄m dedit in altar̄ ſacr̃o. Miſit tibi ſp̄m ſctm̄. ⁊ h̄ in ſignaculū acceptatõis. in p̄uilegiū amoris. in anulū deſponſationis. Cogita q̄ꝫ multa ab inicio egit mirifica cū genere hũano. ꝓpter gen⁹ hoim locut⁹ eſt cū patribꝫ. apparuit i figur̄. loq̄bať in ꝓphis. Eduxit de egypto. induxit in t̃raꝫ ꝑmiſſiõis. ⁊ infinita mirabilia. Ut q̇d aũt hec omia fecit niſi vt ꝑ figuras. ꝑ ꝓphetas intellectū tuū in cognitione veri illumiaret ⁊ affectū tuū detraheret ad amorē boni.

De cena dñi ⁊ preparatione ad ſuſceptionem corpis chriſti.

Sed ſup omia q̄tidie ⁊ maxime dñici corpis ſacramẽta ſūpturꝰ. memoriã facias illi⁹ deuotiſſimi myſterij qđ in cena dñi p̄mit⁹ erat inſtitutū. Siquidē poſtq̄ꝫ agnū paſchalē typicū cū ſuis diſcipulis dñs ieſus comedit more iudeoꝝ. tũc veꝝ agnū paſchalē comedēdū dedit. Conſecrauit eñ corpus ſuuꝫ atq̄ꝫ diſcipuľ ſuis tradidit ad manducandū. quibꝫ ⁊ ptãtē tradidit idip̄m ɔſecrandi aliiſq̄ꝫ tribuendi. O vere magna munificẽtia. o inaudita largitas o caritas ſupexcellens. q̇ ſeip̄m dat q̇d poterit negare. q̇d vltra faceret. omĩa q̄ potuit ꝑ nobis fecit omĩa q̄ habuit nobis dedit. dedit regnū ſuū. dedit ⁊ ſeip̄m. ideoq̄ꝫ in hac cena dicebat. Hec q̄tienſcūq̄ꝫ feceritis in mei cõmemoratione facite. In memoriã ſcꝫ eoꝝ que ꝑ te in carne geſſi. ꝙ ꝓpť te deriſus. illuſus. crucifix⁹ ſum. In mei inquit memoriã hoc ſacr̃m oĩm ſacramentoꝝ excellentiſſimū egrot̄ eſt medicina. ꝑegrinãtibus dieta. debileſq̄ꝫ ɔfortat. valentes delectat. languorē ſanat. ſanitatem ſuat. fit homo mãſuetior ad correptionē. patiẽtior ad laborē. ardentior ad amorem. ſagacior ad cautelã. ad obediendū ꝓmptior. ad grãꝝ actionē deuotior. Aduerte tñ ꝙ effectus ſacramẽtoꝝ ſolet eſſe ſcđm diſpoſitõeꝫ ⁊ p̄paratõnē ſuſcipientiū. Neq̄ꝫ eñ iudas p̄miſſa dona ſuſcepit qui corpus dñi ſuſcepit (ſi tñ ſuſcepit) Ideoq̄ꝫ tibi ſūmope ſtudendū eſt vt quantū potuer̄ ante ſuſceptionē digne te p̄pares. Qui eñ corpus ⁊ ſanguinē domini indigne ſumit. iudiciū ſibi mãducat ⁊ bibit. Tria aũt ſunt q̄ exigit a te hui⁹ ſacramẽti digna ſuſceptio. ſ. corpalē mūdiciã puritatē cõſcientie. ⁊ actualē deuotionem. Corpalis aũt mūdicia aliq̄ñ ex decenti. aliq̄ñ ex neceſſario req̄ſita. Puritas aũt cõſcie p̄ſertim a criminibꝫ ipa eſt neceſſaria. Ideo vide vt ante ſuſceptionē hui⁹ ſacr̃i cõtritionē habeas. atq̄ꝫ ſi fieri põt añ cõſpectuꝫ dñi hūiliter lachrymas fundas q̇bꝫ te laues a pctis tuis que feciſti. ⁊ q̄ omiſiſti. ⁊ que facere potuiſti corde. ore ⁊ ope. Actualē aũt deuocionē in te faciunt timor ⁊ amor. Timor incutit reuerentiã Amor aũt deſiderium ⁊ affectū. hẽas reuerẽtiã ⁊ timorē. Terribilis eñ ē h̄ mẽſa ad quã cū debita reuerẽtia

ꝛ ꝯgrua vigilātia neceſſe ē vt accedas. Si/
q̄dē in hac ſacerdotali mēſa nūc pn̄s ē xp̄s.
ꝛ q̄ vltimā cenā cū aplīs cenauit. ipē iſtā q̄z
ꝯſecrauit. Nō eīm hō eſt q̄ ꝓpoſita .ſ. panē ꝛ
vinū corpus xp̄i facit ꝛ ſanguinē, ſed ille q̄
ꝑ nobis crucifixꝰ eſt xp̄s. ſacerdotꝫ ore ꝓfe/
runt ꝛ dei v̄tute ꝛ grā ꝯſecrant. Quō tu
igit ad illā menſā. ad pn̄tiā xp̄i ad tactum
dei filij intrepidꝰ audes accedere. quem io
hānes baptiſta tāgere ꝯtremiſcit. Petrus
apl'orū p̄nceps a ſe p̄ formidine repulit di/
cens. Exi a me dn̄e. q̄a homo pctōr ſū. Co/
gita q̄ iſte quē tu ſumis erit iudex tuus. Ti
me igit ne ſi indigne ſūpſeris ꝛ ſine reuerē/
tia poſt mortē inuenias iratū cū ad eius tri
bunal p̄ntatꝰ fuerꝫ iudicandꝰ quē tremunt
ꝑtātes adorāt dn̄atōes. Deniq̄ꝫ cogita q̄ li
cet mille milibꝫ annoꝝ te ad h̄ ſacr̄m ꝑ pu/
ras orōnes. ſctīſſimas ꝑparōēs ꝑparauerꝫ
nihil eſſet ad ꝯdignā ſuſceptōem. etiā ſi ha
beres merita oīm ſctōꝝ. q̄nto magꝭ tu qui
ſine deuotōe. ſine ꝑparōe accedis. Jtē at/
tende ꝓpriā vilitatē modo ſupiꝰ dicto. ꝛ repu
tabis te indignū. ꝛ acq̄res reuerentiā ꝯgru
am. ꝛ h̄ valet maxime ꝑ huiꝰ ſacramenti ſu/
ſuſceptiōe vt q̄ntū poterꝫ fias vilis in oculꝭ
tuis. Habe etiā deſideriū ad huiꝰ reuerēdi
ſacramēti ſuſceptōem. Panis eīm iſte vt di
cit Augꝰ. eſuriē q̄rit hominis interioris. Di/
uerſi aūt diuerſimode affectū ad ſuſceptio
nē huiꝰ ſibi formāt ſacri. Aliq̄ eīm trahunt
amore vniōis xp̄i vt dilectū in ſe ſepiꝰ āple/
xent. aliq̄ trahunt deſiderio ſanatōis paſſi/
onū ſuarū ꝛ maloꝝ deſiderioꝝ. vt eū q̄ me/
dicū aduocent ꝑ quē ab omī infirmitate cu
rent. Aliq̄s trahit ꝯſcīa delictoꝝ. eo q̄ h̄ ſa/
cramentū inſtitutū eſt in remiſſionē pctōꝝ.
aliq̄s trahit amor ꝛ cōpaſſio ꝓximi vt ſuc/
currāt ꝑ hanc hoſtiā viuis filꝭ ꝛ defunctis.

Ut aūt deſideriū tuū accendat cogita q̄
xp̄s oīm ad ſe accedentium dolores tulit ꝛ
oēs infirmitates nr̄as ipē portauit. Muli
er accedēs retro ſanata eſt. peccatrix pedes
oſculās eſt mūdata. chananea dn̄ī iportune
ſequit eſt exaudita. Leproſi accedētes cu/
rati ſunt. demoniaci. paralytici ꝛ cūcta na/
ture mōſtra dn̄ accedūt ꝛ credūt ſalutē ꝯſe/
quunt. Nā v̄tus ex illo exibat ꝛ ſanabat om
nes. Publicani ꝛ pctōres accedētes veniā
merent. nec eoꝝ ꝯuiuia deſpexit. Igit cum
fecerꝫ qd̄ in te eſt accede ī fide ꝛ fiducia ſpe/
rans de infinita dei pietate. Debes etiā
ꝓcipue aū huiꝰ ſacri ſuſceptōem deuotiſſi/
me xp̄i paſſionē ꝯcurrere. nā ſpecialit in me
moriā paſſiōis h̄ ſacr̄m legit inſtitutū. Si
aūt q̄ris q̄ te affectu magꝭ debeas excolere
timoris .ſ. ꝛ reuerētie. an amorꝫ ꝛ deſiderij.
an debeas vt multi cū iportuna deſiderij fe
ſtinātia anhelare. an vt nōnulli reuerētie ꝛ
timorꝫ magnitudine. magnitudinē ſacri at
tendēs ꝛ ꝓpriā infirmitatē ꝯſiderās magis
debeas affectu retrahi ꝛ elōgari. Ad hoc
ſctī rn̄derūt vtraq̄ꝫ affectū cōmēdātes. vni/
uſcuiuſq̄ꝫ ꝯſcie q̄d ei meliꝰ viſum fuerit re/
linquētes. Feſtinauit ſiquidē zacheus vt
dn̄m gaudēs in domū ſuā ſuſcipet. Centu/
rio ꝓprie infirmitatꝫ ꝯſciꝰ repulit eū dicens
Dn̄e nō ſum dignꝰ vt intres ſub tectū meū
Unū tn̄ eſt qd̄ omibꝫ generalit tutū videt.
vt ſcꝫ ex reuerētia timētes ſpem ꝛ deſideriū
nō relinquamꝰ. vt ex ſpe ꝛ fiducia nō amit/
tamꝰ timorē ꝛ reuerentiā. Sed ſp inter hec
vtraq̄ꝫ ꝯſiderētes ꝛ timidi fluctuemꝰ. Ait etiā
ſctūs Gregoriꝰ. nihil nob ſecuriꝰ q̄ꝫ ſub ſpe
timere. Simplicit tn̄ loquēdo dubiū nō ē
q̄n melior ſit affectꝰ amorꝭ q̄ꝫ timorꝫ. ſed qd̄
eſt ſimplicit melius. in caſu eſt ſepe peius ꝛ
pluribꝫ periculoſius.

De generali materia exercendi in paſſi/
one domini.

Circa paſſionē dn̄icā in q̄ te p̄ ceterꝫ
exercitijs ardētiꝰ ꝛ deuotiꝰ exerce/
bis. vt ea q̄ in ſacris euāgelijs lege/
ris ad tuā deuotionē meliꝰ ſcias reflectere
ꝛ dirigere ad ꝓpriā vtilitatē. Scire debes
q̄ tria ſunt in q̄bꝫ tua ꝯſideratio circa mor/
tē ſaluatoris nr̄i ſpacioſiſſime ſpeculatur.

Sunt aūt hec tria opus. modꝰ. ꝛ cauſa.
Opus vt ipam paſſionē ſic̄ facta a ſanctis
euāgeliſtis narrat ſtudioſe ꝛ deuota mente
ꝑtractes. ꝛ inuenies xp̄i mirabilē patientiā ꝛ
excitaberꝫ tu ad cōpaſſionē. Cū aūt ſacr̄m
diuīe ſcꝫ paſſiōis hiſtoriam in mēte tua re/
uolueris vt ad lr̄am materiā nr̄e redēptiōis
ꝯtēpleris. diligent debes ad h̄ niti. vt q̄tiēs
audis ieſum x̄pm hoc feciſſe vꝭ ſuſtinuiſſe.
ꝑ nomē ieſus in mēte tua repn̄tet nec ſolū
deus nec ſolū hō nec ſola deitas vꝭ hūani/
tas. ſed i mente formabis ꝯceptū ꝑſone vni
us q̄ ſimul eſt deꝰ ꝛ hō. ꝛ in q̄ deitas ꝛ hūani
tas ſine eſſentiaꝝ ꝯmixtiōe in vno ſuppoſi/
to ꝯuenerūt. Itaq̄ꝫ xp̄s vꝭ ieſus cū dr̄. deꝰ ꝛ
homo ꝛ ꝑſona deitatꝫ ꝛ hūanitatꝭ deſignat
Ita q̄cq̄d deꝰ feciſſe dr̄ hoīez feciſſe firmit

fide catholica retinemuſ. ꝗcq̄d hõ ſuſtinuit deū credamꝰ ⁊ cogitemꝰ ſuſtinuiſſe. Verbi grã. Cū legis xp̄m fleuiſſe ſup lazaꝝ vl' hie/ruſalē. in mēte ꝯcipies nõ nudū hoīem .q̄m tūc minꝰ mirabile eſt hoīem fleuiſſe. ſic cum audies xp̄m in cruce pepēdiſſe nõ hominez ſolū in mēte cogita ſꝫ hoīem deū ⁊ amplius miraberꝭ. ⁊ multo plꝰ ad deuotioꝫ accēderꝭ. ⁊ moueberꝭ ad cõpaſſionē. Et quidē oīb fidelib ihs vel xp̄s deū hoīem rep̄ntat. ſed q̄nto illud luciđꝰ ⁊ clarꝰ attēdere poteris. tāto eris deuotioꝛ in xp̄i vita. morte. mira/culis ⁊ factis. Secūdo circa opꝰ paſſiōis xp̄i vt magis accēdaris ad cõpaſſionē. de/bes diligēter aduertere quotieſcūq̄ legerꝭ. aut ī paſſiõe xp̄i aliquas penalitates xp̄o i/flictas eodē genere penalitatꝭ ſeu eodez ge/nere penaꝝ. xp̄m in paſſione ſua vltra omnē eſtimatiōem fuiſſe afflictū. qđ ex multꝭ cau/ſis poterꝭ ꝯſiderare q̄ te vt paſſiōis xp̄i ama/ritudinē ſentias multū mouebūt. ſi bn̄ cõſi/deras vnuſq̄ſq̄ hõ in eodē gradu penalita/tis plꝰ minꝰ ve patiꝛ quāto penā plꝰ minus ve ſenſerit. vt notū eſt. Tāto eīn q̄ſq̄ penaz facilꝰ ⁊ acrꝰ ſentit q̄to natura fuerit viua/cioꝛ. ⁊ ſenſus eiꝰ facilꝰ ꝑcipit. Sꝫ xp̄s erat vi/uaciſſimꝰ. ideo q̄liber pena ei inflicta erat ei grauiſſima. Cogita ḡ ſi illa crucifixio et illa clauatio manuū ⁊ pedū. de q̄ ꝓpheta ait Fo/derūt manꝰ me. ⁊c̄. alteri fuiſſet cuiuis ho/mini intolerabil'. q̄ꝫ grauioꝛ ⁊ acerbioꝛ xp̄o in ſua natura delicatiſſima ⁊ nobiliſſima et viuaciſſima. Itē erat pēa eo grauioꝛ q̄ a pe/culiari ſuo ꝑp̄lo īflicta. cui merito dicere po/terat. Popule meꝰ q̄d facere debui tibi ⁊ nõ feci. Tu aūt q̄d peꝰ mihi retribuere potas q̄ꝫ feciſti. Itē pena xp̄i erat in oīni ſenſu ⁊ in oīni mēbro. ſic inuenies ſi bn̄ opꝰ paſſionis in mēte tractauerꝭ. Itē deuote imaginare i/terioꝛē xp̄i penalitatē q̄ forte exteriori pena nõ erat minoꝛ. imo forſitan multo maioꝛ. q̄ interioꝛ pena cauſabaꝛ in eo ex zeli feruore ꝓ hūano genere. i q̄ tn̄ q̄ ad maioꝛē ꝑtē vide/bat paſſiōꝫ ſuā fore inutilē. Itē h̄ interioꝛ pēa ſurrexit ex maria cõpaſſiōe ſue dilectiſſime m̄ris. Itē ex nr̄a cecitate ⁊ ingratitudie. Cū igiꝛ legeris vl' in mēte reuolutis quõ xp̄s fu/it flagellatꝰ. deriſus. illuſus. ꝯſputꝰ. crucifi/xus. ⁊c̄. noli ſolū cogitare de pena exteriori. ſꝫ ita dn̄m Ihm reſpice in talib penis qua/ſi hoīem deū exterꝰ ſūma penalitate afflictū ⁊ etiā vltra q̄ꝫ humana mēs cõprehēdere ꝑt

interꝰ tribulatū ⁊ doloroſum. Et vere ſi ita reſpicis xp̄m in q̄uis afflictiõe ꝯſtitutum ſi nõ ꝯdoles valde mirandū eſt. Cū reuera ſi ꝑfecte cõprehēderes aīal brutū ita inexpli/cabili pena affligi humanitatꝭ aſpectu ꝯpa/tererꝭ. q̄nto magꝭ dn̄o deo. Et hec de opere

Circa modū aūt patiēdi ſi diligēs fuerꝭ ⁊ deuote rimarꝭ inuenies ꝑcipue humilitatē mititatē. ⁊ generaliꝛ oīm v̄tutū exēplar imi/tandū. Vt aūt modū patiēdi in xp̄o ī te me/lius ſentias. debes ī oīb q̄ de paſſiõe xp̄i legis vel cogitas ſꝑ in mēte tua reuoluere q̄ modo xp̄s ſe habuit in v̄bis. in r̄nſionibus in factis in penis. quõ ſe habuit tā interꝰ q̄ꝫ exterꝰ. ⁊ quõ illa ꝓut loco ⁊ ꝑſonis cõgrue/bat optimo mõ formabat. ⁊ h̄ poterꝭ in euā/gelio inuenire. vl' certe ſi ibi nõ eſt exꝑſſum ex teipſo forma. Nā nullꝰ xp̄ianꝰ ignorat q̄n in oīb optimo mõ ſe habuit. Igiꝛ de mo/do ita debes cogitare cū v̄bi grã legis. Ste/tit ihs an̄ pylatū ꝑſidē ⁊c̄. Cogita ꝑmo mo/dū ſtatōis q̄ꝫ humilis fuit. forte inclinato ca/pite. demiſſis oculis. Deinde de mõ ꝓlatio/nis v̄boꝝ q̄ꝫ leni ⁊ dulci voce ꝓꝓmpſit. ita vt te dlectaret audire aliquē hoīez ita loq̄n/tem. Nā vox eiꝰ minꝰ dulcꝭ q̄ꝫ facies decora Deinde cogita quõ interius ſe habuit. ⁊ pla/nū eſt q̄ ſtetit cū ſūma humilitate. nõ habēſ inuidiā ꝯtra pilatū ⁊ iudeos ſed cõpaſſionē Sic cogita q̄n iudei clamauerūt crucifige ⁊c̄. quõ xp̄s ea audiuit. certe ſūmo doloꝛe et ex cõpaſſione ⁊ zelo. ⁊ tn̄ exterꝰ humiliter ſe habuit. ⁊ ſic oīa ꝑtractās imitare modūꝫ xp̄i ſe habēdi ꝑm locū ⁊ tp̄a. ⁊ inuenies oēm virtutē in xp̄o ⁊ optimū modū q̄ ſe hr̄e po/tuit. Marie aūt diligēter attēde modū q̄ i/terius ſe habuit cõpaſſione ⁊ zelo. Circa tertiā ſcꝫ cām ita ſemꝑ lege ⁊ cogita de paſſi/one redēptoris tui vt ſcias q2 tu es cauſa. Paſſus eſt eīn ꝓpter tuā redēptionē illumi/nationē. iuſtificationē. ⁊ glorificatōez. ita ſꝑ attrahe tibi ⁊ h̄ beneficiū q̄ſi ſit ꝓ te ſolo paſ/ſus. vt ſupra dictū eſt. Ita cogita ſꝑ vt quid q̄d legerꝭ vel cogitaueris q̄ſi dicat xp̄s. hoc feci vt ſequarꝭ veſtigia mea. Tu humilis ſis. pa/tiens ſis. tolles crucē tuā ⁊ ſequarꝭ me. q2 n̄ eſt ſeruꝰ ſuꝑ dn̄m ſuū.

Paſſio xp̄i breuiꝛ collecta ad modū faſci/culoꝝ. Primꝰ faſciculꝰ dn̄ica die

f Faſciculꝰ mirre dilectꝰ meꝰ mihi. inter vbera mea cõmorabiꝛ. loquiꝛ aīa deuota deſignās xp̄i amaritudinez

ſe ſimul collectā fugit in ſuo pectore circū/
ferre. Ut aūt tu etiā quicūqꝫ memoriā tuā ꝑ
meditationē mortis xpi reformare deſide/
ras in pmptu habeas faſciculos. q̄ i memo
ria tua cōmorent. paſſionē xpi hic tactā ſo
lūmodo ordine euāgelioꝝ in ſeriumꝰ cōpen
dioſe. vt ex illis paucꝭ ſm illa tria que dicta
ſunt opꝰ. modū ꝛ cauſam habeas materiaꝫ
copioſe meditādi. ꝛ de paucis plurima col
ligas. Cogita igit̄ quō ſolēni illa cena de q̄
ſupra dictū eſt celebrata. ꝛ hymno dicto xpſ
deꝰ ꝛ homo vidēs appropinq̄re tps ſuū ſur
rexit vt iret ad montē. hoc eſt opus qd̄ fecit
Cogita igit̄ vt ſupra dictū eſt de modo quō
ſe habuit intus ꝛ extra. Eundo fugā diſci/
puloꝝ ꝑdixit. Petrū aſſeruit ſe ter negaturꝫ
ꝛ alia que loquebat̄. hoc iteꝝ opꝰ. Cogita q̄
modo exteriori ꝟba illa deprompſit. ꝛ quali
interiori ꝓtulit affectu. ſic facias vbiqꝫ. nec
opꝰ ſemꝑ eſt repetere. Aſſumpto petro iaco
bo ꝛ iohē ait. Triſtis eſt aīa m. vſqꝫ ad mor
tem. Relictis illis ſolꝰ orat in mōte. Finita
tertia vice orōne ex imaginatiōe mortis ꝛ i/
terno dolore ꝛ n more factꝰ eſt ſudor eius ſi
cut ſanguiſ. innuēs ineffabilē penā per hoc
Nā de nullo tale aliquid legimꝰ. Tūc ange
lus vnꝰ ſuū dn̄m ꝯfortauit. Cogita quomō
xps inimicꝭ ſuis obuiauit ꝛ ſpōte ſe obtulit
ꝛ verbo ſuo eos in terrā ꝓſtrauit. Deinde a
iuda oſculat̄. a iudeis capit̄. trahit̄. vincitur
ꝛ ad domū anne deducit̄. Et oīs̄ diſcipu
li fugerūt. Et hic ſit tibi faſciculꝰ vnꝰ memo
rie cōmēdandꝰ. Et hic ſi placet potes aſpi/
cere xpm quis ſit iſte q̄ iſta patit̄. ꝛ te ſubdaſ
ei ꝑ rōnis aſſenſum. Crede igit̄ ꝛ cogita ipꝫ
eſſe veraciter dei filiū omniū ꝓncipiū. ſalua
torē oīm. ꝛ retributorē omniū.

Faſciculus ſecūdus

In domo anne ꝯfeſſus veritatē a ſ/
uo nequā ꝑcutit̄. Cogita hic opus.
modū ꝛ cauſam vł ſaltē aliq̄d coꝝ ſi
cut tibi ꝯgruit. Deinde in domo caiphe ſcri
be ꝛ phariſei expectabāt adducit̄. illudit̄. et
ꝑcutit̄ tāqꝫ blaſphemꝰ. Falſum teſtimoniū
querit̄ ꝛ nō inuenit̄. a pōtifice adiurat̄. a pe/
tro ter negat̄. ſꝫ xps reſpiciēs petrū exire et
flere amariſſime cōpulit. Mane facto ad
pylatū vinctꝰ ducit̄. Cogita modū q̄ ipi euꝫ
ducebāt q2 peſſime tanqꝫ latronē ꝛ malefi/
cū ꝛc̄. Judas vidēs ꝙ petebāt xpm ad mor
tem tn̄ in ſeipo doluit ꝙ tā dulcē hominez
tradidit vt ſe laqueo ſuſpēderet ꝛ retulit pe/
cuniā. cū qua emptꝰ eſt ager ſicut ꝓdixit hie
remias. corā pylato multiplicit̄ innocenter
accuſat̄. mittit̄ ad herodē. ab eo vt fatuꝰ illu/
dit̄ ꝛ irridet̄. Hic diligētiſſime ꝯſidera q̄lis
eſt qui patit̄ ꝛ ei ꝯfigurare vt cōpatiaris in/
nocentiſſimo. mitiſſimo. amātiſſimo. ꝛ nobi
liſſimo. Et h̄ ſit faſciculꝰ ſecūdus

Faſciculꝰ tertius.

Poſt hoc petētib; iudeis dimittit py
latꝰ barrabā ꝛ tradidit ihm ad cru/
cifigendū victꝰ importunitate iude/
orū ꝛ timore ceſaris. Tūc ieſus more ꝛ ſce/
mate regꝭ multiplicit̄ illudit̄. clamide indu
itur. ſpinis coronat̄. arūdine ꝑcutit̄. vt rex i
deriſum adorat̄. Hic homo cogita moduꝫ
attēde cauſam quō ſcꝫ xps ſe habuit et quō
iudei ſe habuerūt. cām quare tāta ſuſtulit.
vadēs vt crucifigat̄. ꝓpriū portat patibuluꝫ.
ꝑplus ſequebat̄ ꝛ mulieres flētes q̄b; ait.
Nolite flere ſuper me. ꝛc̄. In mōte caluarie
crucifigit̄. Et h̄ diligēter ꝑtracta modū cru
cifixionis. Aut eīm ꝓmo crucem erexerūt. ꝛ
xps aſcēdit ad crucē. aut certe crucē poſue/
runt i terrā ꝛ ibi eū clauis affixerūt. Nā alꝰ
modꝰ nō apparet. Et hic tertio ſpecialꝰ cō/
uenit ꝯſiderare q̄ntꝰ eſt iſte q̄ tāta patitur vt
ad ipm poſſet egredi ꝑ ammiratōis aſpectū
q2 immēſus ē poteſtate. ſpecioſitate. felicita
te. ꝛ eternitate. Admirare igit̄ maieſtatē an
nihilari. ſpecioſitatē decolorari. felicitatem
tormētari. eternitatē mori. Et hic tertiꝰ fa/
ſciculus.

Quartus faſciculus

Pendēs xps i cruce ſitit. Cogita opꝰ
quō xps pēdet. cogita modū ꝛ cau/
ſam. cogita ꝙ ſitit. orat ꝓ crucifixori
bus. blaſphemat̄ in cruce. irridet̄ a ꝑtereūti
bus. a ꝓncipib; a latrone. tytulꝰ veriſſimꝰ ꝛ
indelibilis. Jhs nazarenꝰ rex iudeoꝝ ſcribi
tur. Stat mat̄ ieſu doloroſa ſub cruce. quā
reſpexit ꝛ Johi cōmiſit. Fiūt tenebre. deſi/
gnans tandē q̄nta ſua eſſet pena ꝛ ꝙ huma
nitas fuit deſerta. i eo ꝙ nulla fuit redūdan
tia ſupioꝝ viriū in q̄b; fruebat̄ ad inferio/
res q̄b; patiebat̄. Clamabat Hely hely ꝛc̄.
Accepto aceto. ꝯſūmatis iā oīb; cū nihil
reſtabat agendū clamās alta voce tradidit
ſpūm. innuēs ꝙ q̄ꝫdiu vellet. tādiu viueret.
ꝛ ꝙ nullꝰ aīam ſuā a ſe tolleret. ſꝫ ꝙ ipſe ſpon
te eā poneret. Et hic debes ꝯſiderare quali
forma paſſus eſt aſſimilatōis amictu. Paſ/
ſus eſt eīm ſicut verꝰ agnꝰ liberaliſſime rſpe
ctu primi. ſeueriſſime reſpectu ſui. obedien/

tiſſime reſpectu patris. prudētiſſime reſpectu aduerſarij. Stude igitur ad habendū habitū ſcdm effigiē modi ſe habēdi.ſ. benignitatis. ſeueritatis. humilitatis. ⁊ pſpicacitatis. Et hic ſit faſciculus quart⁹

Faſciculus q̄ntus

l Atronū oſſa ꝯfringunt. xp̄i os non cōminuit ne figura de h euacuetur. Lat⁹ eius apit vn̄ pfluūt eccleſie ſacramēta. velū ſcindit. ſepulcra mortuorum apiunt. vn̄ inde mortui in die reſurrectiōis cū xp̄o reſurgerēt. Hic cōſidera q̄ntus ꝓ te paſſus eſt. ⁊ crucē amplectere p paſſiōis deſideriū. vt ſicut ipſe paſſus eſt iniuriā. ꝯuicia ludibria. ſupplicia. ſic ⁊ tu paſſionē xp̄i imitādo amplectere ꝓ eo omnē paſſionē plenā iniurijs. ꝯuicijs. ludibrijs. ⁊ ſupplicijs. Et hic faſciculus quintus.

Faſciculus ſextus

p Aſſio xp̄i nō ſolū reformat memoriam p deuotā meditatiōē. nec ſolū inflāmat deſideriū ad deuotiōē. q̄nimo p̄cipue illuſtrat intellectū ⁊ ducit ad cognitionē veritatis. Siquidē in vniuerſitatis cognitiōe ſeptē erāt clauſa ān xp̄i paſſionē. q̄ ſunt in ei⁹ paſſiōe reſerata. De q̄bꝫ intelligi poteſt illō Apoc̄. Apta ſunt ſigcula ſeptē. Primū ſignaculū fuit de⁹ ammirabil'. q̄ p crucē manifeſtat⁹ eſt eſſe ſūma ſapiētia. ī eo q diabolū decepit. Sūma iuſticia inq̄ntum q̄ ſtuit redēptiōis p̄miū. Sūma miſericordia q⁊ tradidit ꝓ nobis filiū. Secundū ſignaculū fuit ſpūs intelligibil' q̄ manifeſtat⁹ eſt p paſſionē q̄nte ſit benignitatis q̄ntum ad angelos q̄ pmiſerūt xp̄m crucifigi. Quāte dignitatis q̄ ad hoīes. nā ꝓpt eos xp̄s eſt crucifix⁹. q̄nte crudelitatis q̄ ad demōes. q̄ dn̄m deū ſuū fecerāt crucifigi Tertiū ſignaculū eſt mūd⁹ ſenſibilis. q̄ in morte xp̄i pbat eſſe loc⁹ tenebrarū. In q̄ regnat cecitas. q⁊ lucē verā nō cognouit. In q̄ regnat ſterilitas q⁊ xp̄m infructuoſum reputauit. Impietas q⁊ innocētē ꝯdēnauit Quartū ſignaculū fuit padiſus q̄ p crucē apparet eſſe loc⁹ glie. leticie. ⁊ opulētie. in eo q xp̄s ꝓpt ei⁹ reſtitutionē fact⁹ eſt vilis paup ⁊ miſer Quīto p mortē xp̄i infern⁹ manifeſtat⁹ eſt eſſe plenus oīm egeſtate. vilitate. ⁊ paupitate. quia ſi hec paſſus eſt ꝓpter peti deletiōē. multo magis dānati hec patient ꝓpter iuſtā operū retributiōē Sextū ſignaculū fuit x̄p'⁹ laudabilis q̄ p crucē xp̄i pbat eſſe p̄cioſa. ſpecioſa ⁊ fructuoſa. Precioſa q⁊ xp̄us ān voluit vitā corpalē pdere q̄ꝫ ꝯtrariari ꝟtuti. Specioſa q⁊ in ꝯtumelijs relucebat. Fructuoſa q⁊ vn⁹ pfect⁹ actus xp̄i ꝟtutis infernū ſpoliauit. celū aperuit. pditū reſtaurauit Septimū ſignaculū p crucem aptū eſt. ⁊ ī eo q apparuit reat⁹ culpabilis q̄ꝫ deteſtabilis ſit cū ad ſui remiſſionē indigeat tā magno precio. tā grādi piaculo. tā difficili medicamīto

Faſcicul⁹ ſeptimus nō paſſionis ſed reſurrectionis.

t Ertia aūt die xp̄s victor mortis reſurrexit ⁊ nos reſurrecturos monſtrauit. Si igitur xp̄o paſſo fuiſti cōpaſſus. nūc reſurgēti ꝯgaude. Cogita deuote qualit aīa xp̄i ad infernū deſcēdit. Quid ibi egit ⁊ de gaudio ſanctorū patrū ⁊ triſticia demoniorū. Cogita de timore cuſtodū. Cogita de cuſtodia angelorū circa ſepulcrū. q̄ cū nūc refert vn⁹ ſol⁹ ſedere. nūc ſtare ſupra lapidē. nūc in ſepulcro. nūc duo. ⁊ hi diuerſimode. p qō oñdit multitudo angelorū circa ſepulcrū. ⁊ varia viſitatio mulierū. Cogita q̄modo amor ⁊ deſideriū magdalenā ⁊ alias femīas frequēter cogebat currere ⁊ ſepulcrū dn̄i viſitare. Cogita de varijs xp̄i apparitionibꝫ. Cogita de dulcibꝫ ei⁹ colloquijs cū diſcipulis. Cogita cur xp̄us voluit in galylea apparere niſi vt debeas a vicijs trāſmigrare Vn̄ paſca tranſit⁹ ſꝫ ⁊ in galilea .id eſt. trāſmigratiōe ⁊ mutatiōe corporū noſtrorū in regno celorū xp̄m videbimus poſt generalem reſurrectionē.

p Oſt quadraginta dies reſurrectōis aſcēdens xp̄s in altū captiuā duxit captiuitatē ſctōrū p̄rm. Meditare d̄ glioſa ꝓceſſiōe aſcēdentiū cū xp̄o. nā ſancti ſequebānt. angeli veniētes obuiabāt. ⁊ tūc inter ſe q̄ſtiōes illas formabāt. de q̄bꝫ Iſaias Quis eſt iſte q̄ venit ⁊c̄. Cogita de triſticia aplorū ⁊ angelorū gaudio. Cogita de angel' redeūtibꝫ ⁊ aplos ꝯſolātibꝫ. Diſce tu aſcēdere ad xp̄m ſꝫ p aſcēſiones ꝑus dictas vt relinq̄s hic viciū. q⁊ nullū viciū aſcēdit cū ſaluatore. vt dicit Auguſtin⁹.

d Einde de celo dn̄s in linguis igneis miſit ſpm̄ ſcm̄. Vide quō deinde apoſtoli fuerūt ꝯfortati ⁊ in charitate fundati. Meditare cur ſpūſſctūs in igne cur ī linguis. cur ī vtriſq̄ ſimul. ⁊ cur ī alijs creaturis apparuit. ⁊ ſtude ꝓprietates rerū taliū in tebr̄e. Cogita effect⁹ ⁊ dona ſpūſſcī

ꝛ multa ſilia circa ſpūſſcti miſſionē. ſignaqꝫ
militātis ſub gula .ſ. ſomnū. cordis duriciā.
ocioſitatē. riſus. ꝑcacitatē. cōtradictionem ꝛ
inſenſibilitatē.

Nota de duobꝫ neceſſarijs veris bellato
ribus.

ya nūc milites xp̄i bellū ſpūale igreſ
e ſuri induite vos armatura dei. arri
pite gladiū ꝛ ſcutū. gladiū virilitatꝫ
ꝛ ſtrenuitatꝫ. ſcutū patiētie vt ſitis patiētes
in ſuſtinēdo eoꝝ imper9 ꝛ dolores

De certamine ꝯ gulā

Idest aūt incipiēdū certamen ꝓmo
v ꝯtra gulā. q2 q̄diu gula in nob dn̄a
tur. alioꝝ vicioꝝ certamīa magꝭ oc/
culta videre nō poſſum9. Itē vt Grego. dic
Multi q̄nqꝫ ardua ꝛ magna incipiūt ſꝫ q̄a
gulā nō vincūt. ea que fortiter egerūt. turpi
ter ꝑdunt. Qui em̄ neq̄t in ꝓpria terra. id eſt
naturali carne debellare. quō vincet i terra
longinqua. Eſt aūt gula inordinat9 ꝛ imo/
deratus appetit9 cibi.

Remediū gule

Omīa illa q̄ faciūt aīam interi9 vti/
o liter occupari in virib9 aīalib9 ꝛ q̄ ei9
deſideriū iternū augēt. remedia ſūt
ꝯtra gulam. imo cōtra oīa vicia carnalia.
Hinc eſt q̄d dic̄ Hiero. ad ruſticū. Ama ſci
entiā ſcripturaꝝ ꝛ vicia carnis nō amabis.
Hinc eſt ꝙ dic̄ Johēs Climach9 etiā i hac
materia exp̄ſſim9 ꝙ carētia doloꝝ ꝛ obli/
uio mortis eſt occaſio gule. Breuiꝰ quelibꝫ
vacātia vl' vacuitas a deſiderijs boniſ. a me
ditatiōib9. ſunt origo vel augmētū ꝑcipuūꝫ
vicioꝝ carnaliū. Remedia igiꝰ ſūt timor
mortꝫ iudicij ꝛ inferni bn̄ cordi impreſſus ſi
hō interi9 occupaꝰ circa deſideriū regni ce/
loꝝ. deſideriū ꝑfectiōis. imo q̄dlibet bonūꝫ
internū deſideriū. vt deuotio. maxīe cōpun
ctio lacrime. orō. hec em̄ int9 cor hōis occu/
pant. Et ſm Hieronimū deſideriū deſide/
rio. affect9 affectu expelliꝰ.

De ꝟtute ſobrietatꝫ ꝛ de ei9 gradib9

Obrietas arcē ꝯcupiſcibilitatꝫ ꝯ gu
ſ lam deberet cuſtodire. Eſt em̄ ꝟtus
q̄ corpis alimēta cū moderamīe ad/
mittiꝰ. Et dꝫ ſobrietas ꝑcipue eſſe vigil
ꝯtra gulā. videt ne excedat i cibi q̄litate. ſꝫ d̄
quātitate difficile diſcerniꝰ. Hic em̄ in omi/
bus pōt eſſe ꝯtinētie finis. ne q̄s iuxta men
ſurā capacitatꝫ ſue ſaturitatꝫ onereꝰ inglu/
uie. Prim9 grad9 ſobrietatis eſt vt patien

ter ſuſtineas ꝛ feras cū nō poteſꝫ h̄re cibūꝫ
vel potū ad libitū. Secūdus eſt eniā vel/
le his q̄ poſſunt h̄ri amore ſobrietatꝫ paup
tatis ꝛ boni exēpli carere. Terti9 poſſe ab
ſtinere ſine difficultate ab habitis delectabi
libus.

De pugna ꝛ natura luxurie

I gulā nō vicerꝫ ſꝫ ip̄a te vicerit. ſta/
ſ tim aduocat ſororē ſuā .i. luxuriā. cu
ius aduēt9 indicia ſunt q̄ ꝑ naturaꝫ
ei9 poterꝫ agnoſcere. Statim em̄ in vi cōcu
piſcibili accēdit amorē ꝛ inclinatōꝫ ꝛ affectū
ad femīas. aut ſuſcitat mot9 in carne. ꝛ h̄ po
tes videre ꝑ mot9 carnis ꝛ titillatiōes. Ali/
q̄n magis i aīa ꝑ affectiōꝫ ꝛ inclinatiōeꝫ ad
aerū illicitū vl' ad ꝑſonā affectu illicito. Et
hūc modū affect9 potes ꝯſiderare ꝑ imagi/
nes mulieꝝ i te depictas.

De remedijs luxurie

Ontra illud viciū eſt ertamē lōgūꝫ
c ꝛ duꝝ. imo ſo virib9 nr̄is h̄ ſpecialiꝰ
nō poſſum9 ꝑficere. Vn̄ radicale re/
mediū ſm Augꝰ. in pluri9 locis libri cōfeſ/
ſionū de ꝯtinētia ꝛ alios ſctōs eſt. vt hō cor
ſuū hūiliet ꝛ cognoſcat ꝓpriā fragilitateꝫ. re/
currat ad miſicordiā dei. Sūt quedā re/
media q̄ magꝭ luxuriā remouēt ab aīma. vt
ꝯtrino ſpūs. frequēs orō. ꝯtinua meditatō
mortis. inferni. ꝛ ſimiliū ꝑmiſſoꝝ. Horū re
medioꝝ rō patet ex his q̄ dicta ſunt d̄ gula.
Itē repſſio interioꝝ affectionū ꝛ malaꝝ co
gitationū. q̄d fit maxīe ꝑ alia deuota ꝛ ſpūa
lia deſideria. Itē ſunt q̄dā remedia q̄ magꝭ
reſtringūt luxuriā. abſtinere a carne. ꝛ ieiu/
niū. Maxime aūt eſt remēdiū ꝯ hoc vicium
equale moderatūqꝫ ieiuniū. Itē op9 manu/
um inſtabiles cordis ꝑuagatōes coercens
Sūt quedā q̄ directe iuuāt ꝯtra vtraqꝫ .i.
luxuriā tā in carne q̄ꝫ in aīa ſicē cuſtodia di
ligēs ſenſuū. Hi em̄ ſunt feneſtre ꝑ q̄s h̄ vi
ciū intrat. Itē fuga ſocietatꝫ mulieꝝ. nec fa/
miliaritatē h̄re cū eis. nec ſol9 cū ſola maxīe
in ſecreto loco loq̄. nec domos eaꝝ ſm hie/
ronimū frequētare. Prim9 grad9 caſtita/
tis eſt. vt viriliꝰ cū labore abſtineas ab actu
carnis. cū ꝓpoſito ſic manēdi. ꝛ neges ſp̄ cō/
ſenſū motib9 illicitꝫ. Secud9 vt ꝑ reme/
dia ꝑdicta ꝛ alia ſilia caro tua ſpūi tuo ſub/
iugeꝰ vt rari9 tēpterꝫ ꝛ facili9 tēptatiō cediꝰ.
impgnando magꝭ q̄ꝫ reluctādo. Terti9 g̃d9
caſtitatꝫ ē. ita domitas h̄re ꝯcupiſcētias car
nis. vt vix rariſſime ꝛ tenuiſſime ſentias et

talẽ te induiſſe affectũ vt cũ nauſea ⁊ horrore inde audias vl' loquaris.

De phylargiria vel auaricia.

p Oſt luxuriã ſequit̃ phylargiria vel auaricia q̃ paſſio vexat tepefactos ĩ ſeruicio dei. Nã raro impugnat certãtes legitime. pſertim ſi ſub alteri⁹ degunt cura. Remediũ tibi ſit vt ſciẽs aliquã artem labore manuũ victũ ⁊ veſtitũ ɔquirẽs. illis ſis ɔtẽtus. Jõ deo ɔfide q2 nõ relĩqͣt ſperantes in ſe. Sũma remedioꝝ. ſi vis auariciam ad plenũ vincere. relinque oĩa q̃ habes ⁊ alteri⁹ cure te cõmitte. cũ aliĳs viuẽs ĩ cõmuni. Huic aũt vicio in pncipĳs obſta. vt nõ admittas deſideriuꝫ cuiuſcꝫ rei. Sic em̃ hoc viciũ in pncipio facile vincit̃. ita ſi ſemel admitit̃ põt cũctis difficili⁹ excludi.

Prim⁹ grad⁹ q̃ pficis ɔtra h̃ viciũ in ɔtẽptu mũdi eſt. nihil hr̃e iniuſti. ⁊ diuitĳs nõ abuti ad pctm̃. ⁊ elemoſynã facere. Secũdus eſt nihil hr̃e ſupfluũ. ſꝫ neceſſariĳs eſſe ɔtentũ. Sꝫ multi neceſſitatẽ ſuã valde amplificãt. ſꝫ nõ eſt tutũ vt hõ in multꝫ ſibi ɔſidat ſꝫ pot⁹ alteri. Terti⁹ eſt nihil poſſidere in h̃ mũdo ſꝫ dũtaxat cape vſum neceſſarium ⁊ frequẽter pati penuriã. cibo. potu. ⁊ veſtitu

De ira ⁊ remedĳs eius

t Ria pdicta vicia arcẽ ɔcupiſcibilitatis oppugnãt. Quartũ aũt viciũ qḋ eſt ira debellat vim iraſcibilẽ. ⁊ ẽ nociua beſtia ſibi nocẽs ⁊ alios ſcãdalizans. vir⁹ mortiferũ animã interficiẽs. ⁊ ſpm̃ ſanctũ expellẽs. Cũ aũt ira vim iraſcibilẽ obtinuit. ſtatim introducit ibi ſuã familiam q̃ ſunt rixa. tumoꝛ mẽtis. ɔtumelia. clamoꝛ. indignatio. ⁊ blaſphemia. Remedia ɔ̃ iram ſunt iſta. pmo os tacẽdo cõprimere ⁊ accenſam flãmã in corde ſuffocare Nota aũt ꝙ ſm Amb. in li. de officĳs ver⁹ pliatoꝛ cuiuſcꝫ p timorẽ meditationẽcꝫ mortis ⁊ ſimiliꝫ ⁊ maxie deuotã cõpunctiõꝫ (q̃ ſm Climachũ ita extinguit̃ ira ⁊ idignatio ſicͭ ignis aqua) mot⁹ ire deberet repmere ⁊ mãſuefacere vt moꝝ trãquillitas vſu quodã ⁊ affectiõe ⁊ pposito in naturã v̾tat̃. Multũ iuuat ɔ̃ iraꝫ ſi quotiẽs q̃s in ira receſſerit iã ſopita ɔmotione ſeipm̃ dure redarguat ⁊ cõprehẽdat ⁊ humilit̃ reũ ſe det toto corde ab illis veniã petẽs q̃s offendit Grad⁹ aũt q̃b⁹ ɔtra irã aſcendit̃ patẽt ex dictis. Prim⁹ eſt ire reſiſtere cohibẽdo linguã. mẽbra ⁊c. ne excedat foris. Secũd⁹ eſt cũ hõ iã p exercitia didicẽ nõ turbari ex aduerſis. ſꝫ eſt quaſi in loco munito nõ curãs ea q̃ ſibi fiãt ɔtraria. Terti⁹ eſt gaudere ⁊ in tribulatiõib⁹ gl'iari cũ aſſũt ⁊ deſiderare cũ deſunt.

De inuidie natura ⁊ ortu eius.

q Uintũ certamẽ eſt ɔtra ĩuidiã quã beat⁹ Gregori⁹ ponit int̃ vicia capitalia. eo ꝙ ex ſui rõne habet ꝙ alia vicia inde ſequant̃ Licet Caſſian⁹ ⁊ Jſidor⁹ eã inter capitalia non enumerẽt. eo forſitan ꝙ ipa ex vicio capitali ſuã ducit originẽ Ut aũt hui⁹ vicĳ naturã p ſuũ effectũ in te cõphendas ſcire debes ꝙ inuidia eſt doloꝛ d̾ bono alteri⁹. Jnuidie em̃ obiectũ eſt bonũ fraternũ inq̃ntũ eſt ſibi malũ. Hoc aũt contingit dupliciter vel tripliciter. Uno modo inq̃ntũ ſibi ĩminet malũ. vt ſi inuidemus ꝙ inimic⁹ noſter vl' aliq̃s q̃ nobis nõ placꝫ fit noſter plat⁹ timẽtes ne nos opmat. ⁊ hoc in caſu ſtaret ſine pctõ. Alio mõ qñ reſpicim⁹ bonũ pximi nõ ꝙ ſibi inuidem⁹ illud. ſꝫ q̃a dolem⁹ illud nob abeſſe. ⁊ h̃ eſt interdũ bonus zel⁹. Tali em̃ inuidia debem⁹ oĩs tendere ad humilitatẽ. charitatẽ ⁊ obediẽtiaꝫ Alio mõ fit iſtud inq̃ntũ bonũ fratris eſt diminutiuũ nr̃e pcipue gl'ie Uñ inuidia eſt pcipue circa illa in q̃b⁹ gl'ia cõſiſtit. Uñ generaliter vanegl'ioſi ⁊ puſillanimes ſunt ĩuidi q2 iſti timẽt minui gl'iam ſuã. illi timẽt faciliter ſupari. Hec inuidia vbicũcꝫ venerit filias ſuas ſecũ adducit. q̃ ſunt odiũ. ſuſurratõ detractio. exultatio in aduerſis pximi. ⁊ afflictio in pſperis eius.

Quõ ad dilectiõꝫ pximi deuenit̃

i Nuidiam v̾o dilectio pximi expellit Jõ de ipa dilectõe pximi aliq̃ dicã⁹. Et pmo q̃b⁹ medĳs dilectiõꝫ inter nos mutuo ſeruare poſſum⁹ Deinde quõ q̃libet ſe talẽ exhibere debeat vt ⁊ ipe diligat̃ ab aliĳs ⁊ alios ipe diligat. Et ex his ſufficientia remedia ĩuidie apparebũt. De pmo ſcias ꝙ pfecta v̾a ⁊ indirupta dilectio ſolũ inter tales inuiolabilit̃ ſeruat̃. q̃ ſunt vni⁹ ppoſiti. vni⁹ nolle ⁊ velle. ⁊ q̃dam mõ vicĳs oĩb⁹ expurgati. vt in xvj. collatõe pr̃m d̾r. ⁊ ita ſũma dilectio erit ĩ pr̃ia. ⁊ fuiſſet v̾a in padiſo ſi nõ pm⁹ hõ cecidiſſet. Attamẽ ſunt q̃dã remedia q̃b⁹ dilectio int̃ nos acq̃rit̃ ⁊ ſeruat̃. ⁊ ſi nõ pfecta. Primũ eſt qḋ etiã inuidie ẽ ſũmũ remediũ vt vnuſq̃ſcꝫ tota corde oĩa q̃ mũdi ſũt ex q̃b⁹ ɔtẽtio. rixa vl' inuidia oꝛiri pt cordialit̃ dſpiciat ⁊ calcet. ſiue ſine diuitie

ſiue honores. Scdm̄. ne ꝗs ſapiēs ſibi ſeq
tur ꝓpriā ſuā voluntatē nulli acq̄eſcēs. ꝛ h̄ cau
ſat maxīe diſcordiā ꝛ rācorē. Tertio vt ſci/
at ꝗ̄ vtilia ſūt ac neceſſaria poſtponēda bo/
no charitatꝫ. Nā ſi habeā fidē ita vt mōtes
trāſferā. Si linguis hoim̄ loq̄r ꝛ angelorū.
charitatē aūt nō habuero nihil mihi ꝓdeſt.
Jō ſup oia exercitia in oībꝫ opibꝫ ꝯ oibus
debem9 q̄rere fraternā charitatē. Nec eſt ali
q̄d qđ tm̄ angeli ꝛ dn̄s anglorꝝ in nob̄ inue
nire deſiderāt. ſicͭ fraternā vnionē ꝛ mutuā
caritatē. Quartū vt vnuſq̄ſqꝫ ſumope ira/
cundiā ꝛ alia q̄bꝫ frēm offendit caueat ꝛ de/
nitet. ꝛ ſi q̄n ꝯ fratrē exceſſit. hūilit̄ ſatiſfaci/
at. ſi q̄n frat̄ ꝯtra eū rancorē ſine cā ꝯcepiſſꝫ
q̄ntū in ipo eſt ſtudeat pacificare. Hec habē
tur in collatōe p̄ ſm̄. xvſ.

De accidia

Sextū certamē eſt ꝯtra accidiā. Cui9
natura eſt vt tediū boni generꝫ ani/
mi corporē cauſet. mentē gñet triſti/
cia. ad ſomnū ꝛ diſſolutiōꝫ incliuet. horrorē
loci. ꝛ celle faſtidiū. fratꝝ ꝯtēptū ꝛ aſpernati
onē gignit. nil opis libet. matīe ſpūal̄. Naꝫ
interdū op9 manuale arripit vt poſſit ſpūa/
lia orōes ꝛ ſil̄ia relinq̄re. Hui9 filie ſūt ma
licia. i. volūtas machinādi malū. deſperatō
puſillanimitas. rācor. i. odiū inueteratū. tor
por circa p̄cepta dei. euagatio mētis circa il
licita. Sūmū remediū ꝯtra accidiā ē. nū
q̄ꝫ cedere ſꝫ repugnādo accidie obuiare ꝛ vī
cere eā laborādo. Attamē hō p̄t opa ſua va
riare vt nūc oret. nūc legat. nūc meditetur ꝛc̄
vt ſi vnū nō ſapiat. ſapiat ſaltē aliud ſicͭ febri
citāti habēti guſtū infectū apponunt̄ multa
fercula. Itē ꝯtra tediū cordis valꝫ varietaſ
ꝯcnōis. Itē valet ꝯpūctio. Qui eni͂ luget ſe/
ipm̄ nō nouit accidiā. Ait Climach9. Liget̄
ḡ iſte tyrān9 memoria offenſionū ꝛ delictorꝝ
ꝛ ꝑcutiat̄ ope manuū ꝛ intēta meditatōe fu
turorꝝ bonorꝝ.

De triſticia ꝛ pugno ꝯtra triſticiā

Nota ꝙ triſticia mala ē duplex. Nam
q̄nqꝫ triſticia dr̄ generalit̄ ita ꝙ v̄ſet̄
circa oēs paſſiōes. nā in oī paſſiōe ē
inuenire triſticiā ꝛ delectatōꝫ ſm̄ ꝙ ſuū ob/
iectū adipiſcit̄ vl̄ ab ea repellit̄. Et hāc triſti
ciā ſupabis in q̄ntū ſingula vicia extirpaue/
ris. ſi multū multū. ſi parꝝ parꝝ. oīno autē ſi
oīno ipam necas. ſꝫ ad h̄ ꝗs idone9. Alia ē
ſpēalis circa diuīa tediū. ꝛ iſta p̄t cōphendi
ſub accidia. Triſticie origo difficult̄ eſt co/
gnoſcibil̄ eo ꝙ taꝫ multas habeat origines
oīa met vicia ꝛ affectōes. Cōtra h̄ duo vicia
accidiā ꝛ triſticiā pugnat charitas dei q̄ nū
q̄ꝫ eſt ocioſa ꝯ accidiā. Ad quā charitatē
triplici ḡdu ꝓuehar̄. Prim9 ſic vti licitꝫ con
ceſſis vt tn̄ illicita deuites. Scdo eſt feruē/
tiori deſiderio oīa q̄ dei ſunt ſtudioſe facere
in ſe. ꝛ i alijs ꝓmouere. Terti9 ē tāto affectu
eſtuare ad deū ꝙ q̄ſi ſine ipo viuere n̄ poſſit
Valet etiā ꝯ triſticiā deuota ꝯfabulatio in
bona ſocietate memoria benignitatꝫ ꝛ mi/
ſericordie dei. Itē deuot9 cāt9. vt d̄r Jacobꝫ

De vana gloria

Si oīa p̄dicta vicia viceꝛ̄ qđ ſine ma
ximis laboribꝫ ꝛ multꝫ doloribꝫ nō
fit. ſi tn̄ fit tūc ampli9 a vana glīa ca/
uere debes. Hec ei͂ occulte ꝯtutibꝫ ſe igerit
ita vt vix a ſpūalibꝫ ſꝑ valeat ꝯphēdi. Hec
eſt multiformit̄ vana. ſꝑ ꝛ i oībꝫ vanitatē in
gerēs i veſtitu. i apparatu. i loq̄la. i tacitur
nitate. Si veſte p̄cioſa indutus fueꝛ̄. adeſt
ſi humil̄ fueꝛ̄. ampli9 glīat̄. ſi loq̄ris. gaudꝫ
vn̄ dixeꝛ̄. ſi taces. laudat te velut humilem.
Ipa ſꝑ ſuggerit ꝛ magnū deſideriū ingerit
ad illa in q̄bꝫ laus ꝛ honor ꝯſiſtit. etiā p ma/
gna picula ꝛ labores. ꝛ maiorē fortitudineꝫ
dat ſuis amatoribꝫ q̄ꝫ ſpes beatitudis veriſ
ꝓliatoribꝫ. Hec eadē beſtia ſuggerit ḡdū cle
ricat9. p̄ſbyterij. ꝛ dyaconat9. Si ꝗs tn̄ euꝫ
vellet cogere. nā p ſe n̄ vult. ne ipſe appetere
videat̄. Vide ſup h̄ exēplū libro de inſtitutꝫ
cenobiorꝝ caſſiani. Nō pūt varietates h9 be
ſtie explicari. ſꝫ vbicūqꝫ cāpiecerꝫ ſꝑ ſtat acu
leo recto ſicͭ tribul9. Ipa eſt ſicͭ alleū quotieſ
vnū tegmē remoueꝛ̄ aliđ adhuc int9 habet
vbi aūt ipa itrauerit mīrem doloſam ſequū
tur filie ꝑuerſe. q̄ ſūt inobediētia. ꝯtētio. ia/
ctantia. hypocriſ̄. ꝑtinacia. diſcordia. nouo
rū p̄ſumptio ſeu inētio. Quā vanā glīam ſi
vincere ꝯſideras. caue ſūmo ſtudio ne q̄cq̄ꝫ
intētōe glīe icipias facere. cogitās illđ ſalua
torꝫ. Receperūt mercedē ſuā. Et illud. Dn̄
de9 diſſipauit oſſa corꝝ q̄ hoībꝫ placēt ꝯfuſi
ſūt. q̄m de9 ſpreuit eoſ. Itē illud. Si adhuc
hoībꝫ placerē. xp̄i ſu9 nō eēm. Scdo debe/
res niti illđ qđ bōa intētōe icepiſti. ſili cuſto
dia ab inq̄natōe glīe cuſtodire. Itē q̄cquid
ſinglare ē ꝛ vn̄ laus ꝛ glīa poſſꝫ ꝯq̄ri ſꝑ vitā
dū eſt bellāti ꝯ hāc beſtiā. Nā p̄ncipiū ꝑua/
tiōis vane glīe ſm̄ climachū eſt cuſtodia orꝫ
ꝛ amor hūil̄ ſocietatꝫ. ignominia ꝯſūmata.
corā m̄ltitudie mirabilit̄ adinueīri. Chryſ.

Unicū vane glie remediū. orare deū vt ipe te liberet.

De pugna ꝯ ſupbiā

V Ltima aggrediēda ē ipa ſupbia. vicioꝝ regia. vicioꝝ radix. ꝟtutū oim deuoratrix. q̄ tāte ē fortitudis ꝛ ſcīeritatꝫ vt luciferꝫ eiiceret ꝺ celo. Attamē puer dauid i dn̄o ꝯfidēs ꝑ hūilitatē goliā q̄ntalibet eēt ſtature enormitate erect⁹ ꝓſtrauit. Eſt āt ſupbia duplex. vna ſpūal' pulſans .ſ. ꝟtuoſos ꝺ pfectōe. alia carnal'. q̄ min⁹ pfcōs pulſat de aliq̄ excellētia exteriori. Nā prime eſt i corde ſuo mag̃ merita ſibi depigere. ſpirituale gr̄az attribuere ſibi q̄ꝫ ꝟtū de⁹ eū diligat cogitare. mirari ꝙ nō faciat mirabilia. turbari ꝙ de⁹ n̄ dat ſibi neſcio q̄d ſpāle. alios velut carnales deſpicere. Et h̄ eſt m'tuꝫ piculoſa ꝛ pl⁹ q̄ꝫ vicia carnalia. Nullū viciū eſt q̄d ita oēs ꝟtutes exhauriat. cūctaqꝫ iuſticia ꝛ ſctitate hoiem expoliet queadmodū h⁹ ſupbie malū. Qui āt h⁹ neq̄ſſimi ſpūs laqueos vult euadere. dꝫ i ſingul' in q̄bꝫ ſe ſenſerit ꝟtutibꝫ pfeciſſe dicere ex ſnia. Gr̄a di ſū id q̄d ſū. ꝛ cogitare deū eē q̄ opaꝛ in nobis ꝛ velle ꝛ ꝑficere ꝓ bona volūtate. Itē diligēt' ꝯſiderare q2 bona nr̄a nō ſūt a nob' ſꝫ dona dei. de q̄bꝫ diſtricte ſum⁹ rōꝫ reddituri. Itē bona nr̄a q̄ꝫ multꝫ mal' ſunt ꝑmixta. tepiditate. hypocriſi ꝛc̄. Itē ꝯſiderare q̄ꝫ m'lta ſint in nob' mala ꝛ vicioſa. Itē attēdere meliores nob' hoies ꝛ angl'os. vt ita i cōpatione vileſcamus nobis.

De ſupbia carnali

C Arnal' aūt ſupbia his idicijs demōſtraꝛ. Eſt clamoſa dū tacꝫ amara ꝛ idignabūda. ꝛ idiſſoluta i leticia. Riſus ei⁹ irrōnabil' ꝛ ſine cā. i triſticia ſua ē ſeuera. dura. rep̄hēdit cū rācore nō ex ꝯpaſſione. v̄ba pfert paſſim ſine aliq̄ cordis ḡuitate vl' pōderatōe. Expers patiē. caritatꝫ. aliena audact' iuriat. ſꝫ puſillanimit' iiuriā patiꝛ. Difficult' alijs obedit. exhortatōꝫ ꝛcipe ſpernit. i ꝓpria volūtate ꝑmanēs ſꝫ vult ꝓpria ſtatuere nūq̄ꝫ alteri⁹ diffinitōi acq̄eſcere. n̄ vult ꝯſiliū ab aliq̄ recipe magꝫ ſibi credēs q̄ꝫ ſapientibꝫ. H⁹ remediū ꝑmū ē obediētia ſimplici cordꝫ ſuſcepta ꝛ hūilit' exhibita. Scdōꝫ vt itimo cordis affectu fribꝫ nr̄is hūilitatē exhibeam⁹. i nullo eos ledēre acq̄eſcētes. Itē ſꝑ niti exercere nos i hūilibꝫ opibꝫ vilibꝫ ꝛ deſpectꝫ officijs. puta miſtrare i coq̄na. lauare ſcutellas. purgare domū. ſꝑ vilia officia eligere. hūil' hitu. hūilibꝫ geſtꝫ icedere. Hec ſi i ꝯſuetudinē venerit cor ad hūilitatē iclināt. Itē honorē fugere magꝫ ſꝑ eligere miſtrare q̄ꝫ miſtrari. ſupba vocabula ꝛ nom̄ iactātie etiā a ꝓpria familia euitare. Itē oīa ſigṙ q̄ꝫ facta iactātiā l' vanitatē p̄redētia declinare. Hūilitas q̄ ꝯ ſupbiā pugꝫ tres hꝫ ḡd⁹. Prim⁹ ē vt hō ſeipꝫ cognoſcat ifirmū. iopē boni vicioſū. et ſi q̄s alios hꝫ defect⁹. ꝛ n̄ eleuet ſe ſup̄ ſe. Scdōs ē cū hō ſe ꝯſiderat ab alijs reputari q̄lē ſe ipē noſciti ꝟitate. ſ. vilē. iopē. ſi pbū. ꝛc̄. Terti⁹ ē q̄n hō etiā i magnis ꝟtutibꝫ ꝛ honoribꝫ n̄ extolliꝛ. ꝛ nihil ſibi ex h̄ blādiꝛ. totū i illū refundēs a q̄ totū accepit. ꝛ ei itegrū reſtituēs. Tal' fuit hūilitas xp̄i ꝛ tal' angl'oꝝ ꝛ ſctōꝝ i gloria

Finit faſciculari⁹

Incipit tractat⁹ ſancti Bonauenture ꝺ ſeptem gradibꝫ cōtemplationis

Contemplatiuorū

C aq̄linos obtut⁹ acui. ꝛ ipoꝝū ſpūale palatū ꝑfūdi dapibꝫ ſupne dulcedinis affectās. ſeptē ḡd⁹ eo glioſiſſimos q̄ ſcia expiētie ꝓbatiſſimos i mediū cēſui ꝺducendos. refatōe q̄z odoriferaꝯ fido ꝙ tā itellectui ſplēdorꝫ copia. q̄ꝫ affectui dificī dulcorꝫ affluētia ꝑiſſime infis thearchice exalabiꝛ. Primū igꝛ dicā⁹ ignē. ſcdōꝫ vnctōꝫ. tciū extaſim. q̄rtū ſpeculatōꝫ. q̄ntū guſtū. ſextū q̄eteꝫ ſeptimū gl'az. Prio ei aia igniꝛ. ignita iungitur. vncta rapiꝛ. rapta ſpecl'aꝛ l' ꝯtēplaꝛ. ꝯtēplās guſtat. guſtās q̄eſcat. h̄ i via pn̄t aq̄ri. n̄ tn̄ ſubito ſꝫ ḡdati. Exti⁹ āt h̄ expiꝛ q̄ freq̄nti⁹ ſpūalibꝫ ſe exercet. Septi⁹ i pr̄ia ꝯferꝛ abūdāti⁹ his q̄ ſe i p̄cedētibꝫ ḡdibꝫ exercuerꝛ. Ignis ē vehemēs diui caloꝛꝫ l' amorꝫ feruor et camio ſupſplēdētꝫ hierꝫ flabellat⁹. H⁹ ignis calor ꝯtēplatiui ſiue ſci actiui viri aiaꝫ cū ſe ad orādū deū effūderit i ꝯſp̄c̄ti dī. ſubito eaꝫ valō ꝑlucido ſplēdore irradiās q̄ꝫ pl'imū ignit. ꝛ arētes mor⁹ affectōes q̄ꝫ accēdit malorꝫ q̄ꝫ ꝯcremat ꝛ exuſſlat. tepore iflāinat. ꝛ torpore expgiſcere faꝛ. atqꝫ ipaꝫ totā aiaꝫ velut vepriuū q̄dā ꝛ ꝑiguiſſimū holocauſtū diuo ꝯſpectui repn̄tat. itueꝛ tūc ꝛ gaudꝫ. d̄s adeſt ꝛ pauet illa. Ille imiſſū ignē augꝫ vt magis caleat. illa ortas affectōes colligens nutrit. vt eo āpli⁹ magꝫ reddaꝛ icēdiū. q̄ abūdātius ſub miſtraꝛ materia accēdēdi. Sup hūc ḡdū pedē fixit q̄ p̄t dicere cū ꝓpha. Cōcaluit cor meū itra me. ꝛ i medi. m. exar. ig. Et iterꝫ Inflāmatū ē cor meū ꝛ renes mei ꝯmutati ſūt. Unctio ē velut q̄dā roſe⁹ liq̄r q̄ ꝑ totam animā ſe diffundens ipam erudit. corroborat

ꝛ ↄfortat. diſponẽs eã ſuauiter ad veritatis
luculẽtias ſuſcipiẽdas atq̃ pariter ↄtemplã/
das. Hac celica vnctiõe plinitꝰ fuerat q̃ di/
cebat. Unxit vnctiõe miſericordie ſue. De
qua rurſum dic̃ dauid. Sicut ros hermon
q̃ deſcẽdit in montẽ ſyon. Hermon interp̃
taẽ lumẽ exaltatũ. Habet aũt ſignare infini
tiſſimã ieſu bonitatẽ. Ipſe etenĩ de ſe dicit.
Ego ſum lux mũdi. Que quidẽ lux ꝺ terra
in crucẽ. de cruce vero fuit ſup pulcitud nẽ
celoꝝ omniũ exaltata. ita vt licet ſp potuerit
nũc aũt ↄuenientiꝰ ꝑpter ſue humanitatꝫ ſu
perpulcrificã claritatẽ adiectã dici queat ſu
perſplẽdens candor. ꝛ ſupcandẽs ſplendor
illiꝰ eterne ꝛ feliciſſime regionis. Ros igiẽ
mõtis huiꝰ deſcẽdit in montẽ ſyon. i. cõtem/
platiui viri mentẽ. ipſiꝰ p̃cordia tã irrigãdo
fecundãs. q̃ fecũdando irrigãs. ꝛ calorem
ſcꝫ primi gradꝰ leniter tẽperãs. ne plꝰ arde/
at q̃ oportet. Quod eñ purificat ignis cõ/
cremãdo. hoc vnctio mulcet ſuã pinguedi/
nem ꝑfundẽdo. vt capificilior ſit diuinoꝝ
ꝛ pulcrificoꝝ radioꝝ ab eternaliter oriente
aurora ditiſſime emanãtiũ. quibꝫ quidẽ ſa/
lubriter pluſtrata ita ſm apoſtolũ doceẽ de
omĩbꝫ. vt nequaq̃ quiſq̃ ibidẽ locꝰ ignorã/
tie tenebris pateat. vbi fulgeat copia tã glo
rioſi luminis. Extaſis eſt deſerto exterio
re homĩe ſuꝑpſiꝰ ſupra ſe voluptuoſa q̃daꝫ
eleuatio ad ſupintellectualẽ diuini amoris
fontẽ. mediãtibꝫ ſurſum actiuis virtutibus
ꝑ viribꝫ ſe extẽdens. Uirtutes ſurſum acti/
uas voco humilitatẽ ꝛ puritatẽ. Humilita/
te etenĩ fit exterioris homĩs deſertio. purita
te vero interioris homĩs ſurſum actio quẽ
quidẽ ad fontalẽ ꝑducẽs radiũ ibidẽ hau/
rit ſanctas thearchici amoris ꝛ inolitas in
fluitiones. Quaꝝ gratia poſterioꝝ oblitus
ad ãteriora empyrei ꝛ ſuplucidiſſimi taber/
naculi ſe extẽdit. Eſt ei extaſim faciẽs amor
diuinꝰ. nõ dimittẽs ſuꝑpſoꝝ amatores eſſe
ſed amandoꝝ. vt teſtaẽ ſecretoꝝ dei cõſcius
dionyſiꝰ. Igiẽ ſi in vera ꝛ nõ ficta dei chari
tate ſumꝰ ꝛ amore. in ſancta extaſi ſumꝰ. ĩte/
riorẽ hoĩem ad anteriora extẽdente. exterio
ris vero ſicut poſterioris obliuiſci faciente.

Speculatio eſt beatoꝝ ꝛ ſupceleſtiũ. ꝛ ſo
lideo ſcibiliũ diuitiaꝝ intellectualis ꝛ affe/
ctualis pia inueſtigatio. Cõtemplanẽ autẽ
hi duo. ſcꝫ intellectꝰ ꝛ affectus. ſꝫ intellectuſ
longe diſſimiliter ab affectu. Cũ eñ animꝰ
cõtemplatiuꝰ ſenſibꝫ ſpiritualibꝫ ſuſpenſis.
ſynderesim in ſpecula eterna extendit. apex
intelligẽtie ꝛ principalis affectio pariter fe/
runẽ inuicem in diuina ſe ꝑmouentes. ꝛ eq̃li
ter aſcẽdentes illa ſpeculãdo hec deſiderã/
do. Precurrẽte autẽ intelligẽtia nec ingre/
di queunte. vtpote ꝑ ſpeculũ videns. foris
remanet. Affectio vero que neſcia eſt ſpecu/
li intrans vniẽ. ſm illud. Qui adheret deo
vnꝰ ſpiritus eſt. Ingreſſoq̃ intellectu q̃ an
te conatu ſuo ingredi nõ poterat. a ſupereſ/
ſentiali ꝛ ſupintellectuali deifica bonitate
hilariter excipiẽ affectio ipa. Suſceptamq̃
ſuperferuide ipam deſiderantẽ ꝛ ſe ſurſum
ꝑ viribꝫ impingentẽ. ipam in ſe ꝑfundiꝰ tra
hens tam intelligẽtie ſuperclaroꝝ radioꝝ
pulcrificans claritatẽ fontani ſplendoriſ. q̃
affectioni thearchici ꝛ ſupimmenſi ſaporis
ſuauiter ſanctũ deſideriũ nutriens. ſuauita
tem ſuplucidiſſimã elargiẽ. Poſtea illis ſic
guſtantibꝫ. illã magis deſiderantibꝫ. magis
ſeipam diuina bonitas immittit. ꝛ abundã
tius ſuperfulget. quoniã multũ diligunt il/
lam ſummã veritatẽ. hoc ſummũ bonũ. Fe
lix nimis qui huiꝰ gradus celſitudinem attingit. hic
plane angelificatus in p̃ſenti. futurã iam in
choauit vitam. Ex quibus fuerat qui dice/
bat. Nos autẽ reuelata facie gloriã dei ſpe/
culantes. in eandeꝫ transformamur imagi/
nem a claritate in claritatẽ. tanq̃ a domini
ſpiritu. Ubi potiſſime diuinus ille apoſto/
lus vtilitatẽ expreſſit cõtemplatiõis. Quid
enim eſt reuelata facie gloriã domini ſpecu/
lari. niſi remota omni impuritate facieꝫ no
ſtre intelligẽtie velante. gloriã dei. id eſt. taꝫ
ſuperignotã ꝛ ſimpliciſſimã ꝛ ſuperſplẽden
tem eternitatis claritatẽ. q̃ ſuperineffabilẽ
ꝛ humanis mentibꝫ non capificilẽ omnino
ſuperceleſtiũ ſubſtantiarũ ſupertranquilliſ
ſimã pacẽ. pie. pure. deuoteq̃ rimari. Quid
vero eſt taliter ſpeculantes in eandẽ imagi/
nem trãſformari. niſi quia cauſa ſupactiue
ſuauitatis ſunt hec eadẽ que imaginati ſu/
mus. vt nos a nobis abſtractos ꝛ in ſeipſa
abſorptos. ita torrente voluptatis nos po/
tant. vt neceſſe ſit de terrenis in celeſtes. de
carnalibꝫ in ſpirituales. de hominibꝫ in q̃
ammodo angelos transformari. Sic ergo
intelligo verbũ. in eandẽ imaginẽ transfor
mari. id eſt. in eadẽ imaginata. Bene auteꝫ
dicitur a claritate in claritatem tanq̃ a do/
mini ſpiritu quia ab ipo domini ſpiritu ma
nuducti ſupſanctiſſimiſ diuinis ſplẽdoribꝫ

adimplemur. ꝛ ꝑ hoc de cognitiõe in cognitoꝝ ꝑficim⁹. ſicut ꝑ ꝓphetã dicit. In lumĩe tuo videbim⁹ lumẽ. Hec cõtemplatio vel inueſtigatio q̃ſi nihil hꝫ ꝑiculi vel laboris. ĩ animo pio puro ꝛ vacãte. habet vtilitatẽ ineſtimabilẽ. etiã ſi nihil inueſtiget. Guſt⁹ autẽ eſt ſupineſtimabilis diuĩe dulcedinis ꝑſuauis quedã ꝛ inolita ꝑlibatio. ex cellario ſanctiſpũs in ſanctoꝝ ↄtẽplatiuoꝝ aĩas diſtillata. Prelibatio dico. qm̃ ꝑ modicũ valde ẽ qđ nobis ex iſta tã ſupmagna multitudine diuĩe dulcedinis tribuit. qđ puiſiue ꝛ ſupieffabili thearchica bonitate fieri nõ eſt dubiũ. Dũ eñ ſtillatim eternis ꝛ ſupſuauibꝫ illis influitiõibꝫ recreamur. frequẽti⁹ nos ĩpos orationibꝫ extẽdim⁹. atqꝫ ad cumulos oĩmode plenitudinis anhelam⁹. Quis aũt vtrũ qꝫ faciũt tñ pl⁹ alliciũt qꝫ reficiũt diuine ille ꝑlibatiões. efficiũt eñ eſuriẽ. nõ ſaturitatẽ pariũt. Beneficio hui⁹ grad⁹ cognitio experiẽtie tribuit. ꝑ quã ſupceleſtiũ ſubſtãtiarũ cognitiõi cõformamur. Quicq̃d eñ diuine mẽtes nouerũt. h illi⁹ experiẽtia ꝓbauerũt. Quia ſic ẽ ſol terris. ſic ipa ſimplici cognitiõi ꝑlata eſt. Glorioſi ꝛ felices illi q̃ ſup v̾ticem h⁹ grad⁹ eleuati ſunt. Eructãt plane hi abundantiã ſuauitatũ eternaꝝ nuptiarũ. vacant ꝛ vidẽt qꝫ ſuauis eſt dñs. Quies eſt toti⁹ aĩme mira quedã ꝛ ſuauis trãquillitas ꝑ infuſam nobis ex frequẽtia oratiõis dulcedinẽ ↄcreata. Solis valde ſpũalibꝫ experiẽtia hui⁹ quietis cõceditur. quibꝫ ꝛ dat etiaꝫ ipas ſupceleſtes ſubſtãtias ↄtemplãdo trãſcendere. Supignota eñ bonitas ipis familiaris ſeipam eis immittit. ꝛ ipi tota v̾tute dilatato ſinu ſancti deſiderij potẽter ſuſcipiũt beatas immiſſiões. aĩalibꝫ ꝛ ꝑſumptuoſis oĩmino incognitas. Sic igit̃ puris ſanctoꝝ ↄtemplatiuoꝝ animabꝫ. tã inſueto nutrimẽto ditiſſime adimpletis ſplẽdeſcit ipoꝝ ratio. dulceſcit cõcupiſcẽtia. hylareſcit iraſcibilis. ex dilectiõe quoꝝ deificã illã q̄etem nõ ambigim⁹ emanare. Hic grad⁹ glorioſior ꝛ ꝑcioſior eſt. q̃ vltimo modo gradui qui ſolũ patrie eſt appropinq̃t. De ſeptimo tuti⁹ tacendũ cẽſui qꝫ loquẽdũ. qm̃ nulli viatoꝝ aſcẽſus ſiue viſio hui⁹ grad⁹ patere potuit niſi illi celeſti paulo qui ſe raptũ vſqꝫ ad huiuſmodi ꝑ ſacrã ſcripturaꝫ aſſerit. Felix certe ſup dulciſſime ꝛ glorioſiſſime virginis marie aĩa cui hoc datũ eſt in via quod nulli ſanctoꝝ aliquãdo poſſederũt. Portauit ergo illã gloriã a qua portant ceteri. Aſcendit illa gradũ hũc ꝑ fidei cognitionẽ. deſcendit ille ad eã ꝑ carnis aſſumptionẽ. Quid hũc gradũ. hanc gl'iam cenſeã dicis. Nihil aliđ qꝫ ipm̃ quẽ pepit. quẽ lacte virgineo educauit. manibꝫ eburneis ↄtrectauit. dulciſſimo gremio fouit. pudiciſſimo vultu blandiebatur. caſtiſſimo amplexu ↄplexa eſt. dominũ noſtrũ Jeſum xp̃m. qui eſt benedict⁹ in ſecula ſeculoꝝ Amen.

Finit tractatus ſancti Bonauenture ordinis fratrũ minoꝝ de ſeptem gradibꝫ cõtemplationũ.

Incipit tractatul⁹ ſancti Bonauenture de q̃nqꝫ feſtiuitatibꝫ pueri ieſu.

Cum ſm uiroꝝ venerabiliũ (quos in eccleſia dei diuina irradiatio amplius illuſtrauit. ꝛ celeſtis deuotio abundanti⁹ inflãmauit) ſentẽtiã ꝛ doctrinã. dulcis ieſu meditatio. verbi incarnati diuĩa cõtemplatio. deuotã aĩam ſup mel ꝛ oĩa vngentoꝝ fragrãtia odoramẽta ſuaui⁹ ꝛ dulci⁹ inebriat. ꝑfecti⁹ ↄſolat ꝛ cõfortat. hinc eſt qꝫ cũ me a cogitationũ incidentiũ tumultu paululũ ſubtraxiſſem. ꝛ intra memetipſum cogitarẽ taci⁹ q̃d de diuina incarnatiõe in hoc tẽpe in mẽte ꝑtractarẽ vñ aliquã ↄſolatiõnẽ ſpũalẽ reciperẽ. in qua diuinã dulcedinem in hac lachrymaꝝ valle ꝑ ſpeculũ degũſtarẽ. vt ea aliquantulũ deguſtata. tpalem ꝛ fantaſticã cõſolationẽ ꝑfectius faſtidirem. ĩcidit mẽti mee ſecreti⁹ qꝫ aĩma deuota bene dictũ dei patris verbũ ꝛ filiũ vnigenitũ mediãte gr̃a ſpũaliter poſſet v̾tute altiſſimi ↄcipere. parere. noĩare. cũ beatꝭ magꝭ quereret ꝛ adorare. ꝛ demũ deo pr̃i ſm̃ legẽ moyſi ĩ tẽplo feliciter ꝑſentare. ꝛ ſic tãqꝫ v̾a xp̃iane religionis diſcipula q̃nqꝫ feſta q̃ de puero ieſu agit eccl'ia mẽte deuota cũ oĩni reuerẽtia valeat celebrare. Igit̃ ſic humilit̃ ↄcepi. verbis hũilibꝫ ↄſcpſi. ↄcordãtias auctoritatũ breuitatꝭ cã ꝑtermiſi. In q̃ tractatu breui ꝛ hũili ſiv'l modicũ deuotõis meditãdo dulciſſimũ ihm̃ q̃s legẽdo ↄcipiat. ipm̃ tãqꝫ omniũ bonoꝝ ꝑncipiũ fontẽ ꝛ auctorẽ lauder. glificet ꝛ bñdicat. ſi nihil vl' min⁹ ſufficiẽt ꝛ digne ſcribẽti. vl' forte ſibi minus deuote ꝛ humilit̃ legenti ĩputet ꝛ aſcribat.

Prima ſolēnitas de cōceptiōe pueri ihū.

PRimo igitur purgato itellectu ꝯtritionis lauacro ⁊ inflāmato ⁊ eleuato affectu dilectiōis igniculo. caſtiſ meditatiōibꝫ. deuotiſ cogitatiōibꝫ ꝑtractandū eſt qualiter iſte benedictꝰ dei filiꝰ xp̄s ieſus ſit a deuota mēte ſpūaliter cōcipiendꝰ. Cū anima deuota. vel ſpe celeſtis p̄mij. vel timore eterni ſupplicij. vel tedio in hac lachrymarū valle diutiꝰ ꝯmorādi. mota ac ſtimulata nouis inſpiratiōibꝫ viſitatur. ſanctis affectiōibꝫ īflammatur. meditatiōibꝫ celeſtibꝫ anxiatur. ⁊ tādem abiectis ⁊ deſpectis veteribꝫ defectibꝫ ⁊ priſtinis deſiderijs. nouo viuēdi ꝓpoſito a patre luminū. a quo omē donū optimū. ⁊ datū ꝑfectū. ſpūaliter ſpū gratie fecundatur. Qd aliud agitur q̄ꝫ ꝙ ſupueniēte ꝟtute altiſſimi. ⁊ obumbratiōe celeſti. refrigerij carnales cōcupiſcētias mitigat. mētales oculos ad vidēdū cōfortat ⁊ adiuuat. pater celeſtis diuino quodā ſemīe aīaȝ grauidā facit ⁊ fecūdat. Poſt hūc ꝯceptū ſacratiſſimū pallet in facie ꝑ verā humilitatē in ꝯuerſatiōe. faſtidium cibi ⁊ potꝰ ꝯcipit in mēte plenario mūdialiū cōtemptu ⁊ abiectiōe. deſideria variantur in affectiōe ex diuerſoꝝ bonoꝝ ꝓpoſita intētiōe. aliqn̄ etiā infirmari ⁊ egrotare incipit aīa in ꝓprie volūtatis abiectiōe. Jam enī incedit triſtis ⁊ turbulēta ꝓpter veterem delictoꝝ ꝑpetratiōnē. ꝓ tꝑis omiſſiōe ꝓ hominū adhuc in mūdo mūdialiter viuentiū ſocietate ⁊ ꝯuerſatiōe. Jam paulatim graue ⁊ tedioſum incipit eſſe omē qđ foris eſt. ⁊ foris cernitur qđ intus ꝑcipitur ⁊ auditur. O felix cōceptus quē talis ſequitur mūdi ꝯtēptus ⁊ celeſtiū opationū appetitus. Jā q̄uis adhuc modico guſtato ſpiritu deſipit caro cū gemitu. Jā aīma cū maria mōtana aſcendere incipit. poſt taleq̄ꝫ cōceptū. faſtidiunt terrena. deſiderant celeſtia ⁊ eterna. Jā fugere incipit ſocietatē illoꝝ q̄ terrena ſapiūt. ⁊ appetit familiaritatē eoꝝ q̄ celeſtia ꝯcupiſcunt. Jā incipit aīma cū maria miniſtrare elizabeth. h̄ eſt illis q̄s diuina gr̄a amplius ꝑ dilectiōȝ inflāmat. Et hoc valde notabile mltiſq̄ꝫ neceſſariū eſt. q̄nto magis ſe a mūdo abſtrahūt. tāto familiarꝰ ſe bonis amicabiles ⁊ familiares reddūt vt tāto amplꝰ ipſis maloꝝ ꝯſortiū deſipiat. q̄nto dulciꝰ bonoꝝ ⁊ ſpūaliū honeſta ꝯuerſatio eoꝝ affectū afficit ⁊ inflāmat. Quia ſm beatū Grego. q̄ ſcō viro adheret. accidit vt ex eiꝰ aſſiduitate viſionis. vſu locutiōis. exēplo ꝯuerſatiōis accendatur in amore ꝟitatis. pctōꝝ tenebras fugiat amore diuīe lucis inardeſcat. Unde Iſid. Bonorū ſocietatē require. Accidit enī vt ſi fueris ſocꝰ ꝯuerſatiōis. eris ⁊ ſocꝰ virtutū. Hec cogitet fidelis aīma q̄ꝫ caſta. q̄ꝫ ſancta q̄ꝫ deuota fuerint illaꝝ ſanctaꝝ colloquia. q̄ꝫ diuina ſalutifera cōſilia. q̄ꝫ mirāde ſanctitatis mutue ſocietatiſ opa. dū vnaq̄q̄ꝫ aliā verbo ⁊ exēplo ꝓuocabat ad meliora. Sic tu o deuota aīma facias. ſi te de ſpū ſctō ꝯcepiſſe noua celeſtiſ vite deſideria ſentias. fuge maloꝝ ꝯſortia. aſcēde cū maria. quere viroꝝ ſpiritualiū ꝯſilia. imitari ſtude ꝑfectoꝝ veſtigia ꝯtemplare bonoꝝ ꝟba opa pariter ⁊ exempla fuge ꝑuerſoꝝ venenoſa ꝯſilia. q̄ ſp ꝑuertere querūt. impedire appetūt. lacerare non deſiſtunt. noua ſancti ſpūs inſpirata deſideria. ⁊ ſepe ſub ſpecie boni ⁊ pietatiſ virꝰ īfundūt impie tepiditatiſ. dicētes. Nimis magnū eſt qđ incipis. nimis arduū qđ ꝓponis. intolerabile qđ facis. vires tibi nō ſuppetūt. virtutes naturales deficiūt. caput ꝯfunditur. oculi deſtruuntur. infirmitates diuerſimode nutriuntur. ptiſis. paralyſis. calculꝰ ⁊ vertigo capitiſ oculoꝝ caligo. ſenſuū hebetudo. ratiōis obnubilatio. viriū deſtructio. his oībꝫ ſubiacebis niſi ab inceptis abſtineas. ⁊ cōmodo corꝑali amplꝰ intēdas. ſtatū tuū nō decent talia. ꝑ hec diminuitur honor tuꝰ ⁊ reuerētia. Uides ꝙ iā factꝰ ē magiſter diſciplīe ⁊ medicus corꝑis q̄ nec mores ꝓprios cōponere nouit. nec curare ꝓpriā infirmitatem mētis Heu heu q̄t ⁊ q̄ntos maledicta mūdialiuȝ ꝯſilia ſupplātauerūt. ⁊ cōceptū in eis ꝑ ſpm̄ ſanctū dei filiū extinxerūt Hec eſt illa potio miſera ⁊ mortifera. ꝑſuaſio dyabolica. que ī multiſ ſpūalē ꝯceptū impedit. in pleriſq̄ꝫ cōceptū iam ꝑ ꝓpoſitū formatū. vel ꝑ votū iā ꝑfectū interficit ⁊ extinguit. Sȝ ſunt ⁊ alij q̄ videntur ⁊ forte ſunt boni ⁊ religioſi. ſȝ tamen ſalua eoꝝ reuerētia nimis timidi. nō attendētes nōdū abbreuiatā manū dn̄i vt ſaluare nequeat. nec cōſiderātes nondū diminutam pietatē altiſſimi q̄n iuuare valeat. habētes zelū dei. ſȝ nō ſm ſciam. dū ex cōpaſſiōe corꝑalis afflictiōis. vel forte ex timore naturalis defectiōis. dū alios vident viriliter agere. qđ ipſi iā dudū bonū ⁊ ſanctū iudicabāt. ⁊ tamē nō audebāt inchoare. retrahunt homines ab opibꝫ ꝑfectiōis. Diſſuadēt ea que excedūt ſtatū vite cōmunis. deſtruūt ſancta

cōſilia diuine inſpiratiōis. quoꝝ cōſilia rōe vite quāto magis ſunt auctēnca. tāto magꝭ inueniunt̄ ꝑiculoſa. Alij dicūt ⁊ multū calli de ex antiqui hoſtis adinuentiōe obijciunt. Si talia vel talia feceris. ſanctꝰ ⁊ bonus religioſus ⁊ deuotꝰ iudicaberꝭ. Et cū in te nō dum ſit qḋ eſſe in alijs putaris. in ꝯſpectu ſummi iudicis tua magna grauia ⁊ horrenda peccata cognoſcētis. reꝰ eris ⁊ amittꝭ meritū opis. ⁊ ſimulator ⁊ hypocrita reputaberis. Talia ⁊ ſimilia exercitia dicūt ōbere eſſe illoꝝ ꝙ nihil mali fecerūt. ꝙ ſancte ⁊ innocēter vixerūt. ꝙ oīa ꝓpter deū dimiſerūt. ꝙ toto tempe vite ſue deo ꝑfecte adheſerūt. Sꝫ ⁊ hos deo deuota ⁊ dilecta aīa deuita. montem aſcēde cū maria. Paulꝰ nō ſine peccatis vixerat nō diu deo ſeruierat quādo in tertium celū rapiebat̄. ⁊ dn̄m facie ad faciē ꝯtemplabat̄. Maria magdalena tota ſupba. tota ambitioſa. tota mūdanis vanitatibꝫ intēta. carnis cupiditatibꝫ dedita. nō lōge poſt ad pedes ieſu inter apl̄os ſanctos ſedit. Et cū intētione deuota doctrinā ꝑfectōis audiuit. Prima omniū in modico tpe videre deum meruit. alijſqꝫ v̄ba veritatis ꝯſtanter ꝓpoſuit. Nō eī̄ eſt ꝑſonaꝝ deꝰ acceptor. non pēſat nobilitatē generis. nō diuturnitatem tpis. nō multitudinē opis. ſꝫ feruorē ampliorē ⁊ charitatē maiorē deuote mētis. Non eī̄ pēſat qualis aliqn̄ fuiſti ſꝫ q̄lis eſſe amodo cepiſti. Vn̄ taliter ꝯſulentiū cōſilia eēnt multū rep̄henſibilia ſi nō excuſarent̄ ſimplicitate. licet nō approbāda. Tu ergo o anima diuino ſemīe grauida. fuge indocta cōſilia. ſi nō habes oculos linceoſ. noli abijcere humanos. meliꝰ eſt partē habere ꝙꝫ toto carere. malū eſt ꝑdere. ꝓpter ꝑdidiſſe. ⁊ ſtultū eſt nolle ꝑficere ꝓpter ōfeciſſe. ſi nō potes ſaluari ꝑ innocentiā. ſtudeas ſaluari ꝑ penitētiā ſi nō potes eſſe katherina vel cecilia. nō ꝯtēnas eſſe Maria magdalena vel egyptiaca. Si ꝑdidiſti iuuentutē. noli amittere ſenectutē. ſi vixiſti in maris fluctibꝫ. moriaris in littoris ſinibꝫ. Igit̄ ſi teſentis ſancto ꝓpoſito dei dulciſſimū filiū ieſum cōcepiſſe. predicta venena mortifera fuge. ⁊ feſtina deſideria ⁊ affecta more ꝑturiētis feliciter ad ꝑtuꝫ ꝑuenire. Sꝫ notandū eſt ꝙ beata v̄go non ſtatim poſt ꝯceptiōeꝫ pepit filiū. ſꝫ decurſis nouē mēſibꝫ genuit xp̄m qḋ nō vacat a myſterio. qꝛ nō eſt omi ſpūi credēdū. Sꝫ o aīa deuota qn̄ nouis illuſtratiōibꝫ vel reuelationibꝫ illuſtraris vel illuminarꝭ inſolitis inſpiratibꝫ magne ꝑfectiōis ꝓpoſitꝭ intrinſecꝰ inflāmaris. nō ſtatim de tuo ꝯſilio ad opus ꝓpera. ſꝫ bene tecū ⁊ cū bonis ⁊ potiſſime cū illis qui in talibꝫ ſunt expti delibera. vtrū q̄ inſpirata ſunt liceāt. deceāt. ⁊ expediāt. vtrū dictis ꝓpheraꝝ ſint ꝯſona. vtꝝ doctris apoſtoloꝝ ⁊ ſanctoꝝ doctoꝝ aliqualit̄ ſint ꝯtraria. ⁊ etiā vtꝝ exēplis ſanctoꝝ ſint ſimilia vl̄ diſſimilia. ⁊ ad opꝰ feſtina. l̄ ſtatim abſoluas te ab his in tua ꝯſciētia. qꝛ ꝑiculoſum eſt tales inſpiratiōes diu ⁊ frequent̄ in mēte cōcipe. ⁊ tn̄ ad affectū boni opis modicū vl̄ nihil ꝓperare.

Secunda ſolēnitas de natiuitate pueri ieſu.

Ecūdo igit̄ attēde ⁊ ꝯſidera qualit̄ benedictꝰ dei filiꝰ ſpūaliter naſcat̄ in mēte. Naſcit̄ eī̄ cū poſt ſanū ꝯſiliū poſt diſcuſſum ſufficiēter negociū. poſt iuocatū diuinū patrocinū. ſanctū ꝓpoſitū ꝑducit̄ ad effectū. cū iam aīa incipit agere. ope ꝑficere. qḋ diu ꝑtractauit in mēte. cū iam incipit viriliter agere qḋ iā dudū ꝓponebat ꝑficere. ſꝫ tn̄ ſemp formidabat inchoare. ꝙa timebat deficere. In iſta beatiſſima natiuitate angeli iubilāt. deū glorificāt. pacē p̄dicāt. Quia dū qḋ diu mēte cōceptū eſt ad effectū boni opis ꝑducit̄. pax interior reformatur. Nō eī̄ in regno aīe pax diuina bn̄ gerit̄. quādo caro ſpūi ⁊ ſpūs carni reluctatur. qn̄ ſpūs ſolitudinē. ⁊ caro affectat multitudinē qn̄ ſpūm xp̄s. ⁊ carnē mūdus. qn̄ ſpūs q̄rit quietē cōtemplatiōis cū deo. ⁊ caro appetit honorē plationis in ſeculo. Ecōtra poſtq̄ꝫ caro ſpūi ſubiugat̄. poſtq̄ꝫ bonū opꝰ qḋ diu ꝑ carnē eſt impeditū ꝑducit̄ ad effectū. pax et exultatio interior reformat̄. In iſta natiuitate nō audit̄ clamor lamētabil̄. nō ſentitur dolor lachrymabil̄. nō ꝑcipit̄ cruciatꝰ miſerabil̄. ſꝫ āmiratio de īregritate. exultatio de nouitate. ꝺ glorificatio ō ſtrenuitate. O q̄ꝫ beata natiuitas quā tāta ſeq̄t̄ angl̄oꝝ ⁊ hoīm iocūditas. O igit̄ q̄ꝫ dulce ⁊ delectabile eſſꝫ naturā opari ſi īſania nos ꝑmitterꝫ q̄ ſana ſtati naturalibꝫ gr̄a arridet iā expit̄ ꝙ verū eſt illud euāgelicū dictū. Tollite iugum meū ſup vos ⁊ diſcite a me qꝛ mitꝭ ſū ⁊ hūil̄ corde. ⁊ inuenietꝭ requiē aīabꝫ v̄ris. Iugū eīm meū ſuaue ē ⁊ onꝰ meū leue. Sꝫ notāduꝫ eſt h̄ o aīa deuota ſi te h̄ iocūda ꝺlectet natiuitaſ. debes eē p̄mo maria. nā maria īꝑtat̄

amaꝝ mare.illumīatrix ꝛ dn̄a. Eſto ḡ amarum mare ꝑ lachꝛymoſam ꝯtritiōeꝫ.v pro peccatꝭ ꝯmiſſis amariſſime doleas.vt ð bonis omiſſis ꝓfundiſſime īgemiſcas. de diebus neglectis ꝛ ꝑditis inceſſant te affligas Eſto ſecūdo illumīatrix ꝑ honeſtā ꝯuerſationē.ꝑ ꝟtuoſam opationē ꝛ ſtudioſam aliorū in bono informatiōꝫ. Eſto tertio domina ſenſuū.carnaliū ꝯcupiſcētiaꝝ. oīm opationū tuaꝝ.ꝛ oēs actiōes ſ̄m rectū dictam rōnis faciaſ.ꝛ ī oībꝫ tuā ſalutē ꝛ ꝓximi edificatōem.diuinā laudē ꝛ glīam appetaſ ꝛ requiras. Hec eſt illa felix maria q̄ ꝑ peccatis ꝑpetratis dolet ꝛ ingemiſcit que ꝟtutibꝫ fulget ꝛ clareſcit.q̄ carnalibꝫ delectatōibꝫ dominaſ. Ab iſta maria ihs xp̄s cū gaudio ſine dolore abſqꝫ labore ſpūaliter naſci nō dedignaſ. Poſt hāc felicē natiuitatē cognoſcit ꝛ guſtat q̄ꝫ ſuauis eſt dn̄s ihs. Reuera ſuauis eſt qn̄ nutriſ ſanctis meditatiōibꝫ.quādo balneaſ deuotis ꝛ calidis lachꝛymaruꝫ fontibꝫ.qn̄ inuoluiſ caſtis deſiderioꝝ velaminibꝫ.portaſ ſancte dilectiōis ī amplexibꝫ oſculaſ crebris deuotiōis affectibꝫ.ꝛ ꝯfoueſ in interiorꝫ mētis ſinibꝫ. Nō eīm ad h̄ naſciſ vt abijciaſ ſꝫ vt cū ſumma diligētia more regaliū infantiū cuſtodiaſ. Hic nota fidelis aīma q̄ꝫ in te ꝯtingūt illa ſigna ſpūaliter. q̄ ī xp̄i natiuitate ꝯtigerūt viſibiliter. Multis eīm ſignis ꝛ ꝓdigijs ſ̄m doctoꝝ ſn̄iam ꝛ doctrinā eſt illa bn̄dicta natiuitas cōꝓbata Nā in ciuitate romana muri tēpli pacꝭ funditus corruerūt. Sodomite in toto orbe morte ſubitanea interierūt. Vinee engaddi illa nocte floruerūt ꝛ fructū balſami ꝓtulerūt. Fons aq̄ mutat⁹ eſt in fontē olei ꝛ fluxit vſqꝫ in tyberim.ꝛ manauit tota nocte illa. Stella magna apparuit q̄ formā pulcri pueri habuit.ꝛ ī capite crux ſplēdebat Tres ſoles apparuerūt in oriēte. ꝛ paulatim ī vnū corp⁹ ſolare ſunt redacti. In die media circulus aure⁹ apparuit circa ſolē.ꝛ ī medio circuli ꝟgo pulcerrima pueꝝ geſtās ī gremio. Et q̄d plura. Iſtā natiuitatē beatiſſimā angeli mirabiliſ ꝑdicabāt.paſtores nūciabāt aīmalia bruta cognoſcebāt. Ecce iā vidiſti qualibꝫ ſignis ꝛ ꝓdigijs eſt viſibiliſ mōſtrata natiuitas ſaluatorꝭ. Sꝫ iam aduerte diligēter fidelis aīma q̄ cupis eſſe ieſu mateꝛ gr̄a.vtꝝ in te ſpūaliter inouata ſint h̄ ſigna. immutata mirabilia. vt ſic poſſis aliqualiſ certificari de hac natiuitate ſalutifera. Aduerte diligēter.cōſidera frequēter an aliq̄d in te corruerit. Tēplū h̄ eſt appetit⁹ vane ambitiōis ꝛ ſupbie.vtꝝ ceciderit ydolū.i. affectus falſe poſſeſſiōis ꝛ auaricie. Vtrū ne adhuc incurrūt ſodomite.ſ.carnalis delectationis ꝛ ꝯcupiſcētie. Hec ſunt q̄ſi ꝓma ſigna iſti⁹ natiuitatꝭ ſalutifere.qn̄ iā aīma ſe ſentit euacuatā ab ambitiōe ꝑ ꝟtutē humilitatis. alienatā ab auaricia ꝑ deſideriū paupertatis purgatā a macula luxurie ꝑ amorē caſtitatꝭ Poſt hec ꝯſidera cū magna diligētia vtruꝫ adhuc floreat aliq̄d vinea balſami.i. multitudo ſanctaꝝ affectōnū.vtꝝ fluat fons olei id ē.de tuo corde exeāt opa miſericordie.vtꝝ ille tres ſoles.i.tres theologice ꝟtutes oriāſ in oriēte.i.in deuota mēte.ꝛ vniāſ iter ſe mutua federatiōe. Vide etiā ſi ſtella noue claritatꝭ.i.diuine cognitiōis adhuc aliq̄d fulgeat. Si circul⁹ aure⁹ iuxta ſolē.i. ſancta affectio iuxta cognitionē appareat. Si ꝟgo cū puero illic ſedeat.i.ſi orō pura cū deuotōne ſincera in affectiōe ꝑmaneat. Poſt h̄ omnia ſi adorēt aīmalia.i.ꝑfecte obediat ſenſitiua. Si querūt reges.i.deſiderijs ꝛ affectionibꝫ nouis ad ihm mouenſ ꝟtutes intellectuales. Si angeli.i.oēs habit⁹ ꝟtuoſi ꝑ mētis hilaritatē iubilēt,ꝓpter mētis trāquillitatē pacē nunciēt ꝓpter cordis ſerenitateꝫ ieſum ꝑdicēt. Et poſtremo ſubtiliſ ꝯſidera ſi paſtores.i.ſancte meditatōes paruulū natū ieſum tibi datū in ꝑſepio inueniāt. Preſepe eſt ꝯſciētia inferi⁹ clauſa ꝑ ꝯtemptū mūdanoꝝ.ſupi⁹ apte ꝑ deſideriū eternoꝝ. Hic eſt loc⁹ refectiōis paupis regis. Illic p⁹ natiuitatē a mr̄e reponiſ.ibi a paſtoribꝫ inueniſ O felix ꝑſepe q̄ ꝯtines. Regē glīe in te inuenio vt iumētū.ꝛ refectoriū angeloꝝ.ð te paſcunſ bruta aīalia.ꝛ reficiſ aīma deuota. te licet impꝛope tn̄ felicē ꝑdico .ſꝫ multo feliciorem dico deuotā ꝯſciam. q̄ nō eſt id qð tu ꝑ eſſentiā. Sꝫ tn̄ ꝯtinet ſpūaliter qð tu ꝯtinebas corꝑaliter.

Tertia ſolēnitas de impoſitiōe nomis pueri Ieſu.

t Ertio ꝯſiderandū qualiſ ille beatiſſim⁹ infantul⁹ ſpūaliter nat⁹ ſit nominād⁹ Et puto q̄ꝫ nō poteſt noīari cōgruenti⁹ q̄ꝫ ieſus.qꝛ ſcriptū eſt. Vocatū ē nomē ei⁹ ieſus.qð vocatū eſt ab angelo priuſq̄ꝫ cōcipeſ in vtero. Hoc eſt nomē ſacratiſſimū a ꝓphetis ꝓphetatū.h̄ eſt nomē ꝟtuoſū gratioſum. gaudioſum. delicioſū.glorioſū.

Virtuoſum q2 fugat hoſtes ꝯgregat ciues
repat vires. reuocat mẽtes. Gratioſum. q2
in .ꝑo habem⁹ fidei fundamẽtũ. ſpei firma/
mentũ. charitatis augmentũ. iuſticie cõple
mentũ. Gaudioſum. q2 iubil⁹ in corde. me/
los in aure. mel in ore. ſplẽdor in mẽte. No/
men vniq3 delitioſum qđ paſcit cogitatũ. le/
nit platũ. vngit inuocatũ. reficit ſcriptũ. in/
ſtruit lectũ. Nomẽ reuera glorioſum. qđ de
dit cecis viſum. ſurdis auditũ. ſermonẽ mu
tis. vitã mortuis. ⁊ greſſum claudis. O no/
men benedictũ qđ oñdit tantũ ꝟtutum effe
ctum. O aĩa ſiue ſ[illegible]as ſiue legas ſiue do/
ceas. ſiue aliud qđcũq3 op⁹ facias. nihil tibi
ſapiat. nihil tibi placeat niſi Jeſus. Nomẽ
igiť tuũ infantulũ in te ſpũaliter genitũ Je
ſus. Habeat ſibi ꝙ nomiať dei fili⁹. ſplẽdor
glorie. imago ſubſtãtie. verbũ patris. virtus
omnipotẽtis. heres vniuerſoꝝ. rex regũ. do
min⁹ dñoꝝ. Habeat ſibi ꝙ dr xp̃s. i. vnctus
⁊ bñ. q2 in ꝓpheta vt claruit in doctrine eru/
ditiõe. in pugilẽ ſicut paruit in diaboli ꝺ bel
latione. in ſacerdotẽ ſicut oñdit in patrꝫ re/
cõciliatione. in regẽ ſicut mõſtrabit in p̃mi
orum retributiõe. Habeat hec omĩa ſibi cũ
ſuis beatꝫ cõmunia. Sit tñ tibi Jeſus. id ẽ
ſaluator i hui⁹ vite incolatu ⁊ miſeria. Sal
uet inq3 te a mũdi vanitate q̃ te impugnat.
a demonis falſitate q̃ infeſtat. a carnali fra
gilitate que te cruciat. Clama deuota inter
tot hui⁹ vite flagella. O ieſu ſaluator mũdi
ſalua nos. q̃ p crucem ⁊ ſanguinẽ redemiſti
nos. ſalua inq3 dulciſſime ſaluator ꝯfortan
do debilẽ. ꝯſolando flebilẽ. adiuuãdo fragi
lem. ꝯſolidãdo inſtabilẽ. Sz heu vnum eſt
qđ cũ fletu referã. qđ nõ vacat a myſterio. ꝙ
nõ ſtatim vt naſciť circũcidiť ⁊ nominať. ſz
ſm leges dies octaua expectať. Puto ꝙ p
ſeptenariũ q̃ in octonario includitur. vni/
uerſitas diuinaꝝ ⁊ moraliũ ꝟtutũ cũ vnita/
te ⁊ vinculo pacis figurať. Quia poſtq3 om
nia p fortitudinẽ aduerſa tolerauit. p iuſti/
ciã miſeros ⁊ egẽtes ſuſtẽtauit p tẽpantiã cõ
cupiſcẽtias ſupauit. p prudentiã mũdi ⁊ an
tiqui hoſtis inſidias declinauit. Adhuc p⁹
q3 p fidẽ deũ omniũ creatorẽ intellexit. per
ſpem in eũ tãq3 remuneratorẽ in oĩbꝫ opi
bus ſuis aſpexit. p charitatẽ eũ tãq3 omniũ
bonoꝝ largitorẽ toto corde dilexit. Et de/
mũ die octauo circũciſis ab aĩa oĩbꝫ fan/
taſticis imaginatiõibꝫ. oĩbꝫ vanis ⁊ inuti
libꝫ cogitatiõibꝫ. pacatis oĩbꝫ aĩe motibꝫ.
⁊ inordinatis affectiõibꝫ. p exercitiũ ꝯtẽpla
tionis in dño dulciter requieſcit. Tũc pu/
er noiať. tũc dulce nomẽ ieſus imponiť. tũc
ei⁹ dulcedo ſentiť ⁊ guſtať. tũc expiť ꝟtutẽ.
tũc ꝑcipit iocunditatẽ. O q̃ntã ſepius ſenſit
dulcedinẽ poſt illã beatã nois impoſitiõẽ
illa felix mater naturalꝭ ⁊ vera mater ſpũalis
virgo maria. qñ ꝑcepit in hoc nomĩe demo
nia eijci. cecos illuminari. infirmos curari.
mortuos ſuſcitari. miracula cumulari. Sic
certe tu o aĩa mater ſpũalis merito debes
gaudere ⁊ exultare qñ tu ꝑcipis in te ⁊ i alijs
ꝙ tu⁹ benedict⁹ fili⁹ Jeſus demones fugat
in peccati dimiſſiõe. cecos illuminat in vere
cognitiõis infuſione. mortuos ſuſcitat in ğ
tie collatiõe. infirmos curat. claudos ſanat
paralyticos ⁊ ꝯtractos rectificat in ſpiritu/
ali cõfortatiõe. vt iã efficianť fortes ⁊ viriles
p grãm. q̃ ꝑus erãt debiles ⁊ infirmi p cul/
pam. O q3 felix ⁊ beatũ nomẽ qđ tantã me/
ruit habere ꝟtutẽ ⁊ efficaciã. Aliqñ letificat
aliqñ vſq3 mẽtis ebrietatẽ infundit. ⁊ ſuam
dulcedinẽ cõmunicat.

Quarta ſolẽnitas de magoꝝ adoratiõe

Quarta ſolẽnitas q̃ cõſiſtit in mago
rũ adoratiõe. Poſtq3 etiã aĩa iſtuꝫ
dulciſſimũ pueꝝ p grãm ſpũaliť cõ/
cepit. pepit ⁊ noiauit. tres reges. i. tres aĩme
vires que bñ reges dicunť. que iã carni p̃n
cipanť. ſenſibꝫ dñanť. in ſolis diuinis ſtudi/
is ſicut decet vere reges occupanť. puerũ iã
p effect⁹ multiplices eis reuelatũ in ciuitate
regia. ħ eſt in toti⁹ mũdi machina eſtimant
eſſe querendũ. Querũt igiť meditatiõibꝫ. re
quirũt affectiõibꝫ. interrogãt deuotis cogi/
tatiõibꝫ. vbi eſt q̃ nat⁹ eſt. Vidim⁹ ſtellã ei⁹ i
oriẽte. vidim⁹ claritatẽ eius fulgentẽ i deuo
ta mẽte. vidim⁹ ſplendorẽ eius radiantẽ in
intimis aĩme Audiuim⁹ eius vocẽ q̃ eſt dul
ciſſima. Guſtauim⁹ ei⁹ dulcedinẽ q̃ eſt ſua/
uiſſima. Percepim⁹ ei⁹ odorẽ ſuauiſſimum
Experti ſum⁹ ei⁹ amplexũ delicioſiſſimũ. Jã
herodes redde rñſum. oſtẽde dilectũ. mon/
ſtra infantulũ deſideratũ. Propter tuã glo/
riam videndã nõ venim⁹ ꝓpter tuã gratiã
obtinendã nõ ꝓperauimus. ꝓpter tuã maie/
ſtatẽ adorandã nõ feſtinauim⁹. Tua enim
gratia ipi⁹ eſt factura. tua maieſtas ipi⁹ crea
tura. tua iocũditas ſua eſt potẽtia. tua opu/
lentia ipi⁹ vmbra. tua nobilitas. tua magni/
ficentia eſt ſue infinite bonitatis ⁊ nobilita
tis modica ſcintilla. Jn te inuenim⁹ q̃ ipm

cognoſcimus amamꝰ ꝛ deſideramꝰ. non in
quo requieſcere debeamꝰ. Tuꝰ honor ꝛ de/
cus eſt ſui decoris nutꝰ. Dic igit̃ ne ꝑtrahaſ
vbi eſt qui natꝰ ẽ. Ubi eſt ergo lõgitudo bre
uis. magnitudo leuis. altitudo ſubdita. la/
titudo anguſta. Ubi lux lucẽs. aqua ſitienſ
panis eſuriẽs. Dic nobis vbi potẽtia regit̃
ſapiẽtia inſtruit̃. virtꝰ ſuſtentat̃. verbũ pr̃is
lactat̃. Dic nobis vbi eternꝰ dei filiꝰ infans
inuenit̃. Ubi ſplẽdor paterne glorie pãnis ĩ
uolutus cernit̃. Ubi audiemꝰ in cunabul'
vagientẽ qui eſt miſeroꝝ cõſolatio. Ubi vi/
debimꝰ inter brachia infantulũ baiulatũ. q̃
eſt angeloꝝ ꝛ hominũ. celoꝝ ꝛ creaturaruȝ
omniũ cõſeruator ꝛ ſolidatio. Hũc deſide/
ramus. hũc querimꝰ. O dulciſſime. o amã/
tiſſime puer eterne. infans antique. quãdo
te videbimꝰ. quãdo te inueniemꝰ. quãdo añ
faciẽ tuã apparebimꝰ. Teder gaudere ſine te
delectat gaudere tecũ ꝛ flere tecũ. Omne qđ
tibi eſt aduerſum nobis eſt moleſtũ. tuũ be
neplacitũ eſt noſtꝝ indeficiẽs gaudiũ ꝛ deſi
deriũ. O ſi tam dulce eſt flere de te. q̃ȝ dulce
erit gaudere de te. Ubi ḡ es quẽ querimus
Ubi es quẽ in oĩbꝫ ꝛ ꝑ oĩbꝫ deſideramꝰ
ꝛ affectamꝰ. Ubi es q̃ natꝰ es rex iudeoꝛuȝ.
lex deuotoꝝ. dux miſeroꝛuȝ. lux cecoꝝ. vita
morientiũ. ſalꝰ eterna eternaliter viuẽtium.
Et ſequit̃ reſpõſio ꝯueniens. In bethleem
iude. Bethleẽ domꝰ panis. Juda ꝯfitens
interꝑtat̃. Ibi eñ xp̃s inuenit̃ vbi poſt con
feſſionẽ criminũ panis celeſtis vite. id ẽ do/
ctrina euãgelica audit̃. rumiat̃. ꝛ deuota mẽ
te retinet̃. vt ope impleat̃ ꝛ alijs adimplen/
da ꝓponat̃. Ibi puer ieſus cũ maria matre ĩ
uenit̃. vbi poſt lachrymoſam ꝯtritiõeȝ. poſt
fructuoſam ꝯfeſſionẽ dulcedo celeſtis cõſo
lationis aliquãdo inter abũdantiſſimas la
chrimas ꝯguſtat̃ vbi oratio quẽ pene deſpe
rantẽ inuenit. gaudentẽ ꝛ de venia ꝓſumen
tẽ derelinquit. O felix maria a qua Jh̃s cõ/
cipit̃. de qua ieſus naſcit̃. ꝛ cũ quãtã dulcit̃
ꝛ gaudẽter ieſus inuenit̃. Sed notãduȝ
eſt hic q̃ ieſus queſitꝰ legit̃ a regibꝫ. ꝛ hoc vt
ip̃m cũ oĩ reuerẽtia adoraret. A doctori/
bus vt ab ip̃o veritatis documẽta cũ ſum/
ma diligẽtia audiret. A ſpõſa vt ſue ſuauita
tis dulcedinẽ ꝑ ſecreta colloquia deguſtarȝ
A maria matre vt ip̃m ꝑditũ repiret. et ab
ea ſe amplꝰ nõ alienaret. Sic vos o reges
hoc eſt. deuote aĩme vires naturales queri/
te cũ regibꝫ terrenis vt adoretiſ. munera of
feratis. Adorate cũ reuerẽtia. quia creator
ꝛ redẽptor ꝛ remunerator. Creator in natu
ralis vite formatiõe. Redẽptor in ſpiritual'
vite reformatõe. Remunerator in eterne vi
te collatiõe. O vos reges adorate cũ reue/
rentia q2 rex potẽtiſſimꝰ. Adorate cũ decen
tia. quia magiſter ſapiẽtiſſimꝰ. Adorate cũ
leticia q2 ꝓnceps liberaliſſimꝰ. Adorate in/
q̃ȝ gaudẽter quia eſt dux equitatis. Adora/
te decẽter. quia eſt lux veritatꝭ. Adorate fer
uenter. quia eſt fax charitatis. Nec ſufficiat
vobis oratio niſi cõcomitet̃ oblatio. Offer/
te inq̃ȝ aurũ dilectionis ardẽtiſſime. Offer/
te thus cõſolationis deuotiſſime. Offerte
myrrhã cõtritionis amariſſime. Aurũ dile
ctionis ꝓpter bona collata. Thus deuotio
nis ꝓpter gaudia ꝑparata. Myrrhã ꝯtritio
nis ꝓpter peccata ꝑpetrata. Aurũ offerte etẽ
ne diuinitati. Thus aĩme ſanctitati. Myr/
rham corporꝭ paſſibilitati. Querite etiaȝ o
reges cũ doctoribꝫ vt vobis pandat ſecreta
ſue inſcrutabilis ſapiẽtie. vt oſtẽdat magna
lia ſue admirabilis potẽtie. vt vos doceat
beneplacita ſue volũtatis ꝛ ꝯplacẽtie. Que
rite inq̃ȝ cũ reuerentia quomõ oĩa tã po/
tenter de nihilo creauerit. quomõ cũcta tã
ſapiẽter ĩ vniuerſo ordinauerit. quomodo
ſingula tã clementer ſuo ineſtimabili bono
decorauerit. Querite humiliter ſi homĩ fas
eſt in hac vita inueſtigare qualiter ille tres
ꝑſone coequales ꝛ coeterne ſubſiſtãt ĩ vna
ꝛ indiuidua ſubſtãtia. ꝛ hoc in trinitate be/
atiſſima. Qualiter ille tres ſubſtãtie videli/
cet carnis ꝛ aĩme ꝛ deitatis cõueniãt ĩ vna
ꝑſona. ꝛ hoc in xp̃i incarnatõe ſacratiſſima
Qualiter ab eterno pater a nullo. filiꝰ a pa/
tre ſolo. ſpiritusſanctꝰ ab vtroq̃ȝ. Ip̃e quem
queris doctor eſt ꝛ cognitor oĩs veritatꝭ.
a quo oĩs veritas principaliter queritur
Poſt quẽ veritas exẽplariter ꝑducitur Ad
quẽ oĩs veritas finaliter reducit̃ ꝛ ordia/
tur. Ip̃e eſt doctor qui docet omnẽ verita/
tem. Ueritatẽ vite. quã in multis deſtruxit
lutoſa guloſitas. veritatẽ doctrine quã heu
ĩ pleriſq̃ȝ excecauit voluptuoſa vanitas. ve/
ritatẽ iuſticie. quã effugauit ꝑiculoſa auidi/
tas. Querite ergo vos reges deuoti ieſum.
vt vos doceat omnẽ veritatẽ. Ueritatẽ vite
vt ſciatꝭ qualiter vos ip̃os vtiliter regere de/
beatis. Ueritatẽ doctrine vt cognoſcatꝭ q̃/
liter ſubiectos laudabiliter dirigatis. Ue/
ritatem iuſticie vt intelligatis qualiter deo

ſeruiliter ſeruiatis. Querite etiã Jeſum ali/
quando cũ ſpõſa dilectiſſ.ma in orto delici
arum. vbi deambulat cũ adoleſcẽtulis. vbi
lilia colligit cũ virginibus. vbi comedit fru/
ctus pomorũ ſuoꝝ cũ iuuenculis. Querite
in cella vinaria vbi cenam ſuã preparauit. ad
quã ſuas ſpecialiſſimas amicas (que ſequũ
tur eũ quocũqꝫ ierit) tm̃ inuitauit. vbi ꝓcin
get ſe ⁊ faciet eas diſcũbere ⁊ trãſiens perſo/
naliter miniſtrat eis. vbi amminiſtrat fercu
la varia de pinguedine ſue eterne nobiliſſi/
me ⁊ ſecretiſſime diuinitatis. vbi ꝓpinat po/
cula ſue dulciſſime ⁊ caſtiſſime humanitatꝭ
Certe illic bibũt amice. ſed inebriant̃ chariſ
ſime. Querite tandẽ in cubiculo. vbi requi/
eſcit cũ ſponſa inter amplexus ⁊ oſcula. vbi
cubat in meridie quã do ſplendor eterne ve
ritatis tã luculẽter lucet. ardor ſupne chari
tatis tã dulciter ardet. Ibi inſtillat auribꝫ
ſpõſe ſecretiſſima ſue ꝓfunde ⁊ inſcrutabilis
ſapiẽtie. Ibi donat altiſſima munera ſue ſũ
me ⁊ incõparabilis magnificẽtie. Ibi iocat̃
ibi blandit̃. ibi cõſolat̃ ibi dilectã alloquit̃.
dicens. Pete qđ vis ⁊ dabit̃ tibi. O q̃ꝫ felices
qui Jeſum in hoc cubiculo ſecretiſſimo in/
ueniũt. qui hoc cubiculũ intrare pſumũt.
O q̃ꝫ pauci eũ in orto delitiaꝝ inueniũt ſed
pauciores in cella vinaria reperiũt. pauciſſi
mi vero nõ niſi ſecretiſſimi amici cubiculuꝫ
intrare pſumunt. Quia ſcriptũ eſt. Adiuro
vos filie hieruſalẽ ne ſuſcitetis neqꝫ euigila
re faciatis dilectã donec ipa velit. Unde ſuf
ficiat vos o reges q̃ adhuc terrena ſapitis.
qui adhuc tempalia diſponitis ꝙ Ihm ali
quãdo poſt diligentẽ inquiſitiõem in preſe/
pio inueniatis. Ueſtra em̃ ꝯſcientia adhuc
forte nõ eſt facta ortus deliciaꝝ vbi florent
ſancte meditatiões. redolẽt virtuoſe opera/
tiões vbi vigẽt delicioſe affectiões. Nec for
te minꝰ pfecte dici poteſt cella vinaria vbi il
la celeſtia fercula odorant̃. illa vina angeli/
ca guſtant̃. quibꝫ amici aliquãdo hic in ter/
ris ꝯſolãtur. Sed heu minime vt timeo di
ci poteſt cubiculũ omnibꝫ creaturis abſcon
ditũ. ſoli ſpõſo preparatũ ſtratũ ⁊ ornatũ. vbi
ſponſus cũ ſponſa. dilectꝰ cum dilecta req̃/
eſcit inter ſecreta ⁊ indicibilia ſui familiaris
oſcula. vbi ſepe audiunt̃ talia ⁊ taꝫ archana
que quidẽ intelliguntur ſed nõ dicunt̃. q̃a for
te vel exprimi nequeũt. vel ab hominibꝫ ſm
hominẽ viuentibꝫ percipi nũqꝫ poſſũt. Si
tamen ex abũdantia diuine pietatis aliquã
do ipm poſt fletũ ⁊ planctũ. poſt luctũ ⁊ ge/
mitum. poſt poſitũ ſeculare negociũ ad mo
dicum vidiſtis in orto deliciaꝝ. vel forte qđ
magis verũ eſt ante fores adhuc vobꝭ clau/
ſas p foramen inſpexiſtis in cellã vinariam.
⁊ vidiſtis ſpõſum ornatũ ⁊ ſuccinctũ. tranſe
untẽ. miniſtrantẽ. ꝓpinãtem ſuis amicis va
ria fercula ⁊ vina deliciaꝝ. ⁊ ſtatim ignota ⁊
incognita. nec adhuc ad talia admittenda.
per ianitores expulſi ⁊ repulſi fuiſtis. et ue/
rato heu ad ſolita ⁊ mũdana rediſtis. Sed
tamen poſt hoc ad cor reuerſi. nõ immemo
res illꝰ iocunde ſocietatis quã gaudio cor/
dis in orto deliciaꝝ aſpexiſtis. Nec nõ ⁊ illꝰ
beatiſſime iocũditatis ⁊ ſolẽnitatis quã de
ſolatam p rimulã inſpexiſtis. de qua neſcio
quale ſolatiũ. ſed tamẽ tale quod exuperat
omnẽ ſenſum ⁊ omne huiꝰ mundi cõuiuiuꝫ
per ſpiramentũ modicũ ſenſiſtis. Tũc cum
Maria matre Jeſum perditũ cũ dolore et
merore querite. Currite cũ planctu ⁊ gemi/
tu poſt Jeſum querendũ. Querite tũc ⁊ flẽ/
tes dicite. O quãdo te inueniemus cõſola/
torem quẽ expectamus. Quãdo te inuenie/
mus gaudiũ noſtrũ quod deſideramꝰ. O
ſi anima noſtra adhuc redire ſemel valeat.
⁊ ſi nõ ad amplexus ⁊ oſcula. ſaltem vbi re/
dolet ortus dliciaꝝ. ⁊ ſuauiſſime fragrat cel
la vinaria. Jam aĩa per teipſam quere di
lectum tuũ quẽ cõcepiſti. tuus eſt filiꝰ quem
genuiſti. ⁊ quare dimiſiſti a quo tot ⁊ tam i/
ſolita gaudia ſuſcepiſti. O vos reges inclit
vos principes ⁊ defenſores ⁊ cooperatores
mei. Uos hactenꝰ queſiuiſtis vt regem qui
vos ſua gratia coronaret. vt doctorẽ q̃ vos
ſua ſapiẽtia illuſtraret. vt cõſolatorem q̃ ſua
clemẽtia vos reficeret. Nunc ſupeſt vt ego q̃
ram filiũ quẽ perdidi dilectuꝫ. quem amiſi
amantiſſimũ Jeſum meũ. quẽ heu infelix ⁊
miſera i templo dimiſi. poſtq̃ꝫ denuo ad va
na ⁊ falſa ⁊ inania me cõuerti. Heu me dere
lictam ⁊ deſolatã ⁊ omni ignominia plenaꝫ
reliquit. Quare ſuis conſilijs nõ acquieui.
Quare in ſuis monitis nõ permãſi. Quã/
diu ſuam pſennã per veraꝫ ſolatiõem ſenſi.
affuit mihi omnis boni abundantia. q̃ꝫdiu
ipſum habui oĩbꝫ bonis abundaui. Sꝫ
heu q̃ꝫ infelix ⁊ q̃ꝫ miſerabilis propter pau/
pertatem amiſi diuitias. propter aſperitatẽ
poſtpoſui delicias. propter curã et ſollicitu
dinem dereliqui quieteꝫ magnam ⁊ ſpiritꝰ
dulcedinem. propter alienũ neglexi meipm

propter hominē regendū perdidi deū me/
um. dilectū meū. conſolatorē meū. dulciſſi/
mum Jhm filiū meū. Quid ergo faciam. q̄
vadam. vbi querā. vt iterato ipſum inueniā
Aliquotiēs propter p̄dicta ipſum amiſi. ſ;
denuo adiuuante ⁊ reuelāte clementiſſimo
patre miſericordiaꝝ deo. in cui⁹ vinea labo
ro. cui⁹ voluntati de conſilio maiorū deſer/
uio. ad cui⁹ gloriam ampliandā me dulcis
ieſu ſolatijs per occupatiōem cordis ſepius
priuo. propter cui⁹ honorē cōſeruandū va/
rijs tribulationib⁹ me expono. ipſo ex ſoli/
ta pietate auxiliāte. perditū cū ingenti cor/
dis gaudio poſt varios ſingultus ⁊ gemi/
tus etiā; inter abūdantiſſimas lachrymas
reperi ⁊ inueni. O vtinā ipſum adhuc ſemel
taliter inuenirē puto ꝙ amplius nō dimit/
terem. ſed totis virib⁹ retinere;. Quid ergo
faciam. Surgā ⁊ querā quem diligit aīma
mea poſtq; occupatiōes ⁊ ſollicitudines di
mittam. ad orandū me conferā. Et ſi h̄ non
ſufficiunt inter cognatos ⁊ notos. id eſt. ſpi/
rituales ⁊ deuotos ipm̄ queram. Ipi ſunt ī
quibus habitat. ipſi ſunt cū quibus mora/
tur quando ab alijs amittit᷑. Ipi ſunt cum
quib⁹ tanq; in ſolitudine latitat. quādo ip;
s me miſer ſtrepitus cogitationū fluctuan/
tium fugat Heu quādo illis ſimilis fui. tūc
habui. tūc tenui. tūc amplexatus ⁊ oſculat⁹
fui Jeſum. quē nūc curis diſtracta. ſollicitu
dinibus occupata ⁊ afflicta lamentabiliter
amiſi. Dicite ergo o vos religioſi. vos ab/
ſtracti. vos ſolis diuinis meditationib⁹ de/
diti. num quē diligit aīma mea vidiſti; Cer
te ſcio ꝙ habetis. ſcio ꝙ bene ſcitis. quia ſen
titis ⁊ gaudetis. Reddite ergo in charitate
quod nō amittitis. cōmunicate quod non
dimittitis. Et ſi in me propter diſtractiōem
ad horam feruor dilectionis tepuit. habit⁹
tamen dilectiōis vt ſpero non ceſſauit. Et
ſi propter occupatiōem familiarē dilecto al
locutiōem intermiſi a charitate tamen ipſi⁹
non receſſi. Et ſi propter proximorū vł mo
dicam edificatiōem ipi tota mentis intenti
one non adheſi. deſideriū tamen reuerten/
di in mente habui. Et reuera vt verū fatear
non ad gloriā dico ſed tm̄ ad reuocandum
ad dilectū perditū humiliter allego. non p̄/
pter meū lucrum ſed ꝓpter ſuū conſiliū. non
propter meā ambitiōem. ſed propter ſuam
eternam gloriā ⁊ honorem. nō propter pre
lationis laudē. ſed proximoꝝ ſalutem. cur;
⁊ ſollicitudinib⁹ dedita. Quare ergo propt
hoc ꝙ pia intentione etiā quaſi ⁊ gemēs fa
cerem. dilecti p̄ſentia ſaltem aliquādo. et ſi
raro conſolari non debere;. Non eſſ; equū
ſed ſi ſas eſſet dicere iniuſtū ⁊ impiū. quod
pijſſimus Jeſus nō ſtatuit. quod diuia lex
nuſq; approbauit. Sepe enim ꝓpter amici
voluntatē dulcis amici p̄ſentia intermitti/
tur. vt poſtmodū cum ampliori amborū io
cunditate reparet᷑. Sic ⁊ ego propter ipm̄
aliquando deſerui. Si propter ſuā gloria;
ampliandā. labores. perſecutiōes. detracti/
ones. impugnationes ſuſtinui. Si his om
nib⁹ ⁊ his ſimilib⁹ etiam vſq; ad defectū re/
pleta fui. ⁊ ad ipſum gemens ⁊ amēs redeo
nunquid ipſi⁹ ſolatio vt vel modicū in tri/
bulatione reſpirē carebo. Quid ergo eſt. Di
lectus meus loquit᷑ mihi Quid eſt quod p̄
ipſum in euāgelio clamatur. Venite ad me
omnes q̄ laboratis ⁊ onerati eſtis ⁊ ego re/
ficiam vos. Nunquid ego qui propter ho/
norem ei⁹ diei pondus ⁊ eſtus ſuſtineo. ſal/
tem poſt laborē de micis que cadūt de men
ſa dominoꝝ ſuorū refici non debeo. Abſit
ergo ne ſolūmodo vobiſcū o vos ꝯtempla
tiui morabitur dilectus. ⁊ laborans agrico
la ſit cōtemptus ⁊ abiectus. Oportet tamē
ſicut ſcriptura teſtatur laborantē agricola;
aliquando de fructib⁹ celeſtis patrie p̄liba
re. et hoc ne deficiat in labore. Sic apoſto
li inter varia opprobria. martyres inter fla/
gella. virgines inter cruciat⁹ ⁊ verbera ſen/
ſerunt dilecti ſolacia. Ibāt gaudentes a cō
ſpectu concilij. collaudantes ⁊ benedicētes
dominū. quoniā digni habiti ſunt pro no/
mine Jeſu contumeliā pati. Sic confeſſo/
res et heremite. monachi ⁊ anachorete. p⁹
vigilias ⁊ ieiunia inter lachrymas et gemi/
tus ſenſerunt diuina gaudia. Sic rectores
doctores. et eccleſiarum fideles p̄lati. poſt/
q̄ laboribus ⁊ curis ſunt extenuati. de beni
gnitate dulcis Jeſu ipſorum pijſſime dulci/
ter ſunt corda refecti. Non em̄ Maria ihm̄
frequenter habuit ſola. ſed etiam a martha
poſt predicatiōem hilariter et gaudenter re
ceptus fuit. Ego ergo in domino confidēs
et de diuina clementia tam multipliciter p̄
bata et exemplariter oſtenſa preſumēs. dul
ciſſimum Jeſum aliquando queram cum
maria matre in templo. aliquando cū ſpon
ſa in cubiculo. aliquando cū diſcipulis ī cō
ſiſtorio. aliq̄n cū regib⁹ in diuerſorio.

Quinta ſolennitas de p̄ſentatione pueri Jeſu in templū.

Quinto ⁊ vltimo conſideret fidelis anima qualiter natus paruul⁹ per diuerſorū operū cōſummatiōem ⁊ nominat⁹ per celeſtiū dulcedinuꝫ deguſtatiōem. ⁊ queſit⁹ ⁊ inuentus adorat⁹ ⁊ honoratus. per ſpiritualiū munerū p̄ſentatiōem in templū ſit p̄ſentandus domino offerendus. ⁊ hoc per debitarū gratiarum deuotam ⁊ humilē actionē. Igitur poſtq̄m felix anima mater Jeſu ſpiritualis per iſti⁹ benedicti filij cōceptiōem purgata per penitentiam. poſtq̄ꝫ aliqualiter iam poſt natiuitatem cōfortata per gratiā. poſtq̄ꝫ etiam eſt iam per impoſitiōem benedicti nomīs conſolata medullit⁹. ⁊ tandē in adoratione euꝫ regib⁹ eſt informata diuinitus. quid aliud reſtat niſi vt in celi ſancti hieruſaleꝫ porrecꝫ. ⁊ in templū diuinitatis p̄ſentecꝫ deus dei et virginis filius. Aſcende igitur ſpiritualꝫ mōtana. nō iam in montana. ſed in celeſtis hieruſalem habitacula beate trinitatis ⁊ indiuidue vnitatis. Flecte humiliter mentis genua in ſuperne ciuitatis palacia. Ibi ante thronū eternitatis deo patri filiū tuum repreſenta. laudādo. glorificando. ⁊ bn̄dicendo patrē ⁊ filium cū ſancto ſpiritu. Lauda eum iubilo deū patrē. per cui⁹ inſpiratiōem bonū propoſitū concepiſti. Glorifica cum gaudio deū filiū. per cui⁹ informationē cōceptum propoſitū opere p̄feciſti. Benedic ⁊ ſanctifica ſanctū ſpiritū. per cui⁹ conſolationem in bono exercitio hacten⁹ perſtitiſti. O anima deū patrē in omnib⁹ donis ſuis ⁊ bonis tuis glorifica. quia ip̄e eſt qui te de ſeculo per occultā inſpiratōem euocauit. dicens. Reuertere reuertere ſunamitis. reuertere reuertere. Deū filium tuū in omnibus factꝫ tuis magnifica. Ip̄e enim eſt qui te de demonis ſeruitio per ſecretā ſuaꝫ informationē liberauit dicens. Tolle iugum meuꝫ ſuper te. Iugū demonis abijce. Iugū ſuuꝫ amariſſimū. iugū meum ſuauiſſimū. Iugū ſuum ſequitꝫ cruciat⁹ eternus ⁊ tormenta. iugum meū ſequitꝫ fructus ſuauiſſimus ⁊ requies opulenta. Iugū ſuū ſi quando dulcedinem exhibet. falſa eſt ⁊ momentanea. ſcꝫ dulcedo. Iugum meū quādo dulcedinem confert ⁊ leticiā vera eſt ⁊ ſalutifera. Ip̄e ſuos ſeruitores modicuꝫ aliquando extollit. vt in eternū confundat. Qui autē honorificat me ſic ad momentū humiliatꝫ. vt eternaliter glorietur ⁊ regnet. Iſta fuit doctrina q̄ te dei filius aliquādo per ſe. aliquādo ꝑ ſuos doctores ⁊ amicos reformauit. a demonis falſā p̄ſuaſione. a carnis ⁊ mundi blanda deceptione liberauit. Deum ⁊ ſpiritū ſanctum ſemꝑ benedic ⁊ ſanctifica qui te ꝑ ſuaꝫ conſolatiōem mellifluaꝫ in bono confortauit dicens. Venite ad me oēs qui laboratis ⁊ onerati eſtis ⁊ ego reficiā vos. Qualiter enim o aīa tenera ⁊ delicata fragilis ⁊ infirma. delicijs mūdi aſſueta. gaudijs huius ſeculi tanq̄ꝫ fecib⁹ vinarijs more porcorum inebriata qualiter potuiſſes inter tot ⁊ tanta antiqui hoſtis retia. inter tot falſa cōſilia. inter tam varia impedimēta. inter taꝫ innumerabilia amicoꝝ conſanguineorum ⁊ aliorū propinquoꝝ a via morū vulnerantium iacula in bono perſtitiſſe. qualiter potuiſſes tot funib⁹ peccatoꝝ circumamplexa in bono profeciſſe. ſi non ſpiritu ſſancti gratia fuiſſes miſericorditer adiuta ⁊ ſepi⁹ dulciter conſolata ⁊ refecta. In ipſum igitur refunde oīa opera tua. tibi nihil retine. Dic cum pura ⁊ deuota mentis intentiōe. Omnia opera mea operat⁹ es domine. In conſpectu tuo nihil ſū. nihil poſſum. de tuo munere eſt ꝙ ſubſiſto. ſine te nihil agere poſſuꝫ. Tibi clementiſſime pater miſericordiarum quod tuū eſt offero. tibi cōmendo. tibi committo me indignam ⁊ ingratā omnibus donis tuis per te mihi collatis humiliter recognoſco. Tibi laus tibi gloria tibi gratiarū actio. o beatiſſime pater maieſtas eterna. q̄ me per tuā infinitaꝫ potentiā de nihilo creaſti. te laudo. te glorifico. tibi gratias ago. o beatiſſime fili. claritas paterna. quia me ꝑ tuam eternā ſapiētiam de morte eterna liberaſti te benedico. te ſanctifico. te adoro. o beatiſſime ſpiritus alme. quia me per tuaꝫ benedictam pietatē ⁊ clementiam de peccato ad gratiam. de ſeculo ad vitam religioſā de exilio ad patriam. de labore ad requiem. de merore ad iocundiſſime ⁊ delicioſiſſime beate fruitionis dulcedinē reuocaſti. Quā dulcedinē nobis dulcis Jeſus p̄cedat. Qui cum patre ⁊c̄.

Finit tractatus domini ſancti Bonauēture doctoris ſeraphici de q̄nq̄ feſtiuitatib⁹ pueri ieſu.

Incipit tractat⁹ ſancti Bonauenture do-
ctoris ſeraphici. de eccleſiaſtica hierarchia.

Prima pars

Inuiſibilia dei

i

p ea que facta ſunt intellecta
cōſpiciunt. vt ait apoſtol⁹ ad
Roma. j. c. Sempiterna quoq;
ei⁹ virtus et diuinitas. A ma
gnitudine enī ſpēi et creature cognoſcibilit
poterat creator hoꝝ videri. Sapi. xiij. c. Ex
quo apparet manifeſte ꝙ human⁹ intellect⁹
ad inuiſibiliū et intellectualiū ꝯtemplatiōꝫ
aſcendere nō poterit niſi ꝑ viſibiliū et ſenſi/
biliū cōſideratiōꝫ dirigat̄. Impoſſibile nāq;
eſt (vt dic̄ Diony. in hierar. anglica. ca. j.)
alit̄ nob̄ lucere diuinū radiū niſi varietate
ſacroꝝ velaminū anagogice circūuelatū. iō
theologia poetic; ſacris informatōib; vſa ē
vt ex reꝝ viſibiliū ſilitudinib; allegorice lo/
catiōes et myſtici intellect⁹ trāſſumptōnes
formenť. et ſic ſenſibilib; ⁊ viſibilib; ſpūalia
et inuiſibilia coaptenť. Hui⁹ rei grā pſens
opuſculū et ſi laborioſum. mihi tñ et alijs ꝑ
uulis i xp̄o lac petētib; vt ſpero nō infructu
oſum. offero ad edificatōꝫ dom⁹ dñi qui eſt
ſublimis glīoſus in ſecula ſeculoꝝ. In quo
agit̄ de ꝓprietatib; reꝝ naturaliū q̄s ſcḋm pui
tatē meā nūc tropologice. nūc allegorice. nec
nō et qñ q̄ anagogice reb; ſpūalib; cōpaui.
iunioꝛib; relinquēs materiā exercitij. ſenſi/
bilia iſenſibilib; et carnalia ſpūalib; coaptā
di. et cū reꝝ naturaliū ꝓprietates ipaꝝ ſequā
tur ſubas ſcḋm ipaꝝ diſtinctiōeꝫ ſubaꝝ et oꝛ/
dinē erit diſtinctio et oꝛdo ꝓprietatuꝫ. q̄s in
alio opuſculo ꝑ ſe poſitas et diſtinctas po/
teris ꝑ oꝛdinē repire.

p Rimo igit̄ d̄ ſpūali ſuba actu et potē
tia a materia ſepata eſt agēdū. cui⁹ ꝓ
prietates et differentias in p̄cedenti
opuſculo traditas poteris diligēn⁹ intueri. ſꝫ
q̄ntū ad pn̄s ſpectat negociū. eſt notādū ꝙ
int̄ ꝑncipalē et ꝓpriā ſignificatōꝫ angel⁹ me/
taphoꝛice ad ſignificādū diuerſa i ſacra ſcri
ptura eſt trāſſumpt⁹. q2 vt beat⁹ ait Greg⁹.
noīe angeli nūc xp̄s. nūc iuſt⁹. nūc grā ſeu ꝑ
tus figuralit̄ nūcupat̄. xp̄s igit̄ rōne aſſum/
pte hūanitat; d̄r angel⁹ ꝓpt̄ miſſionē. Ange/
lus enī mittit et mittit̄. ſic xp̄s a pr̄e i mūdū
miſſus ē. Iſa. vj. Quē mittā et q̄s ibit nobiſ
Matth. xv. Nō ſum miſſus niſi ad oues do
mus iſrl̄. Et in Ioh. vij. Honoꝛifico euꝫ q̄
me miſit. Exod. xxiij. a. Mittā vobis ange
lum p̄curſoꝛē vt eiciā amoꝛreū ⁊c. ⁊ Exo. xx
iiij. Ecce ego mitto angelū meū q̄ p̄cedat te
⁊ cuſtodiat te in via ⁊ introducat in terrā ⁊c̄
Vn̄ xp̄s ſic miſſus moꝛe angeli alios miſit.
Matth. x. Ecce ego mitto vos ſicut oues.
⁊ Luc̄. x. Rogate dñm meſſis vt mittat ope
rarios ⁊c̄. Iō d̄r Iudic̄. vj. dixit angel⁹ dñi
ad gedeonē. Vade ⁊ ſcito ꝙ miſero te ⁊ libe
rabis iſrael. ⁊ in Hiere. j. Ad oīa quecun
q̄ mittā te ibis ⁊c̄. Secūdo ꝓpter illumi/
natiōnē. Angel⁹ enī illumiat ⁊ illuminat̄. ſic
xp̄s diuinitat; lumine replet⁹ ad illuminan
dū ſedētes in tenebris ⁊ vmbꝛa moꝛtis mū
do eſt dat⁹. Ioh. j. Lux in tenebꝛis lucet ⁊c̄
Iſa. xlix. Dedi te in lucē gentiū vt ſis ſal⁹ ⁊c̄
Apoc̄. xviij. a. Vidi angelū aliū deſcēdētem
de celo habentē poteſtatē magnā ⁊ terra il/
lumiata eſt a glīa ei⁹. ⁊c̄. Et in Actib;. xij. b.
angel⁹ dñi aſtitit ⁊ lumē refulſit in habitacu
lo carcer;. Nā vbi xp̄s eſt. tenebꝛa eſſe nō pt

Tertio ꝓpter purgationē. q2 angel⁹ pur/
gat ⁊ purgat̄. ⁊ xp̄s in matris vtero diuia ꝟ
tute ab oīi imūdicia fomitis eſt purgatus
⁊ actu ⁊ potētia ab oīi coꝛruptōe vicij libe/
rat⁹. ⁊ fide coꝛde credētiū purificat ⁊ ad toti
us mūdicie puritatē nos infoꝛmat In cui⁹
rei figura d̄r Iudic̄. xij. dixit angel⁹ ad ma/
nue. Abſtineat puer ab oīi immūdo. vinū
⁊ ſicerā ⁊c̄. iſa. vj. Volauit vn⁹ ad me ex ſera
phin ⁊ dixit. Ecce tetigi labia tua. ⁊ auferet̄
iniq̄tas tua ⁊ mūdabit̄ pctm̄ tuū. Quar/
to ꝓpter pfectionē. q2 angel⁹ pficit ⁊ pficit̄. et
xp̄s nō ſolū eſt purgat⁹ a malo. imo pfectuſ
eſt in oīi bono. ⁊ eſt cā toti⁹ nr̄e pfectionis.
Luc̄. vj. e. Perfect⁹ oīs erit ſi fuerit ſic ma
giſter ei⁹. Vn̄ in ſignū ſūme pfectiōis oīa
terrena fugere docuit. In cui⁹ rei figurā di
xit angel⁹ ad Iacob Gen̄. xxxj. Surge egre
dere de terra hac reuertens i terrā natiuita
tis tue ⁊c̄. H angel⁹ eſt xp̄s q̄ monet vt de ter
renis fugiam⁹. ⁊ ad terrā viuentiū igredi fe
ſtinem⁹ Quinto ꝓpt̄ mediatiōꝫ. Nā ange/
lus int̄ deū ⁊ hoīe eſt medi⁹. ⁊ h ꝯgruit xp̄o
q̄ eſt mediatoꝛ dei ⁊ hoīm. mūdū. ſ. deo recō
cilians ⁊ ad pr̄is amiciciā nos reducēs. ⁊ pro
nob̄ ꝯtinue itercedēs. j. Ioh. j. Aduocatum
habem⁹ apud pr̄em xp̄m Ihm q̄ interpellat
ꝑ nob̄. Iob. xxxiij. Si fuerit ꝓ eo angel⁹ lo/
quēs. miſerebit̄ ei⁹ ⁊ dicet. libera aiam ei⁹ ne
deſcēdat i coꝛruptōꝫ. Sexto ꝓpter myſti
cā refectiōꝫ. Nā angel⁹ diuio alimēto reple/

eius nos reficit ⁊ xp̄s p̄ris cōplēdo volūtatē reficit̄. Joh. iiij. Me⁹ cibꝫ est vt faciā voluntatē ei⁹ ⁊c̄. Et sic refect⁹ et ſpūalit̄ ⁊ ſacramētaliter nos reficere non deſiſtit. Sapie. xvj Angeloꝝ eſca nutriuiſti ꝑplm̄ tuū ⁊ paratū panē de celo p̄ſtitiſti. iij. Re. xix. tetigit eū angelus ⁊ dixit. ſurge ⁊ comede. Septimo ꝓpter inferioꝝ regimē ſiue gubernatōꝫ. Angeloꝝ enim regimi h̄ inferiora deputāt̄. vt in Ecc̄. xvij. In vnāquāqꝫ gentē ꝑpoſuit rectores ⁊c̄ ⁊ h̄ angelo magni ꝯſi⁹ h̄. i. xp̄o ꝯuenit q̄ oīm electoꝝ mētes in ſua cuſtodia ſuſcipit ⁊ tutela. Joh. xvij d. Quos dediſti mihi ego cuſtodiui et nemo ex eis perijt niſi filius pditōis. ⁊c̄. Eccs. v. Ne dicas corā angelo nō eſt puidētia ⁊c̄. Exo. xiiij. Tollēs ſe angel⁹ dn̄i q̄ p̄cedebat caſtra filioꝝ iſrl̄. abijt poſt illos ⁊c̄. q2 xp̄s q̄ oīes p̄ceſſit doctriā ⁊ exēplo oēs ſequit̄ cuſtodie bn̄ficio. Pſal. Immittit angel⁹ dn̄i ⁊c̄. Bern̄. O q̄ꝫ deſiderāt ciues angelici ciuitatꝫ ſue ruinā reſtaurari. o q̄ꝫ ſollicitī vt veniāt lapides viui q̄modo diſcurrūt medij int̄ nos ⁊ deū gemit⁹ noſtros portātes nō dedignāt̄ nob̄ fieri ſocij. q̄. p nob̄ iā ſunt miſtri. Expectat nos creata iā illa multitudo. ve tibi q̄cūqꝫ es q̄ redire iā deſideras ad lutū reuerti ad vomitū. In q̄uis diuerſorio angelo tuo reuerētiā age ne audeas illo p̄ñte qđ me vidēte nō auderes.

Noīe angeli iuſt⁹ intelligit̄. ⁊ p̄cipue vir ſpūalis ⁊ religioſus ⁊ oīs litterat⁹ ſeu p̄lat⁹ p angelo cōpat̄. ſic Johēs baptiſta ꝓpt̄ p̄dicatiōis excellentiā ſpūalis vite eminētiā angel⁹ a dn̄o nūcupat̄. Marth̄ xj. h̄ eſt de quo ſcriptū eſt. Ecce ego mitto angelū meū. ⁊c̄. Itē Joh̄. in Apoc̄. rectores ſeptē eccl̄iaꝝ angelos vocat. Apoc̄. j. ⁊ ij. et. iij. c. ⁊ j. Co. iiij. d. Spectaculū facti ſum⁹ mūdo ⁊ angelis ⁊ hoīb. Et. vj. a. An neſcitꝫ q2 angelos iudicabim⁹ Et. xj. b. Mulier habeat velamē ſuper caput ſuū ꝓpter angl̄os Cōparāt̄ aūt viri iuſti angel̄ ꝓpter ſeptē. Primo ꝓpter mūdiciā cordis ⁊ puritatē ꝯuerſatiōis. Nā angel⁹ ab oīm corpulētia ⁊ ꝯditiōe carnea eſt ſepat⁹. Spūs eīm carnē et oſſa nō h̄ꝫ. Sic vir iuſt⁹ nihil h̄ꝫ in ſe admixtiōis carnal̄ delectatōis. imo ſic adeps ab oīm carne ſepat̄ Etēi. xlvij. ps. Qui facit angelos ſuos ſpūs ⁊c̄. Ideo legit̄ angelus carnes cōſumpſiſſe Judic̄. vj. Extēdit ange⁹ dn̄i ſummitatē v̄ge et tetigit carnes aſcēditqꝫ ignis de petra ⁊ carnes azimoſqꝫ panes ꝯſūpſit. Vir eīm ſpūalis cū v̄ga penitēcie q̄cq̄d in eo carnalitatis eſt ꝯſumere ſolet ⁊ p oīa abolere.

Itē ſcđo ꝓpter limpiditatē diuine cognitionis. Ange.⁹ eīm deiformē h̄ꝫ intellectū. Unde ei⁹ intellect⁹ deo immediate cōiungitur ⁊ influētia occulti lumīs illuſtrat̄. Sic vir iuſt⁹ ſuū ſenſum ⁊ intellectū deo reddit ꝯformē ⁊ nō de ſe p̄ſumit ſꝫ vt ampli⁹ mereatur p fidē illumiari ⁊ pfecti⁹ in diuinis inſtrui ſe deo ſubijcere n̄ poſtponit. ij. Co. x. c. Deſtruētes p arma ſpūalia oēm altitudinē extollentē ſe aduerſus ſciam dei. ⁊ i captiuitatē redigētes oēm intellectū in obſeq̄ū chriſti. j. Thi. iij. Qđ manifeſtū eſt in carne iuſtificatū eſt in ſpū. apparuit angelis. p̄dicatum eſt in gētib. Itē tertio ꝓpter humilitatem ſubiect ōis. Nā inferior angel⁹ ſubeſt ſuperiori ⁊ obedit ſine murmure ⁊ indignatōne. q2 ſuperior p̄eſt ſine tyrānica inferioꝝ oppreſſiōe. In q̄ notat̄ q̄nta debeat ꝯformitas eſſe int̄ imperiū p̄latoꝝ et obedientiā ſubditorum. Nā ſicut p̄latoꝝ monere eſt cū māſuetudie ita ſubditoꝝ eſt humil̄ ⁊ iuſtis iuſſionibus obedire. ſic d̄r ad Heb. vlt̄ c. Obedite ꝑpoſitis veſtris ⁊ ſubiacete eis. Ipi eīm vigilāt p aīab vr̄is vt cū gaudio h̄ faciāt nō gemētes Unī in ſignū talis obediētie d̄r in Zacha ij. Alius angel⁹ egrediebat̄ in occurſum angl̄i q̄ loq̄bat̄ in me ⁊ dixit. Curre ⁊ loq̄re ad puerū iſtū ⁊c̄. Ecce cū q̄nto moderamie maior p̄cipit ⁊ cū q̄nta hūilitate alter ei⁹ impio acq̄eſcit. j. Pet. j. c. aīas nr̄as caſtigātes in obediētia charitatꝫ ⁊ fraternitatꝫ amore ſimplici ex corde. Itē q̄rto ꝓpter rectitudinē intentiōis. Nā ange.⁹ vt dic̄ Gregori⁹ in oīm ſuo ope deū inſpicit. et nihil aliud q̄ꝫ diuine volūtatio regl̄am diligit vl̄ req̄rit. ita ei exteriora diuino nutu angeli pagūt q̄ mentis aciē ab ipo nō deflectūt. Jō d̄r Math. xviij q2 angeli eoꝝ ſp videt faciē pr̄is. Gregorius Semp vidētꝫ oīa faciē intuēt̄ q̄ nulla intētiōis diſſimilitudie ab ipi⁹ p̄ñtia remouēt̄ ij. Reg̃. xix. Tu dn̄e mi q̄ſi angel⁹ dei es. fac qđ bn̄placitū eſt tibi. q2 q̄ deū ꝑa intētione cordis diligit. ab ipi⁹ volūtatis bn̄placito n̄ recedit. Itē q̄nto ꝓpter ſedulitatē ⁊ diligētiā adminiſtratiōis Angel⁹ eīm ad ſctōꝝ miniſteriū ꝯtinue ōpucat̄. ⁊ ſube ſue agilitate ad pagendū q̄libet iniūcta ſubito ꝯcitat̄. Omnes eīm ſunt adminiſtratorij ſpūs miſſi ꝓpter eos q̄ capiūt hereditatē ſalutis. Sic abſqꝫ dubio viri angelici angeloꝝ numero aſcri

Nota q angelis coparat viro iusto ꝓter septe

bunt q̄ p aliorꝝ ſalute laborꝫ miniſteria aſſu
mere nō verent̄. Iſaie. xviij. Ite angli velo
ces ad pplm ꝛc. Vn̄ magnū obtinēt anglorꝝ
officiū q̄ docēdo ꝛ īducēdo vite exemplo ad
deū errātes alliciūt ꝛ ꝯuertūt. de q̄ Ia. vlti.
Qui ꝯuerti fecerit pctōrez ab errore vie ſue
aiam eiꝰ ſaluabit a morte ꝛc. tal' fuit angelꝰ q̄
dixit ad agar Geñ. xvj. Reuertere ꝛ hūiliare
ſub māu dñe tue ꝛ noli timere ꝛc. tal' etiā fu
it angelꝰ de q̄ dic manue Iudic. xiij. c. Obſe
cro dñe vt mittas anglm vt veiat iterꝝ ꝛ do
ceat nos q̄d d' puero q̄ naſcitur' eſt facere d'
beamꝰ. Itē ſexto ꝓpt ꝯtinuitatē dulcedīs
ꝯtēplatiōis. Angelꝰ ei ſic adminiſtrādo do ſer
uit ꝙ ꝓpt hoim fuitiū a ꝯtēplatōis itimis n̄
recedit vt dt Greg. Nā qñcūqꝫ ad exteriora
exeūt. ab iteriori ꝯtēplatōe nō recedūt. qꝛ il
lum ſp aſpiciūt q̄ pn̄s eſt q̄cūqꝫ vadūt. Sic
vir ſpūal' tali' circa exteriora ſe occupat. vt
deuotōis ſpm̄ nō extinguat. Vn̄ qñ extriſe
cus p bonorꝝ exercitatōnes operꝝ fatigat̄ ī
corpe. itrinſecꝰ reficit̄ in mēte. Vn̄ Oſee. xij
In fortitudie ſua directꝰ ē cū anglo. ꝛ iua
luit ad āglm ꝛ ꝯfortatꝰ ē. fleuit ꝛ rogauit eū.
Geñ. xxviij. Vidit anglos deſcēdētes ꝛ aſcē
dētes p ſcalā ꝛc. Scala ſic ibi dt glo. cuiꝰ ca
cumē tāgebat celū ſigt xp̄m q̄ eſt via recta p
ducēs ad deū. p hāc ſcalā deſcēdūt viri ſpūa
les cū angel' miſtrādo. aſcēdūt ꝛ ꝯtēplando
Dañ. vij. Milia miliū miſtrabāt ꝛc. Ioh. j.
Videbitꝫ anglos aſcēdētes ꝛ deſcēdentes
ſup filiū hoīs. Itē ſeptio ꝓpt fixū ꝛ ſtabilē
ꝯtū dilectōis q̄ amor āgelicꝰ tāqꝫ ignis ſi
ne termio i deū mouet̄. iō ſepiꝰ angli i ſpecie
ignis legūt̄ apparuiſſe vt i Exo. iij. a. apparu
it dñs. i. angelꝰ in q̄ erat dñs i flāma ignis d'
medio rubi. ꝛ videbat ꝙ rubꝰ ardebat ꝛ nō
ꝯburebat̄ ꝛc. Rubꝰ eſt vir ſpūal' ſpinis pnie
circūplexꝰ. mediū rubi ē cor viri iuſti de cuiꝰ
medio erūpe dꝫ flāma iextinguibil' charita
tis. Cañ. vi. Lāpades eiꝰ lāpades ignis at
qꝫ flāmarꝫ. p̄s. miſtros ſuos fac flāmā ignis
hīgne cor accēſū ardet ꝛ nō ꝯburit̄. qꝛ nulla
aduerſitate frāgit̄. nullo etiā mortꝫ metu ab
illo quē diligit ſepat̄. ij. Re. xiiij. ſic angelus
dñi ſic ē dñs meꝰ rex. q̄ nec bn̄dictōe nec ma
ledictōe mouet̄. Iō dt Act. vij. d. Angelꝰ do
mini apparuit moyſi i igne rubi. ꝛ i Iudi. xiij
Angelꝰ dñi cū flāma pit aſcēdit i celū Itē
angelꝰ dt gr̄a data ſiue ſtꝰ. Hūc angelū dñs
mittit qñ alicui gr̄am infundit. Dañ. iij an
gelꝰ dñi deſcēdit i fornacē ꝛc. oīs eni eſtꝰ ꝯcu

piſcētie ac fomitꝫ icentiuū extinguit̄ qñ āge
lus i fornacē mittit̄. i. qñ diuia gr̄a cordi in
fundit̄ ꝛ ſtꝰ aīe inſpirat̄. Virtꝰ eīm dr q̄ſi vi
rū tuēs. vl' q̄ſi virēs intꝰ. q̄m duplicē hꝫ effe
ctū. nā aīam ſua pn̄tia tuet̄ ac ꝯſuat ꝛ ornat
atqꝫ decorat. ſic angelꝰ hoīez cuſtodit ꝛ ſuat
aīam etiā illumiat pficit ꝛ informat. iō dicit̄
in Act. vij. Viderūt vultū ſtephani q̄ſi vultū
angli. ꝛ Heſter. xv. Vidi te dñe q̄ſi āglm dei
Valde eī mirabil' es ꝛ facies tua plēa gr̄arꝫ
Dr ḡ gr̄a angelꝰ di p quē mēs hūana pfecti
ſime cuſtodit̄. p quē pctm̄ expellit̄ ꝛ ptās de
monū i aīa euacuat̄. Exo. xxxiij. Angelꝰ me
us pcedet te ꝛ cuſtodiet i via ꝛ eījciet amor
reū. chananeū ꝛc. ſeptē noīa gētiū ponit. p q̄
ſeptē pncipalia pctā itelligit q̄ ſupneniēs ḡ
tia eījcit penitꝰ ꝛ excludit. Et ſūt nouē gene
ra grarꝫ q̄ ꝯpatōz hn̄t ad nouē ordīes ange
lorꝝ. qꝛ vſu ad anglorꝝ eq̄litatē puenit̄. Pria
igit̄ gr̄a eſt gr̄a dilectōis ſiue caritatꝫ Lu. vj.
Si diligitꝫ eos q̄ vos diligūt q̄ ē vob gr̄a. ſ.
Io. iij. Maiorē grāz n̄ habeo qꝫ vt audiā fi
lios meos in ṽitate ābulare. Iſta gr̄a a dño
aīe īmiſſa ipāz inflāmat ꝛ p feruorē amoris
ordini ſeraphin ipāz aſſimilat ꝛ ꝯformat. vñ
in Lu. Ignē veni mittere i terrā. ꝛ q̄d volo
niſi vt ardeat. ꝛ i Trenis. ij De excelſo miſit
ignē i oſſibꝫ meis Scda gr̄a ē gr̄a ſapie ꝛ
diuīe cognitōis. pverb iij. Inueniens grāz ꝛ
diſciplinā bonā corā do ꝛ hoibꝫ. Eccī. xxiiij.
In me oīs ḡ. vite ꝛ ṽitatꝫ. pverb. xxij. Sup
aurꝝ ꝛ argētū ē gr̄a bona. ꝛ Eccī. xx. Vir ſa
piēs amabilē ſe facit gr̄e aūt fatuorꝝ effūdē
tur. Hec gr̄a mētē illumiat ꝛ īituitū anīe ad
deū vidēdū p fidē abilitat ꝛ īformat. p̄ſ. Pre
ceptū dñi lucidū illuīans oclos Per hāc gr̄
tiā ordo cherubī in aīa collocat̄. qñ mens a
ſenſu carnali abſtracta ad ſuſceptōz diui lu
mis p cognitōz ṽitatꝫ ꝓpat̄. p̄s Aſcēdit ſup
cherubī ꝛ volauit ꝛc. Ezech. xxviij. Tu che
rub plenꝰ ſapīa ꝛ decore Tertia gr̄a ē ꝯtē
platōis ſiue ſpūal' delectatōis q̄ ex plenitu
dine diuīe dilectōis ꝛ cognitōis ī aīa gene
rat̄. Exo. xxxiij. dñe ſi inueni grāz corā te oſtē
de mihi faciē tuā ꝛc. ꝛ Eccī. xl. Grāz ꝛ ſpēz d'
ſiderabit oclꝰ. ꝛ ſup h' virides ſatiōes. Hec
gr̄a mētē q̄etat ꝛ pacificat ꝛ velut ſedē q̄etiſſi
mā ad diui ſup aduētꝰ ſuſceptōz ꝓpat ꝛ coap
tat. ꝛ ſic thronorꝝ ordinē repn̄tat. aīa etiā iu
ſti ſedes ſapie ē. Eccī. xxiiij. Thronꝰ meꝰ in
colūna nubiſ. Colūna nubea ē aīa p ꝯtēpla
tiōz ſuſpēſa ꝛ eleuata. i q̄ deiſilꝰ tāqꝫ i trono

reqeſcit. Quarta gr̃a ẽ benigne ſeueritatiſ ſiue ſeuere liberalitatꝫ ad bñ pceſſendũ. Magna ei gr̃a dei ẽ q̃ plati ſic exequãt᷑ ꝯ delinquẽtes iuſticiã vt benignitatẽ ⁊ miaꝫ nõ dimittãt. Eccĩ. xxxij. a. Curã illoꝝ habe vt ornamẽtũ gr̃e accipias ⁊ coronã ac dignitatẽ ꝯſeq̃ris. ⁊ xxxv. a. Retribuet gr̃aꝫ q̃ offert ſimilaginẽ. ⁊ q̃ fac̃ miaꝫ offert ſacrificiũ. ⁊ c. iiij. Sũt hoĩes mĩe ĩtuẽtes gr̃aꝫ ĩ ocul' oĩs carnis ⁊c̃. Hec gr̃a ordĩat platos r̃ſpectu ſuoꝝ ſubditoꝝ vt ſciãt q̃lit᷑ ſe debeãt ĩferioꝛibꝫ cõformare. ⁊ ſine tyrannide dñari. Eccĩ. xxxij. Rectorẽ te poſuerit noli extolli. eſto ĩ illis q̃ſi vn᷒ ex ipis. ⁊ ſic ꝯfigurat᷑ ordĩ dñationũ. ad Col. iiij. Dñi q̃d iuſtũ ẽ facite ſuis vr̃is. ſciẽtes q̃ ⁊ vos dñm habetꝫ ĩ celꝰ. j. Pe. v. Nõ vt dñantes ĩ clero. ſꝫ forma gregꝫ fc̃i ex aĩo. ⁊ cũ venerit pnceps paſtoꝝ pcipietꝫ ĩmarceſſibilẽ coronã gl̃ie. Quĩta gr̃a eſt hũilitatꝫ ad obediẽdũ. Eccĩ. iij. Q̃to magn᷒ es tãto pl᷒ te hũilia ĩ oĩbꝫ ⁊ corã deo iuenies gr̃am. q̃m magñ eſt potẽtia dei ſol᷒ ⁊ ab hũilibꝫ honorat᷑. ⁊ j. Pe. v. Hũilibꝫ dat gr̃aꝫ. Hec gr̃a ordĩnat ſubditos r̃ſpectu ſuoꝝ ſupioꝝ vt dbitã reuerẽtiã eis ipẽdãt. Eccĩ. xxxij. Audi tacẽs ⁊ p reuerẽtia accedet tibi bona gr̃a. ⁊ ſic p hãc gr̃aꝫ ordĩ pncipatuũ aĩa ꝯformatur. Magn᷒ ei pnceps ẽ cui ppria volũtas ñ pncipat᷑. Eccĩ. x. Pricipat᷒ ſenſati ſtabilis erit. Job. xxix. b. ſenes aſſurgẽtes ſtabãt ⁊ pncipes ceſſabãt loq̃. ⁊ digitũ ſupponebant ori ſuo ⁊c̃. Geñ. xxij. b. pnceps di es apud nos. ps. pueñert pncipes ꝯiũcti pſallẽtibꝫ ⁊c̃.

Sexta gr̃a ẽ patiẽ ⁊ lõganimitatꝫ. j. Pe. ij. c. Hec ẽ gr̃a ſi ppꝰ dĩ ꝯſciaꝫ ſuſtiet q̃s triſticias patiẽs ĩiuſte. q̃ ei gr̃a ẽ ſi peccãtes ſufferẽtis. Eccĩ. ij. in dolore ſuſtine ⁊ ĩ hũilitate tua patiaꝫ habe. Hec gr̃a docꝫ r̃ſiſtere tẽptatõibꝫ. ⁊ aduerſas demonũ coercere poteſtates. Eccs. x. Si ſpũs ptãtẽ habẽtꝫ aſcẽderit ſuper te ne dimiſerꝫ locũ tuũ. Locũ ſuũ dimittit q̃ p impatiam demoni cedit cũ dicat petr᷒ Reſiſtite diabolo ⁊ fugiet a vob. Vñ p patiam ꝯformat᷑ hõ ordĩ ptãtũ. Maxĩa eñ ptãs ẽ p patiaꝫ ſeip̃m. mõm. ⁊ diabolũ ſupare. puer. xvj. Melioꝛ ẽ vir patiẽs viro forti ⁊ q̃ dñat᷑ aĩo ſuo expugnatore vrbiũ. j. mach. iij. Accingimini viri potẽtes ⁊c̃. ⁊ ps. Accingere gladio tuo ſup femur tuũ potẽtiſſime.

Septĩa gr̃a ẽ pudicicie ⁊ caſtitatꝫ. Sap. viij. Neo pt eẽ ꝯtinẽs niſi ds det. Et h̃ dĩ donũ eſt. Gr̃a ei ſup gr̃aꝫ ẽ mulier ſc̃tã ⁊ pudorata. Eccĩ. xxvj. Itẽ Deut᷑. xxiiij. Si ñ inuenit mł'ier gr̃aꝫ corã viro ſuo ppt᷑ aliquã feditatẽ. abominabil' erit mł'ier hmõi. Gr̃a ei dei a luxurioſo penit᷒ dñegat᷑. Hec gr̃a hominẽ fac̃ vtuoſũ vt viril' oẽs mot᷒ ſenſualitatꝫ rebellãtes ꝯterat ⁊ allidat. ps. Viril' agite ⁊ ꝯfortet᷑ cor vr̃m. Et h̃ vt᷒ refert᷑ ad ordinẽ vtutũ q̃ꝝ ẽ officiũ naturã lapſã vł' corruptã miraculoſe repare. ñ ei eſt mai᷒ miraculũ q̃ꝫ ĩ carne pter carnẽ vincere. h̃ ei nõ eſt hũane nat᷑e ſꝫ anglice. vt dĩ Hiero. ps. Dextera dñi fec̃ vtutẽ. dext. do. ⁊c̃. Octaua gr̃a eſt eloq̃ntie ad docẽdũ. ps. Diffuſa ẽ gr̃a in la. tu. puer. xxij. b. ppt᷑ gr̃aꝫ labioꝝ hẽbit amicũ regẽ. In puer. In labijs ſenſati ĩuenitur gr̃a. Hec gr̃a ordĩat aĩaꝫ ad g̃dũ archangeloꝝ. q̃ꝝ ẽ docere. Dañ. viij. Gabriel fac ĩtelligere viſiõꝫ. ⁊ c. ix. f. Egreſſus ſũ vt docerẽ te ⁊ ĩtelligeres. Mal'. ij. Labia ſacerdotũ cuſtodiũt ſciaꝫ ⁊c̃. Nona ẽ gr̃a mĩe ⁊ pietatꝫ ad ꝯpatiẽdũ. Eccĩ. xxix. Elemoſina gr̃aꝫ hoĩs ꝯſuabit q̃ꝛ pupillã. ⁊ xx. Fatuo. i. auaro ñ erit amic᷒. ⁊ ñ erit gr̃a ĩ bonis ill᷒. Hec gr̃a ꝯformat mẽtẽ ordĩ angl'oꝝ. q̃ oẽs ſuas gr̃as nob cõicãt. q̃ bonis nr̃is ꝯgratulãtur Lu. xv. Mai᷒ eſt gaudiũ ⁊c̃. ⁊ nr̃is miſerijs ꝯpatiũt᷑. iſa. xxxiij. Angl'i pacꝫ amare flebũt ⁊ Iud. ij. Aſcẽdit ange.᷒ d loco fletuũ. Cũ ſꝫ dionyſiũ. hierarchia ſit ſacraꝝ ⁊ rõnaliũ rerũ ordĩata ptãs. debitũ ĩ ſubditis retinens pncipatũ. manifeſtũ ẽ triplicẽ eẽ hierarchiã ſm triplicẽ ordinatã a dõ ptãtẽ. ſ. diuinam. angelicã ⁊ hũanã. Eſt itaq̃ꝫ pma hierarchia ſupceleſtꝫ ſiue diuĩa. q̃ ꝯſiſtit ĩ tribꝫ increatiſ pſonis. Scd̃a ẽ celeſtꝫ ſiue ãgelica q̃ ꝯplet᷑ ĩ bonis angel' ⁊ beatꝫ. Tertia ẽ ſubceleſtis. ſ. hũana. q̃ in pdeſtinatꝫ hoĩbꝫ pficit᷑. ⁊ pcipue in platꝫ. Hec aũt hierarchia hũana ad ſilitudinẽ celeſtꝫ hierarchie ordĩata ẽ et diſpoſita et ſꝫ maiorẽ vł' minorẽ gr̃e ſiue ptãtis pceptiõꝫ ĩ maiori vel mĩori ſiue ĩ excellẽtiori ⁊ inferiori g̃du ordinatiſſime ꝯſtituta. Vñ ĩ Job. xxxviij. Nũq̃d noſti ordinẽ celi. aut ratiõꝫ ei᷒ pones ĩ terra ⁊c̃. Noſſe celi ordinẽ eſt cognoſcere ſupnaꝝ vtutũ ordinatiſſimam diſpoſitõꝫ. Ei᷒ rationẽ in terra ponere. ẽ vitã et officiũ hoĩꝫ q̃ꝫdiu in terra ſũt ſm ſilitudinẽ celeſtiũ ſpirituũ ſancte et reuerẽter ordinare. Vñ. ix. ſũt ordines ordinãdoꝝ. ſic̃ ix ſũt ſc̃i ordĩes ãgl'oꝝ. Eſt ei ordo epõꝝ pſbõꝝ diacõꝝ ſb diacõꝝ acolitoꝝ exorci. lect. pſalꝝ. hoſtiarioꝝ. ſic̃ moyſi dictũ eſt Exo. xxv. In

ſpice ⁊ fac ſcḋm exēplar qḋ tibi ī mō mon eſt. ⁊ Sap. ix. dr̄. Dixiſti me edificare tēplū ⁊ altare ſcḋm ſilitudinē ſancti tabernaculi qḋ ꝑparaſti ab initio ⁊c. ⁊ .j. Paral. xxviij. Om̄ia inq̄t dauid euenerūt ad me ſcr̄pta manu dn̄i vt intelligerē opa exēplaris Nr̄a itaq̄ꝫ exēplaria ſunt ſcōꝝ angl'oꝝ agmina ordinata vt. ſ. ſcḋm ſpoꝝ ordinatōꝫ diſtinctiōꝫ ⁊ opatiōꝫ. nr̄am q̄ꝫtū poſſibile ē ordinem ꝯuerſatōēꝫ. vt igit̄ illa omittā' rōe difficultatꝫ ⁊ ꝓlixitatꝫ q̄ dic dıony. in eccl'iaſtica hierar. h̄ ſufficiat de hoc iſta vice q̄ꝫ eccl'ia militās ī ſuis mēbris diſponit̄ ſcḋm ſilitudinē eccl'ie triūphātis. ⁊ h̄ q̄ ad ordinatōꝫ. q̄ ad ſciam. ⁊ q̄ ad actōꝫ Eſt eñ hierarchia vt d. dio. ordo diui' ſcia ⁊ act'. dei forme ſimilās ⁊ ad inditas ei diuinit' illūiationēs ꝓportionalit̄ aſcēdens. Jn ordine notat̄ diſtinctio illoꝝ q̄ ꝑ ordinatū officiū a dn̄o maiorē vl' minorē recipiūt ptātē. Jn ſcientia notatur diſcretio. in actione vero miniſteriū. Sine ordine em̄ ꝓſumptio ē actio. ſine actōe negligētia ē ordo. ſine ſcia ⁊ diſcretione eſt actio rep̄henſibil' ⁊ ordo inutil'. ⁊ iō tam in ordine q̄ꝫ ſcia ⁊ actōe ⁊ hoīm ⁊ angeloꝝ ptās dei vniformitatē imitat̄. ⁊ ſcḋm modū ⁊ mēſurā ſue illumiatōnis ī ordine ſuo ꝓficit. et recte diſcernēdo ⁊ bn̄ opando ad dei ꝯformitatē q̄ꝫtū poſſibile ē aſcēdit. tūc vero angloꝝ hierarchie q̄bꝫ ꝑ imitatōꝫ ⁊ vite conformatōꝫ dū tres electoꝝ hoīm ordines ſcḋm trinas ꝯditiōes ſiue differētias ſingul' appropatas cōpant̄. Et hi tres ſaluādoꝝ ſtat' ſignificāt̄ ꝑ illos tres q̄s dic ezechiel liberādos Ezech. xiiij. Si fuerit ī ciuitate hi tres viri. ſ. daniel noe ⁊ iob. nū liberabūt aīas ſuas. Daniel q̄ abſtinētie merito obtinuit intelligētiā viſionū. ꝑſonā gerit clauſtraliū ⁊ religioſoꝝ q̄ ꝯtinue grā ⁊ excellētia abſtinētie q̄ nō ſolū abſtinēt ab illicitꝫ. veꝝ etiā a licitꝫ ꝯceſſis merēt̄ amplı' illumīari. Noe autē q̄ archā gubernauit formā gerit ꝑlatoꝝ ꝑ q̄ꝝ ſciaꝫ ⁊ regimīs induſtriā electi ī archa eccl'ie ꝯſtituti a diluuij. i. pcti ꝑiculo merēt̄ liberari. Per iob ſc'o cet' actiuoꝝ et ꝯiugatorum numer' poterit deſignari. pietatꝫ opibꝫ mīa cōprobat'. Job em̄ fuit cōiugat'. Tres igit̄ ſūt ordines electoꝝ. ſ. religioſoꝝ ſiue ꝯtemplatiuoꝝ ꝑlatoꝝ ⁊ actiuoꝝ. De his dicitur Mat. xxiiij. duo erūt ī lecto in agro ⁊ ī mola. Nā illi q̄ ſunt ꝯtēplatiui ī cubiculo diuīe ſuauitatꝫ requieſcūt. q̄ ſc'o ꝑlati ſunt in agro regimīs correctiōis. ꝑdicatōis officio ſe expo

nūt. ſꝫ q̄ ſc'e ſubditi ſunt ⁊ actiui laborē mole nō renuūt ⁊ a boni exercitio nō deſiſtunt ⁊c. Jſte igr̄ triplex ſtat' ſaluādoꝝ ꝑ q̄ndā appropriatiōꝫ videt̄ eē ꝯpabilis triplici ſtatui angeloꝝ. Jnt̄ q̄s ſcḋm ordinū differētiā q̄dā ſūt p̄mi. q̄dā ſc'o vltimi. ſꝫ q̄dā ītermedij. p̄mi q̄dē ordīs hierarchici debēt eſſe tres ordīes. ſcꝫ angeli de ordine ſeraphin q̄ amorꝫ incēdio p̄ ceterꝫ feruēt. cherubin q̄ꝫ q̄ cognitōis ꝑuilegio gaudēt. ⁊ throni q̄ iuſticie ꝑ p̄diculo de alijs ꝑeminēt. angelis hoꝝ triū ordinū q̄ officio ⁊ dignitate ſunt ceteris ſublimiores ꝯpabiles ſunt viri ſūme ꝑfectōis. religioſi videlicet et clauſtrales. q̄ tāto maiorꝫ merı̄n eſtīmant̄. q̄ꝫto ad altiorē vite ꝑfectōꝫ ex voti ꝓpoſito obligant̄. Et iō nomē ⁊ officium angl'oꝝ q̄ deo ſūt viciniores ſibi vēdicant. q̄ amorꝫ incēdio inflāmati ac ſapientie dono ꝑditi diuīe iuſticie ſe ꝯformāt. Vñ dr̄ ſeraphin. i. ardētes vl' incēdentes ꝓpter incenſionē et feruorē charitatꝫ. Cherubin ꝓpter plenitudinē celeſtꝫ ſapie et cognitiōeꝫ diuīe ꝟitatꝫ. throni ſc'o ꝓpt̄ amorē iuſticie et ꝑpendiculū eq̄tatꝫ. Dicūt̄ igr̄ p̄mo ſeraphin qr angeli illı' ordīs diuini amorꝫ incēdio p̄ ceteris inflāmati alioꝝ ſūt inflāmatiui. ſic religioſi q̄ſi ignei. illos ad amorē dei ⁊ p̄ximi inflāmāt. ad q̄ꝝ corda nūc ꝟbo nūc exēplo appropinquāt. Eccl'i. xlviij. Surrexit helyas ſicut ignis. ⁊ ꝟmo ei' ſic facl'a ardebat. ⁊ Luc. vlt. Nōne cor nr̄m ardēs erat ī nob ⁊c. et iō angeli ordīs ſeraphī nō ſolū dicūt̄ calidi. imo ſup̄feruidi. Nā q̄ feruet calorꝫ violētia. nunc extra ſe iactat̄. nūc ꝯ̄ ſe tollit̄. ſic mēs religioſa ī dei amore feruida nūc ſup̄ ſe ꝑ deuotōꝫ rapit̄. infra etiā vt q̄ſi ſuip̄ſi' obliuiſcit̄. nūc ad p̄xim inflāmādū diffundit̄ et dilatat̄. ī ſe ſtare nō valēs. nūc volēs alios attrahere. ⁊ ſibi īcorpare ſatagit et conat̄. Job xxxix. feruēs et fremēs abſorbebit terrā p̄s. Qui facit angl'os ſuos ſpūs et mi. ſu. flāmā ignis. et ī Apoc. x. a. Vidi angl'm c' facies erat vt ſol. et pedes ei' vt colūna ignis. Jō dr̄ Jſaie. vj Volauit ad me vn' ex ſeraphī et ī manu ei' calcul' ignit' quē tulerat d̄ altari. ⁊ tetigit os meū ⁊c. Jtē ſc'do qr ī ſe mobiles alioꝝ ſūt motiui Vñ ⁊ volaſſe legūt̄ ī Jſa. ſic religioſi ſpū diuīe dilectōis moti mobiles ſūt iuſſis ſupioꝝ ſine more diſpēdio obtēpando. ⁊ alijs exemplū obedientie relinquendo. tales ꝑficere impata nō ꝓcraſtinant. ſed velut volucres ad om̄e qḋ ꝑcipit̄ aduolant ⁊ feſtinant.

Ideo de veloci taliũ obediẽtia dr̄ Iſaie.lx.
Qui ſunt iſti q̄ vt nubes volãt.ꝛ Iſaie.xviij
Ite angeli veloces.ꝛ Sap.vij. Omnibꝫ mo
bilibꝫ mobilioꝛ eſt ſapiã. Ezech.j. Quocūqꝫ
ibat ſpũs rote leuabant̃ ſequentes eũ.ſpũs
eñi vite ꝛc. Spũs vite eſt charitas q̄ vita ẽ
aĩe.q̄ eñi nõ diligit manet in morte.j.Io/
hã.iij. Spũs quidẽ vite pñcipiũ eſt motus
ꝛ opatiõis in corde. Unñ ſi fuerit ſpũs vite ĩ
corde.mobilẽ efficit hoĩem ꝛ agilẽ ad quãli
bet victorioſam actionẽ. Prouer.xxj. Uidi/
ſti hoĩem velocẽ in ope ſuo. ꝛc. Itẽ tertio
acuti ſunt ꝛ penetratiui. penetrãt eñi ꝯtem/
plãdo ad interiora velamis.i.ad ſecretiſſi/
ma deitatꝭ.ſic ꝯtemplanuoꝝ affect⁹ ꝑ deſi/
deriũ ſemꝑ in deũ tẽdit.ꝛ extra ſe nõ effluẽſ
ad aliud ꝑter ipm ꝛ extra ipm non diuertit.
Eccĩ.xxiiij. Gyꝝ celi circuiui ſola.ꝛ ꝓfundũ
abiſſi penetraui.ꝛ.j.Coꝛ.ij. Spũs oĩa ſcru
tatur etiã ꝓfunda dei. Et Iob.xxviij. Oẽ
ꝑcioſum vidit ocul⁹ ei⁹,ꝓfunda fluuioꝝ ſcru
tat⁹ ꝛc. Tã acut⁹ ꝛ penetratiu⁹ fuit paul⁹ q̄
in ꝑſcrutatõe celeſtiũ archanoꝝ vſqꝫ ad ce/
lũ tertiũ introiuit. Sap.vij.acut⁹ ſcꝫ Itẽ
quarto ſũt inferioꝝ ꝛ ſuppoſitoꝝ reductiui.
qꝛ q̄s ſeraphin igne charitatis accẽdũt. ad
deũ q̄ ſurſũ eſt deducũt ꝛ ꝯuertũt. Sic affe
ctus viri ſpũalis igne charitatis ſucceſus
nũc ſe extẽdit ad deũ ꝑ ꝯtemplanõem. nunc
ꝓo ad ꝓximũ ꝑ cõpaſſionẽ. Ad deũ mouet̃
vt in eo ꝯquieſcat. Ad ꝓximũ vt ipm ad de/
um reuocet ꝛ reducat. Iac.vlt. Si errauer/
rit q̄s a ꝟitate ꝛ ꝯuerterit eũ aliq̄s. ſcire de/
bet ꝛc. Leuit.xix. Si errauerit bos vel aſi/
nus reduc eũ ꝛc. Itẽ q̄nto actiui ꝛ exẽpli/
ficatiui qꝛ nõ ſolũ inferiores accendũt. veꝝ
etiã ꝛ ordinate diligẽdi formã tribuũt.quia
angelos inferiores informãt qualit̃ ꝑ amo
rem ꝑfectũ redeãt in deũ.ꝛ ẜm ſupioꝛa ꝑfici
ant ꝛ incedãt. Et h̄ ꝓprie religioſis cõgruit.
quos dñs ſecularibꝫ poſuit ĩ exẽplũ. vt ẜm
ipoꝝ imitatiõem mores prauos corrigant.
ꝛ ꝯtẽptis terrenis celeſtia appetãt ꝛ acq̄rant
Sic yſa.nud⁹ ꝛ diſcalciat⁹ dat⁹ eſt i ſignũ
ꝛ portentũ egyptijs ꝛ ethyopibꝫ ꝛ quibuſdã
alijs. Iſaie.xx. Uita itaqꝫ religioſoꝝ exem/
plar eſt mũdanoꝝ. Similiter vita ꝛ cõuer/
ſatio ſancta ꝑlatorũ forma eſt ꝛ reformatio
vite ſubditoꝝ. Deut.xvij. Deſcribet ſibi rex
deuteronomiũ legꝭ.ꝛ accipiet exemplar a ſa
cerdotibꝫ leuitice tribꝫ.ꝛ habebit ſecũ ꝛc. Et
Zach.xiij.d. Adã exẽplũ meũ ab adoleſcẽ/
tia mea. et Ioh.xiij.d. Exẽplũ dedi vob ꝛc.
et.j.Thi.iiij.f. Eſto exemplũ fideliũ in ꝟbo ĩ
fide et in caſtitate. Mali aũt ſctõꝝ angloꝝ
omiſſo exẽplo ſe exhibẽt exẽplar ꝑdinonis.
ſic Achaz q̄ miſit exẽplar altarꝭ damaſci in
hierl̃m.iiij.Re.xvj.d. Nõ quidẽ videnẽ face
re aliq̄ de moderuis.q̄ hoc ſeculo nequã ſe
ꝯformãt.relictis et abiectꝭ patrũ et regule ĩ
ſtitutꝭ.vt dici poſſit illud Iob.xvij. Poſuit
me q̄ſi in ꝓuerbiũ vulgi et exẽplũ ſũ. Relin/
quũt alijs exẽplũ culpe.erũt poſterꝭ exẽplũ
pene. Ezech.v. Eris opprobriũ et blaſphe/
mia exẽplũ et ſtupoꝛ cũctis gẽtibꝫ.et.ij.Pet.
ij.b. Ciuitatẽ ſodomoꝝ in cinerẽ redigens
euerſiõe dãnauit.exẽplũ eoꝝ q̄ impie acturi
ſunt ponẽs ꝛc.ꝛ canonica iude. Ciuitates fi
nitime ſil'i mõ exfornicate.ꝛ abeũtes p⁹ car/
nẽ alterã.facti ſũt exemplũ ignis etni penaꝫ
ſuſtinẽtes. Itẽ ſexto angeli ordinis ſera/
phin ſũt holocauſti purgatiui. qꝛ nõ ſolum
ſunt purgati a corruptiõe mali.imo ab ĩpfe
ctiõe oĩs boni.in q̄bꝫ nulla adeſt mali corru
ptio.nec de eſſe alicui⁹ boni ꝑfectio ꝯꝓbat̃.
ꝛ h̄ potiſſime ꝯgruit virꭓ angelicꭓ ꝛ ꝑfectis q̄
ſe dño medullatũ holocauſtũ penit⁹ obtule
runt.q̄ velut angeli ignei ĩ ſe etiã leuioꝝ cul
pe maculã nõ admittũt.imo oẽm mali ſpe/
ciẽ in ſe ꝛ in alijs annihilãt et ꝯſumũt. Ma
lach.iij. Erit q̄ſi ignis ꝯflãs.ꝛ ſedebit ꝛ pur
gabit filios leui. Eccĩ.iiij. De negligẽtia pur
ga te cũ paucꭓ.nec ſolũ ſunt puri ꝛ immunes
a corruptiõe mali.veꝝ etiã ab imꝑfectõe bo
ni. Deut.xxxiij. Perfectio tua et doctrĩa tua
a viro ſctõ ꝛc. Sic etiã dictũ eſt abraã Geñ
xvij. Ambula corã me et eſto ꝑfect⁹.iõ dicũt
ſeraphin ad iſaiã Iſaie.vj. Auferet̃ iniq̄tas
tua et peccatũ tuũ purgabit̃.in q̄ notat̃ pur
gatio oĩs mali. Et ſequit̃ in eodẽ capitulo
Iſa.vj. adh̄ erit decimacio.et ꝯuertet̃ ꝛ erit
in oſtẽſionẽ ſic terebint⁹ et ſicut querc⁹ expã/
dens ramos ſuos.ſemen ſanctũ erit qd̃ ſte/
terit in ea. Ecce ꝑfectio toti⁹ boni que conſe
quit̃ purgatiõem mali. Itẽ ſeptimo ſũt il/
luminatiui et oĩs tenebroſe obſcuritatis
fugatiui. luciformẽ eñi et illuminatiuam ha
bent ꝓprietatẽ.vt dic̃ Dionyſi⁹. qd̃ virꭓ ſpũa
libꝫ potiſſime cõuenit.quos deus velut lu/
minaria in firmamẽto.id eſt.in eccl'ia collo/
cauit.q̄bꝫ dr̄ Ioh.viij. Uos eſtis lux mũdi.
et ideo oĩes tenebras in ſe et in alijs diſcu
tiunt.et lucis ſpũales radios vndiqꝫ circũ/
ſpargũt. Iob.xxxviij. Per quã viã ſpgit̃ lux

Et ad Epheſ.v. Ut filij lucis ambulate in
dilectiõe. Et ad Phil.j. Inter quos lucetis tã/
quam luminaria ⁊c. ⁊ Dan.xij. Fulgebũt iuſti
ſiue docti ſicut ſplẽdor firmamẽti ⁊c. Noīe
igitur ſeraphin qui deo immediatius cõiungunt ⁊
in diuinis laudibus voces frequẽtius emitte/
re dinoſcunt. viri religioſi ⁊ ſpũales nõ im/
merito intelligunt. qui viciniores ſunt deo per
cõtemplatiõem ⁊ laudis cõtinuatiõem. ſicut
dr Iſa.vj. Clamabat alter ad alterũ ⁊ dice/
bant. Sanctus ſanctus ſanctus ⁊c. ⁊ propter chari/
tatis incenſionẽ. cuius exceſſus ſiue incenſio
plus exigit in ipſis quam in aliis preſertim cũ ipſi
ſint altare dñi in quorum corde ⁊ corpe iuge ſa
crificium dño imolat. ⁊ ideo ignis in hoc al
tari eſt cõtinue accẽdendus. vt patet Leui/
tic.j. Ignis ⁊c. De iſtis autẽ angelis or/
dinis ſeraphin ſeptẽ ſpecialiter exprimũtur
ſcz ꝙ ſtabãt. ꝙ duo erãt que ſtabant. ꝙ bis
ſex alas habebãt. ꝙ ſe velabãt. ꝙ volabant.
ꝙ clamando requiẽ nõ habebãt. ꝙ tollẽtes
lapidẽ ignitũ de altari labia Iſaie emunda
bant. Iſta om̃ia exigunt in viris angelicis
⁊ ſpiritualibus quo ad ſtatũ pfectionis. Ex
nãq duo fuiſſe dicunt refert ad mutue co/
habitatiõis aſſociatiõem. ſiue ad mutuam
gemine charitatis exhibitiõem. quia inter
pauciores quam inter duos eſſe nõ põt oſten/
ſio charitatis. Luc.x. Miſit binos ⁊ binos
ante faciẽ ſuã ⁊c. Eccl.iiij. Melius eſt duos
eſſe ſimul quam vnũ. habẽt eñ emolimentũ ſo/
cietatis ſue ⁊c. Ideo duo angeli miſſi ſũt ſi/
mul ſodomã. Gen.xix. quorum vnus gentẽ per/
uerſam ſubuerteret. alter vero iuſtũ Loth
cum ſua familia liberaret. Ad vtrũq mini/
ſteriũ complendũ vnus angelus ſufficere potuiſſet.
duos tamẽ ſimul miſit dominus vt ſo
cietatẽ mutuã in angelis ⁊ hominibus cõmen
daret. ⁊ ad augmentũ ⁊ cõſeruatiõem chari
tatis ſocietatẽ eſſe neceſſariã demonſtraret
Pſ. Ecce quam bonũ ⁊c. ideo dicunt duo fuiſ/
ſe in agro. duo in lecto. Matth.xxiiij. Ex
aũt ſecũdo ſup templũ ſtabãt. ſcz ꝙ nõ ſede/
bant. nõ iacebãt. ſed fixi ⁊ erecti ſup vtrũq
pedẽ ſtabãt refert ad erectã affectionis ⁊ in
tentionis eleuationẽ ad celeſtia ⁊ ad fixam
ac immobilẽ eternorum cõtemplatiõem. Pſ.
Stantes erãt pedes noſtri in a.t. hieruſm.
Hiere.vj. State ſup vias veſtras ⁊ videte
⁊ interrogate que ſit via bona. Et i pſalmo.
Mane aſtabo tibi ⁊ videbo. Et Abacuc.ij.
Sup ſpeculã meã ſtabo ⁊c. Sap.xviij. Ce
lum attingebat ſtãs in terra. Ideo dr ange
lus ſteriſſe iuxta arã templi ⁊c. Apocal.viij.

Tertio biſſenas alas habebãt. quia ſex
erãt vni. ſex alteri. ⁊ hoc habet referri ad pleni
tudinẽ operum charitatis ⁊ miſericordie que ne
ceſſario ſup obſeruatiõẽ decalogi ſuperogan
tur. quibus viri ſpũales velut duodecim pẽnis
ſiue alarum fulcimẽtis a terrenis ad celeſtia ele/
uant. Sex itaq ale vnius ſunt ſex opa miſeri
cordie que exhibent primo reſpectu corporis. ſ.
reficere eſurientẽ. potare ſitientẽ. cooperire
nudũ veſtimẽtũ nõ habentẽ. viſitare infir/
mantẽ. recolligere paupem trãſeuntẽ hoſpi
cio. ſepelire morientẽ. De quibus dr Mat.xxv.
⁊ Thob.j. ⁊ ij. Sex vo ale alterius ſunt ſex
opa ſpũalia primo exhibita ex premẽtis. ſ.
cõuertere errantẽ. inſtruere ignorantẽ. ad gra/
tiã ſuſcipe penitentẽ. diligere pſequentẽ. ar/
guere delinquentẽ. defendere innocentem.
Talibus alis a dextris ⁊ a ſiniſtris electorum
mentes ad celeſtia eleuant. Pſ. Si aſſum/
pſero pẽnas meas diluculo ⁊c. Ezechiel.j.
Pẽne eorum erãt iuncte alterius ad alterum ⁊c. Et
Apoc.xij. Date ſunt ei ale vt volaret i deſer
tũ a facie draconis pſequẽtis. Ex autẽ ſe
raphin velabãt faciẽ ⁊ pedes. refert ad hũilẽ
religioſorum intẽtionẽ. nõ eñ intẽdũt ſua me/
rita propter hoim laudẽ publicare. ſicut faciunt
hypocrite qui ſtãt in angulis platearum orãtes
vt videant ab hoibus. Math.vj. ſz vt deo pla
ceant qui videt in abſcondito. ſtudent bona
que faciũt occultare. Math.vj. Neſciat ſini
ſtra tua quid faciat dextera. Caput itaq cor/
pus ⁊ pedes velãt ⁊ tegũt qui nec in pncipio.
nec in fine. nec in medio de bonis que faciunt
laudari appetũt ab hoibus vel reqrũt. Se/
raphin quĩto dicunt volaſſe. ⁊ hoc refert ad per
fectionẽ iuſtorum ⁊ meritorum multiplicatiõẽ. Nã
auis volãs per multiplicatũ alarum motũ ⁊ ſepe
iteratũ aera petẽs a terra ſe elõgat. Sic vi/
ri ſancti nõ per ociũ ⁊ torporẽ. imo per bonorum
opm exercitiũ ⁊ laborẽ relictis terrenis ce/
leſtibus appropinquãt. pſ. Quis mihi dabit
pẽnas ⁊c. Clamor ſexto ſeraphin iugẽ ſi/
gnificat diuine laudis ſine intermiſſiõe cõti/
nuationẽ. ſic cõtinue prorumpũt electi ex deſi/
derio videdi deũ. pſ. Ad videndũ in boni/
tate electorum tuorum. ad letãdũ in leticia gentis
tue vt lauderis cũ here. Clamabãt aũt ſera
phin. ſanctus ſanctus ſanctus. id eſt prorũpũt electi
pcipue religioſi i triplicẽ laudẽ dei. qui ipſe ſcũs
ſcorum electos ſuos ſcificat ab amore mundanorum

ſeparādo ꝛ ſepatos in via meritoꝝ ꝓmouē-
do. ꝛ in fine iā ſanctificatos ꝑ ſanctificatōiſ
cōſummatiōem in glīa ꝑmiando. Eſt itaqꝫ
iugiter laudād9. qꝛ efficit hominē ſanctū ꝛ
mundū in penitētia. ſanctiorē in iuſticia. ſā-
ctiſſimū vero in glīa ſempiterna. Joh. xvij.
Sanctifica eos ī veritate vt ꝛ ipi ſanctifica-
ti ſint ꝛ ꝯſummati ī vnū ſic̄ ego ꝛ tu vnū ſu-
mus. Ex ꝓo ſeptimo labia Jſaie polluta
cū calculo tangebāt ꝛ mūdabāt. habꝫ refer-
ri ad ſanctoꝝ ꝛ religioſoꝝ miſericordiā ꝛ cō-
paſſionē q̄ ꝑ grāꝫ ipo s ſanctificantē ī ſe pur-
gati ſecularibꝫ etiā ꝛ aliis immūdis pctōribꝫ
cōpatiētes feruētiſſimis ꝛ deuotiſſimis ora-
tionū ſuffragiis eoꝝ ſanctificatōi coopant̄.
Sic moyſes ſuis pcibꝫ mariā leproſam ꝛ ī
mundā ſanitati ꝛ mūdicie reſtituit. vt patet
Nūeri. xij. ꝛ Job vlt. Seru9 me9 iob orabit
ꝑ vob. faciē ei9 ſuſcipiā vt vob nō iputet̄ ſtul-
ticia. Et ſeq̄t̄. Cōuerſus eſt dñs ad pniam
iob. cū oraret ꝑ amicꝭ ſuis ꝛc̄. Ex q̄ patꝫ ma-
nifeſte q̄ mirū coopant̄ bonoꝝ ſuffragia ad
peccatoꝝ iuſtificatōem ꝛ emēdatiōem. Et h̄
de ordine ſeraphin dicta ſufficiāt.

Sicut viri ꝑfecti ꝯfigurant̄ ordini ſe-
raphin ꝓpter excellētiā feruētiſſime
dilectiōis. ita aſſimilant̄ ordini che-
rubin ꝓpter plenitudinē ſapie ꝛ ꝓrogatiuaꝫ
limpidiſſime cognitiōis q̄ in viriſ ſpūalibuſ
dinoſcit̄ ꝑ ceteris relucere. Cherubin q̄ppe
plenitudo ſapie īterꝑtat̄. qđ abſqꝫ dubio vi-
ris ſpūalibꝫ cōuenit. ꝑ q̄ꝝ corda ſpūs ſapie
affluētiſſime ſe diffundit. j. Coꝝ. ij. Sapiē-
tiā loq̄mur int̄ ꝑfectos. ſꝫ nō ſapiāꝫ ꝑncipū
hui9 ſeculi q̄ deſtruet̄. ſꝫ loq̄mur ſapiām in
myſterio abſcōditā. quā nemo ꝑncipū hui9
mūdi cognouit. ꝛc̄. Iſti9 ſapie celeſtꝭ radi-
us ꝑ ſpūm ſcēm in cordibꝫ viroꝝ ſpūaliū dif-
fundit̄. ſic̄ ibidē ſequit̄. Nobis aūt reuelauit
de9 ꝑ ſpm̄ ſcēm ſuū. qꝛ ſpūs ſcrutat̄ omnia ꝛc̄
Hec ſapia nō eſt mundana q̄ inflat ſꝫ illa q̄
edificat. Prima eīm eſt terrena. de q̄ dꝛ Luc̄.
xvj. Prudētiores ſunt filij hui9 ſeculi filiis
lucꝭ. ꝛ hec eſt in auaris ꝛ negocioſis ꝑterea ē
animalis. de qua ad Roma v. Prudentia
carnis mors eſt. hec eſt in voluptuoſis. quia
ꝓa ſapiētia nō inuenit̄ in terra ſuauiter viuē-
tium Job. xxviij. Eſt inſuꝑ diabolica. et hec
eſt in ſuꝑbis ꝛ in inuidis. de quibꝫ Jſaie. v.
Ve qui ſapiētes eſtis in oculis veſtris ꝛc̄. ꝛ
in Hiere. iiij. Sapiētes ſunt vt faciant ma-
la. ſed in maliuolā animā nō introibit ſapi-
entia Sap. j. Jō ad verā ꝛ ꝑmanentē ſapiē-
tiam q̄ de ſurſum eſt recurrendū eſt. Hec eīm
eſt pudica. pacifica ꝛ modeſta ꝛc̄. Jacobi. iij.
Nā mentē quā inhabitat ꝑurificat ꝛ pacifi-
cat ꝛ q̄etat. Et iō iſti9 ſapiētie plenitudo ꝑfe-
ctoꝝ mētes angelis ordinis cherubin pa-
rificat ꝛ ꝯfigurat. Jō dꝛ Malach. ij. Labia
ſacerdotꝭ cuſtodiūt ſciam ꝛ le. de ore ei9 re.
qꝛ angel9 dñi ī exercituū eſt. Et in h9 rei figu-
rā dꝛ Exo. xxv. Duos q̄ꝫ cherubin facies ex
vtraqꝫ ꝑte oraculi cherub vn9 erit ī late vno
ꝛ cherub alter in latere altero ꝛc̄. Jſtud ora-
culū eſt cor hūanū in q̄ oportet deū adorare ī
ſpū ꝛ veritate. Joh. iiij. Jn q̄ quaſi a ſiniſtrꝭ
erigit̄ cherub q̄ ad ſciam in humanis. vt ſcꝫ
ſciam9 qualit̄ in medio h9 praue ꝛ ꝑuerſe na-
tionis ſapiēter ꝯuerſemur. in alia ꝓo ꝑte dꝫ
eſſe cherub q̄ ad ſapiam neceſſariā in diuis
vt ſcꝫ ſm ſpm̄ diuine ſapie nos celeſtibꝫ cō-
formemur. ꝛ ſic cherubin vocabulū in pñti
ꝛ in futuro ſciam ſignificat. Pñt itaqꝫ viri ꝑ-
fecti dici cherubin ꝓpt̄ multa q̄ ſm traditōꝫ
beati dionyſij iſtꝭ angel' ſpēalit̄ appropant̄. ꝛ
ꝑmo ꝓpt̄ deif. cā viſionē. iō eīm deiuidi dicūt̄
qꝛ diuini lumīs influētia ꝑmo ꝛ ꝑncipalit̄
irradiāt̄ q̄ in dei viſiōe ſublimiori glīa extol-
lunt̄. Et h̄ iō. nā viri ſpūales angel' q̄dē che-
rubin cōpabiles deū vidēt ꝑ cognitiōeꝫ ꝛ ꝑ
ꝯſciēmū diciā. ſibi adherēt īſeꝑabilit̄ ꝑ amo-
rem. ꝛ ſic de nūero cherub efficiūt̄. ad quoꝝ
cōparantiā ſe deueniſſe vite ꝛ grē merito dī-
noſcūt. j. Paral' xxviij. Auꝝ puriſſimū dedi
vt fieret ex eo ſīlitudo cherubin ſm opa exē-
plarꝭ ꝛc̄. Auꝝ puriſſimū purā ſignificat cō-
ſcientiā ꝛ mundā q̄ in viris ſpūalibꝫ potiſſi-
me inuenit̄ ꝓpt̄ quā vita angelica in ea ſiliꝭ
potiſſime repit̄. Nā nulla creatura puritati
angelice in pñti poterit adeq̄ri q̄ ipi9 angeli-
cam puritatē quantū in ſe fuerit ꝯtempſerit
imitari. Jtē ſcđ̄m ꝓpter ſingularē diuinē
lumīs ſuſceptōꝫ. qꝛ lux diuia ſuꝑ ipos trāſ-
fuſa ipos ſingularit̄ illumiat. vt oibꝫ ſub ſe
ꝯſtitutis ipis mediātibꝫ euidētiſſime ſe oñ-
dat. ꝓpter qđ cherubin plena fuiſſe oculis le-
gunt̄. Ezech. j. ꝛ x. ꝛ Apoc. iiij. qꝛ viri angel'
cherubin cōpati circūſpectiōis grā ꝛ ꝓuidē-
tie dono circūdan. ſunt vndiqꝫ luminoſi vt
non ſolum ꝓpria. vetū etiā ꝛ accendāt vigilā-
ti ſtudio aliena. Et ideo forſan facies che-
rubin mutuo ſe legunt̄ reſpexiſſe quia vn9-
quiſqꝫ alterius debꝫ eſſe ocul9 ꝛ alieno ꝑicu-
lo velut ꝓprio cū diſcretiōis moderamie ꝯſu-

Itē tertio ꝓpter ſibi infuſe ſapie cōmuni/
cationē. Nā occultū ſupᵐe ſapiētie donum
ſiue lumē qd̄ diuinitꝰ accipiūt ad alios trāſ
fundūt. ſic iuſti talentū qd̄ ex dei diſpēſatōe
recipiūt nō ponūt ſub modio ſ; ſup cande/
labrū. qd̄ oībꝫ q̄ntū in ſe eſt cōmunicāt eq̄
liter ⁊ exponūt. Sap. vj. Sacramēta dī nō
abſcondā. ſ; ponā in lucē ſciam ⁊ nō preter/
ibo veritatē ⁊c̄. Vex erubeſcere pn̄t inuidi
⁊ emuli q̄ donū dei nitunt̄ ſibi ſolū vēdica/
re. Cōtra qd̄ Nūe. xj. Quid inuīdꝫ emularis
p me. q̄s tribuet vt oīs populꝰ ꝓphetet. et
det ſingulis ſpūm ſuū. Itē quarto ꝓpter
diuine ꝗetis ꝑparatiōem. Vn̄ Dionyſ. eos
diuīe ꝗetis hoſpites ſiue receptores cogno
minat. ex eo eī ꝙ lumē capiūt. locꝰ luminiſ
fiunt. Qui igit̄ ꝑ amorē ⁊ quietē cōſciētie d̄o
deſup veniēti in ſuo affectu locū ꝑparant.
angelꝰ cherubin ſe ꝯformāt. iō forſan dicit̄ ſe
dere ſup cherubin. q; quos ꝗetos humiles
⁊ māſuetos inuenīet in ipis familiariꝰ requi
eſcit. Iſa. xj. Requieſcet ſup eū ⁊c̄. Pſ. In
pace factꝰ eſt locꝰ eius. ⁊ in ſyon h. e. Iſa. lxvj
Sup quē reꝗeſcet ſpūs meꝰ. niſi ſup manſ.
⁊c̄. Itē q̄nto ꝓpter imediatā ſecrete dei ſa
pientie circuitiōē. Nā angeli cherubin ime/
diate quidē deo aſſiſtūt ꝑ incōmutabilitatē
ꝯtemplatōis ⁊ veritatꝭ. circueūt tn̄ ſemꝑ ad
mirando ⁊ laudādo incōprehenſibilē ꝓfun
ditatē diuine maieſtatꝭ. Nā q̄nto cōtempla
tionis acie ꝓfundiꝰ diuinitatꝭ ſecreta cōpre
hendere ſatagūt. tāto ſe minꝰ cōprehendiſſe
ꝑ oīa recognoſcūt. Sic reuera eſt de ꝑfe/
ctis q̄ nōdum ſe cōphendiſſe arbitrant̄. imo
quāto vident̄ eſſe ṽtutibꝫ ⁊ gratijs ꝑfectio/
res. tāto ſe reputāt oībꝫ inferiores. ⁊ cum
aliq̄ reputāt eos vſq; ad dei ſecretiora iā pe
netraſſe vix putāt ſe adhuc talia inchoaſſe.
Ecc̄i. xviij. Cū ꝯſūmauerit hō tunc incipit.
Luc. xvij. Cū oīa bn̄ feceritis. dicatꝭ ſui
inutiles ⁊c̄. Itē ſexto ꝓpter deifici alimen
ti vnificā repletiōem. q; nō eſſet ꝑ oīa bea
tus angelorꝫ ſtatꝰ ſi multa de ſecretis dei ca
perēt intellectu. ⁊ tn̄ vacui remanerēt i affe/
ctu. Iō dicit ꝙ multa quidē ⁊ inaudita de
dei ſecretis intelligūt. ſ; ſinguli ſummā reſe
ctiōem ſpūalē qua deo incorporant̄ inueni/
unt. ⁊ ꝑ interna dulcedinē diuine volunta/
ti vniti ab ipo nō recedūt. Sic viri ſpūtua
les multa capiētes intellectu vberiꝰ ſe ⁊ ali/
os reficiunt quāto ꝓfundiora de occultꝭ di
uine ſapiētie apprehēdunt. Hieremie. xxxj.
Inebriabo aīas ſacerdotū pinguedie ⁊c̄.
Et Iſaie. lv. Audite ⁊c̄. Iſtꝰ alimenti dulce
dinē tāto iuſti ꝑfectiꝰ recipiūt ⁊ ſentiūt. q̄n/
to ſenſus corꝑis ⁊ affectiōes corde puriꝰ cu/
ſtodiunt atq; regūt. Ideo abraā priꝰ ange/
lorum pedes abluebat quos tempato cibo
reficere diſponebat. Gen̄. xviij. Afferā pau/
xillum aque ⁊ lauent̄ pedes veſtri ⁊c̄. Soli
cū boni ⁊ mūdi ad eſum angelicū admittū
tur. Sapie. xvj. Prepaſti populo tuo eſcā
angelorꝫ ⁊c̄. Itē ſeptimo ꝓpter ſitus collo
cationē. Nā ſupne virtutes ex parte dexte/
re collocantur. demones vero ſiniſtrā tene/
re vident̄. Ezech. x. Cherubin ſtabāt a de/
xteris domus ⁊c̄. Et hoc eſt ꝓpriū electorū
⁊ perfectorꝫ vt ſint filij dextere ſicut munda
ni filij ſunt ſiniſtre. Nam oues a dextris. he
di vero a ſiniſtris i iudicio locabunt̄. Mat
thei. xxv. In cuꝰ rei figurā abraā dexterā
tenuit. Loth vero tenēs ſiniſtram in ſodo/
mam declinauit. Gen̄. xiij. Ideo etiā poſuit
iacob manū dexterā ſup caput manaſſe. ſini
ſtram vero ſup caput effraim. Geneſis. xlix
Manaſſe obliuio. Effraim ṽo frug. fer vel
fructificatio interꝑtatur. Qui hic gaudent
bonis tpalibꝫ quibꝫ applaudit mūdus. ſunt
effraim. ⁊ putāt ſe dexterā felicitatis obtine
re. Pſ. Beatū dixerūt populū cui hec ſunt.
Religioſi vero q̄s obliuiſcit̄ ⁊ abijcit mūdꝰ
ſiniſtrā hr̄e partē a reprobis opinat̄. Sa/
piētie. v. Hi ſunt q̄s aliquādo habuimus i
deriſum ⁊c̄. ſ; in fine cancellabunt̄ manꝰ. q̄a
mali ſiniſtrā cū rubore obtinebūt. boni ṽo
cum honore dexterā obtinuiſſe ſe gaudebūt
quando dicet̄. Amice aſcende ſuperiꝰ. ⁊ erit
tibi honor corā ſimul diſcumbētibꝫ. alijs i/
cipientibꝫ obtinere nouiſſimū locū cum ru
bore. Item octauo ꝓpter inferiorū exci/
tatiōem. Nā angeli ordinis cherubin infe/
riores angelos excitant in diuine ꝯtempla/
tiōis admiratōē. ⁊ qd̄ a deo ꝑ cognitōis do
num ꝑcipiūt. inferioribꝫ innoteſcūt Et hoc
ꝯuenit religioſis verbo ⁊ exēplo ſeclares al
licere ad laudē ⁊ cognitionē creatoris. Eze/
chiel. x. Cū ambularēt cherubin ibāt pariter
⁊ rote iuxta ea ⁊ cū eleuarēt alas ſuas vt ex/
altarent̄ d̄ terra nō reſidebāt rote ſed iuxta
erant. ſtantibꝫ illis ſtabāt ⁊c̄. Ex quo mani/
feſtum eſt ꝙ ex profectu vel defectu religio/
ſorum ⁊ clericorꝫ dependet ꝑfectus vl̄ defe/
ctus laicorꝫ. Iudith. viij. Et nūc frēs vos q̄
eſtꝭ p̄ſbi i ppło dei ex vobis pēdet aīa illorꝫ.

Itē nono ꝓpter diuine volūtatis manifestationē. Nā mediātibꝫ angelis cherubin diuina volūtas in ſupiorībꝫ innoteſcit. Ideo dr̄ Nūe.vij.c. Audiebat vocē loquentis ad ſe de ꝓpiciatorio qḋ erat ſup archā inter duas alas cherubin. inde ⁊ loquebat̄ ei. Sic religioſi ⁊ litterati viri ſunt q̄ſi interp̄tes dī ad aures ſimpliciū laicoꝝ ⁊ ipoꝝ laicoꝝ ad aures dei. Exo xix. Moyſes retulit verba dñi ad populū. ⁊ vice verſa ꝑpl'i ad deū. Et Ezech.j. Sonꝰ alaꝝ cherubin erat q̄ſi sonꝰ aquaꝝ multaꝝ quaſi vox ſublimis dei. Nā ꝑfecti verba populoꝝ referūt ad deū in orōne ⁊ gratiaꝝ actiōe. ⁊ verbū dei annūciāt populo i p̄dicatiōe. Videāt igit̄ ꝙ fideles ſint interp̄tes. nō amore. nō odio vel timore alicuiꝰ ꝑſone ⁊ diuinū ꝯſiliū peccatoribꝫ occultantes. Talis interpres fuit Paulꝰ q̄ dicit Actuū.xx. Nihil ſubtraxi vobis vtilium q̄n annūciarē vobis ⁊ docerē publice teſtificās oībꝫ p̄niam ⁊ fidē ⁊c̄. Itē decio ꝓpt̄ ſpecialem cuſtodie paradiſi deputatiōem. Nam cherubī velut ianitoribꝫ cuſtodia ianue paradiſi fuit deputata. vt patet Gen̄.iij.c. Collocauit cherubin ⁊ flammeū gladiū atq꞉ ꝟſatiſem ad cuſtodiendā viā ligni vite. Et hoc videt̄ eſſe ꝓpriū officiū religioſoꝝ ⁊ doctorū ⁊ prelatorū. vt tā ex vite merito q̄ꝫ ex officio viā artā que ducit ad vitā in ſe cuſtodiant. ⁊ alijs oſtēdere nō deſiſtāt. vt dicere poſſint illud Hiere.v. Hec eſt via ambulate in ea. ſꝫ nō debꝫ eſſe ſine gladio verſatili ⁊ flammeo vir ꝑfectus.

t Ertiꝰ ordo p̄me hierarchie vocatur ordo thronorū. in q̄bꝫ diuina iuſticia potiſſime req̄eſcit. ꝑ quoꝝ miniſterium diuīe equitatis excellētia benigne ⁊ ſapiēter iudicās vniuerſa hoībꝫ innoteſcit. ſicut dic̄ p̄s. Sedet ſup thronū q̄.iu.in. Et Eccl̄i.j. Vnꝰ eſt altiſſimꝰ creator oīm potēs ⁊ metuēdus nimis. ſedēs ſup thronū dominans deꝰ. Vn̄ hi angeli in quibꝫ deꝰ reſidet ⁊ cuncta ſubiecta ordinat ⁊ diſponit dicunt̄ throni. quia ſicut thronꝰ ſubijcit̄ reſidēti. ſic angeli iſtiꝰ ordinis diuine iuſticie ſunt ſubiecti. ex quo p̄ſidētis auctoritas declaratur. ⁊ ipoꝝ ſubiectoꝝ thronoꝝ. id eſt. angelorꝫ humilitas cōmendat̄. Nā ſup humiles ſpiritu dñs requieſcit. Et ideo viri ſpirituales ⁊ ꝑfecti ſiue ſint religioſi ſiue p̄lati ſignificātur ꝑ thronos ratiōe iuſticie ⁊ humilitatis. ſicut ꝑ cherubin ꝓpter excellentiā ſapientie. ⁊ ſicut ꝑ ſeraphin ratiōe charitatis. Nā illa que de thronis ꝑ appropriationē dicunt̄. in viris ſanctis ꝑ imitatiōem diuine iuſticie inueniunt̄. De ꝓprietatibꝫ aūt thronoꝝ dī dionyſius. ꝙ ſunt ſedes dei altiſſimi. com pacte id eſt. ꝯueniēter ꝯiūcte ab oīm libere ſubiectione diuini ſupaduētus ſuſceptiue. deiſere. ⁊ ab oīm extremitate remote ⁊c̄. Et he cōditiones q̄ꝫuis ꝓprie dicant̄ de angel' tertij ordinis. ꝯueniūt tn̄ ꝑ appropatiōnē virꝫ ſāctis qui poſſunt dici viri ignei vel flammei quo ad ꝑſpicuitatē cognitiōis ⁊ feruorē caritatis. Dan̄.vij. Thronꝰ eiꝰ flamma ignis. ibi gloſa Origenis. Thronꝰ dei ſunt monachi ⁊ heremite ⁊ ꝯſimiles q̄ in vno loco degentes deo militare ſtudēt. nec ꝑ loca diſcurrunt in quoꝝ quietꝫ cordibꝫ quieſcit deus. q̄ bene flāma nuncupat̄. q2 dilectiōe dei ⁊ p̄ximi ⁊ deſiderio celeſtis patrie inflāmant̄. Dicunt̄ etiā throni eburnei ꝓpter mundiciam cordis ⁊ candorē innocēte ⁊ caſtitatis. Vn̄ ſignificant̄ ꝑ thronū eburneū quē fecit Salomon de ebore grandē.ij. Paral.x. ⁊ iij. Regū.x. Nā in cordibꝫ eburneis. i. mūdis ⁊ caſtis dñs requieſcit q̄ paſcit̄ inter lilia donec inclinent̄ vmbre ⁊ aſpiret dies. Et ideo in ꝟginali vtero velut in throno eburneo diuinitas nouē mēſibꝫ req̄euit. Can̄.v. Venter iꝰ eburneꝰ. diſtinctꝰ ſaphiris. Ille inq̄ꝫ venter de quo Luc̄.x. Beatꝰ venter q̄ te portauit. Qui vtiq̄ꝫ fuit eburneꝰ vēter vl' thronus q̄ntū ad extinctionē fomitis ⁊ ꝯcupiſcentie tā originalis q̄ꝫ actualis. ⁊ quo ad ꝑuilegiū ꝯtinētie ſingularis. Itē ſunt throni gemmei. varijs ſcꝫ gēmis ⁊ lapidibꝫ p̄cioſis inſigniti quantū ad mētis cōſtantiā ⁊ patientie firmitatē. Ezech j. Siꝫitudo throni quaſi aſpectꝰ ſaphiri. et Apoc̄.iiij. Sedes erat poſita in celo ⁊ ſup ſedē ſedēs. ⁊ aſpectꝰ eiꝰ quaſi aſpectꝰ lapidis ſmaragdi. Saphirꝰ eſt ſolidus lapis celeſtis ⁊ aerei coloris. ⁊ ſignificat illos q̄ firmi ſūt ⁊ ſtabiles ꝯ̄ extrinſecas mūdi tribulatiōes. ⁊ h̄ ob ſpem eternorum ⁊ bonoꝝ celeſtiū futuroꝝ. ſic̄ fecit Eleazarus ij. Machabeoꝝ.vj. q̄ dixit. Dn̄e tu ſcis q2 cū a morte poſſem liberari duros corpis ſuſtineo cruciatꝰ. ſm̄ aliā ꝟo trāſlationē ꝓpt̄ timorē tuū h̄ libent̄ patior. Smaragdꝰ ꝟo q̄ lapis ē mūdꝰ ⁊ ꝯ̄ impetuoſum ſanguinis influxū vtilis ſignificat illos qui in amore caſtitatꝫ roborati inatas reꝑmūt i ſe corpis paſſiones. ſic̄ fecit ap'ls.j. Coꝝ ix. Caſtigo

corp⁹ meū ꝛ in ſeruitutē redigo. ꝛc. Jaſpis
ꝓo q̄ eſt gēma fugās fantaſmata. illos ſigni
ficat q̄ temptationes demonū ſupant. ꝛ ipo
rum fantaſticas vincunt illuſiones ꝛ decli/
nant. ſicut apoſtol⁹ qui dixit. Nō ignoram⁹
aſtutias ei⁹ ꝛc. Et talib⁹ gēmis. id eſt. viris
ſolidis i fide ꝛ ope ꝟtuoſis ꝓparat dñs tro
nū ſuū. ſic dr de hierl'm celeſti. tron⁹ dei dice
bat. Math. v. in Thob penul. Ex ſaphyro
ꝛ ſmaragdo edificabit ꝛ ex lapide precioſo.
ꝛc. Itē throni ſunt nubes p cōpaſſionē ꝛ
pietatē in quib⁹ dñs reſidēs velut de q̄buſ/
dam nubib⁹ pluēs p ipas ſubuenit miſ'ijs
afflictoꝝ. Eccī. xxxv. g. Specioſa eſt dei mi
ſericordia in tpe tribulatōis. q̄ſi nubes plu
uie in tpe ſiccitatis. ꝛ Prouerb xx. g. Miſe/
ricordia ꝛ veritas cuſtodiūt regē. ꝛ robora/
bitur clemētia thron⁹ eius. De h throno dr
Eccī. xxiiij. Thron⁹ me⁹ in columna nubis

Itē iuſti dicunt throni dñi. ſz q̄ſi aurei p
incorruptibilē iuſticiā ꝛ inflexibilē eq̄tatem
Nā auꝝ incorruptibile eſt ꝛ vix flexibile. ſic
iuſticia Sap. j. Juſticia ppetua ē ꝛ imortal
ꝛc. Et in eodē. iij. Juſti in ppetuū viuent. ꝛ
ideo in eis velut in throno aureo firmoꝛ ſo
lido dñs requieſcit. ſic Aſſuer⁹ qui i throno
aureo ꝛ in ſolio regni ſui reſidebat. Heſter.
xiiij. d. Prouer. xxv a. Aufer iniquitatē ꝛ im
pietatē de vultu regis ꝛ firmabit Poſſūt
etiā dici iuſti throni ſyderei ſiue ſtellei. ꝛ hoc
p trāquillitatē ꝯſciētie ꝛ pfectā cordis hūili
tatē. Nā quāto homis cōſciencia humilian
do ſe magis indignū reputat. tāto circa cele
ſtia obtinenda apl'⁹ ſe coaptat ꝛ ad deū in ſe
ſuſcipiendū tāto eſt abilioꝛ. q̄nto in ſui ꝯſi
deratiōe humilior iudicat. Ps. Thron⁹ ei⁹
ſicut ſol in cōſpectu meo. ꝛ ſicut luna pfecta
ꝛc. Sol quidē ꝛ luna cōputant inter ſidera
q̄ q̄uis corpali dimēſione ꝛ ꝟtuali effectu ꝛ
opatione ſint maxia. tamē minima ſm ſenſ⁹
aſpectū iudicant. Et h humilib⁹ cōgruit. q̄
q̄nto in mūdo min⁹ reputant. tāto ſunt ma
iores. Sapie. v. Habuim⁹ eos in deriſum
ꝛ i ſimilitudinē iproperij ꝛ finē illoꝝ ſine ho
nore. ꝛ ecce quomō cōputati ſunt inter fili
os dei ꝛc. Sancti itaq̄ viri q̄ tā multipli
ci cauſa dei dicunt throni. angelis tertij oꝛ
dinis cōparant. pter altiſſime paupratis ꝓ
feſſionē. Nā illud reputam⁹ altius quod eſt
a centro remoti⁹. Tales ſunt paupes ſpiri
tu quoꝝ eſt regnū celoꝝ. Math. v. Qui cū
terrenis nihil cōmune poſſidēt. ꝛ ideo ſupi
oꝛem in celeſtib⁹ locū habent. ij. Choꝛ. viij.
a. Altiſſima coꝝ paupꝛtas abūdauit in diui
nas ſimplicitatis coꝝ ꝛc. Alta quidē ē pau/
pertas q̄ tollit ſupflua. Altioꝛ q̄ diſtribuit ꝛ
licita ꝛ pmiſſa. Sz altiſſima ſibi ſubtrahit
etiā neceſſaria. ſicut illa vidua q̄ in gazophi
lacio de ſuis neceſſarijs duo dedit minuta
Marci. xij. Alti⁹ eſt igit paup ſpū ſuperflua
abijciēs. ſic Abraā Geñ. xiiij. q̄ dixit. iuro ti
bi ꝛc. Altioꝛ ꝓo a licitis abſtinēs. ſic dauid q̄
abſtinuit ab aq̄ q̄ ſitiuit. ij. Para. xxiij. Sz
altiſſim⁹ eſt ea q̄ vident neceſſaria nō admit
tens. Iſa. lviij. g. Suſtollā te ſup altitudinē
terre ꝛ cibabo te hereditate iacob pris tui.
ꝛc. Itē throni angeli ſūt cōpacti. i. ꝯueniē
ter aptati ꝛ ꝯiūcti. qꝛ mutue caritatꝫ iūctu/
rā aliq̄ relaxāte iniuria nō deſerūt ſz ſm na
ture ſue ꝛ grē capacitatē deū ſuperuenientē ap/
tiſſime recipiūt. ꝛ receptū de ſe vlteri⁹ nō re/
pellūt. Et h ꝯuenit ſanctis viris ꝛ pfectꝫ vt
ſint cōpacti ſic throni p mutue charitatis ꝛ
affectiōis indiſſolubilē cōpaginationē. ſz in
oīb⁹ ſe deo coaptātes ſibi i ſuis affectib⁹ im
mutabilē ꝓparēt māſionē. Ad Ephes. iiij.
Creſcam⁹ in charitate i illo q̄ eſt caput ex q̄
totū corpus ipſi cōpactū eſt ꝛ cōnexū p oēm
iuncturā ꝛc. Nā in illis qui ſunt vniti ꝛ cō/
pacti in charitate ſine omi ſciſſura ꝛ affectio
nis ſepabilitate deus pacis requieſcit ꝛc.

Itē ab omi ignominioſa ſubiectiōe ſunt
liberi quantū ad omnimodā ſeruitutꝫ pec/
cati euacuationē Nam throni q̄uis deo ſint
ſubditi. nō tamē ſeruiliter ſunt oppreſſi. tāto
magis ſunt liberi q̄nto ei magis ſunt ſubie/
cti cui ſeruire eſt regnare ꝛc. Seruit⁹ itaq̄
nimis ignominioſa ꝛ turpis eſt peccare Nā
qui facit peccatū ſeruus eſt peccati. vt dicit
apoſtol⁹. Deo vero ſubijci ꝛ eius iuſſis ob/
temperare ſūma eſt libertas ꝛ iam cū Chri/
ſto in ſpiritu cōregnare. Ad Romanos. v.
Liberati a pctō ſerui facti eſtis iuſticie ꝛc.
Veri ergo ſerui ſunt in quoꝝ mentib⁹ p ma
liciam regnat dyabol⁹. Sed vere liberi ſūt
quoꝝ corda p grām inhabitat deus Itē
ſunt deiferi p legis diuine voluntariā ſup/
portationē. Nā tūc deū ferre dicimur q̄n ſi
dei ſue pcepꝫ volūtarie ſubijcimur. ad Col
loſ. v. Gloꝛificate ꝛ poꝛtate deum in corde ꝛ
coꝛpore veſtro. Tanq̄m ergo throni deum
ferimus quando preceptoꝝ ſuoꝝum one/
ra compoꝛtamus. Cant. iij. Ferculum fec
ſibi Salomon ꝛc. Itē diuini ſupaduēt⁹

ſuſceptiui. ꝛ hoc ꝑ oīmodā volūtatis cū deo cō
formationē. Nā ad illos deꝰ ſine obſtaculo
ꝑuenit vbi ꝯtradictionē volūtatꝫ improbe
nō agnoſcit. ꝛ iō thronū cordis oportet di/
ſponere ꝛ aptare ſi ipſam in nob voluerimꝰ
bitare Sap. j. Nō habitabit ī corꝑe ſubdi/
to pctīs. ꝛ iō ſola domꝰ cordis eſt ꝑparanda ꝛ
ꝯornāda. ne forſitā ad nos declināſ recedat
eo ꝙ thronū vel ſedē paratā nō iueniat. iiij.
Reg. iiij. Uir dei ſctūs eſt iſte q̄ trāſit ꝑ noſ
Faciamꝰ ergo ei cenaculū ꝛ ponamꝰ ī eo le
ctulū mēſam ꝛ ſellā ꝛ candelabꝝ. vt cū vene
rit maneat apud nos ꝛc. Itē throni angeli
ci ab oīni extremitate ſunt remoti. qꝛ ei quí
ſine fine ꝛ ꝑncipio eſt. in q̄ nō ē reꝑire ex/re/
mitatē īmediate ſunt ꝯiūcti. ꝛ hoc referſ ad ꝟ
tutis mediatōem ſiue virtutꝫ exiſtentꝫ ī me
dio electionē quā viri ſctī angelorū exēplo
eligūt. ꝛ ab extremitate viciorꝝ ſe ſubtrahen
tes ad ꝟtutis mediū tendūt. ꝛ bonis ētnis
q̄ ſine extremitate ſūt ꝑ ꝟtutis oꝑa ſe ꝯiun
gunt. In medio ſe tenēdo ꝓficiūt q̄ ꝑ fidē
ꝛ charitatē mediatori dei ꝛ hoīm adheren/
do ab ipſo ꝑ volūtatis diſcrepantiā nō rece
dunt. In medio ſe tenent q̄ oībꝫ indiffe/
renſ ſine acceptiōe ꝑſone iuſticiā exhibent.
ij. Paral. xix. Nō eſt apud deū iniq̄tas neqꝫ
ꝑſonarꝝ acceptio. neqꝫ cupido munerū ꝛc. ꝛ
Prouer. xviij. Accipe ꝑſonā impij ī iudicio
nō eſt bonū ꝛc. hi mediū nō tenent ſꝫ ad ex/
tremitatē tendūt. ꝛ iō throni dei non ſunt q̄
colūt ꝑſonā potentꝫ ꝛ amici ſunt mūera tri/
buentis. Prouer. xix. ꝛ Iſa. lix. Corruit in
platea ꝟitas. ꝛ cā pauꝑis nō potuit ingredi
ad eos. Boni ꝟo ꝛ electi iō throni dei ſūt. qꝛ
pauꝑibꝫ ſic diuitibꝫ eq̄lr ſe exponūt. Pro/
uer. xxix. Qui ī ꝟitate iudicat pauꝑes thro/
nus eiꝰ in ētnū firmabiſ ꝛc. Itē throni
angelici deo ꝑſidenti nō coacte ſed ſponta/
nee ſunt ſubiecti. ꝛ iō eorum miniſterium
potius eſt felicitatis q̄ꝫ neceſſitatis. ꝛ hoc re/
fertur ad voluntariā electorꝝ obediētie ſub
iectionē. Coacta eīm ſeruicia deo nō placēt.
ij. Corꝝ. ix. Nō ex neceſſitate ſed ex hylarita
te ꝛc. ꝛ in Ps. Uolūtarie ſacrificabo tibi ꝛc.
ꝛ Exo. xxxv. d. Obtulerūt mēte promptiſſi
ma ꝛ deuota ꝑmicias dño ꝛc. In corde itaqꝫ
deuoto ꝛ ex deuotiōe ad obediēdū ꝓm/
pto dñs ſuauiſ velut in throno requieſcit.
In cuiꝰ rei figurā ſpūſſcūs ſic columba de
ſcendit ꝛ requieuit ſuꝑ caput dñi i qñ iohi vo/
luntarie ſubditus ab ipſo voluit baptizari.
Luce. iij. ꝛ Joh. j. Uidi ſpm̄ q̄ſi columbā de
celo deſcendentē ꝛ manentē ſuꝑ eū ꝛc. Pa/
tet itaqꝫ ex ꝑdictꝫ qꝛ in viris ſctīs ꝛ religio
ſis ille triplex ordo celeſtis ꝑ q̄ndā aſſimila/
tionē ꝯfiguraſ. et q̄bꝫ cōuinciſ ꝙ ſubſequē/
tis hierarchie triplex ordo in bonis recto/
ribꝫ ꝛ ꝑlatis ꝑ q̄ndā expſſam ſilitudinē re/
periſ. Nā media hierarchia cōtinet dñatio
nes. ꝟtutes ꝛ ptātes ſcḋm Dionyſij ordinati
onē. Nā dñatōes vſum dñandi edocēt. ꝟtu
tes vigorē cōformādi ſe deo inferioribꝫ viri
liſ exhibent. ptātes maliciā aduerſariorū
cohibent atqꝫ arcēt. Iſtis tribꝫ angelorꝝ or/
dinibꝫ. quorꝝ noīa ſonant in dñium ꝟtutē ꝛ
ptātem oīs ꝑlatōis auctoritas corrn̄det.
Nā oīs ꝑlatio eſt ꝓpter tria ꝑncipaliter a
dño ordinata. qꝛ ꝑ ipſos vult deꝰ hoīes ꝑ fi
dem veritatis ꝛ mores ſctītatis ad dei ſilī/
tudinem reformare. vel lites reſcindere ac
diſcordes ad cōcordiā reuocare. aut coer/
cere rebelles ꝛ maliciā reformare. Ad morꝝ
diſciplinā ꝛ correctionē eſt inſtituta digni/
tas ſacerdotalis. ad reformandā ꝯcordiaꝫ
inſ hoīes ꝛ pacē cōſuandā ordinata eſt au/
ctoritas iudiciaria. ad maliciā coercendam
cōceſſa eſt ptās ſecularꝫ. impialꝭ ſcꝫ ꝛ regalꝭ.
Prima auctoritas eſt pure ſpūalis. Tercia
eſt pure tpalis. ſed media eſt mediocris. ſcꝫ
partim ſpūalis. partim tpalis. Illi igiſ quí
ꝑminent in miniſterio pontificali ſiue ſacer
dotali. aſſilanſ ordini dñationū. Qui vero
ex officio ꝑcellūt in auctoritate iudiciali. cō
formitatē hn̄t cū ordine ꝟtutū. Sed q̄ ali/
os trāſcendūt in potētia ſeclari cōfiguranſ
ordini ptātū. de quibꝫ ꝑ ordinē aliq̄ ſūt bre
uiter in mediū ꝓferenda.

Secunda pars.

Dñiationes ita

d q̄ꝫ dicunſ angeli ꝑmi ordinis me
die hierarchie. Sic aūt ſcḋm Iſi.
nuncupanſ. qꝛ inferioribꝫ angelꝭ dñantes.
eos inſtruūt ꝛ informāt q̄lr in ꝑlatōis offi/
cio debeāt ſubditoſ ad deificā ſilitudinē re
uocare. ꝛ ſine tyrānide ſubditorꝝ facta libe/
raliſ ordinare. Uñ dicit Diony. Noīatio
dñationū abſolutā ꝛ liberā anagogē abſqꝫ
vlla tyrānica diſſilitudine liberaliſ ſeueraꝫ
ꝛ ab oīni ſubiectiōe ignominioſa remotā de
clarat. q. d. Sicut ꝑ anagogen. i. ꝑ excellen/
tiā vniuerſa ē ſuꝑ alios angelos ſine ſubie
ctione eleuanſ. ita ꝑ nullā tyrannideꝫ ad de/

preſſionẽ aliorũ inclinanť. quorũ domina/
tio ⁊ liberalis eſt ⁊ ſeuera. que liberal' in be
nignitate. ſeuera in ptãte. ⁊ hoc ꝓprie conue
nit p̄latis q̄ in ſpũalibꝫ ſingulariť dominã/
tur. ſicut ſacerdotibꝫ ⁊ epis qui in ſpũali of/
ficio iudicanť omibꝫ digniores. Dicunť ita
ꝙ illi q̄ preſunt pure in ſpũalibꝫ dñationes
qꝛ verũ dñium eſt qñ ſuperanť vicia ac vir/
tuoſa opera in regno aĩme ſiue eccl'ie domi
nanť. non autez poſſunt extirpari mala vt
bona efficaciť dominenť niſi ꝑ prelatoꝝ mi
niſteriũ quibꝫ celitꝰ collata eſt auctoritas.
vt ꝑ ipoꝝ officiũ ⁊ ſacramẽtoꝝ myſterium
euacuenť vicia. ⁊ mores in hoibꝫ corriganť.
⁊ ſic ſubditorũ mentes ꝑ morũ diſciplinam
ad deiformẽ ſimilitudinem reformenť. Et
ideo apud p̄latos aniaꝝ iſtius dñatõis au
ctoritas a domĩo eſt relicta. vt ipis coope/
rantibꝫ peccati ſeruitꝰ penitꝰ auferať. et ve/
ra libertas ſpũs electis mentibꝫ ꝑ ipoꝝ mi
niſteriũ cõferať. Sapie. ix. In ſapia tua cõ
ſtituiſti hominẽ vt dominareť creature tue
que a te facta eſt vt diſponas orbez terre in
equitate. ⁊ in directione cordis ⁊ in iuſticia
⁊c. q. d. ideo dominiũ homini ſuꝑ hoiez cõ/
tuliſti vt coꝛ auerſi homis ꝑ iniuſticiã me/
diante iuſticia ad deũ iterato dirigať. Re/
cognoſcant igiť pontifices chriſti ac ſacer/
dotes ꝙ a dominatore vniuerſe ťre recepe/
runt ſupremũ dominiũ ⁊ a diebꝫ ſeculi. nõ
ſolũ homibꝫ imo et angelicꝭ ſpiritibꝫ penitꝰ
inauditũ. qꝛ vt dicit Berñ. nec regibꝫ nec ſe
culi huiꝰ poteſtatibꝫ legiť attributũ. vt illũ
eõficiat quotidie ꝯſecratꝰ in ſacerdotem in
altari quod dei filiꝰ diuinitatꝭ ꝟtute ꝑfecit
in cena paſchali. vbi fuit remunerans ⁊ mu
nus. cibans et cibus. cõuiua et cõuiuiũ. of/
ferens et oblatũ. Iſtud donũ prelatis eſt
collatũ nõ ad turpem queſtũ extorquendũ
nec ad ſuperbiendũ vel ſubditos q̄litercũ/
ꝙ opprimendũ. ſed potius ad vere liberta/
tis ſtatũ per ſacerdotũ officiũ ⁊ ſacramen/
toꝛũ myſteriũ reducendũ. Zacha. vj. Se/
debit et dominabiť et erit ſacerdos in ſolio
ſuo. ⁊ erit conſiliũ pacis inter eos. ⁊ erũt co/
rone memoriale in templo dñi. Dicunť igiť
chriſti ſacerdotes dñationes. non quia de/
bent domiari in clero vt ſuꝑbiant ſed vt for
mã gregi ex animo ſe oſtendãt et ad angelo
rũ conformitatẽ verbo ⁊ exẽplo ꝓmoueãt
ſubditos et adducãt. j. Petri. v. nõ vt domi
nantes in clero ⁊c. Illi igiť qui plenã in ſpi/
ritualibꝫ a domĩo receperunt auctoritatez
nõ imerito dominationibꝫ cõformanť. ⁊ hoc
p̄cipue ꝓpter illa q̄ appropriata de iſtꝭ ange/
lis recitenť. Primo ꝓpter clericalis aucto
ritatis libertatẽ. nã in hoc iſtoꝝ angeloꝝ di
gnitas cõſiſtit ꝙ nullius pedeſtris ſubiecti
onis oppſſiõe oppreſſa ſit vt dic̃ Dionyſiꝰ.
et hoc quidẽ clero cõuenit q̄ libertatem nõ
modicã laicis omĩno ⁊ pedeſtribꝫ incõpara
bilẽ a dño recipere meruit. vt dici poſſit il/
lud Pš. Nõ fecit taliter omĩ natõi. Vñ om
niũ iumẽtoꝝ ⁊ reptiliũ et ẽtvolantiũ dñatio
eſt vniuerſaliť clericꝭ et viris ſpũalibꝫ attri/
buta. Geñ. j. Dñamini piſ. ⁊ volu. ⁊c. et De/
utero. xv. Dñaberis omibꝫ natõibꝫ ⁊ nullꝰ
tibi dñabiť. Itẽ ſcd̃o ꝓpter ꝑſſendi mo/
dũ ⁊ dñandi qualitatẽ. Nã angeli illiꝰ ordi
nis ſic inferioribꝫ p̄ſunt ꝙ nullã tyrannicaz
violentiã illis q̄ ſibi ſubiecti ſunt inferunt.
ſed ſimpliciť eis in omibꝫ ꝯdeſcendunt. qđ
vtiꝗ clericꝭ cõuenit vt taliť ſe habeãt circa
laicos ꝙ coꝝ vita videať hr̃e cõformitatez
ad angelos ſuꝑdictos. Itez tercio ꝓpter
ipoꝝ clericoꝝ celeſtẽ intentionẽ ſiue intenti
onis puritatẽ. Nã iſti angeli dicunť a Dio
nyſio ſurſum actiui. qꝛ cõuerſi ex ſuo ordĩe
alios inferiores ꝯuertũt ⁊ ꝑfecti in ſe alios
ꝑficiunt et alios ex ſuo lumĩe illumiare ſa/
tagũt ⁊ intendũt. Et iſtud manifeſtũ eſt ee
angelicũ. vt illi q̄ p̄ſunt verbo ⁊ exemplo al
liciant ꝯuertendos. ⁊ ꝑficiant ꝑficiẽdos vt
ſic cortina cortinã trahat. ⁊ q̄ audit dicat ve
ni. Apocal'. vlť. qꝛ q̄lis eſt dñs vel rector ci/
uitatis. tales ſunt q̄ habitãt in ea ⁊c. Itẽ
quarto ꝓpter officij clerical' neceſſariã libe/
ralitatẽ. Nã angeli iſtiꝰ ordinis dicunť libe
rales et ſeueri. qꝛ benignitatẽ habẽt ⁊ ſeue/
ritatẽ in liberalitate. ſic et p̄lati ordinis ec/
cleſiaſtici liberales ſunt ĩ caſu neceſſario pa
riť ⁊ ſeueri. Liberales quidẽ ⁊ benigni cir/
ca humiles et ꝓuidẽtes. Duri vero circa re
probos et rebelles. qꝛ q̄s nõ poſſunt cenſu
ra eccleſiaſtica reducere ad veritatez vite ꝑ
benignitatẽ. nituntur reducere ꝑ ſeueritatez.
ſic legiť Aplus feciſſe ad Titum ⁊ ad Thi
motheũ. cum dixit. Increpa obſecra ⁊c.
Item q̄nto ꝓpter quandã vite ⁊ morũ ſe/
cularibꝫ diſparitatẽ. qꝛ ſicut dicunť angeli
dominationũ omĩ. ſ. diſſimilitudine ſegre/
gati. qꝛ nihil indecẽs nihil inhoneſtũ diuĩe
ſimilitudini cõtrariũ in angel' illius ordinis
inuenitur. et hoc vtiꝗ angelice puritati cõſo/

num eſt. vt q̄ alios tangũt ⁊ aliꝭ corrigen-
do dn̄ant᷑. nõ ſubiaceant viciꝭ q̄bꝰ verboꝝ
morſibꝰ aduerſant᷑. ſicut faciũt illi q̄ p̄dicãt
nõ furandũ furant᷑. ⁊ q̄ dicunt nõ mechan-
dũ mechantur. Roma. ij. de q̄bꝰ Iſa. xxviij.
Audite illuſores q̄ dn̄amini ſup ꝑplm meũ.
Tales ſunt hypocrite q̄ multa dicũt ⁊ im-
ponunt aliꝭ ⁊ ſuũ digituȝ nõ apponũt. qui
vtiqȝ illuſores ſunt. q꞉ decipiũt q̄bus adu-
lant᷑. Iſa. iij. Popu'e meꝰ q̄ te beatũ dicunt
⁊c̄. Item ſexto ꝓpter ſtatꝰ poteſtatũ dn̄a-
bilitatē. nã illi veri ſũt dn̄i q̄ ita dn̄ant᷑ aliꝭ
ꝙ ſunt etiã dn̄i ꝓprie voluntatꝭ. ſic̄ de iſtꝭ an-
gelis dic̄ Dionyſiꝰ. ꝙ ſunt verã dn̄ationem
indeſinent᷑ deſiderãtes. ꝙ vtiqȝ iſtis cõgru-
it q̄ ita aliꝭ p̄ſunt ꝙ ꝓprie cõſcientie dn̄ium
nõ omittunt. Prouerb. xvj. Melior ē paci-
ens viro forti ⁊ q̄ dn̄at᷑ ⁊c̄. Nequaqȝ ei ſunt
reputandi dn̄atores hoim alioꝝ q̄ ſui ſunt
viciorũ. Gen̄. iiij. Sub te erit appetitus tuꝰ
⁊ tu dn̄aberꝭ illꝰ. ⁊ iij. Sub ptãte viri eris.
⁊ ip̄e dn̄abit᷑ tui. Itē ſeptimo ꝓpter fixam
⁊ ſtabilē affectꝰ imutabilitatē. ſicut dī ꝺ do-
minatõibꝰ ⁊ ad nullũ vane apparēs ſȝ ad ve-
re exiſtens totalit᷑ ſunt cõuerſi. q꞉ ad nullũ
inane ⁊ trãſitoriũ ſe cõuertunt. ſed ſꝑ illũ q̄
verus eſt. deũ ſcȝ aſpiciũt. ⁊ ſibi in oībꝰ pla-
cere ꝯcupiſcunt. Nõ igit᷑ clericꝭ cõuenit va-
nitates ⁊ inſanias mũdi falſas aſpicere. qui
dn̄atori vero ſemꝑ debēt aſſiſtere. ⁊ dn̄ato-
rũ vel dn̄ationũ nomē vel officiũ ſe eſtimãt
obtinere. Thob. iiij. Nunqȝ in tuo ſenſu ſu-
perbiã dn̄ari ꝑmitte ⁊c̄. Patet igit᷑ ꝙ digni-
tas clericalꝭ q̄ in ſua radice ꝯſiderata eſt pe-
nitus ſpūalis. merito eſt ꝯſona ordini do-
minatõis q̄ ſic p̄cedit alios īferiores ordi-
nes ꝙ illos illumīat. ꝑficit ⁊ purgat. ⁊ tamē
ab illis nõ illuminat᷑ nec ꝑficit᷑ nec purgat᷑.
q꞉ ſicut ſpūs dignitate ⁊ officio p̄cellit cor-
pus. ſic ptãs ſpūalis dignior eſt qȝ ſecularꝭ.
⁊ ideo bene ſortit᷑ nomē dn̄atõis. Vn̄ rega-
lis ptãs ſubiacet ptãti ⁊ auctati ſpūali. ſic̄ i
p̄ma Pe. ij. dī. Vos eſtis gens ſcã regale ſa-
cerdotiũ ⁊c̄. nã tempale regnũ velut q̄ddaȝ
adiectũ ſubiacet ſacerdotio i nouo teſtamē-
to. ſed in veteri teſtamēto ſacerdotiũ ſubfu-
it regno. Vn̄ dī Exo. xix. Elegi vos in po-
pulũ peculiarē in ſacerdotale regnũ ⁊c̄. vbi
regnũ ponit᷑ ſubſtãtiue ſed ſacerdotiũ ad-
iectiue. ⁊ ideo reges tũc poterant amouere
ab officio ſummos ſacerdoteſ. ſ. c̄ ſalomon
amouit abyathar. iij. Reg. ij. c. Iam ꝟo poſt

ſunt ſacerdotes ⁊ pontifices ex cã amouere
reges ⁊ deponere impatores. ſic̄ ſepius acci-
dit ⁊ viſum eſt. qn̄ ſcȝ eorũ malicia hoc exi-
git ⁊ reipublice neceſſitas ſic req̄rit. ſummꝰ
vero pontifex penes quē p̄ma in terris reſi-
det auctoritas nõ a rege. nõ a p̄ncipe ſecula-
ri. nõ ab homīe iudicat᷑. ſed ſoliꝰ dei iudicio
reſeruat᷑. Spūalis em̄ homo iudicat om-
nia ⁊ a nemine niſi a ſolo deo iudicat᷑. Sed
vt poſſint tales ꝑſone liberius ſpūalibꝰ va-
care vt nunc ꝑ verbi vite p̄dicationeȝ. nunc
vero ꝑ ſacramentoꝝ miniſtrationē populũ
ſibi ſubditũ ad deiformē ſimilitudīeȝ refor-
mare. neceſſe fuit alios aſſumere in partem
ſollicitudinis q̄ in diuerſis negociꝭ ⁊ cau-
ſis eis aſſiſterent. ⁊ onus eoꝝ ſubportarēt.
tempalia em̄ ſpūalibus ſunt annexa. ⁊ de-
facile ſpūale officiũ impedirēt. niſi cauſas ⁊
lites ex tempalibꝰ orientes aliq̄ ꝑ iuſticiã de-
ciderent ⁊ diffinirent. ideo dixit Iethro ad
moyſen Exo. xviij. Vltra vires eſt negoci-
um. ſolus ſuſtinere nõ poterꝭ. eſto tu popu-
lo in his q̄ ad deũ ꝑtinent. vt referas que di-
cunt᷑ ad deũ oſtendaſqȝ cerimonias ⁊ rituȝ
colendi deũ. viãqȝ ꝑ quã ingredi debeãt et
opus qꝺ facere debeant. Prouide ꝰ viros
potētes ⁊ timentes deũ in q̄bus ſit veritas
⁊ oderint auariciã. ⁊ cõſtitue ex eis qui iudi-
cent ꝑplm in omni tempe. Leuiuſqȝ tibi ſit
partito ī alios onere. Et tales ſunt decani.
p̄poſiti. archidiaconi ⁊ q̄tunqȝ iudices ſiue
ordinariꝭ ſiue delegati q̄ lites ſopiunt ⁊ de-
cidentes cauſas. diſcordes ad ꝯcordiaȝ re-
uocant et reducunt. et tales ſua officia ꝓui-
de et viriliť exequētes ꝯformitatē hñt cum
ordine ꝟtutũ qui ſequit᷑ ordinē dn̄ationuȝ.
nã ſine ꝟtute nõ poteſt tale expediri officiũ.

Irtutes itaqȝ dicunt᷑ angeli ſcõi or-
V dinis medie hierarchie. q̄ ſic vocant᷑
vt dicit Dionyſiꝰ. ꝓpter fortē ⁊ imu-
tabilē virilitatē ad ſuſceptionē diuĩaꝝ illu-
minationũ. nullatenꝰ infirmã ſed viriliter
in dei imitationē reductã. deiformē motuȝ
non derelinquentē. ſȝ firmit᷑ ferentē in ſup-
eſſentialem et potentificã ꝟtutem deiformi-
ter ꝓuenientē. Hec oīa figuratiue intelle-
cta ſunt ad illos q̄ iudicandi recipiũt pote-
ſtatem referenda. Nã vt pax et cõcordia in
chriſti ecclia habeat᷑ iuſticia a domīo eſt or-
dinata. Iuſticia em̄ et pax ſe inuicē conco-
mitantur. Pſ. Suſcipient mõtes pacē po-
pulo et colles iuſticiã. quia non eſſet pax in

montib᷒.id eſt.in ſupbis homib᷒ niſi ecēt iuſticia in collib᷒.i.in bonis ⁊ humilib᷒ p̄latiſ ac iudicib᷒ in quib᷒ virilitas ſine ꝟtuoſitas angelica requirit᷑.vt nec benedictiōe nec maledictione a rectitudine iuſticie moueātur. ſicut de dauid.ij.Reg. Tu autē domine mi rex es ſicut angel᷒ dei q̄ nec maledictiōe nec benedictione mouet᷑. Fortis igit᷑ et virilis debet eſſe iudex.ne timore.odio vl̄ amore a vigore iuſticie deflectat᷑. Eccl̄i.vij. Noli q̄rere fieri iudex.niſi virtute valeas irrumpere iniq̄tates.ne forte expaueſcas faciē potentis.⁊ Sap̄.vj.Audite reges ⁊ iudices qui iudicatis terrā.vobis data eſt virt᷒ ab altiſſimo ⁊c̄.et Eccl̄i.xliiij. Homīes diuites in virtute pulchritudinis ſtudiū habētes pacificantes in domib᷒ ſuis. Sunt igit᷑ virtutes quo ad virilē iuſticie executionem. Pſ. Viriliter agite. Item ꝓpter ꝟtuoſaꝫ iuſticie defenſionē.nā pro iuſticia agonizare et vſq꜔ ad mortē certa ꝑ iuſticia ⁊c̄. Nā quādo ſubditi vident p̄latos puſillanimes trepidos de facili pterrent᷑.Zacha.xiij.Percutiam paſtorē ⁊c̄.Hiero. Hunc ſcito nullū eſſe chriſtianū q̄ nec metuit nec ꝯcupiſcit. Ezech.iij.Ut adamantē ⁊ ſilicē poſui te ne timeas eos ⁊c̄. In ſilice duro.⁊ adamante ſolido et oīs ferri attractiuo.ſignificat᷑ iudicis cōſtantia ⁊ fortitudo cui ſemꝑ aſſocianda eſt patiētie māſuetudo. que q̄nq꜔ attrahit etiā in malicia obſtinatos. viriliter igit᷑ dicunt᷑ viri angelici virtutū celeſtiū imitatores eſſe iuſticie ꝓpugnatores. ne dici poſſit illud Ezech.xiij. Nō aſcendiſtis ex aduerſo nec oppoſuiſtis vos ⁊c̄. Itē virtutib᷒ celi cōparant᷑ ꝓpter diuie ſapiētie imitationem quā ſemꝑ debent iudices ī ſuis ſentētijs p̄ oculis retinere. Humana em̄ iuſticia diuinā debet ꝑut eſt poſſibile imitari.⁊ ne erret ꝑ ignorātiā diuio lumie illuſtrari. Sapie.v.Diligite lumē ſapiētie q̄ p̄eſtis popul᷑ ⁊c̄. ne dicat᷑ illud Hiere.v. Forſitan paupes ⁊ ſtulti ignorāt viam dn̄i ⁊ iudicium dei ſui. Ioo igit᷑ ⁊c̄.⁊ Iſa.lvj. Neſcierūt ſaturitateꝫ ipſi paſtores ignorauerunt intelligentiam. et ideo dr̄ de virtutib᷒ ꝙ viriliꝰ ꝑ ſuſceptionē illuminationū reducunt᷑ ad dei imitationē. Nā quia deo illuminant᷑ ſine offendiculo ipſius iuſticiā exequunt᷑. Pſ. Dn̄e in lumine vult᷒ tui ābulabūt.⁊ in iuſticia tua exultabunt᷑. Item ꝓpter celerē cauſe pauperū determiationē. Nā vera iuſticia cum fuerit nota iudici nō eſt ab executiōe retardāda imo ſtatim diffiniēda ⁊ ꝓmulganda.⁊ h̄ p̄cipue in cauſis pauperū quaꝝ dilatio eis multiplicit᷑ eſt nociua.⁊ ideo dr̄ ꝙ virtutes deiformē motū nō derelinquūt: q꜓ virtuoſi iudices ꝯgnita cauſa paupis iudicare nō differunt.ſic̄ nec de᷒ de quo dr̄ Eccl̄i.xxxv. Dn̄s nō elongabit.ſed iudicabit iuſtos.et faciet iudiciū.⁊ fortiſſim᷒ nō habebit ī illis patientiā ⁊c̄. Nā ſine more diſpendio ſūt innocentes abſoluēdi.rei vero puniēdi.

Itē per voluntariā auaricie fugā.et munerū declinationē. Nā munerū cupiditas multū ſolet eneruare vires iudicioꝝ. Exo.xxiij. Nō accipies munera que excecāt etiā prudentes ⁊ ſubuertūt verba iuſtoꝝ.⁊ Deutero.xvj.g. Nō accipies pſonā neq꜔ munera q꜓ excecāt ⁊c̄.⁊ ideo eis ꝯgruit qḋ dicit᷑ d̄ virtutib᷒ ꝙ ad potentificā ⁊ ſupeſſentialem virtutē ꝑueniunt.id eſt.in ſuis motib᷒ ⁊ operib᷒ ſolum deū ⁊ nō ꝓpriū cōmodū attēdūt. Sic ꝟtuoſi iudices ⁊ p̄lati nihil faciūt propter lucrū.ſed oīa pagunt ꝓpter deū.quia nō hominū eſt iudiciū ſed diuinū.ij.Paralip̄.xix.b. Videte inquit q̄d faciatiſ.nō enim hoīm exercetiſ iudiciū ſed dei ⁊c̄. Iteꝫ ꝓpter celerem ⁊ virilē oppreſſorū liberationē.naꝫ iudex ꝟtuoſus innocent᷑ oppreſſos viriliter eripit.⁊ facienti iniuriaꝫ totiſ virib᷒ ſe opponit.Prelati em̄ ⁊ iudices angeli ſunt.et angelorū officiū gerunt.quoꝝ miniſteriū ē demones coercere a violentia et ab obſeſſis corpibus viriliꝰ remouere. Thob.viij.Apprehendit raphael demoniuꝫ ⁊c̄.⁊ Dan̄.vj. Miſit de᷒ angelū ſuū ⁊ cōcluſit ora leonuꝫ ⁊c̄. Tanq꜔ demōes ſunt crudeles impij tyranni.innocētū ⁊ paupeꝝ oppreſſores. Iſa.xix.Dabo eos in man᷒ dominoꝝ crudeliū ⁊c̄. Hiere.vj. Crudelis eſt ⁊ nō miſerebit᷑.et ideo ꝟtuoſū eſt aliū inſolentiā rep̄mere.et vi oppreſſos ꝑ iuſticiā liberare. Prouer.xxiiij. Erue eos qui ducunt᷑ ad mortē.ꝙ ſi dixeris vires mihi nō ſuppetūt ⁊c̄. ⁊ Job.xxix Eo ꝙ liberaſſem pauperem vociferanteꝫ. et pupillū cui nō erat adiutor. Contereba̋ molas iniqui.et de faucib᷒ illi᷒ ⁊c̄.⁊.j.Regū xvij. Paſcebat ſeruus tuus gregeꝫ patris ſui.et veniebat leo vel vrſus ⁊ tollebat arietem de grege.⁊ pſequebar illos ⁊ ꝑcutiebā ⁊ eruebam de ore eorū ⁊c̄.et ideo dr̄ in Iſa.j. Judicate pupillo.ſubuenite oppreſſo

Item ꝓpter aliene fame vel pecunie ab-

tate et debite vel ſubtracte plenariā reſtitu/
tionē. et ī hoc aſſimilat̃ eoꝝ officiū miniſte/
rio ṽtutū. qꝛ per angelos illi⁹ ordis fiūt mi
racula et membra corpis a ſuis vſibus de/
pauperata ꝛ deprauata in ſtatū pſtinuʒ re/
ſtaurant̃. Et hoc cōuenit iudicibꝫ et p̃latis.
famā proximi iniuſte leſam et poſſeſſioneʒ
vel pecuniā vi ablataʒ integre reſtaurare p
ſententiā. ꝛ ip̄os leſores ad ſatiſfactionē cō
pellere et emendā. Et hoc figurat̃ in. j. Re.
xxx. e. Eruit dauid omīa que tulerāt amale
chite. nec defuit quicq̄ʒ de ſpoliis. ſed omīa
quecūq̄ʒ rapuerāt retulit ꝛ reduxit. et. ij. Re
gū. xij. b Ouē reddet ī quadruplū ꝛc̄. Sic
ſalomon. audita cauſa duaꝝ mlieꝝ ſup ra
ptu pueri. reddidit infantē mr̄i ſue. iij. Re.
iij. g. Et tm̄ de eccl'iaſticꝭ. Sicut aūt p̄la/
ti ſpūales et iudices ī ſuis officiis cōformi
tatē habēt ad domīatōnes ꝛ ṽtutes. ſic re/
ges ꝛ p̄ncipes ſeculares celeſtes debēt imi/
tari poteſtates. Nā poteſtates dicunt̃ ange
li quoꝝ potēnā ſpeciali aduerſe poteſtates
coercent̃. ne tantū ledant quātū deſiderāt.
Unde dic̄ Dionyſi⁹. Sanctaꝝ ptātum co/
gnomiatio docet potentē ꝛ bene ornatā ꝛ ī/
cōfuſam circa diuīas ſuſceptōes ordinatio
nē. nō tyrannice īferiora ṽtute poteſtatiua
p̄cipitantē. ſed potent' in diuia reducenteʒ
ꝛ ad potentificā cauſalē potentiā quantum
fas eſt aſſimilantē ꝛ ad deuʒ q̄ p̄nceps eſt
omīs poteſtatꝭ ſ'm hierarchicā diſpoſitōeʒ
inferiora cōuertentē. diuinā ꝛ lucentē potē
tiā in īferioribꝫ reſplendere facientē ꝛc̄. Un
de āgeli illi⁹ ordinis refrenāt ꝛ coercēt om/
nes hierarchicā p̄latōis et ſubiectōis ordi/
nationē impedientes. Unde p̄latōis poteſta
tem a ſubditꝭ cōtemni nō pmittūt. ꝛ ſubdi/
tos per violentiā ab iniq̄s dn̄is opprimi nō
ſinunt. imo oīm iniurie iſtoꝝ ꝛ illoꝝ obui
ant potentiſſime ꝛ reſiſtunt. In his omibꝫ
debent reges ꝛ p̄ncipes ſeculares ſanctas
ꝛ celeſtes intueri ptātes. ſcʒ vt ſapienter re/
gant. ordiate viuant. ꝛ potent' malū repri/
mant ꝛ vindicēt. innocentibꝫ parcāt. ꝛ iniu/
riā fieri pſonis miſerꝭ nō pmittāt. vt etiā de
ſuſcepta ptāte nō ſupbiant. ſed poti⁹ humi
libꝫ ꝯdeſcendāt. Iſte cōditōes in habēntibꝫ
ptātem requirunt̃. qꝛ huiuſmōi reges ꝛ p̄n
cipes a dō recepiſſe ptātē hmōi dinoſcunt̃.
Ordinata igit̃ erit ptās ſecularꝭ ꝛ ſ'm ſimi/
litudinē celeſtiū ptātū diſpoſita ſi ī poteſta/
te cōſtituti fuerit ſapiētes. ſ. nō ſ'm volun/
tatis impetū. ſed ſ'm rōnis gubernaculuʒ ī
ſingulis pcedentes. ſicut dr̄ Prouerb. j. Au
diens ſapiens ſapiētior erit. ꝛ intelligēs gu
bernacula poſſidebit. ideo ſalomon in p̄n/
cipio regni ſui petiuit ſapiam. iij. Re. iij. vbi
dixit. Domie de⁹ tu me feciſti regnare p pa
tre meo. ꝛ ego ſum puer paruul⁹ ignorans
egreſſuʒ ꝛ introitū meū. Da ḡ ſeruo tuo cor
docile vt poſſit iudicare populū tuum ꝛ di
ſcernere int' bonū ꝛ maluʒ ꝛc̄. Sicut ei nec
in ſpūali iuriſdictōe ſic nec ī tempali ſine ſa/
pientia ꝛ diſcretōe eſt agendū. ideo p̄cipit̃ in
Deut. xvij. Cū ſederit rex in ſolio regni ſui
faciet ſibi ꝯſcribi deutonōij ṽba. ꝛ accipiat
exemplar a ſacerdotibꝫ leuitice tribꝫ. et ha/
bebit ſecū ꝛc̄. Ideo pueccte etatis homīes
ꝛ ſenes ſolebant eligi in p̄ncipes ꝛ in reges
qꝛ nō in pueris ſed in antiq̄s ſapīa reperit̃
ꝓpter hoc roboam pdidit regnū. qꝛ iuuenis
exiſtens derelicto cōſilio ſenioꝝ. iuuenū cō
ſilio acquieuit. iij. Reg. xij. Eccē. x. Ue ter/
re cui⁹ rex eſt puer ꝛc̄. Itē ſimiles ſūt po/
teſtatibꝫ celeſtibꝫ ſi ornati moribꝫ ꝛ vitaʒ bo
nam ꝛ innocenteʒ ſubditꝭ oſtendant. Nihil
eīm prodeſt veſtiri purpura. diademate inſi
gniri. gēmis lucētibꝫ ſplendere. ꝛ moribꝫ in
cōpoſitꝭ ſordeſcere ꝛ fetere. ideo dicunt̃ po/
teſtates bene ornatā ꝛ incōfuſaʒ accepiſſe a
dn̄o ptātem. Nā ſicut dic poeta. Uirt⁹ non
querit̃ extra. Nō eget exteri⁹ q̄ moribꝫ int⁹
habundat. Nobilitas ſola eſt animū q̄ mo
ribꝫ ornat. Dn̄s itaq̄ʒ nō attendit in poten/
tibꝫ mundi vl' carnis nobilitatē ſiue corpo
ris ſiue habit⁹ venuſtatē. ſed nobilitatē mo
rū ꝛ ꝯſcientie puritatē. j. Reg. xvj. d. Non re
ſpicias vultū eius neq̄ʒ altitudineʒ ſtature
eius. qm̄ abieci eū neq̄ʒ iuxta intuitū homi
nis ego video ꝛc̄. Itē ptātibꝫ ſunt ſimiles
qꝛ amore iuſticie aniati. omnē maliciā ſunt
in reprobis vindicātes. ꝛ pacē pturbantes
publicā pſequētes. ſicut de iuda. j. Mach.
iij. dr̄. Perſecut⁹ eſt in viis. pſerutās eos q̄
populū cōturbabant ꝛ ſuccendit eos flam
mis ꝛc̄. Eſt eīm ptās regū et p̄ncipum inter
homies a domīo ordiata vt ip̄oꝝ metu ma
loꝝ audacia refrenet̃. que q̄dem eīm inuale
ſceret qꝫ ſi nō reſiſteret ptās publica. etiā hu
mana ſocietas penit⁹ diſſiparet̃. Iō dr̄ Ro
ma. xiij. a. Omīs aīa ſublimioribꝫ poteſta
tibꝫ ſubdita ſit ꝛc̄. j. Machab. iij. Accingimi
ni et eſtote filii potētes. et eſtote parati. quia
meli⁹ eſt mori ꝛc̄. Iō etiā dr̄ Exo. xviij. Eli/

ge de om̄i plebe viros potētes ⁊c. ⁊ in Pſ. Sup femur tu. po. Itē vere ſunt ptātes q̄ nō tyrannica crudelitate ſed pociꝰ hūana imo angelica benignitate ſubditos regunt ⁊ cuſtodiūt innocētes. vt pꝫ Heſter. xiij. a. Cū pluribꝫ gentibꝫ imparē ⁊ vniuerſuꝫ orbem mee ditōi ſubiugaſſem. nolui nequaq̄ꝫ abuti potētie magnitudīe. ſed cū clementia ⁊ lenitate gubernare ſubiectos vt abſqꝫ terrore vitā trāſigētes optata pace fruerenť. ⁊ ideo de ptātibꝫ dī q̄ nihil ab eis tyrānice pficiť. ſed oīa cū māſuetudine paguť. Eccī. iij. Itē ptātes ſunt q̄ ſeipōs ꝯſiderant et de ſuſcepta ptāte nō ſupbiūt. imo quāto videnť alijs eſſe magꝭ auctoritate et potentia trāſcendētes. tanto habūdantiori hūilitate ſunt alijs ꝯdeſcendētes. ſicut dic̄ Eccli. iij. Quāto maior es tāto plꝰ te hūilia ī omībꝫ. ſicut ipē dei filꝰ q̄ omībꝫ p̄fuit. oīm potentiſſimus ſe in omībꝫ exhibuit infirmiorē. malens pocꝰ p humilitatis māſuetudinē q̄ꝫ p ptātis fortitudinē mundū miſerū pducere ad ſalutē. Pſ. Nō in fortitudine equi ⁊c. Ille igiť illis potētiſſimus ⁊ ſupnis ſpiritibꝫ ꝯſilior q̄ alios benigne regendo eſt humilior. Dan̄. iiij. Cognoſcāt viuētes q̄ dn̄abiť excelſus in regno hoīm ⁊ humillimū hominē ꝯſtituet ſup eū. Eccī. x. In manu dei poteſtas vniuerſe terre. Itē pacē generalis eccleſie ſunt potentiſſime pcurātes. Nā tanta ſubeunt mala hoīm q̄ nequaq̄ꝫ dei eccleſia in pace ꝯquieſcit niſi potētifica regū et pncipū pudentia ſubueniret. ij. Mach. iiij b. Videbat ſine puidētia regali impoſſibile dari pacē rebꝫ. nec ſimoneꝫ poſſe ceſſare a ſtulticia ſua ⁊c. Et ideo recognoſcere debēt pncipes ſeculares q̄ idcirco gladiū portāt. vt p auctoritatē ⁊ poteſtatē illis ꝯceſſaꝫ pax eccl'ie vniuerſalis tueať. ⁊ humana audacia metu potētie pncipū reſtringať. Rom̄. xiij. Vis nō timere ptātem. bonū fac ⁊ habebis laudē ⁊c. Itē lucentē dei potentiā ſunt i iſtis inferioribꝫ reſplendere faciētes ſicut d̄ poteſtatibꝫ dic̄ Dionyſiꝰ. q̄ ſicut in eis relucet diuīa bonitas ⁊ veritas et ptās mediantibꝫ angel' ſupioribꝫ. ita ptātes āgelos inferiores reducūt ad ꝯſiles gr̄e ⁊ glorie participationes. Tales vtiq̄ꝫ debēt eſſe huius mūdi poteſtates. vt nunc p iuſticiā ⁊ ſeueritatē. nunc vero p clementiā ⁊ benignitatem populū ſimplicē ad dei reducant' cognitionem. ⁊ potentes ad inuiolabilē legū diuine iuſticie obſeruātiā. Eccli. xliiij. Dominantes in poteſtatibꝫ ſuis hoīes magna virtute ⁊ prudentia p̄diti. Pſ. Fecit ſolē in poteſtatē diei. lunā ⁊ ſtellas in poteſtatē noctꝭ. q. d. ſicut ſol poteſtate illumīat ⁊ pficit dieꝫ. luna vero decorat noctē. ſic boni prelati ad modū ſolis p exempla benignitatis et clementie alliciunt ad amorē. ⁊ p rigoreꝫ iuſticie formidinē incutiūt ⁊ terrorē. Per timorem quidē a tenebroſis operibꝫ reuocāt. ſꝫ per clementiā ⁊ amorē ad bonuꝫ puocant. exhylarant ⁊ cōfortant. Prouerb. xix. Sicut fremitꝰ leonis ita ⁊ regis ira. ⁊ ſicut ros ſup herbam. ita hylaritas eiꝰ. merito igitur nomīe poteſtatū intelligunť reges ⁊ principes ſiue dn̄i ſeculariū et mundanoꝝ. quibꝫ eſt obediendū in his que ad ſuū ptinēt pncipatum. vt pꝫ Roma. xiij. ⁊ j. Pe. ij. Serui obedite dn̄is veſtris. ⁊ in eodē. Siue regi tanq̄ꝫ p̄cellenti ⁊c.

Tercia pars.

Tria hierarchia

v ſm Dionyſiuꝫ. cōtinet pncipatꝰ archangelos et angelos. Et hi tres ordines referunť ad ſtatū ſubiectōnis ſicut p̄cedentes tres reſpiciūt ſtatū p̄lationis. In ſubditꝭ aūt tria ꝯſideranť. ſcꝫ obedientia reſpectu dei ⁊ p̄lati. ⁊ vite innocētia reſpectu ſui. ⁊ miſcōia reſpectu prim̄i. vt ſic viuant iuſte quo ad deū. ⁊ p̄latis eiꝰ exhibēdo obediētiā debitā ⁊ reuerentiā. ſobrie q̄ ad ſe. innocenť viuēdo ⁊ ꝯſeruādo vite mūdiciā. ⁊ pie q̄ ad primū. ei liberalit' ſubueniendo ⁊ impartiēdo miſcōiam. Vn̄ q̄ maiorū ſuoꝝ impio hūilit' acquieſcūt pncipatibꝫ ꝯfiguranť. Qui v̄o vite ꝯtinētiā ſuant ⁊ innocenť viuūt archangel' aſſimilanť. Sꝫ illi q̄ opibꝫ pietatꝭ ⁊ elemoſyne ſua pctā redimūt ⁊ indigētibꝫ liberalit' ſubueniunt angelos imitāť. Subditi igiť hūiles ⁊ v̄e obedientes pncipatibꝫ. ꝯtinētes ſiue inocentes archangel'. miſericordes ⁊ penitētes angel' cōparanť.

p Rincipatꝰ aūt dicūť angeli vt dicit Iſido. q̄ p̄ ceterꝭ poſſidēt donū reuerētie. vn̄ eoꝝ miniſteriū ē docere homines exhibere vnicuiq̄ꝫ reuerentiā ſm̄ g̃dū ſuū. vt ſic dn̄ationū ſubſidio ſupiores i onere regimīs adiuuanť. ita ſubditi ſetoꝝ pncipatuū p̄ſidio ad obediēdū ſuis ſupioribꝫ

fibꝫ procent. De istꝭ ꝗd' dicit Diony. Sc͠i pncipatꝰ ad pncipalē pncipatuꝫ deiformit' sunt motiui ꝛ iferioꝝ ordinatõe sc͠a ꝛ ꝯuenienti reductiui ꝛ ad supꝑncipalē oīs principatꝰ principē totalit' ꝯuersiui. ꝛ ordiatiõis eiꝰ manifeste ostēsiui ꝛc̄. Istꝭ igit' angelis siles sunt vere obediētes. per volūtarie rei imꝑate adipletõnē. vt. s. sic desiderāt sibi p̄esse sine tyrānide ꝛ oppssione. ita libēti aīo ꝓ bono obediētie sciāt ꝛ velint subesse sine rebellione animi ꝛ volūtatis ꝯtradictõe. nā sicut tyrānica supioꝝ oppressio p̄latiõis iura violat. ita subditoꝝ insolentia obediētie principatū destruit ꝛ eneruat. Qui ergo suis maioribꝫ humilit' obtempant ꝑ donū reuerentie in se pncipatuū ordinē repsentant Iudic. v. Principes israel q̄ volūtarie vos obtulistis discrimini bn̄dicite domino ꝛc̄. Itē scd̄o ꝑ debitā reuerentie exhibitõez qꝛ cui honorē honorē. cui timorē. timorez. Ro. xiij. flexione in assurrectiõe. Leuit. xix. Coraꝫ cano capite surge ꝛc̄. De his oībꝫ dr̄ Job. xxix. Senes assurgentes stabāt. principes cessabant loqui ꝛ digitū supponebāt ori suo. vocē suā cohibebāt duces ꝛc̄. Itē tercio ꝑ humilē diuine ptātis recognitionez qꝛ dum suis supioribꝫ obediunt. dei ptātez in illis quibꝫ obtempant recognoscūt. Uñ homini nō obediūt. sed potiꝰ deo quē in homine ꝯsiderāt ꝛ attendūt. Unde Alexāder macedo redargutꝰ a suis principibꝫ ꝙ summū sacerdotē iudeoꝝ. sicut principem adorasset. Rn̄dit. qꝛ nō hoīem adorasset sꝫ deū in homie. q̄ sibi in tali effigie in somnis apparuisset. ꝛ totiꝰ orbis principatū sibi ꝓmisisset. Et ideo nō est attēdendꝰ hō q̄ p̄cipit imꝑat. sed deꝰ q̄ p̄cipientiū corda inhabitat. ꝛ legē obediētie ipis mediantibꝫ p̄cipit ꝛ demādat. ad Col' iij. Serui obedite dn̄is vestris nō ad oculū seruientes q̄si placētes homībꝫ. sed qđ facitis ex anio opamini sicut dn̄o ꝛ nō sicut homībꝫ. ꝛ. j. Coꝝ. vij. Nō ego p̄cipio sed in me dn̄s. ꝛ. ij. Coꝝ. xiij. An experimentū queritꝭ eius q̄ in me loquit' christꝰ Homo igit' nō est nisi organū ꝑ qđ deꝰ loq̄tur. Exo. xix. Ego veniā ad te i caligine nubis. vt audiat me pp'ls loquentē ad te ꝛ credat tibi in ꝑpetuū. Et iō nō homi facit iniuriā q̄ nō obedit sed deo cuiꝰ ordinatõi resistit. Roma. xiij. Sicut g̊ pncipatꝰ mediantibus supioribꝫ ordinibꝫ ad obediēdū summo principi. donū reuerentie recipiūt. ꝛ idē donū ad reducendos inferiores ꝑ obediētie legē eis cōmunicāt ꝛ trāsfundunt. sic homines q̄ principatibꝫ sunt ꝯformes mediantibꝫ suis supioribꝫ ad supprincipem oīs ptātis. s. ad deū totalit' cōuertunt. ꝛ ipiꝰ imperio humerū subiicientes ad dignitatē pncipatuū ꝛ āgeloꝝ ꝯsortiū obediētie merito reducunt' Isa. ix. Factꝰ est pncipatꝰ eiꝰ sup humerū eiꝰ ꝛc̄. Itē q̄rto ꝓpter libertatis ꝯpe acq̄sitionē. Nullꝰ em̄ ꝟe liber eē poterit qui nō s'm pncipatuū assimilatõez obediētie legibꝫ penitꝰ se subiecerit. Nā q̄ vere obediens esset oēm creaturā sibi subiicibilē inueniret. Nā omis creatura. vt dicit Augꝰ. homi. obediret si simplicit' creatoris impio obediret. imo ipe deꝰ nihil penitus subtraheret ab hoīe obediētia si se nō subtraheret a diuina. Et hoc ptꝫ. qꝛ q̄ndiu antiqui suis p̄ceptis simplicit' ꝛ p̄cise obediebāt. etiā deū obedire humanis iussionibꝫ versa vicissitudine sentiebāt. vt ptꝫ Josue. x. Nō fuit post vel ante tā longa dies. obediente deo voci homīs ꝛ pugnāte ꝓ israel. Unde ptꝫ ꝙ qui vere est obedičs summū principē deū sibi subiicit ꝛ habere ꝯformitatē cū sūmis principibꝫ se ondit. Itē q̄nto subditi ꝛ in subiectõis statu ꝯstituti ꝯfigurant' ordini pncipatuū. ꝓpter suoꝝ supioꝝ modestā supportationē. qꝛ si subditi spū supbie inflati p̄latoꝝ officio resisterent modis oībꝫ spūalē ecc'ie principatū impediret. Et iō in officio p̄lationis ꝯstitutꝭ nō est levit' derogādū nec eis facilit' detrahendū. qꝛ h̄ oīno ꝯtrariat' officio principatꝰ. Exo. xxij. Dijs nō detrahes ꝛ pncipi pplī tui nō maledices. ꝛ Prouer. xvj Uerbosus dissipat pricipes. Et iō sic non decet subditū obloqui p̄lato. sic non expedit ipm maiorez de facili adhibere fidē. q̄n sinistra vl' detractoria dicuntur de subdito seu mīstro. Prouer. xxix. Priceps q̄ libent' audit ꝟba mēdacij. oēs mīstros hꝫ impios ꝛc̄. Itē sexto ꝓpter expssam diuie dilectionis ostensionē. De pricipatibꝫ em̄ dr̄ ꝙ sūt supsubstātialis ordinatõis manifeste ostēsiui. id est. ordinate dilectionis. Nam superiores ordines quibus mediantibus suas recipiunt illuminationes singulari modo diligunt ꝛ in signū amoris inferiores angelos ad supioꝝ ꝯformitatem ordinatissime ꝓmouent ꝛ reducūt. Et hoc cōuenit bonis subditis vt suis p̄latis obediant vt domio deo. ꝛ eisdē nō ex timore sed ex amore reue

rentiā ⁊ honorē exhibeant ⁊ impendāt. Eccli iij. Filij ſapiētie eccl'ia iuſtoꝝ. ⁊ natio eorū obedientia ⁊ dilectio. et ad Heb. vltimo Obedite ꝑpoſitis veſtris ⁊ ſubiacete eis. vt cū gaudio hoc faciant ⁊ non gementes ⁊c. Eccl. xxv. d. Timor dñi initiū eſt dilectionis. Talis timor reuerētie debet prelatis ⁊ non ſeruilis. De quo dicit ad Roma. xiij. Vis nō timere poteſtatē ⁊c. Unde tales q̄ ſuos diligunt ꝑlatos. a domino verſauice ſingulariter diligi ꝓmerent. Eccl. iiij. Eris tu velut filius altiſſimi obediens. et miſerebitur tui magis q̄ mater. et Judicū. v. Anima mea diligit ꝑncipes iſrael ⁊c. Jtez ſeptimo ꝓpter voluntariā correctiōis ſuſceptionē. Nā qui angelic' ꝑncipatib' in vita ⁊ in morib' aſſimilant. libenter ſuſtinent correctionē. ⁊ correcti nō ad iram vel odiū prouocant. Quicq̄d em̄ dn̄atiōes ⁊ poteſtates ꝑncipatib' influunt vel infundūt. hoc benigno affectu ꝑncipatus recipiūt ⁊ admittūt Eccl. ij. Quicq̄d tibi applicitū fuerit accipe. ⁊ in dolore ſuſtine. et in humilitate tua patientiā habe ⁊c. Nā correctio ſiue diſciplina eſt aīe medicina. que ſi ad temp' vuln' mordeat tamē ſanat. Et ideo prudēs non odit medentē. imo diligit ⁊ ſuſtinet corrigētem. Prouerb. xxviij. Qui corripit hoiem. gratiā poſtea inueniet apud eū magis q̄ ille q̄ per lingue blandimēta decipit. Job. vj Increpationē dñi ne oderis q2 ipe vulnerat et medet ⁊c. Ex quo pꝫ q2 homies aſperi ⁊ amari q̄ nolunt corripi nō poſſunt ſanari. Prouerb. xxix. Homo q̄ dura ceruice ſe corripientē cōtemnit. repentin' ei ſuperueniet interit'. ⁊ ſanitas eū nō ſequet. Amos. v. Oderūt in porta corripientē. ⁊ ꝑfecte loq̄ntem abhomiati ſunt ⁊c. Stulti ſunt tales qui obloquunt ⁊ murmurāt cōtra diſciplinam. Jſa. xxxij. Stultus ſtulta loquet. ſcꝫ murmurando cōtra ꝑlatos ⁊ corripientib' ſe detrahendo. et ſequit. ꝑnceps vero ea q̄ digna ſunt ꝑncipi cogitabit ⁊c. Qd̄ vtiqꝫ facit q̄ cogitatū ſuū ſic diſponit et ordinat vt omia velit ſuſtinere patient. ⁊ corrigēti nō reſiſtat. Talis princeps fuit Job. qn̄ dixit. Hec ſit cōſolatio mea vt affligens me dolore nō parcat. Jn ſubditis vero nō ſoluz exigit obedientia reſpectu ꝑlati imo et vite mūdicia ⁊ innocētia reſpectu ſui. Mūdos em̄ ⁊ imaculatos ſubditos ⁊ miſtros requirit dñs. ſimilit ⁊ ꝑlatus. Ps. Ambulans in via imaculata hic mihi miſtrabat ⁊c. tales fuerūt pueri dauid. vt pꝫ. j. Regū. xxj. Si mundi ſunt pueri a mulierib' manducent. ⁊ r̄ndit dauid. Cōtinuim' nos ⁊ vaſa puerorū ſctā ſunt. Exigit autē in eis triplex mūdicia. ſcꝫ mūdicia cordis. nā beati mundo corde ⁊c. Math. v. Prouerb. xxi. Qui diligit cordis mūdiciā ⁊c. Jtē mūdicia oris Job xvj. Hec paſſus ſum abſqꝫ iniquitate cū haberē mūdas ad deū preces. iō angel' legit mundaſſe labia yſaie. vt pꝫ Jſaie. vj.

Jtē mūdicia corpis. Jſa. lij. Mūdamini q̄ fertis vaſa dñi. ⁊ Job. viij. Si mund' et rectus inceſſeris. ⁊ ad Titū. ij. d. Ut mundaret ſibi pp'lm acceptabilē ⁊c. ⁊. j. Coꝛ. vij. a. Mundem' nos ab inq̄namēto carnis. ⁊ ſpūs ꝑficientes ſanctificationē. Sic ſanctificati ⁊ mūdi aſſimilant ſanctis archangelis q̄ ꝑncipatib' imediati' ſociant. ⁊ archangelus ad ꝟginē eſt trāſmiſſus. vt ꝑ h̄ oñderet q̄ magna eſt cōuenientia int' virgineā caſtitatem et archangelicā dignitatē. Dicunt autē archangeli qui ad nunciāda maiora a ſummo ꝑncipe tranſmittunt. q̄ inter angelos iferioꝝ ordinis ꝑncipatū habere dinoſcunt. q̄ a principatib' accipiūt illumiatōes. quas poſtea angelis manifeſtāt. Et ideo dicit Dionyſi'. q̄ ordo angeloꝝ cōmunicat cū ꝑncipatib' et ordinib' ſupioꝛib' quātuz ad ſuſceptionē illuminationū ⁊ ſui ad ſupꝑncipale ꝑncipiū ꝯuerſionē. cōmunicat etiā cū inferioꝛib' ꝑ ipoꝝ ad deū reductionem. Nā vniti deo mediantib' alijs ordinibus ſupioꝛib' ꝑ amorē angelos inferioꝛis ordinis. ⁊ homīes nitunt vnire deo quēadmodum et ipi ſunt vniti. ⁊ ideo vnificā et ſimplificam dicunt habere virtutē. Unde ſtatus cōtinentiū merito cōparat ordini archangeloꝝ q̄ per vite mundiciā merent obtinere illius ordinis dignitatē. ſicut dicit dominꝰ Math. xxij. Jn reſurrectōe neqꝫ nubent neqꝫ nubent. ſed erūt ſicut angeli dei.

Cōformes igit debēt eſſe archangel' q̄ntum ad ꝯſcientie puritatē. vt. ſ. eoꝝ mens ⁊ ꝯſcientia ab imaginatiōe et appetitione carnalitatis ſit remota ſicut natura archangelica ab omni tali cōditōe eſſe dinoſcit aliena. Et ideo non ſolū expedit talibus a carnis paſſiōib' abſtiere. verū etiā illecebrā carnis ſaltē in mēoꝛia nō tenere Lu. vl. Sp̄s carnē ⁊ oſſa nō hꝫ. ⁊ ips. Qui fac āglos ſuos ſp̄s. Jn c' rei ſignū ꝑceptū ē filijs caath.

q̄ mundaret altare a cinere ⁊ inuulueret il
lud purpureo vestimēto ⁊ ponerēt cum va
sis ministerij. Caath. dolens vel penitens
interpretatur. Filij itaq caath filij sunt peni
tentie ⁊ doloris q̄ altare ꝓprij cordis debēt
emundare. non solum ab igne luxurie imo
etiaȝ et cinere. id est. a reliquijs imundicie.
scȝ a memoria ⁊ cogitatiōe. sicut dr̄ Gen̄. xix.
Nec stes in omi circaregione ⁊c. et tunc di
gni erunt huiusmodi cū vasis tabernaculi
et ignis receptaculis inuolui. i. sanctoꝝ arch
angelorū societati adequari. si videlicȝ fue
rint in purpureu cūtinentie vestimētu vn
diq inuoluti. Iteȝ secūdo ꝓpter officij di
gnitatē. Nam inter celestiū spirituū ministe
ria legunt archangeli habuisse inumib' di
gniora. vt patet i Gabriele. qui ꝟginitatis
filiū ꝑdixit de virgine nasciturū. Similit
⁊ i michaele. qui pupulū israeliticū ꝑdixit
de captiuitate babylonica exiturū. Dan̄. x.
similiter ⁊ in Raphaele. q̄ missus ē ad thu
biam curandū. qui ꝑdixit se demoniū fuga
turū. vt ptȝ Thob. vj. Fumus ei⁹ extricat
om̄e gen⁹ demoniuꝝ ⁊c. Et in istȝ trib' offi
cijs ꝑuilegiatis vident h̄re cōtinentes assi
milationē cū archangel' ꝑtaxatis. Nam cō
tinentia sanat a vulnere ɔcupiscētie mentē
⁊ sp̄ualem reparat in aniu visionē. Nā libi
do affectū currūpit ⁊ sauciat. intellectū ve
ru obtenebrat ⁊ excecat. vt ptȝ in samsone.
qui ꝑ libidinē ⁊ vires corpis amisit. ⁊ excocu
latus ab hostib' fuit. Iudic. xvj. Idē etiam
ptȝ in illis senib'. de quib' dr̄ Dan̄. xiij. Ex
arserūt i cōcupiscētia eius. ⁊ euerterūt sen
sum suū. ⁊ declinauerūt oculos suos. vt nō
viderent celū neq recordarent iudiciuꝝ in
storū. Si vir archangelic⁹. ɔtinens. s. ⁊ mū
dus raphaelis cōsiliu piscē arripit. ⁊ contra
oēm sp̄us infirmitatē cordis ⁊ fellis parti
culā apponere nō desistit. Piscis est christ⁹.
sicut dic̄ glo. sup finē Iohis vlt. Piscis as
sus est christ⁹ passus. Cui⁹ cordis particu
la. i. dilectio in ꝑforatione cordis nob̄ osten
sa. est potissime ad fugā ⁊ declinationē om
nis malicie motiua. Fellica aūt passionis
eiusdē amaritudo est oīs turpitudinis ɔcu
piscētie purgatiua ⁊ cecitat: ac caliginis spi
ritual' abstersiua. Ad tale collirium mittit
Ioh. Apoc. iij. dicēs. Inunge oculos tuos
collirio ⁊c. Cōtinētia etiaȝ a babylonica
ɔfusione liberauit ⁊ libertati glr̄e filioꝝ dei
suos imitatores restituit vl' restaurauit. et
iō archangel⁹ michael q̄ ꝓplo captiuo ꝑfuit
annūciatur⁹ ꝓpli liberatoēm. danieli i vesti
ment: lineis se ostēdit ⁊ auro mūdo cinctus
fuit. Dan̄. x. b. In quo dat nob̄ intelligi q̄ il
li soli ab vltima corruptōe nature ⁊ grē libe
rabunt. q̄ hoc duplici mūdicia scȝ ment: et
corpis vestiunt. Eccē. ix. Omi tpe sint vesti
menta tua candida ⁊c. ⁊ Apocal'. Beatus q̄
custodit vestimēta sua ne nud⁹ ambulet. Ad
hoc etiā ɔtinētia diuine inhabitatōi huminē
ꝑparat. qꝛ de⁹ mētes castas inhitat ⁊ freq̄n
tat. ⁊ iō archangel⁹ gabriel mūdissimus ad
mariā mūdissimā est specialit destinatus. ⁊
aduent⁹ auctoris tot⁹ mūdicie nūciatus. ⁊
hoc vt omis ɔsciētia hic aduertat. qꝛ mū
dus de⁹ mētes imūdicie subditas nō sub
intrat. Sap. j. Nō habitabit ⁊c. Item vi
ta ɔtinētie assimilat dignitati archangeli
ce ꝓpter corpis assumpti q̄litatē. Nā angel⁹
cū sit incorpureus nō nisi ꝓpter nostrā istru
ctionem corpis assumit effigiem siue repre
sentationē. Et iō archāgel⁹ apparēs sm hu
mane capacitat: apꝑhensionē ⁊ castitat: cō
mēdatōem mortalib' se ostēdit. sic ptȝ in Da
niel'. x. vbi d michaele iudeoꝝ ꝑncipe ⁊ arch
angelo sm q̄ dic̄ glo. sup illud. vir vestit⁹ li
neis ⁊ cinct⁹ auro obrizo appuit. cui⁹ corp⁹
fuit q̄si crisolit⁹. ⁊ facies ei⁹ q̄si species fulgu
ris. ⁊ oculi ei⁹ vt lampas ardens. ⁊ brachia
ei⁹ ⁊ pedes sicut similitudo eris candēt:. Hec
quidē de archangelo michaele sūt dicta. sic
expresse dicit glo. cui⁹ ibidē cōmendat cor
pus. describit etiā ⁊ vestitus. nam vestis li
nea candida et circa renes deaurata. corp⁹
etiā fuit gēmeum. igneū et eneum. In quo
ostendit q̄ duplex est cōtinentia. scȝ corpo
ralis. que quidē cū difficultate acquiritur.
difficilius retinet. sed difficillime imo im
possibiliter vsq in finē sine gratia custodi
tur. Uestis itaq linea siue cādida refertur
ad castitatis honestatem. qua hominis ani
m⁹ mirabiliter decorat. deaurata vero ad
eiusdem refert cōtinentie charitatē siue p̄
ciositatē. cui omis virtus inestimabilis vel
incōparabil' reputat. Eccl. xxvj. Nō ē equa
ponderatio ɔtinent: aie. Isa. xiij. Preciosi
or erit vir auro. ⁊ hō mūdo obrizo. Et fuit
siīs crisolito lapidi. s. maris effigiem prefe
renti. igni siue fulguri. ⁊ eri candenti. omnu
dam significat mentis puritatē. que q̄dem
acquirit per amaritudinē cōtinentie. ⁊ hoc
crisolito designat. ⁊ per inflāmationē dele

ctationis. ꝛ hoc in igne vel fulgure figurat᷑.
et ꝑ inuincibilē inſtantiā ꝛ continuationem
operatiōis. ꝛ hoc ī ere candente demōſtrat᷑
ꝛc. ꝛ hoc eſt qḋ dicit᷑ Ezech. j. Erat aſpectus
animaliū q̄ſi aſpect⁹ ſcintille eris candentꝫ.
ꝛ ſicut ſplēdor ignis ꝛ fulgurꝫ coruſcantis.
ꝛ quaſi viſio marꝫ ꝛc. Item cōparant᷑ cō
tinentes archangelorū ordini ꝓpter vnifi/
cam ſimplicitatē. Nā vniti per gratiā et a/
morē alios nitunt᷑ inferiores ad diuinā re/
ducere vnionē. vt dicit Dionyſi⁹. Et h̄ pro
prie cōuenit cōtinentibꝫ q̄ diuīe ſimplicita
tis ſequētes puritatē diuiſas carnaliū affe
ctiones nitunt᷑ abſtrahere ab illicitis et re/
ducere ad mentꝫ ꝛ corporis caſtitatē. quia
cortina cortinā trahit. ſicut dr̄ Apocal. vlti.
ꝛ in Ezech. j. Erant autē penne cōiuncte al
terius ad alterū ꝛc. Ideo angeli ſe mutuo
exhortant᷑ ad ſanctitatē. Iſa. vj. Clamabat
alter ad alterū dicēs. Sanct⁹ ſanct⁹ ſctūs
ꝛc. j. ad Thimo. iiij. Eſto exemplū fideliū
in verbo. ī conuerſatōe. in fide ꝛ caſtitate.

Item ꝓpter ſingularē quā habēt cū do
mino familiaritatē. Nā archangeli ſpecia/
liſſime dicunt᷑ domīo aſſiſtere. ſicut ſibi pre
ceteris magꝫ familiares. Luce. j. Ego ſum
gabriel q̄ aſto ante deum ꝛc. ꝛ in Thob. xij.
Ego ſum raphael vn⁹ ex ſeptē q̄ aſtant an/
te deū. Et vtiq꜓ cōtinentibꝫ cōuenit. qui ra
tione vite incorrupte domīo familiari⁹ vi/
dent᷑ adherere. ſicut de innocentibꝫ dicitur
Apocal. xiiij. Uirgines em̄ ſunt. ꝛ ſequunt᷑
agnū quocūq꜓ ierit. Ideo Iohēs ꝟgo per/
manens maiorē familiaritatē cum virginis
filio habuit ꝛ cōtraxit Sapie. vj. Incorru/
ptio facit ꝓpinquū deo.

Ultimus ordo eſt angelorū. Uñ an/
v geli ſunt celeſtes ſpūs vltimā hierar
chiam ꝑficientes. q̄ īmediate ſe ha/
bent ad eccleſiaſticā hierarchiam vt eā pur
gent. ꝑficiant ꝛ illumīent. vt ipīs medianti
bus ſit ſurſum ad deū actio. cōuerſio. cōmu
nicatio ꝛ vnitio. vt dic̄ Dionyſi⁹. Eſt autē
angelus nomē officij nō nature. ſemꝑ enim
ſpūs ſunt. ſed cū mittunt᷑ angeli vocantur.
Unde illumīatiōes quas ex ſuperioribꝫ acci
piunt ad nos deferunt. ꝛ ſcḋm diuerſos gra/
dus vitam humanā ordināt ꝛ diſponunt. ꝛ
ad diuinā cognitionē nos adducūt. Unde
ſicut alijs ordinibꝫ ſubſunt. ita homibꝫ pre/
ſunt. ꝛ ideo ſurſum ſe extendūt ꝑ dilectōem
deorſum ꝓgrediunt᷑ ꝑ hominū gubernati/
onem. Et iſtis angel' potiſſime aſſimilātur
boni ſubditi quo ad exerciciū miſcdie ꝛ cō/
paſſionis. q2 cū nos diligunt. iō dona gra/
tiarū que a deo recipiūt nobiſcū diuidūt. et
diligūt quantū in eis eſt. laborāt vt ad di/
uine grē participationē nos ꝑducāt. Et q̄ꝫ/
uis deo aſſiſtant ꝑ cōtemplationē. mouent᷑
tñ ad nos ꝑ dilectionē. ꝛ que ī ſecreto ɔtem
plationis hauriūt. ſanctꝫ aīabꝫ cōmunicāt
ꝛ trāſfundūt. Sic viri ſpūales angel' ſe cō/
figurātes operibꝫ pietatꝫ intendunt. ꝛ ſua in/
digentibꝫ diſtribuūt liberalit᷑ ꝛ impendūt.
Eccli. xliiij. Iſti ſunt viri miſcdie ꝛc. hoc do
cuit Thob. iiij. Si multū tibi fuerit liben/
ter tribue. ꝛ ſi exiguū tibi fuerit. etiā exiguū
impartiri ſtude. Prouerb. xv. Per miſeri/
cordiā ꝛ fidem ꝛc. Matth. v. Eſtote miſeri/
cordes ꝛc. Talis fuit Iob. q̄ dixit. Ab infan
tia creuit mecū miſeratio ꝛ de vtero egreſ/
ſa eſt mecū. Et ille eſt vere miſericors q̄ to/
tum ſuū cor impendit miſerijs ꝓximorū.

Item angelus q2 nō dependet a materia
corꝑali trāſiens ꝑ materialia ꝛ ſenſibilia ab
ipīs non coartat᷑. nec ī aliquo coīnq̄natur.
ſic boni actiui trāſeuntes ꝑ bona tꝑali nul/
lam ab illis ɔtrahūt infectionē. Nā iporū
corda nō dependēt a tr̄a. Ps̄. Diuitie ſi af/
fluant nolite cor apponere. Nō ſic eſt ō aua/
ris quorū affectus oīno depēdet a terre/
nis. Ps̄. Conglutinat⁹ eſt in tr̄a venter nr̄.
Ioh. Qui de tr̄a eſt de tr̄a loquit᷑. Iſa. xxix.
De tr̄a muſitabit eloquiū tuum. ꝛ Eccli. x.
Nihil ē iniq̄us q̄ꝫ amare pecuniā. Itē an/
gelus illis q̄ magꝫ ei ſeſe cōformāt ꝛ vicini⁹
appropinq̄nt. pl⁹ ſe cōicat. ꝛ iō cōparatur luci.
Geñ. j. ꝛ Lu. j. ꝛ Act. xij. Nā ſic lux trāſparē
tia ꝛ dyaphana manifeſti⁹ illumīat. ɔtracta
aūt ꝛ tr̄eſtria ꝓpt᷑ groſſitudinē ſibi reſiſtētē
nō penetrat nec īmutat. ſic lux angelica ſibi
appropinq̄ntes ꝑfecti⁹ illumīat ꝛ illuſtrat. ꝛ
iō vbi obſtaculū iprobe volūtatꝫ īuenit per
hm̄ōi affectū trenū ꝛ groſſū ſe nō diffundit
Sap. j. Spūs diſcipline effugiet fictū. In
q̄ ꝑ xp̄m angelicū inſtruimur q̄ntū in nob
eſt omībꝫ benefacere. ſed p̄cipue domeſticꝫ
fidei humanitatꝫ obſequiū ꝓpenſius exhibe
re. et p̄cipue illis qui nobiſcū maiorem ha/
bent in ꝟtuoſis operibꝫ conformitatē. Ec/
cli. xij. a. Si bn̄ feceris ſcito cui bene feceris.
Pauꝑ em̄ iuſt⁹ iniuſto p̄ponēdus eſt. q̄ꝫuis
tempe neceſſitatꝫ bonis ꝛ mal' ſit elemoſina
facienda. Luce. vj. Omni petenti te tribue.

Ideo etiā in figura ignea legunť angľi ap/
paruiſſe Ezech.j. Dañ.vij. Judic.xiij.iiij. Re
gũ.xix ⁊.iiij. Regũ.ij.quia vis ignea omnia
penetrat et oib⁹ purificat.⁊ q̃ pfectius illa
immutat q̃ ſubtiliora ſunt.⁊ in ſua ſuba pu
riora.⁊ ad ſuſceptōem ſue impſſionis ſunt
habiliora Itē angeli velocitate ſua natu
rali ſubito ⁊ in tpe inintelligibili opanť.iō
cōparantur vent⁹. Ezech.j.⁊.iiij. Reg.xix.et
Cant.iiij.⁊ in Ps. Volauit ſup pēnas ven
toꝝ. Nā vent⁹ velociť agens nō valet deti/
neri.ſubito venit.⁊ ſubito recedit.⁊ cāz mo/
tus nō cognoſcim⁹.⁊ vbi ſe occultat.nō vi/
dem⁹.ſic ⁊ angeli. In hoc etiā aſſimilanť vi
ri miſericordes angeľ.q: ſtatim q̃ñ paupis
indigentiā pcipiunt manũ adiutricē.⁊ tāq̃
venti nunc occulte.nũc manifeſte ad ſubue
niendũ pauperi ſe exponũt.ſicut fecit bea/
tus Michael.q̄ ſubito ⁊ occulte ſic ventus
ad ſubleuationē inopie ſui populi pſiliuit.
Eccľi.iiij. Cor inopis ne affixeris ⁊ nō pro/
trahas datũ anguſtiāti. Job.xxxj. Si ex/
pectare feci oculos vidue. Vñ exēplo ange
loꝝ inſtruimur feſtinanť ⁊ occulte ſiue inin
telligibiliť paupi ſubuenire. Et hoc ē ꝯtra
aliquos qui paupib⁹ bene pmittunt.ſed p/
miſſum nō pducunt ad effectũ. Contra qḋ
diciť Prouerb.iij f. Ne dicas amico tuo.va
de ⁊ reuertere cras dabo tibi.cũ ſtatim poſ
ſis dare. Itē virt⁹ angelica vniformiť eſt
pmanens ⁊ indefeſſa.idō ſemp depinguntur
in forma homīs iuuenis.⁊ hoc pter viuifi
cam angeloꝝ virtutē ſemp cōualeſcentē.et
nunq̃ deficientē. vel ad antiq̃tōnē ptingen
tem. Et hoc congruit iuſtis q̄ a bono pꝑoſi
to nō deficiunt.ſicut faciũt aliqui qui libe/
rales ⁊ pdigi ſunt in iuuētute. ſed ad auari
ciam ſe cōuertunt in ſenectute.⁊ tunc potiſ
ſime i horrea ꝯgregant ⁊ tempalia coadu/
nant quādo morti vicinius appropinquāt.
Luce.xij. Hac nocte repetent aīam tuam
⁊c.ſed vir angelic⁹ nunq̃ torpeſcit ab exer/
cicio operũ charitatis.imo tanto plus pfi
cit in virtutib⁹ quāto procedit amplius in
dieb⁹.ſicut de Aſer diciť Deuter.xxxiij. Si
cut dies iuuētutis tue.ita ⁊ ſenectus tua.et
in Ps. Senect⁹ mea in miſcdia vberi.ſicut
⁊ Caleph cũ eſſet octogenarius ita fortis fu
it ad gradiendũ ⁊ pugnanduz. ſicut tempe
iuuentutis. ⁊ in Ps. Renouabiť vt aquile
iuuent⁹ tua ⁊c. Item angeli habēt virtu/
tem motiuā ſemp in diuīs pcedentē. ⁊ ideo

angeli alati ⁊ pennati deſcribunť Ezech.j.
⁊ Iſa.vj. Alis eñ ⁊ pennis a t̄ra volucres
eleuanť.ſic boni ⁊ angelici viri alis gemine
charitatis ab amore terrenoꝝ affectu ⁊ vo
luntate ſeparanť.⁊ ad celeſtia mente ab om
ni cura terrenorum expedita eleuanť. Iſte
ſũt due ale que date ſunt mulieri vt fugeret
in deſertũ Apocal.xij.⁊ Iſaie.xl. Aſſument
pennas vt aquile. Et ideo deſcribunť an/
geli in figura aquile.⁊ ſignificāt ſublimem
aſcenſum angelorũ ⁊ hominũ in diuina.q̃ñ
que ſurſum ſunt diligũt.⁊ nō que ſuper ter
ram. Alas quidē nō aquile.ſed potius mil/
ui habēt impij raptores et auari.pauperuz
oppreſſores.quib⁹ nō eleuanť ad celum.ſed
potius deprimunť ad infernum. Zacha.v.
Date ſunt ei ale milui.et delata eſt in cam/
pum ſennaar.quod iterpretatur fetor.⁊ ſi/
gnat infernũ.vbi deferunť impij duplici a/
la adiuti.ſcilicz ala cupiditatis ⁊ ala mali/
gnitatis.de q̄bus Hiere.ij. In alis tuis in/
uent⁹ eſt ſanguis pauperũ. Item angeli
tanta lege obedientie ſunt aſtricti q̄ nunq̃
ad aliud deflectunť niſi ad illud ſolũ ad q̄ḋ
dei ipſius pſidentis nutu ⁊ imperio ducunť.
⁊ ideo in figura equorũ ſepius deſcribunť.
Nam ſic equus circũduciť freno. ſic ipſi di/
uino imperio circumagunť. Ita viri ſancti
in ſtatu ſubiectionis cōſtituti velut equi ad
dei laudē infrenati ab obedientie legibus
nō recedunt.ſz nunc ſe exhibent deo tanq̃
albos equos p vite mundiciā ⁊ caſtitatem.
nunc etiā nigros p humilitatem. nunc ru/
beos ſiue igneos per feruidā caritatez.nũc
varios per multiplicē meriti diuerſitatem.
De his equis diciť Zacha.ij.⁊ Apoca.iiij.
⁊.iiij. Regũ.ij. ⁊ Job.xxxix. Quis prebebit
equo fortitudinez.⁊ Prouerb.xxj. Equus
parať ad bellum ⁊c.⁊ Zacha.x. Ponam du
ces iuda q̄ſi equũ glorie in bello. Et.ij. Ma
chab.x. Apparuerunt aduerſarijs de celo vi
ri quinq̃z in equis. frenis aureis decori ⁊c.
⁊ in his puritas ꝯſcientie.⁊ ductilitas obe/
dientie deſignanť.nam talib⁹ frenis dei iu/
menta refrenantur. quia a voluntatis pro
prie impetu voluntarie coartanť. Jaco.iij.
Equis frena in ora mittimus ad conſenti/
endũ nobis ⁊ oīe corpus eorũ circumferi
mus ⁊c. Item angeli q̄uis ad diuerſa et
contraria ſint miſſi.tñ in ſe ꝯtrijs affectōib⁹
⁊ animi motib⁹ non afficiunť. ⁊ iō veſtimēta
varia ſz aureis zonis ꝯſtricta hũiſſe d.cũť.

Za.iij.⁊ apoc.j.f.⁊.vij g.⁊ Dañ.x. Nã angelus hꝫ virtutẽ ſuandi firmiť coadunandi ⁊ ſuas ⁊ ſubditoꝝ affectões. vt ſingule ⁊ vniuerſe in deũ iuſtificenť ⁊ ad ipm reducanť ſic veſtes ne decidãt circa corp⁹ zona colligant. ⁊ hoc ꝓpriũ eſt exiſtẽtibꝫ in actiua vita vt q̃uis corpa circa diuerſa ſint diſtracta. corda tñ quo ad intentionẽ finis ſp in dño ſint vnita. ſic fuerũt corda diſcipuloꝝ. Act.iiij. Erat omibꝫ cor vnũ ⁊ aĩa vna in dño. Uaria ipa veſtimẽta varia ſunt ỽtutũ opa q̃ zona charitatꝭ q̃ eſt vinculũ ꝑfectõis ad finẽ vnicũ vniunť. Luc.xij. Sint lumbi vr̃i ꝓcincti ⁊ lucerne ⁊c̃. lumbi q̃dẽ cingulo caſtitatis. ſed pect⁹ zona aurea charitatꝭ Eccli.xlv. Circumcinxit eum zona iuſticie ⁊c̃.

Item qñ ad exteriora mittunť oꝛones ⁊ merita ſinguloꝝ vl' demerita ſub certo iuſticie pondere ⁊ mẽſura ad deũ reducere ꝓhibenť. vt ꝑꝫ Thob.xij. Jõ inſtrumẽta menſurãdi ⁊ põderãdi ĩ mãibꝫ geſtaƭ videnť Eze.xv.a. Apoc.xxj.e. ⁊ Amos.vij.c. q̃bꝫ ſunt ſimiles viri iuſti. q̃ nõ ſolũ ꝓpria v̾ etiã aliena nitunť apud deũ in oꝛonibꝫ ⁊ grãꝝactionibꝫ hr̃e recõmẽdata. Eandẽ em̃ menſurã grẽ ⁊ glĩe iuſta dei ꝓuidẽtia ꝓfuturã deſiderãt quã ex ꝓprio merito a ſũmo iudice tã expectant. ij. ad Thimo.iiij. De reliq̃ repoſita eſt mihi corona iuſticie ⁊c̃.

Quarta pars.

Vocauit deus firmamentũ celũ

Vocauit deus firmamentũ celũ ⁊c̃. Uiſo q̃l'r ordines angeloꝝ figuratiue poſſint adaptari diuerſis ordinibꝫ hoĩm electoꝝ. nunc ad intuẽdas celi ⁊ celeſtiũ corpoꝝ ꝓprietates eſt breuiť trãſeundũ. Et cũ ſit multiplex celũ. ex ꝯſideratõe ꝓprietatũ corporũ celeſtiũ. multiplicẽ poſſum⁹ elicere myſticũ intellectũ. Dicit em̃ Deut.x.c. En dñi dei tui celũ eſt ⁊ celũ celoꝝ ⁊c̃. ibi dic̃ glo. Nonnulli dicũt.vij. eſſe celos Primũ aereũ. ſcd̓m ethereũ. terciũ olimpũ. q̃rtũ igneũ q̃ntũ firmamẽtũ. ſextũ aqueũ ſiue criſtallinũ. ſeptimũ empireũ. Noĩe igiť celoꝝ ĩtelligere poſſum⁹ ſtatũ ⁊ dignitatẽ tam hoĩm q̃ꝫ angeloꝝ electoꝝ. quoꝝ ꝯuerſatio in celis eſt. Celi itaq̃ꝫ noĩe q̃nq̃ꝫ in ſcriptura intelligiť puritas angeloꝝ. q̃nq̃ꝫ dignitas ſctõꝝ. q̃nq̃ꝫ poteſtas ſiue auctoritas. q̃nq̃ꝫ ſublimis vita ⁊ ꝯuerſatio iuſtoꝝ. q̃nq̃ꝫ occultatio diuinoꝝ iudicioꝝ. Celo igiť primo. ſ. empireo puritas angelica cõparať. de q̃ dicit Baſili⁹ celũ primũ eſt natũ ſimpliciſſimũ de corpulẽtia habens naturã ſubtiliſſimã ⁊ tã ſolidiſſimãꝫ ꝓmũ mũdi inferioꝝ ꝯtentiuũ. ordinatiuũꝫ ⁊ informatiuũ. q̃d ꝓpter ſuã dignitatẽ ẽ ſingulare dei ſedes ſiue habitaculũ nuncupatũ. Decoĩa beatiſſimis ſpiritibꝫ cõgruũt i q̃bꝫ ſingulariť req̃eſcit de⁹ ꝑ aptiſſimã ⁊ ordinatiſſimã volũtatis ꝯformitatẽ. Jſa.vlť. Celũ mihi ſedes eſt ⁊c̃. Ps. Dñs in celo ſedes ei⁹. ⁊ iterꝫ. Dñs ĩ celo parauit ſedẽ ſuaꝫ. ⁊ Apoc.iiij. Apertũ eſt oſtiũ in celo ⁊ ſup ſedẽ ſedens ⁊c̃. Dicunť itaq̃ꝫ angeli celũ ꝓpter oĩmodã incorruptõem ⁊ nature ſue puritatẽ. nihil em̃ hñt corpulẽtie q̃ ab oĩbꝫ corporis paſſiõibꝫ ſunt diuiſ'. iõ dr̃ Exo.xxiiij. ſub pedibꝫ ei⁹. q̃ſi op⁹ lapidis ſaphiri ⁊ q̃ſi celum cũ ſerenũ eſt. Uñ ſic celũ ſerenũ ſerena ẽ ⁊ pura natura angeloꝝ cui nulla proꝛſus adheret oppilatio carnaliũ paſſionũ. nulla attingit infectio motuũ vl' affectionũ. Itẽ ſecũdo ſubtiliſſimi ſunt q̃ntũ ad intelligẽtie ꝑſpicacitatẽ. Ps. Qui fecit celos ĩ ĩtellectu. Quia q̃nto ſunt deo viciniores. tãto ĩ ſecretis dĩnis ⁊ archanis dei ſunt ſubtiliores. et ad videndũ oĩa in ſpeculo aptioreſ. Ezech.xxviij. Plen⁹ ſapiẽ ⁊ decore ⁊c̃. Itẽ tercio ſolidiſſimi ſunt q̃ntũ ad nature incorruptẽ ꝑpetuitatẽ ⁊ firmã ac ſtabilẽ in deo voluntatẽ Job.xxxviij. Tu forſitan cũ eo fabricat⁹ es celos. q̃ ſolidiſſimi q̃ſi ere fuſi ſunt. ibi gloſa. Angelici ſpũs q̃ in celeſtibꝫ ſunt ꝯdin ꝑ celos exꝑmunť. q̃ ab integritate etiaꝫ accepte fortitudinis nulla mutabilitatꝭ rubigĩe cõſumũť. iõ dr̃ ĩ Ezech.j. Firmamẽtũ q̃d erat ſup caput aĩaliũ erat q̃ſi aſpectus criſtalli. Criſtallus firmã ſoliditatẽ hꝫ ⁊ radiũ ſolis in ſe recipiens ignẽ emittit. ſic dĩni ſpũs ſoliditatẽ hñt in ꝯſtãtia ỽtuoſe actõis ⁊ ꝑſpicacitatẽ in ꝑceptõe dĩne illumiatõis. Apoc.xxij. oñdit mihi fluuiũ aque viue tãq̃ꝫ criſtallũ ꝓcedentẽ de ſede dei. ꝑ fluuiũ criſtallinũ de ſede ꝓcedentẽ poſſum⁹ ĩtelligere habũdantiã ỽtutis ⁊ grẽ quã diuia ỽtus ꝑ angeloꝝ miniſteriũꝫ in nobis opať. Itẽ q̃rto quantitate ſunt maximi nõ ꝑ dimẽſionẽ ſꝫ ꝑ virtutẽ ⁊ ꝑtãtẽ. Immẽſam em̃ hñt altitudinẽ q̃ ad diuioꝝ ꝓceptorũ imenſam latitudinẽ q̃ ad cõpletiſſimã dilectionẽ. maximã ꝓfunditatẽ q̃ ad ſecretoꝝ cognitionem. Eccl.xliij. Altitudinis firmamẽtũ pulchritudo ei⁹ ⁊c̃. Jſa.xl. Quis mẽſus eſt pugillo

aquas. ꝛ celos palmo ponderauit. Glo. vt
diuina man⁹ celeſtiū ſpūum potētiā ponde-
rat. ꝛ eoꝝ ꝟtutes numerat ꝛ mēſurat. Itē
quāto q̄litate ſunt lucidi ſicut celi ꝑ ſcie ꝛ ſa-
pientie claritatē. Nā ꝫ celeſtes ſpūs illumi-
nanť a fonte ꝓmi lumis ꝑ ſapie receptionē.
ꝛ alios illuminat ꝑ grē ſuſcepte cōicationē.
Apocal. xviij. a. Uidi angelū deſcendentē
de celo hn̄tem ꝑtātē magnā. ꝛ illumīata eſt
terra a gl'ia ei⁹. ꝛ Luce. ij. Angel⁹ dn̄i ſtetit
iuxta illos. ꝛ claritas dei ꝺ celo circūfulſit eos
ꝛc. ꝛ Actu. xij. Angelus dn̄i aſtitit et lumen
refulſit ꝛc. Itē ſexto figuratōe ſunt ſperi
ci ꝑ ꝯtinuatōis ꝯtemplationē. q2 mens an-
gelica a fonte ꝓmi luminis ꝓmas recipit in
fluictōes q̄s poſtea ad alios diffundit ꝛ dif
fundendo ꝛ cōicando illos quib⁹ cōicat ad
deū reuocat ꝛ reducit. Un̄ affect⁹ angelic⁹
circularit̄ moueť. q2 ꝓmo moueť in deū ꝛ ꝺ
deo in ꝓximū ꝑ dilectionē. ꝛ iteꝝ a proximo
moueť in deū ꝑ dilectōis extenſionē ꝛ cōti-
nuationē. Ezech. j. Ibāt ꝛ reuertebanť in ſi
militudinē fulguris coruſcantiſ. In q̄ nota
tur mot⁹ circularis in angelica affectione.
Fulgur em̄ ſic ibi dic̄ glo. ab igne exit. ꝛ diſ
currens ſubito ad ignē tanq̄ ad matricem
redit. ſic ſpūs angelic⁹ a deo grē influentiā
ꝑ ꝯtēplationē recipit ꝛ cōicando alijs ꝑ gra
tiarū actionē ad deū q̄ eſt ignis ꝯſumēs re-
dire nō deſiſtit. exit miniſtrādo redit ꝛ lau-
dando ꝛ ꝯtemplādo. Eccl. xxiij. Gyruꝫ celi
circuiui ſola ꝛc̄ Ps. Circuiui ꝛ imolaui i ta
ber. eius. hoſtiā vocifera. ꝛc. Apoc. vij. Om
nes angeli ſtabāt in circuitu throni. ꝛ Eze-
chiel. j. Splendor erat i circuitu ei⁹. Itē
ſeptimo ſitu ſunt ſuꝑmi. nō ꝑ circūſcriptio-
nē ſed ꝑ dignitatē. nā dignitate nature ꝛ of
ficio excellūt alias creaturas. ſic̄ celū alia ꝑ-
excellit elemēta. Tanto em̄ ſunt oīb⁹ ſupe-
riores q̄nto deo ꝑ familiaritatē ꝛ grāꝫ ſunt
ꝓpinquiores. Job. xxvj. Suſpice celū ꝛ cō-
templare ethera ꝙ altior te ſit. ibi glo. In ce
lo ꝛ in ethere ſupnas accipe poſſum⁹ pote-
ſtates. q̄s iubemur vt intueamur. vt cū an-
gelicos ſpūs longe a nob̄ diſtare ꝯſpicim⁹.
ab ipo creatore ſpūum q̄ntū differam⁹ co-
gnoſcam⁹. Itē octauo oīm inferioꝝ ſunt
ꝯtentiui q̄ntū ad caritatē. Nā ex affectu di-
lectiōis angeli hoib⁹ electiſ adminiſtrant et in
eſſe grē ꝺtinent ꝛ ꝯſeruāt ſic̄ dr̄ in Ps. An
gelis ſuis de⁹ mādauit ꝺ te vt cuſto. te ꝛc. et
iterū. Immittit angelus dn̄i in circuitu ꝛc̄.

Sap. j. ꝛ h̄ qḋ ꝯtinet oīa ſciam h̄ꝫ voc⁹. He
ſter. xiij. Dn̄s es oīm illoꝝ q̄ ambitu celi cō
tinenť. Itē nono oīm inferioꝝ ordinati-
ui. Nā circuli celi ordinate ſe interſecāt. ꝛ h̄
inferiora nūc calore nūc frigore ordinant ꝛ
imutant. ſic celeſtes ſpūs in ſe ordiati alioꝝ
ſunt ordiatiui. Job. xxxviij. Nūq̄d noſti or
dinē celi aut rōnē ei⁹ pones in ťra ꝛc. Ordi
nē celi noſcere eſt diſpoſitōem ſupnaꝝ ꝟtu
tū videre. Rationē ei⁹ ponit in ťra q̄ vitā ſu
am diſponit ſc̄m celeſtia. ꝛ angeloꝝ patroci-
nio affectionē ſuā erigit ad eťna. Hiere. xxx
j. Templū iuxta ordinē ſuū fundabiť ꝛc. ad
Gal. iij. Ordinata eſt lex ꝑ anglos in manu
mediatoris. Ex his igiť nouē celi ꝓprieta
tib⁹ manifeſtū eſt angelicā naturā i ſcptura
celū apꝓſſime nūcupari. Celoꝝ etiā nomie
apl'i ſcti ꝓnt merito deſignari. de q̄b⁹ Job
xxvj. Spūs dn̄i ornauit celos. vbi dic̄ Gre
go. Niſi apl'i xp̄i ꝓmiſſa parac͞liti dona ꝑce-
piſſent. nullo ꝟtutiſ decore claruiſſent. Hec
vitā celeſtē ꝛ cōuerſationē ſpūalez aduoca-
uit Iſa. lij. Poſui ꝟba mea in ore tuo vt plā
tes celos ꝛc. Hi ſunt celi q̄ vbiq̄ enarraue
rūt gl'aꝫ dei q̄ celos ſtabiliuit prudentia eu
ius rore nubes ꝯcreſcūt. Prouer. iij. Nam
ſctōꝝ apl'oꝝ vita pariter ꝛ doctrina vniuerſ⁹
mūdus q̄i rore q̄dā ſalutifero medullit⁹ ir-
rigať. Deut. penulť. Caligabūt celi rore. ibi
dicit glo. Tūc apl'i fuerūt q̄i celi rore pleni
q̄n ſubtili ꝛ ſuaui doctrina xp̄i celit⁹ ſunt i-
buti. Nō eī fructificat qḋ h⁹ roris ꝑfuſio
nō fecūdat. Iō Iſa. ꝓn̄tiā apl'oꝝ deſiderās
exclamat. xlv. dicēs. Rorate celi deſup. ꝛ nu
bes plu. ꝛc. Fuerūt itaq̄ apl'i q̄i celi ſed ae-
rei in ipoꝝ vocatōe. q̄n. ſ. a ťrena ꝯuerſati-
one eleuati. diuinis laudib⁹ ꝛ ꝓximoꝝ ꝑfe-
ctib⁹ a dn̄o ſunt deputati. Nā aer a ťra ele-
uať ꝛ ſub ee ſue ſubtilitate celo aſſimilať. Et
ꝓpter ꝯformitatē quā h̄ꝫ in celo ſepi⁹ i ſcptu
ris aer iſ interſticiuꝫ celū nūcupať. ſic̄ Mat.
xiij. Aues celi comederūt illud. ꝛ i ps. Su
per eā volucres celi hitabūt Job. xij. Uo-
latilia celi docebūt te. Nā apl'i doctoreſ ſidi
ꝟtutū pēniſ ꝺ ťreis eleuati ꝑdicatōiſ diſcur
ſu ꝑ mōm vniūſū circūuolauerť. ꝛ velut celi
aerei nūc tonātes minis. nunc pluētes do-
ctrinis. nūc miracul' coruſcātes ſopitoꝝ cor
da in pctīs ſalubriť cōmouerūt. ſic̄ ſcptuꝫ ē
in ps. Illuxerūt coruſcatōes tue orbi ťre. vi
dit ꝛ cōmota eſt ťra. ꝛ Judic̄. v. ťra mota eſt
celi diſtillauerūt aq̄s. Itē celi. ſ. etherei ſc̄

facti in ipoꝝ ꝑfectiõe.ſiue in ꝑfecta vite xp̄i imitatiõe. Ether eñ naturã ignis imitat̃.ignis eſt xp̄s q̃ eſt ignis ↄſumẽs. Deut.iiij.cuius puritatẽ tã in vita q̃z i doctrina apl'i pꝰ eoꝝ vocationẽ ꝑfectiſſime ſunt ſecuti. Job xxxv. Suſpice celũ ⁊ intuere ⁊ ↄtemplare ethera ⁊c.q.d. Cõſidera etherẽã ⁊ celeſtẽ cõuerſationẽ i apl'is q̃ exẽplo xp̄i oĩa cõtẽpſerũt in t̃ris vt ſuo regi eſſent ſiles q̃ hitat in ſupnis. Prouerb.viij. Qñ ꝑpauerat celos aderã qñ ethera firmabat ſurſuz. Itẽ celi ignei ſũt effecti i ſpũſſcti miſſiõe qñ a xp̄o vocati.⁊ ipiꝰ veſtigia pleniſſime imitati.igne celeſti in aduentu ſpũſſcti ſunt repleti.⁊ q̃cq̃d in eis fuerat infirmitat̃ vl' impfectõis in iſtiꝰ ignis ꝑñtia penitꝰ eſt ↄſũptuz. Sopho iij. In igne zeli mei deuorabit̃ oĩs t̃ra ⁊c. Treñ.ij. De excelſo miſit ignez in oſſibꝫ meis.i.caritat̃ feruorẽ in apl'is. ꝑ q̃z igneã ↄuerſationẽ vniuerſal' eccl'ia amore xp̄i ẽ vndiq̃z inflãmata. Zach.xij. Ponã duces iuda ſic caminũ ignis i lignis. ⁊ ſic facẽ ignis in feno.⁊ deuorabũt ad dexterã ⁊ ſiniſtrã omnes ꝑplos ⁊c. Duces iuda fuerũt apl'i ꝓniſiui q̃ dicunt̃ eccl'iaꝝ ꝓncipes ⁊ belli xp̄i triumphales duces.q̃ caritat̃ camino ſuccẽſi q̃cq̃d fuit in ſe ⁊ in alijs ligni.ſtipule vl' feni oĩno annihilauerũt.⁊ ꝑplos credẽtes ꝑ fidẽ ⁊ amorẽ xp̄o incorporãtes in igneã ⁊ celeſtẽ ↄuerſationẽ tranſtulerũt. Leuit.ix.g. Egreſſus ignis a dño deuorauit holocauſtũ ⁊ ligna ⁊ adipes ſup altare.⁊.iij. Reg.xviij. Cecidit ignis dñi de celo et vorauit holocauſtũ ⁊ ligna ⁊ lapides puluerẽ q̃z ⁊ aquã que erat i aqueductu lambẽs.oĩa eñ pctã mortalia ⁊ venialia carnalia ⁊ ſpũalia velut puluerẽ ⁊ ligna ſpũs ignite caritat̃ ꝑ aploꝝ miniſteriũ i hoibꝫ ↄſumebat ⁊ i celeſtẽ ac ignẽam naturã ↄuertebat. Itez q̃ i celi ſiderei refulſerũt in miraculoꝝ ꝑpetratõe.qñ.ſ.diuino ſpũ repleti miraculis claruerũt ⁊ veritatẽ fidei quã docebãt ꝓdigioꝝ oſtenſione, ⁊ celeſtis ꝟtutis approbatiõe tã efficacit̃ affirmarũt ꝙ nec ſapiẽtes mũdi nec etiã tyrãnoꝝ gladij fulgorẽ fidei extinguere potuerũt Abacuc.iij. Ibãt in ſplendore fulgurantis haſte tue. Nã fulgore miraculoꝝ q̃ſi cũ haſta petrꝰ ⁊ paulꝰ ſimonẽ magũ deijciebant. ⁊ neronẽ romanoꝝ ꝓncipẽ ꝟtuoſis opibus deuincebãt. Judic.v. De celo dimicatũ eſt ↄtra eos ſtelle manẽtes in ordine ſuo ⁊c. et tot itaq̃z ſyderibꝫ refulſerũt q̃t miraculis et

ꝟtuoſis opibꝫ claruerũt. ideo dr̃ Geñ.j. ꝙ fecit deus ſtellas ⁊ poſuit eas in firmamẽto celi vt lucerent ⁊c.⁊.xv. Suſpice celũ ⁊ numera ſtellas.ſic erit ſemẽ tuũ. Ecci.xliij. Species celi eſt gl'a ſtellaꝝ. Itẽ criſtallini effecti ſt celi in ipoꝝ paſſione. qñ nulla iniuria. nulla tormenti violentia potuerũt a fide chriſti diuidi vel auelli. vt ptz Roñ.viij. vbi dr̃. Quis nos ſepabit a caritate xp̄i. Vñ fidez quã docebant ꝑ paſſionis ↄſtantiã roborabant ⁊ ad moriendũ ꝓ fide alios aīabãt. Ezech.j. Similitudo firmamenti.q̃ſi aſpectus criſtalli horribilis. Criſtallus ꝑmo eſt aqueus ⁊ fluidus.ſed ꝑflante vento coadunatione partiũ fit ſolidus atq̃z durꝰ. aqueꝰ ⁊ fluidus fuit petrꝰ qñ ad vocẽ ancille dum mori timuit auctorẽ vite ſe noſcere denegauit.ſed ꝑ venti flatũ.i.ꝑ ſpũſſcti aduentũ fuit ipẽ in firmitatẽ criſtallinã ſubito induratus qñ dixit Actu.v. Nos nõ poſſumꝰ non loqui q̃ vidimꝰ ⁊ audiuimꝰ. Ecci.xliij. Gelauit criſtallus ex aqua. Celi vero empirei facti ſunt in eoꝝ glorificatiõe.nã celũ empireum totũ ſplendidũ eſt.nihil hñs tenebraꝝ. qd̃ ſctis glorificatis ↄuenit.q̃rũ ſplẽdor celi ſplendorẽ ſupauit. Thob vlt. Luce ſplendida fulgebis Ecci.xliij. Vas caſtroꝝ i firmamento celi reſplendens glioſe. Dañ.xij. Qui docti fuerint fulgebũt ſic ſplendor firmamenti. Sap.iij. Fulgebũt iuſti et tanq̃z ſcintille dif.⁊c. Iſa.lviij. Implebit ſplendoribꝫ oſſa tua ⁊c. Patet itaq̃z ꝙ merito ſancti apl'i dicti ſũt celi. q̃bꝫ aſſimilari debẽt ꝓlati ipoꝝ ſucceſſores. noĩe eñ celoꝝ ĩtelligit̃ auctoritas iudic̃ ⁊ ꝓlatoꝝ. q̃ ſic in officiũ dignitate.ſic in merito ⁊ vite ſctĩtate celeſtẽ aploꝝ ↄuerſationẽ deberẽt in ſeipis exhibere. Auctoritas eñ aplica i celeſtibꝫ ſacris diſtribuẽdis in xbi vite miſterijs exponẽdis.i ſoplendis litibꝫ ⁊ iudicijs faciẽdis ad eccl'iarũ ꝓlatos eſt ex ordinatõe dñica diriuata. Celeſtis igit̃ debẽt eſſe ꝟtut̃ ⁊ nature q̃ ſe talẽ os debẽt de celeſtibꝫ expedire. In hꝰ rei figurã dñs mãna de celo pluit. Exo.xvj. de celo docuit. Exo.xx.f. Audiſt̃ ꝙ de celo locutꝰ ſum vob̃ de celo etiã leges ⁊ iudicia hebreoꝝ ꝑplo ꝓmulgauit. vt ptz Deut.v.⁊ Exodi.xx. vt ſic celi nomie nos patent iſtrueret ꝙ officiũ ↄficiendi panẽ vite. docẽdi et ⁊ iudicãdi alios. nullus ſibi aſſumeret q̃ celeſtẽ naturã ſcia ⁊ moribꝫ nõ hr̃et. Propter qd̃ dr̃ ꝑs. Annũciabũt celi iuſticiaz eiꝰ. Nõ

em̄ pn̄t annūciare dei iuſticias hoīes impn̄ ⁊ terreni. Pſ. Pctōri dixit de⁹ q̄re tu enar/ras iuſticias meas. Sed celi.i.celeſtes viri q̄rū cōuerſatio in celis ē.ad celeſte officium ſunt digni. Dicunt͛ aūt p̄lan celi ꝓꝑt͛ plura. Primo q̄ ſunt lumīoſi.⁊ lumīs diffuſiui ſic celū qḋ bonis p̄lat͡ꝫ ꝯuenit q̄ ſunt lumīoſi i ſe ꝑ ꝯſcie puritatē.⁊ lumen ad alios diffun/dūt ꝑ doctrinā ⁊ ſctē ꝯuerſatōis claritatē.q̄ b⁹ dicit dn̄ſ. Uos eſt͡ꝫ lux mūdi.⁊ i Mat.v. Luceant opa vr̄a corā homib᷒. ⁊ Ecci.xliij. Species celi gl̄ia ſtellaꝝ mūdū illuminās ⁊c̄. Sic lucidi fuerūt apl̄i ⁊ alij p̄rs ꝑmiti/ui.vt ptꝫ in moyſe.q̄ ex ꝯſortio dei in mōte tantā ꝯtraxit claritatē in facie q̄ ei⁹ vultuꝫ nō poterāt iudei intueri. Exo.xxxiiij. Plu/rimi aūt p̄lati moderni tp̄is hāc claritateꝫ ꝑdiderūt. Un̄ dici p̄t illud Hiere.iiij. Aſpe/xi celos ⁊ nō erat lux i eis. ⁊ Iſa.xiij. Splē/dor celi nō expandet lumē ſuū. ⁊ Ezech.xx/xij. Cū extinct⁹ fuer͡ꝫ nigreſcere faciā celos. Et q̄ p̄lati nec in vita nec in ſcia ſunt lumi/noſi.iō nō eſt mirū ſi ſubditi fuerit tenebro/ſi.ſic Thob.q̄ dixit. In tenebris ſedeo ⁊ lu/men celi nō video. Amos.viij. Tenebreſce/re faciā trā in die lumīs ⁊c̄. Itē ſcḋo vni/formit͛ ſunt motiui ⁊ in ſuo motu velociſſi/mi. Celū em̄ ē mobile ⁊ inq̄etū. cui⁹ mot⁹ ē reuolubilis ſup mediū.i. ſup aerem. in quo on̄dit͛ bonoꝝ p̄latoꝝ diligēcia ⁊ ſolicitudo circa curā ⁊ ſalutē ſuoꝝ ſubditoꝝ.q̄ more ce/li p̄dicando mouent͛. Ecci.xvi. Celi celorū mouebunt͛ in ꝯſpectu ei⁹. Uirt⁹ em̄ moti/ua celi rapit firmamētū ab oriēte in occidē/tē.⁊ iterū redit de occidēte ad orientē. ſic vir ꝑfect⁹ a q̄ete ꝯtēplatōis ꝓcedit ad laborē p̄/dicatōis.⁊ iterū pacto exercicio opis ꝓcedit orando.ſic fecit moyſes q̄ poſtq̄ fregerat vi/tulū ⁊ corripuerat ꝑplm̄ ait ad ꝑplm̄. Pecca/ſtis pctm̄ maximū.reuertar ad dn̄m.ſi quo/mō quiuero ipm̄ dep̄cari ꝓ ſcelere iſto. Re/uerſuſq̄ ad dn̄ꝫ ait. Obſecro dn̄e aut dimit/te ei hāc noxā ⁊c̄. Exo.xxxij. Sic aūt obſe/crantes libent͛ exaudit de⁹. Oſce.ij. In die illa ego exaudiā celos. ⁊ celi exaudiēt terrā. De h̄ motu circulari dr̄ Ezech.j. Ibāt ⁊ re/uertebant͛ in ſilitudinē ful ⁊c̄.⁊ in Job.xx/xvij. Luſtrauit cūcta ꝑ circuitū ⁊c̄.⁊ Eccſ.j Luſtrans vniuerſa i circuitu ꝑgit ſp̄us ⁊ i circulos ſuos reuertit͛.ſed mouēdo ſe ⁊ cir/cueundo celū ſp volui͛t circa aerem. cui inni/tens mediū nunq̄ derelinq̄t. Aeris eſt chri/ſtus eni ꝑ intentionē ⁊ amorē ſp adheret et innitit͛ vir ꝑfect⁹.⁊ talis mediū v͛tut͡ꝫ nō de/ſerit q̄ mediatori dei ⁊ hoim in oib᷒ ſuis opi/bus ſe ꝯiūgit. Itē tercio celū ꝯtinuatiōe ſui mot⁹ eſt p̄ncipiū generatōis ⁊ corruptio/nis effect uū.⁊ h̄ ꝓprie ꝯuenit p̄lat͡ꝫ q̄ filios gr̄e ꝑ euāgeliū dn̄o generāt ⁊ v͛tutū germia in ſubditoꝝ cordib᷒ radicātes. viciū extra/hūt ⁊ extirpāt ⁊ iur͛ doctrīe ſalutar͡ꝫ irrigāt ⁊ fecūdāt. Iſa.lv. Quō deſcēdit d͛ celo iber ⁊ nix ⁊ inebriat terrā ⁊ īfundit eā ⁊ germiare facit ipam.ſic v͛bū qḋ ꝓcedit ⁊c̄.⁊ i Joele.ij Celi dabūt rorē ſuū.⁊ t͛ra dabit fructū ſuū Si celi tp̄e nr̄o eſſent roriflui.i. p̄lati eſſent dono celeſt͡ꝫ ſapīe repleti tūc vtiq̄ ꝑp̄lares ⁊ ſubditi fructiferi fierēt ⁊ fecūdi.ſed q̄ p̄lati aridi ſunt ⁊ duri.iō nō ꝓficiūt ſubditi. Deu/tero.xxviij. Sit celū ſ͛p te eneū ⁊ t͛ra quaꝫ calcas ferrea. ⁊ ſequit͛. De celo deſcēdat ſup te cinis. Itē q̄rto celū eſt ſideꝝ errantiuꝫ repſſiuū.nā violētia ſui mot⁹ planetas eua/gantes retrahit ⁊ motu diurno ab oriēte in occidentē poſt ſe rapit. Stelle errātes ſub/diti ſunt peccātes.cano.inde. Sidera ſunt errātia q̄b᷒ ꝓcella tenebraꝝ reſuat͛. ⁊ Job iij. Obſcurent͛ ſtelle caligine ei⁹ ⁊c̄.ibi Gre/go. Quos ſerpēs tortuoſus dux⁹ ꝑ maliciā ad necē ꝑcutit fuiſſe latētes hypocritas ve/lut ſtellas caliginoſas oñdit. vt q̄les interi⁹ fuerint latent͛ in ꝓſperi͛.euident͛ pateat i ad/uerſis. De his ſtellis Job.xxv.ſtelle nō ſūt mūde in ꝯſpectu ei⁹. Hoꝝ ſideꝝ motū inor/dinatū celi.i.iuſti p̄lati celeſtiſ legis iudicio repmūt.q̄n taliū exceſſus corrigūt ⁊ corre/ctos ad frugē melioris vite ꝓuehūt ⁊ cōpel/lunt.j. Theſ.vlt. Corripite inq̄etos.pſ. Ce/li diſtillauerūt a facie dei iſrl͛ ⁊c̄. Tūc cele/ſtes animi nō furoris grandinē ſed imbris dulcedinē ſtillāt q̄n diuinā clementiā circa pctōres intuentes nō cū ſeueritat͡ꝫ impetu. ſed blandient͡ꝫ animi affectu mentes corri/gunt ⁊ caſtigāt. Pſ. Corripiet me vir iuſt⁹ in miſcōia ⁊ increpabit me ⁊c̄. Hierem̄.x.g. Corripe me ⁊ nō i furore ne forte ⁊c̄. Itē q̄nto celū eſt inferioꝝ informatiuū.iferiora em̄ ſūt i ſupiorib⁹ tāq̄ in ꝓp̄ijs formiſ.vt di/cit ph̄s.q̄ ſ͛m varias corpoꝝ imp̄ſſiōes fi/gurant͛ ⁊ formant͛ ſpecies īferiores.⁊ h̄ p̄la/tis ꝯgruit q̄ꝫ vita vite ſubditoꝝ dꝫ i om̄ib᷒ eſſe forma ſic̄ dicit Pe.in can̄.j.v. forma fa/cti gregis ex aīo ⁊c̄.⁊.ij.ad Theſ.iij.d. Ipſi ſcitis q̄lit͛ oportet vos imitari nos.q̄m non

inquieti fuim⁹ ꝛc. ꝛ ſequit̃. nõ q̃ nõ hab uerī
mus ptãtẽ ſed vt noſmetipõs darem⁹ vob̃
formã ad imitãdũ nos. ꝛ ad Phil. iij. Imi/
tatores mei eſtote ꝛ obſuate eos q̃ ita am/
bulãt ſic hẽtis formã nr̃am. Forma eñ de
bẽt eſſe ſubditoꝝ in doctrina ṽitatꝭ. Ro. ij. c
Cõfidis te eſſe ducẽ cecoꝝ. mgr̃m infantiũ
hñtẽ formã ſcie ꝛ veritatꝭ in lege. ꝛ. j. Theſ. j
Forma facti eſtꝭ oĩb⁹ credẽtib⁹ in macedo/
nia. Itẽ in mũdicia caſtitatis. j. ad Thi. iiij.
In oĩb⁹ p̃be temetip̃m exẽplũ in ꝯuerſatõe
fide ꝛ caſtitate. Itẽ in excellẽtia hũilitatis.
Ecci. xxxviij. In brachio ſuo formabit lutũ
ꝛ añ pedes ſuos curuabit ṽtutẽ ſuaꝫ. Pria
forma ĩformat aĩam ex pte rõnal̃. ſcda ex p/
te ꝯcupiſcibil̃. tcia ex pte iraſcibil̃. Sed ne
aliq̃d ĩ ſubditꝭ relinquat̃ nõ formatũ ĩfor/
mãdi ſũt a ſuis ſupiorib⁹ vltĩa forma. ſ. for/
ma pfectiſſime caritatꝭ. de q̃ dĩ Sap. viij. a
Amator fact⁹ ſuz forme illi⁹. Iſti⁹ forme ĩ/
preſſor fuit paul⁹ cũ dixit. Imitatores mei
eſtote ſic filij cariſſimi. ꝛ ãbulate in dilcõne.
Ad tales informatões celeſtes ĩ ſubditꝭ ĩ/
primẽdas inuitauit de⁹ moyſen cum dixit.
Fac oĩa ṽm formã q̃ tibi in mõte mõſtrata
eſt. Act. vij. f. ꝛ Exo. xxv. Opa itaq̃ p̃latoꝝ
velut q̃dã exẽplaria celeſtia obijciẽda ſunt
ocul̃ ſubditoꝝ. Ps. Qm̃ videbo celos t. o.
d. t. Itẽ ſexto celũ ẽ oĩm motuũ inferioꝝ
dimẽſiuũ. Nã mot⁹ celi ẽ p̃muz tpis ſubie/
ctũ ꝛ oĩm motuũ inferioꝝ mẽſura. Vñ qui
motũ corpis celeſtꝭ nõ ꝯſiderat ĩ cõputati
one tpis multũ errat. Sic auctoritas ꝛ iu/
riſdictio p̃latoꝝ regl̃a ẽ ꝛ mẽſura ſubditoꝝ.
nã iuxta ordinariũ motũ voluntatꝭ ſupiorũ
moueri debẽt corda ꝛ volũtates inferioꝝ.
Ipoꝝ eñ ẽ officiũ ſubiectoꝝ corda diſcute
re. ꝛ de ſinglõꝝ factꝭ rõem ꝛ cõpotũ exigere
q̃ꝛ de factꝭ ſubditoꝝ reddituri ſũt rõem q̃ñ
dicet̃ illud Hiere. xiij. Vbi ẽ grex q̃ dat⁹ ẽ ti
bi pec⁹ inclitũ tuũ. Ezech. iij. De manu tua
reqrã. ꝛ. iij. Re. xx. Cuſtodi virũ iſtũ q̃ ſi ela/
pſus fuerit erit aĩa tua p aĩa illi⁹. ꝛ ad He/
bre. vl. Ipi puigilãt. q̃ꝛ reddituri rõeꝫ p aĩa
b⁹ vr̃is. iõ mot⁹ ꝛ affectões oportet mẽſura
re. ꝛ cogſcere merita ſinglõꝝ ſic dic ſalomõ.
Diligent̃ cogſce vultũ pecorꝭ tui. ne. f. ꝯtin/
gat errare ĩ reddẽdo rõnem. Job. xxxviij.
Quis enarrabit rõnem celoꝝ ꝛc. Difficile
vtiq̃ ẽ enarrare q̃ꝫ diſtrictã reqret a p̃latis
de ſubditꝭ rõem. q̃ñ dicet vnicuiq̃. Redde
rõem villicatõis tue. Iſa. xxiij. g. Viſitabit

dñs ſup militiã celi in excelſo. ꝛ ſup reges q̃
ſunt ſup t̃rã. Itẽ ſeptio celũ aq̃ꝝ ſupioꝝ
ꝛ inferioꝝ ẽ diſcretiuũ ſic dĩ Gen. j. Poſuit
firmamẽtũ in medio aq̃rũ. ꝛ diuiſit aq̃s ab
aq̃s. ꝛ ſignificat p̃latos eccl̃e q̃ fidei firmita
te ꝛ fortitudĩs robore ꝯtẽplatiuos q̃ ſupe/
riores aq̃s ſurſuz tenẽt ne labant̃ ad ĩferio
ra. ꝛ ſecl̃aribus negocijs ſe implicẽt. ꝛ ſecula/
rib⁹ ĩplicitos q̃ aq̃s mobiles ſub ſe coercẽt
ne trãq̃llitatẽ ꝯtẽplatiuoꝝ pturbẽt. Diſcer/
nũt etiã int̃ bonos q̃ celeſtẽ hñt puritateꝫ. ꝛ
malos q̃ carnalẽ hñt fluiditatẽ. ſpũales ſeꝫ
ſurſuz tenẽdo p ꝯſolationẽ. carnales depri/
mẽdo ꝛ ꝯpellendo ſubire correctõem. Vi/
ta etiã p̃latoꝝ int̃ vitã ꝯtemplatiuã ꝛ actiuã
q̃ in medio firmata eſt. ꝛ q̃ ex vtraq̃ cõpa/
cta eoꝝ etiã diligẽtia ſe dꝫ inťponere medi
am int̃ h⁹ mũdi diuites ꝛ tyrãnos. et inter
paupes ac infirmos. ne ſinãt violentiã di/
uitũ trãſire in opp̃ſſionẽ paupeꝝ. nec inſo/
lentiã paupeꝝ in fraudẽ ꝛ ꝯtẽptũ potentiũ
ſiue ſuoꝝ dñoꝝ. iõ ĩ pſõa bõi p̃lati dĩ de io/
ſeph Ecci. xlix. f. Natus ẽ hõ pnceps firma/
mẽtũ gentꝭ. ſtabilimẽtuꝫ pp̃li ꝛc. Prop̃e igit̃
noĩe celoꝝ ſignificat̃ in ſcptur̃ ptãs p̃lato/
rũ q̃ auctoritate ꝛ potẽtia xp̃i ecciam diſpo
nũt ꝛ gubernãt. ſicut celi inferiora mõi ele/
menta ordinãt ꝛ ĩmutãt. Celi etiã dicunt̃
religioſi ꝛ ꝯtẽplatiui. celoꝝ etiã noĩe intelli/
git̃ ſctitas religioſoꝝ ſiue celeſtꝭ ꝛ ſublimis
ꝯuerſatio ꝯtemplatiuoꝝ in q̃ꝝ mẽtib⁹ paci
ficis ꝛ quietꝭ dĩna virt⁹ tanq̃ꝫ in cel̃ ſingula
rit̃ reqeſcit. Iſa. vlt. Celum mihi ſedes ẽ ꝛ
t̃ra ꝛc. De his celis dicit ps. Cõfiteb̃unt̃ ce
li mirabilia tua dñe. Hi celi ſũt clauſtrales
ꝛ ꝯtemplatiui q̃ ad celeſtẽ vitã dĩna grã ele
uati in dĩne laudis ꝯfeſſiõe cõtinue pſeue/
rãt. q̃ꝛ ſic dicit glo. añ ſuã ꝯuerſatõeꝫ ad pe/
nitentiã heri fuerãt vorago ebrietatꝭ. hodie
ad deũ ꝯuerſi effecti ſũt ornamẽtũ ſobrieta
tis. heri cenũ luxurie. hodie decus tpãtie.
heri blaſphematores. hodie dĩ laudatores.
heri ſuuiebãt creaturꝭ. hodie effecti ſũt ſerui
creatoris. Dicunt̃ aũt tales celi pp̃t plu/
ra. Prio ppter remotiſſimã ab amore t̃reno
rũ elongatõem. Nã celũ eq̃s ſpacijs a cen/
tro t̃re ẽ remotiſſimũ. ſic cõtẽplatores cele/
ſtiũ ab oĩ cura tpali abſtracti locuꝫ ſibi ven
dicãt ſupiorẽ. deo. ſ. ꝛ angel̃ p̃iorẽ. ſicut dic
aĩa ꝯtemplatiua. Ecci. xxiiij. Ego in altiſſi/
mis habito ꝛc. Prouer. xxv. Celũ ſurſuz et
t̃ra deorſum, ſic cor regũ inſcrutabile. i. ang

ſcrutabilis ē affectio illoꝝ q̄ bene ſe regunt.
Nō a carnalib⁹ pt experiri q̄d dulcedis de do
ſuo ſentiūt q̄ ↄtemplatōis volatu p celeſtia
ſe diffundūt. iō via aquile in celo a ſalomo/
ne difficilis iudicat̄. Prouer. xxx. q2 q̄d ↄte
platiue mētes in raptu ↄtēplatōis de diuīa
dulcedine hauriūt a mūdi amatorib⁹ igno
rat̄. Eccī. xvij. Uirtutē altitudinis celi ipſe
ↄſpicit. De iſti⁹ celi altitudine iā multi cor/
ruerūt q̄ celeſtē grām paruipendētes ad a/
morē trenoꝝ velut canes ad vomitū redie
rūt. ꝛ pfeſſiōis ſue altitudinis iā obliti mun
di hui⁹ imundicijs adheſerī Iſa. xiiij. Quō
cecidiſti d̄ celo lucifer q̄ mane oriebarꝭ. cor/
ruiſti in trā ꝛc. de h̄ alias. Scd̄o ꝓpt̄ cele/
ſtis mūdicie imitatōez. Nā ꝓpter ſubtilitatē
ſue eſſentie celi ſūt puriſſimi ꝛ ab oīs corru
ptōis imūdicia alieni. ſic dicit Arꝭ. corp⁹ ce
li non ingredit̄ corruptio nec generatio ꝛc.
ſic ↄtēplatiui celeſtē puritatē emulant̄. ꝛ in
oī cordis et corꝑis mūdicia puritati celeſti
ꝑ ↄfeſſionē ↄtinētie ↄformant̄. Et iō in ca/
ſtis lucidis religioſoꝝ mētib⁹ ſpecial'r reqe
ſcit. pš. Ponā thronū ei⁹ ſic dies celi. Eze. i
Similitudo throni q̄ erat ſup firmamētū erat
q̄ſi aſpect⁹ ſaphiri. Saphir⁹ celeſtē repn̄tat
puritatē ꝑ ſe ꝛ colorē. ꝛ ſignificat mūdiciaz ꝛ
caſtitatē. cui⁹ grā viri ſpūales thron⁹ dī fie/
ri ꝓmerent̄. pš. Dn̄s i celo parauit ſedē ſuā.

Tercio ꝓpt̄ ordinatā obediētie volūtarie
ↄtinuationē. Nā celū curſuz ſuū ordine qe/
tor imꝑturbato pagit. ꝛ ab eodē pūcto ī idē
ↄtinue ſe reuoluit. ꝛ h̄ ↄgruit religioſis q̄
ſpū diuīo cōmoti ſine tedio ꝛ murmure n̄
ceſſant curſuz iūcte obediētie ꝓ virib⁹ ad/
implere Hier. xxxi. g. ſi defecerint leges ce/
li corā me dicit dn̄s. tūc ſemē iſrl' deficiet vt
nō ſit gens coraz me cūctis dieb⁹ ꝛc. Nunc
motū velut ſtelle erratice q̄dā retardāt ꝛ o/
bedientie legib⁹ obuiātes ꝛ volūtatis ꝓprie
motib⁹ innitētes q̄etā clauſtri ↄuerſationē
diſſipant ꝛ ꝑturbāt. Apoč. xij. Factū ē ꝑliū
magnū in celo ꝛ draco pugnabat ꝛc. Dicit̄
ꝙ q̄n ſtelle erratice mutuo ↄueniūt in capi
te vl' cauda draconis vl' ↄrie ſe aſpiciūt. tūc
celū ꝑturbat̄ ꝛ freq̄nt̄ oriunt̄ tempeſtates ꝛ
eclipſis nūc lune. nūc ſolis ī capite vl' cauda
draconis ex mutua ↄiūctiōe vl' directa op/
poſitōe ꝓcreat̄. Stelle euagātes ſūt ꝑuerſi
clauſtrales a rectitudīe reglaris diſcipline
ꝑ cāpos licentie deuiātes q̄ nūc ↄueniūt in
dracone ꝑ fraudulentā ↄſpiratōem. nūc ex
aduerſo ſe aſpiciūt ꝛ mutuo ſe oppoſūt per
mutuā defenſionē ex q̄ꝝ liter ↄſpiratōe tur
batiōis nō modice ſcandala plima ſepi⁹ ori
unt̄. ꝛ ipi religioſi q̄ ꝑ famā velut celi reluce
re deberēt. fame ſue iacturā ꝑ taliū inſolen/
tiā patiunt̄ Apoč. vi. Sol fact⁹ ē niger tāq̄
ſaccus cilicin⁹. ꝛ ſtelle ceciderūt de celo ꝛc.

Itē q̄rto ꝓpter armoniacaz circuloꝝ celi
ꝓportionē. Nā in celo q̄dā ſūt circuli ſupio/
res. q̄dā inferiores. q̄dā aūt dicunt̄ ſolſtici
ales. q̄dā eq̄noctiales. q̄dā eſtiuales. quidā
hyemales. Sic ī religioſoꝝ collegio velut
in celo q̄dā vicē gerūt ꝑlatōis. ꝛ hi ſunt ſol/
ſtitiales. in q̄ꝝ vita ꝛ ↄuerſatiōe ſol iuſticie
dz expꝛeſſius relucere Eccī. xvij. In oī gente
poſuit rectores. ꝛ oīa opa illoꝝ velut ſol in
ↄſpectu dn̄i. Alij ſūt ſic eq̄noctiales. illi. ſ. q̄
in ſtatu ſubiectōis dies ꝛ noctes eq̄re ꝛ cō/
tinuare in dei laudib⁹ nō deſiſtūt. q̄. ſ. in me
dia nocte ad ↄfitendū dn̄o ſurgūt. ꝛ in die
media ſeu meridie laudes laudib⁹ accumu
lāt ꝛ adiūgūt. de q̄b⁹ Iſa. lxi. Tota die ꝛ to
ta nocte nō ceſſabūt. pš. Ueſpe ꝛ mane et
meridie narrabo ꝛ ānūciabo ꝛ exau. ꝛ Iſa.
vi. Clamabāt ſctūs ſcūs ſcūs ꝛc. pš. Tota
die laudē dixi tibi. Circuli ꝟo eſtiuales qui
polo appropinquāt ꝛ ꝟſus ꝟticē celi plus ſe
eleuāt. ſunt ↄtēplatiui q̄ ab oī ſollicitudine
tꝑali ſe elongāt ꝛ in ſublimitate ↄtēplatōis
celeſtib⁹ ſe ↄformāt. Job. xxij. Excelſior ce/
lo ē ꝛ ſup̄ ſtellaꝝ ꝟtutē ſublimat̄. Sz ꝑ cir/
culos hyemales q̄ tre ſunt viciniores ſigni
ficant̄ boni actiui ꝛ officiati q̄ officio admi/
niſtratōis intenti tꝑalia ꝓcurāt. ꝛ ea q̄ ſunt
alijs neceſſaria officioſiſſime adminiſtrant
Job. xxxviij. Precipit hyemis pluuijs ꝛ im
brib⁹ fortitudis ſue He. viij. Eſtas ꝛ hiems
nox ꝛ dies nō req̄eſcēt. Prelati igit̄ ꝛ ſubdi
ti actiui ꝛ ↄtēplatiui velut q̄dā celeſtes cir/
culi officioꝝ gradib⁹ ab inuicē ſūt diſtincti.
nexu tn̄ indiſſolubil' caritatꝭ ꝑit ſunt cōiun
cti. ſicut dič apl's ad Eph. iiij. Totū corpus
cōpactū ꝛ cōnexū ꝑ oēm iūcturā ſubmiſtra
tiōis ꝛc. Itē q̄nto ꝓpter oīmodā ↄrietatꝭ
remotionē celo nihil ē ↄriū vt dič phs. ma/
xime q2 ex ↄrijs ꝑtib⁹ nō cōponit̄. ꝛ iō nō pt
celū aliq̄ corruptio ſubintrare. ſic int̄ viros
ſpūales ꝛ celeſtes nll'a ↄrietas ī affectu. nul
la diſparitas in victu. nll'a ſingularꝭ diuer/
ſitas in veſtitu dz ī ueniri. imo ipoꝝ concor
dia atteſtat̄ ꝙ tā in ꝟtutib⁹ q̄ꝫ ī morib⁹ ꝑma
nent incorrupti. Job. xxv. Qui facit cō cor/

diam in ſublimib9 ſois.ꝛ Eccl.xxv. Cõcor/
dia fratꝝ amoꝛ ꝓximoꝝ. vir ꝛ mlr bñ ꝯſenti
entes ꝛc. vbi ḡ rixe ꝛ diuiſiões ꝛ ꝯrie partes
ſunt i clauſtris.ibi ſũma ē corruptela. Oſee
viij. Diuiſuz ē coꝛ eoꝝ.iō nũc interibũt. Nã
ꝯrietas ē cã corruptõis. ſic vnitas ſiue ſim
plicitas incorruptibilitatꝭ. Act.iiij. Erat oĩ
b9 coꝛ vnũ et aĩa vna in dño.ps. Qui hitare
facit vni9 moꝛis in do. Soph.iij. vt inocēt
oẽs nomẽ dñi ꝛ ſuiãt ei humero vno. Oſee
ij. Cõgregabunt filij iſrl' et filij iuda pit ꝛc.
Vñ diſcipuli ꝯgregati in vnũ. ſpm̃ ſctm̃ re
cipe meruerũt. Act.ij. Itē ſexto ꝓpt̃ ordi/
natã orbiũ celi eleuationē ꝛ depſſionē. Di/
cũt em̃ phi ꝙ ex ordinato orbiũ motu ꝛ co/
rũ graui et accuto ꝛ interciſo ꝓceſſu incredi
bil' armonia ꝓcreat. ſicvtri celeſtes oia ordi
nate faciẽtes ſuaoẽ reddũt melodiã. qñ.ſ.ð
ꝯtemplatõe ad actionē. de lectiõe ꝓcedunt
ad oꝛonē. qñ ſupiores iuſte ꝛ benigne pſũt
ſine tyrãnide ꝛ iniuſta ſubditoꝝ oppſſiõe. et
inferiores mãſuete ſubſũt ſine murmure ꝛ
ꝯdictõe. qñ q̇ pſunt ad ſubditos ꝯdeſcẽdũt
ꝑ cõpaſſionē ꝛ amoꝛē. et illi q̇ ſubſunt ordi/
nate exhibēt ſuis ſupioꝛib9 reuerẽtiã debi/
tã ꝛ honoꝛē. ex tali ordinato aſcẽſu ꝛ deſcen
ſu dulcꝭ ꝯcent9 generat. Job.xxxviij. Con/
centũ celi q̇s doꝛmire faciet. ſ3 h̄ ꝯcent9 iam
min9 in celi orbib9.i.a clauſtralib9 inuenit.
Apoc.vij. Factũ ē ſilentiũ in celo fere ꝑ di/
midiã horã. Ecce i multꝭ locꝭ inſurgũt ſub/
diti ꝯ platos.ꝛ plati ꝯ ſubditos ingraſſant.
et ſic ꝯcent9 celi i talib9 vl' ſilet penit9 vl' pli/
mũ impedit. boni tñ iſtud ſilentiũ tãq̃ pe/
riculoſuz ꝛ nociuũ infringũt. q̇.ſ. ordinate
et pacifice viuũt. Apoc.xiiij. Audiui vocē in
celo ſic vocē cytharedoꝝ cytharizantiũ i cy
tharis ſuis.ꝛ cantabãt q̃ſi canticũ nouum.

Itē ſeptio ꝓpt̃ cautiſſimã meritoꝝ ſuoꝝ
occultationē. Nã celũ int̃polate aliq̇ de ſuis
ꝯtentꝭ aſpicientib9 repñtat. ſ3 pl'a ꝛ nobilio/
ra ab ocul' intuentiũ ſubtrahit et occultat.
et h̄ religioſi vitã celeſtē hñtib9 ꝯuenit vt a/
liq̇ de ſuis ꝟtutib9 oñdant aliqñ ad edifica
tionē ꝓximi. ſed pl'a abſcondãt ꝓpt̃ hũiliatio
nē ſui. ſ̄m doctrinã dñi dicentꝭ Math.vj.
Tu cũ oraueris intra cubiculũ tuũ.ꝛ clauſo
oſtio ora p̄rem tuũ in abſcõdito ꝛc.ꝛ i eodē.
Faciē tuã laua ne videarꝭ hoib9 ieiunãs. ſ3
p̄ri tuo q̇ videt in abſcõdito. et in eodem.v.
Attẽdite ne faciatꝭ iuſticiã vr̃am corã hoib9
ꝛc. Qui igit̃ celicã ducũt vitã nõ oia oib9 re
uelent ꝓpter oſtentatõnē. ſed qñ aliq̇ opoꝛ/
tet facere ꝓpt̃ mis ad exẽplũ in occulto faci/
ant q̇ ad intentõnē. Nã oo biliora i celo pl9
celant q̃ illa q̇ in firmamẽto ſenſibilit̃ intu
entur. Sap.ix. Que in pſpectu nr̃o ſunt in
uenim9 cũ laboꝛe. q̇ aũt in cel' ſunt q̇s inueſti
gabit. q.d. null9 p̄t merita ſctõꝝ occulta co/
gnoſcere niſi ille ſolus q̇ ſup oẽs celos cõſi
derat. et lumē ei9 ſup oẽs termĩos t̃re. Job
xxxvij ille ſolus vota hũiliũ reſpicit ꝛ appro
bat q̇ ſolus celi occultiſſima inueſtigat. Ps.
Quis ſic dñs de9 nr̃ q̇ in al.ha.ꝛc. Hypocri
te ꝟo q̇ in ſeipis celi ſpeciem mẽtiunt ſe hr̃e
plura bõa q̃ hẽant fingere nõ vereut. Nau
iij.f. Plures feciſti ſtellis celi negociatõnes
tuas Sed tales ſtelle nõ ſunt ſtelle vere. q2
in celi coꝛꝑe nõ ſunt fixe.ꝛ iõ ſp ꝑeũt ꝛ cadũt
in fine. ſic q̃ſdã flãmulas ſtellis ſĩles de celo
in noctib9 cadere ſepi9 ē videre. Iõ in apoc.
dicunt ſtelle ð celo cecidiſſe. et Lu.xxj. Nã
vt dicit Grego. hypocritaꝝ opa q̃uis ad tẽ
pus int̃ iuſtoꝝ merita lucere videant. i fine
tñ q2 a fructu ſũt vacua fundit9 adnullant.
Job xx.a. Si aſcẽderit in celũ ſupbia ei9.ꝛ
caput ei9 nubes tetigerit ꝛc. et Abdie.j. In
ter ſidera poſuerꝭ nidũ tuuz ꝛc. et Iſa.xiiij.
In celũ aſcendã. ſup aſtra celi exaltabo ſo/
liũ meũ.ꝛ ps. Poſuerũt in celũ os ſuũ ꝛc. ſ3
q̇ veri ſunt celi in dei abſcõſa ſoa occultant
opa. et iõ ſtabilia ꝑmanēt vſq̃ in poſteꝝ atq̃
fixa. Eccl.xxix. Cõclude elemoſynã in ſinu
paupis ꝛ oꝛabit ꝓ te.ꝛ ꝓderit tibi ſup aurũ.

Itē octauo ꝓpt̃ ꝯtinuã influentiã ꝟtutꝭ
diffuſionē. nã ꝟtus celeſtꝭ ꝑ ſingl'a ſe diffun
dit elemẽta. Sic religioſi bona q̇ deſop re/
ceperũt oib9 indigentib9 cõicant. ꝛ miẽ opa
ſ̄m vniuſcuiuſq̃ indigẽtiã ſingul' admini/
ſtrãt ꝛ ad imitatõnē p̄ris celeſtꝭ q̇ miſicors
eſt ꝛ miſicordes diligit. ꝛ illis ſpecialē graꝫ
infundere ꝯſueuit. ſic dicit ps. Dñe in celo
mia tua ꝛc. Bti em̃ miſicordes qm̃ ipi miſ/
ꝯſe. Mat.v. Religioſi itaq̃ pietatꝭ opa dili/
gentes ſunt celi in q̇b9 theſauri dñi reponũ
tur. q̇ inſpiratõe dina neceſſitatꝭ tꝑe paupi/
b9 diffundunt. Deut.xxviij. Apiet dñs the
ſaorũ ſuũ optimuz celũ vt pluuiaz tribuat
t̃re tue in tꝑe ſuo. Patet ex p̄dictꝭ ꝙ celo/
rũ noie religioſi in ſcpturꝭ ſepi9 denotant. q̇
int̃ ceteros electoꝝ grad9 celis potiſſime cõ
formant r̃õne ſubtilitatꝭ diuie ſcpture. in q̃
velut in celo oia occulta xp̄i ꝛ eccie myſteria
ꝯtinent Iſa.xxxiiij. Cõplicabũt ſicut liber

celi ꝛc. et Eze. j. Apti ſunt celi ⁊ vidi viſiões
dei. ⁊ xij. apo. Aptū ē tēplū in celo ⁊ viſa ē ar
cha teſtamēti ī celo. Nā ſicͭ celū eſt ꝑncipiū
illumīatōis ⁊ irradiatōis totiꝰ mūdi ſenſibil'
ſic totiꝰ ꝟitatis cognitio exordiū a diuinis elo
quijs accipit ⁊ ſcͥpturꝭ. pš. Declaratio ſmo
nū tuoꝝ il. Nā mādatū lucerna ē et lex lux.
Prouer. vj. Unū ꝙcūq̄ ꝓponiꝰ ꝓphetice rōis
q̄cq̄d aſſeriꝰ mūdane ſapie. argumētis. ſiue
ritati theologice non ꝯſonat a naꝰa celi di/
ſcrepat ⁊ diſcordat. vt dicere poſſit mūdi ſa/
pientibꝫ ſcͥptura ꝟitatꝭ. Sicͭ exaltanꝰ celi a
ꝰra. ſic vie mee a vijs vr̄is Iſa. lv. Itē ſe/
cūdo ꝟtus celi ē cā viuificatōis inferioꝝ et
ſenſificatōis. q2 nihil viuit nec ſenſū ꝑcipit
vbi celi radiꝰ nō ꝑtingit. ex q̄ māifeſte ꝯuin
ciꝰ ꝙ oīs mens vel ꝯſcīa moriꝰ adcꝰ interi/
oꝛa ꝟbi vite ꝟtus nō ingrediꝰ. vn̄ expꝰ pe/
trus dixit Io. vj. Ad q̄ ībimꝰ. ꝟba vite et
ne hēs. ⁊ pš. Eloquiū tuū viuificabit me. et
dn̄s Io. vj. Uerba q̄ locutꝰ ſuz vob̄ ſpūs ⁊
vita ſunt. ⁊ Ecci. xlviij. Suſtuliſti mortuū
ab inferis de ſorte mortꝭ in ꝟbo dei tui. Et
iō ſcͥptura dīna ſpūalis intellecta intellectū
viuificat ⁊ affectū Io. j. Uita erat lux hoim.
j. Theſ. iiij. Tuba dī deſcēdet de celo ⁊ mor
tui q̄ in xp̄o ſunt reſurgēt ꝑmi ꝛc. Tuba de
celo canens ē vox ꝑdicatoꝝ de ſecretis ſcri
pture celeſtia exꝑmens reſonans ⁊ expo/
nens. Ad tube ſonitū reſurgent mortui de
ſepulchris pctōꝝ Io. v. Hora venit et iam
nūc eſt ꝙ oēs q̄ in monumentꝭ ſunt audiēt
vocē filij dei ꝛc. Itē tertio rōe obnubila
tionis. q2 celū nō in ſuo ꝓprio circulo ſp luci
dū eſt ⁊ ſerenū ſm n̄rm aſpectū ꝓpꝰ interpo
ſitionē vapoꝝ ſepiꝰ appet nubiloſuz. ſic ſcri
ptura diuinitꝰ aſpirata. figurꝭ ⁊ enigmatibꝫ
eſt ſepiꝰ inuoluta vt carnalibꝫ ⁊ īdignis ſcri
pturaꝝ lateāt miſteria. q̄ tn̄ pijs mentibꝫ. ſa
pientibꝫ ea q̄ ſunt ſpūs lucida ſūt ⁊ apta. Gen.
ix. Cum obduxero celum nubibꝫ apparebit
arcus meꝰ ꝛc. Qn̄q3 em̄ ꝓpter aliq̄ꝝ impitiā.
qn̄q3 etiā ꝓpter hereticoꝝ maliciā ſunt celā
da quedā ſcripture ⁊ fidei ſacꝰa. Et h̄ faci/
endū eſt corā ſimplicibꝫ ⁊ infirmis ne ſubti
lia et ſublimia cape nō valentes a recto de/
uient. ſilꝛ coraz īfidelibꝫ ne blaſphement.
Nō em̄ debemꝰ ſctm̄ dare canibꝫ. neq3 ſpar
gere margaritas corā porcis. ne forte ꝯcul/
cent eas ꝛc. Mat. vij. b. Iđo ꝑceptū fuit ꝙ
nulli viderēt vaſa ſanctuarij nuda. exceptis
ſacerdotibꝫ filijs aaron. Num. iiij. Iō opoꝛ
tuit archā ⁊ alia tabernaculi vaſa obuolūē
re pellibꝫ iacinctinis. ne forſitan alij aliq̄ cu
rioſitate. ſecreta tabnaculi intuētes more/
renꝰ. ſicut ibidē dicͭ. Claritatē itaq3 celi ob/
uoluit nubibꝫ et obducit. q̄ ſcripturaꝝ ſub/
tilia ſubticens. ſimplicia ⁊ intellectu facilia
ꝓponit. ſimplicibꝫ aūt exponit. Radiꝰ em̄ lu
minis celeſtis q̄ viſum aq̄le acuit ⁊ ꝯfortat
obtundit viſuz noctue ⁊ excecat. Un̄ q̄ debi
lis ē viſꝰ. i. parui itellectꝰ nō dz alta ⁊ inſen
ſibilia ꝑſcrutari. ne de claritate nimia obte
nebreꝰ eiꝰ animꝰ vn̄ putabat illūiari. Pro/
uer. xxiij. a. Ad opes q̄s h̄re nō poterꝭ ne eri
gas oculos tuos. Faciēt em̄ ſibi pēnas et
volabūt in celū. Hoc ſciēs dn̄s dixit nico/
demo Io. iij. Si dixi vob̄ ꝰrena ⁊ nō credi/
tis. ſi dixero vob̄ celeſtia quō credetꝭ. ⁊ Ec/
cli. iij. Altioꝛa te ne q̄ſierꝭ. ⁊ in plꝰibꝫ dī opibꝫ
nō fuerꝭ curioſus ꝛc. et ſequiꝰ. Nō ē neceſſe
q̄ abſcondita ſunt videre oculꝰ tuis. Itē
q̄rto rōne fecundatōis. Nam calore celeſti
pꝰiter ⁊ roꝛe oīa ꝑcreanꝰ. nec aliq̄d in ꝰra cre
ſcendo ꝓficit niſi vbi caloꝛ celeſtꝭ ſe ſpargit
⁊ humoꝛ roꝛis aut pluuie celeſtis ſe diffun
dit. Scriptura tota ignea eſt. illumināſ ꝑ
ſapiam intellectū. ⁊ ad amorē inflāmāſ af/
fectū. Pš. Ignitum eloquiū tuū vehemen
ter ꝛc. Deuꝰ. xxxiij. In dextera eiꝰ ignea lex
et Hiere. xx. Factꝰ ē ſmo dn̄i in corde meo
q̄ſi ignis eſtuans clauſus in oſſibꝫ meis. et
Prouer. xxx. Omis ſmo dn̄i ignitus clipe/
us ꝛc. Clipeus eſt cū ꝓtegit. ignitus cū accē
dit. Celū igiꝰ igneū diuinū eſt verbū dū in/
flāmat. Pš. Eloquiū dn̄i inflāmauit eū ꝛc.
Roꝛifluum autē eſt dū fecundat. Inflāmat
em̄ coꝛ ad dilectionē. Fecundat velut plu/
uia aut ros ad opationē. Deuꝰ. xxxij. Con/
creſcat vt pluuia doctrina mea. fluat velut
ros eloquiū meuz. et Iob. xxix. Stillabat
ſup eos eloquiuz meū. expectabāt me ſicut
pluuiā. et os ſuum apiebant q̄ſi ad imbrem
ſerotinū. Ui ergo talis caloris et humoꝛis
de agro cordis ꝟtutis germen ꝓrumpit in
fructū opationis. Iſa. Quō deſcendit im/
ber de celo. et nō reuertiꝰ. ſed infundit ter/
ram et inebriat eā. ⁊ germinare eaz facit ꝛc.
Iob. xxix. Ros in meſſiōe mea moꝛabiꝰ ꝛc.
Maledicta aūt terra que roꝛifluis celi gut
tis cōtinue infundiꝰ. ⁊ tn̄ ſterilis īuenitur
Heb. vj. Terra q̄ ſpinas ꝑfert et tribulos.
reproba eſt ⁊ maledicto ꝓxima. Deuꝰ. xx/
viij. De celo deſcendet ſup te cinis ꝛc. Dō

fit in puerſis theologis qui roꝛe celi quoti/
die pluunt ſemp̱ tamē remanēt ſine fructu.
Item q̄nto rōne ꝑmanētie ⁊ infinite du
rationis. Celū em̄ inter om̄ia coꝛpoꝛa ma/
gis durabile eſt ⁊ firmū. ⁊ ideo eſt ꝑpetuū.
quia cū non ſit cōpoſitū ex cōtrarijs nō ha/
bet in ſe principiū diſſolutionis. et hoc cō/
uenit ſcripture veritatꝫ que tante eſt firmi/
tatis ꝙ nō poteſt arte vel ingenio immuta/
ri. Pſ. Statuit ea in eternū ⁊ in ſeculū ſecu
li. preceptū poſuit ⁊ non ꝑteribit. Prouer.
xij. c. Labium veritatꝫ firmum erit in per/
petuū. Pſ. Que procedunt de labijs meis
non faciaꝫ irrita. ij. Petri. j. Habem⁹ firmi/
oꝛem propheticū ſermonē. Unde. omēs ſci
entie que in firmitate iſti⁹ ſcripture nō ſunt
fundate inutiles ſunt atqꝫ vane. Hiere. x.
Omēs leges gentiū vane ſunt. Sapie. xiij.
Uani ſunt omēs homies in quib⁹ nō ſub/
eſt ſapiētia. Roma. ij. Euanuerūt in cogita
tionib⁹ ſuis. dicentes ſe eſſe ſapientes. ſtul/
ti facti ſunt. Unde ſapiētes hui⁹ ſeculi q̄ in/
genia ſua fundant in ſapientia hui⁹ mundi
nihil habēt celeſtis penitus firmitatis. ſed
doctores boni ꝟtute diui ꝟbi ſūt firmiſſimi
ſicut celi. Pſ. Uerbo dn̄i celi firmati ſunt.
Daniel. xij. Fulgebūt ſicut ſplendoꝛ firma
menti. Job. xxxviij. Solidiſſimi ſunt qua/
ſi ere fundati. Itē ſexto ratiōe oꝛnatus ⁊
cōpoſitionis. nam ꝓpter variū ſtellarum oꝛ
natum nihil eſt pulchꝛius q̄ ſit celuꝫ. Sic
diuina ſapientia que in ſcriptura diuia ſcul
pta eſt ⁊ celata expoſitionib⁹ varijs q̄ſi qui/
buſdam radiantibus ſtellis multipliciter
eſt oꝛnata. Relucet em̄ diuina veritas nūc
in hyſtoꝛia. nunc in allegoꝛia. nunc in ea ru
tilat ſenſus tropologic⁹. nunc irradiat ana
gogicus intellectus. Eccl. xliij. Species ce
li eſt gloꝛia ſtellarū. Sapie. viij. Dedit mi/
hi ſcire anni curſus et ſtellarum diſpoſitio
nes ⁊c. Uarijs itaqꝫ ſcripture diuie ſenten
tijs quaſi coꝛuſcantibus celi aſtris omniū
erroꝛum ⁊ phantaſmatū tenebroſitas effu/
gatur. et relucet veritas fidei qua totius ec
cleſie ſuꝑficies decoraꝛ. Job. xxxvij. Su/
per omēs celos conſiderat ⁊ lumen illi⁹ ſu/
per omnes terminos terre. Tempoꝛe ve/
ro antichꝛiſti iſtius celi oꝛnatus ſplendid⁹
obfuſcabitur quādo verbi diuini predica/
tio ab hereticis ⁊ tyrannis prohibebiꝛ. ⁊ ve
ritas fidei latens in ſcripturis varijs here/
ticoꝛum figmentis, inſuper ⁊ phiſicis argu

mentis multipliciter impugnabitur. Dan.
viij. d. Magnificatū eſt coꝛnu modicū vſ/
qꝫ ad foꝛtitudinem celi ⁊ deiecit de ſtellis ⁊
conculcauit eas et abſtulit iuge ſacrificiuꝫ
et deiecit locuꝫ ſanctificationis eius ⁊c. A/
pocal. vj. Celum receſſit ſicut liber inuo͛u/
tus. ⁊ montes ⁊ inſule de loco ſuo mote ſūt
Nam liber diuine ſapiētie qui modo omni
bus eſt apertus. tempoꝛe ꝑſecutōnis extre
me claudetur vndiqꝫ ⁊ erit omnib⁹ obuolu
tus. et tunc montes ⁊ inſule mouebuntur.
quia tam prelati q̄ ſubditi. tam contempla
tiui q̄ actiui qui voluerint eſſe ſtabiles in
fide et in lege domini ꝑmanere. iniquitateꝫ
perſecutionis demonis et antichꝛiſti cū ſu
is fugere compellentur. Prouerbio. xxix. c.
Cum defecerit prophetia diſſipabitur po
pulus. qui vero cuſtodit legem beatus eſt.
Patet itaqꝫ ꝙ veritas diuine ſapientie que
in ſcriptura ſacra velut in celo occultatur.
congrua ſimilitudine celeſti coꝛpoꝛi com/
paratur. doctoꝛes ſacre ſcripture per ratio
nes pretaxatas celi ſepius nuncupantur.
quia mundum illuminant per vitam ⁊ do/
ctrinam Danielis. xij. Qui docti fuerīt ful
gebunt ſicut ſplendoꝛ firmamenti. ad Phi
lip. ij. Inter quos lucetis ſicut lumiaria in
mundo verbū vite continētes ad gloꝛiam
meam in die chꝛiſti. quia nō in vacuū cucur
ri. neqꝫ in vacuū laboraui. Itē ꝓmo quia
moꝛtuos in peccatis viuificant ⁊ ſenſificāt
ad vitam. eos inducendo ad penitentiaꝫ ſi
cut fecit dauid qui quos voluit viuificauit.
et quos voluit moꝛtificauit. ij. Reg. viij. Nā
bonoꝛum confeſſoꝛum ⁊ doctoꝛum conſi/
lio qui viuunt mundi ⁊ peccato moꝛtificati
tur vt viuant deo. moꝛtificant carnem. ſed
ſpiritui vitam conferunt ſpiritualem. j. Pe
tri. iij. Moꝛtificati quideꝫ carne. viuificati
autem ſpiritu. et ad Coloſ. iij. Moꝛtui eſtꝭ
et vita vr̄a abſcondita eſt in chꝛiſto. ad hāc
vitam perducit ſolertia doctoꝛum et ſacer/
dotum. ex quoꝛum conſilio dependet vita
ſubditoꝛum. Judith. viij. Uos qui eſtis ꝑ
ſbyteri in populo dei. ex vob̄ dependet ani
ma illoꝛum. ad eloquium veſtrū illoꝛū coꝛ/
da eriguntur. Ideo legitur domin⁹ dixiſſe
diſcipulis ad predicandum deſtinatis. In
firmos curate. moꝛtuos ſuſcitate. Matth.
x. b. Sicut leo qui vocis rugitu ſuſcitat ca/
tulum moꝛtuū. ſic ſtrenuus doctoꝛ rugi/
tu predicationis ⁊ coꝛreptōis reuocat ſub/

ditos ad vitam ſpiritalē. Prouerbio.xxiij.
Uirga percuties eum ⁊ animā eius a mor/
te liberabis ⁊c. Sic viuificatini tanq̃ꝫ celi
et inferiorū ſenſificatiui fuerunt doctores
⁊ ſacerdotes primitiui. ſed de modernis ſa
cerdotibus poteſt dici illud Ezechie.xiij.f.
Uiolabant me ad populū meum vt inter/
ficerent animas que non moriuntur. et vi/
uificarent animas que non viuunt. menti/
entes poplo meo ⁊c. Oſee.vj.g. Particeps
ſacerdotum in via interficientium pergen
tes de ſychem. Item ſecūdo propter ſub
ditorum exemplum ſe humiliant. et tam in
parcitate victus q̃ꝫ in humilitate habitus
corpora ſua cruciant ⁊ caſtigant. ſicut iohā
nes baptiſta qui erat veſtitus pilis camelo
rūꝫ. Marci.j. ⁊ Matth.iij. Sic helias.iiij.
Regū.j. de q̄ dicit. Uir piloſus ⁊ zona pel/
licea accinctus renibꝫ. ⁊ illi ſimiles ſunt ce/
lo cuius claritas non deficit. q̃ꝫuis nebulis
vel nubibus obducatur. quia ſub aſperita
te penitentie eorum ſanctitas amplius au
gmentatur. Iſaie.l. Induam celos tenebrꝫ
⁊ ponam ſaccū operimentuꝫ eorum. quod
fit quādo diuina virtute ſub ſacco vel cili/
cio penitentie celeſtis theſaurus occultat.
Sic legit ciphus Ioſeph argenteus ⁊ ad
augurianduꝫ optimus in ſacco beniamin
fuiſſe occultatus. Geneſ.xliiij. Ciphus ar/
genteus eſt ſacerdos clarus ſcientia. mun/
dus vita. cuꝰ oris miniſterio quaſi cipho
mundo auditoribꝰ doctrine ſalutaris elo/
quiū ꝓfulgebat. Talis ciphus fuit paulꝰ ſi/
cut ibidē dicit glo. in cuꝰ corde celeſtis do/
ctrine poculuꝫ ꝯpinatur. Ezech.xvj. Tuli/
ſti tibi ciphos et vaſa aurea ⁊ argentea ⁊c.
⁊ Salomon dicit Eccleſiaſtes.ij. Feci mi
bi ciphos et vrceolos in miniſterio ad vi/
na fundenda. ⁊ ſupgreſſus ſum opibꝫ oēs
qui ante me fuerūt in hierl'm. Urceoli ſunt
doctores dum vinū celeſtis ſapientie hau/
riunt ⁊ recipiunt. ciphi vero quādo gratiā
celitus receptā alijs tribuunt ⁊ diffundūt.
Tales ciphi in ſacco beniamin. id eſt. filio/
rū dextere reponūtur. quia ſub habitu hu
militatis ⁊ penitentie vſqꝫ ad tempus pre/
uiſum a patre abſcondunt. ſed aperto ſac/
co ſtatim prodit q̃ꝫ precioſum vaſculum in
ſacci orificio contineat. quia anima reſoluta
a corpis ergaſtulo. euidenter ſolet deꝰ oſtē/
dere quantū dilexit theſauros repoſitos ī
ſacco. Ps. Conciſiſti ſaccū meū ⁊ circūde/
diſti me leticia. Item boni doctores cō/
parant celis. quia celeſti more alios roze ce
leſtis gratie infundunt ⁊ humore deuotio/
nis ad cōpunctionis gratiā ipos ꝓuocant
⁊ inuitant. Nam multi omino aridi ⁊ inde
uoti accedunt ad predicationē vel cōfeſſio/
nem qui bonorum ſacerdotū ſuffragio an
te ſuum receſſum de celo conſolationem ⁊
lachrymarū imbre copioſius cōpluti rece/
dunt in optimo propoſito fructiferi. q̄ pri/
us eſtimabantur penitus ſteriles ⁊ infecū/
di. Geneſ.xxvij. De roze celi ⁊ de pinguedi
ne terre erit benedictio tua. Cantic.v. Ca/
put meū plenū eſt roze ⁊ cincinni mei gut/
tis noctium. Ideo de confeſſoribus et de
doctoribus quos reliquit deus ad mundi
fecundationē. dicit Michee.v.c. Erunt re
liquie iacob in medio populoꝝ multoruꝫ.
ſicut ros a domino. ⁊ quaſi ſtille ſuper her/
bam que nō expectat virū ⁊ nō preſtolat fili
os hominū. Et erunt reliquie iacob in gen
tibus ī medio populoꝝ multorū quaſi leo
in iumentis ſiluarū. ⁊ q̄ſi catulus leonis in
gregibꝫ pecorū. Iſa.xlv. Rorate celi deſup
⁊ nubes pluāt iuſtū ⁊c. Itē ſcdo fixi ſunt
ꝯſtantes ꝑoſſimodā patiētiaꝫ. ſicut celi q̄
ita ſunt firmi ⁊ ſtabiles q̄ꝫ de nulliꝰ cōtrarij
motus impetu pñt diſſolui. ſic doctores et
ꝑdicatores chriſti cuꝫ nulla corpis iniuria
poſſunt frangi. Ps. Patientes erunt vt an/
nuncient. Prouerb.xix. Doctrina viri ꝑ pa
tientiā noſcit ⁊c. Unde. ſicut celū a ſuperio
ribus aquis nō deprimit nec ab inferioribꝫ
eleuat. ſic nec iuſtus doctor erigit in ꝓſperꝫ
nec deijcit ꝑ puſillanimitateꝫ in aduerſis.
Aque enim ſupiores ſignificant proſpera.
Iob.xij. Si continuerit aquas omia ſicca
bunt. ſi emiſerit eas ſubuertent terrā. Infe
riores vero ſignificant q̄uia ⁊ aduerſa. Tre
no.iij. Aque inundauerūt ſup caput meū. ⁊
dixi perij. Inter has aq̄s ſtant boni īmobi
les atqꝫ firmi. Ioſue.iij. Ingreſſis ſacerdo
tibꝫ iordanē ſteterūt aq̄ ſupiores iſtar mon
tis intumeſcētes. q̄ aūt iferiores erāt in ma
re ſolitudis deſcēderūt ⁊c. Vñ ſacerdotes
portātes archā ad moduꝫ celi int' medias
aq̄s fuerunt tuti. Iſa.xliij. Cū tranſieris ꝑ
aq̄s tecū ero ⁊ flumia nō opient te. Sic he
liſeus diuiſis aq̄s iordanis trāſiuit intrepi
duo. helie pallio q̄ in celū raptꝰ fuerat ꝓmu/
nitꝰ.iiij. Reg.ij.c. Helie palliū de celo dere/
lictū eſt xp̄i exēplū nob datū in ſubſidiū. vt

nec mundi pſpera timeam⁹ nec aduerſa. ad Heb. xij. a. Curram⁹ ad ꝓpoſitū nob certamen aſpicientes ⁊c. Item celeſti decorant̄ ſic̄ celi ornatu. q̄ntū ad vite pfectionē. ⁊ ṽtutū decennā. ⁊ celeſtē in morib⁹ diſciplinam Job. xxvj. Sp̄us dn̄i ornauit celos. Ubi dicit Greg⁹. Quot ſūt dona p̄dicātiū. tot ſc̄ ornamēta celoꝝ. Que ornatū enūerat ap̄ls .j. Thi. iij. a. Oportet ep̄m eē prudentē. ſobrium. pudicū hoſpitalē. modeſtū. ornatū ⁊c. Hūc ornatū celeſtē p̄figurabat habitus ſacerdot⁹. Exo. xxviij. Fecit ſuphumerale d̄ auro et iacincto. purpura coccoq̧ bis tincto ⁊ biſſo retorta opere plumario. ⁊ poſuit in rōnali doctrinā ⁊ ṽitatem ⁊c. Sap. xviij. In veſte poder⁹ ei⁹ erat deſcript⁹ tot⁹ orb̄ t̄raꝝ. Celūq̧ nō ſūt vbi tales ornat⁹ deſunt ſic̄ eſt videre i ꝯuerſis ſacerdotib⁹ in q̄ꝝ vita nō relucet ſol feruent⁹ caritat⁹. nec reſplendet luna mīe ⁊ pietat⁹. nec refulgēt ſtelle mūdicie ⁊ caſtitat⁹. nō cōparēt etiā ꝯſtellatiōes xij. ſignoꝝ. i. nō relucet in eis nec appet veſtigiū vite ⁊ ꝯuerſatōnis. xij. ap̄loꝝ. nō hyades. nō plyades. nō oriona cū interioribus auſtri. q̄m̄ nec ṽtutes interiores. ſ. purgatiani ad ꝯtēplatiuā ptinentes nec exteriores vic̄ʒ purgatorie ⁊ pollitice vitā exteriorē q̄ ad actiuā dirigētes tā in ecc̄ie doctoribꝰ vix inueniunt̄. ⁊ iō tot⁹ ecc̄ie ſpēs in tenebrā et deformitatē ē mutata. Job. ix. Qui precipit ſoli ⁊ nō orit̄. ⁊ claudit ſtellas q̄i ſub ſignaculo. ſequit̄. Qui facit arcturū. oriona ⁊ hyadas ⁊ interiora auſtri. ⁊ in Hiere. iiij. Aſpexi celos ⁊ lux nō erat in eis. ⁊ iō m̄lta iminēt mūdo picula. q̄r vbiq̧ deficiūt in doctorib⁹ ⁊ ſacerdotib⁹ h⁹ mōi celica ornamēta. ſic̄ d̄r Act. xxvij. Neq̧ ſole neq̧ ſiderib⁹ appentibus p plures dies. et tēpeſtate non exigua ingruēte oīs ſpes ſalut⁹ ablata ē. Itē q̄rto ſicut celi vniuerſal̄r extēdunt̄ Iſa. xl. Qui extēdit celos ⁊ expādit eos ſic̄ tabnaculū ad ībitādū. nulla em̄ ē celi pticula q̄n eq̄lit̄ expanſa inueniat̄ ⁊ extēſa. ſic xp̄i ſacerdotes ad celi ſilitudinē nihil retinēt nō extenſum. Extendūt em̄ linguā. cor. ⁊ manuʒ. Cor inq̄ extendūt ad deū p deuotōem. ad p̄ximū p cōpaſſionē. De p̄mo ps̄. Aīa mea ſic̄ t̄ra ſine aq̄ tibi. De ſc̄do d̄r Job. xxx. Cōpatiebat̄ aīa mea paupi. ⁊ Iſa. lviij. Cū effuderis eſurienti aīam tuā ⁊c. Linguā etiā extendūt ad deū in orōne ⁊ ꝯtinua gr̄aꝝ actōe ad p̄ximū in doctrina ⁊ p̄dicatōe. De p̄mo Eccl. l. Iterauit orōnē ſuā volēs oñdere ṽtutē dei. ⁊ poſt. Rurſuʒ orauit deū oīm qui magna fecit in oī t̄ra. ps̄. Labijs exultatōis lau. os me. De ſc̄do d̄r Prouer. vl. Os ſuū apuit ſapie ⁊ lex cle. in lin. ei⁹. Silr̄ man⁹ extendūt ad deū p ſupplicationē. ps̄. In noctib⁹ extollite man⁹ v̄ras in ſc̄tā. Sic moyſes extēdit man⁹ ſuas in celū ⁊ ceſſauerūt tonitrua. Exo. ix. f. Ad p̄ximū ṽo extēdūt man⁹ p ſubuentionē ⁊ neceſſitat⁹ p̄ximi ſubleuationē. Prouer. vl. Manū ſuā apuit inopi. ⁊ palmas ſuas extēdit ad paupem. Sic martin⁹ tāq̄ʒ celū fuit extēſus ad deū q̄n ocul̄ et manib⁹ in celū intent⁹ iuictū ab orōne ſp̄m nō relaxabat. Silr̄ ad p̄ximuʒ q̄n etiā nec palliū ſibi ſine paupis ſolacio retinebat. et iō ꝓpt̄ tantā caritat⁹ extēſionē celū extenſuʒ potuit merito nūcupari. ps̄. Extēdēs celū ſic̄ pellē. ⁊ Iſa. xlv. Man⁹ mee tetenderūt celos. ⁊ oī militie eoꝝ demandaui. ⁊ Hiere. x. Prudētia ſua extēdit celos. Propt̄ iſtas et alias ſuppoſitas celi ꝓpetates ⁊ nat̄as merito doctores ſc̄pture celo cōpant̄. Sicut noīe celi ſignt̄ ſc̄i ſup⁹ noīati. ſic ⁊ nomīe firmamēti. Idē ē ei firmamētū q̄d ⁊ celū. ſic d̄r Gen̄. j. Uocauit firmamētū celū. Singularit̄ tn̄ p̄t vocari firmamētū nat̄a n̄r̄a a xp̄o aſſūpta ⁊ i ip̄o in vnione pſone cū diuinitate vnita. de q̄ ps̄. Fiat man⁹ tua ſup viꝝ dextere tue. ⁊ ſup filiū hoīs q̄ ꝯfir. ti. Nā redēptor n̄r̄ ſup oīa de⁹ ver⁹. ⁊ fact⁹ ſup oīa hō pfect⁹ ſm naturā aſſūpte hūanitat⁹ firmamētū nuncupat̄. ps̄. Dn̄s firmamētū m. ⁊ re. m. Ezech. j. Aſpect⁹ firmamēti q̄ſi aſpect⁹ criſtalli ⁊c. Natura ei n̄r̄a p̄uſq̧ aſſumeret̄ fuit t̄ra. poſtq̧ aūt ab auctore ē aſſūpta ⁊ ſup angelos ſubleuata fc̄a ē firmamētū ⁊ iō ſilis ē criſtallo q̄ ex aq̄ ꝯgelata idiſſolubilē ꝯhit firmitatē. Quia igit̄ corp⁹ redēptoris vſq̧ ad mortē paſſiōib⁹ ⁊ penis ſubiacuit. aque fluxibilitatē i ſe hūit. q̄r naſcēdo. creſcēdo. eſuriēdo. ſitiēdo. moriēdo. p momēta tp̄m mobilit̄ decurrit. c⁹ curſū intuēs ꝓph̄a ait. Exultauit vt gigas ad currēdā viā ⁊c. ſʒ i reſurrectōis gl̄a ṽtutē incorruptōis obtinuit ⁊ i criſtallinam firmitatem natura p̄mo mutabilis mutata fuit. Dicit̄ itaq̧ xp̄s hō firmamentū rōne firme et fixe vnionis q̄ humana nat̄a ī vniōe pſone i xp̄o idiſſolubil̄r copulat̄ Eze. x. i firmamēto q̄d erat ſr̄ caput cherubin q̄ſi lapis ſaphir⁹. Lapis ſaphir⁹ ē xp̄s dn̄s q̄ eſt lapis angular⁹ in ſe deū ⁊ ho

minē vniens.hoīes ⁊ anglos ꝗ̄ ꝑietes du-
os aſſocians ⁊ ꝯiūgens ſibi ꝑ fidē ⁊ amorē
infiros retinēs etiā ab ipoꝝ fauore ⁊ grā ñ
recedens. Col'.ij.b. In ſpū vobiſcū ſū gau-
dens ⁊ videns ordinē vr̄m ⁊ firmamētū eiꝰ
ꝙ in xpo eſt fidei vr̄e.⁊ ſequit̄ ibidē. Supe-
dificati ⁊ ꝯfirmati in illo in grãꝝ actōne ⁊c̄.
Quia igit̄ ipe tonꝰ eccie militant̄ ⁊ etiā tri-
umphant̄ ꝯgruū ē fundamētū. iō bñ voca-
tur firmamētū. Et q2 fundamētū celeſte ē ⁊
ſtērenū.iō dr̄ lapis ſapbirꝰ Iſa.liiij. Fūda-
bo te i ſaphir̄.⁊ Exo.xxiiij. Sub pedibꝰ eiꝰ
qͣſi opus lapidis ſapbiri ⁊c̄.⁊.ij.Thi.ij. Fir-
mū dei ſun damētū ſtat. Mat.vij. Fūdata
erat ſup̄ fir.pe. Itē ſc̄do rōe mediatōis.nā
ſic firmamētū ē int̄ aqͣs ſupiores ⁊ iferiores
mediū collocatū.ſic mediator dei et hoīm
ꝗ ꝙ bō p̄e minor.tñ inq̄tū dei filiꝰ oī cre-
atura ſupior. ima ⁊ ſūma.iuiſibilia ⁊ ſenſibi-
lia recōciliat ⁊ in ſe medio recolligit ⁊ adu-
nat.ad Col'.j. In ipo ꝯdita ſūt vniuerſa i ce-
lo ⁊ in t̄ra.viſibilia ⁊ iuiſibilia Gen̄.j. Poſu-
it firmamētū i medio aq̄ꝝ.et diuiſit aqͣs ab
aqͣs ⁊c̄.⁊ iō ꝗ mō diſcernit ⁊ diuidit int̄ infe-
rioꝝ ⁊ ſupioꝝ bonoꝝ ⁊ maloꝝ ſpūaliū l' car-
naliū merita.eꝗ iudicio diuidet ⁊ diſcernet
int̄ p̄mia aut flagella. Vñ Mat.iij. Cuius
ventilabꝝ i mãu eiꝰ ⁊c̄. Prouer.xxj. Sic di-
uiſiōes aq̄ꝝ ita corda regū in manu dñi.
Itē t̄cio rōe vniuerſal' ꝯſuatōis iferioꝝ et
cōphenſiōis. Nā firmamētū ꝫ īfra ſue ſpere
circūferētiā oīa ſenſibilia cōphēdit.⁊ ꝑ alter-
nū generatōis vl' corruptōis officiū q̄cq̄d
eſt de eē ⁊ ſuba vniuerſi cuſtodit nec deſtru-
ctionē ꝑmittit. Sic xp̄s ars ⁊ ſapīa dī p̄ris
infra ſinū ſue p̄tāt̄ p̄deſtinatos ꝯtinet ⁊ p̄-
ſcitos. nec p̄deſtinatōis filios finalit̄ ꝑmit-
tit ire ad interitū.nec p̄ſcitos ex toto i nihi-
lū. Nā filios grē p̄ſuat ad glãꝫ. repbatiōis
ꝟo filios ſuat ad tebēnā. vt ſic in bōis īmu-
tabil' dei grā cōmēdat̄.ita eiꝰ inflexibil' iuſti-
cia ꝗ videbit̄ i reprob̄ timeat̄ Ecci.iij. Ope
caſus ſui iueniet firmamētū. ⁊.xxvij. Iuſti-
cia eiꝰ ꝑteget te ⁊ i die agnitōis iuenies fir-
mamētū. Itē q̄rto rōe dīne inhitatōis
Nā cū deꝰ ſit in oī creatura.celū tñ ſiue fir-
mamētū ꝑ ſpāli ſede ſibi vēdicat. q2 ibi ſin-
gularit̄ ⁊ excellent̄ oꝑando maieſtat̄ ſue p̄-
ſentiā māifeſtat. vt dic̄ Dam̄. ſic hūanitas
ꝗ de ꝟgine ē aſſūpta.ſinglare dīnitat̄ habi-
taculū ē effecta.qñ ꝟbū caro factū eſt ⁊ habi-
tauit in no. Col'.j. Cōplacuit oēm plenitu-
dinē inhitare.⁊ ꝑ eū oīa recōciliari ⁊c̄. de p̄-
parato hitaculo ſuo.iij.Re.viij.cū orauerit
in loco h̄ tu exaudies i celo in firmamento
hitacl' tui ⁊c̄. Exo.xv. Sanctuariū tuū q̄d
firmauerūt manꝰ tue.⁊ i eodē. Firmiſſimo
hitacu'o tuo oꝑ.⁊c̄. Io.n.dinitas xp̄i hūani-
tatē inhitat vt hoīes ꝑ hoīem dep̄cātes au-
diat ⁊ eoꝝ poſtulatōibꝰ ꝯdeſcēdat.ꝓpter q̄d
oēs collecte ⁊ orōnes eccie ꝑ xp̄m nr̄m fini-
unt̄. Col'.n.in ꝗ hitat plenitudo diuinitat̄
corꝑalit̄.⁊ eſtꝫ in illo repleti ⁊c̄. Itē q̄nto
rōe circular̄ reuolutōis. circularē ei formā
hꝫ firmamētū ⁊ motū obliq̄ volubilē. ſi ei fir-
mamētū moueret̄ in directū ꝗ ad nos gene-
ratio reꝝ inferioꝝ nō ꝑficeret̄. et tal' forma
ꝗ eſt ꝑfecta ⁊ nobiliſſima nobiliſſimo corꝑi
erat danda.q2 tal' figura ꝯtinuo motui eiꝰ
fuit neceſſaria. Circular̄ īmo circulꝰ ꝑfecti-
ſimꝰ eſt ipe xp̄s.in ꝗ due extremitates linee
velut in puncto vniunt̄. Nā dinitas ꝗ oīm
reꝝ caput ē ⁊ ꝑncipiū cū natura hūana ꝗ fi-
nis erat oīm creaturaꝝ ⁊ vltio in eē ꝑducta
in ipo xp̄o velut in puncto i vnione ꝑſone ē
ꝯiuncta.⁊ tāta firmitate roborata. Firma-
te eīn ſūt due nature i vna ꝑſona. ſic ꝙ vna
ab altera nūq̄ꝫ poterit ſepari.et iō ꝓprie xp̄s
nomē obtinet firmamēti cuiꝰ motꝰ ⁊ oꝑatio
circular̄ eſt. De ſinu.n.p̄ris in ꝟginis vteꝝ
eſt ingreſſus.deinde ꝑ mōm ⁊ limbū ꝓgre-
diens iteꝝ ad p̄rem ē reuerſus Io.xvj. Ex-
iui a p̄re ⁊ veni in mōm.⁊ iteꝝ relinq̄ mūdū
⁊ vado ad p̄rem. Eccs.j. Orit̄ ſol ⁊ ocadit.
⁊ ad locū ſuū reuertit̄ girat ꝑ meridiē et fle-
ctit̄ ad aquilonē ⁊c̄. Ecce motꝰ xp̄i reflexus
⁊ obliquꝰ. Attingit eīn a fine vſq3 ad finē for-
tit̄ ⁊ diſponit oīa ſuauit̄ Sap.viij. q2 nunc
flectit̄ ad aquilonē.i.ad pctōres in pctīs in-
duratos ꝑ miſcdīa3 illoꝝ corda ad p̄niam
remolliēdo.nūc ꝟo ad meridiē.i.ad bonos
i feruore caritat̄ exiſtētes ipos cōſolando.
Ecci.xliij. In meridiano exurit t̄rā ⁊c̄. Eſ-
dre.ij. Cōuertit̄ in gyro celi.⁊ iteꝝ reuertit̄
in eundē locū i vno die. Itē ſexto rōe for-
tiſſime ipſſiōis ⁊ aggregatōis lumīs in cen-
tro. Nā cū ſit firmamētū corpꝰ ſpericū ⁊ lu-
minoſum et cōcauū ⁊ ꝯuexū cuiꝰ mediū3 et
centrū ex oīn parte ex ſe emitit radium ad
ſuū mediū. Vñ cum terra teneat vicē cētri.
manifeſtum eſt ꝙ in terra fit radioꝝ lumis
maxima aggregatio.⁊ ex iſtuētia radiorū3
maria fit variaꝝ ſpēꝝ ꝑductio ⁊ generatio.
Firmamentū igit̄ lucidū ⁊ ꝯuexū ſigt̄ xp̄m

dñm q̄ eſt lux ṽa illūiās oēm hoīez venien
tē ī hūc mōm Jo.j. cuiꝰ ſperica rotunditas.
id eſt eťna ꝑās oīa ꝯtinet ⁊ ſuſtētat. cꝰ lumi
noſitas oīa illuſtrat. cuiꝰ ꝯuexitas oīm bo/
noꝝ grāꝝ ⁊ donoꝝ plenitudinē cōmenſu/
rat. Joh.j. Uidimꝰ eū q̄ſi vnigenitum a pr̄e
plenū grē ⁊ ve. Ab iſtiꝰ igiť firmamēti cōue
xitate ad coꝛ hūanū velut ad ꝓpriū centruz
trāſfunduntᷣ radiȷ grāꝝ Jo.j. De plenitudi
ne eiꝰ oēs recipimꝰ grām ꝓ grā. Plena igiť
fit impꝛſſio ⁊ coadunatio celeſtꝫ lumis ī coꝛ
de hoīs q̄ ad ipiꝰ iuſtificatōem. Plenioꝛ q̄n
cū ad illuſtrationē ſapie ⁊ ṽitatis inſpiraci/
onē. Pleniſſima ṽo q̄ ad ꝯſūmatōez iuſticie
⁊ finalē caritatꝫ in hoīe ꝑfectionē ⁊ ꝯſuatio
nē. Ro.xiij. Plenitudo legꝭ ē caritas. De p̄/
ma dr̄ i pš. Plena ē iuſti. der. eiꝰ. ⁊ iteꝝ i pš.
Flumē dei repletū ē aq̄s ⁊c. A xp̄o. n. velut
a fonte ꝓcedit flumē pñie q̄ aīa a ſordib' ab
luitur ⁊ purgať. ⁊ ad videnduz lumē deſup
veniēs d. ſponiť ⁊ habilitať Joh.ix. Abij la
ui ⁊ vidi. Sap.xvij. Ois oꝛbis traꝝ limpi/
do replebaťlumīe ⁊c. De ſcdo dr̄. Replebiť
ťra ſcia dñi. q̄ſi aq̄ marꝫ opientꝫ. De tercio dr̄
in pš. Dies pleni inueniunť in eis. ⁊ Job.x/
xxvj. Cōplebūt dies ſuos in bono ⁊ ānos
ſuos in glā. Cañ.v. Reſidēt ſup fluēta ple/
niſſima. Talib' radijs a xp̄o effluētib' tāq̄
a firmamēto nobiliſſimo ṽtutū ⁊ meritoꝝ
ſpecies in electoꝝ coꝛdib' ꝓcreanť. Ecci.xx
xiij. Ipe eſt firmamētū ṽtutꝫ. tegimē ardo/
ris ⁊ vmbraculū meridiei. deꝑcatio offenſi/
onis. adiutoꝛiū caſus exaltās aīam. ⁊ illu
minās oculos. dans ſanitatē. vitā ⁊ benedi
ctionē. q. d. Eccꝰ. a xp̄o velut a firmamēto ef
fluit ṽtutis ꝑdite reſtitutio. ardoꝛꝫ ꝯcupie.
⁊ diabolice inflāmatōis repſſio. ꝑſecutōnis
mitigatio. de offenſis remiſſio. ⁊ apud pr̄ez
ꝓ pctis ꝓpiciatio. j. Jo.ij. ⁊ Dañ.x. a ruina et
caſu ſubleuatio pš. Cū ceciderit nō collide
tur. Prouer.xxiiij. Septies cadit iuſtꝰ. af/
fectiōis ad celeſtia eleuatio. j. Reg.ij. Ut ſe/
deat cū ꝑncipib'. pš. Exaltaui aīam meā. ſe
cretoꝝ reuelatio. collatio ipaſſibilitatꝫ. do/
nū imoꝛtalitatꝫ. bñdictio eťne hereditatꝭ.
Pš. Illic mādauit dñs bñdictōnē. ⁊ vitā ⁊c.
Iſta decē bona velut decē radij a xp̄o exeūe
ad ꝑfectionē hoīm emanare ⁊ effluere vndi
q̄ nō deſiſtunt. Geñ.vij. Cataracte celi apte
ſunt. ⁊ facta ē pluuia magna ⁊c. ⁊.iiij. Re.vij
Si fecerit deꝰ cataractas celi apire nunq̄d
poterit eſſe qd̄ loq̄ris ⁊c. Itē ſeptio rōne

inflāmatiōis. nā firmamētū illud inflāmat
ad qd̄ ꝑ cōtactū approping̃t. Hoc xp̄o cōue
nit q̄ ſibi grā ⁊ fauore ꝯiūctos ad diuinum
amorē inflāmat penitꝰ et accendit. vt p;z in
aplꝭs. q̄ tanto ſeruētioꝛi igniculo ſūt accēſi
q̄nto magꝭ ſibi vicini meruerūt fieri ꝑ fami
liaritatis grām ⁊ ꝓpinqui. Deuť.xxxiij. Qui
appropinq̄nt pedib' eiꝰ ⁊c. Uñ doctrina xp̄i
ignea ipōs fecit feruidos penitꝰ ⁊ ignitos.
Treñ.j. De excelſo miſit ignē in oſſib' meis
⁊ erudiuit me dñs. Ezech.j. Uidi ſpēm eiꝰ
q̄ſi ſpēm electri. ⁊ q̄ſi aſpectū ignis intrinſecꝰ
⁊c. Loquiť de ſedente in throno ſup firma/
mētū. q̄ vt. q̄ ſigt̄ xp̄m cuiꝰ hūanitas ſignifi
cať ꝑ electrū qd̄ ē metallū ex auro ⁊ argēto
cōpoſitū ſubtili artificio ꝯflatuz. Nā i auro
incoꝛruptibili aīe xp̄i imoꝛtalitas. in argen
to candido ⁊ mūdo aſſūpti coꝛꝑis puritas
deſignať. ex his duob' xp̄s ſm hoīez eſt foꝛ
matꝰ q̄ ſm vtrāq̄ naturā argēto mūdioꝛ et
auro obrizo ꝓcioſioꝛ ineſtimabiliť arbiera
tur. Iſtud electrū intrinſecꝰ vidit igneū. q2
coꝛpus xp̄i cū aīa deo q̄ eſt ignis ꝯſumēs
ineffabiliť eſt vnitū. Iſtiꝰ ſedentꝫ ſpēs a me
dio coꝛꝑis ⁊ ſurſuz videbaťardēs intrinſe
cus ⁊ latēs. a lūbis ṽo deoꝛſuz ignis ſplen/
dens exteriꝰ ⁊ apparēs. Nā xp̄iſtus cū ſup
nis ſpiritib' q̄ntū ardeat hūana rō nō ex/
cogitat. Iſa.xxxiij. Quis p̄t hitare cū igni/
bus ſempiťnis ⁊c. Ezech.xxviij. In medio
lapidū ignitoꝝ ambulaſti. A lūbis aūt de/
oꝛſuz ap̄pet ignis ſplēdēs. q2 in q̄ntū aplꝭs
⁊ alios grē filios accenderit ꝑ facti euiden/
tiā oīb' eſt apparens. Nā in lūbis ſedes ē ge
neratōnis. ⁊ iō a lūbis deoꝛſum in circuitu
ſplendere dr̄. q2 in illis q̄s ꝑ grāz gignit am
plioꝛi grā ferueſcere ſe oñdit. Leuiť.x. Scā
ficaboꝛ i his q̄ appropinquāt mihi ⁊c. Nos
ſiq̄dē latet q̄ntū xp̄i ṽtus accendit illos qui
ſunt in patria. ſed ꝑ multa exēpla videmꝰ q̄
liter a ſua grā igniunť q̄s ꝑ ṽbū vite genuit
hic in via. ⁊ iō hñ firmamētū dr̄. q2 mens q̄
ab eo tangiť accendiť ſubito ⁊ igniť. Itē
octauo rōe impmutabilꝭ fixionis. q2 firma/
mentū in ſua natura imutabile ꝑmanet ⁊ ꝑ
ſiſtit. et q̄uis inferioꝛa varijs impꝛſſiōib' al
teret ⁊ imutet. tñ mutabilitatē inferioꝝ coꝛ
poꝝ i ſe nō recipit nec admittit. Hec firma
mēti ꝓꝑeetas ē i xp̄o māifeſta. cꝰ bōitatē hūa
na ꝑuerſitas nō ſupat. cuiꝰ miām ad vltiaz
penā creaťe malicia ñ inclinat. q2 ex innata
ſibi bonitate ſp̄ puniť citra meritū et remu

nerat sup̄ dignū. Abacuc.iij. Cū irat⁹ fuerꝭ
miſcdie recordaberꝭ. Ps̄. Irat⁹ es ꝛ miſer/
t⁹ es nob. imo qñ exigēte iuſticia tāq̄ irat⁹
aliq̄s punit. in puniēdo tñ iraſcentis paſſio
nē nō ſentit. Sap.xij. Tu dñator v̄tutis cū
tranq̄llitate iudicas ꝛ cū magna reuerētia
diſponis nos. Ps̄. Mutabis eos ꝛ muta/
bunt. tu aūt idē ip̄e es ꝛc. ꝛ Nume.xxiij. Nō
eſt de⁹ q̄ hō vt mētiat. nec vt fili⁹ hoīs vt
mutet. ꝛ Malach.iij. Ego ſuꝫ de⁹ ꝛ nō mu/
tor. ꝛ Iac.j. Apud quē nō ē trāſmutatio ꝛc.
Permanēs itaq̄ v̄itas eſt ī xp̄o ſitaq̄ boni
tas. ſic eſt p̄manēs fixio vel ſtabilitas in fir
mamēto. Eccl.vj. Amic⁹ fixus erit tibi coe/
qualꝭ. q̄ꝛ p̄manet in die neceſſitatꝭ. Item
nono rōe imēſe magnitudis ꝛ incōp̄henſibi
lis dimēſionis. Nā ſic celi altitudo vl' lati/
tudo ſup v̄ticem celi gradit ꝛc.iij. Eſdre.iiij.
Excelſum ē celū ꝛc. Iob.xj. Excelſioꝛ celo
eſt. ꝛ q̄d facies. Ps̄. Sup celos ē glīa eius.
Firmamētū q̄d ē q̄ñq̄ cū t̄ra videt ꝯiungi.
vt p̄ꝫ in nr̄o orizonte ſiue ī t̄mio nr̄i viſus.
ꝛ tñ q̄ntū diſtat a nr̄o capite tm̄ vel plus di
ſtat ab orizonte. Sic xp̄s in t̄ra viſus. cum
hoīb ꝯuerſat⁹. ī nullo differre ab aliis moꝛ
talib eſt putat⁹. Vñ dixerūt. Unde huic ſa
piētia. nōne h̄ eſt fili⁹ ioſeph ꝛ marie ꝛc. Fal
ſa tñ fuit coꝝ opinio. ſic falſa eſt oculi viſio
vbi putat adeq̄ri t̄re ſup̄ficiem firmamēto.
Iſa.lv. Sicut exaltāt celi a t̄ra. ita vie mee
a viis v̄ris ꝛc. Ps̄. Eleuata ē magni.tu.ſup
ce. Patet igit ex p̄dictꝭ ꝙ hūanitas aſſūpta
p̄dictis rōib celū fuit qd̄ firmamētū ē voca
tū. Nec caret natura ꝛ p̄prietate celeſti v̄/
go beatiſſima. ad cui⁹ vtēꝝ ſubintrāduꝫ p
incarnatōnē v̄bi ē dīnitas inclinata q̄ñ fm
Ps̄. Inclinauit celos ꝛ deſcēdit. ibi v̄bum
dei ſe inclinauit ꝛ carne indutū ad nos ve/
nit. ſic ibi exponit glo. Celi itaq̄ puritatē ī
ſe hr̄e debuit maria. de cui⁹ mūdiſſimis p̄ti
culis illa puriſſima caro v̄bi celeſtꝭ vnibilis
eſt aſſumpta. Ecce celū ꝛ celi celoꝝ deitatis
magnitudinē ad plenū cape non p̄nt. ſic dꝛ
iij. Reg.viij. ꝛ ad cōp̄hendendā magnificen
tiā glīe ſctitatꝭ ei⁹ v̄tutes celeſtes nō ſuffici
unt. ꝛ tñ maria ip̄m cū plenitudīe deitatꝭ ge
nuit. ad c⁹ ſuſceptionē tot⁹ mūd⁹ nō ſufficit
nec ſuffecit. Sap.xj. Tanq̄ momētū ſtate
re eſt ante te orbis t̄raꝝ. ꝛ tanq̄ gutta roris
antelucani ꝛc. ꝛ Iſa.xl. Ecce oēs gentes q̄ſi
nō ſint. ſic ſunt corā te ꝛc. Patet igitur ꝙ
maria deū incōp̄rehēſibilē totū ꝛ plenuꝫ in

ſe nullaten⁹ ſuſcepiſſet niſi virtute ꝛ gr̄a celi
magnitudinē tranſcēdiſſet. Celo igit celica
v̄go cōparat. q̄ꝛ celo nihil puri⁹. nihil ſubli/
mius. nihil pulchri⁹. nihil vtili⁹. nihil cōmu
nius. nihil veloci⁹. nihil p̄fecti⁹. nihil dura/
bili⁹ int corp̄a viſibilia inuenit. Celo igit ni
hil eſt puri⁹. ꝛ h̄ p̄pter nature ſue trāſparētiā
ꝛ dyaphanitatē. ꝛ h̄ glīoſiſſime v̄gini cōue/
nit p̄pter oīmodā ip̄i⁹ mūdiciā ꝛ caſtitatem.
Nā p ſanctificatōis grām in vtero mater/
no extitit ab oīs originalꝭ culpe feditate de/
purata ꝛ ad ſuſceptōꝫ v̄bi vite añq̄ naſceret
diſpoſita ꝛ p̄ordīata. Ps̄. Parata ē ſe.tu.ex
tūc ꝛc. Nā q̄ ab et̄no p̄electa ē ꝛ p̄deſtīata in
dei ſcīa vt ad tātā glīaꝫ aſſumeret. ī matno
vtero a ſpū ſctificāte p̄uēta ē ꝛ ſctificata. vt ī
t̄pe a p̄ze luminū p̄fixo mr̄ dei fieri mereret
Prouer.viij. Ab et̄no ordīata ſuꝫ. ꝛ anteq̄
t̄ra fi. ꝛc. ꝛ Eccl.xxiiij. Ab initio ꝛ añ ſecl'a cre
ata ſū. i. q̄dā p̄uilegiato mō creari p̄uiſa vt ef
ficerer celū in q̄ de⁹ nouo mō reſideret. Ps̄.
Dñs ī celo para. ſedē ſu. Iſa.vi. Celuꝫ mihi
ſedes ē ꝛc. Hāc ſedē ſibi parauit oīm arti/
fex ſapīa xp̄s in v̄ginali ſctificatōe. ip̄am ſe
dē ſubītrauit. ꝛ in ip̄a q̄euit ī ip̄i⁹ v̄gis fecun
datiōe. Vñ p̄figurata ē p thronū ſalomōis
quē fecit de ebore grādē.iij. Re.x. ꝛ p ſedile
vl' ferculū qd̄ fec ſibi ſalomō de lignis liba/
ni. cui⁹ aſcēſus fuit purpure⁹ ꝛ reclinatoriū
aureū Cañ.iij. Hec oīa de his ſedib dicta
puritati ꝯueniūt v̄ginali. q̄ꝛ pura fuit ī vte
ro. purioꝛ in mūdo. puriſſīa h̄ rutilat nūc in
celo. Pria refert ad oꝛt⁹ ip̄i⁹ ſctificationem
q̄ntū ad feditatꝭ originalꝭ ablatōem. ſcd̄a ad
ei⁹ miraculoſaꝫ fecūdatōeꝫ q̄ñ nō ſoluꝫ per
ſp̄m ſctm̄ ſup̄uenientē p̄nitas fomitꝭ eſt ex/
tincta. imo etiā oīs p̄tās peccādi ab ip̄a eſt
ablata. ꝛ in gr̄a ē totalit firmata. Tercia re/
fertur ad ei⁹ glīoſam in celo collocationem
q̄ñ penitus ablata oīm infirmitate corp̄ali
in naturā celeſtem p īmortalitatis dotē eſt
mutata. Prima itaq̄ puritas ſ. originalꝭ ſi/
gnificatur ī ſede facta de lignis libani. Naꝫ
illa ligna ſunt cedrina que habēt naturam
ꝛ p̄prietatem imputribilitatis ꝛ emittūt ſpi/
ramen fragrantie et odoris. Et hoc conue/
nit eius mūdiſſimis membris p ſanctifi/
cationis gratiaꝫ a motib fomitis alienis.
Eccl.xxiiij. Ego q̄ſi liban⁹ non inciſus eua/
poraui. ꝛ ſic balſam⁹ nō mixt⁹ odoꝛ me⁹. Li
ban⁹ fuit p innocētiā. nō inciſus p peccādi
īpotētiā. ꝛ iō euaporauit odorē balſamo im

pmixto ſuauiorē. Nā tota maſſa in adā cor
ruptioni fomiti eſt admixta. ꝛ ſic p ꝯſequēs
adulterata. licet ſginis corpuſculū ab hac
corruptela eſt p grām liberatū. ꝛ iō effudit
odorē ſuauiſſimū tāq̄ʒ balſamū impmixtū.
id eſt filiū cuius odor eſt ſic odor agri pleni
cui benedixit de⁹ Gen. xxvij. Scd̄o pu
ritas .ſ. ſtualis quā ꝯtraxit ex ꝯceptiōe ſbi
ſignificat in mūdicia throni eburnei. Ebur
eīn candidiſſimū ꝛ ſolidiſſimū nihil hn̄s in
ſe ꝯcauū vel poroſuʒ. deſignat mūdiciā ma
rie ſgineā p p̄ntiā ipi⁹ ꝯcepti ſbi in totius
gr̄e plenitudīe ſolidatā. Nā ipa ſola plena
grā int mulieres eſt repta. cui⁹ intellect⁹ re
plet⁹ eſt aptiſſima fidei veritate. ſic btā di/
xit elyzabeth Lu. j. Beata q̄ credidiſti his
q̄ dicta ſunt tibi a dn̄o. Eius etiā affect⁹ re/
plet⁹ eſt feruētiſſima caritate. Eburneū ſo
.i. virgineū corp⁹ repletuʒ eſt maieſtate. ꝛ iō
ſignificat p ſoliū in q̄ ſedere vidit dn̄ʒ Iſa.
Vidi inq̄t dn̄m ſedentē ſup ſoliū excelſuʒ ꝛ
eleuatū. ꝛ plena erat dom⁹ a maieſtate eius
ꝛc. Excelſuʒ ſiq̄dē fuit hoc ſoliū qꝛ ſup cōdi
tionē nature corrupte a fomite liberatum.
Eleuatū aūt ē dictū qꝛ ſup hoiem ne peccā
di hēat potētiā. ē p gr̄e bn̄ficiū ꝯfirmatum.
Pura itaqꝫ fuit naſcēdo. Purior dei verbū
ꝯcipiēdo. Puriſſima ſo oēs moleſtias cor
rupti corpis in ſua aſſūptōe finalit euaden
do. ꝛ iō bn̄ cōparabil' ē celo rōe incorruptio
nis ꝛ oimode puritat; Itē ſic celo int cor
poralia q̄ ad ſe nihil ſublimi⁹. qꝛ nihil a cen
tro tre remoti⁹. ꝛ h forſitan ꝑpt diſparē cir/
cūferētie ꝛ centri q̄litatē. nā cētrū ſuo pon/
dere petit imū. ſpere ſo circūferētia ſua leui
tate tendit ſurſū vſqꝫ ad ſūmū. ſic ſgo bn̄di
cta a mole fomit; ꝛ amore carnalis affectio
nis p grām abſoluta tota a mūdano cōſor/
tio differēs ꝛ recedēs vita ꝛ moribꝫ in cele/
ſtibꝫ locata Eccl. xxiiij. Ego i altiſſimis ha/
bito. ꝛ qꝛ in altiſſimis. ꝛ in audit; dei ꝯſilijs
ſp māſit. ꝛ aliq̄d ꝑpter celeſtia int mundi ꝓ/
ſpera nō curauit. iō ſignificat Gen. xxviij. p
ſcalā quā vidit iacob cui⁹ cacumē tangebat
celū. ꝛ dn̄s innix⁹ ſcale ꝛc. Scala celica p q̄m
ptʒ aſcēſus ad etna ē maria q̄ a iacob eſt vi/
ſa in ſomnis. qꝛ marie p̄ntia p̄uiſa eſt multi
plicit a ꝓphis. Latera h⁹ ſcale ſunt tr. bꝫ due
ſcʒ ſacerdotalis ꝛ regal'. ex q̄bꝫ maria cōtra/
xit originē ſm carnē. Gradus interſcalares
ſunt ei⁹ p̄uilegia ꝛ dignitates ſinglares. h⁹
ſcale cacumen in deo ē ꝛ ei ꝯiūgit p celeſtez

cōuerſationē Apoc. xij. Signū magnū ap/
paruit in celo. mlr amicta ſole ꝛc. De iſta in
herētia cū celo dic Bern. O ſgo ſginū vir
ga ſublimis in q̄ʒ ſublime tuū ſcem ſtuces
erigis. vſqꝫ ad ſedentē i throno. vſqꝫ ad dn̄s
maieſtat; nec id q̄dē mirū eſt. qꝛ mitt; in al
tū radices hūilitat. Per hāc ſcalā deſcēdit
angelus magni cōſilij vt nr̄am aſſumeret i/
firmitatē Eph. iiij. Qui deſcēdit ipē ē q̄ aſce
dit ſup oēs celos vt ipleret oia. Per hāc et
ſcalam angeli aſcēdūt. ſ. q̄ angelicā vitā du/
cūt. Hiero. In carne ſtudeam⁹ p mariam
aſcēdere ad ipm q̄ p ipam ad nos deſcēdit.
vt p eam ipi⁹ inueniam⁹ grām. qui p eaʒ ad
nr̄am uēit miſeriā. Per te habeam⁹ aſcen
ſuʒ ad filiū o bn̄dicta inuētrix gr̄e. genitrix
vite. mater ſalut;. vt p te nos ſuſcipiat qui
per te dat⁹ eſt nobis. Pater itaqꝫ qp maria
tanq̄ʒ celuʒ locū ſupremū ſibi vendicat nos
ꝛ hereditatis celeſtis amatores celeſtibꝫ co
adaptat. Eccl. xxiiij. In hereditate dn̄i mo
rabor ꝛc. Item celo nihil eſt pulchri⁹. ni/
hilqꝫ aſpectui eſt iocundius. ꝛ hoc ꝑpter or/
dinatiſſimā cōtemptoꝝ ipius varietatem.
Nā ſol ꝛ luna ꝛ cetera ſydera fixa vel nō fi/
xa ornant mirabilit firmamētū ſic illa glioſa
virgo celo ſimillima poſt ſuū filiū q̄ eſt ſpe/
cioſus forma p filijs hoim. imo p muli/
libus angeloꝝ. inter oēs creaturas ē pul
cherrima. ꝛ ad intuendū magis grata. Ideo
dicit Eccl'iaſtic⁹. xliij. Altitudo firmamenti
pulchritudo ei⁹. Species celi glia ſtellaꝝ
ꝛc. Stellarū glioſa numeroſitas. virtutuʒ
ꝛ gratiaꝝ ſingulariū eſt diuerſitas. quibus
miſcdie mater ineſtimabilit decorat. Eccl.
xliij. Vas caſtroꝝ in excelſis in firmamēto
celi reſplendēs glioſe. Iō deſcribit i Apoc.
xij. qp mulier illa celeſtis fuit amicta ſole ꝛ
corona. xij ſtellaꝝ in capite ipius. Vn an/
geli admirantes ipius pulchritudineʒ, put
poſſūt ipi⁹ gloriā p ſimilitudinē corpoꝝ ce
leſtiū expmūt ꝛ deſcribunt Can. vj. Que
eſt iſta q̄ pgredit ſicut aurora ꝯſurgēs. pul
chra vt luna. electa vt ſol ꝛc. Sole eni nihil
pulchri⁹ ē de die. luna nihil pulchri⁹ de no/
cte. aurora nihil formoſi⁹ i ꝯfinio vtriſqꝫ.
Progreſſa ē igit vt aurora i naſcēdo p moꝫ
pgreſſa ē qi luna i ſtutibꝫ ꝯcreſcēdo. egreſ/
ſa ē de mūdo. ſinglarē gl'e dignitatē. q̄ ſol
p ceteris obtinēdo. Aurora ſiq̄dē finis ē no
ctis ꝛ pncipiū diei ſubſeq̄ntis ꝛ indiciū ſolis
in ꝓximo orientis. Sic maria i ſuo ortu fuit

q̄ſi finis ⁊ ↄſummatio culpe originalis.⁊ e/
uacuatio oīs tenebre ſpūalis. Fuit etiā lu/
cis vere ꝑambulū indiciuȝ ⁊ future gr̄e in
mundū ꝓueniēs argumētū.q꞉ ortus virgi
nis aduentū annūciauit in primo ſaluato/
ris.ij. Reg.xviij. Sicut lux aurore oriente
ſole rutilat.⁊ ſicͭ herba germīat de terra ⁊c.
⁊ Oſee.vj. Quaſi diluculū ꝑparatᵘ eſt egreſ
ſus eius ⁊c. Dicitꝰ ḡ virgo eſſe.q̄ı aurora cō/
ſurgens.ꝑ gr̄am ipam ſctificanteȝ a corru/
ptione ſpūalis ⁊ corꝑalis culpe ſe erigens.
q꞉ nō iacuit iclinata ex toto ꝑ culpā origina
lē ſicͭ iacent nō renati.nec ſedit partim ere/
cta.partim ꝓſtrata bn̄s ꝓnitateȝ ↄcupiſcē ſicͭ
bn̄t baptizati.ſed dr̄ ↄſurgens.i.ex toto ad
celeſtia ſe erigens ⁊ extendēs.q꞉ nullū i ipa
remanſit inclinatiuū vel motiuū ad peccā/
dū. Bern̄. Copioſiſſima ſctificatōis gr̄a de
ſcendit in Mariā dei matrē.que nō ſolum
ſanctificauit eiꝰ ortū. ſed a pctō eā cuſtodi/
uit immunē. Pſ̄. Tu fabricatus es auro/
ram ⁊ ſolē. Vn̄ ſicut veniente aurora babū
dat ros.ſic naſcente ꝟgine ros benedictōis
⁊ gr̄e incepit mundi ſuꝑficiem infundere et
corda credentiū adimplere. Judic.vj. Cō/
preſſo vellere ros repleuit terraȝ.ſicͭ mān̄a
iacuit q̄ı ros in circuitu caſtroꝝ mane vl̄ au
rora ↄſurgente. Exodi.xvi. Jō etiā Jacob
ſurgente aurora meruit accipe bn̄dictionē.
Gen̄.xxvij. Et ideo q̄ bn̄dictōibꝫ gr̄e ⁊ gl̄ie
repleri deſiderat accedat ad auroram.reꝗ/
rat ⁊ Mariā. Job.xxxviij. Precepiſti dilu/
culo ⁊ oñdiſti aurore locū ſuū. Pulchra ve/
ro fuit vt luna quo ad gr̄am ↄceptionis.q̄a
luna ſoli ↄiuncta radiū ſolarē recipit. ⁊ ac/
cenſa radiū receptū ad terram trāſfundit.
Sic maria paternū radiū dei verbuȝ caro
factū in ſe cōcepit.⁊ ↄceptū ſine ꝟginitatis
detrimento pepit et trāſfudit. Ecci.xliij. A
luna ſignū diei feſti ⁊c. Pulcherrima aūt vt
ſol facta eſt q̄ ad gl̄iam ſue aſſumptōnis q̄ı
om̄es creaturas in lumioſitate dignitatis.
in feruore caritatꝭ.in magnitudine pr̄atis
tranſcendere meruit.ſicͭ ſol cetera ſydera ꝑ/
excellit. Ecci.xxvi. Sicut ſol oriēs in altiſ/
ſimis dei.ſic bone mulieris ſpecies i orna/
mentū domꝰ. Sicut igitꝰ pulcbritudo fir/
mamēti ↄſiſtit in his ⁊ aliꝭs corꝑibꝫ lumino
ſis.ſic pulcbritudo marie in ꝑdictꝭ opibꝫ vir
tuoſis. Itē celo nibil vtilius.q꞉ ex ꝟtute
⁊ influentia celi mortua ⁊ inueterata reuiuiſ
ſcunt ⁊ renaſcuntꝰ.⁊ q̄ ↄſumpta fuerāt reno
uantur.nec pōt aliq̄d viuere vbi ꝟtus de ſu/
per effluens non pōt ꝑuenire. Et h̄ virgini
gl̄ioſe ↄgruit.a cuꝰ ꝟtute ⁊ gr̄a vita vniuſ/
cuiuſq; oritꝰ ⁊ ꝓcedit. Ecci.xxiiij. In me om
nis gr̄a vite ⁊ veritatꝭ.in me om̄is ſpes vite
⁊ ꝟtutis. Sicut ḡ celū ſuos emittit radios
ad vegetationē ⁊ ſenſificationē inferioruȝ.
ſic virgo celeſtis radios miſcōie trāſfundit
ad viuificationē pctōꝝ. ⁊ ad ↄſeruationeȝ
electoꝝ. Prouer.iij. Sapiētia inſpirat vitā
filijs ſuis Cant.iiij. Emiſſiōes tue paradi/
ſus maloꝝ ⁊c. Sicͭ em̄ paradiſꝰ a ſe emit/
tit flumīa ⁊ fontes ↄtinue emanātes.herbaſ
⁊ arbores fructificātes ſic mr̄ mīe a ſe emit
tit riuulos ⁊ fontes gr̄arū q̄bꝫ corda arida
infunduntꝰ ⁊ imbuuntꝰ.⁊ fructꝰ ꝟtutū q̄bꝫ af
fectiōes illoꝝ q̄ eſuriūt iuſticiā fructuoſis
opibꝫ nutriuntꝰ. Jō ſignatꝰ ꝑ paradiſuȝ vo/
luptatis quē plantauit dn̄s a ꝓncipio in q̄
poſuit hoīem quē formauit Gen̄.ij.q꞉ ī bea
ta ꝟgine ē repoſitꝰ in incarnatōe ille celeſtꝭ
hō.ſ.xp̄s nō ab hoīe ſed a ſolo deo. Heſter.j
Fecit rex regū cōuiuiuȝ in veſtibulo horti
ↄſiti ad modū denſi nemorꝭ. Hortꝰ ē virgī
nis vterꝰ in q̄ rex regū nr̄e mortalitatꝭ veſtī
bus ē indutꝰ Can̄.iiij. Hortꝰ ↄcluſus ſoror
mea ſponſa. Hic hortꝰ ad modū denſi ne/
moris ē ↄſitꝰ q꞉ in ipa oīm ꝟtutū genera ſi/
ne menſura ⁊ nūero ſūt inſerta. Ne ꝟo plā
tatiōes nō trene ſȝ celeſtes ⁊ ſpūales ſūt in/
ſertiōes. Deut.xxxiij. De pomis celi ⁊ rore,
de pomis fructuū ſolis ⁊ lune erit benedi/
ctio tua. Et iō q̄ aridos vl̄ etiā mortuos in
pctis ſe ſentiūt ad mariā debēt feſtinare.q꞉
in ipa velut in celo aut in paradyſo oīa ꝑdi
cta poterūt inuenire. Ecci.xxiiij. Adimplet
quaſi eufrates ſenſuȝ ⁊ ml̄tiplicat q̄ı iorda
nis in tpe meſſis Itē celo nibil ē cōius.
⁊ h̄ eſt ꝓpter eiꝰ īmenſurabilē q̄ntitatē.q꞉ q̄n
tū de ſe eſt oībꝫ ſe eq̄litꝰ cōmēſurat.⁊ luminiſ
ſui radios indeſinentꝰ oībꝫ admiſtrat. Sic
innata ꝟginis bonitas a nullo ſe ſubtrabit
ſed oībꝫ ſe cōmūicat ⁊ diffundit. niſi illi for/
ſitan q̄ voluntarie ſe ab ea illumiari negli/
git vel ↄtemnit. Job.xxv. Sup quē nō ful
get lumen illꝰ ⁊c. Vn̄ ⁊ ipa dicit Ecci.xxiiij
Ego feci vt oriretur in celo lumen indefici
ens ⁊c.

Explicit tractatus ſcti Bonaucture do
ctoris ſera.de eccl̄iaſtica bierarchia.

P Rologus meditationũ vite dñi nostri iesu christi. i.

De meditatõibꝫ eorũ q̃ precedũt incarnationẽ xpi. ⁊ pmo d̃ sollicita p nobis angelorũ intercessiõe. ij.

De cõtentione inter misericordiã ⁊ iusticiã veritatẽ ⁊ pacẽ. iij.

De vita Marie v̾ginis. Ibidẽ habent septẽ petitiões b. v̾gis. Ibidẽ habet q beata virgo nullã grãm donũ ⁊ virtutẽ habuit a deo sine magno labore ꝯtinua orõne ardenti desiderio, pfunda deuotiõe et multis lachrymis. iiij.

Incipiũt meditatões vite dñi iesu. Primo de incarnatiõe ei⁹ Luce. i. Ibidẽ habet de excellẽtia h⁹ festiuitatꝭ ex multis. v.

Quõ dña iuit ad Elyzabeth. Ibidẽ habet q illa duo cantica Magnificat ⁊ Bñdict⁹ dñs de⁹ israel in nazareth in domo zacharie facta fuerũt. vi.

Qualit̃ Joseph voluit dñam dimittere occulte. Ibidẽ quõ de⁹ pmittit suos tribulationibꝫ vexari ⁊ tẽptari ad ipsorum coronam. vij.

Secunda feria.

De natiuitate dñi Luc. ij. Ibidẽ d̃ magna paupertate. hũilitate ⁊ afflictiõe Marie Joseph ⁊ pueri iesu nouiter nati. viij.

De circũcisione dñi Luc. ij. Ibidẽ de fletu pueri ⁊ marie in circũcisione pter dolorẽ quẽ sensit in carne sua ⁊c. ix.

De Epiphania seu manifestatiõe dñi. Ibidẽ plura multũ notabilia de paupertate et humilitate. x.

De mora dñe apud p̃sepe. xi.

De purificatiõe btẽ v̾ginis Luce. ij. xij

Tercia feria.

De fuga dñi in egyptũ. Ibidẽ plura bona cũ diligẽtia ꝯsideranda. xiij.

De reditu dñi de Egypto. Ibidẽ q iohẽs fuit prim⁹ heremita ⁊ pncipiũ vita religiose viuere volentiũ. xiiij

Quõ puer iesus mãsit in hierl'm. Ibidẽ q nõ debem⁹ turbari qñ tribulatões habemus. cũ etiã mr̃i nõ pepercit dñs. ad suos enĩ eas venire pmittit in signũ sue dilectionis. xv.

Quid fecerit dñs a duodecĩo anno vsq ad pncipiũ. tricesimi. Ibidẽ habet ad verbũ salomonis dicẽtꝭ. Melior est patiẽs viro forti. Et q̃ dñat aio suo expugnatore vrbium. Ibidẽ nota magnũ passum de humilitate. xvi.

De itinere dñi iesu ad baptismũ. Ibidẽ q dñs petijt elemosynã. Ibidẽ tres gradus hũilitatis. Ibidẽ q duplex est hũilitas. Ibidẽ q̃d est pugnare ꝯtra deũ ⁊ resistere veritati. Ibidẽ q hũilis est iust⁹. Ibidem nota plures auctoritates Bern̄. de humilitate. Ibidẽ de castitate ⁊ caritate. xvij.

De ieiunio ⁊ temptatõibꝫ dñi iesu. Et de reditu ei⁹ ad matrẽ. Math. i. Lu. iiij. Joh. i. Ibidẽ nota q̃tuor q̃bꝫ puenit ad cordis puritatẽ. Ibidẽ nota de orõne plura bona. Ibidẽ quõ exẽplo dñi resistẽdũ sit gule. Ibidẽ quare ⁊ p quibꝫ deus fecit miracula. xviij.

Quarta feria.

De aptione libri i Sinagoga. Lu. iiij. ix.

De vocatione discipulorũ. de pma Joh. primo. de scđa Luc. v. de t̃cia Mat. ij. Marci. i. de vocatõe Mat. ibidẽ. Mat. viij. Luce. v. xx.

De miraculo facto ad nuptias. Et de ꝯuersione aque i vinũ Joh. ij. xxi.

De sermone dñi in monte Mat. v. Ibidẽ dñs sermonẽ in monte incepit a paupertate. xxij.

De seruo centurionis ⁊ filio reguli liberatꝭ a dño Mat. viij. Lu. vij. Joh. iiij. xxiij.

De paralitico misso p tectũ a dño liberato Matth. viij. Mar. ij. Luce. v. xxiiij.

De socru Symonis liberata Matth. viij Mar. v. Luce. iiij. xxv.

De dormitõe dñi in nauicula. Matth. viij Marci. iiij. Luce. viij. xxvi.

De filio vidue a domino suscitato Luce. vij. xxvij.

De puella suscitata ⁊ martha creata Mat. ix. Mar. ij. Luce. viij. Ibidẽ habet vulgare notabile ad humilitatis custodiam fm̃ Bernardũ. xxviij.

De cõuersione Magdalene. Ibidẽ manifeste apparet q dñs discalciat⁹ ibat. Ibidẽ notabile de charitate. xxix.

Quõ Johẽs misit discipulos ad christum Matth. ix. Luce. vij. xxx.

De obitu Johis baptiste Mat. iiij. Mar. vj. Luce. vij. Ibidem quõ Crisostom⁹ cõmendat sctm̃ Johẽm. xxxi.

De locutione dñi cũ samaritana ad puteũ. Joh. iiij. Ibidẽ notãda sunt tria pulchra et valde vtilia. xxxij.

Dñs fuit duct⁹ vsq ad supciliũ montis vt

pcipitaret. Luc.iiij. Ibidē habet quō ru/
pis cessit dño latitan xxxiij.
De habēti manū aridā curato a dño Ma
thei.xij. Mar.ij. Luc.vj. xxxiiij.
De multiplicatiōe panū. Matth.xiiij. ⁊ xv.
Mar.vj. Ibidē habet q dñs se diligētib⁹
⁊ pcepta ipi⁹ sequētib⁹ manū suā nō clau/
dit qn eis subueniat qn expedit eis. xxxv
De fuga dñi qn voluerūt eū facere regē. Jo
hā.vj. Ibidē nota ꝯtra mūdi honores. vi
delicet q q delectant honore in piculo ⁊ p
cipicio magno sic q multis ratiōib⁹ ondit
Ibidē q ambitiōis via adoratio diaboli
est qua videlicet ad honores mūdi ⁊ glām
puenieudū suis ille adoratōib⁹ pollicetur
Quō dñs orauit in mōte ⁊ de/ (xxxvj.
scendēs ambulauit sup aquas vbi petrus
mersus est. Matth. xiiij. Mar.vj. Joh.vj
Ibidē plura bona ⁊ vtilia habent de ṽtu
te ⁊ efficacia orōis. Ibidē petitōes cordis
in trib⁹ ꝯsistūt. Ibidē cōmendatio beati
Bern̄. mulcū ac diligēter attēdenda. Ibi/
dem q tribulatio est nobis necessaria.
Ibidē ad dictū Ber. Felix q passiōes cor
poris sui ꝑpter iusticiā ordinat vt qcqd pa
tit ꝑpter dei filiū patiat. Ibidē spūssanct⁹
boī ad sex ꝯcedit. Ibidē patet ex ṽbis ber
nar. q tribulatōes nob expediūt xxxvij
De chananea. Manh.xv. Mar.vij. Ibi
dem nota tres ṽtutes in chananea.s. fides
magna. orōis pseuerātia. ⁊ humilitas pro
funda. Ibidē q fidelit angeli nrī nob fui/
unt nos custodiēdo xxxviij
Quō aliqui ex ṽbis iesu scandalizati fuerūt
Matth.xvj. Mar.vij. Joh.vj Ibidē q p
pter alteri⁹ scandalū nō debem⁹ recedere a
ṽitate iusticie trip lici ex rōne. xxxix
De retributiōe relinquentiū oia. Math.ix
Luc.x. Ibidē Bern̄. multiplr ondit verū
esse poīes relinquētes tpalia ⁊ seqntes
dñm centupliū erūt accepturi in h mūdo ⁊
vitā eternā in futuro. .xl.
Qualiter dñs quesiuit a discipulis qd di/
cerent de eo. Math.xvj. Mar.viij. Lu.ix.
De trāsfiguratiōe dñi in mōte (xli.
Mat.xvij. Mar.ix. Lu.ix. xlij.
De eiectiōe emētiū ⁊ vendentiū de tēplo.
Mar.xxj. Lu.xix. ⁊ Jo.ij. xliij.
De pbatica piscina Joh.v. Ibidē nota tria
digne ꝯsiderāda sup eo q dñs humiliter
luit ad infirmū ⁊ sibi more solito loqbat.
Ibidem. ne sis fratris iudex temerarius
⁊c. xliiij.
Quō discipuli vellebāt spicas ꝑpter famem
Matth.xij. Lu.vj. Ibidē. in eo q discipu
li dñi vellebāt spicas ꝑpter famē ad mltas
ṽtutes pficere possum⁹. Ibidē de paupta
te poss. vocatorū. Ibidē q nostra pauper
tas xpī pauptati cōpari nō potest, pbatur.
Ibidē cur ipe saluator cui⁹ est aurū piter ⁊
argentū sacrā in suo corpe dedicat paup/
tatem. Ibidē vere magna abusio ⁊ nimis
magna vt diues velit esse vermicul⁹ vilis.
ꝑpter quē de⁹ maiestatis dñs sabaoth vo/
luit esse paup. Ibidē nota ꝯclusionē p pau
pertate. Ibidē nota quedā ꝯtra gulā. Ibi
dem corpi debet sanitas nō voluptas
Ibidē corpi debet puritas. Ibidē de mo
do ⁊ causa bibēdi vinū. Ibidē de abstinē/
tia. Ibidē abstinētia tpanda est in trib⁹ ca
sib⁹. Ibidē de discretiōe que mater est ṽtu
tum ⁊ ꝯsūmatio pfectōis. Ibidē de ꝯmen
datiōe discretiōis. Audi Bern̄. xlv.

Quinta feria

De ministerio marthe ⁊ marie. Lu.iiij. Ibi
dem de ordine ꝯtemplatiōis ⁊ q duas ha
bet partes. xlvj.
Prima ps actiue pcedit ꝯtemplatiuā. Ibi/
dē introducit ṡmo. Intrauit ihs.q. xlvij
Qualiter ꝯtemplatiua pcedit secundā ptez
actiue. Ibidē de orōe. Ibidē nota septē q
pcedūt bn̄ pdicātē ⁊ bonū doctorē xlviij.
De exercitio actiue. Ibidē auctoritas cum
diligentia notāda. Ibidem triplex est ma
lum. xlix.
De exercicio vite ꝯtēplatiue. .l.
De trib⁹ genrib⁹ ꝯtemplatiōis. .li.
De ꝯtemplatōe hūanitat(is) xpī. Ibidē aucto
ritas bn̄ diligēter notāda lij.
De ꝯtēplatiōe celestis curie. liij.
De ꝯtēplatiōe maiestat(is) dei. Ibidē qttuor
sūt spēs ꝯtēplatiōis. liiij.
De mō viuēdi in vita actiua. Ibidē aucto/
ritas Bern̄. bn̄ notāda. lv.
De mō viuēdi i vita ꝯtēplatiua. Ibidē itro
ducit ṡmo tern⁹ Intrauit ihs. lvj.
De qttuor impedimētis ꝯtēplatōis. Ibidē
introducit ṡmo qrt⁹ Intrauit ihs. Ibidē
nota de cōmēdatōe paupertatis. lvij.
Q vita ꝯtēplatiua pfert actiue. Ibidē itro
ducit ṡmo qnt⁹ Intrauit ihs. Ibidē soli/
tudo ⁊ reclusio nota miserie sūt ⁊c. lviij
Q ex trib⁹ causis ꝯtēplator se reducit i acti
uā. Ibidē Bern̄. pulchre declarat q fides

ſine operib mortua eſt. lix.
Quomõ dñs ieſus pdixit iudeis q ecclesia devolueret ad gentiles ſub ſimilitudie cultoꝝ vinee qui filiũ ſui dñi occiderũt Mat. xxi. Mar. xij. Lu. xx. lx.
Q volverũt cape dñm ihm in ſmõe Mat. xxij. Mar. xij. Lu. xx. lxj
De ceco de hiericho illumiato a dño Jeſu. Lu. xviij. Ibidẽ de virtute fidei z oratõnis de quo plura ponunt ibidẽ exempla q oratonis importunitas nõ diſplicet deo imo placet. Ibidẽ duplex eſt pudoꝛ. Ibidẽ de verecundia. lxij
Qualiter dñs intravit domũ zachei. Luce xix. Ibidẽ de virtute orõnis. nã deſideriũ magna vox eſt. z magna orõ eſt. lxiij
De ceco a nativitate illuminato a dño. Jo. ix. Ibidẽ de ingratitudine Nã multũ commendabilis eſt virtus gratitudinis z deo accepta. z deteſtabile vicium ingratitudinis. lxiiij
Quomodo dñs abſcõdit ſe z fugit de tẽplo quãdo iudei voluerũt eũ lapidare. Joh. ix
Quõ alia vice iudei voluerũt lapidare dñm. Joh. x. lxv. lxvj
De reſuſcitatõe lazari. Joh. xj lxvij
De maledictõe ficus. Math. xxj. Mar. xj. Ibidẽ quid p ficus maledictionẽ ſit intelligendum. lxviij
De muliere in adulterio ap̄ħẽſa lxix
De ꝯſpiratõe iudeoꝝ ꝯtra ihm. Et d̃ fuga eius in ciuitatẽ effrem. Jo. xj. lxx.
Quõ dñs ieſus redijt in bethaniã vbi magdalena vnxit pedes eius. Math. xxvj.
De aduẽtu dñi in hieruſalẽ ſup aſello. Math. xxj. Mar. xj. Luc. xix. Joh xij. Ibidẽ quomõ in ſuo honore vituperavit honorabilẽ põpã mũdi. Ibidem q dominꝰ ieſus trib vicib legit fleuiſſe tribus ex cauſis. (lxxj. lxxij
Quomodo dominꝰ ieſus mortẽ dixit matri. lxxiij.
De cena dñi Mat. xxvj. Mar. xiiij. Lu xxij Joh. xiij. Ibidẽ notandũ de menſa z modo ſedendi in cena. Ibidẽ q ꝯtemplativꝰ nõ debet ſecretũ ſui dñi revelare. Ibidem nota exemplũ q̃tuoꝛ ſtructuꝝ xpi in cena. Ibidem nota circa hec verba q̃ dominꝰ dixit. hoc facite zc. Ibidẽ ex ſermone dñi q̃nqꝫ p̄ncipaliter ſunt cogitãda. lxxiiij.
Sexta feria.
Meditatio de paſſione dñi ĩ generali. Ibidem. in h̄ opuſculo nulla ſunt poſita d̃ domini paſſiõe niſi que p ſacrã ſcripturã vel dicta ſanctoꝛũ vel opiniones approbatas affirmant z dicunt. lxxv.
Meditatio paſſionis dñi ãte matutinas Ibidẽ q dñs ieſus pluries legit oraſſe ꝓ nob. ſicut advocatꝰ nr. nũc aũt p ſe orabat Ibidẽ animadvertẽdũ eſt ꝯtra impatiẽtiam noſtrã. q2 dñs trib vicib oravit antequã a patre reſpõſionẽ acciperet. Ibidẽ quadruplex volũtas fuit in xpo. Ibidẽ q̃modo dñs receſſit ad parietẽ z in oratiõem ſe ꝯvertit ad prẽm. lxxvj.
Meditatio paſſiõis xpi hora p̄ma lxxvij
Meditatio paſſionis xpi hora tertia. Ibidem quomõ iſta que paſſus eſt xps ĩ matutinali. p̄ma z tertia hora vident vehemẽtiſſimi dolores eſſe ſine crucifixiõe. z amariſſimi z horrores valde ſtupẽdi z valde ĩferentia ꝯpaſſionẽ. lxxviij.
Meditatio paſſionis xpi hora ſexta z nona Ibidem de modo crucifixionis. Ibidem de alio modo crucifixionis. Ibidẽ quomõ mater cõmẽdabat patri filiũ z filiꝰ ſibi cõmẽdabat matrẽ lxxix.
Meditatio paſſionis xpi hora nona. Ibidem xps dixit ſeptẽ verba que in euãgelio ſcripta ſunt. Ibidẽ chriſtus clamabat in cruce. In manus tuas zc. q̃ ita magnꝰ erat q in inferno audiebat. lxxx.
Nonã de apertione lateris. lxxxj.
Meditatio de dño hora veſpertina lxxxij
Meditatio de ſepultura domini hora cõpletorij. lxxxiij
Meditatio poſt completoriũ. lxxxiiij.
Sabbato
Meditatio de domina z ſociabus die ſabbati. lxxxv
Meditatio de dño ieſu die ſabbati deſcendente ad inferos. lxxxvj
Canticũ ſanctoꝛũ de limbo lxxxvij.
Dominica die
De reſurrectione domini. z p̄mo quõ apparuit matri ſue lxxxviij.
Quomodo maria magdalena z alie marie venerũt ad monumentũ. Matth. xxviij. z Marci. xvj. De hoc habetur in Luca. z Joh. xx. Itẽ Luc xxiiij. lxxxix.
Q dominꝰ apparuit marie magdalene Luce. xxiiij. z Joh. xx. xc.
Q dñs apparuit trib marijs xcj.
Iterum de eodem xcij

Iterum de codẽ xciij.
Q domin⁹ apparuit Ioſeph. de h̄ habet̄ in euãgelio nicodemi xciiij.
Q domin⁹ apparuit iacobo minori. de hoc habet̄ ad Co. xv. xcv.
Q domin⁹ apparuit petro. Lu. xxiiij. xcvj
De reditu dñi ad ſanctos patres poſt reſurrectionẽ. ⁊ decãtatio coꝝ xcvij.
Q domin⁹ apparuit duob⁹ diſcipulis euntib⁹ in emaus xcviij.
Q domin⁹ apparuit recluſis in die reſurrectionis. Lu. xxiiij. Ioh. xx. xcix.
Q domin⁹ apparuit diſcipulis in octaua p̄ſente thoma. Ioh. xx. .c.
Q dominus apparuit diſcipulis in galilea Math. xxviij. cj.
Q domin⁹ apparuit diſcipulis ad mare tyberiadis. Io. xxj. cij.
Q dñs apparuit pl⁹ q̃ q̈ngentis ſimul. ſ. ad Coꝛ. xv. ciij.
De duodecim apparitionib⁹ domini poſt reſurrectiõem. ciiij
De aſcenſione dñi cv
De miſſione ſpũſſancti cvj
Excitatio deſiderij ad patriã per mortꝫ appetitum. cvij
De modo meditandi vitam domini Ihu ⁊ concluſione libri. cviij.

Finit tabula

Incipit ꝓlogus meditationũ vite domini nr̃i Ihu xp̄i ſm̄ deuotũ ſanctũ Bonauẽturam. Capitulũ primũ.

I

Nter alia uirtutum ⁊ laudũ p̄conia de ſanctiſſima v̄gine cecilia legit̄ q̄ euãgeliũ chriſti abſcõditũ ſp̄ poꝛtabat in pectore. Qḋ ſic intelligi debere videt̄. q̄ ipſa de vita dñi Ihu ĩ euãgelio tradita quedã ſibi deuotioꝛa p̄elegerat. ĩ quib⁹ meditabat̄ die ac nocte corde puro ⁊ integro. attẽtõe precipua ⁊ feruẽti ⁊ cuꝫ plena circulatiõe reincipiẽs iterũ. ⁊ dulci ac ſuaui guſtu ruminãs. ea in archano pectoris ſui collocabat. Simile tibi ſuadeo faciendũ. Sup̄ oĩa nãq̃ꝫ inter ſpiritualis exercitij ſtudia hoc mag̃ neceſſariuꝫ. magiſq̃ꝫ ꝓficuũ credo. ⁊ qḋ ad celſiorẽ gradũ ꝑducere poſſit. Nuſq̃ꝫ eĩm inuenis vbi ſic doceri poſſes ↄtra vana blandimẽta ⁊ caduca. cõtra tribulatiões ⁊ aduerſa, cõtra hoſtiũ temptamẽta ⁊ vicia. ſicut in vita dñi Ieſu q̄ fuit abſq̃ꝫ oĩ defectu ꝑfectiſſima. Ex frequenti eĩm ⁊ aſſueta meditatiõe vite ipſi⁹ adducit̄ aĩma in quandã familiaritatẽ cõfidentiã et amorẽ ipſi⁹. ita q̄ alia vilipendit ⁊ cõtemnit. Inſup̄ fortificat̄ ⁊ iſtruit̄ quid facere. qḋ ve fugere debeat. Dico p̄mo q̄ iugis meditatio vite dñi Ieſu roborat ⁊ ſtabilit mẽteꝫ cõtra vana ⁊ caduca. vt patet in p̄dicta beata cecilia. que ita coꝛ ſuuꝫ repleuerat de vita xp̄i q̄ in ipſam vana intrare nõ poterãt. Vñ in pompa nuptiaꝝ exiſtẽs vbi tot vana gerunt̄. cantãtib⁹ organis ipſa ſtabili corde ſoli deo vacabat dicẽs. Fiat dñe coꝛ meum ⁊ coꝛp⁹ meũ immaculatũ vt nõ cõfundar.

Secũdo fortificat cõtra tribulationes ⁊ aduerſa. vt patet in martyrib⁹. Circa qḋ ſic dicit Bernard⁹ in. lxj. ſermone ſup̄ Cãtica. Inde tollerãtia martyrij ꝓuenit q̄ in chriſti vulnerib⁹ tota deuotiõe verſetur et iugi meditatiõe demoret̄. In illis ſtat martyr tripudians ⁊ triũphans. toto licꝫ lacerato coꝛpoꝛe. ⁊ rimãte latera ferro. Vbi ḡ tunc anima martyrꝭ. Necpe in vulnerib⁹ Ihu. ⁊ vulnerib⁹ nimiꝝ patẽtib⁹ ad introeundũ. Si ĩ ſuis eſſet viſcerib⁹. ſcrutãs ea ferrũ. pꝛofecto ſentiret dolorẽ. nõ ferret ſuccumberet ⁊ negaret. Hucuſq̃ꝫ Bernard⁹. Inde eſt q̄ non ſolũ martyres ſꝫ ⁊ cõfeſſores in tribulationib⁹ ⁊ infirmitatib⁹ ſuis tantã patientiã habuerũt ⁊ tota die habẽt. Si legas de beato Franciſco ⁊ de beata virgine Clara matre ac duciſſa tua. poteris inuenire quomodo ĩ multis tribulationib⁹ penurijs ⁊ infirmitatib⁹. nõ ſolũ patiẽtes. ſed etiã hilares exiſtebant. Idẽ quotidie videre potes in ducentib⁹ ſanctã vitã. hoc ideo quia ipoꝝ aĩe nec erãt nec ſunt in coꝝ coꝛpoꝛib⁹ ſꝫ in xp̄i ex deuota meditatiõe vite ipſi⁹. Tertio dico q̄ docẽt circa gerenda vt nec hoſtes nec vicia irruere vel fallere poſſint. hoc ideo quia ꝑfectio virtutũ reperit̄ ibidẽ. Vbi eĩm virtutes excelſe paup̄tatis. eximie humilitatis. ꝓfunde ſapiẽtie. oratiõis. mãſuetudinis. obediẽtie. patiẽtie. ceterarũq̃ꝫ virtutũ exẽpla et doctrinã ſic inuenies ſicut in vita dñi virtutũ. De hoc ſic breuiter ait Bernard⁹ ſermone xxij. ſup̄ Cãtica. Incaſſum ꝓinde quis laborat in acquiſitõe virtutũ. ſi aliũde eas ſperãdas putet q̃ꝫ in dño virtutũ. cui⁹ doctrĩa ſeminariũ prudẽtie. cui⁹ miſericoꝛdia op⁹ iuſticie. cui⁹ vita ſpeculũ temperãtie. cui⁹ moꝛs

inſigne eſt fortitudinis. Ducuſq; Bernar/
dus. Qui ergo eũ ſequit̃ errare non poteſt
neq; falli. Ad cuiꝰ virtutes imitãdas ꝛ adi/
piſcendas ex frequenti meditatione coꝛ ac/
cendit̃ ꝛ animat̃. Deinde illuminat̃ virtute
ita q ꝛ virtutẽ induit. ꝛ a veris falſa diſcer/
nit. adeo vt plures fuerũt illiterati qui mag̃
ꝓfunda dei myſteria cognouere. Unde cre
dis q beatꝰ Franciſcꝰ ad tantã virtutũ co/
piam ꝛ ad tam luculentã intelligentiã ſcri/
pturaꝝ. ad tã etiã perſpicacẽ noticiã fallaci/
arum hoſtiũ ꝛ vicioꝝ ꝑuenerit. niſi ex fami/
liari cõuerſatõe ꝛ meditatione domi ſui ihu
Propterea ſic ardẽter afficiebat̃ ad ipaꝫ. vt
quaſi ſua pictura fieret. Nã in cunctis ꝟtuti
bus q̃ ꝑfectius poterat imitabat̃ eandeꝫ. et
tandẽ complẽte ac ꝑficiente ihu per impꝛ̃ſſio
nem ſacroꝝ ſtigmatũ fuit in eũ transforma
tus totaliter. Uides ergo adq̃ excelſũ gra/
dum meditatio vite xp̃i ꝑducit. ſed ꝛ tanq̃
fundamentũ efficax ad maiores cõtempla/
tionis ſublimat gradꝰ quia ibidẽ inuenitur
vnctio. q̃ paulatim purificans ꝛ eleuãs ani
mã docet de omĩb; de quib; non eſt ſermo
ad p̃ſens. Nũc autẽ te in ipas vite xp̃i medi
tationes aliqualiter introducere cogitaui.
ſed vellẽ q hoc a magis experto. magiſq; do
cto accipes. quia in talib; maxime inſuffici/
ens ſum. Uerũtamẽ iudicans melius fore
aliqua vtcũq; dicere q̃ penitus tacere. Ex/
periar impotẽtiam meã. ꝛ familiariter tecuꝫ
loquar rudi ꝛ impolito ſermone. tum vt me
lius poſſis que dicunt̃ cape. tũ vt non aurẽ
ſed mentẽ ſtudeas inde reficere. Non eſt eñ
in oꝛnatis ſermonib; ſed in dñi ihu medita
tionib; inſiſtendũ. Ad quod etiã Hiero. do
ctrina inducimur dicẽtis. Sermo rudis vſ
q; ad coꝛ penetrat. politus autẽ paſcit aures
Spero aũt q ruditati tue conferet aliquid
mea modicitas. ſꝫ ꝛ in hoc magis ſpero. q
ſi te in his exercitari ſedula meditatiõe vo/
lueris ipm dominũ d̃ q̃ loquimur magiſtꝝ
habebis. Nõ aũt credas q omĩa que ꝑ ipꝫ
dixiſſe vel feciſſe cõſtat meditari poſſimus.
vel q omĩa ſcripta ſint. Ego vero ad maio/
rem impreſſionẽ ea ſic. ac ſi ita fuiſſent nar/
rabo ꝓut contingere vel cõtigiſſe credi poſ/
ſunt. ſcḋm quaſdã imaginarias repſentatões
quas animꝰ diuerſimode ꝑcipit. Nam ꝛ cir/
ca diuinã ſcripturã meditari. exponere ꝛ in
telligere multifarie ꝓut expedire credimus
poſſumus. dũmodo non ſit cõtra veritateꝫ
vite. iuſticie. ac doctrine. ꝛ non ſit contra fi/
dem. ꝛ contra bonos moꝛes. Cũ autem me
narrantẽ inuenies. ita dixit vel fecit dominꝰ
ieſus ſeu alia que ĩtroducũt̃ ſi illud per ſcri/
pturã pꝛobari non poſſit. non aliter accipi/
as q̃ deuota meditatio exigit. Hoc eſt. ꝓin
de accipe. ac ſi dicerẽ mediteris. q ita dixit
vel fecit dominꝰ Jeſus. ꝛ ſic de ſimilibus
Tu aũt ſi ex his fructũ ſumere cupis. ita te
p̃ſentẽ exhibeas his que ꝑ dominũ Jeſum
dicta ꝛ facta narrant̃. ac ſi tuis auribus au/
dires. ꝛ oculis ea videres. toto mentis affe
ctu diligẽter delectabiliter ꝛ moꝛoſe omnib;
aliis curis ꝛ ſolicitudinib; tunc omiſſis.
Quare te ꝓcoꝛ dilecta filia vt hunc laboreꝫ
meũ quẽ ad laudẽ domini Jeſu ꝛ tuum ꝓfe
ctum ꝛ meã vtilitatẽ aſſumpſi. letanter ſuſci
pias. ꝛ letantiꝰ deuotius ꝛ ſollicitius te exer
ceas in eodẽ. Initiũ de incarnatione ſumẽ
dum eſt. ſed quedã ipaꝫ preceſſiſſe meditare
poſſumus. tã in celis circa deuꝫ ꝛ angelos
ſuos beatiſſimos. q̃ in terris circa virgineꝫ
glorioſiſſimã que mihi videntur pꝛimuꝰ ex
plicanda. Et id̄ de ipis videamꝰ.

De ſolicita pro nob̃ interceſſione angelo
rum. Capl'm. ij.

c Um ꝑ longiſſima tempa vltra ſpaci
um quinq; miliũ annoꝛũ miſerabi/
liter iaceret genꝰ hũanũ. ꝛ nullꝰ ꝓpter
peccatũ pꝛimi hoĩs aſcẽdere poſſet ad pa
triam. beatiſſimi angelici ſpiritus compati
entes tãte ruine. ac de ſua reſtauratione ſo/
liciti. licet etiã pluries. ꝓmo tamen aduenie
te plenitudine tẽpoꝛis deuotꝰ ꝛ inſtantius
taliter ſupplicarũt domino. ꝓcidentes in fa
cies ſuas ante thꝛonũ eius ſimul omẽs cõ/
gregati. ꝛ dixerũt. Domine placuit maieſta
ti veſtre ꝛ rationalẽ creaturã ſcꝫ hominem.
ꝓpter veſtrã bonitatẽ. vt ip̃e eſſꝫ hic nobiſcũ
ꝛ vt nobis ex ipſo noſtrarũ contingeret re/
ſtauratio ruinarũ. Sed ecce pereũt omnes
ꝛ nemo ſaluat̃. et in tot annoꝛũ curriculis ñ
videmus q de omnib; hoſtes noſtri trium
phant. ꝛ de ipis non noſtre ruine ſed tarta/
ree ſpelunce replent̃. Ut quid ergo domine
naſcũtur. quare tradunt̃ beſtiis anime con
fitentes tibi. ꝛ ſi ſcḋm iuſticiã veſtram hoc fi/
at. tamen miſericoꝛdie tempꝰ eſt. Et ſi pꝛimi
parentes veſtrũ mandatũ incaute trãſgreſ
ſi ſunt. ſubueniat miſericoꝛdia veſtra. Me/
mento te q ad ſimilitudinẽ veſtram creaſti
eos. Aperite dñe miſericoꝛdie manũ veſtrã.

ꝛ implete miſericoꝛditer. oculi omnium ſpe
ctant ad vos. ſicut oculi ſeruoꝛum ad manꝰ
dominoꝝ ſuoꝝ donec miſereamini ꝛ ſubue
niatis remedio ſalutari humano.

De contentiõe inter miſericoꝛdiã ꝛ iuſti/
ciam. veritatem ꝛ pacem.

Capitulum. iiij.

His dictis miſericoꝛdia pulſabat vi
b ſcera patris vt ſubueniret. ſecũ pa/
cem habẽs. Sed cõtradicebat veri
tas. habẽs ſecũ iuſticiam. Et inter eas ma/
gna cõtrouerſia facta eſt prout narrat bea/
tus Bernardꝰ pulcro ꝛ longo ſtilo. ſermõe
primo de annũciatione. Sed ego ſuccincte
vt potero referã ſummã. Frequẽter eñi ipſi/
us dicta melliflua intendo addũcere. ſ ple/
rũq̃ cum exceptione ꝓpter prolixitatẽ vitan
dam. In hoc ergo loco hec eſt dicti ſui ſum
ma. dicebat dña miſericoꝛdia. Nunquid in
eternũ ꝓijcies domine. aut obliuiſceris mi/
ſereri. ꝛ hoc ei longo tempꝫ ſuſurrabat. Re/
ſpondit dominꝰ. Vocent̃ ſoroꝛes veſtre q̃s
contra vos paratas videtis ꝛ eas pariter au
diamus. Quibꝫ vocatis incepit miſericoꝛ/
dia. Eget miſeratione diuina creatura rati
onalis. quoniã miſera facta eſt. ꝛ miſerabi/
lis valde. venit tempꝰ miſerẽdi ꝛ iam prete/
rijt. Ecõtra veritas. Opoꝛtet dñe implere
ſermonẽ quem locutꝰ es. Totus moꝛiatur
adam cũ omnibꝫ qui in eo erant quãdo pre
uaricãdo pomũ guſtauit. Dixit miſericoꝛ/
dia. Ut quid ergo dñe me feciſti. Scit eñi
ipſa veritas ꝙ ego perijſ ſi nunq̃ miſereberꝭ
Ecõtrario ipſa veritas. Si p̄dicarã tuam
ſententiã p̃uaricatoꝛ euaſerit. perijt ꝛ ꝟitas
tua. ꝛ nõ permanet in eternũ. Fuit ergo hec
queſtio miſſa ad filium. Ipſa autẽ veritas ꝛ
miſericoꝛdia corã eo eadẽ dicebant. et adde
bat veritas. Fateoꝛ dñe ꝙ beato zelo moue
tur miſericoꝛdia. ſed nõ ſ̃m iuſticiã que po/
tius p̃uaricatoꝛi vult parcere q̃ ſoroꝛi. At
miſericoꝛdia. Tu neutro parcis ꝛ tanta in
dignatiõe ſeuis cõtra preuaricatoꝛẽ vt inuol
uas pariter ꝛ ſoroꝛẽ. Sed nihilominꝰ veri/
tas foꝛtiſſime allegat. Dñe contra te q̃ que/
ſtio intoꝛquet̃. ꝛ eſt cauendũ ne verbum pa/
tris euacuet̃. Dixit pax. Parcite vobis a ꝟ
bis iſtis. virtutũ non eſt honeſta contentio
Vides controuerſiã magnã ꝛ rationes foꝛ
tes ꝛ efficaces. Nõ videbat̃ quomodo circa
hominẽ poſſent ꝛ miſericoꝛdia ꝛ veritas cõ
ſeruari. Scripſit aũt rex ſententiã. quã pa/
ci que ꝓpinquius ei ſtabat dedit legendã. ſic
continentẽ. Hec dicat Perijt ſi adam nõ mo
riatur. Et hec dicit. Perijt ſi nõ miſericoꝛdi/
am conſequat̃. Fiat moꝛs bona. ꝛ habent
vtrique qḋ petũt. Obſtupuerũt oẽs in ꝟbo ſa/
pientie ꝛ ꝯſenſerũt ꝙ moꝛiat̃ adã miaꝫ ꝯſeq̃n/
do. Sꝫ q̃rũt quõ moꝛs p̃t fieri bõa. cũ hoꝛ/
ribilis ſit ipſo auditui. Rñdit rex. Moꝛs pec
catoꝝ peſſima. ſꝫ moꝛs ſctõꝝ p̃cioſa ꝛ ianua
vite. Inueniat̃ qui ex charitate moꝛiat̃. non
obnoxius moꝛti. ꝛ ſic moꝛs non poterit te/
nere innoxiũ. ſed faciat in ea foramen ꝑ qḋ
tranſeãt liberati. Placuit ſermo. Sꝫ vbi ta
lis poterit inueniri reſpõderunt. Redijt er/
go veritas ad terrã. ꝛ miſericoꝛdia remãſit
in celo. Nam iuxta prophetiã. Dñe in celo
miſericoꝛdia tua ꝛ veritas tua vſq̃ ad nu/
bes. ꝛ circuit oꝛbẽ terraꝝ. Et nemo mũdus
a ſoꝛde nec infans vnius diei. Sed a miſe/
ricoꝛdia pluſtratur celũ ꝛ neminẽ inuenit q̃
ſufficientẽ ad hoc habeat charitatẽ. Omnes
enim ſerui ſumꝰ. ꝛ qui cũ bene fecerimus di
cere debemꝰ. quia inutiles ſerui ſumus. Et
cũ nullus inueniret̃ qui maioꝛẽ charitatem
haberet vt animã ſuã pro ſeruis inutilibuſ
poneret. redeũt ad conſtitutã d. ẽ anxie plu/
rimũ. nõ inuento qḋ deſiderabãt dixit pax.
Vos neſcitis quicq̃ nec cogitatis. non eſt
qui faciat bonũ. non eſt vſq̃ ad vnũ. ſed qui
dedit conſiliũ ferat auxiliũ. Intellexit hoc
rex ꝛ ait. Penitet me feciſſe hominẽ. Penitẽ
tiam me agere opoꝛtet ꝓ homine quẽ crea/
ui. Et vocato gabriele dixit. Vade dic filie
ſyon. Ecce rex tuus venit. Hucuſq̃ Berñ.

Vides ergo q̃ magni periculi fuit et eſt
peccatũ. ꝛ q̃ magna difficultas eſt remediũ
inuenire. In hoc ergo conſenſerũt predicte
virtutes p̃cipue in perſona filij. Nam perſo
na patris aliqualiter videt̃ terribilis ꝛ po/
tens. ꝛ ſic ſuſpicari qḋammodo potuiſſent
pax ꝛ miſericoꝛdia. Perſona vero ſpiritus
benigniſſima eſt. ꝛ ſic ſuſpicari poterant ve/
ritas ꝛ iuſticia. Unde perſona filij tanq̃ me
dia accepta eſt ad hoc remedium faciẽdum
hoc autẽ non ꝓprie. ſed appropriate intelligat̃
Tunc ergo impletũ eſt illud propheticum
Miſericoꝛdia ꝛ veritas obuiauerunt ſibi.
iuſticia et pax oſculate ſunt. Et hec de his
que in celis contingere potuerunt poſſumꝰ
meditari.

De vita Marie virginis ꝛ ſeptem petiti
onibus eius.

Capitulũ. iiij.

c Irca virginem ex qua incarnatio facta fuit meditari poſſumus vitã ipſius. Unde ſcire debes ꝙ dum eſſet triũ annorũ fuit a parentibus oblata in templum. et ibi ſtetit vſqꝫ ad decimũquartũ annum. Quid autẽ ibi fecerit ſcire poſſumus ex reuelationibꝫ ſuis factis cuidam ſue deuote. Et creditur ꝙ fuit ſancta Elizabeth. cuius feſtuz ſolenniter celebramus. In quibꝫ hec inter alia continentur. Cum inquit pater meus ⁊ mater mea me dimiſerũt in templo. ſtatui ĩ corde meo habere deũ in patrem. ⁊ deuote ac frequenter cogitabam quid poſſem facere deo gratuz vt dignaretur mihi dare gratiam ſuã et feci me doceri legẽ dei mei. Ex omnibꝫ preceptis diuine legis tm̃ tria precepta precipue ſeruaui in corde meo. videlicet Diliges dominũ deum tuũ ex toto corde tuo. et ex tota anima tua. et ex tota mente tua. et ex omnibus viribus tuis. Item diliges proximuz tuum ſicut teipm̃. Item habebis odio inimicum tuũ. Iſta inquit ſeruaui in aĩo meo et ſtatim om̃es virtutes comp̃hendi que in ipſis continẽtur. et ita volo te facere. Aĩma autẽ aliquam virtutez habere non poteſt ſi deũ toto corde non diligat. Ab iſto ei amore deſcẽdit om̃is gratie plenitudo ſine qua nulla virtus ĩ aliquã deſcẽdit. nec ꝑſeuerat in anima. ſed fluit vt aqua niſi ſuos inimicos. id eſt. vicia et peccata habuerit odio Qui vult ergo ſuã gratiam habere et poſſidere. oportet eũ cor ſuum ad amorẽ et odium ordĩare. Uolo ergo te facere vt faciebã ego. Surgebã enim ſemꝑ in noctis medio ⁊ pergebã ante altare templi. ⁊ tanto deſiderio ⁊ tanta voluntate ⁊ tanta affectione q̃nta poterã ⁊ ſciebam petebã gratiam ab omnipotenti deo obſeruãdi illa tria precepta. ⁊ om̃ia alia mandata legis. Et ſic ſtando ante altare ſeptem petitiões domino faciebam que ſunt he. Primo enim petebam gratiã qua poſſem implere dilectionis preceptum. ſcilicet ipſum diligere ex toto. ⁊c̃.

Secundo petebaz gratiam qua poſſem diligere proximũ ſcḋm voluntatem ⁊ beneplacitum ſuũ. ⁊ vt faceret me amare omnia que ipſe amat ⁊ diligit. Tertio petebaz vt me faceret odire ⁊ fugere omnia que odit.

Quarto petebã humilitatem. patientiã. benignitatẽ. ⁊ manſuetudinẽ. ⁊ omnes virtutes per quas efficerer gratioſa ante conſpectum ſuũ Quinto petebã vt faceret me videre tempus in qua eſſet nata illa beatiſſima virgo que debebat filiũ dei parere. et vt conſeruaret oculos meos vt poſſem eã videre. linguã vt poſſem eam laudare. manus vt poſſem ei ſeruire. pedes vt poſſem ire ad ſeruitiũ ſuum. genua vt poſſem adorare dei filium in gremio ſuo. Sexto petebã gratiam obediendi mandatis ⁊ ordinationibꝫ pontificis templi. Septimo petebam vt templũ ⁊ vniuerſum populũ ſuũ ad ſeruitium ſuũ conſeruaret His auditis dixit ancilla chriſti. O dulciſſima domina non eratis vos gratia ⁊ virtutibꝫ plena. Reſpondit beata virgo. Pro firmo ſcias ꝙ ita me reputabam reã vt viliſſimam ⁊ gratia dei indignam ſicut tu. Propterea petebã ſic gratiam ⁊ virtutes. Et iterũ. Filia tu credis ꝙ omnem gratiã quã habui habuerim ſine labore ſed non eſt ita. immo dico tibi ꝙ nullam gratiã donum vel virtutẽ habui a deo ſine magno labore. continua oratione. ardenti deſiderio. ꝓfunda deuotione. multis lachrimis. ⁊ multa afflictione. dicendo. cogitãdo ſemper placita ſibi ſicut ſciebam ⁊ poteram excepta ſanctificatiõis gratia qua ſanctificata fui in vtero matris. Et addidit. pro firmo ſcias ꝙ nulla gratia deſcendit in aĩam niſi per orationẽ ⁊ corporis afflictionem.

Poſtꝙ autẽ dedimus deo que per nos poſſumus licet ſint pauca ipſe venit in animaz ſecum ferẽs iſta altiſſima dona ꝙ videt̃ anima in ſeipſa deficere. ⁊ perdit memoriam. ⁊ non recordat̃ ſe feciſſe vel dixiſſe aliquid deo gratum. ⁊ tũc videt̃ ſibiipſi vilior ⁊ deſpectior ꝙ̃ vnꝙ̃ fuerit. Hucuſqꝫ de dictis reuelationibus. Beatꝰ vero Hieronymus d̃ vita ipſiꝰ ſic ſcribit. Hãc ſibi regulã beata virgo ſtatuerat. vt a mane vſqꝫ ad horam tertiam orationibus inſiſteret. A tertia vſqꝫ ad nonam externo ope ſe occuparet. A nona vero iterũ ab oratione nõ recedebat quouſqꝫ dum illi angelus appareret. de cuius manu eſcam accipere ſolebat. ⁊ meliꝰ in dĩ opere ⁊ amore proficiebat. Fiebat vt in vigilijs inueniretur prior. in ſapientia legis dei eruditior. in humilitate humilior. carminibus dauiticis elegantior. in charitate glorioſior in puritate purior. in omni virtute perfectior. Erat enim conſtans ⁊ immobilis. ⁊ cum quotidie melius tranſiſſet hanc iraſcentem

nullus vel vidit vel audiuit. Omnis ſermo
eius ita erat gratia plenus. vt cognoſceret̄ i
lingua eius deus. Semꝑ in oratione et in
ſcrutatione legis dei permanebat. Et erat
ſolicita circa ſocias ſuas ne aliqua ex eis in
vllo ſermone peccaret. ne aliqua in riſuꝫ vo
cem ſuam exaltaret. ne aliqua iniurias aut
ſuperbiā contra parem ſuaꝫ exerceret. Si/
ne intermiſſione benedicebat deum. ⁊ ne for
te in ſalutatione ſua a dei laudibus tollere/
tur. ſiquis eam ſalutabat. illa pro ſalutatio/
ne ſua deo gratias reſpondebat. Deniqꝫ
primū ex ipſa exijt vt dum ſalutant̄ homīeſ
ſancti deo gratias dicant. De eſca quam
de manu angeli accipiebat. ipſa reficiebat̄.
Quā vero a pōtificibus templi accipiebat.
pauperibus erogabat. Quotidie videbat̄
ei angelus loqui. ⁊ quaſi chariſſime ſorori
vel matri obtēperabat ei. Hucuſqꝫ Hiero/
nymus. In decimoquarto autem anno
fuit beata virgo maria deſponſata Joſeph
per diuinā reuelatōnē. ⁊ redijt in nazareth
quod qualiter fuerit factū inuenies in legē
da de natiuitate ſua. Et hec ſunt que ante i
carnationē domini Jeſu poſſumus medi/
tari. ipſa rumines bene ⁊ delecteris in eis. to
to affectu ea memorie commēdando ⁊ ope/
re adimplendo quia deuotiſſima ſunt. Nūc
ad incarnatiōem veniamus.

De incarnatione chriſti
Capl'm quintum

p Oſtq̄m autem venit plenitudo tē
poris vel deliberaſſet. quomodo
ordinauit ſumma trinitas huma/
no generi prouideri per incarnationem ꝓ/
bi propter nimiā charitatem ſuam qua ip/
ſum genus humanū diligebat commouen/
te eum miſericordia ſua. ⁊ nihilominus ad
inſtantiam ſupernorū ſpirituū ⁊ beata vir/
go Maria rediſſet nazareth. vocauit deus
omnipotens Gabrielē archangelum et di/
xit ei. Uade ad dilectiſſimā filiam noſtram
Mariā deſponſatam Joſeph. ſuper om̄es
creaturas nobis chariſſimā. et dic ei ꝙ fili/
us meus concupiuit ſpeciē ſuam. et ſibi eaꝫ
elegit in matrem. ⁊ roga eam vt ipſum letā/
ter accipiat. quia per eam ſalutem toti⁹ ge/
neri humani operari decreui. ⁊ obliuiſci vo
lo iniurie mihi facte. Attende hic ⁊ recor/
dare que tibi in principio ſupra dixi. vt di/
ſcas omnibus que dicunt̄. ⁊ fiunt te exhibe

re preſentem. Hic ergo imagineris ⁊ aſpicīs
as deum vt potes. quia incorporeus eſt. ſꝫ
aſpice eum tanq̄m magnū dominū ſedentē
in ſolio excelſo. vultu benigno. pio. et pater/
no quaſi reconciliare volentem. ſiue recon/
ciliatum eſſe. Hec verba dicentē. ⁊ Gabrie/
lem facie hilari ⁊ iocunda flexis genibus et
inclinato vultu timoroſo ⁊ reuerenti amba
ſiatam domini ſui attente ſuſcipientem.

Surgēs igitur gabriel iocundus ⁊ gau
dens volitauit ab altis ⁊ in humana ſpecie
in momento fuit coram virgine Maria in
thalamo domuncule ſue manente. Sꝫ nec
cito ſic volauit quin preueniret̄ a deo. ⁊ ſan/
ctam ibi trinitatē inuenit. que preuenit nun
cium ſuū. Scire namqꝫ debes ꝙ excelſum
incarnationis opus totius trinitatis fuit.
licet ſola perſona filij fuerit incarnata. quē/
admodū ſicut tunicam induenti duo ex la/
teribus eius ſtantes adiuuarēt eum et tu/
nice manicas tenerent. Nunc ergo et hic
bene aſpice ⁊ tanqꝫ ipſi facto preſens exiſte/
res intellige omnia que dicunt̄ ⁊ fiunt. O
qualis fuit ⁊ nunc eſt in meditatione tua illa
domuncula vbi tales ſunt ⁊ talia exercētur
Nam licet vbiqꝫ ſit ſancta trinitas. tamē ibi
nunc aliquo ſingulari modo eſſe mediteris
ratione ſingularis operationis. Ingreſ/
ſus ergo Gabriel paranymph⁹ fidelis ad
virginē mariam dixit. Aue gratia plena do/
minus tecū. Benedicta tu in mulieribus.
Ipſa vero turbata nihil reſpondit. Non fu
it turbata turbatione culpabili. nec de viſi/
one angeli. quia eos ſepe videre ſolita erat.
ſed iuxta verba euangelij turbata fuit ī ſer
mone eius cogitans de nouitate talis ſalu/
tationis. Non enim ſic eā conſueuerat ſalu
tare. In qua ſalutatione cum videret ſe de
tribus cōmendari. nō poterat humilis dn̄a
non turbari. Cōmendabat̄ em̄ ꝙ eſſet gra/
tia plena. ⁊ ꝙ domin⁹ erat tecū. ⁊ ꝙ erat bn̄/
dicta ſuꝑ omnes mulieres. At humilis nō
poteſt ſui cōmendatiōem ſine rubore ⁊ tur/
batione audire. Turbata ergo fuit ex vere/
cundia honeſta ⁊ virtuoſa. Cepit etiā time/
re an h̄ eſſet verꝫ. nō ꝙ n̄ crederet angelū ꝓa
loqui. ſꝫ ex eo ꝙ ꝓpriū eſt in humilib⁹ ꝙ non
examinānt ſuas ꝟtutes ſꝫ defectus pot⁹ ru/
minānt. vt ſic ſp̄ ꝓficere poſſint reputātes ma
gnā ꝟtutē puā. ⁊ puū defectū magnū valde
Tāqꝫ ꝗ prudēs ⁊ cauta pauida ⁊ pudoroſa
nihil r̄ſpōdit. Quid eni r̄ndiſſet. Diſce et tu

exemplo ſuo tenere ſilentiū ⁊ taciturnitatē
amare. quia magna ⁊ vtilis valde talis vir/
tus eſt. Nam ipa bis prius audiuit ꝙ ſemꝫ
reſponderet. Abominabile enī eſt virginē
eſſe loquacē. Angelus enī cauſam ſue dubi
tationis cognoſcēs dixit. Ne timeas Ma/
ria. nec verecūderis de laudibꝫ quas dixi ti/
bi. quia ſic eſt veritas. Nec ſoluꝫ ipſa gratia
plena. ſed eā toti generi humano recuꝑaſti
⁊ reinueniſti a deo. Nā ecce concipies ⁊ pa/
ries altiſſimi filiū. qui te elegit in ſuā mrēm.
ſaluabit oēs in eū ſperātes. Tunc ipſa re
ſpondit. nō tamē conſitēdo nec negādo cō/
mendationes ꝑfatas. ſed de alio certificari
volens de quo modo plus dubitabat. ſ. ne
perderet virginitatē ſuaꝫ. Queſiuit ergo ab
angelo huiꝰ cōceptionis modū dicēs. Quō
fiet iſtō. que virginitatē meā firmiſſime do/
mino meo deuoui. nec in perpetuū hoīem
cognoſcā. Et angelus. Fiet ꝑ operationē
ſpiritusſancti. qui te ſingulari modo reple/
bit. ⁊ eius virtute cōcipies ſalua tibi virgini
tate tua. ⁊ ideo filiꝰ tuus vocabiť filius dei.
Nihil enī ei eſt impoſſibile. Nam elizabeth
cognata tua cū eſſet ſenex ⁊ ſterilis. iam ſūt
ſex menſes ꝙ filiū virtute dei cōcepit. In/
tuere hic ꝓ deo ⁊ meditare qualiter tota tri/
nitas eſt ibi expectās reſponſionē ⁊ ꝯſenſuꝫ
huius ſue filie ſingularis. amāter ⁊ delecta
biliter aſpiciens verecundiā eius et mores
⁊ verba. Et etiā qualiter angelus diligēter
⁊ ſapienter inducat eā. ⁊ ordinat verba ſua.
ſtans inclinatus et reuerēs coram dn̄a ſua
vultu placido ⁊ ſereno. fideliter exequēs am
baſiatā ſuam. ⁊ attēte obſeruans verba do
mine vt poſſit congrue reſpondere. et ſuper
hoc opere mirifico perficere dn̄i volūtatem.
Et qualiter etiā domia ſtat timorate ac hu/
militer facie pudoroſa preuenta ab angelo.
⁊ ex improuiſo in verbis iſtis nō extollitur
neqꝫ ſe reputat. Et cū audit magnalia de ſe
qualia alicui nunqꝫ dicta fuerunt totuꝫ di/
uine gratie aſcribebat. Diſce ergo eiꝰ exem/
plo eſſe pudoroſa ⁊ humilis. quia ſine his ꝟ/
ginitas parū valet. Gaudet prudentiſſima
virgo ⁊ auditis verbis angeli conſenſit. Et
vt in ſuis reuelationibꝫ continetꝛ ꝓfūnda de
uotione genuflexit. ⁊ iunctis manibꝫ dixit.
Ecce ancilla dn̄i fiat mihi ſcḋm verbum tuū.
Tūc filius dei ſtatim totus ⁊ ſine mora intra
uit vterum ꝟginis. ⁊ ex ea carnem aſſūpſit.
⁊ totus remanſit in ſinu patris. Potes au/
tem pie imaginari qualiter ipſe filius tanqꝫ
obedientiā ⁊ laborioſam legationē ſuſcipi/
ens. patri ſe inclinauit ⁊ recōmendauit. ⁊ in
eodem inſtanti anima creata ⁊ infuſa fuit. ꝑ
fectus homo ſcḋm oīa corporis lineamēta
ſed paruulus valde. ita ꝙ i vtero poſtea na/
turaliter creſcebat vt alij. ſed non fuit dilata
infuſio anime vel membroꝝ diſtinctio vt ī
alijs. Erat enī perfectꝰ deus ſicut perfectus
homo. ⁊ ita ſapiēs ⁊ potens vt eſt modo.
Gabriel aūt tunc cū domina ſua ſimiliť ge/
nuflexit. ⁊ parū poſt cum ea ſurgens ſe iterū
inclinans vſqꝫ ad terrā ⁊ valefaciens ei diſ/
paruit. ⁊ ad patriā rediens hoc narrauit. et
fuit ibi nouū gaudiū ⁊ nouū feſtum ⁊ exul/
tatio magna nimis. Dn̄a vero tota inflam/
mata ⁊ in amore dei magis ſolito ſuccenſa.
ſentiēs ſe concepiſſe genibꝫ flexis grās egit
de tanto dono. humiliter ⁊ deuote ſupplicās
eidē vt eam dignaretꝛ inſtruere. ita ꝙ in his
que circa filiū ſuum faciēda occurrerēt. fa/
ceret ſine defectu. Conſiderare autē de/
bes quanta eſt hodierna ſolennitas. ⁊ iubi/
lare in corde tuo ⁊ agere dies leticie. Inau/
dita eſt enī vſqꝫ modo a ſeculis nec vnqꝫ fu
erat. Talis nāqꝫ hodie eſt ſolennitas dī pa/
tris qui nuptias fecit filio ſuo in deſponſa
tione humane nature quā hodie filius ſibi
vniuit inſeꝑabiliter. Hodie eſt ⁊ ſolennitas
nuptiaꝝ filij ⁊ dies natalis eius in vtero. ſꝫ
poſtea erit ex vtero. Hodie eſt ſolēnitas ſan
ctiſpiritꝰ. propter hoc opus mirificum ⁊ ſin
gulare ipſiꝰ incarnationis. quod eidē attri/
buitur. ⁊ hodie incepit oſtēdere benignitatē
ſingularē humano generi. Hodie eſt ſolēni
tas glorioſa dn̄e noſtre que a patre in filiaꝫ
a filio in matrē. ⁊ ſpiritusſancto in ſponſam
eſt recognita ⁊ aſſumpta. Hodie eſt ſolenni
tas totiꝰ celeſtis curie. quia inchoatur eorū
reparatio. Hodie eſt multo magis ſolenni/
tas humane nature quia eius ſalus incepit
⁊ redemptio. ⁊ totius mūdi reconciliatio. et
ſublimata eſt atqꝫ deificata. Hodie nouam
obedientiā ſuſcepit filius a patre de noſtra
peragenda ſalute. Hodie a ſummo celi egre
diens exultauit vt gygas ad currendum vi
am ⁊ ſe recluſit in orto vteri virginalis.
Hodie etiaꝫ factus eſt vnus ex nobis ⁊ fra
ter noſter. et cepit peregrinari nobiſcum.
Hodie de celo lux ꝟa deſcēdit ad tollēdas ⁊
fugādas nr̄as tenebras. Hodie panis viuꝰ q̄
dat vitam mūdo decoquitur in virginalis

vteri dibano. Hodie verbū caro factum eſt
vt babitaret in nobis. Hodie clamores et
deſideria patriarcharū ꝛ prophetarū exau/
dita ſunt ꝛ impleta. Clamabāt deſiderio in
enarrabili ꝛ dicebāt. Emitte agnū domine.
ꝛc. Et iterū. Rorate celi deſuper. Et iteruꝫ
Utinā dirūperes celos ꝛ deſcēderes. Et ite
rum. Dñe inclina celos tuos ꝛ deſcēde. Et
iterum. Dñe oſtēde nobis faciē tuam ꝛc. Et
talia mlta de quibꝰ tota ſcriptura eſt plena.
Nam bodiernā diē vehementiſſime expe/
ctabant. Hodie eſt principiū ꝛ fundamen/
tum omniū ſolennitatū ꝛ initiū totiꝰ noſtri
boni. Nā vſqꝫ nūc indignatꝰ eſt dominꝰ cō/
tra genꝰ humanū ꝓpter tranſgreſſionē ꝓmo
rum parentū. ſed ammodo vidēs filiū ho/
minē factū non vlteriꝰ iraſcet. Hodie dicit
eſſe tempis plenitudo. Uides admirabile
opus ꝛ ꝙ ſolenniſſimū factū ſit iſtud. totum
eſt delectabile. totū iocundū. totum deſide/
rabile. ꝛ cū omni deuotiōe ſuſcipienduꝫ. in
iubilatiōe. leticia ꝛ exultatione ducendum ꝛ
omni veneratiōe digniſſimū. In his ergo
meditare. in his delectare ꝛ iocūdaberis. et
forte oſtēdet tibi dñs ampliora ꝛc.

Quomodo beata virgo viſitauit Eliza/
bet. Et quomodo Magnificat ꝛ Benedi/
ctus facta fuerunt.

Capitulum ſextum.

[P]oſt hec recogitās domina verborū
angeli que dixit de cōſobrina ſua eli
zabeth. eā viſitare ꝓponit ad congra
tulandū eidē. ac etiam ſeruiendū Iuit ergo
vna cū Joſeph ſpōſo ſuo a nazareth ad do
mū ipſiꝰ que diſtabat a hieruſalē per q̄ttuor
decim vel q̄ndecim miliaria vel circa. Non
ergo retardat aſperitate vel longinquitate
vie. ſed cū feſtinatione iuit. quia nolebat diu
i publico videri. Et ſic non erat exceptu fi
lij aggrauata. vt alijs mulieribꝰ ꝯtingit. nō
enim fuit dominꝰ Jeſus oneroſus matri.
Conſpice ergo hic quomodo vadit ſola
cum ſpōſo ſuo regina celi ꝛ terre. ꝛ nō eques
ſed pedes. nō ducit frequentiā militum vel
baronū. nō camerariū ꝛ domicellarū comi/
tiuam. Uadūt autē cū ea paupertas. humili/
tas ꝛ verecūdia. omniūqꝫ virtutū honeſtas
Eſt ꝛ dominꝰ ſecū magnā ꝛ honorabilē co/
mitiuā babēs. ſed nō ſeculi vanā ꝛ pōpoſaꝫ.
Cū aūt intrauit domū ſalutauit elizabeth.
dicēs. Salue ſoror mea elizabeth. Illa ℣o
exultās ꝛ tota exhilarata. ꝛ accēſa ſpirituſā/
cto ſurgit ꝛ amplectat eā tenerrime. ꝛ excla/
mās ꝓ gaudio dixit. Bñdicta tu int mulie
res ꝛ benedictꝰ fructus vētris tui. Et vnde
hoc mihi vt veniat mater dñi mei ad me ꝛc.
Cū em̄ virgo ſalutauit elizabeth repletꝰ eſt
in vtero Johānes ſpūſancto. repleta eſt eti
am ꝛ mater. Nec priꝰ replet mater ꝙ filꝰ. ſꝫ
filiꝰ repletus. replet ꝛ matrē. non quidem in
aīma matris aliq̄d efficiendo. ſed ꝑ ſpm̄ſan
ctum aliq̄d in ea fieri ꝓmerendo. eo ꝙ i ipſo
ſpūſancti gratia affluētior refulgebat ꝛ pri
or gratiā ſenſit. Et ſicut illa Mariā. ſic ille
aduentū dñi ſenſit. ꝛ ideo exultauit. ꝛ illa ꝓ/
phetice locuta eſt. Uide quāta virtus ſit in
verbis dñe. quia ad eoꝝ ꝓnunciationē ꝯfer
tur ſpūſanctꝰ. Sic em̄ abundāter ipſa trat
plena ꝙ eiꝰ meritis ipe ſpirituſanctꝰ etiam
alios replebat. Reſpōdit autē maria ad eli/
zabeth dicēs. Magnificat aīma mea dñm
ꝛc. totū ibidem cōplens canticū iocūditatꝭ
ꝛ laudis. Deinde ſe ad ſedendū ponerēt. do
mina humilima ad inferiorē locū ſe poſt ad
pedes elizabeth. ſed illa in cōtinēti exurgēs
ꝛ hoc nō patiēs erexit eā ꝛ pariter ꝯſederūt
Querit aūt dña de modo ſue cōceptionis ꝛ
elizabeth de modo ſue. Et hec ſibi ītuicem
narrant letāter. ꝛ laudāt deū de vtraqꝫ con/
ceptiōe. ꝛ in gratiarūactione ꝯſiſtunt ꝛ agūt
dies leticie. Et ſtetit ibidē dña quaſi menſi
bus tribꝰ miniſtrās ꝛ ſeruiēs ei in omnibus
que poterat. humiliter. reuerēter. ꝛ deuote.
quaſi oblita ſe matrē dei eſſe ꝛ totius mūdi
reginā O qualis domꝰ. qualis camera. qua
lis lectus. in qua ꝛ quo pariter cōmorātur ꝛ
requieſcūt. tales matres talibꝰ filijs fecūda
te. maria ꝛ elizabeth ieſus ꝛ iohānes Sūt
ꝛ ibi magnifici ſenes. ſ. Zacharias ꝛ ioſeph.
Aduenīēte ergo tempe ſuo ꝑpit Eliza/
beth filiū quē dña leuauit a terra. ꝛ diligen/
ter aptauit vt expediens erat. Paruulꝰ autē
ipſam quaſi intelligēs aſpiciebat. ꝛ cum euꝫ
matri porrigere vellet. caput ad eam verte/
bat ꝛ in ea ſolū delectabatur. ꝛ ipſa letanter
colludebat eidem. amplexabat ꝛ oſculaba/
tur iocunde. Conſidera magnificentiā Jo
hannis. Nullꝰ vnq̄m talem baiulam habu
it. Multa alia magna priuilegia reperiun/
tur de ipſo quibꝰ non inſiſto ad preſens. Die
autem octauo circumciſus eſt puer. ꝛ voca/
tus eſt Johannes. Et tunc apertū eſt os za
charie ꝛ ꝓphetauit dicēs. Benedictus do/
minus deus iſrael. ꝛc. Et ſic in domo illa S

duo cantica pulcerrima.ſcꝫ Magnificat et
Benedict⁹ facta fuerūt. Domina ꝑo ſtans
poſt aliquā cortinā ne videret̃ ab hominibꝫ
qui cōuenerāt ad circumciſionē Johis au/
ſcultabat attēte ad canticū illud in quo de
filio ſuo fiebat mentio. ⁊ oīa cōferebat in
corde ſuo ſapiētiſſime. Tandē valefaciens
elizabeth ⁊ zacharie. ac benedicens Joban
ni rediit ad domū ſue habitatiōis in Naza
reth. In qua reuerſione paupꝫtatē eius ad ī
uicem reuoca. Redit enī ad domū in qua
nec panē nec vinū nec alia neceſſaria eſt in/
uentura. Sed nec poſſeſſiōes habebat nec
pecuniā. Stetit bis tribꝫ menſibꝫ apud il/
los forte opulētos. Nūc autē redit ad paup
tatem ſuā. ⁊ vt ꝓpriis manibꝫ laborando vi/
ctum ꝓcuret. Cōpatere ſibi ⁊ in amorē pau/
pertatis accēdere.

Quomodo Joſeph voluit dimittere ma
riam. ⁊ quomodo de⁹ ꝑmittit ſuos tribula/
ri. Capitulū. vii.

Cum autē ſimul habitarēt domina
⁊ ſpōſus eius Joſeph ⁊ creſcēte Je
ſu in vtero matris. ꝑpendēs ioſeph
ſpām grauidā eſſe. doluit vltra modū. At/
tende hic bene quia mlt̃a pulcra diſcere po/
teris. Si dubitas quare domin⁹ voluit
matrē ſuā habere virū cū ſemꝑ vellet eā vir/
ginem eſſe. Reſpōdet̃ ꝑpter tria. vt ſcꝫ ne gra
uida infamaretur. vt viri miniſterio ⁊ ſocie
tate frueret̃. Et vt diabolo partus filii dei
occultaret̃. Cōſpiciebat ergo Joſeph cōiu/
gem ſuā ſemel ⁊ pluries. dolebat ⁊ turbaba/
tur. ⁊ eidē vultū oſtēdebat turbatū. et ocu/
los auertebat ab ea tanꝙ a mala. ſuſpicanſ
eam ex adulterio cōcepiſſe. Uides ꝙmo/
do de⁹ permittit ſuos tribulatiōibus vexa/
ri ⁊ temptari ad ipſorū coronā. Cogitabat
autē eā occulte dimittere. Uere de hoc dici
poteſt ꝙ eius laus eſt in euāgelio. Dicit̃ enī
ibi ꝙ erat vir iuſtus. magne nāqꝫ virtutis
erat. Cū enī cōmuniter dicat̃ ꝙ quaſi ſum/
me verecūdie. doloris. ⁊ furoris ſit viro. ad/
ulterium vxoris. tamen ipe virtuoſe ſe tem
perabat ⁊ accuſare nolebat. patienter hanc
magnā pertrāſibat iniuriā. non ſe vindicāſ
ſed pietate victus cedere volens. occulte vo
lebat eam dimittere. Sed nec domina per
tranſiuit abſqꝫ tribulatione. perpendebat
enim ⁊ videbat eū turbatū. ⁊ de hoc etiam
ipſa turbabat̃. Humiliter tamen tacebat ⁊
occultabat donum dei. Potius volebat re

putari vilis ꝙ ipſum ſacramētū dei ꝑpalare
⁊ de ſe aliquid loqui quod ad iactantiā pu/
taretur pertinere. Rogabat autē dominum
vt ipe remediū apponere dignaret̃. et hanc
ſibi ⁊ viro ſuo tribulationē auferret. Uideſ
ꝙ magna tribulatio ⁊ anxietas erat eis. ſed
domin⁹ ꝓuidit vtriqꝫ. Miſit ergo angelū
ſuū qui dixit ioſeph in ſomnis ꝙ vxor eius
de ſpiritu ſancto cōceperat ⁊ vt confident̃ ⁊
gaudēter ſtaret cū ea. Unde tribulatōe ceſ/
ſante rediit conſolatio magna. Sic et no/
bis contingeret ſi in tribulationibꝫ patien/
tiā habere ſcirem⁹. Nā deus poſt tempeſta
tem tranquillū facit. Nec dubitare debe[mus]
quia nō permittit eas ad ſuos venire niſi ꝓ
vtilitate eoꝝ. Queſiuit Joſeph de hac con/
ceptione mirifica que ei dña diligenter nar
rauit. Remanet ergo ⁊ ſtat Joſeph gaudēs
cū ſua cōiuge benedicta Et vltra ꝙ dici poſ
ſit eam caſto diligit amore. ⁊ curā ipſi⁹ fide/
liter gerit. ⁊ domina cū eo cōfidenter mora
tur. ⁊ in ſua paupꝫtate letanter viuūt. Stat
ergo domin⁹ Jeſus recluſus in vtero vſqꝫ
ad menſes nouē more alioꝝ. Stat benigne
ac patienter ſuſtinet ⁊ expectat tempus de/
bitum. Cōpatere ſibi ꝙ ad tantā humilita/
tis ꝓfunditatē deuenit. Multū ergo debe/
remus hāc affectare virtutē. nec vnꝗ debe/
remus ad elationē vel ad noſtri reputatio/
nem tumeſcere. quādo tātū ſe inclinauit do
min⁹ maieſtatis. Et de hoc ſecundo benefi
cio huius tam ꝓlixe pro nobis recluſionis.
nunꝗ ei digne poſſemus ſatiſfacere. Sed
ſaltim corde hoc cognoſcam⁹ et gratias ei/
dem toto affectu agamus. ꝙ nos ex aliis aſ
ſumere dignatus eſt. vt vel hoc modicū re/
pendam⁹ eidē vt recluſi ſtemus ad ſeruiti/
um ſuū. Ipſi⁹ quippe beneficium eſt hoc. nō
noſtrū meritū. ⁊ quidē permaximū multūqꝫ
acceptabile ac venerabile eſt. Nō enī ad pe/
nam ſed ad tutelā recluſi ſumus ⁊ in arce re
ligionū tutiſſima collocati. Ad quam hui⁹
nequiſſimi mūdi venenoſe ſagitte vel tumul
tuoſi maris procelle. niſi noſtra temeritate
attingere non poterūt Conemur ergo to
to poſſe mente recluſa ⁊ abſtracta ab omni
bus caducis eidem cordis puritate vacare
quia corporalis recluſio nihil aut parum ſi
ne mentali prodeſt. Eidem etiam domino
Jeſu in hoc compatere ꝙ eſt in continua af
flictione. Et fuit a ſue conceptionis ꝓmor/
dio vſqꝫ ad mortē. ex eo ſcꝫ ꝙ patrem quem

pro [illegible] reclusi [illegible]
et nos ut admodicum rependamus eidem
ut reclusi stemus ad servitium suum

ſumme diligebat cognoſcebat ꝓpter idola re linqui a peccatoribꝫ ⁊ inhonorari. ⁊ ex compaſſione quã habebat ad aĩas ad imaginez ſuã creatas q̃s cernebat miſerabiliter et q̃ſi vniuerſaliter dãnari. ⁊ erat ſibi maior pena q̃ fuerit paſſio corpalis. Nam ꝓpter hãc tolerãdã ſuſtinuit illã. Uides q̃ pulcra fercula hic tibi ꝑpinata ſunt. ſi vis eoꝝ ſentire dulcedinem. ea rumina diligẽter ⁊ ſepe.

Secunda feria

De natiuitate xp̃i ⁊ aliis. Capl'm. viij

Dueniente autez a nouẽ menſiũ termino. exiit edictuz ab imꝑatore vt deſcriberet̃ vniuerſus orbis. ſcꝫ quilibet in ciuitate ſua. Cũq̃ ioſeph ire vellet in ciuitatẽ ſuã ſcꝫ bethleez. ⁊ ſciret inſtare tempꝰ partꝰ ſue ↄiugis. duxit eam ſecũ. Uadit ḡ iterũ dñã hoc lõgo itinere. Nã bethleẽ eſt ꝓpe hieruſalẽ ꝑ q̃nq̃ vl' ſex miliaria. Ducũt autẽ ſecũ bouẽ ⁊ aſinum. ⁊ vadũt ſicut paupes mercatores beſtiarum. Cũ aũt fuerũt in bethleẽ. quia paupes erãt (nã multi ↄcurrerãt ꝑ eadẽ cauſa) hoſpitiũ inuenire nõ potuerũt. Cõpatere hic dñe ⁊ cõſpice ipam delicatã ⁊ iuuenẽ. quindecim enĩ erat annoꝝ ex lõgo itinere fatigatã. ⁊ cũ verecũdia inter gẽtes cõuerſantẽ. quererẽtem vt quieſcat ⁊ nõ inuenit. oĩes licentiãt eã ⁊ ſociũ eiꝰ. ⁊ ſic cogũt̃ diuertere ad q̃dã viã coopertã vbi hoĩes tempe pluuie diuertebãt. Ibidẽ ioſeph q̃ erat magiſter lignariꝰ forte aliqualiter ſe clauſit. Nũc aũt diligẽtiſſime iſpice oĩa. maxime q̃ referre intendo q̃ a b ipa dñã reuelata ⁊ oſtẽſa fuerũt. ꝑut a q̃daz ſancto nr̃i ordinis fidedigno habui. cui puto reuelata fuiſſe. Cũq̃ veniſſet hora partꝰ ſcꝫ in media nocte dñice diei. ſurgens ḡgo appodiauit ad quandã columnã q̃ ibi erat. Joſeph vero ſedebat meſtꝰ. ex eo forte q̃ nõ poterat q̃ decebãt parare. Surgẽſq̃ ⁊ accipiens de feno ꝑſepis, piecit ad pedes domine ⁊ vertit ſe in aliã partẽ. tũc filiꝰ dei eterni exiẽs de matris vtero ſine aliqua moleſtia vel leſione in momẽto ſicut erat in vtero ſic fuit extra vterũ ſup fenũ ad pedes matris ſue. ⁊ mater in cõtinenti ſe inclinãs recolligens eũ ⁊ dulciter amplexans poſuit in gremio ſuo. ⁊ vbere de celo pleno a ſpiritu ſancto docta cepit lauare ſiue linire ipſum ꝑ totum cũ lacte ſuo. quo facto inoluit eũ ĩ velo capitis ſui. ⁊ poſuit eũ in preſepio. ⁊ tũc bos ⁊ aſinus flexis genibꝫ poſuerũt ora ſuper ꝑſepium. flãtes per nares ac ſi ratione vtẽtes cognoſcerẽt q̃ puer ſic pauperrime contectus calefactiõe tẽpore tãti frigoris indigebat. Mater vero flexis genibꝫ adorauit. ⁊ gratias agẽs deo dixit. Gratias tibi ago dñe ſancte pater qui filiũ tuũ mihi dediſti. ⁊ adoro te deꝰ eterne. ⁊ te filiũ dei viui ⁊ meum. Joſeph aũt ſimiliter adorauit eũ ⁊ accipiens ſellã aſini ⁊ extrahẽs de ea cuſſinellũ de lana ſiue bora poſuit iuxta preſepe vt domina ſup eo ſederet. Ipa ergo ſe poſuit ibi ad ſedendũ. ⁊ ſellã poſuit ſubtus cubituz. ⁊ ſic ſtabat domina mũdi tenẽs vultũ ſuũ ſuper preſepe innixa oculis ⁊ toto affectu ſup dilectiſſimũ filiũ ſuũ. Hucuſq̃ de reuelatione. His ergo ſic oſtẽſis diſparuit domina ⁊ remãſit angelꝰ ⁊ dixit eidẽ laudes magnas. quas et'ĩ ille mihi dixit. ſed nec diſcẽdi nec ſcribẽdi aptitudinẽ habui. Uidiſti ortũ ſacratiſſimi principis. vidiſti ſimul ⁊ ꝑtum regine celeſtis. ⁊ in vtroq̃ artiſſimam paupertatẽ potuiſti cõſpicere multis neceſſariis indigere. Hanc virtutẽ altiſſimã dominꝰ reinuenit. Hec eſt illa euãgelica margarita ꝑ qua emenda oĩa ſunt vendenda. Hec eſt tonꝰ ſpiritualis edificii primũ fundamentũ. Nã cũ ſarcina tẽporaliũ rerũ ſpiritus ad deũ nõ poteſt aſcendere. de qua dicebat beatus Franciſcꝰ. Paupertatez fratres noueritis eſſe ſpiritualẽ viam ſalutis. tanq̃ humilitatis fomentũ ⁊ perfectiõis radicem. Cuiꝰ eſt fructꝰ multiplex ſed occultꝰ. Magna ergo nobis eſt verecũdia q̃ eã nõ amplectamur toto poſſe. ſed oneramur ſuperfluis. quãdo mũdi dominꝰ ⁊ dñã mater eius eã ſic ſtrictiſſime ac ſtudioſiſſime ſeruauerũt. De qua ſic dicit Bernardꝰ in ſermone ꝑmo in vigilia natiuitatis dñi. qui ſic incipit Sonuit vox. Abuudabat in terris hec ſpecies ⁊ neſciebat homo precũ eius. Hãc itaq̃ dei filꝰ concupiſcens deſcendit vt eaz eligat ſibi ⁊ nobis. quam ſua eſtimatione faciat ꝑcioſam. Adorna thalamũ. ſcilicet humilitate ⁊ pauptate. in his complacꝫ ſibi pãnis maria teſtimoniũ perhibẽte. His ſeruis delectat̃ innolui ⁊ abominationes egyptiorũ immola deo tuo. Hucuſq̃ Bernardus. Idẽ in quinto ſermone natiuitatꝫ. ſermo incipit Benedictꝰ deus ⁊ pater. Deniq̃ populũ ſuũ conſolatur. Uis noſſe populũ eius tibi d'relictus eſt pauper ait homo ſm

cor dei. Sz ⁊ ipſe in euãgelio. Ve vobis in/
q̄t diuitibꝰ q̄ habetis hic ↄſolationē veſtrã
Quid enĩ cõſolet̃ eos qui ſuã habēt ↄſolati
onē. Nõ ↄſolat̃ xpi infantia garrulos. n̄ cõ/
ſolant̃ xpi lachꝛyme cachinnãtes. nõ ↄſolat̃
panni eiꝰ ambulãtes in ſtolis. nõ ↄſolat̃ ſta
bulũ ⁊ p̄ſepe. amãtes p̄mas cathedras i ſy/
nagogis. vigilãtibꝰ paſtoꝛibꝰ annũciat̃ gau/
dium lucis ⁊ eis natꝰ dr̃ eſſe ſaluatoꝛ. Pau/
peribꝰ atq₃ laboꝛãtibꝰ nõ vobis diuitibꝰ qui
veſtrã habet̃ ↄſolatõem ⁊ veſtrũ dominiũ.
Hucuſq₃ Bern̄. Potuiſti etiã attendere in
vtroq₃ ꝓfundiſſimã humilitatē i hac ipſa na
tiuitate. Nõ enĩ ſunt ſtabulũ dedignati. nõ
beſtias. nõ fenũ. ⁊ cetera vilia. Hãc ꝟtutem
in oĩbꝰ actibꝰ tã dñs q̃ dña ꝑfectiſſime ſ/
nauerũt ⁊ nobis cõmendauerũt. Nitamur
ḡ oĩ quo poſſumꝰ ſtudio ipſam amplecti.
q2 ſine ipſa nõ eſt ſalꝰ. Nulla enĩ opatio nr̃a
cũ ſupbia deo placere põt. Nã ſm beatũ au
guſtinũ. Supbia fecit angelos demones.
humilitas facit hoĩes angelis ſiles. Et ber
nardꝰ p̄mo de viſione Iſaie. Qualē putas
neceſſe eſt hoĩem inuenire q̄ repudiati locũ
angeli ſoꝛtiat̃. Semel turbauit ſupbia re/
gnũ illud. cõcuſſit muros ⁊ etiã ꝓſtrauit ex
pte. ⁊ pte nõ modica. Quid ergo. Nũq̄d nõ
odit ciuitas illã ⁊ vehemēter hmõi peſtē ab
ominat̃. Certi eſtote frẽs. cũ qui ſupbis nõ
pepcit angelis. nec eſt hoĩbꝰ pcitur꙰. non eſt
ↄtrariꝰ ſibi ipſi. Hucuſq₃ Bern̄. Potuiſti eti
am attēdere in vtroq₃. maxīe in puero Ihu
nõ puã coꝛdis afflictiõem. De qua ſic dicit
Bern̄. in ſcdo ſmone natiuitatꝫ dñi. Naſcit̃
di filiꝰ cuiꝰ i arbitrio erat qdcũq₃ vellet elige
re tps. Elegit q₃ moleſtiꝰ p̄ſertim paruulo
⁊ paupis mr̃is filio. q̄ vix pãnos haberꝫ ad
inuoluendũ. p̄ſepe ad inclinandũ. ⁊ cũ tãta
eſſet neceſſitas nullã audio pelliũ fieri men
tionē. Et infra. Chꝛiſtꝰ vtiq₃ q̄ nõ fallit ele/
git qd carni moleſtiꝰ eſt. Iſtud ḡ meliꝰ. illud
vtiliꝰ. illud potiꝰ eligendũ. Et q̄ſq̄s aliud do
ceat vel ſuadeat. ab eo tãq₃ a ſeductoꝛe cauē
dum eſt. Et infra. Et tũ frẽs ipſe eſt ꝓmiſſus
olim p Iſa. vij. paruuꝰ ſciēs reprobare ma
lũ ⁊ eligere bonũ. Malũ ḡ voluptas coꝛpis
bonũ ꝟo afflictio eſt. Siquidē ⁊ hãc elegit.
⁊ illã reprobat puer ſapiēs. ꝟbum infans.
Hucuſq₃ Bern̄. Vade ⁊ tu fac ſilr. Diſcre/
te tamē vt nõ excedas poſſe tuũ. Et de his
ꝟtutibꝰ alias poterit dici. Redeamꝰ ad do/
mũ natiuitatis. Nato itaq₃ dño angeloꝛuz
multitudo ibi exiſtēs ſuũ deũ adoꝛauerũt.
⁊ cõfeſtim ad paſtoꝛes iuerũt qui erãt ibi p/
pe foꝛte p miliare. nũciantes eis ipſam nati/
uitatē ⁊ etiã locũ. Exinde aſcenderũt in ce/
lum cũ canticꝫ ⁊ iubilis. cõciuibꝰ ſuis ea ſilr
nũciantes. Tota igit̃ ſupna curia exhilara
ta magnoq₃ facto feſto ⁊ laudibꝰ ⁊ gratiarũ
actionibꝰ deo patri exhibitis. venerũt oĩs
quotq̄t ibi erãt ſucceſſiue p oꝛdies ſuos vi/
dere faciē dñi dei ſui. ⁊ adoꝛãtes eũ cũ omni
reuerētia ⁊ etiã mr̃em eiꝰ laudē eidē ⁊ canti/
ca ꝓſonabãt. Quis enĩ eoꝛũ auditis nouis
remãſiſſet in celo q̄n viſitaſſet dñm ſuũ ſic
humiliter cõſtitutũ in terra. In nullo eoꝛũ
hec ſupbia cadere potuiſſet. Et ideo dt apo
ſtolꝰ ad Hebꝛe. i. Et cũ introducit pꝛimoge
nitũ in oꝛbē terraꝝ dicit. Et adoꝛēt eũ oĩs
angeli dei. Hec meditare de angelis iocun
dũ puto qualitercũq₃ ſe habuerit veritas.
Venerũtq₃ paſtoꝛes ⁊ adoꝛauerũt eũ. refe/
rentes q̄ audierũt ab angelis. Mater vero
prudētiſſima oĩa q̄ de ipſo dicebant̃ ↄſer/
uabat in coꝛde ſuo. Illi aũt gaudētes abie/
rũt. Genuflecte ⁊ tu q̄ tm̃ diſtuliſti ⁊ adoꝛa
dñm deũ tuũ ⁊ poſtea mr̃em eiꝰ. ⁊ reuerēter
ſaluta ſanctũ ſenē ioſeph. Deinde oſculeris
pedes pueri ihũ iacētis in lecto ⁊ roga do/
minã vt eũ tibi poꝛrigat vel pmittat accipe.
Accipias eũ inter bꝛachia tua. retine ⁊ intu
earis faciē eiꝰ diligēter ac reuerēter deoſcu/
lare ⁊ delectare i eo. Cõfidenter h̄ facere po
tes. q2 ipſe ad peccatoꝛes venit p eoꝝ ſalute
⁊ cũ eis humilit̃ cõuerſatꝰ. Et tãdem ſe ipſũ
dimiſit in cibũ. Vñ benignitas ſua patient̃
ſe tãgi p tuo velle pmittet. Nec imputabit
p̄ſumptiõi ſz amoꝛi. ſꝑ tamē cũ reuerentia ⁊
timoꝛe hec facias. q2 ipſe ſanctꝰ ſanctoꝝ eſt.
Poſtea redde ipm matri. ⁊ cõſpice diligent̃
q̃ ſtudioſe ⁊ ſapiēter gubernat eũ. lactat ac
cetera ei facit obſequia. Stã ⁊ tu adiuua eã
ſi potes. In his delectare iocũdare ac ſedu/
lo meditari memēto. ⁊ quantũ potes famu
leris dñe ⁊ puero ihũ. ⁊ intuearꝫ faciē eius
ſepe. i quã deſiderãt angeli ꝓſpicere. Semp
tamē vt dixi cũ reuerētia ⁊ timoꝛe ne patia/
ris repulſam. Reputare enĩ te debes indi/
gnam taliũ cõuerſatione. Meditari debes
etiã cũ gaudio q̄nta ſit hodierna ſolēnitas.
Hodie naq₃ natus eſt xp̄s. ⁊ ſic vere ē dies
natalis regis eterni ⁊ filij dei viui. Hodie fi
lius datꝰ eſt nobis. ⁊ puer natus eſt nobis
Hodie ſol iuſticie qui erat in nubilo clare

refulſit. Hodie ſpūſſctūs eccłie electorū caput pceſſit de thalamo ſuo. Hodie deſideratam faciē oſtēdit forma ſpecioſus p̄ filijs hoīm. Hodie fact⁹ eſt ille hymn⁹ angelic⁹ Glia in excelſis deo. Hodie pax hoīb⁹ ē annūciata vt in eodē hymno ɔtinet. Hodie vt etiā cātat eccłia p totū mūdū melliflui facti ſunt celi. ⁊ in t̄ra canūt angeli. Hodie ꝑmitus appꝑuit benignitas ⁊ hūanitas ſaluatoris dei nr̄i. Hodie adorat⁹ eſt de⁹ ī ſilitudīe carnis pctī. Hodie illa duo miracula ɔtigerūt q̄ ſupant oēm intellectū ⁊ ſola fides apprehēdere pt. ſ. q̄ deus naſcit. ⁊ ꝟgo parit. Hodie alioꝝ miraculoꝝ claruit mł̄titudo Deniq̄ oīa q̄ dicta ſunt de incarnatōe q̄ ib̄ dari⁹ elucescunt. ibi inchoata. h̄ manifeſta. Vn̄ nunc illa. ⁊ iſtis meditatōib⁹ iſta conſūge. Merito ḡ ē dies illa iubilatōis ⁊ gaudij ⁊ leticie magne nimis. Nā rome de q̄dā taberna dicta emētoria (q: milites ibi ſpaciando ⁊ emēdo neceſſaria ea q̄ ſtipēdijs ſuis venerāt expendebant) fons olei largiſſimꝰ emanauit de t̄ra. ⁊ p totū diē largiſſimo riuo fluxit. ⁊ circulus ad moduꝫ celeſtꝭ arc⁹ circa ſolē in toto orbe appꝛuit. ⁊ rome ſtatua aurea quā romul⁹ in ſuo palacio poſuerat ꝓphetabat nō cadere donec ꝟgo pareret. ſtatim vt xp̄s nat⁹ eſt. corruit. In q̄ loco calixt⁹ papa eccłiam ſctē Marie que nunc dr̄ trans tyberim cōſtituit.

De circūciſiōe ⁊ fletu dn̄i. Cap. ix.

o Ctauo aūt die circūciſus eſt puer. Duo autez magna hodie facta ſunt Vnū. q: manifeſtū eſt nomē ſalutꝭ. qđ ab et̄no ſibi īpoſitū erat. ⁊ ab anglo vocatū p̄uſq̄ in vtero concipet. hodie fuit declaratū ⁊ noiatū. Et vocauerūt nomē eius Ihm. Jeſus aūt dr̄ ſaluator. qđ eſt nomē ſuper omē nomē. Nec eſt eīm vt Apł̄s petr⁹ ait. aliud nomē ſub celo in q̄ nos oporteat ſaluos fieri. Scđm qđ hodie factū fuit q: incepit dn̄s ieſus ſuū ſacratiſſimuꝫ ſanguinē p nobis effundere. Tēpeſtiue eīm cepit p nobis pati. q̄ pctm̄ nō fecit. p nr̄is penā hodie portare incepit. Cōpatere tu ei. et plora cū illo. q: hodie fortit̄ plorauit. Nā ī ſolennitatib⁹ multū gaudere debem⁹ ꝓpter nr̄am ſalutē. ſed multuꝫ cōpati ⁊ dolere ꝓpter ſuas anguſtias ⁊ dolores. Audiſtꝭ in natiuitate q̄ntā afflictionē habuit ⁊ penuriaꝫ. ⁊ int̄ alia h̄ etiā fuit. q̄ q̄n mr̄ poſuit eū in p̄ſepio ad caput ei⁹ poſuit quēdā lapidē interpoſito forte feno. et vt habui a frē nr̄o q̄ vidit. ⁊ adhuc ille lapis appet ad mēoriā ibidem murat⁹. Credas q̄ libētius poſuiſſet puluinar ſi habuiſſꝫ. ſed cū aliud n̄ hr̄et qđ poneret. cū cordis amaritudie poſuit illuꝫ lapidē. Audis ⁊ hodie q: ſanguinē ſuuꝫ fudit. Fuit eīm caro ipi⁹ cū cultello lapideo īciſa. Nōne ḡ cōpatiendū eſt ei. Ita. ſic certe ⁊ mr̄i. Plorauit ḡ puer ieſus hodie ꝓpter dolorē quē ſenſit in carne ſua. Nā verā carnem ⁊ paſſibilē habuit ſic ceteri hoīes Sꝫ eo plorāte credis ne q̄ mr̄ potuerit lachrymas ɔtinere. plorauit ḡ ⁊ ipa. Quā plorātē fili⁹ ſtans in gremio ei⁹ aſpiciens. paruulā manū ſuā ad os. ⁊ vultū ei⁹ ponebat q̄ſi nutu rogans eandē ne ploraret. Quā ei tenerrime diligebat. a ploratu ceſſare volebat. Silr̄ ⁊ mr̄ cui⁹ viſcera totalit̄ cōmouebant in dolore ⁊ lachrymis filij. ⁊ nutu ⁊ ꝟbis cōſolabat eū. Intelligebat eīm tanq̄ prudentiſſima voluntatē ei⁹. q̄uis nōdū loq̄ret Et dicebat. Fili ſi vis me a ploratu ceſſare. ceſſa ⁊ tu. Nō eīm poſſum te plorante nō plorare. Et tūc ex cōpaſſione mr̄is fili⁹ a ſingultib⁹ deſiſtebat. Mater ꝟo ⁊ ipi⁹ ⁊ ſuos oculos tergebat. ⁊ vultū vultui applicabat. Lactabat eū ⁊ omib⁹ q̄b⁹ poterat modis ɔſolabat. Et ſic faciebat q̄tiens plorabat. qđ forte ſepe pueroꝝ more faciebat. ad oñdendaꝫ miſeriā nature hūane quā vere aſſūpſerat. ⁊ ad occultanduꝫ ſe ne a diabolo cogſceret Cantat naq̄ de ipo eccłia. Vagit infans inter arta ⁊c̄. Hodierno aūt tpe ceſſat circūciſio corpalis. ⁊ hēm⁹ baptiſmū q̄ eſt maioris grē ⁊ mīoris pene. Sꝫ debem⁹ hr̄e circūciſionē ſpūalē ⁊ oīa ſupflua reijcere. ⁊ h̄ eſt qđ paupꝑtatē cōmēdat. Nā ver⁹ paup eſt ꝟe ſpiritualit̄ circūciſus. Et hāc ſm̄ Bern̄. paucꝭ verbis tradit Apł̄s di. Habētes victū ⁊ veſtitū his ɔtenti ſim⁹. Spūalis etiā circūciſio dꝫ eſſe in oīb⁹ ſenſib⁹ corpis nr̄i. vidēdo audiendo. guſtādo. tangēdo paucitate vtamur. ⁊ maxie in loq̄ndo. Loq̄citas eſt viciū peſſimū ⁊ deo ⁊ hoīb⁹ odioſuꝫ ⁊ diſplicibile Vn̄ debem⁹ eſſe circūciſi lingua. i. pauca et vtilia loq̄. Signū leuitatꝭ eſt multū loqui. Vn̄ ſilentiū eſt fructuoſa res. ⁊ nō ſine cā in religionib⁹ ordinatū. Et circa hāc materiā ſic dicit beat⁹ Gregꝭ. Ille loq̄ veracit̄ nouit q̄ prius bene tacere didicerit. Cenſura eīm ſilentij eſt ꝟbi neceſſariū inſtrumētū. Idem alibi. Qui ſenſu leues ſunt. ⁊ in locutōes p̄-

cipites erūt. qꝛ qđ leuis ꝯſcia ꝯcipit leuius ꝓtinꝰ lingua promit. De h̄ etiā dic̄ Bern̄. i epħia ſmone q̄ incipit In opibꝫ dn̄i. Jā vero de lingua q̄s neſciat q̄ꝫ multū inq̄nauerit nos. ꝑ vaniloq̄a ⁊ mēdacia ꝑ detractōes ⁊ adulatōes. ꝑv̄ba malicie ſiue iactātie. Pro his oibꝫ neceſſaria ē ydria q̄nta. ſilētiū .ſ. cuſtos religiōis. in q̄ eſt fortitudo nr̄a. Idē alibi. Ocioſitas mr̄ nugaꝝ eſt ⁊ nouerca vtutū. Int̄ ſeculares multe nuge ſunt in ore ſacerdotū blaſphemie. Sed ⁊ ſi nuge incidūt interdū ferende fortaſſe ſūt. ſꝫ inferēde nūq̄ꝫ. ꝯſecraſti em̄ os euāgelio. illicitū eſt iā talibꝫ apire illud.

De epħia ſiue apparitione dn̄i. Capl'm. x.

Die aūt terciodecimo puer ihs manifeſtauit ſe gētibꝫ. i. magꝭ q̄ gētiles erāt. Attende circa diē iſtū. qꝛ vix inuenies aliqđ feſtū ſic ab eccia ſolēnizatū ⁊ multiplicatū in antiphōis. rn̄ſoriꝭ ⁊ ſmōibꝫ ⁊ aliꝭ q̄ ad ſolēnitatē ptinēt ſic illud. Nō q̄ ſit maius oibꝫ aliꝭ. ſꝫ qꝛ multa et magna tali die facta ſunt ꝑ dn̄m ihm. ⁊ marie circa ipaꝫ eccleſiā. Primū eſt qꝛ hodie ipa eccia recepta eſt ab eo i ꝑſona magoꝝ. qꝛ eccia ex gētibꝰ ꝯgregata eſt. Naꝫ die natalis ſui appuit iudeis in ꝑſona paſtoꝝ q̄ iudei nō receperūt v̄bū dei niſi pauci ex ipis. Hodie v̄o appuit gentibꝫ. ⁊ h̄ eſt eccia electoꝝ. Vn̄ feſtū hodiernū eſt ꝓprie feſtū ecc̄ie ⁊ fideliū xp̄ianoꝝ. Scdm̄. qꝛ eccia eſt hodie deſpōſata ab eo. ⁊ eidē vere ꝯiūcta ꝑ baptiſmū. quē ꝫ tali die ſuſcepit .ſ. reuoluto. xxix. anno. Et iđ letant̄ cantat̄. Hodie celeſti ſpōſo iūcta eſt eccleſia ⁊c̄. Nā in baptiſmo deſpōſat̄ aīe xp̄o. q̄a ſuo baptiſmo ſūpſit virtutē. ⁊ aiaꝝ baptizataꝝ congregatio vocat̄ eccia. Tercium. qꝛ tali die .ſ. reuoluto āno pꝰ baptiſmū fecit p̄mū miraculū ad nuptias. qđ etiaꝫ ad ecc̄iam ⁊ ſpūales nuptias ꝑt adaptari. Videt̄ etiā poſtea feciſſe tali die miraculū de multiplicatōe panū ⁊ piſciū. Sꝫ p̄ma tria eccia hodie repn̄tat. illud aūt nō. Vides ḡ q̄ꝫ venerabil' eſt dies illa q̄ꝫ dn̄s elegit ad tot magnifica ⁊ mirifica. Cōſiderās ḡ eccia tot magna bn̄ficia hodie ſibi a ſuo ſponſo exhibita. grata exiſtere volēs. exultat. iocundat̄ ⁊ iubilat. ⁊ hūc diē magnifice ſolēnizat. Dicamꝰ ḡ de p̄mo. qꝛ de aliꝭ ſmo erit ſm ordinē vite ipiꝰ xp̄i. Sed de p̄mo ope. ſ. đ magoꝝ aduentu ad xp̄m nō eſt intētōis mee narrare moralitates ⁊ expoſitōes q̄ ſic diligent̄ ꝑ ſctōs tradite ſunt. Qualit̄ ḡ venerūt magi ab oriente hieroſolymā. ⁊ q̄d int̄ eos ⁊ herodē actū ſit. ⁊ de ductu ſtelle. ⁊ q̄re talē oblationē fecerūt. ⁊ de aliꝭ hmōi. legas textū euāgeliꝭ ⁊ ſctoꝝ expoſitōes ⁊ inuenies. Ego em̄ in h̄ ⁊ in aliꝭ vite xp̄i actibꝫ intendo vt in p̄ncipio tibi dixi aliq̄s meditatōes tangere ſm q̄ſdā imaginarias repn̄tatōes q̄s aia diuerſimode pcipe pt ſm q̄ geſta fuerūt ꝑ ipm. vel ſic̄ fuiſſe credi pn̄t. De expoſitiōibꝫ aūt raro intromittere me cogitaui. tū qꝛ ad h̄ inſufficiēs ſum. tū etiaꝫ qꝛ nimis etiā longa materia. In pn̄ti ḡ negocio ſis pñſens ⁊ ꝯſpice bn̄ ſingl'a. qꝛ vt alias tibi dixi i h̄ eſt tota vis haꝝ meditationū. Venerunt ḡ iſti tres reges cū multitudie magna ⁊ honorabili comitiua. ⁊ ſunt an̄ illud tuguriuꝫ in q̄ natꝰ eſt dn̄s ihs. Dn̄a ſentit ſtrepituꝫ ⁊ tumultū. ⁊ accipit pueꝝ. Intrāt illi domunculā ⁊ genufflectūt ⁊ adorāt dn̄m pueꝝ ihm reuerēt̄. honorāt eū regē ⁊ adorant vt dn̄m. Vide q̄ꝫ magꝭ fuit eoꝝ fides. Quid ei erat credere q̄ i. le puerulꝰ ſic vilit̄ indutus. cuꝫ paupcula mr̄e inuentꝰ. ⁊ in loco ſic abiecto. ſine ſocietate. ſine familia. ſine oi ornatu eēt rex ⁊ deꝰ verꝰ. Et tn̄ vtrūq̄ꝫ crediderūt. Tales duces ⁊ talia primitiua nos oportebat h̄re. Stāt ḡ genufflexi corā eo. colloquunt̄ eū dn̄a. vel ꝑ interpretē vl' ꝑ ſeipos. qꝛ ſapientes erāt. ⁊ forte linguā hebraicam ſciebant. Querūt ab ea de cōditōibꝫ iſtiꝰ pueri. Dn̄a narrat ⁊ illi oia credūt. Cōſpice bn̄ ipos qꝛ reuerent̄ ⁊ curialit̄ loquunt̄ ⁊ audiūt. Cōſpice ⁊ dn̄am. qꝛ cū rubore in v̄bis ⁊ oculis ad terrā demiſſis ac cū verecūdia loquit̄. non delectat̄ loqui nec videri. Dn̄s tn̄ dedit ei vigorē in h̄ magno opere. Quia illi repn̄tabāt vniuerſam eccleſiā futurā ex gētibꝫ. Cōſpice ⁊ puerū ihm. nōdū loquit̄. ſed ſtat cuꝫ maturitate ⁊ grauitate tāq̄ꝫ intelligēs. ⁊ benigne reſpicit illos. ⁊ illi multū delectant̄ i eo. tā viſu mētali tanq̄ꝫ intꝰ edocti ⁊ illuminati ab eo. q̄ꝫ corpali. qꝛ ſpecioſus erat p̄ filiꝭ hoim. Tandē ꝯſolatōe magna recepta offerūt eidē aurū thus ⁊ mirrhā. apientes theſauros ſuos. ⁊ ponētes aliquē pannū vl' tapetū ante pedes dn̄i ieſu obtulerūt. ſ. q̄libet illoꝝ illa tria in maxia q̄ntitate p̄cipue de auro. Alias em̄ ꝓ parua oblatōe n̄ opoꝛtuiſſet apiri theſauros. qꝛ parua de leui habuiſſent ad manꝰ ſenaſcalli eoꝝ. Et tunc reuerent̄ ⁊ deuote oſculati ſunt pedes eius.

Quid ſi tunc puer ſapientiſſimus vt eos magis cõſolaret᷑ ⁊ in amore ſuo roboraret porrexerat etiã deoſculandũ manuz. Si/gnauit etiã eos ⁊ bñdixit. Illi ḡ ſe inclinantes ⁊ valefaciẽtes cũ magno gaudio receſſerũt. ⁊ p aliã viã reuerſi ſunt i regionẽ ſuam.

Quid aũt de auro iſto factũ putas qḋ erat ſic magni valoꝛ. Nunqḋ dña reſeruauit ſibi. vl' depoſitũ fecit. vel nunquid emit domos. agros ⁊ vineã. Abſit. nõ curat de talibus pauptatis amatrix. Zelans ḡ dña foꝛ/titer ꝑpauptate. ⁊ intelligẽs filij volũtatez tã in? docent⸗ ꝙ̃ foris ſigna oñdent⸗. quia vultũ foꝛte auertebat ab auro ⁊ vilipende/rat. totũ infra paucos dies paupib⁹ eroga/uit. Graue em̃ erat ſibi ſarcinã tenere vl' deferre. Vñ ſic iſta totalit᷑ expenderat. ꝙ qñ i/trauit in tẽplũ nõ habuit vnde vnũ agnuz emeret quẽ offerret ꝑ filio. ſed emit turtu/res vel colũbas. Vnõ rõnabile ẽ credere ꝙ magna fuit oblatio magoꝝ. ⁊ ꝙ dña zelanſ pauptatẽ (q2 plena caritate) dedit eã pau/peribꝰ. Vides ꝑconiũ pauptatis. ⁊ in duo/bus h̃ attẽde. Primo q2 hodie puer ihs elemoſynã recepit vt paup ⁊ etiã mr̃ ſua. Se/cũdo q2 nõ ſolũ nõ curabãt acq̃rere vl' congregare. ſed etiã q̃ dabant᷑ retinere nolebãt ꝗ ſemꝑ in eis creſcebat deſideriũ paupta/tis. Sed nunqḋ circa hũilitatẽ aliqḋ at/tendiſti. Si bñ aduertit᷑ etiã hũilitat⸗ cer/tiꝰ ꝓfunditas. Sũt em̃ qui ſe viles ⁊ abie/ctos reputãt in aĩo ſuo. ⁊ in ocul' ſuis nõ extollunt᷑. ſed nõ ſic eſſe volũt in ocul' alioꝝ. nec patiunt᷑ vilipendi ab alijs vl' derideri. ⁊ ſuã vilitatẽ vel defectꝰ nolũt alijs innoteſcere ne vilipendant᷑. Non ſic fecit hodie puer ihs cũ dñs. q̃ ⁊ alijs ſuis ⁊ ſua vilia patere voluit. ⁊ nõ paruis aut paucꝭ. ſed magnis ⁊ multꝭ. ſ. regib⁹ ⁊ ſocijs eoꝝ ꝙ̃ pluribꝰ. Et ĩ tali caſu ⁊ tpe in q̃ multũ erat timendũ. Nam cũ illi venirẽt vt inuenirẽt regẽ iudeoꝝ quẽ etiã deũ eſſe putabãt. dubitare poterãt ne talib⁹ de ipo viſis reputãtes ſe fatuos ⁊ de/luſos recederẽt ſine fide ⁊ deuotiõe. ſed nõ dimiſit hũilitat⸗ amatoꝛ. dans nob exẽpluz ne ſub ſpẽ alicuꝰ appent⸗ boni recedamus ab hũilitate. Et ꝙ diſcamꝰ etiã ĩ alioꝝ ocul' viles ⁊ abiecti velle apparere.

De mora dñe apud ꝑſepe. Cap. xj.

e Xpeditis igit᷑ magꝭ. ⁊ ꝑſus patriã ſuam regreſſis ⁊ donis eoꝝ oblatõnib⁹ erogat⸗. adhuc ſtat dña mũdi cũ puero ſuo ihũ. ⁊ nutricio ſuo ſctõ ſene Joſeph apud ꝑſepe in illo locello patienter vſq3 ad q̃dragesimã diẽ. ac ſi eſſet q̃dã mĩr alia de ꝑplo. ⁊ puer ieſus eẽt hõ purꝰ ⁊ indigeret le/gis obſuãtiõe. Sz q2 nolebãt ꝑrogatiuas ſingl'ares legẽ obſuabãt vt ceteri. Nõ ſic faciũt multi q̃ in cõi ꝯgregatõe degentes ſibi ſpeciales ꝑrogatiuas exigũt fieri. ⁊ ab alijs tãꝙ̃ honorabiliores volũt in talib⁹ diſcer/ni. ſed h̃ nõ patit᷑ hũilitas ṽa. Stabat ḡ domina more aliaꝝ. dictã diẽ expectãs ingreſſura in tẽplũ. Stabat vigilãs ⁊ attẽta ſuꝑ cuſtodia dilecti filij ſui. O deꝰ cũ q̃nta ſoli/citudiẽ ⁊ diligẽtia ipm gubernabat ne ĩ mi/nimo eẽt defectꝰ. Cũ q̃ta etiam reuerẽtia ⁊ cautela ⁊ q̃ timore ipm ꝯtrectabat quẽ ſcie/bat eſſe deũ ſuũ ⁊ dñm ſuũ. flexis genib⁹ ac/cipiebat ⁊ ponebat eũ in cunis. Cũ quãta etiã iocũditate ⁊ cõfidẽtia. ⁊ auctẽ materna ipm amplexabat᷑. oſculabat᷑. ſtringebat dulcit᷑. ⁊ delectabat᷑ in eo quẽ ſciebat eſſe filiuz ſuũ. ꝙ̃ ſepe curioſe intuebat᷑ euz in vultu. ⁊ ſingul' partib⁹ eiꝰ ſacratiſſimi coꝛpis. ꝙ̃ ſeri/oſe ac pudent᷑ tenella mẽbꝛa faſcina cõpo/nebat. Sic em̃ fuit hũillima. ſic fuit ⁊ pru/dẽtiſſima. Vñ in ſingul' officijs ⁊ obſequijs vigilanti ⁊ doꝛmiẽti ſedule miſtrabat. nõ ſolũ in fantulo ſed grãdeuo. O ꝙ̃ libent᷑ eum lactabat. Vix fieri potuit q̃n magnã etiam alijs femis inexptã dulcedinẽ in tal' filij la/ctatiõe ſentiret. Sz ⁊ de ſctõ ſene Joſeph refert Bern. ſe credere ꝙ puerꝝ ihm ſuꝑ ge/nua ſua tenẽs eidẽ freq̃nt᷑ arriſit. Stante ḡ dña apud ꝑſepe. ſta ⁊ tu cũ ea iuxta ꝑſepe. ⁊ delectare freq̃nt᷑ cũ puero ieſu. q2 ṽtus exit ab ipo. Quelibet aĩa fidelis ⁊ maxĩe religioſa ꝑſona. a die natiuitat⸗ dñi vſq3 ad purificationẽ deberet ſaltẽ ſemel in die apud ꝑdictum ꝑſepe dñam viſitare. adorare pueruz ihm ⁊ mr̃em eiꝰ. affectuoſe meditari de paupertate. hũilitate ⁊ benignitate ipoꝝ.

De purificatiõe beate ṽginis. Ca. xij.

a Dueniente aũt q̃dragesima die ꝑ/ut in lege ſtatutũ erat. exijt dña cum puero ieſu ⁊ ioſeph. ⁊ iuerũt de bethleem in hierl'm q̃ ſunt q̃nq3 vel ſex miliaria. vt ſm legẽ ſiſterẽt eũ dño. Vade ⁊ tu cũ eis ⁊ iuua poꝛtare puerꝝ. ⁊ ꝯſpice attẽte ſingu/la q̃ dicunt᷑ ⁊ fiunt. q̃ deuotiſſima ſunt. Ad/ducũt ḡ dñm tẽpli. ad tẽplũ dñi. Cunq3 in/traſſent templuz. emerunt duos turtures. aut duos pullos columbaꝝ vt offerrent ꝑ.

eo ſicut ꝑ paupib⁹ ſiebat. Et qꝛ erāt paupri mi. credendū mag⁹ de pullis colūbaꝝ. qꝛ ꝛ ꝑ minori ꝓcio īueniunt. ꝛ iō in lege ponunt in vltīo loco. ꝛ euāgeliſta tacet de agno qui erat oblatio diuitū. Et ecce ſymeon iuſt⁹ in ſpū venit in tēplū. vt ſic ꝛnſuꝫ accepat videret xp̄m dn̄i. Cū aūt feſtināt veniēs vidiſſet eū. ſtatī cognuit eū ꝓphetico ſpū. ꝛ accelerans genuflexit ꝛ adorauit eū inter brachia mr̄is. Puer aūt bn̄dixit eū ꝛ aſpiciēs mr̄eꝫ inclinauit ſe. oñdens ſe velle ad eum ire. qꝫ mr̄ intelligēs qꝫmis admirās porrexit euꝫ ſymeoni. Ille aūt gaudent ꝛ reuerent in vlnis ſuis eū recipiens ſurrexit. bn̄dicēs deū ꝛ dixit. Nūc dimittis ſuū tuum dn̄e ꝛc. De paſſiōe ipi⁹ ꝓphetauit. Superuenit ꝛ ipa ꝓpheciſſa anna ꝛ adorās eū. ſil̄r d̄ ipo loqbatur. Maria vero de his admirās oīa ꝯſuabat in corde ſuo. Deinde puer ihs extēdēs brachia ꝯſus mr̄em. ad eā rediit. Poſtea vadūt ad altare ꝓceſſionē facientes q̄ hodie repreſentat ꝑ vniuerſuꝫ mōm. ꝓcedūt alacriter illi duo venerabiles ſenes. ſ. Joſeph ꝛ ſymeon tenētes ſe ꝑ man⁹. ꝛ cū exultatōe magna iubilantes ꝛ pſallētes Confitemini dn̄o qm̄ bon⁹ qm̄ in ſecl̄m ꝛc. Fidelis dn̄s in oībus verb ſuis ꝛc. Qm̄ h̄ eſt dn̄s de⁹ nr̄ in eternū ꝛ in ſeculū ſecl̄i. ipe reget nos in ſecl̄a. Suſcepim⁹ de⁹ mīam tuā in medio templi tui. Sequit mr̄ portās regē ihm̄. ꝛ anna ſociat eā. vadēs ex latere cū reuerētia iubilans. et ipa gaudio indicibili laudās dn̄m Ab iſtis ḡ fit ꝓceſſio. paucos qdeꝫ ſed valde magna repn̄tantib⁹. qꝛ de oī genere hoim ſunt inter eos. de maſculis ꝛ femīs. ſenib⁹ ꝛ iuuenib⁹. virginib⁹ ꝛ viduis. Cū aūt ꝑuenerūt ad altare. mr̄ cū reuerētia genuflexit ꝛ offert dilectiſſimū filiū ſuū deo pr̄i ſuo dicēs. Accipite pr̄ excellētiſſime vnigenitū vr̄m. quem ſcd̄m mādatū vr̄e legis vob offero. qꝛ ꝓmogenit⁹ mr̄is eſt. Sed rogo pr̄ vt eū mihi reddatis. ꝛ ſurgēs dimiſit ipm̄ ſuper altare. O de⁹ q̄lis eſt oblatio iſta. nunqꝫ a ſecl̄o tal̄ facta fuit nec ſiet. Reſpice bn̄ ſingula. Stat puer ihs ſedēs ſuꝑ altare. ſic q̄libet ali⁹ puerulus. ꝛ facie matura reſpexit mr̄em. ꝛ alios ꝛ humilit et patient expectat q̄d deinceps fieri debeat. Adducunt ſacerdotes ꝛ redimit dn̄s oīm tanqꝫ ſu⁹ qnqꝫ ſiclis more aliorū. Siclus erat gen⁹ monete q̄b⁹ a ioſeph ſacerdoti ſolutis mater letant reaccepit filiū. Accepit etiā de manu ioſeph ꝓdictas auces vt eas offerat. ꝛ genuflectēs ꝛ tenēs eas in manu ſua. eleuatiſ ocul̄ ꝛ in celū porrectiſ eas obtulit dicēs. Accipite clemētiſſime pr̄ hāc oblationē ꝛ munuſculū. ꝛ ꝓmū donum qd̄ paruul⁹ vr̄ vob hodie de ſua paupertate ꝓſentat. Sed ꝛ puer ihs man⁹ ſuas ad aues porrigēs. oc̄los ad celū leuauit. ꝛ nōduꝫ loquēs geſtib⁹ vnacū mr̄e offerebat. ꝛ poſuerūt eas ſup altare. Vidiſti q̄les ſūt oblatores iſti. mr̄ ꝛ fili⁹. Nunq̄d potuit talis hoſtia qꝫuis pua repudiari. Abſit. ſed poti⁹ ꝑ man⁹ angeloꝝ fuit in ſuꝑma curia pn̄tata ꝛ valde acceptata. ita qꝫ tota curia iubilās exultauit. Poſtea ꝯgo ſcā diſceſſit de hierl̄m ꝛ viſitauit Elyzabeth. volēs videre iohem̄ ꝓuſqꝫ de partib⁹ illis diſcederet. Vade ꝛ tu ſp cū ea q̄cūqꝫ ierit. ꝛ adiuua portare ieſum. Cū ḡ veniſſet ad eā. feſtū magnū fecerūt. et marie de pueris ſuis. Sed ꝛ pueri letabāt ad inuicē. ꝛ iohēs q̄i intelligēs reuerēter ſe hēbat erga ihm̄. Accipe ꝛ tu reuerent iohēꝫ qꝛ hic puer magn⁹ corā dn̄o. ſi forte bn̄dixerit tibi. Aliq̄b⁹ aūt dieb⁹ ibi mora ꝯtracta diſcedūt volētes ire nazareth. Si aūt in ꝓdictis vis informari. de hūilitate ꝛ pauꝑtate ꝯſiderata oblatiōe ꝛ redēptōe ac leḡ obſeruanōe. de facili potes aduertere.

Tercia feria.

De fuga dn̄i in egyptū. Cap̄l̄m. xiiij

Cum ergo pergerēt ꝯſus nazareth neſciētes adhuc ſuꝑ h̄ ꝯſiliū dn̄i. ꝛ qꝫ herodes pararet ſe ad necē pueri ieſu. Angel⁹ dn̄i appuit ioſeph i ſomnis dicens ei. vt cū puero ꝛ mr̄e fugeret i egyptū. qꝛ herodes volebat aīam pueri ꝑdere. Joſeph vero euigilās ꝛ excitās mr̄em dixit ei. Ipa incōtinēti ſurgēs. nulla mora ꝯtracta voluit iter arripe. ꝯcuſſa eīm ſunt ad hāc vocē viſcera ei⁹. ꝛ circa filij ſui ſaluteꝫ nolebat negligēs inueniri. Ergo de nocte incōtinēti ceperūt ire ꝯſus partes egypti. Cōſpiceꝫ meditare ꝓdicta ꝛ inſra ſcpta. ꝛ quō puerū ihm̄ dormientē eleuāt ꝛ ꝯpatere ipis. ꝛ attende h̄ diligent qꝛ multa ꝛ bona ꝯſiderare potes in p̄nti negocio Prīo ꝯſidera quēadmodū dn̄s in ſua ꝑſona ſuſcepit aliqn̄ ꝓſpera. aliqn̄ aduerſa. Et tu ſi ſic tibi ꝯtigerit nō ſis impatiēs. Nā iuxta montē inuenies vallē. Ecce eīm in natiuitate ſua xp̄s magnificat⁹ fuit a paſtorib⁹ tāqꝫ de⁹. ꝛ poſt partuꝫ

parū circūciſus fuit tanq̄ꝫ pctōꝛ. deinde ve/
nientes magi eū plurimum honoꝛauerūt. ꝛ
nihilominꝰ ipſe in ſtabulo remanens ſtabat
inť beſtias ꝛ ploꝛabat vt cuiuſdā homūcu/
li filiꝰ. poſtea p̄ntatꝰ erat in tēplo quē multū
extulerūt ſymeon ꝛ anna. ꝛ nūc ab anglō dꝫ
ꝙ fugiat in egyptū. ꝛ de multꝭ talibꝫ poterꝭ
in vita ſua ppenderecꝫ ad nr̄am inſtructio/
nē poſſumꝰ retoꝛq̄re. Cū ḡ ꝯſolationez ha/
bueris. tribulationē expecta. ꝛ ecōtra. Vn̄ in
eis nec extolli nec frāgi debemꝰ. Dat enim
dn̄s ꝯſolatōes ad ſpem ſubleuādā ne deui
emus. Et tribulationē ad hūilitatē ꝯſuan/
dā. vt cognoſcētes miſeriā nr̄am ſpi ſuo ſte
mus timoꝛe. Ad nr̄am ḡ inſtructōnē hec fe
ciſſe meditemur. ꝛ etiā vt ſe diabolo occul/
taret. Scd̄o ꝯſidera circa dei beneficia ꝛ
ꝯſolatōes ꝙ q̄ ea pcipit nō dꝫ ſe p̄ferre non
pcipienti ꝛ q̄ nō pcipit nō deijciať animo. nec
hn̄ti inuideat. Hoc dico. qꝛ angeloꝝ locuti
ones fiebāt ioſeph. ꝛ nō mr̄i. cum eā lōge ea
eſſet inferioꝛ. Itē ꝛ q̄ pcipit licet nō pcipiat
p ſuo velle nō dꝫ eſſe ingratꝰ nec murmura
re. cū etiā ioſeph q̄ tantꝰ erat apud deū non
palā ſed ī ſomnis tales allocutiōes pcepit.

Tercio ꝯſidera quō dn̄s pmittit ſuos p/
ſecutōibꝫ ꝛ tribulatōibꝫ vexari. Tūc em̄ ma
gna erat tribulatio mr̄i ꝛ ioſeph. cū viderāt
pueꝝ ad occiſionē q̄ri. q̄d em̄ grauꝰ audire
poterāt. Et erat eis in h̄ tribulatio magna.
qꝛ licet ſcirēt eū filiū dei eſſe. tn̄ poterat ſen
ſualitas eoꝝ turbari ꝛ dicere. Dn̄e deꝰ om
nipotēs q̄d opus ē ꝙ iſte euꝰ filius fugiat.
Nō potes hic eū defendere. Et etiā in hoc
erat tribulatio ꝙ in ťrā longinquā opoꝛte/
bat eos ire quā ignrabāt. ꝛ p vias aſpas cuꝫ
eēnt inhabiles ad eūdū. Dn̄a ꝓpť iuuētutē.
ioſeph ꝓ ꝓpter ſenectutē. ipſe etiā puer quē
poꝛtare hēbāt vix erat duoꝝ mēſiū. ꝛ pegri
nari hēbant in ťra aliena. ꝛ paupes q̄ī nihil
hn̄tes. Oīa em̄ iſta ſunt afflictōis materia.
Tu ḡ cū tribularꝭ patiētiā habe. nec credas
tibi ab eo ꝓuilegiū dari. q̄ nec ſibi tribuit
nec mr̄i. Quarto ꝯſidera benignitatem.
Vides em̄ quō ꝛ q̄ꝫ cito pſecutionē patiť. et
fugā de ťra natiuitatꝭ ſue. ꝛ tā benigne cedit
furoꝛi illiꝰ quē poterat pderein momento.
Pꝛofunda ē hec hūilitas. ꝛ patiētia magna
Nolebat em̄ ſibi vicē reddere nec offende/
re. ſꝫ fugiēdo inſidias eiꝰ vitare. Sic ꝛ nos
facere tenemur obiurgātibꝫ. ſ. vel rephēdē
tibꝫ vel pſeq̄ntibꝫ nō reſiſtere. vel de ipſis vin

dictā expetere. ſꝫ patienť eos poꝛtare ꝛ ipſo/
rū furoꝛi cedere. ꝛ qđ plus eſt. p eis oꝛare. vt
alibi dn̄s ī euāgelio docet. Fugiebat ergo
dn̄s ante faciē ꝑui. imo potius ꝑui diaboli.
Poꝛtabat eū mr̄ tenera ꝛ iuuenis valde. et
ſctūs ioſeph multū ſenex in egyptū p viam
ſilueſtrē. obſcurā. nemoꝛoſaꝫ. aſperā ꝛ inha
bitatā. p viā etiā valde longam. Dicit̄ ꝙ ad
iter curſoꝝ ſunt. xij. vel. xv. dietę. p eis autē
fuit foꝛte iter duoꝝ menſiū ꝛ pluriuꝫ. Iue/
runt em̄ vt dꝫ p deſertū illud p qđ tranſiue
rūt filij iſrł in q̄ ſteterūt. xl. annis. Sꝫ quō
faciebāt de victu ſecū poꝛtādo. Ubi etiam ꝛ
quō de nocte q̄ſcebāt ꝛ hoſpitabanť. Ra/
ro em̄ domos ī illo deſerto iueniebāt. Cō/
patere ḡ eis qꝛ laboꝛ difficiľ ꝛ magnꝰ. ꝛ lon/
gus eſt tā ipſis q̄ꝫ puero ihū. ꝛ vade cuꝫ eis.
ꝛ adiuua pueꝝ poꝛtare ꝛ ꝑuias ī oībꝫ in q̄bꝫ
potes. Nō deberet videri nob̄ laboꝛ p no/
biſ ip̄is pniaꝫ agere. p q̄bꝫ tantus laboꝛ ab
alijs ꝛ a talibꝫ ꝛ totiēs eſt aſſumptꝰ. De his
aūt q̄ ipſis in deſerto ꝛ p viā ꝯtigerūt qꝛ pau
ca autētica inueniunť. referre nō curo. Cū
ḡ egyptū intrauerūt oīa ydola ipſiꝰ ꝓuincie
coꝛruerūt ſicē p Iſaiā fuit ꝓphetatum. Iue/
rūt ergo ad q̄ndā ciuitateꝫ q̄ vocať Helio/
polis. ꝛ ibidē aliquā domunculā ꝯducētes
habitauerūt ibidē p ſeptē annos tāq̄ꝫ pegrī
ni ꝛ aduene. paupes ꝛ egeni. Sed hic oc
currit pulchꝛa pia ꝛ cōpaſſiua valde medi/
tatio. Aduertas bn̄ q̄ ſequunť. Unde em̄ ꝛ
quō viuebāt iſti tāto tpe. Nunq̄d mēdica/
bāt. Legiť autē de dn̄a ꝙ colo ꝛ acu q̄rebat
ſibi ꝛ filio neceſſaria. Suebat ergo et fila/
bat mūdi dn̄a. paupťatꝭ amatrix. Multuꝫ
p oēm modū iſti paupťatē dilexerūt. ꝛ eidē
pfecte vſq̄ꝫ ad moꝛtē ꝑuauerūt fidē. Sꝫ nū/
q̄d ibat ipſa p domos petēdo pānū ꝛ alia in
q̄bꝫ oparet. Opoꝛtuit em̄ h̄ p viciniā inote
ſcere. alias vacaſſet a talibꝫ opibꝫ. qꝛ ille mu
lieres nō poterāt diuiſare. Sed ꝛ cū ihs ce/
pit eſſe q̄nq̄nnis vł ſic. Nunq̄d ꝛ ipſe poꝛta
bat ambaſiatas mr̄is. petēdo p ipſa ea in q̄/
bus opari valeret. Nō em̄ hēbat aliū ſcuti/
ferū. Sed ꝛ nūq̄d repoꝛtabat opa facta. pe
tens ex ptē mr̄is. ſolutionē ꝛ p̄ciū. Nōne in
talibꝫ erubeſcebat puer ihs. filꝰ dei altiſſi/
mi. ꝛ etiā mr̄ ipm mittēs. Sꝫ q̄d ſi aliq̄tiēs
dū opus reddidiſſet ꝛ p̄ciū peteret mł'r aliq̄
ſupba. rixoſa ꝛ loq̄x. iniurioſe rn̄dit. opꝰ
factū accepit. eū ſine p̄cio expulit. ꝛ ſic va cuꝰ
domū rediit. O q̄t ꝛ q̄nte ſūt iniurie adue/

nis. q̃s dñs vitare nõ venit ſ; ſuſcipe. Quid
etiã ſi aliq̃n domũ rediens. ⁊ famẽ patiens.
more pueroꝝ petiũt panẽ. nec vnd̃ daret ha
buit mr̃. Nõne in his ⁊ ſilib; totalr̃ ↄcutie/
bant viſcera ſua. Cõſolabať ṽbis filiũ ſuũ.
⁊ ope vt poterat ꝓcurabat. ⁊ ſibi forte aliq̃n
ſubtrahebat de victu vt filio reſuaret. Hec
⁊ his ſilia de puero ihu meditari potes. de/
di tibi occaſionẽ. Tu vo ſic videbiť extẽdas
⁊ ꝓſeq̃ris. ſiſq; paruula cũ paruulo ihu. nec
paruipẽdas talia hũilia. ⁊ q̃ puerilia videť
meditari de ipo. Videnť em̃ dare deuotio
nẽ. augere amorẽ. accẽdere feruorẽ. induce
re cõpaſſionẽ. puritatẽ ⁊ ſimplicitatẽ ↄferre
⁊ hũilitať ⁊ pauptatť. vigorẽ nutrire ⁊ ↄſer
uare. familiaritatẽ ⁊ ↄformitatem facere. ac
ſpem eleuare Nã ad ſublimia aſcendere nõ
valem⁹. ſed qd̃ ſtultũ dei eſt ſapiẽti⁹ ẽ hoib;
⁊ qd̃ infirmũ potẽti⁹. Videť etiã talis; me/
ditatio ſupbiã tollere. cupiditatẽ eneruare
ac curioſitatẽ ↄfundere. Vides q̃t bona in/
de pueniũt. Sis g̃ vt dixi cũ paruulo par/
uula. ⁊ cũ grãdeſcẽte grãdeſcas. ſp tñ hũili/
tate ↄſuata. ⁊ ſeq̃ris cũ q̃cũq; ierit. ⁊ intuea/
ris faciẽ ei⁹ ſp. Sed nunq̃d in ſupioꝛib; at/
tendiſti. q̃ laborioſa fuerit eoꝝ paupertas. ⁊
q̃ verecunda. Et ſi ex ope manuũ victũ q̃re
re oportebat. q̃d de veſtimẽtis dicem⁹. q̃d
de vtenſilib;. ſ. lectť ⁊ aliis infra domũ opoꝛ
tunis. Nunq̃d duplicia hẽbãt. nunq̃d ſup/
flua. nũq̃d curioſa. Hec ↄ paupertatẽ ſunt. et
ĩõ etiã ſi hr̃e poſſet nollet ea paupertať ama/
trix. Sed ⁊ nũq̃d dña ſuendo vl' alias ope/
rãdo faciebat more q̃rũdã opa curioſa Ab/
ſit. Faciat hec q̃ tps ꝑdere nõ curat. Nõ ei
poterat ipa in tãta poſita egeſtate tps in va
nis expendere. ſed nec alias feciſſet. Eſt eñ
ꝑiculoſiſſimũ viciũ. ⁊ maxie tpib; nr̃is. Vis
videre quõ. Attẽde pmo quõ tps ad laudẽ
dñi ↄceſſum. expendiť ↄ ipm in vanis. mul
tũ em̃ pl⁹ de tpe occupat q̃ expediat curio/
ſum op⁹. ⁊ h̃ malũ eſt valde. Scdo q: faci/
enti eſt cã vane gl'e. O q̃tiens aſpicit. recogi
tat ⁊ mente reuoluit. etiã q̃n nõ opať. ⁊ etiã
q̃n dz diuinis intẽdere vt pulchꝛ op⁹ faciat. ⁊
exinde ſe reputat et vult reputari. Tercio
q: ei cui facit eſt cã ſupbie. tali eñ oleo ignis
ſupbie nutriť ⁊ magť accẽdiť. Sic eñ rudia
⁊ groſſa ſunt hũilitatť fomẽta. ſic iſta ſupbie
Quarto q: ẽ materia retrahẽdi aiam a deo
Nã iuxta btm̃ Gregť. Tanto q̃ a ſuperno
amore diſſugiť q̃nto inferi⁹ delectať. Quin

to q: eſt ↄcupiã oculoꝝ. de trib; vnũ; ad q̃
oĩa pctã de mũdo reducunť. Ad nihilũ eñ
talia curioſa valẽt. niſi vt exinde oculi vane
paſcanť. Quotiẽs aũt q̃s in talib; delecta/
biliť et vane oc'os paſcit tã q̃ facit. tã q̃ poꝛ
tat ⁊ vtiť. totiẽs offendit Sexto q: mltoꝝ
alioꝝ eſt laq̃us ⁊ ruina. nã talia reſpiciẽtes.
multis modis offendere pñt. Vel malũ ex
emplũ hñdo. vl' delectabiliť aſpiciẽdo. vl' ſi/
miliť ↄcupiſcẽdo vl' iudicãdo vl' murmurã
do vl' detrahẽdo. Cogita g̃ q̃tiẽs de⁹ offen
di p̃t anteq̃ illa curioſitas ſit deleta. de oĩ/
bus aũt illis ipe q̃ tale op⁹ facit eſt cã. Vnd̃
etiã ſi tibi dicerẽ q̃ talia ꝑ me faceres l' cer/
tiſſime ſcires me talib; vti velle. tu facere ñ
deberes. q: nulla de cã pctõ ↄſentiendũ eſt
⁊ ab offenſa dei eſt omnib; modis abſtinẽ/
dum. Quanto g̃ magť offendis ſi tuo motu
ad ſolã cõplacentiã facis volẽs magť place
re creature q̃ creatoꝛi. Hec igiť faciũt q̃ ſe/
culariť viuũt. Talia em̃ ſunt oꝛnamẽta mũ
di ⁊ blaſphemia dei Sed q̃ in puritate cõ
ſcientie viuere intẽdit. miroꝛ quõ hec face/
re audet ⁊ ſe hac fece fedare. Vides q̃t ma/
la ex tali curioſitate ꝓueniũt. Adhuc eſt ali
ud malũ ⁊ peius. ſ. q̃ curioſitas directe ob/
uiat paupertati. Et vltra oĩa p̃dicta eſt etiã h̃
q̃ leuis ⁊ vani ⁊ incõſtantť animi ẽ indiciũ.
Hec aũt oia de curioſitate dixi. vt tu curio
ſa deuites. Ab ipis igiť tã faciẽdis q̃ vten/
dis tãq; a venenoſo ſerpẽte oĩno abſtinere
curato. Nõ tñ intelligi dz q̃n aliq̃n liceat fa
cere opa pulchꝛa. ⁊ potiſſime in his q̃ diuino
cultui mãcipanť. In q̃b; tñ oĩno oꝛdinata
affectio. intẽtio ⁊ delectatio ſũmope cauen/
da eſt. ⁊ ab aĩo ſollicite longi⁹ ꝓpellenda.
De hac aũt curioſitate ſic dicit Berñ. i ſer/
monib; ad clericos ca. xij. Spectacula va/
na. rogo q̃d coꝛpi p̃ſtãt. q̃d ve aĩe ↄferre vi/
denť. nã certe nihil in hoie cui curioſitas ꝓ/
ſit inuenies. friuola ꝓrſus ⁊ inania ac nuga
toria ↄſolatio. ⁊ neſcio q̃d illi durt⁹ impẽer
niſi vt ſp hẽat qd̃ req̃rit. q̃ iocũda q̃etis ſu/
gitãs. curioſa inq̃etudiẽ delectať. Sz re
deam⁹ ad dñam in egyptũ. a q̃ digreſſionẽ
fecim⁹ ꝓpter maledictũ curioſitatť viciũ. et
ↄſpice ipam ĩ laboꝛib; ſuis. ſuendo ⁊ filãdo
texendo. quõ facit ea fideliť. hũiliť ⁊ ſollici/
te. hñs nihilomin⁹ diligentiſſimã curã ſup
filio ſuo. ⁊ ſup gubernationẽ dom⁹. necnon
vigiliis ⁊ oꝛõib; iuxta poſſe ẽ ſp intẽta. Tu
g̃ toto affectu eidẽ cõpatere ⁊ ↄſidera q̃ nõ

habnit oīno gratꝰ regnū dn̄a regni. Sed ⁊ illud forte ꝯtingebat freq̄nt̄ q̄ aliq̄ bone matrone videntes eiꝰ pauptatē. aliq̄ trāſmittebāt eidē. q̄ hūilit̄ ⁊ cū gr̄a ꝑactiōe recipiebat. Sed ⁊ ſcūs ioſeph ſenex aliq̄d opabatur i arte lignaminis. Undiq̄ igit̄ occurrit cōpaſſiōis materia. cū q̄ tandē cū aliquam morā cū ea ꝯtraxerꝫ pete licentiā recedēdi. ⁊ bñdictōe recepta pmo a puero ihū deinde a mr̄e. poſtea a ioſeph genibꝰ flexis cū lacrimis ⁊ cōpaſſione magna. valefacias eis. q̄ tā̄q̄ exbāniti ⁊ exules a patria ſua ſine aliq̄ cā remanēt ad pegrinādū ibidē p ſeptē annos. in ſudore ſui vultus victuri.

De reditu dn̄i ex egypto. Ca. xiiij.

Ompletis ſeptē ānis q̄bꝰ deꝰ pegrinatꝰ eſt i egypto. angelꝰ dn̄i appnit ioſeph in ſomnis dicēs. Tolle puerū ⁊ mr̄em eiꝰ. ⁊ vade in trā iſrl̄. Defuncti eī ſunt q̄ q̄rebāt aīam pueri. Qui accepit puerū ⁊ mr̄em eiꝰ ⁊ rediūt in trā iſrl̄. ⁊ cū puenit ibi. audiēs q̄ archelaꝰ filiꝰ herodis regnaret ibi. timuit illo ire. Et iterū admonitꝰ ab angelo iuit i galyleā ciuitatē nazareth. Fuit aūt reditꝰ eiꝰ circa feſtū ephie. ſ. ſcd̄a die put in martilogio legit̄. Uides etiā hic ſicut tactū in ſupiori tractatu quō dn̄s dat ꝯſolatiōes ⁊ reuelatiōes p partes ⁊ non ita plenas vt appetitꝰ expoſceret q̄d ex duobꝰ i hoc facto ppendere potes. Tū q̄ in ſomnis nō palā vt tibi dixi. tū etiā q̄ nō vna vice ſꝫ p duas vices ei dixit ad quē locū ire deberet. Et dicit glo. q̄ hoc fecit dn̄s. q̄ ex frequēti viſitatiōe q̄s cert. or reddit̄. Unde q̄leſcūq̄ ſunt nob̄ debēt videri magne ⁊ inde ſimus grati. q̄ ſp ex pte ſua facit q̄d nob̄ vtilꝰ eſſe cognoſcit. Nūc aūt circa dn̄i reditū inſiſtamus. Circa quē diligent̄ attēde. q̄ pia eſt hec meditatio valde. Redeas ḡ in egyptū gr̄a viſitādi puerū ihm. quē cū extra int̄ pueros forte inueneris. ipē te vidēs occurret tibi. q̄ benignꝰ ⁊ affabilis ⁊ curial̄ eſt. Tu vero genuflectens oſculeris pedes eiꝰ. ⁊ poſt int̄ brachia ipm ſuſcipias ⁊ aliq̄ntulū cū eo q̄eſcas. Tandē forte dicet tibi. Data eſt nob̄ licentia in trā nr̄aꝫ. ⁊ cras hinc recedere debemus. bona hora veniſti. q̄ redibis nobiſcū. Cui alacrit̄ rn̄deas te ex hoc multum gaudere. ⁊ q̄ tu optas ſeq̄ q̄cunq̄ ierit. ⁊ in his collocutionibꝰ delecteris cū eo. Dixi iā tibi. q̄ hmōi q̄ puerilia vident̄ meditari. multū valēt. ⁊ poſtea ad maiora trāſmittūt. Poſtea ducet te ad mr̄em. ⁊ curialit̄ honorabit. tu h̄o genuflectens. fac ei reuerētiā ⁊ ſctō ſeni ioſeph. et reqeſcas cū eis. Mane ſeq̄nti die videb aliq̄s bonas matronas de ciuitate. ⁊ etiā hōmines venientes ad ſectandū eos uſq̄ extra portā ciuitatꝫ. ꝓpter placabilē ⁊ ſctām ꝯuerſatione ipoꝝ. Predixerāt ei diſceſſū ſuū p vicinitā p plures dies. Primū q̄ nō ē ꝯueniens q̄ ſubito q̄i furtim inde recederēt. ſecus tm̄ fuit qn̄ venerūt in egyptū. q̄ timuerūt mortē pueri. Incipiūt em̄ recedere ⁊ ioſeph cū hōibꝰ pcedit. ⁊ dn̄a ſequit̄ a longe cū matronis. Tu vero accipiēs puerū p manū vade in medio an̄ mr̄em. nā ipm poſt ſe nō dimittet. Cū aūt ſūt extra portā. ioſeph nō ſe patit̄ amplꝰ ſociari. Tunc vero aliq̄s ex illis diues cōpatiēs pauptati eoꝝ. puerū vocat vt aliq̄s ei denarios tribuat ꝓ expenſis. Uerecundat̄ puer accipe. tm̄ pauptatis amore manū parat. pecuniā accipit verecūde ⁊ gr̄as agit. ſic ⁊ plures fecerūt. Vocatur etiā a matronis. ⁊ ſilr̄ faciūt. Nec minꝰ hic mr̄ verecundat̄ q̄ filꝰ. Uerūtm̄ hūilit̄ gr̄as eis egit. Uere hic eis cōpati potes. cum ille cuiꝰ eſt tra ⁊ plenitudo eiꝰ. ꝑ ſe ⁊ mr̄e ⁊ nutricio ſuo ſic pauptatē artā elegerit. ⁊ in tanta penuria vixit. Multū in eis relucet pauptas ſctiſſima. ⁊ nob̄ amabilē ⁊ imitabilē oſtidunt. Tandē gr̄as agētes eis valefaciūt oibꝰ. ⁊ ſuum arripiūt iter. Sed quō redibit puer ihs adhuc tener infantulꝰ. difficilior em̄ mihi videt̄ reditꝰ q̄ acceſſus. nā qn̄ venit in egyptū ita paruulus erat q̄ portari poterat. nunc aūt ſic magnus eſt q̄ portari non ꝑualet. et ſic paruꝰ q̄ p ſe ire nō poteſt. Sed forte aliquis ex illis bonis viris dedit vel accomodauit aliquē aſellū ſup quē ire poſſet. O puer egregie ac delicate. rex celi ⁊ terre quātū laboraſti ꝓ nob̄. ⁊ q̄ cito cepiſti. Bene ꝓpha i vr̄a ꝑdixit pſona. Paup ſum ego ⁊ in laboribꝰ a iuuentute mea. Penurias magnas. labores arduos. ⁊ afflictiones corpis ꝯſtantiſſime aſſūpſiſti. habuiſtis voſipſos q̄i odio p amore nr̄o. Certe ſolus hic labor de q̄ nunc tractamꝰ ad plenā redemptionē ſufficere debuiſſet. Accipe ergo puerū ihm ⁊ pone ſup aſellū. ac fideliter ducas eū. ⁊ cum deſcēdere voluerit letant̄ eum in brachijs ſuſcipias ⁊ aliquātulū teneas. ſaltē quouſq̄ veniat mr̄ eiꝰ. q̄ aliq̄ntulum tardius ſiue planꝰ ambulat. tūc puer ibit ad eam. et itq̄ mr̄i requies magna. re-

ceptio filij. Vadunt ergo ⁊ trãſeunt ꝑ deſertũ ꝑ q̃d venerũt ⁊ in ipſo itinere ſepe poteris eis cõpati. hñtes parũ q̃etis. ⁊ reſpice eos fatigatos. ⁊ ex labore deuictos tã de die q̃z de nocte. Cũ autẽ fuerũt ꝓpe finẽ deſerti inuenerũt iohẽm baptiſtã. q̃ iam ibi pñiam agere cepat. cũ tñ nullũ hrẽt pctm̃. Dicit̃ ꝙ locus iordanis in q̃ iohẽs baptizauit eſt ille vnde tranſierũt filij iſrl̃ qñ venerũt de egypto ꝑ dictũ deſertũ. ⁊ ꝙ ꝓpe illũ locũ in ipſo deſerto iohẽs pñiam fecit. Vñ poſſibile eſt ꝙ puer ihs inde trãſiens in reditu ſuo inuenit eũ ibidẽ. Mediteris ergo quõ ſuſcepit eos alacrit̃. ⁊ ibi aliquãtulũ ſubſiſtẽtes comederũt cũ eo illa cruda cibaria. Tandẽ in menſa recreatione ſpũs habita. valefecerunt ei. Tu aũt ⁊ in aduentu ⁊ in receſſu genuflecte iohãni. deoſculãs pedes eius. bñdictionẽ petens ⁊ ei te recõmẽdans. excellẽs eñ ⁊ valde mirabilis a cunabilis eſt puer iſte. Ipſe eñ fuit pm⁹ heremita ⁊ pncipiũ ⁊ via religioſe viuere volentiũ. Fuit ergo puriſſimus. fuit p̃dicator ꝑmaxim⁹. fuit plus q̃z ꝓpha. fuit etiã martyr glioſus. Poſtea tranſeuntes iordanẽ applicauerũt ad domũ elyzabeth. vbi magnũ ⁊ iocundũ feſtũ factũ fuit inter eos Et ibidẽ audiẽs ioſeph ꝙ archelaus filius herodis regnabat ĩ iudea. timuit ⁊ admonit⁹ in ſomnis ab angelo iuerũt in galyleã in ciuitatẽ nazareth. Ecce reduxim⁹ puerũ ihm̃ de egypto. ⁊ eo reuerſo ꝯcurrũt ſorores dñe. ⁊ alij ꝯſanguinei ⁊ amici ad viſitandos eos. Ipi aũt in nazareth q̃eſcunt. ⁊ paupem vitam ducũt. Exinde aũt vſq̃ ad duodecimũ etatis annũ pueri ihu aliq̃d nõ legit̃ de ipſo. Dicit̃ tñ ⁊ veriſimile eſt ꝙ adhuc ibi eſt fons de quo puer ihs deferebat aquã mr̃i. Faciebat eñ hmõi ſuiria matri humilis dñs. nõ eñ hẽbat aliũ ſeruientem.

Potes etiã hic meditari ꝙ cũ mr̃e ꝓpria ſcʒ ſorore dñe veniebat iohẽs euãgeliſta. q̃ tũc erat ãnoꝝ q̃nq̃. Nã legit̃ de ipſo ꝙ obijt anno a paſſione dñi. lxvij. etatis ꝟo ſue anno. xcviij. ⁊ ſic tpe paſſionis dñi hẽbat. xxxj. annos. cũ dñs hrẽt. xxxiij. vel paꝝ pluſ. Cũ ergo in hoc reditu domin⁹ eſſet. vij. annoꝝ. iohannes erat q̃nq̃. Intuere itaq̃ ipſos ſtãtes ſimul ⁊ cõuerſantes ſicut dominus dabit tibi. Hic enim fuit poſtea ille diſcipul⁹ quẽ familiari⁹ diligebat ieſus.

Quõ puer ieſus remanſit in hieruſalẽ.
Capitulum. xv.

Um aũt eſſet annorũ. xij. aſcẽdit cũ
c parẽtibꝰ in hierl̃m ſm ꝯſuetudinẽ ⁊ p̃ceptũ diei feſti. ⁊ durabat ꝑ dies octo. Laborabat ergo etiã nũc puer ihs itineribꝰ longis. ⁊ vadit vt honoret prẽm ſuũ celeſtẽ in feſtis ſuis. Eſt eñ amor ſũm⁹ inter prẽm ⁊ filiũ. ſed maior erat ei afflictio. ⁊ dolor cordis acerbior. de inhonoratiõe pr̃is in pctõꝝ multiplicũ cõmiſſiõe q̃z de honore parentis ⁊ exterioris pompe feſti leticia. Stabat ergo dñs legis obſuans legẽ. ⁊ inter alios ꝯuerſans humilit̃ q̃ꝫ q̃libet ali⁹ pauperculus. Conſumatis aũt diebꝰ feſti recedentibꝰ parentibꝰ ipſe ĩ hierl̃m remãſit. Attende hic bene ⁊ oĩbꝰ q̃ dicunt̃ ⁊ fiũt te pñtem exhibeas. Valde eñ deuota materia ⁊ ꝓficua eſt hec. Dixi autẽ tibi ſup̃ ca. vj. in pncipio ꝙ nazareth vbi dñs hitabat a hierl̃m diſtat xiiij. vel. xv. miliaria vel circa. Cũ ergo mr̃ ⁊ ioſeph ꝑ diuerſas vias incedentes venerũt in ſero ad locũ. vbi dieta explebat̃ ⁊ vbi hoſpitari deberẽt. videns dña ioſeph ſine puero quẽ cum ipſo rediſſe credebat. querit ab eo. vbi eſt puer. ⁊ iſte ego neſcio. non redijt mecũ. tecũ eñ eũ rediſſe credebam. Tũc illa dolore vehementi cõcuſſa cũ lachrymis dixit. nõ redijt mecũ. Video ꝙ nõ bene filium meũ cuſtodiui. ⁊ velociter cepit ire ꝑ domos. ⁊ q̃z decent̃ potuit illo ſero circuibat. querẽs de ipſo ⁊ dicẽs. Vidiſtis vos filium meum. ⁊ vos vidiſtis ne filiũ meũ. ⁊ vix p̃ dolore ⁊ ardore deſiderij ſe ſenciebat. Joſeph vero ſequebat̃ eandẽ cũ fletu. Quo non inuento. qualẽ quietẽ habere poterant cuipſa cogita ⁊ maxime mater que ipm̃ arctius diligebat. Et licet a notis cõfortaret̃. non tamen poterat cõſolari. Quid eñ erat ꝑdere ieſum. Conſpice bene ipſam ⁊ vehement̃ cõpatere. q̃r in anguſtia eſt aĩa ſua. nunq̃ ex quo nata fuit vſq̃ tunc fuit in tãta. Nõ ergo turbemur qñ tribulatiões habem⁹. cũ etiã matri nõ pepcit dñs. ad ſuos eñ eas ꝑmittit venire. ⁊ ſignũ ſunt ſue dilectõis. Nobis autẽ expedit eas habere. Tandẽ dña in camera ſe recludens. ad orationẽ ⁊ planctum ſe cõuertit. dicẽs. O deus ⁊ pater eterne clementiſſime ac benigniſſime vobis placuit mihi dare filiũ veſtrũ. ſed ecce ꝑdidi eum. ⁊ neſcio vbi ſit. Reddite eũ mihi. O pater tollite mihi amaritudinẽ iſtã ⁊ oñdite mihi filium meum. Reſpicite pr̃ afflictionẽ cordis mei ⁊ nõ ad negligentiã meã. Incaute eñ

me habui. ſed ignorãs feci. ſed ꝓpter bonitatem veſtrã reddite ipm mihi. q2 ſine ipſo viuere nõ poſſuz. O fili dilectiſſime vbi es. quid eſt de te. apud quẽ nũc hoſpitaris. Nũquid ad patrẽ tuũ rediſti in celũ. Scio eñi ꝙ deus es ꝛ dei fili⁹. Sed quomõ mihi nõ dixiſſes. ſed ꝛ nunq̇d inſidioſe ab aliquo es queſit⁹. Scio eñi ꝙ verus homo es ex me natus. ꝛ alias te ab herode queſituz in egyptũ portaui. Pater tu⁹ te ab omĩ malo cuſtodiat fili mi. Indica mihi fili mi vbi ſis ꝛ veniam ad te. vel tu redi ad me. parce mihi hac vice. q2 nunq̃ ampli⁹ continget mihi vt te cuſtodiã negligent̃. Nunq̇d aliquã offenſam feci tibi fili mi. ꝓpter quã ergo cauſaz receſſiſti a me. Scio ꝙ dolorẽ cordis mei cognoſcis. O fili mi ne tardes venire ad me. Nunq̃ ex quo nat⁹ es vſq̃ modo ſine te fui comedi vel dormiui. niſi nunc ſolũ. mõ aũt ſum ſine te ꝛ neſcio qualit̃ hoc factuz ſit. tu ſcis q2 tu es ſpes mea. vita mea. ꝛ omne bonũ meum. ꝛ ſine te eſſe nõ poſſum. Indica ḡ mihi vbi tu es. ꝛ quomõ te valeã inuenire. Talib⁹ ꝛ ſimilib⁹ dicẽſe mater ꝑ noctez anguſtiabat ſup dilecto filio ſuo. Mane vero ſequẽti die tempeſtiue domũ exeũtes. querebant eũ etiã ꝑ circũſtantia loca. nã ꝑ plures vias patebat redit⁹. Sicut q̇ de ſenis vellet redire piſas. poſſet ire ꝑ podium bonichi ꝛ ꝑ colle ꝛ ꝑ alia loca. Die ergo ſequẽti ibant ꝑ alias vias q̃rentes eũ int̃ cognatos ꝛ notos. quo etiã tunc nõ inuento mat̃ q̃ſi ſine ſpe anxiabat̃ ꝛ nõ poterat conſolari. Tercia vero die redeũtes in hieruſalem inuenerũt eũ in templo ſedentez in medio doctorũ. tunc ipa videns eũ exhylarata q̃ſi reuiuiſcens genuflexit ꝛ cũ lachrymis deo gr̃as egit. Puer aũt ieſus videns matrẽ venit ad eã. quẽ ipa inter brachia ſuſcipiẽs et ſtringẽs ꝛ oſculãs dulciter ponit vultuz ad vultũ. ꝛ tenẽs eũ in gremio ſuo aliquãtulũ cũ eo ſic reqeuit. neq̃ eñi tũc aliq̇d p̄ teneritudine dicere potuiſſet. Poſtea reſpiciens eum dicit. Fili q̇d feciſti nob ſic. ego ꝛ pr̃ tuus dolẽtes q̃rebam⁹ te. Et ille. q̃re me q̃rebans. In his eñi q̄ pr̃is mei ſunt oꝫ me eẽ. Quod verbũ illi nõ intellexerũt. Dicit ḡ ei mater. Fili volo ꝙ redeam⁹ ad domuz noſtrã. nõ vis redire nobiſcũ. Et ille. ego faciam qđ placuerit vob. ꝛ rediit cũ illis nazareth. Vidiſti ḡ afflictionem m̃ris in p̄dicto negocio. Sed q̇d fecit p̄dict⁹ puer i iſto tri deo. Conſpice etiã eũ attente quomõ ſe reducit ad aliqđ hoſpitale pauperũ. Etiã cũ verecundia petit ſe hoſpitari. ꝛ ibidẽ comedit ꝛ hoſpitabat̃ cum pauperib⁹ ieſus pauper. Conſpice eũ ſedentem inter doctores vultu placido. ſapienti ꝛ reuerenti. ꝛ audiebat ꝛ interrogabat eos q̃ſi ignorans quod ex humilitate faciebat. ꝛ etiã ne illi verecũdarent̃ ſuper mirabilib⁹ reſpõſis ei⁹. Cõſiderare autẽ potes in p̄dictis tria valde notabilia. Primuz qui deo vult adherere. nõ debet inter cõſanguineos ꝯuerſari. ſed ab eis diſcedere. Nam ꝛ puer ieſus a ſe dimiſit dilectiſſimã matrẽ. cum operibus patris ſui intendere voluit. ꝛ etiã poſtea queſitus inter cognatos ꝛ notos inuent⁹ non fuit. Secundũ ꝙ qui ſpiritualiter viuit non miret̃ ſi aliquãdo mente arida remanens videt̃ ſibi ſe eſſe derelictũ a deo. cum etiã matri dei hoc cõtigerit. Nõ ergo mente tabeſcat. ſed diligent̃ eum querat ĩ ſacris meditationib⁹ ꝛ bonis operib⁹ ꝑſiſtendo. ꝛ reinueniet eũ. Terciũ ꝙ non debet quis eſſe ꝓprij ſenſus vl̃ ꝓprie voluntatis. Naz cũ domin⁹ ieſus dixiſſet ꝙ oportebat euz operibus patris intẽdere. mutauit conſiliuz. ꝛ matris voluntatẽ ſecutus eſt. ꝛ receſſit cuz ea ꝛ nutricio ſuo ꝛ erat ſubditus illis. In q̄ etiã admirari potes humilitatẽ ipſius. de q̄ plenius infra ꝓximo dicemus.

Quid domin⁹ fecit a duodecimo anno vſq̃ ad triceſimũ annũ. Capl'm. xvj.

r Euerſus ergo domin⁹ ieſus a templo ꝛ hieruſalẽ cum parentib⁹ ſuis ĩ ciuitatẽ nazareth. erat ſubditus illis. ꝛ habitauit ibidem cũ eis ab inde vſq̃ ad principiũ triceſimi anni. Nec in ſcripturis reperit̃ ꝙ in toto iſto tempore aliq̇d fecerit quod mirabile videt̃ valde. Quid ergo mirabimur ꝛ imaginabimur ipm feciſſe. Stetit ne domin⁹ ieſus ocioſus tãto tẽpore. vt nihil faceret dignũ recitatõe ꝛ ſcriptura. Si enim feciſſet. cur non fuiſſet ſcriptum ſicut reliqua facta ſua. Omnino ſtupor videt̃. Sed attende hic bene. quia patenter videre poteris ꝙ nihil faciendo fecit magnifica. Nihil enim de factis eius a myſterio vacat. ſed ſicut virtuoſe operabatur. ſic virtuoſe tacebat. quieſcebat. ꝛ ſe ſubtrahebat. Magiſter ergo ſummus aliquãdo docturus virtutes ꝛ viam vite. cepit a ſua

iuuentute opa facere ỽtuoſa. ſed mõ mirabili ꝛ incognito. ac retroactꝫ tpibꝫ inaudito ſe vicꝫ reddendo in ↄſpectu hoim inutilē ꝛ abiectū ꝛ inſipientē. vt deuote ꝛ ſine omi temeraria aſſertiõe cogitari põt. Nulla tñ in hac meditatõe tibi affirmo. q̄ p auctē ſacre ſcripture vel doctoꝝ ſacroꝝ non ꝓbanť vt etiā in pncipio tibi dixi. Subtrahebat ĝ ſe a ↄſortio ꝛ ↄuerſatõe hoim. Ibat ad ſynagogā (.i. ecc̃iam) ſtabat multū ibi in orone in loco viliori ſe ponēs. redibat domū. ſtabat cū mře. ꝛ aliqñ ſuū nutricium adiuuabat. ꝑtrãſibat eundo ꝛ redeundo inť hoies ac ſi nõ videret hoies. Mirabanť cũcti cernētes iuuenē tã ſpecioſum nihil facere qđ apparebat laude dignū. Expectabãt em̃ ꝙ magnifica faceret. ꝛ opa ꝓbi viri. Cū em̃ puer erat ꝓficiebat etate ꝛ ſapia corã deo ꝛ hominibꝫ. ſed creſcēs ꝛ ꝑueniens a .xij. ãno vſqꝫ .xxx. ꝛ vltra nulla opa faciebat ꝑtendētia ſpeciē aliquã ꝓbitatis ꝛ virilitatꝫ. ſtupebant vehemenť ꝛ deridebãt eū dicentes. Iſte eſt q̃dã inutił. ipe ē idiota ꝛ hõ ue nihilo ꝛ ſtultus ꝛ inſipiēs. Nec etiã lr̃as diſcit. ꝛ inť gentes in ꝓuerbiū venit. ꝙ erať grãdis ꝛ captiuus. Et hũc viuendi morē ſic tenaciť tenebat ꝛ ↄtinuabat ꝙ apud oēs cõiter erat vilis ꝛ abiectꝰ reputabať. Qđ bñ ante ꝑ ꝓphetã dictū fuit in ꝑſona eiꝰ. Ego ſum vermis ꝛ nõ hõ ꝛc. Uides ĝ q̃d faciebat nihil faciendo. reddebat ſe vilē ꝛ abiectū vt dixi omibꝫ. ſed an h̄ tibi paꝝ videť. ipe ↄ̇dē non indigebat ſed ego. Certe in opibꝫ nr̃is nullū maiꝰ reputo nec difficiliꝰ cognoſco. Ad altiſſimū gradū mihi ꝑueniſſe videť. q̃ ad hoc ꝑuenit vt ex corde ꝛ anĩo vero nõ ficto ita ſe vincit ac dñať aĩo ſuo. ac ſupbo ſupcilio carnis ſue ꝙ nolit aliq̃d reputari. ſed ſpni vt abiectꝰ et vilis. Maiꝰ eſt h̄ q̃ʒ vincere vrbes iuxta ſententiã Salomõis Prouer. xvj. dicētꝫ. Melior eſt patiēs viro forti. ꝛ q̃ dñať aio ſuo expugnatore vrbiū. Uſqꝫ ĝ ꝙ ꝑuenias ad hũc gradū nihil tibi videarꝫ feciſſe. Nã eū in veritate oēs ſimꝰ inutiles etiã cū oia bñ fecerimus iuxta ỽbum dñi. quſqꝫ in h̄ abiectionis gradū nõ ſumꝰ. adhuc ĩ ỽitate nõ ſumꝰ. ſed in vanitate ↄſiſtimꝰ ꝛ ambulamus. Qđ etiã apl's mãifeſte oñdit di. ad Gal'. vj. Qui ſe exiſtimat aliq̃d eſſe cū nihil ſit. ipe ſe ſeducit. Si ĝ q̃ras quare dñs ih̃s hoc faciebat. Rñdeo tibi. nõ q2 indigeret. ſed vt nos inſtrueret. Uñ ſi nõ diſcimꝰ. inexcuſabiles ſumus. Abhoiabile ꝓrſus eſt. ſi ſe erigit hõmiculus ꝛ vermiū eſca futurꝰ vbi ſic ſe humilians abiecit dñs maieſtatꝫ. Si aũt abſurdū alicui videať. ꝙ ſic inutiłť ſtaret. ꝛ ꝙ euãgeliſte multa obmiſerũt. ꝛ ſilia dicat. rñderi pt ꝙ nõ erat inutile tante ỽtutꝫ exēpliſi ꝑbere ꝛ facere. imo erat vtiliſſimū ꝛ oim ỽtutum rectū ac ſtabile fundamētū. Sed ꝛ ex ỽbis ipiꝰ in euãgelio Joh. xvj. ſic habemꝰ. Cū venerit paraclytꝰ quē ego mittã vob a pře ſpũꝫ veritatꝫ q̃ a pře ꝓcedit. ille teſtimoniū ꝑhibebit de me. ꝛ vos teſtimoniuꝫ ꝑhibebitis. q2 ab initio mecuꝫ eſtis. ſ. p̃dicatores. Et petrꝰ in electõne ſcti Mathie apli dicit. Oportet ex his viris ꝛc. q̃ intrauit inť nos dñs ih̃s incipiens a baptiſmate iohis ꝛc. Tũc aũ̃ erat incipiēs q̃i annoꝝ .xxx. ſed nec ipe iohes eius p̃curſor fuiſſet. ſi dñs ieſus p̄us eo p̃dicare cepiſſet. Itē ſi p̄us ince piſſet. quõ nõ fuiſſet notꝰ in tot annis a viciniis. q̃ dicebãt. Nõne h̄ eſt fabri filiꝰ. cū poſtea in paruo tpe filiꝰ dauid vocareť etiaꝫ a ſocijs. Si ĝ citius incepiſſet. vel aliq̃ notabilia feciſſet. ſcripta eſſent vł ſaltē aliqua ex eis. nec ſic ex toto oēs euãgeliſte tacuiſſent. Hoc aũt qđ dico videť ipe Berñ. ſentire vt habebis in primo tractatu in vltima auctē Quõcũqꝫ ſe habeat ỽitas. ego ſic meditari piuꝫ valde puto. Fabricabat ĝ dñs ih̃s ſic faciendo gladiū hũilitatꝫ vt ꝑ ꝓpham fuerat dictū ei. Accingere gladio tuo ſup femur tuum potētiſſime. Nullo q̃ppe decētiꝰ gladio q̃ʒ hũilitatis decebat ſupbū aduerſariū iugulare. Nã gladio ſue magnitudinis nõ legimꝰ ꝙ fuerat vſus. ſed potiꝰ ↄtrariū ꝑ illo tpe. q̃ maxime indiguiſſet, ſcꝫ tpe paſſiõis. Idē ꝓpheta ↄq̃ſtus eſt ad deū přem ꝓ filio dicens. Auertiſti adiutoriuꝫ gladij eius. ꝛ nõ es auxiliatꝰ ei in bello. Habes ĝ quõ dñs ih̃s cepit p̄us facere q̃ʒ docere. Docturus ei erat. Diſcite a me q2 mitꝭ ſuꝫ ꝛ hũilis corde. Hoc ĝ p̄mo facere voluit. ꝛ nõ ficte. ſꝫ ex corde faciebat. ſicͭ ỽe ꝛ ex corde hũilis erat ꝛ mitis. Nõ poterat ĩ eū cadere ſimulatio. ſꝫ potiꝰ intim̃ fundauit ꝛ ꝓfundauit ſe in hũilitate ꝛ vilitate ꝛ abiectõe. ꝛ ſic etiã ſe in ↄſpectu oim ãnihilauit. ꝙ etiã poſtq̃ʒ p̃dicare incepit. ꝛ loq̃ altiſſima ꝛ diuina. ꝛ etiã facere miracula ꝛ magnifica opa. non reputabant eū. ſed vilipendebant ꝛ deridebãt. dicentes. Quis eſt hic. Nonne hic eſt fabri filius. et alia ſimilia deriſoria et deſpectiua.

Verificatū ĝ ē ƺ būc itel'ectū ꝟbū apli dicētis. Ex nanuit ſeipm formā ſui accipiēs. ⁊ nō ſolū cuiuſcꝫ ſui ꝑ incarnationē. ſed iutilis ſui ꝑ būilē ⁊ abiectā ꝯuerſationē Uis ĝ videre ꝙ potētiſſime būc gladiū ſibi accinxerit ꝯſidera ſingulos act⁹. ſꝑ in eis relucet būilitas vidiſti in ſupiorib⁹. reducas bñ in memoriā. Habem⁹ in ſeqntib⁹ etiā ĩ mult ꝙ augmentatā vſqꝫ ad mortē fidē ei ſuauit ⁊ etiā poſt mortē. necnō etiā p⁹ aſcēſionem. Nōne in fine lauit pedes diſcipl'oꝝ. Nōne būilitat⁹ vltra ꝙ̄ȝ dici poſſet cruc patibuluȝ ſuſtinēdo. Nōne p⁹ reſurrectōēȝ g'orificat⁹ vocabat diſcipl'os ſuos frēs Vade (dixit magdalene) ⁊ dic frīb⁹ meis Aſcēdo ad patrē meū ⁊c̄. Nōne etiā p⁹ aſcēſionē locut⁹ eſt paulo būilr qi ad cōparē ſuū. Saule ſaule q̄d me pſeq̄ris. Nec ibi noiauit ſe deū neꝙ ihm. Nōne ⁊ in ſede maieſtat ſue ꝯſiſtēs dictur⁹ eſt ĩ die iudicij. Qādiu feciſt vni ex his frīb⁹ meis mīmis mihi feciſtis Nō ſine cā ꝟtutē hāc tm̄ amauit. Sciebat eīm ſicut ōis pcti ſupbia ſic fundamētū oīs boni ⁊ ſalutis būilitas. Sine h̄ fundamēto fruſtra ſit edificiū. Unū nec de ꝟginitate nec de paupertate nec de aliq̄ ꝟtute vel oꝑe ſine būilitate ꝯfidas. Hic ĝ ipſam fabricauit. i. oñdit q̄lr poſſit acq̄ri. ſ. ꝑ vilificationē ⁊ ꝑ abiectionē ſuipi⁹ in ſuo ⁊ alioꝝ ꝯſpectu ⁊ ꝑ ꝯtinuū exerciciū būiliū opeꝝ. Vade ĝ ⁊ tu fac ſilr. ſi būilitatē vis adipiſci. Oportet enī ꝙ ꝑcedat būiliatio. i. ſui vilificatio ⁊ exercitatio viliū opeꝝ ⁊ būiliū. De q̄ ſic ait Bern. in epl'a ad egregiū canonicū ſecularē. Hūilitas ad quā vtiqꝫ ducit būiliatio. toti⁹ eſt ſpūalis fabrice fundamētū. Siq̄dē būiliatio via eſt ad būilitatē ſic patiā ad pacē. ſic lectō ad ſcientiā. Si ꝟtutē appet būilitat. viā nō refugias būiliatōis. Nā ſi nō poter būiliari nō poteris ad būilitatē ꝑuehi. Idē. xxxiij. Cātico. Oportet būilr ſentire de ſe. tendentē ad altiora. ne dū ſup ſe extollir. cadat ad ſe. niſi in ſe firmir ꝑ verā būilitatē fuerit ſolidat⁹. Et q2 niſi būilitat merito maxia minime obtinenr. ꝓpterea q̄ ſub veh ē d⁹ eſt correptiōe būiliar. būilitate merer. Tu ĝ cū te būiliari vider. habeto ſignū illud in bonū. diuino argumētū eſt grē appropinq̄nt. Nā ſic ante ruinā exaltar cor. ita ⁊ añ exaltationeȝ būiliar. Sane vtrūqꝫ leg. deū. ſ. ⁊ ſupbis reſiſtere. ⁊ būilib⁹ dare grām. Ac paꝝ eſt. cū ꝑ ſeipm nos būiliat de⁹. ſi tunc libenr accipimus. niſi q̄ñ ⁊ ꝑ aliū h̄ facit. ſapiam⁹ ſimilir. Quobrē accipe h⁹ rei mirabile documentū de ſctō dauid. Aliq̄ñ maledictū eſt ei etiā a ſuo. at ille nec cumulatā iniuriā ſenſit. q2 ꝓſenſit grāȝ. Quid mihi ait ⁊ vob filij ſaruie O vere hoīem ſm cor dei. qui ſe vlciſcēti potius ꝙ̄ȝ exprobrāti ſuccēſendū vel iraſcēdū putauit. Unū ⁊ ſecura ꝯſcia loq̄bar. Si reddidi retribuenti ⁊c̄. Et de hac ꝟtute hec ad pñs ſufficiāt. Et redeam⁹ ad intuendos act⁹ ⁊ vitā dñi ieſu ſpeculi nr̄i. ſ c̄ ē ꝑncipale nr̄m ꝓpoſitū. Igir te oīb⁹ pñtē exhibeas vt ſepi⁹ tibi dixi. Et ꝯſidera illā ſup oēs alias bñdictā familiā paruā. ſed valde excelſā paupem ⁊ būilē vitā ducentē Felix ioſeph ſenex q̄rebat qđ poterat de arte lignaminis. Dña vero acu ⁊ colo ꝑcio laborabat Faciebat ⁊ alia dom⁹ obſequia q̄ multa ſūt. vt tu meli⁹ noſti Parabat victū ſponſo ⁊ filio et alia expedientia faciebat. nō eīm hēbat famulē. Cōpatere ĝ ſibi quā ſic ſuis manib⁹ laborare oportet. Cōpatere etiā dño ihu. q2 ipſe eā adiuuabat. fidelir laborabat ĩ his q̄ poterat. Venit eīm vt ipſe ait miſtrare et nō miſtrari. Nōne ĝ ĩ ponēda mēſula. cubilib⁹ aptādis ⁊ alijs ſecretiorib⁹ dom⁹ eaȝ adiuuabat Intuere ĝ eū bñ būilia obſequia per domū facientē. Et nihilomin⁹ etiaȝ dñam intuere. Cōſpice etiā q̄lr ipi tres ſil' comedūt ad vnā menſulā ꝑ ſingl'os dies. nō lautas ⁊ exq̄ſitas. ſȝ paupes ⁊ ſobrias cenas ſumentes. Et q̄lr poſtea colloquunr. nō inania ⁊ ocioſa ꝟba. ſed plena ſapiā ⁊ ſpūſctō. nec min⁹ mēte reficiunr ꝙ corpe. Sȝ q̄liter p⁹ aliq̄lē recreatōnē ad oꝛonē ſe ꝯuertūt in cubilib⁹ ſuis. nō eī erat eis dom⁹ ampla ſȝ pua. Meditare ēt circa cubicula. ſ. vnū ꝑ q̄libet eoꝝ. ⁊ intuere dñm ihm ſup vnū in ſero p⁹ oꝛonē ſe cōponere ꝑ ſingulas noctes tā lōgiſſimi tp̄is ſic būilr. ſic vilir. vt q̄cūqꝫ ali⁹ paupcul⁹ de ꝓpl'o. ſic etiā ꝑſeuerant q̄libet ſero in h̄ ſtatu deberes euȝ aſpicere. O de⁹ abſcondite q̄re ſic affligebat corp⁹ iſtō innocentiſſimū. vnius q̄ppe noct ꝑegrinatio ſuff cere debebat ad totius mūdi redēptionē. Amor ad h̄ cōpellebat ĩmēſur. vehementr zelabat ꝑdita. vr̄is humer ad celeſtia paſcua reportāda. Vos rex regū et de⁹ etne qui oīm penuriā ſubleuat. oīa ſubminiſtrat. oīb⁹ habūdant ꝑut exigit c⁹qꝫ cōditio. Vob tātā pauptac. viliatē ⁊ aſpirarē vigilādo. dormiēdo. abſtinēdo. comedēdo.

Accep. ad plura. de virtute humilitatis.

ꝛ alijs v̄ris oībꝫ actibꝫ ꝑ tā longa tp̄is ſpa/
cia reſuaſtis. Ubi ḡ ſūt q̄rētes ocia corꝑis
q̄rentes curioſa ornamēta ꝛ varia. Nō di/
dicimꝰ in ſcola hꝰ mḡri q̄ talia volumꝰ. ſed ꝛ
nunq̄d ſapiētiores eo ſumꝰ. Jp̄e nos docu
it v̄bo ꝛ exēplo hūilitatē. pauꝑtatē. afflictio/
nē corꝑis ꝛ laborē. Seq̄mur ḡ ſūmū mḡrm
q̄ nec fallere vult nec falli pt̄. Et hn̄tes iux/
ta doctrinā apl̄i victū ꝛ veſtitū his cōtenti
ſimꝰ ad ꝯgruentē neceſſitatē. nō ſuꝑhabun/
dantiā. Alijs etiā v̄tutū exercitijs ꝛ ſp̄ūali
ſtudio ꝯtinue indeſinent̄ ꝛ vigilātiſſime in/
ſiſtentes ꝛc̄.

De baptiſmo dn̄i no/
ſtri ieſu chriſti. Capl̄m. xvij.

C Ompletis ḡ. xxix. annis etatꝫ ſue. q̄/
bus vt dictū eſt ſic penoſe vixerat ꝛ
abiecte. Dicit dn̄s ih̄s mr̄i. Tempꝰ
eſt vt vadā ꝛ glorificē ꝛ manifeſtē p̄rem me/
um. ꝛ oſ̄dā me mūdo ꝛ operer aīaꝝ ſalutē ꝑ
q̄ me p̄r huc miſit. Cōfortꝛ ḡ mr̄ bona. q̄ꝛ
cito redibo ad te. ꝛ genuflectēs hūilitatꝫ ma
giſter petijt bn̄dictionē. Jp̄a ꝯo ſil̄r genu/
flectens ꝛ cū lachrymis eū amplexās tener
rime dixit. Fili mi bn̄dicte vade cū bn̄dicti
one p̄ris tui ꝛ mea. eſto mēor mei. citoq̄ꝫ re/
dire memēto. Sic ḡ reuerent̄ ſe licentians
ab ea ꝛ nutricio ſuo Joſeph iter arripuit a
nazareth v̄ſus hierl̄m ad iordanē vbi erat
iohēs baptizās. q̄ locꝰ diſtat a hierl̄m. xviij
miliaria. Uadit aūt ſolꝰ vn̄s mōi. nōdū eīn
hēbat diſcipulos. Intuere ḡ eū ꝓ deo dili/
gent̄ q̄uō vadit ſolus. pedibꝫ nudis. ꝑ tam
longa itinera. ꝛ vehement̄ eidē cōpatere. O
dn̄e. q̄ tranſitꝫ. Nōne vos eſtis ſuꝑ oēs re/
ges tr̄e. O dn̄e. vbi ḡ ſunt barones ꝛ comi/
tes. duces ꝛ milites. equi ꝛ cameli. elephan/
tes ꝛ currꝰ. barueſq̄ ꝛ famuli ꝛ frequētia co/
mitiue. Ubi ſūt q̄ vos circūdēt ꝛ defendāt
ab irruentibꝫ turbis. vt morꝫ eſt alioꝝ regū
ꝛ viroꝝ magnoꝝ. Ubi ſunt tubaꝝ clangor.
inſtrumentoꝝ ſonitꝰ. ꝛ vexilla regalia. Ubi
ſunt q̄ p̄cedūt ad hoſpicia ꝛ neceſſaria p̄pa/
rāda. Ubi ſunt honores ꝛ pompe q̄bꝫ nos
v̄miculi vtimur. Nōne dn̄e pleni ſunt celi ꝛ
tr̄a gl̄a v̄r̄a. quō ḡ ſic itis inglorīꝰ. Nōne voſ
eſtis cui mille milia miſtrabāt ī regno v̄r̄o
ꝛ decies cētena milia aſſiſtebant. Cur ḡ ſic
ſolus inceditꝫ calcādo trām pedibꝫ nudis.
Sꝫ nō eſtis ī regno v̄r̄o mō. quā puto cāꝫ.
Nā regnū v̄r̄m nō eſt in h̄ mūdo. Exinaniſtꝫ
voſ ip̄m ſumēdo formā ſ̄ui. nō regis. Factꝰ
eſtis ſic̄ vnꝰ ex nob. ꝑegrinꝰ ꝛ aduena ſic̄ oēſ
p̄res n̄ri. factꝰ eſtis ſ̄uꝰ vt nos reges fiamꝰ.
Ueniſtis eīn vt nos ad regnū v̄r̄m adduce
retꝫ. viā ponēdo añ oculoſ n̄ros ꝑ quā illuc
aſcēdere valeamꝰ. Sed q̄re illā negligimꝰ.
q̄re vos nō ſeq̄mur. q̄re nō hūiliamus noſ/
ip̄os. q̄re honores ꝛ pompas caduca ꝛ va/
na ſic auide poſcimꝰ ꝛ tenemꝰ. Certe q̄ꝛ re/
gnū n̄r̄m ē de h̄ mūdo. nec ꝯſideramꝰ nos eē
ꝑegrinos. ꝛ ꝓpterea oīa iſta mala incurrimꝰ.
O vani filij hoīm. cur vana ꝓ veriſ. caduca
ꝓ firmis ꝛ certis. tp̄alia ꝓ et̄nis acceptamꝰ.
ꝛ ſic ſtudioſe amplectimur. Certe bone dn̄e
ſi mēte fixa ſuſpiraremꝰ nos eē ꝑegrinos et
aduenas. facilit̄ vos ſeq̄remur. ꝛ ex his viſi
bilibꝫ tm̄ neceſſaria ſumētes nō retardare/
mus poſt vos currere ī odorē vngētoꝝ ve/
ſtroꝝ. Eſſemꝰ eīn ſine ſarcina ꝛ iſta trāſito/
ria q̄ iā trāſacta reputaremꝰ ꝛ leuit̄ ſperne
remꝰ. Uadit ḡ dn̄s ih̄s ſic hūilit̄ cōtinuatꝫ
dietis q̄uſq̄ꝫ ꝑueniat ad iordanē. Cū ḡ veīt
ad iordanē. inuenit iohēm baptizantē pctō
res. ꝛ turbā magnā q̄ illuc ꝯcurrerat ad p̄/
dicationē ip̄iꝰ. Habebāt eī eū q̄ xp̄m. Di/
cit ḡ ei dn̄s ih̄s. rogo te vt me cū iſtꝫ bapti/
zes. Johēs ꝯo intuēs ꝛ eū ſp̄ū cogſcens. ti/
muit ꝛ reuerenter dixit. Dn̄e ego a te debeo
baptizari. Cui dn̄s ih̄s. Sine mō. Sic eī
decet nos iplere oēm iuſticiā. Non dicas h̄
mō. nec me diuulges. q̄ꝛ nōdū veīt tp̄s me/
um. ſꝫ me baptiza. nūc eīn ē tp̄s hūilitatꝫ. et
iō implere volo oēm hūilitatē. Attende ḡ
tu etiā hic de hūilitate. nā locꝰ eſt de ip̄a tra
ctādi. Et debes ſcire q̄ ſic̄ in h̄ loco dic̄ glo.
Hūilitas hꝫ tres gradꝰ. Primꝰ eſt ſubdere
ſe maiori ꝛ nō p̄ferre ſe eq̄li. Scd̄s ē ſubde/
re ſe eq̄li. ꝛ nō p̄ferre ſe minori. Tercīꝰ ꝛ ſum/
mus ē ſubdere ſe minori. ꝛ hūc gradū h̄ tenu
it xp̄s. ꝛ iō oēm hūilitatē impleuit. Uides
quō augmētata eſt eiꝰ humilitas a p̄cedenti
tractatu. Subiecit eīn hic ſe ſ̄uo ſuo. ſe vili
ficat ꝛ ſ̄uū ſuū iuſtificat ꝛ magnificat. Sed
in alio ꝯſidera quō creuit hūilitas. nā vſq̄ꝫ
mō ꝯuerſatꝰ ē hūilit̄ q̄ inutil̄ ꝛ abiectꝰ. Hic
etiā pctōr voluit appere. Pctōribꝫ eī p̄dica/
bat iohēs pn̄iam ꝛ baptizabat. Et dn̄s ih̄s
int̄ eos. ꝛ corā eis voluit baptizari. Hic au
tē quātū ad h̄ ſic dicit Bern̄. ꝑmo ſ̄mōe epi
phanie. Inter popl̄ares turbas ad baptiſ/
mū iohīs aduenit. Uenit tāq̄ꝫ vnꝰ de ꝑplō q̄
ſolus erat ſine peccato. Quis eni crederet
filiū dei. q̄s putaret dn̄m maieſtatꝫ. Ualde
q̄dē hūilitatꝫ dn̄e. nimis abſcōderꝫ. ſꝫ iohēꝫ

latere nō poterꝫ. Hucusqꝫ Bern̄. Et licꝫ idē dici posset de circūcisiōe. q2 ibi voluit apparere petōr. tm̄ Ħ plus. q2 Ħ corā turba publice. ibi occulte. Sed nōne Ħ timendū fuerat cū ip̄e āmodo vellet intēdere ad ꝑdicandū ne sperneret tāqꝫ petōr. Sed nō ꝓpterea dimisit hūilitatē mgr̄ q̄n ꝑfundissime se hūiliaret. Ip̄e ḡ voluit appere qđ nō erat ī abiectionē τ despectuꝫ sui. sp nos instruēdo. At ꝯtra. nos volumꝰ appere qđ nō sumꝰ ī laudem τ glīam nr̄am. Si qđ em̄ in nobꝫ videt̄ eē ꝓbitatꝫ oñdimꝰ. defectꝰ ꝟo celamꝰ cū simꝰ pctōres τ mali. Qual' humilitas nr̄a. Audi sup Ħ nō me sꝫ Bern̄. q̄ ait ꝟmo. xlij. Canti. Est hūilitas quā caritas format τ inflāmat τ est hūilitas quā nobꝫ ꝟitas parit. τ nō hꝫ calorē. atqꝫ Ħ q̄dē in cognitōe. illa in affectu ꝯsistit. Etem̄ si tu temetip̄m intꝰ ad lumen ꝟitatꝫ τ sine dissimulatōe īspicias. τ sine palpatione diiudices nō dubito q̄n hūilieris. τ tu in ocul' tuis factꝰ vilior tibi ex hac vera cognitōe tui. q̄uis nec dū fortasse illud esse panarꝫ in ocul' alioꝝ. Eris ḡ humil'. sed de ope iterim ꝟitatꝫ. τ mīme adhuc de amoris infusiōe. Nā si ꝟitatꝫ ip̄iꝰ q̄ te tibi veraciter atqꝫ salubrit̄ demōstrauit. sic splēdore illuminatꝰ ita affectus amore fuisses. voluisses pculdubio qđ in te ē candē de te oēs tenere sniam quā ip̄e apud te ꝟitatē hr̄e cognosceris Sane ꝙ ī te dixerim. qm̄ pleriqꝫ nō expedit īnotescere oībꝫ oīa q̄ nos scimꝰ de nobꝫ. atqꝫ ip̄a veritatꝫ caritate τ caritatꝫ auctᵉ vetamur palā fieri qđ noceat agnosceti. Alioq̄n si puato amore tui tentꝰ. detines pic' ītra te iudiciū veritatꝫ inclusuꝫ. cui dubiuꝫ ē minꝰ te veritatē diligere. cui ꝓpriū ꝑfers l' cōmodū vel honorē. Et infra. Tūc si iā apud temetip̄m hūiliatꝰ fuerꝫ. necessaria illa hūilitate quā scrutās corda τ renes ꝟitas sensibus ingerit aīe vigilantꝫ. adhibe voluntatē τ fac de necessitate ꝟtutē. qm̄ nll'a virtꝰ sine ꝯuenientia voluntatꝫ. Tūc aūt fiet illud. si nolis alit̄ appere forꝫ q̄ te inuenis intꝰ. Alioq̄n time. ne ꝺ te ip̄o legas. Qm̄ dolose egit in cōspectu eiꝰ. vt inueniat̄ iniq̄tas eiꝰ ad odiū. Pondꝰ inq̄t τ pondꝰ abhoīatio ē apđ deū. Quid em̄ cū te depciarꝫ in secreto apđ teip̄m ꝟitatis trutina ponderatꝰ. τ forꝫ alteriꝰ ꝑcij metiens. maiori te pondere vendis nobꝫ q̄ ab ip̄a accepisti. Time deum et noli hāc rē pessimā facere. vt quē hūiliat veritas extollat volūtas. Hoc em̄ ē resistere ꝟitati.

Ħ pugnare ꝯ deū. Magis aūt acq̄esce deo. τ sic volūtas subdita ꝟitati. nec tm̄ subdita. sed τ deuota. Nōne deo inq̄t subiecta erit aīa mea. At par ē esse subiectū deo. nisi sis oī hūane creature ꝓpter deū siue abbati tāq̄ ꝑcellenti. siue ꝑoribꝫ ab eo ꝯstitutis Ego plꝰ dico subdere paribꝫ. subdere τ mīoribꝫ Sic em̄ decet nos inq̄t īplere oēm iusticiā Vade τ tu ad minorē. si vis ī iusticia eē ꝑfectus defer īferiori. mīori te inclinato. Hucusqꝫ Bern̄. Idē ꝟmo. xlvij. Cant. sic dicit. Quis iustꝰ nisi humil'. Deniqꝫ cū se manibꝫ baptiste. f. ꝟui dn̄s inclinaret. τ ille expauesceret maiestatē. Sine inq̄t. sic decet nos implere oēm iusticiā. ꝯsumatōem ꝑfecte iusticie in hūilitatē ꝑfectōe ꝯstituēs. Justus ḡ hūilis. Hucusqꝫ Bern̄. Hec aūt iusticia in Ħ appet in hūili. q2 reddit vnicuiqꝫ tus suū. nō sumit alienū. sed honorē dat do τ sibi retinet vilitatē. Hoc ꝟo melꝰ cognosces si ꝯsideraueris iniusticiā elati qui bona dn̄i sibi attribuit. De q̄ idē Bern̄. sic dicit lxxxiij. Cant. Sicut de magnis bōis mala oriri solet. cū facti eximij de bonis domini vtimur donis tāqꝫ nō datis. nec damus glīam. ita ꝑfecto q̄ maximi videbant̄ paccepta gr̄a. ꝓ reddita mīmi reputāt̄ apud deum. Ego aūt parco vob. vsus sum modestioribꝫ vocibꝫ. maxīo mīmoqꝫ. Sed q̄ sentio nō exp̄ssi. discrimē inuolui. ip̄e nudabo. optimū pessimūqꝫ dixisse debuerā. naz vere τ absqꝫ dubio eo q̄sqꝫ pessimꝰ. q̄ optimus ē. si hoc ip̄m ꝙ optimꝰ ē ascribit sibi. Nēpe pessimuz Ħ. ꝙsi dicat q̄s. Absit. Agnosco. Gr̄a dei sum id qđ sum. studeat aūt optare glīam ꝓ gr̄a quā accepit. Nōne fur ē τ latro. Audi at q̄ hmōi ē. Ex ore tuo te indico ꝟue nequā Quid nequiꝰ ꝟuo vsurpante sibi glīam dn̄i sui. Hucusqꝫ Bern̄. Vides quō ꝑfectio iusticie ī hūilitate ꝯsistit. τ nō surripit honorē deo. nec sibi attribuit q̄ non dꝫ. certe nec ledit ꝓxim. nō em̄ dīiudicat eū. nec alicui se ꝑfert hūilis. se mīorē oībꝫ reputat. τ locū nouissimū eligit sibi. De q̄ idē Ber̄. sic dic̄ Cāti. xxxvij. Quid scis o hō si vnꝰ ille quē forte oīm vilissimū atqꝫ miserrimū reputas. cꝰ vitā sceleratissimā ac singularit̄ fedissimā z horres. τ ꝓpterea illū putas sp̄nēdū. nō mō ꝑ te. q̄ forte iam sobrie τ iuste τ pie viuere te confidis. sed etiā pre ceteris omnibꝫ sceleratis tanqꝫ omniū sceleratissimuz. Quid scis inqꝫ si melior τ te τ illo mutatōe dextere ex

celſi in ſe q̄dez futur⁹ ſit. in deo vero iā ſit. ⁊ ꝓpterea nō mediocrē nō vel penultimū. nō ip̄m ſaltē int̄ nouiſſimos eligere locū nos voluit. Sed recūbe inq̄t in nouiſſimo loco vt ſolus vicꝫ oīm nouiſſim⁹ ſedeas. te qꝫ nemini nō dico p̄feras. ſꝫ nec cōpare p̄ſumas Huc uſqꝫ Bern̄. Hec hūilitas virt⁹ multiplicibꝫ auctatibꝫ cōmendat̄ ab eodē Bern̄. Dicit em̄. lxxxv. Cant. Magna res ⁊ ſublimis ꝟtus humilitas. q̄ ꝓmeret̄ qđ nō docet̄ digna adipiſci qđ nō valet addiſci. digna a ꝟbo ⁊ de ꝟbo cōcipe. qđ ſuis ip̄a ꝟbis explicare nō p̄t. Cur hec. Nō qꝛ ſit meritū. ſed qꝛ ſic eſt placitū corā p̄reꝟbi ſponſi aīe ieſu xp̄i dn̄i nr̄i q̄ eſt ſup omīa de⁹ bn̄dict⁹ in ſecula. Idē in ſermo. de gradibꝫ hūilitatꝭ. Humilitas ē virt⁹ q̄ hō veriſſima ſui cognitōe ſibiipi vileſcit. Idez in ſmo. de natiuitate dn̄i. Sola ꝟtus hūilitas leſe ē caritatꝭ repatio. Idē in ep̄la ad hereticū. Sola ꝑfecto non ſolet gl'iari. nō nouit p̄ſumere. ꝯtēdere non ꝯſueuit hūilitas. nō ꝯtendit iudicio. nō p̄tēdit iuſticiā. qꝛ vere hūilis eſt. Porro hūilitas deo nos recōciliat. deo placꝫ in nobis. Idē ſup Miſſus ē gabriel. Semp ſolet eē diuīe grē familiaris ꝟtus hūilitatꝭ. Nimirū ꝑſuāde hūilitatꝭ grā dīna ſolet pietas ordinare. vt q̄nto qs plus ꝑficit. eo min⁹ ſe reputet ꝑfeciſſe. Nā vſqꝫ ad extremū exercitiū ſpiritual' gradū ſi qs ꝑfecerit aliq̄d ei de primi grad⁹ ip̄fectōe relinquet̄. vt vix p̄mū ſibi videat̄ adept⁹. Idē ibidez. Pulchra ꝑmixtio ꝟginitatꝭ ⁊ hūilitatꝭ. Nec mediocrit̄ placet illa aīa in q̄ hūilitas cōmēdat ꝟginitatē. ⁊ ꝟginitas exornat hūilitatē. Sꝫ q̄nta putas veneratiōe digna ē in q̄ hūilitatē exaltat fecunditas. ⁊ part⁹ ꝯſecrat ꝟginitatē. Audis ꝟginē. ⁊ audis humilē. Si nō potes ꝟginitatē. hūilis imitare hūilitatē ꝟginis. Laudabil' virt⁹ ꝟginitas. ſed magꝭ hūilitas neceſſaria. Illa ꝯſulit̄. iſta p̄cipit̄. Ad illā inuitaris. ad iſtā cogerꝭ. De illa dr̄. q̄ p̄t cape capiat. de iſta dr̄. Niſi qs efficiat̄ ſic paruulus iſte nō intrabit in regnū celoꝝ. Illa ḡ remunerat̄. illa exigit̄. Potes deniqꝫ ſine ꝟginitate ſaluari. ſine hūilitate nō potes. Pōt inqꝫ placere hūilitas. q̄ ꝟginitatē deplorat amiſſam. Sine hūilitate audeo dicere. nec ꝟginitas marie placuiſſet. Sup quē inq̄t req̄eſcet ſp̄us me⁹ niſi ſup hūilē ⁊ q̄etū ⁊c. Si ḡ maria humil' nō fuiſſet ſup eā ſp̄uſſctūs nō req̄euiſſet. Si nō ſup eā req̄euiſſet. nō impregnaſſet. quō em̄ de ip̄o. ſine ip̄o cōciperet. Patet itaqꝫ. qꝛ vt de ſp̄uſctō ꝯciperet. vt ip̄a ꝑhibet. reſpexit dn̄s hūilitatē ancille ſue. potius qꝫ ꝟginitatē. Vn̄ cōſtat qꝛ vt placeret virginitas. hūilitas ꝑculdubio fecit. Quid dicis ꝟgo ſupbe. Maria ſe virginē oblita. gloriat̄ de hūilitate. Et tu negligēdo hūilitatē blandirꝭ tibi de ꝟginitate. Reſpexit ait i'la humilitatē ancille. Que illa virgo vtiqꝫ ſctā. virgo ſobria. virgo vtiqꝫ deuota. Nunquid tu caſtior illa. nunq̄d deuotior. nūq̄d tua forte pudicicia gratior caſtitate marie. vt ſcꝫ ſine hūilitate placere ſufficias ex tua q̄ illa nō potuit ex ſua. Deniqꝫ q̄nto honorabilior es ex ſingulari munere caſtimonie tanto tibi tu maiorē iniuriā facis. qꝛ iſto vite decorē ſedas ꝑmixtiōe ſupbie. Idē in ep̄la. ad Henrꝭ. ep̄m. Caritas. caſtitas ⁊ humilitas nulli⁹ colorꝭ ſunt. ſed nō nulli⁹ decoris. nec mediocris decorꝭ. q̄ dīnos q̄ꝫ delectari p̄ñt aſpect⁹. Quid caſtitate decori⁹. q̄ mundū de imundo ꝯceptū ſemine. de hoſte domeſticū. angelū deniqꝫ de hoīe facit. Differunt q̄dē int̄ ſe angel⁹ ⁊ pudic⁹ hō. ſed felicitate. nō ꝟtute. ⁊ ſi illi⁹ caſtitas felicior. hui⁹ tn̄ fortior eē cognoſcit̄. Sola ē caſtitas q̄ in h̄ mortalitatꝭ loco ⁊ tp̄e ſtatū q̄ndā imortal' glie repñtat. Sola int̄ ſolēnia nuptiaꝝ. nuptiaꝝ morē illi⁹ btē regiōis vendicat ſibi. in q̄ neqꝫ nubēt neqꝫ nubent̄ p̄bēs q̄dā mō tā celeſtꝭ illi⁹ ꝯuerſatōis experientiā. Vas interim fragile qđ portam⁹. in q̄ ⁊ crebro ꝑiclitamur. tenet caſtitas i ſctificatōem inſtar odoriferi balſami. q̄ ꝯdita cadauera icorrupta ſuant̄. ſenſus ip̄a ⁊ art⁹ ꝯtinet ⁊ ꝯſtrīgit. ne diſſoluant̄ i ocijs. ne corrūpant̄ i deſiderijs. ne carnis voluptatibꝫ cōputreſcāt. Verꝫ q̄ntalibet venuſtate ſui. caſtitas eminere apparet ſine caritate. tn̄ nec p̄ciū hꝫ. nec meritū. Nec mirꝫ qꝛ abſqꝫ illa nec bonū fidei ſuſcipit̄. etiā ſi mōtes trāſferat. Sciencia nec illa q̄ linguis loquit̄ angeloꝝ. martyriū nec illud. ſi tradidero inq̄t corp⁹ meū ita vt ardeā. neqꝫ cū illa q̄dlibet exiguū reſpuit̄. Caſtitas ſine caritate. lampas ſine oleo. ſubtrahe oleū. lāpas nō ardet. tolle caritatē caſtitas nō placꝫ. Iā ď tribꝫ q̄ ꝓpoſuim⁹. ſola tractāda ē hūilitas q̄ duabꝫ p̄miſſis ꝟtutibꝫ vtm̄ eſt neceſſaria. vt abſqꝫ iſta. ille neceſſe ꝟtutes videant̄. Nempe vt caſtitas ſine caritas obtineat̄. hūilitas meret̄. Om̄ hūilib⁹ de⁹ dat grām. Seruat hūilitas etiā virtu-

tes acceptas.q2 nec reqeſcit ſpūs niſi ſup q̄/
etū ⁊ hūilem.ſ.natas ↄſumat.nā virt⁹ in in/
firmitate pficit.H̄ ē in hūilitate.inimicā oīs
gr̄e oīſq̧ initiū pcti debellat ſupbiā.⁊ tam a
ſe q̄z ab aliis ṽtutib⁹ ſupbā illi⁹ ꝓpulſat tirā/
nidē.Que q̄dē ſupbia et aliis q̄buſcūq̧ bo
nis virtū ſuaꝝ magis cape ſolet incremētū.
Sola hec oīm ꝓpugnaculū q̄ddā friſq̧ ṽtu
tū.eius fortit̄ reſiſtit malicie.obuiat pſum/
ptioni. Hucuſq̧ Bern̄. Igit̄ habuiſti mlt̄a
⁊ pulchꝛa de hūilitate in tractatu pn̄ti a ve
riſſimo Bern̄ atq̧ hūillimo. Uide vt ea ēt
q̄ de aliis ṽtutib⁹ tangit.mēte intelligas et
ope cōpleas. Sed iā ad baptiſmū dn̄i re
deam⁹. Poſtq̧ ḡ iohēs vidit dn̄i volūtatē
obediuit ⁊ eū baptizauit. Nunc ergo eū hn̄
ↄſpice. Spoliat em̄ ſe dn̄s maieſtatꝫ ſic q̄li/
bet alius homūculus.⁊ mergit̄ in aq̄s frigi
dis.tpe frigoris magni.p nr̄o amore opat̄
nr̄am ſalutē.ↄſtituēs ſacr̄m baptiſmi.⁊ la/
uans crimia nr̄a. Deſponſat ḡ vniuerſalē
ecclīam.⁊ ſingularit̄ oēs aīas fideles. Nam
ī fide baptiſmatꝫ deſpōſamur dn̄o ieſu xp̄o.
dicēte ꝓpha in pſona ipi⁹. Sponſabo te mi
hi in fide. Un̄ hec ſolēnitas ⁊ hec operatio
magna ⁊ vtilis valde eſt. Et iō cantat eccl̄ia
Ꝙ hodie celeſti ſponſo iūcta eſt eccl̄ia.qm̄
in iordane lauit xp̄s ei⁹ crimīa. Et in h̄ ope
excellentiſſimo.tota ſe trinitas mō ſingula
ri manifeſtauit ⁊ deſcēdit.⁊ reqeuit ſpūſſan
ctus ſup eū in ſpē colūbe ⁊ vox pr̄is intonu
it. Hic eſt fili⁹ me⁹ dilect⁹ in q̄ mihi bene cō
placui. In h̄ aūt loco dicit Bern̄. Ipm in/
qt audite. Ecce dn̄e ieſu.vel nūc iā loq̄re.li/
cenciā loq̄ndi hēs a pr̄e. Q̄diu dei ṽtus et
dei ſapīa qi infirm⁹ aliq̄s ⁊ inſipiēs lates ī
ꝓlo. Q̄diu nobilis rex.⁊ rex celi.fabri filiū
te paterꝫ appellari piter ⁊ putari. Etem̄ Lu
cas euāgeliſta teſtat̄.qm̄ adhuc fili⁹ ioſeph
putabat̄. O hūilitas virt⁹ xp̄i q̄ntū ↄfūdis
ſupbiā mee vanitatꝫ.parū aliq̄d ſcio vl̄ ma
gis ſcire mihi video2.⁊ iā ſilere neſcio.nam
impudent̄ ⁊ imprudent̄ me ingerēs ⁊ oſten
tās promptul⁹ ad loq̄ndū.velox ad docen/
dū.tard⁹ ad audiendū. Et xp̄s cū tāto tpe
ſilebat cū ſeipm abſcōdebat nunq̧ inanē
gloriam metuebat. Quid timeret ab inani
gl̄ia.q̄ eſt vera gl̄a pr̄is. Utiq̧ timebat.ſed
nō ſibi.nob̄ timebat ab illis q̄b⁹ nouerat eē
timendū. Nob̄ cauebat.nos inſtruebat.ta/
cebat ore.ſed inſtruebat opere.⁊ qđ docuit
poſtea ṽbo.iā clamabat exemplo. Diſcite a
me q2 mitis ſuꝫ ⁊ hūilis corde. Nā de īfan/
tia dn̄i paꝝ aliq̄d audio extunc. Iā vſq̧ ad
hūc.xxx.annū nihil īuenio. Nūc vero iam
latere non pt̄.q2 tā manifeſte demonſtrat̄ a
pr̄e. Hucuſq̧ Bern̄. Et h̄ eſt anctas quā in
ſupiori tractatu allegaui.p quā hēs quō ſi/
luit dn̄s ih̄s hūilit̄ ad nr̄aꝫ inſtructōēꝫ. Ui
des ḡ vbiq̧ redolere hūilitatem. De hac li/
bent̄ tibi loq̄r.q2 magnifica ṽtus ē valde.et
ea plurimū indigem⁹.eoq̧ ſtudioſi⁹ q̄rēda
affectuoſiuſq̧ amāda.q̄ dn̄s in ſingul̄ ſuis
actib⁹ tam ſignant̄ ſtuduit eā obſuare.

De ieiunio ⁊ tēptatōib⁹ xp̄i. Itē de redi/
tu eius ad mr̄em. De q̄ttuor q̄b⁹ ꝑuenit̄ ad
cordis puritatē. De oōne plura bona. De
reſiſtendo gule. Quare ⁊ p quib⁹ deus fecit
mirabilia. Capl̄m.xviij.

p Oſtq̧ dn̄s ih̄s fuit baptizat⁹ incōti
nenti prexit in deſertū ſup quendā
montē ibi ad q̄ttuor miliaria vl̄ cir
ca.q̄ vocat̄ quarētana.⁊ ieiunauit.xl.dieb⁹ ⁊
xl.noctib⁹.⁊ iuxta Marcū erat ibi cū beſtiis
Cōſidera ḡ hic ⁊ attente ↄſpice ipm.plu/
riū ei ṽtutū exēpla tibi demonſtrat. Uadit
em̄ in ſolitudīe.ieiunat. orat ⁊ vigilat.iacet
⁊ dormit in plana t̄ra ⁊ hūilit̄ cū beſtiis con
uerſat̄. Cōpatere ḡ ei q2 ſp ⁊ vbiq̧ ſed h̄ ma
xime vita ſua penoſa eſt ⁊ corpis afflictiua.
Ac eius exēplo diſce ab eo in his exercitari
Nā q̄ttuor h̄ tangunt̄ q̄ ſpūalis exercitii
ſunt.⁊ mirabilit̄ ſeinuicē adiuuant.ſ.ſolitu/
do.ieiuniūꝫ.oōo ⁊ afflictio corpis. Et p iſta
maxie ꝑuenire poſſum⁹ ad cordis puritatē
q̄ puritas vtiq̧ ē nimiū poptāda.eo q2 in ſe
oēs ṽtutes q̄dāmō cōphēdit. Cōtinet ei ca
ritatē.hūilitatē.patiam ⁊ ceteras ṽtutes.et
remotionē oīm vicioꝝ.q2 cū viciis vl̄ cū de
fectu ṽturꝫ nō ſtat puritas cordis. Et ꝓpre/
rea i collatōib⁹ ſctōꝝ patꝝ tradit̄ q2 totū ex/
ercitiū monachi dꝫ eē ad cordis puritatē
hn̄dā. Hec eni ē p qđ hō meret̄ videre deū.
dicēte dn̄o ī euāge. Bt̄i mūdo corde.qm̄ ipi
deū videbūt. Et ſm̄ Bern̄. Quí clarior ē.il
le deo ꝓpinq̄or. Eſſe aūt clariſſimū ꝑueniſſe ē
Ad hāc āt hn̄dā.mlt̄ū valꝫ oōo ſeruēs ⁊ aſſi
dua.de q̄ pleni⁹ infra doceberꝫ. Sꝫ oōo cū
crapula vl̄ ingurgitatōe corpis vl̄ ei⁹ molli
cie vel ocioſitate paꝝ valet. Et iō requirit̄
ieiunium ⁊ afflictio corpis.diſcreta tamen.
Naꝫ indiſcreta impedit omne bonū. Pre/
terea ad oīm predictorū ↄſumatōēꝫ videt̄
facere ſolitudo. Nam cū tumultu ⁊ ſtrepitu

nō pōt decenť oratio fieri. ⁊ videre ⁊ audire multa. vix fieri pt ſine impuritate ⁊ offenſa Mors em̄ intrat p feneſtras nr̄as ad aīas Et ideo dn̄i exēplo vade in ſolitudinē. i. q̄ntū potes te ſepa ab aliorū ꝯſortio ꝯ ſis ſolitaria ſi vis ei ꝯiūgi ⁊ p puritatē cordis eū videre. fuge etiā collocutōes ⁊ maxime ſecularium pſonarū. Nō q̄ras nouas deuotōnes ⁊ amicicias. Nō impleas oculos ⁊ aures fantaſmatib⁹ vanis. ⁊ oīa q̄ q̄etē animi ⁊ trāq̄llitatē mētis pturbāt tāq̄ȝ venenoſa ⁊ aīe inimica deuita. Nō em̄ ſine cā ſcī pr̄es petebāt nemora ⁊ loca remotiſſima ab oī hoīm ꝯuerſatione. Et nō ſine cā mandabāt his q̄ in cenobijs remanebāt. ꝙ eſſent ceci ſurdi ⁊ muti. Ut autē h̄ meli⁹ intelligas. Audi q̄d ſup h̄ dicit Bern̄. ſer. xl. Cant. Tu inq̄ȝ ſi ad ſpūſſcī incitamēta mouerīs. ⁊ inardeſcis dare operā quō aīam tuā facias ſponſaȝ dei. ſedeas ſcḋm pphetam ſolitarius q̄m leuaſti te ſup te volēs angelorū dn̄o deſponſari. An nō ſup te. adherere deo. atq̄ȝ vnū ſpm̄ eſſe cum eo. Sede nāq̄ȝ ſolitari⁹ ſicͭ turtur. nihil tibi et turbis. nihil cū multitudine ceterorū. etiā q̄ȝ obliuiſcere ppl'm ⁊ domū pr̄is tui. ⁊ ꝯcupiſcet rex decorē tuū. O ſcā anīa ſola eſto vt ſoli oīm ſerues teipam. quē ex oībꝫ tibi elegiſti. Fuge publicuȝ. fuge ⁊ ipſos domeſticos. ſecede ab inimicis ⁊ ab intimis ⁊ ab illo q̄ tibi miſtrat. An neſcis te verecundum hr̄e ſponſuȝ. ⁊ q̄ nequaq̄ȝ ſuā velit tibi indulgere pn̄tiā. pn̄tibꝫ ceterīs. Secede ḡ. ſed mēte nō corpe. ſed intentiōe. ſed deuotiōe. ſed ſpū. Spūs em̄ ante faciē tuā xp̄s dn̄s. ſpirituſq̄ȝ req̄rit nō corpis ſolitudinē q̄ȝq̄ȝ interdū ⁊ corpe nō ocioſe te ſepas cū oportune potes. pſertim tpe orōis. Et infra. Solus es ſi nō cōia cogites. ſi nō affectes pn̄tia ſi deſpicias qḋ multi ſuſcipiunt. ſi faſtidias qḋ multi deſiderāt. ſi iurgia deuites. ſi dāna nō ſentias. ſi nō recorderīs iniuriarū. alioq̄n nec ſi ſolus corpe es. ſol⁹ es. Uides ne poſſe te eſſe ſolū etiā intͤ multos. ⁊ intͤ multos cū ſolus es. ſolus es in q̄cūq̄ȝ hoīm cōuerſeris frequētia tm̄ caue aliene ꝯuerſationis eſſe aut curioſus explorator aut temerari⁹ iudex. Hucuſq̄ȝ Bern̄. Uides quō neceſſaria ſit ſolitudo. ⁊ quō nō ſufficit corpalͭ ſine mentali. Sed vt mētalis habeatͬ oportet corpalē eſſe artiſſimā vt mens p exteriora nō effluat. vt ſe cū ſponſo ſuo recolligere poſſit. Igitͬ toto affectu. toto poſſe tuo coneris imitari dn̄m ihm̄ ſpōſum ⁊ ſolitudie ⁊ orōne ⁊ ieiunio ⁊ corpis afflictiōibꝫ diſcretis. In eo vero ꝙ cōuerſatͬ cū beſtijs. diſce intͤ alios hūilitͬ ꝯuerſari. ⁊ eq̄nimitͬ tolerare. etiā eos q̄ tibi videntͬ aliq̄n irrōnabilitͬ ſe hr̄e. Ipm̄ aūt dn̄m ſepe in hac ſolitudie viſita. ꝯſpiciēs eū q̄litͬ ꝯuerſatͬ ibidē. Et maxime q̄liter iacet de nocte in t̄ra Quelibȝ em̄ aīa fidelis deberet eū in die ſemel ad min⁹ viſitare. Maxime ab ephia vſq̄ȝ ad. xl. dies q̄bus ibi manebat. Cōpletis aūt. xl. diebꝫ demin⁹ eſuriuit. Tūc temptator acceſſit ad eū volens explorare vtrū fuiſſet fili⁹ dei. Temptauitq̄ȝ eū de gula dicēſ. Si fili⁹ dī es dic vt lapides iſti panes fiāt. ſed nō potuit magiſtrū decipe. Talitͬ em̄ rn̄dit. ⁊ ſic ſe habuit. ꝙ nec in tēptatōe gule ſuccubuit nec ſcire aduerſari⁹ potuit. quod voluit. Nō em̄ negauit nec aſſeruit eſſe filiū dei. ſed eū auctoritate ſcpture cōuicit. Et nota hic exemplo dn̄i eſſe reſiſtēdū gule. Nā ab eo inchoandū eſt ſi vicia volum⁹ ſupare. Uidetͬ em̄ ꝙ q̄ gule ſuccūbit imbecillis reddatͬ ad alia vicia deuincēda. Sic em̄ dicit glo. in loco iſto ſup Math. Niſi pus gula refrenetͬ fruſtra ꝯtra alia vicia laboratͬ. Poſtea diabol⁹ aſſumpſit eū ⁊ portabat eū in hierl'm. q̄ diſtat inde p. xviij. miliaria vl' circa. Has autē locorū diſtātias q̄s pluries in h̄ opuſculo tibi narro. ab his audiui q̄ in illis ptibꝫ fuerūt. Cōſidera hic benignitatē ⁊ patientiaȝ dn̄i. Permiſit ei ſe portari ⁊ ꝯtrectari ab illa cruenta beſtia. q̄ ſuū ⁊ oīm amatorū ſuorū ſanguinē ſitiebat. Statuēs aūt eū ſup pinnaculū tēpli. temptauit eū de vana glā. ſilr volens explorare qḋ ſup. Sed ⁊ h̄ auctoritate ſcpture deuincitͬ ⁊ ſua intentōe fruſtratur. Et tunc ḡ ſcḋm Bern̄. ſup pſ. Qui habitat. Quia dn̄s nihil oſ̄dit diuinitatīs arbitrat⁹ eſt hoſtīs eū eſſe hoiem. tēptauit eū tercio vt hoiem. Exinde ḡ aſſumēs eū reportauit in montē excelſuȝ ppe. dictū motͤ de q̄rentana p duo miliaria. ⁊ tūc tēptauit euȝ de auaricia. ſed ⁊ h̄ homicida ille ſuccubuit Uidiſti quō dn̄s ieſus fuit ꝯtrectat⁹ ⁊ temptat⁹. Miraris ḡ ſi nos tēptemur. fuit etiā ipe alias tēptat⁹. Un̄ Bern̄. dicit. Qui q̄rtā temptationē de dn̄o nō legit. ıgrat ſcpturam. q̄ dicit ꝙ tēptatio eſt vita hoīs ſup terram. Apl's q̄ȝ dicit eū fuiſſe tēptatū p omia p ſilitudie abſq̄ȝ pctō. Uictoria itaq̄ȝ facta. venerūt angeli ⁊ miſtrabāt ei. Hic aūt dili-

genter attēde ⁊ cōſpice dn̄m comedentē ſo/
lum circūdātib9 angelis ⁊ cōſidera hēc oīa
que ſequūt. q2 pulcra ſunt ⁊ deuota valde.
Et q̄ro q̄d angeli miniſtrabāt vt comede/
ret poſt tā longū ieiuniū. De hoc ſcriptura n̄
loquit. Poſſum9 aūt hoc victorioſum pran
diū ſic volum9 ordinare. Et quidē ſi ei9 po/
tentiā cōſiderem9 expedita ē queſtio. q2 res
quas vellet creare ⁊ de creatis hēre poterat
p ſue arbitrio volūtatiſ. Sz nō inuenim9 q
hac potētia p ſe vl' p diſcipulis ſuis vſus fu
erit. p turbis aūt fecit q̄s pauit duab9 vicib9
in multitudine magna de panib9 paucis. De
diſcipulis aūt legim9 q eo p̄nte ſpicas vel/
lebāt ꝓpter famē ⁊ cōmedebāt. Siliter cū fati/
gat9 ex itinere ſedebat ſup puteū loq̄ns cū
ſamaritana. nō d̄r q creauit cibos ſz q miſit
diſcipulos in ciuitatē ad querendū cibos.
Nec eſt veriſimile q p miraculū. q2 miracl'a
faciebat ad alioꝝ edificatōz ⁊ in p̄ntia pluri
um. ſz hic nō erant niſi angeli. Quid ḡ circa
h̄ meditabimur i mēte. Nāq2 illo nō erat ha
bitatio hoīm nec cibi parati. ſz aliūde parata ci/
baria portauerūt angeli ei. ſic cōtigit danieli
Cū eīn abacuc ꝓpheta paraſſet pulmentū p
meſſorib9 ſuis. portauit eū angel9 dn̄i p ca/
pillos de iudea in babylonē ad danielē vt
comederet. ⁊ poſtea in momēto eū reporta/
uit. Immoremur ḡ hic ⁊ hūc modū aſſuma
mus ⁊ iocūdemur cū dn̄o in h̄ prandio ſuo
ſentiātq2 mr̄ ſua excellētiſſima de hac eadē
iocūditate ⁊ victoria. Pie aūt ac deuote ſic
meditemur Veniūt angeli ſathana repulſo
in multitudine magna ad dn̄m Jhm xp̄m.
⁊ adorātes eū ꝓciderūt in terram dicentes
Salue dn̄e ihū de9 ⁊ dn̄s noſter ⁊ dn̄s hu
militer ac benigne recepit eos. ⁊ cū capite in
clinatiōe cogitās ſe fore hoīem minoratū
paulominus ab angel'. Dicūt ei angeli. Domi
ne multū ieiunaſti. q̄d vultis vt vob p̄em9.
Et ille. Ite ad mr̄em meā chariſſimā. et ſi
q̄d hz ad man9. deferte. q2 d nullis cibis ſic
libēter veſcor ſic de ſuis. Tūc duo ex ipis p
gentes in momēto fuerūt cū ea. ⁊ eā reueren
ter ſalutātes ambaſiatā faciūt ⁊ modicū pul
mentū. q̄d ſibi ⁊ ioſeph ⁊ panē cū tobalia et
aliis oportunis portāt. Et forte dn̄a etiam
aliq̄s piſciculos ſi potuit ꝓcurauit. Reuerſi
ḡ portāt in plana terra. ⁊ mēſe bn̄dictiōz ſo
lēniter pagūt. Cōſpice aūt cū hic bn̄ i ſingu
lis q̄ agit. Sedet eīn in terra cōpoſite ac cu
rialit' ⁊ ſobrie comedit circūſtant angeli mi/
niſtrātes dn̄o ſuo. Ali9 ſeruit ei de pane. ali
us de vino. ali9 parat piſciculos. ⁊ aliq̄ cātāt
de cāticis ſyon ⁊ iocundant. ⁊ diē feſtū agūt
corā eo. Si liceat dici. ꝑmixtū eſt h̄ feſtū cō/
paſſione ꝑmaxīa ꝓpter quā ⁊ nos deberem9
plorare. Cōſpiciūt eīn eū reuerēter ⁊ cōſide/
rātes deū ⁊ dn̄m ſuū ⁊ toti9 mūdi creatorē q̄
dat eſcā oīni carni ſic hūiliatū. ⁊ ſuſtētatiōe
cibi corꝑalis indigentē. ⁊ comedentē ſic ce/
teros de ꝑplo. mouent cōpaſſiōe. clamares ⁊
diceres. O dn̄e q̄nta feciſtis. oīa opa veſtra
ſunt plena ſtupore. adiuuate me vt ego ali/
qua patiar p vob. q̄ p me tot ⁊ tāta ſuſtinui/
ſtis. Certe h̄ ſolū te in ei9 amore deberet ve
hemēter accēdere. Tandē ſumpta refectiōe
dicit angelis vt reportēt res. ⁊ dicāt mr̄i q
cito redibit ad eā. Ipis autē reuerſis d̄t oi/
bus. Redite vos ad p̄rem ⁊ ad gaudia vr̄a.
me eīn adhuc ꝑegrinari oportet. Rogo aūt
vos vt me recōmendetis patri ⁊ toti curie ce
leſti. Qui ꝓcidētes in terrā ⁊ bn̄dictiōez pe/
tentes. ea recepta redierūt ad patriā ei9 iuſ/
ſa cōplētes. ⁊ de ei9 victoria. ⁊ de his nouis
totā celeſtē curiā impleuerūt. Dn̄s aūt ihs
volēs redire ad mr̄em cepit de mōte deſcen
dere. Cōſpice nūc etiā bn̄ eū. quō ſol9 vadit
pedib9 nudis dn̄s oīm ⁊ ei vehemēter cōpa
tere. Venit aūt ad iordanē quē Johēs vi/
dens ad ſe venientē oñdit eū digito dicēs.
Ecce agn9 dei. ecce q̄ tollit pctā mundi. ipſe
eſt ſup quē vidi ſpm̄ ſcm̄ quieſcentē quando
baptizaui eū. Et etiā altera die dū videret
ambulantē iuxta iordanem dixit ſiliter. Ecce
agn9 dei. Tūc andreas ⁊ etiā vn9 ali9 ex diſci
pulis iohīs iuerūt poſt ihm. Benign9 autē
dn̄s ſitiēs eoꝝ ſalutē vt daret eis de ſe fidu
ciā vertit ſe ad eos ⁊ dixit. Quid q̄ritis. At
illi dixerūt. Rabi vbi habitas. ⁊ ipſe duxit
eos ad domū in q̄ tūc ſe reducebat in ꝑtib9
illis. ⁊ ſteterunt cū eo vna die. Poſtea duxit
andreas petꝝ frēm ſuū ad ihm. quē alacrit'
ſuſcepit. Sciebat eīn q̄d de eo erat factur9.
Et dixit ei. Tu vocaberis cephas. ⁊ ſic in ali
qualē noticiā ⁊ familiaritatē venit cum eis
Poſtea volēs dn̄s ihs redire in galyleā ad
mr̄em diſceſſit de ꝑtib9 illis ⁊ cepit reuerti.
Quē etiā nūc cōpatiēdo reſpice ⁊ vade ſem
per cū eo. Nā ſol9 vadit more ſolito nudis
pedib9 ꝑ tā longā quattuordecim miliario/
rū viā. Cū aūt domū deuenit mr̄ eū vidēs.
vltra q̄ȝ dici poſſet exhilarata ſurgit. occur/
rit. ⁊ in amplex9 ſtrictiſſimos recipit. cui ipſe.

ſe reuerēter inclinauit ⁊ etiā nutritio ſuo io
ſeph ⁊ cū eis more ſolito māſit.

Feria quarta
De apertione libri in ſynagoga
Capitulum.xix.

b Vcuſqȝ per dei
gr̄am vitā dn̄i Iheſu ordinate ⁊ cō
gim⁹ pꝫ. vel quaſi nihil d̄ his q̄
ſibi cōtigerūt. vel ꝑ ipſm̄ facta ſunt obmittē/
tes. Sed nō ſic deinceps facere intēdo. Ni
mis em̄ eſſet longū oīa que dixit ⁊ fecit. in
meditatiōes redigere maxime qꝛ noſtre ſo/
licitudinis dꝫ eſſe facta xp̄i ꝯtinue more be
ate cecilie portare in ſecreto pectoris noſtri
Igit̃ aliqua ex geſtis ei⁹ colligam⁹ in q̄bus
meditādo verſemur aſſidue. ⁊ h̄ vſqȝ ad paſ
ſionē ſuā. Ex tūc em̄ nihil eſt obmittēdum.
Alia etiā nō debem⁹ ex toto dimittere q̄n ꝑ
loco ⁊ tp̄e meditemur in eis. Meditatōneſ
aūt nō intēdo deinceps plixius tractare ni/
ſi p raro. Sufficit em̄ ꝙ rē ꝑ eū geſtā vel di
ctam an̄ oculos mētis ponas. ⁊ ꝙ cū eo cō/
uerſeris et familiaris ei fias. Nā in h̄ vide/
tur haberi maior dulcedo ⁊ deuotio effica/
cior. ⁊ quaſi tot⁹ fruct⁹ harꝫ meditationū ꝯſi
ſtere. vt vbiqȝ ⁊ ſp̄ intuearis eū deuote ī ali/
quo actu ſuo vt q̄n ſtat cū diſcipulis ſuiſ. q̄n
cū peccatoribꝫ q̄n etiā loquit̃ eis. q̄n p̄dicat
turbe. q̄n vadit ⁊ q̄n ſedet. q̄n dormit et q̄n
vigilat. q̄n comedit. ⁊ q̄n alijs miſtrat. q̄n ſa
nat egrotos. ⁊ q̄n alia facit miracula. In hiſ
aūt ⁊ ſimilibꝫ ꝯſidera oīes geſt⁹ ſuos. maxi
me ꝯtemplās faciē ei⁹ ſi potes imaginari qd̄
ſup oīa p̄dicta mihi videt̃ difficili⁹ Illō etiā
attēte obſ̃ua ſi forte ipe te cū benignitate re
ſpiciat. Et tibi hec ſint ꝑ recurſu ⁊ doctrina
omniū q̄ ſequūt̃. ⁊ vbicūqȝ narrauero ſi alit̃
non expſſero ſingulares meditationes. vel
iſtas omiſero recurras ad hūc locū ⁊ ſufficit
tibi. Ad narratiōem aūt ſequētiū accedam⁹

Poſtq̄ȝ g̃ dn̄s Ihs rediit a baptiſmo cō/
uerſabat̃ humilitatꝫ magiſter humiliter. vt
ante ſolit⁹ erat. Cepit tn̄ paulatim ſe manife
ſtare aliquibꝫ docēdo ⁊ p̄dicādo occulte Nō
em̄ ꝑ totū annū ſequentē p̄dicatiōis officiū
publice dꝛ aſſumpſiſſe videlicet vſqȝ ad mi/
raculū de nuptijs. qd̄ fuit eodē die quando
fuit baptizat⁹ anno reuoluto. Et ſi aliq̄n p̄/
dicabat. ⁊ diſcipuli baptizabāt. nō tn̄ adeo
p̄dicatōem ipam ꝑ ſe ⁊ ſuos frequētabat an̄
iohānis icarceratōꝫ ſicut poſt. ex hoc nobiſ
tribuēs ſtupēde humilitatꝫ exemplū. dū io/
hanni ſe lōge ⁊ lōge inferiori in p̄dicationis
officio. put ex ſuꝑioribꝫ pie ꝑcipi aut cogita
ri poteſt humilit̃ deferebat. Nō g̃ cepit cum
boatu ⁊ pompa ſꝫ humiliter ⁊ paulatim.
Quadā g̃ die ſabbati dū eſſet in ſynagoga
cū alijs in eccl'ia iudeoꝝ. ſurrexit legere in li
bro Iſaie. ⁊ legit locū vbi ſcriptū eſt. Spūs
dn̄i ſuꝑ me. ꝑpter qd̄ vnxit me. euangelizare
pauꝑibꝫ miſit me. Et tūc cū plicuiſſet libꝝ
dixit. Hec ſcriptura impleta eſt hodie in au
ribꝫ veſtris. Cōſpice g̃ cū quā humiliter ſu/
ſcipiēs lectorꝫ officiū benigno ⁊ placito vul
tu legit inter eos et exponit ſcripturā. Et q̄
modo humilit̃ ſe incipit manifeſtare dū di
cit. Hodie impleta eſt h̄ ſcriptura. i. ego ſuꝫ
ille de quo loquit̃. Et ora omniū erāt in eū
intēta ꝑpter efficatiā verboꝝ. ⁊ aſpectū hūi/
lem ⁊ decoꝝ. Fuit em̄ pulcerrim⁹. fuit etiaꝫ
eloquētiſſim⁹. Et de vtroqȝ ſic ꝓpheta2 di
ctū fuerat. Speciosus forma p̄ filijs hoim
diffuſa eſt gr̄a in la. tuis.

De vocatione diſcipulorum
Capitulum.xx.

c Epit etiā dn̄s ihs vocare diſcipl'os
⁊ ſe ſollicitū reddere circa nr̄am ſalu
tem ſp̄ hūilitate ſeruata. Et vocauit
petrū ⁊ andreā tribꝫ vicibꝫ. Prima de q̄ di/
ctū eſt ſupra. q̄n erat circa iordanē. ⁊ tūc i ali
qualē venerūt ei⁹ notitiā. Secūda de naui.
q̄n ceperūt piſces. vt narrat Lucas. Tūc eū
ſecuti ſunt eū aīo redeūdi ad ꝓpria. Cepert
tn̄ audire doctrina ipſi⁹. Tertia de naui vt
narrat matthe⁹ cū dixit. Uenite poſt me fa/
ciā vos piſcatores hoīm. tūc relictꝫ retibꝫ
ſecuti ſunt eū. Silr̄ vocauit Iacobū ⁊ Io/
hannē in p̄dictꝫ duabꝫ vicibꝫ vltimis. Et in
eiſdē locis ꝯtinet̃ de ipis. in q̄bꝫ cōtinet̃ de
petro ⁊ andrea. vocauit etiā iohēm d̄ nupti
is. vt dic̃ Hiero. In textu tn̄ euāgelij nō ha
bet̃. Itē vocauit philippū dicēs. Seq̄re me
Silr̄ mattheū publicanū. De mō ꝟo voca
tiōis alioꝝ nō eſt ſcriptū. Cōſidera g̃ ⁊ ꝯſpi
ce eū in p̄dictis vocatiōibꝫ ⁊ ꝯuerſatione cū
ipis. q̄ȝ affectuoſe vocat eos. reddens ſe eis
affabilē ⁊ domeſticū ⁊ obſeq̄oſum. attrahēs
eos int⁹ et extra. ducēdo etiā eos ad domū
mr̄is et familiarit̃ vadēs ad domos eoꝛꝫ.
Docebat ⁊ inſtruebat eos et curā d̄ ipis ha
bebat p̄cipuā ſic mr̄ de vnico filio. Dicit̃ ꝙ
beat⁹ petr⁹ referebat ꝙ q̄n in aliq̄ loco dor/
miebat cū eis. ſurgēs de nocte. et ſi aliquem

eoꝝ inueniebat diſcoopertũ recooperiebat eoſ. q2 tenerrime diligebat eos. Sciebat eñ qđ de ipis erat factur⁹. q2 uis eſſent homies rudis ꝯditiõis ꝛ humilis natiõis. tñ princi pes mũdi ꝛ duces in bello ſpũali omniũ fi/ deliũ ꝯſtituitur⁹ eos erat. Et ꝯſidera ꝑ deo a qualibꝫ cepit eccl'ia. Noluit eñ dñs elige re ſapiẽtes ꝛ potentes hui⁹ ſeculi. ne ipoꝝ ꝓ bitati aſcriberẽt opa que fiẽda erant. ſ3 ſibi hec reſeruauit ꝛ in ſua bonitate potentia et ſapiẽtia nos redemit.

De cõuerſione aq̄ in vinũ ad nuptias. Capitulũ. xxi.

Quamuis dubiũ ſit cui⁹ fuerant nu/ ptie in chana galilee ſicut magiſter ĩ hi ſtoria ſcolaſtica tãgit. Nos tñ medi temur fuiſſe iohis euãgeliſte qđ habet in ꝓ logo ſup Joh. vbi Hiero. affirmare h̄ vide tur. In eis dña nr̃a fuit. nõ tñ inuitata tãq̃ꝫ extranea. ſ3 q̄ſi maior ꝛ dignior ꝛ ꝓmogeni/ ta inter ſorores. fuit ĩ domo ſoroꝫ q̄ſi in do mo ſua ꝛ tãq̃ꝫ admiſtratrix ꝛ dña nuptiaruꝫ Qđ ex tribꝫ colligere poſſum⁹. Primo ex eo ꝙ in eis ꝯtinet ꝙ mr̃ Jeſu erat ibi. ꝛ de ieſu ꝛ diſcipulis ꝙ erãt vocati. ꝛ ſic de aliis q̇ibi fuerũt intelligi debet. Cũ ergo ſoror ei⁹ ma/ ria ſalome vxor zebedei iuiſſet ad eam naza reth. q̄ diſtat a loco de chana ꝑ q̄ttuor mili aria vel circa. dicẽs ꝙ volebat facere nupti/ as filio ſuo iohi. ipa iuit cũ ea ꝛ ꝑuenit aliq̄t dies ad ꝑparatõꝫ. ita ꝙ q̄ñ alij erãt inuitati ipa iã erat ibi. Scđo ex eo colligere poſſu mus ꝙ ipa ꝑpẽdit defectũ vini. vñ ipa non erat ſic vna ex diſcũbentibꝫ. ſ3 ſic ꝑ cui⁹ ma/ nus res ibãt. Et iõ vidit ſibi deficere vinuꝫ Si eñ tũc diſcubuiſſet. nunq̇d iuxta filium int̃ hoĩes mater verecũda ſurrexiſſet. Et ſi alibi ĩter mulieres nũq̇d ꝑpendiſſꝫ defectũ vini mag̃ q̃ꝫ alie. ꝛ ſi ꝑpendiſſet nũq̇d ſurre/ xiſſet de prãdio ꝛ iret ad filiũ. Incõueniẽtia hec viderent̃. Et iõ veriſimile eſt ꝙ tũc non diſcũbebat. De ipa nãq̃ꝫ dicit̃ ꝙ erat valde obſeq̄oſa. Tertio colligit̃ ex eo ꝙ ipa ꝑ cepit miſtris vt irẽt ad filiũ ꝛ facerẽt qđ mã daret. Et ſic videt̃ ꝙ ꝑcepiſſet eis ꝛ ꝙ nuptie gubernabãt̃ ꝑ eã. ꝛ iõ ſollicita fuit ne ibi de/ fectus ꝯtingeret. Igit̃ ſcḋm modũ hũc cõſpi ce dñm Jh̄m int̃ alios comedentẽ ſicut vnum quẽuis de ꝑplo. ꝛ ſedentẽ in loco hũili. nõ in ter maiores. put ex loco ipo colligim⁹ Non eñ ſupboꝝ more volebat ꝑmos recubit⁹ in cenis. nã doctur⁹ erat. Cũ inuitat⁹ fuerꝫ ad nuptias recũbe in nouiſſimo loco. Ipſe ꝟo cepit ꝑus facere q̃ꝫ docere. Cõſpice etiã do minã obſeq̄oſam alacrẽ ꝛ ſollicitã in cũctis faciẽdis ꝛ ꝑbentẽ ꝛ oſtendentẽ miſtris quid ꝛ qualiter diſcũbẽtibꝫ deferãt. Cumq̃ꝫ ꝓpe fi nem ꝯuiuij redirẽt ad eã miniſtri dicentes Nõ habem⁹ pl⁹ de vino ꝙ apponamus eis. Ipa rñdit. Ego ꝓcurabo ꝙ habebitꝫ. expe ctate parũper. ꝛ exiẽs ad filiũ q̇ humiliter vt dixi ſedebat in fine mẽſe ꝓpe oſtiũ camere. di xit ei. Fili mi hic vinũ deficit ꝛ hec nr̃a ſoror eſt paup ꝛ neſcio qualit̃ habere poſſumus. Qui rñdit. Quid mihi ẽt tibi ẽ mulier. Dura videt̃ rñſio ſ3 ad nr̃am inſtructiõeꝫ fuit. ſcḋm Berñ. q̇ in h̄ loco ſic dic̃ ſmõe. vij. i epip ha/ nia. Sermo incipit. In opibꝫ dñi. Quid ti bi ꝛ illi dñe. Nõne qđ filio ꝛ mr̃i. q̇d ad illaꝫ ꝑtinet q̄ ris. cũ ſis benedict⁹ fruct⁹ vẽtris e⁹ immaculati Nõne ipa eſt q̄ ſaluo pudore cõ cepit ꝛ ſine pudore pepit. Nõne ipa eſt in cu ius vtero nouẽ mẽſibꝫ morat⁹ es. cui⁹ virgi/ neis vberibꝫ lactat⁹ es. cũ qua duodecĩ ãno rum fact⁹ de hierl'm deſcẽdiſti ꝛ eras ſubdi tus illi. Nũc ꝟ dñe q̇d moleſt⁹ es illi dicens Quid tibi ꝛ mihi. Multũ ꝑ omnẽ modũ. ſꝫ iam manifeſte video ꝙ nõ velut indignans aut ꝯfundere volẽs ꝟginis ꝛ mr̃is teneraꝫ verecũdiã dixeris. Quid mihi ꝛ tibi. Ueni enĩ abꝫ eñ ad te iuxta ꝑceptũ miniſtrꝫ. nihil cũctat⁹. facis qđ ſuggeſſit. Ut q̇d ꝟ fratres et q̇d rñderat ꝑus vtiq̃ꝫ ꝓpter nos ꝛ ꝯuerſos ad dñm. vt iã nõ ſollicitet carnaliũ cura pa/ rentũ. ꝛ neceſſitudines ille nõ impediãt ex/ ercitiũ ſpũale. Q̄diu eñ de mũdo ſum⁹. de bitores nos ꝯſtat eſſe ꝑentibꝫ. At poſtq̃ꝫ re/ liquim⁹ noſmetipſos. multo mag̃ ab eoꝝ ſo licitudine liberi ſum⁹. Uñ legim⁹ frẽm q̇n/ dam in heremo ꝯuerſantẽ cũ ad eũ carnalis frater auxilij gr̃a aduenĩſſet rñdiſſe vt adiret alteꝝ fratrẽ coꝝ. cũ ille vtiq̃ꝫ iã obiſſet. Cum q̃ꝫ admirat⁹ q̇ venerat rñderet. q2 ille obijt. heremita q̃ꝫ ſe ſilr obiſſe rñdit. Optime er/ go docuit dñs ne ſolliciti ſim⁹. ſup ꝓpinquis carnis nr̃e pl⁹ q̃ꝫ religio poſtulet. q̄ñ ipſe ma tri ꝛ tali mr̃i rñdit. Quid mihi ꝛ tibi o muli er. Sic ꝛ in alio loco. Cũ ſuggereret ei q̇dã q̄m mr̃ ei⁹ ꝛ frẽs foris ſtarẽt. querẽtes ei loq̇ Rñdit. Que ẽ mr̃ mea ꝛ frẽs mei. Ubi mo/ do ſunt q̇ tã carnalit̃ ꝛ inanit̃ ſup carnalibꝫ ꝓpinq̇s ſuis ſoliciti ſũt ac ſi adhuc viuerent cũ eis. ꝛ ipſi cũ eis. Huc uſq̃ꝫ Berñ. De hac ꝟ rñſione mr̃ nõ diffidẽs ſꝫ de ſua benigni/

tate pſũ mẽs redijt ad miniſtros ꝛ dixit. Ite
ad filiũ meũ et q̃cq̃d vob dixerit facite. qui
cũctes impleuerũt iuxta dñi mãdatũ idrias
aqua. Quo facto dixit eiſ. Haurite nũc ꝛ fer
te architriclino In h̃ aũt nota ꝑmo diſcre
tionẽ dñi. qꝛ ꝑmo miſit magis honorabili
viro. Scdo ꝙ ipe ſedebat lõge ab eo cũ di/
ceret. ferte illi. q̃ſi ab eo remoto. Sꝫ cũ ille
ſederet in loco magis honorabili. colligere
poſſũ9 ꝙ dñs noluit ibi ſedere iuxta eũ imo ele
git ſibi humiliorẽ locũ Miniſtri ĝ dederũt vi
num illi et alijs diuulgãtes miraculũ. q̃niã
ipi ſciebãt quõ factũ fuerat. ꝛ crediderũt in
eũ diſcipuli ei9 Finito aũt ꝯuiuio dñs Je
ſus vocauit Johem ſeorſum dicẽs. Dimit
te hãc vxorẽ tuã ꝛ ſequere me. qꝛ ad altiores
nuptias te ꝑducã. q̃ ſecut9 eſt eũ. In h̃ ergo
ꝙ dñs nuptijs iterfuit matrimoniũ carna/
le approbauit tãq̃ꝫ a deo inſtitutũ. Sꝫ ĩ hoc
ꝙ vocauit Johem de nuptijs apte dedit in
telligere ꝙ lõge digni9 eſt ſpũale m̃rimoniũ
q̃ꝫ carnale. Receſſit ĝ inde dñs Jeſus volẽſ
his q̃ ad ſalutẽ hoim ꝑtinẽt deinceps publi
ce ꝛ palã intẽdere. Pri9 aũt voluit reducere
m̃rem ad domũ ſuã. Talẽ em̃ dñam. talẽ ſo
cietatẽ h̃re decebat. Accipit ĝ ꝛ eã ꝛ Johem
ꝛ alios diſcipulos ꝛ uerũt in chapharnauꝫ
ꝓpe nazareth. ꝛ poſt aliq̃t dies nazareth Cõ
ſpice ĝ eos ꝑ viã qualit̃ vadũt pariter m̃r
ꝛ fili9. humilit̃ vadũt ꝛ pedeſtres. ſꝫ multuꝫ
amãter. O q̃les duo ſunt illi. nũq̃ꝫ alij tales
duo in terra viſi fuerũt. Cõſpice etiãꝫ diſci/
pulos reuerẽter ſequẽtes ꝛ auſcultãtes ver
ba dñi. Nõ em̃ ipe erat ocioſus. ſemꝑ quip/
pe aliq̃d boni faciebat aut dicebat. nõ pote
rat in tali comitatu tediũ cõmeantibus ge/
nerari.

De ſmone dñi in mõte quẽ incepit a pau
pertate Capitulum. xxij.

Conuocãs dñs ihs diſcipulos ſeor
ſum a turbis aſcẽdit cũ eis in mõtẽ
thabor ꝓpe nazareth ad duo milia/
ria vt eos imbueret eloquijs ſuis. Decebat
em̃ ꝙ eos ꝑus ꝛ ſuꝑ alios inſtrueret. q̃s ſuꝑ
alios ꝯſtituturꝰ erat m̃gros ꝛ duces. Tunc
ĝ de multiſ inſtruxit. ꝛ ſermo ille pulcerrim9
fuit ꝛ copioſ9. Nec miꝝ qꝛ os dñi cõpilauit
eũ. Docuit aũt eos de beatitudinib9. d̃ orõ
ne ieiunio ꝛ elemoſyna. alijſq̃ꝫ plurimis ad
v̾tutes ꝑtinẽtib9 q̃ in ipo euãgelio poteriſ re
perire. Legas euꝫ diligẽter ꝛ ſepe. ꝛ cõmẽda
memorie q̃ in ipo dicunt̃. qꝛ ſpũaliſſima ſũt

Et cũ nũc nõ ꝓſequor. qꝛ nimis foret longũ
nec tales expoſitiões b̃ n̄ vident̃ ſꝑ in medi/
tatiões cadere. Quis ad tuã inſtructiõꝫ ta/
lia put mihi occurrẽt interſerã. Et etiã mo/
ralia ꝛ auctoritates ſanctoꝝ. Hoc ĝ hic teti
giſſe ſufficiat ꝙ dñs initiũ ſmonis huius a
paupertate incepit. dans itelligere ꝙ paupta
eſt tot9 ſpũalis exercitij ꝑmariũ fundamen
tũ. Nõ em̃ expedite põt ſequi xp̄m pauptatꝫ
ſpeculũ q̃ onerat9 eſt ĩ tpalib9 reb9. Nec eſt li/
ber ſꝫ ſeru9 q̃ animi affectõꝫ ſubijcit iſtis re
bus trãſeuntib9. Idcirco dixit. Beati pau/
peres ſpũ ꝛc. Ei9 em̃ rei q̃ꝫ affectuoſe diligo
me ſeruũ ſpõte ꝯſtituo. Nã amor eſt aĩe põ/
dus. portãs eã quocũq̃ꝫ ipe fert̃. vt dic Aug.
xiij. ꝯfeſ. Et iõ nihil oĩno eſt amãdũ niſi de/
us vl̃ mere ꝓpter deũ. Merito ĝ beat9 dixit̃
pauꝑ q̃ ꝓpter deũ cetera vilipẽdit. Jã em̃ ꝑ
magna ꝑte deo ſuo ꝯiunct9 eſt. De hac aũt
paupertate ſic dic Bern̄. in. iiij. ſmo. de aduen
tu. Magna q̃dã pena eſt paupertas q̃ tã cito
volat̃ in regnũ celoꝝ. Nã in alijs v̾tutib9 q̃
ſequunt̃ ꝑmiſſio futuro tpe indicat̃. paup/
tati nõ tã ꝑmittit̃ q̃ꝫ dat̃. Vñ ꝛ in p̃nti tẽpo
re enũciatũ eſt. qm̃ ipoꝝ eſt regnũ celorum.
Videm9 em̃ paupes aliq̃s. q̃ ſi verã paupta
tem haberẽt nõ a deo puſillanimes inuenirẽ
tur ꝛ triſtes. vtpote reges ꝛ reges celi. Sed
aliq̃ ſunt q̃ paupes eſſe volũt. eo tñ pacto vt
nihil eis deſit. ꝛ ſic diligũt paupertatẽ vt nul/
lã inopiã patiant̃. Idẽ ſmone. xxj. Cañ. Et
ego ſi exaltat9 fuero a terra. Audacter dico
oĩa trahã ad meipſum. Nec em̃ temerarie
vſurpo mihi fris mei vocẽ cui9 me induo ſi
militudine. Et ſi ita eſt nõ putẽt diuites hu
ius ſeculi. frẽs xp̄i ſola poſſidere celeſtia. q̃a
audiũt dicentẽ. Bti paupes ſpũ qꝛ ipi poſſi
dent ꝛ terrenũ. ꝛ quẽ tanq̃ nihil habentes.
oĩa poſſidẽtes. nõ mẽdicãtes vt miſeri. ſꝫ
vt deũ poſſidẽtes. eo ꝑ certo magis deuꝫ q̃
minus cupidi. Deniq̃ꝫ fideli hoi tot9 mũd9
diuitiaꝝ eſt. Tot9 plane qꝛ tã aduerſa q̃ꝫ ꝓ/
ſpera ipi9 eq̃ oĩa ſeruiũt ei ꝛ coopant̃ ĩ bo
num. Ergo auar9 terrena eſurit vt mẽdicus
fidelis ꝯtẽnit vt dñs. Ille poſſidẽdo mẽdi/
cat. iſte cõtemnẽdo ſeruat. Quere a q̃uis eo
rum q̃ inſatiabili corde lucris tempalib9 in
biant. q̃dnã de his ſentiãt q̃ ſua vendẽtes ꝛ
dãtes paupib9 regnũ celoꝝ ꝑ terrena mercã
tur ſubſtãtia. vtrũ ſapiẽter agãt nec nõ ꝑcul
dubio reſpõdebit ſapiẽter. Quere recte cur
approbat ipe qđ nõ facit. nõ poſſum inquiet

Quare pfecto qȝ dñā auaricia non pmittit qȝ liber nō est. qȝ nō sunt sua q̄ poſſidere videt. ſȝ nec tui iuris. Si ꝟo tua sunt. expēde ad lucra. ꝛ p terrenis celeſtia cōmutato. Si nō vales facere. te pecunie tue nō dominuȝ eſſe dicā. ſȝ ſeruū. cuſtodem nō poſſeſſorem. Hucuſqȝ Bern̄. Sȝ redeam⁹ ad meditationē. Cōſpice ḡ ꝛ ꝯſidera dn̄m ieſum humiliter in terra ſedentē ſup illo mōte. ꝛ diſcipulos ſuos circa eū. quō ſtat inter eos q̄ſi ſit vnus ex eis. ꝛ quō affectuoſe benigne ꝛ pulcre ꝛ efficacit̄ eis loquit̄ inducēs eos ad dictos act⁹ virtutū. Et ſp vt ſupra in generali ꝯſideratiōe tibi dixi reſpicere conctis faciē eius. Cōſpice in diſcipulos quō reuerēt̄ humiliter ꝛ cū tota mētis intētione aſpiciūt eū ꝛ auſcultant illa ꝟba mirifica. ꝛ ea memorie cōmendāt ꝛ iocūditate magna fruunt̄ tā in verbis q̄ȝ in aſpectu. Jn hac aūt ꝯſideratione iocūderis. ꝛ tu aſpiciēdo ac ſi videres eū loquentē ꝛ approximādo eis. ſi forte vocata fueris. ꝛ immorādo ibidē vt dn̄s tibi dabit Cōpleto ꝟo ſmone cōſpice illū dn̄m Jh̄m vna cū diſcipulis ipis deſcendētē de mōte. ꝛ cū ipis familiariter loquentē. etiā ꝛ eūdo p viā. ꝛ quō ille ſimpliciū cetus greganim ſeq̄t̄ eum. nō curioſe ordinat⁹. ſȝ ſicut pulli poſt gallinā. vt q̄libet meli⁹ audiat magis eideȝ niūt̄ approximare Et quō turbe ſibi affectuoſe occurrūt. ꝛ infirmos eidē ſanādos offerūt. Jp̄e ꝟo ſanabat oēs.

De ſeruo centurionis ꝛ filio reguli a domino liberatis. Mat. viij. Lu. vij. Joh. iiij.

Capitulū. xxiij.

C Apharnaū vero erat q̄dā cētutio. i. centū militū ductor. ꝛ ſeruū hēbat infirmū. Miſit ḡ fide plen⁹ ad dn̄m ieſum vt eū curaret. Humilis aūt dn̄s rn̄dit. Ego veniā ꝛ curabo eū. qḋ cū ſciuit Cēturio. remiſit ad eū dicēs. Dn̄e nō ſuȝ dign⁹ vt intres ſub tectū meū ſȝ tm̄ dic ꝟbum ꝛ ſanabit̄ puer me⁹. Jeſus aūt cōmendās fidē eius nō iuit vlteri⁹. ꝛ ſeruū abſentē ſanauit. Cū aūt in eadē ciuitate eſſet quidā regul⁹. i. puus rex. iuit pſonalit̄ ad ieſum rogās cuȝ vt veniret ad domū ſuā ꝛ ſanaret filiū ſuū infirmū At ieſus ire noluit filiū tamē ſanauit Jn his aūt ꝯſidera meritū fidei ꝓpter Centurionē. ꝛ humilitatē dn̄i volēns ire ad ſeruum ꝛ reguli pompā refugiētis. Cōſidera etiā q̄ nō debem⁹ acceptare pſonas. Pl⁹ eñ honorauit hic dn̄s ſeruū militis q̄ȝ filiū regis. Sic ꝛ nos debem⁹ nō ad oculos ſui re. nec ſm exigentiā exterioris pōpe ſȝ ſm intentionē vl̄ bonitatē ei⁹ q̄ ſeruitio indiget. ꝛ nō ex cōplacētia ſȝ ex caritate ſuiam⁹

De paralitico miſſo p tectū ꝛ a dn̄o curato. Matth. viij. Mar. ij. Luce. v.

Capitulum. xxiiij.

I N ciuitate p̄dicta capharnaū cū dominꝰ ieſus doceret in q̄dā domo. et eſſent ibi ꝯgregati phariſei ꝛ legiſdoctores multi. ex oī caſtello iudee ꝛ hieruſalē. Venerūt q̄dā volētes ingredi domū cū paralitico quē portabāt vt a dn̄o ſanaret̄. Cū ꝓpter multitudinē nō poſſent aſcēderunt ſup tectū dom⁹ ꝛ inde ineromiſerūt eū ꝛ poſuerūt eū añ ieſum. dn̄s ꝟo ieſus vidēs fidē eoꝝ dixit. Dimittunt̄ tibi pctā tua. Jp̄i aūt phariſei ꝛ legis doctores obſeruātes eū ex malicia intra ſe dicebāt ip̄um blaſphemaſſe deū. qȝ ſol⁹ de⁹ poteſt dimittere pctā. ꝛ ip̄e h̄ attribuebāt ſibi quē puꝝ hominē eſſe eredebant. Ait ergo benign⁹ ꝛ humilis dn̄s ſcrutans corda ꝛ renes hoim̄. Quid cogitatis mala in cordib⁹ vr̄is. Et addidit vt ſciatis. qȝ fili⁹ hoīs habet poteſtatē in terra dimittendi pctā ꝛc̄. Hic q̄ttuor ſunt meditāda Primū pſpicacitas intellect⁹ xp̄i q̄ cogitationes illoꝝ vidit. Secūdū qȝ ꝓpter pctā veniunt infirmitates ꝛ ex abſolutōe a peccatiſ aliquādo ꝯtigit liberatio infirmitatū. ſic etiā habebis infra d̄ curato apud piſcinā. cui dr̄ a dn̄o ne ampli⁹ peccet. ne deteri⁹ ſibi ꝯtingat. Tertiū ꝯſidera q̄ȝtū magnū ſit meritū fidei. nā etiā alteri⁹ fides alteri pdeſt. ſic ſup̄ proxime habuiſti in ſuo centurionis. Sic ꝛ infra habebis in chananea in cui⁹ fide filia ſua e ſanata. Hoc quotidie cōtingit in pueriſ q̄ baptizant̄. q̄ ſi ante annos diſcretiōis moriant̄ in alteri⁹ fide ſuſcipiūt arrā ꝓpter quam in merito xp̄i ſaluāt̄. qḋ eſt ꝯtra quoſdā hereticos maledictos Circa quartū meditandū de ip̄o inter illos ſedēte ꝛ benigne malignis rn̄dente ꝛ miraculū faciēte. recurre ſupra ad generalē conſiderationē quam tibi dedi.

De ſocru ſymonis liberata.

Capitulū. xxv.

C Ontigit dn̄m Jeſum in ciuitate p̄dicta chapharnaū diuertere in domū ſymonis petri. vbi ſocr⁹ ei⁹ magnis febrib⁹ tenebat̄ Humil̄ ḡ dn̄s familiariter tetigit manū ei⁹ ꝛ curauit eā adeo vt in

zrinẽti ſurrexit tei ⁊ diſcipul' miſtrauit Sꝫ qd miniſtrauit eis nõ eſt ſcptũ. Cogita ꝗ ꝙ in domo paupꝭ paupꝑtatꝭ amatori aliqua ci baria groſſa ⁊ q̄ cito pari poterãt eis appoſi ta ſunt. Cõſidera etiã ipm dñm ihm iuuãtẽ ꝑparare. marie in domo diſcipuli ſui. Et q̄/ uis humilia cogita. ſiue de tabula ponẽda ſiue de ſtratꝭ lauãdis ⁊ ſilib. Talia em̄ oia faciebat hũilitatꝭ magiſter q̄ miſtrare vene/ rat ⁊ nõ miſtrari. Et ſe familiarit' ad ſeden/ dũ ponebat i medio mẽſe ⁊ comedebat ala criter. ꝓcipue cũ in prãdio relucebat paupꝑ/ tas quã ſic amabat.

De dormitiõe dñi in nauicula
Capitulũ. xxvj.

I Ntrãs dñs ihs in nauiculã cũ diſci pulis ſuis. poſuit ſe ad dormiẽdum tenẽs caput ſup ceruicali. Ipe enim multũ vigilabat de nocte i orõib. multũqꝫ de die in ꝑdicatõib laborabat. Cũqꝫ dormi ret orta tẽpeſtate diſcipuli ꝑiclitari timebãt ſꝫ nõ audebãt eũ excitare. Timore tandẽ co acti excitauerũt eũ dicentes. Dñe ſalua nos perim⁹ Qui ſurgẽs icrepauit eos õ modica fide. ⁊ impauit mari ⁊ ventis ⁊ ceſſauit tẽpe ſtas. In ꝑdictꝭ ꝗ actib ſuis ituere ⁊ reſpice eũ ſm generalẽ regulã ſiue traditõꝫ ſup tra ditã. Hoc tñ h̄ ꝯſiderare potes ꝙ licet nob circa nos ⁊ facta nr̃a dñs videat dormire. maxie qñ tribulamur. ipe tñ diligẽtiſſimus eſt ſup cuſtodiã nr̃am. Et idcirco debemuſ eſſe in fide ꝯſtãtes. õ nihilo heſitãtes.

De filio vidue a dño ſuſcitato
Capitulum. xxvij.

c Um ſemel iret dñs ieſus verſus ci/ uitatẽ naim obuiauit multitudĩ ho minũ portãtiũ quendã iuuenẽ filiũ vidue mortuũ ad ſepulcꝝ. Pietate ꝗ pl⁹ do/ min⁹ ihs mot⁹ tetigit feretꝝ ⁊ portãtes ſtete rũt. Ipe aũt dixit. Adoleſcens tibi dico ſur ge. ⁊ ſtatim ſurrexit q̄ fuerat mortu⁹ ⁊ reddi dit eũ mr̃i ſue. Omẽs aũt ſtupuerũt ⁊ lauda uerũt dñm. In cõſideratiõib vero recurre vt ſupra.

De puella ſuſcitata ⁊ martha curata
Capitulũ. xxviij.

a D petitõnẽ cuiuſdã ex ꝑncipib ibat dñs ihs cũ eo ad ſanãdũ filiã ſuam. Cũ ꝗ turba magna iret cũ eo. inter/ erat q̄dã mlier ꝗuit infirma q̄ dr̃ fuiſſe mar tha ſoror marie magdalene q̄ intra ſe dice bat. Si tetigero tm̃ fimbriã veſtimẽti eius ſalua ero. ⁊ cũ timore approximãs tetigit ⁊ li berata ẽ. Dixit aũt dñs ieſus. Quis me teti git. Et rñdit petr⁹. Dñe turbe cõpmũt te et affligũt. ⁊ tu dicis. q̄s me tetigit. Uide h̄ pa/ tientiã dñi. Nã ſepe cõpmebat a turbis. q̄ volebãt ei approximare. Ihs aũt ſciebat q̄d dicebat Et iterꝝ dixit. Ego ſenſi ꝟtutẽ ex me exiſſe. Tũc martha negociũ publicauit Li bẽter eã dñs curauit cũ q̄ multã familiari/ tatem poſtea habuit. Et tũc dixit ei. Fides tua te saluã fecit. In h̄ ꝗ miraculo habes fi dei cõmẽdatõꝫ. Habes etiã ꝙ dñs vult mi racula nota eſſe ꝓpt' vtilitatẽ cõem. ſꝫ q̄ntũ in ſe ꝓpter humilitatẽ abſcõdebat. vt h̄ etiã ha bes. qd em̄ diuina fecerat ꝑtãte. fidei illi⁹ at tribuebat. Habes etiã hic qdã valde nota bile ad hũilitatꝭ cuſtodiã. ſic beat⁹ Berñ. h̄ mõ introducit. Quilibet ꝑfecte dño ꝟuiẽs põt appellari fimbria q̄ſi vltia ps veſtimẽti dñi. ꝓpt' ſuã humilẽ reputatõꝫ Qui ꝗ ad di/ ctum ſtatũ ꝑuenerit ꝙ ſciat ſe a dño exaudi ri i liberãdis infirmis vl' aliis miracul'. non extollat ꝓpterea. nec ſibi attribuat qꝛ nõ ipe ſꝫ dñs facit. Quis em̄ hic martha tangerꝫ fimbriã ad cui⁹ tactũ ſe liberari ꝯfidebat. et ſic ꝯtigit. nec tñ a fimbria ſꝫ a dño ꝟt⁹ libera tiõis exiuit. Et ꝓpterea ipe dixit. Senſi ꝟtu tem ex me exiſſe. Nota ꝗ hoc bñ ⁊ nihil bo/ ni tibi i ꝑpetuũ attribuas. qꝛ totũ eſt a dño ieſu. Tandẽ dñs ieſus iuit ad domũ princi pis ⁊ inuentã filiã mortuã ſuſcitauit.

De ꝯuerſione magdalene ⁊ aliis
Capitulum. xxix.

c Urialiſſim⁹ dñs inuitat⁹ q̄dã die a ſymone leproſo iuit ad prandẽdum cũ eo. qd facere ſolit⁹ erat. tũ ex ſua curialitate. tũ ex benignitate ⁊ zelo quẽ ha/ bebat ad ſaluãdas aĩas ꝓ qb de celo deſcẽ derat Uñ comedẽdo cũ hoib ⁊ ꝯuerſando cũ eis ad amorẽ ſui eos attrahebat. tũ etiaꝫ ex amore paupꝑtatꝭ. Nã ⁊ ipe pauprim⁹ erat ⁊ de mũdi h⁹ ſuba ꝓ ſe ⁊ ſuis nihil ſuſperat. Humilit' ꝗ ⁊ cũ grãꝝ actiõe ſpeculũ humili tatꝭ ieſus cũ inuitabat' recipiebat ꝓ loco ⁊ tẽ pore. Audiẽs aũt magdalena ꝙ i domo ſy/ monis ꝑdicti recũberet. q̄ iã ſorte ipm ſepe ꝑdicantẽ audierat ⁊ ardẽter amabat. licꝫ nõ dum h̄ ꝯpalaſſet. tacta dolore cordis intrin/ ſecus ꝓ peccatꝭ ſuis ⁊ amoris ei⁹ igne ſuccẽ ſa. ꝯſiderãs ꝙ ſine ipo ſalutẽ obtinere non poterat. ⁊ ampli⁹ differre nõ volẽs. perrexit ad locũ ꝯuiuii. facieqꝫ iclinata ac ocul' in ter

ram demiſſis añ ꝯuiuas tráſiēs nō quieuit
donec ꝑuenit ad dñӡ ac dilectū ſuū. ꝛ tūc illi/
co ad pedes eiꝰ ꝓſtrata viſceroſo dolore pīe
ꝛ rubore repleta de pctis ſuis ꝓcumbens ꝛ
ponēs vultū ſuꝑ ipiꝰ pedes cū ꝯfidētia q̄dā
q2 iā intra ſe cū ſuꝑ oīa diligebat cepit for
titer fletibꝫ atq3 ſingultibꝫ abūdare ac tacite
intra ſe dicere. Dñe mi firmit̄ credo ſcio at/
q3 ꝯfiteor vos deū ac dñm eſſe meū. In mł
tis āt ꝛ magnis offendi maieſtatē veſtra3. ꝛ
multiplicaui pctā ſuꝑ numeꝝ arene maris.
ſed ad veſtrā miſīcordiā ꝯfugio iniq̄ et pec/
catrix. doleo ꝛ cōpungor. veniā peto. emen/
dare peccata parat nūq3 a vr̄a obediētia diſ
cedere ꝓpono. Nō patiar q̄ſo repulſam a vo
bis. q2 aliud refugiu3 nec me poſſe hr̄e ſcio.
nec hr̄e volo. q2 vos ſolū ſuꝑ oīa diligo Nō
ḡ me repellatiſ a vobis. ſ3 de meis ſceleribus
me punite vt libet. miſīcordiā tñ peto. In/
terim aūt lacrime decurrētes largit̄ pedes
dñi balneauerūt ꝛ lauerūt. Vñ h manifeſte
habere potes ꝙ dñs ieſus diſcalciatus ibat
Tandē a fletu ceſſans. ꝛ cū ꝓpēdit indignū
iudicās ꝙ ſue lacrime pedes dñi ꝯtigiſſent
capillis ſuis eos abſterſit. Iō aūt capill. q̄a
ſecū aliud p̄cioſiꝰ nō habebat q̄ eos tergeret
ꝛ etiā q2 ea q̄bꝫ ad vanitatē vſa fuerat ad vti
litatē ꝯuertere intēdebat. Et etiā ne vultu3
a pedibꝫ dñi elōgaret. ꝛ amore creſcēte oſcu
labat̄ eoſdē amant̄ ꝛ ſepe. Et q2 etia3 pedes
ipiꝰ dñi ꝓpter itinera ſqualidi erāt. eos vnge
bat p̄cioſo vngēto. Cōſpice ḡ dñ ipam ꝛ ſuꝑ
his moroſe mediteriſ ob deuotiōe3 eiꝰ q̄ ita
ſingularit̄ a dño fuit dilecta. Et etiā q2 ſolē/
ne feſtū fuit h valde. Cōſpice etiā dñm ihm
q3 benigne ſuſcipit ea3. ꝛ q3 patient̄ ſuſtinet
q̄cq̄d fac̄. Ceſſat ꝛ deſcit a comedēdo donec
negociū cōpleat̄. Ceſſant etiā ꝯuiue ꝛ oms
ſuꝑ hac nouitate mirāt̄. Symon aūt vehe/
mēter eū iudicabat ī corde ſuo ꝙ a tali femi
na ſe ꝑmittebat tāgi q̄ſi nō eſſet ꝓpha. nec eā
cognoſceret. Dñs aūt cogitatōibꝫ cordis eꝰ
rñdens ſe veꝝ oñdit ꝓpherā. Et exēplo dbi/
toꝝ ꝯuicit. Et volēs apte demōſtrare ꝙ oīa
in dilectiōe ꝯſumāt̄ dixit. Dimittūt̄ ei pecca
ta multa qm̄ dilexit multū. Et ad eam dixit
Vade in pace. O verbū delectabile ꝛ ſuaue
q3 libēter illud magdalena audiuit. ꝛ q3 iocū
de receſſit. Et ꝑfecte ad eū cōuerſa. deinceps
ſancte ꝛ honeſte vixit. ac eidē ꝛ matri eius ꝑ
ſeuerāter adheſit. Meditare ḡ hec diligē
ter ꝛ tantā charitatē imitari digneriſ. que h

maxime v̄bo ꝛ oꝑe ſic a dño cōmēdat̄. Hic
eñ expreſſe habes ꝙ charitas inter deu3 et
peccatorē pacē reformat. Vñ ꝛ beatꝰ Petrꝰ
dicit Charitas opit multitudinē pctōꝝ.
Itaq3 cū caritas oēs v̄tutes informat. nul/
laq3 deo placet ſine caritate vt ad ipam ha/
bendā tota v̄tute nitariſ q̄ te ſponſo tuo xpo
ieſu acceptā faciet. Aliq̄s ḋ ipa auctoritates
adducā in mediū. Dic ḡ de ipa Bern. xix.
Cañ. Chariſſima ꝑ optimū charitas eſt plāe
incōꝑabile qd̄ noue ſpōſe celeſtis ſpōſus to
tiēs inculcare curabat. Nūc q̄dē dicēs. In
h cognoſcēt oīs ꝙ mei eſtis diſcipuli ſi di
lectionē habueritiſ ad inuicē. Nūc v̄ mādā
tum nouū do vob vt diligatis inuicē. ꝛ hoc
eſt p̄ceptū meū vt diligatis inuicē. Itē orās
vnū eos fore. ſicut ipe ꝛ pater vnū ſūt. ꝛ pau
lo poſt. Deniq3 q̄dnā huic cōparādū puta/
mus q̄ ipi p̄fert̄ martyrio ac fidei traſferēti
mōtes. Hoc eſt ḡ qd̄ dico Pax vobis. ī no/
bis ſit ꝛ oē qd̄ extrinſecꝰ minari videat̄. nō
terret q2 nō nocet. Idē. xxvij. Cañ. Quanti
tas cuiuſq3 aīe eſtimet̄ de mēſura caritatis
quā habet. vt v̄bi grā. Que multū h3 chari/
tatis. magna ſit. que ꝑuū ꝑua. q̄ v̄o nihil ni/
hil. dicēte apoſtolo Si charitatē nō habeo
nihil ſum. ꝛ ſi quātulūcunq3 hr̄e cepit. vt ſal
te3 diligētes ſe diligere curet. ac ſalutare fra
tres ſuos. ꝛ eos qui ſe ſalutāt. iam nō nihil
quidē illā animā dixerim. que in ratiōe dati
vel recepti. ſocialē ſaltē retinet charitatem.
Verūtñ iuxta ſermonē dñi q̄d amplꝰ facit.
nec amplā ꝓinde nec magnā ſed plane āgu
ſtam modicāq3 cēſerim aiam quā adeo mo
dice charitatiſ eſſe cognouerim. At ſi grāde/
ſcat ꝛ ꝓficiat. ita ꝙ trāſiens limites āguſti hꝰ
obnoxijq3 amoris. latos fines bonitatis ḡ/
tuite tota libertate ſpūſ apprehēdat. q̄ largo
q̄dā gremio. bone volūtatiſ ad oēm ſeipſam
cur3 extēdere ꝓxim diligēdo vnūquēq3 tāq3
ſeipa3 nūq̄d iā illi recte diceret̄. q̄d amplꝰ fa
cis. Quippe q̄ ſeipam tā amplā fac̄. amplū i/
q3 gerit caritatis ſinū q̄ cōplectit̄ vniuerſos.
etiā q̄bꝫ nulla ſe nouit carnis neceſſitudine
iunctā. nulla ſpe ꝑcipiēdi cōmodi cuiuſcūq3
nulla ꝑcepti retributōe obnoxiā. nullo dni
q3 aſtrictā debito niſi illo ſane de q̄ dr̄. Ne/
mini q̄cq3 debeatis niſi vt inuicē diligatis.
Vez ſi adijcias etiā vſq3 quaq3 vi3 facere re
gno caritatiſ. ꝛ vſq3 ad vltios eiꝰ terminos oc/
cupare illud pius inuaſor p̄ualeas. dum ne
inimicis quidē viſcera claudere pietatiſ exi/

ſtimes. bñfacias his q̄z q̄ te oderūt. ores p psequētib⁹ ꝛ calūniantib⁹ te. necnō ꝛ cū ipis qui oderūt pacē. eſſe pacificus ſtudeas. tūc prſus latitudo celi latitudo aīme. ꝛ altitudo nō diſpar. ſed nec diſſimilis pulcritudo. Jmpleꝗ̄ demū in ea qd̄ dr̄. Extēdēs celū ſicut pellē in q̄ iā mire latitudinis altitudis ꝛ pulcritudinis celo. ſumm⁹ ꝛ immēſus atq̄ gl'ioſus nō modo dignāter habitat. ſed ꝛ ſpacioſe deambulat. Hucuſq̄ Bern̄. Uidiſti ḡ q̄ ſit utilis q̄ꝗ̄ neceſſaria charitat̄ virtus ſine q̄ pfecto impoſſibile eſt placere do. cū qua ſine dubio placet quicūq̄ Jgit toto corde. tota mēte. totaq̄ v̄tute ſtudeas ipam hr̄e. q̄ te libēter faciet oīa dura ꝛ aſpa p deo portare ꝛ primo.

Quō iohes miſit diſcipulos ad ieſum
Capitulum xx.

g Loꝛioſus miles ꝛ p̄curſoꝛ dn̄i Jhū iohes baptiſta cū eſſet in vinculis i carcerat⁹ ab herode, p iuſticie ōfenſionē. qꝛ redarguebat eū q̄ tenebat vxorem fratr̄ ſui viuētis. volēs inducere diſcipulos ſuos vt ſeq̄rent̄ dn̄m ihm̄. cogitauit eos ad ipm mittere vt auditis v̄bis ꝛ viſis opibus eius exardeſceret in amorē ipi⁹ ꝛ ſequerētur eū. Jerūt ḡ ad eū ꝛ ex pte Johis dixerunt Tu es q̄ ventur⁹ es an aliū expectam⁹. Domin⁹ aūt ieſus magnā turbā tunc habebat corā ſe. Cōſpice bn̄ ipm quō vultu placido recepit nūcios iohis. ꝛ quō ſapiēter p̄mo factis ꝛ poſtea v̄bis rn̄dit eis. Jn eoꝝ ḡ pn̄tia ſurdos ſanauit ꝛ mutos ꝛ cecos ꝛ alia multa miracula fecit. ꝛ pplo p̄dicauit ꝛ poſtea ill' inter alia dixit. Jte ꝛ renūciate iohāni q̄ audiſtis ꝛ vidiſtis. Jerūt ḡ ꝛ ea retulerūt Johanni. q̄ ea libētiſſime audiuit. Jlli autē diſcipuli poſt mortē Johis firmiter xp̄o adheſerūt. Dn̄s ieſus poſt illoꝝ diſceſſum valde iohēm corā populo collaudauit. ſ. q̄ erat pl⁹ q̄ pꝑheta. q̄ inter natos mulieꝝ maioꝛ eo n̄ ſurrexerat. ꝛ de alijs vt in euāgelio habes. Tu ḡ aſpice dn̄m Jhm ſp ꝛ dū p̄dicat ꝛ dū p̄dicta miracula facit vt ſup̄ habuiſti.

De obitu Johānis baptiſte
Capitulū. xxj.

b Jc pōt occurrere meditacio de morte ipi⁹ beati iohis baptiſte. Cū ḡ herodes ille neq̄ſſimus. ꝛ adultera illa peſſima fil' forte ɔdixiſſent ipm occidere vt p eū ſui redargutiōz nō haberēt. ɔtigit vt in die ɔuiuij. ſaltāti miſere filie ipi⁹ herodiadis daret̄ caput iohis. ꝛ ſic fuit i carcere decollatus. Uide q̄nt⁹ vir ꝛ q̄ꝗ̄ vilit' ꝛ q̄ꝗ̄ enoꝛmiter regnāte ac impante neq̄cia occubuit. O dn̄s qualit' h̄ fieri pmiſiſti. q̄d eſt h̄ cogitare q̄ taliter moꝛiat̄ iohes. q̄ tāte pfectōis ꝛ ſctitatis erat vt putaret̄ eſſe xp̄s. Jgit̄ ſi vis bn̄ h̄ negociū rumiare poſt nepharia opa eoꝝ. cogita Johis magnitudinē ꝛ excellētiā ſingularē. ꝛ tūc poteris ſtupere. Audiſti aūt i ſupiori tractatu qualit' fuit a dn̄o cōmēdat⁹ in multis. Audi nūc quō nūc cōmēdat eū beatus Bern̄. in q̄dā ſmōe ſic dicēs. Jlla mr̄ ꝛ magiſtra oīm ecclīaꝝ romana ecclīa ꝛ de q̄ ē dictum. Ego p te rogaui petre vt nō deficiat fides tua. i honoꝛe iohis baptiſte poſt ſaluatoris nomē ɔſecrata ē ꝛ ſignata. Dignū nāq̄ fuit vt ſingularē amicū ſpōſe ibi puberis vbi p̄ncipiū ipi⁹ oñdit. Crucifigit̄ petr⁹. paulus gladiat̄. ſꝫ tn̄ dignitas remanet p̄curſori purpurat̄ roma mltitudie martyꝝ. tota ſblimitas btō refundit̄ pr̄iarche. Johes vbiq̄ maioꝛ i oib⁹. ſingularit' in miracul' ſup oēs Quis ſic gl'ioſe annūciat⁹ eſt. q̄s ſic ſpēalit' intra mr̄is vteꝝ ſpūſctō legit̄ fuiſſe repletus. quē legiſtis intra mr̄is vteꝝ exultaſſe. Cuius natiuitatē audiſtis ecclīam celebrare. q̄s ſic heremū cupiuit. q̄s ſic ſublimit' legit̄ ɔuerſatus. Quis pniam ꝛ regnū celoꝝ p̄m⁹ oñdit q̄s regē gl'ie baptizauit. Cui ſep̄mū trinitas ſic apte reuelauit. Cui tale teſtimoniū p̄buit dn̄s ih̄s xp̄s. quē ſic honoꝛauit eccl̄ia. Johānes pr̄iarcha imo pr̄iarchaꝝ finis et caput. Johes pꝑha imo pl⁹ q̄ pꝑha. qꝛ quē venientē nūciat̄ digito mōſtrat iohes angel⁹. ſꝫ int' anglos elect⁹ ſaluatoꝛe teſtāte cū dic. Ecce ego mit. ā. me. ꝛc. Johes apl's. ſꝫ aplo rū p̄m⁹ ꝛ p̄nceps. qꝛ fuit hō miſſus a do. Johānes euāgeliſta. ſꝫ euāgelij p̄m⁹ ānūciatoꝛ p̄dicās euāgeliū regni di. Johes v̄go. imo v̄ginitatis inſigne pudicicie titul⁹. caſtitatis exemplū. Johes martyr. ſꝫ ꝛ martyꝝ lum̄ Jnter natiuitatē mortēq̄ xp̄i martyrij ɔſtātiſſima forma. Jp̄e vox i deſto clamātis. p̄curſoꝛ iudicis p̄co v̄bi. Jp̄e ē helyas. vſq̄ ad eū lex ꝛ pꝑhe. lucerna lucēs ꝛ ardēs. Silētio trāſeo q̄ ſic nouē angloꝝ ordib⁹ int'eſt vt etiā ad ſeraphi apicē trāſferat̄. Hucuſq̄ Ber. Audi nūc q̄lit' eū ɔmēdat iohes os aurei. in ſ'mōe q̄dā ſic dicēs. Johes ſcola v̄tutū. magiſteriū vite. ſctitatis forma. noꝛma iuſticie ꝛc. ſi ḡ ad inicē ɔpas excellētiā ꝛ dignitatē iohis. ꝛ pfunditatē ſceleꝝ coꝝ qui ipſum occiderūt.

merito habebis materiā ſtupēdi ⁊ murmurandi. ſi fas ſit dicere. etiā ꝯtra deū. Nã ad hūc talē ⁊ tantū mittit ſpiculatoꝛ vt amputet caput eiꝰ. ac ſi eſſet aliq̃s viliſſimꝰ ⁊ peſſimus homicida ⁊ depopulatoꝛ. Cōſpice ergo cū reuerēter ⁊ cū doloꝛe qualit̄ ad iuſſuʒ vilis ⁊ nequā ſpiculatoris collū parat. humiliter genua flectit. ⁊ grãs deo agēs ponit ſacratiſſimū caput ſuꝑ aliquo trūco vl' lapide ⁊ patiēter ictꝰ ſuſtiet quouſqʒ totaliter abſcidatur. Ecce quō vadit Johēs amicꝰ intimꝰ ⁊ dñi ihū cōſanguineꝰ. ⁊ dei maximꝰ ſecretarius. Uere magna nobis cōfuſio q̃ patiam in quibuſcūqʒ aduerſitatib; nō habemꝰ Johānes innocēs mortē. ⁊ talē mortē ſuſtinuit patiēter. Et nos plerūqʒ peccatiſ aggrauati ⁊ ira dei digni nō poſſumꝰ etiā paruas iniurias ⁊ grauamīa tolerare. imo plerūqʒ nec verba. Dñs aūt Jħs erat tūc in ꝑtib; iudee ſʒ nō in terra illa. Cū aūt obitꝰ eius fuerat ſibi nunciatꝰ. fleuit pius deꝰ pugilē ſuū ⁊ ꝯſobrinū. fleuerūt etiā diſcipuli eiꝰ cuʒ eo. fleuit beata ꝟgo que ipm natū de terra leuauit. et tenerrime eū dilexit. Sed dñs conſolabat̄ matrē ſuā. ipa vero dicebat. Fili quare nō defendiſti eū ne ſic moreret̄. Cui filius. Reuerenda mr̄ nō expediebat ei talis defenſio Nã ipe ꝓ meo patre mortuꝰ eſt. ⁊ ꝓ defenſione ſue iuſticie. cito autē erit in eius glīa. Ipe em̄ pater nō intēdit ſuos defendere tali modo in h̄ mūdo. q2 nō ſunt hic diutiꝰ moraturi. nec eoꝝ patria hic eſt ſʒ in celis. Johānes ſolutꝰ eſt a vinculis coꝛpis. nec eſt vis ī modo moriēdi. ſeuit hoſtis in eū quantū potuit. ſʒ ipe regnabit cū patre meo in eternum. Igit̄ cōſoleris chariſſima mater. q2 Johāni ſemꝑ erit bñ. Poſtea ꝟo aliquib; elapſis dieb;. diſceſſit dñs Jeſus de ꝑtib; illis ⁊ rediit in galileā. Tu aūt ꝑdictis omnib; te ꝑſentē exhibeas ⁊ ea mediteris deuote. ⁊ q̃cūqʒ dñs ierit eū ſequerīſ.

De locutione cum ſamaritana Capitulū. xxxij.

c Cum dñs iħs de iudea in galileā rediret. q̃ via eſt. xviij. miliarioꝝ et amplius vt pluries tibi dixi. ⁊ trāſiret ꝑ ſamariā fatigatꝰ eſt ex itinere. Cōſpice ꝓ deo cū hic quō fatigat̄. plane incedit. ſepe fatigatꝰ eſt. ⁊ tota vita ipiꝰ laborioſa fuit. Poſuit ergo ſe ad ſedendū ſuꝑ quendā puteuʒ. ⁊ quieſcebat. Diſcipuli aūt iuerūt ad ciuitatem ad querēdos cibos. Uenit ergo mulier quedā que vocabat̄ lucia ꝓ aqua ad ipm puteū. Dominꝰ aūt cū ipa icepit loqui ⁊ de magnis factis tractare. ⁊ ſeipm eidē manifeſtare. De quib; aūt cū ea loquebat̄. ⁊ qualit̄ diſcipuli redierūt. ⁊ qualiter ad verbū mulierꝭ ciuitas ei obuiā venit. ⁊ qualiter ipe mãſit cum eis ſtetit ⁊ diſceſſit. nō intendo referre plana eſt em̄ euāgelica hyſtoria. Lege ipam ⁊ ipm dñm Jeſum cōſpice in oīb; actib;.

Ex ipa aūt hiſtoria quedā pulcra ⁊ vtilia nota. Et ꝑmo humilitatē dñi ieſu. Tum q̃a ſolus remāſit humilis dñs diſcipulis in ciuitatē euntib;. Cōſiderāter em̄ ſe habebant ad eum. Tū etiā q2 cū illa muliercula ſola d̄ tā magnis factis ſic tractabat humiliter. ac d̄ pari loquebant̄ ad inuicē. Nō em̄ dedignabatur eā. ſʒ talia cū ea dicebat ꝙ ſi multꝭ ſapientiſſimis reſpōdiſſet de talib;. magnum fuiſſet. Nō ſic ſupbi faciūt. Si em̄ ampulloſa verba ſua funderēt inter paucos. ne duʒ cum vno ea ꝑdita reputarēt ſed nec illos iudicarēt dignos ſuſcipe verba ſua. Secūdo pauꝑtatē ipiꝰ ⁊ coꝛpis afflictiōꝫ ꝯſidera. ſʒ ⁊ humilitas eſt immixta cū eis. Habes em̄ hic ꝙ diſcipuli iuerūt ad ciuitatē ad querēdū cibos ⁊ queſitos poꝛtauerūt ⁊ volebant ꝙ manducaret. ſʒ vbi mãducaſſet. certe ibi ad puteū vel ad aliquē riuū ſiue fontē. Uide ergo qualiter fatigatꝰ ac famelicꝰ reficiebat̄ Non credas ꝙ hac ſola vice caſu ſic factum fuerat. ſed ſ̄m cōſuetudinē ſuā. Unde apte hic colligere potes ꝙ humilis dñs ac paupertatis amatoꝛ cū ibat ꝑ mūdū. ſepe comedebat extra ciuitatē ⁊ hominū habitatiōes ad aliquē riuū vel fontē. quātū cūqʒ fatigatꝰ vel afflictꝰ foret. Nō habebat etiā exquiſita cibaria. nō vaſa curioſa. nō delicata vina. ſʒ habebat aquā puram ex ipo fonte vel riuo Qui vineas fecūdabat ⁊ creauerat fontes ⁊ oīa que mouent̄ in aquis ⁊ panē tāqʒ pauper ſedens in terra humiliter comedebat.

Tertio cōſidera quomō intentꝰ erat ſtudio ſpūali. Nam cū diſcipuli eū vt comederet inuitarēt. dixit. Ego cibū habeo mãducare quē vos neſcitis. Meꝰ cib; eſt vt faciā voluntatē eius qui miſit me. nec voluit mãducare. ſed expectabat illos qui veniebant de ciuitate vt eis primo predicaret priꝰ operari volens ea que ſpiritus erant. non coꝛporis quātumcunqʒ tunc indigeret. Cōſpice ergo eū in predictis ⁊ eius virtutes ſtudeas imitari.

Quomodo voluerūt ꝓcipitare dominū de ſupercilio montis.

Capitulum xxxiij.

c Um rediſſet dominꝰ Jeſus nazareth. ⁊ illi ab eo miracula peterēt. et ipſe eos miraculis indignos oſtēderet. furore accēſi expulerūt eū extra ciuitatē. Benignꝰ ḡ dominꝰ ante eos fugiebat ⁊ illi ꝓſequebant̄ eū. Quid tibi videt̄. Intm̄ furor eoꝝ exarſit ⁊ creuit ꝙ ipm̄ vſqȝ ad ſupcilium mōtis duxerūt vt eū inde ꝓcipitarent. Dn̄s ꝓo diuina ꝟtute tranſiēs ꝑ mediū illorum ibat. nondū em̄ mori elegerat. Et dic̄ hic gloſa. Et dr̄ ꝙ cū dn̄s ihs de manibꝫ illoꝝ elapſus de mōte deſcēderet. ⁊ ſub rupe lateret. ſaxū ſubterfugit ⁊ locū ei dedit ꝗ̄ta erat ſua capacitas ac ſi fuiſſet de cera. ⁊ ruge veſtis ipīꝰ ibi remāſerunt ac ſi ibi ſculpte eſſent. Cōſpice ergo eū ante eos fugientē ⁊ latentē ſub rupe. ⁊ cōpatere afflictionibꝫ ſuis. ⁊ in humilitate ac patientia ipſum imitari coneris.

De habēti manū aridā ⁊ a dn̄o curato.

Capitulū xxxiiij.

q Uadā die ſabbati docebat dn̄s Jeſus in ſynagoga. Et ibi erat q̄dam habēs manū aridā. ⁊ fecit eū Jeſus ſtare in medio ⁊ queſiuit ab illis ſapiētibus. ſi liceat in die ſabbati bene facere. Ipi vero tacuerunt. Dixit ergo ihs habēti manū aridam. Extēde manū tuā. ⁊ ſanatꝰ eſt. Pluries in diebꝫ ſabbatoꝝ fecit dn̄s miracl'a ad ꝯfuſionē iudeoꝝ. q̄ carnaliter legē intelligebant. quā deꝰ ſpūaliter obſeruari volebat. Nō em̄ in die ſabbati a bono erat abſtinendū ⁊ opibꝫ charitatꝫ. ſed a peccatis ⁊ opibus ſeruilibꝫ. At illi ſcandalizabant̄ inde multū ⁊ cōſpirabāt ꝯtra eū ac dicebant. Nō eſt hic homo a deo qui ſabbatū nō cuſtodit. Dn̄s autē ꝑpterea nō dimittebat. imo ſtudioſius faciebat vt eos erueret ab errore. Cōſidera eū ergo in ꝓdictis opationibꝫ. ⁊ eius exēplo nō ceſſes a bono ope. ꝗuis alius inde ſcandalizet̄ iniuſte. A bono nāqȝ opere neceſſario ad ſalutē aīme ac etiā ad ꝑfectū ſpiritus conferēte. ceſſare nō debes ꝓpter alicuiꝰ ſcādaluz. A cōmodo vero corꝑali ſm̄ perfecte charitatis exigentiā abſtinendū eſt propter ſcandalū fratris. Propter qḋ dicit apoſtolus ad Roma. xiiij. Bonū eſt non mādacare carnē ⁊ nō bibere vinū. neqȝ in quo frater tuus offendit̄ aut ſcandalizatur. aut infirmatur.

De multiplicatōe panū. ⁊ quomodo ſe diligentibꝫ ſubuenit.

Capitulū xxxv.

d E duabꝫ vicibꝫ legit̄ ꝙ benignꝰ dominꝰ multiplicauit paucos panes. ⁊ inde multa milia hominū ſatiauit. Tu tamē redige in vnā meditatiōem. ⁊ ī ea cōſidera verba ⁊ facta ipīꝰ. Dixit enim tunc. Miſereor ſuꝑ turbā. q̄ꝛ ecce iā triduo ſuſtinent me. nec habēt qḋ manducēt. ⁊ ſi dimiſero eos ieiunos deficiēt in via. Quidā enim ex eis de lōge venerūt. Et poſtea panes mltiplicauit ita ꝙ oīes comederūt abundanter. Cōſidera ergo hic plura ⁊ bona. ⁊ ſpecialiter quomō dn̄s Jeſus erat miſericors et curialis ⁊ gratꝰ. quō diſcretꝰ ⁊ circūſpectus. Primo ḡ cōſidera ꝙ erat miſericors. q̄a miſericordia traxit eū ad ſubueniendū illis ⁊ ideo dic̄ miſereor ſuꝑ turbā. Nāꝫ miſericordia eiꝰ plena ē terra. Scd̄o erat curialis ⁊ gratꝰ ex cā quā aſſignat. q̄ꝛ ecce in q̄t iam triduo ſuſtinēt me. Uide curialitatē ⁊ gratitudinē magnā ac mirabilez. Nā q̄ſi ꝑ bn̄ficio ab eis recepto ſic loq̄t̄. cū in ꝟitate ipoꝝ bonū eſſet ⁊ nō ſuū. Sꝫ ſic eſt vt alibi dr̄. Delicie ſue ſunt eſſe cū filijs hoīum. cū ſibi nihil boni accreſcat. nobꝫ aūt ꝓueniat ſalꝰ. Illos aūt q̄ eū ſequūt̄ ⁊ ꝓcepta ⁊ monitiōes eiꝰ cuſtodiūt diligit dn̄s. nec manū ſuā eis claudit q̄n ſubueniat cū expedit eis. Tertio diſcretus ⁊ circūſpectꝰ fuit. eo ꝙ ꝯſiderabat eoꝝ indigētiā ⁊ īpotētiā. q̄lit̄ deficere poterāt. ⁊ q̄liter aliq̄ eoꝝ de lōge venerāt. Uides ḡ ꝗ̄ ſapida ⁊ ꝗ̄ melliflua iſta ꝟba fuerūt. Sic q̄tidie nobꝫ ſpūalit̄ ꝯtingit. Nō em̄ habemꝰ q̄d māducemꝰ niſi ipē det. ⁊ ī via deficimus ſi nos ieiunos dimittit. ⁊ ſine ipō nō poſſumꝰ nobꝫ aliq̄ ſpūali negocio ꝓuidere. Nō ḡ habeamꝰ elatiōis materiā cū de manu dn̄i aliquā ꝯſolatōꝫ ꝑcipimꝰ. vl' cū aliquē ꝑfectum ſpūal' exercitij ſentimꝰ q̄ꝛ nō a nobꝫ ſꝫ ab ipō eſt. Et iō ſi bn̄ attēdimꝰ ꝗ̄to ꝑfectiores fuerint ſui dei. ⁊ eo ꝓpinq̄ores. ⁊ in donis eius excellētiores tāto humiliores videbis quia nihil ſibi attribuūt niſi pctā ⁊ defectꝰ. ⁊ ꝗ̄to q̄s ei magis appropinq̄t. tāto eſt amplꝰ illuminatꝰ. ⁊ ideo dei magnificētiā ⁊ miſericordiā clariꝰ videt. ⁊ ſic in eo locū habere nō poteſt ſuꝑbia vel vana gloria. que ex ignorātie cecitate ꝓcedūt. Nō ei q̄ deū vl' ſe bn̄ cognoſceret ⁊ examinaret, ſuperbire poſſet.

Eſt etiã lõga via q̃ ad deũ venim⁹. Et ſpecialiť de me ⁊ mei ſilibꝫ loquoꝛ. q̇ in tã lõgã regionẽ ab eo diſceſſim⁹ ꝓpť pctã. Ad eũ ȝ̃ rediẽs q̇s dr̃ de lõga via venire. Poſt ꝟba ȝ̃ dicta. fecit xp̃s facta. Cõſpice ȝ̃ eũ qualiť illos panes accipiẽs ⁊ p̃ri grãs agẽs dedit diſcipulis vt apponerẽt turbe. ⁊ i manibꝫ eoꝝ iſta multiplicauit. vt oẽs ꝑ ſuo libito comederẽt. ⁊ multa ſuperãt fragmẽta. Cõſidera etiã qualiť aſpicit illos comedere. ⁊ in iocũditate eoꝝ letať. Cõſpice etiã illos qualiter ſup illo miraculo mirať. ⁊ vn⁹ ad alterũ inde loquẽdo letanť. ⁊ cũ grãꝝ actiõe mãducant. nõ ſolũ corꝑaliter. ſȝ ſaltẽ aliq̇ ex ipſis mẽtaliter forte refectionẽ ꝑcipiẽreſ. Sȝ nũquid fuit ibi dña noſtra. vt ⁊ ipſa de panibꝫ libẽter mulieribꝫ porrigeret. ⁊ de ipſaꝝ recreatione gauderet. Scriptura de h̃ nõ loquitur. Tu aũt meditare put dñs tibi donat.

De fuga dñi qñ voluerũt eũ facere regẽ Itẽ cõtra mundi honores.

Capitulũ. xxxvi.

Poſtq̃ dñs ſatiauit turbas vt i ſupiori tractatu ꝯtineť. illi voluerũt eũ facere regẽ. Cõſiderabãt n. q̃ ipſe poſſet eoꝝ neceſſitatibꝫ ſubuenire. ⁊ ſub tali rege videbať eis nõ poſſe egere. Dñs aũt ih̃s cognoſcẽs volũtatẽ eoꝝ fugit ab eis in mõtem. ita q illi nõ ꝑpenderũt nec eũ inuenire tũc potuerũt. Noluit ȝ̃ t̃paliť honorari. Et vide quõ ꝟe ⁊ nõ ficte hũc fugit honorem. Miſit eñ diſcip̃los ꝑ mare ⁊ ip̃e aſcẽdit in montẽ. vt ſi eũ vlteri⁹ inť diſcipulos q̃rerẽt. ip̃m inuenire neq̃rẽt. Diſcipuli aũt nolebãt ſeparari ab eo. ſȝ ip̃e coegit eos itrare in nauiculã ⁊ trãſfretare. Bonũ erat ipoꝝ deſiderium. ſtare ſcȝ velle cũ dño ſuo ſp. ſȝ ip̃e aliť ꝓuidebat. Cõſpice nũc ȝ̃ eos quõ iuite ab eo diſcedũt. ⁊ quõ dñs ih̃s coegit eos oñdens penit⁹ ſe ita velle q vadãt in nauẽ ſine ipo. ⁊ tũc ipi humiliť obediũt q̃ꝫtũcũq ꝯue ⁊ duꝝ videať eis. Sic q̇tidie ſpũaliť nobiſcũ facit. Nollem⁹ eñ q ip̃e a nob diſcederet vllo t̃pe ſȝ ip̃e aliť ſe hꝫ cũ aĩa vadit ⁊ redit ꝑ ſuo vel ea. ſȝ ꝑ nr̃o bono. Propť qd audire te volo. q̇d in hac victoria dicat Bern̄. Ait ei ſic ſermone. xxxij. ſup Cañ. Cũ ſpõſus vigilijs et obſecratõibꝫ ⁊ mľto imbre lacrimaꝝ q̃ſit⁹ fuerit. ſubito dũ teneri putať elabiť. ⁊ ruꝛſ⁹ lacrimãti ⁊ inſectãti occurrẽs cõphẽdi patiť. ſȝ mĩme retineri dũ ſubito q̃ſi a manibꝫ euolat. ⁊ ſi inſteterit p̃cibꝫ ⁊ fletibꝫ deuota aĩma denuo reuerteť. ⁊ volũtate labioꝝ non fraudabit eã. Sȝ rurſum mox diſpꝑebit ⁊ nõ videbiť. niſi iteꝝ toto deſiderio req̃rať. Ita ȝ̃ ⁊ in hoc corꝑe põt eſſe de p̃ñtia ſpõſi freq̃ns leticia ſȝ nõ copia. q2 ⁊ ſi viſitatio letificat. ſȝ moleſtat viciſſitudo. ⁊ h̃ tãdiu neceſſe eſt pati dilectã. donec ſeľ depoſita corporee ſarcine mole auolet. ⁊ ipſa leuata pẽnis deſideriorum ſuoꝝ libere iter carpẽs ꝑ cãpos ꝯtẽplatiõis. ⁊ mẽte ſequẽs expedita dilectũ q̇cũq ierit. nec tñ vel in trãſitu p̃ſto erit. ſic oĩ anie niſi illi dũtaxat quã ingẽs deuotio ⁊ deſideriũ vehemẽs ⁊ ꝑdulcis affect⁹ ſpecioſam ꝓbat ⁊ dignã. ad quã grã viſitãdi acceſſuꝝ ꝟbum decoꝛẽ induit formã ſponſi accipiens. Itẽ in ſmone. lxxiiij. Cañ. Forte io ſubtraxit ſe q̃ auidi⁹ vocareť. tenereť forti⁹. Nam ⁊ aliq̃ñ ſimilabat ſe longi⁹ ire. nõ q2 h̃ volebat. ſȝ q2 volebat audire mãe nobi. qm̃ aduesparaſcit. Ergo iſti⁹ modi piã ſimilatiõꝫ. imo ſalutarẽ diſpẽſan dem. quã tũc corꝑaliť ꝟbũ corꝑori interdũ exhibuit nõ ceſſat idẽtidẽ ſpirit⁹ mõ ſuo ſp̃ali cũ deuota ſibi aĩa ſedulo actitare. Preteriẽs teneri vult. abiẽs reuocari. ⁊ ire quidẽ illi diſpẽſatoriũ. redire ꝟo ſp volũtariũ eſt. verũq aũt plenũ iudicij ac penes ip̃m boꝝ rõ. Nũc ꝟo cõſtat in aĩma fieri hui⁹cemodi viciſſitudines eũtis ⁊ redeũtis ꝟbi. ſic ait. vado ⁊ venio ad vos. Itẽ modicũ ⁊ nõ videbitiſ me ⁊ iteꝝ modicũ ⁊ videbitis me. O modicũ ⁊ modicũ. o modicũ et longũ pie dñe. Modicũ dicis q nõ videbimus te. Saluũ ſit ꝟbũ dñi mei. ⁊ mulcũ longũ ẽ valde nimis. Verũtñ verũq veꝝ ⁊ modicũ meritiſ ⁊ nõ modicũ votis. Habes vtꝝq in ꝓpha. Si morã fecerit inq̇t expecta eũ q2 veniet ⁊ nõ tardabit. Quõ nõ tardabit ſi morã fecerit. niſi q ad meritũ ſatis eſt. nõ tñ ſatis ad votũ. Porro anima amãs votiſ fertur. ⁊ trahiť ꝯſiderijs. diſſimulat merita. maieſtati oculos claudit. aperit volũtati. ponẽs ſpem in ſalutari ⁊ fiducialiter agẽs ĩ eo. Intrepida deniq ⁊ inuerecũda reuocat ꝟbum ⁊ cũ fiducia repetit delicias ſuas. ſolita libertate vocãs nõ dominũ ſed dilectũ ⁊ dicens. Reuertere dilecte mi. Idẽ decimoſeptimo Cañ. Has alternare vices non ceſſat ĩ bis qui ſpirituales ſunt. vel quos ponus ſpirituales perinde ipſe creare intendit. viſitans diluculo. ⁊ ſubito probans. Hucuſq Bernardus. Habes ergo quomodo dominus ieſus ſpũaliť viſitat aĩaꝫ atq ab ea diſcedit

ꝛ quid tūc aīma facere debeat. reuocare eū̄
debet eū ſolicite ꝛ inſtāter. Interim autē pa
tiēter ſuſtinere diſceſſum ſpōſi ꝛ exēplo diſci
pulorum hic obedientiū ſine ipo nauē intrāti
um ſuſtinere ꝑcellas ꝛ ipi⁹ adiutorio libera
tionē expectare. Sȝ redeam⁹ ad ipm do
minū ihm. Ingreſſis nāq; diſcipulis i ma
re. ipe ſol⁹ aſcēdit. ꝛ ſic euaſit man⁹ illorum q̄ eū
querebāt. Uides eū̄ q̄nto ſtudio ꝛ cautela
fugit ꝛ declinauit regni honorē. Exemplū
nobis dedit vt ꝛ nos ſilr faciam⁹. Nō eū̄ ꝓ
ſe ſȝ ꝓ nobis fugit. Cognoſcebat nāq; q̄nte
ſit temeritatis ſi ad honores aſpirem⁹. honor
eū̄ de maioribꝫ loquens eſt ad captiōem. et
grauioribꝫ pōderibꝫ ad aiarum ſubuerſionem
q̄ꝫ ego cognoſcā. ſiue ſit honor plationis ꝛ po
tentie ſiue ſcie. Uix eū̄ fieri pt q̄ q̄ delectat
honore. in piculo ꝛ ꝑcipicio magno non ſit
Uel q̄ꝺ peius eſt. iā ꝑcipicio colliſus. ꝛ hoc oſten
dā tibi pluribꝫ rōnibꝫ. Prima q̄ꝛ anim⁹ vl
tra modū in honore delectat ꝛ ſollicitus eſt
quō ipm ꝯſeruet ꝛ augeat. At ſm beatū gre
goriū. Tāto q̄s a ſupno amore diſiūgit. q̄n
to inferi⁹ delectat Secūda q̄ꝛ intēdit ad
habēdos amicos ſeq̄ces ꝛ cōplices. q̄bꝫ me
diantibꝫ ꝛ adiuuātibꝫ tueat ꝛ augmētet ho
norē. ꝓpter q̄ꝺ multa occurrūt in q̄bꝫ ꝯ deū
ꝛ ꝯſciam. ꝓpriā ad taliū amicorum cōplacētiam
opat. vt illos ꝓ ſe faciat opari. Tertia q̄a
emulat habētes ꝛ detrahit eis. vt ipe magis
honorat⁹ remaneat. ꝛ ſic in odiū ꝛ in inuidi
am labit Quarta quia ſe putat ꝛ reputari
optat honore dignū. ꝛ ſic cadit in elatōem ꝛ
ſupbiā. Sȝ iuxta aplm. Qui exiſtimat ſe ali
q̄d eſſe cū nihil ſit. ipe ſe ſeducit. Et ꝓpterea
dic dn̄s in euāgelio. Cū oīa bn̄ feceritis. di
cite ſerui inutiles ſum⁹. ſȝ q̄n dic hoc. q̄ vult
honorari. Quinta q̄ꝛ nō ſm ſpm̄ ambu
lat ſȝ ſm carnē. nō eū̄ habet aīm adunatū ꝛ
eleuatū ad celeſtia. ſȝ vagū ꝛ ad multa ſpar
ſum. Sexta ꝛ vltima. q̄ꝛ ex q̄ in honore in
cipit delectari. int̄m allicit q̄ ſatiari non pōt
ꝛ nouos q̄rit ꝛ maiores ꝓcurat. ꝛ quanto
plures recipit tāto ad plures anhelat. q̄ꝛ ſp
honorabiliorē ſolito ꝛ digniorē in ſuis ꝛ ali
orū oculis eſſe ſe credit. ꝛ ſic labit in ambiti
onē q̄ eſt viciū peſſimū ꝛ multorum aliorum vici
orū radix ꝛ cauſa. De huiōi malignitate au
di nō me ſȝ Bernardū q̄ ſic ait i ſmone. vſ.
ſup. ps. q̄ habitat. ſermo incipit. Soleti di
uinis. Ambitio inq̄t ſubtile malū ꝛ ſecretū
vir⁹. peſtis occulta. doli artifex. mr̄ hypocri
ſis. liuoris parēs. viciorum origo. criminum fo
mes. v̄tutū erugo. tinea ſācitatis. excecatrix
cordiū. ex remedijs morbos creās. generās
ex medicina lāguorē. Et q̄ntos hec peſtis ne
quit ſupplātatos. turpiter q̄ꝫ deiecit. vt cete
ri quoq; q̄s latuit effoſſor. ſubitā expaueſce
rent ad ruinā. Quis v̄o hūc vermem alit q̄ꝫ
mētis alienatio ꝛ obliuio veritatis. Aut q̄d
niſi v̄itas hūc ꝑdendū inueſtigat ꝑditorem
ꝛ negociū arguit tenebrarum. Nimirum hec eſt q̄
dicit. Quid ꝓdeſt hoi ſi mundū vniuerſum
lucret. ſe aūt ꝑdat ꝛ detrimētū ſui faciat. Et
idē. Potētes inq̄t potēter tormēta patiētur
Hec eſt q̄ ſedula ſuggeſtione reducit i men
tē q̄ꝫ ſit in ambitu friuola ꝯſolatio. graue iu
diciū. vſus breuis. finis ignot⁹. Et ideo ter
tia tēptatio dn̄i de ambitiōe fuit. q̄n omnia
regna mūdi ꝓmiſit ſi cadēs adoraret eum.
Uides eū̄ q̄ ambitōis via adoratio diabo
li eſt. q̄ videlicet ad honores mūdi ꝛ gloriā
ꝑueniendū ſuis ille adoratoribꝫ pollicetur.
Idē in ſmone q̄rto de aſcēſione dn̄i. Cupi
di ſiquidē ſum⁹ aſcēſionis. exaltatōem cōcu
piſcim⁹ oēs. Nobiles eū̄ creature ſumus
ꝛ magni cuiuſdā ai. ideoq; altitudinem na
turali appetimus deſiderio Sed ve nobis
ſi voluerim⁹ eū ſeq̄ qui ait. Sedebo in mō
te teſtamēti in lateribꝫ aquilonis. Heu mi
ſer in lateribꝫ aq̄lonis. Frigid⁹ eſt mons il
le. nō te ſeq̄mur. poteſtatis habes ꝯcupiſcē
tiā. altitudinē pſumis potentie. Q̄ti tn̄ vſq;
hodie feda ſequunt infeliciaq; veſtigia tua.
imo v̄o q̄ꝫ pauci euadūt. quibꝫ nō dominā
di libido dn̄et. Que ſeq̄mini miſeri. que ſeq̄
mini. Nōne iſte eſt mōs in que aſcēdit ange
lus. ꝛ diabol⁹ fact⁹ eſt. Et illud aduertite. q̄
poſt caſum ſuū inuidia cruciāte male ſollici
tus de ſupplātando hoīe. ſilem ei montē al
terū demōſtrauit Eritis inq̄t ſicut dij ſcien
tes bonū ꝛ maluȝ. Et iſta poteſtatis ambitio
angelū felicitate ꝑuauit angelica. Scientie
etiā appetit⁹ hoīem immortalitatis glīa ſpoli
auit. Conet q̄s aſcēdere in montē poteſtatis
quātos putas habebit ꝯtradictores. q̄ꝫ tos
inueniet expulſores. q̄nta obſtacula. q̄ꝫ diffi
cilē viā. Quid ſi tandē adipiſci eū cōtingerit
q̄ꝺ optabat. Potētes potēter ait ſcriptura
tormēta patient. vt p̄ntes ſollicitudines et
āxietates q̄s ipa ptās pit omittā. Cupid⁹ al
ter eſt inflātis ſcie. q̄ꝫ tū laborabit. q̄ꝫ tū anxi
abit ſpūs ei⁹. ꝛ tamē audiet. nec ſit te rupens
apprehēdēs. In amaritudie morabit ocul⁹

ei⁹ q̄nies videre ɔtigerit cui se posterioꝛē iu/
dicet. aut ab alijs reputari putet. Quid cuꝫ
intumuerit multū. Perdā inq̄t dn̄s sapiēti
am sapiētū. ⁊ prudētiā prudentiū reproba/
bo. Jā ne mulcē imoꝛer. vidistis vt arbitroꝛ
q̄ꝫ fugiend⁹ nob̄ sit mons vterq̄ꝫ. si p̄cipiciū
angeli. si casum hoīs expauescam⁹. Mōtes
gelboe nec ros nec pluuia veniat sup vos.
Quid tū agam⁹. ascēdere sic nō expedit. ascē
dendi tenemur ɔcupiscētia. q̄s docebit nos
ascēsum salubrē. q̄s nisi de q̄ legim⁹. Qm̄ q̄
descēdit ip̄e etiā ascēdit. Et ab ipo demon/
strāda erit nob̄ ascēsionis via. ne ductoris
imo seductoꝛ̄ iniq̄ aut vestigiū aut ɔsilium
seq̄remur. Quia ḡ nō erat q̄ ascēderet. dscē/
dit altissim⁹ ⁊ suo nob̄ descēsu suauē ac salu
brem dedicauit ascēsum. Descēdit de mōte
potētie carnis infirmitate circūdat⁹ d mon
te descēdit sciē. qm̄ placuit deo p stulticiā p/
dicatiōis saluos facere credētes. Quid em̄
tenello corpe ⁊ infantilib⁹ mēbris videt̄ in/
firmi⁹. q̄d indocti⁹ apparet puulo q̄ sola ma/
tris vbera nouit. Quis ipotētioꝛ eo cui oīa
mēbra clauis sunt affixa. cui⁹ dinumerātur
oīa ossa. Quis insipiētioꝛ videt̄ eo q̄ trade/
bat in mortē aīam suā. ⁊ q̄ nō rapuit tūc ex/
oluebat. Vides q̄ꝫ multū descēderat q̄ꝫtū a
potētia. q̄ꝫtū a sapiā exinaniuerit seipm̄. sed
nō potuit alt⁹ in montē ascēdere. nec suā ex/
pressi⁹ cōmēdare caritatē. Nec miꝝ si descē/
dēdo xp̄s ascēdit. qn̄ poꝝ vterq̄ꝫ cecidit ascē
dendo. Jtē in s̄mone. ij. de ascēsione q̄ inci/
pit solēnitas. Propterea charissimi pseue/
rate in disciplina quā suscepistis. vt p hu mili
tatē ad sublimitatē ascēdatis. q2 hec via est.
⁊ nō est alia p̄ter illā. Qui aliter vadit. cadit
poti⁹ q̄ꝫ ascēdit. q2 sola est hūilitas q̄ ascēdit
⁊ q̄ exaltat. hec est q̄ sola ducit ad vitā. Et i/
fra. O pūersitas. o ambitio filioꝝ adā q2 cū
ascēdere difficilimū. descēdere aūt facilimū
sit. ipi ⁊ leuit̄ ascēdunt ⁊ descēdunt difficil⁹
parati ad honores ad celsitudīes graduuꝫ
eccl̄iasticoꝝ. ip̄is etiā angelicis humeris foꝛ/
midādos. Ad sequēdū aūt te dn̄e Jesu vix
inuenit̄ vl̄ qui trahi patiat̄. q̄ velit duci p vi
am mādatoꝝ tuoꝝ. Hucusq̄ꝫ Bern̄. Ha/
bes ḡ ex p̄dictis qualit̄ ad veꝝ honorē ptin
gere posses. s. p humilitatē. ⁊ qualit̄ fugiēd⁹
est hic tpalis ⁊ falsus honoꝛ. Sꝫ forte blan
diunt̄ sibi aliq̄ ambitiosi sciē ac honoꝛ̄ sub
specie lucri animaꝝ. q̄si sic meli⁹ possint intē
dere alioꝝ saluti. Sed audi q̄d eis rn̄deat

Bern̄. in s̄mone ad clericos. c. penul. dicēs.
Utinā q̄squis sic intrat si fieri posset tam fi
deliter ministraret q̄ꝫ fiducialiter se ingessit.
At difficile forassis ac impossibile est vt ex
amara radice ambitiōis suauis fruct⁹ pde/
at charitatis. Hucusq̄ꝫ Bern̄. Ad h̄ aūt vt
honores vilipēdas vt ɔdecet necessaria est
v̄tutis p̄cellētissime magnitudo. Nā sic dic̄
Chrys̄. sup Matth. Tale q̄d est vn̄ bn̄ ho/
norib⁹. ac si aliq̄s cū puella speciosissima cō
uersef̄ ⁊ leges accipiat. ne in ip̄am vnq̄ꝫ ocu
los inijciat impudicos. Ideoq̄ꝫ pculdubio
valde forti op⁹ est aīo. vt q̄s potestate vl̄ ho
noꝛe sibi cōcesso in his q̄b⁹ opoꝛtet vtat̄

Quomodo dn̄s oꝛauit in mōte ⁊ descen/
dens ambulauit supra aq̄s ⁊ multa plura
Capitulū. xxxvij.

[S]Jcut i supioꝛi tractatu habuisti. do/
min⁹ Jh̄s coegit discipulos itrare
nauē. ⁊ ip̄e ascēdit in montē. Cōpica
mus ḡ que dn̄s opat⁹ est post illud miracu/
lū de panib⁹. q2 illa materia ɔtigua est. et ca
que istis trib⁹ tractatib⁹ ɔtinent̄. sil̄ facta fue/
runt. Jp̄a tū diuisi vt meli⁹ posses cape. ⁊ vt
coꝝ moralitates possent clarius explicari.
Postq̄ꝫ ḡ discipuli nauē intrauerūt. ipse in
montē ascēdit ⁊ ibi stetit in oꝛōe vsq̄ꝫ ad q̄r/
tam vigiliā noctis. i. d ē. vsq̄ꝫ ptes tres noctis
recesserāt ⁊ quarta restabat. Ex quo habes
q2 dn̄s Jesus pnoctabat in oꝛōib⁹. ⁊ pluries
legit̄ eū oꝛanōi intēdisse. Cōspice ḡ eū qua/
liter oꝛat. ⁊ se humiliat coꝛaꝫ patre. Querit
solitaria loca ⁊ sol⁹ vadit ad ea. affligit se et
vigilat vigilias lōgas. Intercedit pastoꝛ fi/
delis p ouib⁹ suis. Oꝛat em̄ nō p se sꝫ p nob̄
tanq̄ꝫ aduocat⁹ noster ⁊ mediatoꝛ apud pa/
trem. Oꝛat etiā vt exēplū nobis daret oꝛan
di. Frequēter em̄ discipulos monuit d hoc
⁊ ope cōpꝛobauit. Dicebat nāq̄ꝫ eis. quoni/
am opoꝛtet sp oꝛare ⁊ nō deficere. Et quō i/
poꝛtunitas oꝛōis ipetrat qd̄ poscit. pponēs
eis exemplū ad h̄ de iudice ⁊ vidua vt ha/
bes in Luca. xviij. Hoꝛtabat̄ eos etiā ad cō
fidentiā impetrādi petita dicēs. Petite ⁊ da
bitur vobis. Ad hoc aliud ppo nēs exēplū d
amico qui pp̄ter impoꝛtunitatē amici peten
tis panes necessarios cōmodat. vt similiter
habet̄ in Luc. xj. Et hoc dicebat vt nob̄ cō/
mendaret virtutē oꝛanōis. Est quippe v̄tus
eius inestimabilis ⁊ efficax ad oīa pficua
impetrāda ⁊ nociua remouēda. Si vis em̄
patiēter tolerare aduersa. sis homo oꝛōnis

Si vis tēptationes ꝛ tribulatiōes ſuparare ſis homo oratiōis. Si vis prauas affectiones ꝯculcare. ſis homo orōis. Si vis aſtutias ſathane cognoſcere ac ei⁹ fallacias vitare. ſis homo orōis. Si vis letāter viuere in ope dei ꝛ laboris ꝛ afflictiōis viā incedere. ſis homo orōis. Si vis ſpūali vita te exercere ꝛ carnis curā nō agere in deſiderijs. ſis hō orōnis. Si vis vanas muſcas cogitationū effugare. ſis hō orōis. Si vis aiam tuā ſanctis ꝛ bonis cogitatiōib⁹. deſiderijs feruorib⁹. ꝛ deuotionib⁹ impinguare. ſis hō orōis. Si vis cor tuū virili ſpū ꝛ ꝯſtanti pposito in dei bn̄placito ſtabilire. ſis hō orationis. Deniqꝫ ſi vis vicia extirpare ꝛ virtutib⁹ imbui. ſis hō orōnis. In ea em̄ recipit̄ ſancti ſpūs vnctio. q̄ de omib⁹ mentē docet. Itē ſi vis ad ꝯtemplatoꝝ aſcēdere ꝛ frui amplexib⁹ ſpōſi. ſis hō orōis. Ad eā nāqꝫ ꝯtemplationē ꝛ celeſtiū deguſtatiōeꝫ ꝑ orōnis exercitiū deuenit̄. Uides q̄ꝫ magne potētie et ꝟtutis ſit oratio. Ad quoꝝ omniū ꝯfirmationē omiſſis ſcpturaꝝ ꝓbatōnib⁹. hoc tibi ſit ꝓ efficaci ꝓbatōe ꝙ audim⁹ ꝛ videmus q̄tidie ꝑ expiētias. illiteratas ꝑſonas ꝛ ſimplices p̄dicta ꝛ alia plura maiora ꝑ ꝟtutē orationis fuiſſe adeptos. Multuꝫ ḡ aīam debēt ad orōem dare omēs q̄ xpm̄ imitari deſiderāt. ꝛ ꝑcipue religioſi. q̄b⁹ maior debꝫ eē vacādi copia. Quare te hortor tibiqꝫ q̄ꝫtuꝫ poſſum mādo diſtricti⁹ vt ꝑ p̄ncipali exercitio tuo ſumas orōem. nihilqꝫ aliud (neceſſarijs curis tm̄ exceptis) te delectet niſi oratō qꝛ nihil em̄ te delectari debet q̄ꝫ morari cuꝫ dn̄o. qḋ ꝑ orōem fit. Ut aūt melioris hortatoris fungar̄ audi melliflua q̄ ſuꝑ iſta materia narrat Bern̄. Dicit em̄ ſic. ix. ſmo. Cañ. Quib⁹ ſtudiū eſt frequēter orare. exꝑti ſunt qḋ dico. Sepe corde tepido ꝛ arido accedimus ad altare. orōi incūbim⁹. ꝑſiſtentibus nūt repēte infundit̄ grā. pingueſcit pect⁹. replet viſcera inundano pietatis. ꝛ ſi ſit qui ꝑmat lac cōcepte dulcedinis. vbertim vbera fundere nō tardabūt. In p̄ncipio q̄drageſime in ſmone q̄rto q̄ ſic incipit. Charitas qua ꝓ nob ꝛc̄. Quotiēs inq̄t de orōe loquor verba quedā hūane cogitatiōis audire mihi videor in corde meo. Quid em̄ eſt ꝙ licet nūqꝫ ab orōne ceſſem⁹. vix vnqꝫ exꝑiri videt̄ aliq̄s veſtꝝ q̄s ſit orōnis ſue fruct⁹. Sicut ad orōem accedim⁹. ſic ꝛ redire videmur. et nemo rn̄det vob verbuꝫ. nemo q̄cq̄ꝫ donat. ſed iudiciū fidei ſequere. nō expimentū tuū. q̄m̄ fides quidē verax. ſed exꝑimentū fallax. Que eſt igit̄ veritas fidei niſi qḋ ꝓmiſit filꝰ dei. Quicq̄d aūt orātes petitis. credite qꝛ accipietis ꝛ fiet vob. Nemo veſtꝝ fratres ꝑuipendat orōem ſuā. Dico ei vobis qꝛ ipe ad quē oram⁹ nō ꝑuipēdit eā. ꝑus q̄ꝫ egreſſa ſit ab ore noſtro. ipe eā ſcribi iubet in libro ſuo Et vnū e duob⁹ indubitāter ſperare poſſumus. q̄m̄ aut dabit qḋ petim⁹. aut qḋ nouit nobis vtil⁹. Nos eni q̄d orem⁹ ſicut oportet. neſcim⁹. ſꝫ miſeret̄ ille ſuꝑ ignorātia nr̄a ꝛ orōem benigne ſuſcipiēs. qḋ nobis aut omino nō eſt vtile. aut nō tā cito dari neceſſe eſt minime tribuit. orō tn̄ infructuoſa nō erit. ita ſane ſi fecerim⁹ qḋ monemur in. p̄s. ſcꝫ ſi delectemur in eo. Delectare in dn̄o ꝛ dabit tibi petitiōes cordis tui. Sꝫ cōſidera ꝙ petitiones cordiſ dixerit q̄s approbat iudicio rōnis. Nec habes ꝙ cauſer̄. ſꝫ vnde magis toto affectu in grāꝝ actiōe verſer̄ q̄n q̄dem tanta ſuꝑ te cura eſt deo tuo. vt quotiēs q̄rꝫ qḋ tibi inutile eſt. nō te audiat ſuꝑ hoc ſꝫ mutet illud meliori dono. ſicut pater carnal̄ ꝑuulo querēti panē ꝛ cultellū. nō cōſentit ſed magis ipi panē quē ei dederit ipſe frangit.

Porro petitōes cordis i trib⁹ ꝯſiſtere nec video q̄d p̄ter illa que elect⁹ quiſqꝫ ſibi debeat poſtulare. Duo q̄dē hui⁹ tꝑis ſunt. ſ. bōa corꝑis ꝛ bona aīme tertiū aūt beatitudo vite eterne. Nec mireris ꝙ bona corporꝫ a do dixerim eſſe querēda. quoniā ei⁹ ſunt corporalia omīa ſicut ſpūalia bona. Ab eo em̄ eſt petendū ꝛ ſperandū. nobis eſt euenire vt poſſim⁹ in ei⁹ ſeruitio ſuſtentari. Uerūtn̄ ꝓ neceſſitatib⁹ aīme orādum eſt nobis ꝛ frequētius ꝛ feruētiuſ. i. ꝓ obtinenda grā dei aieqꝫ virtutib⁹. Sic ꝛ ꝓ vita eterna tota pietate. totoqꝫ nobiſ orandū eſt deſiderio. vbi nimirum ꝛ corꝑis ꝛ anime plena ꝛ ꝑfecta eſt beatitudo. Sit ergo orō que ꝓ temꝑalibus eſt circa ſolas neceſſitates reſtricta. Sed oratio que ꝓ ꝟtutib⁹ aīme eſt. ab omī impuritate libera ꝛ circa ſolū beneplacitū dei intēta. Sit ea que fit ꝓ vita eterna. in oīm̄ humilitate ꝑſumens de ſola miſeratiōe diuina.

Itē. lxxxvj. ſmone ſuꝑ Cañ. Nō modo locum ſed ꝛ temp⁹ obſeruare oportet euꝫ qui ſibi orare voluerit. Temp⁹ feriatū comodoſius aptiuſqꝫ. maxime aūt cū ꝓfundum nocturnus ſopor indicit ſilentiū. tūc plane liberior exit puriorqꝫ oratio. Cōſurge i nocte

inquit in principio vigiliaꝝ tuaꝝ. et effunde
ſicut aquã cor tuũ ante cõſpectũ dñi dei tui
Qꝫ ſecure de nocte aſcẽdit oratio. ſolo arbi/
tro deo ſanctoqꝫ angelo q̇ illã ſuꝑno altari
ſuſcipit p̄ſentandã. Qꝫ grata ⁊ lucida. verecũ
da. colorata rubore. qꝫ ſerena ⁊ placida. nul/
lo interim turbata clamore vel ſtrepitu. qꝫ
deniqꝫ mũda ⁊ ſincera nullo reſperſa pulue
rẽ terrene ſollicitudinis. nulla aſpiciẽte lau/
de ſeu adulatiõe tẽptata. Propter h̄ igit̃ ſpõ
ſa nõ minus verecũde qꝫ caute ⁊ lectuli ſecre
tum petebat. ⁊ noctis orare. H̄ eſt. verbũ q̄
rere volẽs. Unũ eſt eñ. alioquin non recte
oras ſi orãdo p̄ter v̄bũ aliq̄d q̄ras. aut qḋ ꝑ
pter verbũ nõ queris. qm̄ in ipo ſunt oĩa.
ibi remedia vulneꝝ. ibi ſubſidia neceſſitatũ
ibi reſarcit᷒ defectuũ. ibi ꝓfectuũ copie. ibi
deniqꝫ q̇cquid accipe vel habere hominibꝫ
expedit. q̇cq̇d decet. q̇cquid oportꝫ. ſine cau
ſa ergo aliud a v̄bo petit̃ cũ ipm̄ ſit oĩa. nã
ſi iſta tempalia cũ neceſſe eſt poſtulare fami
liarius videmur. ſi verbũ in cauſa eſt vt qui
dem dignũ eſt. nõ vtiqꝫ illa. ſed h̄ poti᷒ queri
mus ꝓpter qḋ alia poſtulam᷒. Hucuſqꝫ ber
nard᷒. Audiſti igit̃ v̄ba pulcerrima altiſ/
ſimi ꝯtemplãtis. ⁊ orationũ dulcedinẽ gu
ſtantis bernardi. Rumines ea ſi vis vt ſapi
ant tibi. Ideo aũt libẽter ipi᷒ verba i h̄ opu
ſculo interſero ⁊ adduco. qꝛ nõ ſolũ ſpĩtua
lia ſunt ⁊ cor penetrãtia. ſꝫ ⁊ decore plena et
ad dei ſeruitiũ excitãtia. Ipe eñ fuit eloq̄n
tiſſimus ⁊ ſpũ ſapiẽtie plen᷒ ⁊ ſanctitate pre
clar᷒. quẽ te deſidero imitari ⁊ ipſi᷒ monita
⁊ verba ope exercere. ꝓpter qḋ ſepe tibi ꝓpono
eundẽ. ſꝫ redeam᷒ ad dñm ieſum. Dũ igitur
dñs eſſet orãs in mõte diſcipuli erãt ĩ mari
afflicti ⁊ anguſtiati vehemẽter qꝛ vẽtus erat
eis ꝯtrari᷒ ⁊ nauis ꝓcellis ⁊ fluctibꝫ iactaba
tur. Cõſpice ḡ eos ⁊ cõpatere eis qꝛ in mag
ſunt tribulatiõe ⁊ anguſtia. Tẽpeſtas eñ i/
uaſit eos ⁊ tps nocturnũ eſt ⁊ abſqꝫ domio
ſuo ſunt. Quarta aũt vigilia noctis deſcen
dit dñs de mõte. ⁊ ambulãs ſupra mare ap
propinq̄uit eis. Cõſpice ḡ eum bñ hic ꝓ deo
⁊ vide quomõ fatigat᷒ ex vigilia longa ⁊ orõ
ne plixa. ſol᷒ deſcendit noctis tempe de mõ/
te laborioſo ⁊ forte petroſo pedibꝫ nudis. et
quomõ vadit ſupra mare firmo veſtigio ſic
ſup terrã. Cognouit ḡ creatura ſuũ creato/
rem. Cũ aũt appropinquauit naui diſcipu/
li timẽtes clamauerũt. putantes eſſe fantaſ
ma. At benign᷒ dñs nolẽs ampli᷒ eos vexa
ri. ſecurauit eos dicẽſ. Ego ſum nolite time
re. Tũc petrus ꝯfiſus de potẽtia dñi ad iuſ
ſum eius cepit ⁊ ipe ſupra mare ambulare.
ſꝫ poſtea titubãs cepit mergi. ſꝫ dextera do/
mini eũ ne demergeret̃ erexit. In hoc autẽ
loco dicit gloſa ſuꝑ Matth. ſic. Suꝑ mare
ambulare facit eũ vt oſtẽdat diuinã potẽti/
am. Mergi facit ne infirmitatẽ obliuiſcat̃
ne putet ſe equalẽ deo ⁊ ne ſuꝑbiat. Intra/
uit autẽ dñs nauẽ. ceſſauit quaſſatio ⁊ om/
nia ſunt placata. Diſcipuli vero eũ reueren/
ter recipiũt. multũqꝫ gauiſi ſunt ⁊ in quiete
magna remãſerunt. Cõſpice bene ipm̄ ac di
ſcipulos in oĩbꝫ p̄dictis. quia pulcra ⁊ de/
uota ſunt valde. In h̄ igitur facto moralit̃
cõſiderare potes. quia dñs quondie ſic no/
biſcũ facit ſpũaliter. patit̃ ⁊ ſuſtinet vt electi
affligant̃ in hoc mũdo in interiori ⁊ exterio
ri homĩe. qꝛ flagellat omnẽ filiũ quẽ recipit.
Qui eñ extra diſciplinã ſunt. vt ait apoſto/
lus ad Hebre. nõ filij ſed adulterĩ ſunt. Ex
pedit aũt nobis tribulari ⁊ affligi hic. Nam
inde erudimur. inde virtutes acquirimus.
⁊ acquiſitas ꝯſeruam᷒. ⁊ quod mai᷒ his eſt
inde futura ⁊ eterna p̄mia expectamus. Et
ideo nõ debem᷒ in eis frangi vel eſſe impa/
tientes. ſed ipas affectare ⁊ diligere. Sꝫ q̇a
magna a multis tamẽ incognita eſt vtilitas
tribulationũ. ⁊ idcirco talibꝫ difficiles ⁊ im/
portabiles vident̃. Ut eis inſtruans ⁊ panẽ
ter eas ſuſtineas adduco tibi more ſolito v̄/
ba bernardi. q̇ ait ſic ſermone. xvij. ſuper pſ.
Qui habitat. Utilis eſt tribulatio que ꝓba
tionẽ operat̃. ducit ad gloriã. Cum ipo ſuꝫ
inquit in tribulatiõe ⁊c. Agam᷒ ergo grati/
as patri miſericordiaꝝ qui nobiſcũ eſt ĩ tri/
bulatione. ⁊ in oĩ tribulatõne noſtra nos
ꝯſolatur. Res ei vt dixi neceſſaria eſt tribu/
latio que in gloriã vertit̃. que mutuat̃ ĩ gau
dium. Gaudiũ ſane longũ quod nemo tol/
let a nobis gaudiũ multũ. gaudiũ plenum.
Res neceſſaria ẽ iſta neceſſitas que parit co
ronam. Nõ ꝯtemnam᷒ fratres. ſemen modi
cum eſt. magn᷒ ex inde fruct᷒ exurgit. Forte
inſipidũ. forte acerbũ eſt. forte granũ ſyna
pis. Non ꝯſiderem᷒ que vident̃ ſed que nõ
vident̃ in eo. Que eñ vident̃ tempalia ſunt
que non vident̃ eterna. Et infra. Cum ipo
in tribulatiõe ſum ait dñs. ⁊ ego non aliud
meritũqꝫ tribulationẽ requirã. Mihi adhe
rere deo bonũ. Nõ ſolũ autẽ ſed ⁊ ponere in
dño deo ſpem meã. quia eripiã ⁊ glorificabo

eum. cū ipo ſum in tribulatione. Delicie in/
quit mee cū filijs hominū. Deſcēdit vt ꝓpe
ſit his qui tribulato ſunt corde. vt nobiſcū
ſit in tribulatiōe noſtra. Erit aūt quādo ra/
piemur in nubibꝫ obuiā xpo in aera. ꝛ ſic ſꝑ
cū dn̄o erimus. Si tn̄ curemus cū interim
habere nobiſcū. Bonū mihi dn̄e tribulari.
dūmodo ipe ſis mecū. q̄ꝫ rgnare ſine te. epu
lari ſine te. ſine te gloriari. Aurū ꝓbat fornax
ꝛ viros iuſtos tēptatio tribulatiōis. Quid
trepidamus. q̄d cūctamur. q̄d refugimus
hūc caminū. Seuit ignis. ſed dn̄s nobiſcū
eſt in tribulatiōe. Si deus nobiſcū quis cō
tra nos eſt. Nihilominꝰ quoqꝫ ſi ille eripit.
quis eſt q̄ eripiat de manu eius. Poſtremo
ſi iſte glorificat. quis humiliabit. Idē. xxv.
ſermone Can̄. Non ſolū igit̄ in ſpe ſꝫ gloria
mur in tribulatiōe. Libēter ait gloriabor ī
infirmitatibꝫ meis vt inhabitet in me ꝟtus
xpi. Optāda infirmitas que xpi virtuti cō/
penſat̄. Quis dabit mihi nō ſolum infirma
ri. ſed deſtitui ac deficere penitꝰ a memetipo
vt dn̄i virtutū ꝟtute ſtabiliar. Nā virtus in
infirmitate ꝑficit̄. Deniqꝫ ait. Quādo infir/
mor tūc fortior ſum ꝛ potēs. Idē. xliij. Pro
pterea ſpōſa nō faſcem ſꝫ faſciculū dilectū
dicit ꝙ leue ꝑ amore in ipis ducat quicq̄d
laboris immineat ꝛ doloris. Bene faſciculꝰ
q2 paruulꝰ natꝰ eſt nobis. Bene faſciculus.
quia nō ſunt cōdigne paſſiones huiꝰ tēporꝭ
ad futurā gloriā que reuelabit̄ in nobiſ. Id
eēm inquit. qđ in ꝑſenti eſt momentaneū ꝛ le
ue tribulatiōis noſtre ſupra modū in ſubli
mitate eternū pondꝰ glorie opabit̄ in nobiſ
Erit igit̄ quādoqꝫ nobis ingens cumulus
glorie q̄ modo eſt faſciculꝰ mirre. An nō fa/
ſciculus cuiꝰ iugū ſuaue eſt. ꝛ onus leue. nō
quia leue in ſe. nec eēm leuis paſſionis aſpe/
ritas mortis amaritudo. ſꝫ leuis tn̄ amanti
Idē ſermone. vij. ſup pſalmū Qui habitat.
ſup iſtū verſum A ſagitta. Si magnū illud
eccl̄ie corpꝰ cōſiderare libet facile ſatis ad/
uertimꝰ longe acriꝰ impugnari ſpūales vi/
ros ipiꝰ eccl̄ie q̄ꝫ carnales. Agit hoc ſane ſu
perba ſemꝑqꝫ inuidioſa malicia. ꝑfectiores
quoſqꝫ vehemētiꝰ pulſans iuxta illđ. Eſca
eius electa. Agit inq̄ꝫ ꝛ nō ſine certa diuini
diſpēſatione cōſilij. qui quidē imꝑfectiores
nō ſup illđ qđ poſſunt ferre tēptari permit/
tit. faciēs cū temptatiōe ꝓuentū. ꝛ ꝑfectiori/
bus nō modo glorioſiores ſꝫ numeroſiores
parat ex hoſte triūphos ꝛ lōge ampliori ſo/
licitudine ꝛ calliditate multiplici ꝑs aduer
ſa vulnerare in nobis dexterā ſatagit q̄ꝫ ſini
ſtram. nec tā corporis ꝓfecto q̄ꝫ cordis labo/
rat auferre ſubam. Et infra. Illic autē ſtu/
dioſius repugnandū vbi grauior viget ne/
ceſſitas. vbi totū belli imminet pondꝰ. vbi
colluctatiōis ratio vniuerſa cōſiſtit. Unde
nobis tota parat̄ aut victꝭ ignominioſa ca
ptiuitas vnde vīcētibꝫ gloria triumphalis.
Hec deniqꝫ gratia ꝛ miſericordia dei in ſer/
uos eiꝰ ꝛ reſpectꝰ in electos illiꝰ vt in eorū in
terim ſiniſtrā quidē velut diſſimulās dexte
re ſemꝑ ſtudioſus ꝓtector aſſiſtat. Hinc eſt
ꝙ de ipo ꝓpheta teſtat̄. Prouidebā dn̄m in
cōſpectu meo ſemꝑ. qm̄ a dexteris eſt mihi
ne cōmouear. Utinā mihi ſemꝑ a dextrꝭ ſis
ieſu bone vt ſemꝑ teneas manū dexterā me
am. Scio eēm ꝛ certus ſum ꝙ nulla nocebit
aduerſitas ſi nulla dominet̄ iniq̄tas. Con/
deat̄ interim ꝛ tundat̄ ſiniſtꝝ latus pulſet̄ ī
iurijs. vellicet̄ opprobrijs. libens illud expo
no dū a te cuſtodior. dū ſis ipe ꝓtectio mea.
ſup manū dexterā meā. Idē in ſmone. lxx
v. Can̄. Aliud eſt aīmo virtute agi. aliud ſa/
pientia regi. aliud dn̄ari in ꝟtute. aliud ī ſu/
auitate deliciari. Licet nāqꝫ ſapīa potens ꝛ
virtꝰ ſuauis exiſtat vt tn̄ ꝓprias quibuſcūqꝫ
reddamꝰ vocabulis ſignificātias. vigor vir
tutē. ſapīam placiditas animi. cū ſpirituali
quadā ſuauitate demōſtrat. Hanc puto ab
apoſtolo deſignatā. vbi poſt multa hortam̄
ta ad virtutē ꝑtinētia. adiecit ꝙ ſapiētia eſt ī
ſuauitate in ſpūſancto. Igit̄ reſiſtere vim vi
repellere que vtiqꝫ in ꝑtibꝫ ꝟtutis deputant̄
honor quidē ſꝫ labor. Nō eſt eēm idē ipm ho
norē tuū laborioſe defendere ꝛ quiete poſſi
dere. Nō idē virtute agi ꝛ virtute frui. Quic
quid virtꝰ elaborat. ſapiētia fruit̄. ꝛ quod ſa
piētia ordinat ꝛ deliberat. moderat̄ virtus
ꝛ exequit̄. Sapientiā ſcribe in ocio ait ſapi/
ens. Ergo ſapiētie ocia. negocia ſunt. ꝛ quo
ocioſior ſapiētia eo exercitior in genere ſuo.
E regione virtꝰ exercitata clarior eſt. eoqꝫ ꝓ
batior quo officioſior. Et ſi quis ſapiētiam
ꝟtutis amorē diffinierit. nō mihi a verꝭ de/
uiare videt̄. Ubi aūt amor eſt. labor non eſt
ſed ſapor. Et forte ſapiētia a ſapore denoīa/
tur. quaſi virtuti accidēs quoddā velut con
dimentū ſapidam reddat que ꝑ ſe inſulſa ꝛ
aſperſa qđammodō ſentiebat̄. Nec dixerim re
ꝓhendendū ſi quis ſapīam ſaporē boni dif/
finiat. Itaqꝫ ad virtutē ſpectat tribulatōes

fortiter ſuſtinere.ad ſapiam gaudere ī tribu
lationib⁹. Cōfortare cor tuū ⁊ ſuſtinere do/
minū. ꝟtutis quidē eſt. guſtare ⁊ videre qm̄
ſuauis eſt dn̄s. ſapie eſt. Et vt magis ex pro
prio bono nature bonū vtrūq; clareſcat mo
deſtia animi ꝓbat ſapiam. ꝯſtātia viꝫ ꝟtutꝫ
oñdit. Et bn̄ poſt ꝟtutē ſapia cū virt⁹ ſit quo
dam ſtabile fundamētū ſup qd ſapia edificꝫ
ſibi domū. Idē in ſmone de paſſione domi
Felix q̄ paſſiōes corpis ſui ꝓpter iuſticiā or
dinat vt q̄cq̄d patit ꝓpter dei filiū patiat. q̄/
tenus ⁊ a corde tollat murmuratio. ⁊ in ore
verſet grāꝝ actio. ⁊ vox laudis. q̄ ſic extulerit
ſe iſte tollit grabatū ſuū ⁊ vadit in domū ſu
am. Grabatū noſtꝝ corp⁹ eſt in q̄ ꝑus lāgui
di iacebam⁹ ſeruiētes deſiderijs ⁊ ꝯcupiſcē
tijs nr̄is. nos portam⁹ illō cū ſpūi cogimur
obedire. Idē in ſmone de pēthecoſten ter/
tio. q̄ incipit Qz libēter. Uere multiplex ſpi
ritus q̄ tā multiplicit filijs hominū inſpira
tur. vt nō ſit q̄ ſe abſcōdat a calore eius. Si
quidē ꝯcedit eis ad vſum. ad miraculū. ad
ſalutē. ad auxiliū. ad ſolatiū. ⁊ ad feruorem.
Ad vſum quidē vite. bonis ⁊ malis. dignis
parit ⁊ indignis oīa bona abūdantiſſime
tribuēs. ita vt videat hic diſcretiōis limitē
nō tenere. Ingrat⁹ eſt q̄ in his q̄z bñficia ſpi
ritus nō agnoſcit. Ad miraculū in ſignis
⁊ ꝓdigijs. in varijs ꝟtutib⁹ q̄s ꝑ quoſlibet
man⁹ opat. Ipſe eſt antiqua miracula ſuſci/
tans vt ex pn̄tib⁹ fidē aſtruat ꝓteritoꝝ. Sꝫ
q2 nōnullis hāc q̄z grām ſine ꝓpria vtilitate
largit. tertio infundit ad ſalutē cū ī toto cor
de noſtro ꝯuertimur ad dn̄m deū noſtrum
Porro ad auxiliū dat cū in oīi colluctatōe
adiuuat infirmitatē nr̄am. Nā cū teſtimoni
um ꝑhibet ſpūi noſtro q̄ filij dei ſum⁹. ea in
ſpiratio eſt ad ꝯſolatōem. Dat etiā ad feruo
rem cū in cordib⁹ ꝑfectoꝝ vehemētī⁹ ſpirās
validū ignē charitatꝫ accēdit. vt nō ſolum ī
ſpe glie filioꝝ dei ſꝫ etiā in tribulatōib⁹ glo
riemur. ꝯtumeliā gliā3 reputātes. opprobri
um gaudiū. deſpectiōē exaltatiōē. Omibus
nob ni fallor dat⁹ eſt ſpūs ad ſalutē. ad fer/
uorem nō ita. Pauci em̄ ſunt q̄ h̄ ſpū reple/
ant pauci q̄ ſtudeāt emulari. ꝯtēti ſum⁹ an/
guſtijs nec reſpirare in libertatē illā. nec ſal
tem ad illā ſpirare conamur. Hucuſq; ber/
nardus. Uides igit q̄ pulcerrimis ⁊ plib⁹
ratiōib⁹ nob oñdit facūdiſſim⁹ Bern. q̄ tri/
bulatiōes nob expediūt. Nō igit mireris ſi
dn̄s ꝑmittebat diſcipulos ſuos q̄s ita dili/
gebat vexari ꝓcellis. vtilitatē ipoꝝ exinde
cognoſcēs Pluries em̄ legit eoꝝ naniculā
fluctib⁹ ⁊ ꝯtrarijs vētis exagitatā. ſed nūq;
ſubmerſam. His ḡ monitis cor tuū ſtabili/
re ac ordinare ꝓcures. vt in ꝯtingentib⁹ ad/
uerſis. ⁊ in q̄buſcūq; diſplicētijs ⁊ patiēter ⁊
letāter te habeas ⁊ in via ſpūs te ita exerceas
vt ei⁹ repleta feruore etiā aſperas ꝓ amore
dn̄i Ihu tribulari q̄ in ſe ⁊ ſuis hanc viā ex
celſam tenuit ⁊ monſtrauit.

De chananea.

Itē quō angeli nr̄i nobis fidelit ſeruiūt.

Capitulum. xxxviij.

Um dn̄s ihs laborās circuiret ꝑdi
c cādo ⁊ infirmos curādo acceſſit ad
eū mulier chananea. i. de terra cha/
naan q̄ erat gētiliū ⁊ nō iudeoꝝ. rogās eum
vt liberaret filiā ſuā q̄ a demonio vexabat.
Erat em̄ fidēs in eo q̄ h̄ facere poſſet. Et
dn̄o nō r̄ndente. nihilomin⁹ inſtabat ⁊ ꝑſe/
uerabat clamās ⁊ petēs ab eo miſericordiā
intm̄ vt diſcipuli ꝑ ea rogarēt. Cūq; dn̄s re
ſpōderet. nō debere dare panē filioꝝ canib⁹
ipa ſe humiliās r̄ndit. vt ſaltē more canis de
micis poſſet h̄re. ⁊ ſic meruit exaudiri. Con
ſpice ḡ dn̄m ⁊ diſcipulos ⁊ ipam in predictꝫ.
iuxta ꝯſideratiōem generalē quā dedi tibi
ſup. Nihilomin⁹ etiā ꝯſidera ꝟtutes h⁹ mu
lieris. ⁊ eas ad totā tuā vtilitatē ꝯuerte. que
maxīe tres fuerūt. Prima fuit fides magna.
vt etiā vſq; ad filiā ſe extēderet. ⁊ de ipſa fuit
cōmendata h̄ a dn̄o. Secūda fuit oratōnis
ꝑſeuerātia. Et nō ſolū ꝑſeuerās fuit. ſꝫ etiā
importuna. quā importunitatē etiā dn̄s ac
ceptat. ⁊ eā inuitat. vt in ꝑori tractatu certa
habuiſti. Tertia fuit hūilitas ꝓfunda. nam
nec negauit ſe canē. nec dignā putauit ſe int
filios reputari. vel h̄re panē integrā ſꝫ ꝯtēta
fuit de micis accipe. Un̄ valde ſe hūiliauit ⁊
id qd poſtulauit obtinuit. Sic ⁊ tu ſi corde
integro fideli ⁊ puro in orōne ꝑſeuerās co/
ram deo tuo te humiliaueris indignā te r̄pu
tās oīi bono ſuo. certiſſime credas q̄ qc
qd petieris obtinebis. Et ſic apl̄i rogauerūt
ꝓ chananea. ſic ⁊ angel⁹ tu⁹ ꝓ te rogabit ⁊ of/
feret orōem tuā dn̄o. Sup q̄ audi Bern̄ ſer
mone. lxxi. Cañ. dicentē. Suſpirāti aīe mee
freq̄nēter imo ſine intermiſſiōe orāti ⁊ affli/
ctāti ſe ꝓ deſiderio. cū interdū deſiderat⁹ il/
le q̄ ita querit miſerat⁹ occurrit. puto illi de
ꝓpria experientia ꝯuenire vt dicat cū hieremia
Bon⁹ es dn̄e ſperātib⁹ ī te aīe querenti te

Sz ⁊ angel⁹ ei⁹ q̄ vn⁹ eſt de ſodalib⁹ ſpōſi. ī hoc ipm deputat⁹ miniſter. pfecto ⁊ arbiter ſecrete mutueq̨ ſalutatōis. Is inq̄ʒ quō angelus tripudiat. quō colletat̄ ⁊ ꝯdelectat̄. et ꝯuerſus ad dn̄m dic̄. Grās ago tibi dn̄e maieſtatis qꝛ deſideriū cordis ei⁹ tribuiſti ei. et volūtate labioꝝ ei⁹ nō fraudaſti eū ipe qui ī om̄i loco ſedul⁹ quidē pediſſequ⁹ aīe nō ceſſat ſolicitare ⁊ aſſiduis ſuggeſtionib⁹ mouere dicēs. Delectare in dn̄o ⁊ dabit tibi petitiones cordis tui. Et rurſum. Expecta dn̄m. ⁊ cuſtodi viā ei⁹. Itē ſi morā fecerit expecta eū. qꝛ veniēs veniet ⁊ nō tardabit. Ad dn̄m aūt. Sic ceru⁹ inq̄t deſiderat ad fontes aq̄rum. ita deſiderat iſta ad te de⁹. Deſiderauit te in nocte ſʒ ⁊ ſpūs ei⁹ in p̄cordijs ei⁹ de mane vigilauit ad te. Et iteꝝ. tota die expandit ad te man⁹ ſuas. Dimitte illā qꝛ clamat poſt te. Cōuertere aliquātulū ⁊ depcabilis eſto. Reſpice de celo ⁊ vide ⁊ viſita deſolatā. Fidelis paranymph⁹ q̄ mutui amoris ꝯſcius ſʒ nō inuid⁹. nō ſuā q̄rit ſʒ dn̄i gl'iam. diſcurrit medi⁹ inter dilectū ⁊ dilectā. vota offerēs dona referēs. excitat iſtā. placat illū. Interdum q̄ʒ licet raro repn̄tat eos parit' ſibi. ſiue hanc recipiēs. ſiue illū adducēs. Siquidem domeſtic⁹ eſt ⁊ not⁹ in palacio. nec veretur repulſam ⁊ q̄tidie videt faciem patris. Hucuſq̨ Bern̄. Uides q̨ fideliter angeli n̄ri ſeruiūt nob. Ex q̄ aūt occurrit de ipis aliqua loquēdi materia. Scire te volo q̨ magnā erga eos reuerētiā habere debemus. ⁊ eos q̄tidie laudare. honorare. ac eis grāruʒ actiōes referre tenemur. ⁊ in eoꝝ p̄ſentia qui ſp̄ nobiſcū aſſunt nihil illicituʒ. nihil turpe cogitare dicere vel opari debem⁹. De q̄ etiā a beato Bern̄. monemur q̄ ſic dic̄ ſup pſal. Qui habitat. in .xi. ſmōe. Angelis ſuis mādauit de te vt cuſtodiāt te in om̄ib⁹ vijs tuis. Q̄tā tibi debet h̄ verbū inferre reuerētiam. afferre deuotiōʒ. ꝯferre fiduciā. Reuerētiam p p̄ntia. deuotōʒ p beniuolētia. fiduciam p cuſtodia. Caute ambula vbi aſſunt angeli ſic eis mandatū eſt. in oīb⁹ vijs tuis. In quouis diuerſorio. in q̄uis angulo. angelo tuo reuerētiā habe. nec tu audeas illo p̄ſente qđ vidēte me nō auderes. ⁊ paulo p⁹. Aſſunt igit̄ tibi nō em̄ mō tecū. ſʒ et tāp te. aſſūt vt ꝓtegant. aſſunt vt ꝓſint. Quid retribues dn̄o p oīb⁹ q̄ retribuit tibi. Siquidē ei ſoli honoꝛ ⁊ gl'ia. Quare ei ſoli. qꝛ ipe mādauit. Et om̄e datū optimū nō niſi ab illo eſt. Uerūtamen ſi ille mandauit. ipis q̄ʒ qui ⁊ ex tāta charitate obediūt. ⁊ nob ſubueniūt ī tāta neceſſitate ingratos eſſe nō licet. Simus ḡ deuoti. ſim⁹ grati tātis cuſtodib⁹. ⁊ reuereamur eos ⁊ honorem⁹ eos q̄tū debemus. Hucuſq̨ Bern̄. Habes ḡ in p̄dictis cōmēdatū angeloꝝ obſequiū ⁊ adiutoriū ⁊ orōis virtutē. Hāc tenere ſtudeas ⁊ illis oēm quā potes reuerentiā exhibe.

Qualit' aliq̄ ex v̄bis dn̄i ſcādalizati fuerīt Capitulū .xxxix.

N On mireris ſi aliq̄n ex v̄bis ⁊ factis noſtris ſcādala oriunt̄ quātūcūq̨ fideliter ⁊ bn̄ fiāt. cū ipi dn̄o q̄ errare nō poterat pluries ꝯtigerit. Dū em̄ quadā vice phariſei dn̄m interrogarēt q̄re diſcipuli nō lauabāt man⁹ qn̄ mādūcabāt. Dn̄s durꝰ reſpōdit eis increpās q̨ exteriorē mūdiciam nō iteriorē querebāt. de q̄ illi ſcādalizati ſūt ſʒ dn̄s nō curauit. Alia vice cū ſpūalia v̄ba doceret in ſynagoga. aliq̄ ex diſcipulis eius tāq̨ carnales nō intelligētes receſſerūt. ſed ad .xij. diſcipulos ait. Nūq̄d ⁊ vos vultiſ abire. Et petr⁹ p ſe ⁊ alijs r̄ndit. Dn̄e ad quem ibim⁹. v̄ba vite eterne habes. Cōſidera ḡ eū in p̄dictis ⁊ alijs ſilib⁹ quō cū ꝑtāte loq̄bat̄ ⁊ docebat v̄itatē nō curās de ſcādalo p̄uorū ⁊ inſipientiū. Notādū igit̄ p̄mo q̨ ꝓpt' alteri⁹ ſcādalū nō debem⁹ recedere a virtute iuſticie. Scdo q̨ de īteriori mūdicia magis q̄ʒ de exteriori honeſtate curare debem⁹. qđ etiā alibi exp̄ſſi⁹ dn̄s dixit. ſ. Luc̄. xi. Tertio q̨ ſpūalit' viuere debem⁹. ita q̨ v̄ba dn̄i non videāt̄ nobis extranea ſic̄ illis diſcipul'. qui qn̄ xp̄s dixit ī Joh. vj. Niſi mādūcaueritis carnē filij hoīs ⁊c. nō poterāt ſuſtinere. ſʒ receſſerūt. ſʒ poti⁹ cognoſcam⁹ ipa eſſe v̄ba vite et̄ne vt vna cū duodecim ipm imitemur perfecte.

De retributione relinquentiū omnia. Capitulum .xl.

C Um fidel' ⁊ prudēs diſcipul⁹ ſimon petr⁹ q̄reret a dn̄o ihū p ſe ⁊ ſocijs d̄ retributōe ipoꝝ. R̄ndit dn̄s int' alia qꝛ om̄es q̄ tpalia dimitterēt ipm ſeq̄rēt̄. cētuplū accipiēt i h̄ mūdo ⁊ vitā et̄nā i futuro. Nota bn̄ hāc retributiōeʒ. ⁊ gaude gaudio magno ⁊ grās ⁊ laudes dn̄o referas toto affectu. q̨ ad talē negociatiōem te adduxit vt manualit' de vno centū lucreriſ ⁊ nihilomi⁹ etiā vitā eternā. Hoc aūt cētuplū ſpūalium nō corꝑaliū reꝝ ē. videlicʒ ꝯſolationū iter-

raz z ꝟtutū q̄s ꝑ experiētias cognoſcim⁹. nō ꝑ doctrinā. Cū em̄ aīa guſtat odorē paupta tis. caſtitatꝫ nitorē. z patiē ceterarūqꝫ ꝟtutuz z delectaꝭ in eis. nōne centuplū recepiſſe vi deꝭ tibi. Et ſi vlteri⁹ aſcēdat vt viſitationez ſpōſi recipiat ei⁹ pn̄tiam glorieꝭ. nōne tunc recipit pl⁹ q̄ȝ millecuplū oīm q̄cūqꝫ fuerint. z quōcūqꝫ fuerint q̄ ꝑ eo dimiſerat. Uides quō verū eſt qđ loquiꝭ ꝟitas. s. nō fallit q̄n cen tuplū reddat in h̄ ſeculo. etiā nō tm̄ ſemel ſꝫ plures. z ſepe aīe ſibi deuote. adeo vt ſic affi ciat eā vt nō ſolū q̄ reliq̄t. ſꝫ totū mūdū arbi treꝭ ſtercora vt ſpōſum ſuū lucriſacere poſ ſit. Ut aūt ſup h̄ cētuplo plen⁹ inſtruarꝫ au di qđ inde dicat Bern̄. ſup h̄ euāgelio. c. lvij Si forte adhuc ſecularꝫ q̄ſpiā dicat. Ōn̄de mihi centuplū qđ ꝓmittis z libēs vniuerſa relinq̄. Ut qđ oñdam. Fides em̄ nō hꝫ me ritū cui hūana rō p̄bet experimentuz. An hoī oñdenti poti⁹ q̄ȝ veritatē crederes ꝓmittēti. Deficis ſcrutās ſcrutinio. Niſi crediderꝫ nō intelliges. Mānā abſcōditū eſt. qđ i Apoc. iohis. victori ꝓmittiꝭ nomē nouū qđ nemo nouit niſi q̄ accipit. An nō deniqꝫ oīa poſ ſidet cui oīa cooperanꝭ in bonū. An nō cen tuplū hꝫ oīm q̄ impleꝭ ſpūſctō. q̄ xp̄m habꝫ in pectore. niſi q̄ lōge pl⁹ q̄ȝ cētuplū eſt viſi tatio paclıtı ſpūs z pn̄tia xp̄i. Ō q̄ magna mł titudo dulcedinis tue dn̄e quā abſcōdiſti ti mētibꝫ te. pfeciēs eis q̄ ſperāt i te. Uides q̄ mō memoriā abūdantie ſuauitatꝫ hui⁹ eru ctuet aīa ſancta. exp̄mere geſtiēs ꝟba multi plicet. Ō q̄ inq̄ȝ magna multitudo. h̄ eſt. cētu plū. adoptio filioꝝ z libertas vt ſpūs primi cie. delicie charitatꝫ. glīa ꝯſcie. regnū dei qđ intra nos eſt. Nō vtiqꝫ eſca vel pot⁹ ſꝫ iuſti cia z pax z gaudiū in ſpūſancto. gaudiū ſane nō mō in ſpe glīe ſꝫ in tribulatōibꝫ. Hic eſt ignis quē voluit xp̄s vehementꝭ accēdi. Hec ꝟtus q̄ andreā fecit amplecti crucē laurēti um deridere carnifices. ſtephanū in morte ꝓ lapidātibꝫ flectere genua ad orōꝫ. Hec il la pax q̄m ſuis reliq̄t xp̄s q̄n dedit z ſuā. ſiq̄ dem donū z pax ē electꝫ dei. Pax vtiqꝫ p̄ris. z donū future glorie. Illa ſupat oēm ſenſū. ſꝫ z huic q̄cq̄d ſub ſole placet. q̄cq̄d i mūdo ꝯcupiſciꝭ nō pōt cōpari. Hec gr̄a deuotōis z vnctio docēs de oībꝫ quā expt⁹ nouit. inex pert⁹ ignorat. quā nemo ſcit niſi qui accipit. Hucuſqꝫ Bern̄. Gaude ḡ z letare vt dixi z ḡ tias age q̄ ad h̄ cētuplū recipiēdū vocata eſ z hāc ꝑadiſum ſepe ingredere quā ex orōis ſtudio ꝯſeqni poteris.

Qualiꭂ dn̄s q̄ſiuit a diſcipul̄ qđ dicereꭂ de eo Capitulū. xlj.

v Eniēs dn̄s ihs in ptes ceſaree Phi lippi. q̄ſiuit a diſcipulis qđ diceꝛeꭂ d ipo. z etiā qđ inde ipi ſentirēt. z d ali is Quidā r̄nderūt z dicebant. Alij zc̄. De ſe aūt dixit petr⁹ ꝑ ſe z alijs. Tu es xp̄s fili⁹ dī viui. Et dn̄s ad eū. Tu es petr⁹ z ſup hanc. zc̄. Et tūc dedit ei ꝑ ſe z ſucceſſoribꝫ ſuis cla ues ligādi atqꝫ ſoluēdi ſup terrā. Cōſpice igiꭂ eū z etiā ipos iuxta generalē formā ſupi us tibi traditā. Et nota q̄ etiā h̄ habes q̄ petrū quē ita magnificauerat. paꝝ p⁹ voca uit ſathanā. eo q̄ ꝓpꝭ amorē carnalē quē ipſe petr⁹ habebat ad ip̄m. diſſuaſit ei de paſſiōe ſua vt nō fieret. Sic z tu dn̄i exēplo habeaſ oēs ꝑ aduerſarijs q̄ ꝑ corꝑali alleuiatōe ab exercitio z bono ſpūali te trahere vellēt

De trāſfiguratiōe dn̄i in monte Capitulum. xlij.

a Sſumēs dn̄s ihs tres ex diſcipulis aſcēdit in montē thabor. z trāſfigu rat⁹ eſt añ eos. oñdēs ſe eis glīoſum Uenerūt inſup moyſes z helyas loquenteſ cū eo d paſſiōe ſua futura. Dicebāt aūt. Do mine nō expedit vt moriarꝫ. q̄ȝ vna gutta ſā guinis tui redimeret mūdū. Dn̄s aūt Ihs dicebat. Bon⁹ paſtor aīam ſuā ponit ꝑ oui bus. ſic z facere me oꝑtet. Affuit ibi ſpūſſan ctus in ſpē nubis lucide z vox p̄ris facta eſt in nube dicēs. Hic eſt fili⁹ me⁹ dilect⁹ in quo mihi bn̄ cōplacui ip̄m audite. Diſcipuli ꝟo ceciderūt in terrā. z cū excitati ſunt nō vide rūt niſi dn̄m ihm. Cōſpice igiꭂ bn̄ p̄dicta. et te pn̄tem exhibeas. q̄ȝ magnifica ſunt.

De eiectiōe ementiū z vendentiū d tēplo. Capitulū. xliij.

d Uabꝫ vicibꝫ eiecit dn̄s ihs emētes z vendētes de tēplo. qđ inꭂ ei⁹ magna miracula deputaꭂ. Nā licet alias eū vilipēderēt. tūc tm̄ omēs añ eū fugierūt. Et q̄uis eſſent multi nō ſe defenderēt. ſꝫ ipe ſo lus cū q̄buſdā funiculꝭ oēs eiecit. Et h̄ idō q̄ terribilē ſe eis oñdit in facie. Accēſus eſt em̄ zelo vehemēti (eo q̄ p̄r ſu⁹ ſic inhonorabaꭂ ab illis. maxie i loco vbi magꝭ honorari de bebat) fec̄ ipas eiectōes. Cōſpice bn̄ ip̄m et cōpatere q̄ȝ ipe cōpaſſiōis dolore plenus eſt Ac nihilominꝰ time. Nos ei q̄ in tēplo dī ſu m⁹ de ſpāli z magꝭ ipi⁹ gr̄a deputati. ſi ſecu laribꝫ negocijs (vt illi faciebāt) nos iplicem⁹

cū ad laudē eius ſp debeam⁹ intēdere. merito eiectiōȝ ab eo ⁊ indignatiōȝ ipi⁹ timere poſſum⁹ ⁊ timem⁹. Si g̃ nō vis h̄ timore vexari nulla rōe vel cū ſecularibꝫ curis vel negociationibꝫ te audeas iplicare. Op; aq̃ȝ curioſa ne feceris. q̄ tps laudibꝫ dei debitū occupāt. ⁊ p̄pis ſecularibꝫ correſpōdent

De probatica piſcina
Item ne ſis fratris iudex temerarius.
Capitulum. xliiij.

Erat in hierl'm q̄dā ꝯgregatio aq̄rū in q̄ lauabāt oues de q̄bꝫ fiebant ſacrificia. In ea dr̄ fuiſſe lignū crucis. Quolibet aūt āno cū ſel' cōmouebat ab angelo. ſanabat aliq̄s infirm⁹. ſ. q̄ deſcēdebat i aquā p⁹ ei⁹ ab anglo motionē. Vn̄ multi ppterea infirmi iuxta eā cōtinue morabātur Erat aūt ibi q̄dā infirm⁹ iacēs i g̃bato paliticus p. xxxviij. ānos. Hūc igit ih̄s q̄dā die ſabbati ſanauit. Cōſpice eū hūiliter eūtē ad infirmū ⁊ loquētē more ſolito. In h̄ igit facto tria nota. Primū q: ſic hic dn̄s req̄ſiuit infirmū ſi vellet ſanari. ita nob ſine nr̄o cōſenſu ſalutē nō dabit. ⁊ inexcuſabiles ſunt peccatores nō ꝯſentiētes volūtati dn̄i ⁊ ſue ſaluti. Qr ſcḿ Aug'. Qui creauit te ſine te. nō iuſtificabit te ſine te. Secūdū cauere dem⁹ ne relabamur a dn̄o. q: ſi ſanati a dn̄o recidiuam⁹. digne nr̄a ingratitudo acri⁹ punietur ſic huic dixit dn̄s. Vade noli ampli⁹ peccare ne deteri⁹ aliq̄d tibi ꝯtingat. Tertio quia maligni de oibꝫ pdūt ſic boni d oibꝫ lucrāt Nā cū hic liberat⁹ portaret g̃batū ⁊ diceret ei a iudeis q: h̄ nō licebat i die ſabbati. ipſe rn̄dit. Qui me ſaluū fec' ille mihi dixit. tolle grabatū tuū. Nō dicebāt. q̄s eſt ille q̄ te ſaluū fecit. Et ſic accipiebāt qd̄ poſſent rep̄hēdere. nō qd̄ poterāt laudare. Sic ⁊ carnales hoīes ſepem malā iudicāt ptē. q̄ vidēt et q̄ſi de oībꝫ pdūt. Spūalit aūt vincētes oīa referūt ad laudē dei ſiue ſit ꝓſperitas ſiue ſit aduerſitas. ⁊ nō dubitāt q̄n recte oīa fiāt. do cūcta vl' recte opante vl' iuſte pmittēte ⁊ oīa in bonā ptē interp̄tant. iuxta doctrinā beati bernardi q̄ ſic ait. xl. ſ. Cant. Caue aliene ꝯuerſatōis eſſe aut curioſus explorator aut temerari⁹ iudex. etiā ſi pperā actū q̄d deprehēdas. nec ſic iudices p̄ximū. ſ. magis aūt excuſa intētionē ſi opa nō potes. puta ignorāntiā puta ſubreptiōȝ. puta caſum. Q ſi oēm diſſimulatiōȝ rei certitudo recuſat. ſuade nihilomin⁹ ipe tibi ⁊ dicito apd̄ temetipm. vehemens fuit nimis tēptatio. Quid de me illa feciſſet ſi i me accepiſſet ſimiliter poteſtatem Hucuſq; Bernardus. Q aūt d oibꝫ lucrātur ſpūales. etiā de ſuis ⁊ alienis peccatis ⁊ de rebꝫ nociuis. ⁊ etiā ȝ de diaboli opibꝫ. ſic docet beat⁹ Bern̄. ſ. v. Can̄. Irrationalis ⁊ brutal' ſpūs ⁊ ſi ad ſpūalia nō ptingat. ad ea tn̄ capeſcēda p ſuo corpali tpali q; obſequio noſcit iuuare illos q̄ oēm vſum rez tpaliū ad fructū trāſferūt eternū. vtētes h̄ mundo tāq; nō vtētes. ⁊ ſi q̄ aīantia ꝯtrū ad vſū ſui repiant incōmoda. ⁊ ſi nociua. ⁊ ſi etiā pniciosa tpali hoīum ꝯſtat eſſe saluti. nō tn̄ deest eoꝝ corpibꝫ vn̄ coopent in bonū hīs q̄ ſcḋȝ ꝓpoſitū vocati ſūt ſancti. ⁊ ſi nō cedēdo in cibū. aut exhibēdo miſteriū. certe ingeniū exercēdo iuxta eū q̄ vtiq; oi vtēti rōne ꝓſto eſt. ꝯmunis diſcipline ꝓfectū p̄bēs. q̄ iuiſibilia dei p ea q̄ facta ſunt intellecta cōſpiciūt. Nā ⁊ diabol⁹ eiuſq; ſatellites cū ſit eoꝝ ſp maligna intētio nocere q̄dē ſp cupiūt. Sȝ ſi boni emulatores fuerit̄. abſit vt obſint. magis aūt ꝓſunt. ⁊ nolētes coopant i bonū bonis Eſt eīn q̄ bonū opat nō volēs ſiue hō mal⁹ ſiue angel⁹ mal⁹. ⁊ ꝯſtat nō fieri ꝓpt eū qd̄ fit p eū. cū pdeſſe nullū bonū poſſit iuito. Igit ei quidē diſpēſatio tn̄ credita eſt. ſȝ neſcio q̄ modo grati⁹ iocūdiuſq; ſentim⁹ bonū qd̄ p malū diſpēſatorē miſtrat. Ipa eſt g̃ cā cur ⁊ p malos de⁹ faciat bona bonis. n̄ aūt vt opa eoꝝ indigeat i bn̄ faciēdo. Itē. liiij. Can̄. ſer. Quid ſupbis terra ⁊ cinis. ⁊ de angel' trāſuit dn̄s execrās eoꝝ ſupbiā. Ergo repudiatio angloꝝ fiat emēdatio hoīm. ſcp̄tū eſt ei ad eoꝝ correptiōȝ. Coopet mihi in bonū etiam diaboli malū. ⁊ lauē man⁹ meas i ſanguine peccātis. Qualit inq̄t. audi. Supbo certe diabolo horrēda ⁊ formidoloſa malediction intorq̄t. Si ſic eſt actū cuȝ eo q̄d de me fiet terra ⁊ cinere. Ille in celo tumuit. ego i ſterquilinio. Quis nō tolerabiliorē in diuite ſuperbiā q̄ i paupe dicat Ve mihi ſi tā dure i potētē illo aīaduerſum ē. q̄d de me exiguo ⁊ miſero ⁊ ſupbo. Bern̄. ſ. xiiij. Can̄. loquēs de ſpōſa eccl'ia. Que p⁹ multa petā venit ad dn̄m. nā de gentibꝫ collecta q̄ idola colebat. q̄d eidē de ſynagoga improbabat. Sic eīn in ſuā vtilitatē eā torquet dicēs. Ipa eſt cui pl⁹ dimiſſum ē ⁊ q̄ pl⁹ diligit. qd̄ emula imꝓperat ei ad ꝯuiciū. h̄ ſibi ipa inflectit ad cōmodū. Inde māſuetior ad correptionē. inde patiētior ad laborē. ide ardētior ad amo

rem.inde ſagacioꝛ ad cautelã. inde humili/oꝛ ꝑ cõſcientia.inde acceptioꝛ ꝑ verecundia inde ad obediendũ paratioꝛ.inde ad gr̃arũ actionẽ deuotioꝛ ac ſolicitioꝛ. Hucuſq; ber nard⁹. Uide quõ ſpũaliter viuẽtes oĩa in terptanť in bonã ptẽ ⁊ d oĩbꝫ lucrũ faciũt Sis ğ ſpũalis ⁊ oĩa tibi cedent in bonũ Et valet hmõi ꝯſideratio etiã ad tolerãtiã tribulationũ ⁊ tẽptationũ ⁊ aĩ quietẽ. Nam ꝑ hmõi ꝯtinuũ exercitiũ ad tantã trãquilli/ tatẽ animi q̃s poſſet ꝑuenire ꝙ vix ⁊ raro d aliqua re turbareť. vł haberet locũ in eo qd ait ſapiens Nõ cõtriſtabit iuſtũ quicquid ei acciderit.

Quomodo diſcipuli xp̃i vellebãt ſpicas. Item de paupertate.

Capitulũ.xlv.

D Iſcipuli dñi ihu quadã die ſabbati eſuriẽtes cũ nec haberent vñ ꝓcurarẽt qđ comederẽt.ibãt ꝑ agros in q̃bus erãt ſegetes. ⁊ vellebãt ſpicas . fricabãt manibꝫ ⁊ comedebãt. Rep̃hẽdebanť autẽ a phariſeis dicẽtibꝫ hoc nõ licere die ſabbati. Dñs defendebat eos ⁊ multa talia faciebat dñs in die ſabbati vt dixi ſup̃ de habẽti manũ aridã ſanato. Tu aũt diſcipulos iuuere ⁊ cõpatere eis ĩ tãta neceſſitate ꝯſtitutis. q̃uiſ ipi gaudẽtes h̃ facerẽt ob pauptatꝫ amoreꝫ. quã añ oĩes ꝟtutes ⁊ beatitudines cõmẽ/ dauerat eis coꝝ mgr̃ ⁊ dñs. Quid m̃ eſt co/ gitare ꝑncipes mũdi pñte oĩum ꝯditoreꝫ ad tã tenuẽ pauptatẽ reductos. vt tali pabulo more aĩaliũ oporteat ſuſtentari. Aſpiciebat eos dñs ⁊ cõpatiebať eis qꝛ tenerrime dili gebat eos. ſꝫ nihilomin⁹ gaudebat. ⁊ tã ꝓpt eos q̃s in h̃ multũ mereri ſciebat. q̃ꝫ ꝓpt noſ q̃bꝫ relinq̃bat exẽplũ In h̃ eĩm exẽplo ad mł tas ꝟtutes ꝓficere poſſum⁹. Nã h̃ mirabiliť pauptas relucet. põpa mũdi ꝯtẽnẽda oñdiť ſumptuoſitas ⁊ ſapoꝛoſa ciboꝝ ꝓparatõ deſtruiť. ⁊ gule voracitas cũ turpi ſua vnctuoſitate ⁊ inſatiabili appetitu totaliť eneruatur Tu ğ h̃ animaduerte ⁊ tãto exẽplo totis viſceribꝫ eã amplectere.q̃ ſic emicuit in dño. ⁊ dña mr̃e ſua. ⁊ ꝑſatꝫ mũdi ꝑncipibꝫ. ⁊ oĩbꝫ q̃ coꝝ exemplũ ꝑfecte imitari voluerũt. Sꝫ attẽde d q̃ pauptate ĩtelligere debeſ. Scio eĩm ꝙ in monaſterio ꝯſtituta pauptatẽ pro feſſa es ⁊ nihil hr̃e potes. de q̃ gr̃as age deo tuo. ⁊ ipam inuiolabiliť ſua. Sꝫ vlteri⁹ te aſcẽdere volo.qđ tñ a ꝓfeſſiõe nõ diſcrepet. q̃nimo ꝓfeſſio ipa ſine h̃ intellecta ꝟbaľ eſſꝫ ⁊ vacua. Dico igiť de illa pauptate q̃ radicatur ĩ corde. ꝟtutes eĩm in aĩa collocãde ſunt nõ in exterioribꝫ. Optie ğ ꝓfeſſionẽ paupta tis imitareꝫ ſi corde ꝯſentias. Nã ſi rex penuriã exteri⁹ patereꝫ qꝛ forte nõ abũdas . vt ſenſualitas vellet.interi⁹ aũt cupiditatẽ habe/ as. ⁊ pl⁹ q̃ꝫ neceſſe ſit deliberato aĩo appetas nõ viuis in pauptate. ſꝫ ĩ egeſtate. qꝛ nõ eſt h̃ pauptas ꝟtuoſa ⁊ meritoꝛia. ſꝫ egeſtas laborioſa ⁊ demeritoꝛia. Sufficit eĩm ad ꝑdẽdũ meritũ ⁊ ad oĩe peccm̃ ꝑpetrãdũ ꝯcupiſcentia cũ ꝯſenſu. ⁊ cũ tali pauptate nõ credas te poſſe aſſurgere ad oꝛõꝫ vł ꝯtẽplatõꝫ vł cẽterũ pli ꝯſeq̃ retributõꝫ Qñ eĩm coꝛ terrenaꝝ cupiditatũ põdere aggrauatũ ſurſũ poſſꝫ aſcẽdere. ⁊ qñ ipo luto ⁊ fece coinq̃natũ ⁊ terre/ nũ ⁊ groſſum effectũ. ad dei ⁊ celeſtiũ puri/ tatẽ poſſet appropinq̃re. Igiť coꝛde diligas pauptatẽ ꝑ mr̃e aſſume illã. placeat tibi de/ coꝛ ei⁹. delectereꝫ in ea. nũq̃ꝫ ꝓ re aliq̃ ipam ledere velis. Nihil habeas ⁊ nihil oĩno habere velis vltra neceſſitatẽ. Et ſi q̃ris q̃ erit il/ la neceſſitas. Rñdebo ꝙ q̃nto intimi⁹ pau/ ptatẽ dilexereꝫ. tãto ſubtili⁹ de neceſſitate iu/ dicabis. Illa nãq; neceſſaria ſũt ſine q̃bꝫ eſ/ ſe nõ poſſum⁹. Uide ğ ea ſine q̃bꝫ eſſe comode potes. ⁊ illa nec hr̃e nec petere nec ꝓcurare nec a ſpõte dãtibꝫ recipe velis. Nec tñ do/ minũ Ih̃m ꝑfecte in pauptate imitari poteris q̃ꝫtũcũq; te ſtrinxereꝫ. nec video ꝙ noſtra pauptas ſue poſſit eq̃pari. q̃ꝫtũcũq; ſit a no/ bis toꝫ conatibꝫ obſuata. Et h̃ n ꝟi breuiť oñdo vna ⁊ pulcra rõe omiſſis alijs q̃ reddi pñt. ſ. qꝛ de⁹. ⁊ qꝛ ditiſſim⁹ ⁊ dñs oĩm. ⁊ qꝛ ꝑ/ fectiſſim⁹ ⁊ hmõi. ſꝫ eã rõꝫ adduco. qꝛ ipe nõ ſolũ penuriã pauptatꝫ ſꝫ etiã e⁹ opprobriũ aſ ſũpſit. Nã nr̃a pauptas qꝛ volũtarie aſſumpta ẽ. ⁊ ꝓ amore dĩ ꝟtuoſa reputať ⁊ ẽ. ⁊ idõ ñ opprobrioſa ſꝫ honorifica r̃putať etiã apud malos. ipi⁹ ꝟo ñ ſic. Nõ ei cognoſcebať ⁊ ne/ ſciebať ꝙ volũtarie pauper eẽt. ſꝫ neceſſaria pauptas ꝑit opprobriũ ⁊ ꝯtẽptũ . Cũ ğ eſſet abſq; domo ⁊ poſſeſſionibꝫ ⁊ oĩ hmõi ſuba. ſcietibꝫ vniuerſ magꝫ hẽbať ꝯtẽptui . hmõi eĩ paupes ab oĩbꝫ ꝯculcãť. ⁊ ſi ſapiẽtes ſũt ñ crediť eis. ſi nobiles nihilomi⁹ ðrideť ⁊ ꝯtẽ/ nũť. imo qđ pl⁹ ẽ ⁊ nobilitas ⁊ ſapia ꝓbitaſ ⁊ oĩs ꝟtꝰ ĩ reputatõe hoĩm videť ĩ eis extin/ cta. deſiciũť ei q̃ ab oĩbꝫ vt nec aĩcicie antiq̃ nec ſãguis vincła ꝓſint eis vt plimũ. cũ oẽs tłes aĩcos ł ꝯſanguieos hr̃e r̃cuſent Uides hñ quõ nec e⁹ pauptati eq̃pari nec eũ imitari

potes ĩ tã ꝑfunde pauptatꝫ ⁊ hũilitatꝫ abie-
ctiõe. Propterea ñ ſũt ɔtẽnẽdi paupes mũi
q̃ ipm dñm repñtãt. Igr̃ deſiderabil' ẽ mul
tũ h̃ ṽt⁹ pauptatꝫ. ⁊ maxīe a nob q̃ eã ꝑmiſi-
m⁹. Ipam itaqꝫ ꝑpterea oĩ reuerẽtia ⁊ deuo-
tiõe obſuare curato. Si ṽo etiã vis Bern̄
audire. attẽde q̃d d ipa loq̃r ſ. iiij. d aduẽtu.
Imitemur q̃ad poſſum⁹ eũ q̃ dilexit ſic pau
ptatẽ vt cũ ꝫuis i mãu ei⁹ eſſẽt fines tre. nõ
habuit vbi caput ſuũ reclinaret. ita vt diſci-
pulos adherẽtes ei legim⁹ fame ɔpulſos ſpi
cas mãib⁹ ɔfricaſſe cũ ꝑ ſata trãſirẽt. Idem
iiij. ſ. i natiuitate dñi inq̃t. Cur ipe ſaluator
cui⁹ ẽ auꝝ ⁊ argẽtũ ſacrã i ſuo corpe ɔdi
cat pauptatẽ. Aut certe cur pauptas ipa tã
ſolicite enarrat ab ãgło. Hoc inq̃t vobis ſi
gnũ. inuenietꝫ infantẽ pãnis inuolutũ. In ſi-
gnũ poſiti ſũt pãni nũ dñe ihu. ſꝫ ĩ ſignũ cui
a multꝫ vſq̃ hodie ɔdicit̃. Exẽplũ dedit nob
vt ⁊ nos ita faciã⁹. Utilior ſiq̃dẽ [illegible] ɔflictu lo
rica ferrea q̃ ſtola linea. licꝫ oneri ſit illa. hec
honori. Idẽ in ſ. iij. d reſurrectõe. Uere ma
gna abuſio ⁊ nimis mag. vt diues velit eſſe
ṽmicul⁹ vil' ꝑpt quẽ ds maieſtatꝫ dñs ſaba-
oth voluit eẽ paup. Idẽ ĩ epła ad ducẽ Cõ-
rad. Nõ ei pauptas ṽt⁹ reputat̃. ſꝫ pauptatꝫ
amor. Amicicia paupeꝝ regũ aicos ɔſtituit
amor pauptatꝫ reges. Regnũ celoꝝ deniq̃
paupeꝝ ẽ. Beat⁹ q̃ p⁹ illa nõ abijt q̃ poſſeſſa
onerãt. amata inq̃nãt. amiſſa cruciãt. Huc
uſq̃ Ber. Habes igr̃ aploꝝ exẽplo ⁊ aucto-
ritatib⁹ bti Ber. ꝑdictꝫ. ⁊ ĩ alijs poſitꝫ ſup̃ d
natiuitate dñi. ⁊ de ſmõe ipſi⁹ i mõte. q̃liter
pauptatẽ tãq̃ ṽtutẽ excellẽtiſſimã debes af
fectare. Sꝫ de abſtinẽtia ⁊ ɔ guloſitatem
q̃d dicem⁹ q̃ ſilr̃ in h̃ exẽplo relucet. Et q̃dẽ
de iſtꝫ ṽtutib⁹ tractare ꝑter ꝑncipale ꝑpoſitũ
eſt. maxīe ꝑpt multiplicitatẽ auctoritatũ. ſed
q2 vtilitatẽ tuã ɔſidero q̃ in talib⁹ nec expta
es nec apta doceri nec ĩ q̃b⁹ legas habeas li
bros. iõ ſtudioſe tibi ſcribo de ipis vt ſaltẽ
ꝑ hũc modũ innoteſcat tibi ṽtutũ natura in
q̃b⁹ eaꝝ magiſtꝝ cui⁹ vitã ꝑncipalit̃ inq̃rim⁹
valeas imitari. Cõtra gulã igit̃ ſcire de-
bes multũ eſſe inſiſtẽdũ ⁊ bellũ ɔtinuũ eſſe
ſꝫ oĩno vitandã. Multũ q̃dẽ ſancti p̃res et
q̃ ſpũalis exercitij fuerũt. i h̃ ſtuduerũt. Cõ-
tra quã audi q̃d dicat Bern̄. in ſ. ad clericos
ea. xiij. Un̄ h̃ tãta puſillanimitas ⁊ abiectõ
tã miſerabilis. vt egregia natura. capax eter
ne beatitudinis ⁊ glīe magni dei. vtpote cu
ius ſit inſpiratiõe cõdita. ſimilitudine inſi-
gnita. cruore redẽpta. fide dotata. ſpũ adop
tata. miſerã nõ erubeſcat ſub putredīe hac
corporeoꝝ ſenſuũ gerere ſeruitutẽ. Merito
plane nec eos q̃dẽ apprehẽdere poteſt. q̃ ta-
lem deſerẽs ſpõſum. tales ſequit̃ amatores.
Inſan⁹ ſiquidẽ labor paſcere ſterilẽ. q̃ non
parit. ⁊ vidue bñfacere nolle. omittere curã
cordis. ⁊ curã carnis agere in deſiderio. im
pinguare cadauer putridũ. qd paulo poſt
vermiũ eſca futuꝝ nullaten⁹ dubitas. Huc
uſq̃ Bern̄. Habes igit̃ quõ vitãda eſt gulo
ſitas. ſꝫ ɔdeſcẽdere poſſum⁹ corpi ad neceſſi
tatẽ ſuã ⁊ ſanitatẽ. Un̄ idẽ Ber. in ſmonib⁹
breuib⁹. c. xxxiiij. ſic dt. Sũt aũt oĩa bõa cor
poꝝ. ⁊ q̃ ei ſolũmõ debeam⁹ ſanitas. Nihil
aũt vltra ei dãdũ eſt. nihil q̃rẽdũ. ſꝫ h̃ termi
no obligãdũ ⁊ firmãdũ ẽ. cũ fruct⁹ ei⁹ null⁹
ſit. ⁊ mors ſit finis illi⁹. Q ſi voluptati ſuit̃
nõ ſanitati. h̃ de nãa nõ eſt. ſꝫ ſub natura. q̃
mori man⁹ dat. cũ mgr̃oꝝ ɔſtituit volupta-
tẽ. In etiã eſt q̃ multi ad tã beſtiales impet⁹
deſcẽderũt. vł vt dicã veri⁹. ceciderũt vt vo-
luptatẽ ꝑferãt ſanitati. vł illis epul' ſepiſſime
voluptent̃ q̃s ſciũt difficiles ⁊ acutiſſimas
ſubſequi paſſiones. Sic aũt corpis neceſſi
tas eſt ſanitas ita cordis neceſſitas eſt puri
tas. quo turbato oculo nõ videbit̃ de⁹ ⁊ cor
humanũ ad h̃ factũ eſt vt ſũm videat creato
rẽ. Si ṽo ſanitati corpis ſolicita eſt ꝑuiden
da cuſtodia. puritati cordis tãto eſt ſoliciti
or impẽdenda. q̃nto ꝑs iſta dignior illa ɔui-
citur. Ire. lxvj. Cañ. Sutpitõez generat mi
hi obſuatio iſta ciboꝝ. Uexiñ ſi de regula
medicoꝝ hoc ꝑfers nobis. nõ rephendim⁹
curã carnis quã nemo vnq̃ odio habuit.
Huc uſq̃ Bern̄. Docrĩ faciendũ nõ eſt ſu-
perſticioſe vel nimis curioſe vel vltra q̃ ex-
pediat. Unde q̃ñ nõ habem⁹ actu impedi-
mentũ corpale. ꝑpter qd appetamus vł fugi-
amus ciboꝝ obſeruãtiam. illã tenere ac phi
ſice viuere nõ debem⁹. Un̄ idẽ Bern̄. xxx. ſ
mone Cañ. Vides ne ſniã mgr̄i mei carnis
ſapiam cõdemnari ꝑ quã vnq̃ aut in luxu
voluptas diſſoluit̃. aut ipa q̃ valitudo cor
poris vltra q̃ oportet appetit̃. Et p⁹ Quid ṽo
ꝑdeſt tpare a voluptatib⁹ ⁊ ĩ inueſtigãdis di
uerſitatib⁹ ɔplexionũ ciboꝝq̃ varietatibus
exquirẽdis q̃tidianã expẽdere curã. Legu-
mina inq̃t ventoſa ſunt. caſeus ſtomachũ
grauat. Lac capiti nocet. Potum aque nõ
ſuſtinet pectus. Caules nutriunt melan-
coliam. Coleram autem porri accendunt.

Piſces de ſtagno aut ḋ lutoſa aqua mee pe
nitus cõplexioni non cõgruũt. Quale eſt h̄
vt in tot fluuijs. agris. ortis. cellarijs ve. re/
periri vix poſſit quid comedas. puto te que
ſo monachũ eſſe nõ medicũ. nec de comple/
xione iudicandũ. ſed de pfeſſione. Parce ob
ſecro primuz quieti tue. parce deinde labori
miniſtrantiũ. parce grauamini domꝰ. parce
conſciẽtie. cõſcientie dico nõ tue ſed alteriꝰ. il
lius videlicet q̇ ꝓpe te ſedens ⁊ edens quod
ſibi apponit̄. de tuo ſingulari ieiunio mur/
murat. ſcandalũ quippe ei eſt aut tua odioſa
ſuperſticio aut duricia quã forte putat illius
qui tibi habet pudere. Fruſtra quidẽ ſibi
blandiunt̄ de exemplo pauli hortãtis diſci
pulũ nõ bibere aquã. ſed modico vti vino ꝓp
ter ſtomachũ ⁊ frequẽtes ſuas infirmita/
tes q̇ attendere debẽt primũ quidẽ apoſto/
lum minime ſibi ipſi rẽ iſtiuſmodi ſuadere.
ſed neqꝫ diſcipulũ eque expetere ſibi. Dein/
de nõ monacho hoc intimari ſꝫ epiſcopo cu
ius vita tenere ⁊ adhuc naſcẽti eccl'ie perne/
ceſſaria eſſet. Thimotheꝰ hic erat. Da mihi
alterũ thimotheũ ⁊ ciba etiã ſi vis auro ⁊ po
ta balſamo. Ceterũ tu tibimetipſi diſpenſas
miſertꝰ tui. Suſpecta eſt mihi fateor tue ipſi
us vite diſpẽſatio. ⁊ vereor tibi illudi ſub te/
gmine ⁊ nomine diſcretiõis a carnis prudẽ
tia. Id te ſaltẽ volo eſſe admonitũ. vt ſi tibi
iſta auctoritas apoſtoli placet de bibẽdo vi
no. modico qd ille adiungit non p̄termittas
Hucuſqꝫ Bernardus. Habes igit̄ ex p̄di/
ctis auctoritatibꝰ ſanitati corpis poſſe intẽ
di. ſed a ſupſticioſa obſeruacione ciborũ ca/
uendũ. Sꝫ quid de abſtinentia. Audi nõ
me ſed Berñ. eundẽ. qui ſic dicit ſmone ter
tio de aſcẽſione. Nõ eñ ſpũs ⁊ caro ignis et
tepiditas in vno domicilio cõmorant̄. pre/
ſertim cũ tepiditas ipſi dño ſoleat vomitum
ꝓuocare. Si eñ apli carni adhuc domini/
ce adherẽtes que ſola ſancta. q2 ſanctus ſan
ctorũ erat. ſpirituſancto repleri nequiuerũt.
donec tolleret̄ ab eis. tu carni tue que ſordi
da eſt ⁊ diuerſarũ ſpurciciarũ fantaſijs reple/
ta. aſtrictꝰ ⁊ conglutinatꝰ illũ meraciſſimuz
ſpũm nõ te poſſe putas ſuſcipe niſi iſtis car
nalibꝰ cõſolationibꝰ funditꝰ renũciare tem/
ptaueris. Reuera cũ inceperis. triſticia imple
bit cor tuũ. Sꝫ ſi pſeueraueris. triſticia con
uertet̄ in gaudiũ. Tunc eñ purgabit̄ affectꝰ
volũtas renouabit̄ vel noua creabit̄. vt om
nia que prius difficilia. imo impoſſibilia vi/
debant̄. cũ multa ꝑcurrant̄ dulcedine ⁊ aui
ditate. Itẽ. lxvj. Cañ. Non redarguimꝰ pau
lum q̄ caſtigat corpus ſuũ ⁊ in ſeruiturẽ re/
digit abſtinẽdo a vino quia in vino luxuria
eſt. aut ſi modico infirmꝰ vtat̄. iuxta ꝯſiliuz
apoſtoli. abſtinebo a carnibꝰ ne duz nimis
nutriã carnẽ. ſimul ⁊ carnis nutriã vicia. Pa
nem ipm cũ mẽſura ſtudebo ſumere. ne one
rato ventre ſtare ad orandũ tedeat. ⁊ ne im/
properet etiã mihi ꝓpheta q̄ panẽ meũ come
derim in ſaturitate. Sed nec ſimplici q̇dez
aqua ingurgitare me aſſueſcã. ne diſtẽſio ſa
ne ventris vſqꝫ ad titillatiõem ꝑtingat libi/
dinis. Idẽ in epiſtola ad Robertuz mona/
chum. Vinũ ⁊ ſimila mulſum ⁊ pinguia cor
pori militãt. nõ ſpiritui. frixuris nõ aĩa ſa
ginatur ſꝫ caro. Piper. zinziber. ciminũ. ſal/
uia. ⁊ mille huiuſmodi ſpecies ſalſamẽtorũ.
palatũ quidẽ delectãt ſed libidinẽ accẽdũt.
prudẽter ſobrieqꝫ ꝯuerſanti ſatis eſt ad om
ne cõdimentũ. ſal cũ pane ⁊ fame qua ſola ñ
expectata neceſſe eſt alias atqꝫ alias de ne/
ſcio quibꝰ ſuccis extraneis cõfici pmixtiões
que videlicet palatũ reparẽt. gulã prouocẽt
⁊ excitent appetitũ. Idẽ i epiſtola ad fratres
de monte dei. Ubi cepit ſpiritꝰ reformari ad
imaginẽ cõditoris ſui mox etiã refloreſcens
caro ex volũtate ſua incipit ad reformatiõez
ſpiritꝰ reformari. Nã etiã ad ſenſum ſuũ in
cipit eam delectare q̇cquid delectat ſpiritũ.
Inſup ⁊ pro multiplici defectu ſuo ex pena
peccati multipliciter ſitiẽs ad deum nõnũ/
qꝫ etiam cõtendit ꝓcedere rectorẽ ſuum. De
lectatiões enim nõ perdimꝰ ſed mutamus a
corpe ad animã. a ſenſibꝰ ad conſcientiã. Pa
nis furfureꝰ ⁊ ſimplex aqua. oleũ vel legumi
na ſimplicia nequaqꝫ res delectabiles ſunt
ſed in amore ⁊ eterne delectatiõis deſiderio
ventri bene morigerato. gratãter ex his ſa/
tiſfacere poſſe notũ eſt. Ualde delectabile ẽ
q̄ milia pauperũ ex his vel ex aliquo horuz
delectabiliter ſatiſfaciũt nature. Faciliuz
quippe ⁊ delectabile eſſet adiuncto dei amo
ris cõdimẽto ſm naturã viuere ſi iſania noſ
viuere ꝑmitteret. q̄ ſanata ſtatim arrideret
naturalibꝰ nãa. Eodẽ ⁊ de labore ruſticus
duros hꝫ hũeros. fortes lacertos exercita/
tio h̄ facit i ea cũ tpe inoleſcit. volũtas facit
vſũ. vſus exercitũ. exercitiũ i oĩ labore vires
ſubmiſtrat. Hucuſqꝫ ber̄. Ex his auctatibꝰ
ꝯſtat apte abſtinẽtiã pliniũ ꝯmẽdabilẽ oĩo eẽ
faciẽdã. Eã nãqꝫ tã ãtiq̄ pres q̄ꝫ b. franciſcꝰ

a cōuciſſa tua beata Clara vt in eoꝛu꜃ vita
patet arctiſſime ſeruauerūt. Videt̄ tamē ſ᷑m
eundē Bernardū in tribꝰ caſibꝰ abſtinentia
temꝑanda. Primꝰ cū fieret cōtra volūtatem
ꝑlati. hoc eni͂ nullo modo fieri debet. Secū
dus qn̄ fieret cū notabili ſcādalo ſociorum.
Magis eni͂ ꝓfert ad exercitiū ſpūale ex cha
ritate vti vita cōmuni. q̄ꝫ ex ſcādalo fratris
ſup̄ vitā cōmunē ſpēale꜃ abſtinentiā exhibe
re. Tertiꝰ caſus eſt qn̄ fieri꜃ vltra coꝛpis poſ
ſibilitatē. Nā indiſcreta abſtinētia nō virtu
tis ſ꜃ vicij eſſe ꝓhibet̄. Vn̄ de his ſic d̄r Ber.
ſ᷑ .x. Can̄. ſ᷑mōe. Nō vultis eſſe cōtenti cōmu
ni vita. nō ſufficit vob̄ regulare ieiuniū. non
ſolēnes vigilie. nō impoſita diſciplina. non
mēſura quā vob̄ ꝑmittit in veſtimētis vl̄ ali
mētis ꝑua ta ꝑfertis cōmunibꝰ. Qui vr̄i cu/
ram ſel̄ nobis credidiſt꜃. q̄d rurſum de vob̄
vos intromittitis. Nā illā qua totiēs domi
nū ꝯſciētijs veſtris teſtibꝰ offendiſt꜃, ꝓpriam
ſc꜃ voluntatē vr̄am ecce nūc iter꜃ magiſtru꜃
habetis. nō me. Illa vos nature docet nō ꝑ
cere. rōni nō acq̄ſcere. nō obtꝑare ſanctoꝝ
ꝯſilio vel exēplo nō obedire nobis. An ne/
ſcitis q꜉ angelꝰ ſathane in talotiēs trāſfigu/
rat ſe in angelū luc꜃. Sapiētia eſt deꝰ. ꝛ vult
ſe amari. nō ſolū dulciter ſ꜃ ſapiēter. Vnde
apl̄us. Rationabile inq̄t ſit obſequiū veſtꝝ.
Alioq̄n facilime zelo tuo ſpūs illudet erro/
ris ſi ſciam negligas. nec habet callidus ho
ſtis machinamētū efficaciꝰ ad tollenda꜃ de
coꝛde dilectiō꜃. quā ſi efficere poſſit vt icau/
te ꝛ nō cū ratiōe ambulet̄. Idē ſ᷑mone .xxxiij.
Can̄. Videas ꝓch pudoꝛ illos īpoꝛtune ſu/
perflua q̄ritare q̄ ꝑus neceſſaria obſtinatiſ/
ſime recuſabāt. q̄ꝫ ſi q̄ in ſua foꝛte iuicti ob
ſtinatiōe ꝑdurāt indiſcretꝰ abſtinētes. ꝛ ſin
gularitate notabili ꝯturbātes eos cū q̄bus
habitare debēt vniꝰ moris in domo haud
ſcio ſane an ſe eſtimēt pietatē retinere. cū hu
iuſmodi mihi videt̄ ꝛ longiꝰ abieciſſe. Nā
q̄ ſapiētes in oculis ſuis decreuerūt apō ſe
nec cōſilio acquieſcere nec ꝑcepto videant
q̄d r̄ndeant. nō mihi ſ꜃ dicēti. q̄m q̄ſi pecca/
tum ariolādi eſt repugnare. ꝛ q̄ſi ſcelꝰ ydola
trie nolle acq̄ſcere. Premiſerat aūt. q꜉ meli
oꝛ eſt obediētia q̄ꝫ victima. ꝛ auſcultare ma
gis q̄ꝫ offerre adipē arietū. id eſt abſtinētia꜃
ꝯtumaciū. Idem .xxiij. Can̄. ſ᷑. Quid illud
q̄ nos quoq꜃ totiēs in domo iſta ꝛ tā gra/
uiter inquietat. notabilē loquoꝛ quoꝛundā
q̄ inter nos ſunt ſuꝑſticioſamq꜃ abſtinenti

am. ex qua ſe omnibꝰ ſibiq꜃ omnes moleſtos
reddūt. quomō nō hec ipa diſcoꝛdia tā ge/
neralis ꝛ ſue illiꝰ ꝯſciētie diſſipatio eſt. ꝛ q̄ ī
ip̄o eſt grādis vinee huiꝰ quā plātauit dex/
tera dn̄i noſtre. ſ. omniū vnanimitat꜃ domo/
litio. Ve homi ꝑ quē ſcādalum venit. Qui
ſcādalizauerit inq̄t vnū de his puſillis. du
rum eſt q̄ ſequit̄. q̄ꝫto duriora meret̄ q̄ tan
tā ꝛ tam ſanctā multitudinē ſcādalizat. Du
riſſimū ꝓſus iudiciū poꝛtabit quicūq꜃ ē il/
le. Idē ſ᷑mone .iij. in circumciſiōe. Illis q̄ ad
deuotiōis gratiā ꝑuenerūt. vnū dicit̄ reſtare
periculū. ꝛ omino timendu꜃ eis a demomo
meridiano. Ip̄e eni͂ ſathanas trāſfigurat ſe
in angelū lucis. Hoc eſt ꝗ nmendū ei q̄ tā/
ta delectatiōe oīa facit ne dū ſequit̄ affecti
onē. coꝛpꝰ deſtruat ꝑ immoderatā exercita/
tione꜃. ac deinde neceſſe habeat nō ſine ma
gno ſpiritualis exercitij detrimēto circa de/
bilitatē curā coꝛpis occupari. Ergo ne ieur
rat qui currit. illuminari neceſſe eſt lumine
diſcretiōis. que vtiq꜃ mater eſt virtutū ꝛ cō/
ſummatio ꝑfectiōis. Hec nimiru꜃ docet ne
quid nimis vl̄ minꝰ fiat. atq꜃ hec eſt octaua
dies in qua circūcidit̄ puer. quia diſcretio
vera circūcidit vt nec plus nec minꝰ fiat nā
ꝛ qui nimius eſt. fructū boni operis abſcidit
non circūcidit. ſicut qui tepidus eſt minꝰ fa
cit. In hac igit̄ die nomen imponit̄ ꝛ nomē
ſalutis. nec de eo qui ſic cōuerſatur dubite꜃
dicere q̄ ſuā ip̄iꝰ ſalutē operet̄. Vſq꜃ ad hūc
eni͂ diem dicere poſſunt angeli qui nouerūt
ſecreta celeſtia. ſed ego nūc primū ei fiducia
liter nomen ſalut꜃ impono. At vero q꜉ om/
nino rara iſta auis eſt in terris. huiꝰ diſcreti
onis locū fratres ſuppleat virtus obedien/
tie. vt nec plus vel minꝰ vel aliter q̄ꝫ impera
tum ſit faciatis. Idē in epiſtola ad fratres
de monte dei. Sunt coꝛpoꝛis exercitia ī q̄/
bus neceſſe eſt coꝛpus laboꝛare. ſicut ſunt
vigilie ꝛ huiuſmodi. que quidem ſpiritualia
non impediūt ſed adiuuāt ſi cum ratione ꝛ
diſcretione fiant. Que ſi ex indiſcretiōis vi/
cio fatigātur. vt deficiente ſpiritu vel lang/
uente coꝛpore ſpiritualia impediant̄. qui ſic
eſt crudelis coꝛpoꝛi ſuo. tulit bonu꜃ effectū.
ſpiritui affectū. ꝓximo exemplū. deo hono
rem. ſacrilegꝰ eſt. ꝛ omniū boꝛū in deū reus.
non q̄ ſ᷑m ſenſum apoſtoli non videat̄ etiā
humanū hoc. ꝛ non deceat ꝛ nō debeat. ꝛ nō
iuſtum ſit caput aliquando dolere in ſerui/
tio dei. Quod olim ſepe vſq꜃ ad doloꝛem

laborauit in vanitate ſeculi. eſurire vētrem
vſq₃ ad rugitū. qui ſepe replet⁹ eſt vſq₃ ad vo
mitū. ſed mod⁹ in omnibꝫ eſt habēdus. Af
fligendū eſt corp⁹ aliquādo. ſed nō cōteren
dum. Nā et corpalis exercitatio ad modicū
quidē valet. ⁊ pietas ad oīa vtilis eſt, ꝓpter
qḋ ad modicū ſed nō in cōcupiſcentijs cura
eſt carnis agēda. alenda vero eſt ſobrie ⁊ cū
quadā ſpirituali diſciplina. neq₃ in mō neq₃
in qualitate eius neq₃ in quātitate appareat
aliquid qḋ ñ deceat ſeruū dei. Hucuſq₃ ber
nardus. Sȝ vt virt⁹ diſcretiōis tibi melius
innoteſcat. audi breuiter quid de ip̄i⁹ com
mendatiōe dicat idem Bern̄. ſmone. xxiij.
Can̄. Virt⁹ ſiquidē diſcretōnis abſq₃ feruo
re charitatis iacet. ⁊ feruor vehemēs abſq₃
tēperamēto p̄cipitat Ideoq₃ laudabilis cui
neutꝝ deeſt vt feruor diſcretionē erigat. ⁊ di
ſcretio feruorē regat Idē ſmone Can̄. Di
ſcretio quidē virtuti ordinē ponit. ordo mo
dum tribuit ⁊ decorē etiā ⁊ ꝑpetuitatē. De
niq₃ ait. Ordinatiōe tua pſeuerat dies. dieȝ
virtutē appellās. Eſt igit̄ diſcretio non tā v̄
tus ꝙ̄ quedā moderatrix ⁊ auriga virtutuȝ
ordinatrixq₃ affectuū ⁊ moꝝ doctrix. Tolle
hanc ⁊ virt⁹ viciū erit. ipaq₃ affectio natura
lis in ꝑturbationē magis cōuertet̄ extermi
niūq₃ nature. Hucuſq₃ Bernard⁹. Habui
ſti igit̄ ex p̄dictis quomō in hoc diſcipuloꝝ
exēplo deſtruit̄ ſupfluitas ⁊ guloſitas. Sȝ
quomodo pōpa mūdi etiā deſtruat̄. nōduȝ
tibi dixi. quod tamē pſequi non intēdo. ſed
nec ex toto omittē. ſed h̄ dicere ſufficere pu
to ad p̄ſens ꝙ hoc exemplo renouata vide
tur prime etatis beata ſimplicitas. in q̄ erāt
homines cōtenti fructibꝫ arboꝝ ⁊ radicibꝫ
herbaꝝ ⁊ ſimplici aqua. Si igit̄ ſic hodie fi
eret. non indigerem⁹ molēdinis nec cliba
nis nec vtenſilibꝫ. ⁊ apparatu rerū nec ſuppel
lectilia varia ⁊ pompoſa in quibꝫ humanuȝ
gen⁹ eſt inextricabilit̄ intricatū.

Feria quinta

De miniſterio marthe ⁊ marie. Item d̄ ordine cōtemplationis ⁊ ꝙ duas hȝ ptes.

Capitulū. xlvj.

CUm quadaȝ vi
ce dn̄s ih̄s iret bethaniā ad do
mū marthe ⁊ marie. ipe toto af
fectu diligētes eū reuerēter ac multū alacrit̄
ſuſceperūt eundē. Et martha q̄dē ſoror ma
rie ſe in cōtinēti parauit ad refectionē bono
rabilē ei ⁊ diſcipulis ꝓcurandā. Maria ṽo
ad pedes dn̄i ſe poſuit. Et cū dn̄s nolēs exi
ſtere ocioſus more ſuo loq̄ret̄ v̄ba vite eter
ne. ipa oculis ⁊ auribꝫ in eū intēta iocunda
bat̄ in v̄bis ſuis. vltra ꝙ̄ dici poſſit. nec q̄c
ꝙ̄ aliud cogitabat. Martha ṽo moleſte ſ
tulit. ⁊ eā cōpelli a dn̄o ad laborandū ſecuȝ
in miniſterio poſtulauit. ſed ɔtrariā ſentēn
am reportauit. ⁊ mariā optimā ꝑtē elegiſſe
audiuit. Maria ṽo que in verbis dei q̄ſce
bat ad clamorē ſororis q̄ſi a ſomno euigilās
de q̄ete ſua timuit. ⁊ facie inclinata in terraȝ
ſiluit. Sȝ poſt dn̄i r̄nſionē ſecuri⁹ ⁊ iocūdi⁹
ſedit. Deinde para refectiōe. ⁊ dn̄o ceſſante
loqui ɔtinuo ſurgit. aquā manibꝫ ei⁹ parat.
⁊ deinceps eidē ſꝑ aſſiſtēs fideliſſime ſeruit
Cōſpice bene dn̄m ingredientē. ⁊ illas ip̄m
letiſſime ſuſcipiētes ⁊ deinceps alia in p̄di
ctis eoꝝ actibꝫ. q̄ pulcerrima ſunt. Scire
autē debes ꝙ ꝑ iſtas duas ſorores dicūt ſā
cti duplicē vitā intelligi. ſ. actiuā ⁊ ɔtempla
tiuā. De q̄bꝫ tractare lōga materia eſt. Sȝ
quia tibi expedire credo nō longū tractatū
habere. tñ tibi aliqua inde ſcribā. tū q̄ bea
tus Bern̄. in diuerſis locis ip̄m copioſiſſi
me tractat. tū quia vtiliſſim⁹ ſpūaliſſimus ⁊
valde neceſſari⁹ eſt. Nā ſm p̄dictā duplicē
vitā cōtinue viuimus. ⁊ qualiter nos viuere
oporteat ignoram⁹ frequēter. qḋ eſt magnuȝ
ꝑiculum ⁊ iactura nō leuis. p̄cipue religio
ſam vitā gerentibꝫ. Eſt igit̄ vita actiua q̄ de
ſignat̄ ꝑ marthā. Sȝ actiue vite ſicut ex di
ctis bernardi colligere poſſum due ſunt ꝑ
tes. Prima ꝑs qua q̄s ſe exercet ad ſuā p̄nci
paliter vtilitatē corrigēdo ſe. emēdādo a vi
cijs. ⁊ informādo v̄tutibꝫ. Et id idē ſecunda
rio fit ad vtilitatē etiā primi ꝑ opa iuſticie ⁊
obſequia pietatis ⁊ charitatis. Scd̄a pars
eius eſt quō q̄s p̄ncipalit̄ ſuū exercitiū ɔfert
in vtilitatē p̄xi ꝙ̄uis ad ſuū etiā mai⁹ meritū
vt alios regēdo docēdo ⁊ adiuuādo i aiaꝝ
ſalutē. vt faciūt p̄lati ⁊ p̄dicatores ⁊ hmōi. Et
int̄ has duas ꝑtes vite actiue ē vita ɔtēpla
tiua. vt iſte ſit ordo ꝙ p̄mo q̄s ſe exerceat ⁊ la
boret i orōe. ⁊ ſacraꝝ ſtudio lraꝝ ⁊ alijs opi
bꝫ bois ⁊ obſeq̄is i ɔuerſatōe q̄ſi corrigēdo
ſe a vicijs ⁊ acq̄rēdo v̄tutes. Scd̄o q̄eſcat i
ɔtēplatōe ſolitudinem mētis q̄rēs ⁊ ſoli deo va
cās toto poſſe. Tertio ꝑ p̄dicta duo exerci
tia v̄tutibꝫ ⁊ v̄a ſapia imbut⁹ ⁊ illūiat⁹ ⁊ feruid⁹
effect⁹ ad alioꝝ ſalutē itēdat. Prio igr̄ vt teti
gi opꝫ ꝙ i pria actie vite ꝑtemēs expurget̄.

depuret et roboret per exercitia virtutū. dein/
de in contemplatiua informet illuminetur et
iuſtruat. poſtea cōfidenter poteſt ad aliorū
profectus exire vt eos poſſit adiuuare. Quod au
tem iſte ſit ordo rectus. iſtis auctoritatibus
probatur. et primo q̄ prima pars actiue precedat
contemplatiuam.

Actiua precedit contemplatiuam
Capitulum. xlvij.

Dicit enim Bern. in quinto ſermone de
aſſumptiōe dñe. Intrauit Jeſus in
caſtellū. et due ſorores Martha et
maria. id eſt. operatio et intellectus exceperūt il/
lum. Jeſus autē cū ad illas venit duo ꝯfert
ꝯgruentia ſingulis. virtutē et ſapientiā. virtu/
tem operationi. ſapientiā intellectui. Unde et
ab apoſtolo p̄dicat dei virtus et dei ſapientia
Sed qd eſt q̄ intrantē eū martha excipit.
diſcurrit. miniſtrat. Maria vero ſecus pedes
ſedens ingreſſi. in eius verbū cor ſuſpendit
niſi quia prius eſt actio. poſtea vero ꝯtempla
tio. Quiſq̄ enim ad intelligentiā peruenire de
ſiderat. profecto neceſſe eſt vt prius per opera bo
na ſe diligēter exerceat. ſicut ſcriptū eſt. Fili
concupiſcēs ſapientiā cōſerua iuſticiam. et
deus p̄bebit illā tibi. Et alibi. A mandatis
tuis intellexi et fide purgās corda eorū. Qua
fide. Fide per dilectionē operante. Idē. xlvi.
Can. En forte appetis et ipſe ꝯtemplationis
quietē diligis et benefacis. tm̄ nō obliuiſcaris
quibus lectulū ſpōſe legis ſparſū. Ergo cura et tu
tuū ſimiliter circūdare bonorū floribus operū
virtutū exercitio tanq̄ flore fructū. ſanctuꝫ
ociū p̄uenire. alioq̄n delicato ſatis ocio dor
mitare voles ſi nō exercitatus quieſcere appe/
tas. et Lye fecūditate neglecta. ſolis cupias
rachel amplexibus oblectari. Sed et p̄poſte/
rus ordo eſt ante meritū exigere premium.
et ante laborē ſumere cibū cū dicat apoſtolus
Qui nō laborat nō manducet. A mandatis
tuis intellexi. inquit vt ſcias niſi ex obediētie
mandatorū ꝯtemplatiōis guſtum penitus ne/
mini deberi. Nō igit̄ putes de proprio amore
quietis ſancte obediētie actibus ſeniorum ve
traditionibus p̄iudiciū nullatenus faciendum.
Alioq̄n nō dormiet tecū ſpōſus ī lectulo tuo
Illo p̄ſertim quē tibi pro obediētie floribus ci/
cutis ac vrticis inobediētie aſperſiſti. propter
qd nō exaudiet orōnes tuas. vocatuſq̄ non
veniet. Nec enim dabit inobedienti copiā ſui
tātus obediētie amator. q̄ mori q̄ nō obedi
re maluerit. Sꝫ neq̄ approbat tue ꝯtēpla/
tionis inane ociū. q̄ dicit per prophetam. Laborā
ui ſuſtinēs. ſignās tps quo exul celo et pria
ſumme q̄etis operatus eſt ſalutē in medio terre
Miror valde impudentiā aliquorū q̄ inter
nos ſunt. q̄ cū omēs nos ſua ſingularitate
tractauerit. ſua īpatiētia irritauerint. ſua in/
obediētia coinq̄nauerint. audent nihilomi
nus ad tā fedū cōſciencie ſue lectulū. oī ora/
tionū inſtātia totius puritatis dn̄m inuocare
At cū extēderitis ait manus veſtras. auertā
oculos meos. et cū multiplicaueritis orōeꝫ
nō exaudiā. Quid enim Lectulus nō eſt floridus
magis autē et putidus eſt. et tu regē glorie tra/
his. Ad pauſandū hoc facis an ad cauſandū
Pergis q̄ tu tota die expādere ad deū tuas
manus tuas. q̄ fratres tota die moleſtas. vna
nimiter impugnas. a bonitate te ſepas. Et
qd vis me facere inquit. profecto vt primo q̄dē
emēdes ꝯſciam ab omi iniquitate ire et diſ/
ceptatiōis et murmuris et liuoris et q̄cq̄d ani
mo cōuerſari cognoſcit aut paci fratrū aut
obediētie ſeniorū. de cordis habitaculo eli/
minare feſtines. Deinde etiā circūdare tibi
flores bonorū q̄ actuū et laudabiliū ſtudio/
rū atq̄ odoramēta virtutū. i. quecūq̄ ſunt va
quecūq̄ iuſta. quecūq̄ ſancta. quecūq̄ ama
bilia. quecūq̄ bone fame. ſi qua virtus. ſi qua
laus diſcipline. Hec cogitare. in his te exer
cere curato. Ad iſtiuſmodi ſecure vocabis
ſpōſum. q̄m cū introduxeris eū veraciter di
cere poteris et tu. quia lectulus noſter floridus
redolēte tamē cōſciētia pietatē ſed pacem
ſed māſuetudinē. ſꝫ iuſticiā. ſꝫ obediētiā ſed
hilaritatē ſꝫ humilitatē. Hec Bernardus.
Ex p̄dictis apparet quomodo pars actiue quā
vocauit primā p̄cedit ꝯtemplatiuā

De oratione. Itē ſeptē que p̄cedunt bo
num doctorem Capitulū. xlviij.

Sequit̄ videre qualit̄ ꝯtēplatiua p̄ce
dit actiuā in ſcda parte ipſius. et ſic ꝯtem/
platiua ſtat ī medio int̄ ipſas duas par
tes actiue. Dic igit̄ Ber. ſ. xviij. Can. Sāe
cauēdū ē. aut dare qd nō nob accepimus. aut qd
erogādū accepimus. retiere. Rē profecto xpi re
tines tibi ſi (verbi cā) plenus virtutibus cū ſis foris
q̄ nihilominus donis ſcie et eloq̄ntie adorna
tus. metu forte aut ſegnicie aut minus diſcreta
humilitate verbū bonū qd poſſꝫ prodeſſe multis
inutili. imo et dānabili ligas ſilētio. Certe ma
ledictus q̄ frumēta abſcōdis ī populis. Rurſū qd
tuū ē ſpargis et perdis ſi priuſq̄ īfundaris tu totus ſe
miplenus feſtinas effundere ꝯtra legē arās ī

ꝓmogenito bonis ⁊ omnis ꝓmogenitū rudēs. Nimiū vita atq; ſalute quam alteri das. te fraudas dū ſana vacuꝰ intētione. glorie inanis vēto inflaris. aut terrene cupiditatis veneno inficeris ⁊ letali apoſtemate turgēs interis. Quobrē ſi ſapis concham te exhibebis ⁊ nō canalē. Hic ſiquidē pene ſimul recipit ⁊ refundit. illa vero donec impleatur expectat. ⁊ ſic quod ſuperabūdat ſine ſuo damno cōicat. ſciēs maledictū qui ptē ſuā fecit deteriorem. Et infra. Ceterū tu frater cuiꝰ firma ſatis ꝓpria ſalus nondū eſt. cui caritas adhuc aut nulla eſt. aut adeo tenera. aut arundinea. ꝙ omni flatui cedat. omi credat ſpiritui. omni circumferatur doctrine vēto. imo cui tāta eſt charitas ⁊ vltra mandatū qđ dē diliges ꝓximū tuū plus q̄ teipm. ⁊ rurſum tantilla vltra mandatū fauore liqueſcat. pauore deficiat. ꝑturbetur triſticia. auaricia cōtrahatur. ꝓtrahatur ſuſpitiōe. ambitionibꝫ inquietetur. cōuiciis exagitetur. curis euiſceretur. honoribꝫ tumeat. liuore tabeſcat. tu inq̄ in ꝓpriis teipm ſentiēs quanā demētia queſo aliena curare. aut ambis aut acquieſcis. Sꝫ audi qđ cōſulat cauta vigilq; charitas. Nō vt aliis inquit ſit remiſſio. vobis aūt tribulatō. ſꝫ ex equalitate. Noli nimiū eſſe iuſtꝰ. Sufficit vt diligas ꝓximū tuū tanq̄ teipſum. hoc q̄ppe eſt ex equalitate. Imple te ꝑus. ⁊ ſic curato effundere. Benigna prudēſq; charitas affluere cōſueuit nō effluere. Fili mi ne ꝑeffluas ait Salomon. Et apl'us. Propterea inq̄t debemꝰ intendere his q̄ dicunt ne forte ꝑeffluamꝰ. Quid ei. Tu ne paulo ſanctior. ſapiētior ſalomone. ſed iā audite que ⁊ q̄nta ſaluti ꝓpue ſunt neceſſaria. q̄ ⁊ quāta infundi oporteat priuſq; effundere ꝑſumatur. accedit medicꝰ ad vulneratū. ſpūs ad animā. Quā em̄ nō reperiat gladio diaboli vulneratā. qđ ei ꝓmo opꝰ eſt. Reuera vt tumor vel vlcꝰ qđ forte ſupercreuit in vulnere ait omnia amputetur. abſcindatur itaq; ferro acuto cōpunctionis vlcꝰ inueterate cōſuetudinis. Sꝫ eſt acerbus dolor. Leniatur ꝓinde vnguēto deuotōis. quod nō eſt aliud niſi cōcepta de ſpe indulgentie exultatio. Hāc cōtinendi parit facultas. et victoria de peccato. Iā gratias agit ⁊ dicit. Diruptiſti vincula mea. tibi ſacrificabo hoſtiam laudis. Deinde apponitur medicamentū penitētie. malagma ieiuniorū. vigiliarū ⁊ orationū. ⁊ ſi qua ſunt alia penitentiū exercitia. In labore cibandꝰ eſt cibo boni operꝫ ne deficiat. Et opus ſit cibus. inde doceris Meꝰ inquit cibꝰ eſt vt faciā voluntatē patris mei. Itaq; comitentur penitētie labores pietatis opera que cōfortant. Magnā aūt fiduciā preſtat apd altiſſimū elemoſyna. Cibus ſitim excitat. potandꝰ eſt. Accedat cibo boni opis. orationis potus cōponēs i ſtomacho cōſcientie quod bn̄ geſtū eſt. ⁊ cōmēdās deo. Orando bibitur vinū letificās cor hominis. vinū ſpiritꝰ quod inebriat ⁊ carnalium voluptatū infundit obliuionē. humectat interiora arētis cōſcientie. eſcas bonorū actuum dirigit ⁊ deducit ꝑ quedā anime mēbra fidem roborās. ſpem cōfortans. vegetās ordinanſq; charitatē ⁊ impinguans mores.

Sumpto cibo potuq;. quid reſtat niſi vt pauſet egrotꝰ ⁊ quieti cōtemplationis poſt ſudores actiōis incūbat. Dormiēs in ꝯtemplatione. ſomniat dēm ꝑ ſpeculū ſiquidē in enigmate non aūt facie ad faciē interim intuetur. Cū ſic nō tam ſpectari q̄ cōiectura ti idq; raptim ⁊ quaſi ſub quodā choruſcamine ſcintillule trāſeuntis tenuiter vix attactu inardeſcit amore. ait. Anima mea deſiderauit te in nocte ſed ⁊ ſpiritꝰ meus in precordiis meis. Talis amor zelat. hic decꝫ amicū vel amorem ſponſi. Hinc neceſſe eſt ꝙ ardeat fidelis ſeruus ⁊ prudēs quem cōſtituit dominꝰ ſuper familiā ſuam. hic replet. hic feruet. hic ebullit. hic iā ſecurꝰ effundit exundās ⁊ erumpēs ⁊ dicens Quis infirmatur ⁊ ego nō infirmor. Quis ſcandalizatur ⁊ ego non vror. predicet. fructificet. innouet ſigna ⁊ immutet mirabilia. Non eſt quo ſe immiſceat vanitas. vbi totū occupat charitas. Siquidē plenitudo legis ⁊ cordis ē charitas. ſi tamen plena. Deus deniq; charitas eſt et nihil eſt in rebus quod poſſit replere creaturā factā ad imaginem dei. niſi charitas deus qui ſolus maior eſt illa. Eā nondū adeptus periculoſiſſime promouetur quātūlibet videatur aliis pollere virtutibus. Si habuerit omnē ſcientiam. Si dederit omnē ſubſtantiā ſuam pauperibꝫ. Si tradiderit corpus ſuū ita vt ardeat abſq; charitate. vacuus eſt. En quanta prius infundenda ſunt vt effundere audeamuſ. Primo quidē compūctio. Secundo deuotio. Tertio penitentie labor. Quarto pietatꝫ opus. Quinto orōis ſtudiū. Sexto cōtemplatōis ociū. Septio plētudo dilectōnis. Hec oīa opatur vnꝰ atq; idē ſpūs ſm opatōē q̄ infuſio

appellat̄.quatin⁹ illa q̄ infuſio dicta eſt pure
z ob h̄ tute iā adminiſtret̄ ad laudē z gl̄iam
dn̄i noſtri ihu xp̄i. Itē.lvij. Can̄. Hec ſiqui
dem ſc̄a z caſta ꝯtēplatio habet vt mētē quā
diuino igne vehemēter ſuccēderit.tāto iter
dum repleat zelo z deſiderio acq̄rendi dn̄o
qui eū ſil̄r diligat.vt ociū ꝯtemplatōis p ſtu
dio p̄dicatiōis libētiſſime intermittat. Et
rurſum potita votꝫ aliquatē⁹ in hac parte.
tāto ardenti⁹ redeat in idipſum .q̄to ſe fru/
ctuoſi⁹ intermiſiſſe meminerit. Et iterū ſum/
pto ꝯtēplatiōis guſtu valenti⁹ ad ꝯq̄renda
lucra ſolita alacriter recurrat. Ceterū inter
has viciſſitudies plerūqꝫ mēs fluctuat.me
tuēs z vehemēter eſtuās.ne forte alteri bo/
rū dū ſuis affectiōib⁹ hincinde diſtrahitur.
pl⁹ iuſto inhereat.z ſic i vtroqꝫ vel modicuꝫ
a diuia deuiet volūtate.z fortaſſis aliq̄d ta/
le ſanct⁹ iob patiebat̄ cū diceret. Si dormi
ero.dico q̄n̄ conſurgā.z rurſum expectabo
veſperā.h̄ eſt. z quiet⁹ neglecti opis z occu/
pat⁹.ꝑturbate nihilomin⁹ q̄etis me arguo.
Uides viꝝ ſanctū inter fructū opis z ſom/
nū ꝯtemplatiōis grauit̄ eſtuare. z in bonis
licet ſꝑ verſantē.ſꝑ m̄ quaſi de malis pniaꝫ
agere.z dei cū gemitu momētis ſingulis in/
q̄rere volūtatē. Unicū quippe in h̄mōi r̄me
diū ſeu refugiū orō eſt. q̄z freq̄uēs gemitus
ad deū vt q̄d q̄n̄ z quatenꝰ nos facere velit
aſſidue nob̄ demonſtrare dignet̄. Hucuſqꝫ
Bern̄. Patet igit̄ ex p̄dictis quō due ſunt
ꝑtes actiue vite.z quō int̄ eas eſt cōtēplati/
ua.z ꝑ ꝯſequēs z de mō z ordine ipaꝝ. Re/
ſtat vt de ipis ſingulariter inſpiciam⁹. Sꝫ de
tertio mēbro.i.de ſcd̄a ꝑte actiue. qualit̄ ad
lucrū aiaꝝ z ad vtilitatē ꝓximi ſit exercēdum.
nō intēdo tractare.q̄z tu⁹ ſtat⁹ h̄ nō requirit.
Sufficit tibi in h̄ totū ſtudiū tuum ponere
vt vicijs emēdata ac virtutib⁹ imbuta ꝑ pri
mam partē actiue. deo tuo vacare poſſis ꝑ
cōtemplationē.

De exercitio actiue vite
Capitulum.xlix.

De ipa ḡ actiua q̄ſuis in ꝑte iā habu
eris z marie in ſmone.xlvj.Cantic.
Tn̄ adhuc alias eiuſdem bernardi
auctoritates adducā vt caute⁹ vicia fugere.
ac pleni⁹ v̄tutes valeas adipiſci. Dicit itaqꝫ
idē in eiſdē cāticꝫ. Seminate vob̄ ad iuſtici
am.metite ſpem vite.z tūc diuinū illumiate
vob̄ ait lumē ſtie. Ultimā poſuit ſciam tāq̄
picturā q̄ ſtatū h̄re nequeat ſug manē. z ido
illa duo p̄miſit z ſubiecit illi tāq̄ ſi ſolidum
aliq̄d picture ſubſterneret. Secur⁹ iā inten
dā ſciētie ſi vite ꝓus ꝑ bn̄ficiū ſpei ſecurita/
tē accepo. Tu igit̄ ſeminaſti tibi ad iuſticiaꝫ
ſi et ſc̄a noticia tui euigilaſti timere deum.te
ipſum hūiliaſti.fudiſti lachrymas.elemoſy/
nas ꝑfudiſti.ceteriſqꝫ pietatꝫ actiōib⁹ māci/
paſti.ſi ieiunijs z vigilijs afflixiſti corp⁹.ſi pe
ctus tunſiōib⁹.celos clamorib⁹ fatigaſti.h̄ ſi
quidē ſeminare eſt ad iuſticiā. Semina ſūt
bona opa.bona ſtudia.ſemina lacrime ſunt
Ibāt em̄ inq̄t z flebāt mittētes ſemina ſua.
Idem in ſmone.ix.Can̄.in ꝑſona ſpōſe lo/
quētis ad ſodales ſpōſi z petētis oſculum.i.
ꝯtēplatiōis exceſſum ſic dic̄. Si cura eſt ei
vlla de me.Oſculet̄ me oſculo oris ſui.nō ſū
in grata ſꝫ amo.z en gr̄a ip̄i⁹ multis iā annis
caſte ſobrieqꝫ viuere curo.lectioni inſiſto.re
ſiſto vicijs.orōni incūbo.frequēter vigilo ꝯ
temptatiōes.recogito annos meos in ama
ritudine anie mee.ſine querela me arbitror
q̄tū in me eſt ꝯuerſari int̄ frēs.ſupiorib⁹ po
teſtatib⁹ ſubdita ſum ſiue egrediēs z regre/
diēs ad iꝑiū ſenioris. Aliena nō cupio. mea
poti⁹ z me parit̄ dedi.in ſudore vultus mei
comedo panē. Ceteꝝ q̄ȯ in his oib⁹ eſt totū
ꝯſtat de ꝯſuetudine.de dulcedine nihil. Mā
data forſan vtcūqꝫ adimpleo. ſꝫ aia mea ſic
terra ſine aqua in illis. Ut igit̄ holocauſtū
meū pigue fiat oſculet̄ me queſo oſculo orꝫ
ſui. Idē.xvij.Can̄. Tu q̄ꝫ ſi donū q̄ȯ deſup
accepiſti nob̄ ꝯtubernalib⁹ tuis libēter im/
partiarꝫ. Si te exhibeas vbiqꝫ int̄ nos offi
cioſum.ſi affectuoſum.ſi g̃tū.ſi tractabileꝫ.ſi
humilē.teſtimoniū habebis ab oib⁹ q̄ fra/
grares z ipē vnguētis optimis. Quis in no
bis q̄ fraternas infirmitates tā corpoꝝ q̄ aia
rum nō ſolū patiēter ſupportat. ſꝫ inſup ſi li
cet ei z ſi valet iuuat obſeq̄is.ꝯfortat alloq̄/
is.ꝯſilijs informat. Si h̄ nō pōt ꝓpter diſci
plinā.ſolicitet ſaltē orōib⁹.ſolicitari nō ceſſꝫ
infirmo Om̄is inq̄ꝫ q̄ talia opat̄ in nob̄.bo
num om̄ino ſpargit odorē inter frēs.odorē
de vnguētis optimis.balſamū in ore.h̄mōi
frater in ꝯgregatiōe mōſtrat̄ digito. dicunt
de eo om̄es. Hic eſt fratꝝ amator z ꝑpl'i iſrl'.
hic eſt q̄ multū orat ꝓ populo z vniuerſa ſā/
cta ciuitate. Idē in ſmone de ſolēnitate pe/
tri z pauli. Hi ſunt magiſtri.q̄ a mgr̄o oim
vias vite pleni⁹ didicerūt z docēt nos vſqꝫ
in hodiernū diē. Quid igit̄ docuerūt vl' do
cent nos ſancti apl'i. Nō piſcatoriā artē. nec

ſcenofactoriā vl' q̄cq̄d hmōi eſt. nō platonē
legere. nō ariſtotilis v̄ſutias iuerſare. nō ſp
diſcere ⁊ nūq̄ȝ ad v̄itatē ſciam p̄uenire. Do/
cuerūt me viuere. putas p̄ua res ſit ſcire vi/
uere. Magnū aliq̄d. imo maximū. Nō viuit
q̄ ſup̄bia inflat. q̄ luxuria ſordidat. q̄ ceteris
inficit peſtib'. qm̄ nō eſt h̄ viuere ſȝ vitā con
fundere ⁊ approp̄inq̄re vſq̄ȝ ad portas mor
tis. Bonā aūt vitam ego puto ⁊ mala pati ⁊
bona facere. ⁊ ſic p̄ſeuerare vſq̄ȝ ad mortem.
Dr̄ vulgo. Qui bn̄ ſe paſcit bn̄ viuit. ſȝ mē/
tita eſt iniq̄tas ſibi q̄m̄ nō bn̄ viuit niſi q̄ bo
num fac̄. Arbitror aūt q̄ tu q̄ in ꝯgregatiōe
es bn̄ viuis. ſi viuis ordinalit̄ ſocialit̄ humi
liter. Ordinaliter tibi. ſocialiter alijs. humi
liter deo. Ordinalit̄ vt in ꝯuerſatiōe tua ſo/
licitus ſis obſeruare vias tuas in cōſpectu
dn̄i ⁊ in ꝯſpectu p̄rimi. cauēs ⁊ tibi a pctō. ⁊
illi a ſcādalo. Socialit̄ vt ſtudeas amari ⁊
amare. ⁊ blandū ⁊ te ⁊ affabilē exhibere. ſup/
portare nō ſolū patiēter ſȝ ⁊ libēter infirmi/
tates fratrū tuorū tā morū q̄ȝ corporū. Humi
liter vt cū hec oīa feceris. ſpūm vanitatis ſtude/
as excuſſare. q̄ ex hmōi naſci ſolet. ⁊ q̄tūcun
q̄ȝ illū ſenſeris. nega oīno ꝯſenſum. Sic ⁊ in
patiēdo malū. qm̄ triplex eſt. triplicē oportȝ
adhibere p̄udētiā. Eſt eīm qd̄ a te pateris.
qd̄ a p̄rimo. qd̄ a deo. Primū eſt auſteritas
p̄nie. Scdm̄ veratio aliene malicie. Terciū
flagellū correptiōis diuie. In eo qd̄ a te pa
teris debes voluītarie ſacrificare. qd̄ a p̄rio
patiēter ferre. qd̄ a deo ſine murmuratione
⁊ cū gr̄arū actiōe ſuſtinere. Hucuſq̄ȝ Bern̄.
Et hec de exercitio p̄me p̄tis actiue ſuffici/
ant ad p̄ſens.

De exercitio vite contemplatiue
Capitulū. l.

Equit̄ vt de ꝯtēplatiua videam'. d
qua ſic dic̄ Ber. lij. Cañ. p̄pterea dul
ciſſim' ſpōſus leuā ſuā capiti ſponſe
ſuppoſuit q̄ten' in ſinu ſuo eā q̄eſcere faceret
⁊ dormire. Et nūc cuſtos illi' dignatiſſime
⁊ beniuolētiſſime vigilat ſup eā. ne adoleſcē
tularū crebris minutiſq̄ȝ neceſſitatib' inq̄eta
ta vigilare cogat̄. Nō me capio p̄ leticia q̄ il
la maieſtas tā familiari dulciq̄ȝ ꝯſortio nr̄e
ſeſe inclinare infirmitati minime dedignat̄. ⁊
ſup̄na deitas aīe exulātis nō ꝯnubia non
deſpicit. Si ſic i celo eſſe nō ambigo vt lego
in terra. ſentit p̄ certo aīa qd̄ cōtinet pagina
niſi q̄ nō ſufficit oīno iſta exp̄mere q̄ȝtū ca
pere illa tūc poterit. ſȝ nec q̄ȝtū iā p̄t. q̄d pu/
tas illic accipiet q̄ hic tāta familiaritate do
natur vel dotat̄ vt dei brachijs amplecti ſe
ſentiat ⁊ dei ſinu foueri. dei cura. cuſtodia ⁊
ſtudio cuſtodiri. ne dormiēs forte a quopiā
donec vltro euigilet excitet̄. Nō eſt autē is
ſpōſe ſomn' dormitio corp̄is. Magis autē
iſtiuſmodi vital' vigilq̄ȝ ſopor. ſenſum inte/
riorē illuminat. ⁊ morte p̄pulſata vitā tribuit
ſempiternā. Reuera eīm dormitio ē. q̄ tm̄ ſen
ſum nō ſopiat ſȝ abducat. Eſt ⁊ mors qd̄ n̄
dubi' dixerim. qm̄ ap̄ls q̄ſdā adhuc i carne
viuētes. cōmēdando ſic loquit̄. Mortui eī
eſtis ⁊ vita vr̄a abſcondita eſt cū xp̄o in deo.
Proinde ⁊ ego nō abſurde ſpōſe extaſim vo
cauerim mortē. q̄ tm̄ non vita ſȝ vite eripiat̄
laqueis vt poſſit dicere. Aīa nr̄a ſicut paſſer
erepta eſt de laqueo venātiū. Inter medios
nāq̄ȝ laq̄os in hac vita incedit̄ q̄ vniq̄ȝ totiēs
nō timēt̄ quotiēs ſctā aliq̄ ⁊ vehemēti cogi/
tatiōe aīa a ſemetipſa abripit̄. ſi tm̄ eouſq̄ȝ mē
te ſecedet vt auolet ⁊ hūc cōmunē trāſcēdat
vſum ⁊ ꝯſuetudinē cogitādi. Etenī fruſtra
iacit̄ rethe añ oculos pēnatorū. Quid eī for
midet̄ luxuria vbi nec vita ſentit̄. Excedēte
q̄ppe aīa. ⁊ ſi nō vita. certe vite ſenſu. neceſſe
etiā eſt vt nec vite tēptatio ſentiat̄. Quis da
bit mihi pēnas ſicut colūbe ⁊ volabo ⁊ requie
ſcam. Utinā hac morte ego frequent̄ cadā
vt euadā laq̄os mortis. vt nō ſentiā vite lu
xuriātis mortifera blādimēta vl' obſtupeſcā
ad ſenſum libidinis. ad eſtū auaricie. ad iracū
die ⁊ impatiētie ſtimulos. ad angores ſolici
tudinū ⁊ moleſtias curarū. Moriat̄ anima
mea morte iuſtorū. vt nulla illaq̄et iniuſticia.
nulla oblectet iniq̄tas. Bona mors q̄ vitā
nō aufert ſȝ trāſfert i meli'. Bona q̄ nō cor/
pus cadit. ſȝ aīa ſubleuat̄. verū hec hoīm eſt
ſȝ aīa mea moriat̄ morte etiā ſi dici p̄t ange/
lorū vt p̄ſētiū memoriā excedēs. rerū ſe inferi
orū corporearūq̄ȝ nō mō cupiditatib' ſȝ ⁊ ſilī
tudinib' exuat. ſitq̄ȝ ei pura cū illis ꝯuerſa/
tio cū q̄b' eſt puritatis ſilitudo. tal' vt opinor
exceſſus aut tm̄ aut maxie ꝯtēplatio dr̄. Re
rū etenī cupiditatib' viuēdo nō teneri hūa/
ne v̄tutis eſt. corporū v̄o ſilitudinib' ſpeculā/
do nō inuolui angelice puritatis eſt. vtrūq̄ȝ
tm̄ diuini muneris eſt. vtrūq̄ȝ excedere. vtrūq̄ȝ
temetip̄m trāſcēdere eſt. ſȝ lōge vnū. alterū
nō lōge. Beat' q̄ dicere p̄t. Ecce elōgaui fu/
giēs ⁊ manſi i ſolitudine. Nō fuit ꝯtēt' exire
niſi ⁊ lōge ſe faceret vt poſſet q̄eſcere. trāſili/
ſti carnis oblectamēta vt minime iā obedias

ɔcupiscētijs ei⁹. nec tenear̃ illecebris. pficiē-
do segasti te. s̃ nondū elōgasti nisi ⁊ irruen-
tia vndiq̃ fantasmata corporeaꝝ silitudi-
nū trāsuolare mētis puritate p̄ualeas. Huc
usq̃ noli tibi pmittere requiē. erras si citra
inuenire te existimas locū q̄etis. secretū soli-
tudinis. lumīs serenū. habitaculū pacis. s̃
da mihi q̃ illuc venerit ⁊ incūctant̃ fatear q̃
escentē q̃ merito dicit. Cōuertere aia mea ī
requiē tuā. q̃ dñs bn̄ fecit tibi. Atq̃ hic ṗ ei
solitudine loc⁹ ⁊ in lumie habitatio. Puto q̃
in solitudine hāc exisse spōsam ibiq̃ p̄ ame-
nitate loci int̃ amplex⁹ spōsi suauiter obdor-
misse. i. spū excessisse. qn̄ phibite sunt adole-
scētule expgefacere illā q̄ad ip̄a voluerit At
illō qualit̃. Nō simpl'r neq̃ leui vt assolet cō
monitiōe phibite sūt. s̃ omīo noua ⁊ insue-
ta ɔtestatiōe p capreas ceruosq̃ camporum
Quo q̄dē genere feraꝝ videnī inibi satis cō
gruent̃ expsse scē aie exute corpib⁹ simul et
q̃ cū deo sunt angeli numiꝝ ppt acumen vi-
sus ⁊ salt⁹ celeritatē. Utrūq̃ h siquidē vtris-
q̃ spiritib⁹ ɔuenire cognoscim⁹. Nā facile ⁊
petūt sūma ⁊ ima penetrāt. Quoꝝ q̃z ī cā-
pis designata ɔuersatio euident̃ liberos at
q̃ expeditos sigt̃ ī ɔtemplatione discursus.
Quid sibi vult igitur adiuratio ferā p istos
Profecto ne inq̃ete adolescētule audeant le
ui ex cā euocare dilectā a tā reuerēdo colle-
gio. cui absq̃ dubio totiēs admiscet̃. q̃tiens
ɔtēplādo excedit. Pulcre itaq̃ hoꝝ aucto-
ritate terrent̃. a q̃ꝝ societate ɔtrat euelli illā.
ipaꝝ iportunitate. Ponit̃ sane in voluntate
ip̄i⁹ ⁊ vacare sibi. ⁊ cure illaꝝ intendere. put
oportere iudicauerit. cū vetat̃ excitari ab ill'
q̃usq̃ ip̄a velit. Nouit spōsus q̃ta flagret di-
lectiōe erga primos spōsa. ⁊ sat̃ ppria chari-
tate solicitari mr̄em de pfectib⁹ filiaꝝ. nec se
vllo pacto ill' subtracturā seu denegaturā.
q̃tū ⁊ q̃tiēs op⁹ fuerit. ppterea q̃ secureq̃ di-
scretioni ei⁹ credendā cēsuit hāc dispēsatōz
Hucusq̃ Bern.

De trib⁹ generib⁹ contemplationis. Capitulū. lj.

Circa aūt debes ɔtēplatiōis tria esse
genera. duo p̄ncipalia ppter pfectos.
tertiū addit̃ p imꝑfect̃. Duoꝝ pfectō
rū sūt ɔtēplatio maiestat̃ dei. ⁊ ɔtēplatio ce-
lesti̇ curie. Tertiū p incipiētib⁹ ⁊ iꝑfect̃ ē cō
tēplatio hūanitatis xp̄i quā in h libello tibi
describo. Et iō ab hac tibi incipiendū est si
vis ascēdere ad maiora, alias n̄ tā ascēdere
q̃ ruere posses. Vide igit̃ q̃ necessaria sit ti-
bi h⁹ libelli doctria. Nunq̃ eni ad sublimia
dei mēte eleuare te posse ɔfidas nisi ī hac te
diligent̃ ⁊ lōgo tp̄e exerceas. Sup hac autē
materia dt̃ sic Ber. lxij. Can. Duo lig̃t cōte-
platiōis genera esse. Unū de statu ⁊ felicita-
te ⁊ glia ciuitat̃ supne q̃ vel actu vl̃ ocio in-
gens illa celestiū ciuiū occupata sit multitu-
do. Alterū de reg̃ ip̄i⁹ maiestate. eternitate. ⁊
diuinitate. Illa ī materia ēēa ī petra. s̃ h q̃n-
to difficili⁹ cauat̃. tāto suaui⁹ qd̄ inde eruit
sapit. ⁊ paulo p⁹. S̃ q̃ nō ex oī se interim poten-
te adhuc ad petrā pforandā accedere ce
pōt. neq̃ oīm est q̃ in eccl̃ia sūt sacra diuine
volūtat̃ inspicere aut apprehēdere p semet
ipos pfunda dei. iō nō solū in foramib⁹ pe-
tre s̃ etiā in cauernis macerie habitare ōn-
dit. Ergo ī pfectis q̄dē q̃ rimari ⁊ penetrare
archana sapie ⁊ puritate ɔscie audēt ⁊ intel-
ligētie acumie pnt. habitāt ī foramibus pe-
tre. de reliq̃ in caverna macerie. vt q̃ ī petra
fodere p semetipos. aut nō sufficiūt. aut nō
psumūt. in maceria fodiāt ɔteri ⁊ gliam san-
ctorū mēte intueri. Si cui nec h q̄dē possibi-
le sit. huic sane ppone ihm ⁊ hūc crucifixū.
vt ⁊ ip̄e absq̃ suo labore habuer ī foramini-
b⁹ petre in qb⁹ nō laborauit. Iudei ī his la-
borauerūt ⁊ ip̄e ī labores infideliū introibit
vt sit fidel̃. Nec verēdū q̃ patiat̃ repulsam q̃
⁊ vocat̃ vt intret. Ingredere inq̃t in petrā ⁊
absc̄ōdere fossa humo a facie timor̃ dñi ⁊
a glia maiestat̃ ei⁹. Infirme adhuc ⁊ tenere
aie fossa ōndit̃ hum⁹. vbi lateat donec ɔua-
lescat ⁊ pficiat vt possit ⁊ ip̄a p se cauare sibi
foramīa in petra p q̃ intret ad interiora sibi
aī vtiq̃ vigore ⁊ puritate. Et si intrauerit in
fossam humū illā q̃ ait. foderūt man⁹ meas
⁊ pedes meos. nō erit ambigēdū de sanita-
te aie vulnerate q̃ in ea demorabit̃. Quid enim
est tā efficax ad curādū ɔscie vulnera necnō
ad purgādū mētis aciē q̃ xp̄i vulnerū sedu-
la meditatio. Verū donec purgata ⁊ sana fu-
erit. nō videbo q̄lit̃ illi aptari possit qd̄ dicit
Oñde mihi faciē tuā. sonet vox tua ī auri-
b⁹ meis. Quō deniq̃ faciē suā ōndere audz
vl̃ leuare vocē cui ⁊ latere indicit̃. Absc̄ōde-
re inq̃t fossa humo. Quare. q̃ nō est pulcra
facie nec digna vt videat̃. nō erit digna vide-
ri q̃diu nō erit idonea videre. cū aūt p iba-
buatiōz fosse humi ī sanādo oculo interiori
tm̄ pfecerit vt reuelata facie speculari gliaz
dei ⁊ ip̄a possit, tūc demū q̃ videbit fiducia-

liter iā loquit voce ꝛ facie placens. Placeat neceſſe ē facies q̄ in dei claritate intēdere pt neq; eñ illud poſſet niſi clara q̄z ipa eſſet et pura. vtiq; traſſormata i eandē quā ꝯſpicit claritatꝫ imaginē. alioqn ipa diſſilitudie reſiliret inſolito reuerberata fulgore. ſ cū pura purā intueri poterit ṽitatē. tūc faciē ſponſus videre cupiet ꝛ vocem audire. Hucuſq; Bern̄. Vides q̄ neceſſaria ſit tibi vite chriſti meditatio. nā vt ex auc̄tate patꝫ. niſi in ea depurerꝫ nūq̄ ad ſublimia dei aſcēdere poterꝫ. Vñ vigilant ꝛ indeſineut exercerꝫ i ea. Vidiſti etiā quō tria ſūt genera ꝯtēplatiōis ſcꝫ hūanitatꝫ xp̄i. celeſtꝫ curie. ac maieſtatꝫ diuine. Scire aūt debes ꝙ in q̄libet hazꝝ duo ſunt mētis exceſſus. intellectual' ꝛ affectual'. De q̄bꝫ ſic dic̄ Bern̄. ſ. xlix. Cañ. Cū duo ſint btē ꝯtēplatōis exceſſ9. i intellectu vn9. ꝛ alter in affectu. vn9 in lumie. ꝛ alter in feruore. vn9 in agnitōe. alter in deuotōe. Pi9 ſane affect9 ꝛ pect9 amore calēs. ꝛ ſancte deuotionis infuſio etiā ꝛ vehemēs ſpūs repletuſ zelo. nō plane aliūde q̄ ex cella vinaria ſ poztant. Hucuſq; Bern̄. ꝛ i alq̄s ꝛ in iſto

De ꝯtemplatione humanitatis xp̄i
Capl'm iij.

d Icit ſ circa h̄ p̄mū in ſmōe tertio d' aſcēſione. ſmo incipit. Hodie celorū dn̄s. Duo ſunt q̄ in nob purganda ſunt. ſ. intellect9 ꝛ affect9. intellect9 vt nouerit. affect9 vt velit. Intellect9 dico tūc dep mit cū multa cogitat. cū non colligit ſe circa vnā ꝛ vnicā meditatiōꝫ q̄ ꝯcipit de ciuitate illa cui9 ꝑticipatio ei9 in idipm. Affectiones ſo q̄ corpe corrupto diuerſiſ paſſiōibꝫ afficiunt. mitigari nūq̄ pñt. ne dicā ſanari donec volūtas vnū querat ꝛ tēdat ad vnū. ſꝫ xp̄s i tellectū illumiat. xp̄s affectū purgat. Venit eñ fili9 dei ꝛ tot ꝛ tāta mirabilia i mūdo operat9 eſt vt nō imerito intellectū noſtꝝ ab omnibꝫ mūdanis rebꝫ euocauerit vt ſp cogitemus ꝛ nūq̄ cogitare ſufficiam9. qꝛ mirabilia fec̄. Vere latiſſime nob ad ſpaciandū intelligētie cāpos dereliq̄t. ꝛ torrēs iſtaꝝ cogitanonū ꝓfundiſſim9 eſt. Quis eñ cogitare ſufficiat q̄liter reꝝ de9 ꝓuenerit nos. venerit ad nos. ſubuenerit nob. ꝛ ſingularis maieſtas voluit mori vt viuerem9. ſuire vt regnarem9. exulare vt repatriarem9 ꝛ vſq; ad ſuiliſſima oꝑa inclinari. vt cōſtitueret nos ſup oīa ſua. Vñ nob in his ṽitas. vñ charitas i h̄ ſeculo neq;. in h̄ mūdo q̄ poſit9 eſt in mali ſno putas erit. Qui intellectū illumiet. qui inflāmet affectū erit ſi ꝯuertamur ad xp̄um. vt velamē de cordibꝫ auferaſ. Idē ſermone xliij. Cañ. Faſcicul9 mirre dilect9 me9 mihi int' vbera mea ꝯmorabiſ. Et ego fratres ab ineūte mea ꝯuerſatōe ꝓ aceruo meritorū q̄ mihi deeſſe ſciebā. hūc mihi faſciculū colligare ꝛ int' vbera mea collocare curaui. collectū ex omībꝫ anxietatibꝫ ꝛ amaritudinibus dei mei. Primū videlicꝫ infantiliū illaꝝ neceſſitatū. deinde laboꝝ q̄s ꝑtulit in p̄dicando. fatigationū in diſcurrēdo. vigiliaꝝ i orādo. tēptationū in ieiunādo. lachrymaꝝ i cōpatiēdo. inſidiaꝝ i colloq̄ndo. poſtremo periculoꝝ in falſis fratribꝫ. ꝯuicioꝝ. ſputoruꝫ clauoꝝ. hoꝝq; ſimiliū. q̄ in ſalutē n̄ri generꝫ ſilua euāgelica copioſiſſime noſciſ ꝓtuliſſe. Hec meditari dixi ſapiāꝫ. in his iuſticie mihi ꝑfectiōꝫ ꝯſtitui in his plenitudinē ſciētie in his diuinas ſalutꝫ. in his copias meritorum. ex his mihi interdū pot9 ſalutarꝫ amaritudinis. ex his rurſum ſuauis vnctio ꝯſolatiōis. Hec me erigūt in aduerſis. in ꝓſperis repmunt. ꝛ inter leta triſtiaq; vite p̄ntis via regia incedēti. tutū p̄bent vtrobiq; ducatū hinc inde mala imminētia ꝓpulſando. hec mihi mūdi iudicē cōciliauit. dū tremendū poteſtatibꝫ mitē ꝛ humilēq; figurāt. dū nō ſolū placabilē ſꝫ amicabilē repn̄tant eū q̄ inacceſſibil' eſt p̄ncipibꝫ. terribilis apud regeſ terre. Propterea h̄ mihi in ore frequēter ſic vos ſcitꝫ. h̄ in corde ſp ſint de9 ſcit. hec ſtilo meo admodū familiaria ſic̄ apparet. h̄ mea ſubtilioꝛ interiorq; phia. ſcire ihm ꝛ hūc crucifixū. Hucuſq; Bern̄. Et h̄ de ꝯtemplatōe humanitatꝫ ſufficiāt qꝛ totū hūc libꝝ de ipa habes. Scire tñ debes ꝙ hāc ꝯtēplatiōem nō oportet ꝙ p̄cedat vita actiua qꝛ de rebuſ corꝑalibꝫ eſt. ſ. de actiōibꝫ xp̄i ſm hūanitatē vñ tāq; facilioꝛ nō tm̄ ꝑfectioribꝫ ſꝫ etiā rudibꝫ ꝓponiſ intnēda tū qꝛ in ea ſic̄ in actiua ꝛ a vicijs purgamur ꝛ ṽtutibꝫ imbuimur. vñ hec cū actiua ꝯcurrit. Cum igiſ dr̄ ꝙ actiua debet p̄cedere ꝯtēplatiuā. veꝝ eſt i alijs ſublimioribꝫ ſuis generibꝫ. ſ. celeſtis curie ꝛ maieſtatis dei. q̄ tm̄ ꝑfectis reſeruanſ. ꝛ iō iſta de humanitate xp̄i recti9 ꝛ ꝓpri9 meditatō q̄ ꝯtemplatio noiari dꝫ. De p̄dictꝫ aūt duabꝫ etiā p auc̄tates Bern̄. videam9.

De ꝯtēplatōe celeſtꝫ curie Cap. liij.

d Icit ſ de celeſti curia ꝯtēplāda hoc mō. lxij. ſmo. Cañ. Licebit vnicuiq;

noſtꝝ in hoc tpe mortalitatis. nūc quidē pa
triarchas reuiſere. nūc ꝓ ſo ſalutare ꝓphetas
nūc ſenatui immiſceri apl'oꝝ. nūc martyruꝫ
inſeri choris. ſꝫ ⁊ beataꝝ ꝟtutū ſtat⁹ ⁊ mãſio
nes a minimo anglo vſqꝫ ad cherubin et ſe/
raphin tota mētis alacritate ꝑcurrendo lu/
ſtrare, ꝓut queqꝫ ſua deuotio feret apud q̄s
mag' afficiꝭ immittēte ſibi ſpū ꝓut vult. ſi ſte
terit ⁊ pulſauerit ꝯfeſtim aperietꝭ ei. Idē. xl.
ſmone de aſcēſione dñi. Felix meditatio in
ꝯſpectu dñi eſt ſp. q̄ in corde ſuo delectatōes
dextere dñi vſqꝫ in finē ſedula cogitatōe re/
uoluit. Quid illi graue poterit videri q̄ ſem
per tractat mēteqꝫ nō ſunt ꝯdigne paſſiōes
hui⁹ tpis ad futurā glīam. Quid ꝯcupiſce/
re poterit in h̄ ſeculo neqꝫ. cui⁹ ocul⁹ ſemp vi
det bona dñi in terra viuētiū. ſp videt eťna
premia. Quis mihi tribuat vt om̄es ſurgē/
tes ſteris in excelſo ⁊ videatis exaltatōem q̄
ventura ē nobis a dño. Quid em̄ tā bonuꝫ
eſt. imo. q̄d aliud bonū videꝭqꝫ in bonis ani
mā ꝯmorari. q̄ꝫ q̄dē adhuc corp⁹ nō poteſt.
Quis em̄ ex vob ſecū cogitās futurā illā vi
tam ſꝫ leticiā. ſꝫ iocunditatē. ſꝫ beatitudineꝫ
ſꝫ gloriā filioꝝ dei Quis inqꝫ talia tranq̄lla
ſecū ꝯſciētia voluēs. nō ꝯtinuo de plenitudi
ne intime ſuauitatꝭ eructat. dñe bonuꝫ eſt h̄
nos eſſe. Nō ſane in hac erūnoſa ꝑegrinatō
ne vbi corpe detinemur. ſꝫ i ſuaui ac ſalubri
illa cogitatōe in q̄ corde verſaꝭ. Quis dabit
mihi pēnas ſicut colūbe ⁊ volabo ⁊ reqeſcā
Obſecro vos frēs mei nō grauenꝭ corda ve
ſtra i cogitatōibꝫ ſecularibꝫ. Exonerate ob
ſecro corda vr̄a graui mole terrenaꝝ cogita
tionū. Formate i cordibꝫ vr̄is iā nō mō pa/
triarchaꝝ ⁊ ꝓphaꝝ tabernacula ſꝫ om̄es do
mos illi⁹ curie celeſtis ⁊ multiplices mãſio/
nes ſm cū q̄ circuibat imolās i tabernacu/
lo dñi hoſtiā vociferatiōis ⁊ pſalmū illū di/
cens dño. Q̄ dilecta tabernacula tue dñe ꝟ
tutū. ꝯcu. ⁊ de. aīa mea i atria dñi. Circuite
⁊ vos frēs cū pietatꝭ ⁊ deuotiōis hoſtia. viſi
tātes aīo ſedes ſupnaſ. ⁊ multas q̄ in domo
p̄ris ſunt mãſiones. humilꝭ ꝓſternētes cor
da vr̄a añ thronū di ⁊ agni cū reuerētia. ſup
plicātes ſingul' ordinibꝫ anglo ꝑ p̄riarchaꝝ
numeꝝ. cuneos ꝓphaꝝ. ſenatū aplo ꝝ ſalutā
tes. cōſpicietes coronas martyꝝ purpureis
ruti' ātes floribꝫ. redolētes liliis. choros ꝟ/
ginū admirātes atqꝫ ad melliflua noui cāti
ci ſonū q̄ꝫtū ꝓualet infirmitas cordis erigē
tes auditū. Hec recordat⁹ ſum ꝓpha loquiꝭ

⁊ effudi in me aīam meā. q̄m trāſibo i locū
tabernaculi admirabilis vſqꝫ ad domū dei
Hucuſqꝫ Bern̄. Et hec de celeſtis p̄rie con
templatōe ſufficiāt.

De ꝯtemplatōe maieſtatis dei. Itē q̄t/
tuor ſunt genera ꝯtemplationis.

Capitulū. liiii.

V Eniam⁹ aūt ad ſublimiorē ad quaꝫ
credo paucos attingere. videlicꝫ ad
ꝯtemplatōꝫ dñi. Reuereamur iñ q̄
dicit Bern̄. vt ab eo aliqualꝭ introducti tē
ptem⁹ ſi q̄ñ dñs digneꝭ aliq̄d gratiū indep/
cipe. Dicit ḡ ſmone Cañ. xli. q̄ incipit. colliꝫ
tuū. loquēs de ſodalibꝫ ſpōſi. i. angel' dicēti/
bus. murenulas aureas faciem⁹ tibi i. vermi
culatas argēto. Auꝝ diuinitatꝭ eſt fulgor. ar
gentū ſapieq̄ deſurſum eſt. Hoc auro fulgē
tia quedā q̄ſi varietatꝭ ſignacula ſpōdent ſe
figuraturos hi q̄bꝫ id miniſteriū ē ſupni au/
rifices atqꝫ iternis aī auribꝫ inſerturos. q̄d
ego nō puto eſſe aliud q̄ꝫ texere quaſdā ſpi/
ritales ſil'itudines. ⁊ i ipis puriſſima diuine
ſapie ſenſata. aīe ꝯtēplātis ꝯſpectibꝫ iporta/
re vt videat ſaltē ꝑ ſpeculuꝫ in enigmate q̄d
nondū facie ad faciē valet vllaten⁹ intueri.
Diuina ſunt ⁊ niſi exptis ꝓrſus incognita q̄
effamur quō videlicꝫ in h̄ mortali corpe ſiō
adhuc hūc ſtatū ⁊ necdū ꝓpalata ꝑſpicuitꝭ
ſtātia lumis iuterni. pure interdū ꝯtēplatio
ꝟitatis ꝑtes ſuas agere intra nos vel ex ꝑte
ꝑſumit. ita vt liceat vſurpare alicui noſtrū.
cui hoc datū deſup fuerit illud apl'i. Nūc co
gnoſco ex pte. Itē ex pte cognoſcim⁹ ⁊ ex p/
te ꝓphetam⁹. cū aūt diuinu⁹ aliq̄d raptim. et
veluti in velocitatē choruſci lumis interlu/
xerit mēti. ſpū excedēte. ſiue ad tempamētū
nimiꝭ ſplēdoꝝ. ſiue ad doctrine vſum conti
nuo neſcio vñ aſſunt imaginatorie q̄dā reꝝ
inferioꝝ ſil'itudines. infuſis diuinit⁹ ſenſibꝫ
accōmodate. q̄bꝫ q̄dāmmō adumbrat⁹ pu/
riſſim⁹ ille ac ſplēdidiſſim⁹ veritatꝭ radi⁹. et
ipi aīe tolerabilior fiat. ⁊ q̄bꝫ cōicare illū vo/
luerit capabilior. Exiſtimo tñ ipas formari
in vob ſctōꝝ ſuggeſtiōibꝫ anglo ꝝ ſic ecōtra
rio ꝯtrarias ⁊ malas ingeri im̄iſſiōes ꝑ an/
gelos malos dubiū nō eſt. Idē. lxii. Cañ. ſ.
q̄ incipit Colūba mea. Felix mens q̄ ſibi in
hac maceria frequēter cauare ſtuduit. ſꝫ q̄ i
petra felicior. Licet q̄dē cauare ⁊ i petra. ſed
ad hoc puriore mētis acie op⁹ ē ⁊ vehemēti
ori oīno intētione. etiā ⁊ meritꝭ potioribus
ſanctitatis. Et ad hoc q̄s idone⁹. Nēpe ille

qui dixit. In pncipio erat ꝟbū ⁊ ꝟbum erat apud deū ⁊ de⁹ erat ꝟbū. Nōne tibi videtur ipſis ſe ꝟbi penetralibꝫ imerſiſſe. ⁊ de abditis pectoꝝ quandam ei⁹ intime ſapie ſacroſāctā eruiſſe medullā. Sꝫ in petra quāto difficili⁹ cauaꝶ. tāto ſuauius qḋ inde eruis ſapit. Nec verearꝭ illud qḋ ſcriptura minaꝶ ſcrutatoribꝫ maieſtatꝭ. tm̄ affer puꝝ ⁊ ſimplicem oculū. nō opprimerꝭ a glīa ſꝫ admitteris niſi nō dei ſꝫ tuā quęſieris glīam. Alioq̄n ſua quiſqꝫ opprimiꝶ. nō dei glīa dum ꝑcliui⁹ in iſta ad illā leuare ceruicē nō cerniꝶ. Nimiꝝ ḡtur cupiditate hac excuſſa ſecure fodeam⁹ in petra in q̄ theſauri abſcōditi ſapie ⁊ ſcīe ſunt. Sꝫ ſi adhuc dubitaſ. audi ipam petrā. Qui operanꝶ in me nō peccabunt. Quis mihi dabit pēnas ſicͭ colūbe ⁊ volabo ⁊ requieſcā. Ibi iuenit requiē māſuet⁹ ⁊ ſimplex vbi doloſus opprimiꝶ ⁊ elat⁹ ⁊ cupid⁹ inanis glīe. nō opprimiꝶ q̄ nō ſcrutator eſt maieſtatis ſꝫ volūtatꝭ. Nā qḋ maieſtati attinet interdū quidē et in ipam intēdere audet. ſꝫ quaſi admirās nō quaſi ſcrutās. ſꝫ ſi quā p exceſſum rapi in illā contingat. digit⁹ dn̄i ē iſte. dignāter leuās hominē. nō hoīs temeritas inſolēter dei alta perſuadēs. Cū ḡ apl'ſ raptū ſe memoret vt auſum excuſet. quō nā alter p̄ſumat mortaliū huiuſe diuine maieſtatꝭ horrēdo ſcrutinio proprijs irrūpere conatibꝫ. ⁊ īportun⁹ cōtēplator pauēda irrūgein archana. Scrutatores ꝑinde maieſtatis tanqꝫ irruptores dici reor. n̄ q̄ rapiunꝶ in eā. ſꝫ q̄ irruūt. Ipi itaqꝫ opprimunꝶ a glīa quia formidoloſa ſcrutatio maieſtatis. At volūtatꝭ tā tuta quā pia qḋ niſi tota diligēnia ſcrutādo iuſtē ſacramēto glīe volūtatis cui mihi pendū p omnia ſcio. Suauis glīa que nō aliūde quā de ipi⁹ ſuauitatꝭ cotemplano ꝑcedit quā de diuitiaꝝ bonitate infinite miſeratiōis intuitu. Deniqꝫ vidim⁹ glīam hāc quaſi vnigeniti a p̄re. totū nēpe benignuꝫ ⁊ vere paternū qḋ apparuit glīe in hac parte. Nō me opprimet glīa iſta. totis licet viribuſ intēdentē in ſe. ego poti⁹ imp̄mar illi. Etenī reuelata facie ſpeculātes in eandē imaginē trāſſormamur cū cōfirmamur. Abſit autē vt in glīa maieſtatꝭ ⁊ nō magis in volūtatꝭ modeſtia dei ab hoīe cōformitas p̄ſumaꝶ. Glīa mea h̄ eſt ſi vnqꝫ de me audiero. Inueni hominē ſm̄ cor meum cor ſpōſi. cor patris ſui ipm qualē. Eſtote ait miſericordes ſicͭ pr̄ vr̄ q̄ in celis eſt miſericors eſt. Hec forma quā videre deſiderat cū eccl'ia dicͭ. Oſtēde mihi

faciē tuā. forma pietatꝭ eſt ⁊ māſuetudinis. Hāc cū om̄i fiducia leuat ad petrā cui ſimilꝭ eſt. Accedite inquit ad eū ⁊ illuminamī. ⁊ facies veſtre nō cōfundenꝶ. Quo pacto humiliſ ab humili cōfundeꝶ. a pio ſancta. a manſueto modeſta. Non plane abhorrebit a puritate petre pura facies ſpōſe. nō magꝭ quā a ꝟtute ꝟtus. a lumie lumē. Idē ſup h̄ euāgelio Intrauit Ihs in quodā caſtellū ⁊cͭ. Due iſte ſorores duas vitas amatoris paupratꝭ ſignt. Quidā cū martha ſoliciti dn̄o ihu duo pulmēta p̄parāt. ſ. correctiōꝫ opis cū ſalſamēto cōtritiōis. ⁊ op⁹ pietatꝭ cū cōdimēto deuotionis. Alij ꝟo q̄ cū maria ſoli deo vacāt cōſiderātes qḋ ſit de⁹ in mūdo. qḋ in hoībꝫ. qḋ in angelis. qḋ in ſeipo. qḋ in reprobis cōtemplāꝶ. q2 de⁹ q2 mūdi rector ⁊ gubernator. hoīm liberator ⁊ adiutor. angeloꝝ ſapor ⁊ decor. in ſeipo pncipiū ⁊ finis. reproboꝝ terror et error. in creaturꝭ īmutabiliſ. in angelis deſiderabilis. in ſeipo incōp̄henſibilis. in reprobiſ intollerabilis. Hucuſqꝫ Bern̄. In hac aūt maieſtatꝭ cōtēplatiōe quatuor modis ſpeculamur. de quibꝫ idē Bern̄. ſic dicͭ. Quattuor ſūt cōtēplatiōis ſpēs. Prima ⁊ maxia cōtēplatio eſt admiratio maieſtatꝭ. h̄ requirit cor purgatum. a vicio liberꝝ. atqꝫ exoneratū a peccatiſ vt facile a ſupbia leueꝶ. ⁊ interdū quoqꝫ p aliquas morulas ſtupore ⁊ extaſi ſuſpēſuꝫ teneat adiuuantē. Secūda aūt neceſſaria ē huic. Eſt enī intuēs iudicia dī q̄ ſane pauido aſpectu dū vehemēti⁹ cōcutit meātē intuēns. fugat vicia. fundit ꝟtutes. initiat ad ſapiām. hūilitatē ſuat. Tertia cōtēplatio occupaꝶ vl' potius ociaꝶ circa memoriā bonoꝝ ⁊ ne dimittat ingratū. ſolicitat memorantē ad amoreꝫ bn̄factoriſ. Quarta eſt q̄ retro ſūt obliuiſcēſ in ſola quieſcit expectatōe repromiſſoꝝ. q̄ cuꝫ ſit meditatio eternitatꝭ (ſiquidē q̄ ꝓmittunꝶ eterna ſunt) lōganimitati ac etiā pſeuerātie dat vigorē. Hucuſqꝫ Bern̄. Et h̄ de cōtēplatione maieſtatꝭ dei ſufficiāt ad p̄ns.

De modo viuendi in actiua vita
Itē auctoritas Bern̄. bona. Ca. lv.

p Oſtqꝫ vidim⁹ de exercitio vtriuſqꝫ vite. ſ. p̄me pn̄s actiue ⁊ etiā cōtēplatiue ⁊ de generibꝫ ipi⁹ cōtēplatiue. Reſtat videre quē modū tenere valeam⁹ vt in ipam poſſim⁹ facili⁹ itroduci ⁊ eā efficaciuſ adipiſci. Scire ḡ debes quia p̄ma ps actiue requirit ſocialē int' alios cōuerſatiōꝫ. ſicͭ cōtēplatio ſolitudinē. iō aūt in actiua cōuerſandū ē

inter alios.qꝛ meli⁹ ꝛ citi⁹ q̄s ꝓpoſitū ſuū cō/
ſequet. Erubeſcit eñ int alios ꝺ vicijs que
hꝫ.ꝛ ꝺe ꝟtutib⁹ q̄s nō habꝫ.ꝛ iō in vtriſq; ſe
corrigit qꝺ in ſolitudine nō ꝯtingit.qꝛ in ea
nec ipſe q̄nq; ꝓpēderet.nec eſſet q̄ corrigeret
nec corā q̄ erubeſceret. Propterea ꝓficit in
correctiōib⁹ ꝛ morib⁹ alioꝝ cū eſt in ꝯgrega/
tione conaꝰ eñ vitare defect⁹ ꝺe q̄b⁹ alij cor
ripiunꝰ ꝛ diſplicēt.ꝛ adipiſci ꝟtutes in q̄bus
alij cōmendāꝰ ꝛ placēt. Sic ꝗ te facere opꝫ
donec fuerꝭ in actiua vt caueꝭ obꝟues ꝛ vi/
tes tua ꝛ alioꝝ vicia ſm modū ſupꝺictum i
plurib⁹ locis.maxie i exercitio actiue. Cōſi/
dera diligenꝰ q̄ ibi dicta ſunt ꝺe ꝟtutibus ꝛ
vicijs.ꝛ ſm ea viuere ſtude quō teipam exa/
minare ꝛ ad ꝟtutes alioꝝ aſpicere debeas ꝛ
imitari.ꝛ exinde hūiliari ꝛ i timore ſp̄ mane/
re.qꝛ tu ſiles ꝟtutes nō habes. Sic ꝗ docꝫ
Bern̄.ꝭ liiij. Cañ. Nō ſine cā ab heri ꝛ nu/
diuſterti⁹ inuaſit me lāguoꝛ ai.ꝛ mētꝭ hebe/
tudo inſolita q̄dā inertia ſpūs. Currebā be
ne.ſꝫ ecce lapis offenſiōis in via. ipegi et cor
rui.ſupbia inuēta eſt i me. ꝛ dn̄s declinauit
in ira a ſeruo ſuo. Hinc iſta ſterilitas anime
mee ꝛ deuotōis inopia quā patioꝛ. Quō ita
exaruit coꝛ meū.coagulatū eſt ſicꝰ lac.factū ē
ſicut terra ſine aq̄.nec cōpūgi ad lachrymas
queo.tāta eſt duricia coꝛdis meditatōes ſo
litas nō inuenio. Ubi illa inebriat.o ſpirit⁹
vbi mētis ſerenitas ꝛ pax ꝛ gaudiū in ſpūſā
cto. Jō ad opus manuū piger. ad vigilias
ſomnolē⁹.ad irā ꝑceps.ad odiū ꝑtinax.lin/
gue ꝛ gule idulgētioꝛ. ſegnioꝛ ꝛ obtuſioꝛ ad
ꝑdicatiōes.heu oēs mōtes i circuitu meo
viſitat dn̄s.ad me aūt nō appropinq̄t. Nam
aliū q̄dē miroꝛ ſingularꝭ abſtinētie.alium
ſꝫ patiētie admirāde.aliū aūt ſūme humili
tatꝭ ꝛ māſuetudīs.aliū multe miſericoꝛdie ꝛ
pietaꝭ.aliū in ꝯtēplatiōe frequēter excedere
hūc pulſare ꝛ penetrare celos oratiōnū iſtā
tia.alioſq; in alijs ꝑminere ꝟtutib⁹. Hos i/
ꝯſidera oēs feruētes.oēs deuotos.
oēs in xp̄o vnanimes.oēs in donis ce/
leſtib⁹ ꝛ grā affluētes tāq; ſpūales. Reuera
mōtes q̄ a dn̄o viſitanꝰ ꝛ ſpōſum in ſe ſalien
tē frequēter recipiūt.ego aūt hoꝝ in me īue
nio nihil. Quid me aliud putē q̄ȝ vnū e mō/
tib⁹ gelboe.quē pterit in ira ꝛ in indignatio
ne ſua ille ceteroꝝ oīm benigniſſim⁹ viſita/
toꝛ. Filioli hec cogitatio tollit extollentiam
oculoꝝ.ꝯciliat grām.viā ſponſi ſaltib⁹ ꝑpat
Uolo vos nō ꝑcere vob̄ ſꝫ accuſare voſmet
ipſos quotiēs forte in vobis vl' ad modicꝭ
tepere grām. ꝟtutē lāgueſcere dephenditis
ħ facere hoīs eſt.q̄ curioſus circūſpectoꝛ eſt
ſui ꝛ ſcrutatoꝛ viaꝝ ſuaꝝ ac ſtudioꝝ. atq; in
oīb⁹ ſp̄ ſuſpectū habꝫ arrogantie viciū ne
ſurrepat. Jn ꝟitate didici nil eq̄ efficax eſſe
ad grām ꝓmerēdā.retinendā.ꝛ recupandā.
q̄ȝ ſi oī tpe corā deo inueniaꝭ nō altū ſape/
re ſꝫ timere. Beat⁹ hō q̄ ſp̄ eſt pauid⁹. Jdem
in ep̄la ad frēs de mōte dei. Diſcito tibi pre
eſſe ꝛ vitā oꝛdinare.moꝛes cōponere.temet
ipm iudicare.ꝛ temetipm apō temetipm ac
cuſare.ſepe etiā ꝯdēnare nec īpunitū dimit
tere.ſedeat iudicās iuſticia.ſtet rea.ꝛ temet/
ipm accuſans ꝯſcīa nemo te pl⁹ diligit. nēo
fideli⁹ iudicabit. Mane ꝑterite noctis fac a
temetipo exactiōem ꝛ vēture diei tu tibi in/
dicito canonē. Veſpe ꝑterite diei rōcꝫ exige
ꝛ ſupuenientis noctꝭ fac indiciōem .ſic diſtri/
cto nūq̄ȝ aliū de laſciuire vacabit . Singulꝭ
hoꝝ ſm cōis inſtituti canonē ſua diſtribue
exercicia.cui ſpūalia ſpūalia. cui tpalia tpa/
lia.in q̄b⁹ ſic exoluat oē debitū ſpūs deo.
coꝛp⁹ ſpūi.vt ſi q̄d fuerit intermiſſum.ſi q̄d
neglectū.ſi q̄d īpfectuꝫ ſuo mō.ſuo loco.ſuo
tpe.nō habeat īpunitū ſiue irrecōpenſatum
Jdē in ſmone de tpe.lectiiij.ꝭ. Q̄rū putas.
Ego illos admiroꝛ q̄ȝ rū vereoꝛ ī coꝛꝺ meo
q̄ȝ rū amplectoꝛ charitatꝭ affectu q̄ velut ne
ſciētes eos q̄s ſecū q̄tidie videt vnum forte
aut duos vl' etiā plures q̄s in maioꝝ feruo/
re ſpūs videt ſibi ex oīb⁹ eligūt.ꝛ cū ipſi foꝛ/
taſſe meliores ſīt.ſemꝑ tn̄ ſibi ꝓponūt.ꝛ ꝑpo
nūt ſancta in dn̄o ſtudia ꝛ exercitia coꝛpalia
ſeu etiā ſpūalia. Ue inq̄t vn⁹ ex nr̄is qꝛ mo/
nachū in vigilijs vnū ꝯſideraui. in quo.xxx.
ꝟtutes īnumeraui q̄ꝝ vix vnā in me īuenio
ꝛ foꝛtaſſe nullā. Jlle tantā habebat q̄ȝ tuꝫ ħ
ipa religioſe emulatiōis humilitas. Dicita
q̄ȝ fruct⁹ ſit mei ſmonis vt altioꝛa ſp̄ atten/
das.qꝛ in eo ꝯſtat plenitudo humilitaꝭ. Nā
ſi foꝛte in re aliq̄ maioꝛ tibi fratre alia tibi ḡ/
tia collata videꝭ.ſꝫ ſi in multis.ſi bon⁹ emu/
latoꝛ fueris iudicare te poteris inferioꝛem.
Quid ſi forte laboꝛare aut ieiunare pl⁹ iſto
potes.ꝛ ille patiētia ſupat.humilitate prece/
dit.ſupeminet charitate.quomō tota die cir
ca illud qꝺ videris habere inſipiēti cogita/
tione verſaris. Eſto magis ſollicit⁹ vt ſcias
q̄d deſit tibi.ħ eñ melius. Hucuſq; Bern̄.
Uides q̄ȝ magnū eſt circūſpicere ꝛ examia
re ſeipm ꝛ etiā alios vt in ſuā vtilitateꝫ mo/

res eoꝝ cõuertat. In hoc igit̃ te multũ exer
ceas dũ fueris in actiua ſp tenẽdo charita/
tis humilitatꝫ ꝛ pietatis obſequia. Super
oĩa vero teneas meditatões vite xp̃i ꝛ ora
tionẽ. qꝛ in vtriſqꝫ miro modo illuminabe/
ris circa vicia ꝛ ꝟtutes. ꝛ ſup oĩa alia exer
cita in eis ad puritatẽ aĩe ꝑficies. ad quã to/
tis virib⁹ te intẽdere oportet. qꝛ oĩes ꝟtu/
tes cõtinet vt dixi ſupra de ieiunio dñi. Et
ſi bñ auctates ſupra de ɔtẽplatiõe poſitas i
tellexiſti. tãto ꝗs maiori puritate ſe munire
debet. q̃to ad celſiorẽ ɔtemplatiõꝫ aſcẽdere
cupit. Depurat̃ aũt aĩa in meditatiõib⁹ vite
xp̃i. ꝛ marie paſſiõis ip̃i⁹. vt habuiſti ſupra i
generalib⁹ ɔtẽplatiõib⁹ ex ſmone. lxxij. Cã/
tic. Depurat̃ etiã in orõe q̃ vicina ꝛ ꝓxima ẽ
ɔtẽplatiõi. ꝛ qđ orõ laborioſis ſudorib⁹ ipe
trat. ɔtẽplatio amene q̃ſcẽdo deguſtat. Et
hec de mõ vite actiue ſufficiãt.

De mõ viuẽdi in vita ɔtemplatiua.
Capitulũ. lvj.

N ɔtẽp͛atiua ꝟo aliter ꝛ lõge alit̃ te
viuere oportet. Cõtemplator eñi ſo
li deo vacare dꝫ ꝛ manere in ſolitudi
ne ſaltẽ mẽtis. de q̃ habuiſti ſupra d̃ ieiunio
dñi. Nihil igit̃ ad eũ de aliq̃b⁹ reb⁹ cõib⁹ vel
ꝓpriis. nihil ad eũ de ꝓximis q̃tũ ad obſeq̃a
corꝑalia ꝓ illo tp̃e. ſꝫ a rõne ꝛ deuotiõe ꝛ cõ/
paſſione intẽdit ad eos. Nihil etiã ad eũ de
ſeipſo. Oĩa breuit̃ dꝫ poſt tergũ ꝓijcere. et
tãq̃ inſenſibil̃ ꝛ mortu⁹ eſſe vt ſoli deo vaca
re poſſit. niſi eũ neceſſitas implicet vl̃ iuitũ.
Oportet eñi ꝙ hanc ſapiam diſcat i ocio. vt
habuiſti ſup̃ in tractatu de ɔtẽplatõib⁹ ex ſ
mone Bern̄. ſup Cañ. xl. Oportet ꝙ mino/
ret̃ actu. ꝛ taceat exẽplo marie q̃tũcũqꝫ ꝛ q̃/
tienſcũqꝫ interpellet̃. ꝛ ip̃i⁹ exẽplo dimittat
dñm rñdere ꝛ facere. vt oĩa dignatiſſime ꝓ/
uidẽtie ſue cõmittat. Sup his aũt audi ber
nardũ more ſuo facũde loquẽtẽ. Dic eñi ſer
mone. v. de aſſũptõe dñe ſic. Habꝫ martha
dũ agit formã bñ opantꝫ. maria ꝟo ſpẽm ex/
ꝓmit ɔtẽplantꝫ. dũ ſedet. dũ tacet. dũ inter/
pellata nõ rñdet. ſꝫ tñi in dei ꝟbũ toto mẽtꝫ
ſtudio intẽdit. ac ſolã quã diligit grãm diui
ne cognitiõis cetera reſpuẽs medulli⁹ hau
rit. foriſqꝫ vt inſenſibil̃ reddit̃ dũ int⁹ ad cõ/
templãda dei ſui gaudia feliciſſime rapitur
Et paulo p⁹. Nõ miremur quẽpiã laborãtẽ
ꝛ bñ opantẽ ſi aduerſus frẽm vacantẽ mur/
murare videam⁹. qꝛ ꝛ h̃ in h̃ euangelio legi/
m⁹ marthã feciſſe aduerſus mariã. Ex autẽ
maria murmurauerit aduerſus marthã eo
ꝙ ei⁹ actiõib⁹ iplicari nollet. nuſq̃ oio repit̃.
n eqꝫ ei vtrãqꝫ agere ɔpetẽt ſufficeret. ꝛ curis
exterioꝛib⁹ deſuire. ꝛ interi⁹ ſapie deſiderijs
vacare. De ipſa q̃ppe ſapia ſcptũ eſt. ꝛ q̃ mino
rat̃ actu ꝑcipiet illã. Propterea maria ſedet
imotaqꝫ manꝫ. nec vult iterrũpe ſilẽtij q̃tẽꝫ
ne iocũdã amittat ɔtẽplatõis dulcedinẽ. ꝓ/
ſertim cũ ip̃m int⁹ audiat dñm dicentẽ. Va
cate ꝛ videte q̃ ſuauis ẽ dñs. Itẽ in ſmone
tij de aſſumptõe euſdẽ. Putas i domo in q̃
xp̃s ſuſcipit̃. vox murmurꝫ audiet̃. Felix do
mus ꝛ btã ɔgregatio. vbi de maria Mar
tha ɔqueri̇t̃. Nã mariã marthe emulari ꝓꝛ/
ſus indignũ ꝓſus illicitũ eſt. Aliogn vbi le
gis mariã cauſantẽ. qꝛ ſoror mea reliq̃t me
ſolã miniſtrare. Abſit abſit. vt q̃ deo vacat.
ad tumultuoſam aſpiret fratꝝ officialiũ vi/
tam Martha ſp inſufficiẽs ſibi ꝛ min⁹ ido/
nea videt̃. Aliſqꝫ magis id opis qđ admini
ſtrat optat iponi. Vide aũt ꝓrogatiuã Ma
rie ꝙ in oĩ cã habet aduocatũ. Indignat̃
ſiquidẽ phariſe⁹. cõqueri̇t̃ ſoror ꝛ etiã diſci/
puli murmurãt. vbiqꝫ maria tacet. ꝛ ꝓ ea lo
quit̃ xp̃s. Videat ẽ maria quẽadmodũ va/
cet ꝛ videat qm̃ ſuauis ẽ dñs. Videat inq̃.
q̃ deuota mẽte. q̃ trãq̃llo ſedeat aĩo. ſec⁹ pe/
des ih̃u ꝓuidẽs aĩo ſp i ɔſpectu ſuo. et ꝟba
ex ei⁹ ore excipiẽs. cui⁹ affect⁹ amabil̃. ꝛ eloq̃
um dulce. Diffuſa eſt eñi grã i labijs ei⁹. et ẽ
ſpecioſus forma p̃ filijs hoĩm. imo ſup oẽm
gl̃iam angl̃oꝝ. Gaude ꝛ grãs age maria q̃
ꝑtẽ optimã elegiſti. Beati ei oculi q̃ vidẽt q̃
tu vides. ꝛ aures q̃ merẽt̃ audire q̃ tu audis
Beata plane q̃ venas diuini ſuſurrij ꝑcipiſ
in ſilẽtio. in quo vtiqꝫ bonũ eſt homini do/
minũ expectare. Simplex eſto non tñi ſine
dolo ſꝫ etiã abſqꝫ multiplicitate occupatio/
nũ vt tecũ ſit ſmocinatio ei⁹. cui⁹ ꝛ vox dul/
cis ꝛ facies decora. Vnũ cauẽ ne incipias
abũdare in ſenſu tuo ꝛ vel ſapi⁹ ſape q̃ opoꝛ
tet. ne forte dum lucẽ ſectaris impingas te/
nebras illudente tibi demonio meridiano.
Huculqꝫ Bern̄. Vidiſti qm̃ ɔtẽplator dꝫ
oĩa dimittere occupatões ꝛ exercitia corpa
lia. q̃ occupatõ rete̅ opponit̃ vacatiõi. ꝛ ẽ vnũ
d̃ maiorib⁹ ipedimẽtꝫ q̃ poſſit hr̃e ɔtẽplator
nã plib⁹ mõis ipedit eũ. ꝛ ñ ſolũ cũ ẽ i occu/
patõe ſꝫ et p⁹ ea. ꝛ p̃mo r̃ddẽdo mẽtẽ ſolicitã
ꝛ iq̃etã circa id qđ fec̃ l̃ facere hꝫ. ꝛ ẽc ſ̃iunq̃n
do imagiatões ꝛ fãtaſmata q̃ ml̃tũ ipediũt
ɔtẽplatẽ. De q̃tuor ipedimẽtꝫ ɔtẽplatõis

Capitulum.lvij.

Unc vtiq̃ȝ videam⁹ q̃ ipediũt ↄtēpla
n tionē. Sũt aũt ipedimēta ei⁹ q̃tu-
oꝛ. de q̃bꝰ ſic dĩt bern̄.xxiij. Can̄. In
h archanũ ↄtēplatõis ⁊ i h ſanctuariũ dei ſi
quē foꝛte nr̄m aliq̃ hora ſic rapi ⁊ ſic abſcõdi
ↄtigerit vt mīme aduocet aut pturbet l' ſen-
ſus egēs vl' cura pũgēs. vl' culpa moꝛdēs. l'
certe ea q̄ difficili⁹ amouent irruētia imaginũ
coꝛpoꝛeaꝝ fantaſmata. poterit q̃dē hic cum
ad nos redierit gl'iari ⁊ dicere. Introduxit
me rex ī cubiculũ ſuũ. Hucuſq̃ȝ Bern̄. Pri-
mũ igit' impedimētũ dĩt q̄ ē ſenſus egēs. ſcȝ
coꝛpis. Int'm̄ eñ aīa ad coꝛp⁹ afficit' q̄ ea i alt'
q̃ ſui pte vl' ſenſu defectũ notabilē patiente
ↄtēplari nõ delectat. Tpe igit' infirmitatȝ n̄
eſt loc⁹ ↄtēplatõis niſi dn̄s facerȝ de gratia
ſpeali. Sil'r ↄtingit cũ valida fames vl' ſitis
vl' frig⁹ iminet vl' aliđ coꝛpis impedimentũ
Scđm impedimētũ dĩt q̄ ē cura pũgēs. i. ſo
licitudo curaꝝ ⁊ occupationũ. ⁊ h ſatȝ pt eē
claꝝ p auctates ſup̄ primo poſuas. Idē eti-
am Bern̄. pluriorib⁹ v̄bis narrās ipedimē-
ta ↄtēplatõis i q̃rto ſmõe de aſſumptione
dn̄e. Int' alia dĩt q̄ ſic pulūis inuect⁹ i oculũ
coꝛpalē impedit viſũ. ſic cura terrenoꝝ actu-
um ocl'm itelligētie ↄfundit. atȝ a ↄtēplatõe
veri lumis excludit. Tertiũ ipedimētũ dĩc.
q̄ ē culpa moꝛdēs. i. pctm̄. ⁊ h duob⁹ modis
pt ↄtingere. Primũ cũ pctm̄ eſt i aīa. Scđo
cũ ſuit ⁊ deletũ eſt p ↄtritiõȝ ⁊ ↄfeſſiõȝ. ſed in
memoꝛia reuocat'. vtrũq̃ȝ ei impedit ↄtēpla
tionē. vt ī eodē ſmõe refert ſic int' alia dicēs
Qꝛ ſic tenebre ipediũt viſũ coꝛpalē. ſic pctm̄
cũ eſt in aīa ipedit ipaȝ qꝛ tenebroſa ē (ſȝ ad
ↄtēplādũ req̃rit' puritas ⁊ pulcritudo aīe)
⁊ ſic tũc nõ ē loc⁹ ↄtēplatõi. Sil'r ſic ſanguis
vl' humoꝛ ↄcret⁹ fluēs i ocl'm ipedit viſũ. ſic
pctm̄ cũ redit i memoꝛiā ifluit ī aīaȝ ⁊ ipedit
viſũ ei⁹. ⁊ ꝓpterea cauere debes tpe ↄtēplatõ-
nis cogitare ſup pctis. Di q̃dē tpe nos de-
bem⁹ pctõres reputare. ſȝ ſignant' n̄ dēmus
cogitatõȝ nr̄aȝ reflectere ſup aliq̃ vl' aliq̃bus
pctis tpe q̃ volum⁹ ↄtēplare. Et de h idem
Bern̄. ſic dĩt. lvij. ſ. Can̄. Dēm⁹ q̃ȝ mariam
ↄtēplātē in ill' q̃ pceſſu lõgioꝛȝ tpis coopāte
gr̄a dei i aliq̃d meli⁹ ⁊ leti⁹ pficere poterunt:
qñ iā de indulgētia p̄ſumētes. nõ tā v̄ſari in
ter ſe ſolicitr ſũt triſtē imaginē pctõꝝ q̃ȝ cer-
te in lege dei meditari die ac nocte inſatiabi-
liter ₒlectari. interdũ etiā reuelata facie glo-
riā ſpõſi cũ ineffabili gaudio ſpeculātes in

eandē imaginē trāſfoꝛmāt' ⁊ ď claritate i cla
ritatē tāq̃ȝ a dn̄i ſpũ. Hucuſq̃ȝ Bern̄. Quar-
tũ impedimētũ dĩt q̄ ſũt fantaſmata coꝛpo-
reaꝝ imaginũ. ⁊ h ē difficili⁹ aliȷs ſup̄dictȝ. ⁊
ꝓpterea ↄmēdat' int'm̄ i h ſtatu ſolitudo. Opȝ
eñ ↄtēplātē eē mutũ ⁊ ſurdũ ⁊ cecũ. vt videſ
nõ videat. audiēs nõ itelligat nec loq̃ dele-
ctet'. h ē vt ita ſit abſtract⁹ ab his trāſitoꝛiȷs
⁊ ita deo ↄiūct⁹ q̄ audiēdo. vidēdo. loq̃ndo
nõ minuat curſũ ſuũ. ſȝ fugiat q̃ȝtũ pt. ⁊ ſi qñ
neceſſitas ad id cogit. nõ ſecũ repoꝛtet ima
gines q̄ p has feneſtras intrāt ad aīaȝ nr̄aȝ
Uñ nõ dȝ ↄtēplatiu⁹ ſic actiu⁹ obſuare mo-
res alioꝝ ne inde fantaſmata repoꝛtȝ. Mul-
to ḡ magȝ tu debes a ſeculariũ collocutõne
ceſſare q̃ȝtũcũq̃ȝ ↄiūcti ſint vt inde replicē
monũ. Si qñ etiā obediētia vl' neceſſitas l'
obſequiũ vl' recreatio ad aliq̃d laboꝛādũ vl'
opandũ te ipellit. fideli' facias. ſȝ nõ ſic ad-
hereas volūtate vl' delectatõe vt inde repoꝛ
tes imagines. ne poſtea deo vacās ipediatȝ
De q̃ ſic ait Bern̄. xxx. c. ad frēs de mõte dĩ.
Aliq̃d opandũ eſt manib⁹ qđ inuigi ſolet. n̄
tā q̄aīm delectādo detineat ad hoꝛā q̃ȝ qđ
ſpũalib⁹ ſtudiȷs delectatiõȝ ↄſuet ⁊ nutriat
ī n q̃ ſi remittat' ad hoꝛā anim⁹ nõ reſoluat'.
vñ ſe facile moꝛ vt ad ſeipm̄ redeundũ viſũ
fuerit expedia t abſq̃ȝ ↄtrouerſia inherētȝ vo-
lūtatis abſq̃ȝ ↄtagio ↄtracte delectatõis vl'
memoꝛie imaginātis. Nõ eñ vir ꝓpter mu-
lierē ſȝ mulier ꝓpter viꝝ. nõ ſpũalia exercitia
ꝓpt' coꝛpalia. ſȝ coꝛpalia ꝓpt' ſpũalia. ꝓpterea
ſic viro creato collatũ vl' cõpatũ eſt ei adiu-
toꝛiũ ſil'e ſibi ex ipa bõis ſuba. ſic cũ in adiu
toꝛiũ ſpũalis ſtudiȷ neceſſaria ſint coꝛpalia.
non tñ in h ſp eque ↄuenire videnť ſilitudi-
ne ⁊ affinitate. Sic meditari qđ ſcribat' vel
ſcribere qđ legat'. Sub diualia tamen exer-
citia ſic ſepe etiā ſpiritũ exhauriũt vt cũ gra-
uiori ruraliũ operũ exercitio ſit magna con
tritio coꝛpis vſq̃ȝ ad cõtritiõem vel humili
tatē coꝛdis. ⁊ fatigationis ſue preſſure expri
munt ſepe vehemētioꝛis affectũ deuotiõis
Seru⁹ tñ bon⁹ ⁊ prudēs ad ociũ ſepe ↄpat
laboꝛē. nec in eũ diſſoluit' ſȝ p eũ magȝ i ſeipȝ
colligit' q̃ ſp p̄ ocul' hũt n̄ tā qđ agit ſȝ quod
agēdo itēdit ois ↄſũmatõis attēdēs finem.
hucuſq̃ȝ ber. Uides q̃ȝ vigilāť cauere oȝ ne i
manualib⁹ laboꝛiȷs aīum occupes. Noui
enim in hoc q̃ȝtũ impedimentũ ↄtēplatõis
icurres ꝓpt' curā ſolitudinũ. Et h de ipedim-
tȝ ↄtēplatõis dicta ſufficiāt. Ex q̃b⁹ mãifeſte

apparere poteſt ꝙ̄ ſit nociua intricata curio/
ſita s. q̄ totā animā inficit ⁊ facit inquietā et
impurā. Q̄ etiā nociua ſit cupiditas ⁊ con/
gregatio rez. ⁊ ꝑ cōſequēs ꝙ̄ ſit ꝓcioſiſſima
bn̄dicta pauꝑtas. q̄ animā expeditā ⁊ purā
deo ꝯtinue repn̄tat. Non aūt te moueat vt
ſupra dixi. ꝙ ꝯtemplatiuꝰ ꝓximis nō intēdit
nā intēdit deo. ⁊ in eiꝰ dilectiōe actiuū exce/
dit. ſ3 actiuus excedit ꝯtemplatiuū in dile/
ctione ꝓximi. De q̄ dic̄ Bern̄. lx. Can̄. Dico
aūt ꝑ grām dei que in nobis eſt ⁊ ficꝰ nō h̄re
⁊ vineas. Ficus q̄dē q̄ ſuauiores in moribꝫ
ſunt. Uineas ꝟo qui ſpū feruētiores. Om/
nis q̄ ſe inter nos cōiter ſocialiterq̄ʒ hab3. ⁊
nō ſolū ſine querela ꝯuerſaᷓ inᷓ frēs. ſ3 etiā
cum multa ſuauitate fruendū ſe omībꝫ pre
bet in om̄i officio charitatꝫ. Quid eīn illum
vitē agere ficus ꝯuenientiſſime dicā. iā q̄ vi
nee ſūt ſeueriores nobis ꝙ̄ ſuauiores ſe ex/
hibēt in ſpū vehemēti agētes zelātes ꝓ di/
ſciplina vicia acerrime corripiētes. aptātes
ſibi cōuenietiſſime vocē illā. None qui ode
rūt te dn̄e oderā. ⁊ ſuꝑ ini. ⁊ tab. Itē zelꝰ do/
mus tue comedit me. Et mihi q̄dē illi in di
lectiōe ꝓximi. iſti ī dilectiōe dei eminere vidē
tur. Hucuſq̄ʒ Bern̄. Uides q̄m cōtēplatiui
ad q̄s maxīe ſpectat zelare ꝓ deo. ꝓferūtur
actiuis in dilectiōe dei. H̄ tn̄ diſcrete itellige.
q2 nūq̄ʒ cōtēplatiuꝰ ꝓximi caritatē omittit.
ſ3 ꝓncipaliꝰ intēdit deo ⁊ ſecūdario ꝓrio. ꝙ̄/
uis h̄ ipm̄ determinatōʒ recipiat. Nā rudiſ
⁊ incipiētis cōtēplantꝫ eſt oīno ꝙ̄ ſtrictiꝰ po
teſt ſoli deo vacare ⁊ ī ſolitudine mētis ⁊ eti
am corꝑis ſi pōt manere vt etiā zelū dei ⁊ ſe
ipm̄ ⁊ ꝓximū vel zelo dei negligere videaᷓ.
cū ipa ſolitudis naᷓa id req̄rat. ⁊ maxīe q̄n/
do ſpōſi viſitatōe ⁊ frequētia locū daᷓ. alias
eīn de facile poſſet eradicari. Cū ꝟo iā perfe
ctus ⁊ ſublimatꝰ eſt ꝑ lōgū cōtēplatōis exer
citiū. tūc ꝓ deo fortiᷓ zelat ⁊ ꝓ aīe ſalute. vt
habuiſti ſupra ex ſmone Bern̄. xviij. Can̄.
in hoc tractatu. ſ. quō cōtemplatiua ꝓcedit
ſecundā ꝑtē actiue. Cū ꝟo neceſſitas immi
net. quilibet cōtēplatiuꝰ quomōcūq̄ʒ incipi
ens ꝓ charitate ꝓximi ociū intermittit. Un
de idē Bernardꝰ ſic dicit. l. Can̄. Orantē de
niq̄ʒ hominē deo loq̄ quis dubitet. Quoti/
ens tamē caritate iubēte abducimur ⁊ auel
limur ꝓpᷓ eos qui noſtra indigent opera vᷓl
loquela. quotiēs pie cedit negocioꝝ tumul
tibꝫ pia quies. quotiēs bona cōſciētia poni/
tur codex vt ogi manuū inſudeᷓ. quotiēs ꝓ
adminiſtrādis terrenis iuſtiſſime ipis ſup/
ſedemus celebrādis miſſarū ſolenniis. Or
do ꝑpoſterus. ſed neceſſitas nō habet legē.
Hucuſq̄ʒ Bern̄.

Uita ꝯtemplatiua ꝓferᷓ actiue.
Capitulū. lviij.

q Uia ꝙ̄ in ꝓcedēti auctoritate Bern̄.
ex ſmone. lx. Can̄. habuiſti ꝙ ꝯtem/
plātes ꝓferunᷓ actiuis in dilectione
dei. videᷓ ꝙ ꝯtemplatiua ꝓferaᷓ actiue. De
quo idē Bern̄. ſmone. v. de aſſumptōe dn̄e
ſermo incipit Intrauit Ih̄s. ſic dicit. Quid
tn̄ ſibi vult fratres ꝙ optimā partē Maria
dr̄ elegiſſe. Ubi iā erit ꝙ aduerſus eā ꝓferre
ſolemꝰ. ſi quādo forte adminiſtrātis Mar
the turbatiōem in eq̄tate iudicare volue/
rit. Melior eſt iniq̄tas viri ꝙ̄ benefaciens
mulier. vbi erit illud. Si q̄s mihi miniſtra
uerit honorificabit eū pater meꝰ. ⁊ illō. Qui
maior eſt veſtꝝ erit miniſter veſter. Poſtre/
moq̄ʒ ꝯſolatio eſt laborāti quaſi in eꝰ ſuggil
latione ꝑtē ſororis attollere. Unū igiᷓ arbi
troꝛ e duobꝫ. vt aut de electione maria lau/
deᷓ ꝙ ꝑs ipa ꝙ̄tum in nobis eſt ſit in omībꝫ
eligēda. aut certe vt neutꝝ deſiuiſſe dicatur.
nec in ꝑtē aliquā ꝓcipitaſſe ſniam. ſ3 ad obe
dientiā ꝓceptoris in vtrūlibet ſit ꝑata. Quiſ
eīn ſic̄ dauid fidelis egrediēs ⁊ ingrediēſ ad
impiū regis. Deniq̄ʒ inq̄t. ꝑatū coꝛ meū nō
ſemel tm̄. ſ3 ⁊ ſecūdo ⁊ vacare tibi ⁊ ꝓximis
miniſtrare. Hec plane ꝑs optima que n̄ au
ferᷓ hec mēs optima q̄ nō mutabiᷓ quocū/
q̄ʒ vocaueris eā. Bonū eīn acquirit gradū q̄
bene miniſtrauerit. forte meliorē. qui bn̄ va
cauerit deo. optimū aūt q̄ ꝑfectꝰ eſt ī vtroq̄ʒ
Unū aūt dico adhuc ſi tamē id de martha
licet ſuſpicari. None eīn q̄ ī ocioſam reputaſ
ſe videᷓ ꝙ̄ ſibi dare petiit adiutricē. S3 car
nalis eſt ⁊ omīno nō ꝑcipit ea que ſunt ſpūs
dei. ſi q̄s forte vacantē aīam ſuā de vacatiōe
redarguit. Audiat ꝙ̄ optimā eſſe hanc ꝑtē q̄
maneat in eternū. Nunq̄d eīn nō rudis qō
ammō videᷓ aīa q̄ diuine ꝯtemplatiōis pe/
nitus expers illā intrauent regionē. vbi h̄
vnū oīm opus. vnū ſtudiū. eadē vita. Item
xl. Can̄. Duo quedā in intētōe quā faciē aīe
dixīmꝰ neceſſario requirunᷓ. res ⁊ cauſa. id
eſt. q̄d intēdas ⁊ ꝓpᷓ q̄d. Ex his ſane duobꝫ
aīe vᷓl decoꝛ vᷓl deformitas iudicaᷓ. Et īfra.
Porro intēdere in aliud ꝙ̄ in deū. tn̄ ꝓpᷓ de
um nō ociū marie ſed marthe negociuʒ eſt.
Abſit autē vt que h̄mōi eſt quicq̄ʒ dixerim

illã hr̃e difforme. nec tñ ad pfectũ affaueriz
puenisse decorẽ. Quippe q̃ adhuc sollicita ẽ
ꝛ turbata erga plima. ꝛ nõ p̃terenoꝝ actuũ
vel tenui puluere nõ respgi. Que tã cito faci
leq3 detergeret vl' in hora sancte dormitiõis
casta intẽtio ꝛ bone ↄsciẽtie interrogatio in
deũ. Igit̃ solũ inq̃rere deũ, ꝑpter ipm solum
h plane est vtrãq3 bipartite intẽtionis faciẽ
hr̃e pulcerrimã. atq3 id ꝑprimũ ac spãle spon
se cui merito singulari p̃rogatiua audire cõ
uenıat. pulcre sunt gene tue sic̃ turturꝫ. Idẽ
in ep̃la ad frẽs de mõte dei. Solitudo ꝛ re
clusio noia miserie sunt. Cella aũt nequaq3
debet esse reclusio necessitatꝫ. s3 domicilıuz
pacis. hostiũ clausum nõ latebre s3 secretuz
Cũ q̃ em̃ de⁹ est. nunq̃3 min⁹ est sol⁹ q̃3 cũ so
lus est. Tũc em̃ fruit̃ gaudio suo. tũc ipe su
us est ad fruendũ deo in se ꝛ se in deo. Tũc
in luce veritatꝫ in sereno mũdi cordis vltro
patet sibi pura ↄsciã. ꝛ libere se infundit af-
fecta de deo memoria. ꝛ vel illumiat̃ intelle-
ctus ꝛ bono suo fruit̃ affect⁹. vl' libere scip3
defleт hũane fragilitatꝫ defect⁹ ꝑpter hoc f̃3
formã ꝑpositi vr̃i habitãtes in cellis. postq3 ĩ
ecl'iis excluso a vob̃ toto seculo. totos vos ĩ
clusistis cũ deo. Idẽ in eadẽ ep̃la. Ociũ nõ
est vacare deo. imo negociũ negocioꝝ. Huc
usq3 Bern̄. His auctoritatib3 videt̃ q̃ vi
ta ↄtẽplatiua p̃fera t̃ actiue. ꝛ etiã3 alias au-
ctoritates habuisti ĩ h tractatu. q̃ ad hoc ip3
faciũt. ꝛ etiã supra sub cap̃lo quõ dñs fugit
qñ turbe voluerãt eũ facere regẽ. ex ꝟmone
xxxij. Cañ. Que aũt sit maioꝛꝫ meriti de⁹ no
uit Credere tñ q̃ q̃ maiori amore fert̃ magꝫ
meret̃. s3 in ↄtẽplatiua videt̃ q̃s magꝫ affici
ad amorẽ. ꝛ valde magnũ est speculari deũ
frui deo. ↄuersari cũ deo. ꝛ ei⁹ cognoscere vo
luntatẽ q̃ ad ↄtẽplatiuũ spectãt. Hec em̃ est
degustatio mercedis patrie q̃3uis impfecte
ꝛ raro. Et h videt̃ tenere sancti. s. q̃ ↄtẽplati
ua sit maioꝛꝫ meriti q̃3 actiua. S3 q̃cq̃d sit.
dñs vult de vtrisq3. ꝛ sic̃ multa in vno corpe
mẽbra nõ eundẽ actũ hñt. ita nos multos ĩ
eccl'ia multꝫ modis dño s̃uire oportꝫ. et nõ
oib3 idẽ spũs dat̃. s3 aliĳ dat̃ ꝟmo sapiẽtie ꝛc̃
Unusq̃sq3 igit̃ in ea vocatõe in q̃ vocat⁹ est
maneat. ꝛ q̃ apt⁹ est ↄtẽplatõi moret̃ in ea. q̃
ꝑo misterio ꝑprimoꝝ exerceat se in ipo. Naz
ꝛ dñs sic̃ hic dixit de maria q̃ optimã ꝑtem
elegit. ita cũ petro suas oues recõmendauit
sub sui amoris examĩe trib3 ei vicib3 h impõ
sit. Et h sensu põt intelligi qd̃ Bern̄. scribit
ꝟmone. iij. in assumptiõe dn̄e dicẽs. Susci-
piat martha dñm in domũ cui nimirũ cre-
dita dispẽsatio est dom⁹. Suscipiant ceteri
coadiutores ei⁹ singuli ꝑ q̃litate ministerij
excipiãt xp̃m. seruiãt xp̃o. mistrẽt ei ĩ mẽbris
suis. Ille infirmis fratrib3. ille paupib3. ille
in suscipiẽdis hospitib3 ꝛ pegrinis. qbus ita
sollicitis circa frequẽs misteriũ. Videat ma
ria q̃3tũ ad dñm vacet ꝛ videat qm̃ suauis ẽ
dñs. Huc usq3 Bern̄. Tu igit̃ q̃ stat⁹ tu⁹ il-
lud exigit. ↄtemplatiuã totis virib3 assume
ꝑmissa actiua moris. ꝑ quã ꝑuenit̃ ad ipam
Et gaude ꝛ grãs age dño ihũ q̃ ad hãc ꝑ
tem vocauit quã optimã esse dixit.

Ex trib3 causis ↄtemplatoꝛ reducit se ad
actiuã. Itẽ de eo q̃ fides sine opib3 mortua
est. Capitulum. lix.

q Uanuis aũt pluries supra tactũ sit
q̃ ↄtemplatoꝛ soli deo vacare debet
ac cetera omittere. hoc scias genera
liter esse veꝝ. s3 nõ semꝑ. Nã trib3 ex causis
a iocũda ↄtemplatiõe se ad temp⁹ separat et
se recipit in actiuã. Una causa est ꝑpter lucꝝ
animaꝝ vt habuisti supra quõ ↄtemplatiua
ꝑcedit secundã p̃te actiue. ex ꝟmonib3. xviij.
ꝛ. lxij. Cañ. Dicit etiã idẽ Bern̄. sic. lxj. Cañ.
Surge amica mea ꝛ spõsa mea ꝛ veni. Cõ-
mendat spõsus multã dilectionẽ suã iteran
do amoris voces. Nã iteratio. affectiõis ex
pressio est. Et q̃ rursũ ad laborẽ vinearũ di-
lectã sollicitat. ostẽdit q̃3 sit de animaꝝ salu-
te sollicit⁹. Nã vineas aĩmas esse iã audistis
Spõsam tñ nunq̃3 vt memini in toto h ope-
re adhuc nomiaui. nisi modo cũ ad vineas
itur cũ vino charitatis approꝑinquat̃. Huc
usq3 Bern̄. Sciẽs g̃ sponsa voluntatẽ spõ
si zelãtis animaꝝ salutẽ. exit ad temp⁹ vide-
licet cũ est necessariũ ad ipam opandã. ꝛ po
stea redit ad ipam ↄtẽplatiõ3. Alia cã inter-
mittende cõtemplatiõis est ratione officij ĩ
minentis. Nã cũ prelatus subditorũ neces-
sitatib3 intẽdere habet. omittit tũc ↄtempla
tionẽ. De quo idẽ Bernardus de seipo lo-
quens ad monachos suos q̃ q̃nq3 nimium
infestabãt eũ. sic dicit. lxij. Cañ. Rara satis
mihi ad feriandũ a superuenientib3 ↄcedit̃ ho-
ra. supsedeo ne magis impatiẽtie exemplũ
videar dare infirmis. pusilli em̃ domini sũt
in eum credẽtes. nõ patiar vt ex me scanda-
lum patiãtur. nõ vtoꝛ hac potestate. magis
autẽ ipi me vtantur vt libet. tantum vt sal-
ui fiant. parcent mihi si nõ pepercerint. ꝛ tũ

eo poti⁹ requieſcã ſi nõ me inquietare timu
erint ꝓ neceſſitatibꝫ ſuis. gerã eis morem ꝗ
ad potero. z in ipſis ſeruiã deo meo ꝗꝫdiu fu
ero in charitate nõ ficta. Nõ querã que mea
ſunt. nec qđ mihi eſt vtile iudicabo. ħ ſolum
depꝛecoꝛ vt fiat acceptũ eis fructuoſumqꝫ mi
niſteriũ meũ ſi forte mihi ex hoc inueniam i
die mala miſericoꝛdiã in oculis patris coꝛ.
Jdẽ ad vtrãqꝫ cauſam de ꝑdictis. ſermone
lj. Cañ. ſic ait. Loqr vobis expimentũ meũ
qđ expt⁹ ſum. ſi qñ ſane cõperi ꝓfeciſſe aliqſ
veſtꝝ ex meis monitis. tũc nõ piguit fateoꝛ
curã ꝓtuliſſe ſmonis, ꝓꝛio ocio z q̇eti. Cuꝫ
eñ verbi grã poſt ſermonẽ iracund⁹ q̇ſpiaꝫ
reperit mutat⁹ in mitẽ. ſupbꝫ in humilẽ. puſillanimis in fortẽ. Porro mitis. humil. fortis in ſua quiſpiã grã excreuiſſe. z ſeipo meli
oꝛ fact⁹ eſſe cognoſcit. ſꝫ z q̇ forte tepebant z
languebãt circa ſpũale ſtudiũ toꝛpentes et
doꝛmitãtes ad ignitũ eloquiũ dñi referbuiſſe z euigilaſſe vident. z q̇ deſerto fonte ſapientie foderãt ſibi ꝓꝓrie volũtatis ciſternas
nõ valẽtes aq̃s ꝯtinere, ꝓpterea ad oĩe iniũ
etum ġuato coꝛde vł arido murmurabant.
nullũ in ſe habẽtes deuotiõis humoꝛẽ. Di
inqꝫ cũ de roꝛe ſibi z pluuia volũtaria quaꝫ
ſegregauit de⁹ hereditati ſue refloruiſſe ꝓbant in ope obediẽtie. facti in oĩbꝫ voluntarij z deuoti. Nõ eſt dico vobis vñ ſubeat
mentẽ q̃ſi ꝓ intermiſſo ſtudio iocũde ꝯtemplatiõis triſticia. cũ talibꝫ fuero circũdatus
floribꝫ atqꝫ fructibꝫ pietatiſ. pa tiẽter aueloꝛ
ab infecũde rachelis amplexibꝫ. vt de Lya
mihi exuberẽt fruct⁹ ꝓfectuũ veſtroꝝ. mini
me ꝓrſus pigebit me intermiſſe q̇etis ꝓ cura ſmonis cũ video in vobis germinare ſe
men meũ atqꝫ augeri incremẽta frugum iuſticie veſtre. Charitas eñ q̇ nõ querit que
ſua ſunt id mihi iã dudũ facile ꝑſuaſit. nil. ſ.
deſiderabilium meoꝝ veſtris ꝑferre vtilitatibꝫ. Oꝛare legere ſcribere meditari z q̃ ſunt
alia ſpiritualis ſtudij lucra. hec arbitratus
ſum ꝓpter vos detrimẽta. Hucuſqꝫ Berñ.

Tertia cauſa intermittẽde ꝯtemplatiõis
eſt quãdo moꝛe ſuo recedẽte ſpõſo non ſentit aĩa ſolitas ꝯſolatiões. Uadit eñ z redit ſpõſus ꝓ ſuo velle, put habit ſti in caplo
xxxvj. quõ dñs fugit qñ turbe zc. Cũ igitur
recedit aĩa languet ex deſiderio ei⁹. z toto
conatu ſuo reuocat eũ dicẽs cũ ſponſa in cãticis. Reuertere dilecte mi. Si nec tunc redit inuocat ſodales ſpõſi, id eſt, angelos in
auxiliũ ſuũ z dicit. Adiuro vos filie hieruſalem. vt ſi videritꝭ dilectũ meũ nũcietis ei q̇a
amoꝛe langueo. Si vo nec ſic redire dignatur aĩa ſciẽs voluntatẽ ſpõſi. reducit ſe in
actiuã. vt vel ſic fructificet ſpõſo. Nõ eñ decet ꝯtemplatoꝛẽ eſſe deſidioſum. Dicit igit
tũc ſpõſa. Fulcite me floribꝫ ſtipate me malis. q: amoꝛe langueo. De ħ ſic ait Bernardus. Fidẽ floꝛẽ. fructũ actũ intellige. nec incõgrue vt opinoꝛ tibi videbit ſi aduertas
quõ inſtar floꝛis neceſſario ꝑcedẽtꝭ fructũ.
bonũqꝫ op⁹ fide opoꝛteat ꝑueniri alioquin
ſine fide impoſſibile eſt placere deo. Paulo
atteſtãte. magis autẽ eque ipo docẽte. Oĩne
qđ nõ eſt ex fide etiã peccatũ eſt. Itaqꝫ nec ſine floꝛe fructũ. nec ſine fide op⁹ bonũ. ſꝫ z fides ſine opibꝫ moꝛtua eſt. ſicut inutiliter q̃ꝫ
flos apparet vbi nõ ſequit fruct⁹. Igit ex bonis opibꝫ fides non ficta radicabit. recipiet
ꝯſolationẽ mens aſſueta q̇etis quotiẽs ſibi
lux vt aſſolet ꝯtemplatiõis ſubtrahit. Quiſ
enim nõ dico cõtinue ſꝫ vel diu dũ in ħ coꝛpoꝛe manet lumine cõtemplatiõis fruitur.
At quotiẽs vt dixi coꝛruit a cõtemplatiua.
totiẽs in actiuã ſe recipiat. Inde nimiꝝ tan
q̃ꝫ e vicino familiari⁹ redit in idipm. quoniã
ſunt inuicẽ cõtubernales he due. z cohabitant pariter. Eſt quippe ſoroꝛ marie Martha. Neqꝫ eñ z ſi a cõtemplatiõis lumie cadit. patit tamẽ vlla ten⁹ ſe incidere tenebras
peccati ſeu ignauiã ocij. Sane in luce bone
opationis ſe retinẽs. vt ſcias etiã opera lucꝫ eſſe. Luceat lux veſtra inquit corã hominibꝫ. quod nõ dubiũ de operibꝫ fuiſſe dictũ
que homines poterãt intueri. Hucuſqꝫ bernardus. He ſunt igit tres cauſe ꝓpter quas
cõtemplatoꝛ a iocũda cõtemplatiõe recedit.
z ſe recipit in actiuã. q̃uis inuitus in hac vltima ex diſpenſatiõe tamen diuina. z in qualibet earũ aduertere potuiſti ex auctoꝛitatibus Bernardi. ꝙ ad temp⁹ hoc facit z redit
ad cõtemplationẽ. Uñ hec ipſa ſunt in argumentũ ꝙ ꝯtemplatiua ꝑfert actiue.

c Ya deo gratias expediti ſum⁹ de tractatu ꝯtemplatiõis. Copioſa materia eſt z vtilis valde. in qua nõ ſoluꝫ
de ipſa ꝯtemplatiõe ſꝫ de multꝭ alijs z q̃ſi de
toto ſtudio ſpiritał exercitij poterꝭ edoceri.
Igr eã attẽte diligere z diligẽt ope adiplere
conerꝭ. nec tñ credas me tibi oĩa i ꝑdicto tractatu ſtuliſſe q̃ berñ. in tractat. ſed ſufficiant
tibi que dicta ſunt zc.

Quõ dñs d'xit iudeis q eccl'ia deuolue-
ret ad gẽtiles sub silitudine cultoꝝ vinee
qui filiũ dñi sui occiderũt. Ca. lx.

d omin⁹ ac redẽptor nr̃ zelãs aiaꝝ sa
lutẽ p qbꝫ venerat positur⁹ ꝛ suã. oĩ
bus modis nitebat̃ eas ad se attra-
here. ꝛ d inimicoꝝ faucibꝫ extirpare. Unde
qñqꝫ vtebat̃ ſmonibꝫ blãdis ꝛ hũilibꝫ. qñqꝫ
increpatorijs ꝛ duris. qñqꝫ exẽplis ꝛ silitudi
nibꝫ. qñqꝫ signis ꝛ ɣtutibꝫ. qñqꝫ minis ꝛ ter
roribꝫ. ꝛ variabat modos ꝛ remedia salutis
put expedire videbat p loco ꝛ tpe ac psonaꝝ
audiẽtiũ varietate. In h aũt loco fuit vsus
ↄ pncipes ꝛ phariseos ɣbis duris ꝛ exemplo
terribili ꝛ adeo iusto ꝛ ɣo q ipi idẽ ↄ se tule
runt sniam. Proponit eñ eis pabolam de
cultoribꝫ vinee q nũcios dñi venictes p fru-
ctibꝫ occiderũt ꝛ etiã filiũ ei⁹. Querẽs autẽ
q pena digni essent puniri ab illo dño. rñde
rũt. Malos male pdet. ꝛ vineã suã locabit
alijs agricolis. Ihs h approbans itulit sic.
Auferet̃ a vob regnũ di. i. eccl'ia. ꝛ dabit̃ gen
ti faciẽti fructũ ei⁹. i. gẽtilibꝫ. ex qbꝫ sum⁹ nos
ꝛ vniuersalis eccl'ia. Interposuit etiã exem-
plũ de lapide angulari q significabat ipm. ꝛ
debebat iudeos ↄfringere. Et tũc illi intel-
ligẽtes q de ipis pabola esset. nõ correcti sꝫ
magis irati sunt. q2 eos excecauerat eoꝝ mali
cia. Tũc aũt ↄspice ipm in pdictis humiliter
quidẽ sedentẽ int̃ illos phariseos. sꝫ cuꝫ au-
ctoritate loquẽtẽ ꝛ cũ potestate ꝛ vigore ɣtu
tis enũciantẽ eis casum ppriũ.

Quõ voluerũt Ihm cape in sermone
Capitulum. lxi.

f Icut mult̃ modis dñs ihs nitebat̃
opari iudeoꝝ salutẽ. ita ecõtrario illi
oĩbꝫ qbꝫ poterãt modis conabãt̃ ad
ei⁹ detractõꝫ ꝛ interitũ. Cogitauert̃ igit̃ eũ
decipe sꝫ defecerũt scrutãtes ſcrutinio. Mi
serũt aũt ex deliberato ↄsilio discipulos su-
os cũ familiaribꝫ herodis regis vt qrerent si
liceat dare cẽsum cesari an nõ. Cogitabãt ei
q ex h eũ redderent exosũ vl' cesari vl' turbe
iudeoꝝ. qr non possꝫ nisi ↄ se rñdere. At ipe
scrutator cordiũ cognoscẽs eoꝝ maliciã. rñ
dit q q ad deũ ptinebãt deo. ꝛ q ad cesarẽ ce
sari redderẽt̃. vocãs eos ipocritas. q verbis
blãdis aĩo fallaci loqbant̃. Illi g sua itẽtõe
fraudati cũ ɣecũdia recesserũt. Cõspice igr̃ at
tẽte ipm vt sup i generali traditõne hũisti. ꝛ
etiã ↄsidera h q ñ vult dñs q plati ꝛ dñi tpa
les i suo debito defraudẽt̃. vñ pctm̃ ẽ ꝛ inhi
bitũ nõ soluere pedagia ꝛ gabellas ꝛ decias
ꝛ datiua alia. q p tpales dños debite ꝛ eq̃li-
ter ordinant̃.

De ceco illumiato i hiericho ꝛ mlt̃a alia
Capl'm lxij.

b Enignissim⁹ dñs q ex nimia carita
te d sinu pris p nr̃a salute descendit
sciẽs q tps sue passiõis instabat ad
eãdẽ. ɣsus hierl'm se p ipa suscipiẽda pauit.
quã ꝛ diuitas tũc pdixit sꝫ nõ intellexerũt eũ.
Cũ igr̃ appropiq̃ret hiericho cec⁹ qdã sedẽs
iuxta viã ꝛ mẽdicãs. cũ itelligerꝫ a turbis eũ
inde trãsire. fortit̃ cepit clamare miaꝫ. ꝛ licet
icreparet̃ a turba ñ ɣecũdabat̃ nec tacebat.
Ad cui⁹ fidẽ ꝛ feruorẽ dñs ihs respiciẽs fec
eũ ad se adduci ꝛ dixit. Qui d vis vt faciã ti-
bi. O dulcissimũ ɣbũ. qd vis vt faciã tibi. et
cec⁹ ad eũ. dñe vt videã. Et pi⁹ dñs ↄcessit di
cẽs. Respice. ꝛ ceum illuminauit. Cõspice g
dñm ihꝫ ꝛ curialitatẽ ei⁹ diligẽt̃. Et ↄsidera
h de ɣtute fidei ꝛ orõis ꝛ q orõis iportuni-
tas ñ displicet do. imo placet. Sil'r hũisti d
d chananea. ꝛ ipe docꝫ in h codẽ ca q oportet
sp orare ꝛ ñ deficere. dãs exẽplũ d iudice a q
vidua ex iportunitate ipetrauit qd petebat
Alibi etiã dat exẽplũ d eo q d nocte como-
dauit panes ex iportunitate petẽtis. Et sic p
seuerãtibꝫ i petitõe fac dñs qcqd iuste ac de
bite petũt a deo vt dicat singul'. qd vis vt fa
ciã tibi. ꝛ fac. imo pl⁹ etiã sepe fac q petat̃ et
q audeat hõ petere. vt habes exẽplũ in Za
cheo. de q infra prio dicem⁹. Igit̃ p ↄstãti
habeas q qcqd fideli ꝛ pseuerant̃ peneris
a dño obtinebis. Nec ɣecũdari debes sicut
nec ille cec⁹ nec chananea nec zache⁹ ɣecun
dati fuerũt petere grãs. ꝛ eas obtinuerunt.
Sic nec nos ɣecũdari dem⁹ fuire do ꝛ pec
catũ dponere. ꝛ grãs nob necessarias postu
lare. Est nãqꝫ pudor ẽt ɣecũdiã ptinꝫ qñqꝫ
ad magnã ɣtutẽ. ꝛ qñꝫ ad magnũ viciũ. d q
sic dr Ber. i li. d laude noue milicie. c. xij. Est
pudor adducẽs pctm̃ ꝛ pudor adducẽs glo
riã. Bon⁹ pudor q peccasse aut certe peccare
ↄfunderꝫ. Et lꝫ ois hũan⁹ arbit̃ forte absit.
diuinũ tñ tãto ɣecũdi⁹ reuererꝫ aspcm̃. qnto
veri⁹ cogitas illũ pl⁹ q hoiꝫ puꝝ eẽ. tãtoqꝫ
eũ gui⁹ offendi a pctõre. qꝫto ↄstat lõgius eẽ
pctm̃ ab illo. Hmõi pculdubio pudor fu-
gat opprobriũ. pat glaꝫ. dũ pctm̃ oĩno ñ ad-
mittit. aut certe admissũ ꝛ penitẽdo punit ꝛ
ↄfitẽdo expellit. Sꝫ cũ gl'a nr̃a h ẽ testi. ↄscie
nr̃e. qd si qsqꝫ ↄfiti ↄfũdit̃. ꝛ inde compũgit̃

talis pudor pctm̄ adducit. ⁊ gliam de ꝯſci/entia ꝑdit. qn̄ malum qḋ ex ꝓfundo cordis cōpunctōe conat̄ expellere ⁊ pudor inepꝰ ꝯſtrictor labioꝝ oīno non ꝑmittit exire. O verecūdia expers rōnis. inimica ſalutꝭ. to/tius ignara honorꝭ ⁊ honeſtatis. ita ne ve/recundū eſt homī vinci a deo. ⁊ ꝓinde dicit̄. Humiliamini ſub potenti manu dei altiſſi/mi. Summū victorie genꝰ dīne cedere ma/ieſtati. ⁊ auctoritati mr̄is eccl'ie nō relucta/ri ſummꝰ honor ⁊ glia. O ꝑuerſitas nō pu/det inqnari. ⁊ ablui pedes pudet. Eſt pu/dor iuxta ſapientē adducēs gliam. ſi vide/licet peccare pudeat vl' peccaſſe. ⁊ ita vl' cer/ta glia nō carebit. reducēte nimirū pudore quē culpa fugauerat. Idem. lxxxvj. Cant. Neſcio an q̇cq̄ gratiꝰ verecundia aduerti in moribꝫ hoīm queat. q̄ eſt certe oīm orna/tus etatū. ſed tenere gr̄a verecūdie in tene/riori amplꝰ ⁊ pulchriꝰ enitescit. Quid ama/bilius verecūdo adoleſcēte. q̄ pulchra hec ⁊ q̄ ſplendida gēma moꝝ in vultu ⁊ vita a/doleſcētis. q̄ vera ⁊ mīme dubia. bone ſpei nuncia. bone indolis index. Uirga diſcipli/ne eſt illi q̇ pudēdis affectibꝫ imunēs lubri/ce etatis morꝰ actuſq; leues cohērceat ⁊ cō/primat inſolētes. Quid itaq; turpiloquiū ⁊ omnis deinceps turpitudinis verba fugi/tans. Uerecundia ſoror cōtinētie eſt. Nul/lum eque mā̄ifeſtum indiciū colūbine ſim/plicitatis. ⁊ iō etiā teſtis inocētie. Lampas eſt pudice mētis. fugit' lucens vt nil ī ea tur/pe vel īdecoꝝ reſidere attēptet. qḋ nō illa il/lico ꝓdat. Illa impugnatrix maloꝝ ⁊ ꝓpu/gnatrix puritatꝭ innate. ſpecial' glia ꝯſciētie eſt. fame cuſtos. vite decꝰ. ꝟtutis ſedes. ꝟtu/tum ꝓmitie. nature laus ⁊ inſigne totiꝰ ho/neſtatꝭ. rubor ipē genaꝝ quē forte inuexerit pudor q̄ntum gr̄e ⁊ decoris ſuffoſſo afferre vultui ſolet. Uſq; adeo germē animi bonū verecūdia eſt. vt ⁊ q̇ male agere nō verētur. videri tn̄ verecūdant̄. opa nimirꝝ tenebraꝝ ⁊ digna latebrꝭ occultātes. Quid tā amicū verecundo aīo q̄ ſecretū. Deniq; orare vo/lentes iubemur intrare cubiculuz vtiq; ſe/creti gr̄a. Illud q̇dē ad cautelā ne palā orā/tibꝫ nob laus hūana. orōnis furet̄ fructuz. fruſtret̄ affectū. ſed q̇d tā ꝓpriū verecūdie q̄ ꝓprias vitare laudes. vitare iactātiā. Quid tā indecoꝝ. marie adoleſcenti q̄ oſtentatio ſanctitatꝭ. Bona comitatio ſecure orōnis. ſūmittas verecūdiā. Hucuſq; Bern. Que

aūt in huiꝰ ceci ꝯſideratiōe veniūt. potes cō/ſiderare de duobꝫ alijs cecis tūc a dn̄o illu/minatis. ſ. qn̄ exiuit de hiericho. Iſte em̄ fu/it añ ingreſſum illumiāiꝰ. De illis autē dr̄ Matth. xx. ca. ⁊ Mar. x. vbi ponit̄ nomen vniꝰ. Nā eodē mō vt iſte clamauerunt ⁊ re/ſponſuz ⁊ lumē a dn̄o receperūt.

Qualiter dn̄s intrauit domū Zachee.
Capitulū. lxiij.

Cum dn̄s ieſus ingrediēs ciuitatez hiericho ambularet ꝑ eā zacheꝰ ꝓn/ceps publicanoꝝ hoc audiēs ⁊ de/ſiderans vehement̄ eū videre. nec valēs ꝓ/pter multitudinē turbe. qr ſtatura puſillus erat. aſcēdit in arborē ſicomoꝝ vt vl' ſic euz videre poſſet. Jeſus aūt cognoſcēs ⁊ acce/ptans fidē ⁊ deſideriū eiꝰ. dixit. Zachee fe/ſtinans deſcēde. qr hodie ī domo tua opor/tet me manere. Tūc ille deſcēdit ⁊ euz cum magno gaudio ⁊ reuerētia ſuſcepit. ac ei cō/uiuiū magnū ꝑparauit. Uidiſti curialitatē dn̄i ieſu. Plus dedit zacheo q̄ ipē deſide/raſſet. dedit ei ſeipm̄. qḋ ille auſus petere n̄ fuiſſet. Hic igit̄ habes de ꝟtute orōnis. Nā deſideriū maria vox eſt. ⁊ magna orō ē. Et iō dicit ꝓpha. Deſideriū paupeꝝ exaudiuit dn̄s. ꝑpara. cor. eoꝝ audiuit auris tua. Et Moyſi dixit dn̄s. Quid clamas ad me. cū ipē ore tūc taceret ſed corde loq̄ret̄. Cōſpi/ce ḡeū ſedentē. comedentē cū illis pctōribꝫ. poſuit ſe in medio mēſe cū zacheo. ⁊ aliquē ex illis honorās poſuit in capite. familiarit̄ ⁊ domeſtice ꝯuerſabat̄. vt eos ad ſe attrahe/ret. Cōſpice etiā diſcipl'os libent̄ cū eiſdem pctōribꝫ ꝯuerſantes. colloquētes cū eis. et eos ad bona opa ꝯfortātes. Sciebāt enim hāc eſſe voluntatē mgr̄i ſui. ⁊ ſalutē eoꝝ cu/piebant.

De ceco a natiuitate illuminato.
Capitulū. lxiiij.

Cum iret dn̄s ieſus hierl'm. vidit ce/cū a natiuitate cuiꝰ nomē dr̄ fuiſſe Cedoniꝰ. ⁊ inclinans ſe hūilis dn̄s fecit lutū de ſputo ⁊ liniuit oculos eiꝰ. mit/tens eū ad natatoriā ſyloe vt lauaret. Iuit ille cecus ⁊ oculos lauit ⁊ lumē recepit. Qḋ miraculū fuit ſolēnit̄ examiātū ab illis ma/liuolis. ⁊ ceſſit in ꝯfuſionē ipoꝝ. Uide hiſto/riā euāgelij. qr ſatis plana et pulchra ē. In ꝑdictis aūt ꝯſpice dn̄m ihm iuxta generalē traditionē tibi datā. ⁊ ꝯſidera q̄ magna fu/it huiꝰ ceci gratitudo. qr ita viriliť ⁊ ꝯſtant̄

defendit partez dñi ihu ante ipos pncipes maiores iudeoꝝ. nec in vno ꝟbo pepcit eis cũ eũ adhuc ñ vidiſſet dñm ieſum. Multũ cõmendabil' eſt virt⁹ gratitudis ⁊ deo accepta. ⁊ deteſtabile viciuz ingratitudis. De q̃ materia ſic dicit Bern̄. ſmo. l. Cant. Diſce ad ſingula dona grãs agere. Diligent' inq̃t ꝯſidera que tibi apponunt'. vt nulla vicz dei dona a debita gr̃aꝝ actione fruſtrent'. Non grãdia. nõ mediocria. nõ puſilla. denicꝫ iubemur colligere fragmẽta ne pereãt. i. non mĩma b̄nficia obliuiſci. Nunquid nõ perit qḋ donat' ingrato. Ingratitudo inimica ẽ anie. exinanitio meritoꝝ. virtutũ diſperſio. bonoꝝ ꝑditio. Ingratitudo eſt vent⁹ vrẽs ſiccans ſibi fontẽ pietatis. rorẽ miſcḋie. fluenta gratie. Hucuſcꝫ Bern̄.

Quõ dñs fugit de templo ⁊ abſcõdit ſe qñ iudei voluerunt eũ lapidare.

Capitulũ. lxv.

e Ece modo incipiũt myſteria paſſionis dñi. Vñ raro ãmodo auctes adducam. vt circa paſſionẽ ⁊ ei⁹ ꝑambula poſſem cõmodi⁹ ĩmorari. Dũ ḡ q̃daz vice dñs ieſus p̄dicaret in tẽplo. ⁊ diceret inter alia. Si q̃s ſermonẽ meũ ſuauerit mortẽ nõ guſtabit ineternũ. Et illis r̄ñdentibꝫ ergo tu es maior p̄re nr̄o abraaz q̃ mortu⁹ eſt. Dixit dñs ih̄s. Antecꝫ abraam fieret ego ſum. Ex q̃ verbo ſumẽtes occaſionẽ q̃ſi impoſſibile vel mendaciũ loq̃ret'. tulerunt lapides vt lapidarẽt eũ. Ip̄e vero abſcõdit ſe. ⁊ exiuit de tẽplo. nõdũ em̄ venit hora paſſionis ſue. Cõſpice ḡ bñ h̄ eũ cũ dolore vehementi. quõ dñs oĩm ſic vilipendebat' ab illis neq̃ſſimis ſeruis. ⁊ quõ volens eoꝝ furori cedere abſcondit ſe in aliq̃ loco templi poſt aliquã columnã vel int' aliq̃s ꝑſonas. Intuere ip̄m ⁊ diſcipulos meſte ⁊ inclinato capite tancꝫ imbecilles ⁊ debiles recedẽtes.

Quõ alia vice voluerũt lapidare ieſum.

Capitulũ. lxvi.

c Um quadã alia vice in feſto encenioꝝ. i. in feſto dedicatiõis tẽpli dñs ieſus eſſet in portieu ſalomonis circũdederunt eũ lupi illi rapaces cum furore maximo ſtridẽtes dentibꝫ dicẽtes. Vſcꝫ q̃ tollis anĩas nr̄as. Si tu es chriſt⁹. dic nobis palã. At mitiſſim⁹ agn⁹ humilit' reſpondit eis dicẽs. Loquor vob̄ ⁊ nõ creditis mihi. Opera q̃ ego facio in nomĩe patris mei teſtimoniuz ꝑhibent de me. Conſpice ip̄m nunc bñ ꝑ deo ⁊ totũ negociũ. Ip̄e quidez eis humilit' loquebat'. Illi vero cuz furore caninis latratibꝫ ꝑſtrepebãt in eũ ex omni parte ſic eũ circũdabant. Tandẽ nõ potuerũt occultare venenũ cordis. Acceperũt igitur lapides vt iacerẽt in eũ. Sed dñs ih̄s nihilomin⁹ blando ſmone locut⁹ eſt eis dicens. Multa bona opa oñdi vobis. propẽ qḋ eoꝝ opus vultis me lapidare. Et illi inter alia. q2 tu hõ cũ ſis facis teip̄m deuz. Vide mirabilẽ inſaniã. Ip̄i volebãt eũ ſcire chriſtum. ⁊ q2 ꝟbis ⁊ opibꝫ hoc cõprobabat. volebant eũ lapidare. nec aliquã excuſationez hr̄e pñt. q̃n potuerunt ⁊ debuerũt credere dñm ieſum fuiſſe filiũ dei. Quia ꝟo necduz venerat hora ei⁹ exiuit de manibꝫ eoꝝ et receſſit trãs iordanẽ ad locũ vbi iohẽs baptizauerat. q̃ diſtat a hierl'm ꝑ. xviij. miliaria. ⁊ ibi ſtabat cũ diſcipul' ſuis. Conſpice ḡ tam eũ cꝫ diſcipulos ꝯtriſtatos recedere. et eis cõpatere toto poſſe.

De reſuſcitatione lazari. Cap. lxvij.

p Reſens miracl'm valḋ celebre multũcꝫ ſolenne cũ deuotõe meditãdũ occurrit. ⁊ iḋ ſic te attentã exhibeas ac ſi p̄ñs fuiſſes his q̃ hic dicta vl' facta fuerunt. ⁊ libent' ꝯuerſeris. nõ ſolũ cũ dño ieſu ⁊ diſcipulis ei⁹. ſed etiã cũ iſta benedicta familia ſic dño deuota ⁊ a dño dilecta. ſ. lazaro. martha ⁊ maria. Languẽte igit' lazaro ſorores ei⁹ p̄dicte q̃ familiariſſime dño erant. ad eũ miſerũt ad locũ in quẽ receſſerat. ſ. trãs iordanẽ. vt in ſupiori tractatu cõtinet'. dicẽtes. Lazar⁹ frat' nr̄ quẽ amas infirmat'. Et ampli⁹ nõ dixerũt. vel q2 h̄ ſufficiebat amãti ⁊ bñ intelligenti. vl' q2 timebãt ip̄m ad ſe vocare cũ ſcirẽt maiores iudeoꝝ inſidiari eidẽ ⁊ cupe mortẽ ei⁹. Dñs aũt ieſus audito nuncio ſiluit ꝑ duos dies. et p⁹ dixit diſcipul' int' alia. Lazar⁹ mortu⁹ eſt. et gaudeo ꝓpt' vos. q2 nõ erã ibi. Vide mirabilẽ bonitatẽ ⁊ dilectionẽ dñi. ac ſolertiã circa diſcipulos ſuos. Indigebãt adhuc maiori robore ꝯfirmari. vñ ip̄e libent' opabat' eoꝝ ꝑfectũ. Redierũt igit' ⁊ venerũt ꝓpe Bethaniam. Martha ꝟo cũ ſciuit. exiuit ei obuiã. ⁊ ꝓcidens ad pedes ei⁹ dixit. Dñe ſi fuiſſes h̄ frater me⁹ nõ fuiſſet mortu⁹. Dñs ꝟo r̄ñdit. q2 ſurgeret. ⁊ de reſurrectiõe adinuicez tractauerũt. Poſtea ꝟo mittit eam pro maria. Hanc enim dñs ſingulariſſime diligebat.

Ipſa vero vt ſciuit. feſtina ſurrexit et venit ad eū. ꝛ pcidens ſilia verba Marthe dicebat. Dñs aūt ieſus videns dilectā ſuā m afflictā. lachꝛymoſā ꝛ deſolatā de fratre ſuo nō potuit etiā ipſe lachꝛymas ↄtinere. Vñ tunc lachꝛymat⁹ eſt ieſus. Conſpice nūc bene ipm ꝛ illas. ꝛ etiā diſcipulos. An nō credis ꝙ ꝛ ipſi fuerūt lachꝛymati. Poſt aliquā ꝫ morulā ſic plorātib⁹ cūctis dixit dñs ieſus Ubi poſuiſtis eū. Ipſe eñ hoc ſciebat. ſed more hūano locut⁹ eſt. Tunc ille dixerunt. Dñe veni ꝛ vide. ꝛ ducebāt eū ad ſepulchꝝ. Uadit igit dñs ieſus medi⁹ inter duas ſorores. ↄſolans ꝛ ↄfortans eas. Ipſe ṽo tūc de ſua pñtia ↄſolabant. ꝙ qͥ oīmis doloris ꝛ oīs rei oblite in eū ſolūmodo intēdebant Cūq; ſic incederēt tres ſimul ꝑ viā. dicebat magdalena. Dñe q̄liter fuit vobis ex quo receſſiſtis a nobis. dolor vehemēs fuit mihi de vr̄o receſſu. ꝛ nunc cū vos rediſſe audiui magnū gaudiū habui. ſed nihilominus timui ꝛ multū timeo. Scitis eñ q̄nta machinant aduerſum vos ꝑncipes ꝛ maiores noſtri. ꝛ ꝓpterea nō fuim⁹ auſe mittere vt veniretis. Gaudeo ꝙ veniſtꝭ. ſed rogo vos pro deo vt caueatꝭ vobis ab illoꝝ inſidijs. Dominꝰ aūt rñdebat. Nō timeatis. qꝛ pater ſuper his ꝓuidebit. Et ſic colloquēdo ad inuicem venerūt ad monumētū. Tunc iuſſit dñs ieſus eleuari ex eo lapidē ſuppoſitum. ſed ↄtendebat martha dicēs. Dñe fetet. q̄driduan⁹ eñ eſt. O de⁹ vide mirabilē amorē iſtarū ſororū erga dñm ieſum. nolebant eñ ꝙ fetor tāgeret nares ei⁹. Nihilomin⁹ tamen īmo multo magis dñs fecit lapidē eleuari. Quo facto ipſe dñs ieſus eleuatꝭ oculis in celū. dixit. Gratias tibi ago pr̄ qm̄ audiſti me. ego aūt ſciebā qꝛ ſemꝑ me audis. ſꝫ ꝓpter iſtos dico vt ſciant. quia tu me miſiſti. Aſpice nūc bene ipm ſic orantem ꝛ ↄſidera zelū ei⁹ ad aīaꝝ ſalutē. Deinde clamauit voce magna dicēs. Lazare veni foras. Et ſtatim reuixit ꝛ ꝓſiliit foras. ligat⁹ tamen ſicut fuerat ſepult⁹. Diſcipuli ṽo ad dñi p̄ceptū ſoluerūt eū. Qui ſolut⁹ ꝛ etiā ꝑdicte ſorores genuflectētes grās egerunt dño ieſu de tanto beneficio. ꝛ duxerūt eū ad domū ſuā. Stupuerūt aūt q̄ ibi fuerāt ꝛ hec viderāt ꝛ diuulgatū fuit miraculū adeo vt multitudo magna a hierl'm ꝛ alijs partib⁹ venirent ad videndū lazarū ꝛ ꝑncipes iudeorū ſe ↄfuſos reputātes. de ipſo occidendo cogitauerunt.

De maledictione ficus. Ca. lxviij.

Quāuis ſcḿ fidem hyſtorie maledictio ficus ꝛ p̄ſentatio adultere in tēplo credant fuiſſe poſt aduentū dñi ieſu in hierl'm ſuꝑ aſello. qꝛ tñ videt aptius nil poſt ipm aduētū meditari. niſi de ſua cena ꝛ paſſione. ꝛ eaꝝ circūſtantijs. iō cogitaui iſta duo h̄ ponere. Cū igit dñs ieſus vadens ṽſus hierl'm eſuriret vidit ficū ornatam ꝛ pulchrā de folijs. ꝛ appropinquans ꝛ nō inueniēs ficus. maledixit ei. ꝛ ſtatī aruit ita vt mirarent diſcipuli. Cōſpice igit eum ꝛ diſcipl'os in ꝑdictꝭ iuxta formā generalē ſuꝑ traditā tibi. Conſpice etiā qꝛ myſtice h̄ factū eſt a dño. cū ſciret nō eſſe tp̄s ficuum. Per talē igit arborē virentē folijs intelligi pn̄t verboſi ꝛ loq̄ces ſine opib⁹. necnō etiā hypocrite ac ſimulati q̄ exteriorē apparentiam hn̄tes interi⁹ vacui ſunt ꝛ infructuoſi.

De muliere in adulterio app̄henſe.
Capitulū. lxix.

Vigilabant in malicijs ſuis peſſimi ꝑncipes ꝛ phariſei ↄtra dñm ieſū ꝛ ſollicite ꝑtractabāt quō eū ꝑ aſtucias ꝛ fallacias vincerēt. ꝛ odibilē ꝑplo redderent. ſed retorq̄bant in eos ſagitte eoꝝ. Cū igit q̄dā mlr̄ fuiſſet in adulterio deprehenſa. ꝛ ſcḿ legē deberet lapidari. adduxerūt eā ad ipm in tēplo q̄rentes q̄d de ipſa faciendū eſſet. q̄ volētes eū ponere in ꝑplexitatē. vt ſi legē ſeruandā diceret notaret de crudelitate ꝛ īmiſcdia. ſi nō ſeruādā. notaretur de iniuſticia. Sapiēs aūt dñs eorū rheria cognoſcēs. ꝛ declinare ſciens inclinauit ſe hūiliter. ꝛ digito ſcribebat in trā. vt dicit glo. ꝙ ſcribebat pctā eoꝝ. Erat igit illa ſcriptura tante ṽtutis. ꝙ q̄libet eoꝝ cognoſcebat in ea pctā ſua. Dñs aūt erigēs ſe. dixit. Qui ſine pctō eſt vr̄m. ꝑm⁹ in illā lapidem mittat. Et iterū ſe inclinauit curialis dñs. etiā ꝑ emulis ꝛ aduerſarijs ſuis ne verecūdarent. At illi diſceſſerūt oēs ꝛ euanuerūt eoꝝ aſtucie. Mulierē aūt monitā ne amplius peccaret dñs ieſus licenciauit. Cōſpice igit bene ipm in oīb⁹ ꝑdictis factꝭ ꝛ ṽbis.

De cōſpiratōe iudeoꝝ ↄtra ieſum. Et de fuga ei⁹ in ciuitatē effrem. Capl'm. lxx.

Appropinquāte tp̄e q̄ dñs ieſus diſpoſuerat nr̄am redēptionē ꝑ effuſionē ꝓprij ſanguis opari. armauit diabolus ſatellites ſuos ꝛ acuit corda eoꝝ

ↄtra ipm dñm vſq3 ad occiſionē ipſius. ⁊ ex
bonis opibꝫ dñi. maxime aūt ꝓpter ſuſcita/
tionē lazari magis ac magꝫ accēdebant͛ tā/
q̃3 magꝫ inuidia tabeſcētes. Nō valētes igi
tur ſuū furorē ꝓtelare collegerūt pōtifices
⁊ pharisei ↄciliū. in q̃ Caypha ꝓphetāte de/
liberauerūt ipm agnū innocentiſſimū occi
dere. O prauū ↄciliū. O peſſimi duces ꝑl'i.
⁊ ↄſiliarij nequiſſimi. Quid agitꝫ miſeri. q̃d
vos furor exagitat tant⁹. q̃ ordinatio ē hec.
q̃ cauſa occiſiōis dñi dei vr̃i. Nōne ipſe ī me
dio vr̃m eſt quē m̄ neſcitꝫ ⁊ intelligit oīa ver
ba vr̃a. ⁊ ſcrutat͛ renes ⁊ corda. Sed ſic fie/
ri oportet vt deſideraſtꝫ. in manibꝫ vr̃is tra
didit eū pr̄ ſuus. ꝓ vos occidet͛. ſed nō ꝓ vo
bis. Ipſe quidē morietur ⁊ reſurget vt ſaluet
ꝑl'm ſuū. ⁊ vos ꝑibit͛. Diuulgatū fuit iſtud
conſiliū. ſed ſapiēs dñs volens dare locum
ire. ⁊ etiā q2 nōdu3 erāt oīa cōpleta. abijt in
regionē iuxta deſertū ī ciuitatē effrem. ⁊ ſic
fugit humil' dñs ante faciē nequiſſimoꝝ ꝑ/
uorū. Cōſpice ꝗ̄ꝑdictos nepharios in ſuo
ↄſilio peſſimo eſtuātes. Cōſpice etia3 dñm
ieſum. ſilr̄ ⁊ diſcipulos recedētes tanq̃3 im/
becilles ⁊ paupes. Quid tu putas magda/
lenā dixiſſe. Sed ⁊ q̃lis animi mr̄ dñi ieſu
erat. cū ſic eū recedere videret ⁊ audiret cau
ſam. q2 volebāt eū occidere. Potes hic me/
ditari dñam ⁊ ſorores ei⁹ tunc remāſiſſe cū
magdalena. ⁊ dñm ieſum eas oīes cōſola
tas fuiſſe de cita ſua reuerſione.

Quō dñs ieſus redijt in bethaniam vbi
maria magdalena vnxit pedes eius.

Capitulū. lxxſ.

Sicut in ſuperioribus ad inſtructione3
nr̄am dñs ieſus fugiēdo vſus ē pru
dentia. oñdēs ꝙ ꝓ loco ⁊ tpe furorē
ꝑſequētiū caute declinare debem⁹. ita nunc
vtitur fortitudine. q2 debito tpe īminente
ſponte redit vt ſe offerat paſſioni. ⁊ ſe in ma
nus ipoꝝ ꝑſequētiū tradat. ſicut alias fuit
vſus tꝑantia cū fugit honorē qñ turbe vo/
luerūt eū facere regē. ⁊ ecōtrario vſus ē iu/
ſticia cū voluit tanq̃3 rex honorari qñ ꝑl's
cū ramis arboꝝ occurrit eidē. ſatis mode/
ſte tñ ipm honorē voluit. ⁊ iō aſellū aſcēdit.
vt hic refert Bern̄. in ſmone diei oliuaru3.
Iſtis igit͛ q̃tuor ꝟtutibꝫ. ſ. prudētia. fortitu
dic. tꝑantia ⁊ iuſticia vſus ē dñs ꝟtutū pro/
pter nr̄am inſtructionē. Dicunt͛ aūt cardi/
nales eſſe ac ꝑncipales. q2 ab eis oīs alie
ꝟtutes morales deſcendūt. Nō igit͛ eſtimā

dus eſt fuiſſe vari⁹ vel incōſtans ſic̄ nec ali
q̃s alius q̃ ſm diuerſos caſus in diuerſis
virtutibꝫ ſe exercet. Redit igit͛ dñs ihs die
ſabbati ante diē palmarū in bethaniā que
eſt ꝓpe hierl'm q̃ ad duo miliaria. ⁊ ibi fece/
runt ei cenā in domo ſymonis leproſi. ſed ⁊
ibi fuerūt lazar⁹. martha ⁊ maria. Erāt eñ
forte ↄſanguinei vel mu'tū domeſtici eiuſ/
dē ſimonis. Tunc antē maria fudit ſup ca/
put ei⁹ librā vnguēti ꝓcioſi. et ex eo, vnxit ei
caput ⁊ pedes. Et qð alia vice fecit in eadē
domo ex ↄtritione. nunc faciebat ex deuo/
tione. diligebat eñ eū ſup oīa. ⁊ de obſe/
quēdo eidē ſatiari nō poterat. Sed mur/
muravit de hoc ꝓditor iudas. ꝓ qua domi/
nus rn̄dit ⁊ eā debito more defendit. nihil/
omin⁹ tñ ꝓditor indignat⁹ remāſit. et inde
ꝓditiōis occaſionē aſſumpſit. ⁊ die mercu/
rij ſequēti dñm ieſum ꝓ. xxx. argēteis vendi
dit. Conſpice igit͛ eū cenantē cū illis ſuis a/
micis. ⁊ cōuerſantē cū eis. illis paucꝫ diebꝫ
ſc3 vſq3 ad paſſionē ſuā. Sed ampli⁹ in do
mo lazari. dom⁹ nanq3 ipi⁹ ⁊ ſororis ei⁹ erat
ſuū refugiū generale. ibi comedebat de die
⁊ dormiebat de nocte cū diſcipul' ſuis. Ibi
etiā mat͛ ei⁹ dña nr̄a cū ſororibꝫ q̃ſcebat. et
multū honorabāt eā omēs. ⁊ maxime mag
dalena ſemꝑ ſociando eā. nec ab ea vllaten⁹
diſcedendo. Conſpice ergo ipam dñam. q2
ſtat timore ꝑterrita d̄ dilectiſſimo filio ſuo
nec ſe ab illo vllo tpe ſeꝑabat. ⁊ cū domin⁹
defendēs magdalenā a murmure ꝓditoꝝ.
dixit. Mittens hec vnguētū hoc in corpus
meū ad ſepeliendū me fecit. An nō credis
ꝙ hui⁹ ꝟbi gladius mr̄is aīam ꝑtranſiret.
Quid eñ de morte ſua poterat expſſius di
cere. Silr̄ ⁊ oēs alij ſtabāt ꝑterriti ⁊ an/
xijs cogitatōibꝫ pleni colloquētes adinui/
cem vn⁹ cū altero hincinde. more illoꝝ qui
hñt dura ⁊ aduerſa tractare. ⁊ maxīe time/
bant qñ ibat in hierl'm. qð faciebat q̃libet
die. Multa eñ ab iſta die ſabbati vſq3 ad
diē cene locut⁹ eſt iudeis. ⁊ opatus eſt palā
in hierl'm. de q̃bꝫ nō intendo referre niſi de
aduentu ſup aſello. ne meditatio ipi⁹ impe/
diat͛. Sum⁹ eñ in ianuis paſſiōis. Unde
totū tuū recollige ſpm̄ ne ad alia ſis diſtra
ctus. vt tā ad hec myſteria q̃ ꝑcedunt q̃3 ad
ipam paſſione3 mente vacua curis. ⁊ valde
ꝑuigil poſſis intēdere. ⁊ interim libent͛ con
uerſeris in bethania cū ꝑdictis.

De aduentu dñi in hieruſale3 ſup aſello.

Ibidē quō ieſus dr̄ trib⁹ modis fleuiſſe.
Capitulū.lxxij.

Requētabant myſteria.implebant
f ſcripture p dn̄m ihm̄.appropinq̄nte
tpe q̄ zelabat remediū mundo ꝯfer
re p ꝓprij corpis paſſionē. Igit̄ die ſequenti
ſūmo mane.ſ.die dn̄ica parauit ſe ad eūdū
in hierl'm nouo ꝛ incōſueto mō. ſed ſic fue/
rat ꝓphetatū. Cum q̄ ꝑgere vellet mr̄ pio
affectu retrahebat eū. dicēs. Fili mi q̄ vis
ire.tu ſcis ꝯſpirationē ꝯtra te factā.quō va
dis inter eos. Rogo te vt nō vadas. Sil'r ꝛ
diſcipulis alijs videbat̄ intolerabile ꝙ ibat
ꝛ vt poterāt retrahebant eū. Dicebat mag/
dalena.nō eatis mgr̄ p deo. Vos ſcit ꝙ de
ſiderāt mortē vr̄am. Si vos itis i man⁹ eo
rū.hodie vos capient.ꝛ habebūt intentū
ſuū. O de⁹ quō diligebāt eū. ꝛ quō erat eis
amarū q̄cquid lederet ipm̄. Ipe ꝟo alit̄ di/
ſpoſuerat q̄ vniuerſoꝝ ſalutē ſitiebat. ꝛ re/
ſpōdebat eis. Voluntas p̄ris mei eſt ꝙ ego
vadam.ſinite.nō timeatis.qꝛ ipe defendet
nos.ꝛ hoc ſero huc redibimus illeſi. Cepit
igit̄ ire.ꝛ illa parua comitiua ſed fidel' ſecu/
ta eſt ipm̄. Cū aūt venit bethphage.ſ.in vi/
culū quendā in medio itineris miſit duos
diſcipulos in hierl'm vt ſibi adducerēt aſi/
nā ꝛ pullū eius.alligatos i loco publico ad
miniſteria pauperū deputatos. Quo facto
dn̄s ihs p̄mo ſup aſinā.ꝛ paꝝ poſt ſup pul/
lū humilit̄ aſcendit.ſup quos diſcipuli ve/
ſtimenta ſua poſuerant. Et ſic eq̄tabat dn̄s
mūdi.ꝛ q̄uis iuſtiſſimū foret eum honorari.
honoꝝ tn̄ tpe talib⁹ dextrarijs ꝛ falerꝭ vſus
fuit. Conſpice nūc bene ipm̄.ꝛ vide quō in
hoc ſuo honore vitupauit honorabilē pom
pam mūdi. Nō em̄ fuerūt hec aīalia frenis
ꝛ ſellis deauratꝭ ꝛ falerꝭ ſericatꝭ ornata mo/
re ſtulticie mūdialis.ſed vilib⁹ pānis ꝛ duo
bus funicul' cū eſſet rex regū ꝛ dn̄s dn̄orū.
Turbe aūt cū ſciuerūt iuerūt obuiā ei.ꝛ vt
regē cū laudib⁹ ꝛ canticꝭ cū veſtiū ſuaꝝ ꝛ ra/
moꝝ arboꝝ ſtratione ac leticia magna ſu/
ſceperūt eū. Immiſcuit aūt cum iſta leticia
fletū. Nā q̄ cū vidit hierl'm fleuit ſup illā di
cens. Quia ſi cognouiſſes ꝛ tu ſupple fleres
Et debes ſcire ꝙ trib⁹ vicib⁹ legim⁹ dn̄m ie
ſum fleuiſſe. Una de morte lazari.ſ.hūanā
miſeriā. Alia h̄ ſcʒ hūanā cecitatē ꝛ ignorā/
tiā. Hic em̄ fleuit.qꝛ nō cognouerūt tp̄s vi/
ſitatōis ſue. Tercia vice fleuit in paſſiōe ſua
ſcʒ hūanā culpā ꝛ maliciā.qꝛ videbat ꝙ paſ
ſio ſua oīb⁹ ſufficiebat.ꝛ tn̄ nō omib⁹ ꝓficie/
bat.qꝛ nō reprobis ꝛ durꝭ corde ac impeni/
tētib⁹. Et de hac refert ap'ls ad Heb.dicēs.
de tpe ſue paſſiōis. Quia cū clamore vali/
do ꝛ lachrymis exaudit⁹ eſt p ſua reuerētia
De his trib⁹ vicib⁹ habet̄ in textu.ſʒ ꝛ alias
tenet eccl'ia ꝙ fleuit.ſ. infantul⁹. ꝛ iō cantat.
Vagit infans int̄ arta poſit⁹ p̄ſepia. qđ fa/
ciebat vt myſteriū incarnatōis diabolo oc
cultaret. Cōſpice ḡ bene ipm̄ nūc flentē. nā
ꝛ flere deberes cū eo. Flet em̄ largit̄ ꝛ forti
ter.qꝛ nō ſimulate ſʒ vere dolebat cum ipis
Vn̄ corde amaro flebat illoꝝ piculū etn̄ale
Predixit etiā tūc ipoꝝ excidiū corpale. Cō
ſpice etiā diſcipulos q̄ diligent̄ vadūt iux/
ta eū cū tremore ꝛ reuerētia. Ipi ſunt baro
nes ꝛ comites ſui domicelli ꝛ dextratores.
Cōſpice etiā mr̄em cū magdalena ꝛ alijs fe
minab⁹ ſeq̄ntes attēte poſt eū. Nec credere
debes ꝙ ipo flēte potuerūt mr̄ et alij ſui la/
chrymas ꝯtinere. Intrauit ḡ dn̄s ihs cum
iſto triūpho ꝛ honore turbaꝝ in ciuitatē.de
q̄ ciuitas cōmota eſt. Venit aūt ad tēplum
ꝛ eiecit emētes ꝛ vendētes. Et hec fuit ſcđa
eiectio. Et ſtetit dn̄s ieſus publice in tēplo
p̄dicans ꝑp'lo ꝛ rn̄dens p̄ncipib⁹ ꝛ phariſeis
vſq̄ ꝗ i ſero. Et lʒ ſic honorat⁹ fuiſſet ab illiſ
nō eſt inuent⁹ aliq̄s qui eū etiā ad bibendū
inuitaret. Tota igit̄ die ipe ꝛ ſui ieiunaue/
runt.ꝛ ſero cū eis bethaniā redijt. Cōſpice
ergo ꝛ nunc bn̄ ipm̄.qꝛ valde hūilit̄ vadit ꝑ
ciuitatē cū illis paucꝭ q̄ ſic honorifice vene/
rat mane. Ex q̄ potes ꝯſiderare ꝙ parū eſt
de mūdano curandū honore.q̄ ſic termina
tur in breui. Potes etiā ꝯſiderare quō mag
dalena ꝛ alij gaudebāt qn̄ honorabat̄ a tur
bis.ꝛ multo magis qn̄ bethaniā redierunt
illeſi.

Quō dn̄s ieſus mortē ſuā p̄dixit matri.
Capitulū.lxxiij.

Ic poteſt interponi meditatio val/
b de pulchra.de q̄ tn̄ ſcp̄tura nō loq̄/
tur. Cenāte nāq̄ dn̄o ieſu die mer/
curij cū diſcipulis ſuis in domo Marie et
marthe ꝛ etiā mr̄e ei⁹ cum mulierib⁹ in alia
parte dom⁹. Magdalena miſtrās rogauit
dn̄m dicēs. Mgr̄ ſitis memor ꝙ facietis pa/
ſcha nobiſcū. Rogo vos vt hoc nō denege
tis mihi. Quo nullaten⁹ acq̄eſcente.ſed di/
cente.ꝙ in hieruſalē faceret paſcha. Illa re
cedens miro cum fletu ꝛ lachrymis. vadit
ad dn̄am.ꝛ his ei narratis rogat vt ipa euʒ

ibi i paſchate teneat. Cena igit̃ facta. vadit dñs ieſus ad mr̃em et ſedet cū ea ſeorſum colloquēs cū ea. ⁊ copiā ei ſue pñtie pbens quā in breui ſubtractur⁹ erat ab ea. Cōſpice nūc bene ipos ſedentes. ⁊ quō dña reuerenter eū ſuſcipit. ⁊ cū eo affectuoſe morat̃. ⁊ ſil'r quō dñs reuerent̃ ſe habz ad eā. Ipis igit̃ ſic colloquētib⁹ Magdalena vadit ad eos. ⁊ ad pedes eoꝝ ſedēs dicit. Dña ego inuitabaz mgr̃m vt hic faceret paſcha. ipe vero videt̃ velle ire in hierl'm ad paſchanduz. vt capiat̃ ibi. Rogo vos vt nō pmittatis euz ire. Ad quē mr̃. Fili mi rogo te vt nō ſic fiat. ſed faciam⁹ hic paſcha. Scis em̄ ꝙ inſidie ad te capienduz ordinate ſunt. Et dñs ad eā. Mater cariſſima volūtas pr̃is eſt. vt ibi faciā paſcha. qꝛ tp̄s redēptiōis aduenit Modo iplebunt̃ omia q̄ de me ſcp̄ta ſunt. ⁊ facient in me quicq̄d volent. At ille cū ingēti dolore hec audierūt. qꝛ bene intellexerūt ꝙ de morte ſua dicebat. Dicit igitur mr̃ vix valens ṽba formara pferre. Fili mi tota cōcuſſa ſum ad vocē iſtā. ⁊ coꝛ meū dereliquit me. Prouideat pr̃. qꝛ neſcio q̄d dicā. Nolo ſibi ꝯtradicere. ſed ſi ſibi placeret. roga euz vt differat ad pñs. ⁊ faciam⁹ hic paſcha cuz iſtis amicis nr̃is. ipe vero ſi ſibi placebit poterit de alio mō redēptiōis ſine morte tua puidere. qꝛ omia poſſibilia ſunt ei. O ſi videres int̃ hec verba dñm ploranteꝫ. modeſte tñ ⁊ plane. ac magdalenā tanq̄ ebriā d' magiſtro ſuo largit̃ magnis ſingultib⁹ flentē. forte nec tu poſſes lachrymas ꝯtinere. Cōſidera in quo ſtatu eſſe poterant qñ hec tractabant̃. Dixit em̄ dñs blande ꝯſolans eas Nolite flere. ſcitis ꝙ obediētiā pr̃is me implere opoꝛtet. ſed p certo ꝯfidite. qꝛ cito reuertar ad vos ⁊ tercia die reſurgaꝫ incolumis. In monte igit̃ ſyon ſ̃m volūtatē pr̃is faciā paſcha. Dicit autē magdalena ex q̄ nō poſſumus eū hic tenere. ſimus ⁊ nos in domo nr̃a in hierl'm. ſed credo ꝙ nūq̄ habui paſcha ſic amarū. Acq̄euit dñs ꝙ ⁊ ipe i dicta domo facerent paſcha.

De cena dñi. Itē de menſa ⁊ mō ſedendi in mēſa. Exemplū q̄nq3 virtutū xp̄i in cena Item q̄nq3 ex ſmone dñi. Cap. lxxiiij.

a ꝯueniente iā ⁊ imminēte tp̄e miſerationū ⁊ miſcdiaꝝ dñi ieſu q̄ diſpoſuerat ſaluā facere plebem ſuā ⁊ eā redimere nō coꝛruptibili auro ⁊ argēto ſed pcioſiſſimo ſanguine ſuo. voluit cenā facere cū diſcipulis ſuis notabilē anteq̄ ab eis p mortē diſcederet in ſignū memoriale recordationis. ac etiaꝫ vt cōpleret myſteria q̄ reſtabant cōplenda. Fuit aūt hec cena magnifica valde. ⁊ magnifica ſunt que fecit ibi dñs ieſus. Ad q̄ intuenda te cū ſūma attentione pñtem exhibe. qꝛ ſi hoc digne ⁊ vigilanter feceris nō patiet̃ te curialis dñs redire ieiunā. Circa ipam igit̃ q̄tuoꝛ pncipaliter q̄ ibi notabilit̃ facta fuerūt. meditāda occurrunt. Primo ipa coꝛporalis cenatio. Scd̄o pedū diſcipuloꝝ p dñm ieſum ablutio. Tercio ſacramēti ſui ſacratiſſimi coꝛporis inſtitutio. Et q̄rto pulcherrimi ſmonis p ipm cōpoſitio. De quib⁹ p ordinē videamus. Circa pmū attende ꝙ petrus ⁊ iohes iuerunt iuſſu dñi ieſu ad q̄ndā amicum ſuū in montē ſyon. vbi erat cenaculuꝫ grande ſtratū ad parandū paſcha. Sed et dñs cū alijs diſcipul' die iouis aduefperante die ciuitatē intrauit. ⁊ ad ipm locum iuit. Aſpice nunc igit̃ eū ſtantē in aliq̄ parte domus ⁊ colloquētē cum ſuis diſcipulis ſalubria. ⁊ interim in cenaculo parabat̃ p eis p aliq̄s de. lxxij. diſcipulis paſcha. Legit̃ nāq3 in legenda ſcti Marcialis ꝙ ipe cū aliq̄b⁹ de. lxxij. diſcipul' fuit ipo die ſero ad miniſtrandū dño ieſu qñ lauabat pedes diſcipuloꝝ ſuoꝝ. Cū aūt eſſent omia in cenaculo parata dilectiſſim⁹ iohes q̄ ſollicite ibat ⁊ redibat ad parandū ⁊ iuuandū in pparatione pfata. venit ad dñm ihm dicēs. Dñe vos poteſtis cenare qñ placet vobis. quia omia ſunt parata. Conſpice nūc bene ⁊ moroſe omia q̄ dicunt̃ ⁊ fiunt. qꝛ viſceroſa ſūt valde. nec abbreuiāda ſunt ſic cetera dñi ieſu facta. ſed poti⁹ dilatanda. In h̃ igit̃ eſt maxima vis oim̄ meditationū de ipo. ſed ⁊ amoris iſti⁹ mag. ſ. pter exceſſiua inſignia. que in hac cena facta fuerūt. Surgit ḡ dominus ieſus ⁊ diſcipuli ei⁹ cū eo. Iohes vero ei⁹ lateri ſe iungens ab eo ſe deinceps nullaten⁹ ſepauit. Nullus em̄ ſic fidelit̃ ac familiarit̃ adheſit ei ſicut iohes. Nā cū capt⁹ fuit introiuit cū eo in atriū pncipis ſacerdotū. nec in crucifixiōe. nec in morte nec poſt mortē dimiſit eū q̄uſq3 fuerat ipe ſepultus In hac aūt cena iuxta eū ſedit. licet eſſet minoꝛ alijs. Intrāt aūt cenaculū omēs. lauāt man⁹ ⁊ circūſtantes mēſam deuotiſſime benedicunt. Aſpice bene p ſingula. Scire autē debes ꝙ ipa mēſa erat i terra. ⁊ more an-

tiquoꝝ in tra ſederũt ad cenã. Erat autem
mẽſa q̃dra vt credit̃. de plib꜒ m̃ tabell'. quaꝫ
ego vidi rome in eccl̃ia lateranẽſi. ⁊ ego eam
met mẽſuraui. Eſt aũt in vno q̃dro duorũ
brachioꝝ ⁊ triũ digitoꝝ vel palmi vl' citra.
ita ꝙ licet arte tñ in q̃libet q̃dro vt creditur
tres diſcipuli ſedebãt. ⁊ dñs ihs hũilit̃ in q̃
dã angulo. ita ꝙ oẽs in vno catino comede
re poterãt. Et ꝓpterea nõ intellexerũt eũ di
ſcipuli qñ dixit. Qui intingit mecũ manũ i
parapſide hic me tradet. q: oẽs ꝑiter intin/
gebãt. Bñdictiõe igit̃ facta ꝑ dexteraꝫ dñi.
ſedent circa mẽſam. iohe ſedente iuxta do/
minũ ihm xp̃m. Agn꜒ paſchal' tũc eis defer
tur. Sed attẽde ꝙ dupliciť poterꝫ h̃ medi/
tari. Vno mõ ꝙ ſedeãt ſicut iã dixi. Alio mo/
do vt ſtent recti cũ bacul' in manib꜒ come/
dẽtes agnũ cũ lactucꝫ agreſtib꜒. ⁊ ita obſer/
uantes q̃ in lege dñi mãdant̃. dũmõ poſtea
eos mediterꝫ ſedere ad aliq̃d mãducãdum
vt ex plib꜒ locis text꜒ pt̃ colligi. q: nec iohã/
nes recũbere ſup̃ pect꜒ dñi aliť potuiſſet ni
ſi ſedendo. Delato g̃ agno paſchali aſſo. ac/
cepit eũ ver꜒ ⁊ imaculat꜒ agn꜒. ſ. dñs ihs q̃
erat i medio illoꝝ tãq̃ꝫ q̃ miſtrat. ſcidit qꝫ eũ
i fruſta. diſcipl'is alacriť porrexit. ⁊ ad come
dendũ ꝯfortat. Ipi ṽo comedebãt. ſed ala/
critatẽ nõ capiebant ſemꝑ pauidi. ne noui/
tas ꝯtra dñm fieret. Cenãtib꜒ aũt eis pate/
fecit factum apertius ⁊ int' alia ita ait. Deſide
rio deſideraui h̃ paſcha mãducare vobiſcũ
anteq̃ꝫ patiar. Vn꜒ aũt vr̃m me traditur꜒ ẽ.
Hec vox in corda ipoꝝ vt gladius acutiſſi
mus intrauit. ⁊ comedere ceſſauerũt. aſpici
entes ſeipõs inuicẽ ⁊ dicentes. Nunq̃d ego
ſum dñe. Aſpice nũc b̃n ipõs ⁊ cõpatere tã
dño ihu q̃ꝫ ipis. q: in magno dolore ſũt po
ſiti. Ipe aũt ꝓditor ne videret̃ hec ṽba ꝑti
nere ad ipm comedere nõ ceſſauit. Johes
vero ad inſtantiã petri q̃ſiuit ⁊ dixit. Domi
ne q̃s eſt q̃ tradet te. Et dñs ihs tãq̃ꝫ ſingu
lari dilecto familiariť et apuit. Johes vero
ſtupefact꜒ ⁊ cordialiť gladiat꜒ ṽſus eũ ſe in/
clinauit ⁊ ſuꝑ pect꜒ ei꜒ recubuit. Petro aũt
dñs nõ dixit. q: vt dicit Aug꜒. Si ipm ſci/
uiſſet. dentib꜒ ꝓditorẽ diſcerpſiſſet. Sed ꝑ
petrũ ſignant̃ actiui. ꝑ iohem ꝯtẽplatiui vt
dicit Aug꜒. in eadẽ Omel'. euãge. qđ legit̃ i
feſto ſcti iohis. Vñ habes h̃ argumentũ ꝙ
ꝯtẽplatiu꜒ nõ intromittit ſe de actib꜒ extrin
ſecis. de ipis etiã offenſis dñi vindictã non
expetit. ſed gemit interi꜒ ⁊ ꝑ orõnes ſe ad

deũ ꝯuertit. ⁊ forti꜒ ei ꝑ ꝯtẽplationẽ appro/
ximans. eiq; inherẽs. oĩa ſue diſpoſitõi cõ/
mittit. Nã aliq̃n ipe ꝯtemplatiu꜒ ex zelo dei
⁊ aniaꝝ extert꜒ exit. vt ſuꝑ pleni꜒ habuiſti i
tractatu de vita ꝯtẽplatiua. Hic etiã hẽs ꝙ
nec ipe iohes dixit petro. q̃ꝫ vis ad ipi꜒ nu/
tũ dñm q̃ſiuiſſet. Ex q̃ potes colligere ꝙ cõ
templatiu꜒ nõ debet ſecretũ ſui dñi reuela/
re. Legit̃ aũt de beato Franciſco ꝙ reuela/
tiones occultas nõ reuelabat exterius niſi
q̃ntũ fraterne ſaluꝫ vrgebat zelus. vel ſuꝑ/
ne reuelatiõis dictabat inſtinct꜒. Nũc igit̃
ꝯſpice dñi benignitatẽ quõ dilectũ ſuũ ſu/
pra pect꜒ ſuũ retinet tã benigne. O q̃ꝫ tener
rime ſe ad inuicẽ diligebãt. Cõſpice etiã ali
os diſcipulos multũ meſtos ad hãc dñi vo
cem nõ comedẽtes. ſed ſe inuicẽ aſpicientes
⁊ ſuꝑ his conſiliũ capere neſcientes. Hec de
primo articulo ſufficiant. Circa ſcđm ve
ro diligent̃ attende. His naq; ſic ſe hñtib꜒.
ſurgit dñs ihs a cena. ſurgũt ſtatim ⁊ diſci/
puli ignorãtes q̃ ire velit. Ipe aũt deſcẽdit
cũ eis in locũ aliũ inferius in eadẽ domo vt
dicunt q̃ locũ viderũt ⁊ ibi oẽs ſedere fe
cit. aquã iubet ſibi afferri. ponit veſtimenta
ſua. linteo ſe p̃cingit. ⁊ aquã mittit in pel/
uim lapideã vt lauaret ipoꝝ pedes. recuſat
petr꜒ ⁊ tot꜒ ſtupefact꜒ rẽ ſuo iudicio ſic inde
centẽ declinat. Sed audita xp̃i cõminatiõe
ſapient̃ ꝯſiliũ mutauit in meli꜒. Conſidera
nũc bene ſingulos act꜒. ⁊ cũ admiratõe con
ſpice q̃ gerunt̃. Inclinat ſe ſũma maieſtas ⁊
hũilitatis mgr̃ vſq; ad piſcatorꝫ pedes. ſtat
incuruat꜒ ⁊ genib꜒ flexis. corã ipis ſedẽtib꜒
Lauat ꝓpriis manib꜒. abſtergit. deoſculat̃
q; oĩm eoꝝ pedes. Sed ⁊ illud ſuperaltat
hũilitatẽ ꝙ ⁊ ipi ꝓditori eadẽ obſeq̃a ipe ꝑ/
bet. Sꝫ o cor nequã ⁊ oĩ duricia duri꜒ ſi ſic
ad tantã hũilitatẽ nõ emolliris. ſi ſic domi/
nũ maieſtatꝫ nõ vererꝫ. ſi ſic vſq; ad ipius ſꝑ
tibi bñfici ſempq; innocentꝫ ſeuis interitũ.
Sꝫ ve tibi miſer. tu q̃dẽ obdurat꜒ qđ cõce/
piſti parturies. nõ tñ ipe. ſꝫ tu ꝑibis. Admi
randa ẽ g̃ merito tãta hũilitatꝫ ⁊ benignita
tis ꝓfunditas ⁊c̃. Hoc aũt cõpleto miſterio
redit ad locũ cene. ⁊ iteꝝ recũbens. eos ad
ſuũ exẽplũ imitãdũ ꝯfortat. Potes aũt hic
meditari ꝙ dñs ihs exẽpluꝫ dedit nob̃ iſto
ſero q̃nq; magnaꝝ ṽtutũ. ſ. hũilitatis vt di
ctũ eſt lauãdo. Caritatꝫ in ſacro corꝑis. ⁊ i
ſmone q̃ eſt monitꝫ caritatꝫ plen꜒. Patiẽne
in ſuſtinẽdo ꝓditorẽ ſuũ. ⁊ mlt̃a obꝓbria

qñ fuit captꝰ ⁊ ducꝰ vt latro. Obediētie in
eũdo ad paſſionē ſuā ⁊ mortē ex obediētia
pr̃is. Orõnis ĩ orando in orto trib⁹ vicib⁹.
In his ḡ ỽtutib⁹ eũ imitari conemur. Et h̃
de ſcd̃o articulo. Circa terciũ ỽo meditã
do obſtupeſce illā clariſſimā dignationē ⁊
dignantiſſimā caritatē q̃ nob̃ tradidit ſemet
ipm̃ ⁊ reliq̃t in cibũ. Cũ ḡ lotꝭ diſcipuloꝝ pe
dib⁹ iteꝝ recubuiſſet volēs finē dare legali
bꝰ inſtitutꝭ ⁊ ſacrificijs ⁊ nouũ incipe teſta/
mētũ. ſeipm̃ ſacrificiũ nouũ facit. ⁊ accipi/
ens panē oculos ad pr̃em eleuãs. ꝯfecit al/
tiſſimũ ſacrm̃ corpis ſui. ⁊ dãs diſcipulis ſu
is dixit. Hoc ē corpꝰ meũ qd̃ ꝓ vob̃ tradet̃
Silr̃ ⁊ calicē di. Hic ē ſanguis meꝰ q̃ ꝓ vo
bis effundet̃. Aſpice nũc bñ ꝓ deo. quõ dili
gent̃ fidelit̃ ⁊ deuote p̄dicta facit. ⁊ manib⁹
ꝓprijs cõicauit illā dilectā ⁊ bñdictā familiã
ſuã. Et tandē ĩ amorꝭ recordationē. ſubiun
git di. Hoc facite ĩ meā cõmēoratõnē. Hoc
eſt illud mēoriale qd̃ aĩam gratā cũ ipm̃ ſu/
ſcipit mãducando vł fidelit̃ meditãdo de/
beret totā ignire ⁊ inebriare. ⁊ ĩ ipm̃ dñm p̃
amoris ⁊ deuotõis vehemētia totalr̃ tranſ
formare. Nihil eĩ maiꝰ. cariꝰ. dulciꝰ ⁊ vtiliꝰ
nob̃ relinq̃re poteat q̃ ſeipm̃. Ipſe nãqȝ quē
in ſacro ſumimꝰ ille idē eſt q̃ de ỽgīe mirabi
lit̃ incarnatꝰ ⁊ natꝰ. ꝑ te mortez ſuſtinuit. ⁊ q̃
reſurgēs ⁊ glioſe aſcēdēs ſedet a dextrꝭ dei.
Et ipſe eſt q̃ creauit celũ ⁊ trā ⁊ oĩa. ⁊ q̃ ea gu
bernat ac ēt moderat̃. Ipſe eſt a q̃ dependet
ſalꝰ tua. in cuꝰ volũtate ⁊ ptãte ē tibi dare
vł nõ dare glãm paradyſi. Ipſe ē q̃ eſt ĩ tali
hoſtia modica oblatꝰ. ⁊ tibi exhibitꝰ. Ipſe ē
dñs ieſus xp̃s filꝰ dei viui. Et h̃ de tercio
articulo. Circa q̃rtũ vero ad oĩm cumu/
lũ ſupefluentē attēde alia dilectõis iſignia
Facit eĩn eis ſmonē pulcherrimũ. plenum
dulcedie. ⁊ amorꝭ carbonib⁹ ignitũ. Cõica/
tis nãqȝ diſcipul ⁊ peſſimo iuda (ſm Aug.
ſup pã. xi. licet ſm aliq̃s nõ fuerit in cõicati/
one) dicit ipi iude dñu ih̃s. Qd̃ facꝭ facci/
tius. Ille aũt infelix egrediēs iuit ad p̄nci/
pes ſacerdotũ. q̄b⁹ cũ p̄cedenti die mercurij
vendiderat. xxx. argēteis. ⁊ petijt ab eis co/
horte ad ipm̃ capiendũ. Interim ỽo dñs
ih̃s fecit diſcipul dictũ ſmonē. Ex cꝰ orna/
ta. vtili ac venerãda magnitudie q̃nqȝ p̄nci
palit̃ meditãdo aſſumo. Primũ q̃lit̃ p̄di
cens eis diſceſſuȝ ſuũ eos ꝯfortauit. Dice/
bat nãqȝ. Adhuc modicũ vobiſcũ ſũ. ſed nõ
relinquã vos orphanos. Vado ⁊ venio ad
vos. Iteꝝ aũt videbo vos. ⁊ gaudebit coꝝ
vr̃m. Hec ⁊ his ſilia q̃ ſuccincte ptrãſeo di/
cebat eis q̃ corda ipoꝝ totalit̃ ptranſibãt ⁊
penetrabãt. Nõ eĩn de ſuo diſceſſu poterãt
aliq̃d tolerare. Scd̃o circa ſmonē medi
terꝭ q̃lit̃ cordialit̃ ⁊ inſtant̃ inſtruxit eos de
caritate dicēs plib⁹ vicib⁹. Hoc ē mãdatuȝ
meũ vt diligatꝭ inuicē. Et in h̃ cog̃ſcēt oĩs
q̃ diſcipli mei eſtꝭ ſi dilectionē habueritis
adinuicē. Et alia hmõi q̃ in textu plenꝰ po
terꝭ repire. Tercio circa ſmonē mediterꝭ
quõ monuit eos ad obſuãntiã mãdatoꝝ ſu
orũ di. Si diligitꝭ me mãdata mea ſuate. ⁊
ſi p̄cepta mea ſuaueritꝭ manebitꝭ ĩ dilectõe
mea. Et alia hmõi. Quarto circa ſmonē
mediterꝭ q̃lit̃ dat eis ꝯfidētiã ꝯ tribulatões
q̃s eis p̄dicit eēventuras. Hoc mõ ĩ mũdo
p̄ſſuras hēbit̃. ſed ꝯfidite q̃ ego vici mũm.
Et iteꝝ ſi mũdꝰ vos odit. ſcitote q̃ me priã
rē vob̃ odio habuit. Mũdꝰ q̃dē gaudebit.
vos aũt cõtriſtabimĩ. ſȝ triſticia vr̃a ỽtet̃ in
gaudiũ. Quĩto circa ſmonē eſt meditan
dũ q̃lit̃ ipe dñs ih̃s tãdē aſpiciēs in celuȝ ſe
ꝯuertit ad pr̃em di. Pr̃ ſua iſtos q̃s dedi/
ſti mihi. cũ eſſem cũ eis ego ſuabã eos. Nũc
aũt venio ad te. Pr̃ ſcē ego ꝓ eis rogo nõ ꝓ
mũdo. ⁊ nõ ꝓ his tm̃. ſȝ ꝓ eis oib⁹ q̃ ĩ me cre
dituri ſunt ꝑ eos. Pr̃ q̃s dediſti mihi volo
vt vbi ego ſum ⁊ illi ſint mecũ. vt videãt cla/
ritatē meã. Et alia hmõi q̃ vere erãt corda
ſcindētia. Mirũ certe quõ diſcipli q̃ tã ve/
hement̃ dñm ih̃m amabãt ad h̃ ỽba ſubſi/
ſtere potuerũt. Si ḡ q̃ in h̃ ſmone dicta ſũt
attēte diſcuſſerꝭ ⁊ meditãdo rumiaueris di
ligent̃. ⁊ in coꝝ dulcedie req̃eueris merito
inardeſcere poterꝭ ad tantã dignationē. be
nignitatē ⁊ prudentiã. indulgētiã ⁊ caritatē
⁊ etiã ad alia ꝑ eũ h̃ ſero facta. Cõſpice ḡ eũ
dũ loquit̃. quõ efficacit̃. deuote ⁊ delectabi/
lit̃ loquēs. imp̄mit diſcipul ſuis q̃ narrat. ⁊
paſcit in amenitate aſpectꝰ eiꝰ atqȝ ỽborũ.
Cõſpice aũt diſcipulos quõ ſtãt meſti. capi
tib⁹ inclinatꝭ. lacbrymantes. ⁊ ſuſpiria mag̃
dãtes. pleni ſunt triſticia vſqȝ ad ſũmũ. ⁊ de
h̃ ỽitas ipamet ferebat teſtimõiũ di. Quia
hec dixi vob̃. triſticia impleuit cor vr̃m. In
ter alios aũt ꝯſpice iohēm eidē familiarius
coherentē. q̃lit̃ attēte ⁊ diligent̃ aſpicit hũc
dilectũ ſuũ. ⁊ teneriꝰ anxiatꝰ oĩa ỽba eiꝰ re/
colligit. Ipſe eĩn ſolũmõ deſcribēs ea tradi
dit vere nob̃. Int̃ alia q̃ȝ dicit eis dñs ih̃s.
Surgite eamꝰ hinc. O q̃ntꝰ pauor tunc in

eos intrauit. neſciētes q̄ vel q̄līt ire deberēt
ꝛ de ipiꝰ ſeparatione plīmū formidātes. ꝛ ni/
bilominꝰ poſtea locutꝰ eſt eis cōplēdo ſmo
nē in alio loco eundo ꝑ viā. Cōſpice nūc di
ſcipulos eūtes poſt eū ꝛ cū eo. quō q̄libet q̄
magꝭ pōt magis ei approxiat. ꝯgregati ꝑgē/
tes. ſic moris eſt pulloꝝ ꝑgere pꝰ gallinā. i/
pellendo eū mō vnꝰ. mō aliꝰ ex deſiderio ap
propinq̄ndi ꝛ audiēdi ꝟba ipiꝰ. Ipe vero li
bent̄ h̄ ſuſtinebat ab eis. Tandē cūctꝭ cōple
tis myſterijs vadit cū eis in ortū trās tor/
rentē cedron. ꝛ ibi ſuū ꝓditorē ꝛ armatos ex
pectauit. Sexta feria.

Meditatio de paſſiōe dñi in generali.
Capitulum. lxxv.

Ccurrit nunc ut

o de paſſione dñi nr̄i ihu xp̄i ꝑtra
ctemꝰ. Qui ḡ in paſſione ꝛ cruce
dñi gl̄iari deſiderat. ſedula cordis meditati
one dꝫ in ipa ꝑſiſtere. cuiꝰ myſteria ꝛ q̄ cir/
ca eā facta ſunt ſi toto forēt ꝑſpecta intuitu
mentꝭ. in nouū vt puto ſtatū adducerēt me/
ditantē. Nā ꝓfundo corde ꝛ totꝭ viſceꝝ me
dullis eā ꝑſcrutān multi aſſūt paſſꝰ inſpera
ti ex q̄bꝫ nouā cōpaſſionē. nouū amorē. no/
uas ꝯſolatōes. ꝛ ꝑ ꝯñs nouū q̄ndā ſtatū ſu
ſciper. q̄ ſibi ꝓſagiū ꝛ ꝑticipalia gl̄e videret.
Ad hūc aūt ſtatū ꝯſeq̄ndū credere tāꝗ ig/
narꝰ ꝛ balbutiens ꝙ totā illuc mentꝭ aciē vi
gilantibꝫ ocul' cordis. omiſſiſqꝫ alijs curꝭ ex
traneis dirigi oporteret. ꝛ ꝙ q̄s ſe p̄ntē ex/
biberet oibꝫ ꝛ ſingul' q̄ circa dñicā ipaꝫ cru/
cē. paſſionē ꝛ crucifixionē ꝯtigerūt. affectuo
ſe. diligēt. moroſe ꝛ ꝑſeuerant. Te ḡ hortor
vt ſi vigilant attēdiſti ꝓmiſſa q̄ de ipiꝰ vita
dicta ſūt. h' multū vigilātiꝰ totū apponas aīm
totāqꝫ ꝟtutēꝫ. q2 h̄ maxīe appet illa caritas
eiꝰ q̄ corda nr̄a deberet totalit̄ conercmare
cūcta ꝟo cū modificatōe ſolita accipe. ſ. q̄ ſic
meditari poterūt vt narrabo. Nō eī in hoc
opuſculo aliq̄d affirmare intēdo q̄d nō ꝑ ſa
crā ſc̄ptura vl' dicta ſcōꝝ vl' opiones appro
batas affirmat vl' dī. Videt aūt mihi nō ī/
cōgrue dici ꝙ nō ſolū illa penal' ꝛ mortalis
crucifixio dñi. ſꝫ ea q̄ ꝓceſſerūt eādē. ſūt ve/
hemētiſſime cōpaſſiōis. amaritudīs ꝛ ſtu/
porꝭ. Quid eni ē cogitare ꝙ ipe dñs nr̄ ſup
oīa bn̄dictꝰ dēs. ab hora q̄ de nocte captꝰ eſt
vſqꝫ ad ſextā crucifixiōis ſue horā. fuit ī bel
lo ꝯtinuo. doloribꝫ magnis. obprobrijs. il/
luſiōibꝫ ꝛ tormētis. nō eī ſibi dat vl' modica
reqes. Sꝫ in q̄li erat bello ꝛ ꝯflictu audi ꝛ
vide. Aliꝰ ipm dulcē ꝛ mitē ꝛ piū ihm appre/
hēdit. aliꝰ ligat. aliꝰ inſurgit. ꝛ aliꝰ exclamat.
aliꝰ impellit. aliꝰ blaſphemat. aliꝰ expuit in
eū. ꝛ aliꝰ vexat. aliꝰ circūuoluit. aliꝰ interogat
aliꝰ ꝯ eū falſos teſtes inq̄rit. ꝛ aliꝰ inq̄rētes
aſſociat. aliꝰ ꝯ eū falſuꝫ teſtimoniū dicit. aliuſ
qꝫ accuſat. aliꝰ deludit. ꝛ aliꝰ oculos eius ve
lat. aliꝰ faciē eiꝰ pulcherrimā cedit. aliꝰ cola
phizat. aliꝰ eū ad colūnā ducit. ꝛ aliꝰ expoli
at. aliꝰ dū ducit ꝑcutit. aliꝰ vociferat. ꝛ alius
eū inſultant ad vexandū ſuſcipit. ꝛ alius ad
colūnā ligat. aliꝰ in eū impetū facit. ꝛ aliꝰ fla
gellat. aliꝰ eū purpura in cōtumeliā veſtit. ꝛ
aliꝰ ſpinis eum coronat. aliꝰ arūdinē in ma
nu eiꝰ ponit. aliꝰ furibūde reaccipit. vt ſpi/
noſuꝫ caput ꝑcutiat. aliꝰ nugatorie genufle
ctit. aliꝰ deridet genuflexionē. ꝛ pl'a ei intu
lerūt obꝓbria. ducit ꝛ reducit. ſpuit ꝛ repba
tur. voluit ꝛ circūflectit huc atꝫ illuc tanꝗ
ſtultꝰ ꝛ ſtultiſſime ībecill'. ſꝫ ꝛ tāꝗ latro ꝛ im
piſſimꝰ malefactor. mō ad annā mō ad cay
phā. mō ad pylatū. mō ad herodē. ꝛ iteꝝ ad
pylatū. ꝛ ibidē mō īntꝰ. mō forꝭ ducit tracta
tur. Deꝰ meꝰ q̄d eſt h̄. nōne tibi videt h̄ du/
riſſimū. amariſſimū ꝛ ꝯtinuū ꝛ magnū bel/
lū. Sꝫ expecta paruper ꝛ duriora videbis.
Aſtāt ꝯ eū ꝯſtant ꝑncipes ꝛ phariſei ſenio/
res ꝛ milia ꝑp̄li. acclamat ab oibꝫ vnanimit̄
vt crucifigat. Crux hūerꝭ iā fractꝭ ꝛ lacera/
tis iponit in q̄ crucifigit. Cōcurrūt vndiqꝫ
cives ꝛ aduene. tā maiores ꝗ ribaldi. vini/
qꝫ potatores. nō ad cōpatiēduꝫ ſꝫ viliſſime
deridēdū. nēo ē q̄ eū agſcat. ſꝫ luto ꝛ īmun/
dicijs īpetuoſe eū cōmaculāt ꝛ affligunt. ꝛ
dū ignominiā ſuā portat factꝰ ē ill' in ꝑabolaꝫ.
ꝯ eū loq̄bāt q̄ ſedebāt ī porta. ꝛ in eū pſalle/
bāt q̄ bibebāt vinū. impellit ꝛ anxiat. trahit
ꝛ accelerat. ꝛ ſic flagellatꝰ. fatigatus. totꝰqꝫ
maceratꝰ ꝛ obꝓbrijs ſaturatꝰ vſqꝫ ad ſūmū
nō ſinit reqēſcere. nō eē in ocio. vix pt reſo/
cillare ſpm̄ q̄uſqꝫ ꝑuētū ē ad caluarie locū.
vtiqꝫ īmūdiſſimū ꝛ fetidiſſimū. Et oia cū ī/
petu fecerūt ꝛ furore. In ipo āt loco finis ꝛ
q̄es bello iponit ꝺ q̄ tractamꝰ. ſꝫ eſt illa q̄es
aſpior bello. Eſt crucifixio ꝛ lectus doloꝝ.
Ecce qualis quies. Vides ḡ quomō vſqꝫ
ad ſextam horam paſſus eſt longum et du
rum belluꝫ. Vere intrauerūt aque vſqꝫ ad
aniam ſuā. ꝛ circūdederūt eū canes multi.
terribiles. fortes ꝛ feroces. ꝛ ꝯſiliū malignā
tium eū obſedit q̄ dire ꝛ vt gladiꝰ bis acuꝰ

exacuerũt in eũ linguas ⁊ man⁹. Ex his er/
go q̃ dicta ſunt expedita videnť q̃ de paſſio
ne dñi dici põt ſũmarim in trib⁹ horꝫ p̃mis
vſqꝫ ad ſextã. ſ. matutinali. p̃ma ⁊ tcia. Sed
nõ ſic nõ eſt tãta amaritudo ⁊ pena dñi ihu
ſic leuiť ꝑtractãda. ꝓpter qđ reflecte oculos
⁊ intẽde. Magna em̃ ⁊ multiplex cõſidera/
tio ſupeſt. multũqꝫ penetratiua ⁊ pia. dũmõ
vt dictuꝫ eſt exhibeas te p̃ntem. Hec em̃ in
quadã generalitate ſunt dicta. Sed videa
mus ſingula diligenť. Nõ em̃ dꝫ nos tede/
re iſta cogitare q̃ ipm dñm nõ teduit tolera
re.

Meditatio paſſiõis xp̃i añ matutinas. Capitulũ. lxxvj.

r Eaſſume ḡ meditatiões iſtas a p̃n/
cipio paſſiõis ⁊ ꝓſeq̃re ꝑ ordinẽ vſqꝫ
in finẽ. de q̃b⁹ ſic mihi videť moduꝫ
tangã. tu ṽo vt placet exerciteris in ampliori
bus. vt ⁊ tibi dñs ipe dabit. Attẽde ḡ ad ſin
gula ac ſi p̃ns eſſes. ⁊ cerne eũ attente. cũ a
cena exiens ſmone cõpleto in ortũ cũ diſci
pulis. ſ. vadit. Ultimo nunc intra ⁊ ꝑpende
quõ affectuoſe. ſocialiť ac familiariť eis lo/
quiť. ⁊ ad oſonẽ hortať. quõ etiaꝫ ipe puſil/
lũ. i. ꝑ iactũ lapidis ꝓgrediẽs hũiliť ac reue
renť poſitis genib⁹ orat p̃rẽ. Hic parũper
ſubſiſte ⁊ mirabilia dñi dei tui mẽte pia re/
uolue. Orat nũc dñs ihs. Sed hacten⁹ le/
giť pluries ſic oraſſe. ſed ꝓ nob̃ tũc vt aduo
catus nr̃. nunc autẽ ꝓ ſe orabat. Cõpatere ⁊
admirare ꝓfundiſſimã ſuã humilitatẽ. Cũ
em̃ ſit de⁹ patri ſuo coetern⁹ ⁊ coeq̃lis. obli
tus videť ſe deũ eſſe. ⁊ orat vt hõ. ſtat tanq̃
q̃libet homuncul⁹ de ꝓplo dñm orãs. Con
ſidera etiã ꝑfectiſſimã obedientiã. Quid ei
orat. certe orat patrẽ vt hora mortis ab eo
trãſferať hꝫ hoc expedire vt non moreteť ſi
ei placeret. ⁊ tñ nõ exaudiť ſm aliquã dico
voluntatẽ q̃ in eo erat. Fuit tñ in eo multi/
plex volũtas. vt iã dicã. Et hic etiã tu cõpa
tere q: vult p̃r vt petit⁹ moriať. ⁊ ei q̃uis ve
ro ⁊ vnico ⁊ filio ꝓprio nõ pepcit ſed ꝓ nob̃
oĩb⁹ iſtũ ſic tradidit. Sic em̃ dilexit mun
dũ. vt filiũ ſuũ vnigenitũ daret. Dñs aũt ie
ſus hanc obedientiã ſuſcipit ⁊ exequiť re/
uerenť. Uide in tercio loco indicibilem ad
nos caritatẽ tã p̃ris q̃ filij. cõpaſſiõe. admi
ratione. veneratiõeqꝫ digniſſima. Propter
nos hec mors indiciť ⁊ ſuſtineť ꝓpť nimiaꝫ
caritateꝫ ipoꝝ. Orat ḡ dñs ihs p̃rem ꝓlixe
dicẽs. Mi p̄r clementiſſime. rogo te vt ex/
audias oſonẽ meã. ⁊ ne deſpexeris dep̃catio
nem meã. Intende mihi ⁊ exaudi me. q: cõ
triſtat⁹ ſum in exercitatiõe mea. ⁊ anxiat⁹ eſt
in me ſpũs me⁹. ⁊ in me turbatũ eſt cor me/
um. Inclina ḡ ad me aurẽ tuã. ⁊ intende vo
ci dep̃catiõis mee. Tibi p̄r placuit me ĩ mũ
dũ mittere vt ꝓ iniuria tibi ab hoie facta ſa
tiſfacerẽ. ⁊ ſtatim cũ voluiſti. dixi. Ecce vado
Et ſic in capite libri ſcriptũ eſt de me vt fa/
cerẽ voluntatẽ tuã ſic volui. veritatẽ tuaꝫ ⁊
ſalutare tuũ annũciaui. Paup fui ⁊ in labo
rib⁹ a iuuẽtute mea. faciens voluntatẽ tuaꝫ
⁊ oĩa q̃ mãdaſti feci. Parat⁹ ſum etiã cõ/
plere q̃ reſtant. Si tñ p̄r mi fieri põt tolle a
me tantã amaritudinẽ q̃nta mihi parata ẽ
ab aduerſarijs meis. Uides em̃ p̄r quanta
aduerſanť aduerſuꝫ me. ⁊ q̃t ⁊ q̃nta mihi im
ponũt. ꝓpter q̃ accipe aiam meã ꝯſiliati ſunt
Sed p̄r ſcrẽ ſi feci ea. ſi eſt iniq̃tas i manib⁹
meis. Si reddidi retribuẽtib⁹ mihi mala.
decidã merito ab inimicis meis inanis. Ego
em̃ q̃ tibi placita ſunt feci ſꝑ. Ipi ṽo poſue
rũt aduerſuꝫ me mala ꝓ bonis. ⁊ odiũ ꝓ di
lectione mea. ⁊ diſcipulũ meũ corruperũt. ⁊
ſuũ ducẽ ad me ꝑdendũ fecerũt. ⁊ appende/
rũt mercedẽ meã triginta argẽteis q̃b⁹ ap/
preciat⁹ ſum ab eis. Rogo te p̄r mi vt tranſ
feras a me calicẽ iſtũ. Si aũt aliť tibi videť
Fiat volũtas tua ⁊ nõ mea. Sꝫ exurge p̄r
in adiutoriũ meũ. Feſtina vt me adiuues.
Dato em̃ dilectiſſime p̄r q̃ me neſcierũt fi/
liũ tuũ. q: innocẽtẽ vitã cũ eis duxi. ⁊ mul/
ta bona eis ꝯtuli. nõ deberẽt p̄r ſic mihi eẽ
crudeles. Recordare nãqꝫ q̃ ſteterim in cõ/
ſpectu tuo vt loq̃rer ꝓ eis bonũ. vt auerte/
rẽ indignatione tuã ab eis. Sed ve. nũq̃d
reddiť ꝓ bono malũ. Ipi aũt foderũt foue
am aĩe mee. ⁊ mortẽ turpiſſimã parauerũt.
Tu vides dñe. ne ſileas. ne diſcedas a me.
q̃m tribulatio ꝓxĩa eſt ⁊ non eſt q̃ adiuuet.
Ecce in ꝯſpectu tuo ſunt q̃ tribulãt me. q̃rẽ
tes aiam meã. Improperiũ expectauit cor
meũ ⁊ miſeriã. Et rediẽs dñs ihs ad diſci/
pulos ſuos excitãs eos ⁊ de orãdo ꝯfortat
Et iteꝝ ſcd̃o ⁊ tercio ad oſonẽ redijt in trib⁹
ſcꝫ diuerſis locis diſtãtib⁹ abinuicẽ ꝑ iactuꝫ
lapidis. nõ tñ q̃ quis excuciẽs brachiũ ꝓijce
re poſſet. ſed q̃ntũ ſine mag̃ violẽtia lapidẽ
mitteret forte q̃nta ẽ lõgitudo domoꝝ nr̃a
rũ vt habeo a fratre nr̃o qui fuit ibi. Et ad/
huc in ipis locis ſunt veſtigia eccl̃iarũ que
ibi facte fuerũt. Rediens ḡ ad oſonẽ vt dixi

ſc͞do ⁊ tercio eundē ſermonē orauit ⁊ addi-
dit. Pr̄ iuſte ſi ſic decreuiſti. vt penit⁹ cruc̄
panbulū ſubeam. fiat voluntas tua. Sed
recōmendo tibi dilectiſſimā matrē meā. ⁊
diſcipulos meos q̄s huc uſq; ſeruaui. Pa-
ter mi ſerua eos āmodo. Et interim ſacra-
tiſſim⁹ ille ſanguis corpis ſui in modū ſu-
doris erūpens in hac agonia ſine certami-
ne. dū prolixi⁹ orat vſq; ad terrā habūdant̄
decurrit. Cōſidera nunc ḡ eū. quāta nūc eſt
aīme ſue anguſtia. Sed ⁊ hic illud anīad-
uerte ɔtra impatientiā nr̄am. q2 dn̄s trib⁹
vicib⁹ orauit anteq̄ a pr̄e r̄ñſionē acciperet
Cū autē ſic orat anxiat⁹ dn̄s ieſus. Ecce an-
gelus dn̄i. pnceps militie celeſtis exercit⁹.
Michael ſcz aſtitit ɔfortans eū ⁊ dicens.
Salue te de⁹ me⁹ ieſu. Ego orōnē veſtrā ⁊
ſudorē vr̄m ſanguineū pr̄i veſtro obtuli in
ɔſpectu toti⁹ curie ſupne. ⁊ om̄es pcidētes
ſupplicauim⁹ vt calicē hunc trāſferret a vo-
bis. ⁊ r̄ndit pater. Nouit dilectiſſim⁹ filius
me⁹ ieſus q͛ hūani gener̄ redemptio q̄ ſic
optam⁹. ſine ſanguīs ſui effuſione ſic decen
ter fieri nō pōt. ⁊ ideo ſi ſalutē vult aīarū
oportet eū p eis mori. Quid ḡ diſcernitis.
Tunc r̄ndit dn̄s ieſus angelo. Salutē ani
marū oīno volo. ⁊ idcirco poti⁹ eligo mori vt
ſaluent̄ anīe q̄s ad imaginē ſuā pr̄ creaue-
rat q̄ velim nō mori ⁊ nō aīe redimant̄. Fi
at ergo volūtas pr̄is mei. Et angel⁹ ad eū.
Confortamini ḡ ⁊ viril̄r agite. excelſū em̄
decet magnifica facere. ⁊ magnanimū ar-
dua tolerare. Cito ptrāſibunt penalia ⁊ ſuc
cedunt ppetuo glīoſa. Dicit pr̄ q͛ ſemp vo-
biſcū eſt. ⁊ q͛ mr̄em veſtrā ⁊ diſcipulos ipe
ſuabit. ipoſq; incolumes vobis reddet. Et
hūilis dn̄s reuerent̄ ⁊ humil̄r ſuſcipit hāc
ɔfortationē etiā a ſua creatura. ɔſiderās ſe
eſſe minoratū paulomin⁹ ab angel̄ dū eſt in
hac valle miſera tenebrarū. ⁊ ſic ɔtriſtabat̄
vt homo ⁊ valefecit ei. Et ſic ex v̄bis angeli
fuit ɔfortat⁹ vt homo rogās vt eū patri ac
celeſti curie cōmendaret. Surgit ḡ tercio
ab orōne tot⁹ ſanguie madefact⁹. quē con-
ſpice tergentē ſibi vultū. vel etiā forte i tor-
rente lauantē. totūq; afflictū reuerenter cer
ne. eiq; intime cōpatere. q2 ſine ingenti acer
bitate doloris h̄ ſibi ɔtingere nullaten⁹ po
tuit. Dicūt tamē ſapiētes et expoſitores q͛
orauit dn̄s ieſus patrē. nō tam timore pati
endi. q̄ miſcōia poris ppl̄i. q2 cōpatiebat̄ iu
deis. q2 p ſua morte ſeuiſſima pderent̄. Nō

em̄ ipi occidere eū debebāt. q2 ex ipis erat
⁊ in lege eorū continebat̄. ⁊ tanta eis bn̄ficia
impendebat dū orabat prēm p ſalute iude
orū. ⁊ dicebat. vt credat multitudo gentiū
nō recuſo paſſionē. Si vero iudei excecan
di ſunt vt alij videāt. nō mea volūtas ſz tua
fiat. Fuit em̄ in xp̄o tunc q̄druplex volun-
tas. ſ. volūtas carnis. ⁊ h̄ nullo mō volebat
pati. Volūtas ſenſualitat̄. ⁊ h̄ remurmura
bat ⁊ timebat. Volūtas rōnis. ⁊ hec obedi
ebat ⁊ ɔſentiebat. Nā iuxta Iſaiā dī. Ob-
latus eſt q2 ipe voluit. Et fuit in eo volun-
tas diuinitat̄. ⁊ hec impabat ⁊ ſnīaȝ ipa di-
ctabat. Igit̄ q2 ver⁹ erat hō. vt homo erat ī
magna anguſtia poſit⁹. Et ideo intime cō-
patere ei. ⁊ cōſidera ⁊ vide diligent̄ oēs act⁹
⁊ ſingulas affectiōes dn̄i dei tui. Venit aūt
ad diſcipulos ſuos dicēs. Dormite iā ⁊ re-
quieſcite q̄ ibi aliquātulū dormierunt. Bo
nus autē paſtor vigilat ſup cuſtodiā greḡ
ſui puſilli. O grādis amor. Vere in finē di-
lexit eos. cū in tanta poſit⁹ agonia eorū p-
curat quietē. Videbat aūt a longe aduer-
ſarios ſuos venientes cū facib⁹ ⁊ armis. Nec
tn̄ diſciplos excitauit niſi cū ppe ⁊ iuxta eos
erāt. tūc dixit eis ſufficit. ſat̄ dormiſtis. ecce
q̄ me tradet appropinq̄t. Et adhuc eo loq̄n-
te venit aūt illos nequā iudas. peſſim⁹ mer-
cator. ⁊ oſculat⁹ eſt eū. Dicit̄ em̄ q͛ mor̄ erat
dn̄i ieſu diſcipulos q̄s emittebat in oſculo
recipe redeūtes. ⁊ ppterea pditor ille ī ſignū
ihm p oſculū tradidit. ⁊ p̄cedens alios cum
oſculo rediit. q̄i dī. Nō ſum ego cū iſtis ar-
maris. ſed rediens more ſolito te oſculor ⁊
dico. Aue Rabi. O vere pditor. Intuere ḡ
hn̄ ⁊ pſequēs dn̄m vide quō patient̄ ⁊ beni
gne ſuſcipit ipi⁹ infelic̄ amplex⁹ ⁊ oſcula p-
ditoris. cui⁹ paulo ante pedes lauerat. ⁊ ſū-
mo cibauerat cibo. Et quō ſe patit̄ capi. li-
gari. pcuti ⁊ furibūde duci. Ac ſi eēt malefa
ctor. ⁊ oīno ipotēs ad ſe defendendū. Quō
etiā cōpatit̄ diſcipul̄ ſuis fugiētib⁹ ⁊ errāti-
b⁹. Sed ⁊ ipoȝ dolores cernere potes. quō
inuiti ⁊ dolētes gemit⁹ ⁊ ſuſpiria dabant. ⁊
velut orphani ⁊ timore pteriti recedebant. ⁊
magis ac maḡ eoȝ augebat̄ dolor. cū vide
bāt ⁊ dn̄m ſuū ſic vilit̄ trahi. ⁊ canes iſtos
trahētes eū ad victimā. ⁊ illū q̄i agnū man-
ſuetiſſimū ſine reſiſtētia ipos ſequi. Cōſpi-
ce nunc eū quomō ducit̄ ab illis neq̄ſſimus
de torrente ſurſū hier̄lm feſtinant̄ ⁊ anxie.
manib⁹ poſt tergum ligatis exclamidatus

fuit in xp̄o quadru voluntas

tunica ſuccinctus nõ curioſe. capite diſcoopertus. ⁊ curu⁹ ex fatigatiõe ⁊ vehementi acceleratione incedẽs. Cũ aũt pñtat̃ principib⁹ ſacerdotũ Anne ⁊ Cayphe ⁊ alijs ſenioribus ꝯgregatis. illi ꝗ leo capta preda exultant. ipm̃ examinãt. falſos ꝓcurãt teſtes ꝗ eũ ꝯdemnãt. ⁊ expuunt in ei⁹ ſacratiſſimã faciẽ. oculos velant. colaphiſant. alapis cedunt. dicẽtes. ꝓphetiza ꝗs eſt ꝗ te ꝑcuſſit. et multis obꝓbrijs eũ vexant. ⁊ in omib⁹ ſe patient̃ habebat. Et hic in ſingul̃ eũ ꝯſpice ⁊ cõpatere. Tandẽ illi maiores receſſerunt mittẽtes eũ in quẽdã carcerẽ ibi ſubt⁹ ſolariũ qui adhuc videri põt. vel ei⁹ veſtigiuz. ⁊ ligauerũt eũ ad ꝗndã columnã lapideã. cuius pars poſtea cõminuta eſt. ⁊ adhuc apparet vt habeo ex frẽ nr̃o ꝗ vidit. Dimiſerunt nihilomin⁹ aliꝗs armatos ad tutiorẽ cuſtodiã qui eũ ꝑ totã noctẽ reſiduã vexauerunt. deriſionib⁹ ⁊ maledictis vacãtes. Intuere ꝗ͂ qualit̃ audaces ⁊ peſſimi cõuiciant̃ eidẽ dicẽtes. Credebas tu melior ⁊ ſapiẽtior eſſe ꝑncipib⁹ nr̃is. ꝗ ſtulticia erat tua. nõ debebas aꝑire os tuũ ꝯtra eos. quõ fuiſti auſus ſic facere. Sꝫ nũc apparet ſapiã tua vt ſtes modo ſic tuis cõuenit parib⁹. dign⁹ ꝓculdubio es morte. ⁊ tu eã habebis. ⁊ ſic ꝑ totã noctẽ modo vn⁹ ⁊ mõ alius inſultabat verbis ⁊ factꝫ ꝯtra eũ. ꝗnta credis dicunt ⁊ faciunt hi mercẽnarij obꝓbrijs viliſſimis indiſcrete ⁊ irreuerent̃ ei inſultãt. Intuere nunc dñm verecunde ⁊ patient̃ tacentẽ ad oĩa tanꝗ͂ in culpa deꝓhenſuꝫ. ⁊ vultu in terrã demiſſo ⁊ ſibi cõpatere vehement̃. O dñe ad quoꝝ man⁹ veniſti. ꝗnta eſt patiẽtia tua. Uere iſta eſt hora tenebraꝝ. Et ſic ſtetit rect⁹ ad illã columnã ligat⁹ vſꝗ ad mane. Interim aũt iohẽs vadit ad dñam ⁊ ſocias in domũ magdalene cõgregatas. in ꝗ cenã fecerãt. ⁊ narrat cũcta que dño ⁊ diſcipulis ꝯtigerũt. Tũc indicibil̃ planct⁹. eiulatus ⁊ clamor fact⁹ eſt ibi. Intuere eas ⁊ cõpatere. qꝛ in afflictiõe ꝑmaxima ⁊ dolore vehemẽtiſſimo ſunt de dilecto dño ſuo. qꝛ bene vident ⁊ credũt nunc ipm̃ dñm moriturũ. Tandẽ dña ſecedit ad parietẽ. ⁊ in orõnẽ ſe ꝯuertit dicẽs. Pr̃ reuerẽdiſſime. pater piiſſime. pr̃ miſericordiſſime. recõmẽdo vobis filiũ meũ dilectiſſimũ. Non ſitis ei crudelis. qꝛ cũctis eſtꝫ benign⁹. Pr̃ et̃ne moriet̃ur ne fili⁹ meus ihs. Nihil eñ mali fecit. Sed pr̃ iuſte ſi redẽptionẽ vultꝫ humani generis. ꝑ aliũ modũ obſecro faciatꝫ. oĩa nãꝗ poſſibilia ſunt vob. Rogo vos pr̃ ſctiſſime ſi placet vob nõ moriat̃ fili⁹ meus ihs. liberate ipm̃ de manib⁹ pctõꝝ. ⁊ reddite ipm̃ mihi. Ipe ꝓpter obedientiã vr̃am ⁊ reuerẽtiaꝫ nõ ſe iuuat. Derelinꝗt ſeipm̃ ⁊ tanꝗ͂ imbecillis ⁊ impotẽs eſt int̃ iſtos. Uñ vos illũ dñe adiuuate. Hec ⁊ his ſimiĩa orabat dña cũ affectu ſuo toto ⁊ conatu. ⁊ cũ magna amaritudine cordis ſui. Cõpatere nũc ei quã ſic cernis afflictam.

Meditatio paſſionis xp̃i hora ꝑma.

Capitulũ. lxxvij.

Mane aũt tempeſtiue redierũt ꝑncipes ⁊ maiores ꝓpli ⁊ fecerũt eũ ligari man⁹ poſt tergum. dicẽtes. Ueni nobiſcũ latro. veni ad iudiciũ. hodie cõplebunt̃ maleficia tua. mõ tua ſapiã apparebit. ⁊ ducebãt eũ ad pylatũ. ⁊ ipe tanꝗ͂ inocens ſequebat̃ eos cũ eſſet agn⁹ innocẽtiſſimus. Cũ aũt mr̃ ei⁹. iohẽs ⁊ ſocie. (Nã ⁊ ipe ſummo mane exierũt foras vt venirẽt ad eum) occurrerũt ei in biuio ⁊ vidẽtes eũ ſic vituperabilit̃ ⁊ ſic enormit̃ a tanta multitudine duci. ꝗnto repleti ſunt dolore dici non poſſet. In iſto aũt mutuo ꝯſpectu fuit dolor vehementiſſim⁹ vtriuſꝗ. Nã ipe dñs multuꝫ affligebat̃ ex cõpaſſione quã hẽbat ad ſuos ⁊ marie erga mr̃ẽꝫ. Sciebat eñ ꝙ ꝓpt̃ ipm̃ dolebãt vſꝗ ad aĩe a corꝑe auulſionẽ. Cõſidera ꝗ͂ ⁊ intuere diligent̃ ꝑ ſingula. Sunt eñ ꝑmultũ. imo ꝑmaxie cõpaſſiua. Ducit̃ ꝗ͂ ad pylatũ. ⁊ ille mulieres a longe ſequunt̃. qꝛ appropinꝗre nõ pñt. Accuſat̃ tũc ab illis in multꝫ. ⁊ pylat⁹ ipm̃ miſit ad herodẽ. Herodes ꝟo cupiẽs videre de ſuis miracul̃ gauiſus eſt. ſed nec miraculũ ab illo hr̃e potuit. neꝗ verbũ. Igit̃ ex hoc reputãs eũ ſtultũ fecit in deriſione ipm̃ indui veſte alba. ⁊ remiſit eũ pylato. Et ſic vide ꝗliter nõ ſolũ malefactor. ſed ⁊ ſtultus eſt ab oĩb⁹ illis reputatus. Ipe autẽ oĩa patientiſſime tolerabat. Intuere etiã hic eum dũ ducit̃ ⁊ reducitur. demiſſo vultu ⁊ verecunde incedẽtem. ⁊ omniũ clamores. cõuicia ⁊ ſubſannationes audientem. ⁊ forte lapidum. ꝑcuſſiones ⁊ immundiciarũ aliarum fetores ſuſcipientem. Et etiam matrem ⁊ ſuos intuere diſcipulos cum indicibili merore a longe ſtantes ⁊ inde ipſum ſequentes. Reducto aũt eo ad pylatũ illi canes cũ audacia mag̃ atꝗ ꝯſtãtia ꝓſequuntur ſuas accuſationes

Sed pylat⁹ cauſam mortꝭ nō inueniēs in
eū. ipm dimittere nitebatꝰ. Dixit ergo Iƥm
corripiā ⁊ dimittā. O pylate tu dñm tuū ca
ſtigas. neſcis ꝙd agis. q2 nec mortē nec fla/
gella meretꝰ. Recte ageres. ſi te ad ſuū nutū
corrigeres. Iuſſit aūt eū duriſſime flagella
ri. Spoliatꝰ ergo dñs. ⁊ ad columnā ligatꝰ ⁊
diuerſimode flagellatꝰ. Stat nud⁹ corā oī/
bus iuuenis elegās ⁊ verecūd⁹. ſpecioſus
forma p̄ filijs hoim. ſuſcipit ſpurciſſimoꝝ
flagella dura ⁊ doloroſa. caro illa innocētiſ
ſima ⁊ tenerrima. mundiſſima ⁊ pulcherri
ma. Flos oīs carnis ⁊ totꝰ hūane nature.
repletꝰ liuoribꝰ ⁊ fracturis. Fluit vndiqꝫ re
gius ſanguis de oībꝰ partibꝰ corpis. ſupad
ditꝰ. reiteratꝰ ⁊ ſpiſſatur liuor ſup liuorem. et
fractura ſup fracturā. ꝙuſqꝫ tam tortoribꝰ
ꝙ inſpectoribꝰ fatigatis ſolui iubetꝰ. Colū/
na aūt ad quā ligat⁹ fuerat veſtigia cruoris
oūdit ſicut in hyſtorijs ꝯtinetꝰ. Hic ergo eū
diligentꝰ conſidera ꝑ longā morā. ⁊ ſi hic nō
cōpateris cor lapideū puta te habere. Tūc
impletū ē ꝙd ait Iſaias ꝓpheta. Vidimus
inꝙt eū. ⁊ nō erat aſpect⁹. ⁊ reputauim⁹ eum
ꝙi leproſum ⁊ humiliatū a deo. O dñe ieſu
ꝙs fuit ille tam audax ⁊ tā temerari⁹ qui te
ſpoliauit. ⁊ ꝙ illi audaciores ꝙ te ligauerūt.
ſed ꝙ illi audaciſſimi ꝙ te tam duriſſime fla
gellauerūt. Sed tu ſol iuſticie tuos radioſ
ſubtraxiſti. ⁊ iō facte ſūt tenebre ac tenebra
rū ptās. Oēs ſunt te potentiores. Amor
tuus. ⁊ iniꝙtas nr̄a ſic te imbecillē fecerūt.
Maledicta ſit tanta iniꝙtas ꝑ qua ſic affli
geris. Soluto dño a colūna ducunt eū ſic
nudatū ſic flagellatū. ꝑ domū ſcrutādo pro
pannis ꝙ ſparſim in domo ꝓiecti fuerūt ab
expoliatoribꝰ. Intuere eū ſic bene afflictuꝫ
⁊ trementē duriſſime. Erat eīm frig⁹ ſicꝰ di/
cit euāgeliū. Cū ſe vellet reueſtire ꝯtendūt
quidā impijſſimi dicētes pylato. Dñe. Hic
ſe facit regē. Veſtiem⁹ eū. ⁊ more regio co/
ronem⁹. Et accipiētes ꝙndā clamidē ſericā
rubeā ⁊ turpē veſtierūt eū ⁊ ſpinis corona/
uerunt. Cerne ꝙ eū in ſingulis actibꝰ ⁊ affli
ctionibꝰ ſuis. q2 oīa facit ⁊ ſuſtinet ꝙ ⁊ ipſi vo
luntꝰ. purpurā ſuſcipit. ſup caput ſpineā co/
ronā portat. arundinē manu tollit. et ipſis
genuflectentibꝰ ⁊ vt regē ſalutantibꝰ tacet ⁊
patientiſſime obmuteſcit. Cerne nūc i ama
ritudine cordis. ⁊ maxime caput ipi⁹ plenū
ſpinis. arundine ſepe ꝑcutitꝰ. Et vide depſ/
ſo collo cū dolore tā magno acerbos ictus
tunc ſuſcipit. Perforabāt naꝗꝫ caput ei⁹ ſa
cratiſſimū acerbiſſime ille ſpine ac totū ma
dere faciebāt ſanguie. O miſeri quō tremē/
dū adhuc apparebit vobis illud caput rega
le ꝙd vos nūc ꝑcutitis. Illudebāt eīm ei tā/
ꝙ regnare volenti ⁊ nō valenti. Oīa aūt ſu
ſtinet. q2 eoꝝ ſeuicia nimia erat. ſ3 nec illis
ſuffecerat ꝙ ad maiorē illuſionē totam co/
hortē ꝯgregauerāt. ſed ⁊ corā ipſo pylato et
toto ꝓplo adducūt eū foras publice ſic illu/
ſum ⁊ portantē ſpineā coronā ⁊ purpureuꝫ
veſtimentū. Cerne nūc ꝑ deo quō etiā ſtat
facie ad terrā demiſſa corā tanta multitu/
dine vociferante ⁊ clamāte. Crucifige eum
⁊ inſuꝑ eū deridente ⁊ inſultāte ꝙi ſapiētio/
res eo fuerint. ⁊ quō appareat ꝙ ipſe ſe inſipi
enter habuerit ꝯtra ꝑncipes ⁊ phariſeos. ꝙ
ſic eū aptari fecerūt ⁊ ad talē finē ꝑducunt.
Et ſic nō ſolū dolores ⁊ penas ſed etiā ob/
probria ſuſcipiebat ab eis.

Capitulū. lxxviij.

p Etit ꝙ tota mltitudo iudeoꝝ vt cru
cifigatꝰ. Et ſic ꝯdemnatꝰ a miſero iu/
dice pylato. Nō recordantꝰ bñficioꝝ
⁊ opeꝝ ei⁹. nec mouentꝰ ꝓpter innocentiā ei⁹.
⁊ ꝙd crudele videtꝰ nō retractantꝰ ꝓpter affli
ctionē quā ei ꝑus intulerūt. ſed gaudēt ꝑn/
cipes ⁊ maiores ꝙ intentionē prauā ꝑfece/
runt. Ridēt ⁊ deridēt eū ꝙ eſt verus deus ⁊
etern⁹. ⁊ mortē accelerāt reducitꝰ int⁹. ſpolia
tur purpura. ⁊ ſtat nud⁹ corā eis. ⁊ datur ei
reueſtiendi licētia. Attēde hic diligentꝰ ⁊ cō/
ſidera ſtaturā ei⁹ in ſingulis partibꝰ. ⁊ vt in/
time cōpatiarꝭ ⁊ ſimul paſcarꝭ. Auerte pa/
rūper oculos a diuīitate ⁊ eū purū hoīez cō
ſidera. ⁊ videbis iuuenē elegantē. nobiliſſi
mū ⁊ innocentiſſimū ⁊ amātiſſimū. totū an
tē flagellatū. ⁊ ſanguine liuoribuſqꝫ reſper/
ſum. pānos ſuos vndiqꝫ ꝓiectos ſparſim ꝑ
trā colligere. ⁊ cū ꝙdā verecūdia reuerentia
⁊ rubore ſe corā eis ꝙuis irridētibꝰ reueſti
re ac ſi foret oīm infim⁹. derelict⁹ a deo ⁊ oī
auxilio deſtitut⁹. Intuere etiā eū diligēter
⁊ pietate ac cōpaſſiōe mouearꝭ. vnā mō colli/
git vnā. mō aliā. ⁊ corā illis ſe reueſtit. Rede
as poſt ad diuinitatē ⁊ ꝯſidera illā imēſaꝫ et/
nā ⁊ incōꝑhenſibilē ⁊ imꝑatoriā maieſtateꝫ
incarnatā. ſe flectentē hūilitꝰ. ad trā inclinā/
tē ⁊ pānos recolligentē ſe cū reuerētia ⁊ ru/
bore ſilꝛ veſtientē. ac ſi eēt hō viliſſim⁹. imo
ſeruus empticius ſub iſtorū dominio ꝯſti/
tutus. et ab eis pro aliquo exceſſu correct⁹

etiã caſtigatus. Intuere etiã eum diligent̃
ꝛ humilitatẽ ei⁹ admirare. ꝛ eidẽ ꝯforma te
ipm̃. eiſdẽ etiã ꝯſideratõibꝫ cõpatiens. In/
tuere potes eundẽ cũ ad columnã ligat⁹ ſic
enormit̃ flagellat̃. ꝛ eo reueſtito ducũt eum
foras ne mortẽ vlteri⁹ differãt. Et tunc ve/
nerabile lignũ cruc꜀ longũ ꝛ groſſum ꝛ mul
tũ graue ponũt ſup̃ humeros e⁹. qđ agnus
manſuetiſſim⁹ patient̃ ſuſcipit ꝛ portat. Et
vt dr̃ in hyſtorijs opinio eſt crucez dñi .xv.
pedes habuiſſe in altũ. ꝛ tũc ducit̃ ꝛ accele/
terat̃. ꝛ obprobrijs ſaturat̃ vt ſup̃ i pncipio
tactũ fuit hora matutina. Duct⁹ aũt fuit fo
ras cũ ſocijs ſuis duobꝫ vtiqꝫ latronibꝫ. Ec
ce hec eſt ſua ſocietas. O bone ieſu q̃ntã
verecundiã faciũt vobis iſti vr̃i amici. latro
nibꝫ vos aſſociãt. ſed ꝛ deteri⁹ faciũt q̃ cru/
cem vob̃ portandã imponũt. qđ de latroni
bus ipis nõ legit̃. Vñ nõ ſolũ iuxta Iſaiã.
cũ iniquis deputat⁹ eſt. ſed iniquoꝝ iniq̃oꝝ
Indicibilis eſt dñe patiẽtia vr̃a. Cerne igit̃
hic eũ bene. quõ vadit curu⁹ ſubtus crucez
ꝛ vehement̃ anhelat. Cõpatere ḡ ei q̃ntũ po
tes in tot anguſtijs ꝛ ludibrioꝝ renouatio/
nibꝫ poſito. Et qꝛ vere meſta mr̃ eius ꝓpter
multitudinẽ gentiũ ei appropinq̃re nõ pote
rat nec videre iuit ꝑ aliã viã breuiorẽ cũ Io/
hanne ꝛ ſociabꝫ ſuis vt alios p̃cedens ei ap
proximare valeret. Cũ aũt extra portã ciui
tatis in ꝯcurſu viaꝝ eũ habuit obuium. cer
nens eũ oneratũ ligno tã grandi. qđ primo
nõ viderat. ſemimortua facta ẽ p̃ anguſtia.
nec verbũ ei dicere potuit. nec dñs ei. qꝛ ac/
celerat⁹ erat ab eis q̃ eũ ducebãt ad crucifi
gendũ. Vlteri⁹ aũt dñs ꝓcedens paꝝ poſt
ꝯuertit ſe ad mulieres flẽtes. ꝛ dixit eis. Fi
lie hierl'm nolite flere ſuper me ſed ſup̃ vos/
ipas flete ꝛc. ſicut in euãgelio pleni⁹ ꝯtinet̃.
Et in his duobꝫ locis apparẽt veſtigia eccle
ſiaꝝ adhuc q̃ ibi facta ſunt in mẽoriã hoim̃
vt habui a fratre nr̃o q̃ vidit. q̃ etiaz dicit ꝙ
mons caluarie vbi fuit xp̃s crucifixus ſta/
bat a porta ciuitat꜀ q̃ntuz locus nr̃ a porta
ſcti Hermani. Vñ nimis lõga portatio cru
cis erat. Cũ ergo vlteri⁹ ꝓceſſiſſet ꝛ iã eſſet
fatigat⁹ ꝛ ꝯfract⁹ ꝙ amodo portare nõ poſ
ſet. crucẽ depoſuit. Illi aũt peſſimi differre
nolentes mortẽ ſuã. timẽtes ne ſniam eius
reuocaret pylat⁹. qꝛ ꝯſidebat volũtatem di
mittẽdi eũ. cogerũt quendã crucẽ portare.
Ipm̃ aũt ſic exoneratũ vt latronẽ ligatũ ad
caluarie locũ duxerũt. Nõne igit̃ hec que i

matutinali. p̃ma ꝛ tercia hora paſſus eſt vi
dent̃ tibi ſine iſta crucifixione vehemẽtiſſi/
mi doloris eſſe ꝛ amariſſimi ꝛ horroreſ val
de ſtupendi. Certe ſic puto ꝛ ad cõpaſſionẽ
faciẽtia motiua. q̃nimo valde inferẽtia paſ/
ſionẽ. Sic cõpleta vident̃ q̃ de his tribꝫ di/
cenda ſunt ad pñs. Videam⁹ ergo nũc que
ꝯtigerũt in crucifixione ꝛ morte. ſ. hora ſex
ta ꝛ nona. Poſtea videbim⁹ de his q̃ ꝯtige
runt poſt mortẽ. ſ. hora veſꝑtina ꝛ cõpleto/
rij.

Hora ſexta. Capl'm. lxxix.

C Vm ḡ dñs ieſus ductu impioꝝ ad
caluarie locũ feridũ ꝑuenit. cõſpice/
re potes oꝑarios maloſ vndiqꝫ ne/
quiter oꝑari. His aũt toto mentis intuitu
te p̃ñtem exhibeas. ꝛ intuere diligent̃ cun/
cta q̃ ſunt ꝯtra dñm tuũ. ꝛ q̃ dicunt̃ ꝛ fiunt
ab ipo atqꝫ ꝑ ipm̃. Videas ḡ oculis ment꜀
alios figere crucẽ in terrã. alios parare cla/
uos ꝛ martellos. alios parare ſcalas ꝛ alia
inſtrumẽta. alios ordinare q̃s q̃d facere de
beat. ꝛ alios ipm̃ ſpoliare. Spoliat̃ etiã et
nudus eſt nũc tercia vice corã tota multitu
dine. renouant̃ fracture ꝑ pãnos carni ap/
plicatos. Nũc p̃mo mater ꝯſpicit filiũ ſuuz
ſicut captũ ꝛ aptatuz dolore mortis affligi.
Triſtat̃ etiã ſup̃ modũ. ꝛ cũ rubore ꝙ videt
eũ totalit̃ nudũ. nã ꝛ ei nec femoralia dimi/
ſerũt. Accelerat ergo ꝛ approximat filio. am
plexatur ꝛ cingit eum capitis ſui velo. O in
quãta amaritudine eſt nunc ania ſua. non
credo ꝙ ei ṽbũ dicere potuit. ſi amplius fa/
cere poſſet. vtiqꝫ voluiſſet. ſed ampli⁹ nõ po
tuit euz adiuuare. Eripit̃ enim filius ſuus
de manibꝫ eius furibunde ad pedẽ crucis.

Hic modũ crucis diligent̃ attende. Po/
nunt̃ due ſcale. vna retrorſum ad brachiuz
dextrũ. alia ad ſiniſtrũ brachium. ſuper q̃s
malefici aſcendũt cum clauis ꝛ martellis.
Ponit̃ etiã alia ſcala ex parte anteriori. at/
tingens vſqꝫ ad locuz vbi debebant pedes
affigi. Conſpice nũc bene ſingula. Compel
litur domin⁹ ieſus crucẽ aſcendere ꝑ hanc
ſcalam paruã. Ipe autẽ ſine rebellione ꝛ cõ
tradictione facit humiliter quicq̃d volũt.
Cũ ergo in ſuperiori parte iſtius parue ſca
le ꝑuenit ad crucem, renes vertit. ꝛ illa rega
lia aperit brachia. ꝛ extendens manus pul
cherrimas. in excelſũ eas porrigit ſuis cru/
cifixoribus. Aſpicit in celum patri dicens.
Ecce hic ſum pater mi. vſqꝫ ad crucem me

humiliari voluiſti.p amore ꝛ ſalute generꝭ humani placet.accepto ꝛ p eis me tibi offe-ro.q̄ꝺ dediſti mihi ꝛ fr̄es eſſe voluiſti.acce-pta igit̄ ꝛ tu pr̄ ꝛ deinceps placabilis eſto ei amore ꝛ oim̄ maculas veteres abſter-ge ꝛ elonga ab eis.me pro eis tibi offero pr̄. Qui aũt retro crucē eſt.accipit manũ eius dexterā ꝛ eā fortit̄ cruci affigit. Quo facto il-le q̄ eſt in latere ſiniſtro accipit manuꝫ ſini-ſtram ꝛ trahit q̄ntũ poteſt ꝛ extēdit ꝛ aliũ clauũ imittit.ꝑcutit ꝛ cōfigit. Deſcēdũt poſt hec de ſcalis ꝛ remouent̄ oēs ſcale. Pendet dñs ex grauedine corpis deorſũ trahentis ſolũ clauis infixis manib9 ſuſtentat̄. Nihi-lomin9 occurrit ꝛ ali9.ꝛ p pedes q̄ntuꝫ pōt eũ trahit.et eo ſic extento ali9 cōfigit ei9 pe-des clauo duriſſimo. Sunt tñ q̄dā qui credũt ꝙ nō hoc mō fuerat crucifix9.ſꝫ cru-ce extenta in t̄ra.eũ eleuauerũt ꝛ crucē fixe-runt in terrā. Et ſi hoc magꝭ placet.ꝯſpi-ce quō ipm̄ capiũt deſpicabilit̄ ſic ribalduꝫ viliſſimũ.ꝛ ꝓſternunt ſup crucē in t̄ra furi-bunde.brachia ipi9 accipiētes.ꝛ poſt violē-tam extenſionē cruci duriſſime affigentes. Silr̄ ꝛ de pedib9 factũ intuere q̄s traxerũt q̄ntũ violentiſſime potuerũt. Ecce crucifi-xus eſt dñs ieſus.ꝛ ſic i cruce extēſus ꝙ di-numerari oia oſſa eius poſſent.ſic ipe cōq̄-rit ꝑ ꝓpha3. Fluunt vndiq3 ſacratiſſimi ſan-guinis riuuli ex ill' magnis ſciſſurꝭ. Sicq3 anguſtat9 eſt ꝙ ſe mouere nō pōt niſi in ca-pite. Illi tres claui ſuſtinēt tot9 corpis pō-dus.dolores acerbiſſimos tolerat. ꝛ vltra ꝙ dici poſſit vl' cogitari affligit̄. Pendet in-ter duos latrones.vndiq3 pene.vndiq3 ob-probria.vndiq3 cōuicia. Nā ſic eo anguſta-to a cōuicijs nō parcũt. Alij blaſphemant dicētes. Vah q̄ deſtruis tēplũ dei. Alij ve-ro.ſeipm̄ nō pōt ſaluuꝫ facere. ꝛ alia dicunt multa cōuicia. Si fili9 dei eſt deſcendat de cruce vt credam9 ei. Sed ꝛ milites q̄ cruci-fixerũt eũ.diuiſerũt ſibi veſtimēta ei9 i ipi9 p̄ntia. Et hec oia dicunt̄ ꝛ fiũt p̄nte matre ſua meſtiſſima. Cui9 cōpaſſio multum au-gmētat filio paſſionē. Et ecōtrario.ipſa cũ filio pendebat in cruce.et poti9 elegit mori cũ ipo q̄ȝ ampli9 viuere. Undiq3 ſunt angu-ſtie.ꝛ tormēta ſentiri poterant.narrari vero nullaten9 poterāt. Stabat mr̄ iuxta crucē filij ꝛ inter crucē ei9 ꝛ int̄ crucē latronis nō auertebat ocl'os a filio.anguſtiabat̄ vt ipe. ꝛ toto corde orabat ad pr̄em.dicēs. Pater ꝛ de9 eterne.placuit vobis vt fili9 meus cru-cifigeret̄.nō eſt temp9 vt a vobis repetā.ſed videtꝭ in q̄nta anguſtia eſt nũc aia ſua. Ro-go vt mitigetis ei penā.ſi placet. Pater re-cōmendo vobis filiũ meũ. Et fili9 ſilr̄ orat pr̄em p ea.et tacite intra ſe dicebat. Pr̄ mi. vides quō affligit̄ mr̄ mea Ego debeo cru-cifigi nō ipa.ſed mecũ eſt in cruce. Sufficit crucifixio mea.q̄ totius ꝓpl'i porto pctā.ipa nihil tale meret̄. Vides eā deſolatam.tota die merore ꝯfectā. Recōmēdo eā tibi.dolo-res ei9 tolerabiles facias. Erāt autẽ iuxta crucē cũ dña iohēs ꝛ magdalena ꝛ due ſo-rores dñe.ſ.maria iacobi ꝛ ſalome.ꝛ forte ēt alie. Et de his ſim9 cōtenti in hoc nr̄o tra-ctatu.que dñis ꝛ marie magdalena dilecta ieſu diſcipula vehement̄ flebant. Nec ō ſuo dño dilecto ac magiſtro poterāt conſolari. Cōpatiebant̄ dño ꝛ dñe ꝛ ſibijpis. Sepe renouabat̄ eis dolor. q2 ſemp eis renoua-bat̄ cōpaſſio.cũ in cōuicijs vel in factis ſuo dño noua paſſio addebat̄.

Meditatio paſſionis dñi hora nona Capitulũ.lxxx.

Domin9 aũt in cruce pendēs.vſq3 ad exitũ ſpũs nō fuit ocioſus.ſed facie-bat ꝛ docebat vtilia.p nob̄. Unꝺ dixit ſeptē v̄ba q̄ ſcripta repiunt̄ in euange-lio. Primũ fuit in ipo crucifixiōis actu. cũ orauit.p ſuis crucifixorib9 di. Pr̄ igno-ſce illis q2 neſciũt q̄d faciũt. Qꝺ verbũ ma-gne patiētie magniq3 amoris indiciũ p̄ſtat. ꝛ etiā fuit indicibilis caritatꝭ. Scōm fuit ad mr̄em cũ dixit. Mr̄.ecce filius tuus.ꝛ ad iohēm.ecce mr̄ tua. Nō vocauit eaꝫ ma-trē.ne p amoris vehementꝭ ꝛ teneritudie am-pli9 ipa doleret. Terciũ fuit ad latronem penitentē cũ dixit. Hodie mecũ eris in pa-radyſo. Quartũ fuit Hely hely lama.ꝛc. hoc eſt deus me9.de9 meus.vt q̄d dereliq̄-ſti me.q.d.pr̄ tantũ dilexiſti mũdũ vt me.p ipo tradidiſti.ꝛ dereliquiſſe me videris. Quintũ fuit cũ dixit. Sitio. In q̄ v̄bo fuit magna cōpaſſio mr̄is ꝛ ſociarũ ei9 ꝛ iohīs. Et illis peſſimis magna fuit leticia. Nā li-cet exponi poſſet ꝙ ſitiebat aiaꝝ ſaluteꝫ.tñ in v̄itate ſitiuit.q2 ſanguis effuſiōe erat to-tus exiccat9 int9 ꝛ ēt arefact9. Et cũ illi ma-ligni cogitare nō poſſent in quo eum plus nocerent.tamē vexandi nouam materiam acceperũt. Unꝺ dederũt ei bibere acetũ mi-xtũ cũ felle. Maledict9 eorum furor.quia

ꝑtinax ⁊ q̄ntū poterāt nocuerūt. Sextū
verbum fuit Conſūmatū eſt. q.d. Pr̄ obedīē
tiā quā mihi dediſti ꝑfecte cōpleui. Adhuc
pr̄ etiā qcq̄d vis mihi filio tuo p̄cipe. parat⁹
ſum qcq̄d reſtat vlteri⁹ adimplere. Ego ei in
flagello parat⁹ ſum. ſed totū qđ de me ſcri-
ptū eſt. ꝯſummatū eſt. Si tibi placet pr̄. re
uoca me mō tibi. Et pr̄ ad eū. Ueni dilectiſ
ſime fili mi. oīa bene feciſti. nolo ꝙ amplius
anxieris. Ueni qꝛ in ſinu meo ⁊ inť brachia
mea te ſuſcipiam. Et ex tūc languere cepit
mō moriennū. mō claudēdo oculos. modo
aperiēdo. ⁊ caput inclinare. mō in vnā ptē
mō in aliā. deficientib⁹ oīb⁹ viribꝰ. Tandē
addidit ſeptimū verbum cū clamore valido
⁊ lachrymis pr̄i dicēs. Pr̄ in man⁹ tuas cō
mendo ſpm̄ meū. Et hec dicēs emiſit ſpm̄.
inclinato capite ſup pect⁹ verſus pr̄em. qꝛ gra
cias agēs ꝙ ipm̄ reuocabat ⁊ tradēs ei ſpi-
ritū ſuū. Ad hūc clamorē ꝯuerſus fuit cen-
turio q̄ ibi erat. ⁊ dixit. Uere filius dei erat
iſte. audiēs ꝙ clamās expiraſſet. Nā alij ho
mines cū moriunť clamare nō pn̄t ⁊ ido in
eū credidit. Fuit aūt ita magn⁹ ille clamor
ſicut a ſapiētiſſimo viro intellexi. ꝙ vſq3 in in-
fernū fuit audit⁹. O q̄lis tūc erat aīa mr̄is
cū ſic penoſe videbat eū deficere. languere.
lachrymari ⁊ mori. Credo ꝙ vel ꝓpter angu-
ſtiarū multitudinē abſorta erat. ⁊ q̄ inſenſi
bilis facta. vel ſemimortua facta eſt. nunc q̄-
dē multo magꝭ q̄ꝫ cū obuiauit ei crucē por-
tanti. Quid tūc magdalena fidelis ⁊ dilecta
diſcipula. Quid iohēs p̄ oīb⁹ dilect⁹. Quid
alie due ſorores dn̄e faciebāt Sed q̄d face
re poterāt replete erāt amaritudine. cōple-
te dolorib⁹. inebriate abſinthio. irremedia-
biliť oēs flebāt. Ecce ḡ pendet dn̄s in cruce
mortu⁹. redit tota multitudo. remanet mr̄
meſtiſſima cū illis q̄ttuor. ponūt ſe ad ſedē-
dū iuxta crucē. ꝯtēplanť dilectū ſuū. ⁊ expe-
ctant a dn̄o auxiliū. quō ipm̄ rehabere ⁊ ſe-
pelire tunc valeāt. At tu ſi ꝯtēplat⁹ bn̄ fue
ris dn̄m tuū. ꝯſiderare potes ꝙ a planta pe
dis vſq3 ad verticē nō eſt in eo ſanitas. nō ē
in eo mēbrū. nec ſenſus corpis q̄ ſūmā affli
ctionē infirmitatē ſeu paſſionē nō ſenſerit.

Habes ḡ q̄ de crucifixione ⁊ morte i ſex-
ta ⁊ nona hora ꝯtigerūt. q̄ modicitati mee.
vel tue ruditati ſcribēda videnť ad pn̄s. tu
aūt ſtudeas deuote fideliť ⁊ ſollicite his oī-
bus inherere. nunc de his q̄ poſt mortē cō-
tigerunt dicam⁹.

De apertione lateris chriſti. Ca. lxxxi.

C Ommorātib⁹ ḡ ⁊ ſedentib⁹ reueren-
da dn̄a nr̄a Maria atq3 iohē. mag-
dalena et ſororib⁹ mr̄is dn̄i ab vna
parte ꝓpe crucē ⁊ aſpiciētib⁹ q̄ ſine intermiſſi
one dn̄m ihm̄ pendentē ſic in cruce inter la
trones. ſic nudū. ſic afflictū. ſic mortuū. ⁊ ſic
ab oīb⁹ derelictū. ecce armati mľti veniebāt
a ciuitate verſus eos. q̄ mittebanť vt ipſis cru
cifixis crura frāgerēt. occiderēt eos ac ſepe
lirent. ne corpa in cruce pendētia ī magno
die ſabbati remanerēt. Tunc dn̄a ⁊ oēs ſur
gunt ⁊ aſpiciūt ⁊ vidēt eos. ⁊ neſciūt q̄d hoc
eſſe poſſit. Renouať dolor. timor ⁊ tremor
creſcit. Multū quidē dn̄a timet ⁊ neſcit q̄d
faciat. ⁊ ꝯuertens ſe ad filiū mortuū dixit. Fili
mi dilectiſſime q̄re redeūt iſti. Quid facere
ampli⁹ tibi volūt. None te occiderunt. Fili
mi putabā eos ſatiatos eſſe de te. ſed vt vi-
deo adhuc te mortuū ꝑſequunť. Fili mi ne
ſcio q̄d faciā. te defēdere a morte n̄ potui. ſꝫ
veniā ⁊ ſtabo iuxta crucē tuā3 ad pedes tu-
os. Fili mi roga pr̄em tuū vt eos tibi placa
biles faciat. ego aūt qđ potero faciā. Et oēſ
tunc q̄nq3 flentes iuerūt ⁊ appoſuerūt ſe an̄
crucē dn̄i ieſu. Appropinquāt aūt illi cū fu-
rore ⁊ ſtrepitu magno. ⁊ videntes latrones
adhuc viuere. frangūt eis crura ⁊ ipos occi
dunt. deponūt ⁊ in aliquā foſſā3 velociť il-
los proijciūt. Redeūtib⁹ aūt ipis verſus do-
minū ihm̄. timēs mr̄ ne ſilr̄ faciāt cum filio
ſuo. facta dolore cordis intrinſecus cogita
uit ad arma ſua currere. ſ. ad hūilitatē inna
tā ⁊ genib⁹ poſitꝭ ⁊ brachijs cancellatis vul
tu lachrymabili ⁊ voce rauca. ſic eos alloq̄-
tur dicēs. Uiri fr̄es rogo vos ꝓpter deū al-
tiſſimū ne ampli⁹ me vexare velitis in dile-
ctiſſimo filio meo. Ego eni ſum meſtiſſima
mr̄ ei⁹. ⁊ ſcitꝭ fr̄es ꝙ nunq̄3 vos offendi. nec
iniuriā aliquā vobis feci. ⁊ ſi fili⁹ me⁹ viſus
eſt vob̄ ꝯtrari⁹. ipm̄ peremiſtis ⁊ ego vob̄ re-
mittā oēm iniuriā ⁊ offenſā3. ⁊ mortem filij
mei. Hāc tn̄ miſcdiam mecū facite. ne ipm̄
ꝯfringatꝭ. vt ſaltē integrū valeā3 tradere ſe-
pulture. nō expedit vt ei⁹ crura frāganť. vi-
detis eni ꝙ iā mortu⁹ eſt ⁊ migrauit. Hora
eni eſt poſtq̄3 diſceſſit. Johēs vero ⁊ magda-
lena ⁊ ſorores mr̄is dn̄i ſtabāt genuflexi cū
ea ⁊ amariſſime oēs flebāt. O dn̄a q̄d eſt qđ
agitis. ad pedes nephādiſſimorū ſtatis. ibi
oratis inexorabiles. pietate creditꝭ flectere
crudeliſſimos ⁊ impijſſimos et humiliare.

ſupbos. Abbomiatio eſt ſupbis hūilitas.
Incaſſum laborat. Unus aūt longin⁹ voīe
tunc impi⁹ ⁊ ſupbꝰ ſed poſt ꝯuerſus ⁊ mar/
tyr ⁊ ſctūs. porrigens lanceā de longe. cotū
pces ⁊ rogamina ꝯtēnens. lat⁹ dñi ihū dex
trū vulnere grādi aperuit. ⁊ exiuit ſanguis
⁊ aqua. Tunc mr̄ ſemimortua cecidit inter
brachia magdalene. Johēs p̄o dolore vr/
gente. aſſumpto vigore inſurgit ꝯ illos di/
cens. Viri neq̄ſſimi. q̄re hanc impietatē fa/
citis. Nōne videtis ꝙ mortu⁹ eſt. vult etiā
mr̄em ei⁹ meſtiſſimā occidere. diſcedat. q̄r
nos eū ſepeliem⁹. Tunc illi ſicͭ deo placuit
diſceſſerūt. Excitat aūt dña ſurgens q̄i eui
gilans q̄rens q̄d ſit de dilecto filio ſuo. Re
ſpondent ei. nihil eē factū de eo. Poſtea ſu/
ſpirat ⁊ anxiat ⁊ reſpicit filiū ſuū vulneratū
dolore mortꝫ atterit. Vides q̄tiēs mortua
eſt hodie. totiens certe. q̄tiēs ꝯtra filiū ſuū
videbat fieri nouitatē. Vnū vere impletū eſt
in ea q̄ſ ſibi dixerat ſymeon Tuā inq̄t ip̄i⁹
aīam gladi⁹ ptranſibit. Sed nunc vere filij
corp⁹ ⁊ mr̄is aiam hui⁹ lancee gladius pfo
rauit. Ponūt aūt oēs ſe iterū ad ſedendū
iuxta crucē. quid facere debeāt neſcientes.
Corp⁹ eīm deponere ⁊ ſepelire nō pn̄t. q̄r vi
res nō hn̄t ſufficiētes. nec inſtrumēta q̄ꝫ
deponere ip̄m pn̄t. Recedere āt ſic eo rema
nente nō audent. ⁊ diu ſic remanere nocte
appropinq̄nte nō valent. Vides in q̄nta p/
plexitate ſont. O de⁹ benigne. q̄ꝫ pmittis
tuā ex oīb electā mundi ſpeculū reclina/
toriū vr̄m ſic tribulari. Temp⁹ aūt eſſet vt
aliq̄ntulū reſpiraſſet.

Hora veſpertina meditatio. Ca. lxxxij

Terū aūt vident alios plures p viā
venientes. q̄ erant ioſeph ab arima
thia ⁊ nicodem⁹. ducētes ſecū alios
portātes inſtrumēta quib corp⁹ deponāt
de cruce. ⁊ portabāt q̄i centū libras myrrhe
⁊ aloes. ⁊ veniebant ad ſepeliendum dñm.
Tunc ſurgūt oēs cū timore magno. O de⁹
quāta eſt iſta afflictio hodie. Circōſpiciens
aūt iohēs dixit. Ego cognoſco ibi ioſeph ⁊
nicodemū. Tunc dña reſumpt viribꝫ dicit
Bn̄dictus de⁹ nr̄ qui mittit nob auxilium.
memor fuit nr̄i. ⁊ non dereliq̄t nos. Fili oc/
curras eis. Vadit ḡ iohēs eis obuius velo
citer. ⁊ attingētes ſe adinuicem amplexant
cū fletu magno. nō valentes p magnā horā
adinuicē ſibi loq̄. ex cōpaſſiōis teneritudi/
ne ⁊ habundātia fletus ⁊ dolorꝫ. poſtea ve/
niunt aduerſos crucē. Querit ioſeph q̄ ſint
ibi cū dña. ⁊ q̄d ſit de alijs diſcipul. Dicit il
li iohēs iſtas q̄ ibi ſont De diſcipul aūt rn̄/
det ſe neſcire. q̄r nullus ibi fuit hodie. Quē
rit etiā de his q̄ circa dñm facta ſont. Enar/
rat ei iohēs p ſingula. Cū aūt fuerūt p̄pe lo
cum. genuflectentes ⁊ flentes adorauerūt
dñm Applicātes āt recepti fuerūt reuerent
p dñam ⁊ alias ſocias genuflexis inclinan/
tes vſq ad terrā. Silr̄ ip̄i genuflectentes
cū ploratu magno. ſic ſteterūt p longā horā
Tandē dña dicit. Bn̄ facitis hn̄tes memo
riā mgr̄i vr̄i. q̄r multū vos dilexit. ⁊ fateor
ꝙ in aduētu vr̄o viſum eſt mihi nouā oriri
lucē. Neſciebam⁹ eīm q̄d facere deberem⁹.
dñs vobis retribuat. Et illi. Dolem⁹ ex to
to corde nr̄o de his oib q̄ ꝯtra eū facta ſūt
Preualuerūt eīm impij ꝯtra iuſtū. libent eū
eripuiſſem⁹ de tāta iniuſticia ſi potuiſſem⁹.
ſaltē hoc modicū obſeqiū dño ⁊ mgr̄o no
ſtro p̄ſtabim⁹. Surgētes ḡ parauerunt ſe
ad deponendū corpus ihū. Tu aūt vt alijs
locꝫ dixi tibi diligent ⁊ moroſe modū depo
ſitōis attende. Ponont due ſcale a lateribꝫ
crucis oppoſite. Joſeph aſcēdit ſup ſcalā la
teris dextri. ſatagit extrahere clauū ip̄i⁹ ma
nus. Sed difficile eſt hoc. q̄r clau⁹ groſſus
⁊ longus eſt in ligno valde cōfixus. et ſine
magna ſuppreſſione man⁹ dñi nō videt poſ
ſe fieri. ſed nō eſt vis. q̄r fidelit facit. ⁊ domi
nus totū acceptat. Euulſo illo. iohēs ānu/
it ioſeph dictū clauum ſibi porrigi. ne ip̄m
dña videat. Deinde nicodem⁹ aliū extra/
xit manus ſiniſtre. ⁊ clauū ſimilit dat iohā/
ni. Deſcendit nicodem⁹ ⁊ iuit ad clauū pe/
dis. Joſeph vero ſuſtentabat corpus dñi.
Felix quippe ip̄e ioſeph q̄ corpus dñi me/
ruit ſic amplexari. Tunc pendentē manum
dexterā dña ſuſcipit reuerent. ponit ad vul
tum ſuū. intuet ⁊ oſculat cū lachrymis vali
dis ⁊ ſuſpirijs doloroſis. Euulſo aūt clauo
pedū. pauliſper deſcēdit ioſeph. ⁊ oēs ac/
cipiunt corpus dñi ⁊ ponūt in terrā. Dña
ſuſcipit caput cum ſcapulis in gremio ſuo.
Magdalena vero pedes apud q̄s tantā
grām olim inuenerat. Alij circūſtant. oēs
faciunt planctū magnū ſup eū. oēs enim
plangunt eū q̄i vnigenitū amariſſime.

Hora cōpletorij. Cap. lxxxiij

Poſt aliquā morulā cum nox appro
pinquaſſet rogat ioſeph dñam vt p
mittat eum volui lintheaminibus

⁊ ſepeliri. ipa ꝯtendebat dicẽs. Nolite ami
ci mei tã cito filiũ meũ accipe. vel me cũ ipo
ſepelite. Flebat aũt lachrymis irremedia-
bilib. Aſpiciebat vulnera manuũ ⁊ lateris.
modo vnũ. mõ aliud. Aſpiciebat vultũ ei
⁊ caput. ⁊ videbat ſpinaꝝ puncturas. depi-
latione barbe. faciẽ ex ſputis ⁊ ſanguine de
turpatã. ⁊ caput tonſuz. ⁊ de fletu ⁊ aſpectu
nõ poterat ſatiari. Legit aũt in quadã ſcri-
ptura ꝙ dñs duote ſue reuelauit ꝙ ipe ton
ſus fuit capillis ⁊ depilat barba. ſed euan
geliſte nõ ſcripſerũt oĩa. Et ꝙ dẽ ꝙ ipe fu-
it tonſorat. neſcio ꝓbare ꝑ ſcripturã. Sed
de depilatiõe barbe põt ꝓbari. Dicit enim
Hieremias in ꝑſona dñi. Corp meũ dedi
ꝑcutientib. ⁊ genas meas vellentib. Unde
ipa mr hec fidelit aſpiciebat ⁊ moroſe vide
re volebat. Tardãte aũt hora dic Johes.
Dña ꝯdeſcendã ioſeph ⁊ nicodemo ⁊ ꝑmit
tamus aptari et ſepeliri corpus dñi nři. qꝛ
ꝓpter nimiã morã poſſent pati calũniã a iu-
deis. Ad hanc vocẽ tanq̃ grata ⁊ diſcreta. ⁊
cogitans ꝙ ipi iohi cõmiſſa eſt ꝑ filiũ. nolu
it ampli ꝯtendere. ⁊ ſignans ⁊ benedicens
eũ ꝑmiſit aptari ⁊ inuolui. Tũc iohes ⁊ ni-
codemus ⁊ alij ceperũt inuoluere corpus ⁊
aptare cũ lintheaminib vt mos erat iude-
is. Dña tñ ſemꝑ tenebat caput ipi in gre-
mio ſuo qð ſibi reſuauit aptãdũ. ⁊ magda-
lena pedes. Cũ ergo venerũt ad crura ꝓpe
pedes. dicit magdalena. Rogo vos vt ꝑmit
tatis me aptare pedes apud q̃s ſum miſeri
cordiã cõſecuta. Quib ꝑmittentib illa pe-
des ipos tenebat. ⁊ videbat deficere ꝓ do-
lore. ⁊ q̃s alias lachrymis cõpũctiõis riga-
uit. nũc multo magis vndis lachrymaꝝ do-
lõris ⁊ cõpaſſionis largit lauit. Aſpiciebat
pedes ſic vulneratos. ꝑforatos. deſiccatos
⁊ ſanguĩatos. amariſſime multũ flebat. Nã
vt veritas de ipa ꝑhibuit teſtimoniũ. dile-
xit multũ. ⁊ ideo fleuit multuz. ⁊ maxime in h
vltimo obſequio mgři et dñi ſui. ſic afflicti.
ſic flagellati. ſic vulnerati. ſic mortui. ⁊ in ni
hiluz ſic redacti. Uix cor ſibi in corꝑe ſtare
poterat ꝓ dolore ſed bñ cogitari poteſt ꝙ ſi
poſſet. libenter ad pedes dñi ſui expiraſſet.
Nõ videbat remediũ doloris nec ꝯſueue-
rat ei in talib obſequi. Nouũ ⁊ vltimuz eſt
hoc obſequiũ qð ei nunc ꝓſtat. ⁊ in h ꝓſtan-
do amaricat aĩa ſua. qꝛ nõ põt illud face-
re vt vellet intime. ⁊ deceret. Uellet eñ to-
tum corp lauare. vngere ⁊ bñ aptare. ſꝫ nõ

eſt temp ⁊ loc. Nõ eñ poterat pl. nõ po-
terat aliud. facit qð põt. ſaltem pedes lauit
cũ lachrymis. tandez deuote abſtergit am-
plexatur. deoſculat. inuoluit ⁊ aptat fidelit
quantũ meli nouit ⁊ poteſt. Sic g̃ aptato
corꝑe. reſpiciunt ad dñam vt ipa cõpleat. ⁊
oẽs p'anctũ reincipiunt. Tũc ipa videns
ꝙ ampli differre nõ põt. Ponit vultũ ſuꝑ
faciẽ dulciſſimi filij ſui. ⁊ dicit. Fili mi ĩ gre
mio meo te mortuũ teneo. durum eſt valde
diuortiũ mortis tue. Jocũda ⁊ delectabil
fuit inter nos cõuerſatio. ⁊ ſine q̃rela et of-
fenſa fuim inter alios. Quis tu dulciſſime
fili mi vt nocens ſis mõ occiſus. Fideliter
fili mi fuiui tibi ⁊ tu mihi. ſed in hac pugna
tua doloroſa. nec pat tibi auxiliari voluit.
nec ego potui Tu teipm dereliq̃ſti propter
amorẽ generis hũani. qð redimere voluiſti
Dura penoſa ⁊ nimis penoſa eſt iſta redẽ-
ptio. de qua gaudeo ꝓpter ſalutẽ hoim. Sꝫ
in tuis dolorib ⁊ morte tua multũ affligor
vehement. qꝛ ſcio ꝙ nũq̃ peccaſti et ſine cã
tam amare occiſus es. tã morte turpiſſima
Modo g̃ fili mi diſiũcta eſt nřa ſocietas. et
me a te nũc oportet ſepari. Sepeliã ergo te
ego mr tua meſtiſſima. Sed poſtea q̃ibo.
Ubi etiaz morabor fili mi. Quõ ſine te vi-
uere poſſim. Tecũ ergo libentius ſepelirer
vt vbicũq̃ eſſes. ego ſimilit eſſem tecũ. Sꝫ
ex quo nõ poſſum corꝑe. ſepeliar tamẽ men-
te. aĩam meã iu tumulo ſepe'iã cum corꝑe
tuo. eã tibi dimitto. eã tibi cõmendo. O fili
mi q̃ anxia eſt ſeparo iſta. Et iterum ex ha
bundãtia lachrymaꝝ. multo meli lauit fa-
ciẽ filij. q̃ magdalena pedes. Abſtergit an-
tẽ faciẽ eius ⁊ deoſculãs os ⁊ oculos ei. in
quodã ſudario caput ipm inuoluit ⁊ diligẽ
ter aptauit. Tandẽ iterũ benedixit ⁊ ſigna-
uit eũ. Et tunc oẽs adorãtes eũ flexis ge-
nib ⁊ pedes ei deoſculãtes. accipiũt ⁊ por
tant ad monumentũ. Dña tenebat caput ⁊
ſcapu'as. magdalena pedes. Reliq̃ vero ſta
bant in medio. Erat ꝓpe locũ crucifixionis
ſepulchrũ quãtũ eſt longitudo eccliẽ nře vl'
circa ĩ qua ſepelierũt eũ reuerent. flexis ge-
nib ⁊ cũ fletib magnis ⁊ ſingultib ⁊ ſuſpi-
rijs crebris ⁊ mult. Quo ſepulto mr iterũ
bñdicit amplexat eũ et ſtat ſuꝑ dilecto filio
ſuo. Sed eleuãtes eam poſuerũt magnuz
lapidẽ ad oſtiũ monumẽti. De hoc monu-
mento dicit Beda. ꝙ fuit dom rotunda de
ſubiacente rupe exciſa. tante altitudinis. vt

vix hõ manu extenta culmẽ poſſet attingere. introitũ habẽs ab oriente. in parte vero aquilonari loc⁹ dñici corpis de eadẽ petra fact⁹ eſt. ſeptẽ pedes hñs longitudinis.

Meditatio poſt cõpletoriũ.

Caplm. lxxxiij

V Olens aũt ioſeph redire in ciuitatẽ poſt officiũ ſic cõpletũ. dicit domine. Dña mea ego vos dep̄cor ꝓpt̃ deuz ꝛ ꝓpter amorẽ filij vr̄i ꝛ mgr̄i mei ſi placet vt diuertatis in domũ meã. ſcio eñi ꝙ domuz ꝓpriã nõ habetꝭ. vtamini mea vt vr̄a. q̄a oïa mea vr̄a ſunt. Silr̄ ꝛ nicodem⁹. O q̄lis cõpaſſio. Regina celi nõ habz vbi caput ſuuz reclinat. ꝛ hos dies lugubres ꝛ viduitatis ſue ſub alieno tecto ducere oportebit. Vere dies viduitatis ſunt iſti. q2 dñs ihs erat ei fili⁹ ꝛ ſponſus. pr̄ ꝛ mr̄. ꝛ om̄e bonũ. ꝛ om̄ia ſimul eo mortuo ꝑdidit. Vere vidua eſt et derelicta. ꝛ q̄ diuertat nõ hz. Tũc ipa ſe inclinans hũilr̄ ꝛ gr̄as agens. rñdit ſe eſſe eõ miſſam iohĩ. Quib⁹ iohẽs adhuc eã rogantib⁹ rñdit ꝙ volebat eã ducere in montẽ ſyon in domuz in qua mgr̄ cenauit heri ſero cũ diſcipulꝭ. ꝛ ibidẽ ſtare cũ ea volebat. Illi ꝟo inclinãtes ſe dñe. ꝛ adorãtes ſepulchrũ abierunt. Et iſti vt euãgeliũ dicit remanſerunt ſedentes ꝯtra ſepulchꝝ. Appropinquãte aũt nocte dicit iohẽs dñe. Nõ eſt honeſtũ hic nimis morari vel de nocte in ciuitatẽ redire. ꝛ iõ ſi vobis placet dña recedamus. Tunc dña ſurgẽs ꝛ genuflectẽs ad ſepulchrũ amplexat̃. bñdicenſqꝫ ſepulchꝝ dicit. Fili mi nõ poſſuz ampli⁹ ſtare tecũ. ego recõmendo te pr̄i tuo. Sublenatis ẽt oculꝭ in celũ dicit cũ lachrymis ꝛ affectu magno. Pater etne. recõmendo vobis filiũ ꝛ meaz aiam quã dimitto. Et recedere tũc ceperũt Cũ aũt venerũt ad crucẽ. ibi genuflexit ipa ꝛ adorauit crucẽ dicẽs. Hic reqeuit fili⁹ meus. ꝛ hic eſt p̄cioſiſſim⁹ ſanguis ei⁹. Silr̄ et om̄es fecerũt. Cogitare nãqꝫ potes ꝙ ipa ꝑma fuit q̄ crucẽ adorauit. Exinde recedunt ꝟſus ciuitatẽ. ꝛ ꝑ viã ſe ſepe ꝯ̄tebat retroſpiciens. Cũ aũt fuerũt in loco vltra quẽ ſepulchrũ ꝛ crucẽ ampli⁹ videre nõ potuerũt. vertit ſe. iclinauit. genuflexit ꝛ deuotiſſime adorauit. ſilr̄ ꝛ om̄es fecerũt. Appropinq̄ntes ad ciuitatẽ ſorores dñe. velauerũt eã tanqꝫ viduã. coopientes q̄ſi totũ vultũ ſuuz. ꝛ p̄cedebant. Dña aũt int̃ iohem ꝛ magdalenaz ſeq̄bat̃ meſtiſſime ſic velata. Tũc magdalena volens in ingreſſu ciuitatꝭ ſumere viã q̄ ducit ad domũ ſuã. ꝛ illuc eos ducere. ꝓuidit ſibi ante. ꝛ dic̃. Dña mea p̄cor vos amore mgr̄i mei vt eamus ad domũ nr̄am. ꝛ ibi meli⁹ ſtabim⁹. ſcitis eñi quõ libent̃ veniebat ad eã. Ipa vr̄a eſt ꝛ om̄ia mea vr̄a ſunt. Rogo vt veniatꝭ. Et hic plangere inceperunt. Dña aũt tacente ꝛ annuẽte ꝟſus iohẽm adhuc illa rogat iohẽm. Ipe vero rñdit. Decenti⁹ eſt vt eam⁹ vſqꝫ montez ſyon. ꝛ maxie q2 ſic rñdebam⁹ amicꝭ nr̄is. tu pon⁹ venias cũ ea. Tunc magdalena rñdit Bene ſcis ꝙ veniã cũ ea q̄cunqꝫ ierit. ꝛ nunqꝫ dimittã eã. Intrantib⁹ aũt illis ciuitatẽ. ꝯcurrunt vndiqꝫ ꝟgines ꝛ matrone bone cuz ꝑpendere eam potuerũt ꝛ aſſociãt eã ꝑ viã ꝯſolando. ſed magn⁹ vnqꝫ fit plorat⁹. ſed ꝛ boni hoïes cõpanebant̃ eidẽ ꝑ q̄s tranſibãt ꝛ mouebãtur ad fletũ. dicentes. Certe magna iniuſticia eſt facta hodie ꝑ ꝓncipes nr̄os. ꝯtra filium iſti⁹ dñe. ꝛ de⁹ ꝑ eo magna ſigna oſtendit. caueãt q̄d fecerint. Cũ autẽ venerũt ad domũ. tũc ipa ſe vertens ꝟſus dñas. ꝛ gratias agens deuotiſſime inclinauit. Ipe ꝟo inclinãtes ſe ꝛ genuflectẽtes om̄es ceperũt facere planctũ magnũ. Intrauit ḡ dña domũ ꝛ magdalena. ꝛ due ſorores ſue. Iohãnes vero ponẽs ſe ſuꝑ oſtio. rogauit om̄es vt redirent ad domos ſuas. q2 tarda hora erat. ꝛ gr̄as agens eis. oſtiũ ille clauſit. Tũc dña ꝑ domũ circũſpiciens ſic dicebat. Fili mi dulciſſime vbi es. q2 hic te nõ video. O iohẽs vbi eſt fili⁹ meus. O magdalena vbi eſt pr̄ tuus q̄ te ſic tenerrime diligebat. O dilecte ſorores vbi eſt fil⁹ noſter. Receſſit a nobis gaudiũ noſtrũ. dulcedo nr̄a. ꝛ lumẽ oculorũ noſtrorũ. Receſſit autez cũ magna angnſtia. vos audiſtis. Et hoc eſt qõ mihi magis auget dolorẽ. q2 receſſit totus afflictus. totus lacerat⁹. tot⁹ anxius ꝛ ſitibundus. coactus. oppr̄ſſus ꝛ violent⁹. nec ei potuimus in aliq̄ ſubuenire. om̄es reliquerũt eum. ꝛ pater ei⁹ om̄ipotẽs de⁹ noluit euz iuuare. Et q̄ꝫ cito facta ſunt. iſta vos vidiſtis. Cuius vnqꝫ vlꝭ ſceleratiſſimi homĩs fuit ſic accelerata ꝛ fulminata dãnatio. O fili hac nocte capt⁹ fuiſti. ꝑfide tradit⁹. mane in tercia ꝯdemnat⁹. ꝛ in ſexta crucifix⁹ ꝛ ita mortuus es. O fili q̄ꝫ amara eſt iſta ſepatio tua. ꝛ memoria turpiſſime mortꝭ tue. Tandẽ iohãnes rogans vt deſiſteret. ꝯſolat⁹ eſt eaz. Tu autẽ ſi vires tuas experiaris. ſcies vtiqꝫ

QQ ꝛ

eis parare ⁊ ſeruire. cõſolare ⁊ ↄfortare eaꝫ
ꝙ parũper comedat. ⁊ alios ad comedẽdũ
cõfortã. qꝛ adhuc ieiuni ſunt. Et poſtea be/
nedictione a dña ⁊ a ſingulis alijs ſuſcepta
diſcedas.

Meditatio de dña ⁊ ſociabꝫ die ſabba/
ti. Capitulũ. lxxxv.

M Ane aũt ſabbati. Stabant in do/
mo ianuis clauſis dña et alie ſocie
vnacũ iohãne afflicte ⁊ doloroſe tã/
ꝙ orphane ⁊ plene merore. nõ loquẽtes ſed
memorãtes ſedebant ſimul. aſpicientes ſe
mutuo raptim. ſicut cõtingere conſueuit ma/
gna preſſura ⁊ calamitate grauatis. Pulſatũ
autẽ fuit ad oſtiũ ⁊ timebant. qꝛ omĩa timu
erunt. ſecuritas eñ eorũ diſceſſerat. Tamẽ
iohãnes ibat ad oſtiũ. ⁊ aſpiciẽs cognouit
petrũ ⁊ dixit. Petrꝰ eſt. Et dña. Aperias ei.
Ingreditur igitur Petrus verecũde cũ ſingul/
tibꝫ magnis ⁊ fletibꝫ. ⁊ tunc omnes plorare
ceperũt. nec verbũ loqui poterãt pꝛe merore.
Poſtea veniũt ſucceſſiue ⁊ alij diſcipuli etiã
plorãtes. Tandẽ ceſſantes a fletu incipiũt
de dño ſuo loqui. Dicit ergo petrꝰ. Ego vere/
cundor in meipſo. nec deberẽ in cõſpectu ve
ſtro loqui vel hominibꝫ apparere. qꝛ dñm me
um q me tantũ diligebat. ſic reliqui ⁊ nega
ui. Similiter ⁊ alij cũ percuſſione palmarũ la/
chrymarũqꝫ effuſione. ſeipſos redarguebãt
qꝛ dñm ſuũ dulciſſimũ ſic reliquerãt. Tũc
dicit dña. Magiſter bonꝰ ⁊ paſtor fidelis re/
ceſſit a nobis. ⁊ nos remanemꝰ velut orpha/
ni. ſed ſpero firmiter ꝙ cito rehabebimꝰ ipſm.
⁊ vos ſcitis. qꝛ benignꝰ eſt filiꝰ meus ⁊ vos
multũ diligebat. Nõ dubitetis. qꝛ bene re/
conciliabitur ⁊ libenter remittet omnẽ offenſã
ſiue culpã. Tantꝰ autẽ fuit pmiſſione patris
furoris impetꝰ cõtra eum. ⁊ ita pualuit ma
lorũ audacia. ꝙ non potuiſſetis eũ iuuare.
etiã exiſtẽtes cũ eo. ⁊ ideo nolite turbari. Re
ſpõdit petrꝰ. Vere dña mea ita eſt vt dicitis.
nã ⁊ ego q tm̃ initia vidi. tanto fui timore p/
cuſſus in atrio caiphe ꝙ vix credebam me
poſſe euadere ⁊ eũ negaui. nec fui memor ver
borũ quibꝫ hoc pdixerat mihi. quuſqꝫ me re/
ſpexerat. Tũc magdalena querit qd ei pdi
xerat. ⁊ reſpõdit de negatiõe. ⁊ narrat ei to/
tum. Et addidit ꝙ eis alia plura dixit in ce
na de paſſione ſua. Tũc dicit dña. Vellem
audire de his q dicta ⁊ facta fuerũt in cena
per eũ. Et petrꝰ annuit iohi vt ipſe referat
Johãnes ergo incipit ⁊ narrat totũ. ⁊ ſic tam
de his ꝙꝫ de alijs q fecerat dñs ihs cũ eis.
narrant adinuicẽ. modo vnꝰ. modo alius.
Sicqꝫ totã diẽ de ipſo ſermocinãdo pcur/
runt. O ꝙꝫ attente auſcultabat magdalena
ſed multũ attentiꝰ ipſa dña. O q̃tiens i ipſa
die dicebat in narratiõe geſtorũ. Bñdictꝰ
ſit filiꝰ meus ihs. Intuere ergo eos diligenter
⁊ cõpatere. qꝛ ſunt in afflictiõe magna. imo
pmaxima hodie ↄſtituti. Quid eñ ẽ videre
ꝙ dña celi ⁊ terre. ⁊ pꝛinceps eccleſiaꝝ ⁊ oim
populoꝝ. ⁊ duces totiꝰ diuini exercitꝰ ſic ti/
moroſi ſtãt recluſi in domũcula quadã. ne/
ſcientes qd facere debeãt. niſi ꝙ ſe ↄfortãt.
cõferentes de factis ⁊ verbis dulciſſimi dñi
ſui. Dña tamẽ ſtabat mente trãquilla ⁊ pa/
cata. qꝛ certiſſimã ſpem habebat de reſurre
ctione filij ſui. Et in ea ſola remãſit fides in
ipſa die ſabbati. ⁊ ppterea dies ſabbati attri/
buitur ei. Nõ tamẽ poterat ipſa dña gaudenter
ſtare. ꝓpter mortẽ filij ſui dulciſſimi ihu chri/
ſti. Sero aũt facto poſt ſolis occaſum cũ li
cuit opari. maria magdalene ⁊ altera maria
iuerunt emere aromata p faciẽdis vnguen
tis. Sero etiã pcedẽti cũ redierãt a ſepul/
tura dñi. ceperũt parare vſqꝫ ad ſolis occa/
ſum. poſtea ſiluerũt. Nã ſabbatũ obſerua/
re oportebat a ſolis occaſu diei veneris. vſqꝫ
ad aliuꝫ occaſum. Nũc ergo vadunt emere
aromata. Intuere tu illas diligenter incedẽ/
tes meſtis vultibꝫ more viduarũ. ⁊ ſe appli/
cantes ad aliquã apothecã alicuiꝰ forte de/
uoti dñi eis cõpatientis. ⁊ libenter ſatiſfacien/
tis volũtati earũ. Hic vero poſtulant aro/
mata ⁊ eligunt quãtũ poſſunt meliora. ⁊ p/
cio ſoluto redeũt. parãtes ſe ad faciẽda vn/
guenta domi ſuo. Conſpice ergo diligen/
ter quomõ humiliter ⁊ deuote ⁊ fideliter labo/
rant p dño ſuo cũ lachrymis magnis ⁊ ſu/
ſpirijs intimis. Dña vero ⁊ apli aſpiciũt et
forte adiuuãt. Quibꝫ factis. nocte ſiluerũt.
Et hec quidẽ eſt meditatio die ſabbati de
dña. ſociabꝫ ⁊ diſcipulis.

Sabbato die.

Meditatio de domino ieſu die ſabbati
deſcendenti ad infernũ.
Capitulũ. lxxxvi.

V Enit etiã hoc in
conſideratione nunc. qd ſcꝫ fe/
cerit dñs ipſa die ſabbati. Sta/
tim eñ cũ mortuus fuerat deſcẽdit ad inferos
ad ſctõs patres. ⁊ ſtabat cũ eis. ⁊ tũc fuerũt

in glia.nã viſio dñi. glia eſt pfecta. Conſi
dera hic ẽ᷑ ⁊ attende q̃nta fuerit ei⁹ benigni
tas in infernũ deſcẽdere. q̃nta caritas. q̃ta
q̃ʒ humilitas. Poterat em̃ vnũ angeluʒ ad
eos mittere ⁊ om̃es ſuos ſuos liberare ⁊ ſi
bi pñtari vbi voluit. Sed h̃ nõ ſuſtinuiſſet
amor ſu⁹ infinit⁹. ⁊ hũilitas ſua. Per ſemet⸗
ipm ẽ᷑ deſcendit. ⁊ nõ vt ſuos. ſed ⁊ vt ami⸗
cos viſitaret dñs oim̃. ⁊ ſtetit cũ eis ibideʒ
vſq; ad die dñicã, p̃e aurorã. Cogita bñ de
his ⁊ admirare ⁊ imitari conerꝭ. Jubilaue
rũt aũt ſcti pr̃es in ſuo aduẽtu. et repleti ſũt
iocunditate im̃enſa. om̃i diſplicẽtia, pcul ex
pulſa. ⁊ ſtabãt in laudibꝫ ⁊ canticꝭ corã eo.
Quas laudes potes h̃ mõ meditari. Jma⸗
ginãdo eos ac ſi eſſent cũ corpꝫibꝫ ſuis. ſicut
poſt reſurrectõnẽ erũt. Silr̃ ⁊ aiam illã be
nigniſſimã dñi nr̃i ieſu xp̃i. Cũ ẽ᷑ pſenſerũt
ei⁹ ſaluberrimũ aduẽtũ. occurrerũt ei gau⸗
dẽt ſeipos exhortãtes atq; dicẽtes. Bene
dict⁹ dñs de⁹ iſrl̃. q̃ʒ viſitauit ⁊c̃.

Canticũ ſctõꝝ de lymbo Ca.lxxxvij

1. Euate capita vr̃a. q̃ʒ ecce venit redẽ
ptio vr̃a. Conſurge. ↄſurge hierl̃m
ſolue vincula colli tui. ecce ſaluator
venit ſoluere nos a vincul̄. Tollite portas
pncipes vr̃as. ⁊ eleuamini porte eẽnales et
introibit rex glie. Adoram⁹ te xp̃e ⁊ bñdici
mus tibi amãtiſſime de⁹ nr̃. Et, pcidentes
adorauerũt euʒ cũ gaudio ⁊ leticia magna.
Jpos aũt ↄſidera q̃ʒ cũ reuerẽtia ⁊ ingen⸗
ti exultatione ⁊ vultibꝫ iocũdis ſtant et di⸗
cunt p̃dicta corã eo. ⁊ in hmõi laudibꝫ ⁊ can
ticis ⁊ iubilatiõibꝫ ſteterũt in lymbo. vſq; p
pe aurorã diei dñici. in ↄſpectu etiã multi⸗
tudinis angloꝝ ibidẽ exiſtentiũ. ⁊ cũ eis iu
bilantiũ. Tunc accepit eos dñs educẽs ab
inferis in exultatõe. ⁊ añ eos glioſe, pcedẽs
poſuit in paradyſo deliciaꝝ. Aliq̃ vero mo⸗
rula facta cũ eis iocunde. ⁊ cũ helya ⁊ enoch
eũ recognoſcentibꝫ, dixit eis. Temp⁹ eſt vt
excitẽ corp⁹ meũ. vadã et reaſſumaʒ illud. q̃
om̃es, pcidẽtes dixerũt. Jte dñe rex glorie
⁊ cito redite ſi placet. q̃ʒ glioſiſſimũ corpus
vr̃m videre plũm affectam⁹. Habes er⸗
go q̃ circa dñm ihm. ⁊ m̃rem ei⁹. ⁊ diſcipl̃os
⁊ ſctõs pr̃es meditari poſſis in die ſabbati
añ reſurrectionẽ. Vez q̃ʒ totã paſſionẽ dñi
ihũ tibi ſine auctoritatũ interpoſitõe tranſ⸗
curri. ne anim⁹ ad aliud q̃ʒ ad ipam paſſio⸗
nẽ ſe ↄuerteret. cogitaui vl̃ nunc auctorita⸗
tes aliq̃s tibi referre vt eaꝝ lectio mentẽ ex

citet ad ipam feruenti⁹ ⁊ deuoti⁹ meditan⸗
da. Accipe ẽ᷑ Bern̄. more ſolito in q̃buſ⸗
dam ſentẽtijs ſic dicenteʒ. Jeſu chriſto de⸗
bes totã vitã tuã. q̃ʒ ipe vitã ſuã poſuit p̃o
vita tua. ⁊ cruciat⁹ amaros ſoſtinuit, ne tũ
ppetuo ſuſtineres. Si em̃ cõferrent͛ in me
om̃es dies filioꝝ adam. ⁊ om̃es dies ſeculi,
⁊ labores oim̃ hoim̃ q̃ fuerũt ⁊ q̃ ſunt. ⁊ qui
erunt. nihil eſſet ad cõparationẽ illi⁹ corpo
ris. q̃ꝺ ſpectabile ⁊ ſtupendũ eſt. brutibꝫ etiã
ſupmis. in cõceptu de ſpũ ſctõ. in ortu de v̾⸗
gine in vite innocẽtia. in doctrine affluẽtia.
in choruſcatione miraculoꝝ. in reuelationi
bus ſacramẽtoꝝ. Sicut igit͛ exaltant͛ celi a
terra. ita exaltata eſt vita ſua a vita nr̃a. que
tñ poſita eſt. Et ſic nihil ad aliq̃d nullã ha⸗
bet cõparationẽ. ita vita nr̃a nullã habʒ ad
vitã illi⁹, portionẽ. cũ illa dignior. iſta miſe⸗
rior eſſe nõ poſſit. Cũ ẽ᷑ deuouero quicq̃d
ſum quicq̃d poſſuʒ nõ eſt ſicuti ſtella ad ſo
leʒ. gutta ad flumẽ. lapis ad montẽ. granũ
ad aceruũ. Jdem xj. Canticoꝝ. Nõ ſim⸗
plex aut modica xp̃i exinanitio fuit. ſed ſe⸗
ipm exinaniuit vſq; ad carnẽ. ad mortẽ. ad
crucem. Quis digne penſet q̃nte fuerit hu⸗
militatis. mãſuetudinis. dignitatꝭ. deũ ma
ieſtatis carne indui. mulctari morte. turpari
cruce. Sed dicit aliq̃s. Nõ valuit opus ſu
um reparare creator abſq; iſta difficultate.
Valuit. ſʒ maluit cũ iniuria ſui. ne peſſimũ
atʒ odioſiſſimũ viciũ igratitudinis. occaſio
nẽ vltra repiret in homie. Sane multũ fa⸗
tigatiõis aſſumpſit. q̃ multe dilectiõis ho⸗
minẽ debitorẽ teneret. ↄmoneretq; ad gra
tiarũ actiões difficultas redẽptiõis quẽ mi
nus deuotũ eſſe fecerat cõditiõis facilitas.
Quid em̃ dicebat hõ creatus et ingratus.
Gratis quidẽ ↄdit⁹ ſum. ſed nullo cõditorꝭ
grauamie vel labore. Siquidẽ dixit ⁊ fact⁹
ſum queãdmodũ ⁊ vniuerſa. Sed obſtru⸗
ctũ eſt os loquẽtiũ iniqua. Luce clari⁹ patʒ
q̃ntũ modo o hõ, p te diſpendiũ fecit. de do
mino ſuus. de diuite paup. caro de verbo ⁊
de dei filio. hois fieri filⁱ nõ deſpexit. Me
mẽto tñ te. ⁊ ſi de nihilo factũ. nõ tñ de nihi⸗
lo redẽptũ. Sex diebꝫ ↄdidit oĩa. ⁊ te inter
oĩa. At h̃o p totos triginta ãnos. opat⁹ eſt
salutẽ nr̃am in medio tre. O q̃ntuʒ labora⸗
uit ſuſtinens carnis neceſſitates. hoſtis tẽ⸗
ptatiões. Nõne ſibi cruc̄ aggrauauit igno⸗
miniã. mortis ſibi accumulauit horrorem.
Jtẽ. xx. Cantic̄. Sup oĩa reddit te ama⸗

bilez mihi ieſu bone calix quē bibiſti. opus nře redēptiōis. Hoc oīno amorē nřm faci le vendicat totū ſibi. Hoc inq̄ʒ eſt qđ nřam deuotionē ꝛ blandiꝰ allicit. ꝛ iuſtiꝰ exigit. et artius ſtringit. ꝛ afficit vehemētiꝰ. Multū q̄ppe laborauit in eo ſaluatoꝛ nec in oī mū di fabrica tantū fatigatōis auctoꝛ aſſūpſit. Illac deniq̄ʒ dixit ꝛ facta ſūt. mādauit ꝛ creata ſunt. At vero hic. Et in dictis ſuis ſuſtinuit ꝯtradictores. ꝛ in factꝫ obſeruatores. et in tormētis illuſores. ꝛ in morte exprobratores. Idē. xxij. Cantic. Ad cumulū pietatis tradidit xp̄s in mortē aīam ſuā ꝛ de ꝓprio latere ꝓtulit p̄ciū ſatiſfactiōis q̄ placaret patrē. Per qđ plane ad ſe verſiculū illū traxit. Apud dñm miſcđia ꝛ copioſa. apud eū redemptio. Proꝛſus copioſa. q2 nō gutta ſed vnda ſanguis largit̄ ꝑ quinq̄ʒ partes corpis emanauit. Quid tibi debuit facere. ꝛ nō fecit. Illumīauit cecū. ſoluit vinctū. reduxit erroneū. recōciliauit reū. Quis nō pꝰ illū libent̄ alacriterq̄ʒ currat. q̄ ꝛ ab errore liberat ꝛ errata diſſimulat. ꝛ q̄ deinde viuendo merita tradit. p̄mia moriēdo conquerit. Quā excuſationē habꝫ q̄ in odore boꝝ vnguentoꝝ nō currit. niſi ad quē forte minime odoꝛ ꝑuenit. Sed etē̄m in oēm traꝫ exiuit odoꝛ vite. Qm̄ miſcđia dñi plena eſt tra. et miſeratiōes eiꝰ ſup oīa opa eiꝰ. Ergo q̄ vitalem hāc ſparſaꝫ vbiq̄ʒ fragrantiā nō ſentit. ꝛ ob hoc nō currit. aut mortuꝰ eſt. aut putridus. Idē. xxv. Cantic. Nō erubeſcit ſpōſa nigredinē quā nouit ꝓcepiſſe a ſpōſo. cui ſimilari q̄nte etiā gl̄ie ē. Nil ꝗ. ꝓinde gl̄ioſiꝰ eſt q̄ʒ chriſti portare obprobriū. Vn̄ vox illa proꝛſus exultatōnis ꝛ ſalutis. mihi abſit gl̄iari niſi in cruce dñi nři ieſu chriſti. Grata ignominia crucꝫ ei q̄ cruci ingratꝰ nō eſt. Nigredo eſt. ſed forma ꝛ ſilitudo dñi. Vade ad ſctm̄ Iſaiā. ꝛ deſcribet tibi q̄lem illū in ſpū viderat. Quē nāq̄ʒ aliū dixit virū doloris ꝛ ſcientē īfirmitatē. ꝛ q2 nō erat ei ſpecies neq̄ʒ decoꝛ. Et addidit. Nos putauimus eū q̄ leproſuꝫ ꝛ ꝑcuſſum a deo ꝛ humiliatū. Ipſe aūt vulneratꝰ eſt ꝓpter iniq̄tates nřas. Attritus eſt ꝓpter ſcelera nřa. ꝛ liuore eius ſanati ſumꝰ. Deniq̄ʒ ſeip̄m fecit pctm̄. ꝛ nigrū dicere verear. Intuere ſane pānis ſordidū. plagis liuidū. illitū ſputꝭ. pallidū ꝛ morte. Idē. xxviij. Cantico. Quid ei magis deforme ꝛ nigꝝ oculis ſpectātiū occurrebat q̄ʒ cū expāſis in cruce manibꝫ mediꝰ duoꝝ nequā. riſum malignātibꝫ daret. fletū fidelibꝫ. ꝛ ſolus erat riſui q̄ ſolus poterat et terrori. ſolus honori eſſe debuerat. Idē lxj. Cant. Petra refugiū herinacijs. et vbi tuta firmaq̄ʒ infirmis req̄es niſi in vulneribus ſaluatoꝛ. Tanto illuc ſecurioꝛ habito. q̄nto ille potētioꝛ eſt ad ſaluādum. Fremit mūdus. ꝓmit corpꝰ. diabolus inſidiat̄. Nō cado. fundatꝰ em̄ ſuꝫ ſup̄ firmā petrā. Peccaui pctm̄ grāde. turbabit̄ ꝯſcīa. ſꝫ nō ꝑturbabit̄. qm̄ vulneꝝ dñi recordaboꝛ. Nempe vulneratꝰ eſt ꝓpter iniq̄tates nřas. Quid tā ad mortē qđ nō xp̄i morte ſaluat̄. Et infra. Clamat clauus. clamat vulnꝰ. q2 vereꝰ deus ſit in chriſto mūdū recōcilians ſibi. ferrū ꝑtrāſijt aīam eiꝰ. ꝛ appropinquit cordi. vt nō iā neſciat cōpati infirmitatibꝫ nřis. Patꝫ archanū cordis ꝑ foramia corpis. Patꝫ illud magnū ſacr̄m. Patēt viſcera miſcđie dī nři in q̄bꝫ viſitauit nos oriēs ex alto. Quid em̄ viſcera ꝑ vulnera pateāt. In q̄ em̄ clariꝰ q̄ʒ in vulneribꝫ tuis eluxiſſet. q2 tu dñe ſuauis ꝛ mitis es ꝛ multe miſcđie. Maiorē ei miſerationē nemo hꝫ q̄ʒ vt aīam ſuā ponat q̄s ꝓ addictis morti ꝛ dānatis. Idem q̄ʒ vt ere dic̄ in quodā ſmone de cruce. Meditare inquit paſſionē crucifixi corpis. ꝛ vide ſi aliq̄d eſt in eo qđ nō ꝑoret ad ꝓtēm. Pro te diuinū illud caput multiplici ſpinaꝝ denſitate denſatū. vſq̄ʒ ad cerebri teneritudinē cōfixū eſt. dū cōfigit̄ ſpina. Spinis pctōꝝ ſuoꝝ ait dñs ꝑ ꝓphetā. circūdedit me populus iſte. ne doleret caput tuū. ne tua vulneretur intentio. Caligauerūt in mortē oculi ſui. ꝛ illa lumīaria q̄ illumināt orbem. ad horā extincta ſunt. Nōne illis obtenebrātibꝰ tenebre facte ſunt ſup oēm trā. ꝛ illa duo magna lumīaria cū alijs lumīaribꝫ ſubmota ſunt. Hoc aūt totū factū eſt vt auerterentur oculi tui ne videāt vanitatē. ꝛ ſi viderēt nō attraherēt. Aures ille q̄ in celis audiūt. ſanctꝰ. ſctūs. ſctūs. dñs deꝰ ſabaoth. audiūt in tris. demoniū habes. ꝛ crucifige crucifige eū. Vt q̄d illō. ne aures tue obſurdeſcerent ad clamorē pauperis. ne reciperēt auditum vanū. ne detractionis virus apertis ꝯpicijſq̄ʒ ſuſciperent. Specioſa illa facies. ſpecioſa forma pre filijs hominū. ſputis illita. afflicta colaphis. addicta deluſionibus eſt. Sic nanq̄ʒ ſcriptū eſt. Ceperunt cōſpuere in eū ꝛ ꝑcutere faciem eius. ꝛ illudere ei dicentes. Prophetiza quis eſt qui te ꝑcuſſit. quare hoc. vt facies tua illuminaret̄. illuminata ꝯfirmaret̄. ꝛ diceret̄ de te. Vultus eiꝰ

nō ſunt ampli⁹ in diuerſa mutati. Os illud qḋ docet angelos. ꝛ homines inſtruit qḋ dixit ꝛ factū eſt. felle potatū eſt ꝛ aceto. Sꝫ hoc factū eſt vt veritatē ꝛ iudiciū loquereť os tuū. ꝛ confitereť dñm deū ſuum. Man⁹ ille que fundauerūt celos extenſe ſunt ī cruce. clauiſq̃ ꝑforate duriſſimis. vt man⁹ tue extenderenť ad inopē. ꝛ dicere poſſes. Aīa mea in manib⁹ meis ſemꝑ. Qḋ tenemus ī manib⁹ nō de facile obliuiſcimur. Sic et q̃ aniam ſuā bone oꝑationi imꝑmit non tradit eam obliuiōi. Pectus illud in quo ſunt omēs theſauri ſapiētie ꝛ ſcientie dei abſconditi. lancea militari ꝑfoſſum eſt. vt pect⁹ tuum a prauis cogitationib⁹ mundareť mundatū ſanctificareť. cōſeruareť ſanctificatū. Pedes illi quorū ſcabellum adorare debemus. quia ſanctū eſt. dura tranſfixione confoſſi ſunt vel cōfixi. ne pedes tui feſtinarēt ad malū. ſed currerent ad viā mandatorꝫ domini. Quid plura. Foderūt manus meas ꝛ pedes meos. dinumerauerunt omnia oſſa mea. Pro te carnē ꝛ animā ſuā poſuit. vt corpus ꝛ ſpiritū tuū ſibi vendicaret. toto ſe totū recuperauit. Idem in ſermone ſuꝑ mirandis beneficijs humane redēptionis. Expergiſcere nunc anīa mea. excutere de puluere. ꝛ cōtemplare virū hunc memorabilem quē in ſpeculo euāgelici ſermonis quaſi ꝑſentē intuearis. Attende anīa mea Quis eſt ille qui ingrediť habens imaginē regis. ꝛ nihilomin⁹ ſerui deſpectiſſimi confuſione repleť⁹. coronat⁹ incedit. Sed ipſa eius corona eciā cruciat⁹ eſt illi. ꝛ mille puncturis ſpecioſum ei⁹ caput diuulnerať. Regali purpura induitur. ſed poci⁹ in eo deſpicitur q̃ꝫ honorať. ſceptrum in manu geſtat. ſed eo ipſo reuerendū eius caput feriť. Adorant coram ipo poſitis in terra genibus et regem clamant. ꝛ cōtinuo ad conſpuendꝫ amabiles eius genas ſubſiliunt. Maxillaſ palmis concutiunt. ꝛ honorabile collū exhonorant. Vide anima mea. quomō vir ille per omīa coartaſ ꝛ ſpernitur. Sub crucis onere dorſum incuruare iubeť. et ſuam portare ignominiā ad locum deduct⁹ ſupplicij. Myrrha potať ꝛ felle. In cruce ſubleuatur. ꝛ dicit. Pater dimitte illis. quia neſciunt quid faciunt. Qualis eſt hic q̄ in omnibus ꝑſſuris ſuis nec ſemel os ſuum aperuit vt aliquid querele aut excuſatiōis. aut cōminationis. aut maledictiōis aduerſus maledictos canes illos ꝓferret. Sed nouiſſime verbū benedictionis ſuꝑ iniuſtos ſuos. quale a ſeculo nō eſt auditū. Quid hoc viro manſuetius. quid benigni⁹ aīma mea vidiſti. Adhuc autē attentius intuere q̃ꝫ grandi admiratiōe ꝛ tenerrima cōpaſſione dign⁹ appareat. Vide nudū ꝛ vulnerib⁹ laceratū. in medio latronū. cruci ignominioſe ferreis clauis affixum. aceto in cruce potatum. ꝛ poſt mortē lancea in latere vulneratū. ꝛ copioſos ſanguinis riuos ex q̇nq̃ vulnerib⁹ manuū pedū ꝛ lateris effundentem. Fletū deducite oculi mei. ꝛ liq̄ſce aīa mea. ſuꝑ contritiōe amabiľ viri hui⁹ quē in tāta amaritudie tot vides affectū dolorib⁹. Reſpice dñe ſcē pr̄ de ſctūario ꝛ de excelſo celoꝝ habitacľo. ꝛ intuere hāc ſacroſcām hoſtiā q̄m tibi offert magn⁹ pontifex nr̄ ſctūs puer tuus dñs ihs. ꝓ pctīs fratꝝ ſuoꝝ. ꝛ eſto placabilis ſuꝑ multitudie malicie nr̄e. Ecce vox ſanguīs fris nr̄i ihu clamat ad te de cruce. Ecce glīa ꝛ honore coronat⁹ ſum. In dextera maieſtatis tue aſtat vultui tuo ꝓ nob̄. caro ei ꝛ frať nr̄ eſt. Reſpice dñe in faciē xpi tui. q̄ tibi obediēs vſq̃ ad mortē fact⁹ ē. nec recedāt ab oculꝭ tuis cicatrices ei⁹ ī ꝑpetuū vt memineris q̃ntā ab eo ꝓ pctīs nr̄is ſatiſfactionē receperis. Vtinā dñe appēdanť in ſtatera pctā. q̄b⁹ irā meruim⁹. ꝛ calāitas quā ꝓ nob̄ paſſ⁹ ē innocēs fili⁹ tu⁹. Certe h̄ grauior apparebit ꝛ h̄ magis digne vt ꝓpť ipaꝫ effūdas ſuper nos miam q̄ntū fuit illa. ne ꝓ pctīs nr̄iſ contineas in ira mias tuaſ. Grās tibi pr̄ referat oīs ligua ſuꝑ habūdātia bōitatis tue q̄ vnico filio cordis tui n̄ pepciſti. ſꝫ ꝓ nob̄ illū tradidiſti ī mortē. vt ipm tāq̃ fidelē aduocatū hrēm⁹ ī celꝭ corā te. Et tibi dñe ihu fortiſſie zelotes q̄d grāꝝ retribuā vt digne retribuā. Ego homo puluis ꝛ cinis ꝛ vile figmētū. q̄d ei ꝓ mea ſalute facere debuiſti ꝛ non feciſti. Ab imo pedis vſq̃ ad ſūmū verticis totū in aq̄s paſſionū te demerſiſti. vt me totū de illis extraheres. Et intrauerūt aq̄ vſq̃ ad aiaꝫ meā. Nā ꝛ aiaꝫ tuā ī mortē ꝑdidiſti. vt meā ꝑditā mihi redderes. Ecce me duplici debito obligaſti. Nā ꝛ ꝓ eo qḋ dediſti debitor tibi ſum. ꝛ ꝓ mea q̄dē anīa bis a te mihi data. ſemel ī creatōe. ꝛ ſemel in redemptione. Quid magis iuſte tibi reddā q̃ꝫ vitam. n̄ habeo. Pro tua aūt ꝓcioſa aīa ita contribulata q̄d ab hoīe digne rependi poſſit nō inuenio. Nā ꝛ ſi celū ꝛ terrā ꝛ omnē ornatū eorꝫ ꝓ ea poſſem rependere. certe vſq̃ ad menſurā debiti nullaten⁹ attingere poſſem. Vt autē

idipſm qđ ꝛ debeo ꝛ poſſibile mihi eſt retri/buā tibi. cui dñe muneris eſt. Diligēdus es mihi toto corde. tota mente. tota aīa. tota ꝟtute. ꝛ tua mihi ſequēda veſtigia. q̄ pro me mori dignatꝰ es. Et quō fiet illud in me niſi ꝑ te. Adheret aīa mea poſt te. qꝛ tota virtus eius pendet ex te. Hucuſq̄ Bern̄. Habes igit̄ a beato Bern̄. more ſuo mellifluo eructuantē de dñi ihū paſſione melliflua ꝛ pulcherrima. Uideas ne in vacuū ea recipias. Sed toto corde. totoq̄ affectu ipſius auctoritatibꝰ incitata in dñica paſſiōe verſeris. qꝛ ipiꝰ paſſionis meditatio ſup oīs alias q̄ de vita ipſius occurrere pn̄t noſcit̄ eminere. De cetero ad reſurrectionē ipiꝰ dñi ieſu accedamus.

Dominica die.

De reſurrectione dñi. ꝛ quomō p̄mo apparuit matri dñica die.

Capitulū. lxxviij.

Veniens dominꝰ

v iesus cū honorabili multitudie angeloꝝ ad monumētū die dominico ſūmo mane. ꝛ reaccipiēſ corpꝰ iſtud ſanctiſſimū. ꝛ ipō monumēto clauſo ꝓceſſit ꝓpria virtute reſurgendo. Eadē aūt hora. ſ. ſummo mane maria magdalene ꝛ iacobi ꝛ ſalome. licētia petita ꝑus a dña ceperūt ire cū vnguentis ad monumentū. Dña autē domi remāſit. ꝛ orabat dicēs. Pater clemē/tiſſime. pr̄ piiſſime. ſic ſcitis. mortuus eſt filius meꝰ. inter duos latrones cruci fuit affixus. ꝛ ego eū ſepeliui manibꝰ meis. Sꝫ potēs eſtis dñe eū mihi reſtituere incolumem. Rogo maieſtatē veſtrā. vt eū mihi reddatiſ. Quare tardat tantū ad me venire. remitti/te obſecro eū mihi. quia nō quieſcit anima mea. niſi videā ipm. O fili mi dulciſſime q̄d eſt de te. q̄d agis. q̄d morā ꝯtrahis. rogo te ne amplꝰ differas venire ad me. Tu em̄ dixiſti tercia die reſurgā. Nōne fili mi. eſt hodie tercia dies. nō heri. ſed ꝑus heri. i. nudiuſtercius fuit dies illa magna ꝛ amara valde. dies calamitatiſ ꝛ mortis. tenebraꝝ ꝛ caliginis. ſepatōis ꝛ mortis tue. ḡ fili mi ē hodie tercia dies. Exurge ḡ glā mea ꝛ oē bonū meū ꝛ redi. ſup oīa deſidero te videre. cōſolet̄ me tuus reduꝰ quā ſic ꝯtriſtauit diſceſſus. Reuertere ḡ dilecte mi. Ueni dñe ieſu. veni ſpes mea vnica. veni ad me fili mi.

Eya ergo ſic orāte ꝛ lachrymas dulciter emittente. Ecce ſubito dñs ieſus venit i veſtibꝰ albiſſimis. vultu ſereno. ſpecioſus. glorioſus ꝛ gaudēs. ꝛ dixit ei q̄i ex latere. Salue ſctā parens. At illa ſtatim ſe vertens. Es tu inquit filꝰ meus ieſus. Et genuflexit adorans. Cui filius. Mater mea dulciſſima. ego ſum. Reſurrexi ꝛ adhuc tecū ſum. Eis autē ſurgentibꝰ ipa cū lachrymis ꝑ gaudio amplexans eū. ꝛ vultū vultui applicans fortiter ſtringebat recqeſcens totalit̄ ſup eum. ꝛ eā alacriter ſuſtēabat. Poſtꝙ ſedentibus eis pariter. diligent̄ ꝛ curioſe intuebat̄ eun/dē in vultu ꝛ cicatricibꝰ manuū ꝛ ꝑ totum. Querens ſi oīs dolor ab eo diſceſſerat. Et ille. Reuerēda mr̄. oīs a me dolor abſceſſit. ꝛ mortē ꝛ dolorē ꝛ omnes anguſtias ſuperaui. nec de cetero inde aliq̄d ſentiam. Et illa. Benedictꝰ ſit pr̄ tuus q̄ te mihi reddidit. Exaltatū ꝛ laudatū ſit nomen eius ꝛ magnificatū in ſecula. Stant ḡ ꝛ colloquūtur adinuicē gaudētes. ꝛ paſcha ducentes delectabilit̄ ꝛ amāter. Et narrat ei dñs ihs q̄liter ꝑplm ſuū liberauit de inferno. ꝛ oīa q̄ fecit in iſto triduo. Ecce nunc ḡ magnum paſcha.

Quomō maria ꝛ alie due marie venerūt ad monumentū.

Capitulū. lxxix.

m Agdalena ꝟo ꝛ alie due marie ibāt vt dixi ad monumentū cū vnguen/tis. Dū ḡ fuerūt extra portā ciuita/tis reuocabāt ad memoriā afflictōes ꝛ penas mgr̄i ſui. et in oībꝰ locis in q̄bꝰ aliq̄d notabilit̄ ꝯtra ipm vl' ꝑ ipm factū fuerat aliq̄ntulū ſubſiſtebāt genuflectētes ꝛ oſculantes terrā. gemitꝰ ꝛ ſuſpiria dātes ꝛ dicētes Hic obuianimꝰ ei cū cruce ſup collo qn̄ mr̄ eius ſemimortua ē. Et hic ſe ꝟtit ad mulieres. Hic crucē depoſuit fatigatꝰ. Et ſuper iſto lapide ſe appodiauit parūper. Hic fuit ſic crudelit̄ ꝛ fortit̄ impulerūt eū vt velocꝰ ambularet. ꝛ q̄i eū currere coegerunt. Hic ſpoliauerūt eū ꝛ totū nudū fecerūt. Et hꝫ eū cruciſ patibulo affixerūt. Et tūc cū magno clamore ꝛ inudatōe lachrymaꝝ ꝓcidentes in facies ſuas adorauerūt crucē. ꝛ oſculate ſūt eā. ꝓcioſo adhuc dñi ſanguīe rubricatā. Deinde ſurgētes ꝛ eūtes ꝟſus ſepulchꝝ. dicebāt. Quis reuoluet nob̄ lapidē ab oſtio monumēti. Et aſpiciētes viderūt reuolutū lapidē ꝛ āgelū dñi ſedētē ſup eū q̄ dic eis. Nolite timere ꝛc. vt i euāge. ꝯtinet̄. Ille autē

frandate ſpe ſua. qꝛ putabãt corpus dñi in/ uenire. nõ attendẽtes ad verba angeli con/ territe redeũt ad diſcipulos dicẽtes corp⁹ dñi eſſe ſublatũ.

Quõ dñs apparuit marie magdalene. Capitulũ. xc.

t Unc ergo petr⁹ ꝛ iohẽs cucurrerũt ad monumentũ. Cõſpice bene eos currũt ipi. currunt magdalena ꝛ ſo/ cie poſt eos. omẽs currũt ad querendũ do minũ ſuũ coꝛ ſuũ ꝛ aniam ſuã. Currũt mul tum fidelit᷑. multũqꝫ feruent᷑. multuzqꝫ an/ xie. Cũ autẽ puenerunt ad monumentũ re ſpicientes in ipo nõ inuenerũt corp⁹. ſed vi derunt lintheamina ꝛ ſudariũ ꝛ receſſerũt. Cõpatere ipis qꝛ in afflictõne magna ſunt. Querunt dñm ſuũ ꝛ nõ inueniũt. ꝛ neſciũt vbi eũ amplius q̃rere debeant. ꝫ dolentes flentes diſceſſerũt.

Qꝫ dñs apparuit tribus marijs. Capitulũ. xci.

m Arie autẽ remanſerũt ibidẽ. ꝛ reſpi cientes in monumentũ viderũt du/ os angelos ſtãtes in albis q̃ dicunt eis. Quẽ queritis. viuentez cũ mortuis Ille autẽ nec tunc attenderũt ad verba eoꝝ. nec aliquã conſolationẽ acceperũt de viſiõe an gelorũ. qꝛ nõ querebãt angelos ſꝫ dñm an/ gelorũ. Iterũ ille due marie cõterrite ꝛ q̃ſi abſorte elõgauerũt ſe inde aliquantulũ. ꝛ ſedebãt dolẽtes. Joh. xx. Magdalena ve/ ro neſciens q̃d aliud facere deberet. qꝛ ſine mgr̃o ſuo viuere nõ poterat. ꝛ ibi eũ nõ in/ ueniebat. ꝛ vbi eũ quereret ignorabat. ſta/ bat ad monumentũ foris plorãs. Iterũ er go reſpiciẽs in monumentũ. qꝛ ſemꝑ ſpera bat ibi eũ reuidere vbi eũ ſepelierat. Uidit ipos angelos ſedentes q̃ dicunt ei. Muli/ er q̃d ploras. quẽ queris. Et illa. Tulerunt dñm meũ ꝛ neſcio vbi poſuerũt eũ. Uide mirabilẽ opationẽ amoris. Paulo ante au/ dierat ab vno angelo ꝙ reſurrexerat. ꝛ po/ ſtea a duob⁹. qꝛ viuebat. ꝛ nõ recordabat᷑. ſꝫ dicit neſcio. Amoꝛ hoc faciebat. qꝛ vt dicit hic Origenes. Aĩa ſua nõ erat vbi ipa erat ſed ibi erat vbi mgr̃ ſuus erat. Neſciebat co gitare. loqui. nec audire niſi de ipo. Cũ aũt iſta ſic ploraret nec de angelis aliq̃d cura/ ret. amore ſuo mgr̃ ſuus nõ poterat ampli us ſe tenere. Dñs ꝫ ieſus refert hoc mr̃i et dicit ꝙ vult ire ad ꝯſolandã eam. q̃ hoc mul tũ acceptat. ꝛ dicit. Fili mi benedicte. Ua de in pace ꝛ ꝯſoleris eã. quia multũ te dili/ git. ꝛ de tua morte multũ doluit. ꝛ memẽto redire ad me. ꝛ amplexans dimiſit eũ.

Iterum de eodem. Capitulũ. xcij.

v Enit ergo ad monumentuz in orto vbi erat magdalena. ꝛ dicit ei. Mu lier quẽ queris. quid ploras. Et illa eum nõ cognoſcẽs adhuc vt ebria rñdit di cens. Dñe ſi tu ſuſtuliſti eũ. dicito mihi vbi poſuiſti eũ. ꝛ ego eũ tollam. Conſpice bene eam. quomõ lachrymabili vultu ſupplicit᷑ ꝛ deuote eũ exorat vt doceat eam illũ quẽ q̃/ rit. ſemꝑ ei ſperabat audire aliqua noua de ſuo dilecto. Tunc domin⁹ ad eã dixit. Ma ria. Ipa vero q̃ ei reuiuiſcens et cognoſcens eũ ad vocẽ. cũ indicibili gaudio dixit. Rabi id eſt. mgr̃. Dñe vos eſtis quẽ querebã. q̃re tãdiu vos mihi celaſtis. ꝛ currẽs ad pedes oſculari volabat. Domin⁹ vero volens ani mũ ſuũ eleuare ad celeſtia. vt nõ q̃reret euz ãmodo in terra. dixit. Noli me tangere. Nõ dum eñ aſcendi ad patrẽ meuz. ſed dic fra/ trib⁹ meis. Aſcendo ad patrẽ meũ ꝛ patrez veſtrũ ꝛc. ꝛ addidit. Nõne p̃dixi tibi ꝙ ter/ cia die reſurgerez. quomõ igit᷑ me in ſepul/ chro querebas. Et illa. Dico vobis magi/ ſter ꝙ tant⁹ dolor de acerbitate paſſionis ꝛ mortis vr̃e coꝛ meũ repleuerat. ꝙ oĩm obli/ ta de nihilo recordabar niſi de corpe veſtro mortuo. ꝛ de loco vbi ſepeliuerã ipm. ꝛ ido vnguentũ hoc mane detuleraz. Benedicta ſit magnificẽtia vr̃a q̃ reſurgere ꝛ ad nos re dire dignata eſt. Stant ꝫ ſimul dilecti cuz iocũditate ꝛ gaudio magno. Ipa ṽo curio/ ſe aſpicit euz. ꝛ interrogat de ſingul᷑. ꝛ rñſum alacritatis recipit. Nunc ꝫ ꝛ hic eſt magnũ paſcha. licet aũt ſic a p̃ncipio dñs ei reſpon deret. vix credere poſſuz q̃n eũ familiariter tãgeret anteqꝫ inde diſcederet. oſculãdo pe des ꝛ man⁹. ſed diſpenſatiue ſic fecit a p̃nci pio. vl᷑ qꝛ talẽ ſe oñdebat q̃lis erat in corde ſuo. ſm cõem expoſitionẽ. vel qꝛ vt dixi vo/ lebat animũ ſuum erigere ad celeſtia ſm ꝙ Bern̄. innuere videt᷑. Pie nãqꝫ credi p̃t. ꝙ quã ſic amant᷑ ꝛ ſinglarit᷑ añ oẽs q̃ ſcpti re/ periunt᷑ viſitabat. ad letificãdã eã non tur/ bandã faciebat. Myſterialit᷑ ꝫ nõ ꝑtinacit᷑ dixit illud verbũ. qꝛ nõ ꝑtinax neqꝫ durus benigniſſimus dñs eſt ꝛ maxime diligenti/ bus ſe. Poſt aliqualẽ vero morulã diſceſſit domin⁹ dicens. qꝛ ꝛ alios oporteret eum vi

ſitare. Tūc magdaleña q̄ſi alterata ſicut no lens ab eo vnq̄ȝ diſcedere dicit. Dñe vt video veſtra cōuerſatio nō erit ā modo nobiſcum ſicī cōſueuerat. Rogo ne obliuiſcamini mei. Memētote dñe tot bonorū q̄ mihi contuliſtis. ⁊ familiaritatis ⁊ dilectionis quā habuiſtis ad me. ⁊ recordamini mei domine deꝰ meus. Et dñs ad eam. Noli time re cōfide ⁊ cōſtans eſto. q̄ꝛ ſemꝑ ero tecum. Tunc ipā bñdictione ab eo recepta. ⁊ chriſto diſcedente venit ad ſocias. ⁊ nūciat hoc eis. Ille vero de reſurrectiōe dñi gaudentes. ſed q̄ nō viderant eū dolentes recedunt cum ea.

Iterū de eodem.
Capitulū. xciij.

c Um iſte tres marie in ſimul ꝑgerent anteq̄ȝ venirēt ad ciuitatē. apparuit eis dominꝰ ieſus dicēs. Auete. Ille vero vltra q̄ȝ dici poſſet exhylarate ꝓcidentes tenuerūt pedes eiꝰ. Hic ergo ſimiliter ⁊ querūt ⁊ aſpiciūt. ⁊ rīſum iocūditatis accipiūt. ⁊ faciūt magnū paſcha. Dicit autē eis dñs ieſus. dicite fratribꝫ meis vt veniāt in galylea. ibi me videbūt ſicut predixi eis. Uides q̄ mḡr humilitatꝭ vocat diſcip̄los ſuos frēs. Nunq̄d hanc virtutem dimiſit. Tu autē ſi in ꝑdictis vis intelligentiā ⁊ cōſolationē habere. recordare de his q̄ ſuperius tibi dixi. vt ſcȝ in omībꝫ locis ⁊ factis ita ſis animo ac ſi pñs eſſes corꝑe. Et ideȝ de infra dicendis.

Dominꝰ apparuit Joſeph.
Capitulū. xciiij.

d Iſcedēs ergo dñs ieſus ab eis. apparuit ioſeph q̄ euȝ ſepelierat. Captus eñ erat ꝓpterea a iudeis et recluſus in quodā cubiculo diligent̄ ſigillato ⁊ poſt ſabbatū eū interficere volebāt. Apparuit ergo ei dominꝰ ieſus ⁊ faciē eius exterſit. ⁊ oſculū dedit. ⁊ inde saluis ſigillis in ꝓpriā domū reportauit.

Dominꝰ apparuit Jacobo minori.
Capitulū. xcv.

a Pparuit etiā dñs ieſus iacobo minori. q̄ vouerat ſe nō comeſturū niſi videret dñm reſuſcitatū. Dixit ḡ ei ⁊ his qui cū eo erant. Ponite mēſam. Deinde panē accipiens. bñdixit ⁊ dedit ei dicēs. Comede dilecte frater mi. q̄ꝛ filꝰ hoīs ſurrexit a mortuis. Iſta vero refert Hieronymus.

Q̄d dñs apparuit Petro.
Capitulū. xcvi.

c Um aūt magdalena ⁊ ſocie redeuntes domū narrātes diſcipul̄ reſurrexiſſe dñm. Petrꝰ merens q̄ dñm ſuū non viderat. nec q̄ſcere valens ꝓpter amoris vehemētiā. Diſceſſit ab eis ⁊ ſolus ibat verſus ſepulchrū. Neſciebat enim vbi eū alibi q̄reret. Dū ergo ꝑgeret dominus ieſus apparuit ei dicēs. Pax tibi ſimon. Tūc petrus ꝑcutiens pectus ſuū et ꝓcidens in terrā cū lachrymis. dixit. Dñe dico meam culpam. q̄ꝛ te dereliqui. ⁊ pluries negaui. ⁊ oſculatꝰ eſt pedes eius. Dominus aūt ipm erigens. oſculatꝰ eſt eū dicens. Pax tibi. noli timere. omnia peccā ſunt tibi dimiſſa. ego bene ſciebā ⁊ ꝑdixi tibi. Nunc ḡ vade ⁊ confirma frēs tuos. ⁊ cōfide q̄ꝛ mortē ⁊ omnes inimicos vr̄os ⁊ aduerſarios deuici. Hic ḡ ſilr̄ fit magnuȝ paſcha. Stāt ⁊ colloquunt̄ adinuicē. ⁊ diligent̄ petrꝰ aſpicit eū ⁊ ſingula notat. Bñdictiōe ꝟo accepta rediens ad dñam ⁊ ad diſcipulos oīa narrauit. Scire aūt debes q̄ de apparitōe facta dñe nihil cōtinet̄ in euāge. iō aūt ipam poſui. ⁊ añ alias ꝑmiſi. q̄ꝛ de ipā videt̄ tenere eccīa. vt ī legenda de reſurrectōe dñi plenꝰ habet̄.

De reditu dñi ad ſctōs p̄res poſt reſurrectionē. Caplm̄. xcvij.

d Ominꝰ ergo ih̄s cū diſceſſit a petro q̄ꝛ nondū viſitauerat ſctōs patres poſt reſurrectionē ſuam quos ī paradyſo deliciarum dimiſerat. rediit ad eos procedens in ſtola candida cum multitudine angelorum. Quem ipi in tanta gloria ꝓſpicientes a longe cū indicibili exultatiōe ⁊ iubilo canticꝭ ⁊ laudibꝫ ſuſcipiūt eū dicentes. Ecce rex nr̄. Uenite occurramꝰ ſaluatori nr̄o. Magnū principiū ⁊ regni eius nō erit finis. Dies ſanctificatꝰ illuxit nob. Uenite om̄es ⁊ adoremꝰ dñm. ⁊ ꝓcidentes in terrā adorauerunt eū. ⁊ ſurgētes ⁊ ſtantes eū eo reuerent̄ ⁊ iocunde cōpleuerunt laudes ſuas. dicētes. Uicit leo de tribu iuda. refloruit dñe caro mea. adimples nos leticia cum vultu tuo. delectatiōes in dextera tua vſq̄ȝ in finē. Reſurrexiſti glīa noſtra. exultabimꝰ ⁊ letabimur in te. Regnū tuuȝ regnū omniū ſeculorū. ⁊ dominatio tua vſq̄ȝ in generatione ⁊ generatōem. Et nos non diſcedimus a te. reſuſcitabis nos ⁊ nomen tuuȝ exaltabimꝰ. Precurſor pro nobis in/

greſſus eſt. pontifex fact⁹ in eternū. Hec ē dies quā fecit dñs. exultem⁹ ⁊ letemur i ea. Hodie illuxit nob dies redēptiōis reparationis antique felicitatis eterne. Hec eſt dies quā fecit dñs ⁊c. Hodie p totū mūdū melliflui facti ſunt celi. q2 dñs regnauit a ligno. Dñs regnauit decorē indut⁹ eſt indut⁹ eſt dñs fortitudinē ⁊ p̄cinxit ſe. Cantate ei canticū nouū. q2 mirabilia fecit. Saluauit ſibi dextera ei⁹ ⁊ brachiū ſcēm ei⁹. Nos aūt populus ei⁹ ⁊ oues paſcue ei⁹. venite adorem⁹ eū. Approximquāte aūt hora veſptina dicit eis dñs ihs. cōpatior frib⁹ meis. q2 ꝑpt mortem meā ꝯtriſtati ⁊ ꝯtriti diſperguntˀ ſicut oues errātes. ⁊ multū deſiderāt me videre. Vadā ergo ⁊ oſtēdā me ipis. ꝯfortabo ⁊ cōſolabor eos et cito reuertar ad vos. At illi ꝓuidētes dixerūt. Sic fiat dñe vt dixiſtis.

Q dñs apparuit duob⁹ diſcipulˀ eūtib⁹ in emaus. Capitulū. xcviij.

C Um ergo duo ex diſcipulˀ eius irēt ꝯſus caſtellū emaus quaſi iam deſperati de ipo. ⁊ irēt triſtes. de his q̄ acciderant ꝯferētes. venit dñs ihs ⁊ iunxit ſe ipis in ſpecie pegrini. ⁊ ibat cū ipis interrogans eos. ⁊ rñdens. ⁊ ꝯferēs v̄ba ſalubria. vt in euāgelio habes. Tandē coact⁹ ab eis intrauit cū illis ⁊ manifeſtauit ſe ipis. Hic aūt diligentˀ attende ⁊ ꝯſidera bonitatem ⁊ benignitatē dñi tui. Primo q2 ñ potuit ei⁹ feruens amor ſuſtinere ſuos ſic errare ⁊ triſtari. Vere fidus amic⁹ eſt fidelis comes. Et benignus dñs iungit ſe ipis. querit triſticie cauſam ⁊ exponit eis ſcpturas. inflāmans corda eoꝝ ad omnē rubiginē extirpandā. Sic q̄tidie nobiſcū facit ſpiritualitˀ. Si em̄ grauati aliq̄ ꝑplexitate vel accidia de ipo loq̄mur. ſtatim adeſt ꝯfortans ⁊ illuminans corda nr̄a ⁊ etiā inflāmans i amorem ſui. Optimū em̄ eſt cōtra tales peſtes loqui de deo. Vñ dicit ꝓpha. Q2 dulcia faucib⁹ meis eloquia tua dñe. ſup mel ⁊ fauum ori meo. Et iterū. Ignitū eloquiū tuū vehementˀ ⁊ ſer. tu. dilexit illud. Siltˀ etiā cogitare de deo. Vñ idē ꝓpha. Concaluit cor meū intra me. ⁊ in meditatōe mea exardeſcet ignis. Scd̄o ꝯſidera bonitatē eius nō ſolū ex amore vt dixi. ſed etiā ex hūilitate ꝓfunda. Conſpice nāq2 ipm quō humiliter vadit cū eis. Vadit nāq2 cū ſuis q̄i vn⁹ ex eis dñs oim. Nōne tibi videtˀ ad ꝑmorda humilitatē rediſſe. Exēplū nobis eſt ſimile faciendi. Sed ⁊ in alio attēde dñi humilitatē. q2 nō eſt dedignat⁹ hos diſciplˀos inferioris grad⁹. Nō em̄ erant iſti de aplˀis. ſed de aliis minorib⁹ diſcipulˀ. ⁊ cū familiariter iungit ſe ipis. vadit et loquitˀ. Non ſic elati. Nollent em̄ niſi cū precipuis viris et magnarū opū cōuerſari ⁊ ambulare. Itē in alio relucet hic ſua hūilitas. Nā ſi cōſideras elatos. videbis ꝙ nolūt ampulloſa verba ſua ſpargere inter paucos. ſed dñs etiā cū duob⁹ loquitˀ archana ſua. nō vilipendit paucos. imo nec etiā vnū ſicut fecit olim cū ſamaritana. Tercio ꝯſidera dñi bonitatē q̄ntū ad pñs negociū quō inſtruit diſcipulos ſuos in morib⁹. reficit ⁊ ꝯſolatˀ. Conſpicias ergo cum quō fingit ſe longius ire. vt eoꝝ augeat deſideriū ⁊ inuitetˀ ⁊ teneatˀ ab eis. ⁊ quō poſtea benigne intrat cū eis. Panē accipit ⁊ benedicēs ſuis ſacratiſſimis manib⁹ frangit ⁊ porrigit. ⁊ ſe ipm eis reuelat. Et q̄tidie hoc facit nobiſcū inuiſibilitˀ. Nā teneri vult ⁊ inuitari p deſideria. orationes ⁊ ſctās meditationes. Et ideo ſemper orare oportet ⁊ nō deficere vt ipe docuit q̄liter iſta fecit ad noſtrā erudinonē. vt. ſ. attendam⁹ ad opa pietatis ⁊ hoſpitalitatˀ. Et quō non ſufficit diuīa eloquia legere vlˀ audire niſi opere cōpˀeantˀ. De hoc in Omelˀ. Grego. ſup hoc euāgelio poterˀ plen⁹ edoceri. Nō aūt dedit iſtis ſuis diſcipulis magnā ſui copiā. ſed ſtatim porrecto eis pane euanuit ab oculis eoꝝ. Nā etiā alios conſolari volebat cū quib⁹ tamē etiā iſtos eſt cōſolatus.

Q dñs apparuit recluſis in die reſurrectionis.

Capitulum. xcix.

R Edierūt aūt p̄dicti duo diſciplˀi ſtatī in hierlˀm. ⁊ inuenientes alios diſcipulos ꝯgregatos. abſente Thoma eis iſta narrauerūt. At paritˀ audierūt. Q2 ſurrexit dñs ⁊ apparuit ſimoni. Tunc dñs ieſus intrās ad eos ianuis clauſis. ſtetit in medio eoꝝ ⁊ dixit eis. Pax vob. Diſcipuli vero ꝓcidētes in trā. ⁊ ſuā culpā dicētes ꝙ ſic eū dereliquerāt. ipm alacritˀ ſuſceperūt. Dñs ḡ. Surgite inq̄t frēs mei. q2 oia pctā ſunt vob dimiſſa. Stat ḡ familiaritˀ int eos. ⁊ oſtēdit eis man⁹ ⁊ lat⁹. ⁊ apit eis ſenſū vt itelligāt ſcpturas ⁊ cogſcāt reſurrectōē ſuā. Petit ab eis ſi hēant aliq̄d ad māducādū. ⁊ manducat coram eis partem piſcis aſſi. ⁊

ſauum mellis. Inſufflat in eos. ꝛ dicit eis. Accipite ſpm̄ ſctm̄. Uides quō iſta ſūt plena om̄i iocūditate ꝛ leticia. Gauiſi ſunt ḡ diſcipuli viſo dn̄o. Letant̄ corā eo q̄ an̄ erant panefacti. O q̄ꝫ libent̄ eidē illa porrexerunt vt comederet q̄ꝫ fidelit̄ ei miniſtrabāt. et q̄ꝫ iocunde aſſiſtebāt ei. Conſpice etiā dn̄am ibidē eſſe. qꝛ diſcipuli ꝯgregabāt ſe ad eaꝫ. Uide ḡ eam indicibili gaudio iſta ꝯſpicere ꝛ iuxta filiuꝫ familiarit̄ ſedere. ꝛ ſic expedit ſeruire alacrit̄. Dn̄s etiā ih̄s libent̄ ſuſcipit om̄e ſeruiciū de manibꝫ eiꝰ ꝛ eā reuerent̄ honorat corā diſcipulis. Nō autem omittas magdalenā dilectā diſcipulā ꝛ aplōꝝ apoſtolā. Conſpice etiā qualit̄ more ſolito ſedꝫ ad pedes mḡri ſui. diligent̄ audit ꝟba eius ꝛ ſi quid pōt etiā ipa gaudioſe ac toto affectu eidē miniſtrat. O q̄lis tunc eſt domūcula iſta. ꝛ q̄ꝫ gratioſuꝫ habitare in ea. Nonne tibi videt̄ etiā nūc hic eſſe magnū paſcha. ſi aliquid deuotiōis habes. puto ꝙ ſic. Sed parū ſtetit tunc dn̄s cū eis. qꝛ iā erat q̄ſi ſero. Tn̄ forte etiā ipi coegerūt eū aliq̄ntulū plus ſtare. rogātes ne ſic cito recederet. An nō credis ꝙ magdalena ſedēs ad pedes iuxta eū. teneret ꝑ pānos eū ꝯfident̄ ꝛ cū reuerenti audacia. ne diſcederet ita cito. Erat ei indutus veſtimētis albiſſimis. veſtibꝫ glie ſue. Sic em̄ eū tenebat. nō ꝓſumptuoſe. et ꝯfident̄ faciebat ſic diligens. ſic dilecta. nec dn̄o diſplicebat. Teneri vult dn̄s vt ptꝫ in duobꝫ diſcipul̄ ſup̄ enutibꝫ in emans. Tandē dn̄s reuerētia mr̄i exhibita. ſilr̄ ꝛ ab ea recepta licentia. bn̄dicens om̄es receſſit ab eis. Ipi vero ꝓcidentes de cita reuerſione rogauerūt eundē. Remāſerunt aūt famelici ꝛ ſitibundi de dn̄o de q̄ tantā copiā habere ꝯſueuerant. eū ſepe ſuſpirijs ꝛ deſiderijs reuocantes. Uidiſti q̄tiens hodie habuiſti paſcha. nā om̄s iſte apparitōes ī die paſchatis fuerūt. Sed forte audiſti ſed nō ſenſiſti qꝛ nec forte in paſſiōe cōpaſſionē habuiſti. Credo em̄ ꝙ ſi in paſſione compati ſcires ꝛ mentē hr̄es vnitā ꝛ nō ſparſaꝫ ad ſecularia vl̄ ſupflua vl̄ curioſa. in q̄libet vice ſentires paſcha. Et hoc de q̄libet die dn̄ico ꝯtingere poſſet. ſi mēte integra diebꝫ venerꝭ ꝛ ſabbati te cū paſſione dn̄i ꝓparares. Maxime dicente aplo. Si fuerimꝰ ſocij paſſionum. erimus ꝛ ꝯſolationū.

Q̄ dn̄s apparuit diſcipulis in octaua paſche ꝛ erat cū eis Thomas.

Capitulum. c.

a Duueniente aūt die octaua reſurrectionis. iteꝝ apparuit dn̄s ih̄s diſcipulis ianuis clauſis. ꝛ erat thomas cū eis q̄ prima die cū eis nō fuerat. ꝛ cū alij narraſſent ei. qꝛ viderant dn̄m. Rn̄dit. Niſi videro in manibꝫ eiꝰ fixurā clauoꝝ ꝛ mittam digitū ꝛc̄. vt in euāgelio ꝯtinet̄. non credam. Dicit ḡ paſtor bonus ꝛ de puſillo ſuo grege ſollicitꝰ. pax vobis. Deinde dicit thome. Infer digitū tuū huc ꝛ vide manꝰ meas. ꝛ affer manū tuā ꝛ mitte in latꝰ meum ꝛ noli eſſe incredulꝰ ſed fidelis. Tūc thomas ꝓcidens tetigit cicatrices dn̄i. ꝛ dixit. Dn̄s meus ꝛ deꝰ meus. Hoīem em̄ vidit ꝛ deuꝫ credidit. Dixit etiā ſuā culpā de h̄ ꝙ ipe dereliquerat eū. ſic ꝛ alij dixerūt. Dn̄s aūt erigens euꝫ dixit. Noli timere. om̄ia pc̄ā ſunt tibi dimiſſa. Hoc aūt de thome dubitatiōe diſpenſatorie ꝑmiſſum eſt vt euidentioribꝫ argumētis reſurrectio dn̄i ꝓbaret̄. Conſpice aūt hic diligent̄ eū. ꝛ ꝯſidera ſolitā benignitatē. humilitatē ꝛ amorē feruentē ipius. quō ſcꝫ thome mōſtrat ꝛ alijs diſcipul̄ vulnera ſua. vt tolleret oēm obſcuritatē de cordibꝫ eoꝝ. ad ipoꝝ ꝛ nr̄am vtilitatē. Reſeruauit q̄ꝫ ſibi dn̄s cicatrices vulnerū maxīe ꝓpter tria. ſcꝫ vt faceret aplis fidē de ſua reſurrectione. Et vt ipas oſtēdat pr̄i qn̄ vult placare eū ꝛ interpellare ꝑ nob. Eſt em̄ noſter aduocatꝰ. Et etiā vt eas mōſtret reprobis in die iudicij. Stat ḡ dn̄s ih̄s cum matre ꝛ diſcipulis ſuis ꝑ aliquā morulā loq̄ns de regno dei. ꝛ ipi cū eo in leticia magna audientes iſta ꝟba excelſa ꝛ aſpiciētes faciem eiꝰ plenā gaudio ꝛ decore. Attende bn̄ eos circū circa ſtantes. ſed dn̄am familiaritꝰ iuxta eum. magdalenā vero ſp ad pedes eius ꝯſidera. Sta ꝛ tu reuerent̄ a longe tn̄. ſi forte miſcdia motꝰ faciat te vocari. Tandeꝫ dicit eis ꝙ vadāt in galyleā in montē thabor vt dī. ꝛ ibi apparebit eis. Et bn̄dictiōe data diſceſſit ab eis. Ipi vero remāſerūt vt ꝓus famelici ꝛ ſitibundi de eo ſed plurimū confortati.

Q̄ dn̄s apparuit diſcipulis in galylea.

Capitulū. ci.

p Oſt hec diſcipulis ad dictū locum ꝑgentibꝫ iteꝝ apparuit eis dn̄s ih̄s dicēs. Data eſt mihi oīs ptās in celo ꝛ in terra. Ite docete om̄es gētes baptizantes eos in noīe pr̄is ꝛ filij et ſpūſſancti.

docẽtes eos ſeruare q̃cũq; mãdaui vobis ⁊ ↄfortamĩ.q2 ego vobiſcũ ſum oĩb9 dieb9 vſq; ad ↄſummatõ3 ſeculi.adorauerũt aũt eũ in ſuo aduẽtu ⁊ ſtãt etiã nũc cũ magna iocũditate cũ eo Cõſidera bñ eos ⁊ ea q̃ dicta ſũt mõ ipis Nã magnifica ſunt valde. Manifeſtat eis qualit̃ eſt dñs oĩm.dat eis mãdatũ de p̄dicãdo.dat formã baptizãdi.dat etiaz vigorẽ eis p maximũ.dũ dicit q̧ ſp erit cum eis. Uides q̃ntã iocũditatẽ dat eis ⁊ q̃t oñdit eis inſignia charitat3. His g̃ dict3 p dñ3 data eis bñdictõe diſparuit ab eis.

Q̃ dñs apparuit diſcipulis ad mare tyberiadis Capl'm cij.

d Iſcipuli ṽo adhuc remãſerũt in galilea. Juerũt aũt q̃dã vice piſcatum ad mare tyberiadis ſeptẽ ex ipis ⁊ p totã noctẽ nihil ceperũt Mane facto dominus itez apparuit eis ⁊ ſtetit ĩ littore maris Attẽde aũt hic q̃ acta ſunt q2 iocundiſſima ſũt. Querẽs g̃ dñs ſi aliq̃d cepiſſent.rñdẽtibus nõ.dixit. Mittite in dexterã nauigij rethe ⁊ inuenIet3 Miſerũt g̃ ⁊ multitudinem magnã ceperũt. Dixit itaq; iohẽs petro. dominꝰ eſt. Tũc petrꝰ nudꝰ ex ñs ſuccinxit ſe tunica ⁊ feſtinꝰ veit p mare.alij ṽo nauigio venerũt. Et cũ deſcẽdiſſent viderũt piſcẽ poſitũ ſup prunas ⁊ panẽ patũ. Dñs ei h̃ eis parauerat. Fecit etiã accipi de piſcib9 cap2 ⁊ aſſari ⁊ ſil' cũ eis comedẽs fecit ↄuiuiũ ⁊ feſtũ magnũ cũ eis in littore mar3. Et ↄſuete humilitat3 ſue more miſtrans eis panẽ eis porrexit.fregit piſcẽ ⁊ ſil'r dedit eis. Stãt g̃ reuerẽter ⁊ multũ alacrit̃ iſti ſeptẽ diſcipuli cũ dño ſuo parit̃ cũ eo comedẽtes. Aſpiciũt faciẽ eiꝰ deſiderabilẽ ⁊ iocundã ⁊ exultãt ĩ cordib9 ſuis. Accipiũt de ſacratiſſimis manib9 eiꝰ eſcas delectabiles ⁊ reficiũt̃ nõ minꝰ ſpũaliter q̃; corpalit̃. O quale ↄuiuiũ eſt illud. Cõſpice bñ ſingula ⁊ ſi potes paſcar3 cũ eis Attẽde nihilominꝰ q̃ ſequũt̃.q2 pulcerrima ſunt ⁊ vtiliſſima. Nã cõpleto iſto ſolẽni ↄuiuio dic̃ dñs petro. Diligis me plꝰ his. et petrus. Dñe tu noſti q2 amo te. dic̃ ei dominꝰ Paſce agnos meos ⁊c̃. Sic ter interrogãs recõmẽdauit ei gregẽ ſuũ In q̃ dñi benignitatẽ ſolitã ↄſidera.charitatẽ ⁊ humilitatem. Ecce eñ vides quõ diligẽter affectuoſe ĩmmo reiterat ⁊ recõmẽdat petro aĩas nr̃as. Itez aũt dñs poſt hec p̄dixit petro mortez ipiꝰ dicẽs. Cũ eſſes iunior cingebas te ⁊c̃ ſignificãs q̧ p paſſionẽ crucis clarificaturꝰ eſſ3 deũ. Et cũ de iohẽ petrꝰ q̃reret.hic aũtẽ q̃d. Dñs rñdit. Sic eũ volo manere donec veniã.q.d. Nolo q̧ p viã paſſiõis me ſequat̃.ſ3 in ſenio ↄtẽplatiõe requieſcet. Q̃uis alij diſcipuli intelligerẽt q̧ nõ moreret̃. ſ3 nõ erat h̃ magnũ donũ cũ meliꝰ ſit diſſolui ⁊ eſſe cũ xp̃o. Attẽdiſti q̃; multa ⁊ q̃; magnifica facta ⁊ dicta ſunt in hac apparitiõe. Poſt h̃ diſparuit dñs ab eis ⁊ more ſolito redijt ad ſctõs p̃res. Diſcipuli ṽo cũ magno gaudio remãſerũt ⁊ poſtea redierũt in hierl'm ⁊c̃.

Q̃ dñs apparuit plus q̃; q̃ngentis fratribus ſimul. Capitulũ.ciij.

i Ertio aũt apparuit dñs plꝰ q̃; q̃ngentis fratrib9 ſimul.vt dicit apoſtolus Sed quo loco aut q̃ñ nõ eſt ſcriptum. S3 ſtans benignꝰ dñs inter eos p̄dicans ⁊ loquẽs de regno dei.magna eos iocũditate repleuit.

De duodecim apparitionibus. Capitulũ.ciiij.

b Abes g̃ duodecim apparitiões dñi poſt reſurrectiõem vſq; ad aſcẽſiõez abſq; duab9 cũ aſcẽſione primo dicẽdis.⁊ ſic fuerũt q̃ttuordecim. Scire tñ debes q̧ in euãgelio nõ ſunt ſcripte niſi decem. Nã quõ apparuit mr̃i nõ eſt ſcriptuz in aliquo loco. ſ3 ſic pie credit̃. Quõ aũt apparuit ioſeph dr̃ ĩ euãgelio nicodemi. Quõ etiam iacobo ſcripſit apl's ad Chor̃ ⁊ etiam refert beatꝰ Hiero. De iſta etiã de q̃ngẽt3 fratrib9 ſcribit beatꝰ apl's ibidẽ. Alie ṽo ſcripte ſunt in euangelio. Potes etiã meditari de plurib9. Nã veriſil'e eſt q̧ benigniſſimꝰ dñs ſepe m̃rem ⁊ diſcipulos viſitabat ⁊ magdalenã dilectã diſcipulã ↄfortãs ⁊ exhilarans eos q̃ ſic vehemẽter de ſua paſſione fuerãt ↄtriſtati ⁊ ↄterriti. Q̃d etiã beatꝰ Auguſtinꝰ ſentire videt̃ dicẽs de tpe poſt reſurrectõem Nõ oĩa inq̃t ſcripta ſunt.crebra erat eiꝰ cum eis cõuerſatio Et etiã forte ipi ſancti p̃res maxime abraã ⁊ dauid ad quos ſpecialiter facta fuit pmiſſio de filio dei veniebãt cũ eo ad videndã illã ſuã excellentiſſimã filiã matrem dñi q̃ p̄ eis oĩb9 gratiã inuenit ⁊ genuit redemptorẽ O q̃; letãter eã reſpiciebãt ⁊ reuerẽter ſe inclinabãt eidẽ ⁊ oĩ qua poterãt benedictiõe replebãt q̃uis nõ viderẽt ab ea Potes etiã ↄſiderare in hoc benignitatẽ charitatẽ ⁊ humilitatẽ dñi more ſolito. de quib9 ſepe fecimꝰ mentionẽ.⁊ in oĩbus factis eiꝰ relucẽt. Q̃ etiã poſtq̃; glorioſe vi

cerat ⁊ reſurrexerat pegrinari adhuc voluit p q̄draginta dies vt ſuos diſcipulos cōfirmaret ⁊ roboraret. Digne nāq₃ poſt tot annoꝝ curricula. pꝰ tot labores ⁊ afflictiones. pꝰ tā ignominioſa₃ ⁊ acerbā mortē poterat triūphator ad ſuā gl'iam remeare. ⁊ p ſuos angl'os ꝯfirmare ⁊ ꝯfortare apl'os p ſuo nutu. S₃ q2 h̄ nō patiebat᷑ charitas ſua. perſonalit᷑ voluit ꝯuerſari cū eis apparēs eis p q̄draginta dies in m̄l'tis argumētis. ⁊ loq̄ns de regno dei. Pro eis fec̄ h̄ ⁊ p nobis. ſ₃ nō aduertimꝰ. Dilexit ⁊ diligit te vehementer ⁊ nō diligit᷑ cū ad talē ac t̄m ignē nō ſolū calefieri ſ₃ ardere debeamꝰ. Nūc ad aſcēſionem veniamus.

De aſcēſione dñi. Capitulū. cv.

Circa dñicā aſcēſionē te vigilē eſſe oꝫ vt ſi vnq₃ toto mēt₃ conatu te p̄ntē₃ exhibuiſti v̄bis ⁊ fact₃ eiꝰ. nūc faciaſ multo mag₃. Nā hec ſolēnitas oēs ſupat alias vt clariꝰ infra tibi oſtēdā. Et ſaltē h̄ te aīmet ad attentionē q̄ nūc dñs diſceſſurꝰ eſt corꝑali p̄ntia. cōpleto ſue pegrinatōis curſu. Vn̄ v̄ba ⁊ facta ipiꝰ ſunt attētiꝰ ꝯſideranda. Quelibet em̄ aīa fidel' debet ſpōſum ſuum. dñm ſuū. ⁊ deū ſuū in eiꝰ diſceſſu vigilātiſſime obſuare. ⁊ q̄ p eū dicūt᷑ ⁊ fiūt viſceroſius mēte amplecti. ⁊ eidē ſe deuotiꝰ ⁊ hūiliꝰ recōmēdare. ⁊ totalit᷑ aīum ſuū ab aliꝫ abſtrahere. Quadrageſimo itaq₃ die a reſurrectiōe ſciēs dñs ieſus q2 venit eiꝰ hora vt trāſeat ex h̄ mūdo ad prēm. cum dilexiſſet ſuos nūc v̄o in finē dilexit eos. Accipiēs ḡ de paradiſo terreſtri ſcōs p̄res ⁊ alias aīas ſ̄ctas ⁊ bn̄dicēs helye ⁊ enoch ibi remanētibꝫ ⁊ adhuc viuētibꝫ. venit ad diſcipl'os ſuos q̄ erāt in cenaculo ī mōte ſyon cū matre ipiꝰ ⁊ aliꝫ ⁊ apparēs eis. voluit etiā añ diſceſſum ſuum prandere cū ipis in ſignū memorialis dilectiōis ⁊ gaudij. Omibꝫ ḡ ſimul comedētibꝫ cū leticia magna in h̄ vltimo ꝯuiuio dñi ſui. Dicit eis dñs ih̄s. T̄ps eſt vt reuertar ad eū q̄ miſit me. vos aūt manete h̄ in ciuitate quſq₃ induamī v̄tute ex alto q2 infra paucos dies replebimī ſpū ſctō put vobis pmiſi. Poſtea ibitis p vniuerſum mūdū p̄dicātes euāgeliū meū baptizādo credētes. ⁊ erit₃ mihi teſtes vſq₃ ad vltimū terre. Exprobrauit etiam eis incredulitatē eoꝝ q2 his q̄ viderant eū reſurrexiſſe. ſ. angelis ſuis nō crediderūt. Hoc nūc marie facit cū de p̄dicādo dicebat quaſi daret eis intelligere. multo magis debebatis vos angel' credere etiā añq₃ me videretis q̄₃ gētes q̄ credēt vobis p̄dicātibꝫ. ⁊ me nō videbūt. Fecit etiā h̄ vt cognoſcētes defectū ſuū remanerēt humiliores. oñdens eis in ſuo diſceſſu q̄₃tū placebat ei hūilitas. ⁊ quaſi eā peculiariter recōmendaret eiſdē₃ Querētibꝫ aūt eis de tēpibꝫ futuris noluit r̄ndere. q2 nō expediebat eis. Stāt ḡ comedūt ⁊ loquunt᷑ ⁊ gaudēt ꝓpter p̄ntia₃ dñi ſui ſ₃ nihilominꝰ turbati ꝓpter diſceſſum. Tāta em̄ amoris teneritudine diligebāt eū q̄ etiā verba diſceſſus ſui nō poterāt equo animo ſuſtinere. Quid aūt dicā de m̄re iuxta eum prandēte q̄ ſup oīes ſic intenſe eū amabat An n̄ credis q̄ ad hec v̄ba diſceſſus filij. materne dilectiōis tacta ⁊ cōmota dulcedine reclinaret caput ſuū ſup filiū. ⁊ recūberet ſup pectꝰ eiꝰ. Nā ſi iohānes h̄ fecit in cena. nunc multo mag₃ meditari potes de ipa. Vn̄ ſuſpirās cū lachrymis eū rogabat dicēs. Fili mi ſi diſcederis ducas me tecū. Dñs aūt cōſolatꝰ eā dicebat. Rogo mater cariſſima ne feras moleſte diſceſſum meū q2 vado ad patrē. Te aūt remanere h̄ expedit ad tempꝰ ꝓpter ꝯfirmādos credētes. poſtea venia₃ ad te ⁊ aſſumā te ad gl'iam meā. Ad quē mater. Fili mihi dilectiſſime. fiat volūtas tua. na₃ nō ſolū remanere ſ₃ ⁊ mori pata ſum p aīabus p q̄bꝫ ⁊ mortuꝰ fuiſti. ſ₃ eſto memor mei. Dñs aūt eā ⁊ diſcipulos ⁊ magdalenā ⁊ alias ꝯſolabat᷑ dicēs. Nō turbet᷑ cor veſtrū neq₃ formidet. nō relinquā vos orphanos. vado ⁊ venio ad vos ⁊ ſemp ero vobiſcū. Tādem dicit eis q̄ exeāt in montē oliueti. q2 inde volebat aſcēdere. ⁊ tūc diſparuit ab eis. Mater ergo ⁊ oīēs alij ſine mora iuerunt ad dictū montē q̄ eſt ab hier'lm ad vnū miliare. ⁊ ibidē iterū apparuit eis dñs. Ecce q̄modo habes hodie duas apparitiōes. Tūc amplexatꝰ eſt matrē valefaciēs ei. ⁊ m̄r eum tenerrime. Diſcipuli aūt ⁊ magdalena ⁊ omnes alij ꝓcidētes ⁊ lachrymātes deoſculati ſunt pedes eiꝰ. Ipe vero ſuos apl'os erigēs benigne oſculatꝰ eſt. Cōſpice nūc eos bene ⁊ cūcta que fiūt. Cōſidera nihilominꝰ ſ̄ctos patres ibidē exiſtētes. inuiſibiliter tamen. q̄modo libēter ⁊ reuerēter intuētur dominā. ⁊ affectuoſe benedicūt. p quā tantū beneficium ꝯſecuti ſunt. Quomō etiā intuent᷑ illos excelſos pugiles ⁊ duces diuini exercitꝰ. q̄s inter oēs elegit dominꝰ ad expugnandu₃ et vincendū vniuerſum mūdū. Tādē ꝯpletis

cunctis myſterijs cepit dñs Jeſus eleuari
ab eis ꝛ aſcẽdere ꝟtute ſua. Tũc mater ꝛ om
nes alij ꝓcidebãt in terrã. Et dicebat domi
na. Fili mi bñdicte memoꝛ eſto mei. ꝛ ꝓpter
diſceſſum nõ poterat lachrymas continere
gaudebat tñ multũ ꝙ filiũ ſuũ ſic glioſe cer
nebat petere celũ. Siŀr ꝛ diſcipuli eiꝰ dice/
bant. Dñe ꝓ te dimiſimꝰ oĩa. eſto memoꝛ
noſtri. Ipſe ꝟo eleuatis manibꝫ. facie ſerenꝰ
ꝛ gaudẽs regio moꝛe coꝛonatꝰ ꝛ oꝛnatus tri
umphaliť ferebatur in celũ. Bñdicẽs eis dixit
Cõſtantes eſtote ꝛ viriliter agite qꝛ ſp vobi
ſcum ero. Aſcẽdebat aũt ſecũ ducẽs illã no/
bilẽ multitudinẽ iter pandẽs añ eos vt dixe
rat Micheas ꝓpha. Dñs itaqꝫ glorioſus cã
didus ꝛ rubicũdꝰ. ſplẽdens ꝛ gaudioſus p̄/
cedebat eos. viã eis oñdens. ꝛ ipi cãtantes
ꝛ iubilãtes letiſſimi ſequebanť eũ dicentes.
Cantemꝰ dño ꝗ aſcẽdit ſup occaſum. domi/
nus nomẽ illi. Cõfiteanť dño miſericoꝛdie
eiꝰ ꝛ mirabilia eiꝰ filijs hoim. Benedictꝰ es
dñe deꝰ noſter ꝗ ſaluos facis ſperantes i te
deducẽs populũ tuũ in exultatiõe. ꝛ electos
tuos in leticia. Exaltare ſup celos deꝰ. ꝛ ſup
omnẽ terraꝝ glĩa tua vt liberenť dilecti tui.
Aſcẽdens in altũ ꝓſpeꝝ iter faciẽs nobis. ꝑ
ducens nos in reſrigeriũ. educiſ vinctos tu
os in foꝛtitudine. deſideriũ noſtꝝ tribuens
nob. Intrabimꝰ in domũ tuã ꝛ in cõſpectu
angeloꝝ tuoꝝ tibi pſallemꝰ. Glĩa laus ꝛ ho
noꝛ tibi ſit rex xp̄e redemptoꝛ. Regna terre
cãtate deo pſallite dño. Interim aũt micha
el p̄poſitꝰ paradiſi ꝑgens ad p̄riam nũciaue
rat ꝙ dñs aſcẽdebat. Ecce omẽs ſpirituũ
oꝛdines ſeriatim ꝑ acies ſuas occurrerũt ei
dem vnꝰ ex eis nõ ꝑmãſit ꝗ nõ veniret obui
am dño ſuo. ꝛ inclinãtes ſe cũ omĩ qua pote
rãt reuerẽtia deducebãt eũ cũ hymnis ꝛ cã/
ticis ineffabilibꝫ. Quis eñ poſſet cantꝰ ꝛ iu
bilos ꝗ ab ipis fiebãt explicare. Aduenerũt
ꝗ p̄ncipes ꝯiũcti pſallẽtes ꝛ dicebãt. Allelu
ia all'a all'a. noĩe ꝗ in dñi rex bñdicte venis.
Nũc tibi regnãti pangimꝰ ecce melos. All'a
all'a all'a. Benedictꝰ es dñe ꝗ ſedes ſup che
rubin ꝛ intueris abyſſos. all'a all'a. Dignuſ
es dñe omĩ laud ꝛ honoꝛe all'a. Quia victo
riam glorioſe feciſti. alleluia. Cõfiteanť celi
mirabilia tua dñe. all'a ꝛ virtutẽ tuam. Ecce
nũc aſcẽdunt tribꝫ tribꝫ dñi all'a. vt cõfitean
tur ꝛ dicãt tibi all'a. Ad letandũ in leticia gẽ
tis tue. vt lauderis cũ hereditate tua allelu/
ia all'a all'a. In huiuſmodi cãticis ꝛ ꝓceſſio/
nibꝫ dñm honoꝛabãt vtrimqꝫ coꝛã ipo exul
tantes. ꝛ eidẽ feſtũ honoꝛificũ cũ omni reue
rẽtia faciẽtes. Et ꝗs poſſet hoc gaudiũ enar
rare. Sꝫ ꝛ illud ꝗs dicere poſſet ꝙ tã beatiſ
ſimi ſpũs ꝙꝫ ſanctiſſimi p̄res ſimul habuerũt
cum ſibi ad inuicẽ occurrerũt. Sup̄ni ergo
ſpũs reuerẽtia ꝑus dño exhibita ꝛ canticiſ eiꝰ
expletis. illis cũ magna iocũditate dicebãt.
Principes populoꝝ bñ vos venire gratula
mur all'a. Cõgregati eſtis cũ deo veſtro all'a
ꝛ vehemẽter eleuami all'a. Pſallite ei ꝗ aſcen
dit ſup celũ celi all'a all'a. Et ſancti p̄res ala
criter reſpõdebant. Principes populi dñi.
all'a. Cuſtodes ꝛ adiutoreſ noſtri all'a. Gau
dium vob ꝛ pax all'a. Pſallite ꝛ vos regi no
ſtro all'a. Exultate deo adiutoꝛi noſtro all'a
all'a all'a. Simul etiã ſe ad inuicẽ adoꝛãtes
dicebãt. In domũ dñi letãtes imus. all'a al
leluia. Simul nos capiet vrbs veneranda
dei all'a. Ouces paſcue dñi poꝛtas eiꝰ ꝛ atria
intremus all'a. in hymnis ꝛ canticiſ alleluia
Dominꝰ eñ virtutũ nobiſcũ alleluia. ſuſce/
ptoꝛ noſter eſt all'a all'a. Vides ꝗ ꝙ omẽſ
iubilabãt ꝛ pſallebãt. Nã iuxta prophetam.
Aſcẽdit deꝰ in iubilatõe ꝛ dominꝰ in voce tu
be. Aſcẽdit aũt dñs Jeſus plane ꝓpter cõſo
latiõem matris ꝛ diſcipuloꝝ quouſqꝫ eũ po
terãt videre. Ex tũc aũt nubes ſuſcepit eum
ab oculis eoꝝ. ꝛ in momẽto cũ omĩbꝫ ange
lis ꝛ predictis patribꝫ ſanctis fuit in patria
Sic eñ dicit p̄dictꝰ ꝓpheta. Ponis nubem
aſcẽſum tuũ ꝗ ambulas ſup pẽnas ventoꝝ
Penne ventoꝝ dicunť ſummitates vẽtoꝝ.
id eſt. ꝑtes ille que p̄cedunt ꝛ velociores ſũt
Et ipſe adhuc velocius aſcẽdit ex quo nubẽ
interpoſuit. Stabãt ergo mater ꝛ diſcipuli
ꝛ magdalena ꝛ alie flexis genibꝫ ꝛ intuebã/
tur in celũ euntẽ illũ quouſqꝫ poterãt. O ꝗd
erat videre dominũ ſic glorioſe aſcendẽtem
ꝛ quid ſi ꝗs potuiſſet videre ꝛ audire beatiſ
ſimos ſpiritꝰ ꝛ aĩmas ſanctas cũ eo pariter
incedẽtes. foꝛte p̄ gaudio ſepata fuiſſet ani/
ma talis a coꝛpe. ꝛ cũ eis etiã aſcendiſſet. Cũ
ergo ſic vultibꝫ adhuc eleuatis aſpicerẽt. ec/
ce duo angeli ſteterũt iuxta illos in veſtibꝫ
albis dicentes. Viri galilei quid ſtatiſ aſpi/
cientes in celũ. Hic ieſus qui a vobis aſſũ/
ptus eſt in celũ. ſic veniet quẽadmodũ vidi/
ſtis eũ euntẽ in celũ. Redite ergo in ciuitatẽ
ꝛ expectate ſicut dixit vobis. Conſidera hic
quomõ ꝺ ipis dominꝰ fuit ſolicitꝰ. Nam ſta/
tim cũ euanuit ab oculis eoꝝ miſit angelos

ſuos ne nimiũ ibidẽ ſtantes fatigarent᷑. ⁊ vt
cõfortarent᷑ audiẽtes angelicũ teſtimoniuȝ
cõcordare ſecũ de aſcẽſione domini ſui. Au
ditis ergo his verbis dña humiliter roga/
uit angelos illos vt eã recõmendarent filio
ſuo. Illi vero ſe vſq̧ ad terrã inclinãtes ei/
dem libẽter ſuſceperũt mandatũ eiꝰ. Simi
liter apoſtoli magdalena ⁊ oẽs alij dixe/
runt eis. Illis itaq̧ diſparẽtibꝫ ipi redierũt
in ciuitatẽ ad montẽ ſyon ibiq̧ morabãtur
expectãtes vt dñs ihs mãdauerat eis. Do
minꝰ autẽ Jeſus cũ vniuerſa ꝑdicta felici ⁊
magnifica multitudine aperiẽs ianuas pa/
radiſi vſq̧ tũc humano generi clauſas triũ/
phaliter intrauit. ⁊ gaudẽter patri genufle/
ctẽs ait. Pater gratias ago tibi qui mihi de
diſti victoriã de oĩbꝫ aduerſarijs noſtris
Ecce amicos noſtros qui captiui teneban/
tur eos tibi ꝑſento. Sȝ ⁊ fratribꝫ ⁊ diſcipu
lis meis quos in mũdo reliqui. ꝓmiſi mitte/
re ſpiritũſanctũ. Rogo te pater mi vt imple
as ꝓmiſſionẽ. ⁊ eos recõmendo tibi. Tunc
pater erigẽs eũ fecit eũ ſedere a dextris ſuiſ
⁊ dixit. Bñdicte fili mi omnẽ poteſtatem et
iudiciũ dedi tibi. De iſtis diſcipulis ⁊ d̃ miſ
ſione ſpũſſancti ꝓ tuo velle diſponas. Om/
nes aũt ſancti patres ⁊ beatiſſimi ſpiritꝰ qui
adorãtes, ꝓciderãt in facies ſuas corã patre
ſurgẽtes/ reinceperũt cantica ſua ⁊ iubilabãt
corã deo laudes. Si enĩ moyſes ⁊ filij iſra
el poſt tranſitũ mariſ rub ri cecinerũt carmẽ
dño dicẽtes. Cantemꝰ dño glorioſe ⁊c. Et
maria ꝓphetiſſa ſoror eiꝰ ⁊ reliquę mulieres
eã ſequẽtes in tympanis ⁊ choris dño deo
canebãt. q̃nto magis nũc cũctis aduerſanti
bus ſupatis. Similiter cũ dauid deduce/
bat archã federis dñi in hieruſalẽ. totꝰ popu
lus canebat legitime. ⁊ dauid cuȝ cantoribꝫ
cytharã ꝑcutiebat. ⁊ oẽs laudabãt coram
dño in cytharis ſuis ⁊ tympanis. et Dauid
ſaltauit totis viribꝫ corã dño. quanto nunc
magis id faciebãt qui vere ſunt cũ dño i tã/
to gaudio conſtituti. Et ſi Johannes vt in
Apocal᷑. refert audiuit vocẽ in celo centum
quadragintaq̃ttuor miliũ cytharedorũ cy/
tharizãnũ in cytharis ſuis. ⁊ cantabant q̃/
ſi canticũ nouũ ante ſedẽ dei ⁊ agni. Quod/
cunq̧ gaudiũ illud ſignificet. ego multo ma
gis ipm hodie cõtigiſſe meditabor. Oẽs
ergo ibidẽ conſtituti pſallũt. oẽs exultãt.
omnes letant᷑. oẽs cantãt. oẽs gaudent
omnes iubilãt. oẽs manibꝫ plaudũt. om/
nes choriſant. oẽs iocundant᷑. oẽs tri/
pudiant. Vere nũc in ſuperna hieruſalẽ au
ditur canticũ leticie ⁊ ꝑ oẽs vicos eius ab
vniuerſis dicit᷑ Alleluia. Nunq̧ ab origine
mũdi tale feſtũ ⁊ tam ſolẽne paſcha celebra
tum eſt. nec vnq̧ erit forte niſi in die iudicij
cũ omnes ibi ꝑſentabunt᷑ electi cũ corpori/
bus glorioſis. Et ꝓpterea tibi dixi in princi
pio q̧ hec ſolẽnitas omnibꝫ cõſideratis cũ/
ctis ſupeminet alijs. Percurras ſingulas ⁊
videbis ſi verũ loquor. magnũ paſcha et ſo
lenne feſtũ eſt incarnatio dñi. ⁊ initiũ oĩs
noſtri boni. ſed hoc nobis nõ ſibi. Nam ipe
tũc in thalamo virginali incluſus eſt. Ma
gnum etiã paſcha eſt natiuitas eius. ſȝ et il/
lud nobis. Nã ſibi compatiẽdũ eſt. quia ad
tantã pauꝑtatẽ vilitatẽ ⁊ penuriã natꝰ eſt.
Magnũ ſimiliter quo ad nos feſtũ eſt paſ/
ſio eius. quia tũc oĩa noſtra peccata dele/
ta ſunt. Nihil enĩ vt ait Gregoriꝰ nobis na/
ſci profuit. niſi redimi ꝓfuiſſet. ſed ꝓpter tor/
menta duriſſima ⁊ mortẽ turpiſſimã quam
ſuſtinuit. nec ſibi fuit nec nobis eſſe dȝ ma/
teria gaudij ⁊ leticie. Magnũ inſuper et ſo
lenne ⁊ verũ paſca eſt reſurrectio ipſiꝰ domi
ni ieſu. tam ꝓ ſe q̧ ꝓ nobis. quia ipe glorio/
ſus triumphator apparuit. et nos iuſtificati
ſumꝰ. venerabilis itaq̧ multũ. ⁊ ideo ſingu
lariter in ipo cantat eccl'ia. Hec dies quam
fecit dominꝰ ⁊c. Et ſm beatũ Auguſtinũ in
ſermone ſuo. Hec dies ſanctior vniuerſis.
quod exponi poteſt de ꝑcedentibꝫ. Naȝ hec
dies aſcẽſionis maior ⁊ ſanctior videt᷑. quia
licet reſurrexerit dñs. adhuc tamẽ ꝑegrina/
tur in terris. adhuc eſt clauſa paradiſi por/
ta. adhuc ſancti patres nõ iuerũt ad patreȝ
que oĩa in aſcẽſione cõpleta ſunt. ⁊ ſi bene
inſpiciaſ quicq̃d deus fecit vſq̧ modo. fecit
vt ꝑueniret ad hũc finẽ. ⁊ ſine hoc oĩa ſua
opera erãt imꝑfecta. Nã celũ ⁊ terra ⁊ oĩa
que in eis ſunt. facta ſunt ꝓpter hominez ho
mo autẽ ꝓpter gloriã habendã. Ad ipam ꝑo
vſq̧ hodie nullꝰ quantũcunq̧ iuſtꝰ ꝑtinge/
re poterat poſt peccatũ. Vides q̧ magnifi/
cus ⁊ mirificꝰ fit iſte dies Simili᷑ magnuȝ
paſca valde dies penthecoſtes. ⁊ eũ multuȝ
ſolẽniſat eccleſia ⁊ recte. quia tũc donũ ſum
mum recepit. ſcȝ ſpiritũſanctũ. ſed ⁊ illo no/
bis non ſibi. Sed hodiernꝰ aſcẽſionis dieſ
eſt ꝓprie feſtũ ſolenniſſimũ dñi Jeſu. quia ho
die incipit ſedere ad dexterã patris ⁊ requiẽ
capit a peregrinatiõe ſua. Et etiã ꝓprie feſtũ

eſt omniū ſupnoꝝ ſpirituū. quia nouū gaudium ſuſcipiūt a dño ſuo. quē ante ibi ī humanitatis forma nō viderāt. Et quia hodie primo reſtaurari incipiūt ruine ipoꝝ in tanta multitudine beatoꝝ. et ꝓcipue illoꝝ egregiorum patriarcharū. ꝓphetaꝝ. ⁊ animaꝝ ſanctarum qui ad ſupernā patriā hodie primitus intrauerūt. Si ergo feſtū facimꝰ de aliquo ſancto migrāte ad celos. quanto magiſ de tot milibꝫ. ⁊ q̄nto magis de ſanctoſanctorum. Eſt etiā feſtū dñe que filiū ſuum regali dyademate ſublimatū ſic vidit tanq̄ꝫ dñm verū ſup excelſa cōſcendere. Eſt etiā nihilominus ꝓprie feſtū noſtrū. quia humana natura hodie ſuper celos eſt exaltata. Et quia niſi chriſtꝰ aſcēdiſſet. illud ipm etiā donum ſpirituſſancti ꝑ quo ſic merito ſolēniſamus recipere nequibamꝰ. Unde ipſe dicebat diſcipulis ſuis. Expedit vobis vt ego vadam ſi enim nō abiero paraclitꝰ nō veniet ad voſ Ad robur autē dicti mei adduco Bernardum. q̄ de hac die ſic loquitur in ſmone de aſcenſione dñi. ſolennitas iſta cariſſimi glorioſa eſt. Cōſummatio em̄ ⁊ adimpletio eſt reliquaꝝ ſolennitatū. ⁊ felix clauſula eſt totius itinerarij Jeſu chriſti filij dei viui. Merito quidē ſolēnitatis ⁊ leticie dies agit̃. q̄n do ſol ille ſupceleſtis ſol iuſticie. noſtris ſeꝑ ſentauit obrutibꝫ. Magna quoqꝫ leticia et exultatio multa nimis quādo cōciſſo ſacco leticia circūdatus eſt ⁊ noſtre dedicauit primordia reſurrectōis. Uerūtamen quid mihi ⁊ ſolēnitatibꝫ iſtiſ ſi cōuerſatio mea vſqꝫ adhuc detinet̃ in terris. Dico ergo non multo minꝰ mihi tollerabilior videt̃ exiliū huiꝰ habitatio q̄ꝫ gehenna. Deniqꝫ niſi ego abiero paraclitꝰ non veniet ad vos. Uides ne quē admodū ceterarū ſolennitatū ea quam hodie celebramꝰ ⁊ cōſummatiōez habeat ⁊ fructum declaret ⁊ augeat gratiā. Sicut enim cetera oīa ꝓ nobis fecit qui ꝓ nobis natꝰ eſt. ita quoqꝫ ipſiꝰ aſcenſio propter nos factā eſt ⁊ facit ꝓ nobis. Hucuſqꝫ Bernardus Manifeſte ergo videas q̄ ſolennior eſt dies iſta omnibꝫ alijs. Et anima que bene diligeret dominū Jeſum magis hodie exultaret q̄ꝫ in aliquo die anni. Unde ipſe dicebat diſcipulis Si diligeretis me gauderetiſ vtiqꝫ quia vado ad patrē. Et propterea credo me recte dixiſſe q̄ nunq̄ꝫ in patria fuit aliq̄ dies adeo ſolennizata vt iſta. Durauit autē gaudium ⁊ exultatio tāti feſti vſqꝫ ad diem penthecoſtes. ⁊ per hūc modū poteſt meditari. Aſcenſio enim dñi fuit hora ſexta. Nā primo comederat hora tertia cum diſcipulis ſuis. Q̄uis ergo oēs in patria v tra q̄ꝫ dici poſſet exultarent. tamen prima die vſqꝫ ad aliā ſextā ſequētis diei angeli fecerunt ſingulariter feſtum. ⁊ dominꝰ Jeſus oſtēdit vel fecit aliquā ſingularē familiaritatē ⁊ conſolatiōem. Secūda die fecerunt archangeli. Tertia principatus. Quarta poteſtates. Quinta virtutes. Sexta dominationes. Septima throni Octaua cherubin. Nona ſeraphin. Hi ſunt nouē ordines angeloꝝ Et ſic hec durauerunt vſqꝫ ad ſextam ſabbati vigilie penthecoſtes. Et tunc feſtum fecerunt ſancti patres vſqꝫ ad horā tertiam diei dominice.

De miſſione ſpirituſſancti.
Capitulū. cvj.

t

Unc his completis. dixit dominus ieſus patri. Pater mi recordare ꝓmiſſi mei quod feci de ſpirituſancto fratribꝫ meis. Cui pater. Fili mi multū gratum habeo quod ꝓmiſiſti. tempꝰ eſt vt impleatur ꝓmiſſum tuū. Dic ergo ad ſpiritum ſanctū. Rogamꝰ te vt deſcendas ad diſcipulos noſtros. ⁊ eos repleas. conſoleris. robores. inſtruas. ⁊ cumulū virtutū ⁊ gaudioꝝ conferas eis. Et ſtatim venit ⁊ deſcendit in linguis igneis ſup centū ⁊ viginti diſcipulos ſimul congregatos. ⁊ eos repleuit omi gaudio. Cuiꝰ virtute diſcipuli vigorati docti ⁊ accenſi ac illūinati totū mundū circūcucurrerunt. ⁊ ꝑ magna parte ſibi ſubiecerūt. Nihilominꝰ tamen ſuperni ciues etiā poſtea laudauerūt ⁊ ſemp laudāt dominū. ⁊ habēt dies leticie ⁊ nunq̄ꝫ deeſt ibi ſolennitas ⁊ gratiarum actio ⁊ vox laudis. Scriptū eſt em. Beati qui habitāt in domo tua dñe. in ſecula ſeculoꝝ laudabunt te. Feſtinemꝰ itaqꝫ et nos ingredi in illam requiē vbi tanta ſuperabundat indefectibiliter leticia. ⁊ ad patriā noſtram totis conatibꝫ ſuſpiremuſ. Odiamus huiꝰ miſeri ⁊ putridi corporis noſtri compagē ⁊ eius curā non faciamꝰ in deſiderijs. q̄d nos hic detinet carceratos ⁊ peregrinos a tanto bono. Dicamꝰ ergo cū apoſtolo. Infelix homo quis me liberabit de corpore mortis huiꝰ. Et iteꝝ. Q̄diu in hoc corpore ſumus ꝑegrinamur a dño. Et iterum Cupio diſſolui ⁊ eſſe cū chriſto. Deſideremus eius diſſolutionē. ⁊ eā continue poſtu

lemus a domino. quia ꝑ nos eā cū ſalute cō
ſequi non valem⁹. Et iterū. Salte moria/
mur mundo ⁊ pompis ⁊ cōcupiſcentijs ei⁹
Abſtrahamus nos corde forti ⁊ ꝑſeuerāti ab
his rebus caducis ⁊ a miſerijs ⁊ breuib⁹ cō/
ſolatiunculis harū viſibiliū rerū que infici/
unt ⁊ vulnerāt animas noſtras Aſcēdam⁹
autē mente cū domino vl' poti⁹ ad dominū
⁊ cum ipſo in celis ſit cōuerſatio noſtra. Et
ſic facientes nō ex toto ſim⁹ peregrini ⁊ ad/
uene vt in tempe viſitatiōis nos ad ſe digne
tur aſſumere ipſe de quo loquimur domin⁹
noſter Jeſus xp̄s qui eſt ſuper oīa deus
benedict⁹ ⁊ laudabilis in ſecula ſeculorum
Amen.

Excitatio deſiderij ad ꝑriam per mortis
appetitū. Capitulū. cvij.

Habes ergo ex p̄dictis dilectiſſima fi/
lia vitā dn̄i ieſu tibi ꝑ maiori parte ī
meditatiōib⁹ traditā. Suſcipe reue
renter libēter ⁊ gaudēter p̄dicta. ⁊ in eis to/
ta deuotione. hilaritate ac ſolitudine ↄuer
ſari nō pigriteris quia hec eſt via tua ⁊ vita
tua. hoc eſt fundamentū ſup quo poteris ma
gnum edificiū cōſtruere. Ab hoc te incipere
oportet ſi vis ad ſublimiora aſcēdere. put in
plurib⁹ locis ſuperi⁹ habuiſti. Nā hec vite
xp̄i meditatio non ſolū ꝑ ſe dulciter paſcit.
ſed ad maiorē cibū tranſmittit. Hec enī ſūt
que domin⁹ geſſit in carne. ſed longe ſubli/
mius eſt eū in ſpiritu ītueri. ad quod ꝑ hāc
ſcalā peruenire poteris. ſed in hac interim ī
morandū. De quo ſic ait Bernard⁹. ſr. Cā/
ticoꝝ. Ego hanc arbitror p̄cipuā inuiſibili
deo eſſe cauſam ꝙ voluit in carne videri. et
cū hominib⁹ cōuerſari homo. vt carnalium
videlicet q̄ nō niſi carnaliter amare poterāt
cūctas primo ad ſue carnis amorē affectio/
nes retraheret atqꝫ ita gradatim ad amorē
ꝑduceret ſpūalē. Et infra. Mōſtrabat di/
ſcipulis altioris amoris gradū cuꝫ diceret.
Spirit⁹ eſt qui viuificat. caro non ꝓdeſt q̄c
q̄. In carnis igit̄ deuotione interim cōſole
tur qui viuificantē ſpiritū nō habet. eo dū/
taxat modo quo habēt illi qui amant. Spi/
ritus ante faciē noſtrā chriſt⁹ dominus. Et
itē. Si cognouim⁹ chriſtuꝫ ſ'm carnē. ſed
nūc iam nō nouim⁹. Nā alias quidē nequa
q̄ſ ſine ſpū ſancto vel in carne diligit̄ chriſt⁹.
⁊ ſine illa plenitudine. cui⁹ tamē menſura de
uotionis hec eſt vt totū cor illa ſuauitas oc
cupet. totū ſibi ab amore vniuerſe carnis ac
carnalis illecebre vendicet. Hoc quippe to/
to corde diligere eſt Alioquin ſi carnis mee
quālibet cōſanguinitatē vel voluptatē for/
te prefero carni dn̄i mei (ꝑ quod me videli/
cet min⁹ ea implere cōtingat que ī carne ma/
nens verbis ⁊ exēplis me docuit) nonne li/
quide ↄſtat ꝙ toto nequaq̄ſ diligo corde cū
illud diuiſum habēs. partē impēdere vide/
ar carni ei⁹. partē intorquere ad ꝓpriam. De
niqꝫ ait. Qui amat patrē aut matrē plus q̄ſ
me. nō eſt me dign⁹. Ergo vt breuiter dicaꝫ
Toto corde diligere eſt oīe quod blandit̄
de carne ꝓpria vel aliena. ſacroſancte carnis
amore poſtponere. in quo ⁊ mūdi eque glo/
riam ↄprehēdo. quia gloria mūdi eſt gloria
carnis. ⁊ qui ea delectant̄. carnales eſſe non
dubiū eſt Vides quomō etiaꝫ carnalis eſt
hec meditatio reſpectu ſpūalis. hoc nō acci/
pias vt minuat̄ deuotio. ſꝫ vt feruor creſcat
ad maiora. ad que tamē ꝑ hanc trāſeūdo te
venire oporteat. In hac etiā ferueat tu⁹ af/
fectus. vt in eā te totā immergas Bona eſt
enī hec meditatiō carnalis ꝑ quā vita carna
lis excludit̄. cōtemnit̄ ⁊ vincit̄ mund⁹ Sꝫ
⁊ ſic faciēdo ſtabilies mentē erudiēs ad vir
tutes. ⁊ animi robur accipies. vt in ꝓlogo ti
bi dixi. Hec ergo meditatio ſit tota ⁊ vna in
tentio tua. requies tua cib⁹ tu⁹. ⁊ ſtudiū tu/
um. Nam ex his nō ſolū p̄dicta bona conſe
queris. nec ſolū erūt tibi gradus ad celeſtis
patrie ⁊ ad maieſtatis cōtemplatiōes. ſꝫ eti/
am erit cōtinua ⁊ ꝑpetua cōſolatio tua. Nō
enim q̄ ad maiorē ↄtemplationē aſcendunt
hāc dimittere debēt ꝓ loco ⁊ tempe. alioquī
viderent̄ hāc quaſi vilē cōtemnere. quod eſ/
ſet magne ſupbie. Vnde recordare qd ha/
buiſti ſupra in tractatu hmōi ↄtemplatiōis
ſcꝫ de humanitate xp̄i ex ſ'mone. lxij. Cant.
qualiter beat⁹ Bernard⁹ q̄ fuit altiſſim⁹ cō/
templator hāc nūq̄ſ dimiſit. Et reuide que
ibi de hac dicunt̄ ab eo. ⁊ quomodo eam ex
tollit.

De modo meditādi vitā xp̄i. ⁊ ↄcluſio libri.
Caplm. cviij.

Volo aūt tibi tradere modū quē te/
neas in meditādo p̄dicta. ne ſi forte
teipſam crederes ꝑtingere ⁊ extēdi ad
oīa que ſupra reperies q̄ſi ꝑ molē grauē ne
gligereris. maxime cū credā meditatiōibus
predictis vni⁹ hebdomade ſpaciū cōuenire
Igit̄ ſcire debes ꝙ meditari ſufficit ſolū fa/
ctum qd dn̄s fecit. vel circa eū contigit fieri

vel dici ſcḋm hiſtoriā euangelicā te ibidē prē/
ſentē exhibēdo. ac ſi in tua p̄ſentia fierent ꝑ
ut ſimpliciꝰ aīmo in dictis cogitādi occur/
rit. Moralitates autē ⁊ auctoritates quas
ad tuā inſtructionē in h̄ opē poſui. nō expe/
dit in meditatōem adduci. niſi ſi qua virtus
amplectēda vel viciū deteſtandū ipſa prima
facie cogitatiōis occurrat. Eliges ḡ in h:s
meditādis aliquā horā quietā. poſtea infra
diē poteris diſcere moralitatē ⁊ auctoritates
⁊ eas ſtudioſe memorie cōmendare. qḋ om
nino te facere cōuenit quia pulcerrime ſunt
⁊ que te quaſi in tota vita ſpirituali valeāt in/
formare. Meditationes vero ſic diuide. vt
die lune incipiēs ꝑcurras vſq̄ ad fugā dn̄i
in egyptū. ⁊ eo ibi dimiſſo die martis pro eo
rediēs mediteris vſq̄ ad aptionē libri in ſy
nagoga. Die mercurij exinde vſq̄ ad mini/
ſteriū marie ⁊ marthe. Die iouis abinde vſ
q̄ ad paſſionē. Die veneris ⁊ ſabbati vſq̄ ad
reſurrectionē. Die vero dn̄ica ipſam reſurre
ctiōem ⁊ vſq̄ in finē. Et ſic ꝑ ſingulas heb/
domadas facias vt ipſas meditatiōes tibi
reddas familiares. Qḋ q̄nto magis facies
tāto faciliꝰ tibi occurrēt atq̄ iocundiꝰ. Libē
ter cōuerſeris cū dn̄o ieſu. ⁊ vitā ipſiꝰ tanq̄
euangeliū ad imitationē beate cecilie in cor
de ſtudeas inſeparabiliter collocare

De cetero tps eſt ſignādi libꝝ. ſꝫ ne meis
verbis illud fiat de vberibꝫ patris Bernar
di. de quibꝫ tibi tot flores ⁊ tā pulcros decer
pſi. fiat cōcluſio in nomīe illiꝰ qui eſt liber ſi/
gnatus dn̄s noſter Jeſus xp̄s. ad cuiꝰ lau/
dem totꝰ eſt liber q̄ beatꝰ Bernardꝰ quantū
ad p̄ſentē materiā ſpectat. ſic ait ſup Cañ. ſ/
mone. xv. ſup illo verbo. Oleū effuſum no/
men tuū. Eſt ꝓcul dubio inter oleū ⁊ nomē
ſponſi ſimilitudo. nec ocioſe ſpiritus ſanctꝰ
alterutrū cōparauit. Ego aūt dico in tripli
ci qualitate olei. qḋ lucet. paſcit. ⁊ vngit. Si
vos nō meliꝰ habeatis. fouet ignē. nutrit car
nem. lenit dolorē. lux. cibꝫ. medicina. Vide
idē nunc ⁊ de ſpōſi nomīe. Lucet p̄dicatū.
paſcit recogitatū. inuocatū lenit ⁊ vngit. Et
ꝑcurramꝰ ſingula. Vn̄ putas in toto orbe
tāta ⁊ tam ſubita fidei lux niſi p̄dicatio ieſu.
Nonne in huiꝰ nominis luce deꝰ nos voca/
uit in admirabile lumē ſuū. quibꝫ illumina/
tis ⁊ in lumine iſto videntibꝫ lumen. dicat
merito Paulꝰ. Fuiſtis aliquando tenebre.
nunc autē lux in dn̄o. Hec tm̄ lux eſt nomē
ieſus. ſed ⁊ cibꝫ eſt. An non totiens cōforta/
ris quotiens recordaris. Quid eque men/
tem cogitātis impinguat. quid ita exercita/
tos reparat ſenſus. virtutes roborat. vege/
tat bonos mores atq̄ honeſtos. caſtas fo/
uet affectiōes. Aridus eſt oīs anime cibꝫ.
ſi nō oleo iſto infundiꝰ. Inſipidus eſt ſi nō
hoc ſale condiaꝰ. Si ſcribas. non ſapit mi/
hi niſi ſonuerit ibi ieſus. Jeſus mel in ore.
in aure melos. in corde iubilus. ſed eſt ⁊ me
dicina. Triſtatur aliquis veſtrum. veniat in
cor ieſus. ⁊ inde ſaliat in os. Et ecce ad exor
tum nominis huiꝰ quod eſt lumen nubilū
omne diffugit. redit ſerenum. Labiꝰ quis ī
crimen. currit inſuper ad laqueum mortis
deſperando. nōne ſi inuocet nomen Jeſus.
confeſtim reſpirabit ad vitam. Cui aliquā/
do ſi ſtetit ante faciē ſalutaris huius nomīs
infuit duricia vt aſſolet cordis. ignauie tor/
por. ⁊ rancor aīe. languor accidie. Cui fons
forte ſiccatus lachrymarū inuocato ieſu nō
continuo erupit vberior. fluxit ſuauior. Cui
in periculis palpitanti ⁊ trepidanti inuoca
tum virtutis nomen nō ſtatim fiduciam p̄/
ſtitit. depulit metum. Cui queſo in dubijs
eſtuanti ⁊ fluctuanti nō ſubito ad inuocati/
onem clari nomīs enituit certitudo. Cui ī
aduerſis diffidenti ſi nomē adiutorij ſonu/
it defuit fortitudo. Nimirum morbi ⁊ lan/
guores animi iſti ſunt. illud medicina. De/
niq̄ et probare licet. Inuoca inquit me in
die tribulationis ⁊ eruam te ⁊ honorifica/
bis me. Nihil tam ire impetū cohibet. ſuper
bie tumorē ſedat. ſanat liuoris vulnus. re/
ſtringit luxurie fluxum. extinguit libidinis
flammā ſitim temperat auaricie. ac totius in/
decoris fugat pruriginē. Siquidem cū no/
mino Jeſum. hominē mihi propono mitē
⁊ humilē ⁊ corde benignū. ſobriū. caſtū. mi/
ſericordem ⁊ omni deniq̄ puritate ac ſancti
tate conſpicuū. eundē ipm̄ deū omnipoten
tē qui ſuo me ⁊ exemplo ſanet ⁊ roboret ad
iutorio. Hec omnia mihi ſonat cū inſonu
erit Jeſus. Sumo itaq̄ mihi exemplū de
homine ⁊ auxiliū a potēte. illa tanq̄ pigmē/
tarias ſpecies. hec tanq̄ vnde acuā eas ⁊ fa
cio confectionem cui ſimilem mediteris ne/
mo facere poſſit. Hoc tibi electuarium ha/
bes o anima mea reconditū in vaſculo vo/
cabuli huius quod eſt ieſus. Jeſus ſaluti/
ferum certe quia nulli vnq̄ peſti tue inueni
atur inefficax. Semꝑ tibi in ſinu ſit. ſemper
in manu q̄ tui oēs in ihm̄ ⁊ ſenſus dirigant

et actus. Deniqꝫ ⁊ inuitaris. Pone me inꝗt ſignaculū i corde tuo. ſignaculū in brachio tuo. ſed hec alias. Nunc vero habes vnde ⁊ brachio medearis ⁊ cordi. Habes inqͣm in nomine Jeſu vnde actꝰ tuos vel ꝑuos corrigas vel minꝰ ꝑfectos adimpleas. Itemqꝫ tuos ſenſus aut ſerues ne corrumpant̃. aut ſi corrumpant̃ ſanes. Idem. xlv. Canticoꝝ. O ꝙ pulcer es angelis tuis dñe Jeſu in forma dei in die eternitatis tue in ſplendoribꝫ ſanctoꝝ ante luciferū genitꝰ. Splendor et figura ſubſtãtie patris ⁊ quidē perpetuꝰ. minimeqꝫ fucatus candor vite eterne. O ꝙ mibi decorus es dñe mi in ipa tui bu[i]ꝰ poſitione decoris. Etenim vbi te exinaniſti vbi naturalibꝫ radijs lumen indeficiēs exuiſti. ibi pietas magis emicuit. ibi charitas plus effulſit. ibi amplius gratia radiauit. O ꝙ clara mihi oriris ſtella ex iacob. ꝙ lucidus flos ð radice ieſſe egrederis. O ꝙ iocundū lumen i tenebris viſitaſti me oriens ex alto. O ꝙ ſpectabilis ⁊ ſtupendꝰ etiã virtutibꝫ ſupernis i conceptu de ſpiritu ſancto in ortu de virgie in vite innocẽtia. in doctrine fluentꝫ. in choruſcationibꝫ miraculoꝝ. in reuelationibꝫ ſacramentoꝝ. O ꝙ deniqꝫ rutilans poſt occaſū ſol iuſticie de corde terre reſurgꝫ. O ꝙ formoſus in ſtola tua. demū rex glie in alta celoꝝ te recipis. Quomõ nõ ꝑ omnibꝫ his omnia oſſa mea dicēt. Dñe quis ſimilis tui. Hec ꝫ ſimiliaqꝫ puto de dilecto in mentē ſponſam aduertiſſe cū diceret. Ecce tu pulcer es ⁊ decorus. neqꝫ hec ſola. ſed inſuꝑ aliquid ꝑculdubio de natura decoris ſuperioris. qð noſtrum om̄ino ꝑteruolat intuitū. ⁊ effugit experimentū. Ergo iteratio vtriuſqꝫ decoreꝫ ſubſtantie deſignauit. Hec Bernardus. Deo gratiaꝝ actio ⁊ beato Bernardo ſeruo ſuo dulci ⁊ fideli Amen.

Expliciūt meditatiões ꝗs ſcripſit ſctūs Bonauētura de paſſione domini nr̄i Jeſu chriſti.

Opus contemplationis doctoꝝ ſeraphici ſancti Bonauēture ꝑ heddomadā.

Feria ſecūda.

Flos primꝰ

Jeſus ineffabilis ꝑſona trinitatis.

Tres fructus

Attende ad matutinum

Perſonaꝝ trinitatē in eſſentia diuinitatis

Perſonaꝝ equalitatē in excellētia maieſtatꝫ

Perſoāꝝ eternitatē i ꝑmanētia īmutabilitatꝫ

Flos ſecundꝰ.

Jeſus actor mirabilis in omnibꝫ creatis.

Tres fructus

Attende ad primam

Dei potentiã in reꝝ creatione

Dei ſapientiã in ipaꝝ ordinatione

Dei beniuolentiã in vniuerſi ꝑfectione

Flos tertiꝰ

Jeſus factor amabilis humane dignitatꝫ.

Tres fructus

Attende ad tertiam

Angelicã diuiſionē in ſtatus differentia

Humanã trãſgreſſionē i tẽptatõis violẽtia

Diuinã retributõꝫ in meritoꝝ exigẽtia

Flos quartus

Jeſus ꝓmiſſus patribꝫ ſaluator deſperatꝫ.

Tres fructus

Attende ad ſextam

Humanã calamitatē i multa deordinatõe.

Demonis īportunitatē i multa ꝑſecutione

Diuinã pietatē in frequẽti repromiſſione.

Flos quintꝰ

Jeſus ꝓmotor ꝓuidus materne dignitatꝫ

Tres fructꝰ

Attende ad nonam

Marie mirabilē ꝯceptõꝫ abſqꝫ inꝗnatione

Puelle mirabilē educatõem i tẽplū oblatõe

Virgis mirabilē ðſpõſatõꝫ ioſeph copulatione

Flos ſextus

Jeſus aulã ingrediēs clauſe virginitatis

Tres fructus

Attende ad veſperas

Trinitatis dignationē in ꝯdeſcenſione

Angeli ſalutationem cū deuotione

Marie reſponſionē humili ſubmiſſione.

Flos ſeptimꝰ

Jeſus iohem viſitãs vtriſqꝫ nõdum natis.

Tres fructꝰ

Attende ad completoriū

Pueroꝝ ꝯuenientiū in vtero exultationem

Matrū occurrentiū i myſterio ꝯgratulatõeꝫ

Patrū audientiū myſterij admirationem

Oratio

Aue ieſu verbū dei. factor orbis ſalꝰ rei. promiſſus diuinitꝰ. honor m̄ris. incarnatus ð maria. nõdū natꝰ ꝑcurſori agnitꝰ

Feria tertia flores ⁊ fructꝰ arboꝝ ſctiſſime vite

Flos ꝑmus

Jeſus mūdū ingrediēs i bethleē eſt natꝰ

Tres fructus

Attende ad matutinum
Naturarũ ꝯuenientiũ diuerſitatẽ
Circumſtantiaꝝ ꝯcurrentiũ ꝯgruitatẽ
Miraculoꝝ atteſtantiũ nouitatẽ.
Flos ſecundus
Jeſus cultro vim patiẽs. ab euo ſic vocat⁹.
Tres fructus
Attende ad primam
Legis grauẽ rigorẽ in ſua obſeruatione.
Pueri magnũ honorẽ in nois impoſitiõe
Parentũ magnũ dolorẽ i pueri circũciſiõe.
Flos tertius.
Jeſus magis ſol oriẽs p ſtellã eſt mõſtrat⁹.
Tres fructus
Attende ad tertiam
Magoꝝ magnã diligẽtiã ꝑ puero videndo
Judeoꝝ magnã iſipiẽtiã qꝺ noꝛũt ĩtellẽdo
Pioꝝ magnã indigẽtiã defectũ ſuſtinẽdo.
Flos quartus
Jeſus cũ pare turtuꝝ legaliter oblat⁹
Tres fructus
Attende ad ſextam
Offerentiũ mirã hũilitatẽ ꝛ deuotionẽ.
Oblatoꝝ mirã dignitatẽ ꝛ ſignificatõem.
Recipiẽtiũ mirã iocũditatẽ ꝛ exultatõem.
Flos quintus.
Jeſus occiſis pueris in egyptũ fugatus.
Tres fructus
Attende ad nonam
Herodis ꝛ iudeoꝝ emulatiõẽ xp̃ꝫ pſeq̃ndo
Pueroꝝ ꝛ matꝝ eiulatõem ĩ pueros pdẽdo
Pioꝝ exulationẽ in egyptũ fugiendo.
Flos ſextus
Jeſus in templo pdit⁹ paret mr̃i vocat⁹
Tres fructus
Attende ad veſperas
Jeſu mirabilẽ ſapiam in iudeos docẽdo
Parẽtũ incõſolabilẽ diligẽtiã i pueꝝ q̃rẽdo
Filij imitabilẽ obediẽtiã piã mr̃eꝫ ſeq̃ndo.
Flos ſeptimus
Jeſus iordanis flumine iohãne baptizat⁹
Tres fructus
Attende ad completoriũ
Baptizati ſublimẽ dignitatẽ i lato teſtionio
Baptiſte pfundã humilitatẽ i ſuo ꝑconio.
Baptiſmatꝫ grandẽ ſcitatẽ i ſuo myſterio.
Oratio
Aue Jeſu puer nat⁹. circũciſus. viſitatus a magis. legaliter ĩmolatus. effugat⁹. mr̃i pa/rens. baptizatus in aqua realiter
Feria quarta flores ꝛ fructus
Flos pmus

Jeſus deſerto abſtinẽs a demone tẽptat⁹
Tres fruct⁹
Attende ad matutinum
Jeſu abſtinentiã in corpis domatione
Jeſu ſapiam in hoſtis confutatione
Jeſu reuerentiã in angeloꝝ miniſtratione.
Secũdus flos
Jeſus nos⁹ diſcipulis ad nuptias vocat⁹.
Tres fruct⁹
Attende ad primã
Jeſu prudentiã in diſcipuloꝝ vocatione
Aploꝝ obediẽtiã in pmpta imitatione
Matris beniuolẽtiã in vini ꝑcuratõe.
Terti⁹ flos
Jeſus doctor circuiẽs labore fatigat⁹.
Tres fructus
Attende ad tertiã
Doctorẽ veraciſſimũ moribꝫ ꝛ ſermone
Laborẽ grauiſſimũ in circuitione
Populũ rudiſſimũ in informatione
Quart⁹ flos
Jeſus paſtor reficiẽs a turbis frequẽtat⁹
Tres fructus
Attende ad ſextã
Paſtorẽ benigniſſimũ ſollicitũ ꝑ grege.
Populũ ſollicitũ ꝑ tempali rege.
Jeſum laudis incuriũ q̃ fit humana lege.
Flos quintus
Jeſus infirmos medicãs a ſcribis repbat⁹
Tres fructus
Attende ad nonam
Medici diligentiã medicinã gratꝫ dantis.
Morbi peſtilẽtiã quotidie augmẽtãtis.
Infirmi negligẽtiã medicinã nõ curãtis
Flos ſextus
Jeſus nature imperãs demonijs minatur
Tres fructus
Attende ad veſperas
Jeſu mirã potentiã qua demones coegit
Reꝝ obedientiã quas ꝑcepto ſubegit
Mirã expientiã illoꝝ quos elegit
Septim⁹ flos
Jeſus corã diſcipulis monte transfigurat⁹.
Tres fructus
Attẽde ad cõpletoriũ
Teſtiũ auctoritatẽ in viſu ꝛ ſmone
Jeſu magnã claritatẽ in trãſfiguratõe
Diſcipuloꝝ iocũditatẽ i dicta viſiõe
Oratio
Aue ihũ i deſerto degẽs vocãs i apto paſto/res ꝛ ꝑdicans. turbas paſcẽs. egros curãs demoniacos ꝯurãs. mõte te clarificãs

Feria quinta flores ⁊ fructꝰ.
Flos primꝰ
Jeſus iumēto inſidēs plorat rex honoratꝰ.
Tres fructꝰ
Attēde ad matutinum
Jeſu mirā humilitatē in eiꝰ aſinatione
Turbe obſequioſitatē in pceſſione
Urbis tāte calamitatē in lachrymatione.
Flos ſecundꝰ
Jeſus templū ingrediēs mēſas vertit iratꝰ
Tres fructꝰ
Attēde ad primam
Jeſu exemplaritatē in tēpli viſitatione
Jeſu dignā autoritatē i phariſeoꝝ ꝯfutatōe
Jeſu amandā pietatē i adultere defenſione
Flos terꝰ
Jeſus ſuſcitat lazaꝝ a martha hoſpitatꝰ
Tres fructꝰ
Attende ad tertiam.
Judeoꝝ ingratitudinē in eſuriētꝭ expulſiōe
Soroꝝ amaritudinē in lazari ſuſcitatōe
Jeſu mirā gratitudinē in hoſpite ꝯſolatōe
Flos quartꝰ
Jeſus in domo ſimonis vnctꝰ donat reatꝰ
Tres fructus
Attende ad ſextam.
Marie pniam in publica contritione
Phariſei falſā reuerētiā i ieſu rephenſione
Jeſu piā ſniam i peccatricis excuſatōe
Flos quintus
Jeſus matris ſuſpiria ſolatur pturbatꝰ.
Tres fructus
Attende ad nonam
Matris deſolatiōem cū pia ſupplicatione
Filij conſolatiōem cū pia excuſatione
Diſcipuloꝝ cōpaſſionē cū pia admiratione
Flos ſextus
Jeſus a iuda venditꝰ. a iudeis damnatꝰ
Tres fructus
Attende ad veſperas
Jude cupiditatē in magiſtri venditione.
Judeoꝝ iniquitatē in ſua emulatione
Jeſu longanimitatē in humili pmiſſione
Flos ſeptimus
Jeſus in cena ſeruiēs. ſuis panis ſacratus.
Tres fructus
Attende ad completoriū
Charitatis beneficiū in ieſu miniſtratione.
Prauitatis veneficiū in iude obſtinatione.
Pietatis exercitiū in diſcipuloꝝ deuotōe
Oratio
Aue ieſu ſuſcitator vnctus. culpe relaxator.
rex aſello inſidens. zelū habens. conſolator
matris. venditꝰ. ſacrator panis. cenā faciēs
Feria ſexta flores ⁊ fructus
Flos primꝰ
Jeſus orās circundatꝰ captꝰ ⁊ ſubſannatꝰ
Tres fructus
Attende ad matutinum
Jeſu pceſſum doloroſum i pene pguſtatiōe
Lupoꝝ acceſſum doloſum in agni captōe
Diſcipl'oꝝ receſſū timoroſū i mgr̄i drelictōe.
Flos ſecundꝰ
Jeſus corā iudicibꝰ ſpretꝰ ⁊ accuſatꝰ
Tres fructus
Attende ad primam
Phariſeoꝝ iniquitatē in ſua inquiſitione
Jeſu mirā humilitatē in ſua reſponſione.
Diſcipuloꝝ anxietatē i mgr̄i pſecutione
Flos tertiꝰ
Jeſus flagellis liuidus conſputꝰ coronatꝰ
Tres fructus
Attende ad tertiam
Jeſu innocētiam ſine excuſatione
Judicum ſententiā ſine ratione
Maloꝝ truculentiā ſine miſeratione
Flos quartus
Jeſus damnatꝰ crucifer. eſt cruci ꝯclauatꝰ.
Tres fructus
Attende ad ſextam
Patientꝭ violentiā in triplici grauitate
Pendentꝭ irreuerentiā i nephāda ſocietate
Mirā impenitētiā gētis obſtinate
Flos quintꝰ
Jeſus morte mirabilis. agnꝰ prī oblatꝰ
Tres fructꝰ
Attende ad nonam
Q pie ieſus cōdidit in cruce teſtamentū
Q libere ſe obtulit patri p tormentum
Q grāde mundi ptulit machina lamentū.
Flos ſextus
Jeſus a pto latere eſt cruci declauatꝰ
Tres fructus
Attende ad veſperas
Corpꝰ pendēs exanime abſq; omī decore.
Aquā a pto latere fluentē cum cruore
Corpꝰ de crucis ſtipite tollētes cū merore
Flos ſeptimꝰ
Jeſus vnctꝰ cū lacrimis i tumulo locatꝰ
Tres fructꝰ
Attende ad completoriū
Materna deſideria in corpis obſeruatiōe.
Deuota miniſteria in ſepulcri pparatiōe.
Planctꝰ ⁊ ſuſpiria in corpis tumulatiōe.

Oratio
Aue iħu orā ꝓſtratꝰ corā turbis accuſatus factꝰ plagꝭ liuidꝰ. agnꝰ cruce eleuatꝰ. moriēs inde delatꝰ in ſepulcro poſitꝰ.
Sabbato Flos ꝑmus
Jeſꝰ victor ad īferos. calcās hoſtes trāſiuit
Tres fructus
Attende ad matutinum
Saluatoris imperiū in morte triūphādo.
Patrū deſideriū in ieſum expectādo
Angeloꝝ miniſteriū in iter ꝑparando.
Flos ſecundus
Jeſus parentū vincula cū gaudio ꝯtriuit
Tres fructus
Attende ad primam
Inferni vlulationē in eius fractione
Demonū ꝯfuſionē in ꝑde reſignatione
Patrū exultationē in paradiſi aptione
Flos tertius.
Jeſus mrī diſcipulos merorib⁊ vniuit
Tres fructus
Attende ad tertiam
Matris dolorē intimū ī lacrimis fūdēdo.
Fratꝝ timorē maximū ⁊ infimul latēdo.
Judeoꝝ furorē peſſimū īſctōs ꝓſequēdo
Flos quartus
Jeſus ſui memoriā tormētis ſtabiliuit.
Tres fructus
Attende ad ſextam
Loci vilitatē in ieſum ꝑdendo
Tormentoꝝ atrocitatē in xp̄m puniēdo
Militū ferocitatē in plagas inferēdo
Flos quintus.
Jeſus teſtes mltiplices pꝰ mortē acq̄ſiuit.
Tres fructus
Attende ad nonam
Judeoꝝ diſceptationē ī ſignis q̄ viderūt
Mortuoꝝ reſurrectōꝫ q̄ apparuerūt
Fidelū ꝯfirmationē q̄ xp̄o crediderūt
Flos ſextus
Jeſus feruorē magdalene ⁊ oīm ꝑſciuit
Tres fructus
Attende ad veſperas
Diſcipuloꝝ reuerētiā in mrīs ꝯſolatione
Mulieꝝ diligentiā in vnguēti ꝑparatiōe
Militū inſipientiā in ſepulcri munitiōe.
Flos ſeptimus
Jeſus ſolutꝭ patrib⁊ ad tumulū rediuit.
Tres fructus
Attende ad completoriū
Patꝝ piā ꝑuiſionē in tumuli regreſſione
Corpis glorificatōꝫ in eiꝰ reaſſumptione
Cuſtodū ꝯfutatōꝫ ī lapidis amotōe.
Oratio
Aue iħu mors leene. ſolꝰ orbis plāctꝰ plene linquēs teſtimoniū ī tormētꝭ ⁊ plene ne pcat crux magdalene. ſpes reſumēs tumulū
Dñica die ad matutinū Primꝰ flos
Jeſus ſurgēs apparuit ſuis glorificatus
Tres fructꝰ huiꝰ floris
Attende ad matutinum
Diſcipuloꝝ anxietatē in iħu recordatiōe
Magiſtri benignitatē ī freq̄nti apparitiōe
Omniū iocūditatē in crebra ꝯfortatiōe.
Secūdus flos ad primā
Jeſus ſcādit ad dexterā pr̄is rex honoratꝰ.
Tres fructꝰ eiꝰ Attende
Amoroſam dilectiōꝫ dū ſuos ꝯſolatur
Doloroſam afflictionē dū ieſus ſeꝑat
Angeloꝝ ꝯgratulationē dū ieſus exaltat
Tertiꝰ flos ad tertiā cū fructib⁊ ſuis
Jeſus emiſſo ſpū ꝑ orbem ꝑdicatus.
Attende
Donoꝝ magnitudinē ad pioꝝ ꝯfortatōem
Linguaꝝ multitudinē ad fidei ꝑdicatiōem
Miraculoꝝ valitudinē ad gētiū ꝯuerſiōeꝫ
Quartꝰ flos ad ſextā cū fructib⁊ eius.
Jeſus ſuꝑ angelicos in atrē exaltat ſtatꝰ.
Attende
Sanctoꝝ diligētia in dñi occurſu
Filij reuerentiā in materno amplexu.
Matris excellentiā in filij ꝯſeſſu
Ad nonā q̄ntꝰ flos cū fructib⁊ ſuis
Jeſus in celi curia ꝑ nobis aduocatus
Attende
Jeſu ſollicitudinē in noſtra ꝑuiſione
Humanā ingratitudinē in grāꝝ actione.
Finis incertitudinē in meriti expectatiōe
Sextꝰ flos ad veſpas cū fructib⁊ ſuis
Jeſus iudex eq̄ſſimꝰ rex oīb⁊ ꝑlatus
Attende
Infallibilē veritatē in ꝯ̄iudicādo
Inuincibilē poteſtatē in remunerādo
Inflexibilē equitatē in ꝑſeuerando
Ad cōpletoriū ſeptimꝰ flos cū eiꝰ fructib⁊
Jeſus ſctōꝝ glīa finis deſideratꝰ
Deliciaꝝ abūdātiā cū ſūa trāq̄llitate
Attēd Amicoꝝ ꝯcordātiā cū mera caritate
Etnā ꝑſeuerātiā cū ſincera iocūdita(te.
Oratio
Aue iħu ſurgēs leo. ſcādēs mittēs pro tro/pheo ſpm̄. glificās mrē. iudex iuſtꝰ. deo pri aſtās. ꝑ me reo. finis beatificās Amen
Finit opuſculū s. Bonauē. meditatōnū

Incipit opus ſancti Bonauẽture valde deuotũ de ſeptẽ ỽbis dñi nr̃i ihu xp̃i i cruce

Primũ verbum.

Jeſu ſalutꝫ hoſtia Saluns ſacrificiũ.
Jeſu ſaluns gr̃a. Salutis beneficiũ
Jeſu tuta fiducia Tutũ refugiũ.
Tu ꝓ hũano gene- ſede re- ſce e vt captiuũ redime Exulẽ reduce reſ culpas nr̃as tolle
Tu ꝓ diuino munere vt nos deo ꝯiũgeres
Nõ recuſaſti vincula. nõ flagella. nõ ỽbera
Nõ latronũ patibula. nõ liuoreſ. ñ vulnera
Sꝫ dũ te crux ſuſciperet. ꝛ hoſtꝫ i te fremeret
Dũ malleꝰ ꝑcuteret. ꝛ clauꝰ carnẽ ſcinderet
Dũ ſenſũ dolor augerꝫ ꝛ ſacer ſãguis fluerꝫ
Dũ paſſio te ꝑmeret. ãguſtiaqꝫ creſceret
Pr̃em rogaſti ꝓ eiꝰ. vt tãqꝫ ignorãtibꝫ
Tuis ignoſcat hoſtibꝫ. ac te crucifigẽtibꝫ
Dicẽs Pr̃ ignoſce illꝭ q2 neſciũt qd faciũt

Oratio

O mirꝫ paciẽ. o manſueta mititas
O immẽſa clemẽtia. o immẽſa benignitas
Qui vt omis mitiſſima nõ ꝑmis q̃rimoniã.
Qui vt mr̃ chariſſima iã excuſas iniuriã
Ut aĩa dulciſſima tenes beniuolẽtiã
Ut voluntas piiſſima prebes miſericordiã
Ad te vadit ſpes aĩe. ad te clamãt ſuſpiria
Ad te decurrũt lacrime. ꝛ pulſant deſideria
Cõfident̃ dicentia. ignoſce nobis dñe

Secundũ verbũ

Jeſu largitor venie. ieſu ſolamẽ triſtiũ
Jeſu laus penitẽtie. ieſu ſpes penitentiũ
Dũ pẽderes innoxiꝰ. hoꝝ in pena ſociꝰ
Dũ te vnꝰ argueret. ꝛ ſtulte repꝛehenderet
Dũ iſultãs iſurgerꝫ ꝛ blaſphemãdo dicerꝫ
Si tu es dei filiꝰ ſalua temetipm ꝛ nos
Eſto tibi ꝓpicius ſicut ſaluaſti alios
Dũ alꝭ hũc corriperet ꝛ hũc ſtultũ oñderet
Dũ ſe malũ ꝯcederet. ꝛ te iuſtũ aſſereret
Dũ ad te ſe ꝯuerteret. ꝛ ſupplex tibi diceret
Memẽto mei dñe dũ ad tuũ ꝑueneris
Regnũ plenũ dulcedine. dũ te regẽ oñderꝫ.
Tu amãs ꝑniam. corda trahẽs ꝑ gr̃am.
Nõ ſolũ hãc memoriã ꝯceſſiſti. ſꝫ gl̃iam
Dicẽs Amẽ dico tibi hodie mecũ erꝫ i paradi ſo.

Oratio

O ꝑmpta dei caritas. ꝑmpta miſericordia.
O ꝑmpta liberalitas. ꝑmpta munificẽtia
Ad te currit deuotio. ad te redit memoria
Corã te fit ꝯfeſſio. tibi patẽt ꝑcordia
Ideo cũ fiducia tibi ꝑcamur dñe
Qui es ſine malicia ſolꝰ ꝛ ſine crimine

In tua paciẽtia memẽto noſtri dñe

Tertiũ verbum.

Jeſu lux ꝛ rex gl̃ie fili dei ꝛ hoĩs
Jeſu flos pudicicie fili marie virginis.
Dũ hec ỽgo ſanctiſſima toto plẽa doloribꝫ.
Genitrix amãtiſſima tot ꝯfecta meroribꝫ
Tua mr̃ chariſſima tota ꝑculſa fletibꝫ
Nutrix diligẽtiſſima tota fracta ſingultibꝫ.
Juxta crucẽ aſſiſteret ꝛ te pẽdẽte cerneret
Dũ tormẽta ꝯſpiceret ꝛ ꝑ luctu deficeret
Tu vidẽs mr̃em flebilẽ ꝑſſam amaritudĩe.
Matrẽ tã venerabilẽ d gnã beatitudine
Vidẽs qꝫ diſcipulũ amatũ ꝛ amabilẽ
Fidelẽ dei famulũ iohẽm vita nobilẽ
Alloquẽs ambos dulciter pie vocꝭ oraculo
Cõmẽdaſti benignitꝰ mr̃em xp̃i diſcipulo
Dicens mr̃i Mulier ecce filius tuus
Deinde diſcipulo Ecce mater tua

Oratio

O qualis ꝑmutatio o q̃nta inequalitas
O qualis deſolatio o q̃ matris acerbitas
Dũ cuſtos mr̃i traditꝰ. ꝓ mgr̃o diſcipulus
Dñi ꝑ mr̃em ſuſcipitꝰ ꝓ deo vir paupculꝰ
Dũ mr̃i cuſtos mittitꝰ. ꝓ rege ſimplex famulꝰ
Sic tue ieſu gr̃e me cõmẽdo humiliter
Tueqꝫ ꝓuidẽtie me cõmitto ꝑennitꝰ
Ut exorãte ỽgine ꝓ nobꝭ ſter ſuppliciter
A peccatoꝝ turbine ſimꝰ ſecuri iugiter

Quartũ verbum

Jeſu patris ingeniti virtus ꝛ ſapientia
Jeſu cuiuſqꝫ cõditi tenor ꝛ ꝯſiſtentia.
Tu ỽtute mirabili panes multiplicaueras
Tu ỽtute ꝯſili ſtellã infans induxeras
Defunctos ſuſcitaueras opa mira feceras.
Morbos oẽs ſanaueras totũ orbẽ forma-(ueras
Tu ỽtute terribili dmonia eieceras
Tu virtute ꝯſili hoſtes tuos ꝓſtraueras
Sꝫ affixꝰ patibulo pr̃i factus obediẽs
Juſſu pr̃is vt vinculo victꝰ manẽs ꝛ patiẽs
Qui vult ꝙ hãc anguſtiã vt iſirmꝰ ſuſtineaſ
Nec dictã potẽtiã te liberãs exerceas
Quapropt̃ tuo ſenſui cõdolens naturalit̃
Clamorẽ ꝯferꝭ plãctui dicẽs lamẽtabilit̃
Hely hely lamazabathani. hoc eſt. deus
Deus meus vt qd dereliquiſti me

Oratio

O lamentũ mirabile ſalutẽ agẽs hoĩm
O inocẽs cor hũile pẽas deplorãs criminũ
Ad te fert me ꝯpaſſio ꝓ me te pati ſentio
Ante te me ꝓijcio tecũqꝫ luctũ facio
Nã iſte luctꝰ vtilis eſt mihi ꝓ ſolatio
Qui mihi ꝑmialis ſit in eterno gaudio.

Quintum verbū ſequit᷑.
Jeſu dulcꝭ memoria ſitibūda dilectio.
Jeſu dulcꝭ fiducia lerabūda refectio.
Dū extēſus exiſteres ſup arā patibuli.
Dū imolat⁹ ageres redēptionē ꝑpl'i.
Dū te nudū aſpiceret mūd⁹ iſtar ſpectaculi
Dū lamentū oñderet ſup te vult⁹ ſeculi.
Dū hoſtes de te luderēt ꝛ noti tui fugerēt.
Dū claui mēbra tēderēt ꝛ nerui ſe ꝯherent
Dū vulnera tumeſcerēt ꝛ hūores defluerēt
Dū carnes ꝯtremiſcerēt ꝛ ꝟtutes areſcerēt
Sitim ſūpſiſti feruidā. ſiti aōre lāguidā.
Sitim ꝟtutū cupidā nr̄e ſalutis auidā.
Benigne dicēs ſitio hoīm fidē cupio.
Salutēq3 deſidero. p q̄ paci me offero.
Oratio.
O ſitis ſaluberrima exoptās amicicias.
O ſitis cordꝭ intima frāgēs ꝯcupiſcētias.
Preſta vt ad te ſitiā ꝛ iſta ſiti ardeā.
Prauā ſiti effugiā donec ad te fontē trāſeā
Potūq3 vite hauriā q̄ felix ſemꝑ maneā.
Et deū meū videā ſctām ingreſſus patriā.
Sextū verbum.
Jeſu nr̄a redēptio. ieſu redēptor oīm.
Jeſu nr̄a dilectio. ieſu ſalus credentiū
Dū ꝑ crucis myſteriū diligent᷑ ꝑageres.
Redēptoris officiū vt hoīem redimeres
Suſtinēdo ſuppliciū vt inde nos eripes.
Cōſūmās ſacrificiū tue carnis ꝛ ſanguis
Cōſūmans pacꝭ ꝑliū ſalutaris certamis.
Cōſūmans trāſitoriū curſum h⁹ imaginis
Cōſūmās opificiū redēptōis hoīs. (ficeres
Dū morꝭ horā cerneres dum hac vita de-
Dū finē iā ꝯtingeres dū oīa ꝑficeres.
Ut in ſūma ꝯcluderes dixiſti ꝯſūmatū eſt.
Nā ieſus crucifix⁹ eſt ꝛ agn⁹ imolat⁹ eſt.
Sāguis ei⁹ effuſus ē ꝛ ꝓciū ſolutū eſt.
Diabol⁹ deuict⁹ eſt ꝛ bellū cōſūmatū eſt.
Cirographū deletū ē ꝛ hō iā redēpt⁹ eſt.
Oratio.
O bonitas bone ieſu q̄ es noſtra iuſticia.
O veritas vere ieſu q̄ es nr̄a ſcientia.
O caritas care ieſu q̄ es nr̄a redēptio.
O ſanctitas ſctē ieſu nr̄a ſanctificatio.
Cōſūma nob̄ gr̄am ꝛ ꝯſumma iuſticiā.
Conſūma ꝯſcientiā ꝛ ꝯſumma leticiā.
Septimū verbum.
Jeſu via rectiſſima ieſu ſalutis oſtium.
Jeſu porta tutiſſima ieſu ꝓtector omniū
Jeſu ſalubris vitas ꝛ lux mentē illuminās
Jeſu vite felicitas dulcor in corde tabilās.
Dū in extremis ageres vt aiam deponeres
Dū hāc vitā deſeres vt ad lībū deſcēderes
Volens viā oñdere ꝑ quā debem⁹ ꝑgere.
Volēs cūctos iſtruere q̄ facti ſꝰ ꝺ puluere.
Volens illū oñdere q̄ pt nos defendere
Jn q̄ debēt ꝯfidere q̄ mortē debēt cape.
Tuū ſacratū ſpm̄ tuo pr̄i ſanctiſſimo.
Cōmēdaſti ꝑ gemitū ſmone deuotiſſimo.
Dicēs pr̄ i man⁹ tuas cōmēdo ſpm̄ meū.
Et inclinato capite fix⁹ in crucis ſtipite.
Acriter cruentato te turpit᷑ ꝛ indebite.
Tu emiſiſti ſpm̄ ꝛ orbis talē fremitū.
Mquiſq3 ꝑ circuitū tuū ꝑcepit obitū.
Ut cūcta fletū facerēt ꝛ elemēta tremerēt
Ut ſaxa ſe dirūꝑent ꝛ ſepulchra ſe pāderēt
Ut tremot⁹ fieret velū tēpli ſe ſcinderet.
Ut luna retrocederet ſolq3 ꝯtenebreſceret
Ut mūd⁹ ingemiſceret ꝛ natā flens diceret
Ego lugens deficio vel deo ineſt paſſio.
Oratio.
O mors mors lacrīabil' ſuꝑ q̄m plorāt oīa
O mors mors lamētabil' ſuꝑ q̄m flēt inoxia
O mors mors ām irabil' q̄ ſuſcitāt᷑ mortui.
O mors mors amicabil' q̄ exaltant᷑ ſtrēnui
O mors ſacra mors nobil' ꝑ q̄m delēt᷑ ſcele
O mors pia mors vtil' ꝑ q̄m donāt᷑ p̄mia (ra
Preſta vt hec memoria nos teneat ꝯtinue
Et ſtimulet p̄cordia corq3 pungat aſſidue
Ut mēti lumē influat ꝛ in agēdis inſtruat.
Ut nos a culpis exuat ꝛ vite donū tribuat

Explicit opus de ſeptē verbis dn̄i ſan-
cti Bonauenture.

Philomena aptata paſſioni dn̄i ꝑ ſeptē
horas canonicas. doctorꝭ ſeraphici ſancti
Bonauenture.

P   hilomena p̄uia tp̄is ameni.
Que receſſuz nūcias imbris atq3 ſceni
Dū mulceſcis aīos tuo cantu leni.
Aue prudētiſſima ad me q̄ſo veni.
Veni veni mittā te q̄ nō poſſum ire.
Ut amicū valeas cantu delinire.
Tollens ei⁹ triſtia voce dulcis lire.
Quē heu modo neſcio ꝟbis cōuenire.
Ergo pia ſuppleas meū imꝑfectū.
Salutando dulciter vnicū dilectū.
Eiq3 denuncies qualit᷑ affectum.
Sit cor meū iugit᷑ eius ad aſpectū.
M ſi querat aliq̄s quare te elegi.
Meum eſſe nunciū ſciat. q2 legi.
De te quedā ꝓpria. que diuine legi.
Et optato munere placēt ſummo regi.

Igiꝛ cariſſime audi nunc attente.
Nā ſi cant⁹ volucris hui⁹ fueꝛs mente.
Eius imitatio ſpiritu docente.
Te celeſtem muſicū faciet repente.
De hac aue legiꝛ ꝙ cū dep̄hendit.
Moꝛtē ſibi ꝓpriam. arboꝛē aſcendit.
Summoqꝫ diluculo roſtrū ſurſū tendit.
Diuerſiſqꝫ cantibꝫ totā ſe impendit.
Cantilenis dulcibꝫ p̄uiat auroꝛā.
Sed cū dies rutilat circa p̄mā hoꝛā.
Eleuat p̄dulcius vocē inſonoꝛā.
In cantando neſciens pauſaꝫ ſine moꝛā.
Circa vero terciā q̄ꝫ modū neſcit.
Quia ſemꝑ gaudiū coꝛdis eius creſcit
Vere guttur rūpiꝛ ſic vox inualeſcit.
Et quo cantat ali⁹ plus ⁊ inardeſcit.
Sed cū in meridie ſol eſt in feruoꝛe.
Tunc diſrūpit viſcera nimio clamoꝛe.
Oci oci clamitat illo ſuo moꝛe.
Sicqꝫ ſenſu deficit cantus p̄ laboꝛe.
Sic quaſſato oꝛgano hui⁹ philomene
Roſtro tū palpitans fit exanguis pene
Sed ad nonā veniens moꝛiꝛ iā plene.
Cum toti⁹ coꝛpꝛis diſrumpunꝛ vene.
Ecce dilectiſſime breuiter audiſti.
Factū hui⁹ volucris. ſed ſi meminiſti.
Diximus iā primit⁹. q꞉ cantus iſti
Myſtice ꝯueniūt legi ieſu chꝛiſti.
Reſtat vt intelligo eſſe philomenā.
Animā virtutibꝫ ⁊ amoꝛe plenā.
Que dū mente ꝑagrat patriā amenā.
Satis delectabilē texit cantilenā.
Ad augmentū etenim ſue ſctē ſpei.
Quedā dies myſtica demonſtraꝛ ei.
Poꝛro beneficia que de manu dei.
Homo ꝯſecut⁹ eſt ſunt hoꝛe diei.
Mane vel diluculū homīs eſt ſtatus
In quo mirabiliter homo eſt creat⁹
Hoꝛa prima q̄ꝫ eſt de⁹ incarnatus.
Terciā dic ſpacium ſui incolatus.
Sextā cū a ꝑfidis voluit ligari.
Trahi cedi conſpui dire cruciari.
Crucifigi deniqꝫ clauis terebꝛari.
Caputqꝫ ſanctiſſimū ſpinis coꝛonari.
Nonā dic cū moꝛiꝛ q̄ꝫ ꝯſummat⁹.
Curſus eſt certaminis q̄ꝫ ſuperat⁹.
Eſt oīno ⁊abulus ⁊ hinc ꝯturbaꝛ.
Veſpera cū chꝛiſtus eſt ſepulture dat⁹
Diem iſtū aīa meditans in oꝛtis.
Suc facit terminū ſpiritalis moꝛtis.
Scandens cruciſ arboꝛē in q̄ leo foꝛtis
Vicit aduerſariū fractis poꝛtis moꝛtis.

Statim coꝛdis oꝛgana ſurſum eleuādo
Suum a diluculo cantū inchoando
Laudat ⁊ gloꝛificat deū replicando
Sibi ꝙ mirificus fuit hanc creando
Pie inquit ꝯditoꝛ q̄ꝫ me creaſti.
Quā ſit tua pietas larga declaraſti.
Nam ꝯſoꝛtē gloꝛie tue cogitaſti.
Facere gratuite gratis quā amaſti.
O ꝙ mira dignitas mihi eſt ꝯceſſa.
Cum imago dn̄i mihi eſt impꝛeſſa.
Sed creuiſſet ampli⁹ dignitas poſſeſſa.
Niſi iuſſum dn̄i fuiſſet tranſgreſſa.
Nā tu ſumma charitas tibi coherere.
Me volebas iugiꝛ ſurſumqꝫ habere.
Dulce domiciliū tecūqꝫ manere.
Et me velut filiā alere docere.
Et tunc diſpoſueras in id adunare.
Felicis agminibꝫ teqꝫ mihi dare.
Sed ꝓ tanta gr̄a quid recōpenſare.
Poſſum pꝛoꝛſus neſcio niſi te amare
Unica ſuauitas vnica dulcedo.
Coꝛdiū amantiū ſalutaris pꝛedo.
Totū quicq̇d habeo vel ſum tibi dedo
Deniqꝫ depoſitū meū tibi credo.
Oci cantat tale coꝛ gaudens in p̄ſſura.
Dicens q꞉ dignū eſt vt a creatura.
Diligaꝛ opifex talis mente pura.
Ei cū extiterit de ſe tanta cura.
Sic mens ꝑ diluculū trāſit meditādo.
Sed ad p̄mā trāſſerens vocē exaltādo.
Tempus acceptabile pie rumināndo.
In quo venit dn̄s carne ſe velando
Tunc liqueſcit aīa tota ꝑ amoꝛē.
Pauida ꝯſiderans omniū auctoꝛē.
Vagientē puerū iuxta noſtrū moꝛē.
Et curare veterē velle ſe languoꝛē.
Ploꝛans ergo clamitat o fons pietatis.
Quis te pannis induit dire paupꝛtatis
Tibi quis ꝯſuluit ſic te dare gratis.
Niſi zelus vehemens ardoꝛ charitatiſ.
Digne zelus vehemēs eſt hic ardoꝛ dict⁹.
Cui⁹ eſt dominio rex celoꝝ victus.
Cui⁹ ſanctis vinculis capt⁹ ⁊ ꝯſtrict⁹.
Paupꝛis infantuli pannis eſt amict⁹.
O p̄dulcis paruule puer ſine pari.
Felix cui datū eſt te tunc amplexari.
Pedes man⁹ lambere flentē ꝯſolari.
Tuis in obſequijs iugiter moꝛari.
Heu me cur nō licuit mihi demulcere
Vagientē paruulū. ⁊ cū flente flere.
Illos artus teneros ſiue cōfouere.
Eiuſqꝫ cunabulis ſemꝑ aſſidere.

Puto pius paruulus hoc nõ abhorreret.
Imo more paruuli forſan arrideret.
Et flenti paupculo fletu ꝯdoleret.
Et peccanti facile veniã faueret.
Felix qui tunc tpis mři ſingulari.
Potuiſſet precibꝫ ita famulari
Ut in die ſineret ſemel oſculari.
Suum dulcẽ paruulũ eiꝗ iocari.
O ꝗ̃ libens balneũ ei ꝑparaſſem.
O ꝗ̃ libens humeris aquã apportaſſem.
In hoc libens virgini ſp miniſtraſſem.
Paupiſꝗ paruuli pannulos lauaſſem.
Sic affecta pia mens ſitit paupratẽ.
Cibi parſimoniã veſtis vilitatẽ.
Labor ei vertit in iocunditatẽ.
Uilem eſſe ſeculi dicit venuſtatẽ.
Ergo ſic infantiã chriſti retexendo.
Hore ꝑme canticũ ſtrẽnue canendo.
Tranſitũ ad terciã facit recolendo.
Quantũ chriſt⁹ paſſus eſt hoies docẽdo.
Tunc cũ fletu recitat illius labores.
Sitim famem frigora eſtus ⁊ ſudores
Que dignanter ptulit ꝑpter pctõres.
Dum illoꝝ voluit innouare mores.
Uox amoris flatibꝫ tota cõcremata.
Oci oci clamitat auis hec beata.
Mundo mori cupiens cui⁹ vita lata.
Cui fetet ſeculũ ſic eſt delicata.
Clamas ergo dñe dulcis ꝑdicator.
Exulũ refugiũ paupeꝝ amator.
Qui es penitentiũ pius ꝯſolator.
Poſt te debẽt currere iuſtus ⁊ pctõr.
Iuſti quippe regula vite es doctrina.
Peccatorũ ſpeculũ. miri diſciplina.
Feſſis ⁊ debilibꝫ efficax reſina.
Egris ⁊ languentibꝫ potens medicina
Primus in hoc ſeculo charitatꝫ ſcolã.
Inſtauraſti. ꝗrere docens dei ſolam.
Gloriã. deponere grauẽ mũdi molã.
Et ſic poſſe ꝑditã rehabere ſtolã.
Sed hanc ſcolã temere mũd⁹ irridebat.
Spernens ⁊ annihilãs ꝗcq̃d ꝑmittebat.
Tua vero bonitas vices nõ reddebat.
Imo penitentibꝫ totũ ignoſcebat.
Quippe cui ꝓprium erat miſereri.
Diligi deſiderans magis ꝗ̃ timeri.
Ubera nõ verbera ꝓferens auſteri.
Preceptoris noluit more reuereri.
Hec in adulterio nouit deꝑhenſa.
Q̃ ſit tua pietas ſcilicet immẽſa.
Magdalena ſenſit hoc cũ ei offenſa.
Eſt dimiſſa. multiplex gr̃a impenſa.

Et quid multa dicerẽ quot ſunt ꝯſecuti.
Eius magiſteriũ a ſuis abluti.
Uiciis. ſunt moribꝫ optimis imbuti.
Et ab hoſtis inuidi fraude facti tuti.
Felix cui licuit ſub hoc ꝑceptore.
Conuerſari iugit. ⁊ ab eius ore
Mel celeſte ſugere. cui⁹ ꝑ dulcore
Amareſcunt cetera. plena ſunt fetore.
Hec ⁊ multa talia dũ mens meditat.
Ad reddendas gr̃as tono ꝑparat.
Ad laudandũ dñm magis inflãmat.
Sicꝗ hore tercie cant⁹ terminat.
Oci oci anima clamat in hoc ſtatu.
Crebro fũdẽs lachrymas ſub h̃ incolatu
Laudans ⁊ glorificãs magno cũ conatu.
Chriſtũ. q̃ tot ptulit ſuo ꝓ reatu.
In hac hora aĩa ebria videt.
Sed circa meridiẽ calor cũ auget.
Ut amoris ſtimulis magis ꝓforet.
Mox ab illa paſſio chriſti recenſet.
Plorans ergo reſpicit agnũ delicatũ.
Agnum ſine macula. ſpinis coronatũ
Liuidũ verberibꝫ. clauis ꝑforatũ.
Per tot loca lateris foſſa cruentatũ.
Tunc exclamat pia mens oci cũ lamẽtis
Oci oci miſerã. quia mee mentis
Turbat ſtatũ pallidus vult⁹ morientꝫ
Et languẽtes oculi in cruce pendentꝫ
Siccine decuerat inquit te benignũ.
Agnũ mortis exitũ pati tã indignũ.
Sed ſic diſpoſueras vincere malignũ
Et hoc totũ factũ eſt ob amoris ſignũ
Hec amoris ſigna ſunt ⁊ poſtrema ꝑmis
Copulans aſſociat ſũma figens imis.
Mõſtrãs vt ſic moriẽs nos aĩales nimis
Dũ te totũ funderes tot apertis rimis.
Tu amic⁹ nouus es tu es nouũ muſtũ.
Sic te vocat ſapiens. ⁊ eſt ſatis iuſtũ.
Totus eñi fili⁹ reddens dulcẽ guſtũ.
Fundens carnis doliũ licet vas venuſtũ.
Tantis ſignis penitẽs monit⁹ iã credat
Q̃ ꝑcordialiter chriſt⁹ ei ſe dat.
Iſta ſigna recolã ne me ſathan ledat.
Nam peccati rabiem nihil ita ſedat.
Iſta ſigna recolens oci oci clamo.
Dulcis ieſu ꝗ̃rulor ꝗ te min⁹ amo.
Stringi tñ cupio diſcipline chamo.
Sicut ꝓ me capt⁹ eſt charitatꝫ hamo.
Quãtũ hamũ charitas tibi ꝑſentauit.
Mori cũ ꝓ homie te ſollicitauit.
Sed eſca placida hamũ occupauit.
Cũ lucrari aĩas te ꝑ hoc mõſtrauit.

Te quidē aculeus hami nō latebat.
Sed illi⁹ punctio te nō deterrebat.
Imo hunc impetere tibi cōplacebat.
Quia deſideriū eſce attrahebat.
Ergo ꝑ me miſera quā tu dilexiſti.
Mortis in aculeū ſciens impegiſti.
Cū te pr̄i victimā ſctām obtuliſti.
Et in tuo ſanguine ſordidā lauiſti.
Quis mireꝛ igitꝛ pro te ſi ſuſpiro.
Iuncta ſine meritio tā zelanti viro.
Nā affectū alitis meū modo miro.
Pro me vitā finiens exitu tam diro.
Vere iam nō debeo tm̄ ſuſpirare.
Imo iuxta vbū iob crines lacerare.
In cauerna lateris nidulū parare.
Et extremū ſpiritū illic exalare.
Plane niſi moriar tecū nō quieſcā.
O cioci clamitans nunq̄ꝫ ꝯticeſcā.
Ab hoc deſiderio vere nō tepeſcā.
Q̄ntū cunqꝫ ſeculo ꝓpter hoc vileſcā.
Tunc vt demens clamitat veniāt laniſte
Qui affigant miſerā cruci tue chriſte.
Erit em̄ exitus mihi dulcis iſte.
Sic amplector moriēs ꝓpriis vlnis te.
Vere ſic nō aliter rabies doloris.
Qua cor meū ſingulꝛ terebraꝛ horis.
Deliniri poterit, niſi tu dulcoris.
Fons habūdans medic⁹ mei ſis doloris
Plane dulcis medic⁹ es q̄ nunq̄ꝫ pungis.
Sed a corde viciū leniter emungis.
Nā quos tibi firmitꝛ ꝑ amorē iūgis.
Tuis chariſmatib⁹ ſemꝑ eos iūgis.
Heu q̄ꝫ dānabiliter mūdus eſt cecat⁹.
Qui cū ſit ab hoſtib⁹ dire vulnerat⁹.
Hunc declinat medicū cū ſit ꝑparat⁹
Languido apiens ſuū dulce lat⁹.
Heu cur bn̄ficia chriſti paſſionis.
Penes te memoriꝛ bō nō reponis.
Per hancem rupti ſunt laq̄i ꝑdonis
Per hanc xp̄s maximis te ditauit bonis.
Suo quippe corꝑe languidū te pauit.
Quē in ſuo ſanguie gratꝫ balneauit.
Demū ſuū dulce cor tibi denudauit.
Vt ſic innoteſceret q̄ntū te amauit.
O q̄ꝫ dulce balneū eſca q̄ꝫ ſuauis.
Que ſumēti digne fit paradyſi clauis
Et ei quē reficis nullus labor grauis.
Licet ſis faſtidio cordib⁹ ignauis.
Cor ignaui ſiquidē minime ꝑpendit.
Ad q̄d xp̄s op̄timū ſuū cor oſtendit.
Sup alao poſitū crucis nec attēdit.
Q̄ reclinatoꝝ vices hoc ꝑtendit.

Hoc reclinatoriū q̄otiens monſtraꝛ.
Pie menti totiens ei glutinaꝛ.
Sicut ⁊ accipiter tot⁹ ineſcaꝛ.
Sup carnē rubeā ꝑ quā reuocaꝛ.
Poſt hoc clamat anīa q̄ſi dementata.
O reclinatoriū caro cruentata.
Per tot loca ꝓpter me. cur nō vulnerata.
Tecū ſum. dū̄ moreris nō ſum colligata.
Licet tm̄ miſere ſit iſtud negatū.
Mihi quidē eligā nouū cruciatū.
Gemitū videlicet ingēqꝫ ploratū.
Donec mundi deſerā graue incolatū.
Poſt hec dulcꝫ aīa plus ⁊ pl⁹ ferueſcens
Senſu toto deficit corꝑe tabeſcens.
Iā vix loqui ſufficit ſed affectu creſcēs
Suo lecto decubat vtpote langueſcens
Ergo dulcꝫ gutturis organo q̄ſſato.
Lingua tm̄ palpitās ſonitu ſublato.
Sed ꝓ verbis pia mens fletu cōpenſato
Lamentaꝛ dn̄m corde ſauciato.
Sic langnenti ſiquidē nil niſi plorare.
Libet ⁊ ſatagere ſuſpirare.
Suos em̄ oculos neſcit reuocare.
A chriſti vulnerib⁹ aut cor ſepare.
Sic eſt aūt anim⁹ illius illect⁹.
Quaſi ei p̄ns ſit moriens dilect⁹.
Et a cruce minime retrahit aſpect⁹.
Quia ibi oculus vbi eſt affectus.
Gemit⁹ ſuſpiria lachryme lamenta.
Sibi ſunt delicie cib⁹ alimenta.
Quib⁹ noua martyr eſt interim intenta.
Sic ſuo martyrio ꝑbent incremēta.
In hoc ſtatu reſpuit q̄cq̄d eſt terenū.
Mundiqꝫ ſolaciū reputat venenū.
Sed ad nonā veniens moriꝛ ad plenū
Cū amoris impet⁹ carnis rūpit filū.
Nam cū ꝯſummatū eſt recolit clamaſſe.
Hora nona dn̄m. ⁊ ſic expiraſſe.
Quaſi ſimul moriens clamat penetraſſe.
Vocē iſtā ſuum cor. atqꝫ laceraſſe.
Ferre tandē impotens iaculū tā forte.
Moriꝛ vt dictū eſt ſed felici morte.
Nam panduntꝛ ꝓtinus ei celi porte.
Dignā vt intelligat ſe ſanctoꝝ ſorte.
Requiem ꝓ anīa tali nō cantam⁹.
Imo eſt introitus miſſe gaudeam⁹.
Quia ſi ꝓ martyre deū exoramus.
Vt decretū loquiꝛ ſctō derogam⁹.
Eya dulcis anīa eya dulcis roſa.
Liliū conualliū gemma precioſa.
Cui carnis feditas extitit exoſa.
Felix tuus exitus morſqꝫ ꝑcioſa.

Felix q̄ iam frueris requie cupita.
Inter ſponſi brachia dulciter ſopita.
Eiuſq; ſpiritui firmiter vnita.
Ab eo dē ꝑcipis oſcula mellita.
Jam q̄ſcūt oculi. ceſſant aqueduct⁹
Nā aperte ꝑcipis ſpei tue fructus.
Quia ꝑ quē ſeculi euaſiſti fluctus.
Tuos inter oſcula ꝯſolatᷣ luctus.
Dic dic dulcis aīa ad q̄d vltra fleres.
Habes celi gaudiū tecū cur lugeres.
Nam ſolus eſt oīm cui tu adheres.
Et ſi velles ampli⁹ certe nō haberes.
Sed iā metrū finio ne ſim tedioſus.
Nā ſi vellem ſcribere q̄ꝫ delicioſus.
Sit hic ſtatus anīe q̄ꝫ glorioſus.
A malignis dicerer fallax ꝛ mēdoſus.
Quicq̄d tñ alij dicūt frater care.
Iſtā nouā martyrē libens imitare.
Tuncq; talis fueris chriſtū dep̄care.
Ut te cant⁹ martyrū doceat cantare.
Frequētem⁹ canticū iſtud ſoror pia.
Ne nos frangat tedio vite hui⁹ via.
Nam letantē aīam in hac melodia.
Poſt hanc vitā ſuſcipit ieſus ꝛ maria.
Ergo ſoror tuū cor ita citharizet.
Se baptizet lachrīs plāctu martyrizet.
Chriſto totis viribꝫ ſic nūc organizet.
Ut cū chriſto poſtea ſemp ſolennizet.
Tunc ceſſabūt gemit⁹ ꝛ planctus dolorū.
Cū adiūcta fueris choris angelorū.
Nā cantando trāſiles ad celeſtē chorū.
Nupta feliciſſimo regi ſeculorū.
Deo gratias.

Bonauētura de vicijs ꝛ eorū remedijs.
Prologus.

P Lurimorū inſtantia req̄ſiuit cū ꝑm regulā debeam⁹ p̄dicare vicia ꝛ vtutes vt viciorū naturā ſi nasᷣa dēat dicī edifferā ꝛ eorū remedia ponā (v̄tutū enī laudes alibi ſatꝭ me dixiſſe credūt) pietati fidei reluctā dū nō cēſeo. pui libellū grato recipiāt aīo. Cui⁹ diuiſio ē bimēbris. ſcꝫ in ptē q̄dāmō ꝓhemialē. ꝛ p̄ncipalez. q̄ incipit ibi. Quedā ſūt generalia remedia. Prima ps loquitᷣ de radicibꝫ viciorū. ꝛ hꝫ plura capitula. vt patet in ꝓceſſu.

Q volūtas nulli debuit eſſe ſubiecta niſi ſoli deo. ꝛ quō ꝛ q̄re.

Volūtas nulli debuit eē ſubiecta niſi deo nec tñ h coacte. ſed ſponte vt poſſit ei ad meritū reputari. ꝛ ita potuit peccare. ꝛ non peccare. Nō ad h vt peccaret cū poſſet. ſꝫ ad h vt ſi nō peccaret cū poſſet. ex h laudabil' fieret ꝛ digna p̄mio apud deū. vl' ſi ſponte peccaret eēt digna ꝯfuſiōe ꝛ ſupplicijs. cū ſciret q̄ nō deberet peccare. ꝛ poſſet vitare.

De duplici appetitu anīe.

I Tem cū facta eēt aīa vt eēt capax ſūme btitudīs. in q̄ hꝫet ſūmā glāz ꝛ ſūmā delctātōez. Jō a dō q̄ ē ſūma btitudo dat⁹ fuit aīe duplex appetit⁹ natalitᷣ ad h vt iſta deſideraret ꝛ ſtuderet obtinere. ꝛ cū obtinuiſſet tāto iocūdi⁹ poſſideret q̄to ardētius ꝯcupiſceret. Dat⁹ fuit ei appetit⁹ glīe talis vt nulla ſufficeret ei p̄t ſupnā glām.

E T appetit⁹ delctātōis talis vt nō ſatiaret eā aliq̄ niſi ſūma. ꝛ vtraq; ē in ſolo deo. ꝛ ita nihil ſufficit aīe p̄t dōm. Et iſte appetit⁹ vocatᷣ ꝯcupiſcibilitas. Itē ex h orta eſt alia vis in aīa. q꞉ cū tm ꝯcupiſceret bonū ſūmū docēte vi rōnali ꝓ qō btificanda erat. natalitᷣ horrebat ꝛ deteſtabatᷣ ꝛ repellebat oīe qō ad hāc obtinēdā ꝯtrariabatᷣ ei. Et itē q̄cq̄d ad eā obtinēdā ꝛ cōſuandā ꝓdeſſe ei poterat fortitᷣ app̄hēdit ꝛ tenuit. Hec vis vocatᷣ iraſcibilitas. iuxta ire ſilitudinē q̄ fortitᷣ indignatᷣ ꝯtrijs. ꝛ fortitᷣ tenet qō cupit. Per vim rōnalē cognuit bonū ꝛ meli⁹ ꝛ optimū. ꝑ vim ꝯcupiſcibilē appetiuit bonū ꝛ meli⁹. bonū amplius. ꝛ optimū maxīe. Per vim iraſcibilez tenuit ꝛ inheſit bono. ꝛ q̄ ei ad h ꝓdeſſe poterāt feruide app̄hendit. ꝛ ea q̄ ei obeſſe poterāt dedignantᷣ repulit ꝛ fugit. Q oēs vires aīe poſt lapſum hoīs deordīate ſūt nō tñ ſubtracte.

S Ed cū hō ſuadente diabolo ſponte ad pctm̄ ꝯſenſit ꝯ dei ꝓhibitionez. tūc vires aīe oēs ſil' ꝛ potētie q̄ date ei fuerāt ad ſūmū bonū cognſcēdū. appetēdū ꝛ fruendū deordīate ſūt ꝛ q̄ſi ſubuerſe. non tñ ſubtracte ſꝫ fedate ꝛ ꝑuerſo mō ſe hn̄tes ſic organū muſicū. qō q̄n integrū ꝛ bn̄ ordinatū ē dulcē reddit melodiā. q̄n ꝟo ꝯfractū fuerit ꝛ deordinatū. horrēdū ſtridorē ꝓ cantu emittit. Quia ei hō amore viſibiliū ab inuiſibiliū amore cecidit. ſola viſibilia ex pctī pena cognſcit. ſola ea diligit. ſol' eis inheret ꝛ inuiſibilia q̄ſi nō ſint poſtponit. imo ꝛ neſcit. ita q̄ pauci induci pn̄t ad credēdū ſi ſit aliq̄d extra ea q̄ videm⁹ ꝛ corꝑe ſentimus. Et ita rō ceca ē in aīa q̄ nec agſcit ſeipāz. cū

ipa ſit ex his q̄ oculis carnis videri nō pñt. ⁊ ſic nō ſolū ceca ē ſed etiā ſtulta. qꝛ cec⁹ credit multa q̄ nō videt. ⁊ h̄ eſt in infidelibus. Inde factū eſt vt hō appetat terrena ⁊ vilia ⁊ feda. ⁊ illis p amorē inhereat ⁊ p magno reputet qñ ea poterit adipiſci.

De appetitu ſublimitatis ⁊ quare datus ſit homini.

a Appetit⁹ honoris dat⁹ fuit ei vt altiſſimū honorē deſideraret. ſ. deo placere. amicū dei eſſe ⁊ filiū ⁊ heredē ⁊ deo ſimilari. ⁊ ei ꝯregnare. nō ex equalitate potētie ſed ex imitatiōe bonitatꝭ. Itē vnus cū deo fieri ſpūs. ⁊ eq̄lis angel' fieri. ⁊ nulli ſubeſſe niſi ſūmo dño oim. Itē vt ſe tante dignitatꝭ agnoſceret. eo qꝫ imaginē dei in ſe hrēt. nec vlli inferiori ſe dignaret' ſubijcere ſoli oim dño ſubiect⁹ ⁊ obediēs ⁊ ex amore deo adherēs. ⁊ reliq̄ ſub deo ꝓ eiuſcꝫ dignitate eſtimās ⁊ vtens creature miſterio pro ſua vtilitate ⁊ dñi volūtate. Hec erat ſcā ſuperbia. oēm docens deſpicere vilitatē. ⁊ ſola etna bona appetere ⁊ diligere. Econuerſo mō appetit hoib⁹ placere. glaꝫ ab eis q̄rere. q̄ fallax eſt ⁊ vana. ⁊ magni aliq̄d ſe eſtiat hō. ſemetipm ſeducēs cū ſit miſer ⁊ vacuus boni. ⁊ alios in cōpatōe ſui ſpnit ⁊ ſubijcere ſibi cupit. q̄ forte meliores ſunt. ⁊ gl'at' in diuitijs q̄ ſunt tra ⁊ lutū. ⁊ iactat ſe de vanis ⁊ malis. ſic̄ fatui q̄ gl'iant' qñ inuoluti ſunt luto. Et ſic hoies mutauerūt gl'am ſuā i ſilitudinē vituli comedentis fenū. qꝛ oīs caro fenū. ⁊ oīs glia ei⁹ q̄ſi flos feni. Exaruit fenū ⁊ flos ei⁹ decidit. ita ſctā ſupbia degenerauit in vicioſam ſupbiā.

Q triplex eſt ſupbia.

c Sit āt triplex ſupbia. Pria ſibimetipſi nimis placere. ⁊ maiorē ſe reputare q̄ꝫ ſit in ꝟitate. Hoc ē initiū omis pcti. Scōa appetere ⁊ ſtudere alijs placere ⁊ maior velle ab eis credi q̄ꝫ ſit iuſtū. Hec ē inanis gl'a. Tercia ambire alios ⁊ p̄ire ⁊ ſub ſe velle alios eſſe. Hec eſt ambitio. Sic decepta ē ſupbia. ⁊ vult alios ſecū decipi dū cupit ſe maioreꝫ putari q̄ꝫ ſit. ſic̄ mag⁹ decipit garcionē vt putet ſe in eq̄ ſedere ⁊ ſedet ſup faſciculū palee In h̄ ꝯtrariat' deo. qꝛ cum oīa ſubiecta ſint ei. ipa vult eſſe ſuīpi⁹ ⁊ ſpoliat deū debito honore. i. ſuo vniuerſali dominio q̄ntū eſt in ſe. ⁊ ingrata eſt ei de beneficijs que accepit de q̄b⁹ ꝓpriā gloriā querit nō dei a quo habꝫ oē bonū. De ramis antez alijs ſupbie q̄ de ipa pullulāt p̄tereo. qꝛ alibi reperiunt' cū ſuis deſcriptōib⁹ vel diffinitionib⁹. Si q̄s q̄rat materie in ſūma viciorū. piculoſior etiā ſepe eſt illa q̄ extollit' de bonis grē q̄ꝫ de bonis nature vel fortune.

De bonis grē nature ⁊ fortune.

b Bona grē ſunt virtutes ſcie ⁊ opa de genere bonoꝝ. vt p̄dicare. ieiunare ⁊ ſilia. Bona nature ſunt q̄ natā cōtulit. vt nobilitas. pulchritudo. fortitudo. ingeniū ⁊ ſilia. Bona fortune ſūt diuitie. dignitates. honores ⁊ ſilia. q̄ ex q̄dā fortuna plus q̄ñcꝫ dant' illis q̄ natā ⁊ ꝟtutib⁹ īferiores ſunt alijs. nō tñ ſine aliq̄ dei ꝓuidētia licet ſepe cedat eis ad malū ex merito ſuo.

Quō ſupbia mentē excecat.

f Superbia etiā ita mētē excecat vt cum pl⁹ habet' etiā min⁹ agnſcat'. Hoc viciū p̄cipue īpedit nos ne maiora bona accipiam⁹ a deo. cū ipe ſit largiſſim⁹. ⁊ deſideret multꝭ modis cōicare nobꝭ multū d' bōis ſuis. qꝛ valde diligit nos. Dū āt īdignos nos reddit ſupbie reat⁹ grē dei. aut qꝛ ſi pl⁹ daret nobꝭ extolleremur. aut ingrati efficeremur aut nō digne i grā oparemur. ⁊ ſic grauioꝝ pctī rei efficeremur. Vñ ſepe magꝭ ē clemētie ꝑcentꝭ dñi negare ampliora grē dona q̄ꝫ iraſcentꝭ. de⁹ nāqꝫ ſupbis reſiſtit. q̄ſi fue potētie rebellib⁹ hūlib⁹ āt dat grām. in q̄b⁹ ꝑ tumorē elatōis nō defluit qō eis infundit. Perdit nobꝭ etiā meritꝫ bonoꝝ opeꝝ. q̄ ꝓ hūano fauore fecerim⁹. ⁊ ſepe ſupbia aſſūit palliū hūilitatꝭ emule ſue. vt ſub noīe eius glām callide acq̄rat. vt qꝛ captādo glāꝫ ſaltē fugiendo eā aſſequat'. q̄ ſic̄ vmbra ſequit' fugientē. ⁊ fugit inſequentē. Q bona nrā q̄ñcꝫ occultare debem⁹ q̄ñcꝫ ecōuerſo.

v Adc nota qꝫ bona nrā debem⁹ q̄ñcꝫ hoib⁹ oñdere aliq̄ñ occultare Sil'r mala nrā aliq̄ñ apire aliq̄ñ celare.

Bona nrā ad q̄ tenemur ex p̄cepto dei l' ecclie vl' ad q̄ ex māifeſto voto aſtringimur debem⁹ oib⁹ oñdere. vt fidē. caritatē. iuſticiaꝫ. ꝟitatē. caſtitatē. obediētiā ⁊ ꝯtēptuꝫ mūdanoꝝ. q̄ ſi hoies i nobꝭ nō viderēt cū ſciāt nos ad ea teneri ſcādalizarent' ⁊ reputarēt nos p̄uaricatores voti nrī. De h⁹. dr̄. ſic luceat lux vrā ⁊c. Aliq̄ñ ꝟo bona nrā occultare debem⁹ q̄ ſpecial'r accipim⁹ vt grāꝫ intne deuotōis vl' q̄ poſſent nobꝭ ſingularē laudem parere. vt ſingl'arꝭ abſtinētia ⁊ vigilie ⁊ orōnes ⁊ elemoſyne ad q̄ nō tenemur. de quib⁹

dñs docet in ſmone habito in monte.

Q mala nr̃a qñqꝫ abſcondere debem⁹.

ſ Imiliṫ mala nr̃a qñqꝫ abſcōdere debem⁹ ne ꝗs ſcādalizeṫ de nob vl' ſumat exēplū imitādi nos in ſilib. vñ dupl'r peccāt ꝗ apte peccāt. q2 ⁊ deum offendūt ⁊ ꝑmo fodiūt foueā ꝙ incidat ꝑ malū exēplū Si aūt ſine culpa nr̃a vl' ſpecie mala aliꝗs ex ſua malicia ſuſpicaṫ d' nobis mala ⁊ nō vult recipe excuſationē nr̃am tūc habeam⁹ patienciā. Sicut xp̄s tacuit ī paſſione de multꝫ ex inuidia accuſat⁹. Dixit ei Si vob dixero nō credītis mihi ⁊c̄. Aliqñ mala nr̃a apire debem⁹. ſ. in ꝯfeſſiōe ꝑuata de ꝑuatis. ⁊ manifeſta de manifeſtꝫ ⁊ in viſitationib ⁊ redargutōib. Impfectiones qꝫ nr̃as nō debem⁹ erubeſcere cōfiteri. ⁊ defectus virtutū. ne ꝗs exiſtimet nos ſup id qđ videt in nob. Si aūt in bono ope glīa vana nos pulſat. nō acqeſcam⁹ ei. nec tñ bonū opus dimittam⁹. maxīe ſi ſit vtile ⁊ neceſſariū. Sepe etiā putam⁹ nos laudari ꝑ aliq̄ facto vel dicto. qđ forte alij nō aduertūt. q2 ſic nos nō oīa penſam⁹. q̄ oēs circa nos faciūt. ita nec ipi oīa attendunt q̄ nos facim⁹.

Aliqñ ṽo deſpiciūt nos pot⁹ ꝙ laudēt. maxime ſi vl' modicū deꝑhendūt nos appetere laudē ꝑ his q̄ facim⁹. Etiā ſi forte adulenṫ nob in faciē ſic eſt ꝯſuetudo leuib hoībus. ad placitū cuiuſlibet loꝗ. vnde ꝯ tales ſagittas vane glīe. nō indigem⁹ tā fortiṫ pugnare ꝙ prudenṫ eas manu ꝯſilij abigere. ſic muſcas leues flabello remouemuſ. Hec ſunt muſce morientes que ꝑdūt ſuauitatēꝫ vngenti.

De appetitu delectationis. ⁊ quare ſit homini datus.

a Ppetit⁹ etiā cōmodi vl' delectationis dat⁹ fuit hoī vt deſideraret ſūmā delectationē q̄ eſt in deo. ⁊ ſūmā beatitudinē ⁊ quietē impaſſibilē. vl' etiā īpaſſibilitatē ⁊ vt delectareṫ in habitꝫ vt felicior eſſet. q2 oneroſe ſunt delicie ſine delectatōe. ⁊ q̄nto delectatio auidior tanto delicie iocūdiores. Quō ſpūal' delectatio mutata eſt in carnales delicias.

n Unc āt appetit⁹ ille ſpūaliū deliciarū ex pctō mutat⁹ ē in carnales delicias vt appetat ea in ꝗb ſenſualitas delectaṫ. q̄ ſc̄ ꝯcupīa carnis ⁊ ꝯcupīa oculoꝝ.

In ꝗd ꝯcupīa carnis ſe diffundit.

Concupīa carnis diffūdit ſe ī luxuriā ⁊ molliciē veſtiū. ⁊ quietē carnis. ⁊ ſomnolentiā q̄ oīa ſpectāt ad ſenſū tact⁹. Itē ad gulā q̄ ē delectātio guſt⁹ Itē ad alioꝝ ſenſuū delectatōes vt audire carnal'r delectāntia ⁊ odorare. Cōcupīa oculoꝝ q̄rit videre pulchra ⁊ hr̄e ōcioſa ⁊ ita generaṫ auaricia ex oīb iſtꝫ Joh. Omē qđ ē ī mūdo aut ē ꝯcupīa carnis aut ꝯcupīa oculoꝝ. aut ſupbia vite. Ex ſupbia vite generaṫ auaricia. q2 ad h̄ q̄rit ditari vt āpli⁹ hōreṫ. Ex ꝯcupīa carnis ſil'r auaricia generaṫ. q2 ad h̄ vult ditari vt voluptuoſius cpu' eṫ ⁊ luxurieṫ. ⁊ comodi⁹ viuat abſqꝫ defect⁹ ſollicitudine. Ex ꝯcupīa ēt oculoꝝ generaṫ auaricia. ſ. vt videat pulchra ⁊ hēat ad libitū ī ꝗb oblecteṫ auꝝ ⁊ argētū gēmas. veſtes. agros. tras ſalbaſ. ſpectacla ⁊ ſilia. Dederat tñ ds hoī corp⁹ ꝑpṫ ſpm̄ rōnalē. ⁊ ꝯceſſerat ei delectāri. ēt ī ſēſibilib ſꝫ ordinate moderate ⁊ hōeſte vt ꝑ ſenſuū delectātionē ſurſū moueret ⁊ ꝑmoueret ad ſpūalēꝫ cognitōēꝫ. delectātōēꝫ ⁊ fruitōꝫ. vt appeteret coitū hōeſte ⁊ ſiñ vicioſa libidīe. ꝯgruo tpe ad generādū filioſ. q̄ eēnt beatitudis ꝑticipeſ eēnt. vt appeteret cibū ⁊ potū ꝑ ſuſtētatōne natē. ⁊ alia ꝗb ad h̄ idigebat. ſꝫ diſſipato ordine ꝯdite a dō natē ꝑ pctm̄ oīa mō ꝑuerſa ſunt. ⁊ ad ſenſuales delectātiōēs dilapſa. ꝗs cū timet ꝑdere triſtaṫ ⁊ iraſciṫ. ꝗs cū non hꝫ ꝑ libitu. tedio afficiṫ. ⁊ illos ꝗs credit ſibi fore ipedimēto ne adipiſcaṫ q̄ cupit. vl' ꝑ ꝗs timet ſe amittere q̄ diligit. odit. Et illis ꝗs videt hr̄e q̄ cupit īuidet. q2 ſcit ꝙ ꝗdiu alt⁹ hꝫ oꝫ eū carere. ⁊ ſic oriṫ inuidia cui annexū eſt odiū vicioſuꝫ. Et ita ēt oriṫ ira. Sic ēt oriṫ accidia hñs ex vno latere ānexā triſticiā. ex altero torporē diſſolutōis ⁊ pigricie. Oīa ṽo pctā ⁊ vicia ex vno fonte oriūṫ. i. ſupbia ⁊ ex duob riuul' deriuanṫ. i. malo amore ⁊ malo timore. ⁊ triplex fomētū ea accēdit cōcupīa carnis. ꝯcupīa oculoꝝ ⁊ ſupbia vite.

Iſta ſc̄ q̄ materia ⁊ occaſio hoīm ad tēptationē q̄ mūd⁹ ꝑpōit nob hōres. diuitias ⁊ voluptates. In nob āt q̄drupleх defect⁹ ē vñ ad malū ꝓni ſum⁹ igrantia. ꝯcupīa. malicia infirmitas. Ignorantia excecat ne verū cognoſcam⁹ ⁊ errem⁹. In iudicio boni ⁊ mali ꝯcupīa emollit ad appetendū viſibilia ⁊ delectabilia carni. malicia exaſpat ⁊ amaricat cor ad irā triſticiā īuidiā ⁊ odiū. Infirmitaſ debilitat ad r̄ſiſtēdū malo. ⁊ iherēdū bono Hec q̄ttuor ieidi⁹ ex pēa ꝑmi pctī ⁊ origial'r cōtrahim⁹ ea ex pctō in q̄ naſcimur filij ire.

Ex his ꝓcedūt ſeptē capitalia vicia. de q̄/bus q̄ſi maiorib9 ramis cetera vicia pullu/lant. Hec ſūt ſeptē capita draconis ī Apocal'. ⁊ ſeptē demōia in marco de maria magdalena p̄ xp̄m eiecta. Itē ſeptē gētes q̄ trā ꝓmiſſiōis occupauerāt ne filij iſrl' in ea pacifice hitarent. q2 nos arcēt hec vicia ab introitu regni celeſt' niſi ea ſtudeamus expugnare ⁊ ſubiugare. docet aūt vet9 hiſtoria ſiue traditio apud grecos ſic̄ Clemēs teſtat'. Ꝙ ille gentes ꝑmo expulerāt filios ſem de t̄ra illa. De cui9 ſtirpe deſcēdit abrāā ⁊ iſrl'. Vn̄ cū dn̄s p̄cepit filijs iſrl' gentes chananeoꝝ expugnare ⁊ terrā eoꝝ poſſidere. videt' ſm̄ hoc nō alienā t̄rā violent' vſurpaſſe ſed dn̄o vniuerſoꝝ obediſſe. vt t̄rā ſuā recuperarēt. expulſis his q̄ eā iniuſte detinebāt

Hec aūt ī figura facta ſūt nr̄i. ⁊ vires aīe ⁊ affectiōes ſignt' q̄ a creatore bn̄ facta ſūt. ⁊ ad bonū vſū inſite hoi. vt. ſ. et'na ⁊ vtilia q̄reret p̄ eas. ⁊ q̄ ex pctō in viciū mutate ſunt reformare ſtudeam9 ⁊ ī v̄tutes mutare ⁊ expulſis vicioꝝ corruptōib9 inſerere v̄tutes.

Quid ſit ſuꝑbia.

ſ Upbia eſt amor ꝓprie excellentie q̄ hō alta cupit. ſeip̄m altū reputās et ab alijs volens reputari ⁊ alios p̄cellere Inuidia ē odiū aliene ꝓſperitat', q̄ hō dol; aliū ſibi coequari vel p̄ferri ⁊ cupit ei malū ⁊ de bono eis dolet. Ira ē indignat', animi turbulēta cōmotio qua hō q̄dāmō ſurit ⁊ eſtuat. vt q̄n̄ aliq̄d occurrit ei qđ eſt ꝯtriū volūtati. Accidia ē tediū boni ex ani ī corpore. dū aut irrōnabil' triſticia mētē aggrauat aut diſſolutio cordis ad vana alia magis inclinat'. Auaricia ē cupiditas pl9 q̄ neceſſariū ſit bn̄ di t̄palia. Gula ē inordinat9 edēdi appetit9 vel īmoderat9. Luxuria ē illicit9 ardor libidīs vl' illicita expletio libidinoſe delectatōis in actu. ſiue in moroſa cogitatiōe. Et licet h̄ mō vicia ſint ⁊ pctā h̄ eſt ex culpa hoīs ⁊ pena pcti. Deus tn̄ dedit ea homi ingn̄tū ſūt naturales affect9 vl' mot9 appetituū ad bonū ⁊ ad mot9 virtutū q2 de9 nihil mali fecit ſed cūcta ſūt bona valde. Expugnatio ḡ vicioꝝ nō ē aliud niſi reformatio naturaliū affectionū ⁊ motuū ad ſtatū a ꝯditore diſpoſitū. vt ſup̄ aliq̄ntulū dictū ē de appetitu ſublimitat', q̄ dat9 ē hoi vt appetat celeſtia ⁊ dīna ⁊ ſpernat terrena ⁊ vilia. q̄ſi indigniora ſe. Hoc mō dilapſus eſt ad īfima vt appetat terrenos honores ⁊ vanos ⁊ falſos.

De affectu inuidie ⁊ ad quid ſit homini dat9 naturalit'.

i Nuidie affect9 naturalit' inſit9 ē homini nō vt inuideat ꝓxio de bono qđ h̄rē p̄t. nec vt cupiat alicui malū vel faciat. ſ; vt odiat vicia ⁊ pctā ī ſe ⁊ ī alijs inuideat ⁊ diabolo q̄ tot aīas aufert deo. ⁊ alij adiutores ei9 īmo vicarij diaboli vt heretici ⁊ ſubuerſores aīaꝝ. q̄ ſpoliāt aīas et'na btitudīe. ⁊ q̄ntū in ipīs ē ſpoliāt ip̄m celū maiori gaudio qđ ibi foret ſi pl'es illic venirēt. cū ſinguli q̄ ſūt multā leticiā faciāt oib9 ciuib9 celi. Salua tn̄ et'ne p̄deſtinatōis rōne. q̄ nullū ibi defectum ſuſpicari ꝑmittit. Iſti ſunt hoſtes nr̄i ⁊ odio h̄ndi inq̄ntū tales ſunt q̄ nos ꝑdere et'nalit' q̄rūt. nō illi q̄ ſperant' adhuc ꝯciues nr̄i futuri in gl'ia celeſti. etiā ſi adhuc videant' inimici.

De affectu ire ⁊ ad q̄d ſit hoi datus.

i Re affect9 ē dat9 hoi vt iraſcat' vicijs ⁊ mal' ſuggeſtiōib9 ⁊ ex indignatiōe nō patiat' ſe trahi ī ꝯſenſu; pcti ⁊ reꝑmat malos mot9 ī ſe. ⁊ in alijs vbi p̄t oportune ⁊ vt vlciſcat' dei iiurias ⁊ trāſgreſſiōes iuſticie. Et tūc dr̄ zel9 iuſticie. Sicut legit' xp̄s irat9 fuiſſe phariſeis ⁊ alijs nō recte agentib9 ⁊ alij ſci viri. Nūc ira ī vicīu; deformata ⁊ ꝯ rōnē ī furorē v̄ſa eſt ⁊ q̄ſi in inſaniā vt more frenetici irrōnabil'r moueatur hō ꝯ hoiem. ꝯ aicū ⁊ ꝓxim. ꝯ ſeip̄m etiā aliq̄n̄. ⁊ ꝯ ſcōs ⁊ ꝯ deū. ⁊ ꝯ īſenſibilia ⁊ irrōnabilia q̄ nec male nec bn̄ ſciūt agere niſi ſic̄ natura ipellit. ⁊ vbi etiā agſcim9 nos iiuſte moueri n̄ poſſu9 q̄nq; ipetū iracūdie cobibere.

De affcū triſticie ⁊ ad q̄m vſū dat9 ſit hoi

ſ Imilit' affect9 triſticie dat9 ē hoi vt doleat de pctīs ſuis. ſ. ⁊ alieīs. ⁊ merens ſit de dilatione patrie. timeat ſupplicia inferni. doleat de imꝑfectiōe ſua. cōpatiat' aliene afflictiōi. vt p̄ maturitatem vtilis luct9 excludat leuitatē vane leticie q̄ eſt m̄r diſſolutōis ⁊ nutrix. Sed h̄ bona ⁊ ſm̄ deū triſticia ꝑuerſa facta mutata eſt i triſticiā ſecl'i. mortē operantē in deſperatione ⁊ diffidētiā ⁊ irrōnabilē merorē.

De affectu gaudij ⁊ ad q̄d ſit dat9 hoi.

a Ffect9 gaudij dat9 fuit hoi vt gauderet in deo ⁊ in ſpe eternoꝝ bonorum ⁊ in intuitu beneficioꝝ dei. ⁊ ꝯgauderet ꝓxio in bonis ei9. ⁊ delectaret' ī laude dei. ⁊ ī bōis opibus ⁊ faſtidiret omnia vana ⁊ inutilia ⁊ iocundaret' in opib9 diuīs. et ex h̄ efficeret'

alacer ꝛ agilis ad ſeruitutẽ dei. Sꝫ mo/
do pũerſum eſt in diſſolutionẽ ꝛ vanitatẽ
vt hõ gaudeat de inſanꝗs ꝛ falſa affluentia
tpaliũ rerũ. ꝛ honorũ ꝛ voluptatũ. de riſu ꝛ
fabul. ꝛ turpibꝫ ludis. ꝛ faſtidit oĩa q̃ dĩ ſũt.
ꝛ inſipida ſunt ei. ꝛ tedet eũ intereſſe dĩnis ꝛ
pigritat ad ſtudia deuotõis ꝛ virtutũ ꝛ eua
gat corde circa inutilia ꝛ vana ꝛ immũda. ꝛ
grauiores labores corꝑis libenti⁹ ĩ alꝗs oc
cupatõibꝫ ꝛ negocꝗs tolerat. q̃ꝫ ꝙ inſiſteret
ſpũalibꝫ ꝛ dĩnis. Vñ accelerat ab eis abſol
ui q̃ctoci⁹ põt. ꝛ negligent facit id qd̃ fac. niſi
forte lucrum vł laudem ſperet inde ↄſequi
vel cõmodũ tpale.

Quõ ex triſticia gignit̃ tediũ boni.

Ex inordiata nãꝗ triſticia gignit̃ te/
diũ boni dũ nõ libet facere vł diſce
re aliq̃d boni vel cogitare vł loqui.
Sic ex diſſolutõe tediũ bõi naſcit̃. dũ tm̃
intẽti ſum⁹ vanis leuitatibꝫ ꝙ tedet nos ſpi
ritualibꝫ ſtudꝗs intẽdere. ꝛ q̃ anxiamur cũ
debem⁹ auelli ab ocio vel ioc̃ ꝛ actibꝫ ſcur/
rilibꝫ ꝛ ſerioſis exercitꝗs occupari. Vñ q̃ li
gati catuli ad ſtipitẽ renitẽte aĩo cogimur ĩ/
tereſſe dĩnis. ꝛ h̃ eſt accidie viciũ ſꝫ faſtidiuꝫ
boni. Jn hoc etiã multi religioſi laborant
ꝛ pauci ſupant. De affectu auaricie.

Affectus etiã auaricie dat⁹ fuit bo
a mini vt eẽt cupid⁹ magni meriti a/
pud deũ ꝛ magnaꝝ ꝟtutũ ꝛ mł'toꝝ
bonoꝝ opeꝝ. ꝛ vt multas aĩas lucraret̃ deo
docẽdo. orando. bonũ exemplũ dãdo. ꝛ in/
uitãdo vel iuuãdo ad ꝑfectũ ſaluꝫ. ꝛ vt hõ
nõ eẽt ↄtent⁹ boni qd̃ iã h̃ret. niſi laboraret
vt meritũ augeret̃ ei ꝛ gr̃a ꝛ opa virtutum.
Sed mõ dilapſa ẽ ad cupiditatẽ tpaliũ
pecunie poſſeſſionũ. ꝛ q̃rũlibꝫ reꝝ etiã viliũ
q̃ colligit hõ q̃ ſꝑ debeat viuere. ꝛ mundus
ꝑire. vt ↄgreget q̃ntũ valꝫ. ne cũ mũd⁹ ꝑeat
nõ inueniat vnde viuat. ſicẽ ꝑtꝫ ꝑ exẽplũ noe
imminẽte diluuio cõportauit eſcas q̃s h̃ret
qñ oĩa diluuio ꝑiſſent. ꝛ q̃nto hõ morti ap/
ꝓpinq̃t tãto ſtudioſi⁹ aggregat ꝛ cuſtodit
ꝛ vt oñdat̃ q̃ꝫ ſit irr̃ãnabilis auaricia. eo ma
gis colligere ſatagit q̃ min⁹ indiget. Sicẽ q̃
multũ viaticũ fert ad breuẽ viã. ꝛ q̃ ſũptuo/
ſaꝫ domũ ↄſtruit ꝑ vni⁹ noctꝭ hoſpicio. Jõ
aũt de⁹ voluit nos ſꝑ incertos eſſe de hora
mortis. vt pauca de tpalibꝫ cogitem⁹. q̃ oĩa
hora timerem⁹ ꝑdere. ꝛ multa ꝺ eternis ad
que ſemꝑ ſine intermiſſione ſperam⁹.

De appetitu victualiũ ꝛ q̃re ſit hoĩ dat⁹.

Appetitus victualiũ dat⁹ eſt nobis
a ꝑ corꝑe vt ſuſtentem⁹ naturã ꝛ poſſi
mus durare in ſuicio dei. ꝛ multũ
mereri. Etenĩ moderat⁹ ꝛ parcus victus ꝛ
vniformis diutius ↄſeruat naturã. dũ non
opprimit vires eius. ſed reficit ꝛ ſanitatẽ cõ/
ſeruat. vniformis dieta. q̃ꝛ natura ↄtẽperat
ſe ei ꝛ nõ turbat̃ ex nouis ſemꝑ ꝛ ignotꝭ eſcꝭ
Unde quidaꝫ tales clauſtrales diuiſſime
ſani viuunt. Sed appetit⁹ ille naturalis
modo effuſus eſt in voluptates ꝛ ſupfluita
tes vt nõ ſimus ↄtenti vnde ſuſtentet̃ natu
ra ſed vnde oblectet̃ palat⁹. Et cũ talibꝫ aſ/
ſueti fuerim⁹ ꝛ natura ſe eis ↄtẽperauerit ꝛ
aliq̃ñ tenuiori victu debem⁹ eſſe ↄtenti. na/
tura remurmurat ꝓpter diſſuetudinẽ. Vñ
putamus nos ſtatim adeo debiles ꝛ infir/
mos. ꝙ victu pauꝑe nõ poſſimus viuere. ꝛ
ſub diſcretiõis velamie delicata importu/
ne ꝛ inuerecũde incipim⁹ q̃rere nolẽtes ex/
periri. q̃ꝛ ſicẽ natura ꝑ ↄſuetudinẽ ad delica
ta ẽ lapſa. ita etiã ꝑ ↄ̃riã aſſuefactionẽ poſſꝫ
reduci ad cõpetẽs moderamẽ vict⁹ parcio/
ris. ſicẽ videm⁹ in maxia pte mundi. q̃ parce
viuũt gentiles. iudei. pauꝑes xp̃iani. quoꝝ
q̃dã depauperati mõ tã ſani ſunt ſicẽ olim ĩ
delicꝗs fuerãt. De ſpũalibꝫ delicꝗs ꝛ guſtu
interne dulcedinis paſcimur. q̃ in cõpatõe
oĩes mũdi delicias ſupant. ſicẽ multi expti
ſciunt. Vix etiã iã eſt mẽtio vel efficax de
ſideriũ aut ſtudiũ etiã int̃ illos q̃ ſibi alti vi
dent̃ in religione. imo deridet̃. deſpicit̃. ꝛ q̃i
ſtulticia ꝛ ab hoĩ ano iã h̃r. ꝛ ab alꝗs religio
ſis hmõi ꝑſecutõeꝫ patiũt̃ ꝛ demõiaci repu
tant̃ ꝛ heretici dicũt̃. Quãtũ ꝟo ſpũales ĩpi
ſint q̃ deuotõis gr̃aꝫ ſic deſpiciũt ꝛ ꝑſequũt̃
diſcãt ab aplõ. q̃ ẽt aĩales appellat eos. q̃ nõ
ĩtelligũt q̃ ſũt ſpũs dei. q̃ꝛ ſtulticia ẽ ill'. Nõ
tñ laudo vł approbo deceptores ꝛ deceptoſ. q̃
ſpm̃ ſuũ vel alienũ ꝑ ſpũ dei ſequũt̃ ꝛ ſedu/
cunt̃. ſꝫ ꝓbandi ſunt ſpũs ꝛ ſic iudicãdi ꝛc̃.

De affectu dilcõis ꝛ ad q̃d ſit hoĩ dat⁹.

Affect⁹ dilectõis dat⁹ fuit hoĩ vt di/
a ligeret deũ ſuꝑ oĩa. ꝛ ſe ꝛ ꝓximũ ꝓpt
deũ ꝛ ſm̃ deũ ꝛ oĩa opa dei dilige
ret ꝓpter factorẽ. q̃dlibet iuxta ſuã dignitatẽ
ꝛ vteret̃ miniſterio creature ad dei volũta/
tẽ. ꝛ ſuã eternã ſalutẽ. ꝛ hoꝝ oĩm delectãtõeꝫ
ꝛ vſũ referret ad ↄditorẽ dilectõem ꝛ cogni
tionẽ donec ad ipm̃ ꝑueniret. in quo ſunt ꝛ
viuunt omnia ſm̃ etnã rõnem. Sed ille
affectus q̃ extinctus ꝛ dilapſus ẽ in amorẽ

carnis ꝛ turpes dilectões. vt iã non diligat nisi ꝑ sua tpali vtilitate ꝛ carnali delectãtõe ꝛ turpi voluptate. Licʒ et vsus carnalꝭ ꝯcubit⁹ dat⁹ fuerit hoi i mãdatꝭ ad plis ꝓpagatione do educãde. ꝛ etnã btitudinẽ cũ dõ ꝛ angelꝭ possessure. nõ tñ mõ ꝑles sʒ delectatio in h̄ ope qrit ꝛ si ꝑles desideraẗ ꝑ mũdana iocũditate vlꝫ ꝑ trene hereditatꝭ successiõe qrit. vlꝫ honoris augmẽto. velvt plẽs amici hẽant in tra. vñ dolẽt qñ puuli decedunt q̃ multo tuti⁹ moriunẗ post bapcisma añq̃ ꝑ mortale pctm̃ ꝑdãt vitã etnã. q̃ postea i etate adulta ꝓpẗ dubiũ q̃les futuri sint. ꝛ ꝓpter multiplices laq̃os pcti q̃s valde pauci euadũt.

De spe ad quẽ vsum data sit hoi.

Pes data est homini q̃ ꝯfidat d̃ bonitate dei vt speret a deo grãm ꝯsequi in pñti ꝛ gl̃iam in futuro. pctõꝝ veniã si peniteat ꝛ tpalẽ sustẽtatõeʒ sic expedit. ꝛ libatiõnẽ a maloꝝ ꝯseruatiõnẽ i bono.

Sed spes modo ꝯfusa est vt aut minus sperent hoies q̃ debẽt. aut plus q̃ iustũ est. tantũ ꝯfidũt quidã de bonitate dei q̃d etiã saluet eos in pctĩs ꝯtra iusticiã ꝛ veritatẽ suam. vt imundos collocet in celo cũ angelis mũdissimis. Et rursum alij deficiũt tantũ diffidentes de deo q̃ si ꝯuertanẗ non velit eis dare ꝑseuerãtiã in spũ vel sustentacionẽ ꝑ corpe. q̃i deus ꝓpici⁹ sit inimicis suis duʒ in pctõ manent. impropici⁹ amicis suis iustis ꝛ penitentibꝫ ꝛ querẽtibꝫ ipm. ꝛ q̃i peccatores pascat liberalit̃ ꝛ saluet. ꝛ ꝯuersos deserat ꝛ fame perire sinat. cũ nec dñs affligat fame aiam iusti. P̃s. Junior fui ꝛc̃.

Quare timor sit datus homini.

Jmor etiã datus fuit homini vt timeret deum ꝛ timeret ab eo separi ꝛ eũ offendere ꝛ puniri ab ip̃o ꝛ damnari. Modo timet tm̃ aduersitatẽ temporalẽ ꝛ incõmodũ corpis ꝛ detrimentum honoris ꝛ futura ꝛ eterna mala nõ timet q̃i nunq̃ futura sint. ꝛ q̃si tm̃modo mine sint sine effectu. que dicunẗ de futuro iudicio et eternis supplicijs. vel q̃ facili⁹ euadat ea q̃ dicaẗ. Timet etiã hoiem magis vel bestiaʒ vel rem insensibilẽ q̃ deũ omĩpotentẽ quẽ offendit. cũ tamen horrendũ sit incidere in manus dei omĩpotentꝭ ꝛc̃.

De pudore ad quid sit dat⁹ homini

Udor etiã dat⁹ fuit homini a dõ vt pudeat euʒ indigna agere vel egisse generi suo. hoc est. peccasse ꝛ seruuʒ peccati esse factũ ꝛ mancipiũ diaboli ꝛ omnis turpitudinis ꝛ inhonestatis ꝛ segnicici ꝛ vilitatis. Modo autẽ pudet nos fuitutis dei. cui omĩa seruiũt vel volũtarie vel necessarie. Pudet etiã nos imitari deum in humilitate. patientia. paupꝫtate. religiõe. obedientia ꝛ despectiõe ꝛ cõtumelijs ꝛ ꝯfusione. cũ non sit deo digñ⁹ qui euʒ erubescit corã homĩbꝫ ꝯfiteri. vel etiã imitari. cũ magna gl̃ia sit seruo sequi dñm suũ. eodẽ modo sentiendũ est de omĩbꝫ que a deo accepimus. De intellectu mẽtis ꝛ ingenio ꝛ corpore ꝛ mẽbris eius. de substãtia tempali et honore ꝛ ptãte ꝛ de tempe q̃ viuim⁹. ꝛ de oĩbus q̃ in mũdo seruiũt homĩ. omĩa hec data sunt nobꝫ vt inde seruiam⁹ creatori nr̃o vt ꝛ nobis vitã mereamur eternaʒ. ꝛ ꝓximos nobiscũ traham⁹ ad vitã. Sed ecõtra nos omĩa q̃ ad vsum vite vel meritũ gl̃ie accepimus. ad vsum cõuertim⁹ culpe. Sed cũcta que ad vsum prauitatꝭ inflexim⁹ ad vsũ nobis vertenẗ vltionis siue ꝑ penã siue ꝑ penitentiã. Per penã videlicet vt cũ caro tẽptat nos. vel affect⁹ carnales ꝛ appetit⁹ inordinati affligũt nos. vel substãtia exterior auferẗ nobis. vel aeris intẽperies. vel terre sterilitas. vel corpis infirmitas nos cruciant vel eũ alit̃ affligimur. vt ꝑ q̃ peccauim⁹ ꝑ h̄ ꝛ puniamur. Et si volũtarie toleram⁹ ꝑ dõ purgamur a pctĩs q̃ meruim⁹. ꝛ coronamur ꝑ patia ꝛ bona volũtate quã ꝑ deo toleram⁹. Si aũt iuite nihilomin⁹ oʒ nos puniri hic vel in futuro. ꝛ ꝑ impatiam aggrauam⁹ vel augem⁹ culpã. ꝛ ꝑ ꝯñs etiã meritũ pene.

De descp̃tõe vicioꝝ ꝛ remedijs eoꝝ.

Unc de singloꝝ vicioꝝ natã vel descp̃tõe ꝯsiderem⁹ aliq̃. ꝛ d̃ remedijs q̃bꝫ curanẗ. Cũ virt⁹ nõ aliud sit q̃ vicioꝝ ꝑfecta curatio vel carẽtia vicij s̃m q̃ istã materiã respicit. q2 si viciũ inordinat⁹ ẽ motus vel affect⁹ naturalis corrupt⁹. ei⁹ cõtrariũ est v̄tuo. i. affect⁹ vel appetit⁹ ordinatus ad illud ꝛ s̃m illud q̃ a ꝯditore dat⁹ fuit. vt añ patuit in exemplis.

Q triplex est sup̃bia.

Uperbia est triplex vt sup̄ dictũ est. Prima species ẽ. Cũ aut hõ pl⁹ placet sibi q̃ debeat ꝛ maioreʒ se existimet q̃ sit in veritate. Sequiẗ de scđa. Aut cũ alijs desiderat placere ꝛ studet. amore gl̃ie ꝓprie volens magn⁹ reputari ꝛ honorari ꝛ laudari. cũ soli deo honor ꝛ gl̃ia ꝓprie

debeat. q̄ ſol⁹ eſſentialiť bon⁹ eſt. ꝛ a q̄ habetur om̄e bonū. Vñ q̄cq̄d boni nob̄ vſurpamus deo furamur. imo decipim⁹ nos. attribuentes nob̄ qd̄ nō eſt verū. Sic meretrix mentiť ſe honeſtā ꝓbā ꝛ formoſaꝫ. cū nō ſit. Hec eſt inanis glīa q꞉ vacua ꝟitate ꝛ vtilitate ſaluť. De tercia. Cū vult aliȷs ꝑeminere ſingularitate glē ꝛ honore l' dn̄io et ꝓlatōe ꝛ impio. ꝛ deſpicit ceteros ꝛ deꝑmit.

Q ſupbꝰ q̄ttuor modis decipiť.

d Ecipiť aūt q̄druplicť. vel putās ſe hr̄e qd̄ nō hꝫ. aut plus hr̄e q̄ʒ habꝫ. aut ſingulariť ꝑ ceterꝭ hr̄e. aut ex ſe vel ꝑ ſuis meritis hr̄e.

Tria ſunt q̄ vicia in nob̄ expellūt ꝛ ꝟtutes opanť. ꝛ que ſint.

t Ria ſunt aūt q̄ vicia in nob̄ expellūt ꝛ ꝟtutes opanť. grā dei et induſtria ꝓpria ꝛ neceſſitas. Grā dei infundit ꝟtutes. Induſtria coopať grē ex libero arbitrio et ncc̄itatē ꝯuertit in ꝟtutē. Sine ncc̄itate ſepe. ſꝫ ſine grā nunq̄ʒ ꝑt cē ꝟtus. Ex liberi arbitrij ꝯſenſu q̄buſdā infundit grā virtutes cū modico vl' nullo labore induſtrie ꝓprie ſꝫ nō ſine volūtatꝭ ꝯſenſu. cū ſine volūtatꝭ cōſenſu nullū ſit meritū. ſic illis q̄s ꝑuenit d̄s in bn̄dictōibꝫ dulcedis ſue Sap̄. Qui d̄ luce. i. in diluculo īcipientꝭ etatꝭ. i. capacꝭ itelligentie. vigilauerit ad illā nō laborabit. Aſſiſtentē eīn foribꝫ ſuis īueniet illā. i. grām ſapiētie ꝛ ꝟtutis. Sic apl'os ꝛ alios q̄nq̄ʒ maxime in ꝑmitiua eccīa legimus repente ſpū ſctō repletos ad ꝟtutes ꝛ dona ꝛ diuerſa cariſmata ſctiſpūs. Grā excitat volūtatē. ꝛ inſtruit ꝛ roborat vt induſtrie agat ad ꝓfectū ꝟtutis ꝛ ſalutꝭ. Neceſſitas aūt alia ē volūtaria cui ſe hō ſubȷcit. vt q̄ obligant ſe voto ad obediētiā ꝛ caſtitatē ꝛ pauptatē ꝛ ſilīa. vl' vadunt ad infideles ꝑdicare. ſi illis poſtea euenit aliq̄d pati. vl' agere qd̄ libenť euaderent. videnť ncc̄itate cogi. qd̄ tn̄ volūtariū ē q꞉ ad h̄ ſponte ſe obtulerūt. ꝛ poti⁹ pati volūt q̄ʒ a ꝓpoſito reſilire. Alia ē coacta quā hō inuit⁹ tolerat. nec tn̄ ꝑt effugere vt paupertas ſecli. infirmitas corpiſ. deſpectio. ꝑſecutio. tēptatōes aliq̄. vel alie diuerſe tribulationes licꝫ ꝑmo iuit⁹ tolerat ꝛ cū murmure tn̄ poſtea cum videt eē ineuitabiles incipit q̄nq̄ʒ volūtateꝫ flectere. ꝛ facere de ncc̄itate virtutē. ꝛ incipit tūc mereri. ꝛ coopať illa neceſſitas ad magnū ꝓfectū ꝟtutuꝫ ad q̄s vix aliť ꝑueniret. Et h̄ eſt qd̄ d̄r de q̄buſdā Cōpelle intrare. Et illud qd̄ orat eccīa ad deū ꝛ ad te nr̄as etiā rebelles cōpelle ꝓpici⁹ volūtates. h̄ eſt. fac de inuolūtarȷs volūtarios ꝛ ad ea q̄ ſcis nob̄ expedire etiaꝫ ꝑ aduerſa cū nolum⁹ te ī ꝓſꝑis ſeq̄. Ps̄. Imple facies eoꝝ ignominia ꝛc̄.

Q induſtria in tribꝫ ꝯſiſtit.

i Nduſtria in tribꝫ ꝯſiſtit in ꝓuida cōſideratiōe. in labore conat⁹. ꝛ in ꝑſeuerāti diligētia. Per iſta tria adiuuāte grā vicia ſubiuganť ꝛ ꝟtutes obtinenť. Sꝫ grā q̄ſdā ſic ꝑuenit. vt aut multa facilitate. imo cū m'ta ſuauitate faciāt bonuꝫ ꝛ declinēt a malo. aut ita accēdit volūtatē eoꝝ vt cū maḡ feruore q̄dā faciēda ꝓmpte aggrediāť q̄uis dura ꝛ difficilia. q̄ſdā vo ſibi ita q̄dāmō relinq̄t vt cū aliq̄d boni agere debēt neceſſe ſe hn̄t ſtimul' ꝛ calcaribꝫ pungere q̄i pigrū anīal. vt ꝑuior ſit ei difficultas ſupandi torpore cordis q̄ʒ laborē actōis ſuſtinendi. Iſti ꝛ ſi nō hn̄t deſideriū feruēs currēdi ꝑ⁹ dn̄m. hn̄t tn̄ deſiderium deſiderȷ. orātes ſe trahi cū ſpōſa q̄i q̄ agilitatē currēdi nō hn̄t. Iuxta illud. Cōcupiuit anīa m̄ deſiderare iuſtifi. t. ꝛc̄. Volūtatē bonā hn̄t. ſꝫ pigrā ꝛ tepidā ꝛ nō feruētē. ꝓmiſſ felici⁹ ē. ſcd̄m labor oſi⁹. Quoꝝ āt maiorꝭ ſit meriti. puto neminē ꝑfecte exiſtiare poſſe niſi eū q̄ ſpūuꝫ ponderator ē. ſ. de⁹. q꞉ ſcōi ſi lucrādo vincunt ſe ipos. vt ꝑ ꝯſuetudinē pugne ſui potētes fiant. magne ꝟtutꝭ ē. Primi maiori indigent cautela ne ſeducanť. q꞉ diuitie faciliť acq̄ſite ꝓdigali⁹ ſolēt diffūdi q̄ʒ q̄ pau'ati ꝛ cū difficultate elaboranť. Scd̄i añq̄ʒ ſe ꝑfectē vincant. difficultate ſepe laſſati vel q̄i triti ex labore deſperāt de victoria ꝛ de ꝑuentiōe ad mediū ꝛ finē q̄ tendūt. ꝛ intmittūt ſtudiū ꝑfectōis. ꝛ ad alias occupatōes ſe ꝯuertūt q̄i diffidētes de d̄o q꞉ nolit eos introducere ī trā ꝓmiſſiōis. ꝑ quā ſignať ꝑfectio puritatꝭ. ſic filȷ iſrl' in deſerto tedio laborꝭ ꝛ tiore difficultatꝭ de ſupandis hoſtibꝫ deuicti. detraxerūt tre ꝓmiſſiōis ꝛ mortui ſūt in deſerto. ꝑter paucıſſimos. h̄ ē ꝑter caleph ꝛ ioſue. q̄ deſignāt eos q̄ caute ꝛ viriliť ꝑ tēptatōes trāſeunt vſq̄ ī finē ꝑſeuerādo. Iō inť tot de ſeculo q̄i de egypto egreſſos rā pauci ꝑueniunt ad ꝯſūmatā ꝑfectionē. q꞉ aut ſeducti callidis tēptatōibꝫ ꝛ deceptōibꝫ inimici aut tedio laborꝭ ꝛ difficultate fracti viaꝫ ꝑfectōis deſerūt vel aggredi nō ꝑſumūt.

Q q̄dā ſūt generalia remedia ꝯ̄ vicia.

q

Quedam etiã ſũt

generalia remedia ꝯtra vicia ex/
pugnãda ⁊ ad ṽtutes obtinẽdaſ
quedã ſpecialia ꝯtra aliq̃ ſingularit̃. vt con
tra luxuriã fugere feminas viros ⁊ ſimilia.
Quedã aũt ſunt q̃ cito ⁊ ꝑfecte ꝑducũt ho/
minẽ ad ſanitatẽ mentiſ. quedã tardi⁹ ⁊ im/
ꝑfecti⁹. Efficaciora aũt remedia ꝯtra oĩa vi
cia ſunt. Paupertas vt.ſ. in oĩb⁹ patiarꝭ pe/
nuriã. nõ ſoluʒ in his q̃ deſideras. qꝛ illa eſt
oĩm. etiã ditiſſimorũ. qui plus cupiũt q̃̃ ha
bent. ſed etiã in his q̃b⁹ neceſſario indiges.
hoc eſt ĩ victu. in veſtitu. hoſpitio. miniſtriſ ⁊
ſilib⁹. Scd̃m deſpectio hoĩm. vt ſis ꝯtẽ/
ptus ⁊ vilipendariſ. ⁊ nõ cureris. et in nullo
ſingularit̃ honoreris ſed poti⁹ ꝯfunderis ⁊
exprobreris ⁊ vituperis. ⁊ hoc ſepe etiaʒ ab
amicis. donec tumor elatiõis penit⁹ cõpri/
mat̃ in te. Vñ vides quãtũ paupes mundi
tolerãt a diuitib⁹. ⁊ q̃̃ patient̃ qđ nõ ferrẽt
ſi haberẽt diuitias ⁊ honores. Terciũ eſt
ſtrẽnuũ magiſteriũ. vt cogariſ facere qđ iui/
tiſſime facis ⁊ dimittere qđ libent̃ faceres ⁊
nil hr̃e niſi qđ dat̃. nil velle accipe niſi qđ ne
ceſſe ẽ. nil agere niſi qđ videt̃ ⁊ qđ iubet̃. nec
loq̇ neceſſe alicubi niſi ad nutũ alteri⁹. ⁊ nil
diſſilet̃ q̇cq̇d negligis q̇n aſpere rephenda
ris ⁊ puniariſ donec curuitas ꝓprie volũtatꝭ
plene in te ad formã rectitudinis reflectat̃.
Quartũ elongatio a ꝯſortio ſecl̃ariũ. qꝛ
ſicꝫ aqua turbida ſi ponat̃ ſeorſũ a freq̃ntia
trãſeuntiũ purificat̃ magis ac magis. Ita
mens religioſa a ſecl̃o ſeq̃ſtrata min⁹ afficit̃
circa terrena. ⁊ celeſtia magiſ icipit deſidera
re ⁊ puri⁹ intelligere ⁊ facili⁹ cogitãdo inhe
rere eis. Quĩtũ frequẽs eſt orõ. Hec ele
uat mentẽ ſup̃ ſe ad deũ ⁊ impetrat ab ipſo
curationẽ languoꝝ ⁊ vicioꝝ. ⁊ ſanitatẽ ṽtu/
tũ. Sextũ eſt q̃libꝫ afflictio vl̃ tribulatio
aduerſitatꝭ. vt labor. infirmitas. ꝑſecutio tẽ
ptatões. infamia ⁊ ſilĩa. qꝛ ſic lima purgat ⁊
ſplendere facit metallũ. ita tribulatio ⁊ affli
ctio abradit rubiginẽ vicioꝝ. Vñ Grego.
Qui deſiderat plene vicia vincere. ſtudeat
hũilit̃ purgatõis ſue flagella tolerare. Si
aũt ꝑmo eſt moleſta ad ſuſtinendũ aduerſi
tas. ꝑ ꝯſuetudinẽ ꝯtinuã fit de die in die to
lerabilior q̃uſqꝫ iã nõ curet̃ vel etiã diligat̃
ꝓpter ꝓfectũ ſue ſuauitatꝭ vel ſanitatꝭ. q̃ etiã
de ꝓuenire ſentit̃. Exẽplum de cauterio qđ
ꝑmo acerbũ eſt. ſed mortua carne nõ dolet
⁊ ſupfluos ⁊ noxios hũores educit. Unde
orat ꝓpha. Proba me dñe et tempta me.
Septimũ ꝯtinua mortꝭ ⁊ retributõis me/
ditatio. q̃ facit vicia timere ⁊ ṽtutib⁹ ſtude/
re. Sicut aũt arte medicine ꝯria cõtrariis
curant̃. ita vicia exercitioꝝ ꝯtrarioꝝ reme/
diis curant̃. vt ſupbia hũiliatiõe. gula ſobri
etate. ⁊ impatiẽtia aduerſitate. ⁊ ſic de aliis.

De ſpecialib⁹ remediis vicioꝝ.

n

Unc q̃ de ſpecialib⁹ remediis vicio
rũ ſinguloꝝ videndũ eſt que ⁊ ſi nõ
poſſum⁹ oĩa ſcire l' deſcribere. Pau/
ca tñ ex plib⁹ cõſiderem⁹. ſic paupes q̃ non
pñt multas medicinaꝝ diuerſitates ⁊ effi/
caces hr̃e ꝯficiũt ſibi de vilib⁹ herbis vngẽ
ta. quib⁹ liniãt dolores ſuos. Primũ ſu/
perbie remediũ eſt ꝯſideratio ꝓprie vilitatꝭ
tã in corpe q̃̃ in aĩa. tam illi⁹ q̃ nobis cũ ce/
teris cõis eſt q̃̃ illi⁹ quaʒ in nob̃ ſingularit̃
cognoſcim⁹ in occulto ſiue in apto. ſiue ſit
natural' ſiue accidental'. Cõſidera vilitates
ſiue infirmitates corpis. q̇d fuim⁹ qñ cõce/
pti. qñ in vtero nutriti ⁊ nati. q̇d ſumus in/
trinſec⁹ ſub cute. q̃ ſordes ebulliũt ꝑ apertu
ras ſiue ꝑ meat⁹ corpis. q̃̃ facile d eperit q̇c/
q̇d ĩ nob̃ pulchrũ ⁊ validũ apparet. qꝫ mors
ſemꝑ ꝓpinquat. vanis gaudiis ita finẽ impo
nit vt cũ eſſe deſierũt nec fuiſſe putent̃. ⁊ q̃/
les poſt mortẽ fũcerim⁹. Itẽ qꝫ exteriores
honores ⁊ diuitie nõ ſunt nr̃e. Naturaliter
diuitie terra ſunt. ⁊ de t̃ra tollunt̃. vt pecu/
nie ⁊ poſſeſſiões. Honores nõ impendunt̃
hoĩ ꝓpter ſe. ſed ꝓ queſtu q̇ inde ſperat̃. ſicut
vultures ⁊ canes accurrũt ad cadauera q̃̃/
diu ſperãt inde ſaturari. ſed cũ totũ corroſe
rint qꝫ niſi ſicca oſſa remanẽt relinquunt ca
dauer. Itẽ bona mẽtis nr̃a nõ ſunt. ſed do/
na dei ⁊ rõnẽ inde reddituri ſum⁹ diſtricte.
vt ſcia. ingeniũ. ṽtutes. Mala nr̃a pure ma
la ſunt ⁊ ex plurib⁹ circũſtantiis ĝuia. ⁊ gra
uib⁹ ſuppliciis digna. Bona nr̃a nõ pure bo
na ſunt. ſed multiplicit̃ impfecta. Nam pi/
gricia deſidia. vana gl̃ia. hypocriſis. tepidi
tas ⁊ vane cogitatiões. ⁊ cetera vicia ſepe vi
ciant bona q̃ facim⁹ ⁊ maculant ſacrificium
noſtrũ tã orationũ q̃̃ actionũ. vt minus ſit
deo acceptũ ⁊ min⁹ nobis meritoriũ. Item
expoſiti ſum⁹ plurib⁹ piculis ⁊ eterne dãna
tioni. ⁊ infinitis ſuppliciis ⁊ plurib⁹ viciis et
peccatis onerati ⁊ multis miſeriis ſubiecti
Vñ ergo ſupbit terra ⁊ cinis hõ tam vilis.
Scd̃m eſt ſe exercere in hũilib⁹ opib⁹.

ſtibus ꝛ deſpectis officijs ꝛ ruſticanis laboribꝰ humili habitu incedere. hũiles mores ꝛ verba hr̃e humilia. locũ nouiſſimũ eligere. nihil iactãtie aut oſtẽtatõis ptendere. Hec ꝛ his ſimilia. cũ in ꝯſuetudinẽ v̄ſa fuerint mentẽ ad hũilitatẽ inclinant. Si autẽ vana glĩa ꝛ ſupbia mẽtẽ pulſat ꝑ hmõi humiliatione. h̄ eſt ex nouitate vel raritate huiuſmõi hũiliatõis. Nã ꝑ longũ vſuʒ iſta vanitas euaneſcit. Ps̄. In deo faciemꝰ v̄tutẽ ⁊c̄. Terciũ ſupiores ꝛ meliores ſe attẽdere. tam hoĩes ꝙ̄ ipm̄ dñm ihm̄ xp̄m deuʒ ꝛ hoĩem vt in eoꝝ cõpatione ſibimet vileſcat h̄o q̄ ſe aliquid eſſe putat. ſicut locuſta ad gigantẽ. calculꝰ ad montẽ. gutta ad flumen. ꝛ h̄ tam faciendo bona ꝙ̄ patiendo aduerſa. pannoſus garcio vileſcit int̄ purpuratos. Sic ꝛ nos debiles ꝛ paupes v̄tutibꝰ. reſpectu magnoꝝ ſctõꝝ ſiue ante nos fuerint ſiue nobiſcũ. Qr triplex eſt inuidia.

i Nuidia triplex eſt. Prima non gaudere de bono alterꝰ. ꝛ nõ dolere de malo alterꝰ. h̄ eſt ꝯtra charitatẽ ꝑ ximi quẽ tenemur diligere ſicut noſipos met. cũ nemo de ꝓprio bono non gaudeat vel de malo nõ doleat. Scd̃a eſt dolere ꝛ torq̃ri in bonis alterꝰ ꝛ gaudere ꝛ optare malũ eius ex odio pſone. Naʒ qui dolet de tꝑali pſperitate alicꝰ vel de aduerſitate eiꝰ gaudet. q2 videt ita expedire eidem. vel cõi vtilitati eoꝝ nõ ex odio pſone nõ eſt inuidie deputandũ. ſicut iuſtꝰ iudex q̃ ideo punit vel deſtruit malefactores. ne vel ipi grauiꝰ dãnent ſi diuciꝰ in malis pſperent̄. vel per eos pax cõmunis turbet̄. Tercia in ſup ꝓmouere malũ alterꝰ verbis ꝛ factis. ꝛ bonũ impedire vel deprimere.

Sequit̄ alia diſtinctio triplicis inuidie.

i Tem alia diſtinctio inuidie. Grauis inuidia eſt malũ ꝑ malo reddere. grauior aũt odire eũ q̃ nihil nocuit tibi. grauiſſima aũt malũ reddere pro bono ꝛ odio hr̃e aliquẽ qui bonꝰ eſt ſicut dei chriſtũ. Itẽ malũ eſt ledere aliquẽ in rebus. peius in honoribꝰ vel corpe. peſſimũ aũt imo diabolicũ ledere ꝛ nocere aliquem in aĩa q̃ ad ſalutẽ eternã. Item negare indigenti beneficiũ pctm̃ eſt. etiã ſi ſit inimicꝰ Non impedire aũt malũ eiꝰ ſi poſſis grauius. pfectorũ aũt eſt bonũ inimici ꝓmouere ꝛ etiã diligere ex affectu. Quidaʒ putant ſe innocentes ſi negãt illis quos nõ diligunt. ſalutationem ſuã. ſed examinẽt ſe quõ eſurienti inimico cibũ miniſtrẽt. quẽ nõ ſine ꝓprio damno darẽt ſi ſalutationẽ quam ſine damno dare poſſent negauerũt. maxime ſi deſiderent ꝛ acceptent. Ideo aũt inuidia ꝛ odiũ deo ꝯtraria ſunt. q2 ſingulariter charitati (que deꝰ eſt) oppoſita ſunt. et cõmune bonũ qd̃ dei largitas oĩbꝰ cõmunit̄ creauit equalibꝰ inuidet. ꝛ eos odit quos deus creauit ꝛ redemit ꝛ diligit de quibꝰ ſpes eſt ꝙ ad vitã eternã ꝑueniant.

De tribus remedijs ꝯtra inuidiam.

p Rimũ remediũ cõtra inuidiam eſt. qd̃ etiã ſummũ eſt. nihil amare vel cupere eorũ q̃ mũdus habʒ ꝛ amat. vt honores. diuitias ꝛ voluptates. Tꝑalia eñ quo pluries diuidunt̄ eo partes minores fiũt. ꝛ q̃ ea appetit inuidet alijs illa hñtibus dũ neceſſe eſt aliuʒ carere qd̃ alter habet. Celeſtia autẽ ꝛ diuina q̃ pluries participant̄ eo magis dilatant̄ ꝛ habundãt. vt virtutes. ſapiẽtia. ꝛ dona ſpũſſcti ꝛ ſimilia. que participatiõe nõ minuunt̄. Scd̃m eſt cogitare ꝙ ſi aliꝰ nõ haberet illud vnde ei inuides. tñ tu nõ haberes. Vñ cupias alteri qd̃ ſine dãno tuo habʒ. ne fruſtra de aliena felicitate torquear̄.

Remediũ ꝯtra odiũ ẽ timere vindictã dei qui nõ remittit homi pctã ſua ꝙ̄diu ipe tenet odiũ ad ꝓximũ ſuũ. Debet etiã cogitare ꝙ qñqꝫ oportet eũ ꝓ primo recõciliari. ſi vult ſaluari. vnde meliꝰ eſt cito hoc fieri ꝙ̄ tardius. ne homo interim ſit in ꝑiculo damnationis. ꝛ ꝑdat bona que interim opat̄. Futuri eñ domeſtici in domo pacis celeſtiʒ h̄ debent et̄ne pacis fedus inchoare. q2 quanto hic feruẽtior dilectio. tanto illic iocundior fruitio et̄ne pacis. Terciũ eſt vt ſtudeas illi q̃ magis ꝯtrariꝰ eſt tibi obſequioſior eẽ ꝛ affabilior. Per hec eñ lenis cor eius ſi eſt intelligens vel ſaltẽ cor tuuʒ. Aplũs. Noli vinci a malo. ſed vince in bono malum. et ſi eſurierit inimicꝰ tuus ⁊c̄. Quid ꝓdeſt homini meminiſſe iniuriaꝝ diu niſi vt amplius inquietet ꝛ affligat ſemetipm̄. Sufficit diei malicia ſua. Tanta eñi nobis ſunt moleſta. quãtũcunqꝫ ſtudemꝰ in nobis eſſe pacifici. ꝙ ſi ſup h̄ volumꝰ ea nob̄ aggrauare ꝑ odij ꝛ rancoꝝ cõſeruationẽ citiꝰ obruemur ꝙ̄ oĩa reſiſtẽdo vincamꝰ. Ponꝰ iuxta apoſtolũ dare locũ ire debemꝰ. i. cedere ꝛ nõ reſiſtere malo. maluʒ ꝑ malo reddendo. Qr ſi

volumus oĩs opprimere q̃s aduerſarios patimur iterũ aliĩ inſurgũt ⁊ nos ꝑus ſuccũbemus q̃ oĩes eliminem⁹. Qui vero ſe ipm ꝑ paciencIã vincit oẽs aduerſarios ſuperauit. Piere. Bellabũt aduerſus te. ſed nõ ꝑualebunt. Exemplũ de martyrib⁹ ſanctis. Odiũ q̃nq̃ naſcit ex inuidia. aliquãdo ex ira diu retenta.

Ex triplex eſt ira.

Re trip' ex eſt q̃litas. Prima ſubito
i ⁊ ex facili cauſa moueri. vt ex leui facto vel ꝟbo vl' ex ſola vana ſuſpitione. Aliq̃n etiã cõtra inſenſata cõmouemur ⁊ iraſcimur brutis et lapidib⁹ ⁊ ligno ⁊ huiuſmõi ſine rõne. Scõa vehement' inflãmari. Aliq̃n em̃ ira tm̃ in corde accenditur aliq̃n ⁊ facies inflammat' ⁊ deformat'. aliq̃n etiã geſt⁹ ⁊ mores mobilitate quadaz notabili agitant'. et q̃ iterior animi cõmotio demonſtrat'. vnde ſternutatio nariũ. pallor vl' rubor vultus. depreſſio palpebraꝝ. tremor labiorũ. inq̃etudo toti⁹ corpis. Aliq̃n ꝑ verba erumpit vel clamores vl' ꝑ cõuicia. cõtumelias. maledictiões ⁊ m nas ⁊ ꝑ iurgia ⁊ ꝑ iuria ⁊ blaſphemias. Aliq̃n q̃i febris cõcutit corp⁹. vel q̃i freneſis mentẽ in furorẽ vertit. Aliq̃n manus mouet ad ledendũ alium vel ſeipm. ita vt ſibimet q̃nq̃ manus initiat vel ea q̃ parauerat abiiciat et deſtruat. Aliq̃n nõ ſinit admittere q̃ ſibi ſunt vtilia vt cibũ ⁊ hmõi. ⁊ multa alia ira opat'. ⁊ pacẽ cordis turbat. ⁊ rõnẽ obnubilat ⁊ memoriã cõfundit. Et ſicut fum⁹ hoſpitẽ de domo expellit. ita ira ſpm̃ ſctm̃ (qui ſuꝑ quietũ tãtũmodo reqẽſcere q̃rit) de cordis habitac̃lo excludit. Pš. In pace fact⁹ eſt locus eius.

Tercia q̃litas ire eſt diuturna cõmotio que aliq̃n rancorẽ fouet. q̃dã habẽt de ꝑma qualitate mag' ⁊ min⁹ de ſcõa ⁊ tercia. q̃daz de ſcõa. quidã de tercia. q̃dã habũdãt i vna ipaꝝ. quidã in duab⁹. q̃dã in trib⁹. ⁊ hi ſunt peſſimi. Ira ꝯtrariat' virtuti mãſuetudinis paciẽtie et mititat'. ⁊ dehoneſtat diſciplinaz morũ ⁊ facit incõſideratũ. q̃ nec deũ timet nec hoiem reueret'. Ira etiã non hʒ miſericordiã. nec hũilitatẽ ꝑtendit ⁊ excecat intellectũ. ſicut fum⁹ oculis. ſic ira cordi.

De quinq̃ remediis ire ꝑmo.

Emedia ire ſunt q̃nq̃. Primũ eſt
r ꝓuida ꝑmeditatio illoꝝ q̃ ꝓñt occurrere tã verboꝝ q̃ factoꝝ ꝯtrariorũ. vt ante pugnã ſe homo ad patiẽtiã preparet ⁊ hoſtẽ q̃i in inſidiis parat⁹ expectet. vt eo min⁹ ꝑ eum ledant venientia q̃ fuerint ꝓuiſa. Qui em̃ debẽt in duello pugnare añ pugnã ſolent artẽ pugnãdi exercere ⁊ addiſcere vt ic⁹ aduerſarii ſciant ꝓuidere. ſcuto excipere. ne improuidi vulnerent' ⁊ ſuperent'. Nã qui ꝑmũ tunc vult armari. q̃n iam hoſtes irruũt in eũ. ſpaciũ non dabit' ei ad muniendũ ſe. nec ꝑ ſtupore conſiliũ inuenit q̃ euadat. Scõm eſt os cõprimere tacẽdo. ⁊ accenſam flãmã ire in corde ſuffocare. ne ſi euaporare ꝑmittat'. increſcat. ⁊ alios incẽdat. ſicut de igne materiali ſepi⁹ experimur. Ad hoc em̃ duo iſta hoſtia lingue deus dedit dentes ⁊ labia ne facile ꝓſiliat ad nocendũ. maxime cũ int⁹ accẽſa fuerit igne furoꝛ vel iſecta liuoris veneno. Eccl. Facito ori tuo hoſtia. Pš. Pone dñe cuſtodiã ori. ⁊c̃.

Terciũ eſt cõuertere ſe ad alia negocia quib⁹ ſe cor occupet loquẽdo vel aliq̃d tractando. vt ſic obliuiſcat' cõmotionis ſue. ſic̃ qui vult ignẽ extinguere ſubtrahat ardẽtia ligna vt ſic diuiſus deficiat. materia ei per partes ſubtracta. Prouerb. Cũ defecerint ligna extinguet' ignis. Quartũ remediũ eſt verecundia qua hõ modeſtus erubeſcit diſcipline ſue detrimentũ incurrere. ⁊ alios ſcandalizare ⁊ vim facit ſibimet. reprimẽdo iram vel etiã alios mot⁹ inordiatos ne honeſtatis ſue diſpendia patiat'. Sic etiaz timor reprimit irã. ſicut videm⁹ in ſuis qui a dñis ſepe dure caſtigant' nec audent leuit' ecõtra murmurare. ne forte peiora eis inferant'. Si hoc ꝑt timor hũan⁹ q̃to magis timor dei ſi vere inſit mẽti. ⁊ maxĩe amor ipi⁹ boni. Tantũ potẽs ẽ q̃ſq̃ malo reſiſtere q̃ntũ amor boni in corde ei⁹ affectu ꝯualuerit.

Quĩtũ eſt aſſuefacere ſe ſtati cũ ſentit' cõmotio admittere ꝯſilia prudẽtie. ꝑpendẽdo q̃ noctua ſit iracũdia. q̃ ledit ꝯſciam. ꝯfundit famã. alios ſcandalizat. cor inq̃erat. ſpm̃ ſctm̃ effugat. tormẽta meret'. Ecõtra q̃ illõ ꝓ q̃ iraſcimur iã inevitabile eſt. ſi factũ ẽ vel fieri oportet. ⁊ q̃ nihil ꝓficiem⁹ iraſcẽdo niſi q̃ malũ duplicam⁹. Tanta em̃ in h̃ ſec̃lo occurrũt aduerſa. q̃ ſi etiã oẽm diligẽtiã apponim⁹. q̃liter ea nobiſmet mitigem⁹ leuit' paciendo. tñ vix oĩa portabim⁹. q̃to magis ſi voluerim⁹ nobis ea exaggerare ꝑ impatiẽtiã ⁊ retinere in corde ꝑ rancorẽ. nec expellere vt euaneſcat ſic̃ fum⁹. ante obruemur ⁊ ſuffocabimur. q̃ poſſim⁹ oĩa reſiſtendo ſu-

perare. ſicut illi qui ↄtinuū fluxū reumatis nō excreant ſuffocant᷑. Quid volumus ꝟba ↄtumelioſa aduerſuz nos plata retinere. q̄ iā cū aura tranſierūt. q̄ nihil nocuerūt nobis q̄ntū fuit in ſe nec in rebus nec in corpe nec grām dei nob̄ auferret. nec honorem apud hoīes. ſi nō p impatiētiā offendim⁹ noſmetipſos. imo poti⁹ magis grati ſum⁹ deo ⁊ hominibꝫ. ſi ↄtumelias patimur q̄ ſi nihil aduerſi pateremur. Sic eſtimem⁹ ꝟba maledicoꝝ ⁊ detractoꝝ. ſicut latrat⁹ canū vl' clamores anſerū quos ↄtra nos clamare audimus. ⁊ nō curam⁹. Qui alteruz ↄtumelioſe vituperat ſeipm magis q̄ illū dehoneſtat.

Exemplū. Ecce aliqñ in itinere intemperies aeris affligit nos. ⁊ cū euaſerim⁹ letamur. ⁊ triſticie prioris obliuiſcimur. nec adijcim⁹ vt iterato ↄtriſtem⁹ nos de priori incōmodo qd̄ iā ꝑterijt. ſic etiā debem⁹ ꝑteritaꝝ obliuiſci iniuriarū ac ſi non fuerint. ⁊ gaudere ꝙ ſuſtinuim⁹. q2 cū tribulatio pertranſierit. meritū eius adhuc manet. Cogitare etiā debem⁹ ꝙ nemo ī hac vita ſine aduerſitate viuit. etiā qui ſeculo ſeruiunt ſepe grauiora patiunt᷑. Exemplū. Itē quāta ſuſtinuerunt ſancti ⁊ marie martyres. ⁊ ſup omnia ipe dñs ieſus chriſt⁹. ⁊ ſi ipe tanta paſſus eſt p nobis. nōne eſt dignū ſi nobis aliqua toleram⁹ p chriſto. ⁊ p magna glīa nr̄a ⁊ p remiſſione pctōꝝ nr̄oꝝ. p quibꝫ h̄ libentius modica pati debem⁹ q̄ in futuro plurima ⁊ acerbiora. Hec ⁊ his ſilia prudenter ⁊ ſepe cogitando. impetū iracūdie ⁊ impatiētie facilius ſuperam⁹.

Q̄r viciū accidie tres habet ſpecies.

Accidie vicium tres habet ſpecies.
a Prima eſt quedā amaritudo mentis qua nihil letuz vel ſalubre libet tedio paſcit᷑. fugit hominū cōſortiū. faſtidit gaudia queq̄. Hec eſt quā aplus ſeculi triſticiā appellat. que mortē operat᷑. pclinis in deſperationē ⁊ diffidentiā. prona ad ſuſpiciōes. que patientē aliqñ inſtigat ad necez ſuipſius luctu irrōnabili oppſſa. Hec aliqñ naſcit᷑ ex ꝑcedenti impatientia. aliqñ ex retardato vl' impedito deſiderio cupite rei aliqñ ex ꝑcedentibꝫ melancolicis humoribꝫ. ⁊ tunc medicoꝝ eſt adhibere remediū poti⁹ q̄ religioſoꝝ vel theologoꝝ. Scđa ſpēs eſt torpor quidā pigredinis q̄ ſomnū amat ⁊ oīa cōmoda corpis. horret labores. fugit aſpera queq̄. frigus. orationē. ocio delectat᷑. Hec eſt pigricia ꝓprie. Tercia ſpecies eſt que ſola faſtidit ea q̄ dei ſūt. ad alia agilis eſt ⁊ alacer. oratio eſt ei inſipida. et a laudibꝫ dei ſe abſentat. vbi cauſe pōt et audet ⁊ feſtinat explere velociter orōnes debitas. ⁊ ne nimis afficiat᷑ tedio earū aſſumit interim alias cogitatiōes ⁊ occupatiōes. quibus intendat donec pficiat horas vel orationes cōſuetas. Rumoribus paſcit᷑. ludis delectat᷑. Excogitat negocia quibꝫ occupet᷑. nihil magis eſt ei oneroſū. q̄ intendere deo ⁊ his q̄ ſpectant ad ſtudiū ⁊ pfectū ſpūalem. Cella ei carcer eſt. Euagari aūt tam mente q̄ corpe extra clauſtrū diligit. ⁊ querit multipharia occaſione. Oīs rigor diſcipline ſpūalis grauis eſt ei ⁊ murmurat econtra. ⁊ ↄquerit᷑ de duricia p̄latorū. ⁊ diſciplina zelannū. Hoc accidie viciū ſignū eſt ingratitudinis. q2 tanta beneficia ↄtulit nobis dominus ⁊ cōfert quotidie. ꝙ fidelis ſeruus dei nunq̄ deberet ei⁹ obſequiū faſtidire. nec ab eius laude ceſſare. Itez ſpoliat nos multis meritis ⁊ p̄mijs in celo. Tantā em̄ gloriaz omi hora negligim⁹ quāta bona interim facere poſſem⁹ ſi nō ocioſe ea trāſirem⁹. ⁊ nulla vel modica hora ꝑterit q̄ aut mereamur aut demereamur. Item cū in multis offenderim⁹ deū. cōueniens eſt vt temp⁹ qd̄ adhuc reſtat nobis ad viuendū tāto meli⁹ expendam⁹. vt redimam⁹ tempus quod male amiſimus.

De remedijs accidie.

Remedia accidie hec ſunt. Primū ⁊
r efficaci⁹ cogere ſe ad illa ſpūalia ſtudia q̄ faſtidit maxime hō. ⁊ precipue ad orōnē ⁊ celebratōnē diuiorꝝ tādiu q̄uſq̄ p dei gratiā vertat᷑ nobis in oblectationē. Si aūt differat᷑ talis grā. nihilominus de labore lucraminis meritū accreſcet ⁊ ꝟtus roborat᷑. ⁊ per conſuetudinē magis ac magis tedium minuet᷑. Deus em̄ nō requiret a nobis quod nō dedit. ſcilicet gratiā deuotionis. ſed h̄ vult vt queramus. ⁊ cum dederit cōſeruem⁹ ⁊ gratias ei agam⁹. Poſſibile em̄ eſt aliquē q̄nq̄ mlto pl⁹ mereri in pugna laboris p obtinenda deuoīōe. etiā ſi nō proficit q̄ ſi multe deuotionis foret ſine labore. q2 de iſto poſſet forſitā extolli. ⁊ meritū diminui. de illo autē cor humiliatur et meritū conſeruat᷑.

De remedijs cōtra triſticiā.

c Ontra triſticiam aūt maximevalet frequēs memoria benignitatꝭ dei.ꝛ intuit⁹ beneficioꝝ ei⁹. Ad cui⁹ bonitatē pctā oīm nrm ſunt ſicut gutta ad pelagus toti⁹ maris. Itē vt ſit libenꝭ cum bona ſocietate.maxie.q̄ de deo ſepe loquanꝭ deuote. Unō pſallente dauid. ſpūs malus a ſaul recedebat. Itē Jacob. Triſtaꝭ aliq̄s ī vobis.oret equo aīo et pſallat. Sic em̄ cor hylareſcit ꝛ ſpūs triſticie effugaꝭ. Occupatio etiā pdeſt triſtib⁹ vt obliuiſcanꝭ triſticie. Pigro vtilis eſt laboꝝ exercitatio ꝛ cōſuetudo incōmodi cogēte ſtrēnuo magiſterio. vt nō poſſit remiſſe agere p̄ tedio laboꝝ niſi debilitas ſit ī cā. Cōtra tediū cordis. Item ꝯtra tediuꝫ cordis valet varietas actiōis vt ab vno trāſeat ī aliud op⁹ bonū.

Q ſeru⁹ dei in q̄tuor debet ſe exercere.

f Eruus dei in q̄tuor his exercitijs verſeꝭ.vt aut deo intēdat orando. pſallendo.meditādo.ſtudendo deuotioni.aut de deo tractet ſtudendo ſcie.legendo ſiue ꝯferēdo.diſcutiendo. vl' diſcendo docendo.aut p deo laboret opando.ſeruiendo.corp⁹ caſtigādo.virtutib⁹ ſtudendo. aut corpis refectiōi moderate indulgendo. q̄eſcendo.dormiēdo.cibū vel potū ſumendo.ad h̄ vt poſſit corpus ſpūi ſuire. Eccleſiaſtic⁹. Panis ꝛ diſciplina ꝛ op⁹ ſeruo. Panis ad ſuſtentationē.diſciplina ad correctionē.opus ad exercitationē. Aſinus indiget pabulo ne deficiat.onere ne laſciuiat ocioſus virga q̄ impellaꝭ ne pigre ambulet vel deuiet. Alia diſtinctio accidie. Grauis accidia eſt negligenꝭ pſoluere ad quod teneꝭ bō. Grauioꝛ p̄termittere ex tedio oīno Grauiſſima etiaꝫ alios impedire. ꝛ a bono retrahere.nec poſſe alioꝛuꝫ bona ſtudia eq̄ aīo tolerare.

De trib⁹ ſpēb⁹ auaricie.ꝛ q̄ ſit prima.

a Uaricia h̄ꝫ tres ſpecies. Prima eſt anxia cupido h̄ndi vl' acq̄rendi temporaīa ſiue ſequaꝭ effect⁹ ſiue non. ꝛ ſm hoc p̄t auar⁹ eſſe etiā paup q̄ modicuꝫ habet vel etiā nihil. Scōa eſt tenacitas ꝯſeruandi habita.q̄ nō pmittit ea erogari ī pias cauſas.vel in vſus neceſſarios ꝯgrue expendi niſi cū anīe dolore. Tercia augere diuicias ꝛ vndecūq̄ꝫ acq̄rere etiā de iniuſto ꝛ turpi queſtu.vt furtis.rapina.fraude. vſura.ꝛ alijs inhoneſtis modis. Quidā laborant in p̄ma ſpecie.quidā in ſcōa. quidā in tercia.quidā in duab⁹.q̄dā in oīb⁹.

Q hoc viciū eſt ꝯtra naturā.

b Oc viciū ſpecialiꝭ videꝭ extra eſſe.ꝛ ex ſola praua ꝯſuetudine vel corrupta voluptate inolitū eſſe qḋ et hoc pbaꝭ.q2 mūdus multo tpe caruit hoc vicio ꝛ aliq̄ gentes adhuc putanꝭ ab eo immunes eſſe vl' fuiſſe ſicut gymnoſophiſte. Iteꝫ ex h̄ q2 multi pfecte ſeclo renūciantes cū ab alijs vicijs ſepi⁹ impugnanꝭ.ab hoc nunq̄ꝫ pulſanꝭ niſi forte ꝓpria miſera volūtate ſe ei ſubijciant. Qui aūt ſemel ſe ei⁹ laqueo alligari pmiſerit vix vnq̄ꝫ de cetero ab eius cōpede liber erit. Unī videm⁹ religioſos q̄ſdā poſt primā ſeculi abrenunciationē. q̄ ab ei⁹ laqueis erepti fuerāt.ruſum inuolui auaricie rebus.ꝛ inſatiabiliꝭ ſitire res alienaſ.q̄s p̄us ꝓprias ꝯtempſerāt ꝓpter deuꝫ. Sic iudas oīb⁹ ſuis renūciauerat.poſtea fur factus et loculos colligens.dn̄m maieſtatis vendidit ꝛ laqueo ſe ſuſpēdit.

De remedijs auaricie.

r Emedia auaricie ſunt. Primū ꝓ ꝓo oīa relinq̄re ꝛ ſub alteri⁹ regimine ꝛ ꝓuiſione viuere.ꝛ ſiqua habuerit ea plene reſignare ꝛ in nullo ſui iurꝭ eſſe.ſic in p̄mitiua eccl'ia fideles ſub aplis erant.et in monaſterijs bn̄ ordinatis clauſtrales.h̄ eſt efficaci⁹ auaricie remediū.ſicut dn̄s docuit. Qui nō renunciat oīb⁹ que poſſidet ꝛc̄ Itē Si vis pfect⁹ eſſe ꝛc̄. Scōm cōſiderare omēs pplexitates diuitiarū ꝛ laq̄os auaricie ꝛ paupertatis libertatē ꝛ vtilitatē Diuitie em̄ piculoſe ſunt.ꝛ cū labore acquiruntur ꝛ cū multa ſollicitudine ꝯſeruanꝭ.q2 multoꝝ inuidie patēt furū.raptoꝛuꝫ. potentū fraudulatoꝝ.ꝑ. Diues diuitias non congregat abſq̄ꝫ labore. Nō habet abſq̄ꝫ metu nō deſerit abſq̄ꝫ dolore. Ubi multe ſunt opes ibi multi q̄ comedūt eas.tā ꝯſumentiū q̄ꝫ ſubtrahentiū. Nā a nullo ſecur⁹ eſt diues.nec ab extraneis nec a ꝓximis. Sic eſt diuitibus in medio cupidoꝝ ſicut carnificib⁹ in medio famelicoꝝ canū. Diu colliguntꝭ ꝛ cito amittunꝭ. Diuitie multiplicate nō minuunt ſed augēt ſitim auaricie ſicut pot⁹ ydropico. Quid ḡ q̄rꝭ vnde plus cruciarꝭ. Affligunt nōdū habite ꝛ amiſſe. Pauca ſufficiunt neceſſitati.mors cito rapit ab eis. Penas eternas amatoribus ſuis lucranꝭ. Ab his oīb⁹ libera eſt paupertas. Pſ. Rapinas nolite ꝯcupiſcere. Diuitie ſi affluant nolite

coꝛ apponere. Fruct⁹ diuiſciarū eſt largitas elemoſynaꝝ. Sine illa infructuoſe ſunt et pniciose. Eccs. Diuitie ꝯſeruate. in malum dñi ſui cedent. Semen accumulatū putreſcit. ſeminatū fructificat. Terciū remedium eſt ꝯfidentia de deo q̄ nō derelinq̄t ſperantes in ſe. Juxta ꝓmiſſuꝫ ipi⁹ dicentꝭ lu. Nolite ſolliciti eſſe ꝛc. vſqꝫ indigetꝭ. Qui ei ſic fecit hoīem vt alimētis indigeat. nō patietur eū perire neceſſarioꝝ ſubtractione. ſi eius ſe cure cōmittat. Math. Querite primū regnum dei ꝛc. ⁊ hec omīa. i. neceſſaria coꝛpis adiicient vobis. Nam q̄ libent vult homini dare celeſtia ⁊ magna. non negat ei mīma. i. terrena. Si ei mali ⁊ crudeles homines īmo beſtie ⁊ bruta aīalia filios ſuos nutriunt. multo magꝭ optim⁹ ⁊ verax dñs filios ſuos nō deſerit. q̄ etiā benign⁹ eſt ſup ingratos ⁊ malos. q̄nto magꝭ ſup bonos q̄ omnē ſollicitudinē ſuā proiciūt in eū. Ps. Nō vidi iuſtū derelictū ꝛc. Vnuꝫ ex tribꝰ a deo ſperandū eſt a uaricia ꝓiicientibꝰ ꝓ deo ꝙ aut ꝓcurabit eos in neceſſariis. aut cum paruo victu. ⁊ in penuria dabit eis vires q̄s in habundātia pñt habere. ⁊ h̄ eſt iocundi⁹ de modico magꝭ eſſe fortez. Aut qḋ ſubtrahit coꝛpori refundit menti in ꝯſolatiōe ſpirituali vt libent careat coꝛpali habūdātia. que ſpūalibꝰ delicijs recōpenſat. Inſup magnā gloriā meret in celo patient tolerata ꝓ chriſto penuria tpalis.

De gula ⁊ eius ſpeciebꝰ.

g Ule q̄ttuoꝛ ſpecies ſunt. Prima an debitū tps vel ſepi⁹ q̄ꝫ deceat comedere p̄ter neceſſitatem moꝛe pecudū. Scḋa eū nimia auiditate et impetu q̄dam voꝛare. ſic lupi vel canes famelici. Tercia nimis implere ſe poti⁹ q̄ꝫ reficere. i. plus ſumere q̄ꝫ ſit neceſſe ex incōſideratiōe vel delectatione gule. Quarta nimis lauta ⁊ exquiſita q̄rere. hec nutrit auariciaꝫ ſicē pꝛioꝛ accidiā vel pigriciā. Qui delicata q̄rit cupit diuitias vt poſſit h̄re quod appetit. nimia vero ciboꝝ repletio pigrū reddit. quia vas plenū ponderoſum efficit. hebetat etiā intellectū. ⁊ affectū deuotiōis obruit ⁊ refrigerat. ⁊ agilitas retardat. et in ſomnum deiicit ſupflua repletio ventris.

De remedijs gule ⁊ eius ſpeciebꝰ.

r Emedia gule. Cōtra ꝑmā ſpeciem ſufficit ſola bona voluntas vt nolit pꝛius vel ſepi⁹ comedere q̄ꝫ ſit ꝯueniens. Infirmis aūt nō eſt lex poſita Iuuenes vero ⁊ laborātes ſicut exigit neceſſitas diſcrete refici pñt qñ ꝯſuetudo vel eccl'iaſtica ꝯſtitutio nō repugnat. Cōtra ſecūdaꝫ vtilis eſt diſciplina verecūdie vt modeſte ſe habeat ⁊ impetū refrenet. Itē ꝯſideratio ꝙ inoꝛdinata et nimis feſtinata refectio ledit naturā ⁊ min⁹ nutrit ⁊ ecōuerſo. Eadē etiā ꝯſideratio valet ꝯtra terciā ſpeciē q̄ nimis ſumit. ⁊ qꝛ impedit a bono ope. ſicut ſup̄ dictū eſt. Efficaci⁹ tñ ꝯtra terciā ⁊ q̄rtā ſpeciē remediū eſt nō habere vnde poſſit gule ſatiſfacere. Vñ quāto q̄s paupioꝛ fuerit. tanto min⁹ in hac parte peccabit. Nota h̄ eſt ſm traditionē ſenioꝝ ꝑma pugna quaꝫ deuincere nos opoꝛtet. ⁊ q̄nto min⁹ ſupata fuerit. tanto validioꝛa ſunt cetera vicia cōtra nos. ⁊ nos debilioꝛes ꝯtra ea. Per gule nāq̄ꝫ pctm̄ moꝛs intrauit in oīe gen⁹ hūanū. Vñ ⁊ ſaluatoꝛē noſtrū diabolus ꝑmuꝫ per gulā temptauit q̄i a ianua alioꝝ vicioꝝ. inde aditū q̄rens ad vlterioꝛa. valet etiā tam ꝯtra delectatiōes gule q̄ꝫ etiā ꝯtra alias voluptates vicioſas ꝯſiderare q̄ꝫ cito ptrāſit. q̄ꝫ breuit durat. ⁊ ꝙ tranſacta ſic eſt q̄i nūq̄ꝫ fuerit ⁊ relinquit poſt ſe veſtigia male cōſciennē ⁊ penitudinis ⁊ ꝯfuſiōis ⁊ debitū ſuppliciorꝝ. ⁊ meriti detrimentū. Vñ cū delectamēta carnis ⁊ mūdi appetis pone ī coꝛde tuo ac ſi iā habueris ⁊ ſatiat⁹ ſis et hoꝛa p̄terierit. qꝛ voluptas p̄terita eſt q̄i ſomniū noctis trāſacte. imo ꝯtēptibilioꝛ. qꝛ malaꝫ ꝯſcientiaꝫ facit ꝑpetrata voluptas. euitata vero letam ⁊ ſecuram. Ecōuerſo vero valet ꝯtra oēs aduerſitatū turbatiōes vt ponas in coꝛde tuo iā durāte aduerſitate ꝙ ſic debeat eſſe. ⁊ nō alit poſſit eſſe. ⁊ voluntas dei ſit ꝙ ita ſit. ⁊ h̄ diſpoſueris vt ad h̄ deueniret ⁊ ſic eueniret. Qḋ eñ q̄ſqꝫ ſponte diſponit inde min⁹ turbat ſi euenerit. Si autez turbaris ꝙ nō euenit qḋ optaueras vl' ſperaueras cogita ꝙ multa alia nō eueniūt q̄ ꝓſpera fuiſſent ſi eueniſſent. ⁊ tñ nō turbaris ꝙ nō euenerit. qꝛ de quibꝰ coꝛ hoīs non diſponit ſibi gaudiū ſi eueniāt. de his etiaꝫ nō triſtat ſi nō eueniāt. Verbi grā. Si ſperas te in craſtinū habiturū bonū prandiū. letaris. Sꝫ ſi foꝛte ſpes tua fruſtrat turbaris qꝛ leticia ſpei ſubtracta eſt. Sꝫ ſi nihil ſperas nō triſtaris. ſi nō euenerit. qꝛ viderꝭ tibi nihil ꝑdidiſſe. cū nihil habueris amittendū. Homo eñ virtutis ſic debet omnē

Aut perpetuo

ſpem ſuã ꝛ ſolaciũ in deũ ponere vt nunqȝ ex toto figat animũ in terrena conſolatiõe. vt qͣſi ſuſpenſum habeat deſideriũ ad oĩa exteriora. ꝛ nõ firum. ſicut ꝗ ſupra glaciẽ incedit leu' t'ponit pedẽ temptãdo ſi trepidet vt retrahat pedẽ ne ſubmergat᷑. Cũ ergo ꝑdis aliqͥd qḋ diligis. pone in aĩo tuo qͥ nunqȝ habueris ꝛ qͣſi ſomniũ fuerit qḋ videris habuiſſe. ꝙ more ſuo euanuerit. ꝛ in nihilũ redactũ ſit. hoc orat ꝓpheta ſibi cũ affectu iſpirari. dicens. Velut ſomniũ ſurgen. ꝛc. vſqȝ rediges. Hoc eſt. Redige memoriã iſtorũ terrenorũ in corde meo qḋ eſt ciuitas habitationis tue ad nihilũ. i. vt nihil reputẽ eſſe vel fuiſſe qḋ ꝑtranſit ſicut ſomniũ ſurgẽtiũ de ſtratu obliuiõi traditũ nõ curat᷑. Somniũ eſt hec vita malis ꝛ ſtultis. qꝛ putant ſe eſſe qḋ nõ ſunt. i. felices ꝛ hr̃e qḋ nõ habent Hec eſt vere bona voluntas cui falſa ꝛ deſpecta ſunt q̃ hic mũdus põt habere. Iſte cõſiderationes nõ ſunt fantaſtice dicende ſed vere ꝛ ſapiẽtes. que faciũt mentẽ trãquillã ꝛ ſtabilẽ inter mũdane ꝓſperitatꝫ ꝛ aduerſitatis varietates. Cũ ergo deſideras qḋ nõ habes. cogita qͣſi habuer' ꝛ iã ſaturat' inde fueris. ꝛ modo trãſierit. Cũ aũt iam habes qḋ diligis. noli nimis ei inniti ꝑ delectationis affectũ. ſed cogita ꝙ cito ꝑtrãſiet iſta leticia ꝛ nihil poſt ſe relinquet niſi veſtigia doloris ꝛ ꝯfuſionis. ꝛ debitũ ſuppliciorũ. Cum vero amittis qḋ amaſti. eſtima qͥ nunqȝ habueris illud vere. Sed tm̃ qͥ in ſomno videris vl' in cogitatiõe imaginat' ſis te talia habuiſſe. Exemplũ. Sicut ſi imaginer mihi ꝙ ſim rex francie ꝛ magnã gloriam et pompã ꝛ delicias ꝛ diuitias habeã. ꝛ poſtmodũ rex anglie debellet me ꝛ capiat ꝛ ſpoliet me gl'ia ꝛ regno ꝛ inanis remaneam ab omibꝫ. Si igit᷑ pacta tali fantaſia ꝙuit vellem turbari ꝛ triſtari. de illa regni fantaſtici amiſſione. vel ſi valde exhylarari voluiſſẽ. de delectatiõe habite gl'e hui' fãtaſtice. nõne ſtulta triſticia vel inanis gl'ia eẽt cõmoueri de his q̃ nũqȝ fuerũt nec erũt Tales ei vanas leticias hr̃e poſſẽ'. imaginãdo nobiſmet ꝛ fingendo quaſlibet gl'ias ꝛ delectationes. ꝛ econuerſo triſticias ꝛ dolores. ſicẽ ſolent quidã inſani ꝛ lunatici q̃buſdã fantaſijs deluſi ex ꝯfuſione cerebri etiã ſine apparente exteriori cã. modo ridere modo flere. ſm̃ imaginatiões interi' ꝯceptas triſtes vl' letas. Ps. Verũtñ vniuerſa vanitas. omis

hõ viuens. i. ſm̃ hoiem nõ ſm̃ deũ. ꝛ quare. Verũtñ in imagine ꝑtrãſit hõ velut in quadam imaginaria deluſione exiſtimãs ſe aliquid eſſe cũ nihil ſit et ita vane extollitur. ſꝫ etiã fruſtra cõturbat᷑. vanis timoribꝫ ꝛ meroribꝫ deiect' theſaurizat ꝛ ignorat cui congregabit ꝛc. qꝛ neſcit an ipſe eis fruitur' ſit. an alias cui nõ cupit. Cõtra hoc ſibimet ꝓpheta conſiliũ inuenerat dicẽs. Et nũc que eſt expectatio mea. nonne dñs. ꝛ ſubſtantia mea ꝛc. vbi ꝑdere nõ formido. Econtra. pone in aĩo tuo de futura aduerſitate nõ turbari. qꝛ contingẽtia ita ſe habẽt ꝙ poſſunt euenire vel nõ. ꝛ ſepe turbam' nos añ tempus timore ei' qḋ nũqȝ eueniet. ſicut pueri flent aliqñ recordãtes doloris quẽ haberẽt ſi parentes eorũ morerent᷑. q̃ adhuc viui ꝛ ſani ſunt. Et ſi etiã aduerſitas certa ẽ futura. ſufficit diei malicia ſua vt nõ duplicẽt nobis dolores ꝑcedente anguſtia. cũ ſequens tribulatio ꝑ ſe ſatis excruciet. Hec dico de tẽporali tribulatiõe nõ etña quã expedit nobis ꝑtimeſcere ꝛ ꝑcauere. Greg. Ante ſupplicium de ſupplicio cogita.

Vtilitates tribulationis.

i Nſtante vero tribulatiõe vel aduerſitate. ꝯſiderãda eſt vtilitas aduerſitatꝫ. quõ pctã purgat. cautos reddit a pctõ. ꝛ ſubtrahit occaſionẽ peccãdi in multis. exercet ad ꝟtutes. ad hũilitatẽ ꝛ cõpaſſionẽ ſilia ſuſtinentiũ. ad ꝯfugiẽdũ ſollicitius ad diuinũ auxiliũ. ad experientiã diuine clemẽtie que tribulat' corde iuxta eſſe ſolet. ad examinationẽ ꝓpriarũ virtutum. qꝛ in aduerſitate pleni' videm' qñtũ ꝓficim' in eis. Itẽ ad maiorẽ gloriã ꝓmerendã ꝛ ſuper omia ad reddendũ vicẽ chriſto paſſo ꝓ nobis. Trãſacta autẽ aduerſitate gaudeꝗ euaſiſti. ſicut ꝗ de naufragio vl' tempeſtate ꝛ via mala ad bonũ hoſpiciũ ꝑuenit. ꝛ noli duplici te affligere dolore. rancore. vl' odio ex memoria iniuriarũ ꝯtra illũ a quo paſſus es. cogitans ꝙ ſi nõ meruiſti apud illum vt te affligeret. tñ meruiſti forte apud deũ vt te puniri ꝑmitteret. ꝛ ipſe deus iudex vſus eſt illo qͣſi tortore tuo ad iuſticiã ꝓſequẽdã cõtra reum ſuũ. ſicut aſſur virga furoris dñi dicit᷑. qꝛ vſus eſt eo qͥ virga ad dandã diſciplinã ſeruo ſuo peccanti iſrl' videlicet. Et ſicut virga poſt correctionẽ filij in ignẽ ꝓijcit᷑ ſic ꝛ illi vltores dei tandẽ punient᷑. maxime qui nõ recto zelo ꝛ iuſticia ꝓximos ꝑſequunt᷑.

Dis q̄ꝫ ꝑ exceſſum tact⁹ q̄lit̃ te int̃ aduerſa ⁊ pſpera imobilem ꝯſerues. ne pſpera extollant vel aduerſa deijciāt. q2 aduerſitas maxime verſat̃ circa carentiā vel amiſſionē cupiti ⁊ timorē vel toleranciā exoſi.

Regreſſus ad ꝯſideratiões viciorꝫ.

s Ꝺ remedia ⁊ q̄litates viciorꝫ ꝯſiderandas redeam⁹. Nō mediocriter aūt valet ad morbos viciorꝫ ſanandos. ſcire eq̄nimit̃ carere his q̄ caro vel carnalis affect⁹ appetit. ⁊ patient̃ ſuſtinere ⁊ nō ꝓtimeſcere q̄ horret ⁊ odit. Exemplū. ſicut ⁊ in medicina corꝑali ſanitati ꝓpinq̄t. q̄ bene ſeruat dietā quā ſibi indicit medic⁹ ſuus et cauet a nociuis. ⁊ q̄ ꝯſtant̃ recipit ⁊ ſuſtinet amarū poculū ꝯfectōis. Gregori⁹. Qui appetit plene vicia vincere. ſtudeat hūilit̃ purgatiōis ſue flagella tolerare. Apl's ad phil'. Scio ⁊ habūdare ⁊ penuriā pati ⁊ eſurire ⁊ ſaturari vbiq̄ꝫ ⁊ in omībꝫ.

De luxuria ⁊ eius ſpeciebus.

l Uxuria q̄drupler eſt. Prima eſt in corde qn̄ hō imūdas ⁊ lubricas cogitatiões ſcient̃ ⁊ volūtarie cā praue delectatiōis ꝓſtat in cogitatiōe ſine repugnatiōe ꝯſenſus. Sap̄. Peruerſe cogitationes ſepant a deo. Math. Quicunq̄ꝫ viderit mulierē ad ꝯcupiſ. ⁊c̃. Scd̄a qn̄ circa opus generatiuū hō ſatiat ſe libidinoſis geſtibꝫ amplexādo. oſculādo. palpādo. impudice reſpiciendo. ⁊ loquēdo ⁊ auſcultando turpia. ſola delectatiōe praua vel alijs meretricijs blandicijs carnali affectiōi ſatiſfacit. Hec tanto grauior eſt q̄ꝫ pma q̄nto longius ad exteriores conat⁹ cā praue delectationis eſt ꝓgreſſa. Si em̄ ſola praua mens rea eſt in ſe ꝑ ꝯſenſum male ꝯcupiſc. quanto magꝭ habenis laxatis ad vlteriora libidis incitamēta exteriorꝫ ſenſuū ⁊ mēbrorꝫ miniſterio adiuta ꝓuocant̃. Et ſi ſolū ꝯcupiſ in corde mechia a dn̄o iudicat̃. q̄d ḡ ex ꝯcupiſ oſculari. palpare ⁊c̃. Nemo ḡ ſtulte ſeducat̃ vt putet tūc ſolū ſe peccaſſe qn̄ opus generatiuū ꝑficit. vel laborat ꝑficere. cū etiā iſti⁹ opis ꝑambula dānabilia ſint. In ipo ei licito cōiugio ſepe excuſabilior eſt ſimplex cōcubit⁹ q̄ꝫ tales inhoneſte blandicie tactuū indecentiū ⁊ ſpectaculorꝫ ⁊ collocutionum laſciuarū.

Intentio quorundā.

f Jaūt aliq̄s dicat apud ſe. ex quo nō q̄ro opus prauū fornicādo ꝑficere. licite poſſum amorꝭ blandicijs frui cū dilecta mea mūda intentiōe interdūꝫ ad mutue ⁊ ſcē dilectiōis nutrimētū vt ignis caritatis magꝭ ac magis in nobꝭ accendat̃. cū ex dilectiōe ꝓximi nutriatur ⁊ augeat̃ amor dei. Sciat q̄cūq̄ꝫ talis ſe ſub ſpetie ſpiritualis amoris carnali dilectiōe ⁊ delectatiōe deludi. q2 ſpūs ſpm̄ diligit. nec corꝑalibus amplexibꝫ indiget. q2 hoc carnal' amoris eſt indiciū. q̄ q̄nto plus creſcit in corde. tanto magꝭ amor ſpūalis minuit̃ ⁊ refrigeſcit. ⁊ ecōuerſo ſpūalis amor carnalē reprimit ⁊ expellit.

Q talis triplicꝭ peccati reus efficit̃.

t Riplicis aūt pctī reus efficit̃ q̄ talibus corꝑalibꝫ blandicijs. vti ſe licite poſſe putat. etiā ſi nullā vlterius praue opatiōis habeat volūtatē. Primo q2 ſe nimis incaute tēptatōis expoſuit periculo cū proni ſint ſenſus hoīs ⁊ cogitatio in malū. ⁊ tēptatio q̄ nōdū fuit occaſione et oportunitate notie familiaritatis accepta potuit corrūpe voluntatē. ⁊ in pctm̄ ꝑcipitare. ſicut ſepe accidit q̄ mūda intētiōe mutue familiaritatꝭ inheſerūt ſocietati. mutatꝭ affectibꝫ ſpūalibꝫ in carnales. lapſi ſūt ī peccatū. Tali ḡ periculo ſe ingerere eſt ꝯtra ꝓceptū illud videlicet. Nō tēptabis dn̄m deum tuū. ſicut q̄ ſup tenueꝫ glaciē ex ſua ſtulta curioſitate incederet. ſi mergeret̃ reus eſſet in ſeipo. imo ipm̄ ſtulte tēptare ḡuis culpe eſſet. etiā ſi nō mors ſeq̄ret̃. Scd̄o q2 ſi in ſe nil temptatōis ſentiret. tn̄ alteri daret occaſiōem temptatōis ⁊ pctī. dū q̄ alteri fodit foueā ipe incidit in eā. Qui alti mortꝭ poculū ꝓpinar nō ideo eſſet innocēs. q2 ipſe nō bibit. Job. Alit⁹ ei⁹. i. diaboli prunas ardere facit. Ignit⁹ em̄ flat⁹ ei⁹ eſt ex igne gehennali. cū duos carbones cōpoſitos inuenerit ⁊ ſemiuiuos ſufflat īdefeſſe donec eos intendit. nec curat moras ſi tādē ꝑficiat qđ intēdat. cū omī tpe ad nihil aliud vacet. nec alijs curꝭ intēdat niſi aīas ſeducere. Terciū ꝓpter malū exēplū ex q̄ alij ḡuit̃ ſcādalizant̃. nō carentes praua ſuſpicione. de tali nota familiaritate ⁊ iudicātes eſſe malum indignant̃. murmurāt. detrahūt ⁊ irrident innocētes eorꝫ collegas q̄ꝫ ⁊ illi ſilia faciāt. ⁊ vilipendit̃ religiōis reuerētia ex talibus. ⁊ plurima mala fiūt. Alij vero exēplo eorūꝫ audaci⁹ faciāt ſilia. putātes etiā ſibi licere. ⁊ iſti ſe innoxie facere arbitrant̃ ⁊ diſcunt ab eis. Itē audēt eorꝫ exemplo. qđ aū non au

debahtimo ꝛ ipi pctōꝛes temerarios faci/
unt ꝛ q̄ iuſtificāt ſe in pctō cōpatiōe iſtoꝝ
corrumpentiū religionis puritatē. Et hec
oīa redūdāt ī iniuriā dei ꝛ offenſaꝫ. ꝛ ho/
noris eiꝰ detrimentū cū inſolentie familie.
pꝛiſfamilias dedecꝰ videant. Tercia ſpe
cies luxurie eſt naturalꝭ ꝯcubitꝰ viri ꝛ femi/
ne. ſine ꝯiugū honeſtate. Hec ſubdiuidit ī
multas ſpēs. vt eſt ſimplex fornicatio. adul
teriū. ſacrilegiū. inceſtus. ſtupꝛuꝫ. raptꝰ ꝛ ſi/
milia. que nō ꝓſeq̄r nec diſtinguo. Quar
ta eſt pctm̄ innaturale. Cū em̄ natura omi/
bus reb ꝓpꝛia noīa dederit q̄ nature ſubia
cent. Illud pctm̄ q̄ ꝯtra vl' extra naturā ſi
ne ſpeciali noīe reliquit. eo ꝙ indignum ſit
noīe. q2 ipſam naturā deſtruit ꝛ humanā na
turā maculat ꝛ infamat. Dicit tn̄ aliqn̄ paſ/
ſio ignominie. vl' imūdicia vl' mollicies. Et
talib paſſionib ſubditos Apl's dicit tradi
tos in reprobū ſenſuꝫ ꝛc̄. Ro. i. Huiꝰ aūt di/
uerſitates vel deſcriptōes nec noīari expe
dit. ne ꝛ ipſe aer inde inficiat. vl' ne ex vſu in/
de tractādi. minꝰ hoꝛrendū ꝛ abhomiabile
videat. vel fiat audiētib. vel ne det ſimplici
bus inde materia cogitādi vl' mali occaſio
curioſis. tn̄ q̄cunq3 ſtudio vigilans volūta
rie delectatiōis ꝯſenſu ſe ꝓuocat ad pollu/
tionis imūdiciā. vl' etiā ſ3 aliunde pati cō
ſentit. vel cooperat alteri p̄ter nature vſum
ad quartā luxurie ſpecieꝫ dicit ꝑtinere.
De illuſione ſomnioꝝ p̄termitto. q2 ſic doꝛ
miens nō eſt cōpos rōnis. ſic etiā nō poteſt
aliq̄d interim facere vnde dānet. Nā ſi vigi
lans forte dediſſet occaſionē vn̄ doꝛmiens
illuderet cogitando. loquēdo. agendo. vel
etiā poſt ſomnū voluntarie delectādo in me/
moꝛia illiꝰ nocturne pollutōis. hoc potius
eſſet culpa vigilantꝭ q̄ꝫ doꝛmientis. cū doꝛ/
mientis illuſio ſit pena tm̄ culpe p̄cedentꝭ.
vel occaſio ſubſequētis in vigilatiōe vl' in vi
gilante. Nota ꝙ motꝰ ꝛ titillatio carnis
trib de cauſis ꝯtingit ex p̄cedenti cogitati
one. tū formas ꝛ imagines illicitas intꝰ ha
bentes in eaꝝ retractatōe mouemur Ex
ventris plenitudīe. q2 cū venter cumuloſi/
tate ciboꝝ diſtendit. caro laſciuiens ad mo
tū luxurie excitat. Itē ex maligni ſpūs im/
pugnatiōe. q2 q̄ iuſtos ſupare mīme ſe cōſi/
derat. eo ꝑ carnis titillationeꝫ grauꝰ eos im/
pugnat.

De ſeptem remediis cōtra luxuriā.

r Emedia ꝯtra luxuriā ſunt ſepteꝫ q̄
ad pn̄s memoꝛie occurrūt ſine q̄b
ꝯtinentia nō pōt diu eē tuta. Pri
mū eſt vt vir feminaꝝ. ꝛ femīa viroꝝ incau
tā familiaritatē deuitet. Eccꝰ. A veſtimēto
ꝓcedit tinea ꝛ a mulīere iniq̄tas viri. Greg.
Qui coꝛpꝰ ſuū ꝯtinētie dedicat habitare cū
feminis nō p̄ſumat. Nā q̄ꝫdiu caloꝛ viuit ī
coꝛpe. nemo p̄ſumat ignē cōcupiſcētie in ſe
penitꝰ extinctū eſſe. Et ſepe videt carbo ex/
tinctus modica fauilla opertꝰ. ſed ſi tangit
cōburit. Diabolꝰ vero cū duos carbones
coadunauerit. afflat donec eos icēdit. Iob
Alitus eiꝰ pꝛunas ardere facit. Ignūꝰ em̄
eſt ꝛc̄. Carbo ſi ſolus relinquit. extinguit.
Si cōponit alteri ex mutuo caloꝛe ambo
incendunt. ꝛ ſepe ſpū incepiꝰ amoꝛ ꝯſūmat
carne. Bern̄. Cū femīa ſp eſſe ꝛ feminaꝫ nō
cogſcere ſ3 ego maiꝰ reputo q̄ꝫ moꝛtuos ſu/
ſcitare. Qui g̊ qd minꝰ eſt nō potes. qd ma/
ius eſt quō credā tibi. Aſtutꝰ etiā diabolꝰ
in p̄ncipio incaute familiaritatꝭ occultat la
queos tēptatōis carnalꝭ. reputās ꝙ deſiſte/
rēt a mutua dilectiōe ſi ſentirēt inde ſtimu/
los peccati donec ꝑ longā familiaritatē ꝛ in/
cautā ſecuritatē affectꝰ amboꝝ ita ꝯflati et
ꝯglutinati fuerit in amoꝛe ꝙ etiā cū ſentiāt
ſibi inde īminere tēptatōis ꝑiculū. neſciūt
reſilire nec ab inuiceꝫ ſepari. virib ſpūalib
ita debilitatꝭ in eis ꝙ neuť ſibimet vim fa/
ceret tātā ꝙ euellat ſe d̉ laq̄o imo timet alte
rū intātū ꝯtriſtare ꝙ etiā reputet ſe ꝑfidū ſi
deſerat eū. ꝛ ſic captꝰ ꝯſentit alteriꝰ volūtati
ꝛ ꝓpꝛie īfirmitati in oīe pctm̄. Sic ſamſon
foꝛtiſſimꝰ q̄ mltas ſepe hoſtiū acies ſtrauit
ꝛ aliq̄tiēs de vincul' erupat ꝯfidēs de virib
ſuis liq̄factꝰ ē amoꝛe dalide. ꝛ defecit aīa eiꝰ
ꝛ ad moꝛtē vſq3 laſſata eſt. dū nullā daret ei
requiē. q̄uſq3 plene expoſuit ei coꝛ ſuū. ꝛ ho/
ſtib ſic aditū apuit. captiuādi ſe ꝛ ligandi ꝛ
cecandi. ꝛ in carcere molā faciendi ꝛ ludum
de ſe ex hmōi hoſtib. Hec aūt oīa in figura
facta ſunt nr̄i ꝛ ſcripta ad coꝛrectionē nr̄aꝫ.
Scdm̄ eſt vitare ꝯtuberniū ꝛ ſocietateꝫ
luxurioſoꝝ. ne eoꝝ exēplo ad ſilia ꝓtrahat.
Prouer. Qui ſe iūgit foꝛicariis erit nequā.
Itē. Amicꝰ ſtultoꝝ efficiet ſilis illis. Pro/
ni em̄ ſunt ſenſus hoīs ꝛ cogitatio ī maluꝫ.
ꝛ iō facilꝰ trahit alioꝝ exēplo ad id qd appe
tit eiꝰ ſenſus carnalꝭ dū nō erubeſcit vicioſꝰ
videri. hn̄s ſecū ſocios miſerie ſue. q2 non
ſolū exēplis ſ3 etiā ꝑſuaſionib ꝛ irriſionib

trahit ad pctm̄ ꝛ laudat pctō2 in deſiderijs
aīe ſue. Et hec ıā q̄ſi ƥcipua cā q̄re nunc ita
multiplicata ſunt mala in eccia. ꝛ i religiōe
ſtudia ſpūalia defecerūt. ꝛ ad exteriora ſtu-
dia ꝛ negocia plimi defluxerūt. ſ. mala ꝯfor
mitas. dū q̄libet vult alios imitari. ſiue q̄a
aliud neſcit q̄ꝫ qđ videt in alijs. ſiue nō au-
det aliť viuere q̄ꝫ illi cū q̄b9 verſať. ꝛ ex ma-
lo timore vel pudore timet alijs videri diſ-
ſimilis. ſiue etiā q2 ꝓpri9 vel ꝓximus tepo2 ꝛ
carnalis gaudēt ſe hr̄e occaſionē ꝛ q̄ndā ex
cuſationē apud hoīes agēdi. qđ libet etiā ſi
nō licet. Ps. Oēs declinauerūt ꝛc. fil. ꝛc. ſcꝫ
ad deū. Qui multitudīe poſtpoſita ſtudeat
vni dn̄o placere ꝛ ſuire. vnā petens a dn̄o
ꝛ hāc reqrens vt inhītet in domo dn̄i men
te ꝛ ꝯformitate vite qđ ſolū ē neceſſariū. vn̄
ꝓuerbiū apud hoīes ē q2 q̄ cū lupis eē vult
oportet ꝛ eū cū lupis ambulare vł vlulare.

Terciū ē corp9 nō delicate nutrire. Ter-
ra em̄ corpis nr̄i q̄ ex ƥma maledictiōe ſpi-
nas ꝛ tribulos vł-ro ſatꝫ germīat. ſi ſup hoc
fuerit īpinguata delicijs tāta erit ſpiaꝝ dē
ſitas. q2 ſemē v̄bi v̄tutꝫ ī nob penit9 ſuffocať
Ecc9. Qui delicate nutrit ſuū ſuū ꝛc. Ber.
Sufficit diei malicia ſua. ſ. ꝯcupie na ʇali.
q̄ ſi cepit accipe irritamēta ab hiſ q̄ ꝑpetuū
volūt ſuſcipe bellū aduerſ9 ei9 oblectamen
ta ſiūt duo ꝫ vnū. ꝛ ita ꝑcliťaʇ ꝯtinentia. q2
duo reſiſtūt vni. ſ. ꝯtinētie īnata ꝯcupia car
nis. ꝛ ꝓuocatrix voluptas deliciaꝝ. Unde
Apl's ait. Uidua q̄ ī delicijs viuit. viuens
mortua ē. ꝛ ſi viuit exteri9 interi9 mortua ē
ꝑ pctm̄. Ezech. xvj Hec fuit iniq̄tas ſodo-
me ſororꝫ tue. ſaturitas pāis. ꝛ ociū ꝛc. Ecō
tra apl's ait ad Coꝝ. Caſtigo corp9 meū et
in ſuitutē redigo. ne forte alijs ƥdicās ıpe
repb9 efficiar. Hoſtē ſuū armat q̄ carnē ſuā
fouet delicijs vltra neceſſitatē debite ſuſtē-
tatiōis. Qđ aūt hoſti p2eſtas tibi noces.

Quartū ē ociū fugere q̄ ƥcipue ē aīe inimi-
c9. Multā ei docuit maliciā ocioſitas. Pro
uer. In deſiderijs ē oīs ocioſ9. Occupat9 ei
ab vno demone īpugnať. Ocioſ9 aūt īnūerꝫ
demōib9 vaſtať. q2 q̄t deſideria ꝛ cogitatio
nes malas ī corde v̄ſat. tot inimicorū iacul-
pꝫ. Ber. Oim ei tēptationū ꝛ cogitationū
malaꝝ ſentina ē iners ociū. Sic ei ꝑ rimaꝫ
ſentine aq̄ latent īťrat ꝛ creſcit donec nauis
mergať. ita ex ocio cogitatōes ꝛ ꝯcupie mul
tiplicanť donec nauis cordis ei9 ſuccūbēs
in pctō ꝑicliteť. Un̄ ī mōaſterijs tpm ꝛ reli-
giōnū nr̄aꝝ. pauci ſtabiles religioſi ſūt re-
ſpectu antiq̄ꝝ in egypto in q̄b9 q̄nq̄ ſilť tria
milia morabanť ſub vno gubnatore q̄ etev̄-
nentes mag' q̄ꝫ nūc apud nos poſſent decē
vel pauciores obedient ꝛ ꝯcordiť gubnari
q2 de labore manuum ſuſtētari lata ƥdia ꝛ
reddit9 amplos nō q̄rebāt. ꝛ erāt tot opan-
do colligētes vict9 q̄t ꝯſumētes. nec ſuper-
flua deſiderātes. nec euagātes mēdicando
vł adulādo ꝓ aliena donatōe. ſꝫ de ꝓprijs la
borib9 ſe ꝛ multos debiles ꝛ paupes ſuſten-
tabāt. ꝛ labori manuū intēti. rumorib9 ꝛ ri-
xis ꝛ varijs deſiderijs nō ꝑmittebanť intē-
dere. nec q̄libet ī perā ſuā repoſuit acq̄ſita ꝛ
elaborata. ſꝫ ſicͭ ſemetipōs ꝓ xp̄o abnegaue
rāt ꝛ alteri9 ipio ſubiecerāt. ita ꝛ oīa q̄ habe
bant. ꝛ q2 hec nō cū ſtrepitu clamoris. nec
ſm̄ ꝓprie volūtatis arbitriū agebāt ſꝫ ī ſum-
mo ſilentio ꝛ quiete. ad nutū abbatꝫ et gu-
bernatorū ſuoꝝ. Jō a ſpū deuotōis nō ſo-
lū nō īpediebanť ꝑ opis inſtātiā. ſꝫ ꝛ plimū
ꝓmouebāť. cū tn̄ pacto q̄tidiano et ſtatuto
labore opis. reliquū tp̄s ī lctōne ł in ozone
ſolerēt expēdere. ꝛ iō ſtabiles ꝛ ꝑfcti ī oī v̄tu
te erāt. q2 oē tp̄s bonis opib9 v̄tutū ſtudijſ
īpendebāt. nil ocioſe ꝛ curioſe trāſeūteſ nec
ꝓ volūtate ſua viuētes. ſꝫ ſuꝑiorꝫ ſm̄ reglas
a ſcīs ƥrib9 iſtin ctu ſcīſpūs iſtitutas ad vi
cia extirpāda v̄tutes īſerēdas. Ocia igiť ſi
tollas ꝑiere cupidinīſ arc9. Nec ſolū vītādū
eſt ociū ſꝫ ꝛ ocioſa ꝛc. Ocioſū ē aūt qđ nullā
hꝫ vtilitatē vł vtilitatꝫ intētionē. ꝛ ꝓ vitādo
ocio ocioſa ſectari ridiculū ē. Quid ſit autē
agendū reqre de ʇemedijs accidie. Iteꝫ
vt oī hora ꝯſideret hō q̄lr̄ inſtās tp̄s poſ-
ſit vtili9 īpendere. ꝛ illud op9 qđ tūc ei incū
bit. optīo mō ꝑficere ſiue rogādo ſiue labo-
rādo ſiue corpis refectōi ītēdēdo ł aliud fa
ciēdo. Quītū ē exťiores ſenſ9 ab illicitꝫ cu-
ſtodire q̄ ſūť q̄ſi feneſtre aīe ꝑ q̄s mors pctī ī-
trat q̄ſi fur ł corruptor caſtitatꝫ nr̄e dū non
cuſtodiť. Dauid n̄ reſpexit vxorē vrie q2 ꝑ9
eā ꝯcupierit. ſed iō ꝯcupiuit q2 īcaute reſpe
xit. Sic eua vidit lignū q2 eſſet pulchꝝ viſu
aſpectuq3 delctābile. ꝛ ꝯcupiuit et guſtauit.
Non expedit intueri qđ non licet ꝯcupiſci.
Sic aures. ſic manus. ſic alij ſenſus ꝛ alia
membra cohercēda ſunt. ne hauriam9 ꝑ ea
mortiferū corruptiōis aerē. Dyna q̄ꝫ cu-
rioſitatis cauſa egreſſa eſt videre mulieres
regionis ill9 corrupta eſt ꝛc. Hiere. iij. tre-
no. Ocul9 me9 depdat9 eſt aīam meā i cun-

ctis filiabꝫ vrbꝰs mee.ↄq̄rit q̄dẽ. Econtra
Job. Pepigi fedꝰ ⁊c̄. Sic boni religioſi re/
cludūt ſe in cellis ⁊ in monaſterijs q̄ſi in ſe/
pulchris ne vel ipi ↄcupiſcāt mūdū vel cō
cupiſcant̄. Quāto em̄ rariꝰ vides vł audis
que mūdi ſunt. tāto affectꝰ tuꝰ ad ea concu/
piſcenda frigidioꝛ erit ⁊ minꝰ cogitabis ea.
Ecōtrario. Quāto frequētiꝰ cū ſingularibꝫ
ↄuerſaris eo magꝭ puluere ſeculi reſperge/
ris. q̄ inſenſibilit̄ paulatim interiꝰ tenebre/
ſcis. ⁊ affectꝰ fit crudus ⁊ mores inſuaues.
In molendino nō pulueꝛulentum eſſe vix
poſſibile eſt. Sextū eſt reꝑmere interius
cogitatiōes prauas. ⁊ affectiōes carnales.
q2 iſte ſunt domeſtici hoīs inimici. q̄ꝝ frau
de vrbs mētis hoſtibꝫ tradit̄ ſi nō bñ caue/
atur. Sap. Peruerſe em̄ cogitatōes ſepa/
rāt a deo ⁊c̄. Math. De corde exeūt cogita
tiones male. Et h̄ ſunt q̄ coinq̄nāt hominē.
Nulla exterioꝛ munitio ſufficit ad cuſtodi/
am vrbis vbi domeſtici ꝑfidi fuerit. ita nul
la foꝛinſeca cuſtodia caſtitatē ↄſuat. ſine cu
ſtodia intña cogitationū ⁊ affectionū. Pro
uerb. Omi cuſtodia cuſtodi coꝛ tuū ⁊c̄. Ca/
ſtis ⁊ honeſtꝭ matronis. nō ſolū praua opa
ſed etiaꝫ ſuſpecta ſuſurria fugiēda ſunt. ꝑ q̄
vel tēptari vł infamari poterit eaꝝ caſtitas
⁊ honeſtas. ⁊ ꝓuocari maritꝰ eiꝰ in furoꝛē ⁊
zelotipie ſpū inflāmari. Sic etiā aīa religio
ſi. q̄ eſt xp̄o deſponſata ꝑ fidē ⁊ votū caſtita
tis. ſuſurria prauaꝝ ſuggeſtionū nō recipi/
at vel retineat in coꝛde qꝺ dñs ſꝑ intuetur.
Hiere. iiij. Uſq̄ q̄ moꝛabunt̄ in te cogitati
ones noxie Septimū eſt frequēs ſtudiū
o2onis ⁊ deuotōis. Sap. Ut ſciui q2 non
poſſem alit̄ eſſe ↄtinēs niſi deꝰ det. adij do/
minū ⁊ oꝛaui. ⁊ dixi ex totis p̄coꝛdijs meis
⁊c̄. Ps. Niſi dñs cuſtodierit ciuitatē ⁊c̄. Et
ideo ſꝑ eſt orādū. q2 ſine ipiꝰ auxilio nil poſ
ſumꝰ facere vt roꝛe grē ſue extinguat vel re
ſtringat in nobꝭ ignē ↄcupiē. Ipa etiā oꝛati
onis virtꝰ que eleuat mentē ſupꝛa ſe ad de/
um. purificat eiꝰ affectiones. ⁊ deſideria ca/
ſtificat. ⁊ intellectū illumiat. ⁊ dei amoꝛem
infundit. Ex q̄ generat̄ quidā hoꝛroꝛ pecca
ti ⁊ deteſtatio carnalꝭ voluptatis. ⁊ volūtas
roboꝛat̄ ↄtra tēptatōes. ⁊ ipe tēptatōes de/
bilitant̄ vt faciliꝰ cōuincant̄. Unꝺ cū moy/
ſes oꝛās in monte. eleuaret manꝰ ad deuꝫ.
vincebat iſrł. cū ꝟo remitteret eas ⁊ depo/
neret vincebat amalech. Moyſes eſt religi
oſus de aquis ſeculi extractꝰ. Amalech tē/
ptatio carnis. q̄ñ ad terrena eas remittimꝰ
hoſtis roboꝛat̄. Quid aūt oꝛemꝰ ſic̄ opoꝛ/
tet neſcimꝰ. Iꝺo ipe dñs quid opus ſit no/
bis pleniſſiſſime ꝑ ſe ſciens docuit ꝟbo ⁊ ex
emplo dicens Math. vj. Sic ergo vos o/
rabitis. Pr nr̄ ⁊c̄. In hac oꝛ̄one plene om/
nia vite pn̄tis ⁊ future neceſſaria cōprehen
dunt̄. ſicut in ſymbolo om̄ia cōprehendun
tur credibilia et credenda. Et in decalogo
om̄ia facienda vel cauēda. ita in hac oꝛ̄one
om̄ia petenda vel ſperāda includunt̄. Un̄
qui eā ſcit ſatis ſcit ad oꝛandū. Ideo autēꝫ
tam breuē oꝛ̄onē fecit vt facile diſcat̄. ⁊ me/
moꝛie cōmendet̄. ⁊ minꝰ ſit tedioſa. et ne ꝓ/
pter prolixitatē ſuꝑficialit̄ tm̄ acceleret̄ cō/
pleri. ſed ꝓfundiꝰ poſſit in ea meditari. ⁊ vt
ſepiꝰ iteret̄. ⁊ vt fiduciā nobꝭ det ꝑ h̄ q2 cele/
riter vult exaudire p̄cantes. Iꝺ etiā eā i ſe/
ptē ꝑtes diſtinxit vt ſciamꝰ plura ſibi eē pe/
tenda. ⁊ vt in q̄ magꝭ liber poſſit hō imoꝛari
Et q̄ nō hꝫ opoꝛtunitatē ſꝑ om̄s ꝑficiendi
vbi vult t̄miet vł inchoet vł repetat ſic̄ pla/
cet. Cui g̃ oꝛare docuit ⁊ iuſſit. inuit ſe vel/
le exaudire ⁊ illas petitōes nō recuſare Pr
nr̄ ⁊c̄. Req̄re alibi.

Finit tractatꝰ de vicijs ⁊ eoꝝ remedijs.

Seneca. Primū argumētū cōpoſite mē
tis exiſtimo poſſe ↄſiſtere ⁊ ſecū moꝛari ni/
hil em̄ tā vtile q̄ꝫ trāſitu ꝑſiſtere. Un̄ nō cō/
ualeſcit plāta q̄ nimiū trāſfert̄. ſic mō iſtū li
brū mō iſtū euoluere nō ꝓdeſt. Faſtidientꝭ
ſtomachi ē multa deguſtare q̄ vt varia ſunt
⁊ diuerſa inq̄nāt. et nō alūt. Itaq̄ꝫ ⁊ tu cum
multa plegerꝭ vnū exerce qꝺ tecū iſta die cō
trectes. Anthoniꝰ cuidaꝫ int̄roganti de
bona vita dixit tria documēta. Primum vt
q̄cūq̄ꝫ iret deū p̄ oculis hr̄et. Scꝺm vt his
q̄ ageret teſtimoniuꝫ ſacre ſcꝑture adhibe/
ret. Terciū vt in quo cūq̄ꝫ loco ſederet non
ſubito inde recederet.

Incipit remediū defectuū religioſi ſan/
cti Bonauenture.

Implicissimo
ſ anio heſterna luce me accede
bas frater Roberte. q̄ modo
deo placere poſſes ſupplicit̄er
expoſtulabas. Cōſolabar ꝟbo ſerioſo. zelo/
ſo ⁊ operoſo. ſatiſfacere volēs voto tuo. Cū
ergo creuiſſent ꝟba. creuit deuotio tua ſcā.

Tribus horis elapſis me fatigato ꝛ lingua ceſſante. rñdebas. Dic pater. Ego libenter audio. Uiſus ego ãmonitiõis ꝛ diſcretiõis remedio. largã reportaui lachrymã ꝛ eiulatũ magnũ. obediẽtieqꝫ mee neceſſitatibꝫ cõſtrictus. viſitatõnis opus ꝓſequi cogebar. Dñino ↄturbat⁹ diſcedebas. Media aũt nocte (vt ſolit⁹ ſum) miſereri mihi deũ creatorẽ meũ intimis ꝓcordijs flagitabã. occurrit mihi text⁹ Math. v. vt nõ offerrem deo laudes matutinas ꝗ̃n ꝑus recõciliat⁹ tibi. te ↄſolarer ſm grãm a deo datã. Breue ꝗ̃ hoc verbũ tibi obſigno ꝗ̃ ↄſolat⁹ ꝛ pfecte cõuerſatus. tibi ꝓficuus. ꝛ alijs exemplarꝫ efficiaris. Hoc aũt breue vbũ toti huic cõgregationi p remedio defectuũ. ꝛ incremẽto ꝓfectuũ derelinquo. Qđ ꝛ in. xiij. partes diſtinguo.

Capitulũ. j.

p Rimo ſtudeat frater ꝗ̃libet ꝗ̃ntũ pt ſe viliſſimũ reputare. ꝛ indignũ omi bñficio di. ipſe ſibi diſpliceat. ſoli deo placere cupiat. ab alijs vilis ꝛ nõ hũilis reputari. Et ꝙ ipſe ſit vilis ex ſũma dei clemẽtia recognoſcat. grãs agens ꝙ tã vilẽ hoiẽ ꝛ promptũ ad oẽm malũ. ꝛ tardũ ad omne bonũ dignat̃ ſibi in ſeruũ ſumere. ꝛ qđ maius eſt in filiũ adoptare. Nõ ꝗ̃ reputes magnũ ꝙ deo ſuis. ſed maximũ reputa ꝙ ipſe dignat̃ te hr̃e ſeruũ ſuũ.

Cap. ij.

ſ Ecũdo. De nullo niſi de pctõ et ad pctm̃ inducẽte ꝛ a bono retrahente frater doleat. imo de ꝗ̃licũqꝫ alia tribulatione iniuria ꝛ afflictione gaudeat. tribulãtes inſtãtiſſime diligat. ꝛ ſpecialẽ oratiõẽ p ipſis faciat deo inde copioſas grãs referat. ꝛ ad hꝰ ſe inſufficientẽ eſſe recognoſcat ꝗ̃ quẽ de⁹ diligit caſtigat. Nã ipſe tribulationes ad deũ nos ire cõpellũt.

Ca. iij.

t Ercio. Nihil de tpalibꝫ niſi ſtrictaꝫ neceſſitatẽ reqrat aut ꝗ̃cũqꝫ mõ appetat. ſed xp̃o dño in omi delectiõe corpalis ↄſolatõis ſe ↄformare ſtudeat Et hoc maximũ dꝫ reputare ꝙ rex regũ ꝛ dñs dñantiũ chriſt⁹ ſic vilẽ ſeruũ ſuis ornamentis dignat̃ induere. ꝛ ſibi lutũ fedũ aſſimilare. Ideoqꝫ ꝗ̃nto videt ſe diuorẽ ꝛ pluribus corpis ↄſolatiõibꝫ habũdare. tanto dꝫ intimius ꝛ ꝓfundi⁹ ↄtriſtari. cernẽs ſe eo magꝭ a chriſti ſilitudine elongari.

Ca. iiij.

q Uarto in bonis ꝛ indifferẽtibꝫ alterius ꝗ̃ꝫ ſuã poti⁹ ſtudeat adimplere voluntatẽ. imo ſꝫ in exterioribꝫ actionibꝫ ſtudeat abnegare. alioꝝ bñplacita affectans cũ omi vigilãtia in licitꝭ adimplere Et hꝰ circa oẽs. maxĩe circa ſuos ſuperiores ſtudeat obſeruare.

Caplm. v.

q Uinto. Nullũ quãtũcunqꝫ miſeruꝫ deſpiciat. ſed poti⁹ erga oẽs materno moueat̃ affectu. vt ſic oibꝫ cõpatiat̃ intime ſicut mater cõpateret̃ vnico filio ſuo. Oẽs eoꝝ miſerias reputet ſuas. ꝛ oibꝫ ſicut ſibiipſi (ſi poteſt) ſubueniat. Omnes em̃ paupes vt patronos reuereri debꝫ Nã ipſi ſunt ꝗ̃ alios recipiũt in etna tabernacula.

Caplm. vj.

ſ Exto. Nullũ iudicet de pctõ cũ ignoret ꝗ̃d diña grã in aña opet̃. Si aũt aliquẽ p ſigna euidẽtia cõuincit pctõrem plus de pctõ illi⁹ doleat ꝗ̃ꝫ ſi corpi ꝓprio mors imineret. Recogitet aĩam ſic letaliter vulneratã ꝓcioſiorẽ corpibꝫ vniuerſis. Et ideo ſic corpus meũ a morte. ſic imo magis deberem ꝓximũ meũ cũ omi diligẽtia cuſtodire ꝛ a pctõ retrahere. oratione. exhortatione ꝛ exemplo.

Cap. vij.

ſ Eptimo. Bonũ ꝓximi diligat vt ſuum. Et ſicut mater in bonis filij iocundat̃. ſic ipſe bonis oim iocundari debet. ꝛ maxĩe de ſpũalibꝫ ꝛ ad ſpũalia inductiuis. Sicut etiã ſua ſic ꝛ alioꝝ bona ꝓcurare debet et ꝓcurata ꝓmouere. Semꝑ de ꝓximo plura bona credat ꝗ̃ꝫ intueri valet.

Caplm. viij.

o Ctauo. Nihil ꝓter deum diligat. vt in omnibꝫ de⁹ ſincere ſine ſocio diligatur nec alliciat quãtacũqꝫ ſanctitas alicu⁹ aut beneficioꝝ immẽſitas vt aliquẽ diligat amore ſingulari. ſed diuina caritate omniũ bona ꝛ oẽs in deum referat ꝛ ꝓpter deũ meliorẽ plus diligat. Poteſt tñ beneficia beneficijs rependere. orõnes ad deum fundendo.

Capitulum. ix.

n Ono Quicꝗ̃d egerit. quibuſcunqꝫ etiã negocijs implicet̃. deum in corde ſuo ſemꝑ memoriter retinere ſtudeat. ꝛ honorẽ dei ſemꝑ omibꝫ anteponat. ſed ad hoc ꝓcipue nitat̃ vt deum ſic ꝓſentẽ cogitet. ac ſi ipm̃ ꝗ̃ eſſentialit̃ potentialit̃ et ꝓſentialit̃ vbiqꝫ eſt in ſua eſſentia videret. ſicqꝫ eum timeat ꝛ reuereatur. ꝛ inteſo amore in ipm̃ ferat̃. ꝛ ſic eo (vt poteſt) in via fruatur. ꝛ in eo ꝛ nõ in alio requieſcat.

Capitulum. x.

d Ecimo. Si dicta aſſequi pt maria dei bñficia eē cogſcat. reminiſcat̃ nihilomin⁹ ceteroꝝ dei bñficioꝝ. primo ꝙ eū ſua inſigniuit imagine. ſcdo ꝙ naturã hũanã aſſumpſit. ⁊ p ipo mori dignatus eſt. tercio ꝙ in pñti ſe pbet ⁊ in futuro i premiũ. Quod vt pcipiat i via aſpiciat ipm in cruciſ patibulo. ⁊ ſic ei cõpatiat̃ acſi chriſti vulnera in ſuo corpe ſuſtineret. precipue ꝙ dolead tot aĩas tali inmenſo bñficio fruſtrari. Sic igit̃ chriſtum cogitãdo ardenti amore dicat oꝛonẽ ſequentẽ. Matri etiam chriſti omnẽ quã põt exhibeat reuerentiaꝫ ⁊ dicat Dulciſſime ihu dignare donare mihi miſero peccatori. matri tue digne ſeruire.

Caplm. xj.

d Omine ieſu chriſte meũ coꝛ vulneribus tuis ſaucia. ⁊ tuo ſanguĩe inebria mentẽ meam. vt quocũqꝫ me vertam ſemp te videam crucifixũ. ⁊ quicquid aſpexero mihi appareat ſanguĩe rubricatũ. vt ſic totus in te tendẽs nihil pter te valeã inuenire. nihil niſi tua vulnera valeã intueri. Hec ſit mihi cõſolatio dñe mi tecũ mori ⁊ ibi pati. Hec intima mea affectio cõtinue meditetur. Non quieſcat coꝛ meũ niſi in te bone ieſu. quia mihi ſemp mala erit ſine te. Tu eñ es virtus om̃ipotentis.

Caplm. xij.

m Ultũ mirari debem⁹ quõ homo ſemel deguſtãs dulcedinẽ dei põt aliquaten⁹ ab eo ſepari. Quõ nõ obliuiſcat̃ oĩum ex ebrietate vini celeſtis. Quõ poſſit comedere. bibere ⁊ doꝛmire ⁊c̃. Quõ poſſit aliquid aliud niſi ſuũ benigniſſimũ dominũ intueri. ⁊ in eo ſumma dulcedine oblectari. dum ipm in om̃ib⁹ ſciat eſſe. ⁊ eum ĩ om̃ib⁹ valeat inuenire. vt in oĩb⁹ requieſcat ipm ꝯtemplãdo ⁊ amando. O ꝙ̃ bon⁹ iſrael de⁹. his q recto ſunt coꝛde. O ꝙ̃ ſuauis ē ſpirit⁹ tuus in eis. O quãta amaritudĩe repleri deberet anim⁹ qui etiã ad momentuꝫ a tanta dulcedine ſeqſtrat̃.

Caplm. xiij.

ſ I de pdeſtinatione aut pſciētia dei diabolus tibi aliquã tentationẽ immiſerit. ſic ei rñdeas. Quicquid ſit de me. certũ eſt te eſſe dãnatũ. Si aũt ⁊ ego dãnaboꝛ ⁊ poſt hanc vitã deũ meũ hĩc nõ debeo. habebo p totũ tp̃s vite pñtis et tanto ardentius quanto breui⁹ nouero me habiturũ. Momentũ igit̃ tp̃is nõ omittaꝫ qn ſm poſſe meũ totaliter fruar ipõ. ⁊ ſemp in ipo delectaboꝛ. ex quo in futuro ſua pñtia priuaboꝛ. Et tu diabole ſi tecũ eſſe opoꝛtet ſcias ꝙ tamdiu in dei ſuicio pſeuerabo coꝛde. oꝛe. ope. om̃i mẽbꝛo. oĩ momẽto. quãdiu poſſũ. Et ſi quis ſic dõ adhereret. ceteras ꝯſolatões reputaret abſinthiũ. His ergo pmiſſis inferas te nõ dãnari. qꝛ om̃ia ſua iudicia contrariant̃ dãnatiõi. vt patꝫ in oĩb⁹ regul' ſancti euãgelij. Obſeruatꝫ eñ pdictis impoſſibile eſt me dãnari. Aut certe ibo ad matreꝫ ⁊ magiſtrã miſcdie virginẽ mariã q nõ miſereri nõ põt. ⁊ petã ab ea vt filiũ inclinet ad parcendũ pctis meis Nã ipa pꝑter peccatores mater dei effecta. ⁊ ipe filius pꝑter peccatores redimẽdos voluit eſſe fili⁹ hoĩs. Unde pꝓpriũ eſt amboꝝ miſereri ⁊ parcere. Nec pꝑter me tã nobiles pꝓprietates derelinquũt. Et ſi pdeſtinat⁹ ſum ⁊ eternã vitaꝫ cũ angelis poſſidere debeo ex nũc angelicã vitam ducã ⁊ cantabo. Pars mea dñs. pꝑterea expectabo eum. Hec eñ pars digniſſima pdit̃ p vnũ viliſſimũ moꝛtale pctm̃. ideo foꝛtiſſimo ſtudio hec ſunt cuſtodiẽda. Sic ergo ꝯclude diabolo. Quicquid futurũ ē. nõ deſiſtã a dei ſeruicio. ⁊ vetibi q nõ vis tanto dño miniſtrare.

Explicit remediũ defectnũ religioſi.

Sequit̃ opuſculũ de pfectõne vite eiuſdem ſcti Bonauēture ad ſoꝛoꝛes ſuas. ⁊ pꝛimo Pꝛologus.

b Eat⁹ hõ quem tu erudieriſ dñe ⁊ de lege tua docueriſ eũ. Neminẽ cenſeri ſapientẽ fateoꝛ niſi eũ ſolũ quẽ ſpiritus ſcti docuerit vnctio. Ille eñ teſte dauid pꝓpha ſolus vere btũs ē. ſolus vere ſapiens cui⁹ mentẽ dñs erudierit. Lex eñ dñi ſola eſt imaculata. ſola irrephẽſibil'. ſola cõuertẽs aĩas ad ſalutẽ. Hui⁹ aũt legiſ doctrina ſiue eruditio nõ foꝛiſ tm̃ querenda ē in lr̃a. ſcd pon⁹ p deuote mẽtis affectũ Eſt aũt deſideranda in ſpũ ⁊ ꝟtute vt ille videlicꝫ int⁹ doceat qui ſol⁹ nouit exterioꝛẽ legiſ aſperitatem in interioꝛẽ dulcedinẽ cõmutare. Docet aũt lex dñi quid agendũ. quid fugiendũ quid credendũ. quid oꝛãdũ. quid deſiderãdũ. quid timendũ. Docet ĩmaculatũ eſſe ⁊ irrephẽſibilẽ. Docet ſuare pmiſſa. deflere cõmiſſa. Docet mũdana ꝯtẽnere. carnalia reſpuere. Docet ei coꝛ totũ. aĩam totã. mentẽ totã in ſolũ ꝯuertere ihm xp̃m. Ad hui⁹ doctrine cõparatõnẽ oĩs mũdana ſapia ē ſtulta ⁊ fatua Berũ. Dicat quicũqꝫ vult. ego nõ dicã ſapiẽ

tez. dũ nõ timebit deũ neq; dilligit. Qui hꝰ doctrine auditoꝛ nõ obliuioſuſ. ſʒ factoꝛ fuerit ſtudioſus h vere ſapiẽs erit ⁊ btũs. Beatus q̃ hõ ille quẽ tu erudierꝭ dñe ⁊ de lege tua docueris eũ. Tu itaq; deo deuota dilecta mihi reuerẽda ſoroꝛ rogaſti me vt ꝺ coꝛdis mei penuria aliq̃d dictãdo ſcriberẽ i q̃ tuũ animũ deuotõis gr̃a valeas ꝑ tpe erudire. Sed certe fateoꝛ ꝑ inſufficientia mea hmõi eruditõe me potiꝰ indigere. ꝑſertĩ cũ apud me nec vita foris reſplẽdeat. nec deuotio intꝰ ardeat. nec ſciã ſuffragetᷓ. tue tñ deuotõis ꝓuocatꝰ deſiderio. ⁊ ſic cũ hũilitate ſupplicit̃ poſtulaſti. Rogo aũt btitudinez tuã ſoroꝛ ſctiſſima. q̃tinꝰ magꝭ penſes intentiõis affectũ q̃ȝ opis effectũ. magis dictoꝝ veritatẽ q̃ȝ ſmonis venuſtatẽ. Et vbi tuo ñ ſatiſfeci deſiderio ꝓpter breuitatẽ ⁊ occupatione. ipꝰ m mihi benigne indulgeas ⁊ ignoſcas. Vt aũt facilꝰ poſſis iuenire qꝺ q̃ris. ideo ſinguloꝝ capituloꝝ pmiſi titulos. Et pmo agitᷓ de vera ſuippĩꝰ cognitiõe. Scđo de hũilitate. Tercio ꝺ pfecta paupertate. Quarto de ſilentio. Quĩto de ſtudio oꝛõis. Sexto de paſſiõis xp̃i mẽoria. Septimo de pfecta dei caritate. Octauo de finali pſeuerancia.

Quõ hõ ꝑuenit ad cognitionẽ ſuippĩus. Capitulũ. j.

D perfectionis

a vite faſtigiũ ſponſe xp̃i ꝯſcendere cupienti. pmũ neceſſe eſt vt a ſeipa incipiat. ita vt oĩm exterioꝝ oblita ingrediatᷓ i ſecretũ ꝯſcie ſue. ibiq; oẽs defectꝰ ſuos. oẽſq; ꝯſuetudĩes. oẽs affectões. oĩs opatiões. oĩa pctã tã pñtia q̃ȝ pterita diligẽti cõſideratõe diſcutiat. examiet ⁊ inſpiciat. ⁊ ſi qꝺ mĩmũ pctm̃ apud ſe iuenerit ſtatĩ defleat in amaritudĩe cordis ſui. Et vt ad hãc cognitionẽ dilecta ſoroꝛ melꝰ poſſis venire. ſcire debes q̃ oĩa pctã nr̃a ⁊ mala. aut cõmittimꝰ p negligẽtiã aut p cõcupiam aut p nequitiam. Et circa iſta tria dʒ oĩm maloꝝ tuoꝝ eẽ ſlari recordatio. alioq̃n ad tuipĩꝰ cognitionẽ pfectã nũq; poterꝭ peruenire. Si igitᷓ teipam cupis cogſcere. ꝯſidera mala cõmiſſa ⁊ ea deplãge. Pꝛio debes cogitare ſi aliq̃ in te ſit ꝉ fuerit negligẽtia. Debes inq; cogitare q̃lit̃ coꝛ tuũ cuſtodias. q̃ȝ negligẽtᷓ tp̃s tuũ expẽdis. q̃ȝ malũ finez opi tuo iponis. Hec eñ tria cũ ſũma diligẽtia ſũt obſuanda. ſ. vt coꝛ tuũ bñ cuſtodiatᷓ. tp̃s vtilitᷓ expẽdatᷓ ⁊ ꝯſumatᷓ. ⁊ finis bonꝰ ⁊ d
ope pſigatᷓ. Itẽ debes cogitare q̃ȝ
fuerꝭ in oꝛone. q̃ȝ negligẽs in lecti
executõe. In his eñ tribꝫ debes d
me teipam exercitare et excolere ſi
cut bonũ facere ⁊ dare in tpe ſuo. u
quaq; vnũ ſufficiat ſine aliq̃ iſtoꝝ.
bes cogitare q̃ȝ negligẽs ſis vel fuerꝭ ad penitendũ. q̃ȝ negligẽs ad reſiſtendũ. ⁊ q̃ȝ negligens ad ꝓficiendũ. Debes eñ cũ ſũma digliẽtia deflere mala cõmiſſa. repellere diabolica tẽptamenta. ⁊ pficere de vna virtute in aliã vt poſſis ꝑuenire ad t̃rã pmiſſionis. Sic dʒ circa negligentiã tuã verſari cognitio. Si aũt melꝰ teipam cupis cogſcere debes ſcđo cogitare ſi in te viget vel viguerit ꝯcupia voluptatis. curioſitatꝭ aut vanitatꝭ. Certe tũc viget ꝯcupia voluptatis i religioſo hoie. qñ appetit dulcia. vicȝ ſapoꝛoſa. qñ appetit mollia ſcȝ veſtimẽta delicioſa. qñ appetit carnalia vicȝ oblectamẽta luxurioſa. Certe tunc viget ꝯcupia curioſitatis in dei famula qñ appetit ſcire occulta. qñ appetit videre pulchꝛa. qñ appetit hr̃e rara. Certe tũc viget ꝯcupia vanitatis in xp̃i ſponſa qñ appetit hoim fauoꝛẽ. qñ q̃rit humanã laudez. qñ deſiderat humanũ honoꝛẽ. Iſta oĩa debet ancilla ieſu xp̃i tanq; venenũ fugere. q2 iſte ſunt radices oĩs mali. Itẽ ſi certam ⁊ pfectã vis habere noticiã debes tercio re cogitare diligentᷓ ſi in te vigeãt vꝉ viguerint nequicie. iracundie. inuidie ⁊ accidie. Audi qꝺ dico ſollicite. Certe tũc in religioſo homine viget iracũdia qñ vel aĩo vel coꝛde vꝉ affectu vel ſigno vꝉ facie vel v̓bo vel clamore q̃ntulũcũq; modicã indignatione ⁊ ex coꝛde rancoꝛẽ pximo ſuo oñdit. Tũc aũt i homine regnat inuidia qñ gaudet de pꝛoximi aduerſitate ⁊ triſtatᷓ de pximi pſperitate. qñ letatᷓ de malis pximi. ⁊ tabeſcit ꝺ bõis ipĩꝰ. Tũc aũt accidia regnat in religioſo qñ fuerit tepidus. ſomnolentuſ. ocioſus. tardꝰ ad choꝝ. negligẽs in cantãdo. remiſſus in exequtiendo toꝛpoꝛẽ. diſſolutꝰ in colloquio. indeuotꝰ in miſſa. triſtis in facie. ⁊ tedioſus in cella. Hec oĩa dʒ ſpõſa xp̃i deteſtari. fugere tanq; venenũ moꝛtiferũ. q2 in his conſiſtit coꝛpis pditio ⁊ aĩe. Si igitᷓ deo amabilꝭ famula ad tui ipĩꝰ pfectã vis venire noticiã ⁊ cognitõẽ redeaſ ad teipaȝ itroꝛſꝰ ad coꝛ tuũ ⁊ diſcas ſcopare ſpm̃ tuũ. Diſcute q̃d ſiſ. q̃d fuerꝭ ⁊ eẽ debuerꝭ. q̃d eẽ poterꝭ. Quid fuerꝭ

p naturã. q̃d modo ſiſ p culpã. q̃d adhuc eẽ
poterꝭ p grãz Audi adhuc ſoror audi ꝓphe
tã dauid quõ ſe tibi in exẽplũ ꝓponat. Me/
ditat⁹ ſum in nq̃ nocte cũ corde meo. exerci/
tabar ⁊ ſcopebã ſpm̃ meũ. Meditabaꝛ ille
cũ corde ſuo. meditare ⁊ tu cum corde tuo.
Scopebat ille ſpm̃ ſuũ ſcopa ⁊ tu ſpm̃ tuũ
exerce agrũ iſtũ. Attẽde ad teipãz abſq; du
bio inſiſtẽs huic exercicio. inuenies theſau
rũ nouũ ⁊ abſconditũ p̃cioſuz. Ex h̃ em̃ ex/
ercicio creſcit auri copia. mľtiplicaꝛ ſcia. au
gmentaꝛ ſapia. Ex h̃ exercicio cordis ocul⁹
mũdaꝛ. ingeniũ acuiꝛ. intelligentia dilataꝛ.
Nihil recte eſtimat q̃ ſeipm̃ ignorat. q̃ ↄdi/
tionẽ ſue dignitatꝭ nõ penſat. Neſcit oĩno.
neſcit de ſpũ q̃d de angelo q̃d de diuio ſen/
tire debeat. q̃ ſpm̃ ſuũ p̃mo nõ cogitat. Si
tñ dũ idonea es redire ad teip̃am. ſi nondũ
digna es intrare tabernaculũ p̃mũ. q̃ fron/
te p̃ſumes ingredi tabernaculũ ſcõm. Si
cupis eleuari ad ſcõm ⁊ terciũ celuz. ſit tibi
trãſit⁹ p primũ. i. cor tuũ. Et q̃liꝛ h̃ poſſis ľ
debeas facere ecce iã ſatꝭ docui te ſupr⁹. Au
di tñ q̃liꝛ btũs Berñ. optime te iformat di.
Integritatꝭ tue eſto curioſus oꝑator. vitã
tuã aſſidua diſcuſſione examiã ⁊ cogita di/
ligenꝛ. q̃ntũ ꝓficis ⁊ q̃ntũ deficis. q̃lis ſis in
moribꝫ q̃lis in affectibꝫ. q̃ſ ſiꝉis deo ⁊ q̃ſ diſſi
milis q̃ſ ꝓpe ⁊ q̃ſ longe. O q̃ſ magni pericu/
li res eſt in hoĩe religioſo multa velle ſcire ⁊
ſeip̃m neſcire. O q̃ſ ꝓpe ille religioſus ẽ ꝑdi
tioni ⁊ interitui q̃ in cog̃ſcẽdis rebꝫ eſt curi/
oſus. in iudicãdo alioꝝ ↄſcias ſollicitus. ſe
ip̃m aũt ignorat ⁊ neſcit. O de⁹ me⁹ vnde ĩ
religioſo tanta cecitas. Ecce in ꝓmptu rõ
eſt. q² mens ſollicitudinibꝫ diſtracta nõ in/
trat ad ſe p memoriã. q² fantaſmatibꝫ ẽ ob/
nubilata. nõ redit ad ſe p intelligẽtiã. q² cõ
cupiſcentijs illicitꝭ illecta ad ſe nequaq̃ſ re/
uertiꝛ p deſideriũ ſuauitatꝭ interne ⁊ leticie
ſpũalis. iõ totaliꝛ in his ſenſibilibꝫ iacẽs nõ
p̃t ad ſe tanq̃ſ ad dei imaginẽ intrare. et ſic
tot⁹ miſer ſe ignorat ⁊ neſcit. Oibꝫ ḡ poſtpo
ſitꝭ tuiip̃i⁹ habe mẽoriã ⁊ noticiã. Docet iã
beat⁹ Berñ. orabat di. De⁹ det mihi nõ ali/
ud facere ⁊ ſcire q̃ſ vt meip̃m cognoſcã.

De humilitate. ⁊ quibꝫ gradibꝫ ꝑuenitur
ad humilitatem. Caplm̃. ij.

Erũ q̃ vult defect⁹ ꝓprios cordis o/
culo ↄteplari. neceſſe eſt vere hũilia
ri ſub potẽti manu dei. Iõ te famu/
lã xp̃i admoneo vt cognitionem tuoꝝ defe
ctuũ adepta valde hũilies ſpm̃ tuũ ⁊ tibiip̃i
vileſcas. Hũilitas em̃ ꝟtus eſt (vt dic berñ.)
qua hõ veriſſima ſuiip̃i⁹ cognitõne ſibiip̃ſi
vileſcit. Hac vilitate viluit pr̃ nr̃ franciſcus.
hanc amauit ⁊ exq̃ſiuit ab initio religionis
ſue vſq; ad finẽ. p hãc mũdũ reliq̃t. Hãc vir
tutẽ maxime a filio dei. ſoror dõ deuota di/
ſcere debes. q² ip̃e dicit. Diſcite a me q² mi
tis ſum ⁊ hũilis corde. Qui em̃ ꝟtutes ſine
hũilitate ↄgregat in ventũ paleas mittit vt
dicit beat⁹ Greg̃. Sic em̃ p̃ncipiũ oĩs pec
cati eſt ſupbia. ſic fundamẽtũ oĩm ꝟtutũ eſt
hũilitas. Diſce aũt veraciꝛ eſſe hũilis ñ fal/
laciꝛ. ſicẽ qui neq̃ter ſe hũiliat vt hypocrite.
De q̃bꝫ dicit Ecc⁹. Eſt q̃ nequiꝛ ſe hũiliat. ⁊
interiora ei⁹ plena ſunt dolo. Uer⁹ em̃ hu
milis vt dic Berñ. ſp vult vilis reputari nõ
hũilis p̃dicari. Si igitur ſoror dilectiſſima
ad ꝑfectã hũilitatez vis ꝑuenire oportet te
p triplicem ſemitã incedere. Prima ſemi/
ta eſt ↄſideratio dei. Debes em̃ cõſiderare
deũ vt auctorẽ oĩm bonorũ. Iõ debes ſibi
dicere. Oĩa oꝑa nr̃a oꝑat⁹ es in nobꝭ dñe.
Et q² talis eſt. iõ debes ſibi oĩa bona attri
buere ⁊ nihil tibi. ↄſiderãs ꝙ nõ fortitudo
tua aut robur manuũ tuaꝝ fecit bona que
habes. q² dñs fecit nos ⁊ nõ ip̃i nos. Et ta
lis cogitatio deſtruit totã ſupbiã eoꝝ q̃ di/
cunt. Man⁹ nr̃a excelſa ⁊ nõ dñs fecit hec
oĩa. Hec ſupbia excluſit a glĩa celi lucife/
rum. Nõ cõſiderabat ſe lucifer de nihilo fa
ctũ. ſed poti⁹ aſpiciebat ſuũ decorẽ. ſuã pul
chritudinẽ. q̃liter oĩs lapis p̃cioſus oꝑe/
rimẽtũ ei⁹ ⁊ extulit eũ ſupbia cordis ſui. Et
q² ſupbiã ſeq̃ꝛ hũilitas. iõ ſtatĩ eiect⁹ ẽ de ſe
de nobilitatꝭ ſue in locũ extreme vilitatꝭ. ⁊ q̃
fuerat inꝛ angelos excellẽtiſſim⁹. fact⁹ ẽ inꝛ
demones miſerrim⁹. O q̃nti ſunt hodie lu
ciferiani ⁊ imitatores luciferi. filij ⁊ filie ſup
bie q̃s patienꝛ tolerat dñs. Cũ aũt tolerabi
lior ſit ſupbia ĩ diuite q̃ſ ĩ paupe vt dic berñ.
ſup cant. Oportet ḡ ancillã xp̃i ſp valde hu
milẽ inueniri. q̃ dꝫ intrare in locũ angeli re
pudiati. Hũilitas em̃ ſola placet deo ſiue ĩ
hoĩe ſiue in angelo. Nõ credam⁹ ꝙ ꝟginitas
placeat deo ſine hũilitate. Certe nec maria
mr̃ dei fuiſſet effecta ſi ſupbiã habuiſſet iſe.
Propterea dic berñ. Sine hũilitate audeo di
cere nec maria deo placuiſſet. ⁊ iõ ẽ ꝟt⁹ ma/
gna ſine cui⁹ obtentu nõ ſolũ virtus nõ eſt
ſed etiã in ſuperbiã erũpit. Scd̃a ſemita
eſt rememoratio xp̃i. Rememorari debes

ꝙ xp̄s hūiliatꝰ fuit vſq̄ȝ ad vituperatiſſimū genꝰ mortꝭ. ⁊ intātū factꝰ eſt hūilis vt q̄ſi leproſus reputaret̃. Vñ dicit Iſa. ꝓpħa. Reputauimꝰ eū q̄ſi lepſū ⁊ a deo hūiliatū. imo intātū fuit hūiliatꝰ vt tpe ſpiꝰ nihil vilꝰ eo reputaret̃. Vñ idē Iſa. dicit. In hūilitate iudiciū eiꝰ ſublatū eſt. Ac ſi diceret. Tanta eiꝰ hūilitas fuit. tm̄ ſe deiecerat vt nullꝰ de eo daret rectū iudiciū. vt a nullo crederet̃ d̄s eſſe. Si ḡ ip̄e dn̄s ⁊ mgr̄ nr̄ ita vilis ⁊ ꝯtēptibil̄ reputatꝰ ē. ⁊ nō eſt ſuꝰ maior dn̄o ſuo ⁊ diſcipulꝰ nō eſt ſup mgr̄m. Si ancilla xp̄i es. ſi diſcipula. vilis ⁊ ꝯtēptibil̄ eſſe debes ⁊ hūilis. O q̄ȝ abhoīabil̄ eſt ille religioſꝰ dn̄o q̄ veſtē ſumit hūilē ⁊ cor ſupbū. O q̄ȝ inutil̄ eſt ille xp̄ianꝰ q̄ dn̄m ſuū videt hūilē ⁊ deſpectū. ⁊ ip̄e exaltat cor ſuū ⁊ ābulat in magnis ⁊ in mirabilibꝫ ſup ſe. Quid amplꝰ deteſtādū in ſpōſa xp̄i. q̄d grauꝰ puniēdū in ancilla xp̄i q̄ȝ q poſtq̄ȝ ſūmꝰ factꝰ eſt imus. imenſus paruꝰ. ⁊ hō putredo ⁊ vermis apponat ſe magnificare. De talibꝫ dicit btūs Aug. O pellis morticina q̄d extēderiſ. O ſanies fetida q̄d inflariſ. Caput hūile ⁊ mēbrū ſupbū. q.d. Nō decet. Tercia ſemita ꝑ quā debes incedere ſi vis ad ꝑfectā hūilitatē ꝑuenire. circūſpectio tui ē. Tūc tēp̄am cariſſima ſoror circūſpicit. qñ cogitas vñ veneris aut q̄ vadis. Cōſidera ḡ vñ veneris ⁊ ſcias q̄ de maſſa ꝑditōis. de puluere ⁊ limo t̄re facta es ⁊ i pctīs ꝯuerſata ⁊ exul es de btitudie paradiſi. Et h̄ ꝯſideratio ſpm̄ tumoris abiicit ⁊ excludit intm̄ vt clamare incipias cū tribꝫ pueris in daniele. Sumꝰ hodie hūiles i vniuerſa t̄ra ꝓpter pctā nr̄a. Cōſidera etiā q̄ tendis. Tēdis eñ ad corruptionē ⁊ incinerationē. q̄ puluis es ⁊ i puluerem reuerteris. Quid igit̃ ſupbis t̄ra ⁊ cinis. Si hodie es cras nō eris. Si hodie ſanꝰ. cras īfirmaberis forte. Si hodie ſapiēs. cras forte ſtultꝰ eris. Si hodie diues in ꝟtutibꝫ. cras forte mēdicꝰ eris ⁊ miſer. Quis ḡ miſer ille xp̄ianus q̄ audeat ſupbire cū tantis miſerijs ⁊ calamitatibꝫ vndiq̄ȝ ſe videat circūdatū. Diſcite igit̃ o ꝟgines ſacrate hūilē hr̄e ſpm̄. hūilē inceſſū. hūilē hitū. Sola eñ hūilitas eſt q̄ diuinā mitigat irā. q̄ diuinā inuenit gr̄am. Quāto eñ magnꝰ es hūilia te in oībꝫ d̄r in Ecc̄o. ⁊ corā deo inuenies gr̄aȝ. Hoc mō maria iuenit gr̄am apud dn̄m ſic ip̄a teſtat̃ di. Reſpexit hūilitatē ancille ſue. Nec mirū q̄ hūilitas caritati locū ꝑparat. mētē a vanitate euacuat. Propt̃ q̄d dic̄ Augꝰ. Quāto ſumꝰ a tumore ſupbie inaniores. tāto ſumꝰ dilectōe pleniores. Et ſic aq̄ ꝯfluit ad valles ſic gr̄a ſpūſſcī ꝯfluit ad hūiles. ⁊ ſic aq̄ q̄nto fortiꝰ fluit tanto magꝭ deſcēdit. ſic q̄ toto corde hūiliatꝰ ꝓcedit. magꝭ ꝓpinq̄t ad dn̄m ⁊ impetrat gr̄am. Propterea dicit Ecc̄us. Orō hūiliantis ſe nubes penetrat. donec appropinq̄t ad altiſſimū nō ꝯſolabit̃. q̄ dn̄s timētiū ſe faciet volūtatē ⁊ dep̄cationē eoꝝ exaudiet. Sitis ḡ o famule dei ⁊ ancille xp̄i hūiles. ita vt nūq̄ȝ ſupbiā in cordibꝫ vr̄is ꝑmittatis. q̄ mgr̄m habuiſtis hūilē. ſ. dn̄m nr̄m ihm̄ xp̄m. Et q̄ dn̄am habuiſtis hūilē ſcȝ ꝟginē mariā reginā oīm. Sitis hūiles. q̄ prēm habuiſtis hūilē. ſ. btm̄ frāciſcū. Sitis hūiles q̄ mr̄em habuiſtis hūilē. ſ. beatā clarā hūilitatis exēplar. Sic tñ ſitis hūiles vt teſtis vr̄e hūilitatis ſit paciā. Virtꝰ eñ hūilitatis ꝑ paciam ꝓficit̃. Nec eñ eſt ꝟa hūilitas cui nō eſt adiūcta paciā. Et h̄ bn̄ teſtat̃ beatꝰ Augꝰ. di. Facile eſt velūȝ ante oclos ponere. veſtes viles ⁊ deſpectos hr̄e. demiſſo capite incedere. ſed verā hūilē ꝓbat paciā. Eccꝰ. In hūilitate tua paciam habe. Sed vt cū dolore loq̄r multi ſumꝰ q̄ ſupbire volumꝰ in clauſtro q̄ certe nō niſi hūiles fuimus in mūdo. Vñ btūs Ber. dic̄. Video de q̄ multū doleo. q̄ pꝰ ſp̄tā ſecl̄i pōpā nōnullos in ſcola hūilitatis ſupbiā addiſcere. ac ſub alis mitis hūiliſq̄ȝ mgr̄i grauiꝰ iſoleſcere ⁊ ipatiētes magꝭ fieri in clauſtro q̄ȝ fuiſſent in ſecl̄o. q̄d q̄ȝ magꝭ ꝑuerſuȝ eſt. pleriq̄ȝ i domo dī ň patiunt̃ hr̄i ꝯtēptui. q̄ in ſua nō niſi ꝯtēptibiles eſſe potuerūt. Cōſulo ḡ tibi o p̄dilecta ſoror. ꝯſulo ⁊ ꝟginibꝫ dō ſacratis. vt ꝟginitatē in hūilitate ⁊ hūilitatē in ꝟginitate ꝯſuēt. Eſt eī hūilitas mixta ꝟginitati ſic gēma auro ſupaddita. Propt̃ea dicit btūs Bern̄. Pulchra ꝑmixtio ꝟginitatis cū hūilitate. Nō mediocrit̃ placet deo iſta aīa in qua hūilitas cōmēdat ꝟginitatē ⁊ ꝟginitas hūilitatē exornat. Audi deniq̄ȝ ꝯſiliuȝ fr̄is tui. audi ſoror ⁊ placebit tibi. Fuge ſuperbas famulas velut viperas. ſperne ſuperbas ꝟgines tanq̄ȝ demones. Cōtēne ſocietatē ſupboꝝ velut virꝰ mortiferū. Et q̄re h̄ Audi quare. Quidā ſapiens deſcribit ſupbiam. dicēs. O m̄is ſupbꝰ intolerabilis. habitu ſupfluus. in inceſſu pompoſus. ceruice erecta. facie a torua. oculi truces. de loco ſuperiori decertat. ꝑferri ſe melioribꝫ affectat

ſnias ꝛ verba ꝛ facta iactat. reuerentiã ĩ ob/
ſequio nõ ſeruat. Propterea debes ſamula
dei ſponſa xpi virgo dñi fugere ſupboꝝ cõ
ſortia. ne ꝛ tu eis ſilis efficiaris. Dicit enim
Eccĩ. Qui cõicat ſupbo induet ſupbiã.

De paupertate religioſoꝝ. Capl'm. iij.

Si etiã paupertas virtꝰ ad pfectiõis
integritatẽ neceſſaria intãtũ vt nul
lus oĩno ſine ea poſſit eſſe pfectꝰ. te/
ſte dño q̃ dicit in euãgelio. Si vis pfectus
eſſe vade ꝛ vende oĩa q̃ habes ꝛ da paupibꝰ
Cũ eñ ſumma euãgelice pfectiõis ↄſiſtat ĩ
excellentia paupertatis credat ſe nõ apphen
diſſe pfectionis apicẽ q̃ nõdũ imitator pfe/
ctus factꝰ eſt euãgelice paupertatꝫ. Ait nanqꝫ
Hugo de ſctõ victore. Quicq̃d pfectiõis in
religioſis repiri poterit. nec tñ eſtimet̃ pfe/
ctionis integritas niſi diligat̃ paupertas.
Sunt aũt duo q̃ quẽlibet religioſuz hoiez
mouere debẽt ad amorẽ paupertatꝫ. Primũ
ẽſt diuinũ exẽplũ. qđ eſt irrephenſibile. Se
cũdũ eſt diuinũ pmiſſuz. qđ eſt ĩeſtimabile.
Primo dico ꝙ famulã xpi pmo mouere de
bet ad amorẽ paupertatis amor dñi nr̃i ieſu
xpi. Ipe eñ fuit paup naſcẽdo. paup cõuer
ſando paup moriendo. Vide q̃le exemplũ
paupertatis tibi reliquit vt ſuo exemplo effi
ciaris amica paupertatꝫ. Pauper fuit domi/
nus ieſus chriſtꝰ intantũ vt nõ haberet ho
ſpiciũ nec veſtimentũ nec alimentũ. ſed pro
hoſpicio habuit ſtabulũ. pro veſtimento vi
lem panniculũ. pro alimento lac virgineũ.
Item Apoſtolꝰ hanc paupertatem ↄſiderãs
ſuſpirans exclamauit dicẽs ad Corinthi/
os. Scitis gratiã domini noſtri ieſu chri/
ſti qui cũ eſſet diues. p nobis egenꝰ factus
eſt. vt eiꝰ inopia diuites eſſemꝰ. Et beatus
Bernardꝰ dicit. Bonoꝝ omniũ eterna af/
fluentia ſupperebat in celis. ſed paupertas nõ
ĩueniebat̃ ĩ eis. Porro ĩ terrꝫ habũdabat ꝛ
ſuphabũdabat h̃ ſpẽs ꝛ neſciebat hõ p̃ciũ eꝰ
Hanc itaqꝫ filiꝰ dei cõcupiſcens deſcendit
vt ſibi eam eligeret. nobiſqꝫ ſua eſtimatõne
faceret p̃cioſaz. Prebuit etiã ſe nobis in ex
emplũ paupertatis dñs nr̃ ieſus chriſtꝰ con/
uerſando in mũdo. Audi ꝟgo beata. audi/
te omnes qui pfeſſi eſtis paupertatẽ. ꝙ͂ paup
filius dei extitit rex angeloꝝ dum vixit in
mũdo. Intãtũ fuit paup vt aliquotiẽs ho
ſpiciũ habere nõ potuit. ſed cũ ſuis diſcipu
lis extra ciuitatẽ ꝛ villas dormire oportu/
it. Propterea dicit beatꝰ Matthęꝰ euãge/
liſta. Circũſpectis oñibꝰ cũ iam veſpera eſ
ſet exijt in bethaniã cũ duodecim. Sup h̃
verbo dicit gloſa. Circũſpectis ſi quis euz
in hoſpicio ſuſcipet. qꝛ tante erat paupertatꝫ
ꝛ ita nulli adulatꝰ. vt in tanta vrbe hoſpici/
um non inueniret. Et Marcꝰ dicit. Vul/
pes foueas hñt ꝛ volucres celi nidos. filius
aũt homĩs nõ habet vbi caput ſuũ reclinet
Non ſolũ dñs angeloꝝ fuit paup naſcẽdo
ꝛ cõuerſando. verũ etiã vt nos ad amorem
paupertatis accẽderet fuit pauprimꝰ morien
do. O vos oẽs q̃ vouiſtꝫ paupertatẽ attẽdite
ꝛ videte ꝙ͂ paup ille diues rex angeloꝝ ꝛ ce
loꝝ ppter nos fuerat tpe mortꝫ ſue. Fuit eĩ
ſpoliatꝰ veſtibꝰ qñ diuiſerũt veſtimẽta ſuaꝛ
ſup veſtẽ ſuã miſerũt ſortẽ. Fuit etiã ſpolia
tus corpe ꝛ aĩa. qñ acerbiſſima mortꝫ paſſi/
one aĩa ipiꝰ de corpe eiecta fuit. Fuit etiaz
ſpoliatꝰ diuina glã. qñ ipm nõ ſic deũ glorifi/
cauerũt. ſꝫ taqꝫ maledicũ tractauerunt. ſic
ipe Iob. xi. ↄq̃rit̃. Spoliauerũt me gloria
mea. De tãte paupertatꝫ exẽplis loq̃tur btũs
Ber. di. Videte paupem xpm natũ ſine ho
ſpicio. iacentẽ int̃ bouẽ ꝛ aſinũ in p̃ſepio. in/
uolutũ vili pãniculo. fugientẽ in egyptũ. ſe
dentẽ in aſino. pendẽtẽ nudũ in patibulo.
Quis igit̃ miſer xpianꝰ. q̃s ille deſpectꝰ re/
ligioſus q̃ adhuc diuitias amet. q̃ paupta/
tẽ deteſtet̃ cũ videat ꝛ audiat deum deoꝝ ꝛ
dñm mũdi. regẽ celi. vnigenitum dei tante
paupertatꝫ ſuſtinuiſſe defectũ. Magna vnqꝫ
vt dicit Bern̄. abuſio eſt. ꝛ nimis magna vt
diues velit eẽ paup cũ deꝰ maieſtatꝫ ꝛ dñs
deꝰ ſabbaoth voluit paup fieri. Querat di
uitias paganꝰ q̃ ſine deo viuit. Querat di/
uitias iudeꝰ q̃ t̃renas promiſſiões accepit.
Sed tu xpi ꝟgo ancilla dñi q̃ mente q̃res
diuitias cũ paupertatẽ voueris. cũ int̃ pau/
peres xpi viuas cũ p̃ris paupis Franciſci
velis eſſe filia. cũ paupis mr̃is Clare pmi/
ſeris eẽ imitatrix. Sup̃ modũ ſoror cariſſi
ma tua ac mea ↄfundit̃ auaricia. qꝛ cũ ſumꝰ
pfeſſores paupertatꝫ paupertatẽ ĩ auariciã cõ/
mutamꝰ. q̃ nõ licẽt. appetẽtes q̃ regl'a phibꝫ
cũ tñ filiꝰ dei p nob egenꝰ factꝰ ſit. Scio ꝙ
ita ſit ꝙ q̃to feruẽtiores pfeſſe paupertatꝫ fue
ritis amatores. q̃nto pfectiores euangelice
paupertatꝫ fueritꝫ imitatores. tãto magꝫ bo/
nis oĩbꝰ tã tpalibꝰ ꝙ͂ ſpũalibꝰ habundabi/
tis. Si aũt vos ad contrariũ conuerteritꝫ
ſi paupertatẽ quã pfeſſi eſtis ↄtẽpſeritis. oĩm
bonoꝝ tam tpaliũ ꝙ͂ ſpũaliũ egẽtes eritꝫ.

Illa em̄ paup̄ genitrix paup̄is Ihu maria
dic. Esurie͂tes impleuit bonis ⁊ diuites di/
misit inanes. Hoc etiā testat̄ p̄pha ille scṫissi
mus. Diuites eguerūt ⁊ esurierūt. inq̄rētes
aūt dn̄m nō minuent̄ oī bono. Nūq̄d nō le
gistis. Nūq̄d nō audistis dn̄m ihm̄ loquen
tē aplis suis in euāgelio Math. dicentem
Nolite soliciti esse dicētes q̄d mādu͂cabim⁹
aut q̄d bibem⁹. Scit em̄ pr̄ vester ⁊c̄. Audi
igit̄ itez̄ ī euāgelio Luce q̄d dic̄ eis. Qn̄ mi
si vos sine sacculo ⁊ pera ⁊ calciamētis. nun
q̄d aliq̄d defuit vob̄. At illi dixerunt. Nihil
Si int̄ iudeos duros ⁊ crudeles pascebat
dn̄s discipulos suos sine oī solicitudine. q̄d
miz̄ si pascat frēs minores ⁊ paup̄es sorores
paup̄tat̄ euāgelice imitatores int̄ populos
xp̄ianos ⁊ fideles. Oēm itaq̄ȝ solicitudinez
vestrā p̄iicite in eū. qm̄ ipi cura est de vobis
Cū igit̄ sit tanta dei p̄ris circa nos solicitu/
do. tāta sit sibi cura de nobis Miz̄ videtur
cur istis reb⁹ curiosis ⁊ defectibilib⁹ tāta oc
cupatiōe solicitamur Certe aliā causam nō
inuenio nisi q̄z affectiōes nostre lōge recesse/
rūt a deo salutari nostro Alia causa non est
nisi q̄z feruor diuine charitat̄ refrigiut ⁊ ge
latus est in nob̄. Certe si essem⁹ bn̄ feruētes
nudi nudū xp̄m seq̄remur. Nā homiēs cū
magnū estū habēt ꝯsueuerūt se denudare ⁊
expoliare. Signū magne frigiditatis est in
nob̄. q̄z ita attrahim⁹ nobis ista tp̄alia. O
de⁹ me⁹ quō possum⁹ ita duri esse ꝯtra xp̄m
q̄ exiuit de terra sua. i. de celis. ⁊ de cognatōe
sua. i. de angelis ⁊ de domo p̄ris sui. i. d̄ sinu
patris. ⁊ fact⁹ est p̄ nobis paup̄. abiect⁹. ⁊ de
spect⁹. ⁊ nos nolum⁹ p̄ eo misez̄ ⁊ fetidū mū
dum derelinq̄re. Corp̄e quidez relinquim⁹
mūdū. s̄ȝ heu totū cor ⁊ tota mēs totū desi/
deriū nr̄m occupat̄ ⁊ absorbet̄a mundo. O
beata dei famula recordare paup̄tatis dn̄i
nr̄i ihu xp̄i. imp̄me cordi tuo paup̄tatē pau/
peris p̄ris tui frācisci. inem orare matr̄ tue
clare ⁊ toto studio toto conamīe inhere pau
pertati. amplectere dn̄am paup̄tatē. nec sub
celo aliud p̄ noīe dn̄i velis q̄ȝ paup̄tatē. nō
honorē. nō diuitias s̄ȝ paup̄tatē sanctā quā
vouisti cura firmit̄ obseruare. Diuitias em̄
hr̄e ⁊ amare infructuosum ē. Amare ⁊ n̄ ha/
bere piculosum est. Hr̄e aūt ⁊ nō amare la/
boriosuz est. Igit̄ nec hr̄e diuitias nec ama
re vtile est. secuz̄ est. delectabile est ⁊ act⁹ vir
tutis p̄fecte. Et iō tā ꝯsiliū dn̄i de paup̄tate
q̄ȝ exemplū oēm xp̄ianū mouere debet ⁊ ac/
cendere ad amorē paup̄tat̄. O q̄ȝ btā pau/
pertas q̄ȝ amabilē deo. q̄ȝ secuz̄ deo in mū/
do reddis amatorē tuū. Qui em̄ vt d̄r Gre
gori⁹ nihil hȝ in mūdo q̄ð diligit. nihil est ī
mūdo q̄ð p̄timescit. Vn̄ legit̄ in vitaspatz̄ q̄
quidā paup̄ frat̄ habebat vnā mattā. d̄ me/
dietate coopiebat se in nocte ⁊ alterā medie
tatē submittebat corp̄i ⁊c̄. Secūdū q̄ð ad
amorē paup̄tat̄ te accēdere debet ē diuinū
p̄missum. q̄ð est inestimabile. O diues ī om
nes. o bone dn̄e ihu q̄s potest digne v̄bo ex
p̄mere. corde p̄cip̄e. manu scribere illā cele/
stem gl̄iam quā tuis paup̄ib⁹ te daturz̄ p̄mi
sisti. Ipi em̄ paup̄tate volūtaria merent̄ gl̄e
ꝯditoris assistere. ipi merent̄ intrare in po/
tentias dn̄i in illa eterna tabernacula. in il/
las lucidissimas māsiones. Ipi merent̄ fie
ri ciues illi⁹ ciuitat̄ cui⁹ artifex ⁊ ꝯditor ē de
us. Tu em̄ ore tuo bn̄dicto p̄misisti eis di/
cens. Beati paup̄es spū ⁊c̄. Nō aliud ē dn̄e
regnū celoz̄ nisi eni p̄e q̄ es rex regū ⁊ domi
nus dn̄antiū. Teip̄m dabis eis in p̄miū. in
mercedē. ⁊ in gaudiū. Ipi te fruent̄. d̄ te gau
debūt ⁊ satiabunt̄. Edent paup̄es ⁊ satura/
bunt̄ ⁊ laudabūt ⁊c̄.

De silētio. ⁊ q̄ oib⁹ religiosis sit necessari
um silentium.

On mediocrit̄ coop̄at̄ ad p̄fectionē
n religioso hoi virt⁹ silentij q̄z sicut in
multiloquio nō deerit pctm̄. sic bre/
uiter ⁊ raro loq̄ ad h̄ valet vt homo caueat
sibi a peccato. Pro nimia loq̄la frequēter se
quit̄ iniuria tā dei q̄ȝ p̄timi sic ex silētio nu/
trit̄ iusticia. ex qua velut ex q̄dā arbore colli
gitur fruct⁹ pacis. Vn̄ cū claustralib⁹ pax sit
summe neccessaria. valde necessariū est eis si
lentiū. p̄ q̄ð pax eis tā cordis q̄ȝ corp̄is ꝯser
uatur. Propterea Isa. p̄pha virtutez silentij
ꝯsiderās ait. Erit op⁹ iusticie pax. ⁊ cult⁹ iu/
sticie silentiū. quasi diceret. Tāte v̄tutis est
silentiū q̄ in hoīe ꝯseruat dei iusticiā ⁊ inter
p̄ximos pacē nutrit ⁊ custodit. Nisi hō dili/
gentē ori suo adhibeat custodiā ⁊ bona gra
tuita q̄ habet cito dissipat ⁊ etiā in mlt̄a ma
la corruit. Lingua quidē (vt dic̄ beat⁹ Jaco
bus in canonica sua) modicū mēbz̄ est ⁊ ma
gna exaltat ⁊ sequit̄: Lingua nr̄a ignis est.
vniuersitat̄ iniq̄tas. Vbi dicit glo. q̄ pene
cuncta facinora ꝯcinant̄ aut patrant̄ in ea.
Vis audire o famula dei. vis scire q̄nta ma
la ex lingua p̄deūt si diligēter nō custodiat̄.
Audi ⁊ dicā. Ex lingua p̄deunt blasphemie

murmurationes. diſſenſiones. periuriū. mēdaciū. detractiões. adulatio. maledictio. cōuiciū. cōtētio. bonoꝝ deriſio. prauū cōſiliū. rumor. iactātia. ſecreti reuelatio. indiſcreta cōminatio. indiſcreta pmiſſio. multiloquium. ſcurrilitas. In veritate magna cōfuſio ſexui femineo eſt. maximū dedec⁹ eſt ſacris ꝟginibus nō hr̄e oris cuſtodiā. nō ſeruare lingue diſciplinā cū cūcta mala p lingue inqetudinē cōmittanť. Certe fruſtra audeo dicere ꝙ ille religioſ⁹ gloriať de poſſeſſione ꝟtutꝫ in corde. qui diſſipat diſciplinā ſilētij p inquietudinē multiloquij. Si qs teſte ſcripťa putat ſe religioſum eſſe nō refrenās linguā ſuā ſꝫ ſeducēs cor ſuū. hu⁹ vana eſt religio. O ihū xp̄i ſpōſe intuemi virtutū ſpeculum mariā ꝛ diſcite ab ea ſilētij diſciplinā. Que maturitatis fuerit beata ꝟgo ſatis pꝫ. Si eīm pcurras euāgeliū ꝑpauca ꝛ cū paucꝭ eā locutā inuenim⁹. Cū quattuor eīm perſonis legim⁹ eā habuiſſe ſermonē. ꝛ nō niſi ſeptem verba eā locutā fuiſſe. Cū angelo duo. cū filio ſuo duo. cū elizabeth duo. cū miniſtris ī nuptijs vnū. In hoc cōfundiť noſtra loqcitas qua pni ſum⁹ ad multiplicationē ꝟboꝝ cū tamē magna ſit vtilitas ſilētij. Una vtilitas eſt qꝛ inducit cōpunctiōꝫ. Homo cū tacet cogitat vias ſuas. ꝛ locū habet cogitādi ꝙ multiplex ſit ſu⁹ defect⁹. ꝛ ex hoc ſurgit cōpunctio. Itē dicit ꝓpheta dauid. Obmutui ꝛ ſilui a bonis. ꝛ dolor me⁹ renouat⁹ ē. Alia vtilitas ſilētij eſt qꝛ demōſtrat hominē celeſtē eſſe. Argumētū quaſi infallibile eſt. vt ſi ſit hō in theutonia ꝛ nō loquať theutonicū. videť ꝙ nō ſit theutonic⁹. Sic q eſt in mundo ꝛ mūdana nō loquiť. euidēter demōſtrat ſe in mūdo nō eſſe. Qui eīm de terra ē. de terra loquiť. vt dr̄ in euāgelio Iohis. Nihil autem tm̄ in religioſo hoīe valet ad ꝯſeruādū ſilentiū niſi vt fugiat ꝯſortiū hoīm. ꝛ ducat vitā ſolitariā. Ille eīm homo q eleuať iā ſup ſtatū hoīm nō debet hr̄e ꝯſolatōem ꝛ ꝯſolatorē niſi ſolū deū. ꝛ iō debet eſſe ſolitari⁹ ꝛ tacere. Ex quo eīm deū habet p ſocio nō debꝫ curare de humano cōſortio. Propterea dr̄ Threñ. iij. Sedebit ſolitari⁹ ꝛ tacebit. qꝛ leuabit ſe ſupra ſe. Sedebit ſolitari⁹ inqꝫ cōſortia hominū fugiēdo ꝛ tacebit de celeſtibꝫ cogitādo ꝛ meditādo. ꝛ leuabit ſe ſupra ſe celeſtē dulcedinē deguſtādo. Et ſi oīmibꝫ religioſis neceſſariū ſit ſilentiū ad ꝑfectionē ꝟtutū. maxime tn̄ virginibꝫ dedicatis ihū xp̄o eſt neceſſariū vt diſciplinā ſeruēt ſilētij. Ita eīm eaꝝ ſermo deberet eſſe ꝑcioſus. ꝛ ita deberent eſſe verecūde in labijs vt nunꝙ niſi magna neceſſitate loquerenť. Iō beat⁹ Hieronym⁹ dicit. Sit ſermo ꝟginis modicus ꝛ rar⁹. nec tam eloquētia ꝑcioſus ꝙ pudore. Hoc etiā cōſulit phus. viij. ethycoꝝ. Ad ſūmā perfectionē volo te eſſe breuiloquū ꝛ ſūmiſſa voce. Audi verboſa famula. audi ꝟgo clamoroſa ꝛ garrula. certe vt poſſis aſſueſcere ſilentiū debes facere. ſicut fecit Agathon abbas. De q legiť in vitaſpatꝝ ꝙ lapidē in ore ſuo p trienniū mittebat donec taciturnitatē addiſceret. Alliga ꝛ tu lapidē ad linguā affige linguā tuā ad palatū. Pone digitū ſuper os tuū vt poſſis taciturnitatē addiſcere quia magnū dedec⁹ eſt ſpōſe xp̄i vt eūꝫ alio ꝙ cū ſponſo ſuo xp̄o ieſu velit habere ſermonē. Loquere ꝟ raro ꝛ pauca ꝛ breuiter cū timore ꝛ pudore. īmo in tua cauſa vix loquere. Tege faciē tuā velo verecūdie. ꝯſue labia filo diſcipline. ꝛ ſermo tu⁹ ſit breuis. precioſus. ꝛ vtilis. ſit modeſt⁹ ꝛ humilis. Loquere famula dei raro ꝛ paꝝ. quia in multiloqo nō deerit peccatū. Nō loquarꝫ verbū ocioſum. qꝛ d̄ oīmi verbo ocioſo qđ locuti fuerit homīes reddēt ratiōem in die iudicij. Verbū ocioſum eſt vt dicit gloſa. qđ ſine neceſſitate dr̄ pferētis. aut vtilitate audiētis. Semper igiť meli⁹ eſt tacere ꝛ vtili⁹ ꝙ loq. Quia dicit ſapiēs. locutū me eſſe aliquādo penituit. tacuiſſe ꝟo nunꝙ.

De ſtudio orōnis et qualiť orād⁹ eſt de⁹. Capitulū. v.

Supra modū cupiēti etiā pficere ſpōſe xp̄i eſt neceſſariū vt aſſiduis orationū ſtudijs ꝛ deuotiōibꝫ animū ſuum exerceat. qꝛ reuera religioſus orōem nō frequētans aſſidue nō ſolū eſt miſer ꝛ inutilis. qnimo corā deo fert animā mortuā ī viuo corpe. Cū eīm tāte efficacie ſit deuotiōis virt⁹ vt ipa ſola hoſtis maligni deuincat tēptamēta ꝛ verſutias dyaboli q ſol⁹ famulaꝝ dei impedit ne ſurſū ad celos aſcēdat. Non eīm eſt miꝝ ſi tēptatiōibꝫ luccūbat frequēter miſerabiliť q ſtudiū orōis nō freqntat. Uñ beat⁹ Iſid. dr̄. Hoc eſt remediū ei⁹ q vicioꝝ tēptamētis eſtuat. qtiēs qlibet vicio tangiť totiēs ſe ad orōem ſubdat. qꝛ freqns orō vicioꝝ ipugnatiōꝫ extinguit. Et h̄ eſt qđ dñs dic in euāgelio. Uigilate ꝛ orate ne intretis in tēptatiōꝫ. Eſt aūt tāte ꝟtutis deuota orō

vt ad om̄ia valeat ⁊ i oi tp̄e hō poſſit p eam
lucrari. in hyeme. i eſtate. i ſereno ⁊ i tp̄e plu
uiali. imo in q̄cū q̄ʒ hora lucraṫ hō orōne de
uota plꝰ q̄ʒ valeat totꝰ mūdꝰ. q2 tali orōe acq̄
rit hō regnū celoꝝ. Ut aūt cognoſcas quō
⁊ q̄liṫ orare debeas q̄ʒtū mihi donauerit dñs
te informabo. licet ego i hac pte ⁊ in h̄ nego
cio magꝭ indigeā informari q̄ʒ tu. Scias ita
q̄ʒ deo digna famula q̄ ad pfectā orōe3 tria
ſūt neceſſaria. Primū q̄n in orōe ↄſtituta fu
eris. tūc erecto corpe ⁊ erecto corde oībꝫ ſen
ſibꝫ clauſis debes ſine ſtrepitu ex amore ⁊ cō
trito corde de oībꝫ miſerijs tuis cogitare. ſ.
p̄ntibꝫ. pteritꝭ. ⁊ futurꝭ. Primo debes ſiq̄dez
ſolicite cogitare q̄ʒ magꝭ ⁊ q̄ʒ multa pctā oībꝫ
diebꝫ vite tue ↄmiſiſti. q̄ʒ magna ⁊ q̄ʒ multa
bona i ſeculo ⁊ i ordine obmiſiſti. q̄ʒ magnā
⁊ q̄ʒ multā creatorꝭ tui grāz freq̄nṫ amiſiſti
Debes etiā cogitare q̄ʒ lōge facta es a deo p
pctūm q̄ olim fueras. ppe. q̄ʒ diſſiliꝭ facta es
deo q̄ aliq̄n fueras valde ſiliꝭ. q̄ʒ pulcra ali/
quādo fueras in aīa q̄ mō valde turpis es ⁊
fetida. Debes cogitare q̄ tēdas ꝑ pctm̄ quia
ad portas inferni. q̄d tibi occurret. quia tre
mēdꝰ dies iudicij. q̄d p oībꝫ his tibi dabiṫ.
q2 eterne morꝭ incēdiū. ⁊ ſtatim ꝓ his oībꝫ
debes pectꝰ tuū cū publicano tūdere. Cū p/
pheta dauid debes rugire a gemitu cordis
tui. Et cū maria magdalena debes lacrimiſ
rigare pedes ihū. nec debes aliquē modum
hr̄e in lacrimis q2 ſine mō dilectū tuū3 ihm̄
offendiſti. Et h̄ eſt qd̄ ait beatꝰ Iſid. Qn̄ cū
deo in orōne aſſiſtimꝰ gemere ⁊ flere dēmꝰ.
reminiſcētes q̄ʒ grauia ſunt q̄ cōmiſimꝰ. q̄ʒ
dura inferni ſupplicia q̄ tmemꝰ. Et hmōi la
crimoſe cogitatōes meditatōis debēt eē pn
cipiū. Secūdū qd̄ ſpōſe dei i orōe neceſſa
riū eſt. eſt grāꝝ actio. vt videlicet ſuo creato
ri cū om̄i humilitate grates referat ꝓ bn̄fi/
cijs iā ab eo receptis. Et h̄ ↄſulit paulꝰ apo
ſtolꝰ ad Colꝭ. iiij. Orationi inſtātes. vigilan
tes in ea in grāꝝ actōe. Nihil em̄ eſt q̄ homi
nē ita dignū reddit diuinis muneribꝫ ſicut ſp
deo grās reddere ⁊ agere ꝓ receptis donis.
Vn̄ beatꝰ augꝰ. ſcribēs ad aureliū dr̄. Quid
meliꝰ aīo gerimꝰ ⁊ ore ꝓnunciamꝰ ⁊ calamo
exp̄mimꝰ q̄ʒ deo grās. h̄ nec dici breuiꝰ. nec
audiri letiꝰ nec intelligi gratius. nec agi fru
ctuoſiꝰ pt̄. Debes ḡ in orōe poſita cū gratia/
rūactione meditari q2 dn̄s te hoīem fecit. q̄a
xp̄ianā te fec. q2 innumerabilia peccata tibi
indulſit. q2 incidiſſes i multa pctā ſi dn̄s te
nō cuſtodiſſet. q2 morī i ſeculo te nō pmiſit.
quia ad altiſſimā ⁊ pfectiſſimā te religione3
elegit. ⁊ q2 ſine labore tuo te pauit ⁊ paſcit. q2
p te homo factꝰ eſt circūciſus ⁊ baptizatꝰ eſt.
quia p te paup ⁊ nudꝰ humilis ⁊ deſpectibi
lis. Quia p te ieiunauit ⁊ eſuriuit. laborauit
⁊ fatigatꝰ fuit. q2 ꝓpter te plorauit. ſudorē ſā/
guineū ſudauit. te ſanctiſſimo corpe ſuo ci/
bauit ⁊ ſanguine potauit. q2 ꝓpter te colaphi
ſatus eſt. cōſputꝰ eſt. deriſus ⁊ flagellatus eſt
vulneratꝰ ⁊ crucifixꝰ eſt. Mortē turpiſſimā
⁊ amariſſimā ſuſtinuit. q2 ſepultꝰ reſurrexit.
ad celos aſcēdit. ſp̄m ſcm̄ dedit. ⁊ q2 tibi ⁊ oī
bus electꝭ celoꝝ regnū dare ꝓmiſit. Eſt em̄
grāꝝ actio ſupra modū vtilis in orōe. nec ſi/
ne ea aliq̄ poteſt valere orō. Nā ingratitudo
vt dr̄ beatꝰ Bern̄. eſt ventꝰ vrens. et exiccās
fontē pietatis. rorē miſericordie. ⁊ fluenta ḡ
tie. Tertiū qd̄ ad pfectionē orōnis neceſ/
ſario requiriṫ eſt vt animꝰ tuꝰ nihil aliud in
oratiōe cogitet p̄ter illud ſolū qd̄ p̄caṫ. Ual
de em̄ indecēs eſt vt q̄s cū deo loquaṫ ore ⁊
aliud mediteṫ corde. ⁊ dimidiū cor dirigat i
celū. ⁊ dimidiū maneat in terra. ⁊ talis ora/
tio nunq̄ʒ exaudiṫ a deo. Vn̄ ſup illo verbo
p̄s. Clamaui in toto corde meo ⁊c̄. dr̄ gloſa
Diuiſum cor nō impetrat qd̄ petit. Deb3 ei
famula dei tp̄e orōis cor ſuū ab om̄ibꝫ exte/
rioribꝫ curis ⁊ mūdanis deſiderijs. ab omi
bus carnalibꝫ amoribꝫ reuocare ad iteriora
⁊ illi ſoli i toto corde ⁊ tota mēte intēdere ad
quē ſuā orōnem dirigit. Et hoc cōſulit tibi
ſpōſus tuꝰ in euāgelio dicēs. Tu aūt cū ora
ueris intra in cubiculū tuū. ⁊ clauſo oſtio. i.
corde tuo ora patrē tuū. Tūc cubiculū es i/
greſſa quādo om̄es cogitatiōes. om̄ia deſi/
deria. om̄es affectiōes tuas in ſecreto cordꝭ
tui reuocaſti. Tūc clauſiſti oſtiū tuū quan/
do cor tuū diligēter cuſtodiſ. vt p nullas co
gitatiōes tuas fantaſticas poſſit in deuoti/
one impediri. Oratio em̄ eſt (vt dicit beatuſ
Auguſtinꝰ) cōuerſio mētis in deū p pium ⁊
humilē affectū. Audi o beatiſſima ſoror. au
di o famula Jeſu xp̄i ⁊ inclina aurē tua3 ad
verba oris mei. Noli falli noli decipi n̄ amit
tas magnū oratiōis tue fructū. nō pdas ſu
auitatē. nō fruſtreris dulcedine quā in ora/
tione haurire debes. Oratio em̄ hauſoriu3
eſt quo ſp̄ūſſancti gratia hauriṫ de fonte ſu
pereffluētis dulcedinis illꝰ beatiſſime tri/
nitatis. Et hoc exptus erat ille deuotiſſimꝰ
ꝓpheta Dauid q̄ dicebat. Os meū aperui ⁊

attraxi ſpiritũ. Os meũ aperui dicit ꝓhã/
ſi. Nunq̃d iã nõ dixi tibi q̃d ſit oratio. Audi
itez. Oratio eſt cõuerſio mẽtis in deũ. Uis
ſcire quomõ debes mentẽ tuã in deũ cõuer
tere. intẽde. cũ ſtas in oratiõe te totã debes
in teipſam cõuertere ⁊ colligere ⁊ cũ dilecto
in cubiculũ cordis tui ingredi ⁊ cuȝ eo ſola
orari. omniũ exteriorꝫ obliuiſci. ⁊ toto cor
pore. tota mẽte toto affectu. toto deſiderio.
tota deuotiõe debes te leuare ſupra te. Nec
debes ſpiritũ tuũ ab oratõe relaxare. ſȝ tam
diu ꝑ deuotõis ardorẽ ſurſum aſcẽdere do
nec ingrediaris in locũ tabernaculi admi/
rabilis vſqȝ ad domũ dei ⁊ ibi vtrũqȝ cord̃
oculo dilecto tuo viſo ⁊ vtcunqȝ deguſtato
q̃ ſuauis eſt dñs ⁊ q̃ȝ magna dulcedo eius ĩ
amplex⁹ eius ruas. impꝛẽſſis labijs intime d̃
uotionis oſcula figas vt ſic tota a te aliena
ta. tota in celũ rapta. tota in xp̃m reformata
⁊ trãſformata nõ valeas cohibere ſpũm tu/
um. ſȝ exclama cũ ꝓpheta Dauid ⁊ dic. Re/
nuit cõſolari aĩa mea. memor fui dei ⁊ de/
lectatus ſum. Ut aũt cor tuũ ſoror cha/
riſſima ꝑ deuotõis orõnem in ſublime⁹ ele/
uetur. ⁊ feruenti⁹ in deũ inflammet̃. nota di
ligenter q̃ꝫ trib⁹ de cauſis in mẽtis alienati/
onẽ deducimur. Aliquãdo ꝑ magnitudinẽ
admiratiõis. Aliquãdo ꝑ magnitudinẽ de/
uotionis. Aliquãdo ꝑ magnitudinẽ exulta
tionis. Dico q̃ꝫ fit aliquãdo ꝑ magnitudi
nem deuotiõis vt mẽs ſeipſam non capiat. ⁊
ſupra ſeipſam eleuata in alienationẽ trãſeat
quãdo tota igne celeſtis deſiderij ſuccendit̃
vt omẽ q̃d foris eſt vertat̃ in amaritudinez
⁊ faſtidiũ. ⁊ amorꝫ intimi flãma vltra huma/
nũ modũ excreſcat. que animã ad cere ſimi
litudinẽ liquefactaȝ in ſeipſa deficere faciat.
ad inſtar fumi aromatũ in ſuperna eleuat ⁊
ad ſummã patriã emittat. ⁊ tũc cũ ꝓpheta
exclama ⁊ dic. Defecit caro mea ⁊ cor me/
um de⁹ cordis mei ⁊ pars mea de⁹ in eternũ
Itẽ aliquãdo fit ꝑ magnitudinẽ admira
tionis quãdo diuino lumine mens irradia
tur ⁊ ſumme pulcritudinis admiratiõe ſu/
ſpenſa tũc vehemẽti ꝯcutit̃ ſtupore vt a ſuo
ſtatu fundit⁹ excutiat̃. ⁊ in moduȝ fulguris
choruſcãtis quanto ꝓfundi⁹ ꝑ deſpectu ſui
viſe pulcritudinis reſpecta infima deijcit̃.
tanto ſublimi⁹ tantoqȝ celeri⁹ ꝑ ſummorꝫ
deſiderioꝝ ardorẽ releuata ⁊ ſup ſemetipſaȝ
rapta in ſublimia eleuat̃. ⁊ tũc cogit̃ clama/
re cum ſanctiſſima heſter. Uidi te dñe qua/
ſi angelũ dei ⁊ conturbatũ eſt cor meũ p̄ ti/
more glorie tue. Ualde eñ mirabilis es do
mine ⁊ facies tua plena eſt gratiarũ. Itẽ
aliquãdo p̄ multitudine exultationis quan
do intima illa interne ſuauitatis abũdantia
potata. imo plene inebriata quid ſit. quid fu
erit penitus obliuiſcat̃. ⁊ in ſupmundanum
quendã affectuȝ ſub quodã mire felicitatis
ſtatu rapta trãſformat̃. ⁊ tũc cogitur clama
re ⁊ dicere illud ꝓphete. Q̃ȝ dilecta taberna/
cula tua dñe virtutũ. cõcupiſcit ⁊ deficit aĩ
ma mea ĩ atria dñi. Sic ergo famula dei de
bet exercere animũ ſuũ ex deuota ĩ deũ ora
tione ⁊ dicere ꝑ frequentẽ ordinis verſum.
ꝑ mundati ⁊ purificati cordis oculũ. ꝑ infa/
tigabilẽ deuotõis ſpiritũ. quaten⁹ efficiatur
idonea ad cõtemplanda diuina ⁊ deguſtan
dã diuine dulcedinis ſuauitatẽ. Nõ eñ de/
cet aĩam inſignitã dei imagine. decorataȝ
dei ſimilitudine. redemptã dei ſanguine. ca
pacẽ beatitudinis. volutare circa iſta tẽpo/
ralia. ſed aſcẽdere debet ſup cherubin ⁊ vola
re ſup pennas ventoꝝ. id eſt. ordines ange/
lorũ ad ꝯtemplandã ipſam trinitatez et chri
ſti humanitatẽ. ⁊ meditari gloriã ⁊ leticiam
ſupernoꝝ ciuiũ. ſcȝ angeloꝝ ⁊ ſanctoꝝ omni
um. Sed q̃ ſunt hodie q̃ huiuſmodi medi
tatõnib⁹ vacẽt. qui ſint exploratores gaudij
celeſtis. qui corde ⁊ aĩo cõuerſent̃ in celis
Rari ſunt. Uñ bene poteſt dici de quibuſ/
dam religioſis illud verbũ q̃d beat⁹ Berñ.
dicit. Quorũ ſtudiũ deberet eſſe deuotione
celos penetrare. mẽte circuire ſupernas mã
ſiones. ſalutare apoſtolos ⁊ choros ꝓpheta/
rum. martyrũqȝ admirare triũphos. omni
bus his poſtpoſitis. turpi ſe mancipãt cor/
poris ſeruituti. ad obediendũ carni. ⁊ ad ſa
tiſfaciendũ gule ⁊ vẽtri.

De paſſionis chriſti memoria
Capitulũ. vj.

q Uoniã deuotõis feruor ꝑ frequẽ/
tem paſſionis xp̃i memoriã nutrit̃ ⁊
cõſeruat̃ in homĩe. Ideo eſt dicẽdũ
cõſequẽter vt ſemp oculis cordis ſui xp̃m ĩ
cruce tanq̃ȝ morientẽ videat q̃ deuotiõem ĩ
ſe vult cõſeruare inextinguibilẽ. Propter h̃
domin⁹ dicit in Exodo. Ignis in altari meo
ſemp ardebit. quẽ nutriet ſacerdos ſubijci/
ens ligna ꝑ ſingulos dies. Audi ſoror deuo
tiſſima. Altare dei eſt cor tuum. In hoc al/
tari debet ſp ardere ignis feruide deuotõis
quẽ ſingul' dieb⁹ debes nutrire ꝑ ligna cruc̃

chriſti et memoriā paſſionis ipſius. Et hoc eſt qđ dicit Iſaias ꝓpheta. Haurietis aquas in gaudio de fontibꝫ ſaluatoris. Ac ſi diceret. Quicūq; deſiderat aquas gratiaꝝ. aq̄s deuotionis. aq̄s lachrymaꝝ. iſte hauriat de fontibꝫ ſaluatoris. id eſt. de vulneribꝫ Ieſu xp̄i. Accede ergo tu pedibꝫ affectionū tuaꝝ ad Ieſum vulneratū. ad Ieſum ſpinis coronatū. ad Ieſum patibulo crucis affixum ⁊ cū beato Thoma apoſtolo nō ſolū intueri in manibꝫ eiꝰ fixuras clauoꝝ. non ſolum mitte manuz tuā in latꝰ eius ſed totalr̄ per oſtiū lateris eiꝰ ingredere vſq; ad cor ipſius ieſu. ibiq; ardētiſſimo amore crucifixi i xp̄m transformata. clauis diuini amoris affixa. lācea ꝑcordialis dilectōis transfixa. intime cōpaſſionis trāſuerberata. nihil aliud queras nihil aliud deſideres. in nullo alio velis cōſolari q̄; vt cū chriſto tu poſſis mori in cruce. Et tūc cū apoſtolo Paulo exclames dicens Chriſto cōfixꝰ ſum cruci. Viuo iā non ego. viuit vero in me xp̄s. Debes aūt ꝑ hūc modū paſſionem xp̄i in memoria habere vt cogites qm̄ paſſio eiꝰ fuit ignominioſiſſima acerbiſſima. generaliſſima. ⁊ diuturniſſima Primū cōſidera deo digniſſima famula q̄; ignominioſiſſima fuit mors Ieſu xp̄i ſponſi tui. Fuit em̄ crucifixus tanq̄; fur et latro Nulli em̄ in veteri lege tali morte puniebātur niſi peſſimi ⁊ ſceleratiſſimi ⁊ fures ⁊ latrones. Adhuc attēde maiorē xp̄i ignomiam. Fuit em̄ in loco turpiſſimo ⁊ viliſſimo crucifixus. ſcꝫ in monte caluarie vbi multa oſſa ⁊ cadauera mortuoꝝ iacebāt. Ille ſiquidē locus erat morti damnatoꝝ deputatꝰ. ⁊ ibi decollabant ⁊ ſuſpendebant peſſimi homines. Adhuc vide xp̄i maiorē ignominiā. q̄a inter latrones tanq̄; latro ſuſpendit. ⁊ i medio tanq̄; princeps latronū. Unde dicit Iſaias. Cū ſceleratis reputatꝰ eſt. Adhuc intuere ſponſi tui ignominiā. quia aeri deputatꝰ eſt. ⁊ inter celū ⁊ terrā ſuſpēſus ac ſi nō eſſet dignus mori in terra aut viuere. O digna idignatio ⁊ iniuria. dn̄o orbis totꝰ negatꝰ eſt orbis. vilius in mūdo nihil eſtimatū eſt domino mūdi. Sic ergo mors filij dei fuit ignominioſiſſima ꝓpter genus mortis quia i patibulo ſuſpēſus. ꝓpter ſocios mortis. q̄a cū iniquis deputatꝰ ⁊ cōdemnatꝰ. ꝓpter locum mortis. quia in monte caluarie fetidiſſimo crucifixus. O bone ieſu. o benigne ſaluator. quia nō ſemel ſed multotiēs cōfunderis. Quanto quis pluribꝫ locis confundit. tanto ignominioſior efficit mundo Ecce tu domine Ieſu in orto ligaris. in domo anne alapa cederis. in atrio Cayphe conſpueris. in hoſpitio herodis illuderis. in via crucē baiulans in golgatha crucifigeris Heu me ecce libertas captiuorū. gloria angelorū. vita hominū occidit. O iudei miſeri bene impleuiſtis qđ ꝓmiſiſtis. Dixiſtis enim. Morte turpiſſima cōdemnemꝰ eū. Beatus vero Bernardꝰ dicit. Exinaniuit ſemetipſuz formam ſerui accipiēs vt ſubeſſet. Filiꝰ erat et factus eſt ſeruus. Et nō ſolū formam ſerui vt ſubeſſet accepit. ſed etiā mali ſerui vt vapularet. vt penā ſolueret cuz culpam nō haberet. Et erat non ſolū ſeruus ſeruoruz dei ſed ꝓpter tria ſeruus ſeruorū dyaboli factus ſeruiens infima peccata peccatoꝝ expurgādo. Nec hoc ſuffecit ſed mortez omni morte confuſibiliorē elegit. Humiliauit enim ſemetipm̄ factꝰ obediens vſq; ad mortē. mortem aūt crucis. que ignominioſior eſt. vt dicit gloſa. Secūdo cōſidera ⁊ attende virgo deo deuota. paſſio xp̄i q̄; acerbiſſima fuit. Crux enim illa benedicta membra extenſa cōtrahi in dolore mortis nō ꝑmiſit. quod tamen ſolet eſſe quoddā leuamen ⁊ ſolatiuz cordis anxiati. nec habuit illud caput reuerendū diuinū vbi ad dimiſſionē anime ſe inclinaret. Attende adhuc melius q̄; acerba mors xp̄i fuerit. Quanto quis tenerior. tanto patitur grauiꝰ. Nunq̄; autē fuit corpꝰ ita tenerū ad ſuſtinendū paſſiones ſicut corpꝰ ſaluatoris. Corpus em̄ mulieris tenerius eſt q̄; viri corpus. Caro autē chriſti tota ꝟginea fuit ⁊ de ſpiritu ſancto cōcepta ⁊ de ꝟgine nata. Igit paſſio chriſti fuit omnium paſſionū acerbior. quia omniū virginū tenerior. Si em̄ ad ſolā mortis recordatōem Chriſtꝰ in ſancta anima ſua ꝑ teneritudine carnis tantū afflictꝰ eſt vt ſudor corporis fieret ſicut ſudor ſanguinis decurrentis i terram. quanto ſuperadditꝰ eſt ei dolor. quanta cum afflicta eſt pena in deguſtatione acerbiſſime mortis ⁊ paſſionis. Ideo dicit beatus Bernardꝰ. Anguſtias corpis tui domine Ieſu chriſte. certiſſime indicabat ſudor ille ſanguineꝰ qui orationis tp̄e de tua ſanctiſſima carne decurrebat in terram. Quid feciſti dulciſſime puer vt ita tractareris. Quid cōmiſiſti o amantiſſime iuuenis. vt ita iudicareris. Ecce ego ſum cauſa tui do/

loris.ego plaga tue occiſionis. Adhuc vide diligenti9 q̄ amara chriſti mors fuerit. Quanto quis innocentior.tanto pena ad tollerandum grauior. Si enim chriſt9 ꝓpter ſua peccata ſuſtinuiſſet.aliquantulū ei eſſet tolerabilior.ſed ipſe peccatū non fecit.nec inuētus eſt dolus in ore eius. Et hoc ipm̄ teſtat̄ pylatus dicens. Ego nullā cauſam mortis inuenio in eo. Ipſe em̄ eſt candor lucis eterne z ſpeculū ſine macula dei maieſtatis z bonitatis.imago illius ſicut dicit̄ Sapiētie.vij. Conſidera adhuc plen9 q̄ penalis fuerit mors ſponſi tui Jeſu chriſti. Quanto generoſior tanto pena acerbior. Chriſt9 aūt ſpōſus tuus paſſus eſt in omi parte corp9s ſui ſic vt nullū ita paruū membrū in eo eſſet q̄n penam haberet.null9 ita modicus loc9 q̄n repletus eſſet amaritudine. A planta enim pedis vſq ad verticē non fuit in eo ſanitas Unde ꝓ nimia doloris vehementia clamauit dicens. O vos omēs qui tranſitis ꝑ viam attendite z videte dolorē meum. Reuera dn̄e Jeſu chriſte nunq̄ fuit dolor ſimilis dolori tuo. Tanta em̄ fuit doloris tui effuſio vt totum corp9 tuum ſanguine aſpergeretur. O bone Jeſu o dulciſſime domine. n̄ gutta ſed vnda ſanguinis ita largiter ꝑ q̄nq̄ partes corporis tui emanauit de manibus z pedibus tuis in crucifixione. in capitis coronatione.de toto corpe in flagellatione.de ipſo corde in lateris apertione mirum videtur ſi quid ſanguinis remanſit in te. Dic q̄ſo dilecte mi domine.dic cū vnica ſanguinis tui gutta.potuiſſet ſufficere ad totius mundi redemptionē.cur tm̄ ſanguinē de corpore tuo effundi permiſiſti. Scio dn̄e et vere ſcio quia nō propter aliud feciſti niſi vt om̄deres quāto affectu diligeres me. Quid igitur retribuā domino ꝓ omnibus que retribuit mihi. Certe domine q̄diu vixero memor ero laborū tuorū quos ſuſtinuiſti in predicando.fatigationū in diſcurrēdo. vigiliarū in oratione.lachrimarū in compaſſione.dolorum.conuiciorū.ſputorū.colaphorum.ſubſannationū.clauorū.vulnerū. alioquin req̄retur a me ſanguis qui effuſus eſt ſuper terram. Quis igit̄ dabit capiti meo aquam.et oculis meis fontē lachrymarū vt poſſim flere die ac nocte mortē domini mei Jeſu chriſti quā nō pro ſuis ſed ꝓ meis peccatis ſuſtinuit. Uulneratus eſt em̄ propter iniquitates noſtras. attritus eſt ꝓpter ſcelera noſtra ſicut dicit Iſaias ꝓpheta. Ulterius cōſidera z attende diligēter quia mors z paſſio chriſti fuit diutina. A prima em̄ die natiuitatis ſue vſq ad vltimū diem mortis ſue ſp fuit in paſſionibus z doloribus.ſicut ipſe teſtatur per ꝓpheram dicens. Paup ſum ego z in laboribus a iuuentute mea. Et alibi dicit. Fui flagellatus tota die.id eſt.toto tempore vite mee. Adhuc aliter conſidera q̄ moroſa fuit paſſio chriſti vt pena eius magis duraret.vt dolor nō cito finiretur. vt mors ꝓtraheretur.z ſic diutius cruciaret̄ z tortu?aretur. Ex his omnibus que dixi colligere potes o virgo chriſti o famula dei q̄ probroſa.q̄ doloroſa.q̄ vilis.q̄ moroſa fuit mors z paſſio dulciſſimi ſpōſi tui Jeſu chriſti. Et hec omnia ſuſtinuit vt ad amorē ſuū te accēderet.vt ꝓ omnibus his toto corde.tota anima.tota mente ipm̄ diligeres. Quid em̄ beniuolentius q̄ q dominus propter ſerui ſalutē accipiat ſerui formam. Quid magis informat hominē in ſalutem q̄ exemplū tollerādi mortē propter iuſticiā z obedientiam diuinam. Quid vero magis incitat homines ad diligendū deū q̄ tanta benignitas. q ꝓ nob dei filius altiſſimus abſq meritis. immo cum multis noſtris demeritis poſuit aīam ſuaz. Hoc tante benignitatis eſt vt nihil clementius.nihil benignius.nihil amicabilius cogitari poteſt. Hec benignitas tanto magis oſtendit̄ maior quanto ꝓ nobis grauiora z abiectiora ſuſtinuit vel pati voluit. Deus enim q̄ proprio filio ſuo non pepercit.ſ3 pro nobis omnibus tradidit illū. quomodo nō cū illo om̄ia nobis donauit. Ex quo inuitamur ad ipm̄ amandū z amarum imitādum. Ve ergo illis qui tante benignitatis beneficijs ſunt ingrati.in quorū animabus nullū mors chriſti habet effectum. Unde inquit Bernard9. Uide caput chriſti inclinatum ad te oſculandū.manus ꝑforatas ad largiendū.latus apertū ad diligendū.totius corporis extenſionem ad ſe totū impendendū. Ue iterū illis qui ſuis peccatis rurſum chriſtum in ſemetipis crucifigētes ſup dolorem vulnerū ipſi9.dolorē adijciunt. Sed vere tio illis quorū corda ad planctum emolliri non poſſunt.neq ad beniuolentiā ꝓuocari.et ad boni operis virtutē inflammare nō valet tanti effuſio ſanguinis.effuſio tanti ꝓcij.tam ingens magnitudo. Certe iſti tales inimici crucis chriſti plus chriſtū dei filius

bodie ad dexterã dei patris in celis ſeden/
tem crucifigũt q̃ olim fecerunt in cruciſ pa/
tibulo pendentẽ. Ad tales et de talibus do
minus cõquerendo per beatuʒ Bernardũ
loquitur dicens. O homo vide quid pati/
or pro te. ſi eſt dolor ſicut quo crucior. ad te
clamo qui ꝓ te morior. vide penas quibus
afficior. vide clauos quibus cõfodior. ⁊ cuʒ
ſit tantus dolor interior ⁊ exterior. planctuſ
eſt grauior cum te ſic ingratũ experior. Ca/
ue tibi mater caue ne tanto ingrata ſis bene
ficio. ne tanto ꝓ te dato indeuota ſis precio
ſed pone iſtũ crucifixum ſicut ſignaculuʒ ſu
per cor tuum. vt ſicut ſigilluʒ in cera molli.
ſic Jeſum ſpõſum tuũ imprimas cordi tuo
⁊ dicas cum propheta. Factum eſt cor me/
um tanq̃ cera liqueſcenſ. Pone eũ etiam vt
ſignaculuʒ ſuper brachiũ tuum vt videlicet
nunq̃ deſinas operari. nunq̃ fatigeris la/
borare ꝓ nomine domini Jeſu. ſed cuʒ ope
rata omnia fueris. tunc primũ incipe quaſi
nihil feceris. Si auteʒ aliquando aliquid
triſte aliquid graue. aliquid tediȷ. aliq̇d ama
ritudinis acciderit. vl' certe ſi forte aliquod
bonum diſſipuerit. ſtatim recurras ad cru/
cifixum Jhm pendentẽ in cruce. Ibi intue
re coronam ſpineã. clauos ferreoſ. lanceã la
teris. Ibi cõtemplare vulnera chriſti pedũ
⁊ vulnera manuũ. vulnera capitis. vulnus
lateris. vulnera toti9 corporis. Recolẽs q̇a
qui ſic pro te paſſus fuit. qui pro te tanta ſu
ſtinuit quantũ te amauerit. Crede mihi q̇a
ſtatim tali intuitu omne triſte letum. omne
graue leue. omne tedioſum amabile. omne
aſperũ dulce ⁊ ſuaue reperies. ſic vt ⁊ tu inci
pias exclamare cũ beato Job ⁊ dicere. Que
prius noluit tangere anima mea nunc ꝓpter
anguſtias paſſionis chriſti cibi mei ſunt. q̃
dulcia ⁊ delectabilia facta ſunt mihi. Unde
legit' q̃ cum quidã cõuerſus fuiſſet ad reli/
gionem. intiũ fact9 eſt impatiẽs ꝓpter aſperi
tatem ciborũ ⁊ ceterarũ diſciplinarũ religi/
onis. ⁊ tum ex nimia impatiẽtia anguſtiat9
fuiſſet procidit ante imaginẽ crucifixi. et ibi
replicare cepit cũ multis lachrymis intole/
rabiles anguſtias ⁊ labores ordinis. inſipi
ditatem ciboꝝ panis ⁊ potus. ⁊ ſtatim ex la
tere imaginis cepit ſanguis emanare. ⁊ cuʒ
ille fortiter flens ſuas anguſtias replicaret.
reſpondẽs imago chriſti dixit. Quandocũ/
q̃ ſentiret aliquã aſperitatẽ in cibo vel ĩ po
tu vt intingeret in ſalſamẽto ſanguinis xpi.

De perfecta dei charitate.
Capitulũ. vij.

Uperius te famulã dei prout deus
s inſpirante docui qualiter animũ tu
um exercere debeas. vt quaſi grada
tim aſcendere poſſis ⁊ de virtute in virtutẽ
ꝓficere. Nunc ſeptimo loco reſtat dicẽdum
de forma virtutũ ſcilicet charitate que ſola
ducit hominẽ ad perfectionẽ Ad mortificã
dum eñ vicia. ad ꝓficiendũ in gratia. ad cõ
ſequendũ omniũ virtutũ perfectionẽ ſum/
mam. nihil poteſt dici meliuſ. nihil excogita
ri vtilius charitate poteſt. Propterea dicit
Proſper in libro de vita cõtemplatiua. Ca
ritas eſt vita virtutũ. mors vicioꝝ. et ſicut
fluit cera a facie ignis. ſic pereũt vicia a faciẽ
charitatis. Tante ſiquidẽ virtutis eſt cha/
ritas q̃ ipſa claudit infernũ. ſola aperit celuʒ
ſola deo amabilẽ reddit. Tante virtutis ca
ritas eſt q̃ ipſa ſola inter virtutes virtus no
minata eſt. quã q̇ hʒ diues eſt ⁊ locuples ⁊ be
atus. quã qui non habet. pauper ⁊ mendic9
eſt ⁊ miſer. Unde ſuper illo verbo ad Cho/
rinthios. Si charitatẽ non habuero. dicit
gloſa. Attende quanta ſit caritas. que ſi de
ſit. fruſtra habent' cetera. ſi aũt adſit habẽtur
oĩa. quã qui habere ceperit ſpiritũſanctũ
habebit. Et beat9 Auguſtin9 dicit. Si virt9
nos ad beatã vitã ducit. nihil eſſe omnino
virtutẽ affirmauerim niſi tm̃ ſummũ amo/
rem dei. Cũ igit' charitas virtus tanta ſit ꝓ
cunctis virtutib9 charitati eſt inſiſtendum.
⁊ non cuilibet charitati ſed ei ſolũ qua deuſ
diligitur ſup oĩa ⁊ prox' m9 poſt deũ Qua
liter aũt creatorẽ tuũ diligere debeas ipſe tu
us ſpõſus docet in euãge. io dicẽs. Diliges
dñm deũ tuũ ex to. cor. tuo. ⁊ ex to. ani. tua. ⁊
ex to. mẽ. tu. Intẽde diligẽt' famula ieſu xpi
dulciſſima quã dilectõʒ dilect9 tu9 ihs req̇/
rat a te. Uult certe amãtiſſim9 tu9 vt amori
ſuo des cor tuũ. totã aiaʒ tuã. totã mẽtẽ tuã
ſic vt ĩ toto corde tuo. tota aĩa tua ĩ tota mẽ
te tua null9 oĩno cũ eo aliquã ꝑtẽ poſſideat.
Quid ẽ facies vt certe dñm deũ tuũ ex toto
corde diligas. Quõ ex toto corde Audi be/
atũ Johem chryſ'. dicẽtẽ. Ex toto corde dili
gere deũ eſt vt ad null9 rei dilectõʒ mag' ſit
inclinatũ cor tuũ q̃ dei vt nõ delecteriſ ĩ ſpẽ
mũdi ampli9 q̃ in deo. nõ ĩ honorib9 aut pa
rẽtib9. Si autẽ ĩ aliq̇ iſtoꝝ ſit anim9 et amor
cordis tui iã nõ ex toto corde deum diligis
Unde Auguſtin9 dicit. Minus te amat q̇

tecum aliq̄d amat. Si aūt aliquid amas ex cuius dilectione in amore dei nō proficꝭ. iaz non ex toto corde deū diligis. Et ſi quid diligis ꝑ cuius amore ea que xp̄o teneris negligis iam nō ex toto corde diligis . Dilige itaqꝫ dominū deuz tuum ex toto corde tuo. non ſolū ex toto corde. verū etiā ex tota anima diligendꝰ eſt dominꝰ Jeſus chriſtꝰ Quo modo ex tota aīma. Audi beatū Auguſtinū docentē te. Ex tota anima inquit dominuz diligere. eſt ipm̄ diligere ex tota voluntate ſine contrarietate Certe tūc ex tota anima deum diligis quādo nō quod tu vis. nō quod mundꝰ conſulit. nō quod caro ſuggerit. ſed quod dominū deū tuū ſcis velle ſine cōtradictione libenter facis . Certe tūc deū ex tota anima diligis. quādo pro amore ihū xp̄i animā tuam ſi neceſſe fuerit morti libenter exponis . Si autē in aliquo iſtorum negligens fueris. iam nō ex tota aīma deū tuū diligis. Dilige ergo dominū deuz tuū ex tota anima tua. ꝛ conforma voluntatē tuam voluntati diuine in omnibꝫ. Et non ſolū ex tota anima ſed etiā ex tota mente. Audi iteruz beatū Auguſtinū te docentē Ex tota inquit mente diligere deū. eſt diligere eū ex oī memoria ſine obliuione Amen.

De finali perſeuerantia
Capitulū. viij.

p Oſtq̄ꝫ omniū virtutū adeptus ē q̄s principiū. nec tamē in conſpectu dī apparet glorioſus. niſi virtutuz conſummatrix aſſit ꝑſeuerātia. Quia nullꝰ omnino mortalis quātumcūqꝫ perfectꝰ. eſt laudandus ī vita ſua niſi prius hoc totū quod inchoauit. bono ꝛ felice fine concludat Unde beatus Bernardꝰ dicit. Tolle perſeverātiam nec obſequiū nec beneficiū nec gratiā nec laudē fortitudo ꝓſtabit. Parū enim valet hominē fuiſſe religioſum. ſiue fuiſſe humilem ꝛ patientē. fuiſſe deuotū ꝛ continentem. deū dilexiſſe ꝛ celicas virtutes habuiſſe niſi adeſſet perſeuerātia. Cū enim omnes ꝯnites currāt. ſola perſeuerātia accipit brauium. Quia nō ille qui incipit ſed qui perſeuerauerit ſalꝰ erit. Unde Johānes chryſoſtomꝰ dicit. Que vtilitas ſeminū florentium ꝛ poſtea tabeſcentiū. quaſi diceret. penitus nulla. Sꝫ igitꝛ chriſti dilectiſſima aliq̄s bonorū operū habes virtutes. imo qꝛ multas habes in his perſeuera. in his profice. ī his vſqꝫ ad mortē viriliter chriſti age miliciam. vt cū extrema dies finiſqꝫ vite aduenerit. ꝑ ſtipendio ꝛ mercede laboris detur tibi corona glorie ꝛ honoris. Unde ieſus chriſtus vnice tibi dilectus alloquitꝛ te in Apocalipſi dicens Eſto fidelis vſqꝫ ad mortem ꝛ dabo tibi coronā vite . Hec corona nihil aliud eſt q̄ꝫ premiū vite eterne. ad quaz adipiſcendā inflāmare te debet deſideriū om̄ium chriſtianoꝝ. Eſt eñ tā magna vt nullus om̄ino eā eſtimare poſſit. ſicut dicit beatus Gregoriꝰ tā multa vt nullꝰ eam dinumerare queat. Eſt deniqꝫ tam longa ꝛ durabilis vt nunq̄ꝫ terminari poſſit ꝛ finiri . Ad hanc mercedē ad hanc coronā inuitat te dilectus ſpōſus tuus dilectiſſimꝰ Jeſus chriſtꝰ ī Cāticis canticoꝝ dicēs. Ueni de lybano ſponſa mea. veni de lybano coronaberis. Surge ergo amica dei ſponſa Jhū chriſti. colūba ſponſi eterni veni ꝛ propera ad nuptias filij dei . quia tota celeſtis curia expectat te. quia om̄ia parata ſunt. Eſt enim paratꝰ ſpecioſus ſeruꝰ tuus vt tibi ſeruiat ꝛ nobilis cibus precioſus ꝛ delectabilis vt te reficiat ſocietas dulcis ꝛ preamicabilis vt tibi ꝯgaudeat. Surge ergo ꝛ propera feſtinanter ad nuptias. quia ibi eſt paratꝰ ſeruus ſpecioſus vt tibi ſeruiat Iſte ſeruus nō eſt alter niſi cetus angelicus. imo ipſe eternus dei filiꝰ qui de ſeipſo teſtatur dicens in euāgelio Amen dico vobis. quia ꝓcinget ſe ꝛ faciet illos diſcumbere ꝛc̄. O q̄ꝫ magna gloria tūc erit pauperibus abiectis quādo miniſtrū habebūt filiū dei ꝛ ſummi regis ꝛ totū conuentuz exercitus regni celeſtis. Eſt etiaz ibi paratus cibꝫ precioſus ꝛ delectabilis vt reficiat. Ipſe enim dei filiꝰ menſam ꝓprijs manibꝫ poſuit ſicut ipſe de ſe in euangelio teſtatur dicens. Ego diſpono vobꝫ ſicut diſpoſuit mihi pater meus regnū. vt edatis ꝛ bibatis ſuꝑ mēſam meā in regno meo. O q̄ꝫ ſuauis ꝛ delicioſus eſt cibꝫ ille quem ꝓparauit ī dulcedine ſua pauperi deꝰ. O q̄ꝫ beatus eſt ille qui in regno celoꝝ panē manducabit illū qui in clybano virginalis vteri coctus eſt igne ſācti ſpiritꝰ. Si quis mādacauerit ex hoc pane viuet in eternū. Tali cibo tali pane cibat ꝛ reficit ſuos electos rex celeſtis in mēſa ſua ſicut in libro Sapiē dicitꝛ. Angeloruz eſca nutriuiſti populū tuū. ꝛ paratū panē d̄ celo ꝓſtitiſti ei ſine labore om̄e delectamētū ī ſe habentē ꝛ oīs ſaporꝭ ſuauitatē ꝛ deſeruiens vniuſcuiuſqꝫ volūtati . Ecce talis ē refectio

diuine menſe. Et nihilominꝰ parata eſt ibi ſocietas dulcis ⁊ ꝑamabilis vt tibi cōgaudeat. Illic enī erit Jeſus cū patre ⁊ ſpūſancto. Illic maria cū florigero exercitu ỽginū. Illic aplī. martyres. cōfeſſores. ⁊ omniū electorū celeſtis exercitꝰ. Miſerabilis prorſus q̄ tā nobiliſſime ſocietati nō fuerit ſociatus Valde mortuū habet deſideriū qui huic ſocietati iūgi nō deſiderat. Sed tu o ꝑclariſſima dei famula ſcio te quidē deſiderare xp̄m ad hoc te niti totiꝫ viribꝫ quomō regi eterni poſſis iūgi cōſortijs ⁊ amplexibꝫ. ⁊ nūc excita cor tuū ⁊ animā tuā ⁊ erige totū cor tuuꝫ ⁊ cogita quantū potes. Si enī ſingula bona delectabilia ſunt. cogita mēte q̄ꝫ bonū ſit illud delectabile. qđ ꝯtinet iocunditatē omniū bonoꝝ. Si bona eſt vita creata q̄ꝫ bona eſt vita creatrix. Si iocūda eſt ſalꝰ facta q̄ꝫ iocūda eſt ſalꝰ que fecit omnē ſalutē. Qui hoc bene fruet̄. q̄d erit illi ⁊ quid nō erit. certe quicq̄d vellet hoc erit ibi. q̄cquid nollet hoc nō erit. Ibi quippe erūt bona corporis ⁊ aīme. qualia nec oculꝰ vidit nec auris audiuit nec cor hoīs intellexit. Cur ergo famula dei ꝑ multa vagaris querēdo bona aīme tue ⁊ corpis tui. Ama vnū bonū in quo ſūt oīa ⁊ ſufficit. deſidera ſimplex bonū quod eſt oīe bonū ⁊ ſatis eſt. Ibi eſt quod amas mater mea. qđ deſideras ỽgo beata. Ibi eſt quicq̄d amas q̄cquid deſideras. Si te delectat pulcritudo. fulgebūt iuſti ſicut ſol. Si delectat lōga ⁊ ſalubris vita. ibi eſt ſana eternitas. q2 iuſti in ꝑpetuū viuūt. ⁊ ſalꝰ iuſtorū eterna. Si te delectat ſacietas. ſaciabimur cū apparuerit gloria dei. Si ebrietas. inebriabimur ab vbertate domꝰ tue. Si te delectat dulcis melodia. ibi angelorū chori concinūt alla laudātes. Si te delectat amicicia ibi ſancti diligūt deū plus q̄ꝫ ſeipſos ⁊ deꝰ diligit ſuos plꝰ q̄ꝫ ſe ipſi. Si ꝯcordia delectaris oībꝫ illis erit vna volūtas. quia nulla erit ibi niſi dei volūtas. Si te delectat honor ⁊ diuitie. deꝰ ancillas ſuas ⁊ ſ̄uos ſuos bonos ⁊ fideles ſup̄ multa ꝯſtituit imo filij ⁊ filie dī vocabunt. ⁊ erūt ibi ipſi hereditas dei. Illi q̄dē heredes dei. coheredes aūt xp̄i. Quale aūt vel q̄ꝫtū gaudiū vbi tale actuatū ē bonū Certe dn̄e ihu nec oculꝰ vidit nec auriꝫ audiuit nec i cor hoīs aſcēdit in hac vita q̄ntum amabūt te bri ⁊ de te gaudebūt i illa btā vita. Quātūcunq̄ quiſq̄ deū amat. tm̄ ibi de deo gaudebit. Ergo h multū ama vt mltuꝫ gaudeas. Creſcat in te amor dei vt ibi plene poſſideas gaudiū dei. Mediteṫ inde mens tua. loquaṫ inde lingua tua. Amet illud cor tuū. ſmocineṫ os tuū. Eſuriat illō aīma tua ſitiat illud caro tua. deſideret tota ſubā tua donec intres in gaudiū dei tui. donec venias ad amplexus dilecti tui. donec introducat te in thalamū dilecti ſpōſi tui. Qui cum deo patre ⁊ ſpūſancto viuit ⁊ regnat deus. ꝑ oīa ſecula ſeculoꝝ Amen.

Explicit Bonanētura ad ſorores ſuas moniales ſancte Clare.

Laus beate virginis

marie dictata a ſancto Bonauētura ſm̄ litteras ſalutatiōis angelice. ſcꝫ Aue Maria clauſulatim. in qua multiꝫ ſacre ſcripture locis oſtendit̄ figurata.

Aue celeſte liliū. aue roſa ſpecioſa.
Aue mr̄ humiliū ſupis imperioſa
Deitatiꝫ tricliniū hac ī valle lacrimaꝝ
Da robur fer auxiliū. o excuſatrix culpaꝝ.
Virgo pia ſine pare. gabriele nūciante
Que meruiſti portare xp̄ꝫ flatu ſacro flāte
Virgo ptū pꝰ ⁊ an̄ refugiū ſingulare
Hac in vita vacillāte tuos ſuos ꝯſolare
Ecce ſtupet hūanitas q̄ ſis ỽgo puerpera
Scire neq̄t fragilitas. tāte ỽtutiꝫ opa
Fides trāſcēdēs ethera ꝯfiteṫ ⁊ ỽitas
Ex te mr̄ chriſtifera carnē ſūpſit diuitas
Mat natū p̄rem nata ſtella ſolē genuiſti.
Increatū res creata fontē riuus emiſiſti
Vao figulū pepiſti ỽgo manēs illibata.
Per te nob mr̄ xp̄i eſt ꝑdita vita data
Almiſſima ſūt viſcera q̄ dn̄i ſūt ꝯclaue.
Sāctiſſima ſunt vbera q̄ ſuxit ⁊ lac ſuaue
Quo lactaṫ. mr̄ aue q̄ regnas ſup ſydera
Perpetue mortiꝫ a ve nos ⁊ a malo libera.
Roſa decēs roſa mūda roſa recēs ſine ſpina
Roſa florēs ⁊ fecūda roſa gr̄a diuia
Facta celoꝝ regina. nō eſt nec erit ſecūda.
Tibi rei medicina nr̄is ceptiꝫ obſecūda
In ſcripturiꝫ figurata multiꝫ lociꝫ oñderis
Enigmatibꝫ mōſtrata ſacris vt ptꝫ lr̄is
Teſtamētoꝝ veteriꝫ ⁊ noui iure ꝑlata
Mulieribꝫ ceteriꝫ ſup oēs eleuata
Añ mūdi originē te dn̄s ordinauit
Dū celi latitudinē ſapient̄ fabricauit
Ex tūc ſctā mēte cauit ꝑ te mr̄em ⁊ ỽginē
Prothoplaſti q̄ peccauit expiare voraginē
Gaude ỽgo mr̄ gaude ꝑ te mūdꝰ reſtaurat̄.

Cū ciuibꝰ celi plaude. q̄ honor tibi dat.
Decꝰ decēter ſoluat. tibi maiꝰ oī laude
Quia ꝑ te liberat oīs hō ficta fraude
Figurata fuit ꝑ fontē q̄ aſcēdebat d̄ terra. vt habet Geñ. ij. c.
Rigās mūdū nouo rore noue pliſ nouitate
Noua facꝭ nouo more cūcta mira claritate
Ex diuīa bonitate fons aſcēdēs ī honore
Rigās terrā caritate. dei creſcēs ī amore
Figurata fuit ꝑ lignū vite plātatū in medio ꝑadiſi. Geñ. ij. c.
Arbor ⁊ lignū vitale ī ꝑadiſi medio
Plātaris ſpūale cuiꝰ fructꝰ fruitio
Replet oīa gaudio. nūꝗ̄ fuit nec eſt tale
Nec erit ꝓcul dubio lignū ita cōmodale
Figurata fuit ꝑ ꝑadiſum rigatū a fluuio voluptatꝭ. Geñ. ij. c.
Caſta ṽgo te fluuiꝰ voluptatis irrigauit.
Paradiſi dū filiꝰ dei corpꝰ habitauit
Tuū. terra tūc donauit nr̄a fructū vberiꝰ.
Et naturā reformauit nr̄am deꝰ in meliꝰ
In ꝑadiſo poſuit deꝰ hoīem filiū
Suū. cuſtodē poſuit tuū corpꝰ egregiū
Per gabrielē nūciū dū viſitare voluit
Redēptorē eximiū nob̄ cū exhibuit.
Figurata fuit ꝑ archā noe ꝑ quā fuit genus humanū tempe diluuij conſeruatū Geñ. vj. ⁊ vij. c.
Archā noe fabricauit ſꝫ de lignis leuigatꝭ.
Fabricatā ſubintrauit cū vxore ⁊ cū natꝭ
De ꝑētibꝰ beatꝭ ſibi mr̄em te formauit
Dñs ⁊ a ꝑctis te ſubītrās ꝯſeruauit
Figurata fuit ꝑ arcū quē dñs dedit noe Geñ. ix. c.
Pactū ſuū antiqꝰ deꝰ ꝑmiſit ꝑrībꝰ
Arcū ſuū diuinꝰ oñdendū in nubibꝰ
Qui federꝭ eſt oībꝰ ſignū ꝑmiſſum celitus
A deo pax hoībꝰ dat in ꝯpeniꝰ
Labor ⁊ timor fugiūt arcu mōſtrato federꝭ
Spes ⁊ gaudiū veniūt pctōribꝰ miſeris
Qui de reatu ſcelerꝭ flētes arcū ꝯſpiciūt
Per ꝑmiſſum de ſupis ſe ꝯſolatos ſentiūt
Eſt in arcu cerulꝰ color q̄ ṽginitatis
Typū gerit ⁊ rubeꝰ etiā q̄ charitatis
Formā notat. puritatꝭ tue demōſtrat aqꝰ
Notā. ⁊ hūilitatꝭ quā elegit in te deꝰ
Nubibꝰ celi cernerꝭ arcꝰ q̄ nos illuminas
Refulgēs morꝫ miſerꝭ exēpla cūctꝭ ſemīas
Hereſes oēs termīas ⁊ hereticos ꝯterꝭ
In xp̄o qñ geminas naturas ſil' ꝯgeris
Arcus inſupabil' arcꝰ potēs arcꝰ fortis
Arcꝰ dulcis amabil' arcꝰ patēs celi portis

Poſt p̄ntis metā mortꝭ nob̄ ineuitabilis
Fac ꝯſortes tue ſortꝭ nos ṽgo venerabil'
Figurata fuit ꝑ ſcalam quā iacob ī ſomnis vidit. Geñ. xxviij. c.
Dormiēs iacob ſomnio ſcalā vidit ꝯtingētē
Celū cuiꝰ ꝯfinio deū vidit innitentē
Angelorꝫ deſcēdētē cetū vidit. ꝓmiſſio
Terre ſancte ꝑ potentē dat ⁊ bñdictio
O maria figuratꝭ ſcala ſꝫ ſcalā ſupas
Ab angelo ſalutatꝭ deū hoīem generas
Sup ṽtutes ſupas ꝑ angelos collocaris
Genꝰ hūanū liberas g̃ lōge plꝰ bearis
Figurata fuit ꝑ rubū q̄ ardebat nec cōburebat. Exo. iij. c.
Mater tua ṽginitas rubo mōtꝭ oñdit
Oreb. cuiꝰ viriditas ꝑ ardorē nō vrit
Sic nec tua corrūpit ṽginal' integritas
Dū vētre tuo iūgit humanitati deitas
Figurata fuit ꝑ vas in q̄ ſeruatum fuit māna. Exo. xvj. c.
In vaſe māna poſitū vt ſeruet legit
Iſrael'tis traditū nec vas māna frāgit
In te xp̄s ꝯcipit ṽgo ꝑ ſcm̄ ſpm̄
Nec tue minuit ṽginitatꝭ meritū
Nob̄ māna mirificū ꝓuaſti mirabilit
Māna terminās typicū figuratū ꝑficit
In ſe miſericordit ꝑ illō māna celicū
Qō dabat cōiter iſrael in viaticū
Vetuſtū māna nouitas tue grē terminat
Figurarū antiq̄tas fugit ⁊ lux illuminat.
Noua q̄ſi lex diſcrimat noua ceſſat obſcuritas
Purgat mūdat ⁊ elimiat ātiq̄ noua claritas
Sūmꝰ artifex oīm te ꝓuidit vas nobile
Vas dignū vas egregiū vas grāū vas lauda
Vas cūctꝭ venerabile famul' vt edulū (bile
Miſtres delectabile panē q̄ celi ciuiū
Tu miſtras hoībꝰ verꝫ panē angelorꝫ
Tuis natū viſceribꝰ ꝓ ſalute pctōrꝫ
Hic ē panis viatorꝫ q̄ nō eſt dādꝰ canibꝰ
Qui eſt ſalꝰ miſerorꝫ ꝓſtās oībꝰ panibꝰ
Ecce panis dulciſſimꝰ ecce panis āplectēdꝰ
Ecce panis pīguiſſimꝰ ecce panis diligēdꝰ
Ecce panis recolēdꝰ ecce panis ꝓpinꝰ
Cibꝰ cūctꝭ ꝓferēdꝰ ⁊ ꝓ cūctꝭ grātiſſimꝰ
Cibꝰ iſte nos reficit recreat ⁊ regenerat
Et ſibi mentē alliciat dirigit ⁊ ꝯfederat
Oē bonū exaggerat ⁊ oē malū abijcit
Vincit regnat ⁊ ipat auget alit ⁊ ꝑficit
Viuꝰ panis ⁊ vital' via ṽitas ⁊ vita
Eſt h̄ panis imortal' ⁊ bonitas infinita
Quo refulgꝫ ꝓmonita noua ſpōſa ſpirital'
Sinagoga deſinita perit ⁊ vmbra legalis

Manna cessat ⁊ celitꝰ nob panis ꝓponit
Panis verꝰ viuificꝰ nob de celo mittit
Christianis ꝯcedit solis panis h mysticꝰ.
Quibꝫ cōmuniꝰ tradit verꝰ panis angelicꝰ
Figurata fuit ꝑ ꝟgā aarō q̄ habuit fru/ctū ꝓter opꝰ nature. Nūe.xvij.
Beatꝰ tabernaculo moyses ꝟgā posuit
Aaron sꝫ ꝓ titulo sacerdotis que frōduit
Floruit fructū habuit. euidēti miraculo
Sacerdotis obtinuit ius aaron in ꝑplō
Ecce valde mirabil' res ⁊ mirāda nouitas
Floret siccitas steril'. gignit sicca sterilitas
Parturit ꝟgo siccitas fructū ꝓfert. ⁊ fertil'
Efficit sterilitas. nō fuit añ similis
Florat ꝟga florigera. q̄ nature nō ope
Efficit fructifera. sꝫ puro dei munere
Q̄ debebas ꝯcipe. ꝟgo noua puerpera
Nouū fructū ⁊ ꝑere. pꝰ ꝑtū virgo libera
Ergo ḣe virgo parēs. germiasti cāpi florē
Dei pris ꝟbū parēs mūdi parꝫ saluatorē
Puritatisq̄ decorē nō amittꝫ. sorde carēs
Charitatꝫ fundēs rorē q̄ rigat mūdꝰ arēs.
Figurata fuit ꝑ stellā ⁊ ꝑ virgā de q̄bꝫ ꝓ/phetauit balaā. Nūe.xxiiij.c.
De iacob exoritura noua stella ꝓdicit
Ex isrl' nascitura ꝟga nob oñdit
Per quā moab ꝑcutit. te ꝑsig̃t h figura
De q̄ virga ꝓducit xp̄s. mirāte natura
Ista stella clarissima quā nō violat radiꝰ
Lucenitēs purissia. cristallo fulgēs clariꝰ
Te significat verꝰ ꝟgo sp castissima
Quā ñ violat filiꝰ. nascēs ex te mūdissima.
Cōsurgēs ꝟgo florida ex isrl' ꝓphetice
Promissa ꝟgo nitida. dicerꝫ virga mistice
Egrediēs de radice yesse potēs ⁊ valida
Florē ꝓferēs mirifice ꝟgo mr̄ q̄ grauida.
Tu es ꝟga tu es stella tu es gr̄e fluuiꝰ
Deitatꝫ mūda cella. genitrix cuiꝰ filiꝰ
Flos dr̄ ⁊ radiꝰ charitatꝫ fundēs mella
Cel'o. luctꝰ supiꝰ mūdū ꝟuās a ꝓcella
Aue virgo fertilior vniuersis arboribꝫ
Aue stella fulgidior vniuersis syderibꝫ
Factis dictꝫ virtutibꝫ vniuersis ꝓstātior
Creaturis. hoībꝫ custos ⁊ q̄cs tutior
Figurata fuit ꝑ cōchā gedeonis. de qua habet Judicū.vj.c.
Tu gedeonis rorida concha celestꝫ diceris
Rore manās ⁊ fluida lana ꝯpissa velleris
Diuini dono munerꝫ tu sp māes madida
Solatiū das miserꝫ sꝫ terra manet arida
Verꝰ celestꝫ flumis tuā conchā mūdicie
Ros repleuit dū numis sacri munere gr̄e
Plena solis iusticie mr̄ dei ⁊ hoīs
Fis flore pudicicie vernās mr̄is ⁊ ꝟginis
Figurata fuit ꝑ domū dñi quā edificauit salomō. ⁊ gl'ia dñi eā impleuit
Impleuit domū dñi supni regis gl'ia
Suo sacratā noī. salomonis industria
Dū te supna gr̄a gabrielis affamini
Parentē ꝟgo maria replet dicatā numini
Florat h dei filiū salomō rex pacificus
Qui fec̄ thronū regiū vt h artifex celicus
Et nūciꝰ angelicꝰ ꝓparauit hospitiū
Nostre salutꝫ pisticꝰ. verꝫ deferēs gaudiū
Maria mr̄ gr̄e mr̄ ⁊ fons bonitatis
Mater misicordie fons ⁊ sames pietatis
Triclinū deitatꝫ. mater solis iusticie
Perpetue claritatꝫ ꝯferens lumē ⁊ gl'ie
Figurata fuit ꝑ abigail q̄ fec̄ pacē inē nabal ⁊ dauid. j. Re.xxv.
Vxor nabal cū dauide pacē datꝫ mūeribꝫ
Nabal reformat solid benignissimis ꝑcibꝫ
Licet nabal ꝟmonibꝫ dictꝫ factꝫq̄ stolide
Meruisset doloribꝫ vitā finire turbide
Larga nabal ꝯuiuia suo faciēs consori
Querēdo ꝑpalia gule vacās ⁊ honori
Cōparat peccatori dei dāte ꝯuicia
Seruis. vñ morte mori debēt ꝓpt h vicia
Iste desiderabil' vultu dauid gratiosus
Rex nulli cōparabil'. manu fortꝫ bellicosus
Clemēs piꝰ amorosus. xp̄s est īmutabilis
Qui sp est gl'iosus in sanctꝫ ⁊ mirabilis
Tu es abigail sapiēs dauid deferēs mūera
Nabal ⁊ dauid faciēs ꝑcibꝫ tuis federa
Dū pia lacti vbera xp̄o dedisti nutriēs
Hinc peccatorꝫ scelera tuis meritꝫ leniēs
Regina ꝟgo regia de genere dauid regis
Dei mr̄ ⁊ filia xp̄m parēs xp̄m regis
Nr̄a mr̄ nr̄e legis gaudiū ⁊ leticia
Peccatoris fortꝫ egis. decꝰ honor ⁊ gl'ia
In te sola spes figit oīs humani generis
Per te solā destruit ade pctm̄ veteris
Vite portꝰ es miserꝫ. ꝑ te salꝰ acquirit
Nescit reatū scelerꝫ q̄ te deuote sequit
Bonū est ḡ subdere sese tue seruituti
Scdm̄ te se regere disponēdo se virtuti
Nāq̄ tui fui tuti ꝑ te possuntꝫ ascēdere
Celū vitā assecuti tecū sp ⁊ viuere
Figurata fuit ꝑ iudith q̄ holofernē pere mit ⁊ ꝑplm̄ liberauit Judith.xiij.c.
Volēs mūdū seuicia ꝓncipis assyriorꝫ
Subijcere nepharia manu collecta virorꝫ
Magnā plebē iudeorꝫ obsedit ī berhulia
In morte mestā corꝫ mēte debachās ipia.

Laus beate virginis

Sancta iudit ꝓ populo. ſaluãdo ſe ꝑıcauit
Nocte ſurgẽs ð lecťo. vocãſ abrã. ꝑıcauit
Holoferni pſentauit. ſe ꝑ gẽtis ꝑıculo
Necãs eũ liberauit. ciues a mortꝫ iaculo
Eſt ciuitas bethulia quã obſidet diſſenſio.
Demõiſqꝫ ꝑfidia ꝛ hereſis deceptio
Cõiuncta tuo filio. nr̃a mater eccľia
Tua tuta ſubſidio. munita tua gr̃a
Tu es iudith pulcerrima q̃ liberas ecciam
Holofernis acerrima vt ꝑ diuinã gr̃am
Hereſiſqꝫ ꝑfidiã cõfutas
Spem certiſſimã fundẽs ſup familiã
Benign⁹ ſapiẽtie ſpũs ꝛ dulcedinis
Conſilij ſciẽtie timoris fortitudinis
Lumẽ diuini numis. oĩs genere gr̃e
Te repleuit vt hoĩs cã ſis indulgẽtie
Figurata fuit ꝑ Heſter que aman fec̃ ſuſpendi ꝛ Mardocheũ cuꝫ populo liberari. Heſter. vij. c.
Ediſſa ꝑ ꝯnubiũ aſſuero ꝯiũgiť
Talamũ ſubit regiũ coronať ꝑficiť
Cunctꝫ. vaſti deponiť. amittũ regni ſoliũ.
Supba vaſti tolliť Heſter hꝫ dñium
Notat heſter humile. cor ꝯtritũ humiliť
Cor dulce cor amabile cor diligẽs ꝑaciter
Cor ꝯtẽplãſ ſblimiť vaſti notat cor fragile
Exaltãs ſe ꝑniciť. ſupbũ ꝛ indocile
Et te q̃d eſt humil⁹ ꝑ cũcta mõi climata
Dulc⁹ amabil⁹ ðſtruẽs cũcta ſciſmata
Te ſacra ꝓbãt dogmata nil eſſe ḡtioſ⁹
Sacra ꝓbãt enigmata te nihil eẽ mũdi⁹.
Deſignat heſter igr̃ te. q̃ nũqꝫ humilioꝛ
In creaturis legiť fuiſſe. nec ſuauioꝛ
Pulcrioꝛ amabilioꝛ. dulcioꝛ nulla dr̃
Et ꝓpter h̃ ſublimioꝛ eſſe nulla te noſciť
In iudeos inuidia ſeuit aman ꝑuerſuas
Dãnat eos ꝑfidia. crudeliſqꝫ doloſitas.
Mardochei benignitas heſter ſcribit cu/
ꝑepia.
Mutať vt crudelitas decreti regꝫ impia
Cõdolet heſter fratrib⁹ toti⁹ ſui generis
His auditꝫ rumorib⁹ regẽ adit. q̃ federis
Signũ dedit peſtiferꝫ. morti datꝫ ꝯplicib⁹
Dãnať aman ſcelerꝫ. ei⁹ notis criminib⁹
Tu es heſter ꝑfidiã aman repmẽs ꝯuiť
Famuloꝝ miſeriã exterminãs benigniť
Regi ſũmo feliciter deſpõſata ꝑ gr̃am
Coronata ꝑenniť regiã tenes potẽtiã
Vere notat inimicũ aman hũani generis
Hic ſerpentẽ lubricũ. iure pulſũ de ſupis
Cõdẽnatũ in inferꝫ accuſatorẽ iniquũ
Quẽ tu calcas ꝛ ꝯterꝫ deũ reddis pacificũ
Sic pupillã ocľi. ſuos ſuas ſuos regis
Tu ſolamẽ es ſeculi. refugiũ tui gregis
Sũma ſpõſa ſũmi regꝫ. caput ꝯterꝫ zabuli
Tu es ver⁹ liber legꝫ. tu archa tabnaculi
Flos vernaľ flos lilij flos floꝝ dec⁹ ꝟginũ.
Diceris ꝛ auxilij. fons plen⁹ cuſtos hoĩm
Cui⁹ attraxit dñm ꝛ angelũ ꝯſilij
Dulcꝫ odoꝛ vt terminũ nob̃ daret exilij.
Figurata fuit ꝑ columbã q̃ attulit ramũ oliue noe ꝛ filijs ſuis in archam. Et ꝑ particam q̃ tulit ſerpentẽ eneũ in deſerto. Geneſ viij. Nũeroꝝ. xxj. c.
Ramũ ferẽs virẽtib⁹ ore colũba ꝓprio
Folijs fructuãtib⁹ generali diluuio.
Quos turbarat vndatio noe natꝫ ꝯiugib⁹
Refouit eos gaudio ſalutꝫ intuitib⁹
Una ſerpẽte ꝑtica deſerto tulit eneũ
Ut ſi qui⁹ vis toxica queqꝫ leſerat hebreũ
Sanareť vidẽs eũ. ope dei mirifica
Propellẽre vipereũ vir⁹ ꝟtute myſtica
Colũba tu ſimplicioꝛ oĩ. nutrix humiliũ
Sal⁹ hoĩm tutioꝛ mũdo tuliſti gaudiũ
Enixa dei filiũ oĩni veneno fortioꝛ
Medicina peccãtũ. ſigno ſerpẽtꝫ ꝓmptioꝛ
Figurata fuit ꝑ portã clauſam ꝑ quã vir nõ trãſiuit. Ezech. xliij. c.
Tu es porta q̃ claudiť. apertionis neſcia
De q̃ ꝓpha loquiť. hoĩm nulli ꝑuia
Qua dei ſapiẽtia ingrediť egrediť
Semota violẽtia ꝑ egreſſũ nõ frãgiť
Uirginitas ẽ ianua q̃ celis fulgẽs altius
Celi nõ linquẽs ardua. meſſias dei fili⁹
Cõcept⁹ eſt. exteri⁹ carne tect⁹ exigua
Corp⁹ ſumẽs ꝑfecti⁹. ex te ꝟgo ꝑcipua
Sic ſyd⁹ ꝑluť infuſo ſolis lumine
Et eo lux emittiť ſine ſyderis fragmine
Sic ſine carnis crimie xp̃s in te ꝯcipiť
Ex te manẽte ꝟgine ſupnaturaliť oriť
Figurata fuit ꝑ mulierẽ quã vidit Johannes Apoc. xij. c.
Uidit iohẽs myſticũ ſignũ q̃dã mirabile
Qd̃ in celo ꝓpheticũ apparuit notabile
Nũqꝫ fuerat ſiľe ꝓphetis enigmaticũ
Signũ datũ q̃d vtile. ꝑcedẽs vt mirificũ.
Erat patẽs celeſtib⁹ amicta ſolis lumine
Mulier lunã pedib⁹ ſupponẽs. c⁹ culmine
Capitis ꝓ tegimie. duodecim ſyderib⁹
Sertũ fulgebat numie ſuiſ pleis viſcerib⁹
Nihil re magꝫ ꝓprie ꝑ iſtã intelligiť
Mulierẽ. que ſerie ꝓphe nobis pandiť
In te nãqꝫ ꝯcipiť ꝛ oriť iuſticie
Ver⁹ ſol vñ oriť regnũ celeſtis curie

Cuis luna ſupponiť pedibꝫ. ꝛ militia
Celi tota ꝑ te regiť caput duodenaria
Patriarchaꝝ glia que ꝑ te bñdiciť
Et biſſena victoria apl'oꝝ texiť
Replerꝫ plenitudine generꝫ oıs gr̃e
Totaqꝫ multitudine ꝟtutũ ꝛ potẽtie
Tu dec⁹ excellẽtie tu lux carẽs fuligine
Culpe. tu ſplẽdoꝛ glie mũdũ decorãs luie
In te totũ ꝑficiť q̃cq̃d ꝟbis ꝓpheticis
De te ꝟgo p̃diciť ꝛ legis enigmaticis
Siue q̃cq̃d angelicis tibi ꝟbis exp̃miť
Finitis ꝟbis tipicis res manifeſta cerniť
Salue ſola mẽ hoĩꝫ ſalue mũda ſtella marꝫ
Salue purgatrix ĉminũ ſalue ꝟgo ſingl'a
Cõſortõ carẽs marꝫ ꝯcipꝫ. parꝫ dñm (tris
Tu lapis es angularꝫ q̃ das figurꝫ ꝟminũ
Tu ſup̃ celi ſoliũ ad dextrã dei reſides
Iuxta ꝓpriũ filiũ celi regina p̃ſides
Cõfirmãs mẽtes ꝯſides p̃ſtãs eiſ auxiliũ
Et tuis ꝟuis ꝓuides impetrãdo ſubſidiũ
Ubi nãqꝫ ſanctiſſima caro quã dei filius
Sũpſit ex te mũdiſſima. ĩtroniſať celſius.
Creatis glorioſi⁹ rõ vult certiſſima
Eſſe te nõ inferi⁹ vel ſede magꝫ infima
Ibi mr̃ cũ filio gaudes celi patria
Trinitatis ꝯſortio creata ſup̃ omnia
Tua benigna gr̃a felicitatis gaudio
Nos coronat ꝛ glia btõꝝqꝫ p̃mio Amen

Oratio

O Mnipotẽs ſempiterne de⁹ q̃ glioſe ꝟginis mr̃is marie corp⁹ ꝛ aĩam vt dignũ filij tui habitaculũ effici mereretur ſpũſctõ cooꝑante p̃paraſti. da vt cui⁹ cõmemoratõe letamur. ei⁹ pia ĩterceſſione ab iſtãtibꝫ malis ꝛ a morte ꝑpetua ꝛ ſubitanea liberemur. Per xp̃m.

Alia oratio

D Eus q̃ beatiſſimã ꝟginẽ mariã matrẽ tuã in annũciatõe viſitatõe ꝛ aſſumptiõe m'tiplici gaudio letificaſti. Tribue q̃ſum⁹ vt ei⁹ p̃cibꝫ ꝛ oĩbꝫ ſanctis tuis interueniẽtibꝫ ad ĩeſtimabile gaudiũ q̃ nũc tecũ ſine fine gaudẽt ꝑueíre mereamur Per xp̃m ꝛc.

Nas videas laudes q̃ ſacra ꝟgine gaudes
Et venerãdo piã ſtudeas laudare mariã
Uirgis intacte dũ venerꝫ añ figurã
Pretereũdo caue ne ſileatur aue
Inuenies veniã ſic ſalutãdo mariã
Aue maria gr̃a ꝛc.
Uilis hõ materie ſurge de morꝫ tumulo
Dũ ſpes ẽ adhuc venie. te ſubtrahe ꝑiclo
Excutere de puluere dũ op⁹ eſt remedio
Surge curre. ꝑ brauio dũ licet ꝯp̃hẽdere
Uiã querẽs in inuio maloꝝ reminiſcere
Ad patriã reuertere cũ penitẽte filio.

Finit laus marie

Incipit pſalteriũ mīꝰ q̃nquagenarum Aue beate ꝟginis cõpoſitũ a ſancto Bonauẽtura. In q̃ quilibet ꝟſus ĩ numero redolet aliq̃d de pſalmo eiuſdẽ numeri. videlicꝫ p̃m⁹ ꝟſus redolet pſalmũ p̃mũ. ſecũd⁹ ſecundũ. terti⁹ tertiũ. ꝛ ſic de alijs. vt patꝫ intuẽti.

Prima quinquagena

A Ue uirgo uite lignũ q̃ ꝑhenni laude dignũ. ſaluo voto qđ vouiſti mõo fructũ attuliſti.
Aue cui ſine fine reges aſtãt ꝛ regine. tu regina ſecl'oꝝ. regũ p̃nceps ꝛ ꝟgnoꝝ.
Aue dauid germẽ iuſtũ. vt vitalẽ dei guſtũꝫ mereamur exp̃iri. fac de mõte nos audiri
Aue ꝟgo deo digna ꝟua nos ꝛ cõſigna luce tue faciei ꝛ ſplẽdore vultus dei.
Aue mr̃ uoui moris. nec ꝯceptu redẽptoris neqꝫ ortu defloꝛata ſcuto dei obumbrata.
Aue ꝟgo que furorẽ. cõditoris in amorem tua forma ꝯuertiſti votꝫ irã extinxiſti.
Aue ꝟgo quã ſaluator. renũ teſtꝫ ꝛ ſcrutator quẽ nõ fallit nox errorꝫ. laudat i⁹ atqꝫ forꝫ.
Aue virgo plena bonis gr̃aꝝ diues donis. opus dei digitoꝝ grãde nimis ꝛ decoꝝ.
Aue ꝟgo p⁹ ꝛ añ. ꝑ me ſꝑ te pugnãte. vertat hoſtꝫ mihi dorſum. ꝛ ꝯuerſus ſtet retrorſũ
Aue porta libertatꝫ. aula ſũme trinitatꝫ ꝛ ſolẽne dei templũ. ſal⁹ orbis ꝛ exẽplũ.
Aue ꝟgo flos regalis. mulieꝝ nulla talis. ꝟba cui⁹ ſunt argẽtũ. lingua laudis inſtr̃m
Aue ꝟgo cui plaudo. tibi canto te collaudo bõa mihi retribuẽtẽ. ꝟua ꝟgo te canẽtem
Aue ꝟgo dõ cara pulcra ſuauis prudẽs clara. ſola dei ſalutare. digna mũdo generare
Aue ꝟgo virt⁹ mea. natũ deũ poſce dea. vt in arce ſyon clare nos cõcedat habitare.
Aue ꝟgo forma moꝝ. cui xp̃s rex celoꝝ mũdi curis expedite. notas fecit vias vite
Aue ꝟgo cui⁹ ori. voci ꝟbis ꝛ clamori. dĩ aures inclinate. ſunt. p̃ſtandi largitate
Aue ꝟgo diligẽda. laude cũctis p̃ferenda. radix ſancta ſemen reꝝ. flos ꝛ gẽma mulieꝝ.
Aue cui⁹ ꝑuocat⁹. forma de⁹ deo natuſ ꝑugnatur⁹ nõ expauit. ſꝫ vt gygas exultauit.
Aue ſcala celũ tãgẽs. ad te ꝟgo clamo plan/

gens. vt a malo ſtella mariſ ſẏõ me tuearis
Aue yeſſe ſtirps beata. ꝟgo voto nõ frauda
ta. tui cordis ⁊ tuoꝝ volũtate labioꝝ.
Aue cui⁹ q̃ naſcereẛ claritatẽ gens loq̃r. cuius
honor nõ decreſcit ⁊ ptãs finẽ neſcit.
Aue digna omi laude. caſta dei mr̃ gaude ⁊
admitte vota pcũ vt ſis ꝟgo ſemꝑ mecũ
Aue ꝟgo cui⁹ man⁹. nõ fedauit act⁹ manus
ſꝫ ab omi prauitate innocẽtes ſũt ſuate.
Aue ꝟgo ſpecioſa. cui⁹ quaſi recẽs roſa. ſpi-
rat caro cor letaẛ. mẽs in bonis demoraẛ
Aue ꝟgo q̃ iam audis. corã throno vocẽ lau
dis. iube ſil' nos aſtare. dĩ laudes enarrare
Aue ꝟgo rũpe moras. ⁊ ad omes ſꝑ horas
mihi cuſtos ⁊ adiutrix. eſto digna dĩ nutrix.
Aue ꝟgo vernãs flore. guſtu cuius ⁊ odore
rurſum hõ iuueneſcit. ⁊ ad vitã reuireſcit.
Aue virgo ⁊ appare. iube tecũ nos regnare.
⁊ ad xp̃m q̃ abiſti poſt te trahe mr̃ xp̃i
Aue ꝟgo fauus mellis. cedit ecce ſol cũ ſtell'
tui vult⁹ claritati. tu decoris ꝯſũmati
Aue virgo finis ire. purga culpas et largire
nos peracto curſu mũdi. ꝑ pctis nõ ꝯfundi.
Aue virgo pulcra viſu. depcor te toto niſu.
me clamantẽ q̃tidie. mater audi pie.
Aue mater virgo tñ. poſce ſꝑ ſacrũ flamen.
ad munimẽ nob dari. ⁊ a ꝟbo nos firmari
Aue ꝟgo ruga carẽs. da intacta dei parens
vt laus tua cũ dulcore meo ſꝑ ſit in ore.
Aue mr̃ expers viri. fac me dignũ inueniri
quẽ digneris adiuuare. noli ꝟgo iã tardare
Aue ꝟgo vena mũda. ꝑ te viui fontis vnda
mihi ſꝑ irroreẛ. q̃ cor meũ deebrieẛ
Aue virgo vite via. ſalue mũdi ſpes maria.
cui⁹ legẽ cor rimaẛ. os ſophiã meditaẛ
Aue virgo mũdi dec⁹. tibi cedẽs iudex equ⁹
eſt oblit⁹ ire ſue. in aſpectu forme tue.
Aue ꝟgo mũdi ratis. da vt igni charitatis.
de te mihi ſꝑ creſcat. cor amore incaleſcat.
Aue ꝟgo lux aſtroꝝ. educ queſo vicioꝝ. lu-
tulenta me de fece. ꝑ me deo fuſa pce.
Aue virgo ac dignare. te laudãtẽ me ſanare
a languore nimis gui. quẽ peccãdo ꝯpaui
Aue ꝟgo da qð cernis. vt ꝯtẽpler in ſupnis
epulãtis turbe ſonũ. ⁊ cantãtis añ tronũ
Aue virgo ſingularis. vera vcri ſalutaris. ⁊
emiſſe lucis mr̃. cui de⁹ verus pater
Aue virgo tu quietũ. fac fremẽtis mũdi fre-
tuꝫ. ihs naui ſoporat⁹. a te ſurgat excitat⁹
Aue virgo digna coli q̃ diuine tue ꝓli. i feſti
ua claritate. veſtis aſtas deaurate
Aue virgo mũdi lumẽ. q̃ a patre ꝟbi flumẽ.
tibi miſſum ⁊ infuſum. effudiſti ꝑter viſũ
Aue virgo mr̃ agni. ihu xp̃i regis magni. qui
eſt pius ⁊ benign⁹. ⁊ honore ſummo dign⁹
Aue virgo forme rare. cui⁹ vult⁹ ſingulare.
viſũ iubar ſũt mirati reges celo ꝯgregati.
Aue virgo vera mentẽ. te laudãdo diligẽtẽ
deputari iter reos vbi mors depaſcet eos
Aue veris claritudo. tecũ agri pulcritudo.
q̃ fuſa celi rore. vernãs orto ſaluatore
Aue mr̃ ꝯp hanoꝝ miſerere miſeroꝛuꝫ. tol-
lens ſordes ⁊ pctã. ſuꝑ niuẽ dealbata

Incipit ſecũda q̃nquagena

Ave virgo primitiua. virgo verax vi-
a ſiua. que diuini germen floris. attu
liſti noſtris oris.
Aue ſcema claꝝ dauid. mũd⁹ omis clama-
uit. ſola deũ req̃ſiſti. nec ad ꝓbra deſcẽdiſti
Aue ꝟgo noui voti. poſce bona mũdo toti.
tuũ omes adiuuamen. ſentiam⁹ ſꝑ amen
Aue ꝟgo colũbina. fac vt mũdi de ſentina.
illuc volẽ datis pẽnis. vbi q̃es eſt pennis
Aue ꝟgo da te duce. me viuoꝝ frui luce. i q̃
raptus ad ſupna. vita viuã ſempiterna
Aue virgo ſpecialis. foue tuis me ſub alis.
ſede fruar vt amena. ⁊ q̃te pace plena
Aue decus puellaꝝ. virga iuda ſemẽ claruꝫ
pr̃is parẽs nata ꝓlis. dei dom⁹ aula ſolis
Aue ꝟgo flos de ſpina. qð rogam⁹ da regĩa
ſurge nob i occurſũ. ꝓbe dextrã trahe ſurſũ
Aue virgo lacte lota. paſce ſemꝑ nos ex po-
ta. deitatis fonte trino. de ꝯpũctiõis vino
Aue turris ñre ſpei. eſto virgo memor mei. ⁊
cantorẽ laudũ haꝝ. ſalua pnceps feminaꝝ
Aue virgo ſine dolo. cui⁹ ois ſpes i ſolo cre-
atore ſꝑ mãſit. nõ in mũdo q̃ ꝑtrãſit
Aue virgo caro cui⁹. ridens dapes vite h⁹.
ſolũ deũ ꝯcupiuit ⁊ eũ mente ſitiuit
Aue virgo recti cordis. nec vll⁹ vnq̃ꝫ ſordis
inq̃nata feditate. dono ꝓlis illibate
Aue ſalus ex iudeis. votis virgo faue meis
vt in ſyon reddã illa. dũ reſurgã d̃ fauilla
Aue virgo par argẽto. q̃ pudoris detrimen
to. igne mõi ñ arſiſti. quẽ illeſa ꝑtranſiſti
Aue parẽs abſq ꝫ pare. mr̃ dei depcare. deũ
mihi miſeri. ⁊ cũ iuſtis me cẽſeri.
Aue virgo deo iũcta. te rollẽte mala cuncta
vie mee ꝓſperenẛ. res aduerſe ſecundenẛ.
Aue ꝟgo ꝑ quã volẽs paupꝫ ille fit ⁊ dolens
q̃ iubẽte dolor cedit. ⁊ paupꝫtas retro redit.
Aue virgo dĩ cella. quẽ ꝑ nob interpella pla
ca natũ ne morereꝫ. q̃ repulſam nõ vereris
Aue norma caſtitatiſ. eſto virgo ꝑ pctis. ne

deſcēdā ad tormētū. forte mihi firmamētū.

Aue ꝟgo vite portꝰ. porta clauſa clauſus ortus. vellꝰ clari gedeonis. ꝟi tronꝰ ſalomōis

Aue ꝟgo cuiꝰ locꝰ pes peccādo nō eſt motuſ q̄ firma vacillātes. leua lapſus tene ſtātes

Aue decꝰ diſcipline. ſtella luciſ matutine. veri ſolis tu aurora. tu ꝑ nobis ſꝑ ora

Aue ꝟgo quā laudamꝰ. da ſecuri videamuſ ora xp̄i iudicātis. ⁊ poſt ſemꝑ imꝑantis

Aue virgo ſꝫ fecūda. firma vagos fedoſ mūda. ⁊ q̄ aufert regū flatū. regē nob̄ fac placatum

Aue ꝟgo dei q̄es. tu antiq̄s mihi dīes. ⁊ ꝑ euā quā amiſi. redde lucē ꝑadiſi

Aue ꝟgo que roraſti. de ſecreto ventriſ caſti ſuꝑ ora petōꝝ. vez panē angeloꝝ

Aue tēplū impolutū. cuiꝰ mūdo cor exutuꝫ nulla vnq̄ꝫ ſeculari. lue q̄uit inquinari

Aue mūdi mediciana. miſce potū ⁊ propina fletū mihi mēſurate. ꝑ peccati q̄ntitate

Aue ꝟgo flos eſtāis. tu diuie ſuauitatiſ. mel ⁊ māna ſuſcepiſti. ⁊ h̄ nobis porrexiſti

Aue ꝟgo fuga mortē. ſerua reos ⁊ in ſortem trāſfer dei filioꝝ reparatrix ꝑditoꝝ

Aue ꝟgo admirāda. nbi nulla ꝯpanda. nulla talis in puellis. vniuerſas tu p̄cellis

Aue ꝟgo que de triſti. valle fletꝰ emerſiſti. orta terris ⁊ in mare. de excelſo rutilare.

Aue terra fructuoſa. ih̄u mr̄ generoſa. de q̄ nobis mō miro. vir ꝓceſſit ſine viro

Aue grandis ⁊ puſilla. dei mr̄ ⁊ ancilla. tu regina reginarū. honor celi laus terraꝝ

Aue ꝟgo mūdi vita. tu cū nato da petita. vt me dei ciuitatis ciuē eſſe facias

Aue virgo dies feſta. ꝑ ſe ſaluet a moleſta. pauꝑtateq̄ laboro. mr̄ abſq̄ꝫ viri thoro.

Aue virgo ⁊ letare te in celis imꝑare. gens ⁊ lingua oīs ſciat. in eternū fiat fiat.

Aue ꝟgo cuiꝰ oris. de ſplēdore ꝯditoriſ. ſplēdor clare reſplēdeſcit. lucet corpꝰ cor clareſcit.

Aue ꝟgo decꝰ reꝝ. te iubēre me dieꝝ. comitet lōgitudo ⁊ ſalutis plenitudo.

Aue cedrus exaltata. ꝟgo palme coequata ꝑmēs arce dignitatiſ cūcta ligna voluptatiſ

Aue virgo q̄ decorē. induiſti creatorē. ꝑcinxiſti pulcre deū. carne mūda velās eum

Aue ꝟgo gratioſa. tuq̄ꝫ mitis ⁊ formoſa. ſuper oēs es puellas. a te nūq̄ꝫ me repellas

Aue ꝟgo vincēs ſolē. cuiꝰ infans terre molē fundat librat ⁊ appēdit. fines mūdi ꝯꝑhēdit

Aue ꝟgo vite recte. fac ꝑctā nos ꝑfecte. ꝯſitē do decorari da te ſꝑ venerari.

Aue virgo vellꝰ roris. tu dilecta ſaluatoris tu cor habes liq̄factū. ad ignitū dei tactū

Aue ſpōſa regiſ almi. pſalle deo voce pſalmi ⁊ fer opē quā p̄camur ne ī culpa moriamur

Aue nubes pluuialiſ. q̄ guſta mille mal. corda noſtra refeciſti. q̄bꝰ deū infudiſti

Aue ꝟgo nec morare. ſurge portas reſerare. (quas obſtruxit homo p̄mus.) vt intrare nos poſſimus.

Aue virgo quā inuiſi. nuſq̄ꝫ tangit haſta niſi. tota felix nec aduſta. q̄licūq̄ꝫ re iniuſta.

Tertia quinquagena

a Ue virgo mūdi ſydus. domꝰ tectuꝫ mons ⁊ nidus. vbi paſſer ſolitariſ. ieſu xp̄e demoraris

Aue ꝟgo dilicata. mr̄ viꝛ dedignata. ꝑ te datur vite dator. ⁊ ꝑennis miſerator

Aue virgo terra bona. tu peccti mihi dona panē de te ꝓcreatū. vinū ꝟa vite natū

Aue mr̄ ioſeph veri. ab iterna q̄ tueri. ſꝑ fame nos digneſ. ꝑ te illud imꝑetreſ

Aue ꝟgo ac p̄beto. vnā mihi rē quā peto. me in tuo ſalutari. ad ſalutē viſitari

Aue ꝟgo fons ſignatꝰ. cuiꝰ nūq̄ꝫ violatꝰ. venter fudit redēptorē. oppreſſoꝝ ereptorem.

Aue ꝟgo ⁊ implora. vt cor meū omni hora. p̄paratū leue ꝓnū. ſit ad omne bonū.

Aue ꝟgo vite datrix. ad te dulces imperatrix clamo pauꝑ ⁊ egenꝰ. ⁊ erūna multa plenꝰ.

Aue ꝟgo ⁊ ne ſinas. ſyon muros ⁊ ruinas. ſine nob̄ repari. fac ad illā nos quadrari.

Aue ꝟgo cꝰ vultꝰ. mores modꝰ forma cultꝰ. cūcta placēt ad ꝑfectū. ī te nihil ē neglectū

Aue ꝟgo agni nupta. opto mr̄ incorrupta. larga nimis ⁊ felici. tua manu benedici.

Aue ꝟgo nauta mūdo. ne mergamur in ꝓfundo. tu deporta nos ad portū. ad eterni ſolis ortum.

Aue virgo quā ſincero. ſꝑ eſſe corde ſpero. vite mee ꝓtectricē. credo dei genitricē

Aue virgo letabūda. ꝑ te viuā cū iocūda. electoꝝ ꝯcione. in viuoꝝ regione

Aue virgo virēs ſalix. fauus vna fons ⁊ calix. q̄ ꝓphe ꝓthoplaſti. nectar orbi ꝓpinaſti

Aue virgo virga yeſſe. dona nob̄ tecū eē. vt affectu q̄ debemꝰ. in eternū te laudemus.

Aue virgo glīoſa. fac virtutē virtuoſa. et me iube ſꝑ frui. viſione vultus tui.

Aue virgo meq̄ꝫ doce. intus ſono ſine voce bonitatē diſciplinā ⁊ ſcientiā diuinā.

Aue virgo tota lenis. ſalues oro me a peniſ grauis huiꝰ incolatꝰ. ⁊ eterni cruciatꝰ.

Aue parēs abſq̄ꝫ neuo. ad te cor ⁊ vultū le

uo. vt meq₃ ↄſoleris. q̄ cũctoꝝ miſereris

Aue virgo lux iuſtoꝝ. tu ↄ ueta ſupoꝝ glori anter introiſti. ⁊ vt regnes reſediſti

Aue cui dñator. rex celoꝝ habitator. in gen ni dedit iure. oĩs ſceptra creature

Aue ṽgo bñdicta. quã nõ traxit ad delicta. rex iſte torrẽs van⁹. ros ↄcurrẽs flos mũ danus.

Aue ſyon mõs ſublimis. eleuata ṽgo nimiſ ⁊ in celis ꝑncipatũ. ius vſurpãs ⁊ ꝑmatũ.

Aue virgo quã pflauit. ⁊ pflãdo fecũdauit. auſter fructu ſpiritali. xp̄o flore virginali

Aue plena graꝝ. dom⁹ ſeptẽ colũnaꝝ. di ma nu fabricata. nec ab eo violata

Aue palmes vitis vere. bona ſyon me vide re. cũctẽ ṽgo fac diebꝫ. vt abũdẽ letẽ rebꝫ

Aue virgo marẽ ſtella. dona vires doceb el/ la. fac me dote ꝑliari. ⁊ ne ſinas expugnari

Aue ṽgo ſpes hũana. ꝑme vẽtoſ fluct⁹ plãa. vt cuictẽ mũdi vndis. emergam⁹ ↄ. pfũdis

Aue virgo cui⁹ ſenſus. nũq̃ȝ fuit deꝑhẽſus. arrogãter eleuari. aut iniuſte gloriari

Aue virgo dina poli. cui⁹ de⁹ ſibi ſoli. habi/ tandũ cor elegit ⁊ libẽter ibi degit

Aue virgo vas vngẽti. iã in orã veſtimẽti. vn ctionẽ qua abũdas. ſupplicam⁹ vt infundaſ

Aue virgo q̄ ad pura. ad colẽdũ ꝑcũ thura. deo man⁹ extuliſti. cui mr̄ extitiſti

Aue ṽgo pia tota. da vt mente te deuota. et amore ſp̄ puro. laudẽ nũc ⁊ in futuro.

Aue celũ ſpiritale. ſũmũ itellectuale. tu mõſ ille nõ inciſus. tu celeſtis ꝑadiſus

Aue mr̄ ṽgo vera. doce mẽte me ſincera. ſy/ on ſp̄ recordari. nõ de mũdo meditari

Aue noui mr̄ adã. cui⁹ ꝑcor vt euadã. i meiu ſtam vltionẽ. ꝑ me reddas rõnem

Aue mater pietatis ꝑ te noſtre cecitatẽ. nox vt dies illuſtreẽ. malũ oĩe ꝑpulſeẽ

Aue digna ꝑdicari. nõ me ſinas ſupplantari ⁊ ne ruãt ad exceſſuſ. meos ṽgo rege greſſ⁹

Aue ṽgo cor ornatũ. vera q̄ſo ne perim. ver/ bis pareẽ excuſare. doce linguã refrenare.

Aue ṽgo da p⁹ luctũ. mũdi h⁹ hinc educcuȝ phebi vultu clariora. me videre xp̄i ora

Aue regũ alta proles. tu me ṽgo ſicut ſoles ad te ſalua fugientẽ. ſua tibi ꝑcidentem

Aue arbor mire culta. virgo pollens laude mlta. i q̄ d⁹ cũ deſcẽdit. ſedũ nihil ↄꝑhẽdit

Aue ṽgo q̄ lactaſti. ſuaue lumẽ qđ guſtaſti. ⁊ in celo mẽte fixa. ſtella ſolẽ es enixa

Aue botrũ ferẽs vitẽ. ꝑ quã pulſa mũdi ſitẽ. lux eſt cecẽ reſtaurata. ⁊ libertas victẽ data

Aue felix in ſeptenas. ſparſa ſtellas q̄s ſere/ nas. xp̄iani orbis rura luce nũq̃ȝ occaſura

Aue rex potẽs diua. mẽſe dei tu conuiua. tu medullã da frumẽti. tecũ mihi diſcũbenti.

Aue tota dealbata. virgo cui ↄpata. luna ni gra reputaẽ. ſol cũ ſtellis obſcuraẽ

Aue ṽgo q̄ letaris. ⁊ exultãs gl̄iaris. da vir tutũ tot vngẽtis. in cubili tue mẽtis.

Aue ſyd⁹ principale. alma dei mater vale. i eternũ cẽnoꝝ. digno ſono cymbaloꝝ. amẽ.

Explicit pſalteriũ min⁹ ṽgis glorioſe editũ a ſancto Bonauentura.

Incipit declaratio terminoꝝ theologie ſancti Bonauenture.

Omnipotens deus pater fili⁹ ⁊ ſp̄ũſſctũs vnus eſt de⁹. nã i vnitate nature nu/ merali ẽ realis pluralitas pſo naꝝ. quaꝝ ꝑma ſcȝ pat̄ a nullo eſt ꝑducta nec ꝑducibilis. nec genita nec gẽ nerabilis. nec ſpirata nec ſpirabilis. nec cre ata nec creabilẽ. Secũda pſona ſcȝ fili⁹ ẽ ge/ nita a pr̄e naturali ꝑductiõe. naturali fecun ditate intellect⁹ ꝑ memoriã. Tertia pſona. ſ. ſp̄ũſſctũs eſt ſpirata a pr̄e ⁊ filio. non genita nec creata ſic̄ nec ſecũda pſona ẽ creata nec ſpirata. Eſſentia aũt diuia eſt ſũme vna. id eſt. nullo mõ diuiſibilẽ in plures eſſentias Scđo eſt ſũme ſimplex. i. nõ cõpoſita ex mlẽ tis rebꝫ diſtinctẽ a ſe inuicẽ re. nec cõponibi lis cũ rebꝫ a ſe re diſtinctẽ ſȝ q̄cq̄d eſt in ea ꝑpẽ ſui infinitatẽ eſt vna res cũ ea. Tertio eſt i/ menſa. i. ipa ꝑ ſeipam eſt pñs oĩ rei ⁊ pſo/ na ꝑ ipam opaẽ in oĩ re ⁊ manutenet ⁊ in/ telligit oĩa Quarto ẽ eterna. i. nõ incepit nec deſinet. ſimul ⁊ ſemel oĩes pfectões indiui ſibilẽ cõtinet. Quinto eſt icõmutabilẽ. i. nec ſubſtãtialẽ nec accidẽtalẽ mutabilẽ nec ge/ nerabilis nec corruptibilẽ. nec aliq̄ mõ pfecti bilis vl̄ defectibilẽ. Sexto ẽ neceſſaria. i. ipa nõ põt nõ eſſe. nec aliq̄d ab eo deficere. ⁊ oĩs ſua actio eſt ipa eſſentia ⁊ neceſſaria. licet ter min⁹ actõis diuĩe ad extra nõ ſit neceſſari⁹. Septimo eſt ꝑma. i. eſt radix ⁊ fundamẽtũ emanationũ ⁊ pſonaliũ ꝓprietatũ ⁊ oĩno ꝑ ma entitas inter oĩa entia ⁊ i diuinis ⁊ creatu ris Octauo i ea eſt ſũma fecũditas. i. memo ria pfecta ad ꝑducẽdũ pſonã vtrãq̃ȝ. Nã me moria quã dicũt intellectiuã naturã dei dicẽ

cū intellectu que fecūda est respectu verbi. Sʒ memoria quā dicūt spiratiuā. naturaʒ dei dicū volūtate q̄ est fecūda respectu spi/ritusſancti. Nono est in ea summa charitas id est. vna numero volūtas in trib⁹ psonis. ꝛ ꝯsequēs eadē volitio ꝛ volitū idē. Deci/mo est in ea sūma liberalitas. i. cōmunicabilitas sue essentie ꝛ oīs infinite pfectōis i deitate ipsius psonis ꝛ sue bonitatꝫ ꝛ influētie in creaturꝭ oīb⁹ reb⁹ pdr ctꝫ. Undecimo est in ea sūma eq̄litas. i. pfectio pr̄is nō est ma/ior nec minor pfectiōe filij sil'r ꝛ spūssctī. nec fil⁹ est pfectōis maioris vel minoris q̄ꝫ pr̄r spūssanct⁹. Idē dicendū de spūsctō respectu pr̄is ꝛ filij. nec est deitas alia in filio ꝛ spūsā/cto q̄ꝫ in pr̄e nec ecōuerso. nec est prās alia i patre q̄ꝫ in filio ꝛ spūsctō. nec maior nec mi/nor. Nec est duratio siue eternitas maior vl' minor in pr̄e q̄ꝫ in filio ꝛ spiritusctō. Duodecimo est in ea sūma germanitas. i. nature et essentie est sūma vnitas. s. numeralis i trib⁹ psonis. similit' ꝛ talis vnitas est in omī pfe/ctiōe essentiali i trib⁹ psonis. nō aūt in omī ꝓprietate nonionali. Tertiodecimo est i ea sūma ꝯformitas. i. essentialiū ꝓprietatuꝫ sūma vnitas ꝛ idētitas ꝛ nulla diuersitas. volūta/tis ꝯcordia. nulla discordia. si saltē debet dici ꝯcordia. opationū ad creaturas indiuisi/bilitas. ꝛ oīm effectuū sil'is ꝓducibilitas Quartodecimo est in ea insepabilitas. i. psonaꝝ simultas i existēdo ꝛ vbiq̄ꝫ p̄ntiā exhibēdo ꝛ oīa opando Emanatiōes due sunt i diuinis. s. generatio ꝛ spiratio. Generatio est ꝓductio substātifica p modū nature. Spiratio est ꝓductio substātifica p modū volūtatꝫ Tres ypostases. i. supposita vl' psone sunt in diuis. s. pr̄ ꝛ fil⁹ ꝛ spūssanct⁹. Sequūtur q̄tuor relatiōes. s. paternitas. filiatio. ꝓces/sio. spiratio. Sequunt' etiā q̄nq̄ꝫ notiones scꝫ innascibilitas. paternitas. filiatio. ꝓcessio spiratō. Paternitas est generatio actiua Filiatio generatio passiua. Processio ē spiratō actiua. Spiratio est spiratio passiua. Innascibilitas est ꝓprietas nobilitatis. s. a nullo ꝓduci. Proprietas psonalis est q̄ psona ꝓprie ꝛ principalit' innotescit. Et sunt tres. s. pater/nitas. filiatio. spiratio passiua. Notio est q̄ psona innotescit vt distinguit' ab alia. Innascibilitas inotescit pr̄em pncipaliter. p modū negatiōis. ꝛ ex ꝯsq̄nti p modū po/sitiōis. i. fontal' plenitudis. Fil⁹ dr̄ imago i q̄tū exp̄ssa silitudo pr̄is. Fil⁹ dr̄ ṽbū inq̄ntum est silitudo exp̄ssiua. Fil⁹ dr̄ fil⁹ in/q̄ntū est silitudo ypostatica. Scdo fil⁹ dicitur imago vt silitudo ꝯformis. Dr̄ ṽbuꝫ vt silitudo intellectual'. Dr̄ fil⁹ vt silitud ꝯnaturalis. Spūssanct⁹ dr̄ donū vt datū vo/luntariū ꝛ ṗcipuū. Dr̄ spūs vt datū volūtariū ꝛ primū. Dr̄ charitas pr̄is ꝛ filij vt datū ypostaticū. Predicamēta q̄nq̄ꝫ vltīa nō sunt in deo q̄r ptinēt ꝓprie ad corpalia. Predica/mēta q̄nq̄ꝫ vltīa attribuūt' deo figuratiue Predicamēta q̄nq̄ꝫ pⁱma ſm id qd est cōpletiōis in eis sunt i deo. ꝛ reducūt' ad duo. scꝫ subam ꝛ relatōꝫ. Jō dicunt' duo modi ṗdi/cādi in diuis. s. p modū sub̄e ꝛ relatōis. Predicare p modū sub̄e est ṗdicare de oib⁹ pso/nis sil' ꝛ singl'ratī ꝛ singl'arit'. Predicare ſo ſm relatiōꝫ aut est nō dici de omib⁹. aut si ō plurib⁹ pluralit' dici. Essentia diuina dr̄ essentia inq̄ꝫtū cōicabil' in abstracto sꝫ dicit' suba inq̄ꝫtū cōicabilis in ꝯcreto. Sūt q̄nq̄ꝫ modi dicēdi sil' ꝛ q̄rēdi in diuis. Quis rōne psone. q̄ rōe hypostasis. q̄ rōe notiōis. qd rōe sub̄e. qd siue q̄ rōe essentie. Habitare deū in nob est effectū spūalē causare in nob cū acceptatōe p charitatē q̄ de⁹ nos hꝫ ꝛ ha/bet a nob. Tota trinitas aūt inhabitat i homine. Deū apparere ē in signo sensibili exp̄s/se significari. vt spūssanct⁹ apparuit i linguis igneis ꝛ colūba. Deū descēdere dr̄ vtrūq̄ꝫ. scꝫ inhabitare vl' apparere. Deū mitti ē cū vtroq̄ꝫ ṗdicto eternalit' ꝓduci. Deū sedere in beans est gl'ificare beatos Appropriare aliq̄ psonis diuis est ipa cōta oib⁹ psonis ad noticiā ꝓprioꝝ psonaliū facietia alicui psone attribuere. vt pr̄i vnitatē. eternitatē. princi/piatiōꝫ. oīpotētiā. Filio veritatē. spēm. exē/platiōem omīsciam. Spūsancto bonita/tem. vsum. finē. volūtatē Unū est ens in/diuisum i se Uerꝫ est ens intelligibile. Bonū est ens cōicabile. De⁹ est oīpotēs. nō q̄ possit act⁹ culpabiles vt mētiri. nec act⁹ pe/nales i se recipe vt timere. nec corporales vt dormire. nec incōuenietes vt facere aliqueꝫ maiorē se Est inq̄ꝫ de⁹ pfecte ṽe ꝛ proprie oīpotēs. i. potēs oīa q̄ sunt alicui⁹ potētie et potētie ꝯplete. Potētia cōplera est q̄ non pōt deficere nec succūbere nec idigere Potētia incōplera q̄ pōt in peccādo deficere. i patiēdo succūbere. i corpali actōe indigere.

Potētia diuīa est q̄ nec est de nihilo nec sub aliq̄. nec eget aliq̄. nec culpabilia pōt nec penalia nec materialia. Sapīa dei est illa

q̄ limpidiſſime de⁹ cognoſcit oīa bona. mala. p̄terita. pn̄tia. ⁊ futura. actualia ⁊ poſſibilia. ⁊ ꝑ ꝯſequēs eſt infinita ⁊ incōp̄hēſibilis nob. Sapīa dei dr̄ ſcia inq̄ʒtū eſt cognitiua oīm poſſibiliū. Dr̄ viſio reſpectu oīum actualit̄ exiſtētiū Dr̄ approbatio inq̄ʒtū eſt reſpectu bonoꝝ. Dr̄ p̄ſciētia inq̄ʒtū eſt reſpectu futuroꝝ. Dr̄ diſpoſitio inq̄ʒtū eſt reſpectu fiēdoꝝ ab ipſo dō Dr̄ p̄deſtinatio reſpectu p̄miandoꝝ Dr̄ reprobatio inq̄ntuʒ eſt reſpectu dānādoꝝ. Dr̄ lux inq̄ʒtū eſt rō cognoſcēdi oīa. Dr̄ ſpeculū inq̄ʒtū eſt rō cognoſcēdi viſa ⁊ approbata Dr̄ exēplar inq̄ntū eſt rō cognoſcēdi p̄uiſa ⁊ diſpoſita Dr̄ liber vite inq̄ʒtū eſt rō cognoſcēdi p̄deſtinata. Sapīa dei eſt liber vite reſpectu reꝝ vt redeūtiū. Exēplar vt exeuntiū. Speculū vt euntiū. Lux reſpectu oīm. Ad exemplar ſpectat ydea ſm actū p̄uidēdi. Verbū ſm actū ꝓponēdi. Ars ſm actū pſequēdi Rō ſm actū pficiēdi Simplex dī noticia eſt q̄ cognoſcit de⁹ bona ⁊ mala que ſunt. fuerunt ⁊ erūt ⁊ pn̄t eſſe. q̄ etiā nūq̄ʒ erūt Noticia viſionis. eſt q̄ cognoſcit de⁹ oīa mala q̄ ſunt fuerūt ⁊ erūt. Noticia approbatōis. ē q̄ cognoſcit tm̄ bona q̄ ſunt fuerūt ⁊ erunt.

Volūtas dei dr̄ rōe regulata ꝓuidētia q̄ oīa q̄ in vniuerſo ſiūt irrep̄henſibilit̄ gubernant̄. De⁹ eſt cā efficiēs mūdi. rōe cui⁹ eſt ī creatura vnitas. mod⁹. ⁊ mēſura. De⁹ eſt cā exemplaris mūdi. rōe cui⁹ eſt in creatura veritas. ſpēs. ⁊ numer⁹ De⁹ eſt cā finalis mūdi rōne cui⁹ eſt in creatura bonitas. ordo. ⁊ pōdus. Liber int⁹ ſcript⁹ eſt dei eterna ars ⁊ ſapīa. Liber foris ſcript⁹ eſt mūd⁹ ſenſibilis. Obediētia mera eſt qn̄ p̄ceptū ex ſe ſolū obligat. nō ex aliq̄ alia cauſa. Ordo angeloꝝ ſm Grego. eſt multitudo celeſtiuʒ ſpirituū q̄ inter ſe in aliq̄ munere grē ſilant̄ ſicut ⁊ ī naturaliū donoꝝ munere ꝯueniūt.

Hierarchia diuīa eſt ipſa trinitas icreata

Hierarchia angelica eſt angloꝝ multoꝝ habitudo ad inuicē in ſcia. actiōe. deiformitate. illuminatōe. ⁊ in deū aſcēſiōe Hierarchia eccl'iaſtica eſt reꝝ ſacraꝝ ⁊ rōnaliū ordinata p̄tās. debitū in ſubditis rennēs p̄ncipatum. Angel⁹ eſt ſubſtātia incorpea. intellectualis. ſp mobil'. arbitrio libera. dō ſuiēs. grā nō natura imortalitatē ſuſcipiēs. i. annihilationē. q2 incorruptibilitatē ꝓprie habet ex natura. Anima eſt ſubſtātia ſpiritualis corpi vt forma rectrix ⁊ viuificatrix accomodata. ⁊ ad eternā beatitudinē p̄ncipalit̄ ordinata. Senſualitas eſt potētia aīe q̄ ſenſificat corpus. ⁊ mouet ⁊ appetit delectabilia corpi ⁊ refugit nociua. Senſus ē illa vis aīe q̄ homo cognoſcit res corpeas p̄ſentes.

Imaginatō ē illa vis aīe q̄ intuet̄ res corporales abſentes. Rō eſt illa vis aīe qua aīa inter bonū ⁊ malū inter veꝝ ⁊ falſum diſcernit infra ſe. Intellect⁹ eſt illa vis aīe q̄ aīa apprehēdit res īmateriales ⁊ itelligibiles

Portio aīe ſupior. eſt ipſa aīa inq̄ʒtū reſpicit ſupiora. Portio aīe inferior eſt ipſa aīa inq̄ʒtū reſpicit inferiora Senſus cōis eſt in q̄ oēs ſenſus pticulares ꝯcurrūt. Fantaſia eſt virt⁹ aīe ſenſitiua q̄ cōponit formas nouas ſm ſilitudineʒ formaꝝ a pticularib⁹ ſenſib⁹ receptaꝝ Eſtimatiua ē illa vis aīe qua dicim⁹ eſſe ſagacitatē in brutis. vt in vulpe. Memoria eſt illa vis q̄ ꝯſuat formas ſenſibiliū ſpeꝝ Motiua ſenſitiua. ē vis q̄ aīa ſingula mēbra corpis mouet. Intellectus ſpeculatiu⁹ eſt ille q̄ exercet̄ in ſpeculatione veri. Intellect⁹ practic⁹ eſt ille q̄ exercet̄ in opatōe boni. Vis aīalis eſt illa q̄ animal corpea obiecta cognoſcit ⁊ appetit.

Vis vital' eſt vis motiua aeris i corpe animalis p arterias Vn̄ vis naturalis eſt illa qua corp⁹ aīalis nutritur ⁊ ꝯſeruat̄ ſpecies.

Vis generatiua eſt illa q̄ ꝯſeruat̄ ſpecies

Nutritiua eſt illa q̄ ꝯſeruat̄ indiuiduum.

Oraculū eſt cū in ſomnis apparet aliq̄ grauis pſona. vt de⁹. ſacerdos. l' parēs. denūcians aliq̄d euentuꝝ vel nō. faciēdū vel vitandū. Viſio ē cū id q̄s videt qđ euenit ſicut apparuit. Somniū eſt figuris tectū ⁊ ſine īterp̄tatiōe intelligi nō pt̄ Inſomniū eſt qn̄ id qđ vigilātē fatigauerat ſe ingerit dormiēti. Phātaſma eſt qn̄ vix dormire cepit q̄s ⁊ vigilare ſe exiſtimat et videt̄ aſpicere irruentes ſup ſe. vl' paſſim vagātes formas. diſcrepātes ⁊ varias. letas ⁊ turbulētas Imago dei in natura rōnali eſt ſilitudo expſſa tn̄ deficiēs in aliq̄ trinitatis increate. ꝯſiſtēs in memoria. intelligētia. ⁊ volūtate. Libertas a coactiōe ē facultas rōis ⁊ volūtatis cōſurgēs ex deliberatiōe p̄ambula ⁊ voluntate adiūcta. ⁊ dr̄ liberū arbitriū Cauſa ē p̄ncipiū ꝓductiuū. Rō cauſal' eſt regula dirigēs ipm̄ efficiēs in ꝓductiōe. q̄ regl'a ē idea in deo in creatura forma natural' Rōnes cauſales ſūt forme ideales. Rōnes ſeminales ſūt forme naturales Rō p̄mordialis eſt

rõ cauſalis.tñ cũ reſpectu ad deũ vt ꝑmum ꝑncipiũ. Veſtigiũ dei eſt creatura rñtãs deũ in rõnibꝰ oĩ creature cõibꝰ.vt eſt vnitas veritas.bonitas. Siĩitudo ẽ ꝯformitas dei in gratuitꝭ.vt fide.ſpe.charitate. Imago creatõis ꝯſiſtit in tribꝰ potẽtijs aĩe ⁊ vnitate ſubẽ.ita ꝙ memoria repñtat prẽm.itelligẽtia filiũ.⁊ volũtas ſpm̃ſcm̃. ⁊ vnitas ſubſtãtie repñtat vnitatẽ diuie eſſentie. Imago recreatiõis ꝯſiſtit in tribꝰ ꝟtutibꝰ theologicis ⁊ vnitate grẽ gratũ faciẽns.ita ꝙ fides repñtat filiũ.ſpes prẽm.charitas ſpm̃ſctm̃. vnitas grẽ vnitatẽ eſſentie. Imago glorificatiõis ꝯſiſtit in tribꝰ dotibꝰ ⁊ vnitate gl'ie ita ꝙ apta viſio repñtat filiũ. Secura tẽtio repñtat prẽm. Perfecta dilectio ſpũmſcũm Vnitas gl'ie repñtat vnitatẽ eſſentie Malum eſt ꝑuatio modi.ſpẽi.⁊ ordinis. Nã creatura ꝯpat ad deũ in rõne effectꝰ cauſe efficiẽtis.formal'.⁊ finalis.⁊ rõne ꝑmi hꝫ rõem modi.rõne ſcdi hꝫ rõem ſpẽi.rõne tertij habet rõem ordinis. Malũ culpe eſt carentia debite honeſtatꝭ. Malũ pene ẽ abſtinẽtia debite delectatõis cũ ſenſu ſui contrarij

Malũ pugne eſt culpa.dyabolo ĩ inſtigãdo.⁊ eſt pena iuſto in repugnãdo. Malũ ſcḋm ſe ⁊ in ſe eſt qḋ nullo mõ põt bñ fieri.vt odiũ dei. Malũ in ſe ſiue in genere qḋ aliquãdo põt bñ fieri.vt occidere hoĩem Malum ex circũſtãtia eſt malũ qḋ in ſe eſt bonũ tñ ꝓpter aliquã circũſtãtiã annexã fit maluꝫ Tẽptare eſt ꝓbare Peccatũ originale eſt carẽtia debite iuſticie ꝑ inobedientiã ade facta.quã comitat̃ carentia viſionis diuine

Pctm̃ actuale eſt carẽtia debite iuſticie facta ꝑ inobedientiã ꝓprie volũtatis Pctm̃ veniale ẽ amor voluptatiſ in creatura citra deũ Pctm̃ mortale eſt inobediẽtia mãdatoꝝ diuinoꝝ. Delictũ eſt trãſgreſſio ꝑceptoꝝ affirmatiuoꝝ Cõmiſſum ẽ trãſgreſſio ꝑceptoꝝ negatiuoꝝ. Preceptũ affirmatiuũ eſt qḋ ordinat q̇d debeat fieri. Preceptuꝫ negatiuũ eſt qḋ ordinat q̇d nõ debeat fieri. Ignorãtia negatiõis eſt ſimpliciter aliq̇d nõ ſcire.ſic brutũ nõ ſcit deũ. Ignorãtia ꝑuatiõis eſt ignorare aliq̇d poſtꝗ̃ ſciri potuit ⁊ tenebat̃ ſcire Ignorãtia diſpoſitiõis eſt nõ ſcire veritatẽ ⁊ cũ h̃ tenere oppoſitã falſitatẽ. Ignorãtia ſimplex eſt neſcire q̄ tenet̃ hõ ſcire.fac̃ tñ aliq̇d ſꝫ nõ ſufficiẽt

Ignorãtia craſſa ſiue ſupina eſt neſciẽtia toꝝ q̄ tenet̃ ſcire ⁊ nõ velle aliquẽ laborẽ ſubire vt ſciat. Ignorãtia affectata ẽ nolle ſcire ea ad q̄ tenet̃. Pctm̃ cordis eſt trãſgreſſio legis diuĩe ꝑ ordinatiõem intrinſeci motus mẽtis. Cõſenſus ẽ nutꝰ volũtatꝭ ſpontaneꝰ. Cõſciẽtia eſt naturale iudicatoriuꝫ q̇d faciendũ vl' nõ faciendũ ſit. Perplexitas eſt inuolutio int' oppoſita.ita ꝙ videt̃ ſꝑ vergere in pctm̃ quãcũqꝫ ꝑtẽ eligat Cõtẽtio eſt ꝟitatꝭ impugnatio cũ ꝯfidẽtia clamoris. Mendaciũ eſt falſa ſignatio vocꝭ cũ intẽtione fallẽdi. Iurare eſt deũ inuocare in teſtẽ ſue locutõis. Periuriũ eſt mẽdaciũ iuramẽto firmatũ Adulatio eſt ſmo laudis alicui exhibitꝰ intẽtione placẽdi Maledicere eſt alicui plagas vl' penas ꝟbo optatiuo imꝑcari. Detractio eſt fame aliene denigratio. Pctm̃ opis eſt trãſgreſſio legis diuĩe ꝑ ĩordinatiõeꝫ extrinſeci motus.

Supbia eſt amor vl' appetitꝰ ꝓprie excellentie. Inanis gl'ia ẽ amor laudis ꝓprie ꝓpter excellẽtiã apparẽtẽ Inobediẽtia ẽ volũtas fingẽs minoratõꝫ poteſtatꝭ.nolẽs ſbiacere ſupioribꝰ ĩ debitꝭ. Iactãtia ẽ volũtas ꝓpter apparẽtiã ꝓpriã poteſtatẽ oſtẽdens

Hypocriſis ẽ volũtas ꝑ ſpẽm ſanctitatꝭ ſe ſimulãs fallacit' in apto ⁊ vilit' agẽs in occulto. Inuidia eſt dolor vl' odiũ felicitatꝭ aliene. Odiũ eſt volũtas affectãs ꝓximo malũ.vt careat bono qḋ ipm̃ odiẽtẽ ꝯtriſtat

Suſurratio ẽ volũtas loquẽdi ſemians diſcordias int' frẽs. Ira eſt motꝰ ⁊ feruor ſanguis circa cor ex euaporatiõe fellis ꝓpter appetitũ vindicte. Fellea paſſio eſt ſubitus animi motꝰ ĩpatiẽs leſiõis. Mania ẽ manẽs ira. Cotꝰ eſt obſ̃uatio oportuni tẽpis ad vindictã. Rixa ẽ audax volũtas vindicãdi in iniuriam facit ꝑcedẽs Cõtumelia eſt volũtas vindicãs ꝑ exprobratõꝫ maloꝝ

Blaſphemia ẽ volũtas ſe vindicãs ꝑ opprobriũ deo vel ſanctꝭ illatũ. Accidia ẽ tediũ opandi bonũ. Puſillanimitas eſt volũtas imoderate metuens grauedinẽ in aggreſſu agẽdoꝝ. Deſperatio eſt volũtas grauedinẽ repmẽs de adiutorio ad ꝑficiẽdũ bonũ diffidẽs ſiue de remuneratiõe diuia diffidẽs. Torpor eſt volũtas grauedinis ĩpatiẽs.tepida ad explẽdũ incboata Auaricia eſt amor immoderatꝰ habẽdi. Prodigalitas ẽ ſupfluitas q̄ dat nõ dãda Furtum ẽ auaricia rapiens vel retinẽs rẽ inuito dño. a Rapina ẽ auaricia violẽter occupãſ rẽ alienã Vſura eſt auaricia acq̇rẽs ꝑ mu

tuū aliq̄d ꝑter ſorte̅. Symonia ē auaricia ſtudioſe appetēs vēdere vel emere ſpūalia vl' ſpūalia annexū. Proditio eſt volūtas ꝑ deceptionē domeſticoꝝ acq̄rendis inhians.

Fallacia eſt volūtas ꝑ ꝟba decipiēs ꝓximū cauſa lucrādi. Fraus eſt volūtas ꝑfectū ꝓximi decipiēs ꝓpter terrenū emolumentū. Gula eſt imoderat⁹ amor edendi.

Luxuria eſt ꝯcupiſcētia nimia explende voluptatꝫ. Peccm̄ ignorātie eſt omiſſio debite ſcie Peccm̄ ex ignorātia. eſt peccm̄ qḋ cōmittit ignorāter. ꝛ ſi nō fuiſſet ignorātia nō fuiſſet cōmiſſū. Peccm̄ ex induſtria ē auerſio volūtatis malignantꝫ a ſūme clemēte deo

Peccm̄ ex infirmitate eſt auerſio volūtatꝫ male humiliate. vl' male in amore accenſe.

Peccm̄ in deū dr̄ impietas. Peccm̄ in ꝓximū dicit̄ iniq̄tas. Peccm̄ in ſeipm̄ dr̄ impuritas. Idolatria eſt ſalſa ꝛ ſupſtitioſa preſtatio maieſtatis diuīe in ydolo. Apoſtaſia. eſt temerari⁹ a ſtatu fidei vel obedientie vel religionis receſſus. Sciſma eſt illicita diſſenſio eoꝝ īter quos debet eē vnitas

Hereſis eſt receſſus a ꝟa fide Diuinatio eſt ſupſtitioſa inueſtigatio ꝑſcientie futuroꝝ. Nigromācia eſt diuinatī facta ī cadaueribꝫ mortuoꝝ Geomācia eſt diuinatio facta in terra. Idromācia eſt diuinatio facta in aqua Aeromācia eſt diuinatō facta in aere. Piromācia eſt diuinatio facta in igne. Maleficiū eſt mulieꝝ op⁹. vel ligatura alicu⁹ rei in damnū vel cōmodū alicu⁹ hoīs Sortilegiū eſt diuinatō ꝑ ſortes. Auguriū eſt diuinatio ꝑ garritus vel geſt⁹ auiū Preſtigiū eſt ꝑ qḋ dyabolicꝫ illuſionibꝫ ocul' hoīꝫ ꝯſtringunt̄ ne poſſint cernere veꝝ Hypocriſis eſt velle videri q̄lis nō eſt. Gratia generalit' dicit̄ adiutoriū diuinū. creature liberaliter ꝛ gratis impēſum ad quecūq; actū indifferēter. Gr̄a gratis data ē adiutoriū diuinit⁹ datū vt q̄s ꝓparet ſe ad ſuſcipiendū ſpūſſancti donum q̄ ꝑueniat ad ſtatū meriti. Gr̄a gratū faciens eſt adiutoriū diuinit⁹ datū ad merēdū

Fides eſt habit⁹ q̄ credunt̄ ea q̄ nō vident̄

Spes eſt ꝟt⁹ q̄ ſpūalia ꝛ eterna bona cū fiducia expectant̄ ꝓpter ꝯfidentiā meritoꝝ ꝓcedentiū ꝛ gr̄am diuinā. Charitas eſt ꝟtus q̄ diligit̄ de⁹ ꝓpter ſe. ꝛ ꝓximus ꝓpter deū.

Amor eſt naturalis affectio cōmunis rationalibꝫ ꝛ irrationalibꝫ. Dilectio eſt affectio rōnaliū ꝛ intellectualiū Prudētia eſt noticia eoꝝ que ſunt agēda ꝛ eoꝝ que ſūt vitanda. Memoria ē noticia ꝑteritoꝝ vt ꝑterita ſunt. Intelligētia prudētie eſt noticia ꝑſentiū Prouidētia eſt noticia futurorum. Circūſpectio eſt cautela ꝯtrarioꝝ vicioꝝ. Cautio ē diſcretio virtutꝫ a vicio ſpēm virtutꝫ ꝑferente. Docilitas ē prudētia erudiēdi imperitos. Tēperātia ē domatio libidinū ꝛ oīm maloꝝ motuū. deo hominē incorruptū cōſeruās. Cōtinētia tēperantie eſt regimē cupiditatꝫ ꝯſiliȷ̄ gubernatōꝫ

Clemētia eſt ꝟtus ꝑ quā anim⁹ in odium alicu⁹ temere ꝯcitat⁹ benignitate remittit̄.

Modeſtia eſt virt⁹ q̄ pudor honeſtatꝫ cōparat purā ꝛ ſtabilē auctoritatē. Verecūdia eſt obſuatio honeſtatꝫ in geſtu ꝛ verbo.

Fortitudo eſt magnaꝝ reꝝ appetitio ꝛ humiliū ꝯtemptio. ꝛ cū humilitate laboꝝ ꝑpeſſio. Magnanimitas ē difficiliū ſpōtanea ꝛ rōnabilis aggreſſio Fiducia ē certa ſpes animi ꝑducēd: ad ſinē rem inchoatā Securitas eſt habit⁹ ſm̄ quē imminētes incōmoditates ꝛ rei inchoate affines nō formidāt Magnificētia ē magnaꝝ reꝝ ꝛ excelſarum cū aīmi ampla quadā ꝛ ſplendidiſſima ꝓpoſitiōe cogitatio atq; adminiſtratō Cōſtantia eſt ſtabilis in bono ꝑſeuerātia Patientia eſt equanimis maloꝝ tollerantia

Fidētia eſt in magnis ꝛ honeſtis firma fiducia ꝛ tuta collocatio. Perſeuerātia eſt finalis ꝑmanētia in bono. Juſticia eſt ꝟtus qua ſibi. deo ꝛ ꝓximo quod ſuū eſt tribuitur Seueritas eſt ꝟtus debito ſupplicio coercens iniuriā Liberalitas eſt ꝟtus beneficioꝝ erogatrix. Latria ē cult⁹ ſoli deo debit⁹. q̄ fit fide ſpe ꝛ charitate. Dulia eſt ſeruit⁹ creature debit⁹ Iperdulia eſt ſuīutus vel cult⁹ excellētibꝫ creaturꝫ debit⁹ Reuerētia eſt virt⁹ q̄ ꝑſonis grauibꝫ ꝛ platōe vl' officio ſublimatꝫ debit⁹ cult⁹ reuerētie impēdit̄. Pietas ē virt⁹ q̄ ꝯſanguineis ꝛ patrie beniuolis diligēs cult⁹ impēdit̄ Gr̄a iuſticie eſt beneficia iugi memoria recordari et poſſibilit' repēdere. Vindicatio eſt ꝟt⁹ q̄ omē iniuſtū repellit̄ ꝛ debite punit̄. Obſuātia ē virt⁹ q̄ ſupiores honorifice tractāt̄.

Veritas ē virt⁹ q̄ rebꝫ cor ꝛ ꝟba ꝯcordare iubent̄ Innocētia eſt aīꝫ puritas abhorrens oēm illatiōꝫ iniurie deo ſibi ꝛ ꝓximo

Amicicia eſt dilectio alicu⁹ ꝓximi ꝓpt' bonū ipī⁹ ꝓximi. Cōcordia eſt volūtatum ꝛ actionū ꝯformitas. Miſericordia eſt cō/

paſſio miſerie ⁊ indigētie primi. Diſciplina eſt cōuerſatio honeſta. cui parꝝ eſt nō agere malū. ſ; ſtudet in bonis ſuis actibꝫ irreprehenſibilis apparere. Obediētia eſt obtemperatio volūtati ſupioris ſm̄ regulas legis diuine vel hūane. Eq̄tas eſt amor equalitatis in his in q̄bꝫ equitas eſſe debꝫ. Cōtemplatio eſt clara ⁊ libera pſpicacia ad cognoſcendū diuinā ſapiam ⁊ ꝓpriā ⁊ naturalem poſſibilitatē. Oratio ē aſcēſus mētis in deū. Siue eſt expſſio deſiderij directi in deū ad bonū adipiſcendū ỻ malū remouendū formata ꝑ verbū interiꝰ ⁊ exteriꝰ. Sacramentū eſt materiale elemētū oculis ſubiectū. ſimilitudine repſentās. inſtitutione ſignificās. ſignificatōe gratiā cōferēs. Baptiſmus eſt tinctio corpiſ exterior facta ſub forma verboꝝ pſcripta. Cōfirmatio ē ſignatio hoīs baptizati in fronte facta ab epiſcopo ad roborandū hominē in fide.

Euchariſtia eſt vera ⁊ realis pſentia corporis ⁊ ſanguinis xp̄i ſub ſpeciebꝫ panis et vini. Penitētia eſt abſolutio hoīs peccatoris penitētis a ſacerdote. claue nō errāte. penā eternā in tpalē diuina auctoritate cōmutante. Unctio extrema eſt vnctio hominis infirmi a ſacerdote in remiſſionē venialiū peccatoꝝ. Ordo eſt ſignaculū quo ſpūalis poteſtas tradit̄ ordinato. Matrimoniū ē viri mulieriſq; cōiūctio maritaỻ inter legitimas pſonas indiuiduā vite conſuetudinē ſeruās. Premiū ſubſtātiale cōſiſtit in viſione. fruitione. tentione vniꝰ ſummi boni. Premiū cōſubſtantiale cōſiſtit ī gloria corpis. Premiū accidētale cōſiſtit in quodā decore ſpeciali ſupadditō. Et dicitur aureola. Aurea eſt ipa beatitudo ſubſtantialis. Aureola eſt gloria incorruptionis ſm̄ pfectū triū viriū aīe in carne operantiū. ſ. vis iraſcibiỻ. cōcupiſcibilis ⁊ rōnalis. Aureola virginū eſt gloria de incorruptione carnis. atteſtāte incorruptiōe mentis. Aureola martyrū eſt gloria de inuicta ſuſtinentia mortis p fide vel iuſticia. Aureola pdicatoꝝ eſt gloria de incorruptōne doctrine ad alteꝝ prolate mēte verbo et exemplo. Hec ſunt chariſſime frater paucula que p vſu ⁊ exercitō tibi relinquo poſtq̄ꝫ dōante te iterato videro latiꝰ tibi expona.

Explicit declaratio terminorum theologie.

Incipit ſumma ſancti Hieronimi de eſſentia ⁊ inuiſibilitate ⁊ immēſitate dei. que aſcribit̄ s. Bonauēture

o Mnipotens deus pr̄ ⁊ filiꝰ ⁊ ſpūſſctūs vnus ē atq; trinꝰ. vnꝰ videlicet extat ī natura. trinꝰ ī pſonis. ſolꝰ inuiſibilis. ſolꝰ incircūſcriptꝰ incorporeꝰ ⁊ īmortaỻ. vbiq; pñs ſ; latēs. vbiq; totus ſ; immēſus. Inuiſibilis eſt. q2 ī eſſentia ſua videri nō pōt apoſtolo teſtāte qui ait Quē vidit nullꝰ hoīm ſ; nec videre pt̄. Et in euāgelio. Deū nemo vidit vnq̄. Incorpeuſ eſt. q2 nulliſ mēbroꝝ lineamētiſ cōpoſitꝰ ſiue cōpactꝰ exiſtit. ſicut veritas in euāgelio dicit Spūs eſt deꝰ. ⁊ eos q̄ adorāt cū in ſpiritu ⁊ ꝟitate oportet adorare Immēſus ē q2 q̄ntitas eiꝰ vỻ qualitas a nullo etiā metiri poteſt Cui ſalomon in ſua oratiōe ſupplicans ait. Si celū ⁊ celi celoꝝ te nō capiūt. q̄nto magis ⁊ domꝰ iſta quā edificaui. Incircūſcriptꝰ eſt quia circūſcribi nō poteſt. Inlocalis eſt. q2 de loco ad locū nequaq; trāſit neq; quolibz retinet̄. ipo de ſe ꝑ Iſaiā teſtimoniū phibente. Celū ſedes mea eſt terra ſcabellū pedum meoꝝ. Et ꝑ Hieremiā. Nōne celū ⁊ terrā īpleo. Cuiꝰ immenſitatē ꝓpheta ī pſalmo cōfitens ait. Si aſcēdero in celū tu illic es. ⁊c. De cuiꝰ immēſitate adhuc in libro Job ſcriptum eſt. Excelſior celo eſt. ⁊ quid facies. pfundior inferno ⁊ vnde cognoſces. Longior eſt terra mēſura eiꝰ ⁊ latior mari. Quia ei celū ⁊ terrā implet. pculdubio nullꝰ locꝰ eſt ab eius pſentia abſens. Sup omīa quippe eſt regēdo atq; impando. Subtus eſt omnia ſuſtinēdo atq; portando. nō pondere laboris. ſed infatigabili ꝟtute. Immutabilis eſt. quia ab eo qd̄ eſt mutari nō poteſt. ipſo dicēte ꝑ Malachiā prophetā. qui ait. Ego dñs ⁊ nō mutor. Ideo deꝰ immutabilis dr̄ quia in natura eiꝰ ira. furor. pnīa. obliuio. recordatio ⁊ alia his ſimilia nō accidūt. Simplex eñ natura eſt ⁊ immutabilis ⁊ impturbata. Neq; aliud ipē ⁊ aliud qd̄ hꝫ. ſ; ipm̄ eſt qd̄ habet ⁊ qd̄ ē. Immortaỻ eſt. q2 nullo modo mori pōt. aplō dicēte. Qui ſolꝰ hꝫ īmortalitatē. lucē habitat īacceſſibilē. quē; vidit nullꝰ hoīm. ſ; nec videre pt̄. Ubicūq; aūt ſacra ſcptura ſparſi; ꝑ diuios libros ī dō motus aī ſm̄ hūana mēbra deſcribit. i. caput. capillos. oculos. palpebras. aurem. narem.

os.labia. cor. linguã.imaginẽ.vultũ.vteruз
man⁹ dexterã ſiniſtrã. digitos ſiue digitum.
alas.ſcapulas.poſteriora.pedes. Itẽ mor⁹
aiẽ. Irã.furorẽ.obliuionẽ.pniam.recordati
onẽ.z hꝫ ſilia.nõ carnaliter iuxta hyſtoriaз
a recte ĩtelligẽtibꝫ accipiẽda ſunt. Sic a iu
deis zpleriſqꝫ hereticis carnalit̃ ſapiẽtibꝫ.qui
deũ corporeũ atqꝫ localeз opinãt̃.ſз ſpũalit̃
oĩa de eo intelligẽda z accipienda ſunt. Si
q̃s aũt dic̃ deũ hr̃e hũana mẽbra.ſm morũ
aie more hũano.q̃d caput ſecũ credit̃.pcul/
dubio ĩ corde idola fabricat. Igit̃ vt dictuз
eſt figuralit̃ dз capi iõ caput legim⁹ ipam eſ
ſentiã diuinitatꝭ ei⁹.q2 oĩa p̃cedit̃.z oĩa ſubie
cta ĩtelligere debem⁹. Capillos ꝟo capitꝭ ei⁹
ſctõs angelos ſeu vniuerſos electos typice
accipi oportet. De q̃ ſacro in libro Danielis
ſcriptũ eſt. Aſpiciebam donec throni poſiti
ſũt z antiqu⁹ dierz ſedit. Veſtimẽtũ ei⁹ q̃ſi nix
candidũ.z capilli capitꝭ ei⁹ q̃ſi lana munda.
Hoc em̃ ſigt̃ p veſtimẽta cãdida dei.qd et p
capillos capitꝭ ei⁹.ſctõs videlicз angelos et
multitudinẽ ſanctorz dealbatorz. Vel certe
iõ capilli ei⁹ lane mũde cõpant̃ vt p h̃ anti/
quus dierz eſſe credat̃. Oculos dr̃ de⁹ hr̃e.p
eo q2 oĩa videt z nil eũ latet. In ei⁹ em̃ ↄſpe/
ctu vt ait apl's.nulla creatura ẽ inuiſibilis.
Oĩa em̃ nuda z apta ſunt ocul'ei⁹. Alit̃ ꝟo
oculi reſpect⁹ gr̃e ei⁹ intelligũt̃.vt eſt illõ i pſ.
Oculi dñi ſup iuſtos z aures ei⁹ ad p̃ces eo
rũ. Itẽ alit̃. Oculi dñi p̃cepta p q̃ nob lumẽ
ſcie ſubminiſtrat myſtice ĩtelligũt̃.vt eſt illõ
in pſ. Preceptũ dñi lucidũ illumĩans oclos
Palpebre dñi occulta z incõprehẽſibilia iu
dicia ſiue ſpũal'in diuis libris ei⁹ locutio in
nuit. De qbꝫ occultꝭ z incõpbenſibilibus ſa
cramẽtis atqꝫ indicijs dictũ eſt in p̃s. Pal/
pebre ei⁹ interrogãt filios hoim. h̃ eſt pbãt
Aures dr̃ de⁹ hr̃e ꝓpterea q2 oĩa audit. et nil
eũ ſub ſilẽtio latet.de q̃ in libro Sapie. Au
ris zeli audit oĩa. z tumult⁹ murmurationũ
nõ abſcõdit̃. Nares dei inſpiratio ei⁹ ĩ cordꝭ
fideliũ.vt eſt repire in lib. Regũ. Aſcẽdit fu/
mus de naribꝫ.i.lacrimoſa cõpũctio penitẽ
tiũ inſpiratõe ei⁹. Facies dei cognitio diui/
tat̃ ei⁹ ad hoĩes De q̃ cognitõe in p̃s.ſcptuз
eſt. Oñde nobis faciẽ tuã. h̃ eſt.da nobis co
gnitionẽ tuã q2 cognitio p filiũ. Nemo no/
uit p̃rẽm niſi fili⁹ z cui voluerit fili⁹ reuelare.
Alit̃ ꝟo facies dei ſigt̃ inuiſibilẽ eſſentiã di
uinitatis dei filij. De q̃ ipe dñs ad moyſen p
angelũ r̃ndit. Poſteriora mea videbis, faciẽ
autẽ meã videre nõ poterꝭ.ac ſi diceret. In/
carnationẽ meã videbis in nouiſſimis diebꝫ
diuinitatẽ videre nõ poteris. Os dei filius
p̃ris.i.xp̃s dñs de quo Iſaias ꝓpha ex pſo/
na iudeorz effat⁹ ait.q2 os ei⁹ ad iracundiã
ꝓuocauim⁹. Aliter ꝟo os dñi. ſermo eius ſi
ue iuſſio accipit̃. De quo ſmone dñi p̃dicti
ꝓpheta ait. Os dñi locutũ eſt.hoc eſt. verbũ
dei filius dei patris p quẽ oĩa facta ſunt.
De quo in pſalmo dr̃. Verbo dñi celi firma
ti ſunt. Et alibi. Miſit ꝟbũ ſuũ z ſanauit eũ
Et in euãgelio ſm Ioh̃. In p̃ncipio erat ꝟ/
bum zc̃. Lingua dei myſtice ſigt̃ ſpũm ſctm̃
p quẽ de⁹ pr̃ ſecretũ ſuũ manifeſtauit hoĩbꝫ.
Vñ in p̃s. Lingua mea ca.ſcribe. Labia di
vtriuſqꝫ teſtamẽti ↄſonãtia intelligunt̃. De
quibꝫ duobꝫ teſtamẽtis in pũerbijs dr̃. Di/
uinatio ĩ labijs ei⁹. in iudicio nõ errauit os
eius. Brachia dei p̃ris fili⁹ z ſpũſſanct⁹ intel
ligunt̃.ſicut eſt in Iſaia. Brachia mea p'los
iudicabũt. De quo hierc.ad ipm ait. Et nũc
dñe deus q̃ eduxiſti populũ tuũ õ terra egy
pti in manu forti z brachio extẽto. Iõ aũt fi
lius dr̃ brachiũ dei.quia creatura electa ab
ipõ cõtinet̃. Dextera patris vnigenit⁹ filius
accipit̃. De quo in pſalmo ex pſona homis
aſſumpti. Dextera dñi fecit ꝟtutẽ. dextera dñi
exalta.me. Alit̃ ꝟo dextera dñi ſigt̃ glĩaз pa
tris z eternã beatitudinẽ. De q̃ in p̃s. ex pſo
na p̃ris ad filiũ. Sede a dextris meis. Dici
tur aũt z dextera dei oĩs electa creatura ĩ ce
lo z in terra. Sic p ſiniſtrã ei⁹ intelligit̃ rep/
ba creatura.i.demones z oĩes ipĩj q̃ ad le/
uã poſiti etña ſupplicia ſuſtinebũt. Manuſ
p̃ris fili⁹ dei accipit̃.p eo q2 p ipm oĩa ſũt fa/
cta.ſic eſt repire in Iſa. Oĩa hec man⁹ mea
fecit. z p eã facta ſunt oĩa. Alit̃ ꝟo man⁹ dei
poteſtas ei⁹ intelligit̃ De q̃ ptãte in lib. Hie
remie dr̃. Sic lutũ in manu figuli.ita vos i
manu mea dom⁹ iſrl̃. Itẽ man⁹ dñi flagellũ
accipit̃. de cui⁹ pcuſſione ĩ Sophonia ꝓpha
ſcriptũ eſt. Extendã manũ meã ſup iudam
z ſup habitãtes hierl̃m. z diſperdã de loco h̃
reliquias baal. Pro q̃ etiã dñi pcuſſione be
atus Iob õ ſeipõ ait. Man⁹ dñi tetigit me.
Digit⁹ dñi ſingularit̃ ſpũſſctũs accipit̃. A q̃
ſpũſctõ lex in duabꝫ tabulis lapideis ĩ mon
te ſynai ſcripta narrat̃. Ipe em̃ ſcripſit qui
ſcribenda dictauit.i.ſpũſſcũs. De q̃ ſpũ dñs
in euangelio. Ego in digito dei eijcio demo
nia. Quod ali⁹ etiã euãgeliſta aperte decla
rans ait. Si ergo in ſpũ dei eijcio demonia

Sicut eñi digitꝰ cū manu vel brachio. manus ꝟo vel brachiū cū corpe ſunt i naturnū Ita pr̄ ⁊ filiꝰ ⁊ ſpūſſanctꝰ tres q̄dē pſone ſūt vna ꝟo ſuba diuinitatꝫ. Digiti dei pluralr̄. ſancti itelligūt ꝓphe. de q̄ Spūſſcūs libros legꝫ ac ꝓphaꝝ ſua inſpiratōe deſcribit. De q̄/bus in ps̄. Uidebo celos tu. ope. di. tu. Per celos eñi libros legꝫ ac ꝓphaꝝ. Per digitos ꝟo ſanctos. vt dictū eſt ꝓphas miſtice inſinuauit. Imago dei pr̄is inuiſibilis. vnigenitus filiꝰ eiꝰ intelligit̄. de q̄ apl's. Imago dei inuiſibilis. Aliter nāq̄ eſt imago dei pr̄is i filio ſuo quē nō aliūde ſꝫ ex ſemetipo. h̄ eſt ex ſubſtātia ſua p omia ſilem ſibi ⁊ equalē genuit. Alit̄ ꝟo aiani hoīs quā nō ex ſe de ſua ſuba ſicut pleriq̄ꝫ heretici opinati ſunt genuit. ſꝫ ex nihilo creauit. ſic alit̄ ē imago cuiuſlibꝫ regis i filio eiꝰ quā ex ſemetipo ſilem ſibi genuit. i. homo hoiem Alit̄ ꝟo in anulo ſiue in cera imago eiꝰ impſſa. q̄ nō eſt qd̄ ipe. ſic filiꝰ q̄ naturalit̄ eſt h̄ qd̄ ⁊ pr̄. Cor dei patris archanū eiꝰ ſapiē myſtice inuit. ex q̄ ꝟbū. i. filiū ſuū impaſſibiliter genuit ipo dicēte. Eructauit cor meū verbū bonū. Alas d̄r habere deus. p eo ꝙ more auis electos ſuos tāq̄ꝫ pullos ſub ſe fouet ⁊ ab inſidijs dyaboli ⁊ maloꝝ hoīum ptegit. Unde ꝓpha. Sub vmbra alaꝝ tuaꝝ p. m. Scapulas habere d̄r. q̄ niā infirma mēbra in ſcapulis portat. Sic eſt in ps̄. Scapul' ſuis obumbrabit tibi. Uēter dei ſecreta origo ſube eiꝰ accipit̄. Unī in ps̄. Ex vtero añ luciferꝝ genui te. Aliter p vterꝝ dei incōphenſibilia iudicia dei. q̄ rimari nequeūt myſtice inſinuāt̄ De q̄ occulto iudicio eiꝰ ī libro Job ſcptū eſt. De cuiꝰ vtero egreſſa eſt glacies. ⁊ gelu de celo q̄s genuit. Poſteriora filij dei incarnatio eiꝰ accipitur de q̄ poſteriori pte fuiꝰ ī mōte ſynai ad moyſen p angelū loquēs ait. Poſteriora mea videbis. faciē aūt meā videre nō poteris. Pedes dei ſtabilimētū ꝟtuns eiꝰ. eo ꝙ vbiq̄ꝫ pſens. ⁊ vniuerſa ei ſubiecta ſunt. Illo ipo dicente p Iſaiam ꝓpham. Celū mihi ſedes eſt terra aūt ſcabellū pedū meoꝝ. Aliter pedes filij dei incarnatio eiꝰ intelligit̄ que diuinitati ſubiecta eſt tanq̄ꝫ capiti pedes. Sic p caput diuinitas. ita p pedes eius exp̄mit̄ humanitas. de humanitate in Exodo ſcriptū eſt. Uiderūt deū iſrael. h̄ eſt. moyſes ⁊ aarō ⁊ nadab ⁊ abyud. ⁊ lxx. de ſenioribꝰ populi. Sub pedibꝫ eiꝰ quaſi opꝰ lapidis ſaphirini ⁊ quaſi celū dū ſerenū eſt. Sicut aūt p lapidem ſaphirū celeſtes creaturas vel ſanctos angelos. ita p celū ſerenū ſanctā ecclīam electoꝝ ex omibꝫ aſſumptā figuralit̄ demōſtrare voluit. ſup quas duas creaturas hō aſſūptus filiꝰ dei in ppetuū regnat. De q̄ in pſalmo. Omia ſubiecisti ſub pedibꝫ eiꝰ. Ueſtimētū filij dei aliq̄ñ caro eiꝰ que a diuinitate aſſumpta eſt in diuinis libris figuraliter accipit̄. de q̄ in dumēto carnis Iſaias ait. Quis eſt iſte q̄ venit d̄ edom tinctꝫ veſtibꝫ d̄ boſra Rurſus veſtimentū eiuſdē dñi ſcā accipit̄ eccleſia. que p fidē ⁊ dilectiōem ei cōiuncta eſt de quo in ps. dicit̄ Dominꝰ regnauit. Et in pſalmo alio ad ipm dñm. Cōfeſſionē ⁊ decorem induiſti. amic. l. ſ. v. Palliū xp̄i iaꝫ dicta eius eccl'ia intelligit̄. De q̄ in libro geneſeos ſcriptū eſt. Lauit in vino ſtolā. hoc eſt i paſſionis ſanguine carnē ſuaꝫ. ⁊ ſanguine vue palliū ſuū. id ē. eccleſiā ſuā. Calciamēta dñi noſtri xp̄i myſtice ſignificāt incarnatōem eiꝰ quā ex mortalitate humani generis aſſumere dignatꝰ eſt. De qua incarnatiōe ſua ipſe p ꝓphetā in ps̄. In idumeā extendā calciamētum meū. i. in plebe gentiliū manifeſtabo incarnatiōem meā Greſſus filij dei aduentꝰ i mundū ⁊ regreſſus eius ad pr̄em. De q̄bus ait. Uiſi ſunt greſſus tui deꝰ. greſſus di mei regis mei qui eſt in ſancto. Ipe de celo venit in vterꝝ virginis. De vtero ꝟo naſcendo poſitus eſt in pſepio. poſtq̄ꝫ omia impleuit de quibꝫ a patre miſſus venerat appenſus eſt in ligno crucis. de cruce aūt depoſitꝰ ſcḿ corpꝰ ſepultꝰ eſt. Chriſti aīma vero ad inferna deſcendit. tertia aūt d. e p potentiā ſue diuinitatis carnē ſuā de ſepulcro ſuſcitauit. ⁊ poſt diē reſurrectiōis ſue quadrageſimo die videntibꝫ apoſtolis aſcēdit in gl'iam eius. Hi ſunt eñi greſſus filij. quia aſcendit in celum ⁊ ſedet ad dexterā patris Iſte eſt deſcenſus ⁊ aſcenſus eiꝰ qui frequēter in ſacris ſcripturis legit̄. Aſcēdere dicit̄ deus. cū filiꝰ carnē ex nobis aſſumptā in celū cū captiuis euexit. vt eſt repire in pſalmo. Aſcēdit in altum captiuā duxit captiuitatē. q2 naturā hūani generꝫ q̄ a dyabolo in mūdo captiua retinebat̄ aſſumēs ſecū in celū vbi nuq̄ꝫ añ fuerat tanq̄ꝫ captiuā deportauit Abſcōdere ab hominibꝫ faciē ſuā deꝰ legit̄ cū quibuſdā eoruꝫ exigentibꝫ culpis cognitōem ſuā abſcondit Sic in populo iudeoꝝ nūc ipletū videmꝰ. q2 negātes filiū dei. ſciam ꝟi dei ita pdidert vt ſimiles forēt gētibꝫ que dñm nō nouerūt

Oſtendere faciē ſuā dicit deus. cū reſpectu
grē ſue. qbꝫ vult. ſ. electꝫ ſuis ſeipm in corda
eoꝝ occulta inſpiratiōe inſinuat ad diligen/
dum ſe amorē ſuū infundit. Sedere dr nō
corpaliter humano more ſꝫ potētialiter ſup
omnē creaturā rōnabilē. vt ē repire ī pſ. Re
gnabit deꝰ ſup gētes. deꝰ ſedet ſup ſedē ſan/
ctam ſuā. Sedere aūt dr ſup cherubin. qd ī
terptaꝛ plenitudo ſcie. p qd ſignāꝛ ſci angeli
ſiue mētes ſpūaliū viroꝝ in qbꝫ inuiſibiliter
deꝰ ſedet ꝛ regnat. In illis em̄ ſedet q ſcia eꝰ
ꝛ dilectiōe plenī ſūt. In puerbijs qppe ſalo/
monis ſcriptū ē. Aīa iuſti ſedes ſapie ē. Sa
piētia ſꝫo dei pris xps eſt. q in aīabꝫ ſctoꝝ dr
ſedere dr. Deſcēdere deꝰ in mūdū dr. qn̄ ali/
qd nouū qd an̄ nō fecerat in creatura hūa/
na opaꝛ. Sicut filiꝰ de patre deſcēdiſſe nar
raꝛ quādo verā carnē ex maria ſgine ꝓpt re
demptiōem noſtrā ſuſcepit. ꝛ homo verꝰ fie
ri dignatꝰ eſt. nō mutādo qd erat ſꝫ aſſumen
do qd nō erat. De cuiꝰ deſcēſione. id eſt. īcar
natione in pſalmo ſcriptū eſt. Inclinauit ce
los ꝛ deſcēdit. ꝛ caligo ſub pedibꝫ eiꝰ. Celos
inclinauit qꝛ aduentū ſuū pnunciās ange/
los ſiue ꝓphetas miſit q eius aduentū homi
nibꝫ annūciarēt. Caligo ſub pedibꝫ eius. qꝛ
impij hoīes ob ſuā maliciā incarnatōem eiꝰ
agnoſcere nō potuerūt. nec adhuc poſſunt.
Stare deꝰ dr cū nos infirmos ꝛ ſuā creatu
ram ad pniam ꝛ cōuerſionē patient ſuſtiet.
vt eſt repire in Abacuc ꝓpheta. Stetit ꝛ mē
ſus eſt terrā ꝛ diſſoluit gētes. id eſt. ſtetit ad
ſubueniendū. ꝛ diſſoluit credētes in ſe a vin
culis peccatoꝝ. Trāſire dicit deus cum de
cordibꝫ quorūdā hoīm in quibꝫ antea p fi
dem cōtinebaꝛ. poſtea ſubrepēte pfidia vl q
libet delicto ab eis recedit ꝛ ad alios trāſit.
queadmodū de iudeis ad gētes. de hereticꝫ
ad catholicos. ſꝫ ꝛ de qbuſlibet irreligioſis
ꝛ negligētibꝫ pro vicio ſuo recedere dr deꝰ
ꝛ ad alios trāſire. qd nō localiꝛ aūt viſibiliꝛ
ſed inuiſibiliꝛ occulto iuſtoqꝫ iudicio face/
re cōſueuit. Ambulare dr deꝰ. nō de loco ad
locū tranſcūdo. qꝛ impiū eſt ita credere. ſed
ambulatio eiꝰ eſt in cordibꝫ ſanctoꝝ delecta
tio. ſicut ſcriptū eſt. Et abeo in eis ꝛ ambu/
labo ꝛ ero illoꝝ deꝰ. Vel certe ambulare dī
eſt in ſanctis pdicatiōibꝫ ſuis de loco ad lo/
cum trāſire. Loqui dei eſt inuiſibiliꝛ ſine ſo
no vocis vel quolibet ſtrepitu occulte ī mē/
tibꝫ ſanctoꝝ voluntatē ſuā atqꝫ rectū intel/
lectū inſpirare. ſiue futura ſicut in ſanctis p/

phetis reuelare. Que locutio dei. vt quidā
volunt tribꝫ modis accipiꝛ. Primo namqꝫ
modo p ſubiectā creaturā. ſicut ad moyſen ī
rubo in igne apparuit. vel ſicut Abraā atqꝫ
iacob ꝛ ceteris qbꝫ in angelis apparuit. Se
cundo ſꝫo modo in ſomnis. ſicut ad iacob ꝛ
ad zachariā ꝓphetā. ꝛ ad ioſeph ſpōſum ma
rie ꝛ alios ſanctos quibꝫ ſecreta reuelare vo
luit. Tertio aūt modo neqꝫ p creaturā viſi/
bilem neqꝫ p hominē. ſed occulta tm̄ inſpi/
ratione inuiſibiliter corda eoꝝ tāgendo lo/
quentes efficit. ſicut ī libris ꝓphetaꝝ ſcriptū
eſt. Cuꝫ ipī ꝓphete ſubito afflati ſpū ſctō cla/
mabant dicētes. Hec dicit dn̄s. Dei videre
eſt acta bona approbare. ſicut eſt reperire in
Gen̄. Vidit deꝰ cūcta que fecerat ꝛ erāt val/
de bona. i. intelligentibꝫ bona eſſe demōſtra
uit. Aliter videre dei eſt mala hoīm ſciendo
reprobare. ſicut eſt illud in Iſaia propheta
Et vidit deꝰ ꝛ apparuit malū in oculis eius.
Itē aliter videre dei eſt nos vidētes facere.
vt eſt repire in pſ. Proba me deꝰ ꝛ ſcito cor
me. ꝛc. Modꝰ iſte locutiōis in libro bti iob
ſimiliter repiꝛ. vbi de ſapiētia dei patrꝫ poſt
qꝫ plurima in figura locutꝰ eſt de deo patre.
adiunxit. Tūc vidit illā ꝛ enarrauit ꝛ inue/
ſtigauit ꝛ pparauit. id eſt. videntes fecit at/
qꝫ pdicantes ꝛ inueſtigātes atqꝫ alijs annū
ciantes ꝛc. Cognoſcere dei eſt cognoſcentes
facere. ſicut ait ad Abraā. Nūc cognoui qꝛ ti
meas deū. Neqꝫ em̄ in tempe nouit qui ſcit
oīa anteqꝫ fiāt. ſed cognoſcere dei dicitur
cognoſcētes facere. vt qui priꝰ de ſe quales
eſſent incogniti erāt p eius interrogatiōem
ꝛ pbatiōem quales eſſent ſibimetipſis mani
feſti fierēt. Tale eſt illud in lege moyſi d po
pulo iſraelitico. Temptabo eos inquit vtꝝ
cuſtodiant mandatū meū an non. Neſcire
dr deus. quoſdā reprobos reprobare. ſicut
eſt illud in euāgelio. Neſcio vnde ſitis. Re/
cedite a me oēs qui opami iniquitatē. Ze
lare dicit deus cuꝫ creaturā ſuam quā non
vult perire. ſepe caſtigat corripit atqꝫ flagel
lat. ꝛ flagellando ad ſe reducit Vel zelare di
citur deus cū nullū peccatū impunitū vult
relinquere. Iuſtū enim eſt ꝛ ideo omnis in/
iuſticia execrabilis eſt illi quā vt dictum eſt
nullo modo impunitā patitur. Iraſci dicit
deus nō anime motu. vel qualiber pertur/
batione quod illi omnino accidere non po/
teſt ſed creature delinquenti. id eſt. hominibꝫ
impijs ꝛ pctōribꝫ iuſtā dicit inferre vltionē

hoc eſt reddere illis que merent̄. Et h̄ eſt vltio diuina. iſte furor eiꝰ dr̄. Penitere dicit̄ deꝰ nō ꝑ morē hominū ꝑ tranſactis opib⁹ peniteat. Qui eīm oīa nouit anteq̄ fiat. ꝑ ſuis ꝑrauis actib⁹ penitere nō poteſt. Sȝ penitētia dei eſt ſtatuta mutare ⁊ qḋ ꝑus ichoatū eſt in aliud mutare. i. ex bono exigentibus culpis in malū. ſicut de ſaul legit̄ ꝑenituiſſe ꝙ cōſtituiſſet eū regē. vel ſicut nūc videmus in populo iudeoꝝ. q̄ cū eſſet populꝰ dei ob impietatē ſuā factꝰ eſt ſynagoga ſathane. De malo vero in bonū accidit in ꝑplo gencium. q̄ ante nō populꝰ dei. nūc aūt ꝑ gratiam xp̄i populꝰ dei factꝰ eſt. Hoc q̄ꝙ̄ mō occulto dei iudicio iudas dei ꝓditor de apoſtolatus gdu lapſus in inferni baratrū dimerſꝰ eſt. Latro vō poſt crimē rapacitatis d̄ cruce ad padiſum trāſtatꝰ eſt. Hāc q̄ȝ mutatiōem de bono ad malū. ſicut dictū eſt. de malo ad bonū ꝙ occulto iuſtoq̄ȝ iudicio dei ſiue ꝑ ſeueritatē iuſticie ſue. ſiue ꝑ miſericordiā eiꝰ fiat ꝑniam dei dicimꝰ. Qḋ expſſiꝰ in lib. Hiere. ꝓphe ſcriptuȝ eſt. Nō penitere dei eſt ſtatuta nullo mō mutare. vt eſt illḋ in. pš. Iurauit dn̄s ⁊ nō penitebit eū. i. pr̄ ad filiū. tu es ſacerdos in eternū ſm̄ ordinē melchiſedech. Sacerdos dei pr̄is dictꝰ eſt filiꝰ dei non ſm̄ diuinitatē. ſȝ ſm̄ hūanitatē. in q̄ ſe ꝓ nobis ꝑ paſſionē ⁊ mortē in acceptabile ſacrificium deo pr̄i obtulit. vt ipſe eſſet ſacerdos q̄ et ſacrificiū. Obliuiſci dr̄ deꝰ cū q̄buſdā impijs et petōib⁹ nō miſeret̄. Qḋ vtiq̄ȝ nō facit ꝑ crudelitatē. q̄ in deo nō eſt. ſȝ ꝑ occultū iuſtūq̄ȝ iudiciū ſuū. Indurare dr̄ deꝰ q̄rundā corda maloꝝ ſic de pharaone rege egypti ſcp̄tū eſt nō ꝙ omipotēs deꝰ ꝑ potētiā ſuā eoꝝ corda induret. qḋ impiū eſt ita credere. ſȝ exigēntib⁹ eoꝝ culpis cū duricia cordis quā ipi ſibi omnia mala ꝑpetrādo nutriūt nō auferet. videtur q̄ſi illos ipe induret quos iuſto iudicio induratos ſinit. Dormire dei eſt cū vnigenitus filiꝰ pr̄is in aſſumpta carne ꝓ nob mori dignatꝰ eſt. Cuiꝰ mors recte dulcis ſomnꝰ ꝑ dicit̄ ipo dicēte ꝑ Hiere. ꝓpham. Ideo q̄ſi in ſomno excitatꝰ ſum ⁊ vidi ⁊ ſomnꝰ meꝰ dulcis eſt mihi. Aliter dormire dicit̄ deꝰ. cū fides ꝯ inter ꝓſperitates huiꝰ mūdi ⁊ intra q̄rundā corda fideliū nō vigilat ſȝ dormit. Hāc dormitionē ipe Ihs ſignificauit. cū in mari inē fluctꝰ maris dormiuit. Uel certe dormire eſt auxꝰ tarde ſubuenire. ſicut eſt in pſal. Exurge quare obdormis dn̄e. Vigilare dei eſt in defenſionē ſuoꝝ electoꝝ ⁊ vltionē inimicorum ſuoꝝ ſe manifeſtū demōſtrare.

Finit ſumma de eſſentia ⁊c̄.

Incipit ꝓlogus ſancti Bonauēture doctoris ſeraphici in libellū qui Amatorium nuncupatur.

p

Reſens opuſculum q̄ legerit intentionē eē ſciat opificis quaſdā ſanctoꝝ autoritates ſub ꝯtinuatiōe ordinādiſ ſtuduiſſe. eoꝝ undē nominib⁹ ecōtra in margine intitulatis. que aīm legētis vel audientis ad amorē ſui ꝯditoris efficacꝰ debeant inclinare. ſumpta ꝑmiꝰ materia de excellētia ꝑme ꝯditiōis hoīs collata ꝯſilio totiꝰ ſancte trinitatis ⁊ ope maieſtatis diuīe. Deinde hoīem alloquit̄ ſolū oñdens ei ⁊ aſtruens. hoīes ceteros nō tm̄ ac vniuerſa ad obſeq̄um ipiꝰ ⁊ ſolamē ꝯdita vel creata. imo ⁊ amoris ꝑuilegio ſingularis. ſpāli ei munere data. Proſeq̄t̄ deinde ꝯſequent̄ tā neceſſitatē q̄ȝ piā liberalitatē incarnatiōis xp̄i ⁊ paſſionis ꝓ hoīe. que duo potiſſimū ingratitudinē expellūt. ⁊ cor hūanū efficacꝰ ad amorē ſui cōditoris inducūt. Ex q̄b⁹ q̄ttuor ꝑmiſſis. dignitate vic̄ȝ ꝑme creatōis. ꝑuilegio ſingl'aris amoris. dignatiōe icarnatōis. ⁊ hūilitate pie redēptōis petōr meditādo i ſe reuerſus plerūq̄ȝ ꝯpūgit̄. ⁊ abiecto q̄cq̄d mūdanū ſapit. totꝰ ad xp̄m ꝯuertit̄. quē ſui totiꝰ nō ignorat auctorē ⁊ bn̄factorē. ⁊ oīm bonoꝝ largitorē. Et ſit vt tāto plꝰ ꝑ hūilē ſatiſfactōē deo fiat ꝓpinquꝰ. q̄ꝫto ꝑ inobediētiā ꝑus ab eo extitit alienꝰ. Et h̄ q̄d ē fuit principale intentū i h̄ ope. vt ex recognitōe bn̄ficioꝝ dei circa homines ⁊ amoris alt̄ ad alteꝝ q̄ſi ꝯfabulando degenerē ſe agnoſceret. ⁊ ꝓ ingratitudine ſua. filiali potiꝰ q̄ȝ ſuili ꝯtritōe ꝯpūctꝰ. tā piū patrē tā ingratꝰ filiꝰ ſe excitaret filialit̄ ad amādū. Nō ḡ intētiōis opificis hoīem ſui creatoris ꝓuocare ſatagēs ad amorē p̄ñti labori amatoriū nomē impoīt.

Nota ꝙ iſta ꝯtinuatio autoritatū ⁊ titulatio autoꝝ nō ita impſſa ē in margine ſm̄ intentū opificis h⁹ opuſculi. ſȝ talit̄ interrupta eſt ꝑ iterpoſitōȝ rubricaꝝ ⁊ autoꝝ. vt videſ ⁊ h̄ ad vitādū difficultatē opis. Qui ḡ voluerit ꝑt nihilominꝰ legere ſub ꝯtinuatione nō obſtātib⁹ rubricis ⁊ autorib⁹ iterpoſitis.

Explicit prologus in libellum
qui Amatoriū nuncupat̃ ſancti
Bonauēture doctoꝛ ſeraphici.

Incipit Amatorium.

O te ſermo me-

us dirigit̃ quiſquis ꝑme condi
onis tue dignitatē ignoras. aut
tue reformatiōis laborē ꝛ preci
um nō attendis. vt cōſideratione tante di/
gnitatis. ꝛ dignatiōis tante. tam beneficum
deū. tā benignū dominū. mutuo intuitū di/
ſcamus pariter amare. cui ꝑ vniuerſis ſuis
beneficijs ſemꝑ hucuſq; indeuoti fuimus ꝛ
ingrati. Anſelm⁹. De dulcedine et bo/
nitate dei in creatiōe. In primis igitur te
admoneo vt ſine intermiſſione recorderis
ꝙ̄ dulcis ꝛ ꝙ̄ bonus ſit erga te creatoꝛ tuuſ
quanta bonitas eius fuit. ꝙ te cū non eſſes
creauit. ꝛ ꝙ te non pec⁹ aut creaturā inſenſi/
bilem. ſed eā creaturā fecit que eū poſſes in
telligere. amare. ꝛ cū eo ſuam eternitatē. eter
na ꝛ felix poſſidere. Et ꝙ intiṁ te dilexit. vt
cum multa cōtra ſuā voluntatē acturam ſci
ret. voluit te tamen facere ꝛ eſſe. ꝛ ꝙ te cū tā/
ta manſuetudine vt pius ꝛ miſericoꝛs ad/
huc patitur expectās tuam emendatiōem.
quia nullo modo te cupit ꝑdere. ſed adhuc
te patitur viuere. adhuc tibi ea que ſunt ne
ceſſaria ad ſuſtētatiōem hui⁹ vite non deſi/
nit miniſtrare. Et ſicut reb⁹ ipſis experiri po
tes. peccatis tuis nō potes eius bonitatez
vincere. ne adhuc te velit ſicut promeruiſti
ꝯfundere. vel ex toto deſtruere. Certiſſimuz
eſt ergo illū pium eſſe erga te qui tāta bona
tibi largitur. nec adhuc de tuis iniquitatib⁹
ſe querit vindicare. Preterea de eius beni/
gnitate adhuc cogita. Rationes inducti
ue ad amandū deum. Ut autē cōmunia
replicem replicem. quot ſunt mēbra in coꝛpe. tot be/
neficia inuenies magna. ꝛ ꝓ minimo mem/
bro plus debes amare deū ꝙ̄ multi amant
eum ꝓ cunctis beneficijs que ab eo recipi/
unt. Si quis amiſiſſet oculū. quantū ama/
ret eum qui ſibi illū reſtitueret. Et ſi quis
meruiſſet amittere eū. quantum amaret il/
lum qui ſibi oculū conſeruaret. Nec minus
amand⁹ qui eum ab initio dedit. ꝛ qui datū
conſeruauit. cū multotiens vtendo eum cō/
tra deum amittere meruerit. Quod dixi de
oculo, de ceteris membris cogita. Si vero
tantū amand⁹ eſt qui dedit coꝛpus. quantū
amandus eſt qui dedit animā. que in infini
tum melioꝛ eſt coꝛpore. Que ſi amiſiſſet vſū
rationis. quantū amares illum qui illuz re
ſtitueret. Quantū ergo amandus eſt qui ti/
bi rationē dedit. Itē. Quantū amandus eſt
ille qui mirabiliter coꝛpus ꝛ animā coniun
xit. ꝛ hanc cōiunctionē tibi ſeruauit. cū pec/
cando moꝛtem multotiēs meruiſſes. Au
guſtinus. Cogita igit̃ ꝛ recogita tantam
erga te tui creatoꝛis benignitatē. et erige te
ſicut rectū eſt. Et omnes ſenſus tuos ad e⁹
ineffabilē dilectionem. Nihil enim iuſtius.
nihil ſalubrius. nihil vtilius ꝛ dulcius ꝙ̄ ꝙ
ex toto homo illū diligat quem ſui tot⁹ no/
uerit non ſolū auctoꝛem. ſed et conſeruatoꝛē.

¶ Natura inuitat ad amandū deum.

Si vero naturaliter amat filius patrez.
a quo habet partē coꝛpoꝛis ſui. quanto ma
gis amare debet deū. qui coꝛpus eius ꝛ ani
mam ex nihilo fecit. Auguſtin⁹. Et ſi
amand⁹ eſt genitoꝛ. tamen preponend⁹ eſt
creatoꝛ. Ut quid nō amaret opus artificez
cum haberet vnde id poſſet. Bernardus
De diligendo deo. Et cur non quan/
tum omnino poſſet. cum nihil omnino niſi
eius munere poſſet. Bernardus in ſer/
mone. Valde igit̃ mihi amandus eſt. ꝑ
quem ſum. viuo ꝛ ſapio. Parum ne videtur
tibi hoc. De dignitate ſiue excellentia ꝑ/
me creationis. Cogita qualē te fecit. Nē/
pe ſcdm̄ coꝛpus egregiā creaturam. Scd̄ꝫ
animā magis imaginē creatoꝛis inſignem.
ratōnis participē. beatitudinis eterne capa
cem. Poꝛro coherere ſibi fecit artificio incō
prehenſibili. ſapientia inueſtigabili. Nec ta
men ante promeruit qui ante non fuit. Nec
ſpes retributionis fuit. quoniā bonoꝛū no/
ſtroꝛum nō eguit. Diſce igit̃ in reſferēdo gra
tiam nō eſſe tardus aut ſegnis. Diſce ad ſin
gula dona gratias agere. Diligenter conſi/
dera que tibi apponūtur. vt nulla dei dona
gratiarū actione fruſtrentur. Auguſtin⁹

Quanta ſit dignitas conditionis huma
ne. Tanta nanq; dignitas conditionis
humane eſſe cognoſcitur. vt non ſolo iubē/
tis ſermone. vt alia ſex dierum opera. ſꝫ cō/
ſilio ſancte trinitatis. ꝛ opere maieſtatis di/
uine creatus ſit homo. vt ex prime conditi/
onis honoꝛe intelligeret. quantum ſuo con
ditoꝛi deberet. dum tantū in conditiōe moꝛ
dignitatis priuilegium preſtitit ei conditoꝛ

vt tanto ardentius amaret conditorem. q̄n
to mirabilius ſe ab eo cōditū eē intelligeret

Dignitas cōditōnis debet inducere amo
rem. Faciam⁹ inquit hominē ad imagi/
nem ꝛ ſimilitudinē noſtrā. Nec hoc ſoluȝ ꝙ
ſancte trinitatis ꝯſilio ſic ab excellētia cōdi
toris cōditus eſt ſȝ etiā ꝙ ad imaginē ꝛ ſimi
litudinē ſuā ipſe creator omniū eum creauit
ꝙ nulli alij ex creaturis donauit. Que ima/
go diligenti⁹ eſt exterioris homis ſnobilita/
te cōſideranda. Que ſit imago trinitatis
in anima q̄ ad corpus exteri⁹. Primo ſi/
quidē vt ſicuti de⁹ vnus ſemꝑ vbiqȝ tot⁹ eſt
omnia viuificās. mouens ꝛ gubernās. quia
in eo viuim⁹. mouemur ꝛ ſumus. Sic ani
ma in ſuo corꝑe vbiqȝ tota viget. viuificanſ
illud. mouens ꝛ gubernās. Neqȝ eñ in ma
ioribus ſui corꝑis membris maior. et in mi
noribꝫ minor. ſed in minimis tota eſt. ꝛ i ma
ximis tota. Que ſit imago vnitatis ī ani/
ma in trinitate interius. Et hec eſt ima/
go vnitatis omnipotētis dei quā anima ha
bet in ſe. que etiā ſancte trinitatis quandaȝ
habet ſimilitudinē. Primo in eo quia ſic de
us eſt. viuit ꝛ ſapit. ita anima ſm ſuū modū
eſt viuit ꝛ ſapit. De ſimilitudine trinita/
tis in anima. qua ad imaginē dei eſt condi/
ta. Eſt quoqȝ in anima ſimilitudo trini/
tatis. in eo ꝙ ad imaginē ſui conditoris per
fecte ſcȝ ꝛ ſumme trinitatis que eſt in patre ꝛ
filio ꝛ ſpiritu ſancto condita eſt. Et licet vni
us nature ſit illa. tres tamē dignitates ha/
bet. id eſt. intellectū. voluntatē. ꝛ memoriam

Sine quibꝫ anima ꝑfecta eſſe nō poteſt

Et idem. licet alijs verbis deſignatur cū
dicit. Diliges dominū deū tuū ex toto cor/
de tuo. et ex tota anima tua. ꝛ ex tota mente
tua. id eſt ex toto intellectu tuo. ꝛ ex tota vo/
luntate tua. ꝛ ex tota memoria tua. Ima/
go eſt in ſubſtātia. ſimilitudo in moribus.

Nam ſicut ex patre generat̄ filius. ꝛ ex pa
tre filioqȝ ꝓcedit ſpiritus ſanctus. ita per in/
tellectū generatur volūtas. ꝛ ex his itē am/
bobus ꝓcedit memoria. ſicut facile a ſapien
te quolibet intelligi poteſt. Que ſint ex/
cellentiores dignitates aīme. Nec enim
anima ꝑfecta eſſe poteſt ſine his tribus. nec
horū triū vnum aliquod quantū ad ſuā be
atitudinē ꝑtinet. ſine alijs duobus integrū
conſtat. De trinitate in anima. Et ſi
cut deus pater. deus filius. deus ſpirit⁹ ſan
ctus eſt. nō tamen tres dij ſunt ſed vn⁹. ha/
bens tres perſonas. ꝛ anima intellect⁹. ani/
ma voluntas. aīma memoria eſt. nec tres ta
men anime in vno corꝑe. ſed vna aīma tres
habēs dignitates. atqȝ in his tribꝫ imagi/
nem gerit eiuſ mirabilē in ſua natura noſter
interior homo. Ex excellentioribꝫ anime
dignitatibꝫ iubemur diligere deū. Ex hiſ
quaſi excellentioribꝫ anime dignitatibꝫ iu/
bemur diligere deū. vt quantū intelligitur
ſemꝑ in memoria habeatur. Nec ſolus ſuf/
ficit intellectus. niſi fiat voluntas in amore
eius. Imo nec hec duo ſufficiūt niſi memo
ria addatur. quia ſemper in mente intelligen
tis ꝛ diligentis maneat deus. ſic vt nullum
poſſit eſſe momentū quo ꝑſentē eum nō ha
beat memoria. Et hec habe de imagine.

De ſimilitudine que in moribus cōſtat.

Nunc vero de ſimilitudine aliqua intelli
ge. que in moribuſ credenda eſt. Ut ſicut de
us qui hominē ad ſimilitudineȝ ſuam crea/
uit. charitas eſt. bonus ꝛ iuſtus. patiens et
mitis. mūdus ꝛ miſericors. ꝛ cetera inſignia
virtutum ſuarū. que ꝺ eo legūtur. ita homo
creatus eſt. vt haberet charitateȝ. vt bonus
eſſet ꝛ iuſtus. patiens ac mitis. mund⁹ et mi
ſericors foret. Quas virtutes quanto plus
quiſqȝ in ſeipſo habet. tanto ꝓpior eſt deo. et
maiorem ſui cōditoris ſimilitudinem gerit.
Si vero quod abſit aliquis per deuia vici/
orum ꝛ diuortia criminū. ab hac nobiliſſi/
ma ſui conditoris ſimilitudine degener ob
errat. tunc fiet de eo quod ſcriptum eſt. Ho
mo cum in honore eſſet non intellexit ꝛc̄.

De honore homini collato. Quis ma
ior honor potuit homini eſſe q̄ȝ ꝙ ad ſimi/
litudinē ſui factoris conderetur. et eiſdē vir
tutum veſtimētis ornaretur quibꝫ ꝛ condi/
tor. Quod quidē nulli alij ex creaturis niſi
ſoli homini conceſſit. Quando homo non
vtatur vł fruat̄ dei bonitate et miſericordia
ita vt nullū eſſet momentū quo non ſit de q̄
legitur. Domin⁹ regnauit decorem indutuſ
eſt ꝛc̄. id eſt. omniū ſplendore virtutum. ꝛ to
tius bonitatis decore ornatus. Uel qđ ma
ius homini poteſt eſſe dedecus. aut infelici
or miſeria q̄ȝ vt hac ſimilitudinis gloria ſui
conditoris amiſſa. ad informē ꝛ irrationa/
lem brutorū animaliū delabatur ſimilitudi
nem. Quapropter o homo diligenti⁹ atten/
de prime ꝯditōis tue excellentiā ꝛ venerādā
ſancte trinitatꝭ imaginē in teipſo cognoſce.
honoremqȝ ſimilitudinis diuine ad quā crea

tus es nobilitate moꝝ. exercitio ꝟtutū. ꝛ di/
gnitate meritoꝝ. hꝛe cōtende. vt quādo ap/
paruerit qualis ſit. tūc ſimilis ei appareas q̄
te mirabiliter iā ad ſimilitudinē ſuā in ꝑmo
adā cōdidit. ꝛ etiā mirabilꝰ vt infra patebit
in ſecūdo reformauit. Q mirabilioꝛ ē ho
minis reformatio q̄ꝫ formatio. In prima
nāqꝫ ꝯditiōe glīa ꝑuentꝰ eſt ꝛ honoꝛe. i ſecū/
da pietate pſecutꝰ ꝛ amoꝛe. vt ingratitudinē
tuā erubeſceres. ꝛ ad ꝯditoꝛē tuū amoꝛē tuū
totum ꝯuerteres. q̄ tāto artificio vtebaꝛ. vt
nullū aliū ꝑter ipm amares. In ꝑmo opere
ꝯditiōis tue de limo terre plaſmauit hoīem
deꝰ. ꝛ inſpirauit in faciē eiꝰ ſpiraculū vite. Ec
ce qualis artifex. qualis vnitoꝛ rerū. ad cuiꝰ
nutū ſic ꝯglutinanꝛ ſibi limꝰ terre ꝛ ſpūs vi
te. Limꝰ quidē iā ante creatꝰ erat qn̄ in ꝑnci
pio deꝰ creauit celū ꝛ terrā. At ſpūs ſane nō
cōem ſꝫ ꝓpriā habet ꝯditōem. nec i maſſa cre
atus. ſꝫ ſingulari quadā excellētia inſpiratꝰ

Quare dederit deꝰ hoī ſenſuꝫ ꝛ intellectū

Quē cū in hoīem inſpiraſſet dedit ei ſen/
ſum ꝛ intellectū. vt ꝑ ſenſum lutū ſibi aſſoci
atū viuificarꝫ. ꝛ ꝑ intellectū regeret. Augꝰ
de ſpū ꝛ aīa. Et vt ꝑ intellectū intꝰ ingre/
dereꝛ ꝛ ꝯtēplareꝛ dei ſapiam. ꝛ ꝑ ſenſum fo/
ris egredereꝛ ꝛ ꝯtemplareꝛ opa ſapiētie. In
tellectū intꝰ illuſtrauit. ſenſum foras deco/
rauit. vt in vtroqꝫ refectionē inueniret. In/
tus ad felicitatē. foris ad iocunditatē. Sꝫ
qꝛ bona exterioꝛa diu ſtare nō poſſunt. iuſ/
ſus eſt hō ab exterioꝛibꝫ ad interioꝛa redire.
ab interioꝛibꝫ ad ſupna aſcēdere. Bern̄. i
ſmone. Tāte ſiquidē dignitatis eſt hūa/
na cōditio vt nullū bonū ꝑter ſummū ei ſuf
ficere poſſit. Agnoſce igiꝛ o homo dignitatē
tuā. agnoſce glīam ꝯditiōis tue. Eſt et tibi
de mūdo corpꝰ. ſꝫ tibi ſublimiꝰ eſt aliq̄d. nec
oīno cōpandū ceteris creaturis. Cōpacta
ꝛ ꝯfederata ſunt in te caro ꝛ aīa. illa plaſma
ta. hec inſpirata. Quis nō videat q̄ntū coꝛ/
poꝛi ꝑſtat aīa. Quid aīma cōferat coꝛpi.

Nunq̄d nō truncus eſſet inſenſibilis. caro
inanimata. Augꝰ. Ab aīa eīn pulcritu
do. ab aīa incremētū. ab aīa claritas viſus ꝛ
ſonꝰ vocis. Deniqꝫ ſenſus oīs ab aīma eſt
ꝛ ꝑ ſenſus ꝓgrediꝛ ad coꝛpꝰ mouēdū ꝛ viui
ficandū. De duplici vita aīe. Cuiꝰ du/
plex eſt vita. alia q̄ viuit in carne. alia q̄ viuit
in deo. Duo ſiquidē ſunt ſenſus in hoīe. vnꝰ
interioꝛ. ꝛ alter exterioꝛ. ꝛ vterqꝫ bonū ſuūꝫ
habet in q̄ reficiaꝛ. Senſus interioꝛ reficiꝛ i

ꝯtemplatiōe diuinitatꝫ. ſenſus exterioꝛ i ꝯte
platiōe humanitatꝫ. Cur deꝰ hō factꝰ ſit

Propterea eīn deꝰ hō factꝰ eſt vt totū ho
minē in ſe beatificaret. ꝛ tota ꝯuerſatio ho/
mīs eēt ad ipꝫ. ꝛ tota delectatio eſſet i illo. cū
a ſenſu carnis videreꝛ ꝑ carnē. ꝛ a ſenſu men
tis ꝑ diuinitatꝫ cōtemplatiōꝫ. Hoc erat to/
tum bonū hoīs vt ſiue ingredereꝛ ſiue egre
dereꝛ. paſcua in factoꝛe ſuo iueniꝛꝫ. Paſcua
foris in carne ſaluatoꝛis. paſcua intꝰ in diui
nitate creatoꝛꝫ. Sꝫ heu hoc magnū bonuꝫ
ſecutū eſt malū magnū. qm̄ ꝑdito bono qd̄
intꝰ erat. egreſſa eſt aīma ad bona aliena. q̄
foris erāt. ꝛ pactū fecit cū delectationibꝫ ſe/
culi. requieſcēs ſup illas. nō attendēs abſen
tiā boni ſui interioꝛis. eo q̄ ꝯſolatiōes ſuas
cerneret i bonis alienis. Q iocūditate ex
terioꝛi. interioꝛ obdoꝛmit hō. Nā cū exte
rioꝛ ſenſus carnal' bono ſuo vtiꝛ. interioꝛ ſen
ſus mētis quaſi obdoꝛmit. Nō eīn cognoſcit
bona interioꝛis ſenſus. q̄ iocūditate exteri/
oꝛum bonoꝝ capiꝛ. Nā q̄ in carne viuit. in
carne ſentit. ꝛ doloꝛes carnis fugit inq̄ntū
poteſt. vulnera aūt aīme ꝓrſus ignoꝛat. nec
medicinā q̄rit in eis. Cū aūt moꝛtuꝰ fuerit
ſenſus aīe quo viuit in carne. tūc viuificare
incipiet ſenſus ille q̄ ſentiet ſemetipam. Et
tūc ſciet doloꝛes ſuos. ꝛ ſentire incipiet vul
nera ſua tāto grauꝰ q̄nto ꝓpius. Sic eīn ad
intellectū reuocata a coꝛruptōe carnaliū af/
fectionū ſe ſtudet mūdare. ꝛ ad naturā ꝓpri/
am qua deū ſuū q̄ eā poſſedit fecit ꝛ creauit
agnoſceret ſeipam incitare. intelligēs q̄ vi/
ta ipiꝰ dilectio eſt. Hugo. Q vita aīme
ſit dilectio. Vn̄ ſcire potes homo ꝛ intel/
ligere q̄ vita aīe tue dilectio eſt. ꝛ q̄ ſine di/
lectiōe eſſe nō poteſt. eo q̄ vita ipiꝰ eſt. Gre
goriꝰ. Cū aīa ad ſolū deū appetēdū ſit cre
ata. iure ei nihil ſufficit qd̄ deꝰ nō ſit. Reſtat
igiꝛ vt vex amoꝛē q̄ras. ꝛ amoꝛē tuū in meli
us mutare ſtudeas. eo q̄ in tpalibꝫ ꝛ mūda
nis verꝰ ꝛ ꝑmanēs amoꝛ nō eſt. qnibꝫ aīe pa
latus infatuaꝛ ne ſentiat amoꝛē ꝑ deſideriū.
nec ſuauitatē ꝑ dulcedinē ꝯditoꝛis ſui. Nō
eīn dubito qn̄ multꝫ iam expimētis didici/
ſti fallacē eſſe ꝛ fugacē amoꝛē huiꝰ ſecli. queꝫ
ſemꝑ vl' cū perit id qd̄ tibi elegeris perdere
aut cū aliud qd̄ magis placet inueneris. co
geris mutare. Sic deſiderijs intꝰ fluctuas
dū nec ſine amoꝛe eſſe potes. nec vex amo/
rē inuenis. Idcirco quaſi in exilio erras. dā
dū traheris ꝑ ꝯcupiſcētias tpaliū. amoꝛem

nõ inuenis eternoꝝ. O ſi teipm̃ inſpiceres.
o ſi aīam tuā videres. q̄ ſpecie ſua omniũ
viſibiliũ decorē ⁊ pulchritudinē vincit. ag/
noſceres certe q̄nta rephenſione dignus
fueris. cũ aliq̄d extra te amore tuo dignuꝫ
exiſtimabas. ¶ Iniuriā ſibi facit. q̄ inho
neſta diligit. Ideo tibi iniuriā facis. qui
vel inhoneſta. vel certe ea q̄ amore tuo di/
gna non ſunt. in ſocietatem dilectionis ad/
mittis. Nunc vero qꝛ faciē tuā. ⁊ ſpeciē vul/
tus tui. que in aīa eſt q̄lis ſit cõtemplari nõ
potes. facilꝰ in ea que foris admirāda vi/
dent. affectũ dilectõis extendis. Preſertim
qꝛ amor nũq̄ꝫ ſolitariꝰ ee ꝑatr. qꝛ ꝛ i bociꝑo
iā q̄dāmodo amor eſſe deſinit. ſi in alteruꝫ
parilitatis ꝯſortē vim dilectionis non dif/
fundit. Scire tñ debes ꝙ idcirco vis dile/
ctionis nõ extinguitur. ſi a reb; abiectꝭ ⁊ vi
libus appetitꝰ eiꝰ cohibeat. Immo ille ma/
gis ſibi iniuriā facit q̄ vel inhoneſta. vel cer
te ea que amore ſuo digna nõ ſunt. in ſocie/
tatē dilectõis admittit. Primũ igit necesse
eſt vt teipm̃ ꝯſideres. ⁊ cũ cognouerꝭ digni
tatem tuā quā ꝓpoſui ſupius. imo ⁊ illā que
facias patet inferius. ne iniuriā facias amori tuo.
abiectiora te nõ ames. Nā ⁊ ea que ꝑ ſe cõſi
derata pulchra ſunt. pulchriorib; cõpara/
ta vileſcũt. Nõ vis hr̃e amorē ſolitariũ. nec
eñ potes. noli tñ habere ꝓſtitutũ. Queras
ergo vnicũ. queras ⁊ vnice dilectuꝫ. Scis
eñ qꝛ amor ignis eſt. ⁊ ignis quidē fomen/
tum q̄rit. Sed caue ne inicias qḋ fumũ po
tius aut fetorē miniſtrat. Ea vis amorꝭ eſt
vt talē te eſſe neceſſe ſit. quale eſt illud quod
amas. ⁊ cui ꝑ affectũ ꝯiungeris. in ipiꝰ ſimi
litudinē. ipa q̄dāmodo dilectionis ſocieta/
te trāſformeris. ¶ Amans in ſilitudinē
amati trāſformat. Silitudo nāq; cauſa
eſt amoris. Tue igit pulchritudinē aīe at/
tende. ⁊ intelliges qualē debeas pulchritu/
dinē diligere. Sponſum habet ſed neſcit.
Pulcherrimꝰ eſt oīm. ſed faciē eius nõduꝫ
vidit. Ille eā vidit. qꝛ niſi eā vidiſſet. nõ eaꝫ
diligeret. Sed vidit qꝛ eā creauit. que ipiꝰ
amore digna foret. Nolnit adhuc ſeipm̃ ei
p̄ſentare. ſed munera miſit. arraꝫ dedit. pi/
gnus amoris. ſignũ dilectõis. Si cogno/
ſcere illũ poſſet. ſi ſpeciē eius videret. nõ am
plius de ſua pulchritudine dubitaret. Sci
ret eñ ꝙ tā pulcher. tā formoſus. tā elegās.
tam vnicꝰ in ſuo affectu captꝰ non eſſet. niſi
eũ ſingularis decor ⁊ vltra ceteros admirā
dus traheret. Nunc videre illũ nõ põt. quia
abſens eſt. et ideo non timet neq; erube/
ſcit illi iniuriā facere. qꝛ ſingularē eiꝰ amorē
ꝯtemnit. Si vero adhuc ſcire nõ poteſt q̄/
lis ille ſit qui eā diligit. ꝯſideret ſaltē arraꝫ
quā dedit. ¶ Argumentũ amoris ſit ex/
hibitio muneris. Fortaſſis in ipo mune
re eiꝰ qḋ penes eā eſt. poterit agnoſcere q̄ af
fectu eũ diligere. quo ſtudio ⁊ diligētia ſe il/
li debeat ꝯſeruare. Inſignis eſt arra eiꝰ. no
bile donũ eius. qꝛ nec magnũ decuit vt par
ua daret. nec ꝑ paruo ſapiēs magna dediſ/
ſet. Magnuꝫ ergo eſt qḋ illi dedit. ſed maiꝰ
eſt qḋ in ipa diligit. Reſpice vniuerſũ mun/
dũ iſtũ ⁊ cõſidera ſi aliq̄d in eo ſit. ꝙ tibi ob
cauſam amoris illiꝰ nõ ſeruiat. Oīa ꝓ/
pter ea facta ſunt vt ſuiāt homini. Om/
nis natura ad hunc finē curſum ſuũ dirigit
vt obſequĳs tuis famulet. ⁊ vtilitati deſer/
uiat. tuiſq; oblectamētis parit ⁊ neceſſitati
bus ſm̃ affluentiā indeficientem occurrat.
Hoc celũ. hoc tra. hoc aer. hoc maria. cum
eis q̄ in eis ſunt vniuerſis. explere nõ ceſſāt
Hoc circuitꝰ tempoꝝ. annuis innouatio/
nib; ⁊ rediuiuis partub; antiq̄ innouās. di
lapſa reformās. ꝯſumpta reſtaurās. paſtu
ꝑpetuo ſubminiſtrat. Quis ḡ putas h̄ inſti
tuit. quis hec nature p̄cepit. vt ſic vno con
ſenſu tibi ſuiat. Beneficiũ accipis. ⁊ aucto/
rem eiꝰ nõ cognoſcis. Donũ in manifeſto ē
largitor occultus. Et tñ ipa te rõ dubitare
nõ ſinit. hoc tuũ nõ eſſe debitũ. ſed bñ ſicutꝫ
alienũ. Multũ igit tibi cõtulit. q̄ hoc totũ
⁊ tantũ tibi dedit. Multũ ergo diligēdus
eſt. q̄ tantũ dare potuit. ⁊ q̄ tantũ dare volu
it. multũ dilexit. Tantũ ḡ diligens. ⁊ tantuꝫ
diligēdus. dono ſuo demõſtrat. vt q̄ꝫ ſtultũ
eſt amorē tā potentis nõ vltro cõcupiſcere.
tam impiũ ſit atq; ꝑuerſum. tā diligentem
nõ amare. Uide ergo q̄d agꝭ cũ in h̄ mũdo
amari ⁊ amare ꝯcupiſcis. Totꝰ mũdus ti/
bi ſubiectꝰ eſt. ⁊ tu nõ dico totũ mũdũ. ſed
neſcio quā aliā mũdi porciunculā. que nec
ſpecie pulchra. nec vtilitate neceſſaria. nec
q̄ntitate magna. nec bonitate optima ante/
cedat. in ſocietatē tui amoris admittere nõ
aſpernaris. Certe ſi hec diligis. vt ſubiecta
dilige. vt famulantia dilige. vt munera ami
ci. vt beneficia dñi. Sic tñ vt ſemꝑ memine
ris q̄d illi debeas. nec iſta ꝑ illo. nec iſta cũ
illo. ſed iſta ꝓpter illũ. ⁊ ꝑ iſta illũ. ⁊ ſupra iſta
illũ diligas. Auguſtinꝰ de ciuitate dei.

Et amare deū ꝓpter tpalia ↄtumelia ē ei. Quia amor quo aliq̄s amat deum ꝓpter tpalia. ↄtumelioſus eſt deo. Tpalia qui ſic amant. ꝑſerūt ei. Propter qḋ em̄ vnuſq̄ſq; amaṫ. illud magis amaṫ. Unde boni ad h̄ vtunṫ mūdo. vt fruanṫ deo. Mali aūt econtra. vt fruanṫ mūdo. vti volūt deo. Uti nāq; eſt qḋ in vſum venerit referre ad obtinē/dū illud q̄ fruendum eſt. alias abuti eſt. Hugo. Nō ergo munera danṫ. plus q̄ amantꝫ affectū d ligas. Maiorē caritati ei9 iniuriā facis. ſi dona illius accipis. ⁊ tn̄ vi/ciſſitudinē dilectiōis nō rependis. aut do/na illius ſi potes reſpue. vel ſi dona reſpue/re nō potes. viciſſitudinē amoris repende. Dilige illū. dilige te ꝓpter illū. dilige dona il/lius ꝓpter illū. dilige illū vt fruaris illo. dili/ge te vt diligarꝫ ab illo. Aug9. Ex h̄ ei diligꝫ te. q diligis deū ex toto te. Dilige in donis illi9 q data ſunt ab illo. Jllum tibi. ⁊ te illi dilige. Dona illi9 ab illo tibi ꝓpter te Bern̄. Anīa tpalia amās q̄ inq̄nata. īdigna ē dei amore. Aug9. in ſoliloquijs. Si alicui9 pulchre femīe flagrares amo/re. iure ſe tibi nō daret ſi aliud quicq̄ ꝑter ſe a te amari cōperiſſet. Et dedignatur amorē ꝓpter aliud h̄ndū q̄ ſe. Sic qui in bonis tpalib9 amorē ſuū ponit. dei amore indignus eſt. Anſelmus Amor illius nullā viciorꝫ patiṫ feditatē. nullā ↄſentie ſe/cū eſſe carnaliū deſideriorū voluptatꝫ. Dicis mihi forte. Hugo. Hic ↄſtrinṫ vnuſq̄ſq; de ꝑuilegio ſingularis amorꝫ ſibi a deo collato. ⁊ q ab eo ſingulariṫ diligaṫ.

Cū ſupius dixerꝫ nō ſolū vnicū. ſed vni/ce electū eſſe debere amorē. id eſt. nō ſolum dilecto ⁊ ſolū diligendo ↄſtitutū. eo q ꝑfe/cte laudabilis amor nō ſit. ſi vel alter cū ſo/lo diligiṫ. vel q̄ ſumme diligēdus nō eſt. ſo/lus amaṫ. Ecce ego vnice dilectū ⁊ vnice e/lectū diligo. ſed hanc hui9 dilectiōis mee i/iuriā patior. q ſolus diligēs. ſol9 nō amor. Nā hanc dilectiōis ei9 arrā quā mihi obij/cis. q̄t ſunt vel certe quales ſunt. cū quib9 h̄ mihi cōmunis eſt. tu ipſe agnoſcis. Quō igi/tur de ꝑuilegio ſingularꝫ amorꝫ potero glo/riari. q̄ hoc qḋ tā magnū aſſeris. nō dicā cū beſtialib9. ſed ⁊ cū ipſis beſtijs cōmune acce/pi. Quid mihi lux ſolis ampli9 cōfert q̄ re/ptilib9 ⁊ vermib9 tre. Omia ſilr viuūt. omia ſpirāt. Jdē paſtus. idē pot9 oīm. Nō ita ſa/tis ↄgrue diligendū ſingulariṫ ꝓbas, ſi nō ⁊ ipſm quoq; vel in aliq̄ ſingulariṫ dilexiſſe demōſtras. Ad qḋ r̄ndeo. Tria quedā ſūt in quib9 id qḋ te mouet inuenias. Que ſunt bona cōmunia. ſpecialia. ſingularia.

Diſcerne que dona a deo tuo accepiſti. Alia cōmuniter. alia ſpecialiter. alia ſingu/lariter data ſunt. Cōmuniṫ data ſunt. que omib9 ꝓpter te tecū ſeruiunt. Specialiṫ ve/ro data ſunt. que multꝫ. non tn̄ omib9 ꝓpter te tecū ↄceſſa ſunt. Singulariṫ data ſunt. q̄ tibi ſoli ſunt data. Nunq̄d ideo min9 te dili/git. qꝛ quedā dona ſua tecū ſimul cū omib9 ↄceſſit. Nunq̄d feliciorē te feciſſet. ſi tibi ſoli mundū dediſſet. Et omia homini vnico data ſunt que ad vſum oīm donata ſunt Aſtrueris hō q omia ꝓpter te ſingulariter facta ſunt. ⁊ ſingulariṫ tibi data ſunt. Ecce nō ſint creati homies ſup terrā. non ſint be/ſtie. ſolus mūdi diuitias poſſides. Ubi igiṫ illa grata ⁊ vtilis ſocietas hūane ↄuerſatio/nis. vbi ſolacia. vbi oblectamēta quib9 iam frueris. Uide igiṫ qꝛ ⁊ in hoc tibi multū cō/tulit. q hec ad ſolamē tuū tecū creauit. Si mūdus iſte ⁊ hec omia tibi ſeruiūt. quomō etiā omia ad obſequiū tuū facta non ſunt. Nunq̄d prfamilias ſolus panē ſuū come/dit. Nunq̄d ſolus poculū ſuū bibit. Nūq̄d ſolus veſtimētis ſuis induiṫ. Nunq̄d ſolus calefit igue ſuo. Nunq̄d ſolus habitat ī do/mo ſua. Totū tn̄ nō īmerito eius diciṫ. q̄c/quid habent hi q̄ ei vel ꝑ dilectionē vel per ſubiectionē famulanṫ. Siue igiṫ illa que ti/bi ſeruiūt. ſiue illa que tibi ſeruiētib9 neceſ/ſaria ſunt. omia tibi data ſūt. omia tibi ob/ſequia impendūt. Interrogatio. Dicis adhuc forte. Tue rōnes hoc pſuaſerunt vt illa quoq; ſingulariṫ mihi donata crederē. que in vſum ſeruientiū mihi cōmuniter do/nata viderē. hinc doceor omia quib9 vita ir/rationaliū fouēṫ. mee potꝰ dilectiōi eſſe aſ/ſignanda. ꝓpterea q illa q̄q; que in his alun/tur in vſum meū ſunt deputata. Priuilegi/um tn̄ ſingularꝫ amoris. ex inde nō aſtruiṫ. quia hoc nō ſolū mihi. ſed cūctis ſimiliṫ ho/minib9. ⁊ multis vero ampli9 ſubiecta eſſe noſcunṫ Specialis amor ad homies Eſt nanq; ſpecialis quidā amor ad homi/nes. in quo quidē ipſi homies alijs creatu/ris non autē ad inuicē amplius gliari ha/bent. Nam quod in aſſertione ſingularꝫ a/moris dicis. etiā mihi inter cetera donatā eſſe ſocietatē hominum. cū tam mea illis q̄

illorū mihi donata ſint. nihil in h ſingulare
repire poſſim. In q̄ ſocietate nō ſolū me le
dit amiſſa glīa ſingularitat. ſed vilitas par
ticipatiōis. Quot eñ increduli ſunt. q̄t ſce/
leſti. q̄t impuri ſunt q̄ in ſocietate ſilr glīari
pñt. Reſponſio. Sed te turbare non
debet ꝙ in vſu rerū tpaliū. eadē bonis ꝛ ma
lis ꝯditio cōceſſa eſt. nec idcirco ea ſimilit a
deo amari exiſtimes. qꝛ his oībꝫ tecū ſilr
cōmunicare vides. ℭ mali hoīes nō ꝓ/
pter ſe ſed ꝓpter bonos viuūt. Nā ſic be/
ſtie nō ꝓpter ſe. ſed ꝓpter hoīes create ſūt ita
mali homīes nō ꝓpter ſe. ſed ꝓpter bonos vi
uunt. Et ſicut vita eoꝝ vtilitati bonoꝝ de/
ſeruit. ſic oīe quo vita eoꝝ alit. dubiūꝫ nō
eſt. q̄n ad ditionē bonoꝝ referenda ſit. Id/
circo aūt mali inter bonos viuere ꝑmittū/
tur. vt ſocietas illoꝝ bonorū vitā exerceat.
quos ꝛ felicitate ſua admonēt potiora his
ꝛ q̄ mali cōmunicare non pñt bona q̄rere. ꝛ
iniq̄tate ſua cogunt artius virtutē amare.
Poſtremo vt dū illos dīna grā deſtitutos
viderēt per q̄libet abrupta vicioꝝ ruere. di/
ſcant quātas ꝓ ſua ſalute debeant creatori
grās referre. Ratio ſiquidē diuīe diſpenſa/
tionis ad nr̄e ſalutꝫ augmentū. ꝛ glīficatio/
nis documētū hoc exigebat. vt ſicut in vita
beſtiarū diſcimꝰ ſummā felicitatē nō eē his
vti. ita quoqꝫ in vita malorū hoīm diſcamꝰ
nō eſſe ſummā felicitatē his dōnari. Qua
re tā malis q̄ȝ bonis pñtia bona cōcedi de/
berent. Silr ḡ bonis ꝛ malis iſta ꝯcedi
debuerūt. ꝛ alit boni potiora ſibi ſuari nō
crederent. niſi iſta tā bonis q̄ȝ malis cōmu
nia eſſe viderent. Nihil igit o homo amplꝰ
de ſocietate aut felicitate maloꝝ ꝯquerarꝫ.
īmo multū tibi placeat. ꝛ ad amandū crea/
torē tuū artius h te excitet. eo ꝙ ſunt flagel/
la pr̄is miſcōiaꝝ erudientꝫ filiū ſuū ex amo
re paterno. Auguſti. Cur mali viuūt.
Oīs nanqꝫ malus aut ideo viuit vt corri
gat. aut ideo viuit vt ꝑ illū boni exerceant.
Hugo. Nec idcirco in ꝑuilegiū ſingu
laris amoris tecū aſcribendos puteſ. qꝛ in
vſu eoꝝ ꝛ dominio rerū tranſeuntiū ſocios
habueris. qꝛ etiā in h ſicut iā dixi ſaluti tue
ꝓficiunt. ꝙ iſtis tecū nō tm̄ vti ſed ꝛ domi/
nari pñt. Quid aūt de ſocietate bonoꝝ dicā
Dixi aūt ſocietatē hoīm dono tibi creatorꝫ
eſſe ꝯceſſaꝫ. vt inde ſolamē vite accipias. ne
quādā ſolitaria ꝛ inerti vita deſtitutꝰ cōta/
beſcas. Sicut igit vita maloꝝ tibi eſt exer/
ciciū. ſic ſolamen eſt vita bonoꝝ. q̄ certe ta/
les ſunt. q̄s nec felicitatis tue ꝑcipes. nec
amoris tui debes aſpernari conſortes.
ℭ caritas de alieno tanq̄ȝ de ꝓprio glīat.
Nā ſi vere bonos diligis. q̄cq̄d illis bñfi
ciū impendit. inde caritas q̄ in te eſt non q̄ſi
de alieno. ſed q̄ſi de ꝓprio gloriat. Licet igit
beatū eſſet iſto amore vl ſolaꝫ ꝑfrui. multo
beatius in iþo cū multoꝝ bonoꝝ ꝯgratula
tione delectari. qꝛ cū in eos q̄ etiā cōpartici
pant affectꝰ dilectōis. expandit charitatis
gaudiū ꝛ ſuauitas ampliat. ℭ ſpiritual
amor participatiōe ampliat. Spūal nā/
qꝫ amor tūc meliꝰ cuiqꝫ fit ſingularꝫ. qñ oībꝫ
eſt cōmunis. nec participatiōe plurium mi
nuit. cuiꝰ fructꝰ vnꝰ ꝛ idē totꝰ in ſingulis re
perit. ac ꝑ hoc etiā ſingulariter diligit te. qꝛ
nil diligit ſine te. Sic igit ſingul adeſt q̄ſi
oībꝫ. qꝛ nec aliū nec maiorē dilectionis affe
ctū ſingul impenderet. ſi abſqꝫ cūctoꝝ par/
ticipatiōe ſingulos amaret. Nihil ḡ de pui/
legio ſingularꝫ amoris tui ſocietas bonorū
ꝓſcribit. ꝙ amator tuꝰ in omībꝫ diligit te. qꝛ
nihil diligit ſine te. ℭ deꝰ affectu nō di/
ſtrahit. Nō aūt timeas animū illꝰ i amo
re pluriū q̄i ꝑ affectū diſtrahi. ꝛ ide rco mi/
norē eſſe ad ſingulos. ꝙ partitꝰ q̄dāmō ꝛ di
uiſus videat in cūctos. Ergo oēs vnū vni/
ce diligāt. vt oēs ab vno vnice diligantur.
Quia nec aliꝰ ꝑter vnū vnice ab oībꝫ diligē
dus ē. nec aliꝰ ꝑter vnuꝫ vnice oēs diligere
pt. Oīs aūt i vno ſe q̄i vnū diligāt. vt vniꝰ
dilectōe vnū fiāt. Iſte amor vnicꝰ eſt nō tm̄
ꝑuatꝰ. ſolus. nō tm̄ ſolitariꝰ. participatꝰ. nec
diuiſus. cōis ꝛ ſingularꝫ. cūctoꝝ ſingulus.
ꝛ ſinguloꝝ totus. nec participatione decre
ſcens. nec vſu deficiēs. nec tpe veteraſcens.
antiquus ꝛ nouꝰ. affectu deſiderabilis. ex/
perientia dulcꝫ. fructu eternus. iocūditate
plenꝰ. reficiens ꝛ ſatians. nec vnqꝫ faſtidiū
generans Qualit deꝰ ſingulis q̄s diligit
affectu ꝛ effectu ſit. Vt aūt tibi plenꝰ ſa/
tiſfaciā. demonſtrabo q̄lit iſte ſpōſus ꝛ ama
tor caſtitatis. ſingulis q̄s diligit. q̄i oībꝫ affe
ctu ꝛ effectu ſit. In h quoqꝫ ꝓuidit tibi deꝰ.
optimꝰ amator tuus ne nihil eſſet in q̄ ſin/
gulariter de iþo glīari poſſis. ſed ſic cōia et
ſpecialia dedit. ſic ꝛ ſinglaria tribuit. Do
na cōia. Cōmunia q̄dē ſunt ea q̄ in vſuꝫ
vniuerſoꝝ veniūt. ſicut eſt lux ſolis. ſpiramē
aeris. Specialia vero vt ea q̄ nō oībꝫ. ſꝫ q̄i
cuidā ſocietati ꝯceſſa ſunt. ſicē fides. ſapīa.

diſciplina. Dona ſingularia. Singularia aūt vt ea que vniciuiqꝫ ꝓpꝛia impartita ſunt. ſicut petro ꝓncipat⁹ in apl'is. paulo apoſtolat⁹ in gentib᷒. iohāni ꝓuilegiū amoꝛꝭ.

Et in omīb᷒ te de⁹ dilexit. Cōſidera ꝙ̃ q̄ cōmunia cū omīb᷒. que ſpecialia cū aliq̄bus. q̄ ſingularia ſolus accepis. In omīb᷒ his te dilexit. que vl' cōmunit̄ cū omīb᷒. vel ſpecialit̄ quibuſdā. vel ſingulariter tibi ſoli tribuit. Et cū omīb᷒ te de⁹ dilexit. Cū his omīb᷒ rurſum te dilexit. q̄ te participatione doni ſui ſociauit. Et ꝑ oīb᷒ te deus dilexit. Pꝛe his omibus te dilexit. quib᷒ ſingularꝭ dono grē te pꝛetulit. Et in omī creatura. In omī creatura dilect⁹ es. cū omīb᷒ bonis dilect⁹ es. ꝑ omīb᷒ malis dilectus es. Et ne parū tibi videaꝛ ꝙ ꝑ oīb᷒ malis dilect⁹ es. quāti boni ſunt q̄ min⁹ te acceperunt attende. Nec parū exiſtimes vel in tantꝭ. vel cū tantis eſſe dilectū. niſi ⁊ bonos omēs habeas ſocios. malos vero ⁊ q̄ ꝯdita ſunt vniuerſa ſubiectos. Vidiſti ꝙ̃ q̄nta ſūt in quib᷒ dilect⁹ es. vidiſti q̄les ſunt cū q̄b⁹ dilectus es. Et ꝑ oīb᷒ dilect⁹ es. Nunc ꝙ ꝑ omīb᷒ dilect⁹ es ꝯſidera quātuꝫ potes. Tu ei noſti q̄d accepis. ⁊ neceſſe habes adhuc meli⁹ noſſe. ne incipias vel de his q̄ nō accepiſti ꝑſumere. vel de his q̄ accepiſti gratias nō referre. Nā ⁊ ip̄e idcirco hec tibi dedit. vt tu ea ſemꝑ in mēoꝛia habeas. ⁊ nūq̄ꝫ ab eius amoꝛe obliuione tabeſcas. Pꝛimū cogita hō ꝙ aliq̄n nō fueris. ⁊ vt eſſe inciperes. hoc ei⁹ dono accepis. Donū ergo eius erat vt fieres. Sed nunq̄d tu ei aliq̄d dederas ꝓuſq̄ꝫ fieres. q̄ tibi hoc ab eo redderet vt fieres. Nihil pꝛoꝛſus. nihil tu dederas. nihil dediſſe poteras ꝓuſq̄ꝫ fieres. ſed gratꝭ accepiſti vt ab eo fieres. Cui ꝙ̃ ꝑlatus es in eo ꝙ fact⁹ es. Quis min⁹ accipe potuit. q̄ꝫ q̄ vt fieret accepit. Et t̄n niſi hoc eſſet aliquid accipe nō poterat. qui nō erat. Incipe etiā bene eſſe q̄ꝫ nō eſſe meli⁹ eſſet. nihil ille q̄ eſt. eo qui nō eſt. ampli⁹ accepiſſet. Bern̄. De diligendo deo. Cur ergo hō totū ei te debere nō attendis. quēꝫ tui toti⁹ non ignoꝛas auctoꝛē. Quid ꝙ̃ tu qui deū tuū tenes. non ſolū gratuitū vite tue largitoꝛē. largiſſimū adminiſtratoꝛē. ſolicitū gubernatoꝛē. ſꝫ inſuꝑ copioſiſſimū redemptoꝛē. eternū cōſeruatoꝛē. ditatoꝛē. gloꝛificatoꝛē. Dignus plane eſt moꝛte. q̄ ei recuſat viuere. Quid retribues dn̄o ꝓ omīb᷒ his. Hugo. Sed quare fecit te de⁹ tuus. niſi quia eſſe magis q̄ꝫ nō eſſe voluit te. Et plus dilexit te oīb᷒ his q̄ accipe nō meruerūt illud ab illo. Cū ergo de⁹ tuus eſſet. tibi dedit bonum. ⁊ magnū bonū. ⁊ pulchꝛū bonū dedit tibi. Et te cū hoc tibi daret ꝑtulit omīb᷒ quib᷒ hoc tm̄ bonum ſuū dare noluit. A deo nr̄o a q̄ facti ſumus. qui nō fuim⁹. omīb᷒ qui facti nō ſunt. amplius accepim⁹. Qui vtiq̄ꝫ ſi amplius nihil dediſſet. pꝛo eo ꝑo tamē ſemꝑ a te laudand⁹ ⁊ diligend⁹ eſſet. Aug⁹. Merito igiꝛ totū exigit te q̄ fecit te. Hugo. Nunc autē amplius dedit. qꝛ dedit non ſolum eſſe. ſed pulchꝛum eſſe (quo ad animaꝫ dico) ⁊ foꝛmoſum eſſe. quod quantū ſupat nihil ꝑ exiſtentiā. tantū antecedit aliquid ꝑ foꝛmā. In quo multum placeat id qđ eſt. ⁊ amplius qđ tale eſt. In quo omīb᷒ ꝑlat⁹ eſt. In quo omīb᷒ te pꝛelatū aſpice. q̄s tale ⁊ tam excellens bonū exiſtendi vides nō accepiſſe. Sed nec h̄ terminari potuit munificentia largitoꝛis optimi. Adhuc aliq̄d plus dedit. ⁊ magis nos ad ſilitudinē ſuaꝫ traxit. Voluit eīm ad ſe trahere ꝑ ſimilitudinem. quos ad ſe trahebat ꝑ dilectionem.

In quib᷒ ꝑcellis attende. Dedit ꝙ̃ nob̄ eſſe. ⁊ pulchꝛū eſſe. ⁊ viuere. ⁊ vt ꝑcellam⁹ et his qui nō ſunt ꝑ eſſentiā. ⁊ his q̄ inoꝛdinata aut incōpoſita ſunt ꝑ foꝛmā. ⁊ q̄ inanīata ꝑ vitā. Magno ergo debito obligatus es. Multū accepiſti ⁊ nihil a te habuiſti. ⁊ pꝛo his omīb᷒ non habes q̄d retribuas. niſi tm̄ vt diligas. Accepiſti aūt hoc totū ꝑ dilectionē. Bern̄. in ſer. lxxxiij. ſuꝑ canticum. Amoꝛ ꝑ ſe ſufficit. is ꝑ ſe placet. et pꝛopt̄ ſe. Ip̄e meritū. ip̄e ꝑmiū eſt ſibi. De effectu amoꝛis. ⁊ ei⁹ ſufficientia. Magna res amoꝛ. Solus ex omīb᷒ aīme motib᷒ ſenſib᷒ atq̄ꝫ defectib᷒. in q̄ ꝑt creatura. ⁊ ſi non ex eq̄ rn̄dere auctoꝛi. vel de ſili mutuā vicē rependere. Verbi grā. Si mihi traſcaꝛ de⁹. non ego illi eo ſimiliꝛ iraſcar. Nō vtiq̄ꝫ. ſed pauebo. ſed ꝯtremiſcā. ſed veniā deꝑcaboꝛ. Ita ſi me arguat. non redarguetur a me. Nec ſi me iudicabit. iudicabo ego eum. Si dominaꝛ. me opoꝛtet ſuire. Si iꝑerat me opoꝛtet parere. ⁊ nō viciſſim a dn̄o vel ſeruiciuꝫ exigere vel obſequium. De cauſa amoꝛꝭ dei. Nunc videas iam de amoꝛe q̄ꝫ aliter ſit. Nam cū amat deus. nihil aliud vult q̄ꝫ amari. Quippe nō ad aliud amat. niſi. vt ametur. ſciens ipſo amoꝛe beatos. q̄ ſe ama-

uerint. Magna igiť res eſt amor. ſed ſi fue
rit purꝰ. Purꝰ amor mercenariꝰ nõ ẽ. Pu/
rus amor de ſpe vires nõ ſumit. nec tñ diffi
dentie dãna ſentit. Hugo. Scias igiť
qꝛ qđ ꝑ dilectionẽ datũ eſt. nec meliꝰ nec de
centius ꝙ̃ ꝑ dilectionez rependi poteſt.
Bern. qꝛ nõ ſolũ deꝰ hoiem amare volu/
it. ſed etiã ab eo vult amari. Nã cũ ipe imẽ/
ſus ſit. tñ amorẽ ſuũ ponere voluit i hoiem
q̃ eſt q̃i putredo ⁊ vermis. Quãta dignatio
q̃nta dilectio. Et h̄ ꝯſidera. Poterat autem
etiã deꝰ aliis creaturis ſuis dediſſe vitã. ſed
ampliꝰ in h̄ dono dilexit te. Nec ideo plꝰ di
lexit te. qm̃ plus diligendũ inuenit in te. ſꝫ
qꝛ gratuito plus dilexit te. Talẽ fecit te vt iã
merito plus diligat te. Quid hec oia faciãt
diligenť ꝯſiderata (niſi inuenerint cõſide/
rantis animũ ab omi penitꝰ prauo vendi/
catũ amore) ⁊ ad ſe mirabiliť rapiũt ⁊ vehe
menť afficiũt. Bern. De diligendo deo.

Uide ergo q̃ modo imo ꝙ̃ ſine mõ a no
bis meruerit. q̃ prius dilexit nos tantus et
tantũ. ⁊ gratis tantillos ⁊ tales. Modus
ſine modo. Modus idcirco diligẽdi de
um eſſe debꝫ ſine mõ diligere. Cũ vero dile
ctio q̃ tendit in deũ. tendat in imẽſum. ten/
dat in infinitũ (Nã ⁊ immẽſus ⁊ infinitꝰ eſt
deus). Quis nãq̃ queſo debeat finis nr̃i eſſe
vel modꝰ amoris. Augꝰ. Modus tñ
diligendi deũ eſt. vt ipe ameť ſuꝑ oia ⁊ pro
pter ſe. Quia minꝰ eũ amat. q̃ cũ eo aliquid
amat qđ ꝓpter eũ nõ amat. Preterea pꝰ eſſe
poſt pulchrũ eſſe. ⁊ poſt viuere. datũ eſt ſen
tire. datũ eſt ⁊ diſcernere. Hugo. ⁊ per
eandẽ dilectionẽ datũ eſt. Que niſi p̃ceſſiſ/
ſent nihil a largiente datũ. nihil ab indigẽ/
te acceptũ fuiſſet. O ſublimis ⁊ ꝙ̃ decorus
in anĩa factꝰ es. Quid ſibi iſte ornatꝰ tantꝰ
ac talis voluit. niſi qꝛ idem ipe q̃ induit con
ſortẽ ſuo palatio ſue gl̃e preparauit. Nouit
ad qđ opus te conderet. nouit q̃lis ornatus
illud opus deceret. ⁊ ideo dedit qđ decuit. ⁊
qđ tñ decuit. vt ⁊ ipe diligeret h̄ qui dede/
rit. De ornatu hoïs. Senſibꝰ foris de
corauit. intus ſapiẽtia illuſtrauit. Senſus
dans q̃i exteriorẽ ornatũ. ſapiam q̃i interio
rẽ habitũ. Senſus q̃i quaſdã gẽmas fulgẽ
tes. appendẽtes exteriꝰ. ſapiam q̃i naturali
pulchritudine. faciẽ vultꝰ tui colorãs intus
Ecce ornatꝰ tuus oim̃ gẽmarũ vincit pul
chritudinẽ. Ecce facies tua oim̃ formarũ ſu
perat decorẽ. Talẽ te oino tẽ decebat. q̃ ad
celeſtis palaciũ curie introducendus eras.
Quantũ dilectꝰ es. ⁊ p̄ q̃ntis dilectꝰ es. q̃ñ
talis factus es. O ſingulare donũ. qđ non
omibꝰ ꝯceſſum. nõ niſi dilectis ⁊ diligẽtibꝰ
ꝯcedendũ. Multũ gloriari poteras. ⁊ mul
tũ cuſtodire debueras. ne tale donum ꝑde
res. ne tale ornamentũ fedares. ne tãtũ de
corẽ corrũperes. ⁊ eo amiſſo vel imminuto
ampliꝰ miſer fieres. ꝙ̃ eo nõ accepto. vel nõ
ꝑfecto miſer fuiſſes. ne te cũ damno amiſſe
pulchritudinis ſimul torqueret ꝯfuſio fedi
tatis. ⁊ abiectꝰ vilior fieres ꝙ̃ ſi receptꝰ non
fuiſſes. Iſtud cuſtodiendũ ⁊ illud cauẽdũ
fuerat. vt iſtud cuſtoditum ꝑſiſteret. ⁊ illud
cautũ nõ eueniret. Sed vide q̃d feciſti. De
reliquiſti deũ amatorẽ tuũ. ⁊ cũ alienis ꝓſti
tuiſti amorẽ tuũ. fedaſti pulchritudinẽ tuã
diſperſiſti ornatũ tuũ. Oblitꝰ es dñi creato
ris tui. ⁊ ꝓ tantis beneficiis cõdignas gra/
tes nõ egiſti. Ideo vero ad maiorẽ ꝯfuſio/
nẽ tuã hec dixi. vt eo magis odio dignum
oſtenderẽ. quo tantis bñficiis acceptis. ⁊ nõ
cuſtoditis ingratũ cõprobarẽ. ⁊ vt magis de
cetero illi ſias obnoxius. q̃ te fecit cum non
eras. ⁊ redemit cũ perieras. Nã illud quo/
q̧ in aſſertione amoris illiꝰ cõmemoraui. vt
inde occaſione accepta. tibi narrare incipi/
am. q̃ntũ amator tuus qui tã excelſus appa
ruit cũ te cõderet. hũiliari dignatꝰ eſt cũ re/
pararet. Illic tã ſublimis. hic tã humilis.
nõ tñ hic ꝙ̃ illic minꝰ amabilis. Illic potẽ/
ter tibi magna ꝯtulit. hic miſericordiť ꝓ te
dura ſuſtinuit. Ut eñ te releuaret illuc vn/
de cecideras. ipe deſcẽdere dignatꝰ eſt huc
vbi iacebas. Et vt tibi iuſte redderet qđ iu
ſte ꝑdideras. ipe dignatꝰ eſt pie pati qđ to/
lerabas. Anſel. Cur deꝰ hõ. Que fuerit
rõ vel neceſſitas ꝙ naturã aſſũpſit hũanã.

In p̄mis ſ̄o ꝙ nllo mõ poterat hõ labo/
re. pena. l' merito dignitatẽ quã peccãdo a/
miſerat ꝓmereri. oñdã tibi q̃ neccitate l' rõe
deꝰ cũ ſit oþs. hũilitatẽ ⁊ infirmitatẽ hũane
nake ꝓ eiuſdẽ reſtauratõe aſſũpſerit. Opor
tebat nãq̧ vt ſic ꝑ hoïs inobediẽtiã mors
in hũanũ genꝰ irrauerat. ita ꝑ hoïs obediẽ/
tiã vitã reſtitueret. Et q̃madmodũ pctm̃ qđ
fuit cã nr̃e dãnatõis initiũ habuit a femia.
ſic nr̃e iuſticie ⁊ ſalutis auctor naſcereť de fe
mina. Et vt diabolꝰ q̃ ꝑ ligni guſtũ quez ꝑ
ſuaſit hoiem vicerat. ꝑ paſſionẽ ligni quã i/
tulit ab hoïe vinceret. Sꝫ ipa hoïs libatio
nec ꝑ aliã ꝙ̃ ꝑ dei ꝑſonã fieri decuit. nec po

tuit.ne q̄ꝛ q̄cunq̄ꝫ pſona alia hoīem a morte
eterna redimeret.eiꝰ ſuus idē hō recte iudi
caret. Et ſi eſſet nullatenꝰ reſtauratꝰ eēt in
illā dignitatē quā habiturꝰ erat ſi nō peccaſ
ſet.cū ipē q̄ nō niſi ſuus dei ⁊ eq̄lis angelis
bonis ꝑ oīa futurꝰ erat.ſuus eēt eiꝰ q̄ deus
nō eēt.⁊ cuiꝰ angeli ſui nō eſſent. Et ſic hō
ꝑ aliā q̄ꝫ ꝑ dei pſonā liberari nō potuit.ma-
nifeſte verꝫ eſſe attēde. Cōſtat deū ꝓpoſuiſſe
vt de hoīb9 angelos q̄ ceciderant reſtaura/
ret. Tales ḡ oportet eſſe hoīes in illa ciuita
te ſupna.q̄ ꝓ angelis in illis aſſumant.q̄les
ibi futuri erāt illi ꝓ q̄b9 ibidē erūt.i.tales q̄/
les nūc ſunt boni angeli. Alioq̄n nō erāt re
ſtaurati qui ceciderūt.⁊ ſequet̄ q̄ deꝰ aut nō
poterit ꝑficere bonū qđ incepit.aut penite/
bit eū tm̄ bonū incepiſſe.q̄ deo abſurda ſūt
Oportet ḡ vt eq̄les ſint hoīes bonis angel’.
Cū ergo boni angeli nunq̄ꝫ peccauerūt.po
tes ne cogitare q̄ hō qui ſm̄ q̄ hō.q̄ aliq̄n
peccauit.nec vnq̄ꝫ deo ꝓ pctō ſatiſfecit.ſed
tm̄ impunitꝰ dimittit̄.eq̄lis ſit angelo qui
nunq̄ꝫ peccauit. Minime. Nō ḡ decet deū.
hoīem peccantē ſine ſatiſfactiōe ad reſtau/
rationē angeloꝝ aſſumere ꝑditoꝝ.qm̄ veri
tas nō patit̄ eū leuari ad equalitatē btōꝝ.
Conſidera etiā in ſolo hoīe ſine h̄ q̄ debet
angelis eq̄ri.verū eū talit̄ deꝰ ad btitudinē
vllam.vel talē qualē habebat anteq̄ꝫ pecca/
ret debebat ꝑuehere. Exemplū. Po/
namꝰ ꝑ exemplū aliquē in māu tenere mar
garitā ꝓciosam.quā nulla vnq̄ꝫ pollutio te/
tigit.⁊ quā nullus poſſit aliꝰ amouere d̄ ma
nu eius.niſi ipo ꝑmittente.⁊ eam diſponat
recondere in theſaurū ſuū.vbi ſunt cariſſi/
ma ⁊ precioſiſſima q̄ poſſidet. Et ſi ꝑmittat
ipē eandē margaritā ab aliq̄ inuido excuti
de manu ſua in cenū.cuꝫ ꝓhibere poſſit.ac
poſtea eā de ceno ſumens pollutā.⁊ non lo
tam in aliquē mūdū ⁊ carū locuꝫ.deinceps
illā ſic ſeruat ⁊ recōdit.putabis ne illū ſapi
entē. Nō ſi recte ſapis. An nō ſil’r faceret de
us.q̄ hoīem angelis ſociandū ſine pctō q̄ſi
in manu ſua tenebat ī paradiſo.⁊ ꝑmiſit vt
accēſus inuidiā diabolus eū in lutū pcti.q̄ꝫ/
uis ꝯſentientē deijceret. Si nō ꝓhibere vel
let diabolū vt nō poſſet tēptare hoīem.nō/
ne inquā ſil’r faceret.ac ſi hoīeꝫ pcti ſorde
maculatū.ſine oīm lauatōe.i.abſq̄ꝫ oī ſatiſ/
factione talē ſemꝑ manſurū.ſaltē in paradi
ſum de q̄ eiectꝰ fuerat.reduceret. Tene igit̄
certiſſime.q̄ꝛ ſine ſatiſfactiōe.i.ſine debiti ſo

lutione ſpontanea.nec deꝰ pōt pctm̄ impu/
nitū dimittere.nec pctōꝛ ad tantā beatitu/
dinē vel talē qualeꝫ habebat anteq̄ꝫ pecca/
ret ꝑuenire. Firmit̄ igit̄ crede ne dubites.
q̄ꝛ ſm̄ menſurā pcti oportet ſatiſfactionem
eſſe. Et oīno hō nō pt ſatiſfacere. Et tu
q̄d ſolues ꝓ pctis. Forſitan dices.peniten
tiā.coꝛ ꝯtritū ⁊ hūiliatū.abſtinētias ⁊ mul/
timodos laboꝛes coꝛpis.⁊ miſcdiam dan/
di.⁊ dimittēdi ⁊ obedientiaꝫ. Quid in oīb9
his das deo. Uide ⁊ diligent̄ ꝯſidera.q̄ꝛ cū
reddis deo aliq̄d qđ debes.⁊ ſi nō peccaſti
nō debes h̄ cōputare ꝓ debito. Quantū
amoꝛē ⁊ timoꝛem hō h̄re debeat ꝑueniēdi
ad h̄ qđ factꝰ eſt. Oia aūt illa debes deo
q̄ dicis. Tantꝰ nanq̄ꝫ dꝫ eſſe in hac moꝛtali
vita amoꝛ.⁊ ad qđ ꝑtinet oīo.⁊ deſideriū ꝑ/
ueniēdi ad h̄ ad qđ factus es.⁊ doloꝛ q̄ꝛ ibi
nō es.⁊ timoꝛ ne nō ꝑuenias.vt nullā leticī
am ſentire debeas.niſi de his q̄ tibi auxili/
um aut ſpeꝫ dāt ꝑueniēdi. Quid ḡ das deo
qđ nō debes.cui totū qđ es.⁊ qđ hēs.et qđ
potes.debes ne pecces. Nihil igitur in his
oīb9 das deo qđ nō debes. Quid ḡ ſolues
deo ꝓ pctō tuo.cū nihil habeas qđ ꝓ pctō
ſoluas. Quāta hō abſtulerit deo q̄ſi ſe vin
ci ꝑmiſit a diabolo. Et ſi grauit̄ peccamꝰ
q̄tienſcūq̄ꝫ ſcient̄ aliq̄d quālibet paruū con
tra volūtatē dei facimꝰ q̄d faciet miſer ho/
mo pctōꝛ q̄d deo ꝓ pctō ſoluet.q̄ tot ⁊ tan/
ta nō ſolū grauia.ſed ⁊ enoꝛmia ſciēs ⁊ pru/
dens cōmiſit ꝑ longū tempꝰ.imo fere tota
vita ſua.⁊ q̄ ſus ī volutabꝛo luti delectabi
liter in eiſdē iacuit. Si ſm̄ q̄ntitatē peccati
exigit deꝰ ſatiſfactionē.nec ſatiſfacis ſi non
reddis aliq̄d maius q̄ꝫ id ꝓ quo pctm̄ face/
re nō debueras.q̄ꝛ ſic rō exigit.quid facies.
quid ſolues deo tot malis obuolutꝰ. Itēꝫ
homo in paradiſo ſine pctō factꝰ.q̄ſi poſitꝰ
eſt ꝓ deo int̄ deū ⁊ diabolū.nō ꝯſentiendo
ſuadenti pctō ad honoꝛē dei ⁊ ad ꝯfuſionē
diaboli.cū ille infirmioꝛ in t̄ra nō peccaret
eodē diabolo ſuadente.q̄ foꝛtioꝛ peccauit ī
celo nullo ſuadente. Et cū hoc facere poſ/
ſet.nulla vi coactꝰ.ſed ſola ſe ſuaſiōe ſponte
vinci ꝑmiſit.ad voluntatē diaboli.⁊ ꝯ volū
tatē dei ⁊ honoꝛē. Iudica ḡ hō tuipē ſi non
eſt ꝯtra honoꝛē dei vt hō recōciliet̄ illi.cum
calūnia huiꝰ ꝯtumelie deo irrogata.niſi pri
us honoꝛauerit deū vincendo diabolū.ſicꝫ
illuꝫ inhonoꝛauit victꝰ a diabolo. Qual’
de diabolo dꝫ eſſe victoꝛia. Uictoꝛia vero

ro talis debet eſſe. vt ſicut fort; ac ptãte im
morta'is. ↄſenſit facile diabolo vt peccaret
vnde iuſte incurrit penã mortalitat;. ita in
firm⁹ ⁊ mortalis. q̃lē ipſe ſe fecit. p mort; dif
ficultatē vincat diabolũ vt nullo mõ peccet
qđ facere nõ põt q̃diu ex vulnere pmi pcti
cõcipit ⁊ naſcit i pctõ. Adhuc accipe vnũ
ſine q̃ nõ recõciliat homo. nec min⁹ impoſ
ſibile. Quid abſtulit hõ deo cũ vinci ſe pmi
ſit a diabolo. Nõne abſtulit deo quicq̃d de
hũana natura facere pꝓpoſuerat. Intende in
duſtriã ⁊ iuſticiã. ⁊ iudica ſm illud verũ ad
equalitatē pctī hõ ſatiſfaciat deo. niſi idip;
qđ pmittendo ſe vinci a diabolo. deo abſtu
lit. diabolũ vincẽdo reſtituat. vt queadmo
dũ p hoc ꝙ eſt vict⁹. rapuit diabolus qđ di
erat. ⁊ deus pdidit. ita p h ꝙ vincat. pdat di
abolus ⁊ de⁹ recupet. Nullaten⁹ ḡ deb; aut
põt accipe hõa deo qđ de⁹ illi creare ꝓpoſu
it. Si tñ reddit deo totũ qđ illi abſtulit. vt
ſic p illũ de⁹ pdidit. ita p illũ recupet. Qđ ñ
alit fieri valet. niſi vt queadmodũ p victuz
tota hũana natura corrupta ⁊ q̃i fermẽtata
eſt pctõ. cũ q̃ nullũ de⁹ aſſumit ad pficiẽdaz
illã ciuitatē celeſtē. ita vt p vincentē iuſtifi
cent tot homĩes q̃t illum numeꝝ cõpleturi
erũt. ad quẽ cõplendũ fact⁹ eſt hõ. Et h face
re nullaten⁹ põt pctõr hõ. q: pctõr pctõrē iu
ſtificare neq̃t. Nihil ḡ iuſtius. nihil ipoſſibi
lius. Attende adhuc. Si hõ dñi iniuſt⁹ q̃
homini nõ reddit qđ debet. multo mag; in
iuſt⁹ eſt q̃ dõ qđ debet nõ reddit. Qđ ſi red
dere nõ põt. quõ iniuſt⁹ eſt. Audi. Q̃ ipo
tentia hoĩs nõ excuſat eũ. Forſitã ſi nul
la eſt in illo cã impotẽtie. aliq̃tinus excuſari
põt. Sed ſi in ipã impotẽtia culpa ē. ſic nõ le
uigat pctm̃ ita nõ excuſat nõ reddentē de
bitũ. Nã ſi q̃s iniũgat opus aliqđ ſuo ſuo.
⁊ pcipiat illi ne ſe deijciat in foueã quaz illi
demonſtrat vnde nullatenus exire poſſit. ⁊
ſuus ille ↄtẽnens mãdatũ ⁊ monitionē do
mini ſui. ſponte in mõſtratã ſe mittat foueã
vt nullaten⁹ poſſit op⁹ iniũctũ facere. putaſ
ne aliq̃tin⁹ illi impotentiã illã ad excuſatio
nē valere. cur opus iniũctũ nõ faciat. Non.
Immo dupl'r peccauit. Quia ⁊ qđ iuſſus ē
facere. nõ fecit. ⁊ qđ pceptũ eſt vt nõ faceret.
fecit. Ita hõ qui ſe ſponte illo debito qđ ſol
uere nõ põt. ⁊ ſua culpa deiecit ſe in hanc im
potentiã. vt nec illud poſſit ſoluere qđ de
beat. ante pctm̃. id ē. ne peccaret. nec hoc qđ
debet, quia peccauit. inexcuſabilis eſt. Ipa

namq; impotẽtia culpa eſt. q: nõ debet eam
hrē. imo debet eã non hrē. Nã ſicut culpa ē.
nõ hrē qđ hrē debet. ita culpa eſt. hrē qđ de
bet nõ hrē. Sicut igit culpa eſt homĩ non
hrē ptãtem illã quã accepit. vt poſſet caue
re pctm̃. ſic culpa eſt illi habere impotentiã
q̃ nec iuſticiam tenere. ⁊ pctm̃ cauere. nec
qđ p pctõ debet reddere põt. Sponte nãq;
fecit vnde pdidit illã ptãtē. ⁊ deuenit in hãc
impotẽtiã. Illud eñ ē nõ hrē ptãtē quã de
bet hrē. ⁊ hrē impotẽtiã quã debet non hrē.
Quapropt impotẽtia reddẽdi deo qđ de
bet. q̃ facit vt nõ reddat. nõ excuſat hoīez ſi
nõ reddit. q̃m̃ effectũ pcti nõ excuſat pctm̃
qđ facit. Iniuſt⁹ ē ḡ hõ q̃ nõ reddit deo qđ
debet. ⁊ iniuſt⁹ ē q: reddere neq̃t. Et null⁹ i
iuſtus admittet ad btitudinē. q̃m̃ queãd
modũ btitudo ē ſufficiẽtia in q̃ nlla eſt indi
gẽtia. ſic nulli ↄuenit niſi in q̃ ita pura ē iu
ſticia. vt nulla ſit iniuſticia. Cum igit videas
pctõrē hoiem h debere deo p pctõ qđ l'red
dere neq̃t. ⁊ niſi reddiderit ſaluari neq̃t. in
ſtruẽdus es ne forte deſperes. q̃lit de⁹ mi
ſericordia ſaluet hoiem. cũ pctm̃ nõ dimit
tat illi niſi reddiderit, ꝓpt qđ illud debet.
Q̃ hõ fact⁹ fuit iuſt⁹ vt btũs eēt. Rõnalē
naturã a dõ factã eē iuſtã vt illo fruẽdo btã
eēt. dubitari nõ d;. Iõ nãq; rõnal' eſt. vt di
ſcernat int iuſtũ ⁊ iniuſtũ. int bonũ ⁊ malũ.
⁊ int mag; bonũ ⁊ min⁹ bonũ. Sil'i rõne p
bat ꝙ ad h accepit ptãtē diſcernẽdi. vt odiſ
ſet ⁊ vitaret malũ. ac amaret ⁊ eligeret bonũ
atq; mai⁹ bonum mag; amaret vl' eligeret.
Sed nõ ↄuenit vt de⁹ ptãtē tantaz fruſtra
dederit. Ad h itaq; fctãm eē rõnalē creatu
rã certũ ē. vt ſũmũ bonũ ſup oĩa amaret et
eligeret. ñ ꝓpt aliud ſ; ꝓpt ipm. Si ei ꝓpt ali
ud. nõ ipm ſ; aliud amat. Ut igit fruſtra ñ
ſit rõnal. ſil' ad h rõnal' ⁊ iuſta facta ē. Qua
ꝓpter rõnal' nat̃a iuſte facta eſt. vt ſũmo bo
no. i. deo fruẽdo btã eēt. Hõ ḡ q̃ rõnal' crea
tura ē fact⁹ ē iuſt⁹ ad h. vt deo fruẽdo beat⁹
eēt. Q̃ hõ nõ moreret ſi ñ peccaſſet. Qđ
aũt fact⁹ ſit talis vt ñcẽitate nõ moreret. hic
facile pbat. q: ſapiẽ ⁊ iuſticie dei repugnat.
vt cogeret mortē pati ſine culpa quẽ iuſtuz
ad btitudinē fec. Seq̃t ḡ. Q: ſi nũq; peccaſ
ſet. nũq; moreret. Un̄ apte q̃nq; fut̃a reſur
rectio mortuoꝝ pbat. Quippe ſi hõ pfctē re
ſtaurãd⁹ ē. talis d; reſtitui q̃lis futur⁹ erat
ſi nõ peccaſſet. Nihil ḡ iuſtius aut ↄuenien
tius intelligit. q̃ꝫ vt ſicut hõ ſi pſeueraſſet in

iuſticia tot⁹.id eſt.aĩa ꝛ corpe eterne beat⁹ eſſet.ita ſi pſeuerat in iniuſticia. tot⁹ ſimilit miſer ſit. ¶ De hũana natura pficiet deus qd incepit Ex his em̃ facile eſt cognoſcere.qm̃ aut hoc de hũana pficiet de⁹ natura qd incepit.aut innanũ fecit tã ſublimem naturã ad tantũ bonũ. Aut ſi nihil p̃cioſi⁹ cognoſcit deus feciſſe q̃ rõnalẽ creaturã ad gaudendũ de ſe. valde alienũ eſt ab eo vt vllã rõnalẽ creaturã penit⁹ perire ſinat Neceſſe eſt ḡ vt de hũana natura. qd incepit pficiat. Hoc aũt fieri ſicut dixi nequit.niſi p integrã pcti ſatiſſactionẽ. quã nullus peccator facere põt. Diſſo intelligis neceſſe fuiſſe.vt deus pficeret qd incepit. forte cogitas dicẽs.quã grãm debeo p eo q fecit me pꝛter ſe.aut quõ imputabo meã ſalutẽ eius grẽ.ſi me ſaluat neceſſitate De duplici neceſſitate. Sed attẽde q eſt neceſſitas q̃ benefaciendi grãm aufert aut minuit. ꝛ eſt neceſſitas.qua maior bñficio grã debet. Cũ em̃ aliqͦ ea neceſſitate cui ſubiacet.inuitus benefacit.aut nulla aut minor illi grã debetur. Cũ vero ipſe ſponte neceſſitati bñfaciendi ſubdit.nec inuit⁹ eã ſuſtinet.tũc vtiq maiorẽ beneficij grãm meret. Nõ em̃ hec ẽ dicẽda neceſſitas.ſed grã.q2 nullo cogente illã ſuſcepit aut ſeruat.ſꝫ grat᷒. Quare multo magis ſi de⁹ facit bonũ homini qd incepit.licet nõ deceat eũ a bono incepto deficere.totũ grẽ debem⁹ imputare.q2 hoc pꝛter nos.nõ pꝛter ſe nullius egens incepit. Nõ em̃ illũ latuit qd homo factur⁹ erat.cũ illũ fecit. Et tñ bonitate ſua illũ curãdo ſponte ſe vt pficeret inceptũ bonum q̃ſi obligauit. Deniq de⁹ nõ facit neceſſitate.q2 nullo modo cogit aut pꝛohibet facere aliqd Et cũ dicimus deũ aliqd facere q̃ſi ex neceſſitate.vitãdi ihoneſtatẽ (quã vtiq nõ timeret) potius intelligendũ eſt q2 h̃ facit neceſſitate ſeruãde honeſtatis. Que ſcꝫ neceſſitas nõ eſt aliud q̃ imutabilitas honeſtatꝫ eius.quã a ſeipſo ꝛ nõ ab alio habꝫ.idcirco impꝛoprie dicit neceſſitas. ¶ Satiſfacere nõ poſſit pro homie niſi de⁹ hõ. Dico tñ q neceſſe ẽ vt bonitas dei pꝛter imutabilitatẽ ſuã pficiat de homie qd incepit. q̃uis totũ ſit grã bonum qd facit. Hoc aũt fieri nequit.niſi ſit q ſoluat p pctõ homĩs aliqd maius q̃ omne qd pꝛter deũ eſt. Illũ quoq q de ſuo poterit deo dare aliqd qd ſuperet omne qd ſub do ẽ. maiorẽ eſſe neceſſe eſt q̃ omne qd non eſt de⁹. Nihil aũt eſt ſup omne qd de⁹ nõ eſt. niſi deus. Nõ ergo põt hanc ſatiſſactionẽ facere.niſi de⁹. Sed nec facere illã debꝫ niſi homo. Si ḡ ſicut ꝯſtat neceſſe eſt vt d hominibꝰ pficiat illa ſupna ciuitas.nec h̃ eſſe valet.niſi fiat ſupdicta ſatiſſactio. quã nec põt facere niſi de⁹.nec debet niſi homo.neceſſe eſt vt faciat eam de⁹ homo. ¶ Neceſſe ſit eundẽ ipſm eſſe pfectũ deũ ꝛ pfectũ hoiem. Inueſtigandũ nũc eſt quõ eẽ poſſit de⁹ homo. Diuia em̃ natura ꝛ humana nõ pñt in inuicẽ mutari vt diuĩa fiat humana.aut humana diuĩa.nec ita miſceri vt q̃dam tercia ſit ex duabus.que nec diuina ſit omino nec humana. Deniq ſi fieri poſſet vt altera in alterã ꝯuerteret.aut eſſet tm̃ de⁹ ꝛ nõ homo.aut ſolũ homo ꝛ nõ deus. Aut ſi miſcerent ita vt fieret ex duabꝰ corruptis quedã tercia (quẽadmodũ ex duobꝰ indiuiduis aĩalibꝰ diuerſaꝝ ſpecieꝝ. maſculo et femina naſcit terciũ.qd nec pñis integram nec mr̃is ſuat naturã. ſed ex vtraq terciã mixtã) nõ hõ eſſet nec de⁹. Nõ igit põt fieri hõ de⁹ quẽ querim⁹ ex diuĩa ꝛ hũana natura aut ꝯuerſione alteri⁹ in alterã.ꝛ corruptiua cõmixtione nature vtriuſq in terciã.qa hoc fieri iſte due nature nequeũt. aut ſi fieri valerent.nihil ad h̃ qd q̃rim⁹ valerent. Si aũt ita q̃libet mõ ꝯiũgi debẽt he due ĩtegre nature.vt tñ ali⁹ ſit de⁹ ali⁹ hõ. ꝛ nõ idẽ ſit deus q ꝛ hõ. impoſſibile ẽ vt ambo faciant qd fieri neceſſe ẽ. Nã de⁹ nõ faciet qd nõ debebit.ꝛ hõ nõ faciet.q2 nõ poterit Vt ergo hoc faciat de⁹ hõ.neceſſe ẽ eundẽ ipſm eẽ pfectũ deũ ꝛ pfectũ hoiem.q hãc ſatiſſactionẽ factur⁹ ẽ.qm̃ eã facere nõ põt niſi ver⁹ deus.nec dꝫ niſi verus hõ. Qm̃ ḡ ſuata integritate vtriuſq nature.neceſſe eſt inueniri deũ hoiem.nec min⁹ ẽ neceſſe has duas naturas itegras ꝯuenire in vnã pſonã.quẽadmodũ corp⁹ ꝛ aĩa rõnal' ꝯueniũt in vnũ hominẽ.qm̃ neq̃t alit fieri vt idẽ ipſe ſit pfect⁹ de⁹ ꝛ pfect⁹ hõ. ¶ Ex genere ade ꝛ de v̄gine femia deũ oporteat aſſumere hoiem.

Reſtat nũc q̃rere vnde ꝛ quõ aſſumet deus hũanã naturã. Aut em̃ aſſumet eã de adã. aut faciet nouũ hoiem.quẽadmodũ adã fecit de nullo alio hoĩe. Sꝫ ſi nouũ hoiẽ fac nõ ex ade genere.nõ ptinebit ad hũanũ gen⁹ niſi qd natũ ẽ de adã Quare nõ debebit ſatiſfacere p eo.q2 nõ erit de eo. Sic em̃ rectũ eſt vt p culpa omnis homo ſatiſſaciat. ita

neceſſe eſt vt ſatiſſaciens idē ſit q̄ pctō2.aut
eiuſdē generis. Alit nāq; nec adā nec gen⁹
ei⁹ ſatiſſaciet p ſe. Ergo ſic̄ ꝑ adā ꝛ eua pctm̄
in oēs hoīes ꝓpagatū eſt. ita null⁹ niſi vl' ipi
vel q̄ de illis naſcit̄ p pctō hoīm ſatiſfacere
debet. Qm̄ ergo illi nequeūt neceſſe ē vt de
ſit qui h̄ faciat. Ampli⁹. Sicut adā ꝛ totuz
gen⁹ eius p ſe feciſſet. ſine ſuſtentatiōe alte
rius creature ſi nō peccaſſet. ita oportet vt
ſi idē genus reſurgit poſt caſuz. p aliū reſur
gat ac releuet̄. Nā p quēcūq; in ſtatū ſuū re
ſtituat̄ p illū itaq; ſtabit p quē ſtatū ſuū re/
cuperabit. Ratio q̄re de⁹ humanā natu/
rā p̄mitus fecit in ſolo adā. De⁹ etiaz qm̄
humanā naturā primit⁹ fecit in ſolo adam
nec feminā (vt de vtroq; ſexu multiplicarē/
tur hoīes) facere voluit niſi de ipſo. aperte
monſtrauit ſe nō niſi de adam voluiſſe face
re. qd̄ de natura hūana factur⁹ erat. Quap
pter ſi gen⁹ ade p aliquē releuat̄ hoīem. qui
nō ſit de eodē genere. nō in illā dignitatem
quā habitur⁹ erat. ſi nō peccaſſet adā. ꝛ idō
nō integre reſtaurabit̄. ꝛ dei ꝓpoſitū deſice/
re videbit̄. q̄ duo incōuenientia ſunt. Ergo
neceſſe eſt vt de adā aſſumat̄ hō. p quem re
ſtaurādū eſt gen⁹ ade. Pinge igit̄ in aīo nō
ſup fictā vanitatē. ſed ſup ſolidā veritatē. ꝛ
dic. q2 valde cōuenit. vt quēadmodū hoīs
pctm̄. ꝛ cauſa nr̄e ꝑditōis p̄ncipiū ſumpſit a
femina. ita medicina pcti ꝛ cauſa nr̄e ſalua/
tionis naſcat̄ a femīa. Silr̄ ꝛ hoc. Si ꝟgo
erat q̄ cauſa fuit hūano generi totius mali.
multomagis decet vt virgo ſit. q̄ cauſa erit
tot⁹ boni. Hoc quoq; ſilr̄. Si mulier quā
de⁹ fecit de viro ſine femīa. facta eſt de ꝟgi/
ne. ꝯuenit valde vt vir q̄3 qui fiet de femina
ſine viro fiat de ꝟgine. Q2 mag' cōuenit
filio incarnari q̄ alijs pſonis. Nunc tibi
quoq; dicendū eſt in q̄ pſona de⁹ q̄ eſt tres
pſone hoīem aſſumat. Plures em̄ pſone ne
queūt vnū eundē hoīem aſſumere in vnita/
tē pſone. q̄re in vna pſona tm̄ hoc fieri neceſ
ſe eſt. Sed de hac vnitate pſone dei ꝛ hoīs
et in qua pſona dei h̄ magis fieri oporteat
breuit̄ tango. Cur videlicet poti⁹ filij pſo/
na debeat incarnari q̄ patris aut ſpūſſcti.
Si q̄libet alia pſona incarnet̄. erūt duo fi/
lij in trinitate. fili⁹ ſcz dei q̄ ꝛ ante incarna/
tionē fili⁹ eſt. ꝛ ille q̄ p incarnationē fili⁹ erit
ꝟginis. et ſic erit in pſonis (que ſemp eq̄les
ē debēt) ineq̄litas ſ'm dignitatē natiuitatū
Digniorē nanq; natiuitatē habebit nat⁹ ex

deo q̄ nat⁹ de ꝟgine. Itē alia rō. Eſt ꝛ
aliud cur magis ꝯueniat filio incarnari q̄
alijs pſonis. q2 ꝯuenienti⁹ ſonat filiū ſuppli
care pr̄i q̄ aliā pſonaz alij. Item. Homo p
quo erat oratur⁹ ꝛ diabolus quē erat expu
gnaturus. ambo falſam ſimilitudinē dei p
pria voluntate p̄ſumpſerāt. Unde q̄ſi ſpe/
cialiua aduerſus pſonaz filij peccauerant.
q2 vera pr̄is ſimilitudo credit̄. Illi cui ſpe/
cialius fit iniuria. cōuenienti⁹ attribuitur
culpe vindicta aut indulgentia. Quapropt̄
cū nos ratio ineuitabilis pduxerit ad hoc
vt neceſſe ſit diuinā ꝛ humanā naturam in
vnā cōuenire pſonaz. nec hoc fieri poſſit in
pluribꝫ pſonis dei. ꝛ hoc ꝯuenientius fieri
pateat in pſona verbi q̄ in alijs. neceſſe eſt
verbū deū ꝛ hoīem in vnā cōuenire pſonā.
Leo papa. Igit̄ ſempiterna ꝛ ſumma
eſſentia. que ſe ſic ad hūani generis inclina
uit ſalutē. nos quidē in ſuā gloriā trāſtulit.
Sed qd̄ erat. eſſe nō deſtitit. Q2 em̄ verbū
caro factū eſt. nō hoc ſignificat q2 in carnem
ſit dei natura mutata. ſed qd̄ a verbo in vni
tatem pſone ſit caro ſuſcepta. in cuius vtriq;
nomīe homo tot⁹ accipit̄. Unde vtriuſq; na/
ture in ſuia ꝓprietatibꝫ pmanenti. tanta eſt
vnitas facta ꝛ cōmunio. vt quicq̄d ibi ē dei.
nō ſit ab humanitate diſiunctū. quicq̄d au/
tē eſt hominis. nō ſit a diuinitate diuiſum.
Uerbū em̄ ꝛ anīa ꝛ caro in vnā cōuenere p/
ſonam. ꝛ hec tria vnū. ꝛ hoc vnuz tria ſunt.
nō in cōmixtione ſubſtātie. ſed vnitate pſo
ne. Et in hoc homo cōſidera q2 cum origi/
ni humane multū dederit. q2 nos ad imagi
nem ſuā fecit. reparatōi nr̄e longe amplius
tribuit. cū ſeruili forme ipſe ſe de⁹ coaptauit
Q2 min⁹ eſt mirabile hoīem ad diuina
q̄ deū ad hoīem venire. Quis ei ex vna
eadēq; pietate ſit. q̄cq̄d creature creato2 im
pendit. min⁹ tn̄ mirū eſt hoīem ad diuia p/
ficere. q̄ deū ad humana deſcēdere. Quis
em̄ ab impietate ad iuſticiā. a miſeria ad be
atitudinē eſſet recurſus. niſi ꝛ iuſtus ad im
pios. ꝛ beat⁹ inclinaret̄ ad miſeros. Hic
agit̄ de dignatiōe incarnatiōis. Libet id
circo in huiuſmōi conſideratione aliquan/
tuluz imorari. eo q2 tam ipſius obſtupenda
dignatio. qua noſtrū ſibi aſſociauit iumen
tū. q̄ copioſa redēptio apud eū. q̄ hūilr̄ cru
cis ſubiuit tormētū. meditādi materiā mi/
niſtrat habūdant̄. Neſcio nanq; ſi vlla eſſe
poſſit efficacio2. ac ſuauio2 morū edificatio

ꝙ verbi incarnati fidelis ⁊ pia ꝯſideratio.
Quid em̄ hoiem ſic excitare pōt ad amoꝛez
dei ꝙ ꝓueniens amoꝛ dei tam ꝙ vehemēs
ad hoiem. vt hō ꝓpter homiem velit fieri.

Quid nutrit amoꝛē dei ⁊ q̄d amoꝛē ꝓxi/
mi. Quid aūt nutrit ita amoꝛē ꝓximi. ꝙ
ſilitudo ⁊ natura ꝓximi in humilitate dei.
Nā humilitatꝭ exemplū nec cogitari poſſe
maius aliq̄d exiſtimo ꝙ exinanitionez dei
in foꝛmā ſerui. ⁊ ſeruitutem pluſꝙ ſerui.
Bern̄. Uenit igit̄ filiꝰ dei de coꝛde pr̄is.
in vterū ꝟginis mr̄is. Uenit a ſummo celo
in inferioꝛes ptes terre. De hinc agit̄ de
dignatione incarnatiōis. O ineſtimabi/
lis dignatio ⁊ penitꝰ inexcogitabil̄. ꝙ in car
ceris huiꝰ hoꝛroꝛē feroꝛēꝙ nr̄e moꝛtalitatꝭ
tanta dignata eſt deſcēdere celſitudo. Mi/
ra querentꝭ dei dignatio. mira dignitas ho
minis ſic q̄ſiti. in q̄ ſi gloꝛiari voluerit. non
erit inſipiēs. nō ꝙ aliq̄d eſſe videat̄ tanꝙ a
ſemetip̄o. ſed ꝙ tanti fecerit eū ipē. Leo
papa. Agnoſce igit̄ ex his dignitatē tuā.
⁊ diuīe conſoꝛs factꝰ nature. noli in veterez
vilitatē degeneri ꝯuerſatōe recidere. Ber̄.
Omēs nanꝙ diuitie. oīs gl̄ia mundi. ⁊ q̄c/
quid i eo ꝯcupiſcit̄. minꝰ eſt ad hāc gloꝛiaz.
imo nec aliq̄d in eiꝰ cōparatiōe. Guerrꝰ.
Et in nullo ſic ſe exinaniuit deꝰ q̄ntū in cō/
ceptiōe ſua. Preterea nō tam admirāda.
ꝙ etiā obſtupenda intueoꝛ in hac gl̄ia. Nā
eꝭ humanaꝝ infirmitatū vl̄ iniuriaꝝ quas
ꝓ nobis ptulit diuīa dignatio ſic tpē p̄maz
ſic etiā humilitate fere maximā exiſtimo. ꝙ
in vtero cōcipi. in vtero nouē menſibꝫ ma/
ieſtas illa incircūſcripta paſſa eſt contineri.
Ubi em̄ ſic ſe exinaniuit vt q̄i penitus a ſe/
ip̄o defeciſſe viſus eſt. Tanto tpe nihil illa
ſapiētia loquit̄. nihil illa virtꝰ manifeſtum
opat̄. nullo ſigno viſibili maieſtas que clau
ſa latet ꝓdit̄. Nā in cruce viſus eſt infirmꝰ.
vbi qđ infirmū fuit ipius ſtatim foꝛis appa
ruit omībꝫ homībꝫ. q̄ñ ⁊ moꝛiens gloꝛificat
latronē. ⁊ expirans inſpirat centurionē. q̄ñ
hoꝛrartꝰ doloꝛ paſſiōis eius nō ſolū cōpati
facit elementa creaturaꝝ. ſed etiā cōtrarias
foꝛtitudines ſubigit eternoꝝ paſſiōi doloꝛ/
rū. In vtero ſic eſt q̄i non ſit. ſic omp̄s virtꝰ
vacat q̄i nihil poſſit. ⁊ verbū eternū ſub ſi/
lencio ſe premit. Guerrus. Exinaniuit
igit̄ ſemetip̄m foꝛmā ſerui accipiēs. ⁊ cū to/
ta multitudine miſerationū ſuaꝝ de thala/
mo ꝓſiliit ꝟginali. Dependet deꝰ ad vbera.
ponit̄ in p̄ſepe. ligat̄ in cunis. pannis īnol/
uit̄. ⁊ laxatis faſciolis felices manꝰ ⁊ ſancta
brachia ꝑ cunarū paruitatē expādit. De
paupꝛimo circa eū natiuitatē cultu. Nul
la ibi domꝰ ambicio vbi reclinatoꝛiū in ſta
bulo. mr̄ in feno. filiꝰ in p̄ſepio. Tale elegit
mundi fabꝛicatoꝛ hoſpicium. hmōi habuit
delicias ſacre ꝟginis puerperiū. Pannicu/
li ꝓ purpura. ꝓ biſſo in oꝛnatu regio lacinie
congerunt̄. Genitrix eſt obſtetrix. ⁊ deuota
dilecte ſoboli ip̄a exhibꝫ clientelā. attrectat.
amplectit̄. iungit oſcula. poꝛrigit mām̄ā. to
tū negociū plenū gaudio. nullus doloꝛ. nul
la nature cōtūclia i puerꝑio. Pediſſequas
ſubſtātia familiarꝭ nō patit̄. mancipioꝝ ob
ſequia ſumptꝰ tenuis ⁊ inops menſa exclu/
dit. Nullū domus arta diuerſoꝛiū occulta/
bat. nec ſecreti receſſus erant illiꝰ caſule. in/
caſtraturā. tectū. ⁊ ſoli parietes ꝑ circuitum
veſtiebāt. Nec ibi locꝰ erat lauacris q̄ ſolēt
puerperis p̄parari. quippe nec aliq̄ nature
iniuria mr̄em dn̄i leſerat. q̄ ſine toꝛmēto pe
pererat. q̄ in ꝯceptiōe caruit voluptate. Et
ꝙuis in ꝓpꝛia venerit q̄ omnia ꝯtinet. q̄cq̄d
circa ip̄m vl̄ ipiꝰ genitricē impendebat̄ offi
ciū. nō tm̄ pauꝑrimū extitit. ſed etiā alienū.

Bern̄. Et de quo dicebat̄. q̄s deꝰ ma/
gnus ſicut deꝰ nr̄. ⁊ magnitudinis eiꝰ nō eſt
finis. iam nō p̄dicat̄ magnus dn̄s ⁊ lauda/
bilis nimis. ſed paruꝰ dn̄o ⁊ amabil̄ nimis
Alludit vt paruus virgini mr̄i. arridet. et
blandientes oculos in mariam intoꝛquet.
Stat pterrita tantis miracul̄ regina celo/
rū. confert in coꝛde ſuo ſalutationē archan
geli. cōceptōnē dei. natiuitatē pueri. ⁊ mira
tur ꝙ ille q̄ ſic potuit ad nos venire. ſic vo/
luit ſubuenire. Et certe cū totꝰ ſit dulcedo.
⁊ ſic ſubuēire nob̄ voluit. dulcioꝛez eū mihi
facit teneritudo mēbroꝝ. Dulcedo h̄ incō/
parabil̄. ⁊ pietas ineffabil̄. vt deū q̄ creauit
me. videā pueꝝ creatū ꝓpꝛ̄ me. deuſꝙ maie
ſtatꝭ ⁊ gl̄e nō ſolū ſil̄is mihi fiat coꝛpis ꝟita
te. ſꝫ etiā miſerabil̄. ⁊ velut hūane indigens
opis. appeat etatꝭ īfirme. O duricia coꝛdis
mei. Quid h̄ facit. Amoꝛ certe dignitatꝭ ne
ſcius. dignatōe diues. affectu potēs. ſuaſu
efficax. Guerr. Amoꝛ ſolꝰ de deo triūphat.
Quid amoꝛe violētius. Triūphat de deo
amoꝛ. quia ſemetip̄m exinaniuit. vt ſcias a/
moꝛis fuiſſe. ꝙ plenitudo effuſa eſt ꝙ altitu
do adequata. ꝙ ſingularitas aſſociata ē.

Bernardus. Quid igitur ad hec dor/

mitat tua affectio. imo nõ dormitat. ſʒ mor/
tua eſt. Ut te lucrifaceret. vt te ad amorem
ſuũ traheret. omnẽ plenitudinẽ diuinitatꝭ
in hoĩem transfudit. Q̄ deꝰ trãſfuſus ſit
in hoĩem. Transfuſum deũ in hoĩem di
co. q2 nõ ad menſurã datũ homĩ video. nec
de oĩm plenitudine ſua penes deũ aliquid
reſedit. qđ in hoĩem cui vnitꝰ eſt nõ effudit
dũ oĩe qđ in diuinitatꝭ theſauro pietatis
inuentũ fuit. totũ in vtero ꝟginis aggeſtũ.
Ita eĩm deꝰ fundit. deus amator tuꝰ in ho
minẽ effuſus eſt. ꝙ tanq̃ a ſua ꝓpria virtute
ſit exinanitꝰ. dũ videlicet ĩ ea hũilitate qua
tibi ꝯſuluit. nõ ſolũ pr̃e. ſed etiã ſeipõ factꝰ
ſit inferior. Que vero maior exinanitio in
oculis videntiũ. quid efficaciꝰ ad creatorẽ
tuũ reamandũ. q̃ ꝙ ꝑ te ſplendor glĩe et fi·
gura paterne ſubſtãtie. formã ꝑferat ſerui/
lem. ⁊ in ĩpa nõ habẽo ſpeciẽ neq; decorẽ.
Quãtis deꝰ ſe exinaniuit. Qui eĩm q̃ſi
parũ eſſet exinanitꝰ ſi homo ſolũ fieret. ſed
etiã humane carnis ita funditꝰ in ſe formã
⁊ ſpeciẽ vacuauit. ſapiĩam infatuauit. virtu/
tem infirmauit. minuitq; magnitudinẽ. vt
⁊ in natiuitate minimũ. ⁊ in paſſione ſe no/
uiſſimũ virorum homĩb9 exhiberet. vnde
nec reputauerũt eum. Obſtupeſce ĝ homo
tanta ꝑ te mirabilia. tanta bñficia ꝑ te exhi
bita. Cogita quantũ te diligat. q̃ tanta di/
gnatꝰ eſt facere ꝑ te. Cõſidera diligent̃ do/
minũ ſabaoth. q̃ celũ ⁊ terrã implet. iacentẽ
in ꝑſepio infantulũ. imo cuiꝰ maieſtati an/
guſta eſt oĩm celi latitudo. pãnis inuolu/
tum. ⁊ q̃ in celis tonat. ſub cuiꝰ vocis toni/
truo angelice ꝑtãtes ſubmittũt alas ſuas
vagientẽ. vt ipſius amorꝭ ardore totus ac/
cenſus. ad tanta bñficia tua vſq; huc ingra
titudo erubeſcat. q2 ipẽ tuã naturã diuĩ vo
luit aſſociari in vna ꝑſona. nunq̃ ab eo ſepa
randã in ſignũ amoris. vt ſic ſaltẽ eũ ama
res a quo te agnoſceres ſic amari. Guer
rus. Pro his ſemꝑ gratꝰ eſto. indeſinen/
ter grãs age. ⁊ caue ne indignuʒ videri vel
vt credat̃ ds dei filius femineis ſe inſeruiſ·
ſe viſcerib9. ⁊ maieſtatẽ ſuã huic contumelie
ſubdidiſſe. Q̄ nõ fuit eĩ iniuria dei aſſũ/
ptio humane nature. vt nature carnis i/
mixtus. in vero hũane ſubſtãtie corpe na/
ſceret̃. cũ totũ hoc opus non iniuria ſit ipiꝰ
ſed potentia. nõ credenda pollutio ſed glo
rioſa dignatio. Si eĩm lux iſta viſibilis nul
lis imundicijs quib9 ſuꝑfuſa fuerit violat̃.
nec radꝰ or ſolis nitorẽ quẽ corporeã crea/
turã eſſe nõ dubiũ eſt. loca nulla ſordentia
vl̃ cenoſa ꝯtaminãt. q̃d illiꝰ ſuꝑne ſempiter
ne ⁊ icorporee lucꝭ eſſentiã potuit q̃lib; ſui
qualitate polluere. q̃ ſe ei quã ad imaginem
ſuã ꝯdidit ſociãdo creature. purificat oneʒ
ꝯſtitit. maculã nõ recepit. ⁊ ſic ſanauit vul/
nera infirmitatꝭ vt nulla pateret̃ dãna ꝟtu/
tis. O felix ꝑinde. q̃ amabilis natiuitas
tua puer ieſu. q̃ natiuitatẽ oĩm emẽdat. ꝯdi
tiõeʒ reformat. ꝑiudiciũ ſoluit. cirographũ
dãnate nature reſcindit. vt ſi quẽ piget dã/
nabiliter eſſe natũ. poſſit feliciſſime renaſci
Uere tu puer miſericors. quẽ ſola miſcðia
puerũ fecit licet parit̃ miſcðia ⁊ veritas ĩ te
obuiauerunt ſibi. Uere inq̃ tu miſericors
puer natꝰ es nobis. nõ tibi lucra nr̃a nõ au
gmenta tua naſcẽs de nob̃ q̃ſiſti. q̃ ad h̃ ſo·
lum naſci dignatꝰ es. vt nos minoratõe tuĩ
ꝓueheres. humiliatiõe glorificares. Dulce
certe. ꝑinde dulce ⁊ ſapidũ cogitare. ⁊ reco/
gitare puer deũ. q̃n etiã efficax ⁊ operatoriuʒ
ad medendũ ac dulcorãdũ (ſi q̃ in nob̃ eſt)
pctõꝝ amaritudinẽ. pnĩe auſteritatẽ Quid
nõ tẽperabit illa dulcedo. q̃ morteʒ q̃ʒ facit
dulciſſimã. Et int̃ hec cõſiderata. ſꝑ recur/
ro ad h̃ qđ dulciꝰ ſapit. ⁊ familiariꝰ adheret
videlicet ꝙ iõ voluit in ſilitudinẽ hoĩm fie
ri. vt hoĩb9 eſſet amabilior. Silitudo ei ad
amorẽ efficaciꝰ opat̃. Ideo nõ me capio pre
leticia. ꝙ illa maieſtas naturã ſuam nature
mee carnis ⁊ ſanguis ſuꝑueſtit. ⁊ me miſeꝝ
in diuitias glĩe ſue nõ ad horã ſed in ſempi
ternũ includit. fit frat̃ meꝰ dñs meꝰ. ⁊ timo
rẽ dñi fratris vincit affectus. Ideo dñe ie
ſu libenter audio te regnantẽ in celis. ſed li
bentius naſcentẽ in terris. Hec enim me/
ditatio rapit affectum meũ. ⁊ huius memo
ria cõcaleſcit cor meũ. viuentis ⁊ viui depo
tionis aſperitate purgatũ. Erat vtiq; dñs
meus inter angelicos ordĩes. audiẽs hym
nũ glorie ſue admirabilis. illi mirabili crea
ture faciẽs mirabilia in celo ⁊ in terra. ĩ ma
ri et in omnib9 abyſſis. Ego autem in luto
fecis ⁊ miſerie obuolutus. miſer ⁊ miſerabi
lis. ⁊ omnem ſpem egrediendi perdideraʒ.
Ille in gloria. ego in miſeria admirabilis
ille ego miſerabilis. Sanctum ⁊ terribile
nomen eius. quod vix audeat illud digni/
or noĩare natura. Nomẽ illud clauſũ ⁊ inte
grũ. quõ cape poterã. qđ vix angelicꝰ oculꝰ
ꝑſpicere necdũ ꝯſpicere põt. Ille qui erat

admirabilis agminib⁹ angeloꝝ. inclinat ce
los. ⁊fit ↄſiliarius hoim. Maieſtatiuū no
men. impᵉcatiuū effundit. ⁊ ꝗ mirabilis ē in
celis. ↄſulere venit in t'ris. Abſcondit pur/
purā ſub miſerie veſtiment. ⁊ ad lutuꝫ vbi
iacebā inclinat nō mergit. Et ſi audeo dice
re. infixus ſum in limo ꝓfundi. Operi ma/
nuū ſuaꝝ porrigit dexterā. de ꝓfundis aq̄/
rū extraxit. extractū abluit. ablutuꝫ induit.
indutū reparat reparatū cōfirmat. Porri/
git dexterā cū naſcit. cū loquit extrahit. ab/
luit cū morit. induit cū reſurgit. cū aſcendit
reparat. ↄfirmat cū ſpm̄ ſctm̄ emittit de cel.

Bern̄. De trib⁹ mixturis in aſſumptiōe
humane nature. Et vt agnoſcas pleni⁹
homo dignitatē tuā. agnoſcas ⁊ gl'iam ↄdi
tionis tue vl' hūane. tria opa tres mixturas
fecit omꝑs illa maieſtas in aſſumptiōe car
nis nr̄e. ita mirabilit' ſingl'aria. ⁊ ſingularit'
mirabilia. vt talia nec facta ſint. nec facien/
da ſint ſup terrā. Cōiuncta ſunt q̄ppe adin
uicē de⁹ ⁊ homo. mr̄ ⁊ virgo. fides ⁊ cor hu/
manū. Admirabiles iſte mixture. ⁊ om̄i mi/
raculo mirabili⁹ quō tā diuerſa adinuicem
poterūt ↄiungi. Uis vitalis in arborib⁹.

Huic limo terreno vim vitalez miſcuit.
vt in arborib⁹. vnde ſurgit venuſtas in fo/
lijs. in florib⁹ pulchritudo. ſapor in fructib⁹
⁊ medicina. Uis ſenſibil' in pecorib⁹.
Adiecit etiā ⁊ vim ſenſibilem limo nr̄o vt ī
pecorib⁹. que nō ſolū iā vitā habeant. ſed ⁊
ſentiant q̄nq̄ꝑtita ſenſificatiōe vigentes

Uis rōnalis in hoib⁹ Addidit adhuc
honorare limū nr̄m. ⁊ ei vim rōnalē cōiun/
xit. vt in homib⁹. q̄ iam nō ſolū viuāt. ſenti/
ant. ſed ⁊ diſcernāt inter cōmodū ⁊ incōmo
dū. inter bonū ⁊ malū. ⁊ int' veruꝫ ⁊ falſum.
Uoluit quoq̄ꝫ adhuc infirmiora nr̄a habū
dantiori gl'ia ſublimare. ⁊ cōtraxit ſe maie/
ſtas. vt qđ meli⁹ habebat. videlicet ſeipm̄ li
mo nr̄o ↄiungeret. miſceretq̄ꝫ ſe inuicē de⁹
⁊ limus. maieſtas ⁊ infirmitas tanta vilitas
⁊ ſublimitas tanta. Aug⁹ De trib⁹ con/
iunctionib⁹ mirabilib⁹. Et vide q̄ſi mira
bilis fuit ↄiūctio ꝑma. videlicet int' aīam ⁊
corpus. ſed mirabilior fuit ſcđa int' deum ⁊
limū. nec min⁹ mirabilis erit ⁊ tercia. cū hō
angelus ⁊ de⁹ vn⁹ erit ſpūs. Cōfundat er/
go ſupbia hoīm. ⁊ ad humilitatē dei noue/
rit de ſe hūilia ſape lutuꝫ. Bern̄ Nihil
em̄ deo ſublimi⁹. nihil vilius limo. ⁊ tn̄ tan/
ta dignatiōe deſcendit de⁹ in limū. tantaq̄ꝫ
dignitate lim⁹ aſcēdit in deū. vt quicq̄d fe/
cit de⁹. limus feciſſe credat. quicq̄d lim⁹ ꝑ/
tulit. deus ꝑtu'iſſe dicat tam ineffabili q̄ꝫ i/
cōuertibili ſacramēto. Bern̄. Aduerte
ergo hō q; lim⁹ es. ⁊ nō ſis ſupbus. q; deo
ↄiunctus es. ⁊ nō ſis ingrat⁹ Hic incho/
at de paſſione ⁊ hūilitate pie redēptionis.

Uerū q̄m̄ bona que largiri mortalib⁹ nō
ceſſat miſericors ⁊ miſerator dn̄s. recolere
⁊ recolligere om̄ia oī homini impoſſibile ē.
id ſaltē qđ precipuū eſt ⁊ maximū opus vi/
delicet redēptōnis a memoria tua aliq̄ten⁹
nō recedat. Aug⁹. Agnoſce igit' inq̄n/
tū valeas. ⁊ q̄ntū debeas. ⁊ dū preciū tui co
gitas. tibi vilis eſſe deſinas. Fauſtin⁹.
Perſpice homo quātū valeas. vt tandem
inq̄ꝫ vilis tibi eſſe deſinas. vt ꝑ hoc erube/
ſcendis ſubiacere vicijs dedignerꝭ. dū ge/
neroſitatē tuā de creatoris ac reparatoris di
gnitate metiris. Auguſ. Reus nanq̄ꝫ
eris nō parui p̄cij ſed ſanguinis xp̄i. q̄ vio/
las ⁊ maculas aīam xp̄i ſanguīe mundatā
⁊ paſſione redemptā. Leo papa. Me
mento cui⁹ ſis capitis. ⁊ cui⁹ corp'is mēbrū.
Reminiſcere q; morte xp̄i erut⁹ de poteſta
te tenebraꝝ. tranſlat⁹ es in dei lumen ⁊ re/
gnū. q; preciū tuū ſanguis eſt xp̄i. qui veri/
tate te iudicabit. q̄ miſcđia te redemit. Mi
ſerendi em̄ nr̄i de⁹ cauſam niſi in ſua boni/
tate nō habuit. ⁊ mirabilior eſt ſcđa homi/
nū generatio q̄ꝫ ꝑma ↄditio. Quia plus eſt
i nouiſſimis ſeclis repaſſe deū qđ perierat.
q̄ꝫ a ꝑncipio feciſſe qđ nō erat. Bern̄. in
ſermone Memēto te. ⁊ ſi de nihilo factū
nō tn̄ de nihilo redemptū. Sex dieb⁹ cōdi
dit om̄ia. ⁊ te int' omnia. At uero ꝑ triginta
tres annos opat⁹ eſt ſalutē tuā in medio t're
O quantū laborauit. ſuſtinēs carnis neceſ
ſitates. hoſtis temptatōes. Quis vero int'
cetera digne penſet quāte fuerit hūilitatis.
manſuetudinis. dignatōnis. dn̄m maieſta
tis indui carne. multari morte. turpari cru
ce. Nunq̄d nō valuit opus ſuū reparare abſ/
q̄ꝫ iſta difficultate. Ualuit. ſed maluit cū in/
iuria ſui. ne peſſimū atq̄ꝫ odioſiſſimū viciū
ingratitudinis vltra repiret in homīe. Sa
ne multū fatigationis aſſumpſit. quo mul/
te dilectionis hoiem debitorez teneret. cō/
moneretq̄ꝫ grāꝝ actiōis difficultas redem/
ptionis. quez min⁹ eſſe deuotū fecerat ↄdi/
tionis facilitas. Quid em̄ dicebat hō crea/
tus ⁊ ingrat⁹. Gratis quidē conditus ſum.

ſed nullo ḡuamie auctoris vel labore. Si-
quidē dixit ⁊ facta ſunt. quēadmoduȝ vni-
uerſa. Quid magnū eſt quālibet magna q̄d
in verbi facilitate donauerit. Sic bñficium
creatoris attenuās hūana impietas. ingra
titudinis materiā inde ſumebat. vnde amo-
ris cām hr̄e debuerat. Idq; ad excuſādas
excuſationes in peccatis. Sed luce clarius
patet. q̄ntū hō p te fact⁹ diſpendium fecit. de
dño ſeruus. de dei filio hoīs filius fieri non
deſpexit. Bern̄. de deo Et qui te ſemel
tm̄ ⁊ ſolū dicendo fecit. in reficiēdo pfecto
multa ⁊ geſſit mira ⁊ pertulit dura. Nec tm̄
dura. ſed etiā indigna. Et iō licet multum
poſſit hoīem incitare ad amādū deū. q̄ ipſe
eū fecit. tn̄ multo ampli⁹ debet eū incitare.
q̄ ipſe eū refecit. q2 nō tam facile refectus q̄
fact⁹. Et hō nō ſufficit ad retributionē.

Quid ḡ retribuā dño. p oībꝫ q̄ retribuit
mihi. In p̄mo ope me mihi dedit. in ſcdo ſe.
⁊ vbi ſe dedit. me mihi reddidit. Dat⁹ ergo
⁊ reddit⁹. me p me debeo. bis debeo. quid
deo retribuā p ſe Nā ⁊ ſi me milies repēde
re poſſem. qd ſum ego ad deū. Quid igitur
magnuȝ tanto recōpenſat amori. ſi puluis
exiguus totū ſe ad reamādū collegerit. qd
illa nimirū maieſtas in amorē p̄ueniēs. to-
ta in opus ſalutis ei⁹ intēſa ↄſpicit. Anſel.
Ecce dñe q2 tu me feciſti. debeo meipm a-
mori tuo totū. q2 me redēiſti debo meipȝ a-
mori tuo totū. q2 tanta pmittis. debeo meipȝ
amori tuo totū. Immo ⁊ intātū debeo. pl⁹
q̄ meipm. Et hec tria cōſidero in quibus tota
ſpes mea ↄſiſtit. Bern̄. ſup miſe̅dias dñi.

In charitate adoptiōis. veritate pmiſſi-
onis. ⁊ ptāte redēptiōis. Scio igit cui cre-
didi ⁊ cert⁹ ſum. q2 in charitate nimia adop
tauit me. q2 verax in pmiſſione. ⁊ q2 potens
in exhibitione. Hugo. Cogita igit q̄n
tū diligat te. qui tanta ptulit p te. ⁊ tanta fa
cere dignat⁹ eſt ꝓpt te. ⁊ q̄ tanta tibi dare p-
mittit. De dulcedīe dei circa hoīem vt in
citet eū ad amorē ſuuȝ. Primo nāq; pul-
cher fact⁹ fueras ei⁹ munere. poſtmodū ve
ro fed⁹ fact⁹ es tua iniq̄tate. Sȝ iteꝝ mūdat⁹
es. ⁊ formoſ⁹ fact⁹ es ei⁹ pietate. opante tn̄
vtrobiq; charitate Olim cū non eſſes dile
xit te vt ↄderet te. poſtea cū fed⁹ fact⁹ eſſes
dilexit te vt pulchrū faceret. ⁊ vt oñderet ti
bi q̄ntū te diligeret. nō niſi moriēdo a mor
te te liberare voluit. vt nō tm̄ pietatis impen
deret beneficiū. verūetiā charitatis oſtende-
ret affectū. imo ⁊ tam ſincera caritate te di-
ligit. ac ſi ſemp cum eo pſtitiſſes. nec exp̄ro-
brat tibi reatū. nec improperat tibi bñficiū.
Bern̄. ſup cantica. Et ſi deinceps cum
eo fideliꝰ pſeuerare. ipſū mq; vt decet amare.
vt tuū illi amorē incōtaminatū ſeruare vo-
lueris. maiora priorībꝫ ſe daturū pmittit.

De gemina dulcedīe in pectore ieſu xp̄i.

Quia gemina dulcedo ſuauitatis exube-
rat in pectore ieſu. longanimitas videlicet in
expectādo. ⁊ in donādo facilitas. Ad hꝰ ſiq̄-
dem diu ſuſpendit ſniam vltionis a ↄtem-
nente. vt q̄nq; grām exhibeat remiſſiōis in
penitente. Nō vult em̄ mortē pctōris. ſȝ vt
cōuertat ⁊ viuat. De penitēdi facilitate au-
di. Quacunq; hora pctōr ingemuerit. pec-
catū ſuū remittet ei. Et dauid paucis cōpre-
hendit vtrūq;. Longanimis inq̄t ⁊ miſeri
cors. Et dei miſc̄dia nrām ſuper miſeriā

Et ideo miſericors eſt q̄ tardius videt
ei pctōri veniā dare. q̄ ipſi peccatori accipe.
Sic em̄ feſtinat abſoluere reū a tormento
ↄſcientie ſue. q̄ plus cruciet eū paſſio miſe
ri. q̄ ipm miſerū paſſio ſua. Hugo. Et
vt h̄ euidenti⁹ intelligas attende. Abieras
ſiquidē ⁊ pieras. Et q2 in peccatis tuis ve-
nundat⁹ eras. vltra ſe continere nō potuit.
Uenit igit ille poſt te vt redimeret te. ⁊ tm̄
dilexit te vt ſanguinis ſui preciū appēderet
p te. taliq; pacto ⁊ reduxit de exilio. et rede-
mit de ſeruicio. Nulla ḡ dilectio maior. nul
lus amor ſincerior. nulla charitas ſanctior
nullus affect⁹ ardentior. Mortu⁹ eſt p te
innocens. nihil qd in te amaret inueniens.
O cor induratū. cor plus q̄ lapideū. eo q̄ in
morte amatoris tui quā p amore tuo ſuſti-
nuit. ⁊ petre ſciſſe ſunt. ⁊ monumēta aperta
ſunt. Cur nō datū eſt mihi intelligere deū
creatorē meū p amore meo q̄ infatuatuȝ. ⁊
tanq; ad nihilū videre redactū. Hugo.

Quid nā inueniſti in me dñe de⁹ q̄ dili-
geres. ⁊ tm̄ diligeres vt morereris p me.
Bern̄. Quid tale in me iueniſti p q̄ tanta
⁊ tā dura ⁊ dira ſuſtinere voluiſti. O bone
ieſu. ſi mihi ſapet etiā p̄ter hec. q̄ dulcit cuȝ
hoībꝫ ↄuerſat⁹ es. q̄ magna etiā habūdan
ter eis largit⁹ es. dura ⁊ aſpera p eis paſſus
es. dura verba. duriora verbera. duriſſima ⁊
horrenda crucis tormēta. Flagellis ceſus.
ſpinis coronat⁹. clauis ↄfoſſus. patibulo af
fixus. obprobrijs ſaturat⁹. oīm tn̄ immemor
dolor. ait. Pr̄ ignoſce ill. Expāſis p eis in

crace manibꝫ. dedit riſuꝫ malignātibꝫ. ⁊ fle/
tū fidelibꝫ factuſqꝫ omibꝫ ī deriſum. q̄ ſolus
potuit eſſe terrori. Quid igit̄ magis admiran/
dū. q̄d ampliꝰ deteſtandū. q̄d grauius puni
endū. q̄ꝫ q̄ videns dei filiū. ſummū i regno
angeloꝝ. nouiſſimū in regno hoīm apponit
ſe magnificare hō ſup t̄rā. Quid ſupbis ter
ra ⁊ cinis. Quāto em̄ ſe minorē fecit in hūi/
litate. tāto ſe maiorē oñdit in bonitate. ⁊ q̄n
to p te eſt vilior. tanto tibi debꝫ eſſe carior.
Que maior iniq̄tas q̄ꝫ vt inde creator a te
p̄tēnat̄ vñ plus amari merebat̄. Attēde a/
morē q̄ ſe totū tibi impendit. nihil ſibi reti/
nens. Attende ⁊ humilitatē q̄ ſuiuit tibi. ni
hil ſibi dñatiōis vendicās. Bern̄. Pri
mo oīa ſua tibi dedit. dehinc ⁊ ſeipm expo
ſuit vtilitatibꝫ tuis. nō parcēs ſibi p̄pt te. in
ieiunijs multis. in laboribꝫ freq̄nt. in vigilijs
ſupra modū. in fame ⁊ ſiti. etiaꝫ in frigore ⁊
nuditate. Leo papa Nā oēs infirmita
tes nr̄as q̄ veniūt de pctō abſqꝫ pcti cōmu/
nione ſuſcepit. vt eſt famis ac ſitis. ſomni ⁊
laſſitudinis. meroris ac fletꝰ. affectiōibꝫ nō
careret. doloreſqꝫ ſeuiſſimos. vſqꝫ ad mortꝫ
extrema pateret̄. Miniſteriū p̄o ſuū imple
uit hūilians ſemetipm. ⁊ obediēs factꝰ p̄ri
vſqꝫ ad mortē. mortē aūt crucis. Sed parꝫ
tibi forte videt̄. q̄ cū eſſet filiꝰ ⁊ coeq̄lis. tā/
q̄ꝫ ſuus ſeruiuit p̄ri. ſi nō ⁊ ſeruo ſuo. plꝰ q̄ꝫ
ſeruus ſeruiuit. Factꝰ quidē erat hō vt cre
atori ſeruiret Et q̄d iuſtius q̄ꝫ vt ſuias illi a
quo creatꝰ es. ſine q̄ neceſſe potes. Et quid
beatiꝰ aut ſublimiꝰ q̄ꝫ ſeruire illi cui ſeruire
regnare ē. De hūilitate creatoris ⁊ ſupbia
hoīs. Nō ſuiā inq̄t hō creatori. Ego igit̄
ſeruiā tibi creator hoīm Tu recūbe. ego mi
niſtrabo. ego tibi pedes lauabo. Tu q̄eſce.
ego languores tuos ferā. ⁊ infirmitates tu
as portabo. Utere me vt libet in oī neceſſi/
tate tua. nō mō vt ſeruo tuo. ſed etiaꝫ vt iu/
mento tuo. vt peculio tuo. Si fatigatꝰ aūt
⁊ oneratꝰ es. ego te ⁊ onꝰ tuū ferā. vt legem
meā p̄mus impleaꝫ. O duricia cordis mei.
ad dignationē tantā tā inopinatā. O dete/
ſtabilē ſupbiā hoīs ſeruire p̄tēnentis. Dor/
ſum etiā poſuit ad flagella. ⁊ plagis vapula
uit nō paucis. nec paruis. Indicio ſunt ri/
uuli ſanguinis. q̄ de tot ptibꝫ pfluūt corpis
Cōtumelia ⁊ tormēto introgatꝰ fuit. velu/
ti ſuus aut latro. Subdit̄ q̄ſtioni. q̄ confeſ
ſio extorq̄bat̄ criminis. Nūqꝫ igit̄ recedat a
mēoria tua tā indebita miſeratio. tā pbata

dilectio. Anſel. Maxima cā q̄re debemꝰ
diligere deū. Scio nāqꝫ dñe. q̄ꝛ licꝫ mul
te ſint cauſe. multe ſint rōnes. q̄re te debere
mus diligere. nulla tñ maior cā. nulla cogē
tior rō. q̄ꝫ nr̄e redēptōis modꝰ. Debemꝰ di/
ligere te. q̄ꝛ nos creaſti. q̄ꝛ nutriſti. q̄ꝛ paſcis
⁊ veſtis. Cur maxie debemꝰ diligere deū
Sed ideo maxime. q̄ꝛ redemiſti nos tali
modo. ſ. morte tua. ⁊ tali genere mortis q̄d
tūc tpis erat viliſſimū genꝰ mortis q̄ punie/
bant̄ latrones ⁊ illi q̄ magna ſcelera cōmiſe
rant. Quāto em̄ abiectiora p hoībꝫ pati di/
gnatꝰ es. tanto magis ab hoībꝫ honorari ⁊
diligi dignꝰ es. Quis em̄ tāte duricie eſt et
obſtinatōis. vt nō poſſit animū ſuū inclina
re ad te diligēdū. q̄ tm̄ dilexiſti nos vt nos
lauares a pctis nr̄is in ſanguiē tuo. Quis
eſt q̄ nō poſſit ferventiꝰ ⁊ diligētiꝰ et dulciꝰ
diligere. q̄n recordat̄ q̄ i cruce brachia tua
expandiſti. deſiderās nos amplecti. ⁊ recipe
oēs qui ad te p̄fugere volūt. Bern̄. In
nullo vero clariꝰ q̄ꝫ vulneribꝫ tuis eluxit. q̄
tu dñe ſuauis et mitis et multe miſcdie.
Quid ſup oīa amabilē reddat dñm ieſum
xp̄m. Idcirco ſup oīa reddit te amabileꝫ
mihi o bone ieſu. calix quē bibiſti. opꝰ redē/
ptiōis nr̄e. Hoc oīno amorē nr̄m vendicat
facile totū ſibi. Hoc inquā eſt q̄d nr̄am de/
uotionē ⁊ blandiꝰ allicit. ⁊ iuſtiꝰ exigit. ⁊ ar/
tius ſtringit. ⁊ afficit vehemētiꝰ. Multū q̄/
dē laborauit in eo ſaluator. nec in oī mūdi
fabrica tantū fatigatōis auctor aſſumpſit.
In dictis ſuis ſuſtinuit p̄tradictores. in fa
ctis obſuatores. in tormētis illuſores. ⁊ in
morte exprobratores. Cū igit̄ deuoueris
q̄cq̄d es. q̄cq̄d potes. nōne ſic eſt q̄ ſtella ad
ſolē. q̄ lapillus ad montē. ⁊ q̄ gutta ad flu/
uiū. Qd q̄cq̄d facimꝰ nihil ē ad cōparatio
nē bñficioꝝ dei in ſua paſſiōe. Si ppen/
deris q̄ꝫ multa ⁊ q̄ꝫ multis debeas. videres
q̄ꝫ nihil ſit q̄d facis q̄ꝫ nec etiaꝫ int̄ minima
cōputandū ad cōpationē debitorū tuoruꝫ.
Qd ſi neſcieris ⁊ ſcire volueris. reſpice men
tali oculo. q̄nto remuneratōis debito aſtri
garis dño patienti. Bern̄. Uolue ⁊ re/
uolue dñicū corpus. a latere vſqꝫ ad latꝰ. a
ſūmo vſqꝫ deorſum. ⁊ vbiqꝫ iuenies dolorē.
Reſpice ſudorē ſanguineū. alapaꝝ p̄tume/
liā. flagelloꝝ inſtantiā. ſpineā coronā. ſputi
ludibria. crucis angariā. patibuli ſuſpendi
um. oculos languentes. oris pallorē. fellea
cibaria. acida pocula. caput iclinatuꝫ. genu/

culationes irriſorias. titulū famoſuz. veſti-
menti ſortē. geminatū crucifige. Quid plu
ra. Uiliſſimū mortꝭ ſuppliciū. ꝛ pbꝛa nefan-
diſſima Uide xp̄m in cruce pendentē. capi
tis inclinationē ad oſculū. bꝛachioꝝ exten-
ſionē ad amplexū. laterꝭ apertiōem. ꝛ totiꝰ cor-
poris ↄfixionē ad affectū. Cōſidera filium
ꝟginis illitū ſputis. liuidū plagꝭ. clauis cōfi
xū. Attende rectorē celi ſtantē in cruce. pal-
lidū in morte. carne deformē. Ne ptranſeas
dn̄m angeloꝝ. virū pcuſſuz a deo ꝛ hūiliatū
virū q̄ſi leproſū ꝛ oībꝫ detrimētis expoſitū.
Copioſa nāqꝫ apud eū redēptio. Et hec co-
pioſa q2 p q̄nqꝫ partes de corpe eius vnda
ſanguis emanauit. cū ad redēptōēz totiꝰ or
bis vna p̄cioſiſſimi ſanguis ſui gutta ſuffi-
ceret. Sed iō data eſt copioſa. vt virtꝰ dile-
ctionis in bn̄ficij redundatōne clareſceret.
Agnoſce etiā q̄ʒ grauia ſunt illa vulnera p
q̄bꝫ neceſſe fuit xp̄m dn̄m vulnerari. Si h̄
nō eſſent ad mortē. morteqꝫ ſempit'nā. nū-
q̄ p eoꝝ remedio dei filiꝰ moreret'. Hu-
go. Hec q̄nti valeāt freq̄nt' cogita. ꝛ i ſta
tera charitatꝭ appende. ꝛ q̄cq̄d amorꝭ impen
dendū habes. illi repende. Inſpice diligēt'
vulnera pendentis. cicatrices reſurgentis.
ſanguinē morientꝭ. p̄ciū credentꝭ. cōmertiū
redimentꝭ. Bern. Et q2 filiꝰ dei occidi
iubet'. vt p̄cioſi ſanguinis ſui balſamo vul-
neribꝫ tuis mederet'. nūqꝫ a corde tuo rece-
dat. q̄tenꝰ toto tibi figat' in corde. q̄ p te totꝰ
fixus eſt in cruce. De triplici vilitate xp̄i
in ipiꝰ paſſiōe. In q̄ xp̄i fixione tria dili-
gent' ↄſidera. vt illi artiꝰ p amorē adhereas
triplicē videlicet vilitatē. triplicē aſperitatē.
ꝛ triplicē paupertatē. Prima vilitas fuit ala-
parū ꝛ colaphorū ꝛ arūdinis pcuſſio. tanqꝫ
in ribaldū. Scd̄a fuit maioꝛ. ſ. tanqꝫ in bu-
fonē vl' aliqd̄ ſordidū aut fetens ſputi ſcrea
tio. Tercia fuit maxima. videlicꝫ int' latro-
nes mortꝭ turpiſſime ↄdēnatio. De tripli
ci aſperitate in chriſti paſſione. De tripli
ci autē aſpitate vide diligent'. Pria aſperi-
tas fuit ſpinaꝝ p mediū cutis capitꝭ ad mo
dū corone crudelis infixio. Scd̄a erat ma
ioꝛ totiꝰ videlicet corpis vſqꝫ ad ſanguinis
effuſionē illigatū ꝛ nō potentem ire q̄ vellet
crudelioꝛ flagellatio. Tercia vero et maxia
oim̄ mēbroꝝ in cruce violētiſſima diſtēſio.
maxime cū talē diſtenſionē comitata fuerit
manuū ꝛ pedū crudeliſſima trāſfixio. Naz
q̄ ad ſe mēbra traheret. ꝓpria vulnera i loco
ſenſibiliſſimo vt ita dicā ꝓpter neruoꝝ ſenſi
bilium ↄcurſum. ꝛ cauſam mortꝭ augmen-
taret. Si aūt diſtenta pmitteret. dolorē ex
diſtenſione. vel q̄ſi diſlocationē oīm iunctu
rarū ſentiret. Nā non ſunt veriti mēbra eiꝰ
intantū diſtendere. vt om̄ia oſſa eiꝰ poſſent
dinumerare. De triplici pauptate i ipiꝰ
paſſione. De paupertate vero ↄſidera. Pri
ma paupertas fuit. q2 tantū nō habebat q2 in
ꝓpria domo ſuū caput reclinare poſſet. Se
cunda vero maioꝛ iuxta crucē. q2 veſtes nō
habebat quibꝫ mēbra tegere poſſet. Anſ
elmus. De hūana redēptione. Tercia au
tē maxima q2 nec ſpaciū pedis voluit in ter
ra habere. vnde in aera aſcendit. q̄n in cru-
ce p te pendere voluit. Tn̄ in his om̄ibꝫ nō
eſt diuia natura hūiliata. ſed hūana eſt ex-
altata. Nec eſt illa iminuta. ſed iſta eſt miſe-
ricordit' adiuta. Nec hūana natura in illo
homīe paſſa eſt aliq̄d vlla neceſſitate. ſed ſo
la libera volūtate. Nec vlla cogente obedi-
entia. ſed potenti diſponēte ſapīa. Nō eīn il
li pater vt moreret' cogens p̄cepit. ſꝫ ille qd̄
patri placiturū ꝛ oībꝫ pfuturuz intellexit. h̄
ſponte fecit. Nec eū od hoc pr̄ potuit coge-
re. qd̄ ab eo exigere n̄ debuit. Sic itaqꝫ pr̄i
obedientiā liberā exhibuit cui h̄ placiturū
ſciuit ſponte facere voluit. Deniqꝫ q̄n pater
hanc bonā illi voluntatē. q̄uis liberam de
dit. nō imerito dicit' q2 eā velut p̄ceptū pa-
tris accepit. Hoc itaqꝫ mō obediēs fuit pa
tri vſqꝫ ad mortē. ꝛ ſicut mandatū dedit illi
pr̄. ſic fecit. ꝛ calicē quē dedit illi pater. bibit.

Que ſit pfecte hūane nature obediētia.

Hec eſt eīn pfecta ꝛ liberrima hūane na-
ture obediētia. cū volūtatē ſuā liberā ſpōte
volūtati dīi ſbdit. ꝛ cū acceptā bonā volūtatē
ſine oī exactiōe. ſpōtanea libtate ope pficit.
Sic hō ille redemit oēs alios. cū h̄ qd̄ ſpō
te dedit deo cōputat' p debito qd̄ illi debe-
bāt. Quo p̄cio nō ſemel tm̄ a culpis hō re-
dimit'. ſed etiā q̄ciēs cū digna pnīa redierit
recipit'. q̄ eīn pnīa peccanti nō pmittit'. Leta
re igit' p libertate tua. ꝛ eſto ſp gratꝰ illi. q̄ ſic
grat' ſua morte ad vitā te reſtaurauit. Sz
o tu dn̄e. tu q̄ vt ego viuerē mortē ſuſcepiſti
quō letabor de libertate mea. q̄ nō ē niſi de
vinculis tuis. Qualit' gratulabor de ſalute
mea. cū nō ſit niſi de doloribus tuis. Quō
gaudebo de vita mea. q̄ nō eſt niſi de morte
tua. An gaudebo de his q̄ paſſus es. et de
crudelitate illoꝝ q̄ eā tibi fecerūt. q̄m̄ niſi il

li feciſſent. tu paſſus non eſſes. Et ſi paſſus
nõ eſſes: hec mea bona nõ eſſent. Sed cer/
te illoꝝ neq̃cia nihil facere potuit. niſi qđ tu
ſponte ꝑmiſiſti. Nec tu paſſus es. niſi qꝛ tu
p ie voluiſti. Ergo tu pctõꝝ redẽpt⁹ illoꝝ cru
de'itatẽ dimitte dei iudicio. ꝛ tracta de his
q̃ debes ſaluatori tuo. Intuere neceſſitatẽ
tuã ꝛ bonitatẽ ei⁹. ꝛ vide q̃s grãs reddas. ꝛ
q̃ntũ debeas amori eius. Hugo. O ſi
attẽderes q̃t ꝛ q̃les in cõꝑatione tui abiecti
ſunt. q̃ hanc q̃ tibi data eſt grãm ꝑ mortẽ vi
delicet filij dei ꝯſeq̃ nõ potuerũt. Certe au
diſti ab initio vſq; in hãc diẽ. q̃ multe gene
ratiões hoim ꝑierũt. q̃t oẽs ſine cognitõe
dei. ꝛ ꝑcio ſue redẽptiõis in interitũ ſempi
ternũ dilapſe ſunt. Ex de⁹ ſola caritate ꝓ
fert te oĩb; homib; q̃ ab inuio extiterũt.
Omib; illis redẽptor ꝛ amator tu⁹ te ꝓtu/
lit. qñ tibi hãc grãm largit⁹ eſt. quã null⁹ ho
minũ ꝑcipe meruit. Et q̃d dices. Quare pu
tas ꝓlat⁹ es oĩb; illis. Nunq̃d tu fortior ill'.
nunq̃d tu ſapiẽtior. nunq̃d nobilior. nũq̃d
ditior oĩb; illis fuiſti. qꝛ hãc ꝓ oĩb; illis ſpe/
cialẽ grãm ſortiri meruiſti. Quot fortes. q̃t
ſapiẽtes. q̃t nobiles. q̃t diuites ibi fuerũt. et
tñ vniuerſi relicti ꝛ abiecti ꝑierũt. Ex be
neficia oĩa ex ſola gratuita ſaluatoris chari
tate homini collata ſunt. Tu ſol⁹ ꝓ oĩb;
illis aſſumpt⁹ es. Et q̃re h̃ in te factum ſit.
null' ã ꝓter gratuitã ſaluatorꝭ tui charitatez
cãm inuenire poterꝭ. Elegit ḡ ꝛ ꝓelegit te in
oĩb;. ꝛ aſſumpſit te ex oĩb;. ꝛ amauit te ꝓ oĩ/
bus. Nomiẽ ſuo vocauit te. vt mẽoriale ei⁹
ſemꝑ eſſet apud te. Voluit te participẽ eſſe
in noĩe. participẽ eſſe in noĩs ꝟitate. qm̃ vn
xit te illo q̃ ꝛ ipẽ erat vnct⁹ oleo leticie. vt ab
vncto ſis vnctus. q̃ a xp̃o dicerꝭ xp̃ian⁹. Ad
huc diligenti⁹ ac plenius attende q̃nta tibi
ꝯtulit hic amator tu⁹ vt in oĩ ſtatu. oĩm tꝑe.
ip̃i⁹ bñficia. atq; circa te ſollicitudinẽ reco/
gnoſcas Semꝑ cogita q̃ntã tecũ miſcdiaz
fecit. ꝛ in h̃ ꝑpende q̃ntũ ab ip̃o diligeris. qꝛ
ei⁹ beneficiũ nunq̃ tibi defuiſſe cognoſcis.
Nõ eñ tibi int̃ cetera paruũ eſtimãdũ ẽ be
neficiũ. qꝛ bñ vtens malo parẽtũ tuoꝝ crea
uit te de carne illoꝝ. ꝛ inſpirauit in te ſpira/
culũ vite. diſcernẽs te ab illis. q̃ vel aborti/
ui. ꝓiecti ſunt ab vtero. vel q̃ int̃ materna vi
ſcera ſuffocati pene videnꝭ ꝯcepti nõ vite.

Breuis recapitulatio bñficiorũ dei tibi
a natiuitate collatoꝝ. Quid etiã qꝛ inte/
gra tibi ꝛ ſana mẽbra creauit. ne eſſes parẽ/
tib; tuis dolori. obꝓbriis alienis. Ma/
gnũ certe ꝛ hoc. Sed quõ illud q̃nte boni
tatis fuerit eſtimabis. qꝛ eo tꝑe ꝛ inter tales
naſci voluit. ꝑ q̃s ad fidẽ ſuã ꝛ ſacrã ꝑueni/
res. Vide innũerabilib; milib; hoim h̃ ne/
gatũ. qđ tibi gratularꝭ eſſe cõceſſum. cũ q̃b;
tecũ cũ vna eſſet eadẽq; ꝯditio. illi derelicti
ꝑ iuſticiã. tu vero vocat⁹ es ꝑ grãm. Proce
de ꝛ adhuc intuẽdo mun⁹ ei⁹ fuiſſe qꝛ edu/
cat⁹ a parẽtibus fuiſti qꝛ te flãma nõ leſit. qꝛ
nõ abſorbuit aqua. qꝛ nõ vexat⁹ a demone.
qꝛ nõ ꝑcuſſus a beſtijs. qꝛ ꝓcipicio nõ necat⁹
qꝛ vſq; ad ꝯgruã etatẽ in ei⁹ fide et tuitione
nutrit⁹. Hugo. Ecce nat⁹ es. fons ba/
ptiſmi tibi poſit⁹ eſt ꝛ lauacrũ regeneratio/
nis. in q̃ ſordes ꝓteritoꝝ criminuz abluis.
Deinde criſma ꝛ oleũ. in cui⁹ vnctione ſpũ
ſctõ liniris. Recapitulatio ſacroꝝ q̃ tibi
a natiuitate ꝛ deinceps collata ſunt ad or/
natũ. Poſt hec delibut⁹ ꝛ in vnctiõe ꝑfu
ſus. ad mẽſam venis. ꝛ ꝑcipis ibi alimentũ
corꝑis ꝛ ſanguis xp̃i. q̃ interi⁹ ſaginat⁹ ꝛ re
fectus. noxã illã ꝓteritoꝝ ieiunioꝝ depell'.
ꝛ priſtina pulchritudine atq; fortitudie re/
parat⁹. rurſus q̃dãmõ iuueneſcis. Deinde
veſtimẽta bonoꝝ opeꝝ induis. ꝛ cũ ieiunijꝭ
cũ vigilijs. alijſq; opib; miſcdie. vel pietatꝭ.
q̃ vario ornatu decoraris Ad vltimum ſe/
quunꝭ aromata virtutũ. q̃ꝝ odor ſuaue ſpi
rans. oẽm illũ ant q̃rũ ſordiũ fetorẽ fugat.
ita vt q̃dãmodo tibi tot⁹ mutari. ꝛ in alium
trãſformari videarꝭ. ꝛ magꝭ let⁹. magis ala/
cris magꝭ ſoſpes efficiarꝭ. Daꝭ etiã tibi ſpe/
culũ ſctã ſcriptura. vt ibi vides faciẽ tuã. vt
neq; min⁹ neq; aliť q̃ deceat habeat cõpo/
ſito ornat⁹ tui. Quid dicꝭ igitur hõ. Scis
verũ ne aliquid boꝝ ꝑcepis. Certe in fonte
ablut⁹ fuiſti. certe criſmatꝭ vnctionẽ ꝑcepi/
ſti. certe de mẽſa xp̃i ꝓcioſum cibũ comedi/
ſti. ſed forte iteꝝ pollutus es. habes lachry
mas q̃b; te iteꝝ abluas. Ex ꝑ deuotionẽ
ꝛ lachrymas pctĩs deꝑdita ſꝑ poteris repa
rare. Iteꝝ vnctio emarcuit inte ꝑ piaz ꝛ
bonã deuotionẽ iteꝝ te vngas. Vide q̃ pia
tibi diſpenſatiõe vbiq; ꝯcurriꝭ. Nõ habui/
ſti. ꝛ datũ eſt tibi. Perdidiſti ꝛ reſtauraꝭ ti/
bi. Nuſq̃ derelinq̃ris. vt ſcias q̃ntuz ille te
diligat a quo amaris. Nõ vult te ꝑdere. ꝛ iõ
tanta patiẽtia te expectat. ꝛ ꝯcedit pie negli
genter totiens amiſſa iteꝝ atq; iteꝝ ſi tu vo
lueris repare. O quot iã perierũt q̃ iſta te/
cũ acceperunt. ſed amiſſa iteꝝ recipere non

meruerunt. Plus ꝗ oībꝫ dilectꝰ es. qꝛ tā be
nigne amiſſum reddit. qḋ illis ꝑditū tam
diſtricte negabat. Nunqd tibi gr̄a bn̄ opan
di nulla data eſt. Tn̄ volūtas bona ip̄o lar
giente negata nō eſt. Si magna opa facis.
miſericordie ſublimaris. Si nō facis ma/
gna opa. fortaſſis ſalubrie hūiliaris. Meli
us nouit ille qḋ tibi expediat ꝗ̄ tu. Et ob h̄
ſi vis d̄ illo bn̄ ſentire. totū qḋ ab illo tibi fit
bene fieri intellige. Forte gr̄am v̄tutū non
habes. ſed dū vicioꝝ impulſu ꝯcuterꝭ. meli
us in hūilitate ſolidarꝭ. Suauius redolet
deo hūilitas infirma. ꝗ̄ virtꝰ elata. Nihil ḡ
diſpoſitioni eiꝰ ꝑiudicare audeas. ſed ſp cū
timore ⁊ reuerētia ora eū. vt quēadmodum
ip̄e nouit tibi ſubueniat. Si q̄ adhuc in te
mala ꝑmanſerint. pie diluat. Si q̄ inchoa/
ta ſunt bona. benigne ꝑficiat. ⁊ ea q̄ ip̄e volu
erit via te ad ſe ꝑducat. Quid tibi amplius
dicā. Eſt ne aliqḋ adhuc qḋ dicere poſſim
ad oſtendendā dilectionē. Tibi loqr pecca
tor. Quid dices. Sed tua dicis. aliena nō
poteris. Si aliena ⁊ tua. nō tn̄ oīa. Quis
eni̅ oīa dicere pōt. Et tn̄ ſcimꝰ qꝛ oīm origo
eſt charitas. Ecce duo nati ſunt. eadē v̄tus
atq̄ꝫ nobilitas generꝭ. eadē hora natiuitatꝭ
Alter in pauꝑtate relinquit. alter diuitijs
ſublimat. ⁊ vtrūq̄ꝫ charitas opat. qꝛ ⁊ hunc
pauꝑtate humiliat. ⁊ illū habūdantia ꝯſo/
lat. Iſte debilis eſt. ⁊ iſte fortꝭ. Iſte tenet ne
malū ꝑficiat. iſte roborat vt ad bonū opus
cōualeſcat. Vtrūq̄ꝫ charitas ꝓbat. nec reꝓ/
bat. Alter ꝑ ſapiam illuminat. alter in ſim/
plicitate ſenſus ſui relinquit. Iſte vt ſeip̄m
deſpicere. ille vt creatorē ſuū ſtudeat agno/
ſcere. Vtriq̄ꝫ tamen voluit charitas adeſſe.

Qualis ſit amor dei in nobis. Talis ē
amor dei in nobis. ne quicq̄ꝫ omīno huma
na infirmitas tolleret. qḋ ip̄e q̄ntū in boni
tate ſua eſt ad bonum nr̄m non diſponat.
Animaduerte igit ſicut ſupius memorauī.
⁊ vide ꝗ merito amor iſte ſingularꝭ dei. qui
cū ſe in multos diffūdat. ita tn̄ vnice ſingu/
los amplexat. Vere pulchrū ⁊ mirificū bo/
num qḋ cōmune eſt omniū. ⁊ totū ſingulo/
rū. cunctis p̄ſidens. ſingulos implēs. vbiq̄ꝫ
p̄ſens. omniū curā gerens. ⁊ tn̄ ſingulis q̄ſi
omnibꝫ ꝓuidens. Sic certe mihi videt cū
eius miſeratiōes circa me attendo. ꝗ ſi fas
eſt dicere q̄dāmodo nihil aliud faciat deus
niſi vt ſaluti mee ꝓuideat. ⁊ ita totum ad cu
ſtodiam meā occupatū video. q̄ſi oīm obli/
tus ſit. ⁊ mihi ſoli vacare velit. Semꝑ p̄ſen
tem exhibet. ſemꝑ paratū ſe offert. quocūq̄ꝫ
vertero me nō deſerit. vbicūq̄ꝫ fuero nō re/
cedit. quicqḋ egero parit aſſiſtit. Et ꝗ tan/
dem cūctis actionibꝫ ſiue cogitatōibꝫ meis
ꝑpetuus ſit inſpector. ⁊ quantū ad bonita/
tem ſuaꝫ ꝑtinet indiuiduus cooꝑator aſſi/
ſtit. ip̄o operis ſui effectu patent oſtēdit. Ex
quo conſtat ſicut premiſi. ꝗ licet facies eiꝰ
a nobis nō poſſit videri. nunq̄ꝫ tn̄ poſſit p̄/
ſentia eius euitari. Confiteor igit tibi miſe
rationes tuas dn̄e deꝰ meus. qꝛ nō dereli/
quiſti me. Quid retribuā tibi ꝓ omībꝫ q̄ re/
tribuiſti mihi. Vis vt diligā te. Et quō di/
ligam te. Et quantū diligā te. Et quis ſum
ego vt diligā te. Homo ſemꝑ hucuſq̄ꝫ ingra
tus. Quid faciemꝰ dn̄o deo noſtro. a q̄ tot
⁊ tanta bona ſuſcepimꝰ. Nec̄ꝫ eni̅ contentꝰ
fuit ea que ⁊ ceteris bona nobis tribuere.
ſed in malis quoq̄ꝫ nr̄is eū ſingularē dile/
ctorem agnoſcimꝰ. vt eū tam de bonis ꝗ̄ d̄
malis nr̄is omībꝫ. ſingularit diligamꝰ. Tu
dediſti mihi dn̄e vt te cognoſcā. ⁊ vtꝑ cete/
ris multis de tuis ſecretis reuelata intelli/
gam. Alios coetaneos meos in tenebrꝭ ig/
norantie dereliquiſti. ⁊ mihi ip̄ illis lumē ſa
pientie tue infudiſti. Tu dediſti mihi veriꝰ
cognoſcere te. purius diligere te. ſincerius
credere in te. ardentiꝰ ſequi te. Tu dediſti
ſenſum capacē. intellectū facilē. memoriam
tenacē. linguā diſertā. ſermonem gratū. do
ctrinā ſuadibilē. efficaciā in ope. gratiaꝫ in
cōuerſatione. profectū in ſtudijs. effectū in
cōceptis. ſolamen in aduerſis. cautelā in ꝓ/
ſperis. fortitudinē in aduerſis. Et quocūq̄ꝫ
vertebam me. vbiq̄ꝫ gratia tua ⁊ miſericor
dia p̄ceſſit me. Et ſepe cū mihi videbar con
ſumptus. ſubito liberaſti me. Auguſti.

Quādo errabā reduxiſti me. quādo ig/
norabam docuiſti me. Qn̄ peccabam corri
puiſti me. qn̄ ꝯtriſtabar ꝯſolatꝰ es me. Qn̄
deſperabam cōfortaſti me. qn̄ cecidi erexiſti
me. Qn̄ ſteti tenuiſti me. qn̄ iui duxiſti me.
qn̄ veni ſuſcepiſti me. Hec oīa ⁊ multa alia
feciſti mihi dn̄e deꝰ meꝰ. de q̄bꝫ mihi dulce
erit ſemꝑ cogitare. ſemꝑ loq̄. ſemꝑ gr̄as age
re. vt te laudē ⁊ amem ꝓ omnibꝫ bn̄ficijs tu
is dn̄e deus meus. Amen.

Explicit amatorium ſancti Bonauentu
re doctoris ſeraphici.

Incipiunt ſermones de decẽ preceptis ſancti Bonauenture.

Si uis ad uitam

ingredi ſerua mandata. Verba iſta ſcripta ſunt in Mattheo. et ſunt verba ſaluatoris nr̃i. in quib; explicat nobis ſumma toti⁹ nr̃e ſalutis quantũ ad duo. Primo q̃ntũ ad p̄miũ retributõis diuine. Scd̃o q̃ntũ ad meritũ opatiõis humane. Primũ ibi. Si vis ad vitã ingredi Scd̃m ibi. Serua mãdata. Et hec rectus ordo tangit. q2 finis mouet agentẽ vt ſe exerceat ad debitũ finẽ. Seq̃mur ḡ formã illius magni mgr̃i. Sed anteq̃ꝫ de p̄cept; ali q̃d dicam⁹. dicam⁹ p̄mo de obſeruãtijs preceptoꝝ. Premittit dñs p̄mo motiuum. poſtea ſubiũgit actũ p quẽ poſſum⁹ deuenire ad debitũ finẽ. Et notandũ q̄ ſunt q̃ttuor q̃ debent nos mouere ad obſeruãdũ mandata dei. Primũ eſt auctoritas mandant;. Scd̃m eſt obſeruatõis mãdatoꝝ vtilitas. Terciũ eſt trãſgreſſiõis periculũ. Quartũ eſt irreph̄enſibilitas mãdatoꝝ. Qñ ille qui mandat eſt magne auctoritatis. ⁊ obſeruatio mãdatoꝝ eſt magne vtilitatis. ⁊ in trãſgreſſione eſt magnũ p̄iculũ. ⁊ irreph̄enſibile mandatũ. tũc nullus põt hr̃e excuſationẽ de obſeruatiõe mandatorũ. Primo dico deb; nos mouere ad obſ'uãdũ mãdata dei auctoritas mãdant;. q2 ille q̃ mandat ſc; de⁹ magne auctoritat; eſt. q̃d p; ex tribus. Primo. q2 ip̄e ſua magna potẽtia nos creat. Scd̃o q2 ip̄e ſua mira ſapiẽa nos gubernat. Tercio q2 ip̄e ſua munifica beniuolentia nos ſaluat. Primo dico q̄ ille qui mandat obſeruari mandata dei eſt magne auctoritat;. q2 ſua magna potẽtia nos creat. Job. Man⁹ tue fecerũt me. Et in deut. dicit. Oculi vr̃i viderũt oĩa opa magna dei q̃ fecit. vt cuſtodiatis mãdata ei⁹. Scd̃o eſt magne auctoritat;. q2 ſua mira ſapientia nos gubernat. Iſaias. Ego dñs docẽs te vtilia. gubernãs te in via q̃ ambulas. vtinã attendiſſes mãdata mea. Ps. Seruaui mãdata tua ⁊ teſtimonia tua. q2 oẽs vie mee in ɔſpectu tuo. Tercio eſt magne auctoritatis. q2 ſua munifica beniuolẽtia nos ſaluat Vñ in Deut. Et nũc iſrl̃ q̃d petit dñs de⁹ tuus a te niſi vt timeas ip̄m ⁊ diligas ip̄m. ⁊ ambules i vijs ei⁹, ⁊ cuſtodias mãdata ei⁹ Dñs q̃ te creauit. de⁹ q̃ te gubernat. tuus q̃ te ſaluat. Patet mõ q̄ dignitas ſiue auctoritas p̄cipientis d; nos mouere ad ſ'uandũ mandata. Scd̃o d; nos mouere ad obſeruandũ mandata dei obſ'uatõis vtilitas In ſ'uãdo em̃ mãdata dei eſt multiformis vtilitas. q̃ ad tres vtilitates reducit. Prĩa vtilitas eſt impetratio diuinoꝝ chariſmatũ. Scd̃a eſt reuelatio ſcrãꝝ ſcripturarum. Tercia ẽ aſſecutio celeſtiũ premioꝝ. Prĩma dico vtilitas in ſ'uãdo mandata dei eſt impetratio diuĩoꝝ chariſmatũ. Vñ in Johãne. Si diligit; me mãdata mea ſ'uate. et ego rogabo p̄rem meũ. ⁊ dabit vobis aliũ paraclytũ. Scd̃a. intelligẽtia ſcrãrũ ſcripturaꝝ. Ps. Sup ſenes intellexi. q2 mãdata tua q̃ſiui. Sed quõ p̄ueniem⁹ ad intelligentiã ſcripturaꝝ docet Gre. Vñ ſup illud Diſcipuli q̃n viderũt dñm ieſum ip̄m non intellexerũt. ſed q̃n loq̃bat tũc ip̄m intellexerũt. dicit Gre. q̄ audiẽdo dei p̄cepta diſcipuli illumiati nõ ſunt. ſ; faciẽdo ea illuminati ſunt. Quare. q2 nõ auditores legis tm̃ ſed factores iuſtificabunt. ꝓpt̃ h̃ dic̃ Jacobus in cano. ſua. Eſtote factores verbi dei ⁊ nõ auditores tm̃. fallẽtes voſmetip̄os. q2 q̃ eſt auditor v̄bi dei tm̃ ⁊ nõ factor. cõpabit viro ɔſiderãti vultũ natiuitat; ſue i ſpeculo Si videat hõ decies vultũ ſuũ in ſpeculo. adhuc nõ ſciet ip̄m. S; ſi videt vultũ alteri⁹ hoĩs extra ſpeculũ. bñ recognoſcit ip̄m. ⁊ h̃ eſt ꝓpt̃ fortẽ imp̄ſſionẽ ſpeciei ſup organũ viſus ſm rectã lineaꝫ. S; i ſpeculo nõ ſ'uer⁹ intuit⁹. Silr̃ q̃n hõ audit v̄bũ dei. videt ei q̄ ip̄m ĩtelligat. ſ; ſtatĩ recedit. Sed q̃n ponit ip̄m ad exp̄ientiã bñ opando. tũc ip̄m intelligit. Tercia vtilitas in ſ'uando mãdata dei eſt aſſecutio p̄mioꝝ celeſtium. Vñ in p̄uerb. Serua mãdata mea ⁊ viues ⁊ legẽ meã q̃ ſi pupillaꝫ oculi. Nec eſt rõ q̃re homĩ exiſtẽti i paradiſo de⁹ dedit obſ'uantiã mãdatoꝝ. Patet mõ q̄ ad obſ'uandum mãdata dei d; nos mouere vtilitas obſeruatiõis. Tercio d; nos mouere ad obſ'uantiã mãdatoꝝ p̄iculũ trãſgreſſionis. hõ em̃ q̃ trãſgredit mãdata incidit in mlt̃a pericula. Prĩo q2 multa bona p̄dit. ſcd̃o in nefanda flagitia ruit. tercio q2 eterna ſupplicia meret. Prĩo dico d; nos mouere ad ſ'uãdũ mãdata dei trãſgreſſiõis p̄iculũ. q̃n trãſgreſſores mlt̃a bõa p̄dũt. Vñ i Leuit. Si nõ audierit; vocẽ meã. ⁊ nõ feceritis omnia

mādata mea. viſitabo vos ī egeſtate ꝛ calore. q̄ ↄficiet oculos vr̄os ꝛ ↄſumet aīas veſtras. Dicit viſitabo vos ī egeſtate. q̄ eſt p̄uatio oīm bonoꝝ. ꝛ calore q̄ ↄficiet oculos veſtros. ꝛ ↄſumet aīas vr̄as. qꝛ auferet affectū boni. ꝛ intellectū veri. Vn̄ pſ. Dereliq̄t me virtꝰ mea. ꝛ lumē oculoꝝ meoꝝ. ꝛ ipm nō ē mecū. Scd̄o trāſgreſſores ī nefanda flagitia ruūt. Vn̄ in Baruch. Nō obediuimꝰ voci dn̄i vt ambularemꝰ in mādatis eiꝰ. et abiuimꝰ vnuſq̄ſq; in ſenſu cordis ſui maligni. Pſ. Populꝰ meꝰ nō audiuit vocē meā. ꝛ iſrl̄ nō intēdit mihi. ꝛ dimiſi eos ſm̄ deſideria cordis eoꝝ. Tales dat dn̄s in manꝰ demonū. Vn̄ in Dan̄. dixerūt pueri in fornace ignis ardentꝫ. Peccauimus. iniq̄ geſſimus. ꝛ p̄uaricati ſumꝰ. ꝛ ſequit̄ eoꝝ ignominia. ꝛ traditi ſumꝰ in manibꝫ inimicoꝝ nr̄oꝝ iniq̄ꝝ. ꝛ regi iniuſto ꝛ peſſimo ſup trā. Tercio trāſgreſſores incidūt in p̄icula. qꝛ etn̄a ſupplicia p̄merent̄. pſ. Maledicti qui declināt a mādatꝫ tuis. Maledicti. qꝛ dicet̄ eis. Ite maledicti in ignē etn̄ū ꝛc. Ecce mō obſuatiōis mira vtilitas. ꝛ trāſgreſſiōis mira calamitas. Vn̄ dn̄s p moyſen. En ingt p̄pono tibi bn̄dictionē ꝛ maledictionē. bn̄dictionē ſi mādata mea fecerꝫ. maledictiōez ſi nō feceris. Ponit nos dn̄s ī medio ꝛ mirabilit̄ opat̄ nobiſcū. Quia qn̄ aliq̄s vult aliq̄d aliḡ oñdere vtit̄ duplici rōne. ſ. rōne oſtēſiua. ꝛ rōe ducēte ad ipoſſibile. Sic fac̄ dn̄s Ponit hoīem ī medio int̄ celū ꝛ infernū. In celo eſt etn̄a glia. in iferno ſunt etn̄a ſupplicia. Et qn̄ dn̄s oñdit hoī gliam celi quā hō p̄t p̄mereri ſi obſuet eiꝰ mādata. tunc inclinat ipm ad obſuantiā mādatoꝝ p rōnem oñſiuā. Qn̄ ṽo oñdit hoī inferni ſupplicia q̄ p̄meret̄ ſi trāſgreditur mādata. tūc inclinat hoīem p rōem ducētē ad ipoſſibile. Ecce p̄ponit tibi maledictionē ꝛ bn̄dictionē. Dimitte iude maledictionez. ꝛ accipe cū mat̄hia bn̄dictōnē. De iuda dic̄ pſ. Noluit bn̄dictionē ꝛ elōgabit̄ ab eo. Quarto dꝫ nos mouere ad obſuādū mādata dei irrep̄hēſibilitas mādatoꝝ. Eſt em̄ mādatū irrep̄henſibile. qꝛ nō ↄtinet aliq̄d ipoſſibile. nec aliq̄d onerōſum nec iniquū. Prīo dico dꝫ mouere ad ſuādum mādata dei irrep̄hēſibilitas mādatoꝝ. qꝛ nō ↄtinēt aliq̄d ipoſſibile. imo ſūt facilia ad ſeruādū. Vn̄ ī ioh̄. Hec eſt charitas dei vt mādata eiꝰ cuſtodiamꝰ. ꝛ mādata eiꝰ ḡuia n̄ ſūt. Habēti em̄ caritatē mādata ſunt facilia. ſꝫ nō hn̄ti caritatē vident̄ difficilia. Et ponit augꝰ. exēplū de aue ſine plumis. et de aue cū plumis. Aui hn̄ti plumas facile ē volare. ſꝫ aui nō hn̄ti ē difficile. Silr̄ hoī p̄uerſe volūtatꝫ difficilia vident̄ mādata. ſꝫ hn̄ti caritatē ſūt facilia. Vn̄ in deut̄. Mādatū h̄ qđ ego p̄cipio tibi hodie n̄ ē ſup te. nec p̄cul poſitū. nec ī celo ſitū. nec trās mare poſitū. ſꝫ iuxta te ē valde ſermo ī oꝛe tuo vt facias illū. Scd̄o mādata dei ſūt irrep̄hēſibilia. qꝛ nō cōtinēt aliq̄d onerōſū. imo ſūt ſuauia. Vn̄ ī Ecc̄o. Nihil meliꝰ ē q̄ȝ timoꝛ dei. ꝛ nihil dulciꝰ q̄ȝ reſpicere ī mādatꝫ dn̄i. pſ. Deſiderabilia ſup aurū ꝛ lapidē p̄cioſū mltū. ꝛ dulcioꝛa ſup mel ꝛ fauū. Gaudiū ē iuſto ſuare iuſticiā. Sꝫ palato infecto. cibꝫ dulcꝫ videt̄ eſſe amarꝰ. Silr̄ hoī p̄uerſe volūtatꝫ mādata dei vident̄ difficilia. lꝫ ſint ſuauia. Tercio mādata dei ſūt irrep̄hēſibilia. qꝛ nō ↄtinēt aliq̄d iniquū. Vn̄ apl's. Lex q̄dē ſctā ē ꝛ mandatū ſctm̄ ꝛ iuſtū ꝛ bonū. Propt̄ h̄ dic̄ aplus. Precipio tibi ī deo q̄ viuificat oīa. vt ſine macula ſerues mādatū irrep̄hēſibile. Cōiungamꝰ iſta q̄ttuoꝛ inſimul. ſ. q̄ ī illo q̄ p̄cipit ē ſūma auctoritas. qꝛ ſua mag̃ potētia nos creat. mira ſapia nos gubnat. ꝛ munifica beniuolētia nos ſaluat. Itē videamꝰ vtilitatē obſuatiōis mādatoꝝ. Quaꝝ p̄ma ē ipetratio diuinoꝝ chariſmatū. ſcd̄a ē reuelatio ſacrarū ſcp̄turaꝝ. ꝛ t̄cia ē aſſecutio celeſtiū p̄miorū. Itē videamꝰ trāſgreſſiōis p̄iculū. qꝛ tranſgreſſores mlta bona p̄dūt. ī nefāda flagitia ruūt. ꝛ etn̄a ſupplicia p̄meret̄. Itē videamꝰ irrep̄hēſibilitatē mādatoꝝ. qꝛ mādata n̄ cōtinēt aliq̄d ipoſſibile. nec onerōſuz. nec iniquū. Et ſi iſta q̄ttuoꝛ bn̄ ↄſideremꝰ nō ē aliq̄s q̄ poſſit ſe excuſare de obſuatōe mandatoꝝ. Sꝫ qđ ē magnū mādatū ꝛ p̄mū ī lege. Rn̄det dn̄s ī matthèo. Diliges dn̄m deum ex toto corde tuo. et ex tota aīa tua. ꝛ ex tota mēte tua. Scd̄m ſile ē huic. Diliges p̄ximū tuū ſic teipm. Ex his vniuerſa lex pēdet ꝛ p̄ph̄e. Augꝰ. oñdit q̄ in iſto ṽbo. Mihi aūt adherere deo bonū ē. cōtinet̄ totū h̄ qđ dī. Diliges dn̄m deū ꝛc. Debemꝰ em̄ diligere deū. qꝛ h̄ eſt iuſtū bonū ſctm̄ ſuaue ꝛ facile. Vn̄ augꝰ. Dn̄e q̄s mihi es. ꝛ ego q̄s tibi. vt iubeas me amare te. ꝛ ſi nō amem te. minaris mihi ingentes miſerias. Decalogus ſacer q̄ datus eſt moyſi in mōte ſynai. oñdit quō debemꝰ cuſtodire mandata dei.

volo vobis oñdere q ſic octo partes orõnis
ſunt fundamẽta oĩm eoꝝ q̃ exp̃mi pñt p ſer
monẽ in grãmatica. ꝛ decẽ p̃dicamẽta ſunt
fundamẽtũ oĩm eoꝝ q̃ determinant in dia
lectica. ſic decẽ p̃cepta ſunt fundamẽtũ ꝛ re
gule oĩm legũ ꝛ bonoꝝ q̃ ſunt in moribus.
Nec voluit dñs q ſine rõne data eſſent de
cẽ p̃cepta moyſi. Dicã mõ iſta decẽ in gene/
rali. Nõ habebis deos alienos. Non aſſu/
mes nomẽ dei tui inuanũ. Memẽto vt diẽ
ſabbati ſctifices. Honora p̃rem tuũ ꝛ ma/
trẽ tuã. Nõ occides. Nõ mechaberis. Non
furtũ facies. Nõ falſuz teſtimonium dices.
Nõ ꝯcupiſces vxorẽ p̃xĩmi tui. Nõ agrum.
nec aliquã aliã rẽ. Ut magꝰ clarius ſit h̃ qđ
dicã nota. q lex oĩs nõ mãdat niſi iuſticiã.
Eſt em̃ lex regula iuſticie. Sz iuſticia ẽ ſm
quã hõ hz ordinari ad deũ ꝛ ad p̃ximũ. Et
ſm h̃ eſt duplex iuſticia. Una q̃ ordiamur
ad deũ. ꝛ alia q̃ ordiamur ad p̃ximũ Et ſm
h̃ fuerũt due tabule date moyſi. p̃ma ꝛ ſcđa
In p̃ma ꝯtinent mãdata ordinãtia nos ad
deũ. in ſcđa ꝯtinent mãdata ordinãtia nos
ad p̃ximũ. In p̃ma dico tabula ꝯtinent
mãdata ordinãtia nos ad deũ. Deꝰ aũt ẽ tri
nitas p̃r ꝛ filiꝰ ꝛ ſpũſſcũs. P̃ri attribuit ma
ieſtas. filio v̾itas. ꝛ ſpũiſctõ bõitas. In p̃re
eſt ſũma maieſtas hũilit adorãda. In filio
eſt ſũma v̾itas fideliť aſſerẽda. In ſpũſctõ
eſt ſũma bonitas ſincere amanda. Sed ſi
iſta tria ex eterna ordinatõe debemꝰ facere
neceſſe ẽ in p̃ma tabula eẽ tria mãdata. ſm
tria appropriata tribꝫ ꝑſonis diuis. In pri/
mo mãdato p̃cipit hũilis adoratio diuine
maieſtatꝭ. cũ dĩ. Non habeb deos alienos.
In ſcđo mãdato p̃cipit fideľ aſſertio diuie
v̾itatꝭ. cũ dĩ. Nõ aſſumes nomẽ dei tui inua/
nuz. In tercio p̃cipit diue bonitatꝭ ſincera
dilectio. cũ dĩ. Memẽto vt diẽ ſabbati ſcti
fices. In ſcđa tabula ꝯtinent ſeptẽ man
data ordinãtia nos ad p̃ximũ. q̃ ſignificant
ꝑ duo p̃cepta legis nature. Hoc facias aliȷ̃
qđ tibi vis fieri. Nõ facias aliȷ qđ tibi ñ vis
fieri. Et ſm h̃ eſt duplex ps iuſticie ordinã/
tis ad p̃ximũ. ſ. inocẽtia ꝛ bñficẽcia. Mãda
tũ bñficẽtie eſt. Honora p̃rem tuũ ꝛ matrẽ
tuã. Hoc aũt mãdatũ nõ ẽ ſolũ reuerẽtie. ſz
etiã bñficiȷ ꝛ obſequĳ. ꝛ nõ eſt ĩ p̃re ſolũ. ſed
in oĩbꝫ q̃ a p̃re p̃cedũt. Mandatũ innocen
tie neceſſe ẽ multiplicari. qꝛ h̃ mãdatũ conſi
ſtit in h̃ vt caueas ab offenſa p̃ximi tui. Eſt
aũt triplex offenſa. in aĩo. in v̾bo. ꝛ in facto.

Offenſa ĩ facto ẽ tribꝫ modis. ſm q hõ tri/
bus modis pt offendere p̃xim. ſ. in ꝑſona p
p̃ria. ĩ ꝑſona ꝯiũcta. ꝛ in poſſeſſiõe ꝛ renoꝝ.
ꝛ ſm h̃ ſunt tria mãdata. Nõ occides. Non
mechaberꝭ. Nõ furtũ facieſ. De hinc ſequit
offenſa ĩ v̾bo. ꝯ quã ẽ vnũ mãdatũ. Nõ fal/
ſum teſtioniũ dices. Per falſuz aũt teſtimo
niũ ſignificant oĩa q̃ hõ pt dicere ꝯ p̃ximũ
ſuũ. Offenſa aũt ĩ aĩo duas hz radices. ſm
duplicẽ ꝯcupiſcẽtiã. qꝛ ẽ ꝯcupia carnis ꝛ ꝯcu/
piſcẽtia oculoꝝ. Cõtra ꝯcupiam carnis eſt
vnũ mãdatũ. Nõ ꝯcupiſces vxorem p̃ximi
tui. Cõtra ꝯcupiam oculoꝝ ẽ aliud mãda/
tũ. Nõ agrũ. nec aliquã aliã rem. Patet mõ
in generali q̃ ſunt decez p̃cepta. ꝛ penes q̃d
accipiant.

Scende ad me ſu montẽ. ꝛ dabo ti
a bi duas tabulas lapideas ꝛ legez ꝛ
mãdata q̃ ſcp̃ſi. vt doceas filios iſ/
rael. Exo. xxiiij. Pſ. Declinate a me maligni
ꝛ ſcrutabor mãdata dei mei. Legit q btũs
Gre. q̃ fuit papa ꝛ doctor ecc̃ie habuit ꝯſue
tudinẽ. q qñ ibat ad ſtudiũ legꝭ diue. ſp di/
xit iſta v̾ba. Declinate ꝛc. Et q̃ſitum fuit ab
eo q̃re h̃ faceret. ꝛ rñdit petro cui ꝯſueuit di
cere ſecreta ſua. q experimẽto didicit. q qñ co
gitare voluit ĩ lege dei. ſentiebat demones
ſp ſibi aduerſãtes. In alq̃s ſubtilitatibꝫ in/
ſtigant demões. qꝛ ĩ ip̃is nõ vidẽt dãnũ ſu/
um. ĩmo expectãt ſuũ emolumẽtũ. Sz qñ
ſit mẽtio de documẽtꝭ v̾itatꝭ. ꝑ q̃ fugant de
mones. tũc p̃nceps tenebrarũ occurrit ar/
matꝰ. mõ ꝑ occupatiões. mõ ꝑ phãtaſticas
illuſiões. ꝛ nitit reuocare aĩos hoim a ſtu
dio veritatꝭ. Sed verꝫ eſt q v̾ba iſta. decli/
nate a me ꝛc. dixit Gre. ſic vir ſctũs. qui tũc
habuit v̾tutẽ cõpeſcẽdi demões. Sed ego
nõ ſum ex illis. Jõ in p̃ncipio rogemꝰ dñm.
vt imperet demonibꝫ ne nos ĩpediant. ꝛ de
det nobis mẽtes ſerenas ad intelligẽdũ v̾/
ba de mãdatis Aſcẽde ad me ꝛc. Dñs di
xit moyſi v̾bũ iſtud. ꝛ moyſes audito verbo
aſcẽdit in montẽ. ꝛ accepit duas tabulas la
pideas. ꝛ legẽ ꝛ mandata. In q̃ ſignificat q
ſi volumꝰ ꝑuenire ad intelligentiã manda/
toꝝ dei. debemꝰ aſcendere in montẽ. i. i emi
nentiã mentꝭ. qꝛ ſm impſſionẽ lucꝭ eťne lex
nature eſt nobis data. ꝛ ſm il'az lucẽ docu/
menta legꝭ diuie ſuſcepimꝰ. Tangebã vobꝭ
alias q certũ eſt q ens p̃ ſe p̃mo cadit ĩ ani/
mã. Ens aũt aut eſt creatũ aut increatuz. ꝛ
ſm hoc eſt duplex iuſticia. Una ꝑ quã ordi

namur ad ens increatū. alia ꝑ quā ordinamur ad ens creatū. Et ſm hāc duplicē iuſticiā eſt duplex tabula moyſi data. ſ. ꝓma ⁊ ſcđa. In prima dant̄ mandata. ꝑ q̄ ordinamur ad ens increatū. In ſcđa dant̄ mandata. ꝑ que ordinamur ad ens creatū. Ens autē increatū eſt cauſa oīm rez. efficiens. formalis. exemplaris ⁊ finalis. Ens etiā increatū habet potentiā. ſapīam ⁊ beniuolentiā. ⁊ ꝑducit oīa in eſſe. Et iſta tria appropriant̄ trib⁹ ꝑſonis diuinis in trinitate. Maieſtas appropriat̄ patri. veritas filio. ⁊ bonitas ſpūiſctō. Sūma maieſtas in pr̄e humiliter eſt adorāda. Sūma veritas in filio fideliter eſt aſſerēda. Et diuīa bonitas ī ſpū ſctō ſincere eſt amāda. Iſta dicta fuerūt in generali. Sed qꝛ ſermones de mādatis in vniuerſali ſunt inutiles. niſi dicant̄ in ſpeciali. iō oportet explicare de mādatis in ſpeciali. In generali dictū eſt ꝙ ſunt decē mandata. qꝛ tria ſunt in ꝓma tabula. Dicā vob̄ generale documētū. ꝙ eterna dei ſapīa q̄ ſcripſit tabulas iſtas. breuiſſimo mō ⁊ clariſſimo modo. ⁊ faciliſſimo modo q̄ potuit tradidit. Tradidit aūt breuiſſimo mō. ne oneraret̄ nr̄a memoria. Clariſſimo mō ne obfuſcaret̄ nr̄a intelligētia. Faciliſſimo mō. ne reuocaret̄ nr̄a voluntas. Hec eſt rō q̄re ꝑ verba q̄nto breuiora potuit ⁊ quāto clariora ⁊ faciliora ⁊ ꝑ actus ſinodochicos data ſunt mandata.

P Rimo videam⁹ de ꝓmo mādato. ſicut videm⁹ in aliꝭs reb⁹ ꝙ ꝓmū op⁹ eſt fundamentū oīm ſubſequentiū. ſic primū mandatū eſt fundamētū oīm aliorū mandatoꝝ. Prima v̄ba de mādatis ſunt illa. Ego ſum dn̄s de⁹ tuus. q̄ eduxi te de terra egypti. de domo ſeruitutis. Nō habebis deos alienos coram me. Non facies ſculptile. nec ſilitudinē eorū que in cel' ſunt. neq; que in terris. neq; eoꝝ que in aq̄s ſūt. Non adorabis neq; coles ea. Ego dn̄s deus tuus fortis zelotes viſitans iniq̄tatē patrū in filios vſq; in terciā ⁊ quartā generationē. ⁊ faciēs miſcđiam in milia his q̄ diligunt me. Ad plenā mandatoꝝ explanationē ꝯcurrunt tria. Quedā q̄ ꝑtinēt ad mandati cognitionē. ⁊ iſta debēt ꝓmitti. quedā q̄ ꝑtinent ad mādati obſeruantiā. ⁊ iſta debent ſubiūgi. q̄dā q̄ ꝑtinēt ad mādati integritatē. ⁊ iſta debēt interponi. Prio dico ꝙ ſunt q̄dā q̄ ꝑtinēt ad mādati cognitionē. ⁊ iſta debēt ꝓmitti. ⁊ ſunt duo fundamēta fidei. Primū eſt noticia creatoris. ſcđm eſt noticia reparatoris. Iſti duo ſunt radij ſiue duo oculi dirigentes nos ſp in viā mandatorū dei. Hō ꝓus agit oculos q̄ ambulet. Sic dꝫ hō pri⁹ cognoſcere mādata ꝑ fidē q̄ exequat̄ mādata. Ad cognoſcendū aūt creatorē dicit. Ego dn̄s de⁹ tuus. Ego dn̄s. h̄ inſinuat potentiā dei pr̄is. de⁹. h̄ inſinuat ſapientiā filij. tu⁹. h̄ inſinuat bonitatē ſpūſcī. In h̄ aūt ꝙ dicit. ego. notat identitatē eſſentie. ⁊ in h̄ notat deū trinū et vnū creatorem vniuerſorū. Qui eduxi te de terra egypti. h̄ notat donū reparatōis ꝑ v̄bū incarnatū. Oibus loquit̄ dn̄s quib⁹ dedit ꝓceptū. ⁊ oib⁹ ꝓcepta dedit. licet ꝓmo daret ipa filijs iſrl'. Vn̄ ꝙ dr̄. Qui eduxi te ⁊c. dictū eſt nō ſolū hebreis ꝑ ipis q̄ ad corpalē eductionē de egypto. ſꝫ generalit̄ ꝑ toto genere hūano q̄ ad eductionē de egypto eterne dānatiōis. de pctō ꝓmi hoīs. ex q̄ educimur ꝑ v̄bū incarnatū. Quia ſicut illi educti ſunt de egypto p⁹ comeſtionē agni paſchal'. ⁊ ꝑ aſpſionē ſanguinis ei⁹ liberati ab angl'o extermiatore. ſic nos ducimur de ſuitute diabolica ꝑ eſum carnis v̄bi incarnati i ſacro altari. ⁊ ꝑ ſanguinē ei⁹ i baptiſmo. qꝛ ſm apl'm. Quicūq; baptizati ſum⁹ in chriſto ieſu ī morte ip̄i⁹ baptizati ſum⁹. Hec v̄ba dicit tota trinitas. Dicit igit̄. Ego ſū cui debes obedire ⁊ quē debes adorare. Et dicit. Ego. ſ. q̄ te feci in eſſe nature ⁊ in eſſe grē. Debemus ḡ dicere. Dn̄e tu es quē dēm⁹ adorare. cui debem⁹ ſeruire tu es qui nos creaſti. tu es qui nos redemiſti. Pſ. Qm̄ ip̄i⁹ eſt mare ⁊ ip̄e fecit illud. Sequit̄. Venite adoremus et ploremus ante dn̄m q̄ fecit nos ⁊c. Nos ppl's paſcue ei⁹ ⁊c. Sine iſtis duob⁹ fundamentis fidei. ſ. ſine noticia creatoris ⁊ reparatoris nihil intelligere poſſum⁹. Vt autē intelligamus iſta oportet ſcire āminiculātia quedā. Scitis vbi eſt prima cognitio nobis data de mandatis. Certe moyſes ſcripſit ꝑ ſpm̄ ſanctū. Sed q̄lr̄ habuit iſtā cognitionem. Certe q̄n dn̄s apparuit ei. Et quomō apparuit ei. Certe in igne flāme rubi ardentis. Et tūc dixit moyſes. Quis es tu domine. Et rn̄dit dn̄s. Ego ſum q̄ ſum. Et tunc dedit ei dn̄s duo. ſ. lumen eſſentie eternitatis. ⁊ lumen veritatis eterne. Rub⁹ ardebat. In hoc oñdit nobis myſteriū incarnatōis humane. Iſta duo ſunt lumina et principalia

fundamẽta fidei.ſ.numẽ eſſentie etnitatis.ꝛ
myſteriũ incarnatõis. Et qñ facim⁹ crucẽ ĩ
fronte in noĩe pr̃is ꝛ filiȷ̃ ꝛ ſpũſſcti amẽ.re/
cognoſcim⁹ trinitatẽ ꝛ redẽptorẽ. Cũ dicit
hõ.in noĩe pr̃is ꝛ filiȷ̃ ꝛ ſpũſſcti. recogſcit tri
nitatẽ. Cũ facit crucẽ in fronte recogſcit re/
dẽptorẽ. Pꝛ3 mõ quõ q̃dã valẽt ad mãdati
cognitionẽ q̃ debent pmitti. ꝛ iſta ſunt duo
fundamẽta fidei.ſ.noticia creatoꝝ ꝛ redem
ptoris. Scd̃o ſunt q̃dã q̃ valẽt ad mãda
toꝝ obſuantiã.ꝛ iſta debẽt ſubiũgi. Omĩa
mãdata aut ſunt affirmatiua.aut negatiua
Affirmatiua ſunt vt hõ faciat bonũ. Nega
tiua vt hõ vitet malũ. Sed ĩpoſſibile eſt vt
hõ vitet malũ niſi p timorẽ. ꝛ q̃ faciat bonũ
niſi p amorẽ.ꝑter h̃ ad obſuantiã mãdato
rũ duo ſũt neceſſaria.ſ.timor ꝛ amor. Auis
nõ põt volare ſine duab⁹ al̃is.nec hõ põt am
bulare ſine duob⁹ pedib⁹. Sĩl'r nõ ẽ pfect⁹
obſeruator mãdatoꝝ dei.niſi ſit replet⁹ ti/
more ꝛ amore. Sed nõ replet̃ hõ timore.ni
ſi ex ↄſideratiõe ſeueritatꝫ diuĩe.nec replet̃
amore niſi ex ↄſideratõe bonitatꝫ diue Iſta
igit̃ duplex ↄſideratio homi eſt neceſſaria.
Sequit̃. Ego dñs de⁹ tu⁹ fortꝫ zelotes vi/
ſitans iniq̃tatẽ patꝝ ĩ filios vſq3 in terciã ꝛ
q̃rtã generationẽ. Fortis zelotes.i.fortiſſi/
mũ hñs zelũ.ſ.eoꝝ q̃ oderũt me. Viſitans
iniq̃tatẽ patꝝ in filios.nõ q̃ ꝑpt' pctã actua
lia patꝝ etnalit' puniat filios. ſed cũ filȷ̃ fue
rint imitatores paternoꝝ ſceleꝝ. punit pec
cata patꝝ cũ pctĩs ipoꝝ vſq3 ad terciã ꝛ q̃r/
tã generationẽ.ſ.tpalit'. Hoc aũt dicit vt ti/
meam⁹.ꝛ p timorẽ a malo declinem⁹. Vñ ĩ
Eccs. Deũ time ꝛ mandata ei⁹ obſua.h̃ eſt
oĩs hõ.i.ad h̃ eſt oĩs hõ. Vis mereri vt ad
ſummũ cõplemẽtũ pueniаs.certe time deũ
Sed quõ timebo. Certe q2 dñs ẽ fortiſſi/
mus zelator Itẽ cũ h̃ etiã oꝫ amare ipm.q2
ipe dicit de ſe. Et faciens miſcd̃iaꝫ in milia
his q̃ diligũt me. Dicit q̃ viſitat iniq̃tatẽ pa
trũ in filios vſq3 ĩ terciã ꝛ q̃rtã generatõem
ꝛ facit miſcd̃iam ĩ milia his q̃ diligũt eũ.in
h̃ oñdit nobis q̃ dei miſcd̃ia et benignitas
trãſcendit vltõnẽ iniq̃tatũ. Qñ cor hoĩs di
latat̃ p amorẽ.tũc hõ facilit' ſeruat mãdata.
Pŝ. Viã mãdatoꝝ tuoꝝ cucurri cũ dilata/
ſti cor meũ. Oĩs ↄſũmatiõis vidi finẽ lataꝫ
mandatũ tuũ nimis. Dicit q̃ lata ẽ via mã/
datoꝝ.ſed q̃buſdã videt̃ arta. Certe amãti
bus eſt lata.ſed nõ amantib⁹ eſt arta. Patet
mõ quõ.ſ.timor ꝛ amor valent ad obſuan/
tiã mandatoꝝ. Tercio q̃dã valẽt ad inte
gritatẽ mandatoꝝ. ꝛ iſta debẽt interponi.i.
in medio poni.ꝛ h̃ tangit cũ dicit. Nõ habe
bis deos alienos corã me. Nõ facies ſcul/
ptile.neq3 ſĩlitudinẽ eoꝝ q̃ in celis ſunt.ne/
q3 que in terris.neq3 eoꝝ q̃ in aq̃s ſunt. Ibi
precipit̃ latria.q̃ eſt ſoli deo cult⁹ debitus.ꝛ
ex h̃ nulli alȷ̃ eſt debit⁹. Cultũ alioꝝ de⁹ ꝑ/
hibuit in negatiua.ꝛ implicuit cultuꝫ dei in
affirmatiua. Sed in nouo teſtamẽto expli
cuit in affirmatiua cultũ dei chriſtus qñ di
xit. Dñm deũ tuũ adorabis.ꝛ illi ſoli ſerui/
es. Sed q̃re ꝓhibuit de⁹ cultũ alioꝝ in ne
gatiua.ꝛ nõ explicuit cultũ dei in affirmati
ua. Certe q2 facillimo mõ dare voluit man
data.ꝛ reuocare ĩ negatiua ab idolatria.vt
implicaret cultũ dei in affirmatiua. Et no/
ta q̃ ipe reuocabat ab oĩ idolatria. q2 om̃e
qd̃ adorat̃ aliud a deo.aut eſt creatura intel
lectualis.vt angeli ꝛ demones. aut natura
corpalis.vt celũ ꝛ tra ꝛ aq̃ ꝛ hmõi.aut eſt fi/
gmentũ hũane mentis. Nunq̃d ens ſuffici
enter diuidit̃ p corporeũ ꝛ incorporeũ.q̃re
g̃ poſuit figmẽtũ qd̃ nihil eſt. Dico q̃ idolũ
nihil eſt.ĩmo fert̃ ad illud qd̃ ẽ in eſtimatõe
Et videre quõ ſcptura ſacra ꝓcedit. creatu/
rã intellectualẽ ponit in ſupmo. figmẽtũ in
medio.ꝛ naturã rei corpalis ĩ imo Vñ pmo
ꝓhibet idolatriã reſpectu creature intelle/
ctual' cũ dicit. Non habebis deos alienos.
Scd̃o ꝓhibet idolatriã reſpectu figmenti
hñane mentꝫ.cũ dicit. Non facies ſculptile.
Tercio ꝓhibet idolatriã reſpectu nat̃e cor/
poral'.ꝛ h̃ reſpectu celeſtiũ.terreſtriũ ꝛ infe/
rioꝝ.cũ dicit. Neq3 facies ſĩlitudinẽ eorũ q̃
in celis ſunt.neq3 q̃ in tris.neq3 eoꝝ que in
aq̃s ſunt. Pmo ꝓhibet hic idolatriã reſpe/
ctu celeſtiũ. Pŝ. Qm̃ oẽs dȷ̃ gentiũ demo/
nia.dñs aũt celos fecit. Scd̃o ꝓhibet ido/
latriã reſpectu terreſtriũ. Vñ pŝ. Confun/
dant̃ oẽs q̃ adorãt ſculptilia.ꝛ q̃ gloriant̃ in
ſimulacris ſuis. Qñ hõ incuruet̃ ad adoran
dũ figmentũ ſuũ.h̃ eſt ꝑuerſio ſumma. Ter
cio ꝓhibet idolatriã reſpectu inferioꝝ. Vñ
aplꝰs. Qui cõmutauerũt gloriaꝫ incõmu/
tabilis dei. Sequit̃. Et ſeruierunt creatu/
re potius q̃3 creatori. Ecce quõ vera adora
tio dei implicat̃.ꝛ omĩs idolatria prohibet̃.
Habemus modo ꝑambula ad mandata q̃
ſunt noticia creatoris ꝛ reparatoris. timor et
amor.ꝛ ꝓhibitio idolatrie reſpectu ſuperio
rum medioꝝ ꝛ inferioꝝ3. Dico vltra q̃

nos chriſtiani. vlteri⁹ debem⁹ videre q̄ꝫ nobis patefacta eſt veritas. Et ſm tria q̄ phibent magna lux ꝛ vera nobis appuit. Probibent aūt tria ꝑ que auertit mens hūana a reuerentia creatoris ſui. ꝛ ꝑ tria q̄ ꝓhibētur nobis. ꝓhibent nobis oēs ꝓphane pactiones demonū. ibi. Nō habebis deos alienos. Prohibent etiā oēs falſe ſupſticiones adinuētiōis erroꝝ. ibi. Nō facies ſculptile. Prohibent etiā oēs ꝑuerſe appcationes mūdialiū naturaꝝ. ibi. Neqꝫ ſilitudinē eoꝝ q̄ in celis ſunt ꝛc. Dico ꝗ ꝙ in pmo vbo Nō habebis deos alienos coram me. ꝓhibent oēs ꝓphane pactiōes demonū. ſiue ſint ꝑ incantatiōes verboꝝ. ſiue ꝑ inſcriptiones characteꝝ ꝛ imaginū. ſiue ꝑ īmolationes ſacrificioꝝ. In iſtis trib⁹ ꝯſiſtūt oēs artes magice. Prohibent igit oīa ex q̄bus oriunt ꝓphane pactiōes demonū. ſiue ſint ad tranſmutationē naturaꝝ. ſicut fecerunt magi pharaonis. ſiue ſint ad ludificationē ſenſuū. ſicut faciūt incantatores ꝛ hiſtriones. ſiue ſint ad inueſtigationē futurorū ꝯtingentiū. Oīa talia vocat Aug⁹. pactiones demonū. In talib⁹ attribuit creature qḋ deberet attribui creatori. Et tales peccāt ꝯtra pmū verbū mādati. qḋ eſt. Nō habebis deos alienos coraꝫ me. De talib⁹ dr̄ in cantī. Deut. Prouocauerūt eū i diis alienis. ꝛ in eo q̄ nō erat de⁹ ad iracūdiā cōcitauerūt. Et iō dicit aplus. Tradidit eos de⁹ in paſſiones ignominie. Et de⁹ tradit eos in man⁹ demonū. Habem⁹ exemplū hui⁹. Quidam iratus dui ſtuduerat qualit poſſet effici diues. ꝛ fecit linguā ſuā venalē longo tpe. ꝛ tm̄ ſp egebat. Cogitauit ergo q̄ nō poſſum ditari ꝑ deū. ditabor ꝑ diabolum. Queſiuit magū int iudeos ꝛ chriſtianos. ꝛ nō inuenit. Cogitauit. ego ipſe expiar ſi potero ꝑ diabolū effici diues. Iuit in viā quandā vmbroſam ꝛ ſaxoſaꝫ iuxta torrentē. ꝛ dixit. Ubi es demon q̄ ſp quer̄ decipe homines. ego ſum hic vt dem me tibi. Prima vice nō venit. q² forte de⁹ adhuc noluit ꝑmittere. nec ſcḋa vice venit. tercia vice venit et dixit. Quid petis a me. Rn̄dit ille. Ut facias me diuitē. Cui diabol⁹. Prius adorabis me. Et tūc ille incuruauit ſe. ꝛ adorauit illum. Et ludificauit eū diabol⁹. q² tunc habuit ptātē in eū. fecit ꝙ oēs illi lapides videbant ei eſſe auꝝ. Et dixit ei diabol⁹. Accipe ſatis de auro. Et tūc ille gaudens onerauit ſe de lapidib⁹. et cū venit domi. poſuit lapides in quendā locū illi⁹ dom⁹. ꝛ inceperunt ardere lapides. ꝛ cōbuſta eſt domus. ꝛ q̄cq̄d in ea fuit. ita ꝙ ipſemet vix euaſit. Et cogitauit. Nō curo q² ibo ad locū vbi pluimū auꝝ dimiſi. Et accedēs inuenit ꝙ eſſent ibi lapides. q̄ prius videbant ei aurū puriſſimū. Et ſic ludificat⁹ eſt. Patet mō quō in primo verbo ꝓhibent oēs ꝓphane pactiones demonū. In ſcḋo vbo. Non facies ſculptile. ꝓhibent oēs falſe ſupſtitiōes adinuentionis erroꝝ. Oīs eī error eſt fictio mentis. Errorē aūt facit phantaſia obnubilans rōnē. q̄ facit ꝙ illud qḋ nō eſt videat eē. Prohibent aūt oēs ſupſticioſe adinuētiones erroꝝ. ſiue ꝓcedāt ex improbo auſu inueſtigatiōis phice. ſiue ex ꝑuerſo intellectu ſacre ſcripture. ſiue ex inordiato affectu carnalitatis hūane. Ex improbo auſu inueſtigatōis phice ꝓcedunt errores in phis. ſicut ponere mundū eternū. h̄ eſt ꝑuertere totaꝫ ſacrā ſcripturā. ꝛ dicere ꝙ fili⁹ dei nō fuerit incarnat⁹. ꝛ ponere ꝙ vn⁹ ſit intellect⁹ in oībus. hoc eſt dicere ꝙ non ſit veritas fidei. nec ſalus animaꝝ nec obſeruātia mādatorū. ꝛ hoc eſt dicere ꝙ bonus hō damnat. et malus ſaluat. Ponere igit ꝙ ſit vn⁹ intellectus in oīb⁹ ꝓuenit ex improbo auſu inueſtigatōis phice. Et tales ponūt ꝙ impoſſibile eſt mortale deuenire ad immortalitatem. Et q̄ hec cōfingit tuetur ꝛ imitat. incedit ꝯtra ſcḋm verbū mandati. Non facies ſculptile. Et ſm hoc ꝛ fictor ꝛ defenſor ꝛ imitator omnes prohibent. Item ꝓueniūt in aliquib⁹ errores ex ꝑuerſo intellectu ſacrarū ſcripturarū. ſicut hereſes hereticorū q̄ male ſentiunt de trinitate ꝛ ſpūſctō. Tales ſunt arriani. ſabelliani. ꝛ donatiſte. ꝛ pelagiani ꝛc. Tercio adinuentiōes errorū ꝓueniunt ex inordinato affectu carnalitatis hūane. De numero taliū eſt ſecta epicureorū. que dicit nullā aliam vitā eſſe niſi iſtam ꝛ ſecta nicholaitaꝝ. que dicit ꝙ licet quenlibet facere turpiter cū qualibet. Saraceni etiā qḋ dicūt nō habent ex ſacra ſcriptura. nec ex altitudine ſapientie diuīe. Oēs igit errores vndecūqꝫ ꝓmanent. tanq̄ ſculptilia debēt abomīari. q² peccant ꝯ h̄ mandatum. Non facies ſculptile. Unḋ Hiere. Stult⁹ fact⁹ eſt oīs hō a ſciētia ſua. i. ab inueſtigatione ꝓpria ꝛ nimie phie ꝯfuſus eſt artifex oīs in ſculptili. vana ſunt eorū opa

⁊ riſu digna. ⁊ in tpe viſitatiōis ſue pibūt. Standū igit eſt ſup h̄ qđ limina fidei dicrant. ⁊ q̄cq̄d huic aduerſat totū dꝫ abominari. Qn̄ audiui de ariſtotele dū fui ſcholaris ꝙ ipſe poſuit mūdū eternū. ⁊ audiui rōnes ⁊ argumēta q̄ fiebāt ad hoc. incepit cōcuti cor meū. ⁊ incepi cogitare q̄ mō pōt hoc eſſe. Sed mō ſunt iſta ita manifeſta ꝙ nullus poſſit dubitare. Patet mō quō in ſcđo verbo. Nō facies ſculptile ꝓhibent omēs falſe ſupſtitōes adinuentōis errorū. In tercio v̄bo. Neqꝫ facies ſilitudinē eoꝝ q̄ in celis ſunt ⁊c̄. ꝓhibent oēs ꝑuerſe appciationes creaturaꝝ. Omīs aūt ſupflua appciatio creaturaꝝ ꝓcedit aut rōne ſublimitatis aut rōne ſufficiēne. aut rōne delectationis. Primo mō eſt idolatria ſupboꝝ. ſcđo mō ē idolatria auaroꝝ. tercio mō eſt idolatria laſciuoꝝ. Cōtra pmos dr̄. Nō erit in te deꝰ recens. neqꝫ adorabis deū alienū. Cōtra ſecūdos dicit apl's. Auaricia eſt idoloꝝ ſeruitꝰ. Cōtra tercios dicit apl's. Quoꝝ deꝰ vēter eſt. Alias plenius pſequemur.

n On aſſumes nomē dei tui inuanū. neqꝫ inſontē habebit dn̄s eū q̄ aſſūpſerit nomē dei fruſtra. Ps. Seruus tuꝰ ſum ego. da mihi intellectū vt ſciā teſtimonia tua. Jō dilexi mandata tua ſup aurū ⁊ topazion. Propterea ad oīa mandata tua dirigebar. oēm viā iniquaꝫ odio habui. Dauid ꝓpha dicit in v̄bis iſtis q̄ de cā loqui debemꝰ de mādatis dei. ⁊ oñdit rōnē triplicē. Prima eſt vt inflāmemur ad dilectionē mandaꝝ. Nihil em̄ ita eſt neceſſariū ſicut diligere dei legē ⁊ mādata eius. Jō dicit. Jō dilexi mandata tua ⁊c̄. Scđo debemus loq̄ de mādatis dei vt meliꝰ cognoſcamus ea. Quāto em̄ hō freq̄ntius vadit per viā aliquā. tanto meliꝰ cognoſcit eā. Unde Greg. Hō cognoſcit viā freq̄ntiꝰ vadēdo. Sed via eundi in patriā eſt in ſuādo mandata dei. Sed nō cogſcit hō mandata dei. niſi audiēdo loqui de mādatis. Jō dicit. Da mihi intellectū ⁊c̄. Tercio debemus audire mādata vt odio habeamus iniq̄tates. Qn̄ hō incipit cogſcere pctm̄ ⁊ iniq̄tatē. ⁊ peccati deordinatiōes. q̄ ſunt ꝯtra deū. tunc incipit deteſtari pctm̄. Debemꝰ igit loq̄ de mādatis. vt ipa diligamꝰ. ⁊ ꝑ ea ī via ad celeſtē patriā dirigamur. ⁊ iniquitatē odio habeamus. Et vt hec tria poſſimꝰ ꝯſeq̄. iō in ꝓncipio ⁊c̄. Nō aſſumes ⁊c̄. Dixi ꝙ decē ſunt mandata decalogi. q̄ ſunt fundamēta oīm legū. Quoꝝ tria ꝯtinent in prima tabula. q̄ ſunt ordināntia nos ad deū trinū ⁊ vnū. Et hec ſunt tria ſm̄ appropriata trib' pſonis diuinis. In diuinis em̄ eſt paternitas. filiatio ⁊ ꝓceſſio. ⁊ ſm̄ hec ſunt tria appropriata tribus pſonis diuinis. Patri appropriat maieſtas. filio veritas. ſpūiſctō bonitas. Jſta tria reſpiciūt triplex genꝰ cauſe. ſ. cauſam efficientē exemplarē ⁊ finalē. Patri attribuit cauſa efficiens. filio cauſa exemplaris. quia ē imago pr̄is. ⁊ ſpūiſctō cauſa finalis. In patre eſt ſumma maieſtas hūiliter adoranda. in filio ſumma veritas fidelit aſſerenda. in ſpū ſancto ſumma bonitas ſincere amāda. Et ſm̄ hec tria neceſſe ē in pma tabula eſſe tria mandata. Primū eſt. Nō habebis deos alienos corā me. Scđm eſt. Non aſſumes nomē dei tui inuanū. Terciū eſt. Memento vt diē ſabbati ſanctifices. De primo mandato dictū eſt. ꝙ quedam pmittunt ad mandati cognitōnē. quedā ſubiungunt ad mādati obſeruantiā. ⁊ quedā interponunt ad mādati integritatē. Dictū etiā fuit ꝙ in v̄bo iſto Non habebis deos alienos corā me. ꝓhibet omīs idolatria reſpectu creature intellectualis. ſcđo prohibet idolatria reſpectu figmēti hūane mentis. cū ſubdit. Nō facies ſculptile. Tercio ꝓhibet idolatria reſpectu nature corpalis. ⁊ h̄ reſpectu celeſtiū terreſtrium ⁊ inferioꝝ. cū dicit. Neqꝫ ſimilitudinē eoꝝ q̄ in cel' ſunt ⁊c̄. Dictū etiā fuit. ꝙ in h̄ v̄bo. Non habebis deos alienos corā me. oīs pactōes demonū ꝓhibent. ſiue ſint ꝑ incātationē v̄boꝝ. ſiue ꝑ inſcriptiōes characteꝝ vel imaginū. ſiue ꝑ imolationes ſacrificioꝝ. In iſtis trib' ꝯſiſtūt oēs artes magice. Dictū etiā fuit ꝙ in ſcđo v̄bo. Non facies ſculptile. ꝓhibent oēs falſe ſupſtitiones adinuentōis erroꝝ. Et circa hoc dictū fuit ꝙ oīs error ꝓuenit. aut ex improbo auſu inueſtigatōis phīce. aut ex ꝑuerſo intellectu ſacre ſcripture. aut ex inordiato affectu carnalitatis hūane. Propt pmū ꝓueniunt errores in phīs. ſic ponere mūdū eternū. et hmōi. Propter ſcđm ꝓueniunt errores in hereticis. q̄ male ſentiunt de trinitate ⁊ ſpū ſcrō. Propter terciū ꝓueniūt errores in epicureis. q̄ dicunt nō aliā vitā eſſe niſi iſtam. In tercio v̄bo. Neqꝫ facies ſilitudinē eoꝝ que in cel' ſunt ⁊c̄. ꝓhibent omēs ꝑuerſe appciatiōes creaturaꝝ. Et circa h̄ dictū fuit

q̄ oīs ꝑuerſa appreciatio creaturaꝝ. aut eſt rōne ſublimitat̄. aut rōne ſufficiētie. aut rōne delectatiōis. Pͥo mō eſt idolatria ſupboꝝ. ſcđo mō auaroꝝ. tercio mō laſciuoꝝ. Iſta dicta fuerūt de pͥmo mādato. Modo dicebā q̄ eſt triplex idolatria. Pactiões demonū. ſupſtitões adinuētiōis erroꝝ. ꝛ ꝑuerſe appciationes creaturaꝝ. In pactōib⁹ demonū eſt ſūma oīm vicioꝝ malicia. ꝛ radix oīm maloꝝ. Ex his trib⁹ idolatrijs ꝓcedūt oēs falſitates ꝛ pctī deordinatões. quib⁹ miſera aīa ſubijcit̄ demonib⁹. Vñ in apocal. xvj. Vidi de ore draconis et de ore beſtie ꝛ de ore pſeudo ꝓphete exire ſpūs tres imūdos in modū ranaꝝ. Per draconē ſignificāt̄ pactiões demonū. Per pſeudo ꝓphetā ſupſticioſe adinuētiões erroꝝ. Per beſtiā ꝑuerſe appciatões creaturaꝝ. Et oīa iſta ꝓhibent̄ in pͥmo mādato. Et ſic de⁹ in pͥma creatione q̄dā mō oīa ꝓduxit. ſic in primo mandato oīa mala ꝓhibet. licet ad maiorē explanationē plura ponat mandata.

Obmiſi dicere q̄ iudei aliq̄n inſultāt nobis. q̄ nō ſeruiam⁹ mandatū illud. ꝛ īponūt nobis q̄ illud trāſgredimur. In iſto mandato ꝯtinent̄ tria verba. Nō habebis deos alienos corā me. Nō facies ſculptile. neq̄ ſimilitudinē eoꝝ q̄ in celis ſunt ꝛc. De primo verbo dicūt q̄ dicit dñs. Audi iſrl. dñs deus tuus vn⁹ eſt. ꝛ vos dicitꝭ trinitatē. patrē ꝛ filiū ꝛ ſpm̄ ſcm̄. Itē dicūt q̄ facim⁹ ſculptile. q2 eccl̄ie plene ſunt imaginib⁹. De tercio q̄ ꝓhibet de⁹ adorari corporalē naturā. dicunt q̄ adoram⁹ fruſtū panis. et h̄ maxime videt̄ eis abſurdū. De pͥmo q̄ dicūt q̄ adoram⁹ tres deos. dico q̄ ſi adoraremus tres ꝑſonas. ita q̄ diceremus q̄ ibi eſſent tres dij. ꝛ triplex eſſentia. oporteret q̄ adoraremus deos alienos. Sed nos adoram⁹ patrē ꝛ filiū ꝛ ſpm̄ ſanctū ſicut vnū deū ꝛ vnā eſſentiā. Unde ſicut videm⁹ q̄ in hoīe eſt pluralitas naturaꝝ. ſ. intellectualis ꝛ hūana. ꝛ tñ eſt ibi vna ꝑſona. ecōtra in diuinis ē vnitas eſſentie ꝛ pluralitas ꝑſonaꝝ. Dixit quidaꝫ iudeus. Vos dicitꝭ q̄ de⁹ filiū habet. quare nō habet vxorē. Iſti iudei viliſſime intelligunt. Deus pr̄ habet ꝟbū ꝛ ſpm̄ ſcm̄. verbum habet ꝑ qđ oīa fecit. ſpm̄ ſcm̄ habꝫ ꝑ quē oīa ꝯſeruat. Verbū manat a dicente. ꝛ eſt de⁹ de deo. Silr̄ ſpūſſctūs ſpirat̄. et eſt de⁹ in deo. Solus ſpūſſctūs eſt. q̄ ꝓfunda cordiū ſcrutat̄. ꝛ ille eſt de⁹. Vñ homo q̄ iſta vult intelligere. ꝛ de iſtis loq̄. oportet q̄ habeat eleuatiſſimas cogitatões. nō pedeſtres. q2 alit̄ nō pōt intelligere altiſſima de deo. Quādo ponim⁹ trinitatē nō ponimus chriſtū purū. ſed deū cū hoīe. De ſecundo q̄ dicūt. Nō facies ſculptile. ꝛ nos ponimus plures imagines ī eccleſijs. dico q̄ impoſſibile ē diuinitatē ſculpi. ſed facim⁹ chriſti effigiem. chriſti dico humanati. Vñ. Eſt in natura ꝓpria deus abſq̄ figura. Cur ido pictus. q2 carne ꝓbat̄ amict⁹. Et dico q̄ eſt duplex adoratio. ſ. dulie ꝛ latrie. Adoratione dulie poſſum⁹ adorare illos in q̄b⁹ ē poteſtas. ſapiētia. ſctitas. Et ſic adoram⁹ pͥncipes. prelatos. ſicut in quib⁹ eſt ptās. Adoramus etiā illos qui excellentiā habēt philoſophie ſic illos in quib⁹ eſt ſapiā. ꝛ ſic q̄nq̄genarius adorauit hely. Itē adoram⁹ ſanctos ī patria ſicut illos in q̄b⁹ eſt ſanctitas. imaginib⁹ eoꝝ exhibēda eſt adoratio dulie nō inq̄ntū imago vel pictura. ſed rōne illi⁹ qđ ꝑ ipſam ſignat̄. Soli autē deo exhibēda eſt adoratio latrie Et in h̄ ꝓhibent̄ oēs ꝓphane pactiones demonū. ꝛ oēs falſe adinuentiones ſupſtitōis erroꝝ ꝛ oēs ꝑuerſe appciationes creaturaꝝ. De tercio qđ maxime abhorrēt. ſ. de corpe chriſti. h̄ ſecretiſſimū fuit. ſed mō eſt ꝓmulgatū. Aliq̄n dixerūt aliqui q̄ nō eſſet de⁹ ibi niſi in ſigno. Sed intelligendū eſt q̄ ad ꝓlationē verbi ſacerdotis. ꝛ intentionē dicentiꝭ. ſūba panis ſtatim ꝯuertit̄ in corp⁹ chriſti qđ habꝫ vnitam animā cū deitate. ꝛ hoc eſt planum. Dicit iudeus. quō pōt h̄ eſſe. Dico q̄ ille q̄ pōt ſepare ſubſtātiaꝫ ab accidente. pōt facere q̄ nō appareat ſubſtātia ſenſib⁹ nr̄is q̄ eſt ſub accidentib⁹ alienis. Et adoram⁹ veruꝫ corpus chriſti. ꝛ deū trinum ꝛ vnū. Et in h̄ virtus dei. potentia. ſapientia. ꝛ bonitas manifeſtant̄. Sed iudeus errat. q̄ pedeſtri modo credit ſentire. De hoc audiui q̄ fuit quidam incātator demonū. Quadā die cū quidā vellent aliq̄d impetrare a demone. fecit ille q̄ venit in medio illoꝝ. Et venit quidā ſacerdos portās corp⁹ chriſti. Et cū appropinq̄uit inclinauit ei demon. ſilr̄ cuꝫ rediſſe inclinauit ſe. Et dixit incātator. Vñ h̄ ꝓhibuiſti mihi ne adorem chriſtū. ꝛ tu adoras. Reſpōdit demon. Inuit⁹ feci. Nonne ſcriptū eſt. In noīe ieſu oē genu flectat̄ celeſtium terreſtriū ꝛ infernoꝝ. Iſta dicta ſunt de primo mandato.

On aſſumeſ nomē dei tui inuanū ⁊c.

n Sicut in p̃mo mādato p̃cipit̃ hūi⸗lis adoratio ſūme maieſtatis. Sic in iſto mādato ſcđo p̃cipit̃ fidelis cōfeſſio. ſūme veritatis. ⁊ ꝓhibet̃ abnegatio verita⸗tis. In Mattheo v. Qui iurat. in noīe di iuret. ⁊ nō ꝑiuret. Periurare idē eſt ꝙ peie⸗rare. ⁊ h̄ ē nomē dei inuanū aſſumere. Deu⸗re. iiij. Jurabis in noīe dn̄i in veritate iudi cio ⁊ iuſticia. Et dicit ibi glo. ꝙ iuramentū debet h̄re tres comites. veritatē. iudiciū et iuſticiā. Primo dico ꝙ dꝫ fieri iuramen⸗tū in veritate. Vn̄ dicit. Nō aſſumes nomē dei tui inuanū. h̄ eſt ſine veritate. Intelligē dū aūt eſt ꝙ eſt duplex iuramētū. ſ. aſſerto⸗riū ⁊ ꝓmiſſoriū. ita ꝙ eſt in teſtimoniū. et in ꝓmiſſuꝫ. Fac iuramētū aſſertoriū ſic. Hoc tibi iuro. aſſero ⁊ teſtificor ꝑ teſtimoniū di⸗uine veritatis. Illud aūt iuramētū primo dꝫ h̄re veritatē. Veritas aūt eſt in iuramē⸗to vt hō nō neget verū. nō affirmet falſum. ⁊ nō aſſerat ſcient̃ dubiū. qꝛ ſermo ē indica⸗tiuus eoꝝ q̄ ſunt in corde Sed ſcitis q̇d ē. qn̄ hō aliq̇d falſū teſtificat̃ ꝑ teſtimoniū fal ſitatis. h̄ eſt dicere ꝙ mentit̃. ⁊ diuīa veritaſ mentit̃ ſecū. Et hic eſt p̃mus modꝰ aſſumē⸗di nomē dei inuanū qn̄ negamꝰ veritatem.

Scđo debꝫ fieri iuramētū aſſertoriū cū iuſticia. Fit aūtē cū iuſticia qn̄ nō fit ꝯ mā⸗datū diuīe legꝭ. neqꝫ ꝯtra p̃ceptū ſctē matrꝭ eccl̃ie. nec in diſpendiū ſalutꝭ ꝓprie vl̓ aliene Et q̇ ꝯtra iſta tria iurat dupliciter peccat. ⁊ qꝛ iurat. ⁊ qꝛ ſeruat Tercio oportet in iu ramēto aſſertorio vt ꝯcomitet̃ iudiciū ꝙ ſit in mēte diſcretio veritatꝭ ⁊ iuſticie. ſ. verū iu ramentū ſit vez vel falſum. iuſtū vl̓ iniuſtū fructuoſū vl̓ infructuoſuꝫ. Et ſi iuro abſqꝫ iudicio nō diſcernēs int̃ iſta tria. temerarie iuro. Iſti tres comites debent eſſe in iura⸗mento aſſertorio. Sed manichei inſultant nobis ⁊ dicūt. ꝙ nō debemꝰ iurare oīno. qꝛ dr̄ in nouo teſtamēto. ſ. in Mattheo. Ego aūt dico vobis. nō iurare oīno. ſit aūt ſ̄mo veſter. eſt eſt. non nō. Certe dico ꝙ ex certis cauſis bn̄ licet iurare. Heretici nō bn̄ attē⸗dunt vim vocabuloꝝ. Differt dicere. nō iu⸗rare oīno. et oīno nō iurare. Sicut differt dicere. Quidā hō nō currit. ⁊ nō q̇dam hō currit. Oīno nō iurare eſt nullo mō iura re. ⁊ nō oīno iurare eſt nō oībꝫ modis iu⸗rare ſed ex certis cauſis. Scđo debet no men dei aſſumi nō inuanū in iuramēto ꝓ⸗miſſorio. Fit aūt iuramentū ꝓmiſſoriū tri⸗bus modis. ſ. ad ꝓmouendū bonū. ad ꝯſer uandū fidelitatē. ⁊ ad ineundū mutuā pa⸗cem. Primo mō iurāt inferiores ſupioribꝫ. Scđo modo pares paribꝫ. Tercio mō ſu⸗periores inferioribꝫ. De primo dicit apl̓us. Teſtꝭ mihi deꝰ eſt. Scđo modo iurauit la ban fidelitatē iacob. Tercio mō iurāt ſupe riores ip̄ſo. Ex p̃mo iuramēto relinquitur triplex vtilitas. fides in intellectu. amor in affectu. ⁊ pax i effectu. Iſtis tribꝫ modis fit iuramentū ad ꝓmouendū bonū. Scđo modo fit iuramētū ad ꝯſeruādū fidelitatē. ⁊ hoc fit ad cōpeſcendū maliciaꝫ. ad ſedan⸗dū ꝯtrouerſiā. ⁊ ad expurgandū infamiaꝫ. Primo dico fit ad cōpeſcenduꝫ maliciā. vt hō nō neget veritatē. nec affirmet falſitatē. ⁊ hec eſt rō vtilitatis iuramēti. Scđo mo⸗do fit ad ſedandū ꝯtrouerſiā. Vnde apl̓s. Omis ꝯtrouerſie finis eſt iuramētū. Ter⸗cio modo fit ad expurgādū infamiā Vn̄ in Leuit̃. dr̄. ꝙ maiores debebāt ſe expurga⸗re ꝑ iuramētū qn̄ inueniebat̃ cadauer mor⸗tuū. Iſtis tribꝫ de cauſis fit iuramentū ad ꝯſeruādū fidelitatē. Tercio mō fit iura⸗mentū ad ineundū mutuā pacē. ⁊ in h̄ intel ligit̃ cohibitio pctōꝝ mortaliū. qꝛ oīs iura tio vera eſt ꝑiculoſa. falſa eſt ꝑnicioſa. nulla aūt eſt ſecura. Et ꝓpter h̄ dr̄ in Ecc̄o. Jura mentū non aſſueſcat os tuū. Iſte eſt intelle ctus l̄ralis. Spūalis vero intellectꝰ hic eſt. Non aſſumes nomen dei tui inuanū ⁊c. Notandū eſt ꝙ aſſumimꝰ nomē dei non in uanū tribꝫ modis. ſ. ad efficiendū. ad ꝓmit⸗tendū. ⁊ ad exp̃mendū. Primo dico ꝙ aſſu mit̃ nomē dei nō inuanū ad efficiēdū. vt in ſacramentis. ſicut dr̄ in baptiſmo. Ego ba ptiſo te in noīe p̄ris ⁊ filij ⁊ ſpūſſancti. Se⸗cūdo mō fit iuramētū ad ꝓmittēdū. ſicut ꝓ mitto ire ad ſctm̄ iacobū. vel intrare religio nem per iuramentū. Tercio aſſumimꝰ no⸗men dei nō inuanū ad exprimēdū. ſicut qn̄ loq̇mur cū iuramento. Ecōtra accipimus nomen dei inuanū ꝑ fruſtrationē ſacramē⸗ti ſuſcepti. ꝑ fractionē voti. ⁊ ꝑ ꝓlationē ſer⸗monis blaſphemi. Primo dico aſſumi⸗mus nomē dei inuanū ꝑ fruſtratōem ſacr̄i ſuſcepti. Et ſ̄m hoc eſt triplex modus aſſu⸗mēdi nomē dei inuanū. Prīo mō qn̄ quis nō credit. ſicut hereticus. Scđo mō qn̄ cre dit. ⁊ ſe nō diſponit. ſicut vſurarius. Tercio modo qn̄ grām in ſacramento ſuſceptā nō

cuſtodit. ſic ille q̄ poſtea peccat. Andi qñ tu
es inſ·gnit⁹ in noīe dei. tūc character tibi i/
primitur ꝑ ꝟtutē noīs dei. ⁊ qñ hō poſtea pec
cat. euacuat ꝟtutē ſacr̄i. De ta'ibꝫ dicit apl's
ad titū. Confitent̄ ſe noſſe deū. fact̄ aūt ne
gant. Et ſic ↄculcās ⁊ pollutū ducꝫ ſangui/
nē chriſti. Scd'ꝰ modus aſſumendi no/
men dei inuanū eſt ꝑ fractionē voti emiſſi.
Et h̄ fit tribꝫ modis. Prīo ꝑ dilationē irra
tionabilē. ſic ꝑmitto ire ad ſctm̄ iacobuꝫ. et
nō aſſigno mihi certū tp̄s. ⁊ ſic ſꝑ ꝑcraſtino
Scd'o fit voti fractio ꝑ voluntateꝫ ↄtrari/
am. ſic qñ q̄s ꝑmittit aliq̄d deo ⁊ poſtea pe/
nitet. Cōtra tales dr̄ in Deut. Si q̄d ꝑceſ/
ſerit de labijs tuis nō facies irritū. Tercio
fit fractio voti ꝑ apoſtancā rebellionē. ſicut
hō apoſtatat a religiōe. Prim⁹ mod⁹ ē ma
lus. ſcd'us peior. terci⁹ peſſim⁹. Quia dr̄. hō
apoſtata vir inutilis. Vñ Eccl. v. Si quid
vouiſti deo nō morerꝫ reddere. diſplicet ei
deo ſtulta ⁊ infidel' ꝑmiſſio. Tempus dies
⁊ hora interpellabit. Patet mō quō tribus
modis in fractiōe voti aſſumim⁹ nomē dei
inuanū. Tercio mō aſſumim⁹ nomē dei
inuanū ꝑ planonē ſmonis blaſphemi et h̄
fit tribꝫ modis. Primo qñ aliq̄s loquēs de
deo vtit̄ locutiōe maledica. ſic qñ maledicit
deo. Scd'ꝰ modus eſt ꝑ locutionē mēda/
cem. ſic qñ q̄s negat verꝫ. vl' affirmat falſuꝫ.
Quia dic̄ Anſel. ꝙ oīs ↄtradictōis nobili/
or pars deo eſt attribuēda. Terci⁹ modus
eſt ꝑ locutionē ꝑbroſam. ſic qñ q̄s loquit̄ de
mēbris chriſti interioribꝫ. blaſphemat peſſi
me. etiā ſi verꝫ dicat. ⁊ chriſtū deſpicit in eo.
ꝙ hūilis fuit. Et tales diuino iudicio ſunt
exterminādi. Narrat eīn Gre. ꝙ q̄daꝫ puer
ſex annorꝫ ↄſuetus fuit blaſphemare. Qua
dā die cū blaſphemaret. ⁊ eēt in ſinu patris
ſui. rapt⁹ eſt a demonibꝫ. ⁊ portat⁹ in īfernū
Propter qđ dr̄ in Leuit. Quicūq; blaſphe
mauerit. morte moriet̄. Patet modo q̄bus
modis aſſumim⁹ nomē dei inuanū.

M Emento vt diē ſabbati ſanctifices.
Pš. Miſericordia dñi ab eterno ⁊
vſq; in eternū ſuꝑ timētes eū. et iu/
ſticia illi⁹ in filios filiorꝫ his q̄ ſeruāt teſta/
mentū ei⁹. Indigem⁹ diuīa miſcd'ia condo
nāte offenſās nr̄as. ⁊ dīna iuſticia recōpen/
ſante merita nr̄a. Sed timor dei facit inue
nire miſcd'iam. ⁊ obſuātia mandatorꝫ iuſti/
ciā. Cōſideratio aūt magnificētie dei indu/
cit ad timendū. ↄſideratio diuīe legis indu

cit ad obſuantiā mādatorū. Et ꝑpter h̄ in/
duit̄ nobis vt ſꝑ cogitem⁹ diuinā legē. Vn
de iudei die ſabbati ↄſueuerūt ſꝑ diſputa/
re de lege dei. q2 h̄ eſt opus dei. Et vt ꝑfecte
poſſim⁹ loqui de lege dei. iō rogem⁹ deū in
ꝑncipio ⁊c̄. Memēto ⁊c̄. Dicebaꝫ vobis
ꝙ in tabula ꝑma ↄtinent̄ tria mādata nos
ordinātia ad deū. ſm tria appropriata tribꝫ
ꝑſonis diuinis. In ꝑmo mādato ꝑcipit̄ hu
milis adoratio diuīe maieſtatis. In ſcd'o fi
delis ↄfeſſio ſumme ꝟitatis. In tercio ſin/
cera dilectio ſūme bonitat̄. ⁊ h̄ terciū ꝑce/
ptū eſt. Et eſt ſūma ꝟborꝫ. Memēto vt diē
ſabbati ſanctifices. Sequit̄. Sex diebus
opaberis. ⁊ facies oīe op⁹ tuū. ſeptima ꝟo
die non facies omne opus tuuꝫ. tu ⁊ filius
tuus ⁊ filia. ſeru⁹ ⁊ ancilla. iumentū ⁊ adue/
na q̄ eſt intra portas tuas. Sex em̄ diebꝫ fe
cit de⁹ celū ⁊ terrā mare ⁊ oīa q̄ in eis ſunt.
⁊ ſeptima die req̄euit. Ideo bñdixit ⁊ ſcifi/
cauit illū. Videte ꝙ in his ꝟbis ſpūſſanct⁹
ſcripſit tabulas q2 ſpūſſctūs ꝑ digitum dei
intelligit̄. q2 oīa ꝑcepta ſcripſit cū ſumma
diligentia. hec ſcripſit inſinuās mādati in/
tegritatē ⁊ ↄſummationē. In h̄ aūt manda
to aliquid ꝑcipit. aliq̄d concedit. ⁊ aliq̄d in/
terdicit. Precipit ſanctificare dieꝫ ſabbati.
ibi. Memēto vt diē ſabbati ſcificet. San
ctificatio em̄ eſt ↄuertens aīam ad deū ſan
ctum ad deū verū. ⁊ ad deū ſumme diligen
dū. Aliq̄d concedit in iſto mandato. ibi. ſex
diebꝫ opaberis. ⁊ facies omne opus tuum.
Aliquid vero interdicit. ſ. opus ſeruile. ibi.
Nullū opus facies in eo ⁊c̄. Hec eſt ꝑfecta
vacatio. q̄ habet adiunctā bonā operationeꝫ
⁊ ꝓhibitā ſeruileꝫ. Rō ꝑcepti ſubiungit̄ ibi.
Sex diebꝫ fecit deus celū ⁊ terram. mare ⁊
oīa que in eis ſunt. ⁊ ſeptimo die requieuit.
Ideo benedixit ⁊ ſcificauit illū. Sed q̄re
ꝑcepit vacare. Certe q2 benedixit ⁊ ſanctifi
cauit illum. Ideo ⁊ tu creatura q̄ es chriſti
imitatrix debes h̄ facere. Modo iudei in/
ſultant nobis ⁊ dicūt. Vos teneris decalo
gū. ⁊ decalog⁹ nō habuit niſi ꝑcepta mora/
lia. Morale aūt neceſſitateꝫ habuit ꝑ omi
tpe. Septima aūt dies in qua nō licet opa
ri. a ꝑma die in qua licet opari. eſt dies ſab/
bati. que dr̄ dies ſaturni. ⁊ vos vacans die
dñico ꝑ die ſaturni. Iteꝫ dicit̄. omne opus
nō facies in die illa. ⁊ vos facitis mlta ope/
ra. ⁊ ita totū diſſipatis. Videte chariſſimi.
Intelligēdū eſt ita ꝙ preceptū illud habeꝫ

aliq̃d qđ eſt mere morale. ⁊ habet aliq̃d qđ
eſt mere cerimõiale ⁊ habꝫ aliq̃d mixtũ ex mo
rali ⁊ cerimoniali. Ex p̃cipit dñs ſctificatio
nẽ. i. vacationẽ ad amandũ. H̃ eſt ſe p̃ceptũ.
Uñ dicit beat⁹ petrus ꝙ quilibet tenet̃ do
minuz ſctificarem corde ſuo. i. amare. Ille
ſanctificat ſiue ſabbatiſmũ facit q̃ deuz ſup
omĩa diligit ꝓpter ſe ⁊ nõ ꝓpter aliud. Itẽ eſt
in p̃cepto aliquid figurale. ſicut diei ſepti
me feriatio. Dies ſeptima ſignificat quietẽ
aĩa⁊. ⁊ quietẽ dñi in ſepulchro. ⁊ ceſſatio
nẽ ab ope ſeruili cũ vacatiõe ⁊ deꝑcatione.
Deus eñ ſex dieb⁹ opat⁹ eſt oĩa. nõ q⁊ non
potuiſſet feciſſe vna die. ſed intelligẽduz eſt
hoc ꝙ mũdus aliq̃d habet in arte eterna. ſ.
eſſe eternũ. qđ eſt eternitas vite ⁊ poſſeſſio
vna. in q̃ nihil eſt prius nec poſteri⁹. ⁊ h̃ im
preſſit de⁹ mentib⁹ angelicis. Itẽ habꝫ mũ
dus aliq̃d in intelligẽtia creata. ſ. p̃us ⁊ po
ſterius. natura ſimul ſm̃ durationẽ. nõ ſm̃
naturã. ſm̃ ꝙ eſt ĩ materia nõ ꝓpter defectũ
operatio. ſed ꝓpter ꝯdeſcenſionẽ ipi⁹ vt coap
taret omĩa. ⁊ oĩa in p̃mis opib⁹ deſignaret.
Et ſicut oĩm opationũ in p̃mis opib⁹ ꝑdu
xit. ſic ⁊ ſeminaria oĩm ope⁊ ⁊ quietationez
plene ꝑduxit. Et q⁊ ſeptimo die requieuit.
⁊ intellectualẽ ad eſſe creaturã reuocauit. ⁊
ſeptimo die aĩas in ſepulchro reduxit ad
quietẽ paradiſi. Significatio igit̃ diei ſepti
me eſt figuralis quietis aĩa⁊. Sic igit̃ in
mandato illo cõtinet̃ aliq̃d qđ eſt morale. ſ.
vt deus ſup omĩa diligat̃. ⁊ aliq̃d qđ eſt ceri
moniale. vt figuratio diei ſeptime. Itẽ cõti
net̃ aliq̃d qđ eſt partim morale ⁊ partim ce
rimoniale. vt ceſſatio ab opib⁹. ⁊ h̃ in q̃buſ
dã generalit̃ eſt intelligendũ. in q̃buſdã ſpe
cialiter. Si intelligam⁹ ſicut iudei q̃ dicũt
ꝙ deb et fieri vniuerſalis ceſſatio ab oĩ ope
re ſeruili. ſic inſinuat̃ chriſtiano ꝙ dꝫ abſti
nere ab omĩ pctõ. ⁊ ſic eſt figurale. Si itel
ligam⁹ ꝙ ab aliquib⁹ debem⁹ abſtinere. ſic
eſt morale. nõ ſicut in p̃cepto ⁊ ſicut ĩ bene
eſſe. ⁊ remãſit ſicut in eccl'iaſtica inſtitutiõe
eſt p̃ceptũ. Dico opa ſeruilia opa mechani
ca. que ſunt ſeptẽ. ſ. agricultura. que compre
hendit omnẽ modũ colendi terrã. Lanifici
um qđ cõſiſtit in omĩ genere veſtimento⁊.
Fabricatio ſiue ſit in materia ferrea. ſiue la
pidea. ſiue metallica. ſiue lignea. Venatio q̃
cõprehendit equo⁊ ⁊ venato⁊ opus. ⁊ om
nẽ modũ piſto⁊ coquo⁊ ⁊ omnẽ modum p̃
parandi cibos. Medicina q̃ cõſiſtit in arte

ꝯficiendi pigmẽta vel ſyrupos ⁊ hmõi. Na
uigatio que cõprehẽdit omẽ opus nauta⁊
in mari. ſiue omẽ opus mercatõis. Et thea
trica. que cõprehendit oẽm moduz ludi vel
iocunditatis. Modo dico ꝙ in omib⁹ iſtis
ſunt quedã mere ſeruilitatis. quedã cõtĩnue
neceſſitatis. quedã mere iocũditatis. Illa q̃
ſunt mere ſeruilitatis ꝓhibent̃ ab eccl'ia. Il
la aũt que ſunt ꝯtinue neceſſitatis. ſicut illa
que ſunt ad ꝯſeruationẽ vite vel ſanitatis cõ
cedunt̃ in quãtũ ſunt neceſſitatis. ⁊ ꝓhiben
tur in q̃ntũ ſunt ſeruilitatis. Illa vero que
ſunt mere iocũditatis ſunt ꝑmiſſa. nõ ꝓhi
bita. q⁊ ꝓpter paruitatez nr̃am ꝑmittunt̃ ab
eccleſia. Et ſic poterim⁹ rñdere. Sꝫ dices.
quare ꝯfudit ⁊ miſcuit moralia ⁊ cerimoni
alia ſimul. Dico ꝙ hoc p̃ceptũ. Memento
vt diẽ ſabbati ſanctifices ⁊c. eſt de caritate.
⁊ quicq̃d patet ⁊ latet in aliq̃s. in iſto manda
to ꝯſummat̃. ⁊ ideo miſcuit ſimul moralia ⁊
cerimonialia. vt meli⁹ ad memoriã reduce
remus. ne ſi ſpecialit̃ poneret grauaret̃ me
moria nr̃a. Sunt aũt tria que requiruntur
ad ꝑfectã dilectionẽ. Primũ eſt diuiſa vaca
tio cõuertens aĩam in deuz. Scđm imita
tio chriſti ĩ bonis opib⁹. Terciũ eſt ceſſatio
ab omĩ ope ſeruili. que co⁊ reddit purum ⁊
mũdũ. Cõuerſio aũt in deũ eſt ſm̃ ſeptẽ
opera. quib⁹ aĩa ꝯuertit̃ ad ꝑfectã vacatio
nẽ in deũ. quo⁊ tria ſunt intrinſeca. q̃ fiunt
meditando. orando ⁊ exultãdo. Ex iſtis tri
bus fit cõtemplatio. Alia ſunt extrinſeca. q̃
fiunt legendo. pſallendo. ſacrificiũ offeren
do. diuinã legẽ adimplendo. Et hoc fit ſiue
audiendo. ſiue docendo. ſiue cũ aliis ꝯferẽ
do. Hoc eſt qđ dicit. Memẽto vt diez ſab
bati ſanctifices ⁊c. Mandat igit̃ dñs p̃mo
ꝯuertentẽ aĩam in ipm̃. Scđo mandat
ſui imitationẽ. cũ dicit. Sex dieb⁹ opaberis
De iſta imitatione dicit apl's. Imitatores
mei eſtote ſicut filii chariſſimi. Et in Luca.
Eſtote miſericordes ſic̃ ⁊ pr̃ veſter miſeri
cors eſt. Sex aũt ſunt opa miſcđie. ſ. paſce
re eſurientes. potare ſitiẽtes. veſtire nudos
colligere hoſpites. viſitare infirmos. ⁊ redi
mere captiuos. Alit̃ eñ impoſſibile eſt eſſe
opus virtutis. niſi creatura in iſtis ꝯformet̃
chriſto. Ad opus aũt v̾tutis requirunt̃ ſex
correſpõdẽtia ſex opib⁹ virtutis. q̃ ſunt cir
cũſpectio ꝓuida. intentio recta. affectio pu
ra. electio recta ſiue iuſta. proſecutio vigo
roſa. ⁊ informatio charitatiua. Primuz in

telligiť in ope pme diei.qn̄ dixit deus. Fiat
lux.⁊ facta eſt lux. Hoc eſt circūſpectio pui/
da. Secūdo oportet φ hō ponat ſibi re/
ctum finē in deū.⁊ h̄ notať cū dr̄. Fiat firma
mentū in medio aquaꝝ.⁊ vocauit de⁹ firma
mentū celū. Oportꝫ φ hō agať ſurſum ⁊ ha
beat rectā intētionē ad deū. Tertio req̄ri
tur affectio pura.⁊ h̄ intelligiť in tertio ope.
Diuiſit de⁹ terrā ab aquis.id eſt.affectiones
ſeculares a diuinis. Quarto requiriť ele/
ctio iuſta ſiue recta vt ordiate faciat que de/
bet facere.⁊ h̄ notať in q̄rto ope cū dicit Fi
ant luminaria in firmamento celi.i.ſint ope
ra nr̄a ordinata Quinto requiriť pſecutō
vigoroſa.qđ notať in q̄nto ope qn̄ de⁹ pdu/
xit aīam viuā.in aq̄s natatilia. in aere vola/
tilia Sexto fecit de⁹ integra opa ſupueſti
ta oīb⁹ circūſtantijs ſm̄ φ exigit lex diuie
charitatis Charitas aūt eſt forma pfectiua
omniū.⁊ ille q̄ hꝫ charitatē. hꝫ oīa iſta ſex
Sextū igiť op⁹ ꝟtutis eſt informatio chari
tatiua.qđ notať cū dr̄. Fecit de⁹ hominē ad
imaginē ⁊ ſimilitudinē ſuā. Qn̄ hoīs op⁹ in
tegrať ex iſtis ſex tunc dicitur recte viuere.
Sꝫ non ſufficit facere ꝟtutis op⁹ niſi hō
caueat ab ope vicioſo. Et h̄ tangiť eum dic.
Nullū op⁹ facies in eo. Quinqꝫ modis pōt
homo facere pctm̄ Primo qn̄ pctm̄ ꝑpetrat
Scđo qn̄ ad peccādū aliū incitat. Tertio
qn̄ peccantē defenſat. Quarto qn̄ peccātem
acceptat. Quinto qn̄ peccantem diſſimulat
nec arguit nec punit.⁊ h̄ eſt maximū piculū
qn̄ q̄s aliū caſtigare negligit. Primū pctm̄
tangiť cū dr̄. Nullū op⁹ facies in eo.id eſt.tu
nullū ꝑpetrabis pctm̄. Secūdū pctm̄ tan/
giť cū dr̄. Nec fili⁹ nec filia.id eſt. nō eris pať
peccati inſtigādo aliū ad pctm̄. ꝟbo vel ope
vel exēplo. Tertiū pctm̄ tāgiť cū dr̄. Nec ſer
uus tu⁹ nec ancilla tua. Ille q̄ facit peccatū
ſeru⁹ eſt peccati.ſꝫ ille q̄ defenſat pctm̄.domi
nus eſt pctī.illi p̄bēdo patrociniū q̄ faċ pec/
catū. Quartū pctm̄ eſt qn̄ aliquis peccātem
acceptat.qđ notať ibi Nec iumentū tuū Iu
mentū cū fuit ligatū nō ducebať ad opus ni
ſi acceptāte dn̄o.⁊ iſta acceptatio eſt religa/
tio Quintū pctm̄ eſt qn̄ aliq̄s aliū caſtigare
negligit.qđ tangiť cū dicit. Nō aduena q̄ eſt
intra portas tuas. Aduenā q̄s reputat ho/
minē.qn̄ dicit ad aliū.q̄d ad me de pctō ſuo
Et ſic qn̄ homo nō punit pctm̄ alteri⁹. effici
tur pticeps pctī illi⁹. Alijs etiā multꝭ modis
efficiť homo pticeps peccati alteri⁹. Et ꝑpē

hoc dicit p̄s. Ab occultꝭ meis mūda me dn̄e
⁊ ab alienis pce ſeruo tuo.
Honora prēm tuū ⁊ matrē tuā vt ſis
b longeu⁹ ſup terrā. quā dn̄s de⁹ da/
turus eſt tibi. Eccī.iij. Que p̄cepit ti
bi deus cogita illa ſp.⁊ in plurimis opibus
ei⁹ ne fueris curioſus. Verba vltima ſpēali
ter dicunť litteratꝭ. In q̄b⁹ docet eccleſiaſti/
cus cogitare vtilia.⁊ vitare curioſa. Utilia
aūt dirigūt nos in viā ſalutis. ſꝫ curioſa di/
ſtrahūt nos a via ſalutis ⁊ diſſ pāt intelligē
tiam noſtrā. Magna ps intelligētie pditur
ꝑpter curioſitatē.⁊ tamē nihil eſt p̄cioſi⁹ intel
ligentia in nobis. Dolem⁹ cū pdim⁹ aurum
multo pl⁹ dolere debem⁹ ſi amittam⁹ intelli
gentiā.qꝛ nihil eſt ita charū ſicut act⁹ intelli
gentie. Sum⁹ dicturi d̄ p̄ceptis ⁊ indigem⁹
φ dn̄s illuſtret intelligentiā noſtrā. Iđ ro/
gemus deū in p̄ncipio ⁊c̄. Honora prēm
tuū ⁊c̄. Dicebā φ ſicut aīa rōnalis ordinari
habet ad creatorē ⁊ ad creaturā. ſm̄ h̄ eſt du
plex tabula in qua lex dei eſt ſcripta. In pri/
ma tabula ɔtinenť tria mādata ſm̄ tria ap/
propriata trib⁹ pſonis diuinis ⁊ ſm̄ triplicē
opationē aīe. In p̄mo mādato p̄cipitur hu
milis adoratio ſumme maieſtatꝭ. In ſecun/
do fidelis ɔfeſſio ſumme ꝟitatis. In tertio
ſincera dilectio diuīe bonitatꝭ. Iſta tria mā
data ſunt fundamētū oīm p̄ceptorum legis
Et ꝑpter hec tria oīs nmoraľ⁹ verax ⁊ deo
deuot⁹ teneť iſta p̄ncipaliť cuſtodire. Mo/
do dico φ in ſecūda tabula ɔtinenť ſeptē p̄/
cepta. Unū eſt affirmatiuū.⁊ ſex ſunt nega/
tiua. Ratio diſtinctiōis eſt hec Quia omnia
mādata reducunť ad duo. Hoc facias alij
qđ tibi vis fieri. Nō facias alij qđ tibi nō vis
fieri. Et iuxta h̄ accipiunť duo p̄cepta. Pri/
mum eſt innocētie. Secundū eſt beneficen
tie.que ſunt due ptes iuſticie. Modo dico
vlteri⁹ φ p̄cepta ordināť ſm̄ ipſoꝝ nobilita
tem.⁊ beneficētia melior eſt q̄ꝫ innocētia.idō
mandato innocētie p̄poniť mandatū bene/
ficentie.⁊ eſt ſynodochice traditū iudeis.ſic
Honora patrē tuū ⁊ mr̄em tuā ⁊c̄. Et poni
tur hic p̄mo forma mādati.cū dicit.honora
⁊c̄. Secūdo ſubdiť pmiſſio cū dicitur. vt ſis
longeu⁹ ⁊c̄. Intellige ſm̄ litteralē intelligen
tiam. Pater nominat pſonā generātis.pſo/
nam inſtruētis.⁊ pſonā educātis.qꝛ pať ha
bens filiū generat ipm̄.inſtruit ipm̄ ⁊ nutrit
⁊ ipſi⁹ eſt filio legare bona ſua. Et ſic pať te/
net rationē originis.rationem regiminis. ⁊

rationē benefactoris. Et ſm hoc debetur ei
triplex honor. Honor reuerētie. honor obe
dientie. ⁊ honor beneficētie. Primo dico pa
tri inquantū tenet rōnem originis debetur
honor reuerētie. Unde in Eccō. Qui timet
deum honorabit patrē ſuū ⁊ matrē ſuam. ⁊
quaſi dn̄is ſeruiet eis qui ſe genuerunt. Se
cundo patri rōne regiminis debet̄ honor
obediētie. Ephes. vi. Filii obedite parētibꝫ
veſtris. hoc enī iuſtū eſt. Honora patrē tuū
⁊ matrē tuā. qđ eſt mandatū primū in ꝓmiſ/
ſione vt bene ſit tibi. et ſis longeuꝰ ſup terrā.
Tertio honor debet̄ patri. quia rōem tenet
benefactoris. honor ſcꝫ beneficētie. Un̄ Ec
cleſiaſtici. Fili ſuſcipe ſenectā patris tui. ⁊ nō
contriſtes eū in vita illius. Precipit̄ igit̄ ꝙ tri
plex honor impendat̄ parentibꝫ. ſ. honor re
uerentie. obediētie ⁊ beneficētie. Et hͦ eſt pri
mū mandatū qđ debes cuſtodire ꝓpter pro
miſſionē. ſ. vt bene ſit tibi ⁊ ſis longeuus ſu/
per terrā. Et tangit̄ pmo mandatū ibi. Ho/
nora prēm tuū ⁊ matrē tuā. Secūdo addit̄
ꝓmiſſum ibi. Ut ſis longeuꝰ ſup terram ⁊c.
Sed nunqđ verꝫ eſt ſemꝑ ꝙ diutius viuāt.
Videmꝰ hoc falli quādoqꝫ. ergo deꝰ fallax
erit in ſuo ꝓmiſſo. Dico ꝙ longeuitas nō ſo
lum attendit̄ ſm longitudinē dierꝫ currēnū
ſed ſm valorē. Et ſm ꝙ eſt triplex honor q̄
exhibet̄ parētibꝫ. ſic reſpondet huic triplici
honori triplex pmiū. Honoranti patrē ho/
nore reuerētie debet̄ vita glorioſa ſiue hono
rifica. Honorāti patrē honore obediētie de
betur vita iocūda. Honorāti patrē honore
beneficētie. cōcedit̄ vita opulēta. Primo
dico honorāti patrē honore reuerētie. cōce/
ditur vita glorioſa ſiue honorifica. Un̄ Ec/
cleſiaſtici. iii. Gloria hoīs ex honore patris
ſui. Itē Eccī. iii. Ne glorieris i cōtumelia pa
tris tui. nō enī eſt tibi honor ſꝫ cōfuſio. Natu
rale enī eſt ꝙ filiꝰ vehementiſſime diligit pa
trem. indignat̄ qn̄ aliquis iniuriatur patri.

Secūdo honoranti prēm honore obedi
entie cōcedit̄ vita iocunda. Unde Eccī. iii.
Qui honorat prēm ſuū iocundabit̄ in filiis
⁊ in diebꝫ oratiōis ſue exaudiet̄. Qui hono/
rat patrē ſuū vita viuet longiore. ⁊ q̄ obedit
patri ſuo refrigerat manū ſuam. Summa
iocūditas eſt ꝙ hō nō ſit rebellis ſupiori ſuo
quia q̄ rebellis eſt ſupiori inueniet rebellēꝫ
inferiorē ⁊ cōtemptor ſuperiorꝫ poteſtatū cō
temnet̄ ab inferioribꝫ. Sicut Adā quando
fuit inobediēs ſupiori ſuo oīa inferiora ſua
que ſibi fuerāt ſubiecta habuit contraria.

Tertio honorāti patrē honore beneficē/
tie cōcedit̄ vita opulenta. Unde Eccleſi. iii.
Honora prēm tuū ⁊ matrē tuā. ⁊ ſuperueniͭ
et tibi benedictio. ⁊ benedictio tua in nouiſ
ſimo manebit. Benedictio iſta vocat̄ multi/
plicatio bonorꝫ. Ecce ꝑceptū ⁊ ecce ꝓmiſſio.
Obligamur ad obediendū parentibꝫ q̄ꝫ dī
vtimur ipſorꝫ bonis. ⁊ debemus eis obtēpe/
rare in exercitatiōe actuū virtuoſorꝫ ſiue ſa/
lubriū. in diſpenſatiōibꝫ tempaliū ⁊ in ſub
miniſtratiōe obſequiorꝫ. Debemꝰ etiā viue/
re ſm eorꝫ cōſilium ⁊ expēdere ſm eorꝫ impe
rium. ⁊ quādo exegerit neceſſitas ſubmini/
ſtrare eis obſequiū. Si tamē parētes aliq̄d
velint vel dicant vel imperēt nobis qđ ſit cō
ꝑfectū ſalutis nr̄e. nō eſt ipſis in illis pietas
exhibenda. Et hͦ eſt qđ dicit dn̄s in euange/
lio. Qui nō odit patrē ſuū aut filios ꝓpt me.
nō poteſt meus eſſe diſcipulꝰ. Vult dn̄s ꝙ
ex affectu paterno nō dimittat homo face/
re qđ ꝑtinet ad ſalutē ſuā. Et hoc eſt qđ dicͭ
dn̄s Dimitte mortuos ſepelire mortuos ſu
os. tu aūt vade ⁊ annūcia regnū dei. Et hie/
ronymꝰ dicit. Si pater i limine iaceat. ſi ma
ter vbera quibꝫ te lactauit oſtēdat. ꝑ calcatū
ꝑge patrē. ꝑ calcatā ꝑge matrē. ⁊ ad vexillūꝫ
crucis euola. ſolū enī genus pietatis eſt i hͦ
eſſe crudelē. Ecce intellectꝰ verborꝫ ſcđm
ſenſum lr̄alē. Videte latiorē intellectū. Pre/
cipitur beneficētia ad omne genꝰ hominūꝫ
Pater nominat ꝑſonā in qua eſt ꝑcipua ra
tio auctoritatis annoſitatis ⁊ amicabilitatis.

Primo dico in patre eſt auctoritas. Et in
iſto mandato dat̄ ꝑceptū ꝙ obediat̄ patri.
q̄ habet auctoritatē. Auctoritatē aūt habꝫ
oīnis qui ꝑeſt reipublice vel rei polytice vel
rei monaſtice. Primo dico ꝙ ille qui ꝑeſt
reipublice eſt pater ratiōe auctoritatꝫ. vt ꝑin
ceps. baro. comes. vel dux. Et dicit̄ pat̄ tu/
tela vl̄ defenſione. Et cū debemꝰ honorare
Unde beatꝰ Petrꝰ. Deū timete. ꝑncipes ho
norificate. Secūdo habet auctoritatem
ille qui ꝑeſt rei polytice ſiue eccleſiaſtice. Et
ipm̄ debemꝰ honorare ſm ꝙ exigit diſpoſi/
tio eccleſiaſtica. ⁊ debet ei obedire vulgus.
Unde apoſtolꝰ ad Heb. Obedite ꝑpoſitis
veſtris ⁊ ſubiacere eis. ipſi enī vigilant quaſi
ratiōem ꝓ animabꝫ veſtris reddituri. Ter
tio auctoritatē habet ille qui ꝑeſt rei mona/
ſtice. ⁊ illūꝫ debemus honorare ⁊ ei obedire
ſm qđ regula ⁊ ꝓmiſſio facta eſt. Un̄ Hiero

nimus. Prepoſitū monaſterij diligite vt patrem. timete vt dn̄m. audite vt magiſtꝝ. credite vt ſalubre q̄cquid ipſe vob dixerit. Modo dico ꝙ iſtis debemus obedire ſm ꝙ exigit ordo vel auctoritas Secūdo in patre intelligit̄ antiquitas. ⁊ ex hoc intelligit̄ debilitas. Senes eīm debilitant̄. Et qui patreꝫ honorat ratiōe antiquitatis ⁊ debilitatꝭ. honorat omnē hominē qui indiget adiutorio. vel qui caret ſenſu vl̄ fortitudine. vel infeſtatur ab alio. Propter hoc debem⁹ aliū iuuare ꝑ documēta vel ſuſtentamēta ⁊ ꝑ patrocinia. Et ad hoc ſpecialiter ſunt p̄lati. Si homo caret ſenſu. debēt ipſum iuuare ꝑ documenta. Si caret fortitudine. debēt ipm̄ iuuare ꝑ ſuſtentamēta. Si infeſtatur ab alio. debēt ipm̄ adiuuare ꝑ patrocinia Tertio in patre intelligit̄ ratio amicabilitatis. Et ī hoc intelligimus ꝙ ratione originis amabilis ⁊ amandus eſt om̄is homo. ⁊ tenet̄ quilibet homo aliū honorare. Unde apoſtolus Honore inuicē p̄uenientes. Et iterꝝ. Reddite omnib debita. cui honorē. honorē. Nemini quicq̄ꝫ debeatis niſi vt inuicē diligatꝭ. Debet homo aliū diligere bene volēdo cuilibꝫ quantū ad affectū. quantū ad effectū. ⁊ q̄ntū ad ſignum. Habet aūt iſta dilectio ordinem Quia debem⁹ diligere ſm rōnem ꝓximitatis. ſm rationē ſimilitudinis. ⁊ ſm rationeꝫ obligatiōis. Primo dico debem⁹ diligere ſm rationē ꝓximitatis. Et ſm hoc maiorem amorē debem⁹ domeſticis q̄ꝫ extraneiſ ⁊ amicis plus q̄ꝫ inimicis. Secundo habet dilectio ordinē ſm rōem ſimilitudinis. quia aliquib debem⁹ ratione ſimilitudinis maiorē dilectiōem q̄ꝫ alijs. Sic tenemur ratione ſimilitudinis in forma ſpecifica diligere hominē. ſm ſimilitudinē ratione ꝯueniētie in fide debem⁹ plus diligere chriſtianuꝫ q̄ꝫ iudeū vel gentilē. ⁊ ſm ratōem ſimilitudinis in ꝓfeſſione maxime debem⁹ diligere. ſicut religioſus fratrē ſuū. ⁊ vnus canonicus ꝯcanonicū ſuū. Tertio ratiōe obligatōis debemus diligere ⁊ tenemur obedire Et ſic aliquib plus tenemur q̄ꝫ alijs. Teneor eīm aliū diligere ⁊ eū honorare rōe p̄cepti tm̄. teneor plus ratiōe p̄cepti ⁊ beneficij. ⁊ teneor maxime ratiōe p̄cepti beneficij ⁊ ꝓmiſſi. id eſt illum de quo eſt mihi p̄ceptū. ⁊ recepi beneficium ⁊ feci ꝓmiſſum debeo plus diligere ⁊ honorare. Patet modo ꝙ in verbis iſtꝭ Honora ⁊c. tangit̄ p̄ceptū. Et quō ſecūdo redditur ꝓmiſſum ibi. Ut ſis longeu⁹ ⁊c. Deinde dictū eſt quō intelligunt̄ ſm intelligētiā litteralē. ⁊ quomō ſm ſpūalem. Et vt meliuſ teneatis in mente dicā vobis duo exempla Unū bonū de illo qui matrē honorauit Et aliud malū ⁊ crudele de illo qui patrem non honorauit. Dicā primū de bono. Fuit quidam magiſter magn⁹ ⁊ famoſus pariſius. ⁊ a multis notus ⁊ dilectus. Hoc audiēs mater ſua paupcula. cogitauit ire ad filiū ſuum. Accepit baculū ⁊ in tunicella de burello venit pariſius. ⁊ queſiuit a quibuſdā dominabus ꝑ tali magiſtro. Dixerunt illi matrone. Quid vultis eius. Reſpōdit. Ego ſum mater ſua Tunc ille matrone duxerūt eā in domum ſuā ⁊ refocillauerūt eam. Poſtea cogitauerunt ꝙ ille bon⁹ homo verecundaretur ſi videret eā in tali ſtatu. ⁊ induerūt ipſam bene. ⁊ dederūt ei mantellū ⁊ iuerūt ſecum ad magiſtrū. Tunc illa dixit. Ego ſum mr̄ tua Reſpondit magiſter. Uere ego non credo. quia mater mea eſt paupcula ⁊ cōſueuit habere ſolū tunicellā de burello. Et cum nullo modo vellet acq̄eſcere verbis eius. reduxerunt eā in domū ſuā. ⁊ reddiderūt ei tunicellam ei⁹ ⁊ baculū. Tunc illa acceſſit ad filium ſuū in cōgregatione multoꝝ. Et cuꝫ videret matrē ſuā in tali habitu venienteꝫ. depoſuit caputiū ſuū ⁊ amplexatus eſt eā et dixit. Modo ſcio ꝙ eſtis mater mater. Hoc fuit diuulgatū ꝑ villā ⁊ reputatū eſt ei ꝓ magno bono. Et poſtea factus eſt epiſcop⁹ pariſienſis. Aliud exemplū dicā malū de eo qui nō honorauit patrē ſuū. ⁊ vidi illū q̄ nouit illū cui hoc accidit. Fuit quidā hō pauper qui ꝑ induſtriā ſuā multa bona acquiſierat. ⁊ habebat vnicū filium. Et videntes q̄dam nobiles. fecerūt ꝙ cōtraxit filius cū filia cuiuſdā nobilis. Et tūc illa que fuit pulcra ⁊ nobilis incepit abominari p̄rem. ⁊ fecit tantū cū marito ſuo ꝙ odio habuit patrem ſuū ⁊ ꝙ pater nō habebat quid comedere niſi fabas malas. ⁊ ſemꝑ in cōuiuio expellebatur a domo Quadā die fuit famelicus ⁊ venit ad domū filij ⁊ petiit cibū. ⁊ date ſunt ei fabe male. ⁊ expulſus eſt a domo. Tunc illa dixit marito ſuo. Modo poſſumus comedere in pace. Uade ad arcā ⁊ accipe caponē coctum. Et cū aperuit arcā. mutatus eſt capo in bufonē Qui ſubito ſaliens ad faciē ei⁹ ponebat duos pedes ad mētum ⁊ duos ad frontē. ⁊ operuit totā faciē eius. Et non fuit

medicus ꝗ ſciret eū amouere. Tandē venit quidā qui fecit tenellas quaſdā ⁊ dixit ꝙ eū amoueret. Tunc buſo aſpexit eū tā horribili vultu ꝙ ille cecidit in terrā ⁊ amplius non audebat aliq̄d facere. Et nullꝰ fuit qui ſciret apponere conſiliū. ſed mala morte mortuus eſt. Patet modo ꝓceptū ⁊ ꝓmiſſum quod ꝓmittitur.

n On occides. Nō mechaberis. Non furtū facies. Pſ. Tūc nō cōfundar cū ꝑſpexero in omībꝫ mādatis tuis. Jacobꝫ dicit. Qui totā legē ſeruauerit. offēdit aūt in vno factus eſt omniū reꝰ. Nō qꝛ ꝑ vna trāſgreſſione tm̄ punief pena ſenſuſ. ſic ꝑ tranſgreſſiōe omniū. ſꝫ punief tm̄ pēa dāni. nō tamen ita acriter pro vno ſicut ꝓ omībus. Jdeo ſi qs vult ꝑtingere ad vitā etnā. oportet ꝙ ꝑſpiciat ī omībꝫ mandatꝫ dei corde ⁊ ope. Et ideo dixit pſ. Cū ꝑſpexero .i. ꝑfecte inſpexero ⁊ ꝯſiderauero. Et iuxta hoc ego nō timebo ꝯfundi. Nō eſt magnū cōfundi in p̄ſenti. ſꝫ ꝯfundi eternaliter. hoc dēmꝰ abhorrere Sed tm̄ nō poſſumꝰ euadere iſtā confuſionē niſi ꝑſpiciamꝰ in omnibꝫ mādātis dei. Jdeo deum rogemꝰ in principio ⁊c.

Non occides ⁊c. Dicebā vobis ꝙ mādāta dei diſtinguebanf in duas tabulas. Jn ꝓma cōtinenf mandata ſm legē iuſticie ordinantia nos ad trinitatē. qua ꝯtinentur tria mandata ſm tria appropriata tribꝫ ꝑſonis. Jn ſecūda tabula ꝯtinenf mādata ordinātia nos ad ꝓximū. ⁊ hoc ſm duplicē ꝑtē iuſticie. ſ. innocēne ⁊ beneficētie. Reducif aūt tota iuſticia ad tria. Quia deo debemꝰ exhibere debitā reuerentiā ꝑ orōnem ꝯfeſſionez ⁊ ſatiſfactōem. Patri debemꝰ exhibere beneficentiā. ⁊ omībꝫ aliis innocentiā. Dictū eſt ꝺ tribꝫ mādatis que nos ordināt ad deū. Dictum eſt etiā de quarto mādato qđ accipif penes partē iuſticie que eſt bn̄ficentia. ī quo precipif ꝙ debemꝰ exhibere honorē patri et matri. Sequif de ſex aliis mādatis que ꝑtinent ad innocentiā. Nocet aūt qs ꝓximo ſuo tripl'r. ꝑuerſitate opis. falſitate ſmonis ⁊ improbitate volūtatis. Et ꝓpter hoc legiſlator ꝑmo ꝓhibet nocumentū qđ ꝓuenit ex ꝑuerſitate opis. Peruerſitas aūt opis ꝗ qs iniuriaf alii eſt triplex. Aut eīm quis iniuriatur alii in ꝓpria ꝑſona aut in ꝯiuncta ꝑſona aut in tempali ſubſtātia. Et ſm hec ſūt tria mandata que ꝑtinent ad innocentiā. Jn ꝓmo ꝓhibef nocumentum in ꝓpria ꝑſona. ibi Non occides. Jn ſecūdo ꝓhibef nocumentum in ꝑſona ꝯiuncta. ibi. Non mechaberiſ. Jn tertio ꝓhibef nocumentū in ſubā tpali. ibi. Non furtū facies. Primo dico cū dꝛ. nō occides. ꝓhibetur ira ꝓrumpēs in iniurias pemptiuas vite naturalis ſiue ſubſtātialis. ⁊ vite incolumis ⁊ vite honorabilis. Natura eīm appetit qđ melius eſt. ⁊ ideo nō ſuffic̄ ſibi ꝙ habeat vitā ſubſiſtentē. imo cum hoc vult vitā ſalubrē ⁊ incolumē. Ergo ī iſto mādato nō occides. legiſlator ꝓhibet ꝓmo irā ꝓrumpētes in iniurias pemptiuas vite naturalis. Secūdo ꝓhibet iras ꝓrumpentes in iniurias vite incolumis. ſ. quādo fit iniuria ꝑ verbera vel vulnera. Tertio prohibet iras ꝓrumpētes in iniurias vite honorabilis. ſicut eſt iniuria que eſt in ꝯtumeliā apertam vel occultā ſicut illa que fit per ſignum Unde dictū eſt in euāgelio. Audiſtis qꝛ dictum eſt antiquis Nō occides. Ego aūt dico ꝙ omīs qui iraſcif fratri ſuo reꝰ erit iudicio. Qui aūt dixerit fratri ſuo racha reꝰ erit ꝯcilio. Qui aūt dixerit fatue. reus erit gehēne ignis. Ergo planū eſt ꝙ tribꝫ modis ſac homo ꝯtra illud mandatū. ſ. qn̄ quis iraſcif fratri ſuo. vel quādo dicit racha. vel qn̄ dicit fatue. Et quādo h̄ facit ex deliberatōne animi tūc dicit ꝙ reꝰ eſt gehēne ignis. Et qꝛ vita naturalis fundamentū eſt reſpectu aliaꝝ ideo ſub iſto modo. nō occides. legiſlator expreſſit mandatū. Manichei aūt obiiciunt nobis ⁊ dicūt ꝙ ꝯtradicit ſibi legiſlator. Dicit eīm. Nō occides. Et alibi dicit. Maleficos nō patieris viuere. Et h̄ eſt ꝯtra principes in xpiana lege qui ꝑ ſententiā iudiciariam alios occidūt. Jtē obiiciūt ꝙ dn̄s dicit. Omnes ꝗ acceperint gladiū. gladio peribūt Ergo nō licet gladiū accipe. Et ſimiliter dicunt ꝙ nō licet ſacerdotē eſſe occiſorē. Et h̄ eſt ꝯtra eccliam et eccleſiaſticas ꝑſonas que exequēdo iudiciū ⁊ imperādo accipiūt gladium. Jtē obiiciūt qđ dꝛ. Ego aūt dico vobiſ nō reſiſtere malo. Et h̄ eſt ꝯtra legiſlatorem Jntelligere debemꝰ ꝙ ꝓhibef hic occiſio hominis. nō beſtiaꝝ vel virgultoꝝ. ſic dicebāt antiq̄ manichei ꝗ nolebāt comedere de fructibꝫ arboꝝ. Occiſio aūt hoīs pōt eſſe a lege aut ab hoīe. in ꝑitate aut interꝑtatiue. Occiſio aūt hoīs ab hoīe ſic ab hoīe nō vt a lege ꝓhibef. Sꝫ deꝰ ꝗ ꝯditor eſt nature ⁊ ꝯſeruatoꝛ nature ⁊ legis pōt hoīnem ꝑuare vita qn̄ vult. Lex aūt occidit hoīem qn̄ miniſter

legis occidit. ꝛ h̃ ſeruato iuſto ordine. iuſta cauſa ꝛ iuſto aīo Oportet ꝙ aſſit iuſt⁹ ordo ꝛ iuſta cauſa. i. ꝙ ex iuſta cā occidaꝛ. qꝛ lex dic. Iuſte qđ iuſtū eſt exeq̄ris. Itez oportet hr̃e aīm iuſtū vt hō q̄ eſt miſter legis ex lege hominē occidat. nō libidine vindicte ſꝫ amore iuſticie Vñ apl's ad romanos loq̄ns ad principes dı̄t ꝙ princeps nō ſine cā gladium portat dei miſter eſt vindex ī irā ei q̄ male agit. Qđ igiꝛ dñs dicit petro. oīes q̄ acceperint gladium. gladio peribūt. nō referꝛ niſi ad h̃ ꝙ ille q̄ nō eſt miniſter legis. nō dꝫ occidere. Et ꝙ dr̃. Nō licet ſacerdotē eſſe occiſorē. hoc nō referꝛ ad principes. Tertiū qđ dicit dñs. Ego aūt dico vobis. nō reſiſtere malo. verū eſt vltionis libidine ſꝫ amore iuſticie bñ licet reſiſtere malo. Patet mō ꝙ lex occidit hoīem.

Itē occidiꝛ homo ab hoīe tripl'r. aut caſu aut neceſſitate aut volūtate. Si hō occidit hoīez caſu. aut adhibet operā rei licite. ꝛ adhibet debitā diligentiā. excuſaꝛ a tāto ꝛ a toto. Si aūt ſit homicidiū caſuale. ꝛ homo adhibet operā rei illicite. nec adhibet debitam diligentiā. nec excuſaꝛ a tāto nec a toto. Si aūt fuerit homicida ex neceſſitate. h̃ eſt dupliciter. aut ex neceſſitate ineuitabili. aut euitabili. Neceſſitas euitabilis eſt. ſi poſſum eſ fugere ſꝫ dimitto ꝓpter verecundiā vel aliā cauſam. ꝛ in iſto caſu excuſaꝛ a tāto ꝛ nō a toto. qꝛ meli⁹ eſſet ꝙ fugeret. Si aūt ſit neceſſitas ineuitabilis. vt homo occidat aliū hominē nō amore vindicte ſꝫ amore ꝯſeruationis vite ꝛ aīe. vt nō interficiat ipm ex crudelitate ſꝫ vt impediat ipm ne ꝑdat ſuā vitam ꝛ aīam. ꝛ fiat h̃ cū moderamīe tutele. h̃ ꝯceſſum eſt ꝑſonis etiā ꝑfectis. nō ſolū imꝑfectꝫ Et h̃ dic̃ Aug⁹. de libero arbitrio. ꝛ excuſaꝛ a tāto ꝛ a toto. Tertio mō fit homicidiū ab hoīe volūtate. ꝛ h̃ dupliciꝛ. Aut libidine vindicte. ſicut qñ aliq̄s interficit patrē alterius Aut animi crudelitate. ſic̃ latrones vl' iracūdi interficiūt aliquos. Et vtrūqꝫ iſtoꝝ eſt ꝓhibitū. ꝛ eſt primū grauı⁹ q̄ꝫ ſcđm. Itē fit homicidiū interꝑtatiue in aīo. ꝛ h̃ tripliciꝛ. Primo fit homicidiū interꝑtatiue ob mutēdo in facto. Vñ. Paſce fame morientē. ſi nō paueꝛ occidiſti. Secūdo mō fit qñ aliquis occidit aliū ꝯſulēdo vel accuſando vl' detrahendo. qñ h̃ facit ex malignitate aī. Tertio mō fit homicidiū interꝑtatiue in aīo odiendo. Vñ cano. Ioh̃. Qui odit frēm ſuū homicida eſt. Dico ḡ ꝙ ſꝫm ꝑncipalē intellectū ꝓhibeꝛ hic occiſio. nō que eſt ſꝫm legē. ſꝫ q̄ eſt ſꝫm hoīem. ꝛ illa q̄ fit volūtate aut interꝑtatiue Et h̃ eſt qđ dicit. Non occides.

Sequitur. Nō mechaberiſ. Hic ꝓhibeꝛ ꝙ vxorē proximi tui nō violes. Et dic̃ Aug⁹. ꝙ hic ꝓhibetur oīs illicit⁹ vſus mēbroꝝ generatōis q̄ fit ad ꝓcuratōem libidinis ꝛ impugnatōꝫ caſtitatis. Et h̃ fit ſeptē modis. ꝑ adulteriū fornicatōem. meretriciū. ſtuprū. ſacrilegiū inceſtū. ꝛ pctm̄ ꝯtra naturā. Notandū ꝙ eſt pudicicia ꝯiugalis. cōmunis. ꝛ priuilegiata. Scđm h̃ dico ꝙ aliq̄s eſt impugnator pudicicie ꝯiugalis. ſꝫm h̃ fit adulteriū. ꝛ h̃ fit cum peccat cū ꝯiugata. Aut eſt impugnator caſtitatis cōis. ꝛ h̃ fit cū peccat cū ſoluta ſimpliciter. ꝛ vocaꝛ ſimplex fornicatio. vel cū peccat cū vagabūda ꝛ ꝓſtituta. licet ſit ſoluta tūc vocaꝛ meretriciū. Si aūt ſit ipugnator pudicicie ꝑuilegiate. i. virginitatis. h̃ eſt dupliciter Aut fit cū ꝯditiōe adiūcta q̄ eſt defloratio. ꝛ ſic vocaꝛ ſtupꝝ. Aut ſit cū dñā deo ꝯſecrata ꝛ ſic dr̃ ſacrilegiū. h̃ eſt qñ aliquis dñā ꝯſecratam violat. Si aūt ſit ꝯtra fundamentū oīum iſtoꝝ. ſic dr̃ pctm̄ ꝯtra naturā Et hoc eſt dupliciter. Aut fit ꝯtra dictamen naturalis rōnis. ſcꝫ ꝯtra h̃ qđ oīa aīalia natura docuit. ſic dr̃ pctm̄ ꝯtra naturā ꝓprie. Aut fit cōtra inſtinctū nature. ꝛ h̃ modo eſt inceſt⁹. qñ q̄s peccat cū ꝑſona ſibi ꝯiuncta. Peccatum ꝯ naturā ſceleſtiſſimū eſt ꝛ ſuꝑ oīa fugiēdū Et de h̃ crimine accuſauit Ioſeph frēs ſuos apud pr̄em ſuū crimīe peſſimo. Dic̃ igiꝛ Nō mechaberis. Hic ꝓhibeꝛ oīs mechia cū vxore ꝓximi. ꝛ ſꝫm Aug. oīs illicit⁹ vſus membroꝝ generatōis q̄ fit ad ꝓcuratōem libidinis cū impugnatōe caſtitatꝫ. Patꝫ modo ſꝫm q̄d accipiunꝛ trāſgreſſiones h⁹ pcti. ꝛ pctm̄ ꝯtra naturā ſuꝑ oīa eſt fugiendum Sꝫ de peccato ꝯ naturā narrat petrus damian⁹ ꝙ erāt duo ī deſerto q̄ aſperrimā faciebant pniām. Et vn⁹ fuit idiota ꝛ ſuis peccatis exigētib⁹ illuſus eſt a diabolo. q̄ dixit ei ꝙ peccatū pollutiōis ꝯtra naturā nō maius eſſet pctm̄ q̄ꝫ ſi homo mucilagines ꝓijceret a naſo ſuo. Tūc ille peſtifer exercuit ſe ad illam ipudiciciā. In morte aūt portauit animam ſuā diabol⁹. Mirat⁹ eſt alt⁹ ꝙ ille qui fuit tantaꝝ vigiliaꝝ ꝛ laboꝝ fuit ꝑditus. Et aſtitit ange⁹ dñi q̄ dixit illi ꝙ totū ſe fedauerat ꝑ illud pctm̄. Omis igiꝛ act⁹ q̄ eſt in experientia libidinis q̄licūqꝫ mō fiat eſt ꝓhibit⁹ niſi fiat in forma mr̄is eccl'ie. In ſomnis

patit͛ hō q̄n̄q̊ pollutōes abſq̊ cauſa ꝛ abſq̊ culpa. Sʒ q̄dā ſtult⁹ pſbyter cuidā ꝯfitenti de pollutiōe nocturna dixit. Nō potes hr̄e denariū ad explēdā libidinē tuā. Patet mō quō ꝓhibet͛ h̄ oīs illicit⁹ vſus corꝑis ꝛ mem broꝝ ꝓcreat⁹ extra formā mr̄imonij ꝛ h̄ tan git͛ cū dic̄. Nō mechaberis. Sequitur. Nō furtū facies. Furtū eſt attrectatio rei ali ene inuito dn̄o ſi fiat ex cupiditate. Sʒ ſi nō fiat ex cupiditate non eſt furtū. ſic filij iſrael ex dn̄i p̄cepto portauerūt ſecū ex egypto vaſa argētea ꝛ aurea. Uel q̄ alij aufert gladiū ne faciat malū tūc nō d͛ furtū. Furtū aūt diui dit͛ ꝑ partes. q͛ furtū eſt ꝯtrectatio aliene rei inuito dn̄o ꝛc. ꝛ h̄ fit aut ꝑ merā fraudē. aut ꝑ violentiā. aut ꝑ circūuentiōez. Primo mō cū fit ꝑ merā fraudē ꝛ furtiue. ſic d͛ furtum. Si fiat ꝑ violentiā h̄ eſt duplr̄. aut eſt aper ta. ꝛ ſic d͛ rapina. aut eſt occulta. ꝛ ſic dicit͛ la trociniū. Si vo fiat attrectatio rei aliene ꝑ circūuentiōem. h̄ pōt fieri cū pactiōe adiun cta. ꝛ h̄ triplicit͛ Aut cū pactiōe fraudulenta aut iniqua. aut ꝓphana. Si fit cū pactōe frau dulēta. ſic fit ĩ negociatōibꝫ Hoc aūt fit tripli citer. aut in pōdere. aut ĩ numero. aut in mē ſura. ꝛ de hoc rariſſime euadūt mercatores. Si aūt fiat cū pactiōe iniqua. ſic eſt vſura. ĩ qua id qd̄ vendit͛ eſt cōr. f. tpus. Si aūt fiat cū pactiōe ꝓphana in q̄ illud qd̄ vēdit͛ eſt ꝓ pꝛiū. ſic d͛ ſimonia. Sʒ querit͛ ſi accōmodo tibi veſtē vel equū vel domū ꝛ accipio dena rios. nō eſt vſura. ſic de pecunia. Dico ꝙ in veſte vel equo vel domo trahit͛ vſus ex re. ñ ex pecunia. ꝛ iō nō d͛ vſura Aliq̄ credūt ꝙ vſu ra ſit mala q͛ ꝓhibita. ſʒ certe eſt ꝓhibita q̄a mala. Itē in mutuo meū fit tuū. ꝛ ſi tu aliq̄d acq̄ris ꝑ induſtriā tuā ex illo mutuo. et ego aliq̄d ex illo repeto. vendo temp⁹ qd̄ eſt com mune. qd̄ nō eſt licitū vēdere. Sʒ in accom modato nō trāſit mea res ĩ tuā. In mutuo pecunia mea fit tua. ꝛ non minorat͛ pecunia nec peiorat͛. Sʒ in accōmodato dom⁹ mea veſtis mea nō fit tua. ꝛ minorat͛ ꝛ peioratur dom⁹ vel veſtꝭ ꝛ tu elicꝭ ex ea vtilitatē tuā nō ſic ex tuo ſʒ ſic ex re mea. ꝛ diminuit͛ ꝛ peio rat͛. Pecuniā aūt mutuatā totā ꝛ integram opꝫ ꝙ mihi reddas. ꝛ iō nō excuſor cū pe to aliq̄d de mutuo. ꝛ eſt ibi ꝑuerſio ordinis. ꝛ approbatio cōmunitatꝭ. Et dʒ q̄libꝫ ſibi ca uere de h̄. Et ſic ſi fit circūuentio cū pactiōe iniqua d͛ vſura. Si aūt fiat circūuentio cū pactiōe ꝓphana. ſic d͛ ſymonia. in q̄ qui ven dit nihil acq̄rit. ꝛ ille q̄ emit nihil hꝫ. ſʒ ſolūz rez alienā ꝯtrectāt. ꝛ h̄ ē cū res ſpirita⁹lis vē dit͛ tāq̊ res vilis. Cōtra iſtos dic̄ dn̄s. Noli te domū pr̄is mei facere domū negociatōis Sʒ quidā faciūt eā ſpelūcā latronū. Uude dn̄s ꝑ ꝓphetam. Principes eius in muneri bus iudicabāt. ꝛ ſacerdotes eius in merce de docebant ꝛ ꝓphete eius in pecunia diui nabant. Rogemus ergo dominum Jeſum chriſtum ꝛc.

n On loquaris ꝯtra ꝓximū tuū falſuz teſtimoniū. Nō cōcupiſces rē ꝓximi tui. Nec deſiderabis vxorē ei⁹. Deu tero. xxx. Cōſidera ꝙ ꝓpoſuerim ĩ conſpectu tuo vitā ꝛ bonū. ꝛ ecōtrario mortē ꝛ malum vt diligas dn̄m deū tuū. ꝛ ambules in vijs eius. ꝛ cuſtodias mādata illi⁹. In principio rogem⁹ deū ꝛc. In Deutero. loquit͛ moy ſes de decē mādatis que de⁹ etern⁹ ꝑ ipſius ꝯ ꝓpoſuit. vt nō deſpicerēt ea iudei. ꝛ oñdit ꝙ in obſeruātia mandatoꝝ eſt vita ꝛ bonūz ꝛ oportet ꝙ oīa ſeruent͛ ad hoc ꝙ in illoꝝ obſeruātia ſit vita ꝛ bonū. Oñdit etiam ꝙ ĩ ipoꝝ tranſgreſſione eſt mors ꝛ malū. ꝛ ꝙ in trāſgreſſione vni⁹ neceſſe eſt intelligere trāſ greſſionē omniū quo ad damnū nō quo ad penā. Dicebā alias ꝙ p̄ma diſtinctio māda torum eſt ſm̄ duplicē partē iuſticie. que nos ordinat ad deū ꝛ ad ꝓximū. ꝛ ſm̄ h̄ due tabu le date ſunt Moyſi. In p̄ma ꝯtinent͛ man data quibꝫ ordinamur ad deū. ꝛ ſūt tria In ſecūda ꝯtinent͛ mādata q̄bꝫ ordinamur ad ꝓximū. ꝛ ſunt ſeptē. Dicebā etiā ꝙ in ſecūda tabula eſt vnū mādatū affirmatiuū ꝛ ſex ne gatiua. De affirmatiuo ꝛ tribꝫ alijs negati uis habitū eſt Sequit͛ mō de alijs q̄ꝝ p̄mū eſt. Nō loq̄ris ꝯ ꝓximū tuū falſū teſtimoni um. In iſto mādato negatiuo ꝓhibet͛ mēda ciū. qd̄ nociuū eſt ꝓximo. Et ſm̄ generalē intellectū ꝓhibet͛ h̄ oē mēdaciū ꝑniciosūz Et dat͛ intelligi ꝙ oē mendaciū eſt maluz Auguſtin⁹ aūt diſtinguit mēdaciū ꝛ dicit ꝙ eſt mendaciū officioſum. iocoſum. ꝛ ꝑnicio ſum. Mendaciū officioſum eſt qd̄ nulli ob eſt ꝛ alicui ꝓdeſt. Mendaciū iocoſum eſt qd̄ nō fit cā nocēdi ſʒ mētiendi libidīe. ꝛ h̄ nulli ꝓdeſt ꝛ nulli obeſt. Mendaciū ꝑniciosum ē qd̄ fit intētione mentiendi ꝛ vt noceat. ꝛ h̄ ſp obeſt ꝛ nulli ꝓdeſt. Et dic̄ Aug⁹. In primo mēdacio eſt mīma culpa. in ſcd̄o mediocris. in tertio eſt culpa grauis Mēdaciū officio ſum fit triplr̄. aut ꝑ defendēda re alicui⁹ iem

poralis. aut p tuēda vita. aut p ſeruāda caſti/
tate. Mendaciū iocoſum fit duob⁹ modis.
aut ſola mētiendi libidine. aut cā placendi.
⁊ h eſt mediocris culpe. Mendaciū aūt per
nicioſum triplicit fit. aliqñ in doctrina reli/
gionis ɔ ſacrā ſcripturā. aliqñ in impoſitiōe
falſi criminis. Et iſtꝫ duob⁹ modis nulli pdeſt
ſꝫ oib⁹ obeſt. Aliqñ fit mēdaciū pnicioſum i
cauſa alicui⁹. ⁊ ſic alicui pdeſt ⁊ alicui obeſt.
Sic igit ſunt octo genera mēdacij. Et dicit
Aug⁹. ꝙ de⁹ pōt facere ꝙ furtū nō ſit pctm̄.
ſꝫ nō poteſt facere ꝙ mētiri nō ſit pctm̄. Et
hoc eſt ꝓpt nobilitatē ꝟitatꝫ. qr mēdaciū eſt
falſa vocis platio cū intētiōe fallēdi. ⁊ de⁹ nō
pōt recedere a ꝟitate. qr eſt ipa ꝟitas. ſꝫ pōt
diſpenſare ꝙ furtū nō ſit pctm̄. Inter omia
que diſponūt hoiem neceſſariū eſt ꝙ ſeruet
fidem ⁊ habeat veritatē in ſmone. Vñ Se
neca. Qui pdit fidē nō habet ampli⁹ qd per
dat. Patet modo de iſto mādato. Nō loq̄/
ris contra proximū tuū falſum teſtimoniū.

Poſtea ſubiūgit duo pcepta. Non cōcu/
piſces rem ꝓximi tui. nec deſiderabis vxorē
eius. In quib⁹ duplicē concupiſcentiam. ſcꝫ
oculoꝝ ⁊ carnis phibet. que ſunt fomēta oī/
um malorū. quia vis cōcupiſcibilis infecta
⁊ corrupta corrumpit omes alias aīe vires
Supius phibet actus illicitus exterior cō
tra ꝓximū cum dr. Non occides Nō mecha
beris. Non furtū facies Non loquaris ɔtra
ꝓximū tuū falſum teſtimoniū. Hic autē p/
hibetur act⁹ illicitus interior cum dr. Non
concupiſces rem ꝓximi tui. nec deſiderabis
vxorē eius. Concupiſcencia oculoꝝ ſiue cu/
piditas radix eſt omniū maloꝝ. ɔcupiſcētia
carnis eſt fomes omniū peccatoruꝫ. Et per
iſtam duplicē concupiſcentiaꝫ fit tranſfuſio
omniū maloꝝ ⁊ peccatoꝝ. Et ideo lex diuīa
ipam phibet. ⁊ in hoc omnia mala ⁊ omnia
peccata phibet. Hec eſt febris qua oēs filij
adam febricitāt ⁊ generat oīa mala. In hoc
igit. non occides. nō mechaberis. nō furtuꝫ
facies. nō loqris ɔtra ꝓximū tuū falſuꝫ teſti
moniū. pcipit innocētia in actu exteriori. in
alijs. non ɔcupiſces rem ꝓximi tui. nec deſi
derabis vxorē eius. pcipit innocētia in aīo.
Et ſic patꝫ que ſunt decē precepta. In trib⁹
primis pcipit recta ordinatio ad deum. i qr
to recta ordinatio ad parentes. In ſex alijs
precipit recta ordinatio ad ꝓximū. Reſu/
mamus in ſumma iſta decēꝫ pcepta q̄ ſunt.
Non habebis deos alienos corā me. Non
aſſumes nomen di tui in vanū. Memento
vt diē ſabbati ſanctifices. Honora prēm tu
um ⁊ mrē ⁊c. Intelligere dēm⁹ ꝙ q̄dā di
cant pcepta affirmatiua. ⁊ quedā negatiua.
omia tñ affirmatiōem ⁊ negatiōem in ſe cō/
tinent. Quando de⁹ prohibet aliqd in vno
mandato. pcipit ɔtrariū. ⁊ ecōuerſo quādo
aliquid pcipit prohibet contrariū eius. In
pmo eñ mandato pcipit humilis adoratō
diuine maieſtatis. ⁊ prohibet idolatria. In.
ſecūdo precipit fidelis aſſerno diuine veri/
tatis. ⁊ prohibet periuriū. In tertio pcipit
deuota vel ſincera dilectio diuine bonitatis
⁊ prohibet indeuotio In quarto precipit pi
etas ad parentes. ⁊ prohibet inhonoratio.
In quinto pcipitur manſuetudo. ⁊ prohi/
betur iracundia. In ſexto precipitur pudi/
cicia. ⁊ prohibet mechia In ſeptimo precipi
tur largitas. ⁊ prohibet furtum. In octauo
precipit veritas. ⁊ prohibet mendaciū. In
nono precipit liberalitas cordis. et prohibe
tur concupiſcētia rei temporalis. In decio
precipitur caſtitas mentis. ⁊ prohibetur cō
cupiſcentia carnis. Vide ꝙ omnia manda
ta ɔtinent affirmationē ⁊ negationē. ⁊ in oī
pcepto eſt vita ⁊ bonū. mors ⁊ malū. Si fa/
citis que precipit deus. ⁊ vitatis que prohi
bet. conſequimini vitā ⁊ bonum. Sed ſi nō
facitis que precipit deus. ⁊ nō vitatis que p
hibet. incurretis mortē ⁊ malum. Ex legis
obſeruātia ſequit benedictio. Ex trāſgreſſi/
one ſequit maledictio. Ex obſeruātia legis
efficit homo reuerēs. fidelis. deuot⁹. pi⁹. mā
ſuetus. pudic⁹. largus. veridic⁹. ꝓximis ɔtētus
ſiue liberalis. ⁊ corde impollutus. Ecōtra/
rio ex trāſgreſſione legis efficit hō idolatra
blaſphemus. indeuot⁹. impius. homicida.
mechus ſiue adulter. fur. falſidicus. cupid⁹
⁊ carnalis. Igit obſeruator legis ⁊ trāſgreſ
ſor plus diſtant a ſe ꝙ infernus ⁊ paradiſus
qr vnus eſt in centro. alius in circūferentia
Nec deus celi aliud facere poteſt. qr iuſt⁹ eſt
⁊ ſe negare non poteſt. Videte modo qm̄
omes hoies nō addiſcūt ſapiam niſi p fla/
gella. ⁊ ppter h deus decem flagella. i. plagas
miſit ſup terrā egypti. Prima fuit ſanguinis
ſcđa ranaꝝ. tertia multitudo cinifum. quar
ta multitudo muſcaꝝ mordentiū. ſ. canina/
rum. qnta mortis pecoꝝ ⁊ iumētoꝝ. ſexta vl
ceꝝ ſiue veſicaꝝ turgentium. ſeptima deſtru
ctio bonoꝝ tpaliū p grandinē. octaua locu/
ſtarum. noua tenebraꝝ palpabiliuꝫ. decima

mortis p̄mogenitoꝝ. Modo videte quō
ſpūſſanctus flagellauit egyptioſ. ⁊ manudu
cebat ad obſeruātiā mādatoꝝ. ſicꝫ nos pro
p̄iſſime manuducit. Decē ſunt legis tranſ
greſſiones. ⁊ ſm̄ h̄ fuerūt decē plage Pri/
ma plaga ſanguis q̄ ꝑcuſſi ſunt idolatre. q̄a
de ipis dicit pſ. Effuderūt ſanguinē innocē
tem ſanguinē filioꝝ ſuoꝝ ⁊ filiarū ſuarū q̄s
ſacrificauerūt ſculptilibꝫ chanaan Scd̄a
plaga fuit ranarum qua ꝑcuſſi ſūt blaſphe/
mi ꝗ piuri. q̄ cōparant ranis. Rana eſt aīmal
clamoſum ⁊ ſeipam clamādo ꝯſumit. Silr̄
facit homo qn̄ ſtabilitatem veritatis perdit

Tertia plaga d̄r cyniſum qua ꝑcuſſi ſunt
indeuoti q̄ nō cuſtodierūt diē ſabbati que ē
dies deuotiōis. Cyniſes ſunt muſce parue
que valde inquietāt ⁊ vexant hoīes ꝑ oīa lo
ca. ⁊ maxime ꝑ os ⁊ nares. ⁊ tantā faciebant
vexatiōem ꝙ hoīes nullo mō poterant hr̄e
quietē. Similit̄ inq̄etant indeuoti In iſto
ſigno defecerūt magi pharaonis in ſignum
ꝙ inq̄etudinē cogitationū nō poſſum⁹ effu/
gere niſi ꝑ deuotionem. Gregori⁹ vix vnam
cogitationem tota die de terrenis habuit.

Quarta plaga eſt muſcaꝝ caninarū qua
ꝑcuſſi ſunt impij. qui habēt apud ſe muſcaſ
caninas. i. carnales ⁊ crudeles affectiones.

Quinta plaga fuit mortis iumentorum.
qua ꝑcutiunt homicide. qꝛ oīs q̄ gladio occi
dit reus eſt mortis. ⁊ tales moriunt ſicut iu
menta. nec ſunt digni diuina ꝓtectōe nec hu
mana. quia q̄ aliū occidit ſeipſum interemit
⁊ brutalitatē ſuā nō ſentit. Sexta plaga
fuit veſicaꝝ turgentiū. qua ꝑcutiunt adulte
ri. q̄ habent veſicas turgētes. id eſt. carnē in
fectā. Veſice naſcunt ex nimio humore faci
ente pruritū. ⁊ cū ſentit homo pruritum ſcal
pit ſe. ſed poſtea dolet. Silr̄ qui luxuriat ꝑ
mo delectat. poſtea dolet. Septima pla/
ga fuit deſtructio bonoꝝ tpaliū q̄ ꝑcutiunt
fures. quia dignus eſt ꝑdere ſua q̄ aufert ali
ena. Iſta fuit plaga grandinis q̄ oīa deſtru/
xit. Mirabile eſt ꝙ qui peccant pctō carnis
recōciliant deo ꝑ confeſſionē ſine illa ꝑſona
cum qua peccāt. ſed qui aliena rapiunt non
reconciliant deo ſine reſtitutiōe ablatorū ſi
reddere poſſunt. Octaua plaga fuit locu
ſtarum que comederūt omnē herbam viren
tem. Iſta percutit mendax qui dentibꝫ ⁊ la/
bijs veritatē conculcat. Pſalmiſta. Cor eo/
rum vanū eſt. ſepulcrū patens eſt guttur eo
rum. linguis ſuis doloſe agebant. Nona
plaga fuit tenebrarum. qua percutiunt cupi
di ⁊ auari. quia nihil adeo excecat hominez
ſicut cupiditas. Unde. Exenia ⁊ dona exce/
cant oculos ſapientū ⁊ mutāt verba iuſtorū
Cupiditas eſt ſicut fumus fetidus qui to/
tum excecat. Iudas cupidus filiū dei vendi
dit. Salomon. Auaro nihil eſt ſceleſti⁹. ani
mam ſuā venalē habet. quoniā proiecit inti
ma ſua in vita ſua. Deciā plaga fuit morſ
primogenitorum. qua percutiunt carnales
Iſta percuſſus eſt eſau. Apoſtol⁹. Ne quis
inter vos fornicator ſicut Eſau perdat pri/
mogenita ſua Carnalis cōcupiſcētia abſtu
lit nobis nobilē generatiōem. qua oīes na
ſceremur innocētes ⁊ heredes paradiſi. Cō
cupiſcentia carnalis facit nos naſci in mor/
tem ⁊ culpā ⁊ facit nos ꝑdere ius ꝑmogeni/
ture. Quod figuratū eſt Geneſ. xlix. vbi di/
citur ꝙ ruben ꝑmogenitus iacob ꝑdidit iuſ
primogeniture quia ꝯcubuit cū ꝯcubina pa
tris ſui. ⁊ maculauit ſtratū eius. Et ioſeph
qui caſtiſſime vixit in egypto meruit eſſe ꝑn
ceps fratrū ſuorum. Patet modo ꝙ omneſ
tranſgreſſores legis ꝑcutiuntur plagis iſtis
Sed quis liberabit nos a plagis iſtis Cer
te vnus ſolus qui venit ꝓpter iſtas plagas
amouendas. ſcꝫ chriſtus qui decē ꝯdeſcen/
ſiones fecit nobis contra decē plagas. Qđ
figurat in libro Regū vbi d̄r. ꝙ ſol retroceſ/
ſit decē gradibꝫ. ꝑ q̄s ſignant decē ꝯdeſcenſi
ones filij dei ad hoīem. Prima cōdeſcenſio
qua dn̄s ꝯdeſcendit hoī eſt vſq3 ad carnem
hic eſt primus gradus quo retroceſſit ſol.
Secunda ꝯdeſcenſio ad mortalitatē nr̄am
Tertia ad neceſſitatē nr̄am quia famē ſitum
⁊ frigus paſſus eſt. Quarta ad pauperiē no
ſtram. qꝛ egen⁹ factus eſt non habēs locum
ad quē declinaret. Quinta vſq3 ad tēptatōꝫ
qn̄ ꝑmiſit ſe tēptari in h̄ portauit infirmita/
tem nr̄am. Aplūs. Nō habemus pontificē
qui nō poſſit cōpati infirmitatibus noſtris
temptatū aūt ꝑ oīa ⁊c̄. Sexta ad corpis laſ
ſitudinē ⁊ laborē. Septima vſq3 ad mentis
anxietatē. Marci. xiiij. Cepit Ih̄s pauerer
tedere. ⁊ dixit triſtis eſt aīa mea vſq3 ad mor
tem. Octaua ꝯdeſcenſio fuit vſq3 ad crucez
⁊ hoc fuit mirabile. Nona fuit vſq3 ad mor/
tem. Decima fuit ad carcerem infernalem.
Iſte ſunt decē condeſcenſiones quibus de/
us ꝯdeſcēdit hominibꝫ Sꝫ quare ꝯdeſcēdit
ad carcerē infernalē. Certe vt in ſanguie te/
ſtamenti educeret vinctos de carcere et de

tenebris ꝛ de vmbra mortis. Chriſtus enī₃
per ſanguinē₃ teſtamēti nos liberauit ꝛ edu
xit de morte ad vitam. ꝛ de tenebris ad lucē.
Debem⁹ igitᷣ modo reſurgere ad nouā vitā
ꝛ ſicut xp̄s reſurrexit a mortuis. ſic ꝛ nos in
nouitate vite ambulemus. Chriſtus libera
uit nos de manu Pharaonis ꝛ introduxit
nos in terrā repromiſſionis. ꝛ in ſignū₃ hu
ius mādūcat᷑ mō paſca. q₂ mō liberati ſum⁹
Et ideo debem⁹ celebrare paſca. debemus
facere tranſitū ꝛ inchoare nouā vitā. ꝛ nō re
dire in egyptū₃. Nullus ſit falſus proditor.
Iſta tria ſunt neceſſaria cuilibet penitenti.
ſcȝ ꝙ diſpliceat ſibi peccatū ſuū₃. ꝛ parat⁹ ſit
cauere de peccato cū adiutorio ſpiritusſan/
cti. ꝛ ꝙ patus ſit ſatiſfacere ꝓ modulo poſſi/
bilitatis ſue. ꝛ ꝓponat nunq̄₃ peccatū iterare
Ps. Multiplicate ſunt infirmitates eoꝝ.
poſtea accelerauerūt. Et hec eſt cōſumma/
tio verboꝝ ꝑ que ſemꝑ ꝯformari debemus
cum xp̄o ꝛ refici vt cū xp̄o ꝑueniam⁹ ad eter
nam refectiōem. Quā nobis ꝛ vobis p̄ſtare
dignet᷑ xp̄s filius dei Amen.

Finiunt ſermones de decem mandatis
quos ſanct⁹ Bonauentura de ordine fratꝝ
minoꝝ pariſi⁹ p̄dicauit ad clerum.

Incipit libellus apologetic⁹. id eſt. excu/
ſatorius ſancti Bonauēture.

Queſtio

p Reter hoc ꝙ
ſurripit₃ clericis elemoſinas
que ipſis darent᷑ ſi vos nō eſ/
ſetis. cōquerunt᷑ ꝙ detraba
tis eis in ꝑplo. Et cōfundatiſ
eos in p̄dicatiōib₉ veſtris. vicia eoꝝ ꝑpalādo
Inſuꝑ ꝙ ſuadeatis hoib₉ ne cōfiteant᷑ eis.
Et ne dent eis oblatiōes ꝛ alia que deberēt
cū ipi ſint poti⁹ q̄₃ vos q̄ ꝓ aīab₉ eoꝝ ſunt ra
tionē dn̄o reddituri.

Reſpō ſio ad iſta ſm ordinem

o Quia q̄ ipis iure debent᷑ in oblati
onib₉ ꝛ decimis ꝛ alijs. vel de appro/
bata eis ꝯſuetudine dari ſolēt a ꝑplo
nos poti⁹ ſuadem⁹ eis dari q̄₃ impediamus
imo hortamur ꝑplm eis iſta nō ſubtrahere.
nec in alios eciā pios vſus erogare. ꝛ ius ſu/
um cuiq₃ tribuere. eciā peccatori. Si aūt
aliq̄ñ querūt ꝯſiliū vbi ſm deū meli⁹ ſit dare
elemoſynā ad quā nō tenet᷑ ex debito. Di
cim⁹ libere ꝙ ibi ſit meli⁹ vbi vel maior eſt i/
digētia vel maior deo honor exhibet᷑. ꝛ ipſis
dantib₉ exinde efficaciora orōnū ſuffragia ꝓ
uenire credunt᷑. vel q̄ ipoꝝ ꝯuotio ad bn̄ faci
endū ꝓ deo feruenti⁹ inclinat᷑. Q aūt pleba/
nis ſuis ꝯfiteant᷑ vt debēt ſuadem⁹ etiā his
qui nobis ꝯfeſſi fuerint vt agnoſcāt eoꝝ cō/
ſciētias q̄s regere debēt vt ſciāt q̄b₉ exhibe/
re vel negare debeāt eccleſiaſtica ſacramēta
niſi forte tales ſint aliq̄ a quib₉ ꝓhibeant ca
nones ſacramēta reqri vt ſuſpēſi ab officio.
vel irregulares. vel ius ligādi ꝛ ſoluēdi non
habētes. vel ꝑ q̄s aie magis irretiunt᷑ pecca
ti laqueis q̄₃ purgent᷑. de q̄b₉ nō eſt nūc vlte
rius ꝓſequendū. Q aūt detraham⁹ eis. ꝛ
ꝯfundam⁹ eos in populo. nō oportet ꝙ nob
hoc imponāt ſingul'r. cū ipi nō abſcondant
ſcelera ſua. Sȝ ꝑ facti euidentiā omnib₉ ea
ꝑpalent ꝛ nobis et tacentib₉ oīb₉ ingerant
inde materiā detrahēdi. Utinā nos ſoli ea
ſciremus. Utinā ita eſſent occulta eoꝝ pec
cata ꝙ nobis ea ꝓdere volentib₉ nō crederet᷑
ꝛ mendacij ꝛ detractōnis a populo arguere
mur. Nūc aūt tāti ꝛ tā apti ſunt multorū ex/
ceſſus ꝙ layci arguūt nos cū alioꝝ vicia i p̄
dicatiōe tāgam⁹. qre tā enormia ꝛ apta ꝛ mlᷓ
ta ꝛ magis nociua clericoꝝ ſcelera nō repꝛhē
dam⁹. cū nō debeat ꝑſonaꝝ eē acceptio apō
veritatis doctorem. nec ꝓ timore vel fauore
debeat aptā ꝟitatē tacere. ꝛ h̄ grau⁹ redar/
guere qđ eſt nociui⁹. ꝛ q̄ deus magis offendi
tur in quocūq₃. Iñ eſt ꝙ ꝓpt hoc cogimur in
terdū aliq̄d de clericoꝝ exceſſib₉ tangere. ne
putemur ex timore tacere. vel ex ꝓuato fauo
re q̄ſi cū ipſis ꝯ laycos parit᷑ ꝯſpirauerimus
ꝛ vt layci equanimi⁹ ferant ſi eos corripim⁹
videntes ꝙ nec clericis parcim⁹. et maxime
vt veritas euāgelij ſeruetur. que omniū pec
cata deteſtat᷑. ne aliter putarent ſimplices ꝙ
peccata nō eſſent deo odibilia que nō audi/
rent in clericis repꝛhendi. ꝛ ſtulte mulercule
putarent non eſſe illicitum cū ipſis peccare
ſicut aliquibus earū notum eſt ab eis fuiſſe
perſuaſum. Q autē non nitamur eos in
predicatōne cōfundere. nec populo eos o di
biles reddere poteſt ex hoc patenter agno/
ſci ꝙ multos eorum defectus ſcimus ꝛ diſſi
mulamus. nec populo propalam⁹ expreſſe
parcentes eiſdē. Cum ꝛ ſi non in omnibus
tamen in pluribus eoꝝ plures reperiantur
per q̄s fierent deſpecti ꝑplo ſi vellem⁹ eos pu
blice p̄dicare. ꝛ hos caute tace⁹ his ꝯ cauſis

Una ꝓpter pacẽ ⁊ reuerentiã cleri. ne lay/
cos cõtra clericos ꝓuocemꝰ ad diſcordiã cũ
ꝓ pace clerici ⁊ etiã edificatiõe populi a deo ⁊
a ſede apoſtolica ſpecialiter miſſi ſumus.
Secũda ꝙ nõ poſſemꝰ tñ ꝑ hoc emenda
re eos. nec haberemꝰ alios meliores qui eis
mox ſubſtituerent ſi iſti omẽs qui ſunt rep/
henſibiles abijcerent. ⁊ eſt minus malũ ali/
quo modo hr̃e iſtos ꝙ̃ nullos. maxime cuꝫ
epi ⁊ prelati nõ intenderent ſubſtituere me/
liores. Tertia ꝙ deſerimus in hoc bo/
nis qui ſunt inter eos. ⁊ ſi pauci ſint qui cuꝫ
ceteris ꝯfunderent. cũ rudis populꝰ ſine di/
ſcretione bonos ⁊ malos pſequi inciperet ⁊
odire. Quarta ⁊ quaſi pcipua. ne ſi popu
lus pderet omnino fidẽ in clericis. heretici ĩ
ſurgerent ⁊ attraherẽt ſibi populũ q̃ſi oues
deſtitutas paſtoribꝫ. ⁊ facerent eos hereticoſ
gloriãtes ꝙ noſtro quaſi teſtimonio tam vi
les eſſent clerici ꝙ nullus eis obedire debe/
ret. nec doctrinã eoꝝ curare. Omĩs eñ he/
reticoꝝ intentio ad hoc tẽdit ꝙ ſpreto cleri/
co eis credat. ⁊ ad hoc nõ conuenit nos ipſo
rum eſſe cooperatores qui potius debemꝰ cõ/
tra eos quaſi lupos rapaces clerico ⁊ eccl'ie
eſſe ꝓpugnatores. contra eoꝝ verſutias po/
pulum pmuniendo errores ipſoꝝ veritatiſ
teſtimonijs ex ſcripturis autenticis ꝯfutan
do. Quinta ꝙ lucra aĩaꝝ que querimꝰ
melius ꝓmouemꝰ cum beniuolẽtia cleri ⁊ aſ
ſenſu. quos ſi indiſcrete agendo exacerbare
mus. cũ nõ poſſemus cõtra eos cõmuniter
pualere. phiberent nos animabꝫ pdeſſe pre
dicando ⁊ ꝯfeſſiões audiendo. Et ſic ſalus
multarũ animaꝝ impediret ⁊ fieret q̃ſi ſciſſio
in eccleſia. dũ clerici nos quaſi reprobos p/
ſequi inciperẽt. ⁊ layci aut nobis aut ipſis fa
uentes alteros deſpicerẽt ⁊ eis credere recu
ſarent. Et cũ nõ poſſemus eos qui nob fa/
uerunt defendere a clero quin eos nobiſcũ
pſequerent ⁊ excõmunicarẽt. tandẽ omnes
nos deſererẽt. ⁊ ex odio noſtri doctrinã no
ſtram clerici infamarẽt. ⁊ ſic hereticis q̃ mo/
do nos timent aditus ad ſubuerſionẽ fide/
lium ſine ꝯtradictiõe pateret. ſicut lupis vbi
canes nõ metuũt ⁊ paſtores ſũt deſides da/
tur audacia oues inuadẽdi. Niſi eñ eſſent
iſti ordines in eccl'ia q̃ ex officio pdicatõis ⁊
ꝯfeſſionis fideles illuiat. cito plurimi effi/
cerent heretici in his terris. vbi tã pauci in
ueniunt clerici in ſacra ſcriptura periti cum
neſcirent hereticoꝝ verſutijs obuiare. Imo
ipſi clerici cito ab hereticis ſubuerterent per
callidas expoſitões ſcripture in quibus ne
ſcirent eoꝝ deprehendere fallacias. vel ꝑ pmiſ
ſiones ſeducerẽt eos ſpõdentes ꝙ magni fi
erent inter ipſos. Et cũ laycos attraherẽt cle
rici. etiã potius adhererent eis ꝙ̃ ſoli relicti
perirẽt inopia. cũ nullꝰ curarꝫ eos nec daret
eis oblatiões vel decimas. aut certe pſecuti
onibꝫ eoꝝ exterminarent. cum iã haberẽt lai
cos adiutores cõtra clerũ. ſicut modo cleri/
ci hereticos pſequunt. His ergo de cau/
ſis ⁊ alijs vt multa mala vitent vtiliꝰ iudica
mus tacere quedã mala clericorum ꝙ̃ ipſo
pdere vbi ſine ſcandalo poſſumus euitare
vt ſunt iſta. Quicũqꝫ hꝫ plures eccleſias cu/
ram animaꝝ habẽtes ſine diſpenſatõe apo/
ſtolica omẽs vacãt ipſo iure pter vltimam. ⁊
nullũ ius habet in alijs ligandi vl' ſoluendi
nec eius vicarius. nec aliquos inde reddit?
pcipiendi Itẽ illegitime natus nullũ ius
habet in beneficio curã animaꝝ habente.
Itẽ qui recipit eccleſiã p quãcunqꝫ ſymo
niam. Itẽ qui recipit eccleſiã ab eo q̃ non
habet veꝝ ius cõferendi eam Omnis no
torius fornicator cuiꝰ criminis teſtis ẽ po/
pulus. iure taxatus. ſiue in domo ſua teneat
fornicariã ſiue extra. vel vnaꝫ habeat vl' plu
res. eſt ipſo iure ſuſpẽſus ab officio ita ꝙ ſub
diti nõ debent eiꝰ miſſam audire. nec cõfiteri
ei. nec alia ab eo ſacramẽta recipe. nec poteſt
eos excõmunicare nec abſoluere. Item ſi
ſuſpenſus celebrat ⁊ officiat eccl'iam. vel q
cunqꝫ excõmunicatõe ligatus ſeu recipit or
dinẽ clericalẽ aut ĩ eo ſolẽniter miniſtrauit
factus eſt irregularis. ⁊ non poteſt exercere
officiũ clericale. etiã ſi iã fornicari ceſſauit vl'
ab excõmunicatiõe abſolutus fuerit. niſi cũ
eo ſup irregularitate cõtracta p ſedẽ apoſto
licam diſpẽſet. maxime ſi a iudice ſuſpenſio
nis ſnĩa fuit lata Hmõi aũt ſnĩe iã ſepe ferũ
tur ĩ clericos ab officialibꝫ ⁊ archidiaconis ⁊
iudicibꝫ ordinarijs vl' delegatis. ⁊ paꝝ curãt
a multis. Videmꝰ ĩ terris iſtis tot eſſe impitos
iã clericos ĩ his q̃ ad regimẽ ptinent aĩaꝝ. lꝫ
forte ĩ grãmatica vl' alia ſcia ſint inſtructi. ꝙ
vbi centũ vl' pl'es plebani ⁊ vicarij ꝯuenirẽt
vix pauci ſint q̃ ſe ſciãt aĩas ſuas vel alia q̃
ad ſalutẽ ſunt neceſſaria in his p ſcripturaꝝ
ſciaꝫ expedire. Et talibꝫ impitis nõ deberẽt
eoꝝ ſubditi confiteri ꝓpter periculuꝫ ne for/
te ex ignorantia relinquãt eos in ſtatu dam
natiõis docẽdo nõ eſſe pctm̃ qđ eſt mortale

peccatū. aut nō oſtendēdo formā debitam
ſatiſfactionis de peccato confeſſo. vbi certa
forma ſatiſfactiōis eſt neceſſaria. vt de reſti/
tutionib⁹ rez illicite acq̄ſitaz. certis loc̄ vel
pſonis vel heredib⁹ faciēdis vbi m̄lti ſedu/
cunt. Scim⁹ etiā q̄ q̄ ſciēter ī mortali pec
cato poſitus celebrat miſſam. qualibet vice
mortalit̄ ⁊ grauit̄ peccat. ⁊ quantū in ipō eſt
rurſum chriſtū crucifigit quē p̄ denariis q̄s
ſibi ſperat offerri. ⁊ illicite ⁊ indigne contre
ctat. Qui ergo offert ei quē talē eſſe p̄ſumit
vel ſcit ⁊ rogat eū miſſam celebrare. facit eū
chriſto tantā inferre ɔtumeliā vt eum indi/
gne cōtrectet ⁊ peccat mortaliter. Sed q̄ fa
cit aliquē peccare mortaliter. ipe peccat. vbi
ignorantia nō excuſat. ⁊ ſm̄ iſta ſi nullus of
ferret vel audiret miſſas eoz qui illicite cele
brant. ceſſarēt a celebratiōe vel corrigerent
vitā ſuam. ⁊ ſic multa peccata obmitterent.

Multi etiā inordinate excōmunicātes i
cidunt penā ſuſpēſionis ⁊ irregularitatis et
p̄ alios act⁹ plures inobedientie merent̄ ſu/
ſpendi ab officio. ⁊ inefficax fit eoz̄ auctori
tas in ſubditos ſuos. Scim⁹ etiā q̄ qui
eſt in peccato mortali cū ſibi deus iratus ſit
nō placat eū p̄ alio peccatore. Ergo oratio
clerici in peccato poſiti inefficax eſt ſibi ⁊ ali/
is qui offerūt ei elemoſynas vt oret p̄ illis.

Itē cleric⁹ lubricus van⁹ ⁊ male expēdēs
res ecclīe. quo plura habuerit plus peccat.
Sꝫ qui illi dant oblatiōes ⁊ alia. p̄mouent
eū ad ampli⁹ peccandū. expedit ḡ ei nō dari.

Itē qui recipit p̄ciū opis alicui⁹ ⁊ non
deſeruit. male recipit. Sꝫ clericus habēs cu
ram aīaꝝ ⁊ nō faciēs que debꝫ eiſdē in do
ctrina ſalutis ⁊ bono exēplo ⁊ efficaci orōne
⁊ debita correctiōe ⁊ in aliis. peccat recipien
do ſtipēdia eccleſiaſtica. que nō deſeruit vt
debet. Ergo nō deberēt ei dari. ne daret̄ oc/
caſio peccan̄. Q̄r pauciſſimi aūt in terr̄ iſtis
iam repiant̄ q̄ debito modo p̄ſint animab⁹
cōmiſſis. nimis eſt miſerabile q̄ aut ex defe/
ctu iuris aut ſciētie aut vite aut diligētie cir
ca eas. aut libere executōnis officii ſui nihil
habeāt rep̄hēſibile. ⁊ q̄ eos tali officio red/
dat indignos. Quomō vero tota eccleſia p̄
mala exempla clericoꝝ ⁊ auariciā corrumpa
tur ⁊ negligentiā deformet̄ ⁊ a ſtatu debito
elonget̄ ⁊ quanta ex hoc quotidie peccata i/
creſcant. ⁊ quot bona negligant̄ p̄ mundū.
que vix aliq̄s ſufficit eſtimare. Hec ⁊ plura
alia cū vera eſſe ſcimus. ⁊ tamen ea populo

nō apte p̄dicemus. nō debem⁹ a clero iudica
ri q̄ cōfuſioni eoz intendam⁹. ⁊ eos populo
ſtudeam⁹ odibiles facere. ſꝫ magis ſi habe/
rent intelligentiā agnoſcerēt q̄ntuꝫ eos ho/
noram⁹ ⁊ deferimus talia ſubticēdo p̄p̄t cau
ſas ſupra notatas. Ideo tamē ſecurius iſta
diſſimulam⁹ q̄ nec clericoꝝ nec laicoꝝ cura
nob ita cōmiſſa eſt vt de ipſis teneamur red
dere rōnem ſic plani ipſoꝝ ad quos ſpectat
eorū correctio. niſi inquantū ex libera chari
tate ɔſideram⁹ eis p̄deſſe. Unde poſſumus
tacere ⁊ loqui que ſm̄ deū ⁊ nobis ⁊ aliis ex
pedire videmus cuꝫ nihil a nobis amplius
requirat̄. Uicia aūt laicorū liberius argui/
mus. quia ⁊ patienti⁹ ſuſtinēt ⁊ neſciunt lit/
teras quib⁹ inſtruant̄ quid debeant cauere
vel facere. ⁊ min⁹ periculū ſequit̄ ſi eorum in
publico p̄palent̄ exceſſus ⁊ facilius emēden/
tur. Clericis aūt poſſum⁹ in capitulis ſuis
oīa picula ſua in ſermonib⁹ litteralib⁹ ſe/
orſum oſtēdere cū reuerentia charitat̄ ⁊ ma
turitate benigna. et ſic magis p̄ficim⁹ apud
eos. Q. Cū ergo non ſitis iudices cle
ricoꝝ vel laicorū. nec ad vos ſpectet eos re/
darguere vl̄ corrigere. ſed ad ſuos tm̄ recto
res. quid vſurpatiſ vobis iuris. etiā ſi cauſe
p̄dicte nō eſſent vt alicui⁹ vicia publice rep̄/
hendatis. ſicut ſepe tangitis in p̄dicatiōe vi/
cia quorūlibet laicoꝝ clericoꝝ ⁊ religioſorū.
cum p̄dicator nō debeat arguēdo deſcende
re ad ſpecies peccatoꝝ. ſed in genere ſolū oſt̄
dere vicia ⁊ virtutes. ⁊ nullum notabilit̄ cō
fūdere corā populo peccata ſua publice ob/
turgando aliis in ſcandalum. R. In/
telligentib⁹ cōſtat q̄ multū differūt actio iu
dicis ⁊ doctoris. Iudex enim ad quem ſpe/
ctat correctio delinquentiū ſubditorum. de
bet inueſtigare. exceſſus delinquentiū audi
re. teſtes recipere. peccanteꝫ citare. crimina
contra ipm̄ p̄poſita ei obiicere. negantē con/
uincere. conuictū vel cōfeſſum punire. cōtu/
macem ampli⁹ vt magis terreat̄ artare ⁊ co
gere ad ſatiſfactionē. etiā inuitū. Cum ergo
formā iſtā oīno nō teneam⁹ in p̄dicando.
nō vſurpam⁹ nob iudicis officiū iudicantis
ſup̄ aliquē. ſꝫ imitamur tm̄ formā doctoris.
Doctor eīm ſeu p̄dicator q̄ diuerſi generis
auditores dꝫ inſtruere vt v̄tutes magiſ red/
dat ɔmēdabiles neceſſarias ad ſalutē. vicia
his oppoſita q̄ſ ſint nociua ⁊ deteſtabilia oſt̄
dit. Et quibuſdā generib⁹ hoīum quedam
vicia ſunt magis vſitata. vt mercatoribus

fraus ꝛ mendacia. militibꝰ rapina ꝛ incēdia ꝛ ita de alijs neceſſe eſt ꝙ ꝓpter generalem inſtructionē quolibet genꝰ hominū ſpecialiť arguat ꝛ moneat ſibi ſpecialiꝰ inſidiātia vicia cauere. ſicut medicꝰ egros diuerſis infirmitibꝰ laborātes docet a ſibi magis noxijs cibis ꝛ alijs abſtinere. Nihil enī ꝓdeſſet infirmis ſi diceret. cauete ab oībꝰ cibis nociuiſ generaliter niſi ſpecificarꝫ in qualibet paſſione quid illi ſpecialiꝰ nociuū eſſet. aut ꝓficuū ſanitati. Q. Quod aūt dr̄ ꝙ p̄dicator debeat ī genere omēs arguere peccātes ꝛ nō deſcēdere ad ſpēs. hoc eſt intelligendū de notabili ſpecificatione pſonarꝫ nō viciorꝫ vel ſtatuū vel officiorꝫ quē nō poſſunt ꝓprie deſcribi ſine expreſſione officij vel ſtatꝰ illorꝫ qui in h̄ ſpecialiter offendere ꝯſueuerūt. Poteſt em̄ ſic ꝯgrue generaliť dici. vos artifices peccatis frequēter in hoc. ꝛ vos milites in hoc. ꝛ vos religioſi in iſto. vos clerici in illo. ꝛ ſic ꝺ alijs ſi ſunt ibi plures de quolibet genere illorꝫ ad q̄s loquiť. ſiue nullꝰ vt q̄ſqꝫ ſibi ꝯſcius talis peccati cōpungať ꝛ in ſe ꝯfundať. ꝛ nullꝰ ſpecialiter notabilis de hoc reddať quē facti euidentia alias nō facit notabilē. vel qui ſeipm̄ nō ꝓdit eſſe reū ſibi aſcribendo ſpecialiter cū murmure. qđ generaliter dictū conſtat iuxta illud poete. Conſciꝰ ipe ſui ꝺ ſe putat oīa dici. Correctioni em̄ ꝛ edificationi tm̄ debet intēdere doctor fidelis. nō cōfuſioni vel infamationi alicuꝰ p̄ſentis vel abſentis. Ubicūqꝫ ḡ p̄ſumiť ꝙ aliquis ſpecialiter de pctō prꝰ incognito alijs. ex p̄dicatōe reddatur notabilis. vn̄ poteſt oꝛiri grauamē vľ ſcandalū. melꝰ eſt tacere ꝛ alia edificatoria magis loq̄. Q̄ſi ꝟo facere ꝯſueuit ꝯtrarium. aut ꝯtētioſum. aut inuidū. aut imprudētem ſe demōſtrat. aut vane glorie cupidum. q̄ cū nō aliūde eſſet acceptꝰ apud homines. ex aliorꝫ infamia gl̄iam ſibi q̄rit. Quē cōfundendo exaſp̄as. hūc tardiꝰ edificas. rancoris aculeo vulneras. Q. Cū in p̄dicatione ꝛ ꝯfeſſione audiēda multa ſit diſcretio neceſſaria ꝛ peritia ſcripturarꝫ. quare ad hec officia tā iuuenes vt videť ꝛ immaturoſ ꝓmouetiſ. q̄ ꝛ ſibi ꝛ alijs aliq̄n minus ꝓſūt. et forraſſe etiā obſunt. cū in clericis alijs h̄ reꝑhendere ſoleatis aīarꝫ rectoribꝰ. R. Licet em̄ aliq̄n ꝙ iunior litteratior ſit ꝛ magis ꝺ ſcretꝰ ſit q̄ꝫ ſenior. ꝛ facies iuuenilis ſepiuſ maiorē celet etatē. ꝛ morꝫ maturitas etatis defectū ſuppleat. in pleriſqꝫ tn̄ etiā ꝓpter hoc aliquotiēs ad hec officia ꝓmouemꝰ iunioreſ vt interim diſcāt ꝑ exercitiū. q2 cū vident ſe ad h̄ officia aſſumptos. diligentiꝰ ſtudent. q̄ alias forte ſegniores eſſent in ſtudēdo ꝛ minus ꝓficerent. Minꝰ etiā obeſt ſi minꝰ adhuc ꝓfecti ſīt dū viuūt adhuc ſeniores q̄ eoſ pn̄t informare ꝛ corrigere ꝛ defectus illorꝫ ī ꝯſilijs ſupplere. q̄ꝫ ſi illi deficerēt penitus ꝛ nemo eos tūc ſciret inſtruere ſi tūc p̄mo exercitari deberēt. Tot etiā ſunt req̄rētes a nobis p̄dicatiōes ꝛ ꝯfeſſiones ꝛ cōſilia ꝙ ſeniores nō ſufficiūt omnibꝰ ſatiſfacere. iđo oportet nos de iunioribꝰ aliq̄s qui ſperanť idonei ꝓmouere qui onꝰ ſeniorꝫ ſobleuēt. et potentibꝰ ſatiſfaciāt ꝑut ſciūt. Quis nullū ſcienter ꝓmoueamꝰ quē nō ſperemꝰ idoneum Tamē aliq̄n aliq̄s p̄ter voluntatē noſtram minꝰ efficiť vtilis q2 multa ſunt que ad idoneitatē tāti officij requiruntť. ꝛ ſatis eſt difficile hec oīa ſimul in omnibꝰ repiri. Q.

Que ſunt ergo neceſſaria illi qui ad p̄dicationis ꝛ ꝯfeſſionis officiū eſt aſſumēdus.

R. Ut ad hoc ſit idoneus p̄ter abilitatem illā quā cōfert gr̄a. que etiā eſt efficacior omnibꝰ. que nō in noſtra poteſtate ꝯſiſtunt ſed in bn̄placito dei ſingulis ꝑut vult dona ſua diuidēs iſta ꝯſiderare in ꝓmouendis ſolemꝰ ad hec officia. Primo ꝙ ſit cōpetentis etatis. nō multū a triceſimo diſtans anno. q2 que fiūt a pueris puerilia reputātur.

Secūdo ꝙ nō ſit etiā facie ꝛ moribꝰ puerilis. q2 iſta multū minuūt auctoritatē apđ homiēs tā dictorꝫ q̄ꝫ factorꝫ. Tertio ꝙ nō ſit valde notabiliter deformis in corꝑe. videlicet nimis breuis. vel craſſus. vel gibbꝰ. vel aliter turpiter deformatꝰ. ne ꝑ hoc eius p̄dicatio deſpectui ꝛ riſui haberet. Quarto ꝙ non ſit etiā valde debilis corꝑe cū ex hoc labores huiꝰ officij exequi viriliter non valeret. Quinto ꝙ ſit cōpetētis facūdie. vt poſſit ea que debet ꝓponere ſine faſtidio auditorum. Sexto ꝙ ſit ſaltē in grāmatica ꝛ ſacra ſcriptura tam ſufficiēter inſtructꝰ ꝙ ſine errore vel cōfuſione ſciat corā populo ꝛ clero ꝓponere veritatē. ꝛ in ꝯſilijs cōpetēter ſatiſfacere req̄rētibꝰ de cauſis neceſſarijs. ꝛ in cōfeſſione de penitētijs iniūgēdis imponendis. Septimo ꝙ ſit talis in vita ꝛ in moribꝰ ꝙ de ipo ꝛ fratres interius ꝛ alij exterius nihil videāt vel audiāt ꝑ qđ doctrina p̄dicationis eiꝰ apud audiētes q̄quo modo vileſcat. Nā cuiꝰ vita deſpiciť. reſtat vt eius

etiã ꝑdicatio ꝯtẽnat. Octauo ꝙ etiã natu
rali tm̄ polleat induſtria ꝙ ꝑ fatuã ſimplici
tatẽ nõ reddat ꝯtẽptibile q̄ꝺ ꝑ acq̄ſitã ſciam
apprehẽdit vt ſciat ſe honeſte gerere inter ho
mines ⁊ prudẽter in oĩbꝫ ſe hr̄e. Nono ꝙ
nõ ſit minꝰ ad h̄ volũtariꝰ vt ſi ad h̄ motu ꝓ/
prio nõ trahit̃ ſaltẽ ꝓpter obediẽtie bonũ ꝓ/
ximoꝝ ſaluti intẽdere ꝑdicãdo ꝯſulẽdo ⁊ cõ
feſſiões audiẽdo ⁊ alios edificãdo nõ ꝯtẽtio
ſe recuſet. Gregoriꝰ. Q̄ꝺ mẽs volũtarie ñ re
cipit. ꝯgrue nõ diſponit. Sic multi ſctõꝝ of
ficiũ q̄ ꝓdeſſe debebãt primis. humilit̃ refu
giebãt. ⁊ tñ ad h̄ tracti ꝑ obediẽtiam ſolicite
adimplebãt vt moyſes hieremias ⁊ aliȷ̃ plu
res noui ⁊ veterꝫ teſtamẽti doctores. His
donis ornato ſi gr̄a affuerit p̄t ⁊ dꝫ imponi
officiũ ꝑdicatiõis ꝯfeſſiõis in ordine vbi fu
erit neceſſariũ. Qui ỽo alios nõ idoneos ꝑ
ꝑuata ſocietate ꝓmouẽt. ordini ꝯfuſionem ⁊
aĩabꝫ nocumẽtũ ⁊ ipſis ꝓmotꝫ detrimẽtũ ⁊ ſi
bimet culpã nõ ꝑuã ꝓcurãt. cũ negligẽtie i/
utiliũ ⁊ impitoꝝ tã in ꝯſiliȷ̃s incautꝫ q̄ꝫ i ab/
ſolutiõibꝫ inefficacibꝫ ⁊ i aliȷ̃s nocumẽtꝫ aĩa
rum ab eis q̄ tales ꝓmouẽt merito reꝗrant̃.
Tales eñ i multꝫ ſepe poſſunt offendere vl̃
ſcãdalizare. dũ nõ dicẽda ꝑplo ꝑdicãt. vl̃ fal/
ſa docẽdo errorẽ inducũt. vl̃ alit̃ forte minꝰ
cõpoſite ſe habẽdo. Itẽ in ꝯfeſſione forte ne
ſciũt ꝯfitẽtes debito mõ inſtruere. nec inter
ꝑctã grauia ⁊ leuia diſtinguere. ⁊ aut faciũt
ex nimio rigore deſꝑare. aut cũ adhuc i ſta/
tu dãnatiõis ſunt dant eis ſpem ꝺ ſaluatiõe
⁊ indulgẽt eis corpꝰ dñi recipe. Et maxĩe cir
ca reꝝ iniuſtaꝝ acq̄ſitiõꝫ vel reſtitutiõꝫ multi
ſeducunt̃. dũ nõ informãt̃ q̄ ſit iniuſta ꝯqui
ſitio. vel q̄liter pure reſtituãt q̄bꝫ debẽt. Ex
moribꝫ etiã q̄rundã ⁊ vita ꝑdicantiũ vileſcit
ſepe doctrina ỽboꝝ. dũ alta docẽt ỽbo ꝑdi/
catiõis. ſꝫ minꝰ edificatoria oñdunt exẽplo
actiõis. Vñ diligẽti examinatõe indiget q̄
debꝫ eſſe doctor i medicina corpoꝝ. Ita mĺ
ta ꝯſideratõe opꝰ eſt ſi ſit idoneꝰ q̄ dꝫ eſſe do
ctor ⁊ medicꝰ aĩaꝝ. cũ ſint ſubtiliores ⁊ ꝑicu
loſiores ⁊ incurabiliores morbi ꝑctõrũ. q̄ꝫ
paſſiones corꝑaliũ infirmitatũ. Illi ỽo q̄ ſe
ad h̄ officia impudent̃ ingerũt indignãtes
ſi ad ea tardiꝰ ꝓmouent̃ q̄ꝫ ſint imprudẽtes
ꝑpẽdere nolũt aut neſciũt ⁊ eo ipſo ſe ad hoc
oñdũt ⁊ reddũt indignos. Nam ſi digni fue
rint ⁊ idonei nõ debẽt ſe ad hoc ingerere ſꝫ
modeſte expectare q̄uſqꝫ ꝑ inſpiratiõem dei
a ꝑlatis ſuis ⁊ fratribꝫ ad h̄ ſuo tꝑe aſſumãt̃.

Si aũt indigni vel nõdũ idonei. tunc ſi
ſe ingerũt. Primo quidẽ temerariȷ̃ ſũt ꝙ añ
q̄ꝫ vocent̃ ad tm̄ officium currere ꝑſumunt.
Hiere. Ipſi currebãt cũ ego nõ mitterẽ eos
ſcꝫ ꝑdicare. Roꝝ. Quõ ꝑdicabũt niſi mittãt̃.
Heb. Nec quiſqꝫ ſumit ſibi honorẽ ſꝫ q̄ vo/
cat̃ a deo tãqꝫ aaron ⁊c. Chriſtꝰ dic̃ Joh. Ne
qꝫ eñ a meipſo veni ſꝫ ille me miſit. ſ. pater.
Secũdo ſuꝑbi qꝛ ſeipſos reputãt dignos
⁊ idoneos. ad q̄ꝺ forte nec deꝰ nec fratres vl̃
ꝑlati ſui iudicãt eos idoneos. ſicut chore q̄
voluit ſibi ſacerdotium vẽdicare. Tertio
ſtulti. qꝛ cũ talia officia ſint occaſio tẽptatõis
ꝑ inanẽ glĩam. auariciã. luxuriã. noxiã liber
tatẽ ⁊ interne deuotiõis extinctionẽ. et alia
plura ꝑicula ꝙ ipſi met ſe talibꝫ incaute inge
runt. nimis ſtulte ſe tãtis ꝑiculis ſine neceſ/
ſitate exponũt. cũ fugere magꝫ deberẽt a pe/
riculo q̄ꝫ illud appetere. neſciẽtes q̄ exitu bel
lum q̄ꝺ ſibi cõcitant finiat̃. Quarto nõ ca
rent rancore inuidie. vel ꝯtra eos q̄ ad h̄ offi
cia eos ꝓmouere poſſunt ⁊ nõ faciũt. vl̃ qui
forte impediuerũt. ĩputãtes illoꝝ maliuolẽ
tie magis q̄ꝫ ſue inſufficiẽtie. ꝙ nõ ꝓmouent̃
cũ ipſi ſibi videant̃ ad h̄ digniores q̄ꝫ illi vl̃ il
li quos vidẽt iã ꝓmotos eſſe. q̄bꝫ in ſcientia
⁊ aliȷ̃s ſe reputãt aptiores. Q. Cũ pru
dentũ ſit nõ leuiter retractare q̄ faciũt ſꝫ añ
diligẽter deliberare faciẽda. ne poſtea opor
teat reuocare. ⁊ vos totiẽs mutetis ꝑlatos
ordinis. videmĩ aut incõſiderate cõſtituere
inutiles ad tm̄ officiũ. aut ſine rõe vtiles de
icere. q̄ꝺ eſt ſignũ incõſtantie ⁊ ĩpatiẽtie. ꝙ ñ
poſſitis pati rectores idoneos q̄s iniurioſe
abiicitꝫ. aut ꝙ in officio ita ꝑuerſi fiãt ꝙ me/
rito nõ debeãt in eo diutiꝰ tolerari. aut ꝙ taꝫ
paucos habeatis in ordine ꝓ officio regimi
nis idoneos ꝙ ſꝑ q̄ritis meliores. R.
Sic ſupra de officiȷ̃s ⁊ ꝯfeſſiõibꝫ dictum
eſt ꝑles ꝯditiões ad h̄ fore neceſſarias. ita de
officio regiminis aĩaꝝ eſt tenẽdũ. Reꝗrit̃ eñ
in ꝑlato etatꝫ maturitas. Honeſta ad modũ
ꝑſonalitas. Vite irreꝑhẽſibilitas. Quarto
ꝙ nõ ſit idiota in lr̃aꝝ ſcia. Quinto ꝙ ſit di/
ſcretꝰ ⁊ ꝓuidꝰ ex naturali induſtria. Sexto
ꝙ ſit zelator iuſticie ⁊ ordĩs diſcipline. Se/
ptimo ꝙ ſit tractabil̃ ꝑ mãſuetudis lenita/
tẽ. Octauo ꝙ ſit cõpaſſiuꝰ pietate fraterna.
Nono ꝙ ſit deuotꝰ hñs orõis vſũ ⁊ fiduci/
aliter agẽs cũ deo. Decimo ex guſtu interne
dulcedis eiꝰ ⁊ exꝑimẽto crebre exaudiciõis.
q̄ ſꝑ in officio eſſe ſe doleat. ⁊ tñ cũ ad h̄ com

pellit̃ eq̃nimit̃ illud ferat.nec ꝓpt̃ h̄ vt citius
abſoluat̃ ab officio.negligẽti⁹ in eo ſe gerat.
Undecimo ꝙ corpis imbecillitate a cõis vi
te obſuãtia nõ oĩno ipediat̃. Iſte ꝯditões
ſit̃ oẽs i paucis reꝑiunt̃.iõ paucos ſtabiles
in officio poſſum⁹ hr̃e ꝑlatos. Dũ aut̃ nimiſ
ſũt corpe debiles ꝑ talib⁹ laborib⁹ ⁊ ſolicitu
dinib⁹ ſuffcr̃edis. Aut nimis iuolũtarij ꝑ ti
more ꝯſcie dũ ſꝑ timẽt min⁹ q̃ꝫ debeãt facere
Aut in exteriorib⁹ puiſioib⁹ min⁹ triti. Aut
mores eoꝝ in aliq̃ fratrib⁹ diſplicẽt vl' min⁹
placẽt. Aut forte in alio loco vel officio vtili
ores ſunt q̃dã ꝓpt̃ iſta ſepe mutãt̃ ꝑlati. Bo/
num eſt etiã ꝓpter h̄ ne fiãt aliq̃ñ iuſolentes
ſi ſcirẽt ſe in dñio ꝑmãſuros diu. vt ſic in hu
militate fuent̃. ⁊ ſubditi q̃b⁹ forte g̃uis eſſet
eoꝝ alicui⁹ ꝑlatio.de ſpe facilis abſolutiõis
eis ꝯſolent̃. Sũt etiã q̃dã boni ſubditi ſꝫ in
utileſ ꝑlati.iõ deponunt̃. CX. Cur ãt
totiẽs mutarꝫ frẽs aliq̃s de loco ad locum.
Suſpectũ eñi videt̃ q̃ſi aliq̃d crimẽ ibi ꝯmi
ſerint vñ mutãt̃. Uel q̃i ex impatiẽtia ſua vl'
aliꝫ nõ poſſint ibi manere. Ul' ex rancore
nõ ꝑmittat eũ ꝑlat⁹ ibi ſtare vbi diligit ⁊ ꝯſo
lat̃ eſſe. R. Uix aliq̃d fit tã pure q̃n poſ
ſit ab aliq̃ ſiniſtre interꝑtari quaſi male fiat.
Sꝫ bonũ nõ iõ malũ eſt ſi illõ mali ſeu ſtul
ti dicũt malũ. Sũt autẽ pl'es cauſe q̃re frẽs
de loco ad locũ mutant̃. Aliq̃ñ ꝯſolatio e⁹ q̃
mutat̃ q̃ꝛ ſic petiuit. Aliq̃ñ ꝯſolatio ipoꝝ ad
q̃s mittit̃ q̃ꝛ h̄ petiuerũt diligẽtes eũ ꝓ bõa
ꝯuerſatiõe vl' vtilitate. Aliq̃ñ forſitan q̃ꝛ ali/
bi magꝫ neceſſari⁹ eſt ⁊ vtil' ꝑ ꝑdicatõe ꝯfeſ
ſione vl' alio officio dom⁹ illi⁹. Aliq̃ñ ꝑ maio
re ſpũs ei⁹ q̃ete. q̃ꝛ ibi min⁹ a ꝑẽtib⁹ ⁊ aliꝭ re/
quirẽtib⁹ infeſtat̃. Aliq̃ñ ꝑ cõi recreatiõe. q̃ꝛ
aer vel victualia pl⁹ ibi cõpetũt ei vl' ſuꝑpetũt
ꝑ indigẽtia ſua. Aliq̃ñ q̃ꝛ in vno loco habet
aliq̃s tẽptatõis alicui⁹ materiã quã nõ hꝫ i
alio. Poſſet etiã aliq̃ñ accidere ꝙ aliq̃s deli
quiſſet i vno loco ꝙ ꝑ ſopiẽdo ſcãdalo expe/
diret eũ mutari i aliũ locũ. Silr̃ poſſꝫ aliq̃ſ
ita eſſe diſtort⁹ morib⁹ vl' ex aliq̃ corpis q̃li/
tate oneroſuſ ꝙ ꝑ grauiõe onerꝫ aliꝭ trãſmit
teret̃ ad tp̃s vt aliꝭ interim ab eo releuarent̃
ſic on⁹ ab vno humero i aliũ cõmutat̃. Ua/
let etiã ad h̄ maxie tal' mutatio vt frẽs ſcdm
regulã agnoſcãt ſe ꝑegrinos ⁊ aduenas i h̄
mũdo nõ hñtes h̄ manentẽ ciuitatẽ ⁊ ſemꝑ
eternã patriã inq̃rẽtes. Si eñi in vno loco
diu ſtare deberẽt q̃dã nimias ibi ꝯtraherẽt
cũ extraneis cũ potẽtib⁹ cũ femĩs amicicias
corpis cõmoda ꝓcurarent.ſumptuoſa edifi
cia ꝯſtruerẽt. ⁊ cũ ibi q̃ſi notiores magꝫ vide
rent̃ eſſe neceſſarij tãto vellẽt eſſe ſuꝑ ceteros
potẽtiores.ita vt nec ꝑlati auderẽt ſine ipſis
in domo aliq̃d ordinare. ⁊ veluti q̃dam diu
turnitatꝫ ꝓſcriptõe ſtabiliti vix eq̃ aio ferrẽt
ſi vellẽt eos ꝑ aliqua cã mutare. etiã ſi olmo
dis expediret. Ut g̃ puritas pauptatꝫ ⁊ obe
diẽtie meli⁹ obſuet̃ in ordine. ⁊ mala plĩma
ꝓcaueant̃ expedit fratrib⁹ aliq̃ñ a loco mu/
tari. CX. Cũ poti⁹ deberetꝫ diligere re
ligioſi ⁊ boni apõ vos eſſent vicini q̃m ſecu
lares ⁊ inſolẽtes layci q̃re impeditꝫ aliq̃ñ eti
am ꝑ ꝓuilegiũ papale alios religioſos circa
veſtra habitatõez ſibi mãſionẽ ꝯſtruere niſi
ꝙ videt̃ inuidia eſſe in cã. R Nõ ꝑ inui
dia ſꝫ poti⁹ ꝑ pace ꝓuilegiũ h̄ a ſede apoſtoli
ca datũ agnoſcit̃. ⁊ ob eandẽ cãm pacꝫ eo vti
mur cũ nõ tã nob̃ q̃ꝫ etiã aliꝭ poſſit aliter in
poſteꝝ turbatio ⁊ materia ſcãdali ſuboriri.
Si eñi aliq̃ñ neceſſe foret eis vel nobis
arcas nr̃as ampliare nõ poſſem⁹ cũ aliꝭ ꝓ/
res eas iã occupaſſent. Si aũt aliq̃ arce i/
ter nos ⁊ illos eſſent medie cũ vtriq̃ꝫ eas cer
tatim ꝓoccupare ꝺſiderarẽt. ex auaricia ſua
vẽditores eaꝝ vix ꝑ triplicato ꝓcio eas da/
rent. Uel ſi forte pauꝑes eſſent poſſeſſores
eaꝝ. aliq̃s diues auar⁹ eas ꝓemeret. vt nob
eas poſtea chariſſime vẽderet. videns nos
ipis neceſſarie idigere. Itẽ forte cõuenire
eis vl' nob̃ officinas nr̃as ꝓpter ſituꝫ loci al/
q̃ñ ſi coordinare ꝙ eſſent aliꝭ ꝑ magno incõ
modo ⁊ freq̃nti cordiũ turbatõe. vt ſi chor⁹
ipoꝝ poneret̃ apud locũ infirmoꝝ nr̃oꝝ. vl'
alit̃ q̃libet mõ. videlicꝫ latrina. coquina. dor
mitoriũ. refectoriũ. capitulũ. dom⁹ hoſpituꝫ
ꝙ ꝓpt̃ pacẽ ĩfirmoꝝ cordiũ magꝫ expedit nos
eſſe longi⁹ ſegregatos. Poſſet etiã q̃ñq̃ꝫ di
uinũ officiũ apõ alterutros ipediri ſi orato/
ria nimis eſſent ꝯtigua cãtu ſuo mutuo ſe i
pediẽtib⁹. Idẽ poſſet fieri õ ꝑdicatõne. cum
vtrobiq̃ꝫ forte ꝑ cauſa aliq̃ ꝑdicare ꝯtigeret
Si etiã aliq̃s q̃ñq̃ꝫ ꝯfiteret̃ apõ illos ⁊ pla
ceret ei etiã alicui⁹ apud nos cõſiliũ req̃rere.
aut nõ auderꝫ facere h̄. timẽs ꝙ ꝓor ꝯfeſſor
indignaret̃ q̃ſi nõ ſufficeret ei ꝑ ꝯfeſſore dũ
q̃reret aliũ. aut forte putaret̃ velle explora/
re q̃d ille vel ille ꝯſuleret. ⁊ inde q̃rere materi
am detrahẽdi. Si q̃ etiã magis frequenta
rent illos q̃ꝫ iſtos i officio diuino vel i aliꝭ.
viderent̃ alios min⁹ diligere ⁊ fierꝫ matera
murmurandi. Infirmis eñi cordib⁹ ex leui

occaſione pl⁹ infirmãdi materiã miniſtrat̃. ⁊
iõ neceſſe eſt vt p̃caueant talia q̃ ipſis nocẽãt
⁊ alios ſcãdalizẽt ne poſtea emẽdari nõ va/
leat qđ in p̃ncipio facili⁹ p̃caueť. Vnit⁹ eti
am eſt hoĩbꝫ ciuitatꝫ vbi fr̃es morant q̃ ĩ di/
uerſis locis a ſe diſiunctꝫ eis religioſi morẽť
q̃ꝫ q̃ in vno angulo plures manerẽt ⁊ alia p̃ſ
inanis remaneat. p q̃ꝝ vicinitatẽ poſſent ſpi
ritualiter ꝯſolari. ℞. Si forte tales forẽt re
ligioſi q̃ apud nos habitare vellẽt p q̃s nõ
edificarẽť fideles ſꝫ poti⁹ ſcandalizarentur.
tũc oĩno expedit q̃ non ſint nobis vicini. ne
forte ipoꝝ inſolẽtie nobis aliq̃ñ aſcriberenť
aut neſcireť an ad eos vel ad nos latenť in/
trarẽt pſõe ſuſpecte. aut certe ipoꝝ diſſolutõ
fieret aliq̃ñ nouicijs nr̃is tẽptatõis occaſio. ⁊
etiã alijs cã inq̃etudinis ⁊ impedimẽtũ ĩ ſtu
dio ſpũali. Si aũt q̃dã infirmi aliq̃ñ do/
lerent cũ forte viderẽt alijs religioſis largio
res elemoſynas dari q̃ꝫ ſibi. ⁊ ex hac inuidia
torq̃renť de vicinitate illoꝝ. hoc nec proba/
mus nec oĩno negam⁹. ſꝫ nõ eſt nr̃a intentio
ꝓpter h̃ p̃dicto vti p̃uilegio ſꝫ poti⁹ ꝓpť cauſas
aĩ poſitas. ⁊ ſi que alie poſſunt rõnabiles ĩ/
ueniri ℞. Cũ vnicuiqꝫ liberũ ſit veſtez
ſuã formare put vult. ⁊ de pãno ſeu colore q̃
libet. videmĩ valde iniuriari q̃buſdã religi/
oſis viris vel ſeminis ꝓhibẽdo ne deferant
veſtes in colore vel forma habitui veſtro cõ
formes R. Multis de cauſis habituꝫ
noſtꝝ alios ferre nõ ſuſtinem⁹. ⁊ p p̃uilegiũ
ap̃licũ oĩbꝫ inhibem⁹. Vna cã q꞉ cũ ſim⁹ ex
ꝓfeſſiõe regule mẽdicantes. ſi ſub noſtro ha
bitu diuerſi hinc inde mẽdicarẽt hoĩes q̃ tã
illis elemoſynã dediſſent. ⁊ nos vel alij in ſi
mili habitu iteꝝ ſupuenirẽt. putarẽt q̃ idez
ex auaricia iteꝝ peteret. ⁊ ſcandalizarenť de
ipſis vel de nobis q̃ nimis eos petẽdo gꝰua
remus. Itẽ cũ putarẽt nob dediſſe qđ ali/
is nobis ſilib dederũt. q̃ inter habit⁹ neſci/
rent diſcernere recuſarẽt nob iteꝝ dare ele/
moſynã. ⁊ ſic nihil acq̃rere poſſem⁹ ⁊ p̃irem⁹
Itẽ cũ multi intelligerẽt q̃ hoĩes magis
diligerẽt nos ⁊ libenti⁹ nobis ſubuenirẽt q̃ꝫ
alijs. ſub habitu nr̃o p terras diſcurrerẽt. et
qđ nob dandũ eſſet ipi p̃riperent fraudulẽť
⁊ peccarẽt. ⁊ nos fraudaremur ⁊ hoĩes gra/
uarenť Alia cauſa q꞉ cũ ꝓ edificatõe eccl̃ie
ſpecialiter miſſi ſim⁹ ſi ſub noſtro hĩtu aliuſ
aliquo p̃ctõ ſcandalizaret hoĩes. vt nos tali
ter infamaret vel ſuã ſic nequiciã ꝓtegerꝫ cũ
ꝯſtructo habitu noſtro nõ agnoſcereť. ſꝫ frať
ordinis noſtri putareť h̃ feciſſe. eccl̃ia nõ ha
beret de nob edificatõem ſꝫ ſcandalũ. ⁊ nos
frequẽtes etiã de ꝯfuſiones pateremur. cuꝫ
multa ſĩlia attẽptarẽt. ſic cõperim⁹ aliq̃tiens
eſſe factũ. Itẽ poſſet heretic⁹ aliq̃s ſb no/
ſtro habitu in locis oportunis docere here
ſim vt ſic ei q̃ſi ꝓbato fratri ordĩs noſtri cre
dereť vel nos ſimilit̃ infamaret. Item ſi
forte aliq̃ñ ex nr̃is aliq̃ in via min⁹ honeſte
ſe gererẽt. cũ ſup h̃ corripenť a nobis. poſſẽt
excuſare ſe q̃ ſub noſtro habitu alij h̃ feciſ/
ſent cũ de pſonis eẽt dubiũ que fuiſſent. Ne
igiť tant⁹ ordo taliter ꝯfundať ⁊ tot mala in
de ꝓueniãt. expedit vt ordinis noſtri hĩtum
null⁹ ali⁹ pmittať deferre. Quid etiã mali ſe
quereť ſi mulieres eũ ferre pmitterẽť. quiſqꝫ
prudẽs p ſe p̃t ꝑpendere. ⁊ ideo eſt ſtudioſiſ/
ſime ꝓhibendũ. ℞. Cũ aſſeratis vos
ſꝫm reglã ⁊ ꝓfeſſionẽ veſtrã nullos debere
recipe ꝓuent⁹ redditũũ ſeu poſſeſſiones. ex/
ceptis domibꝫ in quibꝫ habitatis. videmini
tranſgreſſores regule veſtre in eo q̃ recipitꝫ
domos vel areas nõ ꝯtiguas veſtris areis
in quibꝫ habitatis. Eodẽ eñ modo ſi h̃ licꝫ
poteritis etiã vineas recipe ⁊ agros ⁊ mãſoſ
⁊ ſimilia queqꝫ recipe. imo grangias ⁊ villaſ.
⁊ caſtra ⁊ terras ⁊ opida. ⁊ quecunqꝫ fuerint
vobis data. ⁊ ſic p̃ſtina paupꝰtas ⁊ mẽdicitaſ
quam ꝓfeſſi eſtis paulatim euaneſceret. ⁊ nõ
eritis diſcipuli ſancti franciſci. cũ nõ ſequa/
mini veſtigia eius. nec ei⁹ regulã teneatꝫ De
domibꝫ eñ vobis ꝯtiguis poteſt eſſe excuſa
bile q̃ p dilatãda area veſtra illas q̃ñqꝫ reci
piatis. ſed de alijs nõ ita in quibꝫ hoĩes ali/
os p cenſu locatis quẽ ꝓcurator veſter loco
veſtri exigit ⁊ in vſus veſtros ꝯuertit de vo
luntate veſtra R. Si qui in talibꝫ ícau
te agũt dolem⁹ ⁊ ꝯtradicimus ⁊ ꝓhibemus
Qualiter aũt in h̃ licite agere poſſim⁹ aduer
te. ⁊ tunc nõ iudicabis nos ſi ſane intelligis
tranſgreſſores Proteſtamur nos ſꝫm regu/
lam noſtrã nil debere ſeu velle poſſeſſionis
vel certoꝝ redditũũ recipe vel habere. Q꞉
vero mendici ſum⁹ ⁊ paupes. ea quibꝫ p p̃re
ſenti neceſſitate indigem⁹ ideo recipimus p
ut licet ſiue p ſoluendis debitis vel alijs ne
ceſſarijs ꝓcurandis. Cũ ergo aliquis ex de
uotione vult nobis legare domũ ſuam vel
areã nõ ꝯtiguã noſtre mãſioni nõ recipim⁹
eam nec p nos nec p interpoſitã pſonam vt
noſtrã. Sed ſi ille eã vel diſponit p alium
quẽcũqꝫ. vt ea vendita d̃ p̃cio eius ꝓuideať

nobis ex parte ſui in his quibus tunc indige
mus procurandis vel ſoluendis debitis. acce
ptamus. Si aūt ille timēs ne forte eius tal'
diſpoſitio p heredes ſuos vel alios in poſte
rum impediat. ꝓpter hoc ꝓ occupat roborā
re illam ſigillo alicuiꝰ iudicis vel ciuiū vl' al
terius. ꝛ cōmittit ſic alicui amico ſuo eā vel
fratrum q̄ ꝯſeruat qḋ ipſe diſpoſuit ḋ domo
tali vel area. nil ad nos cum de rebus ſuis poſ
ſit ordinare qḋ volet. Nec domū nec locum
talē dicimꝰ eſſe noſtꝛ cum nihil iuris nos ī
ea ꝓteſtemur habere. Similiter ſi aliquis
diſponeret p amicū vel aliū ꝙ de precio vel
de ꝓuentibus illis vel illis darent fratribus tot
panes quotidie. vel tm̄ elemoſyne ſingul' ſe/
ptimanis aut annis. non eſſemus ꝓpter h̄ ꝓ
dū vel redditū poſſeſſores. Nā ſi me pcre/
te elemoſynā aliq̄s diues ꝓmittat ꝙ ſinglis
annis velit dare fratribus duas tunicas vel
tm̄ vnā. vel ſingulis hebdomadibus tot pān̄s
ꝛ hoc cōmittat officialibus ſuis. vt vice ſui iſta
dent etiā eo abſente. ꝛ hoc p fratribus recipiā
vel etiā ſi illi negligāt dare. ammonēdo exi/
gam. nunq̄d ꝓpterea certos redditus habe/
re dicēdi ſumus. cū nō ex iure ſꝫ ex grā ſoluꝫ
talē elemoſynā recipiā vl' exigā. Et ſi poſt obi
tum illiꝰ vxor eius vel alij amici p anima il/
lius adhuc velint aliquo tꝑe talē nobis ele/
moſynā p ſe vel ex diſpoſitiōe illius largiri.
poſſumus ſilr recipe ex eadem grā. ita ꝙ qn̄
cunq̄ꝫ nollent ampliꝰ iſta dare nil peteremꝰ
ab eis quaſi ex debito. ſꝫ more mendicorum
recurrēmꝰ ad domū clemētis dn̄i p quotidi
ana elemoſyna q̄ꝫdiu illi placeret. ſꝫ qn̄ plus
nollet. abiremꝰ vacui. gratias agētes de da
to. ꝛ nō murmurātes de negato. Hec eſt ve
ra ꝛ pura vita mendicoꝝ qḋ dat' ex grā reci/
pere nō ex iure. De cenſibus vero domorū
fratribus legatarū nihil querimꝰ ſicut nec de
alijs redditibus. Si aūt anteq̄ꝫ vendant ali/
quē inde cenſum recipiūt. in quoꝝ tūc pote/
ſtate ſunt ille domꝰ. nil iuris habere in eo ꝓ
teſtamur. ſꝫ elemoſynā nobis ſpōte oblataꝫ
ſimpliciter recipimꝰ ſicut aliunde donatam
Quia ꝓ dn̄s docet nos cauere ab hominibus
ꝛ apl'us ab omi ſpē mala abſtinere. ne pute/
mur ab ignorātibus trāſgreſſores regule no
ſtre. debemus apte ꝓteſtari nil nobis iuris
in talibus donatiōibus velle habere. ſicut tenet'
ſuſpectus de fornicatōe omia illa cauere ex
quibus poſſet iſta ſuſpitio ꝓbabilis iudicari

Q. Cū nulli deberetis facere iniuriaꝫ
vel damnū inferre. hoc nō ſeruatis. qꝛ ſepe
ꝯtra voluntatē plebanoꝝ recipitis domos
in eoꝝ parrochijs vnde eis multuꝫ deperit
de oblatōibus ꝛ alijs ꝓuentibus dū vos occu
patis loca in q̄bus alij habitarent q̄ eis iſta
ꝓſoluerent. Itē ſepe ſine licentia epiſcoporū
intratis eoꝝ dyoceſes. Aliquādo inconſultis
dn̄is terre vl' ciuitatis domos recipitis in
eiſdem. Reſpōſio ꝓmi queſiti. Nō om/
nia q̄ fiunt ꝯtra voluntatē alicuiꝰ. ad iniuri
am eius fiūt. Cū ergo ciues alicuius oppidi
nos vocāt ꝛ locāt nos apud ſe ī tali loco vbi
etiā poſſent iudeos locare. vl' areaꝫ ꝓ pladis
facere. vl' horrea ſeu ſtabula de quibus nil pro
ueniret plebano loci. etiā ſi nos ibi non eſſe
mus. nō facimꝰ eis iniuriā vllo modo. Su
mus etiā nō deterioris ꝯditionis q̄ꝫ alij xp̄i/
ani vl' religioſi quibus ꝯcedit' domos recipe
ꝛ loca vbicūq̄ꝫ dant' eis. qui habēt ius liberꝫ
dandi eis. maxime cū p ſedē apoſtolicā ſit or
do noſter approbatꝰ ꝛ in ſubſidiū animarū
in eccl'ia deſtinatꝰ. ꝛ h̄ bonū p alioꝝ maliciā
nō debeat impediri. Sꝫ nūq̄ꝫ deberemꝰ
morari niſi de volūtate clericoꝝ. vix vnq̄ꝫ in
eccl'ia poſſemꝰ diu morari. dū aut p ſe aut in
citati p alios eijcerēt nos de parrochijs ſuis
potius q̄ꝫ hereticos vel iudeos. Reſpōſio
ſecūdi. Epis etiā nullā facimꝰ iniuriā cuꝫ
nō grauemꝰ eos in aliq̄. ſꝫ iuuemꝰ ꝑdicando
ꝛ ꝯſulendo eoꝝ ſubditis vt deuotiꝰ obediāt
ꝛ onus regimīs eoꝝ tāto portabiliꝰ fiat eis
de quo in iudicio extremo oportet eos red/
dere rōem. Si aūt mouet eos ꝙ ſumus ex/
empti a iuriſdictiōe ipoꝝ quo ad nos ipſos.
tunc ecōuerſo ꝯſolent'. ꝙ liberiores ſunt ꝙ p
nobis nō tenent' reddere rōem. vt ḋ noſtra
gubernatiōe carēt honore. ita ſint liberi a ſo
licitudine ꝛ labore. excepta ꝓuidentia pietatꝭ
ꝛ inter nos in ſue pacis vnitate ſeruanda.

Reſpōſio tertij. Dn̄o etiā terre vel ville
nō facimꝰ iniuriā ſi eo incōſulto q̄nq̄ꝫ vocati
a ciuibus manſionē recipimꝰ in villa vbi libe/
rum eſſet eis ſi vellēt theatrū facere vl' loca/
re iudeos vl' locū relinq̄re vacuū. qꝛ de ipſiꝰ
fundi poſſeſſiōe nil ei ſubtrahimus. nec ali
quid ꝓprietatis nobis de illo vendicamus.
maxime cū ciues amore noſtre cōmoratōis
ibidē dn̄o refundāt aliūde ſi q̄d forte ḋ area
noſtra deberet annui cenſus ꝑcipe ſi nollet ꝓ
deo carere. Nam ſi etiā ꝯtingeret nos pꝰ hec
a loco penitus diſcedere. nec venderemꝰ are
am nec alicui pariū traderemꝰ. ſꝫ ſic ꝯceſſuꝫ

nobis eis ad quos ptinet dñium relinque/
remus. Ipſm ꝙ̃ꝫ oratoriū noſtrū nō fit par
rochiali eccleſie p̄iudiciū. in quo nec oblatio
nes eius ad miſſam pcipimus. nec aliq̃s bo
mines ab ipſa nobis attrahim⁹ q̄n omnia iu/
ra ſua vincētes ⁊ mortua eccleſie parrochiali
pſoluant. De ſepultura ꝟo conſtat ex iure
cōmuni ꝙ ſi apud nos eligūt ſepeliri. poſſēt
⁊ alibi ſi vellēt vbicūq̃ꝫ ſine p̄iudicio parroch
ialis eccleſie hoc facere. nec ad h̄ poſſent in
aliquo impediri. ℳ. Quid ergo dicitiſ
ad hoc ꝙ in pluribꝫ locis dicunt̃ frēs veſtri
alios religioſos vł clericos eiecīſſe violēter
de ꝓprijs eccł̃ijs vł monaſterijs. ⁊ ibidē eis ī
uitis ſibi manſionē feciſſe. quō poteſt h̄ excu
ſari ab iniuria etiā violenta. R. Ubicū/
q̃ꝫ hoc factū eſt nō eſt p fratrū violentiā fcm̄.
ſꝫ vł p epiſcopū loci vł ex iuſſu domini pape
qui intelligēs clericos illos vł religioſos ibi
minus honeſte ſe gerere. vł ad tantā paup/
tatē redactos eſſe ꝙ diuinū ſeruitiuꝫ ibi ita
eſſet delapſum ꝙ p ipſos nō erat ſpes reſtau
ratōis. auctoritate apoſtolica mādauit illoſ
alibi locari. aſſignatiſ ſibi certis redditibꝫ vñ
poſſent ꝯgrue ſuſtētari ⁊ frēs noſtros ibi ha
bitare ⁊ diuina officia celebrare. cū ad ipſum
ſpectat d̄ omibꝫ locis religioſis ordinare. vt
ſacra ibi religio inſtauret̃ ſiue p illius ordis
pſonas ſiue p alias alteri⁹ ordinis ſicut vid̄/
rit expedire. ℳ. Cū deberetis oia ma/
la vobis illata patient̃ ſuſtinere ⁊ nullaꝫ ſup
his apud iudices querimoniā facere vł mo
uere. q̃d eſt ꝙ nō ſolū iſtud nō facitis ſꝫ etiā
non ꝯtenti epoꝝ iudicijs. obtinens a ſede
apoſtolica iudices ⁊ ꝯſeruatores. ⁊ ad illos
quoſlibet moleſtātes vos etiā leuiter citatiſ
⁊ grauatis laboribꝫ ⁊ expēſis donec ſatiſfaci
ant vobis p velle veſtro. ꝯ apoſtolū ad Co.
Delictū eſt in vobis ꝙ iudicia habetiſ R.
Iniurias ⁊ moleſtias ex quibꝫ aliō malū
non ſequit̃ niſi qō illa hora ſentire poteſt vt
ſunt ꝟba probroſa vł dāna reꝝ ſeu verbera
⁊ ſimilia poſſunt viri religioſi equanimit̃ ſu
ſtinere. q2 nil aliud afferunt nocumēn. Sꝫ
vbi poſſunt grauiora dāna ſubſeq̃. vicꝫ aīa/
rum grauia nocumēta. ibi nō eſt expediens
talia tolerare. Nam cū ſimus in eccł̃ia dei ad
multaꝝ aīaꝝ ſalutē a ſede ap̄lica deſtinati p
officiū docendi ⁊ extrahēdi hoies a peccato
ſi q̃s infamaret ordinē noſtꝝ ꝙ eſſem⁹ ſedu
ctores aut heretici aut criminoſi aut nō ha/
bentes auctoritatē p̄dicandi ſeu ꝯfeſſos no

bis ⁊ ꝯtritos abſoluendi cū a dño papa vel
etiā epis habeam⁹. non ſolū lederet nos ſic
reddēdo deſpicabileſ hominibꝫ ꝙ ſubtrahe
rent nobis bñficia ſine quibꝫ ſuſtētari ñ poſ
ſumus. ſꝫ etiā noceret oībꝫ q̃ ex h̄ incipent
nos pſequi ⁊ grauiter peccarēt. Et qui cred̄
rent nos tales eſſe ſicut ille aſſereret. nec pre
dicatiōes noſtras attenderēt. nec ꝯſilia ſalu
tis requirerēt a nobis. ⁊ iam nulꝰ ordinē in
trare curaret. imo debiles mēte ordinē tem
ptarent̃ relinquere queꝫ viderēt ab omnibꝫ
ꝯculcari. Inſup heretici ſe detractoribꝫ no
ſtris libēter adiungerēt ſub ſpecie amicicie
vt nos ampli⁹ redderent odioſos ad hoc vt
doctrinam noſtrā hominibꝫ redderēt odibi
lem. ⁊ ita aſtute ſibi attraherēt corda eorum
⁊ paulatim ducerēt in errorē. cū nos marie
timeāt modo in hoc ſibi eſſe reſiſtētes. Plu/
ra alia multa ſuſcitarēt nabis veritatis ad/
uerſarij ſi nō haberem⁹ munimē p ſedē apo
ſtolicā. que nō tam nobis q̃ꝫ eccł̃ie ⁊ fidei ca/
tholice valde nocerēt. ⁊ h̄ in dedecus ipſius
ſedis redundarēt q̃ ordinē plātauit ⁊ cōfir/
mauit ⁊ ad pfectū eccł̃ie deſtinauit. Nam et
apoſtol⁹ Paul⁹ qui parat⁹ erat oia aduerſa
ſubire p xpo. videns obeſſe fidei ⁊ eccłe ſi tra
ditus fuiſſet a felice vł feſto iudeis ipm peri
mere cupientibꝫ. ceſarem appellauit. Actuū.
Ut ergo parcam⁹ eis a peccato inique perſe
cuſionis. ⁊ nobis a frequenti vexatiōe ⁊ alijſ
a nocumēto animaꝝ ꝯſeruatores habemuſ
a ſede apoſtolica nobis datos qui p̄uilegio
rum noſtroꝝ iura defendāt ⁊ a calumniāti/
bus tueant̃. ℳ. Cum denarios ſeu pe
cuniam nec p vos nec p interpoſitā pſonaꝫ
ex regule veſtre p̄cepto debeatis recipe. ⁊ tñ
aliqua recipiatis que vendunt̃ poſtea p pe/
cunia. nō video qualiter excuſemini a tranſ/
greſſione hui⁹ p̄cepti. quia vendita re illa ſi/
cut prius veſtra fuit res ipſa ante vendinōꝫ
ita etiam erit pecunia veſtra que p re data ē
cum nō habeat aliū dominū niſi fratreſ. qō
illicitū eſt omnibꝫ manifeſte. Reſpōſio p̄/
mum gen⁹. Tria elemoſynaꝝ genera dā/
tur nobis. Aliqua eīn recipimus quibꝫ vti
volumus vt victus ⁊ veſtit⁹. ⁊ libri nob vti/
les ⁊ ſimilia que nō ꝓponim⁹ alienare ab or/
dinis vſu. Scdm̄ gen⁹. Quedā aūt dāt̃
nobis quibꝫ nunq̃ꝫ in illa ſpecie vti volum⁹
vt veſtes ſeculares. ⁊ libri nobis non apti. ł
etiam aliqua ſupflua victualia quibus forte
non indigemus ad p̄ſens. Iſta ſi nolūt fra/

tres recuſare ꝓpter deuotionem dantiū po/
teſt procurator ea vice illorum dantium ſer
uare ſicut pecuniā pro fratribꝫ ei cōmiſſam.
vt ſuo tempe inde ꝓuideat eis quibus indi
gēt ex parte illorum. Tertium genus.

Quedā vero dant nobis pro vſu noſtro
⁊ ea per non recipimus. ⁊ poſtmodū aliqn/
do cōtingit ꝙ ea volumus alienare. Si illa
ſimpliciter vendimus. tunc fiet ſicut dictis
ꝙ illa pecunia noſtra eſt ſicut res vēdita fue
rat ante noſtra. Sed ne trāſgreſſores re/
gule noſtre ſimus recipiendo pecuniā per i
terpoſitā perſonā tres vias pro hac caute/
la tenemus. Aut eīm rem illā que vendi de
beret cōmutamus ꝓ alia qua indigemꝰ nō
interueniente pecunia. vt librum pro libro.
oleum ꝓ cera ad luminaria. ⁊ ſic de ſimilibꝫ.
Aut rem illā damus ꝓ ſolutione debitorꝫ
quantū res illa valet. Aut damꝰ eam alicui
vt ſua ſit ⁊ nobis ꝓ ea de alijs quibꝫ indigue
rimus tantū acquirat quātū res illa diſtra/
cta valeret. Siue autē ille qui ſic eam reci/
pit poſtea vendat. ſiue reſeruet vt ſuam. nil
ad nos cū iam nō ſit noſtra ſed ipſius. et ita
non erimus ꝑceptiillius de nō recipienda
pecunia tranſgreſſores. Qui aliter facit. vi/
deat qnomō cōſcientiam ſuam apud deum
iuſtificet. ⁊ apud homines de ſcandalo ſe ex/
cuſet. Queſtio.

Olim nō mendicaſtis niſi ſolū quo indi/
guiſtis. nūc autē nō ſolum petitis ꝓ futuro
tempe neceſſaria. ſed etiā de vna ſpē tanto
plus acquiritis vt vnū pro alio cōmutetis.
vt oleum ꝓ caſeis. vel ſimilia ꝓ alijs in hunc
modū Reſpōſio Ut ſupra dicti dū pau
ci eramus paucis indigebamꝰ. nunc autē
plures facti. pluribꝫ indigemus. ⁊ ſicut ali/
quando mendicꝰ ꝑ plateas diſcurrens (cui
ſolum panis aridus hinc inde dat̃ quē com
munius habēt homines ⁊ paratiꝰ ꝙ̃ alios
cibos) dat aliquā partē panis pro buccella
caſei vel ouo vel pomo. eo ꝙ nō ſemꝑ valet
arido pane ſuſtentari. cū ſit inedia cōfectus.
ita ⁊ nos cum nō inueniamꝰ vbiqꝫ ſingula ꝗ
bus indigemus ꝓ ſufficientia ad mendican
dum eo ꝙ in oībꝫ terris nō omnia abun/
dent equaliter ⁊ homines nō habent nobis
dare illa que nō habent. ⁊ oportet nos ꝺ ta/
libus que in quolibet loco magis abundāt
tanto plus petere vt ꝑ illa ⁊ alia cōquiramꝰ
que aliter ibidem nō poſſemus habere et ꝗ
bus ſimiliter indigemꝰ. ⁊ hoc non eſt auari/
cie ſed indigentie imputandū. Q.

Si multitudo eſt in cauſa ꝙ multis indi
getis. quare ergo magnos cōuentus facitis
⁊ nō potius bini ꝉ quaterni. vꝉ ad plus ſeni
vel octeni in domibꝫ paupculis habitatis.
vt quietiꝰ ⁊ in maiori paupertate ibi viuere/
tis ⁊ humilitate. quia pompoſitas quedam
videt̃ gloriari de multitudine. R. Dis
de cauſis magis diligimus magnos cōuen
tus ꝙ̃ paruos. videlicet quia maior diſcipli
na poteſt ibi ſeruari. dū occupatio officioꝝ
in plures diuiſa ordinatiꝰ ⁊ expeditius ad/
miniſtrat̃. ⁊ coram pluribꝫ quiſqꝫ minus au
det negligēs aut inſolens eſſe. ⁊ quilibet in/
formatur ab altero moribꝫ ⁊ ſcientia. Et ex
his maior poteſt eſſe deuotio. ⁊ ordinatior
vita. ⁊ officiū diuinū pulcrius. ⁊ maior caute
la ꝯ quelibet temptamēta viciorum. ⁊ noui
cij melius ibi informant̃. Itē quia maior
prouenit vtilitas ide animaꝝ. dum plures
ibi ſtare poſſunt cōfeſſores ⁊ predicatores.
Uel etiā poteſt ibi melius teneri ſtudiū the
ologie. in quo abiles exerceant̃ ad eruditio/
nem alioꝝ. In paruis aūt domibꝫ dum alij
ſunt in terminis. alij in villa pro elemoſyna.
alij forte debiles ⁊ infirmi. alij occupati offi
cijs in domo. nec diſciplina religiōiſ. nec ſtu
dium nec deuotio in diuinis valet prout ex
pedit obſeruari. Q. Cum videmini ze
latores eſſe animaꝝ ⁊ ſancti Franciſci debe
retis in oībꝫ imitatores eſſe. cur ordinem
illū qui dicit̃ penitentiū quē ipe inſtituit nō
ꝓmouetis vt vbiqꝫ dilatet̃ in eccleſia. ⁊ mul/
ti ſaluent̃ in eo. cū laboratiſ cōuertere ⁊ foue
re ad bonū qui vobis ſunt minus ex pater/
na traditione anneꝑi. R. Q in alijs la/
boramus vt cōuertant̃ ⁊ proficiāt in bono.
ibi habemus fructum. ⁊ cōſeruamus liber/
tatem noſtrā ne plus ꝙ̃ nobis expedit occu
pemur ꝑ eos. Per iſtos autē penitentes ſi
multiplicarent̃ impediremur ꝙ alijs minuſ
ꝓdeſſe poſſemuſ. dum quaſi ex iure exigerēt
a nobis vt ad omnia que tangerent eos eſ/
ſemus parati. Alioquin improperaret̃ nob
quare ad hunc ordinem eos induxerimus.
ſi curam ipſoꝝ nollemus Si contingerē
eos aliquando aſtare iudicio vel ſeculari vꝉ
eccleſiaſtico vocarent nos vt eis aſſiſteremꝰ
⁊ pro eis intercederemus. Si aliquis i/
peteret eos pro debitis vel offenſa. obiurga
rēt nos quare non faceremus ei iuſticiam fi
eri ab illo qui in noſtro regimine ⁊ obediē

tia conuerſatur. Et ſiue iuſte ſiue iniuſte mo
ueretur nobis imputar; ſi pro volūtate ſua
ei non ſatiſfacer;. maxime ſi iſte diceret ſe nil
facere niſi de noſtro conſilio ſiue iuſſu. Si
aliquis eorum captiuaret vel a domino ſuo
vel alio moleſtaretur. vellet ꝙ fratres cauſā
eius agerent ⁊ hincinde diſcurrerent vt eu;
a tali moleſtia liberarent. Sicut vidua ad
Heliſeum venit vt eam a creditoris ſui vexa
tione liberaret. Si aliquis inops eſſ; ni/
mis ⁊ non habens aliunde ſubſidiu; corpo
rale. iuſtum videret ei ⁊ alijs ꝙ nos ſicut fra
tribus ſpūalibus eos ꝓuideremus. Et for/
te plures in illa ſpe ordinem illum aſſume/
rent vt eis in huiuſmodi ſubueniremus. et
maxime femine vel begine. Si aliq̄ ipſa/
rum de aliquo crimine infamaret fornicati
onis vel adulterij. ſtatim qui nos forte non
diligerent diuulgarēt iſtud in noſtram infa
miam dicētes. Ecce ſorores nudipediſſe. ꝑ/
uulos nudipedes procreāt eis. Sed a quo
illos concipiūt niſi ab eis qui tota die occu/
pantur cū ipſis. Et laſciui clerici vel layci
in odium noſtri magis eſſent ſororibus illis
infeſti. vt aut corrumperēt eas. aut inſama/
rent cum ipſaꝝ dedecus in nos plus ꝙ̄ i ali
os redundaret. Si quando inter eas ali
qua fieret diſceptatio oportet nos occupa/
ri in reformatione pacis inter eas ꝓpt ca/
uendum ſcandalu; aliorum. Si ciuitas
vel opidū indigeret non poſſemus eas tue/
ri quin oporteret eas ſoluere queſtas ⁊ tal/
lias ⁊ obſeruare vigilias nocturnas. ⁊ exire
cum alijs ad bella ⁊ habere arma et equos.
vel pro ſe mittere bellatores vel etiā domis
ſuis a quibus haberent feuda. vel quib; ali
ter aſtricti oporteret eou in talibus deſerui
re. Clerici etiam qui nos nō diligunt impo
nerent nobiſq; plebes ſuas nobis vellem⁹
ſub hoc colore aterahere ⁊ noſtre obediētie
ſubiugare vt res eorum nobis cederent to/
taliter que ipſis offerre deberent nos eis ꝑri
peremus. Et quando nos non poſſent in ꝑ
ſonis noſtris forte grauare illos quacunq;
occaſione quererent perturbare. Infama/
rent etiam nos quando haberemus cū eis
aliquando ſecreta capitula. quaſi celebrare/
mus conuenticula hereticorum in latebris
cum ipſi pot⁹ eccleſie rectores deberent eoſ
ſm̄ morem eccleſie corrigere ſi qn̄do offen/
derint ⁊ punire. Nam ⁊ ipſi eorum magiſtri
qui prouinciales dicuntur. cum ſint layci et

aliquando vxorati quandā habent ſilitudi
nem cum hereticorum magiſtris. ⁊ ſi non ꝑ
inuidie prauitate tamē in laycali habitu no
mineq; hereticorum in contemptū cleri lay
cos habent magiſtros ⁊ doctores. Et cum
nos ſub vna forma viuendi ⁊ multiplici cu
ſtodia vix conſeruemus ordinem noſtrum.
in ſuo vigore ne dilabatur per negligentia;
quomodo poſſemus illum ordine; i bono
ſtatu diu ſeruare. vbi quiſq; vadit in domū
ſuam ⁊ exercet negocium propriū ⁊ hab; cu
ram domus ſue ⁊ vxoris ⁊ filiorum ⁊ verſa/
tur in ſeculo ⁊ multis quatitur temptationi
bus mundi ⁊ carnis. Et qui nobis non eſ/
ſent aſtricti obedire niſi pro velle. ⁊ quos nō
poſſem⁹ ſicut expedit coercere quin cito di/
laberetur ſub manib; noſtris diſciplina ⁊ iu
ſticia. Et ſic melius fuerat non incepiſſe ꝙ̄
non poſſe ꝑficere ⁊ tanta negocia aſſumpſiſ/
ſe per que diſſipatur pax noſtra ⁊ fama vile/
ſcit. ⁊ inter noſipſos poſſunt plura ſcandala
ſuboriri. Preter alias occupationes quas i
confeſſionibus corū ⁊ conſilijs tota die noſ
oporteret habere cum ipſis. Et ſi ſoli diuites
admitterentur inciperent nos homines ha
bere ſuſpectos ꝙ pro auaricia faceremus. vt
res eorum ſic nobis attraheremus. Et cle
rici ⁊ alij religioſi contra nos grauarentur ſi
familiares eoru; eis per hoc abſtraherem⁹
⁊ inde lites ⁊ ſcandala inter nos ⁊ ipſos ori
rentur. Si autem omnes paſſim admitte/
rentur fieret confuſio cum non poſſemus
omnes regere vel corrigere. ⁊ multa incōue
nientia ſequerentur. De ſancto aūt Frā/
ciſco alia fuit ratio. quia ſtatus illius terre
⁊ illius temporis circa ordinem ⁊ homines
alios in multis aliter ſe habebat. ⁊ ipſius ſā
cti patris Franciſci ⁊ primorum fratrū eius
diffamata ſanctitas effecit ꝙ tunc habeba/
tur pro bono. quod modo ⁊ in alijs terris
non talem haberet ſucceſſum. Qui noſtre
doctrine volunt corrigi cōſilio poſſunt ſub
alia forma ⁊ colore ita vtiliter in bono ꝑ noſ
informari ſicut cōgruit cuilibet ⁊ tamē nos
predictis implicationibus vel alijs ſimili/
bus non inuoluemur. ⁊ ab alijs bonis vel
melioribus non retardabimur

Queſtio

Quare ergo ordinem ſancte Clare i cu
ra habetis per quam libertas veſtra ſimili/
ter impedit. R. Ordo ille non eſt annex⁹

ordini ſeruiliter vt eis itēdere teneamur ſꝫ
ex petitōe dñi cardinal' q̄ vtriqꝫ pēſt ordini.
miniſtri ꝯſtituūt eis ꝯfeſſores qui eccleſiaſti
ca interdū ſacramēta miniſtrēt. ⁊ viſitatores
qui eas corrigant. Alij fratres nō tenent̄ oc/
cupari ꝑ ipſis niſi ſicut ꝑ alijs amicis ordis
q̄n volunt. Et quia clauſe manent ſub vni/
formi ꝯuerſatione ꝑ hoc facilius regi poſſūt
Nūcūqꝫ aūt ordo noſter cōmuniter videret
non expedire ſibi curā illaꝝ gerere. poteſt ſe
ab eis eximere. cum ex regula noſtra non ſi/
mus alicui ex debito niſi ordini obligati. et
ſingulari libertate inter ceteros ordines ex
ꝑuilegio gaudeamus. Licet aūt omnino nō
poſſim⁹ impedire q̄n aliqua fiāt in terrꝫ iſtis
ꝑdicti ordinis monaſteria. tū ſi nō ſtudioſe
obſiſterem⁹ cito multiplicarent̄ ꝑ ꝯceſſionē
dñi pape vel cardinalis. ⁊ ꝑ hoc oſtendit̄ qꝫ
non diligim⁹ multū occupari cū ipſis Q.

Cum ḡ ſitis informatores eaꝝ. q̄re ꝑmit
titis qꝫ plures apud eas impure. i. ꝑ pecuni
am recipiunt̄ que ſi nil ſecū ferrēt nullaten⁹
recipent̄. ⁊ aperte ſymonia videt̄ R. Q.
ſi alij faciūt. de h̄ nō a nobis eſt ſed ab ill' eſt
ratio exigēda. Sꝫ tū vt ſatiſfaciam⁹ queren
tib⁹. ſciendū qꝫ quantū ſpectat ad hāc mate/
riam quadruplex eſt forma recipiēdi ad or/
dinē qualēcunqꝫ. Prima q̄n aliq̄s recipit̄
nec ꝑ pecunia nec cū pecunia ſꝫ pure ꝑ deo
Et iſta eſt puriſſima corā deo ⁊ hominibus

Secūda q̄n aliq̄s recipit̄ non ꝑ pecunia
ſꝫ cū pecunia. ita vt ſi nihil afferret. tū recipe
retur ꝑ deo. ⁊ ſimiliter h̄ puꝝ eſt corā deo. ſꝫ
eſt caute agendū corā hoīb⁹ ne det̄ eis occa
ſio ſcādali. ⁊ ne ſit ibi affect⁹ auaricie infect⁹
ex ſpe lucri. Tertia q̄n q̄s recipit̄ nō ꝑ pe
cunia. nec tū reciperet̄ ſine pecunia eo qꝫ nō
habēt aliter ei q̄ eū recipiūt in neceſſitatibus
corꝑis ꝓuidere. cū tenues facultates dom⁹
vix ſufficiāt iā receptis. nec ad eas audeant
plures recipe ⁊ iſtos ſuis neceſſitatib⁹ ſpoli/
are. ita qꝫ talis ꝑſona q̄ ſic recipit̄ ſi abunda
ret locus ſine pecunijs reciperet̄. Sil'r aliq̄s
duxit vxorē ꝓpter diuitias eius vel nobilita
tem. q̄ habet naſum. nec tū ꝓpter hoc duc eā
quia naſum hꝫ. quā tū ſi naſo careret nulla/
tenus duxiſſet. Et h̄ nō eſt impuꝝ licet non
appareat forſitan pulcrū. Quarta cū aliq̄s
recipit̄ amore pecunie ita qꝫ ſi poſſent illam
pecuniā h̄re ſine ꝑſona iſta. nō reciperēt ꝑſo
nam ſꝫ vt habeāt pecuniā ꝑſonā recipiunt.
Et h̄ penitus impuꝝ eſt ⁊ ſymoniacū. quia
ibi pecunia cauſa eſt receptionis ꝑſone. ⁊ n̄
e conuerſo. Ubi ergo recipit̄ ꝑſona ꝓpter pe
cuniam. ſymonia eſt. quia ibi vendit̄ ſpūale
id eſt. cōſortium ſpūalis ſocietatis ꝓ temꝑa
li ſcꝫ pecunia. Et hoc plerīqꝫ faciūt. etiaꝫ ex
mera inopia oꝑantes aliquē venire cū pe/
cunia quē reciperēt. vt eoꝝ inopia repararet̄. l'
debita ꝯtracta ſoluerent̄ vl' bona cōcupita
emerent̄ vl' edificia ꝯſtruerent̄. Eccleſiaſtic⁹
Propter inopiā multi deliquerūt. Ubi ꝟo
pecunia recipit̄ ꝓpter perſonā quaꝫ alias li/
benter reciperent ſi haberent vnde eaꝫ paſce/
rēt. nō videtur eſſe ſymonia. dummodo for
ma cum intētione ꝯcordet. Et hoc modo ſu
ſtinemus qꝫ ſorores ſancte Clare recipiunt
pecuniā cum ꝑſonis ſi quando oportet eas
plures perſonas recipe q̄uā de facultatibus
monaſterij congrue valeant ſuſtentari.

Q. Cum doctrina ſalutis tam neceſſa
ria eſt illis qui in rure ⁊ in abditis locis ha/
bitāt ſicut illis qui morant̄ in bonis opidis
⁊ ita fructuoſa eſſet in eis. ⁊ vos equalit̄ vo/
cati ⁊ miſſi ſitis ad edificatōem omnium in
differenter. Uidemini nō digne ambulare
tali vocatōe in eo qꝫ in bonis ciuitatibus et
opidis ⁊ villis frequēter predicatis. in alijs
aūt locis raro vel nunqꝫ. Uidet̄ eciā qꝫ ſitis
in hoc perſonaꝝ acceptores. qꝫ paupes con
temnitis ⁊ ditiorib⁹ predicatis. Uel quia in
ciuitatib⁹ multa habetis bona hoſpitia ⁊ be
ne ꝓcuramini qꝫ non alibi. vl' quia plura ibi
dant̄ munera vobis in ſpeciali ſeu cōmuni
ideo ibi ſepius predicatis. R. Meſſis
quidem multa eorū qui doctrina indigerēt
ſalutis. ſed operarij pauci idonei ⁊ fideles.
ideo non ſufficimus omnib⁹ qui indigent ꝑ
ut vellemus docendo ꝓdeſſe cum nos pau
ci ſumus reſpectu illorum. In locis etiā
ſiluestribus vel deſertis ſi qui ſunt habitan
tes ita ſunt diſperſi qꝫ vix poſſent ad locum
congruū predicationi conuocari Sꝫ ad
ſingula loca eorum poſſemus venire vt eis
predicaremus ibidem. Raro etiam vacant
ab occupationibus niſi in feſto vt predica/
tioni intendere valerent. ⁊ propter diē vnū
feſtiuum non poſſemus tota hebdomada ī
villa morari. Non enim permittuntur fra/
tres tamdiu extra domum ſuam morari qꝫ
ſic omnes villas ſingulariter poſſint viſita
re. nec haberent in pluribus locis vnde tā/
to poſſent tpe ꝯgrue ſuſtentari. Et ſi aliq̄n
forte vnus frater vellet ⁊ poſſet aliquādiu

pati penuriam. ſocius eiꝰ forſitan ħ ñ poſſet. Et ſi aliqui aliũde vellẽt ad ṗdicationes nr̃as accedere nõ inuenirẽt ibi victualia ad emendũ. In opidis aũt ſeu villis vbi abundant victualia plures poſſunt ꝯfluere ⁊ melius ſuſtentari. ⁊ inter plures maioꝛ fructus ſperaꝛ. ⁊ a qͥbꝫ miniſtrãꝛ nobis plura tꝑalia in elemoſynis. plus etiã reqͥrunt vt eis ſpũalia rependamꝰ. nõ ꝙ omnino debeamꝰ alios in locis deſertis deſerere. ſꝫ ꝓut ſe opoꝛtunitas obtulerit debemꝰ etiã eis doctrinã ſalutis offerre. Illos tñ ṗdicatoꝛes ⁊ cõfeſſoꝛes nõ excuſo a peccato negligentie qui magis ꝓ cõmodo coꝛpis frequentãt loca illa vbi ſunt bona hoſpitia. ⁊ nolũt pro ſalute fraterna diuertere ad villas paupculas. ⁊ ibi ꝓ xp̃o paupꝑtatẽ quã illi hoĩes ibidem ſemꝑ ſuſtinẽt apud illos aliqͣ diu tolerare. cũ ipſi ꝓfeſſi ſint extremã ⁊ ꝑpetuã in regula paupꝑtatem. Indignos em̃ ſe faciũt eiſdẽ officijs que ꝓ ſubueniẽdo omnibꝫ ſuſceperũt. ſi pro cõmodo tempali vel muneribꝫ ea vendunt. Matth. Gratis accepiſtis. gratis date. nõ ꝓ munere tempali. Diceꝛ em̃ talibus in fine Matth. v. Amen dico vobis receperũt mercedem ſuã. quã principalius hic ⁊ ſtudioſius queſierũt. Diciꝛ etiã eiſdem in Trenis. Dederunt ṗcioſa queqꝫ ꝓ cibo ⁊c̃. Precioſa ſũt verba dei ⁊ auctoꝛitas abſoluẽdi a peccatis ꝯfeſſis. que dat ꝓ cibo q̇ ꝓ coꝛpis alimento ea principaliter impẽdit. Ꝗ. Cũ in alijs religionibꝫ ⁊ collegijs eccleſiaꝝ maioꝛ reuerentia ṗoꝛibꝫ in oꝛdine ĩtroitus ſoleat exhiberi. qḋ etiã inter apoſtolos aliquo modo ſeruatũ videtur. vꝫ in ſtallo choꝛi ⁊ capituli ⁊ menſe ⁊ alijs. Magna ruſticitas videꝛ. ꝙ apud vos nulla in his differentia ſeruaꝛ cum apoſtolꝰ dicat Roꝝ. Honoꝛe inuicem ṗuenientes. R. Sanctꝰ pr̃ noſter Franciſcus in ſumma voluit oꝛdinẽ puritate fundare vt in nullo gloꝛiarenꝛ fratres niſi i cruce domini noſtri Ih̄u xp̄i. id eſt. in humilitatis ⁊ charitatꝭ eiꝰ q̃ ꝓ nobis pati voluit deuota imitatione. cum in huiuſmodi excellẽtijs qua vnus alteri ṗferꝛ in aliquo ſoleat animꝰ imperfectoꝝ ſepe pueriliter extolli. Ꝗ aũt apoſtolꝰ docet honoꝛe inuicẽ ṗuenire. nõ tm̃ ad iſtas extrinſecas reuerẽtias referẽdũ eſt. qua vnus alteri aſſurgit vel facit eum ſe precedere ⁊ in ſupioꝛi loco ſtare vel ſedere ⁊ ſimilibꝫ. ſed magis ad hoc vt quiſquis reputz alium ſe melioꝛẽ eſſe. In humilitate ſibi inuicem ſupioꝛes arbitrantes ⁊c̃. Ut non ſit ꝓnus ad interpretandũ facta eius vel dicta i partem deterioꝛẽ. Roma. Nõ ergo amplius inuicẽ iudicemus ⁊c̃. Ut offenſus ab eo facile ei ignoſcat. Donantes inuicẽ ſi quis aduerſus aliquẽ habet querelam. Ut ſtudioſe caueat ne in aliquo eũ deſpiciat vl̓ offendat. Matth. Uidete ne cõtemnatis ⁊c̃. Ut abſenti non detrahat nec libenter derogatõẽꝫ eius audiat. Eccleſiaſticꝰ. Cum detractoꝛibus ne cõmiſcearis. Ut indigenti auxilium ⁊ promptum obſequiũ libenter impendat. Gall. Per charitatẽ ſpirituſſancti ſeruite inuicem. Ut cũ pure diligat ⁊ apud deũ fideliter i quibꝫ valet ꝓmoueat. Qui hic negligẽs tm̃ illas extrinſecas reuerentias vt dixi fratri exhibet. quas pleriqꝫ magis ad hoc ſibi mutuo exhibent ne icuriales notenꝛ vl̓ adulatoꝛie vt ſibi iſta viciſſim reexhibeantur. Ꝟbum apoſtoli debiliter de honoꝛis ṗuentio ne implevit. Inter illos igiꝛ qui aliquid exterioꝛis gloꝛie vel officio dignitatis vl̓ ex alia intentiõe honeſta cupiũt habere ſꝫm hominẽ poſſunt iſte reuerẽtie obſeruari. Nos aũt extremã ⁊ altiſſimaꝫ paupꝑtatẽ in regula ꝓfeſſos decet etiã humilitatẽ ſummã in omnibꝫ cuſtodire. In alijs oꝛdinibꝫ vbi tempꝰ ⁊ dies ꝓfeſſionis cuiuſqꝫ poteſt obſuari. qͥs prioꝛ altero intrauerit. poſſunt etiam i locis iſtã prioꝛitatis ſeruare diſtinctiõẽ. Apꝺ nos aũt vbi ſepe de loco ad locũ mutamur. ſicut nõ poſſumus ſcire tempꝰ introitꝰ cuiꝰqꝫ. ita nec in quo eum debeamus ſtallo locare cuꝫ ex oblivione ⁊ ambitione ſeu ex humilitate plures dicerent prius vel poſterius ſe veniſſe. Et aliquotiens cognita veritate contigeret aliquos poſtea de locis ſuis forte cũ verecũdia remoueri. Et iſta ꝓpietas freqͣns eſſet inter nos quis videreꝛ altero ſuperioꝛ ꝓpter frequentes mutatiões. ⁊ pro appetitu ṗeminentie ſepe cõſcientie macularenꝛ multoꝛum. Et maius ex his omnibꝫ detrimentum eſſet i oꝛdine qꝫ vtilitas huiuſmodi obſeruantie de prioꝛitatis honoꝛe. cum ſcd̓m multitudinem meritoꝛũ magis qꝫ annoꝛũ quis ſit acceptioꝛ apud deum Sapie. Conſummatus in breui expleuit tempoꝛa multa. placita ⁊c̃.

Queſtio.

Cum deceat bonos promouere et alios ad bonum pro poſſe. multum videmini ab hac foꝛma declinare q̇ ſcripta vr̃a i librꝭ ⁊ qͥnis tã difficulꝛ alijs ṗſtãdo cõicatꝭ. q̇ ex eis

poſſent pficere ⁊ alijs pdeſſe. et aut ꝯ̄ſpectu
alioꝝ moueri ex inuidia videmini. Aut ex i
ani gl̄a vt videamini ſcire q̄ neſciūt alij. Aut
alia intēcōe corrupta. R. Que pn̄t eti/
am bona intētione ⁊ inculpabilit̄ fieri. ali/
qn̄ temerariū eſt ea in deterioꝛē ptē interp̄ta
ri cū cordis occulta ignoꝛem⁹. ⁊ ea q̄ in ſe in
differētia ſunt pn̄t ſepe p bono fieri ⁊ licite ⁊
bn̄. Scripta em̄ ſua nō cōicare alijs ſicꝫ pōt
fieri rep̄henſibilit̄. ita pōt etiā fieri inculpa/
biliter ⁊ licite ⁊ prudēter. Prudent̄ quando
ſcriptū nōdū eſt bn̄ correctū vel oꝛdinatum
ita ꝙ ali⁹ inde ſe neſciret expedire ⁊ forte ma
gis eſſet materia ſcandali vel erroꝛis alij re
ſcribenti vel legēti. Itē qn̄ nō cōpetit illi qui
deſiderat. magiſqꝫ foret ei nociuū q̄ꝫ vtile ta
le ſcriptū. Itē ſi ille ꝯtinuo ⁊ frequent̄ indi/
get ſuo ſcripto. vt ſi alteri ꝯcederet ipſe foret
neglect⁹. cū nemo tenea̅t ſe neglecto alios in
min⁹ neceſſarijs pmouere. Inculpabilit̄ qn̄
ſepius ⁊ ſi nō ſtatim indiget ſuo ſcripto ⁊ eo
diu carere nō poteſt. Itē ſunt in petēdo mlt̄/
ti valde impoꝛtuni ſꝫ in reddēdo tardi ꝙ ſe/
pius pulſati vix tandē cū murmure cōceſſa
reddūt ⁊ p bn̄ficio ḡtitudinis v̄ba impēdūt
Itē ſepe p ſcriptoꝛes polluūt̄ q̄terni ⁊ libri
⁊ lacerant̄ l' alit̄ male tractant̄ ſic conceſſi.
Itē vn⁹ ꝯcedit vlteri⁹ alij irreq̄ſito eo qui ei
ſcriptū ꝯceſſit. ⁊ ille foꝛſitan iterū alij donec
tandē ille neſciat a q̄ repoſcere d̄beat. ⁊ ſic elō
ga̅t ab eo ꝙ null⁹ directe ei inde reſpondet.
Itē etiā ſepe pdi̅t qđ ita ꝯcedi̅t. q꜡ forte ne/
gligent̄ relictū alius q̄ſi nulli attineat ſibi il
lud ſil̄r reſeruat. Aliqn̄ etiā ille vel iſte de lo
co muta̅t ⁊ tā lōge vn⁹ ab altero diſiungi̅t ꝙ
nō pōt ꝯceſſum p nūcios repetere. vł timet i
via deſtrui vł amitti p nūciū aut p̄done aut
aquā. Illi aūt q̄bꝫ talia reſtituēda ꝯmittun
tur qn̄qꝫ volūt ſibi reſcribere p̄uſqꝫ illi reſti
tuāt. vł cōmodāt alijs vel alicubi relinquūt
donec obliuioni tradūt ⁊ poſtea negant ſibi
fuiſſe cōmiſſa. Et ſic plurima pdū̅t alijs cō/
modata. Aliqn̄ ſcriptū aliq̄d eſt ligatū ī vo/
lumīe cū alijs opibꝫ. ⁊ ſi illud fra̅t alicui ꝯce
deret opoꝛteret eū totū libꝝ diſſoluere cum
graui dāno expenſaꝝ ⁊ laboꝝ in ligādo ſcrā
rum. Sepe etiā cū vni reſcribendū ꝯcedi̅t
alij niſi ⁊ ſibi ꝯceda̅t indignan̅t. ⁊ p hoc aut
diu cogi̅t ille ſcripto ſuo carere. aut p plureſ
man⁹ tranſiēs ſoꝛdida̅t ⁊ pdi̅t. Cū ḡ tot cau
ſe ſint irrep̄henſibiles ꝓpter q̄s ꝯtingit ſepe vt
aliq̄s nō cōicet alijs ſcripturā ſuā. Nō opꝫ

vt indicent̄ nō h̄ caritate ad ꝓximū. vel ex
inuidia aut vana gl̄ia vel rancoꝛe vel alia n̄
bona intētione petētibꝫ h̄ negare. licet aliq̄
ab his nō ſint imunes. Ille tn̄ nō eſt excuſa
bilis in hac pte q̄ ⁊ ſi non ex malicia tn̄ ex q̄
dam diffidētia nō cōicat alijs ſcripta ſua. ti/
mens ne ſi p aliū p̄us ea p̄dicarent̄. ipſe po/
ſtea nō habeat cū neceſſe fuerit aliq̄ alia q̄ p
ponat. q̄ſi fons charitatis ⁊ ſapiē dei deſicca
tus ſit vt nō alia p his ei liberalit̄ reſtituat ⁊
refundat ſi p charitate q̄ ab ipſo accepat ſtu/
deat alijs impꝛtiri. Cū etiā libri ⁊ q̄terni fra/
trum ſint em̄ ad vſum a ſupioꝛibꝫ ſuis ꝯceſſi
⁊ ad cuſtodiā cōmiſſi. q̄ caue̅t ꝯmiſſū deſtrui
vel amitti qđ nō eſt eius ꝓpꝛiū. ꝓpter h̄ nō de
bet malluoꝛ⁹ iudicari. M. Cū ſicut ipſi
aſſeritis miſſi ſitis in adiutoꝛiū plebanoꝛū
nō in p̄iudiciū iuris ipoꝝ. q̄re nō p̄dicat̄ ſpu
pulo ius plebanoꝝ. ſ. q̄ꝫtū ⁊ qualit̄ debeant
eis ſubeſſe ⁊ obedire. ⁊ q̄ntā habeāt ſup eos
ptātem. Videmini em̄ h̄ tacite p̄terire. iō vt
vobis mag̅ adhereāt. ⁊ ea q̄ illis donarēt in
vſū veſtꝝ callide retrahit̄. ⁊ ſic eos iure ſuo
fraudat̄. R. Qui bn̄ aduertit ſepe itel/
ligit ꝙ etiā in p̄dicatiōe ⁊ ꝯſilijs hoꝛtamur
ſubditos p̄latis ſuis in om̄ibꝫ q̄bꝫ de iure te
nent̄ fideliter obedire. ⁊ iura ſua illis p ſolue
re. ⁊ ſn̄ias eoꝝ iuſte latas reuerent̄ obſuare
⁊ eos quaſi dei vicarios honoꝛare. ⁊ qđ in h̄
meritū ſalut̄ eoꝝ ex magna pte ꝯſiſtit. Sed
q꜡ nō valde magnificam⁹ eos in populo. vi/
detur eis ꝙ parū p ipſis facian̅t. Quare au
tem hoc dimittim⁹ plures ſunt cauſe. Una
ne videamur h̄ adulatoꝛie potius facere (vt
ſic captemus eoꝝ beniuolentiā) q̄ꝫ p verita/
tis doctrina. cum p̄dicatio debeat eſſe alie/
na ab adulatione p̄ſennū vel detractiōe ab/
ſentium. i. Teſ. ij. Neqꝫ em̄ aliquādo fuim⁹
in ſmone adulatōis ſic ſcitis neqꝫ ī occaſiōe
auaricie. Altera cū ipi p ſe ſepe pl⁹ amplifi/
cent iura ſua ſup ſubditos ſuos q̄ꝫ opoꝛteat
p̄cipiēdo qđ nō debēt. ꝓhibēdo q̄ nō poſſūt
ꝯcedēdo que nō licet. exigendo indebita ful
minando ſententias duras. ⁊ laqueos mul
tiplicando animabꝫ quas ſoluere et expedi/
re deberent ſi nos adderemus terrendo po
pulum. ⁊ magnificando poteſtatem clerico/
rum ſuper ipſos. pꝛouocaremus ampli⁹ q̄/
rundam clericorum audaciam. ⁊ aut facere
mus ſimplices ſubditos puſillanimes. aut
timidos pꝛouocaremus ad pꝛoteruiā ma/
ioꝛem. vt magis econtra ſe erigerēt ꝯ clerū.

Tertia cū plres clericoꝝ tā apte viuāt iniuſte ꝙ layci ſumāt inde graue ſcandalū ſi ſup hꝰ vellemꝰ eos magnificare in pplo ſcādalum ſuſcitaremꝰ ꝯ noſipſos ꝙ tam vituꝑabiles laudaremꝰ. Prouer. Qui derelinquūt legē laudāt impiū. q̄ ꝯſeruāt ſuccēdunt ꝯtra euꝫ. Or cū plures ī clero vt nūc vel male ꝛ ꝯtra formā canonū teneāt regimē pplī in eccleſia vel ꝓpt exceſſus ſuos ſuſpēſi ſint ab executōe officij paſtoral' ſi oēs cōiter magnificaremꝰ. etiā illi q̄ nō haberēt ius cogerēt ſubditos ī his q̄ nō debēt ſibi obedire q̄ſi legitimis paſtoribꝫ. Si aūt ſpecificaremus q̄bꝫ eſſent digni ad obediēdū. alij q̄uic ferrēt ꝙ eos notabiles ꝛ ꝯtēptibiles redderemꝰ. iō q̄ſi diſſimulando trāſimꝰ. Quis aūt nonnulli de clero plꝰ oderint religioſos ꝙ̄ iudeos xp̄i aduerſarios. Tn̄ ſi ſapent potiꝰ diligerēt nos pluribꝫ de cauſis tā ꝓ tꝑali vtilitate ꝙ̄ etiā ꝓ ſpirituali vtilitate ſua. Una ꝙ ꝑ nr̄aꝫ doctrinā ſubditi eoꝝ pleniꝰ ſoluūt eis iura ſua. ꝛ obediūt eis ꝛ reuerent̄ eos ampliꝰ. licet ipi clericis h̄ nō credāt. Heb. Obedite p̄latis veſtris. Altera ꝙ bñficia eccl'iaſtica q̄ nos teneremꝰ ſi eſſemꝰ cū eis in ſeculo venientes ad religionē ipis relinq̄mꝰ obtinēda q̄ q̄ntū diligūt ſe hr̄e. tm̄ deberēt diligere illos q̄ eis ea relinquūt niſi potiꝰ vellēt nos mori vt ea ſic gaudentiꝰ poſſiderēt. Tertia ꝙ ſumꝰ teſtes eoꝝ in doctrina fidei vt meliꝰ credat̄ eis qđ docent obediēdū ſibi eſſe tāq̄ꝫ xp̄i vicarijs. Sicut heretici q̄ dicūt ꝙ clerici ꝓ ſuo q̄ſtu ſeducāt pplm̄ vt ſibi obediāt. ꝛ dent ipis oblationes ꝛ decimas vt īde ſuſtētent̄ ꝛ ditēt̄ ꝛ deliciēt̄ ꝛ ſine labore abūdent. q̄ h̄ aliūde tam cōmode non haberēt ꝛ ideo ꝯfinxerint feſta ꝛ officia diuina. aiaꝝ remedia. pctōꝝ pn̄ias. iudicioꝝ eccl'iaſticoꝝ ſn̄ias. ſacroꝝ amminiſtratōes ꝛ alias ſolēnitates. ꝛ inſtitutōes ſācte eccl'ie ꝛ p̄lanonū dignitates. vt hoꝝ oim occaſiōe exhauriāt marſupia laycoꝝ. Sꝫ fideles cū vidēt religioſos relinq̄re mūdū. et diuitias mūdi ꝛ eccleſiaſtica beneficia reſignare. ꝛ paupertatē volūtariā ꝓfiteri ꝛ tm̄ h̄ eadem docere ꝛ credere que docēt clerici. aufertur eis illa hereticoꝝ ſuſpitio q̄ ꝓ ſola auaricia poſſent opinari p̄dicta oīa a clericꝫ adinuenta cū vident illos eſſe teſtes eorum doctrine q̄ hec tꝑalia ꝓ doctrina fidei reliq̄rūt. Quarta ꝙ habeāt in nobis aliquē ſtimulū correctiōis vt minꝰ audeāt peccare ꝛ ſtudioſius officiū ſibi cōmiſſum exerceāt ꝛ inſtruātur in aliquibꝫ q̄ ignorāt ꝛ ad pn̄iam ꝓuocētur ꝛ in bono amplius roborent̄. Quis aliꝰ argueret eoꝝ vicia cū in ſimili morbo laborans aliū non preſumat curare. iuxta illud Medice cura teipm̄. Itē ſi cecus ceco ducatum p̄ſtet ꝛc̄. Quinto ꝙ ſumus eoꝝ coadiutores in ſubleuādo onere ſibi impoſito. vt ſit eis h̄ portabiliꝰ. ꝛ iudiciū duriſſimum qđ fiet in his q̄ p̄ſunt aliquo mō tolerabiliꝰ ſentiāt in futuro ſupplēdo eoꝝ vices. p̄dicādo. ꝯſulendo ꝯfeſſiones audiēdo. vbi aliqui eoꝝ minus ſufficiūt ꝓ multitudine populi. vel ꝓ ꝑplexitate caſuū minus ab aliquo iperito inſtrui pn̄t. vel parrochiani minꝰ faciūt ꝙ̄ deberēt vt q̄n eoꝝ ſubditi timēt eis ꝯfiteri ex cā aliqua ſp̄eali. Sexta ſi q̄s int̄ eos timore ꝑiculi in q̄ ſunt q̄rit ꝯfugere ad ſtatū tutiorem ſalutis. vel deſiderio vite meliorꝫ vult ea que ī mūdo ſunt relinquere ꝛ ſtatū ꝑfectōnis euāgelice appzehēdere apđ viros religioſos pōt qđ deſiderat inuenire q̄ ſint ordinis ſui fideles obſ'uatores. Sic Loth fugiēs ab excidio ſodomoꝝ ꝯfugit ad puulam ſegor. i. humilē religionem ſaluandus.

Septima ꝙ ſi immineret aliquādo eccl'ie neceſſitas vel pugna ꝯtra hereticos vel alios oppreſſores fideliū. viri religioſi deberēt ſe ꝓmptiꝰ exponere ꝛ quaſi p̄mi in acie ſe opponere inimicis. ſicut filij ruben ꝛ gad ꝛ manaſſe fuerūt fratrū ſuoꝝ pugnatores ad obtinendam terrā cū pace. Octaua ꝙ ſunt apud deū interceſſores ꝑ orōnis ſtudium. ꝛ vite meritū. ꝛ dn̄m ſibi ꝛ alijs placabilē facientes ꝓ venia peccatoꝝ. ꝓ gratia meritoꝝ. ꝓ amotione q̄rūcūq̄ꝫ maloꝝ. ꝓ gloria celeſtium p̄mioꝝ facilius obtinenda. Que nobis preſtare dignet̄ Jeſus xp̄us Amen. Et hec ad p̄ſens ſufficiāt ꝓ excuſatione noſtra contra calumnias exprobrantiū vel queſtiōes ignorantiū. qua forma vel intentōne aliqua que videnꝫ aliquādo minus intelligentibꝫ quoquo modo reprehenſibilia faciamus. Qui autē voluerint poſſunt plura ſuperaddere. et iſta que hic poſita ſunt melius explanare. que ſicut im p̄medicate ita ꝛ inordinate conſcripſi. ſicut tunc mee memorie occurrerunt. modo hoc modo illud ſicut aduertere poteſt legens.

Explicit libellus Apologeticus. id eſt. excuſatorius.

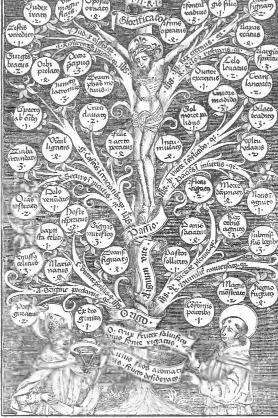
I.N.R.I.
Glorificatio
Passio
Origo
Lignum vite

Incipit tractatus ſancti Bonauenture qui vocatur Lignum vite.

Chriſto confixꝰ ſum cruci. Uerus dei cultor.
chriſtiqꝫ diſcipulus qui ſalua
tori omniū ꝓ ſe crucifixo per
fecte cōfigurari deſiderat. ad
hoc potiſſimū attēto mētis conatu debet i
tēdere vt chriſti ieſu crucē circumferat iugi/
ter tam mēte ꝙꝫ carne. quatenꝰ prefatū apo/
ſtoli verbū veraciter valeat in ſemetipſo ſen
tire. Porro huiuſmodi affectuꝫ ꝛ ſenſum is
dumtaxat apud ſe viuaciter experiri meretur.
qui dominice paſſiōis nō immemor nec in/
gratus laborē ꝛ dolorē amorēqꝫ crucifixi ie
ſu. tanta memorie viuacitate. tāto intellectꝰ
acumine. tanta volūtatis charitate conſide/
rat. ꝙ veraciter illud ſpōſe ꝓferre poteſt elo
quium. Faſciculꝰ mirrhe dilectus meꝰ mihi
inter vbera mea cōmorabitur. Ut igitur ꝑ/
fatus in nobis attendatur affectus. formetur
cogitatus. imprimatur memoria. ex ſacri euan
gelij ſilua. in qua de vita paſſione ꝛ glorifica
tiōe Jhu chriſti diffuſe tractatur. colligere ſtu
dui hunc mirrhe faſciculū. quē ꝛ paucis ꝛ or/
dinatis ꝛ correſpondentibꝫ ſibi verbis com
pegi. ꝓpter facilitatē memorie. necnō ſimpli/
cibꝫ cōſuetis ꝛ rudibꝫ propter declinanduꝫ
curioſitatis viciū. fouendā quoqꝫ deuotio/
nem. ꝛ edificandā fidei pietatē. Et quoniaꝫ
imaginacio iuuat intelligentiā. ideo ex mul/
tis pauca collegi ꝛ imaginaria quadā arbo/
re ſic ordinaui atqꝫ diſpoſui vt in prima ꝛ in
fima ramorū ipſiꝰ expanſione ſaluatoris ori/
go deſcribatur ꝛ vita in media paſſio. ꝛ glorifi/
catio in ſuprema. Et in prima quidē ramo/
rum ſerie quattuor alternſecuo ſm alphabe
ti ordinem ponentur verſiculi. ſimiliter i ſecū/
da ꝛ tertia. ex quorꝫ quolibet inſtar fructus
vnica pullulatio pendet. vt ſic ſint quaſi xij.
rami afferētes duodecim fructus iuxta my
ſteriū ligni vite. Deſcribe igitur in ſpiritu men
tis tue arborē quandā. cuiꝰ radix irrigetur
fonte ſcaturitiōis ꝑpetue. qui eciā excreſcat
in fluuiū viuū ꝛ magnuꝫ. quattuor videlicet
capitū ad irrigandū totiꝰ eccleſie paradiſū.
Porro ex huiꝰ arboris ſtipite duodecim ra
mi frondibꝫ floribꝫ fructibuſqꝫ adornati cō
ſurgant. Sitqꝫ foliū eius cōtra omne genꝰ
morbi medicamentū efficaciſſimū. tam pre
ſeruans ꝙꝫ reparās. ꝓ eo ꝙ verbū crucis. vir/
tus dei eſt in ſalutē omni credēti. Flos autē
eius ſit omīs coloris formoſitate decorus.
omniſqꝫ odoris ſuauitate reſperſus. qui de
ſiderantiū anxia corda refocillet ꝛ attrahat.
Fructꝰ tandē ſit duodenꝰ. habēs in ſe om/
ne delectamentū ꝛ omnē ſaporis ſuauitateꝫ
qui ſic domeſticis dei ad deguſtandū ꝓponi
tur vt ſemꝑ eo ſacientur edentes. ꝛ tamē nūꝙꝫ
faſtidiant. Et hic quidē fructus eſt qui de ꝟ
ginali vtero traxit originē. ꝛ in ligno crucis
ad maturitatē ſaporoſam. ꝑ eterni ſolis ca/
lorem meridianū. chriſti videlicet charitatē
peruenit. ꝛ in orto paradiſi celeſtis in eccl'ia
videlicet dei deſiderantibꝫ ipſm ꝓponitur de
guſtādus. Et hoc inſinuat primus verſicu/
lus quo dicitur. O crux frutex ſaluificus. viuo
fonte rigatus. Cuiꝰ flos aromaticꝰ. fructus
deſideratus. Uerū licet hic fructus vnꝰ
ſit ꝛ indiuiſus. quia tamē ſm eius multipli/
ces ſtatꝰ. dignitates. virtutes ꝛ opa. multifor
mibꝫ cōſolationibꝫ deuotas animas cibat.
que quidē ad duodenariū numerū reducū
tur. ideo fructꝰ hic ligni vite quaſi ſub duo/
decim ſaporibꝫ in duodecim ramis guſtan/
dus ꝓponitur atqꝫ deſcribitur Ut in primo ra
muſculo mens chriſto deuota saporē ſuaui
tatis ꝑcipiat. preclarā ſaluatoris ſui recogi/
tando originē ꝛ dulcē natiuitatē. In ſecūdo
ramuſculo dignatiue cōdeſcenſionis cōuer/
ſationē ꝑhumilē. In tertio celſitudineꝫ ꝑ/
fecte virtutis In quarto plenitudinē abun
dantiſſime ꝛ ꝑfectiſſime pietatis. In quīto
confidentiā quā habuit in periculo paſſio/
nis. In ſexto patientiā quā exhibuit in illa/
tis iniurijs ꝛ cōtumelijs magnis. In ſepti/
mo cōſtantiā quam ſeruauit in ipſo cruciatu
ꝛ dolore aſperitate crucis. In octauo victo
riam quā aſſecutꝰ eſt in conflictu ꝛ tranſitu
mortis. In nono reſurrectionis nouitateꝫ
mirificis dotibꝫ adornatā. In decimo aſcenſio
nis ſublimitatē ſpiritualiū charismatū dif/
fuſiuā In vndecimo equitatē futuri iudicij
In duodecimo eternitatem diuini regni.

Hos autē ideo voco fructus qꝛ ſua maxi
ma ſuauitate delectāt ꝛ virtuoſitate ꝯfortāt
animā meditantē in his ꝛ diligētius ſingu/
la ꝑtractantē. ſi tamen abhorreat exempluꝫ
ꝑuaricātis ade qui lignū ſcientie boni ꝛ ma
li pretulit ligno vite. Quod quidē vitare nō

poteſt niſi rõni fidẽ. inueſtigatõi deuotõem. curioſitati ſimplicitatẽ. tandẽq; carnali ſen/ſui oĩm ſeu prudẽtie carnis ſacrã pferat xpi crucẽ. p quã ſanctiſpũs charitas in cordibꝫ deuotis nutrit ⁊ ſeptiformis grã diffundit. ſicut in duobꝫ ſupremis ⁊ poſtremis verſi/culis poſtulatur.

Jeſus ex deo genitus.

Xpergiſcere, pinde aĩa xpo deuota. ⁊
e ſingula q̃ de Jhu dicunt diligentius
diſcute. Attẽte ↄſidera ⁊ moroſe per

tracta cũ Jeſum audis ex deo genitũ. Caue ne mẽtis tue oculis infirmũ aliq̃d carnalis cogitatõis occurrat q̃n potiꝰ colũbino ⁊ aquilino intuitu ſimpliciter crede ac pſpicaciter ↄtemplare q ab illa eterna luce ſit im/menſa ⁊ ſimpliciſſima fulgentiſſima ⁊ ſũme arcana coeternꝰ coequalis ⁊ ↄſubſtantialis ſplẽdor orit. q̃ eſt ỽtus ⁊ ſapĩa patris generãtis. in q̃ pater oĩa diſpoſuit ab eterno. p quẽ fecit ⁊ ſecula. factaq; gubernat ⁊ ordinat ad gl̃iam ſuã. partim p naturã. ptim p grãm. p/tim p iuſticiã. ptim p miſicordiã. vt nihil ĩ h mũdo inordinatũ relinquat.

Jeſus prefiguratus.

Principio quidẽ ↄditionis nature
a collatis in padiſo parentibꝫ primis.
dehinc pter eſum ligni vetiti p diui/

ni decreti ſeueritatẽ expulſis. ſupna miſeri/cordia nõ diſtulit hoĩez errabundũ reuoca/re ad pnie viam. ſpem venie dãdo p repmiſ/ſum ſaluatoris aduentũ. Et ne ſorte p ignorantiã ⁊ ingratitudinẽ tãta dei dignatõ nr̃e ſaluti foret inefficax. in q̃nq; ſeculi hꝰ etatibꝫ p patriarchas. iudices. ſacerdotes. reges. et pphetas ab abel iuſto vſq; ad iohẽm bapti/ſtam filij ſui aduentũ pnũciare, pmittere ac pfigurare nõ deſtitit. vt p multa milia tpum ⁊ annoꝝ magnis miris ⁊ multiplicatis oraculis intelligẽtias nr̃as ad fidẽ erigeret. ⁊ affe/ctus p viua deſideria inflãmaret.

Jeſus emiſſus celitus.

Eniq; poſtq; venit plenitudo tpis.
d ſicut hõ ſexta die ↄditꝰ eſt de terra p
diuine manus ỽtutẽ ⁊ ſapĩam. ſic in

pncipio ſexte etatis miſſo archangelo gabriele ad virginẽ. ⁊ ỽgine pbente illi aſſenſum. ſupuenit in eã ſpũſſanctus. ſicut ignis diuinus mentẽ eiꝰ inflãmans. carnẽq; ipius pfe/ctiſſima puritate ſanctificãs. Sʒ ⁊ ỽtus eã obumbrauit altiſſimi. vt tantũ ferre poſſet ardorẽ. qua opante in inſtanti corpꝰ fuit for

matũ. aĩa creata. ⁊ ſimul vtrũq; diuinitati in pſona filij counitũ. vt idẽ eſſet deꝰ ⁊ hõ. ſalua vtriuſq; pprietate nature. O ſi valeres vtcũ/q; ſentire q̃le q̃ntũq; fuerit illud e celo im/miſſum incẽdiũ. collatũ refrigeriũ. infuſum ſolatiũ. q̃nta ſublimatio ỽginis mr̃is. q̃nta nobilitatio humani generis. q̃ntaq; conde/ſcenſio maieſtatis. ſi virginẽ canentẽ cum iubilo poſſes audire. ſi cũ dñã tua in mõtana conſcẽdere. ſi ſterilis ⁊ ỽginis ſuauẽ ↄtueri cõplexũ ⁊ ſalutatõis officiũ. in q̃ ſeruulꝰ do/minũ. pco iudicẽ. vox ỽbũ cognouit. puto q canticũ illud ſacrũ Magnificat aĩa mea dominũ ⁊c. cũ beatiſſima ỽgine ſuaui tunc modulatiõe ↄcineres. mirũq; ↄceptũ ỽgineum vna cũ pph̃a puulo exultãs ⁊ iubilãs adorares.

Jeſus maria natus

Anc cũ quietũ ſilentiũ vniuerſal pa
s cis ſub ceſaris auguſti impio. ptur/
bata pus ſecula ſerenaſſet intm̃ vt p

ipiꝰ edictũ deſcriberetur vniuerſus orbiſ. diuine ſacrũ eſt puidẽtie cura vt ioſeph ỽginis ſpõſus pgnantẽ puellã de regali ortã proſapia ad bethleemiticã duceret vrbẽ. Et iaʒ a ↄceptu excurſis menſibꝫ nouẽ rex ille pacificus tãq; ſpõſus de thalamo pceſſit d vtero virginali. ſic abſq; oĩm corruptiõe in lucem eduꝰ ſicut fuerat abſq; oĩs libidinis ↄtagione ↄceptꝰ. Qui cũ magnꝰ eſſet ⁊ diues p nob effectꝰ paruꝰ ⁊ paup extra domũ in diuerſo/rio naſci elegit. pãnicul is inuolui. lacte ỽgi/neo paſci. ⁊ inter bouẽ ⁊ aſinũ in pſepio reclinari. Tũc illuxit nob dies redẽptiõis noue. repatiõis antique. felicitatis eterne. Tũc p totum mundũ melliflui facti ſunt celi. Cõple/ctere itaq; nũc aĩa mea diuinũ illud preſepe vt pueri pedibꝫ labia tua figas. ⁊ oſcula ge/mines. Deinde paſtoꝝ excubias mẽte ptracta. angeloꝝ mirare ↄcurrentẽ exercitũ. celeſti melodie tuas interpone ptes. corde ⁊ ore decantãs. glia ĩ altiſſimis deo. ⁊ in terra pax hominibꝫ bone voluntatis.

Jeſus ↄformis patribꝫ

Ctauo nãq; die circũcidit puer ⁊ vo
o cat Jh̃s. vt ſanguis ſui pciũ p te nõ
tardãs effundere. tũ ſe veriſſimum

ſaluatorẽ oñderet prĩbꝫ repromiſſum tã ỽbo q̃ ſigno. eiſq; aſſimilatũ p oĩa. pter ignorantiã ⁊ pctm̃. Propt qd ⁊ circũciſionis accepit ſignaculũ. ſic ⁊ veniẽs apparuit in ſimi/litudinẽ carnis pcti vt de pctõ dãnaret peccatũ nobiſq; fieret ſalꝰ ⁊ ſempiterna iuſticia

ab humilitate ſumēs initiū. q̄ oīm eſt radix cuſtoſq̨ virtutū. Quid igit̄ ſuꝑbis terra ⁊ cinis. agn⁹ innocēs q̄ tollit pctā mūdi non abhorret circūciſiōis cauteriū. Et tu pctōr cuꝫ ſis dū ꝑtendis te iuſtū. remediū refugis ſaluti eterne. Ad quā nullaten⁹ ꝑuenire potes niſi velis ſubſeq̄ humilē ſaluatorē

Jeſus tribus magis monſtratus

n Ato dño in bethleē iude. ſtella tribꝫ magis ī oriēte apparuit ⁊ vſq̨ ad domum illi⁹ humilis regis ꝑuia claritate ꝑduxit. Noli tā ⁊ tu ab illi⁹ oriētis ⁊ ꝑeuntis ſtelle declinare fulgore q̄n poti⁹ ſacrorum regū comes effect⁹. iudeoꝝ ſcripturam de xp̄o teſtimoniū ꝑhibentē accepta. ⁊ fraudulēti regis herodis declina maliciā. cū auro ⁊ thure ac mirrha xp̄m regē ⁊ veꝝ deum ⁊ hoīem venerare. ⁊ cū ꝑmitijs gentiū vocandaꝝ ad fidē. humilē deū in cunis iacentem adora ⁊ ꝯfitere ⁊ lauda. vt ſic ī ſomnis ꝯmonit⁹ ne herodianā ſeq̄ris ſuꝑbiā p⁹ veſtigia humilis xp̄i reuertaris in regionē tuā.

Jeſus ſummiſſus legibus

n On ſuffecit mgr̄o humilitatꝭ ꝑfecte. cū patri ꝑ oīa eſſet equalis ꝙ ſeipm̄ ſubderet humilime marie ꝟgini. niſi ⁊ ſe ſummitteret legi. q̄tenus eos q̄ ſub lege erāt redimeret. liberaretq̨ a ſeruitute corruptionis in libertatē glīe filioꝝ dei. ꝓpter qḋ ⁊ mr̄em ꝗꝗ mundiſſimā. legē purificationis voluit obſuare. ⁊ ſeip̄m oīm redemptorē vt ꝑmogenitū redimi. in tēplo dei offerri ⁊ hoſtiam ꝓ ſe dari ꝑſentibꝫ ⁊ exultātibꝫ iuſtꝭ. Exulta igit̄ ⁊ tu cū illo beato ſene ſimeone ⁊ anna longeua. ꝓcede in occurſum mr̄is ⁊ ꝑuuli. vincatꝭ verecundiā amor. depellat timorē affect⁹. Accipias ⁊ tu infantē ieſum ī vlnas tuas. dicaſq̨ cū ſpōſa in canticis canticorū. Tenui eū nec dimittā. Tripudia cū illo venerabili ſene ſimeone ⁊ ꝯcine. Nunc dimittꝭ ſeruū tuū dn̄e ⁊c̄.

Jeſus regno fugat⁹

q Uoniā aūt humilitatē ꝑfectā triūꝫ ſpēaliter adornari decet comitatu ꝟtutū. ſ. pauꝑtatis in fugiēdo diuitias vt fomēta ſuꝑbie. patiētie ꝟo in equanimi ꝑpeſſione ꝯtempt⁹. obediētie q̄ꝫ in alienis parēdo mādatꝭ. iō diuia diſpoſitōe altiori permittēte ꝯſilio dū herodes impi⁹ ꝑuulū regē querit vt ꝑdat ſuꝑne reuelatōis oraculo in egyptū trāſfert̄ vt ꝑegrin⁹ ⁊ pauꝑ. ſimulq̨ in coetaneis ꝑuulis ip̄i⁹ cauſa occiſis occidit̄ ⁊ quaſi in q̄libet trucidat̄. Tandē herode defuncto iuxta diuinū imperiū reducit̄ ī terrā iuda. ibiq̨ ꝯuerſat⁹ ⁊ creſcēs etate ⁊ grā. cohabitabat parētibꝫ. ⁊ adeo erat ſubdit⁹ illis vt nunq̨ vel ad momentū ſecederet. niſi cuꝫ duodecim iā fact⁹ annoꝝ remāſit in hieruſalem. nō ſine multo mr̄is dolore queſit⁹. nec ſine immēſo gaudio reinuent⁹. Noli ḡ et tu fugiētes in egyptū mr̄em ⁊ ꝑuulū ſine comitatu relinq̄re. Noli cū dilecta querente dilectum donec inuenias ab inq̄ſitōe ceſſare. O cū q̄nta copia fluerēt lacrime. ſi oculis ꝑꝑ͛s aſpiceres tā venerabilē dn̄am gratioſiſſimā q̨ puellā cū tā tenero ⁊ formoſo puerulo peregrinā. ſi etiā dulcē illā increpatōꝫ amātiſſime dei genitricis audires. Fili quid feciſti nobis ſic. tanq̄m ſi diceret. Deſiderantiſſime fili quō tā dilecte ⁊ diligēti mr̄i tantā potuiſti materiā ꝑſtare doloris.

Jeſus baptiſta celicus

c Um aūt ad triceſimū etatꝭ ſue annū ſaluator ꝑueniſſet volēs opari ſalutē noſtrā. cepit ꝑus facere q̨ docere. Et ꝑmū incboās a ianua ſacroꝝ ⁊ fundamento ꝟtutū baptizari voluit a iohāne. vt exempla mōſtraret ꝑfecte iuſticie. ⁊ vim regeneratiuā aq̄s ꝯferret cōtactu mūdiſſime carnis ſue. Quē ⁊ tu fideliter comitare. vt fias regeneratus in ip̄o eiuſq̨ ſcrutare ſecreta vt ſec⁹ iordanē in voce patrē. in carne filiū. in columba videas ſpm̄ ſcm̄. ⁊ aꝑto tibi iā trinitatꝭ celo ſurſum feraris in deum.

Jeſus hoſte temptatus.

d Uctus nāq̨ fuit ih̄s ī deſertū a ſpū vt tēptaret̄ a diabolo. q̄ten⁹ ⁊ hoſtilis pugne humili ꝑpeſſione nos hūiles faceret ⁊ victorie aſſecutiōe viriles. Durā q̄ꝫ ac ſolitariā vitā ꝯſtāter aſſumpſit vt fideliū mētes ad ꝑfectōis aggreſſionē erigeꝫ. ⁊ ad grauia ꝑferēda firmaret. Eya nūc xp̄i diſcipule cū pio mgr̄o ſecreta ſolitudinis ꝗquire vt ſoci⁹ feraꝝ effect⁹. arcani ſilentij. oratiōis deuote. diuturni ieiunij. trine ꝯflictatōis cū callido hoſte. imitator fias ⁊ ꝑticeps ⁊ ī oīm temptationū diſcrimīe ad illū diſcas habere recurſum ꝓ eo ꝙ nō habem⁹ pōtificē q̄ nō poſſit cōpati infirmitatibꝫ nr̄is. temptatū ꝑ oīa ꝓ ſilitudine abſq̨ peccato.

Jeſus ſignis mirificus

i Pſe nēpe eſt q̄ fac mirabilia magna ſolus. dū elemēta commutat. panes multiplicat. mare calcat. fluct⁹q̨ trā

quillat: demones cõpeſcit ꝛ fugat. leproſos
emũdat ꝛ ſanat. mortuos ſuſcitat. qui ꝛ cecꝫ
viſum. ſurdis auditũ. mutis eloquiũ. clau/
dis greſſum. paliticis ꝛ aridis ꝛ ſenſum re/
ſtaurat ꝛ motũ. Ad quẽ peccatrix cõſcientia
clamat nũc more fidelis leproſi. Dñe ſi vis
potes me mũdare. Nũc more Centurionis
Dñe puer meꝰ iacet in domo paraliticꝰ ꝛ ma
le torquetᷣ. Nũc more chananee. Miſerere
mei fili dauid Nũc more ſanguiflue mlᷓieris
Si tetigero inqᷓt fimbriam veſtimenti eius
ſalua ero. Nunc inſtar Marie et Marthe.
Dñe ecce quẽ diligis infirmatᷣ.

Jeſus transfiguratus

D ꝯfirmãdũ ſiquidẽ mẽtẽ humanã
a ꝑ ſpem retributõnis eťne aſſumpſit
Jħs petrũ iacobũ ꝛ iohẽm. quibus
ꝛ trinitatꝫ ſacrm̃ aperuit. ꝛ paſſiõis abiectio
nẽ ꝑdixit. ꝛ reſurrectiõis future gliam ĩ traſ
figuratiõe mõſtrauit ꝯteſtãtibꝫ ſibi lege et ꝓ
phetis in apparitiõe moyſi ꝛ helye. ꝯteſtanti
bus etiaꝫ prẽ ꝛ ſpũſctõ in voce ꝛ nube. vt ſic
aĩa xp̃o deuota ꝛ iã in ꝟitate firmata ꝛ ad
apicẽ ꝟtutis euecta fideliť dicat cum petro.
Dñe bonũ eſt nos hᷓ eſſe hoc eſt. in ꝯteꝑtem
plationis ꝑfruitiõe ſerena. immiſſoqꝫ in eã
celeſti ſopore ꝛ extaſi audiat arcana verba q̃
non licet homini loqui.

Jeſus paſtor ſollicitus

Uãta fuerit pyſſimi paſtoris ad per
q ditas oues ſolicitudis cura. q̃ntaqꝫ
clemẽtia ipſe bonꝰ paſtor in parabo/
la paſtorꝫ ꝛ ouis cẽteſime ꝑdite. multaqꝫ cu/
ra q̃ſite. ac tandẽ inuẽte ꝛ ĩ humerꝫ reporta/
te cũ gaudio pia metaphora indicat. ꝛ ſmo/
ne expꝛſſo declarat cũ dicit. Bonꝰ paſtor ani
mã ſuã dat ꝓ ouibꝫ ſuis. Et in eo ꝟe illud ꝓ/
pheticũ ꝑfecte impletᷣ. Sicˀ paſtor gregẽ ſu/
um paſcet. Nã ꝓpter hᷓ labores ſollicitudineſ
ꝛ inedias paſſus inter phariſeoꝝ inſidias ꝛ
ꝑicula multa euãgeliſando regnũ dĩ ciuita/
tes circuibat ꝛ caſtra. noctes ducebat ĩ orõe
ꝑuigiles. Nec phariſeoꝝ veritus murmur ꝛ
ſcandalũ publicanis reddebat ſe affabilem
aſſerẽs ꝓpter male habẽtes ſe veniſſe in mũ/
dum. Ad penitẽtes q̃ꝫ paternuꝫ ꝓtendebat
affectũ. apꝛtũ oñdens eis diuie miſericordie
ſinũ. Teſtes hoꝝ inuoco ꝛ adduco in medi
um mattheũ. zacheũ ꝛ peccatricẽ illã ad pe
des eiꝰ ꝓſtratã. ꝛ mulierẽ in adulterio depꝛe
hẽſam. Nũc igitᷣ paſtorẽ pyſſimũ more mat
thei ꝑfecte ſectare. more zachei hoſpitio ſu/
ſcipe. more peccatricꝫ vnguẽto ꝑunge. pedeſ
qꝫ ipſiꝰ ablue lachꝛymis. terge capillis. oſcu
lis mulce. vt tandẽ cum ipſa muliere iudicio
ipſiꝰ expoſita. abſolutõis ſñiam merearis au
dire. nemo te ꝯdẽnauit. nec ego te ꝯdemna
bo. vade ꝛ iam ampliꝰ noli peccare.

Jeſus fletu rigatus

Ro ſumme ſiquidẽ pietatꝫ reſerãda
p dulcedine. fons totꝰ miſicordie. bo/
nus iħs nõ modo ꝓ nobꝫ miſeris ſeť
ſed pluries fleuit. Nã ſup lazaꝝ ꝑmo. dehĩc
ſup ciuitatẽ. ꝛ tandẽ ĩ cruce. ex illis pyſſimis
oculis ad oẽm expiationẽ pctõꝝ lachꝛyma/
rũ manauere flueta. Fleuitqꝫ ſaluator vber
tim. nũc hũane infirmitatis deplorãdo mi/
ſeriã. nũc ceci cordis caliginẽ. nũc obdurate
malicie prauitatẽ. O cor duꝝ veſanũ ꝛ impi
um. ꝛ tanq̃ꝫ ꝟa ꝑuatum vita plangendũ. cur
more frenetici flẽte ſup te ſapia pr̃is in tãtis
miſerijs letaris ꝛ rides. Cõſidera lacrimaн
tem medicũ tuũ ꝛ luctũ vnigeniti fac tibi plã
ctum amaꝝ. deduc q̃ſi torrentẽ lacrimas ꝑ
diẽ ꝛ noctẽ nõ des requiẽ tibi. neqꝫ taceat pu
pilla oculi tui.

Jeſus rex orbis agnitus

Ane poſt lazaꝝ ſuſcitatũ ꝛ poſt effu
f ſum alabaſtꝝ vnguẽti ſup caput Je
ſu. odore fame eiꝰ iã reſperſo in ꝓlo
ꝑſciens ipſe turbã ſibi obuiã venturã ꝯſcen
dit aſellũ vt inť applauſus currentiũ ꝓcoꝝ
cedentiũ ramos ꝛ ſternentiũ veſtimẽta ĩ via
mire ꝑberet humilitatꝫ exẽplũ. Nec ſue miſe
ratiõis oblitꝰ cũ turbe depromerẽt canticũ
laudis. ipſe lamẽtũ aſſumpſit ſup excidiũ ci/
uitatꝫ. Surge nũc ſaluatoris ancilla vt tan
q̃ꝫ vna ď filiabꝫ hierlm̃ intuearꝫ regẽ Salo
monẽ in honore quẽ ſibi mr̃ ſynagoga ĩ ec/
cleſie naſcẽtꝫ myſteriũ reuerenť exhibuit. vt
inſidentem aſelli tergo celi terreqꝫ dñm ve/
lut cũ ramis oliuaꝝ atqꝫ palmarũ. pietatis
opibꝫ ꝟtutũqꝫ triũphis iugiť comiteris.

Jeſus panis ſacratus

Nter oĩa memorialia xp̃i ꝑcipua cõ/
i ſtat recordatiõe eſſe dignissimum fi
nale illud ꝯuiuiuꝫ ſacratiſſime cene
Jn q̃ nõ ſolũ agnꝰ paſcal ad edendũ ꝓponiť
veꝝ etiã agnꝰ imaculatꝰ q̃ tollit pctã mundi
ſub ſpecie panis oẽ hñtis ĩ ſe delectamẽtum
ꝛ oĩs ſaporis ſuauitatẽ. ꝓbetᷣ in cibuꝫ. Jn q̃
q̃dẽ ꝯuiuio mira xp̃i refulſit bonitatꝫ dulce
do. q̃ñ cũ paupculis illis diſcipulť ꝛ iuda ꝓ/
ditore eadem mẽſa ꝛ ſcutella cenauit. Muꝝ

clarnit humilitatꝭ exemplū dn̄ pedes piſcatoꝝ ⁊ etiā ꝓditoꝝ ſui rex glīe p̄cinct⁹ linteo ſtudioſiſſime lauit. Mira patuit munificentie largitas dn̄ ſacerdotib⁹ illis p̄mis ⁊ p cōſequēs toti eccl'ie ⁊ orbi terraꝝ corp⁹ ſuū ſacratiſſimū ⁊ ſanguinē veꝝ ī cibū dedit ⁊ potū vt qḋ erat futuꝝ ī ꝓximo ſacrificiū dō placens. ⁊ redēptiōis nr̄e imp̄ciabile p̄ciū eſſet viaticū ⁊ ſuſtentamentū. Mir⁹ tandē emicuit dilectiōis exceſſus. qn̄ in finē diligēs ſuos tā dulci eos exhortatiōe ꝯfortauit in bono. petꝝ ſpēaliter p̄monēs ad fidei robur. ⁊ Johāni offerēs pect⁹ ad recubitū iocundū ⁊ ſacrū. O q̄ȝ mira ſunt h̄ oīa repleta dulcedine. illi dūtaxat aīe q̄ ad tā celebre vocata ꝯuiuium tāto mētis curit ardore vt poſſit illō ꝓpheticū eructare. Quēadmodum deſiderat ceru⁹ ad fontes aquaꝝ ita deſiderat aīa mea ad te deus.

Jeſus dolo venundatus

p Aſſionē dulciſſimi ihū xp̄i pie ꝯſiderare volēti p̄mū occurrit ꝑfidia ꝓditoris. Qui tāte fuit fraudis veneno replet⁹ vt ſuū dn̄m ⁊ mgr̄m ꝓderet. Tāta fuit flāma male cupiditatꝭ ſucceſus vt optimū deū argēto venūdaret ⁊ p̄cioſiſſimū xp̄i ſanguinē vilis mercedis p̄cio cōpenſaret. Tante deniq; ingratitudīs vt illū q̄ oīa ſibi ꝯmiſerat ⁊ ad honorē ⁊ dignitatē ⁊ culmē apl'ice p̄tātis ꝑuexerat inſeq̄ret ad mortē Tāte duricie vt nec familiaritate ꝯuiuij nec h̄ūanitate obſequij. nec ſuauitate colloquij a ꝯcepta malicia potuit reuocari. O mira benignitaſ mgr̄i ī diſcipulū duꝝ. ⁊ pij dn̄i in ſeruum nequiſſimū. Certe bonū erat ei ſi nat⁹ nō fuiſſꝫ hō ille. Sꝫ q̄uis inexplicabilis fuerit ꝓditoris īpietas. in īmenſū tn̄ eaꝫ exupat agni dī dulciſſima māſuetudo. ī exēplū data mortalib⁹ vt iā nō dicat ab amico exaſperata humanitas. Si inimic⁹ me⁹ malediziſſet mihi ſuſtinuiſſem vtiq; ⁊c. qꝛ ecce hō vnanimis q̄ dux videbat̄ ⁊ not⁹ q̄ xp̄i panes edebat ⁊ ī illa ſacra cena cuꝫ illo dulces capiebat cibos. magnificabat ſup eū ſupplātatiōꝫ. ⁊ tn̄ agn⁹ ille mitiſſim⁹. os in q̄ nō eſt inuēt⁹ dolus. oꝛi qḋ abūdauit malicia in ipā ꝓditōis hora ſui oſculo applicare nō renuit vt oīa illi exhiberet que prauī cordis ꝑtinaciam emollire potuiſſent.

Jeſus orans ꝓſtratus.

ſ Ciens naq; ihs oīa q̄ ſup eū erāt vētura ſm altiſſime diſpoſitiōis arcanum hymno dicto exijt in montē oliuaruꝫ. more ſolito oratur⁹ ad p̄rem. Et tūc h̄cipue iam mortꝭ inſtāte agone cum diſpſiōe q̄ȝ ac deſolatōe ouiū q̄o pi⁹ paſtor tenero ꝯplexabat̄ affectu. fuit horribilis ī natura xp̄i ſenſibili imaginatio mortis vt diceret. p̄r ſi fieri pōt trāſeat a me calix iſte. Q̄ta ḣo fuerit in ſpū redēptoris ꝑ diuerſis cauſis anxietas. teſtes ſunt gutte ſudoꝝ ſanguinei ex toto corpore decurrētis ī terrā. Dn̄ator dn̄e ihū vn̄ aīe tue tā vehemēs anxietas ⁊ anxia ſupplicatio. Nōne voluntariū oīno p̄ri ſacrificiū obtuliſti. Veꝝ vt verā in te credētes nr̄e mortalitatꝭ naturā formaremur ad fidē. ⁊ ī tribulationū ꝑpeſſione ꝯſili erigeremur ad ſpem ⁊ maiores erga te amoꝝ ſtimulos h̄remus naturalē carniſ infirmitatē h̄mōi expreſſiſti euidētib⁹ ſignis q̄b⁹ doceremur q̄ ꝟe dolores nr̄os ꝑtulerꝭ. ⁊ nō abſq; doloꝝ ſenſu degustauerꝭ amaritudines paſſionū.

Jeſus turba circūdatus

ſ Anctꝫ pmpt⁹ ad paſſionē fuerit ſpiritus in ihū ex h̄ euidenc̄ innotuit q̄ venietib⁹ vna cū ꝓditore virꝭ ſanguinū ⁊ q̄rentib⁹ aīam ſuā cū facib⁹ laternis et armis ꝑ noctē vltro occurrit ⁊ ſeip̄m manifeſtauit ⁊ obtulit. ⁊ vt cognoſceret h̄ūana p̄ſumptio nihil ſe poſſe aduerſus ipꝫ niſi q̄ntum ipē ꝑmitteret oīpotētis ꝟtutꝭ ſue ꝟbo ī probos ſatellites terre alliſit. Sꝫ nec tunc miſericordiā ſuā in ira ꝯtinuit. nec pietatis ſue dulcedinē fau⁹ ille diſtillare ceſſauit. Nā ⁊ mutilatā a diſcipulo aurē ſerui ꝑterui. manus ſue ꝯtactu ſanauit. ⁊ defenſoꝝ ſui zeluꝫ ab inuadentiū leſiōe cōpeſcuit. Maledict⁹ furoꝛ eoꝝ qꝛ ꝑtinax. dū nec maieſtatis miraculo nec pietatꝭ b̄nficio potuit refrenari

Jeſus vinculis ligat⁹

d Eniq; ſine gemitu audire q̄s poſſit. qualiter in illa hora homicidas manus in regē glīe iniecerūt truculēti lictores. ⁊ innocētes mitis Jh̄u man⁹ vinculis ꝯſtringētes ip̄m agnū māſuetiſſimuꝫ nihil obloquentē ad inſtar latronis ꝯtumelioſe traxerūt ad victimā. Quis tunc doloris acule⁹ diſcipuloꝝ corda penetrauit cū viderēt dilectiſſimū dn̄m ⁊ mgr̄m ſuū a ſuo cōdiſcipulo ꝓditū ligatis poſt terguꝫ manib⁹ q̄ſi malefactorē duci ad mortē. cū ⁊ ille impiiſſimus iudas penitētia ductus tanta poſtmodum fuerit ex h̄ amaritudine replet⁹ vt maluerit mori q̄ȝ viuere. Ve tamen homini illi

q̃ nec ſic ad fontē miſericordie ꝑ ſpem venie
rediȷ̃t. ſ꜡ ꝑ ipi꜡ ſceleris immanitate ꝑterritus
deſperauit.

Jeſus noſ꜡ incognit⁹

O mꝑbēſo dehinc paſtore diſpſe ſūt
c ones captoq꜡ mgr̄o diſcip uli fugeſt
Petr⁹ tn̄ tāq꜡ fidelior ſecut⁹ eſt a lon
ge vſq꜡ ad atriū ꝑncipis ſacerdotum. vbi ad
vocē ancille ſe xp̄m nō noſſe cū iuramēto fir
mauit. tertioq꜡ repetijt. donec gallo cantan
te reſpexit benign⁹ mgr̄ ꝑdilectū diſcipulu꜡
reſpectu miſeratōis ⁊ grē. q̄ ꝯmonit⁹ petr⁹ ⁊
foras egreſſus fleuit amare. O q̄ſq̄s es qui
ad vocē ipetētis ancille. carnis videlicet tue
xp̄m ꝑ te paſſum negaſti ꝑcacit᷑ vł volūtate
vł actu. rememorās paſſionē dulciſſimi ma
giſtri foras cū petro egredere vt teipꝫ ama/
riſſime defleas ſi qn̄ te reſpiciat q̄ petꝝ lacri/
mantē reſpexit. gemie q꜡ amaricatōis ꝯpun
ctōis ſc꜡ ꝑ te ⁊ cōpaſſiōis ad xp̄m inebriabe
ris abſinthio. vt expiar⁹ cū petro a reatu ſce/
leris repleari꜡ cū petro ſpū ſanctitati꜡.

Jeſus vultu velatus

Onſilio ſiquidē malignātiū pontifi/
c cū pſentat⁹ pōtifex noſter ieſus xp̄s
⁊ ꝟitatē ꝯfeſſus ſe videlicet eſſe filiu꜡
dei. q̄ſi blaſphem⁹ adiudicat⁹ eſt morti. ⁊ in/
numera ꝑpeſſus opprobria. Nā vult⁹ ille ve
nerabilis hoīb꜡. deſiderabilis angel᷑. q̄ ⁊ om
nes celos adimplet leticia. labijs polluti ſpu/
tis inq̄nat᷑. ab impijs ſacrilegiſ manib꜡ cedi
tur. velo in deriſionē obtegit᷑. ⁊ dn̄s vniuer/
ſe creature tāq꜡ ſeru⁹ ꝯtēptibilis collaphiſa
tur. cū ille vultu placidiſſimo ⁊ ſmone ſub/
miſſo vnū ex ſuis pōtificis dāte꜡ alapā ſibi
dulcit᷑ ⁊ benigne corripuit. Si male inquit
locut⁹ ſum teſtimoniū ꝑhibe de malo. ſi aūt
bn̄ q̄d me cedis. O verax dulcis ⁊ pie Jh̄u
que nā aīa tibi deuota hec vidēs ⁊ audiens.
poſſit ſe ꝯtinere a lacrimis ⁊ intime paſſiōiſ
occultare dolorem.

Jeſus pilato traditus.

O ⁊rēda ꝑfſus iudeoꝝ ipietas q̄ tāti꜡
b iniurijs ſatiari nō potuit q̄n potius
ferali rabie fremēs ipio iudici tanq꜡
rabido cani aīam iuſti deglutiendā expoſu
it. Vinctū em̄ ih̄m an̄ pilatū pōtifices ꝑdu/
xerūt. poſtulātes interimi ſupplicio cruci꜡ eū
q̄ nō nouerat oīno pctm̄. Ip̄e ꝟo q̄ſi agnus
corā tondēte ſe ſic an̄ iudicē ſtabat māſuetuſ
⁊ tacit⁹ cū fallaces ⁊ ipij falſoꝝ criminū mo
le obiecta. tumultuoſis clamātōib꜡ auctorē
vite petūt ad mortē. ⁊ viꝝ homicidā ſeditio/
ſumq꜡ latronē ſuāt ad vitā. lupū agno. mor
tem vite. luci tenebras. tā ſtulte pſerētes q̄꜡
impie. Dulci꜡ ieſu q̄s tā durus erit vt clamo
res illos horribiles. tolle tolle. crucifige eu꜡
ſine gemitu ⁊ clamore ſpūs aure corpis va/
leat audire ſeu mēte tractare.

Jeſus morte damnatus

Erū q̄uis nō ignoraret pilat⁹ iuda
v icā gentē aduerſus Jh̄m nō iuſticie
ſ꜡ inuidie zelo cōmotā cū patēter aſ/
ſereret nullā ſe i eo mortis cauſam vł modi
cam inuenire. huāno tn̄ timore deuict⁹ reple
uit aīam ſuā amaritudinib꜡. ⁊ piiſſimū regē
crudelis tyrāni herodis videlicet iudicio ſb
didit. quē ⁊ ludibrio habitū ⁊ ad ſe remiſſu꜡
crudeli mādato nudū in ꝯſpectu deriſoru꜡
aſtare ꝑcepit. vt atrociſſimis verberib꜡ virgi
neā illā ⁊ candidiſſima꜡ carnē flagellatores
truculēti diuellerēt. plagas plagis. liuores
liuorib꜡ crudelit᷑ infligētes. Decurrit ille ſan
guis ꝑcioſiſſimus ꝑ illa ſacra latera innocē
tis. ⁊ amātiſſimi iuuenis nullo ꝑrſus in co
repto reatu. Et tu ꝑdite hō toti⁹ ꝯfuſionis ⁊
ꝯtritiōis hui⁹ cauſa exiſtēs quō nō in fletum
erumpis foras. Ecce innocētiſſim⁹ agn⁹ vt
te a ſnīa iuſte dānationis eriperet. iniuſto pro
pter te elegit iudicio ꝯdemnari. Ecce q̄ non
rapuit ꝑ te ſoluit. Et tu aīa mea neq꜡ ⁊ ipſa.
nec deuotionis excolis gratitudinē nec cō/
paſſionis rependis affectū

Jeſus ſpretus ab omnibus.

O ſtq꜡ aūt pilat⁹ adiudicauerat ipio
p rum vota cōpleri. nō ſuffecit milit/
bus illis ſacrilegi꜡ crucifigere ſalua/
torem niſi ꝑus ⁊ ipi illuſionib꜡ ipleſſent ani/
mā ſuā. Nā ꝯgregata in ꝑtoriū vniuerſa co
horte exuētes eū veſtib꜡ ſuis. ⁊ tunica indu/
entes coccinea. clamydē꜡ illi circūdere pur/
pureā. ⁊ corona ſpinea ipoſita capiti eius. et
arūdine in dextera manu irriſorie genufle/
ctebāt ⁊ alapas dabāt. ⁊ expuētes in eum. ſa
crum illud caput ꝑcutiebāt arūdine. Atten
de nūc huāni cordis ſuꝑbia q̄ opprobria re/
fugis ⁊ ad honores aſpiras. q̄s eſt iſte q̄ in/
greditr hn̄s imaginē q̄ſi regis. ⁊ nihilomin⁹
ſerui deſpectiſſimi cōfuſione replet⁹. Ip̄e eſt
rex tu⁹ ⁊ deus tu⁹. q̄ q̄ſi vir leproſus ⁊ nouiſ
ſim⁹ viroꝝ eſtimat⁹ eſt. vt te ab eterna ꝯfuſio
ne eriperet ⁊ a ſuꝑbie peſte ſanaret. Ve igit᷑ ſe/
mel bis. ⁊ ve iteꝝ q̄ p⁹ tā claꝝ humilitati꜡ ſpe
culū ſuꝑbia tollunt᷑ in altū. rurſus oſtentui

habẽtes filiũ dei. quẽ tãto amplꝰ ab hoībꝰ
oī ꝯstat honorificẽtia dignũ q̃to magꝭ ꝑ ho
minibꝰ indigna ſuſtinuit.

Jeſus cruci clauatus.

Satiatis iã impijs de opprobrijs mã
ſ ſuetiſſimi regis. rurſum rex nr̃ veſti/
bus ſuis induit̃ denuo exuendus. ⁊
baiulãs ſibi crucẽ ꝑducit̃ ad caluarie locuȝ.
ibiq̃ȝ totꝰ exutꝰ vili dũtaxat circũtectus ad
renes ſudario. ⁊ ſup lignũ crucis dire ꝓiectꝰ
expanſus. ꝓtẽſus. ⁊ tractꝰ. ⁊ in pellis moduȝ
hincinde extẽſus. clauoꝝ aculeis ꝑforat̃. ma
nibꝰ ſacris ⁊ pedibꝰ cruci affixis ⁊ crudeliſſi/
me ſauciatis. veſtes q̃ȝ ipſiꝰ dant̃ in ꝑdam. di
uidunt̃ in ptes. tunica incõſutili indiuiſa ꝑ
ſortẽ trãſeũte ad vnũ. Uide nũc aīa mea q̃/
mõ ille q̄ eſt ſup oīa bñdictꝰ deꝰ. a planta pe
dis vſq̃ȝ ad verticẽ totꝰ in aquas paſſiõis de
mergit̃. ⁊ vt te totã de illis paſſionibꝰ extra/
heret. intrauerũt aque vſq̃ȝ ad animã ſuam
Coronatꝰ eteni ſpinis ſub crucis onere dor
ſum curuare iubet̃. ⁊ ſuã ipſiꝰ portare igno/
miniã ⁊ ad locũ deductꝰ ſupplicij veſte nuda
tur. vt ex flagelloruȝ ictibꝰ ꝑ dorſum ⁊ latera
carnis patefactis liuoribꝰ atq̃ȝ ſciſſuriſ vide/
retur q̄ſi leproſus. ⁊ dehinc clauis trãſfoſſus
appareret tibi dilectꝰ tuꝰ ꝓpt te ſanandã cõci/
ſus, vulnere ſup vulnus. Quis mihi det vt
veniat petitio mea ⁊ qđ expeto tribuat mihi
deꝰ. vt totꝰ tã mẽte q̃ȝ carne trãſfodiar. cruciq̃ȝ
affigar patibulo cũ dilecto.

Jeſus iūctus latronibꝰ

Ad augmentũ ꝯfuſionis. ignominie
a dedecoris ac doloris inocẽs agnus ex
tra portã in loco punitõis ſcelerato
rum. in die ſolẽni. hora meridiana. i medio
latronũ ſup crucẽ q̄ſi ad ſpectaculũ eleuatur
flentibꝰ amicis ⁊ inſultãtibꝰ hoſtibꝰ. Nã et q̄
ꝑteribãt mouebãt capita ſua. ⁊ q̄ aſtabãt ir/
rogabãt ꝯuicia dicẽtes. q̄ alios ſaluos fecis
ſet. nũc ſeipm ſaluare nõ poſſet. Sȝ ⁊ ab ir/
riſione hmõi alter latronũ neq̃q̃ȝ abſtinuit.
Cũ tñ mitiſſimꝰ agnꝰ ⁊ ꝓ crucifigẽtibꝰ ⁊ irri
dẽtibꝰ pietatis dulcedine interpellaret ad pa
trem. ⁊ ꝯfitẽti ac ſupplicãti latroni liberaliſſi
ma charitate repromitteret ꝑadiſum. O ꝟ/
bum totiꝰ dulcedĩs ⁊ veníe. pr̃ ignoſce illis.
O verbũ totiꝰ amoris ⁊ gratie. hodie mecuȝ
eris in ꝑadiſo. Reſpira nũc in ſpeȝ venie aīa
q̃ntũcũq̃ȝ peccatrix. ſi tñ patiẽtis ꝓ te dñi di
ui veſtigia ſeq̄ nõ abhorres. q̄ in oībꝰ ꝑſſuris
ſuis nec ſelꝰ os ſuũ aperuit. vt aut q̄rele, aut
excuſatõis aut cõminatõis aut maledictõis
ſermonẽ aduerſus maledictos illos canes
vel leniter diceret. q̄n potiꝰ noue bñdictiõis
verbũ q̄le a ſeculis nõ eſt auditũ ſup inimi/
cos ſuos effudit. Dic ꝰ cũ mlt̃a fiducia. Mi
ſerere mei deꝰ, miſerere mei. q̄m in te ꝯfidit
aīa mea. ſi forte more ꝯfitẽtis latronis audi
re merearis in mortis articulo. Hodie me/
cum eris in paradiſo.

Jeſus felle ⁊ aceto potatꝰ

Poſtea ſciẽs ihs q2 ꝯſũmata ſũt oīa.
p vt ꝯſũmaret̃ ſcriptura dixit. Sitio.
Et accetoſo ⁊ felleo poculo ſibi ꝓpi/
nato cũ ſpõgia. iohẽ q̄ pñs fuit atteſtãte ſub
intulit. Cõſummatum eſt. Tãq̃ȝ ſi in guſtu
aceti ⁊ fellis totiꝰ amariſſime paſſiõis ꝯſum
mata plenitudo ꝯſiſteret. Nã q2 ꝑ guſtum lĩ
gni ſuauis ⁊ vetiti. totiꝰ nr̃e ꝑditõis cauſa ex
titit ꝑuaricator adã. oportunũ fuit ⁊ ꝯgruũ
ꝑ viã ꝯtrariã ſalutis nr̃e inuenire remediũ.
Cũ etiã in ſingulis mẽbris ipſiꝰ acutiſſima/
rum paſſionũ militãtes ſagitte crebreſcerẽt.
quarũ indignatio ebibebat ſpũm eius. vt ci
bi verbiq̃ȝ vehiculũ nequaq̃ȝ remaneret im
mune. vt verificaret̃ i medico nr̃o ꝓpheticũ
illud. Repleuit me amaritudine. inebriauit
me abſinthio. Sȝ ⁊ vt illud compleretur i
dulciſſima ⁊ amantiſſima matre ſua ꝟgine
glioſa Poſuit me quaſi deſolatã tota die me
rore confectã. Que lingua dicere vel quis i/
tellectus cape ſufficit deſolationũ tuaꝝ pon
dus virgo beata. Que ꝑmiſſis omnibꝰ pñs
aſſiſtens ⁊ ꝑticeps ꝑ omnẽ modũ effecta. bñ
dictam illã ⁊ ſanctiſſimã carnẽ quã taȝ caſte
concepiſti. tam dulciter aluiſti. ⁊ lacte pota/
ſti. tã crebro in tuo reclinaſti ſinu ⁊ labia la/
bijs impreſſiſti. carneo cõtemplata es viſu.
nunc ictibꝰ flagelloꝝ diuelli. nunc ſpinarum
perforari aculeis. nunc arundine ꝑcuti. nũc
palmis pugniſq̃ȝ ꝯcidi. nunc clauis perfodi
⁊ ſtipiti crucis affixam atq̃ȝ pendentẽ graui
ter laniari. nunc omni ludibrio habitaȝ. ſel/
leq̃ȝ tandẽ ⁊ aceto potari. Sȝ ⁊ diuiniſſimã
illam aīam oculis cõſpexiſti mentalibꝰ. om/
nis amaritudinis felle repletã. nũc ſpũ fre/
mentẽ. nũc pauentẽ. nunc tedentẽ. nũc ago/
nizantẽ. nũc anxiatã. nũc turbatã. nũc omni
triſticia ⁊ dolore meſtiſſimã. partim propter
paſſionis corꝑee viuaciſſimum ſenſum. par
tim ꝓpt diuini honoris ꝑ pctm̃ ſubtracti fer
uẽtiſſimũ zelum. ptim ꝓpter effuſum in miſe
ros miſeratiõis affectum, ⁊ ptim ꝓpter com/

paſſionis ad tē mrēm dulciſſimā infixum ī
cordis intima telū. cū te corā ſe poſitā ⁊ pijs
ꝯſpiceret oculis ⁊ blādis alloq̄ret̄ ſmonibꝫ
Mulier inquiēs ecce filiꝰ tuus vt tuam ꝯſo
laretur inter anguſtias aīam. quā paſſionis
ſue gladio amplius q̄ȝ ſi ꝓprio patereris ī cor
pore ſe ſciebat eſſe tranſfixā.

Jeſus ſol morte pallidus

Deniqȝ cum agnus innocēs q̄ ⁊ verꝰ
d iuſticie ſol triū horaꝝ ſpacio pepen
diſſet ī cruce. ⁊ eodē tempꝫ ſol iſte vi
ſibilis factori ſuo cōpatiēs lucis ſue radios
occultaſſet. iam omnibꝫ ꝯſummatis fōs ipe
vite hora nona ſiccat̄. dū deus ⁊ homo Jhs
cū clamore valido ⁊ lacrimis ad miſeratōis
manifeſtandū affectū. ⁊ diuinitatis declarā
dam potenciā. ſpm̄ in manꝰ pr̄is cōmēdans
expirauit. Tūc velū tēpli ſciſſum eſt a ſūmo
vſqȝ deorſum ⁊ terra mota eſt. ⁊ petre ſciſſe
ſunt. ⁊ monumēta apta ſunt. Tūc ipe Centu
rio deū verꝫ ipm̄ eſſe cognouit. Tunc qui ad
ſpecta culū inſultaturi ꝯuenerāt reuertebāt̄
ꝑcutiētes pectora ſua. Tūc ſpecioſus forma
p̄ filijs hominū caligātibꝫ oculis ⁊ pallenti
bus geniſp filijs hominū deformis appatu
it. factus holocauſtū ſuauiſſimi odoris ī cō
ſpectu paterne glīe. vt auerteret iram ſuam
a nob̄. Reſpice igit̄ dn̄e ſancte pater de ſan
ctuario tuo ⁊ de excelſo celorum habitaculo
reſpice inq̄ȝ in faciem xp̄i tui. reſpice hanc ſa
cratiſſimam hoſtiā quam tibi offert pōtifex
noſter ꝓ peccatis noſtris. ⁊ eſto placabil̄ ſu
per nequicia populi tui. Conſidera et tu ho
mo redempte quis qualis ⁊ quantus eſt ille
qui ꝓ te pendet in cruce. cuiꝰ mors viuificat
mortuos. ⁊ cuiꝰ tranſitū ⁊ celū luget et terra
⁊ lapides duri quaſi naturali cōpaſſiōe ſcin
duntur. O cor humanum omni lapidū du
ricia durios. ſi ad tanci cōmemoratione piā
culi. nec terrore concuteris. nec compaſſiōe
afficeris. nec cōpunctione ſcinderis. nec pi
etate molliris.

Jeſus tranſlanceatus

Porro vt de latere xp̄i dormientꝫ for
p maretur eccl'ia. ⁊ ſcriptura impleret̄
que dicit. Uidebunt in quē trāſfixe
runt. diuina eſt ordinatōe indultum
vt vnus militū lancea latus ſacrū illud ape
riendo pfoderet. quatenꝰ ſanguine cū aq̄ ma
nante p̄cium effunderet̄ noſtre ſalutis. q̄ a
fonte ſcꝫ cordis arcano ꝓfuſum vim daret
ſacramentis eccl'ie. ad vitā grē cōferendam
eſſetqȝ iam in xp̄o viuentibꝫ poculum fontꝫ
viui ſaliētis in vitā eternā. Ecce iā nunc lā
cea ſaulis. pfidia populi ſcꝫ iudaici reproba
ti. caſſo vulnere in parietē diuina miſeratōe
plata foramen fecit in petra. ⁊ cauernā ī ma
ceria. tanq̄ȝ habitaculum colūbinū. Surge
igitur amica xp̄i. eſto ſicut columba nidifi
cans in ſummo ore foraminis ibi vt paſſer
inueniēs domū vigilare non ceſſes. ibi tāq̄ȝ
turtur caſti amoris pullos abſconde. ibi os
appone vt haurias aquas de fontibꝫ ſalua
toris. Hic enim eſt fons egrediens d̄ medio
paradiſi qui in quattuor diuiſus capita ⁊ in
corda deuota diffuſus. fecūdat ⁊ irrigat vni
uerſam terram.

Jeſus cruore madidus

Prueniatus em̄ xp̄s dn̄s ſanguie ꝓ
c prio. ꝑmum ſanguineo ſudore ſecū
do flagellis. dehinc ſpinarum acule
is. poſt clauis ⁊ tandē lancea copioſe effuſo.
vt apud deum eſſet copioſa redemptio. ve
ſtem pontificalē habuit rubricatā. quatenꝰ
ꝑ rubrū appareret indumentū ipſius et ve
ſtimenta eius quaſi calcantiū in torculari. ⁊
ſic vero ioſeph in veterē dimiſſo ciſternā. tu
nica ipſius intincta ſanguine hedi. ꝓpter ſimi
tudinē carnis peccati approbatiōis noticia
diſcernēda mitteret̄ ad pr̄em. Cognoſce igi
tur clementiſſime pr̄ tunicā p̄dilecti filij tui
ioſeph. quē inuidia fratrū ſm̄ carnem tāq̄ȝ
fera peſſima deuorauit ⁊ ꝯculcauit in furo
re veſtimentū ipius. ⁊ omnē decorem illius
reliquijs cruoris inq̄nauit. Nā et q̄nqȝ ſciſ
ſuras lamentabiles in ea reliquit. Hoc em̄
eſt dn̄e veſtimentuꝫ q̄d in manu meretricis
egyptie videlicꝫ ſynagoge. innocēs puer tu
us ſpōte dimiſit. magis eligens ſpoliatus a
carnis pallio in carcerē mortis deſcendere.
q̄ȝ adulterine plebis acquieſcēdo voci tpali
ter gloriari. Nam ꝓ poſito ſibi gaudio cru
cem ſuſtinuit cōfuſione ꝯtempta. Sed ⁊ tu
miſericordiſſima dn̄a aſpice illam dilecti fi
lij tui ſacratiſſimā veſtē. de caſtiſſimis mem
bris ⁊ viſceribꝫ tuis ſpūſſancti artificioſita
te ꝯtextam. ⁊ vna cum ipo ꝯfugientibꝫ nob̄
ad te veniā poſtula vt digni habeamur effu
gere ab ira ventura.

Jeſus intumulatus

Ueniens tandem nobilis cēturio io
v ſeph ſcꝫ ab arimathia. ⁊ accepta a pi
lato licentia corpus chriſti cū Nico
demo deponens de cruce ꝯdiuit aromatibꝫ

ꝛ īmoluit in ſyndone. ꝛ in monumento nouo (qđ in orto ꝓpinquo in petra ſibi excideꝛat) cū om̄i reuerētia ſepeliuit. Porro ſepulto dn̄o ꝛ ad cuſtodiā ſepulcri militibꝫ deputatis. deuote ille mulieres ꝛ ſancte q̄ fuerāt obſecute viuēti. vt iā mortuo pietate officioſa famulatū impēderēt. emerūt aromata ad corpꝰ xp̄i ſacratiſſimū ꝑungendū. Inter q̄s maria magdalena tāto cordis ferebaꝛ incēdio. tāte pietatꝫ afficiebaꝛ dulcedine tā validis trahebaꝛ vinculis charitatꝫ vt feminee infirmitatꝫ oblita. nec tenebraꝝ caligie. nec ꝑſecutoꝝ īmanitate retraherereꝛ a viſitatōe ſepulcri. q̄n poſtꝰ foris ſtans ꝛ rigās lacrimis monumentū. Recedētibꝫ diſcipulis non recedebat ꝑ eo q̄ diuine dilectiōis igne ſuccēſa eſt. ꝛ tam inualeſcēte vrebaꝛ deſiderio. ꝛ tā impatiēte vulnerabaꝛ amore. vt nihil ei ſaperet niſi flere. poſſetq̄ꝫ illud ꝓpheticum eructare veracit̄. Fuerūt mihi lacrime mee panes die ac nocte. dū đr mihi q̄tidie. vbi ē deꝰ tuus. Deꝰ meus bone Jh̄u ꝯcede mihi. q̄ſq̄ꝫ ꝑ omnē modū īmerito ꝛ indigno. vt qui corpore his intereſſe nō merui. fide tn̄ ħ eadem mēte ꝑtractās. illū ad te deū meū ꝑ me crucifixū ꝛ mortuū ꝯpaſſiōis affectū exgiar. quē innocēs mr̄ tua ꝛ penitēs magdalena ī ipſa paſſionis tue hora ſenſerunt.

Jeſus triumphans mortuus.

c Onſummato iā paſſiōis agone. cuꝫ iam draco ille cruētꝰ ꝛ rabidꝰ leo eſtimaret ſe đ occiſo agno victoriā aſſecutū. refulgere cepit in aīa deſcēdente ad inferos diuinitatꝫ potētia. q̄ leo nr̄ fortiſſimuſ de tribu iuda ꝯſurgēs i fortē armatū. p̄dam ab ip̄o diripuit. portiſq̄ꝫ inferoꝝ ꝯfractꝫ ꝛ alligato ſerpēte expoliās ꝑncipatꝰ ꝛ poteſtateſ traduxit ꝯfidēter. palā triumphās illos i ſemetip̄o. Tūc extractus eſt leuiathan hamo ip̄ius ꝑ xp̄m ꝑforata maxilla. vt q̄ nihil iurꝫ habebat in capite qđ inuaſit. illud etiā ꝑderet qđ habere videbaꝛ in corpe. Tūc verus ſamſon moriens hoſtilē ꝓſtrauit exercitum Tūc agnꝰ ſine macula i ſanguie teſtamenti ſui de lacu (in q̄ nō erat aq̄) vinctos eduxit. Tunc habitantibꝫ in regione vmbre mortꝫ lux orta eſt eis. ꝛ diu noue lucꝫ expectata claritas radiauit.

Jeſus ſurgens beatus.

f Acre ſiq̄dē q̄etis dn̄i i ſepulcro. illuceſcēte tertio die q̄ i reuolutiōe dieꝝ eſt octauꝰ ꝛ p̄mꝰ. dei xp̄ꝰ ꝛ dei ſapiētia xp̄s mortis ꝓſtrato auctore. etiā ip̄am mortem deuicit. eternitatꝫq̄ꝫ aditū nobis aperuit dū ſeſe a mortuis potētia diuia ſuſcitauit vt notas nob̄ faceret vias vite. Tunc terremotus factus eſt magnꝰ. ꝛ angelus domini in veſtimēto albo ꝛ aſpectu fulgureo deſcendit de celo. pijs apparens blandus. impijſq̄ꝫ ſeuerꝰ. Propt̄ qđ ꝛ ꝑteruos ꝑterruit militeſ ꝛ ꝯfortauit pauidas mulieres. Quibꝫ ꝛ ipſe dn̄s reſurgens p̄mū apparuit q2 ħ deuotionis intēſe merebaꝛ affectꝰ. Deinde viſus eſt petro. Poſtea diſcipulis euntibꝫ in Emaus Deinde ap̄lis om̄ibꝫ abſq̄ꝫ thoma. Poſtea etiā thome palpandū ſe p̄buit. cū ille fidelit̄ exclamauit. Dn̄s meus ꝛ deꝰ meꝰ. Sicq̄ꝫ ꝑ dies quadraginta multiformit̄ apparēs diſcipulis. ꝛ comedēs cum eis ꝛ bibēs. ꝛ argumētis nos illumiauit ad fidē. ꝛ ꝓmiſſis nos erexit ad ſpem. vt ſic tandē donis celiꝰ datꝫ nos accenderet ad amorem.

Jeſus decor precipuus.

ſ Ane flos ille pulcerrimuſ de radice ieſſe. q̄ in incarnatiōe floruit. in paſſione defloruit. ſic in reſurrectione refloruit vt oīm eſſet decor. Nā corpus illud glorioſiſſimū ſubtile agile ꝛ īmortale. tante claritatis ſupueſtitū eſt glīa vt ſ̄e ſit ſole fulgentius. exemplarē p̄ferens pulcritudinem ſuſcitādoꝝ corpoꝝ humanoꝝ. De q̄bus ipſe ſaluator ait. Tunc fulgebūt iuſti ſicut ſol in regno p̄ris. ſ. beatitudīs ſempit̄ne. Et ſi iuſtus q̄libet fulgebit ſic̄ ſol. q̄nti putas eē fulgoris ip̄m ſolem iuſticie. Tāti inq̄ꝫ eſt vt ſit ſpecioſior ſole. ꝛ ſup oēm ſtellaꝝ diſpoſitōeꝫ. luci cōparatuſ decor p̄cipuus nō immerito iudicaꝛ. Felices illi oculi qui viderunt. Sꝫ ꝛ tu vere beatus eris. ſi fuerīt reliquie ſeminis tui ad videndū tam interius q̄ꝫ exteriuſ illam deſideratiſſimā claritatē.

Jeſus orbi p̄latus

a Pparēs quoq̄ꝫ dn̄s in galilea diſcipulis oēm ſibi poteſtatē tam celi q̄ꝫ terre aſſeruit a p̄re collatā. Propter quod ꝛ diſcipulos miſit in mundū vniuerſum p̄dicare euangeliū omni creature. ſalutem ꝓmittēdo credentibꝫ. dānatōꝫ ꝯminando incredul̄. coopante dn̄o. ꝛ ſeq̄ntibꝫ ſignis ꝯfirmante ſmonē. vt in ṽtute nominis ieſu chriſti imparēt omnibꝫ creaturis ꝛ morbis vtreq̄ꝫ ꝯſtaret ſeculo toti q̄ magni p̄ris filiuſ ieſus chriſtus tanq̄ꝫ alter ioſeph veruſq̄ꝫ ſaluator viuit ꝛ dominaꝛ. non ſolum in terra

egypti. verꝫ etiam in omni loco dominatōis
regis eterni. eductus q̄dē ad impiuꝫ dei celi
de carcere mortis ⁊ inferoꝝ. ⁊ attōſus mor/
talitatꝭ coma cōmutauit veſtē carnis in im/
mortalitatis decorē. ⁊ tanq̄ꝫ verus Moyſeſ
de aquis mortalitatis aſſumptus pharao/
nis ſubneruauit imperiū. tāto ſublimatus
honore vt in noīe ipſius omne genu flectaꝛ.
celeſtiū terreſtriū ⁊ infernoꝝ.

Jeſus ductor exercit⁹

q Uadraginta poſt reſurrectōꝫ dn̄i ꝑ
actis dieb⁹. nō ſine magni deſignati
one myſterij. in ipo q̄dra geſimo die
ꝯueſcens vna cū diſcipulis ſuis benign⁹ ma
giſter in montē oliueti ꝯſcēdit. ⁊ inde viden
tib⁹ illis eleuatis manib⁹ ferebaꝛ in celū. nu
beq̄ꝫ interpoſita (q̄ aſcēdentē recepit) huma
nis ſeipm aſpectib⁹ occultauit. Sicq̄ꝫ aſcen
dens in altū captiuā duxit captiuitatē. ⁊ celi
aperta iā porta pandēs iter ſequētib⁹. exuleſ
introduxit in regnū. ꝯciues illos faciēs āge
loꝝ ⁊ domeſticos dei. quaten⁹ ruinas inſtau
raret angelicaſ. ⁊ eterni patris cumularꝫ ho
norem. ⁊ ſe triumphatorē oſtenderet. ⁊ dn̄i
exercituū ſe eſſe probaret.

Jeſus celo leuatus

p Sallētib⁹ angelis ⁊ exultantib⁹ ſan
ctis. de⁹ ⁊ dn̄s angeloꝝ ⁊ hoīum ſuꝑ
celos celoꝝ aſcēdit. ⁊ ſuꝑ pēnas vēto
rū mira poteſtatis agilitate volauit. ſedetq̄ꝫ
ad dexterā p̄ris. tāto melior angel' effectus.
q̄to differēti⁹ p̄ illis ſortit⁹ eſt nomē. ibiq̄ꝫ in
giter vultui benigniſſimi p̄ris apparet ad in
terpellādū ꝓ nobis. Tal' eīn decebat vt no
bis eſſet pōtifex ſanct⁹. innocēs. impollutuſ
⁊ excelſior cel' fact⁹. q̄ in dextera maieſtatꝭ aſ/
ſiſtēs. vultui p̄ne glie vulneꝝ que ꝓ nob ꝑ/
tulit oſtenderet cicatriceſ. Grās tibi referat
dn̄e p̄r om̄is lingua ſuꝑ inenarrabili dono
ſupefluētiſſime charitatꝭ tue. q̄ vnico filio
cordis tui nō pepcuiſti ſꝫ ꝓ nob om̄ib⁹ tradi/
diſti in mortē vt tantū tamq̄ꝫ fidelē aduoca/
tum corā te haberemus in celis.

Jeſus largitor ſpūs

ſ Epte q̄ꝫ ſeptimanis dieꝝ a reſurre/
ctione excurſis. q̄nquageſimo die cō
gregatꝭ in vnū diſcipulis cū mulieri
bus ⁊ maria m̄re ieſu. fact⁹ eſt repēte d' celo
ſonus tāq̄ꝫ aduenientis ſpūs vehementis. q̄
⁊ ſuꝑ centū viginti hoīm turbā deſcendit. et
apparuit in linguis igneis. ꝓ eo q' ori ꝟbum
⁊ intellectui lucē ⁊ affectui miniſtraret ardo
rem. Repletiq̄ꝫ ſūt oēs ſpūſctō. ⁊ ceperūt loq̄
varijs linguis ſꝫm q' eiuſdē ſpūſſci dictabat
inſtinct⁹. Qui oēꝫ eos ꝟitatem edocuit ⁊ ad
oēm dilectōꝫ accēdit. ⁊ īroī eos ꝟtute firma
uit. Nā ipi⁹ diuini grā. illuſtrati doctrina. et
ꝯfortati potētia (cū pauci eſſent ⁊ ſimpliceſ)
partim ꝟbis ignitis. partim ꝑfectis exēplis
partim mirādis ꝓdigijs. ꝑ totū mundū ſan
ctam ecclīam plātauerūt. Que ⁊ eiuſdē ſpūſ
ſancti virtute purgata illuminata ⁊ perfecta
amabilis facta eſt ſponſo ſuo eiuſq̄ꝫ paranym
phis. vt ſpecioſa nimis miraq̄ꝫ varietate cir
cundata. ſathane ꝟo ⁊ angelis ei⁹ terribil' vt
caſtroꝝ acies ordinata.

Jeſus laxans reatus.

i N hac ſiquidē ſancta ecclīa ꝑ orbeꝫ
vniuerſum ſpūſctō mirabilit' coope/
rāte. multiformit' diſtincta ⁊ vnifor/
miter ꝯiūcta. vn⁹ p̄ſidet pōtifex xp̄s tāq̄ꝫ ſū/
mus hierarcha. q̄ miro ordine inſtar ciuita
tis ſupne in ea diſpēſat dignitatū officia. di/
ſtribuēdo chariſmatū dona. Nā quoſdā in
ea dedit apoſtolos. quoſdā ꝓphas. alios ꝟo
euāgeliſtaſ. alios paſtores ⁊ doctores ad cō
ſummationē ſanctoꝝ ⁊ ad edificatōꝫ corpis
xp̄i. q̄ etiā ſꝫm grām ſpūſſcti ſeptiformem. ſe
ptē dedit ſacrā. q̄ſi ſepteꝫ medicamēta mor/
boꝝ. ꝑ q̄ꝝ adminiſtratōꝫ ⁊ grām ſctificatiuē
tribuit ⁊ pctā dimittit. q̄ nunq̄ꝫ niſi in fide ⁊
vnitate eiuſdē ſctē m̄ris ecclie relaxanꝛ. Et
qm̄ ꝑ ignē tribulatōis pctā purgāꝛ. iō ſic ca
put ecclie xp̄m expoſuit deus fluctib⁹ paſſio
num. ſic ⁊ corp⁹ ei⁹ ſcꝫ ecclīam ſuā vſq̄ꝫ ī finē
ſeculi ad ꝓbationē ⁊ purgationē tribulari ꝑ
mittit. Sic patriarche. ſic ꝓphe. ſic apoſtoli.
ſic martyres ꝯfeſſores ⁊ ꝟgines. ⁊ q̄tq̄t pla/
cuerūt deo ꝑ multas tribulatiōes trāſiere fi
deles. Sic ⁊ oīa mēbra xp̄i electa vſq̄ꝫ ad di
em iudicij pertranſibunt.

Jeſus teſtis veridic⁹

p Orro futuri iudicij tpe. q̄ de⁹ occul/
ta cordiū iudicabit. p̄cedet ignis añ
faciē iudicis. angeli cū tuba mittenꝛ
ꝯgregabunꝛ electi a q̄ttuor ventis celi. oēs
q̄ꝫ qui in monumētis ſunt. diuine iuſſionis
ꝟtute reſurgēt. omneſq̄ꝫ aſtabūt añ illud iu/
diciale tribunal. Tūc illuminabūꝛ abſcōdi
ta tenebraꝝ. tūc reuelabunꝛ ꝯſilia cordium.
tūc libri pandenꝛ ꝯſcientiaꝝ. ⁊ ipe liber ape/
rietur q̄ d' liber vite. q̄ fiet vt ſimul ⁊ in inſtā
ti oīm om̄ia ſecreta om̄ib⁹ tāta certitudinis
claritate pateſcāt. vt ꝯ teſtimonium ꝟitatis

loquētis in xpo. ꝛ cōſcientie cuiuſcunqȝ pa/
riter ꝯteſtantis nulla ꝑſus inficiandi defē
dendi vl' excuſandi vl' ſubterfugiendi pate/
at ſemita. ꝗn recipiat vnuſquiſqȝ ſꝫm opera
ſua. Magna igit' indicta ē nobis neceſſitas
ꝓbitatis dū oīa agimus in cōſpectu iudi
cis cuncta cernentis.

Jeſus iudex iratus

a Pparēte ſiquidē oīpotētꝫ filij dei
ſigno in nubibꝰ. ꝟtutibuſqȝ celorum
cōmotis. ſꝫ ad orbis ꝯflagratōꝫ mū
dialibꝰ ꝯcurrētibꝰ ignibꝰ. collocatꝫ quoqȝ oī
bus iuſtis ad dexterā. impijs ad ſiniſtrā. in/
tantū iudex vniuerſoꝝ reprobis iratꝰ vide/
bitur vt dicāt mōtibꝰ ꝛ petrꝭ. cadite ſup nos
ꝛ abſcōdite nos a facie ſedētis ſup thronuꝫ.
ꝛ ab ira agni. Induet eñ ꝓ thorace iuſticiaꝫ
ꝛ accipiet ꝓ galea iudiciū certū. ſumet ſcutū
inexpugnabile equitatē. acuet aūt dirā iraꝫ
in lanceā ꝛ pugnabit cū illo orbis terrarū ꝯ
inſenſatos. vt q̇ ꝯtra auctorē omniū ꝑcatiꝰ
pugnauerūt. iuſto tūc dei iudicio ab oībꝰ
expugnent'. Tūc ſupius iudex apparebit ira
tus. inferius horrendū chaos patētis infer
ni. A dextris pctā accuſantia. a ſiniſtris infi
nita demonia ad infernū trahētia. interius
mordēs ꝯſciētia. Pctōꝛ ſic cōphenſus q̇ ef/
fugiet. Certe latere erit īpoſſibile. ꝛ apparere
intolerabile. Si eñ vix iuſtꝰ ſaluabit'. impi
us ꝛ peccatoꝛ vbi parebūt. Nō ergo intres
in iudiciū cū ſeruo tuo dñe.

Jeſus victoꝛ magnificus

l Ata ſentētia damnatōnis in repro/
bos qȝ flammis exurant' eternis. col
ligantſqȝ ad modū faſcis omnibꝰ in/
imicis Jeſu chriſti. omnipotēs dei virtꝰ per
petuo illos exponet tam carne qȝ ſpū voraci
tati flammaꝝ. vt ꝛ nunqȝ deficiāt ꝛ tñ vrant'
ꝛ ſentiant in eternū. ꝛ fumus toꝛmentoꝝ eo
rum aſcēdet in ſecula ſeculoꝝ. Tunc beſtia
ꝛ pſeudo ꝓphete ꝛ qui acceperāt imaginem
eius in ſtagnū mittent' ignis ꝛ ſulphuris. q̇
paratus eſt dyabolo ꝛ angelis eius. Tunc
egredient' electi ad conſideranda cadauera
moꝛtua. moꝛte quidem nō nature ſed pene.
Tūc lauabūt iuſti manus ſuas in ſanguine
peccatoꝝ. tunc deniqȝ victorioſiſſimꝰ agnus
ponet inimicos ſuos ſcabellū pedū ſuoꝝ.
quādo ingredietes impij in inferioꝛa terre.
tradent' in manꝰ gladij. parteſqȝ vulpiū erūt
id eſt demonū. q̇ ipos ſuis fraudulentijs ſe/
duxerunt.

Jeſus ſponſus oꝛnatꝰ

d Eniqȝ mundi facie innouata in me/
lius. cū lux lune erit ſicut lux ſolis. ꝛ
lux ſolis ſeptēplicit' ſicut lux ſeptē di
erum. ciuitas illa ſancta hieruſalē que d ce/
lo tanqȝ ſponſa oꝛnata deſcēderat. iā nūc ꝑ/
parata ad nuptias agni gemina qȝ ſtola ve/
ſtita in celeſtis curie traducet' palatiuꝫ. et in
glorioſum illū ſacrū arcanūqȝ thalamum i/
troducta. tāto illi agno celeſti copulabit' fe/
dere vt vnus fiāt ſpūs ſpōſus ꝛ ſponſa. veſti
eturqȝ xps omni pulcritudine electoꝝ tāqȝ
tunica polymita. in qua oīi decore oꝛnatꝰ
refulgeat. tanqȝ opertꝰ omni lapide precioſo
Tūc illud dulce reſonabit epithalamium. ꝛ
ꝑ oēs vicos hieruſalē alleluia cantabitur
Tūc ꝟgines prudētes atqȝ parate intrabūt
cū ſpōſo ad nuptias vt ianua clauſa in pacis
pulcritudine ſedeant. ꝛ in tabernacul' fidu/
cie ꝛ in requie opulenta.

Jeſus rex regis filius.

f Ane regnū dī eternū eſtimari habꝫ
iuxta regnātis cōſuetudinē glioſum
ꝛ nobile. ꝓ eo q̇ nō rex a regno ſed a
rege regnū trahit originē. Hic autē eſt rex q̇
hꝫ in veſtimēto ꝛ in femore ſuo ſcriptū. Rex
regū ꝛ dñs dñantiū. cuiꝰ poteſtas eterna. q̇
non auferet'. ꝛ iō regnū ipiꝰ non coꝛrumpet'
Cui oēs ꝑpli tribꝰ ꝛ lingue ſuiēt in eternū
Et hic eſt ꝟe rex pacificꝰ cuiꝰ vultū ꝛ celū de
ſiderat ꝛ vniuerſa terra. O qȝ glorioſum eſt
hmōi excellentiſſimi regis regnū. in quo cū
ipo regnant oēs ſancti cuiꝰ lex eſt veritas
pax charitas. vita eternitas. quod nec plura
litate regnantiū diuidit'. nec ꝑticipatiōe mi
nuit'. nec numeroſitate ꝯfundit'. nec inequa
litate deoꝛdinat'. nec circūſcribitur loco. nec
variat' motibꝰ. nec tpe menſurat'.

Jeſus liber ſignatus.

a O gliam regni ꝑfectā nō ſolū reqri/
tur ꝑtās excellēs. verꝫ etiā ſapia ful/
gens. vt nō ſꝫm indeterminate volū/
tatis arbitriū diſponāt' gubernacula regni.
ſꝫ ſꝫm fulgores eternaꝝ legū a luce ſapientie
indecepte manantiū. Et hec quidē ſapiētia
ſcripta eſt in xpo Jhū tanqȝ in libro vite. in
quo deus pr̄ oēs theſauros ſapie ꝛ ſciētie
recōdidit. Ac ꝑ hꝯ vnigenitꝰ dei filꝰ vt ꝟbuꝫ
increatū eſt ſapiētie liber ꝛ lux in mēte ſūmi
artificis viuētibꝰ plena rōnibꝰ eternis. vt ꝟ
bum inſpiratū in intellectibꝰ angelicis atqȝ
beatꝫ. vt ꝟbū incarnatū in mētibꝰ rōnalibus

carni vnitis. vt ſic multiformis ſapiẽtia dei
ex ipſo ⁊ in ipſo ꝑ totũ regnum refulgeat tã/
ꝗ̃ a ſpeculo decoris ſiue pulcritudinis oĩm
ſpecierũ ⁊ luminũ ↄ̃tentiuo. ⁊ tanꝗ̃ in libro
in quo ſᵐ ꝓfunda dei myſteria oĩa ↄ̃ſcribũ
tur. O ſi talẽ libꝝ inuenire poſſez cuiꝰ origo
eterna. cuiꝰ incorruptibilis eſſentia. cuiꝰ co/
gnitio vita. cuiꝰ ſcriptura indelibilis. cuiꝰ in
ſpectus deſiderabilis. cuiꝰ doctrina facil'. cu
ius ſciẽtia dulcis. cuiꝰ ꝓfunditas iſcrutabi
lis. cuiꝰ vba inenarrabilia. ⁊ vnũ tñ verbum
oĩa. Vere qui hũc inuenit librũ. inuenit vi/
tam ⁊ haurit ſibi ſalutẽ a dño.

Jeſus fontalis radius

i Ab ſiquidẽ regno eterno data oĩa
optima ⁊ dona ꝑfecta a prẽ luminũ
in affluẽtia deſcendũt. ⁊ copia ꝑ illũ
qui eſt ſupeſſentialis radius Jeſus chriſtꝰ.
Qui cũ ſit vnꝰ oĩa pt. ⁊ in ſe ꝑmanẽs oĩa i/
nouat. Eſt eñ emanatio q̃dã claritatꝭ ꝟtutꝭ
oĩpotẽtis dei ſincera. ⁊ iõ nihil inquinatũ
in hũc fontalẽ radiũ põt incurrere. Ad hũc
fontẽ vite ⁊ lumĩs curre cum deſiderio viuo
quecũqꝫ es aĩa deo deuota ⁊ cordis intima
vi ad eum clama. O ineffabilis decor dei ex
celſi. ⁊ puriſſima claritas lucis eterne. indefi
ciens vita oẽm vitã viuificãs. lux oĩe lum̃
illuminãs. ⁊ cõſeruans in ſplẽdore ꝑpetuo
multiformia lumina fulgentia añ thronuꝫ
diuinitatis tue a primeuo diluculo. O eter/
num ⁊ inacceſſibile. dulce ⁊ clarũ ⁊ ſapidum
ꝓfluuiũ fontis abſcondit ab oculis omni/
um mortaliũ. cuiꝰ ꝓfundũ ſine fundo. cuiuſ
altũ ſine termino. cuiꝰ amplitudo incircum/
ſcriptibilis. cuiꝰ puritas imperturbabil'. Ex
quo fluuiꝰ ꝓcedit olei letcie. qui letificat ci/
uitatẽ dei. ⁊ torrẽs ignei vigoris torrens in/
ꝗ̃ voluptatis diuine. quo letabunda ebrie
tate potati celeſtes illi cõuiue hymno inceſ/
ſabili iubilant. Hoc nos oleo ſacro punge.
huiuſqꝫ torrentis deſiderabilis guttis. ſiti/
bundas refocilla fauces arentium cordiũ.
vt in voce exultationis ⁊ ↄ̃feſſionis decante
mus tibi cantica laudis experiẽtia teſte pro
bantes qm̃ apud te eſt fons vite. ⁊ in lumie
tuo videbimus lumen.

Jeſus finis optatus.

f Jnẽ nãqꝫ omniũ deſideriorũ cõſtat
eſſe beatudinẽ que eſt ſtatus omniũ
bonoꝝ ↄ̃gregatiõe ꝑfectꝰ. Ad quem
quidẽ ſtatũ nullus ꝑuenit niſi per vltimam
reſolutionẽ. in eũ qui eſt fons ⁊ origo bono
rum omniũ tam naturaliũ ꝗ̃ gratuitoꝝ. tã
corꝑaliũ ꝗ̃ ſpiritualiũ. tam temꝑaliũ ꝗ̃ eter
norum. ⁊ hic eſt qui de ſeipſo dicit. Ego ſuꝫ
alpha ⁊ o. ꝑncipiũ ⁊ finis. Quia ſic ꝑ verbũ
eternaliter dictũ oĩa ꝓducunt̃. ſic ꝑ verbuꝫ
carni vnitũ repant̃ ꝓmouent̃ ⁊ ꝑficiunt̃. ac ꝑ
h̃ ſe ⁊ ꝓprie dictus eſt Jeſus. q2 nõ eſt aliud
nomen ſub celo datũ hoĩbꝫ in q̃ quiſ poſſit
obtinere ſalutẽ. Jn te igit̃ vt finẽ omniũ cre
dens ⁊ ſꝑãs ⁊ amãs ex toto corde. ex tota
mẽte. ex tota aĩa. ⁊ ex omni ꝟtute ferar deſid
rate Jeſu q2 tu ſolus ſufficis. tu ſolꝰ ſaluas
tu ſolus bonꝰ ⁊ ſuauis es requirentibꝫ ⁊ di/
ligentibꝫ nomen tuũ. Tu eñ mi bone Jeſu
redemptor es ꝑditorũ. ſaluator redempto/
rum ſpes exulũ. fortitudo laborantiũ. auxi
liator oppreſſoꝝ. anxiatoꝝ ſpiritu dulce ſola
tium. triumphantiũ corona. ⁊ impiale faſti/
gium. vnica merces ⁊ leticia omniũ ciuiũ ſu
pernoꝝ. inclita proles ſummi dei. ⁊ fructus
ſublimis vteri virginalis. vberrimus quo/
qꝫ fons grãꝝ omniuꝫ. de cuius plenitudine
nos oẽs accepimꝰ. Oramus igit̃ clemen/
tiſſimũ patrẽ per te vnigenitũ eius ꝓ nobis
hominẽ factũ crucifixũ ⁊ glificatũ. vt ð the/
ſauris ſuis mittat in nos ſpm̃ gratie ſepti/
formis. qui ſup te in oĩ plenitudine requi
euit. ſpm̃ inqꝫ ſapie. quo fructũ ligni vite qð
vere tu es videlicet ſapores viuificos degu
ſtemus. Donũ etiã intellectꝰ quo mẽtis nr̃e
ↄ̃tuitꝰ illuſtrent̃. Donũ ↄ̃ſilij quo poſt tuoꝝ
veſtigia greſſuũ. rectaꝝ ſemitarum itineri/
bus incedamus. Donũ fortitudinis. q̃ im/
pugnantiũ hoſtiũ violentias eneruare poſ
ſimus. Donum ſcientie. quo ſacre doctrine
tue repleamur fulgoribus. ad diſcretioneꝫ
boni ⁊ mali. Donum pietatis. q̃ induamur
miſericordie viſcera. Donum timoris q̃ re/
cedentes ab omni malo eterne maieſtatꝭ tue
reuerentiali pondere tranquillemur. Hec
enim nos in illa ſacra tua quam nos docui
ſti oratione petere voluiſti. Hec ⁊ nunc per
crucem tuam petimus obtinere. ad laudeꝫ
ſanctiſſimi nominis tui. Cui cũ patre ⁊ ſpi/
ritu ſancto omnis ſit honor ⁊ gloria gratia/
rum actio decus ⁊ imperiũ. ꝑ infinita ſecula
ſeculoꝝ Amen.

Finit tractatus ſancti Bonauen/
ture qui vocat̃ Lignum vite.

Quinta ala.
Sexta ala.
Quarta ala.
Tercia ala.
Pri- ala. ma.
Secun- da ala.
Dilectio proximi
Nulli nocere.
Omnibus prodesse
In his perseuerare
Dilectio dei
Aliena non concupiscere.
Sua distribuere.
Nihil sibi reseruare.
Seipsum abnegare.
In his perseuerare.
Carnis mundicia.
Visus pudicicia
Auditus castimonia
Olfactus modestia.
Gustus temperancia
Tactus sanctimonia
Puritas mentis
Munda et ordinata cogitatio
Simplex et pura intencio
Confessio.
Veritas.
Integritas
Firmitas
Humilitas
Simplicitas
Satisfactio
Oracionis deuotio
Elemosinarum largitio
Carnis maceratio
Lacrimarum effusio

De ſex alis cherubin

Incipit tractatus de ſex alis cherubin a
beato Bonauētura editus. ab aliquibꝫ ala
no aſcriptus.

P Rima ala eſt con
feſſio. Confeſſio duplex eſt. Eſt eñ
ꝯfeſſio laudis. Vñ dr̄. Confitemi/
ni dño qm̄ bonꝰ. qm̄ in eter. mi. eiꝰ. Et eſt cō
feſſio criminis. Unde dicit̄. Cōfitemini al/
terutrū pctā vr̄a. Hec ꝯfeſſio pcti accuſato
ria manifeſtatio eſt. Hec ꝓprie infirmitatis
⁊ ignorantie ⁊ malicie cōpungente ꝯſcīa lu/
gubris enarratio eſt. Huiꝰ ale penna pri
ma eſt veritas q̄ oēm excludit ſimulationē.
Uera nāq̄ꝫ nō ficta. nō ſimulata dꝫ eſſe con
feſſio. Scḋa penna integritas eſt. q̄ de/
curtationē excludit ⁊ diuiſionē. Integra ei
debet eſſe ꝯfeſſio. nō decurtata. non diuiſa.
decurtatio aliq̄d occultat. refuat ei ſibi qḋ
peniteat peccaſſe. ſed nō oīno. Aliq̄d eñ reti
net in q̄ hoies delectent̄. Sꝫ infidelis im/
pietas eſt ab illo q̄ iuſtꝰ ⁊ iuſticia eſt diminu
tā ſperare veniā. Sed ⁊ vulnꝰ vnū ſufficit
ad mortē. diuiſio aūt oīa ſed non vni reue/
lat. Quidā eñ ſunt vt ait beatꝰ Augꝰ. quos
oīno penitet peccaſſe. ſed verecundia ducti
diuidūt apud ſe ꝯfeſſionē. vt diuerſa diuer
ſis ſacerdotibꝫ velint ꝯfiteri. ⁊ q̄ vni celant.
alij manifeſtando ꝯſeruāt. qḋ eſt q̄dāmodo
laudare ſe. ⁊ ad hypocriſim tēdere ⁊ ſemꝑ ve
nia carere quā ꝑ fruſta putāt venire. Omnia
igit̄ ⁊ vni ꝓſertim criminalia ꝯfeſſiōe reuelā/
da ſunt. nec ſolū actōnes praue ſed ⁊ circū/
ſtantie eaꝝ. i. locꝰ. tp̄s modꝰ. numerꝰ. ꝑſona.
⁊ ſiqua ſūt ſimilia nō negligent̄ reticēda ſꝫ di/
ligenter ꝑ ꝯfeſſionē explicāda ſunt. Multa
nanq̄ꝫ int̄ locū ⁊ locū. tp̄s ⁊ tp̄s. modū ⁊ mo
dū. numerū ⁊ numeꝝ. ꝑſonā ⁊ ꝑſonā diſtan
tia eſt. Conſuetudinis q̄ꝫ ꝑſeuerantia que
ad tp̄s reſpicit. numeriq̄ꝫ multiplicatio dei
patientiā exacerbat. diuināq̄ꝫ in ſe ꝓuocat
vltionē. In ꝑſona aūt ſexus. etas. ſcīa. cōdi
tio. neceſſitudo ⁊ ordo ſtudioſe penſanda ⁊
expreſſe manifeſtāda ſunt. Qui ꝯfitet̄ in ſin
gulis imoret̄. Tercia penna eſt ꝯfirmitas
qr̄ fortꝭ ⁊ firma dꝫ eſſe ꝯfeſſio. Hec infirmi/
tas decē q̄ ꝯfeſſionē impediūt expellit. Que
ſunt illa. Pudor. timor. ꝯtēptꝰ p̄ſbyteri. de/
ſperatio. p̄ſūptio. ꝑuerſitas. ignorātia. obliuio
negligētia. neceſſitas. q̄ ſola excuſabilis eſt.
Pudori aūt fortitudis ſtꝰ ꝑiculi qḋ īmine
ret niſi reuelent̄ pctā neceſſitatē penſans vi
riliter reſiſtat. Timorē vero quē pena iniū/
genda incutit patiētie fructꝰ expellat. Con/
temptū q̄ꝫ p̄ſbyteri reuerētia. veneratio et
dilectio xp̄i vicario debita penitꝰ euacuet.
Deſperatiōꝫ etiā diuine miſcōie benignitas
excludat. Preſūptionē aūt diuine iuſticie di/
ſtricta ſeueritas extirpet. Peruerſitatē vero
fidei rō extermiet. Sed ⁊ ignorātiā ꝓuidē/
tia deuitet. obliuionis tenebras viaꝝ ⁊ ope
rū ſtudioſa ꝑſcrutatio ⁊ in memoriā reuoca
tio illuſtret. Torporē aūt ⁊ negligētie tepo/
rem feruor ſpūs euellat ⁊ deſtruat. Neceſſi/
tatē vero nulla oīno ꝓueniat negligentia.

Quarta penna eſt hūilitas. q̄ typū ſuper
bie excludit. Mens hūilis. lingua hūilis.
vultus humilis dꝫ eſſe ꝯfitentis. Supbis
dñs reſiſtit. hūilibꝫ aūt dat grām. Quīta
penna eſt ſimplicitas. Hec ꝓpriā infirmita/
tem. ꝓpriā ignorantiā. ꝓpriā accuſat maliciā.
Nihil defendēs. nihil excuſans. nihil atte/
nuans. vera igit̄ integra firma hūilis ⁊ ſim
plex dꝫ eſſe confeſſio. Uera ſine ſimulatiōe.
integra ſine diminutione. firma ſine ꝯturba
tione. heſitatiōe deſperatiōe. humil' ſine ia/
ctantia. ſine p̄ſumptiōe. ſine alteriꝰ cōpara/
tione. ſimplex ſine defenſione. ſine excuſati
one. Hec eſt prima ala cū pennis ſuis.

De cōpunctione cordis.

C Onfeſſionē ſequit̄ ſatiſfactio. has
duas alas format ⁊ creat cōpūctio.
In oī actiōe pnīe hec tria ꝓbantur
eſſe neceſſaria. cōpunctio. ꝯfeſſio. ſatiſfactio.
Cōpūctio autē turbat. Confeſſio accuſat.
Satiſfactio confortat. Cōpunctio morbi
occaſionē inueſtigat. cōfeſſio manifeſtat. ſa/
tiſfactio curat. Cōpunctio mala enumerat.
Cōfeſſio ꝯdēnat. ſatiſfactio emēdat. Com/
punctio apoſtema pungit. ꝯfeſſio ſaniē ex/
primit. ſatiſfactio cataplaſma apponit. Cō
punctio vulnꝰ inuenit. ꝯfeſſio aperit ſatiſfa
ctio ſanitati reſtituit. Cōpunctio aūt eſt cor
dis ꝯtritio. ſed q̄ alligat ꝯtrita aīe amaritu
do. ⁊ q̄ mire dulcedinis ſuauitatē generat.
Scriptū eſt. Scindite corda vr̄a ⁊ nō ve/
ſtimēta vr̄a. ⁊ in cubilibꝫ vr̄is cōpūgimini.
Cōpunctionē duplex cā creat. timor ſcꝫ et
ſpes. Timor cā inchoatiua eſt. ſpes ꝯſūma
tiua. Timor q̄ꝫ mire bō a creatore ſuo ſit cō
ditus. q̄ꝫ gratuito nutritꝰ. q̄ꝫ ſuba recīꝰ et in
ꝯditione ditatus. ceteraq̄ꝫ bona q̄ ꝯditor ei
ꝯtulerit. ⁊ q̄ ipe bonis ipīꝰ mala rependerit
ſubtilit̄ enūerat. Si ꝯtra diſtrictū eſt iudi/

turbat. Timor igiť culpaꝝ modū ⁊ numeꝝ examinās iuſticie q̄ꝫ diuīe rigorē diſtrictio nēq̄ꝫ iudicij futuri attendēs animū pungit. ⁊ pungēdo pctm̄ expellit. Uñ hec timori. ꝟ/tus expulſiua hanc ꝑſtat. ⁊ corroborat ſpes ꝯfortatiua. Uan⁹ em̄ timor eſt quē nō fiducia firmat. Timentibꝰ deuꝫ nihil deeſt. Si ſpes defuerit nihil boni adeſt. Scriptū eſt. Q̄ꝫ magna multitudo dulcedīs ⁊c̄. Perfe/ciſti eis q̄ ſperāt in te. Nulla tn̄ erit niſi a ſpe fuerit ꝓpiata. Eſt igiť ꝯtritio cordis ex timore. fruct⁹ aūt laborꝭ ex ſpe. Sed vñ ſpei via ꝯfortatiua. ex ꝓmiſſiōe dīna. Audi ſcpturā Spera in dn̄o ⁊ paſceris ī diuitijs ei⁹ Itē ſpera in dn̄o ⁊ ipe faciet. Item nō deſerit dn̄s ſperātes in ſe. Itē bti oēs q̄ ꝯfidunt in eo. Si ḡ times vt puniaris. ſpera ī dn̄o vt ei recōcilieris. ſi times deū q̄ꝛ pt ꝑdere in ge/henna ſpera in eo q̄ꝛ m̄ nō vult mortē pctōris Si times. q̄ꝛ ſapiēs nouit abſcōdita ſpera q̄ꝛ illūiabit abſcōdita tenebraꝝ. Si times q̄ꝛ nihil impunitū relinq̄t. ſpera q̄ꝛ redimet iſrl̄ ex oībꝰ iniq̄tatibꝰ eius Queadmodū igitur timor cōpūctiōis ꝑuenit ⁊ comitať vir/tutē. ita ſpes ꝓuehiť ⁊ ad fructū recōciliationis ꝑducit. Per timorē ḡ cōpunctio ſuſcitatur. Per ſpem optate recōciliatōis gr̄a mereť. Ait em̄. Quacūq̄ꝫ hora ingemuerit pec/cator ſalu⁹ erit. Gemitū tn̄ timor importat. ſalutē ꝓmereť ſpes. Quid ḡ ⁊ vnde ⁊ ad q̄d ſit cordis cōpunctio breuiť declaratū eſt.

De ſecunda ala.

ſ Atiſfactio eſt iniūcte pnīe expletiua executio. vł pctōꝝ condigna corre/ctio. ſcḿ nāq̄ꝫ qualitatē delicti men/ſura correctionis penſanda eſt. Agite inq̄t fruct⁹ dignos pnīe. Aliud eſt em̄ ipa pnīa. aliud fruct⁹ pnīe. Sicut aliud eſt arbor. aliud fruct⁹ eius. Sic aliud eſt pnīa. aliud fructus ei⁹. Pnīa eſt dolor ꝑteriti. q̄ñ doles te feciſſe qđ malū eſt Q̄ñ ḡ improbas ⁊ dam/nas mala tua pnīam habes. Si diſplicꝫ ti/bi qđ feciſti. pnīam agis. Pnīa eſt facti im/probatio. fructus pnīe eſt delicti correctio. Sed q̄ꝛ ꝓ mēſura delicti correctiōis mēſu/ra penſanda eſt. iđ fructus pnīe dignos fa/cere oportet. Sed ſi in correctōne mior eſt afflictio. q̄ꝫ in culpa delectatio fuerit. nō eſt dignus fruct⁹ pnīe tue. Sed dicis mihi q̄/modo ſcire poſſim q̄ñ ꝯdigna ſit pnīa mea. q̄ꝛ hoc ſcire nō potes. iđ neceſſe habes ſēꝑ pe/nitere. Satiſfacere potes. nimis facere nō potes. meli⁹ eſt vt plus facias q̄ꝫ min⁹. Id/circo ſollicit⁹ eſto ſatagere. da operā. ſtudiū impende. vł culpa ſit cū fine. deuotio ſine fine. tn̄ vt aliq̄ñ peccatrix ꝯſcia cōſoleť poſit⁹ eſt modus ⁊ mēſura pnīe exterioris vt illa ex/pleta vel ꝑfecta fiduciā hr̄e incipias. ⁊ facta q̄dā ꝑſumptiōe in ſpe miſcđie diuīe de īdulgentia ⁊ remiſſiōe pctōꝝ ꝯfidas. ⁊ tanto ve/rius q̄nto vtiq̄ꝫ ſinceri⁹ iniunctā pnīam ex/pleueris. Hui⁹ ale penna ꝓma eſt pecca/ti abrenūciatio. q̄ claudit ianuam diabolo. Peccatis abrenunciare eſt a malo declinare Declina inq̄t a malo. A q̄ malo. A malo vanitatis. a malo iniq̄tatis. a malo malignitatis. ⁊ a malo impietatis. Pš. Nō ſedi cū cōci/lio vanitatis. ⁊ cū iniq̄ ⁊c̄. Odiui eccłiaꝫ ma/lignantiū ⁊c̄. Hec q̄ttuor vicia q̄ttuor generant affectōēs. ſ. amorē ſui. amorē mūdi. fraternū odiū. remiſſum amorē dei. Prima af/fectio vanitatē. ſcđa iniq̄tatē. tertia malignitatē. q̄rta generat impietatē. Uanitas in ſe reciprocať. Iniq̄tas reflectiť in proximum. Malignitas in frēm retorqueť. Impietas in deū extendiť. Uan⁹ ⁊ vecors eſt q̄ q̄rit q̄ ſua nō ſunt. Iniqu⁹ vt in multitudīe diuiti/arū ſuaꝝ gloriet ⁊ auaricie ſaccū impleat. q̄ ꝓximoꝝ ſunt vi ⁊ dolo ſibi aſciuerit vel acq̄rit. Malign⁹ q̄ etiā cū non poſſit nocere cupit. Impi⁹ q̄ deuꝫ vel nō credit vel ſi credit ꝯtemnit. Scđa penna eſt lachrymaꝝ ef/fuſio. hec pctōꝝ vulnera lauat ⁊ mūdificat.

Tercia penna eſt carnis maceratio ⁊ vulnerū loca tergit ⁊ ſiccat. Quarta pēna eſt elemoſynaꝝ largitio. hec alligat ꝯtrita. fra/cta ꝯſolidat. oīa ſanat. Quinta penna eſt orōnis deuotio. hec ſanat ⁊ ꝯſeruat.

De tercia ala.

t Ercia ala eſt carnis mundicia. Ca/ro mūda eſt quā nō coinq̄nat luxuria. Luxuria oīm virtutuꝫ eradicat germina. Hui⁹ ale penna ꝓma eſt viſus pudicicia. hec petulantiā excludit. hec circū/dat oculū ne ꝯcupiſcat alienum. ne videat ad ꝯcupiſcendū mulierē. Cuiḡ erga femi/narū formas laſciu⁹ ⁊ curioſ⁹ oberrat aſpe/ctus. iſte ⁊ mēte eſt impudic⁹. Pēna ſcđa eſt audit⁹ caſtimonia. Caſte ſunt aures que voces nō recipiūt obtrectantis maledici. ⁊ blaſphemi ꝟba nō audiūt. falſis crimīatio/nibꝰ. mendacio. irritatiōi. impudicis canticis ⁊ dextralibꝰ nō patēt. obturanť ⁊ clauſe ſūt ne iudiciū ſanguis audiāt. Nihil obſcenuꝫ

recipiunt. ſed ab omī ceno corruptiōis auer
ſe ſunt. Tercia penna eſt olfactus mode/
ſtia. Si q̄s odorē capit bonū ⁊ opibus mi/
ſericordie ſuauitatis odorē reqrit. hui⁹ mo
deſtia eſt odoratio. Qui ꝟo pmis vngentis
delibut⁹ incedit. hui⁹ odorat⁹ nō virtutꝭ ſed
fetoris ſpirat odorē. Huius eīn ſuauitatis
odor immaniſſimi vicij fetor eſt Quarta
penna eſt guſt⁹ temperantia. hec gule ⁊ ebrie/
tatis ſubruit imoderantiā. Ve illis quorū
deus venter eſt. ⁊ gl'ia in ɔfuſione eoꝝ q̄ ter
rena ſapiūt. Vñ Greg⁹. Dū venter a ſatie/
tate nō reſtringit p ɔcupiſcentiā carnis ſi/
mul oīs ꝟtutes obruunt. Vñ legit. Quia
pnceps cocorū deſtruxit muros hieruſalē.
Muros hierl'm pnceps cocorū deſtruxit.
q2 anīe virtutes dū ventri indulget pericli/
tant. De crapula ⁊ ebrietate dñs ait. Vide
te ne forte grauent corda vr̄a in crapula et
ebrietate. et ſuperueniat ī vos dies repentina.
Ebrietas eſt parens litiū. furoris mr̄. petu
lantie deformis eſt mgr̄a. Hanc q̄ habet ſe
nō habet. hanc q̄ habet hō nō eſt. hāc q̄ ha/
bet peccatū nō facit. ſed ipē eſt petm̄. Ebrie/
tas eſt demon blādus. venenū dulce. rabi/
es voluntaria. illecebroſa honeſtatis iniu/
ria. hanc nullus nouerit xp̄ianus. Quin
ta penna eſt tact⁹ ſanctimonia. peccati ſor/
des ne ɔtrectet. man⁹ xp̄iam nihil imundū
tangat. Caro eī⁹ ſi tetigerit. ſi ſingl'a queqꝫ
membra in officijs mandatoꝝ dei deſerui/
ant mūda dicenda ſunt. Si vero vltra pre
ſcriptas ſiue diuinit⁹ datas luxuriāt leges
immūda dicenda ſunt vl' reputanda. ⁊ hec
pudenda ſunt. ⁊ h̄ puto eſſe qd̄ apl'us dicit.
Sicut eīn exhibuiſtis membra vr̄a ſeruire
iniquitati ad iniquitatē. ita nunc exhibete
membra vr̄a ſeruire iuſticie in ſanctificatio
ne. Sit ergo oculus pudic⁹, auris caſta. odor
modeſtus. guſtus ſobrius. tact⁹ ſanct⁹ ⁊c.

De quarta ala.

a La quarta eſt puritas mētis. Hu
ius ale penna pma eſt affect⁹ ſinceri
rectitudo. Affectus deſiderij tui ſit
rectus. ſit ſincer⁹. Rectus erit ſi id appetas
qd̄ appetere debes. Sincer⁹ vero ſi eo mo/
do q̄ honeſtatis virt⁹ ſuadet. Amon ſororē
ſuā dilexit. Affect⁹ amoris rect⁹ fuit. ſꝫ quia
nō eo mō q̄ debuit ſororē dilexit. iō affectus
iſte ſincer⁹ nō fuit. Penna ſcd̄a eſt mentꝭ
in dño delectatio. Scriptū eſt. Delectare i
dño ⁊ da. t. p. cordis tui. Hanc pennā creat
⁊ format virt⁹ ɔtemplatōis. De hac dñs di
cit. Maria optimā partē elegit ⁊c. Ter
cia penna eſt munda ⁊ ordinata cogitatio.
Nihil immūdū mens ɔcipiat. ſed ⁊ mundā
ɔceptionē loco ⁊ tpi accomodet diſcretio.
Quarta penna eſt voluntatꝭ ſanctitudo
Angeli pacē de celo detulerunt homib⁹ bo
ne voluntatꝭ. Nō eſt pax impijs dicit dñs.
Pax multa di. legē tu. ⁊ nō eſt ⁊c. O q̄ deſi
derabile eſt nomē pacis quā firmat religio
nis chriſtiane ſtabile fundamentū. Vñ au
tē cū diceret gl'ia in excelſis deo. adiunctū
eſt. Et in terra pax hoib⁹ bo. vo. q2 cū illis
angeli ſocietatē habere feſtināt. quoꝝ men
tib⁹ puritatē bone voluntatꝭ ineſſe conſide
rant. Illos ſecū poſt abſolutiōez carnis ad
ɔtemplationē vere pacis ſubuehere letan
tur q̄s in carne cōmorātes omīa que agūt
aut loquunt de radice bone voluntatꝭ pro
ferre ɔſpiciūt. Tales nanqꝫ ⁊ ſi infirmitas
forte aliqū vel ignorantia a pficienda bona
opatiōe quā cupiūt retardant. tn̄ añ ſummi
arbitri oculos integritas quā vel corde vel
mente tenet bona volūtas eos excuſat.
Quinta penna eſt ſimplex ⁊ pura intētio.
De hac dñs dicit. Si oculus tu⁹ nō fuerit
ſimplex: totū corp⁹ tuū tenebroſū erit. per
oculū intentionē. p corp⁹ ſignat actionem.
Loc⁹ eīn iſte euāgelij ſic intelligēdus eſt vt
nouerim⁹ oīa opa nr̄a nō eſſe mūda ⁊ place
re in ɔſpectu dei niſi fiant ſimplici corde. id
eſt intentiōe ſupna ſiue oculo charitatis. qꝛ
plenitudo legis charitas. Oculū igit debe
mus hic accipe ipām intentionē q̄ facimus
q̄cq̄d facim⁹. que ſi ſimplex ⁊ pura fuerit. et
illud aſpiciens qd̄ aſpiciendū eſt. omīa opa
nr̄a q̄ ſm̄ eam opamur neceſſe eſt vt bona
ſint. Hic opa omīa totū corpus appellauit
q2 apl's dicit. membra quedā opa q̄ impro
bat. ⁊ mortificanda pcipit. dicēs. Mortifi
cate ergo membra vr̄a q̄ ſunt ſup terrā. fornica
tionē. immundiciā. auariciam ⁊ cetera talia
mala. Nō ergo quid quiſqꝫ faciat ſed q̄ ani
mo faciat ɔſiderādū eſt. Fruct⁹ eīn operis
tot⁹ ɔſiſtit in ſimplicitate intentiōis. Quic
quid igit gerendū eſſe cogitatio nr̄a ſugges
ſerit. omī ſcrupulo retractantes atqꝫ in nr̄i
pectoris trutina collocantes. ſeque librati
one iuſtiſſima ppendam⁹. An plenū ſit ho
neſtate cōmuni. An dei timore ſit graue. an
integrū ſenſu. an hūana oſtentatiōe. an ali
qua volūtatis pſumptiōe ſit leue. an meriti

eius pond⁹ inanis cenodoxia nō imminue ri vel arriſerit gl'a. ⁊ ſic ad examen publicū trutinātes. i. ad ꝓphetaꝝ ⁊ apl'oꝝ actus ⁊ teſtimonia cōferentes. vel tanq̄ꝫ integra atq̄ꝫ pfecta ⁊ illis cōpenſanda tencam⁹ vel tanq̄ꝫ impfecta atq̄ꝫ dānoſa. nec illoꝝ ponderi cōſonantia omi cautiōe atq̄ꝫ diligētia refutemus.

De quinta ala.

q Uinta ala dilectio ꝓximi eſt. Huius penna ꝓma eſt. nulli nocere verbo vel ope. De q̄ ſcriptū eſt. Qđ nō vis tibi fieri. ne facias alij. Hanc pennā format virt⁹ innocētie. Innocēs eſt q̄ etiā cū poſſit nulli vult nocere. Quis aſcēdet inq̄t in montē dn̄i. Innocēs manib⁹ Quis innocens manib⁹. Qui nō fecit ꝓximo ſuo malū. Ad nihilū deduct⁹ eſt in cōſpectu ei⁹ malignus. Quis eſt iſte malign⁹ niſi diabolus. Qui nulli vult nocere ꝑe excluſo motū ꝓximi ſentit amoris. Penna ſcđa eſt oib⁹ ꝓdeſſe ꝟbo vel ope. Frater frēm adiuuās. ciuitas munita ⁊ fortis hanc pennā ſuſcitat et ꝓuebit in culmen pfectionis q̄ nulli neſcit ꝯdeſcendere virt⁹ miſcđie. Beati inq̄t miſericordes Qui oib⁹ ſtudet ꝓdeſſe viuū calorē ſpirat amoris. Tercia penna ē ꝓ ꝓpter amicū ꝯſumptaꝝ detrimēta nō tm̄ nō deflere ſed libertatis fortitudine nō ſentire de bn̄ficioꝝ in vſus frm̄ collatoꝝ magnitudine ſꝑ gaudere i corde. Qui ſentit cōputatoꝛ eſt nō largitoꝛ. Qui nō gaudet dolet. De hac penna ſcriptū eſt. Qui negligit dānū ꝓpter amicū iuſt⁹ eſt. iter aūt auari decipiet eū. Quarta penna eſt aiam ꝓ fratre ponere. Quid eſt aiam ponere ꝓ fratre. ꝓ ꝓximi etiā ꝓximi ſalute ꝓpriā voluntatē deſerere. ⁊ in articulo neceſſitatis ꝓ eterna ſalute fratris mortis diſcrimina libenter ſubire. De hac ſcriptū eſt. Maiorē hac dilectionē nemo habet q̄ꝫ vt aiaꝫ ſ.p.q.p.a.ſ. Maioꝛ nō ebulliret feruoꝛ amoris. Quinta penna eſt in his pſeuerare. hāc pficit virt⁹ pſeuerantie. finis nō pugna coronat. Qui pſeuerat. ceſſare neſcit.

De ſexta ala.

ſ Exta ala dilectio dei. hec vt alie q̄nq̄ꝫ pennas habet. Primā haꝝ habet q̄ aliud q̄ꝫ deū nō ꝯcupiſcit. Hec eſt mobile hui⁹ amoris. Scđam pennaꝫ habet q̄ ꝓpter deū ſua diſtribuit. diſtribuit q̄ partē rennet. partē tribuit. Hec eſt calidū hui⁹ amoris. Terciā pennaꝫ habet q̄ ꝓpter dn̄i amorē nihil ſibi reſeruat. ſed oia relinquit. Hec eſt acutū hui⁹ amoris. Quartā pennā habet q̄ ꝓpter deū ſeipm̄ abnegat. Seipm̄ abnegat q̄ ſuā deſerit vt dn̄i ſolaꝫ faciat volūtatem. Hec eſt feruidū h⁹ amoris. Quintā habet pennā. Qui in his pſeuerat. Qui perſeuerauerit inquit vſq̄ꝫ in finez hic ſalu⁹ erit. Hec eſt inceſſabile huius amoris. He ſunt ale de quib⁹ pš. ait. Sub vmbra alarū tuaꝝ ꝓtege me. a fa. impi. q̄ me afflixerūt. Itē. In vmbra alaꝝ tuaꝝ ſperabo do. t. iniq̄tas. He ſunt penne de q̄bus idem Pš. Quis dabit mihi pennas ſic co. ⁊ vo. ⁊ requieſcā. Uolabo inq̄t terrena deſerens. celeſtia appetens. ⁊ requieſcā. ſꝫa libertate eternaq̄ꝫ fruens beatitudine. Amen.

Incipit tractat⁹ ſancti Bonauēture de ſex alis Seraphin.

Prologus.

d A occaſionez ſapienti ⁊ addet ei ſapientia. Prouerbioꝝ. ix. Cū igiť ex leui ſepe occaſione ſapiens materiā ſumat altioris ſapie. q̄ etiā plerūq̄ꝫ ꝑ alteri⁹ ſtulticiā fit eruditioꝛ. pn̄s ſcriptū pōt nouiſ ⁊ nōdū in officio regiminis ad plenū exercitatis ad pfectā diſcretionē boni ⁊ mali aliqualē dare occaſionē vlteri⁹ cogitādi. et ex defectib⁹ q̄s hic ꝯſiderat diligenti⁹ req̄rendi altiora ſiue vtiliora. ⁊ etiā plura q̄ꝫ hic ponanť neceſſaria religioſo ad regimē ſubditoꝝ. q2 legim⁹ aliq̄n ſapiētes etiā ex naturali quadā brutoꝝ aialiū ſolertia ſumpſiſſe ꝯſideratōis induſtriā ad aliq̄s artificiales peritias excogitandas.

Q Multū differūt ſcire bn̄ ſubeſſe. ⁊ ſocialiter viuere. ⁊ vtiliť pēſſe.

Quatuoꝛ cauſe ꝓ q̄b⁹ indigent impfecti alieno ſubeſſe magiſterio.

Quales eſſe debent q̄ magiſterio ſubeſſe ꝑ ſe nō indigent.

De varijs virtutib⁹ ⁊ ſpecialiť de ſex alis virtutū p̄lato neceſſarijs.

De q̄tuoꝛ differētijs bonoꝝ in religiōe ⁊ q̄ inť hos ſint meliores.

De zelo iuſticie q̄ p̄lat⁹ debet feruere ex amore dei ⁊ ꝓximi.

Diſtinctio q̄druplex obſꝟuātiaꝝ iuſticie in religione ſeruanda.

Circa q̄ magis vel min⁹ inť hec zelus rectoris feruere debeat.

Quinqꝫ cauenda ꝑlatu ⁊ ad q̄ ſit vtilis caſtigatio delinquentiū.
In quibꝫ agnoſcit̃ laudabilis religio. et que vtilitas bonoꝝ de falſis fratribꝫ. ⁊ qualiter ſint tenendi.
Triplex ratio vrget ꝑlatū corrigere ſubditorū exceſſus.
De cōpaſſiōe ꝑlati ⁊ q̄t genera infirmoꝝ corpe. ⁊ q̄bꝫ remediꝭs ſint fouēdi.
Propter tres cauſas infirmi indigēt recreatione. q̄bꝫ etiā ꝑ caritate ſubueniri debet.
Tria genera mente infirmanciū ⁊ q̄bꝫ remediꝭs eis ſubueniendū ſit.
De patiētia ꝑlati q̄ in multꝭ eſt ei neceſſaria. ⁊ ꝑmo de occupatōibꝫ ipiꝰ.
Scđo de tardo ꝓfectu eiꝰ in ſubditis. et cauſe illiꝰ tarditatis.
Tercio de ingratitudine ſubditoꝝ erga diligentiā quā ꝓ ipis habet.
De patiētia ꝑlati in ꝟbis ⁊ moribꝫ. ⁊ in q̄bus noxia ſit eiꝰ impetuoſitas.
Scđo ſit patiēs ꝙ nō oderit ledētes. tercio ꝙ nō officiū ſuū exequat̃.
Multiplex ꝓfectꝰ ꝑlati ex aduerſitatibꝫ q̄ debēt eas ipi reddere tolerabiles.
Prelatꝰ ſit exēplaris vite in cōitate. hūmilitate ⁊ maturitate.
In q̄bꝫ dꝫ eſſe cōmunis cū fribꝫ. et in q̄bꝫ eiꝰ hūilitas attendat̃.
Q̄ dꝫ eſſe maturꝰ in moribꝫ exteriꝰ. in affectu ⁊ ꝯſiliꝭ ſtabilitate.
Quantū ꝓſunt ſubditis exempla bona magiſtroꝝ vel mala nocent. Et quō xp̄m in ſe debent eis oſ̄dere.
De diſcretiōe ꝑlati et quō ſine ipa cetere ꝟtutes impfecte ſint.
Q̄ circa q̄ttuor ꝑcipue diſcretio eiꝰ attēditur. Et que ſint illa
Statū ſubditoꝝ dꝫ agnoſcere ⁊ q̄ ſaluti ſunt neceſſaria ꝑncipaliter ꝓmouere.
Quomō ſe habere debeat circa ꝑfectōis exercitia ⁊ circa illa que ad exteriorē ꝑtinent diſciplinam.
De correctione delinquentiū ⁊ de tribꝰ generibꝫ illorū. ⁊ q̄lit̃ cū ipis eſt agendū.
De tribꝫ generibꝫ exterioꝝ negocioꝝ. ⁊ q̄mō circa illa ſe debeat h̄re ꝑlatꝰ.
De circūſpectione ſuꝑiꝰ. ⁊ ꝑmo vt cōſcientia eiꝰ ſemꝑ ſit mūda ⁊ ſecura.
Secundo de moribꝫ ꝓpriꝭs. ꝟbis ⁊ factꝭ. ⁊ quomō in his medium ſeruet quo ad ſe ⁊ ad alios.
Tercio de ipa ſua diſcretiōe ne de illa nimis ſit ꝑſumens ⁊ ꝙ ſit h̄ periculoſum.
Q̄ ſit vtile cōſiliū q̄rere. ⁊ de illis q̄ facta alioꝝ temere reꝑhendūt.
De adulatoribꝫ et detractoribꝫ nō audiendis. ⁊ q̄re vel a q̄bꝫ ꝯſiliū ſit q̄rendū.
Q̄ ꝑlatꝰ debet eſſe deuotꝰ. ⁊ que bona deuotio ꝯferat.
De triplici genere deuotionis. cōmunis ſpecialis ⁊ aſſidue. ⁊ primo de cōmuni qualis ſit.
Quinqꝫ cauſe q̄re officiū diuinū in eccleſia ſit a ſpūſcō inſtitutū.
Specialis deuotio in quibus conſiſtat ⁊ ꝙ ſaltem interdum debeat prelatus orationi intendere.
Aſſidua deuocio in quibus conſtat. ⁊ de frequenti memoria dei in mente verſanda.
Studendū in omnibꝫ deo placere. ⁊ omnia agendo deo ꝑ orationē cōmendari.
Quomodo his virtutum alis prelatꝰ tegat caput ⁊ pedes ſeu volet. ⁊ ꝙ quilibet bonus eaſdem pro ſe indiget habere. et qualiter.

Explicit prologus cum tabula.
Incipit tractatus.

Ec tibi ſcribo ut

b

ſcias quomō oporteat te in domo domini cōuerſari. que eſt eccleſia dei viui. prima Thimotei. iij. Apoſtolus paulus diſcipulo ſuo thimotheo quē ꝑfecerat eccleſie ephesi epiſcopū. ſcribit duabus epiſtolis docens quomō conuerſari debeat in officio regiminis cōmiſſi. vt qui iam ab eo didicerat ſancte viuere ꝑ ſe. ſciret etiā qualiter deberet ⁊ aliꝭs vtiliter ⁊ meritorie ꝑeſſe. Magna em̄ differentia eſt inter ſcire humilit̃ ſubeſſe. ⁊ pacifice coeſſe. ⁊ vtiliter ꝑeſſe. Bernardꝰ. Multos cernis ſub magiſterio quiete viuere. quos ſi iugo abſolutos videbis non poſſe quieſcere. nec a q̄libet re innoxios ſe ſeruare. Rurſum quoſdam inuenies cum omnibꝫ quantū in ſe eſt pacifice viuere. minime quidē egentes magiſtro. nec tamen ydonei magiſterio. Quadam ſiquidem bona mediocritate contenti ſunt. ſicut eis menſura grē partitus eſt deus. Socialiter em̄ inter fratres ſciunt ⁊ pacifice viuere. ſuꝑ fratres vero poſiti non ſo

lū inutiliter preſunt ſed ꝛ inſipienter et iniquiter. Utriſq; ergo prioribꝰ meliores exiſtunt qui ſuperiores eſſe ſciunt. Unde nō paſſim quoſlibet de populo docet moyſes ceteris pficere. ſed eligere ex omni populo viros gnaros ꝛ ydoneos qui iudicent populum omī tempe. Exodi. xviij. Qui enim ſuſcipit officiū vt alios bonos faciat. oportet vt hanc bonitatis diſciplinā prius in ſe ſtudioſe exercendo didicerit. ꝛ ex frequēti vſu in habitū verterit. Unde dominꝰ prius legitur feciſſe que poſt erat verbo docturus. Actuū primo. Cepit ieſus facere ꝛ docere. Inſipientes indigent magiſtro vt doceantur que ignorant. ſcz ſaluti ſue ꝛ pfectui neceſſaria ꝛ vtilia. quid vitare debeant. q̇d ſapere. quid facere. quid ſperare. quid timere. ꝛ inter minus vel magis bona vel mala diſcernere. Hebreoꝝ. v. Indigetis vt vos doceamini que ſint elemēta exordij ſermonuz dei. Item vt exerceant in opibus virtutū quia nō ſufficit ſcire bonū niſi etiā opere exerceatur. ſicut q̇ audit medicine ſcientiam ꝛ ꝛ poſtea practicando exercet eam. quia exercitium opis plenius imp̄mit menti cuiuſlibet diſcipline peritiā q̄ȝ ſolus auditꝰ. Et q; impfecti ſegniter ſe in virtutū ſtudijs exercere ſolēt. expedit vt ab alio ad hoc aliquando cōpellantur. Ideo magiſtri ſolent diſcipulos ſuos quos pfectos cupiunt fieri ī diuerſis virtutū exercitijs occupare. modo ī operibus humilitatis. modo fraterne caritatis. modo ſobrietatis. modo deuotionis modo patientie. caſtitatꝭ. taciturnitatꝭ. obedientie. ꝛ aliarū virtutum. vt ꝛ ipe virtutes ſic exerceantur ꝛ vſitent ꝛ vicia his ꝯtraria expugnēt. quia quāto magis virtus pficit. tanto plus viciū oppoſituz debilitat. Ephe ſioꝝ. vj. Educate illos in diſciplina ꝛc̄.

Item vt cuſtodiant ne aut in peccatū labantur. aut minus diſcrete in virtutū operibus exerceant. Tenere em̄ mentes ꝛ a peccati affectu nondū plene deterſe ſepe magꝭ timore humano q̄ȝ diuino a voragine peccati detinentur. Ideo talibꝰ expedit ſuperioruz magiſterio ſubijci. per quos a periculꝭ retrahant. ſicut paruuli a matre cōminante ab aque merſione ꝛ luporuz morſibus defenduntur. Prouerbioꝝ. ij. Seruabit te vt eruaris de via mala. ꝛ ab hominibꝰ qui peruerſa loquunt. Item vt corrigant. quia peccatū trahit ſemp ad deterius. ſicut vna febris prebet ſepe incentiuum alteri grauiori. ꝛ vulnus aliquādo generat fiſtulam niſi medicorū precaueat ſolertia. Ita qui labitur in culpā difficulter per ſe corrigitur niſi fortioꝝ auxilio fulciatur. Propter hoc em̄ vult deus maioribꝰ maiores preeſſe vt ſi ceciderint in peccatū vel in aliquo negligentes fuerint ꝛ incauti. per eorū ammonitiones. correptiones. cohertiones ꝛ caſtigationes emendent. quia ſi arbitrio ſuo relinq̄rentur. forte nec reatum ſuū agnoſcerent. vl' torpentes diutius in ceno volutarentur. vl' profundius mergerentur. Iude. Hos quidem arguite iudicatos ꝛc̄. Neceſſe ergo eſt eos magiſtris humiliter eſſe ſubditos. quia niſi quis medico obedienter obtemperet nō poterit ab infirmitate ſanari. Infirmitates in homine ſunt paſſiones viciorum. Luce. ix. Dedit illis virtutem ꝛ poteſtatē ſuper om̄ia demonia. ꝛ vt languores curarent. Qui autē p ſe magiſtro non indigent debent ita eſſe ſcientia illumīati ꝙ nihil errent in his que ſcire neceſſario eos oportet. ꝛ qui decipi non poſſunt ab homīe vel demone. vel a ꝓprio ſenſu ſub ſpecie boni. donum diſcretionis ſpirituū diuinitus adepti. Philip. iiij. Ubiq; ꝛ in omībꝰ inſtitutus ſum Debēt etiā feruore deuotōis ita eſſe repleti ꝙ ſine alterꝰ impulſu nouerint ſeipos ad om̄e ꝟtutis exercitiū fideliť extēdere. put ſp fuerit optimū. phil'. Que retro ſunt oblitꝰ. ad ea q̄ priora ſunt extēdēs meipm ꝛc̄. Debēt q̄ȝ amore boni ſic eſſe affecti vt q̄ſi naturaliť om̄e malū horreāt ꝛ om̄e ſcandalū ſtudioſe declinent. ſine offenſa q̄ete cū omībꝰ ꝯuerſari. Sine offenſiōe eſtote iudeis ꝛ gentibꝰ. Debēt etiaz ita eſſe hūiles in oībꝰ vt nec de bonis habitꝭ extollant nec mal' oīno carere p̄ſumāt. vt oēs exceſſus cogitatōis. locutiōis. ob miſſiōis in ſe ſubtiliť diiudicēt. ꝛ diſtricte caſtigādo emēdēt. Et ī his oībꝰ ſint ita ſtabiles ꝙ nec leuitate nec diſtractōe aliq̄ nec difficultate vl' metu a ſtatu ſuo valeant imutari. Ro. viij Quis nos ſepabit a caritate xp̄i ꝛc̄. Quia ꝟo tales difficile ē repiri. iō paucis ꝯuenit viuere abſq; obediētie iugo. Ideo ꝛ q̇ alijs p̄ſunt vt melius ꝛ cauti agant. neceſſe hūt alijs ſubeſſe a q̇bꝰ regant vſq; ad ſummū oīm pontificez q̇ vice xp̄i caput ē totius eccl'ie militantis

Qui ergo alijs p̄eſſe debent vtiliť oportet eos varijs eſſe preditos ꝟtutibꝰ. ꝛ alias

habere ad ſe quibꝫ irrep̄henſibilit̄ viuant.
alias ad ſuos ſup̄iores quibꝫ hūiliter eis ī
quibꝫ debent obediāt. ⁊ alias ad ſubditos
quibꝫ eos meritorie regāt et ad meliora p̄/
moueant. Licet aūt omēs v̄tutes eminē
ter hr̄e debeat q̄ ex officio habet oēs virtu/
tes docere. tn̄ q̄ȝ numerꝰ ſenarij eſt p̄mꝰ p̄fe
ctus numerꝰ ſui generꝭ p̄fectiōis. ꝯſtans ex
ſuis partibꝫ aliq̄tis. ideo bonꝰ aīarum re
ctor maxime religioſus inter ceteras debet
ſingularibꝫ v̄tutibꝫ prefulgere. ſicut Jſaias
ſcribit. Seraphin q̄ ſunt p̄minētiora cele/
ſtiū ſpirituū agmina ſex alis ornata. Et for
taſſe ideo in tali ſil̄tudine. ſctiſſimo p̄ri nr̄o
franciſco in illa gl̄ioſa viſione dn̄s apparuit
qn̄ eum paſſionis ſue ſtigmatibꝫ inſigniuit.
vt oſ̄deret ſic alatos ſp̄ūalit̄ eſſe debere qui
eiꝰ familie vtilit̄ p̄eſſe deberēt. Sic ⁊ q̄ttu/
or an̄ialia ſingl̄a habebāt alas ſenas Apo/
cal̄.iiij. Prima ala rectoris aīaꝝ eſt ze/
lus iuſticie. qua nō p̄ōt aliquid iniuſtū ſine
cordis murmure ī ſe ⁊ ī alijs ſuſtiere. Tātū
eīm quiſq̄ȝ bonꝰ eſtimādus eſt q̄nto plus et
purius odit malū. Quantū eīm res diligit̄
tantū de eiꝰ deſtructiōe dolet̄. Vn̄ notā/
dū q̄ ſunt q̄ttuor genera hoīm in religione
vel in eccl̄ia q̄s bonos dicere ſolemꝰ Pri
mi ſunt q̄ malum nō faciūt. nec tn̄ in bonis
op̄ibus ſe ſtudioſe exercent. vt q̄ quiete ⁊ pa
cifice cū alijs viuūt. nullū offendentes. nec
prauo op̄e ſcandalizantes. j. Reg. xxv. Ho/
mines iſti ſatis boni fuerūt nobis ⁊ nō mo
leſti ⁊c̄. Nā ⁊ in vſu habemꝰ tales dicere bo
nos eſſe q̄ mites ſunt moribꝫ ⁊ ſocial̄r ſe cū
omnibꝫ habentes. licet alias quo ad virtu/
tū exercitia aliq̄tnꝰ deſides videant̄. Pue/
ri etiā baptizati eodē modo boni iudicant̄.
Secundi ſunt meliores q̄ mala nulla fa
ciunt. inſup̄ in bonis op̄ibus ſe frequenter
exercent. in ſobrietate. caſtitate. humilitate
dilectione p̄ximi ⁊ oꝛōnis inſtantia ⁊ ſimili/
bus q̄ intelligūt eſſe bona. Sed h̄ hn̄t p̄ri/
um q̄ ſicut nihil negligūt ex his q̄ p̄nt et ſci
unt. ita etiā videt̄ eis ſufficere bonū qd̄ faci
unt. nec ad ampliora ⁊ p̄fectiora ſcītatꝭ de/
ſideria incaleſcūt. Sufficit eis eīm vigilare
tantū orare. eīm p̄ deo dare vel ieiunare vel
laborare ⁊ hm̄oi. ⁊ his ꝯtenti quieſcūt. altio
ra alijs relinquētes. Eccl̄iaſtes. iij. Depre
hendi nihil eſſe melius q̄ letari hominē in
opere ſuo. ⁊ hanc eſſe partē illius. Tercij
ſunt adhuc his meliores q̄ malū deteſtant̄
⁊ fugiunt. ⁊ bona que poſſunt ſtudioſe exer/
cent. ⁊ cū omia fecerint q̄ valent. parū ſe fe/
ciſſe reputant reſpectu eoꝝ que deſiderant.
ſcientes q̄ corp̄alis exercitatio ad modicū
vtilis ab ap̄lo p̄hibet̄. j. ad Thimo. iiij. Et
ideo v̄tutes mentales ⁊ interne deuotōnis
saporē ⁊ dei familiarē noticiā ⁊ amoris eius
experientiā ſuſpirādo deſiderāt. nihil ſe eſ/
ſe vl̄ habere iudicātes. nec aliquā ꝯſolatio/
nē de t̄p̄alibus vl̄ ſp̄ūalibꝫ recipiētes. q̄diu
p̄ voto p̄dictis virtutū exercitijs ⁊ deuotio
nis dulcedine nō fruunt̄. nec eīm ꝯtra alio/
rū vicia ⁊ peccatoꝝ pericula zelo feruorꝭ in/
flāmant̄. cupiētes oēs eſſe bonos ⁊ bea/
tos. ſed vbi hoc nō inueniūt nullo doloris
vulnere ſauciant̄. ſibimet intenti ⁊ deo. Ta
les ad alioꝝ regimen vocati. minus in hac
parte ſunt ydonei. q̄ȝ p̄prie quieti curā illoꝝ
poſtponunt. Juxta illud Judicū. ix. Nun
quid poſſum deſerere dulcedinē meā. fru/
ctuſq̄ȝ ſuauiſſimos. ⁊ ire vt int̄ cetera ligna
p̄mouear Quarti ſunt optimi q̄ cū p̄rio/
ribꝫ bonis innocētie ⁊ virtutū. zelo iuſticie
⁊ aīaꝝ calent. q̄ nō recipiūt ꝯſolationē de
p̄prie ſalutis p̄fectibꝫ niſi alios ſecū trahāt
ad deum. exēplo dn̄i qui cū in ſe plenū ſem/
per habeat gaudiū. nō ꝯtentꝰ gloriā ſolus
habere exiuit aſſumpta forma ſerui m̄ltos
filios ī gloriā ſecum adducere opere ⁊ do/
ctrina. Zelus eīm iuſticie q̄ſi coccus bis tin/
ctus duplici caritatꝭ colore rutilat amoris
dei ⁊ p̄ximi. Amor dei non tm̄ deſiderat eiꝰ
dulcedie frui ⁊ ei adherere. ſed etiā diligit
eiꝰ bn̄placitū impleri. eiꝰ cultum ampliari ⁊
honorē ſublimari. vult eīm eū ab oībꝫ agno
ſci. ab oībꝫ amari. ab oībꝫ ei ſuiri. et ſup̄ oīa
honorari. Amor p̄ximi deſiderat nō tm̄ eiꝰ
corp̄alē ſoſpitatē ⁊ t̄p̄alē p̄ſperitatē. ſed ma/
gis eiꝰ et̄nā ſalutē. Vbi ḡ caritas iſta p̄fecti/
or. ibi feruentiꝰ deſideriū iſta p̄mouendi. et
inſtantiꝰ ſtudiū ⁊ puriꝰ gaudiū vbi hec īue/
nit. Caritas eīm nō querit q̄ ſua ſunt. ſȝ que
dei ſunt. Quantū vero diligꝭ deū ⁊ que dei
ſunt purius deſideras. tantū doles de of/
fenſa dei vbi vides eū non agnoſci. ⁊ idō in/
honorari vbi vides eū non amari ⁊ ei non
obediri. ⁊ eius cultū deſtrui ⁊ aduerſarios
multiplicari ⁊ letificari. Et quantum diligꝭ
ſalutē p̄ximi tantū affligeris de perditione
eius ⁊ nocumēto p̄fectꝰ eiꝰ. Et licet h̄ cari
tas requirat̄ in omībus amicꝭ dei. maxime
tamē in vicarijs dei. qui ſm̄ cor dei moueri

debent amore iuſticie et odio iniq̄tatꝭ. Ps.
Dilexiſti iuſticiā ⁊ c̄. Juſticia ꝑt h̄ dici obſ
uātia oim q̄ ſaluti vł ꝑfectui aiaꝝ neceſſa/
ria ſunt. Horū quedaꝫ ꝓcedunt a lege eter/
na. vt pure virtutes. humilitas. caſtitas. ca
ritas. miſcdia. ⁊ fides. ſine quibꝫ null⁹ q̄cūq̃
tpe poterit ſaluari. ad que etiā p̄cepta dei ī
veteri ac noua lege maxime ordinant. Sic
dn̄s dicit ad dilectionē dei ⁊ ꝓximi totā le/
gem ⁊ ꝓphas ſpectare. Math. xxij. In his
duobꝫ mādatis ⁊c̄. Quedā ꝓcedūt ab hūa/
na vice dei inſtitutiōe. vt q̄ ꝑ eccliam ꝓ com
muni vtilitate canonice ſunt p̄cepta. ſicͥ ri/
tus ſacroꝝ ⁊ alioꝝ ad iuris poſitiui p̄cepta
ꝑtinētiū. extra. Canonū ſtatuta ab oībꝫ ob
ſeruent. ita vt qlibet obſuet illa q̄ ꝯueniunt
ſuo ſtatui et cōiter oībꝫ īpata. laici ſiue cleri/
ci. Quedā ex voto ꝓprio ꝓueniūt. vt ea ad
q̄ nemo cogit. Sed q̄ ea ſponte vouerit iā
velut ex p̄cepto dei cōpellit obſuare. vt cōti
nentia religioſoꝝ ⁊ obediētia. ⁊ abdicatio ꝓ
prij in monaſterio. ⁊ alia q̄ ꝑ regulaꝫ vel cu/
iuſq̃ ordinis diffinitiōes ei⁹ ꝓfeſſoribꝫ im/
ponunt. Deut. xxiij. Cū votū voueris dn̄o.
nō tardabis reddere. qꝛ reqret illud deus. ⁊
ſi moratus fueris reputabit tibi in pctm̄. ſi
nolueris polliceri abſq̃ pctō eris. Qđ aūt
ſemel egreſſum eſt de labijs tuis obſerua/
bis ⁊ facies ſic ꝓmiſiſti dn̄o deo tuo et ꝓpria
volūtate ⁊ ore tuo locut⁹ es. Quedā ꝓce
dūt ex quadā habilitatōe ꝑfect⁹ ſpūalis. q̄s/
uis alias nō forent neceſſaria ſaluti. vt om/
nis diſciplina diuini officij ⁊ ſingulorꝫ offi/
cioꝝ in religione. ⁊ officioꝝ ⁊ tēpoꝝ in ſilen/
tio. victu ⁊ habitu. labore. vigilijs et ceteris
ſpūalibꝫ diſciplinis. in quibꝫ ſingularū reli
gionū obſuantie variant. ſicut cuiq̃ viſum
fuerit expedire. Q̄uis aūt in his nō tan
ta vis ſalutis exiſtat q̄ſi ſine eis nō ſit ſalus.
tn̄ tranſgreſſio eoꝝ deformat religionis de
corē ⁊ ꝓfectū ſpūalē. ⁊ alioꝝ edificationē ſo/
let impedire. Sicut em̄ amor iuſticie ſtu
dioſe iſta in ſe ⁊ in alijs ꝓmouet ⁊ cōgaudet
vbi videt iſta ſollicite obſuari. ita ecōtrariu
dolet ⁊ vrit ⁊ accendit ꝑ tranſgreſſione illo
rū. Ps. Nonne q̄ oderūt te ⁊c̄. Quod ā vero
intimo ſapore diſcernit vt mag̃ doleat de
grauioribꝫ tranſgreſſionibꝫ ⁊ de leuioribus
min⁹. Sapiens em̄ quaſq̃ res ponderat ꝓ
ut ſunt. tam bonas q̄ malas. Inſipiēs aūt
q̄ſq̃ magna ꝑ paruo reputat. ⁊ leuia q̄ ma
xima ponderat. trabem feſtucam iudicat li/
quādo culicē ⁊ glutiendo camelū. Luce. xi.
Decimatꝭ mentā ⁊ rutā ⁊ relinquitis q̄ gra/
uiora ſunt ⁊c̄. Tales zelo ꝓprio ferunt. ⁊ nō
ſpū dei in hac parte agunt. Sicut quidaꝫ
ꝑ vna inclinatiōe in choro neglecta plus ac
cendunt ꝑ nniendo q̄ ꝑ longa detractione
de alio religioſo excitata. Grauı⁹ indignan
tur ꝑ verſiculo ⁊ rubricula neglecta q̄ ꝑ ma
gna ꝑturbatione cū ſcandalo procurata.

Principaliter igit cauenda ⁊ dolēda eſt
trāſgreſſio p̄ceptorū dei. deinde inuiolabili
um preceptoꝝ ſancte ecclie. deinde illorum
q̄ ſub voto volūtario ſibimet q̄ſq̃ fecit neceſ
ſaria. vt regulares obſeruātie. maxime que
ſub p̄cepto ſunt ſtatute. deinde omia ſcāda/
la ſpeciē mali quācūq̃ habentia. auaricie. ſu
perbie. inuidie. caſtrimargie. iracundie ſu/
ſpecte familiaritatis. inobediētie. ⁊ ſimiliū
vicioꝝ que odorē fame religioſoꝝ quo alij
fideles debēt ab eis edificari ⁊ ab eis diſce/
re quid cauere debeant ⁊ facere. fetere faci
unt. vt magis ꝑ eos inficiant ſcandalo q̄ re
ficiant virtutis exemplo. Roma. ij. Nomen
dei ꝑ vos blaſphemat inter gētes. Faci
lius autē grauius peccatū occultū curat q̄
tale ſcandalū. quia illud ꝑ ſecretā poteſt ſa/
nari penitentiā. ſcandalū autē vix auellitur
a cordibꝫ omniū ad quos forte ꝑuenit. De/
inde cauenda eſt ꝑturbatio ſtudij deuotio/
nis. ex qua fulcit omis vera religio. ⁊ omne
virtutis exercitiū impinguat. Arida eſt om
nis religio que nō oleo iſto ſaginat. Inſta/
bilis eſt bonorū operum ſtructura que de/
uote orōnis frequētia non cōpaginat ſicut
paries lapidū ſine cemento. In omi religio
ne vbi deuotiōis feruor tepuerit. ⁊ etiā altariū
virtutū machina incipit deficere ⁊ ꝓpinqua
re ruine. Lampades fatuarū virginuꝫ ſine
oleo extinguunt. Math. xxv. Deinde cauē
da eſt negligentia exterioris diſcipline. que
pro decore religionis ⁊ habilitationis pro
fectus ſpiritualis ſtatuta eſt. cuius deſer/
tio ſignum eſt neglecte cōſcientie ⁊ interio/
ris leuitatis. Talis autē diſcipline obſuan
tia nō ita mandat quaſi aliter non liceat vi/
uere. ſed quia ſic magis cōuenit ꝓpter hone
ſtatis conformitatē ⁊ vniformē fratꝝ cōuer
ſationē. ne ꝑ libitu quiſq̃ viuat ⁊ faciat vn/
de forte alij turbent. In talibꝫ auteꝫ obſer/
uantijs que in ſe indifferētes ſunt ſed ꝓpter
aliud ſtatute. vt dictum eſt. maior eſt hn̄da
diligētia vt bn̄ fuent q̄ ſcrupuloſe timēdū

ſi ex aliq̄ ſurreptiõe q̄nq; tranſgrediant̄.niſi
forte ꝯſuetudo generaret deformitatẽ ⁊ diſ
ſimulatio negligentiã nutriret.cũq; ꝓpter ali
ud malũ ꝯſequẽs ꝓcauendũ zelus diſcipli/
ne dormire nõ debet. Uerus igit̄ iuſticie
zelator ꝑmo cauet ne malũ aliq̄ mõ faciat vl'
doceat. Scđo ne licenciet vl' ꝯcedat q̄cũq;
importunitate ſeu circũuentõne mollitus.
Tercio ne faueat vl' diligat fieri.etiã ſi eo ir
requiſito fiat t' abſente. Quarto ne diſſimu
let ⁊ taceat q̄ſi neſciẽs.cũ ad eum ꝑtineat ar
guere ⁊ oñdere q̄ntũ malum ſit.⁊ deterrere
ne vlteriꝰ audeãt ſilia attẽptare. Quinto ne
inultũ eſſe patiat̄.q2 aliq̄d bonũ parit pcti
caſtigatio.ſ.q2 ipſe q̄ fecit ꝓhibet̄ vltra pecca
re. Johẽs. Iã noli peccare ne deterius tibi
aliq̄d ꝯtingat. Itẽ q2 purgat̄ a pctõ ne a dõ
poſtea duriꝰ puniat̄. Prouer.xxiij. Tu vir/
ga ꝑcuties illũ.⁊ aĩam illiꝰ de inferno libe/
rabis. Itẽ q2 ꝑ hoc aliĵ erudiunt̄ vt caueãt
ſilia ꝑpetrare Prouer. Peſtilente flagellato
ſapiẽtior erit paruulꝰ.i. tenellus ⁊ nouꝰ cau
tior eſſe diſcet. Itẽ ipſe p̄latꝰ vicariꝰ ſuperni
iudicis liberat aĩam ſuã a pctõ negligentie.
officiũ ſuum ſic implendo. Nõ q2 heli ſacer
dos nõ fecit mortẽ ſniam cũ filiĵs peccãtibꝫ
excepit. Reg.iiij. In h' eñ differũt laudabi/
les religiões ⁊ iã dilapſe.non ꝙ nullus pec/
cans in laudabilibꝫ repiat̄.ſed ꝙ nullus im
pune peccare ſinat̄.⁊ peccãdi aditꝰ ſtudioſe
ꝓcludant̄.⁊ incorrigibiles ⁊ alios inficien/
tes eliminent̄.⁊ boni foueant̄ ⁊ diligant̄ vt
ꝑſeuerent ⁊ in meliꝰ ſemꝑ ꝓficiãt. Nã cum
in cõuentu angeloꝝ ante ꝯfirmationẽ et in
ordine apłoꝝ ſub magiſterio xp̄i reperta ſit
prauitas.q̄s ordo bonoꝝ in terra audeat ſi
bi arrogare hãc ꝓrogatiuã ꝙ pctm̄ in eo nõ
ſit.q2 ⁊ ſi plurimi ꝑ dei gr̄am immunes ibi
fuerint.ſed nõ omẽs. Joh.xiij. Uos mũdi
eſtis ſed nõ omẽs. Bonis eñ q̄diu ſũt hic
in ſtatu merendi expedit aliq̄s malos ſecũ
habere q̄ eis ſint maioris occaſio meriti.q̄
bñs cõpatiant̄ in malis ſuis. cõtra q̄s zelꝰ
eoꝝ inardeſcat.q̄s corrigere laborẽt.q̄bꝫ ſi/
miles fieri ꝑhorreſcãt.q̄ eis ſint temptationis
materia.a q̄bꝫ etiã ꝑſecutiões ſuſtineãt.⁊ ex
quoꝝ ꝯſideratiõe ꝯfuſi humilient̄. quia ta/
les nõ ſunt.ãmoneant̄ gr̄arũ actõnis ei qui
cuſtodit eos ne tales efficiant̄. Si autẽ de/
eſſent bonis ꝓdictarũ virtutũ occaſiones.
merita ipſoꝝ tanto fierent etiã minora. Ga/
lathaꝝ.vj. Que eñ ſeminauerit hõ hec et me/
tet. Nec tñ diligendi ſunt mali ſeu fouendi.
ſed tolerandi.maxime quoꝝ occulta ſũt ma
la.⁊ alios nõ inficiũt ⁊ eſt ſpes de correctio
ne ipſoꝝ. Ubi ꝟo iſta defecerint ibi ſine gra
ui detrimento ſuſtineri nõ pñt.⁊ iõ eliminã
di ſunt.ne putet̄ eoꝝ prauitas bonis place/
re. Interim etiã dũ tolerant̄ puniendi ſunt
ſtimulis ãmonitionũ.correptionũ.cõfuſio/
num.caſtigationũ. vngendi etiã fomentis
exhortationũ.ꝯſolationũ.orõnũ ⁊ ꝓmiſſio
nũ.ſi forte cõualeſcant de infirmitate ⁊ for/
tes fiant. Precludenda eſt eis via peccandi
⁊ tẽptatiõis aditꝰ obſtruẽdi.qđ etiã bonis
expedit ne oportunitas mali faciat eos de/
teriores. Prelatꝰ eñ vicariꝰ dei cui data
eſt ptãs a dño ſuꝑ familiã ſuã.⁊ cui debent
ſubditi ea de cauſa vice dñi obedire.ſi non
corrigit delinquẽtes. ſi ꝑmittit ſub ſe vicia
creſcere.⁊ ꝯſuetudines malas oriri. ⁊ iã ex/
ortas roborari ⁊ dilatari. ſi videt reglares
obſeruãtias dilabi.⁊ trãſgreſſiones multi/
plicari.et ꝓꝑ poſſe nõ obuiat tã pñtibꝫ malis
q̄ imminẽtibꝫ.triplicẽ deo reddet rationẽ.
Primo ꝓ ſua negligẽtia. q2 ñ fecit ad qđ
officio tenebat̄. Sap.vj. Cum eſſetis mini
ſtri regni illiꝰ nõ recte iudicaſtiſ. nec cuſtodi
ſtis legẽ iuſticie.neq; ſc'm voluntatẽ eiꝰ am/
bulaſtis. Horrende ⁊ cito apparebit vobis
q̄m iudiciũ duriſſimũ his q̄ p̄ſunt fiet ⁊c̄
Scđo ꝙ oĩa pctã ſubditorũ q̄ poterat ⁊
debuerat correxiſſe ⁊ ꝓcauiſſe imputant̄ ei.
Ezech.xxxiij. Si nõ fueris locutꝰ vt cuſto/
diat ſe impiꝰ a ſua via.ipſe in impietate ſua
morietr̄.ſanguinẽ aũt eiꝰ de manu tua req̄/
ram. Tercio ꝓ abuſione bonoꝝ ⁊ poteſta
tis ſibi collate qñ ad ꝓpriã gl'iam et cõmo/
dũ retorſit.⁊ nõ ad qđ data eſt ei. Mat.xxv
Tollite ab eo talentũ.⁊ inutilẽ ſeruũ eĵcite
in tenebras exteriores.ibi erit fletus ⁊ ſtri/
dor dentiũ. Oſtendat ẽ bonꝰ zelator q̄n/
tũ diligat deũ in eo ꝙ bñplacitũ eiꝰ in ſe et i
aliĵs ꝓmoueat nec ab h' zelo molleſcat ꝑ deſi
am.nec labore laſſet̄ nec cõſiliĵs flectat̄ nec
aſtutiĵs circũueniat̄.nec amicicia nec blan/
dimentis deliniat̄.nec minis terreat̄ nr̄.nec
ꝓ diuturne praue ꝯſuetudis ꝓſcriptiõe de
ſperet quin ſuũ officiũ exequat̄. Secun/
da ala huiꝰ eccl'iaſtici ſeraph eſt pietas ſiue
fraterna cõpaſſio.vt ſicut caritas dei ad ze
lũ iuſticie inflãmat.ita fraterna dilectio ad
pietatẽ informet. Nã ⁊ ſi vicĵs debet̄ virga
feriens ſed infirmitati neceſſariꝰ ẽ baculus

ſuſtentans. Ps. Uirga tua et bacul⁹ tu⁹ ꝛc. j. Coꝛ. iiij. In vga veniā ad vos an ī carita te ꝛ ſpū mãſuetudinis. Sic ꝛ ille ſamaritanus vulneribꝫ illi⁹ ſemiuiui relicti infudit vinū zeli feruentiſ ꝛ oleū pietatiſ mitigantis.

Alia eſt aūt infirmitas coꝛpis. alia mentis. ꝛ vtraqꝫ indiget cōpaſſiōe. Infirmitas coꝛpis triplex eſt. Primi ſunt infirmi decūbentes in lectulis vl' in acutis vl' in aliqs infirmitatibꝫ grauibꝫ laborātes. Alij ſunt infirmi p domiciliū vel etiā p terraꝫ qñqꝫ deambulātes. ꝛ tñ ſepe grauibꝫ doloribꝫ affliguntur. vt calculoſi. inſiſtulati ponderoſi ꝛ ſiles. Terciū determiatā infirmitatē nō hñtes. ſꝫ tñ coꝛpe debiles ꝛ viribꝫ exhauſti vt ſenes ꝛ laboribꝫ ꝯfecti. vel naturali infirmitate depreſſi. ſed qñqꝫ accidētali languoꝛe ad tēp⁹ attriti. His eſt trip'ici pietate ſubueniēdū. ſꝫ remedijs medicinalibꝫ. ſi ꝯgrue pt̄ fieri. Itē relaxatione rigoꝛiſ in victu. veſtitu. vigilijs ꝛ hmōi. Itē exemptiōe laboꝛis in officijs. ſeruicijs. diſcurſibꝫ ꝛ hmōi. put cuiuſqꝫ neceſſitas exigat. Ita ꝙ pmis d̄ pmo. ſcdis de ſcdo. tercijs de tercio. iuxta ſinguloꝝ indigentiā ſpeciali⁹ ſuccurrat̄. Ois hūanitas eſt infirmis ꝛ debilibꝫ exhibēda. qꝛ flagella ſunt a dño. ſi ſup hoc ab hoibꝫ tribulant̄. ipſa coꝝ miſeria clamat ad prēm miſcdiarū ꝯtra illos q̇ eos tribulāt cōquerendo. Ps. Q̄m quē tu pcuſſiſti pſecuti ſunt. et ſup doloꝛē vulnerū meoꝝ addiderūt ꝛc. Infirm⁹ em̄ q̇ afflict⁹ ſibimet ſubuenire nō valet eo ipſo āpl.⁹ tribulat̄. qꝛ ab his q̇bꝫ deberet nō ꝯſolat̄. nō a laboꝛe releuat̄. nō ſubuenit̄ indigenti. nec habet ſibi cōpatientes. Ps. In ꝯſpectu tuo ſunt oēs q̇ tribulant me. impropeꝛiū expectauit coꝛ meū ꝛ miſeriā. Et ſuſtinui q̇ ſimul ꝯtriſtaret̄ ꝛ nō fuit. ꝛ q̇ ꝯſolaret̄ ꝛ nō inueni. Et dederūt in eſcā meaꝫ fel exacerbatōis. ꝛ in ſiti mea potauerūt me acetō obiurgatiōis. Fiant ḡ eis q̇ ſequunt̄ ꝛc.

Bonus aūt platus agnoſcat ſe fratrū ſuoꝝ patrē nō dñm. ꝛ exhibeat ſe eis medicuꝫ nō tyrannū. nec reputat eos vt iumēta ſua. vel ſeruos emptiōis. ſed vt filios hereditatis ſupne cōſoꝛtes. ꝛ faciat eis ſicut vellet ſibi fieri ſi ſimiliter indigeret. Sed foꝛtes et ſani nō ſentiunt qd̄ ſentit eger. ideo neſciūt eis cōpati. ſcient antē poſtea cum dolebūt. Et ſi obijciant quia ſepe fingunt ſe quidaꝫ debilioꝛes ꝙ ſint. nunquid pꝛter hoc oēs ſunt hypocrite iudicandi. cū econtrario p paucis iuſtis multis malis domin⁹ voluerit pepercisse. Gene. xviij. Triplici aūtē ratione magis indigēt infirmi ſubſidio pietatis ꝙ ſani ꝛ robuſti. Primo pꝛter ſuſtentationē vite. quia ſeipos non valent pcurare. ſi tunc etiā ab alijs nō pcurant̄. coguntur deficere. ꝛ nō poſſunt ſubſiſtere. Regum. xiiij. Ne penitus pereat q̇ abiectus eſt. Secundo pꝛter reſtaurationē ſanitatis. ꝛ viriū q̄s in infirmitate pdiderunt. Cum em̄ ſanus ꝛ foꝛtis ſolus indigeat ſuſtentamento. vt qd̄ habet ꝯſeruet. eger ꝛ debilis indiget dupliꝺ refectione ne pereat ꝛ pdat qd̄ adhuc habet. ꝛ reparet qd̄ amiſit. Luce. xix. Ab eo q̇ nō habet etiaꝫ quod videt̄ habere auferet̄. Tercio pꝛter ꝯſolationis releuamen. qꝛ cū ſic multipliciter affligant̄. ſolaciū eſt eis cū vident alios ſibi cōpati ꝛ ad reparatōis ſue ſtudiū fideliter cooperari. Regū. xxiij. Benedicti vos a dño qꝛ doluiſtis vicem meaꝫ.

Sed dicunt aliqui. Illis debilibꝫ digne ſubuenit̄ de q̇bus eſt ſpes ꝯualeſcētie. in illis vero de q̇bꝫ nō pſumit̄ ꝙ aliqñ conualeſcant inutilit̄ ꝯſumunt̄ expenſe. Hoc recte diceret̄ ſi nō pꝛter meritū charitatiſ. ſꝫ pꝛter retributionē hūane vtilitatis deberet infirmis miſcdia exhiberi. Qui aūt pꝛter h̄ infirmo ſubuenit vt cū ſanat⁹ fuerit bñfactum illud ſeruando retribuat. merito caritatis ſe priuat. Ubi em̄ maioꝛ miſeria. ibi clarioꝛ miſcdia apparet ꝛ purioꝛ caritas. Expedit ḡ platū qñqꝫ experiri infirmitates ceteroꝛuꝫ. vt diſcat cōpati. Heb. iiij. Nō habem⁹ pontificē q̇ nō poſſit cōpati īfirmitatibꝫ nr̄is ꝛc.

Infirmoꝝ mēte etiā ſūt tria genera. Primi q̇ ex deuotōis defectu vl' tēptatiōis impulſu proni ſunt ad ſcandala ꝛ pctā. ex facili occaſione vacillātes ꝛ ad lapſum pclives. j. Coꝛ. xj. Int̄ vos multi infirmi ꝛ imbecilles ꝛc. Scdi. q̇ licet bone volūtatiſ ſint ꝛ deuoti tñ ex leui coꝛreptōe vl' inuectiua obiurgatione effecti puſillanimes aut cōmcidūt ī qñdā deſpatōis diffidentiā. aut pꝛūpūt ī gra tē cōmotōis impatiaꝫ vñ poſtmodū dolēt. ꝛ ceteri qñqꝫ turbant̄. Ro. xv. Debem⁹ nos infirmioꝛes imbecillitates ꝛc. Terciū ſunt oēs generalit̄ impfecti. q̇ in diuerſis v̄tutū ſtudijs ſepe vacillāt ꝛ varijs paſſionū febribꝫ ſentiūt ſe interdū etiā reluctātes pulſari. mō elatōis mō ire. mō accidie. inuidie ꝯcupiſcētie. gule ꝛ alioꝝ viciosꝝ tam carnaliū ꝙ ſpūaliū. Ps. Miſerere mei d. qm̄ īfir. ſū. ꝛc.

remedium ꝙ ſubſtra… occaſio ſcandali

Remedia his infirmitatib⁹ adhibenda ſunt vt ſubtrahat̃ eis occaſio ſcãdali. oportunitas peccãdi. ne videãt vnde infirment̃ vel aodiãt. ⁊ ne ſepe ꝑmittant̃ extra domuȝ vagari. Gen̄. xxxiiij. Dina egreſſa domom corrupta eſt. ⁊ ꝑ exhortationes crebras. exempla patiẽtie ꝯfortent̃. ⁊ a duris increpationib⁹ donec ꝯualeſcãt de infirmitate parcat̃ eis. ⁊ aliis offenſis q̃b⁹ ꝑturbent̃. Coloceñ. iij. Pr̃es nolite ad indignationeȝ ꝓuocare filios vr̃os. vt nõ puſillo aĩo fiant. Qui eñ ampli⁹ cõmouet ſatȝ ꝑ ſe cõmotuȝ q̃ſi ꝓuocat ꝯtra ſe canẽ latrantẽ vt mordeat eũ. Itẽ vt equanimit̃ mores ⁊ imꝑfectiones eoꝝ ſupportent̃. Ecci. Nõ eñ omẽs oĩa pñt. Sicut aũt rudib⁹ ⁊ min⁹ peritis ſolẽt doctores coꝝ impericie ignoſcere cũ min⁹ recte ſentiãt. ita ⁊ v̾tuoſi benigne ſupportãt alioꝝ defect⁹. ſcientes ꝙ nõ omẽs pñt eq̃lit̃ eſſe ꝑfecti. ⁊ q̃ſi paruulis ⁊ teneris in chriſto grauiora q̃ȝ valeãt portare onera nõ imponũt. nec ab eis exigunt ea q̃ vires ipoꝝ excedũt. Gen̄. xxxiij. Noſti ꝙ paruulos habeã teneros ⁊ oues ⁊ boues fetas mecũ. q̃s ſi pl⁹ inambulando fecero laborare morientur vna die cuncti greges. Hoc eſt. Qui paruulos imꝑfectos ⁊ aliquã bonã hñtes voluntatem q̃ſi vet⁹ in vtero plus viget in exercitio v̾tutis q̃ȝ ſcḋm grãm q̃ȝ acceperũt. etiaȝ illud qḋ iã habẽt ſupra vires agitando extinguit in eis. Theſſal. ij. Facti ſum⁹ paruuli in medio veſtrũ tanq̃ȝ ſi nutrix foueat filios ſuos. ꝙ ita humilit̃ ⁊ pie blandit⁹ ſum vob ꝯdeſcendens vr̃e teneritudini ⁊ imꝑfectioni. Quo ꝯtra de duris ⁊ non cõpaſſiuis paſtorib⁹ cõqueri᷑ dñs Ezech. xxxiiij. Qḋ infirmũ fuit nõ ꝯſolidaſtis. ⁊ qḋ egrotũ nõ ſanaſtis. ⁊ qḋ fractũ nõ alligaſtis. ⁊ qḋ perierat nõ queſiſtis. Sed cũ auſteritate imperaſtis eis ⁊ cũ potẽtia ⁊c̃. Bernardus. Ut quid grauatȝ iugũ veſtrũ cũ cernitis diſcipuloꝝ. quoꝝ vos pon⁹ iugũ portare debetis. ponite onera. ꝑducite vbera. pecora lactate. quieſcãt. ⁊ ſi interdũ ſeueritate opus ſit. pr̃na nõ ſit tyrannica. Numeri. xj. Porta eos in ſinu tuo ſicut portat mulier infantulum ſuũ. ⁊ defer io terrã ꝑ qua iuraui ⁊c̃.

vide ubi bona ex poſitione

Tercia ala eccl̃iaſtici ſeraph. eſt patiẽtia ⁊ ꝯſtans longanimitas. Sicut eñ tectũ tabernaculi vt interiora mũda manerent ⁊ nitida excepit in ſe puluerẽs ⁊ imbres et ventorũ impulſus. ita ſuꝑiores q̃ fideliter ſubditos ſuos defendũt a turbine pcĩ neceſſe eſt ſepe diuerſaꝝ excipe tempeſtates aduerſitatũ. ſicut gallina ꝓ pullis ſe obiicit miluo vt eos defendat. Tria vero ſunt inter alia in q̃b⁹ patiẽtia ei neceſſaria maxie videt̃ Primo ꝓpter multiplices labores ⁊ curas ⁊ occupatões diuerſimode emergẽtes. Cura eñ ꝯtinua vrget eũ tam de ſpũalis ꝓuidentia diſcipline q̃ȝ de corpalis ſubſidij ꝓuiſione. Uñ ⁊ apl̄i nõ ſolũ de ſpũalib⁹ ſed ⁊ de tẽpalib⁹ fideliũ neceſſitatib⁹ maxie pauperũ ſolliciti erãt. Galataꝝ. Jacob⁹ ⁊ iobãnes ⁊ cephas dextras dederũt mihi et barnabe ſocietatȝ. vt nos in gentes. ipi aũt i circũciſionẽ. ſcȝ euãgelij p̄dicatõnẽ extenderẽt tñ vt paupeꝝ xp̄i memores eſſem⁹. qḋ etiã ſollicit⁹ fui hoc ipm̄ facere ⁊c̃. Dñs quoq̃ȝ turbas q̃s verbo ſalutȝ pauit. etiaȝ pane corpali in deſerto ſe ſuſtinẽtes. cuȝ aliunde nõ hr̃ent refecit. Marci. vj. ⁊ viij. Occupationes q̃ȝ varie tã ex domeſticis curis q̃ȝ extraneis cauſis frequẽter emergũt q̃b⁹ cogit̃ aliquatin⁹ implicari. ⁊ qoõ ſe de illis expedi at anxiari. Ex his enĩ labores plurimi creſcunt diſcurſuũ. vigiliaꝝ. tractatuũ. ⁊ aliarũ fatigationũ ꝓ quib⁹ oĩb⁹ patiẽtia ei neceſſaria eſt. ita vt moyſes mitiſſim⁹ ⁊ deo familiariſſim⁹ ꝓpter h̃ in plures on⁹ gubernatiõis ꝓpli ſit partit⁹. q̃ſi nõ valens tot negocia ſuſtinere Deutero. j. Nõ valeo ſolus vr̃a negocia ſuſtinere. et pondus ac iurgia. date e vobis viros ſapiẽtes ⁊ gnaros. ⁊ q̃rũ ꝯuerſatio ꝓbata ſit in tribub⁹ vr̃is. ⁊ ponã vobis eos p̄ncipes ⁊c̃. Scḋo eſt ei patiẽtia neceſſaria ꝓ tardo ꝓfectu illoꝝ in q̃b⁹ cõtinue fatigat̃. Uidet eñ paucos eorũ ꝓficere. videt poſt q̃ ꝑ multos conat⁹ ſuos ea q̃ molto labore in modico iã emendari ceperant. et facilit̃ iteꝝ dilabunt̃. ⁊ ꝓpter plures difficultates ⁊ obſtacula ꝓfectũ ſpũalẽ impedientia q̃ſi in deſperationẽ tendere fructũ laboris ſui. ſicut q̃ multa ſemĩauit ⁊ pauca cõſpicit oriri. videt etiã q̃nq̃ȝ q̃ ꝑſonalit̃ iubet ⁊ ordinat negligent̃ impleri ⁊ ſeruari. ⁊ ſepe ſub ſpecie boni latenter maluȝ ſubintrare. ita ꝙ nõ audet apte vt malũ redarguere. cũ bonũ in ſuꝑficie appareat. ⁊ tñ in fine ꝑ hoc mai⁹ bonũ deſtruit̃. ⁊ a prioꝛib⁹ malis adit⁹ aperit̃. Uerbi grã. vt multi ſaluent̃ plures q̃ȝ oportune tenere poſſum⁹ recipim⁹. Sȝ ipa tandẽ multiplicatio erit paupertatis nr̃e obfuſcatio. dũ plures velint pl̄ib⁹ gaudere

ꝙ neceſſe ſit p̄lato defendere a turbine pc̃a ſubditos ſuos

nō carere. ide ſeq̄t frequētior diſcurſus ꝓ ac/
quirēdo neceſſaria. ex q̄ oriunt vie inſolite ī pe/
tēdo. incautꝰ agit ꝯ regłam ī recipiēdo. q̄s
deuotōis extinguit. mores religioſi ī diſſue
tudinē vertūt. ꝯſueſcūt frēs libent euagari.
⁊ diuerſa carnis cōmoda foris venari. famili
aritates in regła ꝓhibitas ꝯhere. munera a
ꝯſitētibꝰ q̄rere. edificatōes aiaꝝ ꝓ q̄ſtu vēde
re. diuitibꝰ adulari. areas dilatare. ſūptuoſa
palacia exaltare. ſcādala nō curare. ⁊ dei ho/
nor q̄ ex nr̄a ſctā ꝯuerſatōe ⁊ aliꝝ exinđ edi
ficatōe ꝓueīre debuerat. agēdo his ꝯria ꝯcul
cat. Idē eſt ꝺ ꝑꝓpera ꝓmotōe iuuenū ex
nōdū ꝓbatoꝝ ad ordies ⁊ officia ꝯfeſſionis
ꝑdicatiōis ꝑlatōis. Idē de ꝑlibꝰ q̄ corā hoi
bꝰ ſūt alicuiꝰ apparētie. ſ3 religiōis puritatē ī
teriꝰ corā dō obſcurāt. ⁊ rudes ī religiōe q̄ in
terna ñ ſapiūt putātes ī his exterioribꝰ hōeſta
tibꝰ totā vim ſpūal' ꝯuerſatōis ꝯſtare. mag ze
lo eas defendūt. ⁊ de veris ꝟtutibꝰ ⁊ ſpūalibꝰ
nō curāt. Hec ⁊ alia ꝑlima vidēs ſpūal' ꝑla/
tus q̄ oīa in ꝟitate diiudicat. tabeſcit ⁊ vrit. ⁊
nō valēs corrigere ꝓ deſiderio in ꝟtute patiē
mirabilit exercet. Pſ. Tabeſcere me fec zelꝰ
meꝰ. zelꝰ domꝰ tue comedit me ⁊c. Tertio
neceſſaria ē ei patia ꝓ ingtitudine illoꝝ ꝓ q̄/
bus tāta ſolicitudie laborat ſc3 q vix vnq̄m
eis ſatiſfacit q̄n ſp ꝯq̄rant. q alit poſſet eis ⁊
meliꝰ facere ſi vellet q ſepe ꝑplexꝰ eſt an debe
at eoꝝ iportunitatibꝰ cedere ⁊ acq̄eſcere ī oī/
bus q̄ cupiūt. vl' rigide tenere qđ credit eſſe
magis expediēs. Phil. j. Quid eligā ignoro.
coartor em̄ ⁊c. Itē q inuertūt ei ꝑlima q̄ fac
⁊ interꝑtant ad deteriꝰ ⁊ ſup his viſitāt eū ex
murmurāt ⁊ accuſant ⁊ detrahūt ei ⁊ ſumūt
inde materiā ſcādali. vnde putabat ſe deo ⁊
ipis obſequiū ꝑſtitiſſe. ita q vix ī aliq̄ ꝑt inue/
niri mediū in h qđ ordinat aut qđ fac q̄n ſp
aliq̄bꝰ diſpliceat ⁊ turbet. Itē q etiā in fa
ciē q̄dā reſiſtūt ei. vl' lr̄is arguūt eū ⁊ deſpiciūt
⁊ ꝯcitāt alios vt ſe ei opponāt. vl' aſtute impe
diūt ne poſſit pficere q̄ deberet. His ⁊ ali
is aduerſis q̄bꝰ diuerſimode ipetit. triplici
patiē ſcuto ſtudeat opponere. Prio vt mo
deſte ⁊ mature ⁊ benigne ad ſingła rñdeat. ⁊
impetū feruoris repmat ne ī voce aut vultu
ſeu moribꝰ ipatiētiā oñdat. Tūc em̄ magis ꝑ
ficit ꝑ patiām. ⁊ tādē deuincit q̄s impetuoſe
agēdo ampliꝰ ꝓuocaret. Sic gedeon mode
ſte rñdēs viris ephraim ꝯ ſe iurgātibꝰ. ꝯpeſcu
it ſpm̄ eoꝝ q̄ tumebāt. Judic. viij. Prouer.
xv. Rñſio mollis frāgit irā. ſmo durꝰ ſuſci/
tat furorē. Uir ei cōmotio ꝯmotōe ſedat. ⁊
viciū vicio nō ſanat. Impatiētia ei ꝑlati cō/
fundit q̄ pmouere poterat bona. His modis
alios ſcādaliſat. Prouerb. xiiij. Qui īpatiēs
eſt exaltat ſtulticiā ſuā. ſ. alijs pandēdo. red/
dit eū ſubditis ⁊ alijs ꝯtēptibilē. Prouer. xij.
Qui vanꝰ ⁊ excors ē parebit ꝯtēptui. Fa/
cit eū exoſum ⁊ horrēdū. Eccl. ix. Terribilis
eſt ī ciuitate ſua hō linguoſus ⁊ temerariꝰ in
ꝟbo ſuo odibilis erit. Prouocat alios ad i/
patiētiā. Prouer. xv. Uir iracūdꝰ puocat ri/
xas. q̄ aūt patiēs eſt mitigat ſuſcitatas. Non
audēt ei ſubditi neceſſitatē ſuā apire. Job.
iiij. Si ceperimꝰ loq̄ tibi. forſitā moleſte acci
pies. Replet domū murmure ⁊ rācore. Pro
uerb. xj. Qui ꝯturbat domū ſuā poſſidebit
vētos. ſ. ꝯſpirationū. Teneros mēte fugat ⁊
puſillanimes fac. Prouer. xix. Spm̄ ad ira
ſcendū facilē q̄s poterit ſuſtinere. nemo au/
det eū monere ꝺ his q̄ forēt emēdāda Regū
xxv. Ipe ē filiꝰ belial ita vt nemo poſſit ei lo
qui. Scđo ſtudeat eē pacificꝰ vt nec vidi
cet ſe de illatis iiurijs. nec ī corde oderit illos
nec curā eoꝝ ſegniꝰ agat. nec q̄rat eos a ſe re/
mouere. imo libētiꝰ teneat eos vt ꝑ hec illos
⁊ alios edificet bñfaciēdo igratis. ⁊ vt ꝑ ſe vir
tutis exercitiū in eis habeat exēplo ſūmi pa/
ſtoris. Luc. vj. Eritis filij altiſſimi. q2 ipe beni
gnus ē ſup ingtos ⁊ malos. Cū em̄ ſit ꝓprie
officiū paſtoris docere ꝟtutes. ſi vicioſos re/
mouet a ſe. q̄s docebit. ſi medicꝰ fugit egru/
tos q̄s curabit. Si fortis tiro declinat ipetē
tes ſe quō aſſequet triūphū glie. Si negoci
ator negligit merces ī q̄bꝰ mag lucret. quō
poterit ditari. Iñ eſt q in tales tot ſanctifi
cati ſūt epi ⁊ ꝑlati q2 tā agēdo bona q̄ patiē/
do aduerſa ⁊ alios edificādo ad alta pfectio
nis culmia officij ſui occaſiōe puenerūt. Thi.
iij. Qui epatū deſiderat ⁊c. Tertio ſit pati
ens vt nō minꝰ ſit volūtariꝰ ⁊ ſtudioſꝰ ad ex
equēda ea q̄ officij ſui ſolicitudo req̄rit ꝓpē
rediū laboris vl' tarditatē pfectꝰ vl' importu
nitates ſubditoꝝ vl' alia grauamia. q2 ſic ad al
ta merita puenit. Paral. xv. Uos ḡ ꝯforta/
mini ⁊ nō diſſoluāt manꝰ vr̄e. erit ei merces
opi vr̄o. Iſte manꝰ plati ſūt inſtātia i agēdo.
⁊ patia i ſufferēdo qđ grauat. Que ſi nō diſſol/
uant ꝑ deſidiā ſeu itolerantiā. merces etna
ei cumulat. Per has naq3 aduerſitates re/
ctor a pctōꝝ puluere purgat que ꝯtrahit ex
humane infirmitatis ſurreptiōe. In multis
em̄ offendimꝰ oēs. etiā in pluribꝰ negocijs

N°. mirabilia cōſilia paſtores.

plures negligētie ſepe ſunt. a qbꝫ purgari neceſſe hñt hic prelati. ne illic diuti⁹ puniant. j. Regū. vij. Si iniq̄ aliqd geſſerit corripiā eū in ꝟga viroꝝ. ⁊ i plagꝭ filiorū ho. Itē ꝑ has dū deprimit a tumore ſupbie cuſtodit. q̄ potētibꝫ piculoſi⁹ inſidiat. dū ⁊ ſublimitas officij ⁊ libertatꝭ licētia ⁊ boni opis placētia facile mētē ei⁹ extolleret niſi aduerſitatꝭ iugū collū pſumptōis ei⁹ hūiliaret. ⁊ ſic a ſupbie voragine defenſaret. Job. xxxiij. Erudiēs inſtruit diſciplina vt auertat hoīem ab his q̄ fecit. ⁊ liberet eū deſup eruēs aīam ei⁹ a corruptione ⁊ vitā illi⁹ vt nō trāſeat i gladiū. increpat qꝫ ꝑ dolorē in lecto ⁊c. Cuſtos ei ſalutis ⁊ pfect⁹ boni rectorꝭ eſt hūiliatio aduerſitatꝭ. ſi ne q̄ eū ſucceſſus pſperitatꝭ cito releuaſſet in ventū pſumptōis. Uñ dauid ſcḋm cor dei electus qñ pmebat aduerſ. deuotiſſim⁹ fuit et hūilis. qñ aūt extollebat pſperꝭ. incidit i culpā offenſionis. Ps. Bonū mihi qꝛ humiliaſti me ⁊c. Itē vt dictū eſt meritū ei⁹ ex idē multiplicat. dū nō ſolū p bonis q̄ in ſe ⁊ i alijs pmouet glīam acqrit. ſꝫ ⁊ p aduerſis q̄ patit magfice coronat. ſic aūꝝ qḋ ꝑ ignē pbatuꝫ fit pulcri⁹ ⁊ pcioſi⁹. Sap. iij. Tāqꝫ auꝝ i fornace p. ⁊c. Sepe aūt ſpūal' pfect⁹ creſcit duꝫ nō ſentit. ⁊ roborat cū magis infirmari putat. Mar. iiij. Sic ē regnū dei queadmodū ſi hō iaciat ſemētē in terrā. ⁊ dormiat ⁊ exurgat nocte ac die. ⁊ ſemē germiet ⁊ creſcat dū neſcit ille ⁊c. Nō aūt miꝝ ſi oēs conat⁹ rectorꝭ nō pficiūt i oibꝫ. cū nec di opatio i oibꝫ pficiat ad ſalutē ipoꝝ. ⁊ multi ſint vocati ⁊ pauci electi. Oia eñ q̄ ſeminat nō ꝯualeſcunt. ⁊ q̄ theſauros effodiūt. libent' multaꝫ terrā eruderāt vt modicū auri vl' argēti reperiāt. Tāt⁹ aūt pfect⁹ eſt boni rectorꝭ q̄ntū foret detrimētū ſi nō eſſet. ſic lux tantū ē bonū q̄ntū ei⁹ abſentia malū. Animare etiaꝫ dꝫ rectorē ad laborꝭ tolerātiā q nō min⁹ meret in illis q̄ deficiūt vl' modicū pficiūt q̄ in his q̄ marie pficiūt. Nō eñ dic apl's Co. iij. Unuſqſqꝫ ppriā mercedē accipiet ſcḋm ſuū pfectū ſꝫ ſcḋm ſuū laborē. Dei ei eſt incrementū dare. pl⁹ eñ laborat doctor i indocili q̄ i docili diſcipl'o. ⁊ iō apd iuſtū eſtimatorē laborꝭ pl⁹ meret. In tra ſterili ⁊ ſatoſa agricola pl⁹ laborat. ⁊ ſi fruct⁹ paucior ſꝫ pciū mai⁹. Et q̄ difficili⁹ elaborāt ſepe cari⁹ vendunt.

Quarta ala eſt vt ſit exēplaris i vita. Ipē nāqꝫ dꝫ ceterꝭ eſſe norma viuēdi. vt q̄ docet verbis. oñdat actionū figurꝭ. ſic q̄ geometriam docet pingit i ſabulo figuraꝝ demōſtratiōes. vt qḋ dic meli⁹ capiat. Actuū. j. Cepit ieſus facere ⁊ docere. Joh. xiij. Exemplū ei dedi vob vt queadmodū ego feci vob. ⁊ vos ita faciatꝭ. Judic. vij. Gedeon ait. Qḋ me facere videritꝭ h̄ facite. Quis igit nō ſoluꝫ in pfatꝭ ſꝫ in oibꝫ ꝟtutū exēplis d̄beat rector pcedere ſubditos. ſpēalit tñ in his tribꝫ In cōis obſeruātie ꝯformitate. In māſuetudinis hūilitate. In maturitatꝭ honeſtate. Tytū. ij. In oibꝫ teipm pbe exēplū bonoꝝ operum in doctrina. i integritate. i grauitate.

Cōmunē vitā cū ceterꝭ obſuet in victu et veſtitu ⁊ labore. vt nō vacet ꝯuiuijs ⁊ potationibꝫ cū alij ſobrio cibo ⁊ potu vtant. nec ſit eis diſſīlis habitu cū qbꝫ eſt ei pfeſſio cōis. Nec a labore ceteroꝝ ſe ſubtrahat q̄ illos iubet in eiſdeꝫ laboribꝫ exerceri. Paſtor ſi ſe a grege ſegregat. oues inſidijs lupoꝝ expoīt. San⁹ ſit ſanis ⁊ infirm⁹ infirmis. Coꝝ. ij. Fact⁹ ſum infirmis infirm⁹. ſ. exēplar. vt infirmos lucrarer. Oibꝫ oia fact⁹ ſum vt oēs facerē ſaluos. Nā ſi ſan⁹ debiliter viuat. facit eos exēplo ſuo carnales. Si ꝟo infirmus recuſat infirmoꝝ remedia. facit eos puſillanimes. innuēs q aut velit eos ſilr facere. aut nō cupiat eis vt meli⁹ fiat illis. Alacri⁹ certat miles i acie ſi ducē ſuū ſecū cernit laborē certantis tolerare. Actuū. j. In oī tpe q̄ intrauit ⁊ exiuit int' nos dñs ih̄s incipiēs a baptiſmate iohis vſqꝫ ad diē q̄ aſſumpt⁹ ē a nobis ⁊c. H̄ eſt a pmo tpe q̄ cepit hr̄e diſcipulos p⁹ baptiſmū vſqꝫ q̄ aſcēdit ad prēm ſp exemplo ſuo erudiuit nos intrās familiarit' cum diſcipul' viuēdo. ⁊ exiēs vtilit' cū turbis put ꝯgruebat ꝯuerſando. Sit etiā hūil' moribꝫ vt mores ei⁹ oñdāt eū nō alta de ſe ſentire. nec affectare plātōꝫ. ſꝫ timere ⁊ coactū tenere. ⁊ magꝭ deſiderare ſubeſſe. ⁊ eos qbꝫ p̄eſt meliores ſe iudicare. et eoꝝ poti⁹ ſe ſeruū q̄ mgr̄m vl' dñꝫ reputare. Lu. xxij. Qui maior eſt i vob fiat ſic minor. ⁊ q̄ pceſſor eſt ſicut miſtrator. Ego aūt i medio vr̄m ſū ſic q̄ miniſtrat ⁊c. Ecci. xxxij. Rectorē te poſuerūt ⁊c.

Sit etiā humil' affabilitate vt ſubditi facilē acceſſū ad eū habeāt ⁊ fiducial'r ei loq̄ de qbꝫ indigēt audeāt. ⁊ patiēter eos audiat. et benigne eis ſatꝭfaciat ⁊ ſtudioſe inſtruat et alacrit' exhortet. ſtudeat magꝭ amari q̄ timeri. qꝛ libenti⁹ obedit ei q̄ diligit q̄ q̄ timetur Obediētia dilectōis ꝓprie ē volūtaria. timoris aūt magꝭ eſt coacta. Q̄ra ſ̄ illa habꝫ de

volūtario. tāto ſoblimioꝛ eſt ī merito. finis
aūt officij regiminis eſt commiſſos ſibi ad vi
tā eternā dirigere ⁊ ad ſilia ſtutū merita fi/
delit̄ pmouere. Sit etiā humil᷑ in vſu re/
rū tpaliū vt nihil habeat pōpoſum vel dili/
gat. ſ3 oīa q̄ hr̄e videt̄ pauptatē volūtariā de
mōſtrēt. ⁊ hūilitatē oñdāt. ſ. veſtes. libꝛi. cel/
la. lectul⁹ vtēſilia. mēſa. palea. ⁊ hmōi. vt nihil
in oīb⁹ appareat qd̄ notā iactātie vl᷑ curioſi/
tatiſ habeat. nec tlia fieri ab aliȷ̄s paciat̄. Si
milia eteni ſilib⁹ ɔgaudēt. alta ſublimib⁹ hu
milia hūilib⁹ delectādo. Nō eſt aūt humilis
cordis īdiciū curioſa q̄rere. pcioſa affectare.
⁊ excelſa ambire. Job. xli. Om̄e ſublime vi/
det. Jpē ē rex ſup vniverſos filios ſupbie.

Maturitat3 honeſtas ppēdit̄ in trib⁹. ſ. ſi
nō ſit levis ī morib⁹. videlicet ī ꝟbis ⁊ iocis
ſcurrilib⁹ ⁊ irreligioſis. q̄ licet in ſe q̄n93 q̄ g̃
ta putent̄. min⁹ tñ reuerēdū faciūt ⁊ verēdu3
Grego. Nō facile ei⁹ p̄dicatio recipit̄ ſi levis
in morib⁹ videt̄. Nā ⁊ ſi p̄lat⁹ mag3 diligēd⁹
ſit. expedit tñ vt ⁊ ab īſolētib⁹ timeat̄. Jpſe
amoꝛ aliq̄ mō ſoavioꝛ ſentit̄ cū reuerētia mi
ſtus. Ob p̄t3 ī amore ſōmi ɔditoꝛ3. cui⁹ quo
maieſtas ſblimioꝛ agnoſcit̄. dignatōis dul/
cedo ſapidi⁹ amat̄. Ps. Dolc3 ⁊ rect⁹ dñs ꝓpt̄
h̄ legē dabit ⁊c̄. Jtē ſi nō ſit levis ī affectu
p p̄uatos amores notabiles. tā ad feminas
q̄3 ad q̄ſlibet leues pſonaſ. Licet eī melioreſ
in affectu p̄ferēdi ſint minorib⁹. ⁊ om̄s ꝓpter
ſpem ſalut3 ī xp̄o amplectēdi ſint. in actu tñ
exterioꝛ3 exhibitōis talit̄ ſe gerat ad om̄s vt
null⁹ ſe ab eo ɔtēni ꝓpter alios ſuſpicet̄. ſed q̄
ſe ab eo diligi p̄ſumat ⁊ fiducialit̄ ei q̄ ſingu
lari amico ɔfidat. ne alicui indignano ⁊ īui/
dia ī aliȷ̄s nutriat̄. ſic frēs Joſeph q̄ oderūt
eū p eo q̄ a p̄re ſingulari⁹ amaret̄. Gen̄. xxx/
vij. Jtē ſi nō eſt leuis in ꝓpoſito ⁊ incōſtāſ
in ɔſilio. vt qd̄ iā placet mox diſpliceat. mo/
do velit vnū. mō ɔtrariū vbi rōnabilis cā n̄
appar3. Quis em̄ ei⁹ iudicio credat vl᷑ ei⁹ vo/
lūtati ſe ɔtēperet quē in neutro ſtabilē agno
ſcit. iō ei⁹ ſubiecti nō p̄nt ei⁹ reuereri prudēti
am. nec ſciūe ſe p̄are ad volūtat3 ei⁹ obediēti
am. ⁊ ī vtroq3 nō p̄t eſſe modicū nocumētū.
j. Theſ. v. Oīa pbate. qd̄ bonū eſt tenete. et
facite ſine heſitatōe ⁊ retractatōib⁹ q̄cūq3 fa
citis. Ubi tñ cā rōnabil᷑ ſubeſt iuſte neceſſi/
tat3 vl᷑ pie vtilitat3 vt alit̄ ⁊ alit̄ aliq̄d fieri ex
pediat. nō eſt h̄ leuitat3 ſ3 maturitat3 q2 ſicut
ſtultū eſſ3 meli⁹ mutare ī deteri⁹. ſic etiā ſtoli
da ē obſtinatio tā ꝑtinacit̄ inherere ɔceptis

vt p maioꝛi bono ⁊ apto ab eis flecti n̄ poſſit
Heſter. xvj. Nec puteť3 ſi diverſa iubeamuſ
ex animi nr̄i venire levitate. ſ3 p q̄litate ⁊ ne
ceſſitate tp̄m. vt reipublice poſcit vtilitas fer
re ſniam. Un̄ ⁊ apl̄s excuſat ſe cum ꝓmiſerit
corinthijs ſe ventu2 q2 nō levitate h̄ ꝓmiſerit
ſ3 p eoꝝ vtilitate. ij. Coꝝ. j. Uoloi p̄us veni
re ad vos ⁊c̄. Ecci. x. Scd̄m iudicē ꝑpl̄i ſic et
miſtri ei⁹. ⁊ q̄lis rectoꝛ eſt ciuitat3. tales ⁊ ih a
bitātes ī ea. Boni mgr̄i bonos diſcipl̄os fa
cere ɔſueuerūt. vt freq̄nti⁹. multi fierēt melio
res ī religiōib⁹ ⁊ in eccl̄ia ſi melioꝛis vite eis
exēpla a ſuis doctoꝛib⁹ ꝓponeret̄. Negligētia
ꝟo hmōi ab illis q̄ culpabiles ſūt diſtricte ī
iudicio req̄ret̄ Ezech. xxxiiij. Ecce ego ip̄e ſu
per paſtores req̄rā gregē meū d̄ manu eoꝝ.
Doctrina ꝟboꝝ ſine exēplis opm̄ ē ſic cemē
tū ſine calce aridū ⁊ inualidū. Jp̄i liniebant
pietē abſq3 tpamēto. dic eis q2 caſur⁹ ſit. De
correct3 exēplarib⁹ correcta ſcribūt̄ volumia
de corrūpt3 corrupta. Tenaci⁹ inheret do/
ctrina opm̄ q̄3 ꝟboꝝ. Nā cui⁹ vita deſpicitur
reſtat vt ei⁹ p̄dicatio ɔtēnat̄. Rectoꝛ em̄ p̄ci/
pue ad h̄ ſtudere d3 vt ſibi cōmiſſos faciat
xp̄iformes. i. vt formā vite ac doctrie xp̄i eis
imp̄mat. vt nō ſolū mēte eū attēdāt ſ3 ⁊ mo
rib⁹ imitēt̄. Eph̄. v. Eſtote imitatores dei ſi
cut filij ⁊c̄ Gal. iiij. Filioli mei q̄s iter2 ptu/
rio donec xp̄s formet̄ in vob̄. S3 cū ex ver
boꝝ doctrina min⁹ capiāt de doctrina xp̄i.
debēt etiā formā ei⁹ viſibilē in ſeip̄is oñdere
vt eis pfundi⁹ imp̄mat̄ dicētes cu3 apoſtolo
Coꝝ. xi. Jmitatores mei eſtote ſic ⁊ ego xp̄i
q̄ſi dicat. Si formā xp̄i deſiderat3 ad imitā
dū agnoſcere ī meis hāc morib⁹ cōſiderate.
Gal. ij. Uiuo aūt iā nō ego. viuit ꝟo ī me xp̄s
Uicari⁹ em̄ xp̄i vicē xp̄i d3 gerere. Jn bene/
placiti ei⁹ pmotōe. Jn ptāris ei⁹ auctoꝛitate
⁊ in ſilitudinis ei⁹ rep̄ſentatōe. ſ. vt ea q̄ vult
pmoueat ī ſubdit3. ⁊ ei⁹ auctoꝛitate illa poſ/
ſit q̄ eis expediūt. ⁊ eū in ſe imitabilē ill᷑ mo/
rib⁹ ⁊ vita demōſtret. ij. Coꝝ. iiij. Nō eī nos
metip̄os p̄dicam⁹. ſ3 ihm̄ xp̄m dñm noſtrū
nos aūt ſuos v̄ros p ihm̄. Jlle ꝟo ſeip̄m et
nō xp̄m p̄dicat q̄ glīam ꝓpriā q̄rit dicēdo. et
q̄ mal᷑ exēplis ſe poti⁹ q̄3 xp̄m ingerit ſubdit3
imitādū. Gal. iiij. Emulant̄ vos nō bn̄ ſ3 ex
cludere voſ volūt vt illos emulemi. h̄ eſt. nō
bono zelo p̄ſunt vob̄ q̄ p ſua p̄ua exēpla ex/
eludūt vos ab imitatōe xp̄i vt mores eoꝝ
ducat3 ⁊ exēpla ſeq̄mini. Quinta ala eccle
ſiaſtica h⁹ ſeraph. ē circūſpecta diſcretio ⁊ p

nida faciẽdo℞ ↄſideratio. Que ꝗ̃ neceſſaria
ſit rectori aīa℞ ſalomõ oñdit. q̇ bñs a do po
ſtulādi q̃ vellʒ optõʒ. ꝑtermiſſis oīb℈ petiuit
ſapiam. ſine q̃ aſſeruit ñ poſſe ꝑplm bñ regi.
iij. Re. iij. Dabis ꝗ̃ dñe cor ſuo tuo docile vt
iudicare poſſit ꝑplm tuū ⁊ diſcernere int̃ bo
nū ⁊ malū. Sap. vj. Ad vos ꝗ̃ reges ſūt hi ſ̃
mões mei vt diſcatʒ ſapiam ⁊ ñ excedatʒ. pſ.
Et nūc reges ītelligite. erudimī q̇ iudicatis
terrā. Rector em̄ ē dux gregʒ ſibi cōmiſſi. ⁊ ſi
ipe errauerit. grex ī diſpſiõe ↄfuſus īteribit.
Sic ocul⁹ ē lux corꝑ⁹ corꝑis. ita paſtor gregʒ
ↄmiſſi. Mat. v. Uos eſtʒ lux mõi ⁊c̃. Scđʒ
ꝙ ocul⁹ eſt clar⁹ ⁊ obſcur⁹. ſic etiā corꝑ⁹ ab eo
regit̃ directe vl̓ ꝑ deuia. Duplex ꝗ̃ circum
ſpectio rectori nccāria ē vt ſciat q̇ ꝗ̇ agēdū ſit
⁊ qualit̃. Nā nec bonū ſimpl̓r bonuʒ eſt niſi
bñ fiat. i. ſic̃ decet. Ber. Tolle diſcretiõʒ. ⁊ ꝟ/
tus viciū erit. Sine ipa zel⁹ ꝑcipitat. Ro℞. x.
Emulatõʒ dei hñt. ſʒ nõ ſm̄ ſciam. Itē cō
paſſio ↄdeſcēdit vſq₃ ꝗ̃q₃ ſub ſpecie pietatis
Prouerb. Qui pcit ꝟge odit filiū. H̄ eſt. Qui
ſub ſpē pietatʒ peccātē nõ corrigit. aīam eiuſ
ad interitū mittit. Itē patiā ſine diſcretiõ
ne remiſſum ī regimīs vigore fac̃. eū ſub ſpē
hūilitatis rebelles ñ reꝑmit. q̃. Paralip. xiij
Roboā erat rudis ⁊ corde pauido. nec pote
rat reſiſtere eis. ſ. q̇ dño ⁊ ſibi oppoſuerant.

Itē ſine diſcretõe q̃lecūq₃ bonū exēplū ī/
efficax fit ad edificādū alios. ſic̃ bon⁹ cib℈ ñ
eſt delectabil̓ ſine ↄdimēto ſalis. Leui. ꝑmo
In oī oblatõe tua offeres ſal. Ro. xij. Rōna
bile obſequiū vr̄m. Si recte offeras. rctē
aūt nõ diuidas peccaſti H̄ eſt. bona facere ñ
ſufficit niſi diſcrete ⁊ qualit̃ ⁊ qñ ⁊ vbi ⁊ q̄re
agendū fuerit videat̃. Quis aūt plurima
ſint circa q̃ o₃ rectorē eē circūſpectū q̃ ñ pñt
breuit̃ poni. tñ q̄tuor vident̃ ꝑcipua in q̇b℈
debet ei⁹ ꝓuidēna vigilare. Uñ Exod. xxviij
iubet̃ pōtifex ingrediēs ſanctuariū vt mini/
ſtret dño. int̃ alia ornamēta ſp in pectore rō
nale iudiciū deferre. ⁊ ī ipo q̄tuor ordīes gē
ma℞. ita ꝙ q̇libet ordo tres lapides ↄtineat
ꝑcioſos auro incluſos ⁊c̃. Pōtifex domio
miſtrās ſanctuariū ingredit̃ cū ꝑlat⁹ curam
aīa℞ ſuſcipit. vt ī ca℞ ſaluatiõe deo ꝗ̃tiſſimū
ꝑſtet obſequiū. Nullū em̄ dō ꝗ̃t⁹ ſacrificiuʒ
ꝗ̃ zel⁹ aīa℞. Qui int̃ alia ſtrutū inſignia ſp de
bet rōis iudicio q̄tuor ad officiū ſuū ſpectā
tia ī pectore ꝟſare. Primū eſt quõ in ſtatu
debito ↄmiſſos ſibi gubernet. vt boni ſui ꝑ/
ficiāt ⁊ ꝓſiciāt. Secūdū quõ lapſos ⁊ de/
uios corrigat ⁊ emēdet. Tertiū exteriora
negocia q̃ reqrunt̃ ab eo ↄgrue diſponat.

Quartū quõ ſe ī his cuſtodiat et gerat

Tres lapides ī ſingulis ꝟſib℈ ſūt tria ad
ſingula eo℞ q̄tuor ꝑtinētia. Ad ſtatū de/
bitū tenendū ↄuenit vt rector oīm ſubdito/
rū mores ⁊ ↄſcias ⁊ vires ꝑſpicue agnoſcat.
vt ſm̄ qđ vnicuiq₃ expedit on⁹ obſuāne ſ̃gu
laris iponat. Nõ em̄ oēs oīa pñt equalit̃. et
vn⁹ q̃ſi ꝓpriū hʒ donū ex deo ali⁹ ſic ali⁹ vero
ſic. Nūe. iiij. Aaron ⁊ filij ei⁹ intrabūt. ipi q₃
diſponēt onera ſingulo℞. ⁊ diuidēt q̇d por/
tare q̇s debeat. Aaron ⁊ filij eius ſūt prelati
maiores ⁊ minores q̇ debēt ītrare. i. interio
ra cuiuſq₃ agnoſcere. ⁊ ſcđum qđ ↄuenit ſin
gulis on⁹ religioſe ↄuerſatõis iponere. Et ꝓ
pter triplicē obſeruāne q̃litatē q̃ ſūt tres la/
pides ꝑcioſi. in ꝑmo ꝟſu q̄tuor ordinū ꝑdi
cato℞. Prima obſeruātia ↄſiſtit in ill̓ que
ſunt iuxta cuiuſq₃ ꝓfeſſiõis formā de neceſſi
tate ſalutʒ. q̃ ita annexa ſunt ordini ⁊ regule.
vt eo℞ trāſgreſſio temeraria īducat mortale
pctm̄. vt eſt obediētia ꝑcepti. volūtaria pau
pertas. caſtitas. ⁊ alie ꝑceptorie impata. in q̇
bus locū nõ hʒ diſpenſatio mgr̄i. cū ⁊ ipe ſic
ad ea ſeruāda ligat⁹ Hec neceſſe eſt ꝑlatum
vigilant̃ agnoſcere. q̇ tenet̃ ea facere ab om
nib℈ ſtudioſe ſuari. ⁊ nolētes cogere ad ſuā
dū. ⁊ ꝓ nulla cā ꝑmittere ꝗ̃tū in ſe fuerit ali
quē ↄtraire. etiā ſi magna ꝑpt̃ H̄ ſibi ⁊ fratri/
b℈ tribulatio ſeu diſpēdiū imineret. Ro. viij
Quis nos ſepabit a caritate xp̄i. tribulatio
an āguſtia. an ꝑſecutio. an fames. an nuditaſ
an ꝑicl̓m. an gladi⁹. q̃ſi dicat. nõ d₃. Hoc ē ↄ̄
illos q̇ dicūt. ſi ſic vl̓ ſic. nõ acq̇rerent̃ neceſſi/
tas frib℈. nec poſſent H̄ aliq̄ten⁹ ſuſtētari. Cū
tal̓ forma ↄq̇rēdi eſt ↄ̄ regulā ⁊ ī ſcādalū ⁊ re
ligiõis deformitatē. Meli⁹ eſt ibi nõ eſſe reli
gioſos vbi nõ pūt vl̓ volūt viuere vt religio
ſi. q̇ tūc nec ipi ꝑeūt. nec alij ꝺ ipis ſcādalizā
tur. Math. xviij. Qui ſcādaliſauerit vnū de
puſill̓ iſtʒ. expedit ei vt ⁊c̃. Quid ꝗ̃ q̇ mltos ⁊
magnos ſcādaliſat. Iſta ↄſideratio ꝑma d₃
eſſe gēma lucēs ī pectore pōtificʒ. i. ꝑ oīb℈ cu
rāda Scđa ꝟſat̃ cca illa q̃ ſpectāt ad exerciti
um altio℞ ꝑfectõis. ſ. ſinglaris pauꝑe āmirā
de. hūilitatʒ ſtupēde. caritatʒ ardue. ſobrieta
tis eximie. paupratʒ ⁊ ſublimis deuotõis. et
ſiſtium ſtrutū. ad illas d₃ rector ↄmiſſos ex/
hortatõib℈ ⁊ monuʒ exēplis efficacib℈ affli/
gere ⁊ attrahe magʒ ꝗ̃ inuitos cogere. Cōſi/
lia ei ꝑfectõis ſuadēt̃. nõ īpantur ꝑter ea q̃ā

voti emiſſiõe exp̄mũt. vt ↄtinẽtia. Precipua
tñ cã monaſtice iſtitutõis fuit vt eẽt ſchola
paleſtral' exercitij pfectõis Paleſtra vt dr̃ fu
it lud⁹ nude luctãtiũ q̃ ſe oleo pungebãt. ne
a colluctãtib⁹ teneri poſſet. ⁊ ita ad t̃rã dei/
ci. Et apte ſimilat' luctami religioſoꝝ. Co꞉.
ix. Oĩs eĩ q̃ in ago. ↄtẽ. ab oĩb⁹ ſe abſtiet. Re
ctor igr̃ ⁊ hãc gẽmã t̃rat ĩ pectore vt ſectato
res ſuos doceat ⁊ pmoceet ñ ſolum viam tene
re q̃ ſaluẽt. ſꝫ etiã ad pfectõꝫ tẽderẽ p quã ſb
limẽ ĩ celo glĩaꝫ aſſeqn̄t Tertia ↄſiſtit ĩ illiſ
q̃ nec ſũt d̃ pura neceſſitate ſalutꝫ nec d̃ emi/
nẽtia pfectõis ſꝫ tñ ad veri⁹ ꝗ̃ acq̃ſitõꝫ ⁊ ↄſer
uatõꝫ a ſc̄is p̄rib⁹ apte ſtatuta ſũt ad exerci/
tiũ bonoꝝ opꝫ ⁊ d̃ corẽ ip̄i⁹ religiõis. ⁊ ad edi
ficatõꝫ intuẽtiũ. vt ſunt ieiunia. ſilẽtiũ. ſolẽni
tas diuinoꝝ officioꝝ. ⁊ ext'iores corp̄aliũ exer
citatõnũ honeſtates. q̃ iuxta apl'm tã vtiles
ſũt. Ti. iiij. ſic inſtrumẽta p artificijſ. q̃ poſ/
ſent ⁊ alit' pagi a pit'. cuꝫ p̄us fuerĩt artes ꝗ̃
talia inſtrumẽta vñ diſcret⁹ p̄lat⁹ cũ ncc̃itas
exigit vl' maio꞉ vtilitas req̄rit diſpẽſat ĩ cã p
talib⁹ p loco ⁊ tp̄e ſine difficultate cũ vidrit
expedire. Ubi ãt maio꞉ vtilitas vl' ncc̃itas
nõ exigit ſtudioſe faciat ea ſuare. In h̄ indi
get p̄lat⁹ ñ modica diſcretõe vt ſciat int' rigo
rẽ ⁊ remiſſiõꝫ mediũ tenere. Si ãt nimis fu
erit rigid⁹. ⁊ p̄e min⁹ erit dilect⁹ frib⁹ ⁊ illi mi
nus erũt volũtarij ad alia q̃ vtiliora ⁊ neceſ
ſariora forẽt. Rurſũ ſi fuerit pl⁹ ꝗ̃ ↄuenit re/
miſſus ĩ t'lib⁹. cito maio꞉ diſſolutõ ſubſeq̄t.
Qui ſpernit modica paulatĩ decidꝫ. Circa
lapſoꝝ correptõꝫ diſcretõ p̄lati ſilr̃ vigere d̃
bet. Hic ẽ ordo ſc̄õs tres gẽmas ↄtinẽs. q̃a
triplex ↄtinẽtia ad h̄ ẽ ncc̃aria. ſic ſũt tria ge
nera delinq̄ntiũ. Quidã eĩ cũ deliq̄rũt. mox
aut int'⁹ moti a ſpũ. aut forꝫ correpti ab hoĩe
ad pn̄ie remediũ ↄfugiũt. His cuꝫ clemẽtie
fomẽtꝫ medic⁹ ſpũal' remedia ſatꝫfactiõis ſic
tpata dꝫ adhibere. q̃b⁹ ⁊ ſatꝫfaciãt do d̃ offẽ
ſis ⁊ p̃xio de ſcãdalo. vt ceteri peccare magiſ
timeãt. ⁊ tñ. p̄p' leuitatẽ remedij ipos ñ peni
teat ſe pn̄ie ſubmiſiſſe. Gal'. Si p̄occupat⁹
fuerit hõ ĩ aliq̃ delicto. vos q̃ ſpũales eſtꝫ. ſb
andi medici. h'mõi ĩſtruite ĩ ſpũ lenitatꝫ. ↄſi/
derãs temetip̄m ⁊c̃. i. talẽ ei ſatꝫfactõꝫ iponi
te p quã cognoſcat põd⁹ reat⁹ ſui ita tñ clem̄
ter ſic tibi met velles aliũ ↄpati ſi t'li pctõ de
linq̄res. Et h̄ eſt vna gẽma ſc̄õi ordis diſcre
tio tal'. Alij cũ delinquũt. tegũt. palliãt. d̃fen
dũt. ⁊ vir⁹ int'n' latet. Et lꝫ recto꞉ ex certꝫ in
dicijſ dep̄hẽdat ibi ſaniẽ putridã eẽ collectã

tñ nõ ita erũpet exteri⁹. nec p euidẽſ teſtimo
niũ. nec p volũtariã ↄfeſſiõꝫ ꝙ poſſit oportu
ne ferro apte correctõis ſecare. Si i corripit
nõ pficit. ⁊ videt' magꝫ vicioꝝ diffamato꞉ ꝗ̃
vicioſoꝝ correcto꞉ ſꝫ moueat' ⁊ diſſilat. vrit' et
anxiat' tã p aĩa frĩs ꝗ̃ p ſe. q꞉ nõ corrigit de/
linq̄ntẽ. Cũ g̃ aliud ↄgrue facere non poſſit
portet diſſimulet. patiãꝫ ſuã exerceat Et q̃d
arguẽdo nõ vꝫ. orãdo laboret obtinere. vt
aut d̃s citi⁹ demũ corrigat. aut latẽtẽ ei⁹ ma/
liciã detergat vt aliq̃d r̃mediũ apponat' Sic
dñs iudã pditorẽ diu tacite tolerauit ꝙ euꝫ
apte nõ corripuit donec intm̄ ei⁹ iniq̃tas cre
uit ꝙ p ſe patent' erupit. Que ꝗ̃ diu latuit lꝫ
in ſe letalit' egrotaret. tñ alijs nõ nocuit. ⁊ iõ
irrep̄henſibilit' potuit tacite tolerari Mat.
xiij. Sinite vtraqꝫ creſcere vſqꝫ ad meſſẽ. i.
zizania cũ tritico. Apoc. vlt. Qui i ſordib⁹ ẽ.
ſordeſcat adhuc. Dꝫ tñ talib⁹ vbi p̄t caute ca
ueri ab occaſiõe peccãdi. ⁊ ĩ cõi moneri dñe
vt reſipiſcãt. Mat. xxvj. Ue hoĩ illi p quẽ fi/
lius hoĩs tradet'. Sꝫ cũ ad tã ſingl'are faci/
nus ñ potuiſſꝫ iudas ſubito p̃ruiſſe niſi diu
paulatim ĩ deteri⁹ ſp p lapſus. apparet euꝫ a
dño ĩ malo ſtatu diu occulte toleratũ. Ego
tacẽs ⁊ q̃ſi nõ vidẽs. Tal' g̃ diſſimulatio in
corde rectoꝝ m'lta diſcretõe indiget vt ĩ neu
tro deuiet a iuſto. Et h̄ eſt gẽma ſc̄õi ordiniſ
ſc̄õa in pectore ſacerdotꝫ. Tertij offendũt
g̃uit' apte ⁊ nõ recipiũt debitã correctiõꝫ. vl'
ficte recipiũt. q꞉ nõ emẽdãt'. ⁊ aliq̃ ex eis fiũt
deteriores. vl' ſcãdaliſant' de ip̄is. vl' imitari
eos incipiũt ſi vidẽt eos ipune peccare. vo/
lẽtes ſibi parci ſic illis pcit'. Ubicũqꝫ g̃ q̃tu
o꞉ illa ↄueniũt. ſ. grauit' aperte peccare. ⁊ nõ
eſſe ſpẽ correctõis p̄pt' obſtinatõꝫ ſeu inuete
ratã mali ↄſuetudinẽ ⁊ alios inſici p ei⁹ exẽ/
plũ vl' ſcãdaliſari. q꞉ t'lia tolerãt'. q̃d reſtat ni
ſi vt ouis morbida abiciat' ⁊ mẽbꝝ putridũ
p̄cidat' ne ſana ide inficiãt' ⁊ corrũpãt'. Gal'.
v. Utinã ⁊ abſcidãt' q̃ vos ↄturbãt. Co꞉. vj.
Auferte malũ ex vob̄ met ip̄is. Et ſi infidelis
diſcedit diſcedat. Lu. xiij. Succide g̃ illã. ſ.
ficũ infructuoſam. vt q̃d etiã t̃ram occupat.
Mat. vij. Oĩs arbo꞉ q̃ nõ fert fructũ bonuꝫ
excidet'. Nũe. v. Precipe filijs iſrl' vt eijciant
d̃ caſtrꝫ oẽm leproſũ ⁊ q̃ ſemie fluit pollut⁹ ꝗ̃
eſt ſup mortuo ne ↄtaminẽt ea cũ habitaue
rint vobiſcũ ⁊c̃. Ad iſta tñ nõ debẽt ipetu fer
ri ſꝫ maturo ↄſilio prudẽtũ. ⁊ ſpm̄ dei ⁊ do/
nũ ↄſilij h̄ñtiũ. Oĩa cũ ↄſilio fac ⁊ p⁹ factũ nõ
penitebi. Mat. xviij. Qui ſcãdaliſauerit vnũ

ex puſillis iſtis q̄ in me credūt. expedit ei vt ſuſpē. mo. aſi. in collo eiꝰ ⁊ demergatur in ꝓfūdū maris. H̄ eſt. cuiꝰ vita ī habitu religiōis magꝫ ſcādalizat ſimplices q̄ȝ edificet. expedit vt foris miſſus. ſoliꝰ dānet q̄ȝ ꝑ eū ſacra religio cōtaminet. Terciꝰ ordo verſat̄ circa negocia q̄ ꝑ ꝑlatū ſūt diſponēda. Quoꝝ alia expedit vt alijs diſponēda cōmittat. alia ꝑ ſeipm̄ diſponat. alia p̄cidat ⁊ remoueat q̄ȝtū vꝫ Sic xp̄s cōmiſit alia diſcipulꝭ ꝓcurāda. vt iude loculos. ſibimet retinuit p̄dicatōis ⁊ curatōis officiū. Lu. xij. Requiſitꝰ vt int̄ frēs q̄ſdā hereditatē diuiderꝫ. r̄ndit Hō q̄s me conſtituit iudicē aut diuiſorē int̄ vos Exteriora ⁊ tēporalia corpalꝭ neceſſitatꝫ officia ſi ꝑ ſeipſum voluerit actu diſponere. ipedit̄ ab interiorū ⁊ melioꝝ ꝓuiſiōe. q2 ſpiſſus ex ſe mētis oculꝰ minꝰ videt interiora ⁊ neceſſariora ſaluti Exodi. xviij. Eſto tu ꝓplo ī hiis q̄ ſūt ad deū. ⁊ leuius feres ꝑtito ī alios onere. ſ. leuioꝝ Act vj. Nō eſt equū nos relinq̄re v̄bū dī ⁊ miniſtrare menſis ⁊c̄. Si alios n̄ hr̄et q̄bꝫ curā exteriorū ꝯmitteret. potiꝰ deberꝫ ab alio fraudē in tēpalibꝫ pati q̄ȝ ip̄e ꝑlatꝰ in talibꝫ occuparetur exēplo xp̄i q̄ ſciēs iudā eſſe furē. tn̄ ꝑmiſit eū exteriora ꝓcurare Jo. xiij. Fur erat ⁊ loculos habebat ⁊ ea q̄ mittebāt̄ portabat. Hoc ꝯ illos q̄ facilꝰ inueniūt q̄bꝫ curā aīaꝝ cōmittāt q̄ȝ rerū ſuaꝝ tēpaliū. cū incōpabilit̄ maius ſit diſpēdiū piclitari aīas q̄ȝ res ꝑire Spiritualia v̄o ⁊ q̄ ad ſalutē neceſſaria ſūt ⁊ ꝑfectū v̄tutū. p̄ncipalit̄ dꝫ aīaꝝ cuſtos et rector ſibimet curāda retinere. cū h̄ ſint de ſuba officij paſtoralꝭ. ⁊ de his maxīe ſit ī iudicio rōēꝫ dn̄o redditurꝰ. Hec ſūt. q̄lit̄ regl'a ſtudioſe ſuet̄ ⁊ alia ſtatuta ⁊ ordis diſcipline Itē q̄ȝ pax ⁊ dilectio ſit int̄ frēs. Itē ad ip̄m ꝑtinet ꝯſcias ſinguloꝝ agnoſcere. ⁊ de q̄buſlibet ꝑplexitatibꝫ expedire. ꝑicula pctōꝝ ꝓuidere ⁊ p̄cauere. monere frēs vt ꝓficiāt. corrigere corrigēda. elucidare dubia. īformare ſīgulos q̄liter officia ſibi cōmiſſa ꝯgrue adminiſtrēt. q̄ ⁊ fribꝫ ꝓut ꝯuenit ſufficiāt ⁊ ꝯſciāꝫ nō offendāt. Ubi v̄o nō p̄t hoibꝫ ſatiſfieri niſi cū offenſa dei. ibi ſuet̄ ad deū obediētia. ⁊ ad hoies patiā. Actuū. iiij. Obedire oportꝫ deo magꝫ q̄ȝ hoibꝫ. Prelatꝰ v̄o gerit vicē capitis ī corpe fraternitatꝫ vt cū alia mēbra dedita ſūt actōibꝫ ſibi cōpetētibꝫ. caput oibꝫ p̄ſidēdo ꝓuideat q̄ſi oīm ſenſuū capax. ⁊ oia regens ⁊ ſenſū ⁊ motū oibꝫ trāſmittēs ꝑ iuſſiones vl ꝯceſſiōes ſctē obediētie q̄ſi q̄ꝫundam

cōpagiatōe neruoꝝ. vn̄ ⁊ caput ſinglari actiōe nō occupat̄ vt vacet oīm mēbroꝝ ꝓuiſioni. Oibꝫ eni ꝓficit. ꝑ oibꝫ audit. odorat. guſtat ⁊ loquit̄. Sic ⁊ ꝑlatꝰ ſibi ꝯmiſſis. Heb. Ipi eni ꝑuigilāt q̄ſi rōem ꝓ aīabꝫ v̄ris reddituri. Supflua v̄o ⁊ n̄ neceſſaria ſaluti vl ꝑfectui aīaꝝ negocia expedit p̄cidere ⁊ tā a ſe q̄ȝ a fribꝫ q̄ȝtū oportune poterit remouere Cū eni ꝓpter tp̄is breuitatē ⁊ diei maliciā vix neceſſarijs ſufficimꝰ diſponēdis. ſi ſupuacuis ⁊ alienis volumꝰ occupari negocijs. negligimus vtiliora ⁊ meliora cū diſtractꝰ animus ad plura. fit minor ad ſingl'a ꝓuide pagēda. Inde fit aliq̄ciēs cū ꝑlati ⁊ religioſi nimis ſe exteriorībꝫ occupatōibꝫ iplicāt edificioꝝ. libroꝝ. cauſaꝝ ⁊ alioꝝ q̄bꝫ fructuoſiꝰ carerēt. ⁊ nō ſolū meliora īterim negligāt ſꝫ etiā ꝯſciētiā ſepiꝰ inq̄nēt. ⁊ ex vſu exterioꝝ tenebreſcat oculꝰ mētꝫ ad ꝯtēplatōꝫ ſpūaliū ⁊ iternorū. ⁊ tepeſcat ad deſideriū ſupnoꝝ. Sic eni hūores noxij affluūt vbi fuerit ī corpe leſio niſi caute remoueant̄. ne fiat ibi tumor vl vlcus. ita ⁊ negocia creſcūt ad extinctōꝫ ſpūs. q̄ ſe eis acq̄euerit occupari. Jō diſcretis ꝑlati dꝫ ꝓuide ꝓſpicere q̄d ex q̄libꝫ euētu poſſit ꝯſeq̄. ⁊ q̄ negocia admittere. vl q̄ȝtū expediat ea exeq̄ circūſpecte rimari Ecc̄i. xj. Fili ne in multꝫ ſint actꝰ tui. Qui ſarcinā ſatꝫ grauē portat iprudēs ē ſi adhuc onera ꝑl'a ſibi portāda īponit q̄bꝫ p̄t oportune carere. Super oia v̄o dꝫ ſemetip̄m rector circumſpicere ne alios ꝓuidēs ſeip̄m negligat. ne alios ſaluās ſeipſum ī piculū ꝯmergat. Matt. xvj. Quid eni ꝓdeſt hoi ſi mōm vniuerſū lucret̄. aīe v̄o ſue detrimētū patiat̄. Hic ē quartꝰ ordo gēmaꝝ triplici circūſpectōe q̄ſi p̄cioſoꝝ triū lapidū ornatū cōplendꝰ. Joh. in ij. canoīca Uidete voſmetip̄os ne ꝑdatꝫ q̄ opati eſtis. ſuple in alijs. ſꝫ vt mercedē plenā ſuſcipiatꝫ

Una circūſpectio ſui verſat̄ circa ꝯſcie ſerenitatē. vt illa ſꝑ ſecura ſit ⁊ mūda. Secura ſit vt nihil velit agat iubeat vl ꝑmittat illicitū ⁊ indecēs. ꝓfeſſiōi q̄ȝ ſue ꝯ̄riū in q̄ pctm̄ ſeu ſcādalū dep̄hēdat̄. Mūda vt ī bonis q̄ facit vl ꝓmouet gl'am ab hoibꝫ nō captꝫ nec ſibimet exinde īmoderate placeat. ſoliꝰ dī beneplacitū in oibꝫ q̄rēs vt q̄ ꝓ deo fac. i. vice dī etiā pure faciat ꝓpt̄ eū ⁊ ipiꝰ amorē. Mat. vj. Si oculꝰ tuꝰ ſimplex fuerit. totū corpꝰ tuūꝫ lucidū erit. H̄ eſt ſi intuitꝰ intētiōis purꝰ fuerit caritate. totū corpꝰ bone opatiōis dignū erit p̄mio lucꝫ eterne. Si aūt nequā fuerit

rẽ. Scrutet̃ ꝙ ꝯſciam ſuã ſolicite dijudicãs ꝗd egerit. ꝗd obmiſerit de agẽdis. ꝛ quo fine bona fecerit ꝛ de malis doleat ꝛ ꝯfiteatur ꝛ corrigat ꝛ caueat. de bonis ꝟo nõ in ſe ſed in dño glorief. Coꝛ. xj. Si noſmetipſos dijudicarem⁹. nõ vtiqȝ iudicaremur. Qui puluerẽ ab alijs detergit. vix põt trãſire niſi et ipſe puluere reſpergat̃. quẽ etiã in ſe detergere neceſſe habet. Lu. iiij. Medice cura teipſm.

De bonis ꝟo q̃ facit ſic letet̃ vt inde ñ extollat̃. eſtimãs ꝙ nõ ꝓpter ſe ſȝ ꝓpt̃ alios ꝗb⁹ ꝓeſt de⁹ dederit ei bñfacere vl' dicere vel ſentire. Alia circũſpectio ſui verſat̃ circa exteriores mores ꝛ ꝟba ꝗb⁹ oportet eũ alijs magis ꝗ̃ ſibimet deſeruire. Qui em̃ pluribus cogit̃ viuere ad exẽplũ ꝛ ſatiſfacere ſingul' ꝛ oībus placere multa idiget diſcretõe vt medium valeat tenere. ne ſit nimis triſt' vel hylaris. nimis ſeuer⁹ vel leuis. nimis ſocialis vl' alien⁹. nimis tacit⁹ vl' verboſus. nimis dure loquẽs vel blande. nimis rigid⁹ vl' remiſſus. nimis ſepe cũ hoſpitib⁹ vel raro. nimis laute reficiẽs vl' tenuiter. nimis facta fratꝝ obſeruãs vel diſſimulãs. nimis fouens aliquos vel alios ꝑuipendẽs. ꝛ ſimilia. Cuȝ ꝗ nõ poſſit ſemꝑ teneri qḋ de oīb⁹ placeat. minus tñ deuiat ſi ad benignitatis ꝑtẽ pl⁹ declinat. ꝑ quã reddit̃ ſubditis magis amabil' ob quã ei libenti⁹ obtẽperãt ꝛ audaci⁹ ad eũ recurrũt in quib⁹ indigẽt ꝛ alacri⁹ imitãtur.

Ipſa em̃ poteſtat' auctoritas facit eũ ſat' timendũ ſubditis. ꝛ ſi huic iũgit̃ auſteritatiſ ſeueritas. pauidis fit mẽtib⁹ oneroſa. Ezec. xxxiiij. Vos aũt cũ auſteritate imꝑabat' eis ꝛ cũ potẽtia. ꝛ diſperſe ſunt oues mee. Ecclĩ. Noli eſſe quaſi leo in domo tua ſubuertẽs domeſticos tuos. Hinc eſt ꝙ ipſe ſumm⁹ ꝓnceps paſtoꝝ dñs Ihs tantã nob̃ benignitatis charitatẽ exhibuit. vt ſe nob̃ faceret amabilẽ ꝛ ita imitabilẽ ꝛ ꝑ amorẽ ſue hũanitat' traheret ad amorẽ ꝛ cognitõẽ ſue diuinitat' vt dum viſibilit̃ deũ cognoſcim⁹ ꝑ hũc inuiſibiliũ amore rapiamur. Sic ꝛ vicari⁹ xpi ꝓlatus ad hoc maxime ſtudeat a ſubditis diligi. vt ſic facilius trahat eos ad amorẽ chriſti. In omĩ tamẽ dubio ſemꝑ magis iclinet ſe ad illud qḋ ſm veritatis iudiciũ ꝟtuti caritatis ꝛ humilitatis ꝛ ꝓfeſſe puritati mag' ꝯſonat ꝛ euãgelice ꝑfectioni. Ultimo etiã ipſa diſcretio que cetera omĩa dijudicat circumſpiciat ſeipſam ne ei cõtingat vt oculo corporis qui cũ alia videat nõ videt ſeipſum. videlicet ne plus ſapiat ꝗ̃ oportet ſapere. ne ſibi plus credat ꝗ̃ expedit ne ſit ſapiẽs in oculis ſuis. qȝ teſte beato Gregorio. Sicut ſubditoꝝ temptatio eſt reꝓhendere in prelatis ꝙ in multis nõ recte agant. ita ꝓlatorũ temptatio eſt ꝙ ſe ceteris ſapiẽtiores eſtimant. Prouerb. Vidiſti hoiem ſapientẽ ſibi videri. magis illo ſpem habebit ſtultus. Stult⁹ em̃ ſibimet nõ cõfidens querit ꝯſilium a ſapientib⁹ ne decipiat̃. Ille aũt dũ de ſe plus ꝗ̃ debet ꝓſumit. etiã vbi errat recte ſe plerũqȝ ſentire decept⁹ putat. Inter omẽs autem temptatões videt̃ iſta perículoſior cuiqȝ xpiano ſcȝ ꝓprio ſenſui nimis inniti. Cũ enim nemo reperiat̃ ita ꝑſpicacis intelligẽtie. ꝙ non poſſit in aliquib⁹ falli. qui hoc totũ ꝛ ſolũ reputat iuſtum qḋ ipſe ſenſerit. aſtuto aduerſario ad varias ſeductiões ſub ſpecie boni liberũ aditũ pãdit. Pſ. Sedet in inſidijs cũ diuitib⁹ in occultis vt interficiat innocentem. Ibi em̃ libenti⁹ inſidiat̃ vbi maiores meritoꝝ diuitias cernit inq̃ri. vt ibi innocentẽ inquirat ꝛ occidat vbi ſe deo magis obſequiũ ꝓſtare ſperabat. Unde cautũ eſt ſemꝑ rectori conſilia libẽter audire ꝛ humiliter querere. Et in hoc triplex humilitas ꝯſiſtit. Prio ſi alij idem ſentiũt qḋ ꝛ ipſe. ſecurioꝛ eſt ꝙ nõ decipiat̃. Secũdo quicqd fecerit cũ prudentum ꝯſilio ſi aliqḋ inde euenerit ꝯtrariũ. minus ei poterit iputari ꝗ̃ ſi ꝺ ſuo tm̃ ſenſu id feciſſet. Tertio ꝙ ſepe in merito humilitat' talis deus dat ei agnoſcere ꝑ ſe vel aliũ qḋ ante nõ intellexit. Hinc moyſes cui de⁹ facie ad faciẽ loquebat̃ ꝯſiliũ ietro ſoceri ſui gratum habuit ꝛ ſeruauit. Exod. xviij. Hinc apoſtolus paulus ſpũſancto replet⁹ euãgeliũ qḋ ꝑ reuelationẽ Ihu xpi didicerat. ipi⁹ inſtinctu aſcenderat hierl'm. Gal. ij. Cũ petro ꝛ Johe ꝛ Jacobo coapoſtol' ſuis ꝯtulit vt eſſet ſecurioꝛ in ꝓdicãdo cũ ab eis nõ diſcordaret. et exemplũ ꝑ h̃ daret fidelib⁹ ꝓlatis ꝯſiliũ requirẽdi. Oĩa cũ ꝯſilio fac. ꝛ p⁹ factũ nõ pe. Aliq ſo cũ ad offĩm̃ rgimis aſſurgũt. ita ſe ꝯnuo repletos ſpiritu ſcientie reputãt vt omĩa antecceſſoꝝ ſuoꝛũ facta ſtulta iudicent ꝛ ꝑuerſa alij vero ecõuerſo cum ab eodem abſoluuntur officio quecũqȝ ſucceſſores eoꝛũ faciunt ſili mõ ꝯdemnãt non attẽdentes ꝙ ſicut ipſi alioꝝ facta deꝓmũt. ita eoꝛũ facta alij pñt deſpicere. Iſa. Ve q̃ ſpernis. nõne ꝛ ipſe ſperneris nulloꝝ em̃ facta tã ſtudioſe ſolent ab alijs obſeruando notari ſicut illoꝝ q̃ alioꝛũ

[illegible] auctoritas regiminis
[illegible] / et si huic iungitur
austeritatis severitas [illegible]

[illegible]

S[illegible]

facta ſeuere diiudicāt. ſi forte in q̄ ipſi alios
arguūt reꝑhēſibiles reꝑhēdāt. Sūt eñ duo
genera hoim̄ q̄ ꝯſilia prudēs rector nō faci/
le dꝫ recipe. ſ. adulatores ꝛ detractores Primi
iſtoꝝ ſeducūt eū vt magꝭ ꝺ ſe q̄ꝫ expedit ꝑſu
mat. Iſa. Qui beꝰ te dicūt ipi te decipiūt. ꝛ
viam greſſuum tuoꝝ diſſipāt ne ꝺ te vera ſen/
tias i hūilitate ꝓprie ꝯgnitōis Scdi īducūt
eū vt peiꝰ q̄ꝫ bꝫ de aliis ſuſpicādo ſentiat. et
ſepe innocētes ꝯdēnet. Et ꝑus q̄ꝫ ꝟitatē rei
plene cognoſcat Heſter. xvi. Aures ꝑncipū
ſimplices. ꝛ ex ſui natura alios eſtimātes calli
da fraude decipiūt. ꝛ malis q̄rundā ſuggeſti
onibꝫ regū ſtudia deꝑuant. vt eos q̄ credita
ſibi officia diligēter obſuāt ꝛ ita cūcta agūt
vt oī laude ſint digni. mēdacioꝝ cuniculꝭ co
nent ſubuertere ꝛc. Cū aūt tribꝫ de cauſ
ſoleat reqri ꝯſiliū. ſ. ꝓpt emēdatiōē. vt diſcat
de q̄ dubitat. ꝓpt auctoritatē vt magꝭ habe/
at vigoꝛ q̄d p tales ꝯſultū fuerit. ꝛ ꝓpt pacē.
ne habeāt aliq̄ occaſionē murmurādi. Pro
pter ꝑmā cām ꝯſulēdi ſūt prudētiores. ꝓpter
ſcdam noīatiores. ꝓpter tertiā oēs ad q̄s ne
gociū ꝑtinere videt. Sꝫ qr ſingſaria ſine
nūero ſunt. i q̄bꝫ diſcretio ē neceſſaria. ꝺ q̄bꝫ
nō ꝑt dari certa ꝛ cōis regla q̄ valeat p oibꝫ.

Sexta ꝛ vltima ala ſine q̄ reliquę ꝑfici nō
valēt maxie ē neceſſaria. vt ſit deuotꝰ ad deū
p quē zelꝰ iuſticie accēdit. pietas ꝯpaſſiōis in
fundit. patia roborat. exēplū bonū ꝯdit. di/
ſcretio clarificat. Hec ē vnctio ſpūs. docēs
de oibꝫ q̄ expediūt ſaluti. i. Jo. ij. Uos vncti
onē habetꝭ a ſpūſctō ꝛ noſtꝭ oia. ꝛ nō neceſſe
habetꝭ vt aliq̄s vos doceat. ſꝫ ſic vnctio eius
docet vos ꝺ oibꝫ deuotio mētē illumiat ad
cognoſcendū q̄d ſit meliꝰ. Jo. xiiij. Docebit
vos oia ꝛ ſuggeret. inflāmat ad appetēdū bo
nū. Eccl. xxiiij Qui edūt me adhuc eſuriēt.
ꝛ q̄ bibūt me ꝛc. Roborat ad ꝑficiēdū. Deꝰ ē
eñ q̄ opat in nob ꝛ velle ꝛ ꝑficere p bōa vo/
lūtate. fac horrere ccā Ps Iniq̄tatē odio
habui. apoc. x. liber comeſtꝰ dulcꝭ guſtu ama
ricat ventrē. Actōes ordinat ad ꝟtutes. Cā
ticoꝝ. ij. Introduxit me rex i cellā vinariam
ordinauit i me caritatē. Mores exteriꝰ cō/
ponit i ꝟba. Thob. iij. Nūq̄ꝫ cū ludētibꝫ mi/
ſcui me. neq̄ꝫ his q̄ i leuitate ambulāt. Sciē
riā fidei dulcē reddit. Eccl. vj. Sapia ſꝫ no
mē ſuū eſt. i. ſapida ſcia. Spem i fiduciā eri/
git. Ro. viij. Ipe ſpūſctūs reddit teſtioniū
nob q̄ ſumꝰ filij dei. Amorē di accēdit. Ro. v
Caritas di diffuſa ē in cordibꝫ nrīs p ſpūm

ſctm̄ q̄ datꝰ eſt nob. Deo familiarē effic. Ex
odi. xxxiij. Loq̄bat dñs cū moyſe ſic hō loq̄
ſolet ad amicū ſuū. Dat fiduciā īpetrādi pe/
tita. i. Jo. iij. Fiduciā hēmꝰ ad deū ꝛ q̄dcūq̄ꝫ
petierimꝰ accipiemꝰ. Orōem īpinguat. Ps.
Holocauſtū tuū pingue fiat. Eccl. Impin/
gua oblatōē. Piū ꝛ affectuoſū fac. Sap. vij
Suauis. humanꝰ. benignꝰ ē ſpūs ſapiētie.
Cor hūiliat. Iſaie. Sup quē reqeſcet ſpūs
meꝰ niſi ſup hūilē. ꝛc. Oleū ſpūm ꝑmit i olla
feruēte. Cōtra aduerſa ꝯſtātiā ꝑſtat. ps. Do
minꝰ illumiatio mea ꝛ ſalꝰ me q̄ē ti. Rom.
Quis nos ſepabit a charitate xpi. Oia opa
bona dilectabilia fac. Sap. viij. Nō hꝫ ama
ritudinē ꝯuerſatio illiꝰ nec tediū. ſꝫ leticiā ꝛ
gaudiū. Mentē in ſupna eleuat. Si direxe
rit ad deū cor ſuū. ſpm̄ ciꝰ ꝛ flatū ad ſe trahet
Mūdū vileſcere fac. Eccs. i. Uidi q̄ ſiunt
cūcta ſub ſole. ꝛ ecce oia vanitas. Deſidera/
re celeſtia cogit. Phil. i. Coartor e duobus.
Deſideriū hñs diſſolui ꝛ eē cū xpo. Pecca/
ta delet ꝛ penas pcti. Lu. vij. Remittūtur ei
pcā mlta q̄m dilexit mul. Merita ſblimat.
Sap. viij. Si diuicie appetūt q̄d ſapia locu
pletiꝰ q̄ oia opat. Proximos maxie edificat
Eccl. xiv Offerre illi incēſum dignū in odo
rē ſuauitatꝭ. Coꝛ. ij. Xpi bonꝰ odor ſumus.
Demōes fugat. Thob vj. Fumꝰ eiꝰ extricat
oē genꝰ demonioꝝ. Anglos iuitat ꝛ ſctōs
Ps. Preuenert ꝑncipes ꝯiūcti pſallētibus.
Thob. Qñ orabas cū la. ꝛc. Hec ꝛ mlta
alia deuotōis grā ꝯfert. iō ꝑcipue rector aīa/
rū ſtudioſꝰ eē dꝫ eā hēre p quā ſp informet q̄d
faciat. adiuuet vt poſſit. ꝯſuet ne deuiet Nō
eī ſolū p ſe orare necē hꝫ ſꝫ eē pill q̄ ſibi com
miſſi ſūt q̄s nō ſufficit ſine diuino auxilio cu/
ſtodire ps. Niſi dñs cu. ciui. ꝛc. Eſt eī ꝑlatus
mediator int deū ꝛ ſbditos. vt ſic negociū di
gerit apd illos. docēdo. corrigēdo. furſū agē
do. ita etiā negocia coꝝ ſtudeat apd deū fid
delit ꝓmouere. placādo. grāꝫ īpetrādo. ꝛ ꝯſ
uādo a malo. Deut. v. Ego ſeq̄ſter ꝛ mediꝰ
fui int dū ꝛ vos. Alia āt ē duotio cōis. alia
ſpālis. alia aſſidua. Cōis i diuis officiis. ſpe
cialꝭ in orōibꝫ. aſſidua i oibꝫ agēdis. Circa of
ficia diua ꝛplicē dꝫ hēre diligētiā duotiōis. ſ.
vt oia fiāt ordiate ꝛ nō ꝯfuſe ꝛ ſine erroꝛ heſi/
tatōe. vt q̄ſq̄ꝫ deputatū miſteriū ꝯgrue exeq̄t.
Coꝛ. Oia honeſte ꝛ ſm or. fi. i vo. Para. xxv
dd ꝛ ꝑis exercitꝰ ſegregauert i miſteriū dñi q̄
ꝓpheraūerūt i cytharis pſalteriis ꝛ cymbalis
ſm numeꝝ ſuū dedicato ſibi officio fulētes

Item vt ſtrenue ⁊ nõ pigre ſeu deſidioſe op⁹ dñi.ſ.diuini cult⁹ officiuꝫ pagat᷑. Hiere. xlviij. Maledict⁹ q̄ fac op⁹ dei fraudulēt᷑.⁊c̄. Itē vt deuote ⁊ reuerēt᷑ ſine aliq̄ diſſolutōe ⁊ ſtrepitu diſtincte ⁊ attēte diuia officia per ſoluāt᷑.ſic in ɔſpectu angl'orum ⁊ i pñtia dei Eccl.xxxix. In oī corde ⁊ ore collauda.⁊ bñ dicite nomē dñi. Officiū ei diuinū i eccl'ia ſpũſſctũs ordinauit fieri q̄ncꝫ de cauſis. Primo ꝓpt᷑ vnitatē ɔ̄ celeſtis ɔcēt⁹ q̄ ſcti ⁊ angeli i celo aſſidue ī pñtia dei ei⁹ laudib⁹ ſunt intēti. Pſ. Bti q̄ habitāt i domo tua dñe.in ſecula ſecl'oꝝ landabūt te. Lū em̄ ſm ꝓmiſſionē ſuā Math.xxviij. Ecce ego vobiſcū ſū oīb⁹ dieb⁹ vſq ad ɔſūmatōꝫ ſeculi. Dic digne ꝗ᷑ xp̄s nobiſcū ēē veraciť tā ſacramētalit᷑ ꝗ̄ ſpũalit᷑.dignū ē nos ei ꝓ modulo nr̄o aliqualē exhibere reuerentiā honoꝛꝫ ⁊ laudis iuxta exēplar ſilitudīs celeſtꝫ.vt ei ⁊ſi nō ɔtinue ſic illi celi cātores ſaltē interpolate pro nr̄a fragilitate pſallēdo alacrit᷑ aſſiſtam⁹ imitātes illā q̄ ſurſum ē hierl'm mr̄em noſtram Gal. Scd'o vt bñficioꝝ di memores certis hoꝛꝫ grās ꝓ his laudādo ⁊ orādo ei iugiter referam⁹.q̄ nat⁹ in nocte ex maria ỽgine mane iudici paſſur⁹ aſſiſtit᷑.diluculo reſurrexit.hora tertia flagellat᷑. ⁊ poſt ſp̄ m̄ſcm̄ miſit ap'l'is.ſexta crucifix⁹.nona i cruce ꝓ nob mortu⁹.veſꝑe cenās corpis ⁊ ſanguis ſui nob ſacramēta tradidit.⁊ cōpleroꝛio ſepult⁹ eſt.

Miſſaꝝ aūt celebratio nō tm̄ ei⁹ nob paſſionis miſteriū memorādū igerit. ſꝫ ⁊ pñtie ſue grām exhibꝫ.⁊ſub forma ſacri nos ſeip̄o ſpũalit᷑ paſcit Sic ḡ iuſtū eſt nos hoꝝ nūq̄ obliuiſci.ita expedit eas ſꝑ recolere certꝫ hoꝛꝫ Iſa.lxiij. Miſerationū dñi recordabor.laudē ei⁹ ſuꝑ oīb⁹ q̄ reddidit nobis Tertio vt noſmetip̄os ſic aſſidue ad ɔ̄uotōꝫ excitem⁹. ⁊ ignē amorꝫ dei ꝑ h̄ nob neꝑ deſidiā ſeu alias occupatōes tepeſcat ɔtinue reaccēdam⁹ Leui.vj. Ignis ē iſte ꝑpetu⁹ q̄ nūq̄ deficiet. quē nutriet ſacerdos i altari ſubijciēs mā ligna. Ignis ē deuotōis feruoꝛ q̄ ſꝑ i altari cordis ardere dꝫ quē ſacerdos deuot⁹ ſꝑ ſbijciēdo ligna diuie laudis dꝫ nutrire. ne q̄n extiguat᷑.pſ. Bñdicā dñm i oī tē.⁊c̄. Quarto vt ſimplices fideles quiꝑ ſe neſciūt certa orādi tp̄a eligere.ꝑ h̄ ad orōis ſtudiū aſſueſcant ⁊ vt ſaltē tūc ad eccīaꝫ oraturi ɔueniant q̄n ibidē diuie laudis officia ꝑſoluūt᷑. et vt min⁹ afficiāt᷑ tedio ibi ꝑſiſtēdi q̄diu corā ſe vidēt clericos celebrare d.uīa. Lu.j. Dis mł'titudo ꝑpl'i erat forꝫ hora icēſi. Mlti ei rudes vir vnq̄ ſe orōi offerrēt ſi forꝫ nō certis tp̄ib⁹ i eccīam ex conſuetudie ad diuinorum celebrationem et verbi dei recitationem ordiarie vocarētur Quito ꝓpter decorem religiōis xp̄iane qꝛ dcēs ē ⁊ ɔgruū vt ſi iudei ⁊ gētiles ⁊ q̄dā heretici q̄ncꝫ ɔuēticl'a ſua faciunt.⁊ ſua ꝓphana ibi ɔmercia celebrāt. ⁊ ri⁹ ſue ꝑfidie obſuāt.mł'to digni⁹ q̄ ỽa ⁊ ſacroſācta hñt ſacroꝝ miſteria.⁊ ea celebrāda ⁊ venerāda ſepe ɔueniāt.⁊ obitaɔditori ſuo laudū ſolēnia ꝑſoluāt.q̄b⁹ ⁊ grāꝫ di āpliorē mercēt᷑ ⁊ vitā etnā.⁊ q̄b⁹ alliciāt᷑ ſimplices ad r̄ligionis ſetē ſuerētiā ⁊ amorē. Eccl.xlvij. Dedit i celebratōꝫ dec⁹.⁊ ornauit tp̄a ⁊c̄. Int᷑ oēs ḡ ertiores obſuātias maioꝛ dꝫ diligētia diuino officio adhiberi.vt ſic dictū ē. ordiate fiat.ſtrenue ⁊ ɔ̄uote. Alia ei tp̄a facim⁹ ꝓ do. i h̄ ꝗ̄ aſſiſtim⁹ do. ⁊ itēdim⁹ do. ⁊ alloq̄mur eū ⁊ nos ip̄e.ſil' ⁊ ꝓ nr̄is ncc̄itatib⁹ ei⁹ auxiliū poſtulam⁹ Spēal' ɔ̄uotō ɔſiſtit i orōib⁹ ꝑuatꝫ ī familiarib⁹ vocaliū orōnū r̄citatōib⁹.pſ. letaniaꝝ ⁊ aliaꝝ orōnū.q̄s i ſecreto q̄ſq ꝑ ſe extra ordiarie ruminādo ꝑſoluit Mat.vj. Lū oratꝫ dicite pr̄ nr̄. Itē i ſacrꝫ meditatōib⁹ cū q̄s aīm mētꝫ oclos r̄colligit pcā ꝓpria.⁊ miſias ⁊ ſuťa ſupplicia vł' bñficia di ſeu ſpālia. et paſſiōꝫ xp̄i ⁊ bōitatꝫ e⁹ dulcedinē ⁊ p̄mia re ꝓmiſſa.vt ex his ɔcipiat ɔ̄uotōis affectū timorꝫ vł' amorꝫ di deſiderij.meroꝛꝫ ł' gaudij ſpũalis p̄s. Meditai⁹ ſū nocte cū cor ð meo. ⁊c̄. Itē i pijs erga deū affectib⁹ ⁊ lacrimis ⁊ ſuſpirijs ⁊ ſctis ɔ̄ſiderijs amorꝫ ⁊ alijs itcruis ⁊ ieffabilib⁹ motib⁹ cordiſ.ī iubileis exceſſib⁹ ⁊ raptu ⁊ abſorptōe ſpũs i deū.q̄ adherēſ do vn⁹ fit ſpũs cū eo ꝑ pure itelligētie lucē.⁊ cognitōꝫ di ⁊ amorꝫ e⁹ ardorē ⁊ glutinoſā fruēdi iheſiōꝫ. Ro.viij. Ip̄e ſpũs poſtulat ꝓ no. ge.inenar.⁊c̄ Et ſi p̄lat⁹ ꝓpedit᷑ varijs curarū diſtractōib⁹ ſpāli ɔ̄uotōi ſep⁹ itēdere.ſaltē iterdū cū optune vꝫ q̄ fortit᷑ rapti ad oratiōis ſtudiū ſe ɔferat ne oīno refrigeſcat ne i diſſuetudīeꝫ orādi veiat.nc do alien⁹ efficiat᷑ ne grā diuie ꝯplatōis ei q̄ inſenſibilit᷑ ſbtrahat᷑.vñ moyſes cū ꝑ ꝑpl'i negocia exterī⁹ vexaret᷑ crebro i tabnacl'm ſederꝫ ad dñꝫ r̄currit familiare ip̄i⁹ colloq̄ū ibi experēs q̄ itriſec⁹ ī ſpũ reficeret᷑. Dñs q̄ꝫ dieb⁹ p̄dicās turb noctib⁹ i orōib⁹ ſol⁹ ꝑnoctauit. Et lꝫ ꝑlta detur m ora p̄lato orandi.m̄ qꝛ ꝓlatis dꝫ ex officio orare.dat᷑ ei q̄n ꝯpē alios copioſioꝛ orādi grā vt q̄b⁹ pdē agēdo poſſit et orādo pdēē tm̄ ꝗ̄

pro bene ſemper viuendo

negligat q̃rere nec abiĳciat cum offert. ne ex merito ingratitudinis ab eo gr̃a elonget. aſſidua deuotio ſp̄ ei dꝫ adeſſe ſicut q̃buſlibet p̄ficere volētibꝰ i religiõis ſtatu. Et ipſa triplex eſt. Una ē iugis memoria dei añ ocl'os cordis. ps̃. Prouidebã deũ in ↄſpectu meo ſp̄. Oculi mei ſp̄ ad dñm ꝛc̄. In oī loco ꝛ tp̄e ſp̄ dꝫ hõ ſtudere deo intẽdere. q̃ſi ſit corã eo p̄ mẽtis intuitũ. Uñ ſolebãt dicere helyas ꝛ heliſeꝰ. iiij. Re. xviij. Uiuit dñs i cꝰ ↄſpectu ſto. Sicut eñ angeli q̃cũq̧ mittãt. tñ a diuina ↄtẽplatiõe nõ recedũt. ita hõ ſtutis pro ſuo poſſe ſp̄ dei memoriã a ſuo corde non remoueat. Uñ ſi aliq̃n ↄtigerit. ſemẽ ip̄m ide redarguat. Berñ. Om̃e tp̄s q̃ de deo nõ cogitas. puta te p̄didiſſe. Nã ꝛ ſi p̄funde ñ poſſis cogitatõꝫ tuã ſp̄ in ip̄m defigere meditãdo. ſaltẽ memorãdo cordis intuitũ in eũ dirige ꝛ cũ daẗ oportunitas ip̄a memoria i meditatõem ſeu orõem formeẗ. ſicut q̃ materiam formãde imaginis ſecũ circũfert vt cũ habuerit oportunitatẽ aliq̃d in ea ſculpẽdo opeẗ.

Alia eſt ↄtinuũ ſtudiũ deo placẽdi. in om̃i actiõe vł locutõe vt ſp̄ q̃ſi in eꝰ p̄ñtia caueat vñ ei diſpliceat. ꝛ doleat ſi forte fecerit. ꝛ ſtudeat in q̃ ꝛ qualiẗ ei poſſit magis placere. ij. Coꝛ. v. Cõtẽdimꝰ ſiue abſentes ſiue p̄ñtes placere illi. Om̃s eñ nos manifeſtari opoꝛtꝫ añ tribunal x̄pi. Semp̄ enĩ dꝫ religioſus ſe gerere q̃ſi in p̄ximo ſit tribunali ſũmi iudicis p̄ſentãdꝰ. Lu. xij. Eſtote pati q꞉ q̃ hora non putatꝭ filꝰ hoĩs veniet. Oĩa nr̃a videt q̃ facimus. ꝛ ſicut nõ obliuiſciẗ bonoꝝ opm̃ ad p̄miandũ ex diuturnitate tp̄is. ita nec maloꝝ ad puniendũ niſi p̄ pñĩam diluanẗ. Ecc̃i. xxiij Cõtemnẽs aĩaꝫ ſuã dt̃. Nemo circumſpicit me quẽ vereoꝛ. delictoꝝ meoꝝ nõ memorabiẗ altiſſimꝰ. ꝛ nõ intelligit qm̃ oĩa videt oculus eꝰ ꝛc̄. Tertia ē. oĩa agẽda orõe ſaltem mẽtali p̄uenire. ad om̃es cuctꝰ orõe ſe p̄munire oĩa bñficia gr̃aꝝ actõe p̄ſeq̃. ac laude diuia agẽda petat a dño ſibi ſalubriẗ inſpirari euentũ dirigi ad ſalutꝭ p̄fectũ. bñficia augeri ꝛ ↄſeruari. Sicut eñ nauta p̄uidẽs tẽpeſtatẽ feſtinat ſepiꝰ ingredi portũ ſecuꝝ. ita religioſus ad orõis portũ ↄtinue ↄfugiat vbi omnes p̄iculoꝝ colliſiões euadat. ꝛ i oĩbꝫ agendis ſp̄ plꝰ orõi fidat q̃ꝫ p̄prie induſtrie vel labori. ij. Paral'. xx. Cũ ignoramꝰ q̃d agere debeamꝰ. h̃ ſolũ habemꝰ reſiduũ vt ad te ocl'os nr̃os dirigamꝰ. vicꝫ i orõne. Ps̃. Sicut oculi ſuoꝝ i manibꝫ dñoꝝ ſuoꝝ ꝛc̄. His igiẗ et aliĳs pẽnis eccleſiaſticꝰ ſeraph. i. p̄latꝰ ſp̄ũal' dño ſedẽti ſup̄ ſoliũ excelſum ꝛ eleuatũ ornatus aſſiſtat. q̃ꝫ p̄mas duas ſup̄ caput eleuet mediĳs duabꝫ corpꝰ ꝛ pedes ↄtegat. vltimis duabꝫ i latũ ꝛ in altũ volet. vt zelũ eiꝰ nõ būane laudis feruoꝛ dep̄mat. nec ↄpaſſionẽ eiuſ carnal' incliner affectꝰ. ſꝫ ſurſum recta intentio ſuſtollat. ꝛ fraterne caritatꝭ pietas i altũ erigat. p̄pẽ retributiõeꝫ ſupnã. ps̃. Inclinaui coꝛ meũ ad faciẽdas. ꝛc̄. Patiẽtia ſo ꝛ vita exẽplaris ↄtegãt eũ a p̄turbatõnũ iaculis. ꝛ a nuditate inopie meritoꝝ. q̃bꝫ q̃ſi armis defendaẗ. ꝛ q̃ſi ſacris veſtibꝫ adorneẗ. Iſaie. lij. Induere fortitudine t. ſyõ. induere veſtim̃tis gl'ie tue. Circũſpectiõe ſo vbiq̧ circumſolet vidẽdo q̃d ꝛ q̃liter ſit agendũ. ꝛ deuotiõis ſtudio q̃ ſurſum ſũt q̃rat. vbi x̄ps eſt in dextera dei ſedẽs. ſublimi volatu ad ip̄m aſcedẽs. Licet aũt om̃es q̃ p̄ſunt aĩabꝫ has ſtutes nõ poſſint oẽs eq̃aliẗ hr̃e. tñ om̃ino neceſſariũ ē eis aliquatenꝰ nõ carere tã p̄ fructu edificatõis illoꝝ q̃bꝫ p̄ſunt q̃ꝫ p̄prie ſalutꝭ p̄fectu. Quilibet etiã religioſus q̃ ſeip̄m hꝫ regere ꝛ de ſuĳpſiꝰ regimie rõem deo eſt redditurꝰ i extremo examie. His alis ꝛ pennis q̃ꝫtũ ſibimet indiget dꝫ adornari ꝛ in ſup̄na ſubleuari. vt ſit feruẽs i iuſticia. cõpatiẽs p̄ximis p̄pter deũ. patiẽs i aduerſis. bono exemplo alios edificãs. circũſpectꝰ in oĩbꝫ ꝛ ſuper oĩa deo p̄ orõis ſtudiũ familiariẗ adherens. q̃ eũ in om̃ibꝫ p̄tegat dirigat ꝛ p̄moueat. ꝛ tandẽ ad celeſtia euolare faciat. Quod nobis p̄ſtare digneẗ Jeſus x̄ps Amen.

Finit tractatꝰ ſancti Bonauenture de ſex alis Seraphin.

Finiunt tractatus q̃ꝫplurimi ſancti Bonauenture de volumine ſecũde partis. Impreſſi Argẽtine Anno dñi. M. cccc. xcv. Finiti ſexta feria ante feſtum ſancti Thome apoſtoli.

UNIVERSITAT

112474773